Bible
Indo-Europ.
Croatian

SVETO PISMO

STAROGA I NOVOGA ZAVJETA.

PREVEO STARI ZAVJET

G J. D A N I Č I Ć.

NOVI ZAVJET PREVEO

V U K S T E F. K A R A D Ž I Ć.

U PEŠTI

IZDANJE BRITANSKOGA I INOSTRANOGA BIBLIJSKOGA DRUŠTVA.

1 8 6 8.

GDJE JE ŠTO.

KNJIGE STAROGA ZAVJETA.

Prva knjiga Mojsijeva.	na strani	1
Druga knjiga Mojsijeva.	„ „	47
Treća knjiga Mojsijeva.	„ „	85
Četvrta knjiga Mojsijeva.	„ „	112
Peta knjiga Mojsijeva.	„ „	151
Knjiga Isusa Navina.	„ „	184
Knjiga o sudijama.	„ „	206
Knjiga o Ruti.	„ „	228
Prva knjiga Samuilova.	„ „	232
Druga knjiga Samuilova.	„ „	260
Prva knjiga o carevima.	„ „	284
Druga knjiga o carevima.	„ „	313
Prva knjiga dnevnika.	„ „	340
Druga knjiga dnevnika.	„ „	367
Knjiga Jezdrina.	„ „	398
Knjiga Nemijina.	„ „	407
Knjiga o Jestiri.	„ „	420
Knjiga o Jovu.	„ „	427
Psalmi Davidovi.	„ „	451
Priče Solomunove.	„ „	510
Knjiga propovjednikova.	„ „	530
Pjesma nad pjesmama.	„ „	536
Knjiga proroka Isaije.	„ „	540
Knjiga proroka Jeremije.	„ „	583
Plač Jeremijin.	„ „	633
Knjiga proroka Jesekilja.	„ „	637
Knjiga proroka Danila.	„ „	682
Knjiga proroka Osije.	„ „	696
Knjiga proroka Joila.	„ „	702
Knjiga proroka Amosa.	„ „	705
Knjiga proroka Avdija.	„ „	710
Knjiga proroka Jone.	„ „	711
Knjiga proroka Miheja.	„ „	712
Knjiga proroka Nauma.	„ „	716
Knjiga proroka Avakuma.	„ „	718
Knjiga proroka Sofonije.	„ „	719
Knjiga proroka Ageja.	„ „	721
Knjiga proroka Zaharije.	„ „	723
Knjiga proroka Malahije.	„ „	730

PRVA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE POSTANJE.

GLAVA 1.

U početku stvori Bog nebo i zemlju.

2. A zemlja bješe bez obličja i pusta, i bješe tama nad bezdanom; i duh Božji dizaše se nad vodom.

3. I reče Bog: neka bude svjetlost. I bi svjetlost.

4. I vidje Bog svjetlost da je dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame.

5. I svjetlost nazva Bog dan, a tamu nazva noć. I bi veče i bi jutro, dan prvi.

6. Po tom reče Bog: neka bude svod posred vode, da rastavlja vodu od vode.

7. I stvori Bog svod, i rastavi vodu pod svodom od vode nad svodom; i bi tako.

8. A svod nazva Bog nebo. I bi veče i bi jutro, dan drugi.

9. Po tom reče Bog: neka se sabere voda što je pod nebom na jedno mjesto, i neka se pokaže suho. I bi tako.

10. I suho nazva Bog zemlja, a zborišta vodena nazva mora; i vidje Bog da je dobro.

11. Opet reče Bog: neka pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme, i drvo rodno, koje ragja rod po svojim vrstama, u kojem će biti sjeme njegovo na zemlji. I bi tako.

12. I pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme po svojim vrstama, i drvo, koje ragja rod, u kojem je sjeme njegovo po njegovijem vrstama. I vidje Bog da je dobro.

13. I bi veče i bi jutro, dan treći.

14. Po tom reče Bog: neka budu vidjela na svodu nebeskom, da dijele dan i noć, da budu znaci vremenima i danima i godinama;

15. I neka svijetle na svodu nebeskom, da obasjavaju zemlju. I bi tako.

16. I stvori Bog dva vidjela velika: vidjelo veće da upravlja danom, i vidjelo manje da upravlja noću, i zvijezde.

17. I postavi ih Bog na svodu nebeskom da obasjavaju zemlju,

18. I da upravljaju danom i noću, i da dijele svjetlost od tame. I vidje Bog da je dobro.

19. I bi veče i bi jutro, dan četvrti.

20. Po tom reče Bog: neka vrve po vodi žive duše, i ptice neka lete iznad zemlje pod svod nebeski.

21. I stvori Bog kitove velike i sve žive duše što se miču, što provrvješe po vodi po vrstama svojim, i sve ptice krilate po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro;

22. I blagoslovi ih Bog govoreći: ragjajte se i množite se, i napunite vodu po morima, i ptice neka se množe na zemlji.

23. I bi veče i bi jutro, dan peti.

24. Po tom reče Bog: neka zemlja pusti iz sebe duše žive po vrstama njihovijem, stoku i sitne životinje i zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem. I bi tako.

25. I stvori Bog zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem, i stoku po vrstama njezinijem, i sve sitne životinje na zemlji po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro.

26. Po tom reče Bog: da načinimo čovjeka po svojemu obličju, kao što smo mi, koji će biti gospodar od riba morskih i od ptica nebeskih i od stoke i od cijele zemlje i od svijeh životinja što se miču po zemlji.

27. I stvori Bog čovjeka po obličju svojemu, po obličju Božijemu stvori ga; muško i žensko stvori ih.

28. I blagoslovi ih Bog, i reče im Bog: ragjajte se i množite se, i napunite zemlju, i vladajte njom, i budite gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od svega zvjerinja što se miče po zemlji.

29. I još reče Bog: evo, dao sam vam sve bilje što nosi sjeme po svoj zemlji, i sva drveta rodna koja nose sjeme; to će vam biti za hranu.

30. A svemu zvjerinju zemaljskom i svjema pticama nebeskim i svemu što se miče na zemlji i u čem ima duša živa, *dao sam* svu travu da jedu. I bi tako.

31. Tada pogleda Bog sve što je stvorio, i gle, dobro bješe veoma. I bi veče i bi jutro, dan šesti.

GLAVA 2.

Tako se dovrši nebo i zemlja i sva vojska njihova.

2. I svrši Bog do sedmoga dana djela svoja, koja učini; i počinu u sedmi dan od svijeh djela svojih, koja učini;

3. I blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan počinu od svijeh djela svojih, koja učini.

4. To je postanje neba i zemlje, kad postaše, kad Gospod Bog stvori zemlju i nebo,

5. I svaku biljku poljsku, dokle je još ne bješe na zemlji, i svaku travku poljsku, dokle još ne nicaše; jer Gospod Bog još ne pusti dažda na zemlju, niti bješe čovjeka da radi zemlju,

6. Niti se podizaše para sa zemlje da natapa svu zemlju.

7. A stvori Gospod Bog čovjeka od praha zemaljskoga, i dunu mu u nos duh životni; i posta čovjek duša živa.

8. I nasadi Gospod Bog vrt u Edemu na istoku, i ondje namjesti čovjeka, kojega stvori.

9. I učini Gospod Bog, te nikoše iz zemlje svakojaka drveta lijepa za gledanje i dobra za jelo, i drvo od života usred vrta i drvo od znanja dobra i zla.

10. A voda tecijaše iz Edema natapajući vrt, i odande se dijeljaše u četiri rijeke.

11. Jednoj je ime Fison, ona teče oko cijele zemlje Evilske, a ondje ima zlata,

12. I zlato je one zemlje vrlo dobro; ondje ima i bdela i dragoga kamena oniha.

13. A drugoj je rijeci ime Geon, ona teče oko cijele zemlje Huske.

14. A trećoj je rijeci ime Hidekel, ona teče k Asirskoj. A četvrta je rijeka Efrat.

15. I uzevši Gospod Bog čovjeka namjesti ga u vrtu Edemskom, da ga radi i da ga čuva.

16. I zaprijeti Gospod Bog čovjeku govoreći: jedi slobodno sa svakoga drveta u vrtu;

17. Ali s drveta od znanja dobra i zla, s njega ne jedi; jer u koji dan okusiš s njega, umrijećeš.

18. I reče Gospod Bog: nije dobro da je čovjek sam; da mu načinim druga prema njemu.

19. Jer Gospod Bog stvori od zemlje sve zvijeri poljske i sve ptice nebeske, i dovede k Adamu da vidi kako će koju nazvati, pa kako Adam nazove koju životinju onako da joj bude ime;

20. I Adam nadjede ime svakom živinčetu i svakoj ptici nebeskoj i svakoj zvijeri poljskoj; ali se ne nagje Adamu drug prema njemu.

21. I Gospod Bog pusti tvrd san na Adama, te zaspa; pa mu uze jedno rebro, i mjesto popuni mesom;

22. I Gospod Bog stvori ženu od rebra, koje uze Adamu, i dovede je k Adamu.

23. A Adam reče: sada eto kost od mojih kosti, i tijelo od mojega tijela. Neka joj bude ime čovječica, jer je uzeta od čovjeka.

24. Za to će ostaviti čovjek oca svojega i mater svoju, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo.

25. A bjehu oboje goli, Adam i žena mu, i ne bješe ih sramota.

GLAVA 3.

Ali zmija bješe lukava mimo sve zvijeri poljske, koje stvori Gospod Bog; pa reče ženi: je li istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu?

2. A žena reče zmiji: mi jedemo roda sa *svakoga* drveta u vrtu;

3. Samo roda s onoga drveta usred vrta, kazao je Bog, ne jedite i ne dirajte u nj, da ne umrete.

4. A zmija reče ženi: ne ćete vi umrijeti;

5. Nego zna Bog da će vam se u onaj dan kad okusite s njega otvoriti oči, pa ćete postati kao bogovi i znati što je dobro što li zlo.

6. I žena videći da je rod na drvetu dobar za jelo i da ga je milina gledati

i da je drvo vrlo drago radi znanja, uzabra roda s njega i okusi, pa dade i mužu svojemu, te i on okusi.

7. Tada im se otvoriše oči, i vidješe da su goli; pa spletoše lišća smokova i načiniše sebi pregače.

8. I začuše glas Gospoda Boga, koji igjaše po vrtu kad zahladi; i sakri se Adam i žena mu ispred Gospoda Boga megju drveta u vrtu.

9. A Gospod Bog viknu Adama i reče mu: gdje si?

10. A on reče: čuh glas tvoj u vrtu, pa se poplaših, jer sam go, te se sakrih.

11. A *Bog* reče: ko ti kaza da si go? da nijesi jeo s onoga drveta što sam ti zabranio da ne jedeš s njega?

12. A Adam reče: žena koju si udružio sa mnom, ona mi dade s drveta, te jedoh.

13. A Gospod Bog reče ženi: za što si to učinila? A žena odgovori: zmija me prevari, te jedoh.

14. Tada reče Gospod Bog zmiji: kad si to učinila, da si prokleta mimo svako živinče i mimo sve zvijeri poljske; na trbuhu da se vučeš i prah da jedeš do svojega vijeka.

15. I još mećem neprijateljstvo izmegju tebe i žene i izmegju sjemena tvojega i sjemena njezina; ono će ti na glavu stajati a ti ćeš ga u petu ujedati.

16. A ženi reče: tebi ću mnogo muke zadati kad zatrudniš, s mukama ćeš djecu ragjati, i volja će tvoja stajati pod vlašću muža tvojega, i on će ti biti gospodar.

17. Pa onda reče Adamu: što si poslušao ženu i okusio s drveta s kojega sam ti zabranio rekavši da ne jedeš s njega, zemlja da je prokleta s tebe; s mukom ćeš se od nje hraniti do svojega vijeka;

18. Trnje i korov će ti ragjati, a ti ćeš jesti zelje poljsko;

19. Sa znojem lica svojega ješćeš hljeb, dokle se ne vratiš u zemlju od koje si uzet; jer si prah, i u prah ćeš se vratiti.

20. I Adam nadjede ženi svojoj ime Jeva, za to što je ona mati svjema živima.

21. I načini Gospod Bog Adamu i ženi njegovoj haljine od kože, i obuče ih u njih.

22. I reče Gospod Bog: eto, čovjek posta kao jedan od nas znajući što je dobro što li zlo; ali sada da ne pruži ruke svoje i uzbere i s drveta od života, i okusi, te do vijeka živi.

23. I Gospod Bog izagna ga iz vrta Edemskoga da radi zemlju, od koje bi uzet;

24. I izagnav čovjeka postavi pred vrtom Edemskim heruvima s plamenijem mačem, koji se vijaše i tamo i amo, da čuva put ka drvetu od života.

GLAVA 4.

Iza toga Adam pozna Jevu ženu svoju, i ona zatrudnje i rodi Kajina, i reče: dobih čovjeka od Gospoda.

2. I rodi opet brata njegova Avelja. I Avelj posta pastir a Kajin ratar.

3. A poslije nekoga vremena dogodi se, te Kajin prinese Gospodu prinos od roda zemaljskoga;

4. A i Avelj prinese od prvina stada svojega i od njihove pretiline. I Gospod pogleda na Avelja i na njegov prinos,

5. A na Kajina i na njegov prinos ne pogleda. Za to se Kajin rasrdi veoma, i lice mu se promijeni.

6. Tada reče Gospod Kajinu: što se srdiš? što li ti se lice promijeni?

7. Ne ćeš li biti mio, kad dobro činiš? a kad ne činiš dobro, grijeh je na vratima. A volja je njegova pod tvojom vlašću, i ti si mu stariji.

8. Poslije govoraše Kajin s Aveljem bratom svojim. Ali kad bijahu u polju, skoči Kajin na Avelja brata svojega, i ubi ga.

9. Tada reče Gospod Kajinu: gdje ti je brat Avelj? A on odgovori: ne znam; zar sam ja čuvar brata svojega?

10. A *Bog* reče: šta učini? glas krvi brata tvojega viče sa zemlje k meni.

11. I sada, da si proklet na zemlji, koja je otvorila usta svoja da primi krv brata tvojega iz ruke tvoje.

12. Kad zemlju uzradiš, ne će ti više davati blaga svojega. Bićeš potukač i bjegunac na zemlji.

13. A Kajin reče Gospodu: krivica je moja velika da mi se ne može oprostiti.

14. Eto me tjeraš danas iz ove zemlje da se krijem ispred tebe, i da se skitam i potucam po zemlji, pa će me ubiti ko me udesi.

15. A Gospod mu reče: za to ko ubije Kajina, sedam će se puta to pokajati. I načini Gospod znak na Kajinu da ga ne ubije ko ga udesi.

16. I otide Kajin ispred Gospoda, i naseli se u zemlji Naidskoj na istoku prema Edemu.
17. I pozna Kajin ženu svoju, a ona zatrudnje i rodi Enoha. I sazida grad i prozva ga po imenu sina svojega Enoh.
18. A Enohu rodi se Gaidad; a Gaidad rodi Maleleila; a Maleleilo rodi Matusala; a Matusal rodi Lameha.
19. I uze Lameh dvije žene: jednoj bješe ime Ada a drugoj Sela.
20. I Ada rodi Jovila; od njega se narodiše koji žive pod šatorima i stoku pasu.
21. A bratu njegovu bješe ime Juval; od njega se narodiše gudači i svirači.
22. A i Sela rodi Tovela, koji bješe vješt kovati svašta od mjedi i gvožgja; a sestra Tovelu bješe Noema.
23. I reče Lameh svojima ženama, Adi i Seli: čujte glas moj, žene Lamehove, poslušajte riječi moje: ubiću čovjeka za ranu svoju, i mladića za masnicu svoju.
24. Kad će se Kajin osvetiti sedam puta, Lameh će sedamdeset i sedam puta.
25. A Adam opet pozna ženu svoju, i ona rodi sina, i nadje mu ime Sit, jer mi, reče, Bog dade drugoga sina za Avelja, kojega ubi Kajin.
26. I Situ se rodi sin, kojemu nadjede ime Enos. Tada se poče prizivati ime Gospodnje.

GLAVA 5.

Ovo je pleme Adamovo. Kad Bog stvori čovjeka, po obličju svojemu stvori ga.
2. Muško i žensko stvori ih, i blagoslovi ih; i nazva ih čovjek, kad biše stvoreni.
3. I poživje Adam sto i trideset godina, i rodi sina po obličju svojemu, kao što je on, i nadjede mu ime Sit;
4. A rodiv Sita poživje Adam osam stotina godina, ragjajući sinove i kćeri;
5. Tako poživje Adam svega devet stotina i trideset godina; i umrije.
6. A Sit poživje sto i pet godina, i rodi Enosa;
7. A rodiv Enosa poživje Sit osam stotina i sedam godina, ragjajući sinove i kćeri;
8. Tako poživje Sit svega devet stotina i dvanaest godina; i umrije.
9. A Enos poživje devedeset godina, i rodi Kainana;
10. A rodiv Kainana poživje Enos osam stotina i petnaest godina, ragjajući sinove i kćeri;
11. Tako poživje Enos svega devet stotina i pet godina; i umrije.
12. A Kainan poživje sedamdeset godina, i rodi Maleleila;
13. A rodiv Maleleila poživje Kainan osam stotina i četrdeset godina, ragjajući sinove i kćeri;
14. Tako poživje Kainan svega devet stotina i deset godina; i umrije.
15. A Meleleilo poživje šezdeset i pet godina, i rodi Jareda;
16. A rodiv Jareda poživje Maleleilo osam stotina i trideset godina, ragjajući sinove i kćeri;
17. Tako poživje Maleleilo svega osam stotina i devedeset i pet godina; i umrije.
18. A Jared poživje sto i šezdeset i dvije godine, i rodi Enoha;
19. A rodiv Enoha poživje Jared osam stotina godina, ragjajući sinove i kćeri;
20. Tako poživje Jared svega devet stotina i šezdeset i dvije godine; i umrije.
21. A Enoh poživje šezdeset i pet godina, i rodi Matusala;
22. A rodiv Matusala poživje Enoh jednako po volji Božjoj tri sta godina, ragjajući sinove i kćeri;
23. Tako poživje Enoh svega tri sta i šezdeset i pet godina;
24. I živeći Enoh jednako po volji Božjoj, nestade ga, jer ga uze Bog.
25. A Matusal poživje sto i osamdeset i sedam godina, i rodi Lameha;
26. A rodiv Lameha poživje Matusal sedam stotina i osamdeset i dvije godine, ragjajući sinove i kćeri;
27. Tako poživje Matusal svega devet stotina i šezdeset i devet godina; i umrije.
28. A Lameh poživje sto i osamdeset i dvije godine, i rodi sina,
29. I nadjede mu ime Noje govoreći: ovaj će nas odmoriti od posala naših i od truda ruku naših na zemlji, koju prokle Gospod.
30. A rodiv Noja poživje Lameh pet stotina i devedeset i pet godina, ragjajući sinove i kćeri.
31. Tako poživje Lameh svega sedam stotina i sedamdeset i sedam godina; i umrije.
32. A Noju kad bi pet stotina godina, rodi Noje Sima, Hama i Jafeta.

GLAVA 6.

A kad se ljudi počeše množiti na zemlji, i kćeri im se narodiše,

2. Videći sinovi Božji kćeri čovječije kako su lijepe uzimaše ih za žene koje htješe.

3. A Gospod reče: ne će se duh moj do vijeka preti s ljudima, jer su tijelo; neka im još sto i dvadeset godina.

4. A bijaše tada divova na zemlji; a i poslije, kad se sinovi Božji sastajahu sa kćerima čovječijim, pa im one ragjahu sinove; to bijahu silni ljudi, od starine na glasu.

5. I Gospog videći da je nevaljalstvo ljudsko veliko na zemlji, i da su sve misli srca njihova svagda samo zle,

6. Pokaja se Gospod što je stvorio čovjeka na zemlji, i bi mu žao u srcu.

7. I reče Gospod: hoću da istrijebim sa zemlje ljude, koje sam stvorio, od čovjeka do stoke i do sitne životinje i do ptica nebeskih; jer se kajem što sam ih stvorio.

8. Ali Noje nagje milost pred Gospodom.

9. Ovo su dogagjaji Nojevi: Noje bješe čovjek pravedan i bezazlen svojega vijeka, po volji Božjoj svagda življaše Noje.

10. I rodi Noje tri sina: Sima, Hama i Jafeta.

11. A zemlja se pokvari pred Bogom, i napuni se zemlja bezakonja.

12. I pogleda Bog na zemlju, a ona bješe pokvarena; jer svako tijelo pokvari put svoj na zemlji.

13. I reče Bog Noju: kraj svakome tijelu dogje preda me, jer napuniše zemlju bezakonja; i evo hoću da ih zatrem sa zemljom.

14. Načini sebi kovčeg od drveta gofera, i načini pregratke u kovčegu; i zatopi ga smolom iznutra i s polja.

15. I načini ga ovako: u dužinu neka bude tri sta lakata, u širinu pedeset lakata, i u visinu trideset lakata;

16. Pusti dosta svjetlosti u kovčeg; i krov mu svedi ozgo od lakta; i udari vrata kovčegu sa strane; i načini ga na tri boja; donji, drugi i treći.

17. Jer evo pustiću potop na zemlju, da istrijebim svako tijelo, u kojem ima živa duša pod nebom; što je god na zemlji, sve će izginuti.

18. Ali ću s tobom učiniti zavjet svoj; i ući ćeš u kovčeg ti i sinovi tvoji i žena tvoja i žene sinova tvojih s tobom.

19. I od svega živa, od svakoga tijela uzećeš u kovčeg po dvoje, da sačuvaš u životu sa sobom, a muško i žensko neka bude.

20. Od ptica po vrstama njihovijem, od stoke po vrstama njezinijem, i od svega što se miče na zemlji po vrstama njegovijem, od svega po dvoje neka ugje s tobom, da ih sačuvaš u životu.

21. I uzmi sa sobom svega što se jede, i čuvaj kod sebe, da bude hrane tebi i njima.

22. I Noje učini, kako mu zapovjedi Bog, sve onako učini.

GLAVA 7.

I reče Gospod Noju: ugji u kovčeg ti i sav dom tvoj; jer te nagjoh pravedna pred sobom ovoga vijeka.

2. Uzmi sa sobom od svijeh životinja čistih po sedmoro, sve mužjaka i ženku njegovu; a od životinja nečistih po dvoje, mužjaka i ženku njegovu;

3. Takogjer i od ptica nebeskih po sedam, mužjaka i ženku njegovu, da im se sačuva sjeme na zemlji.

4. Jer ću do sedam dana pustiti dažd, na zemlju za četrdeset dana i četrdeset noći, i istrijebiću sa zemlje svako tijelo živo, koje sam stvorio.

5. I Noje učini sve što mu zapovjedi Gospod.

6. A bješe Noju šest stotina godina kad dogje potop na zemlju.

7. I ugje Noje u kovčeg i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovijeh s njim radi potopa.

8. Od životinja čistih i od životinja nečistih, i od ptica i od svega što se miče po zemlji,

9 Ugje k Noju u kovčeg po dvoje, muško i žensko, kao što bješe Bog zapovjedio Noju.

10. A u sedmi dan dogje potop na zemlju.

11. Kad je bilo Noju šest stotina godina, te godine drugoga mjeseca, sedamnaesti dan toga mjeseca, taj dan razvališe se svi izvori velikoga bezdana, i otvoriše se ustave nebeske;

12. I udari dažd na zemlju za četrdeset dana i četrdeset noći.

13. Taj dan ugje u kovčeg Noje i Sim i Ham i Jafet, sinovi Nojevi, i žena Nojeva i tri žene sinova njegovijeh s njima;
14. Oni, i svakojake zvijeri po vrstama svojim, i svakojaka stoka po vrstama svojim, i što se god miče po zemlji po vrstama svojim, i ptice sve po vrstama svojim i što god leti i ima krila,
15. Dogje k Noju u kovčeg po dvoje od svakoga tijela, u kojem ima živa duša,
16. Muško i žensko od svakoga tijela ugjoše, kao što bješe Bog zapovjedio Noju; pa Gospod zatvori za njim.
17. I bi potop na zemlji za četrdeset dana; i voda dogje i uze kovčeg, i podiže ga od zemlje.
18. I navali voda i usta jako po zemlji, i kovčeg stade ploviti vodom.
19. I navaljivaše voda sve većma po zemlji, i pokri sva najviša brda što su pod cijelijem nebom.
20. Petnaest lakata dogje voda iznad brda, po što ih pokri.
21. Tada izgibe svako tijelo što se micaše na zemlji, ptice i stoka, i zvijeri i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi.
22. Sve što imaše dušu živu u nosu, sve što bijaše na suhu, pomrije.
23. I istrijebi se svako tijelo živo na zemlji, i ljudi i stoka i što god gamiže i ptice nebeske, sve, velim, istrijebi se sa zemlje; samo Noje osta i što s njim bješe u kovčegu.
24. I stajaše voda povrh zemlje sto i pedeset dana.

GLAVA. 8.

A Bog se opomenu Noja i svijeh zvijeri i sve stoke što bjehu s njim u kovčegu; i posla Bog vjetar na zemlju da uzbije vodu.
2. I zatvoriše se izvori bezdanu i ustave nebeske, i dažd s neba prestade.
3. I stade voda opadati na zemlji, i jednako opadaše poslije sto i pedeset dana;
4. Te se ustavi kovčeg sedmoga mjeseca dana sedamnaestoga na planini Araratu.
5. I voda opadaše sve većma do desetoga mjeseca; i prvoga dana desetoga mjeseca pokazaše se vrhovi od brda.
6. A poslije četrdeset dana otvori Noje prozor na kovčegu, koji bješe načinio;
7. I ispusti gavrana, koji jednako odlijetaše i dolijetaše dokle ne presahnu voda na zemlji.
8. Pa pusti i golubicu da bi vidio je li opala voda sa zemlje.
9. A golubica ne našavši gdje bi stala nogom svojom vrati se k njemu u kovčeg, jer još bješe voda po svoj zemlji; i Noje pruživši ruku uhvati je i uze k sebi u kovčeg.
10. I počeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu iz kovčega.
11. I pred veče vrati se k njemu golubica; i gle, u kljunu joj list maslinov, koji bješe otkinula; tako pozna Noje da je opala voda sa zemlje.
12. Ali počeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu, a ona mu se više ne vrati.
13. Šest stotina prve godine *vijeka Nojeva* prvi dan prvoga mjeseca usahnu voda na zemlji; i Noje otkri krov na kovčegu, i ugleda zemlju suhu.
14. A drugoga mjeseca dvadeset sedmoga dana bješe sva zemlja suha.
15. Tada reče Bog Noju govoreći:
16. Izidi iz kovčega ti i žena tvoja i sinovi tvoji i žene sinova tvojih s tobom;
17. Sve zvijeri što su s tobom od svakoga tijela, ptice i stoku i što god gamiže po zemlji, izvedi sa sobom, neka se razidu po zemlji, i neka se plode i množe na zemlji.
18. I izide Noje i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovijeh s njim.
19. Sve zvijeri, sve sitne životinje, sve ptice i sve što se miče po zemlji po svojim vrstama izidoše iz kovčega.
20. I načini Noje žrtvenik Gospodu, i uze od svake čiste stoke i od svijeh ptica čistijeh, i prinese na žrtveniku žrtve paljenice.
21. I Gospod omirisa miris ugodni, i reče u srcu svojem: ne ću više kleti zemlje s ljudi, što je misao srca čovječijega zla od malena; niti ću više ubijati svega što živi, kao što učinih.
22. Od sele dokle bude zemlje, ne će nestajati usjeva ni žetve, studeni ni vrućine, ljeta ni zime, dana ni noći.

GLAVA 9.

I Bog blagoslovi Noja i sinove njegove, i reče im: ragjajte se i množite se, i napunite zemlju;
2. I sve zvijeri zemaljske i sve ptice

nebeske i sve što ide po zemlji i sve ribe morske neka vas se boje i straše; sve je predano u vaše ruke.

3. Što se god miče i živi neka vam bude za jelo; sve vam to dadoh kao zelenu travu.

4. Ali ne jedite mesa s dušom njegovom, a to mu je krv.

5. Jer ću i vašu krv, duše vaše, iskati; od svake ću je zvijeri iskati; iz ruke samoga čovjeka, iz ruke svakoga brata njegova iskaću dušu čovječiju.

6. Ko prolije krv čovječiju, njegovu će krv proliti čovjek; jer je Bog po svojemu obličju stvorio čovjeka.

7. Ragjajte se dakle i množite se; narodite se veoma na zemlji i namnožite se na njoj.

8. I reče Bog Noju i sinovima njegovijem s njim, govoreći:

9. A ja evo postavljam zavjet svoj s vama i s vašim sjemenom nakon vas,

10. I sa svijem životinjama što su s vama od ptica, od stoke i od svega zvijerja zemaljskoga što je s vama, sa svačim što je izašlo iz kovčega, i sa svijem zvijerjem zemaljskim.

11. Postavljam zavjet svoj s vama, te od sele ne će nijedno tijelo poginuti od potopa, niti će više biti potopa da zatre zemlju.

12. I reče Bog: evo znak zavjeta koji postavljam izmegju sebe i vas i svake žive tvari, koja je s vama do vijeka:

13. Metnuo sam dugu svoju u oblake, da bude znak zavjeta izmegju mene i zemlje.

14. Pa kad oblake navučem na zemlju, vidjeće se duga u oblacima,

15. I opomenuću se zavjeta svojega, koji je izmegju mene i vas i svake duše žive u svakom tijelu, i ne će više biti od vode potopa da zatre svako tijelo.

16. Duga će biti u oblacima, pa ću je pogledati, i opomenuću se vječnoga zavjeta izmegju Boga i svake duše žive u svakom tijelu koje je na zemlji.

17. I reče Bog Noju: to je znak zavjeta koji sam učinio izmegju sebe i svakoga tijela na zemlji.

18. A bijahu sinovi Nojevi koji izidoše iz kovčega: Sim i Ham i Jafet; a Ham je otac Hanancima.

19. To su tri sina Nojeva, i od njih se naseli sva zemlja.

20. A Noje poče raditi zemlju, i posadi vinograd.

21. I napiv se vina opi se, i otkri se nasred šatora svojega.

22. A Ham, otac Hanancima, vidje golotinju oca svojega, i kaza obojici braće svoje na polju.

23. A Sim i Jafet uzeše haljinu, i ogrnuše je obojica na ramena svoja, i iduć natraške pokriše njom golotinju oca svojega, licem natrag okrenuvši se da ne vide golotinje oca svojega.

24. A kad se Noje probudi od vina, dozna šta mu je učinio mlagji sin,

25. I reče: proklet da je Hanan, i da bude sluga slugama braće svoje!

26. I još reče: blagosloven da je Gospod Bog Simov, i Hanan da mu bude sluga!

27. Bog da raširi Jafeta da živi u šatorima Simovijem, a Hanan da im bude sluga.

28. I poživje Noje poslije potopa tri sta i pedeset godina.

29. A svega poživje Noje devet stotina i pedeset godina; i umrije.

GLAVA 10.

A ovo su plemena sinova Nojevijeh, Sima, Hama i Jafeta, kojima se rodiše sinovi poslije potopa.

2. Sinovi Jafetovi: Gamer i Magog i Madaj i Javan i Tovel i Mosoh i Tiras.

3. A sinovi Gamerovi: Ashanas i Rifat i Togarma.

4. A sinovi Javanovi: Elisa i Tarsis, Kitim i Dodanim.

5. Od njih se razdijeliše ostrva narodna na zemljama svojim, svako po jeziku svojemu i po porodicama svojim, u narodima svojim.

6. A sinovi Hamovi: Hus i Mesrain, Fud i Hanan.

7. A sinovi Husovi: Sava i Evila i Savata i Regma i Savataka. A sinovi Regmini: Sava i Dadan.

8. Hus rodi i Nevroda; a on prvi bi silan na zemlji.

9. Bješe dobar lovac pred Gospodom; za to se kaže: dobar lovac pred Gospodom kao Nevrod.

10. A početak carstvu njegovu bješe Vavilon i Oreh i Arhad i Halani u zemlji Senaru.

11. Iz te zemlje izagje Asur, i sazida Nineviju i Rovot grad i Halah,

12. I Dasem izmegju Ninevije i Halaha; to je grad velik.
13. A Mesrain rodi Ludeje i Enemeje i Laveje, i Neftaleje,
14. I Patroseje i Hasmeje, odakle izagjoše Filisteji i Gaftoreji.
15. A Hanan rodi Sidona, prvenca svojega, i Heta,
16. I Jevuseja i Amoreja i Gergeseja.
17. I Eveja i Arukeja i Aseneja,
18. I Aradeja i Samareja i Amateja. A poslije se rasijaše plemena Hananejska.
19. I bjehu megje Hananejske od Sidona idući na Gerar pa do Gaze, i idući na Sodom i Gomor i Adamu i Sevojim pa do Dasa.
20. To su sinovi Hamovi po porodicama svojim i po jezicima svojim, u zemljama svojim i u narodima svojim.
21. I Simu rodiše se sinovi, najstarijemu bratu Jafetovu, ocu svijeh sinova Everovijeh.
22. Sinovi Simovi *bjehu:* Elam i Asur i Arfaksad i Lud i Aram.
23. A sinovi Aramovi: Uz i Ul i Gater i Mosoh.
24. A Arfaksad rodi Salu, a Sala rodi Evera.
25. A Everu se rodiše dva sina: jednom bješe ime Falek, jer se u njegovo vrijeme razdijeli zemlja, a bratu njegovu ime Jektan.
26. A Jektan rodi Elmodada i Saleta i Sarmota i Jaraha,
27. I Odora i Evila i Deklu,
28. I Evala i Avimaila i Savu,
29. I Ufira i Evilu i Jovava; ti svi bjehu sinovi Jektanovi.
30. I življahu od Mase, kako se ide na Safir, do gora istočnijeh.
31. To su sinovi Simovi po porodicama svojim i po jezicima svojim, u zemljama svojim i u narodima svojim.
32. To su porodice sinova Nojevijeh po plemenima svojim, u narodima svojim; i od njih se razdijeliše narodi po zemlji poslije potopa.

GLAVA 11.

A bijaše na cijeloj zemlji jedan jezik i jednake riječi.
2. A kad otidoše od istoka, nagjoše ravnicu u zemlji Senarskoj, i naseliše se ondje.
3. Pa rekoše megju sobom: hajde da pravimo ploče i da ih u vatri dobro pečemo. I bjehu im opeke mjesto kamena i smola zemljana mjesto kreča.
4. Poslije rekoše: hajde da sazidamo grad i kulu, kojoj će vrh biti do neba, da stečemo sebi ime, da se ne bismo rasijali po zemlji.
5. A Gospod sigje da vidi grad i kulu, što zidahu sinovi čovječiji.
6. I reče Gospod: gle narod jedan, i jedan jezik u svijeh, i to počeše raditi, i ne će im smetati ništa da ne urade što su naumili.
7. Hajde da sigjemo, i da im pometemo jezik, da ne razumiju jedan drugoga što govore.
8. Tako ih Gospod rasu odande po svoj zemlji, te ne sazidaše grada.
9. Za to se prozva Bavilon, jer ondje pomete Gospod jezik cijele zemlje, i odande ih rasu Gospod po svoj zemlji.
10. Ovo je pleme Simovo: bijaše Simu sto godina, kad rodi Arfaksada, druge godine poslije potopa.
11. A rodiv Arfaksada poživje Sim pet stotina godina, ragjajući sinove i kćeri.
12. A Arfaksad poživje trideset i pet godina, i rodi Salu;
13. A rodiv Salu poživje Arfaksad četiri stotine i tri godine, ragjajući sinove i kćeri.
14. A Sala poživje trideset godina, i rodi Evera;
15. A rodiv Evera poživje Sala četiri stotine i tri godine, ragjajući sinove i kćeri.
16. A Ever poživje trideset i četeri godine, i rodi Faleka;
17. A rodiv Faleka poživje Ever četiri stotine i trideset godina, ragjajući sinove i kćeri.
18. A Falek poživje trideset godina, i rodi Ragava;
19. A rodiv Ragava poživje Falek dvje sta i devet godina, ragjajući sinove i kćeri.
20. A Ragav poživje trideset i dvije godine, i rodi Seruha;
21. A rodiv Seruha poživje Ragav dvje sta i sedam godina, ragjajući sinove i kćeri.
22. A Seruh poživje trideset godina, i rodi Nahora;
23. A rodiv Nahora poživje Seruh dvje sta godina, ragjajući sinove i kćeri.
24. A Nahor poživje dvadeset i devet godina, i rodi Taru;

25. A rodiv Taru poživje Nahor sto i devetnaest godina, ragjajući sinove i kćeri.

26. A Tara poživje sedamdeset godina, i rodi Avrama, Nahora i Arana.

27. A ovo je pleme Tarino: Tara rodi Avrama, Nahora i Arana; a Aran rodi Lota.

28. I umrije Aran prije Tare oca svojega na postojbini svojoj, u Uru Haldejskom.

29. I oženi se Avram i Nahor, i ženi Avramovoj bješe ime Sara a ženi Nahorovoj ime Melha, kći Arama oca Melhe i Jeshe.

30. A Sara bješe Nerotkinja, i ne imaše poroda.

31. I uze Tara sina svojega Avrama i Lota sina Aranova, unuka svojega, i Saru snahu svoju, ženu Avrama sina svojega; i pogjoše zajedno iz Ura Haldejskoga da idu u zemlju Hanansku, i dogjoše do Harana, i ondje se nastaniše.

32. A poživje Tara svega dvje sta i pet godina; i umrije Tara u Haranu.

GLAVA 12.

I reče Gospod Avramu: idi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega u zemlju koju ću ti ja pokazati.

2. I učiniću od tebe velik narod, i blagosloviću te, i ime tvoje proslaviću, i ti ćeš biti blagoslov.

3. Blagosloviću one koji tebe uzblagosiljaju, i prokleću one koji tebe usproklinju; i u tebi će biti blagoslovena sva plemena na zemlji.

4. Tada pogje Avram, kao što mu kaza Gospod, i s njim pogje Lot. A bješe Avramu sedamdeset i pet godina kad pogje iz Harana.

5. I uze Avram Saru ženu svoju i Lota sina brata svojega sa svijem blagom koje bjehu stekli i s dušama koje bjehu dobili u Haranu; i pogjoše u zemlju Hanansku, i dogjoše u nju.

6. I progje Avram tu zemlju do mjesta Sihema i do ravnice Moreške; a bijahu tada Hananeji u toj zemlji.

7. I javi se Gospod Avramu i reče: tvojemu sjemenu daću zemlju ovu. I Avram načini ondje žrtvenik Gospodu, koji mu se javio.

8. Poslije otide na brdo koje je prema istoku od Vetilja, i ondje razape šator svoj, te mu Vetilj bješe sa zapada a Gaj s istoka; i ondje načini Gospodu žrtvenik, i prizva ime Gospodnje.

9. Odande otide Avram dalje idući na jug.

10. Ali nasta glad u onoj zemlji, te Avram sigje u Misir da se ondje skloni; jer glad bješe velika u onoj zemlji.

11. A kad se približi da već ugje u Misir, reče Sari ženi svojoj: gle, znam da si žena lijepa u licu;

12. Za to kad te vide Misirci reći će: ovo mu je žena. Pa će me ubiti, a tebe će ostaviti u životu.

13. Nego hajde kaži da si mi sestra, te će meni biti dobro tebe radi i ostaću u životu uz tebe.

14. I kad dogje Avram u Misir, vidješe Misirci ženu da je vrlo lijepa.

15. I vidješe je knezovi Faraonovi, i hvališe je pred Faraonom. I uzeše je u dvor Faraonov.

16. I on činjaše dobro Avramu nje radi, te imaše ovaca i goveda i magaraca i sluga i sluškinja i magarica i kamila.

17. Ali Gospod pusti velika zla na Faraona i na dom njegov radi Sare žene Avramove.

18. Tada dozva Faraon Avrama i reče mu: šta mi to učini? za što mi nijesi kazao da ti je žena?

19. Za što si kazao: sestra mi je? te je uzeh za ženu. Sad eto ti žene, uzmi je, pa idi.

20. I Faraon zapovjedi ljudima za nj, te ga ispratiše i ženu njegovu i što god imaše.

GLAVA 13.

Tako otide Avram iz Misira gore na jug, on i žena mu i sve što imaše, takogjer i Lot s njim.

2. A bijaše Avram vrlo bogat stokom, srebrom i zlatom.

3. I igjaše svojim putovima od juga sve do Vetilja, do mjesta gdje mu prvo bijaše šator, izmegju Vetilja i Gaja,

4. Do mjesta, gdje pregje bješe načinio žrtvenik; i ondje prizva Avram ime Gospodnje.

5. A i Lot koji igjaše s Avramom imaše ovaca i goveda i šatora.

6. I zemlja ne mogaše ih nositi zajedno, jer blago njihovo bijaše veliko da ne mogahu živjeti zajedno.

7. I bijaše svagja megju pastirima Avramove stoke i pastirima Lotove stoke. A u to vrijeme življahu Hananeji i Ferezeji u onoj zemlji.

8. Pa Avram reče Lotu: nemoj da se svagjamo ja i ti, ni moji pastiri i tvoji pastiri; jer smo braća.

9. Nije li ti otvorena cijela zemlja? Odijeli se od mene. Ako ćeš ti na lijevo, ja ću na desno; ako li ćeš ti na desno, ja ću na lijevo.

10. Tada Lot podiže oči svoje i sagleda svu ravnicu Jordansku, kako cijelu natapaše rijeka, bješe kao vrt Gospodnji, kao zemlja Misirska, sve do Zogora, prije nego Gospod zatr Sodom i Gomor.

11. I Lot izabra sebi svu ravnicu Jordansku, i otide Lot na istok; i razdijeliše se jedan od drugoga:

12. Avram življaše u zemlji Hananskoj, a Lot življaše po gradovima u onoj ravnici premještajući svoje šatore do Sodoma.

13. A ljudi u Sodomu bijahu nevaljali, i griješahu Gospodu veoma.

14. A Gospod reče Avramu, po što se Lot odijeli od njega: podigni sada oči svoje, pa pogledaj s mjesta gdje si na sjever i na jug i na istok i na zapad.

15. Jer svu zemlju što vidiš tebi ću dati i sjemenu tvojemu do vijeka.

16. I učiniću da sjemena tvojega bude kao praha na zemlji, ako ko uzmože izbrojiti prah na zemlji, moći će izbrojiti i sjeme tvoje.

17. Ustani, i prolazi tu zemlju u dužinu i u širinu; jer ću je tebi dati.

18. I Avram diže šatore, i dogje i naseli se u ravnici Mamrijskoj, koja je kod Hevrona, i ondje načini žrtvenik Gospodu.

GLAVA 14.

A kad bješe Amarfal car Senarski, Arioh car Elasarski, Hodologomor car Elamski i Targal car Goimski,

2. Zavojštiše na Valu cara Sodomskoga, i na Varsu cara Gomorskoga, i na Senara cara Adamskoga, i na Simovora cara Sevojimskoga i na cara od Valake, koja je *sada* Sigor.

3. Svi se ovi skupiše u dolini Sidimskoj, koja je *sada* slano more.

4. Dvanaest godina bjehu služili Hodologomoru, pa trinaeste godine odmetnuše se.

5. A četrnaeste godine dogje Hodologomor i carevi koji bijahu s njim, i pobiše Rafaje u Astarotu Karnajimskom i Zuzeje u Amu i Omeje u polju Kirijatajskom.

6. I Horeje u planini njihovoj Siru do ravnice Faranske pokraj pustinje.

7. Otuda se vrativši dogjoše u En-Mispat, koji je *sada* Kadis, i isjekoše sve koji življahu u zemlji Amaličkoj, i Amoreje, koji življahu u Asason-Tamaru.

8. Tada izide car Sodomski i car Gomorski i car Adamski i car Sevojimski i car od Valake, koja je *sada* Sigor, izidoše na njih u dolinu Sidimsku,

9. Na Hodologomora cara Elamskoga, i na Targala cara Gojimskoga, i na Amarfala cara Senarskoga, i na Arioha cara Elasarskoga, četiri cara na pet.

10. A u dolini Sidimskoj bijaše mnogo rupa iz kojih se vadila smola; i pobježe car Sodomski i car Gomorski, i ondje padoše, a što osta pobježe u planinu.

11. I uzeše sve blago u Sodomu i Gomoru i svu hranu njihovu, i otidoše.

12. Uzeše i Lota, sinovca Avramova, i blago njegovo, i otidoše, jer življaše u Sodomu.

13. A dogje jedan koji bješe utekao, te javi Avramu Jevrejinu, koji življaše u ravni Mamrija Amorejina, brata Esholu i brata Avnanu, koji bjehu u vjeri s Avramom.

14. A kad Avram ču da mu se zarobio sinovac, naoruža sluge svoje, tri sta i osamnaest, koji se rodiše u njegovoj kući, i pogje u potjeru do Dana.

15. Ondje razredivši svoje udari na njih noću sa slugama svojim, i razbi ih, i otjera ih do Hovala, koji je na lijevo od Damaska,

16. I povrati sve blago; povrati i Lota sinovca svojega s blagom njegovijem, i žene i ljude.

17. A car Sodomski izide mu na susret kad se vrati razbivši Hodologomora i careve što bijahu s njim, u dolinu Savinu, koje je *sada* dolina careva.

18. A Melhisedek car Salimski iznese hljeb i vino; a on bijaše sveštenik Boga višnjega.

19. I blagoslovi ga govoreći: blagosloven da je Avram Bogu višnjemu, čije je nebo i zemlja!

20. I blagosloven da je Bog višnji, koji predade neprijatelje tvoje u ruke tvoje! I dade mu Avram desetak od svega.

21. A car Sodomski reče Avramu: daj meni ljude, a blago uzmi sebi.

22. A Avram reče caru Sodomskom: dižem ruke svoje ka Gospodu Bogu višnjemu, čije je nebo i zemlja, *zaklinjući se:*

23. Ni konca ni remena od obuće ne ću uzeti od svega što je tvoje, da ne rečeš: ja sam obogatio Avrama;

24. Osim što su pojeli momci, i osim dijela ljudima koji su išli sa mnom, Esholu, Avnanu i Mamriju, oni neka uzmu svoj dio.

GLAVA 15.

Poslije ovijeh stvari dogje Avramu riječ Gospodnja u utvari govoreći: ne boj se, Avrame, ja sam ti štit, i plata je tvoja vrlo velika.

2. A Avram reče: Gospode, Gospode, šta ćeš mi dati, kad živim bez djece, a na kom će ostati moja kuća to je Elijezer ovaj Damaštanin?

3. Još reče Avram: eto meni nijesi dao poroda, pa će sluga rogjen u kući mojoj biti moj našljednik.

4. A gle, Gospod mu progovori: ne će taj biti našljednik tvoj, nego koji će izaći od tebe taj će ti biti našljednik.

5. Pa ga izvede na polje i reče mu: pogledaj na nebo i prebroj zvijezde, ako ih možeš prebrojiti. I reče mu: tako će biti sjeme tvoje.

6. I povjerova Avram Bogu, a on mu primi to u pravdu.

7. I reče mu: ja sam Gospod, koji te izvedoh iz Ura Haldejskoga da ti dam zemlju ovu da bude tvoja.

8. A on reče: Gospode, Gospode, po čemu ću poznati da će biti moja?

9. I reče mu: prinesi mi junicu od tri godine i kozu od tri godine i ovna od tri godine i grlicu i golupče.

10. I on uze sve to, i rasiječe na pole, i metnu sve pole jednu prema drugoj; ali ne rasiječe ptica.

11. A ptice slijetahu na te mrtve životinje; a Avram ih odgonjaše.

12. A kad sunce bješe na zahodu, uhvati Avrama tvrd san, i gle, strah i mrak velik obuze ga.

13. I *Gospod* reče Avramu: znaj za cijelo da će sjeme tvoje biti došljaci u zemlji tugjoj, pa će joj služiti, i ona će ih mučiti četiri stotine godina.

14. Ali ću suditi i narodu kojemu će služiti; a poslije će on izaći s velikim blagom.

15. A ti ćeš otići k ocima svojim u miru, i bićeš pogreben u dobroj starosti.

16. A oni će se u četvrtom koljenu vratiti ovamo; jer grijesima Amorejskim još nije kraj.

17. A kad se sunce smiri i kad se smrče, gle, peć se dimljaše, i plamen ognjeni prolažaše izmegju onijeh dijelova.

18. Taj dan učini Gospod zavjet s Avramom govoreći: sjemenu tvojemu dadoh zemlju ovu od vode Misirske do velike vode, vode Efrata,

19. Kenejsku, Kenezejsku i Kedmonejsku,

20. I Hetejsku i Ferezejsku i Rafajimsku,

21. I Amorejsku i Hananejsku i Gergesejsku i Jevusejsku.

GLAVA 16.

Ali Sara žena Avramova ne ragjaše mu djece. A imaše robinju Misirku, po imenu Agaru.

2. Pa reče Sara Avramu: gle, Gospod me je zatvorio da ne rodim: nego idi k robinji mojoj, ne bih li dobila djece od nje. I Avram prista na riječ Sarinu.

3. I Sara žena Avramova uze Agaru Misirku robinju svoju, i dade je za ženu Avramu mužu svojemu poslije deset godina od kako se nastani Avram u zemlji Hananskoj.

4. I on otide k Agari, i ona zatrudnje; a kad vidje da je trudna, ponese se od gospogje svoje.

5. A Sara reče Avramu: uvreda moja pada na tebe; ja ti metnuh na krilo robinju svoju, a ona vidjevši da je trudna ponese se od mene. Gospod će suditi meni i tebi.

6. A Avram reče Sari: eto, robinja je tvoja u tvojim rukama, čini s njom što ti je volja. I Sara je stade zlostaviti, te ona pobježe od nje.

7. Ali angjeo Gospodnji nagje je kod studenca u pustinji, kod studenca na putu u Sur.

8. I reče joj: Agaro, robinjo Sarina, od kuda ideš, kuda li ideš? A ona reče: bježim od Sare gospogje svoje.

9. A angjeo joj Gospodnji reče: vrati se gospogji svojoj, i pokori joj se.
10. Opet joj reče angjeo Gospodnji: umnožiću veoma sjeme tvoje, da se ne će moći prebrojiti od množine.
11. Jošte joj reče angjeo Gospodnji: eto si trudna, i rodićeš sina, i nadjeni mu ime Ismailo; jer je Gospod vidio muku tvoju.
12. A biće čovjek ubojica; ruka će se njegova dizati na svakoga a svačija ruka na njega, i nastavaće na pogledu svoj braći svojoj.
13. Tada Agara prizva ime Gospoda koji govori s njom: ti si Bog, koji vidi. Jer govoraše: zar još gledam iza onoga koji me vidje?
14. Toga radi zove se studenac onaj studenac živoga koji me vidi; a on je izmegju Kadisa i Varada.
15. I rodi Agara Avramu sina; i nadjede Avram sinu svojemu, kojega rodi Agara, ime Ismailo.
16. A bješe Avramu osamdeset i šest godina kad mu Agara rodi Ismaila.

GLAVA 17.

A kad Avramu bi devedeset i devet godina, javi mu se Gospod i reče mu: ja sam Bog svemogući, po mojoj volji živi, i budi pošten.
2. I učiniću zavjet izmegju sebe i tebe, i vrlo ću te umnožiti.
3. A Avram pade ničice. I Gospod mu još govori i reče:
4. Od mene evo zavjet moj s tobom da ćeš biti otac mnogim narodima.
5. Za to se više ne ćeš zvati Àvram, nego će ti ime biti Àvrâm, jer sam te učinio ocem mnogih naroda;
6. Daću ti porodicu vrlo veliku, i načiniću od tebe narode mnoge, i carevi će izaći od tebe.
7. A postavljam zavjet svoj izmegju sebe i tebe i sjemena tvojega nakon tebe od koljena do koljena, da je zavjet vječan, da sam Bog tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe;
8. I daću tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe zemlju u kojoj si došljak, svu zemlju Hanansku u državu vječnu, i biću im Bog.
9. I reče Bog Avramu: ti pak drži zavjet moj, ti i sjeme tvoje nakon tebe od koljena do koljena.
10. A ovo je zavjet moj izmegju mene i vas i sjemena tvojega nakon tebe, koji ćete držati: da se obrezuje izmegju vas sve muškinje.
11. A obrezivaćete okrajak tijela svojega, da bude znak zavjeta izmegju mene i vas.
12. Svako muško dijete kad mu bude osam dana da se obrezuje od koljena do koljena, rodilo se u kući ili bilo kupljeno za novce od kojih god stranaca, koje ne bude od sjemena tvojega.
13. Da se obrezuje koje se rodi u kući tvojoj i koje se kupi za novce tvoje; tako će biti zavjet moj na tijelu vašem zavjet vječan.
14. A neobrezano muško, kojemu se ne obreže okrajak tijela njegova, da se istrijebi iz naroda svojega, jer pokvari zavjet moj.
15. I još reče Bog Avramu: a Saru ženu svoju ne zovi je više Sàra, nego neka joj bude ime Sára.
16. I ja ću je blagosloviti, i daću ti sina od nje; blagosloviću je, i biće mati mnogim narodima, i carevi narodima izaći će od nje.
17. Tada pade Avram ničice, i nasmija se govoreći u srcu svojem: eda će se čovjeku od sto godine roditi sin? i Sari? eda će žena od devedeset godina roditi?
18. I Avram reče Bogu: neka živ bude Ismailo pred tobom!
19. I reče Bog: zaista Sara žena tvoja rodiće ti sina, i nadjećeš mu ime Isak; i postaviću zavjet svoj s njim da bude zavjet vječan sjemenu njegovu nakon njega.
20. A i za Ismaila uslišio sam te; evo blagoslovio sam ga, i daću mu porodicu veliku, i umnožiću ga veoma; i rodića dvanaest knezova, i učiniću od njege velik narod.
21. A zavjet svoj učiniću s Isakom kad ti ga rodi Sara, do godine u ovo doba.
22. I Bog izgovorivši otide od Avrama gore.
23. I Avram uze Ismaila sina svojega i sve koji se rodiše u domu njegovu i koje god bješe kupio za svoje novce, sve muškinje od domaćih svojih; i obreza okrajak tijela njihova u isti dan, kao što mu kaza Bog.
24. A bješe Avramu devedeset i devet

godina kad obreza okrajak tijela svojega.

25. A Ismailu sinu njegovu bješe trinaest godina kad mu se obreza okrajak tijela njegova.

26. U jedan dan obreza se Avram i sin mu Ismailo,

27. I svi domašnji njegovi, rogjeni u kući i kupljeni za novce od stranaca, biše obrezani s njim.

GLAVA 18.

Poslije mu se javi Gospod u ravnici Mamrijskoj kad sjegjaše na vratima pred šatorom svojim u po dne.

2. Podigavši oči svoje pogleda, i gle, tri čovjeka stajahu prema njemu. I ugledavši ih potrča im na susret ispred vrata šatora svojega, i pokloni se do zemlje;

3. I reče: Gospode, ako sam našao milost pred tobom, nemoj proći sluge svojega.

4. Da vam donesemo malo vode i operite noge, te se naslonite malo pod ovijem drvetom.

5. I iznijeću malo hljeba, te potkrijepite srce svoje, pa onda pogjite, kad idete pored sluge svojega. I rekoše: učini što si kazao.

6. I Avram otrča u šator k Sari, i reče: brže zamijesi tri kopanje bijeloga brašna i ispeci pogaču.

7. Pa otrča ka govedima i uhvati tele mlado i dobro, i dade ga momku da ga brže zgotovi.

8. Pa onda iznese masla i mlijeka i tele koje bješe zgotovio, i postavi im, a sam stajaše pred njima pod drvetom dokle jegjahu.

9. I oni mu rekoše: gdje je Sara žena tvoja? A on reče: eno je pod šatorom.

10. A *jedan izmegju njih* reče: do godine u ovo doba opet ću doći k tebi, a Sara će žena tvoja imati sina. A Sara slušaše na vratima od šatora iza njega.

11. A Avram i Sara bijahu stari i vremeniti, i u Sare bješe prestalo što biva u žena.

12. Za to se nasmija Sara u sebi govoreći: po što sam ostarjela, sad li će mi doći radost? a i gospodar mi je star.

13. Tada reče Gospod Avramu: što se smije Sara govoreći: istina li je da ću roditi kad sam ostarjela?

14. Ima li što teško Gospodu? Do godine u ovo doba opet ću doći k tebi, a Sara će imati sina.

15. A Sara udari u bah govoreći: nijesam se smijala. Jer se uplaši. Ali on reče: nije istina, nego si se smijala.

16. Po tom ustaše ljudi odande, i pogjoše put Sodoma; i Avram pogje s njima da ih isprati.

17. A Gospod reče: kako bih tajio od Avrama šta ću učiniti,

18. Kad će od Avrama postati velik i silan narod, i u njemu će se blagosloviti svi narodi na zemlji?

19. Jer znam da će zapovjediti sinovima svojim i domu svojemu nakon sebe da se drže putova Gospodnjih i da čine što je pravo i dobro, da bi Gospod navršio na Avramu što mu je obećao.

20. I reče Gospod: vika je u Sodomu i Gomoru velika, i grijeh je njihov grdan.

21. Za to ću sići da vidim eda li sve čine kao što vika dogje preda me; ako li nije tako, da znam.

22. I ljudi okrenuvši se pogjoše put Sodoma; ali Avram još stajaše pred Gospodom,

23. I pristupiv Avram reče: hoćeš li pogubiti i pravednoga s nepravednim?

24. Može biti da ima pedeset pravednika u gradu; hoćeš li i njih pogubiti, i ne ćeš oprostiti mjestu za onijeh pedeset pravednika što su u njemu?

25. Nemoj to činiti, ni gubiti pravednika s nepravednikom, da bude pravedniku kao i nepravedniku; nemoj; eda li sudija cijele zemlje ne će suditi pravo?

26. I reče Gospod: ako nagjem u Sodomu pedeset pravednika u gradu, oprostiću cijelom mjestu njih radi.

27. A Avram odgovori i reče: gle, sada bih progovorio Gospodu, ako i jesam prah i pepeo.

28. Može biti pravednika pedeset manje pet, hoćeš li za ovijeh pet zatrti sav grad? Odgovori: ne ću, ako nagjem četrdeset i pet.

29. I stade dalje govoriti, i reče: može biti da će se naći četrdeset. Reče: ne ću radi onijeh četrdeset.

30. Po tom reče: nemoj se gnjeviti, Gospode, što ću reći; može biti da će se naći trideset. I reče: ne ću, ako nagjem trideset.

31. Opet reče: gle, sada bih progovorio Gospodu; može biti da će se naći

dvadeset. Reče: ne ću ih pogubiti za onijeh dvadeset.

32. Najposlije reče: nemoj se gnjeviti, Gospode, što ću još jednom progovoriti; može biti da će se naći deset. Reče: ne ću ih pogubiti radi onijeh deset.

33. I Gospod otide svršivši razgovor s Avramom; a Avram se vrati na svoje mjesto.

GLAVA 19.

A u veče dogjoše dva angjela u Sodom; a Lot sjegjaše na vratima Sodomskim; i kad ih ugleda, ustade te ih srete, i pokloni se licem do zemlje,

2. I reče: hodite, gospodo, u kuću sluge svojega, i prenoćite i operite noge svoje; pa sjutra rano kad ustanete pogjite svojim putem. A oni rekoše: ne, nego ćemo prenoćiti na ulici.

3. Ali on navali na njih, te se uvratiše k njemu i ugjoše u kuću njegovu, i on ih ugosti, i ispeče hljebova prijesnih, i jedoše.

4. I još ne bjehu legli, a gragjani Sodomljani slegoše se oko kuće, staro i mlado, sav narod sa svijeh krajeva,

5. I vikahu Lota i govorahu mu: gdje su ljudi što dogjoše sinoć k tebi? izvedi ih k nama da ih poznamo.

6. A Lot izide k njima pred vrata zatvoriv vrata za sobom,

7. I reče im: nemojte, braćo, činiti zla.

8. Evo imam dvije kćeri, koje još ne poznaše čovjeka; njih ću vam izvesti, pa činite s njima što vam je volja; samo ne dirajte u ove ljude, jer su za to ušli pod moj krov.

9. A oni mu rekoše: hodi amo. Pa onda rekoše: ovaj je sam došao amo da živi kao došljak, pa još hoće da nam sudi; sad ćemo tebi učiniti gore nego njima. Pa navališe jako na čovjeka, na Lota, i stadoše istavljati vrata.

10. A ona dva čovjeka digoše ruke, i uvukoše Lota k sebi u kuću, i zatvoriše vrata.

11. A ljude što bijahu pred vratima kućnim u jedan put oslijepiše od najmanjega do najvećega, te ne mogahu naći vrata.

12. Tada ona dva čovjeka rekoše Lotu: ako imaš ovdje još koga svoga, ili zeta ili sina ili kćer, ili koga god svoga u ovom gradu, gledaj nek idu odavde;

13. Jer hoćemo da zatremo mjesto ovo, jer je vika njihova velika pred Gospodom, pa nas posla Gospod da ga zatremo.

14. I izide Lot, i kaza zetovima svojima, za koje šćaše dati kćeri svoje, i reče im: ustajte, idite iz mjesta ovoga, jer će sada zatrti Gospod grad ovaj. Ali se zetovima njegovijem učini da se šali.

15. A kad zora zabijelje, navališe angjeli na Lota govoreći: ustani, uzmi ženu svoju i dvije kćeri svoje koje su tu, da ne pogineš u bezakonju grada toga.

16. A on se stade ščinjati, te ljudi uzeše za ruku njega i ženu njegovu i dvije kćeri njegove, jer ga bješe žao Gospodu; i izvedoše ga i pustiše ga iza grada.

17. I kad ih izvedoše na polje, reče *jedan:* izbavi dušu svoju i ne obziri se natrag, u cijeloj ovoj ravni da nijesi stao; bježi na ono brdo, da ne pogineš.

18. A Lot im reče: nemoj, Gospode!

19. Gle, sluga tvoj nagje milost pred tobom, i milost je tvoja prevelika koju mi učini sačuvavši mi život; ali ne mogu utećи na brdo da me ne stigne zlo i ne poginem.

20. Eno grad blizu; onamo se može utećи, a mali je; da bježim onamo; ta mali je, te ću ostati živ.

21. A on mu reče: eto poslušaću te i za to, i ne ću zatrti grada, za koji reče.

22. Brže bježi onamo; jer ne mogu činiti ništa dokle ne stigneš onamo. Za to se prozva onaj grad Sigor.

23. I kad sunce ogranu po zemlji, Lot dogje u Sigor.

24. Tada pusti Gospod na Sodom i na Gomor od Gospoda s neba dažd od sumpora i ognja,

25. I zatr one gradove i svu onu ravan, i sve ljude u gradovima i rod zemaljski.

26. Ali žena Lotova bješe se obazrela idući za njim, i posta slan kamen.

27. A sjutradan rano ustavši Avram, otide na mjesto gdje je stajao pred Gospodom;

28. I pogleda na Sodom i Gomor i svu okolinu po onoj ravni, i ugleda, a to se dizaše dim od zemlje kao dim iz peći.

29. Ali kad Bog zatiraše gradove u onoj ravni, opomenu se Bog Avrama, i

izvede Lota iz propasti kad zatr gradove gdje življaše Lot.

30. A Lot otide iz Sigora, i stani se na onom brdu s dvije kćeri svoje, jer se bojaše ostati u Sigoru; i življaše u pećini s dvije kćeri svoje.

31. A starija reče mlagjoj: naš je otac star, a nema nikoga na zemlji da dogje k nama kao što je običaj po svoj zemlji.

32. Hajde da damo ocu vina neka se opije, pa da legnemo s njim, eda bismo sačuvale sjeme ocu svojemu.

33. I dadoše ocu vina onu noć; i došavši starija leže s ocem svojim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustade.

34. A sjutradan reče starija mlagjoj: gle, noćas spavah s ocem svojim. Da mu damo vina i do veče, pa idi ti i lezi s njim, eda bismo sačuvale sjeme ocu svojemu.

35. Pa i to veče dadoše ocu vina, i ustavši mlagja leže s njim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustade.

36. I obje kćeri Lotove zatrudnješe od oca svojega.

37. I starija rodi sina, i nadjede mu ime Moav; od njega su Moavci do današnjega dana.

38. Pa i mlagja rodi sina, i nadjede mu ime Aman; od njega su Amanci do današnjega dana.

GLAVA 20.

A Avram otide odande na jug, i stani se izmegju Kadisa i Sura; i življaše kao došljak u Geraru.

2. I govoraše za ženu svoju Saru: sestra mi je. A car Gerarski Avimeleh posla, te uze Saru.

3. Ali dogje Bog Avimilehu noću u snu, i reče mu: gle poginućeš sa žene koju si uzeo, jer ima muža.

4. A Avimeleh ne bješe se nje dotakao, i za to reče: Gospode, eda li ćeš i pravedan narod pogubiti?

5. Nije li mi sam kazao: sestra mi je? a i ona sama kaza: brat mi je. Učinio sam u čistoti srca svojega i u pravdi ruku svojih.

6. Tada mu reče Bog u snu: znam da si učinio u čistoti srca svojega; za to te i sačuvah da mi ne sagriješiš, i ne dadoh da je se dotakneš.

7. A sada vrati čovjeku ženu njegovu, jer je prorok, i moliće se za te, te ćeš ostati živ. Ako li ne vratiš, znaj da ćeš umrijeti ti i svi tvoji.

8. I jutru rano usta Avimeleh, i sazva sve sluge svoje, i kaza im sve ovo da čuju. I uplašiše se ljudi veoma.

9. Tada Avimeleh dozva Avrama i reče mu: šta si nam učinio? šta li sam ti zgriješio, te navuče na me i na carstvo moje toliko zlo? Učinio si mi što ne valja činiti.

10. I još reče Avimeleh Avramu: šta ti je bilo, te si to učinio?

11. A Avram odgovori: veljah: jamačno nema straha Božijega u ovom mjestu, pa će me ubiti radi žene moje.

12. A upravo i jest mi sestra, kći oca mojega; ali nije kći moje matere, pa pogje za me.

13. A kad me Bog izvede iz doma oca mojega, ja joj rekoh: učini dobro, i kaži za me gdje god dogjemo: brat mi je.

14. Tada Avimeleh uze ovaca i goveda i sluga i sluškinja, te dade Avramu, i vrati mu Saru ženu njegovu.

15. I reče Avimeleh Avramu: evo, zemlja ti je moja otvorena, živi slobodno gdje ti je volja.

16. A Sari reče: evo dao sam tvojemu bratu tisuću srebrnika; gle, on ti je očima pokrivalo pred svima koji budu s tobom; i to sve da ti je za nauku.

17. I Avram se pomoli Bogu, i iscijeli Bog Avimeleha i ženu njegovu i sluškinje njegove, te ragjahu.

18. Jer Gospod bješe sa svijem zatvorio svaku matericu u domu Avimelehovu radi Sare žene Avramove.

GLAVA 21.

I Gospod pohodi Saru, kao što bješe rekao, i učini Gospod Sari, kao što bješe kazao.

2. Jer zatrudnje i rodi Sara Avramu sina u starosti njegovoj u isto vrijeme kad kaza Gospod.

3. I Avram nadjede ime sinu koji mu se rodi, kojega mu rodi Sara, Isak.

4. I obreza Avram sina svojega Isaka kad bi od osam dana, kao što mu zapovjedi Bog.

5. A Avramu bješe sto godina kad mu se rodi sin Isak.

6. A Sara reče: Bog mi učini smijeh; ko god čuje, smijaće mi se.

7. I reče: ko bi rekao Avramu da će

Sara dojiti djecu? ipak mu rodih sina u starosti njegovoj?

8. A kad dijete doraste da se odbije od sise, učini Avram veliku gozbu onaj dan kad odbiše Isaka od sise.

9. I Sara vidje sina Agare Misirke, koja ga rodi Avramu, gdje se podsmijeva;

10. Pa reče Avramu: otjeraj ovu robinju sa sinom njezinijem, jer sin ove robinje ne će biti našljednik s mojim sinom, s Isakom.

11. A to Avramu bi vrlo krivo radi sina njegova.

12. Ali Bog reče Avramu: nemoj da ti je krivo radi djeteta i radi robinje tvoje. Što ti je god kazala Sara, poslušaj; jer će ti se u Isaku sjeme prozvati.

13. Ali ću i od sina robinjina učiniti narod, jer je tvoje sjeme.

14. I Avram ustav u jutru rano, uze hljeba i mješinu vode, i dade Agari metnuvši joj na legja, i dijete, i otpusti je. A ona otišavši lutaše po pustinji Virsavskoj.

15. A kad nesta vode u mješini, ona baci dijete pod jedno drvo,

16. Pa otide koliko se može strijelom dobaciti, i sjede prema njemu; jer govoraše: da ne gledam kako će umrijeti dijete. I sjedeći prema njemu stade iza glasa plakati.

17. A Bog ču glas djetinji, i angjeo Božji viknu s neba Agaru, i reče joj: što ti je Agaro? ne boj se, jer Bog ču glas djetinji odande gdje je.

18. Ustani, digni dijete i uzmi ga u naručje; jer ću od njega učiniti velik narod.

19. I Bog joj otvori oči, te ugleda studenac; i otišavši napuni mješinu vode, i napoji dijete.

20 I Bog bijaše s djetetom, te odraste, i življaše u pustinji, i posta strijelac.

21. A življaše u pustinji Faranu. I mati ga oženi iz zemlje Misirske.

22. U to vrijeme reče Avimeleh i Fihol vojvoda njegov Avramu govoreći: Bog je s tobom u svemu što radiš.

23. Zakuni mi se sada Bogom da ne ćeš prevariti mene ni sina mojega ni unuka mojega, nego da ćeš dobro onako kako sam ja tebi činio i ti činiti meni i zemlji u kojoj si došljak.

24. A Avram reče: hoću se zakleti.

25. Ali Avram prekori Avimeleha za studenac, koji uzeše na silu sluge Avimelehove.

26. A Avimeleh reče: ne znam ko je to učinio; niti mi ti kaza, niti čuh do danas.

27. Tada Avram uze ovaca i goveda, i dade Avimelehu, i uhvatiše vjeru megju sobom.

28. I Avram odluči sedam jaganjaca iz stada.

29. A Avimeleh reče Avramu: šta će ono sedam jaganjaca što si odlučio?

30. A on odgovori: da primiš iz moje ruke ono sedam jaganjaca, da mi bude svjedočanstvo da sam ja iskopao ovaj studenac.

31. Otuda se prozva ono mjesto Virsavija, jer se ondje zakleše obojica.

32. Tako uhvatiše vjeru na Virsaviji. Tada se diže Avimeleh i Fihol vojvoda njegov, i vratiše se u zemlju Filistimsku.

33. A Avram posadi lug na Virsaviji, i ondje prizva ime Gospoda Boga vječnoga.

34. I Avram življaše kao došljak u zemlji Filistimskoj mnogo vremena.

GLAVA 22.

Poslije toga šćaše Bog okušati Avrama, pa mu reče: Avrame! A on odgovori: evo me.

2. I reče mu *Bog*: uzmi sada sina svojega, jedinca svojega miloga, Isaka, pa idi u zemlju Moriju, i spali ga na žrtvu tamo na brdu gdje ću ti kazati.

3. I sjutradan rano ustavši Avram, osamari magarca svojega, i uze sa sobom dva momka i Isaka sina svojega; i nacijepavši drva za žrtvu, podiže se i pogje na mjesto koje mu kaza Bog.

4. Treći dan podigavši oči svoje Avram ugleda mjesto iz daleka.

5. I reče Avram momcima svojim: ostanite vi ovdje s magarcem, a ja i dijete idemo onamo, pa kad se pomolimo Bogu, vratićemo se k vama.

6. I uzevši Avram drva za žrtvu naprti Isaku sinu svojemu, a sam uze u svoje ruke ognja i nož; pa otidoše obojica zajedno.

7. Tada reče Isak Avramu ocu svojemu: oče! A on reče: što, sine! I reče *Isak:* eto ognja i drva, a gdje je jagnje za žrtvu?

8. A Avram odgovori: Bog će se, sin-

ko, postarati za jagnje sebi na žrtvu. I igjahu obojica zajedno.

9. A kad dogjoše na mjesto koje mu Bog kaza, Avram načini ondje žrtvenik, i metnu drva na nj, i svezavši Isaka sina svojega metnu ga na žrtvenik vrh drva;

10. I izmahnu rukom svojom i uze nož da zakolje sina svojega.

11. Ali angjeo Gospodnji viknu ga s neba, i reče: Avrame! Avrame! A on reče: evo me.

12. A *angjeo* reče: ne diži ruke svoje na dijete, i ne čini mu ništa; jer sada poznah da se bojiš Boga, kad nijesi požalio sina svojega, jedinca svojega mene radi.

13. I Avram podigavši oči svoje pogleda; i gle, ovan iza njega zapleo se u česti rogovima; i otišavši Avram uze ovna i spali ga na žrtvu mjesto sina svojega.

14. I nazva Avram ono mjesto: Gospod će se postarati. Za to se i danas kaže: na brdu, gdje će se Gospod postarati.

15. I angjeo Gospodnji opet viknu s neba Avrama,

16. I reče: sobom se zakleh, veli Gospod: kad si tako učinio, i nijesi požalio sina svojega, jedinca svojega,

17. Zaista ću te blagosloviti i sjeme tvoje veoma umnožiti, *da ga bude* kao zvijezda na nebu i kao pijeska na obali morskoj; i naslijediće sjeme tvoje vrata neprijatelja svojih;

18. I blagosloviće se u sjemenu tvojem svi narodi na zemlji, kad si poslušao glas moj.

19. Tada se Avram vrati k momcima svojim, te se digoše, i otidoše zajedno u Virsaviju; jer Avram življaše u Virsaviji.

20. Poslije toga javiše Avramu govoreći: gle, i Melha rodi sinove bratu tvojemu Nahoru:

21. Uzka prvenca i Vuza brata mu, i Kamuila, oca Aramova,

22. I Hazada i Azava i Faldesa i Jeldafa i Vatuila.

23. A Vatuilo rodi Reveku. Osam ih rodi Melha Nahoru bratu Avramovu.

24. A inoča njegova, po imenu Revma, rodi i ona Taveka i Gama i Tohosa i Moha.

GLAVA 23.

A poživje Sara sto dvadeset i sedam godina; to su godine vijeka Sarina.

2. I umrije Sara u gradu Arvoku, a to je Hevron, u zemlji Hananskoj. I dogje Avram da ožali Saru i oplače.

3. A kad usta Avram od mrtvaca svojega, reče sinovima Hetovijem govoreći:

4. Stranac sam i došljak kod vas; dajte mi da imam grob kod vas da pogrebem mrtvaca svojega ispred očiju svojih.

5. A sinovi Hetovi odgovoriše Avramu govoreći mu:

6. Čuj nas, gospodaru; ti si knez od Boga megju nama; u najboljem grobu našem pogrebi mrtvaca svojega; niko izmegju nas ne će ti zatvoriti groba svojega da ne pogrebeš mrtvaca svojega.

7. Tada ustade Avram i pokloni se narodu zemlje one, sinovima Hetovijem;

8. I reče im govoreći: ako hoćete da pogrebem mrtvaca svojega ispred očiju svojih, poslušajte me, i govorite za mene Efronu sinu Sarovu,

9. Neka mi da pećinu u Makpeli, koja je nakraj njive njegove; za novce neka mi je da megju vama koliko vrijedi, da imam grob.

10. A Efron sjegjaše usred sinova Hetovijeh. Pa reče Efron Hetejin Avramu pred sinovima Hetovijem, koji slušahu, pred svijem koji ulažahu na vrata grada njegova, govoreći:

11. Ne, gospodaru; čuj me: poklanjam ti njivu i pećinu kod nje poklanjam ti; pred sinovima naroda svojega poklanjam ti je, pogrebi mrtvaca svojega.

12. A Avram se pokloni narodu zemlje one,

13. I reče Efronu pred narodom zemlje one govoreći: ako si voljan, čuj me; da ti dam šta vrijedi njiva; uzmi od mene, pa ću onda pogrepsti mrtvaca svojega ondje.

14. A Efron odgovori Avramu govoreći mu:

15. Gospodaru, čuj me; zemlja vrijedi četiri stotine *sikala* srebra izmegju mene i tebe; što je to? samo ti pogrebi mrtvaca svojega.

16. A Avram čuvši Efrona izmjeri mu srebro, koje reče pred sinovima Heto-

vijem, četiri stotine *sikala* srebra, kako su išli megju trgovcima.

17. I njiva Efronova u Makpeli prema Mamriji, njiva s pećinom koja je na njoj, i sva drveta na njivi i po megji njezinoj u naokolo,

18. Posta Avramova pred sinovima Hetovijem, pred svima koji ulaze na vrata grada onoga.

19. Po tom pogrebe Avram Saru ženu svoju u pećini na njivi Makpeli prema Mamriji, a to je Hevron, u zemlji Hananskoj.

20. I potvrdiše sinovi Hetovi njivu i pećinu na njoj Avramu da ima grob.

GLAVA 24.

A Avram bješe star i vremenit, i Gospod bješe blagoslovio Avrama u svemu.

2. I reče Avram sluzi svojemu najstarijemu u kući svojoj, koji bješe nad svijem dobrom njegovijem : metni ruku svoju pod stegno moje,

3. Da te zakunem Gospodom Bogom nebeskim i Bogom zemaljskim da ne ćeš dovesti žene sinu mojemu izmegju kćeri ovijeh Hananeja megju kojima živim;

4. Nego da ćeš otići u zemlju moju i u rod moj i dovesti ženu sinu mojemu Isaku.

5. A sluga mu reče : a ako djevojka ne htjet bude poći sa mnom u ovu zemlju; hoću li odvesti sina tvojega u zemlju iz koje si se iselio ?

6. A Avram mu reče : pazi da ne odvedeš sina mojega onamo.

7. Gospod Bog nebeski, koji me je uzeo iz doma oca mojega i iz zemlje roda mojega, i koji mi je rekao i zakleo mi se govoreći : sjemenu ću tvojemu dati zemlju ovu, on će poslati angjela svojega pred tobom da dovedeš ženu sinu mojemu odande.

8. Ako li djevojka ne htjet bude poći s tobom, onda da ti je prosta zakletva moja; samo sina mojega nemoj odvesti onamo.

9. I metnu sluga ruku svoju pod stegno Avramu gospodaru svojemu, i zakle mu se za ovo.

10. Tada sluga uze deset kamila izmegju kamila gospodara svojega da ide, jer sve blago gospodara njegova bješe pod njegovom rukom; i otišav dogje u Mesopotamiju do grada Nahorova.

11. I pusti kamile da poliježu iza grada kod studenca pred veče, kad izlaze gragjanke da zahvataju vode;

12. I reče : Gospode Bože gospodara mojega Avrama, daj mi sreću danas, i učini milost gospodaru mojemu Avramu.

13. Evo, ja ću stajati kod ovoga studenca, a gragjanke će doći da zahvataju vode.

14. Kojoj djevojci rečem : nagni krčag svoj da se napijem, a ona reče : na pij, i kamile ću ti napojiti ; daj to da bude ona koju si namijenio sluzi svojemu Isaku; i po tome da poznam da si učinio milost gospodaru mojemu.

15. I on još ne izgovori, a to Reveka, kći Vatuila sina Melhe žene Nahora brata Avramova, dogje s krčagom na ramenu.

16. I bješe vrlo lijepa, još djevojka, još je čovjek ne bješe poznao. Ona sigje na izvor, i natoči krčag, i pogje;

17. A sluga iskoči pred nju, i reče : daj mi da se napijem malo vode iz krčaga tvojega.

18. A ona reče : na pij, gospodaru. I brže spusti krčag na ruku svoju, i napoji ga.

19. I kad ga napoji, reče : i kamilama ću tvojim naliti neka se napiju.

20. I brže izruči krčag svoj u pojilo, pa opet otrča na studenac da nalije, i nali svijem kamilama njegovijem.

21. A čovjek joj se divljaše, i ćutaše, ne će li poznati je li Gospod dao sreću putu njegovu ili nije.

22. A kad se kamile napiše, izvadi čovjek zlatnu grivnu od po *sikla i metnu joj oko čela,* i dvije narukvice *metnu* joj na ruke od deset *sikala* zlata.

23. I reče : čija si kći ? kaži mi. Ima li u kući oca tvojega mjesta za nas da prenoćimo ?

24. A ona mu reče : ja sam kći Vatuila sina Melšina, kojega rodi Nahoru.

25. Još reče : ima u nas mnogo slame i piće i mjesta za noćište.

26. Tada se pokloni čovjek i zahvali Gospodu,

27. I reče : blagosloven da je Gospod Bog gospodara mojega Avrama, što ne ostavi milosti svoje i vjere svoje prema gospodaru mojem, i putem dovede me Gospod u dom rodbine gospodara mojega.

28. A djevojka otrča i sve ovo kaza u domu matere svoje.

29. A Reveka imaše brata, kojemu ime bješe Lavan; i istrča Lavan k čovjeku na studenac;

30. Kako vidje grivnu i narukvice na rukama sestre svoje i ču gdje Reveka sestra mu reče: tako mi kaza čovjek, dogje k čovjeku, a on stajaše kod kamila na studencu.

31. I reče: hodi, koji si blagosloven od Gospoda; što bi stajao na polju? spremio sam kuću, ima mjesta i za kamile.

32. I dovede čovjeka u kuću, i rastovari kamile; i dadoše slame i piće kamilama, i donesoše vode za noge njemu i ljudima što bijahu s njim;

33. I postaviše mu da jede; ali on reče: ne ću jesti dokle ne kažem stvar svoju. A Lavan mu reče: govori.

34. Tada reče: ja sam sluga Avramov.

35. A Gospod je blagoslovio gospodara mojega veoma, te je postao velik, i dao mu je ovaca i goveda, i srebra i zlata, i sluga i sluškinja, i kamila i magaraca.

36. I još Sara žena gospodara mojega rodi sina gospodaru mojemu u starosti njegovoj, i on mu dade sve što ima.

37. A mene zakle gospodar moj govoreći: nemoj dovesti sinu mojemu žene izmegju kćeri ovijeh Hananeja, megju kojima živim;

38. Nego idi u dom oca mojega i u rod moj, da dovedeš ženu sinu mojemu.

39. A ja rekoh gospodaru svojemu: može biti da djevojka ne će htjeti poći sa mnom.

40. A on mi reče: Gospod, po čijoj volji svagda življah, poslaće angjela svojega s tobom, i daće sreću tvojemu putu da dovedeš ženu sinu mojemu od roda mojega, iz doma oca mojega.

41. Onda će ti biti prosta zakletva moja, kad otideš u rod moj; ako ti je i ne dadu, opet će ti biti prosta zakletva moja.

42. I kad dogjoh danas na studenac, rekoh: Gospode Bože gospodara mojega Avrama, ako si dao sreću putu mojemu, kojim idem,

43. Evo, ja ću stajati kod studenca: koja djevojka dogje da zahvati vode, i ja joj kažem: daj mi da se napijem malo vode iz krčaga tvojega,

44. A ona mi odgovori: i ti pij i kamilama ću tvojim naliti; to neka bude žena koju je namijenio Gospod sinu gospodara mojega.

45. Ja još ne izgovorih u srcu svojem, a dogje Reveka s krčagom na ramenu, i sišavši na izvor zahvati; i ja joj rekoh: daj mi da se napijem;

46. A ona brže spustivši sa sebe krčag reče: na pij, i kamile ću ti napojiti. I kad se napih, napoji i kamile moje.

47. I zapitah je govoreći: čija si kći? A ona odgovori: ja sam kći Vatuila sina Nahorova, kojega mu rodi Melha. Tada joj metnuh grivnu oko čela i narukvice na ruke;

48. I padoh i poklonih se Gospodu, i zahvalih Gospodu Bogu gospodara mojega Avrama, što me dovede pravijem putem da nagjem kćer brata gospodara svojega za sina njegova.

49. Ako ćete dakle učiniti ljubav i vjeru gospodaru mojemu, kažite mi; ako li ne ćete, kažite mi, da idem na desno ili na lijevo.

50. A Lavan i Vatuilo odgovarajući rekoše: od Gospoda je ovo došlo; mi ti ne možemo kazati ni zlo ni dobro.

51. Eto, Reveka je u tvojoj vlasti, uzmi je pa idi, i neka bude žena sinu tvojega gospodara, kao što kaza Gospod.

52. A kad ču sluga Avramov riječi njihove, pokloni se Gospodu do zemlje.

53. I izvadi sluga zaklade srebrne i zlatne i haljine, i dade Reveci; takogjer i bratu njezinu i materi njezinoj dade darove.

54. Po tom jedoše i piše on i ljudi koji bijahu s njim, i prenoćiše. A kad u jutru ustaše, reče *sluga:* pustite me gospodaru mojemu.

55. A brat i mati njezina rekoše: neka ostane djevojka kod nas koji dan, barem deset dana, pa onda neka ide.

56. A on im reče: nemojte me zadržavati, kad je Gospod dao sreću mojemu putu; pustite me da idem gospodaru svojemu.

57. Tada rekoše: da zovemo djevojku, i upitamo šta ona veli.

58. I dozvaše Reveku, i rekoše joj: hoćeš ići s ovijem čovjekom? A ona odgovori: hoću.

59. I pustiše Reveku sestru svoju i

dojkinju njezinu sa slugom Avramovijem i ljudima njegovijem.

60. I blagosloviše Reveku i rekoše joj: sestro naša, da se namnožiš na tisuće tisuća, i sjeme tvoje da naslijedi vrata svojih neprijatelja!

61. I podiže se Reveka s djevojkama svojim, i posjedaše na kamile, i pogjoše s čovjekom; i sluga uzev Reveku otide.

62. A Isak igjaše vraćajući se od studenca živoga koji me vidi (jer življaše u južnom kraju);

63. A bješe iašazo Isak u polje pred veče da se pomoli Bogu; i podigav oči svoje ugleda kamile gdje idu.

64. I Reveka podigavši oči svoje ugleda Isaka, te skoči s kamile,

65. I reče sluzi: ko je onaj čovjek što ide preko polja pred nas? A sluga reče: ono je gospodar moj. I ona uze pokrivalo i pokri lice.

66. I pripovjedi sluga Isaku sve što je svršio.

67. I odvede je Isak u šator Sare matere svoje; i uze Reveku, i ona mu posta žena, i omilje mu. I Isak se utješi za materom svojom.

GLAVA 25.

A Avram uze drugu ženu, po imenu Heturu.

2. I ona mu rodi Zomrana i Joksana i Madana i Madijama i Jesvoka i Soijena.

3. A Joksan rodi Savana i Dedana. A Dedanovi sinovi biše Asurim i Latusim i Laomim.

4. A sinovi Madijamovi: Efar i Afir i Enoh i Avida i Eldaga. Svi bjehu djeca Heturina.

5. A Avram dade sve što imaše Isaku;

6. A sinovima svojih inoča dade Avram dare, i opravi ih od Isaka sina svojega još za života svojega na istok, u istočni kraj.

7. I vijeka Avramova što poživje bješe sto sedamdeset i pet godina.

8. I onemoćav umrije Avram u dobroj starosti, sit života, i bi pribran k rodu svojemu.

9. I pogreboše ga Isak i Ismailo u pećini Makpelskoj na njivi Efrona sina Sara Hetejina, koja je prema Mamriji;

10. Na njivi koju kupi Avram od sinova Hetovijeh, ondje je pogreben Avram sa Sarom ženom svojom.

11. I po smrti Avramovoj blagoslovi Bog Isaka sina njegova; a Isak življaše kod studenca živoga koji me vidi.

12. A ovo je pleme Ismaila sina Avramova, kojega rodi Avramu Agara Misirka robinja Sarina,

13. I ovo su imena sinova Ismailovijeh, kako se zvahu u plemenima svojim: prvenac Ismailov Navajot, pa Kidar i Navdeilo i Masam,

14. I Masma i Duma i Masa,

15. I Hadar i Teman i Jetur i Nafes i Kedam.

16. To su sinovi Ismailovi, i to su im imena po selima i gradovima njihovijem, dvanaest knezova nad svojim narodima.

17. A godine su vijeka Ismailova sto i trideset i sedam godina. Poslije onemoćav umrije i bi pribran k rodu svojemu.

18. I življahu od Evilata do Sura prema Misiru, kako se ide u Asiriju; i dopade mu prema svoj braći svojoj *da živi.*

19. A ovo je pleme Isaka sina Avramova: Avram rodi Isaka;

20. A Isaku bješe četrdeset godina kad se oženi Revekom, kćerju Vatuila Sirina iz Mesopotamije, sestrom Lavana Sirina.

21. I Isak se moljaše Gospodu za ženu svoju, jer bješe nerotkinja; i umoli Gospoda, te zatrudnje Reveka žena njegova.

22. A udarahu jedno o drugo djeca u utrobi njezinoj, te reče: ako je tako, na što sam? I otide da pita Gospoda.

23. A Gospod joj reče: dva su plemena u utrobi tvojoj, i dva će naroda izaći iz tebe; i jedan će narod biti jači od drugoga naroda, i veći će služiti manjemu.

24. I kad dogje vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj.

25. I prvi izagje crven, sav kao runo rutav; i nadješe mu ime Isav.

26. A poslije izagje brat mu, držeći rukom za petu Isava; i nadješe mu ime Jakov. A bješe Isaku šezdeset godina kad ih rodi Reveka.

27. I djeca odrastoše, i Isav posta lovac i ratar, a Jakov bješe čovjek krotak i bavljaše se u šatorima.

28. I Isak milovaše Isava, jer rado jegjaše lova njegova; a Reveka milovaše Jakova.

29. Jednom Jakov skuha jelo, a Isav dogje iz polja umoran.

30. I reče Isav Jakovu: daj mi da jedem toga jela crvenoga, jer sam umoran. Otuda se prozva Edom.

31. A Jakov mu reče: prodaj mi danas prvenaštvo svoje.

32. A Isav odgovori: evo, hoću da umrem, pa što će mi prvenaštvo?

33. A Jakov reče: zakuni mi se danas. I on mu se zakle; tako prodade svoje prvenaštvo Jakovu.

34. I Jakov dade Isavu hljeba i skuhanoga leća, i on se najede i napi, pa usta i otide. Tako Isav nije mario za prvenaštvo svoje.

GLAVA 26.

Ali nasta glad u zemlji svrh prve gladi koja bješe za vremena Avramova; i Isak otide k Avimelehu caru Filistimskom u Gerar.

2. I javi mu se Gospod i reče: nemoj ići u Misir, nego sjedi u zemlji koju ću ti kazati.

3. Sjedi u toj zemlji, i ja ću biti s tobom, i blagosloviću te; jer ću tebi i sjemenu tvojemu dati sve ove zemlje, i potvrdiću zakletvu kojom sam se zakleo Avramu ocu tvojemu.

4. I umnožiću sjeme tvoje *da ga bude* kao zvijezda na nebu, i daću sjemenu tvojemu sve ove zemlje; i u sjemenu tvojem blagosloviće se svi narodi na zemlji,

5. Za to što je Avram slušao glas moj i čuvao naredbu moju, zapovijesti moje, pravila moja i zakone moje.

6. I osta Isak u Geraru.

7. A ljudi u mjestu onom pitahu za ženu njegovu, a on govoraše: sestra mi je. Jer se bojaše kazati: žena mi je; da me, veli, ne ubiju ovi ljudi radi Reveke, jer je lijepa.

8. I kad provede mnogo vremena ondje, dogodi se, te pogleda Avimeleh car Filistimski s prozora, i vidje Isaka gdje se šali s Revekom ženom svojom.

9. I dozva Avimeleh Isaka i reče: ta to ti je žena; kako si kazao: sestra mi je? A Isak mu odgovori: rekoh: da ne poginem s nje.

10. A Avimeleh reče: šta si nam učinio? lako je mogao ko od naroda ovoga leći s tvojom ženom, te bi nas ti uvalio u grijeh.

11. I zapovjedi Avimeleh svemu narodu svojemu govoreći: ko se dotakne ovoga čovjeka ili žene njegove, poginuće.

12. I Isak stade sijati u onoj zemlji, i dobi one godine po sto, tako ga blagoslovi Gospod.

13. I obogati se čovjek, i napredovaše sve većma, te posta silan.

14. I imaše ovaca i goveda i mnogo sluga; a Filisteji mu zavigjahu,

15. Pa sve studence koje bjehu iskopale sluge oca njegova za vremena Avrama oca njegova zaroniše Filisteji, i zasuše ih zemljom.

16. I Avimeleh reče Isaku: idi od nas, jer si postao silniji od nas.

17. I Isak otide odande, i razape šatore u dolini Gerarskoj, i nastani se ondje.

18. I stade Isak otkopavati studence, koji bjehu iskopani za vremena Avrama oca njegova, i koje zaroniše Filisteji po smrti Avramovoj; i prozva ih imenima, koja im bješe nadio otac njegov.

19. I kopajući sluge Isakove u onom dolu nagjoše studenac žive vode.

20. Ali se svadiše pastiri Gerarski s pastirima Isakovim govoreći: naša je voda. I nadjede ime onom studencu Esek, jer se svadiše s njim.

21. Poslije iskopaše drugi studenac, pa se i oko njega svadiše, za to ga nazva Sitna.

22. Tada se podiže odande, i iskopa drugi studenac, i oko njega ne bi svagje; za to ga nazva Rehovot, govoreći: sad nam dade Gospod prostora da rastemo u ovoj zemlji.

23. I otide odande gore u Virsaviju.

24. I istu noć javi mu se Gospod, i reče: ja sam Bog Avrama oca tvojega. Ne boj se, jer sam ja s tobom, i blagosloviću te i umnožiću sjeme tvoje Avrama radi sluge svojega.

25. I načini ondje žrtvenik, i prizva ime Gospodnje; i ondje razape šator svoj; i sluge Isakove iskopaše ondje studenac.

26. I dogje k njemu Avimeleh iz Gerara s Ohozatom prijateljem svojim i s Fiholom vojvodom svojim.

27. A Isak im reče: što ste došli k meni, kad mrzite na me i otjeraste me od sebe?
28. A oni rekoše: vidjesmo zaista daje Gospod s tobom, pa rekosmo: neka bude zakletva izmegju nas, izmegju nas i tebe; hajde da uhvatimo vjeru s tobom:
29. Da nam ne činiš zla, kao što se mi tebe ne dotakosmo i kao što mi tebi samo dobro činismo, i pustismo te da ideš na miru, i eto si blagosloven od Gospoda.
30. Tada ih on ugosti; te jedoše i piše.
31. A sjutradan ustavši rano, zakleše se jedan drugome, i otpusti ih Isak i otidoše od njega s mirom.
32. Isti dan došavši sluge Isakove kazaše mu za studenac, koji iskopaše, i rekoše mu: nagjosmo vodu.
33. I nazva ga Savija; otuda se zove grad onaj Virsavija do današnjega dana.
34. A kad bi Isavu četrdeset godina, uze za ženu Juditu kćer Veoha Hetejina, i Vasematu kćer Elona Hetejina.
35. I one zadavahu mnogo jada Isaku i Reveci.

GLAVA 27.

Kad Isak ostarje i oči mu potamnješe, te ne vigjaše, dozva Isava starijega sina svojega, i reče mu: sine! A on odgovori: evo me.
2. Tada reče: evo ostario sam, ne znam kad ću umrijeti;
3. Uzmi oružje svoje, tul i luk, i izidi u planinu, te mi ulovi lova;
4. I zgotovi mi jelo po mojoj volji, i donesi mi da jedem, pa da te blagoslovi duša moja dok nijesam umr'o.
5. A Reveka ču šta Isak reče sinu svojemu Isavu. I Isav otide u planinu da ulovi lova i donese.
6. A Reveka reče Jakovu sinu svojemu govoreći: gle, čuh oca tvojega gdje besjedi s Isavom bratom tvojim, i reče:
7. Donesi mi lova, i zgotovi jelo da jedem, pa da te blagoslovim pred Gospodom dok nijesam umr'o.
8. Nego sada, sine, poslušaj me, što ću ti kazati.
9. Idi sada k stadu i donesi dva dobra jareta, da zgotovim ocu tvojemu jelo od njih, kako rado jede.
10. Pa ćeš unijeti ocu da jede i da te blagoslovi dok nije umr'o.
11. A Jakov reče Reveci materi svojoj: ali je Isav brat moj rutav, a ja sam gladak;
12. Može me opipati otac, pa će se osjetiti da sam ga htio prevariti, te ću navući na se prokletstvo mjesto blagoslova.
13. A mati mu reče: neka prokletstvo tvoje, sine, *padne* na mene; samo me poslušaj, i idi i donesi mi.
14. Tada otišav uze i donese materi svojoj; a mati njegova zgotovi jelo kako jegjaše rado otac njegov.
15. Pa onda uze Reveka najljepše haljine starijega sina svojega, koje bijahu u nje kod kuće, i obuče Jakova mlagjega sina svojega,
16. I jarećim kožicama obloži mu ruke i vrat gdje bješe gladak.
17. I dade Jakovu sinu svojemu u ruke jelo i hljeb što zgotovi.
18. A on ugje k ocu svojemu i reče: oče. A on odgovori: evo me; koji si ti, sine?
19. I Jakov reče ocu svojemu: ja, Isav tvoj prvenac; učinio sam kako si mi rekao; digni se, posadi se da jedeš lova mojega, pa da me blagoslovi duša tvoja.
20. A Isak reče sinu svojemu: kad brže nagje, sine? A on reče: Gospod Bog tvoj dade, te izagje preda me.
21. Tada reče Isak Jakovu: hodi bliže, sine, da te opipam jesi li sin moj Isav ili ne.
22. I pristupi Jakov k Isaku ocu svojemu, a on ga opipa, pa reče: glas je Jakovljev, ali ruke su Isavove.
23. I ne pozna ga, jer mu ruke bjehu kao u Isava brata njegova rutave; za to ga blagoslovi;
24. I reče mu: jesi li ti sin moj Isav? A on odgovori: ja sam.
25. Tada reče: a ti daj, sine, da jedem lova tvojega, pa da te blagoslovi duša moja. I dade mu, te jede; pa mu donese i vina, te pi.
26. Po tom Isak otac njegov reče mu: hodi sine, cjeluj me.
27. I on pristupi i cjeliva ga; a Isak osjeti miris od haljina njegovijeh, i blagoslovi ga, govoreći: gle, miris sina mojega kao miris od polja koje blagoslovi Gospod.
28. Bog ti dao rose nebeske, i dobre zemlje, i pšenice i vina izobila!

29. Narodi ti služili i plemena ti se klanjala! Bio gospodar braći svojoj i klanjali ti se sinovi matere tvoje! Proklet bio koji tebe usproklinje a blagosloven koji tebe uzblagosilja!

30. A kad Isak blagoslovi Jakova, i Jakov otide ispred Isaka oca svojega, u taj čas dogje Isav brat njegov iz lova.

31. Pa zgotovi i on jelo i unese ocu svojemu, i reče mu: ustani, oče, da jedeš što ti je sin ulovio, pa da me blagoslovi duša tvoja.

32. A Isak otac njegov reče mu: ko si ti? A on reče: ja, sin tvoj, prvenac tvoj, Isav.

33. Tada se prepade Isak, i reče: ko? da gdje je onaj koji ulovi i donese mi lova, i od svega jedoh prije nego ti dogje, i blagoslovih ga? on će i ostati blagosloven.

34. A kad ču Isav riječi oca svojega, vrište iza glasa i ožalosti se veoma, i reče ocu svojemu: blagoslovi i mene, oče.

35. A on mu reče: dogje brat tvoj s prijevarom, i odnese tvoj blagoslov.

36. A *Isav* reče: pravo je što mu je ime Jakov, jer me već drugom prevari. Prvenaštvo mi uze, pa eto sada mi uze i blagoslov. Po tom reče: nijesi li i meni ostavio blagoslov?

37. A Isak odgovori i reče Isavu: eto sam ga postavio tebi za gospodara, i svu braću njegovu dadoh mu da mu budu sluge; pšenicom i vinom ukrijepih ga; pa šta bih sada tebi učinio, sine?

38. A Isav reče ocu svojemu: eda li je samo jedan blagoslov u tebe, oče? blagoslovi i mene, oče. I stade iza glasa plakati Isav.

39. A Isak otac njegov odgovarajući reče mu: evo, stan će ti biti na rodnoj zemlji i rosi nebeskoj ozgo.

40. Ali ćeš živjeti od mača svojega, i bratu ćeš svojemu služiti; ali će doći vrijeme, te ćeš po što se naplačeš skršiti jaram njegov s vrata svojega.

41. I Isav omrze ljuto na Jakova radi blagoslova, kojim ga blagoslovi otac, i govoraše u srcu svojem: blizu su žalosni dani oca mojega, tada ću ubiti Jakova brata svojega.

42. I kazaše Reveci riječi Isava sina njezina starijega, a ona poslavši dozva Jakova mlagjega sina svojega, i reče mu: gle, Isav brat tvoj tješi se tijem što hoće da te ubije.

43. Nego, sine, poslušaj što ću ti kazati; ustani i bježi k Lavanu bratu mojemu u Haran.

44. I ostani kod njega neko vrijeme dokle progje srdnja brata tvojega,

45. Dokle se gnjev brata tvojega odvrati od tebe, te zaboravi što si mu učinio; a onda ću ja poslati da te dovedu odande. Za što bih ostala bez obojice vas u jedan dan?

46. A Isaku reče Reveka: omrzao mi je život radi ovijeh Hetejaka. Ako se Jakov oženi Hetejkom, kakom izmegju kćeri ove zemlje, na što mi život?

GLAVA 28.

Tada Isak dozva Jakova, i blagoslovi ga, i zapovjedi mu i reče: nemoj da se oženiš kojom izmegju kćeri Hananejskih.

2. Ustani i idi u Padan-Aram u dom Vatuila oca matere svoje, i odande se oženi izmegju kćeri Lavana ujaka svojega.

3. A Bog svemogući da te blagoslovi, i da ti da veliku porodicu i umnoži te, da od tebe postane mnoštvo naroda,

4. I da ti da blagoslov Avramov, tebi i sjemenu tvojemu s tobom, da naslijediš zemlju u kojoj si došljak, koju Bog dade Avramu.

5. Tako opravi Isak Jakova, i on pogje u Padan-Aram k Lavanu sinu Vatuila Sirina, bratu Reveke matere Jakovljeve i Isavove.

6. A Isav vidje gdje Isak blagoslovi Jakova i opravi ga u Padan-Aram da se odande oženi, i gdje blagosiljajući ga zapovjedi mu i reče: nemoj da se oženiš kojom izmegju kćeri Hananejskih,

7. I gdje Jakov posluša oca svojega i mater svoju, i otide u Padan-Aram;

8. I vidje Isav da kćeri Hananejske nijesu po volji Isaku ocu njegovu.

9. Pa otide Isav k Ismailu, i uze za ženu preko žena svojih Maeletu, kćer Ismaila sina Avramova, sestru Naveotovu.

10. A Jakov otide od Virsavije idući u Haran.

11. I dogje na jedno mjesto, i ondje zanoći, jer sunce bješe zašlo; i uze ka-

men na onom mjestu, i metnu ga sebi pod glavu, i zaspa na onom mjestu.

12. I usni, a to ljestve stajahu na zemlji a vrhom ticahu u nebo, i gle, angjeli Božiji po njima se penjahu i slažahu;

13. I gle, na vrhu stajaše Gospod i reče: ja sam Gospod Bog Avrama oca tvojega i Bog Isakov; tu zemlju na kojoj spavaš tebi ću dati i sjemenu tvojemu;

14. I sjemena će tvojega biti kao praha na zemlji, te ćeš se raširiti na zapad i na istok i na sjever i na jug, i svi narodi na zemlji blagosloviće se u tebi i u sjemenu tvojem.

15. I evo, ja sam s tobom, i čuvaću te kuda god pogješ, i dovešću te natrag u ovu zemlju, jer te ne ću ostaviti dokle god ne učinim što ti rekoh.

16. A kad se Jakov probudi od sna, reče: za cijelo je Gospod na ovom mjestu; a ja ne znah.

17. I uplaši se, i reče: kako je strašno mjesto ovo! ovdje je doista kuća Božja, i ovo su vrata nebeska.

18. I usta Jakov u jutru rano, i uze kamen što bješe metnuo sebi pod glavu, i utvrdi ga za spomen i preli ga uljem.

19. I prozva ono mjesto Vetilj, a pregje bješe ime onomu gradu Luz.

20. I učini Jakov zavjet, govoreći: ako Bog bude sa mnom i sačuva me na putu kojim idem i dade mi hljeba da jedem i odijela da se oblačim,

21. I ako se vratim na miru u dom oca svojega, Gospod će mi biti Bog;

22. A kamen ovaj koji utvrdih za spomen biće dom Božji; i što mi god daš, od svega ću deseto dati tebi.

GLAVA 29.

Tada se podiže Jakov i otide u zemlju istočnu.

2. I obziruć se ugleda studenac u polju; i gle, tri stada ovaca ležahu kod njega, jer se na onom studencu pojahu stada, a veliki kamen *bijaše* studencu na vratima.

3. Ondje se skupljahu sva stada, te *pastiri* odvaljivahu kamen s vrata studencu i pojahu stada, i poslije opet privaljivahu kamen na vrata studencu, na njegovo mjesto.

4. I Jakov im reče: braćo, odakle ste? Rekoše: iz Harana smo.

5. A on im reče: poznajete li Lavana sina Nahorova? Oni rekoše: poznajemo.

6. On im reče: je li zdrav? Rekoše: jest, i evo Rahilje kćeri njegove, gdje ide sa stadom.

7. I on reče: eto još je rano, niti je vrijeme vraćati stoku; napojte stoku pa idite i pasite je.

8. A oni rekoše: ne možemo, dokle se ne skupe sva stada, da odvalimo kamen s vrata studencu, onda ćemo napojiti stoku.

9. Dok on još govoraše s njima, dogje Rahilja sa stadom oca svojega, jer ona pasijaše ovce.

10. A kad Jakov vidje Rahilju kćer Lavana ujaka svojega i stado Lavana ujaka svojega, pristupi Jakov i odvali kamen studencu s vrata, i napoji stado Lavana ujaka svojega.

11. I poljubi Jakov Rahilju, i povikavši zaplaka se.

12. I kaza se Jakov Rahilji da je rod ocu njezinu i da je sin Revečin; a ona otrča te javi ocu svojemu.

13. A kad Lavan ču za Jakova sina sestre svoje, istrča mu na susret, i zagrli ga i poljubi, i uvede u svoju kuću. I on pripovjedi Lavanu sve ovo.

14. A Lavan mu reče: ta ti si kost moja i tijelo moje. I osta kod njega cio mjesec dana.

15. Tada reče Lavan Jakovu: zar badava da mi služiš, što si mi rod? kaži mi šta će ti biti plata?

16. A Lavan imaše dvije kćeri: starijoj bješe ime Lija, a mlagjoj Rahilja.

17. I u Lije bijahu kvarne oči, a Rahilja bješe lijepa stasa i lijepa lica.

18. I Jakovu omilje Rahilja, te reče: služiću ti sedam godina za Rahilju mlagju kćer tvoju.

19. A Lavan mu reče: bolje tebi da je dam nego drugom; ostani kod mene.

20. I odsluži Jakov za Rahilju sedam godina i učiniše mu se kao nekoliko dana, jer je ljubljaše.

21. I reče Jakov Lavanu: daj mi ženu, jer mi se navrši vrijeme, da legnem s njom.

22. I sazva Lavan sve ljude iz onoga mjesta i učini gozbu.

23. A u veče uze Liju kćer svoju i uvede je k Jakovu, i on leže s njom.
24. I Lavan dade Zelfu robinju svoju Liji kćeri svojoj da joj bude robinja.
25. A kad bi u jutru, gle, ono bješe Lija: te reče Jakov Lavanu: šta si mi to učinio? ne služim li za Rahilju kod tebe? za što si me prevario?
26. A Lavan mu reče: ne biva u našem mjestu da se uda mlagja prije starije.
27. Navrši nedjelju dana s tom, pa ćemo ti onda dati i drugu za službu što ćeš služiti kod mene još sedam godina drugih.
28. Jakov učini tako, i navrši s njom nedjelju dana, pa mu dade Lavan Rahilju kćer svoju za ženu.
29. I dade Lavan Rahilji kćeri svojoj robinju svoju Valu da joj bude robinja.
30. I tako leže Jakov s Rahiljom; i voljaše Rahilju nego Liju, i stade služiti kod Lavana još sedam drugih godina.
31. A Gospod videći da Jakov ne mari za Liju, otvori njojzi matericu, a Rahilja osta nerotkinja.
32. I Lija zatrudnje, i rodi sina, i nadjede mu ime Ruvim, govoreći: Gospod pogleda na jade moje, sada će me ljubiti muž moj.
33. I opet zatrudnje i rodi sina, i reče: Gospod ču da sam prezrena, pa mi dade i ovoga. I nadjede mu ime Simeun.
34. I opet zatrudnje, i rodi sina, i reče: da ako se sada već priljubi k meni muž moj, kad mu rodih tri sina. Za to mu nadješe ime Levije.
35. I zatrudnje opet, i rodi sina, i reče: sada ću hvaliti Gospoda. Za to mu nadjede ime Juda; i presta ragjati.

GLAVA 30.

A Rahilja vidjevši gdje ne ragja djece Jakovu, pozavidje sestri svojoj; i reče Jakovu: daj mi djece, ili ću umrijeti.
2. A Jakov se rasrdi na Rahilju, i reče: zar sam ja a ne Bog koji ti ne da poroda?
3. A ona reče: eto robinje moje Vale, lezi s njom, neka rodi na mojim koljenima, pa ću i ja imati djece od nje.
4. I dade mu Valu robinju svoju za ženu, i Jakov leže s njom.
5. I zatrudnje Vala, i rodi Jakovu sina.
6. A Rahilja reče: Gospod mi je sudio i čuo glas moj, te mi dade sina. Za to mu nadjede ime Dan.
7. I Vala robinja Rahiljina zatrudnje opet, i rodi drugoga sina Jakovu;
8. A Rahilja reče: borah se žestoko sa sestrom svojom, ali odoljeh. I nadjede mu ime Neftalim.
9. A Lija vidjevši gdje presta ragjati, uze Zelfu robinju svoju i dade je Jakovu za ženu.
10. I rodi Zelfa robinja Lijina Jakovu sina;
11. I Lija reče: dogje četa. I nadjede mu ime Gad.
12. Opet rodi Zelfa robinja Lijina drugoga sina Jakovu;
13. I reče Lija: blago meni, jer će me blaženom zvati žene. Za to mu nadjede ime Asir.
14. A Ruvim izide u vrijeme žetve pšenične i nagje mandragoru u polju, i donese je Liji materi svojoj. A Rahilja reče Liji: daj mi mandragoru sina svojega.
15. A ona joj reče: malo li ti je što si mi uzela muža? hoćeš da mi uzmeš i mandragoru sina mojega? A Rahilja joj reče: neka noćas spava s tobom za mandragoru sina tvojega.
16. I u veče kad se Jakov vraćaše iz polja, izide mu Lija na susret i reče: spavaćeš kod mene, jer te kupih za mandragoru sina svojega. I spava kod nje onu noć.
17. A Bog usliši Liju, te ona zatrudnje, i rodi Jakovu petoga sina.
18. I reče Lija: Gospod mi dade platu moju što dadoh robinju svoju mužu svojemu. I nadjede mu ime Isahar.
19. I zatrudnje Lija opet, i rodi Jakovu šestoga sina;
20. I reče Lija: dariva me Gospod darom dobrijem; da ako se sada već priljubi k meni muž moj, jer mu rodih šest sinova. Za to mu nadjede ime Zavulon.
21. Najposlije rodi kćer, i nadjede joj ime Dina.
22. Ali se Gospod opomenu Rahilje; i uslišiv je otvori joj matericu;
23. I zatrudnje, i rodi sina, i reče: uze Bog sramotu moju.
24. I nadjede mu ime Josif, govoreći: neka mi doda Gospod još jednoga sina.
25. A kad Rahilja rodi Josifa, reče

Jakov Lavanu: pusti me da idem u svoje mjesto i u svoju zemlju.

26. Daj mi žene moje, za koje sam ti služio, i djecu moju, da idem, jer znaš kako sam ti služio.

27. A Lavan mu reče: nemoj, ako sam našao milost pred tobom; vidim da me je blagoslovio Gospod tebe radi.

28. I još reče: išti koliko hoćeš plate, i ja ću ti dati.

29. A *Jakov* mu odgovori: ti znaš kako sam ti služio i kakva ti je stoka postala kod mene.

30. Jer je malo bilo što si imao dokle ja ne dogjoh; ali se umnoži veoma, jer te Gospod blagoslovi kad ja dogjoh. Pa kad ću i ja tako sebi kuću kućiti?

31. I reče mu Lavan: šta hoćeš da ti dam? A Jakov odgovori: ne treba ništa da mi daš; nego ću ti opet pasti stoku i čuvati, ako ćeš mi učiniti ovo:

32. Da zagjem danas po svoj stoci tvojoj, i odlučim sve što je šareno i s biljegom, i sve što je crno izmegju ovaca, i što je s biljegom i šareno izmegju koza, pa što poslije bude tako, ono da mi je plata.

33. Tako će mi se poslije posvjedočiti pravda moja pred tobom kad dogješ *da vidiš* zaslugu moju: što god ne bude šareno ni s biljegom ni crno izmegju ovaca i koza u mene, biće kradeno.

34. A Lavan reče: eto neka bude kako si kazao.

35. I odluči *Lavan* isti dan jarce s biljegom i šarene i sve koze s biljegom i šarene, i sve na čem bijaše što bijelo, i sve crno izmegju ovaca, i predade sinovima svojim.

36. I ostavi daljine tri dana hoda izmegju sebe i Jakova. I Jakov pasijaše ostalu stoku Lavanovu.

37. I uze Jakov zelenijeh prutova topolovijeh i ljeskovijeh i kestenovijeh, i naguli ih do bjeline koja bješe na prutovima.

38. I metaše naguljene prutove pred stoku u žljebove i korita kad dolažaše stoka da pije, da bi se upaljivala kad dogje da pije.

39. I upaljivaše se stoka gledajući u prutove, i što se mlagjaše bijaše s biljegom, prutasto i šareno.

40. I Jakov odlučivaše mlad, i obraćaše stado Lavanovo da gleda u šarene i u sve crne; a svoje stado odvajaše i ne obraćaše ga prema stadu Lavanovu.

41. I kad se god upaljivaše stoka rana, metaše Jakov prutove u korita pred oči stoci da bi se upaljivala gledajući u prutove;

42. A kad se upaljivaše pozna stoka, ne metaše; tako pozne bivahu Lavanove a rane Jakovljeve.

43. I tako se taj čovjek obogati vrlo, te imaše mnogo stoke i sluga i sluškinja i kamila i magaraca.

GLAVA 31.

A Jakov ču gdje sinovi Lavanovi govore: Jakov uze sve što bješe našega oca, i od onoga što bješe našega oca steče sve ovo blago.

2. I vidje Jakov gdje lice Lavanovo nije prema njemu kao prije.

3. I Gospod reče Jakovu: vrati se u zemlju otaca svojih i u rod svoj, i ja ću biti s tobom.

4. I poslav Jakov dozva Rahilju i Liju u polje k stadu svojemu.

5. I reče im: vidim gdje lice oca vašega nije prema meni kao prije; ali je Bog oca mojega bio sa mnom.

6. I vi znate da sam služio ocu vašemu kako sam god mogao;

7. A otac me je vaš varao i mijenjao mi platu deset puta; ali mu Bog ne dade da me ošteti;

8. Kad on reče: što bude šareno neka ti je plata, onda se mladilo sve šareno; a kad reče: s biljegom što bude neka ti je plata, onda se mladilo sve s biljegom.

9. Tako Bog uze stoku ocu vašemu i dade je meni;

10. Jer kad se upaljivaše stoka, podigoh oči svoje i vidjeh u snu, a to ovnovi i jarci što skaču na ovce i koze bijahu šareni, s biljegama prutastim i kolastim.

11. A angjeo Gospodnji reče mi u snu: Jakove! A ja odgovorih: evo me.

12. A on reče: podigni sad oči svoje i gledaj, ovnovi i jarci što skaču na ovce i koze, šareni su, s biljegama prutastim i kolastim; jer vidjeh sve što ti čini Lavan.

13. Ja sam Bog od Vetilja, gdje si prelio kamen i učinio mi zavjet; ustani sada i idi iz ove zemlje, i vrati se na postojbinu svoju.

14. Tada odgovori Rahilja i Lija, i rekoše mu: eda li još imamo kakav dio i našljedstvo u domu oca svojega?
15. Nije li nas držao kao tugjinke kad nas je prodao? pa je još i naše novce jednako jeo.
16. Jer sve ovo blago što uze Gospod ocu našemu, naše je i naše djece. Za to čini sve što ti je Gospod kazao.
17. I podiže se Jakov, i metnu djecu svoju i žene svoje na kamile;
18. I odvede svu stoku svoju i sve blago što bješe stekao, stoku koju bješe stekao u Padan-Aramu, i pogje k Isaku ocu svojemu u zemlju Hanansku.
19. A Lavan bješe otišao da striže ovce svoje; i Rahilja ukrade idole ocu svojemu.
20. I Jakov otide kradom od Lavana Sirina ne javivši mu da hoće da ide.
21. I pobježe sa svijem blagom svojim, i podiže se te prijegje preko vode, i uputi se ka gori Galadu.
22. A treći dan javiše Lavanu da je pobjegao Jakov.
23. I uze sa sobom braću svoju, i pogje za njim u potjeru, i za sedam dana stiže ga na gori Galadu.
24. Ali Bog dogje Lavanu Sirinu noću u snu, i reče mu: čuvaj se da ne govoriš s Jakovom ni lijepo ni ružno.
25. I stiže Lavan Jakova; a Jakov bješe razapeo šator svoj na gori, pa i Lavan takogjer razape svoj s braćom svojom na gori Galadu.
26. I Lavan reče Jakovu: šta učini te kradom pobježe od mene i odvede kćeri moje kao na mač otete.
27. Za što tajno pobježe i kradom otide od mene? niti mi reče da te ispratim s veseljem i s pjesmama, s bubnjima i guslama?
28. Niti mi dade da izljubim sinove svoje i kćeri svoje? ludo si radio.
29. Mogao bih vam dosaditi; ali Bog oca vašega noćas mi reče govoreći: čuvaj se da ne govoriš s Jakovom ni lijepo ni ružno.
30. Idi dakle kad si se tako uželio kuće oca svojega; *ali* za što ukrade bogove moje?
31. A Jakov odgovori i reče: bojah se i mišljah: hoćeš silom oteti kćeri svoje od mene.
32. A bogove svoje u koga nagješ, onaj neka ne živi više; pred našom braćom traži što je tvoje u mene, pa uzmi. Jer Jakov nije znao da ih je ukrala Rahilja.
33. I ugje Lavan u šator Jakovljev i u šator Lijin i u šator dviju robinja, i ne nagje ih; i izašav iz šatora Lijina ugje u šator Rahiljin.
34. A Rahilja uze idole i sakri ih pod samar kamile svoje i sjede ozgo; i Lavan pipaše po cijelom šatoru, i ne nagje.
35. A ona reče ocu svojemu: nemoj se srditi gospodaru, što ti ne mogu ustati, jer mi je što u žena biva. Traživ dakle ne nagje idola svojih.
36. I Jakov se rasrdi, i stade koriti Lavana, i govoreći reče mu: šta sam učinio, šta sam skrivio, te si me tako žestoko tjerao?
37. Pipao si sav prtljag moj, pa šta si našao iz svoje kuće? daj ovamo pred moju i svoju braću, neka rasude izmegju nas dvojice.
38. Evo dvadeset godina bijah kod tebe: ovce tvoje i koze tvoje ne jaloviše se, a ovnova iz stada tvojega ne jedoh.
39. Što bi zvijerje zaklalo nijesam ti donosio, sam sam podmirivao; od mene si iskao što bi mi bilo ukradeno danju ili noću.
40. Danju me ubijaše vrućina a noću mraz; i san mi ne padaše na oči.
41. Tako mi je bilo dvadeset godina u tvojoj kući; služio sam ti četrnaest godina za dvije kćeri tvoje i šest godina za stoku tvoju, i platu si mi mijenjao deset puta.
42. Da nije Bog oca mojega, Bog Avramov, i strah Isakov bio sa mnom, bi me za cijelo otpustio prazna. Ali je Bog vidio nevolju moju i trud ruku mojih, pa te ukori noćas.
43. A Lavan odgovori Jakovu i reče: ove su kćeri moje kćeri, i ovi su sinovi moji sinovi, i ova stoka moja stoka, i što god vidiš sve je moje; pa šta bih učinio danas kćerima svojim ili sinovima njihovijem koje rodiše?
44. Nego hajde da uhvatimo vjeru, ja i ti, da bude svjedočanstvo izmegju mene i tebe.
45. I Jakov uze kamen i utvrdi ga za spomen.
46. I reče Jakov braći svojoj: nakupite

kamenja. I nakupiše kamenja i složiše na gomilu, i jedoše na gomili.

47. I Lavan ga nazva Jegar-Sahadut, a Jakov ga nazva Galed.

48. I reče Lavan: ova gomila neka bude svjedok izmegju mene i tebe danas. Za to se prozva Galed.

49. A prozva se i Mispa, jer reče Lavan: neka Gospod gleda izmegju mene i tebe, kad ne uzmožemo vidjeti jedan drugoga.

50. Ako ucvijeliš kćeri moje i ako uzmeš žene preko mojih kćeri, ne će čovjek biti izmegju nas nego gle Bog svjedok izmegju mene i tebe.

51. I još reče Lavan Jakovu : gledaj ovu gomilu i gledaj ovaj spomenik, koji podigoh izmegju sebe i tebe.

52. Svjedok je ova gomila i svjedok je ovaj spomenik: da ni ja ne ću prijeći preko ove gomile k tebi ni ti k meni da ne ćeš prijeći preko ove gomile i spomenika ovoga na zlo.

53. Bog Avramov i bogovi Nahorovi, bogovi oca njihova, neka sude megju nama. A Jakov se zakle strahom oca svojega Isaka.

54. I Jakov prinese žrtvu na gori, i sazva braću svoju na večeru; i jedoše pa noćiše na gori.

55. A u jutru rano usta Lavan, i izljubi svoju unučad i kćeri svoje, i blagoslovi ih, pa otide, i vrati se u svoje mjesto.

GLAVA 32.

A Jakov otide svojim putem; i sretoše ga angjeli Božiji;

2. A kad ih ugleda Jakov, reče: ovo je òkô Božji. I prozva ono mjesto Mahanaim.

3. I Jakov posla pred sobom glasnike k Isavu bratu svojemu u zemlju Sir, krajinu Edomsku.

4. I zapovjedi im govoreći : ovako kažite gospodaru mojemu Isavu : sluga tvoj Jakov ovako kaže: bio sam došljak kod Lavana i bavio se do sad.

5. A imam volova i magaraca, ovaca i sluga i sluškinja, i poslah da javim tebi gospodaru svojemu, eda bih našao milost pred tobom.

6. I vratiše se glasnici k Jakovu i rekoše mu: idosmo do brata tvojega Isava, i eto on ti ide na susret s četiri stotine momaka.

7. A Jakov se uplaši jako i zabrinu se; pa razdijeli svoje ljude i ovce i goveda i kamile u dvije čete.

8. I reče: ako Isav udari na jednu četu i razbije je, da ako druga uteče.

9. I reče Jakov: Bože oca mojega Avrama i Bože oca mojega Isaka, Gospode, koji si mi kazao: vrati se u zemlju svoju i u rod svoj, i ja ću ti biti dobrotvor!

10. Nijesam vrijedan tolike milosti i tolike vjere što si učinio sluzi svojemu; jer samo sa štapom svojim prijegjoh preko Jordana, a sada sam gospodar od dvije čete.

11. Izbavi me iz ruke brata mojega, iz ruke Isavove, jer se bojim da ne dogje i ubije mene i mater s djecom.

12. A ti si kazao: zaista ja ću ti biti dobrotvor, i učiniću sjeme tvoje da ga bude kao pijeska morskoga, koji se ne može izbrojiti od množine.

13. I zanoći ondje onu noć, i uze što mu dogje do ruke, da pošlje na dar Isavu bratu svojemu,

14. Dvje sta koza s dvadeset jaraca, dvje sta ovaca s dvadeset ovnova,

15. Trideset kamila dojilica s kamiladma, četrdeset krava s desetoro teladi, dvadeset magarica s desetoro magaradi.

16. I predade ih slugama svojim, svako stado na po se, i reče slugama: idite naprijed preda mnom, ostavljajući dosta mjesta izmegju jednoga stada i drugoga.

17. I zapovjedi prvomu govoreći: kad sreteš Isava brata mojega, pa te zapita: čiji si? i kuda ideš? i čije je to što tjeraš pred sobom?

18. A ti reci: sluge tvojega Jakova, a ovo šalje na dar gospodaru svojemu Isavu, a eto i sam ide za nama.

19. Tako zapovjedi i drugomu i trećemu i svijema koji igjahu za stadom, i reče: tako kažite Isavu kad naigjete na nj.

20. I još kažite: eto, Jakov sluga tvoj ide za nama. Jer govoraše : ublažiću ga darom koji ide preda mnom, pa ću mu onda vidjeti lice, da ako me lijepo primi.

21. Tako otide dar naprijed, a on prenoći onu noć kod čete svoje.

22. I po noći ustade, uze obje žene i

dvije robinje i jedanaestoro djece svoje; i prebrodi brod Javok.

23. A po što njih uze i prevede preko potoka, preturi i ostalo što imaše.

24. A kad osta Jakov sam, tada se jedan čovjek rvaše s njim do zore.

25. I kad vidje da ga ne može svladati, udari ga po zglavku u stegnu, te se Jakovu iščaši stegno iz zglavka kad se čovjek rvaše s njim.

26. Pa onda reče: pusti me, zora je. A Jakov mu reče: ne ću te pustiti dokle me ne blagosloviš.

27. A čovjek mu reče: kako ti je ime? A on odgovori: Jakov.

28. Tada mu reče: od sele se ne ćeš zvati Jakov, nego Izrailj; jer si se junački borio i s Bogom i s ljudma, i odolio si.

29. A Jakov zapita i reče: kaži mi kako je tebi ime. A on reče: što pitaš kako mi je ime? I blagoslovi ga ondje.

30. I Jakov nadjede ime onomu mjestu Fanuil; jer, veli, Boga vidjeh licem k licu, i duša se moja izbavi.

31. I sunce mu se rodi kad progje Fanuil, i hramaše na stegno svoje.

32. Za to sinovi Izrailjevi ne jedu krajeva od mišića na zglavku u stegnu do današnjega dana, što se Jakovu povrijediše krajevi od mišića na zglavku u stegnu.

GLAVA 33.

A Jakov podigav oči svoje pogleda, a to Isav ide, i četiri stotine ljudi s njim. I razdijeli djecu uz Liju i uz Rahilju i uz dvije robinje.

2. I namjesti naprijed robinje i njihovu djecu, pa Liju i njezinu djecu za njima, a najposlije Rahilju i Josifa.

3. A sam progje naprijed, i pokloni se do zemlje sedam puta dokle dogje do brata svojega.

4. A Isav pritrča preda nj i zagrli ga i pade mu oko vrata i cjeliva ga, i obojica se zaplakaše.

5. I Isav podigav oči ugleda žene i djecu, pa reče: ko su ti ono? A Jakov reče: djeca, koju Bog milostivo darova sluzi tvojemu.

6. I pristupiše robinje s djecom svojom, i pokloniše se.

7. Po tom pristupi i Lija i djeca njezina, i pokloniše se; a najposlije pristupi Josif i Rahilja, i pokloniše se.

8. A *Isav* reče: šta će ti čitava vojska ona koju sretoh? A on reče: da nagjem milost pred gospodarom svojim.

9. A Isav reče: ima, brate, u mene dosta; neka tebi što je tvoje.

10. AJakov reče: ne; ako sam sada našao milost pred tobom, primi dar iz moje ruke, jer vidjeh lice tvoje kao da vidjeh lice Božje, tako si me lijepo dočekao.

11. Primi dar moj, koji ti je doveden; jer me je obilato obdario Bog, i imam svega. I navali na nj, te primi.

12. Poslije reče Isav: hajde da idemo, ići ću i ja s tobom.

13. A *Jakov* mu reče: zna gospodar moj da su ova djeca nejaka, i imam ovaca i krava dojilica, pa ako ih ustjeram jedan dan, poginuće mi sve stado.

14. Nego gospodar moj neka ide pred slugom svojim, a ja ću polako ići koliko mogu djeca i stoka, dokle dogjem ka gospodaru svojemu u Sir.

15. A Isav reče: a ono da ti ostavim nekoliko ljudi što su sa mnom. A on reče: na što? daj da nagjem milost pred gospodarom svojim.

16. I tako Isav vrati se isti dan svojim putem u Sir.

17. A Jakov otide u Sokot, i ondje načini sebi kuću a stoci svojoj načini staje; za to nazva ono mjesto Sokot.

18. Poslije dogje Jakov zdravo u grad Sihem u zemlji Hananskoj, vrativ se iz Padan-Arama, i namjesti se prema gradu.

19. I kupi komad zemlje, gdje razape šator svoj, od sinova Emora oca Sihemova za sto novaca.

20. I načini ondje žrtvenik, i nazva ga: Silni Bog Izrailjev.

GLAVA 34.

A Dina kći Lijina, koju rodi Jakovu, izagje da gleda djevojke u onom kraju.

2. A ugleda je Sihem, sin Emora Evejina, kneza od one zemlje, i uze je i leže s njom i osramoti je.

3. I prionu srce njegovo za Dinu kćer Jakovljevu, i djevojka mu omilje, i on joj se umiljavaše.

4. I reče Sihem Emoru ocu svojemu govoreći: oženi me ovom djevojkom.

5. A Jakov ču da je osramotio Dinu kćer njegovu; a sinovi njegovi bijahu u polju sa stokom njegovom, i Jakov ućutje dokle oni ne dogju.

6. A Emor otac Sihemov izide k Jakovu da se razgovori s njim.

7. A kad dogjoše sinovi Jakovljevi iz polja i čuše šta je bilo, žao bi ljudima vrlo i razgnjeviše se veoma, što učini sramotu Izrailju obležav kćer Jakovljevu, kako ne bi valjalo činiti.

8. Tada im reče Emor govoreći: sin moj Sihem srcem prionu za vašu kćer; podajte mu je za ženu.

9. I oprijateljite se s nama; kćeri svoje udajite za nas i kćerima našim ženite se.

10. Pa živite s nama, i zemlja će vam biti otvorena; nastanite se i trgujte i držite baštine u njoj.

11. I reče Sihem ocu djevojčinu i braći joj: da nagjem milost pred vama, i daću što mi god kažete.

12. Ištite mi koliko god hoćete uzdarja i dara, ja ću dati što god kažete; samo mi dajte djevojku za ženu.

13. A sinovi Jakovljevi odgovoriše Sihemu i Emoru ocu njegovu prijevarno, jer osramoti Dinu sestru njihovu,

14. I rekoše im: ne možemo to učiniti ni dati sestre svoje za čovjeka neobrezana, jer je to sramota nama.

15. Nego ćemo vam učiniti po volji, ako ćete se izjednačiti s nama i obrezati sve muškinje izmegju sebe.

16. Onda ćemo udavati svoje kćeri za vas i ženićemo se vašim kćerima, i postaćemo jedan narod.

17. Ako li ne pristanete da se obrežete, mi ćemo uzeti svoju djevojku i otići ćemo.

18. I po volji biše riječi njihove Emoru i Sihemu sinu Emorovu.

19. I momak ne oklijevaše učiniti to; jer mu kći Jakovljeva omilje veoma; i on bješe najviše poštovan izmegju svijeh u kući oca svojega.

20. I otide Emor i sin mu Sihem na vrata grada svojega, i rekoše gragjanima govoreći:

21. Ovi ljudi hoće mirno da žive s nama, da se nastane u ovoj zemlji i da trguju po njoj; a evo zemlja je široka i za njih; pa ćemo se kćerima njihovijem ženiti i svoje ćemo kćeri udavati za njih.

22. Ali će tako pristati da žive s nama i da postanemo jedan narod, ako se sve muškinje megju nama obreže, kao što su oni obrezani.

23. Njihova stoka i njihovo blago i sva goveda njihova ne će li biti naša? složimo se samo s njima, pa će ostati kod nas.

24. I koji god izlažahu na vrata grada njegova, svi poslušaše Emora i Sihema sina njegova; i obreza se sve muškinje, svi koji izlažahu na vrata grada njegova.

25. A treći dan kad oni bijahu u bolovima, uzeše dva sina Jakovljeva, Simeun i Levije, braća Dinina, svaki svoj mač i ugjoše slobodno u grad i pobiše sve muškinje.

26. Ubiše i Emora i sina mu Sihema oštrim mačem, i uzevši Dinu iz kuće Sihemove otidoše.

27. Tada dogjoše sinovi Jakovljevi na pobijene, i oplijeniše grad, jer u njemu bi osramoćena sestra njihova.

28. I uzeše ovce njihove i goveda njihova i magarce njihove, što god bješe u gradu i što god bješe u polju.

29. I sve blago njihovo, i svu djecu i žene njihove pohvataše, i što god bješe u kojoj kući.

30. A Jakov reče Simeunu i Leviju: smetoste me, i omraziste me narodu ove zemlje, Hananejima i Ferezejima; u mene ima malo ljudi, pa ako se skupe na me, hoće me ubiti, te ću se istrijebiti ja i dom moj.

31. A oni rekoše: zar sa sestrom našom da rade kao s kurvom?

GLAVA 35.

A Bog reče Jakovu: ustani, idi gore u Vetilj i ondje stani; i načini ondje žrtvenik Bogu, koji ti se javio kad si bježao od Isava brata svojega.

2. I Jakov reče porodici svojoj i svijema koji bijahu s njim: bacite tugje bogove što su u vas, i očistite se i preobucite se;

3. Pa da se dignemo i idemo gore u Vetilj, da načinim ondje žrtvenik Bogu, koji me je čuo u dan nevolje moje i bio sa mnom na putu kojim sam išao.

4. I dadoše Jakovu sve bogove tugje koji bijahu u njihovijem rukama, i o-

boce, koje imahu u ušima; i Jakov ih zakopa pod hrastom kod Sihema.

5. Po tom otidoše. A strah Božji dogje na gradove koji bijahu oko njih, te se ne digoše u potjeru za sinovima Izrailjevijem.

6. I Jakov i sva čeljad što bijaše s njim dogjoše u Luz u zemlji Hananskoj, a to je Vetilj.

7. I ondje načini žrtvenik, i nazva ono mjesto: Bog Vetiljski, jer mu se ondje javi Bog, kad je bježao od brata svojega.

8. Tada umrije Devora dojkinja Revečina, i pogreboše je ispod Vetilja pod hrastom, koji nazva Jakov Alon-Vakut.

9. I javi se Bog Jakovu opet, po što izide iz Padan-Arama, i blagoslovi ga.

10. I reče mu Bog: ime ti je Jakov; ali se od sele ne ćeš zvati Jakov, nego će ti ime biti Izrailj. I nadjede mu ime Izrailj.

11. I još mu reče Bog: ja sam Bog svemogući; rasti i množi se; narod i mnogi će narodi postati od tebe, i carevi će izaći iz bedara tvojih.

12. I daću ti zemlju koju sam dao Avramu i Isaku, i nakon tebe sjemenu tvojemu daću zemlju ovu.

13. Po tom otide od njega Bog s mjesta gdje mu govori.

14. A Jakov metnu spomenik na istom mjestu gdje mu Bog govori, spomenik od kamena, i pokropi ga kropljenjem, i preli ga uljem.

15. I Jakov prozva mjesto gdje mu govori Bog Vetilj.

16. I otidoše od Vetilja. A kad im osta još malo puta do Efrate, porodi se Rahilja, i bješe joj težak porogjaj.

17. I kad se veoma mučaše, reče joj babica: ne boj se, imaćeš još jednoga sina.

18. A kad se rastavljaše s dušom te umiraše, nazva ga Venonija; ali mu otac nadjede ime Venijamin.

19. I umrije Rahilja, i pogreboše je na putu koji ide u Efratu, a to je Vitlejem.

20. I metnu Jakov spomenik na grob njezin. To je spomenik na grobu Rahiljinu do današnjega dana.

21. Odatle otišav Izrailj razape šator svoj iza kule Migdol-ederske.

22. I kad Izrailj življaše u onoj zemlji, otide Ruvim i leže s Valom inočom oca svojega. I to doču Izrailj. A imaše Jakov dvanaest sinova.

23. Sinovi Lijini bjehu: Ruvim prvenac Jakovljev, i Simeun i Levije i Juda i Isahar i Zavulon;

24. A sinovi Rahiljini: Josif i Benijamin;

25. A sinovi Vale robinje Rahiljine: Dan i Neftalim;

26. A sinovi Zelfe robinje Lijine: Gad i Asir. To su sinovi Jakovljevi, koji mu se rodiše u Padan-Aramu.

27. I Jakov dogje k Isaku ocu svojemu u Mamriju u Kirijat-Arvu, koje je Hevron, gdje Avram i Isak bijahu došljaci.

28. A Isaku bješe sto i osamdeset godina;

29. I onemoćav umrije Isak, i bi pribran k rodu svojemu star i sit života; i pogreboše ga Isav i Jakov sinovi njegovi.

GLAVA 36.

A ovo je pleme Isavovo, a on je Edom.

2. Isav se oženi izmegju kćeri Hananejskih Adom, kćerju Eloma Hetejina, i Olivemom kćerju Ane sina Sevegona Evejina,

3. I Vasematom kćerju Ismailovom, sestrom Naveotovom.

4. I rodi Ada Isavu Elifasa, a Vasemata rodi Raguila,

5. A Olivema rodi Jeusa i Jegloma i Koreja. To su sinovi Isavovi, koji mu se rodiše u zemlji Hananskoj.

6. I Isav uze žene svoje i sinove svoje i kćeri svoje i sve domašnje svoje, i stada svoja i svu stoku svoju i sve blago svoje što bješe stekao u zemlji Hananskoj; pa otide u drugu zemlju daleko od Jakova brata svojega.

7. Jer im blago bijaše vrlo veliko, te ne mogahu živjeti zajedno; niti ih zemlja gdje bijahu došljaci mogaše nositi od množine stoke njihove.

8. I Isav življaše na planini Siru. Isav je Edom.

9. A ovo je pleme Isava oca Edomcima na planini Siru:

10. Ovo su imena sinova Isavovijeh: Elifas sin Ade žene Isavove, i Raguilo sin Vasemate žene Isavove.

11. A Elifasovi sinovi bjehu: Teman. Omar, Sofar, Gotom i Kenez.

12. A Tamna bješe inoča Elifasu, sinu Isavovu, i rodi Elifasu Amalika. To su sinovi Ade žene Isavove.

13. A ovo su sinovi Raguilovi: Nahot, Zare, Some, i Moze. To bjehu sinovi Vasemate žene Isavove.

14. A ovo su sinovi Oliveme kćeri Ane sina Sevegonova, žene Isavove. Ona rodi Isavu Jeusa i Jegloma i Koreja.

15. Ovo su starješine sinovima Isavovijem: sinovi Elifasa prvenca Isavova: starješina Teman, starješina Omar, starješina Sofar, starješina Kenez,

16. Starješina Korej, starješina Gotom, starješina Amalik. To su starješine od Elifasa u zemlji Edomskoj. To su sinovi Adini.

17. A sinovi Raguila sina Isavova: starješina Nahot, starješina Zare, starješina Some, starješine Moze. To su starješine od Raguila u zemlji Edomskoj. To su sinovi Vasemate žene Isavove.

18. A sinovi Oliveme žene Isavove: starješina Jeus, starješina Jeglom, starješina Korej. To su starješine od Oliveme kćeri Anine, žene Isavove.

19. To su sinovi Isavovi, i to su starješine njihove; a on je Edom.

20. A ovo su sinovi Sira Horejina, koji življahu u onoj zemlji: Lotan i Soval i Sevegon i Ana,

21. I Dison i Asar i Rison. To su starješine Horejima, sinovi Sirovi u zemlji Edomskoj.

22. A sinovi Lotanovi bjehu Horija i Eman, a sestra Lotanova bješe Tamna.

23. A ovo su sinovi Sovalovi: Golam i Manahat i Gevil i Sofar i Omar.

24. A ovo su sinovi Sevegonovi: Aije i Ana. Ataj je Ana koji pronagje mazge u pustinji pasući magarce Sevegona, oca svojega.

25. A ovo su djeca Anina: Dison i Olivema kći Anina.

26. A ovo su sinovi Disonovi: Amada i Asvan i Itran i Haran.

27. A ovo su sinovi Asarovi: Valam i Zavan i Akan.

28. A ovo su sinovi Risonovi: Uz i Aran.

29. I ovo su starješine Horejima: starješina Lotan, starješina Soval, starješina Sevegon, starješina Ana,

30. Starješina Dison, starješina Asar, starješina Rison. To su starješine Horejima, kako im starješovahu u zemlji Siru.

31. A ovo su carevi koji carovaše u zemlji Edomskoj prije nego se zacari car nad sinovima Izrailjevijem.

32. Carova u Edomskoj Valak, sin Veorov, a gradu mu bješe ime Denava.

33. A kad umrije Valak, zacari se na njegovo mjesto Jovav sin Zarin od Vosore.

34. A kad umrije Jovav, zacari se na njegovo mjesto Asom od zemlje Temanovske.

35. A kad umrije Asom, zacari se na njegovo mjesto Adad sin Varadov, koji isiječe Madijance u polju Moavskom, a gradu mu bješe ime Getem.

36. A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjesto Samada iz Masekasa.

37. A kad umrije Samada, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rovota na rijeci.

38. A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Valenon sin Ahovorov.

39. A kad umrije Valenon sin Ahovorov, zacari se na njegovo mjesto Arad, a grad mu se zvaše Fogor, a ženi mu bješe ime Meteveilja, koja bješe kći Matraide kćeri Mezovove.

40. I ovo su imena starješinama od Isava po porodicama njihovijem, po mjestima njihovijem, po ime nima njihovijem starješina Tamna, starješina Gola, starješina Jeter,

41. Starješina Olivema, starješina Ila, starješina Finon,

42. Starješina Kenez, starješina Teman, starješina Mazar,

43. Starješina Magedilo, starješina Zafoj. To su starješine Edomske kako nastavahu u svojoj zemlji. Ovaj Isav bi otac Edomcima.

GLAVA 37.

A Jakov življaše u zemlji gdje mu je otac bio došljak, u zemlji Hananskoj.

2. Ovo su dogagjaji Jakovljevi. Josif kad bješe momak od sedamnaest godina, pasijaše stoku s braćom svojom, koju rodiše Vala i Zelfa žena oca njegova; i donošaše Josif rgjave glasove o njima ocu svojemu.

3. A Izrailj ljubljaše Josifa najvećma izmegju svijeh sinova svojih, jer mu se rodio pod starost; i načini mu šarenu haljinu.

4. A braća videći gdje ga otac ljubi najvećma izmegju sve braće njegove,

stadoše mrziti na uj tako da mu ne mogahu lijepe riječi progovoriti.

5. Uz to usni Josif san i pripovjedi braći svojoj, te oni još većma omrznu na nj.

6. Jer im reče: da čujeto što sam snio:

7. Vezasmo snoplje u polju, pa moj snop usta i ispravi se, a vaši snopovi igjahu u naokolo i klanjahu se snopu mojemu.

8. Tada mu braća rekoše: da ne ćeš još biti car nad nama i zapovijedati nam? S toga još većma stadoše mrziti na nj radi sanova njegovijeh i radi riječi njegovijeh.

9. Poslije opet usni drugi san i pripovjedi braći svojoj, govoreći: usnih opet san, a to se sunce i mjesec i jedanaest zvijezda klanjahu meni.

10. A pripovjedi i ocu svojemu i braći svojoj; ali ga otac prekori i reče mu: kakav je to san što si snio? eda li ćemo doći ja i mati tvoja i braća tvoja da se klanjamo tebi do zemlje?

11. I zavigjahu mu braća; ali otac njegov čuvaše ove riječi.

12. A kad braća njegova otidoše da pasu stoku oca svojega kod Sihema,

13. Reče Izrailj Josifu: ne pasu li braća tvoja stoku kod Sihema? hajde da te pošljem k njima. A on reče: evo me.

14. A on mu reče: idi vidi kako su braća tvoja i kako je stoka, pa dogji da mi javiš. I opravi ga iz doline Hevronske, i on otide put Sihema.

15. I čovjek jedan nagje ga a on luta po polju, te ga zapita govoreći: šta tražiš?

16. A on reče: tražim braću svoju; kaži mi, molim te, gdje su sa stokom.

17. A čovjek reče: otišli su odavde, jer čuh gdje rekoše: hajdemo u Dotaim. I otide Josif za braćom svojom, i nagje ih u Dotaimu.

18. A oni ga ugledaše iz daleka; i dok još ne dogje blizu njih, stadoše se dogovarati da ga ubiju,

19. I rekoše megju sobom: gle, evo onoga što sne sanja.

20. Hajde sada da ga ubijemo i da ga bacimo u koju od ovijeh jama, pa ćemo kazati: ljuta ga je zvjerka izjela. Onda ćemo vidjeti šta će biti od njegovijeh sanova.

21. Ali Ruvim kad ču to, izbavi ga iz ruku njihovijeh rekav: nemojte da ga ubijemo.

22. I još im reče Ruvim: nemojte krvi proljevati; bacite ga u ovu jamu u pustinji, a ne dižite ruke na nj. A on ga šćaše izbaviti iz ruku njihovijeh i odvesti k ocu.

23. I kad Josif dogje k braći svojoj, svukoše s njega haljinu njegovu, haljinu šarenu, koju imaše na sebi.

24. I uhvativši ga baciše ga u jamu; a jama bješe prazna, ne bješe vode u njoj.

25. Poslije sjedoše da jedu. I podigavši oči ugledaše, a to gomila Ismailjaca igjaše od Galada s kamilama natovarenim mirisavoga korijenja i tamjana i smirne, te nošahu u Misir.

26. I reče Juda braći svojoj: kaka će biti korist što ćemo ubiti brata svojega i zatajiti krv njegovu?

27. Hajde da ga prodamo ovijem Ismailjcima pa da ne dižemo ruke svoje na nj, jer nam je brat, naše je tijelo. I poslušaše ga braća njegova.

28. Pa kad trgovci Madijamski bijahu pored njih, oni izvukoše i izvadiše Josifa iz jame, i prodadoše Josifa Ismailjcima za dvadeset srebrnika; i oni odvedoše Josifa u Misir.

29. A kad se Ruvim vrati k jami, a to nema Josifa u jami; tada razdrije haljine svoje,

30. Pa se vrati k braći svojoj, i reče: nema djeteta; a ja kuda ću?

31. Tada uzeše haljinu Josifovu, i zaklavši jare zamočše haljinu u krv,

32. Pa onda poslaše šarenu haljinu ocu njegovu poručivši: nagjosmo ovu *haljinu,* vidi je li haljina sina tvojega ili nije.

33. A on je pozna i reče: sina je mojega haljina; ljuta ga je zvjerka izjela; Josif je doista raskinut.

34. I razdrije Jakov haljine svoje i veza kostrijet oko sebe, i tužaše za sinom svojim dugo vremena.

35. I svi sinovi njegovi i sve kćeri njegove ustadoše oko njega tješeći ga, ali se on ne dadijaše utješiti, nego govoraše: s tugom ću u grob leći za sinom svojim. Pa i njegov otac plakaše za njim.

36. A Madijanci prodadoše ga u Misir Petefriju, dvoraninu Faraonovu, zapovjedniku stražarskom.

GLAVA 38.

A u to vrijeme dogodi se, te Juda otide od braće svoje i uvrati se kod nekoga Odolamejca, kojemu ime bješe Iras.

2. I ondje vidje Juda kćer nekoga Hananejca, kojemu ime bješe Sava, i uze je i leže s njom;

3. I ona zatrudnje, i rodi sina, kojemu nadjede ime Ir.

4. I opet zatrudnjevši rodi sina, kojemu nadjede ime Avnan.

5. I opet rodi sina, i nadjede mu ime Silom; a Juda bijaše u Hasvi kad ona toga rodi.

6. I Juda oženi prvenca svojega Ira djevojkom po imenu Tamarom.

7. Ali Ir prvenac Judin bješe nevaljao pred Gospodom, i ubi ga Gospod.

8. A Juda reče Avnanu: ugji k ženi brata svojega i oženi se njom na ime bratovo, da podigneš sjeme bratu svojemu.

9. A Avnan znajući da ne će biti njegov porod, kad lijegaše sa ženom brata svojega prosipaše na zemlju, da ne rodi djece bratu svojemu.

10. Ali Gospodu ne bi milo što činjaše, te ubi i njega.

11. I Juda reče Tamari snasi svojoj: ostani udovicom u kući oca svojega dokle odraste Silom sin moj. Jer govoraše: da ne umre i on kao braća mu. I otide Tamara, i življaše u kući oca svojega.

12. A kad progje mnogo vremena, umrije kći Savina, žena Judina. I kad se Juda utješi, pogje u Tamnu k ljudima što mu strizijahu ovce, sam s Irasom prijateljem svojim Odolamejcem.

13. I javiše Tamari govoreći: eto svekar tvoj ide u Tamnu da striže ovce svoje.

14. A ona skide sa sebe udovičko ruho svoje, i uze pokrivalo i pokri lice, i sjede na raskršće na putu koji ide u Tamnu. Jer vidje da je Silom odrastao a nju još ne udaše za nj.

15. A Juda kad je vidje, pomisli da je kurva, jer bješe pokrila lice svoje.

16. Pa svrnu s puta k njoj i reče joj: pusti da legnem s tobom. Jer nije poznao da mu je snaha. A ona reče: šta ćeš mi dati da legneš sa mnom?

17. A on reče: poslaću ti jare iz stada. A ona mu reče: ali da mi daš zalog dokle ga ne pošlješ.

18. A on reče: kakav zalog da ti dam? A ona reče: eto, prsten i rubac i štap što ti je u ruci. I on joj dade, te leže s njom, i ona zatrudnje od njega.

19. Poslije ustavši Tamara otide i skide pokrivalo sa sebe i obuče udovičko ruho.

20. A Juda posla jare po prijatelju svom Odalamejcu da mu donese natrag od žene zalog. Ali je on ne nagje.

21. Pa pitaše ljude po onom mjestu gdje je ona bila govoreći: gdje je ona kurva što je bila na raskršću na ovom putu? A oni rekoše: nije ovdje bilo kurve.

22. I vrati se k Judi i reče: ne nagjoh je, nego još rekoše mještani: nije ovdje bilo kurve.

23. A Juda reče: neka joj, da se ne sramotimo; ja sam slao jare, ali je ti ne nagje.

24. A kad progje do tri mjeseca dana, javiše Judi govoreći: Tamara snaha tvoja učini preljubu, i evo zatrudnje od preljube. A Juda reče: izvedite je da se spali.

25. A kad je povedoše, posla k svekru svojemu i poruči; s čovjekom čije je ovo zatrudnjela sam. I reče: traži čiji je ovaj prsten i rubac i štap.

26. A Juda pozna i reče: pravija je od mene, jer je ne dadoh sinu svojemu Silomu. I više ne leže s njom.

27. A kad dogje vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj.

28. I kad se poragjaše, jedno dijete pomoli ruku, a babica uze i veza mu crven konac oko ruke govoreći: ovaj je prvi.

29. Ali on uvuče ruku, i gle izagje brat njegov, a ona reče: kako prodrije? prodiranje neka ti bude. I nadješe mu ime Fares.

30. A poslije izagje brat mu, kojemu oko ruke bijaše crveni konac, i nadješe mu ime Zara.

GLAVA 39.

A Josifa odvedoše u Misir; i Petefrije dvoranin Faraonov, zapovjednik stražarski, čovjek Misirac, kupi ga od Ismailjaca, koji ga odvedoše onamo.

2. I Gospod bješe s Josifom, te bi sre-

ćan, i življaše u kući gospodara svojega Misirca.

3. I gospodar njegov vidje da je Gospod s njim i da sve što radi Gospod vodi u napredak u ruci njegovoj.

4. I Josif steče milost u njega, i dvoraše ga; a najposlije postavi ga nad cijelijem domom svojim, i što god imaše njemu dade u ruke.

5. A kad ga postavi nad domom svojim i nad svijem što imaše, od tada Gospod blagoslovi dom toga Misirca radi Josifa; i blagoslov Gospodnji bješe na svemu što imaše u kući i u polju.

6. I ostavi u Josifovijem rukama sve što imaše, i ne razbiraše ni za što osim jela koje jegjaše. A Josif bijaše lijepa stasa i lijepa lica.

7. I dogodi se poslije, te se žena gospodara njegova zagleda u Josifa, i reče: lezi sa mnom.

8. A on ne htje, nego reče ženi gospodara svojega: eto gospodar moj ne razbira ni za što što je u kući, nego što god ima dade meni u ruke.

9. Ni sam nije veći od mene u ovoj kući, i ništa ne krije od mene osim tebe, jer si mu žena; pa kako bih učinio tako grdno zlo i bogu zgrešio?

10. I ona govoraše take riječi Josifu svaki dan, ali je ne posluša da legne s njom ni da se bavi kod nje.

11. A jedan dan kad dogje Josif u kuću da radi svoj posao, a ne bješe nikoga od domašnjih u kući,

12. Ona ga uhvati za haljinu govoreći: lezi sa mnom. Ali on ostaviv joj u rukama haljinu svoju pobježe i otide.

13. A kad ona vidje gdje joj ostavi u rukama haljinu svoju i pobježe,

14. Viknu čeljad svoju, i reče im govoreći: gledajte, doveo nam je čovjeka Jevrejina da nas sramoti; dogje k meni da legne sa mnom, a ja povikah iza glasa;

15. A on kad ču gdje vičem, ostavi haljinu svoju kod mene i pobježe i otide.

16. I ona ostavi haljinu njegovu kod sebe dok mu gospodar dogje kući.

17. A tada mu reče ovako govoreći: sluga Jevrejin, kojega si nam doveo, dogje k meni da me osramoti;

18. A ja povikah iza glasa, te on ostaviv haljinu svoju kod mene pobježe.

19. A kad gospodar njegov ču riječi žene svoje gdje mu reče: to mi je učinio sluga tvoj, razgnjevi se vrlo.

20. I gospodar Josifov uhvati ga, i baci ga u tamnicu, gdje ležahu sužnji carski; i bi ondje u tamnici.

21. Ali Gospod bješe s Josifom, i raširi milost svoju nad njim, i učini te omilje tamničaru.

22. I povjeri tamničar Josifu sve sužnje u tamnici, i što je god trebalo ondje činiti on uregjivaše.

23. I tamničar ne nadgledaše ništa što bješe u Josifovoj ruci, jer Gospod bješe s njim; i što god činjaše, Gospod vogjaše u napredak.

GLAVA 40.

Poslije toga dogodi se, te peharnik cara Misirskoga i hljebar skriviše gospodaru svojemu, caru Misirskom.

2. I Faraon se razgnjevi na ta dva dvoranina, na starješinu nad peharnicima i na starješinu nad hljebarima;

3. I baci ih u tamnicu u kući zapovjednika stražarskoga, gdje Josif bješe sužanj.

4. A zapovjednik stražarski odredi im Josifa da ih služi; i bijahu dugo u tamnici.

5. I usniše san obojica u jednu noć, svaki po značenju svojega sna za sebe, i peharnik i hljebar cara Misirskoga, koji bijahu sužnji u tamnici.

6. I sjutradan kad dogje Josif k njima, pogleda ih, a oni bjehu vrlo neveseli.

7. Pa zapita dvorane Faraonove, koji bijahu sužnji s njim u kući gospodara njegova, i reče: što ste danas lica nevesela?

8. A oni mu rekoše: san usnismo obojica, a nema ko da nam kaže šta znače. A Josif im reče: šta znače, nije li u Boga? ali pripovjedite mi.

9. I starješina nad peharnicima pripovjedi san svoj Josifu govoreći: snih, a preda mnom čokot;

10. I na čokotu bjehu tri loze, i napupi i procvate, i grožgje na njemu uzre;

11. A u ruci mi bješe čaša Faraonova, te pobrah zrelo grožgje i izcijedih ga u čašu Faraonovu, i dadoh čašu Faraonu.

12. A Josif mu reče: ovo znači: tri su loze tri dana.

13. Još tri dana, i Faraon brojeći svoje dvorane uzeće i tebe, i opet te postaviti u pregjašnju službu i opet ćeš mu dodavati čašu kao i pregje dok si mu bio peharnik.

14. Ali nemoj zaboraviti mene kad budeš u dobru, učini mi milost i pomeni za me Faraonu, i izvadi me iz ove kuće.

15. Jer su me ukrali iz zemlje Jevrejske, a ovdje nijesam ništa učinio da me bace u ovu jamu.

16. A kad vidje starješina nad hljebarima kako lijepo kaza san, reče Josifu: i ja snih, a meni na glavi tri kotarice bijele;

17. I u najgornjoj kotarici bijaše svakojakih kolača za Faraona, i ptice jegjahu iz kotarice na mojoj glavi.

18. A Josif odgovori i reče: ovo znači: tri kotarice tri su dana.

19. Još tri dana, i Faraon brojeći dvorane svoje izbaciće te i objesiće te na vješala, i ptice će jesti s tebe meso.

20. I kad dogje treći dan, to bješe dan u koji se rodio Faraon, i učini Faraon gozbu svima slugama svojim, i naigje megju slugama svojim na starješinu nad peharnicima i na starješinu nad hljebarima;

21. I povrati starješinu nad peharnicima u službu da dodaje čašu Faraonu;

22. A starješinu nad hljebarima objesi, kao što kaza Josif.

23. I starješina nad peharnicima ne opomenu se Josifa, nego ga zaboravi.

GLAVA 41.

A poslije dvije godine dana usni Faraon, a on stoji na jednoj rijeci.

2. I gle, iz rijeke izagje sedam krava lijepijeh i debelijeh, i stadoše pasti po obali.

3. I gle, iza njih izagje iz rijeke sedam drugih krava, ružnijeh i mršavijeh, i stadoše pored onijeh krava na obali.

4. I ove krave ružne i mršave pojedoše onijeh sedam krava lijepijeh i debelijeh. U tom se probudi Faraon.

5. Pa opet zaspav usni drugom, a to sedam klasova izraste iz jednoga stabla jedrijeh i lijepijeh;

6. A iza njih isklija sedam klasova malijeh i šturijeh;

7. Pa ovi klasovi mali pojedoše onijeh sedam velikijeh i jedrijeh. U tom se probudi Faraon i vidje da je san.

8. I kad bi u jutru, on se zabrinu u duhu i poslav sazva sve gatare Misirske i sve mudarce, i pripovjedi im šta je snio; ali niko ne može kazati Faraonu što znači.

9. Tada progovori starješina nad peharnicima Faraonu i reče: danas se opomenuh grijeha svojega.

10. Kad se Faraon rasrdi na sluge svoje i baci u tamnicu u kući zapovjednika stražarskoga mene i starješinu nad hljebarima,

21. Usnismo u jednu noć ja i on, svaki za sebe po značenju sna svojega usnismo.

12. A ondje bijaše s nama momče Jevrejče, sluga zapovjednika stražarskoga, i mi mu pripovjedismo sne, a on nam kaza šta čiji san znači.

13. I zbi se kako nam kaza: mene povrati *Faraon* u službu, a onoga objesi.

14. Tada Faraon posla po Josifa, i brže ga izvedoše iz tamnice, a on se obrija i preobuče se, te izagje pred Faraona.

15. A Faraon reče Josifu: usnih san, pa mi niko ne umije da kaže šta znači; a za tebe čujem da umiješ kazivati sne.

16. A Josif odgovori Faraonu i reče: to nije u mojoj vlasti, Bog će javiti dobro Faraonu.

17. I reče Faraon Josifu: usnih, a ja stojim kraj rijeke na obali.

18. I gle, iz rijeke izagje sedam krava debelijeh i lijepijeh, te stadoše pasti po obali.

19. I gle, iza njih izagje sedam drugih krava rgjavijeh, i vrlo ružnijeh i mršavijeh, kakvijeh nijesam vidio u cijeloj zemlji Misirskoj.

20. I ove krave mršave i ružne pojedoše onijeh sedam debelijeh.

21. I kad im biše u trbuhu, ne poznavaše se da su im u trbuhu, nego opet bjehu onako ružne kao prije. U tom se probudih.

22. Pa opet usnih, a to sedam klasova izraste iz jednoga stabla jedrijeh i lijepijeh;

23. A iza njih isklija sedam malijeh, tankijeh i šturijeh.

24. I ovi tanki klasovi proždriješe onijeh sedam lijepijeh. I ovo pripovjedih gatarima, ali mi ni jedan ne zna kazati šta znači.

25. A Josif reče Faraonu : oba su sna Faraonova jednaka; Bog javlja Faraonu šta je naumio.

26. Sedam lijepih krava jesu sedam godina, i sedam lijepijeh klasova jesu sedam godina ; oba su sna jednaka.

27. A sedam krava mršavijeh i ružnijeh, što izagjoše iza onijeh, jesu sedam godina ; i sedam klasova sitnijeh i šturijeh biće sedam godina gladnijeh.

28. To je što rekoh Faraonu : Bog kaže Faraonu šta je naumio.

29. Evo doći će sedam godina vrlo rodnijeh svoj zemlji Misirskoj.

30. A iza njih nastaće sedam gladnijeh godina, gdje će se zaboraviti sve obilje u zemlji Misirskoj, jer će glad satrti zemlju,

31. Te se ne će znati to obilje u zemlji od gladi potonje, jer će biti vrlo velika.

32. A što je dva puta zasopce Faraon snio, to je za to što je za cijelo Bog tako naumio, i na skoro će to učiniti Bog.

33. Nego sada neka potraži Faraon čovjeka mudra i razumna, pa neka ga postavi nad zemljom Misirskom.

34. I neka gleda Faraon da postavi starješine po zemlji, i pokupi petinu po zemlji Misirskoj za sedam rodnijeh godina ;

35. Neka skupljaju od svakoga žita za rodnijeh godina koje idu, i neka snesu pod ruku Faraonovu svakoga žita u sve gradove, i neka čuvaju,

36. Da se nagje hrane zemlji za sedam godina gladnijeh, kad nastanu, da ne propadne zemlja od gladi.

37. I ovo se učini dobro Faraonu i svijem slugama njegovijem.

38. I reče Faraon slugama svojim : možemo li naći čovjeka kakav je ovaj, u kojem bi bio duh Božji ?

39. Pa reče Faraon Josifu : kad je tebi javio Bog sve ovo, nema nikoga tako mudra i razumna kao što si ti.

40. Ti ćeš biti nad domom mojim, i sav će ti narod moj usta ljubiti ; samo ću ovijem prijestolom biti veći od tebe.

41. I još reče Faraon Josifu : evo, postavljam te nad svom zemljom Misirskom.

42. I skide Faraon prsten s ruke svoje i metnu ga Josifu na ruku, i obuče ga u haljine od tankoga platna, i objesi mu zlatnu verižicu o vratu,

43. I posadi ga na kola koja bijahu druga za njegovijem, i zapovjedi da pred njim viču : klanjajte se ! i da ga je postavio nad svom zemljom Misirskom.

44. I još reče Faraon Josifu : ja sam Faraon, ali bez tebe ne će niko maći ruke svoje ni noge svoje u svoj zemlji Misirskoj.

45. I nadjede Faraon Josifu ime Psontomfanih, i oženi ga Asenetom kćerju Potifere sveštenika Onskoga. I pogje Josif po zemlji Misirskoj.

46. A bijaše Josifu trideset godina kad izagje pred Faraona cara Misirskoga. I otišav od Faraona obigje svu zemlju Misirsku.

47. I za sedam rodnijeh godina rodi zemlja svašta izobila.

48. I stade Josif kupiti za tijeh sedam godina svakoga žita što bješe po zemlji Misirskoj, i snositi žito u gradove ; u svaki grad snošaše žito s njiva koje bjehu oko njega.

49. Tako nakupi Josif žita vrlo mnogo koliko je pijeska morskoga, tako da ga presta mjeriti, jer mu ne bješe broja.

50. I dokle još ne nasta gladna godina, rodiše se Josifu dva sina, koje mu rodi Aseneta kći Potifere sveštenika Onskoga.

51. I prvencu nadjede Josif ime Manasija, *govoreći :* jer mi Bog dade da zaboravim svu muku svoju i sav dom oca svojega.

52. A drugome nadjede ime Jefrem, *govoreći* : jer mi Bog dade da rastem u zemlji nevolje svoje.

53. Ali progje sedam godina rodnijeh u zemlji Misirskoj ;

54. I nasta sedam godina gladnijeh, kao što je Josif naprijed kazao. I bješe glad po svijem zemljama, a po svoj zemlji Misirskoj bješe hljeba.

55. Ali najposlije nasta glad i po svoj zemlji Misirskoj, i narod povika k Faraonu za hljeb ; a Faraon reče svima Misircima : idite k Josifu, pa što vam on kaže ono činite.

56. I kad glad bješe po svoj zemlji, otvori Josif sve žitnice, i prodavaše Misircima. I glad posta vrlo velika u zemlji Misirskoj.

57. I iz svijeh zemalja dolažahu u Misir k Josifu da kupuju; jer posta velika glad u svakoj zemlji.

GLAVA 42.

A Jakov videći da ima žita u Misiru reče sinovima svojim : šta gledate jedan na drugoga?

2. I reče : eto čujem da u Misiru ima žita: idite onamo te nam kupite otuda, da ostanemo živi i ne pomremo.

3. I desetorica braće Josifove otidoše da kupe žita u Misiru.

4. A Venijamina brata Josifova ne pusti otac s braćom, govoreći : da ga ne bi zadesilo kako zlo.

5. I dogjoše sinovi Izrailjevi da kupe žita s ostalima koji dolažahu; jer bješe glad u zemlji Hananskoj.

6. A Josif upravljaše zemljom, i prodavaše žito svemu narodu po zemlji. I braća Josifova došavši pokloniše mu se licem do zemlje.

7. A Josif ugledav braću svoju pozna ih; ali se učini da ih ne poznaje; i oštro im progovori i reče : odakle ste došli? A oni rekoše : iz zemlje Hanaanske, da kupimo hrane.

8. Josif dakle pozna braću svoju; ali oni njega ne poznaše.

9. I opomenu se Josif sanova koje je snio za njih; i reče im : vi ste uhode; došli ste da vidite gdje je zemlja slaba.

10. A oni mu rekoše : nijesmo, gospodaru; nego sluge tvoje dogjoše da kupe hrane.

11. Svi smo sinovi jednoga čovjeka, pošteni ljudi, nigda nijesu sluge tvoje bile uhode.

12. A on im reče : nije istina, nego ste došli da vidite gdje je zemlja slaba.

13. A oni rekoše : nas je bilo dvanaest braće, sluga tvojih, sinova jednoga čovjeka u zemlji Hananskoj; i eno, najmlađi je danas kod oca našega, a jednoga nema više.

14. A Josif im reče : kažem ja da ste vi uhode.

15. Nego hoću da se uvjerim ovako : tako živ bio Faraon, ne ćete izaći odavde dokle ne dogje amo najmlagji brat vaš.

16. Pošljite jednoga izmegju sebe neka dovede brata vašega, a vi ćete ostati ovdje u tamnici, pa ću vidjeti je li istina što govorite; inače ste uhode, tako živ bio Faraon!

17. I zatvori ih u tamnicu na tri dana.

18. A treći dan reče im Josif : ako ste radi životu, ovo učinite, jer se ja Boga bojim :

19. Ako ste pošteni ljudi, jedan brat izmegju vas neka ostane u tamnici, a vi idite i odnesite žita koliko treba porodicama vašim.

20. Pa onda dovedite k meni najmlagjega brata svojega da se posvjedoče riječi vaše i da ne izginete. I oni učiniše tako.

21. I rekoše jedan drugom : doista se ogriješismo o brata svojega, jer vidjesmo muku duše njegove kad nam se moljaše, pa ga se oglušismo; za to dogje na nas ova muka.

22. A Ruvim odgovori im govoreći : nijesam li vam govorio : nemojte se griješiti o dijete? ali me ne poslušaste; i za to se evo traži od nas krv njegova.

23. A oni ne znadijahu da ih Josif razumije, jer se s njim razgovarahu preko tumača.

24. A Josif okrete se od njih, i zaplaka se. Po tom se opet okrete k njima, i progovori s njima, i uzev izmegju njih Simeuna veza ga pred njima.

25. I zapovjedi Josif da im naspu vreće žita, pa i novce što je koji dao da metnu svakome u vreću, i da im dadu brašnjenice na put. I tako bi učinjeno.

26. I natovarivši žito svoje na magarce svoje otidoše.

27. A jedan od njih otvoriv svoju vreću da nahrani magarca svojega u jednoj gostionici, vidje novce svoje ozgo u vreći.

28. I reče braći svojoj : ja dobih natrag novce svoje, evo ih u mojoj vreći. I zadrhta srce u njima i uplašiše se govoreći jedan drugome : što nam to učini Bog?

29. I došavši k Jakovu ocu svojemu u zemlju Hanansku, pripovjediše mu sve što im se dogodi, govoreći :

30. Oštro govoraše s nama čovjek, koji zapovijeda u onoj zemlji, i dočeka nas kao uhode;

31. A kad mu rekosmo : mi smo pošteni ljudi, nigda nijesmo bili uhode;

32. Bilo nas je dvanaest braće, sinova oca našega; jednoga već nema, a najmlagji je danas kod oca našega u zemlji Hananskoj;

33. Reče nam čovjek, koji zapovijeda u onoj zemlji : ovako ću doznati jeste li pošteni ljudi : brata jednoga izmegju sebe ostavite kod mene, a što vam treba za porodice vaše gladi radi, uzmite i idite;

34. Poslije dovedite k meni brata svojega najmlagjega, da se uvjerim da nijeste uhode nego pošteni ljudi; brata ću vam vratiti, i moći ćete trgovati po ovoj zemlji.

35. A kad izručivahu vreće svoje, gle, svakome u vreći bjehu u zavežljaju novci njegovi; i vidjevši zavežljaje novaca svojih uplašiše se i oni i otac im.

36. I reče im Jakov otac njihov : potrste mi djecu; Josifa nema, Simeuna nema, pa hoćete i Venijamina da uzmete; sve se skupilo na me.

37. A Ruvim progovori i reče ocu svojemu : dva sina moja ubij, ako ti ga ne dovedem natrag; daj ga u moje ruke, i ja ću ti ga opet dovesti.

38. A on reče : ne će ići sin moj s vama, jer je brat njegov umr'o i on osta sam, pa ako bi ga zadesilo kako zlo na putu na koji ćete ići, svalili biste me stara s tugom u grob.

GLAVA 43.

Ali glad bješe vrlo velika u onoj zemlji.

2. Pa kad pojedoše žito koje bijahu donijeli iz Misira, reče im otac : idite opet, i kupite nam malo hrane.

3. A Juda mu progovori i reče : tvrdo nam se zarekao onaj čovjek govoreći : ne ćete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš.

4. Ako ćeš pustiti s nama brata našega, ići ćemo i kupićemo ti hrane.

5. Ako li ne ćeš pustiti, ne ćemo ići, jer nam je kazao onaj čovjek : ne ćete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš.

6. A Izrailj reče : što mi to zlo učiniste i kazaste čovjeku da imate još jednoga brata ?

7. A oni rekoše : čovjek je potanko raspitivao za nas i za rod naš govoreći : je li vam jošte živ otac ? imate li još braće ? a mi mu odgovarasmo kako nas pitaše. Jesmo li mogli kako znati da će kazati : dovedite brata svojega ?

8. I reče Juda Izrailju ocu svojemu : pusti dijete sa mnom, pa ćemo se podignuti i otići, da ostanemo živi i ne pomremo i mi i ti i naša djeca.

9. Ja ti se jamčim za nj, iz moje ga ruke išti; ako ti ga ne dovedem natrag i preda te ne stavim, da sam ti kriv do vijeka.

10. Da nijesmo toliko oklijevali, do sada bismo se dva puta vratili.

11. Onda reče Izrailj otac njihov : kad je tako, učinite ovo : uzmite što najljepše ima u ovoj zemlji u svoje vreće, i ponesite čovjeku onom dar : malo tamjana i malo meda, mirisava korijenja i smirne, urme i badema.

12. A novaca ponesite dvojinom, i uzmite novce što bijahu ozgo u vrećama vašim i odnesite natrag, može biti da je pogrješka.

13. I uzmite brata svojega, pa ustanite i idite opet k onom čovjeku.

14. A Bog svemogući da vam dade da nagjete milost u onoga čovjeka, da vam pusti brata vašega drugoga i Venijamina; ako li ostanem bez djece, nek ostanem bez djece.

15. Tada uzevši dare i novaca dvojinom, uzevši i Venijamina, podigoše se i otidoše u Misir, i izagjoše pred Josifa.

16. A Josif kad vidje s njima Venijamina, reče čovjeku koji upravljaše kućom njegovom : odvedi ove ljude u kuću, pa nakolji mesa i zgotovi, jer će u po dne sa mnom jesti ovi ljudi.

17. I učini čovjek kako Josif reče, i uvede ljude u kuću Josifovu.

18. A oni se bojahu kad ih čovjek vogjaše u kuću Josifovu, i rekoše : za novce koji pregje bjehu metnuti u vreće naše vodi nas, dokle smisli kako će nas okriviti, da nas zarobi i uzme naše magarce.

19. Pa pristupivši k čovjeku koji upravljaše kućom Josifovom, progovoriše mu na vratima kućnim,

20. I rekoše : čuj, gospodaru; došli smo bili i pregje, i kupismo hrane;

21. Pa kad dogjosmo u jednu gostionicu i otvorismo vreće, a to novci svakoga nas bijahu ozgo u vreći njegovoj, novci naši na mjeru; i evo smo ih donijeli natrag;

22. A druge smo novce donijeli da kupimo hrane; ne znamo ko nam metnu novce naše u vreće.

23. A on im reče: budite mirni, ne bojte se; Bog vaš i Bog oca vašega metnuo je blago u vreće vaše; novci su vaši bili u mene. I izvede im Simeuna.

24. I uvede ih čovjek u kuću Josifovu, i donese im vode te opraše noge, i magarcima njihovijem položi.

25. I pripraviše dar čekajući dokle dogje Josif u po dne, jer čuše da će oni ondje objedovati.

26. I kad Josif dogje kući, iznesoše mu dar koji imahu kod sebe, i pokloniše mu se do zemlje.

27. A on ih zapita kako su, i reče: kako je otac vaš stari, za koga mi govoriste? je li jošte živ?

28. A oni rekoše: dobro je sluga tvoj, otac naš; još je živ. I pokloniše mu se.

29. A on pogledav vidje Venijamina brata svojega, sina matere svoje, i reče: je li vam to najmlagji brat vaš za kojega mi govoriste? I reče: Bog da ti bude milostiv, sinko!

30. A Josifu goraše srce od ljubavi prema bratu svojemu, te brže potraži gdje će plakati, i ušav u jednu sobu plaka ondje.

31. Poslije umiv se izagje, i ustežući se reče: dajte objed.

32. I donesoše njemu na po se, i njima na po se, i Misircima koji objedovahu u njega na po se, jer ne mogahu Misirci jesti s Jevrejima, jer je to nečisto Misircima.

33. A sjegjahu pred njim stariji po starješ tvu svojem a mlagji po mladosti svojoj. I zgledahu se od čuda.

34. I uzimajući jela ispred sebe slaše njima, i Venijaminu dopade pet puta više nego drugima. I piše i napiše se s njim.

GLAVA 44.

I zapovjedi Josif čovjeku što upravljaše kućom njegovom govoreći: naspi ovijem ljudima u vreće žita koliko mogu ponijeti, i svakome u vreću metni ozgo novce njegove.

2. I čašu moju, čašu srebrnu, metni najmlagjemu u vreću ozgo i novce za njegovo žito. I učini kako mu Josif reče.

3. A u jutru kad svanu, otpustiše ljude s magarcima njihovijem.

4. A kad izagjoše iz mjesta i još ne bijahu daleko, reče Josif čovjeku što upravljaše kućom njegovom: ustani, idi brže za onijem ljudima, i kad ih stigneš reci im: za što vraćate zlo za dobro?

5. Nije li to čaša iz koje pije moj gospodar? i ne će li po njoj za cijelo poznati kakvi ste? zlo ste radili što ste to učinili.

6. I on ih stiže, i reče im tako.

7. A oni mu rekoše: za što govoriš, gospodaru, take riječi? Sačuvaj Bože da sluge tvoje učine tako što!

8. Eno smo ti donijeli natrag iz zemlje Hananske novce koje nagjosmo ozgo u vrećama svojim, pa kako bismo ukrali iz kuće gospodara tvojega srebro ili zlato?

9. U kojega se izmegju sluga tvojih nagje, onaj neka pogine, i svrh toga mi ćemo biti robovi gospodaru mojemu.

10. A on reče: neka bude kako rekoste; ali u koga se nagje, onaj da mi bude rob, a vi ostali ne ćete biti krivi.

11. I brže poskidaše svi na zemlju vreće svoje, i razdriješiše svaki svoju vreću.

12. A on stade tražiti počev od najstarijega, i kad dogje na najmlagjega, nagje se čaša u vreći Venijaminovoj.

13. Tada razdriješe haljine svoje, i natovarivši svaki svoj tovar na svojega magarca vratiše se u grad.

14. I dogje Juda s braćom svojom Josifu u kuću, dok on još bijaše kod kuće, i padoše pred njim na zemlju.

15. A Josif im reče: šta ste to učinili? zar nijeste znali da čovjek kao što sam ja može za cijelo doznati?

16. Tada reče Juda: šta da ti rečemo, gospodaru? šta da govorimo? kako li da se pravdamo? Bog je otkrio zločinstvo tvojih sluga. Evo, mi smo svi robovi tvoji, gospodaru, i mi i ovaj u koga se našla čaša.

17. A *Josif* reče: Bože sačuvaj! ne ću

ja to; u koga se našla čaša on neka mi bude rob, a vi idite s mirom ocu svojemu.

18. Ali Juda pristupiv k njemu reče: čuj me, gospodaru; dopusti da progovori sluga tvoj gospodaru svojemu, neka se gnjev tvoj ne raspali na slugu tvojega, jer si ti kao sam Faraon.

19. Gospodar moj zapita sluge svoje govoreći: imate li oca ili brata?

20. A mi rekosmo gospodaru svojemu: imamo stara oca i brata najmlagjega, koji mu se rodi u starosti; a njegov je brat umr'o i on osta sam od matere svoje, i otac ga pazi.

21. A ti reče slugama svojim: dovedite mi ga da ga vidim svojim očima.

22. I rekosmo gospodaru svojemu: ne će moći dijete ostaviti oca svojega; da ostavi oca svojega, odmah će otac umrijeti.

23. A ti reče slugama svojim: ako ne dogje s vama brat vaš najmlagji, ne ćete više vidjeti lica mojega.

24. A kad se vratismo k sluzi tvojemu a ocu mojemu, kazasmo mu riječi gospodara mojega.

25. Poslije reče nam otac: idite opet, kupite nam hrane.

26. A mi rekosmo: ne možemo ići, osim ako bude brat naš najmlagji s nama, onda ćemo ići, jer ne možemo vidjeti lica onoga čovjeka, ako ne bude s nama brat naš najmlagji.

27. A sluga tvoj, otac moj, reče nam: znate da mi je žena rodila dva sina.

28. I jedan od njih otide od mene, i rekoh: za cijelo ga je raskinula zvjerka; i do sada ga ne vidjeh.

29. Ako i ovoga odvedete od mene i zadesi ga kako zlo, svalićete me stara u grob s tugom.

30. Pa sada da otidem k sluzi tvojemu, ocu svojemu, a ovo dijete da ne bude s nama, kako je duša onoga vezana za dušu ovoga,

31. Umrijeće kad vidi da nema djeteta, te će sluge tvoje svaliti staroga slugu tvojega a oca svojega s tugom u grob.

32. A tvoj se sluga podjemčio za dijete ocu svojemu rekav: ako ti ga ne dovedem natrag, da sam kriv ocu svojemu do vijeka.

33. Za to neka sluga tvoj ostane mjesto djeteta da bude rob gospodaru mojemu a dijete neka ide s braćom svojom.

34. Jer kako bih se vratio k ocu svojemu bez djeteta, da gledam jade koji bi mi oca zadesili?

GLAVA 45.

Tada Josif ne mogući se uzdržati pred ostalima koji stajahu oko njega, povika: izagjite svi na polje. Tako ne osta niko kod njega kad se Josif pokaza braći svojoj.

2. Pa briznu plakati tako da čuše Misirci, ču i dom Faraonov.

3. I reče Josif braći svojoj: ja sam Josif; je li mi otac još u životu? Ali mu braća ne mogahu odgovoriti, jer se prepadoše od njega.

4. A Josif reče braći svojoj: pristupite bliže k meni. I pristupiše; a on reče: ja sam Josif brat vaš, kojega prodadoste u Misir.

5. A sada nemojte žaliti niti se kajati što me prodadoste ovamo, jer Bog mene posla pred vama radi života *vašega*.

6. Jer je već dvije godine dana glad u zemlji, a biće još pet godina, gdje ne će biti ni oranja ni žetve.

7. A Bog me posla pred vama, da vas sačuva na zemlji i da vam izbavi život izbavljanjem prevelikim.

8. I tako nijeste me vi opravili ovamo nego sam Bog, koji me postavi ocem Faraonu i gospodarem od svega doma njegova i starješinom nad svom zemljom Misirskom.

9. Vratite se brže k ocu mojemu i kažite mu: ovako veli sin tvoj Josif: Bog me je postavio gospodarem svemu Misiru, hodi k meni, nemoj oklijevati.

10. Sjedjećeš u zemlji Gesemskoj i bićeš blizu mene, ti i sinovi tvoji i sinovi sinova tvojih, i ovce tvoje i goveda tvoja i što je god tvoje.

11. I ja ću te hraniti ondje, jer će još pet godina biti glad, da ne pogineš od gladi ti i dom tvoj i što je god tvoje,

12. A eto vidite očima svojima, i brat moj Venijamin svojima očima, da vam ja iz usta govorim.

13. Kažite ocu mojemu svu slavu moju u Misiru i što ste god vidjeli; pohitajte i dovedite ovamo oca mojega.

14. Tada pade oko vrata Venijaminu bratu svojemu i plaka. I Venijamin plaka o vratu njegovu.

15. I izljubi svu braću svoju i isplaka

se nad njima. Po tom se braća njegova razgovarahu s njim.

16. I ču se glas u kući Faraonovoj, i rekoše : dogjoše braća Josifu. I milo bi Faraonu i slugama njegovijem;

17. I reče Faraon Josifu : kaži braći svojoj : ovako učinite : natovarite magarce svoje, pa idite i vratite se u zemlju Hanansku,

18. Pa uzmite oca svojega i čeljad svoju, i dogjite k meni, i daću vam najbolje što ima u zemlji Misirskoj, i ješćete najbolje obilje ove zemlje.

19. A ti im zapovjedi : ovako učinite: uzmite sa sobom iz zemlje Misirske kôlâ za djecu svoju i za žene svoje, i povezite oca svojega i dogjite ovamo ;

20. A na pokućstvo svoje ne gledajte, jer što ima najbolje u svoj zemlji Misirskoj vaše je.

21. I sinovi Izrailjevi učiniše tako ; i Josif im dade kôlâ po zapovijesti Faraonovoj ; dade im i brašnjenice na put.

22. I svakome dade po dvoje haljine, a Venijaminu dade tri sta srebrnika i petore haljine.

23. A ocu svojemu posla još deset magaraca natovarenijeh najljepših stvari što ima u Misiru, i deset magarica natovarenijeh žita i hljeba i jestiva ocu na put.

24. Tako opravi braću svoju, i pogjoše ; i reče im : nemojte se koriti putem.

25. Tako se vratiše iz Misira, i dogjoše u zemlju Hanansku k Jakovu ocu svojemu.

26. I javiše mu i rekoše : još je živ Josif, i zapovijeda nad svom zemljom Misirskom. A u njemu srce prenemože, jer im ne vjerovaše.

27. Ali kad mu kazaše sve riječi Josifove, koje im je Josif rekao, i vidje kola, koja posla Josif po oca, tada oživje duh Jakova oca njihova ;

28. I reče Izrailj : dosta mi je kad je još živ sin moj Josif ; idem da ga vidim dokle nijesam umr'o.

GLAVA 46.

Tada pogje Izrailj sa svijem što imaše i došav u Virsaviju prinese žrtvu Bogu oca svojega Isaka.

2. I Bog reče Izrailju noću u utvari : Jakove ! Jakove ! A on odgovori : evo me.

3. I *Bog* mu reče : ja sam Bog, Bog oca tvojega ; ne boj se otići u Misir ; jer ću ondje načiniti od tebe narod velik.

4. Ja ću ići s tobom u Misir, i ja ću te odvesti onamo, i Josif će metnuti ruku svoju na oči tvoje.

5. I pogje Jakov od Virsavije ; i sinovi Izrailjevi posadiše Jakova oca svojega i djecu svoju i žene svoje na kola koja posla Faraon po nj.

6. I uzeše stoku svoju i blago svoje što bijahu stekli u zemlji Hananskoj ; i dogjoše u Misir Jakov i sva porodica njegova.

7. Sinove svoje i sinove sinova svojih, kćeri svoje i kćeri sinova svojih, i svu porodicu svoju dovede sa sobom u Misir.

8. A ovo su imena djece Izrailjeve što dogjoše u Misir : Jakov i sinovi njegovi. Prvenac Jakovljev Ruvim ;

9. I sinovi Ruvimovi : Enoh, Falos, Asron i Harmija.

10. A sinovi Simeunovi : Jemuilo, Jamin, Aod, Ahin, Sar i Saul, sin jedne Hananejke.

11. Sinovi Levijevi : Girson, Kat i Merarije.

12. Sinovi Judini : Ir, Avnan, Silom, Fares i Zara ; a umrli bjehu Ir i Avnan u zemlji Hananskoj, ali bijahu sinovi Faresovi Esrom i Jemujilo.

13. Sinovi Isaharovi : Tola, Fuva, Jov i Samvran.

14. Sinovi Zavulonovi : Sered, Alon, i Ahojilo.

15. To su sinovi Lijini, koje rodi Jakovu u Padan-Aramu, i jošte Dina kći njegova. Svega duša, sinova njegovijeh i kćeri njegovijeh bješe trideset i tri.

16. Sinovi Gadovi : Safon, Agije, Sanije, Tasovan, Irije, Arodije i Arilije.

17. Sinovi Asirovi : Jemna, Jesva, Jeul i Varija, i sestra njihova Sara. A sinovi Varijini Hovor i Melhilo.

18. To su sinovi Zelfe, koju dade Lavan Liji kćeri svojoj, i ona ih rodi Jakovu, šesnaest duša.

19. A sinovi Rahilje žene Jakovljeve : Josif i Venijamin.

20. A Josifu se rodiše u Misiru od Asenete kćeri Potifere sveštenika Onskoga : Manasija i Jefrem.

21. A sinovi Venijaminovi : Vala, Ho-

vor, Asfil, Gira, Noeman, Ihije, Ros, Mamfim, Ofimim i Arad.

22. To su sinovi Rahiljini što se rodiše Jakovu, svega četrnaest duša.

23. I sin Danov : Asom.

24. A sinovi Neftalimovi : Asilo, Gonija, Isar i Selim.

25. To su sinovi Vale, koju dade Lavan Rahilji kćeri svojoj i ona ih rodi Jakovu ; svega sedam duša.

26. A svega duša što dogjoše s Jakovom u Misir a izidoše od bedara njegovijeh, osim žena sinova Jakovljevijeh, svega duša bješe šezdeset i šest.

27. I dva sina Josifova koji mu se rodiše u Misiru ; svega dakle duša doma Jakovljeva što dogjoše u Misir bješe sedamdeset.

28. A Judu posla *Jakov* naprijed k Josifu, da mu javi da izide preda nj u Gesem. I dogjoše u zemlju Gesemsku.

29. A Josif upreže u kola svoja, i izide na susret Izrailju ocu svojemu u Gesem ; i kad ga vidje *Jakov*, pade mu oko vrata, i plaka dugo o vratu njegovu.

30. I reče Izrailj Josifu : sada ne marim umrijeti, kad sam te vidio da si jošte živ.

31. A Josif reče braći svojoj i domu oca svojega : idem da javim Faraonu ; ali ću mu kazati : braća moja i dom oca mojega iz zemlje Hananske dogjoše k meni ;

32. A ti su ljudi pastiri i svagda su se bavili oko stoke, i dovedoše ovce svoje i goveda svoja i što god imaju.

33. A kad vas Faraon dozove, reći će vam : kaku radnju radite ?

34. A vi kažite : pastiri su bile sluge tvoje od mladosti, i mi i stari naši ; da biste ostali u zemlji Gesemskoj : jer su Misircima svi pastiri nečisti.

GLAVA 47.

I otišav Josif javi Faraonu i reče : otac moj i braća moja s ovcama svojim i s govedima svojim i sa svijem što imaju dogjoše iz zemlje Hananske, i eno ih u zemlji Gesemskoj.

2. I uzev nekolicinu braće svoje, pet ljudi, izvede ih pred Faraona.

3. A Faraon reče braći njegovoj : kaku radnju radite ? A oni rekoše Faraonu : pastiri su sluge tvoje, i mi i naši stari.

4. Još rekoše Faraonu : dogjosmo da živimo kao došljaci u ovoj zemlji, jer nema paše za stoku tvojih sluga, jer je velika glad u zemlji Hananskoj ; a sada dopusti da žive u zemlji Gesemskoj sluge tvoje.

5. A Faraon reče Josifu : otac tvoj i braća tvoja dogjoše k tebi ;

6. U tvojoj je vlasti zemlja Misirska ; na najboljem mjestu u ovoj zemlji naseli oca svojega i braću svoju, neka žive u zemlji Gesemskoj ; i ako koje znaš izmegju njih da su vrijedni ljudi, postavi ih nad mojom stokom.

7. Poslije Josif dovede i Jakova oca svojega i izvede ga pred Faraona, i blagoslovi Jakov Faraona.

8. A Faraon reče Jakovu : koliko ti ima godina ?

9. Odgovori Jakov Faraonu : meni ima sto i trideset godina, kako sam došljak. Malo je dana života mojega i zli su bili, niti stižu vijeka otaca mojih, koliko su oni živjeli.

10. I blagosloviv Jakov Faraona otide od Faraona.

11. A Josif naseli oca svojega i braću svoju, i dade im dobro u zemlji Misirskoj na najboljem mjestu te zemlje, u zemlji Ramesiskoj, kao što zapovjedi Faraon.

12. I hranjaše Josif hljebom oca svojega i braću svoju i sav dom oca svojega do najmanjega.

13. Ali nesta hljeba u svoj zemlji, jer glad bijaše vrlo velika, i uzmuči se zemlja Misirska i zemlja Hananska od gladi.

14. I pokupi Josif novce što se nalažahu po zemlji Misirskoj i po zemlji Hananskoj za žito, koje kupovahu, i slagaše novce u kuću Faraonovu.

15. A kad nesta novaca u zemlji Misirskoj i u zemlji Hananskoj, stadoše svi Misirci dolaziti k Josifu govoreći : daj nam hljeba ; za što da mremo kod tebe što novaca nema ?

16. A Josif im govoraše : dajte stoku svoju, pa ću vam dati hljeba za stoku, kad je nestalo novaca.

17. I dovogjahu stoku svoju k Josifu, i Josif im davaše hljeba za konje i za ovce i za goveda i za magarce. Tako ih prehrani onu godinu hljebom za svu stoku njihovu.

18. A kad progje ona godina, stadoše opet dolaziti k njemu druge godine govoreći : ne možemo tajiti od gospodara svojega, ali je novaca nestalo, i stoka koju imasmo u našega je gospodara ; i nije ostalo ništa da donesemo gospodaru svojemu osim tijela naših i njiva naših.

19. Za što da mremo na tvoje oči ? evo i nas i naših njiva ; kupi nas i njive naše za hljeb, da s njivama svojim budemo robovi Faraonu, i daj žita da ostanemo živi i ne pomremo i da zemlja ne opusti.

20. Tako pokupova Josif Faraonu sve njive u Misiru, jer Misirci prodavahu svaki svoju njivu, kad glad uze jako mah megju njima. I zemlja posta Faraonova.

21. A narod preseli u gradove od jednoga kraja Misira do drugoga.

22. Samo ne kupi svešteničkih njiva ; jer Faraon odredi dio svešteničima, i hranjahu se od svojega dijela, koji im dade Faraon, te ne prodaše svojih njiva.

23. A Josif reče narodu : evo kupih danas vas i njive vaše Faraonu ; evo vam sjemena, pa zasijte njive.

24. A što bude roda, daćete peto Faraonu, a četiri dijela neka budu vama za sjeme po njivama i za hranu vama i onijema koji su po kućama vašim i za hranu djeci vašoj.

25. A oni rekoše : ti si nam život sačuvao ; neka nagjemo milost pred gospodarem svojim da budemo robovi Faraonu.

26. I postavi Josif zakon do današnjega dana za njive Misirske da se daje peto Faraonu ; samo njive svešteničke ne postaše Faraonove.

27. A djeca Izrailjeva življahu u zemlji Misirskoj u kraju Gesemskom, i držahu ga, i narodiše se i namnožiše se veoma.

28. I Jakov poživje u zemlji Misirskoj sedamnaest godina ; a svega bi Jakovu sto i četrdeset i sedam godina.

29. A kad se približi vrijeme Izrailju da umre, dozva sina svojega Josifa, i reče mu : ako sam našao milost pred tobom, metni ruku svoju pod stegno moje, i učini mi milost i vjeru, nemoj me pogrepsti u Misiru ;

30. Nego neka ležim kod otaca svojih ; i ti me odnesi iz Misira i pogrebi me u grobu njihovu. A on reče : učiniću kako si kazao.

31. I reče mu *Jakov* : zakuni mi se. I on mu se zakle. I pokloni se Izrailj preko uzglavlja od odra svojega.

GLAVA 48.

Poslije javiše Josifu : eno, otac ti je bolestan. A on povede sa sobom dva sina svoja, Manasiju i Jefrema.

2. I javiše Jakovu i rekoše : evo sin tvoj Josif ide k tebi. A Izrailj se okrijepi, te sjede na postelji svojoj.

3. I reče Jakov Josifu : Bog svemogući javi se meni u Luzu u zemlji Hananskoj, i blagoslovi me ;

4. I reče mi : učiniću te da narasteš i namnožiš se ; i učiniću od tebe mnoštvo naroda, i daću zemlju ovu sjemenu tvojemu nakon tebe da je njihova do vijeka.

5. Sada dakle dva sina tvoja, što ti se rodiše u zemlji Misirskoj prije nego dogjoh k tebi u Misir, moji su, Jefrem i Manasija, kao Ruvim i Simeun neka budu moji.

6. A djeca koju rodiš poslije njih, neka budu tvoja i neka se po imenu braće svoje zovu u našljedstvu svojem.

7. Jer kad se vratih iz Padana, umrije mi Rahilja u zemlji Hananskoj na putu, kad bješe još malo do Efrate ; i pogreboh je na putu u Ffratu, a to je Vitlejem.

8. A vidjev Izrailj sinove Josifove, reče : ko su ovi?

9. A Josif reče ocu svojemu : moji sinovi, koje mi Bog dade ovdje. A on reče : privedi ih k meni, da ih blagoslovim.

10. A oči bjehu Izrailju otežale od starosti, te ne mogaše dobro vidjeti. A kad mu ih privede, cjeliva ih i zagrli.

11. I reče Izrailj Josifu : nijesam mislio da ću vidjeti lice tvoje ; a gle, Bog mi dade da vidim i porod tvoj.

12. A Josif odmače ih od koljena njegovijeh i pokloni se licem do zemlje.

13. Pa ih uze Josif obojicu, Jefrema sebi s desne strane a Izrailju s lijeve, Manasiju pak sebi s lijeve strane a Izrailju s desne ; i tako ih primače k njemu.

14. A Izrailj pruživ desnu ruku svoju metnu je na glavu Jefremu mlagjemu, a lijevu na glavu Manasiji, tako namje-

stiv ruke navlaš, ako i jest Manasija bio prvenac.

15. I blagoslovi Josifa govoreći: Bog, kojemu su svagda ugagjali oci moji Avram i Isak, Bog, koji me je hranio od kako sam postao do današnjega dana,

16. Angjeo, koji me je izbavljao od svakoga zla, da blagoslovi djecu ovu, i da se po mojemu imenu i po imenu otaca mojih Avrama i Isaka prozovu, i da se kao ribe namnože na zemlji!

17. A Josif kad vidje gdje otac metnu desnu ruku svoju na glavu Jefremu, ne bi mu milo, pa uhvati za ruku oca svojega da je premjesti s glave Jefremove na glavu Manasijinu.

18. I reče Josif ocu svojemu: ne tako, oče; ovo je prvenac, metni desnicu njemu na glavu.

19. Ali otac njegov ne htje, nego reče: znam sine, znam; i od njega će postati narod, i on će biti velik; ali će mlagji brat njegov biti veći od njega, i sjeme će njegovo biti veliko mnoštvo naroda.

20. I blagoslovi ih u onaj dan i reče: tobom će Izrailj blagosiljati govoreći: Bog da te učini kao Jefrema i kao Manasiju! Tako postavi Jefrema pred Manasiju.

21. Poslije reče Izrailj Josifu: evo ja ću skoro umrijeti; ali će Bog biti s vama i odvešće vas opet u zemlju otaca vaših.

22. I ja ti dajem jedan dio više nego braći tvojoj, koji uzeh iz ruku Amorejskih mačem svojim i lukom svojim.

GLAVA 49.

Poslije sazva Jakov sinove svoje i reče: skupite se da vam javim šta će vam biti do pošljetka.

2. Skupite se i poslušajte, sinovi Jakovljevi, poslušajte Izrailja oca svojega.

3. Ruvime, ti si prvenac moj, krjepost moja i početak sile moje; prvi gospodstvom i prvi snagom.

4. Navr'o si kao voda, ne ćeš biti prvi; jer si stao na postelju oca svojega i oskvrnio je legav na nju.

5. Simeun i Levije, braća, mačevi su im oružje nepravdi.

6. U tajne njihove da ne ulazi duša moja, sa zborom njihovijem da se ne sastavlja slava moja; jer u gnjevu svojem pobiše ljude, i za svoje veselje pokidaše volove.

7. Proklet da je gnjev njihov, što bješe nagao, i ljutina njihova, što bješe žestoka; razdijeliću ih po Jakovu, i rasuću ih po Izrailju.

8. Juda, tebe će hvaliti braća tvoja, a ruka će ti biti za vratom neprijateljima tvojim, i klanjaće ti se sinovi oca tvojega.

9. Laviću Judo! s plijena si se vratio, sine moj; spusti se i leže kao lav i kao ljuti lav; ko će ga probuditi?

10. Palica vladalačka ne će se odvojiti od Jude niti od nogu njegovijeh onaj koji postavlja zakon, dokle ne dogje onaj kome pripada, i njemu će se pokoravati narodi.

11. Veže za čokot magare svoje, i za plemenitu lozu mlâde od magarice svoje; u vinu pere haljinu svoju i ogrtač svoj u soku od grožgja.

12. Oči mu se crvene od vina i zubi bijele od mlijeka.

13. Zavulon će živjeti pokraj mora i gdje pristaju lagje, a megja će mu biti do Sidona.

14. Isahar je magarac jak u kostima, koji leži u toru,

15. I vidjev da je počivanje dobro i da je zemlja mila, sagnuće ramena svoja da nosi, i plaćaće danak.

16. Dan će suditi svojemu narodu, kao jedno izmegju plemena Izrailjevih.

17. Dan će biti zmija na putu i guja na stazi, koja ujeda konja za kičicu, te pada konjik nauznako.

18. Gospode, tebe čekam da me izbaviš.

19. A Gad, njega će vojska svladati; ali će najposlije on nadvladati.

20. U Asira će biti obilata hrana, i on će davati slasti carske.

21. Neftalim je košuta puštena, i govoriće lijepe riječi.

22. Josif je rodna grana, rodna grana kraj izvora, kojoj se ogranci raširiše svrh zida.

23. Ako ga i ucvijeliše ljuto i strijeljaše na nj, i biše mu neprijatelji strijelci,

24. Opet osta jak luk njegov i ojačaše mišice ruku njegovijeh od ruku jakoga *Boga* Jakovljeva, odakle posta pastir i kamen Izrailju,

25. Od silnoga *Boga* oca tvojega, koji će ti pomagati, i od svemogućega, koji će te blagosloviti blagoslovima ozgo s neba, blagoslovima ozdo iz bezdana, blagoslovima od dojaka i od materice.

26. Blagoslovi oca tvojega nadvisiše blagoslove mojih starijeh svrh brda vječnijeh, neka budu nad glavom Josifovom i nad tjemenom odvojenoga izmegju braće svoje.

27. Venijamin je vuk grabljivi, jutrom jede lov, a večerom dijeli plijen.

28. Ovo su dvanaest plemena Izrailjevih, i ovo im otac izgovori kad ih blagoslovi, svako blagoslovom njegovijem blagoslovi ih.

29. Po tom im zapovjedi i reče im: kad se priberem k rodu svojemu, pogrebite me kod otaca mojih u pećini koja je na njivi Efrona Hetejina,

30. U pećini koja je na njivi Makpelskoj prema Mamriji u zemlji Hananskoj, koju kupi Avram s njivom u Efrona Hetejina da ima svoj grob.

31. Ondje pogreboše Avrama i Saru ženu njegovu, ondje pogreboše Isaka i Reveku ženu njegovu, i ondje pogreboh Liju.

32. A kupljena je njiva i pećina na njoj u sinova Hetovijeh.

33. A kad izgovori Jakov zapovijesti sinovima svojim, diže noge svoje na postelju, i umrije, i pribran bi k rodu svojemu.

GLAVA 50.

Tada Josif pade na lice ocu svojemu, i plaka nad njim cjelujući ga.

2. I zapovjedi Josif slugama svojim ljekarima da mirisima pomažu oca njegova; i ljekari pomazaše mirisima Izrailja.

3. I navrši mu se četrdeset dana, jer toliko dana treba onijem koje pomažu mirisima; i plakaše za njim Misirci sedamdeset dana.

4. A kad progjoše žalosni dani, reče Josif domašnjima Faraonovijem govoreći: ako sam našao milost pred vama, govorite Faraonu i recite:

5. Otac me je moj zakleo govoreći: evo, ja ću skoro umrijeti; u grobu mojem, koji iskopah u zemlji Hananskoj, ondje me pogrebi. Pa sada da idem da pogrebem oca svojega, a poslije ću opet doći.

6. A Faraon mu reče: idi i pogrebi oca svojega kako te je zakleo.

7. I otide Josif da pogrebe oca svojega; i s njim pogjoše sve sluge Faraonove, starješine od doma njegova i sve starješine od zemlje Misirske,

8. I sav dom Josifov i braća njegova i dom oca njegova; samo djecu svoju i ovce svoje i goveda svoja ostaviše u zemlji Gesemskoj.

9. A pogje s njim i kôlâ i konjika toliko da bješe vojska vrlo velika.

10. A kad dogjoše na gumno Atadovo, koje je s onu stranu Jordana, plakaše ondje mnogo i vrlo tužno; i Josif učini žalost za ocem svojim za sedam dana.

11. A ljudi iz one zemlje, Hananejci, kad vidješe plač na gumnu Atadovu, rekoše: u velikoj su žalosti Misirci. Za to prozvaše ono mjesto s onu stranu Jordana žalost Misirska.

12. I učiniše mu sinovi njegovi kako im bješe zapovjedio.

13. Odnesoše ga sinovi njegovi u zemlju Hanansku, i pogreboše ga u pećini na njivi Makpelskoj, koju kupi Avram da ima svoj grob u Efrona Hetejina prema Mamriji.

14. I pogrebavši oca svojega vrati se Josif u Misir i braća njegova i svi koji bijahu izašli s njim da pogrebu oca njegova.

15. A braća Josifova videći gdje im otac umrije, rekoše: može biti da se Josif srdi na nas, pa će nam se osvetiti za sve zlo što mu učinismo.

16. Za to poručiše Josifu: otac tvoj zapovjedi na smrti i reče:

17. Ovako kažite Josifu: molim te, oprosti braći svojoj bezakonje i grijeh, što ti pakostiše; sada oprosti bezakonje slugama Boga oca tvojega. A Josif zaplaka se kad mu to rekoše.

18. Poslije dogjoše i braća njegova i padoše pred njim i rekoše: evo smo sluge tvoje.

19. A Josif im reče: ne bojte se; zar sam ja mjesto Boga?

20. Vi ste mislili zlo po me, ali je Bog mislio dobro, da učini što se danas zbiva, da se sačuva u životu mnogi narod.

21. Ne bojte se dakle; ja ću hraniti vas i vašu djecu. Tako ih utješi i oslobodi.

22. Tako življaše Josif u Misiru s domom oca svojega, i poživje sto i deset godina.
23. I vidje Josif sinove Jefremove do trećega koljena; i sinovi Mahira sina Manasijina rodiše se i *odrastoše* na koljenima Josifovijem.
24. I reče Josif braći svojoj: ja ću skoro umrijeti; ali će vas za cijelo Bog pohoditi, i izvešće vas iz ove zemlje u zemlju za koju se zakleo Avramu, Isaku i Jakovu.
25. I zakle Josif sinove Izrailjeve i reče: zaista će vas pohoditi Bog; a vi onda odnesite kosti moje odavde.
26. Po tom umrije Josif, a bješe mu sto i deset godina; i pomazavši ga mirisima metnuše ga u kovčeg u Misiru.

DRUGA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE IZLAZAK.

GLAVA 1.

Ovo su imena sinova Izrailjevijeh koji dogjoše u Misir, dogjoše s Jakovom, svaki sa svojom porodicom:
2. Ruvim, Simeun, Levije i Juda,
3. Isahar, Zavulon i Venijamin,
4. Dan i Neftalim, Gad i Asir.
5. A svega bijaše ih od bedara Jakovljevijeh sedamdeset duša s Josifom, koji bješe u Misiru.
6. A Josif umrije, i sva braća njegova i sav onaj naraštaj.
7. I sinovi Izrailjevi narodiše se i umnožiše se, i napredovaše i osiliše veoma, da ih se zemlja napuni.
8. Tada nasta nov car u Misiru, koji ne znadijaše za Josifa;
9. I reče narodu svojemu: gle, narod sinova Izrailjevijeh veći je i silniji od nas.
10. Nego hajde mudro da postupamo s njima, da se ne množe, i kad nastane rat da ne pristanu s neprijateljima našim i ne udare na nas i ne otidu iz zemlje.
11. I postaviše nad njima nastojnike da ih muče teškim poslovima; i gragjaše narod Izrailjev Faraonu gradove Pitom i Ramesu.
12. Ali što ga više mučahu to se više on množaše i napredovaše, da se grožahu od sinova Izrailjevijeh.
13. I žestoko nagonjahu Misirci sinove Izrailjeve na poslove,
14. I zagrčivahu im život teškim poslovima, blatom i opekama i svakim radom u polju, i svakim drugim poslom, na koji ih žestoko nagonjahu.
15. I još zapovjedi car Misirski babicama Jevrejskim, od kojih jednoj bješe ime Sefora a drugoj Fuva,
16. I reče: kad babičite Jevrejke, i u porogjaju vidite da je muško, ubijte ga, a kad bude žensko, nek ostane živo.
17. Ali se babice bojahu Boga, i ne činjahu kako im reče car Misirski, nego ostavljahu djecu u životu.
18. A car Misirski dozva babice, i reče im: za što to činite, te ostavljate u životu mušku djecu?
19. A babice rekoše Faraonu: Jevrejke nijesu kao žene Misirske; jače su; dok im dogje babica, one već rode.
20. I Bog učini dobro babicama; i narod se umnoži i osili veoma;
21. I što se babice bojahu Boga, načini im kuće.
22. Tada zapovjedi Faraon svemu narodu svojemu govoreći: svakoga sina koji se rodi bacajte u vodu, a kćeri sve ostavljajte u životu.

GLAVA 2.

A neko od plemena Levijeva otide i oženi se kćerju Levijevom.
2. I ona zatrudnje, i rodi sina; i videći ga lijepa krijaše ga tri mjeseca.
3. A kad ga ne može više kriti, uze kovčežić od site, i obli ga smolom i paklinom, i metnu dijete u nj, i odnese ga u trsku kraj rijeke.
4. A sestra njegova stade podalje da vidi šta će biti od njega.

5. A kći Faraonova dogje da se kupa u rijeci, i djevojke njezine hodahu kraj rijeke; i ona ugleda kovčežić u trsci, i posla dvorkinju svoju te ga izvadi.

6. A kad otvori, vidje dijete, i gle dijete plakaše; i sažali joj se, i reče: to je Jevrejsko dijete.

7. Tada reče sestra njegova kćeri Faraonovoj: hoćeš li da idem da ti dozovem dojkinju Jevrejku, da ti doji dijete?

8. A kći Faraonova reče joj: idi. I otide djevojčica, i dozva mater djetinju.

9. I kći Faraonova reče joj: uzmi ovo dijete, i odoj mi ga, a ja ću ti platiti. I uze žena dijete, i odoji ga.

10. A kad dijete odraste, odvede ga ka kćeri Faraonovoj, a ona ga posini, i nadjede mu ime Mojsije govoreći: jer ga iz vode izvadih.

11. I kad Mojsije bijaše velik, izide k braći svojoj, i gledaše nevolju njihovu. I vidje gdje nekakav Misirac bije čovjeka Jevrejina izmegju braće njegove.

12. I obazrev se i tamo i amo, kad vidje da nema nikoga, ubi Misirca, i zakopa ga u pijesak.

13. I sjutradan izide opet, a to se dva Jevrejina svagjahu, i reče onomu koji činjaše krivo: za što biješ bližnjega svojega?

14. A on reče: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? hoćeš li da me ubiješ kao što si ubio Misirca? Tada se Mojsije uplaši i reče: zaista se doznalo.

15. I Faraon čuv za to tražaše da pogubi Mojsija. Ali Mojsije pobježe od Faraona, i dogje u zemlju Madijamsku, i sjede kod jednoga studenca.

16. A sveštenik Madijamski imaše sedam kćeri, i one dogjoše i stadoše zahvatati vodu i naljevati u pojila da napoje stado oca svojega.

17. A dogjoše pastiri, i otjeraše ih; a Mojsije ustade i odbrani ih, i napoji im stado.

18. I one se vratiše k ocu svojemu Raguilu; a on reče: što se danas tako brzo vratiste?

19. A one rekoše: jedan Misirac odbrani nas od pastira, i nali nam i napoji stado.

20. A on reče kćerima svojim: pa gdje je? za što ostaviste toga čovjeka? zovite ga da jede.

21. I Mojsije se skloni da živi kod onoga čovjeka, i on dade Mojsiju kćer svoju Seforu.

22. I ona rodi sina, i on mu nadjede ime Girsam, jer sam, reče, došljak u zemlji tugjoj.

23. A poslije mnogo vremena umrije car Misirski; i uzdisahu od nevolje sinovi Izrailjevi i vikahu; i vika njihova radi nevolje dogje do Boga.

24. I Bog ču uzdisanje njihovo, i opomenu se Bog zavjeta svojega s Avramom, s Isakom i s Jakovom.

25. I pogleda Bog na sinove Izrailjeve, i vidje ih.

GLAVA 3.

A Mojsije pasijaše stado Jotoru tastu svojemu, svešteniku Madijamskomu, i odvede stado preko pustinje, i dogje na goru Božiju Horiv.

2. I javi mu se angjeo Gospodnji u plamenu ognjenom iz kupine. I pogleda, a to kupina ognjem gori a ne sagorijeva.

3. I Mojsije reče: idem da vidim tu utvaru veliku, za što ne sagorijeva kupina.

4. A Gospod kad ga vidje gdje ide da vidi, viknu ga Bog iz kupine, i reče: Mojsije! Mojsije! A on odgovori: evo me.

5. A *Bog* reče: ne idi ovamo. Izuj obuću svoju s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja.

6. Još reče: ja sam Bog oca tvojega, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev. A Mojsije zakloni lice svoje, jer ga strah bijaše gledati u Boga.

7. I reče Gospod: dobro vidjeh nevolju naroda svojega u Misiru, i čuh viku njegovu od zla koje mu čine nastojnici, jer poznah muku njegovu.

8. I sigjoh da ga izbavim iz ruku Misirskih, i da ga izvedem iz one zemlje u zemlju dobru i prostranu, u zemlju gdje mlijeko i med teče, na mjesto gdje su Hananeji i Heteji i Amoreji i Ferezeji i Jeveji i Jevuseji.

9. I sada evo vika sinova Izrailjevijeh dogje preda me, i vidjeh muku, kojom ih muče Misirci.

10. Sada hajde da te pošljem k Faraonu, da izvedeš narod moj, sinove Izrailjeve iz Misira.

11. A Mojsije reče Bogu: ko sam ja da idem k Faraonu i da izvedem sinove Izrailjeve iz Misira?

12. A *Bog mu* reče : ja ću biti s tobom, i ovo neka ti bude znak da sam te ja poslao : kad izvedeš narod iz Misira, služićete Bogu na ovoj gori.

13. A Mojsije reče Bogu : evo, kad otidem k sinovima Izrailjevijem, pa im rečem : Bog otaca vaših posla me k vama, ako mi reku : kako mu je ime ? šta ću im kazati ?

14. A Gospod reče Mojsiju : ja sam onaj što jest. I reče : tako ćeš kazati sinovima Izrailjevijem : koji jest, on me posla k vama.

15. I opet reče Bog Mojsiju : ovako kaži sinovima Izrailjevijem : Gospod Bog otaca vaših, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev posla me k vama ; to je ime moje do vijeka, i to je spomen moj od koljena na koljeno.

16. Idi, i skupi starješine Izrailjske, pa im reci : Gospod Bog otacah vaših javi mi se, Bog Avramov, Isakov i Jakovljev, govoreći : doista obidoh vas, i vidjeh kako vam je u Misiru.

17. Pa rekoh : izvešću vas iz nevolje Misirske u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Ferezejsku i Jevejsku i Jevusejsku, u zemlju gdje teče mlijeko i med.

18. I oni će poslušati glas tvoj ; pa ćeš ti i starješine Izrailjske otići k caru Misirskom, i reći ćete mu : Gospod Bog Jevrejski srete nas, pa ti se molimo da izidemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu.

19. A ja znam da vam ne će dopustiti da izidete bez ruke krjepke.

20. Ali ću pružiti ruku svoju, i udariću Misir svijem čudesima svojim, koja ću učiniti u njemu ; i poslije će vas pustiti.

21. I učiniću da narod nagje ljubav u Misiraca, pa kad pogjete, ne ćete poći prazni ;

22. Nego će svaka žena zaiskati u susjede svoje i u domaćice svoje nakita srebrnoga i nakita zlatnoga i haljina ; i metnućete na sinove svoje i na kćeri svoje, i oplijenićete Misir.

GLAVA 4.

A Mojsije odgovori i reče : ali ne će mi vjerovati ni poslušati glasa mojega ; jer će reći : nije ti se Gospod javio.

2. A Gospod mu reče : šta ti je to u ruci ? A on odgovori : štap.

3. A *Bog* mu reče : baci ga na zemlju. I baci ga na zemlju, a on posta zmija. I Mojsije pobježe od nje.

4. A Gospod reče Mojsiju : pruži ruku svoju, pa je uhvati za rep. I pruži ruku svoju, i uhvati je, i opet posta štap u ruci njegovoj.

5. *To učini, reče Bog,* da ti vjeruju da ti se javio Gospod Bog otaca njihovijeh, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev.

6. I opet mu reče Gospod : turi sada ruku svoju u njedra svoja. I on turi ruku svoju u njedra svoja ; a kad je izvadi iz njedara, a to ruka mu gubava, *bijela* kao snijeg.

7. A *Bog* mu reče : turi opet ruku svoju u njedra svoja. I opet turi ruku svoju u njedra svoja ; a kad je izvadi iz njedara, a to opet postala kao i *ostalo* tijelo njegovo.

8. Tako, *reče Bog,* ako ti ne uzvjeruju i ne poslušaju glasa tvojega za prvi znak, poslušaće za drugi znak.

9. Ako li ne uzvjeruju ni za ta dva znaka i ne poslušaju glasa tvojega, a ti zahvati vode iz rijeke, i prolij na zemlju, i pretvoriće se voda koju zahvatiš iz rijeke, i provrći će se u krv na zemlji.

10. A Mojsije reče Gospodu : molim ti se, Gospode, nijesam rječit čovjek, niti sam prije bio niti sam od kako si progovorio sa slugom svojim, nego sam sporijeh usta i spora jezika.

11. A Gospod mu reče : ko je dao usta čovjeku ? ili ko može stvoriti nijema ili gluha ili okata ili slijepa ? zar ne ja, Gospod ?

12. Idi dakle, ja ću biti s ustima tvojim, i učiću te šta ćeš govoriti.

13. A *Mojsije* reče : molim te, Gospode, pošlji onoga koga treba da pošlješ.

14. I razgnjevi se Gospod na Mojsija, i reče mu : nije li ti brat Aron Levit ? znam da je on rječit ; i evo on će te sresti, i kad te vidi obradovaće se u srcu svojem.

15. Njemu ćeš kazati i metnućeš ove riječi u usta njegova ; i ja ću biti s tvojim ustima i s njegovijem ustima i učiću vas šta ćete činiti.

16. I on će mjesto tebe govoriti narodu, i on će biti tebi mjesto usta a ti ćeš biti njemu mjesto Boga.

17. A taj štap uzmi u ruku svoju, njim ćeš činiti čudesa.

18. I otide Mojsije, i vrati se k Jotoru tastu svojemu, i reče mu : pusti me da idem da se vratim k braći svojoj u Misiru, da vidim jesu li jošte u životu. I reče Jotor Mojsiju : idi s mirom.

19. I reče Gospod Mojsiju u zemlji Madijamskoj : idi, vrati se u Misir, jer su pomrli svi koji su tražili dušu tvoju.

20. I uze Mojsije ženu svoju i sinove svoje, i posadi ih na magarca i pogje natrag u zemlju Misirsku. I uze Mojsije štap Božji u ruku svoju.

21. I reče Gospod Mojsiju : kad otideš i vratiš se u Misir, gledaj da učiniš pred Faraonom sva čudesa koja ti metnuh u ruku ; a ja ću učiniti da mu otvrdne srce i ne pusti naroda.

22. A ti ćeš reći Faraonu : ovako kaže Gospod : Izrailj je sin moj, prvenac moj.

23. I kazah ti : pusti sina mojega da mi posluži. A ti ga ne htje pustiti ; evo ja ću ubiti sina tvojega, prvenca tvojega.

24. I kad bijaše na putu u gostionici, dogje k njemu Gospod i šćaše da ga ubije.

25. A Sefora uze oštar *nož,* i obreza sina svojega, i okrajak baci k nogama njegovijem govoreći : ti si mi krvav zaručnik.

26. Tada ga ostavi *Gospod* ; a ona radi obrezanja reče : krvav zaručnik.

27. A Gospod reče Aronu : izidi u pustinju na susret Mojsiju. I otide i srete ga na gori Božijoj, i poljubi ga.

28. I Mojsije kaza Aronu sve riječi Gospodnje, za koje ga posla, i sve znake koje mu zapovjedi.

29. I otidoše Mojsije i Aron, i skupiše sve starješine sinova Izrailjevijeh.

30. I Aron kaza sve riječi, koje bješe rekao Gospod Mojsiju, a *Mojsije* učini znake pred narodom.

31. I narod vjerova ; i razumješe da je Gospod pohodio sinove Izrailjeve i vidio nevolju njihovu ; i savivši se pokloniše se.

GLAVA 5.

A poslije izide Mojsije i Aron pred Faraona, i rekoše mu : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : pusti narod moj da mi praznuju praznik u pustinji.

2. Ali Faraon reče : ko je Gospod da poslušam glas njegov i pustim Izrailja? Ne znam Gospoda, niti ću pustiti Izrailja.

3. A oni rekoše : Bog Jevrejski srete nas ; molimo ti se da otidemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu, da ne pošlje na nas pomor ili mač.

4. A car Misirski reče im : Mojsije i Arone, za što odvlačite narod od rada njegova? Idite na svoj posao.

5. Još reče Faraon : eto, naroda je mnogo u zemlji ; a vi još hoćete da ostavlja svoje poslove.

6. I u isti dan zapovjedi Faraon nastojnicima nad narodom i upraviteljima njegovijem, i reče :

7. Od sele nemojte davati narodu pljeve za opeke kao doslije, neka idu sami i kûpe sebi pljevu.

8. A koliko su opeka doslije načinjali toliko izgonite i od sele, niti što smanjite ; jer bespoliče, i za to viču govoreći : da idemo da prinesemo žrtvu Bogu svojemu.

9. Valja navaliti poslove na te ljude, pa će raditi i ne će slušati lažljivijeh riječi.

10. I izašavši nastojnici narodni i upravitelji rekoše narodu govoreći : tako veli Faraon : ja vam ne ću davati pljeve.

11. Idite sami i kûpite sebi pljevu gdje nagjete, a od posla vam se ne će popustiti ništa.

12. I razide se narod po svoj zemlji Misirskoj da čupa strnjiku mjesto pljeve.

13. A nastojnici navaljivahu govoreći : svršujte poslove svoje koliko dolazi na dan, kao kad je bilo pljeve.

14. I upravitelji sinova Izrailjevijeh, koje postaviše nad njima nastojnici Faraonovi, dopadahu boja, i govoraše im se : za što ni juče ni danas ne načiniste onoliko opeka koliko vam je odregjeno, kao prije ?

15. I otidoše upravitelji sinova Izrailjevijeh, i povikaše k Faraonu govoreći : za što činiš tako slugama svojim?

16. Pljeva se ne daje slugama tvojim, pa opet kažu nam : graditi opeke. I evo biju sluge tvoje, a kriv je tvoj narod.

17. A on reče : bespoličite, bespo-

sličite i za to govorite : da idemo da prinesemo žrtvu Gospodu.

18. Nego idite, radite; pljeva vam se ne će davati, a opeke da dajete na broj.

19. I upravitelji sinova Izrailjevijeh vidješe da je zlo po njih što im se kaza : da ne bude opeka manje na dan.

20. I otišavši od Faraona sretoše Mojsija i Arona, koji izidoše pred njih.

21. Pa im rekoše : Gospod neka vas vidi i sudi, što nas omraziste Faraonu i slugama njegovijem, i dadoste im mač u ruku da nas pobiju.

22. I Mojsije se vrati ka Gospodu i reče : Gospode, za što si navukao to zlo na narod ? za što si me poslao ?

23. Jer od kako izidoh pred Faraona i progovorih u tvoje ime, još gore postupa s narodom ovijem, a ti ne izbavi naroda svojega.

GLAVA 6.

A Gospod reče Mojsiju : sad ćeš vidjeti šta ću učiniti Faraonu ; jer pod rukom krjepkom pustiće ih, i istjeraće ih iz zemlje svoje pod rukom krjepkom.

2. Još govori Bog Mojsiju i reče mu : ja sam Gospod.

3. I javio sam se Avramu, Isaku i Jakovu imenom Bog svemogući, a imenom svojim Gospod ne bih im poznat.

4. I učinih zavjet svoj s njima da ću im dati zemlju Hanansku, zemlju u kojoj bijahu došljaci, u kojoj življahu kao stranci.

5. I čuh uzdisanje sinova Izrailjevijeh, koje Misirci drže u ropstvu, i opomenuh se zavjeta svojega.

6. Za to kaži sinovima Izrailjevijem : ja sam Gospod, i izvešću vas ispod bremena Misirskih, i oprostiću vas ropstva njihova, i izbaviću vas mišicom podignutom i sudovima velikim.

7. I uzeću vas da mi budete narod, i ja ću vam biti Bog, te ćete poznati da sam ja Gospod Bog vaš, koji vas izvodim ispod bremena Misirskih.

8. Pak ću vas odvesti u svoju zemlju, za koju podigoh ruku svoju *zaklinjući se* da ću je dati Avramu, Isaku i Jakovu ; i daću vam je u našljedstvo, ja Gospod.

9. I Mojsije kaza tako sinovima Izrailjevijem ; ali ne poslušaše Mojsija od slabosti duha svojega i od ljutoga ropstva.

10. I Gospod reče Mojsiju govoreći :

11. Idi, kaži Faraonu caru Misirskom neka pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje.

12. A Mojsije progovori pred Gospodom i reče : eto, sinovi Izrailjevi ne poslušaše me, a kako će me poslušati Faraon, kad sam neobrezanijeh usana ?

13. Ali Gospod govori Mojsiju i Aronu, i zapovjedi im da idu k sinovima Izrailjevijem i k Faraonu, da izvedu sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske.

14. Ovo su poglavice u domovima otaca svojih : sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva : Enoh i Falos, Asron i Harmija ; to su porodice Ruvimove.

15. A sinovi Simeunovi : Jemuilo i Jamin i Aod i Ahin i Sar i Saul, sin neke Hananejke ; to su porodice Simeunove.

16. A ovo su imena sinova Levijevijeh po porodicama njihovijem : Girson i Kat i Merarije ; a Levije poživje sto trideset i sedam godina.

17. A ovo su sinovi Girsonovi : Lovenije i Semej po porodicama svojim.

18. A Sinovi Katovi : Amram i Isar i Hevron i Ozilo ; a Kat poživje sto trideset i tri godine.

19. A sinovi Merarijevi : Molija i Musija. To su porodice Levijeve po lozama svojim.

20. A Amram se oženi Johavedom bratučedom svojom, i ona mu rodi Arona i Mojsija. A poživje Amram sto trideset i sedam godina.

21. A sinovi Isarovi bjehu : Korej i Nafek i Zehrija.

22. A sinovi Ozilovi : Misailo i Elisafan i Segrija.

23. A Aron se oženi Jelisavetom kćerju Aminadovovom sestrom Nasonovom ; i ona mu rodi Nadava i Avijuda i Eleazara i Itamara.

24. A sinovi Korejevi bjehu : Asir i Elkana i Avijasar. To su porodice Korejeve.

25. I Eleazar sin Aronov oženi se jednom od kćeri Futilovijeh, i ona mu rodi Finesa. To su poglavice izmegju otaca Levitskih po svojim porodicama.

26. To je Aron i Mojsije, kojima reče Gospod : izvedite sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske u četama njihovijem.

27. To su koji govoriše Faraonu caru Misirskom da izvedu sinove Izrailjeve iz Misira; to je Mojsije i to je Aron.
28. I kad Gospod govoraše Mojsiju u zemlji Misirskoj,
29. Reče Gospod Mojsiju govoreći: ja sam Gospod; kaži Faraonu caru Misirskom sve što sam ti kazao.
30. I Mojsije reče pred Gospodom: evo sam neobrezanijeh usana, pa kako će me poslušati Faraon?

GLAVA 7.

I Gospod reče Mojsiju: evo, postavio sam te da si Bog Faraonu; a Aron brat tvoj biće prorok tvoj.
2. Govoriće sve što ti zapovjedim; Aron pak brat tvoj govoriće Faraonu da pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje.
3. A ja ću učiniti da otvrdne srce Faraonu, te ću umnožiti znake svoje i čudesa svoja u zemlji Misirskoj.
4. I ne će vas ipak poslušati Faraon; i ja ću metnuti ruku svoju na Misir, i izvešću vojsku svoju, narod svoj, sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske sudovima velikim.
5. I poznaće Misirci da sam ja Gospod, kad dignem ruku svoju na Misir i izvedem sinove Izrailjeve izmegju njih.
6. I učini Mojsije i Aron, kako im zapovjedi Gospod, tako učiniše.
7. A Mojsiju bijaše osamdeset godina a Aronu osamdeset i tri godine, kad govorahu s Faraonom.
8. I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:
9. Kad vam kaže Faraon i reče: učinite kako čudo, onda reci Aronu: uzmi štap svoj, i baci ga pred Faraona; te će se prometnuti u zmiju.
10. I izagjoše Mojsije i Aron pred Faraona, i učiniše kako zapovjedi Gospod; i baci Aron štap svoj pred Faraona i pred sluge njegove, i prometnu se u zmiju.
11. A Faraon dozva mudarce i vračare; te i vračari Misirski učiniše tako svojim vračanjem.
12. I baciše svaki svoj štap, i prometnuše se štapovi u zmije; ali štap Aronov proždrije njihove štapove.
13. I otvrdnu srce Faraonovo, i ne posluša ih. kao što bješe kazao Gospod.
14. I reče Gospod Mojsiju: oteža srce Faraonovo; ne će da pusti naroda.
15. Idi u jutru k Faraonu. Gle, on će izaći na vodu, pa stani prema njemu na obali, a štap koji se bio prometnuo u zmiju uzmi u ruku.
16. I reci mu: Gospod Bog Jevrejski posla me k tebi da ti kažem: pusti narod moj da mi posluži u pustinji. Ali ti eto još ne posluša.
17. Za to Gospod ovako veli: ovako ćeš poznati da sam ja Gospod: evo, udariću štapom što mi je u ruci po vodi što je u rijeci, i prometnuće se u krv.
18. I ribe u rijeci pomrijeće, i rijeka će se usmrdjeti, i Misirci će se uzmučiti tražeći vode da piju iz rijeke.
19. I Gospod reče Mojsiju: reci Aronu: uzmi štap svoj, i pruži ruku svoju na vode Misirske, na potoke, na rijeke i na jezera njihova i na sva zborišta voda njihovijeh; i prometnuće se u krv, i biće krv po svoj zemlji Misirskoj, i po sudima drvenijem i kamenijem.
20. I učiniše Mojsije i Aron kako im zapovjedi Gospod; i podigav *Aron* štap svoj udari po vodi koja bješe u rijeci pred Faraonom i slugama njegovijem. I sva voda što bješe u rijeci prometnu se u krv.
21. I pomriješe ribe što bijahu u rijeci, i usmrdje se rijeka tako da ne mogahu Misirci piti vode iz rijeke, i bješe krv po svoj zemlji Misirskoj.
22. Ali i vračari Misirski učiniše tako svojim vračanjem; i srce Faraonu otvrdnu, te ih ne posluša, kao što bješe kazao Gospod.
23. I okrenuv se Faraon otide kući svojoj, i ne mari ni za to.
24. A Misirci svi kopaše oko rijeke *tražeći* vode da piju; jer ne mogahu piti vode iz rijeke.
25. I navrši se sedam dana kako rijeku udari Gospod.

GLAVA 8.

I reče Gospod Mojsiju: idi k Faraonu i reci mu: ovako veli Gospod: pusti narod moj, da mi posluži.
2. Ako li ne ćeš pustiti, evo ću moriti svu zemlju tvoju žabama.
3. I rijeka će se napuniti žaba, i one će izaći i skakati tebi po kući i po klijeti gdje spavaš i po postelji tvojoj i po

kućama sluga tvojih i naroda tvojega i po pećima tvojim i po naćvama tvojim;
4. I na tebe i na narod tvoj i na sve sluge tvoje skakaće žabe.
5. I reče Gospod Mojsiju : kaži Aronu : pruži ruku svoju sa štapom svojim na rijeke i na potoke i na jezera, i učini nek izagju žabe na zemlju Misirsku.
6. I pruži Aron ruku svoju na vode Misirske, i izagjoše žabe i pokriše zemlju Misirsku.
7. Ali i vračari Misirski učiniše tako svojim vračanjem, učiniše te izagjoše žabe na zemlju Misirsku.
8. A Faraon dozva Mojsija i Arona i reče : molite Gospoda da ukloni žabe od mene i od naroda mojega, pak ću pustiti narod da prinesu žrtvu Gospodu.
9. A Mojsije reče Faraonu : čast da ti je nada mnom! dokle da mu se molim za te i za sluge tvoje i za narod tvoj da odbije žabe od tebe i iz kuća tvojih, i samo u rijeci da ostanu?
10. A on reče : do sjutra. A *Mojsije* reče : *biće* kako si kazao, da poznaš da niko nije kao Gospod Bog naš.
11. Otići će žabe od tebe i iz kuća tvojih i od sluga tvojih i od naroda tvojega; samo će u rijeci ostati.
12. I otide Mojsije i Aron od Faraona; i zavapi Mojsije ka Gospodu za žabe koje bješe pustio na Faraona.
13. A Gospod učini po riječi Mojsijevoj; i pocrkaše žabe, i oprostiše ih se kuće i sela i polja.
14. I na gomile ih grtahu, da je smrdjela zemlja.
15. A kad Faraon vidje gdje odahnu, otvrdnu mu srce, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospod.
16. A Gospod reče Mojsiju : kaži Aronu : pruži štap svoj, i udari po prahu na zemlji, nek se pretvori u uši po svoj zemlji Misirskoj.
17. I učiniše tako : Aron pruži ruku svoju sa štapom svojim, i udari po prahu na zemlji i postaše uši po ljudima i po stoci, sav prah na zemlji pretvori se u uši po cijeloj zemlji Misirskoj.
18. A gledaše i vračari Misirski vračanjem svojim da učine da postanu uši, ali ne mogoše. I bijahu uši po ljudima i po stoci.
19. I rekoše vračari Faraonu : ovo je prst Božji. Ali opet otvrdnu srce Faraonu, te ih ne posluša, kao što bješe kazao Gospod.
20. A Gospod reče Mojsiju : ustani rano i izagji pred Faraona, evo, on će izaći k vodi, pa mu reci : ovako veli Gospod : pusti narod moj da mi posluži.
21. Ako li ne pustiš naroda mojega, evo, pustiću na tebe i na sluge tvoje i na narod tvoj i na kuće tvoje svakojake bubine, i napuniće se bubina kuće Misirske i zemlja na kojoj su.
22. Ali ću u taj dan odvojiti zemlju Gesemsku, gdje živi moj narod, i ondje ne će biti bubina, da poznaš da sam ja Gospod na zemlji.
23. I postaviću razliku izmegju naroda svojega i naroda tvojega. Sjutra će biti znak taj.
24. I učini Gospod tako, i dogjoše silne bubine u kuću Faraonovu i u kuće sluga njegovijeh i u svu zemlju Misirsku, da se sve u zemlji pokvari od bubina.
25. I Faraon dozva Mojsija i Arona, i reče im : idite, prinesite žrtvu Bogu svojemu ovdje u zemlji.
26. A Mojsije reče : ne valja tako; jer bismo prinijeli na žrtvu Gospodu Bogu svojemu što je nečisto Misircima; a kad bismo prinijeli na žrtvu što je nečisto Misircima na oči njihove, ne bi li nas pobili kamenjem?
27. Tri dana hoda treba da idemo u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu, kao što nam je kazao.
28. A Faraon reče : pustiću vas da prinesete žrtvu Gospodu Bogu svojemu u pustinji; ali da ne idete dalje; pa se molite za me.
29. A Mojsije reče : evo ja idem od tebe, i moliću se Gospodu da otidu bubine od Faraona i od sluga njegovijeh i od naroda njegova sjutra; ali nemoj opet da prevariš, i da ne pustiš naroda da prinese žrtvu Gospodu.
30. I otide Mojsije od Faraona, i pomoli se Gospodu.
31. I učini Gospod po riječi Mojsijevoj, te otidoše bubine od Faraona i od sluga njegovijeh i od naroda njegova; ne osta ni jedna.
32. Ali opet otvrdnu srce Faraonovo, i ne pusti naroda.

GLAVA 9.

Tada reče Gospod Mojsiju : idi k Faraonu, i reci mu : ovako veli Gospod Bog Jevrejski : pusti narod moj da mi posluži;

2. Ako li ih ne pustiš nego ih još staneš zadržavati,

3. Evo, ruka Gospodnja doći će na stoku tvoju u polju, na konje, na magarce, na kamile, na volove i na ovce s pomorom vrlo velikim.

4. A odvojiće Gospod stoku Izrailjsku od stoke Misirske; te od svega što je sinova Izrailjevijeh ne će poginuti ništa.

5. I postavio je Gospod rok rekavši : sjutra će to učiniti na zemlji Gospod.

6. I Gospod učini to sjutradan, i sva stoka Misirska uginu; a od stoke sinova Izrailjevijeh ne uginu ni jedno.

7. I posla Faraon *da vide*, i gle, od stoke Izrailjske ne uginu ni jedno; ipak otvrdnu srce Faraonu, i ne pusti naroda.

8. Tada reče Gospod Mojsiju i Aronu: uzmite pepela iz peći pune pregršti, i Mojsije neka ga baci u nebo pred Faraonom;

9. I postaće prah po svoj zemlji Misirskoj, a od njega će postati kraste pune gnoja i na ljudima i na stoci po svoj zemlji Misirskoj.

10. I uzeše pepela iz peći, i stadoše pred Faraona, i baci ga Mojsije u nebo, i postaše kraste pune gnoja po ljudima i po stoci;

11. I vračari ne mogoše stajati pred Mojsijem od krasta; jer bijahu kraste i na vračarima i na svijem Misircima.

12. I Gospod učini te otvrdnu srce Faraonovo, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospod Mojsiju.

13. Poslije reče Gospod Mojsiju : ustani rano i izagji pred Faraona, i reci mu : ovako veli Gospod Bog Jevrejski: pusti narod moj da mi posluži.

14. Jer ću sada pustiti sva zla svoja na srce tvoje i na sluge tvoje i na narod tvoj da znaš da niko nije kao ja na cijeloj zemlji.

15. Jer sada kad pružih ruku svoju, mogah i tebe i narod tvoj udariti pomorom, pa te ne bi više bilo na zemlji;

16. Ali te ostavih da pokažem na tebi silu svoju, i da se pripovijeda ime moje po svoj zemlji.

17. I ti se još podižeš na moj narod, i ne ćeš da ga pustiš?

18. Evo, sjutra ću u ovo doba pustiti grâd vrlo velik, kakoga nije bilo u Misiru od kako je postao pa do sada.

19. Za to sada pošlji, te skupi stoku svoju i što god imaš u polju, jer će pasti grâd na sve ljude i na stoku što se zateče u polju i ne bude skupljeno u kuću, i izginuće.

20. Koji se god izmegju sluga Faraonovijeh poboja riječi Gospodnje, on brže skupi sluge svoje i stoku svoju u kuću;

21. A koji ne maraše za riječ Gospodnju, on ostavi sluge svoje i stoku svoju u polju.

22. I Gospod reče Mojsiju : pruži ruku svoju k nebu, neka udari grâd po svoj zemlji Misirskoj, na ljude i na stoku i na sve bilje po polju u zemlji Misirskoj.

23. I Mojsije pruži štap svoj k nebu, i Gospod pusti gromove i grâd, da oganj skakaše na zemlju. I tako Gospod učini, te pade grâd na zemlju Misirsku.

24. A bješe grâd i oganj smiješan s grâdom silan veoma, kakoga ne bješe u svoj zemlji Misirskoj od kako je ljudi u njoj.

25. I pobi grâd po svoj zemlji Misirskoj što god bješe u polju od čovjeka do živinčeta; i sve bilje u polju potr grâd, i sva drveta u polju polomi.

26. Samo u zemlji Gesemskoj, gdje bijahu sinovi Izrailjevi, ne bješe grâda.

27. Tada posla Faraon, te dozva Mojsija i Arona, i reče im : sada zgriješih; Gospod je pravedan, a ja i moj narod jesmo bezbožnici.

28. Molite se Gospodu, jer je dosta, neka prestanu gromovi Božji i grâd, pa ću vas pustiti, i više vas ne će niko ustavljati.

29. A Mojsije mu reče : kad izagjem iza grâda, raširiću ruke svoje ka Gospodu, a gromovi će prestati i grâda ne će više biti, da znaš da je Gospodnja zemlja.

30. A ti i sluge tvoje znam da se još ne ćete bojati Gospoda Boga.

31. I propade lan i ječam, jer ječam bješe klasao, a lan se glavičio.

32. A pšenica i krupnik ne propade, jer bješe pozno žito.

33. I Mojsije otišav od Faraona iza

grâda raširi ruke svoje ka Gospodu, i prestaše gromovi i grâd, i dažd ne padaše na zemlju.

34. Ali Faraon vidjev gdje presta dažd i grâd i gromovi, stade opet griješiti, i srce mu otvrdnu i njemu i slugama njegovijem,

35. Otvrdnu srce Faraonu, te ne pusti sinova Izrailjevijeh, kao što bješe kazao Gospod preko Mojsija.

GLAVA 10.

A Gospod reče Mojsiju : idi k Faraonu, jer sam ja učinio da otvrdne srce njegovo i srce sluga njegovijeh, da učinim ove znake svoje megju njima.

2. I da pripovijedaš sinovima svojim i unucima svojim šta učinih u Misiru i kakve znake svoje pokazah na njima, da biste znali da sam ja Gospod.

3. I otide Mojsije i Aron k Faraonu, i rekoše mu : ovako veli Gospod Bog Jevrejski : dokle ćeš se protiviti da se ne poniziš preda mnom? Pusti narod moj da mi posluži.

4. Jer ako ne ćeš pustiti naroda mojega, evo sjutra ću nanijeti skakavce na zemlju tvoju :

5. I pokriće svu zemlju, da se ne će vidjeti zemlje, i poješće ostatak što se sačuvao, koji vam je ostao iza grâda, i poješće sva drveta što vam rastu u polju.

6. I napuniće ih se kuće tvoje i kuće svijeh sluga tvojih i kuće svijeh Misiraca, što nijesu vidjeli oci tvoji ni oci otaca tvojih, od kako su postali na zemlji do danas. I okrenuv se otide od Faraona.

7. A sluge rekoše Faraonu : dokle će nas taj mučiti? Pusti ih neka posluže Gospodu Bogu svojemu. Zar još ne vidiš gdje propade Misir?

8. I dozvaše opet Mojsija i Arona pred Faraona, i reče im : idite, poslužite Gospodu Bogu svojemu. A koji su što će ići?

9. A Mojsije reče : s djecom svojom i sa starcima svojim ići ćemo, sa sinovima svojim i sa kćerima svojim, sa stokom svojom sitnom i krupnom ići ćemo, jer imamo praznik Gospodnji.

10. A on im reče : tako bio Gospod s vama, kako ću vas ja pustiti s djecom vašom. Vidite da zlo mislite.

11. Ne *će biti* tako ; nego vi ljudi idite i poslužite Gospodu, jer to ištete. I otjera ih od sebe Faraon.

12. Tada reče Gospod Mojsiju : pruži ruku svoju na zemlju Misirsku, da dogju skakavci na zemlju Misirsku i pojedu sve bilje po zemlji, što god osta iza grâda.

13. I pruži Mojsije štap svoj na zemlju Misirsku, i Gospod navede ustoku na zemlju, te duva cijeli dan i cijelu noć; a kad svanu, ustoka donese skakavce.

14. I dogjoše skakavci na svu zemlju Misirsku, i popadaše po svijem krajevima Misirskim silni veoma kakih prije nigda nije bilo niti će kad biti onakih.

15. I pokriše svu zemlju da se zemlja ne vigjaše, i pojedoše svu travu na zemlji i sav rod na drvetima, što osta iza grâda, i ne osta ništa zeleno od drveta i od bilja poljskoga u svoj zemlji Misirskoj.

16. Tada Faraon brže dozva Mojsija i Arona, i reče : zgriješih Gospodu Bogu vašemu i vama.

17. Ali mi još sada samo oprosti grijeh moj, i molite se Gospodu Bogu svojemu da ukloni od mene samo ovu smrt.

18. I otide *Mojsije* od Faraona, i pomoli se Gospodu.

19. I okrenu Gospod vjetar od zapada vrlo jak, koji uze skakavce i baci ih u crveno more, i ne osta nijedan skakavac u cijeloj zemlji Misirskoj.

20. Ali Gospod učini te otvrdnu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailjevih.

21. I reče Gospod Mojsiju : pruži ruku svoju k nebu, i biće tama po zemlji Misirskoj taka da će je pipati.

22. I Mojsije pruži ruku svoju k nebu, i posta gusta tama po svoj zemlji Misirskoj za tri dana.

23. Ne vigjahu jedan drugoga, i niko se ne mače s mjesta gdje bješe za tri dana ; ali se kod svijeh sinova Izrailjevih vidjelo po stanovima njihovijem.

24. Tada Faraon dozva Mojsija, i reče : idite, poslužite Gospodu; samo stoka vaša sitna i krupna neka ostane, a djeca vaša neka idu s vama.

25. A Mojsije reče : treba da nam daš i što ćemo prinijeti i sažeći na žrtvu Gospodu Bogu svojemu;

26. Za to i stoka naša nek ide s nama, da ne ostane ni papka, jer izmegju nje treba da uzmemo čim ćemo poslužiti

Gospodu Bogu svojemu, a ne znamo kojim ćemo poslužiti Gospodu dokle ne dogjemo onamo.

27. Ali Gospod učini te otvrdnu srce Faraonu, i ne htje ih pustiti.

28. I reče mu Faraon : idi od mene, i čuvaj se da mi više ne dogješ na oči, jer ako mi dogješ na oči, poginućeš.

29. A Mojsije reče : pravo si kazao ; ne ću ti više doći na oči.

GLAVA 11.

A Gospod reče Mojsiju : još ću jedno zlo pustiti na Faraona i na Misir, pa će vas onda pustiti, pustiće sa svijem, i još će vas tjerati.

2. A sada kaži narodu neka svaki čovjek ište u susjeda svojega i svaka žena u susjede svoje nakita srebrnijeh i nakita zlatnijeh.

3. I Gospod učini, te narod nagje ljubav u Misiraca ; i sam Mojsije bješe vrlo velik čovjek u zemlji Misirskoj kod sluga Faraonovijeh i kod naroda.

4. I reče Mojsije : ovako veli Gospod: oko po noći proći ću kroz Misir,

5. I pomrijeće svi prvenci u zemlji Misirskoj, od prvenca Faraonova, koji šćaše sjedjeti na prijestolu njegovu, do prvenca sluškinje za žrvnjem, i od stoke što je god prvenac.

6. I biće vika velika po svoj zemlji Misirskoj, kakve još nije bilo niti će je kad biti.

7. A kod sinova Izrailjevijeh nigdje ne će ni pas jezikom svojim maći ni megju ljudima ni megju stokom, da znate da je Gospod učinio razliku izmegju Izrailjaca i Misiraca.

8. I doći će sve te sluge tvoje k meni, i pokloniće mi se govoreći : idi, i ti i sav narod koji je pristao za tobom. I onda ću izaći. I otide Mojsije od Faraona s velikim gnjevom.

9. A Gospod reče Mojsiju : ne će vas poslušati Faraon, da bih umnožio čudesa svoja u zemlji Misirskoj.

10. I Mojsije i Aron učiniše sva ova čudesa pred Faraonom, a Gospod učini te otvrdnu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailjevijeh iz zemlje svoje.

GLAVA 12.

I reče Gospod Mojsiju i Aronu u zemlji Misirskoj govoreći :

2. Ovaj mjesec da vam je početak mjesecima, da vam je prvi mjesec u godini.

3. Kažite svemu zboru Izrailjevu i recite : desetoga dana ovoga mjeseca svaki neka uzme jagnje ili jare, po porodicama, po jedno na dom;

4. Ako li je dom mali za jagnje ili jare, neka uzme k sebi susjeda, koji mu je najbliži, s onoliko duša koliko treba da mogu pojesti jagnje ili jare.

5. A jagnje ili jare da vam bude zdravo, muško, od godine ; izmegju ovaca ili izmegju koza uzmite.

6. I čuvajte ga do četrnaestoga dana ovoga mjeseca, a tada sav koliki zbor Izrailjev neka ga zakolje u veče.

7. I neka uzmu krvi od njega i pokrope oba dovratka i gornji prag na kućama u kojima će ga jesti.

8. I neka jedu meso iste noći, na vatri pečeno, s hljebom prijesnijem i sa zeljem gorkim neka jedu.

9. Nemojte jesti sirovo ni u vodi kuhano, nego na vatri pečeno, s glavom i s nogama i s drobom.

10. I ništa nemojte ostaviti do jutra ; ako li bi što ostalo do jutra, spalite na vatri.

11. A ovako jedite : opasani, obuća da vam je na nogu i štap u ruci, i jedite hitno, jer je prolazak Gospodnji.

12. Jer ću proći po zemlji Misirskoj tu noć, i pobiću sve prvence u zemlji Misirskoj od čovjeka do živinčeta, i sudiću svijem bogovima Misirskim, ja Gospod.

13. A krv ona biće vam znak na kućama, u kojima ćete biti ; i kad vidim krv, proći ću vas, te ne će biti megju vama pomora kad stanem ubijati po zemlji Misirskoj.

14. I taj će vam dan biti za spomen, i praznovaćete ga Gospodu od koljena do koljena ; praznujte ga zakonom vječnim.

15. Sedam dana jedite hljebove prijesne, i prvoga dana uklonite kvasac iz kuća svojih ; jer ko bi god jeo što s kvascem od prvoga dana do sedmoga, istrijebiće se ona duša iz Izrailja.

16. Prvi dan biće sveti sabor, tako i sedmi dan imaćete sveti sabor ; nikakav posao da se ne radi u te dane, osim što treba za jelo svakoj duši, to ćete samo gotoviti.

17. I držite *dan* prijesnijeh hljebova,

jer u taj dan izvedoh vojske vaše iz zemlje Misirske; držite taj dan od koljena do koljena zakonom vječnim.

18. Prvoga mjeseca četrnaesti dan u veče počnite jesti prijesne hljebove pa do dvadeset prvoga dana istoga mjeseca u veče.

19. Za sedam dana da se ne nagje kvasca u kućama vašim; jer ko bi god jeo što s kvascem, istrijebiće se ona duša iz zbora Izrailjeva, bio došljak ili rogjen u zemlji.

20. Ništa s kvascem nemojte jesti, nego jedite hljeb prijesan po svijem stanovima svojim.

21. I sazva Mojsije sve starješine Izrailjske, i reče im: izberite i uzmite sebi jagnje ili jare po porodicama svojim, i zakoljite pashu.

22. I uzmite kitu isopa i zamočite je u krv, koja će biti u zdjeli, i pokropite gornji prag i oba dovratka krvlju, koja će biti u zdjeli, i ni jedan od vas da ne izlazi na vrata kućna do jutra.

23. Jer će zaći Gospod da bije Misir, pa kad vidi krv na gornjem pragu i na oba dovratka, proći će Gospod mimo ona vrata, i ne će dati krvniku da ugje u kuće vaše da ubija.

24. I držite ovo kao zakon tebi i sinovima tvojim do vijeka.

25. I kad dogjete u zemlju koju će vam dati Gospod, kao što je kazao, držite ovu službu.

26. I kad vam reku sinovi vaši: kakva vam je to služba?

27. Recite: ovo je žrtva za prolazak Gospodnji, kad progje kuće sinova Izrailjevih u Misiru ubijajući Misirce, a domove naše sačuva. Tada narod savi glavu i pokloni se.

28. I otidoše i učiniše sinovi Izrailjevi, kako zapovjedi Gospod preko Mojsija i Arona, tako učiniše.

29. A oko po noći pobi Gospod sve prvence u zemlji Misirskoj od prvenca Faraonova kojišćaše sjedjeti na prijestolu njegovu do prvenca sužnja u tamnici, i što god bješe prvenac od stoke.

30. Tada usta Faraon one noći, on i sve sluge njegove i svi Misirci i bi vika velika u Misiru, jer ne bješe kuće u kojoj ne bi mrtvaca.

31. I dozva Mojsija i Arona po noći, i reče: ustajte, idite iz naroda mojega i vi i sinovi Izvriljevi, i otidite, poslužite Gospodu, kao što govoriste.

32. Uzmite i ovce svoje i goveda svoja, kao što govoriste, i idite, pa i mene blagoslovite.

33. I Misirci navaljivahu na narod da brže idu iz zemlje, jer govorahu: izgibosmo svi.

34. I narod uze tijesto svoje još neuskislo, umotavši ga u haljine svoje, na ramena svoja.

35. I učiniše sinovi Izrailjevi po zapovijesti Mojsijevoj, i zaiskaše u Misiraca nakita srebrnijeh i nakita zlatnijeh i haljina.

36. I Gospod učini, te narod nagje ljubav u Misiraca, te im dadoše; tako oplijeniše Misirce.

37. I otidoše sinovi Irailjevi iz Ramese u Sohot, oko šest stotina tisuća pješaka, samijeh ljudi, osim djece.

38. I drugih ljudi mnogo otide s njima, i stoke sitne i krupne vrlo mnogo.

39. I od tijesta koje iznesoše iz Misira ispekoše pogače prijesne, jer ne bješe uskislo kad ih potjeraše Misirci, te ne mogoše oklijevati, niti spremiše sebi brašnjenice.

40. A baviše se sinovi Izrailjevi u Misiru četiri stotine i trideset godina.

41. I kad se navrši četiri stotine i trideset godina, u isti dan izagjoše sve vojske Gospodnje iz zemlje Misirske.

42. Ta se noć svetkuje Gospodu, u koju ih izvede iz Misira; to je noć Gospodnja, koju treba da svetkuju sinovi Izrailjevi od koljena na koljeno.

43. I reče Gospod Mojsiju i Aronu: ovo neka bude zakon za pashu: nijedan tugjin da je ne jede;

44. A svaki sluga vaš kupljen za novce, kad ga obrežete, onda neka je jede.

45. Došljak ili najamnik da je ne jede.

46. U istoj kući da se jede, da ne iznesete mesa od nje iz kuće, i kosti da joj ne prelomite.

47. Sav zbor Izrailjev neka čini tako.

48. Ako bi kod tebe sjedio tugjin i htio bi svetkovati pashu Gospodnju, neka mu se obreže sve muškinje, pa onda neka pristupi da je svetkuje, i neka bude kao rogjen u zemlji; a niko neobrezan da je ne jede.

49. Zakon jedan da je i rogjenome u zemlji i došljaku, koji sjedi megju vama.

50. I učiniše svi sinovi Izrailjevi kako zapovjedi Gospod Mojsiju i Aronu, tako učiniše.

51. I taj dan izvede Gospod sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske u četama njihovijem.

GLAVA 13.

I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Posveti mi svakoga prvenca, što god otvora matericu u sinova Izrailjevijeh, i od ljudi i od stoke; jer je moje.

3. I Mojsije reče narodu: pamtite ovaj dan, u koji izidoste iz Misira, iz doma ropskoga, jer vas rukom krjepkom izvede Gospod odande; neka se dakle ne jede ništa s kvascem.

4. Danas izlazite, mjeseca Aviva;

5. Pa kad te Gospod uvede u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Jevejsku i Jevusejsku, za koju se zakleo ocima tvojim da će ti je dati, zemlju u kojoj teče mlijeko i med, tada da služiš službu ovu ovoga mjeseca.

6. Sedam dana jedi hljebove prijesne, a sedmi dan neka je praznik Gospodnji.

7. Hljebovi prijesni da se jedu sedam dana, i da se ne vidi u tebe ništa s kvascem, niti da se vidi u tebe kvasac u cijelom kraju tvom.

8. I kazaćeš sinu svojemu u taj dan govoreći: ovo je za ono što mi je učinio Gospod kad sam izlazio iz Misira.

9. I neka ti bude kao znak na ruci tvojoj i kao spomen pred očima tvojima, da ti zakon Gospodnji bude u ustima; jer te je rukom krjepkom izveo Gospod iz Misira.

10. Za to vrši zakon ovaj na vrijeme, od godine do godine.

11. I kad te uvede Gospod u zemlju Hananejsku, kao što se zakleo tebi i tvojim ocima, i dade ti je,

12. Odvajaćeš Gospodu što god otvora matericu, i od stoke tvoje što god otvora matericu, što je muško, da bude Gospodu.

13. A svako magare prvenče otkupi jagnjetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat. Ali svakoga prvenca čovječijega izmegju sinova svojih otkupi.

14. A kad te zapita sin tvoj u napredak govoreći: šta je to? reci mu: rukom krjepkom izvede nas Gospod iz Misira, iz doma ropskoga.

15. Jer kad otvrdnu Faraon, te nas ne htje pustiti, pobi Gospod sve prvence u zemlji Misirskoj od prvenca čovječijega do prvenca od stoke; za to prinosim Gospodu sve muško što otvora matericu, a svakoga prvenca sinova svojih otkupljujem.

16. I to neka ti je kao znak na ruci i kao počeonik megju očima tvojima, da nas je rukom krjepkom izveo Gospod iz Misira.

17. A kad Faraon pusti narod, ne odvede ih Bog putem k zemlji Filistimskoj, ako i bješe kraći, jer Bog reče: da se ne pokaje narod kad vidi rat, i ne vrati se u Misir.

18. Nego Bog zavede narod putem preko pustinje na crvenom moru. A vojničkim redom izidoše sinovi Izrailjevi iz zemlje Misirske.

19. I Mojsije uze kosti Josifove sa sobom; jer bješe zakleo sinove Izrailjeve rekavši: zaista će vas pohoditi Bog, a tada iznesite kosti moje odavde sa sobom.

20. Tako otišavši iz Sohota stadoše u òkô u Etamu, nakraj pustinje.

21. A Gospod igjaše pred njima danju u stupu od oblaka vodeći ih putem, a noću u stupu od ognja svijetleći im, da bi putovali i danju i noću.

22. I ne uklanjaše ispred naroda stupa od oblaka danju ni stupa od ognja noću.

GLAVA 14.

I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevim neka saviju i stanu u òkô pred Pi-Airot izmegju Migdola i mora prema Vel-Sefonu; prema njemu neka stanu u òkô pokraj mora.

3. Jer će Faraon reći za sinove Izrailjeve: zašli su u zemlji, zatvorila ih je pustinja.

4. I učiniću da otvrdne srce Faraonu, te će poći u potjeru za vama, i ja ću se proslaviti na njemu i na svoj vojsci njegovoj, i Misirci će poznati da sam ja Gospod. I učiniše tako.

5. A kad bi javljeno caru Misirskom da je pobjegao narod, promijeni se srce Faraonovo i sluga njegovijeh prema na-

rodu, te rekoše : šta učinismo, te pustismo Izrailja da nam ne služi?

6. I upreže u kola svoja, i uze narod svoj sa sobom,

7. I uze šest stotina kola izabranih i što još bješe kola Misirskih, i nad svjema vojvode.

8. I Gospod učini, te otvrdnu srce Faraonu caru Misirskom, i poje u potjeru za sinovima Izrailjevijem. kad sinovi Izrailjevi otidoše pod rukom visokom.

9. I tjeravši ih Misirci stigoše ih, sva kola Faraonova, konjici njegovi i vojska njegova, kad bjehu u okolu na moru kod Pi-Airota prema Vel-Sefonu.

10. I kad se približi Faraon, podigoše sinovi Izrailjevi oči svoje, a to Misirci idu za njima, i uplašiše se vrlo, i povikaše sinovi Izrailjevi ka Gospodu,

11. I rekoše Mojsiju: zar ne bješe grobova u Misiru, nego nas dovede da izginemo u pustinji? Šta učini, te nas izvede iz Misira?

12. Nijesmo li ti govorili u Misiru i rekli : progji nas se, neka služimo Misircima? jer bi nam bolje bilo služiti Misircima nego izginuti u pustinji.

13. A Mojsije reče narodu ; ne bojte se, stanite pa gledajte, kako će vas Gospod izbaviti danas; jer Misirce koje ste vidjeli danas, ne ćete ih nigda više vidjeti do vijeka.

14. Gospod će se biti za vas, a vi ćete ćutjeti.

15. A Gospod reče Mojsiju : što vičeš k meni? kaži sinovima Izrailjevijem neka idu.

16. A ti digni štap svoj i pruži ruku svoju na more, i rascijepi ga, pa neka idu sinovi Izrailjevi posred mora suhim.

17. I gle, ja ću učiniti da otvrdne srce Misircima, te će poći za njima; i proslaviću se na Faraonu i na svoj vojsci njegovoj, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem.

18. I Misirci će poznati da sam ja Gospod, kad se proslavim na Faraonu, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem.

19. I podiže se angjeo Gospodnji, koji igjaše pred vojskom Izrailjskom, i otide im za legja ; i podiže se stup od oblaka ispred njih, i stade im za legja,

20. I došav megju vojsku Misirsku i vojsku Izrailjsku bješe onijem oblak mračan a ovijem svijetljaše po noći, te ne pristupiše jedni drugima cijelu noć.

21. I pruži Mojsije ruku svoju na more, a Gospod uzbi more vjetrom istočnim, koji jako duvaše cijelu noć, i osuši more, i voda se rastupi.

22. I pogjoše sinovi Izrailjevi posred mora suhim, i voda im stajaše kao zid s desne strane i s lijeve strane.

23. I Misirci tjerajući ih pogjoše za njima posred mora, svi konji Faraonovi, kola i konjici njegovi.

24. A u stražu jutrenju pogleda Gospod na vojsku Misirsku iz stupa od ognja i oblaka, i smete vojsku Misirsku.

25. I pozbaca točkove kolima njihovijem, te ih jedva vucijahu. Tada rekoše Misirci: bježimo od Izrailja, jer se Gospod bije za njih s Misircima.

26. A Gospod reče Mojsiju : pruži ruku svoju na more, neka se vrati voda na Misirce, na kola njihova i na konjike njihove.

27. I Mojsije pruži ruku svoju na more, i dogje opet more na silu svoju pred zoru, a Misirci nagoše bježati prema moru; i Gospod baci Misirce usred mora,

28. I vrativši se voda potopi kola i konjike sa svom vojskom Faraonovom, što ih god bješe pošlo za njima u more, i ne osta od njih ni jedan.

29. A sinovi Izrailjevi igjahu posred mora suhim ; i stajaše im voda kao zid s desne strane i s lijeve strane.

30. I izbavi Gospod Izrailja u onaj dan iz ruku Misirskih ; i vidje Izrailj mrtve Misirce na brijegu morskom,

31. I vidje Izrailj silu veliku, koju pokaza Gospod na Misircima, i narod se poboja Gospoda, i vjerova Gospodu i Mojsiju sluzi njegovu.

GLAVA 15.

Tada zapjeva Mojsije i sinovi Izrailjevi ovu pjesmu Gospodu, i rekoše ovako: Pjevaću Gospodu, jer se slavno proslavi; konja i konjika vrže u more.

2. Sila je moja i pjesma moja Gospod, koji me izbavi; on je Bog moj, i slaviću ga ; Bog oca mojega, i uzvišivaću ga.

3. Gospod je velik ratnik; ime mu je Gospod.

4. Kola Faraonova i vojsku njegovu vrže u more; izbrane vojvode njegove utopiše se u crvenom moru.

5. Bezdani ih pokriše; padoše u dubinu kao kamen.

6. Desnica tvoja, Gospode, proslavi se u sili; desnica tvoja, Gospode, satr neprijatelja.

7. I mnoštvom veličanstva svojega oborio si one koji ustaše na te; pustio si gnjev svoj, i proždrije ih kao slamu.

8. Od daha nozdara tvojih sabra se voda; stade u gomilu voda koja teče; stinuše se vali usred mora.

9. Neprijatelj reče: tjeraću, stignuću, dijeliću plijen; nasitiće ih se duša moja, izvući ću mač svoj, istrijebiće ih ruka moja.

10. Ti dunu vjetrom svojim, i more ih pokri, i utonuše kao olovo u dubokoj vodi.

11. Ko je kao ti megju silnima, Gospode? ko je kao ti slavan u svetosti, strašan u hvali, i da čini čudesa?

12. Ti pruži desnicu svoju, i proždrije ih zemlja.

13. Vodiš milošću svojom narod, koji si iskupio, vodiš krjepošću svojom u stan svetosti svoje.

14. Čuće narodi, i zadrhtaće; muka će spopasti one koji žive u zemlji Filistimskoj.

15. Tada će se prepasti starješine Edomske, junake Moavske spopašće drhat, uplašiće se svi koji žive u Hananskoj.

16. Spopašće ih strah i trepet; od veličine ruke tvoje zamuknuće kao kamen, dokle ne progje narod tvoj, Gospode, dokle ne progje narod, koji si zadobio.

17. Odvešćeš ih i posadićeš ih na gori našljedstva svojega, na mjestu koje si sebi za stan spremio, Gospode, u svetinji, Gospode, koju su tvoje ruke utvrdile.

18. Gospod će carovati do vijeka.

19. Jer ugjoše konji Faraonovi s kolima njegovijem i s konjicima njegovijem u more, i Gospod povrati na njih vodu morsku; a sinovi Izrailjevi prijegjoše suhim posred mora.

20. I Marija proročica sestra Aronova uze bubanj u ruku svoju; a za njom izidoše sve žene s bubnjima i sviralama.

21. I otpijevaše im Marija: pjevajte Gospodu, jer se slavno proslavi; konja i konjika vrže u more.

22. Po tom krenu Mojsije sinove Izrailjeve od mora crvenoga, i pogjoše u pustinju Sur; i tri dana išavši po pustinji ne nagjoše vode.

23. Odande dogjoše u Meru, ali ne mogoše piti vode u Meri, jer bješe gorka; otuda se prozva mjesto Mera.

24. Tada stade narod vikati na Mojsija govoreći: šta ćemo piti?

25. I *Mojsije* zavapi ka Gospodu, a Gospod mu pokaza drvo, te ga metnu u vodu, i voda posta slatka. Ondje mu dade uredbu i zakon, i ondje ga okuša.

26. I reče: ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega, i uščiniš što je pravo u očima njegovijem, i ako prigneš uho k zapovijestima njegovijem, i uščuvaš sve uredbe njegove, nijedne bolesti koju sam pustio na Misir ne ću pustiti na tebe; jer sam ja Gospod, ljekar tvoj.

27. I dogjoše u Elim, gdje bijaše dvanaest izvora i sedamdeset palama; i ondje stadoše u ôkô kod vode.

GLAVA 16.

Od Elima se podigoše, i sav zbor sinova Izrailjevijeh dogje u pustinju Sin, koja je izmegju Elima i Sinaja, petnaestoga dana drugoga mjeseca po što izidoše iz zemlje Misirske.

2. I stade vikati sav zbor sinova Izrailjevih na Mojsija i na Arona u pustinji,

3. I rekoše im sinovi Izrailjevi: kamo da smo pomrli od ruke Gospodnje u zemlji Misirskoj, kad sjegjasmo kod lonaca s mesom i jegjasmo hljeba izobila! jer nas izvedoste u ovu pustinju da pomorite sav ovaj zbor glagju.

4. A Gospod reče Mojsiju: evo učiniću da vam daždi iz neba hljeb, a narod neka izlazi i kupi svaki dan koliko treba na dan, da ga okušam hoće li hoditi po mome zakonu ili ne će.

5. A šestoga dana neka zgotove što donesu, a neka bude dvojinom onoliko koliko nakupe svaki dan.

6. I reče Mojsije i Aron svijem sinovima Izrailjevijem: do veče ćete poznati da vas je Gospod izveo iz zemlje Misirske;

7. I sjutra ćete vidjeti slavu Gospodnju; jer je čuo viku vašu na Gospoda. Jer šta smo mi da vičete na nas?

8. I reče Mojsije: do veče će vam dati Gospod mesa da jedete a u jutru hljeba

da se nasitite; jer je čuo Gospod viku vašu, kojom vikaste na nj. Jer što smo mi? Nije na nas vaša vika nego na Gospoda.

9. I reče Mojsije Aronu: kaži svemu zboru sinova Izrailjevih: pristupite pred Gospoda, jer je čuo viku vašu.

10. I kad reče Aron svemu zboru sinova Izrailjevih, pogledaše u pustinju, i gle, slava Gospodnja pokaza se u oblaku.

11. I Gospod reče Mojsiju govoreći:

12. Čuo sam viku sinova Izrailjevih. Kaži im i reci: do veče ćete jesti mesa a sjutra ćete se nasititi hljeba, i poznaćete da sam ja Gospod Bog vaš.

13. I u veče doletješe prepelice i prekriliše òkô, a u jutru pade rosa oko okola;

14. A kad se diže rosa, a to po pustinji nešto sitno okruglo, sitno kao slana po zemlji.

15. I kad vidješe sinovi Izrailjevi, govorahu jedan drugomu: šta je ovo? Jer ne znadijahu šta bješe. A Mojsije im reče: to je hljeb, što vam dade Gospod da jedete.

16. To je za što zapovjedi Gospod: kùpite ga svaki dan koliko kome treba za jelo, po gomor na glavu, po broju duša vaših, svaki neka uzme za one koji su mu u šatoru.

17. I učiniše tako sinovi Izrailjevi; i nakupiše koji više koji manje.

18. Pa mjeriše na gomor, i ne dogje više onom koji nakupi mnogo niti manje onom koji nakupi malo, nego svaki nakupi koliko mu je trebalo da jede.

19. I reče im Mojsije: niko da ne ostavlja od toga za sjutra.

20. Ali ne poslušaše Mojsija, nego neki ostaviše od toga za sjutra, te se ucrva i usmrdje. I rasrdi se Mojsije na njih.

21. Tako ga kupljahu svako jutro, svaki koliko mu trebaše za jelo; a kad sunce ogrijevaše, tada se rastapaše.

22. A u šesti dan nakupiše hljeba dvojinom, po dva gomora na svakoga; i dogjoše sve starješine od zbora, i javiše Mojsiju.

23. A on im reče: ovo kaza Gospod: sjutra je subota, odmor svet Gospodu; što ćete peći, pecite, i što ćete kuhati, kuhajte *danas*; a što preteče, ostavite i čuvajte za sjutra.

24. I ostaviše za sjutra, kao što zapovjedi Mojsije, i ne usmrdje se niti bješe crva u njemu.

25. I reče Mojsije: jedite to danas, jer je danas subota Gospodnja, danas ne ćete naći u polju.

26. Šest ćete dana kupiti, a sedmi je dan subota, tada ga ne će biti.

27. I u sedmi dan izidoše neki od naroda da kupe, ali ne nagjoše.

28. A Gospod reče Mojsiju: dokle ćete se protiviti zapovijestima mojim i zakonima mojim?

29. Vidite, Gospod vam je dao subotu, za to vam daje šestoga dana hljeba na dva dana. Stojte svaki na svom mjestu, i neka ne odlazi niko sa svojega mjesta u sedmi dan.

30. I počinu narod u sedmi dan.

31. I dom Izrailjev prozva taj *hljeb* mana; a bijaše kao sjeme korijandrovo, bijela, i na jeziku kao medeni kolači.

32. I reče Mojsije: ovo je zapovjedio Gospod: napuni gomor toga, neka se čuva od koljena do koljena vašega, da vide hljeb, kojim sam vas hranio u pustinji kad vas izvedoh iz zemlje Misirske.

33. I reče Mojsije Aronu: uzmi krčag i naspi pun gomor mane, i metni pred Gospoda da se čuva od koljena do koljena vašega.

34. I ostavi ga Aron pred svjedočanstvom da se čuva, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

35. A sinovi Izrailjevi jedoše manu četrdeset godina dok ne dogjoše u zemlju u kojoj će živjeti; jedoše manu dok ne dogjoše na megju zemlje Hananske.

36. A gomor je desetina efe.

GLAVA 17.

I podiže se iz pustinje Sina sav zbor sinova Izrailjevih putem svojim po zapovijesti Gospodnjoj, i stadoše u òkô u Rafidinu; a ondje ne bješe vode da narod pije.

2. I narod se svagjaše s Mojsijem govoreći: daj nam vode da pijemo. A on im reče: što se svagjate sa mnom? što kušate Gospoda?

3. Ali narod bješe ondje žedan vode, te vikaše narod na Mojsija, i govoraše: za što si nas izveo iz Misira, da nas i sinove naše i stoku našu pomoriš žegju.

4. A Mojsije zavapi ka Gospodu govo-

reći : šta ću činiti s ovijem narodom? Još malo, pa će me zasuti kamenjem.

5. A Gospod reče Mojsiju : progji pred narod, i uzmi sa sobom starješine Izrailjske, i štap svoj kojim si udario vodu uzmi u ruku svoju i idi.

6. A ja ću stajati pred tobom ondje na stijeni na Horivu; a ti udari u stijenu, i poteći će iz nje voda da pije narod. I učini Mojsije tako pred starješinama Izrailjskim.

7. A mjesto ono prozva Masa i Meriva za to što se svagjaše sinovi Izrailjevi i što kušaše Gospoda govoreći : je li Gospod megju nama ili nije?

8. Ali dogje Amalik da se bije s Izrailjem u Rafidinu.

9. A Mojsije reče Isusu : izberi nam ljude, te izagji i bij se s Amalikom; a ja ću sjutra stati na vrh brda sa štapom Božjim u ruci.

10. I učini Isus kako mu reče Mojsije, i pobi se s Amalikom; a Mojsije i Aron i Or izagjoše navrh brda.

11. I dokle Mojsije držaše u vis ruke svoje, nadbijahu Izrailjci, a kako bi spustio ruke, odmah nadbijahu Amaličani.

12. Ali ruke Mojsiju otežaše, za to uzeše kamen i podmetnuše poda nj, te sjede; a Aron i Or držahu mu ruke jedan s jedne stane a drugi s druge, i ne klonuše mu ruke do zahoda sunčanoga.

13. I razbi Isus Amalika i narod njegov oštrijem mačem.

14. Po tom reče Gospod Mojsiju : zapiši to za spomen u knjigu, i kaži Isusu neka pamti da ću sa svijem istrijebiti spomen Amalikov ispod neba.

15. Tada načini Mojsije oltar, i nazva ga : Gospod zastava moja.

16. I reče : što *se* ruka *bješe podigla* na prijesto Gospodnji, Gospod će ratovati na Amalika od koljena do koljena.

GLAVA 18.

A Jotor sveštenik Madijamski, tast Mojsijev, ču sve što učini Gospod Mojsiju i Izrailju narodu svojemu, kako izvede Gospod Izrailja iz Misira;

2. I uze Jotor tast Mojsijev Seforu ženu Mojsijevu, koju bješe poslao natrag,

3. I dva sina njezina, od kojih jednom bješe ime Girsam, jer reče : tugjin sam u zemlji tugjoj,

4. A drugom bješe ime Elijezer, jer, *reče*, Bog oca mojega bi mi u pomoći i ote me od mača Faraonova.

5. I pogje Jotor tast Mojsijev sa sinovima njegovijem i sa ženom njegovom k Mojsiju u pustinju, gdje bješe u okolu pod gorom Božjom.

6. I poruči Mojsiju : ja tast tvoj Jotor idem k tebi i žena tvoja i oba sina njezina s njom.

7. I Mojsije izide na susret tastu svojemu i pokloni mu se i cjeliva ga; i upitaše se za zdravlje, pa ugjoše pod šator njegov.

8. I pripovjedi Mojsije tastu svojemu sve što učini Gospod Faraonu i Misircima radi Izrailja, i sve nevolje, koje ih nalaziše putem, i kako ih izbavi Gospod.

9. I radovaše se Jotor svemu dobru što učini Gospod Izrailju izbavivši ga iz ruke Misirske;

10. I reče Jotor : blagosloven da je Gospod, koji vas izbavi iz ruke Misirske i iz ruke Faraonove, koji izbavi narod iz ropstva Misirskoga.

11. Sad vidim da je Gospod veći od svijeh bogova, jer čim se ponošahu onijem ih samijem nadvisi.

12. I uze Jotor tast Mojsijev *i prinese* Bogu žrtvu paljenicu i prinos; i dogje Aron i sve starješine Izrailjske, i jedoše s tastom Mojsijevijem pred Bogom.

13. A sjutradan sjede Mojsije da sudi narodu; i stajaše narod pred Mojsijem od jutra do večera.

14. A tast Mojsijev gledajući sve šta radi s narodom, reče : šta to radiš s narodom? za što sjediš sam, a vas narod stoji pred tobom od jutra do večera?

15. A Mojsije reče tastu svojemu : jer dolazi narod k meni da pita Boga.

16. Kad imaju što megju sobom, dolaze k meni, te im sudim i kazujem naredbe Božije i zakone njegove.

17. A tast Mojsijev reče mu : nije dobro što radiš.

18. Umoriće se i ti i narod koji je s tobom; jer je to teško za tebe, ne ćeš moći sam vršiti.

19. Nego poslušaj mene; ja ću te svjetovati, i Bog će biti s tobom; ti budi pred Bogom za narod, i stvari njihove javljaj Bogu;

20. I uči ih naredbama i zakonima

njegovijem, i pokazuj im put kojim će ići i šta će raditi.

21. A iz svega naroda izberi ljude poštene, koji se boje Boga, ljude pravedne, koji mrze na mito, pa ih postavi nad njima za poglavare, tisućnike, stotinike, pedesetnike i desetnike;

22. Oni neka sude narodu u svako doba; pa svaku stvar veliku neka javljaju tebi, a svaku stvar malu neka raspravljaju sami; tako će ti biti lakše, kad i oni stanu nositi teret s tobom.

23. Ako to učiniš, i Bog ti zapovjedi, možeš se održati, i sav će narod doći mirno na svoje mjesto.

24. I Mojsije posluša tasta svojega, i učini sve što reče.

25. I izabra Mojsije iz svega Izrailja ljude poštene, i postavi ih za poglavare nad narodom, tisućnike, stotinike, pedesetnike i desetnike,

26. Koji sugjahu narodu u svako doba, a stvari teške javljahu Mojsiju, a male stvari raspravljahu sami.

27. Poslije otpusti Mojsije tasta svojega, koji se vrati u svoju zemlju.

GLAVA 19.

Prvoga dana trećega mjeseca, po što izagjoše sinovi Izrailjevi iz Misira, toga dana dogjoše u pustinju Sinajsku;

2. Krenuvši se iz Rafidina dogjoše u pustinju Sinajsku, i stadoše u òkô u pustinji, a òkô načiniše Izrailjci ondje pod gorom.

3. I Mojsije izagje na goru k Bogu; i povika mu Gospod s gore govoreći: ovako kaži domu Jakovljevu, i reci sinovima Izrailjevim:

4. Vidjeli ste šta sam učinio Misircima i kako sam vas kao na krilima orlovijem nosio i doveo vas k sebi.

5. A sada ako dobro uzaslušate glas moj i uščuvate zavjet moj, bićete moje blago mimo sve narode, premda je moja sva zemlja.

6. I bićete mi carstvo svešteničko i narod svet. To su riječi koje ćeš kazati sinovima Izrailjevim.

7. A Mojsije dogje i sazva starješine narodne; i kaza im sve ove riječi koje mu Gospod zapovjedi.

8. A vas narod odgovori složno i reče: što je god kazao Gospod činićemo. I Mojsije javi Gospodu riječi narodne.

9. A Gospod reče Mojsiju: evo, ja ću doći k tebi u gustom oblaku, da narod čuje kad ti stanem govoriti i da ti vjeruje do vijeka. Jer Mojsije bješe javio Gospodu riječi narodne.

10. I reče Gospod Mojsiju: idi k narodu, i osvještaj ih danas i sjutra, i neka operu haljine svoje;

11. I neka budu gotovi za treći dan, jer će u treći dan sići Gospod na goru Sinajsku pred svijem narodom.

12. A postavićeš narodu megju u naokolo, i reći ćeš: čuvajte se da ne stupite na goru i da se ne dotaknete kraja njezina; što se god dotakne gore, poginuće;

13. Toga da se nitko ne dotakne rukom, nego kamenjem da se zaspe ili da se ustrijeli, bilo živinče ili čovjek, da ne ostane u životu. Kad rog zatrubi otežući, onda neka pogju na goru.

14. I Mojsije sigje s gore k narodu; i osvešta narod, i opraše haljine svoje.

15. I reče narodu: budite gotovi za treći dan, i ne liježite sa ženama.

16. A treći dan kad bi u jutru, gromovi zagrmješe i munje zasijevaše, i posta gust oblak na gori, i zatrubi truba veoma jako, da zadrhta vas narod koji bijaše u okolu.

17. Tada Mojsije izvede narod iz okola pred Boga, i stadoše ispod gore.

18. A gora se Sinajska sva dimljaše, jer sigje na nju Gospod u ognju; i dim se iz nje podizaše kao dim iz peći, i sva se gora tresijaše veoma.

19. I truba sve jače trubljaše, i Mojsije govoraše a Bog mu odgovaraše glasom.

20. I Gospod sišavši na goru Sinajsku, na vrh gore, pozva Mojsija na vrh gore; i izagje Mojsije.

21. A Gospod reče Mojsiju: sigji, opomeni narod da ne prestupe *megje* da vide Gospoda, da ne bi izginuli od mene.

22. I sami svještenici, koji pristupaju ka Gospodu, neka se osvještaju, da ih ne bi pobio Gospod.

23. A Mojsije reče Gospodu: ne će moći narod izaći na goru Sinajsku, jer si nas ti opomenuo rekavši: načini megju gori i osvještaj je.

24. A Gospod mu reče: idi, sigji, pa onda dogji ti i Aron s tobom; a svešte-

nici i narod neka ne prestupe *megje* da se popnu ka Gospodu, da ih ne bi pobio.

25. I sigje Mojsije k narodu, i kaza im.

GLAVA 20.

Tada reče Bog sve ove riječi govoreći:

2. Ja sam Gospod Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga.

3. Nemoj imati drugih bogova uz mene.

4. Ne gradi sebi lika rezanoga, niti kakve slike od onoga što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodi ispod zemlje.

5. Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, koji pohodim grijehe otačke na sinovima do trećega i do četvrtoga koljena, onijeh koji mrze na mene;

6. A činim milost na tisućama onijeh koji me ljube i čuvaju zapovijesti moje.

7. Ne uzimaj uzalud imena Gospoda Boga svojega; jer ne će pred Gospodom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud.

8. Sjećaj se dana od odmora da ga svetkuješ.

9. Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje.

10. A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu; tada nemoj raditi ni jednoga posla, ni ti, ni sin tvoj, ni kći tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni živinče tvoje, ni stranac koji je megju vratima tvojim.

11. Jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, more i što je god u njima; a u sedmi dan počinu; za to je blagoslovio Gospod dan od odmora i posvetio ga.

12. Poštuj oca svojega i mater svoju, da ti se produlje dani na zemlji, koju ti da Gospod Bog tvoj.

13. Ne ubij.

14. Ne čini preljube.

15. Ne kradi.

16. Ne svjedoči lažno na bližnjega svojega.

17. Ne poželi kuće bližnjega svojega, ne poželi žene bližnjega svojega, ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova niti i šta što je bližnjega tvojega.

18. I vas narod vidje grom i munju i trubu gdje trubi i goru gdje se dimi; i narod vidjevši to uzmače se i stade iz daleka,

19. I rekoše Mojsiju: govori nam ti, i slušaćemo; a neka nam ne govori Bog, da ne pomremo.

20. A Mojsije reče narodu: ne bojte se, jer Bog dogje da vas iskuša i da vam pred očima bude strah njegov da ne biste griješili.

21. I narod stajaše iz daleka, a Mojsije pristupi k mraku u kojem bješe Bog.

22. I Gospod reče Mojsiju: ovako kaži sinovima Izrailjevijem: vidjeli ste gdje vam s neba govorih.

23. Ne gradite uz mene bogova srebrnijeh, ni bogova zlatnijeh ne gradite sebi.

24. Oltar od zemlje načini mi, na kojem ćeš mi prinositi žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, sitnu i krupnu stoku svoju. Na kojem god mjestu zapovjedim da se spominje ime moje, doći ću k tebi i blagosloviću te.

25. Ako li mi načiniš oltar od kamena, nemoj načiniti od tesanoga kamena; jer ako povučeš po njemu gvožgjem, oskvrnićeš ga.

26. Nemoj uz basamake ići k oltaru mojemu, da se ne bi otkrila golotinja tvoja kod njega.

GLAVA 21.

A ovo su zakoni koje ćeš im postaviti:

2. Ako kupiš roba Jevrejina, šest godina neka ti služi, a sedme nek otide slobodan bez otkupa.

3. Ako bude došao inokosan, neka i otide inokosan; ako li bude imao ženu, neka ide i žena s njim.

4. Ako ga gospodar njegov oženi, i žena mu rodi sinove ili kćeri, žena s djecom svojom neka bude gospodaru njegovu, a on neka otide sam.

5. Ako li rob reče tvrdo: ljubim gospodara svojega, ženu svoju i djecu svoju, ne ću da idem da budem slobodan.

6. Onda neka ga dovede gospodar njegov pred sudije i postavi na vratima ili kod dovratka, i ondje neka mu gospodar probuši uho šilom, pa neka mu robuje do vijeka.

7. Ako ko proda kćer svoju da bude

robinja, da ne odlazi kao robovi što odlaze.

8. Ako ne bude po volji gospodaru svojemu, i on je ne uzme za ženu, neka je pusti na otkupe; ali da nema vlasti prodati je u tugj narod učinivši joj nevjeru.

9. Ako li je zaruči sinu svojemu, da joj učini po pravu koje imaju kćeri.

10. Ako li uzme drugu, da joj ne umali hrane ni odijela ni zajednice.

11. Ako joj ovo troje ne učini, onda neka otide bez otkupa.

12. Ko udari čovjeka, te umre, da se pogubi.

13. Ako li ne bude htio, nego mu ga Bog dade u ruke, odrediću ti mjesto kuda može uteći.

14. Ako bi ko navalice ustao na bližnjega svojega da ga ubije iz prijevare, odvuci ga i od oltara mojega da se pogubi.

15. Ko udari oca svojega ili mater svoju, da se pogubi.

16. Ko ukrade čovjeka i proda ili se nagje u njegovijem rukama, da se pogubi.

17. Ko opsuje oca svojega ili mater svoju, da se pogubi.

18. Kad se svade ljudi, pa jedan udari drugoga kamenom ili pesnicom, ali onaj ne umre nego padne u postelju,

19. Ako se pridigne i izagje o štapu, da ne bude kriv onaj koji je udario, samo dangubu da mu naknadi i svu vidarinu da plati.

20. Ko udari roba svojega ili robinju štapom tako da mu umre pod rukom, da je kriv;

21. Ali ako preživi dan ili dva, da nije kriv, jer je njegov novac.

22. Kad se svade ljudi, pa koji od njih udari trudnu ženu tako da izagje iz nje dijete, ali se ne dogodi smrt, da plati globu koliko muž ženin reče, a da plati preko sudija;

23. Ako li se dogodi smrt, tada ćeš uzeti život za život,

24. Oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nogu za nogu,

25. Užeg za užeg, ranu za ranu, modricu za modricu.

26. Ako ko udari po oku roba svojega ili robinju svoju, te mu pokvari oko, da ga otpusti slobodna za oko njegovo.

27. I ako izbije zub robu svojemu ili robinji svojoj, da ga pusti slobodna za zub njegov.

28. Ako vo ubode čovjeka ili ženu, te umre, da se vo zaspe kamenjem i da se ne jede meso od njega, a gospodar od vola da nije kriv.

29. Ali ako je vo prije bio bodač i gospodar njegov znao za to pa ga nije čuvao, te ubije čovjeka ili ženu, vo da se zaspe kamenjem i gospodar njegov da se pogubi.

30. Ako mu se odredi da se otkupi, neka dade otkup za život svoj, koliko mu se odredi.

31. Ako ubode sina ili kćer, da mu bude po istom zakonu.

32. Ako li roba ubode vo ili robinju, da dade gospodaru njihovu trideset sikala srebra i vo da se zaspe kamenjem.

33. Ako ko otkrije jamu ili iskopa jamu a ne pokrije, pa upadne vo ili magarac,

34. Da naknadi gospodar od jame i plati novcem gospodaru njihovu, a što je uginulo da je njegovo.

35. Ako vo jednoga ubode vola drugome, te pogine, onda da prodadu vola živoga i novce da podijele, tako i ubijenoga vola da podijele.

36. Ako li se znalo da je vo prije bio bodač pa ga nije čuvao gospodar njegov, da dade vola za vola, a ubijeni neka bude njemu.

GLAVA 22.

Ko ukrade vola ili ovcu ili kozu, i zakolje ili proda, da vrati pet volova za jednoga vola, a četiri ovce ili koze za jednu ovcu ili kozu.

2. Ako se lupež uhvati gdje potkopava, te bude ranjen tako da umre, da ne bude kriv za krv onaj koji ga bude ubio;

3. Ali ako se bude sunce rodilo, da je kriv za krv. A *lupež* sve da naknadi; ako li ne bi imao, onda da se on proda za svoju kragju.

4. Ako se nagje što je pokrao u njegovoj ruci živo, bio vo ili magarac ili ovca ili koza, da vrati samdrugo.

5. Ko potre njivu ili vinograd pustivši stoku svoju da pase po tugjoj njivi, da naknadi najboljim sa svoje njive i najboljim iz svojega vinograda.

6. Ako izagje vatra i naigje na trnje,

pa izgori stog ili žito koje još stoji ili njiva, da naknadi onaj koji je zapalio.

7. Ako ko dade bljižnjemu svojemu novce ili posugje na ostavu, pa se ukrade iz kuće njegove, ako se nagje lupež, da plati dvojinom ;

8. Ako li se ne nagje lupež, onda gospodar od one kuće da stane pred sudije *da se zakune* da nije posegao rukom svojom na stvar bljižnjega svojega.

9. Za svaku stvar za koju bi bila raspra, ili za vola ili za magarca ili za ovcu ili za kozu, ili za haljinu, za svaku stvar izgubljenu, kad ko kaže da je njegova, pred sudije da dogje raspra obojice, pa koga osude sudije, onaj da vrati bližnjemu svojemu dvojinom.

10. Ako ko da bližnjemu svojemu da mu čuva magarca ili vola ili ovcu ili kozu ili kako god živinče, pa ugine ili ohrone, ili ga ko otjera a da niko ne vidi,

11. Zakletva Gospodnja neka bude izmegju njih, da nije posegao rukom svojom na stvar bližnjega svojega, i gospodar od stvari neka pristane, a onaj da ne plati.

12. Ako li mu bude ukradeno, neka plati gospodaru njegovu.

13. Ako li ga bude raztrgla *zvjerka*, da donese od njega svjedočbu, i da ne plati što je rastrgnuto.

14. Ako ko uzme u bližnjega svojega *živinče* na poslugu, pa ohrone ili ugine, a gospodar mu ne bude kod njega, da plati.

15. Ako li gospodar bude kod njega, da ne plati. Ako li bude najmljeno, da plati samo najam.

16. Ko bi prevario djevojku, koja nije zaručena, te bi spavao s njom, da joj da prćiju i uzme je za ženu.

17. A ako mu je otac njezin ne bi htio dati, da dade novaca koliko ide u prćiju djevojci.

18. Vještici ne daj da živi.

19. Ko bi obležao živinče, da se pogubi.

20. Ko žrtvu prinosi bogovima drugim osim jedinoga Gospoda, da se istrijebi kao prokletnik.

21. Došljaku nemoj činiti krivo niti ga cvijeliti, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj.

22. Nemojte cvijeliti udovice i sirote.

23. Ako li koju ucvijeliš u čem god, i poviče k meni, čuću viku njezinu,

24. I zapaliće se gnjev moj, i pobiću vas mačem, pa će vaše žene biti udovice i vaša djeca sirote.

25. Kad dadeš u zajam novaca narodu mojemu, siromahu koji je kod tebe, nemoj mu biti kao kamatnik, ne udarajte na nj kamate.

26. Ako uzmeš u zalogu haljinu bližnjemu svojemu, vrati mu je prije nego sunce zagje.

27. Jer mu je to sve odijelo čim zaklanja tijelo svoje ; u čem će spavati ? pa kad poviče k meni, ja ću ga čuti, jer sam milostiv.

28. Nemoj psovati sudija, i starješini naroda svojega ne govori ružno.

29. Od ljetine svoje i od žitkih stvari svojih nemoj se zatezati da prineseš prvine ; prvenca izmegju sinova svojih meni da daš.

30. Tako čini s volom svojim i s ovcom i s kozom ; sedam dana neka bude s majkom svojom, a osmoga dana da ga daš meni.

31. Bićete mi sveti ljudi ; i mesa u polju rastrgnuta ne jedite, bacite ga psima.

GLAVA 23.

Ne iznosi lažnijeh glasova ; ne pristaj s bezbožnikom da svjedočiš krivo.

2. Ne idi za množinom na zlo, i ne govori na sudu povodeći se za većim brojem da se izvrne pravda.

3. Siromahu u parnici njegovoj ne gledaj što je siromah.

4. Ako naigješ na vola neprijatelja svojega ili na magarca njegova, gdje je zalutao, odvedi ga k njemu.

5. Ako vidiš gdje je nenavidniku tvojemu pao magarac pod teretom svojim, nemoj da ga ostaviš, nego mu pomozi.

6. Nemoj izvrnuti pravde siromahu svojemu u parnici njegovoj.

7. Riječi lažne kloni se, i bezazlenoga i pravoga nemoj ubiti, jer ne ću opravdati bezbožnika.

8. Ne uzimaj poklona, jer poklon zašljepljuje okate i izvrće riječi pravima.

9. Došljaka ne cvijeli, jer vi znate kaka je duša došljaku, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj.

10. Šest godina zasijevaj zemlju svoju, i sabiraj rod njezin ;

11. A sedme godine ostavi je, neka

počine, da jedu siromasi naroda tvojega, a što iza njih ostane neka jedu zvijeri poljske; tako radi i s vinogradom svojim i s maslinikom svojim.

12. Šest dana radi poslove svoje, a u sedmi dan počini, da se odmori vo tvoj i magarac tvoj, i da odahne sin robinje tvoje i došljak.

13. Držite se svega što sam vam kazao. Ne pominjite imena bogova tugjih, i da se ne čuje iz usta vaših.

14. Tri puta preko godine svetkuj mi:

15. Praznik prijesnijeh hljebova drži; sedam dana jedi hljebove prijesne, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Aviva, jer si tada izašao iz Misira; i niko da ne izagje preda me prazan;

16. I praznik žetve prvina od truda tvojega što posiješ u polju svojem; i praznik berbe na svršetku svake godine, kad sabereš trud svoj s njive.

17. Tri puta preko godine sve muškinje tvoje da izlazi pred Gospoda Boga.

18. Krvi od žrtve moje ne prinosi uz hljebove kisele, i pretelina praznika mojega da ne prenoći do jutra.

19. Prvine od prvoga roda zemlje svoje donesi u kuću Gospoda Boga svojega; nemoj kuhati jagnjeta u mlijeku majke njegove.

20. Evo, ja šaljem angjela svojega pred tobom da te čuva na putu, i da te odvede na mjesto, koje sam ti pripravio.

21. Čuvaj ga se, i slušaj ga, nemoj da ga rasrdiš, jer vam ne će oprostiti grijeha, jer je moje ime u njemu.

22. Nego ako ga dobro uzaslušaš i ustvoriš sve što kažem, ja ću biti neprijatelj tvojim neprijateljima i protivnik tvojim protivnicima.

23. Jer će angjeo moj ići pred tobom i odvešće te u *zemlju* Amorejsku i Hetejsku i Ferezejsku i Hananejsku i Jevejsku i Jevusejsku, i ja ću ih istrijebiti.

24. Nemoj se klanjati bogovima njihovijem niti im služiti, ni činiti što oni čine, nego ih sa svijem obori i likove njihove sa svijem izlomi.

25. I služite Gospodu Bogu svojemu, i on će blagosloviti hljeb tvoj i vodu tvoju; i ukloniću bolest izmegju vas.

26. Ne će biti pometkinje ni nerotkinje u zemlji tvojoj; i broj dana tvojih napuniću.

27. Pustiću strah svoj pred tobom, i uplašiću svaki narod na koji dogješ, i obratiću k tebi pleći svijeh neprijatelja tvojih.

28. Poslaću i stršljene pred tobom da tjeraju Jeveje, Hananeje i Heteje ispred tebe.

29. Ne ću ih otjerati ispred tebe za jednu godinu, da ne opusti zemlja i da se zvijerje poljsko ne namnoži na tebe.

30. Pomalo ću ih odgoniti ispred tebe dokle se ne namnožiš i zauzmeš zemlju.

31. I postaviću megje tvoje od mora crvenoga do mora Filistimskoga i od pustinje do rijeke; jer ću vama u ruke dati one koji žive u onoj zemlji da ih otjeraš ispred sebe.

32. Nemoj hvatati vjere s njima ni s bogovima njihovijem.

33. Neka ne sjede u zemlji tvojoj, da te ne navrate da se ogriješiš o mene, jer bi služio bogovima njihovijem, i to bi ti bila zamka.

GLAVA 24.

I reče Mojsiju: izidi gore ka Gospodu ti i Aron i Nadav i Avijud i sedamdeset starješina Izrailjevih, i poklonite se iz daleka.

2. I Mojsije sam neka pristupi ka Gospodu, a oni neka ne pristupe; ni narod neka ne ide gore s njim.

3. I dogje Mojsije, i kaza narodu sve riječi Gospodnje i sve zakone. I odgovori narod jednijem glasom i rekoše: činićemo sve što je rekao Gospod.

4. I napisa Mojsije sve riječi Gospodnje, i ustavši rano načini oltar pod gorom i dvanaest stupova za dvanaest plemena Izrailjevih.

5. I posla mladiće izmegju sinova Izrailjevih, koji prinesoše žrtve paljenice i prinesoše teoce na žrtve zahvalne Gospodu.

6. I uzevši Mojsije polovinu krvi, metnu u zdjele, a polovinu krvi izli na oltar.

7. I uze knjigu zavjetnu i pročita narodu. A oni rekoše: što je god rekao Gospod činićemo i slušaćemo.

8. A Mojsije uze krv, i pokropi njom narod, i reče: evo krv zavjeta, koji učini Gospod s vama za sve riječi ove.

9. Po tom otide gore Mojsije i Aron,

Nadav i Avijud, i sedamdeset starješina Izrailjevih.

10. I vidješe Boga Izrailjeva, i pod nogama njegovijem kao djelo od kamena safira i kao nebo kad je vedro.

11. I ne pruži ruke svoje na izabrane izmegju sinova Izrailjevih, nego vidješe Boga, pa jedoše i piše.

12. I reče Gospod Mojsiju : popni se k meni na goru, i ostani ovdje, i daću ti ploče od kamena, zakon i zapovijesti, koje sam napisao, da ih učiš.

13. Tada usta Mojsije s Isusom, koji ga služaše, i izide Mojsije na goru Božiju.

14. A starješinama reče : sjedite tu dok se vratimo k vama ; a eto Aron i Or s vama ; ko bi imao što, neka ide k njima.

15. I otide Mojsije na goru, a oblak pokri goru.

16. I bijaše slava Gospodnja na gori Sinajskoj, i oblak je pokrivaše šest dana ; a u sedmi dan viknu Mojsija isred oblaka.

17. I slava Gospodnja bješe po vigjenju kao oganj koji sažiže navrh gore pred sinovima Izrailjevim.

18. I Mojsije ugje usred oblaka, i pope se na goru ; i osta Mojsije na gori četrdeset dana i četrdeset noći.

GLAVA 25.

I Gospod reče Mojsiju govoreći :

2. Reci sinovima Izrailjevim da mi skupe prilog : od svakoga ko drage volje dade uzmite prilog meni.

3. A ovo je prilog što ćete uzimati od njih : zlato i srebro i mjed,

4. I porfiru i skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet,

5. I kože ovnujske crvene obojene, i kože jazavčije, i drvo sitim,

6. Ulje za vidjelo, mirise za ulje pomazanja i za mirisavi kad,

7. Kamenje onihovo i kamenje za ukivanje na oplećak i naprsnik.

8. I neka mi načine svetinju, da megju njima nastavam ;

9. Kao što ću ti pokazati sliku od šatora i sliku od svijeh stvari njegovijeh, tako da načinite.

10. Neka načine kovčeg od drveta sitima, u dužinu od dva lakta i po, a u širinu od podrug lakta, i u visinu od podrug lakta.

11. I pokuj ga čistim zlatom, iznutra i spolja pokuj ga ; i ozgo mu načini zlatan vijenac u naokolo.

12. I salij mu četiri biočuga od zlata, i metni mu ih na četiri ugla, da mu s jedne strane budu dva biočuga i s druge strane dva biočuga.

13. I načini poluge od drveta sitima, i okuj ih u zlato.

14. I provuci poluge kroz biočuge s obje strane kovčegu, da se o njima nosi kovčeg;

15. U biočuzima na kovčegu neka stoje poluge, da se ne vade iz njih.

16. Pa u kovčeg metni svjedočanstvo, koje ću ti dati.

17. I načini zaklopac od čistoga zlata, u dužinu od dva lakta i po, a u širinu od podrug lakta.

18. I načini dva heruvima zlatna, jednostavne ih načini, na dva kraja zaklopcu.

19. I načini heruvima jednoga na jednom kraju a drugoga heruvima na drugom kraju ; na zaklopcu načinite dva heruvima na oba kraja.

20. I neka heruvimi raširе krila u vis da zaklanjaju krilima zaklopac, i neka budu licem okrenuti jedan drugom, prema zaklopcu neka su okrenuta lica heruvimima.

21. I metnućeš zaklopac ozgo na kovčeg, a u kovčeg ćeš metnuti svjedočanstvo, koje ću ti dati.

22. I tu ću se sastajati s tobom i govoriću ti ozgo sa zaklopca izmegju dva heruvima, koji će biti na kovčegu od svjedočanstva, sve što ću ti zapovijedati za sinove Izrailjeve.

23. Načini i sto od drveta sitima, u dužinu od dva lakta, a u širinu od jednoga lakta, a u visinu od podrug lakta.

24. I pokuj ga čistim zlatom, i načini mu vijenac zlatan u naokolo.

25. I načini mu oplatu u naokolo s podlanice, i načini zlatan vijenac oko oplate.

26. I načini mu četiri biočuga od zlata, i metni mu te biočuge na četiri ugla koji će mu biti kod četiri noge.

27. Pod oplatom neka bugu biočuzi, da u njima stoje poluge da se nosi sto.

28. A poluge načini od drveta sitima, i okuj ih zlatom da se o njima nosi sto.

29. I načini mu zdjele i čaše i vijedra

i kutliće, kojima će se preljevati, a načinićeš ih od čistoga zlata.

30. I metaćeš na sto hljebove, da su postavljeni svagda preda mnom.

31. I načini svijetnjak od čistoga zlata, jednostavan neka bude svijetnjak; stup i grane i čašice, jabuke i cvjetovi neba budu u njega.

32. A šest grana neka mu izlazi sa strana, tri grane s jedne strane svijetnjaka a tri grane s druge strane svijetnjaka.

33. Tri čašice kao badem neka budu na jednoj grani i jabuka i cvijet, i tri čašice kao badem i jabuka i cvijet na drugoj grani; tako neka bude na šest grana što izlaze iz svijetnjaka.

34. I na samom svijetnjaku neka budu četiri čašice kao badem i jabuke i cvjetovi.

35. Jedna jabuka pod dvije grane što izlaze iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane što izlaze iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane što izlaze iz njega; tako će biti pod šest grana što će izlaziti iz svijetnjaka;

36. Jabuke i grane njihove iz njega neka izlaze; sve jednostavno od čistoga zlata.

37. I načinićeš mu sedam žižaka, i palićeš ih da svijetle sa svake strane.

38. I usekači i spremice za gar neka budu od čistoga zlata.

39. Od talanta čistoga zlata neka bude načinjen sa svijem tijem spravama.

40. I gledaj te načini sve ovo po slici koja ti je pokazana na gori.

GLAVA 26.

A šator ćeš načiniti od deset zavjesa od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca; i po njima da budu vezeni heruvimi.

2. Jedan zavjes neka bude dvadeset i osam lakata dug i četiri lakta širok; svi zavjesi da budu jedne mjere.

3. Pet zavjesa neka se sastavljaju jedan s drugim, i pet drugih zavjesa neka se sastavljaju jedan s drugim.

4. I načini petlje od porfire po kraju jednoga zavjesa gdje će se krajevi sastavljati, i tako načini po kraju drugoga zavjesa gdje će se krajevi sastavljati.

5. Pedeset petalja načini na jednom zavjesu a pedeset petalja načini na kraju drugoga zavjesa, gdje će se sastavljati s drugim, a petlje da budu jedna prema drugoj.

6. I načini pedeset kuka od zlata, da zapneš zavjese jedan za drugi kukama, i tako će biti šator jedan.

7. I načini zavjese od kostrijeti za naslon nad šatorom; jedanaest takih zavjesa načini.

8. Zavjes jedan neka bude trideset lakata dug a širok četiri lakta; tijeh jedanaest zavjesa da su jedne mjere.

9. I sastavi pet zavjesa zajedno, a šest ostalijeh zajedno, na dvoje ćeš previti šesti zavjes s prednje strane naslonu.

10. I načini pedeset petalja na stražnjem kraju prvoga zavjesa, gdje će se sastavljati, a pedeset petalja na kraju drugoga zavjesa gdje će se sastavljati.

11. I načini kuka mjedenijeh pedeset, i zapni kuke za petlje, i sastavi naslon, da bude jedno.

12. A što je više u zavjesa na naslonu, polovina zavjesa što pretječe, neka visi na stražnjoj strani šatoru.

13. I lakat s jedne strane a lakat s druge strane što ima više u dužinu u zavjesa na naslonu, neka visi šatoru sa strana i tamo i amo, da ga zaklanja.

14. I načini pokrivač naslonu od koža ovnujskih crvenih obojenih, i svrh njega pokrivač od koža jazavčijih.

15. I načini za šator daske od drveta sitima, koje će stajati pravo.

16. Deset lakata neka bude svaka daska duga a podrug lakta široka.

17. Dva čepa neka budu na dasci, jedan prema drugome na jednako; tako načini na svakoj dasci za šator.

18. Tako načini daske za šator, dvadeset dasaka na južnoj strani.

19. A pod dvadeset dasaka načini četrdeset stopica od srebra: dvije stopice pod jednu dasku za dva čepa njezina, i dvije stopice pod drugu dasku za dva čepa njezina.

20. A na drugoj strani šatora prema sjeveru dvadeset dasaka,

21. Sa četrdeset stopica srebrnijeh, dvije stopice pod jednu dasku i dvije stopice pod drugu dasku.

22. A na zapadnoj strani šatora načini šest dasaka,

23. I dvije daske na dva ugla od šatora.
24. I one neka se sastavljaju ozdo i neka se sastavljaju ozgo biočugom, tako neka bude u obje koje će biti na oba ugla.
25. Tako će biti osam dasaka sa stopicama srebrnijem, sa šesnaest stopica, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku.
26. I načini prijevornice od drveta sitima, pet za daske na jednoj strani šatora,
27. I pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani šatora do oba ugla.
28. A srednja prijevopnica da ide preko srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga.
29. A daske okuj zlatom, i biočuge im načini od zlata, da se kroz njih provuku prijevornice, a i prijevornice okuj zlatom.
30. Tako ćeš podignuti šator po slici koja ti je pokazana na gori.
31. I načini zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, i po njemu neka budu vezeni heruvimi.
32. I objesi ga o četiri stupa od drveta sitima, okovana zlatom, sa kukama zlatnim, na četiri stopice srebrne.
33. I objesi zavjes o kuke, i unesi za zavjes kovčeg od svjedočanstva, da vam zavjes rastavlja svetinju od svetinje nad svetinjama.
34. I metni zaklopac na kovčeg od svjedočanstva u svetinji nad svetinjama.
35. I namjesti sto pred zavjes a svijetnjak prema stolu na južnoj strani šatora, da sto stoji na sjevernoj strani.
36. I na vrata naslonu načinićeš zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen.
37. I za taj zavjes načinićeš pet stupova od drveta sitima, koje ćeš okovati zlatom, sa kukama zlatnim, i salićeš za njih pet stopica od mjedi.

GLAVA 27.

I načini oltar od drveta sitima, pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu, četvorouglast da bude oltar, tri lakta visok.
2. I na četiri ugla načini mu rogove, iz njega da izlaze rogovi, i okovaćeš ga u mjed.
3. I načinićeš mu lonce za pepeo i lopatice i kotliće i viljuške i mašice; sve mu posugje načini od mjedi.
4. I načini mu rešetku od mjedi kao mrežu, i načini u rešetke četiri biočuga od mjedi na četiri ugla njezina.
5. I metni je ispod oltara u naokolo, da bude rešetka do sredine oltara.
6. Načini i poluge oltaru, poluge od drveta sitima i okuj ih u mjed.
7. I poluge da se provuku kroz biočuge, da budu poluge s dvije strane oltaru, kad se nosi.
8. Načinićeš ga od dasaka da bude iznutra šupalj; kao što ti je pokazano na gori tako neka načine.
9. I načinićeš trijem šatoru na južnoj strani; zavjesi trijemu da budu od tankoga platna uzvedenoga, sto lakata u dužinu na jednoj strani,
10. I dvadeset stupova i pod njih dvadeset stopica od mjedi, a kuke na stupovima i pasovi njihovi od srebra.
11. Tako i sa zapadne strane da budu zavjesi sto lakata dugi, i dvadeset stupova i dvadeset stopica od mjedi, na stupovima kuke i njihovi pasovi od srebra.
12. A širina će trijemu imati sa zapadne strane zavjese od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica pod njih.
13. A na prednjoj strani prema istoku biće trijem širok pedeset lakata.
14. Od petnaest lakata neka budu zavjesi na jednoj strani, i za njih tri stupa i tri stopice pod njih,
15. I na drugoj strani zavjesi od petnaest lakata, i tri stupa za njih i tri stopice pod njih.
16. A na vratima od trijema zavjes od dvadeset lakata od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, i četiri stupa za nj i pod njih četiri stopice.
17. Svi stupovi u trijemu u naokolo da budu opasani srebrom, i kuke da su im srebrne a stopice od mjedi.
18. U dužinu će trijem imati sto lakata, u širinu pedeset svuda, a u visinu pet lakata, da bude od tankoga platna uzvedenoga, a stopice od mjedi.

19. Sve posugje u šatoru za svaku službu, i sve kolje u njemu i sve kolje u trijemu da bude od mjedi.

20. I ti zapovjedi sinovima Izrailjevim da ti donesu ulja maslinova čistoga cijegjenoga za vidjelo, da bi žišci gorjeli svagda.

21. U šatoru od sastanka pred zavjesom, koji će zaslanjati svjedočanstvo, neka ih Aron i sinovi njegovi spremaju da gore od večera do jutra pred Gospodom. To neka je uredba vječna koljenima njihovijem megju sinovima Izrailjevim.

GLAVA 28.

A ti uzmi k sebi Arona brata svojega sa sinovima njegovijem izmegju sinova Izrailjevih da mi budu sveštenici, Aron, i Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar, sinovi Aronovi.

2. I načini svete haljine Aronu bratu svojemu za čast i diku.

3. I kaži svijem ljudima vještijem, koje sam napunio duha mudrosti, neka načine haljine Aronu, da se posveti da mi bude sveštenik.

4. A ovo su haljine što će načiniti: naprsnik i oplećak i plašt, košulja vezena, kapa i pojas. Te haljine svete neka naprave Aronu bratu tvojemu i sinovima njegovijem, da mi budu sveštenici.

5. I neka uzmu zlata i porfire i skerleta i crvca i tankoga platna;

6. I neka načine oplećak od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen.

7. Dvije poramenice neka budu na njemu, koje će se sastavljati na dva kraja, da se drži zajedno.

8. A pojas na njemu neka bude naprave iste kao i on, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga.

9. I uzmi dva kamena oniha, i na njima izreži imena sinova Izrailjevih,

10. Šest imena njihovijeh na jednom kamenu, a šest imena ostalijeh na drugom kamenu po redu kako se koji rodio.

11. Vještinom kamenarskom, kojom se režu pečati, izrezaćes na ta dva kamena imena sinova Izrailjevijeh, i optoči ih zlatom u naokolo.

12. I metni ta dva kamena na poramenice oplećku, da budu kameni za spomen sinovima Izrailjevijem, i Aron da nosi imena njihova pred Gospodom na oba ramena svoja za spomen.

13. I načini kopče od zlata.

14. I dva lanca od čistoga zlata načini jednaka pletena, i objesi lance pletene o kopče.

15. I naprsnik sudski načini naprave vezene onake kao oplećak, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga načini ga.

16. Neka bude četvorouglast i dvostruk, u dužinu s pedi i u širinu s pedi.

17. I udari po njemu drago kamenje, u četiri reda neka bude kamenje. U prvom redu: sardonih, topaz i smaragad;

18. A u drugom redu: karbunkul, safir i dijamanat;

19. A u trećem redu: ligur i ahat i ametist;

20. A u četvrtom redu: hrisolit, onih i jaspid; neka budu ukovani u zlato u svom redu.

21. I tijeh kamena s imenima sinova Izrailjevijeh biće dvanaest po imenima njihovijem, da budu rezani kao pečat, svaki sa svojim imenom, za dvanaest plemena.

22. I na naprsnik metni lance jednake, pletene, od čistoga zlata.

23. I dvije grivne zlatne načini na naprsnik, i metni dvije grivne na dva kraja naprsniku.

24. Pa provuci dva lanca zlatna kroz dvije grivne na krajevima naprsniku.

25. A druga dva kraja od dva lanca zapni za dvije kopče, i metni na poramenice od oplećka sprijed.

26. I načini druge dvije grivne zlatne, i metni ih na druga dva kraja naprsniku iznutra na strani koja je od oplećka.

27. I načini još dvije zlatne grivne, i metni ih na poramenice od oplećka ozdo prema sastavcima njegovijem, više pojasa na oplećku.

28. Tako neka vežu naprsnik grivne njegove za grivne na oplećku vrvcom od porfire, da stoji nad pojasom od oplećka, i da se ne odvaja naprsnik od oplećka.

29. I neka nosi Aron imena sinova Izrailjevih na naprsniku sudskom na srcu svom kad ulazi u svetinju za spomen pred Gospodom vazda.

30. I metni na naprsnik sudski Urim

i Tumim, da bude na srcu Aronu kad ulazi pred Gospoda, i Aron će nositi sud sinova Izrailjevih na srcu svom pred Gospodom vazda.

31. I načini plašt pod oplećak sav od porfire.

32. I ozgo neka bude prorez u srijedi, i neka bude optočen prorez svuda u naokolo trakom tkanim, kao prorez u oklopa, da se ne razdre.

33. A po skutu mu načini šípke od porfire i od skerleta i od crvca svuda u naokolo, i megju njima zlatna zvonca svuda u naokolo :

34. Zvonce zlatno pa šipak, zvonce zlatno pa šipak po skutu od plašta svuda u naokolo.

35. I to će biti na Aronu kad služi, da se čuje glas kad ulazi u svetinju pred Gospoda i kad izlazi, da ne pogine.

36. I načini ploču od čistoga zlata, i na njoj izreži kao na pečatu : svetinja Gospodnja.

37. I veži je vrvcom od porfire za kapu, sprijed na kapi da stoji.

38. I biće na čelu Aronovu, da nosi Aron grijehe svetijeh prinosa koje prinesu sinovi Izrailjevi u svijem darovima svojih svetih prinosa; biće na čelu njegovu vazda, da bi bili mili Gospodu.

39. I načini košulju od tankoga platna izmetanoga, i načini kapu od tankoga platna, a pojas načini vezen.

40. I sinovima Aronovijem načini košulje, i načini im pojase, i kapice im načini za čast i diku.

41. Pa to obuci Aronu bratu svojemu i sinovima njegovijem, i pomaži ih i napuni im ruke i posveti ih da mi budu sveštenici.

42. I načini im gaće lanene, da se pokrije golo tijelo ; od bedara do dno stegna da budu.

43. I to neka je na Aronu i na sinovima njegovijem kad ulaze u šator od sastanka ili kad pristupaju k oltaru da služe u svetinji, da ne bi noseći grijehe poginuli. Ovo će biti uredba vječna njemu i sjemenu njegovu nakon njega.

GLAVA 29.

Učinićeš im i ovo kad ih staneš osvještavati da mi vrše službu svešteničku : uzmi tele i dva ovna zdrava,

2. I hljebove prijesne i kolače prijesne zamiješene s uljem, i pogače prijesne namazane uljem, od brašna pšeničnoga umijesi ih.

3. I metni ih u jednu kotaricu, i prinesi ih u kotarici s teletom i s dva ovna.

4. I dovedi Arona i sinove njegove pred vrata šatora od sastanka, i umij ih vodom.

5. I uzevši haljine obuci Aronu košulju i plašt ispod oplećka i oplećak i naprsnik, i opaši ga pojasom od oplećka.

6. I metni mu kapu na glavu i svetu ploču na kapu.

7. I uzmi ulje za pomazanje, i izlij mu na glavu, i pomazaćeš ga.

8. I sinove njegove dovedi i obuci im košulje ;

9. I opaši ih pojasima, Arona i sinove njegove, i metni im kape na glave, da imaju sveštenstvo uredbom vječnom. Tako ćeš posvetiti ruke Aronu i sinovima njegovijem.

10. I dovedi tele pred šator od sastanka, a Aron i sinovi njegovi neka metnu ruke teletu na glavu.

11. I zakolji tele pred Gospodom na vratima šatora od sastanka.

12. I uzevši krvi od teleta pomaži rogove oltaru prstom svojim, a ostalu krv svu prolij na podnožje oltaru.

13. I uzmi sve salo po crijevima, i mrežicu na jetri, i oba bubrega i salo oko njih, i zapali na oltaru.

14. A meso od teleta i kožu i balegu spali ognjem izvan okola ; to je žrtva za grijeh.

15. Po tom uzmi ovna jednoga, i na glavu ovnu neka metnu ruke svoje Aron i sinovi njegovi.

16. I zakolji ovna i uzmi krvi od njega i pokropi oltar u naokolo.

17. A ovna izudi, i operi drob i noge, i metni ih na udove njegove i na glavu.

18. I svega ovna zapali na oltaru; to je žrtva paljenica Gospodu, miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu.

19. Pa uzmi i drugoga ovna, i neka mu metne Aron i sinovi njegovi ruke svoje na glavu.

20. I zakolji toga ovna, i uzmi krvi od njega i pomaži njom kraj od desnoga uha Aronu i kraj od desnoga uha sinovima njegovijem, i palac u desne ruke njihove i palac u desne noge njihove, a ostalom krvlju pokropi oltar u naokolo.

21. I uzmi krvi koja bude na oltaru i ulja za pomazanje, i pokropi Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove, i biće svet on i haljine njegove i sinovi njegovi i haljine njihove.

22. Po tom uzmi salo od ovna i rep i salo što je po crijevima i mrežicu na jetri i oba bubrega i salo oko njih, i desno pleće; jer je ovan posvetni;

23. I jedan hljeb i jedan kolač s uljem i jednu pogaču iz kotarice u kojoj budu prijesni hljebovi pred Gospodom.

24. I to sve metni u ruke Aronu i u ruke sinovima njegovijem, i obrći tamo i amo, da bude žrtva obrtana pred Gospodom.

25. Po tom uzmi im to iz ruku, i zapali na oltaru svrh žrtve paljenice, da bude miris ugodan pred Gospodom; to je žrtva ognjena Gospodu.

26. I uzmi grudi od ovna posvetnoga, koji bude za Arona, i obrtaćeš ih tamo i amo da bude žrtva obrtana pred Gospodom; i to će biti tvoj dio.

27. Tako ćeš osvetiti grudi od žrtve obrtane i pleće od žrtve podizane, što je obrtano i što je podizano od ovna posvetnoga za Arona i za sinove njegove.

28. I to će biti Aronu i sinovima njegovijem uredbom vječnom od sinova Izrailjevih, jer je žrtva podizana. Kad je žrtva podizana sinova Izrailjevih od njihovijeh žrtava zahvalnijeh, žrtva podizana biće Gospodu.

29. A svete haljine Aronove neka budu sinovima njegovijem nakon njega da se pomazuju u njima i da im se u njima posvećuju ruke.

30. Sedam dana neka ih oblači koji na njegovo mjesto bude sveštenik izmegju sinova njegovijeh, koji će ulaziti u šator od sastanka da služi u svetinji.

31. A ovna posvetnoga uzmi i skuhaj meso od njega na mjestu svetom.

32. I Aron i sinovi njegovi neka na vratima šatora od sastanka jedu meso od toga ovna i hljeb što je u kotarici.

33. Neka ga jedu oni za koje je bilo očišćenje da bi im se posvetile ruke da bi bili posvećeni; a drugi da ne jede, jer je stvar sveta.

34. Ako li bi ostalo što mesa posvetnoga ili hljeba do jutra, onda što ostane sažezi ognjem, a da se ne jede, jer je stvar sveta.

35. I tako učini Aronu i sinovima njegovijem po svemu što ti zapovjedih; sedam dana svetićeš im ruke.

36. I svaki ćeš dan prinositi na žrtvu tele za grijeh radi očišćenja: i očistićeš oltar čineći očišćenje na njemu, i pomazaćeš ga da se osveti.

37. Sedam dana činićeš očišćenje na oltaru i osvetićeš ga, te će oltar biti svetinja nad svetinjama; što se god dotakne oltara, biće sveto.

38. I ovo ćeš prinositi na oltaru: dva jagnjeta od godine svaki dan bez prekida.

39. Jedno jagnje prinosi jutrom a drugo prinosi večerom,

40. I jošte desetinu efe pšeničnoga brašna smiješana s uljem cijegjenim, kojega da bude četvrt ina, i naljev vina, četvrt ina na jedno jagnje.

41. A drugo jagnje prinesi u veče; kao sa žrtvom jutrenjom i s naljevom njezinijem tako i s ovom čini da bude miris ugodan, žrtva ognjena Gospodu.

42. To neka bude žrtva paljenica svagda od koljena do koljena vašega na vratima šatora od sastanka pred Gospodom, gdje ću se sastajati s vama da govorim s tobom.

43. I ondje ću se sastajati sa sinovima Izrailjevijem, da se osvećuje slavom mojom.

44. I osvetiću šator od sastanka i oltar; i Arona i sinove njegove osvetiću da su mi sveštenici.

45. I nastavaću megju sinovima Izrailjevijem, i biću im Bog.

46. I poznaće da sam ja Gospod Bog njihov, koji sam ih izveo iz zemlje Misirske da nastavam megju njima, ja Gospod Bog njihov.

GLAVA 30.

Jošte načini oltar kadioni, od drveta sitima načini ga.

2. Dužina neka mu bude lakat, i širina lakat, četvorouglast da bude, i dva lakta visok; iz njega neka mu izlaze rogovi.

3. I pokuj ga čistim zlatom, ozgo i sa strana u naokolo i rogove njegove; i načini mu vijenac zlatan u naokolo.

4. I načini mu po dva biočuga zlatna ispod vijenca kod dva ugla njegova s

obje strane, i kroz njih ćeš provući poluge da se može nositi.

5. A poluge načini od drveta sitima, i okuj ih u zlato.

6. I metni ga pred zavjes koji visi pred kovčegom od svjedočanstva prema zaklopcu koji je nad svjedočanstvom, gdje ću se s tobom sastajati.

7. I neka kadi na njemu Aron kadom mirisnim; svako jutro neka kadi kad spremi žiške.

8. I kad zapali Aron žiške u veče, neka kadi; neka bude kâd svagdašnji pred Gospodom od koljena do koljena vašega.

9. Ne prinosite na njemu kada tugjega niti žrtve paljenice niti prinosa; ni naljeva ne ljevajte na njemu.

10. Samo očišćenje neka čini nad rogovima njegovijem Aron jednom u godini; krvlju od žrtve za grijeh u dan očišćenja jednom u godini činiće očišćenje na njemu od koljena do koljena vašega; jer je to svetinja nad svetinjama Gospodu.

11. Još te reče Gospod Mojsiju govoreći:

12. Kad staneš brojiti sinove Izrailjeve, izmegju onijeh koji idu u broj svaki neka dade otkup za život svoj Gospodu, kad ih staneš brojiti, da ne bi došlo na njih kako zlo kad ih staneš brojiti.

13. A neka dade svaki koji ide u broj po sikla, po siklu svetom (a taj je sikal dvadeset novčića); po sikla biće prilog Gospodu.

14. Ko god ide u broj, od dvadeset godina i više, neka da prilog Gospodu.

15. Bogati da ne da više a siromah da ne da manje od po sikla, kad daju prilog Gospodu na očišćenje duša vaših.

16. I uzevši novce za očišćenje od sinova Izrailjevijeh ostavi ih za potrebu u šatoru od sastanka, i biće sinovima Izrailjevijem spomen pred Gospodom za očišćenje duša vaših.

17. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

18. Načini i umivaonicu od mjedi i podnožje joj od mjedi za umivanje; i metni je izmegju šatora od sastanka i oltara, i nalij u nju vode.

19. Da iz nje pere Aron i sinovi njegovi ruke svoje i noge svoje.

20. Kad idu u šator od sastanka, neka se umivaju vodom, da ne izginu, ili kad pristupaju k oltaru da služe i da pale žrtvu ognjenu Gospodu.

21. Tada neka peru ruke svoje i noge svoje da ne izginu. To neka im bude uredba vječna Aronu i sjemenu njegovu od koljena do koljena.

22. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

23. Uzmi mirisa najboljih: smirne najčistije pet stotina *sikala*, i cimeta mirisavoga pola toliko, dvje sta pedeset, i igjirota takogje dvje sta pedeset,

24. I kasije pet stotina mjerom svetom, i ulja maslinova jedan in.

25. I od toga načini ulje za sveto pomazanje, ulje najbolje vještinom apotekarskom; to da bude ulje svetoga pomazanja.

26. I njim pomaži šator od sastanka i kovčeg od svjedočanstva,

27. I sto i sve sprave njegove, i svijetnjak i sprave njegove, i oltar kadioni,

28. I oltar na kojem se prinosi žrtva paljenica, i sve sprave njegove, i umivaonicu i podnožje njezino.

29. Tako ćeš ih osvetiti, te će biti svetinja nad svetinjom, i što ih se god dotakne biće sveto.

30. Pomaži i Arona i sinove njegove, i osvetićeš ih da mi budu sveštenici.

31. A sinovima Izrailjevim kaži i reci: ovo neka mi bude ulje svetoga pomazanja od koljena do koljena vašega.

32. Tijelo čovječije neka se ne maže njim, niti pravite takoga ulja kako je ono; sveto je, neka vam bude svetò.

33. Ako li bi ko načinio tako ulje ili namazao njim drugoga, istrijebiće se iz naroda svojega.

34. I reče Gospod Mojsiju: uzmi mirisa, stakte, oniha i halvana mirisavoga, i tamjana čistoga, koliko jednoga toliko drugoga.

35. I od toga načini kad, sastavljen vještinom apetekarskom, čist i svet.

36. I istucavši ga na sitno, metaćeš ga pred svjedočanstvom u šatoru od sastanka, gdje ću se sastajati s tobom; to neka vam bude svetinja nad svetinjama.

37. A takoga kada kakav načiniš nemojte sebi praviti; to neka ti je svetinja za Gospoda.

38. Ako li bi ko načinio taki da ga miriše, istrijebiće se iz naroda svojega.

GLAVA 31.

I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Gle, pozvah po imenu Veseleila

sina Urije sina Orova od plemena Judina.

3. I napunih ga duha svetoga, mudrosti i razuma i znanja i svake vještine,

4. Da vješto izmišlja kako se što može načiniti od zlata i od srebra i od mjedi,

5. Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo, i svaki posao raditi.

6. I evo udružih s njim Elijava sina Ahisamahova od plemena Danova, i svakomu vještom čovjeku u srce dadoh vještinu da izrade sve što sam ti zapovjedio,

7. Šator od sastanka, i kovčeg za svjedočanstvo i zaklopac na nj, i sve sprave u šatoru,

8. I sto i sprave njegove, i svijetnjak čisti sa svijem spravama njegovijem, i oltar kadioni,

9. I oltar za žrtvu paljenicu sa svijem spravama njegovijem, i umivaonicu i podnožje njezino,

10. I haljine službene i svete haljine Aronu svešteniku i haljine sinovima njegovijem, da vrše službu svešteničku,

11. I ulje pomazanja, i kâd mirisni za svetinju. Sve neka načine onako kako sam ti zapovjedio.

12. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

13. A ti kaži sinovima Izrailjevijem i reci: ali subote moje čuvajte, jer je znak izmegju mene i vas od koljena do koljena, da znate da sam ja Gospod koji vas posvećujem.

14. Čuvajte dakle subotu, jer vam je sveta; ko bi je oskvrnio, da se pogubi; jer ko bi god radio kakav posao u nju, istrijebiće se ona duša iz naroda svojega.

15. Šest dana neka se radi; a sedmi je dan subota, odmor, svet Gospodu; ko bi god radio posao u dan subotni, da se pogubi.

16. Za to će čuvati sinovi Izrailjevi subotu praznujući subotu od koljena do koljena zavjetom vječnim.

17. To je znak izmegju mene i sinova Izrailjevijeh do vijeka; jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, a u sedmi dan počinu i odmori se.

18. I izgovorivši ovo Mojsiju na gori Sinajskoj, dade mu dvije ploče svjedočanstva, ploče kamene pisane prstom Božjim.

GLAVA 32.

A narod vidjevši gdje Mojsije za dugo ne slazi s gore, skupi se narod pred Arona, i rekoše mu: hajde, načini nam bogove, koji će ići pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz zemlje Misirske ne znamo šta bi.

2. A Aron im reče: poskidajte zlatne oboce što su u ušima žena vaših, sinova vaših i kćeri vaših, i donesite mi.

3. I poskida sav narod zlatne oboce što im bijahu u ušima, i donesoše Aronu.

4. A on uzev iz ruku njihovijeh, sali u kalup, i načini tele saliveno. I rekoše: ovo su bogovi tvoji, Izrailju, koji te izvedoše iz zemlje Misirske.

5. A kad to vidje Aron, načini oltar pred njim; i povika Aron i reče: sjutra je praznik Gospodnji.

6. I sjutradan ustavši rano prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i posjeda narod, te jedoše i piše; a poslije ustaše da se igraju.

7. A Gospod reče Mojsiju: idi, sigji, jer se pokvari tvoj narod, koji si izveo iz zemlje Misirske.

8. Brzo zagjoše s puta, koji sam im zapovjedio; načiniše sebi tele liveno, i pokloniše mu se, i prinesoše mu žrtvu, i rekoše: ovo su bogovi tvoji, Izrailju, koji te izvedoše iz zemlje Misirske.

9. Još reče Gospod Mojsiju: pogledah narod ovaj, i eto je narod tvrda vrata.

10. I sada pusti me, da se raspali gnjev moj na njih i da ih istrijebim; ali od tebe ću učiniti narod velik.

11. A Mojsije se zamoli Gospodu Bogu svojemu, i reče: za što se, Gospode, raspaljuje gnjev tvoj na narod tvoj, koji si izveo iz zemlje Misirske silom velikom i rukom krjepkom?

12. Za što da govore Misirci i reku: na zlo ih izvede, da ih pobije po planinama i da ih istrijebi sa zemlje? Povrati se od gnjeva svojega, i požali narod svoj oda zla.

13. Opomeni se Avrama, Isaka i Izrailja, sluga svojih, kojima si se sobom zakleo i obrekao im: umnožiću sjeme vaše kao zvijezde na nebu, i zemlju ovu, za koju govorih, svu ću dati sjemenu vašemu da je njihova do vijeka.

14. I ražali se Gospodu učiniti zlo narodu svojemu, koje reče.

15. Tada se vrati Mojsije, i sigje s gore sa dvije ploče svjedočanstva u rukama svojim; i ploče bjehu pisane s obje strane, otud i odovud pisane.

16. I bjehu ploče djelo Božije i pismo bješe pismo Božije, urezano na pločama.

17. A Isus čuvši viku u narodu, kad vikahu, reče Mojsiju: vika ubojna u okolu.

18. A on reče: nije to vika kako viču koji su jači, niti je vika kako viču koji su slabiji, nego čujem viku onijeh koji pjevaju.

19. I kad dogje blizu okola, ugleda tele i igre, te se razgnjevi Mojsije, i baci iz ruku svojih ploče, i razbi ih pod gorom.

20. Pa uze tele koje bijahu načinili, i spali ga ognjem, i satr ga u prah, i prosu ga po vodi, i zapoji sinove Izrailjeve.

21. I reče Mojsije Aronu: šta ti je učinio ovaj narod, te ga uvali u toliki grijeh?

22. A Aron mu reče: nemoj se gnjeviti, gospodaru; ti znaš ovaj narod da je brz na zlo.

23. Jer rekoše mi: načini nam bogove, koji će ići pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz zemlje Misirske ne znamo šta bi.

24. A ja im rekoh: ko ima zlata, neka ga skida sa sebe. I dadoše mi, a ja ga bacih u vatru, i izagje to tele.

25. A Mojsije videći narod go, jer ga ogoli Aron na sramotu pred protivnicima njegovijem,

26. Stade Mojsije na vrata od okola, i reče: k meni ko je Gospodnji. I skupiše se pred njega svi sinovi Levijevi.

27. I reče im: ovako kaže Gospod Bog Izrailjev: pripašite svaki svoj mač uz bedro svoje, pa progjite tamo i amo po okolu od vrata do vrata, i pobijte svaki brata svojega i prijatelja svojega i bližnjega svojega.

28. I učiniše sinovi Levijevi po zapovijesti Mojsijevoj, i pogibe naroda u onaj dan do tri tisuće ljudi.

29. Jer Mojsije reče: posvetite danas ruke svoje Gospodu, svak na sinu svom i na bratu svom, da bi vam dao danas blagoslov.

30. A sjutradan reče Mojsije narodu: vi ljuto sagriješiste; za to sada idem gore ka Gospodu, eda bih ga umolio da vam oprosti grijeh.

31. I vrati se Mojsije ka Gospodu, i reče: molim ti se; narod ovaj ljuto sagriješi, načinivši sebi bogove od zlata.

32. Ali oprosti im grijeh; ako li ne ćeš, izbriši me iz knjige svoje, koju si napisao.

33. A Gospod reče Mojsiju: ko mi je sagriješio, onoga ću izbrisati iz knjige svoje.

34. A sada idi, vodi taj narod kuda sam ti kazao. Evo, moj će angjeo ići pred tobom, a kad ih pohodim, pohodiću na njima grijeh njihov.

35. I Gospod bi narod za to što načiniše tele, koje sali Aron.

GLAVA 33.

I reče Gospod Mojsiju: idi, digni se odatle ti i narod, koji si izveo iz zemlje Misirske, put zemlje za koju se zakleh Avramu, Isaku i Jakovu govoreći: sjemenu tvojemu daću je.

2. I poslaću pred tobom angjela, i izagnaću Hananeje, Amoreje i Heteje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje.

3. *I odvešće vas* u zemlju gdje teče mlijeko i med; jer ne ću sam ići s tobom za to što si narod tvrdovrat, pa bih te mogao satrti putem.

4. A narod čuvši ovu zlu riječ ožalosti se, i niko ne metnu na se svojega nakita.

5. Jer Gospod reče Mojsiju: kaži sinovima Izrailjevijem: vi ste narod tvrdovrat; doći ću časom usred tebe, i istrijebiću te; a sada skini nakit svoj sa sebe, i znaću šta ću činiti s tobom.

6. I poskidaše sa sebe sinovi Izrailjevi nakite svoje kod gore Horiva.

7. A Mojsije uze šator i razape ga sebi iza okola daleko, i nazva ga šator od sastanka; i ko god tražaše Gospoda, dolažaše k šatoru od sastanka iza okola.

8. I kad Mojsije igjaše u šator, vas narod ustajaše, i svak stajaše na vratima svojega šatora, i gledahu za Mojsijem dok ne ugje u šator.

9. A kad Mojsije ulažaše u šator, spuštaše se stup od oblaka i ustavljaše se na vratima od šatora, i *Gospod* govoraše s Mojsijem.

10. I vas narod videći stup od oblaka gdje stoji na vratima od šatora, ustaja-

še vas narod, i svak se klanjaše na vratima od svojega šatora.

11. I Gospod govoraše s Mojsijem licem k licu kao što govori čovjek s prijateljem svojim, Po tom se vraćaše *Mojsije* u òkô, a sluga njegov Isus sin Navin, momak, ne izlažaše iz šatora.

12. I reče Mojsije Gospodu: gledaj, ti mi kažeš: vodi taj narod. A nijesi mi kazao koga ćeš poslati sa mnom, a rekao si: znam te po imenu i našao si milost preda mnom.

13. Ako sam dakle našao milost pred tobom, pokaži mi put svoj, da te poznam i nagjem milost pred tobom; i vidi da je ovaj narod tvoj narod.

14. I reče *Gospod*: moje će lice ići naprijed, i daću ti odmor.

15. A *Mosije* mu reče: ako ne će ići naprijed lice tvoje, nemoj nas kretati odavde.

16. Jer po čemu će se poznati da smo našli milost pred tobom, ja i narod tvoj? zar ne po tomę što ti ideš s nama? tako ćemo se razlikovati ja i narod tvoj od svakoga naroda na zemlji.

17. A Gospod reče Mojsiju: učiniću i to što si kazao, jer si našao milost preda mnom i znam te po imenu.

18. Opet reče Mojsije: molim te, pokaži mi slavu svoju.

19. A *Gospod* mu reče: učiniću da progje sve dobro moje ispred tebe i povikaću po imenu: Gospod pred tobom. Smilovaću se kome se smilujem, i požaliću koga požalim.

20. I reče: ali ne ćeš moći vidjeti lica mojega, jer ne može čovjek mene vidjeti i ostati živ.

21. I reče Gospod: evo mjesto kod mene, pa stani na stijenu.

22. I kad stane prolaziti slava moja, metnuću te u rasjelinu kamenu, i zakloniću te rukom svojom dok ne progjem.

23. Po tom ću dignuti ruku svoju, i vidjećeš me s legja, a lice se moje ne može vidjeti.

GLAVA 34.

I reče Gospod Mojsiju: isteši sebi dvije ploče od kamena kao što su bile prve, da napišem na tijem pločama riječi koje su bile na prvijem pločama, koje si razbio.

2. I budi gotov za sjutra da rano izagješ na goru Sinajsku, i staneš preda me navrh gore.

3. Ali neka niko ne ide s tobom, i niko neka se ne pokaže na svoj gori, ni ovce ni goveda da ne pasu blizu gore.

4. I istesa Mojsije dvije ploče od kamena kao što su bile prve, i ustavši rano izagje na goru Sinajsku, kao što mu zapovjedi Gospod, i uze u ruku svoju dvije ploče kamene.

5. A Gospod sigje u oblaku, i stade ondje s njim, i povika po imenu: Gospod.

6. Jer prolazeći Gospod ispred njega vikaše: Gospod, Gospod, Bog milostiv, žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrgjem i istinom,

7. Koji čuva milost tisućama, prašta bezakonja i nepravde i grijehe, koji ne pravda krivoga, i pohodi grijehe otačke na sinovima i na unucima do trećega i četvrtoga koljena.

8. A Mojsije brže savi glavu do zemlje i pokloni se,

9. I reče: ako sam našao milost pred tobom, Gospode, neka ide Gospod posred nas, jer je narod tvrdovrat, i oprosti nam bezakonje naše i grijeh naš, i uzmi nas za našljedstvo.

10. A on reče: evo postavljam zavjet; pred cijelim narodom tvojim učiniću čudesa, koja nijesu učinjena nigdje na zemlji ni u kom narodu, i vidjeće djelo Gospodnje sav narod, megju kojim si, jer će biti strašno što ću ja učiniti s tobom.

11. Drži što ti danas zapovijedam; evo ja ću izagnati ispred tebe Amoreje i Hananeje i Heteje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje.

12. Čuvaj se da ne hvataš vjere s onima koji žive u zemlji u koju ćeš doći, da ti ne budu zamka usred tebe.

13. Nego oltare njihove oborite, i likove njihove izlomite, i gajeve njihove isijecite.

14. Jer ne valja da se klanjaš drugomu bogu; jer se Gospod zove revnitelj, Bog je revnitelj.

15. Nemoj hvatati vjere s onima koji žive u onoj zemlji, da ne bi čineći preljubu za bogovima svojim i prinoseći žrtvu bogovima svojim pozvali te, i ti jeo žrtve njihove,

16. I da ne bi kćerima njihovijem že-

nio sinove svoje, i da ne bi kćeri njihove čineći preljubu za bogovima svojim učinile da sinovi tvoji čine preljubu za bogovima njihovijem.

17. Livenih bogova ne gradi sebe.

18. Praznik prijesnijeh hljebova drži; sedam dana jedi prijesne hljebove, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Aviva, jer si toga mjeseca izašao iz Misira.

19. Sve što otvora matericu moje je, i svako muško u stoci tvojoj što otvora matericu, goveče ili sitna stoka.

20. Ali magare koje otvori matericu otkupi jagnjetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat; i svakoga prvenca izmegju sinova svojih otkupi; i da se niko ne pokaže prazan preda mnom.

21. Šest dana radi, a u sedmi dan počini, i od oranja i od žetve počini.

22. Praznuj praznik sedmicâ, prvinâ žetve pšenične, i praznik berbe na svršetku godine.

23. Tri puta u godini da se svako muško izmegju vas pokaže pred Gospodom Bogom Izrailjevim.

24. Jer ću izagnati narode ispred tebe, i megje tvoje raširiću, i niko ne će poželjeti zemlje tvoje, kad staneš dolaziti da se pokažeš pred Gsspodom Bogom svojim tri puta u godini.

25. Nemoj prinositi krvi od žrtve moje uz hljebove kisele, i da ne prenoći do jutra žrtva praznika pashe.

26. Prvine od prvoga roda zemlje svoje donesi u kuću Gospoda Boga svojega; nemoj kuhati jareta u mlijeku majke njegove.

27. I reče Gospod Mojsiju: napiši sebi te riječi; jer po tijem riječima učinih zavjet s tobom i s Izrailjem.

28. I *Mojsije* osta ondje kod Gospoda četrdeset dana i četrdeset noći, hljeba ne jedući ni vode pijući; i napisa *Gospod* na ploče riječi zavjeta, deset riječi.

29. I kad Mojsije silažaše s gore Sinajske, i držaše u ruci dvije ploče svjedočanstva silazeći s gore, ne znagjaše da mu koža na licu posta svijetla dokle govoraše s njim.

30. I vidje Aron i svi sinovi Izrailjevi Mojsija, a to mu se svijetli koža na licu, i ne smješe pristupiti k njemu.

31. Ali ih zovnu Mojsije, i vratiše se k njemu Aron i svi glavari u zboru, i govori s njima Mojsije.

32. Po tom pristupiše svi sinovi Izrailjevi, i zapovjedi im sve što mu kaza Gospod na gori Sinajskoj.

33. A kad im Mojsije izgovori, zastrije lice svoje pokrivalom.

34. Ali kad Mojsije dolažaše pred Gospoda da s njim govori, skidaše pokrivalo dokle ne bi izašao; a izašav kazivaše sinovima Izrailjevim što mu se zapovijedaše.

35. Tada vigjahu sinovi Izrailjevi lice Mojsijevo, gdje se svijetli koža na licu njegovu, te Mojsije opet zastiraše pokrivalom lice svoje dokle ne bi opet ušao da govori s njim.

GLAVA 35.

Po tom sabra Mojsije sav sbor sinova Izrailjevih, i reče im: ovo je zapovjedio Gospod da činite:

2. Šest dana da se radi, a sedmi dan da vam je svet, subota počivanja Gopodnjega; ko bi radio u taj dan, da se pogubi.

3. Vatre ne ložite po stanovima svojim u dan subotni.

4. Još reče Mojsije svemu zboru sinova Izrailjevih govoreći: ovo je zapovjedio Gospod i rekao:

5. Skupite izmegju sebe prilog Gospodu; ko god hoće drage volje, neka donese prilog Gospodu: zlato i srebro i mjed,

6. I porfiru i skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet,

7. I kože ovnujske crvene obojene i kože jazavčije i drvo sitim,

8. I ulje za vidjelo, i miris za ulje pomazanja i za kad mirisni,

9. I kamenje onihovo, i kamenje za ukivanje po oplećku i po naprsniku.

10. I koji su god vješti megju vama neka dogju da rade što je zapovjedio Gospod:

11. Šator, i naslon njegov, i pokrivač njegov, i kuke njegove, i daske njegove, prijevornice njegove, stupove njegove i stopice njegove,

12. Kovčeg, i poluge njegove, i zaklopac, i zavjes,

13. Sto, i poluge njegove i sve sprave njegove, i hljeb za postavljanje,

14. I svijetnjak za vidjelo sa spravama njegovijem, i žiške njegove i ulje za vidjelo,
15. I oltar kadioni, i poluge njegove, i ulje pomazanja, i kâd mirisni, i zavjes na vrata od šatora,
16. Oltar za žrtvu paljenicu, i rešetku njegovu od mjedi, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonicu i podnožje njezino,
17. Zavjese za trijem, stupove njegove, i stopice njegove, i zavjes na vrata od trijema,
18. Kolje za šator, i kolje za trijem s užetima njihovijem,
19. Haljine službene za službu u svetinji, i haljine svete Aronu svešteniku, i haljine sinovima njegovijem za službu svešteničku.
20. Tada otide sav zbor sinova Izrailjevijeh od Mojsija.
21. I vratiše se, svaki kojega podiže srce njegovo i koga god duh pokrete dragovoljno, i donesoše prilog Gospodu za gragjenje šatora od sastanka i za svu službu u njemu i za haljine svete.
22. Dolaziše ljudi i žene, ko god bješe dragovoljna srca, i donosiše spone i obоce i prstenje i narukvice i svakojake nakite zlatne; i svaki donese prilog zlata Gospodu.
23. Ko god imaše porfire, skerleta, crvca, tankoga platna, kostrijeti, koža ovnujskih crvenijeh obojenih i koža jazavčijih, svaki donošaše.
24. I ko god prilagaše srebro ili mjed, donošaše u prilog Gospod; i u koga god bijaše drveta sitima, za svaku potrebu u službi donošaše.
25. I sve žene vješte predoše svojim rukama, i donosiše što napredoše za porfiru, skerlet, crvac i tanko platno.
26. I sve žene koje podiže srce njihovo i bijahu vješte, predoše kostrijet.
27. A glavari donosiše kamenje onihovo i kamenje za ukivanje po oplećku i po naprsniku.
28. I mirise i ulje za vidjelo i za ulje pomazanja i za kâd mirisni.
29. Svi ljudi i žene, koje podiže dragovoljno srce da donose što treba za sve djelo koje Gospod zapovjedi preko Mojsija da se načini, donesoše sinovi Izrailjevi dragovoljni prilog Gospodu.
30. Tada reče Mojsije sinovima Izrailjevim: vidite, Gospod pozva po imenu Veseleila sina Urije sina Orova od plemena Judina,
31. I napuni ga duha Božijega, mudrosti, razuma i znanja i vještine za svaki posao,
32. Da vješto izmišlja kako se što radi od zlata i od srebra i od mjedi,
33. Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo i raditi svaki posao vrlo vješto.
34. I dade mu u srce, njemu i Elijavu sinu Ahisamahovu od plemena Danova, da mogu učiti druge.
35. Napuni ih vještine da rade svaki posao, da kuju, tešu, vezu, i tkaju porfiru, skerlet, crvac i tanko platno, i da rade svakojake poslove vješto izmišljajući.

GLAVA 36.

I stade raditi Veseleilo i Elijav i svi ljudi vješti, kojima bješe Gospod dao mudrost i razum da umiju raditi svaki posao za službu u svetinji, sve što je zapovjedio Gospod.
2. I pozva Mojsije Veseleila i Elijava i sve ljude vješte, kojima Gospod dade mudrost u srce, koje god podiže srce njihovo da dogju da rade taj posao.
3. I uzeše od Mojsija sve priloge, koje donesoše sinovi Izrailjevi da se uradi djelo za službu u svetinji. Ali još donošahu k njemu dragovoljne priloge svako jutro.
4. Tada dogjoše svi vješti ljudi, koji ragjahu djelo za svetinju, svaki od svojega posla, koji ragjahu,
5. I rekoše Mojsiju govoreći: više donosi narod nego što treba da se uradi djelo, koje je Gospod zapovjedio da se uradi.
6. I zapovjedi Mojsije da se oglasi po okolu govoreći: ni čovjek ni žena da ne donosi više priloga za svetinju. I zabrani se narodu da ne donosi.
7. Jer bijaše svega dosta da se uradi sve djelo, i još pretjecaše.
8. I ljudi vješti izmegju onijeh, koji radiše ovo djelo, načiniše šator od deset zavjesa od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca, s heruvimima vješto vezenim načiniše.
9. U dužinu bješe jedan zavjes od dvadeset i osam lakata a u širinu od četiri lakta; svi zavjesi bjehu jedne mjere.

10. I sastaviše pet zavjesa jedan s drugim, i pet drugih zavjesa sastaviše jedan s drugim.

11. I načiniše petlje od porfire po kraju prvoga zavjesa na onoj strani gdje će se sastaviti s drugim; i tako načiniše na svakom zavjesu po kraju gdje će se sastaviti s drugim.

12. Pedeset petalja načiniše na prvom zavjesu, i pedeset petalja načiniše na kraju svakoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim; petlje bjehu jedna prema drugoj.

13. I načiniše pedeset zlatnijeh kuka, i sastaviše kukama zavjese jedan s drugim; tako se šator sastavi.

14. I načiniše zavjese od kostrijeti za naslon nad šatorom; jedanaest takih zavjesa načiniše.

15. U dužinu bješe jedan zavjes od trideset lakata a u širinu od četiri lakta; jedne mjere bješe svijeh jedanaest zavjesa.

16. I sastaviše pet zavjesa zajedno, a drugih šest zavjesa zajedno.

17. I načiniše pedeset petalja po kraju jednoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim, i pedeset petalja načiniše po kraju drugoga zavjesa da se sastavi.

18. I načiniše pedeset kuka od mjedi da se sastavi naslon.

19. I načiniše pokrivač na naslon od koža ovnujskih crvenih obojenih, i pokrivač od koža jazavčijih ozgo.

20. I načiniše daske šatoru od drveta sitima, koje će stajati pravo.

21. Daska bješe duga deset lakata a podrug lakta široka svaka daska.

22. Po dva čepa bjehu na dasci, jedan prema drugom; tako načiniše na svijem daskama za šator.

23. A ovijeh dasaka za šator načiniše dvadeset dasaka za južnu stranu;

24. I četrdeset stopica srebrnijeh načiniše pod dvadeset dasaka, dvije stopice pod jednu dasku za dva čepa njezina, a dvije stopice pod drugu dasku za dva čepa njezina.

25. Tako i na drugoj strani šatora, prema sjeveru, načiniše dvadeset dasaka,

26. I četrdeset stopica srebrnijeh pod njih, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku.

27. A na zapadnoj strani šatora načiniše šest dasaka;

28. I još dvije daske načiniše na uglove šatoru s obje strane;

29. One bijahu sastavljene ozdo, i bijahu sastavljene ozgo biočugom; tako načiniše s obje strane na dva ugla.

30. I tako bijaše osam dasaka, i šesnaest stopica njihovijeh srebrnijeh, po dvije stopice pod svaku dasku.

31. I načiniše prijevornice od drveta sitima: pet za daske na jednoj strani šatora,

32. I pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani šatora do oba ugla.

33. I načiniše prijevornicu sredinju da ide preko srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga.

34. A daske okovaše zlatom, i biočuge na njih načiniše od zlata, da u njima stoje prijevornice, i okovaše zlatom prijevornice.

35. I načiniše zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, s heruvimima vješto vezenim načiniše ga.

36. I načiniše za nj četiri stupa od drveta sitima, i okovaše ih zlatom, a kuke na njima bjehu od zlata, i sališe im četiri stopice od srebra.

37. I načiniše zavjes na vrata naslonu od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen.

38. I pet stupova za nj s kukama njihovijem, i vrhove im i pojase okovaše zlatom, i pet stopica pod njih od mjedi.

GLAVA 37.

I načini Veseleilo kovčeg od drveta sitima, dva i po lakta dug i podrug lakta širok i podrug lakta visok.

2. I pokova ga čistim zlatom iznutra i spolja; i načini mu zlatan vijenac u naokolo.

3. I sali mu četiri biočuga od zlata na četiri ugla njegova: dva biočuga s jedne strane a dva s druge.

4. I načini poluge od drveta sitima, i okova ih zlatom.

5. I provuče poluge kroz biočuge s obje strane kovčegu, da se može nositi kovčeg.

6. I načini zaklopac od čistoga zlata, u dužinu od dva i po lakta, a u širinu od podrug lakta.

7. I načini dva heruvima od zlata, jednostavne načini ih, na dva kraja zaklopcu,
8. Jednoga heruvima na kraju odovud, a drugoga heruvima na kraju odonud; zaklopcu na oba kraja načini heruvime.
9. I u heruvima bjehu krila raširena u vis, i zaklanjahu krilima svojim zaklopac, i licem bjehu okrenuti jedan drugom, i gledahu prema zaklopcu heruvimi.
10. I načini sto od drveta sitima, u dužinu od dva lakta a u širinu od lakta, i od podrug lakta u visinu.
11. I pokova ga čistim zlatom, i načini mu vijenac zlatan u naokolo.
12. I načini mu oplatu s podlanice u naokolo, i načini vijenac zlatan uz oplatu u naokolo.
13. I sali mu četiri biočuga od zlata, i metnu biočuge na četiri ugla koji mu bijahu na četiri noge.
14. Prema oplati bijahu biočuzi, a u njima poluge, da se može nositi sto.
15. A poluge načini od drveta sitima, i okova ih zlatom, da se može nositi sto.
16. I načini od čistoga zlata posuđe što se meće na sto: zdjele i čaše i kutliće i vijedra, kojim će se preljevati.
17. I načini svijetnjak od čistoga zlata, jednostavan načini svijetnjak; stup mu i grane, čašice i jabuke i cvjetovi izlažahu iz njega.
18. Šest grana izlažahu mu sa strana; tri grane svijetnjaka s jedne strane a tri grane svijetnjaka s druge strane;
19. Tri čašice kao badem na jednoj grani i jabuka i cvijet, a tri čašice kao badem na drugoj grani i jabuka i cvijet: tako na svijeh šest grana koje izlažahu iz svijetnjaka.
20. A na samom svijetnjaku bjehu četiri čašice kao badem sa svojim jabukama i cvjetovima,
21. Jedna jabuka bješe pod dvije grane iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane iz njega; tako pod šest grana koje izlažahu iz njega.
22. Jabuke njihove i grane im izlažahu iz njega, sve bješe od čistoga zlata jednostavno.
23. I načini mu sedam žižaka i usekače i spremice za gar od čistoga zlata.
24. Od talanta čistoga zlata načini ga sa svijem spravama njegovijem.
25. I načini oltar kadioni od drveta sitima u dužinu od jednoga lakta, i u širinu od jednoga lakta, četvorouglast, i od dva lakta u visinu; iz njega izlažahu mu rogovi.
26. I pokova ga čistim zlatom, ozgo i sa strana u naokolo, i rogove; i načini mu vijenac od zlata u naokolo.
27. I dva biočuga od zlata načini mu ispod vijenca na dva ugla njegova s obje strane, da u njima stoje poluge da se može nositi o njima.
28. A poluge načini od drveta sitima, i okova ih zlatom.
29. I načini ulje za sveto pomazanje i čisti kâd mirisni vještinom apotekarskom.

GLAVA 38.

I načini od drveta sitima oltar za žrtve paljenice u dužinu od pet lakata i u širinu od pet lakata, četvorouglast, visok tri lakta.
2. I načini mu na četiri ugla njegova rogove; iz njega izlažahu rogovi, i okova ga u mjed.
3. I načini sve posuđe za oltar, lonce i lopatice i kotliće i viljuške i mašice; sve mu posuđe načini od mjedi.
4. I načini oltaru rešetku kao mrežu od mjedi ispod oltara u naokolo oda dna do sredine.
5. I sali četiri biočuga za četiri ugla rešetke mjedene, da se kroz njih provuku poluge.
6. A poluge načini od drveta sitima, i okova ih u mjed.
7. I provuče poluge kroz biočuge s obje strane oltara, da se može nositi, od dasaka načini ga šuplja.
8. I načini umivaonicu mjedenu i podnožje joj mjedeno od ogledâlâ, koja donošahu gomilama žene dolazeći na vrata šatoru od sastanka.
9. I načini trijem na južnoj strani, i zavjese trijemu od tankoga platna uzvedenoga od sto lakata,
10. I dvadeset stupova za njih i dvadeset stopica pod njih od mjedi, a kuke na stupove i prijevornice od srebra;
11. Tako i na sjevernoj strani zavjese od sto lakata, dvadeset stupova za njih i dvadeset stopica pod njih od mjedi: a

kuke na stupove i prijevornice njihove od srebra;

12. A na zapadnoj strani zavjese od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica njihovijeh od mjedi; kuke na stupove i pojasove njihove od srebra;

13. A na prednjoj strani prema istoku zavjese od pedeset lakata:

14. S jedne strane zavjese od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih;

15. A s druge strane, do vrata od trijema i otuda i odovuda, zavjese od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih.

16. Svi zavjesi na trijemu u naokolo bjehu od tankoga platna uzvedenoga;

17. A stopice pod stupovima od mjedi, kuke na stupovima i pojasovi na njima od srebra; i vrhovi im bijahu srebrni; svi stupovi u trijemu bijahu opasani srebrom.

18. A zavjes na vratima od trijema bijaše od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, u dužinu od dvadeset lakata a u visinu po širini pet lakata, kao i drugi zavjesi u trijemu.

19. I četiri stupa za nj, i četiri stopice pod njih od mjedi, čepovi na njima od srebra i vrhovi im i pojasovi od srebra.

20. A sve kolje šatoru i trijemu u naokolo bijaše od mjedi.

21. Te su stvari prebrojene za šator, šator od svjedočanstva, koje je prebrojio po zapovijesti Mojsijevoj Itamar sin Arona sveštenika za službu Levitsku.

22. A Veseleilo sin Urije sina Orova od plemena Judina načini sve to što zapovjedi Gospod Mojsiju,

23. I s njim Elijav sin Ahisamahov od plemena Danova, drvodjelja i vješt tkati i vesti po porfiri, po skerletu, po crvcu i po tankom platnu.

24. A svega zlata što otide na ovo djelo, na sve djelo za svetinju, koje zlato bješe priloženo, svega ga bješe dvadeset i devet talanata, sedam stotina i trideset sikala, po svetom siklu;

25. A srebra što dogje od zbora, sto talanata i tisuća sedam stotina i sedamdeset i pet sikala, po svetom siklu;

26. Po sikla od glave, po siklu svetom, od svakoga koji ugje u broj, od dvadeset godina i više, od šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset.

27. Od sto talanata srebra sališe se stopice za svetinju i stopice za zavjes; sto stopica od sto talanata, talanat na stopicu.

28. A od tisuću sedam stotina i sedamdeset i pet sikala načini kuke na stupove, i okova im vrhove i opasa ih.

29. A mjedi priložene bijaše sedamdeset talanata i dvije tisuće četiri stotine sikala.

30. I od toga načini stopice na vratima šatora od sastanka, i mjedeni oltar i rešetku mjedenu za nj, i sve sprave za oltar,

31. I stopice u trijemu u naokolo, i stopice na vratima od trijema, i sve kolje za šator i sve kolje za trijem u naokolo.

GLAVA 39.

A od porfire i skerleta i crvca načiniše haljine za službu, da se služi u svetinji; i načiniše svete haljine Aronu, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

2. Načiniše oplećak od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga.

3. Istegliše listove od zlata, i isjekoše žice, te izvezoše porfiru i skerlet i crvac i tanko platno vrlo vješto.

4. Poramenice mu načiniše da se sastavljaju, da se sastavlja na dva kraja svoja.

5. I pojas na oplećku izlažaše od njega i bješe iste naprave, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

6. I ukovaše dva kamena oniha u zlato, i izrezaše na njima imena sinova Izrailjevih, kao što se režu pečati.

7. I udariše ih na poramenice od oplećka, da budu kameni za spomen sinovima Izrailjevijem, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

8. I načiniše naprsnik vrlo vješte naprave kao što je naprava u oplećka, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga,

9. Četvorouglast i dvostruk načiniše naprsnik, u dužinu s pedi i u širinu s pedi, dvostruk.

10. I udariše po njemu četiri reda ka-

menja : u prvom redu : sardonih, topaz i smaragad ;

11. A u drugom redu : karbunkul, safir i dijamanat ;

12. A u trećem redu : ligur, ahat i ametist ;

13. A u četvrtom redu : hrisolit, onih i jaspid, sve optočeno zlatom u svojim redovima.

14. Tijeh kamena s imenima sinova Izrailjevijeh bješe dvanaest prema njihovijem imenima, rezani kao pečati, za dvanaest plemena, svako po svom imenu.

15. I načiniše na naprsnik lance jednake, pletene, od čistoga zlata.

16. I načiniše dvije kopče zlatne i dvije grivne zlatne, i metnuše te dvije grivne na dva kraja naprsniku.

17. I provukoše dva zlatna lanca kroz dvije grivne na krajevima naprsniku,

18. A druga dva kraja od dva lanca zapeše za dvije kopče i pritvrdiše ih za poramenice na oplećku sprijed.

19. I načiniše još dvije zlatne grivne, i metnuše ih na dva kraja naprsniku na strani prema oplećku iznutra.

20. I načiniše još dvije grivne zlatne, koje metnuše na dvije poramenice na oplećku ozdo naprijed gdje se sastavlja, više pojasa na oplećku.

21. Tako privezaše naprsnik kroz grivne na njemu i grivne na oplećku vrvcom od porfire, da stoji svrh pojasa od oplećka i da se ne razdvaja naprsnik od oplećka, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

22. I načiniše plašt pod oplećak, tkan, sav od porfire,

23. I prorez na plaštu u srijedi kao prorez na oklopu, i oko proreza oplatu da se ne razdre.

24. I načiniše po skutu od plašta šípke od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga.

25. I načiniše zvonca od čistoga zlata, i metnuše zvonca megju šípke, po skutu od plašta u naokolo izmegju šipaka,

26. Zvonce pa šipak, zvonce pa šipak po skutu od plašta u naokolo, za službu, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

27. I načiniše košulje od tankoga platna izmetanoga Aronu i sinovima njegovijem ;

28. I kapu od tankoga platna, i kapice kićene od tankoga platna, i gaće platnene, od tankoga platna uzvedenoga ;

29. I pojas od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca, vezen, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

30. I načiniše pločicu za sveto oglavlje od čistoga zlata, i napisaše na njoj pismom kako se reže na pečatima : svetinja Gospodu.

31. I pritvrdiše za nju vrvcu od porfire da se veže za kapu ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

32. I tako se svrši sav posao oko šatora i naslona od sastanka. I načiniše sinovi Izrailjevi sve ; kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, tako načiniše.

33. I donesoše k Mojsiju šator, naslon i sve sprave njegove, kuke, daske, prijevornice, stupove i stopice,

34. I pokrivač od koža ovnujskih crvenih obojenih i pokrivač od koža jazavčijih, i zavjes,

35. I kovčeg od svjedočanstva, i poluge za nj, i zaklopac,

36. Sto sa svijem spravama, i hljeb za postavljanje,

37. Svijetnjak čisti, žiške njegove, žiške naregjane, i sve sprave njegove, i ulje za vidjelo,

38. I oltar zlatni, i ulje pomazanja, i kâd mirisni, i zavjes na vrata od šatora.

39. Oltar mjedeni i rešetku mjedenu za nj, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonicu i podnožje njezino.

40. Zavjese za trijem, stupove za njih i stopice njihove, i zavjes na vrata od trijema, užeta njegova i kolje njegovo, i sve sprave za službu u šatoru, za šator od sastanka.

41. Haljine za službu, da se služi u svetinji, haljine svete Aronu svešteniku i haljine sinovima njegovijem, da vrše službu svešteničku.

42. Sve kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, onako uradiše sinovi Izrailjevi sve ovo djelo.

43. I pogleda Mojsije sve to djelo, i gle, načiniše ga, kao što bješe zapovjedio Gospod, tako ga načiniše ; i blagoslovi ih Mojsije.

GLAVA 40.

I Gospod reče Mojsiju govoreći:
2. Prvi dan prvoga mjeseca podigni šator, šator od sastanka,
3. I metni ondje kovčeg od svjedočanstva, i zakloni ga zavjesom.
4. I unesi sto, i uredi što treba urediti na njemu; unesi i svijetnjak, i zapali žiške na njemu.
5. I namjesti zlatni oltar kadioni pred kovčegom od svjedočanstva; i objesi zavjes na vratima od šatora.
6. I metni oltar za žrtvu paljenicu pred vrata šatoru, šatoru od sastanka.
7. I metni umivaonicu izmegju šatora od sastanka i oltara, i u nju nalij vode.
8. I podigni trijem u naokolo, i metni zavjes na vrata od trijema.
9. I uzmi ulje pomazanja, i pomaži šator i sve što je u njemu, i osveti ga i sve sprave njegove, i biće svet.
10. Pomaži i oltar za žrtvu paljenicu i sve sprave njegove, te ćeš osvetiti oltar, i oltar će biti svetinja nad svetinjom.
11. Pomaži i umivaonicu i podnožje njezino, i osveti je.
12. I kaži Aronu i sinovima njegovijem da pristupe na vrata šatora od sastanka, i umij ih vodom;
13. I obuci Arona u svete haljine i pomaži ga i osveštaj ga, da mi vrši službu svešteničku.
14. I sinovima njegovijem zapovjedi neka pristupe, i obuci im košulje.
15. I pomaži ih, kao što pomažeš oca njihova, da mi vrše službu svešteničku; i pomazanje njihovo biće im za vječno sveštenstvo od koljena do koljena.
16. I učini Mojsije sve, kako mu zapovjedi Gospod tako učini.
17. I podiže se šator druge godine prvoga mjeseca prvi dan.
18. I Mojsije podiže šator, i podmetnu mu stopice, i namjesti daske, i provuče prijevornice, i ispravi stupove.
19. Pa razape naslon nad šator, i metnu pokrivač na naslon ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
20. I uzev svjedočanstvo metnu ga u kovčeg, i provuče poluge na kovčegu, i metnu zaklopac ozgo na kovčeg.
21. I unese kovčeg u šator, i objesi zavjes, te zakloni kovčeg sa svjedočanstvom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
22. I namjesti sto u šatoru od sastanka na sjevernu stranu šatora pred zavjesom,
23. I postavi na njemu hljeb pred Gospodom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
24. I namjesti svijetnjak u šatoru od sastanka, prema stolu na južnu stranu šatora.
25. I zapali žiške na njemu pred Gospodom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
26. I namjesti oltar zlatni u šatoru od svjedočanstva pred zavjesom.
27. I pokadi na njemu kadom mirisnijem, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
28. I objesi zavjes na vrata od šatora.
29. I oltar za žrtvu paljenicu namjesti na vrata od šatora, šatora od sastanka, i prinese na njemu žrtvu paljenicu, i dar, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
30. I metnu umivaonicu izmegju šatora od sastanka i oltara, i nali u nju vode za umivanje.
31. I praše iz nje ruke i noge svoje Mojsije i Aron i sinovi njegovi.
32. Kad ulažahu u šator od svjedočanstva i kad pristupahu k oltaru, umivahu se najprije, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
33. I podiže trijem oko šatora i oltara, i metnu zavjes na vrata trijemu. Tako svrši Mojsije posao taj.
34. Tada oblak pokri šator od sastanka, i napuni se šator slave Gospodnje.
35. I ne mogaše Mojsije ući u šator od sastanka, jer bješe na njemu oblak, i slave Gospodnje bješe pun šator.
36. A kad se podizaše oblak sa šatora, tada polažahu sinovi Izrailjevi, dokle god putovahu.
37. A kad se ne podizaše oblak, onda ni oni ne polažahu do dana kad se podiže.
38. Jer oblak Gospodnji bješe na šatoru danju, a noću oganj bješe na njemu pred očima svega doma Izrailjeva, dokle god putovahu.

TREĆA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE LEVITSKA.

GLAVA 1.

I viknu Gospod Mojsija, i reče mu iz šatora od sastanka govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: kad ko izmegju vas hoće da prinese Gospodu žrtvu od stoke, prinesite žrtvu svoju od goveda ili od ovaca ili od koza.

3. Ako mu je žrtva paljenica od goveda, neka prinese muško, zdravo; na vratima šatora od sastanka neka je prinese drage volje pred Gospodom.

4. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi paljenici, i primiće mu se, i očistiće ga od grijeha.

5. I neka zakolje tele pred Gospodom, i ne ka sinovi Aronovi sveštenici prinesu krv, i pokrope krvlju oltar ozgo u naokolo, koji je pred vratima šatora od sastanka.

6. Po tom neka se odre žrtva paljenica i rasiječe na dijelove.

7. I sinovi Aronovi sveštenici neka nalože oganj na oltaru, i metnu drva na oganj.

8. Pa onda sinovi Aronovi sveštenici neka namjeste dijelove, glavu i salo na drva na ognju, koji je na oltaru.

9. A crijeva i noge neka se operu vodom; i sveštenik neka zapali sve to na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

10. Ako li bi htio prinijeti žrtvu paljenicu od sitne stoke, od ovaca ili od koza, neka prinese muško, zdravo.

11. I neka se zakolje na sjevernoj strani oltara pred Gospodom, i sinovi Aronovi sveštenici neka pokrope krvlju oltar ozgo u naokolo.

12. I neka se rasiječe na dijelove s glavom i sa salom, i sveštenik neka to namjesti na drva na ognju, koji je na oltaru.

13. A crijeva i noge neka se operu vodom; i sveštenik neka prinese sve to i zapali na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

14. Ako li hoće da prinese pticu Gospodu na žrtvu paljenicu, neka prinese žrtvu od grlica ili od golubića.

15. I sveštenik neka je metne na oltar, i glavu neka joj zasiječe noktom, i zapali na oltaru iscijedivši joj krv niz oltar sa strane.

16. I neka joj izvadi volju s nečistotom, i baci kraj oltara prema istoku gdje je pepeo.

17. I neka je zadre za krila, ali da ne raskine; tako neka je sveštenik zapali na oltaru na drvima koja su na ognju; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

GLAVA 2.

A kad ko hoće da prinese na žrtvu Gospodu dar, bijelo brašno neka bude žrtva njegova, i neka je polije uljem i metne na nju kâd.

2. I neka je donese sinovima Aronovijem sveštenicima, i neka sveštenik uzme toga brašna punu šaku i ulja i sav kâd, i neka to zapali sveštenik na oltaru za spomen njezin; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

3. A što ostane od toga dara, neka bude Aronu i sinovima njegovijem; to je svetinja nad svetinjama izmegju žrtava koje se pale Gospodu.

4. Ako li hoćeš da prineseš dar pečen u peći, neka budu pogače prijesne od bijeloga brašna, zamiješene s uljem, ili kolači prijesni, namazani uljem.

5. Ako li ti je dar pečeno što u tavi neka je od bijeloga brašna bez kvasca zamiješeno s uljem.

6. Razlomi ga na dijelove, i polij uljem; to je dar.

7. Ako li ti je dar gotovljen u kotliću neka je od bijeloga brašna s uljem.

8. I donesi dar koji načiniš od toga Gospodu, i podaj ga svešteniku, i on će ga odnijeti na oltar,

9. I uzeće sveštenik od dara spomen njegov, i zapaliće ga na oltaru; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

10. A što ostane od dara, neka bude Aronu i sinovima njegovijem; to je svetinja nad svetinjama izmegju žrtava koje se pale Gospodu.

11. Nijedan dar koji prinosite Gospodu da ne bude s kvascem; jer ni kvasca ni meda ne treba da palite na žrtvu ognjenu Gospodu.

12. Samo u žrtvi od prvina možete to prinijeti Gospodu; ali na oltar ne mećite za ugodni miris.

13. A svaki dar koji prinosiš osoli solju, i nemoj ostaviti dara svojega bez soli zavjeta Boga svojega; sa svakim darom svojim prinesi soli.

14. A kad prinosiš dar od prvina Gospodu, klasove nove osuši na ognju, i što istreš iz klasova novih prinesi na dar od prvina svojih.

15. I polij ga uljem i kâd metni na nj; to je dar.

16. I sveštenik uzevši istrvenoga žita i ulja sa svijem kadom neka zapali spomen. To je žrtva ognjena Gospodu.

GLAVA 3.

Kad ko prinosi žrtvu zahvalnu, ako od goveda prinosi, muško ili žensko, neka prinese zdravo pred Gospodom.

2. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je *sveštenik* zakolje na vratima šatora od sastanka, i krvlju njezinom neka sinovi Aronovi sveštenici pokrope oltar ozgo u naokolo.

3. Po tom neka *sveštenik* prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na njima;

4. I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu što je na jetri, neka je izvadi s bubrezima.

5. I neka to zapale sinovi Aronovi na oltaru zajedno sa žrtvom paljenicom, koja bude na drvima na ognju. To je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

6. Ako li od sitne stoke prinosi na žrtvu zahvalnu Gospodu, muško ili žensko neka prinese zdravo.

7. Ako prinosi jagnje na žrtvu, neka ga prinese pred Gospodom;

8. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je zakolje pred šatorom od sastanka; i neka pokrope sinovi Aronovi krvlju njezinom oltar ozgo u naokolo.

9. Po tom neka *sveštenik* prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodu, salo, cio rep do legja, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima;

10. I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrezima neka je izvadi;

11. I neka zapali sveštenik na oltaru; to je jelo od žrtve ognjene Gospodu.

12. Ako li prinosi kozu, neka je prinese pred Gospodom.

13. I neka joj metne ruku svoju na glavu, i neka je zakolje pred šatorom od sastanka, i neka sinovi Aronovi pokrope krvlju njezinom oltar ozgo u naokolo.

14. Po tom neka *sveštenik* prinese od nje na žrtvu što se pali Gospodu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima,

15. I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrezima neka je izvadi;

16. I neka zapali sveštenik na oltaru; to je jelo od žrtve ognjene za ugodni miris. Sve je salo Gospodnje.

17. Vječan zakon neka vam bude od koljena do koljena u svijem stanovima vašim: da nè jedete sala ni krvi.

GLAVA 4.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: ako ko zgriješi nehotice i učini što god što je Gospod zabranio da se ne čini,

3. Ako sveštenik pomazani zgriješi, te bude na grijeh narodu, neka za grijeh svoj koji je učinio prinese tele zdravo Gospodu na žrtvu za grijeh.

4. I dovedavši tele na vrata šatoru od svjedočanstva pred Gospoda, neka metne ruku svoju teletu na glavu, i zakolje tele pred Gospodom.

5. I neka uzme sveštenik pomazani krvi od teleta, i unese je u šator od sastanka.

6. I neka zamoči sveštenik prst svoj u krv, i krvlju sedam puta pokropi pred Gospodom pred zavjesom od svetinje.

7. I neka pomaže sveštenik tom krvlju rogove oltaru, na kom se kadi mirisima pred Gospodom u šatoru od sastanka, a ostalu krv od teleta svu neka izlije na podnožje oltaru, na kom se pale žrtve na vratima šatora od sastanka.

8. I neka izvadi sve salo iz teleta za grijeh, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima,

9. I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri s bubrezima neka izvadi,

10. Onako kako se vadi iz govečeta za zrtvu zahvalnu; i neka zapali sveštenik na oltaru, na kom se žrtva pali.

11. A kožu od teleta i sve meso s glavom i s nogama i crijeva i balegu,

12. I cijelo tele neka iznese na polje iz okola na čisto mjesto, gdje se prosipa pepeo, i neka ga spali ognjem na drvima; na mjestu gdje se prosipa pepeo neka se spali.

13. Ako li bi sav zbor sinova Izrailjevih zgriješio nehotice i ne bi zbor znao za to, i učinili bi što god što je Gospod zabranio da se ne čini, te bi skrivili,

14. Kad se dozna za grijeh koji su učinili, onda neka zbor prinese tele na žrtvu za grijeh, i neka ga dovedu pred šator od sastanka.

15. I starješine od zbora neka metnu teletu na glavu ruke svoje pred Gospodom, i *sveštenik* neka zakolje tele pred Gospodom.

16. I sveštenik pomazani neka unese krvi od teleta u šator od sastanka,

17. I neka sveštenik zamoči prst svoj u krv, i sedam puta pokropi pred Gospodom pred zavjesom.

18. I tom krvlju neka pomaže rogove oltaru koji je pred Gospodom u šatoru od sastanka, a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltaru na kom se pali žrtva na vratima šatora od sastanka,

19. A sve salo izvadivši iz njega neka zapali na oltaru.

20. I s tijem teletom neka čini onako kako čini s teletom za svoj grijeh, tako neka učini s njim; tako će ih sveštenik očistiti od grijeha, i oprostiće im se.

21. A tele neka iznese na polje iz okola, i spali ga kao i prvo tele; to je zrtva za grijeh svega zbora.

22. Ako li poglavar zgriješi, i učini nehotice što god što je Gospod Bog njegov zabranio da se ne čini, te skrivi,

23. Kad dozna za grijeh svoj koji je učinio, tada neka dovede na žrtvu jare muško, zdravo.

24. I neka metne ruku svoju jaretu na glavu, i *sveštenik* neka ga zakolje gdje se kolje žrtva paljenica pred Gospodom; to je žrtva za grijeh.

25. I neka uzme sveštenik krvi od žrtve za grijeh na prst svoj, i pomaže rogove oltaru na kom se žrtva pali; a *ostalu* krv neka izlije na podnožje oltaru na kom se žrtva pali.

26. A sve salo neka zapali na oltaru kao salo od žrtve zahvalne; i tako će ga očistiti sveštenik od grijeha njegova, i oprostiće mu se.

27. Ako li ko iz prostoga naroda zgriješi nehotice, i učini što god što je Gospod zabranio da se ne čini, te skrivi,

28. Kad dozna za grijeh svoj, koji je učinio, tada neka dovede na žrtvu jare žensko zdravo za grijeh, koji je učinio.

29. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi za grijeh, i neka je *sveštenik* zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica.

30. I neka uzme sveštenik krvi od nje na prst svoj, i pomaže rogove oltaru na kom se pali žrtva; a *ostalu* krv svu neka izlije na podnožje oltaru.

31. I sve salo iz nje neka izvadi kao što se vadi salo iz žrtve zahvalne, i neka ga zapali sveštenik na oltaru za ugodni miris Gospodu; i tako će ga očistiti od grijeha sveštenik, i oprostiće mu se.

32. Ako li bi doveo izmegju ovaca na žrtvu za grijeh, neka dovede žensko zdravo.

33. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi za grijeh, i neka je sveštenik zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica.

34. I neka uzme sveštenik krvi od žrtve za grijeh na prst svoj, i neka pomaže rogove oltaru na kom se pali žrtva; a *ostalu* krv svu neka izlije na podnožje oltaru.

35. I sve salo neka izvadi kao što se vadi salo iz jagnjeta za zrtvu zahvalnu; i neka ga sveštenik zapali na oltaru za žrtvu ognjenu Gospodu; i tako će ga očistiti sveštenik od grijeha njegova, koji je učinio, i oprostiće mu se.

GLAVA 5.

I kad ko zgriješi što čuje kletvu i bude joj svjedok vidjevši ili čuvši, pa ne kaže, nosiće svoje bezakonje.

2. Ili kad se ko dotakne nečiste stvari, strva od nečiste zvjerke ili strva od nečista živinčeta ili strva od nečiste životinje koja gamiže, ako i u neznanju učini, ipak će se oskvrniti, i biće kriv.

3. Ili kad se dotakne nečistote čovječije, bila nečistota njegova kaka mu drago,

kojom se oskvrni, znajući ili ne znajući, kriv je.

4. Ili kad se ko zakune govoreći svojim ustima da će učiniti što zlo ili dobro, a za koju god stvar za koju čovjek govori zaklinjući se, znao ili ne znao, kriv je za jednu od tijeh stvari.

5. Kad bude kriv za koju od tijeh stvari, neka prizna grijeh svoj.

6. I neka dovede na žrtvu Gospodu za grijeh, što je zgriješio, žensko od sitne stoke, jagnje ili jare, za grijeh; i sveštenik će ga očistiti od grijeha njegova.

7. Ako li ne bi mogao prinijeti jagnjeta ili jareta, onda neka donese na žrtvu Gospodu za prijestup, kojim je zgriješio, dvije grlice ili dva golubića, jedno na žrtvu za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu.

8. Neka donese sveštenику, a on neka prinese prvo ono što je za grijeh, i noktom neka mu zasiječe glavu k šiji, ali da ne razdvoji.

9. I krvlju od žrtve za grijeh neka pokropi strane oltaru ; a što ostane krvi neka se iscijedi na podnožje oltaru. To je žrtva za grijeh.

10. A od drugoga neka načini žrtvu paljenicu po običaju ; tako će ga očistiti sveštenik od grijeha njegova, koji je učinio, i oprostiće mu se.

11. Ako li ne bi mogao prinijeti ni dvije grlice ili dva golubića, onda neka za žrtvu za to što je zgriješio donese deseti dio efe bijeloga brašna da bude žrtva za grijeh, a neka ne dodaje ulja i ne meće kada, jer je žrtva za grijeh.

12. I kad donese k sveštenику, neka uzme sveštenik punu šaku za spomen njezin, i neka zapali na oltaru pored žrtve ognjene Gospodu. To je žrtva za grijeh.

13. I očistiće ga sveštenik od grijeha, kojim se ogriješio u čem god od ovoga, i oprostiće mu se ; a ostatak će biti sveštenику kao od dara.

14. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

15. Ko se prevari, te se ogriješi nehotice o stvari posvećene Gospodu, neka prinese na žrtvu Gospodu za prijestup svoj ovna zdrava s cijenom, kojom ti precijeniš svetu stvar na sikle srebrne, po siklima svetim, prema prijestupu.

16. I tako koliko se ogriješio o svetu stvar neka naknadi, i na to još neka dometne peti dio, i neka dade sveštenику; a sveštenik će ga očistiti ovnom prinesenijem na žrtvu za prijestup, i oprostiće mu se.

17. Ko zgriješi i učini što god što je Gospod zabranio da se ne čini, ako i nije znao, ipak je kriv, i nosiće svoje bezakonje.

18. Neka dovede k sveštenику ovna zdrava s cijenom kojom precijeniš prijestup ; i očistiće ga sveštenik od grijeha njegova, koji je učinio ne znajući, i oprostiće mu se.

19. Prijestup je ; zgriješio je Gospodu.

GLAVA 6.

Opet reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Kad ko zgriješi i učini zlo djelo Gospodu udarivši u bah bližnjemu svojemu za ostavu ili za stvar predanu u ruke ili otevši što ili zanesavši bližnjega svojega,

3. Ili nagje izgubljeno što, pa udari u hah, ili se krivo zakune za koju god stvar koju može čovjek učiniti i ogriješiti se njom,

4. Kad tako zgriješi i skrivi, neka vrati što je oteo ili prisvojio prijevarom ili što mu je bilo dano na ostavu ili što je izgubljeno našao,

5. Ili za što se zakleo krivo, neka plati cijelo i još dometne peti dio onome čije je; neka mu dade onaj dan kad prinese žrtvu za svoj grijeh.

6. A na žrtvu za grijeh svoj neka prinese Gospodu ovna zdrava, sa cijenom kojom precijeniš krivicu neka ga dovede sveštenику.

7. I očistiće ga sveštenik pred Gospodom, i oprostiće mu se svaka stvar koju je učinio, te skrivio.

8. I reče Gospod Mojsiju govoreći :

9. Zapovjedi Aronu i sinovima njegovijem i reci im : ovo je zakon za žrtvu paljenicu : žrtva paljenica neka stoji na ognju na oltaru cijelu noć do jutra, i oganj na oltaru neka gori jednako.

10. Sveštenik neka obuče svoju haljinu lanenu i gaće lanene neka obuče na tijelo svoje, i neka zgrne pepeo kad oganj spali na oltaru žrtvu paljenicu, i neka ga izruči kod oltara.

11. Po tom neka svuče haljine svoje i obuče druge haljine, i neka iznese pepeo na polje iz okola na čisto mjesto.

12. A oganj što je na oltaru neka gori na njemu, neka se ne gasi, nego neka sveštenik loži na oganj drva svako jutro, i neka namješta na nj žrtvu paljenicu, i neka pali na njemu salo od žrtava zahvalnih.

13. Oganj neka jednako gori na oltaru, neka se ne gasi.

14. A ovo je zakon za dar : sinovi Aronovi neka ga prinose Gospodu pred oltarom.

15. Uzevši šaku bijeloga brašna i ulja od dara i sav kad koji bude na daru, neka zapali na oltaru spomen njegov na ugodni miris Gospodu.

16. A što preteče, neka jede Aron i sinovi njegovi ; neka se jede bez kvasca na svetom mjestu ; u trijemu od šatora od sastanka neka jedu.

17. Neka se ne mijesi s kvascem ; to im dadoh da im bude dio od žrtava mojih ognjenih : to je svetinja nad svetinjama kao žrtva za grijeh i kao žrtva za prijestup.

18. Svako muško izmegju sinova Aronovijeh neka to jede zakonom vječnim od koljena do koljena od žrtava koje se pale Gospodu ; što se god dotakne toga, biće sveto.

19. I reče Gospod Mojsiju govoreći :

20. Ovo je žrtva Aronova i sinova njegovijeh, koju će prinositi Gospodu onaj dan kad se koji pomaže : deseti dio efe bijeloga brašna za dar svagdašnji, polovinu u jutru a polovinu u veče.

21. U tavi s uljem neka se gotovi ; prženo neka donese ; i pržene komade dara neka prinese na ugodni miris Gospodu.

22. I sveštenik izmegju sinova njegovijeh, koji bude pomazan nakon njega, neka čini tako isto zakonom vječnim ; neka se pali Gospodu sve to ;

23. I svaki dar sveštenikov neka se sav spali, a neka se ne jede.

24. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

25. Kaži Aronu i sinovima njegovijem, i reci : ovo je zakon za žrtvu radi grijeha : na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica, neka se kolje i žrtva za grijeh pred Gospodom ; svetinja je nad svetinjama.

26. Sveštenik koji prinese žrtvu za grijeh neka je jede ; na svetom mjestu neka se jede, u trijemu od šatora od sastanka.

27. Što se god dotakne mesa njezina, biće sveto ; i ako ko pokapa krvlju njezinom haljinu, ono što pokapa neka opere na svetom mjestu.

28. I sud zemljani u kojem bude kuhano neka se razbije ; ako li je kuhano u sudu mjedenom, neka se istre i vodom opere.

29. Svako muško izmegju svešteníkâ neka to jede ; svetinja je nad svetinjama.

30. Ali ni jedna žrtva za grijeh, od koje se krv unese u šator od sastanka da se učini očišćenje od grijeha u svetinji, neka se ne jede, nego neka se ognjem sažeže.

GLAVA 7.

A ovo je zakon za žrtvu radi prijestupa; svetinja je nad svetinjama.

2. Na kojem se mjestu kolje žrtva paljenica, na onom neka se kolje i žrtva za prijestup ; i krvlju njezinom neka se pokropi oltar ozgo u naokolo.

3. A sve salo njezino neka se prinese, i rep i salo što pokriva crijeva,

4. I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri neka izvadi s bubrezima,

5. I neka zapali to sveštenik na oltaru na žrtvu ognjenu Gospodu ; to je žrtva za prijestup.

6. Svako muško izmegju sveštenika neka je jede ; na svetom mjestu neka se jede ; svetinja je nad svetinjama.

7. Žrtva je za prijestup kao žrtva za grijeh, jedan je zakon za obje ; koji sveštenik učini njom očišćenje, njegova je.

8. A kad sveštenik prinese čiju žrtvu paljenicu, koža od žrtve koju prinese njegova je.

9. I svaki dar pečen u peći i zgotovljen u kotliću ili u tavi, onoga je sveštenika koji ga prinese.

10. I svaki dar zamiješen s uljem ili suh, svijeh je sinova Aronovijeh, kako jednoga tako drugoga.

11. A ovo je zakon za žrtvu zahvalnu, koja se prinese Gospodu :

12. Ako bi je ko prinosio da zahvali, neka prinese na žrtvu zahvalnu kolače bez kvasca zamiješene s uljem i pogače bez kvasca namazane uljem, i bijeloga

brašna popržena s tijem kolačima zamiješenim s uljem.

13. Osim kolača hljeb kiseli neka prinese za prinos svoj sa žrtvom zahvalnom, kojom zahvaljuje.

14. I od svega što prinosi neka prinese po jedno za žrtvu godignutu Gospodu; i to će biti onoga svešteníka koji pokropi krvlju od žrtve zahvalne.

15. A meso od žrtve zahvalne, kojom se zahvaljuje, neka se pojede onaj dan kad se prinese, i neka ne ostaje ništa do jutra.

16. Ako li prinese žrtvu radi zavjeta ili od volje, neka se jede onaj dan kad se prinese; ako li što ostane neka se pojede sjutradan.

17. Ako li što mesa od te žrtve ostane do trećega dana, neka se sažeže ognjem.

18. Ako li bi ko treći dan jeo mesa od žrtve zahvalne, ne će biti ugodan onaj koji je prinio, niti će mu se ona primiti, nego će biti mrska, i ko bi je god jeo, nosiće grijeh svoj.

19. I meso koje bi se dotaklo čega nečistoga, da se ne jede, nego neka se sažeže ognjem; a drugo meso može jesti ko je god čist.

20. A ko bi jeo mesa od žrtve zahvalne prinesene Gospodu, a ne bi bio čist, taj da se istrijebi iz naroda svojega.

21. I ko se dotakne čega nečistoga, ili nečista čovjeka ili nečista živinčeta, ili kojega mu drago gada nečistoga, pa jede mesa od žrtve zahvalne prinesene Gospodu, taj da se istrijebi iz naroda svojega.

22. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

23. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: ne jedite sala od vola ni od ovce ni od koze.

24. Može se uzeti za svaku potrebu salo od živinčeta koje crkne ili ga zvjerka razdre; ali ga ne jedite;

25. Ko li bi jeo salo od stoke koju prinosi čovjek na žrtvu ognjenu Gospodu, neka se istrijebi iz naroda svojega onaj koji jede.

26. Ni krvi ne jedite u stanovima svojim ni od ptice niti od kojega živinčeta.

27. Svaki koji bi jeo kakovu krv, neka se istrijebi iz naroda svojega.

28. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

29. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: ko prinosi žrtvu svoju zahvalnu Gospodu, neka donese Gospodu prinos svoj od žrtve zahvalne.

30. Svojim rukama neka donese što se sažiže Gospodu, salo s grudima neka donese, i grudi neka se obrnu tamo i amo na žrtvu pred Gospodom.

31. A svešteník neka zapali salo na oltaru, grudi pak neka budu Aronu i sinovima njegovijem.

32. I desno pleće od svojih žrtava zahvalnih podajte svešteniku da bude žrtva podignuta.

33. A koji izmegju sinova Aronovijeh prinese krv i salo od žrtve zahvalne, njemu neka bude desno pleće.

34. Jer grudi što se obrću i pleće što se podiže uzeh od sinova Izrailjevih od svijeh njihovijeh žrtava zahvalnih, i dadoh Aronu svešteniku i sinovima njegovijem zakonom vječnim da se uzimaju od sinova Izrailjevih.

35. To je pomazanoga Arona i pomazanih sinova njegovijeh od ognjenih žrtava Gospodnjih od dana kad ih dovede da vrše službu svešteničku Gospodu.

36. To zapovjedi Gospod da im od dana kad ih pomaza daju sinovi Izrailjevi zakonom vječnim od koljena na koljeno.

37. To je zakon za žrtvu paljenicu, za dar, za žrtvu radi grijeha i za žrtvu radi prijestupa, i za osveštanje i za žrtvu zahvalnu,

38. Što je Gospod zapovjedio Mojsiju na gori Sinajskoj, kad zapovjedi sinovima Izrailjevim u pustinji Sinajskoj da prinose žrtve svoje Gospodu.

GLAVA 8.

I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Uzmi Arona i sinove njegove s njim i odijelo i ulje pomazanja i tele za žrtvu radi grijeha i dva ovna i kotaricu prijesnijeh hljebova.

3. I saberi sav zbor pred vrata šatoru od sastanka.

4. I učini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod, i sabra se zbor pred vrata šatoru od sastanka.

5. I reče Mojsije zboru: ovo je zapovjedio Gospod da se učini.

6. I dovede Mojsije Arona i sinove njegove, i opra ih vodom.

7. I obuče mu košulju, i opasa ga pojasom, i ogrnu ga plaštem, i metnu mu

svrh njega oplećak, i steže oko njega pojas od oplećka, i opasa ga njim.

8. I metnu na nj naprsnik, a na naprsnik metnu Urim i Tumim.

9. Još mu metnu kapu na glavu, i na kapu metnu sprijed ploču zlatnu, krunu svetu, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

10. I uze Mojsije ulje pomazanja, i pomaza šator i sve stvari u njemu, i osveti ih.

11. I pokropi njim oltar sedam puta, i pomaza oltar i sve sprave njegove, i umivaonicu i podnožje njezino, da se osveti.

12. I izli ulja pomazanja na glavu Aronu, i pomaza ga da se osveti.

13. I dovede Mojsije sinove Aronove, i obuče im košulje, i opasa ih pojasom, i veza im kapice na glave, kao što mu bješe zapovjedio Gospod.

14. I dovede tele za grijeh, i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu teletu za grijeh.

15. I zakla ga Mojsije, i uzevši krvi njegove pomaza rogove oltaru u naokolo prstom svojim, i očisti oltar, a ostalu krv izli na podnožje oltaru, i osveti ga da se na njemu čini očišćenje od grijeha.

16. I uze sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba bubrega, i salo oko njih, i zapali Mojsije na oltaru.

17. A tele s kožom i s mesom i s balegom spali ognjem iza okola, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

18. I dovede ovna za žrtvu paljenicu, i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu;

19. I zakla ga Mojsije, i pokropi krvlju njegovom oltar ozgo u naokolo.

20. I isjekavši ovna na dijelove zapali Mojsije glavu i dijelove i salo.

21. A crijeva i noge opra vodom, i tako spali Mojsije svega ovna na oltaru; i bi žrtva paljenica za ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

22. I dovede drugoga ovna, ovna za posvećenje; i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu.

23. I zaklavši ga Mojsije uze krvi njegove, i pomaza njom kraj desnoga uha Aronu i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove.

24. I dovede Mojsije sinove Aronove, pa i njima pomaza istom krvlju kraj desnoga uha i palac desne ruke i palac desne noge; a ostalu krv izli Mojsije po oltaru u naokolo.

25. Po tom uze salo i rep i sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba bubrega, i salo oko njih, i pleće desno,

26. A iz kotarice u kojoj stajahu prijesni hljebovi pred Gospodom uze jedan kolač prijesan i jedan kolač hljeba s uljem i jednu pogaču, i metnu na salo i na pleće desno.

27. I metnu to sve Aronu u ruke, i sinovima njegovijem u ruke, i obrnu tamo i amo za žrtvu obrtanu pred Gospodom.

28. Poslije uzevši to iz ruku njihovijeh Mojsije zapali na oltaru svrh žrtve paljenice; to je posvećenje na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu.

29. I uze Mojsije grudi, i obrnu ih tamo i amo za žrtvu obrtanu pred Gospodom; i od ovna posvetnoga dopade Mojsiju dio, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

30. I uze Mojsije ulja za pomazanje i krvi koja bješe na oltaru, i pokropi Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim; i tako posveti Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim.

31. Po tom reče Mojsije Aronu i sinovima njegovijem: kuhajte to meso na vratima šatora od sastanka, i ondje ga jedite i hljeb posvetni što je u kotarici, kao što sam zapovjedio rekavši: Aron i sinovi njegovi neka jedu to.

32. A što ostane mesa ili hljeba, ognjem sažezite.

33. I ne izlazite s vrata šatora od sastanka sedam dana, dokle se ne navrše dani posvećenja vašega, jer ćete se sedam dana posvećivati.

34. Kako je bilo danas, tako je Gospod zapovjedio da se čini, da biste se očistili od grijeha.

35. Za to na vratima šatora od sastanka ostanite danju i noću za sedam dana, i izvršite što je Gospod zapovjedio da izvršite, da ne pomrete, jer mi je tako zapovjegjeno.

36. I Aron i sinovi njegovi učiniše sve što bješe Gospod zapovedio preko Mojsija.

GLAVA 9.

A u osmi dan sazva Mojsije Arona i sinove njegove i starješine Izrailjske.

2. I reče Aronu : uzmi tele za žrtvu radi grijeha i ovna za žrtvu paljenicu, oba zdrava ; i prinesi ih pred Gospodom.
3. A sinovima Izrailjevim kaži i reci : uzmite jare za žrtvu radi grijeha, i tele i jagnje, oboje od godine dana, i zdravo, za žrtvu paljenicu,
4. I vola i ovna za žrtvu zahvalnu, da prinesete pred Gospodom, i dar s uljem zamiješen, jer će vam se danas javiti Gospod.
5. I uzeše što zapovjedi Mojsije, i donesoše pred šator od sastanka, i pristupivši sav zbor stadoše pred Gospodom.
6. I reče Mojsije : učinite što je zapovjedio Gospod, i pokazaće vam se slava Gospodnja.
7. I reče Mojsije Aronu : pristupi k oltaru, i prinesi žrtvu za grijeh svoj i žrtvu svoju paljenicu, i očisti od grijeha sebe i narod; i prinesi žrtvu narodnu i očisti ih od grijeha, kao što je zapovjedio Gospod.
8. Tada Aron pristupi k oltaru, i zakla tele za se.
9. I sinovi Aronovi dodaše mu krv, a on zamoči prst svoj u krv, i pomaza rogove oltaru, a *ostalu* krv izli na podnožje oltaru.
10. A salo i bubrege i mrežicu s jetre od žrtve za grijeh zapali na oltaru, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
11. A meso i kožu sažeže ognjem iza okola.
12. Po tom zakla žrtvu svoju paljenicu, i sinovi Aronovi dodaše mu krv od nje, i pokropi njom oltar ozgo u naokolo.
13. I dodaše mu žrtvu paljenicu isječenu na dijelove zajedno s glavom, i zapali je na oltaru.
14. I opravši crijeva i noge od nje, zapali ih na oltaru svrh žrtve paljenice.
15. Po tom prinese žrtvu narodnu : uze jare za grijeh koje bješe za narod, i zakla ga, i prinese za grijeh kao i prvo.
16. Iza toga prinese i žrtvu paljenicu, i svrši po zakonu.
17. Prinese i dar, i uzevši od njega punu šaku, zapali na oltaru svrh jutrenje žrtve paljenice.
18. Po tom zakla vola i ovna na žrtvu zahvalnu za narod ; i dodaše mu sinovi Aronovi krv, i pokropi njom oltar ozgo u naokolo.
19. Pa mu dodaše i salo od vola, i od ovna rep i salo što pokriva crijeva i bubrege i mrežicu s jetre,
20. I metnuše sve salo na grudi, i zapali salo na oltaru.
21. A grudi i desno pleće obrnu Aron tamo i amo na žrtvu obrtanu pred Gospodom, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.
22. Tada podiže Aron ruke svoje prema narodu, i blagoslovi ih ; i sigje svršiv žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu.
23. Po tom ugje Mojsije s Aronom u šator od sastanka, a kad opet izagjoše blagosloviše narod ; i slava se Gospodnja pokaza svemu narodu.
24. Jer dogje oganj od Gospoda, i spali na oltaru žrtvu paljenicu i salo. I vidjevši to sav narod povika i pade ničice.

GLAVA 10.

A sinovi Aronovi Nadav i Avijud uzevši svaki svoju kadionicu metnuše ognja u njih i na oganj metnuše kad, i prinesoše pred Gospodom oganj tugj, a to im ne bješe zapovjedio.
2. Tada dogje oganj od Gospoda i udari ih, te pogiboše pred Gospodom.
3. Tada reče Mojsije Aronu : to je što je kazao Gospod govoreći : u onima koji pristupaju k meni biću svet i pred cijelim narodom proslaviću se. A Aron ućutje.
4. A Mojsije dozva Misaila i Elisafana sinove Ozila strica Aronova, i reče im : hodite i iznesite braću svoju ispred svetinje na polje iz okola.
5. I pristupiše i iznesoše ih u košuljama njihovijem na polje iz okola, kao što reče Mojsije.
6. Tada reče Mojsije Aronu i Eleazaru i Itamaru, sinovima njegovijem : nemojte otkrivati glava svojih ni haljina svojih razdirati, da ne izginete i da se *Gospod* ne razgnjevi na sav zbor; nego braća vaša, sav rod Izrailjev neka plače radi požara koji učini Gospod.
7. I s vrata šatora od sastanka nemojte izlaziti, da ne izginete, jer je na vama ulje pomazanja Gospodnjega. I učiniše po riječi Mojsijevoj.
8. I Gospod reče Aronu govoreći :
9. Vina i silovita pića nemoj piti ti ni sinovi tvoji s tobom, kad ulazite u šator od sastanka da ne izginite. To neka

vam je uredba vječna od koljena na koljeno,

10. Da biste mogli raspoznavati šta je sveto šta li nije, i šta je čisto šta li nečisto,

11. I da biste učili sinove Izrailjeve svijem uredbama koje im je kazao Gospod preko Mojsija.

12. A Mojsije reče Aronu i Eleazaru i Itamaru sinovima njegovijem koji ostaše : uzimajte dar što ostane od ognjenih žrtava Gospodnjih, i jedite s hljebom prijesnijem kod oltara ; jer je svetinja nad svetinjama.

13. Za to ćete ga jesti na svetom mjestu, jer je dio tvoj i dio sinova tvojih od ognjenih žrtava Gospodnjih; jer mi je tako zapovjegjeno.

14. A grudi od žrtve obrtane i pleće od žrtve podizane jedite na čistom mjestu, ti i sinovi tvoji i kćeri tvoje s tobom; jer je taj dio dan tebi i sinovima tvojim od zahvalnih žrtava sinova Izrailjevih.

15. Pleće od žrtre podizane i grudi od žrtve obrtane donosiće sa salom što se sažiže, da se obrne tamo i amo pred Gospodom, i biće tvoje i sinova tvojih s tobom zakonom vječnim, kao što je zapovjedio Gospod.

16. I Mojsije potraži jare za grijeh ; ali gle, bješe izgorjelo ; za to se razgnjevi na Eleazara i na Itamara sinove Aronove koji ostaše, i reče :

17. Za što ne jedoste žrtve za grijeh na svetom mjestu ? svetinja je nad svetinjama, i dade vam je *Gospod* da nosite grijeh svega zbora, da bi se očistili od grijeha pred Gospodom.

18. A eto krv njezina nije unesena u svetinju ; valjaše vam je jesti na svetom mjestu, kao što sam zapovjedio.

19. Tada reče Aron Mojsiju : eto, danas prinesoše žrtvu svoju za grijeh i žrtvu svoju paljenicu pred Gospodom, i to mi se dogodi. A da sam danas jeo žrtve za grijeh, bi li bilo po volji Gospodu ?

20. Kad to ču Mojsije, prista na to.

GLAVA 11.

I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći im :

2. Kažite sinovima Izrailjevijem i recite : ovo su životinje koje ćete jesti izmegju svijeh životinja na zemlji :

3. Što god ima papke i papci su mu razdvojeni i preživa izmegju životinja to jedite.

4. Ali onijeh što samo preživaju ili što samo imaju papke razdvojene, ne jedite, kao što je kamila, jer preživa ali nema papaka razdvojenijeh ; da vam je nečista ;

5. I pitomi zec, jer preživa ali nema papaka razdvojenijeh ; nečist da vam je ;

6. I zec divlji, jer preživa ali nema papaka razdvojenih ; nečist da vam je ;

7. I svinja, jer ima papke razdvojene ali ne preživa ; nečista da vam je.

8. Mesa od njih ne jedite niti se strva njihova dodijevajte ; jer vam je nečisto.

9. A izmegju svega što je u vodi ovo jedite : što god ima pera i ljusku u vodi, po moru i po rijekama, jedite.

10. A što nema pera i ljuske u moru i u rijekama izmegju svega što se miče po vodi i živi u vodi, da vam je gadno.

11. Gadno da vam je ; mesa da im ne jedete, i na strv njihov da se gadite.

12. Što god nema pera i ljuske u vodi, to da vam je gadno.

13. A izmegju ptica ove da su vam gadne i da ih ne jedete : orao i jastrijeb i morski orao,

14. Eja i kraguj po svojim vrstama,

15. I svaki gavran po svojim vrstama,

16. I sovuljaga, i ćuk, i liska, i kobac po svojim vrstama,

17. I buljina i gnjurac i ušara,

18. I labud i gem i svraka,

19. I roda i čaplja po svojim vrstama, i pupavac i ljiljak.

20. Što god gamiže a ima krila i ide na četiri noge, da vam je gadno.

21. Ali izmegju svega što gamiže a ima krila i ide na četiri noge jedite što ima stegna na nogama svojim, kojima skače po zemlji.

22. Izmegju njih jedite ove : arba po vrstama njegovim, salema po vrstama njegovim, argola po vrstama njegovim i agava po vrstama njegovim.

23. A što još gamiže a ima krila i četiri noge, da vam je gadno.

24. I o njih ćete se oskvrniti ; ko se god dotakne mrtva tijela njihova, da je nečist do večera.

25. I ko bi god nosio mrtva tijela njihova, neka opere haljine svoje, i da je nečist do večera.

26. Svaka životinja koja ima papke ali

nerazdvojene i ne preživa, da vam je nečista; ko ih se god dotakne, da je nečist.

27. I što god ide na šapama izmegju svijeh životinja četvoronogih, da vam je nečisto; ko bi se dotakao strva njihova, da je nečist do večera.

28. I ko bi nosio strv njihov, neka opere haljine svoje, i da je nečist do večera; to da vam je nečisto.

29. I izmegju životinja koje pužu po zemlji da su vam nečiste: lasica i miš i kornjača po svojim vrstama,

30. I jež i gušter i tvor i puž i krtica.

31. To vam je nečisto izmegju životinja koje pužu; ko ih se dotakne mrtvijeh, da je nečist do večera.

32. I svaka stvar na koju padne koje od njih mrtvo biće nečista, bila sprava drvena ili haljina ili koža ili torba, i svaka stvar koja treba za kakav posao, neka se metne u vodu, i da je nečista do večera, poslije da je čista.

33. A svaki sud zemljani, u koji padne što od toga, i što god u njemu bude, biće nečist, i razbijte ga.

34. I svako jelo što se jede, ako na njega dogje onaka voda, da je nečisto, i svako piće što se pije u svakom takom sudu, da je nečisto.

35. I na što bi palo što od tijela njihova mrtva sve da je nečisto, i peć i ognjište neka se razvali, jer je nečisto, i neka vam je nečisto.

36. A studenac i ubao, gdje se voda skuplja, biće čist; ali što se dotakne strva njihova, biće nečisto.

37. Ako li što od strva njihova padne na sjeme, koje se sije, ono će biti čisto.

38. Ali ako bude polito sjeme vodom, pa onda padne što od strva njihova na sjeme, da vam je nečisto.

39. I kad ugine životinja od onijeh koje jedete, ko se dotakne strva njezina, da je nečist do večera.

40. A ko bi jeo od strva njezina, neka opere haljine svoje i da je nečist do večera; i ko bi odnio strv njezin, neka opere haljine svoje, i da je nečist do večera.

41. I sve što puže po zemlji, da vam je gadno, da se ne jede.

42. Što god ide na trbuhu i što god ide na četiri noge ili ima više noga izmegju svega što puže po zemlji, to ne jedite, jer je gad.

43. Nemojte se poganiti ničim što gamiže, i nemojte se skvrniti njima, da ne budete nečisti s njih.

44. Jer ja sam Gospod Bog vaš; za to se osvećujte i budite sveti, jer sam ja svet; i nemojte se skvrniti ničim što puže po zemlji.

45. Jer ja sam Gospod, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske, da vam budem Bog; budite dakle sveti, jer sam ja svet.

46. Ovo je zakon za zvijeri i za ptice i za sve životinje što se miču po vodi, i za svaku dušu živu, koja puže po zemlji,

47. Da se raspoznaje nečisto od čistoga i životinja koja se jede od životinje koja se ne jede.

GLAVA 12.

I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevijem, i reci: kad žena zatrudni i rodi muško, nečista da je sedam dana; kao u dane kad se odvaja radi nemoći svoje, biće nečista.

3. A u osmi dan neka se obreže dijete.

4. A ona još trideset i tri dana neka ostane čisteći se od krvi; ni jedne svete stvari da se ne dodijeva i u svetinju da ne ide dok se ne navrše dani čišćenja njezina.

5. A kad rodi žensko, onda da je nečista dvije nedjelje dana, kao kad se odvaja radi nemoći svoje, i šezdeset i šest dana neka ostane čisteći se od krvi.

6. A kad se navrše dani čišćenja njezina radi sina ili radi kćeri, neka donese svešteniku na vrata šatora od sastanka jagnje od godine za žrtvu paljenicu, i golupče ili grlicu za žrtvu radi grijeha.

7. I sveštenik će prinijeti žrtvu pred Gospodom, i očistiće je od grijeha njezina; i tako će se očistiti od tečenja krvi svoje. To je zakon za ženu kad rodi muško ili žensko.

8. Ako li ne može dati jagnjeta, onda neka uzme dvije grliee ili dva golubića, jedno za žrtvu paljenicu a drugo za žrtvu radi grijeha; i očistiće je sveštenik od grijeha njezina, i biće čista.

GLAVA 13.

Još te reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Čovjek u kojega bi na koži tijela njegova bio otok ili krasta ili bubuljica, i bilo bi na koži tijela njegova nalik na

gubu, neka se dovede k Aronu svešteniku ili ka kojemu sinu njegovu svešteniku.

3. I neka sveštenik vidi boljeticu na koži tijela njegova; ako dlaka na boljetici bude pobijeljela i boljetica bude na oči niža od ostale kože tijela njegova, onda je guba; pa kad je vidi sveštenik proglasiće ga da je nečist.

4. Ako li bude bijela bubuljica na koži tijela njegova i ne bude na oči niža od ostale kože niti dlaka na njoj pobijeljela, onda neka zatvori sveštenik za sedam dana čovjeka s takom boljeticom.

5. A sedmoga dana neka ga vidi sveštenik; ako opazi da je boljetica ostala kako je bila i nije se dalje razišla po koži, neka ga zatvori sveštenik opet za sedam dana.

6. I neka ga sveštenik opet vidi sedmoga dana, pa ako opazi da se boljetica smanjala i nije se dalje razišla po koži, proglasiće ga sveštenik da je čist; krasta je; i on neka opere haljine svoje i biće čist.

7. Ako li se dalje raširi krasta po koži njegovoj, po što ga sveštenik vidi i proglasi da je čist, na novo neka se pokaže svešteniku.

8. Ako vidi sveštenik da se krasta raširila po koži njegovoj, proglasiće sveštenik da je nečist; guba je.

9. Kad je guba na čovjeku, neka ga dovedu k svešteniku.

10. I sveštenik neka ga vidi; ako bude bijel otok na koži i dlaka bude pobijeljela, ako bi i zdravo meso bilo na otoku,

11. Guba je zastarjela na koži tijela njegova; za to će ga sveštenik proglasiti da je nečist, i ne će ga zatvoriti, jer je nečist.

12. Ako li se guba izaspe po koži i pokrije svu kožu čovjeku od glave do pete, gdje bi god sveštenik očima pogledao,

13. Kad sveštenik vidi da je guba pokrila svu kožu na njemu, proglasiće da je čovjek čist, jer je sve pobijeljelo, pa je čist.

14. Ali ako se pokaže na njemu divlje meso, biće nečist.

15. Pa kad sveštenik vidi divlje meso, proglasiće ga da je nečist; ono je divlje meso nečisto, guba je.

16. A kad bi se divlje meso promijenilo i pobijeljelo, neka dogje k svešteniku.

17. I kad vidi sveštenik da je boljetica pobijeljela, sveštenik će proglasiti da je čist; čist je.

18. Kad u koga na koži bude čir, pa progje,

19. A poslije na mjestu gdje je bio čir izagje otok bijel ili bubuljica bijela i crvenkasta, neka se pokaže svešteniku.

20. Ako sveštenik vidi da je na oči niža od ostale kože i dlaka na njoj pobijeljela, proglasiće ga sveštenik da je nečist, guba je, izašla je iz čira.

21. Ako li sveštenik gledajući vidi da nije dlaka na njoj pobijeljela niti je niža od kože, nego se smanjala, onda će ga zatvoriti sveštenik za sedam dana.

22. Ako se raširi po koži, onda će ga sveštenik proglasiti da je nečist; bolest je.

23. Ako li ostane na svom mjestu bubuljica i ne raširi se, požiljak je od čira; za to će sveštenik proglasiti da je čist.

24. Ako se ko po koži ožeže ognjem, pa po što se zaliječi ostane bubuljica bijela i crvenkasta ili samo bijela,

25. Neka ga vidi sveštenik; ako dlaka na bubuljici bude pebijeljela i ako na oči bude niža nego koža, guba je, izašla je iz ožegline; za to će ga sveštenik proglasiti da je nečist; guba je.

26. Ako li sveštenik vidi da na bubuljici nema bijele dlake niti je niža od kože, nego se smanjala, zatvoriće ga za sedam dana.

27. Pa će je sedmoga dana pogledati sveštenik; ako se bude raširila po koži, tada će ga sveštenik proglasiti da je nečist; guba je.

28. Ako li bubuljica bude ostala na svom mjestu, i ne bude se raširila po koži, nego se smanjala, onda je rana od toga što se ožegao; za to će sveštenik proglasiti da je čist, jer je požiljak od ožegline.

29. Ako u čovjeka ili u žene bude boljetica na glavi ili na bradi,

30. Sveštenik neka vidi boljeticu; ako na oči bude niža od ostale kože i na njojzi dlaka žućkasta i tanka, sveštenik će proglasiti da je nečist; ospa je, guba na glavi ili na bradi.

31. A kad sveštenik vidi boljeticu, i opazi da na oči nije niža od ostale kože i da nema na njoj crne dlake, tada će

zatvoriti sveštenik za sedam dana onoga na kom je ospa.

32. Pa kad sveštenik sedmi dan vidi a ospa se nije dalje razišla niti dlaka na na njoj požutjela, niti je na oči ospa niža od kože,

33. Tada neka se obrije, ali ospu da ne obrije, i sveštenik neka zatvori još za sedam dana onoga na kom je ospa.

34. I sedmoga dana neka sveštenik opet vidi ospu; ako opazi da se ospa nije dalje razišla po koži niti je na oči niža od ostale kože, tada će ga proglasiti sveštenik da je čist, pa neka opere haljine svoje, i biće čist.

35. Ako li se raširi ospa po koži po što bude proglašen da je čist,

36. Tada neka ga vidi sveštenik; ako se bude raširila ospa po koži, neka više ne gleda sveštenik ima li žutijeh dlaka; nečist je.

37. Ako li opazi da je ospa ostala gdje je bila i da je crna dlaka izrasla po njoj, zaliječila se ospa, čist je, i sveštenik će proglasiti da je čist.

38. Kad u čovjeka ili u žene budu bubuljice po koži tijela njihova, bubuljice bijele,

39. Sveštenik neka vidi; ako na koži tijela njihova budu bijele bubuljice male, bijela je ospa, izašla po koži, čist je.

40. Kome opadne kosa s glave, ćelav je, čist je.

41. Ako mu sprijeda opadne kosa s glave, pola je ćelav, i čist je.

42. Kad na glavi sa svijem ćelavoj ili pola ćelavoj bude bijela i crvenkasta boljetica, guba je, izašla na glavi svoj ćelavoj ili pola ćelavoj.

43. I neka ga vidi sveštenik; ako opazi da je bijel i crvenkast otok na glavi svoj ćelavoj ili pola ćelavoj nalik na gubu po koži ostaloga tijela,

44. Čovjek je gubav, nečist je, i sveštenik će ga proglasiti da je nečist; guba mu je na glavi.

45. A gubavac na kom je ta bolest neka ide u haljinama razdrtijem i gologlav, i usta neka zastre, i neka viče: nečist, nečist.

46. Dokle je god bolest na njemu, neka bude nečist; nečist je, neka živi sam, iza okola neka mu bude stan.

47. I ako na haljini bude guba, na haljini vunenoj ili lanenoj,

48. Ili na osnovi ili na poučici od lana ili od vune, ili na koži ili na čem god od kože,

49. I ako boljetica bude zelenkasta ili crvenkasta na haljini ili na koži ili na osnovi ili na poučici ili na čem god od kože, guba je, i neka se pokaže sveštenику.

50. I kad vidi sveštenik bolest, neka zatvori za sedam dana stvar na kojoj je guba.

51. I sedmoga dana ako vidi da se dalje razišla bolest po haljini ili po osnovi ili po poučici ili po koži ili po čemu god od kože, ljuta je guba bolest ona, stvar je nečista.

52. Za to neka spali onu haljinu ili osnovu ili poučicu od vune ili od lana, ili što god bude od kože, na čem bude bolest; jer je ljuta guba, ognjem neka se spali.

53. Ako li opazi sveštenik da se bolest nije raširila po haljini ili po osnovi ili po poučici, ili po čemu god od kože,

54. Tada neka zapovjedi sveštenik da se opere ono na čem je bolest, pa onda neka zatvori opet za sedam dana.

55. Pa neka vidi sveštenik po što se opere stvar na kojoj je bolest, i ako opazi da bolest nije promijenila boje svoje, ako se i ne bude dalje razišla, stvar je nečista, spali je ognjem; jer je ljuta guba na gornjoj ili na donjoj strani.

56. Ako li vidi sveštenik da se mjesto smanjalo po što je oprano, onda neka ga otkine od haljine ili od kože ili od osnove ili od poučice.

57. Ako li se opet pokaže na haljini ili na osnovi ili na poučici ili na čem god od kože, guba je koja se širi, ognjem spali ono na čem bude.

58. A haljinu ili osnovu ili poučicu ili što mu drago od kože, kad opereš pa otide s njega ta bolest, operi još jednom, i biće čisto.

59. Ovo je zakon za gubu na haljini vunenoj ili lanenoj, ili na osnovi ili na poučici, ili na čem god od kože, kako se može znati je li što čisto ili nečisto.

GLAVA 14.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Ovo je zakon za gubavca kad se čisti: neka se dovede sveštenику,

3. A sveštenik neka izagje iza okola;

i ako vidi da je izliječena guba na gubavcu,

4. Onda će zapovjediti svještenik onome koji se čisti da uzme dva vrapca živa čista, i drvo kedrovo i crvca i isopa.

5. I neka zapovjedi svještenik da se jedan vrabac zakolje nad sudom zemljanim nad vodom živom.

6. Pa neka uzme živoga vrapca i drvo kedrovo i crvac i isop, i sve to zajedno sa živijem vrapcem neka zamoči u krv od vrapca zaklanoga nad vodom živom.

7. I neka pokropi sedam puta onoga koji se čisti od gube, i neka ga proglasi da je čist, i neka pusti živoga vrapca u polje.

8. Tada koji se čisti neka opere haljine svoje i obrije sve dlake svoje, i neka se okupa u vodi, i biće čist; po tom neka ugje u òkô, ali da stoji na polju ne ulazeći u svoj šator sedam dana.

9. A u sedmi dan neka obrije sve dlake svoje, glavu i bradu i obrve nad očima, i sve dlake svoje neka obrije, i neka opere haljine svoje, pa neka se okupa u vodi, i biće čist.

10. A u osmi dan neka uzme dva jagnjeta zdrava i jednu ovcu od godine zdravu i tri desetine *efe* bijeloga brašna zamiješena s uljem za dar, i jedan log ulja.

11. A svještenik koji ga čisti neka posvavi onoga koji se čisti zajedno s tijem stvarima pred Gospodom na vratima šatora od sastanka.

12. I uzevši svještenik jedno jagnje neka ga prinese na žrtvu za prijestup zajedno s logom ulja, i neka obrne tamo i amo pred Gospodom na žrtvu obrtanu.

13. A poslije neka zakolje jagnje na mjestu gdje se kolje žrtva za grijeh i žrtva paljenica na svetom mjestu, jer žrtva za prijestup pripada svještenику kao i žrtva za grijeh; svetinja je nad svetinjama.

14. Tada neka svještenik uzme krvi od žrtve za prijestup i pomaže kraj desnoga uha onome koji se čisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove.

15. Po tom neka uzme svještenik od loga ulja i naspe na dlan svoj lijevi.

16. Pa neka zamoči svještenik prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na lijevom dlanu, i neka pokropi uljem s prsta svojega sedam puta pred Gospodom.

17. A ostalijem uljem što mu je na dlanu neka pomaže svještenik kraj desnoga uha onome koji se čisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po krvi od žrtve za prijestup.

18. A što još ostane ulja na dlanu svještenику onijem neka namaže glavu onome koji se čisti, i tako će ga očistiti svještenik pred Gospodom.

19. Po tom neka svještenik prinese žrtvu za grijeh, i očistiće onoga koji se čisti od svoje nečistote; a poslije neka zakolje žrtvu paljenicu.

20. I neka prinese svještenik žrtvu paljenicu zajedno s darom na oltaru; i tako će ga očistiti, i biće čist.

21. Ali ako je siromah te ne može donijeti toliko, onda neka uzme jedno jagnje za žrtvu radi prijestupa da se prinese žrtva obrtana za očišćenje njegovo, i jednu desetinu *efe* bijeloga brašna zamiješena s uljem za dar, i log ulja,

22. I dvije grlice ili dva golubića, koje može priskrbiti da bude jedno žrtva za grijeh a drugo žrtva paljenica.

23. I to neka donese u osmi dan svojega čišćenja svještenику na vrata šatora od sastanka pred Gospodom.

24. Tada svještenik neka uzme jagnje za prijestup i log ulja, i to neka svještenik obrne pred Gospodom za žrtvu obrtanu.

25. I neka zakolje jagnje za žrtvu radi prijestupa, i uzevši svještenik krvi od žrtve za prijestup neka pomaže kraj desnoga uha onome koji se čisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove.

26. I ulja neka naspe svještenik na dlan svoj lijevi,

27. Pa neka zamoči prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na lijevom dlanu i pokropi njim sedam puta pred Gospodom.

28. I uljem što mu je na dlanu neka pomaže svještenik kraj desnoga uha onome koji se čisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po mjestu gdje je krv od žrtve za prijestup.

29. A što ostane ulja na dlanu svještenику, onijem neka namaže glavu onome koji se čisti; i tako će ga očistiti pred Gospodom.

30. Tako neka učini i s jednom grlicom ili golupčetom od onijeh koje priskrbi.

31. Što je priskrbio, jedno će biti žrtva za grijeh a drugo žrtva paljenica s darom; i tako će sveštenik očistiti pred Gospodom onoga koji se čisti.

32. To je zakon za gubavca koji ne može priskrbiti svega što treba za očišćenje.

33. I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

34. Kad dogjete u zemlju Hanansku, koju ću vam ja dati da je vaša, pa kad pustim gubu na koju kuću u zemlji koju ćete držati,

35. Onda onaj čija je kuća neka dogje i javi svešteniku govoreći: čini mi se kao da je guba na kući.

36. A sveštenik neka zapovjedi da se isprazni kuća prije nego on dogje da vidi gubu, da se ne bi oskvrnilo što je u kući; po tom neka dogje sveštenik da vidi kuću.

37. Pa kad vidi bolest, ako bude bolest na zidovima kućnim kao rupice zelenkaste i crvenkaste i na oči niže od zida,

38. Neka izagje sveštenik iz kuće one na vrata kućna, i zatvori kuću za sedam dana.

39. Poslije opet neka dogje sveštenik u sedmi dan, pa ako vidi da se bolest dalje razišla po zidovima kućnim,

40. Zapovjediće sveštenik da povade kamenje na kom je bolest i da ga bace iza grada na mjesto nečisto.

41. A kuću zapovjediće da ostružu iznutra svuda u naokolo, i prah što sastružu da prospu iza grada na mjesto nečisto,

42. I da uzmu drugo kamenje i uglave na mjesto gdje je bilo pregjašnje kamenje; tako i blato drugo uzevši da olijepe kuću.

43. Ako se povrati bolest i opet izraste po kući, po što se povadi kamenje i ostruže kuća i na novo olijepi,

44. Tada došav sveštenik ako vidi da se bolest razišla po kući, ljuta je guba na kući, nečista je.

45. Neka se razruši ona kuća, kamenje i drva i sav lijep od one kuće, i neka se ne iznese iza grada na mjesto nečisto.

46. A ko bi ušao u kuću onu dok je zatvorena, da je nečist do večera.

47. I ko bi spavao u onoj kući, neka opere haljine svoje; tako i ko bi jeo u onoj kući, neka opere haljine svoje.

48. Ako li sveštenik došav vidi da se nije bolest razišla po kući po što je kuća na novo olijepljena, neka proglasi sveštenik da je čista, jer se izliječila bolest.

49. I neka uzme da bi se kuća očistila dva vrapca i drvo kedrovo i crvca i isopa.

50. I neka zakolje jednoga vrapca nad sudom zemljanim nad vodom živom.

51. Pa neka uzme drvo kedrovo i isop i crvac i drugoga vrapca živoga, i neka zamoči u krv od zaklanoga vrapca i u vodu živu, i pokropi kuću sedam puta.

52. I tako će očistiti kuću onu krvlju vrapčijom i vodom živom i vrapcem živijem i drvetom kedrovijem i isopom i crvcem.

53. Pa onda neka pusti vrapca živoga iza grada u polje; i očistiće kuću, i biće čista.

54. Ovo je zakon za svaku gubu i za ospu,

55. Za gubu na haljini i na kući,

56. I za otok i za krastu i za bubuljicu,

57. Da se zna kad je ko nečist i kad je ko čist. To je zakon za gubu.

GLAVA 15.

Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Kažite sinovima Izrailjevim i recite im: kome čovjeku teče sjeme od tijela njegova, nečist je.

3. A ovaka je nečistota njegova od toga tečenja: ako ispusti tijelo njegovo tečenje svoje ili se ustavi tečenje u tijelu njegovu, nečistota je na njemu.

4. Svaka postelja na koju leže onaj kome teče sjeme, da je nečista; i sve na što sjede, da je nečisto.

5. I ko se god dotakne postelje njegove, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

6. I ko sjede na ono na čem je sjedio onaj kome teče sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

7. I ko se dotakne tijela onoga kome teče sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

8. I ako onaj kome teče sjeme pljune na čistoga, on neka opere haljine svoje

i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

9. I svako sedlo na kom bi sjedio onaj kome teče sjeme, da je nečisto.

10. I ko bi se dotakao čega god što je bilo pod njim, da je nečist do večera; i ko bi što takovo nosio, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera.

11. I koga bi se dotakao onaj kome teče sjeme ne opravši ruku svojih vodom, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera.

12. I sud zemljani kojega bi se dotakao onaj kome teče sjeme, neka se razbije, a drveni sud neka se opere vodom.

13. A kad se onaj kome teče sjeme očisti od tečenja svojega, neka broji sedam dana po što se očisti, i neka opere haljine svoje i neka tijelo svoje opere vodom živom, i biće čist.

14. A u osmi dan neka uzme dvije grlice ili dva golubića, i neka dogje pred Gospoda na vrata šatora od sastanka, i neka ih dade sveštenику.

15. A sveštenik neka prinese jedno od njih na žrtvu za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu; tako će ga očistiti sveštenik pred Gospodom od tečenja njegova.

16. I čovjek kome izagje sjeme kad spava sa ženom, neka opere vodom cijelo tijelo svoje, i biće nečist do večera.

17. I svaka haljina i svaka koža na kojoj bude tako sjeme, neka se opere vodom i biće nečisto do večera.

18. I žena kod koje bude spavao taki čovjek, i ona i on neka se okupaju u vodi i biće nečisti do večera.

19. A žena kad ima vrijeme, kad ide krv od tijela njezina, neka se odvaja sedam dana, i ko je se god dotakne, da je nečist do večera.

20. I na što god legne dok se odvaja, da je nečisto, i na što god sjede, da je nečisto.

21. I ko se god dotakne postelje njezine, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

22. I ko se dotakne čega na čem je ona sjedjela, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

23. I što bi god bilo na postelji njezinoj ili na čem je ona sjedjela, pa se ko dotakne toga, da je nečist do večera.

24. A ko bi spavao s njom te bi nečistota njezina došla na nj, da je nečist sedam dana, i postelja na kojoj leži da je nečista.

25. A žena od koje bi išla krv dugo vremena ili osim običnoga vremena ili u obično vrijeme ali duže, dokle god teče nečistota njezina biće nečista kao u vrijeme kad se odvaja.

26. Postelja na kojoj leži dokle joj god krv ide, da joj je kao postelja kad se odvaja; i na čem bi god sjedjela da je nečisto kao što je nečisto kad se odvaja.

27. I ko se god dotakne tijeh stvari, nečist je; za to neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera.

28. A kad se očisti od tečenja krvi svoje, neka broji sedam dana, pa onda da je čista.

29. I u osmi dan neka uzme dvije grlice ili dva golubića, i neka ih odnese sveštenику na vrata šatora od sastanka.

30. I neka sveštenik prinese jedno na žrtvu za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu, i očistiće je sveštenik pred Gospodom od tečenja nečistote njezine.

31. Tako ćete odlučivati sinove Izrailjeve od nečistota njihovijeh, da ne ginu s nečistota svojih skvrneći šator moj što je usred njih.

32. To je zakon za onoga kome teče sjeme i kome izagje sjeme kad spava sa ženom, te bude nečist,

33. I za ženu kad boluje od tečenja krvi svoje, i za svakoga koji boluje od tečenja svoga, bilo muško ili žensko, i za čovjeka koji bi ležao s nečistom.

GLAVA 16.

I reče Gospod Mojsiju po što pogiboše dva sina Aronova, a pogiboše kad pristupiše pred Gospoda,

2. I kaza Gospod Mojsiju: reci Aronu bratu svojemu da ne ulazi u svako doba u svetinju za zavjes pred zaklopac koji je na kovčegu, da ne pogine, jer ću se u oblaku nad zaklopcem javljati.

3. S ovijem neka ulazi Aron u svetinju: s juncem za žrtvu radi grijeha i s ovnom za žrtvu paljenicu.

4. Svetu košulju lanenu neka obuče, i gaće lanene neka su na tijelu njegovu, i neka se opaše pojasom lanenijem i kapu lanenu neka metne na glavu; to su

haljine svete, i neka opere tijelo svoje vodom, pa onda neka ih obuče.

5. A od zbora sinova Izrailjevih neka uzme dva jarca za žrtvu radi grijeha, i jednoga ovna za žrtvu paljenicu.

6. I neka prinese Aron junca svojega na žrtvu za grijeh i očisti sebe i dom svoj.

7. Po tom neka uzme dva jarca, i neka ih metne pred Gospoda na vrata šatora od sastanka.

8. I neka Aron baci ždrijeb za ta dva jarca, jedan ždrijeb Gospodu a drugi zdrijeb Azazelu.

9. I neka Aron prinese na žrtvu jarca na kojega padne ždrijeb Gospodnji, neka ga prinese na žrtvu za grijeh.

10. A jarca na kojega padne ždrijeb Azazelov neka metne živa pred Gospoda, da učini očišćenje na njemu, pa neka ga pusti u pustinju Azazelu.

11. I neka Aron prinese junca svojega na žrtvu za grijeh i očisti sebe i dom svoj, i neka zakolje junca svojega na žrtvu za grijeh.

12. I neka uzme kadionicu punu žeravice s oltara, koji je pred Gospodom, i pune pregršti kâda mirisnoga istucanoga, i neka unese za zavjes.

13. I neka metne kâd na oganj pred Gospodom, da dim od kâda zakloni zaklopac koji je na svjedočanstvu; tako ne će poginuti.

14. Poslije neka uzme krvi od junca i pokropi s prsta svojega po zaklopcu prema istoku, a pred zaklopcem neka sedam puta pokropi tom krvlju s prsta svojega.

15. I neka zakolje jarca na žrtvu za grijeh narodni, i neka unese krv njegovu za zavjes; i neka učini s krvlju njegovom kao što je učinio s krvlju junčijom, i pokropi njom po zaklopcu i pred zaklopcem.

16. I tako će očistiti svetinju od nečistota sinova Izrailjevih i od prijestupa njihovijeh u svijem grijesima njihovijem; tako će učiniti i u šatoru od sastanka, koji je megju njima usred nečistota njihovijeh.

17. A niko da ne bude u šatoru od sastanka kad on ugje da čini očišćenje u svetinji, dokle ne izagje i svrši očišćenje za se i za dom svoj i za sav zbor Izrailjski.

18. A neka izagje k oltaru koji je pred Gospodom, i očisti ga; i uzevši krvi od junca i krvi od jarca neka pomaže rogove oltaru u naokolo;

19. I neka ga pokropi ozgo istom krvlju s prsta svojega sedam puta; tako će ga očistiti i posvetiti ga od nečistota sinova Izrailjevih.

20. A kad očisti svetinju i šator od sastanka i oltar, tada neka dovede jarca živoga.

21. I metnuvši Aron obje ruke svoje na glavu jarcu živomu, neka ispovjedi nad njim sva bezakonja sinova Izrailjevih i sve prijestupe njihove u svijem grijesima njihovijem, i metnuvši ih na glavu jarcu neka ga dade čovjeku spremnom da ga istjera u pustinju.

22. I jarac će odnijeti na sebi sva bezakonja njihova u pustinju; i pustiće onoga jarca u pustinju.

23. Po tom neka opet ugje Aron u šator od sastanka i svuče haljine lanene koje je obukao kad je išao u svetinju, i ondje neka ih ostavi.

24. Pa neka opere tijelo svoje na svetom mjestu i obuče svoje haljine; i izašav neka prinese svoju žrtvu paljenicu i narodnu žrtvu paljenicu, i očisti sebe i narod.

25. A salo od žrtve za grijeh neka zapali na oltaru.

26. A ko odvede jarca za Azazela, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka ugje u òkô.

27. A junca za grijeh i jarca za grijeh, od kojih je krv unesena da se učini očišćenje u svetinji, neka iznesu na polje iz okola, i neka spale ognjem kože njihove i meso njihovo i balegu njihovu.

28. A ko ih spali, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka dogje u òkô.

29. I ovo neka vam bude vječna uredba: deseti dan sedmoga mjeseca mučite duše svoje, i ne radite nikakoga posla, ni domorodac ni došljak koji se bavi megju vama.

30. Jer u taj dan biva očišćenje za vas, da se očistite; bićete očišćeni od svijeh grijeha svojih pred Gospodom.

31. To neka vam je počivanje subotno, i mučite duše svoje po uredbi vječnoj.

32. A sveštenik koji bude pomazan i koji bude osvećen da vrši službu sveštenička na mjesto oca svojega, on neka

očišća obukavši se u haljine lanene, haljine svete.

33. I neka očisti svetinju svetu i šator od sastanka; i oltar neka očisti; i sveštenike i sav narod sabrani neka očisti.

34. I ovo neka vam je vječna uredba da očišćate sinove Izrailjeve od svijeh grijeha njihovijeh jedan put u godini. I učini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod.

GLAVA 17.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izrailjevijem, i reci im: ovo je zapovjedio Gospod govoreći:

3. Ko god od doma Izrailjeva zakolje vola ili jagnje ili kozu u okolu, ili ko god zakolje izvan okola,

4. A ne dovede na vrata šatora od sastanka, da prinese prinos Gospodu pred šatorom Gospodnjim, kriv je za krv; prolio je krv; za to da se istrijebi onaj čovjek iz naroda svojega.

5. Za to sinovi Izrailjevi neka dovedu žrtve svoje, koje bi klali u polju, neka ih dovedu Gospodu na vrata šatora od sastanka k sveštenику, i neka prinesu žrtve zahvalne Gospodu.

6. I sveštenik neka pokropi krvlju po oltaru Gospodnjem na vratima šatora od sastanka, i salo neka zapali na ugodni miris Gospodu.

7. I neka više ne prinose žrtve svoje gjavolima, za kojima oni čine preljubu. Ovo neka im bude zakon vječan od koljena na koljeno.

8. Za to im reci: ko bi god od doma Izrailjeva ili izmegju stranaca koji se bave megju njima, prinio žrtvu paljenicu ili drugu žrtvu,

9. A ne bi je doveo na vrata šatora od sastanka da je prinese Gospodu, taj čovjek da se istrijebi iz naroda svojega.

10. I ko bi god od doma Izrailjeva ili izmegju stranaca koji žive megju njima, jeo kakve god krvi, okrenuću lice svoje na suprot onomu čovjeku, koji bude jeo krvi, i istrijebiću ga iz naroda njegova.

11. Jer je duša tijelu u krvi; a ja sam vam je odredio za oltar da se čiste duše vaše; jer je kr v što dušu očišća.

12. Za to rekoh sinovima Izrailjevim: niko izmegju vas da ne jede krvi; ni došljak koji se bavi megju vama da ne jede krvi.

13. I ko bi god izmegju sinova Izrailjevih ili izmegju došljaka koji se bave kod njih ulovio zvjerku ili pticu, koja se jede, neka iscijedi krv iz nje i zaspe je zemljom.

14. Jer je duša svakoga tijela krv njegova, to mu je duša. Za to rekoh sinovima Izrailjevim: krvi nijednoga tijela ne jedite, jer je duša svakoga tijela krv njegova. Ko bi je god jeo, da se istrijebi.

15. A ko bi jeo meso od životinje koja crkne ili koju raskine zvjerka, bio domorodac ili došljak, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera, a poslije će biti čist.

16. Ako li ih ne opere, i tijela svojega ne okupa, nosiće bezakonje svoje.

GLAVA 18.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: ja sam Gospod Bog vaš.

3. Nemojte činiti što se čini u zemlji Misirskoj, u kojoj ste živjeli, niti činiti što se čini u zemlji Hananskoj, u koju vas vodim, i po uredbama njihovijem nemojte živjeti.

4. Nego moje zakone vršite i moje uredbe držite živeći po njima. Ja sam Gospod Bog vaš.

5. Držite uredbe moje i zakone moje; ko ih vrši, živ će biti kroz njih. Ja sam Gospod.

6. Niko da ne pristupa k rodici svojoj po krvi, da otkrije golotinju njezinu. Ja sam Gospod.

7. Golotinje oca svojega ni golotinje matere svoje ne otkrij; mati ti je, ne otkrij golotinje njezine.

8. Golotinje žene oca svojega ne otkrij; golotinja je oca tvojega.

9. Golotinje sestre svoje, kćeri oca svojega ili kćeri matere svoje, koja je rogjena u kući ili izvan kuće, ne otkrij golotinje njihove.

10. Golotinje kćeri sina svojega ili kćeri kćeri svoje ne otkrij; jer je tvoja golotinja.

11. Golotinje kćeri žene oca svojega, koju je rodio otac tvoj, ne otkrij; sestra ti je.

12. Golotinje sestre oca svojega ne otkrij, jedna je krv s ocem tvojim.

13. Golotinje sestre matere svoje ne otkrij; jer je jedna krv s materom tvojom.

14. Golotinje brata oca svojega ne ot-

krij pristupajući k ženi njegovoj; strina ti je.

15. Golotinje žene sina svojega ne otkrij; snaha ti je, ne otkrij golotinje njezine.

16. Golotinje žene brata svojega ne otkrij; golotinja je brata tvojega.

17. Golotinje žene i kćeri njezine ne otkrij; kćeri sina njezina ni kćeri kćeri njezine nemoj uzeti da otkriješ golotinju njihovu; jedna su krv; zlo je.

18. Nemoj uzeti žene preko jedne žene, da je ucvijeliš otkrivajući golotinju drugoj za života njezina.

19. K ženi dokle se odvaja radi nečistote svoje ne idi da otkriješ golotinju njezinu.

20. Sa ženom bližnjega svojega ne lezi skvrneći se s njom.

21. Od sjemena svojega ne daj da se odnese Molohu, da ne oskvrniš imena Boga svojega; ja sam Gospod.

22. S muškarcem ne lezi kao sa ženom; gadno je.

23. Živinčeta nikakoga nemoj oblježati skvrneći se s njim; i žena da ne legne pod živinče; grdilo je.

24. Nemojte se skvrniti ni jednom ovom stvarju; jer su se svijem tijem stvarima oskvrnili narodi, koje ću odagnati ispred vas.

25. Jer se oskvrnila zemlja, i nevaljalstvo ću njezino pohoditi na njoj, i izmetnuće zemlja stanovnike svoje.

26. Nego vi držite zakone moje i uredbe moje, i ne činite ni jednoga ovoga gada, ni domorodac ni došljak koji se bavi megju vama;

27. Jer sve ove gadove činiše ljudi u ovoj zemlji koji su bili prije vas, i zemlja je od toga oskvrnjena;

28. Da ne izmetne zemlja vas, ako je oskvrnite, kao što je izmetnula narod koji je bio prije vas.

29. Jer ko učini što god od ovijeh gadova, istrijebiće se iz naroda svojega duše koje učine.

30. Za to držite što sam naredio da se drži, da ne činite što od gadnijeh običaja koji su bili prije vas, i da se ne skvrnite o njih. Ja sam Gospod Bog vaš.

GLAVA 19.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži svemu zboru sinova Izrailjevih, i reci im: budite sveti, jer sam ja svet, Gospod Bog vaš.

3. Svaki da se boji matere svoje i oca svojega; i držite subote moje; ja sam Gospod Bog vaš.

4. Ne obraćajte se k idolima, i bogova livenijeh ne gradite sebi; ja sam Gospod Bog vaš.

5. A kad prinosite žrtvu zahvalnu Gospodu, prinosite je drage volje.

6. U koji je dan prinesete, neka se jede, i sjutradan; a što ostane do trećega dana, neka se ognjem sažeže.

7. A ako bi se što jelo treći dan, gad je, ne će biti ugodna.

8. Ko bi je god jeo, nosiće svoje bezakonje, jer oskvrni svetinju Gospodnju; za to će se istrijebiti ona duša iz naroda svojega.

9. A kad žanjete rod zemlje svoje, nemoj požeti sa svijem njive svoje, niti pabirči po žetvi.

10. Ni vinograda svojega nemoj pabirčiti, i nemoj kupiti zrna koja padnu po vinogradu tvojem; nego ostavi siromahu i došljaku. Ja sam Gospod Bog vaš.

11. Ne kradite; ne lažite i ne varajte bližnjega svojega.

12. Ne kunite se imenom mojim krivo; jer ćeš oskvrniti ime Boga svojega Ja sam Gospod.

13. Ne zakidaj bližnjega svojega i ne otimaj mu; plata nadničarova da ne prenoći hod tebe do jutra.

14. Nemoj psovati gluha, ni pred slijepca metati što da se spotakne; nego se boj Boga svojega; ja sam Gospod.

15. Ne činite nepravde na sudu, ne gledaj što je ko siromah, niti se povodi za bogatijem; pravo sudi bližnjemu svojemu.

16. Ne idi kao opadač po narodu svojem, i ne ustaj na krv bližnjega svojega; ja sam Gospod.

17. Nemoj mrziti na brata svojega u srcu svojem; slobodno iskaraj bližnjega svojega, i nemoj trpjeti grijeha na njemu.

18. Ne budi osvetljiv i ne nosi srdnje na sinove naroda svojega; nego ljubi bližnjega svojega kao sebe samoga; ja sam Gospod.

19. Uredbe moje držite; živinčeta svojega ne puštaj na živinče druge vrste; ne zasijevaj njive svoje dvojakim sje-

menom, i ne oblači na se haljine od dvojakih stvari.

20. Ako bi ko obležao robinju, koja je isprošena ali nije otkupljena ni oslobogjena, oboje da se šibaju, ali da se ne pogube; jer nije bila oslobogjena.

21. I on neka prinese Gospodu žrtvu za prijestup svoj na vrata šatora od sastanka, ovna za prijestup.

22. I neka ga očisti pred Gospodom sveštenik ovnom prinesenim za prijestup od grijeha koji je učinio; i oprostiće mu se grijeh njegov.

23. A kad dogjete u zemlju, i nasadite svakojakoga voća, obrežite mu okrajak, rod njegov; tri godine neka vam je neobrezano, i ne jedite ga.

24. A četvrte godine neka bude sav rod njegov posvećen u hvalu Gospodu.

25. Pa tek pete godine jedite voće s njega, da bi vam se umnožio rod njegov. Ja sam Gospod Bog vaš.

26. Ništa ne jedite s krvlju. Nemojte vračati, ni gatati po vremenu.

27. Ne strizite kose svoje u okrug, ni grdite brade svoje.

28. Za mrtvacem ne režite tijela svojega, ni udarajte na se kakvih biljega. Ja sam Gospod.

29. Nemoj skvrnuti kćeri svoje puštajući je da se kurva, da se ne bi zemlja prokurvala i napunila se bezakonja.

30. Držite subote moje, i svetinju moju poštujte. Ja sam Gospod.

31. Ne obraćajte se k vračarima i gatarima, niti ih pitajte, da se ne skvrnite o njih. Ja sam Gospod Bog vaš.

32. Pred sijedom glavom ustani, i poštuj lice starčevo, i boj se Boga svojega. Ja sam Gospod.

33. Ako je u tebe došljak u zemlji vašoj, ne čini mu krivo.

34. Ko je došljak megju vama, neka vam bude kao onaj koji se rodio megju vama, i ljubi ga kao sebe samoga; jer ste i vi bili došljaci u zemlji Misirskoj. Ja sam Gospod Bog vaš.

35. Ne činite nepravde u sudu, ni mjerom za dužinu, ni mjerom za težinu, ni mjerom za stvari koje se sipaju.

36. Mjerila neka su vam prava, kamenje pravo, efa prava, in prav. Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske.

37. Držite dakle sve uredbe moje i sve zakone moje, i vršite ih. Ja sam Gospod.

GLAVA 20.

I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Još reci sinovima Izrailjevim: ko god izmegju sinova Izrailjevih ili izmegju došljaka koji se bave u Izrailju, dade od sjemena svojega Molohu, neka se pogubi, narod u zemlji neka ga zaspe kamenjem.

3. I ja ću okrenuti lice svoje na suprot takom čovjeku, i istrijebiću ga iz naroda njegova, što od sjemena svojega dade Molohu, i zaprzni svetinju moju i oskvrni sveto ime moje.

4. Ako li narod kako god zatvori oči da ne vidi toga čovjeka kad dade od svojega sjemena Molohu, i ne ubiju ga,

5. Ja ću okrenuti lice svoje na suprot onom čovjeku i na suprot domu njegovu, i istrijebiću ga, i sve koji za njim čine preljubu čineći preljubu za Molohom, iz naroda njihova.

6. A ko se obrati k vračarima i gatarima da čini preljubu za njima, okrenuću lice svoje na suprot njemu, i istrijebiću ga iz naroda njegova.

7. Za to posvećujte se, i budite sveti; jer sam ja Gospod Bog vaš.

8. I čuvajte uredbe moje i vršite ih. Ja sam Gospod koji vas posvećujem.

9. Ko opsuje oca svojega ili mater svoju, da se pogubi; opsovao je oca svojega ili mater svoju; krv njegova na nj.

10. A čovjek koji učini preljubu s tugjom ženom, što je učinio preljubu sa ženom bližnjega svojega, da se pogubi i preljubočinac i preljubočinica.

11. Ko bi spavao sa ženom oca svojega, otkrio je golotinju oca svojega: oboje da se pogube; krv njihova na njih.

12. Ko bi spavao sa ženom sina svojega, oboje da se pogube; učiniše sramotu; krv njihova na njih.

13. Ko bi muškarca obležao kao ženu, učiniše gadnu stvar obojica; da se pogube; krv njihova na njih.

14. I ko bi uzeo ženu i mater njezinu, zlo je, ognjem da se spali on i one, da ne bude zla megju vama.

15. Ko bi obležao živinče, da se pogubi; ubijte i živinče.

16. I ako bi žena legla pod živinče, ubij i ženu i živinče, neka poginu, krv njihova na njih.

17. Ko bi uzeo sestru svoju, kćer oca svojega ili kćer matere svoje, vidio bi golotinju njezinu i ona bi vidjela golotinju njegovu, sramota je; za to da se istrijebe ispred sinova naroda svojega; otkrio je golotinju sestre svoje, neka nosi bezakonje svoje.

18. I ko bi spavao sa ženom kad ima vrijeme i otkrio golotinju njezinu otkrivši tečenje njezino i ona bi otkrila tečenje krvi svoje, da se istrijebe oboje iz naroda svojega.

19. Golotinje sestre matere svoje i sestre oca svojega ne otkrij, jer bi otkrio svoju krv; neka nose bezakonje svoje.

20. A ko bi spavao sa ženom strica svojega, otkrio bi golotinju strica svojega; neka nose oboje grijeh svoj, neka pomru bez djece.

21. Ko bi uzeo ženu brata svojega, ružno je, otkrio je golotinju brata svojega; bez djece da budu.

22. Čuvajte sve uredbe moje i sve zakone moje i vršite ih, da vas zemlja ne izmetne, u koju vas vodim da živite u njoj.

23. Nemojte živjeti po uredbama naroda koje ću otjerati ispred vas, jer su činili sve to, za to mi omrzoše.

24. I rekoh vam: vi ćete naslijediti zemlju njihovu i ja ću vam je dati u državu, zemlju u kojoj teče mlijeko i med. Ja sam Gospod Bog vaš, koji vas odvojih od drugih naroda.

25. Za to razlikujte stoku čistu od nečiste, i pticu čistu od nečiste, i nemojte skvrniti duša svojih stokom ili pticom ili čim god što puže po zemlji, što sam vam odvojio da je nečisto.

26. I bićete mi sveti, jer sam svet ja, Gospod, i odvojih vas od drugih naroda da budete moji.

27. A čovjek ili žena, u kojima bi bio duh vračarski ili gatarski, da se pogube, kamenjem da se zaspu, krv njihova na njih.

GLAVA 21.

Još reče Gospod Mojsiju: kaži svećenicima sinovima Aronovijem i reci im: za mrtvacem da se ne skvrni ni jedan u narodu svojem,

2. Osim za rodom svojim po krvi, za materom svojom ili za ocem svojim ili za sinom svojim ili za kćerju svojom ili za bratom svojim;

3. Ili za rogjenom sestrom svojom, djevojkom, koja nije imala muža; za njom se može oskvrniti.

4. Ako je oženjen, da se ne oskvrni za *ženom svojom* u narodu svojem učinivši se nečist.

5. Da se ne načine ćelavi čupajući kosu s glave svoje i da ne briju brade svoje, niti se režu po tijelu svojem.

6. Neka budu sveti Bogu svojemu, i neka ne skvrne imena Boga svojega, jer prinose žrtve ognjene Gospodnje, hljeb Boga svojega, za to neka su sveti.

7. Neka se ne žene ženom kurvom ili silovanom; ni puštenicom neka se ne žene; jer su sveti Bogu svojemu.

8. I tebi neka je svaki svet, jer prinosi hljeb Boga tvojega; svet neka ti je, jer sam ja svet, Gospod, koji vas posvećujem.

9. A kći svešteničke koja se oskvrni kurvajući se, skvrni oca svojega, neka se ognjem spali.

10. A svećenik najviši izmegju braće svoje, kojemu se na glavu izlilo ulje pomazanja i koji je posvećen da se oblači u svete haljine, neka ne otkriva glave svoje, i haljina svojih neka ne razdire.

11. I k mrtvacu nijednom neka ne ide, ni za ocem svojim ni za materom svojom da se ne oskvrni.

12. I iz svetinje neka ne izlazi, da ne bi oskvrnio svetinju Boga svojega, jer je na njemu vijenac, ulje pomazanja Boga njegova; ja sam Gospod.

13. On neka se ženi djevojkom.

14. Udovicom ni puštenicom ni silovanom ni kurvom da se ne ženi; nego djevojkom iz naroda svojega neka se oženi.

15. I neka ne skvrni sjemena svojega u narodu svojem, jer sam ja Gospod, koji ga posvećujem.

16. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

17. Kaži Aronu, i reci: u koga bi iz sjemena tvojega od koljena do koljena bila mana na tijelu, onaj neka ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega.

18. Jer niko na kome bi bila mana ne valja da pristupa, ni slijep, ni hrom, ni u koga bi bio koji ud preveć mali ili preveć veliki,

19. Ni u koga je slomljena noga ili ruka,

20. Ni grbav, ni drljav, ni ko ima bionu na oku, ni šugav, ni lišajiv, ni prosut.

21. U koga bi god iz sjemena Arona sveštenika bila kaka mana na tijelu, neka ne pristupa da prinosi žrtve ognjene Gospodu; mana je na njemu; da ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega.

22. Ali hljeb Boga svojega od stvari presvetih i od stvari svetih neka jede;

23. Ali za zavjes neka ne ulazi; k oltaru neka se ne približuje, jer je mana na njemu, pa neka ne skvrni svetinje moje, jer sam ja Gospod, koji ih posvećujem.

24. I Mojsije kaza to Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izrailjevim.

GLAVA 22.

I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži Aronu i sinovima njegovijem da se čuvaju od svetijeh stvari sinova Izrailjevih, da ne bi oskvrnili sveto ime moje u onom što mi oni posvećuju; ja sam Gospod.

3. Reci im: ko bi god iz sjemena vašega od koljena na koljeno pristupio k svetijem stvarima, koje bi posvetili sinovi Izrailjevi Gospodu, kad je nečistota njegova na njemu, taj neka se istrijebi ispred lica mojega; ja sam Gospod.

4. Ko bi god iz sjemena Aronova bio gubav ili bi išlo sjeme od njega, neka ne jede svetijeh stvari dokle ne bude čist; tako i koji bi se dotakao koga nečista od mrtva tijela ili onoga od koga je izašlo sjeme,

5. Ili ko bi se dotakao čega što gamiže po zemlji, od čega bi se oskvrnio, ili čovjeka od kojega bi se oskvrnio kakve mu drago radi nečistote njegove,

6. Ko bi se dotakao takoga čega, biće nečist do večera; za to neka ne jede svetijeh stvari ako ne okupa tjela svojega u vodi.

7. A kad zagje sunce, biće čist, i onda može jesti od svetijeh stvari; jer mu je hrana.

8. Mrcinoga ili što raskine zvjerka neka ne jede, da se njim ne skvrni; ja sam Gospod.

9. Tako neka drže što sam uredio da se drži, da ne navuku na se grijeha i ne umru od njega oskvrnivši se. Ja sam Gospod, koji ih posvećujem.

10. Niko drugi da ne jede svetijeh stvari, ni ukućanin sveštenikov ni nadničar da ne jede svetijeh stvari.

11. A kad sveštenik kupi koga za novce, taj neka ih jede, i koji se rodi u kući njegovoj; oni neka jedu jela njegova.

12. Ali kći sveštenička kad se uda za čovjeka drugoga plemena, ona da ne jede od žrtava podignutijeh svetijeh stvari.

13. A kći sveštenička ako obudovi, ili je pusti muž, ako nema poroda, neka se vrati kući oca svojega kao što je bila u djetinjstvu svojem, hljeb oca svojega neka jede; ali niko drugoga plemena da ga ne jede.

14. A ko bi nehotice jeo svetu stvar, neka dometne peti dio i naknadi sveštenika svetu stvar,

15. Da ne bi skvrnili svetijeh stvari sinova Izrailjevih, koje prinose Gospodu,

16. I da ne bi navlačili na njih kara za prijestup jedući svete stvari njihove; jer sam ja Gospod, koji ih posvećujem.

17. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

18. Kaži Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izrailjevijem, i reci im: ko god od doma Izrailjeva ili izmegju stranaca koji su u Izrailju hoće da prinese žrtvu svoju po kakvom god zavjetu svom, ili od dobre volje svoje dar, što se prinosi Gospodu na žrtvu paljenicu,

19. Neka prinese drage volje muško zdravo od goveda ili od ovaca ili od koza.

20. Na čem bi bila mana, ono ne prinosite, jer vam se ne bi primilo.

21. I kad ko hoće da prinese žrtvu zahvalnu Gospodu, izvršujući zavjet ili od svoje volje dajući dar, od goveda ili od sitne stoke, neka bude zdravo, da bi bilo primljeno; nikake mane da nema na njemu.

22. Slijepo ili kojemu je što slomljeno ili odbijeno, ni gutavo, ni krastavo ni lišajivo, što je tako ne prinosite Gospodu, i ne mećite ih na oltar Gospodnji za žrtvu ognjenu.

23. A vola ili ovcu ili kozu s udom kojim prevelikim ili premalim možeš prinijeti za dobrovoljni dar; ali za zavjet ne će se primiti.

24. Ujalovljeno uvrtanjem, tučenjem, kidanjem ili rezanjem, ne prinosite Gospodu; i ne činite toga u zemlji svojoj.

25. I iz ruke tugjinske nemojte uzimati nijedne stvari da prinesete hljeb Bogu svojemu; jer je kvar njihov u njima; imaju manu, ne će vam se primiti.
26. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:
27. Tele i jagnje i jare kad se omladi, neka bude sedam dana kod majke svoje, pa od osmoga dana i poslije biće ugodno za žrtvu ognjenu Gospodu.
28. A krave ni ovce ni koze ne koljite u jedan dan s mladetom njezinijem.
29. I kad prinosite Gospodu žrtvu radi hvale, prinesite je dragovoljno.
30. Neka se jede istoga dana, i ne ostavljajte ništa do jutra; ja sam Gospod.
31. Za to držite zapovijesti moje, i vršite ih; ja sam Gospod.
32. I nemojte skvrniti svetoga imena mojega, i ja ću se svetiti megju sinovima Izrailjevim; ja sam Gospod, koji vas posvećujem,
33. Koji sam vas izveo iz zemlje Misirske da vam budem Bog; ja sam Gospod.

GLAVA 23.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:
2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: praznici Gospodnji, koje ćete zvati sveti sabori, ovo su praznici moji:
3. Šest dana radi, a sedmi dan, koji je subota za počivanje, neka bude sveti sabor, ne radite ni jednoga posla; subota je Gospodnja po svijem stanovima vašim.
4. Ovo su praznici Gospodnji, sabori sveti, na koje ćete se sabirati u vrijeme njihovo:
5. Četrnaestoga dana prvoga mjeseca u veče pasha je Gospodnja.
6. A petnaestoga dana istoga mjeseca praznik je prijesnijeh hljebova Gospodu; sedam dana jedite hljebove prijesne.
7. Prvi dan neka vam bude sabor sveti, nikakoga posla ropskoga ne radite.
8. Nego za sedam dana prinosite Gospodu žrtve ognjene; a sedmi dan neka je sabor sveti; ne radite ni jednoga posla ropskoga.
9. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:
10. Kaži sinovima Izrailjevijem, i reci im: kad dogjete u zemlju koju ću vam dati i stanete žeti u njoj, tada donesite snop prvina od žetve svoje k svešteniku;
11. A on neka obrće snop pred Gospodom, da bi vam se primio; sjutradan po suboti neka ga obrće sveštenik.
12. A isti dan kad budete obrtali snop, prinesite jagnje od godine dana zdravo na žrtvu paljenicu Gospodu;
13. I dar uza nj, dvije desetine efe bijeloga brašna zamiješena s uljem, da bude žrtva ognjena Gospodu na ugodni miris; i naljev uza nj, vina četvrt ina.
14. A hljeba, ni zrna pržena ni zrna u klasu nemojte jesti do onoga dana kad prinesete žrtvu Bogu svojemu; to da vam je vječna uredba od koljena do koljena po svijem stanovima vašim.
15. Po tom od prvoga dana po suboti, od dana kad prinesete snop za žrtvu obrtanu, brojte sedam nedelja punijeh;
16. Do prvoga dana po sedmoj nedjelji nabrojte pedeset dana; onda prinesite nov dar Gospodu.
17. Iz stanova svojih donesite dva hljeba za zrtvu obrtanu, od dvije desetine efe bijeloga brašna da budu, s kvascem neka budu pečeni; to su prvine Gospodu.
18. A s tijem hljebom prinesite sedam jaganjaca od godine zdravijeh, i jedno tele i dva ovna, da bude žrtva paljenica Gospodu s darovima svojim, i naljevima svojim, da bude žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.
19. Zakoljite i jarca jednoga zu grijeh i dva jagnjeta od godine za žrtvu zahvalnu.
20. I sveštenik neka to obrne tamo i amo s hljebom od prvina i sa dva jagnjeta na žrtvu obrtanu pred Gospodom; i biće svete stvari Gospodu za sveštenika.
21. I saberite se u taj dan, sabor sveti da vam je; ni jednoga posla ropskoga ne radite zakonom vječnim po svijem stanovima svojim od koljena do koljena.
22. A kad stanete žeti u zemlji svojoj, nemoj sa svijem požeti njive svoje, ni pabirči po žetvi; ostavi siromahu i došljaku; ja sam Gospod Bog vaš.
23. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:
24. Kaži sinovima Izrailjevim i reci: prvi dan sedmoga mjeseca neka vam je odmor, spomen trubni, sabor sveti.
25. Ni jednoga posla ropskoga nemojte raditi, nego prinesite žrtvu ognjenu Gospodu.
26. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

27. A deseti je dan toga mjeseca sedmoga dan očišćenja; sabor sveti neka vam je, i mučite duše svoje, i prinesite Gospodu žrtvu ognjenu.

28. U taj dan nemojte raditi ni jednoga posla, jer je dan očišćenja, da se očistite pred Gospodom Bogom svojim.

29. A svaka duša koja se ne bi mučila u taj dan, da se istrijebi iz naroda svojega.

30. I svaku dušu koja bi radila kakav posao u taj dan, ja ću zatrti onu dušu u narodu njezinu.

31. Ni jednoga posla nemojte raditi; to da je vječna uredba od koljena do koljena u svijem stanovima vašim.

32. Subota počivanja neka vam bude i mučite duše svoje; devetoga dana istoga mjeseca kad bude veče, od večera do večera praznujte počinak svoj.

33. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

34. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: petnaestoga dana sedmoga mjeseca praznik je sjenica za sedam dana Gospodu.

35. Prvi dan neka bude sabor sveti, nijednoga posla ropskoga nemojte raditi.

36. Za sedam dana prinosite žrtve ognjene Gospodu; osmi dan neka vam bude sabor sveti, i prinesite žrtve ognjene Gospodu; praznik je, ni jednoga posla ropskoga nemojte raditi.

37. To su praznici Gospodnji, koje ćete praznovati na saborima svetim da prinesete žrtve ognjene Gospodu: žrtvu paljenicu i dar i žrtvu zahvalnu i naljev, sve kad je čemu dan,

38. Osim subota Gospodnjih i osim darova vaših i osim svijeh zavjeta vaših i osim svijeh dobrovoljnijeh prinosa vaših, koje ćete davati Gospodu.

39. Ali petnaesti dan toga mjeseca sedmoga, kad saberete rod zemaljski, praznujte praznik Gospodu sedam dana: u prvi je dan odmor i u osmi je dan odmor.

40. U prvi dan uzmite voća s lijepijeh drveta, i grana palmovijeh i grana s gustijeh drveta, i vrbe s potoka, i veselite se pred Gospodom Bogom svojim sedam dana.

41. I praznujte taj praznik Gospodu sedam dana svake godine zakonom vječnim od koljena do koljena, sedmoga mjeseca praznujte ga.

42. I pod sjenicama budite sedam dana, ko je god rogjen u Izrailju neka bude pod sjenicama,

43. Da bi znali potomci vaši da sam ja učinio da žive pod sjenicama sinovi Izrailjevi kad sam ih izveo iz zemlje Misirske. Ja sam Gospod Bog vaš.

44. I Mojsije kaza praznike Gospodnje sinovima Izrailjevijem

GLAVA 24.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevim neka ti donesu ulja maslinova čista cijegjena, za vidjelo, da žišci gore vazda.

3. Pred zavjesom svjedočanstva u šatoru od sastanka Aron će ih namještati da gore od večera do jutra pred Gospodom vazda zakonom vječnim od koljena do koljena.

4. Na svijetnjak čisti namještaće žiške pred Gospodom vazda.

5. I uzmi bijeloga brašna, i ispeci dvanaest kolača, svaki kolač da bude od dvije desetine *efe*.

6. I postavi ih u dva reda, po šest u jedan red, na čistom stolu pred Gospodom.

7. I na svaki red metni kâda čistoga, da bude za svaki hljeb spomen, žrtva ognjena Gospodu.

8. Svake subote neka ih postavlja *svještenik* pred Gospodom vazda *uzimajući* od sinova Izrailjevih zakonom vječnim.

9. I biće Aronovi i sinova njegovijeh, koji će ih jesti na mjestu svetom, jer im je to svetinja nad svetinjama od ognjenih žrtava Gospodnjih zakonom vječnim.

10. A izagje sin jedne Izrailjke, kojemu je otac bio Misirac, megju sinove Izrailjeve, i svadi se u okolu sin žene Izrailjke s nekim Izrailjcem.

11. I psujući sin žene Izrailjke pohuli ime Božije, te ga dovedoše k Mojsiju; a mati mu bješe po imenu Salomita, kći Davrijina od plemena Danova.

12. I metnuše ga u zatvor dokle im se kaže šta će činiti s njim po riječi Gospodnjoj.

13. A Gospod reče Mojsiju govoreći:

14. Izvedi toga psovača na polje iz okola, i neka svi koji su čuli metnu ruke svoje na glavu njegovu, i neka ga sav narod zaspe kamenjem.

15. A sinovima Izrailjevim kaži i reci: ko bi god pohulio Boga svojega, nosiće grijeh svoj.

16. Ko bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi, sav narod, da ga zaspe kame-

njem ; i došljak i domorodac koji bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi.

17. I ko ubije čovjeka, da se pogubi.

18. A ko ubije živinče, neka vrati drugo živinče za živinče.

19. I ko rani bližnjega svojega, kako učini tako da mu bude :

20. Ulom za ulom, oko za oko, zub za zub; kako ošteti tijelo čovjeku, onako da mu se učini.

21. Ko ubije živinče, da vrati drugo ; ali ko ubije čovjeka, da se pogubi.

22. Zakon da vam je jedan, došljaku da bude kao i rogjenom u zemlji. Jer sam ja Gospod Bog vaš.

23. I Mojsije kaza sinovima Izrailjevim, a oni izvedoše psovača na polje iz okola, i zasuše ga kamenjem ; i učiniše sinovi Izrailjevi kako Gospod zapovjedi Mojsiju.

GLAVA 25.

Još reče Gospod Mojsiju na gori Sinajskoj govoreći :

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im : kad dogjete u zemlju koju vam ja dajem, neka praznuje zemlja subotu Gospodnju.

3. Šest godina zasijevaj njivu svoju, i šest godina reži vinograd svoj i sabiraj rod.

4. A sedma godina neka bude subota za odmor zemlji, subota Gospodnja ; nemoj sijati u polju svojem ni rezati vinograda svojega.

5. Što samo od sebe rodi iza žetve tvoje nemoj žeti, i grožgja u vinogradu svojem nerezanom nemoj brati; neka bude godina odmora zemlji.

6. Ali što rodi zemlja za počivanja svojega, ono neka vam bude hrana, tebi i sluzi tvojemu i sluškinji tvojoj i najamniku tvojemu i ukućaninu tvojemu koji je kod tebe,

7. I stoci tvojoj i svijem životinjama što su u tvojoj zemlji, sav rod njezin neka bude hrana.

8. I nabroj sedam sedmina godina, sedam puta po sedam godina, tako da ti sedam sedmina godina bude četrdeset i devet godina.

9. Tada zapovjedi neka zatrubi truba u deseti dan sedmoga mjeseca, na dan očišćenja neka trubi truba po svoj zemlji vašoj.

10. I posvetite godinu pedesetu, i proglasite slobodu u zemlji svima koji žive u njoj ; to neka vam je oprosna godina, i tada se vratite svaki na svoju baštinu, i svaki u rod svoj vratite se.

11. Oprosna godina da vam je ta pedeseta godina ; nemojte sijati, niti žanjite što samo rodi te godine, niti berite grožgja u vinogradima nerezanim.

12. Jer je oprosna godina ; neka vam je sveta ; sa svakoga polja jedite rod njegov.

13. Te godine oprosne vratite se svaki na svoju baštinu.

14. I ako prodaš što bližnjemu svojemu ili kupiš što od bližnjega svojega, ne varajte jedan drugoga.

15. Prema broju godina po oprosnoj godini kupuj od bližnjega svojega, i prema broju godina u koje ćeš brati rod neka ti prodaje.

16. Što više bude godina to će cijena biti veća onome što kupuješ, a što manje bude godina, to će manja biti cijena, jer ti se prodaje broj ljetina.

17. Za to ne varajte jedan drugoga, nego se bojte Boga svojega ; jer sam ja Gospod Bog vaš.

18. Držite uredbe moje i čuvajte zakone moje i vršite ih, pa ćete živjeti u zemlji bez straha.

19. I zemlja će ragjati rod svoj, i ješćete ga, i bićete siti, i živjećete u njoj bez straha.

20. I ako biste rekli : šta ćemo jesti sedme godine, eto ne ćemo sijati niti ćemo brati ljetine ?

21. Pustiću blagoslov svoj na vas šeste godine, te će roditi za tri godine.

22. I sijaćete osme godine, a ješćete ljetinu staru do devete godine, dokle ne prispije rod njezin, ješćete stari.

23. Ali zemlja da se ne prodaje za svagda, jer je moja zemlja, a vi ste došljaci i ukućani kod mene.

24. Za to po svoj zemlji države vaše neka se otkupljuju zemlje.

25. Ako osiromaši brat tvoj i proda nešto od baštine svoje, a poslije dogje ko od roda njegova najbliži njemu da otkupi, neka otkupi što brat njegov prodade.

26. Ako li ne bi imao nikoga da otkupi, nego bi se pomogao i zglavio koliko treba za otkup,

27. Onda neka odbije godine od kako je prodao, pa što ostane neka isplati onome kome je prodao; i tako neka opet dogje do svoje baštine.

28. Ako li nema koliko bi trebalo vratiti, onda ostaje stvar prodana u onoga ko je kupio do godine oprosne, a oprosne godine ostaviće se, i on će se vratiti na svoju baštinu.

29. Ko proda kuću u kojoj se sjedi u mjestu ogragjenu zidom, vlastan je otkupiti je dokle se ne navrši godina dana od kako je proda; cijelu godinu dana ima vlast otkupiti je.

30. A ako je ne otkupi za godinu dana, onda ostaje kuća u mjestu ogragjenu zidom onome ko je kupio sa svijem od koljena na koljeno, i ne će je ostaviti oprosne godine.

31. A kuće po selima, koja nijesu ogragjena zidom, neka se uzimaju kao njive, mogu se otkupiti, i godine oprosne vraćaju se.

32. A mjesta Levitska i kuće u mjestima njihovijem, svagda mogu otkupiti Leviti.

33. Ali ko kupi od Levita, neka oprosne godine ostavi kupljenu kuću i što je imao u mjestu; jer kuće po mjestima Levitskim jesu njihove megju sinovima Izrailjevim.

34. Ali polje pod mjestima njihovijem da se ne prodaje; jer je njihovo dostojanje do vijeka.

35. Ako osiromaši brat tvoj i iznemogne ruka njegova pored tebe, prihvati ga, i kao stranac i došljak neka poživi uz tebe.

36. Nemoj uzimati od njega kamate, ni dobiti; nego se boj Boga, da bi poživio brat tvoj uz tebe.

37. Novaca nemoj mu davati na kamatu, niti mu hrane svoje pozaimaj radi dobiti.

38. Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske da vam dam zemlju Hanansku i da vam budem Bog.

39. I ako osiromaši brat tvoj kod tebe tako da ti se proda, nemoj ga držati kao roba;

40. Kao najamnik i kao došljak neka bude kod tebe; do oprosne godine neka služi kod tebe.

41. A onda neka ide od tebe sa sinovima svojim, neka se vrati u rod svoj, i na baštinu otaca svojih neka se vrati.

42. Jer su moje sluge, koje sam izveo iz zemlje Misirske, neka se ne prodaju kao robovi.

43. Nemoj gospodariti nad njim žestoko, nego se boj Boga svojega.

44. A rob tvoj i robinja tvoja što ćeš imati neka budu od onijeh naroda koji će biti oko vas, od njih kupujte roba i robinju.

45. I izmegju sinova stranaca koji budu kod vas, izmegju njih kupujte i iz porodica onijeh koji budu kod vas, koji se rode u zemlji vašoj, i ti neka vam budu imanje.

46. Oni će postati vaši i sinova vaših nakon vas, i biće vam dostojanje, da vam svaku službu vrše do vijeka; ali nad braćom svojom, sinovima Izrailjevim, niko nad bratom svojim da ne gospodari žestoko.

47. Ako li se obogati došljak ili gost koji živi s tobom, a brat tvoj osiromaši kod njega tako da se proda došljaku, koji živi s tobom, ili kome god od tugjega roda,

48. Kad se proda, može se otkupiti; ko god od braće njegove neka ga otkupi.

49. Ili stric njegov, ili sin strica njegova neka ga otkupi, ili ko drugi od krvi njegove u rodu njegovu neka ga otkupi; ili ako se pomogne, neka se sam otkupi.

50. Neka se proračuna s kupcem svojim od godine kad se prodao do godine oprosne, da cijena za koju se prodao dogje prema broju godina; kao nadničaru neka mu se računa vrijeme koje je odslužio.

51. Ako ostaje još mnogo godina, prema njima neka plati otkup od cijene za koju je kupljen.

52. Ako li ostaje malo godina do oprosne godine, neka se proračuna s njim i neka plati otkup prema tijem godinama.

53. Kao najamnik godišnji neka bude u njega, i neka ne gospodari nad njim žestoko na tvoje oči.

54. Ako li se ovako ne otkupi, neka otide godine oprosne i on i sinovi njegovi s njim.

55. Jer su sinovi Izrailjevi moje sluge, moje su sluge, koje sam izveo iz zemlje Misirske; ja sam Gospod Bog vaš.

GLAVA 26.

Nemojte graditi sebi idola ni likova rezanijeh, niti stupova podižite, ni kamena sa slikama mećite u svojoj zemlji da mu se klanjate; jer sam ja Gospod Bog vaš.

2. Držite subote moje, i svetinju moju poštujte; ja sam Gospod.

3. Ako uživite po mojim uredbama, i zapovijesti moje uzdržite i uščinite,

4. Davaću vam dažd na vrijeme, i zemlja će ragjati rod svoj, i drveta će u polju ragjati rod svoj.

5. I vršidba će vam stizati berbu vinogradsku, a berba će vinogradska stizati sijanje, i ješćete hljeb svoj do sitosti, i živjećete bez straha u zemlji svojoj.

6. Jer ću dati mir zemlji, te ćete spavati a ne će biti nikoga da vas plaši; učiniću, te će nestati zle zvijeri iz zemlje, i mač ne će prolaziti preko vaše zemlje.

7. Nego ćete tjerati neprijatelje svoje, i padaće pred vama od mača.

8. Vas će petorica tjerati stotinu, a vas stotina tjeraće deset tisuća, i padaće neprijatelji vaši pred vama od mača.

9. I obratiću se k vama, i učiniću vam da rastete, i umnožiću vas, i utvrdiću zavjet svoj s vama.

10. I ješćete žito staro, od mnogo godina, i izasipaćete staro kad dogje novo.

11. I namjestiću stan svoj megju vama, i duša moja ne će mrziti na vas.

12. I hodiću megju vama, i biću vam Bog, i vi ćete biti moj narod.

13. Ja sam Gospod Bog vaš, koji vas izvedoh iz zemlje Misirske da im ne robujete, i polomih palice jarma vašega, i ispravih vas da hodite pravo.

14. Ako li me ne uzaslušate, i ne uščinite sve ove zapovijesti,

15. Ako povrgnete uredbe moje i duši vašoj omrznu zakoni moji da ne tvorite sve zapovijesti moje, i raskinete zavjet moj,

16. I ja ću vama učiniti ovo: pustiću na vas strah, suhu bolest i vrućicu, koje će vam oči iskvariti i dušu ucvijeliti; i zaludu ćete sijati sjeme svoje, jer će ga jesti neprijatelji vaši.

17. I okrenuću lice svoje na suprot vama, i sjeći će vas neprijatelji vaši, i koji mrze na vas biće vam gospodari, i bježaćete kad vas niko ne tjera.

18. Ako me ni tada ne stanete slušati, karaću vas još sedam puta više za grijehe vaše.

19. Potrću ponos sile vaše, i učiniću da nebo nad vama bude kad gvožgje a zemlja vaša kao mjed.

20. Snaga će se vaša trošiti uzalud, jer zemlja vaša ne će ragjati roda svojega, i drveta po zemlji ne će ragjati roda svojega.

21. Ako mi uzidete na suprot i ne htjet budete slušati me, dodaću vam sedam puta više muka prema grijesima vašim.

22. Pustiću na vas zvijeri poljske, koje će vam djecu izjesti i stoku potrti i vas umaliti, i opustjeće putovi vaši.

23. Ako se ni od toga ne popravite, nego mi jošte uzidite na suprot,

24. I ja ću vama ići na suprot, i biću vas još sedam puta više za grijehe vaše.

25. Pustiću na vas mač, koji će osvetiti moj zavjet; a kad se sležete u gradove svoje, tada ću pustiti pomor megju vas, i bićete predani u ruke neprijatelju.

26. I kad vam slomim potporu u hljebu, deset će žena peći hljeb vaš u jednoj peći, i davaće vam hljeb vaš na mjeru, i ješćete a ne ćete se nasititi.

27. Ako me ni tako ne stanete slušati, nego mi uzidete na suprot,

28. I ja ću vama s gnjevom ići na suprot, i sedam puta većma karaću vas za grijehe vaše.

29. I ješćete meso od sinova svojih, i meso od kćeri svojih ješćete.

30. Razvaliću visine vaše, i oboriću idole vaše, i metnuću trupove vaše na trupove gadnih bogova vaših, i mrziće duša moja na vas.

31. I obratiću gradove vaše u pustoš, i razoriću svetinje vaše, i ne ću više mirisati mirisa vašega.

32. I opustiću zemlju da će joj se čuditi neprijatelji vaši, koji će živjeti u njoj.

33. A vas ću rasijati po narodima, i učiniću da vas gone s golijem mačem; i zemlja će vaša biti pusta i gradovi vaši raskopani.

34. Tada će zemlji biti mile subote njezine za sve vrijeme dokle bude pusta; i kad budete u zemlji svojih neprijatelja, zemlja će počivati, i biće joj mile subote njezine.

35. Za sve vrijeme dokle bude pusta počivaće, jer nije počivala u vaše subote, kad ste u njoj živjeli.

36. A koji vas ostanu, metnuću strah u srca njihova u zemljama neprijatelja njihovijeh, te će ih goniti list kad šušne zaljuljavši se, i oni će bježati kao ispred mača, i padaće a niko ih ne će tjerati.

37. I padaće jedan preko drugoga kao od mača, a niko ih ne će tjerati: i ne ćete se moći držati pred neprijateljima svojim.

38. Nego ćete izginuti megju narodima, i poždrijeće vas zemlja neprijatelja vaših.

39. A koji vas ostanu, čiljeće za bezakonje svoje u zemlji neprijatelja svojih, i za bazakonje otaca svojih čiljeće.

40. Ali ako priznadu bezakonje svoje i bezakonje otaca svojih po grijesima, kojima mi griješiše i kojima mi idoše na suprot,

41. Te i ja njima idoh na suprot i odvedoh ih u zemlju neprijatelja njihovijeh; ako se tada ponizi srce njihovo neobrezano, i bude im pravo što su pokarani za bezakonje svoje,

42. Tada ću se opomenuti zavjeta svojega s Jakovom, i zavjeta svojega s Isakom, i zavjeta svojega s Avramom opomenuću se, i zemlje ću se opomenuti,

43. Kad se zemlja oprosti njih i budu joj mile subote njezine kad opusti s njih, i njima bude pravo što su pokarani za bezakonje svoje, jer sudove moje povrgoše i duši njihovoj omrzoše uredbe moje.

44. A za to ni onda kad budu u zemlji neprijatelja svojih ne ću ih povrći niti ću tako omrznuti na njih da ih potrem i raskinem zavjet svoj s njima; jer sam ja Gospod Bog njihov.

45. Nego ću se njih radi opomenuti zavjeta sa starima njihovijem, koje izvedoh iz zemlje Misirske narodima na vidiku da im budem Bog, ja Gospod.

46. Ovo su uredbe i sudovi i zakoni, koje postavi Gospod izmegju sebe i sinova Izrailjevih na gori Sinajskoj preko Mojsija.

GLAVA 27.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: kad ko zavjetuje dušu svoju Gospodu, ti ga ucijeni;

3. A ovako ćeš cijeniti: muško od dvadeset godina do šezdeset cijenićeš pedeset sikala srebra, po siklu svetom.

4. Ako bude žensko, cijenićeš trideset sikala.

5. Ako je od pet do dvadeset godina, cijenićeš muško dvadeset sikala a žensko deset sikala.

6. Ako je od jednoga mjeseca do pet godina, cijenićeš muško pet sikala srebra, a žensko ćeš cijeniti tri sikla srebra.

7. Ako li bude od šezdeset godina i više, ako je muško, cijenićeš petnaest sisikala, a žensko deset sikala.

8. Ako je siromah da ne može platiti cijene, onda neka dogje k svešteniku da ga ucijeni sveštenik, i prema onome što može dati koji se zavjetovao, neka ga sveštenik ucijeni.

9. Ako bi zavjetovao živinče od onijeh što se prinose Gospodu, što god da Gospodu, sveto je.

10. Da ga ne promijeni ni dade drugo za ono, ni dobro za rgjavo, ni rgjavo za dobro; ako li bi kako promijenio živinče, onda će biti sveto i ono i drugo koje je dao za ono.

11. Ako li bi zavjetovao živinče nečisto od onijeh što se ne prinose Gospodu, neka se dovede živinče pred sveštenika.

12. I neka ga precijeni sveštenik, bilo dobro ili rgjavo; i kako ga precijeni sveštenik, tako da bude;

13. Ako bi ga htio otkupiti, neka na cijenu tvoju dometne još peti dio.

14. Kad bi ko zavjetovao kuću svoju, da je sveta Gospodu, neka je precijeni sveštenik, bila dobra ili rgjava; kako je precijeni sveštenik, tako da bude.

15. Ako bi onaj koji zavjetuje htio otkupiti kuću svoju, neka na cijenu tvoju dometne još peti dio, pa neka je njegova.

16. Ako bi ko zavjetovao Gospodu dio njive svoje, cijenićeš je prema usjevu: gomer ječma gdje se posije, cijenićeš pedeset sikala srebra.

17. Ako bi od oprosne godine zavjetovao njivu svoju, neka ostane po tvojoj cijeni.

18. Ako li poslije oprosne godine zavjetuje njivu svoju, tada neka mu sveštenik proračuna novce prema broju godina koje ostaju do oprosne godine, i neka se odbije od tvoje cijene.

19. I ako bi htio otkupiti njivu svoju onaj ko je zavjetuje, neka dometne na cijenu tvoju još peti dio, i neka bude njegova.

20. Ali ako ne otkupi njive, i njiva se proda drugome, ne može se više otkupiti.

21. Nego će ona njiva, kad se oprosti oprosne godine, biti sveta Gospodu, kao njiva zavjetovana, svešteníkova neka bude.

22. Ako li bi ko zavjetovao Gospodu njivu kupljenu, koja nije dostojanje njegovo,

23. Sveštenik neka mu proračuna cijenu do godine oprosne, i neka u onaj dan dade tu cijenu da bude stvar sveta Gospodu.

24. A godine oprosne da se vrati njiva onome od koga je kupljena, čije je dostojanje ona njiva.

25. A svaka cijena tvoja neka bude na sikle svete, a u siklu ima dvadeset novaca.

26. Ali prvina od stoke, koje su Gospodnje, niko da ne zavjetujc, bilo goveče ili sitna stoka, jer je Gospodnje.

27. Ako li bi bilo od životinja nečistijeh, onda neka otkupi po tvojoj cijeni dometnuv peti dio ozgo; ako li se ne otkupi, neka se proda po tvojoj cijeni.

28. Ali ni jedna stvar zavjetovana, što ko zavjetuje Gospodu od čega mu drago što ima, od ljudi ili od stoke ili od njive svoje, da se ne prodaje ni otkupljuje; svaka stvar zavjetovana svetinja je nad svetinjama Gospodu.

29. Živinče zavjetovano, koje čovjek zavjetuje, da se ne otkupljuje, nego da se ubije.

30. I svaki desetak zemaljski, od usjeva zemaljskoga i od voća, Gospodnji je, svetinja Gospodu.

31. Ali ko bi htio otkupiti što desetka svojega, neka na cijenu dometne još peti dio.

32. I desetak od goveda i od sitne stoke, koje dogje pod štap pastirski deseto, da je sveto Gospodu.

33. Da se ne bira dobro ni rgjavo, ni da se mijenja; ako li bi se kako god promijenilo, onda neka bude i ono i drugo promijenjeno sveta stvar, i da se ne otkupi.

34. Ovo su zapovijesti koje zapovjedi Gospod Mojsiju za sinove Izrailjeve na gori Sinajskoj.

ČETVRTA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE BROJEVI.

GLAVA 1.

Još reče Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj u šatoru od sastanka prvi dan drugoga mjeseca druge godine po izlasku njihovu iz zemlje Misirske, govoreći:

2. Izbrojte sav zbor sinova Izrailjevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh i po imenima njihovijem, sve muškinje, glavu po glavu.

3. Od dvadeset godina i više, sve koji mogu ići na vojsku u Izrailju, izbrojte ih po četama njihovijem, ti i Aron;

4. I s vama neka bude po jedan čovjek od svakoga plemena, koji je poglavar u domu otaca svojih.

5. A ovo su imena ljudi koji će biti s vama: od plemena Ruvimova Elisur sin Sedijurov;

6. Od Simeunova Salamilo sin Surisadajev;

7. Od Judina Nason sin Aminadovov;

8. Od Isaharova Natanailo sin Sogarov;

9. Od Zavulonova Elijav sin Helonov;

10. Od sinova Josifovijeh: od plemena Jefremova Elisama sin Emijudov; od Manasijina Gamalilo sin Fadasurov;

11. Od Venijaminova Avidan sin Gadeonijev;

12. Od Danova Ahijezer sin Amisadajev;

13. Od Asirova Fagailo sin Ehranov;

14. Od Gadova Elisaf sin Raguilov;

15. Od Neftalimova Ahirej sin Enanov.

16. To su koji se sazivahu na zbor, knezovi u plemenima otaca svojih, tisućnici Izrailjevi.

17. I uze Mojsije i Aron te ljude, koji biše imenovani.

18. I sabraše vas zbor prvi dan drugoga mjeseca, i prepisaše ih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh i po imenima njihovijem od dvadeset godina i više, glavu po glavu.

19. Kako bješe Gospod zapovjedio Mojsiju, tako ih izbroji u pustinji Sinajskoj.

20. I bješe sinova prvenca Izrailjeva Ruvima, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima s glave na glavu sve muškinje od dvadeset godina i više, što mogaše ići na vojsku,

21. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Ruvimova četrdeset i šest tisuća i pet stotina.

22. Sinova Simeunovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima s glave na glavu sve muškinje od dvadeset godina i više, što mogaše ići na vojsku,

23. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Simeunova pedeset i devet tisuća i tri stotine.

24. Sinova Gadovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

25. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Gadova četrdeset i pet tisuća, šest stotina i pedeset.

26. Sinova Judinijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

27. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Judina sedamdeset i četiri tisuće i šest stotina.

28. Sinova Isaharovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

29. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Isaharova pedeset i četiri tisuće i četiri stotine.

30. Sinova Zavulonovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

31. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Zavulonova pedeset i sedam tisuća i četiri stotine.

32. Od sinova Josifovijeh : sinova Jefremovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

33. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Jefremova četrdeset tisuća i pet stotina.

34. Sinova Manasijinih, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

35. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Manasijina trideset i dvije tisuće i dvje sta.

36. Sinova Venijaminovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

37. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Venijaminova trideset i pet tisuća i četiri stotine.

38. Sinova Danovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

39. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Danova šezdeset i dvije tisuće i sedam stotina.

40. Sinova Asirovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

41. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Asirova četrdeset i jedna tisuća i pet stotina.

42. Sinova Neftalimovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

43. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Neftalimova pedeset i tri tisuće i četiri stotine.

44. Ovo su oni koje Mojsije i Aron izbrojiše s knezovima Izrailjskim, s dva-

naest ljudi, koji bijahu po jedan za svaki dom otaca svojih.

45. I svega bješe sinova Izrailjevijeh izbrojenijeh po domovima otaca svojih od dvadeset godina i više, svijeh što mogahu ići na vojsku,

46. Bješe ih izbrojenijeh šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset.

47. Ali Leviti po plemenu otaca svojih ne biše brojeni megju njih.

48. Jer Gospod reče Mojsiju govoreći:

49. Plemena Levijeva nemoj brojiti, niti broja njihova sastaviti sa sinovima Izrailjevijem.

50. Nego postavi Levite nad šatorom od svjedočanstva i nad svijem posugjem u njemu i nad svijem što pripada njemu; oni neka nose šator i sve posugje njegovo, neka služe u njemu, i staju oko šatora.

51. I kad se šator krene, neka ga slože Leviti; i kad šator stane, onda neka ga razapnu Leviti. A ko bi drugi pristupio, da se pogubi.

52. I sinovi Izrailjevi neka staju svaki u svom okolu i svaki kod svoje zastave po četama svojim.

53. A Leviti neka staju oko šatora od svjedočanstva, da ne dogje gnjev na zbor sinova Izrailjevijeh; i neka Leviti rade što treba oko šatora od svjedočanstva.

54. I učiniše sinovi Izrailjevi; kako Gospod zapovjedi, sve tako učiniše.

GLAVA 2.

Po tom reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Sinovi Izrailjevi neka staju u òkô svaki kod svoje zastave sa znakom doma otaca svojih, prema šatoru od sastanka u naokolo.

3. S istoka neka staje u òkô zastava vojske Judine po četama svojim, s vojvodom sinova Judinijeh Nasonom sinom Aminadavovim;

4. A u vojsci njegovoj sedamdeset i četiri tisuće i šest stotina izbrojenijeh.

5. A do njega neka staje u òkô pleme Isaharovo, s vojvodom sinova Isaharovijeh Natanailom sinom Sogarovijem;

6. A u vojsci njegovoj pedeset i četiri tisuće i četiri stotine izbrojenijeh.

7. Pa onda pleme Zavulonovo s vojvodom sinova Zavulonovijeh Elijavom sinom Helonovijem;

8. A u vojsci njegovoj pedeset i sedam tisuća i četiri stotine izbrojenijeh.

9. Svega izbrojenijeh u vojsci Judinoj sto osamdeset i šest tisuća i četiri stotine po četama njihovijem. Oni neka idu naprijed.

10. A zastava vojske Ruvimove po četama svojim neka bude s juga, s vojvodom sinova Ruvimovijeh Elisurom sinom Sedijurovijem;

11. A u vojsci njegovoj četrdeset i šest tisuća i pet stotina izbrojenijeh.

12. A do njega neka staje u òkô pleme Simeunovo s vojvodom sinova Simeunovijeh Salamilom sinom Surisadajevim;

13. A u vojsci njegovoj pedeset i devet tisuća i tri stotine izbrojenijeh.

14. Pa onda pleme Gadovo s vojvodom sinova Gadovijeh Elisafom sinom Raguilovim;

15. A u vojsci njegovoj četrdeset i pet tisuća i šest stotina i pedeset izbrojenijeh.

16. A svega izbrojenijeh u vojsci Ruvimovoj sto i pedeset i jedna tisuća i četiri stotine i pedeset po četama njihovijem. I oni neka idu drugi.

17. Po tom neka ide šator od sastanka s vojskom sinova Levijevih usred ostale vojske; kako u òkô staju tako neka i idu, svaki svojim redom pod svojom zastavom.

18. Zastava vojske Jefremove po četama svojim neka bude sa zapada, s vojvodom sinova Jefremovijeh Elisamom sinom Emijudovim;

19. A u vojsci njegovoj četrdeset tisuća i pet stotina izbrojenijeh.

20. A do njega pleme Manasijino s vojvodom sinova Manasijinih Gamalilom, sinom Fadasurovim;

21. A u njegovoj vojsci trideset i dvije tisuće i dvje sta izbrojenijeh.

22. Pa onda pleme Venijaminovo s vojvodom sinova Venijaminovijeh Avidanom sinom Gadeonijevim;

23. A u vojsci njegovoj trideset i pet tisuća i četiri stotine izbrojenijeh.

24. A svega izbrojenijeh u vojsci Jefremovoj sto i osam tisuća i sto po četama njihovijem. I oni neka idu treći.

25. Zastava vojske Danove po četama svojim neka bude sa sjevera s vojvodom

sinova Danovijeh Ahijezerom sinom Amisadajevim;

26. A u vojsci njegovoj šezdeset i dvije tisuće i sedam stotina izbrojenih.

27. A do njega neka staje u òkô pleme Asirovo s vojvodom sinova Asirovijeh Fagailom sinom Ehranovijem;

28. A u vojsci njegovoj četrdeset i jedna tisuća i pet stotina izbrojenijeh.

29. Za njima pleme Neftalimovo s vojvodom sinova Neftalimovijeh Ahirejem sinom Enanovijem;

30. A u njegovoj vojsci pedeset i tri tisuće i četiri stotine izbrojenijeh.

31. A svega izbrojenijeh u vojsci Danovoj sto pedeset i sedam tisuća i šest stotina. I oni neka idu najposlije uza zastave svoje.

32. To su sinovi Izrailjevi koji biše izbrojeni po domovima otaca svojih. Svega izbrojenijeh u cijeloj vojsci po četama njihovijem šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset.

33. Ali Leviti ne biše brojeni megju sinove Izrailjeve, kao što Gospod bješe zapovjedio Mojsiju.

34. I učiniše sinovi Izrailjevi sve; kako zapovjedi Gospod Mojsiju, tako stajahu u òkô, i tako igjahu svaki po porodici svojoj i po domu otaca svojih.

GLAVA 3.

A ovo je pleme Aronovo i Mojsijevo kad Gospod govori s Mojsijem na gor Sinajskoj.

2. I ovo su imena sinova Aronovijeh: prvenac Nadav, pa Avijud i Eleazar i Itamar.

3. To su imena sinova Aronovijeh, svešteníkâ, koji biše pomazani i posvećeni da vrše službu svešteničku.

4. Ali pogibe Nadav i Avijud pred Gospodom, kad prinesoše oganj tugj pred Gospodom u pustinji Sinajskoj; i ne imaše djece; za to Eleazar i Itamar otpravljahu službu svešteničku za života Arona oca svojega.

5. A Gospod reče Mojsiju govoreći:

6. Kaži neka pristupi pleme Levijevo, i postavi ga pred Aronom svešteníkom da mu služe,

7. I da rade za nj i za sav zbor pred šatorom od sastanka služeći šatoru,

8. I da čuvaju sve posugje u šatoru od sastanka, i da straže za sinove Izrailjeve služeći šatoru.

9. Pa ćeš dati Levite Aronu i sinovima njegovijem; oni su darovani njemu izmegju sinova Izrailjevijeh.

10. A Arona i sinove njegove postavi da vrše svešteničku službu svoju; ako li bi ko drugi pristupio, da se pogubi.

11. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

12. Evo uzeh Levite izmegju sinova Izrailjevijeh za sve prvence što otvaraju matericu megju sinovima Izrailjevijem; za to će moji biti Leviti.

13. Jer je moj svaki prvenac; od onoga dana kad pobih sve prvence u zemlji Misirskoj, posvetih sebi svakoga prvenca u Izrailju od čovjeka do živinčeta; moji će biti; ja sam Gospod.

14. Još reče Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj govoreći:

15. Izbroj sinove Levijeve po domovima otaca njihovijeh, po porodicama njihovijem, sve muškinje od mjeseca dana i više izbroj.

16. I Mojsije ih izbroji po zapovijesti Gospodnjoj, kako mu bi zapovjegjeno.

17. I bjehu sinovi Levijevi po imenu ovi: Girson i Kat i Merarije.

18. A ovo su imena sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem: Lovenije i Semej.

19. A sinovi Katovi po porodicama svojim: Amram i Isar, Hevron i Ozilo.

20. A sinovi Merarijevi po porodicama svojim: Malije i Musije. To su porodice Levitske po domovima otaca svojih.

21. Od Girsona porodica Lovenijeva i porodica Semejeva. To su porodice Girsonove.

22. A izbrojenijeh megju njima, kad se izbroji sve muškinje od mjeseca dana i više, bješe ih izbrojenijeh svega sedam tisuća i pet stotina.

23. Porodice Girsonove stajahu u òkô iza šatora sa zapada.

24. A starješina od doma otačkoga u porodicama Girsonovim bješe Elisaf sin Dailov.

25. A sinovi Girsonovi čuvahu u šatoru od sastanka šator i naslon, pokrivač njegov i zavjes na vratima šatora od sastanka,

26. I zavjese od trijema i zavjes na vratima od trijema što je oko šatora i

oko oltara, i uža njegova za svaku potrebu njegovu.

27. A od Kata bješe porodica Amramova i porodica Isarova i porodica Hevronova i porodica Ozilova. To su porodice Katove.

28. Svega muškinja od mjeseca dana i više bješe na broj osam tisuća i šest stotina, koji služahu oko svetinje.

29. Porodice sinova Katovijeh stajahu u òkô pored šatora s juga.

30. A starješina od doma otačkoga u porodicama Katovijem bješe Elisafan sin Ozilov.

31. A oni čuvahu kovčeg i sto i svijetnjak i oltar i posugje u svetinji kojim služe, i zavjes, i sve što pripada k njemu.

32. A starješina nad starješinama Levitskim bješe Eleazar sin Arona sveštenika, postavljen nad onima koji čuvaju svetinju.

33. A od Merarija bješe porodica Malijeva i porodica Musijeva. To su porodice Merarijeve.

34. I bješe ih izbrojenijeh, kad se izbroji sve muškinje od mjeseca dana i više, šest tisuća i dvje sta.

35. A starješina od doma otačkoga u porodicama Merarijevim bješe Surilo sin Avihejev; oni stajahu u òkô pored šatora sa sjevera.

36. I sinovi Merarijevi čuvahu daske od šatora i prijevornice njegove i stupce njegove i stopice njegove i sve sprave njegove i sve što k njemu pripada,

37. I stupce od trijema u naokolo i stopice njihove i kolje i uža njihova.

38. A pred šatorom od sastanka s istoka stajahu u òkô Mojsije i Aron i sinovi njegovi čuvajući svetinju za sinove Izrailjeve; a da ko drugi pristupi, poginuo bi.

39. A svega Levita kad ih izbroji Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodnjoj po porodicama njihovijem, svega muškinja od mjeseca dana i više, bješe dvadeset i dvije tisuće.

40. I Gospod reče Mojsiju: izbroj sve prvence muške megju sinovima Izrailjevim od mjeseca dana i više, i saberi broj imena njihovijeh.

41. I uzmi Levite za mene (ja sam Gospod) mjesto svijeh prvenaca megju sinovima Izrailjevijem, i stoku Levitsku mjesto svijeh prvenaca od stoke sinova Izrailjevijeh.

42. I izbroji Mojsije, kako mu zapovjedi Gospod, sve prvence megju sinovima Izrailjevijem;

43. I svega prvenaca muških, kad se izbrojiše po imenima od jednoga mjeseca i više, bješe izbrojenijeh dvadeset i dvije tisuće, dvje sta i sedamdeset i tri.

44. I Gospod reče Mojsiju govoreći:

45. Uzmi Levite mjesto svijeh prvenaca megju sinovima Izrailjevijem i stoku Levitsku mjesto stoke njihove, da budu moji Leviti; ja sam Gospod.

46. A da se otkupe oni dvje sta i sedamdeset i tri, što ima prvenaca megju sinovima Izrailjevijem više nego Levita,

47. Uzmi po pet sikala od glave; uzmi po svetom siklu (a u taj sikal ide dvadeset gera).

48. I podaj te novce Aronu i sinovima njegovijem, otkup za one koji prelaze broj njihov.

49. I uze Mojsije otkup od onijeh koji ostaše preko onijeh koji biše promijenjeni za Levite.

50. I uze novce od prvenaca sinova Izrailjevijeh, tisuću i tri sta i šezdeset i pet sikala, po svetom siklu.

51. I dade Mojsije taj otkup Aronu i sinovima njegovijem po zapovijesti Gospodnjoj, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

GLAVA 4.

Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Izbroj sinove Katove izmegju sinova Levijevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,

3. Od trideset godina i više do pedeset godina sve koji su za posao da mogu raditi poslove u šatoru od sastanka.

4. A ovo će biti posao sinovima Katovijem u šatoru od sastanka, u svetinji nad svetinjama:

5. Kad polazi vojska doći će Aron sa sinovima svojim, i skinuće zavjes s vrata, i pokriće njim kovčeg od svjedočanstva.

6. Pa će po njemu prostrijeti pokrivač od koža jazavčjih, i ozgo će prostrijeti prostirač od same porfire, i provući će mu poluge.

7. I po stolu za hljebove postavljene

neka prostru prostirač od porfire, i neka metnu na nj zdjele i čaše i vijedra i kutliće, i hljeb svagda neka je na njemu.

8. Pa vrh toga neka prostru prostirač od crvca, i neka pokriju pokrivačem od koža jazavčjih, i neka mu provuku poluge.

9. I neka uzmu prostirač od porfire i pokriju svijetnjak i žiške njegove i usekače njegove i lopatice njegove i sve sudove za ulje, kojima služe oko njega,

10. I neka ga sa svijem spravama njegovijem zaviju u pokrivač od koža jazavčjih, i metnu ga na poluge.

11. I po zlatnom oltaru neka prostru prostirač od porfire i pokriju ga pokrivačem od koža jazavčjih, i provuku mu poluge.

12. I neka uzmu sve sprave za službu, kojima služe u svetinji, i neka ih metnu u prostirač od porfire i zaviju u pokrivač od koža jazavčjih, i metnu na poluge.

13. I neka ometu pepeo s oltara i po oltaru prostru prostirač od skerleta,

14. I neka metnu na nj sve sprave njegove, kojima služe na njemu, mašice, viljuške, lopatice i kotliće i sve sprave za oltar, i neka ga pokriju pokrivačem od koža jazavčjih, pa mu provuku poluge.

15. I kad to svrši Aron i sinovi njegovi i zaviju svetinju, i sve sprave za svetinju, da pogje vojska, onda neka dogju sinovi Katovi da nose, ali neka se ne dotaknu ni jedne stvari svete, da ne poginu. To je posao sinova Katovijeh u šatoru od sastanka.

16. A Eleazar sin Arona sveštenika neka se stara za ulje za svijetnjak, i za kad mirisni, i za žrtvu svagdašnju, i za ulje pomazanja, neka pazi na sav šator i na sve što je u njemu, na svetinju i na posugje njezino.

17. I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

18. Nemojte da se istrijebi koljeno porodica Katovijeh izmegju Levita;

19. Nego im učinite ovo da bi ostali živi i ne bi pomrli kad pristupaju k svetinji nad svetinjama: Aron i sinovi njegovi neka dogju i odrede svakomu šta će koji raditi i šta će nositi.

20. A oni neka ne dolaze da gledaju kad se zavijaju svete stvari, da ne pomru.

21. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

22. Izbroj i sinove Girsonove po domovima otaca njihovijeh i po porodicama njihovijem,

23. Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka.

24. Ovo je posao porodicama Girsonovijem što će raditi i nositi:

25. Neka nose zavjese od naslona i šator od sastanka, pokrivač njegov i pokrivač od koža jazavčjih što je ozgo na njemu, i zavjes na ulasku u šator od sastanka,

26. I zavjese od trijema i zavjes na vratima od trijema što je oko šatora i oko oltara, i uža njihova i sve posugje za službu njihovu i što god treba oko toga raditi neka rade.

27. Po naredbi Aronovoj i sinova njegovijeh neka biva sva služba sinova Girsonovijeh za sve što će nositi i što će raditi, i ostavite im neka čuvaju sve što su dužni nositi.

28. To je služba porodica sinova Girsonovijeh u šatoru od sastanka: a Itamar sin Arona sveštenika neka upravlja njima.

29. Izbroj i sinove Merarijeve po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,

30. Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka.

31. A ovo im je dužnost nositi osim sve službe njihove u šatoru od sastanka: daske od šatora i prijevornice njegove i stupce njegove i stopice njegove,

32. I stupce od trijema u naokolo, i stopice njihove i kolje njihovo, i uža njihova, i sve sprave njihove, i što god treba za te stvari; a poimence izbrojte sve sprave što će oni nositi.

33. To je služba porodica sinova Merarijevih što su dužni raditi u šatoru od sastanka pod rukom Itamara sina Arona sveštenika.

34. I izbroji Mojsije i Aron s knezovima narodnim sinove Katove po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,

35. Od trideset godina i više do pedeset godina sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka.

36. I bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem dvije tisuće i sedam stotina i pedeset.

37. To su izbrojeni iz porodica Katovijeh što bjehu za službu u šatoru od sastanka, koje izbroji Mojsije i Aron, kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija.

38. A sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh bješe izbrojenijeh,

39. Od trideset godina i više do pedeset godina, svijeh što bijahu za službu da služe u šatoru od sastanka,

40. Bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh dvije tisuće i šest stotina i trideset.

41. To su izbrojeni iz porodica sinova Girsonovijeh, što bjehu za službu u šatoru od sastanka, koje izbroji Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodnjoj.

42. A iz porodica sinova Merarijevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh bješe izbrojenijeh,

43. Od trideset godina i više do pedeset godina, svijeh što bijahu za službu da služe u šatoru od sastanka,

44. Bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem tri tisuće i dvje sta.

45. To su izbrojeni iz porodica sinova Merarijevih, koje izbroji Mojsije i Aron kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija.

46. A svega bješe izbrojenijeh Levita, koje izbroji Mojsije i Aron s knezovima Izrailjevim po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,

47. Od trideset godina i više do pedeset godina, što bjehu za službu da služe i da nose u šatoru od sastanka,

48. Svega ih bješe izbrojenijeh osam tisuća i pet stotina i osamdeset.

49. Kako Gospod zapovjedi preko Mojsija, biše izbrojeni, svaki za ono što treba da radi i da nosi; i izbrojeni biše oni koje je Gospod zapovjedio da se izbroje.

GLAVA 5.

I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevijem neka istjeraju iz okola sve gubave i sve kojima teče sjeme i sve koji su se oskvrnili o mrtvaca,

3. Bio čovjek ili žena, istjerajte, iza okola istjerajte ih, da ne skvrne okola onima megju kojima nastavam.

4. I učiniše tako sinovi Izrailjevi, i istjeraše ih iz okola; kako Gospod kaza Mojsiju, tako učiniše sinovi Izrailjevi.

5. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

6. Reci sinovima Izrailjevijem: čovjek ili žena kad učini kakav grijeh ljudski, te zgriješi Gospodu, i bude ona duša kriva,

7. Tada neka priznadu grijeh koji su učinili, i ko je kriv neka vrati cijelo čim je kriv i neka dometne ozgo peti dio i dade onomu kome je skrivio.

8. I ako onaj nema nikoga komu bi pripala naknada za štetu, neka se dade Gospodu i neka bude svešteniku osim ovna za očišćenje kojim će ga očistiti.

9. Tako i svaki prinos izmegju svijeh stvari koje posvećuju sinovi Izrailjevi i donose svešteniku, njegov neka bude;

10. I što god ko posveti, neka je njegovo, i što god ko dade svešteniku, neka je njegovo.

11. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

12. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci im: čija bi žena zastranila te bi mu zgriješila,

13. I drugi bi je oblježao, a muž njezin ne bi znao, nego bi ona zatajila da se oskvrnila, i ne bi bilo svjedoka na nju, niti bi se zatekla,

14. A njemu bi došla sumnja ljubavna, te bi iz ljubavi sumnjao na svoju ženu, a ona bi bila oskvrnjena; ili bi mu došla sumnja ljubavna te bi iz ljubavi sumnjao na svoju ženu, a ona ne bi bila oskvrnjena,

15. Onda neka muž dovede ženu svoju k svešteniku, i neka donese za nju prinos njezin, deseti dio efe brašna ječmenoga, ali neka ga ne polije uljem i neka ne metne na nj kada, jer je prinos za sumnju ljubavnu, dar za spomen da se spomene grijeh;

16. I neka je sveštenik privede i postavi pred Gospodom.

17. I neka uzme sveštenik svete vode u sud zemljani; i praha s poda u šatoru neka uzme i uspe u vodu.

18. I postavivši sveštenik ženu pred Gospodom neka joj otkrije glavu i metne joj na ruke dar za spomen, koji je dar za sumnju ljubavnu; a sveštenik neka drži u ruci svojoj gorku vodu, koja nosi prokletstvo.

19. I neka sveštenik zakune ženu, i reče joj: ako nije niko spavao s tobom,

i ako nijesi zastranila od muža svojega na nečistotu, neka ti ne bude ništa od ove vode gorke, koja nosi prokletstvo.

20. Ako li si zastranila od muža svojega i oskvrnila se, i ko god drugi osim muža tvojega spavao s tobom,

21. Tada sveštenik zaklinjući ženu neka je prokune i reče ženi: da te Gospod postavi za uklin i za kletvu u narodu tvom učinivši da ti bedro spadne a trbuh oteče.

22. I neka ti ova voda prokleta ugje u crijeva da ti oteče trbuh i da ti bedro spadne. A žena neka reče: amin, amin.

23. Tada neka napiše sveštenik te kletve u knjigu, i neka ih spere vodom gorkom.

24. I nek da ženi da se napije gorke vode proklete da ugje u nju voda prokleta i bude gorka.

25. I neka uzme sveštenik iz ruku ženi dar za sumnju ljubavnu, i obrne dar pred Gospodom i prinese ga na oltaru.

26. I neka uzme sveštenik u šaku od dara njezina spomen, i zapali na oltaru, pa onda neka dade ženi vodu da popije.

27. A kad joj dade vodu da pije, ako se bude oskvrnila i učinila nevjeru mužu svojemu, onda će ući voda prokleta u nju i postaće gorka, i trbuh će joj oteći i spasti bedro, i ona će žena postati uklin u narodu svojem.

28. Ako li se ne bude oskvrnila žena, nego bude čista, ne će joj biti ništa i imaće djece.

29. Ovo je zakon za sumnju ljubavnu, kad žena zastrani od muža svojega i oskvrni se;

30. Ili kad kome dogje sumnja ljubavna te posumnja iz ljubavi na ženu svoju i postavi je pred Gospodom i svrši joj sveštenik sve po ovom zakonu.

31. I muž da je prost od grijeha, ali žena da nosi svoje bezakonje.

GLAVA 6.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Reci sinovima Izrailjevijem, i kaži im: kad čovjek ili žena učini zavjet nazirejski, da bude nazirej Gospodu,

3. Neka se uzdržava od vina i silovita pića, i neka ne pije octa vinskoga ni octa od silovita pića niti kakoga pića od grožgja, i neka ne jede grožgja ni novoga ni suhoga.

4. Dokle god traje njegovo nazirejstvo neka ne jede ništa od vinove loze, ni zrna ni ljuske.

5. Dokle traje njegovo nazirejstvo, neka mu britva ne prijegje preko glave; dokle se ne navrše dani za koje se učinio nazirej Gospodu, neka bude svet i neka ostavlja kosu na glavi svojoj.

6. Dokle traju dani za koje se učinio nazirej Gospodu, neka ne pristupa k mrtvacu.

7. Ni za ocem svojim ni za materom svojom ni za bratom svojim ni za sestrom svojom, neka se za njima ne skvrni kad umru; jer je nazirejstvo Boga njegova na glavi njegovoj.

8. Dokle god traje nazirejstvo njegovo, svet je Gospodu.

9. Ako li bi ko umr'o do njega na prečac, te bi oskvrnio nazirejstvo glave njegove, neka obrije glavu svoju u dan čišćenja svojega, sedmi dan neke je obrije.

10. A osmi dan neka donese dvije grlice ili dva golubića sveštenику na vrata šatora od sastanka.

11. I sveštenik neka zgotovi od jednoga žrtvu za grijeh a od drugoga žrtvu paljenicu, i neka ga očisti od onoga što je zgrješio kod mrtvaca; tako će posvetiti glavu njegovu u taj dan.

12. I neka odijeli Gospodu dane nazirejstva svojega, i donese jagnje od godine za krivicu; a pregjašnji dani propadaju, jer mu se oskvrnilo nazirejstvo.

13. A ovo je zakon za nazireje: kad se navrše dani nazirejstvu njegovu, neka dogje na vrata šatora od sastanka,

14. I neka donese za žrtvu Gospodu jagnje muško od godine zdravo za žrtvu paljenicu, i jagnje žensko od godine zdravo za grijeh, i ovna zdrava za žrtvu zahvalnu,

15. I kotaricu hljebova prijesnijeh, kolača od bijeloga brašna zamiješenijeh s uljem, i pogača prijesnijeh namazanijeh uljem, s darom njihovijem i s naljevom njihovijem.

16. A to će sveštenik prinijeti pred Gospodom i učiniti žrtvu za grijeh njegov i žrtvu njegovu paljenicu.

17. A ovna će prinijeti na žrtvu zahvalnu Gospodu s kotaricom prijesnijeh hljebova; prinijeće sveštenik i dar njegov i naljev njegov.

18. Tada nazirej neka obrije glavu svo-

jega nazirejstva na vratima šatora od sastanka; i uzev kosu nazirejstva svojega neka je metne u oganj koji je pod žrtvom zahvalnom.

19. I sveštenik neka uzme pleće kuhano od ovna i jedan kolač prijesan iz kotarice i jednu pogaču prijesnu, i neka metne na ruke nazireju, po što obrije nazirejstvo svoje.

20. I sveštenik neka obrće te stvari na žrtvu obrtanu pred Gospodom; to je svetinja, koja pripada sveštenику osim grudi obrtanih i pleća podignutoga; a poslije toga nazirej može piti vina.

21. To je zakon za nazireja koji se zavjetuje, i to je prinos njegov Gospodu za nazirejstvo njegovo, osim onoga što bi više mogao učiniti; kakav mu bude zavjet kojim se zavjetuje, tako neka učini osim zakona svojega nazirejstva.

22. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

23. Reci Aronu i sinovima njegovijem i kaži: ovako blagosiljajte sinove Izrailjeve govoreći im:

24. Da te blagoslovi Gospod i da te čuva!

25. Da te obasja Gospod licem svojim i bude ti milostiv!

26. Da Gospod obrati lice svoje k tebi i dade ti mir!

27. I neka prizivlju ime moje na sinove Izrailjeve, i ja ću ih blagosloviti.

GLAVA 7.

I onaj dan kad Mojsije svrši i podiže šator, i kad ga pomaza i osveti sa svijem posugjem njegovijem i oltar sa svijem posugjem njegovijem, kad pomaza i osveti,

2. Donesoše knezovi Izrailjevi, starješine u domovima otaca svojih, knezovi nad plemenima i poglavari od onijeh koji biše izbrojeni,

3. Donesoše prilog svoj pred Gospoda, šestora kola pokrivena i dvanaest volova, jedna kola dva kneza i po jednoga vola svaki, i donesoše pred šator.

4. A Gospod reče Mojsiju govoreći:

5. Uzmi to od njih da bude za službu u šatoru od sastanka, i podaj Levitima, svakomu prema službi njegovoj.

6. I uze Mojsije kola i volove, i dade ih Levitima.

7. Dvoja kola i četiri vola dade sinovima Girsonovijem prema službi njihovoj.

8. A ostala četvora kola i osam volova dade sinovima Merarijevim prema službi njihovoj pod upravom Itamara sina Arona sveštenika.

9. A sinovima Katovijem ne dade ništa, jer im posao bijaše služiti svetinji, i nošahu na ramenima.

10. I donesoše knezovi da se ponovi oltar kad bi pomazan, donesoše knezovi priloge svoje pred oltar.

11. A Gospod reče Mojsiju: jedan knez u jedan dan a drugi knez u drugi dan neka donose svoje priloge da se ponovi oltar.

12. I prvi dan donese prilog svoj Nason sin Aminadavov od plemena Judina;

13. A prilog njegov bješe jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom; a oboje puno brašna bijeloga pomiješana s uljem za dar;

14. Jedna kadionica zlatna od deset sikala, puna kâda;

15. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

16. Jedan jarac za grijeh;

17. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Nasona sina Aminadavova.

18. Drugi dan *donese* Natanailo sin Sogarov, knez plemena Isaharova,

19. Donese prilog svoj: jednu zdjelu srebrnu od sto i trideset sikala, jednu čašu srebrnu od sedamdeset sikala po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

20. Jednu kadionicu zlatnu od deset sikala punu kâda;

21. Jedno tele, jednoga ovna, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

22. Jednoga jarca za grijeh;

23. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Natanaila sina Sogarova.

24. Treći dan *donese* knez sinova Zavulonovijeh, Elijav sin Helonov;

25. Njegov prilog bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, a oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

26. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kâda.

27. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;
28. Jedan jarac za grijeh;
29. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elijava sina Helonova.
30. Četvrti dan *donese* knez sinova Ruvimovijeh Elisur sin Sedijurov;
31. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;
32. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada;
33. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;
34. Jedan jarac za grijeh;
35. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisura sina Sedijurova.
36. Peti dan *donese* knez sinova Simeunovijeh Salamilo sin Surisadajev;
37. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;
38. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kâda;
39. Jedno tele jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;
40. Jedan jarac za grijeh;
41. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Salamila sina Surisadajeva.
42. Šesti dan *donese* knez sinova Gadovijeh Elisaf sin Raguilov;
43. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;
44. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kâda;
45. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu:
46. Jedan jarac za grijeh:
47. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisafa sina Raguilova.
48. Sedmi dan *donese* knez sinova Jefremovijeh Elisama sin Emijudov;
49. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;
50. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kâda;
51. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;
52. Jedan jarac za griieh;
53. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisame sina Emijudova.
54. Osmi dan *donese* knez sinova Manasijinih Gamalilo sin Fadasurov;
55. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;
56. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kâda;
57. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu:
58. Jedan jarac za grijeh;
59. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Gamalila sina Fadasurova.
60. Deveti dan *donese* knez sinova Venijaminovih Avidan sin Gadeonijev;
61. Prilog njegov bješe; jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar:
62. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kâda;
63. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;
64. Jedan jarac za grijeh;
65. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Avidana sina Gadeonijeva.
66. Deseti dan *donese* knez sinova Danovijeh Ahijezer sin Amisadajev;
67. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

68. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kâda;
69. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;
70. Jedan jarac za grijeh;
71. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahijezera sina Amisadajeva.
72. Jedanaesti dan *donèse* knez sinova Asirovijeh Fagailo sin Ehranov;
73. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;
74. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kâda;
75. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;
76. Jedan jarac za grijeh;
77. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Fagaila sina Ehranova.
78. Dvanaesti dan *donese* knez sinova Neftalimovijeh Ahirej sin Enanov;
79. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;
80. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada;
81. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;
82. Jedan jarac za grijeh;
83. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahijezera sina Enanova.
84. To je *prilog* od knezova Izrailjevijeh da se ponovi oltar po što bi pomazan: dvanaest zdjela srebrnijeh, dvanaest čaša srebrnijeh, dvanaest kadionica zlatnijeh;
85. Svaka zdjela srebrna od sto i trideset sikala, i svaka čaša od sedamdeset sikala; svega srebra u tijem sudovima dvije tisuće i četiri stotine sikala, po siklu svetom;
86. Dvanaest kadionica zlatnijeh punijeh kada, svaka kadionica od deset sikala, po siklu svetom; svega zlata u kadionicama sto i dvadeset sikala;
87. Svega stoke za žrtvu paljenicu dvanaest telaca, dvanaest ovnova, dvanaest jaganjaca od godine s darom svojim, i jaraca dvanaest za grijeh;
88. A svega stoke za žrtvu zahvalnu dvadeset i četiri vola, šezdeset ovnova, šezdeset jaraca, šezdeset jaganjaca od godine. To bi *prilog* da se ponovi oltar, po što bi pomazan.
89. I kad Mojsije ulažaše u šator od sastanka da govori pred Bogom, tada čujaše glas gdje mu govori sa zaklopca što bješe na kovčegu od svjedočanstva izmegju dva heruvima; i govoraše mu.

GLAVA 8.

I reče Gospod Mojsiju govoreći:
2. Kaži Aronu i reci mu: kad zapališ žiške, sedam žižaka neka svijetli sprijed na svijetnjaku.
3. I učini Aron tako, i zapali žiške da svijetle sprijed na svijetnjaku, kao što Gospod zapovjedi Mojsiju.
4. A svijetnjak bješe skovan od zlata, i stupac mu i cvijeće skovano; po prilici koju pokaza Gospod Mojsiju, tako bješe načinio svijetnjak.
5. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:
6. Uzmi Levite izmegju sinova Izrailjevijeh, i očisti ih.
7. A učini im ovo da ih očistiš: pokropi ih vodom očišćenja, a oni neka obriju sve tijelo svoje i operu haljine svoje, i očistiće se.
8. Po tom neka uzmu tele s darom uz njega, bijelim brašnom pomiješanim s uljem, i drugo tele uzmi za grijeh.
9. Pa dovedi Levite pred šator od sastanka, i sazovi sav zbor sinova Izrailjevijeh.
10. I dovedi Levite pred Gospoda, i neka metnu sinovi Izrailjevi ruke svoje na Levite.
11. I Aron neka prinese Levite Gospodu za prinos od sinova Izrailjevijeh da vrše službu Gospodu.
12. A Leviti neka metnu ruke svoje na glave teocima, pa prinesi jedno tele za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu Gospodu da se očiste Leviti.
13. I postavi Levite pred Aronom i sinovima njegovijem, i prinesi ih za prinos Gospodu.
14. I odvoj Levite izmegju sinova Izrailjevijeh da budu moji Leviti.
15. A poslije neka dogju Leviti da slu-

že u šatoru od sastanka, kad ih očistiš i prineseš za prinos.

16. Jer su meni dani izmegju sinova Izrailjevijeh; za sve što otvora matericu, za sve prvence izmegju sinova Izrailjevijeh uzeh njih.

17. Jer je moj svaki prvenac megju sinovima Izrailjevijem i od ljudi i od stoke; onaj dan kad pobih sve prvence u zemlji Misirskoj, posvetio sam ih sebi.

18. A Levite uzeh za sve prvence sinova Izrailjevijeh.

19. I dadoh Levite na dar Aronu i sinovima njegovijem izmegju sinova Izrailjevijeh, da služe mjesto sinova Izrailjevijeh u šatoru od sastanka, i da budu otkup za sinove Izrailjeve, da ne bi dolazio pomor na sinove Izrailjeve kad bi pristupali k svetinji sinovi Izrailjevi.

20. I učini Mojsije i Aron i vas zbor sinova Izrailjevijeh Levitima sve što zapovjedi Gospod Mojsiju za Levite, tako im učiniše sinovi Izrailjevi.

21. I očistiše se Leviti, i opraše haljine svoje, i prinese ih Aron za prinos pred Gospodom, i očisti ih Aron da bi bili čisti.

22. I onda tek pristupiše Leviti da vrše službu svoju u šatoru od sastanka pred Aronom i pred sinovima njegovijem, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju za Levite, tako im učiniše.

23. I opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

24. I ovo je za Levite: od dvadeset i pet godina i više neka stupaju u službu da služe u šatoru od sastanka.

25. A kad kome bude pedeset godina, neka izlazi iz te službe i više neka ne služi.

26. Ali neka služi braći svojoj u šatoru od sastanka radeći što treba raditi, a sam neka ne vrši službe. Tako učini Levitima za poslove njihove.

GLAVA 9.

Još reče Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj druge godine po izlasku njihovu iz zemlje Misirske prvoga mjeseca, govoreći:

2. Neka slave sinovi Izrailjevi pashu u odregjeno vrijeme.

3. Četrnaestoga dana ovoga mjeseca u veče slavite je u odregjeno vrijeme, po svijem zakonima i po svijem uredbama njezinijem slaviti je.

4. I reče Mojsije sinovima Izrailjevijem da slave pashu.

5. I slaviše pashu prvoga mjeseca četrnaestoga dana u veče u pustinji Sinajskoj; kako bješe Gospod zapovjedio Mojsiju, sve onako učiniše sinovi Izrailjevi.

6. A bijahu neki koji se oskvrniše o mrtvaca te ne mogahu slaviti pashe onaj dan; i dogjoše isti dan pred Mojsija i pred Arona;

7. I rekoše mu ljudi oni: mi smo nečisti od mrtvaca; za što da nam nije slobodno prinijeti žrtvu Gospodu u vrijeme zajedno sa sinovima Izrailjevijem?

8. A Mojsije im reče: stanite da čujem šta će zapovjediti Gospod za vas.

9. A Gospod reče Mojsiju govoreći:

10. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci: ko bi bio nečist od mrtvaca ili bi bio na daljnom putu izmegju vas ili izmegju vašega potomstva, neka slavi pashu Gospodu,

11. Drugoga mjeseca četrnaestoga dana u veče neka je slave, s prijesnijem hljebom i s gorkim zeljem neka je jedu.

12. Neka ne ostavljaju od nje ništa do jutra, i kosti da joj ne prelome, po svemu zakonu za pashu neka je slave.

13. A ko je čist i nije na putu, pa bi propustio slaviti pashu, da se istrijebi duša ona iz naroda svojega, jer ne prinese Gospodu žrtve na vrijeme, grijeh svoj neka nosi onaj čovjek.

14. I ako bi megju vama živio stranac i slavio bi pashu Gospodu, po zakonu i uredbi za pashu neka je slavi; a zakon da vam je jednak i strancu i onomu ko se rodio u zemlji.

15. A u koji dan bi podignut šator, pokri oblak šator nad naslonom od svjedočanstva; a u veče bješe nad šatorom kao oganj do jutra.

16. Tako bijaše jednako: oblak ga zaklanjaše, ali noću bijaše kao oganj.

17. I kad bi se oblak podigao iznad šatora, tada polažahu sinovi Izrailjevi, a gdje bi stao oblak, ondje se ustavljahu sinovi Izrailjevi.

18. Po zapovijesti Gospodnjoj polažahu sinovi Izrailjevi, i po zapovijesti Gospodnjoj ustavljahu se; dokle god stajaše oblak nad šatorom, oni stajahu u okolu.

19. I kad oblak dugo stajaše nad šatorom, tada svršivahu sinovi Izrailjevi što treba svršivati Gospodu i ne polažahu.
20. I kad oblak bijaše nad šatorom malo dana, po zapovijesti Gospodnjoj stajahu u okolu i po zapovijesti Gospodnjoj polažahu.
21. Kad bi pak oblak stajao od večera do jutra, a u jutru bi se podigao oblak, tada polažahu; bilo danju ili noću, kad bi se oblak podigao, oni polažahu.
22. Ako li bi dva dana ili mjesec dana ili godinu oblak stajao nad šatorom, stajahu u okolu sinovi Izrailjevi i ne polažahu, a kako bi se podigao, oni polažahu.
23. Po zapovijesti Gospodnjoj stajahu u òkô, i po zapovijesti Gospodnjoj polažahu; i svršivahu što treba svršivati Gospodu, kao što bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

GLAVA 10.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:
2. Načini sebi dvije trube od srebra, kovane da budu; njima ćeš sazivati zbor i zapovijedati da polazi vojska.
3. Kad obje zatrube, tada neka se skuplja k tebi sav zbor na vrata šatora od sastanka.
4. A kad jedna zatrubi, tada neka se skupljaju k tebi knezovi, glavari od tisuća Izrailjevijeh.
5. A kad zatrubite potresajući, tada neka se kreće òkô koji leži prema istoku.
6. A kad zatrubite drugi put potresajući, onda neka se kreće òkô koji je prema jugu; potresajući neka se trubi kad treba da pogju.
7. A kad sazivate zbor, trubite, ali ne potresajući.
8. A neka trube u trube sinovi Aronovi svešteničići; to da vam je uredba vječna od koljena do koljena.
9. I kad pogjete na vojsku u zemlji svojoj na neprijatelja koji udari na vas, trubite u trube potresajući; i Gospod Bog vaš opomenuće vas se, i sačuvaćete se od neprijatelja svojih.
10. Tako i u dan veselja svojega i na praznike svoje i početke mjeseca svojih trubite u trube prinoseći žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, i biće vam spomen pred Bogom vašim. Ja sam Gospod Bog vaš.
11. I u dvadeseti dan drugoga mjeseca druge godine podiže se oblak iznad šatora od svjedočanstva.
12. I pogjoše sinovi Izrailjevi svojim redom iz pustinje Sinajske, i ustavi se oblak u pustinji Faranskoj.
13. Tako pogjoše prvi put kao što Gospod zapovjedi preko Mojsija.
14. I pogje naprijed zastava vojske sinova Judinijeh u četama svojim; i nad vojskom njihovom bješe Nason sin Aminadavov;
15. A nad vojskom plemena sinova Isaharovijeh Natanailo sin Sogarov;
16. A nad vojskom plemena sinova Zavulonovijeh Elijav sin Helonov.
17. I složiše šator, pa pogjoše sinovi Girsonovi i sinovi Merarijevi noseći šator.
18. Po tom pogje zastava vojske sinova Ruvimovijeh u četama svojim, a nad njihovom vojskom bješe Elisur sin Sedijurov,
19. A nad vojskom plemena sinova Simeunovijeh Salamilo sin Surisadajev,
20. A nad vojskom plemena sinova Gadovijeh Elisaf sin Raguilov.
21. I pogjoše sinovi Katovi noseći svetinju, da bi oni podigli šator dokle ovi dogju.
22. Po tom pogje zastava vojske sinova Jefremovijeh u četama svojim, a nad vojskom njihovom bješe Elisama sin Emijudov,
23. A nad vojskom plemena sinova Manasijinih Gamalilo sin Fadasurov,
24. A nad vojskom plemena sinova Venijaminovih Avidan sin Gadeonijev.
25. Najposlije pogje zastava vojske sinova Danovijeh u četama svojim, zadnja vojska, i nad vojskom njihovom bješe Ahijezer sin Amisadajev,
26. A nad vojskom plemena sinova Asirovijeh Fagailo sin Ehranov,
27. A nad vojskom plemena sinova Neftalimovijeh Ahirej sin Enanov.
28. Tijem redom pogjoše sinovi Izrailjevi u četama svojim, i tako igjahu.
29. A Mojsije reče Jovavu sinu Raguilovu Madijaninu, tasta svojemu: idemo na mjesto za koje reče Gospod: vama ću ga dati. Hajde s nama, i dobro ćemo ti učiniti, jer je Gospod obećao Izrailju mnogo dobra.
30. A on mu reče: ne ću ići, nego idem u svoju zemlju i u rod svoj.
31. A Mojsije reče: nemoj nas osta-

viti, jer znaš mjesta u pustinji gdje bismo mogli stâjati, pa nam budi vogj.

32. I ako pogješ s nama, kad dogje dobro koje će nam učiniti Gospod, učinićemo ti dobro.

33. I tako pogjoše od gore Gospodnje, i igjahu tri dni, i kovčeg zavjeta Gospodnjega igjaše pred njima tri dni tražeći mjesto gdje bi počinuli.

34. I oblak Gospodnji bješe nad njima svaki dan kad polažahu s mjesta gdje bijahu u okolu.

35. I kad polažaše kovčeg, govoraše Mojsije : ustani Gospode, i neka se razaspu neprijatelji tvoji, i neka bježe ispred tebe koji mrze na te.

36. A kad se ustavljaše, govoraše : uvrati se, Gospode, k mnoštvu tisuća Izrailjevijeh.

GLAVA 11.

Poslije stade se tužiti narod da mu je teško; a to ne bi po volji Gospodu; i kad Gospod ču, razgnjevi se; i raspali se na njih oganj Gospodnji i sažeže krajnje u okolu.

2. Tada zavapi narod k Mojsiju, a Mojsije se pomoli Gospodu i ugasi se oganj.

3. I prozva se ono mjesto Tavera, jer se raspali na njih oganj Gospodnji.

4. A svjetina što bijaše megju njima, bješe vrlo lakoma, te i sinovi Izrailjevi stadoše plakati govoreći : ko će nas nahraniti mesa ?

5. Opomenusmo se riba što jegjašmo u Misiru za badava, i krastavaca i dinja i luka crnoga i bijeloga.

6. A sada posahnu duša naša, nema ništa osim mane pred očima našima.

7. A mana bješe kao sjeme korijandrovo, a boja mu bješe kao boja u bdela.

8. I izlažaše narod, te kupljahu, i meljahu na žrvnjima ili tucahu u stupama, i kuhahu u kotlu ili miješahu pogače; a kus joj bijaše kao kus od novoga ulja.

9. I kad padaše rosa po okolu noću, padaše s njom i mana.

10. I ču Mojsije gdje narod plače u porodicama svojim, svaki na vratima od šatora svojega; i Gospod se razgnjevi vrlo, i Mojsiju bi teško.

11. Pa reče Mojsije Gospodu : za što učini tako zlo sluzi svojemu ? i za što ne nagjoh milosti pred tobom, nego metnu na me teret svega naroda ovoga ?

12. Eda li ja začeh sav ovaj narod ? eda li ga ja rodih, kad mi kažeš : iznesi ga u naručju svojem, kao što nosi dojilja dijete, u onu zemlju za koju si se zakleo ocima njihovijem ?

13. Od kuda meni mesa da dam svemu ovom narodu ? jer plaču preda mnom govoreći : daj nam mesa da jedemo.

14. Ne mogu ja sam nositi svega naroda ovoga, jer je teško za mene.

15. Ako ćeš tako činiti sa mnom, ubij me bolje, ako sam našao milost pred tobom, da ne gledam zla svojega.

16. A Gospod reče Mojsiju : saberi mi sedamdeset ljudi izmegju starješina Izrailjevijeh, koje znaš da su starješine narodu i upravitelji njegovi, i dovedi ih k šatoru od sastanka, neka ondje stanu s tobom.

17. Tada ću sići i govoriti ondje s tobom, i uzeću od duha koji je na tebi i metnuću na njih, da nose s tobom teret narodni i da ne nosiš ti sam.

18. A narodu reci : pripravite se za sjutra da jedete mesa, jer plakaste da Gospod ču, i rekoste : ko će nas nahraniti mesa ? jer nam dobro bijaše u Misiru. Daće vam dakle Gospod mesa i ješćete.

19. Ne ćete jesti jedan dan, ni dva dana, ni pet dana, ni deset dana, ni dvadeset dana ;

20. Nego cio mjesec dana, dokle vam na nos ne udari i ne ogadi vam se, za to što odbaciste Gospoda koji je megju vama i plakaste pred njim govoreći : za što izidosmo iz Misira ?

21. A Mojsije reče : šest stotina tisuća pješaka ima naroda, u kojem sam, pa ti kažeš : daću im mesa da jedu cio mjesec dana.

22. Eda li će im se poklati ovce i goveda da im dostane ? ili će im se pokupiti sve ribe morske da im bude dosta ?

23. A Gospod reče Mojsiju : zar ruka Gospodnja ne će biti dovoljna ? Vidjećeš hoće li biti što ti rekoh ili ne će.

24. I Mojsije izide i reče narodu riječi Gospodnje; i sabra sedamdeset ljudi izmegju starješina narodnijeh, i postavi ih oko šatora.

25. I Gospod sigje u oblaku, i govori k njemu, i uzevši od duha koji bješe na njemu metnu na onijeh sedamdeset lju-

di starješina; i kad duh dogje na njih, prorokovahu, ali više nikad.

26. A dva čovjeka ostaše u okolu, jednom bješe ime Eldad, a drugom Modad, na koje dogje duh, jer i oni bijahu zapisani ali ne dogjoše k šatoru, i stadoše prorokovati u okolu.

27. I dotrča momak, te javi Mojsiju govoreći : Eldad i Modad prorokuju u okolu.

28. A Isus sin Navin, sluga Mojsijev, jedan od momaka njegovijeh, reče govoreći: Mojsije gospodaru moj, zabrani im.

29. A Mojsije mu odgovori : zar zavidiš mene radi? kamo da sav narod Gospodnji postanu proroci i da Gospod pusti duh svoj na njih!

30. Po tom se vrati Mojsije u òkô sa starješinama Izrailjevijem.

31. Tada se podiže vjetar od Gospoda, i potjera od mora prepelice, i razasu ih po okolu, na dan hoda odovuda i na dan hoda odonuda oko okola, na dva lakta od zemlje.

32. I ustavši narod vas onaj dan i svu noć i vas drugi dan kupljaše prepelice: i ko nakupi najmanje nakupi deset gomora; i povješaše ih sebi redom oko okola.

33. Ali meso još im bijaše u zubima, jošte ga ne pojedoše, a Gospod se razgnjevi na narod, i udari Gospod narod pomorom vrlo velikim.

34. I prozva se ono mjesto Kivrot-atava, jer ondje ukopaše narod koji se bješe polakom io.

35. I pogje narod od Kivrot-atave u Asirot, i stadoše u Asirotu.

GLAVA 12.

I stadoše vikati Marija i Aron na Mojsija radi žene Madijanke, kojom se oženi, jer se oženi Madijankom.

2. I rekoše : zar je samo preko Mojsija govorio Gospod? nije li govorio i preko nas? I to ču Gospod.

3. A Mojsije bješe čovjek vrlo krotak mimo sve ljude na zemlji.

4. I odmah reče Gospod Mojsiju i Aronu i Mariji : dogjite vas troje u šator od sastanka. I otidoše njih troje.

5. Tada sigje Gospod u stupu od oblaka, i stade na vratima od šatora. I viknu Arona i Mariju, i dogjoše oboje.

6. I reče im : čujte sada riječi moje: prorok kad je megju vama, ja ću mu se Gospod javljati u utvari i govoriću s njim u snu.

7. Ali nije taki moj sluga Mojsije, koji je vjeran u svem domu mojem.

8. Njemu govorim iz usta k ustima, i on me gleda doista, a ne u tami niti u kakvoj prilici Gospodnjoj. Kako se dakle ne pobojaste vikati na slugu mojega, na Mojsija?

9. I gnjev se Gospodnji raspali na njih, i on otide.

10. I oblak se podiže sa šatora; i gle, Marija bješe gubava, *bijela* kao snijeg. I Aron pogleda Mariju, a ona gubava.

11. Tada reče Aron Mojsiju: gospodaru, molim te, ne meći na nas grijeha ovoga, jer ludo učinismo i zgriješismo.

12. Nemoj da ova bude kao mrtvo dijete, kojemu je meso pola trulo kad izlazi iz utrobe matere svoje.

13. I vapi Mojsije ka Gospodu govoreći : Bože, molim ti se, iscijeli je.

14. Gospod odgovori Mojsiju : da joj je otac njezin pljunuo u lice, ne bi li se stidjela sedam dana? Neka bude odlučena sedam dana izvan okola, a poslije neka bude opet primljena.

15. Tako bi Marija odlučena izvan okola sedam dana; i narod ne pogje odande dokle Marija ne bi opet primljena.

GLAVA 13.

A po tom pogje narod od Asirota, i stadoše u pustinji Faranskoj.

2. I Gospod reče Mojsiju govoreći:

3. Pošlji ljude da uhode zemlju Hanansku, koju ću dati sinovima Izrailjevijem; po jednoga čovjeka od svakoga plemena otaca njihovijeh pošljite, sve glavare izmegju njih.

4. I posla ih Mojsije iz pustinje Faranske po zapovijesti Gospodnjoj; i svi ljudi bjehu glavari sinova Izrailjevijeh.

5. A ovo su im imena : od plemena Ruvimova Samuilo sin Zahurov;

6. Od plemena Simeunova Safat sin Surin;

7. Od plemena Judina Halev sin Jefonijin;

8. Od plemena Isaharova Igal sin Josifov;

9. Od plemena Jefremova Avsije sin Navin;

10. Od plemena Venijaminova Faltije sin Rafujev;

11. Od plemena Zavulonova Gudilo sin Sudin;
12. Od plemena Josifova, od plemena Manasijina Gadije sin Susin;
13. Od plemena Danova Amilo sin Gamalin;
14. Od plemena Asirova Satur sin Mihailov;
15. Od plemena Neftalimova Navija sin Savin;
16. Od plemena Gadova Gudilo sin Mahilov.
17. To su imena ljudima koje posla Mojsije da uhode zemlju. I nazva Mojsije Avsija sina Navina Isus.
18. I šaljući ih Mojsije da uhode zemlju Hanansku reče im: idite ovuda na jug, pa izidite na goru;
19. I vidite zemlju kakva je i kakav narod živi u njoj, je li jak ili slab, je li mali ili velik;
20. I kakva je zemlja u kojoj živi, je li dobra ili rgjava, i kakva su mjesta u kojima žive, je li pod šatorima ili u tvrdim gradovima;
21. I kakva je sama zemlja, je li rodna ili nerodna, ima li u njoj drveta ili nema; budite slobodni i uzmite roda one zemlje. A tada bješe vrijeme prvom grožgju.
22. I otišavši uhodiše zemlju od pustinje Sinske do Rova kako se ide u Emat.
23. I idoše na jug, i dogjoše do Hevrona, gdje bijahu Ahiman i Sesije i Telamin sinovi Enakovi. A Hevron bješe sazidan na sedam godina prije Tanina Misirskoga.
24. Po tom dogjoše do potoka Eshola, i ondje odsjekoše lozu s grozdom jednijem, i ponesoše ga dvojica na moci; tako i šipaka i smokava.
25. I prozva se ono mjesto potok Eshol od grozda, koji ondje odsjekoše sinovi Izrailjevi.
26. I poslije četrdeset dana vratiše se iz zemlje koju uhodiše.
27. I vrativši se dogjoše k Mojsiju i Aronu i ka svemu zboru sinova Izrailjevijeh u pustinju Faransku, u Kadis, i pripovjediše njima i svemu zboru stvar, i pokazaše im rod one zemlje.
28. I pripovijedajući im rekoše: idosmo u zemlju u koju si nas poslao; doista teče u njoj mlijeko i med, i evo roda njezina.
29. Aji je jak narod koji živi u onoj zemlji, i gradovi su im tvrdi i vrlo veliki; a vidjesmo ondje i sinove Enakove.
30. Amalik živi na južnoj strani; a Hetej i Jevusej i Amorej žive u planini, a Hananeji žive na moru i na Jordanu.
31. A Halev utišavaše narod pred Mojsijem, i govoraše: hajde da idemo da je uzmemo, jer je možemo pokoriti.
32. Ali drugi ljudi koji idoše s njim govorahu: ne možemo ići na onaj narod, jer je jači od nas.
33. I prosuše zao glas o zemlji koju uhodiše megju sinovima Izrailjevijem govoreći: zemlja koju progjosno i uhodismo zemlja je koja proždire svoje stanovnike, i sav narod koji vidjesmo u njoj jesu ljudi vrlo veliki.
34. Vidjesmo ondje i divove, sinove Enakove, roda divovskoga, i činjaše nam se da smo prema njima kao skakavci, taki se i njima činjasmo.

GLAVA 14.

Tada se podiže sav zbor i stade vikati, i narod plakaše onu noć.
2. I vikahu na Mojsija i na Arona svi sinovi Izrailjevi; i sav zbor reče im: kamo da smo pomrli u zemlji Misirskoj ili da pomremo u ovoj pustinji!
3. Za što nas vodi Gospod u tu zemlju da izginemo od mača, žene naše i djeca naša da postanu roblje? Nije li bolje da se vratimo u Misir?
4. I rekoše megju sobom: da postavimo starješinu, pa da se vratimo u Misir.
5. Tada Mojsije i Aron padoše ničice pred svijem zborom sinova Izrailjevijeh.
6. A Isus sin Navin i Halev sin Jefonijin izmegju onijeh što uhodiše zemlju, razdriješe haljine svoje,
7. I rekoše svemu zboru sinova Izrailjevijeh govoreći: zemlja koju progjosmo i uhodismo, vrlo je dobra zemlja.
8. Ako smo mili Gospodu, on će nas odvesti u tu zemlju, i daće nam je; a to je zemlja u kojoj teče mlijeko i med.
9. Samo se ne odmećite Gospoda, i ne bojte se naroda one zemlje; jer ih možemo pojesti; odstupio je od njih zaklon njihov, a s nama je Gospod, ne bojte ih se.
10. Tada reče sav zbor da ih pobiju kamenjem; ali se pokaza slava Gospod-

nja svijem sinovima Izrailjevijem u šatoru od sastanka.

11. I reče Gospod Mojsiju : dokle će me vrijegjati taj narod? kad li će mi vjerovati poslije tolikih znaka, što sam učinio megju njima?

12. Udariću ga pomorom, i rasuću ga; a od tebe ću učiniti narod velik i jači od ovoga.

13. A Mojsije reče Gospodu : ali će čuti Misirci, izmegju kojih si izveo ovaj narod silom svojom;

14. I reći će s ljudima ove zemlje, koji su čuli da si ti, Gospode, bio usred naroda, i da si se očima vigjao, Gospode, i oblak tvoj da je stajao nad njima, i u stupu od oblaka da si išao pred njima danju i u stupu ognjenom noću,

15. Pa kad pobiješ ovaj narod, sve do jednoga, govoriće narodi, koji su čuli pripovijest o tebi, govoreći :

16. Nije mogao Gospod dovesti naroda ovoga u zemlju koju im je sa zakletvom obećao, za to ih pobi u pustinji.

17. Neka se dakle proslavi sila Gospodnja, kao što si rekao govoreći :

18. Gospod dugo čeka i obilan je milošću, prašta bezakonje i grijeh, ali ne pravda krivoga, nego pohodi bezakonje otačko na sinovima do trećega i četvrtoga koljena.

19. Oprosti bezakonje ovomu narodu radi velike milosti svoje, kao što si praštao narodu ovomu od Misira dovde.

20. A Gospod reče : praštam po riječi tvojoj.

21. Ali tako ja živ bio, i tako zemlja bila puna slave Gospodnje,

22. Ti ljudi koji vidješe slavu moju i znake moje što sam učinio u Misiru i u ovoj pustinji, i kušaše me već deset puta, i ne poslušaše riječi moje,

23. Ne će vidjeti zemlje koju sa zakletvom obećah ocima njihovijem, ne će vidjeti ni jedan od onijeh koji me uvrijediše.

24. A slugu svojega Haleva, u kojem bješe drugi duh i koji se sa svijem mene držao, njega ću odvesti u zemlju u koju je išao, i sjeme će je njegovo naslijediti.

25. Ali Amalik i Hananej sjede u dolini, za to se sjutra vratite natrag, i idite u pustinju k crvenom moru.

26. Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći :

27. Dokle će taj zli zbor vikati na me? Čuo sam viku sinova Izrailjevijeh, kojom viču na me.

28. Kaži im : tako ja živ bio, kaže Gospod, učiniću vam onako kako ste govorili i ja čuh.

29. U ovoj će pustinji popadati mrtva tjelesa vaša, i svi izmegju vas koji su izbrojeni u svem broju vašem od dvadeset godina i više, koji vikaste na me,

30. Ne ćete ući u zemlju, za koju podigav ruku svoju zakleh se da ću vas naseliti u njoj, osim Haleva sina Jefonijina i Isusa sina Navina.

31. A djecu vašu za koju rekoste da će postati roblje, njih ću odvesti, i oni će poznati zemlju za koju vi nemarite.

32. A vaša tjelesa mrtva će popadati u ovoj pustinji.

33. A djeca vaša biće pastiri po pustinji četrdeset godina, i nosiće kar za preljube vaše, dokle ne ispropadaju tjelesa vaša u pustinji.

34. Po broju dana za koje uhodiste zemlju, četrdeset dana, na svaki dan po godinu, nosićete grijehe svoje, četrdeset godina, i poznaćete da sam prekinuo s vama.

35. Ja Gospod rekoh, i tako ću učiniti svemu tom zboru zlomu, koji se sabrao na me, u pustinji će propasti i tu pomrijeti.

36. A ljudi koje bješe poslao Mojsije da uhode zemlju, i koji vrativši se pobuniše sav zbor da viče na nj, prosuvši zao glas o zemlji,

37. Ti ljudi, koji prosuše zao glas o zemlji, pomriješe od pomora pred Gospodom.

38. A Isus sin Navin i Halev sin Jefonijin ostaše živi izmegju ljudi koji su išli da uhode zemlju.

39. I Mojsije kaza sve ove riječi svijem sinovima Izrailjevijem i narod plaka veoma.

40. A sjutradan ustavši pogjoše navrh gore, i rekoše : evo nas, idemo na mjesto za koje je govorio Gospod, jer zgriješismo.

41. Ali Mojsije reče : za što prestupate zapovijest Gospodnju? Od toga ne će biti ništa.

42. Ne idite gore, jer Gospod nije me-

gju vama; nemojte da vas pobiju neprijatelji vaši.

43. Jer je Amalik i Hananej tamo pred vama, i izginućete od mača, jer odustaviste Gospoda, pa ne će ni Gospod biti s vama.

44. Ali oni ipak navališe da idu na vrh gore; ali kovčeg zavjeta Gospodnjega i Mojsije ne izagjoše iz okola.

45. Tada sigje Amalik i Hananej, koji življahu u onoj gori, i razbiše ih i baciše dori do Orme.

GLAVA 15.

Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im: kad dogjete u zemlju gdje ćete nastavati, koju ću vam ja dati,

3. I stanete prinositi žrtvu ognjenu Gospodu, žrtvu paljenicu ili žrtvu zavjeta radi ili od drage volje, ili o praznicima svojim gotoveći miris ugodni Gospodu od krupne ili od sitne stoke,

4. Tada ko prinese prinos svoj Gospodu, neka donese uza nj dar, deseti dio efe bijeloga brašna, pomiješana s četvrćinom ina ulja,

5. I vina četvrt ina za naljev donesi uz žrtvu paljenicu ili uz drugu žrtvu, na svako jagnje.

6. A uz ovna donesi dar dvije desetine bijeloga brašna pomiješana s trećinom ina ulja,

7. I vina za naljev trećinu ina prinijećeš za miris ugodni Gospodu.

8. A kad prinosiš tele na žrtvu paljenicu ili na žrtvu radi zavjeta ili na žrtvu zahvalnu Gospodu,

9. Onda neka se donese uz tele dar, tri desetine efe bijeloga brašna pomiješana s po ina ulja,

10. I vina donesi za naljev po ina; to je žrtva ognjena za miris ugodni Gospodu.

11. Tako neka bude uza svakoga vola i uza svakoga ovna i uza svako živinče izmegju ovaca ili koza.

12. Prema broju koliko prinesete, učinite tako uza svako, koliko ih bude.

13. Svaki domorodac tako neka čini prinoseći žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu.

14. Tako ako bude megju vama i došljak ili ko bi se bavio megju vama, pa bi prinio žrtvu ognjenu za miris ugodni Gospodu, neka čini onako kako vi činite.

15. Zbore! vama i došljaku koji je megju vama jedan da je zakon, zakon vječan od koljena na koljeno; došljak će biti kao i vi pred Gospodom.

16. Jedan zakon i jedna uredba da bude vama i došljaku koji je megju vama.

17. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

18. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci im: kad dogjete u zemlju, u koju ću vas ja odvesti,

19. Pa stanete jesti hljeb one zemlje, tada prinosite prinos Gospodu.

20. Od prvina tijesta svojega prinosite u prinos kolač, kao prinos od gumna tako ga prinosite.

21. Od prvina tijesta svojega dajite Gospodu prinos od koljena do koljena.

22. A kad biste pogriješili, te ne biste učinili svijeh ovijeh zapovijesti koje kaza Gospod Mojsiju,

23. Sve što vam je zapovjedio Gospod preko Mojsija, od dana kad zapovjedi Gospod i poslije od koljena do koljena,

24. Ako se bude učinilo pogrješkom, da zbor ne zna, onda sav zbor neka prinese na žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu tele s darom njegovijem i s naljevom njegovijem po uredbi, i jedno jare na žrtvu za grijeh.

25. I sveštenik neka očisti sav zbor sinova Izrailjevijeh, i oprosti će im se, jer je pogrješka i oni donesoše pred Gospoda svoj prinos za žrtvu ognjenu Gospodu i prinos za grijeh svoj radi pogrješke svoje.

26. Oprostiće se svemu zboru sinova Izrailjevijeh i došljaku koji se bavi megju njima, jer je pogrješka svega naroda.

27. Ako li jedna duša zgriješi ne znajući, neka prinese kozu od godine na žrtvu za grijeh.

28. I sveštenik neka očisti dušu koja bude zgriješila ne znajući pred Gospospodom, i kad je očisti oprostiće joj se.

29. I za rogjenoga u zemlji sinova Izrailjevijeh i za došljaka koji se bavi megju vama, jedan zakon da bude kad ko zgriješi ne znajući.

30. Ali ko od sile zgriješi izmegju rogjenijeh u zemlji ili izmegju došljaka, on ruži Gospoda; neka se istrijebi ona duša iz naroda svojega,

31. Jer prezre riječ Gospodnju i zapovijest njegovu pogazi; neka se istrijebi ona duša; bezakonje je njezino na njoj.

32. A kad bijahu sinovi Izrailjevi u pustinji, nagjoše jednoga gdje kupi drva u subotu.

33. I koji ga nagjoše gdje kupi drva, dovedoše ga k Mojsiju i k Aronu i ka svemu zboru.

34. I metnuše ga pod stražu, jer ne bješe kazano šta će se činiti s njim.

35. A Gospod reče Mojsiju: neka se pogubi taj čovjek; neka ga zaspe kamenjem sav zbor iza okola.

36. I sav zbor izvede ga iza okola, i zasuše ga kamenjem, i umrije, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

37. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

38. Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im, neka udaraju rese po skutovima od haljina svojih od koljena do koljena, i nad rese neka meću vrvcu plavu.

39. A imaćete rese za to da se gledajući ih opominjete svijeh zapovijesti Gospodnjih i tvorite ih, i da se ne zanosite za srcem svojim i za očima svojim, za kojima činite preljubu.

40. Nego da pamtite i tvorite sve zapovijesti moje, i budete sveti Bogu svojemu.

41. Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske, da vam budem Bog. Ja sam Gospod Bog vaš.

GLAVA 16.

A Korej sin Isara sina Kata sina Levijeva, i Datan i Aviron sinovi Elijavovi, i Avnan sin Faleta sina Ruvimova pobuniše se,

2. I ustaše na Mojsija, i s njima dvje sta i pedeset ljudi izmegju sinova Izrailjevijeh, glavara narodnijeh, koji se sazivahu na zbor i bijahu ljudi znatni.

3. I skupiše se na Mojsija i na Arona, i rekoše im: dosta nek vam je; sav ovaj narod, svi su sveti, i megju njima je Gospod; za što se vi podižete nad zborom Gospodnjim?

4. Kad to ču Mojsije, pade ničice.

5. Po tom reče Koreju i svoj družini njegovoj govoreći: sjutra će pokazati Gospod ko je njegov, i ko je svet, i koga je pustio k sebi, jer koga je izabrao onoga će pustiti k sebi.

6. Ovo učinite: uzmite kadionice, Korej sa svom družinom svojom.

7. I metnite sjutra u njih ognja i metnite u njih kada pred Gospodom, i koga izbere Gospod onaj će biti svet. Dosta nek vam je, sinovi Levijevi!

8. I reče Mojsije Koreju: čujte sinovi Levijevi!

9. Malo li vam je što vas je Bog Izrailjev odvojio od zbora Izrailjeva pustivši vas k sebi da vršite službu u šatoru Gospodnjem i da stojite pred zborom i služite za nj;

10. Pustio je k sebi tebe i svu braću tvoju, sinove Levijeve, s tobom, a vi tražite još i sveštenstvo?

11. Za to ti i sva družina tvoja skupiste se na Gospoda. Jer Aron šta je da vičete na nj?

12. I posla Mojsije da dozovu Datana i Avirona sinove Elijavove. A oni odgovoriše: ne ćemo da idemo.

13. Malo li je što si nas izveo iz zemlje u kojoj teče mlijeko i med da nas pobiješ u ovoj pustinji, nego još hoćeš da vladaš nad nama?

14. Jesi li nas odveo u zemlju gdje teče mlijeko i med? i jesi li nam dao da imamo njiva i vinograda? hoćeš li oči ovijem ljudimu da iskopaš? Ne ćemo da idemo.

15. Tada se rasrdi Mojsije vrlo i reče Gospodu: nemoj pogledati na dar njihov; ni jednoga magarca nijesam uzeo od njih, niti sam kome od njih učinio kakoga zla.

16. Po tom reče Mojsije Koreju: ti i svi tvoji stanite sjutra pred Gospodom, ti i oni i Aron.

17. I uzmite svaki svoju kadionicu, i metnite u njih kada, i stanite pred Gospodom svaki sa svojom kadionicom, dvje sta i pedeset kadionica, i ti i Aron, svaki sa svojom kadionicom.

18. I uzeše svaki svoju kadionicu, i metnuvši u njih ognja metnuše u njih kada, i stadoše na vrata šatora od sastanka s Mojsijem i s Aronom.

19. A Korej sabra na njih sav zbor na vrata šatora od sastanka; tada se pokaza slava Gospodnja svemu zboru.

20. I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

21. Odvojte se iz toga zbora, da ih odmah satrem.

22. A oni padoše ničice i rekoše: Bože, Bože duhovima i svakom tijelu! ovaj je jedan zgriješto, i na sav li ćeš se zbor gnjeviti?

23. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

24. Reci zboru i kaži: odstupite od šatora Korejeva i Datanova i Avironova.

25. I ustavši Mojsije otide k Datanu i Avironu, a za njim otidoše starješine Izrailjeve.

26. I reče zboru govoreći: odstupite od šatora tijeh bezbožnika; i ne dodijevajte se ničega što je njihovo da ne izginete sa svijeh grijeha njihovijeh.

27. I odstupiše sa svijeh strana od šatora Korejeva i Datanova i Avironova; a Datan i Aviron izašavši stadoše svaki na vrata od šatora svojega sa ženama svojim i sa sinovima svojim i s djecom svojom.

28. Tada reče Mojsije: ovako ćete poznati da me je Gospod poslao da činim sva ova djela i da ništa ne činim od sebe:

29. Ako ovi pomru kao što mru svi ljudi, i ako budu pokarani kao što bivaju pokarani svi ljudi, nije me poslao Gospod;

30. Ako li što novo učini Gospod, i zemlja otvori usta svoja i proždre ih sa svijem što je njihovo, i sigju živi u grob, tada znajte da su ovi ljudi uvrijedili Gospoda.

31. A kad izgovori riječi ove, rasjede se zemlja pod njima.

32. I otvorivši zemlja usta svoja proždrije ih, i domove njihove i sve ljude Korejeve i sve blago njihovo.

33. I tako sigjoše sa svijem što imahu živi u grob, i pokri ih zemlja, i nestade ih iz zbora.

34. A svi Izrailjci koji bijahu oko njih pobjegoše od vike njihove, jer govorahu: da nas ne proždre zemlja.

35. I izagje oganj od Gospoda, i sažeže onijeh dvje sta i pedeset ljudi koji prinesoše kad.

36. Tada reče Gospod Mojsiju govoreći:

37. Kaži Eleazaru sinu Arona sveštenika neka pokupi kadionice iz toga gorišta, i ugljevlje iz njih neka razbaci, jer su svete;

38. Kadionice onijeh koji ogriješiše duše svoje, neka raskuju na ploče da se okuje oltar, jer kadiše njima pred Gospodom, za to su svete, i neka budu sinovima Izrailjevijem znak.

39. I pokupi Eleazar sveštenik kadionice mjedene, kojima bjehu kadili oni što izgorješe, i raskovaše ih na okov oltaru,

40. Za spomen sinovima Izrailjevijem, da ne pristupa niko drugi koji nije roda Aronova da kadi pred Gospodom, da mu ne bude kao Koreju i družini njegovoj, kao što mu bješe kazao Gospod preko Mojsija.

41. A sjutradan vikaše sav zbor sinova Izrailjevijeh na Mojsija i na Arona govoreći: pobiste narod Gospodnji.

42. A kad se stjecaše narod na Mojsija i na Arona, pogledaše na šator od sastanka, a to oblak na njemu, i pokaza se slava Gospodnja.

43. I dogje Mojsije i Aron pred šator od sastanka.

44. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

45. Uklonite se iz toga zbora da ih odmah potrem. A oni padoše ničice.

46. I reče Mojsije Aronu: uzmi kadionicu, i metni u nju ognja s oltara, i metni kada, i idi brže ka zboru, i očisti ih; jer gnjev žestok izagje od Gospoda i pomor poče.

47. I uzevši Aron kadionicu, kao što mu reče Mojsije, otrča usred zbora, i gle, pomor već bješe počeo u narodu; i okadiv očisti narod.

48. I stajaše megju mrtvima i živima, i ustavi se pomor.

49. A onijeh koji pomriješe od toga pomora bješe četrnaest tisuća i sedam stotina, osim onijeh što izgiboše s Koreja.

50. I vrati se Aron k Mojsiju na vrata šatora od sastanka, kad se ustavi pomor.

GLAVA 17.

Po tom reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Reci sinovima Izrailjevijem, i uzmi od njih po jednu palicu od svakoga doma otaca njihovijeh, od svijeh knezova njihovijeh, po domovima otaca njihovijeh, dvanaest palica, i ime svakoga napiši na palici njegovoj.

3. A na palici Levijevoj napiši ime

Aronovo, jer je svaka palica za jednoga poglavara od doma otaca njihovijeh.

4. I ostavi ih u šatoru od sastanka pred svjedočanstvom, gdje se sastajem s vama.

5. I koga izberem, njegova će palica procvjetati; tako ću utišati pred sobom viku sinova Izrailjevijeh što viču na vas.

6. Kad to reče Mojsije sinovima Izrailjevijem, dadoše mu svi knezovi njihovi palice, svaki knez po palicu od doma oca svojega, dvanaest palica, i palica Aronova bješe megju palicama njihovijem.

7. I ostavi Mojsije palice pred Gospodom u šatoru od svjedočanstva.

8. A sjutradan dogje Mojsije u šator od svjedočanstva, i gle, procvjetala palica Aronova od doma Levijeva; bješe napupila i cvjetala, i bademi zreli na njoj.

9. I iznese Mojsije sve one palice ispred Gospoda k svijem sinovima Izrailjevijem, i razgledavši ih uzeše svaki svoju palicu.

10. A Gospod reče Mojsiju: donesi opet palicu Aronovu pred svjedočanstvo da se čuva za znak nepokornima, da prestane vika njihova na me, da ne izginu.

11. I učini Mojsije, kako mu zapovjedi Gospod tako učini.

12. Tada rekoše sinovi Izrailjevi Mojsiju govoreći: pomrijesmo, propadosmo, svi propadosmo.

13. Ko se god približi k šatoru Gospodnjemu, gine; hoćemo li svi izginuti?

GLAVA 18.

A Gospod reče Aronu: ti i sinovi tvoji i dom oca tvojega s tobom nosite grijehe o svetinju; ti i sinovi tvoji s tobom nosite grijehe sveštenstva svojega.

2. I braću svoju, pleme Levijevo, pleme oca svojega, uzmi k sebi da budu uza te i služe ti; a ti ćeš i sinovi tvoji s tobom služiti pred šatorom od sastanka.

3. Neka dobro slušaju zapovijesti tvoje i rade što treba u svem šatoru; ali k sudovima od svetinje i k oltaru neka ne pristupaju, da ne izginu i oni i vi.

4. Neka budu dakle uza te, i neka rade sve što treba u šatoru od sastanka u svakoj službi u njemu; ali niko drugi da ne pristupa s vama.

5. A vi radite što treba u svetinji i što treba na oltaru, da više ne dogje gnjev na sinove Izrailjeve.

6. Jer evo ja uzeh hraću vašu Levite izmegju sinova Izrailjevijeh, i vama su dani na dar za Gospoda da vrše službu u šatoru od sastanka.

7. A ti i sinovi tvoji s tobom vršite svešteničku službu svoju u svemu što pripada k oltaru i što biva iza zavjesa, i služite; sveštenstvo darovah vama, za to ko bi drugi pristupio, da se pogubi.

8. Još reče Gospod Aronu: evo, dajem ti i prinose svoje što se u vis podižu, izmegju svijeh stvari koje posvećuju sinovi Izrailjevi dajem ih tebi radi pomazanja i sinovima tvojim zakonom vječnim.

9. To neka je tvoje od stvari posvećenijeh, koje se ne sažižu; svaki prinos njihov izmegju svijeh darova njihovijeh i izmegju svijeh prinosa za grijeh i svijeh prinosa za krivicu, koje mi donesu, svetinja nad svetinjama da je tvoja i sinova tvojih.

10. U svetinji ga jedi, sve muškinje neka ga jede, sveta stvar da ti je.

11. Tvoje su dakle žrtve darova njihovijeh koje se u vis podižu; i svaku žrtvu sinova Izrailjevijeh koja se obrće tebi dajem i sinovima tvojim i kćerima tvojim s tobom zakonom vječnim; ko je god čist u domu tvojem, neka jede.

12. Najbolje od ulja i najbolje od vina i žita, prvine koje daju Gospodu, tebi dajem.

13. Prvine od svega što rodi u zemlji njihovoj, koje donesu Gospodu, tvoje neka budu; ko je god čist u domu tvojem, neka jede.

14. Sve zavjetovano *Bogu* u Izrailju, tvoje neka je.

15. Što god otvora matericu izmegju svakoga tijela koje prinose Gospodu, i izmegju ljudi i izmegju stoke, tvoje da bude; ali prvenac čovječiji neka se otkupljuje; i prvenac nečiste stoke neka se otkupljuje.

16. A otkup neka mu bude kad bude od mjeseca dana po tvojoj cijeni pet sikala srebra, po siklu svetom; u njemu je dvadeset gera.

17. A prvenca od krave ili prvenca od ovce ili prvenca od koze ne daj da se otkupi; svete su stvari; krvlju njihovom pokropi oltar, i salo njihovo zapali, da

bude žrtva ognjena za miris ugodni Gospodu.

18. A meso od njih da je tvoje, kao grudi što se obrću i kao pleće desno da je tvoje.

19. Sve prinose što se podižu od posvećenijeh stvari, što prinose sinovi Izrailjevi Gospodu, dajem tebi i sinovima tvojim i kćerima tvojim s tobom zakonom vječnim; to će biti zavjet osoljen, vječan pred Gospodom tebi i sjemenu tvojemu s tobom.

20. Još reče Gospod Aronu: u zemlji njihovoj da nemaš našljedstva, ni dijela megju njima da nemaš; ja sam dio tvoj i tvoje našljedstvo megju sinovima Izrailjevijem.

21. A sinovima Levijevim evo dajem u našljedstvo sve desetke od Izrailja za službu njihovu što služe u šatoru od sastanka.

22. A sinovi Izrailjevi neka više ne pristupaju k šatoru od sastanka, da se ne ogriješe i ne izginu.

23. Nego sami Leviti neka služe službu u šatoru od sastanka, i oni neka nose grijeh svoj zakonom vječnim od koljena do koljena, pa da nemaju našljedstva megju sinovima Izrailjevijem.

24. Jer desetke sinova Izrailjevih, što će donositi Gospodu na žrtvu što se podiže, dajem Levitima za našljedstvo; toga radi rekoh za njih: megju sinovima Izrailjevijem da nemaju našljedstva.

25. Još reče Gospod Mosiju govoreći:

26. Reci Levitima i kaži im: kad uzmete od sinova Izrailjevih desetak koji vam dadoh od njih za našljedstvo vaše, onda prinesite od njega prinos što se podiže Gospodu, deseto od desetoga.

27. I primiće vam se prinos vaš kao žito s gumna i kao vino iz kace.

28. Tako i vi prinosite prinos što se podiže Gospodu od svijeh desetaka svojih, koje ćete uzimati od sinova Izrailjevijeh, i dajte od njih prinos Gospodnji Aronu svešteniku.

29. Od svega što vam se dade prinosite svaki prinos što se podiže Gospodu, od svega što bude najbolje sveti dio.

30. I reci im: kad prinesete najbolje od toga, tada će se primiti Levitima kao dohodak od gumna i kao dohodak od kace.

31. A jesti možete to na svakom mjestu i vi i porodice vaše, jer vam je plata za službu vašu u šatoru od sastanka.

32. I ne ćete za to navući na se grijeha, kad stanete prinositi što je najbolje, i ne ćete oskvrniti svetijeh stvari sinova Izrailjevijeh, i ne ćete izginuti.

GLAVA 19.

Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Ovo je uredba i zakon što zapovjedi Gospod govoreći: reci sinovima Izrailjevijem neka ti dovedu junicu crvenu zdravu, na kojoj nema mane, i koja još nije bila u jarmu;

3. I podajte je Eleazaru svešteniku, a on neka je izvede na polje iz okola, da je zakolju pred njim.

4. I uzevši Eleazar krvi njezine na prst svoj neka pokropi krvlju prema šatoru od sastanka sedam puta.

5. Po tom neka zapovjedi da se spali junica pred njegovijem očima; kožu njezinu i meso njezino i krv njezinu s balegom neka spale.

6. I sveštenik uzevši drveta kedrova, isopa i crvca, neka baci u oganj gdje gori junica.

7. Po tom neka opere haljine svoje i opere tijelo svoje vodom, pa onda neka ugje u òkô, i neka bude sveštenik nečist do večera.

8. Tako i ko je spali neka opere haljine svoje vodom, i tijelo svoje neka opere vodom, i neka bude nečist do večera.

9. A čist čovjek neka pokupi pepeo od junice i izruči ga iza okola na čisto mjesto, da se čuva zboru sinova Izrailjevijeh za vodu očišćenja; to je žrtva za grijeh.

10. I onaj koji pokupi pepeo od junice neka opere haljine svoje, i neka bude nečist do večera. To neka je sinovima Izrailjevijem i došljaku koji se bavi megju njima vječan zakon.

11. Ko se dotakne mrtva tijela čovječijega, da je nečist sedam dana.

12. On neka se očisti onom vodom treći dan i sedmi dan, i biće čist; ako li se ne očisti treći dan i sedmi, ne će biti čist.

13. Ko se dotakne mrtva tijela čovječijega pa se ne očisti, onaj je oskvrnio šator Gospodnji; za to da se istrijebi ona duša iz Izrailja: jer nije pokropljen

vodom očišćenja, za to je nečist, i nečistota je njegova na njemu.

14. Ovo je zakon kad čovjek umre u šatoru : ko god ugje u onaj šator i ko god bude u šatoru, nečist da je sedam dana.

15. I svaki sud otkriven, koji ne bude dobro zaklopljen, nečist je.

16. I ko se god dotakne u polju posječenoga mačem ili umrloga ili kosti čovječije ili groba, nečist da je sedam dana.

17. I neka za nečistoga uzmu pepela od junice spaljene za grijeh, i neka naliju na nj vode žive u sud.

18. Po tom neka uzme čist čovjek isopa, i zamoči u onu vodu, i pokropi njom šator i sve sude i ljude koji su u njemu bili; tako i onoga koji bi se dotakao kosti ili čovjeka posječena ili umrla ili groba.

19. Čisti nečistoga neka pokropi treći sedmi dan ; i kad ga očisti sedmi dan, neka opere haljine svoje i sebe neka opere vodom, i biće čist u veče.

20. A ko bude nečist pa se ne očisti, da se istrijebi ona duša iz zbora; jer je svetinju Gospodnju oskvrnio, a nije pokropljen vodom očišćenja ; nečist je.

21. I ovo neka im je zakon vječni: i koji pokropi vodom očišćenja, neka opere haljine svoje ; i ko se god dotakne vode očišćenja, da je nečist do večera.

22. I čega se god dotakne ko je nečist, da je nečisto, i ko se njega dotakne, da je nečist do večera.

GLAVA 20.

I sinovi Izrailjevi, sav zbor njihov, dogjoše u pustinju Sinsku prvoga mjeseca, i stade narod u Kadisu ; i ondje umrije Marija, i bi pogrebena ondje.

2. A ondje nemaše zbor vode, te se skupiše na Mojsija i na Arona.

3. I svagjaše se narod s Mojsijem, i govorahu : kamo da smo pomrli kad pomriješe braća naša pred Gospodom!

4. Za što dovedoste zbor Gospodnji u ovu pustinju da izginemo ovdje i mi i stoka naša ?

5. I za što nas izvedoste iz Misira da nas dovedete na ovo zlo mjesto, gdje ne rodi ni žito ni smokva ni grožgje ni šipak, a ni vode nema za piće ?

6. I dogje Mojsije i Aron ispred zbora na vrata šatora od sastanka, i padoše ničice ; i pokaza im se slava Gospodnja.

7. I reče Gospod Mojsiju govoreći :

8. Uzmi štap, i sazovite zbor ti i Aron brat tvoj, i progovorite stijeni pred njima, te će dati vodu svoju ; tako ćeš im izvesti vodu iz stijene, i napojićeš zbor i stoku njihovu.

9. I Mojsije uze štap ispred Gospoda, kako mu zapovjedi Gospod.

10. I sazvaše Mojsije i Aron zbor pred stijenu, i on im reče : slušajte odmetnici! hoćemo li vam iz ove stijene izvesti vodu ?

11. I diže Mojsije ruku svoju i udari u stijenu štapom svojim dva puta, i izide voda mnoga, te se napoji narod i stoka njihova.

12. A Gospod reče Mojsiju i Aronu : što mi ne vjerovaste i ne proslaviste me pred sinovima Izrailjevijem, za to ne ćete odvesti zbora toga u zemlju koju sam im dao.

13. To je voda od svagje, gdje se svagjaše sinovi Izrailjevi s Gospodom, i on se proslavi megju njima.

14. Iza toga posla Mojsije poslanike iz Kadisa k caru Edomskom *da mu reku* : ovako kaže brat tvoj Izrailj : ti znaš sve nevolje koje nas snagjoše :

15. Kako naši oci sigjoše u Misir, i bijasmo u Misiru dugo vremena, i kako Misirci zlo činiše nama i ocima našim ;

16. I vikasmo ka Gospodu, i Gospod ču glas naš, i posla angjela, koji nas izvede iz Misira ; i evo smo u Kadisu, gradu na tvojoj megji.

17. Pusti nas da progjemo kroz tvoju zemlju ; ne ćemo ići preko polja ni preko vinograda, niti ćemo piti vode iz kojega studenca ; ići ćemo carskim putem, ne ćemo svrtati ni na desno ni na lijevo dok ne prijegjemo megju tvoju.

18. A Edom mu odgovori : ne idi preko moje zemlje, da ne izidem s mačem preda te.

19. A sinovi Izrailjevi rekoše mu : ići ćemo utrenikom, i ako se napijemo vode tvoje, mi ili stoka naša, platićemo je; ništa više, samo da pješice progjemo.

20. A on im odgovori : ne ćete proći. I izide Edom pred njih s mnogo naroda i s velikom silom.

21. I kad ne htje Edom dopustiti Iz-

railju da prijegje preko megje njegove, Izrailj otide od njega.

22. I krenuvši se od Kadisa dogjoše sinovi Izrailjevi, sav zbor njihov, ka gori Oru.

23. I Gospod reče Mojsiju i Aronu na gori Oru kod megje Edomske govoreći:

24. Aron valja da se pribere k rodu svojemu, jer ne će ući u zemlju koju sam dao sinovima Izrailjevijem, jer ne poslušaste zapovijesti moje na vodi od svagje.

25. Uzmi Arona i Eleazara sina njegova, i izvedi ih na goru Or.

26. I svuci Aronu haljine njegove i obuci ih Eleazaru sinu njegovu, pa će se Aron pribrati i umrijeće ondje.

27. I učini Mojsije kako zapovjedi Gospod; i izidoše na goru Or pred svijem zborom.

28. I svuče Mojsije s Arona haljine njegove i obuče ih Eleazaru sinu njegovu, i umrije ondje Aron na vrh gore, a Mojsije i Eleazar sigjoše s gore.

29. A kad vidje sav zbor da umrije Aron, plaka sav dom Izrailjev za Aronom trideset dana.

GLAVA 21.

A kad ču Hananej car Aradski, koji življaše na jugu, da ide Izrailj putem kojim idoše uhode, on se pobi s njima i zarobi ih nekoliko.

2. Tada se Izrailj zavjetova Gospodu i reče: ako daš ovaj narod meni u ruke, do temelja ću raskopati gradove njihove.

3. I usliši Gospod glas Izrailjev i dade mu Hananeje, a on zatr njih i gradove njihove, i prozva ono mjesto Orma.

4. Po tom pogjoše od gore Ora k crvenom moru obilazeći zemlju Edomsku, i oslabi duh narodu od puta.

5. I vikaše narod na Boga i na Mojsija: za što nas izvedoste iz Misira da izginemo u ovoj pustinji? Jer nema ni hljeba ni vode, a ovaj se nikaki hljeb već ogadio duši našoj.

6. A Gospod pusti na narod zmije vatrene, koje ih ujedahu, te pomrije mnogo naroda u Izrailju.

7. Tada dogje narod k Mojsiju i rekoše: zgriješismo što vikasmo na Gospoda i na tebe; moli Boga neka ukloni zmije od nas. I Mojsije se pomoli za narod.

8. I Gospod reče Mojsiju: načini zmiju vatrenu, i metni je na motku, i koga ujede zmija, neka pogleda u nju, pa će ozdraviti.

9. I načini Mojsije zmiju od mjedi, i metnu je na motku, i koga god ujede zmija on pogleda u zmiju od mjedi, i ozdravi.

10. Po tom pogjoše sinovi Izrailjevi, i stadoše u ὸkô u Ovotu.

11. I iz Ovota otišavši stadoše u ὸkô na brdima Avarimskim u pustinji koja je prema Moavskoj s istoka.

12. Odande otišavši stadoše u ὸkô u dolini Zaredu.

13. I odatle otišavši stadoše u ὸkô na brodu na Arnonu, koji je u pustinji i izlazi od megje Amorejske. Jer je Arnon megja Moavska izmegju Moavaca i Amorejaca.

14. Za to se kaže u knjizi o ratovima Gospodnjim: na Vajeva u Sufi i na potoke Arnonske.

15. Jer ti potoci, koji dopiru do mjesta Ara, teku pokraj megje Moavske.

16. A otuda dogjoše k Viru; to je studenac za koji bješe rekao Gospod Mojsiju: skupi narod, i daću im vode.

17. Tada pjeva Izrailj pjesmu ovu: Diži se, studenče; pripijevajte ga;

18. Studenče, koji kopaše knezovi, koji iskopaše poglavari narodni s onijem koji postavi zakon, palicama svojim. A iz pustinje otidoše u Mantanail,

19. A iz Mantanaila u Nadil, a iz Nadila u Vamot,

20. A iz Vamota u dolinu koja je u polju Moavskom kod gore Fazge i gleda u pustinju.

21. Tada posla Izrailj poslanike k Sionu caru Amorejskom govoreći:

22. Pusti da progjemo kroz tvoju zemlju, ne ćemo svrtati ni u polje ni u vinograd, niti ćemo piti vode iz studenaca; ići ćemo carskim putem dokle ne prijegjemo megju tvoju.

23. Ali ne dade Sion Izrailju da progje kroz zemlju njegovu; nego sabra Sion sav narod svoj, i izagje na Izrailja u pustinju, i dogje u Jasu, i pobi se s Izrailjem.

24. Ali ga isiječe Izrailj oštrim mačem, i osvoji zemlju njegovu od Arnona pa do Javoka, do sinova Amonovijeh, jer tvrda bješe megja sinova Amonovijeh.

25. I uze Izrailj sva ona mjesta, i naseli se u svijem gradovima Amorejskim, u Esovonu i u svijem selima njegovijem.

26. Jer Esevon bješe grad Siona cara Amorejskoga, koji bješe prvi zavojštio na cara Moavskoga i bješe mu uzeo svu zemlju njegovu do Arnona.

27. Za to govore u priči: hodite u Esevon, da se sagradi i podigne grad Sionov.

28. Jer oganj izagje iz Esevona, plamen iz grada Sionova, i spali Ar Moavski i stanovnike na visini Arnonskoj.

29. Teško tebi, Moave; propao si, narode Hamosov; dao je sinove svoje koji utekoše i kćeri svoje u ropstvo Sionu caru Amorejskom.

30. Ali ih postrijeljasmo, propade Esevon do Devona, i potrsmo ih do Nofe, koja dopire do Medeve.

31. I tako živje Izrailj u zemlji Amorejskoj.

32. Po tom posla Mojsije da uhode Jazir, i uzeše sela oko njega, i izagnaše Amorejce koji bijahu ondje.

33. Po tom obrativši se pogjoše u Vasan; i izide Og car Vasanski pred njih, on i sav narod njegov, na boj u Edrajin.

34. A Gospod reče Mojsiju: ne boj ga se; jer sam ga dao u tvoje ruke i sav narod njegov i zemlju njegovu; i učini mu kako si učinio Sionu caru Amorejskom koji življaše u Esevonu.

35. I pobiše ga i sinove njegove i sav narod njegov, da ne osta ni jedan, i osvojiše zemlju njegovu.

GLAVA 22.

Odatle se podigoše sinovi Izrailjevi, i stadoše u okô u polju Moavskom s onu stranu Jordana prema Jerihonu.

2. I vidje Valak sin Seforov sve što učini Izrailj Amoreju,

3. I uplaši se Moav od naroda veoma, jer ga bješe mnogo, i prituži Moavu od sinova Izrailjevijeh.

4. Pa reče Moav starješinama Moavskim: sada će ova množina pojesti sve što je oko nas, kao vo travu u polju. A Valak sin Seforov bješe u ono vrijeme car Moavski.

5. I posla poslanike k Valamu sinu Veorovu u Faturu, koja je na rijeci u zemlji naroda njegova, govoreći: evo narod izide iz Misira, evo prekrilio je zemlju, i stoji prema meni.

6. Nego hodi, prokuni mi ovaj narod, jer je jači od mene, eda bih mu odolio i pobio ga ili istjerao iz zemlje ove; jer znam, koga blagosloviš biće blagosloven, a koga prokuneš biće proklet.

7. I otidoše starješine Moavske i starješine Madijanske noseći darove za vračanje, i dogjoše k Valamu, i kazaše mu riječi Valakove.

8. A on im reče: ostanite ovdje ovu noć, i odgovoriću vam kako mi Gospod kaže. I ostaše knezovi Moavski kod Valama.

9. A Bog dogje k Valamu i reče mu: kakvi su to ljudi kod tebe?

10. I reče Valam Bogu: Valak sin Seforov, car Moavski, posla ih k meni *govoreći:*

11. Evo narod izide iz Misira i prekrili zemlju; nego hodi, pokuni mi ga, eda bih ga nadbio i otjerao ga.

12. A Bog reče Valamu: ne idi s njima, niti kuni toga naroda, jer je blagosloven.

13. I u jutru ustavši Valam reče knezovima Valakovijem: vratite se u svoju zemlju, jer mi ne da Bog da idem s vama.

14. I ustavši knezovi Moavski dogjoše k Valaku, i rekoše: ne htje Valam poći s nama.

15. Tada opet posla Valak više knezova i veće od prvijeh.

16. I oni došavši k Valamu rekoše mu: ovako veli Valak sin Seforov: nemoj se zatezati, molim te, nego dogji k meni.

17. Jer ću te dobro darivati, i što mi god rečeš činiću; za to dogji, molim te, prokuni mi ovaj narod.

18. A Valam odgovori i reče slugama Valakovijem: da mi dade Valak kuću svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti riječi Gospoda Boga svojega da učinim što malo ili veliko.

19. Ali opet ostanite ovdje i vi ovu noć, da vidim što će mi sada kazati Gospod.

20. I dogje Bog noću k Valamu i reče mu: kad su došli ti ljudi da te zovu, ustani, idi s njima, ali što ti kažem ono da činiš.

21. I u jutru ustavši Valam osamari magaricu svoju, i pogje s knezovima Moavskim.

22. Ali se razgnjevi Bog što on pogje; i stade angjeo Gospodnji na put da mu ne da; a on sjegjaše na magarici svojoj i imaše sa sobom dva momka svoja.

23. A kad magarica vidje angjela Gospodnjega gdje stoji na putu s golijem mačem u ruci, svrnu magarica s puta i pogje preko polja. A Valam je stade biti da je vrati na put.

24. A angjeo Gospodnji stade na stazu megju vinogradima, a bijaše zid i odovud i odonud.

25. I magarica videći angjela Gospodnjega pribi se uz drugi zid, i pritište nogu Valamu o zid; a on je stade opet biti.

26. Po tom angjeo Gospodnji otide dalje, i stade u tjesnacu, gdje ne bješe mjesta da se svrne ni na desno ni na lijevo.

27. I magarica videći angjela Gospodnjega pade pod Valamom, a Valam se vrlo ražljuti, i stade biti magaricu svojim štapom.

28. Tada Gospod otvori usta magarici, te ona reče Valamu: šta sam ti učinila, te me biješ već treći put?

29. A Valam reče magarici: što mi prkosiš? da imam mač u ruci, sad bih te ubio.

30. A magarica reče Valamu: nijesam li tvoja magarica? jašeš me od kako sam postala tvoja do danas; jesam li ti kad tako učinila? A on reče: nijesi.

31. Tada Gospod otvori oči Valamu, koji ugleda angjela Gospodnjega gdje stoji na putu s golijem mačem u ruci. I on savi glavu i pokloni se licem svojim.

32. I reče mu angjeo Gospodnji: za što si bio magaricu svoju već tri puta? evo ja izidoh da ti ne dam, jer tvoj put nije meni po volji.

33. Kad me ugleda magarica, ona se ukloni ispred mene već tri puta; a da se nije uklonila ispred mene, tebe bih već ubio a nju bih ostavio u životu.

34. A Valam reče angjelu Gospodnjemu: zgrješio sam, jer nijesam znao da ti stojiš preda mnom na putu; ako tebi nije po volji, ja ću se vratiti.

35. A angjeo Gospodnji reče Valamu: idi s tijem ljudima, ali samo ono govori što ti ja kažem. Tada Valam otide s knezovima Valakovim.

36. A kad ču Valak da de Valam, izide mu na susret u grad Moavski na megji Arnonskoj nakraj megje.

37. I reče Valak Valamu: nijesam li slao k tebi i zvao te? za što mi ne dogje? eda li te ne mogu darivati?

38. A Valam reče Valaku: evo sam došao k tebi; ali hoću li moći što govoriti? Što mi Bog metne u usta, ono ću govoriti.

39. I otide Valam s Valakom, i dogjoše u grad Uzot.

40. I nakla Valak volova i ovaca, i posla Valamu i knezovima, koji bijahu s njim.

41. A u jutru uze Valak Valama i odvede ga na visinu Valovu, i odande mu pokaza jedan kraj naroda.

GLAVA 23.

I reče Valam Valaku: načini mi ovdje sedam oltara, i pripravi mi ovdje sedam telaca i sedam ovnova.

2. I učini Valak kako mu reče Valam; i prinese Valak s Valamom na svakom oltaru po jedno tele i ovna.

3. Pa reče Valam Valaku: stoj kod svoje žrtve paljenice, a ja idem eda bih se sreo s Gospodom, pa što mi javi kazaću ti. I on otide sam.

4. I srete Bog Valama, a on mu reče: sedam oltara spremih, i prinesoh po tele i ovna na svakom oltaru.

5. A Gospod metnu riječi u usta Valamu, i reče: vrati se k Valaku i tako mu reci.

6. I vrati se k njemu, a on stajaše kod žrtve svoje paljenice i svi knezovi Moavski.

7. A on otvori priču svoju, i reče: iz Arama dovede me Valak car Moavski s planine istočne, *govoreći*: hodi, prokuni mi Jakova, hodi, naruži Izrailja.

8. Kako bih kleo onoga koga ne kune Bog? ili kako bih ružio onoga koga Gospod ne ruži?

9. Jer svrh stijena vidim ga, i s humova gledam ga. Gle, ovaj će narod nastavati sam, i s drugim narodima ne će se pomiješati.

10. Ko će izbrojiti prah Jakovljev i broj od četvrti Izrailja? Da bih ja umr'o smrću pravedničkom, i kraj moj da bi bio kao njihov!

11. Tada reče Valak Valamu: šta to radiš od mene? Ja te dozvah da proku-

neš neprijatelje moje, a gle, ti blagosiljaš jednako.

12. A on odgovori i reče : zar ne ću paziti i govoriti ono što mi je Gospod metnuo u usta?

13. Tada mu reče Valak: hodi sa mnom na drugo mjesto, odakle ćeš ga vidjeti; samo mu kraj vidiš, a svega ga ne vidiš; prokuni mi ga odande.

14. I odvede ga u polje Zofim, navrh Fazge, i načini sedam oltara, i prinese na svakom oltaru po jedno tele i ovna.

15. Tada *Valam* reče Valaku: stoj tu kod žrtve svoje paljenice, a ja idem onamo na susret Gospodu.

16. I srete Gospod Valama i metnu mu riječ u usta, i reče : vrati se k Valaku, i tako govori.

17. I dogje k njemu, a on stajaše kod žrtve svoje paljenice i s njim knezovi Moavski ; i reče Valak : šta veli Gospod?

18. A on otvori priču svoju, i reče : ustani Valače, i poslušaj, čuj me sine Seforov !

19. Bog nije čovjek da laže, ni sin čovječji da se pokaje. Što kaže, ne će li učiniti, i što reče ne će li izvršiti?

20. Gle, primih da blagoslovim ; jer je on blagoslovio, a ja ne ću poreći.

21. Ne gleda na bezakonje u Jakovu ni na nevaljalstvo u Izrailju ; Gospod je njegov s njim, i graja u njemu kao car kad nadvlada.

22. Bog ga je izveo iz Misira, on mu je kao snaga jednorogova.

23. Jer nema čini na Jakova ni vračanja na Izrailja; u ovo doba govoriće se o Jakovu i o Izrailju, šta je učinio Bog.

24. Evo, narod će ustati kao silan lav, i kao lavić skočiće ; ne će leći dokle ne pojede lova i popije krvi pobijenih.

25. Tada reče Valak Valamu : nemoj ga ni kleti ni blagosiljati.

26. A Valam odgovori Valaku : nijesam li ti kazao da ću činiti što mi god Gospod kaže ?

27. A Valak reče Valamu : hodi, odvešću te na drugo mjesto ; da ako Bogu bude volja da mi ga odande prokuneš.

28. I odvede Valak Valama navrh Fegora, koji gleda u pustinju.

29. I reče Valam Valaku : načini mi ovdje sedam oltara, i pripravi mi ovdje sedam telaca i sedam ovnova.

30. I učini Valak kako reče Valam, i prinese na žrtvu po tele i ovna na svakom oltaru.

GLAVA 24.

I vidjevši Valam da je Božja volja da blagosilja Izrailja, ne htje više ni ići kao prije po vračanje, nego se okrete licem k pustinji,

2. I podigavši oči svoje ugleda Izrailja gdje stoji po plemenima svojim i duh Božji dogje na nj.

3. I otvori priču svoju, i reče : kaže Valam sin Veorov ; kaže čovjek kojemu su otvorene oči ;

4. Kaže onaj koji čuje riječi Božje, koji vidi utvaru svemogućega, koji kad padne otvorene su mu oči :

5. Kako su lijepi šatori tvoji, Jakove, i kolibe tvoje, Izrailju !

6. Pružili su se kao potoci, kao vrtovi kraj rijeke, kao mirisava drveta koja je posadio Gospod, kao kedri na vodi.

7. Poteći će voda iz vijedra njegova, i sjeme će njegovo biti megju velikim vodama, i car će se njegov podignuti svrh Goga, i carstvo će se njegovo uzvisiti.

8. Bog ga je izveo iz Misira, i on mu je kao snaga jednorogova ; poješće narode koji su mu neprijatelji, i kosti će njihove potrti, i strijelama svojim postrijeljati ih.

9. Spustio se, leži kao lavić, i kao ljuti lav ; ko će ga probuditi? Ko tebe blagosilja, biće blagosloven ; a ko tebe kune, biće proklet.

10. Tada se razgnjevi Valak na Valama, i pljesnu se rukama, i reče Valak Valamu : dozvah te da prokuneš neprijatelje moje, a ti si blagoslovio eto već tri puta.

11. Odlazi u svoje mjesto ; rekoh da ću te darivati, a eto Gospod ne dati dara.

12. A Valam reče Valaku : nijesam li i poslanicima tvojim koje si poslao k meni rekao govoreći :

13. Da mi dade Valak kuću svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti riječi Gospodnje da učinim što dobro ili zlo od sebe ; što kaže Gospod ono ću kazati.

14. Ja sada evo idem k narodu svojemu, ali da ti kažem šta će taj narod učiniti narodu tvojemu najposlije.

15. Po tom otvori priču svoju, i reče : kaže Valam sin Veorov, kaže čovjek kome su otvorene oči,
16. Kaže koji čuje riječi Božje, i koji zna znanje o višnjem, i koji vidi utvaru svemogućega i kad padne otvorene su mu oči :
17. Vidim ga, ali ne sad; gledam ga, ali ne iz bliza; izaći će zvijezda iz Jakova i ustaće palica iz Izrailja, koja će razbiti knezove Moavske i razoriti sve sinove Sitove.
18. I Edoma će osvojiti i Sira će osvojiti neprijatelji njegovi; jer će Izrailj raditi junački.
19. I vladaće koji je od Jakova, i zatrće ostatak od grada.
20. A ugledav Amalika, otvori priču svoju, i reče : Amalik je početak narodima, ali će najposlije propasti.
21. A ugledav Keneja, otvori priču svoju, i reče : tvrd ti je stan i na stijeni si savio gnijezdo svoje.
22. Ali će biti izagnan Kenej; Asur će ga zarobiti.
23. I opet otvori priču svoju, i reče : jaoh! ko će biti živ kad to učini Bog!
24. I lagje iz zemlje Kitimske doploviće i dosadiće Asircima i dosadiće Jevrejima; ali će i sami propasti.
25. Po tom ustavši Valam otide, i vrati se u svoje mjesto; i Valak otide svojim putem.

GLAVA 25.

I življaše Izrailj u Sitimu, i narod stade činiti preljubu sa kćerima Moavskim.
2. One pozivahu narod na žrtve svojih bogova, i narod jegjaše, i klanjaše se bogovima njihovijem.
3. I Izrailj prionu uz Velfegora; i razgnjevi se Gospod na Izrailja.
4. I reče Gospod Mojsiju : uzmi sve knezove narodne, i objesi ih Gospodu prema suncu, da se odvrati gnjev Gospodnji od Izrailja.
5. I reče Mojsije sudijama Izrailjevijem : pobijte svaki svoje koji su prionuli uz Velfegora.
6. I gle, jedan izmegju sinova Izrailjevijeh dogje i dovede k braći svojoj jednu Madijanku na oči Mojsiju i na oči svemu zboru sinova Israiljevijeh; a oni zaplakaše na vratima šatora od sastanka.
7. A kad to vidje Fines sin Eleazara sina Arona sveštenika, usta isred zbora i uze koplje u ruku;
8. I ugje za čovjekom Izrailjcem u šator, i probode ih oboje, čovjeka Izrailjca i onu ženu kroz trbuh, i presta pogibija megju sinovima Izrailjevijem.
9. A izgibe ih od te pogibije dvadeset i četiri tisuće.
10. Tada reče Gospod Mojsiju govoreći :
11. Fines sin Fleazara sina Arona sveštenika odvrati gnjev moj od sinova Izrailjevijeh otvorivši revnost za me megju njima, da ne bih istrijebio sinove Izrailjeve u revnosti svojoj.
12. Za to mu kaži : evo dajem mu svoj zavjet mirni.
13. I imaće on i sjeme njegovo nakon njega zavjet sveštenstva vječnoga, jer revnova za Boga svojega i očisti sinove Izrailjeve.
14. A čovjeku Izrailjcu ubijenome, koji bi ubijen s Madijankom, bješe ime Zamrije sin Salmonov, knez od doma oca svojega od plemena Simeunova.
15. A ubijenoj ženi Madijanci bješe ime Hazvija kći Sura kneza narodnoga u domu oca svojega megju Madijancima.
16. I reče Gospod Mojsiju govoreći :
17. Zavojštite na Madijance, i bijte ih;
18. Jer oni zavojštiše na vas prijevarama svojim, i prevariše vas Velfogorom i Hazvijom kćerju kneza Madijanskoga, sestrom svojom, koja bi ubijena u dan pogibije koja dogje s Fegora.

GLAVA 26.

A poslije te pogibije reče Gospod Mojsiju i Eleazaru sinu Aronovu sveštenika govoreći :
2. Izbrojte sav zbor sinova Izrailjevijeh od dvadeset godina i više po domovima otaca njihovijeh, sve koji mogu ići na vojsku u Izrailju.
3. I reče im Mojsije i Eleazar sveštenik u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreći :
4. *Da se izbroje* od dvadeset godina i više, kako zapovjedi Gospod Mojsiju i sinovima Izrailjevijem, koji izagjoše iz zemlje Misirske.
5. Ruvim bješe prvenac Izrailjev; a sinovi Ruvimovi : od Enoha porodica Enohova; od Faluja porodica Falujeva;
6. Od Asrona porodica Asronova; od Harmije porodica Harmijina.

7. To su porodice Ruvimove; a izbrojenih bješe megju njima četrdeset i tri tisuće i sedam stotina i trideset.
8. Sin Falujev bješe Elijav.
9. A sinovi Elijavovi : Namuilo i Datan i Aviron. Ovaj Datan i ovaj Aviron, koji bijahu od onijeh što se sazivahu na zbor, ustaše na Mojsija i Arona u buni Korejevoj, kad bješe buna na Gospoda;
10. I zemlja otvorivši usta svoja proždrije njih i Koreja, i izgibe ta gomila, i spali ih oganj dvje sta i pedeset ljudi, koji postaše ugled.
11. A sinovi Korejevi ne pogiboše.
12. Sinovi Simeunovi po porodicama svojim : od Namuila porodica Namuilova; od Jamina porodica Jaminova; od Jahina porodica Jahinova;
13. Od Zare porodica Zarina; od Saula porodica Saulova.
14. To su porodice Simeunove; od njih bješe dvadeset i dvije tisuće i dvije stotine.
15. Sinovi Gadovi po porodicama svojim : od Safona porodica Safonova; od Agina porodica Aginova; od Sunina porodica Suninova;
16. Od Azena porodica Azenova; od Irije porodica Irijina;
17. Od Aroada porodica Aroadova; od Arila porodica Arilova.
18. To su porodice sinova Gadovijeh, a megju njima bješe izbrojenijeh četrdeset tisuća i pet stotina.
19. Sinovi Judini : Ir i Avnan; ali umriješe Ir i Avnan u zemlji Hananskoj.
20. Bijahu pak sinovi Judini po porodicama svojim : od Siloma porodica Silomova; od Faresa porodica Faresova; od Zare porodica Zarina.
21. A sinovi Faresovi bjehu : od Asrona porodica Asronova; od Jamuila porodica Jamuilova.
22. To su porodice Judine; a megju njima bješe izbrojenijeh sedamdeset i šest tisuća i pet stotina.
23. A sinovi Isaharovi po porodicama svojim : od Tole porodica Tolina; od Fuve podica Fuvina;
24. Od Jasuva porodica Jasuvova; od Amrama porodica Amramova.
25. To su porodice Isaharove, a megju njima bješe izbrojenijeh šezdeset i četiri tisuće i tri stotine.
26. Sinovi Zavulonovi po porodicama svojim : od Sareda porodica Saredova; od Alona porodica Alonova; od Alila porodica Alilova.
27. To su porodice Zavulonove, a megju njima bješe izbrojenijeh šezdeset tisuća i pet stotina.
28. Sinovi Josifovi po porodicama svojim : Manasija i Jefrem;
29. Sinovi Manasijini : od Mahira porodica Mahirova; a Mahir rodi Galada, od kojega je porodica Galadova.
30. Ovo su sinovi Galadovi : od Ahijezera porodica Ahijezerova; od Heleka porodica Helekova;
31. Od Esrila porodica Esrilova; od Sihema porodica Sihemova;
32. Od Simaera porodica Simaerova; od Ofera porodica Oferova.
33. A Salpad sin Oferov nemaše sinova nego kćeri, kojima su imena Mala i Nuja i Egla i Melha i Tersa.
34. To su porodice Manasijine, a od njih bješe izbrojenijeh pedeset i dvije tisuće i sedam stotina.
35. Sinovi pak Jefremovi po porodicama svojim : od Sutala porodica Sutalova; od Vehera porodica Veherova; od Tahana porodica Tahanova.
36. A ovo su sinovi Sutalovi : od Erana porodica Eranova.
37. To su porodice sinova Jefremovijeh, a megju njima bješe izbrojenijeh trideset i dvije tisuće i pet stotina. To su sinovi Josifovi po porodicama svojim.
38. A sinovi Venijaminovi po porodicama svojim : od Vele porodica Velina; od Asvira porodica Asvirova; od Ahirama porodica Ahiramova;
39. Od Sufana porodica Sufanova; od Ufima porodica Ufimova.
40. A Velini sinovi bjehu : Ader i Nojeman; od Adera porodica Aderova; od Nojemana porodica Nojemanova.
41. To su sinovi Venijaminovi po porodicama svojim, a megju njima bješe izbrojenijeh četrdeset i pet tisuća i šest stotina.
42. A ovo su sinovi Danovi po porodicama svojim : od Sameja porodica Samejeva; to je rod Danov po porodicama svojim.
43. U svijem porodicama Samejevijem bješe izbrojenijeh šezdeset i četiri tisuća i četiri stotine.
44. Sinovi Asirovi po porodicama svo-

jim : od Jamina porodica Jaminova; od Jesuja porodica Jesujeva; od Verije porodica Verijina.

45. Sinovi Verijini : od Hovera porodica Hoverova; od Melhila porodica Melhilova.

46. A kćeri Asirovoj bješe ime Sara.

47. To su porodice sinova Asirovijeh, a megju njima bješe izbrojenijeh pedeset i tri tisiće i četiri stotine.

48. Sinovi Neftalimovi po porodicama svojim : od Asila porodica Asilova; od Gunija porodica Gunijeva;

49. Od Jesera porodica Jeserova; od Selima porodica Selimova.

50. To je rod Neftalimov po porodicama svojim, a megju njima bješe izbrojenih četrdeset i pet tisuća i četiri stotine.

51. To su izbrojeni megju sinovima Izrailjevijem, šest stotina i jedna tisuća i sedam stotina i trideset.

52. A Gospod reče Mojsiju govoreći :

53. Tijem neka se podijeli zemlja u našljedstvo prema broju imena;

54. Kojih ima više, podaj im veće našljedstvo; a kojih ima manje, njima manje; svi prema broju izbrojenijeh svojih neka imaju našljedstvo.

55. Ali ždrijebom neka se podijeli zemlja : po imenima plemena otaca svojih neka dobiju našljedstvo.

56. Ždrijebom neka se podijeli svakome *plemenu*, bilo veliko ili malo.

57. A ovo su izbrojeni izmegju Levita po porodicama svojim : od Girsona porodica Girsonova; od Kata porodica Katova; od Merarija porodica Merarijeva.

58. Ovo su porodice Levijeve : porodica Lovenijeva, porodica Hevronova, porodica Malijeva, porodica Musijeva, porodica Korejeva. A Kat je rodio Amrama.

59. A ime je ženi Amramovoj Johaveta, kći Levijeva, koja mu se rodila u Misiru; a ona rodi Amramu Arona i Mojsija, i Mariju sestru njihovu.

60. A Aronu se rodi Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar.

61. Ali Nadav i Avijud pogiboše kad prinesoše tugj oganj pred Gospodom.

62. I bješe ih izbrojenijeh dvadeset i tri tisuće, svega muškinja od jednoga mjeseca i više; i ne biše brojeni megju sinove Izrailjeve, jer im nije dano našljedstvo megju sinovima Izrailjevijem.

63. To su izbrojeni, kad Mojsije i Eleazar sveštenik izbrojiše sinove Izrailjeve u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu.

64. A megju njima ne bješe nijedan od onijeh koje izbrojiše Mojsije i Aron sveštenik kad brojiše sinove Izrailjeve u pustinji Sinajskoj.

65. Jer Gospod bješe rekao za njih : pomrijeće u pustinji. I ne osta ih ni jedan osim Haleva sina Jefonijina i Isusa sina Navina.

GLAVA 27.

Tada dogjoše kćeri Salpada sina Ofera sina Galada sina Mahira sina Manasisijina, od plemena Manasije sina Josifova, a imena im bjehu Mala, Nuja, Egla, Melha, i Tersa.

2. I stadoše pred Mojsija i pred Eleazara sveštenika i pred knezove i sav zbor na vratima šatora od sastanka, i rekoše :

3. Otac naš umrije u pustinji, ali ne bješe u društvu s onima koji se pobuniše na Gospoda u buni Korejevoj, nego umrije od grijeha svojega, a ne ostavi sinova.

4. Za što da se istrijebi ime oca našega iz porodice njegove za to što nije imao sina? Daj nam našljedstvo megju braćom oca našega.

5. I iznese Mojsije stvar njihovu pred Gospoda.

6. A Gospod reče Mojsiju govoreći :

7. Pravo govore kćeri Salpadove; podaj im pravo da imaju našljedstvo megju braćom oca svojega, i prenesi našljedstvo oca njihova na njih.

8. A sinovima Izrailjevijem kaži i reci : kad ko umre a nema sina, onda prenesite našljedstvo njegovo na kćer njegovu;

9. Ako li ni kćeri nema, onda podajte našljedstvo njegovo braći njegovoj;

10. Ako li ni braće nema, onda podajte našljedstvo njegovo braći oca njegova;

11. Ako li nema ni braće očine, onda podajte našljedstvo njegovo onomu ko mu je najbliži u rodu njegovu, i neka je njegovo. I to neka bude sinovima Izrailjevijem zakon za sugjenje, kako zapovjedi Gospod Mojsiju.

12. Još reče Gospod Mojsiju : izidi na goru ovu Avarimsku, i vidi zemlju koju sam dao sinovima Izrailjevijem.

13. I kad je vidiš, pribraćeš se k rodu

svojemu i ti, kao što se pribrao Aron brat tvoj.

14. Jer ne poslušaste riječi moje u pustinji Sinu u svagji narodnoj, kad je trebalo da me proslavite na vodi pred očima njihovijem. To je voda od svagje u Kadisu u pustinji Sinu.

15. I reče Mojsije Gospodu govoreći:

16. Gospode Bože duhovima i svakom tijelu, postavi čovjeka nad ovijem zborom,

17. Koji će izlaziti pred njima i koji će dolaziti pred njima, koji će ih izvoditi i opet dovoditi, da ne bi bio zbor Gospodnji kao ovce koje nemaju pastira.

18. A Gospod reče Mojsiju: uzmi k sebi Isusa sina Navina, čovjeka u kom je duh *moj*, i metni ruku svoju na nj,

19. I izvedi ga pred Eleazara svještenika i pred sav zbor, i podaj mu zapovijesti pred njima.

20. I podaj mu od slave svoje, da ga sluša sav zbor sinova Izrailjevijeh.

21. I neka staje pred Eleazara svještenika da ga pita za sud Urim pred Gospodom; po zapovijesti njegovoj neka polaze i po zapovijesti njegovoj neka dolaze on i svi sinovi Izrailjevi s njim i sav zbor.

22. I učini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod; i uzev Isusa postavi ga pred Eleazara svještenika i pred sav zbor.

23. I metnu ruke svoje na nj, i dade mu zapovijesti, kako bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

GLAVA 28.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevijem, i reci im: prinose moje, hljeb moj, žrtve što mi se sažižu za ugodni miris, pazite da mi prinositi na vrijeme.

3. Reci im dakle: ovo je žrtva ognjena što ćete prinositi Gospodu: dva jagnjeta od godine zdrava, svaki dan na žrtvu paljenicu bez prestanka:

4. Jedno jagnje prinesi u jutru, a drugo jagnje prinesi u veče,

5. I deseti dio efe bijeloga brašna za dar smiješana s četvrtim dijelom ina čistoga ulja.

6. To je žrtva paljenica svagdašnja, koja bi prinesena na gori Sinajskoj za miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu.

7. I naljev njezin da bude četvrti dio ina na svako jagnje; u svetinji prinosi naljev dobra pića Gospodu.

8. A drugo jagnje prinesi u veče; dar kao u jutru i naljev njegov prinesi za žrtvu ognjenu, za ugodni miris Gospodu.

9. A u subotu dva jagnjeta od godine zdrava, i dvije desetine bijeloga brašna smiješana s uljem za dar s naljevom njegovijem.

10. To je subotna žrtva paljenica svake subote, osim svagdašnje žrtve paljenice i naljeva njezina.

11. I u početak mjeseca svojih prinosite Gospodu žrtvu paljenicu, po dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine zdravijeh;

12. I tri desetine bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar na svako tele, i dvije desetine bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar na ovna;

13. I po jednu desetinu bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar na svako jagnje; to je žrtva paljenica na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu.

14. A naljev njihov da bude vina po ina na tele, trećina ina na ovna, i četvrt ina na jagnje. To je žrtva paljenica u početak mjeseca, svakoga mjeseca u godini.

15. I jarca jednoga za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice, prinosite Gospodu s naljevom njegovijem.

16. A prvoga mjeseca četrnaesti dan da je pasha Gospodu;

17. A petnaesti dan toga mjeseca praznik: sedam dana jedite prijesne hljebove.

18. Prvi dan neka je sabor sveti; nikakoga posla ropskoga ne radite.

19. Nego prinesite Gospodu žrtvu paljenicu, dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine, sve da vam je zdravo;

20. A dar uz njih bijeloga brašna pomiješana s uljem tri desetine uza svako tele i dvije desetine uz ovna prinesite.

21. Po jednu desetinu prinesite uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca;

22. I jednoga jarca za grijeh, radi očišćenja vašega.

23. To prinesite osim jutrenje žrtve paljenice, koja je žrtva svagdašnja;

24. Tako prinosite svaki dan za onijeh sedam dana, da bude jelo, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu, osim svag-

dašnje žrtve paljenice i njezina naljeva prinosite.

25. I sedmi dan da imate sveti sabor; posla ropskoga ni jednoga ne radite.

26. I na dan prvina, kad prinosite nov dar Gospodu poslije svojih nedjelja, da imate sabor sveti, ni jednoga posla ropskoga ne radite,

27. Nego prinesite žrtvu paljenicu za ugodni miris Gospodu, dva teleta, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine;

28. I dar uz njih: bijeloga brašna pomiješana s uljem po tri desetine uz tele, dvije desetine uz ovna,

29. Po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca;

30. Jednoga jarca, radi očišćenja vašega.

31. Prinesite to, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina; a sve neka vam je zdravo s naljevom svojim.

GLAVA 29.

A sedmoga mjeseca prvi dan da imate sveti sabor; posla ropskoga nijednoga ne radite; to da vam je trubni dan.

2. I prinesite žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh;

3. A dar uz njih bijeloga brašna smiješana s uljem tri desetine uz tele i dvije desetine uz ovna,

4. I po jednu desetinu uza svako jagnje od sedam jaganjaca;

5. I jednoga jarca za grijeh, radi očišćenja vašega;

6. Osim žrtve paljenice u početku mjeseca i dara njezina, i osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njihovijeh po uredbi njihovoj, za miris ugodni, za žrtvu ognjenu Gospodu.

7. I deseti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; i mučite duše svoje; ne radite nikakoga posla.

8. Nego prinesite Gospodu za miris ugodni žrtvu paljenicu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine, a neka vam je zdravo;

9. I dar uz njih bijeloga brašna pomiješana s uljem tri desetine uz tele, dvije desetine uz ovna,

10. Po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca;

11. Jarca jednoga za grijeh, osim žrtve za grijeh radi očišćenja, i osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njihovijeh.

12. I petnaesti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; ni jednoga posla ropskoga ne radite; nego praznujte praznik Gospodu sedam dana.

13. I prinesite žrtvu paljenicu, ognjenu žrtvu za ugodni miris Gospodu, trinaest telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine, a neka su zdravi;

14. I dar uz njih brašna bijeloga smiješana s uljem po tri desetine uza svako tele od trinaest telaca, po dvije desetine uza svakoga ovna od ona dva ovna,

15. I po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh četrnaest jaganjaca;

16. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

17. A drugi dan dvanaest telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh,

18. I dar njihov i naljev njihov, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce po broju njihovu, kako je uregjeno;

19. I jarca jednoga za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

20. A treći dan jedanaest telaca, dva ovna i četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh;

21. I darove njihove i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce po broju njihovu kako je uregjeno;

22. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

23. A četvrti dan deset telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh;

24. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce po broju njihovu kako je uregjeno;

25. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

26. A peti dan devet telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh;

27. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce po broju njihovu kako je uregjeno;

28. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

29. A šesti dan osam telaca, dva ovna,

četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh,

30. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce po broju njihovu kako je uregjeno;

31. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

32. A sedmi dan sedam telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh,

33. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu kako je uregjeno;

34. I jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

35. A osmi dan da vam je praznik; ni jednoga posla ropskoga ne radite.

36. Nego prinesite žrtvu paljenicu, žrtvu ognjenu za ugodni miris Gospodu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh,

37. I dar njihov i naljeve njihove, uz tele, uz ovna i uz jaganjce po broju njihovu kako je uregjeno;

38. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

39. To prinosite Gospodu na praznike svoje, osim onoga što biste po zavjetu ili od svoje volje prinijeli za žrtve paljenice ili darove ili naljeve ili žrtve zahvalne.

GLAVA 30.

I kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem sve što mu zapovjedi Gospod.

2. I reče Mojsije knezovima od plemena sinova Izrailjevijeh govoreći: ovo je zapovjedio Gospod:

3. Kad koji čovjek učini zavjet Gospodu, ili se zakune vezavši se dušom svojom, neka ne pogazi riječi svoje, nego neka učini sve što izagje iz usta njegovijeh.

4. A kad žena učini zavjet Gospodu ili se veže u mladosti svojoj, dokle je u kući oca svojega.

5. I čuje otac njezin za zavjet njezin ili kako se vezala dušom svojom, pa joj otac ne reče ništa, onda da su tvrdi svi zavjeti njezini, i sve čim je vezala dušu svoju da je tvrdo.

6. Ako li otac njezin poreče to onaj dan kad čuje, zavjeti njezini i čim je god vezala dušu svoju, ništa da nije tvrdo; i Gospod će joj oprostiti, jer otac njezin poreče.

7. Ako li se uda pa ima na sebi zavjet ili izreče što na usta svoja čim bi se vezala,

8. A muž njezin čuvši ne reče joj ništa onaj dan kad čuje, onda da su tvrdi zavjeti njezini, i tvrdo da je sve čim je vezala dušu svoju.

9. Ako li muž njezin kad čuje onaj dan poreče, ukida se zavjet koji je bio na njoj ili što je izrekla na usta svoja te se vezala; i Gospod će joj oprostiti.

10. A zavjet koji učini udovica ili puštenica, i sve čim veže dušu svoju, da joj je tvrdo.

11. Ali ako bude u kući muža svojega učinila zavjet i za što vezala dušu svoju zakletvom,

12. I muž njezin čuvši ućuti i ne poreče, tada da su tvrdi svi zavjeti njezini, i da je tvrdo sve za što je vezala dušu svoju.

13. Ako li to poreče muž njezin onaj dan kad čuje, svaki zavjet koji bi izašao iz usta njezinijeh i sve čim bi vezala dušu svoju da nije tvrdo; muž je njezin porekao, i Gospod će joj oprostiti.

14. Svaki zavjet i sve za što bi se vezala zakletvom da muči dušu svoju, muž njezin potvrgjuje i ukida.

15. Ako bi muž njezin od dana do dana ćutao, onda potvrgjuje sve zavjete njezine i sve za što bi se vezala; potvrgjuje, jer joj ne poreče u onaj dan kad ču.

16. Ako li poreče po što čuje, sam će nositi grijeh njezin.

17. Ovo su naredbe, koje zapovjedi Gospod Mojsiju za muža i ženu, za oca i kćer u mladosti njezinoj, dokle je u kući oca svojega.

GLAVA 31.

Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Osveti sinove Izrailjeve na Madijancima, pak ćeš se onda pribrati k narodu svojemu.

3. I Mojsije reče narodu govoreći: opremite izmegju sebe ljude na vojsku da idu na Madijance da učine osvetu Gospodnju na Madijancima,

4. Po tisuću od plemena, od svakoga plemena Izrailjeva opremite na vojsku.

5. I dadoše od tisuća Izrailjevijeh po tisuću od svakoga plemena, dvanaest tisuća opremiše na vojsku.

6. I posla Mojsije po tisuću od svakoga plemena na vojsku, i s njima Finesa sina Eleazara sveštenika, i u njega bjehu sudi sveti i trube.

7. I zavojštiše na Madijance, kako zapovjedi Gospod Mojsiju, i pobiše sve muškinje.

8. Pobiše i careve Madijanske s drugima koje im pobiše, Evina i Rokoma i Sura i Ura i Rovoka, pet careva Madijanskih, i Valama sina Veorova ubiše mačem.

9. I zarobiše sinovi Izrailjevi žene Madijanke i djecu njihovu, i zaplijeniše svu stoku njihovu, krupnu i sitnu, i sve blago njihovo.

10. A mjesta njihova u kojima življahu i gradove njihove sve popališe ognjem.

11. I sve roblje i vas plijen, ljude i stoku, uzeše;

12. I povedoše k Mojsiju i k Eleazaru sveštenику i ka zboru sinova Izrailjevijeh, i roblje i ostali plijen i dobit, u òkô na polju Moavskom, koje je na Jordanu prema Jerihonu.

13. A Mojsije i Eleazar sveštenik i svi knezovi od zbora izidoše im na susret iza okola.

14. I Mojsije se razgnjevi na vojvode, na tisućnike i stotinare, koji se vraćahu s vojske;

15. I reče im Mojsije: a što ostaviste u životu sve žene?

16. Ta one po riječi Valamovoj navratiše sinove Izrailjeve da zgriješe Gospodu s Fegora, te dogje ona pogibija na narod Gospodnji.

17. Za to sada pobijte svu djecu mušku, i sve žene pobijte, koje su poznale čovjeka.

18. A djevojke, koje ne poznaše čovjeka, ostavite u životu.

19. A vi ostanite izvan okola sedam dana; svaki koji je ubio koga i koji se dotakao ubijenoga, očistite se treći dan i sedmi dan, sebe i roblje svoje.

20. I sve haljine i sve stvari kožne i sve što je od kostrijeti i sve sudove drvene očistite.

21. I reče Eleazar sveštenik vojnicima, koji bijahu išli na vojsku: ovo je naredba i zakon što je Gospod zapovjedio Mojsiju:

22. Zlato, srebro, mjed, gvožgje, kositer i olovo,

23. Što god podnosi vatru, propustite kroz vatru, i očistiće se, ali po što se očisti vodom očišćenja; a što god ne podnosi vatre, propustite kroz vodu.

24. I operite haljine svoje sedmi dan, i bićete čisti; i onda ćete ući u òkô.

25. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

26. Izbroj sve što je zaplijenjeno, ljude i stoku, ti i Eleazar sveštenik i poglavari od plemena narodnijeh.

27. I razdijeli sve zaplijenjeno na dvoje: na vojnike koji su išli na vojsku i na sav zbor.

28. I uzmi dio za Gospoda od vojnika koji su išli na vojsku, po jednu dušu od pedeset, i od ljudi i od goveda i od magaraca i od ovaca.

29. Od njihove polovine to uzmite, i podajte Eleazaru sveštenику za prinos Gospodu.

30. I od polovine koja dopadne sinovima Izrailjevijem uzmi po jedno od pedeset, i od ljudi i od goveda i od magaraca i od ovaca i od svake stoke, i to podaj Levitima koji rade što treba za šator Gospodnji.

31. I učini Mojsije i Eleazar sveštenik kako zapovjedi Gospod Mojsiju.

32. I bješe plijena, što osta od plijena koji zaplijeni vojska: šest stotina i sedamdeset i pet tisuća ovaca,

33. I sedamdeset i dvije tisuće goveda,

34. I šezdeset i jedna tisuća magaraca,

35. I ženskinja, što ne bješe poznalo čovjeka, svega trideset i dvije tisuće duša.

36. A u polovini, u dijelu onijeh koji bijahu išli na vojsku, bješe na broj tri stotine i tridetet i sedam tisuća i pet stotina ovaca,

37. A od toga dio Gospodu bješe šest stotina i sedamdeset i pet ovaca;

38. I trideset i šest tisuća goveda, a od toga dio Gospodu sedamdeset i dva;

39. I trideset tisuća i pet stotina magaraca, a od toga dio Gospodu šeždeset i jedan;

40. I šesnaest tisuća duša ljudskih, a od toga dio Gospodu trideset i dvije duše.

41. I dade Mojsije Eleazaru sveštени-

ku dio za prinos Gospodu, kao što mu zapovjedi Gospod.

42. A od druge polovine, koja dopade sinovima Izrailjevijem, koju uze Mojsije od ljudi koji bjehu išli na vojsku,

43. (A i u toj polovini, koja dopade zboru, bješe tri stotine i trideset i sedam tisuća i pet stotina ovaca,

44. Trideset i šest tisuća goveda,

45. Trideset tisuća i pet stotina magaraca,

46. I šesnaest tisuća duša ljudskih)

47. Od te polovine, koja dopade sinovima Izrailjevijem, uze Mojsije po jedno od pedeset, i od ljudi i od stoke, i dade Levitima koji rade što treba za šator Gospodnji, kao što mu Gospod zapovjedi.

48. I pristupiše k Mojsiju vojvode, tisućnici i stotinari,

49. I rekoše mu : sluge tvoje prebrojiše vojnike koji bijahu pod našom rukom, i ni jednoga nije manje.

50. Za to prinosimo Gospodu prinos, svaki što je ko zadobio, zlatnijeh zaklada, kopača, narukvica, prstena, obodaca i lančića, da bi se očistile duše naše pred Gospodom.

51. I uze Mojsije i Eleazar sveštenik od njih zlato, svakojake zaklade.

52. A bješe svega zlata prinesenoga, što prinesoše Gospodu tisućnici i stotinari, šesnaest tisuća i sedam stotina i pedeset sikala.

53. A vojnici zadržaše sebi što koji bješe zaplijenio.

54. I uzevši Mojsije i Eleazar zlato od tisućnika i stotinara, unesoše ga u šator od sastanka za spomen sinovima Izrailjevijem pred Gospodom.

GLAVA 32.

A sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi imahu vrlo mnogo stoke, i vidješe zemlju Jazirsku i zemlju Galadsku da je dobra za stoku.

2. I došavši sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi rekoše Mojsiju i Eleazaru sveštenику i knezovima od zbora govoreći:

3. Atarot i Devon i Jazir i Namra i Esevon i Elealija i Sevama i Navav i Vean,

4. Ta je zemlja, koju Gospod pokori zboru Izrailjskom, dobra za stoku, a sluge tvoje imaju stoke.

5. Ako smo, rekoše, našli milost pred tobom, neka se ta zemlja dade slugama tvojim u našljedstvo, nemoj nas voditi preko Jordana.

6. A Mojsije reče sinovima Gadovijem i sinovima Ruvimovijem : braća će vaša ići na vojsku, a vi hoćete ovdje da ostanete?

7. Za što obarate srce sinovima Izrailjevijem da ne prijegju u zemlju koju im je dao Gospod?

8. Tako su učinili oci vaši, kad ih poslah iz Kadis-Varne da uhode zemlju;

9. I otidoše do potoka Eshola, i uhodiše zemlju ; i oboriše srce sinovima Izrailjevijem da ne idu u zemlju koju im dade Gospod;

10. I razgnjevi se onda Gospod, i zakle se govoreći :

11. Ne će ti ljudi koji izagjoše iz Misira od dvadeset godina i više, vidjeti zemlje za koju se zakleh Avramu, Isaku i Jakovu, jer se ne držaše mene sa svijem,

12. Osim Haleva sina Jefonijina Kenezeja i Isusa sina Navina, jer se sa svijem držaše Gospoda.

13. I razgnjevi se Gospod na Izrailja, i učini te se potucaše po pustinji četrdeset godina, dokle ne pomrije sav onaj naraštaj koji činjaše zlo pred Gospodom.

14. A vi sada izagjoste na mjesto otaca svojih, rod grješnijeh ljudi, da umnožavate žestinu gnjeva Gospodnjega na Izrailja.

15. Ako se odvratite od njega, on će ga još ostaviti u pustinji, i tako ćete upropastiti sav onaj narod.

16. A oni pristupiše opet k njemu, i rekoše mu : mi smo radi samo torove načiniti ovdje za stada svoja i gradove za djecu svoju.

17. A sami ćemo naoružani junački poći pred sinovima Izrailjevijem, dokle ih ne odvedemo na njihovo mjesto, a naša djeca neka stoje u gradovima tvrdijem radi stanovnika te zemlje.

18. Ne ćemo se vratiti kućama svojim dokle sinovi Izrailjevi ne prime svaki svoje našljedstvo.

19. Niti ćemo uzeti našljedstva s njima s onu stranu Jordana ni dalje, ako nam dopadne našljedstvo s ovu stranu Jordana prema Istoku.

20. Tada im reče Mojsije : ako ćete

učiniti tako i ići pod oružjem pred Gospodom na vojsku,

21. Ako svaki od vas pod oružjem prijegje preko Jordana pred Gospodom, dokle ne otjera ispred sebe neprijatelja svojih,

22. I dokle se ne pokori zemlja pred Gospodom, pa se onda vratite i ne zgriješite Gospodu ni Izrailju, onda će ova zemlja pripasti vama u našljedstvo pred Gospodom.

23. Ako li ne učinite tako, gle, zgriješićete Gospodu, i znajte da će vas grijeh vaš stići.

24. Gradite sebi gradove za djecu svoju i torove za stoku svoju; i što je izašlo iz usta vaših, učinite.

25. I rekoše Mojsiju sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi govoreći: sluge će tvoje učiniti kako gospodar naš zapovijeda.

26. Djeca naša i žene naše, stada naša i sva stoka naša ovdje će ostati u gradovima Galadskim;

27. A sluge će tvoje prijeći, svaki naoružan, da se bije pred Gospodom, kao što govori gospodar naš.

28. Tada Mojsije zapovjedi za njih Eleazaru svešteniku i Isusu sinu Navinu i glavarima od domova otačkih megju sinovima Izrailjevijem,

29. I reče im: ako prijegju sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi s vama preko Jordana, svi oružani, da se biju pred Gospodom, i kad vam bude zemlja pokorena, onda podajte njima zemlju Galadsku u našljedstvo.

30. Ako li ne prijegju s vama pod oružjem, onda neka im bude našljedstvo megju vama u zemlji Hananskoj.

31. I odgovoriše sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi govoreći: kako je Gospod kazao slugama tvojim tako ćemo učiniti.

32. Prijeći ćemo pod oružjem pred Gospodom u zemlju Hanansku, a naše našljedstvo da bude s ovu stranu Jordana.

33. I dade Mojsije sinovima Gadovijem i sinovima Ruvimovijem i polovini plemena Manasije sina Josifova carstvo Siona cara Amorejskoga i carstvo Oga cara Vasankoga, zemlju i gradove po megjama njezinijem, gradove one zemlje u naokolo.

34. I sagradiše sinovi Gadovi Devon i Atarot i Aroir,

35. I Atrot-Sofan i Jazir i Jogveju,

36. I Vet-nimru i Vet-aran, gradove tvrde, i torove za stoku.

37. A sinovi Ruvimovi sagradiše Esevon i Elealiju i Kirijatajim,

38. I Navon i Velmeon, predjenuvši im imena, i Sivmu; i nadješe druga imena gradovima koje sagradiše.

39. A sinovi Mahira sina Manasijina otidoše u Galad, i uzeše ga, i izagnaše Amoreje koji bijahu ondje.

40. I Mojsije dade Galad Mahiru sinu Manasijinu, koji se ondje naseli.

41. I Jair sin Manasijin otide i uze sela njihova, i prozva ih sela Jairova.

42. I Navav otide i uze Kenat sa selima njegovijem, i prozva ga Navav po imenu svojemu.

GLAVA 33.

Ovo su putovi sinova Izrailjevijeh kad izagjoše iz zemlje Misirske u četama svojim pod upravom Mojsijevom i Aronovom.

2. I Mojsije popisa kako izidoše i gdje stâjaše po zapovijesti Gospodnjoj; i ovo su putovi njihovi kako putovaše.

3. Pogjoše iz Ramese prvoga mjeseca petnaesti dan, sjutradan poslije pashe, i izidoše sinovi Izrailjevi rukom podignutom pred očima svijeh Misiraca.

4. A Misirci pogrebavahu prvence koje pobi Gospod megju njima, kad i na bogovima njihovijem izvrši Gospod sudove.

5. I otišavši sinovi Izrailjevi iz Ramese stadoše u òkô u Sohotu.

6. A iz Sohota otišavši stadoše u oko u Etamu, koji je nakraj pustinje.

7. A iz Etama otišavši saviše k Irotu, koji je prema Velsefonu, i stadoše u oko pred Magdalom.

8. A od Irota otišavši prijegjoše preko mora u pustinju, i išavši tri dni preko pustinje Etama stadoše u oko u Meri.

9. A iz Mere otišavši dogjoše u Elim, gdje bijaše dvanaest studenaca i sedamdeset palmovijeh drveta, i ondje stadoše u oko.

10. A iz Elima otišavši stadoše u oko kod crvenoga mora.

11. I otišavši od crvenoga mora stadoše u oko u pustinji Sinu.

12. A iz pustinje Sina otišavši stadoše u oko u Rafaku.

13. A iz Rafaka otišavši stadoše u oko u Elusu.
14. A iz Elusa otišavši stadoše u oko u Rafidinu, gdje nemaše narod vode da pije.
15. A iz Rafidina otišavši stadoše u oko u pustinji Sinajskoj.
16. A iz pustinje Sinajske otišavši stadoše u oko u Kivrot-atavi.
17. A iz Kivrot-atave otišavši stadoše u oko u Asirotu.
18. A iz Asirota otišavši stadoše u oko u Ratamu.
19. A iz Ratama otišavši stadoše u oko u Remnon-Faresu.
20. A iz Remnon-Faresa otišavši stadoše u oko u Lemvonu.
21. A iz Lemvona otišavši stadoše u oko u Resanu.
22. A iz Resana otišavši stadoše u oko u Makelatu.
23. A iz Makelata otišavši stadoše u oko kod gore Safera.
24. A od gore Safera otišavši stadoše u oko u Haradu.
25. A iz Harada otišavši stadoše u oko u Makidotu.
26. A iz Makidota otišavši stadoše u oko u Katatu.
27. A iz Katata otišavši stadoše u oko u Taratu.
28. A iz Tarata otišavši stadoše u oko u Meteku.
29. A iz Meteka otišavši stadoše u oko u Aselmonu.
30. A iz Aselmona otišavši stadoše u oko u Masurutu.
31. A iz Masuruta otišavši stadoše u oko u Vanakanu.
32. A iz Vanakana otišavši stadoše u oko u planini Gadadu.
33. A iz planine Gadada otišavši stadoše u oko u Etevati.
34. A iz Etevate otišavši stadoše u oko u Evronu.
35. A iz Evrona otišavši stadoše u oko u Gesion-Gaveru.
36. A iz Gesion-Gavera otišavši stadoše u oko u pustinji Sinu, a to je Kadis.
37. A iz Kadisa otišavši stadoše u oko kod gore Ora na megji zemlje Edomske.
38. I izide Aron sveštenik na goru Or po zapovijesti Gospodnjoj, i umrije ondje četrdesete godine po izlasku sinova Izrailjevijeh iz zemlje Misirske, prvi dan petoga mjeseca.
39. A Aronu bješe sto i dvadeset i tri godine kad umrije na gori Oru.
40. Tada ču Hananej car Aradski, koji življaše na jugu u zemlji Hananskoj, da idu sinovi Izrailjevi.
41. Po tom otišavši od gore Ora stadoše u oko u Selmonu.
42. A iz Selmona otišavši stadoše u oko u Finonu.
43. A iz Finova otišavši stadoše u oko u Ovotu.
44. A iz Ovota otišavši stadoše u oko na humovima Avarimskim na megji Moavskoj.
45. A od tijeh humova otišavši stadoše u oko u Devon-Gadu.
46. A iz Devon-Gada otišavši stadoše u oko u Gelmon-Devlataimu.
47. A iz Gelmon-Devlataima otišavši stadoše u oko u planinama Avarimskim prema Navavu.
48. A iz planina Avarimskih otišavši stadoše u oko u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu.
49. I stajahu u okolu kraj Jordana od Esimota do Velsatima u polju Moavskom.
50. I reče Gospod Mojsiju u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreći:
51. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci im: kad prijegjete preko Jordana u zemlju Hanansku,
52. Otjerajte od sebe sve koji žive u onoj zemlji, i potrite sve slike njihove rezane, i sve slike njihove livene potrite, i sve visine njihove oborite.
53. A kad ih istjerate iz zemlje, naselite se u njoj; jer sam vama dao onu zemlju da je vaša.
54. I razdijelite je u našljedstvo ždrijebom na porodice svoje; kojih ima više, njima veće našljedstvo podajte; a kojih ima manje, njima podajte manje našljedstvo; koje mjesto kome ždrijebom dopadne, ono neka mu bude; na plemena otaca svojih razdijelite našljedstvo.
55. Ako li ne otjerate od sebe one koji žive u onoj zemlji, onda će oni koje ostavite biti trnje očima vašima i ostani vašim bokovima, i pakostiće vam u zemlji u kojoj ćete živjeti.
56. I što sam mislio učiniti njima, učiniću vama.

GLAVA 34.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevijem i reci im: kad dogjete u zemlju Hananska, ta će vam zemlja pripasti u našljedstvo, zemlja Hananska s megjama svojim.

3. Južni kraj da vam je od pustinje Sina uz megju Edomsku, i da vam je južna megja od brijega slanoga mora na istok;

4. I ta megja neka se savije od juga k Akravimu i ide do Sina, i neka se pruži od juga preko Kadis-Varne, a otuda neka izide na selo Adar i ide do Aselmona;

5. Po tom neka se savije ta megja od Aselmona do potoka Misirskoga i ide do mora.

6. A zapadna megja da vam bude veliko more; to da vam je zapadna megja.

7. A sjeverna megja ovo da vam bude: od velikoga mora povucite sebi megju do gore Ora;

8. A od gore Ora povucite sebi megju kako se ide u Emat, i ta megja neka ide na Sedad;

9. I neka ide ta megja do Zefrona, i kraj neka joj bude kod sela Enana; to da vam bude sjeverna megja.

10. A s istoka povucite sebi megju od sela Enana do Sefama;

11. A od Sefama neka ide ta megja k Rivli, s istoka Ainu; i neka ide dalje ta megja dokle dogje do mora Hinerota k istoku;

12. I neka se spusti ta megja ka Jordanu, i neka izagje na slano more. Ta će zemlja biti vaša s megjama svojim u naokolo.

13. I kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem govoreći: to je zemlja koju ćete dobiti u našljedstvo ždrijebom, za koju je zapovjedio Gospod da je dobije devet plemena i po.

14. Jer pleme sinova Ruvimovijeh po porodicama otaca svojih, i pleme sinova Gadovijeh po porodicama otaca svojih, i polovina plemena Manasijina primiše svoje našljedstvo.

15. Ova dva plemena i po primiše našljedstvo svoje s ovu stranu Jordana prema Jerihonu s istočne strane.

16. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

17. Ovo su imena ljudi koji će vam razdijeliti u našljedstvo zemlju: Eleazar sveštenik i Isus sin Navin.

18. I po jednoga kneza iz svakoga plemena uzmite da dijeli zemlju.

19. A ovo su imena tijeh ljudi: od plemena Judina Halev sin Jefonijin,

20. Od plemena sinova Simeunovijeh Samuilo sin Emijudov,

21. Od plemena Venijaminova Eldad sin Haslonov,

22. Od plemena sinova Danovijeh knez Vokor sin Jeklinov,

23. Od sinova Josifovijeh: od plemena sinova Manasijinih knez Anilo sin Sufidov,

24. Od plemena sinova Jefremovijeh knez Kamuilo sin Saftanov,

25. Od plemena sinova Zavulonovijeh knez Elisafan sin Harnahov,

26. Od plemena sinova Isaharovijeh knez Faltilo sin Ozainov,

27. Od plemena sinova Asirovijeh knez Ahior sin Selemijin,

28. I od plemena Neftalimova knez Fadailo sin Amijudov.

29. Ovima zapovjedi Gospod da razdijele našljedstvo sinovima Izrailjevijem u zemlji Hananskoj.

GLAVA 35.

Još reče Gospod Mojsiju u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevijem neka dadu od našljedstva svojega Levitima gradove, gdje će živjeti; i podgragja oko gradova podajte im,

3. Da u gradovima žive, a u podgragjima njihovijem da im stoji stoka i imanje njihovo i sve životinje njihove.

4. A podgragja koja date Levitima neka budu na tisuću lakata daleko od zidova gradskih u naokolo.

5. Za to izmjerite iza svakoga grada na istok dvije tisuće lakata, i na jug dvije tisuće lakata, i na zapad dvije tisuće lakata, i na sjever dvije tisuće lakata, tako da grad bude u srijedi. Tolika neka budu podgragja njihova.

6. A od gradova koje date Levitima odvojte šest gradova za utočište, da o-

namo uteče ko bi koga ubio; i osim njih podajte im četrdeset i dva grada.

7. Svega gradova koje ćete dati Levitima da bude četrdeset i osam gradova, svaki sa svojim podgragjem.

8. A tijeh gradova što ćete dati od našljedstva sinova Izrailjevijeh, od onijeh koji imaju više podajte više, a od onijeh koji imaju manje podajte manje; svaki prema našljedstvu koje će imati neka dade od svojih gradova Levitima.

9. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

10. Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im: kad prijegjete preko Jordana u zemlju Hanansku,

11. Od gradova koji vam dopadnu odvojte gradove za utočište da u njih uteče krvnik koji ubije koga nehotice.

12. I ti će vam gradovi biti utočišta od osvetnika, da ne pogine krvnik dokle ne stane na sud pred zbor.

13. I tako od tijeh gradova koje date šest gradova biće vam utočišta.

14. Tri taka grada podajte s ovu stranu Jordana, a tri grada podajte u zemlji Hananskoj, ti gradovi neka budu utočišta.

15. Sinovima Izrailjevijem i došljaku i strancu, koji se bavi megju njima, neka tijeh šest gradova budu utočišta, da uteče u njih ko god ubije koga nehotice.

16. Ali ako gvožgjem udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik.

17. I ako kamenom iz ruke, od kojega može čovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik.

18. Ili ako drvetom iz ruke, od kojega može čovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik.

19. Osvetnik neka pogubi krvnika; kad ga udesi, neka ga pogubi.

20. Ako ga iz mržnje turi, ili se baci čim na nj navalice, te onaj umre,

21. Ili ako ga iz neprijateljstva udari rukom, te onaj umre, neka se pogubi taki ubojica, krvnik je; osvetnik neka pogubi toga krvnika kad ga udesi.

22. Ako li ga nehotice turi bez neprijateljstva, ili se baci na nj čim nehotice,

23. Ili kamenom, od kojega može čovjek poginuti, ako se baci na nj nehotice, te onaj umre, a nije mu neprijatelj, niti mu traži zla,

24. Tada da sudi zbor izmegju ubojice i osvetnika po ovom zakonu.

25. I zbor neka izbavi krvnika iz ruke osvetnikove i vrati ga u utočište njegovo, kuda je utekao, i ondje neka ostane dokle ne umre poglavar svešteničkí, koji je pomazan svetim uljem.

26. Ako krvnik kako-god izide preko megje svojega utočišta, u koje je utekao,

27. I nagje ga osvetnik preko megje utočišta njegova, ako krvnika ubije osvetnik, ne će biti kriv za krv.

28. Jer u utočištu svojem valja da stoji, dokle ne umre poglavar svešteničkí; pa kad umre poglavar svešteničkí, onda treba da se vrati krvnik u zemlju našljedstva svojega.

29. Ovo da vam je uredba za sugjenje od koljena do koljena po svijem stanovima vašim.

30. Ko bi htio pogubiti čovjeka, po svjedocima neka pogubi krvnika; ali jedan svjedok ne može svjedočiti da se ko pogubi.

31. Ne uzimajte otkupa za krvnika, koji zasluži smrt, nego neka se pogubi.

32. Ni od onoga ne uzimajte otkupa koji uteče u utočište, da bi se vratio da živi u svojoj zemlji prije nego umre sveštenik;

33. Da ne biste skvrnili zemlje u kojoj ste, jer krv ona skvrni zemlju, a zemlja se ne može očistiti od krvi koja se prolije na njoj drukčije nego krvlju onoga koji je prolije.

34. Za to ne skvrnite zemlje u kojoj nastavate i u kojoj ja nastavam, jer ja Gospod nastavam usred sinova Izrailjevijeh.

GLAVA 36.

Tada pristupiše starješine iz porodice sinova Galada sina Mahira sina Manasijina od plemena sinova Josifovijeh, i rekoše pred Mojsijem i pred knezovima, glavarima od domova otačkih megju sinovima Izrailjevijem,

2. I govoriše: gospodaru našemu zapovjedi Gospod da podijeli žđrijebom zemlju u našljedstvo sinovima Izrailjevijem; i gospodar naš ima zapovijest od Gospoda da dade našljedstvo Salpada brata našega kćerima njegovijem.

3. Ako se one udadu za koga iz drugoga plemena sinova Izrailjevijeh, onda će se našljedstvo njihovo otkinuti od našljedstva otaca naših i dodaće se našljedstvu onoga plemena u koje se udadu, i tako će se dio naš okrnjiti.

4. I kad bude oprosna godina sinovima Izrailjevijem, opet će ostati našljedstvo njihovo s našljedstvom onoga plemena u koje se budu udale, i tako će od našljedstva plemena otaca naših ostati otkinuto našljedstvo njihovo.

5. Tada zapovjedi Mojsije sinovima Izrailjevijem po zapovijesti Gospodnjoj govoreći: pravo govori pleme sinova Josifovijeh.

6. Ovo zapovjedi Gospod za kćeri Salpadove i reče: neka se udadu za koga im bude volja, ali u porodici plemena svojega neka se udadu.

7. Da se ne bi prenosilo našljedstvo sinova Izrailjevijeh od jednoga plemena na drugo; jer će sinovi Izrailjeviji držati svaki našljedsvo plemena otaca svojih.

8. I svaka kći u plemenima sinova Izrailjevijeh kojoj dopadne našljedstvo, neka se udaje za koga iz porodice plemena oca svojega, da bi sinovi Izrailjevi držali svaki našljedstvo otaca svojih,

9. Da se ne bi prenosilo našljedstvo od jednoga plemena na drugo, nego svaki iz plemena sinova Izrailjevijeh da drži svoje našljedstvo.

10. Kako zapovjedi Gospod Mosiju, tako učiniše kćeri Salpadove.

11. Jer Mala i Tersa i Egla i Melha i Nuja, kćeri Salpadove, udadoše se za sinove stričeva svojih,

12. U porodice sinova Manasije sina Josifova udadoše se, i osta našljedstvo njihovo u plemenu porodice oca njihova.

13. To su zapovijesti i zakoni, koje zapovjedi Gospod preko Mojsija sinovima Izrailjevijem u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu.

PETA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE ZAKONI PONOVLJENI.

GLAVA 1.

Ovo su riječi koje govori Mojsije svemu Izrailju s onu stranu Jordana, u pustinji, u polju prema crvenome moru, izmegju Farana i Tofola i Lovona i Asirota i Dizava,

2. Jedanaest dana hoda od Horiva preko gore Sira do Kadis-Varnije.

3. A bješe četrdesete godine prvi dan jedanaestoga mjeseca, kad Mojsije kaza sinovima Izrailjevijem sve što mu bješe zapovjedio Gospod da im kaže,

4. Po što ubi Siona cara Amorejskoga koji življaše u Esevonu, i Oga cara Vasanskoga koji življaše u Astarotu i u Edrainu.

5. S onu stranu Jordana u zemlji Moavskoj poče Mojsije kazivati ovaj zakon govoreći:

6. Gospod Bog naš reče nam na Horivu govoreći: dosta ste bili na ovoj gori.

7. Obrnite se i podignite se i idite ka gori Amorejskoj i u svu okolinu njezinu, u ravnice i u brda i u doline, i na jug i na bregove morske, u zemlju Hanansku i na Livan i do rijeke velike, rijeke Efrata.

8. Eto, dao sam vam zemlju, ugjite u nju, i uzmite zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima vašim, Avramu, Isaku i Jakovu, da će im je dati i sjemenu njihovu nakon njih.

9. I rekoh vam onda govoreći: ne mogu vas nositi sam.

10. Gospod Bog vaš umnožio vas je, i eto vas danas ima mnogo kao zvijezda nebeskih.

11. Gospod Bog otaca vaših da vas umnoži još tisuću puta više, i da vas blagoslovi kao što vam je kazao!

12. Kako bih ja sam nosio muke vaše, terete vaše i raspre vaše?

13. Dajte iz plemena svojih ljude mudre i vješte i poznate da vam ih postavim za starješine.

14. Tada mi odgovoriste i rekoste: dobro je da se učini što si kazao.

15. Tada uzevši starješine od plemena vaših, ljude mudre i poznate, postavih vam ih za starješine, za tisućnike i stotinare i pedesetare i desetare i upravitelje po plemenima vašim.

16. I zapovjedih onda sudijama vašim govoreći : saslušavajte raspre megju braćom svojom, i sudite pravo izmegju čovjeka i brata njegova i izmegju došljaka koji je s njim.

17. Ne gledajte ko je ko na sudu, saslušajte i maloga i velikoga, ne bojte se nikoga, jer je sud Božji; a stvar koja bi vam bila teška iznesite preda me da je čujem.

18. I zapovjedih vam onda sve što ćete činiti.

19. Po tom otišavši od Horiva prijegjosmo svu onu pustinju veliku i strašnu, koju vidjeste, idući ka gori Amorejskoj, kao što nam zapovjedi Gospod Bog naš, i dogjosmo do Kadis-Varnije.

20. Tada vam rekoh : dogjoste do gore Amorejske, koju nam daje Gospod Bog naš.

21. Gle, dao ti je Gospod tvoj tu zemlju, idi i uzmi je, kao što ti je rekao Gospod Bog otaca tvojih; ne boj se, i ne plaši se.

22. A vi svi dogjoste k meni i rekoste : da pošljemo ljude pred sobom da nam uhode zemlju, i da nam jave za put kojim ćemo ići i za gradove u koje ćemo doći.

23. I to mi bi po volji, i uzeh izmegju vas dvanaest ljudi, iz svakoga plemena po jednoga;

24. I oni se podigoše i izašavši na goru dogjoše do potoka Eshola, i uhodiše zemlju;

25. I nabraše roda one zemlje i donesoše nam, i javiše nam govoreći : dobra je zemlja, koju nam daje Gospod Bog naš.

26. Ali ne htjeste ići, nego se suprotiste zapovijesti Gospoda Boga svojega.

27. I vikaste u šatorima svojim govoreći : mrzi na nas Gospod, za to nas izvede iz zemlje Misirske da nas dade u ruke Amorejcima i da nas potre.

28. Kuda da idemo ? braća naša uplašiše srce naše govoreći : narod je veći i viši od nas, gradovi su veliki i ogragjeni do neba, pa i sinove Enakove vidjesmo ondje.

29. A ja vam rekoh : ne plašite se i ne bojte ih se.

30. Gospod Bog vaš, koji ide pred vama, on će se biti za vas onako kako vam je učinio u Misiru na vaše oči,

31. I u pustinji, gdje si vidio kako te je nosio Gospod Bog tvoj, kao što čovjek nosi sina svojega, cijelijem putem kojim ste išli dokle dogjoste do ovoga mjesta.

32. Ali za to opet ne vjerovaste Gospodu Bogu svojemu,

33. Koji igjaše pred vama putem tražeći vam mjesto gdje biste stali, igjaše noću u ognju da vam svijetli putem kojim biste išli, a danju u oblaku.

34. I ču Gospod glas riječi vaših, i razgnjevi se i zakle se govoreći :

35. Ni jedan od ovoga roda zloga ne će vidjeti ove dobre zemlje, za koju se zakleh da ću je dati vašim ocima,

36. Osim Haleva sina Jefonijina; on će je vidjeti, i njemu ću dati zemlju po kojoj je išao i sinovima njegovijem, jer se sa svijem držao Gospoda.

37. Pa i na mene se razgnjevi Gospod s vas, i reče : ni ti ne ćeš ući onamo.

38. Isus sin Navin, koji ti služi, on će ući onamo, njega utvrdi; jer će je on razdijeliti sinovima Izrailjevijem u našljedstvo.

39. A djeca vaša, za koju rekoste da će postati roblje, sinovi vaši, koji danas ne znaju ni šta je dobro ni šta je zlo, oni će ući onamo, i njima ću je dati i oni će je naslijediti.

40. Vi pak vratite se i idite u pustinju k crvenome moru.

41. A vi odgovoriste i rekoste mi : sagriješismo Gospodu; ići ćemo i bićemo se sa svijem kako nam je zapovjedio Gospod Bog naš. I uzevši svaki svoje oružje htjeste izaći na goru.

42. A Gospod mi reče : kaži im : ne idite i ne bijte se, jer nijesam megju vama, da ne izginete pred neprijateljima svojim.

43. I ja vam rekoh; ali ne poslušaste, nego se oprijeste zapovijesti Gospodnjoj, i navaliste na goru.

44. Tada izidoše pred vas Amoreji, koji sjegjahu u onoj planini, i pognaše vas kao što čine pčele, i pobiše vas na Siru pa do Orme.

45. I vrativši se plakaste pred Gospo-

dom, ali Gospod ne posluša glasa vašega niti okrete uha svojega k vama.

46. I ostadoste u Kadisu dugo vremena dokle ondje stajaste.

GLAVA 2.

Po tom se vratismo, i idosmo u pustinju k crvenome moru, kao što mi zapovjedi Gospod, i obilazismo goru Sir dugo vremena.

2. I reče mi Gospod:

3. Dosta ste obilazili tu goru, obrnite se na sjever.

4. I zapovjedi narodu i reci: sada ćete prijeći preko megje braće svoje, sinova Isavovih, koji žive u Siru; i oni će vas se bojati, ali se i vi dobro čuvajte.

5. Nemojte zametati boja s njima, jer vam ne ću dati zemlje njihove ni stope, jer sam dao Isavu goru Sir u našljedstvo.

6. Jela kupujte od njih za novce, i jedite; i vodu kupujte od njih za novce, i pijte.

7. Jer te je Gospod Bog tvoj blagoslovio u svakom poslu ruku tvojih; i zna put tvoj po ovoj velikoj pustinji, i ovo četrdeset godina bijaše s tobom Gospod Bog tvoj, i ništa ti nije nedostajalo.

8. I progjosmo braću svoju, sinove Isavove, koji žive u Siru, poljem od Elona i od Gesion-Gavera: i odande savivši udarismo preko pustinje Moavske.

9. I Gospod mi reče: nemoj pakostiti Moavcima ni zametati boja s njima, jer ti ne ću dati zemlje njihove u našljedstvo; jer dadoh sinovima Lotovijem u našljedstvo Ar.

10. (Pregje življahu ondje Emeji, narod velik i jak i visok kao Enakimi;

11. O njima se mislilo da su divovi kao i Enakimi; ali ih Moavci zvahu Emeji.

12. I Horeji življahu pregje u Siru, ali ih sinovi Isavovi istjeraše i istrijebiše ispred sebe i naseliše se na njihovo mjesto, kao što učini Izrailj u zemlji svojega našljedstva, koje mu dade Gospod.)

13. A sada ustanite i prijegjite preko potoka Zareda. I prijegjosmo preko potoka Zareda.

14. A vremena za koje idosmo od Kadis-Varnije pa dokle prijegjosmo preko potoka Zareda, bješe trideset i osam godina, dokle ne izumrije u okolu sav onaj naraštaj, ljudi za vojsku, kao što im se bješe zakleo Gospod.

15. Jer i ruka Gospodnja bijaše protivu njih potiruči ih iz okola dokle ne pomriješe.

16. I kad svi ti ljudi za vojsku pomriješe u narodu,

17. Reče mi Gospod govoreći:

18. Ti ćeš danas prijeći preko megje Moavske kod Ara;

19. I doći ćeš blizu sinova Amonovijeh; nemoj im pakostiti ni zametati boja s njima, jer ti ne ću dati zemlje Amonske u našljedstvo, jer je dadoh sinovima Lotovijem u našljedstvo.

20. (I za nju se mislilo da je zemlja divovska; u njoj pregje zivljahu divovi, koje Amonci zvahu Zamzumi.

21. Bijahu narod velik i jak i visok kao Enakimi; ali ih istrijebi Gospod ispred njih, te oni preuzeše zemlju njihovu i naseliše se na njihovo mjesto,

22. Kao što učini sinovima Isavovijem, koji življahu u Sifu, jer istrijebi Horeje ispred njih, i oni preuzeše zemlju njihovu i ostaše na njihovu mjestu do danas.

23. I Aveje, koji življahu u Asirotu pa do Gaze, istrijebiše Kaftoreji, koji izagjoše od Kaftora, i naseliše se na njihovo mjesto.)

24. Ustanite, idite i prijegjite preko potoka Arnona; gle, dao sam ti u ruke Siona Amorejina cara Esevonskoga i zemlju njegovu; počni uzimati našljedstvo, i zavojšti na nj.

25. Danas počinjem zadavati strah i trepet od tebe narodima pod cijelijem nebom; koji god čuju za te, drhtaće i prepadaće se od tebe.

26. I poslah poslanike iz pustinje Kedamota k Sionu caru Esevonskom s mirnim riječima govoreći:

27. Da prijegjem preko tvoje zemlje; upravo ću putem ići, ne ću svrtati ni na desno ni na lijevo.

28. Hranu da mi daješ za novce da jedem, i vodu za novce da mi daješ da pijem, samo da progjem pješice,

29. Kao što mi učiniše sinovi Isavovi koji žive u Siru, i Moavci, koji žive u Aru, dokle ne prijegjem preko Jordana u zemlju koju nam daje Gospod Bog naš.

30. Ali ne htje Sion car Esevonski pustiti da progjemo kroz njegovu zemlju,

jer Gospod Bog tvoj učini te otvrdnu duh njegov i srce njegovo posta uporno, da bi ga predao u tvoje ruke, kao što se vidi danas.

31. I reče mi Gospod : gledaj, počeh predavati tebi Siona i zemlju njegovu ; počni uzimati zemlju njegovu, da je naslijediš.

32. I izide pred nas Sion i sav narod njegov na boj u Jasu.

33. I dade nam ga Gospod Bog naš, i ubismo ga sa sinovima njegovijem i svijem narodom njegovijem.

34. I uzesmo tada sve gradove njegove, i pobismo ljude po svijem tijem gradovima, i žene i djecu, ne ostavismo živa ni jednoga.

35. Samo stoku zaplijenismo za se i plijen što bješe po gradovima koje uzesmo.

36. Od Aroira, koji je na potoku Arnonu, i od grada koji je u dolini, pa do Galada ne bješe grada koji bi nam odolio : sve to dade nam Gospod Bog naš.

37. Samo k zemlji sinova Amonovijeh nijesi pristupio niti ka kojemu kraju na potoku Javoku, ni ka gradovima u gori, ni kojemu mjestu što je zabranio Gospod Bog naš.

GLAVA 3.

Po tom obrativši se idosmo k Vasanu. I izide pred nas Og car Vasanski i sav narod njegov na boj u Edrajin.

2. I Gospod mi reče : ne boj ga se, jer ga dadoh u tvoje ruke sa svijem narodom njegovijem, i sa zemljom njegovom, da učiniš s njim onako kako si učinio sa Sionom carem Amorejskim, koji sjegjaše u Esevonu.

3. Tako nam dade Gospod Bog naš u ruke i Oga cara Vasanskoga sa svijem narodom njegovijem, i razbismo ga i ne ostavismo mu ni jednoga živa.

4. I uzesmo tada sve gradove njegove ; ne bi grada kojega ne uzesmo, šezdeset gradova, sav kraj Argovski, carstvo Oga u Vasanu.

5. Svi ti gradovi bjehu utvrgjeni zidom visokim, vratima i prijevornicama, osim drugih mjesta bez zidova vrlo mnogo.

6. I raskopasmo ih kao što učinismo Sionu caru Esevonskom, pobivši po svijem mjestima i ljude i žene i djecu.

7. A svu stoku i plijen po gradovima zaplijenismo za se.

8. Tako uzesmo onda zemlju iz ruku dvojice careva Amorejskih, koja je s ovu stranu Jordana od potoka Arnona do gore Aermona,

9. (Sidonci zovu Aermon Sirion, a Amoreji ga zovu Senir,)

10. Sva mjesta u ravni i sav Galad i sav Vasan do Salhe i Edrajina, gradove carstva Oga u Vasanu.

11. Jer samo Og car Vasanski bješe ostao od divova. Gle, odar njegov, odar gvozden, nije li u Ravi sinova Amonovijeh ? devet je lakata dug a širok četiri lakta, lakta čovječija.

12. Tako naslijedismo tu zemlju onda ; od Aroira, koji je na potoku Arnonu, i polovinu gore Galada s gradovima njezinijem dadoh sinovima Ruvimovim i Gadovim.

13. A ostatak Galada i sav Vasan, carstvo Ogovo, dadoh polovini plemena Manasijina ; sav kraj Argovski po svemu Vasanu zvaše se zemlja divovska.

14. Jair sin Manasijin uze sav kraj Argovski do megje Gesurske i Mahatske ; i prozva Vasansku svojim imenom : sela Jairova do današnjega dana.

15. A Mahiru dadoh Galad.

16. A Ruvimovu plemenu i Gadovu plemenu dadoh od Galada do potoka Arnona, kako zahvata potok s megjama, pa do potoka Javoka, gdje je megja sinova Amonovijeh,

17. I polje i Jordan s megjama od Hinerota do mora uz polje, do mora slanoga, ispod Fazge prema istoku.

18. I zapovjedih vam onda i rekoh : Gospod Bog vaš dao vam je ovu zemlju u našljedstvo ; naoružani hajdete pred braćom svojom, sinovima Izrailjevim, ko je god za vojsku.

19. A žene vaše i djeca vaša i stoka vaša (znam da imate mnogo stoke) neka ostanu u gradovima vašim, koje vam dadoh,

20. Dokle ne smiri Gospod i braću vašu kao vas, da i oni naslijede zemlju koju će im Gospod Bog vaš dati s onu stranu Jordana ; onda se vratite svaki na svoje našljedstvo, koje vam dadoh.

21. A Isusu onda zapovjedih govoreći : oči tvoje vide sve što je učinio Gospod Bog vaš s ona dva cara ; onako će Gospod učiniti sa svijem carstvima u koja dogješ.

22. Nemojte ih se bojati, jer će se Gospod Bog vaš biti za vas.
23. I molih se Gospodu onda govoreći:
24. Gospode Bože! ti si počeo pokazivati sluzi svojemu veličinu svoju i krjepku ruku svoju, jer koji je Bog na nebu ili na zemlji koji bi tvorio djela kakva su tvoja i u koga bi sila bila kakva je tvoja?
25. Daj mi da prijegjem i vidim zemlju dobru koja je preko Jordana i goru dobru, Livan.
26. Ali Gospod bješe gnjevan na me s vas, i ne usliši me, nego mi reče: dosta; ne govori mi više za to.
27. Popni se na vrh ove gore, i podigavši oči svoje na zapad i na sjever i na jug i na istok, vidi očima svojima, jer ne ćeš prijeći preko Jordana.
28. Nego podaj zapovijesti Isusu, i utvrdi ga i ukrijepi ga; jer će on prijeći pred narodom tijem i on će im razdijeliti u našljedstvo zemlju koju vidiš.
29. I ostasmo u ovoj dolini prema Vet-Fegoru.

GLAVA 4.

A sada, Izrailju, čuj uredbe i zakone, koje vas učim da tvorite, da biste poživjeli i ušli u zemlju koju vam daje Gospod Bog otaca vaših i da biste je naslijedili.
2. Ništa ne dodajte k riječi koju vam je zapovijedam niti oduzmite od nje, da biste sačuvali zapovijesti Gospoda Boga svojega koje vam ja zapovijedam.
3. Oči su vaše vidjele šta učini Gospod s Velfegora; jer svakoga čovjeka koji pogje za Velfegorom istrijebi Gospod Bog tvoj izmegju tebe.
4. A vi koji se držaste Gospoda Boga svojega, vi ste svi živi danas.
5. Gle, učio sam vas uredbama i zakonima, kao što mi zapovjedi Gospod Bog moj, da biste tako tvorili u zemlji u koju idete da je naslijedite.
6. Držite dakle i izvršujte ih, jer je to mudrost vaša i razum vaš pred narodima, koji će kad čuju sve ove uredbe reći: samo je ovaj veliki narod narod mudar i razuman.
7. Jer koji je veliki narod kojemu je Bog blizu kao što je Gospod Bog naš kad ga god zazovemo?
8. I koji je narod veliki koji ima uredbe i zakone pravedne kao što je sav ovaj zakon koji iznosim danas pred vas?
9. Samo pazi na se i dobro čuvaj dušu svoju, da ne zaboraviš onijeh stvari koje su vidjele oči tvoje, i da ne izidu iz srca tvojega dokle si god živ, nego da ih obznaniš sinovima svojim i sinovima sinova svojih,
10. Onaj dan kad stajaste pred Gospodom Bogom svojim kod Horiva, kad mi Gospod reče: saberi mi narod da im kažem riječi svoje, kojima će se naučiti da me se boje dok su živi na zemlji, i da uče tome i sinove svoje;
11. Kad pristupiste i stajaste pod gorom, a gora ognjem goraše do samoga neba i bješe na njoj tama i oblak i mrak;
12. I progovori Gospod k vama isred ognja; glas od riječi čuste, ali osim glasa lika ne vidjeste;
13. I objavi vam zavjet svoj, koji vam zapovjedi da držite, deset riječi, koje napisa na dvije ploče kamene.
14. I meni zapovjedi onda Gospod da vas učim uredbama i zakonima da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite.
15. Za to čuvajte dobro duše svoje; jer ne vidjeste nikakoga lika u onaj dan kad vam govori Gospod na Horivu isred ognja,
16. Da se ne biste pokvarili i načinili sebi lik rezan ili kaku god sliku od čovjeka ili od žene,
17. Sliku od kakoga živinčeta koje je na zemlji, ili sliku od kake ptice krilate koja leti ispod neba,
18. Sliku od čega što puže po zemlji, ili sliku od kake ribe koja je u vodi pod zemljom,
19. I da ne bi podigavši oči svoje k nebu i vidjevši sunce i mjesec i zvijezde, svu vojsku nebesku, prevario se i klanjao im se i služio im; jer ih Gospod Bog tvoj dade svijem narodima pod cijelim nebom;
20. A vas uze Gospod i izvede vas iz peći gvozdene, iz Misira, da mu budete narod našljedni, kao što se vidi danas.
21. Ali se Gospod razgnjevi na me za vaše riječi, i zakle se da ne ću prijeći preko Jordana ni ući u dobru zemlju, koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo.
22. I ja ću umrijeti u ovoj zemlji i ne

ću prijeći preko Jordana; a vi ćete prijeći i naslijediti onu dobru zemlju.

23. Pazite da ne zaboravite zavjeta Gospoda Boga svojega, koji učini s vama, i da ne gradite sebi lika rezanoga, slike od koje god tvari, kao što ti je zabranio Gospod Bog tvoj.

24. Jer je Gospod Bog tvoj oganj koji spaljuje i Bog koji revnuje.

25. Kad izrodiš sinove i unuke, i ostarite u onoj zemlji, ako se pokvarite i načinite sliku rezanu od kake tvari i učinite što nije ugodno Gospodu Bogu vašemu dražeći ga,

26. Svjedočim vam danas nebom i zemljom da će vas brzo nestati sa zemlje u koju idete preko Jordana da je naslijedete, ne ćete biti dugo u njoj, nego ćete se istrijebiti.

27. Ili će vas rasijati Gospod megju narode, i malo će vas ostati megju narodima u koje vas odvede Gospod;

28. I služićete ondje bogovima koje su načinile ruke čovječije, od drveta i od kamena, koji ne vide ni čuju, niti jedu ni mirišu.

29. Ali ako i ondje potražiš Gospoda Boga svojega, naći ćeš ga, ako ga potražiš svijem srcem svojim i svom dušom svojom.

30. Kad budeš u nevolji i sve te to snagje, ako se u pošljednje vrijeme obratiš ka Gospodu Bogu svojemu i poslušaš glas njegov,

31. Gospod je Bog tvoj milostiv Bog, ne će te ostaviti ni istrijebiti, jer ne će zaboraviti zavjeta s ocima tvojim, za koji im se zakleo.

32. Jer zapitaj sada za stara vremena, koja su bila prije tebe, od onoga dana kad stvori Bog čovjeka na zemlji, i od jednoga kraja neba do drugoga, je li kad bila ovaka stvar velika, i je li se kad čulo što tako?

33. Je li kad čuo koji narod glas Božji gdje govori isred ognja, kao što si ti čuo i ostao živ?

34. Ili, je li Bog pokušao da dogje te uzme sebi narod iz drugoga naroda kušanjem, znacima i čudesima, i ratom i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotama velikim, kao što je učinio sve to za vas Gospod Bog vaš u Misiru na vaše oči?

35. Tebi je to pokazano da poznaš da je Gospod Bog, i da nema drugoga osim njega.

36. Dao ti je da čuješ glas njegov s neba da bi te naučio, i pokazao ti je na zemlji oganj svoj veliki, i riječi njegove čuo si isred ognja.

37. I što mu mili bijahu oci tvoji, za to izabra sjeme njihovo nakon njih, i izvede te sam velikom silom svojom iz Misira,

38. Da otjera ispred tebe narode veće i jače od tebe, i da tebe uvede u njihovu zemlju i dade ti je u našljedstvo, kao što se vidi danas.

39. Znaj dakle i pamti u srcu svojem da je Gospod Bog, gore na nebu i dolje na zemlji, nema drugoga.

40. I drži uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, da bi ti se produljili dani na zemlji koju ti Gospod Bog tvoj daje za svagda.

41. Tada odijeli Mojsije tri grada s ovu stranu Jordana prema istoku,

42. Da bi utjecao u njih krvnik koji ubije bližnjega svojega nehotice ne mrzivši prije na nj, i kad uteče u koji od tijeh gradova, da bi ostao živ;

43. Vosor u pustinji, na ravnici u zemlji plemena Ruvimova, i Ramot u Galadu u plemenu Gadovu, i Golan u Vasanskoj u plemenu Manasijinu.

44. Ovo je zakon koji postavi Mojsije sinovima Izrailjevijem.

45. Ovo su svjedočanstva i uredbe i zakoni, koje kaza Mojsije sinovima Izrailjevim kad izidoše iz Misira,

46. S ovu stranu Jordana u dolini prema Vet-Fegoru u zemlji Siona cara Amorejskoga, koji življaše u Esevonu, kojega ubi Mojsije i sinovi Izrailjevi kad izidoše iz Misira,

47. I osvojiše zemlju njegovu i zemlju Oga cara Vasanskoga, dva cara Amorejska, koja je s ovu stranu Jordana prema istoku,

48. Od Aroira, koji je na potoku Arnonu, do gore Siona, a to je Aermon,

49. I sve polje s ovu stranu Jordana prema istoku do mora uz ravnicu pod Azdot-Fazgom.

GLAVA 5.

I Mojsije sazva sav narod Izrailjev, i reče im : čuj Izrailju uredbe i zakone, koje ću danas kazati da čujete, da ih naučite i držite ih i tvorite.

2. Gospod Bog naš učini s nama zavjet na Horivu.

3. Nije s ocima našim učinio taj zavjet, nego s nama, koji smo danas tu svi živi.

4. Licem k licu govorio vam je Gospod na onoj gori isred ognja ;

5. Ja tada stajah izmegju Gospoda i vas, da vam javim riječi Gospodnje, jer vas bješe strah od ognja i ne izidoste na goru ; i reče :

6. Ja sam Gospod Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga.

7. Nemoj imati bogova drugih do mene.

8. Ne gradi sebi lika rezanoga, niti kakve slike od tvari koje su gore na nebu ili koje su dolje na zemlji ili koje su u vodi ispod zemlje.

9. Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, koji na sinovima pohodim bezakonja otaca njihovijeh do trećega i do četvrtoga koljena, onijeh koji mrze na me,

10. A činim milost na tisućama onijeh koji me ljube i čuvaju zapovijesti moje.

11. Ne uzimaj u zalud imena Gospoda Boga svojega, jer ne će pred Gospodom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud.

12. Drži dan od odmora i svetkuj ga, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj.

13. Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje.

14. A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu ; nemoj raditi nikakoga posla ni ti ni sin tvoj ni kći tvoja ni sluga tvoj ni sluškinja tvoja ni vo tvoj ni magarac tvoj, niti koje živinče tvoje, ni došljak koji je kod tebe, da bi se odmorio sluga tvoj i sluškinja tvoja kao i ti.

15. I pamti da si bio rob u zemlji Misirskoj, i Gospod Bog tvoj izvede te odande rukom krjepkom i mišicom podignutom. Za to ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da svetkuješ dan od odmora.

16. Poštuj oca svojega i mater svoju, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj, da bi ti se produljili dani tvoji i da bi ti dobro bilo na zemlji, koju ti daje Gospod Bog tvoj.

17. Ne ubij.

18. Ne čini preljube.

19. Ne kradi.

20. Ne svjedoči lažno na bližnjega svojega.

21. Ne poželi žene bližnjega svojega, ne poželi kuće bližnjega svojega, ni njive njegove, ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti i šta što je bližnjega tvojega.

22. Te riječi izgovori Gospod svemu zboru vašemu na gori isred ognja, oblaka i mraka, glasom velikim, i ništa više, nego ih napisa na dvije ploče kamene koje mi dade.

23. A vi kad čuste glas isred tame, jer gora ognjem goraše, pristupiste k meni, svi glavari od plemena vaših i starješine vaše,

24. I rekoste : gle, pokaza nam Gospod Bog naš slavu i veličinu svoju, i čusmo glas njegov isred ognja ; danas vidjesmo gdje Bog govori s čovjekom, i čovjek osta živ.

25. Pa sada za što da pomremo ? jer će nas spaliti onaj oganj veliki ; ako jošte čujemo glas Gospoda Boga svojega, pomrijećemo.

26. Jer koje je tijelo čulo glas Boga živoga gdje govori isred ognja, kao mih i ostalo živo ?

27. Idi ti, i slušaj sve što će kazati Gospod Bog naš, pa onda ti kaži nama što ti god reče Gospod Bog naš a mi ćemo slušati i tvoriti.

28. I Gospod ču glas od riječi vaših kad mi govoraste, i reče mi Gospod : čuh glas od riječi toga naroda, koje re koše tebi ; što rekoše, dobro rekoše.

29. O, kad bi im bilo srce svagda tako da me se boje i drže sve zapovijesti moje svagda, da bi dobro bilo njima i sinovima njihovijem do vijeka.

30. Idi, reci im : vratite se u šatore svoje.

31. A ti stani ovdje kod mene, i kazaću ti sve zapovijesti i uredbe i zakone, koje ćeš ih naučiti da tvore u zemlji koju im dajem u našljedstvo.

32. Gledajte dakle da činite kako vam

je zapovjedio Gospod Bog vaš, ne svrćite ni na desno ni na lijevo.

33. Cijelim putem, koji vam je zapovjedio Gospod Bog vaš, idite, da biste živi bili i da bi vam dobro bilo, i da bi vam se produljili dani u zemlji koju ćete naslijediti.

GLAVA 6.

A ovo su zapovijesti i uredbe i zakoni, koje Gospod Bog vaš zapovjedi da vas učim da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite,

2. Da bi se bojao Gospoda Boga svojega držeći sve uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja zapovijedam, ti i sin tvoj i unuk tvoj svega vijeka svojega, da bi ti se produljili dani tvoji.

3. Čuj dakle, Izrailju, i gledaj da tako činiš, da bi ti dobro bilo i da biste se umnožili veoma u zemlji u kojoj teče mlijeko i med, kao što ti je rekao Gospod Bog otaca tvojih.

4. Čuj, Izrailju : Gospod je Bog naš jedini Gospod.

5. Za to ljubi Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje i iz sve snage svoje.

6. I neka ove riječi koje ti ja zapovijedam danas budu u srcu tvom.

7. I često ih napominji sinovima svojim, i govori o njima kad sjediš u kući svojoj i kad ideš putem, kad ležeš i kad ustaješ.

8. I veži ih sebi na ruku za znak, i neka ti budu kao počeonik megju očima.

9. I napiši ih na dovratnicima od kuće svoje i na vratima svojim.

10. A kad te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju za koju se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu, da će ti je dati, u gradove velike i dobre, kojih nijesi zidao,

11. I u kuće pune svakoga dobra, kojih nijesi punio, i na studence iskopane, kojih nijesi kopao, u vinograde i u maslinike, kojih nijesi sadio, i staneš jesti i nasitiš se,

12. Čuvaj se da ne zaboraviš Gospoda, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuće ropske.

13. Gospoda Boga svojega boj se, i njemu služi, i njegovijem se imenom kuni.

14. Ne idite za drugim bogovima izmegju bogova drugih naroda, koji su oko vas.

15. Jer je Bog revnitelj, Gospod Bog tvoj, usred tebe, pa da se ne bi razgnjevio Gospod Bog tvoj na te i istrijebio te sa zemlje.

16. Nemojte kušati Gospoda Boga svojega kao što ga kušaste u Masi.

17. Držite dobro zapovijesti Gospoda Boga svojega i svjedočanstva njegova i uredbe njegove, koje ti je zapovjedio.

18. I čini što je pravo i dobro pred Gospodom, da bi ti bilo dobro i da bi ušao u dobru zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima tvojim, i da bi je naslijedio,

19. Da bi otjerao sve neprijatelje tvoje ispred tebe, kao što ti je rekao Gospod.

20. Pa kad te zapita poslije sin tvoj govoreći : kakva su to svjedočanstva i uredbe i zakoni, što vam je zapovjedio Gospod Bog naš ?

21. Onda kaži sinu svojemu : bijasmo robovi Faraonovi u Misiru, i izvede nas Gospod iz Misira rukom krjepkom,

22. I učini Gospod znake i čudesa velika i zla u Misiru na Faraonu i na svemu domu njegovu pred nama,

23. A nas izvede odande da nas uvede u zemlju za koju se zakleo ocima našim da će nam je dati.

24. I zapovjedi nam Gospod da vršimo sve ove uredbe bojeći se Gospoda Boga svojega, da bi nam bilo dobro svagda i da bi nas sačuvao u životu, kao što se vidi danas.

25. I biće nam pravda, ako uzdržimo i ustvorimo sve zapovijesti ove pred Gospodom Bogom svojim, kako nam je zapovjedio.

GLAVA 7.

Kad te Gospod Bog tvoj uvede u zemlju u koju ideš da je naslijediš, i otjera ispred tebe narode mnoge, Heteje i Gergeseje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje, sedam naroda većih i jačih od tebe,

2. I preda ih Gospod Bog tvoj tebi, i ti ih razbiješ, potri ih, i ne hvataj s njima vjere, niti se smiluj na njih.

3. Niti se prijatelji s njima ; kćeri svoje ne daj za sina njihova, niti kćeri njihove uzimaj za sina svojega.

4. Jer bi otpadila sina tvojega od me-

ne, i služio bi bogovima drugim, te bi se razgnjevio Gospod na vas i potr'o vas brzo.

5. Nego ovo im učinite: oltare njihove raskopajte, i likove njihove polomite, lugove njihove isijecite, i rezane bogove njihove ognjem spalite.

6. Jer si ti narod svet Gospodu Bogu svojemu, tebe je izabrao Gospod Bog tvoj da mu budeš narod osobit mimo sve narode na zemlji.

7. Ne za to što bi vas bilo više nego drugih naroda prihvati vas Gospod i izabra vas; jer vas bijaše manje nego i kojega drugoga naroda;

8. Nego što vas Gospod miluje i što drži zakletvu kojom se zakleo ocima vašim, za to vas je Gospod izveo rukom krjepkom i izbavio vas iz kuće ropske, iz ruke Faraona cara Misirskoga.

9. I tako znaj da je Gospod Bog tvoj Bog, Bog vjeran, koji drži zavjet svoj i milost svoju do tisuću koljena onima koji ga ljube i drže zapovijesti njegove,

10. I plaća onima koji mrze na nj, svakomu, istrebljujući ga, i ne odgagja onome koji mrzi na nj, plaća svakome.

11. Za to drži zapovijesti i uredbe i zakone, koje ti danas ja zapovijedam, da ih tvoriš.

12. I ako ove zakone uzaslušate i uzdržite i ustvorite, i Gospod će Bog tvoj držati tebi zavjet i milost, za koju se zakleo ocima tvojim;

13. I milovaće te i blagosloviće te i umnožiće te; blagosloviće plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, žito tvoje i vino tvoje i ulje tvoje, plod goveda tvojih i stada ovaca tvojih u zemlji za koju se zakleo ocima tvojim da će ti je dati.

14. Bićeš blagosloven mimo sve narode; ne će biti u tebe ni muškoga ni ženskoga neplodna, ni među stokom tvojom.

15. I ukloniće od tebe Gospod svaku bolest, a od ljutih zala Misirskih koja znaš ne će ni jednoga pustiti na tebe, nego će ih pustiti na one sve koji mrze na te.

16. I istrijebi sve narode koje ti Gospod Bog tvoj preda, neka ih ne požali oko tvoje, i nemoj služiti bogovima njihovijem, jer bi ti to bilo zamka.

17. Ako bi rekao u srcu svom: veći su ovi narodi od mene, kako ih mogu izagnati?

18. Ne boj ih se; pamti dobro što je učinio Gospod Bog tvoj s Faraonom i sa svijem Misircima,

19. Velika kušanja, koja vidješe oči tvoje, i znake i čudesa i ruku krjepku i mišicu podignutu, kojom te izvede Gospod Bog tvoj; onako će učiniti Gospod Bog tvoj sa svijem narodima od kojih bi se uplašio.

20. I stršljene će poslati Gospod Bog tvoj na njih dokle ne izginu koji bi ostali i sakrili se od tebe.

21. Ne plaši se od njih, jer je Gospod Bog tvoj usred tebe, Bog veliki i strašni.

22. Gospod će Bog tvoj malo po malo potrti te narode ispred tebe; ne ćeš ih moći od jedan put istrijebiti, da se ne bi umnožilo na tebe zvijerje poljsko.

23. Ali će ih predati Gospod Bog tvoj tebi, i zatiraće ih zatiranjem velikim dokle se ne zatru.

24. I predaće careve njihove u tvoje ruke da zatreš ime njihovo pod nebom, ne će se ni jedan održati pred tobom dokle ih ne potreš.

25. Rezane bogove njihove spali ognjem, nemoj da se polakomiš na srebro ili zlato što je na njima i da ga uzmeš, da ti ne bude zamka, jer je gadno pred Gospodom Bogom tvojim.

26. I nemoj da uneseš gada u dom svoj, da ne budeš proklet kao i on, nego se gadi na nj i grozi se od njega, jer je prokleto.

GLAVA 8.

Držite i tvorite sve zapovijesti koje vam ja zapovijedam danas, da biste živi bili i umnožili se, i da biste ušli u zemlju za koju se Gospod zakleo ocima vašim, i da biste je naslijedili.

2. I opominji se svega puta kojim te je vodio Gospod Bog tvoj četrdeset godina po pustinji, da bi te namučio i iskušao, da se zna šta ti je u srcu, hoćeš li držati zapovijesti njegove ili ne ćeš.

3. I mučio te je, i glađu te morio; ali te je opet hranio manom, za koju ti nijesi znao ni oci tvoji, da bi ti pokazao da čovjek ne živi o samom hljebu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih.

4. Odijelo tvoje ne ovetša na tebi niti noga tvoja otečе za ovijeh četrdeset godina.

5. Za to poznaj u srcu svom da te Go-

spod Bog tvoj gaji kao što čovjek gaji svoje dijete.

6. I drži zapovijesti Gospoda Boga svojega hodeći putovima njegovijem i bojeći se njega.

7. Jer Gospod Bog tvoj uvešće te sada u dobru zemlju, u zemlju u kojoj ima dosta potoka i izvora i jezera, što izviru po dolinama i po brdima;

8. U zemlju izobilnu pšenicom i ječmom i vinovom lozom i smokvama i šipcima, zemlju izobilnu maslinom, od koje biva ulje, i medom;

9. U zemlju, gdje ne ćeš sirotinjski jesti hljeba, gdje ti ne će ništa nedostojati; u zemlju, gdje je kamenje gvožgje i gdje ćeš iz brda njezinijeh sjeći mjed.

10. Ješćeš i bićeš sit, pa blagosiljaj Gospoda Boga svojega za dobru zemlju koju ti da.

11. I čuvaj se da ne zaboraviš Gospoda Boga svojega, bacivši u nemar zapovijesti njegove i zakone njegove i uredbe njegove, koje ti ja zapovijedam danas.

12. I kad uzjedeš i nasitiš se, i dobre kuće načiniš i u njima staneš živjeti,

13. I kad se goveda tvoja i ovce tvoje naplode, i kad ti se namnoži srebro i zlato, i što god imaš kad ti se namnoži,

14. Nemoj da se ponese srce tvoje i zaboraviš Gospoda Boga svojega, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuće ropske;

15. Koji te je vodio preko one pustinje velike i strašne gdje žive zmije vatrene i skorpije, gdje je suša a nema vode; koji ti je izveo vodu iz tvrdoga kamena;

16. Koji te je hranio u pustinji manom, za koju ne znaše oci tvoji, da bi te namučio i iskušao te, a najposlije da bi ti dobro učinio.

17. Niti govori u srcu svojem: moja snaga i sila moje ruke dobavila mi je ovo blago.

18. Nego se opominji Gospoda Boga svojega; jer ti on daje snagu da dobavljaš blago, da bi potvrdio zavjet svoj, za koji se zakleo ocima tvojim, kao što se vidi danas.

19. Ako li zaboraviš Gospoda Boga svojega, i pogješ za drugim bogovima i njima staneš služiti i klanjati se, svjedočim vam danas da ćete za cijelo propasti,

20. Propašćete kao narodi koje Gospod potire ispred vas, jer ne poslušaste glasa Gospoda Boga svojega.

GLAVA 9.

Čuj, Izrailju! ti danas prelaziš preko Jordana da ugješ i naslijediš narode veće i jače od sebe, gradove velike i ogragjene do neba;

2. Velik i visok narod, sinove Enakove, koje znaš i za koje si slušao: ko će odoljeti sinovima Enakovijem?

3. Znaj dakle danas da je Gospod Bog tvoj, koji ide pred tobom, oganj koji spaljuje; on će ih istrijebiti i on će ih oboriti pred tobom, i izagnaćeš ih i istrijebiti brzo, kao što ti je kazao Gospod.

4. Kad ih Gospod Bog tvoj otjera ispred tebe, nemoj da rečeš u srcu svom: za pravdu moju uvede me Gospod u ovu zemlju da je naslijedim; jer Gospod tjera one narode ispred tebe za nevaljalstvo njihovo.

5. Ne ideš za pravdu svoju ni za čistotu srca svojega da naslijediš tu zemlju; nego za nevaljalstvo tijeh naroda Gospod Bog tvoj tjera ih ispred tebe, i da održi riječ za koju se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu.

6. Znaj dakle da ti Gospod Bog ne daje te dobre zemlje za pravdu tvoju da je naslijediš, jer si tvrdovrat narod.

7. Pamti i ne zaboravi kako si gnjevio Gospoda Boga svojega u pustinji; od onoga dana kad izidoste iz zemlje Misirske pa dokle dogjoste na ovo mjesto, nepokorni bijaste Gospodu.

8. I kod Horiva razgnjeviste Gospoda, i od gnjeva šćaše vas Gospod da istrijebi.

9. Kad izidoh na goru da primim ploče kamene, ploče zavjeta, koji s vama učini Gospod, tada stajah na gori četrdeset dana i četrdeset noći hljeba ne jedući ni vode pijući.

10. I dade mi Gospod dvije ploče kamene, ispisane prstom Gospodnjim, na kojima bijahu riječi sve koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora vašega.

11. Poslije četrdeset dana i četrdeset noći dade mi Gospod dvije ploče kamene, ploče zavjetne.

12. I reče mi Gospod: ustani, sigji brže odavde; jer se pokvari narod tvoj koji si izveo iz Misira, sigjoše brzo s

puta koji im zapovjedih, i načiniše sebi liven lik.

13. Još mi reče Gospod govoreći : pogledah ovaj narod, i eto je narod tvrda vrata.

14. Pusti me da ih istrijebim i ime njihovo zatrem pod nebom; a od tebe ću učiniti narod jači i veći nego što je ovaj.

15. I ja se vratih i sigjoh s gore, a gora ognjem goraše, i dvije ploče zavjetne bijahu mi u ruku.

16. I pogledah, a to zgriješiste Gospodu Bogu svojemu salivši sebi tele i brzo sigjoste s puta koji vam bješe zapovjedio Gospod.

17. Tada uzeh one dvije ploče i bacih ih iz ruku svojih, i razbih ih pred vama.

18. Po tom padoh i ležah pred Gospodom kao prije, četrdeset dana i četrdeset noći, hljeba ne jedući ni vode pijući, radi svijeh grijeha vaših, kojima se ogriješiste učinivši što je zlo pred Gospodom i razgnjevivši ga.

19. Jer se bojah gnjeva i jarosti, kojom se bješe Gospod ražljutio na vas da vas istrijebi; i usliši me Gospod i tada.

20. Bješe se Gospod i na Arona razgnjevio veoma da ga ščaše ubiti; ali se molih tada i za Arona.

21. I uzeh grijeh vaš koji učiniste, tele, i sažegoh ga ognjem i razbih ga i satrh ga u prah, i prosuh prah njegov u potok, koji teče s one gore.

22. I u Taveri i u Masi i u Kivrot-Atavi gnjeviste Gospoda.

23. I kad vas posla Gospod iz Kadis-Varnije govoreći : idite i uzmite tu zemlju koju sam vam dao, opet se suprotiste riječi Gospoda Boga svojega, i ne vjerovaste mu, i ne poslušaste glasa njegova.

24. Nepokorni bijaste Gospodu od kad vas poznah.

25. Za to padoh i ležah pred Gospodom četrdeset dana i četrdeset noći, jer bješe rekao Gospod da će vas potrti.

26. I molih se Gospodu i rekoh : Gospode, Gospode! nemoj potrti naroda svojega i našljedstva svojega, koje si izbavio veličanstvom svojim, koje si izveo iz Misira krjepkom rukom.

27. Opomeni se sluga svojih Avrama, Isaka i Jakova, ne gledaj na tvrgju naroda ovoga, na nevaljalstvo njegovo i na grijehe njegove;

28. Da ne reku koji žive u zemlji odakle si nas izveo : nije ih mogao Gospod uvesti u zemlju koju im obeća, ili mrzio je na njih, za to ih izvede da ih pobije u pustinji.

29. Jer su tvoj narod i tvoje našljedstvo, koje si izveo silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom.

GLAVA 10.

U to vrijeme reče mi Gospod : isteši dvije ploče od kamena kao što bjehu prve, i izidi k meni na goru, i načini kovčeg od drveta.

2. I napisaću na tijem pločama riječi koje su bile na prvijem pločama što si razbio, pa ćeš ih metnuti u kovčeg.

3. Tako načinih kovčeg od drveta sitima, i istesah dvije ploče od kamena, kao što bjehu prve, i izidoh na goru s dvjema pločama u ruku.

4. I napisa na tijem pločama što bješe prvo napisano, deset riječi, koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora vašega; i dade mi ih Gospod.

5. I vrativ se sigjoh s gore, i metnuh ploče u kovčeg koji načinih, i ostaše ondje, kao što mi zapovjedi Gospod.

6. A sinovi Izrailjevi pogjoše od Virota sinova Jakanovijeh u Moseru. Ondje umrije Aron i ondje bi pogreben; a Eleazar sin njegov posta sveštenik na njegovo mjesto.

7. Odande otidoše u Gadgad, a od Gadgada u Jotvatu, zemlju gdje ima mnogo potoka.

8. U to vrijeme odvoji Gospod pleme Levijevo da nose kovčeg zavjeta Gospodnjega, da stoje pred Gospodom i služe mu i da blagosiljaju u ime njegovo do današnjega dana.

9. Za to nema pleme Levijevo dijela ni našljedstva s braćom svojom; Gospod je našljedstvo njegovo, kao što mu Gospod Bog tvoj kaza.

10. A ja stajah na gori kao prije, četrdeset dana i četrdeset noći; i usliši me Gospod i tada, i ne htje te Gospod zatrti.

11. Nego mi reče Gospod : ustani i idi pred narodom ovijem da ugju u zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovijem da ću im je dati, i da je naslijede.

12. Sada dakle, Izrailju, šta ište od tebe Gospod Bog tvoj, osim da se bojiš Gospoda Boga svojega, da hodiš po svijem putovima njegovijem i da ga ljubiš i služiš Gospodu Bogu svojemu iz svega srca svojega i iz sve duše svoje,

13. Držeći zapovijesti Gospodnje i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi ti bilo dobro?

14. Gle, Gospoda je Boga tvojega nebo, i nebo nad nebesima, zemlja, i sve što je na njoj.

15. Ali samo tvoji oci omilješe Gospodu, i izabra sjeme njihovo nakon njih, vas izmegju svijeh naroda, kao što se vidi danas.

16. Za to obrežite srce svoje i nemojte više biti tvrdovrati.

17. Jer je Gospod Bog vaš Bog nad bogovima i gospodar nad gospodarima, Bog veliki, silni i strašni, koji ne gleda ko je ko niti prima poklona;

18. Daje pravicu siroti i udovici, i ljubi došljaka dajući mu hljeb i odijelo.

19. Ljubite dakle došljaka, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj.

20. Boj se Gospoda Boga svojega, njemu služi i njega se drži, i njegovijem se imenom kuni.

21. On je hvala tvoja i on je Bog tvoj, koji tebe radi učini velike i strašne stvari, koje vidješe oči tvoje.

22. Sodamdeset duša bješe otaca tvojih kad sigjoše u Misir, a sada učini ti Gospod Bog tvoj te vas ima mnogo kao zvijezda nebeskih.

GLAVA 11.

Ljubi dakle Gospoda Boga svojega, i izvršuj jednako što je zapovjedio da izvršuješ, i uredbe njegove, i zakone njegove i zapovijesti njegove.

2. I poznajte danas, što vaši sinovi ne znaju niti vidješe, karanje Gospoda Boga svojega, veličanstvo njegovo, krjepku ruku njegovu i mišicu njegovu podignutu,

3. I znake njegove i djela njegova što učini usred Misira na Faraonu caru Misirskom i na svoj zemlji njegovoj,

4. I što učini vojsci Misirskoj, konjma i kolima njihovijem, kako učini, te ih voda crvenoga mora potopi kad vas tjerahu, i zatr ih Gospod do današnjega dana,

5. I što vama učini u pustinji dokle ne dogjoste do ovoga mjesta,

6. I što učini Datanu i Avironu sinovima Elijava sina Ruvimova, kako zemlja otvori usta svoja i proždrije njih i porodice njihove i šatore njihove i sve blago njihovo što imahu, usred Izrailja.

7. Jer vaše oči vidješe sva djela Gospodnja velika, koja učini.

8. Za to držite sve zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam da biste se ukrijepili i naslijedili zemlju, u koju idete da je naslijedite;

9. I da bi vam se produljili dani u zemlji, za koju se zakle Gospod ocima vašim da će je dati njima i sjemenu njihovu, zemlju u kojoj teče mlijeko i med.

10. Jer zemlja u koju ideš da je naslijediš nije kao zemlja Misirska iz koje ste izašli, gdje si sijao svoje sjeme i zalijevao na svojima nogama kao vrt od zelja;

11. Nego je zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja u kojoj su brda i doline, i natapa je dažd nebeski;

12. Zemlja, kojom se stara Gospod Bog tvoj i na koju su jednako obraćene oči Gospoda Boga tvojega od početka godine do kraja.

13. Za to ako dobro uzaslušate zapovijesti, koje vam ja zapovijedam danas, ljubeći Gospoda Boga svojega i služeći mu svijem srcem svojim i svom dušom svojom,

14. Tada ću davati dažd zemlji vašoj na vrijeme, i rani i pozni, i sabiraćeš žito svoje i vino svoje i ulje svoje;

15. I za stoku ću tvoju dati travu u polju tvojem; i ješćeš i bićeš sit.

16. Čuvajte se da se ne prevari srce vaše da se odmetnete i služite tugjim bogovima i poklanjate im se;

17. Da se ne bi razgnjevio Gospod na vas i zatvorio nebo da ne bude dažda, i zemlja da ne da roda svojega, te biste brzo izginuli u dobroj zemlji koju vam Gospod daje.

18. Nego složite ove riječi moje u srce svoje i u dušu svoju, i vežite ih za znak sebi na ruku, i neka vam budu kao počeonik megju očima vašima.

19. I učite ih sinove svoje govoreći o njima kad sjediš u kući svojoj i kad ideš putem, i kad liježeš i kad ustaješ.

20. I napiši ih na dovratnicima doma svojega, i na vratima svojim,
21. Da bi se umnožili dani vaši i dani sinova vaših po zemlji, za koju se zakleo Gospod ocima vašim da će im je dati, kao dani nebu nad zemljom.
22. Jer ako dobro uzdržite sve ove zapovijesti koje vam ja zapovijedam da tvorite ljubeći Gospoda Boga svojega, i hodeći svijem putovima njegovijem i njega se držeći,
23. Tada će otjerati Gospod sve ove narode ispred vas, i naslijedićete narode veće i jače nego što ste sami.
24. Svako mjesto na koje stupi stopalo noge vaše vaše će biti; od pustinje do Livana, i od rijeke, rijeke Efrata, do mora zapadnoga biće megja vaša.
25. Ne će se niko održati pred vama; strah i trepet vaš pustiće Gospod Bog vaš na svu zemlju na koju stupite, kao što vam kaza.
26. Gle, iznosim danas pred vas blagoslov i prokletstvo:
27. Blagoslov, ako uzaslušate zapovijesti Gospoda Boga svojega, koje vam ja danas zapovijedam;
28. A prokletstvo, ako ne uzaslušate zapovijesti Gospoda Boga svojega nego sigjete s puta, koji vam ja danas zapovijedam, te pogjete za drugim bogovima, kojih ne poznajete.
29. I kad te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju u koju ideš da je naslijediš, tada izreci blagoslov ovaj na gori Garizimu a prokletstvo na gori Evalu.
30. One su s onu stranu Jordana, idući k zapadu u zemlji Hananeja koji žive u ravni prema Galgalu kod Moreha.
31. Jer ćete prijeći preko Jordana da ugjete u zemlju koju vam daje Gospod Bog vaš da je naslijedite, i naslijedićete je i nastavaćete u njoj.
32. Gledajte dakle da tvorite sve ove uredbe i zakone, koje ja danas iznosim pred vas.

GLAVA 12.

Ovo su uredbe i zakoni koje ćete držati i tvoriti u zemlji koju ti je Gospod Bog otaca tvojih dao da je naslijediš, dokle ste god živi na zemlji.
2. Raskopajte sa svijem sva mjesta u kojima su služili bogovima svojim narodi koje ćete naslijediti, po brdima i po humovima i pod svakim zelenijem drvetom.
3. Oborite oltare njihove i razbijte likove njihove, i lugove njihove popalite ognjem, i rezane bogove njihove izlomite, i istrijebite ime njihovo iz onoga mjesta.
4. Ne činite tako Gospodu Bogu svojemu.
5. Nego ga tražite u mjestu koje izbere Gospod Bog vaš izmegju svijeh plemena vaših sebi za stan da ondje namjesti ime svoje, i onamo idite.
6. Onamo nosite žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje i desetke svoje i prinose ruku svojih i zavjete svoje i dragovoljne prinose svoje i prvine od stoke svoje krupne i sitne.
7. I jedite ondje pred Gospodom Bogom svojim, i veselite se vi i porodice vaše svačim, za što se prihvatite rukom svojom, čim te blagoslovi Gospod Bog tvoj.
8. Ne činite kako mi sada ovdje činimo, što je kome drago.
9. Jer još nijeste došli do odmora i našljedstva, koje ti daje Gospod Bog tvoj.
10. Nego kad prijegjete preko Jordana, i stanete živjeti u zemlji koju vam daje Gospod Bog vaš da je naslijedite. i smiri vas od svijeh neprijetelja vaših u naokolo, te stanete živjeti bez straha,
11. Onda u mjesto koje izbere Gospod Bog vaš da u njemu nastani ime svoje. donosite sve što vam ja zapovijedam. žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje, desetke svoje i prinose ruku svojih i sve što bude najbolje u onome što zavjetujete Gospodu.
12. I veselite se pred Gospodom Bogom svojim vi i sinovi vaši i kćeri vaše i sluge vaše i sluškinje vaše i Levit koji je u mjestu vašem, jer on nema dijela ni našljedstva s vama.
13. Čuvaj se da ne prinosiš žrtava svojih paljenica na kom god mjestu, koje ugledaš;
14. Nego na onom mjestu koje izbere Gospod Bog u jednom od tvojih plemena, ondje prinosi žrtve svoje paljenice, i ondje čini sve što ti zapovijedam.
15. Ali ćeš moći klati i jesti meso kako ti duša zaželi u svakom mjestu svojem po blagoslovu Gospoda Boga svo-

jega, koji ti da; čist i nečist može jesti kao srnu i jelena.

16. Samo krvi ne jedite; prolijte je na zemlju kao vodu.

17. Ne ćeš moći jesti u mjestu svojem desetka od žita svojega ni od vina svojega, ni od ulja svojega, ni prvina od stoke svoje krupne i sitne, ni onoga što zavjetuješ, ni prinosa dragovoljnijeh, ni prinosa ruku svojih.

18. Nego to jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj, ti i sin tvoj i kći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit koji je u mjestu tvom; i veseli se pred Gospodom Bogom svojim svačim za što se prihvatiš rukom.

19. Čuvaj se da ne ostaviš Levita dok si god živ na zemlji.

20. Kad raširi Gospod Bog tvoj megje tvoje, kao što ti je kazao, ako rečeš: da jedem mesa, kad duša tvoja želi da jede mesa, jedi mesa po svoj želji duše svoje.

21. Ako bi bilo daleko od tebe mjesto koje Gospod Bog tvoj izbere da ondje namjesti ime svoje, zakolji od stoke svoje krupne ili sitne, koju ti da Gospod, kao što sam ti zapovjedio, i jedi u svom mjestu po svoj želji duše svoje.

22. Kako se jede srna i jelen, onako jedi; i čist i nečist neka jede.

23. Samo pazi da ne jedeš krvi; jer je krv duša, pa ne jedi duše s mesom.

24. Ne jedi je; nego je prolij na zemlju kao vodu.

25. Ne jedi je, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, kad činiš što je ugodno Gospodu.

26. Ali stvari svoje svete, koje imaš, i što zavjetuješ, uzmi i dogji na mjesto koje izbere Gospod.

27. I prinesi žrtve svoje paljenice, meso i krv, na oltaru Gospoda Boga svojega; krv pak od drugih žrtava tvojih neka se prolije na oltar Gospoda Boga tvojega, a meso jedi.

28. Čuvaj i slušaj sve ove riječi koje ti ja zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe do vijeka kad činiš što je dobro i pravo pred Gospodom Bogom tvojim.

29. Kad istrijebi Gospod Bog tvoj ispred tebe narode ka kojima ideš da naslijediš zemlju njihovu, i naslijedivši je kad se nastaniš u zemlji njihovoj,

30. Čuvaj se da se ne uhvatiš u zamku pošavši za njima po što se potru ispred tebe, i da ne potražiš bogova njihovijeh, i rečeš: kako su ovi narodi služili svojim bogovima, tako ću i ja činiti.

31. Ne čini tako Gospodu Bogu svojemu; jer oni činiše svojim bogovima sve što je gadno pred Gospodom i na što on mrzi; jer su i sinove svoje i kćeri svoje sažizali bogovima svojim.

32. Što vam god ja zapovijedam sve držite i tvorite, niti što dodajte k tome ni oduzmite od toga.

GLAVA 13.

Ako ustane megju vama prorok ili koji sne sanja, i kaže ti znak ili čudo,

2. Pa se zbude taj znak ili čudo koje ti kaže, i on ti reče: hajde da idemo za drugim bogovima, kojih ne znaš, i njima da služimo,

3. Nemoj poslušati što ti kaže taj prorok ili sanjač, jer vas kuša Gospod Bog vaš da bi se znalo ljubite li Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i sve duše svoje.

4. Za Gospodom Bogom svojim idite, i njega se bojte; njegove zapovijesti čuvajte, i glas njegov slušajte, i njemu služite i njega se držite.

5. A onaj prorok ili sanjač da se pogubi, jer vas je nagovarao da se odmetnete Gospoda Boga svojega, koji vas izvede iz zemlje Misirske i iskupi vas iz kuće ropske, i odvraćao od puta koji ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj da ideš njim; tako istrijebi zlo iz sebe.

6. Ako bi te podbadao brat tvoj, sin matere tvoje, ili sin tvoj ili kći tvoja, ili žena tvoja mila, ili prijatelj tvoj koji ti je kao duša tvoja, govoreći ti tajno: hajde da služimo drugim bogovima, kojih nijesi znao ni ti ni oci tvoji,

7. Izmegju bogova drugih naroda koji su oko vas, blizu ili daleko od tebe, od jednoga kraja zemlje do drugoga,

8. Ne pristaj s njim niti ga poslušaj; neka ga ne žali oko tvoje, i nemoj mu se smilovati niti ga taji,

9. Nego ga ubij: tvoja ruka nek se prva digne na nj da ga ubiješ pa onda ruka svega naroda.

10. Zaspi ga kamenjem da pogine; jer te šćaše odvratiti od Gospoda Boga tvojega, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuće ropske;

11. Da sav Izrailj čuje i boji se, i da se više ne učini tako zlo megju vama.

12. Ako za kakav grad svoj, koji ti Gospod Bog tvoj dade da u njemu živiš, čuješ gdje govore:

13. Izidoše ljudi nevaljali izmegju tebe i otpadiše sve koji žive u gradu njihovu, govoreći: hajde da služimo drugim bogovima, kojih ne poznajete,

14. Tada istraži i raspitaj i izvidi dobro, pa ako bude istina i doista se učinila ona gadna stvar megju vama,

15. Pobij mačem sve koji žive u gradu onom, i zatri i njega i sve što bi u njemu bilo, i stoku mačem pobij.

16. I sav plijen iz njega skupi nasred ulice njegove, i spali ognjem i onaj grad i sav plijen iz njega Gospodu Bogu svojemu, da bude gomila do vijeka i da se više ne sazida.

17. I neka ti od prokletijeh stvari ne prione ništa za ruku, eda bi se Gospod povratio od žestine gnjeva svojega i učinio ti milost i smilovao se na te, i umnožio te, kao što se zakleo ocima tvojim,

18. Kad slušaš glas Gospoda Boga svojega držeći sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi činio što je pravo pred Gospodom Bogom tvojim.

GLAVA 14.

Vi ste sinovi Gospoda Boga svojega; nemojte se rezati niti se brijati megju očima za mrtvacem.

2. Jer si narod svet Gospodu Bogu svojemu, i tebe izabra Gospod da si mu narod osobit izmegju svijeh naroda na zemlji.

3. Ne jedi ništa gadno.

4. Ovo su životinje koje ćete jesti: goveče, ovcu, kozu,

5. Jelena, srnu, bivola, divokozu, jednoroga, i kozu kamenjaču;

6. I sve životinje koje imaju papke rascijepljene na dvoje, i koje preživaju izmegju životinja, njih jedite.

7. Ali ne jedite onijeh koje samo preživaju ili koje samo imaju papke rascijepljene na dvoje, kao: kamile, zeca, pitomoga zeca, jer preživaju a nemaju papaka razdvojenijeh; da vam je nečisto;

8. Ni svinjčeta, jer ima razdvojene papke ali ne preživa; da vam je nečisto; mesa od njega ne jedite, i strva se njegova ne dohvatajte.

9. A izmegju onijeh što su u vodi, jedite ove: što god ima pera i ljuske, jedite;

10. A što nema pera i ljusaka, ne jedite; da vam je nečisto.

11. Sve ptice čiste jedite;

12. A ovijeh ne jedite: orla, ni jastrijeba ni morskoga orla,

13. Ni sokola, ni eje, ni kraguja po vrstama njihovijem,

14. Ni gavrana po vrstama njegovijem,

15. Ni ćuka, ni sovuljage, ni liske, ni kopca po vrstama njegovijem,

16. Ni buljine, ni ražnja, ni labuda,

17. Ni gema, ni svrake, ni gnjurca,

18. Ni rode, ni čaplje, po vrstama njezinijem, ni pupavca, ni ljiljka.

19. I sve bubine krilate da su vam nečiste; ne jedite ih.

20. A sve ptice čiste jedite.

21. Ništa mrcino ne jedite; došljaku koji je kod tebe prodaj neka jede ili prodaj tugjinu; jer si narod svet Gospodu Bogu svojemu. Ne kuhaj jareta u mlijeku matere njegove.

22. Desetak daji od svega roda usjeva svojega, što dogje s njive tvoje, svake godine.

23. I jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izbere da ondje nastani ime svoje, desetak od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od stoke svoje krupne i sitne, da se učiš bojati se Gospoda Boga svojega svagda.

24. Ako bi ti bio put dalek, te ne bi mogao odnijeti za to što je daleko od tebe mjesto, koje izbere Gospod Bog tvoj da ondje namjesti ime svoje, kad te Gospod Bog tvoj blagoslovi,

25. Onda učini u novac, i uzev novac u ruku svoju otidi u mjesto koje izbere Gospod Bog tvoj;

26. I za te novce uzmi što zaželi duša tvoja, goveda, ovaca, vina ili drugoga jakoga pića, i što bi god zaželjela duša tvoja, pa jedi ondje pred Gospodom Bogom svojim, i veseli se ti i dom tvoj.

27. Ali Levita, koji bi bio u mjestu tvom, nemoj ostaviti, jer nema dijela ni našljedstva s tobom.

28. Svake treće godine odvoj sav desetak od dohodaka svojih one godine, i ostavi ga u svom mjestu.

29. Pa neka dogju Leviti (jer nemaju dijela ni našljedstva s tobom) i došljaci i sirote i udovice što su u mjestu tvojem, i neka jedu i nasite se, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih, koji bi radio.

GLAVA 15.

Svake sedme godine opraštaj.

2. A opraštanje da biva ovako : kome je ko dužan što, neka oprosti što bi mogao tražiti od bližnjega svojega; neka ne traži od bližnjega svojega i od brata svojega, jer je opraštanje Gospodnje oglašeno.

3. Od tugjina traži, ali što bi imao u brata svojega, ono neka mu oprosti ruka tvoja,

4. Da ne bi bilo siromaha megju vama, jer će te obilno blagosloviti Gospod u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj dade u našljedstvo da je tvoja,

5. Samo ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega gledajući da činiš sve ove zapovijesti, koje ti ja zapovijedam danas.

6. Blagosloviće te Gospod Bog tvoj, kao što ti je kazao, te ćeš davati u zajam mnogim narodima, a ni od koga ne ćeš uzimati u zajam, i vladaćeš mnogim narodima, a oni tobom ne će vladati.

7. Ako bude u tebe koji siromah izmegju braće tvoje u kom mjestu tvom, u zemlji tvojoj, koju ti daje Gospod Bog tvoj, nemoj da ti se stvrdne srce tvoje i da stisneš ruku svoju bratu svojemu siromahu.

8. Nego otvori ruku svoju i pozajmi mu rado koliko mu god treba u potrebi njegovoj.

9. Čuvaj se da ne bude kakvo nevaljalstvo u srcu tvom, pa da rečeš: blizu je sedma godina, godina oprosna; i da oko tvoje ne bude zlo prema bratu tvojemu siromahu, pa da mu ne daš, a on za to da vapije ka Gospodu na te, i bude ti grijeh.

10. Podaj mu, i neka ne žali srce tvoje kad mu daš; jer će za tu stvar blagosloviti tebe Gospod Bog tvoj u svakom poslu tvom i u svemu za što se prihvatiš rukom svojom.

11. Jer ne će biti bez siromaha u zemlji; za to ti zapovijedam i kažem : otvoraj ruku svoju bratu svojemu, nevoljniku i siromahu svojemu u zemlji svojoj.

12. Ako ti se proda brat tvoj Jevrejin ili Jevrejka, neka ti služi šest godina, a sedme godine otpusti ga od sebe slobodna.

13. A kad ga otpustiš od sebe slobodna, nemoj ga otpustiti prazna.

14. Daruj ga čim izmegju stoke svoje i s gumna svojega i iz kace svoje; podaj mu čim te je blagoslovio Gospod Bog tvoj.

15. I opominji se da si bio rob u zemlji Misirskoj i da te je izbavio Gospod Bog tvoj; za to ti ja zapovijedam ovo danas.

16. Ako li ti reče : ne ću da idem od tebe, za to što te ljubi i dom tvoj, jer mu je dobro kod tebe,

17. Tada uzmi šilo i probuši mu uho na vratima, i biće ti sluga do vijeka; i sluškinji svojoj učini tako.

18. Nemoj da ti bude teško kad ga otpuštaš od sebe slobodna; jer je dvojinom onoliko koliko najamnik zaslužio u tebe za šest godina, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svemu što radiš.

19. Sve prvence u stoci svojoj krupnoj i sitnoj, što bude muško, posveti Gospodu Bogu svojemu; ne radi na prvencu od krave svoje, i ne strizi prvenca od ovaca svojih.

20. Pred Gospodom Bogom svojim jedi ih ti i porodica tvoja svake godine na mjestu koje izbere Gospod.

21. Ako li na njemu bude mana, ako bude hromo ili slijepo, ili koja god zla mana bude na njemu, ne kolji ga Gospodu Bogu svojemu.

22. U svom mjestu pojedi ga; i čist i nečist neka jede kao srnu i jelena.

23. Samo krvi od njega ne jedi; prolij je na zemlju kao vodu.

GLAVA 16.

Drži mjesec Aviv, te slavi pashu Gospodu Bogu svojemu, jer mjeseca Aviva izveo te je Gospod Bog tvoj iz Misira noću.

2. I zakolji pashu Gospodu Bogu svojemu, od krupne i sitne stoke, na mjestu koje izbere Gospod da ondje nastani ime svoje.

3. Ne jedi s njom hljeba kiseloga; sedam dana jedi s njom prijesan hljeb, hljeb nevoljnički, jer si hiteći izašao iz zemlje Misirske, pa da se opominješ dana kad si izašao iz Misira dok si god živ.

4. I da se ne vidi u tebe kvasac za sedam dana nigdje megju granicama tvojim, i da ne ostane preko noć ništa do jutra od mesa koje zakolješ prvi dan u veče.

5. Ne možeš klati pashe na svakom mjestu svom koje ti da Gospod Bog tvoj;

6. Nego na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj da ondje nastani ime svoje, ondje kolji pashu u veče o sunčanom zahodu u isto vrijeme kad si pošao iz Misira.

7. A peci je i jedi na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj; i sjutradan vrativši se idi u svoje šatore.

8. Šest dana jedi prijesne hljebove, a sedmi dan da je praznik Gospodnji, tada ne radi ništa.

9. Sedam nedjelja nabroj; kad stane srp raditi po ljetini, onda počni brojiti sedam nedjelja.

10. Tada praznuj praznik nedjelja Gospodu Bogu svojemu; što možeš prinesi dragovoljno kako te bude blagoslovio Gospod Bog tvoj.

11. I veseli se pred Gospodom Bogom svojim ti i sin tvoj i kći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit koji bude u mjestu tvojem, i došljak i sirota i udovica što budu kod tebe, na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj da ondje nastani ime svoje.

12. I opominji se da si bio rob u Misiru, te čuvaj i tvori uredbe ove.

13. Praznik sjenica praznuj sedam dana kad zbereš s gumna svojega i iz kace svoje.

14. I veseli se na praznik svoj ti i sin tvoj i kći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit i došljak i sirota i udovica, što budu u mjestu tvojem.

15. Sedam dana praznuj praznik Gospodu Bogu svojemu na mjestu koje izbere Gospod, kad te blagoslovi Gospod Bog tvoj u svakoj ljetini tvojoj i u svakom poslu ruku tvojih; i budi veseo.

16. Tri puta u godini neka dogje svako muško pred Gospoda Boga tvojega na mjesto koje izbere: na praznik prijesnijeh hljebova, na praznik nedjelja i na praznik sjenica; ali niko da ne dogje prazan pred Gospoda;

17. Nego svaki s darom od onoga što ima, prema blagoslovu Gospoda Boga tvojega, kojim te je darivao.

18. Sudije i upravitelje postavi sebi po svijem mjestima koja ti dade Gospod Bog tvoj po plemenima tvojim, i neka sude narodu pravo.

19. Ne izvrći pravde i ne gledaj ko je ko; ne primaj poklona; jer poklon zaslijepljuje oči mudrima i izvrće riječi pravednima.

20. Sa svijem idi za pravdom, da bi bio živ i naslijedio zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj.

21. Ne sadi luga ni od kakijeh drveta kod oltara Gospoda Boga svojega, koji načiniš;

22. I ne podiži nikakoga lika; na to mrzi Gospod Bog tvoj.

GLAVA 17.

Ne prinosi Gospodu Bogu svojemu ni vola ni jagnjeta ni jareta na kom ima mana ili kako god zlo; jer je gadno pred Gospodom Bogom tvojim.

2. Ako se nagje kod tebe u kojem od mjesta tvojih, koja ti da Gospod Bog tvoj, čovjek ili žena da učini zlo pred Gospodom Bogom tvojim, prestupajući zavjet njegov,

3. I otide te služi drugim bogovima i klanja im se, ili suncu ili mjesecu ili čemu god iz vojske nebeske, što nijesam zapovjedio,

4. I tebi se to javi i ti čuješ, onda raspitaj dobro; pa ako bude istina i doista se učinila ona gadna stvar u Izrailju,

5. Izvedi onoga čovjeka ili onu ženu, koji učiniše ono zlo, na vrata svoja, čovjeka onoga ili ženu, i zaspi ih kamenjem da poginu.

6. Na svjedočanstvo dva ili tri čovjeka da se pogubi onaj koga valja pogubiti; ali na svedočanstvo jednoga čovjeka da se ne pogubi.

7. Svjedoci neka prvi dignu ruke na nj da ga ubiju a po tom sav narod; tako izvadi zlo iz sebe.

8. Kad ti bude teško rasuditi izmegju

krvi i krvi, izmegju raspre i raspre, ili izmegju rane i rane, oko kojih bude parnica u tvojem mjestu, tada ustani i idi u mjesto koje izbere Gospod Bog tvoj;

9. I otidi k sveštenicima Levitima ili k sudiji koji onda bude, pa ih upitaj, i oni će ti kazati kako valja presuditi.

10. I učini onako kako ti kažu u mjestu koje izbere Gospod, i gledaj da učiniš sa svijem onako kako te nauče.

11. Po zakonu, kojemu te nauče, i po presudi, koju ti kažu, učini; ne odstupi od onoga što ti kažu ni na desno ni na lijevo.

12. Ako li bi se ko upr'o te ne bi htio poslušati sveštenika koji ondje stoji te služi Gospodu Bogu tvojemu, ili sudije, taki čovjek da se pogubi; i izvadi zlo iz Izrailja,

13. Da sav narod čuje i boji se, i u napredak da ne radi uporno.

14. Kad ugješ u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, i naseliš se u njoj, ako rečeš: da postavim sebi cara, kao što imaju svi narodi oko mene,

15. Samo onoga postavi sebi za cara, kojega izbere Gospod Bog tvoj; izmegju braće svoje postavi cara sebi; a nemoj postaviti nad sobom čovjeka tugjina, koji nije brat tvoj.

16. Ali da ne drži mnogo konja, i da ne vraća naroda u Misir da bi imao mnogo konja, jer vam je Gospod kazao: ne vraćajte se više ovijem putem.

17. I da nema mnogo žena, da se ne bi otpadilo srce njegovo, ni srebra ni zlata da nema vrlo mnogo.

18. A kad sjede na prijesto carstva svojega, neka prepiše sebi u knjigu ovaj zakon od sveštenikâ Levita;

19. I neka ga drži kod sebe i neka ga čita dok je god živ, da se uči bojati se Gospoda Boga svojega, držati sve riječi ovoga zakona i ove uredbe, i tvoriti ih;

20. Da se ne bi podiglo srce njegovo iznad braće njegove, i da ne bi odstupilo od ove zapovijesti ni na desno ni na lijevo, da bi dugo carovao on i sinovi njegovi u Izrailju.

GLAVA 18.

Sveštenici Leviti i sve pleme Levijevo da nemaju dijela ni našljedstva s ostalijem sinovima Izrailjevijem; neka jedu ognjene žrtve Gospodnje i njegovo našljedstvo.

2. Našljedstva dakle da nemaju megju braćom svojom; Gospod je našljedstvo njihovo, kao što im je kazao.

3. Ali ovo da pripada sveštenicima od naroda, od onijeh koji prinesu žrtvu, bilo vola ili jagnje: da se daje sveštenику pleće i obje vilice i želudac.

4. Prvine od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od vune s ovaca svojih podaj mu.

5. Jer njega izabra Gospod Bog tvoj izmegju svijeh plemena tvojih da stoji i služi u ime Gospodnje, on i sinovi njegovi do vijeka.

6. I kad dogje koji Levit iz kojega god mjesta tvojega iz svega Izrailja, gdje nastava, kad dogje po želji duše svoje u mjesto koje izbere Gospod,

7. Neka služi u ime Gospoda Boga svojega kao i druga braća njegova Leviti, koji ondje stoje pred Gospodom.

8. Neka jedu jednak dio, osim onoga što bi koji prodao u porodici otaca svojih.

9. Kad ugješ u zemlju koju ti Gospod Bog tvoj daje, ne uči se činiti gadna djela onijeh naroda.

10. Neka se ne nagje u tebe koji bi vodio sina svojega ili kćer svoju kroz oganj, ni vračar, ni koji gata po zvijezdama ni koji gata po pticama, ni uročnik,

11. Ni bajač, ni koji se dogovara sa zlim duhovima, ni opsjenar, ni koji pita mrtve.

12. Jer je gad pred Gospodom ko god tako čini, i za take gadove tjera te narode Gospod Bog tvoj ispred tebe.

13. Drži se sa svijem Gospoda Boga svojega.

14. Jer ti narodi koje ćeš naslijediti slušaju gatare i vračare; a tebi to ne dopušta Gospod Bog tvoj.

15. Proroka isred tebe, izmegju braće tvoje, kao što sam ja, podignuće ti Gospod Bog tvoj; njega slušajte,

16. Po svemu kako si iskao od Gospoda Boga svojega na Horivu na dan sabora svojega govoreći: da više ne čujem glasa Gospoda Boga svojega i da više ne gledam ognja toga velikoga, da ne poginem.

17. Za to mi reče Gospod : dobro rekoše što rekoše.

18. Proroka ću im podignuti izmegju braće njihove, kao što si ti, i metnuću riječi svoje u usta njegova, i kazivaće im sve što mu zapovjedim.

19. A ko god ne bi poslušao riječi mojih, koje će govoriti u moje ime, od toga ću ja tražiti.

20. Ali prorok koji bi se usudio govoriti što u moje ime što mu ja ne zapovjedim da govori, ili koji bi govorio u ime drugih bogova, taki prorok da se pogubi.

21. Ako li rečeš u srcu svojem : kako ćemo poznati riječ koje nije Gospod rekao ?

22. Što bi prorok rekao u ime Gospodnje, pa se ne zbude i ne navrši se, to je riječ koje nije rekao Gospod ; nego je iz oholosti rekao onaj prorok, ne boj ga se.

GLAVA 19.

Kad Gospod Bog tvoj potre narode kojih zemlju daje tebi Gospod Bog tvoj, i kad ih naslijediš i nastaniš se po gradovima njihovijem i po kućama njihovijem,

2. Odvoj tri grada usred zemlje svoje, koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš.

3. Načini put i razdijeli na troje krajeve zemlje svoje, koju ti da Gospod Bog tvoj u našljedstvo, pa neka bježi onamo svaki krvnik.

4. A ovako neka bude s krvnikom koji uteče onamo, da bi ostao živ : ko ubije bližnjega svojega nehotice, ne mrzivši prije na nj,

5. Kao kad bi ko otišao s bližnjim svojim u šumu da siječe drva, pa bi zamahnuo sjekirom u ruci svojoj da posiječe drvo, a ona bi spala s držalice i pogodila bi bližnjega njegova tako da umre, on neka uteče u koji od tijeh gradova da ostane živ,

6. Da ne bi osvetnik potjerao krvnika dok mu je srce raspaljeno, i da ga ne bi stigao na daleku putu i ubio ga, premda nije zaslužio smrti, jer nije prije mrzio na nj.

7. Za to ti zapovijedam i velim : tri grada odvoj.

8. A kad raširi Gospod Bog tvoj megje tvoje, kao što se zakleo ocima tvojim, i dade ti svu zemlju koju je rekao dati ocima tvojim,

9. Ako uzdržiš i ustvoriš sve ove zapovijesti, koje ti ja danas zapovijedam, da ljubiš Gospoda Boga svojega i hodiš putovima njegovijem svagda, onda dodaj još tri grada osim ona tri,

10. Da se ne proljeva krv prava u zemlji tvojoj, koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo, i da ne bude na tebi krv.

11. Ali ako ko mrzi na bližnjega svojega, i vreba ga, i skoči na nj, i udari ga tako da umre, a on uteče u koji od tijeh gradova,

12. Onda starješine mjesta njegova neka pošlju i uzmu ga odande, i predadu ga u ruke osvetniku da se pogubi.

13. Neka ga ne žali oko tvoje, nego skini krv pravu s Izrailja, da bi ti dobro bilo.

14. Ne pomiči megje bližnjega svojega koju postave stari u našljedstvu tvojem koje dobiješ u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj daje da je naslijediš.

15. Neka ne ustaje jedan svjedok na čovjeka ni za kako zlo i ni za kakav grijeh izmegju svijeh grijeha koji se čine, nego na riječima dva ili tri svjedoka da ostaje stvar.

16. Ako bi ustao lažan svjedok na koga da svjedoči na njega da se odmeće Boga,

17. Onda neka stanu ta dva čovjeka, koji imaju tu raspru, pred Gospoda, pred sveštenike, i pred sudije, koje budu u to vrijeme ;

18. I neka dobro ispitaju sudije ; ako svjedok onaj bude lažan svjedok i lažno svjedoči na brata svojega,

19. Učinite mu onako kako je on mislio učiniti bratu svojemu ; i izvadi zlo iz sebe,

20. Da se ostali čuvši to boje, i u napredak više ne čine tako zlo usred tebe.

21. Neka ne žali oko tvoje : život za život, oko za oko, zub za zub, ruka za ruku, noga za nogu.

GLAVA 20.

Kad otideš na vojsku na neprijatelja svojega i vidiš konje i kola i narod veći od sebe, nemoj se uplašiti od njih, jer je s tobom Gospod Bog tvoj, koji te je izveo iz zemlje Misirske.

2. I kad pogjete da se pobijete, neka pristupi sveštenik i progovori narodu,
3. I neka im reče : slušaj Izrailju ! vi polazite danas u boj na neprijatelje svoje, neka ne trne srce vaše, ne bojte se i ne plašite se, niti se prepadajte od njih.
4. Jer Gospod Bog vaš ide s vama i biće se za vas s neprijateljima vašim da vas sačuva.
5. Po tom i vojvode neka progovore narodu, i reku : ko je sagradio novu kuću a nije počeo sjedjeti u njoj ? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi počeo sjedjeti u njoj.
6. I ko je posadio vinograd a još ga nije brao ? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi ga brao.
7. I ko je isprosio djevojku a još je nije odveo ? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi je odveo.
8. Još i ovo neka kažu vojvode narodu i reku : ko je strašiv i trne mu srce? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi trnulò srce braći njegovoj kao njemu.
9. I kad vojvode izgovore narodu, onda neka namjeste glavare od četa pred narod.
10. Kad dogješ pod koji grad da ga biješ, prvo ga ponudi mirom.
11. Ako ti odgovori mirom i otvori ti vrata, sav narod koji se nagje u njemu neka ti plaća danak i bude ti pokoran.
12. Ako li ne učini mira s tobom nego se stane biti s tobom, tada ga bij.
13. I kad ga Gospod Bog tvoj preda u ruke tvoje, pobij sve muškinje u njemu mačem.
14. A žene i djecu i stoku i što god bude u gradu, sav plijen u njemu, otmi, i jedi plijen od neprijatelja svojih, koji ti da Gospod Bog tvoj.
15. Tako čini sa svijem gradovima, koji su daleko od tebe i nijesu od gradova ovijeh naroda.
16. A u gradovima ovijeh naroda, koje ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo, ne ostavi u životu nijedne duše žive.
17. Nego ih zatri sa svijem, Heteje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj,
18. Da vas ne nauče činiti gadna djela koja činiše bogovima svojim, i da ne zgriješite Gospodu Bogu svojemu.
19. Kad opkoliš kakav grad i budeš dugo pod njim bijući ga da bi ga uzeo, ne kvari drveta njegovijeh sjekirom ; jer možeš s njih jesti, za to ih ne sijeci ; jer drvo poljsko je li čovjek dà ugje u grad ispred tebe ?
20. Nego drveta koja znaš da im se rod ne jede, njih obaljuj i sijeci i gradi zaklon od grada, koji se bije s tobom, dokle ne padne.

GLAVA 21.

Kad se nagje ubijen čovjek u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, gdje leži u polju, a ne zna se ko ga je ubio,
2. Tada neka izidu starješine tvoje i sudije tvoje, i neka izmjere od ubijenoga do gradova koji su oko njega.
3. Pa koji grad bude najbliže ubijenoga, starješine onoga grada neka uzmu junicu iz goveda, na kojoj se još nije radilo, koja nije vukla u jarmu,
4. I neka odvedu starješine onoga grada tu junicu u pustu dolinu gdje se ne kopa ni sije, i neka zakolju junicu ondje u dolini.
5. Po tom neka pristupe sveštenici, sinovi Levijevi ; jer njih izabra Gospod Bog tvoj da mu služe i da blagosiljaju u ime Gospodnje, i na njihovijem riječima da ostaje svaka raspra i svaka šteta ;
6. I sve starješine onoga grada koji bude najbliže ubijenoga neka operu ruke svoje nad zaklanom junicom u onoj dolini,
7. I tvrdeći neka reku : ruke naše nijesu prolile ove krvi niti su oči naše vidjele ;
8. Milostiv budi narodu svojemu Izrailju, koji si iskúpio, Gospode, i ne meći prave krvi na narod svoj Izrailja. Tako će se očistiti od one krvi.
9. I ti ćeš skinuti pravu krv sa sebe kad učiniš što je pravo pred Gospodom.
10. Kad otideš na vojsku na neprijatelje svoje, i preda ih Gospod Bog tvoj u ruke tvoje i zarobiš ih mnogo,
11. I ugledaš u roblju lijepu ženu, i omili ti da bi je htio uzeti za ženu,
12. Odvedi je kući svojoj ; i neka obrije glavu svoju i sreže nokte svoje ;
13. I neka skine sa sebe haljine svoje

u kojima je zarobljena, i neka sjedi u kući tvojoj, i žali za ocem svojim i za materom svojom cio mjesec dana; po tom lezi s njom, i budi joj muž i ona nek ti bude žena.

14. Ako ti poslije ne bi bila po volji, pusti je neka ide kuda joj drago, ali nikako da je ne prodaš za novce ni da njom trguješ, jer si je osramotio.

15. Ko bi imao dvije žene, jednu milu a drugu nemilu, pa bi rodile sinove, i mila i nemila, i prvenac bi bio od nemile,

17. Onda kad dogje vrijeme da podijeli sinovima svojim što ima, ne može prvencem učiniti sina od mile preko sina od nemila koji je prvenac.

17. Nego za prvenca neka prizna sina od nemile, i dade mu dva dijela od svega što ima, jer je on početak sile njegove, njegovo je pravo prvenačko.

18. Ko bi imao sina samovoljna i nepokorna, koji ne sluša oca svojega ni matere svoje, i kojega oni i karaše pa opet ne sluša,

19. Neka ga uzmu otac i mati, i neka ga dovedu k starješinama grada svojega na vrata mjesta svojega,

20. I neka kažu starješinama grada svojega: ovaj sin naš samovoljan je i nepokoran, ne sluša nas, izjelica je i pijanica.

21. Tada svi ljudi onoga mjesta neka ga zaspu kamenjem da pogine; i tako izvadi zlo iz sebe, da sav Izrailj čuje i boji se.

22. Ko zgriješi tako da zasluži smrt, te bude osugjen na smrt i objesiš ga na drvo,

23. Neka ne prenoći tijelo njegovo na drvetu, nego ga isti dan pogrebi, jer je proklet pred Bogom ko je obješen; za to ne skvrni zemlje koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo.

GLAVA 22.

Kad vidiš vola ili ovcu brata svojega gdje luta, nemoj proći mimo njih, nego ih odvedi bratu svojemu.

2. Ako li ti brat tvoj nije blizu ili ga ne znaš, odvedi ih svojoj kući neka budu kod tebe dokle ih ne potraži brat tvoj, i tada mu ih vrati.

3. Tako učini i s magarcem njegovijem i s haljinom njegovom; i tako učini sa svakom stvarju brata svojega izgubljenom, kad je izgubi a ti je nagješ, nemoj proći mimo nju.

4. Kad vidiš magarca ili vola brata svojega gdje je pao na putu, nemoj ih proći, nego ih podigni s njim.

5. Žena da ne nosi muškoga odijela niti čovjek da se oblači u ženske haljine, jer je gad pred Gospodom Bogom tvojim ko god tako čini.

6. Kad naigješ putem na gnijezdo ptičije, na drvetu ili na zemlji, sa ptićima ili s jajcima, a majka leži na ptićima ili na jajcima, nemoj uzeti majke sa ptićima;

7. Nego pusti majku a ptiće uzmi, da bi ti dobro bilo i da bi ti se produljili dani.

8. Kad gradiš novu kuću, načini ogradu oko strehe svoje, da ne bi navukao krvi na dom svoj, kad bi ko pao s njega.

9. Ne sij u vinogradu svojem drugoga sjemena, da ne bi oskvrnio i rod od sjemena koje posiješ i rod vinogradski.

10. Ne ori na volu i na magarcu zajedno.

11. Ne oblači haljine tkane od vune i od lana zajedno.

12. Načini sebi rese na četiri kraja od haljine koju oblačiš.

13. Ko se oženi, pa mu žena omrzne po što legne s njom,

14. Pa da priliku da se govori o njoj i prospe rgjav glas o njoj govoreći: oženih se ovom, ali legavši s njom ne nagjoh u nje djevojaštva;

15. Tada otac djevojčin i mati neka uzmu i donesu znake djevojaštva njezina pred starješine grada svojega na vrata,

16. I neka reče otac djevojčin starješinama: ovu kćer svoju dadoh ovomu čovjeku za ženu, a on mrzi na nju,

17. I dade priliku da se govori o njoj rekav: ne nagjoh u tvoje kćeri djevojaštva; a evo znaka djevojaštva kćeri moje. I neka razastru haljinu pred starješinama gradskim.

18. Tada starješine grada onoga neka uzmu muža njezina i nakaraju ga,

19. I neka ga oglobe sto sikala srebra, koje neka dadu ocu djevojčinu za to što je iznio rgjav glas na djevojku Izrailjku, i neka mu bude žena; da je ne može pustiti dok je živ.

20. Ali ako bude ono istina da se nije našlo djevojaštvo u djevojke,

21. Tada neka izvedu djevojku na vrata oca njezina, i neka je zaspu kame-

njem ljudi onoga mjesta da pogine, za to što učini sramotu u Izrailju kurvavši se u domu oca svojega. Tako izvadi zlo iz sebe.

22. Ako se ko uhvati gdje leži sa ženom udatom, neka se pogube oboje, čovjek koji je ležao sa ženom i žena. Tako izvadi zlo iz Izrailja.

23. Kad djevojka bude isprošena za koga, pa je nagje ko god u mjestu i obleži je,

24. Izvedite ih oboje na vrata onoga mjesta, i zaspite ih kamenjem da poginu, djevojku što nije vikala u mjestu, a čovjeka što je osramotio ženu bližnjega svojega. Tako izvadi zlo iz sebe.

25. Ako li u polju nagje čovjek djevojku isprošenu, i silom je obleži, tada da se pogubi samo čovjek koji je obleža;

26. A djevojci ne čini ništa, nije učinila grijeha koji zaslužuje smrt, jer kao kad ko skoči na bližnjega svojega i ubije ga, taka je i ta stvar;

27. Jer nagje je u polju, i djevojka isprošena vika, ali ne bi nikoga da je odbrani.

28. Ako ko nagje djevojku koja nije isprošena i uhvati je i legne s njom, i zateku se,

29. Tada čovjek onaj koji je legao s njom da dade ocu djevojčinu pedeset sikala srebra, i neka mu ona bude žena za to što je osramoti; da je ne može pustiti dok je živ.

30. Niko da se ne ženi ženom oca svojega, ni da otkrije skuta oca svojega.

GLAVA 23.

U sabor Gospodnji da ne ulazi ni utučen ni uškopljen.

2. U sabor Gospodnji da ne ulazi kopile, ni deseto koljeno njegovo da ne ulazi u sabor Gospodnji.

3. Ni Amonac ni Moavac da ne ulaze u sabor Gospodnji, ni deseto koljeno njihovo da ne ulazi u sabor Gospodnji do vijeka,

4. Za to što ne izidoše pred vas s hljebom i vodom na putu, kad ste išli iz Misira, i što najmiše za novce na vas Valama sina Veorova iz Fetore u Mesopotamiji da te prokune,

5. Premda ne htje Gospod Bog tvoj poslušati Valama, nego ti Gospod Bog tvoj obrati prokletstvo u blagoslov, jer te milova Gospod Bog tvoj.

6. Ne traži mira njihova ni dobra njihova nigda za svoga vijeka.

7. Nemoj se gaditi na Idumejca, jer ti je brat; nemoj se gaditi na Misirca, jer si bio došljak u zemlji njegovoj.

8. Sinovi koji se rode od njih u trećem koljenu neka dolaze u sabor Gospodnji.

9. Kad otideš na vojsku na neprijatelje svoje, tada se čuvaj od svake zle stvari.

10. Ako se megju vama ko oskvrni od čega što mu se noću dogodi, neka izide iza okola i ne ulazi u òkô.

11. A pred veče neka se opere vodom, pa kad sunce zagje neka ugje u òkô.

12. I imaj mjesto iza okola, gdje ćeš izlaziti na polje.

13. I imaj lopaticu u opravi svojoj, pa kad izideš na polje, zakopaj njom, a kad pogješ natrag, zagrni nečist svoju.

14. Jer Gospod Bog tvoj ide usred okola tvojega da te izbavi i da ti preda neprijatelje tvoje; za to neka je òkô tvoj svet da ne vidi u tebe nikake nečistote, da se ne bi odvratio od tebe.

15. Nemoj izdati sluge gospodaru njegovu, koji uteče k tebi od gospodara svojega;

16. Nego neka ostane kod tebe, usred tebe, u mjestu koje izbere u kojem gradu tvom, gdje mu bude drago; nemoj ga cvijeliti.

17. Da ne bude kurve izmegju kćeri Izrailjevih, ni adžuvana izmegju sinova Izrailjevih.

18. Ne nosi u dom Gospoda Boga svojega ni po kakom zavjetu plate kurvine ni cijene od psa, jer je oboje gad pred Gospodom Bogom tvojim.

19. Ne daji na dobit bratu svojemu ni novaca ni hrane niti i šta što se daje na dobit.

20. Strancu podaj na dobit, ali bratu svojemu nemoj davati na dobit, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svemu za što se prihvatiš rukom svojom u zemlji u koju ideš da je naslijediš.

21. Kad učiniš zavjet Gospodu Bogu svojemu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer će ga tražiti od tebe Gospod Bog tvoj, i biće na tebi grijeh.

22. Ako li se ne zavjetuješ, ne će biti na tebi grijeha.
23. Što ti izide iz usta, ono drži i učini, kao što zavjetuješ Gospodu Bogu svojemu dragovoljno, što izrečeš ustima svojim.
24. Kad ugješ u vinograd bližnjega svojega, možeš jesti grožgja po volji dok se nasitiš; ali ga ne meći u sud svoj.
25. Kad ugješ u usjev bližnjega svojega, možeš trgati klasje rukom svojom; ali da ne zažnješ srpom u usjev bližnjega svojega.

GLAVA 24.

Kad ko uzme ženu i oženi se njom, pa se dogodi da mu ona ne bude po volji, što on nagje na njojzi što god ružno, neka joj napiše knjigu raspusnu i dade joj u ruke, pa neka je otpusti iz svoje kuće.
2. A ona otišavši iz kuće njegove, ako otide i uda se za drugoga,
3. Pa ako ovaj drugi muž omrzne na nju i napiše joj knjigu raspusnu i dade joj u ruku, i otpusti je iz svoje kuće, ili ako umre ovaj drugi muž koji se oženi njom,
4. Tada pregjašnji muž koji je otpusti ne može je opet uzeti za ženu, po što se s njega ona oskvrnila, jer je gad pred Gospodom. Tako ne daj da se griješi zemlja koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo.
5. Ko se skoro bude oženio, neka ne ide na vojsku, i ne nameći na nj nikakoga posla; neka bude slobodan u kući svojoj godinu dana i neka se raduje sa ženom svojom koju je doveo.
6. Niko da ne uzima u zalogu žrvnja gornjega ni donjega, jer bi uzeo dušu u zalogu.
7. Ko se nagje da je ukrao čovjeka izmegju braće svoje, sinova Izrailjevih, i trgovao njim i prodao ga, neka pogine onaj kradljivac; tako izvadi zlo iz sebe.
8. Čuvaj se bolesti kuge, i pazi dobro i čini sve što vas uče sveštenici Leviti, kao što sam im zapovjedio, držite i činite.
9. Opominji se šta je učinio Gospod Bog tvoj Mariji na putu kad izidoste iz Misira.
10. Kad ti je bližnji tvoj dužan što mu drago, ne idi u kuću njegovu da mu uzmeš zalog;
11. Nego stoj na polju, a čovjek koji ti je dužan neka ti iznese na polje zalog svoj.
12. Ako je siromah, ne spavaj sa zalogom njegovijem;
13. Nego mu vrati zalog njegov do zahoda sunčanoga, da bi ležeći na svojoj haljini blagosiljao te, a to će ti se primiti u pravdu pred Gospodom Bogom tvojim.
14. Nemoj zanijeti najamnika, siromaha i potrebitoga izmegju braće svoje, ni došljaka koji je kod tebe u zemlji tvojoj, u mjestu tvojem.
15. Podaj mu najam njegov isti dan, i da ga ne zagje sunce u tebe, jer je siromah i tijem dušu drži, da ne bi zavikao na te ka Gospodu, i bilo bi ti grijeh.
16. Neka ne ginu ocevi za sinove ni sinovi za oceve; svaki za svoj grijeh neka gine.
17. Ne izvrći pravice došljaku ni siroti, i ne uzimaj u zalogu haljine udovici.
18. Nego se opominji da si bio rob u Misiru, i da te je iskupio odande Gospod Bog tvoj; za to ti zapovijedam da ovo činiš.
19. Kad žanješ ljetinu svoju na njivi svojoj, ako zaboraviš koji snop na njivi, ne vraćaj se da ga uzmeš; neka ga došljaku, siroti i udovici, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih.
20. Kad treseš masline svoje, ne zagledaj granu po granu po što otreseš; neka došljaku, siroti i udovici.
21. Kad bereš vinograd svoj, ne pabirči po što obereš; neka došljaku, siroti i udovici.
22. I opominji se da si bio rob u zemlji Misirskoj; za to ti ja zapovijedam da ovo činiš.

GLAVA 25.

Kad je raspra megju ljudima, pa dogju na sud da im sude, tada pravoga neka opravdaju a krivoga neka osude.
2. I ako krivi zaslužuje boj, tada sudija neka zapovjedi da ga povale i biju pred njim, na broj prema krivici njegovoj.
3. Do četrdeset udaraca neka zapovjedi da mu udare, ne više, da se ne bi poništio brat tvoj u tvojim očima kad bi mu se udarilo više udaraca.

4. Nemoj zavezati usta volu kad vrše.
5. Kad braća žive zajedno pa umre jedan od njih bez djece, onda žena umrloga da se ne uda iz kuće za drugoga; brat njegov neka otide k njoj i uzme je za ženu i učini joj dužnost djeversku.
6. I prvi sin kojega ona rodi neka se nazove imenom brata njegova umrloga, da ne pogine ime njegovo u Izrailju.
7. Ako li onaj čovek ne bi htio uzeti snahe svoje, onda snaha njegova neka dogje na vrata pred starješine, i reče: ne će djever moj da podigne bratu svojemu sjemena u Izrailju, ne će da mi učini dužnosti djeverske.
8. Tada neka ga dozovu starješine mjesta onoga i razgovore se s njim; pa ako se on upre i reče: ne ću da je uzmem;
9. Onda neka pristupi k njemu snaha njegova pred starješinama, i neka mu izuje obuću s noge njegove i pljune mu u lice, i progovorivši neka reče: tako valja da bude čovjeku koji ne će da zida kuće brata svojega.
10. I on neka se zove u Izrailju: dom bosoga.
11. Ako bi se svadili ljudi, jedan s drugim, pa bi došla žena jednoga da otme muza svojega iz ruke drugoga koji ga bije, i pruživši ruku svoju uhvatila bi ga za mošnjice,
12. Odsijeci joj ruku; neka ne žali oko tvoje.
13. Nemoj imati u torbi svojoj dvojaku mjeru, veliku i malu.
14. Nemoj imati u kući svojoj dvojaku efu, veliku i malu.
15. Mjera potpuna i prava neka ti je; efa potpuna i prava neka ti je, da bi ti se produljili dani tvoji u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj.
16. Jer je gad pred Gospodom Bogom tvojim ko god čini tako, ko god čini krivo.
17. Opominji se šta ti je učinio Amalik na putu kad igjaste iz Misira,
18. Kako te dočeka na putu i pobi na kraju sve umorne koji igjahu za tobom kad si bio sustao i iznemogao, i ne boja se Boga.
19. Za to kad te Gospod Bog tvoj smiri od svijeh neprijatelja tvojih u naokolo u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, tada zatri spomen Amaliku pod nebom; ne zaboravi.

GLAVA 26.

A kad ugješ u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj u našljedstvo, i naslijediš je i naseliš se u njoj,
2. Uzmi prvina od svakoga voća one zemlje, koje ćeš prinositi od zemlje svoje koju ti Gospod Bog tvoj daje, i metnuvši u kotaricu idi na mjesto koje Gospod Bog tvoj izbere da ondje nastani ime svoje,
3. I došavši k sveštenika koji bude onda reci mu: priznajem danas pred Gospodom Bogom tvojim da sam ušao u zemlju za koju se Gospod zakle ocima našim da će nam je dati.
4. A sveštenik neka uzme kotaricu iz tvoje ruke i metne je pred oltarom Gospoda Boga tvojega.
5. Tada progovori i reci pred Gospodom Bogom svojim: otac moj bijaše siromah Sirin i sigje u Misir s malo čeljadi, i bi ondje došljak, pa posta narod velik i silan i obilan na broju.
6. Ali Misirci stadoše zlo postupati s nama, mučiše nas i udaraše na nas teške poslove.
7. A mi zavapismo ka Gospodu Bogu otaca svojih; i Gospod ču glas naš, i pogleda na muku našu, na trud naš i na nevolju našu,
8. I izvede nas Gospod iz Misira rukom krjepkom i mišicom podignutom, i strahotom velikom i znacima i čudesima.
9. I dovede nas na ovo mjesto, i dade nam zemlju ovu, zemlju, u kojoj teče mlijeko i med.
10. Za to sad evo donesoh prvine od roda ove zemlje koju si mi dao, Gospode. I ostavi ih pred Gospodom Bogom svojim, i pokloni se pred Gospodom Bogom svojim.
11. I veseli se svakim dobrom koje ti da Gospod Bog tvoj i domu tvojemu, ti i Levit i došljak koji je kod tebe.
12. A kad dadeš sve desetke od dohodaka svojih treće godine, koje je godina desetka, i dadeš Levitu, došljaku, siroti i udovici da jedu u mjestima tvojim i nasite se,
13. Onda reci pred Gospodom Bogom svojim: iznesoh iz doma svojega što je sveto, i dadoh Levitu i došljaku, siroti i udovici sa svijem po zapovijesti koju

si mi zapovjedio; ne prestupih zapovijesti tvojih niti zaboravih;

14. Ne jedoh od toga u žalosti svojoj, niti uzeh od toga na potrebu nečistu, niti dadoh od toga na mrtvaca; slušah Gospoda Boga svojega, učinih sve kako si mi zapovjedio.

15. Pogledaj iz svetoga stana svojega s neba, i blagoslovi narod svoj Izrailja i zemlju koju si nam dao kao što si se zakleo ocima našim, zemlju u kojoj teče mlijeko i med.

16. Danas ti Gospod Bog tvoj zapovijeda da izvršuješ ove uredbe i ove zakone. Pazi dakle i izvršuj ih od svega srca svojega i od sve duše svoje.

17. Danas si se zatekao Gospodu da će ti biti Bog i da ćeš ići putovima njegovijem i držati uredbe njegove i zapovijesti njegove i zakone njegove i da ćeš slušati glas njegov.

18. A Gospod se tebi danas zatekao da ćeš mu biti narod osobit, kao što ti je govorio, da bi držao sve zapovijesti njegove;

19. I da će te podignuti nad sve narode, koje je stvorio, hvalom, imenom i slavom, da budeš narod svet Gospodu Bogu svojemu, kao što ti je govorio.

GLAVA 27.

I zapovjedi Mojsije sa starješinama Izrailjevijem narodu govoreći: držite sve ove zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam.

2. I kad prijegješ preko Jordana u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, podigni sebi kamenje veliko i namaži ga krečem.

3. I napiši na njemu sve riječi ovoga zakona kad prijegješ da ugješ u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, u zemlju gdje teče mlijeko i med, kao što ti je kazao Gospod Bog otaca tvojih.

4. Kada dakle prijegješ preko Jordana, podigni to kamenje, za koje ti zapovijedam danas, na gori Evalu, i namaži ga krečem.

5. I načini ondje oltar Gospodu Bogu svojemu, oltar od kamenja, ali ga nemoj gvožgjem tesati.

6. Od cijela kamenja načini oltar Gospodu Bogu svojemu, i na njemu prinesi Gospodu Bogu svojemu žrtve paljenice;

7. Prinesi i zahvalne žrtve, i jedi ih ondje, i veseli se pred Gospodom Bogom svojim.

8. I napiši na tom kamenju sve riječi ovoga zakona dobro i razgovijetno.

9. I reče Mojsije i sveštenici Leviti svemu Izrailju govoreći: pazi i čuj Izrailju, danas si postao narod Gospoda Boga svojega.

10. Za to slušaj glas Gospoda Boga svojega, i tvori zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam.

11. I zapovjedi Mojsije u onaj dan narodu govoreći:

12. Ovi neka stanu da blagosiljaju narod na gori Garizinu, kad prijegjete preko Jordana: Simeun, Levije, Juda, Isahar, Josif i Venijamin.

13. A ovi neka stanu da proklinju na gori Evalu: Ruvim, Gad, Asir, Zavulon, Dan, i Neftalim.

14. I neka progovore Leviti glasovito i reku svjema u Izrailju:

15. Proklet da je čovjek koji bi načinio lik rezan ili liven, stvar gadnu pred Gospodom, djelo ruku umjetničkih, ako bi i na sakrivenu mjestu metnuo. A vas narod odgovarajući neka reče: amin.

16. Proklet da je koji bi ružio oca svojega ili mater svoju. A vas narod neka reče: amin.

17. Proklet da je koji bi pomakao megju bližnjega svojega. A vas narod neka reče: amin.

18. Proklet da je koji bi zaveo slijepca s puta. A vas narod neka reče: amin.

19. Proklet da je koji bi izvrnuo pravicu došljaku, siroti ili udovici. A vas narod neka reče: amin.

20. Proklet da je koji bi obležao ženu oca svojega, te otkrio skut oca svojega. A vas narod neka reče: amin.

21. Proklet da je koji bi obležao kakvo god živinče. A vas narod neka reče: amin.

22. Proklet da je koji bi obležao sestru svoju, kćer oca svojega ili kćer matere svoje. A vas narod neka reče: amin.

23. Proklet da je koji bi obležao taštu svoju. A vas narod neka reče: amin.

24. Proklet da je koji bi ubio bližnjega svojega iz potaje. A vas narod neka reče: amin.

25. Proklet da je koji bi primio ka-

kav poklon da ubije čovjeka prava. A vas narod neka reče : amin.

26. Proklet da je koji ne bi ostao na riječima ovoga zakona, i tvorio ih. A vas narod neka reče : amin.

GLAVA 28.

Ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega držeći i tvoreći sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, uzvisiće te Gospod Bog tvoj više svijeh naroda na zemlji.

2. I doći će na te svi ovi blagoslovi, i steći će ti se, ako uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega.

3. Blagosloven ćeš biti u gradu, i blagosloven ćeš biti u polju.

4. Blagosloven će biti plod utrobe tvoje, i plod zemlje tvoje i plod stoke tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih.

5. Blagoslovena će biti kotarica tvoja i naćve tvoje.

6. Blagosloven ćeš biti kad dolaziš i blagosloven ćeš biti kad polaziš.

7. Daće ti Gospod neprijatelje tvoje koji ustanu na te da ih biješ ; jednijem će putem doći na te, a na sedam će putova bježati od tebe.

8. Gospod će poslati blagoslov da bude s tobom u žitnicama tvojim i u svemu za što se prihvatiš rukom svojom, i blagosloviće te u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj.

9. Postaviće te Gospod da mu budeš narod svet, kao što ti se zakleo, ako uzdržiš zapovijesti Gospoda Boga svojega i uzideš putovima njegovijem.

10. I vidjeće svi narodi na zemlji da se ime Gospodnje priziva na tebe, i bojaće se tebe.

11. I učiniće Gospod da si obilan svakim dobrom, plodom utrobe svoje i plodom stoke svoje i plodom zemlje svoje na zemlji za koju se zakleo Gospod ocima tvojim da će ti je dati.

12. Otvoriće ti Gospod dobru riznicu svoju, nebo, da dade dažd zemlji tvojoj na vrijeme, i blagosloviće svako djelo ruku tvojih, te ćeš davati u zajam mnogim narodima, a sam ne ćeš uzimati u zajam.

13. I učiniće te Gospod Bog tvoj da si glava a ne rep, i bićeš samo gore a ne ćeš biti dolje, ako uzaslušaš zapovijesti Gospoda Boga svojega, koje ti danas ja zapovijedam, da ih držiš i tvoriš,

14. I ne odstupiš ni od jedne riječi koju vam danas ja zapovijedam, ni na desno ni na lijevo, pristajući za drugim bogovima da im služiš.

15. Ali ako ne uzaslušaš glasa Gospoda Boga svojega da držiš i tvoriš sve zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, doći će na tebe sve ove kletve i stignuće te.

16. Proklet ćeš biti u gradu, i proklet ćeš biti u polju.

17. Prokleta će biti kotarica tvoja i naćve tvoje.

18. Proklet će biti plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih.

19. Proklet ćeš biti kad dolaziš, i proklet ćeš biti kad polaziš.

20. Poslaće Gospod na tebe kletvu, rasap i pogibao u svemu za što se prihvatiš rukom svojom i što uzradiš, dokle se ne zatreš i propadneš na prečac za zla djela svoja kojima si me odustavio.

21. Učiniće Gospod Bog tvoj da se prilijepi za te pomor, dokle te ne istrijebi sa zemlje u koju ideš da je naslijediš.

22. Udariće te Gospod suhom bolešću i vrućicom i groznicom i žegom i mačem, i sušom i medljikom, koje će te goniti dokle ne propadneš.

23. A nebo nad glavom tvojom biće od mjedi a zemlja pod tobom od gvožgja.

24. Učiniće Gospod da dažd zemlji tvojoj bude prah i pepeo, koji će padati s neba na te, dokle se ne istrijebiš.

25. Daće te Gospod Bog tvoj neprijateljima tvojim da te biju; jednijem ćeš putem izaći na njih, a na sedam ćeš putova bježati od njih, i potucaćeš se po svijem carstvima na zemlji.

26. I mrtvo tijelo tvoje biće hrana svijem pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, niti će biti ko da ih poplaši.

27. Udariće te Gospod prištevima Misirskim i šuljevima i šugom i krastama, da se ne ćeš moći iscijeliti.

28. Udari će te Gospod ludilom i šljepotom i bjesnilom.

29. I pipaćeš u po dne, kao što pipa slijepac po mraku, niti ćeš imati napretka na putovima svojim; i činiće ti se

krivo i otimaće se od tebe jednako, i ne će biti nikoga da ti pomože.

30. Oženićeš se, a drugi će spavati s tvojom ženom; sazidaćeš kuću, a ne ćeš sjedjeti u njoj; posadićeš vinograd, a ne ćeš ga brati.

31. Vo tvoj klaće se na tvoje oči, a ti ga ne ćeš jesti; magarac tvoj oteće se pred tobom, i ne će ti se vratite; ovce tvoje daće se neprijatelju tvojemu, i ne će biti nikoga da ti pomože.

32. Sinovi tvoji i kćeri tvoje daće se drugomu narodu, a oči će tvoje gledati i kapaće jednako za njima, a ne će biti snage u ruci tvojoj.

33. Rod zemlje tvoje i svu muku tvoju izješće narod, kojega ne znaš, i činiće ti krivo i gaziće te jednako.

34. I poludjećeš od onoga što ćeš gledati svojim očima.

35. Udariće te Gospod prištem zlim u koljenima i na golijenima, da se ne ćeš moći iscijeliti, od stopala noge tvoje do tjemena.

36. Odvešće Gospod tebe i cara tvojega, kojega postaviš nad sobom, u narod kojega nijesi znao ti ni stari tvoji, i ondje ćeš služiti drugim bogovima, drvetu i kamenu.

37. I bićeš čudo i priča i podsmijeh svijem narodima, u koje te odvede Gospod.

38. Mnogo ćeš sjemena iznijeti u polje, a malo ćeš sabrati, jer će ga izjesti skakavci.

39. Vinograde ćeš saditi i radićeš ih, a ne ćeš piti vina niti ćeš ih brati, jer će izjesti crvi.

40. Imaćeš maslina po svijem krajevima svojim, ali se ne ćeš uljem namazati, jer će opasti masline tvoje.

41. Rodićeš sinove i kćeri, ali ne će biti tvoji; jer će otići u ropstvo.

42. Sve voće tvoje i rod zemlje tvoje izješće bube.

43. Stranac koji je kod tebe popeće se nada te visoko, a ti ćeš sići dolje veoma nisko.

44. On će ti davati u zajam, a ti ne ćeš njemu davati u zajam; on će postati glava, a ti ćeš postati rep.

45. I doći će na te sve ove kletve i goniće te i stizaće te, dokle se ne istrijebiš, jer nijesi slušao glasa Gospoda svojega i držao zapovijesti njegove i uredbe njegove koje ti je zapovjedio.

46. I one će biti znak i čudo na tebi i na sjemenu tvojem do vijeka.

47. Jer nijesi služio Gospodu Bogu svojemu radosna i vesela srca u svakom obilju.

48. I služićeš neprijatelju svojemu, kojega će Gospod poslati na tebe, u gladi i u žegji, u golotinji i u svakoj oskudici, i metnuće ti gvozden jaram na vrat, dokle te satre.

49. Podignuće Gospod na tebe narod iz daleka, s kraja zemlje, koji će doletjeti kao orao, narod, kojemu jezika ne ćeš razumjeti,

50. Narod bezdušan, koji ne će mariti za starca niti će djeteta žaliti.

51. I izješće plod stoke tvoje i plod zemlje tvoje, dokle se ne istrijebiš; i ne će ti ostaviti ništa, ni žita ni vina ni ulja, ni ploda goveda tvojih ni stada ovaca tvojih, dokle te ne zatre.

52. I stegnuće te po svijem mjestima tvojim, dokle ne popadaju zidovi tvoji visoki i tvrdi, u koje se uzdaš, po svoj zemlji tvojoj; stegnuće te po svijem mjestima tvojim, po svoj zemlji tvojoj, koju ti da Gospod Bog tvoj.

53. Te ćeš u tjeskobi i nevolji kojom će ti pritužiti neprijatelji tvoji jesti plod utrobe svoje, meso od sinova svojih i od kćeri svojih, koje ti da Gospod Bog tvoj.

54. Čovjek koji je bio mek i vrlo nježan megju vama prozliće se prema bratu svojemu i prema miloj ženi svojoj i prema ostalim sinovima, koji mu ostanu;

55. Te ne će dati nikome izmegju njih mesa od sinova svojih koje će jesti, jer ne će imati ništa drugo u nevolji i tjeskobi, kojom će ti pritužiti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim.

56. Žena koja je bila meka i vrlo nježnja megju vama, koja od mekote i nježnosti nije bila navikla stajati nogom svojom na zemlju, prozliće se prema milom mužu svom i prema sinu svom i prema kćeri svojoj,

57. I posteljici, koja izide izmegju nogu njezinijeh, i djeci koju rodi; jer će ih jesti krišom u oskudici svakoj od nevolje i od tjeskobe kojom će ti pritužiti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim.

58. Ako ne uzdržiš i ne ustvoriš sve riječi ovoga zakona, koje su napisane u ovoj knjizi, ne bojeći se slavnoga i strašnoga imena Gospoda Boga svojega,

59. Pustiće Gospod na tebe i na sjeme tvoje zla čudesna, velika i duga, bolesti ljute i duge.

60. I obratiće na tebe sve pomore Misirske, od kojih si se plašio, i prilijepiće se za tebe.

61. I sve bolesti i sva zla, koja nijesu zapisana u knjizi ovoga zakona, pustiće Gospod na tebe, dokle se ne istrijebiš.

62. I ostaće vas malo, a pregje vas bijaše mnogo kao zvijezda nebeskih; jer nijesi slušao glasa Gospoda Boga svojega.

63. I kao što vam se Gospod radovao dobro vam čineći i množeći vas, tako će vam se Gospod radovati zatirući vas i istrebljujući vas; i nestaće vas sa zemlje u koju idete da je naslijedite.

64. I rasijaće te Gospod po svijem narodima s jednoga kraja zemlje do drugoga, i ondje ćeš služiti drugim bogovima, kojih nijesi znao ti ni oci tvoji, drvetu i kamenu.

65. Ali u onijem narodima ne ćeš odahnuti, niti će se stopalo noge tvoje odmoriti; nego će ti Gospod dati ondje srce plašljivo, oči iščiljele i dušu iznemoglu.

66. I život će tvoj biti kao dao visi prema tebi, i plašićeš se noću i danju, i ne ćeš biti miran životom svojim.

67. Jutrom ćeš govoriti: kamo da je veče! a večerom ćeš govoriti: kamo da je jutro! od straha kojim će se strašiti srce tvoje, i od onoga što ćeš gledati očima svojima.

68. I vratiće te Gospod u Misir na lađama, putem za koji ti rekoh: ne ćeš ga više vidjeti. I ondje ćete se prodavati neprijateljima svojim da budete robovi i robinje, a ne će biti kupca.

GLAVA 29.

Ovo su riječi zavjeta koji zapovjedi Gospod Mojsiju da učini sa sinovima Izrailjevijem u zemlji Moavskoj, osim zavjeta koji je učinio s njima na Horivu.

2. I sazva Mojsije sve sinove Izrailjeve i reče im: vidjeli ste sve što učini Gospod na vaše oči u zemlji Misirskoj Faraonu i svijem slugama njegovijem i svoj zemlji njegovoj,

3. Kušanja velika, koja vidješe oči tvoje, one znake i čudesa velika.

4. Ali vam ne dade Gospod srca, da razumijete, ni očiju da vidite, ni ušiju da čujete do ovoga dana.

5. I vodih vas četrdeset godina po pustinji; ne ovetšaše haljine vaše na vama, niti obuća tvoja ovetša na nogama tvojima.

6. Hljeba ne jedoste, ni piste vina i silovita pića, da biste poznali da sam ja Gospod Bog vaš.

7. I kad dogjoste na ovo mjesto, izide Sion car Esevonski, i Og car Vasanski pred nas u boj; i pobismo ih.

8. I uzesmo zemlju njihovu, i dadosmo je u našljedstvo plemenu Ruvimovu i plemenu Gadovu i polovini plemena Manasijina.

9. Za to držite riječi ovoga zavjeta i tvorite ih, da biste napredovali u svemu što radite.

10. Vi stojite danas svi pred Gospodom Bogom svojim, glavari od plemena vaših, starješine vaše i upravitelji vaši, svi ljudi Izrailjci,

11. Djeca vaša, žene vaše, i došljak koji je u vašem okolu, i onaj koji ti drva sijeće, i onaj koji ti vodu nosi,

12. Da pristaneš na zavjet Gospoda Boga svojega i na kletvu njegovu, koju čini s tobom danas Gospod Bog tvoj,

13. Da te danas postavi sebi za narod i da ti on bude Bog, kao što ti je rekao i kao što se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu.

14. I ne s vama samima činim ovaj zavjet i ovu kletvu;

15. Nego sa svakim koji danas stoji ovdje s nama pred Gospodom Bogom našim, i sa svakim koji nije danas ovdje s nama.

16. Jer vi znate kako smo živjeli u zemlji Misirskoj, i kako smo prošli kroz narode kroz koje smo prošli.

17. I vidjeli ste gadove njihove i idole njihove od drveta i od kamena, od srebra i od zlata, koji su kod njih.

18. Neka ne bude megju vama čovjeka ni žene ni porodice ni plemena, kojemu bi se srce odvratilo danas od Gospoda Boga našega da ide da služi bogovima onijeh naroda; neka ne bude megju vama korijena na kom bi rastao otrov ili pelen,

19. I čuvši riječi ove kletve da se ne pohvali u srcu svom govoreći: biću miran ako uzidem za onijem što u srcu svom smislim, dodajući pijanstvo žegji.
20. Ne će Gospod oprostiti takome, nego će se onda raspaliti gnjev Gospodnji i revnost njegova na takoga čovjeka, i pašće na nj sva kletva koja je napisana u ovoj knjizi, i istrijebiće Gospod ime njegovo pod nebom.
21. I odlučiće ga Gospod na zlo od svijeh plemena Izrailjevih po svijem kletvama zavjeta napisanoga u knjizi ovoga zakona.
22. Tada će govoriti potonji naraštaj, sinovi vaši koji nastanu iza vas, i došljak koji dogje iz daleke zemlje, kad vide zla u zemlji ovoj i bolesti, koje će Gospod pustiti na nju,
23. Zemlju ovu opaljenu sumporom i solju, gdje se ne sije niti što niče niti na njoj raste kaka biljka, kao gdje je propao Sodom i Gomor, Adama i Sevojim, koje zatr Gospod u gnjevu svojem i u jarosti svojoj,
24. Govoriće svi narodi: za što učini ovo Gospod od ove zemlje? kakva je to žestina velikoga gnjeva?
25. I odgovaraće se: jer odustaviše zavjet Gospoda Boga otaca svojih, koji učini s njima kad ih izvede iz zemlje Misirske.
26. Jer idoše i služiše drugim bogovima i poklanjaše im se, bogovima kojih ne znaše i koji im ništa ne dadoše.
27. Za to se Gospod razgnjevi na tu zemlju, i pusti na nju sva prokletstva zapisana u ovoj knjizi.
28. I istrijebi ih Gospod iz zemlje njihove u gnjevu i u jarosti i u ljutini velikoj, i izbaci ih u drugu zemlju, kao što se vidi danas.
29. Što je tajno ono je Gospoda Boga našega, a javno je naše i sinova naših do vijeka, da bismo izvršivali sve riječi ovoga zakona.

GLAVA 30.

A kad dogje na tebe sve ovo, blagoslov i kletva koju iznesoh preda te, ako ih se opomeneš u srcu svom, gdje bi god bio megju narodima, u koje te zagna Gospod Bog tvoj,
2. I obratiš se ka Gospodu Bogu svojemu i poslušaš glas njegov u svemu što ti ja zapovijedam danas, ti i sinovi tvoji, iz svega srca svojega i iz sve duše svoje,
3. Tada će Gospod Bog tvoj povratiti roblje tvoje i smilovaće se na tebe, i opet će te sabrati izmegju svijeh naroda, po kojima te bude rasijao Gospod Bog tvoj.
4. Ako bi ko tvoj i na kraj svijeta zagnan bio, otuda će te opet sabrati Gospod Bog tvoj i otuda te uzeti.
5. I odvešće te opet Gospod Bog tvoj u zemlju koju bijahu naslijedili oci tvoji, i naslijedićeš je, i učiniće ti dobro i umnožiće te većma nego oce tvoje.
6. I obrezaće Gospod Bog tvoj srce tvoje i srce sjemena tvojega, da bi ljubio Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje, da budeš živ.
7. A sve kletve ove obratiće Gospod Bog tvoj na neprijatelje tvoje i na nenavidnike tvoje, koji su te gonili.
8. A ti kad se obratiš i staneš slušati glas Gospoda Boga svojega i tvoriti sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam,
9. Daće ti Gospod Bog tvoj sreću u svakom djelu ruku tvojih, u ploduutrobe tvoje, u plodu stoke tvoje, u plodu zemlje tvoje; jer će ti se Gospod Bog tvoj opet radovati čineći ti dobro, kao što se radovao ocima tvojim,
10. Ako uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega držeći zapovijesti njegove i uredbe njegove, napisane u knjizi ovoga zakona; kad se obratiš ka Gospodu Bogu svojemu svijem srcem svojim i svom dušom svojom.
11. Jer zapovijest ova koju ti ja zapovijedam danas niti je visoko ni daleko od tebe.
12. Nije na nebu, da rečeš: ko će nam se popeti na nebo da nam je skine i kaže nam je, da bismo je tvorili?
13. Niti je preko mora, da rečeš: ko će nam otići preko mora, da nam je donese i kaže nam je, da bismo je tvorili?
14. Nego ti je vrlo blizu ova riječ, u ustima tvojima i u srcu tvojem, da bi je tvorio.
15. Gle, iznesoh danas preda te život i dobro, smrt i zlo.
16. Jer ti zapovijedam danas da ljubiš Gospoda Boga svojega hodeći putovima njegovijem i držeći zapovijesti njegove

i uredbe njegove i zakone njegove, da bi živ bio i umnožio se, i da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u zemlji u koju ideš da je naslijediš.

17. Ako li se odvrati srce tvoje i ne uzaslušaš, nego zastraniš da se klanjaš drugim bogovima i njima služiš,

18. Javljam vam danas da ćete zaista propasti niti ćete produljiti dana svojih na zemlji, u koju ideš preko Jordana da je naslijediš.

19. Svjedočim vam danas nebom i zemljom, da sam stavio pred vas život i smrt, blagoslov i prokletstvo; za to izberi život, da budeš živ ti i sjeme tvoje,

20. Ljubeći Gospoda Boga svojega, slušajući glas njegov i držeći se njega; jer je on život tvoj i duljina dana tvojih; da bi nastavao na zemlji, za koju se zakleo Gospod ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu, da će im je dati.

GLAVA 31.

Po tom dogje Mojsije i kaza ove riječi svemu Izrailju,

2. I reče im : meni ima danas sto i dvadeset godina, ne mogu više odlaziti ni dolaziti; a i Gospod mi je rekao : ne ćeš prijeći preko toga Jordana.

3. Gospod će Bog tvoj ići pred tobom, i istrijebiće one narode ispred tebe, i ti ćeš ih naslijediti; Isus će ići pred tobom, kao što je kazao Gospod.

4. I učiniće Gospod s njima kako je učinio sa Sionom i Ogom carevima Amorejskim i sa zemljom njihovom, te ih je istrijebio.

5. Za to kad vam ih preda Gospod, učinite im sa svijem onako kako sam vam zapovjedio.

6. Budite slobodni i hrabri, i ne bojte se i ne plašite se od njih; jer Gospod Bog tvoj ide s tobom, ne će odstupiti od tebe, niti će te ostaviti.

7. Po tom dozva Mojsije Isusa, i reče mu pred svijem Izrailjem : budi slobodan i hrabar; jer ćeš ti ući s ovijem narodom u zemlju za koju se zakleo Gospod ocima njihovijem da će im je dati, i ti ćeš im je razdijeliti u našljedstvo.

8. Jer Gospod koji ide pred tobom biće s tobom, ne će odstupiti od tebe, niti će te ostaviti, ne boj se i ne plaši se.

9. I Mojsije napisa ovaj zakon, i dade ga sveštenicima, sinovima Levijevim, koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega, i svijem starješinama Izrailjevim.

10. I zapovjedi im Mojsije govoreći svake sedme godine, u odregjeno vrijeme godine oprosne, na praznik sjenica

11. Kad dogje sav Izrailj i stane pred Gospoda Boga svojega na mjestu koje izbere, čitaj ovaj zakon pred svijem Izrailjem da čuju,

12. Sabravši narod, ljude i žene i djecu i došljake, koji budu u mjestima tvojim, da čuju i uče i da se boje Gospoda Boga vašega, i drže i tvore sve riječi ovoga zakona;

13. I sinovi njihovi, koji još ne znaju neka čuju i uče bojati se Gospoda Boga vašega, dokle ste god živi na zemlji u koju idete preko Jordana da je naslijedite.

14. A Gospod reče Mojsiju : evo, približi se vrijeme da umreš. Dozovi Isusa i stanite obojica u šatoru od sastanka da mu dam zapovijesti. I otide Mojsije i Isus, i stadoše u šatoru od sastanka.

15. I javi se Gospod u šatoru u stupu od oblaka, i stajaše stup od oblaka nad vratima od šatora.

16. I reče Gospod Mojsiju : evo, ti ćeš počinuti s ocima svojim; a narod ovaj ustavši činiće preljubu za tugjim bogovima one zemlje u koju ide, i ostaviće me i pokvariće zavjet moj, koji učinih s njima.

17. I onda će se raspaliti moj gnjev na njih,i ostaviću ih, i sakriću lice svoje od njih; oni će se proždrijeti, i snaći će ih zla mnoga i nevolje; i onda će reći da me ne snagjoše ova zla za to što Bog moj nije posred mene?

18. A ja ću onda sa svijem sakriti lice svoje za sva zla koja učiniše obrativši se k drugim bogovima.

19. Za to sad napišite sebi ovu pjesmu i nauči je sinove Izrailjeve; metni in je u usta da mi ta pjesma bude svjedok na sinove Izrailjeve.

20. Jer ću ga odvesti u zemlju za koju sam se zakleo ocima njegovijem, u koju teče mlijeko i med; ondje će jesti nasitiće se i ugojiće se, pa će se onda obratiti k drugim bogovima i njima će služiti, a za mene ne će mariti, i pokvariće zavjet moj.

21. A kad ga snagju zla mnoga i nevolje, onda će ta pjesma svjedočiti

njih; jer se ne će zaboraviti niti će je nestati iz usta sjemena njihova. Jer znam misli njihove i što će još danas činiti, prije nego ih uvedem u zemlju za koju sam se zakleo.

22. I napisa Mojsije tu pjesmu onaj dan, i nauči je sinove Izrailjeve.

23. I *Gospod* dade zapovijesti Isusu sinu Navinu govoreći : budi slobodan i hrabar, jer ćeš ti uvesti sinove Izrailjeve u zemlju za koju sam im se zakleo, i ja ću biti s tobom.

24. I kad napisa Mojsije riječi ovoga zakona u knjigu, sve do kraja,

25. Zapovjedi Mojsije Levitima, koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega, govoreći :

26. Uzmite ovu knjigu zakona, i metnite je pokraj kovčega zavjeta Gospoda Boga svojega, da bude ondje svjedok na vas.

27. Jer znam nepokornost tvoju i tvrdi vrat tvoj. Eto, dokle sam još živ s vama, do danas, bijaste nepokorni Gospodu ; a kamo li kad ja umrem ?

28. Skupite k meni sve starješine od plemena svojih i upravitelje svoje, da im kažem da čuju ove riječi, i da im zasvjedočim nebom i zemljom.

29. Jer znam da ćete se po smrti mojoj pokvariti, i zaći s puta koji vam zapovjedih ; i za to će vas zadesiti ovo zlo najposlije, kad stanete činiti što je zlo pred Gospodom gnjeveći ga djelom ruku svojih.

30. I izgovori Mojsije da čuje sav zbor Izrailjev riječi ove pjesme do kraja :

GLAVA 32.

Slušaj nebo, govoriću ; i zemlja neka čuje govor usta mojih.

2. Neka se spusti kao dažd nauka moja, i neka padne kao rosa govor moj, kao sitan dažd na mladu travu i kao krupan dažd na odraslu travu.

3. Jer ću javljati ime Gospodnje ; veličajte Boga našega.

4. Djelo je te stijene savršeno, jer su svi putovi njegovi pravda ; Bog je vjeran, bez nepravde, pravedan je i istinit.

5. Oni se pokvariše prema njemu ; njihovo nevaljalstvo nije nevaljalstvo sinova njegovijeh ; to je rod zao i pokvaren.

6. Tako li vraćate Gospodu, narode ludi i bezumni ? nije li on otac tvoj, koji te je zadobio ? on te je načinio i stvorio.

7. Opomeni se negdašnjih dana, pogledajte godine svakoga vijeka ; pitaj oca svojega i on će ti javiti, starije svoje i kazaće ti,

8. Kad višnji razdade našljedstvo narodima, kad razdijeli sinove Adamove, postavi megje narodima po broju sinova Izrailjevih.

9. Jer je dio Gospodnji narod njegov, Jakov je uže našljedstva njegova.

10. Nagje ga u zemlji pustoj, na mjestu strašnu, gdje buči pustoš ; vodi ga unaokolo, uči ga i čuva ga kao zjenicu oka svojega.

11. Kao što orao izmamljuje orliće svoje, diže se nad ptićima svojim, širi krila svoja, uzima ih i nosi na krilima svojim ,

12. Tako ga Gospod vogjaše, i s njim ne bješe tugjega boga.

13. Vogjaše ga na visine zemaljske da jede rod poljski, i davaše mu da sisa med iz stijene i ulje iz tvrdoga kamena,

14. Maslo od krava i mlijeko od ovaca s pretilinom od jaganjaca i ovnova Vasanskih i jaraca, sa srcem zrna pšeničnih ; i pio si vino, krv od grožgja.

15. Ali se Izrailj ugoji, pa se stade ritati ; utio si, udebljao i zasalio ; pa ostavi Boga koji ga je stvorio, i prezre stijenu spasenja svojega.

16. Na revnost razdražiše ga tugjim bogovima, gadovima razgnjeviše ga.

17. Prinosiše žrtve gjavolima, ne Bogu, bogovima kojih nijesu znali, novim, koji iz bliza dogjoše, kojih se nijesu strašili oci vaši.

18. Stijenu koja te je rodila zaboravio si ; zaboravio si Boga stvoritelja svojega.

19. Kad to vidje Gospod, razgnjevi se na sinove svoje i na kćeri svoje.

20. I reče : sakriću od njih lice svoje, vidjeću kakav će im biti pošljedak, jer su rod pokvaren, sinovi u kojima nema vjere.

21. Oni me razdražiše na revnost onijem što nije Bog, razgnjeviše svojim taštinama ; i ja ću njih razdražiti na revnost onijem koji nije narod, narodom ludijem ražljutiću ih.

22. Jer se oganj razgorio u gnjevu

mojem, i gorjeće do najdubljega pakla; spaliće zemlju i rod njezin, i popaliće temelje brdima.

23. Zgrnuću na njih zla, strijele svoje pobacaću na njih.

24. Glad će ih cijediti, vrućice i ljuti pomori proždiraće ih; i zube zvjerske poslaću na njih i jed zmija zemaljskih.

25. S polja će ih ubijati mač, a po klijetima strah, i momka i djevojku, dijete na sisi i sijeda čovjeka.

26. Rekao bih : rasijaću ih po svijem uglovima zemaljskim, učiniću da nestane spomena njihova izmegju ljudi,

27. Da mi nije do mržnje neprijateljeve, da se ne bi neprijatelji njihovi ponijeli i rekli : ruka se naša uzvisila, a nije Gospod učinio sve ovo.

28. Jer su narod koji propada sa svojih namjera, i nema u njih razuma.

29. Kamo da su pametni da razumiju ovo, i gledaju na pošljedak svoj!

30. Kako bi jedan gonio tisuću a dvojica tjerala deset tisuća, da ih nije stijena njihova prodala i Gospod ih predao ?

31. Jer stijena njihova nije kao naša stijena ; neprijatelji naši neka budu sudije.

32. Jer je čokot njihov od čokota Sodomskoga i iz polja Gomorskoga ; grožgje je njihovo grožgje otrovno, puca su mu gorka.

33. Vino je njihovo otrov zmajevski i ljuti jed aspidin.

34. Nije li to sakriveno kod mene, zapečaćeno u riznicama mojim ?

35. Moja je osveta i plata, u svoje vrijeme popuznuće noga njihova, jer je blizu dan propasti njihove, i ide brzo što će ih zadesiti.

36. Sudiće Gospod narodu svojemu, i žao će mu biti sluga njegovijeh, kad vidi da je prošla snaga i da nema ništa ni od uhvaćenoga ni od ostavljenoga.

37. I reći će : gdje su bogovi njihovi ? stijena u koju se uzdaše ?

38. Koji salo od žrtava njihovijeh jedoše i piše vino od naljeva njihovijeh. Neka ustanu i pomogu vam, i neka vam budu zaklon.

39. Vidite sada da sam ja, ja sam, i da nema boga osim mene. Ja ubijam i oživljujem, ranim i iscjeljujem, i nema nikoga ko bi izbavio iz moje ruke.

40. Jer podižem k nebu ruku svoju i kažem : ja sam živ do vijeka.

41. Ako naoštrim sjajni mač svoj i uzmem u ruku sud, učiniću osvetu na neprijateljima svojim i vratiću onima koji mrze na me.

42. Opojiću strijele svoje krvlju, i mač će se moj najesti mesa, krvlju isječenijeh i zarobljenijeh, kad počnem osvetu na neprijateljima.

43. Veselite se narodi s narodom njegovijem, jer će pokajati krv sluga svojih, i osvetiće se neprijateljima svojim, i očistiće zemlju svoju i narod svoj.

44. I dogje Mojsije i izgovori sve riječi pjesme ove narodu, on i Isus sin Navin.

45. A kad izgovori Mojsije sve riječi ove svemu Izrailju,

46. Reče im : privijte srce svoje k svijem riječima koje vam ja danas zasvjedočavam, i kazujte ih sinovima svojim da bi držali sve riječi ovoga zakona i tvorili ih.

47. Jer nije prazna riječ da za nju ne marite, nego je život vaš ; i tom ćete riječju produljiti dane svoje na zemlji u koju idete preko Jordana da je naslijedite.

48. U isti dan reče Gospod Mojsiju govoreći :

49. Izidi na ovu goru Avarimsku, na goru Navav, koja je u zemlji Moavskoj prema Jerihonu, i vidi zemlju Hanansku koju dajem sinovima Izrailjevijem u državu.

50. I umri na gori na koju izideš, i priberi se k rodu svojemu, kao što je umr'o Aron brat tvoj na gori Oru i pribrao se k rodu svojemu.

51. Jer mi zgriješiste megju sinovima Izrailjevijem na vodi od svagje u Kadisu, u pustinji Sinu, što me ne proslaviste megju sinovima Izrailjevijem.

52. Pred sobom ćeš vidjeti zemlju, ali ne ćeš u nju ući, u zemlju koju dajem sinovima Izrailjevijem.

GLAVA 33.

A ovo je blagoslov kojim blagoslovi Mojsije čovjek Božji sinove Izrailjeve pred smrt svoju.

2. I reče : Gospod izide sa Sinaja, i pokaza im se sa Sira ; zasja s gore Faranske, i dogje s mnoštvom tisuća sve-

taca, a u desnici mu zakon ognjeni za njih.

3. Doista ljubi narode; svi su sveti njegovi u ruci tvojoj; i oni se slegoše k nogama tvojim da prime riječi tvoje.

4. Mojsije nam dade zakon, našljedstvo zboru Jakovljevu.

5. Jer bijaše car u Izrailju, kad se sabirahu knezovi narodni, plemena Izrailjeva.

6. Da živi Ruvim i ne umre, a ljudi njegovijeh da bude malo!

7. A za Judu reče: usliši Gospode glas Judin, i dovedi ga opet k narodu njegovu; ruke njegove neka vojuju za nj, a ti mu pomaži protiv neprijatelja njegovijeh.

8. I za Levija reče: tvoj Tumim i tvoj Urim neka bude u čovjeka tvojega svetoga, kojega si okušao u Masi i s kojim si se prepirao na vodi Merivi;

9. Koji reče ocu svojemu i materi svojoj: ne gledam na vas; koji ne poznaje braće svoje i za sinove svoje ne zna; jer drže riječi tvoje, i zavjet tvoj čuvaju.

10. Oni uče uredbama tvojim Jakova i zakonu tvojemu Izrailja; i meću kâd pod nozdrve tvoje i žrtvu što se sažiže na oltar tvoj.

11. Blagoslovi, Gospode vojsku njegovu, i neka ti milo bude djelo ruku njegovijeh; polomi bedre onima koji ustaju na nj i koji mrze na nj, da ne ustanu.

12. Za Venijama reče: mili Gospodu nastavaće bez straha s njim; zaklanjaće ga svaki dan, i megju plećima njegovijem nastavaće.

13. I za Josifa reče: blagoslovena je zemlja njegova od Gospoda blagom s neba, rosom, i iz dubine ozdo,

14. I blagom koje dolazi od sunca, i blagom koje dolazi od mjeseca,

15. I blagom starijeh brda i blagom vječnijeh humova,

16. I blagom na zemlji i obiljem njezinijem, i milošću onoga koji stoji u kupini. Neka to dogje na glavu Josifu i na tjeme odvojenome izmegju braće svoje.

17. Krasota je njegova kao u prvenca teleta, i rogovi njegovi kao rogovi u jednoroga; njima će bosti narode sve do kraja zemlje; to je mnoštvo tisuća Jefremovijeh i tisuće Manasijine.

18. A za Zavulona reče: veseli se Zavulone izlaskom svojim, i Isahare šatorima svojim.

19. Narode će sazvati na goru, ondje će prinijeti žrtve pravedne; jer će obilje morsko sisati i sakriveno blago u pijesku.

20. A za Gada reče: blagosloven je koji širi Gada; on nastava kao lav, i kida ruku i glavu.

21. Izabra sebi prvo, jer ondje dobi dio od onoga koji dade zakon; za to će ići s knezovima narodnijem, i izvršivati pravdu Gospodnju i sudove njegove s Izrailjem.

22. A za Dana reče: Dan je lavić, koji će iskakati iz Vasana.

23. I za Neftalima reče: Neftalime, siti milosti i puni blagoslova Gospodnjega, zapad i jug uzmi.

24. I za Asira reče: Asir će biti blagosloven mimo *druge* sinove, biće mio braći svojoj, zamakaće u ulje nogu svoju.

25. Gvožgje i mjed biće pod obućom tvojom; i dokle traju dani tvoji trajaće snaga tvoja.

26. Izrailju! niko nije kao Bog, koji ide po nebu tebi u pomoć, i u veličanstvu svojem na oblacima.

27. Zaklon je Bog vječni i pod mišicom vječnom; on će odagnati ispred tebe neprijatelje tvoje, i reći će: zatri!

28. Da bi nastavao Izrailj sam bezbrižno, izvor Jakovljev, u zemlji obilnoj žitom i vinom; i nebo će njegovo kropiti rosom.

29. Blago tebi, Izrailju! ko je kao ti, narod kojega je sačuvao Gospod, štit pomoći tvoje, i mač slave tvoje? Neprijatelji će se tvoji poniziti, a ti ćeš gaziti visine njihove.

GLAVA 34.

Tada izide Mojsije iz polja Moavskoga na goru Navav, na vrh Fazge, koja je prema Jerihonu; i pokaza mu Gospod svu zemlju od Galada do Dana;

2. I svu zemlju Neftalimovu, i zemlju Jefremovu i Manasjjinu, i svu zemlju Judinu do mora zapadnoga,

3. I južnu stranu, i ravnicu, dolinu pod Jerihonom, mjestom gdje ima mnogo palmovih drveta, do Sigora.

4. I reče mu Gospod: ovo je zemlja

za koju sam se zakleo Avramu, Isaku i Jakovu govoreći : sjemenu tvojemu daću je. Pokazah ti je da je vidiš očima svojima, ali u nju ne ćeš ući.

5. I umrije ondje Mojsije sluga Gospodnji u zemlji Moavskoj po riječi Gospodnjoj.

6. I pogrebe ga *Gospod* u dolini u zemlji Moavskoj prema Vet-Fegoru ; i niko ne dozna za grob njegov do današnjega dana.

7. A bješe Mojsiju sto i dvadeset godina kad umrije, i ne bjehu potamnjele oči njegove niti ga snaga izdala.

8. I plakaše sinovi Izrailjevi za Mojsijem u polju Moavskom trideset dana; i progjoše plačni dani žalosti za Mojsijem.

9. A Isus sin Navin bješe pun duha mudrosti, jer Mojsije bješe metnuo na nj ruke svoje. I slušaše ga sinovi Izrailjevi, i tvoriše kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija.

10. Ali ne usta više prorok u Izrailju kao Mojsije, kojega Gospod pozna licem k licu,

11. U svijem znacima i čudesima za koja ga posla Gospod da ih učini u zemlji Misirskoj na Faraonu i na svijem slugama njegovijem i na svoj zemlji njegovoj,

12. I u svijem *djelima* krjepke ruke, i u svijem strahotama velikim, koje učini Mojsije pred svijem Izrailjem.

KNJIGA ISUSA NAVINA.

GLAVA 1.

A po smrti Mojsija sluge Gospodnjega reče Gospod Isusu sinu Navinu, sluzi Mojsijevu, govoreći :

2. Mojsije sluga moj umrije; za to sada ustani, prijegji preko toga Jordana ti i sav taj narod u zemlju koju ja dajem sinovima Izrailjevijem.

3. Svako mjesto na koje stupite stopama svojim dao sam vam, kao što rekoh Mojsiju.

4. Od pustinje i od ovoga Livana do rijeke velike, rijeke Efrata, sva zemlja Hetejska do velikoga mora na zapadu, biće megja vaša.

5. Niko se ne će održati pred tobom svega vijeka tvojega ; s tobom ću biti kao što sam bio s Mojsijem, ne ću odstupiti od tebe niti ću te ostaviti.

6. Budi slobodan i hrabar, jer ćeš ti predati tome narodu u našljedstvo zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovijem da ću im je dati.

7. Samo budi slobodan hrabar da držiš i tvoriš sve po zakonu koji ti je zapovjedio Mojsije sluga moj, ne odstupaj od njega ni na desno ni na lijevo, da bi napredovao kuda god pogješ.

8. Neka se ne rastavlja od usta tvojih knjiga ovoga zakona, nego razmišljaj o njemu dan noć, da držiš i tvoriš sve kako je u njemu napisano ; jer ćeš tada biti srećan na putovima svojim i tada ćeš napredovati.

9. Nijesam li ti zapovjedio : budi slobodan i hrabar ? ne boj se i ne plaši se; jer je s tobom Gospod Bog tvoj kuda god ideš.

10. Tada zapovjedi Isus upraviteljima narodnijem govoreći :

11. Progjite kroz òkô i zapovjedite narodu govoreći : spremite sebi brašnjenice ; jer ćete do tri dana prijeći preko Jordana da ugjete i uzmete zemlju koju vam Gospod Bog vaš daje u našljedstvo.

12. A plemenu Ruvimovu i Gadovu i polovini plemena Manasijina reče Isus govoreći :

13. Opomenite se šta vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji rekav : Gospod Bog vaš smiri vas i dade vam ovu zemlju.

14. Žene vaše, djeca vaša i stoka vaša neka ostanu u zemlji koju vam dade Mojsije s ovu stranu Jordana ; vi pak prijegjite pod oružjem pred braćom svojom, koji ste god za vojsku, i pomozite im,

15. Dokle ne smiri Gospod i braću vašu kao vas, i naslijede i oni zemlju koju im daje Gospod Bog vaš; pa se onda vratite na našljedstvo svoje, koje vam je dao Mojsije sluga Gospodnji s ovu stranu Jordana k istoku, i držite ga.

16. A oni odgovoriše Isusu govoreći :

što si nam god zapovjedio činećemo, i kuda nas god pošlješ ići ćemo.

17. Slušaćemo te kako smo slušali Mojsija: samo neka Gospod Bog tvoj bude s tobom kao što je bio s Mojsijem.

18. Ko bi se protivio tvojoj zapovijesti i ne bi slušao riječi tvojih u svemu što mu zapovjediš, neka se pogubi; samo budi slobodan i hrabar.

GLAVA 2.

A Isus sin Navin posla iz Sitima potajno dvije uhode rekavši im: idite, vidite zemlju i Jerihon. I oni otidoše, i dogjoše u kuću jednoj kurvi, kojoj ime bješe Rava, i počinuše ondje.

2. Ali bi javljeno caru Jerihonskom i kazano: evo, ljudi dogjoše ovamo noćas izmegju sinova Izrailjevih da uhode zemlju.

3. I posla car Jerihonski k Ravi i poruči: izvedi ljude koji su došli k tebi i ušli u tvoju kuću, jer su došli da uhode svu zemlju.

4. Ali žena uzevši ona dva čovjeka sakri ih; pa reče: jest istina da su ljudi došli k meni, ali ja ne znah odakle bijahu:

5. I kad se vrata zatvorahu u sumrak, ljudi izidoše; ne znam kuda otidoše; idite brzo za njima: stignućete ih.

6. A ona ih bješe izvela na krov, i sakrila ih pod lan netrven, koji bijaše razastrla po krovu.

7. I ljudi pogjoše za njima u potjeru put Jordana do broda; i vrata se zatvoriše kad izide potjera za njima.

8. Oni pak još ne bjehu pospali, a ona dogje k njima na krov,

9. I reče im: znam da vam je Gospod dao ovu zemlju, jer nas popade strah od vas, i prepali su se od vas svi koji žive u ovoj zemlji.

10. Jer čusmo kako je Gospod osušio pred vama crveno more kad izidoste iz Misira, i šta ste učinili od dva cara Amorejska koji bijahu preko Jordana, od Siona i Oga, koje pobiste.

11. I kad to čusmo, rastopi se srce naše, i ni u kome već nema junaštva od straha vašega; jer je Gospod, Bog vaš, Bog gore na nebu i dolje na zemlji.

12. Nego sada zakunite mi se Gospodom da ćete učiniti milost domu oca mojega kao što ja vama učinih milost, i dajte mi znak istinit,

13. Da ćete sačuvati život mojemu ocu i mojoj materi i mojoj braći i mojim sestrama i svjema njihovijem, i da ćete izbaviti duše naše od smrti.

14. A ljudi joj odgovoriše: mi ćemo izginuti za vas, ako ne izdate ove naše stvari; i kad nam Gospod dade ovu zemlju, učinićemo ti milost i vjeru.

15. Tada ih ona spusti kroz prozor po konopcu; jer kuća njezina bješe na zidu gradskom, i ona na zidu nastavaše.

16. I reče im: idite u goru da ne nagje na vas potjera, i ondje se krijte tri dana dokle se ne vrati potjera, pa onda idite svojim putem.

17. A ljudi joj rekoše: bićemo prosti od ove tvoje zakletve, kojom si nas zaklela:

18. Evo, kad dogjemo u zemlju, veži ovu vrvcu od skerleta na prozor, kroz koji si nas spustila, i skupi kod sebe u tu kuću oca svojega i mater i braću i sav dom oca svojega.

19. I ko bi god izašao iz tvoje kuće, krv njegova neka bude na njegovu glavu, a mi da nijesmo krivi; a ko god bude s tobom u kući, krv njegova neka dogje na naše glave, ako ga se ko rukom dotakne.

20. Ali ako izdaš ovu stvar našu, tada ćemo biti prosti od tvoje zakletve, kojom si nas zaklela.

21. A ona odgovori: kako rekoste tako neka bude. Tada ih pusti, i otidoše; i ona veza vrvcu od skerleta na prozor.

22. A oni otišavši dogjoše u goru, i ostaše ondje tri dni dokle se ne vrati potjera; jer ih potjera tražaše po svijem putovima, ali ih ne nagje.

23. I vratiše se ona dva čovjeka, i sišavši s gore prebrodiše i dogjoše k Isusu sinu Navinu, i pripovjediše mu sve što im se dogodilo.

24. I rekoše Isusu: zaista dao nam je Gospod u ruke svu tu zemlju, i svi stanovnici one zemlje uplašili su se od nas.

GLAVA 3.

I usta Isus u jutro rano, i kretoše se od Sitima i dogjoše do Jordana on i svi sinovi Izrailjevi, i noćiše ondje a ne prijegjoše.

2. A poslije tri dana progjoše upravitelji kroz òkô,

3. I zapovjediše narodu govoreći: kad

vidite kovčeg zavjeta Gospoda Boga svojega i sveštenike Levite gdje ga nose, pogjite i vi s mjesta svojega i idite za njim.

4. Ali neka bude daljine izmegju vas i njega do dvije tisuće lakata; bliže do njega ne primičite se, da biste poznali put kojim ćete ići, jer još nikada nijeste išli tijem putem.

5. I Isus reče narodu: òsveštajte se, jer će sjutra učiniti Gospod čudesa megju vama.

6. Po tom reče Isus sveštenicima govoreći: uzmite kovčeg zavjetni, i idite pred narodom. I uzeše kovčeg zavjetni i pogjoše pred narodom.

7. A Gospod reče Isusu: danas te počinjem uzvišivati pred svijem Izrailjem da poznadu da ću i s tobom biti kao što sam bio s Mojsijem.

8. Za to ti zapovjedi sveštenicima koji nose kovčeg zavjetni, i reci: kad dogjete na kraj vode Jordana, stanite u Jordanu.

9. I reče Isus sinovima Izrailjevim: pristupite ovamo, i čujte riječi Gospoda Boga svojega.

10. Po tom reče Isus: po ovom ćete poznati da je Bog živi posred vas, i da će doista odagnati ispred vas Hananeje i Heteje i Jeveje i Ferezeje i Gergeseje i Amoreje i Jevuseje:

11. Evo, kovčeg zavjeta Gospoda svoj zemlji poći će pred vama preko Jordana.

12. Za to sada izberite dvanaest ljudi iz plemena Izrailjevih, po jednoga čovjeka iz svakog plemena.

13. I čim sveštenici noseći kovčeg zavjeta Gospoda svoj zemlji stanu nogama svojim u vodi Jordanskoj, voda će se u Jordanu rastupiti, te će voda koja teče ozgo stati u gomilu.

14. I kad se podiže narod iz šatora svojih da prijegje preko Jordana, i sveštenici ponesoše kovčeg zavjetni pred narodom,

15. I kad oni što nošahu kovčeg dogjoše do Jordana, i sveštenici nošeći kovčeg okvasiše noge svoje na kraju vode (jer je Jordan pun preko bregova svojih za cijelo vrijeme žetve),

16. Ustavi se voda što tecijaše ozgo, i stade u jednu gomilu vrlo na daleko, od grada Adama, koji je kraj Zaretana; a što tecijaše dolje u more kraj polja, more slano, oteče sa svijem; i narod prelažaše prema Jerihonu.

17. A sveštenici koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega stajahu na suhu usred Jordana tvrdo, i sav Izrailj igjaše po suhu, dokle sav narod ne prijegje preko Jordana.

GLAVA 4.

A kad sav narod prijegje preko Jordana, reče Gospod Isusu govoreći:

2. Izberite iz naroda dvanaest ljudi, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena,

3. I zapovjedite im i recite: uzmite odavde, isred Jordana, s mjesta gdje stoje nogama svojim sveštenici, dvanaest kamena, i odnesite ih sa sobom, i metnite ih ondje gdje ćete noćas noćiti.

4. Tada dozva Isus dvanaest ljudi, koje bješe odredio izmegju sinova Izrailjevih, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena.

5. I reče im Isus: idite pred kovčeg Gospoda Boga svojega usred Jordana, i uzmite svaki po jedan kamen na rame svoje, prema broju plemena sinova Izrailjevih,

6. Da bude znak megju vama. Kad vas poslije zapitaju sinovi vaši govoreći: šta će vam to kamenje?

7. Recite im: jer se voda u Jordanu rastupi pred kovčegom zavjeta Gospodnjega, kad prelažaše preko Jordana, rastupi se voda u Jordanu, i ovo je kamenje spomen sinovima Izrailjevim do vijeka.

8. I učiniše sinovi Izrailjevi kako zapovjedi Isus; i uzeše dvanaest kamena isred Jordana, kako bješe rekao Gospod Isusu, prema broju plemena sinova Izrailjevih; i odnesoše ih sa sobom na noćište, i metnuše ih ondje.

9. A i usred Jordana postavi Isus dvanaest kamena na mjestu gdje stajahu nogama svojim sveštenici noseći kovčeg zavjetni, i ondje ostaše do danas.

10. Sveštenici pak koji nošahu kovčeg stajahu usred Jordana dokle se ne svrši sve što bješe Gospod zapovjedio Isusu da kaže narodu, sa svijem kako bješe Mojsije zapovjedio Isusu. I narod pohitje i prijegje.

11. A kad prijegje sav narod, onda prijegje i kovčeg Gospodnji i sveštenici, a narod gledaše.

12. Prijegjoše i sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Mana-

sijina pod oružjem pred sinovima Izrailjevim, kao što im bješe kazao Mojsije.

13. Oko četrdeset tisuća naoružanijeh prijegjoše pred Gospodom preko Jordana na boj u polje Jerihonsko.

14. Taj dan uzvisi Gospod Isusa pred svijem Izrailjem; i bojahu ga se, kao što su se bojali Mojsija, svega vijeka njegova.

15. I reče Gospod Isusu govoreći:

16. Zapovjedi sveštenicima koji nose kovčeg od svjedočanstva neka izidu iz Jordana.

17. I zapovjedi Isus sveštenicima govoreći: izidite iz Jordana.

18. A čim sveštenici koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega izidoše isred Jordana, i stadoše na suho nogom svojom sveštenici, odmah se povrati voda u Jordanu na mjesto svoje, i poteče kao i prije povrh svijeh bregova svojih.

19. A izide narod iz Jordana desetoga dana prvoga mjeseca, i stadoše u òkô u Galgalu, s istoka Jerihonu.

20. A onijeh dvanaest kamena, što iznesoše iz Jordana, postavi Isus u Galgalu,

21. I reče sinovima Izrailjevim govoreći: kad u napredak zapitaju sinovi vaši oce svoje govoreći: šta će to kamenje?

22. Tada obavijestite sinove svoje, i reci te im: suhim prijegje Izrailj preko ovoga Jordana.

23. Jer Gospod Bog vaš osuši Jordan pred vama dokle prijegjoste, kao što je učinio Gospod Bog vaš od crvenoga mora osušivši ga pred nama dokle prijegjosmo;

24. Da bi poznali svi narodi na zemlji da je ruka Gospodnja krjepka, da biste se svagda bojali Gospoda Boga svojega.

GLAVA 5.

A kad čuše svi carevi Amorejski, koji bijahu s ovu stranu Jordana k zapadu, i svi carevi Hananski, koji bijahu pokraj mora, da je Gospod osušio Jordan pred sinovima Izrailjevijem dokle prijegjoše, rastopi se srce u njima i nesta u njima junaštva od straha sinova Izrailjevijeh.

2. U to vrijeme reče Gospod Isusu: načini oštre nože, i obreži opet sinove Izrailjeve.

3. I načini Isus oštre nože, i obreza sinove Izrailjeve na brdašcu Aralotu.

4. A ovo je uzrok za što ih Isus obreza: sav narod što izide iz Misira, sve muškinje, svi ljudi vojnici pomriješe u pustinji na putu, po što izidoše iz Misira;

5. Jer bješe obrezan sav narod koji izide, ali ne obrezaše nikoga u narodu koji se rodi u pustinji na putu, po što izidoše iz Misira.

6. Jer četrdeset godina igjahu sinovi Izrailjevi po pustinji dokle ne pomrije sav narod, ljudi vojnici, što izidoše iz Misira, jer ne slušaše glasa Gospodnjega, te im se zakle Gospod da im ne će dati da vide zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima njihovijem da će nam je dati, zemlju, gdje teče mlijeko i med;

7. I na mjesto njihovo podiže sinove njihove; njih obreza Isus, jer bijahu neobrezani, jer ih ne obrezaše na putu.

8. A kad se sav narod obreza, ostaše na svojem mjestu u okolu dokle ne ozdraviše.

9. Tada reče Gospod Isusu: danas skidoh s vas sramotu Misirsku. I prozva se ono mjesto Galgal do današnjega dana.

10. I sinovi Izrailjevi stojeći u okolu u Galgalu, slaviše pashu četrnaestoga dana onoga mjeseca u veče u polju Jerihonskom.

11. I sjutradan poslije pashe jedoše od žita one zemlje hljebove prijesne i zrna pržena, isti dan.

12. I presta mana sjutradan po što jedoše žita one zemlje, i već više ne imaše mane sinovi Izrailjevi, nego jedoše od roda zemlje Hananske one godine.

13. I kad Isus bijaše kod Jerihona, podiže oči svoje i pogleda, a to čovjek stoji prema njemu s golijem mačem u ruci. I pristupi k njemu Isus i reče mu: jesi li naš ili naših neprijatelja?

14. A on reče: nijesam; nego sam vojvoda vojske Gospodnje, sada dogjoh. A Isus pade ničice na zemlju, i pokloni se, i reče mu: šta zapovijeda gospodar moj sluzi svojemu?

15. A vojvoda vojske Gospodnje reče Isusu: izuj obuću s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveto. I učini Isus tako.

GLAVA 6.

A Jerihon se zatvori, i čuvaše se od sinova Izrailjevih; niko ne izlažaše, niti ko ulazaše.

2. A Gospod reče Isusu: evo, dajem

ti u ruke Jerihon i cara njegova i junake njegove.

3. Za to obidite oko grada svi vojnici, idući oko grada jedan put na dan; tako učini šest dana.

4. A sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnujskih pred kovčegom; a sedmoga dana obidite oko grada sedam puta, i sveštenici neka trube u trube.

5. Pa kad otežući zatrube u rogove ovnujske, čim čujete glas od trube, neka poviče sav narod iza glasa; i zidovi će gradski popadati na svojem mjestu, a narod neka ulazi, svaki naprema se.

6. Tada Isus sin Navin dozva sveštenike, i reče im: uzmite kovčeg zavjetni, a sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnujskih pred kovčegom Gospodnjim.

7. A narodu reče: idite i obidite oko grada, i vojnici neka idu pred kovčegom Gospodnjim.

8. A kad Isus reče narodu, sedam sveštenika noseći sedam truba od rogova ovnujskih pogjoše pred Gospodom, i zatrubiše u trube, a kovčeg zavjeta Gospodnjega pogje za njima.

9. A vojnici pogjoše pred sveštenicima, koji trubljahu u trube, a ostali pogjoše za kovčegom; idući trubljahu u trube.

10. A narodu zapovjedi Isus govoreći: ne vičite i nemojte da vam se čuje glas, i ni jedna riječ da ne izide iz usta vaših do dana kad vam ja kažem: vičite, tada ćete vikati.

11. Tako obide kovčeg Gospodnji oko grada jednom; pa se vratiše u òkô, i noćiše u okolu.

12. A sjutradan usta Isus rano, i sveštenici uzeše kovčeg Gospodnji.

13. I sedam sveštenika noseći sedam truba od rogova ovnujskih igjahu pred kovčegom Gospodnjim, i idući trubljahu u trube; a vojnici igjahu pred njima, a ostali igjahu za kovčegom Gospodnjim; idući trubljahu u trube.

14. I obidoše oko grada jednom drugoga dana, pa se vratiše u òkô; tako učiniše šest dana.

15. A sedmoga dana ustaše zorom, i obidoše oko grada isto onako sedam puta; samo toga dana obidoše oko grada sedam puta.

16. A kad bi sedmi put da zatrube sveštenici u trube, Isus reče narodu: vičite, jer vam Gospod dade grad.

17. A grad da bude proklet Gospodu i što je god u njemu; samo Rava kurva nek ostane u životu i svi koji budu kod nje u kući, jer sakri poslanike koje bijasmo poslali.

18. Ali se čuvajte od prokletijeh stvari da i sami ne budete prokleti uzevši što prokleto, i da ne navučete prokletstvo na òkô Izrailjev i smetete ga.

19. Nego sve srebro i zlato i posugje od mjedi i od gvožgja neka bude sveto Gospodu, neka ugje u riznicu Gospodnju.

20. Tada povika narod i zatrubiše trube, i kad narod ču glas trubni i povika iza glasa, popadaše zidovi na mjestu svom; i narod ugje u grad, svaki naprema se; i uzeše grad.

21. I pobiše kao prokleto oštrijem mačem sve što bješe u gradu, i žene i ljude, i djecu i starce, i volove i ovce i magarce.

22. A onoj dvojici što uhodiše zemlju reče Isus: idite u kuću one žene kurve, i izvedite nju i sve što je njezino, kao što ste joj se zakleli.

23. I otišavši oni momci što uhodiše zemlju, izvedoše Ravu i oca joj i mater joj i braću joj i što god bješe njezino, i sav rod njezin izvedoše, i ostaviše ih iza okola Izrailjeva.

24. A grad spališe ognjem i što god bješe u njemu; samo srebro i zlato i posugje od mjedi i od gvožgja metnuše u riznicu doma Gospodnjega.

25. A Ravu kurvu i dom oca njezina i sve što bješe njezino ostavi u životu Isus, i ona osta megju Izrailjcima do danas, jer sakri poslanike koje posla Isus da uhode Jerihon.

26. I u to vrijeme prokle Isus govoreći: proklet da je pred Gospodom čovjek koji bi ustao da gradi ovaj grad Jerihon! na prvencu svom osnovao ga, i na mjezincu svom postavio mu vrata!

27. I Gospod bijaše s Isusom, i razglasi se ime njegovo po svoj zemlji.

GLAVA 7.

Ali se ogriješiše sinovi Izrailjevi o prokletinju, jer Ahan sin Harmije sina Zavdije sina Zarina od plemena Judina uze

od prokletijeh stvari; za to se razgnjevi Gospod na sinove Izrailjeve.

2. A Isus posla ljude iz Jerihona u Gaj, koji bijaše blizu Vet-Avena s istoka Vetilju, i reče im govoreći: idite i uhodite zemlju. I ljudi otidoše i uhodiše Gaj.

3. I vrativši se k Isusu rekoše mu: neka ne ide sav narod; do dvije tisuće ljudi ili do tri tisuće ljudi neka idu, i osvojiće Gaj; nemoj truditi svega naroda, jer ih je malo.

4. I otide ih onamo iz naroda oko tri tisuće ljudi; ali pobjegoše od Gajana.

5. I Gajani posjekoše ih do trideset i šest ljudi; i goniše ih do vrata dori do Sivarima, i pobiše ih na strmeni; i rastopi se srce u narodu, i posta kao voda.

6. A Isus razdrije haljine svoje i pade licem na zemlju pred kovčegom Gospodnjim, i leža do večera, on i starješine Izrailjeve, i posuše se prahom po glavi.

7. I reče Isus: jaoh! Gospode Bože, za što prevede ovaj narod preko Jordana da nas predaš u ruke Amorejcima da nas pobiju? o, da šćasmo ostati preko Jordana!

8. Jaoh! Gospode, šta da kažem, kad je Izrailj obratio pleći pred neprijateljima svojim?

9. Čuće Hananeji i svi stanovnici te zemlje, i sleći će se oko nas, i istrijebiće ime naše sa zemlje; i šta ćeš učiniti od velikoga imena svojega?

10. A Gospod reče Isusu: ustani; što si pao na lice svoje?

11. Zgriješio je Izrailj, i prestupio zavjet moj koji sam im zapovjedio; jer uzeše od prokletijeh stvari, i ukradoše, i zatajiše, i metnuše megju svoje stvari.

12. Za to ne će moći sinovi Izrailjevi stajati pred neprijateljima svojim; pleći će obraćati pred neprijateljima svojim, jer su pod prokletstvom; ne ću više biti s vama, ako ne istrijebite izmegju sebe prokletinje.

13. Ustani, osveštaj narod, i reci: osveštajte se za sjutra; jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev: prokletstvo je usred tebe, Izrailju; ne ćeš moći stajati pred neprijateljima svojim dokle ne uklonite prokletstva izmegju sebe.

14. Pristupićete u jutru po plemenima svojim; i koje pleme obliči Gospod ono će pristupiti po porodicama svojim; i koju porodicu obliči Gospod ona će pristupiti po domovima svojim; i koji dom obliči Gospod, pristupiće ljudi iz njega jedan po jedan.

15. Pa ko se nagje u prokletsvu, neka se spali ognjem i on i sve njegovo, jer prestupi zavjet Gospodnji i učini bezakonje u Izrailju.

16. I ustavši Isus u jutru rano reče te pristupi Izrailj po plemenima svojim; i obliči se pleme Judino.

17. Po tom reče te pristupiše porodice Judine; i obliči se porodica Zarina; po tom reče te pristupi porodica Zarina, domaćin jedan po jedan, i obliči se Zavdija.

18. I reče, te pristupi njegov dom, ljudi jedan po jedan, i obliči se Ahan sin Harmije sina Zavdije sina Zarina od plemena Judina.

19. I reče Isus Ahanu: sine, hajde daj hvalu Gospodu Bogu Izrailjevu, i priznaj pred njim, i kaži mi šta si učinio, nemoj tajiti od mene.

20. A Ahan odgovori Isusu, i reče: istina je, ja zgriješih Gospodu Bogu Izrailjevu, i učinih tako i tako:

21. Vidjeh u plijenu jedan lijep plašt Vavilonski, i dvje sta sikala srebra, i jednu šipku zlata od pedeset sikala, pa se polakomih i uzeh; i eno je zakopano u zemlju usred mojega šatora, i srebro ozdo.

22. Tada Isus posla poslanike, koji otrčaše u šator, i gle, bješe zakopano u šatoru njegovu, i ozdo srebro.

23. I uzeše iz šatora i donesoše k Isusu i svijem sinovima Izrailjevijem, i metnuše pred Gospoda.

24. Tada Isus i s njim sav Izrailj uzeše Ahana sina Zarina, i srebro i plašt i šipku zlata, i sinove njegove i kćeri njegove, i volove njegove i magarce njegove, i ovce njegove, i šator i sve što bješe njegovo, i izvedoše u dolinu Ahor.

25. I reče Isus: što si nas smeo? Gospod da te smete danas! I zasu ga kamenjem sav Izrailj, i spališe sve ognjem zasuvši kamenjem.

26. Po tom nabacaše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas. I Gospod se povrati od žestine gnjeva svojega. Otuda se prozva ono mjesto dolina Ahor do danas.

GLAVA 8.

Iza toga reče Gospod Isusu : ne boj se i ne plaši se ; uzmi sa sobom sav narod što je za boj, pa ustani i idi na Gaj ; evo predadoh ti u ruke cara Gajskoga i narod njegov i grad njegov i zemlju njegovu.

2. I učini s Gajem i carem njegovijem kako si učinio s Jerihonom i njegovijem carem ; ali plijen iz njega i stoku njegovu razgrabite za se. Namjesti zasjedu iza grada.

3. I usta Isus i sav narod što bješe za boj, da idu na Gaj ; i izabra Isus trideset tisuća junaka, i posla ih noću ;

4. I zapovjedi im govoreći : gledajte vi koji ćete biti u zasjedi iza grada, da ne budete vrlo daleko od grada, nego budite svi gotovi.

5. A ja i sav narod što je sa mnom primaknućemo se ka gradu ; pa kad oni izidu pred nas, mi ćemo kao i prije pobjeći ispred njih.

6. Te će oni poći za nama dokle ih ne odvojimo od grada, jer će reći : bježe ispred nas kao i prije. I mi ćemo bježati ispred njih.

7. Tada vi izidite iz zasjede i istjerajte iz grada što bude ostalo. Jer će vam ga dati Gospod Bog vaš u ruke.

8. A kad uzmete grad, zapalite ga ognjem ; po riječi Gospodnjoj učinite. Eto, zapovjedio sam vam.

9. Tako ih posla Isus, i oni otidoše u zasjedu, i stadoše izmegju Vetilja i Gaja, sa zapada Gaju ; a Isus prenoći onu noć megju narodom.

10. A u jutru usta Isus rano i prebroji narod, pa pogje sa starješinama Izrailjevijem pred narodom na Gaj.

11. I sva vojska što bješe s njim pogje i primakavši se dogjoše prema gradu i stadoše u ôkô sa sjevera Gaju ; a bijaše dolina izmegju njih i Gaja.

12. I uze oko pet tisuća ljudi, i namjesti ih u zasjedu izmegju Vetilja i Gaja, sa zapada gradu Gaju.

13. I kad se namjesti sav narod, sva vojska, što bijaše sa sjevera gradu i što bijaše u zasjedi sa zapada gradu, izide Isus onu noć usred doline.

14. I kad to vidje car Gajski, ljudi u gradu pohitješe i uraniše ; i izidoše onaj čas u polje pred Izrailja u boj, car i sav narod njegov. A ne znagjaše da ima zasjeda za njim iza grada.

15. Tada Isus i sav Izrailj, kao da ih pobiše, nagoše bježati k pustinji.

16. A oni sazvaše sav narod što bješe u gradu da ih tjeraju. I tjeraše Isusa, i odvojiše se od svoga grada.

17. I ne osta niko u Gaju ni u Vetilju da ne pogje za Izrailjem ; i ostaviše grad otvoren, i tjerahu Izrailja.

18. Tada reče Gospod Isusu : digni zastavu što ti je u ruci prema Gaju, jer ću ti ga dati u ruke. I podiže Isus zastavu što mu bješe u ruci prema gradu.

19. A oni što bijahu u zasjedi odmah ustaše sa svojega mjesta, i potrčaše čim on podiže ruku svoju, i ugjoše u grad i uzeše ga, i brzo zapališe grad ognjem.

20. A kad se Gajani obazreše, a to dim od grada dizaše se do neba, i ne imahu kuda bježati ni tamo ni amo ; a narod koji bježaše u pustinju povrati se na one koji ga tjerahu.

21. I Isus i sav Izrailj vidjevši da je zasjeda njihova uzela grad i gdje se diže dim od grada, vratiše se i udariše na Gajane.

22. A oni iz grada izidoše pred njih, te bijahu megju Izrailjcima odovud i odonud, i pobiše ih tako da ni jedan ne osta živ niti uteče.

23. A cara Gajskoga uhvatiše živa, i dovedoše k Isusu.

24. A kad pobiše Izrailjci sve Gajane u polju, u pustinji, kuda ih goniše, i padoše svi od oštroga mača, te se istrijebiše, onda se vratiše svi Izrailjci u Gaj, i isjekoše što još bješe u njemu oštrijem mačem.

25. A svijeh što izgiboše onaj dan, i ljudi i žena, bješe dvanaest tisuća, samijeh Gajana.

26. I Isus ne spusti ruke svoje, koju bješe podigao sa zastavom, dokle ne pobiše sve stanovnike Gajske.

27. Samo stoku i plijen iz grada onoga razgrabiše Izrailjci za se, kao što bješe Gospod zapovjedio Isusu.

28. I Isus spali Gaj, i obrati ga u gomilu vječnu, i u pustoš do današnjega dana.

29. A cara Gajskoga objesi na drvo *i ostavi* do večera ; a o zahodu sunčanom zapovjedi Isus te skidoše tijelo njegovo s drveta i baciše pred vrata gradska i

nabacaše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas.

30. Tada Isus načini oltar Gospodu Bogu Izrailjevu na gori Evalu,

31. Kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji sinovima Izrailjevim, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, oltar od cijeloga kamenja, preko kojega nije prevučeno gvožgje; i prinesoše na njemu žrtve paljenice Gospodu, i prinesoše žrtve zahvalne.

32. I prepisa ondje na kamenju zakon Mojsijev, koji je napisao sinovima Izrailjevim.

33. I sav Izrailj i starješine njegove i upravitelji i sudije njegove stadoše s obje strane kovčega, prema sveštenicima Levitima, koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega, i stranac i domorodac; polovina prema gori Garizinu a polovina prema gori Evalu, kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji da blagoslovi narod Izrailjev najprije.

34. I po tom pročita sve riječi zakona, blagoslov i prokletstvo, sve kako je napisano u knjizi zakona.

35. Ne bi ni jedne riječi od svega što je Mojsije napisao, koje ne pročita Isus pred svijem zborom Izrailjevim, i ženama i djecom i strancima koji igjahu megju njima.

GLAVA 9.

A kad to čuše svi carevi koji bijahu s ovu stranu Jordana po brdima i po dolinama i po svemu brijegu velikoga mora dori do Livana, Hetejin i Amorejin, Hananejin, Ferezejin, Jevejin i Jevusejin,

2. Skupiše se svi da se složno biju s Isusom i s Izrailjem.

3. A koji življahu u Gavaonu čuvši šta učini Isus od Jerihona i od Gaja,

4. Učiniše i oni prijevaru; jer otidoše i načiniše se poslanici, i uzeše stare torbe na svoje magarce i stare mjehove vinske, poderane i iskrpljene,

5. I obuću staru i iskrpljenu na noge svoje, i haljine stare na se; i sav hljeb što ponesoše na put bješe suh i pljesniv.

6. I otidoše k Isusu u òkô u Galgalu, i rekoše njemu i ljudima Izrailjcima: dogjosmo iz daljne zemlje; hajde uhvatite vjeru s nama.

7. A ljudi Izrailjci rekoše Jevejima: može biti da sjedite usred nas, pa kako ćemo uhvatiti vjeru s vama?

8. Ali oni rekoše Isusu: mi smo sluge tvoje. A Isus im reče: ko ste i od kuda idete?

9. A oni mu rekoše: iz zemlje vrlo daljne dogjoše sluge tvoje u ime Gospoda Boga tvojega; jer čusmo slavu njegovu i sve što je učinio u Misiru,

10. I sve što je učinio dvojici careva Amorejskih, koji bijahu s onu stranu Jordara, Sionu caru Esevonskom i Ogu caru Vasanskom koji bijaše u Astarotu.

11. I rekoše nam starješine naše i svi stanovci naše zemlje govoreći: uzmite brašnjenice na put, i idite im na susret i recite im: mi smo sluge vaše, hajde uhvatite vjeru s nama.

12. Ovo je hljeb naš: vruć smo ponijeli na put od kuća svojih kad smo pošli pred vas, a sad eto osušio se i upljesnivio.

13. A ovo su mjehovi vinski: nalismo nove, i eto su se već poderali; i haljine naše i obuća naša ovetša od daljnoga puta.

14. I povjerovaše ljudi po brašnjenici, a ne upitaše Gospoda šta će reći.

15. I Isus učini s njima mir, i zadade im vjeru da će ih ostaviti u životu; i zakleše im se knezovi od zbora.

16. Ali poslije tri dana kad uhvatiše vjeru s njima, čuše da su im susjedi i da žive usred njih.

17. Jer pogjoše sinovi Izrailjevi i dogjoše u gradove njihove treći dan; a gradovi im bijahu: Gavaon i Kefira i Virot i Kirijat-Jarim.

18. I ne pobiše ih sinovi Izrailjevi, jer im se knezovi od zbora zakleše Gospodom Bogom Izrailjevijem. Ali sav zbor vikaše na knezove.

19. Tada svi knezovi rekoše svemu zboru: mi smo im se zakleli Gospodom Bogom Izrailjevijem; za to šada ne možemo dirati u njih.

20. Učinimo im to, i ostavimo ih u životu, da ne dogje gnjev na nas radi zakletve kojom im se zaklesmo.

21. Još im rekoše knezovi: neka ostanu u životu, pa neka sijeku drva i nose vodu svemu zboru, kako im knezovi kazaše.

22. Po tom ih dozva Isus i reče im govoreći: za što nas prevariste i reko-

ste : vrlo smo daleko od vas, kad eto živite usred nas ?

23. Za to sada da ste prokleti i da ste do vijeka robovi i da siječete drva i nosite vodu za dom Gospoda Boga mojega.

24. A oni odgovoriše Isusu i rekoše : doista je bilo javljeno slugama tvojim kako je zapovjedio Gospod Bog tvoj Mojsiju sluzi svojemu da vam dade svu ovu zemlju i da istrijebi sve stanovnike ove zemlje ispred vas ; s toga se vrlo pobojasmo životu svojemu od vas i učinismo tako.

25. A sada eto smo ti u ruku ; čini što misliš da je dobro i pravo da s nama učiniš.

26. I učini im tako i sačuva ih od ruku sinova Izrailjevijeh, te ih ne pobiše.

27. I odredi ih Isus u taj dan da sijeku drva i nose vodu zboru i za oltar Gospodnji do današnjega dana na mjestu koje izbere.

GLAVA 10.

A kad ču Adonisedek car Jerusalimski da je Isus uzeo Gaj i raskopao ga, kao što je učinio s Jerihonom i njegovijem carem, tako da je učinio i s Gajem i njegovijem carem, i da su Gavaonjani učinili mir s Izrailjem i stoje usred njih,

2. Uplaši se vrlo ; jer Gavaon bijaše velik grad kao kakav carski grad, i bijaše veći od Gaja, i svi ljudi u njemu bijahu hrabri.

3. Za to posla Adonisedek car Jerusalimski k Oamu caru Hevronskom i k Piramu caru Jarmutskom i k Jafiji caru Lahiskom i k Daviru caru Jeglonskom, i poruči :

4. Hodite k meni, i pomozite mi da udarimo na Gavaon, jer učini mir s Isusom i sa sinovima Izrailjevim.

5. I skupi se i pogje pet careva Amorejskih, car Jerusalimski, car Hevronski, car Jarmutski, car Lahiski, car Jeglonski, oni i sva vojska njihova, i stavši u òkô pod Gavaonom počeše ga biti.

6. Tada Gavaonjani poslaše k Isusu u òkô u Galgalu i rekoše : nemoj dignuti ruku svojih sa sluga svojih ; hodi brzo k nama, izbavi nas i pomozi nam, jer se skupiše na nas svi carevi Amorejski koji žive u gorama.

7. I izide Isus iz Galgala, on i s njim sav narod što bješe za boj, svi junaci.

8. I Gospod reče Isusu : ne boj ih se ; jer ih dadoh tebi u ruke, ni jedan ih se ne će održati pred tobom.

9. I Isus udari na njih iznenada, išavši cijelu noć od Galgala.

10. I smete ih Gospod pred Izrailjem, koji ih ljuto pobi kod Gavaona, pa ih potjera putem kako se ide u Vetoron, i sjekoše ih do Azike i do Makide.

11. A kad bježahu ispred Izrailja i bijahu niz vrlet Vetoronsku, baci Gospod na njih kamenje veliko iz neba dori do Azike, te ginjahu : i više ih izgibe od kamenja gradnoga nego što ih pobiše sinovi Izrailjevi mačem.

12. Tada progovori Isus Gospodu, onaj dan kad Gospod predade Amorejca sinovima Izrailjevijem, i reče pred sinovima Izrailjevijem : stani sunce nad Gavaonom, i mjeseče nad dolinom Elonskom.

13. I stade sunce i ustavi se mjesec, dokle se ne osveti narod neprijateljima svojim. Ne piše li to u knjizi istinitoga? I stade sunce nasred neba i ne naže k zapadu skoro za cio dan.

14. I ne bi takoga dana ni prije ni poslije, da Gospod posluša glas čovječji, jer Gospod vojeva za Izrailja.

15. I vrati se Isus i sav Izrailj s njim u oko u Galgal.

16. A onijeh pet careva utekoše i sakriše se u pećinu kod Makide.

17. I dogje glas Isusu : nagje se pet careva sakrivenijeh u pećini kod Makide.

18. A Isus reče : privalite veliko kamenje na vrata pećini, i namjestite ljude kod nje da ih čuvaju.

19. A vi ne stojte, nego gonite neprijatelje svoje i bijte ostatak njihov, ne dajte im da ugju u gradove svoje, jer vam ih dade u ruke Gospod Bog vaš.

20. A kad Isus i sinovi Izrailjevi prestaše biti ih u boju vrlo velikom, razbivši ih sa svijem, a koji ih ostaše živi, utekoše u tvrde gradove,

21. Vrati se sav narod zdravo u òkô k Isusu u Makidu, i niko ne mače jezikom svojim na sinove Izrailjeve, ni na jednoga.

22. Tada reče Isus : otvorite vrata od one pećine, i izvedite k meni onijeh pet careva iz pećine.

23. I učiniše tako, i izvedoše k njemu onijeh pet careva iz pećine : cara Jeru-

salimskoga, cara Hevronskoga, cara Jarmutskoga, cara Lahiskoga, cara Jeglonskoga.

24. A kad izvedoše te careve k Isusu, sazva Isus sve ljude Izrailjce, i reče vojvodama od vojske koji bijahu išli s njim : pristupite i stanite nogama svojim na vratove ovijem carevima. I oni pristupiše i stadoše im na vratove nogama svojim.

25. A Isus im reče : ne bojte se i ne plašite se ; budite slobodni i hrabri, jer će tako učiniti Gospod svijem neprijateljima vašim na koje zavojštite.

26. Po tom ih pobi Isus i pogubi ih, i objesi ih na pet drveta, i ostaše viseći na drvetima do večera.

27. A o zahodu sunčanom zapovjedi Isus te ih skidoše s drveta i baciše ih u pećinu, u koju se bijahu sakrili, i metnuše veliko kamenje na vrata pećini, koje osta ondje do danas.

28. Istoga dana uze Isus i Makidu, i sve u njoj isiječe oštrijem mačem, i cara njezina i njih pobi, sve duše koje bjehu u njoj, ne ostavi ni jednoga živa; i učini s carem Makidskim kao što učini s carem Jerihonskim.

29. Po tom otide Isus i sav Izrailj s njim iz Makide na Livnu, i stade biti Livnu.

30. Pa i nju predade Gospod u ruke Izrailju i cara njezina ; i isiječe sve oštrijem mačem, sve duše koje bijahu u njoj, ne ostavi u njoj ni jednoga živa ; i učini s carem njezinijem kao što učini s carem Jerihonskim.

31. Po tom otide Isus i sav Izrailj s njim iz Livne na Lahis, i stade u òkô pred njim, i stade ga biti.

32. I Gospod predade Lahis u ruke Izrailju, i on ga uze sjutradan, i isiječe sve oštrijem mačem, sve duše što bijahu u njemu, isto onako kako učini s Livnom.

33. Tada dogje Oram car Gezerski u pomoć Lahisu ; ali pobi Isus njega i narod njegov da ne osta ni jedan živ.

34. Po tom pogje Isus i sav Izrailj s njim iz Lahisa na Jeglon, i stavši u oko prema njemu udariše na nj ;

35. I uzeše ga isti dan, i isjekoše sve oštrijem mačem ; sve duše što bijahu u njemu pobi taj dan isto onako kako učini s Lahisom.

36. Po tom se podiže Isus i sav Izrailj s njim iz Jeglona na Hevron, i stadoše ga biti ;

37. I uzeše ga i isjekoše oštrijem mačem, i cara njegova i sve gradove njegove, sve duše što bijahu u njima ; ne ostavi ni jednoga živa isto onako kako učini s Jeglonom ; zatr ga sa svijem dušama što bijahu u njemu.

38. Po tom se obrati Isus i sav Izrailj s njim na Davir, i stade ga biti;

39. I uze ga i cara njegova i sve gradove njegove, i isjekoše ih oštrijem mačem i zgubiše sve duše što bijahu u njima ; ne ostavi ni jednoga živa ; kao što učini s Hevronom, tako učini s Davirom i carem njegovijem, i kao što učini s Livnom i carem njezinijem.

40. Tako pobi Isus svu zemlju, gore i južnu stranu i ravnice i doline, i sve careve njihove ; ne ostavi ni jednoga živa, nego sve duše žive zgubi, kao što bješe zapovjedio Gospod Bog Izrailjev.

41. I pobi ih Isus od Kadis-Varnije do Gaze, i svu zemlju Gosensku do Gavaona.

42. A sve te careve i zemlju njihovu uze Isus u jedan put ; jer Gospod Bog Izrailjev vojevaše za Izrailja.

43. Po tom se vrati Isus i sav Izrailj s njim u oko u Galgal.

GLAVA 11.

A kad to ču Javin car Asorski, posla k Jovavu caru Madonskom i k caru Simronskom i k caru Ahsafskom,

2. I k carevima koji bijahu na sjeveru u gorama i po ravnicama na jugu od Hinerota i u dolini i u Nafat-Doru na zapad,

3. Ka Hananejinu na istoku i zapadu, i Amorejinu i Hetejinu i Ferezejinu i Jevusejinu u gorama, i Jevejinu pod Aermonom u zemlji Mispi.

4. I izidoše oni i sva vojska njihova s njima, mnogi narod kao pijesak na brijegu morskom, i konji i kola mnoga veoma.

5. Svi ti carevi dogovoriše se i dogjoše, i stadoše zajedno u oko na vodi Meromu, da udare na Izrailja.

6. A Gospod reče Isusu : ne boj ih se ; jer sjutra u ovo doba ja ću učiniti te će svi biti pobijeni pred Izrailjem ; konj-

ma njihovijem ispresijecaj žile, i kola njihova popali ognjem.

7. I izide Isus i sva vojska s njim na njih na vodu Merom iz nenada, i udariše na njih.

8. I Gospod ih dade u ruke Izrailju, te ih razbiše i tjeraše ih do Sidona velikoga i do vode Misrefota i do polja Mispe na istok; i tako ih pobiše da ne ostaviše ni jednoga živa.

9. I učini im Isus kako mu bješe zapovjedio Gospod: konjma njihovijem ispresijeca žile i kola njihova popali ognjem.

10. I vrativši se Isus u to vrijeme, uze Asor, i ubi cara njegova mačem: a Asor bješe prije glava svijem tijem carstvima.

11. I pobiše sve živo što bješe u njemu oštrijem mačem sijekući, te ne osta ništa živo; a Asor spališe ognjem.

12. I sve gradove onijeh careva i sve careve njihove uze Isus i isiječe ih oštrijem mačem i pobi ih, kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji.

13. Ali ni jednoga grada koji osta u opkopima svojim ne popali Izrailj, osim samoga Asora, koji spali Isus.

14. A sav plijen iz tijeh gradova i stoku pograbiše za sebe sinovi Izrailjevi; samo ljude sve isjekoše oštrijem mačem, te ih istrijebiše, ne ostaviše ništa živa.

15. Kako zapovjedi Gospod Mojsiju sluzi svojemu, tako Mojsije zapovjedi Isusu, a Isus tako učini; ništa ne izostavi od svega što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

16. I tako uze Isus svu tu zemlju, gore i sav južni kraj i svu zemlju Gosensku, i ravnicu i polje, goru Izrailjevu i ravnicu njegovu,

17. Od gore Alaka koja se pruža k Siru, do Val-Gada u polju Livanskom, pod gorom Aermonom; i sve careve njihove zarobi i pobi ih i pogubi.

18. Dugo vremena vojeva Isus na te careve.

19. Ne bi ni jednoga grada koji učini mir sa sinovima Izrailjevijem, osim Jeveja koji življahu u Gavaonu; sve ih uzeše ratom.

20. Jer od Gospoda bi, te otvrdnu srce njihovo da izidu u boj na Izrailja, da bi ih potr'o i da im ne bi bilo milosti, nego da bi ih istrijebio, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

21. U to vrijeme dogje Isus, te istrijebi Enakime iz gora, iz Hevrona, iz Davira, iz Anava i iz sve gore Judine i iz sve gore Izrailjeve, s gradovima njihovijem potr ih Isus.

22. Ni jedan Enakim ne osta u zemlji sinova Izrailjevih; samo u Gazi, u Gatu i u Azotu ostaše.

23. Tako uze Isus svu zemlju, kao što bješe kazao Gospod Mojsiju; i dade je u našljedstvo Izrailju prema dijelovima njihovijem, po plemenima njihovim. I zemlja počinu od rata.

GLAVA 12.

A ovo su carevi zemaljski koje pobiše sinovi Izrailjevi i zemlju njihovu osvojiše s onu stranu Jordana k istoku, od potoka Arnona do gore Aermona i svu ravnicu k istoku:

2. Sion car Amorejski koji stajaše u Esevonu i vladaše od Aroira koji je na brijegu potoka Arnona, i od polovine potoka i polovinom Galada do potoka Javoka, gdje je megja sinova Amonskih;

3. I od ravnice do mora Hinerotskoga k istoku, i do mora uz polje, do mora slanoga k istoku, kako se ide k Vetsimotu, i s juga pod goru Fazgu;

4. I susjed mu Og car Vasanski, koji bješe ostao od Rafaja i sjegjaše u Astarotu i u Edrajinu,

5. I vladaše gorom Aermonom i Salhom i svijem Vasanom do megje Gesurske i Mahatske, i polovinom Galada do megje Siona cara Esevonskoga.

6. Njih pobi Mojsije sluga Gospodnji i sinovi Izrailjevi; i tu zemlju dade Mojsije sluga Gospoduji u našljedstvo plemenu Ruvimovu i plemenu Gadovu i polovini plemena Manasijina.

7. A ovo su carevi zemaljski koje pobi Isus sa sinovima Izrailjevijem s ovu stranu Jordana k zapadu, od Val-Gada u polju Livanskom pa da gore Alaka kako se ide k Siru; i tu zemlju dade Isus plemenima Izrailjevijem u našljedstvo prema dijelovima njihovijem;

8. Po gorama i po ravnicama, po poljima i po dolinama, i u pustinji i na južnom kraju zemlju Hetejsku, Amorejsku i Hananejsku, Ferezejsku, Jevejsku i Jevusejsku:

9. Car Jerihonski jedan; car Gajski do Vetilja jedan;
10. Car Jerusalimski jedan; car Hevronski jedan;
11. Car Jarmutski jedan; car Lahiski jedan;
12. Car Jeglonski jedan; car Gezerski jedan;
13. Car Davirski jedan; car Gaderski jedan;
14. Car Oramski jedan; car Aradski jedan;
15. Car od Livne jedan; car Odolamski jedan;
16. Car Makidski jedan; car Vetiljski jedan;
17. Car Tafuvski jedan; car Eferski jedan;
18. Car Afečki jedan; car Saronski jedan;
19. Car Madonski jedan; car Asorski jedan;
20. Car Simron-Meronski jedan; car Ahsafski jedan;
21. Car Tanaški jedan; car Megidski jedan;
22. Car Kedeski jedan; car Jokneamski kod Karmela jedan;
23. Car Dorski u Nafat-Doru jedan; car Gojimski u Galgalu jedan;
24. Car Teraski jedan. Svega trideset i jedan car.

GLAVA 13.

A Isus već bijaše star i vremenit. I reče mu Gospod: ti si star i vremenit, a zemlje je ostalo vrlo mnogo da se osvoji.

2. Ovo je zemlja što je ostala: sve megje Filistejske i sva Gesurska,

3. Od Siora, koji je pred Misirom, do megje Akaronske na sjever; to pripada Hananejima; pet kneževina Filistejskih, Gazejska, Azotska, Askalonska, Getejska i Akaronska, i Aveji;

4. S juga sva zemlja Hananejska, i Meara, što pripada Sidoncima do Afeka, do megje Amorejske,

5. I zemlja Givlejska i sav Livan k istoku, od Val-Gada pod gorom Aermonom pa do ulaska Ematskoga;

6. Sve koji žive u toj gori od Livana do vode Misrefota, sve Sidonce ja ću otjerati ispred sinova Izrailjevih; samo je razdijeli ždrijebom Izrailju u našljedstvo, kao što sam ti zapovjedio.

7. Razdijeli dakle tu zemlju u našljedstvo megju devet plemena i polovinu plemena Manasijina.

8. Jer s drugom polovinom pleme Ruvimovo i Gadovo primiše svoj dio, koji im dade Mojsije s onu stranu Jordana k istoku, kako im dade Mojsije sluga Gospodnji,

9. Od Aroira koji je na brijegu potoka Arnona i grada nasred potoka, i svu ravnicu Medevsku do Devona,

10. I sve gradove Siona cara Amorejskoga, koji carova u Esevonu, do megje sinova Amonovijeh,

11. I Galad i megju Gesursku i Mahatsku i svu goru Aermonsku i sav Vasan do Salhe;

12. Sve carstvo Ogovo u Vasanu, koji Og carova u Astarotu i Edrajinu i bješe ostao od Rafaja; a Mojsije ih pobi i istrijebi.

13. Ali Gesureja i Mahateja ne izagnaše sinovi Izrailjevi, nego Gesureji i Mahateji ostaše megju Izrailjem do danas.

14. Samo plemenu Levijevu ne dade našljedstva; žrtve ognjene Gospoda Boga Izrailjeva jesu našljedstvo njegovo, kao što mu je rekao.

15. A dade Mojsije plemenu sinova Ruvimovijeh po porodicama njihovijem,

16. I megje im bjehu od Aroira koji je na brijegu potoka Arnona, i grad koji je na srijedi potoka, i sva ravan do Medeve,

17. Esevon sa svijem gradovima svojim u ravni, Devon i Vamot-Val i Vet-Valmeon;

18. I Jasa i Kadimot i Mifat,

19. I Kirijatajim i Sivma i Zaret-Sar na gori kod doline,

20. I Vet-Fegor i Azdot-Fazga i Vet-Jesimot,

21. I svi gradovi u ravni, i sve carstvo Siona cara Amorejskoga, koji carova u Esevonu, kojega ubi Mojsije s knezovima Madijamskim, Evijom i Rekemom i Surom i Urom i Revom, knezovima Sionovijem, koji življahu u onoj zemlji.

22. I Valama sina Veorova vrača ubiše sinovi Izrailjevi mačem s drugima pobijenijem.

23. I bjehu megje sinova Ruvimovijeh Jordan s megjama svojim. To je našljedstvo sinova Ruvimovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova.

24. I dade Mojsije plemenu Gadovu, sinovima Gadovijem po porodicama njihovijem,

25. I bjehu im megje Jazir i svi gradovi Galadski i polovina zemlje sinova Amonovijeh do Aroira koji je prema Ravi,

26. I od Esevona do Ramot-Mispe i Vetonima, i od Mahanaima do megje Davirske;

27. I u dolini Vet-Aram i Vet-Nimra i Sokot i Safon; ostatak carstva Siona cara Esevonskoga, Jordan i megja njegova do kraja mora Hinerotskoga s onu stranu Jordana na istok.

28. To je našljedstvo sinova Gadovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova.

29. I dade Mojsije polovini plemena Manasijina, i dobi polovina plemena sinova Manasijinih po porodicama svojim;

30. Megja im bješe od Mahanaima, sav Vasan, sve carstvo Oga cara Vasanskoga, i sva sela Jairova, što su u Vasanu, šezdeset gradova,

31. I polovina Galada, i Astarot i Edrajin, gradovi carstva Ogova u Vasanu, dopadoše sinovima Mahira sina Manasijina, polovini sinova Mahirovijeh po porodicama njihovijem.

32. To je što razdijeli u našljedstvo Mojsije u polju Moavskom s onu stranu Jordana prema Jerihonu na istoku.

33. A plemenu Levijevu ne dade Mojsije našljedstva; Gospod je Bog Izrailjev njihovo našljedstvo, kao što im je rekao.

GLAVA 14.

A ovo je što dobiše u našljedstvo sinovi Izrailjevi u zemlji Hananskoj, što razdijeliše u našljedsvo Eleazar sveštenik i Isus sin Navin i poglavari porodica otačkih po plemenima sinova Izrailjevih,

2. Ždrijebom dijeleći im našljedstvo, kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija, megju devet plemena i polovinu plemena.

3. Jer Mojsije dade našljedstvo dvjema plemenima i polovini plemena s onu stranu Jordana, a Levitima ne dade našljedstva megju njima.

4. Jer sinova Josifovijeh bjehu dva plemena: Manasijino i Jefremovo, i Levitima ne dadoše dijela u zemlji, osim gradova u kojima će živjeti i podgragja njihovijeh za stoku njihovu i za blago njihovo.

5. Kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju tako učiniše sinovi Izrailjevi i podijeliše zemlju.

6. A sinovi Judini dogjoše k Isusu u Galgalu, i reče mu Halev sin Jefonijin Kenezej: ti znaš šta je kazao Gospod Mojsiju sluzi Božijemu za me i za te u Kadis-Varniji.

7. Bilo mi je četrdeset godina kad me posla Mojsije sluga Gospodnji iz Kadis-Varnije da uhodim zemlju, i javih mu stvar, kako mi je bilo u srcu.

8. A braća moja, što idoše sa mnom, uplašiše srce narodu; ali se ja jednako držah Gospoda Boga svojega.

9. I zakle se Mojsije onaj dan govoreći: zaista, zemlja po kojoj si hodio nogama svojima, dopašće tebi u našljedstvo i sinovima tvojim do vijeka; jer si se sa svijem držao Gospoda Boga mojega.

10. A sada, eto sačuva me Gospod u životu, kao što je rekao; ima već četrdeset i pet godina kako to reče Gospod Mojsiju, kad Izrailj igjaše po pustinji; i sad, eto, imam danas osamdeset i pet godina.

11. I danas sam jošte krjepak, kao što sam bio kad me je Mojsije slao; krjepost mi je i sad onaka kaka je bila onda za boj i da odlazim i dolazim.

12. Za to daj mi sada ovu goru, za koju je govorio Gospod u onaj dan; jer si čuo u onaj dan da su ondje Enakimi i gradovi veliki i tvrdi; da ako bude Gospod sa mnom, te ih istjeram, kao što je Gospod kazao.

13. I Isus ga blagoslovi, i dade Hevron Halevu sinu Jefonijinu u našljedstvo.

14. Za to pripade Hevron Halevu sinu Jefonijinu Kenezeju u našljedstvo do današnjega dana, jer se jednako držao Gospoda Boga Izrailjeva.

15. A ime Hevronu bijaše pregje Kirijat-Arva, a Arva bijaše velik čovjek megju Enakimima. I zemlja počinu od rata-

GLAVA 15.

A ovo bješe dio sinova Judinijeh po porodicama njihovijem: uz megju Edomsku, pustinja Sin k jugu na kraju južne strane;

2. I bješe im južna megja od kraja slanoga mora, od zaliva koji ide k jugu;

3. A otuda ide na jug na brdo Akravim, prelazi preko Sina, i pruža se od juga na Kadis-Varniju, i dopire do Esrona, a otuda ide na Adar i savija se na Karku;

4. Otuda idući do Aselmona izlazi na potok Misirski, i kraj toj megji udara u more. To vam je južna megja.

5. A megja k istoku slano more do kraja Jordana; a megja sa sjeverne strane od zaliva morskoga, od kraja Jordana;

6. Odatle ide ta megja na Vet-Oglu, i pruža se od sjevera do Vet-Arave; i odatle ide ta megja na kamen Voana sina Ruvimova;

7. Odatle ide ta megja do Davira od doline Ahorove, i na sjever ide na Galgal, prema brdu Adumimskom na južnoj strani potoka; po tom ide ta megja do vode En-Semesa, i udara u studenac Rogil;

8. Odatle ide ta megja preko doline sinova Enomovijeh pokraj Jevuseja s juga, a to je Jerusalim; otuda ide megja na vrh gore koja je prema dolini Enomu k zapadu i koja je na kraj doline Rafajske k sjeveru;

9. Po tom se savija megja s vrha te gore k izvoru vode Neftoje i izlazi na gradove u gori Efronu; a odatle se pruža megja do Vala, a to je Kirijat-Jarim;

10. Po tom ide megja od Vala na zapad ka gori Siru, i ide pokraj gore Jarima sa sjevera, a to je Hasalon, i spušta se na Vet-Semes, i dolazi do Tamne;

11. I ide megja pokraj Akarona k sjeveru, i dopire do Sikrona, i ide preko gore Vala i pruža se do Javnila, i izlazi ta megja na more.

12. A megja je zapadna pokraj velikoga mora i njegovijeh megja. To su megje sinova Judinijeh u naokolo po porodicama njihovijem.

13. A Halevu sinu Jefonijinu dade Isus dio megju sinovima Judinijem, kao što mu zapovjedi Gospod: Kirijat-Arvu, a Arva je bio otac Enakov, i to je Hevron;

14. I odatle izagna Halev tri sina Enakova: Sesaja i Ahimana i Talmaja sinove Enakove.

15. I odatle otide na Davirane, a Davir se prije zvaše Kirijat-Sefer.

16. I reče Halev: ko savlada Kirijat-Sefer i uzme ga, daću mu za ženu Ahsu kćer svoju.

17. I uze ga Gotonilo sin Kenezov, brat Halevov; i dade mu Ahsu kćer svoju za ženu.

18. I kad polažaše, nagovaraše ga da ište polje u oca njezina; pa skoči s magarca. A Halev joj reče: što ti je?

19. A ona reče: daj mi dar: kad si mi dao suhe zemlje, daj mi i izvora vodenijeh. I dade joj izvore gornje i izvore donje.

20. Ovo je našljedstvo plemena sinova Judinijeh po porodicama njihovijem:

21. Ovo su gradovi po krajevima plemena sinova Judinijeh, duž megje Edomske k jugu: Kavseil i Eder i Jagur,

22. I Kina i Dimona i Adada,

23. I Kedes i Asor i Itnan,

24. Zif i Telem i Valot,

25. I Asor-Adata i Kiriot; Esron je Asor;

26. Amam i Sama i Molada,

27. I Asar-Gada i Esemon i Vet-Falet,

28. I Asar-Sual i Vir-Saveja i Viziotija,

29. Vala i Im i Asem,

30. I Eltolad i Hesil i Orma,

31. I Siklag i Madmana i Sansana,

32. I Levaot i Sileim i Ajin i Rimon; svega dvadeset i devet gradova sa selima svojim.

33. U ravni Estaol i Saraja i Asna,

34. I Zanoja i En-Ganim, Tafuja i Inam,

35. Jarmut i Odolam, Sohot i Azika,

36. I Sagarim i Aditajim i Gedira i Gedirotajim; četrnaest gradova sa selima svojim

37. Senan i Adasa i Magdal-Gad,

38. I Dilan i Mispa i Jokteil,

39. Lahis i Vaskat i Jeglon,

40. I Havon i Lamas i Hitlis,

41. I Gedirot, Vet-Dagon, i Nama i Makida; šesnaest gradova sa selima svojim.

42. Livna i Eter i Asan,

43. I Jefta i Asna i Nesiv,

44. I Keila i Ahziv i Marisa; devet gradova sa selima svojim.

45. Akaron sa selima i zaseocima;

46. Od Akarona do mora sve što je pokraj Azota sa selima svojim;
47. Azot sa selima i zaseocima, Gaza sa selima i zaseocima do potoka Misirskoga i do velikoga mora s megjama.
48. A u gori: Samir i Jatir i Sohot,
49. I Dana i Kirijat-Sana, a to je Davir,
50. I Anav i Estemon i Anim,
51. I Gesen i Olon i Gilon; jedanaest gradova sa selima svojim.
52. Arav i Duma i Esan,
53. I Janum i Vet-Tafuja i Afeka,
54. I Humata i Kirijat-Arva, a to je Hevron, i Sior; devet gradova sa selima svojim.
55. Maon, Karmel i Zif i Juta,
56. Jezrael i Jogdeam i Zanoja,
57. Kajin, Gavaja i Tamna; deset gradova sa selima svojim.
58. Alul, Vet-sur i Gedor,
59. I Marat i Vet-Anot i Eltekon; šest gradova sa selima svojim.
60. Kirijat-Val, to je Kirijat-Jarim, i Rava; dva grada sa selima svojim.
61. U pustinji: Vet-Arava, Midin i Sehaha,
62. I Nivsan i grad soni, i Engadija; šest gradova sa selima svojim.
63. A Jevuseje koji življahu u Jerusaiimu ne mogoše istjerati sinovi Judinɪ; za to ostaše Jevuseji sa sinovima Judinijem u Jerusalimu do danas.

GLAVA 16.

I dopade dio sinovima Josifovijem od Jordana kod Jerihona, od vode Jerihonske k istoku, na pustinju koja ide od Jerihona na goru Vetiljsku,
2. A od Vetilja ide na Luz i dolazi do megje Arhijske do Atarota,
3. Po tom ide na zapad do megje Jafletske pa do megje donjega Vet-Orona i do Gezera, i izlazi na more.
4. Tako dobiše našljedstvo sinovi Josifovi, Manasija i Jefrem.
5. A bješe megja sinovima Jefremovijem, po porodicama njihovijem, bješe megja našljedstva njihova k istoku Atarot-Adar do gornjega Vet-Orona,
6. I izlazi megja na more kod Mihmete sa sjeverne strane, pa se obrće megja k istoku do Tanat-Silona, i prolazi s istoka do Janohe,
7. Po tom slazi od Janohe do Atarota i Narata, i došavši do Jerihona udara u Jordan.
8. Od Tafuje ide megja k istoku do potoka Kane i izlazi na more. To je našljedstvo plemena sinova Jefremovijeh po porodicama njihovijem.
9. A gradovi bijahu odvojeni sinovima Jefremovijem u našljedstvu sinova Manasijinih, svi gradovi sa selima svojim.
10. A ne izagnaše Hananejina koji življaše u Gezeru; za to ostaše Hananeji megju sinovima Jefremovijem do danas plaćajući danak.

GLAVA 17.

I dopade dio plemenu Manasijinu, a on bješe prvenac Josifov; Mahiru prvencu Manasijinu ocu Galadovu, jer bješe čovjek junak, za to mu dopade Galad i Vasan;
2. Dobiše dio i ostali sinovi Manasijini po porodicama svojim, sinovi Avijezerovi, i sinovi Helekovi, i sinovi Azrilovi, i sinovi Sihemovi, i sinovi Eferovi, i sinovi Semidini. To su sinovi Manasije sina Josifova, ljudi po porodicama svojim.
3. A Salpad sin Efera sina Galada sina Mahira sina Manasijina nije imao sinova nego kćeri; i ovo su imena kćerima njegovijem: Mala i Nuja, Egla, Melha i Tersa.
4. I one dogjoše pred Eleazara sveštenika i pred Isusa sina Navina i pred knezove, i rekoše: Gospod je zapovjedio Mojsiju da nam se dade našljedstvo megju braćom našom. I dade im *Isus* po zapovijesti Gospodnjoj našljedstvo megju braćom oca njihova.
5. I dopade Manasiji deset dijelova, osim zemlje Galadske i Vasanske, koje su s onu stranu Jordana.
6. Jer kćeri Manasijine dobiše našljedstvo megju sinovima njegovijem, a zemlja Galadska dopade drugim sinovima Manasijinim.
7. A megja Manasijina bješe od Asira k Mihmeti, koja je prema Sihemu, po tom ide ta megja na desno k stanovnicima En-Tafujskim.
8. Manasijina je zemlja Tafujska, ali Tafuja na megji Manasijinoj pripada sinovima Jefremovijem.
9. Odatle slazi megja na potok Kanu, s južne strane toga potoka; i gradovi

su Jefremovi megju gradovima Manasijinim; a megja je Manasijina sa sjeverne strane potoka i izlazi na more.

10. S juga je Jefremovo, a sa sjevera Manasijino, a more im je megja; i s Asirom graniče na sjeveru a s Isaharom na istoku.

11. Jer je Manasijino u plemenu Isaharovu i Asirovu: Vet-San sa selima svojim, i Ivleam sa selima svojim, i Dorani sa selima svojim, i En-Dorani sa selima svojim, i Tanašani sa selima svojim, i Megigjani sa selima svojim; ta tri kraja.

12. Ali sinovi Manasijini ne mogoše izagnati *Hananeja* iz tijeh gradova, nego Hananeji stadoše živjeti u toj zemlji.

13. Ali kad ojačaše sinovi Izrailjevi, udariše danak na Hananeje, ali ih ne izagnaše.

14. A sinovi Josifovi rekoše Isusu govoreći: za što si nam dao u našljedstvo jedan dio i jedno uže, kad je nas množina i Gospod nas je blagoslovio dovle.

15. A Isus im reče: kad vas je množina, idite u šumu, i ondje okrčite sebi u zemlji Ferezejskoj i Rafajskoj, ako vam je tijesna gora Jefremova.

16. A sinovi Josifovi rekoše: ne će nam biti dosta ova gora; a svi Hananeji koji žive u dolini imaju gvozdena kola, i oni koji su u Vet-Sanu i u selima njegovijem i oni koji su u dolini Jezraelskoj.

17. A Isus reče domu Josifovu, Jefremu i Manasiji, govoreći: velik si narod i silan si, ne ćeš imati jednoga dijela.

18. Nego gora neka bude tvoja; ako je šuma, isijeci je, pak ćeš imati megje njezine; jer ćeš izagnati Hananeje, ako i imaju gvozdena kola, ako i jesu jaki.

GLAVA 18.

I sabra se sav zbor sinova Izrailjevijeh u Silom, i ondje namjestiše šator od sastanka, po što pokoriše zemlju.

2. Ali još bijaše sinova Izrailjevijeh sedam plemena, kojima ne bi dato našljedstvo.

3. I Isus reče sinovima Izrailjevijem: dokle ćete oklijevati, te ne idete i uzmete zemlju koju vam je dao Gospod Bog otaca vaših?

4. Izberite izmegju sebe po tri čovjeka iz svakoga plemena, pa neka se dignu i progju zemlju, i neka je prepišu na našljedstva svoja, pa onda neku dogju k meni.

5. I neka je razdijele na sedam dijelova; Juda će ostati u svojim megjama s juga, i dom će Josifov ostati u megjama svojim sa sjevera.

6. A vi prepišite zemlju na sedam dijelova, i donesite amo k meni, da bacim ždrijeb za plemena vaša ovdje pred Gospodom Bogom našim.

7. Jer Leviti nemaju dijela megju vama, jer je sveštenstvo Gospodnje njihovo našljedstvo; a Gad i Ruvim i polovina plemena Manasijina primiše našljedstvo svoje s onu stranu Jordana na istoku, koje im dade Mojsije sluga Gospodnji.

8. Tada ustaše ljudi i pogjoše; a Isus zapovjedi ljudima koji otidoše da prepišu zemlju govoreći: idite i progjite zemlju i prepišite je, pa onda dogjite k meni, te ću baciti ždrijeb za vas ovdje pred Gospodom u Silomu.

9. I otidoše ljudi i progjoše zemlju, i prepisaše je u knjigu selo po selo na sedam dijelova; po tom se vratiše k Isusu u òkô u Silom.

10. I Isus baci ždrijeb za njih u Silomu pred Gospodom, i ondje podijeli Isus zemlju megju sinove Izrailjeve po dijelovima njihovijem.

11. I izide ždrijeb za pleme sinova Venijaminovijeh po porodicama njihovijem, i dogje megja dijela njihova megju sinove Judine i sinove Josifove.

12. I bi im megja sa sjevera od Jordana, i ona ide pokraj Jerihona sa sjevera i pruža se na goru k zapadu, i izlazi u pustinju Vet-Aven;

13. A odatle ide ta megja do Luza, s južne strane Luzu, a to je Vetilj, i slazi do Atarot-Adara pokraj gore koja je s juga Vet-Oronu donjemu.

14. Otuda izlazi megja i savija se pokraj mora, k jugu od gore, koja je prema Vet-Oronu na jug, i izlazi na Kirijat-Val, a to je Kirijat-Jarim, grad sinova Judinijeh. To je zapadna strana.

15. A južna strana od kraja Kirijat-Jarima, i izlazi ta megja k zapadu, pa ide na izvor vode Neftoje,

16. I slazi ta megja na kraj gore koja je prema dolini sinova Enomovijeh a u dolini Rafajskoj k zapadu, i ide preko

doline Enomove pokraj Jevuseja k jugu, i slazi na izvor Rogil;

17. Po tom se obrće od sjevera i ide na En-Semes, a otuda ide na Galilot, koji je prema gori Adumimskoj, i slazi na kamen Voana sina Ruvimova;

18. Otuda ide stranom koja je prema Aravi k sjeveru i slazi u Aravu;

19. Po tom ide pokraj Vet-Ogle k sjeveru i udara u zaliv slanoga mora sa sjeverne strane do kraja Jordana na jugu. To je južna megja.

20. A Jordan je megja s istočne strane. To je našljedstvo sinova Venijaminovijeh s megjama njihovijem u naokolo po porodicama njihovijem.

21. A gradovi plemena sinova Venijaminovijeh po porodicama njihovijem jesu: Jerihon i Vet-Ogla i Emek-Kesis,

22. I Vet-Arava i Semarajim i Vetilj,

23. I Avim i Fara i Ofra,

24. I Hefar-Amona i Ofnija i Gava; dvanaest gradova sa selima svojim;

25. Gavaon i Rama i Virot,

26. I Mispa i Hefira i Mosa,

27. I Rekem i Jerfail i Tarala,

28. I Sila, Elev i Jevus, a to je Jerusalim, Gavat, Kirijat; četrnaest gradova sa selima svojim. To je našljedstvo sinova Venijaminovijeh po porodicama njihovijem.

GLAVA 19.

Po tom izide drugi ždrijeb za Simeuna, pleme sinova Simeunovijeh po porodicama njihovijem, i bi našljedstvo njihovo usred našljedstva sinova Judinijeh.

2. I dopade im u našljedstvo Vir-Saveja i Saveja i Molada,

3. I Asar-Sual i Vala i Asem,

4. Eltolad i Vetul i Orma,

5. I Siklag i Vet-Markavot i Asar-Susa,

6. I Vet-Levaot i Saruen; trinaest gradova sa selima svojim;

7. Ajin, Remon i Eter i Asan, četiri grada sa selima svojim,

8. I sva sela što bijahu oko tijeh gradova dori do Valat-Vira, a to je Ramat južni. To je našljedstvo plemena sinova Simeunovijeh po porodicama njihovijem.

9. Od dijela sinova Judinijeh dopade našljedstvo sinovima Simeunovijem, jer dio sinova Judinijeh bijaše velik za njih, za to sinovi Simeunovi dobiše našljedstvo na njihovu našljedstvu.

10. Po tom izide treći ždrijeb za sinove Zavulonove po porodicama njihovijem; i megja našljedstvu njihovu bi do Sarida.

11. A odatle ide megja njihova pokraj mora na Maralu, i dopire do Davaseta, i ide na potok koji je prema Jokneamu,

12. Pa se okreće od Sarida na istok do megje Kislot-Tavorske, i ide na Davrat i izlazi do Jafe;

13. Otuda ide opet k istoku do Gita-Efera, a to je Ita-Kasin, i izlazi na Remon-Metoar, a to je Neja;

14. Otuda se savija megja k sjeveru na Anaton, i izlazi u dolinu Jeftail,

15. S Katatom i s Nalalom i Simronom i Idalom i Vitlejemom, dvanaest gradova sa selima svojim.

16. To je našljedstvo sinova Zavulonovijeh, po porodicama njihovijem, to su gradovi i sela njihova.

17. Za Isahara izide žprijeb četvrti, za sinove Isaharove po porodicama njihovijem;

18. A megja im bi: Jezrael i Kesulot i Sunim,

19. I Aferajim i Seon i Anaharat,

20. I Ravit i Kision i Aves,

21. I Remet i En-Ganim i En-Ada i Vet-Fasis,

22. A otuda ide megja na Tavor i na Sahasimu i Vet-Semes, i udara u Jordan; šesnaest gradova sa selima svojim.

23. To je našljedstvo plemena sinova Isaharovijeh po porodicama njihovijem; to su gradovi i sela njihova.

24. Po tom izide ždrijeb peti za pleme sinova Asirovijeh po porodicama njihovijem,

25. I megja im bi: Helkat i Alija i Veten i Ahsaf,

26. I Alameleh i Amad i Misal, i pruža se do Karmela k moru i do Sihor-Livnata,

27. I odatle se savija k istoku na Vet-Dagon, i dopire do Zavulona i do doline Jeftaila k sjeveru, i do Vet-emeka i Naila, i ide do Havula na lijevo;

28. I Hevron i Reov i Amon i Kana dori do Sidona velikoga;

29. Otuda se savija megja na Ramu i do tvrdoga grada Tira, a otuda se savija

na Osu i izlazi na more pokraj dijela Ahsivskoga;

30. I Ama i Afek i Reov; dvadeset i dva grada sa selima svojim.

31. To je našljedstvo plemena sinova Asirovijeh po porodicama njihovijem, to su gradovi i sela njihova.

32. Za sinove Neftalimove izide ždrijeb šesti, za sinove Neftalimove po porodicama njihovijem,

33. I megja im bi od Elefa i od Alona do Sananima, i od Adami-Nekeva i Javnila do Lakuma, i izlazi na Jordan;

34. Po tom se obrće megja na zapad k Aznot-Tavoru, i ide na Ukok, i dopire do Zavulona s juga i do Asira sa zapada i do Jude na Jordanu s istoka;

35. A tvrdi su gradovi: Sidim, Ser i Amat, Rakat i Hinerot,

36. I Adama i Rama i Asor,

37. I Kedes i Edrej i En-Asor,

38. I Iron Migdalil, Orem i Vet-Anat i Vet-Semes; devetnaest gradova sa selima svojim.

39. To je našljedstvo plemena sinova Neftalimovijeh po porodicama njihovijem, to su gradovi sa selima svojim.

40. Sedmi ždrijeb izide za pleme sinova Danovijeh po porodicama njihovijem,

41. I megja našljedstvu njihovu bi Sara i Estaol i Ir-Semes,

42. I Salavin i Ajalon i Jetla,

43. I Elon i Tamnata i Akaron,

44. I Eltekon i Giveton i Valat,

45. I Jud i Vani-Varak i Gat-Rimon,

46. I Me-Jarkon i Rakon s megjama svojim prema Jopi.

47. Ali megje sinova Danovijeh izidoše male za njih; za to izidoše sinovi Danovi i udariše na Lesem i uzeše ga i pobiše oštrijem mačem i osvojiše ga, i naseliše se u njemu, i Lesem prozvaše Dan po imenu Dana oca svojega.

48. To je našljedstvo plemena sinova Danovijeh po porodicama njihovijem; to su gradovi i sela njihova.

49. A kad podijeliše zemlju po megjama njezinijem, dadoše sinovi Izrailjevi našljedstvo Isusu sinu Navinu megju sobom.

50. Po zapovijesti Gospodnjoj dadoše mu grad koji zaiska, Tamnat-Sarah u gori Jefremovoj; a on sagradi grad i naseli se u njemu.

51. To su našljedstva koja Eleazar sveštenik i Isus sin Navin i glavari porodica otačkih u plemenima sinova Izrailjevijeh podijeliše ždrijebom u Silomu pred Gospodom na vratima šatora od sastanka; i tako podijeliše zemlju.

GLAVA 20.

Po tom reče Gospod Isusu govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci: odredite gradove za utočišta, za koje sam vam govorio preko Mojsija,

3. Da onamo uteče krvnik koji ubije koga nehotice, ne misleći, da vam budu utočišta od osvetnika.

4. Pa kad ko uteče u koji od tijeh gradova neka stane pred vratima gradskim i neka kaže starješinama onoga grada stvar svoju, pa neka ga prime k sebi, i dadu mu mjesto da sjedi kod njih.

5. I ako dogje za njim osvetnik, neka mu ne dadu krvnika u ruke, jer je nehotice ubio bližnjega niti je prije mrzio na nj.

6. Nego neka sjedi u gradu onom dokle ne stane pred zbor na sud, do smrti poglavara sveštеničkoga koji bude onda, tada neka se krvnik vrati i ide u svoj grad i svojoj kući, u grad iz kojega je utekao.

7. I odijeliše Kedes u Galileji u gori Neftalimovoj i Sihem u gori Jefremovoj i Kirijat-Arvu, to je Hevron, u gori Judinoj.

8. A preko Jordana od Jerihona na istok odrediše Vosor u pustinji, u ravni, od plemena Ruvimova, i Ramot u Galadu od plemena Gadova, i Golan u Vasanu od plemena Manasijina.

9. To su gradovi odregjeni svijem sinovima Izrailjevijem i došljaku koji se bavi megju njima, da uteče u njih ko god ubije koga nehotice i da ne pogine od ruke osvetnikove dokle ne stane pred zbor.

GLAVA 21.

Tada dogjoše glavari otačkih porodica Levitskih k Eleazaru sveštenику i k Isusu sinu Navinu i glavarima porodica otačkih u plemenima sinova Izrailjevijeh,

2. I rekoše im u Silomu u zemlji Hananskoj govoreći: Gospod je zapovjedio preko Mojsija da nam se dadu gradovi

gdje ćemo živjeti i podgragja njihova za stoku našu.

3. I dadoše sinovi Izrailjevi Levitima od našljedstva svojega po zapovijesti Gospodnjoj ove gradove i podgragja njihova :

4. Izide ždrijeb za porodice Katove; i dopade sinovima Arona svešteníka izmegju Levita ždrijebom trinaest gradova od plemena Judina i od plemena Simeunova i od plemena Venijaminova.

5. A ostalijem sinovima Katovijem dopade ždrijebom deset gradova od porodica plemena Jefremova i od plemena Danova i od polovine plemena Manasijina.

6. A sinovima Girsonovijem dopade ždrijebom od porodica plemena Isaharova i od plemena Asirova i od plemena Neftalimova i od polovine plemena Manasijina u Vasanu trinaest gradova ;

7. Sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem od plemena Ruvimova i od plemena Gadova i od plemena Zavulonova dvanaest gradova.

8. Dadoše dakle sinovi Izrailjevi Levitima te gradove i podgragja njihova ždrijebom, kao što bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

9. I dadoše od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Simeunovijeh ove gradove koji se kazuju po imenu;

10. I dopade sinovima Aronovijem od porodica Katovijeh izmegju sinova Levijevih, za koje pade prvi ždrijeb,

11. Njima dopade : Kirijat-Arva, a Arva je otac Anakov, a taj je grad Hevron u gori Judinoj, s podgragjem svojim u naokolo.

12. A polje oko toga grada i sela njegova dadoše Halevu sinu Jefonijinu u našljedstvo.

13. Dadoše dakle sinovima Arona svešteniku grad za utočište krvniku Hevron s podgragjem, i Livnu s podgragjem,

14. I Jatir s podgragjem, i Estemoju s podgragjem,

15. I Olon s podgragjem, i Davir s podgragjem,

16. I Ajin s podgragjem, i Jutu s podgragjem i Vet-Semes s podgragjem : devet gradova od ta dva plemena.

17. A od plemena Venijaminova Gavaon s podgragjem, i Gavaju s podgragjem,

18. Anatot s podgragjem, i Almon s podgragjem : četiri grada.

19. Svega gradova sinova Arona svešteníka trinaest gradova s podgragjima.

20. A porodicama sinova Katovijeh Levitima, što ih još bješe od sinova Katovijeh, dopadoše na njihov ždrijeb gradovi od plemena Jefremova ;

21. Dopade im grad za utočište krvniku Sihem s podgragjem u gori Jefremovoj, i Gezer s podgragjem,

22. I Kivsajim s podgragjem, i Vet-Oron s podgragjem : četiri grada;

23. A od plemena Danova : Eltekon s podgragjem, Giveton s podgragjem,

24. Ajalon s podgragjem, Gat-Rimon s podgragjem : četiri grada.

25. A od polovine plemena Manasijina : Tanah s podgragjem i Gat Rimon s podgragjem : dva grada.

26. Svega deset gradova s podgragjima dadoše porodicama sinova Katovijeh ostalijem.

27. A sinovima Girsonovijem izmegju porodica Levitskih *dadoše* od polovine plemena Manasijina grad za utočište krvniku Golan u Vasanu s podgragjem, i Vesteru s podgragjem : dva grada ;

28. A od plemena Isaharova : Kison s podgragjem, Davrot s podgragjem,

29. Jarmut s podgragjem, En-Ganim s podgragjem : četiri grada ;

30. A od plemena Asirova : Misal s podgragjem, Avdon s podgragjem,

31. Helkat s podgragjem, i Reov s podgragjem : četiri grada ;

32. A od plemena Neftalimova grad za za utočište krvniku Kedes u Galileji s podgragjem, i Amot-Dor s podgragjem, i Kartan s podgragjem : tri grada.

33. Svega gradova sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem trinaest gradova s podgragjima.

34. A porodicama sinova Merarijevih, ostalijem Levitima, *dadoše* od plemena Zavulonova Jokneam s podgragjem, Kartu s podgragjem,

35. Dimnu s podgragjem, Nalol s podgragjem : četiri grada;

36. A od plemena Ruvimova : Vosor s podgragjem, i Jazu s podgragjem,

37. Kedimot s podgragjem, i Mifat s podgragjem : četiri grada;

38. A od plemena Gadova : grad za

utočište krvniku Ramot u Galadu s podgragjem, i Mahanajim s podgragjem.

39. Esevon s podgragjem, Jazir s podgragjem : svega četiri grada.

40. Sve ove gradove *dadoše* sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem, što još bijahu izmegju porodica Levitskih ; i dogje na ždrijeb njihov dvanaest gradova.

41. Svega gradova Levitskih u našljedstvu sinova Izrailjevijeh bješe četrdeset i osam gradova s podgragjima.

42. A svi gradovi imaju svoja podgragja u naokolo ; tako je u svakoga grada.

43. Tako dade Gospod Izrailju svu zemlju, za koju se zakle ocima njihovijem da će im je dati, i naslijediše je i naseliše se u njoj.

44. I umiri ih Gospod od svuda u naokolo, kao što se zakleo ocima njihovijem; i niko se ne održa pred njima od svijeh neprijatelja njihovijeh; sve neprijatelje njihove predadè im Gospod u ruke.

45. Ništa ne izosta od svega dobra što bješe obrekao Gospod domu Izrailjevu; sve se zbi.

GLAVA 22.

Tada sazva Isus sinove Ruvimove i sinove Gadove i polovinu plemena Manasijina,

2. I reče im : vi držaste sve što vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji, i slušaste glas moj u svemu što sam vam zapovijedao.

3. Ne ostaviste braće svoje dugo vremena, do ovoga dana, i dobro čuvaste zapovijest Gospoda Boga svojega.

4. A sada Gospod je Bog vaš smirio braću vašu, kako im je rekao ; sada dakle vratite se i idite u šatore svoje u zemlju našljedstva svojega, koju vam je dao Mojsije sluga Gospodnji s onu stranu Jordana.

5. Samo pazite dobro da vršite zapovijest i zakon, sto vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji, da ljubite Gospoda Boga svojega i da hodite svijem putovima njegovijem, i čuvate zapovijesti njegove i držite ih se, i da mu služite svijem srcem svojim i svom dušom svojom.

6. I blagoslovi ih Isus, i otpusti ih da idu u svoje šatore.

7. A polovini plemena Manasijina bješe dao Mojsije *našljedstvo* u Vasanu, a drugoj polovini dade Isus s braćom njihovom s ovu stranu Jordana k zapadu. I otpuštajući ih Isus u šatore njihove, blagoslovi ih,

8. I reče im govoreći : s velikim blagom vraćate se u šatore svoje sa stokom vrlo mnogom, sa srebrom i zlatom i mjegju i gvožgjem i odijelom vrlo mnogim ; podijelite plijen od neprijatelja svojih s braćom svojom.

9. I vrativši se sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina otidoše od sinova Izrailjevijeh iz Siloma, koji je u zemlji Hananskoj, idući u zemlju Galadsku, u zemlju našljedstva svojega, koju naslijediše, kako bješe Gospod zapovjedio preko Mojsija.

10. A kad dogjoše na megju Jordansku u zemlji Hananskoj, načiniše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina oltar ondje na Jordanu, oltar velik i naočit.

11. I čuše sinovi Izrailjevi gdje se govori : gle, sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina načiniše oltar prema zemlji Hananskoj na megji Jordanskoj, pokraj sinova Izrailjevijeh.

12. A kad čuše sinovi Izrailjevi, skupi se sav sbor sinova Izrailjevijeh u Silom da idu da se biju s njima.

13. I poslaše sinovi Izrailjevi k sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju Galadsku Finesa sina Eleazara sveštenika,

14. I s njim deset knezova, po jednoga kneza od doma otačkoga od svijeh plemena Izrailjevijeh, a svaki ih bješe poglavar u domu otaca svojih u tisućama Izrailjevijem.

15. A oni dogjoše k sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju Galadsku, i rekoše im govoreći :

16. Ovako veli sav zbor Gospodnji : kakav je to grijeh kojim se ogriješiste Bogu Izrailjevu odvrativši se danas od Gospoda načinivši oltar da se odmetnete danas od Gospoda ?

17. Malo li nam je grijeha Fegorova, od kojega se još nijesmo očistili do danas i s kojega dogje pogibao na zbor Gospodnji,

18. Te se danas odvraćate od Gospoda, i odmećete se danas od Gospoda, da se sjutra razgnjevi na sav zbor Izrailjev?
19. Ako je zemlja našljedstva vašega nečista, prijegjite u zemlju našljedstva Gospodnjega, u kojoj stoji šator Gospodnji, i uzmite našljedstvo megju nama; samo se ne odmećite od Gospoda i ne odmećite se od nas gradeći sebi oltar mimo oltar Gospoda Boga našega.
20. Nije li se Ahan sin Zarin ogriješio o stvari proklete, te dogje gnjev na sav zbor Izrailjev? i on ne pogibe sam za grijeh svoj.
21. A sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina odgovoriše i rekoše poglavarima tisuća Izrailjevih :
22. Gospod Bog nad bogovima, Gospod Bog nad bogovima, on zna, i Izrailj neka zna. Ako smo se radi odmetati i griješiti Gospodu, neka nas ne sačuva danas.
23. Ako smo načinili oltar da se odvratimo od Gospoda ili da prinosimo na njemu žrtve paljenice ili dare ili da prinosimo na njemu žrtve zahvalne, Gospod neka traži.
24. Nego to učinismo bojeći se ovoga: rekosmo : sjutra će reći sinovi vaši sinovima našim govoreći : šta vi imate s Gospodom Bogom Izrailjevim?
25. Megju je postavio Gospod izmegju nas i vas, sinovi Ruvimovi i Gadovi. Jordan ; vi nemate dijela u Gospoda Te će sinovi vaši odbiti sinove naše da se ne boje Gospoda.
26. Za to rekosmo : učinimo tako, i načinimo oltar, ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu,
27. Nego da bude svjedok megju nama i vama, i megju natražjem našim nakon nas, da bismo služili Gospodu pred njim žrtvama svojim paljenicama i prinosima svojim, i žrtvama svojim zahvalnim, i da ne bi rekli kad god sinovi vaši sinovima našim : vi nemate dijela u Gospoda.
28. Jer rekosmo : ako kad reku *tako* nama ili natražju našemu, tada ćemo im kazati : vidite sliku od oltara Gospodnjega koju načiniše oci naši ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu, nego da je svjedočanstvo megju nama i vama.
29. Ne daj Bože da se odmećemo Gospodu i da se danas odvraćamo od Gospoda načinivši oltar za žrtvu paljenicu, za dar ili za prinos, mimo oltar Gospoda Boga našega, koji je pred šatorom njegovijem.
30. I kad ču Fines sveštenik i knezovi od zbora, poglavari od tisuća Izrailjevih koji bijahu s njim, riječi koje im rekoše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i sinovi Manasijini, bi im po volji.
31. I reče Fines sin Eleazara sveštenika sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i sinovima Manasijinim : danas poznasmo da je megju nama Gospod kad se ne ogriješiste Gospodu tijem grijehom, i sačuvaste sinove Izrailjeve od ruku Gospodnjih.
32. I Fines sin Eleazara sveštenika i oni knezovi vratiše se od sinova Ruvimovijeh i od sinova Gadovijeh iz zemlje Galadske u zemlju Hanansku k sinovima Izrailjevijem, i javiše im stvar.
33. I bi po volji sinovima Izrailjevijem ; i hvališe Boga sinovi Izrailjevi, i ne govoriše više da idu da se biju s njima da potru zemlju, u kojoj žive sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi.
34. I prozvaše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi onāj oltar Ed *govoreći* : svjedok je megju nama da je Gospod Bog.

GLAVA 23.

A poslije mnogo vremena, po što Gospod umiri Izrailja od svijeh neprijatelja negovijeh u naokolo, i Isus bi star i vremenit,
2. Dozva Isus sve sinove Izrailjeve, starješine njihove i poglavare njihove i sudije i upravitelje njihove, i reče im : ja sam star i vremenit ;
3. A vi ste vidjeli sve što je učinio Gospod Bog vaš svijem ovijem narodima vas radi, jer je Gospod Bog vaš sam vojevao za vas.
4. Vidite, razdijelio sam vam ždrijebom ove narode, koji ostaše, u našljedsvo po plemenima vašim od Jordana, sve narode koje istrijebih, do velikoga mora na zapad.
5. I Gospod Bog vaš razagnaće ih ispred vas i istrijebiće ih ispred vas, i naslijedićete zemlju njihovu, kao što vam je rekao Gospod Bog vaš.
6. Za to ukrijepite se dobro da držite i tvorite sve što je napisano u knjizi

zakona Mojsijeva, da ne odstupate od njega ni na desno ni na lijevo,

7. Da se ne pomiješate s tijem narodima što su ostali megju vama, i da ne pominjete imena bogova njihovijeh, i da se ne kunete njima niti im služite niti im se klanjajte.

8. Nego se držite Gospoda Boga svojega, kao što ste činili do danas.

9. Za to je Gospod odagnao ispred vas narode velike i jake, i niko se nije održao pred vama do danas.

10. Jedan čovjek izmegju vas goniće tisuću, jer Gospod Bog vaš vojuje za vas, kao što vam je rekao.

11. Pazite dakle dobro da ljubite Gospoda Boga svojega.

12. Jer ako se odvratite i pristanete za ostatkom tijeh naroda, što su još ostali megju vama, i s njima se oprijateljite i pomiješate se s njima i oni s vama,

13. Znajte zaista da Gospod Bog vaš ne će više izgoniti tijeh naroda ispred vas, nego će vam oni postati zamka i mreža, i bič bokovima vašim, i trnje očima vašim, dokle ne izginete na ovoj dobroj zemlji koju vam je dao Gospod Bog vaš.

14. I evo, ja idem sada kuda ide sve na zemlji; poznajte dakle svijem srcem svojim i svom dušom svojom da nije izostalo ništa od svega dobra što vam je obrekao Gospod Bog vaš, sve vam se navršilo, nije izostalo ništa.

15. A kako vam se navršilo svako dobro što vam je obrekao Gospod Bog vaš, tako će Gospod pustiti na vas sva zla, dokle vas ne istrijebi s ove dobre zemlje, koju vam je dao Gospod Bog vaš,

16. Ako prestupite zavjet Gospoda Boga svojega koji vam je zapovjedio, i otidete da služite drugim bogovima, i stanete im se klanjati; raspalice se gnjev Gospodnji na vas, i nestaće vas brzo s te dobre zemlje, koju vam je dao.

GLAVA 24.

Po tom sabra Isus sva plemena Izrailjeva u Sihem, i sazva starješine Izrailjeve i poglavare njegove i sudije njegove i upravitelje njegove, i stadoše pred Bogom.

2. I reče Isus svemu narodu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: s onu stranu rijeke živješe negda oci vaši, Tara otac Avramov i otac Nahorov, i služiše drugim bogovima.

3. Ali uzeh oca vašega Avrama ispreko rijeke i provedoh ga kroz svu zemlju Hanansku, i umnožih sjeme njegovo davši mu Isaka.

4. A Isaku dadoh Jakova i Isava, i dadoh Isavu goru Sir da je njegova; a Jakov i sinovi njegovi sidoše u Misir.

5. I poslah Mojsija i Arona, i mučih Misir, kako učinih usred njega, po tom vas izvedoh.

6. A kad izvedoh iz Misira oce vaše, dogjoše na more; a Misirci gnaše oce vaše s kolima i s konjicima do crvenoga mora.

7. Tada zavapiše ka Gospodu, i postavih tamu izmegju vas i Misiraca, i navedoh na njih more koje ih zatrpa, i oči vaše vidješe šta učinih od Misiraca; po tom ostaste u pustinji dugo vremena.

8. Iza toga dovedoh vas u zemlju Amoreja koji življahu s onu stranu Jordana; i oni se pobiše s vama, ali ih dadoh vama u ruke, te naslijediste zemlju njihovu, i istrijebi ih ispred vas.

9. I Valak sin Seforov car Moavski podiže se da se bije s Izrailjem, i posla te dozva Valama sina Veorova da vas prokune.

10. Ali ne htjeh poslušati Valama, te vas on još blagoslovi, i izbavih vas iz ruke njegove.

11. Po tom prijegjoste preko Jordana, i dogjoste pod Jerihon, i biše se s vama Jerihonjani, Amoreji i Ferezeji i Hananeji i Heteji i Gergeseji i Jeveji i Jevuseji; i dadoh ih vama u ruke.

12. I poslah pred vama stršljene, koji ih izagnaše ispred vas, dva cara Amorejska; ne mačem tvojim ni lukom tvojim.

13. I dadoh vam zemlju, koje ne radiste, i gradove, kojih ne gradiste i u njima živite; iz vinograda i iz maslinika, kojih nijeste sadili, jedete.

14. Za to sada bojte se Gospoda i služite mu vjerno i istinito; i povrzite bogove, kojima su služili oci vaši s onu stranu rijeke i u Misiru, pa služite Gospodu.

15. Ako li vam nije drago služiti Gospodu, izberite sebi danas kome ćete služiti: ili bogove kojima su služili oci

vaši s onu stvanu rijeke, ili bogove Amoreja u kojih zemlji živite ; a ja i dom moj služićemo Gospodu.

16. A narod odgovori i reče : ne daj Bože da ostavimo Gospoda da služimo drugim bogovima.

17. Jer Gospod Bog naš, on je izveo nas i oce naše iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga, i on je učinio pred našim očima one znake velike, i čuvao nas cijelijem putem kojim idosmo, i po svijem narodima kroz koje progjosmo.

18. I Gospod je istjerao ispred nas sve narode i Amoreje, koji življahu u ovoj zemlji ; i mi ćemo služiti Gospodu, jer je Bog naš.

19. A Isus reče narodu : ne možete služiti Gospodu, jer je svet Bog, revnitelj, ne će podnositi vaše nevjere i vaših grijeha.

20. Kad ostavite Gospoda i stanete služiti tugjim bogovima, okrenuće se i zlo će vam učiniti, i istrijebiće vas, po što vam je dobro činio.

21. A narod reče Isusu : ne, nego ćemo Gospodu služiti.

22. A Isus reče narodu : sami ste sebi svjedoci da ste izabrali sebi Gospoda da mu služite. I oni rekoše : svjedoci smo.

23. Povrzite dakle bogove tugje što su megju vama, i privijte srce svoje ka Gospodu Bogu Izrailjevu.

24. A narod reče Isusu : Gospodu Bogu svojemu služićemo i glas njegov slušaćemo.

25. Tako učini Isus zavjet s narodom onaj dan i postavi im uredbe i zakone u Sihemu.

26. I napisa Isus ove riječi u knjigu zakona Božijega ; i uzevši kamen velik podiže ga ondje pod hrastom koji bijaše kod svetinje Gospodnje.

27. I reče Isus svemu narodu : evo, kamen ovaj neka nam bude svjedočansvo ; jer je čuo sve riječi Gospodnje, koje nam je govorio ; i neka vam bude svjedočansvo da ne biste slagali Bogu svojemu.

28. Po tom raspusti Isus narod, svakoga na njegovo našljedstvo.

29. A poslije ovijeh stvari umrije Isus sin Navin sluga Gospodnji, kad mu bijaše sto i deset godina.

30. I pogreboše ga u megjama našljedstva njegova u Tamnat-Sarahu, koji je u gori Jefremovoj sa sjevera gori Gasu.

31. I služi Izrailj Gospodu svega vijeka Isusova i svega vijeka starješina, koje dugo živješe iza Isusa i koje znahu sva djela Gospodnja koja učini Izrailju.

32. I kosti Josifove, koje donesoše sinovi Izrailjevi iz Misira, pogreboše u Sihemu, u dijelu polja koje je kupio Jakov od sinova Emora oca Sihemova za sto novaca ; i biše u sinova Josifovijeh u našljedstvu njihovu.

33. I Eleazar sin Aronov umrije, i pogreboše ga na brdu Finesa sina njegova, koje mu bješe dano u gori Jefremovoj.

KNJIGA O SUDIJAMA.

GLAVA 1.

A po smrti Isusovoj upitaše sinovi Izrailjevi Gospoda govoreći : ko će izmegju nas ići prvi na Hananeje da se bije s njima ?

2. I Gospod reče : Juda neka ide ; eto dao sam mu zemlju u ruke.

3. A Juda reče Simeunu bratu svojemu : hajde sa mnom na moj dio, da se bijemo s Hananejima ; pak ću i ja ići s tobom na tvoj dio. I pogje Simeun s njim.

4. I izide Juda ; i dade im Gospod Hananeje i Ferezeje u ruke, i pobiše ih u Vezeku deset tisuća ljudi.

5. Jer nagjoše Adoni-Vezeka u Vezeku, i udariše na nj, i pobiše Hananeje i Ferezeje.

6. I pobježe Adoni-Vezek, a oni ga potjeraše, i uhvativši ga odsjekoše mu palce u ruku i u nogu.

7. Tada reče Adoni-Vezek : sedamdeset careva odsječenijeh palaca u ruku i u nogu kupiše što bješe pod mojim stolom ; kako sam činio, tako mi plati Bog. I odvedoše ga u Jerusalim, i ondje umrije.

8. Jer sinovi Judini udariše na Jerusalim i uzeše ga, i isjekoše gragjane oštrijem mačem, a grad sažegoše ognjem.
9. Po tom izidoše sinovi Judini da vojuju na Hananeje, koji življahu u gori i na jugu i u ravni.
10. I Juda izide na Hananeje koji življahu u Hevronu, a Hevronu bijaše pregje ime Kirijat-Arva; i pobiše Sesaja i Ahimana i Talmaja.
11. A odatle otidoše na Davirane, a Daviru prije bješe ime Kirijat-Sefer.
12. I reče Halev: ko savlada Kirijat-Sefer i uzme ga, daću mu Ahsu kćer svoju za ženu.
13. I uze ga Gotonilo, sin Kenezov, mlagji brat Halevov; i dade mu Ahsu kćer svoju za ženu.
14. I kad polažaše, nagovaraše ga da ište u oca njezina polje; pa skoči s magarca. A Halev joj reče: što ti je?
15. A ona mu reče: daj mi dar; kad si mi dao suhe zemlje, daj mi i izvora vodenijeh. I dade joj Halev izvore gornje i izvore donje.
16. A i sinovi Keneja tasta Mojsijeva izidoše iz grada palmova sa sinovima Judinijem u pustinju Judinu, koja je na jugu od Arada. I došavši življahu s narodom.
17. Po tom izide Juda sa Simeunom bratom svojim, i pobiše Hananeje koji življahu u Sefatu, i raskopaše ga, i prozva se grad Orma.
18. I Gazu uze Juda s megjama njezinijem, i Askalon s megjama njegovijem, i Akaron s megjama njegovijem.
19. Jer Gospod bješe s Judom, te osvoji goru; ali ne izagna onijeh koji življahu u dolini, jer imahu gvozdena kola.
20. I dadoše Halevu Hevron, kao što bješe zapovjedio Mojsije, a on izagna odande tri sina Enakova.
21. A sinovi Venijaminovi ne izagnaše Jevuseja koji življahu u Jerusalimu; nego Jevuseji ostaše u Jerusalimu sa sinovima Venijaminovijem do ovoga dana,
22. Izidoše i sinovi Josifovi na Vetilj, i Gospod bijaše s njima.
23. I uhodiše Vetilj sinovi Josifovi, a ime gradu bješe prije Luz.
24. I uhode vidješe čovjeka koji igjaše iz grada i rekoše mu: hajde pokaži nam kuda ćemo ući u grad, pa ćemo ti učiniti milost.
25. A on im pokaza kuda će ući u grad; i isjekoše u gradu sve oštrijem mačem, a onoga čovjeka pustiše sa svom porodicom njegovom.
26. I otide onaj čovjek u zemlju Hetejsku, i ondje sazida grad, i prozva ga Luz; to mu je ime do danas.
27. A Manasija ne izagna stanovnika iz Vet-Sana i sela njegovijeh, ni iz Tanaha i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Dora i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Ivleama i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Megida i sela njegovijeh; i Hananeji stadoše živjeti u toj zemlji.
28. A kad ojača Izrailj, udari na Hananeje danak, ali ih ne izagna.
29. Ni Jefrem ne izagna Hananeja koji življahu u Gezeru; nego ostaše Hananeji s njim u Gezeru.
30. Zavulon ne izagna stanovnika iz Kitrona, ni stanovnika iz Nalola; nego ostaše Hananeji s njim, i plaćahu danak.
31. Asir ne izagna stanovnika iz Akona, ni stanovnika iz Sidona ni iz Alava, ni iz Ahaziva, ni iz Helve, ni iz Afika, ni iz Reova;
32. Nego Asir življaše megju Hananejima, stanovnicima one zemlje, jer ih ne izagna.
33. Neftalim ne izagna stanovnika iz Vet-Semesa, ni stanovnika iz Vet-Anata; nego življaše megju Hananejima stanovnicima one zemlje; i stanovnici u Vet-Semesu i u Vet-Anatu plaćahu im danak.
34. A Amoreji pritješnjavahu sinove Danove u gori, i ne dadijahu im slaziti u dolinu.
35. I Amoreji stadoše živjeti u gori Eresu, u Ajalonu i Salvimu; a kad osili ruka doma Josifova, plaćaše danak.
36. A megja Amorejima bješe od gore Akravimske, od stijene pa na više.

GLAVA 2.

I dogje angjeo Gospodnji od Galgala u Vokim i reče: izveo sam vas iz Misira i doveo vas u zemlju za koju sam se zakleo ocima vašim; i rekoh: ne ću pokvariti zavjeta svojega s vama do vijeka.
2. A vi ne hvatajte vjere sa stanovnicima te zemlje, oltare njihove raskopajte. Ali ne poslušaste glasa mojega. Šta ste to učinili?
3. Za to i ja rekoh: ne ću ih odagnati

ispred vas, nego će vam biti kao trnje, i bogovi njihovi biće vam zamka.

4. A kad izgovori angjeo Gospodnji ove riječi svijem sinovima Izrailjevim, narod podiže glas svoj i plaka.

5. Za to prozvaše ono mjesto Vokim; i ondje prinesoše žrtve Gospodu.

6. A Isus raspusti narod, i razidoše se sinovi Izrailjevi svaki na svoje našljedstvo, da naslijede zemlju.

7. I služi narod Gospodu svega vijeka Isusova i svega vijeka starješina koje živješe dugo iza Isusa i koje bijahu vidjele sva velika djela Gospodnja što učini Izrailju.

8. Ali umrije Isus sin Navin sluga Gospodnji, kad mu bješe sto i deset godina.

9. I pogreboše ga sinovi Izrailjevi u megjama našljedstva njegova u Tamnat-Aresu u gori Jefremovoj sa sjevera gori Gasu.

10. I sav onaj naraštaj pribra se k ocima svojim, i nasta drugi naraštaj iza njih, koji ne poznavaše Gospoda ni djela koja je učinio Izrailju.

11. I sinovi Izrailjevi činiše što je zlo pred Gospodom, i služiše Valima.

12. I ostaviše Gospoda Boga otaca svojih, koji ih je izveo iz zemlje Misirske, i pogjoše za drugim bogovima izmegju bogova onijeh naroda koji bijahu oko njih, i klanjaše im se, i razgnjeviše Gospoda.

13. I ostaviše Gospoda, i služiše Valu i Astarotama.

14. I razgnjevi se Gospod na Izrailja, i dade ih u ruke ljudima koji ih plijenjahu i prodade ih u ruke neprijateljima njihovijem u naokolo, i ne mogoše se više držati pred neprijateljima svojim.

15. Kuda god polažahu, ruka Gospodnja bješe protiv njih na zlo, kao što bješe rekao Gospod i kao što im se bješe zakleo Gospod; i bijahu u velikoj nevolji.

16. Tada im Gospod podizaše sudije, koje ih izbavljahu iz ruku onijeh što ih plijenjahu.

17. Ali ni sudija svojih ne slušaše, nego činiše preljubu za drugim bogovima, i klanjaše im se; brzo zagjoše s puta kojim idoše oci njihovi slušajući zapovijesti Gospodnje; oni ne činiše tako.

18. I kad im Gospod podizaše sudije, bijaše Gospod sa svakim sudijom, i izbavljaše ih iz ruku neprijatelja njihovijeh svega vijeka sudijina; jer se sažali Gospodu radi njihova uzdisanja na one koji im krivo učinjahu i koji ih cvijeljahu.

19. A kad sudija umrije, oni se vraćahu opet i bivahu gori od otaca svojih idući za bogovima drugim i služeći im i klanjajući im se; ne ostavljahu se djela svojih niti putova svojih opakih.

20. Za to se raspali gnjev Gospodnji na Izrailja, i reče: kad je taj narod prestupio moj zavjet koji sam zapovjedio ocima njihovijem, i ne poslušaše glasa mojega,

21. Ni ja ne ću više ni jednoga goniti ispred njih izmegju naroda koje ostavi Isus kad umrije,

22. Da njima kušam Izrailja hoće li se držati puta Gospodnjega hodeći po njemu, kao što su se držali oci njihovi, ili ne će.

23. I Gospod ostavi te narode i ne izagna ih odmah ne predavši ih u ruke Isusu.

GLAVA 3.

A ovo su narodi koje ostavi Gospod da njima kuša Izrailja, sve one koji ne znahu za ratove Hananske,

2. Da bi barem natražje sinova Izrailjevijeh znalo i razumjelo što je rat, barem oni koji od prije nijesu znali:

3. Pet kneževina Filistejskih, i svi Hananeji i Sidonci i Jeveji, koji življahu na gori Livanu od gore Val-Ermona do Emata.

4. Ti narodi ostaše da se Izrailj njima kuša, da se vidi hoće li slušati zapovijesti Gospodnje, koje je zapovjedio ocima njihovijem preko Mojsija.

5. I življahu sinovi Izrailjevi usred Hananeja, Heteja i Amoreja i Ferezeja i Jeveja i Jevuseja.

6. I ženjahu se kćerima njihovijem i udavahu kćeri svoje za sinove njihove, i služahu bogovima njihovijem.

7. I činjahu sinovi Izrailjevi što je zlo pred Gospodom, i zaboraviše Gospoda Boga svojega i služahu Valima i lugovima.

8. Za to se razgnjevi Gospod na Izrailja, i dade ih u ruke Husan-Risatajimu caru Mesopotamskom; i služiše sinovi Izrailjevi Husan-Risatajimu osam godina.

9. Po tom vapiše sinovi Izrailjevi ka

Gospodu, i podiže Gospod izbavitelja sinovima Izrailjevim da ih izbavi, Gotonila sina Kenezova, mlagjega brata Halevova.

10. I bijaše na njemu duh Gospodnji, i sugjaše Izrailju; i izide na vojsku, i predade mu Gospod u ruke Husan-Risatajima cara Mesopotamskoga; i ruka njegova nadjača Husan-Risatajima.

11. I zemlja bi mirna četrdeset godina. Po tom umrije Gotonilo sin Kenezov.

12. A sinovi Izrailjevi stadoše opet činiti što je zlo pred Gospodom; a Gospod ukrijepi Eglona cara Moavskoga na Izrailja, jer činjahu što je zlo pred Gospodom.

13. Jer skupi k sebi sinove Amonove i Amalike, i izašavši pobi Izrailja, i osvojiše grad palmov.

14. I sinovi Izrailjevi služiše Eglonu caru Moavskom osamnaest godina.

15. Po tom vapiše sinovi Izrailjevi ka Gospodu; i Gospod im podiže izbavitelja Aoda sina Gire sina Venijaminova, čovjeka koji bijaše ljevak. I poslaše sinovi Izrailjevi po njemu dar Eglonu caru Moavskom.

16. A Aod načini sebi mač s obje strane oštar, od lakta u dužinu; i pripasa ga pod haljine svoje uz desnu bedricu.

17. I odnese dar Eglonu caru Moavskom; a Eglon bješe čovjek vrlo debeo.

18. I kad predade dar, otpusti ljude koji su nosili dar.

19. Pa sam vrativ se od likova kamenijeh, koji bijahu kod Galgala, reče: imam, care, neku tajnu da ti kažem. A on reče: muči. I otidoše od njega svi koji stajahu pred njim.

20. A Aod pristupi k njemu; a on sjegjaše sam u ljetnoj sobi; pa reče Aod: riječ Božju imam da ti kažem. Tada on usta s prijestola.

21. A Aod poteže lijevom rukom svojom i uze mač od desne bedrice, i satjera mu ga u trbuh,

22. I držak ugje za mačem, i salo se sklopi za mačem, te ne može izvući mača iz trbuha; i izide nečist.

23. Po tom izide Aod iz sobe, i zatvori vrata za sobom i zaključa.

24. A kad on otide, dogjoše sluge, i pogledaše, a to vrata od sobe zaključana, pa rekoše: valja da ide na polje u klijeti do ljetne sobe.

25. I već im se dosadi čekati a vrata se od sobe ne otvoraju, te uzeše ključ i otvoriše, a gle, gospodar im leži na zemlji mrtav.

26. A Aod dokle se oni zabaviše pobježe i progje likove kamene, i uteče u Seirot.

27. I kad dogje, zatrubi u trubu u gori Jefremovoj; i sidoše s njim sinovi Izrailjevi s gore, a on naprijed.

28. Pa im reče: hajdete za mnom, jer Gospod predade vam u ruke neprijatelje vaše Moavce. I sidoše za njim, i uzeše Moavcima brodove Jordanske, i ne dadijahu nikome prijeći.

29. I tada pobiše Moavce, oko deset tisuća ljudi, sve bogate i hrabre, i ni jedan ne uteče.

30. Tako u taj dan potpadoše Moavci pod ruku Izrailjevu; i zemlja bi mirna osamdeset godina.

31. A poslije njega nasta Samegar sin Anatov, i pobi šest stotina Filisteja ostanom volujskim, i izbavi i on Izrailja.

GLAVA 4.

A po smrti Aodovoj opet sinovi Izrailjevi činiše što je zlo pred Gospodom.

2. I Gospod ih dade u ruke Javinu caru Hananskom, koji vladaše u Asoru, a vojsci njegovoj bješe vojvoda Sisara, koji življaše u Arosetu neznabožačkom.

3. I sinovi Izrailjevi vapiše ka Gospodu; jer on imaše devet stotina gvozdenijeh kola, i veoma pritješnjavaše sinove Izrailjeve dvadeset godina.

4. U to vrijeme Devora proročica, žena Lafidotova, sugjaše Izrailju.

5. I Devora stanovaše pod palmom izmegju Rame i Vetilja u gori Jefremovoj, i dolažahu k njoj sinovi Izrailjevi na sud.

6. A ona poslavši dozva Varaka sina Avinejemova iz Kedesa Neftalimova i reče mu: nije li zapovjedio Gospod Bog Izrailjev: idi, skupi narod na goru Tavor, i uzmi sa sobom deset tisuća ljudi izmegju sinova Neftalimovijeh i sinova Zavulonovijeh?

7. Jer ću dovesti k tebi na potok Kison Sisaru vojvodu Javinova i kola njegova i ljudstvo njegovo, i predaću ga tebi u ruke.

8. A Varak joj reče : ako ćeš ti ići sa mnom, ići ću ; ako li ne ćeš ići sa mnom, ne ću ići.

9. A ona reče : ja ću ići s tobom, ali ne ćeš imati slave na putu kojim ćeš ići ; jer će ženi u ruku dati Gospod Sisaru. I ustavši Devora otide s Varakom u Kedes.

10. I Varak sazvavši sinove Zavulonove i Neftalimove u Kedes, povede za sobom deset tisuća ljudi ; i Devora igjaše s njim.

11. A Ever Kenejin bješe se odvojio od Keneja, od sinova Ovava tasta Mojsijeva, i bješe razapeo svoj šator kod hrastova Zanajimskih, a to je kod Kedesa.

12. I javiše Sisari da je izašao Varak sin Avinejemov na goru Tavor.

13. I Sisara skupi sva kola svoja, devet stotina kola gvozdenijeh, i sav narod koji bijaše s njim od Aroseta neznabožačkoga do potoka Kisona.

14. Tada reče Devora Varaku : ustani, jer je ovo dan, u koji ti dade Gospod Sisaru u ruke. Ne ide li Gospod pred tobom ? I Varak sigje s gore Tavora, i deset tisuća ljudi za njim.

15. I Gospod smete Sisaru i sva kola njegova i svu vojsku oštrim mačem pred Varakom ; i Sisara sigje s kola svojih, i pobježe pješice.

16. A Varak potjera kola i vojsku do Aroseta neznabožačkoga ; i pade sva vojska Sisarina od oštroga mača, ne osta ni jedan.

17. A Sisara uteče pješice do šatora Jailje žene Evera Kenejina ; jer bijaše mir megju Javinom carem Asorskim i domom Evera Kenejina.

18. I izide Jailja na susret Sisari, i reče mu : skloni se, gospodaru, skloni se kod mene ; ne boj se. I on se skloni kod nje u šator, i ona ga pokri pokrivačem.

19. A on joj reče : daj mi malo vode da se napijem, jer sam žedan. A ona otvori mijeh mlijeka i napoji ga, pa ga pokri.

20. A on joj reče : stoj na vratima od šatora, i ako ko dogje i zapita te i reče : ima li tu ko ? reci : nema.

21. Tada Jailja žena Everova uze kolac od šatora, i uze malj u ruku, i pristupi k njemu polako, i satjera mu kolac kroz slijepe oči, te progje u zemlju, kad spavaše tvrdo umoran, i umrije.

22. I gle, Varak tjeraše Sisaru, i Jailja mu izide na susret, i reče mu : hodi da ti pokažem čovjeka kojega tražiš. I ugje k njoj, i gle, Sisara ležaše mrtav, i kolac mu u slijepijem očima.

23. Tako pokori Bog u onaj dan Javina cara Hananskoga pred sinovima Izrailjevijem.

24. I ruka sinova Izrailjevijeh bivaše sve teža Javinu caru Hananskom, dokle ne istrijebiše Javina cara Hananskoga.

GLAVA 5.

I u taj dan pjeva Devora i Varak sin Avinejemov govoreći :

2. Blagosiljajte Gospoda što učini osvetu u Izrailju i što narod dragovoljno prista.

3. Čujte carevi, slušajte knezovi ; ja, ja ću Gospodu pjevati, popijevaću Gospodu Bogu Izrailjevu.

4. Gospode ! kad si slazio sa Sira, kad si išao iz polja Edomskoga, zemlja se tresijaše, i nebesa kapahu, oblaci kapahu vodom.

5. Brda se rastapahu pred Gospodom ; taj Sinaj pred Gospodom Bogom Izrailjevijem.

6. Za vremena Samegara sina Anatova, za vremena Jailjina nesta putova, i koji igjahu stazama igjahu krivim putovima.

7. Nesta sela u Izrailju, nesta ih, dokle ne nastah ja, Devora, dokle ne nastah majka Izrailju.

8. On izabra nove bogove, tada rat bijaše na vratima ; vigjaše li se štit ili koplje megju četrdeset tisuća u Izrailju ?

9. Srce se moje privilo k upraviteljima Izrailjevijem, koji dragovoljno pristaše izmegju naroda. Blagosiljajte Gospoda.

10. Koji jašete na bijelim magarcima, koji sjedite u sudu i koji hodite po putovima, pripovijedajte.

11. Prestala je praska strjeljačka na mjestima gdje se voda crpe ; ondje neka pripovijedaju pravdu Gospodnju, pravdu k selima njegovijem u Izrailju ; tada će narod Gospodnji slaziti na vrata.

12. Ustani, ustani, Devoro ; ustani, ustani, zapjevaj pjesmu ; ustani, Varače, vodi u ropstvo roblje svoje, sine Avinejemov.

13. Sada će potlačeni obladati silnima

iz naroda; Gospod mi dade da vladam silnima.

14. Iz Jefrema izide korijen njihov na Amalike; za tobom bješe Venijamin s narodom tvojim; od Mahira izidoše koji postavljaju zakone, a od Zavulona pisari.

15. I knezovi Isaharovi biše s Devorom, Isahar kao i Varak bi poslan u dolinu s ljudima koje vogjaše. U dijelu Ruvimovu bijahu ljudi visokih misli.

16. Što si sjedio megju torovima slušajući kako bleje stada? U dijelu Ruvimovu bijahu ljudi visokih misli.

17. Galad osta s onu stranu Jordana; a Dan što se zabavi kod lagja? Asir za što sjedje na brijegu morskom i u krševima svojim osta?

18. Zavulon je narod koji dade dušu svoju na smrt, tako i Neftalim, na visokom polju.

19. Dogjoše carevi, biše se; biše se carevi Hananski u Tanahu na vodi Megidskoj; ali ni mrve srebra ne dobiše.

20. S neba se vojeva, zvijezde s mjesta svojih vojevaše na Sisaru.

21. Potok Kison odnese ih, potok Kadimin, potok Kison; pogazila si dušo moja, snažno.

22. Tada izotpadaše konjma kopita od tjeranja junaka njihovijeh.

23. Proklinjite Miroz, reče angjeo Gospodnji, proklinjite stanovnike njegove; jer ne dogjoše u pomoć Gospodu, u pomoć Gospodu s junacima.

24. Da je blagoslovena mimo žene Jailja žena Evera Kenejina; mimo žene u šatorima da je blagoslovena.

25. Zaiska vode, mlijeka mu dade, u gospodskoj zdjeli donese mu povlaku.

26. Lijevom rukom maši se za kolac a desnom za malj kovački, i udari Sisaru, razmrska mu glavu; probode i probi mu slijepe oči.

27. Megju noge njezine savi se, pade, leža; megju noge njezine savi se, pade; gdje se savi ondje pade mrtav.

28. S prozora gledaše majka Sisarina, i kroz rešetku vikaše: što se tako dugo ne vraćaju kola njegova? što se tako polako miču točkovi kola njegovijeh?

29. Najmudrije izmegju dvorkinja njezinijeh odgovarahu joj, a i sama odgovaraše sebi:

30. Nijesu li našli? ne dijele li plijen? po jednu djevojku, po dvije djevojke na svakoga. Plijen šaren Sisari, plijen šaren, vezen; šaren, vezen s obje strane, oko vrata onima koji zaplijeniše.

31. Tako da izginu svi neprijatelji tvoji, Gospode; a koji te ljube da budu kao sunce kad izlazi u sili svojoj. I zemlja bi mirna četrdeset godina.

GLAVA 6.

A sinovi Izrailjevi činiše što je zlo pred Gospodom, i Gospod ih dade u ruke Madijanima za sedam godina.

2. I osili ruka Madijanska nad Izrailjem, te od straha Madijanskoga načiniše sebi sinovi Izrailjevi jame koje su po gorama, i pećine i ograde.

3. I kad bi Izrailjci posijali, dolažahu Madijani i Amalici i istočni narod, dolažahu na njih.

4. I stavši u oko protiv njih, potirahu rod zemaljski dori do Gaze, i ne ostavljahu hrane u Izrailju, ni ovce ni vola ni magarca.

5. Jer se podizahu sa stadima svojim, i sa šatorima svojim, i dolažahu kao skakavci, tako mnogo, i ne bješe broja njima ni kamilama njihovijem, i dolazeći u zemlju pustošahu je.

6. Tada osiromaši Izrailj veoma od Madijana, i povikaše ka Gospodu sinovi Izrailjevi.

7. A kad povikaše sinovi Izrailjevi ka Gospodu od Madijana,

8. Gospod posla proroka k sinovima Izrailjevijem, a on im reče: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ja sam vas izveo iz Misira, i izveo sam vas iz doma ropskoga,

9. I izbavio sam vas iz ruke Misirske i iz ruke svijeh onijeh koji vas mučahu; i odagnao sam ih ispred vas, i dao sam vama zemlju njihovu.

10. Pak vam rekoh: ja sam Gospod Bog vaš, ne bojte se bogova Amoreja u kojih zemlji živite. Ali ne poslušaste glasa mojega.

11. Po tom dogje angjeo Gospodnji i sjede pod hrastom u Ofri, koji bijaše Joasa Avijezerita; a sin njegov Gedeon vrsijaše pšenicu na gumnu, da bi pobjegao s njom od Madijana.

12. I javi mu se angjeo Gospodnji, i

reče mu : Gospod je s tobom, hrabri junače!

13. A Gedeon mu reče : o gospodaru moj! kad je Gospod s nama, za što nas snagje sve ovo? i gdje su sva čudesa njegova, koja nam pripovijedaše oci naši govoreći : nije li nas Gospod izveo iz Misira? a sada nas je ostavio Gospod i predao nas u ruke Madijanima.

14. A Gospod ga pogleda i reče mu : idi u toj sili svojoj, i izbavićeš Izrailja iz ruku Madijanskih. Ne poslah li te?

15. A on mu reče : o Gospode, čim ću izbaviti Izrailja? eto, rod je moj najsiromašniji u plemenu Manasijinu, a ja sam najmanji u domu oca svojega.

16. Tada mu reče Gospod : ja ću biti s tobom, te ćeš pobiti Madijance kao jednoga.

17. A *Gedeon* mu reče : ako sam našao milost pred tobom, daj mi znak da ti govoriš sa mnom.

18. Nemoj otići odavde dokle se ja ne vratim k tebi i donesem dar svoj i stavim preda te. A on reče : čekaću dokle se vratiš.

19. Tada otide Gedeon, i zgotovi jare i od efe brašna hljebove prijesne, i metnu meso u kotaricu a juhu u lonac, i donese mu pod hrast, i postavi.

20. A angjeo Božji reče mu : uzmi to meso i te hljebove prijesne, i metni na onu stijenu, a juhu prolij. I on učini tako.

21. Tada angjeo Gospodnji pruži kraj od štapa koji mu bješe u ruci, i dotače se mesa i hljebova prijesnijeh ; i podiže se oganj sa stijene i spali meso i hljebove prijesne. I angjeo Gospodnji otide ispred očiju njegovijeh.

22. A Gedeon videći da bješe angjeo Gospodnji reče : ah Gospode Bože! za to li vidjeh angjela Gospodnjega licem k licu?

23. A Gospod mu reče : budi miran, ne boj se, ne ćeš umrijeti.

24. I Gedeon načini ondje oltar Gospodu, i nazva ga mir Gospodnji. Stoji i danas u Ofri Avijezeritskoj.

25. I istu noć reče mu Gospod : uzmi junca, koji je oca tvojega, junca drugoga od sedam godina ; i raskopaj oltar Valov koji ima otac tvoj, i isijeci lug koji je kod njega.

26. I načini oltar Gospodu Bogu svojemu navrh ove stijene, na zgodnu mjestu ; pa onda uzmi drugoga junca, i prinesi žrtvu paljenicu na drvima onoga luga koji isiječeš.

27. Tada uze Gedeon deset ljudi izmegju sluga svojih, i učini kako mu zapovjedi Gospod ; ali se bojaše doma oca svojega i mještana, te ne učini danju nego učini noću.

28. A kad u jutru ustaše mještani a to raskopan oltar Valov i lug kod njega isječen ; a junac drugi prinesen na žrtvu paljenicu na oltaru načinjenom.

29. I rekoše jedan drugomu : ko to učini? I traživši i raspitivavši rekoše : Gedeon sin Joasov učini to.

30. Pa rekoše mještani Joasu : izvedi sina svojega da se pogubi, što raskopa oltar Valov i što isiječe lug kod njega.

31. A Joas reče svjema koji stajahu oko njega : vi li hoćete da branite Vala? vi li hoćete da ga izbavite? ko ga brani, poginuće jutros. Ako je bog, neka sam raspravi s njim što mu je raskopao oltar.

32. I prozva ga onoga dana Jeroval govoreći ; neka raspravi s njim Val što mu raskopa oltar.

33. A svi Madijani i Amalici i istočni narod bijahu se skupili i prešavši preko Jordana bijahu stali u oko u dolini Jezraelu.

34. A duh Gospodnji naoruža Gedeona, i on zatrubi u trubu, i skupi oko sebe porodicu Avijezerovu.

35. I posla glasnike po svemu plemenu Manasijinu, i skupiše se oko njega ; posla glasnike i u pleme Asirovo i Zavulonovo i Neftalimovo, te i oni izidoše pred njih.

36. Tada reče Gedeon Bogu : ako ćeš ti izbaviti mojom rukom Izrailja, kao što si rekao,

37. Evo, ja ću metnuti runo na gumnu : ako rosa bude samo na runu a po svoj zemlji suho, onda ću znati da ćes mojom rukom izbaviti Izrailja, kao što si rekao.

38. I bi tako ; jer kad usta sjutradan, iscijedi runo, i isteče rose iz runa puna zdjela.

39. Opet reče Gedeon Bogu : nemoj se gnjeviti na me, da progovorim još jednom ; da obidem runom još jednom ; neka bude samo runo suho, a po svoj zemlji neka bude rosa.

40. I Bog učini tako onu noć; i bi samo runo suho a po svoj zemlji bi rosa.

GLAVA 7.

I urani Jeroval, to je Gedeon, i vas narod što bijaše s njim, i stadoše u òkô kod izvora Aroda; a vojska Madijanska bješe mu sa sjevera kraj gore Moreha u dolini.

2. A Gospod reče Gedeonu: mnogo je naroda s tobom, za to im ne ću dati Madijana u ruke, da se ne bi hvalio Izrailj suprot meni govoreći: moja me ruka izbavi.

3. Nego sada oglasi da čuje narod i reci: ko se boji i koga je strah, neka se vrati i nek ide odmah ka gori Galadu. I vrati se iz naroda dvadeset i dvije tisuće; a deset tisuća osta.

4. Opet reče Gospod Gedeonu: još je mnogo naroda; svedi ih na vodu, i ondje ću ti ih prebrati; za kojega ti god rečem: taj neka ide s tobom, neka ide s tobom; a za koga ti god rečem: taj neka ne ide s tobom, neka ne ide.

5. I svede narod na vodu; a Gospod reče Gedeonu: koji stane laptati jezikom vodu, kao što lapće pas, metni ga na stranu; tako i svakoga koji klekne na koljena da pije.

6. I onijeh koji laptaše, rukom svojom k ustima *prinesavši vodu*, bješe tri stotine ljudi; a vas ostali narod kleče na koljena svoja da piju vode.

7. Tada reče Gospod Gedeonu: s tijeh tri sta ljudi koji laptaše vodu izbaviću vas i predaću ti u ruke Madijane; neka dakle odlazi sav ovaj narod svaki na svoje mjesto.

8. I narod uze brašnjenice i trube; i *Gedeon* otpusti sve ljude Izrailjce da idu svaki u svoj šator, a onijeh tri sta ljudi zadrža. A òkô Madijanski bijaše niže njega u dolini.

9. I onu noć reče mu Gospod: ustani, sigji u òkô, jer ti ga dadoh u ruke.

10. Ako li se bojiš sam sići, sigji u òkô s Furom momkom svojim,

11. I čućeš šta govore, pa će ti osiliti ruke i udaríćeš na òkô. I sigje on i Fura momak njegov do kraja vojske koja bijaše u okolu.

12. A Madijani i Amalici i vas narod istočni ležahu po dolini kao skakavci, tako ih bješe mnogo; i kamilama njihovijem ne bješe broja; bješe ih mnogo kao pijeska po brijegu morskom.

13. I kad dogje Gedeon, a to jedan pripovijedaše drugu svojemu san, i govoraše: gle, usnih, a to pečen hljeb ječmen kotrljaše se k okolu Madijanskom i dogje do šatora i stade udarati o njih, te padahu, i ispremeta ih i popadaše šatori.

14. A drug mu odgovori i reče: to nije drugo nego mač Gedeona sina Joasova čovjeka Izrailjca; predao mu je u ruke Bog Madijane i sav ovaj oko.

15. I kad Gedeon ču kako onaj pripovjedi san i kako ga ovaj istumači, pokloni se i vrati se u òkô Izrailjski i reče: ustajte, jer vam dade Gospod u ruke oko Madijanski.

16. Po tom razdijeli tri sta ljudi u tri čete, i dade svakome po trubu u ruku i po prazan žban i po luč u žban.

17. I reče im: na mene gledajte, pa tako činite; gle, ja ću doći na kraj okola, pa što ja uščinim, to činite.

18. Kad ja zatrubim u trubu i svi koji budu sa mnom, tada i vi zatrubite u trube oko svega okola, i vičite: mač Gospodnji i Gedeonov.

19. I dogje Gedeon i sto ljudi što bijahu s njim na kraj okola, u početak srednje straže, istom bijahu promijenili stražu, a oni zatrubiše u trube, i polupaše žbanone koje imahu u rukama.

20. Tako tri čete zatrubiše u trube i polupaše žbanove, i držahu u lijevoj ruci lučeve a u desnoj trube trubeći, i povikaše: mač Gospodnji i Gedeonov.

21. I stadoše svaki na svom mjestu oko vojske; a sva se vojska smete i stadoše vikati i bježati.

22. A kad zatrubiše u trube onijeh tri stotine, Gospod obrati mač svakome na druga njegova po svemu okolu, te pobježe vojska do Vet-Asete, u Zererat, do obale Avel-meolske kod Tavata.

23. A Izrailjci iz plemena Neftalimova i Asirova i iz svega plemena Manasijina stekoše se i goniše Madijane.

24. I Gedeon posla glasnike po svoj gori Jefremovoj govoreći: sigjite pred Madijane i uhvatite im vode do Vetvare duž Jordana. I stekoše se svi ljudi iz plemena Jefremova i uhvatiše vode do Vetvare duž Jordana.

25. I uhvatiše dva kneza Madijanska, Oriva i Ziva, i ubiše Oriva na stijeni

Orivovoj, a Ziva ubiše kod tijeska Zivova; i goniše Madijane, i donesoše glavu Orivovu i Zivovu ka Gedeonu preko Jordana.

GLAVA 8.

A ljudi od plemena Jefremova rekoše mu: šta nam to učini te nas ne pozva kad pogje u boj na Madijane? I vikahu na nj žestoko.

2. A on im reče: pa šta sam učinio tako kao vi? nije li pabirčenje Jefremovo bolje nego berba Avijezerova?

3. Vama je u ruke dao Gospod knezove Madijanske, Oriva i Ziva; pa što ja mogoh učiniti tako kao vi? Tada se utiša duh njihov prema njemu kad tako govori.

4. A kad Gedeon dogje na Jordan, prijegje preko njega s tri sta ljudi koji bjehu s njim, a bjehu umorni goneći.

5. Pa reče ljudima Sokoćanima: dajte nekoliko hljebova narodu koji ide za mnom, jer su umorni, a ja gonim Zeveja i Salmana careve Madijanske.

6. A glavari Sokotski rekoše mu: je li pesnica Zevejeva i Salmanova već u tvojoj ruci, da damo hljeba tvojoj vojsci?

7. A Gedeon im reče: kad mi Bog preda Zeveja i Salmana u ruku, tada ću pomlatiti tjelesa vaša trnjem iz ove pustinje i dračom.

8. I otide odande u Fanuil, i reče Fanuiljanima isto onako, a oni mu odgovoriše kao što odgovoriše ljudi u Sokotu.

9. Za to i ljudima Fanuiljanima reče: kad se vratim zdravo, razvaliću tu kulu.

10. A Zevej i Salman bijahu u Karkoru, i vojska njihova s njima, oko petnaest tisuća, što ih god osta od sve vojske istočne; a pobijenijeh bijaše sto i dvadeset tisuća ljudi koji mahahu mačem.

11. I otide Gedeon preko onijeh što žive pod šatorima, s istoka Novi i Jogveji, i udari na vojsku kad vojska stajaše bezbrižna.

12. A Zevej i Salman pobjegoše, a on ih potjera, i uhvati dva cara Madijanska, Zeveja i Salmana, i raspudi svu vojsku.

13. I vrati se Gedeon sin Joasov iz boja prije sunčanoga rogjaja.

14. I uhvati momka iz Sokota, i ispitiva ga; a on mu popisa knezove Sokotske i starješine, sedamdeset i sedam ljudi.

15. Pa kad dogje k Sokoćanima, reče: evo Zeveja i Salmana, za koje mi se rugaste govoreći: je li pesnica Zevejevai Salmanova već u tvojoj ruci, da damo hljeba umornijem ljudima tvojim?

16. I uzevši starješine onoga mjesta i trnja iz pustinje i drače dade na njima ugled Sokoćanima.

17. I kulu Fanuilsku razvali i pobi ljude tamošnje.

18. Po tom reče Zeveju i Salmanu: kaki bjehu ljudi koje pobiste na Tavoru? A oni rekoše: taki kao ti; svaki bješe na očima kao carski sin.

19. A on reče: to bjehu moja braća, sinovi moje matere. Tako Gospod bio živ! da ste ih ostavili u životu, ne bih vas pogubio.

20. Tada reče Jeteru prvencu svojemu: ustani, pogubi ih. Ali dijete ne izvuče mača svojega, jer se bojaše, jer bješe još dijete.

21. Tada reče Zevej i Salman: ustani ti, uloži na nas; jer kakav je čovjek onaka mu je i snaga. I ustavši Gedeon pogubi Zeveja i Salmana, i uze mjesečiće koji bijahu o vratovima kamila njihovijeh.

22. Po tom rekoše Izrailjci Gedeonu: budi nam gospodar ti i sin tvoj i sin sina tvojega, jer si nas izbavio iz ruke Madijanske.

23. A Gedeon im reče: ne ću vam ja biti gospodar, niti će vam sin moj biti gospodar; Gospod će vam biti gospodar.

24. Još im reče Gedeon: jedno ću iskati od vas: da mi dade svaki grivnu od plijena svojega. A grivne imahu zlatne, jer bjehu Ismailjci.

25. I odgovoriše: daćemo drage volje. I razastrvši haljinu bacaše na nju grivne, svaki od plijena svojega.

26. I bješe na mjeru zlatnijeh grivana što iziska tisuća i sedam stotina *sikala* zlata, osim mjesečića i lančića i haljina skerletnijeh, što nošahu carevi Madijanski, i osim litarova, što bijahu oko vrata kamila njihovijeh.

27. I Gedeon načini od toga oplećak, i ostavi ga u svojem gradu Ofri; i ondje sav Izrailj stade činiti preljubu za njim, i bi Gedeonu i domu njegovu zamka.

28. Tako biše pokoreni Madijani pred

sinovima Izrailjevijem, i više ne digoše glave. I zemlja bi mirna četrdeset godina za vijeka Gedeonova.

29. I otišav Jeroval sin Joasov osta u svojoj kući.

30. A imaše Gedeon sedamdeset sinova, koji izidoše od bedara njegovijeh, jer imaše mnogo žena.

31. A inoča njegova, koja bijaše u Sihemu, i ona mu rodi sina, i nadje mu ime Avimeleh.

32. Po tom umrije Gedeon sin Joasov u dobroj starosti, i bi pogreben u grobu Joasa oca svojega Avijezerita u Ofri.

33. A kad umrije Gedeon, opet sinovi Izrailjevi činiše preljubu za Valima, i postaviše sebi Val-Verita za boga.

34. I ne sjećaše se sinovi Izrailjevi Gospoda Boga svojega, koji ih je izbavio iz ruku svijeh neprijatelja njihovijeh u naokolo,

35. I ne učiniše milosti domu Jerovala Gedeona prema svemu dobru što je on učinio Izrailju.

GLAVA 9.

1 Avimeleh sin Jerovalov otide u Sihem k braći matere svoje, i reče njima i svemu rodu otačkoga doma matere svoje govoreći:

2. Kažite svijem Sihemljanima: šta vam je bolje, da su vam gospodari sedamdeset ljudi, svi sinovi Jerovalovi, ili da vam je gospodar jedan čovjek? I opominjite se da sam ja kost vaša i tijelo vaše.

3. Tada rekoše braća matere njegove za nj svijem Sihemljanima sve te riječi, i srce njihovo privi se k Avimelehu, jer rekoše: naš je brat.

4. I dadoše mu sedamdeset *sikala* srebra iz doma Val-Veritova, za koje najmi Avimeleh ljudi praznova i skitnica, te igjahu za njim.

5. I dogje u kuću oca svojega u Ofru, i pobi braću svoju, sinove Jerovalove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu; ali osta Jotam najmlagji sin Jerovalov, jer se sakri.

6. Tada se skupiše svi Sihemljani i sav dom Milov, i otidoše i postaviše Avimeleha carem kod hrasta koji stoji u Sihemu.

7. A kad to javiše Jotamu, otide i stade na vrh gore Garizina, i podigavši glas svoj povika i reče im: čujte me, Sihemljani, tako vas Bog čuo!

8. Išla drveta da pomažu sebi cara, pa rekoše maslini: budi nam car.

9. A maslina im reče: zar ja da ostavim pretilinu svoju, kojom se čast čini Bogu i ljudima, pa da idem da tumaram za *druga* drveta?

10. Po tom rekoše drveta smokvi: hodi ti, budi nam car.

11. A smokva im reče: zar ja da ostavim slast svoju i krasni rod svoj, pa da idem da tumaram za *druga* drveta?

12. Tada rekoše drveta vinovoj lozi: hodi ti, budi nam car.

13. A loza im reče: zar ja da ostavim vino svoje, koje veseli Boga i ljude, pa da idem da tumaram za *druga* drveta?

14. Tada sva drveta rekoše trnu: hodi ti, budi nam car.

15. A trn odgovori drvetima: ako doista hoćete mene da pomažete sebi za cara, hodite sklonite se u hlad moj; ako li ne ćete, neka izide oganj iz trna, i spali kedre Livanske.

16. Tako sada, jeste li pravo i pošteno radili postavivši Avimeleha carem? i jeste li dobro učinili Jerovalu i domu njegovu? i jeste li mu učinili kako vas je zadužio?

17. Jer je otac moj vojevao za vas i nije mario za život svoj, i izbavio vas je iz ruku Madijanskih.

18. A vi danas ustaste na dom oca mojega, i pobiste sinove njegove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu, i postaviste carem Avimeleha, sina sluškinje njegove, nad Sihemljanima za to što je brat vaš.

19. Ako ste pravo i pošteno radili danas prema Jerovalu i njegovu domu, veselite se s Avimeleha i on neka se veseli s vas.

20. Ako li nijeste, neka izide oganj od Avimeleha i spali Sihemljane i dom Milov, i neka izide oganj od Sihemljana i od doma Milova i spali Avimeleha.

21. Tada pobježe Jotam, i pobjegav dogje u Vir, i ondje osta bojeći se Avimeleha brata svojega.

22. I vlada Avimeleh Izrailjem tri godine.

23. Ali Bog pusti zlu volju megju Avimemeha i megju Sihemljane; i Sihemljani iznevjeriše Avimeleha,

24. Da bi se osvetila nepravda učinjena na sedamdeset sinova Jerovalovijeh, i krv njihova da bi došla na Avimeleha brata njihova, koji ih ubi, i na Sihemljane, koji ukrijepiše ruku njegovu da ubije braću svoju.

25. I Sihemljani pometaše mu zasjede po vrhovima gorskim, pa plijenjahu sve koji prolažahu mimo njih onijem putem. I bi javljeno Avimelehu.

26. Po tom dogje Gal sin Evedov sa svojom braćom, i uljezoše u Sihem, i Sihemljani se pouzdaše u nj.

27. I izašavši u polje braše vinograde svoje i gaziše grožgje, i veseliše se; i ugjoše u kuću boga svojega, i jedoše i piše i psovaše Avimeleha.

28. I Gal sin Evedov reče: ko je Avimeleh i šta je Sihem, da mu služimo? Nije li sin Jerovalov? a Zevul nije li njegov pristav? Služite sinovima Emora oca Sihemova. A što bismo služili tomu?

29. O kad bi taj narod bio pod mojom rukom, da smetnem Avimeleha! I reče Avimelehu: prikupi vojsku svoju, i izidi.

30. A kad ču Zevul, upravitelj gradski, riječi Gala sina Evedova, razgnjevi se vrlo.

31. I posla tajno poslanike k Avimelehu i poruči mu: evo Gal sin Evedov i braća mu dogjoše u Sihem, i evo pobuniše grad na te.

32. Nego ustani noću ti i narod što je s tobom, i zasjedi u polju.

33. A u jutru kad sunce ograne, digni se i udari na grad; i evo on i narod koji je s njim izaći će preda te, pa učini s njim što ti može ruka.

34. I Avimeleh usta noću i vas narod što bješe s njim; i zasjedoše Sihemu u četiri čete.

35. A Gal sin Evedov izide i stade pred vratima gradskim; a Avimeleh i narod što bješe s njim izide iz zasjede.

36. A Gal vidjev narod reče Zevulu: eno narod slazi svrh gore. A Zevul mu odgovori: od sjena gorskoga čine ti se ljudi.

37. Opet progovori Gal i reče: eno narod slazi s visa, i četa jedna ide putem k šumi Meonenimskoj.

38. A Zevul mu reče: gdje su ti sada usta, kojima si govorio: ko je Avimeleh da mu služimo? Nije li to onaj narod koji si prezirao? Izidi sada, i bij se s njim.

39. I izide Gal pred Sihemljanima, i pobi se s Avimelehom.

40. Ali Avimeleh ga potjera, i on pobježe od njega; i padoše mnogi pobijeni do samijeh vrata gradskih.

41. I Avimeleh osta u Arumi; a Zevul istjera Gala i braću njegovu, te ne mogahu sjedjeti u Sihemu.

42. A sjutradan izide narod u polje, i bi javljeno Avimelehu.

43. A on uze narod svoj i razdijeli ga u tri čete i namjesti ih u zasjedu u polju; a kad vidje gdje narod izlazi iz grada, skoči na njih i pobi ih.

44. Jer Avimeleh i četa koja bijaše s njim udariše i stadoše kod vrata gradskih; a druge dvije čete udariše na sve one koji bijahu u polju, i pobiše ih.

45. I Avimeleh bijaše grad vas onaj dan, i uze ga, i pobi narod koji bješe u njemu, i raskopa grad, i posija so po njemu.

46. A kad to čuše koji bijahu u kuli Sihemskoj, ugjoše u kulu kuće boga Verita.

47. I bi javljeno Avimelehu da su se ondje skupili svi koji bijahu u kuli Sihemskoj.

48. Tada Avimeleh izide na goru Salmon, on i sav narod što bješe s njim; i uzev Avimeleh sjekiru u ruku odsiječe granu od drveta i podiže je i metnu je na rame, i reče narodu koji bijaše s njim: što vidjeste da sam ja učinio, brzo činite kao ja.

49. I svaki iz naroda odsiječe sebi granu, i pogjoše za Avimelehom i pometaše grane oko kule, i zapališe njima grad; i izgiboše svi koji bijahu u kuli Sihemskoj, oko tisuću ljudi i žena.

50. Po tom otide Avimeleh na Teves, i stade u òkô kod Tevesa, i uze ga.

51. A bijaše tvrda kula usred grada, i u nju pobjegoše svi ljudi i žene i svi gragjani, i zatvorivši se popeše se na krov od kule.

52. A Avimeleh dogje do kule i udari na nju, i dogje do vrata od kule da je zapali ognjem.

53. Ali jedna žena baci komad žrvnja na glavu Avimelehu i razbi mu glavu.

54. A on brže viknu momka koji mu nošaše oružje, i reče mu: izvadi mač

svoj i ubij me, da ne reku za me: žena ga je ubila. I probode ga sluga njegov, te umrije.

55. A kad vidješe Izrailjci gdje pogibe Avimeleh, otidoše svaki u svoje mjesto.

56. Tako plati Bog Avimelehu za zlo koje je učinio ocu svojemu ubivši sedamdeset braće svoje.

57. I sve zlo ljudi Sihemljana povrati Bog na njihove glave, i steče im se kletva Jotama sina Jerovalova.

GLAVA 10.

A poslije Avimeleha usta da izbavi Izrailja Tola sin Fuve sina Dodova, čovjek plemena Isaharova, koji sjegjaše u Samiru u gori Jefremovoj.

2. I bi sudija Izrailju dvadeset i tri godine, pa umrije i bi pogreben u Samiru.

3. Poslije njega usta Jair od plemena Galadova, i bi sudija Izrailju dvadeset i dvije godine;

4. I imaše trideset sinova, koji jahahu na tridesetoro magaradi, i imahu trideset gradova, koji se zovu sela Jairova do danas i jesu u zemlji Galadovoj.

5. I umrije Jair, i bi pogreben u Kamonu.

6. A sinovi Izrailjevi opet činiše što je zlo pred Gospodom, i služiše Valima i Astarotama, i bogovima Sirskim, i bogovima Sidonskim, i bogovima Moavskim, i bogovima sinova Amonovijeh i bogovima Filistejskim; i ostaviše Gospoda i ne služiše mu.

7. Za to se razgnjevi Gospod na Izrailja, te ih dade u ruke Filistejima i u ruke sinovima Amonovijem.

8. A oni gaziše i satiraše sinove Izrailjeve od one godine osamnaest godina, sve sinove Izrailjeve koji bijahu s onu stranu Jordana, u zemlji Amorejskoj, koja je u Galadu.

9. I prijegjoše sinovi Amonovi preko Jordana da se biju i s Judom i s Venijaminom i s domom Jefremovijem; i bi Izrailj u velikoj nevolji.

10. Tada vapiše sinovi Izrailjevi ka Gospodu govoreći: sagriješismo ti što ostavismo Boga svojega i služismo Valima.

11. A Gospod reče sinovima Izrailjevijem: od Misiraca i od Amoreja i od sinova Amonovijeh i od Filisteja,

12. I od Sidonjana i od Amalika i od Maonaca, koji vas mučiše, nijesam li vas izbavljao kad vapijaste k meni?

13. Ali vi ostaviste mene i služiste drugim bogovima; za to vas više ne ću izbavljati.

14. Idite i vičite one bogove koje ste izabrali, neka vas oni izbave u nevolji vašoj.

15. A sinovi Izrailjevi rekoše Gospodu: sagriješismo; čini s nama što ti je drago, samo nas sada izbavi.

16. I pobacaše izmegju sebe bogove tugje, i stadoše služiti Gospodu; i sažali mu se radi muke sinova Izrailjevijeh.

17. A sinovi Amonovi skupiše se i stadoše u òkô u Galadu; skupiše se i sinovi Izrailjevi i stadoše u òkô u Mispi.

18. A narod i knezovi Galadski rekoše jedan drugomu: ko će početi boj sa sinovima Amonovijem? on neka bude poglavar svjema koji žive u Galadu.

GLAVA 11.

A Jeftaj od Galada bijaše hrabar junak, ali sin jedne kurve, s kojom Galad rodi Jeftaja.

2. Ali Galadu i žena njegova rodi sinova, pa kad dorastoše sinovi te žene, otjeraše Jeftaja rekavši mu: nećeš imati našljedstva u domu oca našega, jer si sin druge žene.

3. Za to pobježe Jeftaj od braće svoje, i nastani se u zemlji Tovu; i stekoše se k njemu ljudi praznovi, i igjahu s njim.

4. A poslije nekoga vremena zavojštiše sinovi Amonovi na Izrailja;

5. I kad zavojštiše sinovi Amonovi na Izrailja, otidoše starješine Galadske da dovedu Jeftaja iz zemlje Tova.

6. I rekoše Jeftaju: hodi i budi nam vojvoda, da vojujemo sa sinovima Amonovijem.

7. A Jeftaj reče starješinama Galadskim: ne mrzite li vi na me, i ne istjeraste li me iz doma oca mojega? Što ste dakle došli k meni sada kad ste u nevolji.

8. A starješine Galadske rekoše Jeftaju: za to smo sada došli opet k tebi da pogješ s nama i da vojuješ sa sinovima Amonovijem i da nam budeš poglavar svjema koji živimo u Galadu.

9. A Jeftaj reče starješinama Galadskim : kad hoćete da me odvedete natrag da vojujem sa sinovima Amonovijem, ako mi ih dade Gospod, hoću li vam biti poglavar?

10. A starješine Galadske rekoše Jeftaju : Gospod neka bude svjedok megju nama, ako ne učinimo kako si kazao.

11. Tada otide Jeftaj sa starješinama Galadskim, i narod ga postavi poglavarem i vojvodom nad sobom ; i Jeftaj izgovori pred Gospodom u Mispi sve riječi koje bješe rekao.

12. Po tom posla Jeftaj poslanike k caru sinova Amonovijeh, i poruči : šta imaš ti sa mnom, te si došao k meni da ratuješ po mojoj zemlji?

13. A car sinova Amonovijeh reče poslanicima Jeftajevim : što je uzeo Izrailj moju zemlju kad dogje iz Misira, od Arnona do Javoka i do Jordana; sada dakle vrati mi je s mirom.

14. Ali Jeftaj posla opet poslanike k caru sinova Avomonovijeh,

15. I poruči mu : ovako veli Jevtaj: nije uzeo Izrailj zemlje Moavske ni zemlje sinova Amonovijeh.

16. Nego izašavši iz Misira prijegje Izrailj preko pustinje do crvenoga mora i dogje do Kadisa.

17. I posla Izrailj poslanike k caru Edomskom i reče : pusti da progjem kroz tvoju zemlju. Ali ne posluša car Edomski. Posla takogje k caru Moavskomu ; ali ni on ne htje. I tako staja Izrailj u Kadisu.

18. Po tom idući preko pustinje obide zemlju Edomsku i zemlju Moavsku, i došavši s istoka zemlji Moavskoj stade u òkô s onu stranu Arnona; ali ne prijegjoše preko megje Moavske, jer Arnon bješe megja Moavska.

19. Nego posla Izrailj poslanike k Sionu caru Amorejskomu, caru Esevonskomu, i reče mu Izrailj : dopusti nam da progjemo kroz tvoju zemlju do svojega mjesta.

20. Ali Sion ne vjerova Izrailju da ga pusti da prijegje preko megje njegove, nego Sion skupi sav svoj narod, i stadoše u òkô u Jasi, i pobi se s Izrailjem.

21. A Gospod Bog Izrailjev predade Siona i sav narod njegov u ruke sinovima Izrailjevijem, te ih pobiše ; i zadobi Izrailj svu zemlju Amoreja, koji življahu u onoj zemlji.

22. Zadobiše svu zemlju Amorejsku od Arnona do Javoka, i od pustinje do Jordana.

23. Tako je dakle Gospod Bog Izrailjev otjerao Amoreje ispred naroda svojega Izrailja, pa ti li hoćeš da je zemlja njihova tvoja?

24. Nije li tvoje ono što ti da da je tvoje Hemos bog tvoj? tako koga god Gospod Bog naš otjera ispred nas, onoga je zemlja naša.

25. Ili si ti po čem bolji od Valaka sina Seforova cara Moavskoga? Je li se on kad svagjao s Izrailjem? je li kad vojevao s nama?

26. Izrailj živi u Esevonu i u selima njegovijem i u Aroiru i selima njegovijem i po svijem gradovima duž Arnona tri stotine godina; za što ne oteste za toliko vremena?

27. I tako nijesam ja tebi skrivio, nego ti meni činiš zlo ratujući na me. Gospod sudija nek sudi danas izmegju sinova Izrailjevijeh i sinova Amonovijeh.

28. Ali car sinova Amonovijeh ne posluša riječi koje mu poruči Jeftaj.

29. I sigje na Jeftaja duh Gospodnji, te progje kroz Galad i kroz Manasiju, progje i Mispu Galadsku, i od Mispe Galadske dogje do sinova Amonovijeh.

30. I zavjetova Jeftaj zavjet Gospodu i reče : ako mi daš sinove Amonove u ruke,

31. Što god izide na vrata iz kuće moje na susret meni, kad se vratim zdrav od sinova Amonovijeh, biće Gospodnje, i prinijeću na žrtvu paljenicu.

32. I tako dogje Jeftaj do sinova Amonovijeh da se bije s njima ; i Gospod mu ih dade u ruke.

33. I pobi ih od Aroira pa do Minita u dvadeset gradova i do ravnice vinogradske u boju vrlo velikom ; i sinovi Amonovi biše pokoreni pred sinovima Izrailjevijem.

34. A kad se vraćaše Jeftaj kući svojoj u Mispu, gle, kći njegova izide mu na susret s bubnjima i sviralama ; ona mu bijaše jedinica, i osim nje ne imaše ni sina ni kćeri.

35. Pa kad je ugleda, razdrije haljine svoje i reče : ah kćeri moja! vele li me obori! ti si od onijeh što me cvijele ;

jer sam otvorio usta svoja ka Gospodu, i ne mogu poreći.

36. A ona mu reče : oče moj, kad si otvorio usta svoja ka Gospodu, učini mi kako je izašlo iz usta tvojih, kad te je Gospod osvetio od neprijatelja tvojih, sinova Amonovijeh.

37. Još reče ocu svojemu : učini mi ovo : ostavi me do dva mjeseca da otidem da se popnem na gore da oplačem svoje djevojaštvo s drugama svojim.

38. A on joj reče : idi. I pusti je na dva mjeseca, i ona otide s drugama svojim i oplakiva djevojaštvo svoje po gorama.

39. A kad progjoše dva mjeseca, vrati se k ocu svojemu, i on svrši na njoj zavjet svoj koji bješe zavjetovao. A ona ne pozna čovjeka. I posta običaj u Izrailju

40. Da od godine do godine idu kćeri Izrailjeve da plaču za kćerju Jeftaja od Galada, četiri dana u godini.

GLAVA 12.

A ljudi od plemena Jefremova skupiše se, i prešavši na sjever rekoše Jeftaju : za što si išao u boj na sinove Amonove a nas nijesi pozvao da idemo s tobom ? spalićemo ognjem dom tvoj i tebe.

2. A Jeftaj im reče : imah veliku raspru sa sinovima Amonovijem ja i moj narod, i pozvah vas, ali me ne izbaviste iz ruku njihovijeh.

3. Pa videći da me ne izbavljate, stavih dušu svoju u ruku svoju, i otidoh na sinove Amonove, i Gospod mi ih dade u ruke ; pa što ste sada došli k meni da se bijete sa mnom ?

4. Tada Jeftaj skupi sve ljude od Galada, i udari na Jefrema ; i ljudi od Galada pobiše Jefrema ; jer govorahu : bjegunci ste Jefremovi, vi ljudi od Galada, koji se bavite megju Jefremom i megju Manasijom.

5. I Galad uze Jefremu brodove Jordanske. I kad koji od Jefrema dobježe i reče : pusti me da prijegjem, rekoše mu oni od Galada : jesi li od Jefrema ? I kad on reče : nijesam,

6. Onda mu rekoše : reci : Šibolet. A on reče : Sibolet, ne mogući dobro izgovoriti. Tada ga uhvatiše i zaklaše na brodu Jordanskom. I pogibe u ono vrijeme iz plemena Jefremova četrdeset i dvije tisuće.

7. I Jeftaj bi sudija Izrailju šest godina ; i umrije, i bi pogreben u gradu Galadskom.

8. A poslije njega bi sudija Izrailju Avesan iz Vitlejema.

9. I imaše trideset sinova i trideset kćeri, koje razuda iz kuće, a trideset djevojaka dovede sinovima svojim iz drugih kuća ; i bi sudija Izrailju sedam godina.

10. Po tom umrije Avesan i bi pogreben u Vitlejemu.

11. A poslije njega bi sudija Izrailju Elon od Zavulona ; on bi sudija Izrailju deset godina.

12. Po tom umrije Elon od Zavulona, i bi pogreben u Ajalonu u zemlji Zavulonovoj.

13. Poslije njega bi sudija Izrailju Avdon sin Elilov Faratonjanin.

14. On imaše četrdeset sinova i trideset unuka, koji jahahu sedamdesetoro magaradi. I bi sudija Izrailju osam godina.

15. Po tom umrije Avdon sin Elilov Faratonjanin, i bi pogreben u Faratonu u zemlji Jefremovoj na gori Amaličkoj.

GLAVA 13.

A sinovi Izrailjevi opet činiše što je zlo pred Gospodom, i Gospod ih dade u ruke Filistejima za četrdeset godina.

2. A bijaše jedan čovjek od Saraje od plemena sinova Danovijeh, po imenu Manoje, i žena mu bješe nerotkinja, i ne ragjaše.

3. Toj ženi javi se angjeo Gospodnji i reče joj : gle, ti si sad nerotkinja, i nijesi ragjala ; ali ćeš zatrudnjeti, i rodićeš sina.

4. Nego sada čuvaj se da ne piješ vina ni silovita pića, i da ne jedeš ništa nečisto.

5. Jer gle, zatrudnjećeš, i rodićeš sina, i britva da ne prijegje po njegovoj glavi, jer će dijete biti nazirej Božji od utrobe materine, i on će početi izbavljati Izrailja iz ruku Filistejskih.

6. I žena dogje i reče mužu svojemu govoreći : čovjek Božji dogje k meni, i lice mu bijaše kao lice angjela Božije-

ga, vrlo strašno ; ali ga ne zapitah odakle je, niti mi on kaza svojega imena.

7. Nego mi reče : gle, ti ćeš zatrudnjeti i rodićeš sina ; za to sada ne pij vina ni silovita pića i ne jedi ništa nečisto ; jer će dijete biti nazirej Božji od utrobe materine pa do smrti.

8. Tada se Manoje pomoli Gospodu i reče : o Gospode! neka opet dogje k nama čovjek Božji, kojega si slao, da nas nauči šta ćemo činiti s djetetom, kad se rodi.

9. I usliši Gospod glas Manojev ; i dogje opet angjeo Gospodnji k ženi kad sjegjaše u polju ; a Manoje muž njezin ne bješe kod nje.

10. Tada žena brže otrča i javi mužu svojemu govoreći mu : evo, javi mi se onaj čovjek, koji mi je prije dolazio.

11. A Manoje ustavši pogje za ženom svojom ; i kad dogje k čovjeku, reče mu: jesi li ti onaj čovjek što je govorio ovoj ženi ? On odgovori : jesam.

12. A Manoje reče : kad bude što si kazao, kako će biti pravilo za dijete i šta će se činiti s njim ?

13. A angjeo Gospodnji reče Manoju : žena neka se čuva od svega što sam joj kazao.

14. Neka ne jede ništa što dolazi s vinove loze, i vina ni silovila pića neka ne pije, i ništa nečisto neka ne jede. Što sam joj zapovjedio sve neka drži.

15. Tada reče Manoje angjelu Gospodnjemu : radi bismo te ustaviti da ti zgotovimo jare.

16. A angjeo Gospodnji odgovori Manoju : da me i ustaviš, ne ću jesti tvojega jela ; nego ako hoćeš zgotoviti žrtvu paljenicu, prinesi je Gospodu. Jer Manoje nije znao da je angjeo Gospodnji.

17. Opet reče Manoje angjelu Gospodnjemu : kako ti je ime ? da ti zahvalimo kad se zbude što si rekao.

18. A angjeo Gospodnji odgovori mu: što pitaš za ime moje ? Čudno je.

19. Tada Manoje uze jare i dar, i prinese Gospodu na stijeni ; a *angjeo* učini čudo pred Manojem i ženom njegovom ;

20. Jer kad se podiže plamen s oltara k nebu, angjeo Gospodnji podiže se u plamenu s oltara ; a Manoje i žena njegova videći to padoše ničice na zemlju;

21. I angjeo se Gospodnji ne javi više Manoju ni ženi njegovoj. Tada Manoje razumje da je angjeo Gospodnji.

22. I reče Manoje ženi svojoj : za cijelo ćemo umrijeti, jer vidjesmo Boga.

23. A žena mu reče : kad bi htio Bog da nas ubije, ne bi primio iz naših ruku žrtve paljenice ni dara, niti bi nam pokazao svega ovoga, niti bi nam sad objavio takih stvari.

24. I tako ta žena rodi sina, i nadje mu ime Samson ; i dijete odraste, i Gospod ga blagoslovi.

25. I duh Gospodnji poče hoditi s njim po okolu Danovu, izmegju Saraje i Estaola.

GLAVA 14.

I sigje Samson u Tamnat, i vidje ondje jednu djevojku izmegju kćeri Filistejskih.

2. I vrativši se kaza ocu svojemu i materi svojoj govoreći : vidjeh djevojku u Tamnatu izmegju kćeri Filistejskih ; oženite me njom.

3. A otac i mati rekoše mu : zar nema djevojke megju kćerima tvoje braće u svem narodu mom, da ideš da se oženiš izmegju Filisteja neobrezanijeh? A Samson odgovori ocu svojemu : njom me oženi, jer mi je ona omiljela.

4. A otac i mati njegova ne znadijahu da je to od Gospoda, i da traži zadjevicu s Filistejima ; jer u ono vrijeme Filisteji vladahu sinovima Izrailjevijem.

5. I tako side Samson s ocem svojim i s materom svojom u Tamnat, i kad dogjoše do vinograda Tamnatskih, gle, mlad lav ričući sukobi ga.

6. I duh Gospodnji side na nj, te rastrže lava kao jare nemajući ništa u ruci; i ne kaza ocu ni materi šta je učinio.

7. I tako došavši govori s djevojkom, i ona omilje Samsonu.

8. A poslije nekoliko dana idući opet da je odvede, svrne da vidi mrtvoga lava ; a gle, u mrtvom lavu roj pčela i med.

9. I izvadi ga u ruku, i pogje putem jedući ; i kad dogje k ocu i materi, dade im te jedoše ; ali im ne reče da je iz mrtvoga lava izvadio med.

10. I tako dogje otac njegov k onoj djevojci, i Samson učini ondje veselje, jer tako činjahu momci.

11. I kad ga vidješe *Filisteji*, izabraše trideset druga da budu s njim.

12. I reče im Samson : ja ću vam zagonenuti zagonetku, pa ako mi je odgonenete za sedam dana dok je veselje i pogodite, daću vam trideset košulja i tridesetore svečane haljine.

13. Ako li ne odgonenete, vi ćete dati meni trideset košulja i tridesetore svečane haljine. A oni mu rekoše : zagoneni zagonetku svoju, da čujemo.

14. Tada im reče : od onoga koji jede izide jelo, i od ljutoga izide slatko. I ne mogoše odgonenuti zagonetke tri dana.

15. I sedmi dan rekoše ženi Samsonovoj : nagovori muža svojega da nam kaže zagonetku, ili ćemo spaliti ognjem tebe i dom oca tvojega. Jeste li nas za to pozvali da nam uzmete imanje ? je li tako ?

16. I stade plakati žena Samsonova pred njim govoreći : ti mrziš na me, i ti me ne ljubiš; zagonenuo si zagonetku sinovima naroda mojega, a ne ćeš meni da je kažeš. A on joj reče : gle, ni ocu svojemu ni materi svojoj nijesam je kazao, a tebi da je kažem ?

17. I ona plaka pred njim za sedam dana dokle trajaše veselje. A sedmi dan kaza joj, jer bješe navalila na nj ; a ona kaza zagonetku sinovima naroda svojega.

18. Tada mu rekoše ljudi grada onoga sedmi dan dok sunce ne zagje : šta je slagje od meda, i šta je ljuće od lava ? A on im reče : da nijeste orali na mojoj junici, ne biste pogodili moje zagonetke.

19. I dogje na nj duh Gospodnji, te sigje u Askalon, i pobi ondje trideset ljudi, i uze odijelo s njih i dade svečane haljine onima koji odgonenuše zagonetku ; i rasrdi se vrlo i otide kući oca svojega.

20. A žena Samsonova udade se za druga njegova, s kojim se bijaše udružio.

GLAVA 15.

A poslije nekoliko dana, o pšeničnoj žetvi, dogje Samson da pohodi ženu svoju donesavši joj jare, i reče : idem k ženi svojoj u ložnicu. Ali mu otac njezin ne dade da ugje.

2. Jer reče otac njezin : ja mišljah za cijelo da ti nije po volji, pa je dadoh drugu tvojemu ; nego mlagja sestra njezina nije li lepša od nje ? uzmi nju mjesto one.

3. A Samson im reče : ja ne ću biti kriv Filistejima kad im učinim zlo.

4. I otišavši Samson uhvati tri sta lisica, i uze luča, i sveza po dvije za repove, i metnu po jedan luč megju dva repa,

5. Pa zapali lučeve, i pusti u ljetinu Filistejsku, i popali ljetinu požnjevenu i nepoznjevenu, i vinograde i maslinike.

6. Tada Filisteji rekoše : ko je to učinio ? I odgovoriše : Samson zet Tamnaćaninov, jer mu uze ženu i dade je drugu njegovu. Tada dogjoše Filisteji i spališe ognjem nju i oca njezina.

7. A Samson im reče : ako ste i učinili tako, opet ću vam se osvetiti, pa ću se onda okaniti.

8. I polomi ih ljuto nogama po bedrima ; po tom otide i nastani se u pećini od stijene Itama.

9. Tada izidoše Filisteji i stadoše u oko prema Judi, i raširiše se do Lehije.

10. A ljudi od Jude rekoše : što ste izašli na nas ? I odgovoriše : izašli smo da svežemo Samsona i da mu učinimo kako je on nama učinio.

11. Tada izide tri tisuće ljudi iz Jude k pećini u stijeni Itamu, i rekoše Samsonu : ne znaš li da Filisteji vladaju nad nama ? za što si nam dakle to učinio ? A on im reče : kako su oni meni učinili tako ja učinih njima.

12. Oni mu rekoše : došli smo da te svežemo i predamo u ruke Filistejima. A Samson im reče : zakunite mi se da ne ćete vi uložiti na me.

13. Oni mu odgovoriše i rekoše : ne ćemo ; nego ćemo te samo svezati i predati u njihove ruke, ali te ne ćemo pogubiti. I svezaše ga u dva nova uža i odvedoše ga iz stijene.

14. I kad on dogje do Lehije, Filisteji ga sretoše vičući od radosti ; a duh Gospodnji sigje na nj, i uža na rukama njegovijem postaše kao konci izgorjeli od vatre, i spadoše sveze s ruku njegovijeh.

15. I on nagje čeljust magareću još sirovu, i pruživ ruku svoju uze je, i pobi njom tisuću ljudi.

16. Po tom reče Samson : čeljušću

magarećom jednu gomilu, dvije gomile, čeljušću magarećom pobih tisuću ljudi.

17. A kad izreče, baci čeljust iz ruke svoje, i nazva ono mjesto Ramat-Lehija.

18. I bijaše žedan jako, te zavapi ka Gospodu i reče : ti si učinio rukom sluge svojega ovo izbavljenje veliko ; a sada hoću li umrijeti od žegji, ili ću pasti u ruke neobrezanima ?

19. Tada Bog rascijepi stijenu u Lehiji, i proteče voda iz nje, te se napi, i povrati mu se duh i oživje. Za to se prozva onaj izvor Enakore, koji je u Lehiji do današnjega dana.

20. I bi sudija Izrailju za vremena Filistejskoga dvadeset godina.

GLAVA 16.

Po tom otide Samson u Gazu, i ondje vidje jednu ženu kurvu, i ugje k njoj.

2. I ljudima u Gazi bi kazano : dogje Samson ovamo. I opkoliše i vrebaše ga cijelu noć na vratima gradskim ; i stajahu u potaji cijelu noć govoreći : dok svane ubićemo ga.

3. Ali Samson spavav do po noći usta u po noći, i ščepa vrata gradska s oba dovratka i iščupa ih s prijevornicom zajedno, i metnu ih na ramena i odnese navrh gore koja je prema Hevronu.

4. Poslije toga zamilova djevojku na potoku Soriku, kojoj bješe ime Dalida.

5. I dogjoše k njoj knezovi Filistejski i rekoše joj : prevari ga i iskušaj gdje mu stoji velika snaga i kako bismo mu dosadili da ga svežemo i svladamo ; a mi ćemo ti dati svaki po tisuću i sto srebrnika

6. I Dalida reče Samsonu : hajde kaži mi gdje stoji tvoja velika snaga i čim bi se mogao svezati i svladati.

7. A Samson joj reče : da me svežu u sedam gužava sirovijeh neosušenijeh, onda bih izgubio snagu i bio kao i drugi čovjek.

8. I donesoše joj knezovi Filistejski sedam gužava sirovijeh, još neosušenijeh, i ona ga sveza njima.

9. A kod nje bijaše zasjeda u sobi ; i ona mu reče : eto Filisteja na te, Samsone ! A on pokida gužve, kao što se kida konac od kudjelje kad osjeti vatru ; i ne dozna se za snagu njegovu.

10. Po tom reče Dalida Samsonu : gle, prevario si me, i slagao si mi ; nego hajde kaži mi čim bi se mogao svezati.

11. A on joj reče : da me dobro svežu novim užima kojima nije ništa ragjeno, tada bih izgubio snagu i bio bih kao drugi čovjek.

12. I Dalila uze nova uža, i sveza ga njima, pak mu reče : eto Filisteja na te, Samsone ! A zasjeda bijaše u sobi. A on raskide s ruku uža kao konac.

13. Tada reče Dalida Samsonu : jednako me varaš i lažeš mi ; kaži mi čim bi se mogao svezati ? A on joj reče : da sedam pramena kose na glavi mojoj priviješ na vratilo.

14. I ona zaglavivši vratilo kocem, reče : evo Filisteja na te, Samsone ! A on se probudi oda sna, i istrže kolac i osnovu i vratilo.

15. Opet mu ona reče : kako možeš govoriti : ljubim te, kad srce tvoje nije kod mene ? Već si me tri puta prevario ne hoteći mi kazati gdje ti je velika snaga.

16. I ona mu dosagjivaše svojim riječima svaki dan i navaljivaše na nj, i duša mu prenemože da umre.

17. Te joj otvori cijelo srce svoje i reče joj : britva nije nikad prešla preko glave moje, jer sam nazirej Bozji od utrobe matere svoje ; da se obrijem, ostavila bi me snaga moja, i oslabio bih, i bio bih kao svaki čovjek.

18. A Dalida videći da joj je otvorio cijelo srce svoje, posla i pozva knezove Filistejske poručivši im : hodite sada, jer mi je otvorio cijelo srce svoje. Tada dogjoše knezovi Filistejski k njoj i donesoše novce u rukama svojim.

19. A ona ga uspava na krilu svojem, i dozva čovjeka te mu obrija sedam pramena kose s glave, i ona ga prva svlada kad ga ostavi snaga njegova.

20. I ona reče : eto Filisteja na te, Samsone ! A on probudiv se oda sna reče : izaći ću kao i prije i oteću se. Jer ne znadijaše da je Gospod odstupio od njega.

21. Tada ga uhvatiše Filisteji, i iskopaše mu oči, i odvedoše ga u Gazu, i okovaše ga u dvoje verige mjedene, i meljaše u tamnici.

22. A kosa na glavi njegovoj poče rasti kao što je bila kad ga obrijaše.

23. I knezovi Filistejski skupiše se da

prinesu veliku žrtvu Dagonu bogu svojemu, i da se provesele; pa rekoše: predade nam bog naš u ruke naše Samsona neprijatelja našega.

24. Takogjer i narod vidjevši ga hvaljaše boga svojega govoreći: predade nam bog naš u ruke naše neprijatelja našega i zatirača zemlje naše i koji pobi tolike izmegju nas.

25. I kad se razveseli srce njihovo rekoše: zovite Samsona da nam igra. I dozvaše Samsona iz tamnice da im igra, i namjestiše ga megju dva stupa.

26. Tada Samson reče momku koji ga držaše za ruku: pusti me, da opipam stupove na kojima stoji kuća, da se naslonim na njih.

27. A kuća bijaše puna ljudi i žena, i svi knezovi Filistejski bijahu ondje; i na krovu bijaše oko tri tisuće ljudi i žena, koji gledahu kako Samson igra.

28. Tada Samson zavapi ka Gospodu i reče: Gospode, Gospode! opomeni me se, molim te, i ukrijepi me, molim te, samo sada, o Bože! da se osvetim jedan put Filistejima za oba oka svoja.

29. I zagrli Samson dva stupa srednja, na kojima stajaše kuća, i nasloni se na njih, na jedan desnom a na drugi lijevom rukom svojom.

30. Pa onda reče Samson: neka umrem s Filistejima. I naleže jako, i pade kuća na knezove i na sav narod koji bješe u njoj; i bi mrtvijeh koje pobi umirući više nego onijeh koje pobi za života svojega.

31. Poslije dogjoše braća njegova i sav dom oca njegova, i uzeše ga, i vrativši se pogreboše ga izmegju Saraje i Estaola u grobu Manoja oca njegova. A on bi sudija Izrailju dvadeset godina.

GLAVA 17.

A bijaše jedan čovjek iz gore Jefremove po imenu Miha.

2. On reče materi svojoj: tisuća i sto srebrnika, što su ti ukradeni, za koje si klela i govorila preda mnom, evo, to je srebro u mene, ja sam ga uzeo. A mati mu reče: Gospod da te blagoslovi, sine!

3. A kad vrati tisuću i sto srebrnika materi svojoj, reče mati njegova: to sam srebro posvetila Gospodu iz svoje ruke za tebe, sine moj, da se načini od njega lik rezan i liven; za to ti ga sada dajem natrag.

4. Ali on opet dade srebro materi svojoj, a mati uze dvje sta srebrnika i dade zlataru, a on načini od njega lik rezan i liven, te bijaše u kući Mišinoj.

5. I taj Miha imaše kuću za bogove, i načini oplećak i likove, i posveti jednoga izmegju sinova svojih da mu bude sveštenik.

6. U to vrijene ne bješe cara u Izrailju: svaki činjaše što mu bijaše drago.

7. A bješe jedan mladić iz Vitlejema Judina, od porodice Judine, koji bješe Levit i ondje boravljaše.

8. On otide iz toga grada, Vitlejema Judina, da se nastani gdje može; i idući svojim putem dogje u goru Jefremovu do kuće Mišine.

9. A Miha mu reče: od kuda ideš? Odgovori mu Levit: iz Vitlejema Judina, idem da se nastanim gdje mogu.

10. A Miha mu reče: ostani kod mene, i budi mi otac i sveštenik, a ja ću ti dati deset srebrnika na godinu i dvoje haljine i hranu. I otide Levit k njemu.

11. I Levitu bi po volji da ostane kod njega, i bi mu taj mladić kao da mu je sin.

12. I Miha posveti Levita da mu je sveštenik taj mladić, i osta u kući Mišinoj.

13. Tada reče Miha: sada znam da će mi Gospod učiniti dobro za to što imam Levita sveštenika.

GLAVA 18.

U to vrijeme ne bješe cara u Izrailju, i u to vrijeme pleme Danovo tražaše sebi našljedstvo gdje bi nastavalo, jer mu do tada ne bješe dopalo našljedstvo megju plemenima Izrailjevijem.

2. Za to poslaše sinovi Danovi iz porodice svoje pet ljudi izmegju sebe, hrabre ljude od Saraje i Estaola da uhode zemlju i dobro razmotre, i rekoše im: idite, razmotrite zemlju. I oni otidoše u goru Jefremovu u kuću Mišinu i zanoćiše ondje.

3. I kad bijahu kod kuće Mišine, poznaše glas onoga mladića Levita, i svrativši se onamo rekoše mu: ko te dovede ovamo? i šta radiš tu? i šta ćeš tu?

4. A on im reče: tako i tako učini mi

Miha, i najmi me da mu budem sveštenik.

5. A oni mu rekoše : upitaj Boga da znamo hoće li nam biti srećan put na koji pogjosmo.

6. A sveštenik im reče : idite s mirom; po volji je Gospodu put kojim idete.

7. I tako pošavši onijeh pet ljudi dogjoše u Lais, i vidješe tamošnji narod gdje živi bez straha po običaju Sidonskom, mirno i bez straha, i da nema nikoga u zemlji ko bi im čim god dosagjivao ili otimao vlast, i da su daleko od Sidonjana niti imaju šta s kim.

8. Pa kad se vratiše k braći svoj svojoj u Saraju i Estaol, rekoše im braća: što je?

9. A oni rekoše : ustajte da idemo na njih ; jer vidjesmo zemlju, i vrlo je dobra. I vi ne marite? nemojte se lijeniti, nego pohitajte da uzmete zemlju.

10. Kad dogjete, doći ćete k narodu bezbrižnom i u zemlju prostranu ; jer je predade Bog u vaše ruke ; to je mjesto gdje nema nedostatka ni u čem što ima na zemlji.

11. Tada pogjoše odande iz Saraje i Estaola šest stotina ljudi od porodice Danove naoružanijeh.

12. I otišavsi stadoše u oko kod Kirijat-Jarima u Judi; za to se prozva ono mjesto Mahane-Dan do danas, i jest iza Kirijat-Jarima.

13. A odande pošavši u goru Jefremovu dogjoše u kuću Mišinu.

14. Tada progovoriše petorica što bijahu išli da uhode zemlju Laisku, i rekoše braći svojoj : znate li da u ovijem kućama ima oplećak i likova, i lik rezan i lik liven? Sada dakle gledajte što ćete raditi.

15. I oni vrativši se onamo ugjoše u kuću gdje bješe mladić Levit, u kuću Mišinu, i upitaše ga za zdravlje.

16. A šest stotina ljudi naoružanijeh od sinova Danovijeh stadoše pred vratima.

17. A pet ljudi što bjehu išli da uhode zemlju otišavši ugjoše i uzeše lik rezani i oplećak i likove i lik liveni; a sveštenik stajaše na vratima sa šest stotina ljudi naoružanijeh.

18. I oni što ugjoše u kuću Mišinu kad uzeše lik rezani, oplećak, likove i lik liveni, sveštenik im reče : šta radite?

19. A oni mu rekoše : ćuti, metni ruku na usta, pa hajde s nama, i budi nam otac i sveštenik. Šta ti je bolje, biti sveštenik u kući jednoga čovjeka ili biti sveštenik plemenu i porodici u Izrailju?

20. I sveštenik se obradova u sreu, i uze oplećak i likove i lik rezani, i ugje megju narod

21. I okrenuvši se pogjoše pustivši djecu i stoku i zaklade naprijed.

22. A kad bijahu daleko od kuće Mišine, onda ljudi koji življahu u kućama blizu kuće Mišine skupiše se i pogjoše u potjeru za sinovima Danovijem.

23. I vikaše za sinovima Danovijem, a oni obazrevši se rekoše Misi : što ti je, te si skupio tolike ljude?

24. A on reče : uzeli ste moje bogove koje sam načinio, i sveštenika, pa otidoste. Šta još imam? pa još kažete : što ti je?

25. A sinovi Danovi rekoše mu : nemoj da ti se čuje glas za nama, da ne bi udarili na vas ljudi gnjevni, te ćeš izgubiti dušu svoju i dušu doma svojega.

26. I sinovi Danovi otidoše svojim putem, a Miha videći da su jači od njega vrati se i otide kući svojoj.

27. I oni uzevši što bješe načinio Miha, i sveštenika, kojega imaše, dogjoše u Lais k narodu mirnom i bezbrižnom; pa ih isjekoše oštrijem mačem, a grad upališe ognjem.

28. I ne bješe nikoga da ih izbavi ; jer bijahu daleko od Sidona i ne imahu ništa ni s kim ; a grad bijaše u dolini koja je kod Vet-Reova. Poslije sazidaše grad i naseliše se u njemu.

29. I nazvaše grad Dan po imenu Dana oca svojega, koji se rodi Izrailju ; a prije se grad zvaše Lais.

30. I sinovi Danovi namjestiše sebi onaj lik rezani ; a Jonatan sin Girsona sina Manasijina i sinovi njegovi bijahu sveštenici plemenu Danovu dokle se god ne iseli iz zemlje.

31. I namješten im stajaše onaj lik rezani, koji načini Miha, za sve vrijeme dokle dom Božji bijaše u Silomu.

GLAVA 19.

I u to vrijemo, kad ne bješe cara u Izrailju, bješe jedan Levit koji življaše kao došljak kraj gore Jefremove, i uze inoču iz Vitlejema Judina.

2. A inoča njegova činjaše preljubu kod njega, pa otide od njega kući oca svojega u Vitlejem Judin, i osta ondje četiri mjeseca.

3. A muž njezin usta i otide za njom da joj lijepo govori i da je dovede natrag, imajući sa sobom momka svojega i dva magarca; i ona ga uvede u kuću oca svojega, i kad ga vidje otac njezin obradova se dolasku njegovu.

4. I ustavi ga tast njegov, otac mladičin, i osta kod njega tri dana, i ondje jegjahu i pijahu i noćivahu.

5. A četvrti dan kad ustaše rano, usta i on da ide; ali otac mladičin reče zetu svojemu: potkrijepi srce svoje zalogajem hljeba, pa onda idite.

6. I tako sjedoše i jedoše obojica zajedno i napiše se; pa reče otac mladičin mužu: hajde ostani još noćas, i budi veseo.

7. Ali čovjek usta da ide; ali tast njegov navali na nj, te opet noći ondje.

8. Po tom urani petoga dana da ide; i reče mu otac mladičin: potkrijepi srce svoje. I jedući zajedno zabaviše se dokle i dan naže.

9. Tada usta čovjek da ide, on i inoča mu i momak; a tast njegov, otac mladičin, reče mu: eto, dan je već nagao, veče je, prenoćite ovdje; eto dockan je, prenoći ovdje, i budi veseo, pa sjutra uranite na put, i idi k svojemu šatoru.

10. Ali čovjek ne htje noćiti; nego usta i pogje; i dogje do Jevusa, a to je Jerusalim; i s njim dva magarca natovarena i inoča njegova.

11. A kad bijahu blizu Jevusa, dan bijaše nagao vrlo, pa reče sluga gospodaru svojemu: hajde brže da se svratimo u taj grad Jevus, i tu da noćimo.

12. A gospodar mu reče: ne ćemo svrtati u tugj grad, koji nije sinova Izrailjevijeh, nego ćemo ići do Gavaje.

13. Još reče momku svojemu: hajde brže da stignemo u koje od tijeh mjesta i da noćimo i Gavaji ili u Rami.

14. I minuše onuda i otidoše; i sunce ih zagje blizu Gavaje Venijaminove.

15. I okretoše onamo da otidu i prenoće u Gavaji; i kad ugje, sjede na ulici gradskoj; i ne bi nikoga da ih primi u kuću da prenoće.

16. I gle, jedan starac vraćaše se s posla svojega iz polja u veče, a bijaše iz gore Jefremove i življaše kao došljak u Gavaji; a ljudi onoga mjesta bijahu sinovi Venijaminovi.

17. I on podigav oči svoje ugleda onoga čovjeka putnika na ulici gradskoj; i reče mu starac: kuda ideš? i od kuda ideš?

18. A on mu odgovori: idemo od Vitlejema Judina do na kraj gore Jefremove; odande sam, pa sam išao do Vitlejema Judina, a sada idem k domu Gospodnjemu, i nema nikoga da me primi u kuću.

19. A imamo i slame i piće za magarce svoje, i hljeba i vina za se i za sluškinju tvoju i za momka koji je sa slugom tvojim; imamo svega dosta.

20. A starac mu reče: budi miran; što ti god nedostaje, ja ću se starati za to; samo nemoj noćiti na ulici.

21. I uvede ga u svoju kuću, i položi magarcima; po tom opraše noge, i jedoše i piše.

22. A kad se razveseliše, gle, ljudi onoga grada, bezakonici, opkoliše kuću, i stadoše lupati u vrata, i rekoše starcu, gospodaru od kuće, govoreći: izvedi toga čovjeka što je ušao u tvoju kuću, da ga poznamo.

23. I izašav k njima onaj čovjek, gospodar od kuće, reče im: ne, braćo, ne činite zla; kad je čovjek ušao u moju kuću, ne činite toga bezumlja.

24. Evo kći moja djevojka i inoča njegova, njih ću vam izvesti, pa njih osramotite i činite s njima što vam je volja, samo čovjeku ovome ne činite toga bezumlja.

25. Ali ga ne htješe poslušati oni ljudi; tada onaj čovjek uze inoču svoju i izvede je na polje k njima, i oni je poznaše, i zlostaviše je cijelu noć do zore, i pustiše je kad zora zabijelje.

26. I došavši žena u zoru pade kod vrata od kuće onoga čovjeka gdje bješe gospodar njezin, i leža dokle se ne rasvanu.

27. A gospodar njezin usta u jutru, i kad otvori vrata i izagje da ide svojim putem, a to žena inoča njegova ležaše na vratima kućnijem, i ruke joj na pragu.

28. I reče joj: ustani da idemo. Ali ne bi odgovora; tada je metnu na magarca, i ustavši čovjek pogje u mjesto svoje.

29. I došav kući svojoj uze mač, i uze

inoču svoju i isiječe je s kostima na dvanaest komada i razasla u sve krajeve Izrailjeve.

30. I ko god vidje govoraše : nije se učinilo niti se vidjelo tako što od kad izidoše sinovi Izrailjevi iz Misira do danas. Promislite o tom, i vjećajte i govorite.

GLAVA 20.

Tada izidoše svi sinovi Izrailjevi, i sabra se sav narod jednodušno, od Dana do Virsaveje i do zemlje Galadove, ka Gospodu u Mispu.

2. I glavari svega naroda, svijeh plemena Izrailjevijeh, dogjoše na zbor naroda Božijega, četiri stotine tisuća ljudi pješaka, koji mahahu mačem.

3. A sinovi Venijaminovi čuše da su sinovi Izrailjevi otišli u Mispu. I sinovi Izrailjevi rekoše : kažite kako se dogodilo to zlo.

4. A Levit, muž ubijene žene, odgovori i reče : dogjoh s inočom svojom u Gavaju Venijaminovu da prenoćim.

5. A Gavajani ustaše na me, opkoliše me u kući noću, i htješe me ubiti ; i inoču moju zlostaviše tako da umrije.

6. Za to uzev inoču svoju isjekoh je na komade i razaslah je u sve krajeve našljedstva Izrailjeva ; jer učiniše grdilo i sramotu u Izrailju.

7. Eto, vi ste svi sinovi Izrailjevi ; promislite i vijećajte.

8. A sav narod usta jednodušno i reče : da ne idemo ni jedan k šatoru svojemu, i ni jedan da se ne vraća kući svojoj.

9. Nego ovo da učinimo Gavaji : da bacimo ždrijeb za nju.

10. Da uzmemo po deset ljudi od stotine po svijem plemenima Izrailjevijem, i po stotinu od tisuće, i po tisuću od deset tisuća, da donose hranu narodu, a on da ide i učini Gavaji Venijaminovoj kako je zaslužila grdilom koje je učinila u Izrailju.

11. I skupi se sav narod Izrailjev na onaj grad složivši se jednodušno.

12. Tada poslaše plemena Izrailjeva ljude u sve porodice Venijaminove, i poručiše im : kakvo se to zlo učini megju vama ?

13. Sada dajte te bezakonike što su u Gavaji, da ih pogubimo i izvadimo zlo iz Izrailja. Ali ne htješe sinovi Venijaminovi poslušati braće svoje, sinova Izrailjevijeh.

14. Nego se skupiše sinovi Venijaminovi iz svojih mjesta u Gavaju da izidu da se biju sa sinovima Izrailjevijem.

15. I nabroji se u to vrijeme sinova Venijaminovijeh iz njihovijeh gradova dvadeset i šest tisuća ljudi koji mahahu mačem osim stanovnika Gavajskih, kojih bješe na broj sedam stotina ljudi odabranijeh.

16. U svem tom narodu bješe sedam stotina ljudi odabranijeh, koji bjehu ljevaci, i svaki gagjaše kamenom iz praće u dlaku ne promašajući.

17. A ljudi Izrailjaca nabroji se osim sinova Venijaminovijeh četiri stotine tisuća ljudi koji mahahu mačem, samijeh vojnika.

18. I ustavši otidoše k domu Boga silnoga, i upitaše Boga i rekoše sinovi Izrailjevi : ko će izmegju nas ići prvi u boj na sinove Venijaminove ? A Gospod reče : Juda nek ide prvi.

19. Po tom ustavši rano sinovi Izrailjevi stadoše u okô prema Gavaji.

20. I izidoše sinovi Izrailjevi u boj na sivove Venijaminove, i uvrstaše se sinovi Izrailjevi da udare na Gavaju.

21. A sinovi Venijaminovi izidoše iz Gavaje, i povaljaše po zemlji izmegju Izrailjaca u onaj dan dvadeset i dvije tisuće ljudi.

22. Ali se narod sinova Izrailjevijeh oslobodi, te se opet uvrstaše na istom mjestu gdje se bijahu uvrstali prvoga dana.

23. Jer sinovi Izrailjevi otidoše te plakaše pred Gospodom do večera, i upitaše Gospoda govoreći : hoćemo li opet izaći u boj na sinove Venijamina brata svojega ? A Gospod im reče : izidite na njih.

24. I izidoše sinovi Izrailjevi na sinove Venijaminove drugi dan.

25. I sinovi Venijaminovi izidoše pred njih iz Gavaje drugi dan ; i povaljaše po zemlji izmegju sinova Izrailjevijeh opet osamnaest tisuća ljudi, koji svi mahahu mačem.

26. Tada svi sinovi Izrailjevi i sav narod izidoše i dogjoše k domu Boga silnoga, i plakaše i stajaše ondje pred Gospodom, i postiše se onaj dan do ve-

čera, i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodom.

27. Pa upitaše sinovi Izrailjevi Gospoda; jer ondje bijaše kovčeg zavjeta Božijega u ono vrijeme.

28. I Fines sin Eleazara sina Aronova stajaše pred njim u ono vrijeme. I rekoše: hoćemo li opet izaći u boj na sinove Venijamina brata svojega ili ćemo se okaniti? A Gospod im reče: izidite, jer ću ih sjutra predati vama u ruke.

29. Tada namjesti Izrailj zasjede oko Gavaje.

30. I sinovi Izrailjevi izidoše treći dan na sinove Venijaminove, i uvrstaše se prema Gavaji kao prvom i drugom.

31. A sinovi Venijaminovi izašavši pred narod odvojiše se od grada, i stadoše biti i sjeći narod kao prvom i drugom po putovima, od kojih jedan ide k domu Boga silnoga a drugi u Gavaju, i po polju, i ubiše do trideset ljudi iz Izrailja.

32. I rekoše sinovi Venijaminovi: padaju pred nama kao prije. A sinovi Izrailjevi rekoše: da bježimo da ih otrgnemo od grada na putove.

33. Tada svi sinovi Izrailjevi kretoše se sa svojega mjesta i uvrstaše se u Val-Tamaru; i zasjede Izrailjeve iskočiše iz mjesta svojega, iz luka Gavajskih.

34. I dogje na Gavaju deset tisuća ljudi izabranijeh iz svega Izrailja, i boj posta žešći, a oni ne opaziše da će ih zlo zadesiti.

35. I Gospod pobi Venijamina pred Izrailjem, i sinovi Izrailjevi pogubiše onaj dan od sinova Venijaminovijeh dvadeset i pet tisuća i sto ljudi, koji svi mačem mahahu.

36. I sinovi Venijaminovi vidješe da su nadbijeni; jer sinovi Izrailjevi uzmakoše ispred sinova Venijaminovijeh uzdajući se u zasjede koje bijahu namjestili kod Gavaje;

37. A oni što bijahu u zasjedi navališe brže u Gavaju, i ušavši isjekoše sve po gradu oštrijem mačem.

38. A bijahu sinovi Izrailjevi ugovorili s onima u zasjedi da za znak zapale vatru da se digne velik dim iz grada.

39. Tako sinovi Izrailjevi stadoše bježati iz boja, a sinovi Venijaminovi počeše ubijati, i isjekoše do trideset ljudi izmegju sinova Izrailjevijeh govoreći: doista padaju pred nama kao u pregjašnjem boju.

40. Ali kad se plamen i dim kao stup diže iz grada, obazreše se sinovi Venijaminovi, i gle, oganj se iz grada dizaše do neba.

41. Tada se vratiše sinovi Izrailjevi, a sinovi Venijaminovi smetoše se videći da ih je zlo zadesilo;

42. I pobjegoše ispred sinova Izrailjevijeh k pustinji; ali ih vojska gonjaše, i koji iz gradova izlažahu, biše ih megju sobom.

43. Tako opkoliše sinove Venijaminove, goniše ih, tlačiše ih od Menuje do Gavaje k istoku.

44. I pogibe sinova Venijaminovijeh osamnaest tisuća ljudi, samijeh junaka.

45. A onijeh što se okretoše i pobjegoše u pustinju k stijeni Rimonu, napabirčiše ih po putovima pet tisuća ljudi, i tjeraše ih do Gidoma i pobiše ih dvije tisuće ljudi.

46. I tako svega pogibe onaj dan sinova Venijaminovijeh dvadeset i pet tisuća ljudi koji mahahu mačem, sve samijeh junaka.

47. I bješe šest stotina ljudi koji se okretoše i utekoše u pustinju k stijeni Rimonu, i ostaše na stijeni Rimonu četiri mjeseca.

48. Po tom sinovi Izrailjevi vrativši se k sinovima Venijaminovijem isjekoše oštrijem mačem i ljude po gradovima i stoku i što se god nagje; i sve gradove koji ostaše popališe ognjem.

GLAVA 21.

A sinovi Izrailjevi bijahu se zakleli u Mispi rekavši: ni jedan izmegju nas da ne da kćeri svoje za ženu sinu Venijaminovu.

2. Za to otide narod k domu Božijemu, i ostaše ondje do večera pred Bogom, i podigavši glas svoj plakaše vrlo,

3. I rekoše: za što se, Gospode Bože Izrailjev, dogodi ovo u Izrailju, da danas nestane jednoga plemena iz Izrailja?

4. I sjutradan urani narod, i načini ondje oltar, i prenesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne.

5. Tada rekoše sinovi Izrailjevi: ima li ko da nije došao na zbor iz svijeh plemena Izrailjevijeh ka Gospodu? Jer se bijahu teško zakleli za onoga ko ne

dogje u Mispu ka Gospodu rekavši : da se pogubi.

6. Jer se sinovima Izrailjevijem sažali za Venijaminom bratom njihovijem, i rekoše : danas se istrijebi jedno pleme iz Izrailja.

7. Šta ćemo činiti s onima što su ostali da bi imali žene, kad se zaklesmo Gospodom da im ne damo kćeri svojih za žene?

8. Pa rekoše : imali ko iz plemena Izrailjevijeh da nije došao u Mispu ka Gospodu? I gle, ne bješe došao na vojsku, na zbor, niko iz Javisa Galadova.

9. Jer kad se narod prebroji, gle, ne bješe ondje nijednoga od onijeh koji žive u Javisu Galadovu.

10. Za to posla zbor onamo dvanaest tisuća hrabrijeh ljudi, i zapovjedi im govoreći : idite i pobijte stanovnike u Javisu Galadovu oštrijem mačem i žene i djecu.

11. Ovo ćete dakle učiniti : sve muškinje i sve ženskinje što je poznalo čovjeka pobijte.

12. I nagjoše megju stanovnicima Javisa Galadova četiri stotine djevojaka, koje ne bjehu poznale čovjeka, i dovedoše ih u òkô u Silom, koji je u zemlji Hananskoj.

13. Tada posla sav zbor, te govoriše sinovima Venijaminovijem koji bjehu u stijeni Rimonu, i objaviše im mir.

14. Tako se vratiše sinovi Venijaminovi u to vrijeme, i dadoše im žene koje ostaviše u životu izmegju žena iz Javisa Galadova; ali ih ne bješe dosta za njih.

15. A narodu bješe žao Venijamina što Gospod okrnji plemena Izrailjeva.

16. Pa rekoše starješine od zbora : šta ćemo činiti s ovima što su ostali da bi imali žene? jer su izginule žene u plemenu Venijaminovu.

17. Po tom rekoše : našljedstvo Venijaminovo pripada ovima što su ostali, da se ne bi zatrlo pleme iz Izrailja.

18. A mi im ne možemo dati žena izmegju kćeri svojih; jer su se zakleli sinovi Izrailjevi rekavši : da je proklet ko da ženu sinovima Venijaminovijem.

19. Po tom rekoše : evo, godišnji je praznik Gospodnji u Silomu, koji je sa sjevera Vetilju, k istoku, na putu koji ide od Vetilja u Sihem, i s juga Levoni.

20. I zapovjediše sinovima Venijaminovijem govoreći : idite, i zasjedite po vinogradima.

21. I pazite; pa kad izidu kćeri Silomske da igraju, izidite iz vinograda i otmite svaki sebi ženu izmegju kćeri Silomskih; i idite u zemlju Venijaminovu.

22. A kad dogju oci njihovi ili braća njihova k nama da se sude, mi ćemo im kazati : smilujte im se nas radi, jer u ovom ratu nijesmo zarobili žene za svakoga njih; a vi im nijeste dali, i tako ne ćete biti krivi.

23. Tada sinovi Venijaminovi učiniše tako, i dovedoše žene prema broju svom izmegju igračica koje oteše, i otišavši vratiše se na našljedstvo svoje, i sazidaše opet gradove i naseliše se u njima.

24. I tako razidoše se sinovi Izrailjevi odande u ono vrijeme svaki u svoje pleme i u porodicu svoju, i otidoše odande svaki na svoje našljedstvo.

25. U ono vrijeme ne bješe cara u Izrailju; svaki činjaše što mu bijaše drago.

KNJIGA O RUTI.

GLAVA 1.

A u ono vrijeme kad sugjahu sudije bi glad u zemlji, i jedan čovjek iz Vitlejema Judina otide da živi kao došljak u zemlji Moavskoj sa ženom svojom i su dva sina svoja.

2. A ime tomu čovjeku bješe Elimeleh, a ženi mu ime Nojemina, a imena dvojici sinova njegovijeh Malon i Heleon; i bijahu Efraćani, iz Vitlejema Judina; i dogjoše u zemlju Moavsku i staniše se ondje.

3. Po tom umrije Elimeleh, muž Nojeminin, i ona osta su dva sina svoja.

4. Oni se oženiše Moavkama; jednoj bješe ime Orfa a drugoj Ruta; i ondje stajahu do deset godina.

5. Po tom umriješe obojica, Malon i Heleon; i žena osta bez dva sina svoja i bez muža svojega.

6. Tada se ona podiže sa snahama svojima da se vrati iz zemlje Moavske, jer ču u zemlji Moavskoj da je Gospod pohodio narod svoj davši im hljeba.

7. I izide iz mjesta gdje bijaše, i obje snahe njezine s njom; i pogjoše putem da se vrate u zemlju Judinu.

8. Tada reče Nojemina objema snahama svojima: idite, vratite se svaka u dom matere svoje; Bog neka vam učini milost kao što vi učiniste umrlima i meni.

9. Da vam da Gospod da nagjete počinak svaka u domu muža svojega. I poljubi ih; a one povikavši zaplakaše,

10. I rekoše joj: ne; nego ćemo se s tobom vratiti u tvoj narod.

11. A Nojemina im reče: idite natrag, kćeri moje; što biste išle sa mnom? zar ću još imati sinova u utrobi svojoj da vam budu muževi?

12. Vratite se, kćeri moje, idite; jer sam ostarjela i nijesam za udaju. A i da kažem da se nadam i da se još noćas udam, i da rodim sinove,

13. Zar ćete ih vi čekati dok odrastu? zar ćete toga radi stajati neudate? Nemojte, kćeri moje; jer su moji jadi veći od vaših, jer se ruka Gospodnja podigla na me.

14. Tada one podigavši glas svoj plakaše opet; i Orfa poljubi svekrvu svoju; a Ruta osta kod nje.

15. A ona joj reče: eto, jetrva se tvoja vratila k narodu svojemu i k bogovima svojim; vrati se i ti za jetrvom svojom.

16. Ali Ruta reče: nemoj me nagovarati da te ostavim i od tebe otidem; jer kuda god ti ideš, idem i ja; i gdje se god ti nastaniš, nastaniću se i ja; tvoj je narod moj narod, i tvoj je Bog moj Bog.

17. Gdje ti umreš, umrijeću i ja, i ondje ću biti pogrebena. To neka mi učini Gospod i to neka mi doda, smrt će me samo rastaviti s tobom.

18. A ona kad vidje da je tvrdo naumila ići s njom, presta je odvraćati.

19. Tako idoše obje dokle dogjoše u Vitlejem; a kad dogjoše u Vitlejem, sav grad uzavre njih radi; i govorahu: je li to Nojemina?

20. A ona im govoraše: ne zovite me više Nojemina, nego me zovite Mara, jer mi velike jade zadade svemogući.

21. Obilna sam otišla, a praznu me vrati Gospod. Za što me zovete Nojemina, kad me Gospod obori, i svemogući me ucvijeli?

22. Tako dogje natrag Nojemina i s njom Ruta Moavka, snaha njezina, vrativši se iz zemlje Moavske; a dogjoše u Vitlejem o početku ječmene žetve.

GLAVA 2.

A bijaše jedan čovjek, rod mužu Nojemininu, čovjek bogat od porodice Elimelehove kojemu ime bijaše Voz.

2. I Ruta Moavka reče Nojemini: da idem u polje da pabirčim klasje za onijem pred kim nagjem milost. A ona joj reče: idi, kćeri moja.

3. I ona otide, i došavši stade pabirčiti po njivi za žeteocima; i dogodi se, te dogje na njivu koja pripadaše Vozu, koji bijaše od porodice Elimelehove.

4. I gle, dogje Voz iz Vitlejema, i reče žeteocima: Gospod da je s vama! I oni mu rekoše: da te blagoslovi Gospod!

5. Tada reče Voz sluzi svojemu koji bijaše nad žeteocima: čija je ona mladica?

6. A sluga koji bješe nad žeteocima odgovori mu: Moavka je mladica koja se vratila s Nojeminom iz zemlje Moavske.

7. I reče: da pabirčim, da kupim klasje izmegju snopova za žeteocima. I došavši bavi se od jutra do sada; samo je malo bila kod kuće.

8. Tada Voz reče Ruti: čuješ, kćeri moja; nemoj ići na drugu njivu da pabirčiš, niti odlazi odavde, nego se drži mojih djevojaka.

9. Pazi na kojoj njivi oni žanju, pa idi za njima; jer sam zapovjedio momcima svojim da te niko ne dira; a kad ožedniš, idi k sudovima i pij što moje sluge zahitaju.

10. Tada ona pade ničice i pokloni se do zemlje, i reče mu: kako nagjoh milost pred tobom, da me pogledaš, kad sam tugjinka?

11. A Voz odgovori i reče joj: čuo sam ja sve što si činila svekrvi svojoj po smrti muža svojega, i kako si ostavila oca

svojega i mater svoju, i postojbinu svoju, pa si došla k narodu kojega nijesi znala prije.

12. Gospod da ti plati za djelo tvoje, i da ti plata bude potpuna od Gospoda Boga Izrailjeva, kad si došla da se pod krilima njegovijem skloniš.

13. A ona reče : nagjoh milost pred tobom, gospodaru, jer si me utješio i milostivo progovorio sluškinji svojoj, ako i nijesam kao jedna od tvojih sluškinja.

14. A Voz joj reče : kad bude vrijeme jesti, dogji ovamo i jedi hljeba i umoči zalogaj svoj u ocat. I ona sjede pokraj žetelaca, i on joj pruži prženijeh zrna, i ona jede i nasiti se, i preteče joj.

15. Po tom usta da pabirči. A Voz zapovjedi momcima svojim govoreći : neka pabirči i megju snopovima, nemojte da je zastidite.

16. Nego još navlaš ispuštajte rukoveti i ostavljajte joj neka kupi, i ne korite je.

17. I ona pabirči na njivi do večera, i ovrše što napabirči, i dogje oko efe ječma.

18. I uzevši otide u grad, i vidje svekrva njezina šta je napabirčila; a ona izvadi i dade joj i ono što joj je preteklo po što se nasitila.

19. I reče joj svekrva : gdje si pabirčila danas? i gdje si radila? Da je blagosloven koji te je pogledao! A ona kaza svekrvi svojoj kod koga je radila govoreći : ime je čovjeku kod kojega sam danas radila Voz.

20. A Nojemina reče snasi svojoj : Gospod da ga blagoslovi, kad nije ukratio milosti svoje k živima i k mrtvima. I reče joj Nojemina : taj je čovjek nama rod, i jedan od osvetnika naših.

21. A Ruta Moavka reče : još mi je rekao : drži se moje čeljadi dokle ne požanju sve moje.

22. A Nojemina reče Ruti snasi svojoj : dobro je, kćeri moja, da ideš s njegovijem djevojkama, da te ne bi dirali na drugoj njivi.

23. I tako se držaše djevojaka Vozovijeh pabirčeći dokle se ne svrši žetva ječmena i žetva pšenična; i življaše kod svekrve svoje.

GLAVA 3.

Po tom reče joj Nojemina svekrva njezina : kćeri moja, ne treba li da ti potražim počinka, da bi ti dobro bilo?

2. Evo, nije li nam rod Voz, kod kojega si bila s djevojkama njegovijem? evo, on će ovu noć vijati ječam na gumnu.

3. Umij se dakle, i namaži se, i obuci haljine svoje na se, pa idi na gumno; ali da ne dozna za te čovjek dokle ne jede i ne napije se.

4. Pa kad legne, zapamti mjesto gdje legne, pa onda otidi i digni pokrivač s nogu njegovijeh, te lezi ondje; a on će ti kazati šta ćeš raditi.

5. A *Ruta* joj reče : što mi god kažeš, učiniću.

6. I otide na gumno, i učini sve što joj zapovjedi svekrva.

7. A Voz jedavši i pivši i proveselivši se otide te leže kod stoga; a ona dogje polako, podiže pokrivač s nogu njegovijeh i leže.

8. A kad bi oko po noći, trže se čovjek i obrnu se, a gle, žena ležaše kod nogu njegovijeh.

9. I on joj reče : ko si? Odgovori : ja sam Ruta sluškinja tvoja; raširi krilo svoje na sluškinju svoju, jer si mi osvetnik.

10. A on reče : Gospod da te blagoslovi, kćeri moja; ova potonja milost koju mi pokazuješ veća je od prve, što nijesi tražila mladića, ni siromašna ni bogata.

11. Za to sada, kćeri moja, ne boj se; što god rečeš učiniću ti; jer zna cijelo mjesto naroda mojega da si poštena žena.

12. Jest istina, ja sam ti osvetnik; ali ima jošte bliži od mene.

13. Prenoći ovdje; pa sjutra ako te htjedbude uzeti, dobro, neka uzme; ako li te ne htjedbude uzeti, ja ću te uzeti, tako živ bio Gospod! Spavaj do jutra.

14. I ona spava kod nogu njegovijeh do jutra; po tom usta dok još ne mogaše čovjek čovjeka raspoznati, jer Voz reče : da se ne dozna da je žena dolazila na gumno.

15. I reče : daj ogrtač koji imaš na sebi; i drži ga. I ona ga podrža, a on jo

izmjeri šest *mjerica* ječma, i naprti joj, i ona otide u grad.

16. I dogje svekrvi svojoj, koja joj reče : šta bi kćeri moja? A ona joj kaza sve što joj učini onaj čovjek.

17. I reče : ovijeh šest *mjerica* ječma dade mi, jer mi reče : nemoj se vratiti prazna k svekrvi svojoj.

18. A ona joj reče : počekaj, kćeri moja, dok doznaš kako će izaći ; jer onaj čovjek ne će se smiriti dok ne svrši stvar danas.

GLAVA 4.

A Voz izide na vrata gradska, i sjede ondje. I gle, naigje onaj osvetnik, za kojega Voz govoraše, i reče mu Voz: hodi ovamo, sjedi ovdje. I on dogje i sjede.

2. Po tom uze *Voz* deset ljudi izmegju starješina gradskih i reče : posjedajte ovdje. I posjedaše.

3. Tada reče onomu osvetniku : njivu koja je bila brata našega Elimeleha prodala je Nojemina, koja se vratila iz zemlje Moavske.

4. Za to rekoh : da javim tebi, i kažem ti : uzmi njivu pred ovima što sjede ovdje i pred starješinama naroda mojega: ako ćeš otkupiti, otkupi ; ako li ne ćeš otkupiti, kaži mi da znam ; jer osim tebe nema drugoga koji bi otkupio, a poslije tebe idem ja. A on reče : ja ću otkupiti.

5. A Voz reče : u koji dan uzmeš njivu iz ruke Nojeminine, treba da uzmeš i Rutu Moavku ženu umrloga, da podigneš ime umrlomu u našljedstvu njegovu.

6. Tada reče onaj osvetnik : ne mogu otkupiti, da ne raspem svojega našljedstva ; otkupi ti što bi trebalo da ja otkupim, jer ja ne mogu otkupiti.

7. A bijaše od starine običaj u Izrailju o otkupljivanju i promjenjivanju, da bi svaka stvar bila tvrda, da jedan izuje obuću svoju i dade drugomu, i to bijaše svjedočba u Izrailju.

8. Kad dakle onaj osvetnik reče Vozu: uzmi ti, izu obuću svoju.

9. A Voz reče starješinama i svemu narodu : vi ste svjedoci danas da sam otkupio iz ruke Nojeminine što je god bilo Elimelehovo i što je god bilo Helonovo i Malonovo ;

10. I da sam uzeo za ženu Rutu Moavku ženu Malonovu da podignem ime umrlomu u našljedstvu njegovu da ne bi poginulo ime umrlomu megju braćom njegovom i u mjestu njegovu ; vi ste svjedoci danas.

11. I sav narod koji bijaše na vratima gradskim i starješine rekoše : svjedoci smo ; da da Gospod da žena koja dolazi u dom tvoj bude kao Rahilja i Lija, koje obje sazidaše dom Izrailjev ; bogati se u Efrati, i proslavi ime svoje u Vitlejemu !

12. I od sjemena koje ti Gospod dade od te žene, da postane dom tvoj kao dom Faresa kojega rodi Tamara Judi.

13. I tako uze Voz Rutu i bi mu žena ; i on leže s njom, i Gospod joj dade te zatrudnje, i rodi sina.

14. I rekoše žene Nojemini : da je blagosloven Gospod koji te nije ostavio danas bez ostvetnika, da se ime njegovo slavi u Izrailju !

15. On će ti utješiti dušu i biće potpora starosti tvojoj, jer ga rodi snaha tvoja, koja te ljubi i koja ti je bolja nego sedam sinova.

16. I uze Nojemina dijete, i metnu ga na krilo svoje, i bješe mu dadilja.

17. I susjede nadješe mu ime govoreći : rodi se sin Nojemini, i prozvaše ga Ovid. On bi otac Jeseja oca Davidova.

18. A ovo je pleme Faresovo : Fares rodi Esroma ;

19. A Esrom rodi Arama ; a Aram rodi Aminadava ;

20. A Aminadav rodi Nasona ; a Nason rodi Salmona ;

21. A Salmon rodi Voza ; a Voz rodi Ovida ;

22. A Ovid rodi Jeseja ; a Jesej rodi Davida.

PRVA KNJIGA SAMUILOVA

KOJA SE ZOVE I PRVA KNJIGA O CAREVIMA.

GLAVA 1.

Bijaše jedan čovjek iz Ramatajim-Sofima, iz gore Jefremove, kojemu ime bješe Elkana sin Jeroama, sina Eliva, sina Tova, sina Sufova, Efraćanin.

2. I imaše dvije žene, jednoj bješe ime Ana a drugoj Fenina; i Fenina imaše djece, a Ana nemaše djece.

3. I igjaše taj čovjek svake godine iz svojega grada da se pokloni i prinese žrtvu Gospodu nad vojskama u Silom; a ondje bijahu dva sina Ilijeva, Ofnije i Fines, sveštenici Gospodnji.

4. I jedan dan kad Elkana prinese žrtvu, dade Fenini ženi svojoj i svijem sinovima njezinijem i kćerima njezinijem po dio;

5. Ani pak dade dva dijela, jer ljubljaše Anu, a njoj Gospod bješe zatvorio matericu.

6. I protivnica je njezina vrlo cvijeljaše prkoseći joj što joj Gospod bješe zatvorio matericu.

7. Tako činjaše *Elkana* svake godine, i Ana hogjaše u dom Gospodnji, a ona je cvijeljaše, te plakaše i ne jegjaše.

8. A Elkana muž njezin reče joj jednom: Ana, za što plačeš? i za što ne jedeš? i za što je srce tvoje neveselo? Nijesam li ti ja bolji nego deset sinova?

9. A Ana usta, po što jedoše i piše u Silomu; a Ilije sveštenik sjegjaše na stolici na pragu doma Gospodnjega.

10. I ona tužna u srcu pomoli se Gospodu plačući mnogo.

11. I zavjetova se govoreći: Gospode nad vojskama! ako pogledaš na muku sluškinje svoje, i opomeneš me se, i ne zaboraviš sluškinje svoje, nego daš sluškinji svojoj muško čedo, ja ću ga dati Gospodu dokle je god živ, i britva ne će prijeći preko glave njegove.

12. I kad se ona dugo moljaše pred Gospodom, Ilije motraše na usta njezina.

13. Ali Ana govoraše u srcu svojem, usta joj se samo micahu a glas joj se ne čujaše; s toga Ilije pomisli da je pijana.

14. Pa joj reče Ilije: dokle ćeš biti pijana? otrijezni se od vina svojega.

15. Ali Ana odgovori i reče: nijesam pijana, gospodaru, nego sam žena tužna u srcu; nijesam pila vina ni silovita pića; nego izlijevam dušu svoju pred Gospodom.

16. Nemoj jednačiti sluškinje svoje s nevaljalom ženom; jer sam od velike tuge i žalosti svoje govorila do sad.

17. Tada odgovori Ilije i reče: idi s mirom; a Bog Izrailjev da ti ispuni molbu, za što si ga molila.

18. A ona reče: neka nagje sluškinja tvoja milost pred tobom! Tada otide žena svojim putem, i jede, i lice joj ne bješe više kao prije.

19. I sjutradan uraniše, i pokloniše se Gospodu, i vratiše se i dogjoše kući svojoj u Ramat. I Elkana pozna Anu ženu svoju, i Gospod se opomenu nje.

20. I kad bi vrijeme po što Ana zatrudnje rodi sina, i nadje mu ime Samuilo, jer, *reče*, isprosih ga u Gospoda.

21. Po tom pogje onaj čovjek Elkana sa svijem domom svojim da prinese Gospodu godišnju žrtvu i zavjet svoj.

22. Ali Ana ne pogje, jer reče mužu svojemu: dokle odojim dijete, onda ću ga odvesti da izide pred Gospoda i ostane ondje do vijeka.

23. I reče joj Elkana muž njezin: čini kako ti drago; ostani dokle ga ne odojiš; samo da hoće Gospod ispuniti riječ svoju. I tako žena osta; i dojaše sina svojega dokle ga ne odoji.

24. A kad ga odoji, odvede ga sa sobom uzevši tri teleta i efu brašna i mijeh vina, i uvede ga u dom Gospodnji u Silomu; a dijete bijaše još malo.

25. I zaklaše tele, i dovedoše dijete k Iliju.

26. I ona reče: čuj gospodaru, kako je živa duša tvoja, gospodaru, ja sam ona žena koja je stajala ovdje kod tebe moleći se Gospodu.

27. Molih se za ovo dijete, i ispuni mi Gospod molbu moju, za što sam ga molila.

28. Za to i ja dajem njega Gospodu, dokle je god živ, da je dat Gospodu. I pokloniše se ondje Gospodu.

GLAVA 2.

I Ana se pomoli i reče : razveseli se srce moje u Gospodu ; podiže se rog moj u Gospodu ; otvoriše se usta moja na neprijatelje moje, jer sam radosna radi spasenja tvojega.

2. Nema svetoga kao što je Gospod ; jer nema drugoga osim tebe ; i nema stijene kao što je Bog naš.

3. Ne govorite više ponosito, i neka ne izlaze iz usta vaših riječi ohole ; jer je Gospod koji sve zna, i on udešava namjere.

4. Luk junacima slomi se, a iznemogli opasaše se snagom.

5. Koji bijahu siti, naimaju se za hljeb ; a koji bijahu gladni, nijesu više ; i nerotkinja rodi sedmero, a koja imaše djece, iznemože.

6. Gospod ubija, i oživljuje ; spušta u grob, i izvlači.

7. Gospod siromaši, i bogati ; ponižuje, i uzvišuje.

8. Siromaha podiže iz praha, i iz bunjišta uzvišuje ubogoga da ga posadi s knezovima, i daje im da naslijede prijesto slave ; jer su Gospodnji temelji zemaljski, i na njima je osnovao vasiljenu.

9. Sačuvaće noge milijeh svojih, a bezbožnici će umuknuti u mraku ; jer svojom snagom ne će čovjek nadjačiti.

10. Koji se suprote Gospodu, satrće se ; na njih će zagrmjeti s neba ; Gospod će suditi krajevima zemaljskim, i daće snagu caru svojemu, i uzvisiće rog pomazaniku svojemu.

11. Po tom otide Elkana u Ramat kući svojoj, a dijete služaše Gospodu pred Ilijem svešteníkom.

12. A sinovi Ilijevi bijahu nevaljali, i ne znadijahu za Gospoda.

13. Jer u tijeh sveštenika bješe običaj prema narodu : kad ko prinošaše žrtvu, dolažaše momak svešteníkov dok se kuhaše meso, s viljuškama trokrakim u ruci,

14. I zabadaše u sud, ili u kotao, ili u tavu, ili u lonac, i što se god nabode na viljuške uzimaše sveštenik. Tako činjahu svemu Izrailju koji dolažaše u Silom.

15. Tako i prije nego bi zapalili salo, došao bi momak svešteníkov, te bi rekao čovjeku koji prinošaše žrtvu : daj meso da ispečem svešteniku, jer ti ne ću primiti mesa kuhana, nego sirovo.

16. Ako bi mu tada čovjek odgovorio : neka se prvo zapali salo, pa onda uzmi što ti god duša želi ; on bi rekao : ne, nego daj sada, ako li ne daš, uzeću silom.

17. I grijeh onijeh mladića bijaše vrlo velik pred Gospodom, jer ljudi ne marahu za prinos Gospodnji.

18. A Samuilo služaše pred Gospodom još dijete u oplećku lanenom.

19. A mati mu načini mali plašt i donese mu, *i tako činjase* svake godine dolazeći s mužem svojim da prinese žrtvu godišnju.

20. A Ilije blagoslovi Elkanu i ženu njegovu govoreći : Gospod da ti dade poroda od te žene za ovoga kojega je dala Gospodu! I otidoše u svoje mjesto.

21. I Gospod pohodi Anu, i ona zatrudnje i rodi tri sina i dvije kćeri. A dijete Samuilo rastijaše pred Gospodom.

22. A Ilije bijaše vrlo star, i ču sve što činjahu sinovi njegovi svemu Izrailju, i kako spavahu sa ženama koje dolažahu gomilama na vrata šatora od sastanka.

23. I govoraše im : za što to radite? jer čujem zle riječi o vama od svega naroda.

24. Nemojte, djeco moja ; jer nije dobro što čujem ; otpagjujete narod Gospodnji.

25. Kad čovjek zgriješi čovjeku, sudiće mu sudija ; ali kad ko zgriješi Gospodu, ko će moliti za nj? Ali ne poslušaše oca svojega, jer Gospod šćaše da ih ubije.

26. A dijete Samuilo rastijaše i bijaše mio i Gospodu i ljudima.

27. Tada dogje čovjek Božji k Iliju, i reče mu : ovako veli Gospod : ne javih li se domu oca tvojega, kad bijahu u Misiru u kući Faraonovoj?

28. I izabrah ga izmegju svijeh plemena Izrailjevijeh sebi za svešteníka da prinosi žrtve na oltaru mojem i da kadi kadom i nosi oplećak preda mnom, i dadoh domu oca tvojega sve žrtve ognjene sinova Izrailjevijeh?

29. Za što gazite žrtvu moju i prinos moj, koje sam zapovjedio da se prinose

u šatoru? i paziš sinove svoje većma nego mene, da se gojite prvinama svijeh prinosa Izrailja naroda mojega?

30. Za to Gospod Bog Izrailjev kaže: rekao sam doista: dom tvoj i dom oca tvojega služiće preda mnom do vijeka; ali sada kaže Gospod: ne će biti tako; jer one ću poštovati koji mene poštuju, a koji mene preziru, biće prezreni.

31. Gle, idu dani, kad ću odsjeći tebi ruku i ruku domu oca tvojega, da ne bude starca u domu tvojem.

32. I vidjećeš nevolju u šatoru mjesto svega dobra što je Gospod činio Izrailju; ne će biti starca u domu tvojem do vijeka.

33. A koga od tvojih ne istrijebim ispred oltara svojega, onaj će ostati da ti čile oči i da ti se cvijeli duša; i sav podmladak doma tvojega umiraće u najboljim godinama.

34. I ovo da ti je znak što će doći na oba sina tvoja, na Ofnija i Finesa: u jedan dan poginuće obojica.

35. A sebi ću podignuti sveštenika vjerna, on će raditi po srcu mojemu i po duši mojoj; i sazidaću mu tvrd dom i on će hoditi pred pomazanikom mojim vazda.

36. I ko ostane od doma tvojega, doći će da mu se pokloni za srebrn novac i za komad hljeba, i govoriće: primi me u kaku službu svešteničku da imam komad hljeba.

GLAVA 3.

A dijete Samuilo služaše Gospodu pred Ilijem; i riječ Gospodnja bješe rijetka u ono vrijeme, i ne javljahu se utvare.

2. Jednom u to vrijeme Ilije ležaše na svom mjestu; a oči mu počinjahu tamnjeti te ne mogaše vidjeti;

3. I Samuilo ležaše u domu Gospodnjem gdje bijaše kovčeg Božji, i žišci Gospodnji još ne bjehu pogašeni.

4. I viknu Gospod Samuila, a on reče: evo me.

5. I pritrča k Iliju, i reče mu: evo me, što si me zvao? A on reče: nijesam te zvao, idi lezi. I on otide i leže.

6. A Gospod opet viknu Samuila, i Samuilo usta, i otide k Iliju, i reče: evo me, što si me zvao? A on reče: nijesam te zvao, sine; idi lezi.

7. A Samuilo još ne poznavaše Gospoda, i još mu ne bješe javljena riječ Gospodnja.

8. Tada opet viknu Gospod Samuila treći put, i on usta i otide k Iliju, i reče: evo me, što si me zvao? Tada razumje Ilije da Gospod zove dijete.

9. I reče Ilije Samuilu: idi lezi; a ako te zovne, a ti reci: govori Gospode, čuje sluga tvoj. I Samuilo otide, i leže na svoje mjesto.

10. A Gospod dogje i stade; i zovnu ga kao prije: Samuilo! Samuilo! A Samuilo reče: govori, čuje sluga tvoj.

11. I reče Gospod Samuilu: evo učiniću nešto u Izrailju da će zujati oba uha svakome ko čuje.

12. U taj ću dan učiniti Iliju sve što sam govorio za kuću njegovu, od početka do kraja.

13. Jer sam mu javio da ću suditi domu njegovu do vijeka za nevaljalstvo, za koje je znao da njim navlače na se prokletstvo sinovi njegovi, pa im nije zabranio.

14. Za to se zakleh domu Ilijevu da se ne će očistiti nevaljalstvo doma Ilijeva nikakom žrtvom ni prinosom do vijeka.

15. I Samuilo spava do jutra, pa otvori vrata doma Gospodnjega. Ali se bojaše Samuilo kazati Iliju za utvaru.

16. A Ilije zovnu Samuila i reče: Samuilo, sine! A on reče: evo me.

17. A on reče: kakve su riječi što ti je kazao? nemoj zatajiti od mene; tako ti učinio Bog i tako ti dodao, ako zatajiš od mene što god što ti je kazao.

18. I Samuilo mu kaza sve, i ništa ne zataji od njega. A on reče: Gospod je, neka čini što mu je volja.

19. A Samuilo rastijaše, i Gospod bijaše s njim, i ne pusti da padne na zemlju ni jedna riječ njegova.

20. I sav Izrailj od Dana do Virsaveje pozna da je Samuilo vjeran prorok Gospodnji.

21. I Gospod se stade opet javljati u Silomu, jer se Gospod javljaše Samuilu u Silomu riječju Gospodnjom.

GLAVA 4.

I što reče Samuilo, zbi se svemu Izrailju. Jer Izrailj izide na vojsku na Filisteje, i stadoše u òkô kod Even-Ezera, a Filisteji stadoše u òkô u Afeku.

2. I Filisteji se uvrstaše prema Izrailju, i kad se otvori boj razbiše Filisteji Izrailja, i izgibe ih u boju u polju oko četiri tisuće ljudi.

3. I kad narod dogje u òkô, rekoše starješine Izrailjeve: za što nas danas razbi Gospod pred Filistejima? da donesemo iz Siloma kovčeg zavjeta Gospodnjega, da bude megju nama i izbavi nas iz ruku neprijatelja naših.

4. I narod posla u Silom da donesu odande kovčeg zavjeta Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima; a bijahu ondje kod kovčega zavjeta Gospodnjega dva sina Ilijeva, Ofnije i Fines.

5. A kad dogje kovčeg zavjeta Gospodnjega u òkô, povika sav Izrailj od radosti da zemlja zaječa.

6. A Filisteji čuvši veselu viku rekoše: kakva je to vika vesela u okolu Jevrejskom? I razumješe da je došao kovčeg Gospodnji u òkô njihov.

7. I uplašiše se Filisteji kad rekoše: Bog je došao u òkô. I govorahu: teško nama! jer to nije bivalo prije.

8. Teško nama! ko će nas izbaviti iz ruku tijeh silnijeh bogova? to su bogovi što pobiše Misirce u pustinji svakojakim mukama.

9. Ohrabrite se, i budite ljudi, o Filisteji! da ne služite Jevrejima kao što su oni vama služili; budite ljudi, i udrite.

10. I Filisteji udariše, i Izrailjci se opet razbiše i pobjegoše k šatorima svojim; i boj bješe vrlo velik; jer pade iz Izrailja trideset tisuća pješaka.

11. I kovčeg Božji bi otet, i dva sina Ilijeva Ofnije i Fines pogiboše.

12. A jedan izmegju sinova Venijaminovijeh pobježe iz boja, i dogje u Silom isti dan razdrtijeh haljina i glave posute prahom.

13. I kad dogje, gle Ilije sjegjaše na stolici ukraj puta pogledajući; jer srce njegovo bijaše u strahu za kovčeg Božji. I došav onaj čovjek u grad kaza glase, i stade vika svega grada.

14. A Ilije čuvši viku reče: kakva je to vreva? I čovjek brže dotrča da javi Iliju.

15. A Iliju bijaše devedeset i osam godina, i oči mu bijahu potamnjele, te ne mogaše vidjeti.

16. I reče čovjek Iliju: ja idem iz boja, utekoh danas iz boja. A on reče: šta bi, sine?

17. A glasnik odgovarajući reče: pobježe Izrailj ispred Filisteja, i izgibe mnogo naroda, i oba sina tvoja pogiboše, Ofnije i Fines; i kovčeg Božji otet je.

18. A kad spomenu kovčeg Božji, pade Ilije sa stolice nauznako kod vrata, i slomi vrat i umrije, jer bijaše čovjek star i težak. On bi sudija Izrailju četrdeset godina.

19. A snaha njegova, žena Finesova, bijaše trudna i na tom doba, pa čuvši glas da je kovčeg Božji otet i da joj je poginuo svekar i muž, savi se i porodi, jer joj dogjoše bolovi.

20. I kad umiraše, rekoše joj koje stajahu kod nje: ne boj se, rodila si sina. Ali ona ne odgovori, niti hajaše za to.

21. Nego djetetu nadje ime Ihavod govoreći: otide slava od Izrailja; jer kovčeg Božji bi otet i svekar joji muž pogiboše.

22. Za to reče: otide slava od Izrailja; jer bi otet kovčeg Božji.

GLAVA 5.

A Filisteji uzeše kovčeg Božji, i odnesoše iz Even-Ezera u Azot.

2. I uzevši Filisteji kovčeg Božji unesoše ga u dom Dagonov, i namjestiše ga do Dagona.

3. A sjutradan kad ustaše Azoćani rano, a to Dagon ležaše ničice na zemlji pred kovčegom Gospodnjim; i oni uzeše Dagona i metnuše ga opet na njegovo mjesto.

4. A kad sjutradan rano ustaše, gle, opet Dagon ležaše ničice na zemlji pred kovčegom Gospodnjim, a glava Dagonu i obje ruke odsječene bijahu na pragu; samo trup od Dagona bješe ostao.

5. Za to sveštenici Dagonovi i koji god ulaze u dom Dagonov ne staju na prag Dagonov u Azotu do danas.

6. Tada oteža ruka Gospodnja Azoćanima, i moraše ih i udaraše ih šuljevima u Azotu i megjama njegovijem.

7. A kad Azoćani vidješe šta je, rekoše: da ne stoji kod nas kovčeg Boga Izrailjeva; jer je ruka njegova teška nad nama i nad Dagonom bogom našim.

8. I poslaše, te sabraše k sebi sve knezove Filistejske, i rekoše im: šta ćemo činiti s kovčegom Boga Izrailje-

va? A oni rekoše : da se prenese u Gat kovčeg Boga Izrailjeva. I prenesoše kovčeg Boga Izrailjeva.

9. A kad ga prenesoše, bi ruka Gospodnja na gradu s mukom vrlo velikom, i stade biti gragjane od maloga do velikoga, i dogjoše na njih tajni šuljevi.

10. Za to poslaše kovčeg Božji u Akaron ; a kad dogje kovčeg Božji u Akaron, povikaše Akaronjani govoreći : donesoše k nama kovčeg Boga Izrailjeva da pomori nas i naš narod.

11. Za to poslaše, te sabraše sve knezove Filistejske, i rekoše : pošljite kovčeg Boga Izrailjeva neka se vrati na svoje mjesto, da ne pomori nas i naroda našega. Jer bijaše smrtan strah po cijelom gradu, i vrlo teška bijaše ruka Gospodnja ondje.

12. Jer ljudi koji ostajahu živi bolovahu od šuljeva tako da se vika u gradu podizaše do neba.

GLAVA 6.

I bijaše kovčeg Gospodnji u zemlji Filistejskoj sedam mjeseca.

2. Tada dozvaše Filisteji svešteníke i vrače, pa im rekoše : šta ćemo činiti s kovčegom Gospodnjim ? naučite nas kako ćemo ga poslati natrag na njegovo mjesto.

3. A oni rekoše : ako ćete natrag poslati kovčeg Boga Izrailjeva, ne šaljite ga prazna, nego uza nj podajte prinos za grijeh ; tada ćete ozdraviti, i doznaćete za što se ruka njegova nije odmakla od vas.

4. A oni rekoše : kakav ćemo mu dati prinos za grijeh ? A oni rekoše : prema broju kneževina Filistejskih pet zlatnijeh šuljeva i pet zlatnijeh miševa, jer je zlo jednako na svima vama i na knezovima vašim.

5. Načinite dakle slke od svojih šuljeva i slike od miševa koji kvare zemlju, i podajte slavu Bogu Izrailjevu. Može biti da će ulakšati ruku svoju nad vama i nad bogovima vašim i nad zemljom vašom.

6. I za što biste bili uporna srca kao što bijahu uporna srca Misirci i Faraon ? i po što učini čudesa na njima, eda li ih tada ne pustiše, te otidoše ?

7. Za to načinite jedna kola nova, i uzmite dvije krave dojilice, na kojima još nije bio jaram, pa upregnite krave u kola, a telad njihovu odvedite od njih kući.

8. Pa uzmite kovčeg Gospodnji i metnite ga na kola ; a zaklade zlatne što ćete mu dati za grijeh metnite u kovčežić pokraj njega, i pustite ga neka ide.

9. I gledajte : ako pogje putem k megji svojoj u Vet-Semes, on nam je učinio ovo veliko zlo ; ako li ne pogje tako, onda ćemo znati da nas se nije dohvatila ruka njegova, nego nam se dogodilo slučajno.

10. I učiniše tako oni ljudi ; i uzevši dvije krave dojilice upregoše ih u kola a telad njihovu zatvoriše kod kuće.

11. I metnuše kovčeg Gospodnji na kola, i mali kovčežić s mišima žlatnijem i sa slikama svojih šuljeva.

12. I pogjoše krave pravo putem u Vet-Semes, i jednako igjahu istijem putem mučući i ne svrćući ni na desno ni na lijevo ; a knezovi Filistejski igjahu za njima do megje Vet-Semeske.

13. A Vet-Semešani žnjahu pšenicu u dolini, i podigavši oči svoje vidješe kovčeg, i obradovaše se vidjevši ga.

14. I dogjoše kola na njivu Isusa Vet-Semešanina, i stadoše ondje. A bijaše ondje velik kamen ; i iscijepaše drva od kola, i prinesoše one krave na žrtvu paljenicu Gospodu.

15. A Leviti snimivši kovčeg Gospodnji i kovčežić što bješe pokraj njega, u kojem bijahu zakladi zlatni, metnuše na onaj veliki kamen ; a ljudi iz Vet-Semesa gotoviše žrtve paljenice i prinosiše žrtve Gospodu onaj dan.

16. A to vidjevši pet knezova Filistejskih vratiše se u Akaron isti dan.

17. A ovo bjehu zlatni šuljevi koje dadoše Filisteji Gospodu za grijeh : za Azot jedan, za Gazu jedan, za Askalon jedan, za Gat jedan, za Akaron jedan.

18. I miši zlatni bjehu prema broju svijeh gradova Filistejskih u pet kneževina, svijeh zidanijeh gradova i sela neogragjenijeh do velikoga kamena, na koji metnuše kovčeg Gospodnji, i koji je i danas u polju Isusa Vet-Semešanina.

19. Ali pobi Gospod neke izmegju Vet-Semešana, koji zagledaše u kovčeg Gospodnji, i pobi iz naroda pedeset tisu-

ća i sedamdeset ljudi. I plaka narod što ga Gospod udari velikom pogiblju.

20. I ljudi iz Vet-Semesa rekoše : ko može ostati pred tijem Gospodom Bogom svetijem? i ka kome će otići od nas?

21. I poslaše poslanike k stanovnicima Kirijat-Jarimskim govoreći : donesoše natrag Filisteji kovčeg Gospodnji, hodite, odnesite ga k sebi.

GLAVA 7.

Tada dogjoše ljudi iz Kirijat-Jarima, i uzeše kovčeg Gospodnji, i odnesoše ga u kuću Avinadavovu na brdu, a Eleazara sina njegova posvetiše da čuva kovčeg Gospodnji.

2. A kad kovčeg osta u Kirijat-Jarimu, progje mnogo vremena, dvadeset godina, i plakaše sav dom Izrailjev za Gospodom.

3. A Samuilo reče svemu domu Izrailjevu govoreći : ako se svijem srcem svojim obraćate ka Gospodu, povrzite tugje bogove izmegju sebe i Astarote, i spremite srce svoje za Gospoda, njemu jedinomu služite, pa će vas izbaviti iz ruku Filistejskih.

4. I povrgoše sinovi Izrailjevi Vale i Astarote, i služiše Gospodu jedinomu.

5. Po tom reče Samuilo : skupite svega Izrailja u Mispu, da se pomolim Gospodu za vas.

6. I skupiše se u Mispu, i crpući vodu proljevaše pred Gospodom, i postiše onaj dan, i ondje rekoše : sagriješismo Gospodu. I Samuilo sugjaše sinovima Izrailjevijem u Mispi.

7. A Filisteji kad čuše da su se sinovi Izrailjevi skupili u Mispu, izidoše knezovi Filistejski na Izrailja. A kad to čuše sinovi Izrailjevi, uplašiše se od Filisteja.

8. I rekoše sinovi Izvailjevi Samuilu : ne prestaj vapiti za nas ka Gospodu Bogu našemu, eda bi nas izbavio iz ruku Filistejskih.

9. Tada Samuilo uze jedno jagnje odojče, i prinese ga svega Gospodu na žrtvu paljenicu ; i vapi Samuilo ka Gospodu za Izrailja, i usliši ga Gospod.

10. I kad Samuilo prinošaše žrtvu paljenicu, približiše se Filisteji da udare na Izrailja ; ali zagrmje Gospod grmljavinom velikom u onaj dan na Filisteje, i smete ih, i biše pobijeni pred Izrailjem.

11. A Izrailjci izidoše iz Mispe, i potjeraše Filisteje, i biše ih do pod Vet-Har.

12. Tada uze Samuilo kamen, i metnu ga izmegju Mispe, i Sena, i nazva ga Even-Ezer, jer reče : dovde nam Gospod pomože.

13. Tako biše pokoreni Filisteji, i više ne dolaziše na megju Izrailjevu. I ruka Gospodnja bješe protiv Filisteja svega vijeka Samuilova.

14. I povratiše se Izrailju gradovi, koje bjehu uzeli Filisteji Izrailju, od Akarona do Gata, i megje njihove izbavi Izrailj iz ruku Filistejskih ; i bi mir megju Izrailjem i Amorejima.

15. A Samuilo sugjaše Izrailju svega vijeka svojega.

16. I idući svake godine obilažaše Vetilj i Galgal i Mispu, i sugjaše Izrailju u svijem tijem mjestima.

17. Po tom se vraćaše u Ramu, jer ondje bijaše kuća njegova, i sugjase ondje Izrailju, i ondje načini oltar Gospodu.

GLAVA 8.

A kad Samuilo ostarje, postavi sinove svoje za sudije Izrailju.

2. A ime sinu njegovu prvencu bješe Joilo, a drugomu Avija, i sugjahu u Virsaveji.

3. Ali sinovi njegovi ne hogjahu putovima njegovijem, nego udariše za dobitkom, i primahu poklone, i izvrtahu pravdu.

4. Tada se skupiše sve starješine Izrailjeve i dogjoše k Samuilu u Ramu.

5. I rekoše mu : eto, ti si ostario, a sinovi tvoji ne hode tvojim putovima ; za to postavi nam cara da nam sudi, kao što je u svijeh naroda.

6. Ali Samuilu ne bi po volji što rekoše : daj nam cara da nam sudi. I Samuilo se pomoli Gospodu.

7. A Gospod reče Samuilu : poslušaj glas narodni u svemu što ti govore ; jer ne odbaciše tebe, nego mene odbaciše da ne carujem nad njima.

8. Kako činiše od onoga dana kad ih izvedoh iz Misira do danas, i ostaviše me i služiše drugim bogovim, po svijem tijem djelima čine i tebi.

9. Za to sada poslušaj glas njihov ; ali im dobro zasvjedoči i kaži način kojim će car carovati nad njima.

10. I kaza Samuilo sve riječi Gospodnje narodu koji iskaše od njega cara;
11. I reče : ovo će biti način kojim će car carovati nad vama : sinove vaše uzimaće i metati ih na kola svoja i megju konjike svoje, i oni će trčati pred kolima njegovijem;
12. I postaviće ih da su mu tisućnici i pedesetnici, i da mu oru njive i žnju ljetinu, i da mu grade ratne sprave i što treba za kola njegova.
13. Uzimaće i kćeri vaše da mu grade mirisne masti i da mu budu kuharice i hljebarice.
14. I njive vaše i vinograde vaše i maslinike vaše najbolje uzimaće i razdavati slugama svojim.
15. Uzimaće desetak od usjeva vaših i od vinograda vaših, i davaće dvoranima svojim i slugama svojim.
16. I sluge vaše i sluškinje vaše i mladiće vaše najljepše i magarce vaše uzimaće, i obrtati na svoje poslove.
17. Stada će vaša desetkovati, i vi ćete mu biti robovi.
18. I a ćete onda vikati radi cara svojega, kojega izabraste sebi; ali vas Gospod ne će onda uslišiti.
19. Ali narod ne htje poslušati riječi Samuilovijeh, i rekoše : ne, nego car neka bude nad nama,
20. Da budemo i mi kao svi narodi; i neka nam sudi car naš i ide pred nama i vodi naše ratove.
21. A Samuilo čuvši sve riječi narodne, kaza ih Gospodu.
22. A Gospod reče Samuilu : poslušaj glas njihov, i postavi im cara. I Samuilo reče Izrailjcima : idite svaki u svoj grad.

GLAVA 9.

A bješe jedan čovjek od plemena Venijaminova, kojemu ime bješe Kis, sin Avila, sina Serora, sina Vehorata, sina Afije, sina jednoga čovjeka od plemena Venijaminova, hrabar junak.
2. On imaše sina po imenu Saula, koji bješe mlad i lijep da ne bješe ljepšega od njega megju sinovima Izrailjevijem, a glavom bješe viši od svega naroda.
3. A Kisu ocu Saulovu nesta magarica, pa reče Kis Saulu sinu svojemu : uzmi sa sobom jednoga momka, pa ustani i idi te traži magarice.
4. I on progje goru Jefremovu, i progje zemlju Salisku; ali ne nagjoše; pa progjoše i zemlju Salimsku, i ne bješe ih; pa progjoše i zemlju Venijaminovu, i ne nagjoše.
5. A kad dogjoše u zemlju Sufsku, reče Saul momku svojemu koji bijaše s njim : hajde da se vratimo, da se ne bi otac okanio magarica i zabrinuo se za nas.
6. A on mu reče : evo, u ovom gradu ima čovjek Božji, kojega veoma poštuju; što god kaže sve se zbiva; hajdemo k njemu, može biti da će nas uputiti kuda bismo išli.
7. A Saul reče momku svojemu : hajde da idemo; ali šta ćemo odnijeti čovjeku ? jer nam je hljeba nestalo u torbama, a dara nemamo da odnesemo čovjeku Božijemu. Šta imamo ?
8. A momak opet odgovarajući reče Saulu : evo u mene četvrt sikla srebra; to da dam čovjeku Božijemu da nas uputi.
9. U staro vrijeme ko bi išao da pita Boga govoraše : hajde da idemo k vidiocu. Jer ko se sada zove prorok u staro se vrijeme zvaše vidjelac.
10. I Saul reče momku svojemu : dobro veliš; hajde da idemo. I pogjoše u grad gdje bješe čovjek Božji.
11. I kad igjahu uz brdo gradsko, sretoše djevojke koje izlažahu da zahvataju vodu, pa im rekoše : je li tu vidjelac?
12. A one odgovarajući im rekoše : jest, eto pred tobom; pohitaj, jer je danas došao u grad, jer danas narod ima žrtvu na gori.
13. Kako ugjete u grad, naći ćete ga prije nego pogje na goru da jede; jer narod ne će jesti dokle on ne dogje, jer on treba da blagoslovi žrtvu, pa onda će zvanice jesti; za to idite, jer ćete ga sada naći.
14. I otidoše u grad; a kad dogjoše usred grada, gle, Samuilo polazeći na goru srete ih.
15. A Gospod bješe objavio Samuilu dan prije nego dogje Saul, rekavši :
16. Sjutra u ovo doba poslaću k tebi jednoga čovjeka iz zemlje Venijaminove, njega pomaži da bude vogj narodu mojemu Izrailju, i on će izbaviti moj

narod iz ruku Filistejskih. Jer pogledah na narod svoj, jer vika njegova dogje do mene.

17. I kad Samuilo ugleda Saula reče mu Gospod : eto čovjeka, za kojega ti rekoh ; taj će vladati mojim narodom.

18. I Saul pristupi k Samuilu na vratima, i reče : kaži mi, gdje je kuća vidiočeva ?

19. A Samuilo odgovori Saulu i reče: ja sam vidjelac. Hajde preda mnom na goru, i danas ćete sa mnom jesti ; a sjutra ću te otpustiti, i što ti je god u srcu, kazaću ti.

20. A za magarice, kojih ti je nestalo prije tri dana, ne brini se ; jer su se našle. I čije će biti sve što je najbolje u Izrailju ? eda li ne tvoje i svega doma oca tvojega ?

21. A Saul odgovori i reče : nijesam li ja od plemena Venijaminova, najmanjega plemena Izrailjeva, i dom moj najmanji izmegju svijeh domova plemena Venijaminova ? što mi dakle govoriš tako ?

22. A Samuilo uze Saula i njegova momka, i odvede ih u sobu, i posadi ih u začelje megju zvanicama, kojih bješe do trideset ljudi.

23. I Samuilo reče kuharu : donesi dio koji ti dadoh i za koji ti rekoh : ostavi ga kod sebe.

24. Tada donese kuhar pleće i što bješe na njemu ; a *Samuilo* ga metnu pred Saula i reče : evo što je ostalo, uzmi preda se, te jedi, jer je sačuvano doslije za tebe, kad rekoh : pozvao sam narod. Tako jede Saul sa Samuilom onaj dan.

25. Po tom sidoše s gore u grad, i Samuilo razgovara se sa Saulom na krovu.

26. A u jutru uraniše, i kad svitaše, zovnu Samuilo Saula na krov, i reče mu : digni se, da te otpustim. I kad se diže Saul, izidoše obojica, on i Samuilo.

27. I kad dogjoše na kraj grada, reče Samuilo Saulu : reci momku neka ide naprijed (i on progje naprijed), a ti stani malo da ti javim riječ Božju.

GLAVA 10.

Tada Samuilo uze uljanicu, i izli mu ulje na glavu, pa ga cjelova, i reče mu : eto, nije li te pomazao Gospod nad našljedstvom svojim da mu budeš vogj ?

2. Kad otideš danas od mene, naći ćeš dva čovjeka kod groba Rahiljina u kraju Venijaminovu u Selsi, koji će ti reći : našle su se magarice, koje si pošao da tražiš, i evo otac tvoj ne mareći za magarice zabrinuo se za vas govoreći : šta ću činiti poradi sina svojega ?

3. I otišavši odande dalje kad dogješ u ravnicu Tavorsku, srešće te ondje tri čovjeka idući k Bogu, u Vetilj, noseći jedan tri jareta, a drugi noseći tri hljeba, a treći noseći mješinu vina.

4. Pa će te upitati za zdravlje, i daće ti dva hljeba, koje primi iz ruku njihovijeh.

5. Po tom ćeš doći na hum Božji, gdje je straža Filistejska ; i kad ugješ u grad, srešće te gomila proroka slazeći s gore, a pred njima psaltiri i bubnji i svirale i gusle ; i oni će prorokovati.

6. I sići će na te duh Gospodnji, te ćeš prorokovati s njima, i postaćeš drugi čovjek.

7. I kad ti dogju ti znaci, čini što ti dogje na ruku, jer je Bog s tobom.

8. Po tom ćeš otići prije mene u Galgal, i gle, ja ću doći k tebi da prinesem žrtve paljenice i da prinesem žrtve zahvalne. Sedam dana čekaj dokle dogjem k tebi i kažem ti šta ćeš činiti.

9. I kad se okrete da ide od Samuila, Bog mu dade drugo srce ; i svi se oni znaci zbiše onaj dan.

10. I kad dogjoše na hum, gle, srete ga gomila proroka, i dogje na nj duh Božji i prorokova megju njima.

11. I kad ga vidješe svi koji ga poznavahu od pregje gdje prorokuje s prorocima, rekoše jedan drugome : šta to bi od sina Kisova ? eda li je i Saul megju prorocima ?

12. A jedan odande odgovori i reče : ko li im je otac ? Otuda posta priča : eda li je i Saul megju prorocima ?

13. I prestavši prorokovati dogje na goru.

14. A stric Saulov reče njemu i momku njegovu : kuda ste išli ? A on odgovori : da tražimo magarice ; i kad vidjesmo da ih nigdje nema, otidosmo k Samuilu.

15. A stric Saulov reče : kaži mi šta vam je rekao Samuilo ?

16. A Saul reče stricu svojemu : kazao nam je da su se našle magarice.

Ali mu ne reče za carstvo što mu je kazao Samuilo.

17. A Samuilo sazva narod u Mispu ka Gospodu.

18. I reče sinovima Izrailjevijem : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : ja izvedoh Izrailja iz Misira, i izbavih vas iz ruku Misirskih i iz ruku svijeh carstava koja vas mučahu.

19. A vi danas odbaciste Boga svojega, koji vas sam izbavlja od svijeh zala vaših i nevolja vaših, i rekoste mu : postavi cara nad nama. Sada dakle stanite pred Gospodom po plemenima svojim i po tisućama svojim.

20. I privede Samuilo sva plemena Izrailjeva, i pade na pleme Venijaminovo.

21. Po tom privede pleme Venijaminovo po porodicama njegovijem, i pade na porodicu Matrijevu; po tom pade na Saula sina Kisova. I tražiše ga, ali se ne nagje.

22. Tada opet upitaše Gospoda : hoće li još doći ovamo taj čovjek? A Gospod reče : eto sakrio se za prtljagom.

23. Tada otrčaše, i dovedoše ga odande. I stade usred naroda, i bijaše glavom viši od svega naroda.

24. I reče Samuilo svemu narodu : vidite li koga je izabrao Gospod da niko nije kao on u svemu narodu? I sav narod povika i reče : da živi car!

25. Tada Samuilo kaza narodu prava carska i napisa u knjigu, i metnu je pred Gospodom. Po tom Samuilo raspusti narod da ide svak svojoj kući.

26. I Saul takogjer otide svojoj kući u Gavaju, i s njim otidoše vojnici, kojima Bog taknu srca.

27. A ljudi nevaljali rekoše : taj li će nas izbaviti? I prezirahu ga, niti mu donesoše dara. Ali se on učini kao da nije čuo.

GLAVA 11.

Tada dogje Nas Amonac, i stade u ŏkŏ prema Javisu Galadovu. I svi ljudi iz Javisa rekoše Nasu : učini vjeru s nama, pa ćemo ti služiti.

2. A Nas Amonac odgovori im : ovako ću učiniti vjeru s vama : da vam svakome iskopam desno oko, i tu sramotu učinim svemu Izrailju.

3. A starješine Javiske rekoše mu : ostavi nam sedam dana, da pošljemo poslanike u sve krajeve Izrailjeve; pa ako ne bude nikoga da nas izbavi, tada ćemo izaći k tebi.

4. I dogjoše poslanici u Gavaju Saulovu, i kazaše ove riječi narodu; tada sav narod podiže glas svoj, i plakahu.

5. A gle, Saul igjaše za govedima svojim iz polja, i reče : šta je narodu te plače? I kazaše mu šta su poručili Javišani.

6. Tada sigje duh Božji na Saula kad ču te riječi, i on se razgnjevi vrlo.

7. Pa uze dva vola, i isiječe ih na komade, i razasla ih u sve krajeve Izrailjeve po istijem poslanicima poručivši : ko ne pogje za Saulom i za Samuilom, ovako će biti s govedima njegovijem. I strah Gospodnji popade narod, te izidoše jednodušno.

8. I izbroji ih u Vezeku, i bješe sinova Izrailjevijeh tri sta tisuća, a sinova Judinijeh trideset tisuća.

9. Po tom rekoše poslanicima koji bijahu došli : ovako recite ljudima u Javisu Galadovu : sjutra ćete se izbaviti, kad ogrije sunce. I poslanici se vratiše, i javiše ovo Javišanima, i oni se obradovaše.

10. I rekoše Javišani *Amoncima:* sjutra ćemo izaći k vama, da učinite od nas što vam bude drago.

11. I sjutradan razdijeli Saul narod u tri čete, i ugjoše usred okola ojutrenjoj straži, i biše Amonce dokle sunce ne ogrija, i koji ostaše, raspršaše se da ne ostaše ni dvojica zajedno.

12. Tada reče narod Samuilu : koji je ono što reče : eda li će Saul carovati nad nama? dajte ih da ih pogubimo.

13. Ali Saul reče : da se ne pogubi danas niko, jer je danas Gospod učinio spasenje u Izrailju.

14. Tada Samuilo reče narodu : hajdete da idemo u Galgal, da ondje ponovimo carstvo.

15. I sav narod otide u Galgal, i postaviše ondje Saula carem pred Gospodom u Galgalu, i ondje prinesoše žrtve zahvalne pred Gospodom. I proveseli se ondje Saul i sav Izrailj veoma.

GLAVA 12.

Tada reče Samuilo svemu Izrailju : eto, poslušao sam glas vaš u svemu što mi rekoste, i postavih cara nad vama.

2. I sada eto, car ide pred vama, a ja sam ostario i osijedio; i sinovi moji eto su megju vama; i ja sam išao pred vama od mladosti svoje do danas.

3. Evo me, odgovorite mi pred Gospodom i pred pomazanikom njegovijem. Kome sam uzeo vola ili kome sam uzeo magarca? kome sam učinio nasilje? kome sam učinio krivo? ili iz čije sam ruke uzeo poklon, da bih stiskao oči njega radi? pak ću vam vratiti.

4. A oni rekoše: nijesi nam učinio sile niti si kome učinio krivo, niti si uzeo što iz čije ruke.

5. Jošte im reče: svjedok je Gospod na vas, i svjedok je pomazanik njegov danas, da nijeste našli ništa u mojim rukama. I rekoše: svjedok je.

6. Tada reče Samuilo narodu: Gospod je koji je postavio Mojsija i Arona, i koji je izveo oce vaše iz zemlje Misirske.

7. Sada dakle stanite da se prem s vama pred Gospodom za sva dobra što je činio Gospod vama i vašim ocima.

8. Po što dogje Jakov u Misir, vikaše oci vaši ka Gospodu, i Gospod posla Mojsija i Arona, koji izvedoše oce vaše iz Misira i naseliše ih na ovom mjestu.

9. Ali zaboraviše Gospoda Boga svojega, te ih dade u ruke Sisari vojvodi, Asorskom, i u ruke Filistejima, i u ruke caru Moavskomu, koji vojevaše na njih.

10. Ali vikaše ka Gospodu i rekoše: sagriješismo što ostavismo Gospoda i služismo Valima i Astarotama; ali sada izbavi nas iz ruku neprijatelja naših, pa ćemo ti služiti.

11. I Gospod posla Jerovala i Vedana i Jeftaja i Samuila, i ote vas iz ruku neprijatelja vaših u naokolo, te živjeste bez straha.

12. Ali kad vidjeste Nasa cara Amonskoga gdje dogje na vas, rekoste: ne, nego car neka caruje nad nama, premda Gospod Bog vaš bješe car vaš.

13. Sada dakle eto cara kojega izabraste, kojega iskaste; evo, Gospod je postavio cara nad vama.

14. Ako se uzbojite Gospoda, i njemu uzaslužite, i uzaslušate glas njegov i ne usprotivite se zapovijesti Gospodnjoj, tada ćete i vi i car vaš koji caruje nad vama ići za Gospodom Bogom svojim.

15. Ako li ne uzaslušate glasa Gospodnjega, nego se usprotivite zapovijesti Gospodnjoj, tada će biti ruka Gospodnja protiv vas kao što je bila protiv otaca vaših.

16. Ali stanite sada jošte, i vidite ovu stvar veliku koju će učiniti Gospod pred vašim očima.

17. Nije li danas žetva pšenična? Ja ću prizvati Gospoda, i spustiće gromove i dažd, da razumijete i vidite koliko je zlo što učiniste pred Gospodom iskavši sebi cara.

18. Tada Samuilo zavapi ka Gospodu, i Gospod spusti gromove i dažd u taj dan; i sav se narod poboja vrlo Gospoda i Samuila.

19. I reče sav narod Samuilu: moli se za sluge svoje Gospodu Bogu svojemu da ne pomremo; jer dodasmo k svijem grijesima svojim zlo ištućise bi cara.

20. Tada reče Samuilo narodu: ne bojte se, vi ste učinili sve ovo zlo; ali ne odstupajte od Gospoda, nego služite Gospodu svijem srcem svojim.

21. Ne odstupajte; jer biste pošli za ništavim stvarima, koje ne pomažu, niti izbavljaju, jer su ništave.

22. Jer Gospod ne će ostaviti naroda svojega radi velikoga imena svojega; jer Gospodu bi volja da vas učini svojim narodom.

23. A meni ne dao Bog da zgriješim Gospodu i prestanem moliti se za vas; nego ću vas upućivati na put dobar i prav.

24. Samo se bojte Gospoda i služite mu istinito, svijem srcem svojim, jer vidite, kakve je velike stvari učinio za vas.

25. Ako li zlo uščinite, propašćete i vi i car vaš.

GLAVA 13.

Kad Saul bi car godinu dana (a carova dvije godine nad Izrailjem),

2. Izabra sebi Saul tri tisuće izmegju sinova Izrailjevih; i bijahu kod Saula dvije tisuće u Mihmasu i u gori Vetiljskoj, a jedna tisuća s Jonatanom u Gavaji Venijaminovoj; a ostali narod raspusti u šatore njihove.

3. I Jonatan pobi stražu Filistejsku koja bješe u Gavaji, i čuše za to Filisteji. A Saul zapovjedi, te trubiše u trube

po svoj zemlji govoreći : neka čuju Jevreji.

4. I tako ču sav Izrailj gdje rekoše : pobi Saul stražu Filistejsku; i s toga Izrailj omrznu Filistejima. I sazvan bi narod za Saulom u Galgal.

5. A Filisteji se skupiše da vojuju na Izrailja, trideset tisuća kola i šest tisuća konjika, i mnoštvo naroda kao pijesak na brijegu morskom; i izašavši stadoše u òkô u Mihmasu, s istoka od Vet-Avena.

6. I Izrailjci se vidješe u nevolji, jer narod bi pritiješnjen; te se sakri u pećine i u česte i u kamenjake i u rasjeline i u jame.

7. A *drugi* Jevreji prijegjoše preko Jordana u zemlju Gadovu i Galadovu. A Saul još bijaše u Galgalu, i sav narod što igjaše za njim bijaše u strahu.

8. I počeka sedam dana do roka Samuilova. Ali Samuilo ne dogje u Galgal; te se narod stade razlaziti od njega.

9. Tada reče Saul : dodajte mi žrtvu paljenicu i žrtve zahvalne. I prinese žrtvu paljenicu.

10. I kad prinese žrtvu paljenicu, gle, dogje Samuilo. I Saul izide mu na susret da ga pozdravi.

11. A Samuilo mu reče : šta si učinio? A Saul odgovori : kad vidjeh gdje se narod razlazi od mene, a ti ne dogje do roka, i Filisteji se skupili u Mihmasu,

12. Rekoh : sad će udariti Filisteji na me u Galgal, a ja se još ne pomolih Gospodu; te se usudih i prinesoh žrtvu paljenicu.

13. Tada reče Samuilo Saulu : ludo si radio što nijesi držao zapovijesti Gospoda Boga svojega, koju ti je zapovjedio; jer bi sada Gospod utvrdio carstvo tvoje nad Izrailjem do vijeka.

14. A sada carstvo tvoje ne će se održati. Gospod je našao sebi čovjeka po srcu svojemu, i njemu je zapovjedio Gospod da bude vogj narodu njegovu, jer nijesi držao što ti je zapovjedio Gospod.

15. Po tom diže se Samuilo i otide iz Galgala u Gavaju Venijaminovu. I Saul izbroji narod koji osta kod njega, i bješe ga do šest stotina ljudi.

16. I Saul i sin mu Jonatan i narod što bješe s njima, stajahu u Gavaji Venijaminovoj : a Filisteji stajahu u okolu u Mihmasu.

17. I izidoše tri čete iz okola Filistejskoga da plijene; jedna četa udari putem k Ofri u zemlju Sovalsku;

18. A druga četa udari putem k Vet-Oronu; a treća udari putem k megji koja gleda prema dolini Sevojimskoj u pustinju.

19. A u cijeloj zemlji Izrailjskoj ne bješe kovača, jer Filisteji rekoše : da ne bi gradili Jevreji mačeva ni kopalja.

20. Za to slažahu svi Izrailjci k Filistejima kad koji šćaše poklepati raonik ili motiku ili sjekiru ili srp.

21. I bijahu se zatupili raonici i motike i vile troroge i sjekire, i same ostane trebaše zaoštriti.

22. Za to kad dogje vrijeme boju, ne nagje se mača ni koplja ni u koga u narodu koji bješe sa Saulom i Jonatanom; samo bješe u Saula i u Jonatana sina njegova.

23. I straža Filistejska izide u klanac kod Mihmasa.

GLAVA 14.

Jedan dan reče Jonatan sin Saulov momku svojemu koji mu nošaše oružje : hajde da idemo k straži Filistejskoj koja je na onoj strani. A ocu svojemu ne kaza ništa.

2. A Saul stajaše kraj brda pod šipkom, koji bijaše u Migronu; i naroda bješe s njim oko šest stotina ljudi.

3. I Ahija sin Ahitova brata Ihavoda sina Finesa sina Ilija sveštenika Gospodnjega u Silomu nošaše oplećak. I narod ne znadijaše da je otišao Jonatan.

4. A u klancu kojim šćaše Jonatan otići k straži Filistejskoj, bijahu dvije strmene stijene, jedna s jedne strane a druga s druge, i jedna se zvaše Voses a druga Sene.

5. I jedna od njih stajaše sa sjevera prema Mihmasu, a druga s juga prema Gavaji.

6. I Jonatan reče momku koji mu nošaše oružje : hajde da otidemo k straži tijeh neobrezanijeh; može biti da će nam učiniti što Gospod, jer Gospodu ne smeta izbaviti s množinom ili s malinom.

7. A onaj što mu nošaše oružje odgovori mu : čini što ti je god u srcu, idi, evo ja ću ići s tobom kuda god hoćeš.

8. A Jonatan mu reče : evo, otići će-

mo k tijem ljudima, i pokazaćemo im se.

9. Ako nam reku : čekajte dokle dogjemo k vama, tada ćemo se ustaviti na svom mjestu, i ne ćemo ići k njima.

10. Ako li reku : hodite k nama, tada ćemo otići; jer nam ih Gospod predade u ruke. To će nam biti znak.

11. I pokazaše se obojica straži Filistejskoj ; a Filisteji rekoše : gle, izlaze Jevreji iz rupa, u koje su se sakrili.

12. I stražari rekoše Jonatanu i momku koji mu nošaše oružje : hodite k nama da vam kažemo nešto. I Jonatan reče onomu što mu nošaše oružje : hajde za mnom, jer ih predade Gospod u ruke Izrailju.

13. Tako puzaše Jonatan rukama i nogama, a za njim momak što mu nošaše oružje ; i padahu pred Jonatanom, i ubijaše ih za njim onaj što mu nošaše oružje.

14. I to bi prvi boj, u kom pobi Jonatan i momak što mu nošaše oružje oko dvadeset ljudi, od prilike na po rala zemlje.

15. I ugje strah u ôkô u polju i u sav narod; i straža i oni koji bjehu izašli da plijene prepadoše se, i zemlja se uskoleba, jer bješe strah od Boga.

16. A straža Saulova u Gavaji Venijaminovoj opazi gdje se mnoštvo uzbunilo i uspropadalo.

17. Tada reče Saul narodu koji bijaše s njim : pregledajte i vidite ko je otišao od nas. I kad pregledaše, gle, ne bješe Jonatana i momka njegova koji mu nošaše oružje.

18. I reče Saul Ahiji : donesi kovčeg Božji ; jer kovčeg Božji bijaše tada kod sinova Izrailjevijeh.

19. A dok govoraše Saul svešteniku, zabuna u okolu Filistejskom bivaše sve veća, i Saul reče svešteniku : ostavi.

20. I Saul i sav narod što bješe s njim skupiše se i dogjoše do boja, i gle, posjekli bjehu mačeve jedan na drugoga, zabuna bješe vrlo velika.

21. A bijaše s Filistejima Jevreja kao prije, koji igjahu s njima na vojsku svuda ; pa i oni pristaše uz Izrailjce, koji bijahu sa Saulom i Jonatanom.

22. I svi Izrailjci koji se bijahu sakrili u gori Jefremovoj kad čuše da bježe Filisteji, naklopiše se i oni za njima bijući ih.

23. I izbavi Gospod Izrailja u onaj dan ; i boj otide dori do Vet-Avena.

24. I Izrailjci se vrlo umoriše onaj dan ; a Saul zakle narod govoreći : da je proklet koji jede što do večera, da se osvetim neprijateljima svojim. I ne okusi narod ništa.

25. I sav narod one zemlje dogje u šumu, gdje bješe mnogo meda po zemlji.

26. I kad dogje narod u šumu, vidje med gdje teče ; ali niko ne prinese ruke k ustima svojim ; jer se narod bojaše zakletve.

27. Ali Jonatan ne ču kad otac njegov zakle narod, te pruži štap koji mu bješe u ruci, i zamoči kraj u sat, i primače ruku svoju k ustima svojim, i zasvijetliše mu se oči.

28. A jedan iz naroda progovori i reče : otac je tvoj zakleo narod rekavši : da je proklet ko bi jeo što danas ; s toga susta narod.

29. Tada reče Jonatan : smeo je zemlju otac moj ; vidite kako mi se zasvijetliše oči, čim okusih malo meda.

30. A da je još narod slobodno jeo danas od plijena neprijatelja svojih, koji nagje ! ne bi li polom Filistejski bio još veći ?

31. I tako pobiše onaj dan Filisteje od Mihmasa do Ajalona, i narod se vrlo umori.

32. I naklopi se narod na plijen i nahvataše ovaca i volova i telaca, i poklaše ih na zemlji, i stade narod jesti s krvlju.

33. I javiše Saulu govoreći : evo narod griješi Gospodu jedući s krvlju. A on reče : nevjeru učiniste ; dovaljajte sada k meni velik kamen.

34. Za tijem reče Saul : razidite se megju narod i recite : dovedite svaki k meni vola svojega i ovcu svoju ; i ovdje zakoljite i jedite, i ne ćete griješiti Gospodu jedući s krvlju. I donese sav narod, svaki svoga vola svojom rukom one noći, i ondje klaše.

35. I načini Saul oltar Gospodu ; to bi prvi oltar koji načini Gospodu.

36. Po tom reče Saul : hajdemo za Filistejima noćas, da ih plijenimo do jutra, i da ih ne ostavimo ni jednoga. A oni rekoše : čini što ti je god volja. Ali sveštenik reče : da pristupimo ovdje k Bogu.

37. I upita Saul Boga : hoću li ići za

Filistejima? hoćeš li ih dati u ruku Izrailju? Ali ne odgovori mu onaj dan.

38. Za to reče Saul: pristupite ovamo svi glavari narodni, i tražite i vidite na kom je grijeh danas.

39. Jer kako je živ Gospod koji izbavlja Izrailja, ako bude i na Jonatanu sinu mojem, poginuće zaista. I ne odgovori mu niko iz svega naroda.

40. Po tom reče svemu Izrailju: vi budite s jedne strane, a ja i Janatan sin moj bićemo s druge strane. A narod reče Saulu: čini što ti je drago.

41. Tada reče Saul Gospodu Bogu Izrailjevu: pokaži pravoga. I obliči se Jonatan i Saul, a narod izide prav.

42. I reče Saul: bacite ždrijeb za me i za Jonatana sina mojega. I obliči se Jonatan.

43. Tada reče Saul Jonatanu: kaži mi šta si učinio? I kaza mu Jonatan i reče: samo sam okusio malo meda nakraj štapa koji mi bješe u ruci; evo me; hoću li poginuti?

44. A Saul reče: to neka mi učini Bog i to neka doda, poginućeš, Jonate!

45. Ali narod reče Saulu: zar da pogine Jonatan, koji je učinio ovo spasenje veliko u Izrailju? Bože sačuvaj! Tako živ bio Gospod, ne će pasti na zemlju ni jedna dlaka s glave njegove. Jer je s pomoću Božijom učinio to danas. I tako izbavi narod Jonatana, te ne pogibe.

46. Tada se vrati Saul od Filisteja, a Filisteji otidoše u svoje mjesto.

47. I Saul carujući nad Izrailjem ratovaše na sve neprijatelje svoje, na Moavce i na sinove Amonove i na Edomce i na careve Savske i na Filisteje, i kuda se god obraćaše, nadvlagjivaše.

48. Skupi takogjer vojsku i pobi Amalika; i izbavi Izrailja iz ruku onijeh koji ga plijenjahu.

49. A Saul imaše sinove Jonatana i Isuja i Melhisuja; a dvjema kćerima njegovijem bjehu imena prvenici Merava a mlagjoj Mihala.

50. A ženi Saulovoj bješe ime Ahinoama kći Ahimasova; a vojvodi njegovu bješe ime Avenir sin Nira strica Saulova.

51. Jer Kis otac Saulov i Nir otac Avenirov bijahu sinovi Avilovi.

52. I bijaše velik rat s Filestijima svega vijeka Saulova; i koga god vigjaše Saul hrabra i junaka, uzimaše ga k sebi.

GLAVA 15.

A Samuilo reče Saulu: Gospod me je poslao da te pomažem za cara nad narodom njegovijem, nad Izrailjem; slušaj dakle riječi Gospodnje.

2. Ovako veli Gospod nad vojskama: opomenuh se šta je učinio Amalik Izrailju, kako mu se opr'o na putu kad je išao iz Misira.

3. Za to idi, i pobij Amalika, i zatri kao prokleto sve što god ima; ne žali ga, nego pobij i ljude i žene i djecu i što je na sisi i volove i ovce i kamile i magarce.

4. Tada Saul sazva narod i izbroji ih u Telaimu, i bješe ih dvje sta tisuća pješaka i dešet tisuća ljudi od Jude.

5. I dogje Saul do grada Amaličkoga i namjesti zasjedu u potoku.

6. I reče Saul Kenejima: idite, odvojte se, uklonite se od Amalika, da vas ne bih potr'o s njima; jer ste vi učinili milost svijem sinovima Izrailjevijem kad su išli iz Misira. I otidoše Keneji od Amalika.

7. I Saul pobi Amalike od Avile do Sura, koji je prema Misiru.

8. I uhvati Agaga cara Amaličkoga živa, a sav narod njegov pobi oštrijem mačem.

9. Saul i narod njegov poštedje Agaga i najbolje ovce i najbolje volove i ugojenu stoku i jaganjce i sve što bijaše dobro, i ne htješe pobiti; nego što bijaše zlo i bez cijene, ono samo pobiše.

10. Za to dogje riječ Gospodnja k Samuilu govoreći:

11. Kajem se što sam Saula postavio carem, jer je odstupio od mene, i nije izvršio mojih riječi. I rasrdi se Samuilo vrlo, i vikaše ka Gospodu svu noć.

12. I ustavši rano Samuilo pogje pred Saula. I javiše Samuilu govoreći: Saul dogje u Karmil, i eno podiže sebi spomenik, pa se vrati odande i otide dalje i sigje u Galgal.

13. Kad Samuilo dogje k Saulu, reče mu Saul: blagosloven da si Gospodu izvršio sam riječ Gospodnju.

14. A Samuilo reče: kakva je to bleka ovaca u ušima mojim? i rika volova koju čujem?

15. A Saul reče : od Amalika dognaše ih : jer narod poštedje najbolje ovce i najbolje volove da prinese na žrtvu Gospodu Bogu tvojemu; ostalo pak pobismo kao prokleto.

16. A Samuilo reče Saulu : stani da ti kažem što mi je rekao Gospod noćas. Reče mu : govori.

17. Tada reče Samuilo : nijesi li bio mali sam u svojim očima, pak si postao glava plemenima Izrailjevijem, i Gospod te pomaza za cara nad Izrailjem?

18. I Gospod te posla na ovaj put i reče : idi, pobij grješne Amalike, i vojuj na njih dokle ih ne istrijebite.

19. Za što dakle ne posluša glasa Gospodnjega, nego se naklopi na plijen, i učini zlo pred Gospodom?

20. A Saul odgovori Samuilu : ta poslušao sam glas Gospodnji, i išao sam putem kojim me posla Gospod, i doveo sam Agaga cara Amaličkoga, a Amalike sam istrijebio.

21. Nego narod uze od plijena ovce i volove, najbolje izmegju prokletijeh stvari, da prinese na žrtvu Gospodu Bogu tvojemu u Galgalu.

22. Ali Samuilo reče : zar su mile Gospodu žrtve paljenice i prinosi kao kad se sluša glas njegov? gle, poslušnost je bolja od žrtve, i pokornost je bolja od pretiline ovnujske.

23. Jer je neposlušnost kao grijeh od čaranja, i nepokornost kao sujevjerstvo i idolopoklonstvo. Odbacio si riječ Gospodnju, za to je i on tebe odbacio da ne budeš više car.

24. Tada reče Saul Samuilu : zgriješio sam što sam prestupio zapovijest Gospodnju i tvoje riječi; jer pobojah se naroda i poslušah glas njegov.

25. Nego sada oprosti mi grijeh moj, i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodu.

26. A Samuilo reče Saulu : ne ću se vratiti s tobom, jer si odbacio riječ Gospodnju, i za to je tebe Gospod odbacio da ne budeš više car nad Izrailjem.

27. I Samuilo se okrete da ide, ali ga Saul uhvati za skut od plašta njegova, te se odadrije.

28. Tada mu reče Samuilo : odadr'o je Gospod carstvo Izrailjevo od tebe danas, i dao ga bližnjemu tvojemu, koji je bolji od tebe.

29. I doista junak Izrailjev ne će slagati, niti će se raskajati; jer nije čovjek da se kaje.

30. A on reče : zgriješio sam : ali mi sada učini čast pred starješinama naroda mojega i pred Izrailjem, i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodu Bogu tvojemu.

31. I vrativši se Samuilo otide za Saulom, i pokloni se Saul Gospodu.

32. Po tom reče Samuilo : dovedite mi Agaga cara Amaličkoga. I dogje k njemu Agag veseo, jer govoraše Agag : zaista, prošla je grčina smrtna.

33. Ali Samuilo reče : kako je tvoj mač učinio te su žene ostale bez djece, tako će ostati bez djece tvoja majka megju ženama. I isiječe Samuilo Agaga pred Gospodom u Galgalu.

34. Po tom otide Samuilo u Ramu, a Saul otide kući svojoj u Gavaju Saulovu.

35. I Samuilo više ne vidje Saula do svoje smrti, i plakaše Samuilo za Saulom, što se Gospod pokaja što je postavio Saula carem nad Izrailjem.

GLAVA 16.

A Gospod reče Samuilu : dokle ćeš ti plakati za Saulom kad ga ja odbacih da ne caruje više nad Izrailjem? Napuni rog svoj ulja, i hodi da te pošljem k Jeseju Vitlejemcu, jer izmegju njegovijeh sinova izabrah sebi cara.

2. A Samuilo reče : kako da idem? jer će čuti Saul, pa će me ubiti. A Gospod odgovori : uzmi sa sobom junicu iz goveda, pa reci : dogjoh da prinesem žrtvu Gospodu.

3. I pozovi Jeseja na žrtvu, a ja ću ti pokazati šta ćeš činiti, i pomaži onoga koga ti kažem.

4. I učini Samuilo kako mu kaza Gospod, i dogje u Vitlejem; a starješine gradske uplašivši se istrčaše preda nj, i rekoše mu : jesi li došao dobro?

5. A on reče : dobro; došao sam da prinesem žrtvu Gospodu; osveštajte se, i hodite sa mnom na žrtvu. Pa osvešta i Jeseja i sinove njegove, i pozva ih na žrtvu.

6. I kad dogjoše, vidjevši Elijava reče : jamačno je pred Gospodom pomazanik njegov.

7. Ali Gospod reče Samuilu : ne gle-

daj na lice njegovo ni na visinu rasta njegova. jer sam ga odbacio; jer ne gledam na što čovjek gleda; čovjek gleda što je na očima, a Gospod gleda na srce.

8. I dozva Jesej Avinadava, i reče mu da ide pred Samuila. A on reče: ni toga nije izabrao Gospod.

9. Po tom Jesej reče Sami da ide. A on reče: ni toga nije izabrao Gospod.

10. Tako reče Jesej te progjoše sedam sinova njegovijeh pred Samuila; a Samuilo reče Jeseju: nije Gospod izabrao tijeh.

11. Po tom reče Samuilo Jeseju: jesu li ti to svi sinovi? A on reče: ostao je još najmlagji; eno ga, pase ovce. Tada reče Samuilo Jeseju: pošlji, te ga dovedi, jer ne ćemo sjedati za sto dokle on ne dogje.

12. I posla, te ga dovede. A bijaše smegj. lijepijeh očiju i lijepa stasa. I Gospod reče: ustani, pomaži ga, jer je to.

13. Tada Samuilo uze rog s uljem, i pomaza ga usred braće njegove; i sigje duh Gospodnji na Davida i osta na njemu od toga dana. Po tom usta Samuilo i otide u Ramu.

14. A duh Gospodnji otide od Saula, i uznemirivaše ga zao duh od Gospoda.

15. I rekoše Saulu sluge njegove: gle, sada te uznemiruje zli duh Božji.

16. Neka gospodar naš zapovjedi slugama svojim koje stoje pred tobom, da potraže čovjeka koji zna udarati u gusle, pa kad te napadne zli duh Božji, neka udara rukom svojom i odlakšaće ti.

17. I reče Saul slugama svojim: potražite čovjeka koji zna dobro udarati u gusle, i dovedite mi ga.

18. A jedan izmegju sluga njegovijeh odgovori i reče: evo, ja znam sina Jeseja Vitlejemca, koji umije dobro udarati u gusle, i hrabar je junak i ubojnik, i pametan je i lijep, i Gospod je s njim.

19. I Saul posla ljude k Jeseju i poruči: pošlji mi Davida sina svojega koji je kod ovaca.

20. A Jesej uze magarca i hljeba i mješinu vina i jedno jare, i posla Saulu po Davidu sinu svojemu.

21. I David dogje k Saulu i izide preda nj; i omilje *Saulu* veoma, te ga postavi da mu nosi oružje.

22. Po tom posla Saul k Jeseju i poruči: neka David ostane kod mene, jer je našao milost preda mnom.

23. I kad bi duh Božji napao Saula, David uzevši gusle udarao bi rukom svojom, te bi Saul odahnuo i bilo bi mu bolje, jer bi zli duh otišao od njega.

GLAVA 17.

Tada Filisteji skupiše vojsku svoju da vojuju, i skupiše se u Sokotu Judinu, i stadoše u òkô izmegju Sokota i Azike, na megji Damimskoj.

2. A Saul i Izrailjci skupiše se i stadoše u òkô u dolini Ili, i uvrstaše se prema Filistejima.

3. I Filisteji stajahu na brdu odonuda a Izrailjci stajahu na brdu odovuda, a megju njima bješe dolina.

4. I izide iz okola Filistejskoga jedan zatočnik po imenu Golijat iz Gata, visok šest lakata i ped.

5. I na glavi mu bješe kapa od mjedi, i oklop pločast na njemu od mjedi; i bijaše oklop težak pet tisuća sikala.

6. I nogavice od mjedi bjehu mu na nogu, i štit od mjedi na ramenima.

7. A kopljača od koplja mu bješe kao vratilo, a gvožgja u koplju mu bješe šest stotina sikala; i koji mu oružje nošaše igjaše pred njim.

8. On stavši vikaše vojsku Izrailjsku, i govoraše im: što ste izašli uvrstavši se? nijesam li ja Filistejin a vi sluge Saulove? izberite jednoga izmegju sebe, pa neka izagje k meni.

9. Ako me nadjača i pogubi me, mi ćemo vam biti sluge; ako li ja njega nadjačam i pogubim ga, onda ćete vi biti nama sluge, i služićete nam.

10. Još govoraše Filistejin: ja osramotih danas vojsku Izrailjsku; dajte mi čovjeka da se bijemo.

11. A kad Saul i sav Izrailj čuše šta reče Filistejin, prepadoše se i uplašiše se vrlo.

12. A bijaše David sin jednoga Efraćanina, iz Vitlejema Judina, kojemu ime bješe Jesej, koji imaše osam sinova i bijaše u vrijeme Saulovo star i vremenit megju ljudima.

13. I tri najstarija sina Jesejeva otidoše za Saulom na vojsku; a imena trojici sinova njegovijeh koji otidoše na vojsku bijahu prvencu Eilijav a drugome Avinadav a trećemu Sama.

14. A David bijaše najmlagji. I ona tri najstarija otidoše za Saulom;
15. A David otide od Saula i vrati se u Vitlejem da pase ovce oca svojega.
16. A Filistejin izlažaše jutrom i večerom, i staja četrdeset dana.
17. A Jesej reče Davidu sinu svojemu: uzmi sada za braću svoju efu ovoga prženoga žita, i ovijeh deset hljebova, i odnesi brže u òkô braći svojoj.
18. A ovijeh deset mladijeh siraca odnesi tisućniku, i vidi braću svoju kako su, i donesi od njih znak.
19. A Saul i oni i sav Izrailj bijahu u dolini Ili ratujući s Filistejima.
20. I tako David usta rano i ostavi ovce na čuvaru; pa uze i otide kako mu zapovjedi Jesej; i dogje na mjesto gdje bješe oko, i vojska izlažaše da se vrsta za boj, i podizaše ubojnu viku.
21. I stajaše vojska Izrailjska i Filistejska jedna prema drugoj.
22. Tada ostavi David svoj prtljag kod čuvara, koji čuvaše prtljag, i otrča u vojsku, i dogje i zapita braću svoju za zdravlje.
23. I dokle govoraše s njima, gle, onaj zatočnik po imenu Golijat Filistejin iz Gata, izide iz vojske Filistejske i govoraše kao prije, i David ču.
24. A svi Izrailjci kad vidješe toga čovjeka, uzbjegoše od njega, i bješe ih strah veoma.
25. I govorahu Izrailjci: vidjeste li toga čovjeka što izide? Jer izide da sramoti Izrailja. A ko bi ga pogubio, car bi mu dao silno blago, i kćer svoju dao bi mu, i oslobodio bi dom oca njegova u Izrailju.
26. Tada reče David ljudima koji stajahu oko njega govoreći: šta će se učiniti čovjeku koji pogubi toga Filistejina i skine sramotu s Izrailja? Jer ko je taj Filistejin neobrezani da sramoti vojsku Boga živoga?
27. A narod mu odgovori iste riječi govoreći: to će se učiniti onomu ko ga pogubi.
28. A kad ču Elijav brat njegov najstariji kako se razgovara s tijem ljudima, ražljuti se Elijav na Davida, i reče mu: što si došao? i na kom si ostavio ono malo ovaca u pustinji? znam ja obijest tvoju i zloću srca tvojega; došao si da vidiš boj.
29. A David reče: šta sam sad učinio? zapovjegjeno mi je.
30. Po tom okrenu se od njega k drugome i zapita kao prije; i narod mu odgovori kao prije.
31. I kad se čuše riječi koje govoraše David, javiše ih Saulu; a on ga dozva k sebi.
32. I David reče Saulu: neka se niko ne plaši od onoga; sluga će tvoj izići i biće se s Filistejinom.
33. A Saul reče Davidu: ne možeš ti ići na Filistejina da se biješ s njim, jer si ti dijete a on je vojnik od mladosti svoje.
34. A David reče Saulu: sluga je tvoj pasao ovce oca svojega; pa kad dogje lav ili medvjed i odnese ovcu iz stada,
35. Ja potrčah za njim, i udarih ga, i oteh mu iz čeljusti; i kad bi skočio na me, uhvatih ga za grlo, te ga bih i ubih.
36. I lava i medvjeda ubijao je tvoj sluga, pa će i taj Filistejin neobrezani proći kao oni: jer osramoti vojsku Boga živoga.
37. Još reče David: Gospod koji me je sačuvao od lava i medvjeda, on će me sačuvati i od ovoga Filistejina. Tada reče Saul Davidu: idi, i Gospod neka bude s tobom.
38. I Saul dade Davidu svoje oružje, i metnu mu na glavu kapu svoju od mjedi, i metnu oklop na nj.
39. I pripasa David mač njegov preko svojega odijela, i pogje, ali ne bješe navikao, pa reče David Saulu: ne mogu ići s tijem, jer nijesam navikao. Pa skide David sa sebe.
40. I uze štap svoj u ruku, i izabra na potoku pet glatkih kamena, i metnu ih u torbu pastirsku, koju imaše, i uze praću svoju u ruku, i tako pogje ka Filistejinu.
41. A i Filistejin igjaše sve bliže k Davidu, a čovjek koji mu nošaše oružje, igjaše pred njim.
42. A kad Filistejin pogleda i vidje Davida, podsmjehnu mu se, što bješe mlad i smegj i lijepa lica.
43. I reče Filistejin Davidu: eda li sam pseto, te ideš na me sa štapom? I proklinjaše Filistejin Davida bogovima svojim.
44. I reče Filistejin Davidu: hodi k

meni da dam tijelo tvoje pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

45. A David reče Filistejinu : ti ideš na me s mačem i s kopljem i sa štitom; a ja idem na te u ime Gospoda nad vojskama, Boga vojske Izrailjeve, kojega si ružio.

46. Danas će te Gospod dati meni u ruke, i ubiću te, i skinuću glavu s tebe, i daću danas tjelesa vojske Filistejske pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim; i poznaće sva zemlja da je Bog u Izrailju.

47. I znaće sav ovaj zbor da Gospod ne spasava mačem ni kopljem, jer je rat Gospodnji, za to će vas dati nama u ruke.

48. A kad se Filistejin podiže i dogje bliže k Davidu, David brže istrča na bojište pred Filistejina.

49. I David turi ruku svoju u torbu svoju, i izvadi iz nje kamen, i baci ga iz praće, i pogodi Filistejina u čelo, i ugje mu kamen u čelo, te pade ničice na zemlju.

50. Tako David praćom i kamenom nadjača Filistejina, i udari Filistejina i ubi ga, a nemaše David mača u ruci.

51. I pritrčav David stade na Filistejina i zgrabi mač njegov i izvuče ga iz korica, i pogubi ga i odsiječe mu glavu. A Filisteji kad vidješe gdje pogibe junak njihov pobjegoše.

52. A Izrailjci i Judejci ustaše i povikaše i potjeraše Filisteje do doline i do vrata Akaronskih; i padaše pobijeni Filisteji po putu Sarajimskom do Gata i do Akarona.

53. Potom se vratiše sinovi Izrailjevi tjeravši Filisteje, i oplijeniše òkô njihov.

54. A David uze glavu Filistejinovu, i odnese je u Jerusalim, a oružje njegovo ostavi u svojoj kolibi.

55. A kad Saul vidje Davida gdje ide pred Filistejina, reče Aveniru vojvodi: čiji je sin taj mladić, Avenire? A Avenir reče : kako je živa duša tvoja, care, ne znam.

56. A car reče : pitaj čiji je sin taj mladić.

57. A kad se vrati David pogubivši Filistejina, uze ga Avenir i izvede ga pred Saula, a u ruci mu bješe glava Filistejinova.

58. I Saul reče mu : čiji si sin, dijete? A David reče : ja sam sin sluge tvojega Jeseja Vitlejemca.

GLAVA 18.

I kad svrši razgovor sa Saulom, duša Jonatanova prionu za dušu Davidovu, i Jonatan ga zapazi kao svoju dušu.

2. I uze ga Saul taj dan, i ne dade mu da se vrati kući oca svojega.

3. I Jonatan učini vjeru s Davidom, jer ga ljubljaše kao svoju dušu.

4. I skide Jonatan sa sebe plašt, koji nošaše, i dade ga Davidu, i odijelo svoje i mač svoj i luk svoj i pojas svoj.

5. I igjaše David na što ga god Saul pošiljaše, i bijaše srećan; i postavi ga Saul nad vojnicima, i omilje svemu narodu, pa i slugama Saulovijem.

6. A kad se vraćahu, i kad se David vraćaše ubivši Filistejina, izlaziše žene iz svakoga grada Izrailjeva pjevajući i igrajući na susret caru Saulu, s bubnjima i s veseljem i guslama.

7. I otpijevajući žene jedne drugima uza svirke govorahu : Saul zgubi svoju tisuću, ali David svojih deset tisuća.

8. I razgnjevi se Saul vrlo, i ne biše mu po volji te riječi, i reče : Davidu dadoše deset tisuća, a meni dadoše tisuću; još mu samo carstvo treba.

9. I od toga dana Saul gledaše poprijeko Davida.

10. A sjutradan napade Saula zli duh Božji, te prorokovaše u kući, a David mu udaraše rukom svojom u gusle kao prije; a Saulu u ruci bješe koplje.

11. I Saul baci koplje govoreći : da prikujem Davida za zid. Ali mu se David izmače dva puta.

12. I Saula bješe strah od Davida, jer Gospod bješe s njim, a od Saula bješe odstupio.

13. Za to ga ukloni Saul od sebe, i postavi ga tisućnikom; i on odlažaše i dolažaše pred narodom.

14. I David bijaše srećan u svemu što činjaše, jer Gospod bijaše s njim.

15. A Saul videći da je veoma srećan, bojaše ga se.

16. A vas Israilj i Juda ljubljaše Davida, jer on odlažaše i dolažaše pred njima.

17. I reče Saul Davidu : evo, kćer svoju stariju Meravu daću ti za ženu, samo mi budi hrabar i vodi ratove Go-

spodnje. Jer Saul govoraše : ne ću da se digne moja ruka na nj, nego Filistejska ruka neka se digne na nj.

18. A David reče Saulu : ko sam ja, i kakav je život moj ili dom oca mojega u Izrailju, da budem zet carev?

19. A kad dogje vrijeme da Meravu kćer Saulovu dadu Davidu, dadoše je Adrilu Meolaćaninu za ženu.

20. Ali Davida ljubljaše Mihala kći Saulova; a kad to javiše Saulu, bi mu po volji.

21. I reče Saul : daću mu je da mu bude zamka i da se diže na nj ruka Filistejska. A Davidu reče Saul : bićeš mi danas zet s drugom.

22. I zapovjedi Saul slugama svojim : recite Davidu tajno i govorite : gle, omilio si caru, i sve sluge njegove ljube te; budi sada zet carev.

23. I sluge Saulove rekoše te riječi Davidu, a David reče : mislite li da je lako biti zet carev? ta ja sam siromah i mali čovjek.

24. I Saulu javiše ovo sluge njegove govoreći : ovako reče David.

25. A Saul reče : ovako recite Davidu : ne traži car uzdarja, nego sto okrajaka Filistejskih, da se car osveti svojim neprijateljima. A Saul mišljaše kako bi David pao u ruke Filistejima.

26. I sluge njegove kazaše Davidu te riječi, i Davidu bi po volji da postane carev zet. I vrijeme se još ne navrši,

27. A David usta i otide sa svojim ljudima, i pobi dvje sta Filisteja. I donese David okrajke njihove, i dadoše ih na broj caru da bi postao carev zet. I Saul mu dade za ženu Mihalu kćer svoju.

28. I Saul vidje i pozna da je Gospod s Davidom; i Mihala kći Saulova ljubljaše ga.

29. A Saul se još većma poboja Davida; i bijaše Saul jednako neprijatelj Davidu.

30. A knezovi Filistejski udarahu; i kad god udarahu, David bijaše sretniji od svijeh sluga Saulovijeh, i ime se njegovo vrlo proslavi.

GLAVA 19.

I Saul govori Jonatanu sinu svojemu i svijem slugama svojim da ubiju Davida; ali Jonatan sin Saulov ljubljaše veoma Davida.

2. I javi Jonatan Davidu i reče mu : Saul otac moj traži da te ubije; nego se čuvaj sjutra, skloni se gdje god i prikrij se.

3. A ja ću izaći i stajaću pored oca svojega u polju gdje ti budeš, i govoriću o tebi s ocem svojim, i što doznam javiću ti.

4. I Jonatan progovori za Davida Saulu ocu svojemu, i reče mu : da se ne ogriješi car o slugu svojega Davida, jer se on nije ogriješio o tebe, nego je još vrlo dobro za te što je činio.

5. Jer nije mario za život svoj i pobio je Filisteje, i Gospod učini spasenje veliko svemu Izrailju; vidio si i radovao si se; pa za što bi se ogriješio o krv pravu i ubio Davida ni za što?

6. I posluša Saul Jonatana, i zakle se Saul : tako živ bio Gospod, ne će poginuti.

7. Tada Jonatan dozva Davida, i kaza mu Jonatan sve ovo; i dovede Jonatan Davida k Saulu, i opet bi pred njim kao pregje.

8. I nasta opet rat, i David izide i pobi se s Filistejima, i razbi ih veoma, te bježaše od njega.

9. Po tom zli duh Gospodnji napade Saula kad sjegjaše kod kuće i držaše koplje u ruci, a David udaraše rukom u gusle.

10. I Saul šćaše Davida kopljem prikovati za zid, ali se on izmače Saulu, te koplje udari u zid, a David pobježe i izbavi se onu noć.

11. A Saul posla ljude ka kući Davidovoj da ga čuvaju i u jutru ubiju. A to javi Davidu žena njegova Mihala govoreći : ako noćas ne izbaviš duše svoje, u jutru ćeš poginuti.

12. Tada Mihala spusti Davida kroz prozor, te otide i pobježe i izbavi se.

13. A Mihala uze lik, i metnu ga u postelju, i metnu mu pod glavu uzglavlje od kostrijeti, i pokri ga haljinom.

14. I kad Saul posla ljude da uhvate Davida, ona reče : bolestan je.

15. A Saul posla opet ljude da vide Davida govoreći : donesite mi ga u postelji da ga pogubim.

16. A kad dogjoše poslani, gle, lik u postelji i uzglavlje od kostrijeti pod glavom mu.

17. I reče Saul Mihali : što me tako

prevari i pusti neprijatelja mojega da uteče? A Mihala reče Saulu : on mi reče : pusti me, ili ću te ubiti.

18. Tako David uteče i izbavi se, i dogje k Samuilu u Ramu, i pripovjedi mu sve što mu je učinio Saul. I otidoše on i Samuilo, i ostaše u Najotu.

19. A Saulu dogje glas i rekoše mu : eno Davida u Najotu u Rami.

20. Tada posla Saul ljude da uhvate Davida; i oni vidješe zbor proroka gdje prorokuju a Samuilo im starješina. I duh Gospodnji dogje na poslanike Saulove, te i oni prorokovahu.

21. A kad to javiše Saulu, on posla druge poslanike, ali i oni prorokovahu; te Saul opet posla treće poslanike, ali i oni prorokovahu.

22. Tada sam pogje u Ramu, i kad dogje na veliki studenac koji je u Sokotu, zapita govoreći : gdje je Samuilo i David? I rekoše mu : eno ih u Najotu u Rami.

23. I pogje u Najot u Rami ; ali i na njega sigje duh Božji, te idući dalje prorokovaše dokle dogje u Najot u Rami.

24. Pa skide i on haljine svoje sa sebe, i prorokova i on pred Samuilom, i padnuvši ležaše go vas onaj dan i svu noć. S toga se govori : eda li je i Saul megju prorocima.

GLAVA 20.

A David pobježe iz Najota u Rami, i dogje i reče Jonatanu : šta sam učinio? kakva je krivica moja? i šta sam zgriješio ocu tvojemu, te traži dušu moju?

2. A on mu reče : sačuvaj Bože! ne ćeš ti poginuti. Evo otac moj ne čini ništa, ni veliko ni malo, a da meni ne kaže ; a kako bi to tajio od mene otac moj? Ne će to biti.

3. A David zaklinjući se opet reče : otac tvoj zna dobro da sam našao ljubav u tebe, pa veli : ne treba da dozna za ovo Jonatan, da se ne ožalosti. Ali tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, samo je jedan korak izmegju mene i smrti.

4. A Jonatan reče Davidu : šta želi duša tvoja? ja ću ti učiniti.

5. I David reče Jonatanu : evo sjutra je mladina, kad treba s carem da jedem, pusti me dakle da se sakrijem u polju do trećega večera.

6. Ako zapita za me otac tvoj, ti reci : vrlo mi se molio David da otrči u Vitlejem grad svoj, jer je ondje godišnja žrtva svega roda njegova.

7. Ako reče : dobro, biće miran sluga tvoj ; ako li se razgnjevi, znaj da je zlo naumio.

8. Učini dakle milost sluzi svojemu, kad si vjeru Gospodnju uhvatio sa slugom svojim; ako je kaka krivica na meni, ubij me sam, jer za što bi me vodio k ocu svojemu?

9. A Jonatan mu reče : Bože sačuvaj ; jer da doznam da je otac moj naumio zlo da te zadesi, zar ti ne bih javio?

10. A David reče Jonatanu : ko će mi javiti ako ti otac odgovori što zlo?

11. A Jonatan reče Davidu : hodi da izidemo u polje. I izidoše obojica u polje.

12. I Jonatan reče Davidu : Gospode Bože Izrailjev! kad iskušam oca svojega sjutra u ovo doba ili prekosjutra, i bude dobro po Davida, ako ne pošljem k tebi i ne javim ti,

13. Neka Gospod učini tako Jonatanu i tako doda. Ako li otac moj bude naumio da ti učini zlo, ja ću ti javiti, i opraviću te, i otići ćeš s mirom; i Gospod neka bude s tobom kao što je bio s ocem mojim.

14. A i ti, dokle sam živ, činićeš meni milost Gospodnju da ne poginem ;

15. I ne ćeš ukratiti milosti svoje domu mojemu do vijeka, ni onda kad Gospod istrijebi sve neprijatelje Davidove sa zemlje.

16. Tako Jonatan učini vjeru s domom Davidovijem *govoreći* : Gospod neka traži iz ruku neprijatelja Davidovijeh.

17. I još zakle Jonatan Davida ljubavlju svojom k njemu, jer ga ljubljaše kao svoju dušu.

18. Po tom reče mu Jonatan : sjutra je mladina, i pitaće se za te, jer će tvoje mjesto biti prazno.

19. A ti čekaj do trećega dana, pa onda otidi brzo i dogji na mjesto gdje si se bio sakrio kad se ovo radilo, i sjedi kod kamena Ezila.

20. A ja ću baciti tri strijele ukraj toga kamena, kao da gagjam biljegu.

21. I evo poslaću momka govoreći mu : idi, nagji strijele. Ako rečem momku : eto strijele su za tobom ovamo bliže,

digni ih; tada dogji, dobro je po te, i ne će ti biti ništa, tako živ bio Gospod!

22. Ako li ovako rečem momku : eto strijele su pred tobom tamo dalje; onda idi, jer te Gospod šalje.

23. A za ove riječi što rekosmo ja i ti, evo, Gospod je *svjedok* izmegju mene i tebe do vijeka.

24. Po tom se David sakri u polju; i dogje mladina, i car sjede za sto da jede.

25. A kad car sjede na svoje mjesto po običaju na mjesto kod zida, Jonatan usta, a Avenir sjede do Saula, a mjesto Davidovo bješe prazno.

26. I Saul ne reče ništa onaj dan, jer mišljaše : dogodilo mu se što god, te nije čist, za cijelo nije čist.

27. A sjutradan, drugi dan mjeseca, opet bješe prazno mjesto Davidovo, a Saul reče Jonatanu sinu svojemu : za što sin Jesejev ne dogje na objed ni juče ni danas?

28. A Jonatan odgovori Saulu : vrlo me je molio David da otide do Vitlejema,

29. Rekavši : pusti me, jer porodica naša ima žrtvu u gradu, i sam mi je brat zapovjedio; ako sam dakle našao milost pred tobom, da otidem i vidim braću svoju. Za to nije došao na carev objed.

30. Tada se razgnjevi Saul na Jonatana, te mu reče : nevaljali i neposlušni, sine! zar ja ne znam da si izabrao sina Jesejeva sebi na sramotu i na sramotu svojoj nevaljaloj majci?

31. Jer dokle je živ sin Jesejev na zemlji, ne ćeš se utvrditi ni ti ni carstvo tvoje; za to pošlji sada i dovedi ga k meni, jer je zaslužio smrt.

32. A Jonatan odgovori Saulu ocu svojemu i reče mu : za što da se pogubi? šta je učinio?

33. Tada se Saul baci kopljem na nj da ga ubije. Tada vidje Jonatan da je otac njegov naumio ubiti Davida.

34. I usta Jonatan od stola gnjevan, i ništa ne jede drugi dan po mladini; jer se zabrinu za Davida, što ga otac osramoti.

35. A kad bi u jutru, izide Jonatan u polje u vrijeme kako bješe ugovorio s Davidom, i s njim jedno momče.

36. I reče momku svojemu : trči da mi nagješ strijele koje ću pustiti. I momče otrča. a on pusti strijelu preko njega.

37. A kad dogje momak do mjesta kuda bješe zastrijelio Jonatan, viknu Jonatan za momkom govoreći : nije li strijela dalje naprijed?

38. Još viknu Jonatan za momkom : brže, ne stoj. I momak Jonatanov pokupi strijele, i vrati se gospodaru svojemu.

39. Ali momak ne znaše ništa, samo Jonatan i David znahu šta je.

40. I Jonatan dade oružje svoje momku koji bijaše s njim, i reče mu : idi, odnesi u grad.

41. I kad momak otide, David usta s južne strane i pade ničice na zemlju i pokloni se tri puta, i poljubiše se, i plakaše obojica, a David osobito.

42. I reče Jonatan Davidu : idi s mirom, kao što smo se zakleli obojica imenom Gospodnjim rekavši : Gospod da je *svjedok* izmegju mene i tebe i izmegju mojega sjemena i tvojega sjemena do vijeka.

43. I tako David ustavši otide, a Jonatan se vrati u grad.

GLAVA 21.

Tada David dogje u Nov k Ahimelehu svešteniku; a Ahimeleh se uplaši i istrča pred Davida, i reče mu : za što si sam, i nema nikoga s tobom?

2. A David reče Ahimelehu svešteniku : car mi nešto zapovjedi, i reče mi : niko da ne dozna za što te šaljem i šta sam ti zapovjedio. A sluge sam opravio u to i to mjesto.

3. Nego šta imaš pri ruci? daj mi pet hljebova, ili šta imaš.

4. A sveštenik odgovori Davidu i reče : nemam pri ruci običnoga hljeba; nego imam svetoga hljeba; ali jesu li se momci čuvali od žena?

5. A David odgovori svešteniku i reče mu : nije bilo žene kod nas ni juče ni onomadne, od kako sam pošao, i sudovi su u momaka bili sveti. A ako bi put i nečist bio, osvetiće se danas sudovima.

6. Tada mu dade sveštenik hljebove svete, jer ne bješe hljeba osim hljebova postavljenijeh, koji bijahu uzeti ispred Gospoda da se postave hljebovi topli onaj dan kad se oni uzeše.

7. A ondje bijaše onaj dan jedan od sluga Saulovijeh baveći se pred Gospodom, kojemu ime bješe Doik Idumejac starješina nad pastirima Saulovijem.

8. I David reče Ahimelehu: imaš li tu kako koplje ili mač? jer ni mača svojega ni oružja ne ponesoh, jer stvar careva bijaše hitna.

9. A sveštenik reče: ovdje je mač Golijata Filistejina, kojega si ubio u dolini Ili, uvijen u platno iza oplećka; ako hoćeš, uzmi ga, jer drugoga osim njega nema ovdje. A David reče: takoga više nema, daj mi ga.

10. Po tom se podiže David, i pobježe onaj dan od Saula, i dogje k Ahisu caru Gatskom.

11. A Ahisu rekoše sluge njegove: nije li ovo David car zemaljski? Nijesu li o njemu pjevali igrajući i govoreći: Saul zgubi svoju tisuću, a David svojih deset tisuća?

12. I David metnu ove riječi u srce svoje, i poboja se veoma Ahisa cara Gatskoga.

13. I pretvori se pred njima i učini se lud u rukama njihovijem; i šaraše po vratima, i bacaše pjenu niz bradu svoju.

14. I Ahis reče slugama svojim: eto, vidite da je čovjek lud; što ste mi ga doveli?

15. Zar nemam dosta ludijeh, nego mi dovedoste toga da luduje preda mnom? zar će taj ući u kuću moju?

GLAVA 22.

Tada David otide odande i uteče u pećinu Odolamsku. A kad to čuše braća njegova i sav dom oca njegova, dogjoše onamo k njemu.

2. I skupiše se oko njega koji god bijahu u nevolji i koji bijahu zaduženi i koji god bijahu tužna srca; i on im posta poglavica; i bješe ih s njim oko četiri stotine ljudi.

3. I odande otide David u Mispu Moavsku, i reče caru Moavskom: dopusti da se otac moj i mati moja sklone kod vas dokle vidim šta će Bog učiniti sa mnom.

4. I izvede ih pred bara Moavskoga, i ostaše kod njega za sve vrijeme dokle David bješe u onom gradu.

5. Ali prorok Gad reče Davidu: nemoj ostati u tom gradu, idi i vrati se u zemlju Judinu. I David otide i dogje u šumu Aret.

6. A Saul ču da se pojavio David i ljudi što bijahu s njim. Tada Saul sjegjaše u Gavaji pod šumom u Rami, s kopljem u ruci, a sve sluge njegove stajahu pred njim.

7. I reče Saul slugama svojim koje stajahu pred njim: čujte sinovi Venijaminovi; hoće li vama svima sin Jesejev dati njive i vinograde? hoće li sve vas učiniti tisućnicima i stotinicima?

8. Te ste se svi složili na me, i nema nikoga da mi javi da se moj sin složio sa sinom Jesejevijem, i nema nikoga megju vama da mari za me i da mi javi da je sin moj podigao slugu mojega na me da mi zasjeda, kao što se danas vidi.

9. Tada odgovori Doik Idumejac, koji stajaše sa slugama Saulovijem, i reče: vidio sam sina Jesejeva gdje dogje u Nov k Ahimelehu sinu Ahitovovu.

10. On pita za nj Gospoda, i dade mu brašnjenice; i mač Golijata Filistejina dade mu.

11. Tada car posla da dozovu Ahimeleha sina Ahitovova sveštenika i sav dom oca njegova, sveštenike, koji bijahu u Novu. I dogjoše svi k caru.

12. Tada reče Saul: čuj sada sine Ahitovov. A on odgovori: evo me, gospodaru.

13. A Saul mu reče: za što ste se složili na me ti i sin Jesejev, te si mu dao hljeba i mač, i pitao si Boga za nj, da bi ustao na me da mi zasjeda, kao što se vidi danas?

14. A Ahimeleh odgovori caru i reče: a ko je izmegju svijeh sluga tvojih kao David, vjeran i zet carev, i poslušan tebi i poštovan u kući tvojoj?

15. Eda li sam sad prvi put pitao Gospoda za nj? Sačuvaj Bože! neka car ne bijedi takim čim sluge svojega niti koga u domu oca mojega; jer nije znao sluga tvój od svega toga ništa.

16. Ali car reče: poginućeš, Ahimeleše! i ti i sav dom oca tvojega.

17. Tada car reče slugama koje stajahu pred njim: okrenite se i pogubite sveštenike Gospodnje, jer je i njihova ruka s Davidom, i znajući da je pobjegao ne javiše mi. Ali sluge careve na htješe podignuti ruke svoje da ulože ne sveštenike Gospodnje.

18. Tada car reče Doiku: okreni se ti, te uloži na sveštenike. I okrenuvši se Doik Idumejac uloži na sveštenike, i pobi ih onaj dan osamdeset i pet, koji nošahu oplećak laneni.

19. I u Novu, gradu svešteničkom, isiječe oštrijem mačem i ljude i žene i djecu i koja sisahu, i volove, i magarce i sitnu stoku oštrijem mačem.

20. Ali uteče jedan sin Ahimeleha sina Ahitovova, po imenu Avijatar, i pobježe k Davidu.

21. I Avijatar javi Davidu da je Saul pobio svešteníke Gospodnje.

22. A David reče Avijataru : znao sam onoga dana kad je bio ondje Doik Idumejac da će za cijelo kazati Saulu ; ja sam kriv za sve duše doma oca tvojega.

23. Ostani kod mene, ne boj se ; jer ko traži moju dušu, tražiće i tvoju ; kod mene ćeš biti sačuvan.

GLAVA 23.

Tada javiše Davidu govoreći : evo Filisteji udariše na Keilu, i haraju gumna.

2. I upita David Gospoda govoreći : hoću li ići i udariti na te Filisteje ? A Gospod reče Davidu : idi, i pobićeš Filisteje i izbaviti Keilu.

3. A Davidu rekoše ljudi njegovi : evo nas je strah ovdje u Judinoj zemlji, a šta će biti kad pogjemo u Keilu na òkô Filistejski.

4. Za to David opet upita Gospoda, a Gospod mu odgovori i reče : ustani, idi u Keilu, jer ću ja predati Filisteje u ruke tvoje.

5. Tada otide David sa svojim ljudima u Keilu, i udari na Filisteje, i otjera im stoku, i pobi ih ljuto ; tako izbavi David stanovnike Keilske.

6. A kad Avijatar sin Ahimelehov pobježe k Davidu u Keilu, donese sobom oplećak.

7. Po tom javiše Saulu da je David došao u Keilu ; i reče Saul : dao ga je Bog u moje ruke, jer se zatvorio ušavši u grad, koji ima vrata i prijevornice.

8. I sazva Saul sav narod na vojsku da ide na Keilu i opkoli Davida i ljude njegove.

9. Ali David doznavši da mu Saul zlo kuje, reče Avijataru svešteniku : uzmi na se oplećak.

10. I reče David : Gospode Bože Izrailjev ! čuo je sluga tvoj da se Saul sprema da dogje na Keilu da raskopa grad mene radi.

11. Hoće li me Keiljani predati u njegove ruke ? hoće li doći Saul kao što je čuo sluga tvoj ? Gospode Bože Izrailjev ! kaži sluzi svojemu. A Gospod odgovori : doći će.

12. Opet reče David : Keiljani hoće li predati mene i moje ljude u ruke Saulove ? A Gospod odgovori : predaće.

13. Tada se David podiže sa svojim ljudima, oko šest stotina ljudi, i otidoše iz Keile, i idoše kuda mogoše. A kad Saulu javiše da je David pobjegao iz Keile, tada on ne htje ići.

14. A David se bavljaše u pustinji po tvrdijem mjestima, i namjesti se na jednom brdu u pustinji Zifu. A Saul ga tražaše jednako, ali ga Gospod ne dade u njegove ruke.

15. I David videći da je Saul izašao te traži dušu njegovu, osta u pustinji Zifu, u šumi.

16. A Jonatan sin Saulov podiže se i dogje k Davidu u šumu, i ukrijepi mu ruku u Gospodu ;

17. I reče mu : ne boj se, jer te neće stignuti ruka Saula oca mojega ; nego ćeš carovati nad Izrailjem, a ja ću biti drugi za tobom ; i Saul otac moj zna to.

18. I učiniše njih dvojica vjeru pred Gospodom ; i David osta u šumi, a Jonatan otide kući svojoj.

19. Tada dogjoše Zifeji k Saulu u Gavaju, i rekoše : ne krije li se David kod nas po tvrdijem mjestima u šumi na brdu Eheli na desno od Gesimona ?

20. Sada dakle po svoj želji duše svoje, care, izidi, a naše će biti da ga predamo u ruke caru.

21. A Saul reče : Gospod da vas blagoslovi, što me požaliste.

22. Idite sada i doznajte još bolje i razberite i promotrite gdje se sakrio i ko ga je ondje vidio ; jer mi kažu da je vrlo lukav.

23. Promotrite i vidite sva mjesta gdje se krije, pa opet dogjite k meni kad dobro doznate, i ja ću poći s vama ; i ako bude u zemlji, tražiću ga po svijem tisućama Judinijem.

24. Tada ustaše i otidoše u Zif prije Saula ; a David i ljudi njegovi bijahu u pustiniji Maonu u ravnici na desno od Gesimona.

25. I Saul izide sa svojim ljudima da ga traži ; a Davidu javiše, te on sigje sa stijene i stade u pustinji Maonu. A

Saul kad to ču otide za Davidom u pustinju Maon.

26. I Saul igjaše jednom stranom planine, a David sa svojim ljudima drugom stranom planine; i David hićaše da uteče Saulu, jer Saul sa svojim ljudima opkoljavaše Davida da ih pohvata.

27. U tom dogje glasnik Saulu govoreći: brže hodi; jer Filisteji udariše na zemlju.

28. Tada se vrati Saul ne tjerajući dalje Davida, i otide pred Filisteje. Otuda se prozva ono mjeste Sela-Amalekot.

GLAVA 24.

A David otišavši odande stade na tvrdijem mjestima Engadskim.

2. I kad se Saul vrati odagnavši Filisteje, rekoše mu govoreći: eno Davida u pustinji Engadskoj.

3. Tada uze Saul tri tisuće ljudi izabranijeh iz svega Izrailja, i otide da traži Davida i ljude njegove po vrletima gdje su divokoze.

4. I dogje k torovima ovčijim ukraj puta gdje bijaše pećina; i Saul ugje u nju rad sebe; a David i njegovi ljudi sjegjahu u kraju u pećini.

5. I rekoše Davidu ljudi njegovi: evo dana, za koji ti reče Gospod: evo ja ti predajem neprijatelja tvojega u ruke, da učiniš s njim što ti je volja. I David usta, te polako odsiječe skut od plašta Saulova.

6. A poslije zadrhta srce Davidu što odsiječe skut Saulu.

7. I reče svojim ljudima: ne dao Bog da to učinim gospodaru svojemu, pomazaniku Gospodnjemu, da podignem ruku svoju na nj. Jer je pomazanik Gospodnji.

8. I odvrati riječima David ljude svoje i ne dade im da ustanu na Saula. I Saul izašav iz pećine pogje svojim putem.

9. Po tom David ustade, i izašav iz pećine stade vikati za Saulom govoreći: care gospodine! A Saul se obazre, a David se savi licem do zemlje i pokloni se.

10. I reče David Saulu: za što slušaš što ti kažu ljudi koji govore: eto David traži zlo tvoje?

11. Evo, danas vidješe oči tvoje, da te je Gospod bio predao danas u moje ruke u ovoj pećini, i rekoše mi da te ubijem; ali te poštedjeh. i rekoh: ne ću dignuti ruke svoje na gospodara svojega, jer je pomazanik Gospodnji.

12. Evo, oče moj, evo vidi skut od plašta svojega u mojoj ruci; odsjekoh skut od plašta tvojega, a tebe ne ubih; poznaj i vidi da nema zla ni nepravde u ruci mojoj, i da ti nijesam zgriješio; a ti vrebaš dušu moju da je uzmeš.

13. Gospod neka sudi izmegju mene i tebe, i neka me osveti od tebe; ali ruka se moja ne će podignuti na te.

14. Kako kaže stara priča: od bezbožnijeh izlazi bezbožnost; za to se ruka moja ne će podignuti na te.

15. Za kim je izašao car Izrailjev? koga gonis? mrtva psa, buhu jednu.

16. Gospod neka bude sudija, i neka rasudi izmegju mene i tebe; on neka vidi i raspravi moju parnicu i izbavi me iz ruke tvoje.

17. A kad izgovori David ove riječi Saulu, reče Saul: je li to tvoj glas, sine Davide! I podigavši Saul glas svoj zaplaka.

18. I reče Davidu: praviji si od mene; jer si mi vratio dobro za zlo koje sam ja tebi učinio.

19. I danas si mi pokazao da mi dobro činiš; jer me Gospod dade tebi u ruke, a ti me opet ne ubi.

20. I ko bi našavši neprijatelja svojega pustio ga da ide dobrijem putem? Gospod neka ti vrati dobro za ovo što si mi učinio danas.

21. I sada, evo, znam da ćeš za cijelo biti car, i jako će biti u tvojoj ruci carstvo Izrailjevo.

22. Za to mi se sada zakuni Gospodom da ne ćeš istrijebiti sjemena mojega poslije mene, ni imena mojega zatrti u domu oca mojega.

23. I zakle se David Saulu; i Saul otide kući svojoj, a David i ljudi njegovi otidoše na tvrdo mjesto.

GLAVA 25.

U tom umrije Samuilo, i sabra se sav Izrailj, i plakaše za njim, i pogreboše ga u domu njegovu u Rami. A David usta i sigje u pustinju Faransku.

2. A bijaše jedan čovjek u Maonu, a stoka mu bijaše na Karmilu; i bijaše čovjek vrlo bogat, jer imaše tri tisuće ovaca i tisuću koza, i tada strizijaše ovce svoje na Karmilu.

3. I bješe ime tomu čovjeku Naval, a ženi mu ime Avigeja ; i ona bijaše žena razumna i lijepa, a on bijaše tvrda srca i opak, a bijaše od roda Halevova.

4. I David ču u pustinji da Naval striže ovce.

5. I posla David deset momaka, i reče David momcima: idite na Karmil, i otidite k Navalu, i pozdravite ga od mene.

6. I recite mu : zdravo! i mir da ti je, i domu tvojemu da je mir, i svemu što imaš da je mir !

7. Čuo sam da strižeš ovce ; pastiri su tvoji bivali kod nas, i ne učinismo im nepravde, i ništa im nije nestalo dokle god bijahu na Karmilu.

8. Pitaj sluge svoje, i kazaće ti. Neka ovi momci nagju milost pred tobom, jer dogjosmo u dobar dan. Daj slugama svojim i Davidu sinu svojemu što ti dogje do ruke.

9. I dogjoše momci Davidovi, i kazaše Navalu u imē Davidovo sve ove riječi, i umučaše.

10. A Naval odgovori slugama Davidovijem i reče : ko je David ? i ko je sin Jesejev ? Danas ima mnogo sluga koje bježe od svojih gospodara.

11. Eda li ću uzeti hljeb svoj i vodu svoju i meso što sam poklao za ljude koji mi strigu ovce, pa dati ljudima kojih ne znam odakle su ?

12. Tada se vratiše momci Davidovi svojim putem, vratiše se, i došavši kazaše mu sve ove riječi.

13. A David reče svojim ljudima: pripašite svaki svoj mač. I pripasaše svaki svoj mač, i David pripasa svoj mač ; i pogje za Davidom do četiri stotine ljudi, a dvje sta ostaše kod prtljaga.

14. Ali Avigeji ženi Navalovoj kaza jedan izmegju sluga njegovijeh govoreći : evo, David posla iz pustinje poslanike da pozdrave gospodara našega, a on ih otjera.

15. A ti su nam ljudi bili vrlo dobri, niti nam učiniše krivo, niti nam čega nesta dokle god bijasmo kod njih u polju.

16. Nego nam bijahu zidovi i noću i danju, dokle god bijasmo kod njih pasući ovce.

17. Za to sada gledaj i promisli šta ćeš činiti, jer je gotovo zlo gospodaru našemu i svemu domu njegovu ; a on je zao čovjek, da mu se ne može govoriti.

18. Tada Avigeja brže uze dvje sta hljebova i dvije mješine vina i pet ovaca zgotovljenijeh i pet mjerica pržena žita, i sto grozdova suhoga grožgja i dvje sta gruda suhih smokava, i metnu na magarce.

19. I reče momcima svojim : hajdete naprijed, a ja ću ići za vama. A mužu svojemu Navalu ništa ne reče.

20. I sjedavši na magarca igjaše ispod gore, a gle, David i ljudi njegovi slažahu pred nju, i sukobi se s njima.

21. A David govoraše : ele sam zaludu čuvao sve što je taj imao u pustinji da mu ništa ne bješe nestalo od svega što ima ; jer mi vrati zlo za dobro.

22. To neka učini Bog neprijateljima Davidovijem i to neka doda, ako mu do zore od svega što ima ostavim i ono što mokri uza zid.

23. A kad Avigeja ugleda Davida, brže sigje s magarca, i pade pred Davidom na lice svoje i pokloni se do zemlje ;

24. I padnuvši mu k nogama reče : na meni, gospodaru, neka bude ta krivica ; ali da progovori sluškinja tvoja tebi, i čuj riječi sluškinje svoje.

25. Neka gospodar moj ne gleda na toga nevaljaloga čovjeka, Navala, jer je kao i ime što mu je ; Naval mu je ime, i bezumlje je kod njega. A ja sluškinja tvoja nijesam vidjela momaka gospodara svojega, koje si slao.

26. Za to sada, gospodaru, tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, Gospod ti ne da da ideš na krv i da se osvetiš svojom rukom. Za to sada neka bude neprijateljima tvojim kao Navalu i svima koji traže zla gospodaru mojemu.

27. Evo dar što je donijela sluškinja tvoja gospodaru svojemu, da se dade momcima koji idu za gospodarom mojim.

28. Oprosti sluškinji svojoj krivicu ; jer će Gospod za cijelo načiniti tvrdu kuću gospodaru mojemu ; jer ratove Gospodnje vodi gospodar moj i nije se našlo zlo na tebi nikad tvoga vijeka.

29. I da ustane čovjek da te goni i traži dušu tvoju, duša će gospodara mojega biti vezana u svežnju živijeh kod Gospoda Boga tvojega, a dušu će neprijatelja tvojih baciti kao iz praće.

30. I kad Gospod učini gospodaru mojemu svako dobro koje ti je obrekao, i postavi te vogjem Izrailju,

31. Ne će ti biti spoticanja ni sablazni srcu gospodara mojega da je prolio krv ni za što i da se sam osvetio gospodar moj. I kad učini Gospod dobro gospodaru mojemu, opomenućeš se sluškinje svoje.

32. Tada reče David Avigeji : da je blagosloven Gospod Bog Izrailjev, koji te danas posla meni na susret!

33. I da su blagoslovene riječi tvoje, i ti da si blagoslovena, koja me odvrati danas da ne idem na krv i osvetim se svojom rukom.

34. Doista, tako živ bio Gospod Bog Izrailjev, koji mi ne dade da ti učinim zlo, da mi nijesi brže izašla na susret, ne bi ostalo Navalu do zore ni ono što uza zid mokri.

35. I primi David iz ruke njezine što mu bješe donijela, i reče joj : idi s mirom kući svojoj ; eto, poslušah te, i pogledah na te.

36. Po tom se Avigeja vrati k Navalu ; a gle, kod njega gozba u kući, kao carska gozba, i srce Navalu bješe veselo, i bijaše pijan vrlo. Za to mu ona ne reče ništa do jutra.

37. A u jutru, kad se Naval otrijezni, kaza mu žena sve ovo ; a u njemu obamrije srce njegovo, i on postakao kamen.

38. A kad progje do deset dana, udari Gospod Navala, te umrije.

39. A kad David ču da je umr'o Naval, reče : da je blagosloven Gospod, koji osveti sramotu moju od Navala, i zadrža slugu svojega od zla, a obrati Gospod Navalu na glavu zloću njegovu. Po tom posla David i poruči Avigeji da će je uzeti za ženu.

40. I sluge Davidove dogjoše k Avigeji na Karmil, i rekoše joj govoreći : David nas posla k tebi da te uzme za ženu.

41. A ona usta i pokloni se licem do zemlje, i reče : evo sluškinje tvoje, da služi i da pere noge slugama gospodara svojega.

42. Po tom brže usta Avigeja, i sjede na magarca, i pet djevojaka njezinijeh pogje za njom, i otide za poslanicima Davidovijem, i posta mu žena.

43. A David uze i Ahinoamu iz Jezraela, i obje mu bjehu žene.

44. Jer Saul dade Mihalu kćer svoju, ženu Davidovu, Faltiju sinu Laisovu iz Galima.

GLAVA 26.

Opet dogjoše Zifeji k Saulu u Gavaju govoreći : ne krije li se David na brdu Eheli prema Gesimonu ?

2. A Saul se podiže i sigje u pustinju Zifsku, i s njim tri tisuće ljudi izabranijeh iz Izrailja, da traži Davida u pustinji Zifskoj.

3. I stade Saul u òkô na brdu Eheli prema Gesimonu kraj puta ; a David osta u pustinji, i opazi da Saul ide za njim u pustinju.

4. I posla David uhode, i od njih dozna za cijelo da je došao Saul.

5. Tada se podiže David i dogje na mjesto gdje Saul bijaše s vojskom. I David vidje mjesto gdje spavaše Saul i Avenir sin Nirov vojvoda njegov ; a spavaše Saul megju kolima a narod ležaše oko njega.

6. I David progovori i reče Ahimelehu Hetejinu i Avisaju sinu Serujinu bratu Joavovu : ko će sići sa mnom k Saulu u òkô. A Avisaj odgovori : ja ću sići s tobom.

7. I Tako David i Avisaj dogjoše noću k narodu ; a gle, Saul ležaše i spavaše izmegju kola, i koplje mu bješe čelo glave pobodeno u zemlju ; Avenir pak i narod ležahu oko njega.

8. Tada reče Avisaj Davidu : danas ti dade Bog neprijatelja tvojega u ruke ; za to sada da ga pribodem kopljem za zemlju jedan put, ne ću više.

9. A David reče Avisaju : nemoj ga ubiti ; jer ko će podignuti ruku svoju na pomazanika Gospodnjega i biti prav?

10. Još reče David : tako živ bio Gospod, Gospod će ga ubiti, ili će doći dan njegov da umre, ili će izaći u boj i poginuti.

11. Ne dao mi Bog da dignem ruku svoju na pomazanika Gospodnjega ! Nego uzmi sada koplje što mu je čelo glave i čašu za vodu, pa da idemo.

12. I David uze koplje i čašu za vodu, što bješe čelo glave Saulu, i otidoše ; i niko ih ne vidje ni osjeti, niti se koji probudi, nego svi spavahu ; jer bješe napao na njih tvrd san od Gospoda.

13. I David prešav na drugu stranu stade navrh brda iz daleka ; i bješe izmegju njih mnogo mjesta.

14. I stade David vikati narod i Ave-

nira sina Nirova govoreći : što se ne odzivaš, Avenire ? A Avenir se odazva i reče : koji si ti što vičeš cara.

15. A David reče Aveniru : nijesi li ti junak ? i ko je kao ti u Izrailju ? za što nijesi čuvao cara gospodara svojega ? jer je išao jedan iz naroda da ubije gospodara tvojega.

16. Nijesi dobro radio. Tako da je živ Gospod, zaslužili ste smrt što nijeste čuvali gospodara svojega, pomazanika Gospodnjega. Eto, gledaj, gdje je koplje carevo i čaša za vodu što mu bješe čelo glave ?

17. Tada Saul pozna glas Davidov, i reče : je li to tvoj glas, sine Davide ? A David reče : moj je glas, care gospodaru !

18. Još reče : za što gospodar moj goni slugu svojega ? jer šta sam učinio ? i kako je zlo u ruci mojoj ?

19. Za to sada, care gospodaru moj, poslušaj riječi sluge svojega. Ako te Gospod draži na mene, neka mu je ugodan prinos tvoj ; ako li sinovi čovječiji, prokleti su pred Gospodom, jer me izagnaše danas da se ne držim našljedstva Gospodnjega, i rekoše : idi, služi tugjim bogovima.

20. Ali sada da ne padne krv moja na zemlju daleko od očiju Gospodnjih ; jer car Izrailjev izide da traži buhu jednu, kao kad ko goni jarebicu po planini.

21. Tada reče Saul : zgriješio sam ; vrati se, sine Davide ; ne ću ti od sele činiti zla, kad ti danas draga bi duša moja ; evo, ludo sam radio i pogriješio sam veoma.

22. A David odgovori i reče : evo koplja careva ; neka dogje koji od momaka i neka ga uzme.

23. A Gospod će platiti svakome po pravdi njegovoj i po vjeri njegovoj. Jer te bješe predao Gospod danas u ruke moje, ali ne htjeh dignuti ruke svoje na pomazanika Gspodnjega.

24. I za to, evo, kako je danas meni draga bila duša tvoja, tako neka bude draga moja duša pred Gospodom, i neka me izbavi iz svake nevolje.

25. A Saul reče Davidu : da si blagosloven, sine moj Davide ! izvršićeš i nadvladaćeš. Tada David otide svojim putem, a Saul se vrati u svoje mjesto.

GLAVA 27.

Ali David reče u srcu svojem : poginuću kad god od ruke Saulove ; nema bolje za me nego da pobjegnem u zemlju Filistejsku, te će me se Saul okaniti i ne će me više tražiti po krajevima Izrailjevijem ; tako ću se izbaviti iz ruku njegovijeh.

2. Tada se podiže David i otide sa šest stotina ljudi koji bijahu s njim k Ahisu sinu Maohovu caru Gatskom.

3. I osta David kod Ahisa u Gatu i ljudi njegovi, svaki sa svojom porodicom, David sa dvije žene svoje, Ahinoamom iz Jezraela i Avigejom iz Karmila ženom Navalovom.

4. I kad javiše Saulu da je David utekao u Gat, presta ga tražiti.

5. A David reče Ahisu : ako sam našao milost pred tobom, neka mi dadu mjesto u kom gradu ove zemlje, da sjedim ondje, jer za što da sjedi sluga tvoj s tobom u carskom gradu?

6. I dade mu Ahis onoga dana Siklag. Za to Siklag pripada carevima Judinijem do današnjega dana.

7. I osta David u zemlji Filistejskoj godinu i četiri mjeseca.

8. I izlažaše David sa svojim ljudima i udaraše na Gesureje i Gerzeje i na Amalike ; jer ti narodi življahu od starine u onoj zemlji od Sura pa do zemlje Misirske.

9. I pustošaše David onu zemlju ne ostavljajući u životu ni čovjeka ni žene, i otimaše ovce i volove i magarce i kamile i ruho, i vraćajući se dolažaše k Ahisu.

10. I Ahis pitaše : gdje ste danas udarali ? A David govoraše : na južnu stranu Judinu, i na južnu stranu Jerameilsku, i na južnu stranu Kenejsku.

11. Ali ne ostavljaše David u životu ni čovjeka ni žene da dovede u Gat govoreći : da nas ne tuže govoreći : tako je uradio David. I taki mu bijaše običaj za sve vrijeme dokle bijaše u zemlji Filistejskoj.

12. I Ahis vjerovaše Davidu i govoraše : baš se omrazio s narodom svojim Izrailjem ; za to će mi biti sluga do vijeka.

GLAVA 28.

I u ono vrijeme skupiše Filisteji vojsku svoju da zavojšte na Izrailja ; i reče Ahis

Davidu: znaj da ćeš ići sa mnom na vojsku ti i tvoji ljudi.

2. A David reče Ahisu: sad ćeš vidjeti šta će učiniti tvoj sluga. A Ahis reče Davidu: za to ću te postaviti da si čuvar glave moje svagda.

3. A Samuilo bijaše umr'o, i plaka za njim sav Izrailj, i pogreboše ga u Rami, u njegovu gradu. I Saul bijaše istrijebio iz zemlje gatare i vračare.

4. I Filisteji skupivši se dogjoše i stadoše u òkô kod Sunima; skupi i Saul sve Izrailjce, i stadoše u òkô kod Gelvuje.

5. Saul pak videći vojsku Filistejsku uplaši se, i srce mu uzdrhta veoma.

6. I upita Saul Gospoda, ali mu Gospod ne odgovori ni u snu ni preko Urima, ni preko prórôkâ.

7. I Saul reče slugama svojim: tražite mi ženu s duhom vračarskim, da otidem k njoj i upitam je. A sluge mu rekoše: evo u Endoru ima žena u kojoj je duh vračarski.

8. Tada se Saul preruši obukav druge haljine, i otide su dva čovjeka, i dogjoše k onoj ženi noću; i on joj reče: hajde vračaj mi duhom vračarskim, i dozovi mi onoga koga ti kažem.

9. Ali mu žena reče: ta ti znaš šta je učinio Saul i kako je istrijebio iz zemlje gatare i vračare; za što dakle mećeš zamku duši mojoj da me ubiješ?

10. A Saul joj se zakle Gospodom govoreći: tako živ bio Gospod! ne će ti biti ništa za to.

11. Tada reče žena: koga da ti dozovem? A on reče: Samuila mi dozovi.

12. A kad žena vidje Samuila, povika iza glasa, i reče žena Saulu govoreći: za što si me prevario? ta ti si Saul.

13. A car joj reče: ne boj se; nego šta si vidjela? A žena reče Saulu: bogove sam vidjela gdje izlaze iz zemlje.

14. On joj opet reče: kakav je? Ona mu reče: star čovjek izlazi ogrnut plaštem. Tada razumje Saul da je Samuilo, i savi se licem do zemlje i pokloni se.

15. A Samuilo reče Saulu: za što si me uznemirio i izazvao? Odgovori Saul: u nevolji sam velikoj, jer Filisteji zavojštiše na me, a Bog je odstupio od mene, i ne odgovara mi više ni preko prórôkâ ni u snu, za to pozvah tebe da mi kažeš šta ću činiti.

16. A Samuilo reče: pa što mene pitaš, kad je Gospod odstupio od tebe i postao ti neprijatelj?

17. Gospod je učinio kako je kazao preko mene; jer je Gospod istrgao carstvo iz tvoje ruke i daoga bližnjemu tvojemu Davidu;

18. Jer nijesi poslušao glasa Gospodnjega, niti si izvršio žestokoga gnjeva njegova na Amaliku; za to ti je danas Gospod to učinio.

19. I Gospod će predati i Izrailja s tobom u ruke Filistejima; te ćeš sjutra ti i sinovi tvoji biti kod mene; i òkô Izrailjski predaće Gospod u ruke Filistejima.

20. A Saul u jedan put pade na zemlju kolik je dug, jer se vrlo uplaši od riječi Samuilovijeh, i ne bješe snage u njemu, jer ne bješe ništa jeo vas dan i svu noć.

21. Tada žena pristupi k Saulu, i videći ga vrlo uplašena reče mu: evo, sluškinja te je tvoja poslušala, i nijesam za život svoj marila da bih te poslušala što si mi kazao.

22. Nego sada i ti poslušaj šta će ti sluškinja tvoja kazati: postaviću ti malo hljeba, te jedi da se okrijepiš da se možes vratiti svojim putem.

23. A on ne htje, i reče: ne ću jesti. Ali navališe na nj sluge njegove i žena, te ih posluša, i ustavši sa zemlje sjede na postelju.

24. A žena imaše kod kuće tele ugojeno, i brže ga zakla, i uze brašna te umijesi i ispeče hljebove prijesne.

25. Po tom postavi Saulu i slugama njegovijem, te jedoše. A poslije ustaše i otidoše iste noći.

GLAVA 29.

A Filisteji skupiše svu vojsku svoju kod Afeka, a Izrailj stade u òkô kod izvora u Jezraelu.

2. I knezovi Filistejski igjahu sa stotinama i s tisućama; a David i njegovi ljudi igjáhu najposlije s Ahisom.

3. I rekoše knezovi Filistejski: što će ti Jevreji? A Ahis reče knezovima Filistejskim: nije li ovo David sluga cara Izrailjskoga Saula, koji je kod mene toliko vremena, toliko godina, i ne nagjoh na njemu ništa od kako je dobjegao do ovoga dana?

4. Ali se rasrdiše na nj knezovi Filistejski, i rekoše mu knezovi Filistejski: pošlji natrag toga čovjeka, neka se vrati

u svoje mjesto gdje si ga postavio, i neka ne ide s nama u boj, da se ne okrene na nas u boju; jer čim bi se opet umilio gospodaru svojemu, ako ne glavama ovijeh ljudi?

5. Nije li to David, o kojem se pjevalo igrajući i govorilo: zgubi Saul svoju tisuću, ali David svojih deset tisuća?

6. Tada Ahis dozva Davida, i reče mu: tako bio živ Gospod, ti si pošten, i milo mi je da hodiš sa mnom u boj; jer ne nagjoh nikakoga zla na tebi od kako si došao k meni do ovoga dana; ali nijesi po volji knezovima.

7. Nego vrati se i idi s mirom da ne učiniš što što ne bi bilo milo knezovima Filistejskim.

8. A David reče Ahisu: ali šta sam učinio? šta li si našao na sluzi svojem od kako sam kod tebe do ovoga dana, da ne idem da se bijem s neprijateljima gospodara svojega cara?

9. A Ahis odgovarajući reče Davidu: znam; doista si mi mio kao angjeo Božji; ali knezovi Filistejski rekoše: neka ne ide s nama u boj.

10. Nego ustani sjutra rano sa slugama gospodara svojega koje su došle s tobom; ustanite rano čim svane, pa idite.

11. I urani David i ljudi njegovi, i otide rano, i vrati se u zemlju Filistejsku; a Filisteji otidoše u Jezrael.

GLAVA 30.

I treći dan dogje David sa svojim ljudima u Siklag, a Amalici bijahu udarili na južnu stranu i na Siklag, i razvalili Siklag i ognjem ga spalili.

2. I bjehu zarobili ženskinje koje bješe ondje, i malo i veliko; ali ne bjehu ubili nikoga, nego ih bjehu odveli i otišli svojem putem.

3. I kad David dogje sa svojim ljudima u grad, a to grad spaljen ognjem, i žene njihove i sinovi i kćeri njihove zarobljene.

4. I podiže David i narod koji bijaše s njim glas svoj, i plakaše dokle već ne mogoše plakati.

5. I obje žene Davidove zarobiše se, Ahinoama iz Jezraela i Avigeja iz Karmila žena Navalova.

6. I David bješe na muci velikoj, jer narod govoraše da ga zaspu kamenjem; jer žalostan bješe sav narod, svaki za sinovima svojim i za kćerima svojim; ali se David ohrabri u Gospodu Bogu svojem.

7. I reče David Avijataru svešteniku sinu Ahimelehovu: uzmi oplećak za me. I uze Avijatar oplećak za Davida.

8. I upita David Gospoda govoreći: hoću li potjerati tu četu? hoću li je stignuti? A *Gospod* mu reče: potjeraj, jer ćeš za cijelo stignuti i izbavićeš.

9. I pogje David su šest stotina ljudi što bijahu s njim, i dogjoše do potoka Vosora; i ondje ostaše jedni.

10. A David su četiri stotine ljudi potjera dalje, a dvje sta ljudi osta, koji sustaše te ne mogoše prijeći preko potoka Vosora.

11. I nagjoše jednoga Misirca u polju, i dovedoše ga k Davidu, i dadoše mu hljeba da jede i vode da pije,

12. I dadoše mu grudu smokava i dva grozda suha. I pojedavši oporavi se, jer tri dana i tri noći ne bješe ništa jeo niti vode pio.

13. Tada mu reče David: čiji si ti? i odakle si? A on reče: ja sam rodom Misirac, sluga jednoga Amalika, a gospodar me ostavi, jer se razboljeh prije tri dana.

14. Udarismo na južnu stranu Heretejsku i na Judinu, i na južnu stranu Halevovu, i Siklag spalismo ognjem.

15. A David mu reče: bi li me mogao odvesti k toj četi? A on reče: zakuni mi se Bogom da me ne ćeš pogubiti ni izdati u ruke mojemu gospodaru, pa ću te odvesti k toj četi.

16. I odvede ga; i gle, oni se bijahu raširili po svoj zemlji onoj jedući i pijući i veseleći se velikim plijenom koji zaplijeniše iz zemlje Filistejske i iz zemlje Judine.

17. I David ih bi od večera do večera drugoga dana, te niko ne uteče, osim četiri stotine mladića, koji sjedavši na kamile pobjegoše.

18. I tako izbavi David sve što bijahu uzeli Amalici i obje žene svoje izbavi David.

19. I ništa ne izgubiše, ni malo ni veliko, ni sinove ni kćeri, ni što od plijena i od svega što im bijahu uzeli; sve povrati David.

20. Takogjer uze David i ostale sve ovce i volove, koje goneći pred svojom

stokom govorahu : ovo je plijen Davidov.

21. A kad se vrati David k onijem dvje sta ljudi koji bjehu sustali te ne mogoše ići za Davidom, i koje ostavi na potoku Vosoru, izidoše na susret Davidu i narodu koji bijaše s njim. I David pristupivši k narodu pozdravi ih.

22. Tada progovoriše svi zli i nevaljali ljudi izmegju onijeh koji su išli s Davidom, i rekoše : što nijesu išli s nama, za to da im ne damo od plijena koji izbavismo, nego svaki ženu svoju i sinove svoje neka uzmu, pa nek idu.

23. Ali David reče : nemojte tako činiti, braćo moja, s onijem što nam je dao Gospod koji nas je sačuvao i dao nam u ruke četu koja bješe izašla na nas.

24. I ko će vas poslušati u tome ? jer kakav je dio onome koji ide u boj taki je i onome koji ostane kod prtljaga ; jednako treba da podijele.

25. Tako bi od toga dana u napredak, i to posta uredba i zakon u Izrailju do danas.

26. I kad dogje David u Siklag, posla od plijena starješinama Judinijem, prijateljima svojim, govoreći : evo vam dar od plijena neprijatelja Gospodnjih,

27. Onima u Vetilju, i onima u Ramotu na jugu, i onima u Jatiru,

28. I onima u Aroiru, i onima u Sifmotu, i onima u Estemoji,

29. I onima u Rahalu, i onima u gradovima Jerameilskim, i onima u gradovima Kenejskim,

30. I onima u Ormi, i onima u Hor-Asanu, i onima u Atahu,

31. I onima u Hevronu i po svijem mjestima u koja je dolazio David s ljudima svojim.

GLAVA 31.

A Filisteji se pobiše s Izrailjcima, i pobjegoše Izrailjci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelvuji.

2. I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove ; i pogubiše Filisteji Jonatana i Avinadava i Melhi-Suva, sinove Saulove.

3. I boj posta žešći oko Saula, i nagjoše ga strijelci, i on se vrlo uplaši od strijelaca.

4. I reče Saul momku koji mu nošaše oružje : izvadi mač svoj i probodi me, da ne dogju ti neobrezani i probodu me i narugaju mi se. Ali ne htje momak što mu nošaše oružje, jer ga bješe vrlo strah. Tada Saul uze mač, i baci se na nj.

5. A kad momak koji nošaše oružje vidje Saula mrtva, baci se i on na svoj mač i umrije s njim.

6. Tako pogibe Saul i tri sina njegova i momak koji mu nošaše oružje i svi ljudi njegovi zajedno onoga dana.

7. A Izrailjci koji bijahu s ovu stranu potoka i s ovu stranu Jordana kad vidješe gdje Izrailjci pobjegoše i gdje pogibe Saul i njegovi sinovi, ostaviše gradove i pobjegoše, te dogjoše Filisteji i ostaše u njima.

8. A sjutradan dogjoše Filisteji da svlače mrtve ; i nagjoše Saula i tri sina njegova gdje leže na gori Gelvuji.

9. I odsjekoše mu glavu i skidoše oružje s njega, i poslaše u zemlju Filistejsku na sve strane da se objavi u kući njihovijeh lažnijeh bogova i po narodu.

10. I ostaviše oružje njegovo u kući Astarotinoj, a tijelo njegovo objesiše na zid Vetsanski.

11. A čuše stanovnici u Javisu Galadovu šta učiniše Filisteji od Saula.

12. I podigoše se svi ljudi hrabri, i išavaši svu noć skidoše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovijeh sa zida Vetsanskoga, pa se vratiše u Javis i ondje ih spališe.

13. I uzeše kosti njihove i pogreboše ih pod drvetom u Javisu, i postiše sedam dana.

DRUGA KNJIGA SAMUILOVA.

KOJA SE ZOVE I DRUGA KNJIGA O CAREVIMA.

GLAVA 1.

A po smrti Saulovoj, kad se David vrati pobivši Amalike, i osta u Siklagu dva dana,

2. Trećega dana, gle, dogje jedan iz vojske Saulove razdrtijeh haljina i glave posute prahom ; i došavk Davidu pade na zemlju i pokloni se.

3. I reče mu David : od kuda ideš? A on mu reče : iz okola Izrailjskoga utekoh.

4. A David mu reče : šta bi? kaži mi. A on reče : narod pobježe iz boja, i mnogo naroda pade i izgibe, pogibe i Saul i sin mu Jonatan.

5. A David reče momku koji mu donese glas : kako znaš da je poginuo Saul i sin mu Jonatan?

6. A momak koji mu donese glas reče: slučajno dogjoh na goru Gelvuju, a to se Saul naslonio na koplje svoje, a kola i konjici približavahu se k njemu.

7. A on obazrevši se natrag ugleda me, pa me viknu, a ja mu rekoh : evo me.

8. A on mi reče : ko si? A ja mu rekoh : Amalik sam.

9. A on mi reče : pristupi k meni i ubij me; jer me obuzeše muke, a još je sa svijem duša u meni.

10. I pristupih k njemu i ubih ga, jer sam znao da ne će ostati živ po što pade; i uzeh vijenac carski koji mu bješe na glavi i grivnu koja mu bješe na ruci, i evo donesoh gospodaru svojemu.

11. Tada David zgrabi haljine na sebi i razdrije ih; tako i svi ljudi koji bijahu s njim.

12. I ridaše i plakaše, i postiše do večera za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem i za narodom Gospodnjim i za domom Izrailjevijem što izgiboše od mača.

13. I reče David momku koji mu donese glas : odakle si? A on reče : ja sam sin jednoga došljaka Amalika.

14. Reče mu David : kako te nije bilo strah podići ruku svoju i ubiti pomazanika Gospodnjega?

15. I dozva David jednoga izmegju momaka svojih i reče : hodi, pogubi ga. A on ga udari, te umrije.

16. I reče mu David : krv tvoja na tvoju glavu; jer tvoja usta svjedočiše na te govoreći : ja sam ubio pomazanika Gospodnjega.

17. Tada David narica ovako za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem,

18. I izgovori, da bi se učili sinovi Judini luku, i eto je napisano u knjizi istinitoga :

19. Diko Izrailjeva! na tvojim visinama pobijeni su; kako padoše junaci?

20. Ne kazujte u Gatu, i ne razglašujte po ulicama Askalonskim, da se ne vesele kćeri Filistejske i da ne igraju kćeri neobrezanijeh.

21. Gore Gelvujske! ne padala rosa ni dažd na vas, i ne rodilo polje za prinos! jer je tu bačen štit s junáká, štit Saulov, kao da nije pomazan uljem.

22. Bez krvi pobijenijeh i bez masti od junáká nije se vraćao luk Jonatanov, niti je mač Saulov dolazio natrag prazan.

23. Saul i Jonatan, mili i dragi za života, ni na smrti se ne rastaviše; lakši od orlova i jači od lavova bijahu.

24. Kćeri Izrailjeve! plačite za Saulom, koji vas je oblačio u skerlet lijepo, i kitio vas zlatnijem zakladima po haljinama vašim.

25. Kako padoše junaci u boju! Jonatan kako pogibe na tvojim visinama!

26. Žao mi je za tobom, brate Jonatane; bio si mi mio vrlo; veća mi je bila ljubav tvoja od ljubavi ženske.

27. Kako padoše junaci, i propade oružje ubojito!

GLAVA 2.

A poslije toga David upita Gospoda govoreći : hoću li otići u koji grad Judin? A Gospod mu reče : otidi. A David reče : u koji da otidem? Reče : u Hevron.

2. I David otide onamo su dvije žene svoje, Ahinoamom iz Jezraela i Avigejom koja prije bješe žena Navala iz Karmila.

3. I ljude koji bijahu s njim odvede David, sve s porodicama njihovijem, i nastaniše se po gradovima Hevronskim.

4. I dogjoše ljudi od Jude, i pomazaše ondje Davida za cara nad domom Judinijem. I javiše Davidu govoreći : ljudi iz javisa Galadova pogreboše Saula.

5. I David posla poslanike k ljudima u Javisu Galadovu, i reče im : da ste blagosloveni Gospodu što učiniste milost gospodaru svojemu, Saulu, i pogreboste ga.

6. Za to da učini Gospod vama milost i vjeru; a i ja ću vam učiniti dobro, što ste to učinili.

7. I neka vam se ukrijepe ruke i budite hrabri; jer Saul gospodar vaš pogibe, a dom Judin pomaza mene za cara nad sobom.

8. Ali Avenir sin Nirov vojvoda Saulov uze Isvosteja sina Saulova, i odvede ga u Mahanajim.

9. I zacari ga nad Galadom i nad Asurom i Jezraelom i Jefremom i Venijaminom i nad svijem Izrailjem.

10. Četrdeset godina bješe Isvosteju sinu Saulovu kad poče carovati nad Izrailjem; i carova dvije godine. Samo dom Judin držaše se Davida.

11. A David carova u Hevronu nad domom Judinijem sedam godina i šest mjeseca.

12. Po tom izide Avenir sin Nirov i sluge Isvosteja sina Saulova iz Mahanajima u Gavaon.

13. Takogje i Joav sin Serujin i sluge Davidove izidoše i sretoše se s njima kod jezera Gavaonskoga, i stadoše jedni s jedne strane jezera a drugi s druge strane.

14. Tada reče Avenir Joavu : neka ustanu momci i neka se proigraju pred nama. I reče Joav : neka ustanu.

15. I ustaše, i izidoše na broj : dvanaest od Venijamina sa strane Isvosteja sina Saulova, i dvanaest izmegju sluga Davidovijeh.

16. I uhvatiše jedan drugoga za glavu, i tisnu jedan drugomu mač svoj u bok, i popadaše zajedno. Od tuda se prozva ono mjesto Halkat-Asurim kod Gavaona.

17. I bi žestok boj onoga dana; i sluge Davidove razbiše Avenira i Izrailjce.

18. A ondje bijahu tri sina Serujina : Joav i Avisaj i Asailo. A Asailo bijaše lak na nogu kao srna u polju;

19. I potjera Asailo Avenira, i ne svrnu ni na desno ni na lijevo iza Avenira.

20. I Avenir obazre se natrag i reče : je si li ti, Asailo? A on reče : ja sam.

21. A Avenir mu reče : svrni na desno ili na lijevo, i uzmi jednoga od tijeh momaka, i skini odoru s njega. Ali ne htje Asailo svrnuti iza njega.

22. I Avenir opet reče Asailu : odstupi od mene; za što da te sastavim sa zemljom? i kako bih smio pogledati u Joava brata tvojega?

23. Ali on ne htje odstupiti; i Avenir ga udari kopljem pod peto rebro, i izagje mu koplje na legja, te on pade ondje i umrije na mjesto. I ko god dogje na ono mjesto gdje pade i pogibe Asailo, ustavljaše se.

24. Ali Joav i Avisaj potjeraše Avenira, i sunce zagje kad dogjoše do brda Ame, koja je prema Giji na putu u pustinju Gavaonsku.

25. I skupiše se sinovi Venijaminovi za Avenirom, te se načini četa, i stadoše na vrh jednoga brda.

26. I Avenir viknu Joava i reče : hoće li mač proždirati do vijeka? ne znaš li da jadi bivaju na pošljetku? za što već ne kažeš narodu da se progju braće svoje?

27. A Joav reče : tako živ bio Bog, da nijesi kazao, narod bi još jutros otišao, ni jedan ne bi tjerao brata svojega.

28. Tada zatrubi Joav u trubu, i ustavi se sav narod, i prestaše tjerati Izrailja, i ne biše se više.

29. I tako Avenir i ljudi njegovi idoše preko polja cijelu onu noć, i prijegjoše preko Jordana, i prošavši sav Vitron dogjoše u Mahanajim.

30. A Joav se vrati od Avenira, i kad skupi sav narod, ne bješe od sluga Davidovijeh devetnaest ljudi i Asaila.

31. Ali sluge Davidove pobiše sinova Venijaminovijeh, ljudi Avenirovijeh, tri stotine i šezdeset ljudi, koji izgiboše.

32. A Asaila uzeše i pogreboše u grobu oca njegova koji bijaše u Vitlejemu. I Joav i ljudi njegovi idoše svu noć, i osvanuše u Hevronu.

GLAVA 3.

I dugo bijaše rat izmegju doma Saulova i doma Davidova; ali David sve većma jačaše a dom Saulov postajaše sve slabiji.

2. I Davidu se rodiše sinovi u Hevronu : prvenac mu bješe Amnon od Ahinoame Jezraeljanke;

3. Drugi bješe Hileav od Avigeje žene Navala Karmilca; treći Avesalom sin Mahe kćeri Talmaja cara Gesurskoga;

4. Četvrti Adonija sin Agitin; i peti Sefatija sin Avitalin;

5. I šesti Itram od Egle žene Davidove. Ti se rodiše Davidu u Hevronu.

6. I dok bijaše rat izmegju doma Saulova i doma Davidova, Avenir branjaše dom Saulov.

7. A Saul imaše inoču po imenu Resfu kćer Ajinu; i *Isvostej* reče Aveniru : za što si spavao kod inoče oca mojega?

8. I Avenir se razgnjevi na riječi Is-

vostejeve i reče : jesam li ja pasja glava, koji sada činim na Judi milost domu Saula oca tvojega i braći njegovoj i prijateljima njegovijem, i nijesam te pustio u ruke Davidove, te danas tražiš na meni zlo radi te žene?

9. Tako neka učini Bog Aveniru, i tako neka doda, ako ne učinim Davidu kako mu se Gospod zakleo,

10. Da se prenese ovo carstvo od doma Saulova, i da se utvrdi prijesto Davidov nad Izrailjem i nad Judom, od Dana do Virsaveje.

11. I on ne može više ništa odgovoriti Aveniru, jer ga se bojaše.

12. I Avenir posla poslanike k Davidu od sebe i poruči : čija je zemlja? I poruči mu : učini vjeru sa mnom, i evo ruka će moja biti s tobom, da obratim k tebi svega Izrailja.

13. A on odgovori : dobro; ja ću učiniti vjeru s tobom; ali jedno ištem od tebe, i to : da ne vidiš lica mojega ako mi prvo ne dovedeš Mihalu kćer Saulovu, kad dogješ da vidiš lice moje.

14. I posla David poslanike k Isvosteju sinu Saulovu, i poruči mu : daj mi ženu moju Mihalu, koju isprosih za sto okrajaka Filistejskih.

15. I Isvostej posla te je uze od muža, od Faltila, sina Laisova.

16. A muž njezin pogje s njom, i jednako plakaše za njom do Vaurima. Tada mu reče Avenir : idi, vrati se natrag. I on se vrati.

17. Po tom Avenir govori starješinama Izrailjskim, i reče im : pregje tražiste Davida da bude car nad vama.

18. Eto sada učinite; jer je Gospod rekao za Davida govoreći : preko Davida sluge svojega izbaviću narod svoj Izrailja iz ruku Filistejskih i iz ruku svijeh neprijatelja njihovijeh.

19. Tako govori Avenir i sinovima Venijaminovijem. Po tom otide Avenir i u Hevron da kaže Davidu sve što za dobro nagje Izrailj i sav dom Venijaminov.

20. I kad dogje Avenir k Davidu u Hevron i s njim dvadeset ljudi, učini David gozbu Aveniru i ljudima koji bijahu s njim.

21. I reče Avenir Davidu : da ustanem i idem da skupim k caru gospodaru svojemu sav narod Izrailjev da učine vjeru s tobom, pa da caruješ kako ti duša želi. I David otpusti Avenira da ide s mirom.

22. A gle, sluge Davidove vraćahu se s Joavom iz boja, i tjerahu sa sobom velik plijen; a Avenir već ne bješe kod Davida u Hevronu, jer ga otpusti, te otide s mirom.

23. Joav dakle i sva vojska što bješe s njim dogjoše onamo; i javiše Joavu govoreći : Avenir sin Nirov dolazio je k caru, i on ga otpusti te otide s mirom.

24. I Joav otide k caru i reče : šta učini? Gle, Avenir je dolazio k tebi; za što ga pusti te otide?

25. Poznaješ li Avenira sina Nirova? dolazio je da te prevari, da vidi kuda hodiš i da dozna sve šta radiš.

26. Po tom otišav Joav od Davida, posla ljude za Avenirom da ga vrate od studenca Sire; a David ne znadijaše za to.

27. I kad se vrati Avenir u Hevron, odvede ga Joav na stranu pod vrata kao da govori s njim na samo; i ondje ga udari pod peto rebro, te umrije za krv Asaila brata njegova.

28. A kad David poslije to ču, reče : ja nijesam kriv ni carstvo moje pred Gospodom do vijeka za krv Avenira sina Nirova.

29. Neka padne na glavu Joavovu i na sav dom oca njegova; i neka dom Joavov ne bude nikad bez čovjeka bolna od tečenja ili gubava ili koji ide o štapu ili koji padne od mača ili koji nema hljeba.

30. Tako Joav i Avisaj brat njegov ubiše Avenira što on pogubi Asaila brata njihova kod Gavaona u boju.

31. I reče David Joavu i svemu narodu koji bijaše s njim : razderite haljine svoje i pripašite kostrijet, i plačite za Avenirom. I car David igjaše za nosilima.

32. A kad pogreboše Avenira u Hevronu, car podiže glas svoj i plaka na grobu Avenirovu; plaka i sav narod.

33. I naričući car za Avenirom reče : umrije li Avenir kako umire bezumnik?

34. Ruke tvoje ne biše vezane, niti noge tvoje u okov okovane; pao si kao što se pada od nevaljalijeh ljudi. Tada još većma plaka za njim sav narod.

35. I dogje sav narod nudeći Davida

da jede što, dok još bijaše dan; ali se David zakle i reče : Bog neka mi učini tako, i tako neka doda, ako okusim hljeba ili što drugo dok ne zagje sunce.

36. I sav narod ču to, i bi im po volji; što god činjaše car, bješe po volji svemu narodu.

37. I pozna sav narod i sav Izrailj u onaj dan da nije bilo od cara što pogibe Avenir sin Nirov.

38. I car reče slugama svojim : ne znate li da je vojvoda i to veliki poginuo danas u Izrailju?

39. Ali ja sam sada još slab, ako i jesam pomazani car; a ovi ljudi, sinovi Serujini, vrlo su mi silni. Neka Gospod plati onome koji čini zlo prema zloći njegovoj.

GLAVA 4.

A kad ču sin Saulov da je poginuo Avenir u Hevronu, klonuše ruke njegove, i sav se Izrailj smete.

2. A imaše sin Saulov dvije vojvode nad četama : jednom bješe ime Vana, a drugom bješe ime Rihav, sinovi Rimona Virođanina, od sinova Venijaminovijeh; jer se i Virot brojaše Venijaminu;

3. A Virođani bijahu pobjegli u Gitajim, gdje ostaše kao došljaci do današnjega dana.

4. I imaše Jonatan sin Saulov sina hroma na nogu, kojemu bijaše pet godina kad dogje glas o smrti Saulovoj i Jonatanovoj iz Jezraela, te ga uze dadilja njegova i pobježe, i kad brzo bježaše, on pade i ohronu; a ime mu bijaše Mefivostej.

5. I pogjoše sinovi Rimona Virođanina, Rihav i Vana, i dogjoše u po dne u kuću Isvostejevu; a on počivaše u po dne.

6. I ugjoše u kuću kao da uzmu pšenice, i probodoše ga pod peto rebro Rihav i Vana, i pobjegoše.

7. Kad ugjoše u kuću, on ležaše na postelji svojoj u klijeti gdje spavaše, te ga probodoše i ubiše, i odsjekoše mu glavu i uzeše je, pa otidoše putem preko polja cijelu onu noć.

8. I donesoše glavu Isvostejevu Davidu u Hevron, i rekoše caru : evo glave Isvosteja sina Saulova, neprijatelja tvojega, koji je tražio dušu tvoju; i Gospod osveti danas cara gospodara mojega od Saula i sjemena njegova.

9. Ali David odgovarajući Rihavu i Vani bratu njegovu, sinovima Rimona Virođanina, reče im : tako da je živ Gospod, koji je izbavio dušu moju iz svake nevolje,

10. Kad onoga koji mi javi govoreći: gle, pogibe Saul, i mišljaše da će mi javiti dobre glase, uhvatih i ubih u Siklagu, i to mu bi od mene dar za glase njegove,

11. A kamo li ljude bezbožne, koji ubiše čovjeka prava, u kući njegovoj, na postelji njegovoj! ne ću li iskati krvi njegove iz vaših ruku, i vas istrijebiti sa zemlje?

12. I zapovjedi David momcima svojim, te ih pogubiše i odsjekoše im ruke i noge, i objesiše kod jezera Hevronskoga; a glavu Isvostejevu uzeše i pogreboše u grobu Avenirovu u Hevronu.

GLAVA 5.

Tada dogjoše sva plemena Izrailjeva k Davidu u Hevron, i rekoše mu govoreći : evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje.

2. I prije dok Saul bijaše car nad nama, ti si odvodio i dovodio Izrailja; i Gospod ti je rekao : ti ćeš pasti narod moj Izrailja, i ti ćeš biti vogj Izrailju.

3. Tako dogjoše sve starješine Izrailjeve k caru u Hevron, i učini s njima car David vjeru u Hevronu pred Gospodom; i pomazaše Davida za cara nad Izrailjem.

4. Trideset godina bijaše Davidu kad se zacari, i carova četrdeset godina.

5. U Hevronu carova nad Judom sedam godina i šest mjeseca; a u Jerusalimu carova trideset i tri godine nad svijem Izrailjem i Judom.

6. A car otide sa svojim ljudima u Jerusalim na Jevuseje, koji življahu u onoj zemlji. I oni rekoše Davidu govoreći : ne ćeš ući ovamo dok ne uzmeš slijepe i hrome, hoteći kazati : ne će ući ovamo David.

7. Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov.

8. Jer reče David u onaj dan : ko god pobije Jevuseje i dogje do jaza, i do slijepijeh i hromijeh, na koje mrzi duša Davidova, *biće vojvoda.* Za to se kaže : slijepi i hromi da ne ulaze u ovu kuću.

9. I sjedje David u kuli, i nazva je gradom Davidovijem; i pogradi je David u naokolo od Milona i unutra.

10. I David jednako napredovaše, jer Gospod Bog nad vojskama bješe s njim.

11. I Hiram car Tirski posla poslanike k Davidu, i kedrovijeh drva i drvodjelja i kamenara, i sagradiše kuću Davidu.

12. I razumje David da ga je Gospod utvrdio za cara nad Izrailjem, i da je uzvisio carstvo njegovo radi naroda svojega Izrailja.

13. I uze David još inoča i žena iz Jerusalima, po što dogje iz Hevrona; i rodi se Davidu još sinova i kćeri.

14. I ovo su imena onijeh koji mu se rodiše u Jerusalimu : Samuja i Sovav i Natan i Solomun,

15. I Jevar i Elisuja i Nefeg i Jafija,

16. I Elisama i Elijada i Elifalet.

17. A Filisteji čuvši da su pomazali Davida za cara nad Izrailjem, izidoše svi Filisteji da traže Davida; a David čuvši to otide u kulu.

18. I Filisteji došavši raširiše se po dolini Rafajskoj.

19. Tada David upita Gospoda govoreći : hoću li izaći na Filisteje? hoćeš li ih dati u moje ruke? A Gospod reče Davidu : izagji; doista ću dati Filisteje u tvoje ruke.

20. Tada David dogje u Val-Ferasim, i pobi ih ondje, i reče : prodrije Gospod neprijatelje moje preda mnom kao kad voda prodire. Od tuda se prozva ono mjesto Val-Ferasim.

21. I ostaviše ondje lažne bogove svoje; a David i ljudi njegovi odnesoše ih.

22. I opet na novo dogjoše Filisteji, i raširiše se u dolini Rafajskoj.

23. I David upita Gospoda, koji reče: ne idi pred njih, nego im zagji za legja, pa udari na njih prema dudovima.

24. Pa kad čuješ da zašušti po vrhovima od dudova, onda se kreni, jer će onda poći Gospod pred tobom da pobije vojsku Filistejsku.

25. I David učini tako kako mu zapovjedi Gospod, i pobi Filisteje od Gavaje do Gezera.

GLAVA 6.

Poslije skupi opet David sve ljude izabrane iz Izrailja, trideset tisuća.

2. Pa se podiže David i sav narod što bijaše s njim, i otide iz Vale Judine da prenese otuda kovčeg Božji, kod kojega se prizivlje ime, ime Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima.

3. I metnuše kovčeg Božji na nova kola, i povezoše ga iz kuće Avinadavove, koja bijaše na brdu; a Uza i Ahijo sinovi Avinadavovi upravljahu novijem kolima.

4. I odvezoše kovčeg Božji iz kuće Avinadavove, koja bijaše na brdu, i Ahijo igjaše pred kovčegom.

5. A David i sav dom Izrailjev udarahu pred Gospodom u svakojake sprave od drveta kedrova, u gusle, u psaltire, u bubnje, u svirale i u kimvale.

6. A kad dogjoše do gumna Nahonova, Uza se maši za kovčeg Božji i prihvati ga, jer volovi potegoše na stranu.

7. I Gospod se razgnjevi na Uzu, i udari ga Bog ondje za tu nepažnju, te umrije ondje kod kovčega Božijega.

8. I ožalosti se David što Gospod ubi Uzu. Za to se prozva ono mjesto Fares-Uza do danas.

9. I uplaši se David od Gospoda u onaj dan, i reče : kako će doći k meni kovčeg Gospodnji?

10. I ne htje David odvesti kovčega Gospodnjega k sebi u grad Davidov; nego ga skloni David u kuću Ovid-Edoma Getejina.

11. I osta kovčeg Gospodnji u kući Ovid-Edoma Getejina tri mjeseca, i blagoslovi Gospod Ovid-Edoma i sav dom njegov.

12. I javiše caru Davidu govoreći : Gospod blagoslovi dom Ovid-Edomov i sve što ima radi kovčega Božijega. Tada otide David, i prenese kovčeg Božji iz kuće Ovid-Edomove u grad Davidov s veseljem.

13. I kad oni koji nošahu kovčeg Gospodnji postupiše šest koraka, prinese na žrtvu vola i debela ovna.

14. I David igraše iz sve snage pred Gospodom, i bješe ogrnut oplećkom lanenijem.

15. Tako David i sav dom Izrailjev nošahu kovčeg Gospodnji podvikujući i trubeći u trube.

16. A kad kovčeg Gospodnji ulažaše u grad Davidov, Mihala kći Saulova gledajući s prozora vidje cara Davida

gdje skače i igra pred Gospodom, i podrugnu mu se u srcu svojem.

17. A kad donesoše kovčeg Gospodnji, namjestiše ga na njegovo mjesto u šatoru koji mu razape David. I prinese David žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodom.

18. Po tom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne blagoslovi narod u ime Gospoda nad vojskama.

19. I razdade megju sav narod, megju sve mnoštvo Izrailjevo, i ljudima i ženama, svakome po jedan hljeb i komad mesa i žban vina. Po tom otide narod, svak svojoj kući.

20. I David se vrati da blagoslovi svoj dom; a Mihala kći Saulova izide na susret Davidu, i reče : kako je slavan bio danas car Izrailjev, kad se danas otkrivao pred sluškinjama sluga svojih, kao što se otkrivaju nikaki ljudi!

21. A David reče Mihali : pred Gospodom, koji me je izabrao preko oca tvojega i preko svega doma njegova, te mi zapovjedio da budem vogj narodu Gospodnjemu, Izrailju, igrao sam, i igraću pred Gospodom.

22. I još ću se većma poniziti, i još ću manji sebi biti; i opet ću biti slavan pred sluškinjama, za koje govoriš.

23. I Mihala kći Saulova ne ima poroda do smrti svoje.

GLAVA 7.

A kad car sjegjaše kod kuće svoje, i Gospod mu dade mir svuda u naokolo od svijeh neprijatelja njegovijeh,

2. Reče car Natanu proroku : vidi, ja stojim u kući od kedrova drveta, a kovčeg Božji stoji pod zavjesima.

3. A Natan reče caru : što ti je god u srcu, idi, čini, jer je Gospod s tobom.

4. Ali onu noć dogje riječ Gospodnja k Natanu govoreći :

5. Idi i reci sluzi mojemu Davidu : ovako veli Gospod : ti li ćeš mi načiniti kuću da u njoj nastavam?

6. Kad nijesam nastavao u kući od kad izvedoh sinove Izrailjeve iz Misira do danas, nego sam hodio u šatoru i u naslonu,

7. Kuda sam god hodio sa svijem sinovima Izrailjevijem, jesam li jednu riječ rekao kome od sudija Izrailjevijeh, kojima zapovijedah da pasu narod moj Izrailja, i kazao: za što mi ne načinite kuće od kedra?

8. Ovako dakle reci Davidu sluzi mojemu : ovako veli Gospod nad vojskama : ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš vogj narodu mojemu, Izrailju;

9. I bjeh s tobom kuda si god hodio, i istrijebih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime veliko, kao što je ime velikijeh ljudi koji su na zemlji.

10. I odrediću mjesto narodu svojemu Izrailju, i posadiću ga, te će nastavati u svom mjestu, i ne će se više pretresati, niti će ih više mučiti nepravednici kao prije,

11. I od onoga dana kad postavih sudije nad narodom svojim Izrailjem; i smiriću te od svijeh neprijatelja tvojih. Jošte ti javlja Gospod, da će ti Gospod načiniti kuću.

12. Kad se navrše dani tvoji, i počineš kod otaca svojih, podignuću sjeme tvoje nakon tebe, koje će izaći iz utrobe tvoje, i utvrdiću carstvo njegovo.

13. On će sazidati dom imenu mojemu, i utvrdiću prijesto carstva njegova do vijeka.

14. Ja ću mu biti otac, i on će mi biti sin; ako učini što zlo, karaću ga prutom ljudskim i udarcima sinova čovječijih.

15. Ali milost moja ne će se ukloniti od njega kao što sam je uklonio od Saula, kojega uklonih ispred tebe.

16. Nego će tvrd biti dom tvoj i carstvo tvoje do vijeka pred tobom, i prijesto će tvoj stajati do vijeka.

17. Po svijem ovijem riječima i po svoj ovoj utvari kaza Natan Davidu.

18. Tada dogje car David i stade pred Gospodom, i reče : ko sam ja, Gospode, Gospode, i šta je moj dom, te si me doveo dovde?

19. Pa i to ti se još čini malo, Gospode, Gospode, nego si govorio i za dom sluge svojega na dugo vremena. Je li to zakon čovječiji, Gospode, Gospode!

20. Ali šta će jošte David da ti govori? ta ti znaš slugu svojega, Gospode, Gospode!

21. Radi riječi svoje i po srcu svojemu učinio si sve ove velike stvari obznanjujući ih sluzi svojemu.

22. Za to si velik, Gospode Bože, nema

takoga kakav si ti; i nema Boga osim tebe, po svemu što čusmo svojim ušima.

23. Jer koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrailj? radi kojega je Bog išao da ga iskupi da mu bude narod i da steče sebi ime i da vam učini velika i straš na djela u zemlji tvojoj, pred narodom tvojim, koji si iskupio sebi iz Misira, od nârôdâ i bogova njihovijeh.

24. Jer si utvrdio sebi narod svoj Izrailja da ti bude narod do vijeka; a ti si im, Gospode, Bog.

25. I tako, Gospode Bože, riječ koju si obrekao sluzi svojemu i domu njegovu, potvrdi za svagda, i učini kako si rekao.

26. Neka se veliča ime tvoje do vijeka, da se govori: Gospod je nad vojskama Bog nad Izrailjem; i dom sluge tvojega Davida neka stoji tvrdo pred tobom.

27. Jer si ti, Gospode nad vojskama, Bože Izrailjev, javio sluzi svojemu govoreći: dom ću sazidati tebi. Za to sluga tvoj nagje u srcu svojem da ti se pomoli ovom molitvom.

28. Tako, Gospode, Gospode, ti si Bog, i riječi su tvoje istina; ti si ovo dobro obrekao sluzi svojemu.

29. Budi dakle voljan i blagoslovi dom sluge svojega da bude do vijeka pred tobom; jer si ti, Gospode, rekao, i tvojim će blagoslovom biti blagosloven dom sluge tvojega do vijeka.

GLAVA 8.

Poslije toga razbi David Filesteje, i pokori ih, i uze David Meteg-Amu iz ruku Filistejskih.

2. Razbi i Moavce, i izmjeri ih užem povaljavši ih po zemlji, i izmjeri ih dva uža da se pogube a jedno uže da se ostave u životu. I Moavci postaše sluge Davidove, i plaćahu mu danak.

3. David razbi i Adad-Ezera sina Reovova cara Sovskoga, izašav da raširi vlast svoju do rijeke Efrata.

4. I zarobi ih David tisuću i sedam stotina konjika i dvadeset tisuća pješaka, i podreza David žile svijem konjma kolskim, samo ostavi za sto kola.

5. A bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoć Adad-Ezeru caru Sovskom, i David pobi dvadeset i dvije tisuće Siraca.

6. I namjesti David vojsku u Siriji što je pod Damaskom, i Sirci postaše sluge Davidove plaćajući mu danak, i Gospod čuvaše Davida kuda god igjaše.

7. I David uze zlatne štitove koje imahu sluge Adad-Ezerove, i donese ih u Jerusalim.

8. I iz Vetaha i iz Virotaja gradova Adad-Ezerovijeh odnese car David silnu mjed.

9. A kad ču Toja car Ematski da je David pobio svu vojsku Adad-Ezerovu,

10. Posla Toja Jorama sina svojega k caru Davidu da ga pozdravi i da mu čestita što je vojevao na Adad-Ezera i ubio ga; jer Toja imaše rat s Adad-Ezerom; i donese *Joram* zaklada zlatnijeh i srebrnijeh i mjedenijeh.

11. Pa i to car David posveti Gospodu sa srebrom i zlatom što bješe posvetio od svijeh naroda koje pokori,

12. Od Siraca i od Moavaca i od sinova Amonovijeh i od Filisteja i od Amalika, i od plijena Adad-Ezera sina Reovova cara Sovskoga.

13. I David steče ime kad se vrati pobiv Sirce, osamnaest tisuća, u slanoj dolini.

14. I namjesti vojsku po Idumeji, po svoj Idumeji namjesti vojsku, i svi Edomci postaše sluge Davidove. I Gospod čuvaše Davida kuda god igjaše.

15. Tako carova David nad svijem Izrailjem, sudeći i dajući pravdu svemu narodu svojemu.

16. I Joav sin Serujin bješe nad vojskom; a Josafat sin Ahiludov pametar;

17. A Sadok sin Ahitovov i Ahimeleh sin Avijatarov sveštenici; a Serajа pisar;

18. A Venaja sin Jodajev bješe nad Heretejima i Feletejima; a sinovi Davidovi knezovi.

GLAVA 9.

I reče David: ima li jošte ko da je ostao od doma Saulova? da mu učinim milost radi Jonatana.

2. A bijaše jedan sluga doma Saulova, po imenu Siva; i dozvaše ga k Davidu. I reče mu car: jesi li ti Siva? A on reče: ja sam, sluga tvoj.

3. A car reče: ima li jošte ko od doma Saulova da mu učinim milost Božiju? A Siva reče caru: još ima sin Jonatanov, hrom na nogu.

4. I reče mu car: gdje je? A Siva re-

če caru : eno ga u domu Mahira sina Amilova u Lodevaru.

5. Tada posla car David da ga dovedu iz Lodevara iz doma Mahira sina Amilova.

6. A kad dogje k Davidu Mefivostej sin Jonatana sina Saulova, pade na lice svoje i pokloni se. A David reče : Mefivosteju! A on reče : evo sluge tvojega.

7. A David mu reče : ne boj se ; jer ću ti učiniti milost radi Jonatana oca tvojega, daću ti natrag sve njive Saula oca tvojega ; a ti ćeš svagda jesti za mojim stolom.

8. A on se pokloni i reče : ko sam ja sluga tvoj, te si pogledao na mrtva psa kao što sam ja ?

9. I car dozva Sivu slugu Saulova, i reče mu : što je god bilo Saulovo i svega doma njegova, dao sam sinu tvojega gospodara.

10. Radi mu dakle zemlju ti i sinovi tvoji i sluge tvoje, i donosi da sin gospodara tvojega ima hljeba da jede ; ali Mefivostej sin gospodara tvojega ješće svagda za mojim stolom. Siva pak imaše petnaest sinova i dvadeset sluga.

11. I reče Siva caru : kako je car gospodar moj zapovjedio sluzi svojemu, sve će činiti sluga tvoj. Ali Mefivostej, *reče car*, ješće za mojim stolom kao carski sin.

12. A Mefivostej imaše maloga sina, kojemu ime bješe Miha ; a svi koji življahu u domu Sivinu bijahu sluge Mefivostejeve.

13. A Mefivostej sjegjaše u Jerusalimu, jer svagda jegjaše za carevijem stolom, a bješe hrom na obje noge.

GLAVA 10.

A poslije toga umrije car sinova Amonovijeh, i zacari se Anun sin njegov na njegovo mjesto.

2. I reče David : da učinim milost Anunu sinu Nasovu, kao što je otac njegov meni učinio milost. I posla David da ga potješi za ocem preko sluga svojih. I dogjoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovijeh.

3. A knezovi sinova Amonovijeh rekoše Anunu gospodaru svojemu : misliš da je David za to poslao ljude da te potješe, što je rad učiniti čast ocu tvojemu ? a nije za to poslao David k tebi sluge svoje da promotri grad i uhodi, pa poslije da ga raskopa ?

4. Tada Anun uhvati sluge Davidove, i obrija im brade do pola, i odsiječe im haljine po pole, do zadnjice, i opravi ih natrag.

5. A kad to javiše Davidu, on posla pred njih, jer ljudi bijahu grdno osramoćeni, i poruči im car : sjedite u Jerihonu dokle vam naraste brada, pa onda dogjite natrag.

6. Tada sinovi Amonovi videći gdje se omraziše s Davidom, poslaše sinovi Amonovi, te najmiše Siraca od Vet-Reova i Siraca od Sove dvadeset tisuća pješaka, i u cara od Mahe tisuću ljudi, i od Is-tova dvanaest tisuća ljudi.

7. A David kad toču, posla Joava sa svom hrabrom vojskom svojom.

8. I izidoše sinovi Amonovi, i uvrstaše se pred vratima, a Sirci iz Sove i iz Reova i ljudi iz Istova i iz Mahe bijahu za sebe u polju.

9. I Joav videći namještenu vojsku prema sebi sprijed i ozad, uze odabrane iz sve vojske Izrailjske, i namjesti ih prema Sircima ;

10. A ostali narod predade Avisaju bratu svojemu da ih namjesti prema sinovima Amonovijem.

11. I reče : ako Sirci budu jači od mene, dogji mi u pomoć ; ako li sinovi Amonovi budu jači od tebe, ja ću doći tebi u pomoć.

12. Budi hrabar, i držimo se hrabro za svoj narod i za gradove Boga svojega ; a Gospod neka učini što mu je po volji.

13. Tada Joav i narod koji bješe s njim primakoše se da udare na Sirce, ali oni pobjegoše ispred njega.

14. A sinovi Amonovi videći gdje pobjegoše Sirci, pobjegoše i oni ispred Avisaja, i ugjoše u svoj grad. I vrati se Joav od sinova Amonovijeh, i dogje u Jerusalim.

15. Ali Sirci kad vidješe gdje ih nadbiše Izrailjci, skupiše se opet.

16. I Adarezer posla, te dovede Sirce ispreko rijeke, koji dogjoše u Elam ; a Sovak vojvoda Adarezerov igjaše pred njima.

17. Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izrailjce, i prijegje preko Jordana i

dogje u Elam ; i Sirci se namjestiše protiv Davida, i pobiše se s Davidom.

18. Ali pobjegoše Sirci isped Izrailja, i pobi David Siraca sedam stotina i četrdeset tisuća konjika ; i Sovaka vojvodu njihova ubi, te pogibe ondje.

19. I kad vidješe svi carevi, sluge Adarezerove, da ih razbi Izrailj, učiniše mir s Izrailjem, i služahu im, i Sirci ne smijahu više pomagati Sinovima Amonovijem.

GLAVA 11.

A kad progje godina, u vrijeme kad carevi idu na vojsku, posla David Joava i sluge svoje s njim, i svega Izrailja, te potirahu sinove Amonove, i opkoliše Ravu ; a David osta u Jerusalimu.

2. I pred veče usta David s postelje svoje, i hodajući po krovu carskoga dvora ugleda s krova ženu gdje se mije, a žena bijaše vrlo lijepa na oči.

3. I David posla da propitaju za ženu i rekoše : nije li to Vit-saveja kći Elijamova žena Urije Hetejina ?

4. I David posla poslanike da je dovedu ; i kad dogje k njemu, on leže s njom, a ona se bješe očistila od nečistote svoje ; poslije se vrati svojoj kući.

5. I zatrudnje zena, te posla i javi Davidu govoreći : trudna sam.

6. Tada David posla k Joavu *i poruči*: pošlji mi Uriju Hetejina. I posla Joav Uriju k Davidu.

7. I kad Urija dogje k njemu, zapita ga David kako je Joav i kako je narod i kako ide rat.

8. Po tom reče David Uriji : idi kući svojoj, i operi noge svoje. I Urija izide iz careva dvora, a za njim iznesoše jelo carsko.

9. Ali Urija leže na vratima dvora careva sa svijem slugama gospodara svojega, i ne otide kući svojoj.

10. I javiše Davidu govoreći : Urija nije otišao kući svojoj. A David reče Uriji : nijesi li došao s puta ? za što ne ideš kući svojoj ?

11. A Urija reče Davidu : kovčeg i Izrailj i Juda stoje po šatorima, i Joav gospodar moj i sluge gospodara mojega stoje u polju, pa kako bih ja ušao u kuću svoju da jedem i pijem i spavam sa ženom svojom ? Tako ti bio živ i tako bila živa duša tvoja, ne ću to učiniti.

12. Tada reče David Uriji : ostani ovdje još danas, pa ću te sjutra otpusiti. Tako osta Urija u Jerusalimu onaj dan i sjutradan.

13. I pozva ga David da jede i pije s njim, te ga opoji. A u veče otide, te leže na postelju svoju sa slugama gospodara svojega, a kući svojoj ne otide.

14. A u jutru napisa David knjigu Joavu, i posla po Uriji.

15. A u knjizi pisa i reče : namjestite Uriju gdje je najžešći boj, pa se uzmaknite od njega da bi ga ubili da pogine.

16. I Joav opkolivši grad namjesti Uriju na mjesto gdje je znao da su najhrabrji ljudi.

17. I izidoše ljudi iz grada i pobiše se s Judom. I pogibe iz naroda nekoliko sluga Davidovijeh ; pogibe i Urija Hetejin.

18. Tada Joav posla k Davidu, i javi mu sve što bi u boju.

19. I zapovjedi glasniku govoreći : kad pripovjediš caru sve što je bilo u boju,

20. Ako se razgnjevi car i reče ti : za što ste išli tako blizu grada da se bijete ? zar nijeste znali kako se strijelja s grada ?

21. Ko je ubio Avimeleha sina Jerubesetova ? nije li žena bacila na nj komad žrvnja sa zida, te pogibe u Tevesu ? za što ste išli blizu zida ? tada reci : poginuo je i sluga tvoj Urija Hetejin.

22. I otide glasnik, i došavši javi Davidu sve za što ga je poslao Joav.

23. I reče glasnik Davidu : bijahu jači od nas, i izidoše u polje na nas, ali ih uzbismo do vrata gradskih.

24. A strijelci stadoše strijeljati na sluge tvoje sa zida, i pogibe nekoliko sluga carevijeh, tako i sluga tvoj Urija Hetejin pogibe.

25. Tada reče David glasniku : ovako reci Joavu : ne budi zlovoljan za to ; jer mač proždire sad ovoga sad onoga ; udri još jače na grad i raskopaj ga. Tako ga ohrabri.

26. A žena Urijina čuvši da je poginuo muž njezin Urija, plaka za mužem svojim.

27. A kad progje žalost, posla David i uze je u kuću svoju, i ona mu posta žena, i rodi mu sina. Ali ne bješe po volji Gospodu što učini David.

GLAVA 12.

I posla Gospod Natana k Davidu ; i on

došav k njemu reče mu : u jednom gradu bijahu dva čovjeka, jedan bogat a drugi siromah.

2. Bogati imaše ovaca i goveda vrlo mnogo ;

3. A siromah nemaše ništa do jednu malu ovčicu, koju bješe kupio, i hranjaše je, te odraste uza nj i uz djecu njegovu, i jegjaše od njegova zalogaja, i iz njegove čaše pijaše, i na krilu mu spavaše, i bijaše mu kao kći.

4. A dogje putnik k bogatome čovjeku, a njemu bi žao uzeti iz svojih ovaca ili goveda da zgotovi putniku koji dogje k njemu ; nego uze ovcu onoga siromaha, i zgotovi je čovjeku, koji dogje k njemu.

5. Tada se David vrlo razgnjevi na onoga čovjeka, i reče Natanu : tako živ bio Gospod, zaslužio je smrt onaj koji je to učinio.

6. I ovcu neka plati u četvoro, što je to učinio i nije mu žao bilo.

7. Tada reče Natan Davidu : ti si taj. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev : ja sam te pomazao za cara nad Izrailjem, i ja sam te izbavio iz ruku Saulovijeh.

8. I dao sam ti dom gospodara tvojega, i žene gospodara tvojega na krilo tvoje, dao sam ti i dom Izrailjev i Judin ; i ako je malo, dodao bih ti to i to.

9. Za što si prezreo riječ Gospodnju čineći što njemu nije po volji ? Uriju Hetejina ubio si mačem i uzeo si ženu njegovu sebi za ženu, a njega si ubio mačem sinova Amonovijeh.

10. Za to ne će se odmaći mač od doma tvojega do vijeka, što si me prezreo i uzeo ženu Urije Hetejina da ti bude žena.

11. Ovako veli Gpspod : evo, ja ću podignuti na te zlo iz doma tvojega, i uzeću žene tvoje na tvoje oči, i daću ih bližnjemu tvojemu, te će spavati sa ženama tvojim na vidiku svakomu.

12. Jer ti si učinio tajno, ali ću ja ovo učiniti pred svijem Izrailjem i svakomu na vidiku.

13. Tada reče David Natanu : sagriješih Gospodu. A Natan reče Davidu : i Gospod je pronio grijeh tvoj ; ne ćeš umrijeti.

14. Ali što si tijem djelom dao priliku neprijateljima Gospodnjim da hule, za to će ti umrijeti sin koji ti se rodio.

15. Po tom Natan otide svojoj kući. A Gospod udari dijete koje rodi žena Urijina Davidu, te se razbolje na smrt.

16. I David se moljaše Bogu za dijete, i pošćaše se David, i došavši ležaše preko noć na zemlji.

17. I starješine doma njegova ustaše oko njega da ga podignu sa zemlje, ali on ne htje, niti jede što s njima.

18. A kad bi sedmi dan, umrije dijete ; i ne smijahu sluge Davidove javiti mu da je dijete umrlo, jer govorahu : evo, dok dijete bijaše živo, govorasmo mu, pa nas ne htje poslušati ; a kako ćemo mu kazati : umrlo je dijete ? hoće ga ucvijeliti.

19. A David videći gdje sluge njegove šapću megju sobom, dosjeti se da je umrlo dijete ; i reče David slugama svojim : je li umrlo dijete ? A oni rekoše : umrlo je.

20. Tada David usta sa zemlje, i umi se, i namaza se i preobuče se ; i otide u dom Gospodnji, i pokloni se. Po tom opet dogje kući svojoj, i zaiska da mu donesu da jede ; i jede.

21. A sluge njegove rekoše mu : šta to radiš ? dok bijaše dijete živo, postio si i plakao ; a kad umrije dijete, ustao si i jedeš.

22. A on reče : dok dijete bijaše živo, postio sam i plakao, jer govorah : ko zna, može se smilovati Gospod na me da dijete ostane živo.

23. A sada umrlo je ; što bih postio ? mogu li ga povratiti ? ja ću otići k njemu, ali on ne će se vratiti k meni.

24. Po tom David utješi Vitsaveju ženu svoju, i otide k njoj, i leže s njom. I ona rodi sina, kojemu nadje ime Solomun. I mio bješe Gospodu.

25. I posla Natana proroka, te mu nadje ime Jedidija, radi Gospoda.

26. A Joav bijući Ravu sinova Amonovijeh, uze carski grad.

27. I posla poslanike k Davidu, i reče : bih Ravu, i uzeh grad na vodi.

28. Nego sada skupi ostali narod, i stani u okô prema gradu, i uzmi ga, da ga ne bih ja uzeo i moje se ime spominjalo na njemu.

29. I David skupiv sav narod otide na Ravu, i udari na nju, i uze je.

30. I uze caru njihovu s glave krunu, u kojoj bješe talanat zlata, s dragim kamenjem, i metnuše je na glavu Davidu, i odnese iz grada plijen vrlo velik.

31. A narod koji bijaše u njemu izvede i metnu ih pod píle i pod brane gvozdene i pod sjekire gvozdene, i sagna ih u peći gdje se opeke peku. I tako učini svijem gradovima sinova Amonovijeh. Po tom se vrati David sa svijem narodom u Jerusalim.

GLAVA 13.

A po tom se dogodi: Avesalom sin Davidov imaše lijepu sestru po imenu Tamaru, i zamilova je Amnon sin Davidov.

2. I tužaše Amnon tako da se razbolje radi Tamare sestre svoje; jer bješe djevojka, te se Amnonu činjaše teško da joj učini što.

3. A imaše Amnon prijatelja, kojemu ime bješe Jonadav sin Same brata Davidova; i Jonadav bješe vrlo domišljat.

4. I reče mu: što se tako sušiš, carev sine, od dana na dan? ne bi li mi kazao? A Amnon mu reče: ljubim Tamaru sestru Avesaloma brata svojega.

5. Tada mu reče Jonadav: lezi u postelju svoju, i učini se bolestan; pa kad dogje otac tvoj da te vidi, ti mu reci: neka dogje Tamara sestra moja da me nahrani, i da zgotovi pred mojim očima jelo da gledam, i iz njezine ruke da jedem.

6. I Amnon leže i učini se bolestan; i kad dogje car da ga vidi, reče Amnon caru: neka dogje Tamara sestra moja i zgotovi preda mnom dva jelca da jedem iz njezine ruke.

7. Tada David posla k Tamari kući, i poruči joj: idi u kuću brata svojega Amnona i zgotovi mu jelo.

8. I Tamara otide u kuću brata svoga Amnona, a on ležaše; i uze brašna i zamijesi i zgotovi jelo pred njim i skuha.

9. Po tom uze tavicu i izruči preda nj; ali Amnon ne htje jesti, nego reče: kažite neka izidu svi koji su kod mene. I izidoše svi.

10. Tada reče Amnon Tamari: donesi to jelo u klijet da jedem iz tvoje ruke. I Tamara uze jelo što bješe zgotovila, donese Amnonu bratu svojemu u klijet.

11. A kad mu pruži da jede, on je uhvati i reče joj: hodi, lezi sa mnom, sestro moja!

12. A ona mu reče: ne, brate, nemoj me osramotiti, jer se tako ne radi u Izrailju, ne čini toga bezumlja.

13. Kuda bih ja sa sramotom svojom? a ti bi bio kao koji od najgorih ljudi u Izrailju. Nego govori caru; on me neće tebi odreći.

14. Ali je on ne htje poslušati, nego savladavši je osramoti je i obleža je.

15. A poslije omrze na nju Amnon veoma, te mržnja kojom mržaše na nju bješe veća od ljubavi kojom je prije ljubljaše. I reče joj Amnon: ustani, odlazi.

16. A ona mu reče: to će biti veće zlo od onoga koje si mi učinio što me tjeraš. Ali je on ne htje poslušati,

17. Nego viknu momka koji ga služaše, i reče mu: vodi ovu od mene na polje, i zaključaj vrata za njom.

18. A ona imaše na sebi šarenu haljinu, jer take haljine nošahu carske kćeri dok su djevojke. I sluga njegov izvede je na polje, i zaključa za njom vrata.

19. Tada Tamara posu se pepelom po glavi i razdrije šarenu haljinu koju imaše na sebi, i metnu ruku svoju na glavu, i otide vičući.

20. A brat njezin Avesalom reče joj: da nije Amnon brat tvoj bio s tobom? ali, sestro moja, ćuti, brat ti je, ne misli o tom. I tako osta Tamara osamljena u kući brata svojega Avesaloma.

21. I car David čuvši sve ovo razgnjevi se vrlo.

22. Avesalom pak ne govoraše s Amnonom ni ružno ni lijepo; jer Avesalom mržaše na Amnona što mu osramoti sestru Tamaru.

23. A poslije dvije godine kad se strizijahu ovce Avesalomove u Val-Asoru, koji je kod Jefrema, on pozva sve sinove careve.

24. I dogje Avesalom k caru i reče mu: evo, sad se strigu ovce sluzi tvojemu; neka pogje car i sluge njegove sa slugom svojim.

25. Ali car reče Avesalomu: nemoj, sine, nemoj da idemo svi, da ti ne budemo na tegotu. I premda navaljivaše, opet ne htje ići, nego ga blagoslovi.

26. A Avesalom reče: kad ti ne ćeš, a ono neka ide s nama Amnon brat moj. A car mu reče: što da ide s tobom?

27. Ali navali Avesalom na nj, te pusti s njim Amnona i sve sinove carske.

28. Tada Avesalom zapovjedi momcima svojim govoreći: pazite, kad se srce Amnonu razveseli od vina, i ja vam

rečem : ubijte Amnona ; tada ga ubijte, ne bojte se, jer vam ja zapovijedam ; budite slobodni i hrabri.

29. I učiniše s Amnonom sluge Avesalomove kako im zapovjedi Avesalom. Tada ustaše svi sinovi carevi, i pojahaše svak svoju mazgu i pobjegoše.

30. A dokle još bijahu na putu, dogje glas Davidu da je Avesalom pobio sve sinove careve, da nije ostao od njih ni jedan.

31. Tada ustavši car razdrije haljine svoje, i leže na zemlju, i sve sluge njegove koje stajahu oko njega razdriješe haljine svoje.

32. A Jonadav sin Same brata Davidova progovori i reče : neka ne govori gospodar moj da su pobili svu djecu, careve sinove ; poginuo je samo Amnon, jer Avesalom bješe tako naumio od onoga dana kad Amnon osramoti Tamaru sestru njegovu.

33. Neka dakle car gospodar moj ne misli o tom u srcu svojem govoreći : svi sinovi carevi pogibоše ; jer je samo Amnon poginuo.

34. A Avesalom pobježe. A momak na straži podiže oči svoje i ugleda, a to mnogi narod ide k njemu pokraj gore.

35. I Jonadav reče caru : evo idu sinovi carevi ; kao što je kazao sluga tvoj, tako je bilo.

36. I kad izreče, a to sinovi carevi dogjoše, i podigavši glas svoj plakaše ; a i car i sve sluge njegove plakaše vrlo.

37. Avesalom pak pobježe i otide k Talmaju sinu Amijudovu caru Gesurskom. A *David* plakaše za sinom svojim svaki dan.

38. A kad Avesalom uteče i dogje u Gesur, osta ondje tri godine.

39. Po tom zaželje car David otići k Avesalomu, jer se utješi za Amnonom što pogibe.

GLAVA 14.

A Joav sin Serujin opazi da se srce carevo obratilo k Avesalomu.

2. I posla Joav u Tekuju te dozva otuda ženu lukavu, pa joj reče : učini se kao da si u žalosti, i obuci žalosne haljine, i nemoj se namazati uljem, nego budi kao žena koja odavno žali za mrtvijem.

3. I otidi k caru, i govori mu tako i tako. I nauči je Joav šta će govoriti.

4. I kad otide žena Tekujanka k caru da govori, pade ničice na zemlju i pokloni se, i reče : pomagaj, care !

5. A car joj reče : što ti je ? A ona reče : udovica sam, umr'o mi je muž.

6. A imaše sluškinja tvoja dva sina, pa se svadiše u polju, a ne bješe nikoga da ih razvadi, te jedan udari drugoga i ubi ga.

7. I gle, sav dom usta na sluškinju tvoju govoreći : daj toga što je ubio brata svojega da ga pogubimo za dušu brata njegova, kojega je ubio, i da istrijebimo našljednika ; i tako hoće da ugase iskru koja mi je ostala, da ne ostave imena mužu mojemu ni ostatka na zemlji.

8. A car reče ženi : idi kući svojoj, a ja ću narediti za te.

9. A žena Tekujanka reče caru : care gospodaru ! neka na me i na dom oca mojega padne krivica, a car i njegov prijesto neka je prav.

10. A car reče : ko uzgovori na te, dovedi ga k meni, i ne će te se više dotaći.

11. A ona reče : neka se opomene car Gospoda Boga svojega, da se ne umnože osvetnici koji ubijaju, i da ne ubiju sina mojega. A on reče : tako živ bio Gospod, ni jedna dlaka s tvojega sina ne će pasti na zemlju.

12. A žena reče : da kaže sluškinja tvoja nešto caru gospodaru. A on reče : govori.

13. A žena reče : a za što si namislio taku stvar narodu Božijemu ? jer car kao da je kriv govoreći tako, jer ne će car da dozove natrag onoga koga je odagnao.

14. Jer ćemo doista pomrijeti, i jesmo kao voda koja se prospe na zemlju i više se ne može skupiti ; jer mu Bog nije uzeo života, nego je naumio da odagnani ne ostane odagnan od njega.

15. I tako dogjoh da kažem ovo caru gospodaru svojemu, jer me narod uplaši ; za to reče sluškinja tvoja : da govorim caru, može biti da će učiniti car što sluškinja njegova kaže.

16. Jer će car uslišiti i izbaviti sluškinju svoju iz ruke onoga koji hoće da istrijebi mene i sina mojega iz našljedstva Božijega.

17. I sluškinja tvoja reče : riječ cara

gospodara mojega biće mi utjeha, jer je car gospodar moj kao angjeo Božji, te sluša i dobro i zlo, i Gospod će Bog tvoj biti s tobom.

18. A car odgovori i reče ženi: nemoj taj iti od mene što ću te pitati. A žena reče: neka govori car gospodar moj.

19. Tada car reče: da nije Joavov posao u svemu tome što činiš? A žena odgovori i reče: tako da je živa duša tvoja, care gospodaru, ne može se ni na desno ni na lijevo od svega što kaza car gospodar moj; jer sluga tvoj Joav zapovjedio mi je i naučio sluškinju tvoju sve ovo da govorim.

20. Sluga je tvoj Joav učinio, te sam ovako izvila besjedu svoju; ali je gospodar moj mudar kao angjeo Božji, te zna sve što biva na zemlji.

21. Tada reče car Joavu: evo, ti si učinio to, idi dovedi natrag dijete Avesaloma.

22. Tada pade Joav licem na zemlju, i pokloni se i blagoslovi cara, i reče Joav: danas vidi sluga tvoj da sam našao milost pred tobom, care gospodaru, kad je car učinio što mu sluga njegov reče.

23. Po tom se podiže Joav i otide u Gesur, i dovede natrag u Jerusalim Avesaloma.

24. I car reče: neka ide svojoj kući, a lica mojega da ne vidi. I otide Avesalom svojoj kući, i ne vidje lica careva.

25. A ne bješe čovjeka tako lijepa kao Avesalom u svem Izrailju, da ga tako hvale; od pete do tjemena ne bješe na njemu mane.

26. I kad bi strigao glavu (a imaše običaj svake godine strići je, jer mu bijaše teško), mjerio bi kosu s glave svoje, i bivaše je dvje sta sikala carskom mjerom.

27. I rodiše se Avesalomu tri sina i jedna kći, kojoj bješe ime Tamara, i ona bijaše lijepa.

28. I Avesalom osta cijele dvije godine u Jerusalimu, a lica careva ne vidje.

29. Tada posla Avesalom po Joava da ga pošlje k caru; ali on ne htje doći k njemu; i posla opet drugi put, ali on ne htje doći.

30. Tada reče slugama svojim: vidite li njivu Joavovu pored moje? na njoj je ječam; idite i upalite je. I upališe sluge Avesalomove onu njivu.

31. Tada se podiže Joav, i dogje k Avesalomu u kuću, i reče mu: za što sluge tvoje upališe moju njivu?

32. Avesalom reče Joavu: eto slao sam k tebi govoreći: hodi ovamo da te pošljem k caru da mu kažeš: za štosam došao iz Gesura? bolje bi bilo da sam još ondje. Za to da vidim lice carevo; ako i ima kaka krivica na meni, neka me pogubi.

33. I otide Joav k caru, i kaza mu. I dozva Avesaloma; a on došavši k caru pokloni se licem do zemlje pred carem, i car cjelova Avesaloma.

GLAVA 15.

A poslije toga nabavi sebi Avesalom kôlâ i kónjâ i pedeset ljudi, koji trčahu pred njim.

2. I ustajaše rano Avesalom, i stajaše kraj puta kod vrata; i ko god imaše parnicu i igjaše caru na sud, Avesalom ga dozivaše k sebi i govoraše: iz koga si grada? A kad bi onaj odgovorio: sluga je tvoj iz toga i toga plemena Izrailjeva,

3. Tada bi mu rekao Avesalom: vidiš, tvoja je stvar dobra i pravedna, ali te nema ko salušati kod cara.

4. Još govoraše Avesalom: kad bih ja bio postavljen da sudim u zemlji! da svaki k meni dolazi koji ima posla na sudu, ja bih mu dao pravicu.

5. I kad bi mu ko pristupio da mu se pokloni, on bi pružio ruku svoju, te bi ga uhvatio i poljubio.

6. Tako činjaše Avesalom sa svakim Izrailjcem, koji dolažaše na sud k caru; i Avesalom primamljivaše srca ljudi Izrailjaca.

7. A kad progje četrdeset godina, reče Avesalom caru: da otidem u Hevron da izvršim zavjet svoj koji sam zavjetovao Gospodu.

8. Jer kad sjegjah u Gesuru u Siriji, učini zavjet sluga tvoj rekavši: ako me Gospod odvede natrag u Jerusalim, poslužiću Gospodu.

9. A car mu reče: idi s mirom. I on se podiže i otide v Hevron.

10. I razasla Avesalom po svijem plemenima Izrailjevijem uhode poručivši: kad čujete trube da zatrube, recite: zacari se Avesalom u Hevronu.

11. A s Avesalomom otide dvje sta ljudi iz Jerusalima pozvanijeh; ali otidoše u prostoti svojoj ne znajući ništa.

12. A Avesalom posla i po Ahitofela Gilonjanina, savjetnika Davidova, da dogje iz grada svojega Gilona, kad prinošaše žrtve. I buna posta jaka, i narod se sve više stjecaše k Avesalomu.

13. Tada dogje glasnik k Davidu i reče: srce Izrailju prista za Avesalomom.

14. A David reče svijem slugama svojim koje bijahu s njim u Jerusalimu: ustajte, da bježimo; inače ne ćemo uteći od Avesaloma; brže pohitajte, da ne pohita on i ne stigne nas i obori na nas zlo, i grada ne okrene pod mač.

15. A sluge careve rekoše caru: što je god volja caru gospodaru našemu, evo sluga tvojih.

16. I otide car pješice i sav dom njegov; samo deset žena inoča ostavi car da mu čuvaju kuću.

17. I kad otide car i sav narod pješice, ustaviše se na jednom mjestu podaleko.

18. A sve sluge njegove igjahu uza nj, i svi Hereteji i svi Feleteji; i svi Geteji, šest stotina ljudi, koji bijahu došli pješke iz Gata, igjahu pred carem.

19. I reče car Itaju Getejinu: što i ti ideš s nama? Vrati se i ostani kod cara; jer si stranac i opet ćeš otići u svoje mjesto.

20. Juče si došao, pa zar danas da te krećem da se potucaš s nama? Ja ću ići kuda mogu, a ti se vrati i odvedi natrag braću svoju. Neka milost i vjera bude s tobom.

21. A Itaj odgovori caru i reče: tako živ da je Gospod i tako da je živ car gospodar moj, gdje bude car gospodar moj, bilo na smrt ili na život, ondje će biti i sluga tvoj.

22. Tada reče David Itaju: a ti hodi. I tako pogje Itaj Getejin sa svijem ljudima svojim i svom djecom što bijahu s njim.

23. I sva zemlja plakaše iza glasa i sav narod prelažaše. I tako car prijegje preko potoka Kedrona, i sav narod prijegje idući k pustinji.

24. A gle i Sadok bijaše ondje i svi Leviti s njim noseći kovčeg zavjeta Božijega; i spustiše kovčeg Božji, a pogje i Avijatar, dokle sav narod izide iz grada.

25. I reče car Sadoku: nosi kovčeg Božji natrag u grad; ako nagjem milost pred Gospodom, on će me dovesti natrag, i daće mi da opet vidim njega i dom njegov.

26. Ako li ovako reče: nijesi mi mio; evo me, neka učini sa mnom što mu bude volja.

27. Još reče car Sadoku svešteniku: nijesi li ti vidjelac? vrati se u grad s mirom, i Ahimas sin tvoj i Jonatan sin Avijatarov, dva sina vaša s vama.

28. Vidite, ja ću se zabaviti u polju u pustinji dokle ne dogje od vas glasnik da mi javi.

29. I tako Sadok i Avijatar odnesoše kovčeg Božji natrag u Jerusalim, i ostaše ondje.

30. A David igjaše uz goru Maslinsku, i idući plakaše, i pokrivene glave i bos igjaše; tako i sav narod, koji bješe s njim, svaki pokrivene glave igjaše, i idući plakahu.

31. Tada javiše Davidu i rekoše mu: Ahitofel je megju onima koji se pobuniše s Avesalomom. A David reče: razbij namjeru Ahitofelovu, Gospode!

32. I kad David dogje na vrh gore, gdje se šćaše pokloniti Bogu, gle, srete ga Husaj Arhijanin razdrte haljine i glave posute prahom.

33. I reče mu David: ako pogješ sa mnom, bićeš mi na tegotu.

34. Ali da se vratiš u grad i rečeš Avesalomu: biću tvoj sluga, care! bio sam dugo sluga tvome ocu, a sada ću tako biti tebi sluga; razbićeš mi namjeru Ahitofelovu.

35. I sveštenici Sadok i Avijatar ne će li biti s tobom? Što god čuješ iz kuće careve, dokaži Sadoku i Avijataru sveštenicima.

36. Eto, ondje su s njima dva sina njihova, Ahimas Sadokov i Jonatan Avijatarov, po njima mi javljajte što god dočujete.

37. I otide u grad Husaj prijatelj Davidov, i Avesalom dogje u Jerusalim.

GLAVA 16.

A kad David prijegje malo preko vrha, gle, Siva, momak Mefivostejev, srete ga, su dva magarca natovarena, na kojima bješe dvje sta hljebova i sto grozdova suhih i sto gruda smokava i mijeh vina.

2. I reče car Sivi: šta će ti to? A Siva mu reče: magarci su za čeljad carevu, da jašu, a hljebovi i voće da jedu

momci, a vino da pije ko se umori u pustinji.

3. A car mu reče : a gdje je sin tvoga gospodara ? Reče Siva caru : eno ga, ostao je u Jerusalimu, jer reče : danas će mi dom Izrailjev vratiti carstvo oca mojega.

4. Tada reče car Sivi : evo, tvoje je sve što je bilo Mefivostejevo. A Siva reče : klanjam ti se, da nagjem milost pred tobom, care gospodaru !

5. I dogje car David do Vaurima ; a gle, izide odande jedan od roda doma Saulova, po imenu Simej sin Girin, i idući psovaše.

6. I bacaše se kamenjem na Davida, i na sve sluge cara Davida, kojemu i s desne i s lijeve strane bijaše sav narod i svi junaci.

7. A Simej ovako govoraše psujući : odlazi, odlazi, krvopijo i zlikovče !

8. Obrati Gospod na tebe sve krvi doma Saulova, na čije si se mjesto zacario, i predade Gospod carstvo u ruke Avesalomu sinu tvojemu ; eto te sada u tvom zlu, jer si krvopija.

9. Tada reče caru Avisaj sin Serujin : za što da psuje ovaj mrtvi pas cara gospodara mojega ? idem da mu skinem glavu.

10. Ali car reče : šta je vama do mene, sinovi Serujini ? neka psuje ; jer mu je Gospod rekao : psuj Davida. Pa ko smije kazati : za što tako činiš ?

11. Još reče David Avisaju i svijem slugama svojim : eto, moj sin, koji je izašao od bedara mojih, traži dušu moju, a kako ne će ovaj sin Venijaminov ? Ostavite ga neka psuje, jer mu je Gospod zapovjedio.

12. Da ako Gospod pogleda na nevolju moju, i vrati mi Gospod dobro za psovku njegovu današnju.

13. I tako David sa svojim ljudima igjaše svojim putem ; a Simej igjaše pokraj gore prema njemu jednako psujući i bacajući se kamenjem na nj, i podižući prah.

14. I dogje car i sav narod što bijaše s njim, umorni, i odmoriše se ondje.

15. A Avesalom i sav narod Izrailjev dogjoše u Jerusalim, i Ahitofel s njim.

16. A kad Husaj Arhijanin prijatelj Davidov dogje k Avesalomu, reče Husaj Avesalomu : da živi car ! da živi car !

17. A Avesalom reče Husaju : taka li je ljubav tvoja prema prijatelju tvojemu ? za što nijesi otišao s prijateljem svojim ?

18. A Husaj reče Avesalomu : ne ; nego koga je izabrao Gospod i ovaj narod i svi Izrailci, njegov ću biti i kod njega ću ostati.

19. Svrh toga, kome bih služio ? eda li ne sinu njegovu ? kako sam služio ocu tvojemu, tako ću i tebi.

20. A Avesalom reče Ahitofelu : svjetuj šta ćemo činiti.

21. A Ahitofel reče Avesalomu : lezi s inočama oca svojega, koje je ostavio da mu čuvaju kuću, pa kad čuje sav Izrailj kako si se omrazio s ocem svojim, osiliće ruke svjema koji su s tobom.

22. Tada razapeše Avesalomu šator na krovu, i Avesalom leže s inočama oca svojega na vidiku svemu Izrailju.

23. I svjet koji davaše Ahitofel u ono vrijeme bijaše kao da bi ko Boga upitao ; taki bijaše svaki svjet Ahitofelov i u Davida i u Avesaloma.

GLAVA 17.

Još reče Ahitofel Avesalomu : da odaberem dvanaest tisuća ljudi, pa da idem i tjeram Davida noćas.

2. Pa ću ga stignuti dok je umoran i iznemoglijeh ruku ; i uplašiću ga, te će pobjeći sav narod što je s njim, pa ću ubiti cara samoga.

3. I obratiću sav narod k tebi ; jer za onijem kojega tražiš stoji da se svi vrate k tebi ; tada će se sav narod umiriti.

4. I to se učini dobro Avesalomu i svijem straješinama Izrailjevijem.

5. Ali reče Avesalom : dozovite i Husaja Arhijanina da čujemo šta će i on reći.

6. A kad dogje Husaj k Avesalomu, reče mu Avesalom govoreći : tako i tako reče Ahitofel ; hoćemo li činiti kako on reče ili ne ćemo ? kaži ti.

7. A Husaj reče Avesalomu : nije dobar svjet što je sada svjetovao Ahitofel.

8. Još reče Husaj : ti znaš oca svojega i ljude njegove da su hrabri i da su ljuta srca kao medvjedica kad joj otmu medvjediće u polju ; svrh toga, tvoj je otac ratnik, ne će noćiti s narodom.

9. Gle, on se je sada sakrio u kaku jamu ili na drugo kako mjesto. Pa ako u prvi mah koji od ovijeh poginu, ko god čuje svaki će reći : pobijen je narod koji prista za Avesalomom.

10. A tada će najhrabriji, u kojih je srce kao srce lavovo, klonuti. Jer sav Izrailj zna da je tvoj otac junak i da su hrabri koji su s njim.

11. Za to ja svjetujem da skupiš k sebi sve Izrailjce od Dana do Virsaveje da ih bude kao pijeska na moru, pa ti glavom idu u boj.

12. Tada ćemo poći na nj gdje bi se god nalazio, i napašćemo na nj kao što rosa pada na zemlju, da mu ne ostane ni jedan od svijeh ljudi što su s njim.

13. Ako li uteče u grad, sav narod Izrailjski neka donese uža pod onaj grad, pa ćemo ga svući u potok, da se ni kamen ne nagje ondje.

14. Tada reče Avesalom i svi Izrailjci : bolji je svjet Husaja Arhijanina nego svjet Ahitofelov. Jer Gospod bješe naredio da se razbije svjet Ahitofelov, koji bješe bolji, da bi Gospod navukao zlo na Avesaloma.

15. Po tom reče Husaj sveštenicima Sadoku i Avijataru : tako i tako svjetova Ahitofel Avesaloma i starješine Izrailjeve, a ja svjetovah tako i tako.

16. Nego brže pošljite, te javite Davidu i recite : nemoj noćas noćiti u polju u pustinji, nego prijegji prijeko, da ne bude proždrt car i sav narod što je s njim.

17. A Jonatan i Ahimas stajahu kod studenca Rogila, i dogje jedna sluškinja i kaza im, da bi otišli te javili caru Davidu; jer se ne smijahu pokazati ni ući u grad.

18. Ali ih vidje jedan momak, te kaza Avesalomu ; a oni obojica brže otidoše, i dogjoše u Vaurim u kuću jednoga čovjeka, koji imaše na dvoru studenac, te se spustiše u nj.

19. I žena uze i razastrije ponjavu povrh studenca, i povrh nje razasu prekrupu. I tako se ne dozna.

20. Jer dogjoše sluge Avesalomove k onoj ženi u kuću i rekoše joj : gdje je Ahimas i Jonatan? A žena im reče : otidoše preko potoka. Tako traživiši i ne našavši vratiše se u Jerusalim.

21. A kad otidoše, oni izljezoše iz studenca, i otidoše te javiše caru Davidu, i rekoše mu : ustanite i prijegjite brže preko vode ; jer je tako i tako svjetovao Ahitofel na vas.

22. Tada usta David i sav narod što bijaše s njim, i prijegjoše preko Jordana prije zore, ne osta ni jedan da ne prijegje preko Jordana.

23. Ahitofel pak videći gdje se ne učini kako on svjetova, osedla svojega magarca, pa se podiže i otide kući svojoj, u svoj grad, i naredivši za svoju kuću objesi se te umrije, i bi pogreben u grobu oca svojega.

24. A David dogje u Mahanajim ; Avesalom pak prijegje preko Jordana i sav Izrailj što bješe s njim.

25. I postavi Avesalom Amasu nad vojskom, na mjesto Joavovo ; a Amasa bješe sin nekoga čovjeka po imenu Itre Izrailjca, koji obleža Avigeju kćer Nasovu, sestru Seruje matere Joavove.

26. I stade u òkô Izrailj s Avesalomom u zemlji Galadovoj.

27. A kad dogje David u Mahanajim, Sovije sin Nasov iz Rave sinova Amonovijeh i Mahir sin Amilov iz Lodevara, i Varzelaj od Galada iz Rogelima,

28. Donesoše postelja i čaša i sudova zemljanijeh i pšenice i ječma i brašna i prekrupe i boba i leća i prženijeh zrna,

29. I meda i masla i ovaca i sira kravljega ; donesoše Davidu i narodu što bješe s njim da jedu. Jer govorahu : narod je gladan i umoran i žedan u toj pustinji.

GLAVA 18.

I prebroji David narod što bijaše s njim, i postavi im tisućnike i stotinike.

2. I predade David trećinu naroda Joavu, i trećinu Avisaju sinu Serujinu bratu Joavovu, i trećinu Itaju Getejinu. Pa onda reče car narodu : i ja ću ići s vama.

3. Ali narod reče : nemoj ti ići ; jer i da pobjegnemo, ne će mariti za to ; ili da nas pola izgine, ne će mariti za to ; jer si ti sam kao nas deset tisuća ; za to je bolje da nam iz grada pomažeš.

4. A car im reče : što vam se čini da je dobro učiniću. I car stade kod vrata, i sav narod izlažaše po sto i po tisuću.

5. I zapovjedi car Joavu i Avisaju i Itaju, i reče : čuvajte mi dijete Avesaloma. I sav narod ču kako car zapovjedi svijem vojvodama za Avesaloma.

6. I tako izide narod u polje pred Izrailja, i zametnu se boj u šumi Jefremovoj.

7. Ondje razbiše narod Izrailjev sluge Davidove, i mnogo izgibe ondje u onaj dan, dvadeset tisuća.

8. Jer se boj raširi po svoj zemlji, i više proždrije naroda u onaj dan šuma nego što proždrije mač.

9. A Avesalom se sukobi sa slugama Davidovijem, i Avesalom jahaše na masci, i maska naigje pod granat velik hrast, te on zape glavom za hrast i osta viseći izmegju neba i zemlje, a maska ispod njega otrča.

10. Vidjevši to jedan čovjek javi Joavu, i reče : gle, vidjeh Avesaloma gdje visi o hrastu.

11. A Joav reče čovjeku koji mu to kaza : gle, vidje, pa za što ga ne ubi i ne svali ga na zemlju? Ja bih ti dao deset sikala srebra i jedan pojas.

12. A čovjek reče Joavu : da mi je u rukama izmjereno tisuću sikala srebra, ne bih digao ruke svoje na sina careva; jer smo čuli kako je car zapovjedio tebi i Avisaju i Itaju govoreći : čuvajte mi svi dijete Avesaloma.

13. Ili da sam učinio nevjeru na svoju dušu, ništa se ne može od cara zatajiti, i ti bi sam ustao na me.

14. A Joav reče : ne ću ja dangubiti s tobom. Pa uzev tri strijele u ruku, zastrijeli ih u srce Avesalomu, jošte živu o hrastu.

15. Po tom opkoliše Avesaloma deset momaka, koji nošahu oružje Joavu, i biše ga i ubiše.

16. Tada Joav zatrubi u trubu, i narod presta goniti Izrailja, jer Joav ustavi narod.

17. I uzeše Avesaloma i baciše u šumi u veliku jamu, i nabacaše na nj vrlo veliku gomilu kamenja ; a Izrailjci svi pobjegoše svaki k svome šatoru.

18. Avesalom pak bješe podigao sebi spomenik za života u dolini carskoj ; jer govoraše : nemam sina, da se sačuva spomen imenu mojemu. I nazva onaj spomenik svojim imenom, koji se zove mjesto Avesalomovo do današnjega dana.

19. Tada reče Ahimas sin Sadokov : da otrčim da odnesem glas caru, da ga je Gospod izbavio iz ruku neprijatelja njegovijeh.

20. A Joav mu reče : nemoj danas biti glasnik, nego ćeš javiti drugi dan; a danas nemoj nositi glasa, jer je sin carev poginuo.

21. Za tijem reče Joav Husiju : idi, javi caru što si vidio. I pokloni se Husije Joavu, i otrča.

22. A Ahimas sin Sadokov opet reče Joavu : što mu drago, da trčim i ja za Husijem. Reče Joav : što bi trčao, sine, kad nemaš dobra glaša ?

23. *Opet reče* : što mu drago, da trčim. Odgovori mu : a ti trči. I otrča Ahimas prečim putem, i preteče Husija.

24. A David sjegjaše megju dvojim vratima, i stražar izide na krov od vrata, na zid, i podigavši oči svoje ugleda, a to jedan čovjek trči.

25. Pa povika stražar i javi caru. A car reče : ako je jedan, glas nosi. I onaj igjaše sve bliže.

26. Po tom ugleda stražar drugoga čovjeka gdje trči. I povika stražar k vratarju i reče : evo još jedan, trči sam. A car reče : i on nosi glas.

27. I reče stražar : trk prvoga čini mi se kao da je trk Ahimasa sina Sadokova. Reče car : dobar je čovjek, i ide s dobrijem glasom.

28. Tada povika Ahimas i reče caru : sretno ! I pokloni se caru licem do zemlje, i reče : da je blagosloven Gospod Bog tvoj, koji predade ljude koji podigoše ruke svoje na cara gospodara mojega.

29. A car mu reče : je li zdravo dijete Avesalom ? Odgovori Ahimas : vidio sam veliku vrevu, kad Joav posla slugu careva i mene slugu tvojega, ali ne znam šta bješe.

30. A car mu reče : ukloni se, i stani tamo. I on se ukloni, i stade.

31. Tada, gle, dogje Husije i reče : glas caru gospodaru mojemu da te je Gospod izbavio danas iz ruku svijeh koji ustaše na te.

32. A car reče Husiju : je li zdravo dijete Avesalom ? A Husije reče : neka neprijatelji gospodara mojega cara i koji god ustaju na te zla radi, neka progju kao to dijete.

33. Tada se car sneveseli i pope se u gornju klijet nad vratima, i stade plakati, a idući govoraše : sine moj Avesalome, sine moj, sine moj Avesalome ! kamo da sam ja umr'o mjesto tebe ! Avesalome sine moj, sine moj !

GLAVA 19.

I javiše Joavu : evo car plače i tuži za Avesalomom.

2. I pobjeda onoga dana pretvori se u žalost svemu norodu, jer narod ču u onaj dan gdje govore : žali car sina svojega.

3. I narod se u onaj dan krijaše ulazeći u grad kao što se krije narod koji se stidi kad pobjegne iz boja.

4. A car pokri lice svoje; i vikaše iza glasa : sine moj Avesalome! Avesalome sine moj, sine moj!

5. Tada ugje Joav k caru u kuću, i reče : posramio si danas sve sluge svoje, koje ti danas dušu sačuvaše, i sinovima tvojim i kćerima tvojim i ženama tvojim i inočama tvojim.

6. Jer ljubiš one koji mrze na te, a mrziš na one koji te ljube; jer si pokazao danas da ne mariš za vojvode i za sluge; i vidim danas da bi ti milo bilo da je Avesalom živ a mi svi da smo izginuli.

7. Za to ustani sada, i izidi i progovori lijepo slugama svojim ; jer zaklinjem se Gospodom, ako ne izideš, ne će ni jedan ostati kod tebe ovu noć, i to će biti gore po te nego li sva zla koja su te snalazila od mladosti tvoje do sada.

8. Tada usta car, i sjede na vratima; i kazaše svemu narodu govoreći : evo, sjedi car na vratima. I dogje sav narod pred cara. Ali Izrailjci bjehu pobjegli, svak u svoj šator.

9. I sav se narod svagjaše megju sobom po svijem plemenima Izrailjevijem govoreći : car nas je izbavio iz ruku neprijatelja naših, i izbavio nas je iz ruku Filistejskih; a sada je pobjegao iz zemlje od Avesaloma.

10. Avesalom pak, kojega pomazasmo za cara nad sobom, pogibe u boju. Sada dakle za što oklijevate te ne dovedete natrag cara?

11. Za to car David posla k Sadoku i Avijataru sveštenicima i poruči : govorite starješinama Judinijem i recite : za što vi da budete pošljednji koji će cara natrag dovesti u kuću njegovu? Jer govor svega Izrailja dogje do cara u kuću njegovu.

12. Vi ste moja braća, vi ste kost moja i tijelo moje. Za što biste dakle bili pošljednji koji će natrag dovesti cara?

13. Recite i Amasi : nijesi li kost moja i tijelo moje? Bog neka mi učini tako i tako neka doda, ako mi ne budeš vojvoda dok si živ na mjesto Joava.

14. I skloni srca svijeh ljudi od roda Judina kao jednoga čovjeka, te poslaše k caru *govoreći* : vrati se sa svijem slugama svojim.

15. I tako se car vrati i dogje do Jordana; a Juda dogje do Galgala da srete cara i da ga prevede preko Jordana.

16. Pohitje i Simej sin Girin od Venijamina, koji bijaše iz Vaurima, i sigje s ljudima roda Judina na susret caru Davidu;

17. I tisuća ljudi bješe s njim od roda Venijaminova ; takogje i Siva sluga doma Saulova s petnaest sinova svojih i dvadeset sluga svojih; i prijegjoše preko Jordana pred cara.

18. Preturiše i lagju da prevezu čeljad carevu i da učine što bi mu bilo ugodno. A Simej sin Girin pade pred carem kad šćaše da prijegje preko Jordana,

19. I reče caru : ne primi mi bezakonja, gospodaru moj, i ne pominji pakosti koju je učinio sluga tvoj u ona dan kad je car gospodar izašao iz Jerusalima; neka car ne misli o tom.

20. Jer sluga tvoj vidi da je zgriješio i evo došao sam danas prvi iz svega doma Josifova da sretem cara gospodara svojega.

21. Ali odgovori Avisaj sin Serujin reče : eda li toga radi ne će poginu Simej što je psovao pomazanika Gospodnjega?

22. A David reče : šta je vama do mene, sinovi Serujini, te ste mi danas protivnici? zar će danas poginuti ko u Izrailju? jer zar ne znam da sam dana postao car nad Izrailjem?

23. I reče car Simeju : ne ćeš poginuti. I zakle mu se car.

24. Tako i Mefivostej sin Saulov dogje caru na susret; on pak ne opra nogu svojih, niti brade svoje očešlja, ni opra haljine svoje od onoga dana kad otide car do dana kad se vrati s mirom.

25. I srete cara kad se vraćaše u Jerusalim; i reče mu car : za što ne pogje sa mnom, Mefivosteju?

26. A on reče : care gospodaru moj prevari me sluga moj; jer sluga tvoj reče : osedlaću sebi magarca i uzjahaću

ga i poći ću s carem; jer je hrom sluga tvoj.

27. I on opade slugu tvojega kod gospodara mojega cara; ali je car gospodar moj kao angjeo Božji; za to čini što ti je drago.

28. Jer sav dom oca mojega bijahu ljudi koji zaslužiše smrt pred carem gospodarem mojim, a ti posadi slugu svojega megju one koji jedu za stolom tvojim. Pa kakvo imam još pravo, i kako se mogu još tužiti caru?

29. A car mu reče: šta bi mi više govorio? kazao sam: ti i Siva podijelite njivu.

30. A Mefivostej reče caru: neka uzme sve, kad se car gospodar moj vratio na miru u dom svoj.

31. I Varzelaj od Galada dogje iz Rogelima, i pogje s carem preko Jordana da ga prati preko Jordana.

32. A bješe Varzelaj vrlo star, imaše osamdeset godina, i hranjaše cara dok bijaše u Mahanajimu, jer bješe vrlo bogat čovjek.

33. I reče car Varzelaju: hajde sa mnom; ja ću te hraniti kod sebe u Jerusalimu.

34. Ali Varzelaj reče caru: koliko ima vijeka mojega, da idem s carem u Jerusalim?

35. Ima mi danas osamdeset godina; mogu li raspoznavati dobro i zlo? može li sluga tvoj kusom razlikovati što će jesti i što će piti? mogu li jošte slušati glas pjevačima i pjevačicama? i za što bi sluga tvoj još bio na tegotu caru gospodaru mojemu?

36. Malo će proći sluga tvoj preko Jordana s carem; a za što bi mi car tako naplatio?

37. Neka se sluga tvoj vrati da umrem u svom gradu kod groba oca svojega i matere svoje. Nego evo, sluga tvoj Himam neka ide s carem gospodarem mojim, učini njemu što ti bude drago.

38. A car reče: neka ide sa mnom Himam; ja ću mu učiniti što bude tebi drago, i što god zaišteš u mene, sve ću ti učiniti.

39. I kad prijegje sav narod preko Jordana i car prijegje, cjelova car Varzelaja i blagoslovi ga, i on se vrati u mjesto svoje.

40. Otuda car otide u Galgal, i Himam otide s njim. I tako sav narod Judin doprati cara, i polovina naroda Izrailjeva.

41. A gle, svi ljudi Izrailjci dogjoše k caru i rekoše mu: za što te ukradoše braća naša, ljudi Judini, i prevedoše preko Jordana cara i dom njegov i sve ljude Davidove s njim?

42. A svi ljudi od Jude odgovoriše ljudima od Izrailja: jer je car nama rod; pa što se srdite toga radi? jesmo li što pojeli caru? je li nas darom darivao?

43. Tada odgovoriše ljudi od Izrailja ljudima od Jude, i rekoše: mi imamo deset dijelova u cara, i Davidu smo više nego vi; za što dakle ne mariste za nas? nijesmo li mi prvi govorili da dovedemo natrag cara svojega? Ali besjeda ljudi od Jude bješe tvrgja od besjede ljudi od Izrailja.

GLAVA 20.

A ondje se desi nevaljao čovjek, po imenu Seva sin Vihrijev, od Venijamina. On zatrubi u trubu i reče: mi nemamo dijela s Davidom, ni našljedstva sa sinom Jesejevijem; svak u svoj šator, o Izrailju!

2. Tako svi Izrailjci odstupiše od Davida i otidoše za Sevom sinom Vihrijevim; ljudi pak od Jude držaše se cara svojega i otpratiše ga od Jordana do Jerusalima.

3. A kad car David dogje u kuću svoju u Jerusalim, uze car deset žena inoča, koje bješe ostavio da mu čuvaju kuću, i metnu ih u zatvor, gdje ih hranjaše ali ne lijegaše s njima, nego ostaše zatvorene do smrti svoje i življahu kao udovice.

4. Po tom reče car Amasi: sazovi mi ljude od Jude do tri dana, i nagji se i ti ovdje.

5. I otide Amasa da sazove narod Judin; ali se zabavi preko roka koji mu bješe odregjen.

6. A David reče Avisaju: sad će nam Seva sin Vihrijev činiti gore nego Avesalom. Nego uzmi sluge gospodara svojega, i goni ga da ne nagje za se koji tvrd grad i ne umakne nam iz očiju.

7. Tako izidoše za njim ljudi Joavovi, i Hereteji i Feleteji i svi junaci izidoše

iz Jerusalima da gone Sevu sina Vihrijeva.

8. I kad bijahu kod velikoga kamena u Gavaonu, srete ih Amasa. A Joav bijaše opasan preko haljine koju imaše na sebi, i ozgo bijaše pripasao mač uz bedricu u koricama. I kad pogje, mač mu ispade.

9. Tada reče Joav Amasi: jesi li zdravo, brate? I dohvati se Joav desnom rukom svojom brade Amasi da ga cjeluje.

10. A Amasa ne uzimaše na um mača, koji bijaše Joavu u ruci; a on ga udari njim pod peto rebro, i prosu mu crijeva na zemlju, te od jednoga udarca umrije. Po tom Joav i Avisaj brat njegov otidoše u potjeru za Sevom sinom Vihrijevim.

11. A jedan od momaka Joavovijeh stade kod njega i reče: ko ljubi Joava i ko je Davidov, za Joavom!

12. A Amasa se valjaše u svojoj krvi nasred puta. I videći onaj čovjek gdje se ustavlja sav narod odvuče Amasu s puta u polje i baci haljinu na nj, kad vidje gdje se ustavlja svaki ko naigje na nj.

13. I kad bi uklonjen s puta, progjoše svi za Joavom da tjeraju Sevu sina Vihrijeva.

14. I on progje kroz sva plemena Izrailjeva do Avela i do Vetmahe sa svijem Viranima, koji se okupiše te igjahu za njim.

15. I došavši opkoliše ga u Avel-Vet-Masi, i iskopaše opkop oko grada tako da stajahu pred zidom; i sav narod što bješe s Joavom navaljivaše do obori zid.

16. Tada viknu jedna mudra žena iz grada: čujte, čujte! kažite Joavu: pristupi ovamo da govorim s tobom.

17. A kad on pristupi k njoj, reče žena: jesi li ti Joav? A on reče: jesam. A ona reče: poslušaj riječi sluškinje svoje. A on reče: da čujem.

18. A ona reče govoreći: od starine se govori: valja pitati u Avelu. I tako se izvršivaše.

19. Ja sam jedan od mirnijeh i vjernijeh gradova u Izrailju, a ti hoćeš da zatreš grad, i to majku u Izrailju. Za što hoćeš da proždreš našljedstvo Gospodnje?

20. A Joav odgovori i reče: sačuvaj Bože! sačuvaj Bože! ne ću da proždrem ni da raskopam.

21. Nije tako; nego jedan iz gore Jefremove, po imenu Seva sin Vihrijev, podigao je ruku svoju na cara Davida; dajte samo njega, pa ću otići od grada. A žena reče Joavu: evo, glava njegova baciće ti se preko zida.

22. I žena otide k svemu narodu s mudrošću svojom; i odsjekoše glavu Sevi sinu Vihrijevu, i baciše je Joavu. A on zatrubi u trubu, te se razidoše od grada svak u svoj šator. A Joav se vrati u Jerusalim k caru.

23. A bijaše Joav nad svom vojskom Izrailjevom; a Venaja sin Jodajev bijaše nad Heretejima i Feletejima;

24. A Adoram bješe nad dancima; a Josafat sin Ahiludov bješe pametar;

25. Seja pisar; a Sadok i Avijatar sveštenici.

26. I Ira Jairanin bješe knez Davidu.

GLAVA 21.

I bi glad za vremena Davidova tri godine zasopce. I David potraži lice Gospodnje; a Gospod mu reče: to je sa Saula i s doma njegova krvničkoga, što pogubi Gavaonjane.

2. Tada car sazva Gavaonjane, i govori im. A Gavaonjani ne bjehu od sinova Izrailjevijeh, nego ostatak od Amoreja, kojima se bjehu zakleli sinovi Izrailjevi, ali Saul gledaše da ih pobije revnujući za sinove Izrailjeve i Judine.

3. I reče David Gavaonjanima: šta da vam učinim i čim da vas namirim, da blagoslovite dostojanje Gospodnje?

4. A Gavaonjani mu rekoše: ne tražimo ni srebra ni zlata od Saula ili od doma njegova, niti da se ko pogubi u Izrailju. A on reče: šta dakle velite da vam učinim?

5. Tada rekoše caru: ko nas je potr'o i radio da nas istrijebi, da nas ne bude nigdje u megjama Izrailjevijem,

6. Od njegovijeh sinova neka nam se da sedam ljudi da ih objesimo Gospodu u Gavaji Saula izbranika Gospodnjega. I reče car: ja ću dati.

7. Ali car poštedje Mefivosteja sina Jonatana sina Saulova radi zakletve Gospodnje, koja bi megju njima, megju Davidom i Jonatanom sinom Saulovijem.

8. I uze car dva sina Resfe kćeri Ajine, koje rodi Saulu, Armonija i Mefivosteja, i pet sinova Mihale kćeri Saulove, koje rodi Adrilu sinu Varzelaja Meolaćanina.

9. I dade ih u ruke Gavaonjanima, a oni ih objesiše na gori pred Gospodom ; i sva sedmorica pogiboše zajedno ; a biše ubijeni prvijeh dana žetve, u početku ječmene žetve.

10. A Resfa kći Ajina uze vreću, i prostrije po stijeni u početku žetve dokle ne pade na njih dažd s neba, i ne dadijaše pticama nebeskim da padaju na njih danju ni zvijerima poljskim noću.

11. I javiše Davidu šta učini Resfa kći Ajina, inoča Saulova.

12. I David otide te uze kosti Saulove i kosti Jonatana sina njegova od gragjana u Javisu Galadovu, koji ih bijahu ukrali s ulice Vet-Sanske, gdje ih objesiše Filisteji kad ubiše Filisteji Saula na Gelvuji.

13. I odnese odande kosti Saulove i kosti Jonatana sina njegova, pa skupiše i kosti obješenijeh.

14. I pogreboše ih s kostima Saulovijem i Jonatana sina njegova u zemlji Venijaminovoj u Sili u grobu Kisa oca njegova, i učiniše sve kako zapovjedi car. Tako se poslije toga umilostivi Gospod zemlji.

15. I nasta opet rat izmegju Filisteja i Izrailja, i David otide sa slugama svojim, i biše se s Filistejima tako da David susta.

16. Tada Jesvi-venov, koji bijaše od sinova Rafajevijeh, i u koplju mu bješe tri sta sikala mjedi, i imaše novo oružje, šćaše da ubije Davida.

17. Ali mu pomože Avisaj sin Serujin, i udari Filistejina i ubi ga. Tada se zakleše ljudi Davidovi rekavši mu : ne ćeš više ići s nama u boj da ne ugasiš vidjela Izrailjeva.

18. Poslije toga nasta opet rat s Filistejima u Govu; i tada Sivehaj Husaćanin ubi Safa, koji bijaše od sinova Rafajevih.

19. I opet nasta drugi rat u Govu s Filistejima; i tada Elhanan sin Jare-Oregimov Vitlejemac ubi *brata* Golijata Getejina, kojemu kopljača bješe kao vratilo.

20. I opet nasta rat u Gatu, gdje bijaše jedan čovjek vrlo visok, koji imaše po šest prsta na rukama i na nogama, svega dvadeset i četiri, i on bijaše takogje roda Rafajeva.

21. I ružaše Izrailja, te ga ubi Jonatan sin Same brata Davidova.

22. Ta četvorica bijahu sinovi istoga Rafaja iz Gata, i pogiboše od ruke Davidove i od ruke sluga njegovijeh.

GLAVA 22.

I izgovori David Gospodu riječi ove pjesme, kad ga izbavi Gospod iz ruku svijeh neprijatelja njegovijeh i iz ruke Saulove ;

2. I reče : Gospod je moja stijena i grad moj i izbavitelj moj.

3. Bog je stijena moja, u njega ću se uzdati, štit moj i rog spasenja mojega, zaklon moj i utočište moje, spasitelj moj, koji me izbavlja od sile.

4. Prizivljem Gospoda, kojega valja hvaliti, i opraštam se neprijatelja svojih.

5. Jer obuzeše me smrtni bolovi, potoci nevaljalijeh ljudi uplašiše me.

6. Bolovi grobni opkoliše me, stegoše me zamke smrtne.

7. U tjeskobi svojoj prizvah Gospoda, i k Bogu svojemu povikah; on ču iz dvora svojega glas moj, i vika moja dogje mu do ušiju.

8. Zatrese se i pokoleba se zemlja, temelji nebesima zadrmaše se i pomjeriše se, jer se on razgnjevi.

9. Podiže se dim iz nozdara njegovijeh i iz usta njegovijeh oganj koji proždire, živo ugljevlje odskakaše od njega.

10. Savi nebesa i sigje ; a mrak bijaše pod nogama njegovijem.

11. I sjede na heruvima i poletje, i pokaza se na krilima vjetrnijem.

12. Od mraka načini oko sebe šator, od mračnijeh voda, oblaka vazdušnijeh.

13. Od sijevanja pred njim goraše živo ugljevlje.

14. Zagrmje s nebesa Gospod, i višnji pusti glas svoj.

15. Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; munje, i razasu ih.

16. Pokazaše se dubine morske, i otkriše se temelji vasiljenoj od prijetnje Gospodnje, od dihanja duha iz nozdara njegovijeh.

17. Tada pruži s visine *ruku* i uhvati me, izvuče me iz vode velike.

18. Izbavi me od neprijatelja mojega silnoga i od mojih nenavidnika, kad bijahu jači od mene.
19. Ustaše na me u dan nevolje moje, ali mi Gospod bi potpora.
20. I izvede me na prostrano mjesto, izbavi me, jer sam mu mio.
21. Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po čistoti ruku mojih dariva me.
22. Jer se držah putova Gospodnjih, i ne odmetnuh se Boga svojega.
23. Nego su svi zakoni njegovi preda mnom, i zapovijesti njegovijeh ne uklanjam od sebe.
24. I bih mu vjeran, i čuvah se od bezakonja svojega.
25. Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po čistoti mojoj pred očima njegovima.
26. Sa svetima postupaš sveto, s čovjekom vjernijem vjerno;
27. S čistijem čisto postupaš, a s nevaljalijem nasuprot njemu.
28. Jer pomažeš narodu nevoljnom, a na ponosite spuštaš oči svoje i ponižavaš ih.
29. Ti si vidjelo moje, Gospode; i Gospod prosvjetljuje tamu moju.
30. S tobom razbijam vojsku, s Bogom svojim skačem preko zida.
31. Put je Božji vjeran, riječ Gospodnja čista. On je štit svjema koji se uzdaju u nj.
32. Jer ko je Bog osim Gospoda? i ko je stijena osim Boga našega?
33. Bog je krjepost moja i sila moja, i čini da mi je put bez mane.
34. Daje mi noge kao u jelena, i na visine moje stavlja me.
35. Uči ruke moje boju, te lome luk mjedeni mišice moje.
36. Ti mi daješ štit spasenja svojega, i milost tvoja čini me velika.
37. Širiš korake moje poda mnom, te se ne omiču gležnji moji.
38. Tjeram neprijatelje svoje, i potirem ih, i ne vraćam se dokle ih ne istrijebim.
39. I istrebljujem ih, i obaram ih da ne mogu ustati, nego padaju pod noge moje.
40. Jer me ti opasuješ snagom za boj; koji ustanu na me, obaraš ih poda me.
41. Neprijatelja mojih pleći ti mi obraćaš, i potirem nenavidnike svoje.
42. Obziru se, ali nema pomagača; viču ka Gospodu, ali ih ne sluša.
43. Satirem ih kao prah zemaljski, kao blato po ulicama gazim ih i razmećem.
44. Ti me izbavljaš od bune naroda mojega, čuvaš me da sam glava narodima; narod kojega ne poznavah služi mi.
45. Tugjini laskaju mi, čujući pokoravaju mi se.
46. Tugjini blijede, dršću u gradovima svojim.
47. Živ je Gospod i da je blagoslovena stijena moja. Da se uzvisi Bog, stijena spasenja mojega,
48. Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode,
49. Koji me izvodi iz neprijatelja mojih, i podiže me nad one koji ustaju na me, i od čovjeka žestoka izbavlja me.
50. Toga radi hvalim te, Gospode, po narodima, i pojem imenu tvojemu.
51. Koji slavno izbavljaš cara svojega, i činiš milost pomazaniku svojemu Davidu i sjemenu njegovu do vijeka.

GLAVA 23.

A ovo su pošljednje riječi Davidove: Reče David sin Jesejev, reče čovjek koji bi postavljen visoko, pomazanik Boga Jakovljeva, i ljubak u pjesmama Izrailjevijem:
2. Duh Gospodnji govori preko mene, i besjeda njegova bi na mojem jeziku.
3. Reče Bog Izrailjev, kaza mi stijena Izrailjeva: koji vlada ljudima, neka je pravedan, vladajući u strahu Božijem;
4. I biće kao svjetlost jutrenja, kad sunce izlazi jutrom bez oblaka, i kao trava koja raste iz zemlje od svetlosti iza dažda.
5. Ako i nije taki dom moj pred Bogom, ipak je učinio zavjet vječan sa mnom, u svemu dobro uregjen i utvrgjen. I to je sve spasenje moje i sva želja moja, ako i ne da da raste.
6. A bezakonici će svi koliki biti kao trnje počupani, koje se ne hvata rukom,
7. Nego ko hoće da ga se dohvati, uzme gvožgje ili kopljaču; i sažiže se ognjem na mjestu.
8. Ovo su imena junaka Davidovijeh: Josev-Vasevet Tahmonac prvi izmegju trojice; njemu milina bi udariti s kop-

ljem na osam stotina, i pobi ih u jedan put.

9. Za njim Eleazar sin Dodona sina Ahohova, izmegju tri junaka koji bijahu s Davidom, i osramotiše Filisteje skupljene na boj, kad Izrailjci otidoše;

10. On se podiže, i bi Filisteje dokle mu se ruka ne umori i ukoči se pri maču; i Gospod dade veliko spasenje onaj dan, te se narod vrati za njim samo da pokupi plijen.

11. A za njim Sama sin Agejev Araranin; kad se Filisteji skupiše u gomilu, i ondje bješe njiva puna leća, i narod pobježe od Filisteja,

12. Stade usred njive, i odbrani je, i pobi Filisteje, i Bog dade veliko spasenje.

13. I ta tri prva izmegju trideset sigjoše i dogjoše o žetvi k Davidu u pećinu Odolamsku, kad vojska Filistejska stajaše u okolu u dolini Rafajskoj.

14. A David bijaše onda u gradu, i bješe onda straža Filistejska u Vitlejemu.

15. A David zaželje, i reče: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca Vitlejemskoga što je kod vrata!

16. Tada ona tri junaka prodriješe kroz òkô Filistejski, i zahvatiše vode iz studenca Vitlejemskoga što je kod vrata, i donesoše i dadoše Davidu; ali on je ne htje piti nego je proli pred Gospodom;

17. I reče: ne daj Bože da bih to učinio. Nije li to krv ovijeh ljudi, koji ne mareći za život svoj idoše? I ne htje piti. To učiniše ova tri junaka.

18. I Avisaj brat Joavov sin Serujin bješe prvi izmegju trojice; on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se megju trojicom.

19. Izmegju te trojice bješe najslavniji, i posta im poglavar; ali one trojice ne stiže.

20. I Venaja sin Jodajev, sin čovjeka junaka, velik djelima, iz Kavseila; on pogubi dva junaka Moavska, i sišav ubi lava u jami kad bješe snijeg.

21. On ubi i jednoga Misirca, znatna čovjeka; imaše Misirac koplje u ruci, a on izide na nj sa štapom, i istrže Misircu koplje iz ruke, i ubi ga njegovijem kopljem.

22. To učini Venaja sin Jodajev, i bi slavan megju ova tri junaka.

23. Bješe najslavniji izmegju tridesetorice, ali one trojice ne stiže; i David ga postavi nad pratiocima svojim.

24. Asailo brat Joavov bješe megju tridesetoricom, *a to bjehu:* Elhanan sin Dodonov iz Vitlejema,

25. Sama Arogjanin, Elika Arogjanin,

26. Helis Falćanin, Ira sin Ikisov Tekojanin,

27. Avijezer Anatoćanin, Mevunej Husaćanin,

28. Salmon Ahošanin, Maraj Netofaćanin,

29. Helev sin Vanin Netofaćanin, Itaj sin Rivejev iz Gavaje sinova Venijaminovijeh,

30. Venaja Piratonjanin, Idaj iz doline Gasa,

31. Avi-Alvon Arvaćanin, Azmavet Varumljanin,

32. Elijava Salvonjanin, Jonatan od sinova Jasinovih,

33. Sama Araranin, Ahijam sin Sararov Araranin,

34. Elifelet, sin Asveja Mahaćanina, Elijam sin Ahitofela Gilonjanina,

35. Esraj Karmilac, Farej Arvljanin,

36. Igal sin Natanov iz Sove, Vanija od Gada,

37. Selek Amonac, Narej Viroćanin, koji nošaše oružje Joavu sinu Serujinu,

38. Ira Jetranin, Gariv Jetranin,

39. Urija Hetejin; svega trideset i sedam.

GLAVA 24.

A Gospod se opet razgnjevi na Izrailja, i nadraži Davida na njih govoreći: hajde izbroj Izrailja i Judu.

2. I reče car Joavu, vojvodi svom: progji po svijem plemenima Izrailjevijem od Dana do Virsaveje, i izbrojte narod da znam koliko ima naroda.

3. A Joav reče caru: neka doda Gospod Bog tvoj k narodu koliko ga je sad još sto puta toliko, i da car gospodar moj vidi svojim očima; ali za što car gospodar moj hoće to?

4. Ali riječ careva bi jača od Joava i vojvoda; i otide Joav i vojvode od cara da prebroje narod Izrailjev.

5. I prešavši preko Jordana stadoše u òkô u Aroiru, s desne strane grada, koji je na sredini potoka Gadova, i kod Jazira.

6. Po tom dogjoše u Galad, i u donju zemlju Odsiju, a odatle otidoše u Dan-Jan, i u okolinu Sidonsku.

7. Po tom dogjoše do grada Tira i u sve gradove Jevejske i Hananejske; i otidoše na južnu stranu Judinu u Virsaveju.

8. I obišavši svu zemlju vratiše se u Jerusalim poslije devet mjeseci i dvadeset dana.

9. I Joav dade caru broj prepisanoga naroda; i bješe od Izrailja osam stotina tisuća ljudi za vojsku koji mahahu mačem, a ljudi od Jude pet stotina tisuća.

10. Tada Davida taknu u srce, po što prebroji narod, i reče David Gospodu : sagriješih veoma što to uradih. Ali, Gospode, uzmi bezakonje sluge svojega, jer veoma ludo radih.

11. A kad David usta u jutru, dogje riječ Gospodnja Gadu proroku, koji bijaše Davidu vidjelac, i reče :

12. Idi i kaži Davidu : ovako veli Gospod : troje ti dajem, izberi jedno da ti učinim.

13. I dogje Gad k Davidu, i kaza mu govoreći : hoćeš li da bude sedam gladnijeh godina u zemlji tvojoj, ili da bježiš tri mjeseca od neprijatelja svojih i oni da te gone, ili da bude tri dana pomor u tvojoj zemlji ? Sad promisli i gledaj šta ću odgovoriti onome koji me je poslao.

14. A David reče Gadu : u tjeskobi sam ljutoj; ali neka zapadnemo Gospodu u ruke, jer je milost njegova velika ; a ljudima da ne zapadnem u ruke.

15. I tako pusti Gospod pomor na Izrailja od jutra da odregjenoga vremena, i pomrije naroda od Dana do Virsaveje sadamdeset tisuća ljudi.

16. A kad angjeo pruži ruku svoju na Jerusalim da ga ubija, sažali se Gospodu sa zla, i reče angjelu koji ubijaše narod : dosta, spusti ruku. A angjeo Gospodnji bijaše kod gumna Orne Jevusejina.

17. A David kad vidje angjela gdje bije narod, progovori i reče Gospodu : evo, ja sam zgriješio, ja sam zlo učinio, a te ovce šta su učinile? neka se ruka tvoja obrati na me i na dom oca mojega.

18. Po tom opet dogje Gad k Davidu isti dan, i reče mu : idi, načini Gospodu oltar na gumnu Orne Jevusejina.

19. I otide David po riječi Gadovoj, kako Gospod zapovjedi.

20. Tada Orna obazrevši se ugleda cara i sluge njegove gdje idu k njemu : i otide Orna i pokloni se caru licem do zemlje.

21. I reče : što je došao car gospodar moj sluzi svojemu? A David reče : da kupim od tebe to gumno, da načinim na njemu oltar Gospodu da bi prestao pomor u narodu.

22. A Orna reče Davidu : neka uzme car gospodar moj i prinese na žrtvu što mu je volja; evo volova za žrtvu paljenicu, i kola i jarmova volujskih za drva.

23. Sve to davaše caru Orna kao car, i reče Orna caru : Gospod Bog tvoj neka te milostivo primi.

24. A car reče Orni : ne; nego ću kupiti od tebe po cijenu, niti ću prinijeti Gospodu Bogu svojemu žrtve paljenice poklonjene. I tako kupi David gumno i volove za pedeset sikala srebra.

25. I ondje načini David oltar Gospodu, i prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne. I Gospod se umilostivi zemlji, i presta pomor u Izrailju.

PRVA KNJIGA O CAREVIMA

KOJA SE ZOVE I TREĆA KNJIGA O CAREVIMA.

GLAVA 1.

A car David ostarje i bi vremenit, i koliko ga pokrivahu haljinama ne mogaše se zagrijati.

2. Tada mu rekoše sluge njegove : neka potraže caru gospodaru našemu mladu djevojku, pa ona neka stoji pred carem i dvori ga, i na krilu neka mu spava, da se zagrijeva car gospodar naš.

3. I potražiše lijepu djevojku po svijem krajevima Izrailjskim, i nagjoše Avisagu Sunamku, te je dovedoše caru.

4. A ta djevojka bijaše vrlo lijepa, i dvoraše cara i služaše mu; ali je car ne pozna.

5. A Adonija sin Agitin podiže se govoreći : ja ću biti car. I nabavi sebi kôlâ i konjika, i pedeset ljudi koji trčahu pred njim.

6. I otac ga nigda ne nakara, niti mu reče : za što radiš tako? A on bješe vrlo lijep, i mati ga rodi iza Avesaloma.

7. I dogovaraše se s Joavom sinom Serujinim i s Avijatarom sveštenikom, koji pomagahu Adoniji.

8. Ali Sadok sveštenik i Venaja sin Jodajev i Natan prorok i Semej i Rej i junaci Davidovi ne pristaše za Adonijom.

9. Tada nakla Adonija ovaca i volova i ugojene stoke kod kamena Zoeleta, koji je kod izvora Rogila, i pozva svu braću svoju, sinove careve, i sve ljude od Jude, sluge careve;

10. Ali ne pozva Natana proroka, ni Venaje, ni ostalijeh junaka, ni Solomuna brata svojega.

11. Tada reče Natan Vitsaveji materi Solomunovoj govoreći : jesi li čula da se zacario Adonija sin Agitin? a gospodar naš David ne zna.

12. Nego sada hajde, ja ću te svjetovati kako ćeš izbaviti dušu svoju i dušu sina svojega Solomuna.

13. Hajde, otidi k caru Davidu i reci mu : nijesi li se ti, gospodaru moj care, zakleo sluškinji svojoj govoreći : Solomun sin tvoj biće car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem? Za što se dakle zacari Adonija?

14. I gle, dok ti još budeš ondje govoreći s carem, ja ću doći za tobom, i dopuniću tvoje riječi.

15. I tako ugje Vitsaveja k caru u klijet. A car bijaše vrlo star; i Avisaga Sunamka dvoraše ga.

16. I savivši se Vitsaveja pokloni se caru; a car joj reče : šta ćeš?

17. A ona mu reče : gospodaru moj, ti si se zakleo Gospodom Bogom svojim sluškinji svojoj : Solomun sin tvoj biće car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem.

18. A sada evo Adonija se zacari, a ti, gospodaru moj care, i ne znaš.

19. Naklao je volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozvao sve sinove careve, i Avijatara sveštenika i Joava vojvodu; a Solomuna sluge tvojega nije pozvao.

20. Sada, care gospodaru moj, oči su svega Izrailja uprte u tebe, da im kažeš ko će sjesti na prijesto tvoj, gospodaru moj care, poslije tebe.

21. Inače kad gospodar moj car počine kod otaca svojih, bićemo ja i sin moj Solomun krivi.

22. I gle, dok ona još govoraše caru, dogje prorok Natan.

23. I javiše caru govoreći : evo Natana proroka. I on stupivši pred cara pokloni se caru licem do zemlje.

24. I reče Natan : care, gospodaru moj, jesi li ti kazao : Adonija će biti car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem?

25. Jer otide danas i nakla volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozva sve sinove careve i vojvode i Avijatara sveštenika; i eno jedu i piju s njim, i govore : da živi car Adonija.

26. Mene pak, sluge tvojega, ne pozva, ni Sadoka sveštenika, ni Venaje sina Jodajeva, ni Solomuna sluge tvojega.

27. Je li to car gospodar moj naredio? ne kazav sluzi svojemu ko će sjesti na prijesto gospodara mojega cara poslije njega.

28. A car David odgovori i reče : zovite mi Vitsaveju. I ona dogje pred cara, i stade pred carem.

29. Tada se zakle car govoreći : tako da je živ Gospod, koji je izbavio dušu moju od svake nevolje,

30. Kako sam ti se zakleo Gospodom Bogom Izrailjevim rekavši : Solomun sin tvoj biće car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem mjesto mene, tako ću učiniti danas.

31. Tada Vitsaveja savi se licem do zemlje i pokloni se caru, pa reče : da živi gospodar moj car David do vijeka!

32. Po tom reče car David : zovite mi Sadoka sveštenika i Natana proroka i Venaju sina Jodajeva. I oni dogjoše pred cara.

33. A car im reče : uzmite sa sobom sluge gospodara svojega, i posadite Solomuna sina mojega na moju mazgu i odvedite ga do Giona;

34. I neka ga ondje Sadok sveštenik i Natan prorok pomažu za cara nad Izrailjem, i zatrubite u trubu i recite : da živi car Solomun!

35. Po tom se vratite za njim, i on neka dogje i sjede na prijesto moj i ca-

ruje mjesto mene; jer sam njega odredio da bude vogj Izrailju i Judi.

36. A Venaja sin Jodajev odgovori caru i reče: amin! neka tako reče Gospod Bog gospodara mojega cara.

37. Kako je Gospod bio s gospodarem mojim carem tako neka bude i sa Solomunom, i neka podigne prijesto njegov još više nego prijesto gospodara mojega cara Davida.

38. I tako otide Sadok sveštenik i Natan prorok i Venaja sin Jodajev i Hereteji i Feleteji, i posadiše Solomuna na mazgu cara Davida i odvedoše ga do Giona.

39. I Sadok sveštenik uze rog s uljem iz šatora, i pomaza Solomuna. Po tom zatrubiše u trubu i sav narod reče: da živi car Solomun!

40. I sav narod pogje za njim, i narod sviraše u svirale i veseljaše se veoma da se zemlja razlijegaše od vike njihove.

41. I začu Adonija i sve zvanice koje bijahu s njim, po što jedoše; začu i Joav glas trubni, pa reče: kaka je to vika i vreva u gradu?

42. I dokle on još govoraše, gle, dogje Jonatan sin Avijatara sveštenika; i Adonija mu reče: hodi, jer si junak i nosiš dobre glase.

43. A Jonatan odgovori i reče Adoniji: ta, gospodar naš car David postavi Solomuna carem.

44. Jer car posla s njim Sadoka sveštenika i Natana proroka i Venaju sina Jodajeva, i Hereteje i Feleteje, i posadiše ga na carevu mazgu.

45. I pomazaše ga Sadok sveštenik i Natan prorok kod Giona za cara, i otidoše odande veseleći se tako da je grad uzavreo; to je vika koju čuste.

46. I Solomun je već sjeo na carski prijesto.

47. I došle su sluge careve, i blagosloviše gospodara našega cara Davida govoreći: da Bog proslavi ime Solomunovo još većma nego tvoje, i prijesto njegov da podigne još više nego tvoj. I pokloni se car na postelji svojoj

48. Još ovako reče car: da je blagosloven Gospod Bog Izrailjev, koji dade danas ko će sjedjeti na prijestolu mojem, da vide moje oči.

49. Tada se prepadoše, i ustaše sve zvanice Adonijine, i otidoše svak svojim putem.

50. A Adonija bojeći se Solomuna usta i otide, i uhvati se za rogove oltaru.

51. I javiše Solomunu govoreći: eno, Adonija se uplašio od cara Solomuna, i eno ga, uhvatio se za rogove oltaru, i veli: neka mi se zakune car Solomun da ne će ubiti sluge svojega mačem.

52. A Solomun reče: ako bude pošten čovjek, ni dlaka s glave njegove ne će pasti na zemlju; ali ako se nagje zlo na njemu, poginuće.

53. I tako posla car Solomun, te ga dovedoše od oltara; i kad dogje pokloni se caru Solomunu; a Solomun mu reče: idi kući svojoj.

GLAVA 2.

A kad dogje vrijeme Davidu da umre, zapovjedi Solomunu sinu svojemu govoreći:

2. Ja idem kuda ide sve na zemlji; a ti budi hrabar i budi čovjek.

3. I drži što ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da držiš, hodeći putovima njegovijem i držeći uredbe njegove i zapovijesti njegove i zakone njegove i svjedočanstva njegova, kako je napisano u zakonu Mojsijevu, da bi napredovao u svemu što uzradiš i za čim se god okreneš,

4. Da bi Gospod ispunio riječ svoju koju mi je rekao govoreći: ako uspaze sinovi tvoji na put svoj hodeći preda mnom vjerno, svijem srcem svojim i svom dušom svojom, tada ti ne će nestati čovjeka na prijestolu Izrailjevu.

5. A ti znaš šta mi je učinio Joav sin Serujin, šta je učinio dvjema vojvodama Izrailjevijem, Aveniru sinu Nirovu i Amasi sinu Jeterovu, koje ubi prolivši u miru krv kao u ratu, i okalja krvlju kao u ratu pojas svoj oko sebe, i obuću svoju na nogu.

6. Učini dakle po mudrosti svojoj, i nemoj dati da se sijeda glava njegova spusti s mirom u grob.

7. Sinovima pak Varzelaja od Galada učini milost, i neka budu megju onima koji jedu za tvojim stolom, jer su tako došli k meni kad sam bježao od Avesaloma brata tvojega.

8. I eto, kod tebe je Simej sin Girin od Venijamina iz Vaurima, koji me je

ljuto ružio kad igjah u Mahanajim ; ali mi dogje na susret na Jordan, i zakleh mu se Gospodom rekavši : ne ću te ubiti mačem.

9. Ali mu ti nemoj oprostiti, jer si mudar čovjek i znaćeš šta ćeš mu učiniti, da opraviš sijedu glavu njegovu s krvlju u grob.

10. Tako počinu David kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih.

11. A carova David nad Izrailjem četrdeset godina : u Hevronu carova sedam godina, a u Jerusalimu carova trideset i tri godine.

12. I Solomun sjede na prijesto Davida oca svojega, i carstvo se njegovo utvrdi jako.

13. Tada dogje Adonija sin Agitin k Vitsaveji materi Solomunovoj ; a ona reče : jesi li dobro došao ? A on reče : dobro.

14. Po tom reče : imam nešto da ti kažem. A ona reče : govori.

15. Tada reče : ti znaš da je moje bilo carstvo, i da je u mene bio upr'o oči sav Izrailj da ja budem car ; ali se carstvo prenese i dopade bratu mojemu, jer mu ga Gospod dade.

16. Za to te sada molim za jedno ; nemoj me odbiti. A ona mu reče : govori.

17. A on reče : govori caru Solomunu, jer ti on ne će odbiti, neka mi da za ženu Avisagu Sunamku.

18. A Vitsaveja reče : dobro, ja ću govoriti caru za te.

19. I dogje Vitsaveja k caru Solomunu da mu govori za Adoniju ; a car usta i srete je i pokloniv joj se sjede na svoj prijesto, i zapovjedi te namjestiše stolicu materi njegovoj, i ona sjede njemu s desne strane.

20. Tada ona reče : iskala bih od tebe jednu malu stvar, nemoj me odbiti. A car joj reče : išti, majko, ne ću te odbiti.

21. Ona reče : podaj Avisagu Sunamku Adoniji bratu svojemu za ženu.

22. A car Solomun odgovori materi svojoj i reče : za što išteš Avisagu Sunamku za Adoniju ? išti i carstvo za nj, jer je on brat moj stariji i ima uza se Avijatara sveštenika i Joava sina Serujina.

23. I zakle se car Solomun Gospodom govoreći : tako da mi učini Bog i tako da doda, sebi na smrt kaza to Adonija danas.

24. I za to, tako da je živ Gospod, koji me je utvrdio i posadio me na prijestolu Davida oca mojega, i koji mi je načinio kuću kao što je rekao, danas će poginuti Adonija.

25. I posla car Solomun Venaju sina Jodajeva, koji uloži na nj, te pogibe.

26. A Avijataru svešteniku reče car : idi u Anatot na njivu svoju, jer si zaslužio smrt, ali te ne ću danas pogubiti, jer si nosio kovčeg Gospodnji pred Davidom ocem mojim i podnosio si sve nevolje koje je podnosio otac moj.

27. Tako Solomun svrže Avijatara da ne bude sveštenik Gospodnji, da ispuni riječ Gospodnju što reče u Silomu za dom Ilijev.

28. I ovaj glas dogje do Joava ; a Joav bješe pristao za Adonijom, premda za Avesalomom ne bješe pristao ; i uteče Joav u šator Gospodnji i uhvati se za rogove oltaru.

29. I javiše caru Solomunu : Joav uteče u šator Gospodnji, i eno ga kod oltara. A Solomun posla Venaju sina Jodajeva govoreći : idi, uloži na nj.

30. I ušav Venaja u šator Gospodnji reče mu : car je kazao : izidi. A on reče : ne ću ; nego ovdje hoću da umrem. A Venaja javi caru govoreći : tako reče Joav i tako mi odgovori.

31. A car mu reče : učini kako je rekao, uloži na nj, i pogrebi ga, i skini s mene i s doma oca mojega krv pravu koju je prolio Joav.

32. I neka Gospod obrati krv njegovu na njegovu glavu, što uloži na dva čovjeka pravednija i bolja od sebe, i ubi ih mačem bez znanja oca mojega Davida : Avenira sina Nirova vojvodu Izrailjeva i Amasu sina Jeterova vojvodu Judina ;

33. Neka se dakle krv njihova vrati na glavu Joavovu i na glavu sjemena njegova do vijeka ; a Davidu i sjemenu njegovu i domu njegovu i prijestolu njegovu neka bude mir do vijeka od Gospoda.

34. I otide Venaja sin Jodajev, i uloži na nj i pogubi ga, i bi pogreben kod kuće svoje u pustinji.

35. Tada postavi car Venaju sina Jo-

dajeva na njegovo mjesto nad vojskom, a Sadoka sveštenika postavi car na mjesto Avijatarovo.

36. Po tom posla car i dozva Simeja, i reče mu : sagradi sebi kuću u Jerusalimu, pa tu sjedi, i ne izlazi odatle nikuda.

37. Jer u koji dan izideš i prijegješ preko potoka Kedrona, znaj za cijelo da ćeš poginuti, i krv će tvoja pasti na tvoju glavu.

38. A Simej reče caru : dobra je ta riječ; kako je rekao gospodar moj car, tako će učiniti sluga tvoj. I sjedje Simej u Jerusalimu dugo vremena.

39. Ali se dogodi poslije tri godine, te utekoše dvije sluge Simejeve k Ahisu sinu Mašinu caru Gatskom. I bi javljeno Simeju : eno ti slugu u Gatu.

40. Tada usta Simej, osamari svoga magarca, i otide u Gat k Ahisu da traži sluge svoje. I vrati se Simej, i dovede natrag sluge svoje iz Gata.

41. I javiše Solomunu da je Simej bio otišao iz Jerusalima u Gat, i da se vratio.

42. Tada car poslav dozva Simeja, i reče mu : nijesam li te zakleo Gospodom i nijesam li ti tvrdo rekao : u koji dan izideš kuda mu drago, znaj za cijelo da ćeš poginuti ? I ti mi reče : dobra je ta riječ koju čuh.

43. Za što dakle nijesi držao zakletve Gospodnje i zapovijesti koju sam ti zapovjedio ?

44. Po tom reče car Simeju : ti znaš sve zlo za koje zna srce tvoje, što si učinio Davidu ocu mojemu ; Gospod vraća tvoje zlo na tvoju glavu.

45. A car će Solomun biti blagosloven i prijesto Davidov utvrgjen pred Gospodom do vijeka.

46. I zapovjedi car Venaji sinu Jodajevu, te izide i uloži na nj, te pogibe. I carstvo se utvrdi u ruci Solomunovoj.

GLAVA 3.

A Solomun se oprijatelji s Faraonom carem Misirskim, i oženi se kćerju Faraonovom, i dovede je u grad Davidov dokle ne dovrši svoj dom i dom Gospodnji i zid oko Jerusalima,

2. Ali narod prinošaše žrtve na visinama ; jer još ne bješe sazidan dom imenu Gospodnjemu do tada.

3. A Solomun ljubljaše Gospoda hodeći po uredbama oca svojega Davida, samo što na visinama prinošaše žrtve i kagjaše.

4. Za to otide car u Gavaon da ondje prinese žrtvu ; jer to bijaše velika visina ; i Solomon prinese tisuću žrtava paljenica na onom oltaru.

5. I javi se Gospod Solomunu u Gavaonu noću u snu i reče Bog : išti što hoćeš da ti dam.

6. A Solomun reče : ti si učinio veliku milost sluzi svojemu Davidu ocu mojemu, kao što je hodio pred tobom vjerno i pravedno i s pravijem srcem prema tebi ; i sačuvao si mu ovu veliku milost, te mu dao sina da sjedi na prijestolu njegovu, kao što se vidi danas.

7. I tako, Gospode Bože moj, ti si postavio slugu svojega carem na mjesto Davida oca mojega, a ja sam mlad, niti znam polaziti ni dolaziti.

8. I tvoj je sluga megju narodom tvojim, koji si izabrao, narodom velikim, koji se ne može izbrojiti ni proračunati od množine.

9. Daj dakle sluzi svojemu srce razumno da može suditi narodu tvojemu i raspoznavati dobro i zlo. Jer ko može suditi narodu tvojemu tako velikom ?

10. I bi milo Gospodu što Solomun to zaiska.

11. I reče mu Bog : kad to išteš, a ne išteš duga života niti išteš blaga, niti išteš duša neprijatelja svojih, nego išteš razuma da umiješ suditi,

12. Evo učinih po tvojim riječima : evo ti dajem srce mudro i razumno da takoga kakav si ti ni prije tebe nije bilo niti će poslije tebe nastati taki kakav si ti.

13. A svrh toga dajem ti i što nijesi iskao, i blago i slavu, da takoga kakav ćeš ti biti ne će biti megju carevima svega vijeka tvojega.

14. I ako uzideš mojim putovima držeći uredbe moje i zapovijesti moje, kao što je išao David otac tvoj, produljiću dane tvoje.

15. Tada se probudi Solomun, a gle, ono bješe san. I dogje u Jerusalim, i stavši pred kovčeg zavjeta Gospodnjega prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne, i počasti sve sluge svoje.

16. Tada dogjoše dvije žene kurve k caru, i stadoše pred njim.
17. I reče jedna žena : ah, gospodaru; ja i ova žena sjedimo u jednoj kući, i porodih se kod nje u istoj kući.
18. A treći dan poslije moga porogjaja porodi se i ova žena, i bijasmo zajedno i ne bijaše niko drugi s nama u kući, samo nas dvije bijasmo u kući.
19. I umrije sin ove žene noćas, jer ona leže na nj.
20. Pa ustavši u po noći uze sina mojega iskraj mene, kad sluškinja tvoja spavaše, i stavi ga sebi u naručje a svoga sina mrtvoga stavi meni u naručje.
21. A kad ustah u jutru da podojim sina svojega, a to, mrtav; ali kad razgledah u jutru, a to, ne bješe moj sin, kojega ja rodih.
22. Tada reče druga žena; nije tako; nego je moj sin ovaj živi, a tvoj je sin onaj mrtvi. Ali ona reče: nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je sin ovaj živi. Tako govorahu pred carem.
23. A car reče : ova kaže : ovaj je živi moj sin, a tvoj je sin onaj mrtvi; a ona kaže : nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je sin ovaj živi.
24. I reče car : dajte mi mač. I donesoše mač pred cara.
25. Tada reče car : rasijecite živo dijete na dvoje, i podajte polovinu jednoj a polovinu drugoj.
26. Tada žena koje sin bješe živi reče caru, jer joj se uskoleba utroba za sinom : ah, gospodaru, podajte njojzi dijete živo, a nemojte ga ubijati. A ona reče : neka ne bude ni meni ni tebi, rasijecite ga.
27. Tada odgovori car i reče : podajte onoj živo dijete, nemojte ga ubiti, ona mu je mati.
28. I sav Izrailj ču sud koji izreče car, i pobojaše se cara; jer vidješe da je u njemu mudrost Božija da sudi.

GLAVA 4.

A car Solomun carovaše nad svijem Izrailjem.
2. A ovo bijahu knezovi njegovi : Azarija, sin Sadokov, namjesnik;
3. Elioref i Ahija, sinovi Sisini, pisari; Josafat, sin Ahiludov, pametar;
4. Venaja, sin Jodajev, vojvoda; a Sadok i Avijatar sveštenici;
5. A Azarija, sin Natanov, bješe nad pristavima; a Zavud, sin Natanov, prvi vijećnik, prijatelj carev;
6. A Ahisar upravitelj dvorski; a Adoniram sin Avdin nad carskim poslenicima.
7. I imaše Solomun dvanaest pristava po svemu Izrailju, koji hranjahu cara i sav dom njegov; po mjesec dana u godini svaki bijaše dužan hraniti.
8. A ovo su im imena : sin Urov u gori Jefremovoj;
9. Sin Dekerov u Makasu i u Salvimu i u Vetsemesu i Elonu Vet-ananskom;
10. Sin Esedov u Aruvotu; pod njim bijaše Sohot i sva zemlja Eferova;
11. Sin Avinadavov nad svijem krajem Dorskim; žena mu bješe Tafata kći Solomunova;
12. Vana sin Ahiludov nad Tenahom i Megidonom i svijem Vet-Sanom, koji je do Sartane pod Jezraelom, od Vetsana do Avel-Meola, do preko Jokmeama;
13. Sin Geverov u Ramotu Galadskom; imaše sela Jaira sina Manasijina u Galadu i kraj Argovski u Vasanu, šezdeset velikih gradova sa zidovima i prijevornicama mjedenijem;
14. Ahinadav sin Idov u Mahanajimu;
15. Ahimas u Neftalimu; i on bješe oženjen kćerju Solomunovom Vasematom;
16. Vana sin Husajev u Asiru i u Alotu;
17. Josafat sin Farujin u Isaharu;
18. Simej sin Ilin u Venijaminu;
19. Gever sin Urijev u zemlji Galadskoj, u zemlji Siona cara Amorejskoga i Oga cara Vasanskoga; jedan bješe pristav u toj zemlji.
20. Jude i Izrailja bijaše mnogo kao pijeska pokraj mora; i jegjahu i pijahu i veseljahu se.
21. A Solomun vladaše svijem carstvima od rijeke do zemlje Filistejske i do megje Misirske, i donošahu dare i služahu Solomunu svega vijeka njegova.
22. A hrana Solomunova bijaše na dan trideset kora bijeloga brašna, i šezdeset kora drugoga brašna;
23. Deset volova ugojenijeh i dvadeset s paše, i sto ovaca, osim jelena i srna i divokoza i ugojenijeh ptica.

24. Jer on vladaše svuda s ovu stranu rijeke od Tapse do Gaze, nad svijem carevima s ovu stranu rijeke, i bješe miran sa svijeh strana u naokolo.

25. I življahu Juda i Izrailj bez straha, svaki pod svojom lozom i pod svojom smokvom, od Dana do Virsaveje, svega vijeka Solomunova.

26. I imaše Solomun četrdeset tisuća konja za jaslima za kola svoja, i dvadeset tisuća konjika.

27. I pristavi hranjahu cara Solomuna i sve koji dolažahu za sto cara Solomuna, svaki svoga mjeseca, i ne dadijahu da se čega premakne.

28. A ječam i slamu za konje i za mazge donošahu na mjesto gdje bijahu, svaki kako mu bijaše odregjeno.

29. I Bog dade mudrost Solomunu i razum vrlo velik i srce prostrano kao pijesak na brijegu morskom.

30. Jer mudrost Solomunova bijaše veća od mudrosti svijeh istočnijeh naroda i od sve mudrosti Misirske.

31. Mudriji bijaše od svakoga čovjeka, i od Etana Ezraita i od Emana i od Halkola i od Darde, sinova Maolovijeh; i razglasi se ime njegovo po svijem narodima u naokolo.

32. I izgovori tri tisuće priča, i bijaše pjesama njegovijeh tisuća i pet.

33. Govorio je i o drveću, od kedra na Livanu do isopa koji niče iz zida; govorio je i o stoci i o pticama i o bubinama i o ribama.

34. I dolažahu iz svijeh naroda da čuju mudrost Solomunovu, od svijeh careva na zemlji, koji čuše za mudrost njegovu.

GLAVA 5.

I Hiram car Tirski posla sluge svoje k Solomunu čuvši da su ga pomazali za cara na mjesto oca njegova, jer Hiram ljubljaše Davida svagda.

2. A Solomun posla ka Hiramu i poruči mu:

3. Ti znaš da David otac moj nije mogao sagraditi doma imenu Gospoda Boga svojega od ratova kojima ga opkoliše, dokle ih Gospod ne položi pod noge njegove.

4. A sada Gospod Bog moj dao mi je mir od svuda, nemam ni jednoga neprijatelja ni zle smetnje.

5. Za to, evo, velim da sagradim dom imenu Gospoda Boga svojega, kao što je rekao Gospod Davidu ocu mojemu govoreći: sin tvoj, kojega ću posaditi mjesto tebe na prijesto tvoj, on će sagraditi dom imenu mojemu.

6. Za to zapovjedi sada neka mi nasijeku drva kedrovijeh na Livanu, a sluge će moje biti sa slugama tvojim, a platu slugama tvojim daću ti kako god rečeš; jer ti znaš da u nas nema ljudi koji umiju sjeći drva kao Sidonci.

7. A kad Hiramču riječi Solomunove, obradova se veoma i reče: da je blagosloven Gospod danas, koji dade Davidu mudra sina nad onijem narodom velikim.

8. I posla Hiram Solomunu, i poruči: čuo sam čega radi si slao k meni; ja ću učiniti svu volju tvoju za drva kedrova i za drva jelova.

9. Moje će sluge snijeti s Livana na more, i ja ću ih povezati u splavove *i spustiti* morem do mjesta koje mi kažeš, i ondje ću razvezati, pa ih nosi; a ti ćeš učiniti moju volju i dati hranu čeljadi mojoj.

10. I tako davaše Hiram Solomunu drva kedrova i drva jelova, koliko mu bješe volja.

11. A Solomun davaše Hiramu dvadeset tisuća kora pšenice za hranu čeljadi njegovoj, i dvadeset kora ulja cijegjenoga; toliko davaše Solomun Hiramu svake godine.

12. I Gospod dade mudrost Solomunu kako mu bješe obrekao, i bješe mir izmegju Hirama i Solomuna, i uhvatiše vjeru megju sobom.

13. I odredi Solomun ljude iz svega Izrailja, i bi odregjenijeh trideset tisuća ljudi.

14. I slaše ih na Livan po deset tisuća svakoga mjeseca na izmjence; jedan mjesec bijahu na Livanu a dva mjeseca kod kuća svojih. A Adoniram bijaše nad ovijem poslenicima.

15. I imaše Solomun sedamdeset tisuća nosilaca i osamdeset tisuća tesača u planini,

16. Osim nastojnika Solomunovijeh, koji bijahu nad tijem poslom, tri tisuće i tri sta, koji upravljahu narodom koji poslovaše taj posao.

17. I zapovjedi car da snose veliko kamenje, skupocjeno kamenje za temelj domu, tesano kamenje.

18. I tesahu poslenici Solomunovi i

poslenici Hiramovi i Givleji, i pripravljahu drvo i kamenje da se zida dom.

GLAVA 6.

Četiri stotine i osamdesete godine po izlasku sinova Izailjevijeh iz zemlje Misirske, četvrte godine carovanja Solomunova nad Izrailjem, mjeseca Zifa, a to je drugi mjesec, poče zidati dom Gospodu.

2. A dom što ga zida car Solomun Gospodu bijaše u dužinu od šezdeset lakata, a u širinu od dvadeset lakata, a u visinu od trideset lakata.

3. I bijaše trijem pred crkvom dvadeset lakata dug, prema širini doma, a deset lakata širok pred domom.

4. I načini prozore na domu iznutra široke a spolja uske.

5. I uza zid domu načini hodnike svuda u naokolo uza zid domu oko crkve i svetinje nad svetinjama, i načini klijeti svuda u naokolo.

6. Najdonji hodnik bješe pet lakata širok, a srednji šest lakata širok, a treći sedam lakata širok; jer načini zasjeke na domu spolja u naokolo, da se grede ne ulažu u zid od doma.

7. A kad zidahu dom, zidahu od kamena, koji dovožahu sa svijem prigotovljen, te se ni čekić ni sjekira niti kako orugje gvozdeno ne ču u domu kad se zidaše.

8. Vrata od srednjega hodnika bijahu na desnoj strani doma, i izlažaše se na zavojicu na srednji hodnik, i iz srednjega na treći.

9. Tako sazida dom, i dovrši ga, i pokri dom gredama i daskama kedrovijem.

10. I načini hodnike oko cijeloga doma od pet lakata u visinu svaki, i sastavljahu ih s domom grede kedrove.

11. Tada dogje riječ Gospodnja Solomunu govoreći:

12. To je dom što gradiš; ako uzideš po mojim uredbama, i ustvoriš moje zakone i uzdržiš sve moje zapovijesti hodeći po njima, potvrdiću ti riječ svoju, koju sam rekao Davidu ocu tvojemu.

13. I stanovaću megju sinovima Izrailjevijem, i ne ću ostaviti naroda svojega Izrailja.

14. I tako sazida Solomun dom, i dovrši ga.

15. I obloži zidove domu iznutra daskama kedrovijem, od poda doma do vrh zidova obloži drvetom iznutra; i pod domu obloži daskama jelovijem.

16. I načini pregradu od dvadeset lakata od jedne strane doma do druge od dasaka kedrovijeh, od poda do vrh zidova; i to načini unutra za šator, za svetinju nad svetinjama.

17. A dom, crkva naprijed, bijaše od četrdeset lakata.

18. A po daskama kedrovijem unutra u domu bjehu izrezane jabuke i cvjetovi razvijeni, sve od kedra tako da se ne vigjaše nigdje kamen.

19. I svetinju nad svetinjama uredi unutra u domu, da se ondje namjesti kovčeg zavjeta Gospodnjega.

20. A svetinja nad svetinjama unutra bješe dvadeset lakata duga, i dvadeset lakata široka, i dvadeset lakata visoka, i obloži je čistijem zlatom; tako obloži i oltar od kedra.

21. I tako obloži Solomun dom iznutra čistijem zlatom, i zateže zlatne lance pred svetinjom nad svetinjama, koju takogje obloži zlatom.

22. I sav dom obloži zlatom; tako i sav oltar pred svetinjom nad svetinjama obloži zlatom.

23. A u svetinji nad svetinjama načini dva heruvima od drveta maslinova; deset lakata bješe visok svaki.

24. A od pet lakata bješe jedno krilo u heruvima, i od pet lakata drugo krilo u heruvima; deset lakata bješe od kraja jednoga krila do kraja drugoga krila.

25. Tako i drugi heruvim bijaše od deset lakata; jedne mjere i jedne naprava hjehu oba heruvima.

26. Deset lakata bješe visok jedan heruvim, tako i drugi.

27. I namjesti heruvime usred unutrašnjega doma, i raširiše heruvimi krila svoja tako da krilo jednoga ticaše u jedan zid a krilo drugoga heruvima ticaše u drugi zid, a usred doma ticahu krila jedno u drugo.

28. I obloži heruvime zlatom.

29. A sve zidove domu u naokolo iskiti rezanijem heruvimima i palmama i razvijenijem cvjetovima iznutra i spolja.

30. I pod domu obloži zlatom iznutra i spolja.

31. I na ulasku u svetinju nad svetinjama načini dvokrilna vrata od drveta

maslinova, kojima pragovi s dovratnicima bjehu na pet uglova.

32. I na tijem dvokrilnijem vratima od drveta maslinova izreza heruvime i palme i razvijene cvjetove, i obloži ih zlatom,i heruvime i palme obloži zlatom.

33. Tako i na ulasku u crkvu načini pragove od drveta maslinova na četiri ugla;

34. I vrata dvokrilna od drveta jelova; na dvije se strane otvoraše jedno krilo, i na dvije strane otvoraše se drugo krilo.

35. I izreza na njima heruvime i palme i razvijene cvjetove, i obloži zlatom sve što bješe izrezano.

36. Po tom načini trijem unutrašnji od tri reda tesanoga kamena i jednoga reda drveta kedrova strugana.

37. Četrvte godine mjeseca Zifa bi postavljen temelj domu Gospodnjemu;

48. A jednaeste godine mjeseca Vula, koji je osmi mjesec, svrši se dom sa svijem stvarima svojim i sa svijem što mu pripada. Tako ga sazida za sedam godina.

GLAVA 7.

Po tom zida Solomun sebi dom trinaest godina, i svrši ga.

2. Sazida i dom iz šume Livanske, sto lakata dug i pedeset lakata širok i trideset lakata visok, na četiri reda stupova kedrovijeh, s gredama kedrovijem svrh stupova.

3. I bješe pokriven drvetom kedrovijem gore na gredama, koje bijahu na četrdeset i pet stupova, po petnaest u jednom redu.

4. I prozora bijahu tri reda, prozor nad prozorom u tri reda.

5. I sva vrata i pragovi bjehu na četiri ugla, i prozori, i jedan prozor bješe prema drugom u tri reda.

6. I načini trijem od stupova, pedeset lakata dug i trideset lakata širok; i taj trijem bješe sprijed, i stupovi i grede bijahu sprijed.

7. I načini trijem u kojem bješe prijesto, gdje sugjaše, trijem sudski, koji bijaše obložen kedrom od poda do vrha.

8. I u njegovoj kući gdje življaše bijaše drugi trijem iza onoga trijema, posao bijaše isti. Načini dom i kćeri Faraonovoj, kojom se oženi Solomun, kao taj trijem.

9. Sve ovo bješe od skupocjenoga kamena, tesanoga na mjeru i pilom sječenoga, iznutra i spolja, od poda do krova, i spolja do velikoga trijema.

10. I temelj bijaše od kamenja skupocjenoga, kamenja velikoga, od deset lakata i od osam lakata.

11. A ozgo bijaše kamenje skupocjeno na mjeru tesano i daske kedrove.

12. I veliki trijem u naokolo imaše tri reda kamenja tesanoga i jedan red kedrovijeh brvana, kao trijem unutrašnji doma Gospodnjega i kao trijem istoga doma.

13. I posla car Solomun i pozva Hirama iz Tira.

14. A on bijaše sin jedne udovice od plemena Neftalimova a otac mu bješe iz Tira, umjetnik mjedarski, vrlo vješt i razuman, te umijaše svašta graditi od mjedi; on došav k caru Solomunu izradi mu sav posao.

15. Sali dva stupa od mjedi, jedan stup bješe od osamnaest lakata u visinu a u naokolo od dvanaest lakata; taki bješe i drugi stup.

16. I načini dva oglavlja da se metnu ozgo na stupove, salivena od mjedi; pet lakata bješe visoko jedno oglavlje i pet lakata bješe visoko drugo oglavlje.

17. I pletenice isprepletane i vrvce kao verige načini na oglavlja, koja bijahu navrh stupova, sedam na jedno oglavlje i sedam na drugo oglavlje.

18. Tako načini na stupove i dva reda šipaka na jednu pletenicu u naokolo da pokrivaju oglavlje koje bijaše na vrhu; tako načini i na drugom oglavlju.

19. I na ta dva oglavlja navrh stupova u trijemu bijahu načinjeni liljani od četiri lakta.

20. I na dva oglavlja na dva stupa bijahu ozgo i prema sredini pod pletenicama šipci, kojih bijaše dvje sta u dva reda u naokolo, na jednom i na drugom oglavlju.

21. I postavi te stupove u trijemu crkvenom, i postavivši desni stup nazva ga Jahin, po tom postavivši stup lijevi nazva ga Voas.

22. I navrh stupova namjesti izragjeno cvijeće liljanovo. I tako se svršiše stupovi.

23. I sali more; deset lakata bješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo u naokolo, a pet lakata bješe visoko, a u naokolo mu bješe trideset lakata.

24. I ispod kraja njegova bijahu ispupčene kao jabuke svuda u naokolo po deset na jedan lakat, kojima bješe optočeno more u naokolo, dva reda jabuka bješe saliveno s njim.

25. I stajaše na dvanaest volova; tri gledahu na sjever, tri gledahu na zapad, tri gledahu na jug, a tri gledahu na istok; a more stajaše na njima ozgo, i zadnja strana svijeh njih bijaše unutra.

26. Debljina mu bijaše s podlanice, a kraj mu bijaše kao kraj u čaše, kao cvijet liljanov, a primaše dvije tisuće vata.

27. I načini deset podnožja od mjedi, u dužinu od četiri lakta bješe svako podnožje, a u širinu od četiri lakta, a u visinu od tri lakta.

28. A naprava bješe u svakoga podnožja ovaka: oplata bijaše u njih u naokolo, i oplata bijaše izmegju uglova.

29. A na oplati megju uglovima bijahu lavovi i volovi i heruvimi; a na uglovima bijaše stupac ozgo, a ispod lavova i volova bijaše vijenac kovan.

30. I pod svakim podnožjem bijahu po četiri točka od mjedi s pločama mjedenijem, i na četiri ugla bijahu kao ramena, i pod svakom umivaonicom bijahu ta ramena salivena prema svakom vijencu.

31. Dubina umivaonici od vrha do dna nad stupcem bijaše s lakta, i u vrhu bijaše okrugla kao i stupac, koji bijaše od podrug lakta, i po vrhu joj bijaše rezano, a oplata joj bijaše na četiri ugla, ne okrugla.

32. I tako po četiri točka bijahu pod tom oplatom, i osovine točkovima izlažahu na podnožju, i svaki točak bijaše visok podrug lakta.

33. I naprava u tijeh točkova bijaše kao naprava u točkova kolskih; osovine njihove, glavčine, naplaci i paoci, sve bješe liveno.

34. I četiri ramena bijahu na četiri ugla u svakoga podnožja, iz podnožja izlažahu njegova ramena.

35. A ozgo u podnožja bijaše visine po lakta, koja bješe svuda okrugla, i ozgo na podnožju bjehu strane njegove i oplate koje izlažahu iz njega.

36. I po stranama njegovijem i po oplatama njegovijem izreza heruvime, lavove i palme, jedno do drugoga uz vijence u naokolo.

37. Na taj način načini deset podnožja; sva bijahu jednako salivena, jedne mjere i jedne naprave.

38. I načini deset umivaonica od mjedi; po četrdeset vata uzimaše jedna umivaonica, i svaka umivaonica bijaše od četiri lakta; po jedna umivaonica stajaše na svakom podnožju od deset podnožja.

39. I namjesti pet podnožja na desnoj strani doma, a pet na lijevoj strani doma, a more namjesti na desnu stranu doma prema istoku s juga.

40. Tako načini Hiram umivaonice i lopate i kotliće; i svrši Hiram sav posao koji radi caru Solomunu za dom Gospodnji:

41. Dva stupa i dva oglavlja okrugla navrh dva stupa, i dvije pletenice da pokrivaju ona dva oglavlja okrugla navrh stupova;

42. I četiri stotine šîpâkâ na dvije pletenice; dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaju dva oglavlja okrugla navrh stupova;

43. I deset podnožja i deset umivaonica na njima;

44. I more jedno i volova dvanaest pod morem;

45. I lonce i lopate i kotliće; a svi sudovi što načini Hiram caru Solomunu za dom Gospodnji bjehu od mjedi uglagjene.

46. To je car salivao u ravnici Jordanskoj u zemlji ilovači izmegju Sohota i Sartana.

47. I Solomun ne izmjeri tijeh sudova, jer ih bješe vrlo mnogo, ne tražiše težine mjedi.

48. Načini Solomun i sve drugo posugje za dom Gospodnji: zlatni oltar, i zlatni sto, na kom stajahu hljebovi postavljeni,

49. I pet svijetnjaka s desne strane i pet s lijeve strane pred svetinjom od čistoga zlata, i cvjetove i žiške i usekače od zlata,

50. I čaše i viljuške i kotliće i kadionice i mašice od čistoga zlata; i čepovi na vratima unutrašnjega doma, svetinje

nad svetijama, i čepovi na vratima crkvenijem bijahu od zlata.

51. I tako se svrši sav posao, koji uradi car Solomun domu Gospodnjemu; i unese Solomun što bješe posvetio David otac njegov, srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Gospodnjega.

GLAVA 8.

Tada sabra Solomun starješine Izrailjeve i sve glavare plemenske, knezove domova otačkih sinova Izrailjevijeh, k sebi u Jerusalim da se prenese kovčeg zavjeta Gospodnjega iz grada Davidova, a to je Sion.

2. I skupiše se k caru Solomunu svi ljudi Izrailjevi mjeseca Etanima na praznik, a taj je mjesec sedmi.

3. I kad dogjoše sve starješine Izrailjeve, podigoše sveštenici kovčeg;

4. I prenesoše kovčeg Gospodnji i šator od sastanka i sve sude svete što bjehu u šatoru; prenesoše ih sveštenici i Leviti.

5. A car Solomun i sav zbor Izrailjev, koji se sabra k njemu, prinesoše s njim pred kovčegom ovaca i goveda toliko da se ne mogaše ni izbrojiti ni proračunati od mnoštva.

6. I unesoše sveštenici kovčeg zavjeta Gospodnjega na njegovo mjesto, u unutrašnji dom, u svetinju nad svetinjama, pod krila heruvimima.

7. Jer heruvimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje će stajati kovčeg, i zaklanjahu heruvimi kovčeg i poluge njegove ozgo.

8. I povukoše mu poluge tako da se krajevi vigjahu u svetinji na prednjoj strani svetinje nad svetinjama, ali se na polje ne vigjahu; i ondje ostaše do današnjega dana.

9. U kovčegu ne bješe ništa osim dvije ploče kamene, koje metnu u nj Mojsije na Horivu, kad Gospod učini zavjet sa sinovima Izrailjevijem po što izidoše iz zemlje Misirske.

10. A kad sveštenici izidoše iz svetinje, oblak napuni dom Gospodnji,

11. Te ne mogahu sveštenici stajati da služe od oblaka; jer se slave Gospodnje napuni dom Gospodnji.

12. Tada reče Solomun: Gospod je rekao da će nastavati u mraku.

13. Sazidah dom tebi za stan, mjesto da u njemu nastavaš do vijeka.

14. I okrenuvši se licem svojim car blagoslovi sav zbor Izrailjev a sav zbor Izrailjev stajaše.

15. I reče: blagosloven da je Gospod Bog Izrailjev koji je govorio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio rukom svojom, govoreći:

16. Od onoga dana kad izvedoh iz Misira narod svoj Izrailja ne izabrah ni jednoga grada megju svijem plemenima Izrailjevijem da se sazida dom gdje bi bilo ime moje; nego izabrah Davida da bude nad narodom mojim Izrailjem.

17. I naumi David otac moj da sazida dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva;

18. Ali Gospod reče Davidu ocu mojemu: što si naumio sazidati dom imenu mojemu, dobro si učinio što si to naumio;

19. Ali ne ćeš ti sazidati toga doma, nego sin tvoj, koji će izaći iz bedara tvojih, on će sazidati dom imenu mojemu.

20. I tako ispuni Gospod riječ svoju koju reče; jer ustah na mjesto oca svojega Davida, i sjedoh na prijesto Izrailjev, kao što reče Gospod, i sazidah ovaj dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva.

21. I odredih ovdje mjesto kovčegu u kom je zavjet Gospodnji što je učinio s ocima našim kad ih je izveo iz zemlje Misirske.

22. Po tom stade Solomun pred oltar Gospodnji pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje k nebu,

23. I reče: Gospode Bože Izrailjev! nema Boga takoga kakav si ti gore na nebu ni dolje na zemlji, koji čuvaš zavjet i milost slugama svojim, koji hode pred tobom svijem srcem svojim;

24. Koji si ispunio sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao; što si ustima svojima rekao to si rukom svojom ispunio, kao što se vidi danas.

25. Sada dakle, Gospode Bože Izrailjev, drži sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao govoreći: ne će ti nestati čovjeka ispred mene koji bi sjedio na prijestolu Izrailjevu, samo ako sinovi tvoji uščuvaju put svoj hodeći preda mnom, kao što si ti hodio preda mnom.

26. Sada dakle, Bože Izrailjev, neka se potvrdi riječ tvoja koju si rekao sluzi svojemu Davidu ocu mojemu.

27. Ali hoće li doista Bog stanovati na zemlji? Eto, nebo i nebesa nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, a kamo li ovaj dom što ga sazidah?

28. Ali pogledaj na molitvu sluge svojega i na molbu njegovu, Gospode Bože moj, čuj viku i molitvu, kojom ti se danas moli sluga tvoj;

29. Da budu oči tvoje otvorene nad domom ovijem dan i noć, nad ovijem mjestom, za koje si rekao: tu će biti ime moje; da čuješ molitvu kojom će se moliti sluga tvoj na ovom mjestu.

30. Čuj molbu sluge svojega i naroda svojega Izrailja, kojom će se moliti na ovom mjestu; čuj s mjesta gdje stanuješ, s neba, čuj, i smiluj se.

31. Kad ko zgriješi bližnjemu svojemu te mu se da zakletva da se zakune, i zakletva dogje pred tvoj oltar u ovom domu,

32. Ti čuj s neba, i učini i sudi slugama svojim, osugjujući krivca i djela njegova obraćajući na njegovu glavu, a pravoga pravdajući i plaćajući mu po pravdi njegovoj.

33. Kad razbiju neprijatelji narod tvoj Izrailja za to što ti zgriješe, pa se obrate k tebi i dadu slavu imenu tvojemu, i pomole ti se i zamole te u ovom domu,

34. Ti čuj s neba, i oprosti grijeh narodu svojemu Izrailju, i dovedi ih opet u zemlju koju si dao ocima njihovijem.

35. Kad se zatvori nebo, te ne bude dažda za to što zgriješe tebi, pa ti se zamole na ovom mjestu i dadu slavu imenu tvojemu, i od grijeha se svojega obrate, kad ih namučiš,

36. Ti čuj s neba, i oprosti grijeh slugama svojim i narodu svojemu Izrailju pokazav im put dobri kojim će hoditi, i pusti dažd na zemlju svoju, koju si dao narodu svojemu u našljedstvo.

37. Kad bude glad u zemlji, kad bude pomor, suša, medljika, skakavci, gusjenice, ili kad ga pritijesni neprijatelj njegov u zemlji njegovoj vlastitoj, ili kako god zlo, kaka god bolest,

38. Svaku molbu i svaku molitvu, koja bude od koga god čovjeka ili od svega tvojega naroda Izrailja, ko pozna muku srca svojega i podigne ruke svoje u ovom domu,

39. Ti čuj s neba, iz stana svojega, i smiluj se i učini i podaj svakome po svijem putovima njegovijem, koje znaš u srcu njegovu; jer ti sam znaš srca svijeh sinova čovječijih;

40. Da te se boje dokle su god živi na zemlji koju si dao ocima našim.

41. I stranac, koji nije od tvojega naroda Izrailja, nego dogje iz daljne zemlje imena tvojega radi,

42. (Jer će se čuti za ime tvoje veliko i za ruku tvoju krjepku i mišicu tvoju podignutu) kad dogje i pomoli se u ovom domu,

43. Ti čuj s neba, iz stana svojega, i učini sve za što poviče k tebi onaj stranac, da bi poznali ime tvoje svi narodi na zemlji i bojali se tebe kao narod tvoj Izrailj, i da bi znali da je ime tvoje prizvano nad ovijem domom, koji sazidah.

44. Kad narod tvoj izide na vojsku na neprijatelja svojega putem kojim ga pošlješ, i pomole se Gospodu obrativši se ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,

45. Čuj s neba molbu njihovu, i podaj im pravicu.

46. Kad ti zgriješe, jer nema čovjeka koji ne griješi, i razgnjevivši se na njih dadeš ih neprijateljima njihovijem, te ih zarobe i odvedu u zemlju neprijateljsku daleko ili blizu,

47. Ako se dozovu u zemlji u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji onijeh koji ih zarobiše, i reku: sagriješismo i zlo učinismo, skrivismo,

48. I tako se obrate k tebi svijem srcem svojim i svom dušom svojom u zemlji neprijatelja svojih, koji ih zarobe, i pomole ti se okrenuvši se k zemlji svojoj, koju si dao ocima njihovijem, ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,

49. Tada čuj s neba, iz stana svojega, molbu njihovu i molitvu njihovu, i podaj im pravicu.

50. I oprosti narodu svojemu što ti budu zgriješili, i sve prijestupe kojima ti budu prestupili, i umilostivi im one koji ih zarobe da se smiluju na njih.

51. Jer su tvoj narod i tvoje našljedstvo, koje si izvèo iz Misira, isred peći gvozdene.

52. Neka budu oči tvoje otvorene na molbu sluge tvojega i na molbu naroda tvojega Izrailja, i čuj ih kad te god prizovu.

53. Jer si ih ti odvojio sebi za našljedstvo od svijeh naroda na zemlji, kao što si rekao preko Mojsija sluge svojega, kad si izveo oce naše iz Misira, Gospode, Gospode!

54. A kad Solumun moleći se Gospodu svrši svu ovu molbu i molitvu, usta ispred oltara Gospodnjega, gdje bješe klekao i ruke svoje podigao k nebu;

55. I stojeći blagoslovi sav zbor Izrailjev, glasom velikim govoreći:

56. Blagosloven da je Gospod koji je smirio narod svoj Izrailja, kao što je govorio; nije izostala ni jedna riječ od svijeh dobrijeh riječi njegovijeh, koje je govorio preko Mojsija sluge svojega.

57. Da Gospod Bog naš bude s nama kao što je bio s ocima našim, da nas ne ostavi i ne napusti.

58. Nego neka prigne srce naše k sebi, da bismo hodili svijem putovima njegovijem i držali zapovijesti njegove i uredbe njegove i zakone njegove, što je zapovjedio ocima našim.

59. I neka budu ove riječi moje, kojima se molih Gospodu, blizu Gospoda Boga našega dan i noć, da bi davao pravicu sluzi svojemu i narodu svojemu Izrailju u svako doba.

60. Da bi poznali svi narodi na zemlji da je Gospod sam Bog, i da nema drugoga.

61. I neka srce vaše bude cijelo prema Gospodu Bogu našem, da hodite po uredbama njegovijem i držite zapovijesti njegove kao danas.

62. Tada car i sav Izrailj s njim prinesoše žrtve pred Gospodom.

63. I Solomun prinese na žrtvu zahvalnu, koju prinese Gospodu, dvadeset i dvije tisuće volova i sto i dvadeset tisuća ovaca. Tako posvetiše dom Gospodnji car i svi sinovi Izrailjevi.

64. U taj dan posveti car sredinu trijema koji je pred domom Gospodnjim; jer ondje prinese žrtve paljenice i dare i pretilinu od žrtava zahvalnijeh; jer mjedeni oltar koji bijaše pred Gospodom bijaše malen i nemogahu na nj stati žrtve paljenice i dari i pretilina od žrtava zahvalnijeh.

65. I u to vrijeme praznova Solomun praznik i sav Izrailj s njim, sabor velik od ulaska u Emat do potoka Misirskoga, pred Gospodom Bogom našim, sedam dana i opet sedam dana, to je četrnaest dana.

66. A u osmi dan otpusti narod; i blagosloviše cara i otidoše k šatorima svojim radujući se i veseleći se u srcu za sve dobro što učini Gospod Davidu sluzi svojemu i Izrailju narodu svojemu.

GLAVA 9.

A kad Solomun svrši dom Gospodnji i dom carski i sve što željaše Solomun i rad bijaše načiniti,

2. Javi se Gospod Solomunu drugi put, kao što mu se bješe javio u Gavaonu;

3. I reče mu Gospod: uslišio sam molbu tvoju i molitvu tvoju, kojom si mi se molio; osvetio sam taj dom koji si sazidao da tu namjestim ime svoje do vijeka; i oči će moje i srce moje biti ondje vazda.

4. A ti ako uzideš preda mnom kako je išao David otac tvoj s cijelijem i pravijem srcem tvoreći sve što sam ti zapovjedio i držeći uredbe moje i zakone moje,

5. Utvrdiću prijesto carstva tvojega nad Izrailjem na vijek, kao što sam kazao Davidu ocu tvojemu govoreći: ne će ti nestati čovjeka na prijestolu Izrailjevu.

6. Ali ako se vi i sinovi vaši odvratite od mene i ne uzdržite zapovijesti mojih i uredaba mojih koje sam vam dao, i otidete i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se,

7. Tada ću istrijebiti Izrailja sa zemlje, koju sam vam dao, i ovaj dom, koji sam posvetio imenu svojemu, odbaciću od sebe, i Izrailj će postati priča i podsmijeh megju svijem narodima.

8. A dom ovaj koliko je slavan, ko god progje pored njega, začudiće se i zapištaće, i reći će: za što učini Gospod ovo od ove zemlje i od ovoga doma?

9. I odgovaraće se: jer odustaše Gospoda Boga svojega, koji izvede oce njihove iz zemlje Misirske, i uzeše druge bogove i klanjaše im se i služiše im; za to pusti na njih Gospod sve ovo zlo.

10. A kad progje dvadeset godina, u koje sazida Solomun ova dva doma, dom Gospodnji i dom carski,

11. A Hiram car Tirski dade Solomunu drva kedrovijeh i drva jelovijeh i zlata koliko mu god volja bješe, tada car So-

lomun dade Hiramu dvadeset gradova u zemlji Galilejskoj.

12. I dogje Hiram iz Tira da vidi gradove koje mu dade Solomun, ali ne biše mu po volji.

13. Pa reče : kakvi su to gradovi što si mi ih dao, brate? I nazva ih : zemlja Kavul; *i osta im to ime* do danas.

14. A Hiram bješe poslao caru sto i dvadeset talanata zlata.

15. I tako car Solomun odredi ljude, te sazida dom Gospodnji i dom svoj i Milon, i zidove oko Jerusalima, i Asor i Megidon i Gezer.

16. Jer Faraon car Misirski izide i uze Gezer, i spali ga ognjem, i pobi Hananeje koji življahu u gradu, i dade ga u prćiju kćeri svojoj ženi Solomunovoj.

17. A Solomun sazida Gezer i Vet-oron donji,

18. I Valat i Tadmor u pustinji u zemlji,

19. I sve gradove u kojima Solomun imaše žitnice, i gradove u kojima mu bijahu kola, i gradove u kojima mu bijahu konjici, i što god Solomunu bi volja zidati u Jerusalimu i na Livanu i u svoj zemlji carstva svojega.

20. I sav narod koji bješe ostao od Amoreja, Heteja, Ferezeja, Jeveja i Jevuseja, koji ne bijahu od sinova Izrailjevijeh,

21. Sinove njihove, koji bjehu ostali iza njih u zemlji, kojih ne mogoše sinovi Izrailjevi istrijebiti, njih Solomun nagna da plaćaju danak i robuju do današnjega dana.

22. A od sinova Izrailjevijeh ne učini ni jednoga robom, nego bijahu vojnici i sluge njegove i knezovi, vojvode njegove, i zapovjednici nad kolima njegovijem i nad konjicima njegovijem.

23. I bješe glavnijeh nastojnika nad poslom Solomunovijem pet stotina i pedeset, koji upravljahu narodom koji radjaše posao.

24. A kći Faraonova preseli se iz grada Davidova u dom svoj, koji joj sazida. Tada sazida i Milon.

25. I Solomun prinošaše tri puta na godinu žrtve paljenice i žrtve zahvalne na oltaru koji načini Gospodu, i kadjaše na oltaru koji bješe pred Gospodom, kad svrši dom.

26. I lagje načini car Solomun u Esion-Gaveru, koji je kod Elota na brijegu crvenoga mora u zemlji Edomskoj.

27. I posla Hiram na tijem lagjama sluge svoje, lagjare vješte moru, sa slugama Solomunovijem;

28. I dogjoše u Ofir, i uzeše odande zlata četiri stotine i dvadeset talanata i donesoše caru Solomunu.

GLAVA 10.

A carica Savska ču glas o Solomunu i o imenu Gospodnjem, i dogje da ga iskuša zagonetkama.

2. I dogje u Jerusalim sa silnom pratnjom, s kamilama koje nošahu mirisa i zlata vrlo mnogo i dragoga kamenja; i došavši k Solomunu govori s njim o svemu što joj bješe u srcu.

3. I Solomun joj odgovori na sve riječi njezine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio.

4. A kad carica Savska vidje svu mudrost Solomunovu i dom koji bješe sazidao,

5. I jela na stolu njegovu i stanove sluga njegovijeh i dvorbu dvorana njegovijeh i odijelo njihovo, i peharnike njegove i njegove žrtve paljenice koje prinošaše u domu Gospodnjem, ona dogje izvan sebe ;

6. Pa reče caru : istina je što sam čula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj.

7. Ali ne htjeh vjerovati što se govoraše dokle ne dogjem i vidim svojim očima; a gle, ni pola mi nije kazano; tvoja mudrost i dobrota nadvišuje glas koji sam slušala.

8. Blago ljudima tvojim, blago slugama tvojim, koji jednako stoje pred tobom i slušaju mudrost tvoju.

9. Da je blagosloven Gospod Bog tvoj kojemu si omilio, te te posadi na prijesto Izrailjev; jer Gospod ljubi Izrailja u vijek, i postavi te carem da sudiš i dijeliš pravicu.

10. Po tom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja; nigda više ne dogje toliko takih mirisa koliko dade carica Savska caru Solomunu.

11. I lagje Hiramove, koje donošahu zlato iz Ofira, donesoše iz Ofira vrlo mnogo drveta almugima i dragoga kamenja.

12. I načini car od toga drveta almugima zagradu u domu Gospodnjem i u domu carskom, i harfe i psaltire za pjevače; nigda se više nije dovezlo takoga drveta almugima niti se vidjelo do današnjega dana.

13. A car Solomun dade carici Savskoj što god zaželje i zaiska osim onoga što joj dade sam po mogućstvu cara Solomuna. Po tom ona otide i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim.

14. A zlata što dohogjaše Solomunu svake godine, bješe šešt stotina i šezdeset i šest talanata,

15. Osim onoga što dohogjaše od trgovaca i onijeh koji prodavahu mirise i od svijeh careva Arapskih i upravitelja zemaljskih.

16. I car Solomun načini dvje sta štitova od kovanoga zlata, šest stotina sikala zlata dajući na jedan štit;

17. I tri stotine malijeh štitova od kovanoga zlata, po tri mine zlata dajući na svaki štitić; i ostavi ih car u domu od šume Livanske.

18. I načini car velik prijesto od slonove kosti, i obloži ga čistijem zlatom.

19. Šest basamaka bješe u prijestola, i vrh okrugao bješe ozad na prijestolu, i ručice bjehu s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj tijeh ručica.

20. I dvanaest lavova stajahu na šest basamaka otud i odovud. Ne bi taki načinjen ni u kojem carstvu.

21. I svi sudovi iz kojih pijaše car Solomun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od šume Livanske bijahu od čistoga zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Solomunova.

22. Jer car imaše lagje Tarsiske na moru s lagjama Hiramovijem : jedan put u tri godine vraćahu se lagje Tarsiske donoseći zlato i srebro, slonove kosti, majmune i paune.

23. Tako car Solomun bijaše veći od svijeh careva zemaljskih bogatstvom i mudrošću.

24. I iz cijele zemlje tražahu da vide Solomuna, da čuju mudrost njegovu, koju mu dade Gospod u srce.

25. I donošahu mu svi dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise i konje i mazge, svake godine.

26. Tako nakupi Solomun kola i konjika, i imaše tisuću i četiri stotine kola i dvanaest tisuća konjika, koje razredi po gradovima, gdje mu bijahu kola, i kod sebe u Jerusalimu.

27. I učini car, te u Jerusalimu bijaše srebra kao kamenja, a kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo.

28. I dovogjahu Solomunu konje iz Misira i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimahu trg različan za cijenu.

29. I dolažahu kola iz Misira po šest stotina sikala srebra, a konj po sto i pedeset. I tako svi carevi Hetejski i carevi Sirski dobijahu konje preko njih.

GLAVA 11.

Ali car Solomun ljubljaše mnoge žene tugjinke osim kćeri Faraonove, Moavke, Amonke, Edomke, Sidonke i Hetejke,

2. Od onijeh naroda za koje bješe rekao Gospod sinovima Izrailjevijem : ne idite k njima i oni da ne dolaze k vama, jer će zanijeti srce vaše za svojim bogovima. Za njih prionu Solomun ljubeći ih.

3. Te imaše žena carica sedam stotina, i tri stotine inoča; i žene njegove zanesoše srce njegovo.

4. I kad ostarje Solomun, žene zanesoše srce njegovo za tugjim bogovima; i srce njegovo ne bi cijelo prema Gospodu Bogu njegovu kao što je bilo srce Davida oca njegova.

5. I Solomun hogjaše za Astarotom, boginjom Sidonskom, i za Melhomom, gadom Amonskim.

6. I činjaše Solomun što bješe zlo pred Gospodom, i ne hogjaše sa svijem za Gospodom kao David otac njegov.

7. Tada sagradi Solomun visinu Hemosu, gadu Moavskom, na gori prema Jerusalimu, i Molohu gadu Amonskom.

8. Tako učini svijem ženama tugjinkama, te kagjahu i prinošahu žrtve svojim bogovima.

9. A Gospod se razgnjevi na Solomuna što se odvrati srce njegovo od Gospoda Boga Izrailjeva, koji mu se bješe javio dva puta,

10. I bješe mu zapovjedio da ne ide za drugim bogovima, a on ne održa što mu Gospod zapovjedi.

11. I reče Gospod Solomunu : što se to nagje na tebi, i nijesi držao zavjeta

mojega ni uredaba mojih, koje sam ti zapovjedio, za to ću otrgnuti od tebe carstvo i daću ga sluzi tvojemu.

12. Ali za tvojega vijeka ne ću to učiniti radi Davida oca tvojega; nego ću ga otrgnuti iz ruku sina tvojega.

13. Ali ne ću otrgnuti svega carstva; jedno ću pleme dati sinu tvojemu radi Davida sluge svojega i radi Jerusalima, koji izabrah.

14. I podiže Gospod protivnika Solomunu, Adada Idumejca, koji bijaše od carskoga roda u Idumeji.

15. Jer kad David bijaše u Idumeji i Joav vojvoda dogje da pokopa pobijene, pobi sve muškinje u Idumeji.

16. Jer Joav osta ondje šest mjeseca sa svijem Izrailjem dokle ne pobi sve muškinje u Idumeji.

17. Tada uteče Adad s nekoliko Idumejaca sluga oca svojega, i otide u Misir; a Adad bješe tada dijete.

18. I otišavši iz Madijama dogjoše u Faran; i uzevši sa sobom ljudi iz Farana dogjoše u Misir k Faraonu caru Misirskom, koji mu dade kuću i odredi mu hranu, a dade mu i zemlje.

19. I Adad nagje veliku milost u Faraona, te ga oženi sestrom žene svoje, sestrom carice Tahpenese.

20. I sestra Tahpenesina rodi mu sina Genuvata, kojega othrani Tahpenesa u dvoru Faraonovu, i bješe Genuvat u dvoru Faraonovu megju sinovima Faraonovijem.

21. A kad Adad ču u Misiru da je David počinuo kod otaca svojih i da je umr'o Joav vojvoda, reče Adad Faraonu: pusti me da idem u svoju zemlju.

22. A Faraon mu reče: a šta ti je malo kod mene, te hoćeš da ideš u svoju zemlju? A on reče: ništa; ali me pusti.

23. Podiže mu Bog još jednoga protivnika, Rezona sina Elijadina, koji bješe pobjegao od gospodara svojega Adadezera cara Sovskoga.

24. I skupiv k sebi ljude posta starješina od čete kad ih David ubijaše; potom otišavši u Damasak ostaše ondje i obladaše Damaskom.

25. I bješe protivnik Izrailjev svega vijeka Solomunova, i to osim zla koje činjaše Adad; i mržaše na Izrailja carujući u Siriji.

26. I Jerovoam sin Navatov Efraćanin iz Saride, čija mati bješe po imenu Seruja žena udovica, sluga Solomunov, podiže se na cara.

27. A ovo bi uzrok za što se podiže na cara: Solomun gragjaše Milon i zazigjivaše prolom grada Davida oca svojega.

28. A Jerovoam bijaše krjepak i hrabar; za to videći Solomun mladića da nastaje za poslom postavi ga nad svijem dancima doma Josifova.

29. Pa u to vrijeme kad Jerovoam otide iz Jerusalima, nagje ga na putu Ahija Silomljanin prorok imajući na sebi novu haljinu, i bijahu njih dvojica sami u polju.

30. I Ahija uze novu haljinu koja bješe na njemu, i razdrije je na dvanaest komada.

31. I reče Jerovoamu: uzmi deset komada; jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev: evo istrgnuću carstvo iz ruke Solomunove, i daću tebi deset plemena.

32. Samo će jedno pleme ostati njemu radi sluge mojega Davida i radi grada Jerusalima, koji izabrah izmegju svijeh plemena Izrailjevih.

33. Jer ostaviše mene i pokloniše se Astaroti boginji Sidonskoj i Hemosu bogu Moavskom i Melhomu bogu sinova Amonovijeh, i ne hodiše putovima mojim čineći što je pravo preda mnom, uredbe moje i zakone moje, kao David otac njegov.

34. Ali ne ću uzeti carstva iz ruku njegovijeh, nego ću ga ostaviti neka vlada dokle je god živ radi Davida sluge svojega, kojega izabrah, koji je držao zapovijesti moje i uredbe moje.

35. Nego ću uzeti carstvo iz ruku sina njegova, i daću tebi od njega deset plemena.

36. A sinu ću njegovu dati jedno pleme da bude vidjelo Davidu sluzi mojemu vazda preda mnom u gradu Jerusalimu, koji izabrah da u njemu namjestim ime svoje.

37. Tebe ću dakle uzeti da caruješ nad svijem što ti duša želi, i bićeš car nad Izrailjem.

38. I ako uzaslušaš sve što ti zapovjedim, i uzideš mojim putovima i učiniš što je pravo preda mnom, držeći uredbe moje i zapovijesti moje, kao što je činio David sluga moj, biću s tobom

i sazidaću ti tvrd dom, kao što sam sazidao Davidu, i daću ti Izrailja.

39. I mučiću sjeme Davidovo za to, ali ne svagda.

40. Za to tražaše Solomun da ubije Jerovoama; ali se Jerovoam podiže i pobježe u Misir k Sisaku caru Misirskom, i bi u Misiru dok ne umrije Solomun.

41. A ostala djela Solomunova i što je god činio, i mudrost njegova, nije li to zapisano u knjizi djela Solomunovijeh?

42. A carova Solomun u Jerusalimu nad svijem Izrailjem četrdeset godina.

43. I počinu Solomun kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davida oca svojega; a Rovoam sin njegov zacari se na njegovo mjesto.

GLAVA 12.

Tada otide Rovoam u Sihem; jer se ondje skupi sav Izrailj da ga zacare.

2. A Jerovoam sin Navatov, koji još bijaše u Misiru pobjegavši onamo od cara Solomuna, kad ču, on još osta u Misiru.

3. Ali poslaše i dozvaše ga. Tako Jerovoam i sav zbor Izrailjev dogjoše i rekoše Rovoamu govoreći :

4. Tvoj je otac metnuo na nas težak jaram ; nego ti sada olakšaj ljutu službu oca svojega i teški jaram koji je metnuo na nas, pak ćemo ti služiti.

5. A on im reče : idite pa do tri dana dogjite opet k meni. I narod otide.

6. Tada car Rovoam učini vijeću sa starcima koji stajaše pred Solomunom ocem njegovijem dok bijaše živ, i reče: kako svjetujete da odgovorim narodu?

7. A oni mu odgovoriše govoreći : ako danas ugodiš narodu i poslušaš ih i odgovoriš im lijepijem riječima, oni će ti biti sluge svagda.

8. Ali on ostavi svjet što ga svjetovaše starci, i učini vijeću s mladićima, koji odrastoše s njim i koji stajahu pred njim.

9. I reče im : šta vi svjetujete da odgovorimo narodu, koji mi rekoše govoreći : olakšaj jaram koji je metnuo na nas tvoj otac?

10. Tada mu odgovoriše mladići koji odrastoše s njim, i rekoše : ovako kaži narodu što ti reče : tvoj je otac metnuo na nas težak jaram, nego nam ti olakšaj ; ovako im reci : moj je mali prst deblji od bedara oca mojega.

11. Otac je moj metnuo na vas težak jaram, a ja ću još dometnuti na vaš jaram ; otac vas je moj šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljivijem bečevima.

12. A treći dan dogje Jerovoam i sav narod k Rovoamu, kako im bješe kazao car rekavši : dogjite opet k meni do tri dana.

13. I car odgovori oštro narodu ostavivši svjet što ga svjetovaše starci;

14. I reče im kako ga svjetovaše mladići govoreći : moj je otac metnuo na vas težak jaram, a ja ću još dometnuti na jaram vaš; otac vas je moj šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljivijem bičevima.

15. I car ogluši se naroda, jer Gospod bješe tako uredio da bi potvrdio riječ svoju što je rekao preko Ahije Silomljanina Jerovoamu sinu Navatovu.

16. A kad vidje sav Izrailj gdje ih se car ogluši, odgovori narod caru govoreći : kakav dio mi imamo s Davidom? nemamo našljedstva sa sinom Jesejevim. U šatore svoje, Izrailju! a ti, Davide, sad gledaj svoju kuću. Tako otide Izrailj u šatore svoje.

17. Samo nad sinovima Izrailjevijem, koji življahu po gradovima Judinijem, zacari se Rovoam.

18. I car Rovoam posla Adorama koji bijaše nad dankom; ali ga sav Izrailj zasu kamenjem, te pogibe; a car Rovoam brže sjede na kola, te pobježe u Jerusalim.

19. Tako otpade Izrailj od doma Davidova do današnjega dana.

20. I kad ču sav Izrailj da se vratio Jerovoam, poslavši dozvaše ga na skupštinu, i postaviše ga carem nad svijem Izrailjem. Ne prista za domom Davidovijem ni jedno pleme osim samoga plemena Judina.

21. A Rovoam došav u Jerusalim sazva sav dom Judin i pleme Venijaminovo, sto i osamdeset tisuća odabranijeh vojnika, da zavojšte na dom Izrailjev da povrate carstvo Rovoamu sinu Solomunovu.

22. Ali dogje riječ Božja Semeju, čovjeku Božijemu, govoreći :

23. Kaži Rovoamu sinu Solomunovu

caru Judinu i svemu domu Judinu i Venijaminovu i ostalome narodu, i reci :
24. Ovako veli Gospod : ne idite, i ne bijte se s braćom svojom, sinovima Izrailjevijem; vratite se svak svojoj kući, jer sam ja naredio tako da bude. I oni puslušaše riječ Gospodnju i vrativši se otidoše kako Gospod reče.
25. Po tom sazida Jerovoam Sihem u gori Jefremovoj i naseli se u njemu; a poslije otide odande i sazida Fanuil.
26. I reče Jerovoam u srcu svom : može se carstvo povratiti domu Davidovu.
27. Ako ovaj narod stane ići u Jerusalim da prinosi žrtve u domu Gospodnjem, srce će se narodu obratiti ka gospodaru njegovu Rovoamu caru Judinu, te će me ubiti, i povratiće se k Rovoamu caru Judinu.
28. Za to car smisli, te načini dva teleta od zlata, pa reče narodu : ne treba više da idete u Jerusalim; evo bogova tvojih, Izrailju, koji su te izveli iz zemlje Misirske.
29. I namjesti jedno u Vetilju a drugo namjesti u Danu.
30. I to bi na grijeh, jer narod igjaše k jednome do Dana.
31. I načini kuću na visini, i postavi sveštenike od prostoga naroda koji ne bijahu od sinova Levijevih.
32. I učini Jerovoam praznik osmoga mjeseca petnaestoga dana, kao što je praznik u zemlji Judinoj, i prinese žrtve na oltaru; tako učini i u Vetilju prinoseći žrtve teocima koje načini; i postavi u Vetilju sveštenike visinama koje načini.
33. I petnaestoga dana osmoga mjeseca, koji bješe smislio u srcu svom, prinošaše žrtve na oltaru koji načini u Vetilju, i praznovaše praznik sa sinovima Izrailjevijem, i pristupi k oltaru da kadi.

GLAVA 13.

A gle, čovjek Božji dogje iz zemlje Judine s riječju Gospodnjom u Vetilj, kad Jerovoam stajaše kod oltara da kadi.
2. I povika put oltara riječju Gospodnjom govoreći : oltare! oltare! ovako veli Gospod : evo rodiće se sin domu Davidovu po imenu Josija, koji će na tebi klati sveštenike visinâ, koji kade na tebi, i ljudske će kosti spaliti na tebi.
3. I učini znak istoga dana govoreći: ovo je znak da je Gospod to rekao : eto, oltar će se raspasti, i prosuće se pepeo što je na njemu.
4. A kad car Jerovoam ču riječi čovjeka Božijega koje vikaše oltaru Vetiljskom, pruži ruku svoju s oltara govoreći : držite ga! Ali usahnu mu ruka koju pruži na nj, i ne mogaše je povratiti k sebi.
5. A oltar se raspade, i prosu se pepeo s oltara po znaku koji učini čovjek Božji riječju Gospodnjom.
6. Tada car reče čovjeku Božijemu : pripadni ka Gospodu Bogu svojemu, i pomoli se za me da mi se povrati ruka. I čovjek se Božji pomoli Gospodu, i povrati se caru ruka i posta kao što je bila.
7. I reče car čovjeku Božijemu : hodi sa mnom kući mojoj, i potkrijepi se, i daću ti dar.
8. Ali čovjek Božji reče caru : da mi daš po kuće svoje, ne bih išao s tobom niti bih jeo hljeba ni vode pio u ovom mjestu.
9. Jer mi je tako zapovjedio svojom riječju Gospod govoreći : ne jedi hljeba ni pij vode, niti se vraćaj istijem putem kojim otideš.
10. I otide drugim putem, a ne vrati se onijem kojim bješe došao u Vetilj.
11. A u Vetilju življaše jedan star prorok, kojemu dogje sin njegov i pripovjedi sve što učini prorok Božji onaj dan u Vetilju, i riječi koje reče caru; i pripovjediše sinovi toga proroka ocu svojemu.
12. A otac im reče : kojim je putem otišao? I pokazaše sinovi put kojim otide čovjek Božji koji bješe dosao iz zemlje Judine.
13. A on reče sinovima svojim : osamarite mi magarca. I osamariše mu magarca, te usjede na nj.
14. I pogje za čovjekom Božjim, i nagje ga a on sjedi pod hrastom, pa mu reče : jesi li ti čovjek Božji što dogje iz zemlje Judine? On mu odgovori : ja sam.
15. A on mu reče : hodi sa mnom mojoj kući da jedeš hljeba.
16. Ali on odgovori : ne mogu se vratiti s tobom ni ići s tobom; niti ću jesti

hljeba ni piti vode s tobom u ovom mjestu.

17. Jer mi je rečeno riječju Gospodnjom : ne jedi hljeba ni pij vode ondje, niti se vraćaj putem kojim otideš.

18. A on mu reče : i ja sam prorok kao ti, i angjeo Gospodnji reče mi riječju Gospodnjom govoreći : vrati ga sa sobom u svoju kuću neka jede hljeba i pije vode. Ali mu slaga.

19. I vrati se s njim, te jede hljeba u njegovoj kući i pi vode.

20. A kad sjegjahu za stolom, dogje riječ Gospodnja proroku koji ga bješe vratio;

21. I povika na čovjeka Božijega koji bješe došao iz zemlje Judine i reče : ovako veli Gospod : što nijesi poslušao riječi Gospodnje, i nijesi držao zapovijesti koju ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj,

22. Nego si se vratio i jeo hljeba i pio vode na mjestu za koje ti je rekao : ne jedi hljeba ni pij vode; za to ne će tvoje tijelo doći u grob tvojih otaca.

23. I po što se prorok kojega bješe vratio najede hljeba i po što se napi, osamari mu magarca.

24. A kad otide, udesi ga lav na putu i zakla ga. I tijelo njegovo ležaše na putu, i magarac stajaše kod njega; takogjer i lav stajaše kod tijela.

25. I gle, ljudi prolazeći vidješe tijelo gdje leži na putu i lava gdje stoji kod tijela, i došavši javiše u gradu u kojem življaše stari prorok.

26. A kad to ču prorok koji ga bješe vratio s puta, reče : ono je čovjek Božji, koji ne posluša riječi Gospodnje, za to ga dade Gospod lavu da ga rastrgne i usmrti po riječi Gospodnjoj koju mu reče.

27. I reče sinovima svojim govoreći : osamarite mi magarca. I osamariše.

28. I otišav nagje tijelo gdje leži na putu, i magarca i lava gdje stoje kod tijela : lav ne bješe izjeo tijela ni magarca rastrgao.

29. Tada prorok podiže tijelo čovjeka Božijega, i metnuv ga na magarca odnese ga natrag, i dogje u grad stari prorok da ga ožali i pogrebe.

30. I metnu tijelo u svoj grob, i plakahu nad njim govoreći : jaoh brate!

31. A po što ga pogrebe, reče sinovima svojim govoreći : kad umrem, pogrebite me u grobu gdje je pogreben čovjek Božji, pokraj kostiju njegovijeh metnite kosti moje.

32. Jer će se za cijelo zbiti što je oglasio po riječi Gospodnjoj za oltar Vetiljski i za sve kuće visînâ koje su po gradovima Samarijskim.

33. Po što ovo bi, opet se Jerovoam ne vrati sa svojega zloga puta; nego opet načini iz prostoga naroda sveštenike visinama; ko god hoćaše, tome on posvećivaše ruke i taj postajaše sveštenik visinama.

34. I to bi na grijeh domu Jerovoamovu da bi se istrijebio i da bi ga nestalo sa zemlje.

GLAVA 14.

U to vrijeme razbolje se Avija sin Jerovoamov.

2. I Jerovoam reče ženi svojoj : ustani i preobuci se da te ne poznadu da si žena Jerovoamova; pak idi u Silom. Eto ondje je Ahija prorok, koji mi je kazao da ću biti car nad ovijem narodom.

3. I ponesi deset hljebova i kolača i žban meda, pa otidi k njemu; on će ti kazati šta će biti od djeteta.

4. I učini tako žena Jerovoamova, i ustavši otide u Silom i ugje u kuću Ahijinu. Ahija pak ne mogaše vidjeti, jer mu oči bijahu potamnjele od starosti.

5. Ali Gospod reče Ahiji : eto ide žena Jerovoamova da te pita za sina svojega, jer je bolestan; ti joj kaži to i to; a ona kad dogje učiniće se da je druga.

6. I Ahija čuvši šuštanje nogu njezinijeh kad ugje na vrata, reče : hodi, ženo Jerovoamova; što se činiš da si druga? Ja sam poslan k tebi da ti zlo kažem.

7. Idi, reci Jerovoamu : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : što sam te podigao izmegju naroda i postavio te vogjem narodu svojemu Izrailju,

8. I otrgav carstvo od doma Davidova dadoh tebi, a ti ne bi kao sluga moj David, koji je držao zapovijesti moje i hodio za mnom svijem srcem svojim čineći samo što je pravo preda mnom,

9. Nego si radio gore od svijeh koji biše prije tebe, i otišao si i načinio sebi druge bogove i likove livene da bi me dražio, pa si me bacio za legja svoja;

10. Za to, evo, ja ću pustiti zlo na dom Jerovoamov, i istrijebiću Jerovoamu i

ono što mokri uza zid, i uhvaćenoga i ostavljenoga u Izrailju, i dom ću Jerovoamov omesti kao što se mete kao, da ga ne ostane ništa.

11. Ko Jerovoamov pogine u gradu, izješće ga psi, a ko pogine u polju, izješće ga ptice nebeske; jer Gospod reče.

12. A ti ustani, idi kući svojoj; i kad stupiš nogama svojim u grad, odmah će umrijeti dijete.

13. I sav će Izrailj plakati za njim, i pogrepšće ga; jer će on sam od doma Jerovoamova doći u grob, jer se na njemu samom u domu Jerovoamovu nagje nešto dobra pred Gospodom Bogom Izrailjevijem.

14. A Gospod će podignuti sebi cara nad Izrailjem, koji će istrijebiti dom Jerovoamov u onaj dan; da šta? sad već.

15. I udariće Gospod Izrailja da će se zaljuljati kao što se ljulja trska u vodi, i iščupaće Izrailja iz ove dobre zemlje, koju je dao ocima njihovijem, i razasuće ih daleko preko rijeke za to što načiniše sebi lugove gnjeveći Gospoda.

16. I napustiće Izrailja za grijehe Jerovoamove, kojima je griješio i na grijeh naveo Izrailja.

17. Tada usta žena Jerovoamova, i otide i dogje u Tersu; i kad stupi na prag kućni umrije dijete.

18. I pogreboše ga, i sav Izrailj plaka za njim po riječi Gospodnjoj, koju reče preko sluge svojega Ahije proroka.

19. A ostala djela Jerovoamova, kako je vojevao i kako je carovao, eno zapisana su u dnevniku careva Izrailjevijeh.

20. A carova Jerovoam dvadeset i dvije godine; i počinu kod otaca svojih, a Nadav sin njegov zacari se na njegovo mjesto.

21. A Rovoam sin Solomunov carovaše nad Judom; bješe Rovoamu četrdeset i jedna godina kad poče carovati, i carova sedamnaest godina u Jerusalimu gradu, koji izabra Gospod izmegju svijeh plemena Izrailjevijeh da ondje namjesti ime svoje. Materi njegovoj bješe ime Nama Amonka.

22. I Juda činjaše što je zlo pred Gospodom; i grijesima svojim kojim griješahu dražiše ga većma nego oci njihovi svijem što činiše.

23. Jer i oni načiniše sebi visine i stupove i lugove na svakom visokom humu i pod svakim zelenim drvetom.

24. A bijaše i adžuvana u zemlji i činjahu sve gadove naroda koje bješe istjerao Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

25. A pete godine carovanja Rovoamova dogje Sisak car Misirski na Jerusalim.

26. I uze blago iz doma Gospodnjega i blago iz doma careva, sve to uze; i uze sve štitove zlatne koje načini Solomun.

27. I na njihovo mjesto načini car Rovoam štitove od mjedi, i predade ih starješinama nad stražarima, koji čuvahu vrata doma careva.

28. I kad car igjaše u dom Gospodnji, nošahu ih stražari, a poslije ih opet ostavljahu u riznicu svoju.

29. A ostala djela Rovoamova, i sve što je činio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

30. A bijaše rat izmegju Rovoama i Jerovoama jednako.

31. I počinu Rovoam kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu. A ime materi njegovoj bješe Nama Amonka. A na mjesto njegovo zacari se Avijam sin njegov.

GLAVA 15.

A osamnaeste godine carovanja Jerovoama sina Navatova zacari se Avijam nad Judom.

2. I carova tri godine u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Maha, kći Avesalomova.

3. On hogjaše u svijem grijesima oca svojega, koje je činio pred njim, i ne bješe srce njegovo cijelo prema Gospodu Bogu njegovu kao srce Davida oca njegova.

4. Ali radi Davida dade mu Gospod Bog njegov vidjelo u Jerusalimu podigav sina njegova nakon njega i utvrdiv Jerusalim;

5. Jer je David činio što je pravo pred Gospodom niti je odstupao od čega što mu je zapovjedio svega vijeka svojega osim stvari s Urijom Hetejinom.

6. A rat bješe izmegju Rovoama i Jerovoama do njegova vijeka.

7. A ostala djela Avijamova i sve što je činio nije li zapisano u dnevniku ca-

reva Judinijeh? A bijaše rat izmegju Avijama i Jerovoama.

8. I Avijam počinu kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidovu, a na njegovo mjesto zacari se Asa sin njegov.

9. Godine dvadesete carovanja Jerovoamova nad Izrailjem zacari se Asa nad Judom.

10. Četrdeset i jednu godinu carova u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Maha, kći Avesalomova.

11. I tvoraše Asa što je pravo pred Gospodom kao David otac mu.

12. Jer istrijebi adžuvane iz zemlje i ukide sve gadne bogove koje bjehu načinili oci njegovi.

13. I mater svoju Mahu svrže s vlasti, jer ona načini idola u lugu; i Asa izlomi idola i sažeže na potoku Kedronu.

14. Ali visine ne biše oborene; ali srce Asino bješe cijelo prema Gospodu svega vijeka njegova.

15. I unese u dom Gospodnji što bješe posvetio otac njegov i što on posveti, srebro i zlato i sudove.

16. I bješe rat izmegju Ase i Vase cara Izrailjeva svega vijeka njihova.

17. Jer Vasa car Izrailjev izide na Judu i stade zidati Ramu da ne da nikome otići k Asi caru Judinu ni od njega doći.

18. Ali Asa uzev sve srebro i zlato što bješe ostalo u riznici Gospodnjoj i u riznici doma careva dade ga slugama svojim, i posla ih car Asa Ven-Adadu sinu Tavrimona sina Esionova, caru Sirskom, koji stanovaše u Damasku, i poruči :

19. Vjera je izmegju mene i tebe, izmegju oca tvojega i oca mojega; evo šaljem ti dar, srebro i zlato; hajde pokvari vjeru koju imaš s Vasom carem Izrailjevim, eda bi otišao od mene.

20. I posluša Ven-Adad cara Asu, i posla vojvode svoje na gradove Izrailjeve i pokori Ijon i Dan i Avelvetmahu i sav Hinerot i svu zemlju Neftalimovu.

21. A kad Vasa to ču, presta zidati Ramu, i vrati se u Tersu.

22. Tada car Asa sazva sav narod Judin, nikoga ne izuzimajući; te odnesoše kamenje iz Rame i drva, čim zidaše Vasa, i od njega sazida car Asa Gevu Venijaminovu i Mispu.

23. A ostala sva djela Asina i sva junaštva njegova, i što je god činio i koje je gradove sagradio, nije li sve zapisano u dnevniku careva Judinijeh? Ali u starosti svojoj bolovaše od nogu.

24. I Asa počinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega. A na njegovo mjesto zacari se Josafat sin njegov.

25. A Nadav sin Jerovoamov poče carovati nad Izrailjem druge godine carovanja Asina nad Judom; i carova nad Izrailjem dvije godine.

26. I činjaše što je zlo pred Gospodom hodeći putem oca svojega i u grijehu njegovu, kojim navede na grijeh Izrailja.

27. I diže bunu na nj Vasa sin Ahijin od doma Isaharova, i ubi ga Vasa kod Givetona, koji bijaše Filistejski, kad Nadav i sav Izrailj bjehu opkolili Giveton.

28. I tako ga ubi Vasa treće godine carovanja Asina nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto.

29. A kad se zacari, pobi sav dom Jerovoamov, i ne ostavi ni jedne duše od roda Jerovoamova dokle sve ne istrijebi po riječi Gospodnjoj, koju reče preko sluge svojega Ahije Silomljanina,

30. Za grijehe Jerovoamove, kojima je griješio i kojima je na grijeh naveo Izrailja, i za draženje kojim je dražio Gospoda Boga Izrailjeva.

31. A ostala djela Nadavova i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

32. I bješe rat izmegju Ase i Vase cara Izrailjeva svega vijeka njihova.

33. Treće godine carovanja Asina nad Judom zacari se Vasa sin Ahijin nad svijem Izrailjem u Tersi, *i carova* dvadeset i četiri godine.

34. I činjaše što je zlo pred Gospodom hodeći putem Jerovoamovijem i u grijehu njegovu, kojim navede na grijeh Izrailja.

GLAVA 16.

I dogje riječ Gospodnja Juju sinu Ananijevu za Vasu govoreći :

2. Što te podigoh iz praha i postavih vogjem narodu svojemu Izrailju, a ti ideš putem Jerovoamovijem i navodiš na grijeh narod moj Izrailja da me gnjevi grijesima svojim,

3. Evo, ja ću zatrti natražje Vasino i natražje doma njegova, i učiniću s do-

mom tvojim kao s domom Jerovoama sina Navatova.

4. Ko Vasin pogine u gradu, izješće ga psi, a ko pogine u polju, izješće ga ptice nebeske.

5. A ostala djela Vasina i što je činio, i junaštvo njegovo, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

6. I počinu Vasa kod otaca svojih, i bi pogreben u Tersi; a na njegovo mjesto zacari se Ila sin njegov.

7. I tako preko proroka Juja sina Ananijeva dogje riječ Gospodnja protiv Vase i doma njegova za sve zlo što učini pred Gospodom gnjeveći ga djelima svojih ruku, te bi kao dom Jerovoamov, i za to što ga pobi.

8. Dvadeset šeste godine carovanja Asina nad Judom zacari se Ila sin Vasin nad Izrailjem, i carova dvije godine u Tersi.

9. A sluga njegov Zimrije, starjesina nad polovinom kola, diže bunu na Ilu, kad pijaše u Tersi i opi se u kući Arse, koji upravljaše domom njegovijem u Tersi.

10. I dogje Zimrije i ubi ga i pogubi ga dvadeset osme godine carovanja Asina nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto.

11. A čim se zacari i sjede na prijesto svoj, pobi sav dom Vasin, ne ostavi mu ni što uza zid mokri, i rodbinu njegovu i prijatelje njegove.

12. Tako Zimrije zatr sav dom Vasin po riječi Gospodnjoj koju reče za Vasu preko Juja proroka,

13. Za sve grijehe Vasine i za grijehe Ile sina njegova, kojima griješiše i kojima na grijeh navodiše Izrailja gnjeveći Gospoda Boga Izrailjeva taštinama svojim.

14. A ostala djela Ilina i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

15. Godine dvadeset sedme carovanja Asina nad Judom zacari se Zimrije, *i carova* sedam dana u Tersi; a narod tada stajaše u okolu kod Givetona, koji bješe Filistejski.

16. I narod što bješe u okolu kad ču da je Zimrije digao bunu i cara ubio, isti dan sav Izrailj u okolu postavi carem nad Izrailjem Amrija vojvodu.

17. I Amrije i sav Izrailj s njim otidoše od Givetona i opkoliše Tersu.

18. A Zimrije kad vidje gdje osvojiše grad, otide u dvor carski, i zapali nad sobom dvor carski, te pogibe,

19. Za grijehe svoje kojima je griješio čineći što je zlo pred Gospodom, hodeći putem Jerovoamovijem i u grijehu njegovu, kojim je griješio navodeći na grijeh Izrailja.

20. A ostala djela Zimrijeva i buna koju podiže, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

21. Tada se razdijeli narod Izrailjev na dvoje: polovina naroda prista za Tivnijom sinom Ginatovijem da ga učini carem, a druga polovina prista za Amrijem.

22. Ali narod koji prista za Amrijem bi jači od naroda koji prista za Tivnijom sinom Ginatovijem. I umrije Tivnija, i carova Amrije.

23. Trideset prve godine carovanja Asina nad Judom poče carovati Amrije nad Izrailjem, *i carova* dvanaest godina; u Tersi carova šest godina.

24. I kupi goru Samarijsku od Semera za dva talanta srebra, i sagradi grad na gori, i nazva grad koji sagradi Samarija po imenu Semera gospodara od gore.

25. A Amrije činjaše što je zlo pred Gospodom, i gore činjaše od svijeh koji bijahu prije njega.

26. Jer hogjaše svijem putovima Jerovoama sina Navatova i u grijehu njegovu, kojim je naveo na grijeh Izrailja gnjeveći Gospoda Boga Izrailjeva taštinama svojim.

27. A ostala djela Amrijeva i sve što je činio, i junaštva koja je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

28. I počinu Amrije kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji; a na njegovo se mjesto zacari Ahav sin njegov.

29. I Ahav sin Amrijev poče carovati nad Izrailjem trideset osme godine carovanja Asina nad Judom, i carova Ahav sin Amrijev nad Izrailjem u Samariji dvadeset i dvije godine.

30. I činjaše Ahav sin Amrijev što je zlo pred Gosdodom, više od svijeh koji bijahu prije njega.

31. I malo mu bijaše što hogjaše u grijesima Jerovoama sina Navatova, nego se još oženi Jezaveljom kćerju Etvala cara Sidonskoga, i otide, te služaše Valu i klanjaše mu se.

32. I načini oltar Valu u domu Valovu koji sazida u Samariji.

33. I načini Ahav gaj, i učini Ahav više od svijeh careva Izrailjevijeh koji biše prije njega, da bi razgnjevio Gospoda Boga Izrailjeva.

34. Za njegova vremena Hil Vetiljanin sazida Jerihon. Na Avironu prvencu svojem osnova ga, a na Seguvu mjezincu svojem metnu mu vrata po riječi Gospodnjoj, koju reče preko Isusa sina Navina.

GLAVA 17.

Tada reče Ahavu Ilija Tesvićanin, jedan od naseljenika Galadskih : tako da je živ Gospod Bog Izrailjev, pred kojim stojim, ovijeh godina ne će biti rose ni dažda dokle ja ne rečem.

2. Po tom dogje njemu riječ Gospodnja govoreći :

3. Idi odavde, i obrati se na istok, i sakrij se kod potoka Horata prema Jordanu.

4. I iz onoga potoka pij, a gavranima sam zapovjedio da te hrane ondje.

5. I on otide i učini po riječi Gospodnjoj, i otišav stani se kod potoka Horata, koji je prema Jordanu.

6. I ondje mu gavrani donošahu hljeba i mesa jutrom i večerom, a iz potoka pijaše.

7. Ali poslije godinu dana presahnu potok, jer ne bješe dažda u zemlji.

8. Tada dogje njemu riječ Gospodnja govoreći :

9. Ustani, idi u Sareptu Sidonsku, i sjedi ondje; evo zapovjedio sam ondje ženi udovici da te hrani.

10. I ustavši otide u Sareptu; i kad dogje na vrata gradska, gle, žena udovica kupljaše ondje drva; i on je dozva i reče joj : donesi mi malo vode u sudu da se napijem.

11. I ona pogje da donese; a on je viknu i reče : donesi mi i hljeba malo.

12. A ona reče : tako da je živ Gospod Bog tvoj, nemam pečena hljeba do grst brašna u zdjeli i malo ulja u krčagu; i eto kupim drvaca da otidem i zgotovim sebi i sinu svojemu, da pojedemo pa onda da umremo.

13. A Ilija joj reče : ne boj se, idi, zgotovi kako si rekla; ali umijesi prvo meni jedan kolačić od toga, i donesi mi, pa poslije gotovi sebi i sinu svojemu.

14. Jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev : brašno se iz zdjele ne će potrošiti niti će ulja u krčagu nestati dokle ne pusti Gospod dažda na zemlju.

15. I ona otide i učini kako reče Ilija; i jede i ona i on i dom njezin godinu dana;

16. Brašno se iz zdjele ne potroši niti ulja u krčagu nesta po riječi Gospodnjoj, koju reče preko Ilije.

17. A poslije toga razbolje se sin ženi domaćici, i bolest njegova bi vrlo teška, tako da izdahnu.

18. I ona reče Iliji : šta je tebi do mene, čovječe Božji? Jesi li došao k meni da spomeneš bezakonje moje i da mi umoriš sina?

19. A on joj reče : daj mi sina svojega. I uzev ga iz naručja njezina odnese ga u gornju klijet, gdje on sjegjaše, i položi ga na postelju svoju.

20. Tada zavapi ka Gospodu i reče : Gospode Bože moj, zar si i ovu udovicu kod koje sam gost tako ucvijelio umorivši joj sina?

21. I pruživ se nad djetetom tri puta zavapi ka Gospodu govoreći : Gospode Bože moj, neka se povrati u dijete duša njegova.

22. I Gospod usliši glas Ilijin, te se povrati u dijete duša njegova, i oživje.

23. A Ilija uzev dijete snese ga iz gornje klijeti u kuću i dade ga materi njegovoj, i reče Ilija : vidi, živ je tvoj sin.

24. A žena reče Iliji : sada znam da si čovjek Božji i da je riječ Gospodnja u tvojim ustima istina.

GLAVA 18.

Poslije mnogo vremena, treće godine, dogje riječ Gospodnja Iliji govoreći : idi, pokaži se Ahavu, i pustiću dažd na zemlju.

2. I otide Ilija da se pokaže Ahavu, a bijaše velika glad u Samariji.

3. I Ahav dozva Avdiju, koji bijaše upravitelj dvora njegova; a Avdija se bojaše Gospoda veoma.

4. Jer kad Jezavelja ubijaše proroke Gospodnje, uze Avdija sto proroka, i sakri ih, po pedeset u jednu pećinu, i hrani ih hljebom i vodom.

5. I reče Ahav Avdiji : pogji po ze-

mlji na izvore i na potoke, eda bismo našli trave da sačuvamo u životu konje i mazge, da nam ne izgine stoka.

6. I podijeliše megju se zemlju kuda će ići; Ahav otide jednijem putem sam, a Avdija otide drugim putem sam.

7. A kad Avdija bijaše na putu, gle, srete ga Ilija; i on ga pozna, i pade ničice, i reče: jesi li ti, gospodaru moj Ilija?

8. A on mu reče: ja sam; idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilije.

9. A on reče: šta sam zgriješio, da slugu svojega predaš u ruke Ahavu da me pogubi?

10. Tako da je živ Gospod Bog tvoj, nema naroda ni carstva kuda nije slao gospodar moj da te traže; i rekoše: nema ga. A on zakle carstva i narode da te ne mogu da nagju.

11. A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilije.

12. A kad ja otidem od tebe, duh će te Gosdodnji odnijeti, a ja ne ću znati kuda; pa da otidem i prokažem Ahavu, a on da te ne nagje, ubiće me; a sluga se tvoj boji Gospoda od mladosti svoje.

13. Nije li kazano gospodaru mojemu šta sam učinio kad Jezavelja ubijaše proroke Gospodnje? kako sakrih stotinu proroka Gospodnjih, po pedeset u jednu pećinu, i hranih ih hljebom i vodom.

14. A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilije. Ubiće me.

15. A Ilija reče: tako da je živ Gospod nad vojskama, pred kojim stojim, danas ću mu se pokazati.

16. Tada otide Avdija pred Ahava, i kaza mu; i Ahav otide pred Iliju.

17. A kad vidje Ahav Iliju, reče mu Ahav: jesi li ti onaj što nesreću donosiš na Izrailja?

18. A on reče: ne donosim ja nesreće na Izrailja, nego ti i dom oca tvojega ostavivši zapovijesti Gospodnje i pristavi za Valima.

19. Nego sada pošlji i saberi k meni svega Izrailja na goru Karmilsku, i četiri stotine i pedeset proroka Valovijeh i četiri stotine proroka iz luga, koji jedu za stolom Jezaveljinim.

20. I posla Ahav k svijem sinovima izrailjevijem i sabra one proroke na goru Karmilsku.

21. Tada pristupi Ilija ka svemu narodu i reče: dokle ćete hramati na obje strane? Ako je Gospod Bog, idite za njim; ako li je Val, idite za njim. Ali narod ne odgovori mu ni riječi.

22. A Ilija reče narodu: ja sam sam ostao prorok Gospodnji; a proroka Valovijeh ima četiri stotine i pedeset.

23. Dajte nam dva junca, i neka oni izberu sebi jednoga i neka ga isijeku na komade i metnu na drva, ali ognja da ne podmeću; a ja ću prigotoviti drugoga junca, i metnuću ga na drva, ali ognja ne ću podmetati.

24. Tada prizovite ime svojih bogova, a ja ću prizvati ime Gospodnje, pa koji se Bog odzove ognjem onaj neka je Bog. I sav narod odgovori i reče: dobro reče.

25. Po tom reče Ilija prorocima Valovijem: izberite sebi jednoga junca i prigotovite ga prvo, jer je vas više; i prizovite ime bogova svojih, ali ognja ne podmećite.

26. I uzeše junca, kojega im dade, i prigotoviše, i stadoše prizivati ime Valovo od jutra do po dne govoreći: Vale, usliši nas! Ali ni kaka glasa ni koga da odgovori. I skakahu oko oltara, koji načiniše.

27. A kad bi u po dne, stade im se rugati Ilija govoreći: vičite većma; jer je on bog! valja da se nešto zamislio, ili je u poslu, ili na putu, ili može biti spava, da se probudi.

28. A oni stadoše vikati iza glasa, i parati se nožima i šilima po svom običaju, dokle ih krv ne obli.

29. A kad progje po dne, stadoše prorokovati dokle dogje vrijeme da se prinese dar; ali ni kaka glasa ni koga da odgovori, ni koga da čuje.

30. Tada reče Ilija svemu narodu: pristupite k meni. I pristupi k njemu sav narod. Tada on opravi oltar Gospodnji koji bješe razvaljen.

31. I uze Ilija dvanaest kamena prema broju plemena sinova Jakova, kojemu dogje riječ Gospodnja govoreći: Izrailj će ti biti ime.

32. I načini od toga kamenja oltar u ime Gospodnje, i oko oltara iskopa opkop širok da bi se mogle posijati dvije mjere žita.

33. I namjesti drva, i junca isječena na komade metnu na drva.

34. I reče: napunite četiri vijedra vode, i izlijte na žrtvu i na drva. Pa opet

reče : učinite još jednom. I učiniše još jednom. Pa opet reče : učinite i trećom. I učiniše trećom,

35. Te voda poteče oko oltara, i napuni se opkop vode.

36. A kad bi vrijeme da se prinese žrtva, pristupi Ilija prorok i reče : Gospode Bože Avramov, Isakov i Izrailjev, neka danas poznadu da si ti Bog u Izrailju i ja da sam tvoj sluga, i da sam po tvojoj riječi učinio sve ovo.

37. Usliši me, Gospode, usliši me, da bi poznao ovaj narod da si ti Gospode Bog, kad opet obratiš srca njihova.

38. Tada pade oganj Gospodnji i spali žrtvu paljenicu i drva i kamen i prah, i vodu u opkopu popi.

39. A narod kad to vidje sav popada ničice, i rekoše : Gospod je Bog, Gospod je Bog.

40. Tada im reče Ilija : pohvatajte te proroke Valove da ni jedan ne uteče. I pohvataše ih, i Ilija ih odvede na potok Kison, i pokla ih ondje.

41. I reče Ilija Ahavu : idi, jedi i pij, jer uji velik dažd.

42. I otide Ahav da jede i pije ; a Ilija se pope navrh Karmila i saže se k zemlji i metnu lice svoje megju koljena svoja.

43. A momku svojemu reče : idi, pogledaj put mora. A on otišav pogleda, pa reče : nema ništa. I reče mu : idi opet sedam puta.

44. A kad bi sedmi put, reče : eno, mali oblak kao dlan čovječji diže se od mora. Tada reče : idi, reci Ahavu : preži i idi, da te ne uhvati dažd.

45. U tom se zamrači nebo od oblaka i vjetra, i udari velik dažd. A Ahav sjedavši na kola otide u Jezrael.

46. A ruka Gospodnja dogje nad Iliju, i on opasavši se otrča pred Ahavom dokle dogje u Jezrael.

GLAVA 19.

A Ahav pripovjedi Jezavelji sve što je učinio Ilija i kako je sve proroke isjekao mačem.

2. Tada Jezavelja posla glasnike k Iliji i poruči mu : tako da učine bogovi i tako da dodadu, ako sjutra u ovo doba ne učinim od tebe što je od kojega god tijeh.

3. A on videći to usta i otide duše svoje radi, i dodje u Virsaveju Judinu, i ondje ostavi momka svojega.

4. A sam otide u pustinju dan hoda ; i došav sjede pod smreku, i zaželje da umre, i reče : dosta je već, Gospode, primi dušu moju, jer nijesam bolji od otaca svojih.

5. Po tom leže i zaspa pod smrekom. A gle, angjeo taknu ga i reče mu : ustani, jedi.

6. A on pogleda, i gle, čelo glave mu hljeb na ugljenu pečen i krčag vode. I jede i napi se, pa leže opet.

7. A angjeo Gospodnji dogje opet drugom, i taknu ga govoreći : ustani, jedi, jer ti je put dalek.

8. A on ustavši jede i napi se ; po tom okrijepiv se onijem jelom ide četrdeset dana i četrdeset noći dokle dogje na goru Božiju Horiv.

9. A ondje ugje u jednu pećinu i zanoći u njoj ; i gle, riječ Gospodnja dogje mu govoreći : šta ćeš ti tu, Ilija ?

10. A on reče : revnovah veoma za Gospoda Boga nad vojskama ; jer sinovi Izrailjevi ostaviše zavjet tvoj, tvoje oltare razvališe, i proroke tvoje pobiše mačem ; a ja ostah sam, pa traže dušu moju da mi je uzmu.

11. A on reče : izidi i stani na gori pred Gospodom. I gle, Gospod prolažaše, a pred Gospodom velik i jak vjetar, koji brda razvaljivaše i stijene razlamaše ; ali Gospod ne bješe u vjetru ; a iza vjetra dogje trus ; ali Gospod ne bješe u trusu ;

12. A iza trusa dogje oganj ; ali Gospod ne bješe u ognju. A iza ognja dogje glas tih i tanak.

13. A kad to ču Ilija, zakloni lice svoje plaštem i izašav stade na vratima od pećine. I gle, dogje mu glas govoreći : šta ćeš ti tu, Ilija ?

14. A on reče : revnovah veoma za Gospoda Boga nad vojskama ; jer sinovi Izrailjevi ostaviše zavjet tvoj, tvoje oltare razvališe, i proroke tvoje pobiše mačem ; a ja ostah sam, pa traže moju dušu da mi je uzmu.

15. Tada mu reče Gospod : idi, vrati se svojim putem u pustinju Damaštansku, i kad dogješ pomaži Azaila za cara nad Sirijom.

16. A Juja sina Nimsijina pomaži za cara nad Izrailjem, a Jelisija sina Safatova iz Avel-Meole pomaži za proroka mjesto sebe.

17. Jer ko uteče od mača Azailova nje

ga će pogubiti Juj; a ko uteče od mača Jujeva njega će pogubiti Jelisije.

18. Ali sam ostavio u Izrailju sedam tisuća koji ni jedan ne saviše koljena pred Valom, niti ga ustima svojim cjelivaše.

19. I otide odande, i nagje Jelisija sina Safatova gdje ore, a dvanaest jarmova pred njim, i sam bijaše kod dvanaestoga; i idući mimo njega Ilija baci na nj plašt svoj.

20. A on ostavi volove, i otrča za Ilijom i reče: da cjelujem oca svojega i mater svoju, pa ću ići za tobom. A on mu reče: idi, vrati se, jer šta sam ti učinio?

21. I on se vrati od njega, i uze jaram volova i zakla ih, i na drvima od pluga skuha meso i dade ga narodu, te jedoše; po tom ustavši otide za Ilijom, i služaše mu.

GLAVA 20.

A Ven-Adad car Sirski skupi vojsku svoju, i imaše sa sobom trideset i dva cara, i konje i kola; i otišavši opkoli Samariju i stade je biti.

2. I posla poslanike k Ahavu caru Izrailjevu u grad,

3. I poruči mu: ovako veli Ven-Adad: srebro tvoje i zlato tvoje moje je, tako i žene tvoje i tvoji lijepi sinovi moji su.

4. A car Izrailjev odgovori i reče: kao što si rekao, gospodaru moj care, ja sam tvoj i sve što imam.

5. A poslanici opet dogjoše i rekoše: ovako veli Ven-Adad: poslao sam k tebi i poručio: i srebro svoje i zlato svoje i žene svoje i sinove svoje da mi daš.

6. Za to ću sjutra u ovo doba poslati sluge svoje k tebi da pregledaju kuću tvoju i kuće sluga tvojih, i što ti je god milo, oni će uzeti i odnijeti.

7. Tada dozva car Izrailjev sve starješine zemaljske i reče: gledajte i vidite kako ovaj traži zlo; jer posla k meni po mene i po sinove moje i po srebro moje i po zlato moje, i ja mu ne branih.

8. A sve starješine i sav narod rekoše mu: ne slušaj ga i ne pristaj.

9. I reče poslanicima Ven-Adadovijem: kažite caru gospodaru mojemu: što si prvo poručio sluzi svojemu sve ću učiniti; ali ovo ne mogu učiniti. Tako otidoše poslanici i odnesoše mu taj odgovor.

10. A Ven-Adad posla k njemu i poruči: tako da mi učine bogovi i tako dodadu; ne će biti dosta praha od Samarije da svemu narodu koji ide za mnom dopadne po jedna grst.

11. A car Izrailjev odgovori i reče: kažite: neka se ne hvali onaj koji se opasuje kao onaj koji se raspasuje.

12. A kad on toču pijući s carevima pod šatorima, reče slugama svojim: dižite se. I digoše se na grad.

13. Tada, gle, pristupi jedan prorok k Ahavu caru Izrailjevu, i reče: ovako veli Gospod: vidiš li sve ovo mnoštvo? evo, ja ću ti ga dati u ruke danas da poznaš da sam ja Gospod.

14. A Ahav reče: preko koga? A on reče: ovako veli Gospod: preko momaka knezova zemaljskih. Opet reče: ko će zametnuti boj? A on reče: ti.

15. Tada prebroji momke knezova zemaljskih, i bješe ih dvje sta i trideset i dva; poslije njih prebroji sav narod, sve sinove Izrailjeve, *i bješe ih* sedam tisuća.

16. I izidoše u po dne; a Ven-Adad pijući opi se u šatorima s trideset i dva cara koji mu dogjoše u pomoć.

17. I izidoše prvo momci knezova zemaljskih; a Ven-Adad posla, i javiše mu i rekoše: izidoše ljudi iz Samarije.

18. A on reče: ako su izašli mira radi, pohvatajte ih žive; ako su izašli na boj, pohvatajte ih žive.

19. I izidoše iz grada momci knezova zemaljskih, i vojska za njima.

20. I svaki ubi s kojim se sukobi, te Sirci pobjegoše a Izrailjci ih potjeraše. I Ven-Adad car Sirski pobježe na konju s konjicima.

21. I car Izrailjev izide i pobi konje i kola, i učini velik pokolj megju Sircima.

22. Po tom dogje prorok k caru Izrailjevu i reče mu: idi, budi hrabar; i promisli i vidi šta ćeš činiti, jer će do godine opet doći car Sirski na te.

23. A caru Sirskom rekoše sluge njegove: njihovi su bogovi gorski bogovi, za to nas nadjačaše; nego da se bijemo s njima u polju, za cijelo ćemo ih nadjačati.

24. Učini dakle ovako: ukloni te ca-

reve s mjesta njihovijeh, i postavi vojvode mjesto njih.

25. Pa skupi vojsku kakva je bila ona koja ti je izginula, i konje kakvi su bili oni konji, i kola kao ona kola; pa da se pobijemo s njima u polju; za cijelo ćemo ih nadjačati. I posluša ih, i učini tako.

26. A kad progje godina, Ven-Adad prebroji Sirce, i pogje u Afek da vojuje na Izrailja

27. I sinovi Izrailjevi prebrojiše se, i ponesavši hrane izidoše pred njih. I stadoše u òkô sinovi Izrailjevi prema njima, kao dva mala stada koza, a Sirci bijahu prekrilili zemlju.

28. Tada dogje čovjek Božji, i progovori caru Izrailjevu i reče : ovako veli Gospod : što Sirci rekoše da je Gospod gorski Bog a nije Bog poljski, za to ću ti dati u ruke sve ovo muoštvo veliko da znate da sam ja Gospod.

29. I stajahu u okolu jedni prema drugima sedam dana; a sedmoga dana pobiše se, i sinovi Izrailjevi pobiše Siraca sto tisuća pješaka u jedan dan.

30. A ostali pobjegoše u grad Afek, i pade zid na dvadeset i sedam tisuća ljudi koji bijahu ostali. I Ven-Adad pobjegav u grad ugje u najtajniju klijet.

31. A sluge mu rekoše : evo čuli smo du su carevi doma Izrailjeva milostivi carevi; da vežemo kostrijet oko sebe i da metnemo konopce sebi oko vratova, pa da izidemo pred cara Izrailjeva, da ako ostavi u životu dušu tvoju.

32. I vezaše kostrijet oko sebe, i metnuše konopce sebi oko vratova, i dogjoše k caru Izrailjevu i rekoše : sluga tvoj Ven-Adad veli : ostavi u životu dušu moju. A on reče : je li još živ ? brat mi je.

33. A ljudi uzeše to za dobar znak i odmah da bi ga uhvatili za riječ rekoše : brat je tvoj Ven-Adad. A on reče : idite, dovedite ga. Tada Ven-Adad izide k njemu, a on ga posadi na svoja kola.

34. Tada mu reče *Ven-Adad :* gradove koje je uzeo otac moj tvome ocu, vratiću, i načini sebi ulice u Damasku kao što je otac moj učinio u Samariji. A *on odgovori* : s tom vjerom otpustiću te. I učini vjeru s njim, i otpusti ga.

35. Tada jedan izmegju sinova proročkih reče drugome po riječi Gospodnjoj : bij me. Ali ga onaj ne htje biti.

36. A on mu reče : što ne posluša glas a Gospodnjega, za to, evo, kad otideš od mene, lav će te zaklati. I kad otide od njega, sukobi ga lav i zakla ga.

37. Opet našav drugoga reče mu : bij me. A onaj ga izbi i izrani ga.

38. Tada otide prorok i stade na put kuda će car proći, i nagrdi se pepelom po licu.

39. A kad car prolažaše, on viknu cara i reče : tvoj sluga bijaše izašao u boj, a jedan došavši dovede mi čovjeka i reče : čuvaj ovoga čovjeka ; ako li ga nestane, biće tvoja duša za njegovu dušu, ili ćeš platiti talanat srebra.

40. A kad tvoj sluga imaše posla tamo amo, njega nesta. Tada mu reče car Izrailjev : to ti je sud, sam si odsudio.

41. A on brže ubrisa pepeo s lica, i car Izrailjev pozna ga da je jedan od proroka.

42. A on mu reče : ovako veli Gospod: što si pustio iz ruku čovjeka kojega sam ja osudio da se istrijebi, duša će tvoja biti za njegovu dušu i narod tvoj za njegov narod.

43. I otide car Izrailjev kući svojoj zlovoljan i ljutit, i dogje u Samariju.

GLAVA 21.

A poslije ovijeh stvari dogodi se : Navutej Jezraeljanin imaše vinograd u Jezraelu do dvora Ahava cara Samarijskoga.

2. I reče Ahav Navuteju govoreći : daj mi svoj vinograd da načinim od njega vrt za zelje, jer je blizu do dvora mojega; a ja ću ti dati za nj bolji vinograd, ili ako voliš, daću ti u novcu šta vrijedi.

3. A Navutej reče Ahavu : sačuvaj Bože da bih ti dao našljedstvo otaca svojih.

4. Tada Ahav dogje kući zlovoljan i ljutit radi riječi koju mu reče Navutej Jezraeljanin govoreći : ne dam ti našljedstva otaca svojih. I leže na postelju svoju, i okrenu lice svoje na stranu, i ne jede hljeba.

5. Tada dogje k njemu Jezavelja žena njegova i reče mu : za što je duša tvoja zlovoljna te ne jedeš hljeba ?

6. A on joj reče : jer govorih s Navutejem Jezraeljaninom i rekoh mu : daj mi vinograd svoj za novce, ili ako voliš, daću ti drugi vinograd za taj. A on reče : ne dam ti svoga vinograda.

7. Tada mu reče Jezavelja žena njegova : ti li si car nad Izrailjem ? Ustani, jedi hljeba i budi veseo. Ja ću ti dati vinograd Navuteja Jezraeljanina.

8. I napisa knjigu na ime Ahavovo, i zapečati je pečatom njegovijem, i posla knjigu starješinama i glavarima koji bijahu u gradu njegovu, koji nastavahu s Navutejem.

9. A u knjizi napisa ovo : oglasite post, i posadite Navuteja megju glavare narodne.

10. I postavite dva nevaljala čovjeka prema njemu, pa neka zasvjedoče na nj govoreći : hulio si na Boga i na cara. Tada ga izvedite i zaspite kamenjem, da pogine.

11. I učiniše ljudi onoga grada, starješine i glavari, koji življahu u gradu njegovu kako im zapovjedi Jezavelja, kako bijaše napisano u knjizi koju im posla.

12. I oglasiše post, i posadiše Navuteja megju glavare narodne.

13. I dogjoše dva nevaljala čovjeka, i sjedoše prema njemu ; i svjedočiše na Navuteja ti nevaljali ljudi pred narodom govoreći : Navutej je hulio na Boga i na cara. I izvedoše ga iza grada, i zasuše ga kamenjem, te pogibe.

14. Po tom poslaše k Jezavelji i poručiše joj : zasut je kamenjem Navutej i pogunio je.

15. A kad Jezavelja ču da je Navutej zasut kamenjem i poginuo, reče Ahavu Jezavelja : ustani, uzmi vinograd Navuteja Jezraeljanina, kojega ti ne htje dati za novce, jer Navutej nije živ nego je umr'o

16. A kad ču Ahav da je umr'o Navutej, usta i pogje u vinograd Navuteja Jezraeljanina da ga uzme.

17. Ali dogje riječ Gospodnja k Iliji Tesvićaninu govoreći :

18. Ustani, izidi na susret Ahavu caru Izrailjevu, koji sjedi u Samariji ; eno ga u vinogradu Navutejevu, kuda je otišao da ga uzme.

19. I reci mu i kaži : ovako veli Gospod : nijesi li ubio i nijesi li prisvojio ? Pa mu kaži i reci : ovako veli Gospod : kako psi lizaše krv Navutejevu, tako će lizati psi i tvoju krv.

20. A Ahav reče Iliji : nagje li me, neprijatelju moj ? A on reče : nagjoh, jer si se prodao da činiš što je zlo pred Gospodom.

21. Evo pustiću zlo na te, i uzeću natražje tvoje, i istrijebiću Ahavu i ono što uza zid mokri, i uhvaćenoga i ostavljenoga u Izrailju.

22. I učiniću s domom tvojim kao s domom Jerovoama sina Navatova i kao s domom Vase sina Ahijina, što si me gnjevio i što si naveo na grijeh Izrailja.

23. Takogje i za Jezavelju reče Gospod govoreći : psi će izjesti Jezavelju ispod zidova Jezraelskih.

24. Ko Ahavov pogine u gradu izješće ga psi, a ko pogine u polju izješće ga ptice nebeske.

25. I ne bi takoga kao Ahav, koji se prodade da čini što je zlo pred Gospodom, jer ga podgovaraše žena njegova Jezavelja.

26. I počini vrlo grdna djela idući za gadnim bogovima sa svijem kao što činiše Amoreji, koje izagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

27. A kad Ahav ču te riječi, razdrije haljine svoje, i priveza kostrijet oko tijela svojega, i pošćaše, i spavaše u kostrijeti, i hogjaše polagano.

28. I dogje riječ Gospodnja Iliji Tesvićaninu govoreći :

29. Jesi li vidio kako se Ahav ponizio preda mnom ? Za to što se tako ponizio preda mnom, ne ću pustiti onoga zla za njegova života ; nego za sina njegova pustiću ono zlo na dom njegov.

GLAVA 22.

I progjoše tri godine bez rata izmegju Siraca i Izrailjaca.

2. A treće godine dogje Josafat car Judin k caru Izrailjevu.

3. I reče car Izrailjev slugama svojim : ne znate li da je naš Ramot u Galadu ? a mi ne radimo da ga uzmemo iz ruku cara Sirskoga.

4. I reče Josafatu : hoćeš li ići sa mnom na vojsku na Ramot Galadski ? A Josafat reče caru Izrailjevu : ja kao ti, narod moj kao tvoj narod, konji moji kao tvoji konji.

5. Još reče Josafat caru Izrailjevu : upitaj danas šta će Gospod reći.

6. Tada car Izrailjev sabra oko četiri stotine proroka, i reče im : hoću li ići na vojsku na Ramot Galadski ili ću se

okaniti? A oni rekoše : idi, jer će ga Gospod dati u ruke caru.

7. A Josafat reče : ima li tu još koji prorok Gospodnji da ga pitamo?

8. A car Izrailjev reče Josafatu : ima još jedan čovjek, preko kojega bismo mogli upitati Gospoda; ali ja mrzim na nj, jer mi ne proriče dobra nego zlo ; to je Miheja sin Jemlin. A Josafat reče : neka car ne govori tako.

9. Tada car Izrailjev dozva jednoga dvoranina, i reče mu : brže dovedi Miheju sina Jemlina.

10. A car Izrailjev i Josafat car Judin sjegjahu svaki na svojem prijestolu obučeni u carske haljine na poljani kod vrata Samarijskih, i svi proroci prorokovahu pred njima.

11. I Sedekija sin Hananin načini sebi gvozdene rogove, i reče : ovako veli Gospod : ovijem ćeš pobosti Sirce dokle ih ne istrijebiš.

12. Tako i svi proroci prorokovahu govoreći : idi na Ramot Galadski, i bićeš srećan, jer će ga Gospod dati caru u ruke.

13. A poslanik koji otide da dozove Miheju reče mu govoreći : evo, proroci proriču svi jednijem glasom dobro caru; neka i tvoja riječ bude kao riječ njihova, govori dobro.

14. A Miheja reče : tako da je živ Gospod, govoriću ono što mi Gospod kaže.

15. I kad dogje k caru, reče mu car : Miheja! hoćemo li ići na vojsku na Ramot Galadski ili ćemo se okaniti? A on mu reče : idi, bićeš srećan, jer će ga Gospod dati caru u ruke.

16. A car mu reče : koliko ću te puta zaklinjati da mi ne govoriš nego istinu u ime Gospodnje?

17. Tada reče : vidjeh sav narod Izrailjev razasut po planinama kao ovce koje nemaju pastira ; jer reče Gospod : ovi nemaju gospodara; neka se vrate svak svojoj kući s mirom.

18. Tada reče car Izrailjev Josafatu : nijesam li ti rekao da mi ne će prorokovati dobra nego zlo?

19. A *Miheja* mu reče : za to čuj riječ Gospodnju ; vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu svojem, a sva vojska nebeska stajaše mu s desne i s lijeve strane.

20. I reče Gospod : ko će prevariti Ahava da otide i padne kod Ramota Galadskoga? I jedan reče ovo a drugi ono.

21. Tada izide jedan duh i stavši pred Gospoda reče : ja ću ga prevariti. A Gospod mu reče : kako?

22. Odgovori : izići ću i biću lažljiv duh u ustima svijeh proroka njegovijeh. A *Gospod* mu reče : prevarićeš ga i nadvladaćeš ; idi i učini tako.

23. Za to sada eto, Gospod je metnuo lažljiv duh u usta svijem tvojim prorocima, a Gospod je izrekao zlo po te.

24. Tada pristupi Sedekija sin Hananin, i udari Miheju po obrazu govoreći: kuda je otišao duh Gospodnji od mene da govori s tobom?

25. A Miheja mu reče : eto vidjećeš u onaj dan kad otideš u najtajniju klijet da se sakriješ.

26. Tada car Izrailjev reče : uhvati Miheju i odvedi ga k Amonu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu carevu;

27. I reci im : ovako veli car : metnite ovoga u tamnicu, i dajite mu po malo hljeba i po malo vode dokle se ne vratim u miru.

28. A Miheja reče : ako se vratiš u miru, nije Gospod govorio preko mene. Još reče : čujte, svi narodi!

29. I otide car Izrailjev s Josafatom carem Judinijem na Ramot Galadski.

30. I reče car Izrailjev Josafatu : ja ću se preobući kad pogjem u boj ; a ti obuci svoje odijelo. I preobuče se car Izrailjev i otide u boj.

31. A car Sirski zapovjedi vojvodama, kojih bijahu trideset i dvije nad kolima njegovijem, i reče : ne udarajte ni na maloga ni na velikoga, nego na samoga cara Izrailjeva.

32. I kad vojvode od kola vidješe Josafata, rekoše : za cijelo je car Izrailjev. I okrenuše se na nj, da udare ; ali Josafat povika.

33. A vojvode od kola vidješe da nije car Izrailjev, te odstupiše od njega.

34. A jedan zastrijeli iz luka nagonom, i ustrijeli cara Izrailjeva gdje spuča oklop. A on reče svojemu vozaču : savij rukom svojom i izvezi me iz boja, jer sam ranjen.

35. I boj bi žestok onoga dana ; a car zaosta na kolima svojim prema Sircima, pa umrije u veče, i krv iz rane njegove tecijaše u kola.

36. I progje glasnik po vojsci o zaho-

du sunčanom govoreći : svak u svoj grad, i svak u svoju zemlju.

37. Tako umrije car, i odnesoše ga u Samariju ; i pogreboše cara u Samariji.

38. A kad prahu kola na jezeru Samarijskom, lizaše pši krv njegovu ; tako i kad prahu oružje njegovo, po riječi koju reče Gospod.

39. A ostala djela Ahavova i sve što je činio i za kuću od slonove kosti koju je sagradio, i za sve gradove što je sagradio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh ?

40. Tako počinu Ahav kod otaca svojih, i na njegovo se mjesto zacari Ohozija sin njegov.

41. A Josafat sin Asin zacari se nad Judom četvrte godine carovanja Ahavova nad Izrailjem ;

42. I imaše Josafat trideset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i pet godina u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Azuva, kći Silejeva.

43. I hogjaše putem Ase oca svojega sa svijem, i ne odstupi od njega čineći sve što je pravo pred Gospodom.

44. Ali visina ne oboriše ; narod još prinošaše žrtve i kagjaše na visinama.

45. I učini mir Josafat s carem Izrailjevijem.

46. A ostala djela Josafatova i junaštva što učini i kako vojeva, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh ?

47. On istrijebi iz zemlje svoje ostatak adžuvana, koji bijahu ostali za života Ase oca njegova.

48. U to vrijeme ne bijaše cara u Idumeji, nego bijaše namjesnik carev.

49. I Josafat načini lagje Tarsiske da idu u Ofir po zlato ; ali ne otidoše, jer se lagje razbiše u Esion-Gaveru.

50. Tada reče Ohozija sin Ahavov Josafatu : neka idu moje sluge s tvojim slugama na lagjama. Ali Josafat ne htje.

51. I počinu Josafat kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Davida oca njegova ; a na njegovo se mjesto zacari Joram sin njegov.

52. Ohozija sin Ahavov zacari se nad Izrailjem u Samariji sedamnaeste godine carovanja Josafatova nad Judom ; i carova nad Izrailjem dvije godine.

53. I činjaše što je zlo pred Gospodom, i hogjaše putem oca svojega i putem matere svoje i putem Jerovoama sina Navatova, koji navede na grijeh Izrailja.

54. I služaše Valu i klanjaše mu se, i gnjevljaše Gospoda Boga Izrailjeva sa svijem kako je činio otac njegov.

DRUGA KNJIGA O CAREVIMA

KOJA SE ZOVE I ČETVRTA KNJIGA O CAREVIMA.

GLAVA 1.

A po smrti Ahavovoj odmetnuše se Moavci od Izrailja.

2. A Ohozija pade kroz rešetku iz gornje sobe svoje u Samariji, i razbolje se ; pa posla poslanike i reče im : idite, pitajte Velzevula boga Akaronskoga hoću li ozdraviti od ove bolesti.

3. Ali angjeo Gospodnji reče Iliji Tesvićaninu : ustani, izidi na susret poslanicima cara Samarijskoga i reci im : eda li nema Boga u Izrailju, te idete da pitate Velzevula boga u Akaronu ?

4. A za to ovako veli Gospod : ne ćeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego ćeš umrijeti. Po tom otide Ilija.

5. A sluge se vratiše k Ohoziji, i on im reče : što ste se vratili ?

6. A oni mu rekoše : srete nas jedan čovjek, i reče nam : idite, vratite se k caru koji vas je poslao, i recite mu : ovako veli Gospod : eda li nema Boga u Izrailju, te šalješ da pitaš Velzevula boga u Akaronu ? Za to ne ćeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego ćeš umrijeti.

7. A on im reče : kakav bješe na oči taj čovjek koji vas srete i to vam reče ?

8. A oni mu odgovoriše : bješe sav kosmat i opasan kožnijem pojasom. A on reče : to je Ilija Tesvićanin.

9. Tada posla k njemu pedesetnika s njegovom pedesetoricom ; i on otide k njemu ; i gle, on sjegjaše navrh gore ;

i pedesetnik mu reče : čovječe Božji, car je zapovjedio, sigji.

10. A Ilija odgovarajući reče pedesetniku : ako sam čovjek Božji, neka sigje oganj s neba i proždre tebe i tvoju pedesetoricu. I sigje oganj s neba i proždrije njega i njegovu pedesetoricu.

11. Opet posla k njemu drugoga pedesetnika s njegovom pedesetoricom, koji progovori i reče mu : čovječe Božji, car je tako zapovjedio, sigji brže.

12. A Ilija odgovori i reče im : ako sam čovjek Božji, neka sigje oganj s neba i proždre tebe i tvoju pedesetoricu. I sigje oganj Božji s neba i proždrije njega i njegovu pedesetoricu.

13. Tada opet posla trećega pedesetnika s njegovom pedesetoricom. A ovaj treći pedesetnik kad dogje, kleče na koljena svoja pred Ilijom, i moleći ga reče mu : čovječe Božji, da ti je draga duša moja i duša ove pedesetorice, sluga tvojih.

14. Eto, sišao je oganj s neba i proždr'o prva dva pedesetnika s njihovom pedesetoricom; ali sada da ti je draga duša moja.

15. A angjeo Gospodnji reče Iliji : idi s njim, i ne boj ga se. I usta Ilija i otide s njim k caru.

16. I reče mu : ovako veli Gospod : za to što si slao poslanike da pitaju Velzevula boga u Akaronu kao da nema Boga u Izrailju da bi ga pitao, ne ćeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego ćeš umrijeti.

17. I umrije po riječi Gospodnjoj, koju reče Ilija, a na njegovo se mjesto zacari Joram druge godine carovanja Jorama sina Josafatova nad Judom, jer on nema sina.

18. A ostala djela Ohozijina što je činio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izrailjevijeh?

GLAVA 2.

A kad Gospod šćaše uzeti Iliju u vihoru na nebo, pogjoše Ilija i Jelisije iz Galgala.

2. I reče Ilija Jelisiju : ostani ti ovdje, jer mene Gospod šalje do Vetilja. Ali Jelisije reče : tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, ne ću te ostaviti. I dogjoše u Vetilj.

3. Tada dogjoše k Jelisiju sinovi proročki koji bijahu u Vetilju, i rekoše mu : znaš li da će danas Gospod uzeti gospodara tvojega od tebe? A on reče : znam, mučite.

4. Opet mu reče Ilija : Jelisije, ostani ti tu, jer me Gospod šalje u Jerihon. A on reče : tako živ bio Gospod i tako bila živa duša tvoja, ne ću te ostaviti. Tako dogjoše u Jerihon.

5. A sinovi proročki koji bijahu u Jerihonu pristupiše k Jelisiju, i rekoše mu : znaš li da će danas uzeti Gospod od tebe gospodara tvojega? A on reče : znam, mučite.

6. Opet mu reče Ilija : ostani ti tu, jer me Gospod šalje na Jordan. A on reče : tako živ bio Gospod i tako bila živa tvoja duša, ne ću te ostaviti. Tako otidoše obojica.

7. I pedeset ljudi izmegju sinova proročkih otidoše i stadoše prema njima iz daleka, a oni obojica ustaviše se kod Jordana.

8. I uze Ilija plašt svoj, i saviv ga udari njim po vodi, a ona se rastupi tamo i amo, te prijegjoše obojica suhim.

9. A kad prijegjoše, reče Ilija Jelisiju : išti šta hoćeš da ti učinim, dokle se nijesam uzeo od tebe. A Jelisije reče : da budu dva dijela duha tvojega u mene.

10. A on mu reče : zaiskao si tešku stvar ; ali ako me vidiš kad se uzmem od tebe, biće ti tako; ako li ne vidiš, ne će biti.

11. I kad igjahu dalje razgovarajući se, gle, ognjena kola i ognjeni konji rastaviše ih, i Ilija otide u vihoru na nebo.

12. A Jelisije videći to vikaše : oče moj, oče moj! kola Izrailjeva i konjici njegovi! I ne vidje ga više; po tom uze haljine svoje i razdrije ih na dva komada.

13. I podiže plašt Ilijin, koji bješe spao s njega, i vrativ se stade na brijegu Jordanskom.

14. I uzev plašt Ilijin, koji bješe spao s njega, udari po vodi, i reče : gdje je Gospod Bog Ilijin? A kad i on udari po vodi, rastupi se voda tamo i amo, i prijegje Jelisije.

15. A kad s druge strane vidješe sinovi proročki, koji bijahu u Jerihonu, rekoše : počinu duh Ilijin na Jelisiju. I sretoše ga i pokloniše mu se do zemlje.

16. I rekoše mu : evo ima u sluga tvojih pedeset junaka, neka idu i traže tvo-

jega gospodara, da ga ne bude uzeo duh Gospodnji i bacio ga na kako brdo ili u kakav do. A on reče : ne šaljite.

17. Ali oni navaljivahu na nj dokle mu se ne dosadi, te reče : pošljite. I poslaše pedeset ljudi, koji ga tražiše tri dana, ali ne nagjoše.

18. I vratiše se k njemu, a on bijaše u Jerihonu, pa im reče : nijesam li vam govorio da ne idete?

19. Tada gragjani rekoše Jelisiju : gle, dobro je živjeti u ovom gradu, kao što gospodar naš vidi; ali je voda zla i zemlja nerodna.

20. A on im reče : donesite mi nov kutao, i metnite u nj soli. I donesoše mu.

21. A on izide na izvor i baci u nj so, govoreći : ovako veli Gospod : iscijelih ovu vodu, da ne bude više od nje smrti ni nerodnosti.

22. I voda posta zdrava do današnjega dana po riječi Jelisijevoj, koju izreče.

23. Po tom otide odande u Vetilj; i kad igjaše putem, izidoše mala djeca iz grada i rugahu mu se govoreći mu : hodi, ćelo! hodi, ćelo!

24. A Jelisije obazre se, i videći ih prokle ih imenom Gospodnjim. Tada izidoše dvije medvjedice iz šume, i rastrgoše četrdeset i dvoje djece.

25. Odande otide na goru Karmilsku, a odande se vrati u Samariju.

GLAVA 3.

A Joram sin Ahavov zacari se nad Izrailjem u Samariji osamnaeste godine carovanja Josafatova nad Judom, i carova dvanaest godina.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ali ne kao otac njegov i kao mati njegova, jer obori lik Valov koji bješe načinio otac njegov.

3. Ali osta u grijesima Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja, i ne odstupi od njih.

4. A Misa car Moavski imaše mnogo stoke, i davaše caru Izrailjevu sto tisuća jaganjaca i sto tisuća ovnova pod runom.

5. Ali kad umrije Ahav, odmetnu se car Moavski od cara Izrailjeva.

6. A car Joram izide u to vrijeme iz Samarije i prebroji svega Izrailja.

7. I otide, te posla k Josafatu caru Judinu i poruči mu : car Moavski odmetnu se od mene; hoćeš li ići sa mnom na vojsku na Moavce? A on reče : hoću, ja kao ti, moj narod kao tvoj narod, moji konji kao tvoji konji.

8. Iza toga reče : a kojim ćemo putem ići? A on reče : preko pustinje Edomske.

9. I tako izide car Izrailjev i car Judin i car Edomski, i idoše putem sedam dana, i ne bijaše vode vojsci ni stoci, koja igjaše za njima.

10. I reče car Izrailjev : jaoh! dozva Gospod ova tri cara da ih preda u ruke Moavcima.

11. A Josafat reče : ima li tu koji prorok Gospodnji da upitamo Gospoda preko njega? A jedan izmegju sluga cara Izrailjeva odgovori i reče : ovdje je Jelisije sin Safatov, koji je Iliji poljevao vodom ruke.

12. Tada reče Josafat : u njega je riječ Gospodnja. I otidoše k njemu car Izrailjev i Josafat i car Edomski.

13. A Jelisije reče caru Izrailjevu : šta je meni do tebe? idi ka prorocima oca svojega i ka prorocima matere svoje. A car Izrailjev reče mu : ne, jer Gospod dozva ova tri cara da ih preda u ruke Moavcima.

14. A Jelisije reče : tako da je živ Gospod nad vojskama, pred kojim stojim, da ne gledam na Josafata cara Judina, ne bih mario za te niti bih te pogledao.

15. Nego sada dovedite mi gudača. I kad gudač gugjaše, dogje ruka Gospodnja nada nj;

16. I reče : ovako veli Gospod : načinite po ovoj dolini mnogo jama.

17. Jer ovako veli Gospod : ne ćete osjetiti vjetra niti ćete vidjeti dažda, ali će se dolina ova napuniti vode, te ćete piti i vi i ljudi vaši i stoka vaša.

18. Pa i to je malo Gospodu, nego i Moavce će vam predati u ruke.

19. I raskopaćete sve tvrde gradove i sve izabrane gradove, i posjeći ćete sva dobra drveta i zaroniti sve izvore vodene, i svaku njivu dobru potrćete kamenjem.

20. A u jutru, kad se prinosi dar, gle, dogje voda od Edomske, i napuni se zemlja vode.

21. A svi Moavci čuvši da su izašli carevi da udare na njih, sazvaše sve koji se počinjahu pasati i starije, i stadoše na megji.

22. A u jutru kad ustaše i sunce ogranu

nad onom vodom, ugledaše Moavci prema sebi vodu gdje se crveni kao krv.

23. I rekoše : krv je; pobili su se carevi, i jedan drugoga pogubili; sada dakle na plijen, Moavci!

24. A kad dogjoše do okola Izrailjeva, podigoše se Izrailjci i razbiše Moavce, te pobjegoše ispred njih, a oni ugjoše u zemlju Moavsku bijući ih.

25. I gradove njihove raskopaše, i na svaku dobru njivu bacajući svaki po kamen zasuše je, i sve izvore vodene zaroniše, i sva dobra drveta posjekoše, tako da samo ostaviše kamenje u Kirarasetu. I opkolivši ga praćari stadoše ga biti.

26. A car Moavski kad vidje da će ga nadvladati vojska, uze sa sobom sedam stotina ljudi, koji mahahu mačem, da prodru kroz *vojsku* cara Edomskoga, ali ne mogoše.

27. Tada uze sina svojega prvenca, koji šćaše biti car na njegovo mjesto, i prinese ga na žrtvu paljenicu na zidu. Tada se podiže veliki gnjev na Izrailja, te otidoše odande i vratiše se u svoju zemlju.

GLAVA 4.

A jedna izmegju žena sinova proročkih povika k Jelisiju govoreći : sluga tvoj, muž moj, umrije, a ti znaš da se sluga tvoj bojao Gospoda; pa sada dogje rukodavalac da mi uzme dva sina u roblje.

2. A Jelisije joj reče : što ću ti? kaži mi šta imaš u kući? A ona reče : šluškinja tvoja nema u kući ništa do sudić ulja.

3. A on joj reče : idi, išti u naruč praznijeh sudova u svijeh susjeda svojih, nemoj malo da išteš.

4. Pa otidi, i zatvori se u kuću sa sinovima svojim, pa onda naljevaj u sve sudove, i kad se koji napuni, kaži neka uklone.

5. I ona otide od njega, i zatvori se u kuću sa sinovima svojim; oni joj dodavahu a ona naljevaše.

6. A kad se sudovi napuniše, ona reče sinu svojemu : daj još jedan sud. A on joj reče : nema više. Tada stade ulje.

7. Po tom ona otide i kaza čovjeku Božijemu; a on joj reče : idi, prodaj ulje, i oduži se; a što preteče, onijem se hrani sa svojim sinovima.

8. Poslije toga jednom igjaše Jelisije kroz Sunam, a ondje bijaše bogata žena, koja ga ustavi da jede hljeba; i od tada kad god prolažaše, uvraćaše se k njoj da jede hljeba.

9. I ona reče mužu svojemu : gle, vidim da je svet čovjek Božji ovaj što sve prolazi ovuda.

10. Da načinimo malu klijet, i da mu namjestimo postelju i sto i stolicu i svijetnjak, pa kad dogje k nama, neka se tu skloni.

11. Po tom on dogje jednom onamo, i ušav u klijet počinu ondje.

12. I reče momku svojemu Gijeziju : zovi Sunamku. I on je dozva; i ona stade pred njim.

13. I on reče Gijeziju : kaži joj : eto staraš se za nas svakojako; šta hoćeš da ti učinim? imaš li što da govorim caru ili vojvodi? A ona reče : ja živim usred svojega naroda.

14. A on reče : šta bih joj dakle učinio? A Gijezije reče : eto nema sina, a muž joj je star.

15. A on reče : zovi je. I on je dozva, i ona stade na vratima.

16. A on reče : do godine u ovo doba grlićeš sina. A ona reče : nemoj gospodaru moj, čovječe Božji, nemoj varati sluškinje svoje.

17. I zatrudnje žena, i rodi sina druge godine u isto doba, kao što joj reče Jelisije.

18. I dijete odraste. I jednom izide k ocu svojemu k žeteocima;

19. I reče ocu svojemu : jaoh glava, jaoh glava! A on reče momku : nosi ga materi.

20. I on ga uze i odnese materi njegovoj, i leža na krilu njezinu do po dne, pa umrije.

21. Tada otide ona gore, i namjesti ga u postelju čovjeka Božijega, i zatvorivši ga izide.

22. Po tom viknu muža svojega i reče mu : pošlji mi jednoga momka i jednu magaricu da otrčim do čovjeka Božijega i da se vratim.

23. A on reče : za što danas hoćeš da ideš k njemu? niti je mladina ni subota. A ona reče : ne brini se.

24. I ona osamarivši magaricu reče momku svojemu : vodi i idi i nemoj zastajati mene radi na putu dokle ti ne kažem.

25. Tako pošavši dogje k čovjeku Bo-

žijemu na goru Karmilsku. A kad je čovjek Božji ugleda gdje ide k njemu, reče Gijeziju sluzi svojemu : evo Sunamke.

26. Trči sad pred nju i reci joj : jesi li zdravo? je li zdravo muž tvoj? je li zdravo sin tvoj? A ona reče : zdravo smo.

27. A kad dogje k čovjeku Božijemu na goru, zagrli mu noge, a Gijezije pristupi da je otjera; ali čovjek Božji reče : ostavi je, jer joj je duša u jadu, a Gospod sakri od mene i ne javi mi.

28. A ona reče : jesam li iskala sina od gospodara svojega? nijesam li kazala : nemoj me varati?

29. A on reče Gijeziju : opaši se i uzmi štap moj u ruku, pa idi; ako sreteš koga, nemoj ga pozdravljati, i ako te ko pozdravi, nemoj mu odgovarati, i metni moj štap na lice djetetu.

30. A mati djetinja reče : tako da je živ Gospod i tako da je živa duša tvoja, ne ću te se ostaviti. Tada on usta, i pogje za njom.

31. A Gijezije otide naprijed i metnu štap na lice djetetu, ali ne bi glasa ni osjećanja. Tada se vrati preda nj, i javi mu govoreći : ne probudi se dijete.

32. I Jelisije ugje u kuću, i gle, dijete mrtvo leži na njegovoj postelji.

33. I ušav zatvori se s djetetom, i pomoli se Gospodu.

34. Po tom stade *na postelju*, i leže na dijete metnuv usta svoja na usta djetetu, i oči svoje na oči njegove, i dlanove svoje na njegove dlanove, i pruži se nad njim, te se zagrija tijelo djetetu.

35. Po tom usta, i prijegje po kući jednom tamo i jednom amo, po tom otide opet i pruži se nad djetetom. I kihnu dijete sedam puta, i otvori dijete oči svoje.

36. Tada dozva Gijezija, i reče mu : zovi Sunamku. I on je dozva, te dogje k njemu. I on joj reče : uzmi sina svojega.

37. I ona ušavši pade k nogama njegovijem, i pokloni mu se do zemlje, i uzevši sina svojega otide.

38. Po tom vrati se Jelisije u Galgal. A bijaše glad u onoj zemlji, i sinovi proročki sjegjahu pred njim; a on reče momku svojemu : pristavi veliki lonac, i skuhaj zelja sinovima proročkim.

39. A jedan otide u polje da nabere zelja, i nagje divlju lozu i nabra s nje divljih tikvica pun plašt, i došavši sasiječe ih u lonac gdje bješe zelje, jer ih ne poznavahu.

40. I usuše ljudma da jedu; a kad stadoše jesti onoga zelja, povikaše govoreći : smrt je u loncu, čovječe Božji! I ne mogahu jesti.

41. A on reče : donesite brašna. I sasu brašno u lonac, i reče : uspi ljudma, neka jedu. I ne bi više nikakoga zla u loncu.

42. A dogje neko iz Val-Salise, i donese čovjeku Božijemu hljeba od prvina, dvadeset hljebova ječmenijeh, i novijeh zrna u klasu. A on reče : postavi narodu, neka jedu.

43. A sluga mu reče : kako ću to postaviti pred sto ljudi? Opet reče : postavi narodu neka jedu; jer je tako kazao Gospod : ješće, i preteći će.

44. A on im postavi, te jedoše; i preteče po riječi Gospodnjoj.

GLAVA 5.

I bješe Neman vojvoda cara Sirskoga čovjek velik u gospodara svojega i u časti, jer preko njega sačuva Gospod Siriju; ali taj veliki junak bješe gubav.

2. A iz Sirije izide četa i zarobi u zemlji Izrailjskoj malu djevojku, te ona služaše ženu Nemanovu.

3. I ona reče svojoj gospogji : o da bi moj gospodar otišao k proroku u Samariji! on bi ga oprostio gube.

4. Tada on otide ka svome gospodaru i javi mu govoreći : tako i tako kaže djevojka iz zemlje Izrailjske.

5. A car Sirski reče mu : hajde idi, a ja ću poslati knjigu caru Izrailjevu. I on otide, i ponese deset talanata srebra i šest tisuća *sikala* zlata i desetore stajaće haljine.

6. I odnese knjigu caru Izrailjevu, koja ovako govoraše : eto, kad ti dogje ova knjiga, znaj da šaljem k tebi Nemana slugu svojega da ga oprostiš gube.

7. A kad car Izrailjev pročita knjigu, razdrije haljine svoje, i reče : zar sam ja Bog da mogu ubiti i povratiti život, te šalje k meni da oprostim čovjeka gube? Pazite i vidite kako traži zadjevice sa mnom.

8. A kad ču Jelisije čovjek Božji da je car Izrailjev razdr'o haljine svoje, posla k caru i poruči : za što si razdr'o

haljine svoje? neka dogje k meni, da pozna da ima prorok u Izrailju.

9. I tako dogje Neman s konjma i kolima svojim, i stade na vratima doma Jelisijeva.

10. A Jelisije posla k njemu i poruči: idi i okupaj se sedam puta u Jordanu, i ozdraviće tijelo tvoje, i očistićeš se.

11. Tada se rasrdi Neman i pogje govoreći: gle! ja mišljah on će izaći k meni, i staće, i prizvaće ime Gospoda Boga svojega, i metnuti ruku svoju na mjesto, i očistiti gubu.

12. Nijesu li Avana i Farfar vode u Damasku bolje od svijeh voda Izrailjskih? ne bih li se mogao u njima okupati i očistiti? I okrenuvši se otide gnjevan.

13. Ali sluge njegove pristupivši rekoše mu govoreći: oče, da ti je kazao prorok što veliko, ne bi li učinio? a za što ne bi kad ti reče: okupaj se, pa ćeš se očistiti?

14. I tako sigje, i zaroni u Jordan sedam puta po riječi čovjeka Božijega, i tijelo njegovo posta kao u maloga djeteta, i očisti se.

15. Tada se vrati k čovjeku Božijemu sa svom pratnjom svojom, i došav stade pred njim, i reče: evo sad vidim da nema Boga nigdje na zemlji do u Izrailju. Nego uzmi dar od sluge svojega.

16. Ali on reče: tako da je živ Gospod, pred kojim stojim, ne ću uzeti. I on navaljivaše na nj da uzme; ali on ne htje.

17. Tada reče Neman: kad ne ćeš, a ono neka se da sluzi tvojemu ove zemlje koliko mogu ponijeti dvije mazge. Jer sluga tvoj ne će više prinositi žrtava paljenica ni drugih žrtava drugim bogovima, nego Gospodu.

18. A Gospod neka oprosti ovo sluzi svojemu: kad gospodar moj ugje u dom Rimonov da se pokloni ondje, pa se prihvati za moju ruku da se i ja poklonim u domu Rimonovu, neka oprosti Gospod sluzi svojemu kad se tako poklonim u domu Rimonovu.

19. A on mu reče: idi s mirom. I on otide od njega, i prijegje jedno potrkalište.

20. Tada reče Gijezije sluga Jelisija čovjeka Božijega: gle, gospodar moj ne htje primiti iz ruku toga Nemana Sirca što bješe donio. Ali tako da je živ Gospod, potrčaću za njim i uzeću što od njega.

21. I Gijezije otrča za Nemanom. A kad ga vidje Neman gdje trči za njim, skoči s kola svojih i srete ga, pa mu reče: je li dobro?

22. A on reče: dobro je. Gospodar moj posla me da ti kažem: evo, baš sad dogjoše k meni dva mladića iz gore Jefremove, proročki sinovi, daj za njih talanat srebra i dvoje stajaće haljine.

23. A Neman reče: uzmi i dva talanta. I natjera ga; i sveza dva talanta srebra u dva toboca, i dvoje stajaće haljine, i dade dvojici momaka svojih, da nose pred njim.

24. A on kad dogje na brdo, uze iz ruku njihovijeh i ostavi u jednoj kući, a ljude otpusti, te otidoše.

25. Po tom došavši stade pred gospodarom svojim. A Jelisije mu reče: otkle Gijezije? A on reče: nije išao sluga tvoj nikuda.

26. Ali mu on reče: zar srce moje nije išlo onamo kad se čovjek vrati s kola svojih preda te? Zar je to bilo vrijeme uzimati srebro i uzimati haljine, maslinike, vinograde, ovce, goveda, sluge i sluškinje?

27. Za to guba Nemanova neka prione za te i za sjeme tvoje do vijeka. I otide od njega gubav, *bio* kao snijeg.

GLAVA 6.

A sinovi proročki rekoše Jelisiju: gle, mjesto gdje sjedimo pred tobom tijesno nam je.

2. Nego hajde da otidemo na Jordan, pa da uzmemo ondje svaki po brvno i načinimo ondje mjesto gdje ćemo boraviti. A on reče: idite.

3. A jedan reče: budi voljan, pogji i ti sa slugama svojim. A on reče: hoću.

4. I tako pogje s njima. I došavši na Jordan sjekoše drva.

5. A kad jedan od njih sijecijaše drvo, pade mu sjekira u vodu; a on povika govoreći: avaj gospodaru, još je u naruč uzeta.

6. A čovjek Božji reče mu: gdje je pala? A kad mu pokaza mjesto, on odsiječe drvo i baci ga onamo, i učini te sjekira ispliva.

7. A on reče : uzmi je. I čovjek pruži ruku, te je uze.

8. A kad car Sirski vojevaše na Izrailja, vijećaše sa slugama svojim, i reče: tu i tu neka stane vojska moja.

9. A čovjek Božji posla k caru Izrailjevu i poruči : čuvaj se da ne ideš onuda, jer su ondje Sirci u zasjedi.

10. I car Izrailjev posla na ono mjesto, za koje reče čovjek Božji i opomenu ga, te se čuvaše. *I to ne bi* jedan put ni dva puta.

11. I smuti se srce caru Sirskom za to, i sazvavši sluge svoje reče im : hoćete li mi kazati ko od naših dokazuje caru Izrailjevu?

12. A jedan od sluga njegovijeh reče mu : niko, care gospodaru moj; nego Jelisije prorok u Izrailju dokazuje caru Izrailjevu riječi koje govoriš u ložnici svojoj.

13. Tada reče : idite, vidite gdje je, da pošljem da ga uhvate. I javiše mu govoreći : eno ga u Dotanu.

14. I posla onamo konje i kola s velikom vojskom; i oni došavši noću opkoliše grad.

15. A u jutru sluga čovjeka Božijega ustavši izide, a to vojska oko grada i konji i kola. I reče mu sluga : jaoh gospodaru, šta ćemo sad?

16. A on mu reče : ne boj se, jer je više naših nego njihovijeh.

17. I pomoli se Jelisije govoreći : Gospode, otvori mu oči da vidi. I Gospod otvori oči momku, te vidje, a to gora puna konja i kola ognjenijeh oko Jelisija.

18. A kad pogjoše *Sirci* k njemu, pomoli se Jelisije Gospodu i reče : oslijepi ovaj narod. I oslijepi ih po riječi Jelisijevoj.

19. Tada im reče Jelisije : nije ovo put, nije ovo grad; hodite za mnom i odvešću vas k čovjeku kojega tražite. I odvede ih u Samariju.

20. A kad dogjoše u Samariju, reče Jelisije : Gospode, otvori im oči da vide. I Gospod im otvori oči, i vidješe, a to bijahu usred Samarije.

21. A car Izrailjev reče Jelisiju kad ih ugleda : hoću li biti, hoću li biti, oče moj?

22. A on reče : nemoj biti; eda li ćeš one pobiti koje zarobiš mačem svojim i lukom svojim? Iznesi im hljeba i vode neka jedu i piju, pa onda neka idu gospodaru svojemu.

23. I ugotovi im gozbu veliku, te jedoše i piše; pa ih otpusti, a oni otidoše gospodaru svojemu; i od tada ne dolaziše čete Sirske u zemlju Izrailjevu.

24. A poslije toga Ven-Adad car Sirski skupi svu vojsku svoju, i izide i opkoli Samariju.

25. I nasta velika glad u Samariji, jer gle, bješe opkoljena toliko da glava magareća bijaše za osamdeset sikala srebra, a četvrt kava golubinjega kala za pet sikala srebra.

26. I kad car igjaše po zidovima, jedna žena povika k njemu govoreći : pomagaj, care gospodaru!

27. A on reče : Gospod ti ne pomaže, kako ću ti ja pomoći? s gumna li, ili iz kace?

28. Još joj reče car : što ti je? A ona reče : ova žena reče mi : daj sina svoga da ga pojedemo danas, a sjutra ćemo pojesti moga sina.

29. I skuhasmo sina mojega i pojedosmo ga; a sjutradan rekoh joj : daj sina svojega da ga pojedemo. Ali ona sakri svoga sina.

30. A kad car ču riječi ženine, razdrije haljine svoje; i kad igjaše po zidu, vidje narod gdje kostrijet bijaše ozdo na tijelu njegovu.

31. Tada reče car : tako da mi učini Bog i tako da doda, ako glava Jelisija sina Safatova ostane danas na njemu.

32. A Jelisije sjegjaše u svojoj kući, i starješine sjegjahu kod njega. I posla *car* jednoga od onijeh što stajahu pred njim; a dok još ne dogje poslani k njemu, on reče starješinama : vidite li gdje onaj krvnički sin posla da mi odsiječe glavu? Gledajte, kad dogje poslani, zaključajte vrata, i odbijte ga od vrata; eto, i bahat nogu gospodara njegova za njim.

33. I dok još govoraše s njima, gle, poslani dogje k njemu, i reče : gle, ovo je zlo od Gospoda; čemu ću se još nadati od Gospoda?

GLAVA 7.

Tada reče Jelisije : čujte riječ Gospodnju; tako veli Gospod : sjutra će u ovo doba biti mjera bijeloga brašna za sikal,

a dvije mjere ječma za sikal na vratima Samarijskim.

2. A vojvoda, na kojega se ruku car naslanjaše, odgovori čovjeku Božijemu i reče : da Gospod načini okna na nebu, bi li moglo to biti ? A Jelisije reče : eto, ti ćeš vidjeti svojim očima, ali ga ne ćeš jesti.

3. A bijahu na vratima četiri čovjeka gubava, i rekoše jedan drugomu : što sjedimo ovdje da umremo ?

4. Da rečemo : da ugjemo u grad, glad je u gradu, te ćemo umrijeti ondje ; a da ostanemo ovdje, opet ćemo umrijeti; nego hajde da uskočimo u òkô Sirski : ako nas ostave u životu, ostaćemo u životu, ako li nas pogube, poginućemo.

5. I tako ustavši u sumrak pogjoše u òkô Sirski, i dogjoše do kraja okola Sirskoga, i gle, ne bješe nikoga.

6. Jer Gospod učini te se u okolu Sirskom čuše lupa kola i konja i velike vojske, te rekoše jedan drugomu : eto, car je Izrailjev najmio na nas careve Hetejske i careve Misirske da udare na nas.

7. Te se podigoše i pobjegoše po mraku ostavivši šatore svoje i konje svoje i magarce svoje i òkô kao što je bio, i pobjegoše radi duša svojih.

8. Pa kad dogjoše gubavci nakraj okola, ugjoše u jedan šator, i najedoše se i napiše se, i pokupiše iz njega srebro i zlato i haljine, i otidoše te sakriše. Pa se vratiše i ugjoše u drugi šator, pa pokupiše i iz njega, i otidoše te sakriše.

9. Tada rekoše megju sobom : ne radimo dobro ; ovaj je dan dan dobrijeh glasova, a mi šutimo. Ako uščekamo do zore, stignuće nas bezakonje. Za to sada hajde da idemo i javimo domu carevu.

10. I tako došavši dozvaše vratara gradskoga i kazaše mu govoreći : idosmo u oko Sirski, i gle, nema nikoga, ni glasa čovječijega ; nego konji povezani i magarci povezani, i šatori kako su bili.

11. A on dozva ostale vratare, i javiše u dom carev.

12. A car ustavši po noći reče slugama svojim : kazaću vam sada šta su nam učinili Sirci. Znadu da gladujemo, za to otidoše iz okola da se sakriju u polju govoreći : kad izidu iz grada, pohvataćemo ih žive i ući ćemo u grad.

13. A jedan od sluga njegovijeh odgovori i reče : da uzmemo pet ostalijeh konja što još ima u gradu ; gle, to je sve što je ostalo od mnoštva konja Izrailjskih ; to je sve što nije izginulo od mnoštva konja Izrailjskih ; da pošljemo da vidimo.

14. I uzeše dva konja kolska, koje posla car za vojskom Sirskom, govoreći : idite i vidite.

15. I otidoše za njima do Jordana, i gle, po svemu putu bijaše puno haljina i sudova, koje pobacaše Sirci u hitnji. Tada se vratiše poslani i javiše caru.

16. Tada izide narod i razgrabi oko Sirski ; i bješe mjera bijeloga brašna za sikal, i dvije mjere ječma za sikal, po riječi Gospodnjoj.

17. I car postavi na vrata onoga vojvodu, na kojega se ruku naslanjaše, a narod ga izgazi na vratima, te umrije, po riječi čovjeka Božijega, koju reče kad car k njemu dogje.

18. Jer kad čovjek Božji reče caru : dvije mjere ječma za sikal i mjera bijeloga brašna za sikal biće sjutra u ovo doba na vratima Samarijskim,

19. A onaj vojvoda odgovori čovjeku Božijemu govoreći : da Gospod načini okna na nebu, bi li moglo biti što kažeš ? A *Jelisije* reče : ti ćeš vidjeti svojim očima, ali ga ne ćeš jesti.

20. I zbi mu se to, jer ga izgazi narod na vratima, te umrije.

GLAVA 8.

I govori Jelisije ženi kojoj sina povrati u život, i reče : ustani i idi s domom svojim, i skloni se gdje možeš ; jer je Gospod dozvao glad, koja će doći i biti na zemlji sedam godina.

2. I žena usta, i učini kako reče čovjek Božji, jer otide s domom svojim i osta u zemlji Filistejskoj sedam godina.

3. A kad progje sedam godina, vrati se žena iz zemlje Filistejske, i otide da moli cara za kuću svoju i za njivu svoju.

4. A car govoraše s Gijezijem, momkom čovjeka Božijega, i reče : pripovjedi mi sva velika djela koja je učinio Jelisije.

5. I kad on pripovijedaše caru kako je mrtva oživio, gle žena, kojoj je sina oživio, stade moliti cara za kuću svoju i za njivu svoju. A Gijezije reče : gospodaru moj, care, ovo je ona žena i ovo je sin njezin, kojega je Jelisije oživio.

6. Tada car zapita ženu, i ona mu pripovjedi. I car joj dade jednoga dvoranina i reče mu : povrati joj sve što je njezino i sve prihode od njiva od dana kad je ostavila zemlju dori do sada.

7. Poslije toga dogje Jelisije u Damasak, a car Sirski Ven-Adad bijaše bolestan, i javiše mu govoreći : došao je čovjek Božji ovamo.

8. A car reče Azailu : uzmi sa sobom dar i idi na susret čovjeku Božijemu, i preko njega pitaj Gospoda hoću li ozdraviti od ove bolesti.

9. Tada otide Azailo na susret njemu ponesavši dar, svakojakih dobrijeh stvari iz Damaska natovarenijeh na četrdeset kamila ; i došav stade pred njim i reče: sin tvoj Ven-Adad car Sirski posla me k tebi govoreći : hoću li ozdraviti od ove bolesti ?

10. A Jelisije mu reče : idi, reci mu : ozdravićeš ; ali mi je Gospod pokazao da će umrijeti.

11. I uprvši oči u nj gledaše dugo i zaplaka se čovjek Božji.

12. A Azailo mu reče : što plače gospodar moj? A on reče : jer znam kakvo ćeš zlo učiniti sinovima Izrailjevijem, gradove ćeš njihove paliti ognjem, i mladiće ćeš njihove sjeći mačem, i djecu ćeš njihovu razbijati, i trudne žene njihove rastrzati.

13. A Azailo reče : a šta je sluga tvoj, pas, da učini tako veliku stvar? A Jelisije mu reče : pokazao mi je Gospod da ćeš ti biti car u Siriji.

14. Tada otišav od Jelisija dogje ka gospodaru svojemu ; a on mu reče : što ti reče Jelisije? A on odgovori : reče mi da ćeš ozdraviti.

15. Ali sjutradan uze *Azailo* pokrivač, i zamočivši ga u vodu prostrije mu po licu, te umrije. A na njegovo mjesto zacari se Azailo.

16. Pete godine carovanja Jorama sina Ahavova nad Izrailjem, kad Josafat bješe car Judin, poče carovati Joram sin Josafatov car Judin.

17. Imaše trideset i dvije godine kad poče carovati i carova osam godina u Jerusalimu.

18. I hogjaše putem careva Izrailjevijeh, kao što je činio dom Ahavov ; jer kći Ahavova bješe mu žena, te on činjaše što je zlo pred Gospodom.

19. Ali Gospod ne htje zatrti Jude radi Davida sluge svojega, kao što mu bijaše rekao da će mu dati vidjelo izmegju sinova njegovijeh do vijeka.

20. Za njegova vremena odvrže se Edom da ne bude pod Judom, i postavi cara nad sobom.

21. Za to otide Joram u Sair i sva kola njegova s njim ; i usta noću i udari na Edomce, koji ga bijahu opkolili, i na zapovjednike od kola, i pobježe narod u svoje šatore.

22. Ipak se odvrgoše Edomci da ne budu pod Judom, do današnjega dana. U isto vrijeme odmetnu se i Livna.

23. A ostala djela Joramova i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh ?

24. I Joram počinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojh u gradu Davidovu. A na njegovo se mjesto zacari sin njegov Ohozija.

25. Godine dvanaeste carovanja Jorama sina Ahavova nad Izrailjem poče carovati Ohozija sin Joramov, car Judin.

26. Imaše Ohozija dvadeset i dvije godine kad se zacari, i carova godinu dana u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Gotolija, kći Amrija cara Izrailjeva.

27. On hogjaše putem doma Ahavova, i činjaše što je zlo pred Gospodom, kao dom Ahavov, jer bješe zet domu Ahavovu.

28. Za to pogje s Joramom sinom Ahavovijem na vojsku na Azaila cara Sirskoga u Ramot Galadski ; ali Sirci razbiše Jorama.

29. I vrati se car Joram da se liječi u Jezraelu od rana koje mu zadaše Sirci u Rami, kad se bijaše s Azailom carem Sirskim ; a Ohozija sin Joramov car Judin otide da vidi Jorama sina Ahavova u Jezraelu, jer bijaše bolestan.

GLAVA 9.

A Jelisije prorok dozva jednoga izmegju sinova proročkih, i reče mu : opaši se i uzmi ovu uljanicu, pa idi u Ramot Galadski.

2. I kad dogješ onamo, vidjećeš ondje Juja sina Josafata sina Nimsijina, i ušavši izvedi ga izmegju braće njegove, i odvedi ga u najtajniju klijet.

3. I uzmi uljanicu i izlij mu na glavu, i reci : ovako veli Gospod : pomazah te

za cara nad Izrailjem. Za tijem otvori vrata i bježi, i ne zabavljaj se.

4. I otide mladić, momak prorokov, u Ramot Galadski.

5. I kad ugje, gle, sjegjahu vojvode; a on reče: vojvodo, imam nešto da ti kažem. A Juj mu reče: kome izmegju svijeh nas? A on reče: tebi, vojvodo.

6. Tada usta, i ugje u kuću, a on mu izli na glavu ulje, i reče mu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: pomazah te za cara nad narodom Gospodnjim, Izrailjem.

7. I pobij dom Ahava gospodara svojega, jer hoću da pokajem krv sluga svojih proroka, i krv svijeh sluga Izrailjevijeh od ruke Jezaveljine.

8. I tako će izginuti sav dom Ahavov, i istrijebiću Ahavu i ono što uza zid mokri, i uhvaćenoga i ostavljenoga u Izrailju.

9. I učiniću s domom Ahavovijem kao s domom Jerovoama sina Navatova i kao s domom Vase sina Ahijina.

10. I Jezavelju će izjesti psi u polju Jezraelskom i ne će biti nikoga da je pogrebe. Po tom otvori vrata i pobježe.

11. A Juj izide k slugama gospodara svojega, i zapitaše ga: je li dobro? što je došao taj bezumnik k tebi? A on im reče: znate čovjeka i besjedu njegovu.

12. A oni rekoše: nije istina; kaži nam. A on im reče: tako i tako reče mi govoreći: ovako veli Gospod: pomazah te za cara nad Izrailjem.

13. Tada brže uzeše svak svoju haljinu, i metnuše poda nj na najvišem basamaku, i zatrubiše u trubu i rekoše: Juj posta car.

14. Tako se pobuni Juj sin Josafata sina Nimsijina na Jorama; a Joram čuvaše Ramot Galadski sa svijem Izrailjem od Azaila cara Sirskoga.

15. A bješe se vratio car Joram da se liječi u Jezraelu od rana koje mu zadaše Sirci, kad se bijaše s Azailom carem Sirskim. I reče Juj: ako vam je volja, neka niko ne izlazi iz grada da otide i javi u Jezrael.

16. I Juj sjede na kola i otide u Jezrael, jer Joram ležaše ondje; i Ohozija car Judin bješe došao da vidi Jorama.

17. A stražar koji stajaše na kuli u Jezraelu, kad ugleda ljudstvo Jujevo gdje ide, reče: neko ljudstvo vidim. Tada reče Joram: uzmi konjika i pošlji ga pred njih, i neka zapita: je li mir?

18. I otide konjik preda nj, i reče: ovako veli car: je li mir? A Juj reče: šta je tebi do mira? hajde za mnom. A stražar javi govoreći: glasnik dogje do njih, ali se ne vraća.

19. I posla drugoga konjika, koji kad dogje k njima reče: ovako veli car: je li mir? A Juj reče: šta je tebi do mira? hajde za mnom.

20. Opet javi stražar govoreći: dogje do njih, ali se ne vraća; a hod kao da je hod Jujev, jer ide pomamno.

21. Tada reče Joram: preži. I upregoše u kola njegova. Tako izide Joram car Izrailjev i Ohozija car Judin, svaki na svojim kolima, i otidoše na susret Juju, i sretoše ga na njivi Navuteja Jezraeljanina.

22. I kad Joram ugleda Júja, reče mu: je li mir, Juju? A on odgovori: kakav mir? dok je tolikoga kurvanja Jezavelje matere tvoje i čaranja njezinijeh.

23. Tada Joram okrete se i pobježe govoreći Ohoziji: izdaja, Ohozija!

24. Ali Juj zgrabi luk svoj i ustrijeli Jorama megju pleći da mu strijela progje kroz srce, te pade u kolima svojim.

25. Tada reče *Juj* Vadekaru vojvodi svom: uzmi ga, i baci ga na njivu Navuteja Jezraeljanina; jer opomeni se kad ja i ti zajedno jahasmo za Ahavom ocem njegovijem, kako Gospod izreče za nj ovo zlo:

26. Zaista, krv Navutejevu i krv sinova njegovijeh vidjeh sinoć, reče Gospod, i platiću ti na ovoj njivi, reče Gospod. Za to uzmi ga sad i baci na tu njivu po riječi Gospodnjoj.

27. A Ohozija car Judin vidjevši to pobježe k domu u vrtu; ali ga potjera Juj, i reče: ubijte i toga na njegovijem kolima. I raniše ga na brdu Guru, koje je kod Ivleama. I uteče u Megidon, i ondje umrije.

28. I sluge ga njegove metnuše na kola i odvezoše u Jerusalim, i pogreboše ga u grobu njegovu kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu.

29. A jedanaeste godine carovanja Jorama sina Ahavova poče carovati Ohozija nad Judom.

30. Iza toga Juj dogje u Jezrael. A

Jezavelja kad ču, namaza lice svoje i nakiti glavu svoju, pa gledaše s prozora,

31. I kad Juj ulažaše na vrata, reče ona : je li mir, Zimrije, krvniče gospodara svojega?

32. A on pogleda na prozor i reče : ko je sa mnom? ko? Tada pogledaše u nj dva tri dovoranina.

33. A on im reče : bacite je dolje. I baciše je, i pršte krv njezina po zidu i po konjma, i pogazi je.

34. Po tom ušavši jede i pi, pa reče : vidite onu prokletnicu, i pogrebite je, jer je carska kći.

35. I otidoše da je pogrebu, i ne nagjoše od nje ništa do lubanju i stopala i šake.

36. I dogjoše natrag i javiše ; a on reče: to je riječ Gospodnja, koju je rekao preko sluge svojega Ilije Tesvićanina govoreći : u polju Jezraelskom izješće psi tijelo Jezaveljino.

37. Neka bude tijelo Jezaveljino kao gnoj na njivi u polju Jezraelskom da se ne može kazati : ovo je Jezavelja.

GLAVA 10.

A Ahav imaše sedamdeset sinova u Samariji ; i Juj napisa knjigu i posla je u Samariju ka glavarima Jezraelskim, starješinama i hraniteljima Ahavovijem, i reče :

2. Kako ova knjiga dogje k vama, u kojih su sinovi gospodara vašega i kola i konji i grad tvrdi i oružje,

3. Gledajte koji je najbolji i najvještiji izmegju sinova gospodara vašega, te ga posadite na prijesto oca njegova, i bijte se za dom gospodara svojega.

4. Ali se oni vrlo uplašiše i rekoše : eto, dva cara ne odolješe mu, a kako ćemo mu mi odoljeti?

5. I koji bijaše nad domom, i koji bijaše nad gradom, i starješine i hranitelji poslaše k Juju govoreći : mi smo sluge tvoje, činićemo sve što nam kažeš; ne ćemo nikoga postavljati carem ; čini što ti je volja.

6. A on im napisa drugu knjigu govoreći : ako ste moji, i slušate mene, uzmite glave svijeh sinova gospodara svojega i dogjite k meni sjutra u ovo doba u Jezrael. A sinovi carevi, sedamdeset ljudi, bijahu kod najznatnijih gragjana koji ih hranjahu.

7. I kad im dogje ova knjiga, uzeše sinove careve i poklaše, sedamdeset ljudi, i metnuvši glave njihove u kotarice poslaše mu u Jezrael.

8. I dogje glasnik, koji mu javi govoreći : donesoše glave sinova carevijeh. A on reče : složite ih u dvije gomile na vratima, *neka stoje* do sjutra.

9. A u jutru izašav stade i reče svemu narodu : vi nijeste krivi ; eto, ja se podigoh na gospodara svojega i ubih ga ; ali ko pobi sve ove?

10. Vidite sada da nije izostala ni jedna riječ Gospodnja koju reče Gospod za dom Ahavov, nego je Gospod učinio što je govorio preko sluge svojega Ilije.

11. Po tom pobi Juj sve koji bijahu ostali od doma Ahavova u Jezraelu i sve vlastelje njegove i prijatelje njegove i sveštenike njegove, da ne osta ni jedan.

12. Po tom se podiže i pogje da ide u Samariju ; i kad bijaše kod kolibe pastirske na putu,

13. Nagje Juj braću Ohozije cara Judina, i reče : ko ste? Oni rekoše : mi smo braća Ohozijina i idemo da pozdravimo sinove careve i sinove caričine.

14. Tada reče : pohvatajte ih žive. I pohvataše ih žive i poklaše ih na studencu kod kolibe pastirske, njih četrdeset, i ne ostavi ni jednoga od njih.

15. Po tom otišav odande nagje Jonadava sina Rihavova, koji ga srete. A on ga pozdravi i reče mu : je li srce tvoje pravo kao što je moje srce prema tvome? A Jonadav odgovori : jest. Ako jest, *odgovori Juj*, daj mi ruku. I dade mu ruku : a on ga uze k sebi u kola,

16. I reče : hajde sa mnom, i vidi moju revnost za Gospoda. I odvezoše ga na njegovijem kolima.

17. I kad dogje u Samariju, pobi sve što bješe ostalo od doma Ahavova u Samariji dokle ga ne istrijebi po riječi koju Gospod reče Iliji.

18. Po tom sabra Juj sav narod i reče mu : Ahav je malo služio Valu, Juj će mu služiti više.

19. Za to dozovite mi sve proroke Valove, sve sluge njegove i sve sveštenike njegove, ni jedan da ne izostane, jer veliku žrtvu hoću da prinesem Valu ; ko ne dogje, poginuće. A Juj činjaše

tako iz prijevare hoteći pobiti sluge Valove.

20. I reče Juj : svetkujte svetkovinu Valu. I oglasiše je.

21. I posla Juj po svemu Izrailju, te dogjoše sve sluge Valove, i ne izosta ni jedan da ne dogje ; i ugjoše u kuću Valovu, i napuni se kuća Valova od kraja do kraja.

22. Tada reče onomu koji bijaše nad riznicom : iznesi haljine svijem slugama Valovijem. I iznese im haljine.

23. Za tijem ugje Juj s Jonadavom sinom Rihavovijem u kuću Valovu, i reče slugama Valovijem : promotrite i vidite da nije tu s vama koji sluga Gospodnji, nego same sluge Valove.

24. I tako ugjoše da prinesu prinose i žrtve paljenice, a Juj namjesti na polju osamdeset ljudi, i reče : ako uteče koji od ovijeh ljudi koje vam dajem u ruke, duša će vaša biti za dušu njegovu.

25. A kad se svrši žrtva paljenica, zapovjedi Juj vojnicima i vojvodama : ugjite, pobijte ih, da ne izagje ni jedan. I tako ih pobiše oštrijem mačem i pobacaše ih vojnici i vojvode; po tom otidoše u svaki grad gdje bješe kuća Valova.

26. I izbaciše likove iz kuće Valove, i spališe ih.

27. I izlomiše lik Valov, i raskopaše kuću Valovu, i od nje načiniše prohode do današnjega dana.

28. Tako Juj istrijebi Vala iz Izrailja.

29. Ali ne odstupi Juj od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja, od zlatnijeh telaca, koji bijahu u Vetilju i u Danu.

30. A Gospod reče Juju : što si dobro svršio što je pravo preda mnom, i što si učinio domu Ahavovu sve što mi je bilo u srcu, za to će sinovi tvoji sjedjeti na prijestolu Izrailjevu do četvrtoga koljena.

31. Ali Juj ne pažaše da hodi po zakonu Gospoda Boga Izrailjeva svijem srcem svojim, ne odstupi od grijehova Jerovoamovijeh, kojima navede na grijeh Izrailja.

32. U to vrijeme poče Gospod krnjiti Izrailja, jer ih pobi Azailo po svijem megjama Izrailjevijem,

33. Od Jordana k istoku sunčanom, svu zemlju Galadsku, Gadovu i Ruvimovu i Manasijinu, od Aroira na potoku Arnonu, i Galad i Vasan.

34. A ostala djela Jujeva i sve što je činio, i sva junaštva njegova, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izrailjevijeh?

35. I počinu Juj kod otaca svojih, i pogreboše ga u Samariji ; a na njegovo se mjesto zacari Joahaz sin njegov.

36. A carova Juj nad Izrailjem u Samariji dvadeset i osam godina.

GLAVA 11.

A Gotolija mati Ohozijina vidjevši da joj pogibe sin, usta i pobi sav rod carski.

2. Ali Josaveja kći cara Jorama, sestra Ohozijina, uze Joasa sina Ohozijina, i ukrade ga izmegju sinova carevijeh, koje ubijahu, i s dojkinjom njegovom sakri ga od Gotolije u ložnicu, te ne pogibe.

3. I bi sakriven s njom u domu Gospodnjem šest godina, a Gotolija carovaše u zemlji.

4. A sedme godine posla Jodaj i dozva stotinike i vojvode i vojnike, i uvede ih k sebi u dom Gospodnji, i uhvati vjeru s njima, i zakle ih u domu Gospodnjem, i pokaza im sina careva.

5. I zapovjedi im govoreći : ovo učinite : vas trećina, koji dolazite u subotu, neka čuvaju stražu u dvoru carskom.

6. A trećina neka bude na vratima Surskim, a trećina na vratima koja su iza vojnika ; i čuvajte dom od sile.

7. A dva dijela vas svijeh koji odlaze u subotu neka čuvaju stražu u domu Gospodnjem oko cara.

8. I opkolite cara svaki sa svojim oružjem u ruci, i ko bi navalio megju vrste neka se pogubi, i budite s carem kad stane izlaziti i ulaziti.

9. I stotinici učiniše sve kako zapovjedi Jodaj sveštenik ; i uzeše svaki svoje ljude koji dolažahu u subotu s onima koji odlažahu u subotu, i dogjoše k sveštenику Jodaju.

10. I sveštenik dade stotinicima koplja i štitove cara Davida, što bijahu u domu Gospodnjem.

11. I vojnici stadoše svaki sa svojim oružjem u ruci od desne strane doma do lijeve strane doma prema oltaru i prema domu oko cara.

12. Tada izvede sina careva, i metnu mu vijenac na glavu, i dade mu svje-

dočanstvo, i postaviše ga carem, i pomazaše ga, i pljeskajući rukama govorahu : da živi car !

13. A kad Gotolija ču viku naroda, koji se stjecaše, dogje k narodu u dom Gospodnji ;

14. I pogleda, i gle, car stajaše kod stupa po običaju, i knezovi i trube oko cara, i sav narod iz zemlje radovaše se, i trube trubljahu. Tada Gotolija razdrije haljine svoje i povika : buna ! buna !

15. A sveštenik Jodaj zapovjedi stotinicima koji bijahu nad vojskom, i reče im : izvedite je iz vrsta na polje, i ko pogje za njom, pogubite ga mačem ; jer reče sveštenik : da ne pogine u domu Gospodnjem.

16. I načiniše joj mjesto ; i kad dogje na put kojim se ide u dom carski konjskim vratima, ondje je ubiše.

17. Tada Jodaj učini zavjet izmegju Gospoda i cara i naroda da će biti narod Gospodnji, takogjer i izmegju cara i naroda.

18. Po tom sav narod zemaljski otide u dom Valov, i raskopaše dom i oltar, i izlomišc likove njegove sa svijem ; a Matana sveštenika Valova ubiše pred oltarima. A sveštenik opet uredi službu u domu Gospodnjem.

19. I uze stotinike i vojvode i vojnike i sav narod zemaljski, i izvedoše cara iz doma Gospodnjega, i ugjoše u dom carski putem na vrata vojnička. I sjede na carski prijesto.

20. I radovaše se sav narod zemaljski, i grad se umiri po što Gotoliju ubiše mačem kod carskoga doma.

21. Joasu bješe sedam godina kad se zacari.

GLAVA 12.

Sedme godine Jujeve poče carovati Joas, i carova četrdeset godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Sivija, iz Virsaveje.

2. I činjaše Joas što je pravo pred Gospodom dokle ga god učaše sveštenik Jodaj.

3. Ali visine ne biše oborene ; narod još prinošaše žrtve i kagjaše na visinama.

4. I Joas reče svešteničima : sav novac posvećeni, što se donosi u dom Gospodnji, novac onijeh koji idu u broj, i novac od ucjene svačije, i sav novac što ko donosi od svoje volje u dom Gospodnji.

5. Neka sveštenici uzimaju, svaki od svojega poznanika, i oni neka opravljaju što je trošno u domu gdje se god nagje da treba opraviti.

6. Ali do godine dvadeset treće carovanja Joasova sveštenici još ne opraviše što bijaše trošno u domu.

7. Tada car Joas dozva Jodaja sveštenika i ostale sveštenike, i reče im : za što ne opravljate što je trošno u domu? Od sele ne uzimajte novaca od svojih poznanika, jer treba da vratite da se opravi što je trošno u domu.

8. I sveštenici pristaše da ne uzimaju novaca od naroda i da ne opravljaju što je trošno u domu.

9. Tada sveštenik Jodaj uze jedan kovčeg, i proreza rupu na zaklopcu, i metnu ga kod oltara s desne strane kako se ulazi u dom Gospodnji ; i sveštenici koji čuvahu vrata metaše u nj sve novce koji se donošahu u dom Gospodnji.

10. A kad vigjahu da ima mnogo novaca u kovčegu, tada dolažaše pisar carev s poglavarom svesteničkim, i izbrojivši svezivahu novce koji bi se našli u domu Gospodnjem.

11. Po tom davahu gotove novce onima koji upravljahu poslom i starahu se za dom Gospodnji, a oni ih izdavahu drvodjeljama i poslenicima koji opravljahu dom Gospodnji.

12. I zidarima i kamenarima, i da se dobavlja drvo i tesano kamenje, da se opravi što bješe trošno u domu Gospodnjem, i da se dobavi sve što trebaše da se opravi dom.

13. Ali novcima koji se donošahu u dom Gospodnji ne gragjahu čaša sebrnijeh za dom Gospodnji, ni viljušaka, ni kotlića, ni truba, niti kakih sudova zlatnijeh ni srebrnijeh ;

14. Nego ih davahu onima koji bijahu nad poslom da se opravi za njih dom Gospodnji.

15. I ne tražahu računa od ljudi kojima predavahu novce da izdaju poslenicima, jer vjerno ragjahu.

16. Novci za prijestup i novci za grijehe ne donošahu se u dom Gospodnji ; pripadahu sveštenicima.

17. Tada izide Azailo car Sirski, i u-

dari na Gat i uze ga; po tom se okrete Azailo da ide na Jerusalim.

18. A Joas car Judin uze sve posvećene stvari, što Josafat i Joram i Ohozija oci njegovi carevi Judini bijahu posvetili, i sve što sam bješe posvetio, i sve zlato što se nagje u riznicama doma Gospodnjega i doma careva, i posla Azailu caru Sirskom; i tako otide od Jerusalima.

19. A ostala djela Joasova i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

20. A sluge njegove podigoše se i pobuniše se, i ubiše Joasa u domu Milonu, kuda se ide u Silu.

21. Jozahar sin Simeatov i Jozavad sin Somirov, sluge njegove, ubiše ga, te umrije; i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu; a na njegovo mjesto zacari se Amasija sin njegov.

GLAVA 13.

Godine dvadeset treće carovanja Joasa sina Ohozijina nad Judom zacari se Joahaz sin Jujev nad Izrailjem u Samariji, i carova sedamnaest godina.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodom, jer hogjaše za grijesima Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja, i ne odstupi od njih.

3. Za to se razgnjevi Gospod na Izrailja, i dade ih u ruke Azailu caru Sirskom i u ruke Ven-Adadu sinu Azailovu za sve ono vrijeme.

4. Ali se Joahaz pomoli Gospodu, i Gospod ga usliši, jer vidje nevolju Izrailjevu, kako ih muči car Sirski.

5. I dade Gospod Izrailju izbavitelja, te se oprostiše ruke Sirske, i življahu sinovi Izrailjevi u šatorima svojim kao prije.

6. Ali ne odstupiše od grijehova doma Jerovoamova, kojima na grijeh navede Izrailja, nego hodiše u njima, i sam lug još stajaše u Samariji.

7. A ne osta Joahazu naroda više od pedeset konjika i deset kola i deset tisuća pješaka; nego ih pobi car Sirski i satr ih, te biše kao prah kad se vrše.

8. A ostala djela Joahazova i sve što je činio, i junaštva njegova, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

9. I počinu Joahaz kod otaca svojih, i pogreboše ga u Samariji; a na mjesto njegovo zacari se Joas sin njegov.

10. Godine trideset sedme carovanja Joasova nad Judom zacari se Joas sin Joahazov nad Izrailjem u Samariji, i carova šesnaest godina.

11. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ne odstupi ni od jednoga grijeha Jerovoama sina Navatova, koji navede Izrailja na grijeh, nego u njima hogjaše.

12. A ostala djela Joasova, i sve što je činio, i junaštva njegova, kako je vojevao s Amasijom carem Judinijem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

13. I počinu Joas kod otaca svojih, a Jerovoam sjede na prijesto njegov; i pogreboše Joasa u Samariji kod careva Izrailjevijeh.

14. A Jelisije razbolje se od bolesti, od koje i umrije; i Joas car Izrailjev dogje k njemu, i plačući pred njim govoraše: oče moj, oče moj, kola Izrailjeva i konjici njegovi!

15. A Jelisije mu reče: uzmi luk i strijele. I on uze luk i strijele.

16. Tada reče caru Izrailjevu: nategni luk rukom svojom. I nateže luk rukom svojom. A Jelisije metnu ruke svoje caru na ruke.

17. I reče: otvori prozor s istoka. I otvori, a Jelisije reče: pusti strijelu I on pusti strijelu, a Jelisije reče: strijela izbavljenja Gospodnjega, strijela izbavljenja od Siraca; jer ćeš pobiti Sirce u Afeku, i satrćeš ih.

18. Još reče: uzmi strijele. I uze, a on reče caru Izrailjevu: udri u zemlju. I udari tri puta, pa stade.

19. Tada se rasrdi na nj čovjek Božji i reče: da si udario pet puta, ili šest puta, tada bi pobio Sirce sa svijem; a sada ćeš ih samo tri puta razbiti.

20. Po tom umrije Jelisije i pogreboše ga. A druge godine udariše čete Moavske na zemlju.

21. I dogodi se kad pogrebavahu nekoga čovjeka, ugledaše četu i baciše čovjeka u grob Jelisijev; i kad čovjek pade i dotače se kostiju Jelisijevih, oživje i usta na noge svoje.

22. A Azailo car Sirski mučaše Izrailja svega vijeka Joahazova.

23. Ali se Gospodu sažali za njima i smilova se na njih i pogleda na njih

zavjeta radi svojega s Avramom, Isakom i Jakovom, i ne htje ih istrijebiti i ne odvrže ih od sebe do sada.

24. I umrije Azailo car Sirski, i na njegovo se mjesto zacari Ven-Adad sin njegov.

25. A Joas sin Joahazov povrati iz ruku Ven-Adada sina Azailova gradove koje bješe Azailo uzeo ratom Joahazu ocu njegovu: tri puta ga razbi Joas, i povrati gradove Izrailjeve.

GLAVA 14.

Druge godine carovanja Joasa sina Joahazova nad Izrailjem zacari se Amasija sin Joasov nad Judom.

2. Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Joadana, iz Jerusalima.

3. I činjaše što je pravo pred Gospodom. ali ne kao David otac njegov; sa svijem činjaše onako kako je činio otac njegov Joas.

4. Jer visine ne biše oborene: narod još prinošaše žrtve i kagjaše na visinama.

5. A kad se utvrdi carstvo u ruci njegovoj, on pobi sluge svoje koje su ubile cara oca njegova.

6. Ali sinova tijeh krvnika ne pobi, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, gdje je zapovjedio Gospod govoreći: ocevi da ne ginu za sinove niti sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine.

7. On pobi deset tisuća Edomaca u slanoj dolini, i uze Selu ratom, i prozva je Jokteil, koje osta do danas.

8. Tada posla Amasija poslanike k Joasu sinu Joahaza sina Jujeva, caru Izrailjevu, i reče: dogji da se ogledamo.

9. A Joas car Izrailjev posla k Amasiji caru Judinu i poruči mu: trn na Livanu posla ka kedru na Livanu, i poruči: daj svoju kćer sinu mojemu za ženu; ali naigje zvijerje Livansko, i izgazi trn.

10. Pobio si Edomce, pa se ponese srce tvoje; hvali se, i sjedi kod kuće svoje; za što bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom?

11. Ali ne posluša Amasija; i podiže se Joas car Izrailjev, i ogledaše se, on i Amasija car Judin, u Vetsemesu Judinu.

12. Ali Judu razbi Izrailj, te pobjegoše svaki k svojemu šatoru.

13. A Amasiju cara Judina, sina Joasa sina Ohozijina, uhvati Joas car Izrailjev u Vetsemesu; po tom dogje u Jerusalim i obori zid Jerusalimski od vrata Jefremovijeh do vrata na uglu, četiri stotine lakata.

14. I uze sve zlato i srebro i sve posugje što se nagje u domu Gospodnjem i u riznicama doma careva, i taoce, pa se vrati u Samariju.

15. A ostala djela Joasova, što je činio, i junaštva njegova, i kako je vojevao s Amasijom carem Judinijem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

16. I počinu Joas kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji kod careva Izrailjevijeh, a na njegovo se mjesto zacari Jerovoam sin njegov.

17. Amasija pak sin Joasov car Judin poživje petnaest godina po smrti Joasa sina Joahazova, cara Izrailjeva.

18. A ostala djela Amasijina nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh?

19. I digoše bunu na nj u Jerusalimu, te pobježe u Lahis, a oni poslaše za njim u Lahis i ubiše ga ondje.

20. A odande ga donesoše na konjma, i bi pogreben u Jerusalimu kod otaca svojih u gradu Davidovu.

21. Tada sav narod Judin uze Azariju, koji imaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova Amasije.

22. On sazida Elat povrativ ga Judi po što car počinu kod otaca svojih.

23. Godine petnaeste carovanja Amasije sina Joasova nad Judom zacari se Jerovoam sin Joasov nad Izrailjem u Samariji, i carova četrdeset i jednu godinu.

24. I činjaše što je zlo pred Gospodom, i ne odstupi ni od jednoga grijeha Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja.

25. On povrati megje Izrailjeve od Emata do mora uz polje, po riječi Gospoda Boga Izrailjeva, koju reče preko sluge svojega Jone sina Amatijina, proroka iz Gatefera.

26. Jer Gospod vidje da je u ljutoj nevolji Izrailj, i da nema ništa ni od uhvaćenoga ni od ostavljenoga, i da nema nikoga da pomože Izrailju.

27. I ne bješe rekao Gospod da zatre ime Izrailjevo pod nebom; za to ih izbavi preko Jerovoama sina Joasova.

28. A ostala djela Jerovoamova, i sve što je činio, i junaštva njegova, kako je vojevao i kako je povratio Damasak i Emat od Jude Izrailju, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

29. Po tom počinu Jerovoam kod otaca svojih, careva Izrailjevijeh, a na njegovo se mjesto zacari Zaharija sin njegov.

GLAVA. 15.

Godine dvadeset sedme carovanja Jerovoamova nad Izrailjem zacari se Azarija sin Amasijin nad Judom.

2. Bješe mu šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jeholija, iz Jerusalima.

3. On činjaše što je pravo pred Gospodom sa svijem kao što je činio Amasija otac njegov.

4. Ali visine ne biše oborene: narod još prinošaše žrtve i kagjaše na visinama.

5. A Gospod udari cara, te bi gubav do smrti svoje; i življaše u odvojenom domu; a Jotam sin carev upravljaše dvorom i sugjaše narodu u zemlji.

6. A ostala djela Azarijina i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

7. I počinu Azarija kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Jotam sin njegov.

8. Trideset osme godine carovanja Azarijina nad Judom zacari se Zaharija sin Jerovoamov nad Izrailjem u Samariji, i carova šest mjeseca.

9. I činjaše što je zlo pred Gospodom kao što su činili oci njegovi; ne odstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja.

10. I pobuni se na nj Salum sin Javisov, i ubi ga pred narodom i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto.

11. A ostala djela Zaharijina, eno zapisana su u dnevniku careva Izrailjevijeh.

12. To je riječ Gospodnja koju reče Juju govoreći: sinovi tvoji do četvrtoga koljena sjedjeće na prijestolu Izrailjevu. I zbi se tako.

13. Salum sin Javisov zacari se trideset devete godine carovanja Ozijina nad Judom, a carova mjesec dana u Samariji.

14. Jer Menajim sin Gadijev iz Terse podiže se i dogje u Samariju i ubi Saluma sina Javisova u Samariji, i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto.

15. A ostala djela Salumova i buna koju podiže, eto, to je zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh.

16. Tada Menajim raskopa Tapsu i pobi sve koji bijahu u njoj i u megjama njezinijem od Terse, jer mu ne otvoriše, za to ih pobi i sve trudne žene njihove raspori.

17. Godine trideset devete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Menajim sin Gadijev nad Irailjem, i carova deset godina u Samariji.

18. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ne odstupi svega vijeka svojega od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja.

19. Tada Ful car Asirski udari na zemlju, a Menajim dade Fulu tisuću talanata srebra da bi mu pomogao da utvrdi carstvo u svojoj ruci.

20. A te novce uze Menajim od Izrailja, od svijeh bogatijeh ljudi, da ih dade caru Asirskom, od svakoga po pedeset sikala. Tako se vrati car Asirski, i ne zabavi se ondje u zemlji.

21. A ostala djela Menajimova i što je god činio, nije li zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

22. I počinu Menajim kod otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Fakija sin njegov.

23. Godine pedesete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Fakija sin Menajimov nad Izrailjem u Samariji, i carova dvije godine.

24. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ne odstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja.

25. I pobuni se na nj Fekaj sin Remalijin, vojvoda njegov, i ubi ga u Samariji u carskom dvoru, s Argovom i Arijem i s pedeset ljudi sinova Galadovijeh; i ubivši ga zacari se na njegovo mjesto.

26. A ostala djela Fakijina i što je god činio, eno je zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh.

27. Godine pedeset druge Azarije cara

Judina zacari se Fekaj sin Remalijin nad Izrailjem u Samariji, i carova dvadeset godina.

28. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ne odstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja.

29. U vrijeme Fekaja cara Izrailjeva dogje Teglat-Felasar car Asirski, i uze Ijon i Avel-vetmahu i Janoh i Kedes i Asor i Galad i Galileju, svu zemlju Neftalimovu, i preseli narod odande u Asiriju.

30. Tada se pobuni Osija sin Ilin na Fekaja sina Remalijina i ubi ga i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto dvadesete godine Jotama sina Ozijina.

31. A ostala djela Fekajeva i sve što je činio, eno je zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh.

32. Druge godine carovanja Fekaja sina Remalijina nad Izrailjem zacari se Jotam sin Ozijin nad Judom.

33. Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jerusa, kći Sadokova.

34. I činjaše što je pravo pred Gospodom, sa svijem činjaše kako je činio Ozija otac njegov.

35. Ali visine ne biše oborene: narod još prinošaše žrtve i kagjaše na visinama. On načini najviša vrata na domu Gospodnjem.

36. A ostala djela Jotamova i sve što je činio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

37. U to vrijeme poče Gospod puštati na Judu Resina cara Sirskoga i Fekaja sina Remalijina.

38. I Jotam počinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

GLAVA 16.

Godine sedamnaeste Fekaja sina Remalijina zacari se Ahaz sin Jotamov car Judin.

2. Dvadeset godina bijaše Ahazu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu, ali ne činjaše što je pravo pred Gospodom Bogom njegovijem kao David otac njegov.

3. Jer hogjaše putem careva Izrailjevijeh, pa i sina svojega pusti kroz oganj po gadnijem djelima naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

4. I prinošaše žrtve i kagjaše na visinama i po humovima i pod svakim zelenijem drvetom.

5. Tada dogje Resin car Sirski i Fekaj sin Remalijin car Izrailjev, dogjoše da biju Jerusalim, i opkoliše Ahaza; ali ga ne mogoše osvojiti.

6. U to vrijeme Resin car Sirski povrati Sircima Elat, i izagna Judeje iz Elata, i dogjoše Sirci u Elat i ostaše ondje do danas.

7. Ali Ahaz posla poslanike k Teglat-Felasaru caru Asirskom i poruči mu: sluga sam tvoj, hodi i izbavi me iz ruku cara Sirskoga i iz ruku cara Izrailjeva, koji se podigoše na me.

8. I uze Ahaz zlato i srebro što se nagje u domu Gospodnjem i u riznicama doma carskoga, i posla na dar caru Asirskom.

9. I posluša ga car Asirski, i dogje na Damasak i uze ga, i preseli narod odande u Kir, a Resina pogubi.

10. Tada car Ahaz otide na susret Teglat-Felasaru caru Asirskom u Damasak; i vidje car Ahaz oltar koji bijaše u Damasku, pa posla svešteniku Uriji sliku od toga oltara i od sve naprave njegove.

11. I načini sveštenik Urija oltar sa svijem kako posla car Ahaz iz Damaska, onako načini Urija sveštenik, dokle se vrati car Ahaz iz Damaska.

12. Pa kad se car vrati iz Damaska i vidje oltar, pristupi k njemu i prinese žrtvu na njemu.

13. I zapali žrtvu svoju paljenicu i dar svoj, i izli naljev svoj, i pokropi oltar krvlju zahvalnijeh žrtava svojih.

14. A mjedeni oltar što bješe pred Gospodom prenese s prednje strane doma da ne stoji izmegju njegova oltara i doma Gospodnjega, i namjesti ga pokraj svoga oltara k sjeveru.

15. I zapovjedi car Ahaz Uriji svešteniku govoreći: na velikom oltaru pali žrtvu paljenicu jutrenju i dar večerњi i žrtvu paljenicu carevu s darom njezinijem, i žrtvu paljenicu svega naroda zemaljskoga s darovima njihovijem i naljevima njihovijem; i po njemu kropi svakom krvlju od žrtava paljenica i sva-

kom krvlju od drugih žrtava. A za oltar mjedeni promisliću.

16. I učini sveštenik Urija sve kako mu zapovjedi car Ahaz.

17. I oplate s podnožja skide car Ahaz i uze s njih umivaonice, i more skide s volova mjedenijeh, koji bijahu pod njim, i metnu ga na pod kameni.

18. I strehu subotnu, koju bijahu načinili u domu, i ulazak carski, koji bijaše s polja, ukloni takogjer od doma Gospodnjega, bojeći se cara Asirskoga.

19. A ostala djela Ahazova što je činio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh?

20. I počinu Ahaz kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Jezekija sin njegov.

GLAVA 17.

Dvanaeste godine carovanja Ahazova nad Judom zacari se u Samariji nad Izrailjem Osija sin Ilin, i carova devet godina.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ali ne kao carevi Izrailjevi koji biše prije njega.

3. Na njega dogje Salmanasar car Asirski, i Osija mu posta sluga, te mu plaćaše danak.

4. Ali car Asirski opazi da Osija hoće da se odmetne, jer Osija posla poslanike k Soju caru Misirskom i ne posla danka godišnjega caru Asirskom; za to ga opkoli car Asirski i svezavši baci ga u tamnicu.

5. I car Asirski progje svu zemlju i dogje na Samariju, i bi je tri godine.

6. Devete godine Osijine uze car Asirski Samariju i odvede Izrailja u Asiriju i naseli u Alaju i u Avoru na vodi Gozanu i u gradovima Midskim.

7. A to bi što sinovi Izrailjevi griješiše Gospodu Bogu svojemu, koji ih je izveo iz zemlje Misirske ispod ruke Faraona cara Misirskoga, i bojaše se drugih bogova,

8. I hodiše po uredbama naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh, i kako činiše carevi Izrailjevi;

9. I tajno činiše sinovi Izrailjevi što nije pravo pred Gospodom Bogom njihovijem, i pogradiše visine po svijem gradovima svojim, od kule stražarske do gradova ozidanijeh.

10. I podigoše likove i lugove na svakom visokom humu i pod svakim zelenijem drvetom.

11. I kagjahu onuda po svijem visinama kao narodi koje odagna Gospod ispred njih, i činjahu zle stvari gnjeveći Gospoda.

12. I služahu gadnijem bogovima, za koje im bješe Gospod rekao: ne činite to.

13. I Gospod opominjaše Izrailja i Judu preko svijeh proroka i svijeh vidjelaca govoreći: vratite se sa zlijeh putova svojih i držite zapovijesti moje i uredbe moje po svemu zakonu koji sam zapovjedio ocima vašim i koji sam vam poslao po slugama svojim prorocima.

14. Ali ne poslušaše; nego bjehu tvrdovrati kao i oci njihovi, koji ne vjerovaše Gospodu Bogu svojemu.

15. I odbaciše uredbe njegove i zavjet njegov, koji učini s ocima njihovijem, i svjedočanstva njegova, kojima im svjedočaše, i hodiše za ništavilom i postaše ništavi, i za narodima koji bijahu oko njih, za koje im bješe zapovjedio Gospod da ne čine kao oni.

16. I ostaviše sve zapovijesti Gospoda Boga svojega, i načiniše sebi livene likove, dva teleta, i lugove, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj, i služiše Valu.

17. I provodiše sinove svoje i kćeri svoje kroz oganj, i davaše se na vračanje i gatanje, i prodaše se da čine zlo pred Gospodom gnjeveći ga.

18. Za to se Gospod razgnjevi vrlo na Izrailja, i odbaci ih od sebe, te ne osta nego samo pleme Judino.

19. Pa ni Juda ne držaše zapovijèstî Gospoda Boga svojega, nego hogjaše po uredbama koje načiniše Izrailjci.

20. Za to Gospod povrže sve sjeme Izrailjevo, i muči ih, i predade ih u ruke onima koji ih plijene, dokle ih i odbaci od sebe.

21. Jer se ocijepiše Izrailjci od doma Davidova, i postaviše carem Jerovoama sina Navatova, a Jerovoam odbi Izrailjce od Gospoda i navede ih da griješe grijehom velikim.

22. I hodiše sinovi Izrailjevi u svijem grijesima Jerovoamovijem, koje je on činio, i ne odstupiše od njih;

23. Dokle Gospod ne odbaci Izrailja

od sebe kao što je govorio preko svijeh sluga svojih proroka, i tako preseljen bi Izrailj iz zemlje svoje u Asirsku do današnjega dana.

24. Po tom dovede car Asirski ljude iz Vavilona i iz Hute i iz Ave i iz Emata i iz Sefarvima, i naseli ih u gradovima Samarijskim mjesto Izrailjaca, i naslijediše Samariju, i življahu po gradovima njezinijem.

25. A kad počeše živjeti ondje, ne bojahu se Gospoda, a Gospod posla na njih lavove, koji ih davljahu.

26. Za to rekoše caru Asirskom govoreći : ovi narodi koje si doveo i naselio u gradovima Samarijskim ne znaju zakona Boga one zemlje; za to posla na njih lavove, koji ih eto more, jer ne znaju zakona Boga one zemlje.

27. Tada zapovjedi car Asirski i reče: odvedite onamo jednoga od sveštenika koje ste doveli odande, pa neka ŕde i sjedi ondje, neka ih uči zakonu Boga one zemlje.

28. I tako jedan od sveštenika, koje bijahu odveli iz Samarije, dogje i nastani se u Vetilju, i učaše ih kako će se bojati Gospoda.

29. Ali načiniše sebi svaki narod svoje bogove, i pometaše ih u kuće visînâ, koje bijahu načinili Samarijani, svaki narod u svojim gradovima u kojima življahu.

30. Jer Vavilonjani načiniše Sokot-Venotu, a Hućani načiniše Nergala, a Emaćani načiniše Asima;

31. I Avljani načiniše Nivaza i Tartaka, a Sefarvimci spaljivahu sinove svoje ognjem Adramelehu i Anamelehu bogovima Sefarvimskim.

32. Ali se bojahu Gospoda, i postaviše izmegju sebe sveštenike visinama, koji im služahu u domovima visînâ;

33. Bojahu se Gospoda, ali i svojim bogovima služahu po običaju onijeh naroda iz kojih ih preseliše.

34. I do današnjega dana rade po starijem običajima; ne boje se Gospoda a ne rade ni po svojim uredbama i običajima, ni po zakonu i zapovijesti što je zapovjedio Gospod sinovima Jakova, kojemu nadje ime Izrailj;

35. S kojima učini Gospod zavjet i zapovjedi im i reče : ne bojte se drugih bogova niti im se klanjajte niti im služite niti im prinosite žrtava;

36. Nego Gospoda, koji vas je izveo iz zemlje Misirske silom velikom i mišicom podignutom, njega se bojte i njemu se klanjajte i njemu prinosite žrtve;

37. I uredbe i pravila i zakon i zapovijesti što vam je napisao držite izvršujući ih vazda, i ne bojte se drugih bogova.

38. I ne zaboravljajte zavjeta koji je učinio s vama, i ne bojte se drugih bogova.

39. Nego Gospoda Boga svojega bojte se, i on će vas izbaviti iz ruku svijeh neprijatelja vaših.

40. Ali ne poslušaše, nego radiše po starom svom običaju.

41. Tako ovi narodi bojahu se Gospoda i idolima svojim služahu ; i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovijeh čine do današnjega dana onako kako su činili oci njihovi.

GLAVA 18.

A treće godine carovanja Osije sina Ilina nad Izrailjem zacari se Jezekija sin Ahazov nad Judom.

2. Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Avija, kći Zaharijina.

3. I činjaše što je pravo pred Gospodom sa svijem kao što je činio David otac njegov.

4. On obori visine, i izlomi likove i isiječe lugove; i razbi zmiju od mjedi, koju bješe načinio Mojsije, jer joj do tada kagjahu sinovi Izrailjevi; i prozva je Neustan.

5. Uzdaše se u Gospoda Boga Izrailjeva, i ne bi takoga izmegju svijeh careva Judinijeh poslije njega ni prije njega.

6. Jer prionu za Gospoda, ne odstupi od njega, nego drža zapovijesti koje zapovjedi Gospod Mojsiju.

7. I Gospod bijaše s njim; kuda god igjaše napredovaše; i odmetnu se od cara Asirskoga, te mu ne bi sluga.

8. On pobi Filisteje do Gaze i megje njezine, od kule stražarske do grada ozidana.

9. A četvrte godine carovanja Jezekijina, a to je sedma godina carovanja O-

sije sina Ilina nad Izrailjem, podiže se Salmanasar car Asirski na Samariju, i opkoli je.

10. I poslije tri godine uze je; šeste godine carovanja Jezikijina, a devete godine carovanja Osijina nad Izrailjem, bi uzeta Samarija.

11. I odvede car Asirski Izrailjce u Asiriju, i naseli ih u Alaju i u Avoru na vodi Gozanu i po gradovima Midskim.

12. Jer ne slušaše glasa Gospoda Boga svojega i prestupaše zavjet njegov, sve što im je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji, ne slušaše niti tvoriše.

13. A četrnaeste godine carovanja Jezekijina podiže se Senahirim car Asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih.

14. Tada Jezikija car Judin posla u Lahis k caru Asirskom i poruči mu : zgriješio sam; vrati se od mene, što god nametneš na me nosiću. A car Asirski nametnu na Jezekiju cara Judina tri sta talanata srebra i trideset talanata zlata.

15. I dade car Jezekija sve srebro što se nagje u domu Gospodnjem i u riznicama carskoga dvora.

16. U to vrijeme car Jezekija raskova vrata na crkvi Gospodnjoj i pragove koje sam bješe okovao, i dade caru Asirskom.

17. Ali car Asirski posla Tartana i Ravsarisa i Ravsaka iz Lahisa k caru Jezekiji u Jerusalim s velikom vojskom; i oni se podigoše i dogjoše u Jerusalim; i podigavši se i došavši stadoše kod jaza gornjega jezera, koji je pokraj puta u polju bjeljarevu.

18. I stadoše vikati cara. Tada dogje k njima Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov pametar.

19. I reče im Ravsak : kažite caru Jezekiji : ovako kaže veliki car, car Asirski : kakva je to uzdanica, u koju se uzdaš?

20. Ti veliš, ali su prazne riječi, da imaš svjeta i sile za rat. U što se dakle uzdaš, te si se odmetnuo od mene?

21. Gle, uzdaš se u Misir, u štap od trske slomljene, na koji ako se ko nasloni, ući će mu u ruku i probošće je; taki je Faraon car Misirski svima koji se uzdaju u nj.

22. Ako li mi rečete : uzdamo se u Gospoda Boga svojega; nije li to onaj čije je visine i oltare oborio Jezekija i zapovjedio Judi i Jerusalimu : pred ovijem oltarom klanjajte se u Jerusalimu.

23. Hajde, zateci se mojemu gospodaru caru Asirskom; i daću ti dvije tisuće konja, ako možeš dobaviti koji će jahati na njima.

24. Kako ćeš dakle odbiti i jednoga vojvodu izmegju najmanjih sluga gospodara mojega? Ali se ti uzdaš u Misir za kola i konjike.

25. Svrh toga, eda li sam ja bez Gospoda došao na ovo mjesto da ga zatrem? Gospod mi je rekao : idi na tu zemlju, i zatri je.

26. Tada Elijakim sin Helkijin i Somna i Joah rekoše Ravsaku : govori slugama svojim Sirski, jer razumijemo, a nemoj nam govoriti Judejski da sluša narod na zidu.

27. A Ravsak im reče : eda li me je gospodar moj poslao ka gospodaru tvojemu ili k tebi da kažem ove riječi? nije li k tijem ljudima, što sjede na zidu, da jedu svoju nečist i da piju svoju mokraću s vama?

28. Tada stade Ravsak i povika iza glasa Judejski, i reče govoreći : čujte riječ velikoga cara, cara Asirskoga.

29. Ovako kaže car : nemojte da vas vara Jezekija; jer vas ne može izbaviti iz moje ruke.

30. Nemojte da vas nagovori Jezekija da se pouzdate u Gospoda, govoreći : Gospod će nas izbaviti, i ovaj se grad ne će dati u ruke caru Asirskom.

31. Ne slušajte Jezekije; jer ovako kaže car Asirski : učinite mir sa mnom, i hodite k meni, pa jedite svaki sa svoga čokota i svaki sa svoje smokve, i pijte svaki iz svojega studenca,

32. Dokle ne dogjem i odnesem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hljebom i vinogradima, u zemlju obilnu maslinom i uljem i medom, pa ćete živjeti i ne ćete izginuti. Ne slušajte Jezekije, jer vas vara govoreći : Gospod će nas izbaviti.

33. Je li koji izmegju bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara Asirskoga?

34. Gdje su bogovi Ematski i Arfadski? gdje su bogovi Sefarvimski, Enski

i Avski? jesu li izbavili Samariju iz mojih ruku?

35. Koji su izmegju svijeh bogova ovijeh zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke? a Gospod će izbaviti Jerusalim iz moje ruke?

36. Ali narod mučaše, i ne odgovoriše mu ni riječi, jer car bješe zapovjedio i rekao: ne odgovarajte mu.

37. Tada Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov, pametar, dogjoše k Jezekiji razdrvši haljine, i kazaše mu riječi Ravsakove.

GLAVA 19.

A kad to ču car Jezekija, razdrije haljine svoje i veza oko sebe kostrijet, pa otide u dom Gospodnji.

2. I posla Elijakima, koji bijaše nad dvorom, i Somnu pisara i najstarije sveštenike obučene u kostrijet k Isaiji proroku sinu Amosovu,

3. I rekoše mu: ovako veli Jezekija: ovo je dan nevolje i kara i ruga; jer prispješe djeca do porogjaja, a nema snage da se rode.

4. Da ako je čuo Gospod Bog tvoj sve što reče Ravsak, kojega posla car Asirski gospodar njegov da ruži Boga živoga i da ga vrijegja rečima, koje je čuo Gospod Bog tvoj; pomoli se za ostatak koji se nalazi.

5. I dogjoše k Isaiji sluge cara Jezekije.

6. I reče im Isaija: ovako recite gospodaru svojemu: ovako veli Gospod: ne plaši se od riječi koje si čuo, kojima huliše na me sluge cara Asirskoga.

7. Evo, ja ću pustiti na nj duh, te će čuti glas i vratiti se u svoju zemlju, i učiniću da pogine od mača u svojoj zemlji.

8. I tako vrativši se Ravsak nagje cara Asirskoga gdje bije Livnu, jer bješe čuo da je otišao od Lahisa.

9. A on ču za Tiraku cara Huskoga gdje kazaše: evo ide da se bije s tobom. Za to opet posla poslanike k Jezekiji govoreći:

10. Ovako recite Jezekiji caru Judinu: nemoj da te vara Bog tvoj, u kojega se uzdaš govoreći: ne će se dati Jerusalim u ruke caru Asirskom.

11. Eto čuo si šta su učinili carevi Asirski svijem zemljama potrvši ih sa svijem; a ti li ćeš se izbaviti?

12. Jesu li narode koje satrše oci moji izbavili bogovi njihovi, Gosance, Harance, Resefe i sinove Edenove, koji bijahu u Telasaru?

13. Gdje je car Ematski i car Arfadski i car od grada Sefarvima, od Ene i Ave?

14. A kad Jezikija primi knjigu iz ruku pòslânîkâ i pročita je, otide u dom Gospodnji, i razvi je Jezekija pred Gospodom.

15. I pomoli se Jezekija Gospodu govoreći: Gospode Bože Izrailjev, koji sjediš na Heruvimima, ti si sam Bog svijem carstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlju.

16. Prigni, Gospode, uho svoje i čuj; otvori, Gospode, oči svoje i vidi; čuj riječi Senahirima, koji posla da ruži Boga živoga.

17. Istina je, Gospode, opustošili su carevi Asirski one narode i zemlje njihove;

18. I pobacali su bogove njihove u oganj, jer ne bijahu bogovi, nego djelo ruku čovječijih, drvo i kamen; za to ih potrše.

19. I za to, Gospode Bože naš, izbavi nas iz ruku njegovijeh, da poznadu sva carstva na zemlji da si ti Gospode sam Bog.

20. Tada posla Isaija sin Amosov k Jezekiji, i poruči mu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: uslišio sam za što si mi se molio radi Senahirima cara Asirskoga.

21. Ovo je riječ koju izreče Gospod za nj: ruga ti se i podsmijeva ti se djevojka, kći Sionska, za tobom maše glavom kći Jerusalimska.

22. Koga si ružio i hulio? i na koga si podigao glas? i podigao u vis oči svoje? Na sveca Izrailjeva.

23. Preko poslanika svojih ružio si Gospoda i rekao si: s mnoštvom kola svojih izidoh na visoke gore, na strane Livanske, i posjeći ću visoke kedre njegove i lijepe jele njegove, i ući ću u krajnji stan njegov, u šumu njegova Karmila.

24. Ja sam kopao i pio vodu tugju, i isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima.

25. Nijesi li čuo da ja to odavna činim i od iskona da sam tako uredio? sada puštam to, da prevratiš tvrde gradove u puste gomile.

26. Za to koji u njima žive iznemogoše, uplašiše se i smetoše se, postaše kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovima, koja se suši prije nego sazri.

27. Znam sjegjenje tvoje, i polaženje tvoje i dolaženje tvoje znam, i kako bjesniš na me.

28. Jer bjesniš na me, i tvoja obijest dogje do mojih ušiju; za to ću metnuti brnjicu svoju na nozdrve tvoje i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa ću te odvesti natrag putem kojim si došao.

29. A tebi ovo neka bude znak: ješćete ove godine što samo od sebe rodi, i druge godine što opet samo od sebe rodi; a treće godine sijte i žanjiti i sadite vinograde i jedite rod s njih.

30. Jer ostatak doma Judina, što ostane, opet će pustiti žile ozdo i roditi ozgo.

31. Jer će iz Jerusalima izaći ostatak, i iz gore Siona, koji se sačuvaju. Revnost Gospoda nad vojskama učiniće to.

32. Za to ovako veli Gospod za cara Asirskoga: ne će ući u ovaj grad niti će baciti amo strijele, ne će se primaći k njemu sa štitom, niti će iskopati opkopa oko njega.

33. Vratiće se putem kojim je došao, a u grad ovaj ne će ući, veli Gospod.

34. Jer ću braniti taj grad, i sačuvaću ga sebe radi i radi Davida sluge svojega.

35. I istu noć angjeo Gospodnji izide i pobi u okolu Asirskom sto i osamdeset i pet tisuća; i kad ustaše u jutru, a to sve sami mrtvaci.

36. Te se podiže Senahirim car Asirski, i otide, i vrativši se osta u Nineviji.

37. I kad se klanjaše u domu Nisroka boga svojega, Adrameleh i Sarasar sinovi njegovi ubiše ga mačem, a sami pobjegoše u zemlju Araratsku, i na njegovo se mjesto zacari Esaradon sin njegov.

GLAVA 20.

U to vrijeme razbolje se Jezekija na smrt; i dogje k njemu prorok Isaija sin Amosov i reče mu: ovako veli Gospod: naredi za kuću svoju, jer ćeš umrijeti i ne ćeš ostati živ.

2. A on se okrete licem k zidu, i pomoli se Gospodu govoreći:

3. Oh, Gospode, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijelijem srcem, i tvorio što je tebi ugodno. I plaka Jezekija veoma.

4. I Isaija, još ne bješe otišao do polovine dvora, a dogje mu riječ Gospodnja govoreći:

5. Vrati se i reci Jezekiji, vogju naroda mojega: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: čuo sam molitvu tvoju, i vidio sam suze tvoje; evo iscijeliću te, do tri dana ići ćeš u dom Gospodnji.

6. I dodaću ti vijeku petnaest godina, i izbaviću tebe i ovaj grad iz ruku cara Asirskoga, i braniću ovaj grad sebe radi i radi Davida sluge svojega.

7. Po tom reče Isaija: donesite grudu suhih smokava. I donesavši priviše mu na otok, i iscijeli se.

8. A Jezekija reče Isaiji: šta će biti znak da će me Gospod iscijeliti i da ću do tri dana otići u dom Gospodnji?

9. A Isaija reče: ovo neka ti bude znak od Gospoda da će učiniti Gospod što je rekao: hoćeš li da otide sjen deset koljenaca naprijed ili da se vrati deset koljenaca natrag?

10. A Jezikija reče: lako je da sjen otide naprijed deset koljenaca; nemoj, nego neka se vrati sjen deset koljenaca natrag.

11. I Isaija prorok zavapi ka Gospodu, i vrati *Gospod* sjen po koljencima po kojima bijaše otišao na sunčaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca.

12. U to vrijeme Verodah-Valadan, sin Valadanov, car Vavilonski posla knjigu s darom Jezekiji; jer bješe čuo da je bolestan Jezekija.

13. I Jezekija saslušav poslanike pokaza im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i kuću gdje mu bješe oružje, i što se god nalažaše u riznicama njegovijem, ne osta ništa da im ne pokaza Jezekija u kući svojoj i u svemu gospodstvu svojem.

14. Tada dogje prorok Isaija k caru Jezekiji i reče mu: šta su govorili ti ljudi i odakle su došli k tebi? A Jeze-

kija reče : iz daljne zemlje došli su, iz Vavilona.

15. A on reče : šta su vidjeli u tvom dvoru? A Jezekija reče : vidjeli su sve što ima u mom dvoru; nije ostalo ništa u riznicama mojim da im nijesam pokazao.

16. Tada reče Isaija Jezekiji : čuj riječ Gospodnju.

17. Evo doći će vrijeme kad će se odnijeti u Vavilon sve što ima u kući tvojoj, i što su sabirali oci tvoji do danas, ne će ostati ništa, veli Gospod.

18. I sinove tvoje, koji će izaći od tebe, koje ćeš roditi, uzeće da budu dvorani u dvoru cara Vavilonskoga.

19. A Jezekija reče Isaiji : dobra je riječ Gospodnja, koju si rekao. Još reče : je li? za mojega vijeka biće mir i vjera?

20. A ostala djela Jezekijina i sva junaštva njegova, i kako je načinio jezero, i vodu doveo u grad, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

21. I počinu Jezekija kod otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Manasija sin njegov.

GLAVA 21.

Dvanaest godina bješe Manasiji kad poče carovati, i carova pedeset i pet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Efsiva.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodom po gadnijem djelima nárôdâ, koje Gospod odagna ispred sinova Izrailjevijeh;

3. Jer opet načini visine, koje bješe potr'o Jezekija otac njegov, i podiže oltare Valu, i načini lug kao što bješe načinio Ahav car Izrailjev, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj i služaše joj.

4. I načini oltare u domu Gospodnjem, za koji bješe rekao Gospod : u Jerusalimu ću namjestiti ime svoje;

5. Načini oltare svoj vojsci nebeskoj u dva trijema doma Gospodnjega.

6. I sina svojega provede kroz oganj, i vračaše i gataše, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vračare; i činjaše vrlo mnogo što je zlo pred Gospodom, gnjeveći ga.

7. I postavi rezan lik šumski koji načini u domu, za koji bješe rekao Gospod Davidu i Solomunu sinu njegovu: u ovom domu i u Jerusalimu, koji izabrah izmegju svijeh plemena Izrailjevijeh, namjestiću ime svoje do vijeka;

8. I ne ću više dati da se makne noga sinovima Izrailjevijem iz zemlje koju dadoh ocima njihovijem, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio, i sav zakon koji im je zapovjedio moj sluga Mojsije.

9. Ali ne poslušaše, jer ih zavede Manasija, te činiše gore nego narodi koje istrijebi Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

10. A Gospod govoraše preko sluga svojih proroka govoreći :

11. Što učini Manasija car Judin ta gadna djela čineći gore od svega što su činili Amoreji koji prije njega biše, i navede na grijeh i Judu gadnijem bogovima svojim;

12. Za to ovako veli Gospod Bog Izrailjev : evo, ja ću pustiti zlo na Jerusalim i na Judu, da će svakome ko čuje zujati oba uha.

13. Jer ću zategnuti nad Jerusalimom uže Samarijsko i mjerila doma Ahavova, i zbrisaću Jerusalim, kao što se briše zdjela, izbriše se pa se izvrne.

14. I ostaviću ostatak našljedstva svojega, i daću ih u ruke neprijateljima njihovijem da budu plijen i grabež svijem neprijateljima svojim.

15. Jer činiše što je zlo preda mnom, i gnjeviše me od dana kad izidoše oci njihovi iz Misira do danas.

16. Još i pravu krv veoma mnogu proli Manasija tako da napuni Jerusalim od kraja do kraja, osim grijeha svojega kojim navede Judu na grijeh da čini što je zlo pred Gospodom.

17. A ostala djela Manasijina i sve što je činio, i grijeh, kojim je griješio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

18. I počinu Manasija kod otaca svojih, i bi pogreben u vrtu kod doma svojega, u vrtu Ozinu; a na njegovo mjesto zacari se Amon sin njegov.

19. Dvadeset i dvije godine imaše Amon kad poče carovati, i carova dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Mesulemeta, kći Arusova, iz Joteve.

20. On činjaše što je zlo pred Gospodom, kao što je činio otac njegov.

21. I hogjaše svijem putem kojim je hodio otac njegov, i služaše gadnijem

bogovima, kojima je služio otac njegov, i klanjaše im se.

22. I ostavi Gospoda Boga otaca svojih, i ne hodi putem Gospodnjim.

23. A sluge Amonove pobuniše se na nj, i ubiše cara u dvoru njegovu.

24. A narod zemaljski pobi sve koji se bijahu pobunili na cara Amona; i zacari narod zemaljski na njegovo mjesto Josiju sina njegova.

25. A ostala djela Amonova, što je činio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh?

26. I pogreboše ga u njegovu grobu u vrtu Ozinu; i Josija sin njegov bi car na njegovo mjesto.

GLAVA 22.

Osam godina bijaše Josiji kad poče carovati, i carova trideset i jednu godinu u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jedida, kći Adajeva, iz Voskata.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodom, i hogjaše svijem putem Davida oca svojega i ne odstupaše ni na desno ni na lijevo.

3. A osamnaeste godine carovanja Josijina posla car Safana sina Azalije sina Mesulamova, pisara, u dom Gospodnji, govoreći :

4. Idi ka Helkiji poglavaru svešteničkom, neka izbroji novce donesene u dom Gospodnji, što su nakupili od naroda vratari.

5. I neka ih dade poslenicima koji nad gledaju dom Gospodnji, pa neka daju poslenicima koji rade oko doma Gospodnjega da se opravi što je trošno u domu,

6. Drvodjeljama i kamenarima i zidarima, i da se kupuje drvo i kamen tesani da se opravi dom.

7. Ali da im se ne traže računi od novaca koji im se dadu, jer će vjerno raditi.

8. Tada reče Helkija poglavar svešteničkí Safanu pisaru : nagjoh zakonik u domu Gospodnjem. I Helkija dade kjigu Safanu, i on je pročita.

9. A Safan pisar otide k caru, i javi caru govoreći : pokupiše sluge tvoje novce što se nagjoše u domu, i predaše ih poslenicima koji nadgledaju dom Gospodnji.

10. I kaza Safan pisar caru govoreći : knjigu mi dade Helkija sveštenik. I pročita je Safan caru.

11. A kad car ču riječi u zakoniku, razdrije haljine svoje.

12. I zapovjedi car Helkiji svešteniku i Ahikamu sinu Safanovu i Ahvoru sinu Mihejinu i Safanu pisaru i Asaji sluzi carevu, govoreći :

13. Idite, upitajte Gospoda za me i za narod i za svega Judu radi riječi ove knjige što se nagje; jer je velik gnjev Gospodnji koji se raspalio na nas za to što oci naši ne slušaše riječi ove knjige da čine sve onako kako nam je napisano.

14. I tako otide Helkija sveštenik i Ahikam i Ahvor i Safan i Asaja k proročici Oldi ženi Saluma sina Tekuja sina Arasa rizničara; a ona stajaše u Jerusalimu u drugom kraju; i govoriše s njom.

15. A ona im reče : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : kažite čovjeku koji vas je poslao k meni :

16. Ovako veli Gospod : evo pustiću zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve što govori knjiga koju je pročitao car Judin,

17. Za to što me ostaviše, i kadiše drugim bogovima da bi me gnjevili svijem djelima ruku svojih; za to se gnjev moj raspalio na to mjesto, i ne će se ugasiti.

18. A caru Judinu, koji vas je poslao da upitate Gospoda, ovako mu kažite : ovako veli Gospod Bog Izrailjev za riječi koje si čuo :

19. Što je umeknulo srce tvoje, i ponizio si se pred Gospodom kad si čuo šta sam govorio za to mjesto i za stanovnike njegove da će biti pustoš i prokletinja, i što si razdr'o haljine svoje i plakao preda mnom, za to i ja usliših tebe, veli Gospod.

20. Za to, evo, ja ću te pribrati k ocima tvojim i na miru ćeš biti pribran u grob svoj, i ne ćeš očima svojima vidjeti zla koje ću pustiti na to mjesto. I kazaše to caru.

GLAVA 23.

Tada posla car, te se skupiše k njemu sve starješine Judine i Jerusalimske.

2. I otide car u dom Gospodnji i s njim svi ljudi iz zemlje Judine i svi Jerusalimljani i sveštenici i proroci i sav narod, malo i veliko, i pročita im sve riječi knjige zavjetne, koja se nagje u domu Gospodnjem.

3. I car stojeći kod stupa učini zavjet pred Gospodom da će oni ići za Gospodom i držati zapovijesti njegove i svjedočanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom, vršeći riječi toga zavjeta napisane u toj knjizi. I sav narod prista na zavjet.

4. Tada zapovjedi car Helkiji poglavaru svešteničkom i svještenicima drugoga reda i onima koji čuvahu vrata, da iznesu iz crkve Gospodnje sve stvari koje bijahu načinjene Valu i gaju i svoj vojsci nebeskoj; i spali ih iza Jerusalima u polju Kedronskom, i odnese pepeo od njih u Vetilj.

5. I svrže svještenike idolske koje bijahu postavili carevi Judini da kade po visinama u gradovima Judinijem i oko Jerusalima; tako i one koji kagjahu Valu, suncu i mjesecu i zvijezdama i svoj vojsci nebeskoj.

6. I iznese gaj iz doma Gospodnjega iza Jerusalima na potok Kedron, i spali ga na potoku Kedronu i satr u prah, i i prosu prah na grobove sinova narodnijeh.

7. I pokvari kuće kurvarske koje bijahu u domu Gospodnjem, u kojima žene tkahu zastirače za gaj.

8. I dovedavši sve svještenike iz gradova Judinijeh oskvrni visine gdje kagjahu svještenici od Geve do Virsaveje, i pokvari visine na vratima, i koja bijaše na ulasku na vratima Isusa zapovjednika gradskoga na lijevo od vrata gradskih.

9. Ali svještenici onijeh visina ne pristupahu k oltaru Gospodnjemu u Jerusalimu, nego jegjahu prijesne hljebove megju braćom svojom.

10. Oskvrni i Tofet, koji bijaše u dolini sinova Enomovijeh, da ne bi niko više vodio sina svojega ni kćeri svoje kroz oganj Molohu.

11. I ukloni konje koje bijahu postavili carevi Judini suncu od ulaska u dom Gospodnji do kuće Natan-Meleha dvoranina, koja bijaše u Farurimu; a kola sunčana sažeže ognjem.

12. I oltare na krovu sobe Ahazove, koje bijahu načinili carevi Judini, i oltare koje bijaše načinio Manasija u oba trijema doma Gospodnjega, pokvari car, i uzevši ih odande baci prah od njih u potok Kedron.

13. I visine prema Jerusalimu s desne strane na gori Maslinskoj, koje bijaše načinio Solomun car Izrailjev Astaroti gadu Sidonskom i Hemosu gadu Moavskom i Melhomu gadu sinova Amonovijeh, oskvrni car.

14. I izlomi likove i isiječe gajeve, i mjesta njihova napuni kostiju ljudskih.

15. I oltar, koji bješe u Vetilju, visinu, koju bješe načinio Jerovoam sin Navatov, koji navede na grijeh Izrailja, i oltar i visinu pokvari, i spalivši visinu satr je u prah, i spali gaj.

16. I obazrevši se Josija vidje grobove koji bijahu ondje na gori, i posla te izvadiše kosti iz grobova, i sažeže ih na oltaru i oskvrni ga, po riječi Gospodnjoj, koju reče čovjek Božji, koji naprijed kaza te stvari.

17. I reče: kakav je ono spomenik što vidim? Rekoše mu gragjani: ono je grob čovjeka Božijega koji dogje iz Jude i naprijed kaza to što si učinio na oltaru u Vetilju.

18. A on reče: ostavite ga, niko da mu ne kreće kosti. Tako se sačuvaše kosti njegove s kostima onoga proroka koji dogje iz Samarije.

19. I sve domove visînâ po gradovima Samarijskim koje načiniše carevi Izrailjevi gnjeveći Gospoda, pokvari Josija; i učini s njima sve onako kako učini u Vetilju.

20. I pokla sve svještenike visînâ, koji bijahu onuda, na oltarima, i sažeže kosti ljudske na njima; po tom se vrati u Jerusalim.

21. Tada zapovjedi car svemu narodu govoreći: praznujte pashu Gospodu Bogu svojemu, kao što piše u knjizi zavjetnoj.

22. Jer ne bi praznovana ovako pasha od vremena sudija koje sudiše Izrailju i za sve vrijeme careva Izrailjevijeh i careva Judinijeh,

23. Kao što bi osamnaeste godine cara Josije praznovana pasha Gospodu u Jerusalimu.

24. I one što se dogovaraju s duhovima i vračare, i likove i gadne bogove i sve gadove koji se vigjahu u zemlji Judinoj i u Jerusalimu istrijebi Josija da izvrši riječi zakona napisane u knjizi koju nagje Helkija svještenik u domu Gospodnjem.

25. Ni prije njega ne bješe takoga ca-

ra, koji bi se obratio ka Gospodu svijem srcem svojim i svom dušom svojom i svom snagom svojom, sa svijem po zakonu Mojsijevu, niti poslije njega nasta taki kao on.

26. Ali se Gospod ne povrati od žestine velikoga gnjeva svojega, kojom se bješe raspalio gnjev njegov na Judu za sve draženje kojim ga bješe dražio Manasija,

27. I reče Gospod: i Judu ću odbaciti od sebe kao što sam odbacio Izrailja, i grad ću ovaj odbaciti, koji sam izabrao, Jerusalim, i dom, za koji rekoh: tu će biti ime moje.

28. A ostala djela Josijina i sve što je činio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

29. U njegovo vrijeme izide Faraon Nehaon car Misirski na cara Asirskoga k rijeci Efratu, i car Josija izide preda nj, a on kako ga vidje ubi ga u Megidonu.

30. I mrtva metnuše ga sluge njegove na kola, i odvezoše ga iz Megidona u Jerusalim, i pogreboše ga u grobu njegovu; i narod zemaljski uze Joahaza sina Josijina, i pomazaše ga i zacariše ga na mjesto oca njegova.

31. Dvadeset i tri godine bješe Joahazu kad poče carovati, i carova tri mjeseca u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala, kći Jeremijina, iz Livne.

32. On činjaše što je zlo pred Gospodom sa svijem kako su činili oci njegovi.

33. I sveza ga Faraon Nehaon u Rivli u zemlji Ematskoj da više ne caruje u Jerusalimu, i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata.

34. A carem postavi Faraon Nehaon Elijakima sina Josijina na mjesto Josije oca njegova, i predje mu ime Joakim; a Joahaza uze i otide u Misir, a on umrije ondje.

35. A ono srebro i zlato dade Joakim Faraonu razrezavši na zemlju da bi dao novce po zapovijesti Faraonovoj, od svakoga uzimajući, kako bješe cijenjen, srebro i zlato po narodu u zemlji, da dade Faraonu Nehaonu.

36. Dvadeset i pet godina bijaše Joakimu kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Zevuda, kći Fedajeva, iz Rume.

37. A on činjaše što je zlo pred Gospodom sa svijem kako su činili oci njegovi.

GLAVA 24.

Za njegova vremena dogje Navuhodonosor car Vavilonski; i Joakim mu bi sluga tri godine; po tom odusta i odmetnu se od njega.

2. I Gospod posla na nj čete Haldejske i čete Sirske i čete Moavske i čete sinova Amonovijeh; posla ih na Judu da ga potru, po riječi Gospodnjoj koju govori preko sluga svojih proroka.

3. Po zapovijesti Gospodnjoj zbi se to Judi da bi ga odbacio od sebe za grijehe Manasijine po svemu što bješe učinio;

4. I za krv pravu koju bješe prolio napunivši Jerusalim krvi prave; za to Gospod ne htje oprostiti.

5. A ostala djela Joakimova i sve što je učinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

6. I počinu Joakim kod otaca svojih; a na njegovo se mjesto zacari Joahin.

7. A car Misirski ne izide više iz zemlje svoje, jer car Vavilonski uze od rijeke Misirske do rijeke Efrata sve što bješe cara Misirskoga.

8. Osamnaest godina bijaše Joahinu kad se zacari, i carova tri mjeseca u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Neusta, kći Elnatanova iz Jerusalima.

9. I on činjaše zlo pred Gospodom sa svijem kako je činio otac njegov.

10. U to vrijeme dogjoše sluge Navuhodonosora cara Vavilonskoga na Jerusalim, i grad bi opkoljen.

11. Dogje i Navuhodonosor car Vavilonski na grad, kad ga sluge njegove opkoliše.

12. Tada Joahin car Judin izide k caru Vavilonskom s materom svojom i sa slugama svojim i s knezovima svojim i s dvoranima svojim; a car ga Vavilonski zarobi osme godine svojega carovanja.

13. I odnese sve blago doma Gospodnjega i blago doma carskoga, i polupa sve sudove zlatne, koje bješe načinio Solomun car Izrailjev za crkvu Gospodnju, kao što bješe rekao Gospod.

14. I preseli sav Jerusalim, sve knezove i sve junake, deset tisuća robova,

i sve drvodjelje i sve kovače, ne osta ništa osim siromašnoga naroda po zemlji.

15. Odvede i Joahina u Vavilon i mater carevu i žene careve i dvorane njegove, i glavare zemaljske odvede u ropstvo iz Jerusalima u Vavilon.

16. I sve junake, na broj sedam tisuća, i drvodjele i kovače, tisuću, sve što bijahu za vojsku odvede car Vavilonski u Vavilon u ropstvo.

17. I postavi carem car Vavilonski na mjesto Joahinovo Mataniju strica njegova, i predjede mu ime Sedekija.

18. Dvadeset i jedna godina bješe Sedekiji kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala, kći Jeremijina, iz Livne.

19. On činjaše što je zlo pred Gospodom sa svijem kako je činio Joakim.

20. Jer od gnjeva Gospodnjega zbi se to Jerusalimu i Judi, da ih odbaci od sebe. A Sedekija se odmetnu od cara Vavilonskoga.

GLAVA 25.

I tako devete godine njegova carovanja, desetoga mjeseca desetoga dana dogje Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim, i stadoše u òkô pod njim, i načiniše opkope oko njega.

2. I grad bi opkoljen do jednaeste godine carovanja Sedekijina.

3. I devetoga *dana* mjeseca *četvrtoga* posta velika glad u gradu, te narod zemaljski nemaše hljeba.

4. Tada grad bi provaljen, a vojnici svi pobjegoše noću na vrata izmegju dva zida uz vrt carev, a Haldeji bijahu svuda oko grada; i car otide putem k pustinji.

5. Ali vojska Haldejska potjera cara, i stigoše ga u polju Jerihonskom, a sva vojska što bijaše s njim razbježe se od njega.

6. I uhvatiše cara, i odvedoše ga k caru Vavilonskom u Rivlu, i ondje mu sudiše.

7. I sinove Sedekijine poklaše na njegove oči, pa onda Sedekiji iskopaše oči, i svezaše ga u dva lanca mjedena, i odvedoše ga u Vavilon.

8. A sedmoga dana petoga mjeseca godine devetnaeste carovanja Navuhodonosora cara Vavilonskoga dogje u Jerusalim Nevuzardan zapovjednik stražarski, sluga cara Vavilonskoga.

9. I popali dom Gospodnji i dom carski i sve domove u Jerusalimu; sve velike kuće popali ognjem.

10. I zidove Jerusalimske u naokolo razvali sva vojska Haldejska, koja bijaše sa zapovjednikom stražarskim.

11. A ostatak naroda što osta u gradu, i prebjege što prebjegoše k caru Vavilonskom, i ostali prosti narod odvede Nevuzardan zapovjednik stražarki.

12. Samo od siromaha u zemlji ostavi zapovjednik stražarski koji će biti vinogradari i ratari.

13. I stupove mjedene što bijahu u domu Gospodnjem, i podnožja, i more mjedeno koje bijaše u domu Gospodnjem, izlomiše Haldejci i mjed od njih odnesoše u Vavilon.

14. I lonce i lopate i viljuške i kadionice i sve sudove mjedene kojima služahu, uzeše,

15. I mašice i kotliće, što god bješe zlatno i što god bješe srebrno, uze zapovjednik stražarski,

16. Dva stupa, jedno more i podnožja, što načini Solomun za dom Gospodnji; ne bješe mjere mjedi od svijeh tijeh sudova;

17. Osamnaest lakata bijaše visok jedan stup, i ozgo na njemu bijaše oglavlje mjedeno, i oglavlje bijaše visoko tri lakta, i pletenice i šipci oko oglavlja, sve od mjedi; taki bijaše i drugi stup s pletenicom.

18. Uze zapovjednik stražarski i Seraju prvoga sveštenika i Sofoniju drugoga sveštenika, i tri vratara.

19. A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaše nad vojnicima, i pet ljudi koji stajahu pred carem, koji se nagjoše u gradu, i prvoga pisara vojničkoga, koji popisivaše narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se nagjoše u gradu.

20. Uze ih Nevuzardan zapovjednik stražarski, i odvede k caru Vavilonskom u Rivlu.

21. A car ih Vavilonski pobi i pogubi u Rivli u zemlji Ematskoj. Tako bi preseljen Juda iz zemlje svoje.

22. A nad narodom koji osta u zemlji Judinoj, koji ostavi Navuhodonosor car

Vavilonski, nad njim postavi Godoliju sina Ahikama sina Safanova.

23. A kad čuše sve vojvode i ljudi njihovi da je car Vavilonski postavio Godoliju, dogjoše ka Godoliji u Mispu, na ime Ismailo sin Netanijin, i Joanan sin Karijajev, i Seraja sin Tanumetov iz Netofata, i Jazanija sin Mahatov, oni i ljudi njihovi.

24. I Godolija se zakle njima i ljudidima njihovijem i reče : ne bojte se službe Haldejima ; sjedite u zemlji i služite caru Vavilonskom, i biće vam dobro.

25. Ali sedmoga mjeseca dogje Ismailo sin Netanije sina Elisamova, roda carskoga, i deset ljudi s njim, i ubiše Godoliju, te pogibe ; tako i Judeje i Haldeje koji bijahu s njim u Mispi.

26. Tada se podiže sav narod, malo i veliko, i vojvode, te otidoše u Misir, jer se pobojaše Haldeja.

27. A trideset sedme godine od kako se zarobi Joahin car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset sedmoga dana Evil-Merodah car Vavilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina.

28. I lijepo govori s njim, i namjesti mu prijesto više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Vavilonu.

29. I promijeni mu haljine tamničke, i on jegjaše svagda s njim svega vijeka svojega.

30. I hrana mu se jednako davaše od cara svaki dan svega vijeka njegova do smrti njegove.

PRVA KNJIGA DNEVNIKA.

GLAVA 1.

Adam, Sit, Enos,

2. Kajinan, Maleleilo, Jared,

3. Enoh, Matusal, Lameh,

4. Noje, Sim, Ham i Jafet.

5. Sinovi Jafetovi : Gomer i Magog i Madaj i Javan i Tovel i Mosoh i Tiras.

6. A sinovi Gomerovi : Ashenas i Rafat i Togarma.

7. A sinovi Javanovi : Elisa i Tarsis, Kitim i Dodanim.

8. Sinovi Hamovi : Hus i Misraim, Fut i Hanan.

9. A sinovi Husovi : Sava i Avila i Savata i Regma i Savataka. A sinovi Regmini : Sava i Dedan.

10. I Hus rodi Nevroda. On prvi bi silan na zemlji.

11. A Misraim rodi Ludeje i Anameje i Leaveje i Naftuheje,

12. I Patruseje i Hasluheje, od kojih izidoše Filisteji i Kaftoreji.

13. A Hanan rodi Sidona prvenca svojega, i Heta,

14. Jevuseje i Amoreje i Gergeseje,

15. I Jeveje i Arukeje i Aseneje.

16. I Arvadeje i Samareje i Amateje.

17. Sinovi Simovi : Elam i Asur i Arfaksad i Lud i Aram i Uz i Ul i Geter i Meseh.

18. A Arfaksad rodi Salu, a Sala rodi Evera.

19. A Everu se rodiše dva sina : jednomu bješe ime Faleg, jer se u njegovo vrijeme razdijeli zemlja ; a ime bratu njegovu Jektan.

20. A Jektan rodi Almodada i Salefa i Asarmota i Jaraha.

21. I Adorama i Uzala i Diklu,

22. I Evala i Avimaila i Savu,

23. I Ofira i Evilu i Jovava ; ti svi bjehu sinovi Jektanovi.

24. Sim, Arfaksad, Sala,

25. Ever, Faleg, Ragav,

26. Seruh, Nahor, Tara,

27. Avram, to je Avrâm.

28. Sinovi Avrámovi : Isak i Ismailo.

29. Ovo je pleme njihovo : prvenac Ismailov Navajot, pa Kidar i Avdeilo i Mivsam,

30. Misma i Duma, Masa, Adad i Tema.

31. Jetur, Nafis i Kedma ; to su sinovi Ismailovi.

32. A sinovi Heture inoče Avramove : ona rodi Zemrana i Joksana i Madana i Madijana i Jesvoka i Suja. A sinovi Joksanovi : Sava i Dedan.

33. A sinovi Madijanovi : Gefa i Efer i Enoh i Avida i Eldaga. Ti svi bjehu sinovi Heturini.

34. Tako Avram rodi Isaka; a sinovi Isakovi bjehu Isav i Izrailj.
35. Sinovi Isavovi: Elifas, Raguilo i Jeus i Jeglom i Korej.
36. Sinovi Elifasovi: Teman i Omar, Sofar i Gotom, Kenez i Tamna i Amalik.
37. Sinovi Raguilovi: Nahat, Zara i Soma i Moza.
38. A sinovi Sirovi: Lotan i Soval i Sevegon i Ana i Dison i Eser i Disan.
39. A sinovi Lotanovi: Horije i Emam; a sestra Lotanova Tamna.
40. Sinovi Sovalovi: Elan i Manahat i Eval, Sefija i Onam. A sinovi Sevegonovi: Aja i Ana.
41. Sinovi Anini: Dison, i sinovi Disonovi Amran i Asvan i Itran i Haran.
42. Sinovi Eserovi: Valan i Zavan i Jakan. Sinovi Disanovi: Uz i Aran.
43. A ovo su carevi koji carovaše u zemlji Edomskoj prije nego se zacari car nad sinovima Izrailjevijem: Valak sin Veorov, a gradu mu bješe ime Denava.
44. A kad umrije Valak, zacari se na njegovo mjesto Joav sin Zarin od Vosore.
45. A kad umrije Joav, zacari se na njegovo mjesto Asom od zemlje Temanovske.
46. A kad umrije Asom, zacari se na njegovo mjesto Adad sin Varadov, koji isiječe Madijance u polju Moavskom; a gradu mu bješe ime Getem.
47. A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjesto Samada iz Masekasa.
48. A kad umrije Samada, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rovota na rijeci.
49. A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Valenon sin Ahovorov.
50. A kad umrije Valenon, zacari se na njegovo mjesto Adad; a grad mu se zvaše Fogor, a ženi mu bješe ime Meveveila kći Matraide kćeri Mezovove.
51. A kad umrije Adad, nastaše knezovi u Edomskoj: knez Tamna, knez Alva, knez Jetet,
52. Knez Olivema, knez Ila, knez Finon,
53. Knez Kenez, knez Teman, knez Mivsar,
54. Knez Magedilo, knez Iram. To bjehu knezovi Edomski.

GLAVA 2.

Ovo su sinovi Izrailjevi: Ruvim, Simeun, Levije i Juda, Isahar i Zavulon,
2. Dan, Josif i Venijamin, Neftalim, Gad i Asir.
3. Sinovi Judini: Ir i Avnan i Sila; ta mu tri rodi kći Suvina Hananejka; ali Ir prvenac Judin bješe nevaljao pred Gospodom, te ga ubi.
4. A Tamara snaha njegova rodi mu Faresa i Zaru. Svega pet bješe sinova Judinijeh.
5. Sinovi Faresovi: Esron i Amul.
6. A sinovi Zarini: Zimrije i Etan i Eman i Halhol i Dara; svega pet.
7. I sinovi Harmijini: Ahar, koji smuti Izrailja ogriješiv se o stvari proklete.
8. A sinovi Etanovi: Azarija.
9. A sinovi Esronovi, što mu se rodiše: Jerameilo i Aram i Halev.
10. A Aram rodi Aminadava, a Amidav rodi Nasona, kneza sinova Judinijeh;
11. A Nason rodi Salmona; a Salmon rodi Voza;
12. A Voz rodi Ovida; a Ovid rodi Jeseja;
13. A Jesej rodi prvenca svojega Elijava, i Avinadava drugoga i Samu trećega,
14. Natanaila četvrtoga, Radaja petoga,
15. Osema šestoga, Davida sedmoga,
16. I sestre im Seruju i Avigeju. A sinovi Serujini bjehu Avisaj i Joav i Asailo, trojica.
17. A Avigeja rodi Amasu; a otac Amasin bješe Jeter Ismailjac.
18. A Halev sin Esronov rodi s Azuvom ženom svojom i s Jeriotom sinove, i sinovi mu bjehu Jeser i Sovav i Ardon.
19. A kad umrije Azuva, Halev se oženi Efratom, koja mu rodi Ora;
20. A Or rodi Uriju, a Urija rodi Veseleila.
21. Po tom otide Esron ka kćeri Mahira oca Galadova, i oženi se njom kad mu bijaše šezdeset godina, i ona mu rodi Seguva.
22. A Seguv rodi Jaira, koji imaše dvadeset i tri grada u zemlji Galadskoj.
23. Jer uze Gesurejima i Sircima sela Jairova i Kenat sa selima njegovijem, šezdeset gradova. To sve *uzeše* sinovi Mahira oca Galadova.
24. I kad umrije Esron u Halev-Efrati,

žena Esronova Avija rodi mu Ashora oca Tekojanima.

25. A Sinovi Jerameila prvenca Esronova bjehu : prvenac Aram, pa Vuna i Oren i Osem i Ahija.

26. Imaše i drugu ženu Jerameilo, po imenu Ataru, ona je mati Onamova.

27. A sinovi Arama prvenca Jerameilova bjehu : Mas i Jamin i Eker.

28. I sinovi Onamovi bjehu : Samaj i Jadaj; a sinovi Samajevi: Nadav i Avisur.

29. I ime ženi Avisurovoj bješe Avihaila, koja mu rodi Avana i Molida.

30. A sinovi Nadavovi : Seled i Apaim; ali Seled umrije bez djece.

31. A sinovi Apailovi : Jesej; a sinovi Jesejevi : Sisan, i kći Sisanova Alaja.

32. A sinovi Jadaja brata Samajeva : Jeter i Jonatan; ali Jeter umrije bez djece.

33. A sinovi Jonatanovi : Falet i Zaza. Ti bijahu sinovi Jerameilovi.

34. A Sisan ne imaše sinova nego kćeri; i imaše Sisan slugu Misirca po imenu Jaraju.

35. Za to Sisan dade kćer svoju Jaraji sluzi svojemu za ženu; a ona mu rodi Ataja.

36. A Ataj rodi Natana; a Natan rodi Zavada;

37. A Zavad rodi Eflala; a Eflal rodi Ovida;

38. A Ovid rodi Juja; a Juj rodi Azariju;

39. A Azarija rodi Helisa; a Helis rodi Eleasu;

40. A Eleasa rodi Sisamaja; a Sisamaj rodi Saluma;

41. A Salum rodi Jekamiju; a Jekamija rodi Elisama.

42. A sinovi Haleva brata Jerameilova bjehu : Misa prvenac njegov, otac Zifejima; pa sinovi Marise oca Hevronova.

43. A sinovi Hevronovi : Korej i Tafuja i Rekem i Šema.

44. A Sema rodi Rama oca Jorkoamova; a Rekem rodi Samaja.

45. A sin Samajev bješe Maon, a taj Maon bi otac Vet-Suru.

46. I Gefa inoča Halevova rodi Harana i Mosu i Gazesa.

47. A sinovi Jadajevi : Regem i Jotam i Gisan i Felet i Gefa i Sagaf.

48. Maha inoča Halevova rodi Severa i Tirhanu.

49. Rodi i Sagafa oca Madmancima i Sevu oca Mahvincima i Gavajanima; a kći Halevova bijaše Ahsa.

50. Ovo bijahu sinovi Haleva sina Ora prvenca Efratina : Soval otac Kirijat-jarimu,

51. Salma otac Vitlejemu, Aref otac Vet-Gaderu.

52. A imaše sinove Soval otac Kirijat-jarimu : Aroja i Asi-amenuhota.

53. A porodice Kirijat-jarimske bjehu : Jetrani i Fućani i Sumaćani i Misrajani. Od njih izidoše Saraćani i Estaoljani.

54. Sinovi Salmini : Vitlejemci i Netofaćani, Atarоćani od doma Joavova, i Zorani, polovina Manahaćana,

55. I porodice pisarske u Javisu, Tiraćani, Simeaćani, Suhaćani; to su Keneji, koji se narodiše od Emata, oca doma Rihavova.

GLAVA 3.

A ovo su sinovi Davidovi koji mu se rodiše u Hevronu : prvenac Amnon od Ahinoame Jezraeljanke, drugi Danilo od Avigeje Karmilke,

2. Treći Avesalom, sin Mahe kćeri Talmaja cara Gesurskoga, četvrti Adonija sin Agitin,

3. Peti Sefatija od Avitale, šesti Itram od Egle žene njegove.

4. Šest mu se rodi u Hevronu, gdje carova sedam godina i šest mjeseca, a trideset i tri carova u Jerusalimu.

5. A ovi mu se rodiše u Jerusalimu : Samaja i Sovav i Natan i Solomun, četiri, od Vitsaveje kćeri Amilove,

6. I Jevar i Elisama i Elifalet,

7. I Noga i Nefeg i Jafija,

8. I Elisama i Elijada i Elifelet, devet,

9. Sve sinovi Davidovi osim sinova inoča njegovijeh i osim Tamare sestre njihove.

10. A sin Solomunov bijaše Rovoam, a njegov sin Avija, a njegov sin Asa, a njegov sin Josafat,

11. A njegov sin Joram, a njegov sin Ohozija, a njegov sin Joas,

12. A njegov sin Amasija, a njegov sin Azarija, a njegov sin Jotam,

13. A njegov sin Ahaz, a njegov sin Jezekija, a njegov sin Manasija,

14. A njegov sin Amon, a njegov sin Josija.

15. A sinovi Josijini : prvenac Joanan,

drugi Joakim, treći Sedekija, četvrti Salum.

16. A sinovi Joakimovi : Jehonija sin mu, i njegov sin Sedekija.

17. A sinovi Jehonije sužnja : Salatilo sin mu.

18. A *njegovi sinovi* Malhiram i Fedaja i Senasar, Jekamija, Osama i Nedavija.

19. A sinovi Fedajini : Zorovavelj i Simej; a sinovi Zorovaveljevi : Mesulam i Ananija i sestra im Selometa.

20. A *sinovi Mesulamovi :* Asuva i Oilo i Varahija i Asadija i Jusavesed, pet.

21. A sinovi Ananijini : Felatija i Jesaja, sinovi Refajini, sinovi Arnanovi, sinovi Ovadijini, sinovi Sehanijini.

22. A sinovi Sehanijini : Samaja, i sinovi Semajini : Hatus i Igeal i Varija i Nearija i Safat, šest.

23. A sinovi Nearijini : Elioinaj i Jezekija i Azrikam, tri.

24. A sinovi Elioinajevi : Odaja i Eliasiv i Felaja i Akuv i Joanan i Dalaja i Anan, sedam.

GLAVA 4.

Sinovi Judini bjehu : Fares, Esron i Harmija i Or i Soval.

2. A Reaja sin Sovalov rodi Jata, i Jat rodi Ahumaja i Lada. To su porodice Saratske.

3. A ovo su od oca Itama : Jezrael i Jesma i Jedvas, a sestri njihovoj bješe ime Aselelfonija.

4. I Fanuilo bješe otac Gedoru, i Eser otac Husin. To bijahu sinovi Ora prvenca Efrate oca Vitlejemcima.

5. A Ashor otac Tekujanima imaše dvije žene, Elu i Naru.

6. I Nara mu rodi Ahuzama i Efera i Temana i Ahastara. To su sinovi Narini.

7. A sinovi Elini : Sered, Jesoar i Etnan.

8. A Koș rodi Anuva i Sovivu i porodice Aharila sina Arumova.

9. A Javis bješe slavniji od svoje braće, i mati mu nadje ime Javis govoreći : rodih ga s bolom.

10. I Javis prizva Boga Izrailjeva govoreći : o da bi me blagoslovio i raširio megje moje, i ruka tvoja da bi bila sa mnom, i da bi me sačuvao oda zla da me ne ucvijeli! I učini Bog za što ga moli.

11. A Heluv brat Sujin rodi Mehira. On bi otac Estonov.

12. A Eston rodi Vet-rafu i Feseju i Tehinu oca gradu Nasu. To su ljudi Rihavovi.

13. A sinovi Kenezovi bjehu Gotonilo i Seraja. A sinovi Gotonilovi : Atat,

14. A Meonotaj rodi Ofru; a Seraja rodi Joava, oca onijeh što žive u dolini drvodjelskoj, jer bijahu drvodjelje.

15. A sinovi Haleva sina Jefonijina bijahu Ir, Ila i Nam. A sin Ilin bješe Kenez.

16. A sinovi Jaleleilovi : Zif i Zifa, Tirija i Asareilo.

17. A sinovi Ezrini : Jeter i Mered i Efer i Jalon; a *žena Meredova* rodi Marijama i Samaja i Jesvu, oca Estemoji.

18. A žena njegova Judija rodi Jereda oca Gedoru, i Evera oca Sohotu, i Jekutila oca Zanoji. A to bijahu sinovi Vitije kćeri Faraonove, kojom se oženi Mered.

19. A sinovi žene Odijine sestre Nama oca Keili bijahu Garmija i Estemoja Mahaćanin.

20. A sinovi Simonovi : Amnon i Rina i Ven-Anan i Tilon. A sinovi Jesejevi : Zohet i Ven-Zohet.

21. A sinovi Sile sina Judina : Ir otac Lihu, i Lada otac Marisi, i porodice doma platnarskoga, doma Asvejina.

22. I Jokim i Hasivljani, i Joas i Saraf, koji vladahu u Moavskoj, i Jasuvi-Lehem. Ali su to stare stvari.

23. To bijahu lončari i življahu u sadovima i zabranima, i bijahu ondje kod cara za njegove poslove.

24. A sinovi Simeunovi : Nemuilo i Jamin, Jariv, Zera, Saul;

25. A njegov sin Salum, a njegov sin Mivsam, a njegov sin Misma.

26. A sinovi Mismini : Amuilo sin mu, i njegov sin Zahur, i njegov sin Simej.

27. A Simej imaše šesnaest sinova i šest kćeri; a braća njegova nemahu mnogo sinova, i sve porodice njihove ne bješe tako mnogo kao sinova Judinijeh.

28. A življahu u Virsaveji i Moladi i Asar-Sualu,

29. I u Vali i u Asemu i u Toladu,

30. I u Vetuilu i u Ormi i u Sikelagu,

31. I u Vet-Marhavotu i u Asar-Susimu i u Vet-Vireju i u Saraimu. To bjehu gradovi njihovi do cara Davida.

32. A sela njihova bijahu Itam i Ajin, Rimon i Tohen i Asan, pet gradova,

33. I sva sela njihova što bijahu oko

tijeh gradova do Vala. To bijahu stanovi njihovi po rodu njihovu.

34. A Mesovav i Jamlih i Josa sin Amasijin,

35. I Joilo i Juj sin Josivije sina Seraje sina Asilova,

36. I Elioinaj i Jakova i Jesohaja i Asaja i Adilo i Jesimilo i Venaja,

37. I Ziza sin Sifija sina Alona sina Jedaja sina Simrija sina Semajina;

38. Ti imenovani bijahu knezovi u porodicama svojim, i domovi otaca njihovijeh umnožiše se veoma.

39. I za to otidoše u Gedor do istočne strane doline da traže pašu stoci svojoj.

40. I nagjoše pašu obilatu i dobru i zemlju prostranu i mirnu i rodnu, jer prije ondje življahu koji bijahu od Hama.

41. Ti dakle zapisani po imenu došavši za Jezekije cara Judina razbiše šatore njihove i stanove koji se nagjoše ondje, i pobiše ih kao proklete da ne osta ni jedan do danas, i naseliše se mjesto njih, jer ondje bijaše paše za stoku njihovu.

42. I izmegju njih, sinova Simeunovijeh, izide na goru Sir pet stotina ljudi, a poglavice im bijahu Felatija i Nearija i Refaja i Ozilo, sinovi Jesejevi.

43. I pobiše ostatak što bijahu utekli izmegju Amalika, i naseliše se ondje do današnjega dana.

GLAVA 5.

A sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva, jer on bijaše prvenac, ali kad oskvrni postelju oca svojega, dano bi njegovo prvenaštvo sinovima Josifa sina Izrailjeva, ali ne tako da se broji prvenac,

2. Jer Juda bi najsilniji megju braćom svojom i od njega je vogj, ali prvenaštvo dobi Josif;

3. Sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva bijahu : Anoh i Faluj, Esron i Harmija.

4. Sinovi Joilovi : Semaja sin mu, a njegov sin Gog, a njegov sin Simej,

5. A njegov sin Miha, a njegov sin Reaja, a njegov sin Val,

6. A njegov sin Veira, kojega odvede Telgat-Felnasar car Asirski; on bijaše knez plemena Ruvimova.

7. A braći njegovoj po porodicama njihovijem kad se izbrojiše po koljenima svojim, bješe knez Jeilo i Zaharija,

8. I Vela sin Azaza sina Seme sina Joilova; on življaše u Aroiru i do Nevona i Valmeona.

9. Po tom življaše k istoku dori do pustinje od rijeke Efrata, jer im se stoka umnoži u zemlji Galadskoj.

10. I za vremena Saulova vojevaše na Agarene, koji izgiboše od ruke njihove; i tako se naseliše u šatorima njihovijem po svemu istočnom kraju zemlje Galadske.

11. A sinovi Gadovi življahu prema njima u zemlji Vasanskoj do Salhe.

12. Joilo im bijaše poglavar, a Safan drugi, pa Janaj i Safat u Vasanu.

13. A braća njihova po domovima otačkim *bijahu* : Mihailo i Mesulam i Seva i Joraj i Jahan i Zije i Ever, sedmorica.

14. Ti bijahu sinovi Avihaila sina Urija sina Jaroje sina Galada sina Mihaila sina Jesisaja sina Jadona sina Vuzova.

15. Ahije sin Avdila sina Gunijeva bijaše poglavar u domu otaca njihovijeh.

16. I življahu u Galadu, u Vasanu i u selima njegovijem i u svijem podgragjima Saronskim do megja njegovijeh.

17. Svi ovi biše izbrojeni za vremena Jotama cara Judina i za vremena Jerovoama cara Izrailjeva.

18. Sinova Ruvimovijeh i Gadovijeh i polovine plemena Manasijina, hrabrijeh ljudi, što nošahu štit i mač, i zatezahu luk, i vještijeh boju, *bijaše* četrdeset i četiri tisuće i sedam stotina i šezdeset, koji igjahu na vojsku;

19. I vojevaše na Agarene, na Jetureje i Nafiseje i Nodaveje,

20. I dogje im pomoć suprot njih, i Agareni im biše dani u ruke i sve što imahu; jer zavapiše k Bogu u boju, i usliši ih, jer se pouzdaše u nj.

21. I zaplijeniše stoku njihovu, pedeset tisuća kamila i dvje sta pedeset tisuća ovaca i dvije tisuće magaraca i sto tisuća duša ljudskih.

22. A ranjenijeh mnogo pade; jer taj boj bi od Boga; i nastavaše na mjestu njihovu do seobe svoje.

23. A sinovi polovine plemena Manasijina življahu u toj zemlji od Vasana do Val-Ermona i Senira, do gore Aermona; bijahu se umnožili.

24. A ovo bijahu poglavari u domu otaca njihovijeh : Efer i Jesej i Elilo i Azrilo i Jeremija i Odavija i Jadilo, ljudi

hrabri i na glasu, poglavari u domu otaca svojih.

25. Ali kad zgriješiše Bogu otaca svojih i činiše preljubu za bogovima nárôdâ one zemlje, koje Bog istrijebi ispred njih,

26. Podiže Bog Izrailjev duh Fula cara Asirskoga i duh Telgat-Felnasara cara Asirskoga, i preseliše pleme Ruvimovo i pleme Gadovo i polovinu plemena Manasijina, i odvedoše ih u Alu i u Avor i u Aru, i na rijeku Gozan, gdje ostaše do danas.

GLAVA 6.

Sinovi Levijevi bijahu : Girson, Kat i Merarije.

2. A sinovi Katovi : Amram, Isar i Hevron i Ozilo.

3. A sinovi Amramovi : Aron i Mojsije, i *kći* Marija. A sinovi Aronovi : Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar.

4. Eleazar rodi Finesa ; a Fines rodi Avisuju ;

5. A Avisuja rodi Vukija; a Vikije rodi Oziju ;

6. A Ozija rodi Zeraju; a Zeraja rodi Merajota;

7. A Merajot rodi Amariju ; a Amarija rodi Ahitova;

8. A Ahitov rodi Sadoka; a Sadok rodi Ahimasa;

9. A Ahimas rodi Azariju, a Azarija rodi Joanana ;

10. A Joanan rodi Azariju, koji bi sveštenik u domu što sazida Solomun u Jerusalimu;

11. A Azarija rodi Amariju; a Amarija rodi Ahitova;

12. A Ahitov rodi Sadoka; a Sadok rodi Saluma;

13. A Salum rodi Helkiju; a Helkija rodi Azariju;

14. A Azarija rodi Seraju; a Seraja rodi Josedeka.

15. A Josedek otide kad Gospod preseli Judeje i Jerusulim rukom Navuhodonosorovom.

16. Sinovi Levijevi bijahu : Girson, Kat i Merarije.

17. A ovo su imena sinovima Girsonovijem : Lovenije i Simej.

18. A sinovi Katovi bjehu : Amram i Isar i Hevron i Ozilo.

19. Sinovi Merarijevi : Molija i Musija. I ovo su porodice Levitske po ocima svojim :

20. Girsonova : Lovenije sin mu, a njegov sin Jat, a njegov sin Zima,

21. A njegov sin Joah, a njegov sin Ido, a njegov sin Zera, a njegov sin Jetraj.

22. Sinovi Katovi : Aminadav sin mu, a njegov sin Korej, a njegov sin Asir,

23. A njegov sin Elkana, a njegov sin Evijasaf, a njegov sin Asir,

24. A njegov sin Tahat, a njegov sin Urilo, a njegov sin Ozija, a njegov sin Saul.

25. A sinovi Elkanini : Amasaj i Ahimot,

26. Elkana; sinovi Elkanini : Sufija sin mu, a njegov sin Nahat;

27. A njegov sin Elijav, a njegov sin Jeroam, a njegov sin Elkana.

28. A sinovi Samuilovi : Vasnija prvenac, pa Avija.

29. Sinovi Merarijevi : Molija, a njegov sin Lovenije, a njegov sin Simej, a njegov sin Uza,

30. A njegov sin Simaja, a njegov sin Agija, a njegov sin Asaja.

31. A ovo su koje postavi David da pjevaju u domu Gospodnjem, kad se namjesti kovčeg,

32. Koji služahu pred šatorom od sastanka pjevajući, dok ne sazida Solomun dom Gospodnji u Jerusalimu, i stajahu po redu svom u službi svojoj;

33. Ovi su što stajahu i sinovi njihovi : od sinova Katovijeh Eman pjevač, sin Joila sina Samuila,

34. Sina Elkane, sina Jeroama, sina Elila, sina Toje,

35. Sina Sufa, sina Elkane, sina Mata, sina Amasaja,

36. Sina Elkane, sina Joila, sina Azarije, sina Sofonije,

37. Sina Tahata, sina Asira, sina Eviasafa, sina Koreja,

38. Sina Isara, sina Kata, sina Levija, sina Izrailjeva.

39. I brat mu Asaf, koji mu stajaše s desne strane; a Asaf bijaše sin Varahije, sina Simeje,

40. Sina Mihaila, sina Vasije, sina Malhije,

41. Sina Etnija, sina Zere, sina Adaje,

42. Sina Etana, sina Zime, sina Simeja,

43. Sina Jata, sina Girsona, sina Levijeva.

44. A sinovi Merarijevi, braća njihova, *stajahu* s lijeve strane : Etan sin Kisije, sina Avdija, sina Maluha,
45. Sina Asavije, sina Amasije, sina Helkije,
46. Sina Amsije, sina Vanije, sina Samira,
47. Sina Molije, sina Musije, sina Merarija, sina Levijeva.
48. A braća njihova, *ostali* Leviti, biše odregjeni na svu službu u šatoru doma Božijega.
49. A Aron i sinovi njegovi paljahu na oltaru za žrtve paljenice i na oltaru kadionom, vršeći sve poslove u svetinji nad svetinjama, i čineći očišćenje za Izrailja po svemu kako je zapovjedio Mojsije sluga Božji.
50. A ovo su sinovi Aronovi : Eleazar sin mu, a njegov sin Fines, a njegov sin Avisuja,
51. A njegov sin Vukije, a njegov sin Ozije, a njegov sin Zeraja,
52. A njegov sin Merajot, a njegov sin Amarija, a njegov sin Ahitov,
53. A njegov sin Sadok, a njegov sin Ahimas.
54. A ovo su im stanovi po gradovima njihovijem u megjama njihovijem : sinovima Aronovijem od porodice Katove dopade ždrijebom,
55. I dadoše im Hevron u zemlji Judinoj, i podgragja njegova oko njega ;
56. A polje gradsko i sela njegova dadoše Halevu sinu Jefonijinu;
57. Dadoše dakle sinovima Aronovijem gradove Judine : Hevron utočište, i Livnu i podgragja njezina, i Jatir i Estemoju i podgragja njezina,
58. I Ilon i podgragja njegova, Devir i podgragja njegova,
59. I Asan i podgragja njegova, i Vet-Semes i podgragja njegova;
60. A od plemena Venijaminova : Gavaju i podgragja njezina, i Alemet i podgragja njegova, i Anatot i podgragja njegova ; svega gradova njihovijeh trinaest po porodicama njihovijem.
61. I ostalijem sinovima Katovijem od porodice toga plemena daše ždrijebom od polovine plemena, od polovine Manasijine deset gradova.
62. A sinovima Girsonovijem po porodicama njihovijem trinaest gradova od plemena Isaharova i od plemena Asirova i od plemena Neftalimova i od plemena Manasijina u Vasanu.
63. Sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem *daše* ždrijebom od plemena Ruvimova i od plemena Gadova i od plemena Zavulonova dvanaest gradova.
64. Tako daše sinovi Izrailjevi Levitima te gradove i podgragja njihova.
65. I daše ždrijebom od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Simeunovijeh i od plemena sinova Venijaminovijeh te gradove, koje imenovaše poimence.
66. I onima koji bijahu od roda sinova Katovijeh a gradovi njihovi i megje njihove bijahu u plemenu Jefremovu,
67. Njima daše grad za utočište Sihem i podgragja njegova u gori Jefremovoj, i Gezer i podgragja njegova,
68. I Jokmeam i podgragja njegova, i Vet-Oron i podgragja njegova,
69. I Ejalon i podgragja njegova i Gat-Rimon i podgragja njegova,
70. I od polovine plemena Manasijina Anir i podgragja njegova, i Vileam i podgragja njegova, porodicama sinova Katovijeh ostalijem.
71. A sinovima Girsonovijem *daše* od porodica polovine plemena Manasijina Golan u Vasanu i podgragja njegova, i Astarot i podgragja njegova;
72. A od plemena Isaharova Kedes i podgragja njegova, Davrat i podgragja njegova;
73. I Ramot i podgragja njegova, i Anim i podgragja njegova;
74. A od plemena Asirova Masal i podgragja njegova, i Avdon i podgragja njegova,
75. I Hukok i podgragja njegova, i Reov i podgragja njegova;
76. A od plemena Neftalimova Kedes u Galileji i podgragja njegova, i Amon i podgragja njegova, i Kirijatajim i podgragja njegova.
77. Sinovima Merarijevim ostalijem *daše* od plemena Zavulonova Rimon i podgragja njegova, Tavor i podgragja njegova;
78. A preko Jordana prema Jerihonu na istočnoj strani Jordana, od plemena Ruvimova Vosor u pustinji i podgragja njegova, i Jasu i podgragja njezina,

79. I Kedimot i podgragja njegova, i Mifat i podgragja njegova;
80. A od plemena Gadova Ramot u Galadu i podgragja njegova, i Mahanajim i podgragja njegova,
81. I Esevon i podgragja njegova, i Jazir i podgragja njegova.

GLAVA 7.

A sinovi Isaharovi *bijahu*: Tola i Fuja i Jasuv i Simron, četvorica.
2. A sinovi Tolini : Ozije i Rafaja i Jerilo i Jamaj i Jevsam i Samuilo, poglavari otačkih domova svojih od Tole, hrabri ljudi u porodicama svojim; bješe ih za vremena Davidova na broj dvadeset i dvije tisuće i šest stotina.
3. A sinovi Ozijevi : Izraja, i sinovi Izrajini : Mihailo i Ovadija i Joilo i Jesija, skupa pet poglavara.
4. I s njima u porodicama njihovijem po domovima otaca njihovijeh bješe vojnika trideset i šest tisuća, jer imahu mnogo žena i sinova.
5. I braće njihove po svijem domovima Isaharovijem, hrabrijeh ljudi, bijaše osamdeset i sedam tisuća, svega izbrojenijeh.
6. Sinovi Venijaminovi : Vela i Veher i Jediailo, trojica.
7. A sinovi Velini : Esvon i Ozije i Ozilo i Jerimot i Irije, pet poglavara domova otačkih, hrabri ljudi; na broj ih bješe dvadeset i dvije tisuće i trideset i četiri.
8. A Sinovi Veherovi : Zemira i Joas i Elijezer i Elioinaj i Amrije i Jerimot i Avija i Anatot i Alamet, svi sinovi Veherovi.
9. I izbrojenijeh po porodicama svojim, po poglavarima otačkoga doma svojega, bješe ih dvadeset tisuća i dvje sta hrabrijeh ljudi.
10. A sinovi Jediailovi : Valan, i sinovi Valanovi : Jeus i Venijamin i Ehud i Hanana i Zitan i Tarsis i Ahisar.
11. Svijeh ovijeh sinova Jediailovih po poglavarima porodica otačkih, hrabrijeh ljudi, bješe sedamdeset tisuća i dvje sta, koji igjahu na vojsku.
12. I Sufeji i Upeji bijahu sinovi Irovi, i Useji sinovi Ahirovi.
13. Sinovi Neftalimovi : Jasilo i Gunije i Jeser i Salum, sinovi Valini.
14. Sinovi Manasijini : Azrilo, kojega mu žena rodi; inoča njegova Sirka rodi Mahira, oca Galadova;
15. A Mahir se oženi od Upeja i Sufeja, a ime sestri njihovoj bješe Maha; a ime drugomu bješe Salpad; a Salpad imaše kćeri.
16. A Maha žena Mahirova rodi sina, kojemu nadje ime Fares, a bratu mu nadje ime Sares, a njegovi sinovi bjehu Ulam i Rakem.
17. A sinovi Ulamovi : Vedan. To su sinovi Galada sina Mahira sina Manasijina.
18. A sestra njegova Amoleketa rodi Isuda i Aviezera i Malu.
19. A sinovi Semidini bijahu Ahijan i Sihem i Lihija i Anijam.
20. A sinovi Jefremovi : Sutala, a njegov sin Vered, a njegov sin Tahat, a njegov sin Eleada, a njegov sin Tahat,
21. A njegov sin Zavad, a njegov sin Sutala i Eser i Elead. A njih ubiše ljudi iz Gata, rogjeni u zemlji, jer sidoše da im uzmu stoku.
22. Za to tužaše Jefrem otac njihov dugo vremena, i dogjoše braća njegova da ga tješe.
23. Po tom leže sa ženom svojom, a ona zatrudnje i rodi sina, i on mu nadje ime Verija, jer nesreća zadesi dom njegov.
24. I kći mu *bješe* Sera, koja sazida Vetoron donji i gornji i Uzen-Seru.
25. I sin mu *bješe* Refa i Resef, a njegov sin bješe Tela, a njegov sin Tahan,
26. A njegov sin Ladan, a njegov sin Amijud, a njegov sin Elisama,
27. A njegov sin Non, a njegov sin Isus.
28. A dostojanje njihovo i naselje bješe Vetilj i sela njegova, i s istoka Naran, a sa zapada Gezer i sela njegova, i Sihem i sela njegova do Gaze i sela njezinijeh.
29. I pokraj sinova Manasijinih Vet-San i sela njegova, Tanah i sela njegova, Megidon i sela njegova, Dor i sela njegova; tu nastavahu sinovi Josifa sina Izrailjeva.
30. Sinovi Asirovi bijahu Jemna i Jesva i Jesvaj i Verija, i Sera setra njihova.
31. A sinovi Verijini : Ever i Malhilo; ovaj je otac Virzavitov.
32. A Ever rodi Jaflita i Somira i Hotama, i Suju sestru njihovu.
33. A sinovi Jaflitovi *bijahu :* Fasah

i Vimal i Asvat; to bijahu sinovi Jaflitovi.
34. A sinovi Somirovi : Ahije i Roga, Jehuva i Aram.
35. A sinovi Elema brata njegova : Sofa i Jemna i Selis i Amal.
36. Sinovi Sofini : Suja i Arnefer i Sogal i Verije i Jemra,
37. I Vosor i Od i Sama i Silisa i Itran i Veira.
38. A sinovi Jeterovi : Jefonija i Fispa i Ara.
39. I sinovi Ulini : Arah i Anilo i Risija.
40. Svi ovi bijahu sinovi Asirovi, poglavari domova otačkih, izabrani, hrabri ljudi, poglavari megju knezovima. Bješe ih za vojsku na broj dvadeset i šest tisuća ljudi.

GLAVA 8.

A Venijamin rodi Velu prvenca svojega, Asvila drugoga, i Aru trećega,
2. Noja četvrtoga, i Rafu petoga.
3. A sinovi Velini bijahu : Adar i Gira i Avijud,
4. I Avisuja i Naman i Ahoja,
5. I Gira i Sefufan i Uram.
6. A ovi *bijahu* sinovi Ehudovi, bijahu poglavari *domova* otačkih onima koji življahu u Gavaji, te ih preseliše u Manahat :
7. Naman i Ahija i Gira, on ih preseli; i rodi Uzu i Ahijuda.
8. A Sarajim, po što ih posla, rodi sinove u zemlji Moavskoj s Usimom i Varom ženama svojim.
9. Rodi s Odesom ženom svojom Jovava i Siviju i Misu i Malhama,
10. I Jeusa i Sahiju i Mirmu; ti bjehu sinovi njegovi, poglavari *domova* otačkih.
11. A s Usimom rodi Avitova i Elfala.
12. A sinovi Elfalovi *bjehu* : Ever i Misam i Samed; on sazida Onon i Lod i sela njegova;
13. I Verija i Sema, koji bijahu poglavari *domova* otačkih onima koji življahu u Ejalonu; oni istjeraše stanovnike Gatske;
14. A Ahijo, Sasak i Jeremot,
15. I Zevadija i Arad i Ader,
16. I Mihailo i Jespa i Joha *bjehu* sinovi Verijini;
17. A Zavadija i Mesulam i Ezekije i Ever,
18. I Ismeraj i Jezlija i Jovav *bjehu* sinovi Elfalovi.
19. A Jakim i Zihrije i Zavdije,
20. I Elinaj i Ziltaj i Elilo,
21. I Adaja i Veraja i Simrat *bjehu* sinovi Semini;
22. A Jesfan i Ever i Elilo,
23. I Avdon i Zihrije i Anan,
24. I Ananija i Elam i Antotija,
25. I Jefedija i Fanuilo *bjehu* sinovi Sasakovi;
26. I Samseraj i Searija i Gotolija,
27. I Jaresija i Ilija i Zihrije *bjehu* sinovi Jeroamovi.
28. To bjehu poglavari *domova* otačkih po porodicama svojim, i nastavahu u Jerusalimu.
29. A u Gavaonu nastavaše otac Gavaonu; a ženi mu bješe ime Maha.
30. A sin prvenac njegov *bješe* Avdon, pa Sur i Kis i Val i Nadav,
31. I Gedor i Ahijo i Zaher,
32. I Miklot, koji rodi Simeju. I oni življahu prema braći svojoj u Jerusalimu s braćom svojom.
33. A Nir rodi Kisa; a Kis rodi Saula; a Saul rodi Jonatana i Malhisuja i Avinadava i Esvala.
34. A sin Jonatanov *bješe* Merival; a Merival rodi Mihu;
35. A Mišini sinovi *bjehu* : Fiton i Meleh i Tareja i Ahaz.
36. A Ahaz rodi Joadu; a Joada rodi Alemeta i Azmaveta i Zimrija. A Zimrije rodi Mosu;
37. A Mosa rodi Vineju; a njegov sin bješe Rafa, a njegov sin Eleasa, a njegov sin Asilo.
38. A Asilo imaše šest sinova, kojima su imena : Azrikam, Voheruj i Ismailo i Searija, i Ovadija i Anan. Ti svi *bjehu* sinovi Asilovi.
39. A sinovi Iseka brata njegova : Ulam prvenac mu, Jeus drugi, i Elifelet treći.
40. I bijahu sinovi Ulamovi junaci, koji natezahu luk, i imahu mnogo sinova i unuka, sto i pedeset. Svi ti bjehu od sinova Venijaminovih.

GLAVA 9.

I tako sav Izrailj bi izbrojen, i eto zapisani su u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem; i biše preseljeni u Vavilon za bezakonje svoje.

2. A koji prije nastavahu na dostojanju svojem po gradovima svojim, Izrailjci, svešteničci, Leviti i Netineji,
3. Nastavahu u Jerusalimu i od sinova Judinijeh i od sinova Venijaminovijeh i od sinova Jefremovijeh i Manasijinih:
4. Gutaj sin Amijuda sina Amrija, sina Imrija, sina Venija, od sinova Faresa sina Judina;
5. I od *sinova* Silonovijeh: Asaja prvenac i sinovi njegovi;
6. A od sinova Zerinijeh Jeuilo i braće njegove šest stotina i devedeset;
7. A od sinova Venijaminovih Saluj sin Mesulama sina Oduje, sina Asenujina,
8. I Jevnija sin Jeroamov, i Ila sin Ozija sina Mahrijeva, i Mesulam sin Sefatije sina Raguila, sina Ivnijina;
9. I braće njihove po porodicama svojim devet stotina pedeset i šest; svi bjehu ljudi poglavari od porodica po domovima otaca svojih.
10. A od sveštenika: Jedaja i Jojariv i Jahin,
11. I Azarija sin Helkije sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahitovova, starješina u domu Gospodnjem,
12. I Adaja sin Jeroama sina Pashora, sina Malhijina, i Masaj sin Adila sina Jazire, sina Mesulama, sina Mesilemita, sina Imirova;
13. I braće njihove, poglavara otačkih domova svojih, tisuća i sedam stotina i šezdeset ljudi vrijednijeh na poslu u službi u domu Gospodnjem.
14. A od Levita Semaja sin Asuva, sina Azrikama, sina Asavijina, izmegju sinova Merarijevih;
15. I Vakvakar i Eres i Galal i Matanija sin Mihe sina Zihrija, sina Asafova;
16. I Ovadija sin Semaje sina Galala, sina Jedutunova, i Varahija sin Ase sina Elkanina, koji stanovaše u selima Netofatskim.
17. I vratari: Salum i Akuv i Talmon i Ahiman, i braća njihova; a Salum bješe poglavar.
18. On do sada bijaše na vratima carskim k istoku; to bijahu vratari po četama sinova Levijevih.
19. A Salum sin Koreja sina Evijasafa, sina Korejeva, i braća njegova od doma oca njegova, sinovi Korejevi, u poslu službenom čuvahu pragove kod šatora, kao što oci njihovi u okolu Gospodnjem čuvahu ulazak;
20. A nad njima bješe starješina Fines sin Eleazarov, i Gospod bijaše s njim.
21. Zaharija sin Meselemijin bijaše vratar na vratima šatora od sastanka.
22. Svijeh ovijeh izabranijeh za vratare na pragovima bijaše dvje sta dvanaest; biše popisani po selima svojim; David i Samuilo vidjelac postaviše ih radi vjernosti njihove,
23. Da oni i sinovi njihovi čuvaju stražu na vratima doma Gospodnjega, doma od šatora.
24. Na četiri strane bijahu vratari: na istoku, na zapadu, na jugu i na sjeveru.
25. I braća njihova po selima svojim dolažahu svakih sedam dana za svoje vrijeme da su s njima.
26. Jer u službi bijahu svagda četiri prva vratara, Levita, i bijahu postavljeni nad klijetima i nad riznicama doma Božijega;
27. I oko doma Božijega noćivahu, jer na njima bijaše straža i dužni bijahu otvorati svako jutro.
28. I neki od njih bijahu nad posugjem službenijem, jer ga na broj unošahu i na broj iznošahu.
29. A neki od njih bijahu postavljeni nad drugim stvarima i nad svijem stvarima posvećenijem, nad brašnom i vinom i uljem i kadom i mirisima.
30. A neki sinovi sveštenički gotovljahu mast od tijeh mirisa.
31. A Matatija izmegju Levita, prvenac Salumov od porodice Korejeve, bijaše nad stvarima koje se peku u tavi.
32. A izmegju sinova Katovijeh, braće njihove, bijahu neki nad hljebom postavljenijem, gotoveći ga svake subote.
33. Izmegju njih bijahu i pjevači poglavari *domova* otačkih megju Levitima, koji stanovahu po klijetima bez drugoga posla, jer dan i noć bijahu u svom poslu.
34. To su poglavari domova otačkih megju Levitima, po porodicama svojim, poglavari, i življahu u Jerusalimu.
35. A u Gavaonu stanovaše Jehilo otac Gavaonu; a ime ženi njegovoj bješe Maha;

36. A sin mu prvenac bješe Avdon, pa Sur i Kis i Val i Nir i Nadav,
37. I Gedor i Ahijo i Zaharija i Miklot;
38. A Miklot rodi Simeama; i oni nastavahu prema braći svojoj u Jerusalimu s braćom svojom.
39. A Nir rodi Kisa; a Kis rodi Saula; a Saul rodi Jonatana i Malhisuja i Avinadava i Esvala.
40. A sin Jonatanov bješe Merival; a Merival rodi Mihu.
41. A Sinovi Mišini bjehu : Fiton i Meleh i Tareja.
42. A Ahaz rodi Jaru; a Jara rodi Alemeta i Azmaveta i Zimrija; a Zimrije rodi Mosu;
43. A Mosa rodi Vineju; a njegov sin bješe Refaja, a njegov sin Eleasa, a njegov sin Asilo.
44. Asilo pak imaše šest sinova, kojima su imena : Azrikam, Voheruj i Ismailo i Searija i Ovadija i Anan. To su sinovi Asilovi.

GLAVA 10.

A Filisteji se pobiše s Izrailjem, i pobjegoše Izrailjci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelvuji.
2. I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove, i pogubiše Filisteji Jonatana i Avinadava i Malhisuja, sinove Saulove.
3. I boj posta žešći oko Saula, i nagjoše ga strijelci, i on se uplaši od strijelaca.
4. I reče Saul momku koji mu nošaše oružje : izvadi mač svoj, i probodi me da ne dogju ti neobrezani i narugaju mi se. Ali ne htje momak koji mu nošaše oružje, jer ga bješe vrlo strah. Tada Saul uze mač i baci se na nj.
5. A kad momak koji mu nošaše oružje vidje gdje umrije Saul, baci se i on na svoj mač, i umrije.
6. Tako pogibe Saul; i tri sina njegova i sva čeljad njegova pogiboše zajedno.
7. A kad svi Izrailjci koji bijahu u dolini vidješe gdje pobjegoše *Izrailjci* i gdje pogibe Saul i sinovi njegovi, ostaviše gradove svoje i pobjegoše, te dogjoše Filisteji i ostaše u njima.
8. A sjutradan dogjoše Filisteji da svlače mrtve, i nagjoše Saula i sinove njegove gdje leže na gori Gelvuji.
9. I svukavši ga uzeše glavu njegovu i oružje njegovo, i poslaše u zemlju Filistejsku na sve strane da se objavi kod lažnijeh bogova njihovijeh i po narodu.
10. I ostaviše oružje njegovo u kući bogova svojih, a glavu mu objesiše u kući Dagonovoj.
11. A kad čuše svi u Javisu Galadskom sve što učiniše Filisteji od Saula,
12. Podigoše se svi junaci i uzeše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovijeh, i donesoše ih u Javis, i pogreboše kosti njihove pod hrastom u Javisu, i postiše sedam dana.
13. I tako pogibe Saul za bezakonje svoje, koje učini Gospodu što ne sluša riječi Gospodnje i što traži da pita duh vračarski,
14. A ne pita Gospoda; za to ga ubi, i prenese carstvo na Davida sina Jesejeva.

GLAVA 11.

I sabraše se svi Izrailjci k Davidu u Hevron, i rekoše : evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje.
2. I pregje dok Saul bijaše car ti si odvodio i dovodio Izrailja; i Gospod Bog tvoj rekao ti je : ti ćeš pasti narod moj Izrailja, i ti ćeš biti vogj narodu mojemu Izrailju.
3. Tako dogjoše sve starješine Izrailjeve k caru u Hevron, i učini s njima David vjeru u Hevronu pred Gospodom, i pomazaše Davida za cara nad Izrailjem kao što bješe rekao Gospod preko Samuila.
4. Po tom otide David sa svijem Izrailjem na Jerusalim, a to je Jevus, jer ondje bijahu Jevuseji, koji življahu u onoj zemlji.
5. I rekoše Jevušani Davidu : ne ćeš ući ovamo. Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov.
6. Jer David reče : ko prvi nadbije Jevuseje, biće knez i vojvoda. I Joav sin Serujin izide prvi, i posta knez.
7. Poslije sjegjaše David u tom gradu, za to ga prozvaše grad Davidov.
8. I sazida grad u naokolo, od Milona u naokolo; a Joav opravi ostatak grada.
9. I David jednako napredovaše i siljaše se, jer Gospod nad vojskama bješe s njim.
10. A ovo su poglavice megju junacima Davidovijem, koji junački radiše

uz njega za carstvo njegovo sa svijem Izrailjem da bude car nad Izrailjem po riječi Gospodnjoj;

11. I ovo je broj junaka Davidovijeh: Jasoveam sin Ahmonijev, prvi izmegju trideset; on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih u jedan put.

12. A za njim Eleazar sin Dodov Ahošanin, on bijaše jedan od tri junaka.

13. On bijaše s Davidom u Fas-Damimu, kad se Filisteji skupiše na boj, i ondje bijaše njiva puna ječma, i narod pobježe od Filisteja,

14. A oni stadoše usred njive, i odbraniše je pobivši Filisteje; i Gospod dade izbavljenje veliko.

15. I ta tri prva izmegju trideset sidoše ka stijeni k Davidu u pećinu Odolamsku, kad vojska Filistejska stajaše u okolu u dolini Rafajskoj.

16. A David bijaše onda u gradu, a straža Filistejska bijaše tada u Vitlejemu.

17. I David zaželje i reče: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca Vitlejemskoga što je kod vrata?

18. Tada ta trojica prodriješe kroz oko Filistejski, i zahvatiše vode iz studenca Vitlejemskoga koji je kod vrata, i donesoše i dadoše Davidu; a David ne htje piti, nego je izli Gospodu.

19. I reče: ne dao mi Bog moj da to učinim! eda li ću piti krv tijeh ljudi koji ne mariše za život svoj? jer je donesoše ne mareći za život svoj. I ne htje je piti. To učiniše ta tri junaka.

20. I Avisaj brat Joavov bješe prvi izmegju trojice. I on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se megju trojicom;

21. Megju trojicom bješe slavniji od druge dvojice i bješe im poglavica; ali one trojice ne stiže.

22. Venaja sin Jodajev, sin čovjeka junaka iz Kavseila, koji učini velika djela, on pogubi dva junaka Moavska, i sišav ubi lava u jami kad bješe snijeg.

23. On ubi i nekoga Misirca visoka pet lakata. Imaše Misirac u ruci koplje kao vratilo, a on izide na nj sa štapom, i istrže Misircu koplje iz ruke, i ubi ga njegovijem kopljem.

24. To učini Venaja sin Jodajev, i bi slavan megju ova tri junaka.

25. Bješe najslavniji izmegju tridesetorice, ali one trojice ne stiže. I David ga postavi nad pratiocima svojim.

26. Junaci izmegju vojnika bijahu: Asailo brat Joavov, Elhanan sin Dodov iz Vitlejema,

27. Samot Aroranin, Helis Felonjanin,

28. Ira sin Ikisov iz Tekoje, Avijezer iz Anatota,

29. Sivchaj iz Husata, Ilaj iz Ahoha,

30. Maraj iz Netofata, Heled sin Vanin iz Netofata,

31. Itaj sin Rivajev iz Gavaje sinova Venijaminovih, Venaja iz Faratona,

32. Uraj od potoka Gaskih, Avilo iz Arvata,

33. Azmavet iz Varuma, Elijava iz Salvona,

34. Sinovi Asima Gizonjanina, Jonatan sin Sagijin Araranin,

35. Ahijam sin Saharov Araranin, Elifal sin Urov,

36. Efer iz Mehirata, Ahija iz Felona,

37. Esro Karmilac, Naraj sin Esvajev,

38. Joilo brat Natanov, Mivar sin Agirijev,

39. Selek Amonac, Naraj Viroćanin, koji nošaše oružje Joavu sinu Serujinu,

40. Ira Jetranin, Gariv Jetranin,

41. Urija Hetejin, Zavad sin Alajev,

42. Adina sin Sizin od sinova Ruvimovijeh, poglavar sinova Ruvimovijeh, i trideset s njim,

43. Anan sin Mašin, i Josafat iz Mitne,

44. Ozija iz Asterota, Sama i Jehilo sinovi Hotana Aroiranina,

45. Jediailo sin Simrijev i Joha brat mu iz Tise,

46. Elilo Mavljanin, i Jerivaj i Josavija sinovi Elnamovi, i Jetema Moavac,

47. Elilo i Ovid i Jasilo iz Mesovaje.

GLAVA 12.

A ovo su koji dogjoše k Davidu u Siklag dok se još krijaše od Saula sina Kisova, i bijahu megju junacima pomažući u ratu,

2. Naoružani lukom, iz desne ruke i iz lijeve *gagjahu* kamenjem i iz luka strijelama, izmegju braće Saulove, od plemena Venijaminova:

3. Poglavar Ahijezer i Joas sinovi Semaje iz Gavaje, i Jezilo i Felet sino-

vi Azmavetovi, i Veraha i Juj iz Anatota,

4. I Ismaja Gavaonjanin, junak megju tridesetoricom i nad tridesetoricom, i Jeremija i Jazilo i Joanan i Jozavad od Gedirota,

5. Eluzaj i Jerimot i Valija i Semarija i Sefatija od Arufa,

6. Elkana i Jesija i Azareilo i Joezer i Jasoveam Korijani,

7. I Joila i Zevadija sinovi Jeroamovi iz Gedora.

8. I od plemena Gadova prebjegoše k Davidu u grad u pustinju hrabri junaci, vješti boju, naoružani štitom i kopljem, kojima lice bijaše kao lice lavovsko, i bijahu brzi kao srne po gorama:

9. Eser prvi, Ovadija drugi, Elijav treći,

10. Mismana četvrti, Jeremija peti,

11. Ataj šesti, Elilo sedmi,

12. Joanan osmi, Elzaval deveti,

13. Jeremija deseti, Mohvanaj jedanaesti.

14. To bijahu izmegju sinova Gadovijeh poglavari u vojsci, najmanji nad stotinom a najveći nad tisućom.

15. Oni prijegjoše preko Jordana prvoga mjeseca kad se razli preko svijeh bregova svojih, i otjeraše sve iz dolina na istok i na zapad.

16. A dogjoše i od sinova Venijaminovijeh i Judinijeh k Davidu u grad.

17. I izide im David na susret, i govoreći reče im: ako mira radi idete k meni, da mi pomožete, srce će se moje združiti s vama; ako li *ste došli* da me izdate neprijateljima mojim, nepravde nema na meni, neka vidi Gospod otaca naših i neka sudi.

18. Tada duh dogje na Amasaja poglavara megju vojvodama, *te reče:* tvoji smo, Davide, i s tobom ćemo biti, sine Jesejev; mir, mir tebi i pomagačima tvojim, jer ti pomaže Bog tvoj. Tako ih primi David, i postavi ih megju poglavare nad četama.

19. I od sinova Manasijinih neki prebjegoše k Davidu kad igjaše s Filistejima na Saula u boj, ali im ne pomogoše; jer knezovi Filistejski dogovorivši se vratiše ga govoreći: na pogibao našu prebjegnuće gospodaru svojemu Saulu.

20. Kad se vraćaše u Siklag, prebjegoše k njemu iz plemena Manasijina: Adna i Jozavad i Jediailo i Mihailo i Jozavad i Eliuj i Saltaj, tisućnici u plemenu Manasijinu.

21. I oni pomagahu Davidu protivu četi, jer hrabri junaci bjehu svi, te postaše vojvode u njegovoj vojsci.

22. Jer svaki dan dolažahu k Davidu u pomoć, dokle posta velika vojska kao vojska Božija.

23. A ovo je broj ljudi naoružanijeh za vojsku koji dogjoše k Davidu u Hevron da prenesu carstvo Saulovo na nj po riječi Gospodnjoj:

24. Sinova Judinijeh koji nošahu štit i koplje šest tisuća i osam stotina naoružanijeh za vojsku;

25. Sinova Simeunovijeh hrabrijeh vojnika sedam tisuća i sto;

26. Sinova Levijevih četiri tisuće i šest stotina;

27. I Jodaj poglavar izmegju sinova Aronovijeh i s njim tri tisuće i sedam stotina;

28. I Sadok mladić, hrabar junak, i od doma oca njegova dvadeset i dva kneza;

29. I sinova Venijaminovih, braće Saulove, tri tisuće; jer ih se mnogi još držahu doma Saulova;

30. I sinova Jefremovijeh dvadeset tisuća i osam stotina hrabrijeh junaka, ljudi na glasu u porodicama otaca svojih;

31. A od polovine plemena Manasijina osamnaest tisuća, koji biše imenovani poimence da dogju da postave Davida carem;

32. I sinova Isaharovijeh, koji dobro razumijevahu vremena da bi znali šta će činiti Izrailj, knezova njihovijeh dvje sta, i sva braća njihova slušahu ih;

33. Sinova Zavulonovijeh, koji igjahu na vojsku i naoružani bijahu za boj svakojakim oružjem, pedeset tisuća, koji se postavljahu u vrste pouzdana srca;

34. A od plemena Neftalimova tisuća poglavara i s njima trideset i sedam tisuća sa štitovima i kopljima;

35. I od plemena Danova dvadeset i osam tisuća i šest stotina naoružanijeh za boj;

36. A od plemena Asirova četrdeset tisuća vojnika vještijeh postaviti se za boj;

37. A onijeh ispreko Jordana, od plemena Ruvimova i Gadova i od polovine plemena Manasijina, sto i dvadeset tisuća sa svakojakim oružjem ubojitim.

38. Svi ovi vojnici u vojničkom redu dogjoše cijela srca u Hevron da postave Davida carem nad svijem Izrailjem. A i ostali svi Izrailjci bijahu složni da carem postave Davida.

39. I bijahu ondje s Davidom tri dni jedući i pijući, jer im braća bijahu pripravila.

40. A i oni koji bijahu blizu njih, dori do Isahara i Zavulona i Neftalima, donošahu hljeba na magarcima i na kamilama i na mazgama i na volovima, jela, brašna, smokava i suhoga grožgja i vina i ulja, volova, ovaca izobila; jer bijaše radost u Izrailju.

GLAVA 13.

I David učini vijeće s tisućnicima i sa stotinicima i sa svijem vojvodama,

2. I reče David svemu zboru Izrailjevu: ako vam je po volji, i ako je od Gospoda Boga našega, da pošljemo na sve strane k braći svojoj ostaloj po svijem krajevima Izrailjevijem, i k sveštenicima i Levitima po gradovima i podgragjima njihovijem, da se skupe k nama,

3. Pa da donesemo k sebi kovčeg Boga svojega, jer ga ne tražismo za vremena Saulova.

4. A sav zbor reče da se tako učini, jer to bi po volji svemu narodu.

5. I tako David sabra sav narod Izrailjev od Sihora Misirskoga dori do Emata, da donesu kovčeg Božji iz Kirijat-jarima.

6. I otide David sa svijem Izrailjem u Valu, u Kirijat-jarim Judin, da prenesu odande kovčeg Boga Gospoda, koji sjedi na heruvimima, čije se ime prizivlje.

7. I povezoše kovčeg Božji na novijem kolima iz kuće Avinadavove; a Uza i Ahijo upravljahu kolima.

8. A David i vas narod Izrailjev igrahu pred Bogom iz sve snage pjevajući i udarajući u gusle i u psaltire i u bubnje i u kimvale i trubeći u trube.

9. A kad dogjoše do gumna Hidonova, Uza se maši rukom da prihvati kovčeg, jer volovi potegoše na stranu.

10. I Gospod se razgnjevi na Uzu, i udari ga što se maši rukom za kovčeg, te umrije ondje pred Bogom.

11. I ožalosti se David što Gospod ubi Uzu; za to se prozva ono mjesto Fares-Uza do danas.

12. I uplaši se David od Boga u onaj dan, i reče: kako ću donijeti k sebi kovčeg Božji?

13. I ne prenese David kovčega k sebi u grad Davidov, nego ga skloni u kuću Ovid-Edoma Getejina.

14. I osta kovčeg Božji kod porodice Ovid-Edomove u kući njegovoj tri mjeseca. I Gospod blagoslovi dom Ovid-Edomov i sve što imaše.

GLAVA 14.

A Hiram car Tirski posla poslanike k Davidu i drva kedrovijeh i zidara i drvodjelja da mu sagrade kuću.

2. I razumje David da ga je Gospod utvrdio za cara nad Izrailjem i da se carstvo njegovo podiže visoko radi naroda njegova Izrailja.

3. I David uze jošte žena u Jerusalimu i izrodi još sinova i kćeri.

4. I ovo su imena onijeh koji mu se rodiše u Jerusalimu: Samuja i Sovav, Natan i Solomun,

5. I Jevar i Elisuja i Elfalet,

6. I Noga i Nefeg i Jafija,

7. I Elisama i Velijada i Elifalet.

8. A Filisteji čuvši da je David pomazan za cara nad svijem Izrailjem, izidoše svi Filisteji de traže Davida; a David čuvši to izide pred njih.

9. I Filisteji došavši raširiše se po dolini Rafajskoj.

10. Tada David upita Gospoda govoreći: hoću li izaći na Filisteje? i hoćeš li ih dati u moje ruke? A Gospod mu reče: izagji, i daću ih u tvoje ruke.

11. Tada otidoše u Val-Ferasim, i pobi ih ondje David, i reče David: prodrije Bog neprijatelje moje mojom rukom, kao što voda prodire. Otuda se prozva mjesto Val-Ferasim.

12. I ostaviše ondje bogove svoje; a David zapovjedi, te ih spališe ognjem.

13. A Filisteji opet po drugi put raširiše se po onom dolu.

14. I David opet upita Boga, a Bog mu reče: ne idi za njima, nego se vra-

ti od njih, pa udari na njih prema dudovima.

15. I kad čuješ da zašušti po vrhovima od dudova, tada izidi u boj; jer će poći Bog pred tobom da pobije vojsku Filistejsku.

16. I učini David kako mu zapovjedi Bog, i pobiše vojsku Filistejsku od Gavaona do Gezera.

17. I razglasi se ime Davidovo po svijem zemljama; i Gospod zadade strah od njega svijem narodima.

GLAVA 15.

I načini sebi David kuće u gradu Davidovu, i spremi mjesto za kovčeg Božji, i razape mu šator.

2. Tada reče David: ne valja da nosi kovčeg Božji niko osim Levita, jer je njih izabrao Gospod da nose kovčeg Božji i da mu služe do vijeka.

3. I skupi David sve sinove Izrailjeve u Jerusalim da prenesu kovčeg Gospodnji na mjesto njegovo, koje mu bješe spremio.

4. Skupi David i sinove Aronove i Levite,

5. Od sinova Katovijeh: Urila poglavara i braće njegove sto i dvadeset;

6. Od sinova Merarijevih: Asaju poglavara i braće njegove dvje sta i dvadeset;

7. Od sinova Girsonovijeh: Joila poglavara i braće njegove sto i trideset;

8. Od sinova Elisafanovih: Semaju poglavara i braće njegove dvje sta;

9. Od sinova Hevronovijeh: Elila poglavara i braće njegove osamdeset;

10. Od sinova Ozilovijeh: Aminadava poglavara i braće njegove sto i dvanaest.

11. Tada dozva David Sadoka i Avijatara sveštenike, i Levite Urila i Asaju i Joila i Samaju i Elila i Aminadava,

12. I reče im: vi ste poglavari porodica otačkih megju Levitima; osveštajte sebe i braću svoju, da donesete kovčeg Gospoda Boga Izrailjeva na mjesto koje sam mu spremio.

13. Jer što pregje ne učiniste toga, Gospod naš prodrije nas, jer ga ne tražismo kako treba.

14. I osveštaše se sveštenici i Leviti da prenesu kovčeg Gospoda Boga Izrailjeva.

15. I nosiše sinovi Levitski kovčeg Božji kao što je zapovjedio Mojsije po riječi Gospodnjoj na ramenima svojim o polugama.

16. I reče David poglavarima Levitskim da postave izmegju braće svoje pjevače sa spravama muzičkim, sa psaltirima i guslama i kimvalima, da pjevaju u glas veselo.

17. I postaviše Leviti Emana sina Joilova, i od braće njegove Asafa sina Varahijina, i od sinova Merarijevih, braće njihove, Etana sina Kisajina;

18. I s njima braću njihovu drugoga reda: Zahariju i Vena i Jazila i Semiramota i Jehila i Unija i Elijava i Venaju i Masiju i Matatiju i Elifela i Mikneju i Ovid-Edoma i Jeila, vratare.

19. I pjevači Eman i Asaf i Etan udarahu u kimvale mjedene;

20. A Zaharija i Azilo i Semiramot i Jehilo i Unije i Elijav i Masija i Venaja u psaltire visoko,

21. A Matatija i Elifel i Mikneja i Ovid-Edom i Jeilo i Azazija u gusle nisko.

22. A Henanija poglavar megju Levitima koji nošahu kovčeg uregjivaše kako će se nositi, jer bješe vješt.

23. A Varahija i Elkana bjehu vratari kod kovčega.

24. A Sevanija i Josafat i Natanailo i Amasaj i Zaharija i Venaja i Elijezer, sveštenici, trubljahu u trube pred kovčegom Božjim; a Ovid-Edom i Jehija bjehu vratari kod kovčega.

25. I tako David i starješine Izrailjeve i tisućnici igjahu prateći kovčeg zavjeta Gospodnjega iz kuće Ovid-Edomove s veseljem.

26. I kad Bog pomože Levitima koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega, prinesoše sedam volova i sedam ovnova.

27. I David bijaše ogrnut plaštem od tankoga platna, tako i svi Leviti koji nošahu kovčeg i pjevači, i Henanija koji upravljaše nosiocima megju pjevačima. I David imaše na sebi oplećak lanen.

28. I tako sav narod Izrailjev praćaše kovčeg zavjeta Gospodnjega klikujući i trubeći u trube i u rogove i udarajući u kimvale i u psaltire i u gusle.

29. A kad kovčeg zavjeta Gospodnjega ulažaše u grad Davidov, Mihala kći Saulova gledajući s prozora vidje cara

Davida gdje skače i igra, i podrugnu mu se u srcu svom.

GLAVA 16.

I kad donesoše kovčeg Božji, namjestiše ga usred šatora, koji mu razape David; i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Bogom.

2. Po tom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne, blagoslovi narod u ime Gospodnje.

3. I razdade svijem Izrailjcima, i ljudima i ženama, svakom po jedan hljeb i komad mesa i vrč vina.

4. Po tom postavi pred kovčegom Gospodnjim sluge izmegju Levita da pominju i slave i hvale Gospoda Boga Izrailjeva:

5. Asafa poglavara, a drugoga za njim Zahariju, i Jeila i Semiramota i Jehila i Matatiju i Elijava i Venaju i Ovid-Edoma; i Jeilo udaraše u psaltire i gusle, a Asaf u kimvale.

6. A Venaja i Jazilo sveštenici bijahu jednako s strubama pred kovčegom zavjeta Gospodnjega.

7. U taj dan naredi David prvi put da hvale Gospoda Asaf i braća njegova:

8. Hvalite Gospoda; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova.

9. Pjevajte mu, slavite ga, kazujte sva čudesa njegova.

10. Hvalite se svetijem imenom njegovijem; neka se veseli srce onijeh koji traže Gospoda.

11. Tražite Gospoda i silu njegovu; tražite lice njegovo bez prestanka.

12. Pamtite čudesa njegova, koja je učinio, znake njegove i sudove usta njegovijeh.

13. Sjeme Izrailjevo sluge su njegove, sinovi Jakovljevi izbrani njegovi.

14. On je Gospod Bog naš, po svoj zemlji sudovi njegovi.

15. Pamtite u vijek zavjet njegov, riječ koju je dao na tisuću koljena.

16. Što je zavjetovao Avramu i za što se kleo Isaku,

17. To je postavio Jakovu za zakon i Izrailju za zavjet vječni,

18. Govoreći: tebi ću dati zemlju Hanansku u našljedni dio.

19. Tada vas još bijaše malo na broj, bijaše vas malo, i bijaste došljaci.

20. Igjahu od naroda do naroda, i iz jednoga carstva k drugomu plemenu.

21. Ne dade nikomu da im naudi, i karaše za njih careve;

22. Ne dirajte u pomazanike moje, i prorocima mojim ne činite zla.

23. Pjevaj Gospodu, sva zemljo! javljajte od dana na dan spasenje njegovo.

24. Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemenima čudesa njegova.

25. Jer je velik Gospod i valja ga hvaliti veoma; strašniji je od svijeh bogova.

26. Jer su svi bogovi u nárôdâ ništa; a Gospod je nebesa stvorio.

27. Slava je i veličanstva pred njim, sila i radost u stanu njegovu.

28. Dajte Gospodu, plemena narodna, dajte Gospodu slavu i čast.

29. Dajte Gospodu slavu prema imenu njegovu, nosite dare i idite preda nj, poklonite se Gospodu u svetoj krasoti.

30. Strepi pred njim, sva zemljo; za to je vasiljena tvrda i ne će se pomjestiti.

31. Nek se vesele nebesa i zemlja se raduje; i neka govore po narodima: Gospod caruje.

32. Neka pljeska more i što je u njemu; neka skače polje i sve što je na njemu.

33. Tada neka se raduju drveta šumska pred Gospodom, jer ide da sudi zemlji.

34. Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova.

35. I recite: spasi nas, Bože spasenja našega, i skupi nas i izbavi nas od nárôdâ, da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom.

36. Blagosloven Gospod Bog Izrailjev od vijeka i do vijeka. Tada sav narod reče: amin; i hvališe Gospoda.

37. I ostavi ondje pred kovčegom zavjeta Gospodnjega Asafa i braću njegovu da služe pred kovčegom bez prestanka kao što treba od dana na dan,

38. I Ovid-Edoma i braću njegovu, šezdeset i osam, Ovid-Edoma sina Jedutunova i Osu, da budu vratari;

39. A Sadoka sveštenika i braću njegovu sveštenike pred šatorom Gospodnjim na visini u Gavaonu,

40. Da prinose žrtve paljenice Gospodu na oltaru za žrtve paljenice bez prestanka jutrom i večerom, i da *čine* sve što je napisano u zakonu Gospodnjem što je zapovjedio Izrailju,

41. I s njima Emana i Jedutuna i druge izabrane, koji biše poimence imenovani da hvale Gospoda, jer je do vijeka milost njegova,

42. S njima Emana i Jedutuna, da trube u trube i udaraju u kimvale i u druge sprave muzičke Bogu; a sinove Jedutunove da budu vratari.

43. Po tom se razide vas narod, svak svojoj kući, a David se vrati da blagoslovi dom svoj.

GLAVA 17.

A kad David sjegjaše kod kuće svoje, reče David Natanu proroku: gle, ja stojim u kući od kedrova drveta, a kovčeg zavjeta Gospodnjega pod zavjesima.

2. A Natan reče Davidu: što ti je god u srcu, čini, jer je Bog s tobom.

3. Ali onu noć dogje riječ Božija Natanu govoreći:

4. Idi i reci Davidu sluzi mojemu: ovako veli Gospod: ti mi ne ćeš sazidati kuće da u njoj nastavam.

5. Kad nijesam nastavao u kući od kad izvedoh Izrailja do danas, nego sam išao od šatora do šatora i od naslona do naslona,

6. Kuda sam god hodio sa svijem Izrailjem, jesam li jednu riječ rekao kome izmegju sudija Izrailjevijeh kojima zapovijedah da pasu narod moj, i kazao: za što mi ne načinite kuću od kedra?

7. Ovako dakle reci sluzi mojemu Davidu: ovako veli Gospod nad vojskama: ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš vogj narodu mojemu Izrailju.

8. I bjeh s tobom kuda si god išao, i istrijebih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime kao što je ime velikijeh ljudi na zemlji.

9. I odredićU mjesto narodu svojemu Izrailju, i posadiću ga, te će nastavati u svom mjestu, i ne će se više pretresati, niti će im više dosagjivati nepravednici kao prije,

10. I od onoga dana kad sam postavio sudije nad narodom svojim Izrailjem; i pokorih sve neprijatelje tvoje; nego ti javljam da će ti Gospod sazidati kuću.

11. I kad se navrše dani tvoji da otideš k ocima svojim, podignuću sjeme tvoje nakon tebe, koje će biti izmegju sinova tvojih, i utvrdiću carstvo njegovo.

12. On će mi sazidati dom, i utvrdiću prijesto njegov do vijeka.

13. Ja ću mu biti otac, i on će mi biti sin; a milosti svoje ne ću ukloniti od njega kao što sam uklonio od onoga koji bješe prije tebe.

14. Nego ću ga utvrditi u domu svom i u carstvu svom do vijeka, i prijesto će njegov stajati do vijeka.

15. Po svijem ovijem riječima i po svoj ovoj utvari kaza Natan Davidu.

16. Tada dogje car David i stade pred Gospodom, i reče: ko sam ja, Gospode Bože, i šta je dom moj, te si me doveo dovde?

17. I to ti se čini malo, Bože, nego si govorio i za dom sluge svojega na dugo vremena, i postarao si mi se za tu slavu zakonom čovječijim, Gospode Bože.

18. Šta će još David da ti govori o časti sluge tvojega, kad ti znaš slugu svojega?

19. Gospode, sluge svojega radi i po srcu svojemu činiš svu ovu veliku stvar, obznanjujući sve ove velike stvari.

20. Gospode, nema takoga kakav si ti, i nema Boga osim tebe, po svemu što čusmo svojim ušima.

21. Jer koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrailj? radi kojega je Bog išao da ga iskupi da mu bude narod, i da steče sebi ime velikim i strašnim djelima izgoneći narode ispred naroda svojega, koji si iskupio iz Misira.

22. Jer si učinio narod svoj Izrailja svojim narodom do vijeka, a ti si im, Gospode, Bog.

23. I tako, Gospode, riječ koju si obrekao sluzi svojemu i domu njegovu neka bude tvrda do vijeka, i učini kako si rekao.

24. Neka bude tvrda, da se veliča ime

tvoje do vijeka i da se govori: Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev jest Bog nad Izrailjem, i dom Davida sluge tvojega, neka stoji tvrdo pred tobom.

25. Jer si ti, Bože moj, javio sluzi svojemu da ćeš mu sazidati dom, za to se sluga tvoj usudi da ti se pomoli.

26. Tako Gospode, ti si Bog, i obrekao si sluzi svojemu to dobro.

27. Budi dakle voljan i blagoslovi dom sluge svojega da bude do vijeka pred tobom; jer kad ti, Gospode, blagosloviš, biće blagosloven do vijeka.

GLAVA 18.

A poslije toga pobi David Filisteje, i pokori ih, i uze Gat i sela njegova iz ruku Filistejskih.

2. Pobi i Moavce, i postaše Moavci sluge Davidove i plaćahu mu danak.

3. Razbi David i Adar-Ezera cara Sovskoga u Ematu izašav da raširi vlast svoju do rijeke Efrata.

4. I uze mu David tisuću kola i sedam tisuća konjika i dvadeset tisuća pješaka, i podreza David žile svijem konjma kolskim, samo ostavi za sto kola.

5. A bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoć Adar-Ezeru caru Sovskomu, i David pobi dvadeset i dvije tisuće Siraca.

6. I namjesti David vojsku u Siriji što je pod Damaskom, i Sirci postaše sluge Davidove plaćajući mu danak. I Gospod čuvaše Davida kuda god igjaše.

7. I David uze zlatne štitove koje imahu sluge Adar-Ezerove, i donese ih u Jerusalim.

8. I iz Tivata i iz Huna gradova Adar-Ezerovijeh odnese David silnu mjed, od koje Solomun načini more mjedeno i stupove i posugje mjedeno.

9. A kad ču Toja car Ematski da je David pobio svu vojsku Adar-Ezera caru Sovskoga;

10. Posla Adorama sina svojega k cara Davidu da ga pozdravi i da mu čestita što je vojevao na Adar-Ezera i ubio ga, jer Toja imaše rat s Adar-Ezerom, i svakojakih zaklada zlatnijeh i srebrnijeh i mjedenijeh.

11. Pa i to car David posveti Gospodu sa srebrom i zlatom što bješe uzeo od svijeh naroda, od Edomaca i od Moavaca i od sinova Amonovijeh i od Filisteja i od Amalika.

12. I Avisaj sin Serujin, pobi osamnaest tisuća Idumejaca u slanoj dolini.

13. I namjesti vojsku po Idumeji, i svi Idumejci postaše sluge Davidove. I Gospod čuvaše Davida kuda god igjaše.

14. Tako carova David nad svijem Izrailjem sudeći i dajuci pravdu svemu n arodu svojemu.

15. I Joav sin Serujin bješe nad vojskom, a Josafat sin Ahiludov pametar,

16. A Sadok sin Ahitovov i Avimeleh sin Avijatarov sveštenici, a Susa pisar,

17. A Venaja sin Jodajev bješe nad Heretejima i Feletejima, a sinovi Davidovi prvi do cara.

GLAVA 19.

A poslije toga umrije Nas car sinova Amonovijeh, i zacari se sin njegov na njegovo mjesto.

2. I reče David: da učinim milost Anunu sinu Nasovu, jer je otac njegov učinio meni milost. I posla David poslanike da ga potješe za ocem. I dogjoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovijeh k Anunu da ga potješe.

3. A knezovi sinova Amonovijeh rekoše Anunu gospodaru svojemu: misliš da je David za to poslao ljude da te potješe što je rad učiniti čast ocu tvojemu? a nijesu za to došle sluge njegove k tebi da promotre i uhode i obore zemlju?

4. Tada Anun uhvati sluge Davidove, i obrija ih i odsiječe im haljine po pole do zadnjice, i opravi ih natrag.

5. A kad neki otidoše, te javiše Davidu za te ljude, on posla pred njih, jer ljudi bijahu grdno osramoćeni, i poruči im car: sjedite u Jerihonu dok vam naraste brada, pa onda dogjite natrag.

6. A kad vidješe sinovi Amonovi gdje se omraziše s Davidom, onda Anun i sinovi Amonovi poslaše tisuću talanata srebra da najme kôlâ i konjîkâ iz Mesopotamije i iz Sirije Mahe i iz Sove.

7. I najmiše trideset i dvije tisuće kola i cara od Mahe s narodom njegovijem, koji dogjoše i stadoše u òkô prema Medevi. A i sinovi Amonovi skupiše se iz gradova svojih i dogjoše na boj.

8. A David kad to ču, posla Joava sa svom hrabrom vojskom.

9. I izidoše sinovi Amonovi i uvrstaše se pred vratima gradskim; a carevi koji dogjoše bijahu za se u polju.

10. I Joav videći namještenu vojsku prema sebi sprijed i sastrag, uze odabrane iz sve vojske Izrailjske, i namjesti ih prema Sircima.

11. A ostali narod predade Avisaju bratu svojemu, i namjestiše ih prema sinovima Amonovijem.

12. I reče: ako Sirci budu jači od mene, dogji mi u pomoć; ako li sinovi Amonovi budu jači od tebe, ja ću tebi doći u pomoć.

13. Budi junak i držimo se junački za svoj narod i za gradove Boga svojega; a Gospod neka učini što mu je drago.

14. Tada Joav i narod koji bijaše s njim primakoše se da udare na Sirce; ali oni pobjegoše ispred njih.

15. A sinovi Amonovi kad vidješe gdje pobjegoše Sirci, pobjegoše i oni ispred Avisaja brata njegova i ugjoše u svoj grad. Po tom se Joav vrati u Jerusalim.

16. Ali Sirci kad vidješe gdje ih nadbiše Izrailjci, poslaše poslanike te dovedoše Sirce ispreko rijeke; a Sofak vojvoda Adar-Ezerov igjaše pred njima.

17. Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izrailjce, i prijegje preko Jordana, i dogje k njima, i namjesti vojsku prema njima; a kad namjesti David vojsku prema njima, pobiše se s njim.

18. Ali pobjegoše Sirci ispred Izrailja, i pobi David Siraca sedam tisuća kola i četrdeset tisuća pješaka, i Sofaka vojvodu njihova pogubi.

19. I kad vidješe sluge Adar-Ezerove da ih razbi Izrailj, učiniše mir s Davidom i služahu mu; i ne htješe više Sirci pomagati sinovima Amonovijem.

GLAVA 20.

A kad progje godina, u vrijeme kad carevi idu na vojsku, Joav izvede vojsku, te potiraše zemlju sinova Amonovijeh, i došavši opkoli Ravu; a David bješe ostao u Jerusalimu. I Joav osvoji Ravu i raskopa je.

2. I David uze caru njihovu s glave krunu, i nagje da poteže talanat zlata, i drago kamenje bješe u njoj; i metnuše je na glavu Davidu, i odnese iz grada plijen vrlo velik.

3. A narod što bijaše u njemu izvede i isiječe ih pilama i gvozdenijem branama i sjekirama. I tako učini David svijem gradovima sinova Amonovijeh. Po tom se vrati David sa svijem narodom u Jerusalim.

4. A poslije toga nasta rat u Gezeru s Filistejima; tada Sivehaj Husaćanin ubi Sifaja koji bijaše roda divovskoga, i biše pokoreni.

5. Nasta opet rat s Filistejima, u kom Elhanan sin Jairov ubi Lamiju brata Golijata Getejina, kojemu kopljača bijaše kao vratilo.

6. I opet nasta rat u Gatu, gdje bijaše jedan čovjek vrlo visok, koji imaše po šest prsta, *skupa* dvadeset i četiri; i on bijaše roda divovskoga.

7. I ružaše Izrailja, te ga ubi Jonatan sin Samaje brata Davidova.

8. Ti bijahu sinovi istoga diva iz Gata, i pogiboše od ruke Davidove i od ruke sluga njegovijeh.

GLAVA 21.

Ali usta sotona na Izrailja i navrati Davida da izbroji Izrailja.

2. I reče David Joavu i knezovima narodnijem: idite, izbrojte sinove Izrailjeve od Virsaveje dori do Dana, pa mi javite da znam koliko ih ima.

3. Ali Joav reče: neka doda Gospod narodu svojemu koliko ga je sada još sto puta toliko; nijesu li, care gospodaru moj, svi sluge gospodaru mojemu? za što traži to gospodar moj? za što da bude na grijeh Izrailju?

4. Ali riječ careva nadjača Joava. I tako otide Joav i obide svega Izrailja, pa se vrati u Jerusalim.

5. I dade Joav broj prepisanoga naroda Davidu; i bijaše svega naroda Izrailjeva tisuća tisuća i sto tisuća ljudi koji mahahu mačem, a naroda Judina četiri stotine i sedamdeset tisuća ljudi koji mahahu mačem.

6. A plemena Levijeva i Venijaminova ne izbroji s njima, jer mrska bješe Joavu zapovijest careva.

7. A ne bješe mila Bogu ta stvar; za to udari Izrailja.

8. I David reče Bogu: sagriješih veoma što to uradih; ali uzmi bezakonje sluge svojega, jer veoma ludo radih.

9. A Gospod reče Gadu vidiocu Davidovu govoreći :
10. Idi, kaži Davidu i reci : ovako veli Gospod : troje ti dajem, izberi jedno da ti učinim.
11. I dogje Gad k Davidu i reče mu : tako veli Gospod, biraj :
12. Ili glad za tri godine, ili tri mjeseca da bježiš od neprijatelja svojih i mač neprijatelja tvojih da te stiže, ili tri dana mač Gospodnji i pomor da bude u zemlji i angjeo Gospodnji da ubija po svijem krajevima Izrailjevijem. Sada dakle gledaj šta ću odgovoriti onomu koji me je poslao.
13. A David reče Gadu : u tjeskobi sam ljutoj; ali neka zapadnem Gospodu u ruke, jer je veoma velika milost njegova; a ljudima da ne zapadnem u ruke.
14. I tako pusti Gospod pomor na Izrailja, te pade Izrailja sedamdeset tisuća ljudi.
15. I posla Gospod angjela u Jerusalim da ga ubija ; i kad ubijaše, pogleda Gospod i sažali mu se sa zla; i reče angjelu koji ubijaše : dosta, spusti ruku svoju. A angjeo Gospodnji stajaše kod gumna Ornana Jevusejina.
16. A David podiže oči svoje i vidje angjela Gospodnjega gdje stoji izmegju zemlje i neba a u ruci mu go mač, kojim bješe zamahnuo na Jerusalim ; i pade David i starješine ničice, obučeni u kostrijet.
17. I reče David Bogu : nijesam li ja zapovjedio da se izbroji narod ? ja sam dakle zgriješio i zlo učinio ; a te ovce šta su učinile ? Gospode Bože moj, neka se ruka tvoja obrati na me i na dom oca mojega ; ali ne na taj narod da ga potre.
18. Tada angjeo Gospodnji reče Gadu da kaže Davidu da izide gore i načini oltar Gospodu na gumnu Ornana Jevusejina.
19. I izide David po riječi Gadovoj, koju mu reče u ime Gospodnje.
20. A Ornan okrenuv se ugleda angjela, i sakri se su četiri sina svoja. Jer Ornan vrsijaše pšenicu.
21. U tom dogje David do Ornana; i pogledav Ornan kad vidje Davida izide iz gumna i pokloni se Davidu licem do zemlje.
22. Tada reče David Ornanu : daj mi to gumno da načinim na njemu oltar Gospodu; za novce koliko vrijedi daj mi ga da bi prestao pomor u narodu.
23. A Ornan reče Davidu : uzmi i neka čini gospodar moj car što mu je drago; evo dajem i volove za žrtve paljenice, i kola za drva, i pšenicu za dar; sve to dajem.
24. A car David reče Ornanu : ne, nego ću kupiti za novce šta vrijedi, jer ne ću da prinesem Gospodu što je tvoje ni da prinesem žrtve paljenice poklonjene.
25. I dade David Ornanu za ono mjesto na mjeru šest stotina sikala zlata.
26. I ondje načini David oltar Gospodu, i prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i prizva Gospoda, i usliši ga spustivši oganj s neba na oltar žrtve paljenice.
27. I zapovjedi Gospod angjelu, te vrati mač svoj u korice.
28. U ono vrijeme vidjev David da ga Gospod usliši na gumnu Ornana Jevusejina prinošaše žrtve ondje.
29. A šator Gospodnji, koji načini Mojsije u pustinji, i oltar za žrtve paljenice bijaše u to vrijeme na visini u Gavaonu;
30. I David ne može ići k njemu da traži Boga, jer se uplaši od mača angjela Gospodnjega.

GLAVA 22.

I reče David : ovo je kuća Gospoda Boga i ovo je oltar za žrtvu paljenicu Izrailju.
2. I zapovjedi David da se skupe inostranci koji bijahu u zemlji Izrailjevoj, i odredi kamenare da tešu kamen da se gradi dom Božji.
3. I gvožgja mnogo za kline na krila vratima i na sastavke pripravi David, i mjedi mnogo bez mjere,
4. I drva kedrovijeh bez broja; jer dovožahu Sidonci i Tirci mnogo drva kedrovijeh Davidu.
5. Jer David govoraše : Solomun je sin moj dijete mlado, a dom koji treba zidati Gospodu treba da bude vrlo velik za slavu i diku po svijem zamljama ; za to ću mu pripraviti što treba. I pripravi David mnoštvo prije smrti svoje.
6. Po tom dozva sina svojega Solo-

muna i zapovjedi mu da sazida dom Gospodu Bogu Izrailjevu.

7. I reče David Solomunu : sine ! bio sam naumio da sazidam dom imenu Gospoda Boga svojega.

8. Ali mi dogje riječ Gopodnja govoreći : mnogo si krvi prolio i velike si ratove vodio ; ne ćeš ti sazidati doma imenu mojemu, jer si mnogo krvi prolio na zemlju preda mnom.

9. Evo, rodiće ti se sin, on će biti miran čovjek i smiriću ga od svijeh neprijatelja njegovijeh u naokolo ; za to će mu biti ime Solomun ; i mir i pokoj daću Izrailju za njegova vremena.

10. On će sazidati dom imenu mojemu, i on će mi biti sin, a ja njemu otac, i utvrdiću prijesto carstva njegova nad Izrailjem do vijeka.

11. Za to, sine, Gospod će biti s tobom, i bićeš srećan, te ćeš sazidati dom Gospoda Boga svojega kao što je govorio za te.

12. Samo da ti da Gospod razum i mudrost kad te postavi nad Izrailjem da držiš zakon Gospoda Boga svojega.

13. Tada ćeš biti srećan, ako uzdržiš i ustvoriš uredbe i zakone koje je zapovjedio Gospod preko Mojsija Izrailju. Budi slobodan i hrabar, ne boj se i ne plaši se.

14. I evo, u nevolji svojoj pripravio sam za dom Gospodnji sto tisuća talanata zlata i tisuću tisuća talanata srebra ; a mjedi i gvožgja bez mjere, jer ga ima mnogo ; takogjer i drva i kamena pripravio sam ; a ti dodaj još.

15. A imaš i poslenika mnogo, kamenara i zidara i drvodjelja, i svakojakih ljudi vještijeh svakom poslu.

16. Ima zlata, srebra, i mjedi i gvožgja bez mjere ; nastani dakle i radi, i Gospod će biti s tobom.

17. Po tom zapovjedi David svijem knezovima Izrailjevijem da pomažu Solomunu sinu njegovu :

18. Nije li s vama Gospod Bog vaš, koji vam je dao mir od svuda? jer je dao u ruke moje stanovnike ove zemlje, i zemlja je pokorena Gospodu i narodu njegovu.

19. Sada dakle upravite srce svoje i dušu svoju da tražite Gospoda Boga svojega ; nastanite i zidajte svetinju Gospodu Bogu da unesete kovčeg zavjeta Gospodnjega i sveto posugje Božije u dom koji će se sazidati imenu Gospodnjemu.

GLAVA 23.

I tako David star i sit života postavi Solomuna sina svojega carem nad Izrailjem.

2. I sabra sve knezove Izrailjeve i sveštenike i Levite.

3. I biše izbrojeni Leviti od trideset godina i više, i bješe ih na broj s glave na glavu trideset i osam tisuća ljudi.

4. Izmegju njih bijaše dvadeset i četiri tisuće odregjenijeh na posao u domu Gospodnjem, a šest tisuća upravitelja i sudija ;

5. A četiri tisuće vratara, i četiri tisuće koji hvaljahu Gospoda uz orugja koja načini za hvalu.

6. I razdijeli ih David u redove po sinovima Levijevim, Girsonu, Katu i Merariju.

7. Od Girsona bijahu : Ladan i Simej :

8. Sinovi Ladanovi : poglavar Jehilo i Zetam i Joilo, trojica ;

9. Sinovi Simejevi : Selomit i Azilo i Haran, trojica. To su poglavari otačkih porodica Ladanovijeh.

10. A sinovi Simejevi : Jat, Zina i Jeus i Verija ; ta su četvorica sinovi Simejevi.

11. A Jat bijaše poglavar, a Ziza drugi ; a Jeus i Verija nemahu mnogo djece, za to se brojahu u jedan dom otački.

12. Sinovi Katovi : Amram, Isar, Hevron i Ozilo, četvorica.

13. Sinovi Amramovi : Aron i Mojsije. Ali Aron bi odvojen da osvećuje svetinju nad svetinjama, on i sinovi njegovi do vijeka, da kade pred Gospodom, da mu služe i da blagosiljaju u ime njegovo do vijeka.

14. A sinovi Mojsija čovjeka Božijega broje se u pleme Levijevo.

15. Sinovi Mojsijevi : Girsom i Elijezer.

16. Sinovi Girsomovi : Sevuilo poglavar.

17. A sinovi Elijezerovi : Reavija poglavar. A nemaše Elijezer više sinova, nego se sinovi Reavijini umnožiše veoma.

18. Sinovi Isarovi : Selomit poglavar.

19. Sinovi Hevronovi : Jerija prvi,

Amarija drugi, Jazilo treći, i Jekameam četvrti.

20. Sinovi Ozilovi: Miha prvi i Jesija drugi.

21. Sinovi Merarijevi : Malije i Musije. Sinovi Malijevi Eleazar i Kis.

22. A Eleazar umrije i ne imaše sinova nego samo kćeri, i njima se oženiše sinovi Kisovi, braća njihova.

23. Sinovi Musijevi : Malije i Eder i Jeremot, trojica.

24. To su sinovi Levijevi po otačkim domovima svojim, poglavari domova otačkih, koji biše izbrojeni po broju imena s glave na glavu, koji ragjahu posao za službu u domu Gospodnjem, od dvadeset godina i više.

25. Jer David reče: mir dade Gospod Bog Izrailjev narodu svojemu, i nastavaće u Jerusalimu do vijeka.

26. I Leviti ne će više nositi šatora i posugja njegova za službu njegovu.

27. Jer po pošljednjoj naredbi Davidovoj biše izbrojeni sinovi Levijevi od dvadeset godina i više;

28. Jer odregjeni bijahu da pomažu sinovima Aronovijem u službi u domu Gospodnjem u trijemovima i u klijetima, i da čiste sve svete stvari i da rade oko službe u domu Gospodnjem,

29. I oko hljebova postavljenijeh, i oko brašna za dar i oko kolača prijesnijeh i oko tavica, i oko svega što se prži, i oko svake mjere,

30. I da stoje jutrom i hvale i slave Gospoda, i tako večerom,

31. I kad se god prinose žrtve paljenice Gospodu, u subote, i na mladine, i praznike, u broju po redu svom svagda pred Gospodom,

32. I da rade što treba raditi u šatoru od sastanka i u svetinji, i za sinove Aronove, braću svoju, u službi u domu Gospodnjem.

GLAVA 24.

A megju sinovima Aronovijem ovi su redovi : sinovi Aronovi bjehu Nadav i Avijud, Eleazar i Itamar.

2. Ali Nadav i Avijud umriješe prije oca svojega i nemahu djece; za to biše sveštenici Eleazar i Itamar.

3. I razdijeli ih David : Sadoka, koji bijaše od sinova Eleazarovijeh, i Ahimeleha, koji bijaše od sinova Itamarovijeh, po redu njihovu u službi njihovoj.

4. I nagje se sinova Eleazarovijeh više poglavica nego sinova Itamarovijeh, kad ih razdijeliše : od sinova Eleazarovijeh bijaše poglavica po domovima otačkim šesnaest, a od sinova Itamarovijeh osam po domovima otačkim.

5. I biše razdijeljeni ždrijebom i jedan i drugi; jer poglavari u svetinji i poglavari pred Bogom bijahu i od sinova Eleazarovijeh i od sinova Itamarovijeh.

6. I popisa ih Semaja sin Natanailov pisar od plemena Levijeva pred carem i knezovima i Sadokom sveštenikom i Ahimelehom sinom Avijatarovijem i pred poglavarima porodica otačkih megju sveštenicima i Levitima, jedan dom otački uzevši za Eleazara a jedan za Itamara.

7. I pade prvi ždrijeb na Jojariva, drugi na Jedaju,

8. Treći na Harima, četvrti na Seorima,

9. Peti na Malhiju, šesti na Mejamina,

10. Sedmi na Akosa, osmi na Aviju,

11. Deveti na Isuja, deseti na Sehaniju,

12. Jedanaesti na Elijasiva, dvanaesti na Jakima,

13. Trinaesti na Ufu, četrnaesti na Jesevava,

14. Petnaesti na Vilgu, šesnaesti na Imira,

15. Sedamnaesti na Ezira, osamnaesti na Afisisa,

16. Devetnaesti na Petaju, dvadeseti na Jezekila,

17. Dvadeset prvi na Jahina, dvadeset drugi na Gamula,

18. Dvadeset treći na Delaju, dvadeset četvrti na Maziju.

19. To je red njihov za službu njihovu, kojim idu u dom Gospodnji na posao svoj po naredbi Arona oca svojega, kako mu bješe zapovjedio Gospod Bog Izrailjev.

20. A od ostalijeh sinova Levijevih bijaše od sinova Amramovijeh Suvailo; od sinova Suvailovijeh Jedaja,

21. Od Reavije, od sinova Reavijinih poglavar Jesija;

22. Od sinova Isarovijeh Selomot; od sinova Selomotovijeh Jat;

23. A od sinova Jerijinih Amarija drugi, Jazilo treći, Jekameam četvrti;

24. Od sinova Uzilovijeh Miha; od sinova Mišinijeh Samir;
25. Brat Mišin Jesija; od sinova Jesijinih Zaharija.
26. Sinovi Merarijevi: Malije i Musije; od sinova Jazijinih Veno.
27. Sinovi Merarijevi od Jazije: Veno i Soam i Zahur i Ivrije;
28. Od Malija Eleazar, koji nemaše sinova;
29. Od Kisa, od sinova Kisovijeh: Jerameilo;
30. I od sinova Musijevih Malije i Eder i Jerimot. To bijahu sinovi Levitski po domovima otaca svojih.
31. I oni bacaše ždrijeb prema braći svojoj, sinovima Aronovijem, pred Davidom i Sadokom i Ahimelehom i poglavarima domova otačkih megju sveštenicima i Levitima, od domova otačkih svaki poglavar prema bratu svojemu mlagjemu.

GLAVA 25.

I odvoji David s vojvodama za službu sinove Asafove i Emanove i Jedutunove, koji će prorokovati uz gusle i psaltire i kimvale; i biše izmegju njih izbrojeni ljudi za posao u svojoj službi:

2. Od sinova Asafovijeh: Zahur i Josif i Netanija i Asarila, sinovi Asafovi, pod rukom Asafa, koji prorokovaše po naredbi carevoj;

3. Od Jedutuna: šest sinova Jedutunovijeh: Gedalija i Serije i Jesaija, Asavija i Matatija *i Simej* pod rukom oca svojega Jedutuna, koji prorokovaše uz gusle hvaleći i slaveći Gospoda;

4. Od Emana: sinovi Emanovi: Vukija, Matanija, Ozilo, Sevuilo i Jerimot, Ananija, i Ananije, Elijata, Gidaltija i Ramamti-Ezer, Josvekasa, Malotije, Otir i Maziot.

5. Ti svi bijahu sinovi Emana vidioca careva u riječima Božjim da se uzvišuje rog; jer Bog dade Emanu četrnaest sinova i tri kćeri.

6. Svi oni bijahu pod rukom oca svojega pjevajući u domu gospodnjem uz kimvale i psaltire i gusle za službu u domu Božijem, kako car naregjivaše Asafu i Jedutunu i Emanu.

7. I bješe ih na broj s braćom njihovom ǒbučenom pjesmama Gospodnjim, dvje sta i osamdeset i osam, samijeh vještaka.

8. I bacaše ždrijeb za službu svoju, mali kao veliki, učitelj kao učenik;

9. I pade prvi ždrijeb za Asafa na Josifa, drugi na Gedaliju s braćom i sinovima njegovijem, njih dvanaest;

10. Treći na Zahura, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

11. Četvrti na Iserija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

12. Peti na Netaniju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

13. Šesti na Vukiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

14. Sedmi na Jesarilu, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

15. Osmi na Jesaiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

16. Deveti na Mataniju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

17. Deseti na Simeja, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

18. Jedanaesti na Azareila, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

19. Dvanaesti na Asaviju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

20. Trinaesti na Suvaila, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

21. Četrnaesti na Matatiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

22. Petnaesti na Jeremota, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

23. Šesnaesti na Ananiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

24. Sedamnaesti na Josvekasu, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

25. Osamnaesti na Ananija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

26. Devetnaesti na Malotija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

27. Dvadeseti na Elijatu, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

28. Dvadeset prvi na Otira, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

29. Dvadeset drugi na Gidaltiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

30. Dvadeset treći na Maziota, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

31. Dvadeset četvrti na Romamti-Ezera, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest.

GLAVA 26.

A redovi vratarski bijahu : od sinova Korejevih bijaše Meselemija sin Korejev izmegju sinova Asafovijeh;

2. A sinovi Meselemijini : Zaharija prvenac, Jediailo drugi, Zevadija treći, Jatnilo četvrti,

3. Elam peti, Joanan šesti, Elioinaj sedmi;

4. I Ovid-Edomovi sinovi : Semaja prvenac, Jozavad drugi, Joah treći i Sahar četvrti i Natanailo peti,

5. Amilo šesti, Isahar sedmi, Feultaj osmi; jer ga blagoslovi Bog.

6. I Semaji sinu njegovu rodiše se sinovi, koji starješovahu u domu oca svojega, jer bijahu dobri junaci.

7. Sinovi Semajini : Gotnije i Rafailo i Ovid i Elzavad braća njegova, hrabri ljudi, Eliuj i Semahija,

8. Svi ovi bijahu od sinova Ovid-Edomovijeh, i oni i sinovi njihovi i braća njihova, svi hrabri ljudi, krjepki za službu, bijaše ih šezdeset i dva od Ovid-Edoma.

9. A Meselemijinih sinova i braće, hrabrijeh ljudi bijaše osamnaest.

10. A Osini sinovi, od sinova Merarivijeh : Simrije poglavar, premda ne bješe prvenac, ali ga otac postavi poglavarem;

11. Helkija drugi, Tevalija treći, Zaharija četvrti; svijeh sinova i braće Osine bijaše trinaest.

12. Od njih bijahu redovi vratarski po poglavarima. da čuvajn stražu na zmjence s braćom svojom služeći u domu Gospodnjem.

13. Jer metaše ždrijeb za maloga kao za velikoga po domovima svojih otaca, za svaka vrata.

14. I pade ždrijeb na istok Selemiji; a Zahariji sinu njegovu, mudromu sajetniku, kad baciše ždrijeb, pade mu ždrijeb na sjever;

15. A Ovid-Edomu na jug, a sinovima njegovijem na riznicu;

16. Sufimu i Osi na zapad s vratima Salehetskim na putu koji ide gore; straža bješe prema straži :

17. S istoka šest Levita; sa sjevera četiri na dan; s juga na dan četiri; a od riznice po dva;

18. Na Parvaru sa zapada četiri na putu, dva kod Parvara.

19. To su redovi vratarski megju sinovima Korejevim i sinovima Merarijevim.

20. I ovi još bijahu Leviti : Ahija nad blagom doma Božijega, nad blagom od posvećenijeh stvari.

21. Od sinova Ladanovijeh izmegju sinova Girsonovijeh od Ladana, izmegju glavara domova otačkih od Ladana sina Girsonova *bijaše* Jehilo ;

22. Sinovi Jehilovi : Zetam i Joilo brat mu bijahu nad blagom doma Gospodnjega ;

23. Od sinova Amramovijeh, Isarovijeh, Hevronovijeh, Ozilovijeh,

24. Bijaše Sevuilo sin Girsona sina Mojsijeva starješina nad blagom.

25. A braća njegova od Elijezera : Reavija sin mu, a njegov sin Jesaija, a njegov sin Joram, a njegov sin Zihrije, a njegov sin Selomit;

26. Ovaj Selomit i braća njegova bijahu nad svijem blagom od posvećenijeh stvari, koje posveti car David i poglavari domova otačkih i tisućnici i stotinici i vojvode ;

27. Od ratova i od plijena posvetiše da se opravi dom Gospodnji;

28. I što god bješe posvetio Samuilo vidjelac i Saul sin Kisov i Avenir sin Nirov i Joav sin Serujin ; ko god posvećivaše, *davaše* u ruke Selomitu i braći njegovoj.

29. Od sinova Isarovijeh : Henanija i sinovi njegovi bijahu nad spoljašnjim poslovima u Izrailju, upravitelji i sudije.

30. Od sinova Hevronovijeh Asavija i braća njegova, tisuća i sedam stotina hrabrijeh ljudi, bijahu nad Izrailjem s ovu stranu Jordana na istoku za svaki posao Gospodnji i za službu carsku.

31. Izmegju sinova Hevronovijeh bijaše Jerija poglavar sinovima Hevronovijem po porodicama njihovijem i domovima otačkim. Četrdesete godine carovanja Davidova potražiše ih i nagjoše megju njima hrabrijeh junaka u Jaziru Galadskom.

32. I braće njegove, hrabrijeh ljudi, bijaše dvije tisuće i sedam stotina glavara u domovima otačkim ; i postavi ih car David nad sinovima Ruvimovijem i Gadovijem i polovinom plemena Manasijina za sve poslove Božije i carske.

GLAVA 27.

A sinovi Izrailjevi po svom broju, glavari domova otačkih, tisućnici i stotinici i upravitelji njihovi, služahu caru u svakom poslu u redovima, koji dolažahu i odlažahu od mjeseca do mjeseca, svakoga mjeseca u godini; a u svakom redu bijaše ih dvadeset i četiri tisuće.

2. Nad prvijem redom prvoga mjeseca bijaše Jasoveam sin Zavdilov, i u njegovu redu bijaše dvadeset i četiri tisuće.

3. Od sinova Faresovijeh bijaše poglavar nad svijem starješinama u vojsci prvoga mjeseca.

4. A nad redom drugoga mjeseca bijaše Dodaj Ahošanin, i vojvoda u njegovu redu bješe Miklot; i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

5. Treći vojvoda trećega mjeseca bješe Venaja sin Jodaja sveštenika, poglavar; i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

6. Ovaj Venaja bješe junak megju tridesetoricom i nad tridesetoricom; i nad redom njegovijem bješe Amizadav sin mu.

7. Četvrti, četvrtoga mjeseca, Asailo brat Joavov, i za njim Zevadija sin mu; i u redu njegovu bješe dvadeset i četiri tisuće.

8. Peti, petoga mjeseca, poglavar Samut Jezrajanin, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

9. Šesti, šestoga mjeseca, Ira sin Ikisov Tekojanin, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

10. Sedmi, sedmoga mjeseca, Helis Felonjanin od sinova Jefremovijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

11. Osmi, osmoga mjeseca, Sivehaj Husaćanin od sinova Zarinijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

12. Deveti, devetoga mjeseca, Avijezer Anatoćanin od sinova Venijaminovih, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

13. Deseti, desetoga mjeseca, Maraj Netofaćanin od sinova Zarinijeh, i u redu njegovu bješe dvadeset i četiri tisuće.

14. Jedanaesti, jedanaestoga mjeseca, Venaja Faratonjanin od sinova Jefremovijeh, i u redu njegovu bješe dvadeset i četiri tisuće.

15. Dvanaesti, dvanaestoga mjeseca, Heldaj Netofaćanin od Gotonila, i u redu njegovu bješe dvadeset i četiri tisuće.

16. A nad plemenima Izrailjevijem bijahu: nad plemenom Ruvimovijem knez Elijezer sin Zihrijev; nad Simeunovijem Sefatija sin Mašin;

17. Nad Levijevim Asavija sin Kemuilov; nad Aronovijem Sadok;

18. Nad Judinijem Eliuj od braće Davidove; nad Isaharovijem Amrije sin Mihailov;

19. Nad Zavulonovijem Ismaja sin Ovadijin; nad Neftalimovim Jerimot sin Azrilov;

20. Nad sinovima Jefremovijem Isus sin Azazijev; nad polovinom plemena Manasijina Joilo sin Fedajin;

21. Nad drugom polovinom plemena Manasijina u Galadu Ido sin Zaharijin; nad Venijaminovim Jasilo sin Avenirov;

22. Nad Danovijem Azareilo sin Jeroamov. To bijahu knezovi plemena Izrailjevijeh.

23. A ne izbroji David onijeh koji imahu manje od dvadeset godina, jer Gospod bješe rekao da će umnožiti sinove Izrailjeve kao zvijezde nebeske.

24. Joav sin Serujin poče brojiti, ali ne dovrši; jer dogje gnjev *Božji* za to na Izrailja; za to taj broj ne dogje u knjigu o caru Davidu.

25. Nad blagom carevijem bijaše Azmavet sin Adilov, a nad blagom po zemlji, po gradovima i po selima i po kulama, Jonatan sin Ozijin.

26. A nad ratarima, koji ragjahu zemlju, bijaše Ezrije sin Heluvov;

27. A nad vinogradarima Simej Ramaćanin; a nad rodom vinogradskim i nad pivnicama Zavdije Sifmejin;

28. A nad maslinama i smokvama po poljima Val-Anan Gederanin; a nad uljem Joas;

29. Nad govedima što pasijahu u Saronu Sitraj Saronjanin, a nad govedima po dolinama Safat sin Adlajev;

30. Nad kamilama Ovil Ismailjac; nad magarcima Jedaja Meronoćanin;

31. A nad ovcama Jaziz Agarejin. Svi ovi bijahu nastojnici nad blagom cara Davida.

32. A Jonatan stric Davidov bijaše

savjetnik, mudar čovjek i književnik; on i Jehilo sin Ahmonijev bijahu sa sinovima carevijem.

33. I Ahitofel bijaše savjetnik carev, i Husaj Arhijanin prijatelj carev.

34. A poslije Ahitofela bijaše Jodaj sin Venajin i Avijatar, a vojvoda carev bješe Joav.

GLAVA 28.

I David sabra u Jerusalim sve poglavare Izrailjeve, poglavare plemenske i poglavare od redova koji služahu caru, i tisućnike i stotinike, i koji bijahu nad svijem blagom i stokom carevom, i sinove svoje i dvorane i junake i sve ljude hrabre,

2. I ustavši car David na noge reče: čujte me, braćo moja i narode moj; ja bijah naumio da sazidam dom gdje bi počivao kovčeg Gospodnji, i da bude podnožje nogama Boga našega, i pripravih što treba za zidanje.

3. Ali mi Bog reče: ne ćeš sazidati doma imenu mojemu, jer si ratnik i krv si proljevao.

4. Ali Gospod Bog Izrailjev izabra me iz svega doma oca mojega da budem car nad Izrailjem do vijeka; jer Judu izabra za vogja, i iz doma Judina dom oca mojega; i izmegju sinova oca mojega bi mu volja da mene postavi carem nad svijem Izrailjem.

5. A tako izmegju svijeh sinova mojih (jer mnogo sinova dade mi Gospod) izabra Solomuna sina mojega da sjedi na prijestolu carstva Gospodnjega nad Izrailjem.

6. I reče mi: Solomun sin tvoj sazidaće dom moj i trijemove moje; jer njega izabrah sebi za sina, i ja ću mu biti otac.

7. I utvrdiću carstvo njegovo do vijeka, ako bude postojan da izvršuje zapovijesti moje i zakone moje kao danas.

8. Sada dakle pred svijem Izrailjem, zborom Gospodnjim, i da čuje Bog naš, *kažem vam:* držite i tražite sve zapovijesti Gospoda Boga svojega, da biste držali ovu dobru zemlju i ostavili je u našljedstvo sinovima svojim nakon sebe do vijeka.

9. A ti, Solomune sine, znaj Boga oca svojega, i služi mu cijelijem srcem i dušom dragovoljnom; jer sva srca ispituje Gospod i svaku pomisao zna; ako ga ustražiš, naći ćeš ga; ako li ga ostaviš, odbaciće te za svagda.

10. Vidi sada da te je Gospod izabrao da sazidaš dom za svetinju; budi hrabar i radi.

11. Tada predade David Solomunu sinu svojemu sliku od trijema i od kuća njegovijeh, i od riznica i od soba i od klijeti unutrašnjih, i od mjesta za zaklopac očišćenja,

12. I sliku od svega što bješe smislio za trijemove doma Gospodnjega i za sve klijeti u naokolo i za riznicu doma Božijega i za riznicu od svetijeh stvari,

13. I za redove svešteničke i Levitske i za svaki posao u službi u domu Gospodnjem i za sve posugje u domu Gospodnjem;

14. Zlato pod mjeru za sudove zlatne za svaku službu, i srebro za sve sudove srebrne pod mjeru, za sve sudove za svaku službu;

15. Pod mjeru za svijetnjake zlatne i žiške zlatne, po težini svakoga svijetnjaka i žižaka njegovijeh, i za svijetnjake srebrne po težini svakoga svijetnjaka i žižaka njegovijeh; prema potrebi svakoga svijetnjaka;

16. I zlata pod mjeru za stolove na kojima će stajati hljebovi postavljeni, za svaki sto; i srebra za stolove srebrne;

17. I za viljuške i za kotliće i za zdjele zlata čistoga, i za zlatne čaše pod mjeru, za svaku čašu, i za srebrne čaše srebra pod mjeru za svaku;

18. I za oltar kadioni čistoga zlata pod mjeru; i sliku od kola zlatnijeh heruvima, koji će rašivši krila zaklanjati kovčeg zavjeta Gospodnjega.

19. To mi je sve došlo pisano rukom Gospodnjom da bih znao sve kako što treba uraditi.

20. I tako reče David Solomunu sinu svojemu: budi slobodan i hrabar, i radi, ne boj se i ne plaši se, jer će Gospod Bog, Bog moj, biti s tobom, ne će te ostaviti niti će odstupiti od tebe, dokle ne svršiš sav posao za službu u domu Gospodnjem.

21. A evo redovi svešteničkí i Levitski za svaku službu u domu Božijem; i imaš uza se za svaki posao ljudi dragovoljnijeh i vještijeh svakom poslu, i poglavare i sav narod za svaku zapovijest svoju.

GLAVA 29.

Po tom reče car David svemu zboru: jednoga Solomuna sina mojega izabrao je Gospod, mlado dijete, a ovo je velik posao; jer ne će biti čovjeku taj dvor nego Gospodu Bogu.

2. Ja koliko mogoh pripravih za dom Boga svojega zlata za stvari zlatne, srebra za srebrne, mjedi za mjedene, gvožgja za gvozdene, i drva za drvene, kamenja onihova, i kamenja za ukivanje, i kamenja za nakit i za vez, i svakojakoga dragoga kamenja, i kamena mramora izobila.

3. I još iz ljubavi k domu Boga svojega, što imam svoga zlata i srebra, osim svega što sam pripravio za dom sveti, dajem i to na dom Boga svojega:

4. Tri tisuće talanata zlata Ofirskoga, i sedam tisuća talanata čistoga srebra, da se oblože zidovi domovima.

5. Zlato za zlatne stvari, a srebro za srebrne i za svako djelo ruku umjetničkih. A bi li jošte ko htio dragovoljno što danas priložiti Gospodu?

6. Tada dragovoljno priložiše knezovi domova otačkih i knezovi plemena Izrailjevijeh i tisućnici i stotinici i knezovi nad poslovima carskim.

7. I dadoše za službu u domu Božijem zlata pet tisuća talanata i deset tisuća zlatica, i srebra deset tisuća talanata, i mjedi osamnaest tisuća talanata, i gvožgja sto tisuća talanata.

8. I kamenja u koga god bijaše svi dadoše u riznicu doma Gospodnjega u ruke Jehila od sinova Girsonovijeh.

9. I radovaše se narod što dragovoljno prilagahu, jer prilagahu cijelijem srcem Gospodu; i car se David radovaše veoma.

10. Po tom David blagoslovi Gospoda pred svijem zborom, i reče David: blagosloven si Gospode Bože Izrailja oca našega od vijeka do vijeka.

11. Tvoje je, Gospode, veličanstvo i sila i slava i vječnost i čast, i sve što je na nebu i na zemlji; tvoje je, Gospode, carstvo, i ti si uzvišen svrh svega poglavar;

12. Bogatstvo i slava od tebe je, i ti vladaš svijem, i u tvojoj je ruci moć i sila, i u tvojoj je ruci uzvisiti i ukrijepiti sve.

13. Sada dakle, Bože naš, hvalimo te i slavimo ime tvoje slavno.

14. Jer ko sam ja i šta je moj narod da bismo mogli ovoliko prinijeti tebi drogovoljno? jer je od tebe sve, i iz tvojih ruku primivši dasmo ti.

15. Jer smo došljaci pred tobom i gosti kao svi oci naši; dani su naši na zemlji kao sjen, i nema stajanja.

16. Gospode Bože naš, sve ovo blago što ti pripravismo za gragjenje doma imenu tvojemu svetome, iz tvoje je ruke, i sve je tvoje.

17. Ali znam, Bože moj, da ti ispituješ srca i što je pravo hoćeš; ja pravijem srcem dragovoljno prinesoh sve ovo, i s radošću vidjeh narod tvoj koji je ovdje kako ti dragovoljno prinosi.

18. Gospode Bože Avrama, Isaka i Izrailja, otaca naših, sačuvaj do vijeka ovu volju i pomisao srdačnu naroda svojega, i upravljaj srce njihovo k sebi.

19. I Solomunu sinu mojemu podaj srce pravo da bi držao zapovijesti tvoje, svjedočanstva tvoja i uredbe tvoje, i da bi tvorio sve i da bi sazidao dvor ovaj, za koji sam pripravio.

20. Po tom reče David svemu zboru: blagoslovite sada Gospoda Boga svojega. I sav zbor blagoslovi Gospoda Boga otaca svojih, i savivši se pokloniše se Gospodu i caru.

21. I prinesoše Gospodu žrtve, i prinesoše Gospodu žrtve paljenice sjutradan: tisuću volova, tisuću ovnova, tisuću jaganjaca s naljevima njihovijem, i drugih žrtava mnogo za sav narod.

22. I jedoše i piše pred Gospodom onaj dan veseleći se veoma. I postaviše drugom Solomuna sina Davidova carem, i pomazaše ga Gospodu za vogja a Sadoka za svešteníka.

23. I tako sjede Solomun na prijesto Gospodnji da caruje mjesto Davida oca svojega, i bijaše srećan, i slušaše ga sav Izrailj.

24. I svi knezovi i junaci i svi sinovi cara Davida dadoše ruke da će biti pokorni caru Solomunu.

25. I Gospod uzvisi veoma Solomuna pred svijem Izrailjem i dade mu slavu carsku kakove ni jedan car prije njega nije imao u Izrailju.

26. Tako David sin Jesejev carova nad svijem Izrailjem.

27. A vremena za koje carova nad Izrailjem bijaše četrdeset godina; u Hevronu carova sedam godina, a u Jerusalimu carova trideset i tri godine.

28. I umrije u dobroj starosti, sit života, bogatstva i slave; i zacari se Solomun sin njegov na njegovo mjesto.

29. A djela cara Davida prva i pošljednja eno su zapisana u knjizi Samuila vidioca i u knjizi Natana proroka i u knjizi Gada vidioca,

30. Sa svijem carovanjem njegovijem i silom njegovom i s vremenima koja progjoše preko njega i Izrailja i svijeh carevina zemaljskih.

DRUGA KNJIGA DNEVNIKA.

GLAVA 1.

I Solomun sin Davidov utvrdi se u carstvu svom, i Gospod Bog njegov bješe s njim, i uzvisi ga veoma.

2. I Solomun reče svemu Izrailju, tisućnicima i stotinicima i sudijama i svijem knezovima svega Izrailja, glavarima domova otačkih,

3. Te otidoše, Solomun i sav zbor s njim, na visinu koja bijaše u Gavaonu; jer ondje bijaše šator od sastanka Božijega, koji načini Mojsije sluga Gospodnji u pustinji.

4. A kovčeg Božji bješe prenio David iz Kirijat-jarima na mjesto koje mu spremi David; jer mu razape šator u Jerusalimu.

5. I oltar mjedeni koji načini Veseleilo sin Urija sina Orova, bijaše ondje pred šatorom Gospodnjim. I potraži ga Solomun i sav zbor.

6. I prinese Solomun ondje pred Gospodom na oltaru mjedenom, koji bijaše pred šatorom od sastanka, prinese na njemu tisuću žrtava paljenica.

7. Onu noć javi se Bog Solomunu i reče mu: išti šta hoćeš da ti dam.

8. A Solomun reče Bogu: ti si učinio veliku milost Davidu ocu mojemu i postavio si mene carem na njegovo mjesto.

9. Neka dakle, Gospode Bože, bude tvrda riječ tvoja, koju si rekao Davidu ocu mojemu, jer si me postavio carem nad narodom kojega ima mnogo kao praha na zemlji.

10. Za to daj mi mudrost i znanje da polazim pred narodom ovijem i dolazim, jer ko može suditi narodu tvojemu tako velikomu?

11. Tada reče Bog Solomunu: što ti je to u srcu, a ne išteš bogatstva, blaga ni slave, ni duša nenavidnika svojih, niti išteš duga života, nego išteš mudrosti i znanja da možeš suditi narodu mojemu, nad kojim te postavih carem,

12. Mudrost i znanje daje ti se; a daću ti i bogatstva i slave, kakove nijesu imali carevi prije tebe niti će poslije tebe imati.

13. I vrati se Solomun s visine koja bijaše u Gavaonu ispred šatora od sastanka u Jerusalim, i carovaše nad Izrailjem.

14. I nakupi Solomun kôlâ i konjika, i imaše tisuću i četiri stotine kola, i dvanaest tisuća konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jerusalimu.

15. I učini car, te bijaše u Jerusalimu srebra i zlata kao kamena, a kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo.

16. I dovogjahu Solomunu konje iz Misira i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimahu svakojaki trg za cijenu.

17. I odlažahu, te dogonjahu iz Misira kola po šest stotina *sikala* srebra, a konje po sto pedeset; i tako svi carevi Hetejski i carevi Sirski preko njih dobivahu.

GLAVA 2.

I naumi Solomun da zida dom imenu Gospodnjemu i dom carski sebi.

2. I odbroji Solomun sedam tisuća nosilaca i osamdeset tisuća koji će tesati u gori, i tri tisuće i šest stotina nastojnika nad njima.

3. I posla Solomun ka Hiramu caru Tirskom i poruči mu: kako si činio Davidu ocu mojemu i slao mu drva ke-

drovijeh da zida sebi kuću gdje će sjedjeti, *učini tako i meni.*

4. Evo rad sam zidati dom imenu Gospoda Boga svojega da mu ga posvetim da se kadi pred njim kadom mirisnijem i da se postavljaju hljebovi vazda i da se prinose žrtve paljenice jutrom i večerom, i u subote i na mladine i na praznike Gospoda Boga našega, što treba da biva u Izrailju do vijeka.

5. A dom koji ću zidati biće velik, jer je Bog naš veći od svijeh bogova.

6. A ko bi mogao njemu sazidati dom kad ga nebo i nebesa nad nebesima ne mogu obuhvatiti? i ko sam ja da mu sazidam dom? nego samo da se kadi pred njim.

7. Tako sada pošlji mi čovjeka vješta, koji umije raditi od zlata i od srebra i od mjedi i od gvožgja i od skerleta i od crvca i od porfire, i koji zna rezati, *da radi* s umjetnicima koje imam kod sebe u Judeji i u Jerusalimu, koje je dobavio David otac moj.

8. I pošlji mi drva kedrovijeh i jelovijeh i algumima s Livana, jer znam da sluge tvoje umiju sjeći drva Livanska; a evo sluge će moje biti s tvojim slugama,

9. Da mi priprave mnogo drva, jer dom što ću zidati biće velik i divan.

10. A evo, poslenicima koji će sjeći drva, slugama tvojim, daću pšenice ovršene dvadeset tisuća kora, i dvadeset tisuća kora ječma, i vina dvadeset tisuća vata, i ulja dvadeset tisuća vata.

11. I odgovori Hiram car Tirski u knjizi koju posla Solomunu : što Gospod ljubi svoj narod, za to te postavi carem nad njim.

12. I govoraše Hiram : blagosloven da je Gospod Bog Izrailjev, koji je stvorio nebo i zemlju, što je dao caru Davidu sina mudra, pametna i razumna, koji će sazidati dom Gospodu i carski dom sebi.

13. Šaljem ti dakle čovjeka vješta i razumna, Hirama Aviva,

14. Sina jedne žene izmegju kćeri Danovijeh, kojemu je otac bio Tirac; on umije raditi od zlata i od srebra, od mjedi, od gvožgja, od kamena i od drveta, od skerleta, od porfire, i od tankoga platna i od crvca, i rezati svašta, i izmisliti svašta vješto što mu se da, *neka radi* s tvojim umjetnicima i s umjetnicima gospodara mojega Davida oca tvojega.

15. Neka dakle pšenicu i ječam, ulje i vino, što je rekao gospodar moj, pošlje slugama svojim.

16. A mi ćemo nasjeći drva na Livanu koliko ti god treba, i spustićemo ih u splavovima morem u Jopu, a ti ih odande vozi u Jerusalim.

17. Tada Solomun izbroji sve inostrance koji bijahu u zemlji Izrailjevoj poslije brojenja kad ih izbroji David otac njegov, i nagje ih se sto i pedeset i tri tisuće i šest stotina;

18. I odredi od njih sedamdeset tisuća koji će nositi, i osamdeset tisuća koji će tesati u planini, a tri tisuće i šest stotina nastojnika da nastoje da radi narod.

GLAVA 3.

I poče Solomun zidati dom Gospodnji u Jerusalimu na brdu Moriji, koje bi pokazano Davidu ocu njegovu, na mjestu koje bješe pripravio David, na gumnu Ornana Jevusejina.

2. A poče zidati drugoga dana drugoga mjeseca četvrte godine carovanja svojega.

3. A ovako zasnova Solomun da zida dom Božji : u dužinu šezdeset lakata po staroj mjeri, a u širinu dvadeset lakata.

4. A trijem koji bijaše pred dužinom uz širinu doma imaše dvadeset lakata; a u visinu sto i dvadeset; i obloži ga iznutra čistijem zlatom.

5. A dom veliki obloži drvetom jelovijem, po tom ga obloži čistijem zlatom, i ozgo načini palme i lance.

6. I obloži dom kamenjem dragim da je nakićen, a zlato bijaše Parvajimsko.

7. Obloži zlatom dom, grede, pragove i zidove i vrata, i izreza heruvime po zidovima.

8. I načini dom za svetinju nad svetinjama, dug uz širinu doma dvadeset lakata i širok dvadeset lakata, i obloži ga čistijem zlatom, kojega otide do šest stotina talanata.

9. A na kline dade pedeset sikala zlata; i klijeti obloži zlatom.

10. I načini u domu svetinje nad sve-

tinjama dva heruvima, naprave umjetničke, i obloži ih zlatom.

11. I krila tijeh heruvima imahu u dužinu dvadeset lakata: jedno krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u zid od doma, i drugo krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u krilo drugoga heruvima;

12. Tako i drugoga heruvima krilo bijaše od pet lakata i ticaše u zid od doma, i drugo mu krilo bijaše od pet lakata i sastavljaše se s krilom drugoga heruvima.

13. Krila tijem heruvimima bijahu raširena na dvadeset lakata, a oni stajahu na nogama svojim, licem okrenuti u dom.

14. I načini zavjes od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna, i po njemu načini heruvime.

15. I načini pred domom dva stupa, u visinu od trideset i pet lakata, i oglavlje ozgo na svakom od pet lakata.

16. I načini lance kao u svetinji, i metnu ih na vrh stupova, i načini sto šîpâkâ, i metnu ih megju lance.

17. I postavi stupove pred crkvom, jedan s desne strane a drugi s lijeve, i desni nazva Jahin a lijevi Voas.

GLAVA 4.

I načini oltar od mjedi, dvadeset lakata dug i dvadeset lakata širok, a deset lakata visok.

2. I sali more, deset lakata bješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo u naokolo, pet lakata visoko, a u naokolo mu bješe trideset lakata.

3. A pod njim bijahu likovi volovski, koji stajahu svuda u naokolo, po deset na jednom laktu, te okružavahu more; dva reda bijaše tijeh volova, salivenijeh s morem.

4. I stajaše more na dvanaest volova, tri gledahu na sjever, a tri gledahu na zapad, a tri gledahu na jug, a tri gledahu na istok, a more stajaše ozgo na njima, i zadnja strana svijeh njih bijaše unutra.

5. Debljina mu bijaše s podlanice, a kraj mu bijaše kao kraj u čaše, kao cvijet ljiljanov, a primaše tri tisuće vata.

6. I načini deset umivaonica, i metnu ih pet s desne strane, a pet s lijeve, da se u njima pere, što god trebaše za žrtvu paljenicu, u njima prahu; a more bijaše za sveštenike da se u njemu umivaju.

7. I načini deset svijetnjaka od zlata, oblika kaki im trebaše, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane a pet s lijeve.

8. I načini deset stolova, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane a pet s lijeve; i načini stotinu čaša od zlata.

9. I načini trijem sveštenički i veliki trijem, i vrata na trijemu, i okova vrata u mjed.

10. A more metnu na desnu stranu k istoku s juga.

11. Još načini Hiram lonce i lopate i kotliće, i svrši Hiram posao, koji radi caru Solomunu za dom Božji:

12. Dva stupa, i dva oglavlja okrugla navrh stupova, i pletenice dvije da pokrivaju dva oglavlja navrh stupova;

13. I četiri stotine šîpâkâ na dvije pletenice, dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaju dva oglavlja navrh stupova;

14. I načini podnožja, i umivaonice načini na podnožja;

15. Jedno more, i dvanaest volova pod njim;

16. I lonce i lopate i viljuške, i sve sprave za njih načini Hiram Aviv caru Solomunu za dom Gospodnji od uglagjene mjedi.

17. To je car saljevao u ravni Jordanskoj u zemlji ilovači izmegju Sohota i Saridate.

18. I načini Solomun svega ovoga posugja vrlo mnogo, da se nije tražila mjera mjedi.

19. Načini Solomun i sve druge sprave za dom Božji, i oltar od zlata i stolove na kojima stajahu hljebovi postavljeni;

20. I svijetnjake sa žišcima njihovijem od čistoga zlata da gore pred svetinjom nad svetinjama po običaju;

21. I cvjetove i žiške i usekače od zlata; a to zlato bijaše veoma dobro;

22. I noževe i kotliće i kadionice i mašice od čistoga zlata; i vrata od doma, vrata unutrašnja od svetinje nad svetinjama, i vrata od doma na koja se ulažaše u crkvu, bijahu od zlata.

GLAVA 5.

I tako se svrši sav posao što uradi Solomun za dom Gospodnji; i unese Solomun što bješe posvetio David otac nje-

gov, i srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Božijega.

2. Tada sabra Solomun starješine Izrailjeve i sve glavare plemenske, knezove domova otačkih sinova Izrailjevijeh u Jerusalim da prenesu kovčeg zavjeta Gopodnjega iz grada Davidova, koje je Sion.

3. I skupiše se k caru svi ljudi Izrailjevi na praznik koji biva sedmoga mjeseca.

4. I kad dogjoše sve starješine Izrailjeve, uzeše Leviti kovčeg.

5. I prenesoše kovčeg i šator od sastanka i sve sudove svete što bjehu u šatoru, prenesoše sveštenici i Leviti.

6. A car Solomun i sav zbor Izrailjski koji se sabra k njemu prinesoše pred kovčegom na žrtvu ovaca i goveda toliko da se ne mogaše od mnoštva ni izbrojiti ni proračuniti.

7. I unesoše sveštenici kovčeg zavjeta Gospodnjega na mjesto njegovo, u unutrašnji dom, u svetinju nad svetinjama, pod krila heruvimima.

8. Jer heruvimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje će stajati kovčeg, i zaklanjahu heruvimi kovčeg i poluge njegove ozgo.

9. I povukoše mu poluge tako da im se krajevi vigjahu od kovčega na prednjoj strani svetinje nad svetinjama, ali se na polje ne vigjahu, i ostaše ondje do danas.

10. U kovčegu ne bješe ništa osim dvije ploče koje metnu Mojsije na Horivu kad Gospod učini zavjet sa sinovima Izrailjevijem po što izidoše iz Misira.

11. A kad sveštenici izidoše iz svetinje, jer sveštenici koji se nagjoše osvestaše se ne pazeći na red,

12. I Leviti pjevači svi, koji bijahu uz Asafa i Emana i Jedutuna, i sinovi njihovi i braća njihova, obučeni u tanko platno, stajahu s kimvalima i psaltirima i s guslama s istočne strane oltaru, i s njima sto i dvadeset sveštenika, koji trubljahu u trube,

13. I kad oni koji trubljahu u trube i koji pjevahu, složno jednijem glasom hvaljahu i slavljahu Gospoda, i kad podizahu glas uz trube i kimvale i gusle, hvaleći Gospoda da je dobar, da je do vijeka milost njegova, tada se napuni oblaka dom Gospodnji,

14. Te ne mogahu sveštenici stajati da služe od oblaka, jer se slave Gospodnje napuni dom Božji.

GLAVA 6.

Tada reče Solomun : Gospod je rekao da će nastavati u mraku.

2. A ja sazidah dom tebi za stan i mjesto da u njemu nastavaš do vijeka.

3. I okrenuvši se licem svojim car blagoslovi sav zbor Izrailjev, a sav zbor Izrailjev stajaše.

4. I reče : blagosloven da je Gospod Bog Izrailjev, koji je govorio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio rukom svojom, govoreći :

5. Od onoga dana kad izvedoh narod svoj iz zemlje Misirske, ne izabrah grada megju svijem plemenima Izrailjevijem da se sazida dom gdje bi bilo ime moje, niti izabrah čovjeka koji bi bio vogj narodu mojemu Izrailju,

6. Nego izabrah Jerusalim da u njemu bude ime moje, i izabrah Davida da bude nad narodom mojim Izrailjem.

7. I naumi David otac moj da sazida dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva.

8. Ali Gospod reče Davidu ocu mojemu : što si naumio sazidati dom imenu mojemu, dobro si učinio što si to naumio.

9. Ali ne ćeš ti sazidati toga doma, nego sin tvoj koji će izaći iz bedara tvojih, on će sazidati dom imenu mojemu.

10. I tako ispuni Gospod riječ svoju koju je rekao, jer ustah na mjesto oca svojega Davida i sjedoh na prijesto Izrailjev, kao što je rekao Gospod, i sazidah ovaj dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva.

11. I namjestih ovdje kovčeg, u kom je zavjet Gospodnji što je učinio sa sinovima Izrailjevijem.

12. Po tom stade *Solomun* pred oltar Gospodnji pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje.

13. A bješe načinio Solomun podnožje od mjedi i metnuo ga nasred trijema, pet lakata dugo i pet lakata široko, a tri lakta visoko ; pa stade na nj, i kleče na koljena pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje k nebu.

14. I reče : Gospode Bože Izrailjev ! nema Boga takoga kakav si ti ni na nebu

ni na zemlji, koji čuvaš zavjet i milost slugama svojim, koje hode pred tobom svijem srcem svojim;

15. Koji si ispunio sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao : što si ustima svojim rekao to si rukom svojom ispunio, kao što se vidi danas.

16. Sada dakle, Gospode Bože Izrailjev, drži Davidu ocu mojemu što si mu rekao govoreći : ne će ti nestati čovjeka ispred mene koji bi sjedio na prijestolu Izrailjevu, samo ako uščuvaju sinovi tvoji put svoj hodeći po zakonu mojemu, kao što si ti hodio preda mnom.

17. Sada dakle, Gospode Bože Izrailjev, neka se potvrdi riječ tvoja koju si rekao sluzi svojemu Davidu.

18. Ali hoće li doista Bog stanovati s čovjekom na zemlji? Eto, nebo, i nebesa nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, a kamo li ovaj dom što ga sazidah.

19. Ali pogledaj na molitvu sluge svojega i na molbu njegovu, Gospode Bože moj, čuj viku i molitvu kojom ti se danas moli sluga tvoj.

20. Da budu oči tvoje otvorene nad domom ovijem danju i noću, nad ovijem mjestom, gdje si rekao da ćeš namjestiti ime svoje, da čuješ molitvu kojom će se moliti sluga tvoj na ovom mjestu.

21. Čuj molbe sluge svojega i naroda svojega Izrailja, kojima će se moliti na ovom mjestu, čuj s mjesta gdje stanuješ, s neba, čuj i smiluj se.

22. Kad ko zgriješi bližnjemu svojemu, te mu se da zakletva, da se zakune, i zakletva dogje pred tvoj oltar u ovom domu,

23. Ti čuj s neba, i učini, i sudi slugama svojim plaćajući krivcu i djela njegova obraćajući na njegovu glavu, a pravoga pravdajući i plaćajući mu po pravdi njegovoj.

24. I kad se razbije pred neprijateljem narod tvoj Izrailj za to što ti zgriješe, pa se obrate i dadu slavu imenu tvojemu i pomole ti se i zamole te u ovom domu,

25. Ti čuj s neba, i oprosti grijeh narodu svojemu Izrailju, i dovedi ih opet u zemlju, koju si dao njima i ocima njihovijem.

26. Kad se zatvori nebo, te ne bude dažda za to što zgriješe tebi, pa ti se zamole na ovom mjestu i dadu slavu imenu tvojemu i od grijeha se svojega obrate, kad ih namučiš,

27. Ti čuj s neba, i oprosti grijeh slugama svojim i narodu svojemu Izrailju pokazav im put dobri kojim će hoditi, i pusti dažd na zemlju svoju koju si dao narodu svojemu u našljedstvo.

28. Kad bude glad u zemlji, kad bude pomor, suša ili medljika, skakavci ili gusjenice kad budu, ili ga stegne neprijatelj njegov u zemlji njegovoj vlastitoj, ili kako god zlo i kaka god bolest,

29. Svaku molbu i svaku molitvu, koja bude od koga god čovjeka ili od svega naroda tvojega Izrailja, ko pozna muku svoju i bol svoj, i podigne ruke svoje u ovom domu,

30. Ti čuj s neba, iz stana svojega, i oprosti i podaj svakome po putovima njegovijem, što znaš u srcu njegovu, jer ti sam znaš srca sinova čovječijih;

31. Da te se boje hodeći putovima tvojim dokle su god živi na zemlji, koju si dao ocima našim.

32. I inostranac koji nije od naroda tvojega Izrailja, nego dogje iz daleke zemlje imena radi tvojega velikoga i ruke tvoje krjepke i mišice tvoje podignute, kad dogje i pomoli se u ovom domu,

33. Ti čuj s neba, iz stana svojega, i učini sve za što poviče k tebi onaj stranac, da bi poznali svi narodi na zemlji ime tvoje i bojali se tebe kao narod tvoj Izrailj, i da bi znali da je ime tvoje prizvano nad ovaj dom, koji sazidah.

34. Kad narod tvoj izide na vojsku na neprijatelje svoje putem kojim ga pošlješ, i pomole ti se okrenuvši se ka gradu ovomu, koji se izabrao, i ka ovomu domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,

35. Čuj s neba molbu njihovu i molitvu njihovu, i dobavi im pravicu.

36. Kad ti zgriješe, jer nema čovjeka koji ne griješi, i razgnjevivši se na njih daš ih neprijateljima, te ih zarobe i odvedu u zemlju daljnu ili koja je blizu,

37. Ako se dozovu u zemlji u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji ropstva svojega, i reku : sagriješismo i zlo učinismo i skrivismo;

38. I tako se obrate k tebi svijem srcem svojim i svom dušom svojom u ze-

mlji ropstva svojega, u koju budu odvedeni u ropstvo, i pomole ti se okrenuvši se k zemlji svojoj, koju si dao ocima njihovijem, i ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,

39. Tada čuj s neba, iz stana svojega, molbu njihovu i molitvu njihovu, i dobavi im pravicu, i oprosti narodu svojemu što ti budu zgriješili.

40. Tako, Bože moj, neka budu oči tvoje otvorene i uši tvoje prignute na molbu u ovom mjestu.

41. I tako, stani, Gospode Bože, na počivalištu svojem, ti i kovčeg sile tvoje, sveštenici tvoji, Gospode Bože, neka se obuku u spasenje, i sveci tvoji neka se raduju dobru.

42. Gospode Bože, nemoj odvratiti lica svojega od pomazanika svojega; opominji se milosti *obećane* Davidu sluzi tvojemu.

GLAVA 7.

A kad svrši Solomun molitvu, sigje oganj s neba i spali žrtve paljenice i *druge* žrtve, i slave Gospodnje napuni se dom,

2. Te ne mogahu sveštenici ući u dom Gospodnji, jer se slave Gospodnje napuni dom Gospodnji.

3. A svi sinovi Izrailjevi videći gdje sigje oganj i slava Gospodnja na dom, saviše se licem k zemlji do poda i pokloniše se i hvališe Gospoda, jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova.

4. I car i sav narod prinesoše žrtve pred Gospodom.

5. I prinese car Solomun na žrtvu dvadeset i dvije tisuće volova i sto i dvadeset tisuća ovaca, i tako posvetiše dom Božji car i sav narod.

6. A sveštenici stajahu na službi svojoj, i Leviti sa spravama za pjesme Gospodnje što ih bješe načinio car David da hvale Gospoda, jer je do vijeka milost njegova, pjesmom Davidovom koju im dade; a drugi sveštenici trubljahu u trube prema njima, a svi sinovi Izrailjevi stajahu.

7. I posveti Solomun sredinu trijema koji je pred domom Gospodnjim, jer ondje prinese žrtve paljenice i pretilinu od žrtava zahvalnijeh, jer na mjedenom oltaru koji načini Solomun, ne mogoše stati žrtve paljenice i dari i pretilina njihova.

8. I u to vrijeme svetkova Solomun svetkovinu sedam dana i sav Izrailj s njim, sabor veoma velik od Emata do potoka Misirskoga.

9. I u osmi dan praznovaše praznik, jer posvećivanje oltara svetkovaše sedam dana, i svetkovinu sedam dana.

10. A dvadeset trećega dana sedmoga mjeseca otpusti narod k šatorima njihovijem, i bijahu radosni i veseli radi dobra što učini Gospod Davidu i Solomunu i Izrailju narodu svojemu.

11. I svrši Solomun dom Gospodnji i dom carski, i bi srećan u svemu što bješe naumio da načini u domu Gospodnjem i u domu svom.

12. Po tom javi se Gospod Solomunu noću i reče mu : uslišio sam molbu tvoju i izabrao sam to mjesto da mi bude dom za žrtve.

13. Ako zatvorim nebo da ne bude dažda, ili ako zapovjedim skakavcima da popasu zemlju, ili ako pustim pomor na narod svoj,

14. I ponizi se narod moj, na koji je prizvano ime moje, i pomole se, i potraže lice moje, i povrate se od zlijeh putova svojih, i ja ću tada uslišiti s neba i oprostiću im grijeh njihov, i iscijeliću zemlju njihovu.

15. I oči će moje biti otvorene i uši moje prignute k molitvi s toga mjesta.

16. Jer sada izabrah i posvetih dom taj da bude ime moje tu do vijeka; i biće tu oči moje i srce moje vazda.

17. A ti ako uzideš preda mnom kako je išao David otac tvoj, tvoreći sve što sam ti zapovjedio i držeći uredbe moje i zakone moje,

18. Utvrdiću prijesto carstva tvojega kako sam obećao Davidu ocu tvojemu govoreći : ne će ti nestati čovjeka koji bi vladao u Izrailju.

19. Ali ako se odvratite, i ostavite uredbe moje i zapovijesti moje, koje sam vam dao, i otidete i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se,

20. Tada ću ih istrijebiti iz zemlje svoje koju sam im dao, i ovaj dom koji sam posvetio imenu svojemu odbaciću od sebe, i učiniću od njega priču i podsmijeh megju svijem narodima.

21. I dom ovaj koliko je slavan, ko

god progje pokraj njega, začudiće mu se i reći će: za što učini ovo Gospod od ove zemlje i od ovoga doma?

22. I odgovoriće se: jer odustaviše Gospoda Boga otaca svojih, koji ih izvede iz zemlje Misirske, i uzeše druge bogove i klanjaše im se i sluziše im, za to pusti na njih sve ovo zlo.

GLAVA 8.

A kad progje dvadeset godina, u koje sazida Solomun dom Gospodnji i dom svoj,

2. Pogradi Solomun gradove, koje mu dade Hiram, i naseli onuda sinove Izrailjeve.

3. Po tom otide Solomun na Emat Sovski, i osvoji ga.

4. I sazida Tadmor u pustinji i sve gradove za žitnice sazida u Ematu.

5. Sazida i Vet-oron gornji i Vet-oron donji, tvrde gradove, sa zidovima, vratima i prijevornicama,

6. I Valat i sve gradove u kojima Solomun imaše žitnice, i gradove u kojima mu bijahu kola, i gradove u kojima mu bijahu konjici, i što god Solomunu bi volja zidati u Jerusalimu i na Livanu i u svoj zemlji carstva svojega.

7. I sav narod što bješe ostao od Heteja i od Amoreja i od Ferezeja i od Jeveja i od Jevuseja, koji ne bijahu od Izrailja,

8. Od sinova njihovijeh koji bjehu ostali iza njih u zemlji, kojih ne potrše sinovi Izrailjevi, njih nagna Solomun da plaćaju danak do današnjega dana.

9. A od sinova Izrailjevijeh, kojih ne učini Solomun robovima za svoj posao, nego bijahu vojnici i poglavari nad vojvodama njegovijem, i zapovjednici nad kolima i konjicima njegovijem,

10. Od njih bijaše glavnijeh nastojnika, koje imaše car Solomun, dvje sta i pedeset, koji upravljahu narodom.

11. I kćer Faraonovu preseli Solomun iz grada Davidova u dom koji joj sazida, jer reče: ne će sjedjeti žena moja u domu Davida cara Izrailjeva, jer je svet što je došao u nj kovčeg Gospodnji.

12. Tada prinošaše Solomun žrtve paljenice Gospodu na oltaru Gospodnjem koji načini pred trijemom,

13. Što trebaše od dana na dan prinositi po zapovijesti Mojsijevoj, u subote i na mladine i na praznike, tri puta u godini, na praznik prijesnijeh hljebova i na praznik sedmica i na praznik sjenica.

14. I postavi po naredbi Davida oca svojega redove svešteničke prema službi njihovoj, i Levitske prema dužnosti njihovoj, da hvale *Boga* i služe pred svešteničima kako treba svaki dan, i vratare po redovima njihovijem na svakim vratima; jer taka bijaše zapovijest Davida čovjeka Božijega.

15. I ne odstupiše od zapovijesti careve za sveštenike i Levite ni u čem, ni za riznice.

16. Tako se svrši sve djelo Solomunovo od onoga dana kad bi osnovan dom Gospodnji pa dokle ga ne dovrši, i gotov bi dom Gospodnji.

17. Tada otide Solomun u Esion-Gaver i u Elot na brijegu morskom u zemlji Edomskoj.

18. A Hiram posla mu po svojim slugama lagje i sluge vješte moru i otidoše sa slugama Solomunovijem u Ofir, i uzeše odande četiri stotine i pedeset talanata zlata i donesoše caru Solomunu.

GLAVA 9.

A carica Savska ču glas o Solomunu, pa dogje u Jerusalim da iskuša Solomuna zagonetkama sa silnom pratnjom i s kamilama koje nošahu mirisa i zlata vrlo mnogo i dragoga kamenja; i došavši k Solomunu govori s njim o svemu što joj bješe u srcu.

2. I Solomun joj odgovori na sve riječi njezine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio.

3. A kad carica Savska vidje mudrost Solomunovu i dom koji bješe sazidao,

4. I jela na stolu njegovu, i stanove sluga njegovijeh i dvorbu dvorana njegovijeh i odijelo njihovo, i peharnike njegove i njihovo odijelo, i njegove žrtve paljenice koje prinošaše u domu Gospodnjem, ona dogje izvan sebe,

5. Pa reče caru: istina je što sam čula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj.

6. Ali ne htjeh vjerovati što govorahu dokle ne dogjem i vidim svojim očima; a gle, ni pola mi nije kazano o velikoj mudrosti tvojoj; nadvisio si glas koji sam slušala.

7. Blago ljudima tvojim i blago svijem slugama tvojim, koje jednako stoje pred tobom i slušaju mudrost tvoju.

8. Da je blagosloven Gospod Bog tvoj, kojemu si omilio, te te posadi na prijesto svoj da caruješ mjesto Gospoda Boga svojega; jer Bog tvoj ljubi Izrailja da bi ga utvrdio do vijeka, za to im postavi tebe carem da sudiš i dijeliš pravicu.

9. Po tom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja; nigda više ne bi takih mirisa kakve dade carica Savska caru Solomunu.

10. I sluge Hiramove i sluge Solomunove koje donesoše zlata iz Ofira, dovezoše drveta almugima i dragoga kamenja.

11. I načini car od toga drveta almugima put u dom Gospodnji i u dom carev, i gusle i psaltire za pjevače; nigda se prije nijesu vidjele take stvari u zemlji Judinoj.

12. A car Solomun dade carici Savskoj što god zaželje i zaiska osim uzdarja za ono što bješe donijela caru. Po tom ona otide, i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim.

13. A zlata što dohogjaše Solomunu svake godine bješe šest stotina i šezdeset i šest talanata,

14. Osim onoga što donošahu trgovci i oni koji prodavahu mirise; i svi carevi Arapski i glavari zemaljski donošahu Solomunu zlato i srebro.

15. I načini car Solomun dvje sta štitova od kovanoga zlata, šest stotina *sikala* kovanoga zlata dajući na jedan štit,

16. I tri stotine malijeh štitova od kovanoga zlata, dajući tri sta *sikala* zlata na jedan štitić. I ostavi ih car u domu od šume Livanske.

17. I načini car velik prijesto od slonove kosti, i obloži ga čistijem zlatom.

18. A bijaše šest basamaka u prijestola, i podnožje od zlata sastavljeno s prijestolom, i ručice s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj ručica.

19. I dvanaest lavova stajaše na šest basamaka otud i odovud. Ne bi taki načinjen ni u kojem carstvu.

20. I svi sudovi iz kojih pijaše car Solomun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od šume Livanske bijahu od čištoga zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Solomunova.

21. Jer careve lagje hogjahu u Tarsis sa slugama Hiramovijem: jedan put u tri godine vraćahu se lagje Tarsiske donoseći zlato i srebro, slonove kosti i majmune i paune.

22. Tako car Solomun bijaše veći od svijeh careva zemaljskih bogatstvom i mudrošću.

23. I svi carevi zemaljski tražahu da vide Solomuna da čuju mudrost njegovu, koju mu dade Gospod u srce.

24. I donošahu mu svi dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise, konje i mazge svake godine,

25. Tako da imaše Solomun četiri tisuće staja za konje i kola, i dvanaest tisuća konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jerusalimu.

26. I vladaše nad svijem carevima od rijeke do zemlje Filistejske i do megje Misirske.

27. I učini car, te u Jerusalimu bješe srebra kao kamena, a kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo.

28. I dovogjahu Solomunu konje iz Misira i iz svijeh zemalja.

29. A ostala djela Solomunova prva i pošljednja nijesu li zapisana u knjizi Natana proroka i u proročanstvu Ahije Silomljanina i u utvari Ida vidioca o Jerovoamu sinu Navatovu?

30. A carova Solomun u Jerusalimu nad svijem Izrailjem četrdeset godina.

31. I počinu Solomun kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davida oca njegova; a na njegovo mjesto zacari se Rovoam sin njegov.

GLAVA 10.

Tada otide Rovoam u Sihem, jer se ondje skupi sav Izrailj da ga zacare.

2. A kad ču Jerovoam sin Navatov, koji bijaše u Misiru pobjegav onamo od cara Solomuna, vrati se Jerovoam iz Misira.

3. Jer poslaše, te ga dozvaše; i dogje Jerovoam i sav Izrailj i rekoše Rovoamu govoreći:

4. Tvoj je otac metnuo na nas težak jaram; nego ti sada olakšaj ljutu službu

oca svojega i teški jaram koji je metnuo na nas, pa ćemo ti služiti.

5. A on im reče : do tri dana dogjite opet k meni. I narod otide.

6. Tada car Rovoam učini vijeće sa starcima koji stajaše pred Solomunom ocem njegovijem dok bijaše živ, i reče : kako svjetujete da odgovorim narodu?

7. A oni mu odgovoriše govoreći : ako se udobriš narodu i ugodiš im i odgovoriš im lijepijem riječima, oni će ti biti sluge svagda.

8. Ali on ostavi svjet, što ga svjetovaše starci, i učini vijeće s mladićima koji odrastoše s njim i koji stajahu pred njim ;

9. I reče im : šta vi svjetujete da odgovorimo narodu koji mi rekoše govoreći : olakšaj jaram koji je metnuo na nas tvoj otac.

10. Tada mu odgovoriše mladići koji odrastoše s njim, i rekoše : ovako kaži narodu što ti reče : otac je tvoj metnuo na nas težak jaram, nego nam ti olakšaj ; ovako im reci : moj mali prst deblji je od bedara oca mojega.

11. Otac je moj metnuo na vas težak jaram, a ja ću još dometnuti na vaš jaram; otac vas je moj šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljivijem bičevima.

12. A treći dan dogje Jerovoam i sav narod k Rovoamu kako im bješe kazao car rekav : dogjite opet k meni do tri dana.

13. I car im odgovori oštro, jer ostavi car Rovoam svjet starački,

14. I odgovori im kako ga svjetovaše mladići, govoreći : moj je otac metnuo na vas težak jaram, a ja ću još dometnuti na nj; otac vas je moj šibao bičevima a ja ću bodljivijem bičevima.

15. I car se ogluši naroda ; jer Bog bješe tako uredio da bi potvrdio Gospod riječ svoju što je rekao preko Ahije Silomljanina Jerovoamu sinu Navatovu.

16. A kad vidje sav Izrailj da ih se car ogluši, odgovori narod caru govoreći : kakav dio mi imamo s Davidom? nemamo našljedstva sa sinom Jesejevijem. Svak u svoj šator, Izrailju! A ti, Davide, sad gledaj svoju kuću. Tako otide sav Izrailj u šatore svoje.

17. Samo nad sinovima Izrailjevijem koji življahu po gradovima Judinijem zacari se Rovoam.

18. I car Rovoam posla Adorama koji bijaše nad dankom, ali ga sinovi Izrailjevi zasuše kamenjem, te pogibe. Tada car Rovoam brže sjede na kola, te pobježe u Jerusalim.

19. Tako otpade Izrailj od doma Davidova do današnjega dana.

GLAVA 11.

A kad dogje Rovoam u Jerusalim, sazva dom Judin i Venijaminov, sto i osamdeset tisuća odabranijeh vojnika, da zavojšte na Izrailja da povrate carstvo Rovoamu.

2. Ali dogje riječ Gospodnja Semeju čovjeku Božijemu govoreći :

3. Kaži Rovoamu sinu Solomunovu caru Judinu i svijem sinovima Izrailjevijem od Jude i Venijamina, i reci :

4. Ovako veli Gospod : ne idite i ne bijte se s braćom svojom, vratite se svak svojoj kući, jer sam ja naredio tako da bude. I oni poslušaše riječ Gospodnju i vratiše se i ne idoše na Jerovoama.

5. I Rovoam sjedje u Jerusalimu, i sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj ;

6. Sazida Vitlejem i Itam i Tekuju,

7. I Vet-Sur i Sohot i Odolam,

8. I Gat i Marisu i Zif,

9. I Adoraim i Lahis i Aziku,

10. I Saraju i Ejalon i Hevron, koji su u zemlji Judinoj i Venijaminovoj tvrdi gradovi.

11. A kad utvrdi te gradove, namjesti u njima zapovjednike, i staje za žito i za ulje i za vino,

12. I u svakom gradu štitova i kopalja, i utvrdi ih jako. Tako njegov bijaše Juda i Venijamin.

13. I sveštenici i Leviti, koji bijahu po svemu Izrailju, sabraše se k njemu iz svijeh krajeva svojih.

14. Jer ostaviše Leviti podgragja svoja i dostojanja svoja, i otidoše u Judejsku i u Jerusalim, jer ih otjera Jerovoam i sinovi njegovi da ne vrše službe sveštenićke Gospodu.

15. I postavi sebi sveštenike za visine i za gjavole i za teoce, koje načini.

16. A za njima iz svijeh plemena Izrailjevijeh koji upraviše srce svoje da traže Gospoda Boga Izrailjeva, dogjoše u Jerusalim da prinesu žrtvu Gospodu Bogu otaca svojih.

17. I tako utvrdiše carstvo Judino, i

ukrijepiše Rovoama sina Solomunova za tri godine, jer za te tri godine hogjahu putem Davidovijem i Solomunovijem.

18. A Rovoam se oženi Maeletom kćerju Jerimota sina Davidova i Avihailom kćerju Esijava, sina Jesejeva,

19. Koja mu rodi sinove : Jeusa i Samariju i Zama.

20. A poslije nje oženi se Mahom kćerju Avesalomovom, koja mu rodi Aviju i Ataja i Zizu i Selomita.

21. A ljubljaše Rovoam Mahu kćer Avesalomovu većma od svijeh žena svojih i inoča svojih; jer imaše osamnaest žena i šezdeset inoča, i rodi dvadeset i osam sinova i šezdeset kćeri.

22. I Rovoam postavi Aviju sina Mašina poglavarom i knezom nad braćom njegovom, jer ga šćaše postaviti carem.

23. I mudro radeći rasturi sve sinove svoje po svijem krajevima Judinijem i Venijaminovijem, po svijem tvrdijem gradovima, i dade im hrane izobila, i dovede im mnogo žena.

GLAVA 12.

A kad Rovoam utvrdi carsto i kad osili, ostavi zakon Gospodnji i sav Izrailj s njim.

2. A pete godine carovanja Rovoamova dogje Sisak car Misirski na Jerusalim, jer zgriješiše Gospodu,

3. S tisuću i dvije stotine kola i sa šezdeset tisuća konjika, i ne bješe broja narodu koji dogje s njim iz Misira, Luvejima, Suhejima i Husejima.

4. I uze tvrde gradove Judine i dogje do Jerusalima.

5. Tada dogje Semaja prorok k Rovoamu i knezovima Judinijem, koji se bijahu skupili u Jerusalim od Sisaka, i reče im : ovako veli Gospod : vi ostaviste mene, za to i ja ostavljam vas u ruke Sisaku.

6. Tada se poniziše knezovi Izrailjevi i car, i rekoše : pravedan je Gospod.

7. A kad ih vidje Gospod gdje se poniziše, dogje riječ Gospodnja Semaji govoreći : poniziše se, ne ću ih potrti, nego ću im sada dati izbavljenje, i ne će se izliti jarost moja na Jerusalim preko Sisaka.

8. Nego će mu biti sluge, da poznadu šta je meni služiti, šta li služiti carstvima zemaljskim.

9. I tako dogje Sisak car Misirski u Jerusalim i uze blago doma Gospodnjega i blago doma careva, sve to uze ; uze i štitove zlatne, koje bješe načinio Solomun;

10. I na njihovo mjesto načini car Rovoam štitove od mjedi, i predade ih starješinama nad stražarima koji čuvahu vrata doma careva.

11. I kad igjaše car u dom Gospodnji, dolažahu stražari i nošahu ih, a poslije ih opet ostavljahu u riznicu stražarsku.

12. Što se dakle ponizi, odvrati se od njega gnjev Gospodnji, i ne zatr ga sa svijem; jer još u Judi bješe dobra.

13. I utvrdi se car Rovoam u Jerusalimu, i carova; jer bijaše Rovoamu četrdeset i jedna godina kad se zacari, i sedamnaest godina carova u Jerusalimu gradu, koji izabra Gospod izmegju svijeh plemena Izrailjevijeh da ondje namjesti ime svoje. A materi njegovoj bješe ime Nama, Amonka.

14. Ali on činjaše zlo, jer ne upravi srca svojega da traži Gospoda.

15. Ali djela Rovoamova prva i pošljednja nijesu li zapisana u knjizi proroka Semaje i vidioca Ida, gdje se kazuju koljena, a i ratovi koji bijahu jednako megju Rovoamom i Jerovoamom?

16. I počinu Rovoam kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Avija sin njegov.

GLAVA 13.

Godine osamnaeste carovanja Jerovoamova zacari se Avija nad Judom.

2. Tri godine carova u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Mihaja, kći Urilova iz Gavaje. A bijaše rat izmegju Avije i Jerovoama.

3. I Avija izide na boj s hrabrom vojskom, četiri stotine tisuća izabranijeh vojnika; a Jerovoam uvrsta prema njemu vojsku, osam stotina tisuća izabranijeh hrabrijeh vojnika.

4. I sta Avija navrh brda Semarajima u gori Jefremovoj, i reče : čujte me, Jerovoame i sav Izrailju!

5. Ne trebaše li vam znati da je Gospod Bog Izrailjev predao Davidu carstvo nad Izrailjem do vijeka, njemu i

sinovima njegovijem zavjetom osoljenijem?

6. Ali usta Jerovoam sin Navatov, sluga Solomuna sina Davidova, i odvrže se od gospodara svojega.

7. I skupiše se k njemu ljudi praznovi i nevaljalci, i odapriješe se Rovoamu sinu Solomunovu, koji bijaše dijete i strašljiva srca, te im se ne odaprije.

8. Pa vi sad velite da se oprete carstvu Gospodnjemu, koje je u ruku sinova Davidovijeh, jer vas je mnogo i imate kod sebe zlatne teoce, koje vam je načinio Jerovoam da su vam bogovi.

9. Nijeste li otjerali sveštenike Gospodnje sinove Aronove i Levite? i načinili sebi sveštenike kao narodi po drugim zemljama? ko god dogje da mu se posvete ruke s teletom i sa sedam ovnova, postaje sveštenik onima koji nijesu bogovi.

10. Ali nama je Gospod Bog, niti smo ga ostavili, a sveštenici koji služe Gospodu jesu sinovi Aronovi, i Leviti rade svoj posao;

11. I pale Gospodu žrtve paljenice svako jutro i svako veče, i kade mirisima, i hljebovi postavljeni stoje na čistom stolu, i pale se svako veče žišci na zlatnom svijetnjaku; jer držimo što je Gospod Bog naš naredio, a vi ga ostaviste.

12. Za to evo s nama je naprijed Bog i sveštenici njegovi i trube glasne da trube protiv vas. Sinovi Izrailjevi, ne vojujte na Gopoda Boga otaca svojih, jer ne ćete biti srećni.

13. Ali Jerovoam zavede zasjedu da im zagju za legja, i tako Judejcima bijahu sprijed *jedni* a s legja zasjeda.

14. I kad se obazreše Judejci, a to boj i sprijed i sastrag, te povikaše ka Gospodu a sveštenici zatrubiše u trube.

15. I narod Judin opet povika, i kad vikaše narod Judin, razbi Bog Jerovoama i svega Izrailja pred Avijom i Judom.

16. I pobjegoše sinovi Izrailjevi od Jude, i dade ih Bog njima u ruke.

17. I pobi ih ljuto Avija i narod njegov, i pade od Izrailja pobijenijeh pet stotina tisuća odabranijeh ljudi.

18. Tako biše pokoreni sinovi Izrailjevi u to vrijeme, a sinovi Judini osiliše, jer se pouzdaše u Gospoda Boga otaca svojih.

19. I Avija potjera Jerovoama, i uze mu gradove Vetilj i sela njegova, i Jesanu i sela njezina, i Efron i sela njegova.

20. I Jerovoam se više ne oporavi za života Avijina; i udari ga Gospod, te umrije.

21. A Avija utvrdi se, i uze četrnaest žena, i rodi dvadeset i dva sina i šesnaest kćeri.

22. A ostala djela Avijina i putovi njegovi i besjede njegove zapisane su u knjizi proroka Ida.

GLAVA 14.

A kad počinu Avija kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu Davidovu, zacari se na njegovo mjesto Asa sin njegov. Za njegova vremena počinu zemlja deset godina.

2. I činjaše Asa što je dobro i pravo pred Gospodom Bogom njegovijem.

3. Jer obori oltare tugje i visine, i izlomi likove njihove i isiječe lugove njihove.

4. I zapovjedi sinovima Judinijem da traže Gospoda Boga otaca svojih i da izvršuju zakon i zapovijest njegovu.

5. Obori po svijem gradovima Judinijem visine i sunčane likove, i počinu carstvo za njegova vremena.

6. I sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj, jer zemlja bijaše u miru, niti bješe rata s njim onijeh godina, jer mu Gospod dade mir.

7. I reče Judi: da sazidamo ove gradove i da ih opašemo zidom i kulama i vratima i prijevornicama, dok je zemlja naša; jer tražismo Gospoda Boga svojega, tražismo ga i dade nam mir od svuda. I tako zidaše, i biše srećni.

8. I imaše Asa vojske tri sta tisuća od Jude sa štitovima i kopljima, a od Venijamina dvje sta i osamdeset tisuća sa štitovima i lukovima. Svi bijahu hrabri vojnici.

9. I izide na njih Zara Etiopljanin s tisuću tisuća vojske i s tri sta kola, i dogje do Marise.

10. I Asa izide preda nj; i uvrstaše se vojske u dolini Sefati kod Marise.

11. I zavapi Asa ka Gospodu Bogu svojemu govoreći: Gospode, tebi je ništa pomoći množini ili nejakomu; pomozi nam, Gospode Bože naš, jer se u

te uzdamo, i u tvoje ime dogjosmo na ovo mnoštvo. Gospode, ti si Bog naš, ne daj da može što na te čovjek.

12. I razbi Gospod Etiopljane pred Asom i pred Judom, i pobjegoše Etiopljani.

13. I tjera ih Asa i narod koji bijaše s njim dori do Gerara. I popadaše Etiopljani da ih ni jedan ne osta živ, jer se satrše pred Gospodom i pred vojskom njegovom; i oni odnesoše plijen velik veoma.

14. I pobiše sve gradove oko Gerara, jer dogje na njih strah Gospodnji, i oplijeniše sve one gradove, jer bijaše u njima mnogo plijena.

15. Pobiše i po stanovima pastirskim ljude, i odvedoše mnogo ovaca i kamila; i vratiše se u Jerusalim.

GLAVA 15.

Tada duh Božji dogje na Azariju sina Odidova;

2. Te otide pred Asu, i reče mu: čujte me, Aso i sve pleme Judino i Venijaminovo; Gospod je s vama, jer ste vi s njim; i ako ga ustražite, naći ćete ga; ako li ga ostavite, i on će vas ostaviti.

3. Dugo je Izrailj bez pravoga Boga i bez sveštenika učitelja, i bez zakona.

4. A da su se u nevolji svojoj obratili ka Gospodu Bogu Izrailjevu i tražili ga, našli bi ga.

5. Ali u ovo vrijeme ne može se na miru odlaziti ni dolaziti; jer je nemir velik megju svijem stanovnicima zemaljskim;

6. I potiru narodi jedan drugi, i gradovi jedan drugi, jer ih Bog smete svakojakim nevoljama.

7. Za to vi budite hrabri i nemojte da vam klonu ruke, jer ima plata za vaš trud.

8. A kad ču Asa te riječi i proroštvo proroka Odida, ohrabri se, i istrijebi gadne bogove iz sve zemlje Judine i Venijaminove i iz gradova koje bješe uzeo u gori Jefremovoj, i ponovi oltar Gospodnji koji bijaše pred trijemom Gospodnjim.

9. Po tom sazva sve pleme Judino i Venijaminovo i došljake koji bijahu kod njih od Jefrema i Manasije i Simeuna, jer ih mnogo prebježe k njemu iz naroda Izrailjeva kad vidješe da je Gospod Bog njegov s njim.

10. I skupiše se u Jerusalim trećega mjeseca petnaeste godine carovanja Asina.

11. I u onaj dan prinesoše Gospodu žrtve od plijena koji dognaše, sedam stotina volova i sedam tisuća ovaca.

12. I uhvatiše vjeru da traže Gospoda Boga otaca svojih svijem srcem svojim i svom dušom svojom;

13. A ko god ne bi tražio Gospoda Boga Izrailjeva, da se pogubi, bio mali ili veliki, čovjek ili žena.

14. I zakleše se Gospodu glasom velikim i uz klikovanje i uz trube i rogove.

15. I radovaše se sav narod Judin radi te zakletve, jer iz svega srca svojega zakleše se, i od sve volje svoje tražiše ga i nagjoše ga; i Gospod im dade mir od svuda.

16. Jošte i Mahu mater svoju svrže Asa s vlasti, jer bješe načinila u lugu idola; i Asa obali idola njezina i izlomi ga i sažeže na potoku Kedronu.

17. Ali visine ne biše oborene u Izrailju, ali srce Asino bješe pravo svega vijeka njegova.

18. I unese u dom Božji što bješe posvetio otac njegov i što bješe sam posvetio, srebro i zlato i sudove.

19. I ne bi rata do trideset pete godine carovanja Asina.

GLAVA 16.

Godine trideset šeste carovanja Asina izide Vasa car Izrailjev na Judu, i stade zidati Ramu da ne da nikomu otići k Asi caru Judinu ni od njega doći.

2. Tada uze Asa srebro i zlato iz riznica doma Gospodnjega i doma careva, i posla Ven-Adadu caru Sirskomu, koji življaše u Damasku, i poruči:

3. Vjera je izmegju mene i tebe, izmegju oca mojega i oca tvojega, evo šaljem ti srebra i zlata, hajde, pokvari vjeru koju imaš s Vasom carem Izrailjevijem, eda bi otišao od mene.

4. I posluša Ven-Adad cara Asu, i posla vojvode svoje na gradove Izrailjeve, i osvojiše Ijon i Dan i Avel-Majim i sve gradove Neftalimove u kojima bijahu žitnice.

5. A kad Vasa to ču, presta zidati Ramu i ostavi djelo svoje.

6. Tada car Asa uze sav narod Judin,

te odnesoše kamenje iz Rame i drvo, čim zidaše Vasa, i od njega sazida Gavaju i Mispu.

7. A u to vrijeme dogje Ananije vidjelac k Asi caru Judinu i reče mu : što si se pouzdao u cara Sirskoga a nijesi se pouzdao u Gospoda Boga svojega, za to se vojska cara Sirskoga izmače iz tvojih ruku.

8. Nijesu li Etiopljani i Luveji imali velike vojske s vrlo mnogo kola i konjika? pa kad si se pouzdao u Gospoda, dade ti ih u ruke.

9. Jer oči Gospodnje gledaju po svoj zemlji da bi pokazivao silu svoju prema onima kojima je srce cijelo prema njemu. Ludo si u tom radio; za to će od sele biti ratovi na te.

10. Tada se Asa razgnjevi na proroka, i baci ga u tamnicu, jer se rasrdi na nj za to; i potlači Asa neke iz naroda u to vrijeme.

11. Ali gle, djela Asina, prva i pošlednja, eno zapisana su u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem.

12. I razbolje se Asa trideset devete godine carovanja svojega od nogu, i bolest njegova bi vrlo teška, ali ni u bolesti svojoj ne traži Gospoda nego ljekare.

13. I tako počinu Asa kod otaca svojih, i umrije četrdeset prve godine carovanja svojega.

14. I pogreboše ga u grobu njegovu, koji iskopa sebi u gradu Davidovu, i metnuše ga na postelju koju bješe napunio mirisavijeh stvari i masti zgotovljenijeh vještinom apotekarskom, i spališe mu ih vrlo mnogo.

GLAVA 17.

Tada se zacari Josafat sin njegov na njegovo mjesto, i ukrijepi se na Izrailja.

2. I ponamješta vojsku po svijem tvrdijem gradovima Judinijem, i ponamješta straže po zemlji Judinoj i po gradovima Jefremovijem, koje zadobi Asa otac njegov.

3. I bijaše Gospod s Josafatom, jer hogjaše prvijem putovima Davida oca svojega i ne tražaše Válâ;

4. Nego Boga oca svojega tražaše i po zapovijestima njegovijem hogjaše, i ne činjaše kao sinovi Izrailjevi.

5. Za to utvrdi Gospod carstvo u ruci njegovoj, i sav narod Judin davaše dare Josafatu, te imaše veliko blago i slavu.

6. I srce se njegovo oslobodi na putovima Gospodnjim, te još obori visine i lugove u Judeji.

7. I treće godine svoga carovanja posla knezove svoje Ven-Aila i Ovadiju i Zahariju i Natanaila i Miheju da uče po gradovima Judinijem;

8. I s njima Levite : Semaju i Nataniju i Zevadiju i Asaila i Semiramota i Jonatana i Adoniju i Toviju i Tov-Adoniju, Levite, i s njima Elisamu i Jorama sveštenike.

9. I učahu po Judeji imajući pri sebi knjigu zakona Gospodnjega, i prohogjahu sve gradove Judine učeći narod.

10. I dogje strah Gospodnji na sva carstva po zemljama oko Jude, te ne vojevaše na Josafata.

11. I sami Filisteji donošahu Josafatu dare i danak u novcu; i Arapi dogonjahu mu stoku, po sedam tisuća i sedam stotina ovnova i po sedam tisuća i sedam stotina jaraca.

12. Tako napredovaše Josafat i podiže se veoma; i sazida u Judeji kule i gradove za žitnice.

13. I imaše mnogo dobra po gradovima Judinijem, i vojnika, hrabrijeh junaka u Jerusalimu.

14. A ovo je broj njihov po domovima otaca njihovijeh : od Jude tisućnici : Adna vojvoda, s kojim bijaše tri stotine tisuća hrabrijeh junaka;

15. A za njim Joanan vojvoda, s kojim bijaše dvje sta i osamdeset tisuća;

16. A za njim Amasija sin Zihrijev, koji se dragovoljno dade Gospodu, i s njim bijaše dvje sta tisuća hrabrijeh junaka;

17. A od Venijamina : hrabri junak Elijada, s kojim bijaše dvje sta tisuća naoružanijeh lukom i štitom;

18. A za njim Jozavad, s kojim bijaše sto i osamdeset tisuća naoružanijeh za boj.

19. Ovi služahu caru osim onijeh koje ponamješta car po tvrdijem gradovima u svoj zemlji Judinoj.

GLAVA 18.

I Josafat imajući veliko blago i slavu oprijatelji se s Ahavom.

2. I poslije nekoliko godina otide k Ahavu u Samariju; i nakla mu Ahav mnogo ovaca i volova i narodu koji bijaše s njim, i nagovaraše ga da pogje na Ramot Galadski.

3. I reče Ahav car Izrailjev Josafatu caru Judinu: hoćeš li ići sa mnom na Ramot Galadski? A on reče: ja kao ti, i narod moj kao tvoj narod; hoćemo s tobom na vojsku.

4. Još reče Josafat caru Izrailjevu: pitaj danas šta će Gospod reći.

5. Tada sazva car Izrailjev proroke svoje, četiri stotine ljudi, i reče im: hoćemo li ići na vojsku na Ramot Galadski, ili ću se okaniti? A oni rekoše: idi, jer će ga Gospod dati u ruke caru.

6. A Josafat reče: ima li tu još koji prorok Gospodnji da ga pitamo.

7. A car reče Josafatu: ima još jedan čovjek preko kojega bismo mogli upitati Gospoda; ali ja mrzim na nj, jer mi ne proriče dobra nego svagda zlo; to je Miheja sin Jemlin. A Josafat reče: neka car ne govori tako.

8. Tada car Izrailjev dozva jednoga dvoranina, i reče mu: brže dovedi Miheju sina Jemlina.

9. A car Izrailjev i Josafat car Judin sjegjahu svaki na svom prijestolu obučeni u *carske* haljine, sjegjahu na poljani kod vrata Samarijskih, i svi proroci prorokovahu pred njima.

10. I Sedekija sin Hananin načini sebi gvozdene rogove, i reče: ovako veli Gospod: ovijem ćeš bosti Sirce dokle ih ne istrijebiš.

11. Tako i svi proroci prorokovahu govoreći: idi na Ramot Galadski, i bićeš srećan, jer će ga Gospod predati caru u ruke.

12. A poslanik koji otide da dozove Miheju reče mu govoreći: evo proroci proriču svi jednijem glasom dobro caru; neka i tvoja riječ bude kao njihova, i govori dobro.

13. A Miheja reče: tako da je živ Gospod, govoriću ono što reče Bog moj.

14. I kad dogje k caru, reče mu car: Miheja! hoćemo li ići na vojsku na Ramot Galadski, ili ću se okaniti? A on reče: idite, bićete srećni, i daće vam se u ruke.

15. A car mu reče: koliko ću te puta zaklinjati da mi ne govoriš nego istinu u ime Gospodnje?

16. Tada reče: vidio sam sav narod Izrailjev razasut po planinama kao ovce koje nemaju pastira, jer reče Gospod: ovi nemaju gospodara, neka se vrate svak svojoj kući s mirom.

17. Tada reče car Izrailjev Josafatu: nijesam li ti rekao da mi ne će prorokovati dobra nego zlo?

18. A *Miheja* reče: za to čujte riječ Gospodnju; vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu svom, a sva vojska nebeska stajaše mu s desne i s lijeve strane;

19. I Gospod reče: ko će prevariti Ahava cara Izrailjeva da otide i padne kod Ramota Galadskoga? Još reče: jedan reče ovo a drugi ono.

20. Tada izide jedan duh, i stavši pred Gospoda reče: ja ću ga prevariti. A Gospod mu reče: kako?

21. Odgovori: izići ću, i biću lažljiv duh u ustima svijeh proroka njegovijeh. A *Gospod* mu reče: prevariće ga i nadvladaćeš, idi i učini tako.

22. Za to sada eto, Gospod je metnuo lažljiv duh u usta tijem prorocima tvojim; a Gospod je izrekao zlo po te.

23. Tada pristupi Sedekija sin Hananin, i udari Miheju po obrazu govoreći: kojim je putem otišao duh Gospodnji od mene da govori s tobom?

24. A Miheja mu reče: eto, vidjećeš u onaj dan kad otideš u najtajniju klijet da se sakriješ.

25. Tada car Izrailjev reče: uhvatite Miheju, i odvedite ga k Amonu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu carevu.

26. I recite im: ovako veli car: metnite ovoga u tamnicu, i dajite mu po malo hljeba i po malo vode dokle se ne vratim u miru.

27. A Miheja reče: ako se vratiš u miru, nije Gospod govorio preko mene. Još reče: čujte svi narodi.

28. I otide car Izrailjev s Josafatom carem Judinijem na Ramot Galadski.

29. I reče car Izrailjev Josafatu: ja ću se preobući kad pogjem u boj, a ti obuci svoje odijelo. I preobuče se car Izrailjev, i otidoše u boj.

30. A car Sirski zapovjedi vojvodama od kola svojih govoreći: ne udarajte ni

na maloga ni na velikoga, nego na samoga cara Izrailjeva.

31. A kad vojvode od kola vidješe Josafata, rekoše : to je car Izrailjev. I okrenuše se na nj da udare. Ali Josafat povika, i Gospod mu pomože, i odvrati ih Bog od njega.

32. Jer vidjevši vojvode od kola da nije car Izrailjev, odstupiše od njega.

33. A jedan zastrijeli iz luka nagonom i ustrijeli cara Izrailjeva gdje spuča oklop. A on reče svojemu vozaču : savij rukom svojom i izvezi me iz boja, jer sam ranjen.

34. I boj bi žestok onoga dana, a car Izrailjev zaosta na kolima svojim prema Sircima do večera, i umrije o sunčanom zahodu.

GLAVA 19.

A kad se Josafat car Judin vraćaše s mirom kući svojoj u Jerusalim.

2. Izide preda nj Juj sin Ananijev, vidjelac, i reče Josafatu : bezbožniku li pomažeš, i one koji mrze na Gospoda ljubiš? za to se podigao na te gnjev Gospodnji.

3. Ali se našlo dobra na tebi što si istrijebio lugove iz zemlje i što si upravio srce svoje da tražiš Boga.

4. Po tom Josafat sjegjaše u Jerusalimu, i opet progje po narodu od Virsaveje do gore Jefremove, i povrati ih ka Gospodu Bogu otaca njihovijeh.

5. I postavi sudije u zemlji po svijem tvrdijem gradovima Judinijem, u svakom gradu.

6. I reče sudijama : gledajte šta ćete raditi, jer ne ćete suditi za čovjeka nego za Gospoda, koji je s vama kad sudite.

7. Za to neka bude strah Gospodnji u vama ; pazite i radite, jer u Gospoda Boga našega nema nepravde, niti gleda ko je ko, niti prima poklona.

8. Takogjer i u Jerusalimu postavi Josafat od Levita i sveštenika i glavara domova otačkih u Izrailju za súdove Gospodnje i za raspre ; jer dolažahu opet u Jerusalim.

9. I zapovjedi im govoreći : tako radite u strahu Gospodnjem, vjerno i cijela srca.

10. I u svakoj parnici koja dogje k vama od braće vaše što sjede po gradovima svojim, *da rasudite* izmegju krvi i krvi, izmegju zakona i zapovijesti, izmegju uredaba i sudova, obavijestite ih da ne bi griješili Gospodu, da ne bi došao gnjev *njegov* na vas i na braću vašu ; tako činite, te ne ćete zgriješiti.

11. I evo, Amarija poglavar sveštenički biće nad vama u svijem poslovima Gospodnjim, a Zavdija sin Ismailov vogj doma Judina u svijem poslovima carskim ; takogjer Leviti upravitelji biće uz vas. Budite slobodni, i radite, i Gospod će biti s dobrijem.

GLAVA 20.

A poslije toga sinovi Moavovi i sinovi Amonovi i s njima koji žive megju sinovima Amonovijem, dogjoše da vojuju na Josafata.

2. I dogjoše te javiše Josafatu govoreći : ide na te veliko mnoštvo ispreko mora, iz Sirije ; i eno ih u Asason-Tamaru, a to je En-Gad.

3. A Josafat se uplaši, i obrati lice svoje da traži Gospoda, i oglasi post po svoj zemlji Judinoj.

4. I skupiše se svi sinovi Judini da traže Gospoda, i iz svijeh gradova Judinijeh dogjoše da traže Gospoda.

5. Tada stade Josafat u zboru Judinu i Jerusalimskom u domu Gospodnjem pred trijemom novijem,

6. I reče : Gospode Bože otaca naših! nijesi li ti Bog na nebu i vladaš svijem carstvima narodnijem ? nije li u tvojoj ruci moć i sila da ti niko ne može odoljeti ?

7. Nijesi li ti, Bože naš, odagnao stanovnike ove zemlje ispred naroda svojega Izrailja, i dao je na vijek sjemenu Avrama prijatelja svojega ?

8. Te se naseliše u njoj, i sagradiše ti u njoj svetinju za ime tvoje govoreći :

9. Kad nas zadesi kako zlo, mač osvetni ili pomor ili glad, stáćemo pred ovijem domom i pred tobom, jer je ime tvoje u ovom domu, i vapićemo k tebi u nevolji svojoj, usliši i izbavi.

10. A sada evo, sinovi Amonovi i Moavovi i oni iz gore Sira, kroz koje nijesi dao sinovima Izrailjevijem proći kad igjahu iz zemlje Misirske, nego ih obidoše i ne istrijebiše ;

11. A evo, oni nam vraćaju došavši da

nas istjeraju iz našljedstva tvojega, koje si nam predao.

12. Bože naš, zar im ne ćeš suditi? jer u nama nema snage da se opremo tome mnoštvu velikom, koje ide na nas, niti mi znamo što bismo činili, nego su oči naše *uprte* u te.

13. A svi sinovi Judini stajahu pred Gospodom i djeca njihova, žene njihove i sinovi njihovi.

14. Tada sigje duh Gospodnji usred zbora na Jazila sina Zaharije sin Venaje sina Jeila sina Matanijina, Levita izmegju sinova Asafovijeh,

15. I reče: slušajte, svi sinovi Judini i Jerusalimljani, i ti care Josafate, ovako vam veli Gospod: ne bojte se i ne plašite se toga mnoštva velikoga, jer nije vaš rat nego Božji.

16. Sjutra izidite na njih; oni će poći uz brdo Zis, i naći ćete ih na kraj potoka prema pustinji Jeruilu.

17. Ne treba vi da se bijete u ovom boju; postavite se, stojte pa gledajte kako će vas izbaviti Gospod, Judo i Jerusalime! ne bojte se i ne plašite se, sjutra izidite pred njih, i Gospod će biti s vama.

18. Tada se Josafat savi licem k zemlji, i svi Judejci i Jerusalimljani padoše pred Gospodom, i pokloniše se Gospodu.

19. A Leviti od sinova Katovijeh i od sinova Korejevijeh ustaše, te hvališe Gospoda Boga Izrailjeva glasom veoma visokim.

20. A u jutru ustavši rano izidoše u pustinju Tekujsku; a kad izlažahu, stade Josafat i reče: čujte me, Judejci i Jerusalimljani, vjerujte Gospodu Bogu svojemu i bićete jaki, vjerujte prorocima njegovijem i bićete srećni.

21. I tako dogovoriv se s narodom postavi pjevače Gospodnje da hvale svetu krasotu idući pred vojskom i govoreći: hvalite Gospoda, jer je do vijeka milost njegova.

22. A kad počeše pjesmu i hvalu, obrati Gospod zasjedu na sinove Amonove i sinove Moavove i na one iz gore Sira, koji izidoše na Judu, te se razbiše.

23. Jer sinovi Amonovi i Moavovi ustaše na one iz gore Sira da ih pobiju i potru; i kad pobiše one iz gore Sira, udariše jedni na druge, te se potrše.

24. A kad Juda dogje do stražare prema pustinji, i pogleda na mnoštvo, a to mrtva tjelesa leže po zemlji, i ni jedan ne bješe ostao živ.

25. Za to dogje Josafat s narodom svojim da pokupe plijen; i nagjoše kod njih mnogo blaga i dragocjenijeh nakita na mrtvacima, i naplijeniše da već ne mogoše nositi; tri dana kupiše plijen, jer ga bješe mnogo.

26. A četvrti dan skupiše se u dolini blagoslovnoj, jer ondje blagosloviše Gospoda; za to se prozva mjesto dolina blagoslovna do danas.

27. Po tom okrenuše svi Judejci i Jerusalimljani i Josafat pred njima da se vrate u Jerusalim s veseljem, jer ih obeseli Gospod neprijateljima njihovijem.

28. I dogjoše u Jerusalim sa psaltirima i guslama i trubama u dom Gospodnji.

29. I strah Božji dogje na sva carstva zemaljska kad čuše da je Gospod vojevao na neprijatelje Izrailjeve.

30. I tako se smiri carstvo Josafatovo, jer mu Bog njegov dade mir od svuda.

31. I carovaše Josafat nad Judom; trideset i pet godina bijaše mu kad poče carovati; i carova dvadeset i pet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Azuva, kći Silejeva.

32. I hogjaše putem oca svojega Ase, niti zagje s njega, čineći što je pravo pred Gospodom.

33. Ali visine ne biše oborene, jer još ne bješe narod upravio srca svojega k Bogu otaca svojih.

34. A ostala djela Josafatova prva i pošljednja, eno zapisana su u knjizi Juja sina Ananijeva, koja je stavljena u knjigu o carevima Izrailjevijem.

35. Po tom združi se Josafat car Judin s Ohozijom carem Izrailjevijem, koji činjaše bezakonja.

36. A združi se s njim za to da načine lagje da idu u Tarsis; i načiniše lagje u Esion-Gaveru.

37. Tada prorokova Elijezer sin Dodavin iz Marise za Josafata govoreći: što si se združio s Ohozijom, za to Gospod razmetnu djela tvoja. I razbiše se lagje i ne mogoše ići u Tarsis.

GLAVA 21.

Po tom počinu Josafat kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Joram sin njegov.

2. A braća mu, sinovi Josafatovi, bijahu: Azarija i Jehilo i Zaharija i Azarija i Mihailo i Sefatija; ti svi bijahu sinovi Josafata cara Izrailjeva.

3. I otac im dade velike darove, srebra i zlata i zaklada s tvrdijem gradovima u zemlji Judinoj; carstvo pak dade Joramu, jer bješe prvenac.

4. A Joram stupiv na carstvo oca svojega i utvrdiv se, pobi svu braću svoju mačem i neke knezove Izrailjeve.

5. Imaše Joram trideset i dvije godine kad se zacari, i carova osam godina u Jerusalimu.

6. I hogjaše putem careva Izrailjevijeh, kao što činjaše dom Ahavov, jer se oženi kćerju Ahavovom; i činjaše što je zlo pred Gospodom.

7. Ali Gospod ne htje zatrti doma Davidova radi zavjeta koji učini s Davidom i što mu bješe rekao da će dati vidjelo njemu i sinovima njegovijem u vijek.

8. Za njegova vremena odvrže se Edom da ne bude pod Judom, i postaviše sebi cara.

9. Za to otide Joram s vojvodama svojim i sa svijem kolima svojim; i usta noću, te pobi Edomce koji ga bijahu opkolili, i zapovjednike od kola.

10. Ipak se odvrgoše Edomci da ne budu pod Judom do danas. U isto vrijeme odvrže se i Livna da ne bude pod njim, jer ostavi Gospoda Boga otaca svojih.

11. Još i visine načini po brdima Judinijem, i navede na preljubu Jerusalimljane i prelasti Judu.

12. Tada mu dogje knjiga od Ilije proroka, gdje mu govoraše: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: što nijesi hodio putovima Josafata oca svojega i putovima Ase cara Judina,

13. Nego si hodio putem careva Izrailjevijeh i naveo si na preljubu Judu i Jerusalimljane, kao što je dom Ahavov naveo na preljubu *Izrailja*, i još si pobio braću svoju, dom oca svojega, bolje od sebe,

14. Evo, Gospod će udariti velikim zlom narod tvoj i sinove tvoje i žene tvoje i sve što imaš.

15. I ti ćeš bolovati teško, od bolesti u crijevima, da će ti crijeva izaći od bolesti, koja će trajati dvije godine.

16. I tako podiže Gospod na Jorama duh Filistejima i Arapima koji žive do Etiopljana.

17. I oni došavši na zemlju Judinu prodriješe u nju, i odnesoše sve blago što se nagje u domu carevu, i sinove njegove i žene njegove, da mu ne osta ni jedan sin osim Joahaza najmljagjega sina njegova.

18. I poslije svega toga udari ga Gospod bolešću u crijevima, kojoj ne bješe lijeka.

19. I dan po dan prolažaše, i kad se navršiše dvije godine, izidoše mu crijeva s bolešću i umrije od teških bolova, i narod mu ne pali *mirisa* kao što je činio ocima njegovijem.

20. Imaše trideset i dvije godine kad poče carovati, i carova osam godina u Jerusalimu, i preminu da niko ne zažali za njim; i pogreboše ga u gradu Davidovu, ali ne u grobu carskom.

GLAVA 22.

A Jerusalimljani zacariše na njegovo mjesto Ohoziju najmlagjega sina njegova, jer starije sve pobi četa koja dogje s Arapima u òkô; i tako Ohozija sin Joramov posta car Judin.

2. Imaše Ohozija četrdeset i dvije godine kad poče carovati, i carova godinu dana u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Gotolija, kći Amrijeva.

3. I on hogjaše putovima doma Ahavova, jer ga mati nagovaraše na zla djela.

4. I činjaše što je zlo pred Gospodom kao dom Ahavov; jer mu oni bijahu savjetnici po smrti oca njegova na pogibao njegovu.

5. I po njihovu svjetu hodeći, izide s Joramom Ahavovijem carem Izrailjevijem na vojsku na Azaila cara Sirskoga u Ramot-Galadski; i ondje Sirci raniše Jorama.

6. A on se vrati da se liječi u Jezraelu od rana koje mu zadaše u Rami, kad se bijaše s Azailom carem Sirskim. A Azarija sin Joramov car Judin dogje u

Jezrael da vidi Jorama sina Ahavova, jer bijaše bolestan.

7. Ali bijaše od Boga na propast Ohoziji što dogje k Joramu; jer došav otide s Joramom na Juja sina Nimsijina, kojega Gospod pomaza da istrijebi dom Ahavov.

8. Jer kad Juj izvršivaše osvetu na domu Ahavovu, nagje knezove Judine i sinove braće Ohozijine, koji služahu Ohoziji, i pogubi ih.

9. Po tom potraži Ohoziju, i uhvatiše ga kad se krijaše u Samariji, i dovedavši ga k Juju pogubiše ga, i pogreboše ga; jer rekoše: sin je Josafata koji je tražio Gospoda svijem srcem svojim. I tako ne bi nikoga od doma Ohozijina koji bi mogao biti car.

10. Za to Gotolija mati Ohozijina vidjevši da joj sin pogibe, usta i pobi sve carsko sjeme doma Judina.

11. Ali Josaveta kći careva uze Joasa sina Ohozijina i ukrade ga izmegju sinova carevijeh, koje ubijahu; i sakri ga s dojkinjom njegovom u ložnicu. I tako Josaveta kći cara Jorama žena Jodaja sveštenika sakri ga od Gotolije, jer bijaše sestra Ohozijina, te ga ne ubi.

12. I bijaše s njima sakriven u domu Božijem šest godina; a Gotolija carovaše u zemlji.

GLAVA 23.

A sedme godine oslobodi se Jodaj, i uze k sebi stotinike Azariju sina Jeroamova i Ismaila sina Joananova i Azariju sina Ovidova i Masiju sina Adajeva i Elisafata sina Zihrijeva, i uhvati vjeru s njima,

2. Te prolazeći zemlju Judinu sabraše Levite iz svijeh gradova Judinijeh i glavare *porodica* otačkih u Izrailju, i dogjoše u Jerusalim.

3. I sav zbor učini vjeru u domu Božijem s carem; i *Jodaj* im reče: evo, sin će carev carovati, kao što je rekao Gospod za sinove Davidove.

4. Ovo učinite: trećina vas koji dolazite u subotu izmegju sveštenika i Levita neka budu vratari na pragu;

5. A druga trećina neka bude u carskom dvoru; a ostala trećina na vratima od temelja, a sav narod u trijemovima doma Gospodnjega.

6. Niko da ne ulazi u dom Gospodnji osim sveštenika i onijeh Levita koji služe; oni neka ulaze, jer su posvećeni, a sav narod neka čini što je Gospod zapovjedio da čini.

7. I Leviti neka opkole cara svaki s oružjem svojim u ruci; i ko bi god ušao u dom, da se pogubi; i budite uz cara kad stane ulaziti i izlaziti.

8. I učiniše Leviti i sav narod Judin sve što zapovjedi sveštenik Jodaj; i uzeše svaki svoje ljude koji dolažahu u subotu i koji odlažahu u subotu; jer Jodaj sveštenik ne otpusti redova.

9. I dade Jodaj sveštenik stotinicima koplja i štitove i štitiće cara Davida što bijahu u domu Božijem.

10. I postavi sav narod sve s oružjem u ruku, od desne strane doma do lijeve prema oltaru i prema domu, oko cara.

11. Tada izvedoše sina careva, i metnuše mu na glavu vijenac, i *daše mu* svjedočanstvo, i zacariše ga, i Jodaj i sinovi njegovi pomazaše ga i rekoše: da živi car!

12. A kad Gotolija ču viku naroda koji se stjecaše i hvaljaše cara, dogje k narodu u dom Gospodnji.

13. I pogleda, i gle, car stajaše kod svojega stupa na ulasku, a knezovi i trube oko cara, i sav narod zemaljski radovaše se i trube trubljahu i pjevači pjevahu uz orugja muzička i oni koji počinjahu u pjevanju. Tada razdrije Gotolija haljine svoje i povika: buna! buna!

14. A Jodaj sveštenik zapovjedi da izidu stotinici koji bijahu nad vojskom, i reče im: izvedite je iz vrsta na polje, i ko pogje za njom neka se pogubi mačem; jer reče sveštenik: nemojte je ubiti u domu Gospodnjem.

15. I načiniše joj mjesto, te otide kako se ide vratima konjskim u dom carev, i ondje je pogubiše.

16. Tada Jodaj učini vjeru megju sobom i svijem narodom i carem da će biti narod Gospodnji.

17. Po tom sav narod otide u dom Valov, i raskopaše ga, i oltare njegove i likove njegove izlomiše, a Matana sveštenika Valova ubiše pred oltarima.

18. I Jodaj uredi opet službu u domu Gospodnjem megju svještenicima i Levitima, koje David bješe odredio domu Gospodnjemu, da bi prinosili žrtve paljenice Gospodu, kao što piše u zakonu

Mojsijevu, s veseljem i pjesmama po naredbi Davidovoj.

19. Postavi i vratare na vratima doma Gospodnjega da ne bi ulazio nečist oda šta mu drago.

20. I uze stotinike i znatnije ljude i koji upravljahu narodom, i vas narod zemaljski, i izvede cara iz doma Gospodnjega i ugjoše visokim vratima u dom carski, i posadiše cara na carski prijesto.

21. I radovaše se vas narod zemaljski, i grad se umiri, kad Gotoliju ubiše mačem.

GLAVA 24.

Bijaše Joasu sedam godina kad se zacari, i carova četrdeset godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Sivija, iz Virsaveje.

2. I činjaše Joas što je pravo pred Gospodom dokle god bijaše živ Jodaj sveštenik.

3. I Jodaj ga oženi dvjema ženama, te rodi sinove i kćeri.

4. Po tom Joas naumi da opravi dom Gospodnji.

5. I sazva sveštenike i Levite, pa im reče: pogjite po gradovima Judinijem i kupite od svega Izrailja novaca da se opravlja dom Boga vašega od godine do godine, i vi pohitajte s tijem. Ali ne hitješe Leviti.

6. Za to car dozva Jodaja poglavara i reče mu: za što ne nastojiš da Leviti donose iz Judeje i Jerusalima priloge koje je naredio Mojsije sluga Gospodnji zboru Izrailjevu na šator od sastanka?

7. Jer bezbožna Gotolija i sinovi njezini oplijeniše dom Gospodnji i sve stvari posvećene domu Gospodnjemu obratiše na Vale.

8. I tako zapovjedi car te načiniše kovčeg, i metnuše ga na vrata doma Gospodnjega spolja.

9. I oglasiše po Judeji i po Jerusalimu da donose Gospodu prilog koji je naredio Mojsije sluga Božji Izrailju u pustinji.

10. I obradovaše se knezovi i vas narod, i donoseći metahu u kovčeg dokle se ne svrši.

11. I kad donošahu Leviti kovčeg po zapovijesti carevoj, vidjevši da ima mnogo novaca, dolažaše pisar carev i poslanik poglavara sveštenička, te izručivahu kovčeg, po tom ga opet odnošahu i ostavljahu na njegovo mjesto; i tako činjahu svaki dan, i nakupiše mnogo novaca.

12. I davaše ga car Jodaj nastojnicima nad poslom oko doma Gospodnjega, a oni naimahu kamenare i drvodjelje da se obnovi dom Gospodnji, i kovače koji rade od gvožgja i od mjedi, da se opravi dom Gospodnji.

13. I poslovahu poslenici, i opravljanje napredovaše pod njihovijem rukama, te povratiše domu Božijemu obličje njegovo, i utvrdiše ga.

14. A kad svršiše, donesoše pred cara i Jodaja novce što pretekoše; i od toga načini sudove za dom Gospodnji, sudove za službu i za žrtve, i kadionice, i *druge* sudove zlatne i srebrne. I tako prinošahu žrtve paljenice u domu Gospodnjem jednako svega vijeka Jodajeva.

15. Po tom ostarjevši Jodaj sit života umrije; sto i trideset godina bješe mu kad umrije.

16. I pogreboše ga u gradu Davidovu kod careva; jer činjaše dobro u Izrailju i Bogu i domu njegovu.

17. A kad umrije Jodaj, dogjoše knezovi Judini i pokloniše se caru; tada ih posluša car,

18. Te ostaviše dom Gospoda Boga otaca svojih, i stadoše služiti lugovima i idolima; i podiže se gnjev *Gospodnji* na Judu i na Jerusalim za taj grijeh njihov.

19. I slaše im proroke da ih vrate ka Gospodu, i oni im svjedočahu, ali ih ne poslušaše.

20. I dogje duh Gospodnji na Zahariju sina Jodaja sveštenika, te stade više naroda i reče im: ovako veli Bog: za što prestupate zapovijesti Gospodnje? ne ćete biti srećni; što ostaviste Gospoda, za to i on vas ostavi.

21. A oni se pobuniše na nj, i zasuše ga kamenjem po zapovijesti carevoj u trijemu doma Gospodnjega.

22. I ne opomenu se car Joas milosti koju mu učini Jodaj otac njegov, nego ubi sina njegova; a on umirući reče: Gospod neka vidi i traži.

23. A kad progje godina, podiže se na nj vojska Sirska i ugje u zemlju Judej-

sku i u Jerusalim, i pobiše po narodu sve knezove narodne, i vas plijen od njih poslaše caru u Damasak.

24. Ako i mala bješe vojska Sirska koja dogje, ipak Gospod dade u ruke njihove vrlo veliku vojsku, jer bjehu ostavili Gospoda Boga otaca svojih. I tako na Joasu izvršiše sud.

25. A kad otidoše od njega ostavivši ga u teškoj bolesti, pobuniše se na nj sluge njegove za krv sinova Jodaja sveštenika, i ubiše ga na postelji njegovoj, te pogibe; i pogreboše ga u gradu Davidovu, ali ga ne pogreboše u grobovima carskim.

26. A ovo su što se pobuniše na nj: Zavad sin Simeate Amonke i Jozavad sin Simrite Moavke.

27. A o sinovima njegovijem i o velikoj porezi što bi pod njim, i o gragjenju doma Božijega, eto zapisano je u knjizi o carevima. A zacari se na njegovo mjesto Amasija sin njegov.

GLAVA 25.

Bijaše Amasiji dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Joadana, iz Jerusalima.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodom, ali ne cijelim srcem.

3. I kad se utvrdi u carstvu, pobi sluge svoje koje ubiše cara oca njegova.

4. Ali sinova njihovijeh ne pogubi, nego *učini* kako piše u zakonu, u knjizi Mojsijevoj, gdje je zapovjedio Gospod govoreći: ocevi da ne ginu za sinove, ni sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine.

5. Iza toga skupi Amasija narod Judin, i postavi po domovima otačkim tisućnike i stotinike po svoj zemlji Judinoj i Venijaminovoj, i izbroji ih od dvadeset godina i više, i nagje ih tri sta tisuća vojnika izabranijeh, koji nošahu koplje i štit.

6. I jošte najmi izmegju Izrailjca sto tisuća hrabrijeh ljudi za sto talanata srebra.

7. Ali dogje mu čovjek Božji i reče: care, da ne ide s tobom vojska Izrailjska, jer Gospod nije s Izrailjcima niti sa sinovima Jefremovijem.

8. Nego idi ti, i budi hrabar u boju; *inače* će te oboriti Bog pred neprijateljem, jer Bog može i pomoći i oboriti.

9. Tada reče Amasija čovjeku Božijemu: a šta će biti od sto talanata što sam dao vojsci Izrailjskoj? A čovjek Božji reče: ima Gospod da ti da više od toga.

10. I tako odvoji Amasija vojsku što mu bješe došla od Jefrema da otidu u svoje mjesto; a oni se vrlo rasrdiše na Judu, i vratiše se u svoje mjesto s velikim gnjevom.

11. A Amasija oslobodivši se povede narod svoj i otide u slanu dolinu, i pobi deset tisuća sinova Sirovijeh;

12. I deset tisuća živijeh zarobiše Judejci, i odvedoše na vrh stijene, i pobacaše ih sa vrh stijene da se svi raspadoše.

13. A vojnici koje Amasija posla natrag da ne idu s njim u boj, navališe na gradove Judine od Samarije do Vet-Orona, i pobiše po njima tri tisuće, i zaplijeniše velik plijen.

14. A kad se vrati Amasija razbivši Idumeje donese bogove sinova Sirovijeh, i postavi ih sebi za bogove, i klanjaše im se i kagjaše im.

15. Tada se razgnjevi Gospod na Amasiju, i posla k njemu proroka, koji mu reče: za što tražiš bogove toga naroda, koji ne izbaviše svojega naroda iz tvoje ruke?

16. I kad govoraše caru, on mu reče: jesi li postavljen caru za savjetnika? prestani; za što da pogineš? I tako presta prorok, ali reče: znam da te je Bog naumio istrijebiti kad to radiš a ne slušaš svjeta mojega.

17. Tada smisli Amasija car Judin, i posla k Joasu sinu Joahaza sina Jujeva, caru Izrailjevu, i poruči: hodi da se ogledamo.

18. A Joas car Izrailjev posla k Amasiji caru Judinu i poruči mu: trn na Livanu posla ka kedru na Livanu, i poruči: daj svoju kćer sinu mojemu za ženu. Ali naigje zvijerje Livansko i izgazi trn.

19. Veliš, pobio si Edomce, pa se ponese srce tvoje, i tražiš slave; sjedi kod kuće svoje; za što bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom?

20. Ali ne posluša Amasija, jer od

Gospoda to bi da ih da u ruke *neprijatelju*, što tražiše bogove Edomske.

21. I otide Joas car Izrailjev, i ogledaše se, on i Amasija car Judin, u Vet-Semesu Judinu.

22. Ali Judu razbi Izrailj, te pobjegoše svaki ka svojemu šatoru.

23. A Amasiju cara Judina sina Joasa sina Joahazova uhvati Joas car Izrailjev u Vet-Semesu, i odvede ga u Jerusalim; i obori zid Jerusalimski od vrata Jefremovijeh do vrata na uglu, četiri stotine lakata.

24. I uze sve zlato i srebro i sve posuđe što se nađe u domu Božijem u Ovid-Edoma i u riznici doma carskoga, i taoce, pa se vrati u Samariju.

25. I poživje Amasija sin Joasov car Judin po smrti Joasa sina Joahaza cara Izrailjeva petnaest godina.

26. A ostala djela Amasijina prva i pošljednja, eto nijesu li zapisana u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem?

27. I po što Amasija odstupi od Gospoda, digoše bunu na nj u Jerusalimu, a on pobježe u Lahis. Ali poslaše za njim u Lahis, i ubiše ga ondje.

28. I donesoše ga na konjma i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Judinu.

GLAVA 26.

Tada vas narod Judin uze Oziju, koji imaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova Amasije.

2. On sazida Elot povrativ ga Judi po što car počinu kod otaca svojih.

3. Oziji bijaše šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bijaše ime Jeholija, iz Jerusalima.

4. On činjaše što je pravo pred Gospodom sa svijem kako je činio Amasija otac njegov.

5. I tražaše Boga dokle živ bijaše Zaharija koji razumijevaše utvare Božije; i dokle god tražaše Gospoda, davaše mu sreću Bog.

6. Jer izašav vojevaše s Filistejima, i obori zidove Gatu i zidove Javni i zidove Azotu; i sazida gradove u zemlji Azotskoj i po Filistejima.

7. I Bog mu pomože protiv Filisteja i protiv Arapa, koji življahu u Gurvalu, i protiv Maonaca.

8. I Amonci davahu dare Oziji, i raznese se ime njegovo do Misira, jer osili veoma.

9. I sazida Ozija kule u Jerusalimu na vratima na uglu i na vratima u dolu, i na uglu, i utvrdi ih.

10. Sazida i u pustinji kule, i iskopa mnogo studenaca, jer imaše mnogo stoke i u dolinama i u ravnicama, i ratara i vinogradara po brdima i na Karmilu, jer mu mila bješe poljska radnja.

11. I imaše Ozija ubojitu vojsku, koja igjaše u rat u četama brojem, kako ih izbroji Jeilo pisar i Masija upravitelj, pod upravom Ananije vojvode careva.

12. Svega na broj bijaše glavara domova otačkih hrabrijeh junaka dvije tisuće i šest stotina,

13. A pod njihovom rukom vojske tri stotine i sedam tisuća i pet stotina hrabrijeh vojnika, da pomažu caru protiv neprijatelja.

14. I načini Ozija svoj vojsci štitove i koplja i šljemove i oklope i lukove i kamenje za praće.

15. I načini u Jerusalimu bojne sprave vrlo vješto izmišljene da stoje na kulama i na uglovima da meću strijele i veliko kamenje; i raznese se ime njegovo daleko, jer mu se divno pomagaše dokle osili.

16. Ali kad osili, ponese se srce njegovo, te se pokvari, i sagriješi Gospodu Bogu svojemu, jer ugje u crkvu Gospodnju da kadi na oltaru kadionom.

17. A za njim ugje Azarija sveštenik i s njim osamdeset sveštenika Gospodnjih hrabrijeh ljudi.

18. I opriješe se caru Oziji govoreći: nije tvoje, Ozija, kaditi Gospodu, nego sveštenika sinova Aronovijeh koji su posvećeni da kade; izidi iz svetinje, jer si zgriješio, i ne će ti biti na čast pred Gospodom Bogom.

19. Tada se razgnjevi Ozija držeći u ruci kadionicu da kadi; i kad se gnjevljaše na sveštenike, izide mu guba na čelu pred svijem sveštenicima u domu Gospodnjem kod oltara kadionoga.

20. I pogleda ga Azarija poglavar sveštenički i svi sveštenici, a on gubav na čelu; i brže ga izvedoše na polje, a i sam pohitje da izide, jer ga Gospod udari.

21. I osta car Ozija gubav do smrti

svoje, i sjegjaše u odvojenom domu gubav, jer bi odlučen od doma Gospodnjega; a Jotam sin njegov upravljaše domom carevijem i sugjaše narodu u zemlji.

22. A ostala djela Ozijina prva i pošljednja napisao je prorok Isaija sin Amosov.

23. I počinu Ozija kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u grobnom polju carskom, jer rekoše: gubav je. I zacari se na njegovo mjesto Jotam sin njegov.

GLAVA 27.

Dvadeseti pet godina bijaše Jotamu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu; materi mu bješe ime Jerusa, kći Sadokova.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodom sa svijem kako je činio Ozija otac njegov, samo što ne ugje u crkvu Gospodnju; ali narod još bijaše pokvaren.

3. On načini visoka vrata na domu Gospodnjem, i na zidu Ofilu mnogo nazida.

4. Još sazida i gradove u gori Judinoj, i u šumama pogradi dvorove i kule.

5. I vojeva s carem sinova Amonovijeh i svlada ih; i dadoše mu sinovi Amonovi one godine sto talanata srebra i deset tisuća kora pšenice i ječma deset tisuća. Toliko mu dadoše sinovi Amonovi i druge i treće godine.

6. I tako osili Jotam, jer upravi putove svoje pred Gospodom Bogom svojim.

7. A ostala djela Jotamova i svi ratovi njegovi i putovi njegovi, eno su zapisani u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem.

8. Dvadeset i pet godina bješe mu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu.

9. I počinu Jotam kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

GLAVA 28.

Dvadeset godina bijaše Ahazu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu; ali ne činjaše što je pravo pred Gospodom kao David otac njegov.

2. Jer hogjaše putovima careva Izrailjevijeh; i još sali likove Valima.

3. I sam kagjaše u dolini sina Enomova, i sažizaše sinove svoje ognjem po gadnijem djelima onijeh naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

4. I prinošaše žrtve i kagjaše na visinama i po brdima i pod svakim zelenijem drvetom.

5. Za to ga dade Gospod Bog njegov u ruke caru Sirskomu, te ga razbiše i zarobiše mu veliko mnoštvo, i odvedoše ih u Damasak. Još bi dat u ruke i caru Izrailjevu, te ga razbi ljuto.

6. Jer Fekaj sin Remalijin pobi sto i dvadeset tisuća Judejaca u jedan dan, sve hrabrijeh ljudi, jer ostaviše Gospoda Boga otaca svojih.

7. I Zihrije junak od Jefrema ubi Masiju sina careva i Azrikama upravitelja dvorskoga i Elkanu drugoga do cara.

8. I zarobiše sinovi Izrailjevi braći svojoj dvje sta tisuća žena i sinova i kćeri; i zaplijeniše velik plijen od njih, i odnesoše plijen u Samariju.

9. A ondje bijaše prorok Gospodnji po imenu Odid, i izide pred vojsku koja igjaše u Samariju, i reče im: gle Gospod Bog otaca vaših razgnjevi se na Judejce, za to ih dade u vaše ruke, te ih pobiste ljuto da do neba doprije.

10. I još mislite podvrći sinove Judine i Jerusalimske da vam budu robovi i robinje; a nijeste li i vi sami skrivili Gospodu Bogu svojemu?

11. Za to poslušajte me sada, i vratite natrag to roblje što zarobiste braći svojoj, jer se raspalio gnjev Gospodnji na vas.

12. Tada ustaše poglavari sinova Jefremovijeh: Azarija sin Joananov, Varahija sin Mesilemotov i Jezekija sin Salumov i Amasa sin Adlajev na one što se vraćahu s vojske,

13. I rekoše im: ne ćete dovesti ovamo toga roblja, jer bi nam bilo na grijeh pred Gospodom što vi mislite domećući na grijehe naše i na krivice naše, jer je velika krivica na nama i gnjev se raspalio na Izrailja.

14. I ostaviše vojnici roblje i plijen svoj pred knezovima i svijem zborom.

15. I ustaše ljudi imenovani i uzeše roblje, i sve gole izmegju njih odješe iz plijena; a kad ih odješe i obuše, nahraniše ih i napojiše i namazaše, i odve-

doše na magarcima sve iznemogle, i dovedoše ih u Jerihon grad gdje ima mnogo palama, k braći njihovoj, pa se vratiše u Samariju.

16. U to vrijeme posla car Ahaz k carevima Asirskim da mu pomogu.

17. Jer još i Idumejci dogjoše i razbiše Judu i odvedoše roblje;

18. I Filisteji udariše na gradove po ravni i na južnom kraju Judinu, i uzeše Vet-Semes i Ejalon i Gedirot i Sohot i sela njegova i Tamnu i sela njezina i Gimzon i sela njegova, i naseliše se u njima.

19. Jer Gospod obaraše Judu s Ahaza cara Izrailjeva, jer odvuče Judu da grdno griješi Gospodu.

20. I dogje k njemu Telgat-Felnasar car Asirski, i ojadi ga a ne utvrdi.

21. Jer Ahaz uze dio iz doma Gospodnjega i iz doma carskoga i od knezova, i dade caru Asirskom, ali mu ne pomože.

22. I kad bijaše u nevolji, on još većma griješaše Gospodu; taki bijaše car Ahaz.

23. I prinošaše žrtve bogovima Damaštanskim, koji ga razbiše, i govoraše: kad bogovi careva Sirskih njima pomažu, prinosiću njima žrtve da bi mi pomagali; ali mu oni biše na to da padne on i sav Izrailj.

24. A Ahaz pokupi sudove doma Božijega, i izlomi sudove doma Božijega, zatvori vrata doma Gospodnjega, i načini sebi oltare po svijem uglovima u Jerusalimu.

25. I u svakom gradu Judinu načini visine da kadi bogovima tugjim; i gnjevi Gospoda Boga otaca svojih.

26. A ostala djela njegova i svi putovi njegovi prvi i pošljednji, eto zapisani su u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem.

27. I počinu Ahaz kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu Jerusalimu; ali ga ne metnuše u grob careva Izrailjevijeh. I zacari se na njegovo mjesto Jezekija sin njegov.

GLAVA 29.

Jezekiji bješe dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Avija, kći Zaharijina.

2. I činjaše što je pravo pred Gospodom sa svijem kako je činio David otac njegov.

3. Prve godine svojega carovanja, prvoga mjeseca, otvori vrata na domu Gospodnjem, i opravi ih.

4. I sazva sveštenike i Levite, i sabra ih na istočnu ulicu,

5. I reče im: čujte me Leviti, osveštajte se sada i osvetite dom Gospoda Boga otaca svojih, i iznesite nečistotu iz svetinje.

6. Jer sagriješiše oci naši i činiše što je zlo pred Gospodom Bogom našim, i ostaviše ga; i odvratiše lice svoje od šatora Gospodnjega i okrenuše mu legja;

7. I zatvoriše vrata od trijema, i pogasiše žiške, i kadom ne kadiše, niti žrtava paljenica prinosiše u svetinji Bogu Izrailjevu.

8. Za to se razgnjevi Gospod na Judu i na Jerusalim, te ih dade da se potucaju, i da budu čudo i podsmijeh, kako vidite svojim očima.

9. Jer eto padoše oci naši od mača, i sinovi naši i kćeri naše i žene naše zarobiše se za to.

10. Sada dakle naumio sam zadati vjeru Gospodu Bogu Izrailjevu, da bi se odvratila od nas žestina gnjeva njegova.

11. Sinovi moji, ne oklijevajte više, jer je vas izabrao Gospod da stojite pred njim i služite mu, i da mu budete sluge i da mu kadite.

12. Tada ustaše Leviti, Mat sin Amasajev, i Joilo sin Azarijin od sinova Katovijeh; a od sinova Merarijevih Kis sin Avdijev, i Azarija sin Jaleleilov; i od sinova Girsonovijeh Joah sin Zimin, i Eden sin Joahov;

13. I od sinova Elisafanovijeh Simrije i Jeilo, i od sinova Asafovijeh Zaharija i Matanija;

14. I od sinova Amonovijeh Jehilo i Simej, i od sinova Jedutunovijeh Semaja i Ozilo;

15. I skupiše braću svoju, i osveštavši se dogjoše, kako bješe zapovjedio car po riječi Gospodnjoj, da očiste dom Gospodnji.

16. I ušavši sveštenici u dom Gospodnji da ga očiste, iznosiše svu nečistotu što nagjoše u crkvi Gospodnjoj u trijem doma Gospodnjega; a Leviti kupiše i iznosiše na polje na potok Kedron.

17. A počeše osvećivati prvoga dana prvoga mjeseca; i osmoga dana toga mjeseca ugjoše u trijem Gospodnji, i osvećivaše dom Gospodnji osam dana, i šesnaestoga dana prvoga mjeseca svršiše.

18. Po tom dogjoše k caru Jezekiji i rekoše: očistismo sav dom Gospodnji i oltar za žrtve paljenice i sve sudove njegove i sto za postavljanje i sve sudove njegove,

19. I sve sudove koje bješe bacio car Ahaz dokle carovaše griješeći, spremismo i osvetismo, i eno ih pred oltarom Gospodnjim.

20. Po tom car Jezikija usta rano, i sazva upravitelje gradske, i otide u dom Gospodnji.

21. I dovede sedam junaca i sedam ovnova i sedam jaganjaca i sedam jaraca za grijeh, za carstvo i za svetinju i za Judu: i reče sinovima Aronovijem svešteničima da prinesu na oltaru Gospodnjem.

22. Tada zaklaše goveda, i sveštenici uzevši krv njihovu pokropiše oltar; zaklaše i ovnove, i krvlju njihovom pokropiše oltar; i zaklaše jaganjce, i krvlju njihovom pokropiše oltar.

23. Po tom dovedoše jarce za grijeh pred cara i pred zbor, i oni metnuše ruke svoje na njih.

24. I zaklaše ih sveštenici, i očistiše krvlju njihovom oltar na očišćenje svemu Izrailju, jer car zapovjedi da se za sav narod Izrailjev prinese žrtva paljenica i žrtva za grijeh.

25. I postavi Levite u domu Gospodnjem s kimvalima i psaltirima i guslama, kako bješe zapovjedio David i Gad vidjelac carev i Natan prorok; jer od Gospoda bješe zapovijest preko proroka njegovijeh.

26. I tako stajahu Leviti sa spravama Davidovijem a sveštenici s trubama.

27. Tada zapovjedi Jezekija da prinesu žrtvu paljenicu na oltaru. I kad se poče žrtva paljenica, poče se pjesma Gospodnja uz trube i sprave Davida cara Izrailjeva.

28. I sav se zbor klanjaše, a pjevači pjevahu i trubači trubljahu, i to sve dokle se ne svrši žrtva paljenica.

29. A kad svršiše žrtvu, car i svi koji bijahu s njim padoše i pokloniše se.

30. Po tom reče car i knezovi Levitima da hvale Gospoda riječima Davidovijem i Asafa vidioca; i hvališe s velikim veseljem, i savivši se pokloniše se.

31. Tada Jezekija progovori i reče: sada posvetiste ruke svoje Gospodu, pristupite i donesite prinose i žrtve zahvalne u dom Gospodnji. I donese sav zbor prinose i žrtve zahvalne, i ko god bješe voljna srca žrtve paljenice.

32. I na broj bješe žrtava paljenica što donese zbor, sedamdeset volova, sto ovnova, dvje sta jaganjaca, sve za žrtvu paljenicu Gospodu;

33. A drugih stvari posvećenijeh bješe šest stotina volova i tri tisuće ovaca.

34. Ali malo bijaše sveštenika, te ne mogahu drijeti svijeh žrtava paljenica; za to im pomagahu braća njihova Leviti dokle se ne svrši posao i dokle se ne osveštaše drugi sveštenici; jer Leviti bijahu radiji osveštati se nego sveštenici.

35. I bijaše vrlo mnogo žrtava paljenica s pretilinom od žrtava zahvalnijeh i naljeva na žrtve paljenice. Tako bi povraćena služba u domu Gospodnjem.

36. I radovaše se Jezekija i vas narod, što Bog upravi narod, jer ovo bi naglo.

GLAVA 30.

Po tom posla Jezekija k svemu Izrailju i Judi, i napisa knjige sinovima Jefremovijem i Manasijinim da dogju u dom Gospodnji u Jerusalim da proslave pashu Gospodu Bogu Izrailjevu.

2. Jer car i knezovi njegovi i vas zbor svijećaše u Jerusalimu da slave pashu drugoga mjeseca.

3. Jer je ne mogoše slaviti u to vrijeme, jer ne bijaše dosta sveštenika posvećenijeh i narod se ne bješe skupio u Jerusalim.

4. I to bi po volji caru i svemu zboru.

5. I odrediše da oglase po svemu Izrailju od Virsaveje do Dana da dogju u Jerusalim da proslave pashu Gospodu Bogu Izrailjevu, jer je odavna ne bjehu slavili kako je napisano.

6. I tako otidoše glasnici s knjigama od cara i od knezova po svemu Izrailju i Judi, i po zapovijesti carevoj govorahu: sinovi Izailjevi, obratite se ka Gospodu Bogu Avramovu, Isakovu i Izra-

iljevu, pa će se i on obratiti k ostatku koji ste ostali od ruku careva Asirskih.

7. Ne budite kao oci vaši i kao braća vaša što griješiše Gospodu Bogu otaca svojih, te ih dade da budu čudo, kako vidite.

8. Ne budite dakle tvrdovrati kao oci vaši, dajte ruke Gospodu i hodite u svetinju njegovu koju je osvetio na vijek, i služite Gospodu Bogu svojemu, pa će se odvratiti od vas žestina gjeva njegova.

9. Jer ako se obratite ka Gospodu, braća će vaša i sinovi vaši steći milost u onijeh koji ih zarobiše, te će se vratiti u ovu zemlju; jer je Gospod Bog vaš milostiv i žalostiv, i ne će odvratiti lica od vas, ako se obratite k njemu.

10. A kad ti glasnici igjahu od grada do grada po zemlji Jefremovoj i Manasijinoj dori do Zavulona, podsmijevahu im se i rugahu im se.

11. Ali neki od Asira i od Manasije i od Zavulona pokorivši se dogjoše u Jerusalim.

12. I nad Judu dogje ruka Gospodnja, te im dade jedno srce da učine što bješe zapovjedio car i knezovi po riječi Gospodnjoj.

13. I skupi se u Jerusalim mnoštvo naroda da praznuju praznik prijesnijeh hljebova drugoga mjeseca, i bi sabor veoma velik.

14. Tada se podigoše, i oboriše oltare što bijahu u Jerusalimu, i sve oltare kadione oboriše i baciše u potok Kison.

15. Po tom zaklaše pashu četrnaestoga dana drugoga mjeseca; a sveštenici i Leviti postidjevši se osveštaše se, i unesoše žrtve paljenice u dom Gospodnji.

16. I stadoše svojim redom kako treba po zakonu Mojsija sluge Božijega; i sveštenici kropiše krvlju primajući iz ruku Levitima.

17. Jer ih mnogo bijaše u zboru koji se ne bjehu osveštali; za to Leviti klahu pashu za svakoga koji ne bješe čist da bi ih posvetili Gospodu.

18. Jer mnoštvo naroda, mnogi od Jefrema i od Manasije i od Isahara i od Zavulona ne očistiše se, nego jedoše pashu ne kako je napisano. Ali se za njih pomoli Jezekija govoreći: Gospod blagi neka očisti svakoga,

19. Ko je upravio srce svoje da traži Boga Gospoda, Boga otaca svojih, ako i ne bi bio čist prema svetom očišćenju.

20. I usliši Gospod Jezekiju, i sačuva narod.

21. I tako sinovi Izrailjevi koji bjehu u Jerusalimu praznovaše praznik prijesnijeh hljebova sedam dana u velikom veselju, i hvaljahu Gospoda svaki dan Leviti i sveštenici uz orugja za slavu Gospodnju.

22. I Jezekija govori ljubazno sa svijem Levitima koji vješti bijahu službi Gospodnjoj; i jedoše o prazniku sedam dana prinoseći žrtve zahvalne i slaveći Gospoda Boga otaca svojih.

23. I vas zbor dogovori se da praznuju još sedam dana; i praznovaše još sedam dana u veselju.

24. Jer Jezekija car Judin dade zboru tisuću junaca i sedam tisuća ovaca; a knezovi dadoše zboru tisuću junaca i deset tisuća ovaca; i osvešta se mnogo svještenika.

25. I tako se proveseli vas zbor Judin i sveštenici i Leviti, i vas zbor što bješe došao od Izrailja, i došljaci što bjehu došli iz zemlje Izrailjeve i koji življahu u zemlji Judinoj.

26. I bi veselje veliko u Jerusalimu; jer od vremena Solomuna sina Davidova cara Izrailjeva ne bi tako u Jerusalimu.

27. Po tom ustaše sveštenici Leviti i blagosloviše narod; i uslišen bi glas njihov, i molitva njihova dogje u stan svetinje Gospodnje, na nebo.

GLAVA 31.

A kad se sve ovo svrši, svi sinovi Izrailjevi što se nagjoše ondje, zagjoše po gradovima Judinijem, i izlomiše likove i isjekoše lugove, i oboriše visine i oltare po svoj zemlji Judinoj i Venijaminovoj i po zemlji Jefremovoj i Manasijinoj, dokle sve ne svršiše; po tom se vratiše svi sinovi Izrailjevi svak na svoje našljedstvo, u svoje gradove.

2. A Jezekija opet uredi redove svešteničke i Levitske po redovima njihovijem, svakoga po službi njegovoj, sveštenike i Levite, za žrtve paljenice i zahvalne, da služe, i da slave i hvale Gospoda na vratima okola njegova.

3. I odredi dio carski od blaga svojega za žrtve paljenice, što se prinose

jutrom i večerom i za žrtve paljenice što se prinose u subote i na mladine i na praznike, kako je napisano u zakonu Gospodnjem.

4. I zapovjedi narodu, Jerusalimljanima, da daju dio svešteničima i Levitima, da se jače drže zakona Gospodnjega.

5. A čim se to razglasi, stadoše donositi sinovi Izrailjevi silu prvina od žita i od vina i od ulja i od meda i svakoga roda zemaljskoga; i desetka od svega donosiše vrlo mnogo.

6. I sinovi Izrailjevi i Judini koji življahu po gradovima Judinijem, donosiše i oni desetak od goveda i ovaca, i desetak od svetijeh stvari posvećenijeh Gospodu Bogu njihovu, i metaše u gomile.

7. Trećega mjeseca počeše metati u gomile, a sedmoga mjeseca svršiše.

8. I dogje Jezekija s knezovima, i vidjevši gomile blagosloviše Gospoda i narod njegov Izrailja.

9. I Jezekija zapita svešteníke i Levite za gomile.

10. A Azarija poglavar svešteнički od doma Sadokova reče mu: od kad počeše donositi ove priloge u dom Gospodnji, jedemo i siti smo i pretječe mnogo, jer je Gospod blagoslovio svoj narod, te je preteklo ovo mnoštvo.

11. Tada zapovjedi Jezikija da se načine klijeti u domu Gospodnjem; i načiniše;

12. I ondje ostavljahu vjerno priloge i desetke i stvari posvećene; i nad tijem bješe poglavar Honanija Levit i Simej brat mu, drugi do njega.

13. A Jehilo i Azazija i Nahat i Asailo i Jerimot i Jozavad i Elilo i Ismahija i Mat i Venaja bijahu nastojnici pod rukom Honanije i brata mu Simeja po naredbi cara Jezekije i Azarije starješine u domu Božijem.

14. A Korej sin Jemne Levita, vratar na istoku, bijaše nad onijem što se dragovoljno prinošaše Bogu, da bi razdjeljivao prinos Gospodnji i stvari svete nad svetijem.

15. A pod njim bješe Eden i Minijamin i Isus i Semaja i Amarija i Sehanija po gradovima svešteničkim, ljudi pouzdani, da razdaju braći svojoj dijelove, velikomu i malomu,

16. Osim muškinja u rodu njihovu od tri godine i više, svakomu koji ulažaše u dom Gospodnji na posao svakidašnji po dužnosti njihovoj u službi njihovoj po redu njihovu,

17. I onima koji biše izbrojeni u rodu svešteničkom po domovima otaca njihovijeh, i Levitima od dvadeset godina i više po službi njihovoj u redovima njihovijem;

18. I porodici njihovoj, svoj djeci njihovoj, ženama njihovijem, sinovima njihovijem i kćerima njihovijem, svemu mnoštvu; jer se vjerno posvetiše svetinji;

19. I sinovima Aronovijem svešteníkima u podgragjima gradova njihovijeh, po svijem gradovima, ljudi imenovani davahu dijelove svakome muškarcu izmegju svešteníka i svakomu roda Levitskoga.

20. I tako učini Jezekija u svoj zemlji Judinoj; i činjaše što je dobro i pravo i istinito pred Gospodom Bogom njegovijem.

21. I u svakom poslu koji poče za službu doma Božijega i u zakonu i u zapovijesti tražeći Boga svojega, trugjaše se svijem srcem svojim, i srećan bijaše.

GLAVA 32.

Poslije tijeh stvari i po što se one utvrdiše, dogje Senahirim car Asirski, i ugje u zemlju Judinu, i opkoli tvrde gradove, i mišljaše ih osvojiti.

2. A kad vidje Jezekija gdje dogje Senahirim i gdje se okrenu da udari na Jerusalim,

3. Učini vijeću s knezovima svojim i s junacima svojim da zaroni izvore vodene, koji bijahu iza grada, i pomogoše mu.

4. Jer se sabra mnoštvo naroda, te zaroniše sve izvore i potok koji teče posred zemlje govoreći: za što kad dogju carevi Asirski da nagju toliko vode?

5. I ohrabri se, te ozida vas zid oboreni, i podiže kule, i s polja ozida još jedan zid; i utvrdi Milon u gradu Davidovu, i načini mnogo oružja i štitova.

6. I postavi vojvode nad narodom, i sabra ih k sebi na ulicu kod vrata gradskih, i govori im ljubazno i reče:

7. Budite slobodni i hrabri, ne bojte

se i ne plašite se cara Asirskoga ni svega mnoštva što je s njim, jer je s nama veći nego s njim.

8. S njim je mišica tjelesna a s nama je Gospod Bog naš da nam pomože i da bije naše bojeve. I narod se osloni na riječi Jezekije cara Judina.

9. Po tom Senahirim car Asirski dok bješe na Lahisu sa svom silom svojom, posla sluge svoje u Jerusalim k Jezekiji caru Judinu i ka svemu narodu Judinu koji bijaše u Jerusalimu, i poruči:

10. Ovako veli Senahirim car Asirski: u što se uzdate, te stojite u Jerusalimu zatvoreni?

11. Ne nagovara li vas Jezekija da vas pomori glagju i žegju govoreći: Gospod Bog naš izbaviće nas iz ruku cara Asirskoga.

12. Nije li taj Jezekija oborio visine njegove i oltare njegove, i zapovjedio Judi i Jerusalimljanima govoreći: klanjajte se samo pred jednijem oltarom i na njemu kadite?

13. Eda li ne znate šta sam učinio ja i moji stari od svijeh naroda na zemlji? jesu li bogovi naroda zemaljskih mogli izbaviti zemlju svoju iz mojih ruku?

14. Koji je izmegju svijeh bogova onijeh naroda koje zatrše oci moji, mogao izbaviti svoj narod iz mojih ruku, da bi mogao vaš bog vas izbaviti iz moje ruke?

15. Nemojte dakle da vas vara Jezekija i da vas tako nagovara, i ne vjerujte mu; jer ni jedan bog ni jednoga naroda ili carstva nije mogao izbaviti naroda svojega iz mojih ruku ni iz ruku mojih otaca, a kamo li će vaši bogovi izbaviti vas iz mojih ruku?

16. I još više govoriše sluge njegove na Gospoda Boga i na Jezikiju slugu njegova.

17. A i knjigu napisa ružeći Gospoda Boga Izrailjeva i govoreći na nj riječima: kao što bogovi naroda zemaljskih nijesu izbavili svojega naroda iz mojih ruku, tako ne će ni Bog Jezekijin izbaviti naroda svojega iz mojih ruku.

18. I vikahu iza glasa Judejski narodu Jerusalimskom koji bijaše na zidu da ih uplaše i smetu da bi uzeli grad.

19. I govorahu o Bogu Jerusalimskom kao o bogovima naroda zemaljskih, koji su djelo ruku čovječijih.

20. Tada se pomoli toga radi car Jezekija i prorok Isaija sin Amosov, i vapiše k nebu.

21. I posla Gospod angjela, koji pobi sve junake i vojvode i knezove u vojsci cara Asirskoga, te se vrati sa sramotom u svoju zemlju. I kad ugje u kuću svojega boga, ubiše ga ondje mačem koji izidoše od bedara njegovijeh.

22. Tako sačuva Gospod Jezekiju i narod Jerusalimski od ruku Senahirima cara Asirskoga i od ruku svijeh *drugih*, i čuva ih na sve strane.

23. I mnogi donošahu dare Gospodu u Jerusalim i zaklade Jezekiji caru Judinu; i od tada se uzvisi pred svijem narodima.

24. U to vrijeme razbolje se Jezekija na smrt, i pomoli se Gospodu, koji mu progovori i učini mu čudo.

25. Ali Jezekija ne postupi prema dobru koje mu se učini, jer se ponese srce njegovo; za to se podiže na nj gnjev i na Judu i na Jerusalim.

26. Ali se ponizi Jezekija za to što se bješe ponijelo srce njegovo, i on i Jerusalimljani, te ne dogje na njih gnjev Gospodnji za života Jezekijina.

27. A imaše Jezekija vrlo veliko blago i slavu; i načini sebi riznice za srebro i za zlato i za drago kamenje i za mirise i za štitove i za svakojake zaklade,

28. I staje za dohode od žita i od vina i od ulja, i staje za svakojaku stoku, i torove za ovce.

29. I gradove sazida sebi, i imaše mnogo stoke, i ovaca i goveda, jer mu Bog dade veoma veliko blago.

30. Isti Jezekija zagati gornji izvor vode Giona, i pravo je svede dolje na zapadnu stranu grada Davidova; i bijaše srećan Jezekija u svakom poslu svom.

31. Samo kad dogjoše poslanici knezova Vavilonskih, koji poslaše k njemu da raspitaju za čudo koje bi u zemlji, ostavi ga Bog da bi ga iskušao da bi se znalo sve što mu je u srcu.

32. A ostala djela Jezekijina i milosti njegove, eto, to je zapisano u utvari proroka Isaije sina Amosova i u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem.

33. I počinu Jezekija kod otaca svojih, i pogreboše ga više grobova sinova Davidovijeh; i učiniše mu na smrti čast

svi Judejci i Jerusalimljani. A na njegovo se mjesto zacari Manasija sin njegov.

GLAVA 33.

Dvanaest godina bješe Manasiji kad poče carovati, i carova pedeset i pet godina u Jerusalimu.

2. A činjaše što je zlo pred Gospodom po gadnijem djelima onijeh naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

3. Jer opet pogradi visine, koje bješe raskopao Jezekija otac njegov, i podiže oltare Valima, i načini lugove, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj i služaše joj.

4. Načini oltare i u domu Gospodnjem, za koji bješe rekao Gospod : u Jerusalimu će biti ime moje do vijeka.

5. Načini oltare svoj vojsci nebeskoj u dva trijema doma Gospodnjega.

6. I provodi sinove svoje kroz oganj u dolini sina Enomova, i gledaše na vremena i gataše i vračaše, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vračare, i činjaše vrlo mnogo što je zlo pred Gospodom gnjeveći ga.

7. I postavi lik rezan koji načini u domu Božijem, za koji bješe rekao Bog Davidu i Solomunu sinu njegovu : u ovom domu i u Jerusalimu, koji izabrah izmegju svijeh plemena Izrailjevijeh, namjestiću ime svoje do vijeka.

8. I ne ću više krenuti noge sinovima Izrailjevijem iz zemlje koju sam odredio ocima vašim, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio preko Mojsija, sav zakon i uredbe i sudove.

9. Ali Manasija zavede Judu i Jerusalim, te činiše gore nego narodi koje istrijebi Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

10. I Gospod govoraše Manasiji i narodu njegovu, ali ne htješe slušati.

11. Za to dovede Gospod na njih glavare od vojske cara Asirskoga, i uhvatiše Manasiju u trnju, i svezavši ga u dvoje verige mjedene odvedoše ga u Vavilon.

12. I kad bijaše u nevolji, moljaše se Gospodu Bogu svojemu, i ponizi se veoma pred Bogom otaca svojih.

13. I moleći se umoli mu se, te usliši molitvu njegovu i povrati ga u Jerusalim na carstvo njegovo. Tada pozna Manasija da je Gospod Bog.

14. A poslije toga ozida zid iza grada Davidova sa zapada Gionu, od samoga potoka pa do ribljih vrata i oko Ofila, i izvede ga vrlo visoko ; i postavi vojvode po svijem tvrdijem gradovima Judinijem.

15. I iznese iz doma Gospodnjega bogove tugje i lik i sve oltare koje bješe načinio na gori doma Gospodnjega i u Jerusalimu, i baci iza grada.

16. Pa opravi oltar Gospodnji i prinese na njemu žrtve zahvalne i u slavu, i zapovjedi Judejcima da služe Gospodu Bogu Izrailjevu.

17. Ali narod još prinošaše žrtve na visinama, ali samo Gospodu Bogu svojemu.

18. A ostala djela Manasijina i molitva njegova Bogu njegovu i riječi koje mu govoriše vidioci u ime Gospoda Boga Izrailjeva, to je sve u knjizi o carevima Izrailjevijem.

19. A molitva njegova i kako se umolio, i svi grijesi njegovi i prijestupi, i mjesta gdje je pogradio visine i podigao lugove i likove rezane prije nego se ponizi, to je sve zapisano u knjigama proročkim.

20. I počinu Manasija kod otaca svojih, i pogreboše ga u domu njegovu. A na njegovo se mjesto zacari Amon sin njegov.

21. Dvadeset i dvije godine imaše Amon kad poče carovati, i carova dvije godine u Jerusalimu.

22. I činjaše što je zlo pred Gospodom kao što je činio Manasija otac mu; jer svijem likovima rezanijem, koje načini Manasija otac njegov, prinošaše Amon žrtve i služaše im.

23. Ali se ne ponizi pred Gospodom, kao što se ponizi Manasija otac njegov; nego isti Amon još više griješaše.

24. I pobuniše se na nj sluge njegove, i ubiše ga u kući njegovoj.

25. Tada pobi narod zemaljski sve koji se bijahu pobunili na cara Amona, i zacari narod zemaljski Josiju sina njegova na njegovo mjesto.

GLAVA 34.

Osam godina bijaše Josiji kad poče carovati, i carova trideset i jednu godinu u Jerusalimu.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodom i hogjaše putovima Davida oca svojega i ne odstupaše ni na desno ni na lijevo.

3. Jer osme godine carovanja svojega, dok još bješe dijete, poče tražiti Boga Davida oca svojega; a dvanaeste godine poče čistiti Judeju i Jerusalim od visina i od lugova i od likova rezanijeh i livenijeh.

4. Jer pred njim raskopaše oltare Valima, i likove sunčane koji bijahu na njima isiječe, i gajeve, i likove rezane i livene izlomi i satr, i razasu po grobovima onijeh koji im prinosiše žrtve;

5. A kosti svešteničke sažeže na oltarima njihovijem; i očisti Judeju i Jerusalim;

6. Tako i gradove Manasijine i Jefremove i Simeunove i do Neftalima, i pustoši njihove u naokolo.

7. I tako obori oltare i gajeve, i likove izlomi i satr, i sve likove sunčane isiječe po svoj zemlji Izrailjevoj; po tom se vrati u Jerusalim.

8. A osamnaeste godine carovanja svojega po što očisti zemlju i dom, posla Safana sina Azalijina i Masiju zapovjednika gradskoga i Joaha sina Joahazova, pametara, da se opravi dom Gospoda Boga njegova.

9. I oni otidoše ka Helkiji poglavaru svešteničkom, i predaše novce donesene u dom Božji, koje skupiše Leviti vratari od sinova Manasijinih i Jefremovijeh i od svega ostatka Izrailjeva, i od svega Jude i Venijamina, pa se vratiše u Jerusalim;

10. I dadoše nastojnicima nad poslom, koji bijahu nad domom Gospodnjim, a oni ih davahu poslenicima koji ragjahu u domu Gospodnjem opravljajući što je trošno i utvrgjujući dom.

11. Davahu drvodjeljama i kamenarima da se kupuje kamenje tesano i drvo za grede i da se pobrvnaju kuće koje bijahu razvalili carevi Judini.

12. A ti ljudi ragjahu vjerno posao; i nad njima bijahu postavljeni Jat i Ovadija Leviti od sinova Merarijevih, i Zaharija i Mesulam od sinova Katovijeh da nastoje oko posla; i ti Leviti svi umijahu udarati u sprave muzičke.

13. I bijahu nad nosiocima i nad svijem poslenicima u svakoj službi, i pisari i upravitelji i vratari bijahu Leviti.

14. I kad iznošahu novce donesene u dom Gospodnji, nagje Helkija sveštenik knjigu zakona Gospodnjega danoga preko Mojsija.

15. I kaza Helkija Safanu pisaru i reče: nagjoh zakonik u domu Gospodnjem. I dade Helkija knjigu Safanu.

16. A Safan odnese knjigu caru i javi mu govoreći: sluge tvoje rade sve što im je zapovjegjeno.

17. Jer pokupivši novce što se nagjoše u domu Gospodnjem, dadoše ih nastojnicima i poslenicima.

18. I još kaza Safan pisar caru govoreći: knjigu mi dade Helkija sveštenik. I pročita je Safan caru.

19. A kad car ču šta govori zakon, razdrije haljine svoje.

20. I zapovjedi car Helkiji i Ahikamu sinu Safanovu i Avdonu sinu Mihejinu i Safanu pisaru i Asaji sluzi carevu, govoreći:

21. Idite, upitajte Gospoda za me i za ostatak u Izrailju i Judi radi riječi ove knjige što se nagje, jer je velik gnjev Gospodnji koji se izlio na nas za to što oci naši ne držaše riječi Gospodnje da čine sve onako kako je napisano u ovoj knjizi.

22. I tako otide Helkija i ljudi carevi k Oldi proročici, ženi Saluma sina Tekuja sina Asre rizničara, a ona sjegjaše u Jerusalimu u drugom kraju, i govoriše s njom o tom.

23. A ona im reče: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: kažite čovjeku koji vas je poslao k meni:

24. Ovako veli Gospod: evo pustiću zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve kletve napisane u knjizi, koju su pročitali caru Judinu.

25. Za to što me ostaviše i kadiše drugim bogovima da bi me gnjevili svijem djelima ruku svojih, za to će se izliti gnjev moj na to mjesto i ne će se ugasiti.

26. A caru Judinu koji vas je poslao da upitate Gospoda, ovako mu recite: ovako veli Gospod Bog Izrailjev za riječi koje si čuo:

27. Što je odmeknulo srce tvoje i ponizio si se pred Bogom kad si čuo što je rekao za to mjesto i za stanovnike njegove, i ponizivši se preda mnom

razdr'o si haljine svoje i plakao preda mnom, za to i ja usliših tebe, veli Gospod.

28. Evo, ja ću te pribrati k ocima tvojim, i na miru ćeš biti pribran u grob svoj, i ne ćeš vidjeti svojim očima zla koje ću pustiti na to mjesto i na stanovnike njegove. I kazaše to caru.

29. Tada posla car, te skupi sve starješine Judine i Jerusalimske.

30. I otide car u dom Gospodnji i svi ljudi iz zemlje Judine i Jerusalimljani, i sveštenici i Leviti i vas narod, malo i veliko, i pročita im sve riječi knjige zavjetne, koja se nagje u domu Gospodnjem.

31. I car stojeći na svom mjestu zadade vjeru pred Gospodom da će ići za Gospodom i držati zapovijesti njegove i svjedočanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom svojom vršeći riječi toga zavjeta napisane u toj knjizi.

32. I kaza, te pristaše svi koji se nagjoše u Jerusalimu i u plemenu Venijaminovu; i činjahu Jerusalimljani po zavjetu Boga otaca svojih.

33. I ukide Josija sve gadove po svijem krajevima sinova Izrailjevih, i učini, te svi koji bijahu u Izrailju služahu Gospodu Bogu svojemu. Svega vijeka njegova ne odstupiše od Gospoda Boga otaca svojih.

GLAVA 35.

I praznova Josija u Jerusalimu pashu Gospodu; i klaše pashu četrnaestoga dana prvoga mjeseca.

2. I postavi sveštenike u službe njihove, i utvrdi ih da služe u domu Gospodnjem.

3. I reče Levitima, koji učahu vas narod Izrailjev i bijahu posvećeni Gospodu : namjestite sveti kovčeg u domu koji je sazidao Solomun sin Davidov car Izrailjev, ne treba više da ga nosite na ramenima; sada služite Gospodu Bogu svojemu i narodu njegovu Izrailju.

4. I pripravite se po domovima otaca svojih po redovima svojim kako je naredio David car Izrailjev i Solomun sin njegov.

5. I stojte u svetinji po redovima domova otačkih braće svoje, sinova narodnijeh, i po redovima domova otačkih megju Levitima.

6. I tako zakoljite pashu, i osveštajte se i pripravite braću svoju da bi činili kako je rekao Gospod preko Mojsija.

7. I Josija dade narodu od stoke jaganjaca i jarića, sve za pashu, svjema koji bijahu ondje, na broj dvije tisuće i šest stotina, i tri tisuće goveda, sve od careva blaga.

8. I knezovi njegovi dadoše dragovoljno narodu, sveštenicima i Levitima : Helkija i Zaharija i Jehilo starješine u domu Božijem dadoše sveštenicima za pashu dvije tisuće i šest stotina *jaganjaca i jarića* i tri stotine goveda.

9. A Honanija i Semaja i Natanailo braća njegova, i Asavija i Jeilo i Jozavad, poglavari Levitski, dadoše Levitima za pashu pet tisuća *jaganjaca i jarića*, i pet stotina goveda.

10. I kad bi spremljeno za službu, stadoše sveštenici na svoje mjesto i Leviti u redovima svojim po zapovijesti carevoj.

11. I klahu pashu, i sveštenici kropljahu *krvlju primajući* iz njihovijeh ruku, a Leviti derahu.

12. I odvojiše žrtvu paljenicu da dadu narodu po redovima domova otačkih da se prinese Gospodu, kako je napisano u knjizi Mojsijevoj. Tako učiniše i s govedima.

13. I pekoše pashu na ognju po običaju; a druge posvećene stvari kuhaše u loncima i u kotlovima i u tavama, i razdavaše brzo svemu narodu.

14. Po tom gotoviše sebi i sveštenicima; jer sveštenici sinovi Aronovi imahu posla oko žrtava paljenica i pretilina do noći; za to Leviti gotoviše i sebi i sveštenicima, sinovima Aronovijem.

15. I pjevači sinovi Asafovi stajahu na svom mjestu po zapovijesti Davidovoj i Asafovoj i Emanovoj i Jedutuna vidioca careva; i vratari na svakim vratima; ne micahu se od službe svoje, nego braća njihova, ostali Leviti, gotoviše im.

16. Tako bi uregjena sva služba Gospodnja u onaj dan da se proslavi pasha i prinesu žrtve paljenice na oltaru Gospodnjem po zapovijesti cara Josije.

17. I praznovaše sinovi Izrailjevi koji

se nagjoše ondje pashu u to vrijeme i praznik prijesnijeh hljebova sedam dana.

18. I ne bi pasha praznovana kao ova u Izrailju od vremena Samuila proroka, niti koji careva Izrailjevijeh praznova pashu kao što je praznova Josija sa sveštenicima i Levitima i sa svijem Judom i Izrailjem što ga se nagje, i s Jerusalimljanima.

19. Osamnaeste godine carovanja Josijina praznovana bi ta pasha.

20. Poslije svega toga, kad Josija uredi dom, dogje Nehaon car Misirski da bije Harkemis na Efratu, i Josija izide preda nj.

21. A on posla k njemu poslanike i poruči : šta ja imam s tobom, care Judin? ne idem ja danas na tebe, nego na dom koji vojuje na mene, i Bog mi je zapovjedio da pohitam. Progji se Boga koji je sa mnom, da te ne ubije.

22. Ali se Josija ne odvrati od njega, nego se preobuče da se bije s njim, i ne posluša riječi Nehaonovijeh iz usta Božjih, nego dogje da se pobije u polju Megidonskom.

23. I strijelci ustrijeliše cara Josiju, i car reče slugama svojim : izvezite me odavde, jer sam ljuto ranjen.

24. I skidoše ga sluge njegove s kola, i metnuše na druga kola koja imaše, i odvezoše ga u Jerusalim; i umrije, i bi pogreben u groblju otaca svojih. I sav Juda i Jerusalim plaka za Josijom.

25. I prorok Jeremija narica za Josijom. I svi pjevači i pjevačice spominjaše u tužbalicama svojim Josiju do današnjega dana, i uvedoše ih u običaj u Izrailju, i eto napisane su u plaču.

26. A ostala djela Josijina i milostinje njegove, kako piše u zakonu Gospodnjem,

27. Djela njegova prva i pošljednja, eto zapisana su u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem.

GLAVA 36.

Tada uze narod zemaljski Joahaza sina Josijina, i zacariše ga na mjesto oca njegova u Jerusalimu.

2. Dvadeset i tri godine imaše Joahaz kad poče carovati, i carova tri mjeseca u Jerusalimu.

3. Jer ga svrže car Misirski u Jerusalimu i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata.

4. I postavi car Misirski Elijakima brata njegova carem nad Judom i Jerusalimom, i predje mu ime Joakim; a Joahaza brata njegova uze Nehaon i odvede ga u Misir.

5. Dvadeset i pet godina bijaše Joakimu kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu; i činjaše zlo pred Gospodom Bogom svojim.

6. I dogje na nj Navuhodonosor car Vavilonski, i sveza ga u dvoje verige mjedene i odvede ga u Vavilon.

7. I sudova doma Gospodnjega odnese Navuhodonosor u Vavilon, i metnu ih u crkvu svoju u Vavilonu.

8. A ostala djela Joakimova i gadovi koje je činio, i što se na njemu nagje, eto, to je zapisano u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem; i zacari se na njegovo mjesto Joahin sin njegov.

9. Bijaše Joahinu osam godina kad poče carovati, i carova tri mjeseca i deset dana u Jerusalimu; i činjaše što je zlo pred Gospodom.

10. I kad progje ona godina, posla car Navuhodonosor, te ga odnesoše u Vavilon sa zakladima doma Gospodnjega, a carem postavi Sedekiju brata njegova nad Judom i Jerusalimom.

11. Dvadeset i jednu godinu imaše Sedekija kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu.

12. I činjaše zlo pred Gospodom Bogom svojim, i ne pokori se pred Jeremijom prorokom, koji mu govoraše iz usta Gospodnjih;

13. Nego se još odvrže od cara Navuhodonosora, koji ga bješe zakleo Bogom; i otvrdnu vratom svojim i uprije se srcem svojim da se ne obrati ka Gospodu Bogu Izrailjevu.

14. I svi glavari izmegju sveštenika i narod griješiše veoma mnogo po svijem gadnijem djelima *drugih* naroda, skvrneći dom Gospodnji, koji bješe osvetio u Jerusalimu.

15. I Gospod Bog otaca njihovijeh slaše k njima za rana jednako glasnike svoje, jer mu bješe žao naroda njegova i stana njegova.

16. A oni se rugahu glasnicima Božijim, i ne marahu za riječi njegove, i smijahu se prorocima njegovijem, dokle

se ne raspali gnjev Gospodnji na narod njegov, te ne bi lijeka.

17. I dovede na njih cara Haldejskoga, koji pobi mladiće njihove mačem u domu svetinje njihove, i ne požali ni mladića ni djevojke, ni starca ni nemoćna. Sve mu dade u ruke.

18. I sve sudove doma Božijega, velike i male, i blago doma Gospodnjega i blago carevo i knezova njegovijeh, sve odnese u Vavilon.

19. I upališe dom Božji, i razvališe zid Jerusalimski, i sve dvorove u njemu popališe ognjem, i iskvariše sve dragocjene zaklade njegove.

20. I što ih osta od mača, odnese ih u Vavilon i biše robovi njemu i sinovima njegovijem, dokle ne nasta carstvo Persijsko,

21. Da se ispuni riječ Gospodnja koju reče ustima Jeremijinijem, dokle se zemlja ne izdovolji subotama svojim, jer počivaše za sve vrijeme dokle bješe pusta, dokle se ne navrši sedamdeset godina.

22. Ali prve godine Kira cara Persijskoga, da bi se ispunila riječ Gospodnja koju reče na usta Jeremijina, podiže Gospod duh Kira cara Persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojemu i raspisa govoreći :

23. Ovako veli Kir car Persijski : sva carstva zemaljska dao mi je Gospod Bog nebeski, i on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jerusalimu u Judeji. Ko je izmegju vas od svega naroda njegova? Gospod Bog njegov neka bude s njim, pa nek ide.

KNJIGA JEZDRINA.

GLAVA 1.

Prve godine Kira cara Persijskoga, da bi se ispunila riječ Gospodnja, koju reče na usta Jeremijina, podiže Gospod duh Kira cara Persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojemu i raspisa govoreći :

2. Ovako veli Kir car Persijski : sva carstva zemaljska dao mi je Gospod Bog nebeski, i on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jerusalimu u Judeji.

3. Ko je izmegju vas od svega naroda njegova? Bog nebeski neka bude s njim, pa nek ide u Jerusalim u Judeji, i neka zida dom Gospoda Boga Izrailjeva, Boga koji je u Jerusalimu.

4. A ko bi ostao u kojem god mjestu gdje se bavi, neka ga ljudi onoga mjesta potpomogu srebrom i zlatom i imanjem i stokom osim dragovoljnoga priloga na dom Božji u Jerusalimu.

5. Tada ustaše glavari porodica otačkih od Jude i Venijamina, i sveštenici i Leviti i svi kojima Bog podiže duh da idu da zidaju dom Gospodnji u Jerusalimu.

6. I potpomogoše ih svi koji bijahu oko njih sudovima srebrnijem i zlatnijem, imanjem i stokom i stvarima skupocjenijem osim svega što dragovoljno priložiše.

7. I car Kir izdade sudove doma Gospodnjega koje bijaše odnio iz Jerusalima car Navuhodonosor i metnuo u dom svojih bogova ;

8. A izdade ih Kir car Persijski preko Mitridata rizničara, koji ih izbroji Sasavasaru knezu Judejskom.

9. A ovo im je broj : zdjela zlatnijeh trideset, zdjela srebrnijeh tisuća, noževa dvadeset i devet,

10. Čaša zlatnijeh trideset, drugih čaša srebrnijeh četiri stotine i deset, drugih sudova tisuća ;

11. Svega sudova zlatnijeh i srebrnijeh pet tisuća i četiri stotine ; sve to ponese Sasavasar kad se vrati iz Vavilona u Jerusalim.

GLAVA 2.

A ovo su ljudi one zemlje što pogjoše iz ropstva od onijeh koji biše preseljeni, koje preseli Navuhodonosor car Vavilonski u Vavilon, i vratiše se u Jerusalim i u Judeju, svaki u svoj grad :

2. Koji dogjoše sa Zorovaveljem, s Isusom, Nemijom, Serajom, Relajom, Mardohejem, Vilsanom, Misparom, Vigvajem, Reumom i Vanom ; na broj bješe ljudi naroda Izrailjeva :

3. Sinova Farosovijeh dvije tisuće, sto i sedamdeset i dva ;
4. Sinova Sefatijinih tri sta i sedamdeset i dva ;
5. Sinova Arahovijeh sedam stotina i sedamdeset i pet ;
6. Sinova Fat-Moavovijeh, od sinova Isusovijeh *i* Joavovijeh, dvije tisuće osam stotina i dvanaest ;
7. Sinova Elamovijeh tisuća i dvje sta i pedeset i četiri ;
8. Sinova Zatujevih devet stotina i četrdeset i pet ;
9. Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset ;
10. Sinova Vanijevih šest stotina i četrdeset i dva ;
11. Sinova Vivajevih šest stotina i dvadeset i tri ;
12. Sinova Azgadovijeh tisuća i dvje sta i dvadeset i dva ;
13. Sinova Adonikamovih šest stotina i šezdeset i šest ;
14. Sinova Vigvajevih dvije tisuće i pedeset i šest ;
15. Sinova Adinovijeh četiri stotine i pedeset i četiri ;
16. Sinova Atirovijeh od Jezekije devedeset i osam ;
17. Sinova Visajevih tri sta i dvadeset i tri ;
18. Sinova Jorinijeh sto i dvanaest ;
19. Sinova Asumovijeh dvje sta i dvadeset i tri ;
20. Sinova Givarovijeh devedeset i pet ;
21. Sinova Vitlejemskih sto i dvadeset i tri ;
22. Ljudi iz Netofata pedeset i šest ;
23. Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam ;
24. Sinova Azmavetskih četrdeset i dva ;
25. Sinova Kirijat-arimskih, Hefirskih i Virotskih sedam stotina i četrdeset i tri ;
26. Sinova Ramskih i Gavajskih šest stotina i dvadeset i jedan ;
27. Ljudi iz Mihmasa sto i dvadeset i dva ;
28. Ljudi iz Vetilja i Gaja dvje sta i dvadeset i tri ;
29. Sinova Nevonskih pedeset i dva ;
30. Sinova Magvisovih sto i pedeset i šest ;
31. Sinova Elama drugoga tisuća i dvje sta i pedeset i četiri ;
32. Sinova Harimovijeh tri sta i dvadeset ;
33. Sinova Lodskih, Adidskih i Ononskih sedam stotina i dvadeset i pet ;
34. Sinova Jerihonskih tri sta i četrdeset i pet ;
35. Sinova Senajskih tri tisuće i šest stotina i trideset.
36. Sveštenika : sinova Jedajinih od doma Isusova devet stotina i sedamdeset i tri ;
37. Sinova Imirovijeh tisuća i pedeset i dva ;
38. Sinova Pashorovijeh tisuća i dvje sta i četrdeset i sedam ;
39. Sinova Harimovijeh tisuća i sedamnaest ;
40. Levita : sinova Isusovih i Kadmilovih izmegju sinova Odujinih sedamdeset i četiri ;
41. Pjevača : sinova Asafovijeh sto i dvadeset i osam ;
42. Sinova vratarskih : sinova Salumovijeh, sinova Atirovijeh, sinova Talmonovijeh, sinova Akuvovijeh, sinova Atitinih, sinova Sovajevih, svega sto i trideset i devet ;
43. Netineja : sinova Sišinijeh, sinova Asufinijeh, sinova Tavaotovijeh,
44. Sinova Kirosovijeh, sinova Sijajinih, sinova Fadonovih,
45. Sinova Levaninih, sinova Agavinih, sinova Akuvovih,
46. Sinova Agavovijeh, sinova Samlajevih, sinova Ananovijeh,
47. Sinova Gidilovijeh, sinova Garovijeh, sinova Reajinih,
48. Sinova Resinovijeh, sinova Nekodinijeh, sinova Gazamovijeh,
49. Sinova Uzinijeh, sinova Fasejinih, sinova Visajevih,
50. Sinova Aseninih, sinova Meunimovijeh, sinova Nefusimovijeh,
51. Sinova Vakvukovijeh, sinova Akufinijeh, sinova Arurovijeh,
52. Sinova Vaslutovijeh, sinova Meidinijeh, sinova Arsinijeh,
53. Sinova Varkosovijeh, sinova Sisarinijeh, sinova Taminijeh,
54. Sinova Nesijinih, sinova Atifinijeh,
55. Sinova sluga Solomunovijeh : sinova Sotajevih, sinova Soferetovijeh, sinova Ferudinijeh,
56. Sinova Jalinijeh, sinova Darkonovijeh, sinova Gidilovijeh,

57. Sinova Sefatijinijeh, sinova Atilovijeh, sinova Fohereta od Sevajima, sinova Amijevijeh,

58. Svega Netineja i sinova sluga Solomunovijeh tri sta i devedeset i dva.

59. I ovi pogjoše iz Tel-Melaha *i* Tel-Arise, Heruv, Adan i Imir, ali ne mogoše pokazati otačkoga doma svojega i sjemena svojega, eda li su od Izrailja,

60. *I* sinovi Delajini, sinovi Tovijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i pedeset i dva;

61. I od sinova svešteničkih : sinovi Avajini, sinovi Akosovi, sinovi Varzelaja, koji se oženi jednom izmegju kćeri Varzelaja Galagjanina, te se prozva njihovijem imenom.

62. Oni tražiše po knjigama da bi pokazali rod svoj, ali se ne nagjoše za to biše odlučeni od sveštenstva,

63. I zaprijeti im Tirsata da ne jedu od svetinje nad svetinjama dokle ne nastane sveštenik s Urimom i Tumimom.

64. Svega zbora skupa bješe četrdeset i dvije tisuće i tri stotine i šezdeset,

65. Osim sluga njihovijeh i sluškinja njihovijeh, kojih bijaše sedam tisuća i tri stotine i trideset i sedam, a megju njima bijaše dvje sta pjevača i pjevačica.

66. Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvje sta i četrdeset i pet masaka,

67. Četiri stotine i trideset i pet kamila, šest tisuća i sedam stotina i dvadeset magaraca.

68. I neki izmegju *domova* otačkih došavši k domu Gospodnjemu u Jerusalimu priložiše dragovoljno da se gradi dom Božji na svom mjestu.

69. Po mogućstvu svojemu dadoše u riznicu za posao : zlata šezdeset i jednu tisuću drama, srebra pet tisuća mina, i haljina svešteničkih stotinu.

70. I tako se naseliše sveštenici i Leviti i neki iz naroda i pjevači i vratari i Netineji u gradovima svojim, i sav Izrailj u svojim gradovima.

GLAVA 3.

A kad dogje sedmi mjesec i sinovi Izrailjevi bijahu u svojim gradovima, sabra se narod jednodušno u Jerusalim.

2. Tada usta Isus sin Josedekov s braćom svojom sveštenicima i Zorovavelj sin Salatilov s braćom svojom, i zgradiše oltar Boga Izrailjeva da prinose na njemu žrtve paljenice kako piše u zakonu Mojsija čovjeka Božijega.

3. I podigoše oltar na mjestu njegovu, ako i bijahu u strahu od naroda zemaljskih; i prinosiše na njemu žrtve paljenice Gospodu, žrtve paljenice jutrom i večerom ;

4. I praznovaše praznik sjenica, kako je pisano, prinoseći žrtve paljenice svaki dan na broj kako je uregjeno za svaki dan.

5. A po tom *prinosiše* žrtvu paljenicu svagdašnju, i na mladine i na sve praznike Gospodnje osvećene i od svakoga koji dragovoljno prinošaše prinos Gospodu.

6. Od prvoga dana mjeseca sedmoga počeše prinositi žrtve paljenice Gospodu, a dom Gospodnji još ne bješe osnovan.

7. I dadoše novce kamenarima i drvodjeljama, i hranu i piće i ulje Sidonjanima i Tircima da dovoze drva kedrova s Livana u more Jopsko, kako im bješe dopustio Kir car Persijski.

8. I druge godine po povratku njihovu k domu Božijemu u Jerusalim, drugoga mjeseca počeše Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov i ostala braća njihova, sveštenici i Leviti, i svi koji dogjoše iz ropstva u Jerusalim, i postaviše Levite od dvadeset godina i više da nastoje nad poslom oko doma Gospodnjega.

9. I bi postavljen Isus i sinovi njegovi i braća njegova, i Kadmilo i sinovi njegovi, sinovi Judini, zajedno da nastoje nad poslenicima u domu Božijem, i sinovi Inadadovi i njihovi sinovi i braća njihova Leviti.

10. I kad zidari polagahu temelj crkvi Gospodnjoj, postaviše sveštenike obučene s trubama i Levite sinove Asafove s kimvalima da hvale Gospoda po uredbi Davida cara Izrailjeva.

11. I pjevahu na izmjence hvaleći i slaveći Gospoda : jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova nad Izrailjem. I sav narod podvikivaše iza glasa hvaleći Gospoda što se osnivaše dom Gospodnji.

12. A mnogi od sveštenika i Levita i glavara *domova* otačkih, starci koji bjehu vidjeli pregjašnji dom, plakahu iza

glasa gledajući ovaj dom koji se osnivaše, a mnogi opet podvikivahu od radosti,

13. Te narod ne mogaše razaznati vike radosne od vike plačne u narodu, jer narod podvikivaše iza glasa, i vika se čujaše daleko.

GLAVA 4.

A kad čuše neprijatelji Judini i Venijaminovi da oni koji se vratiše iz ropstva zidaju crkvu Gospodu Bogu Izrailjevu,

2. Dogjoše k Zorovavelju i ka glavarima *domova* otačkih, i rekoše im : da i mi zidamo s vama, jer ćemo kao i vi tražiti Boga vašega, i njemu prinosimo žrtve od vremena Esaradona cara Asirskoga, koji nas je doveo ovamo.

3. A Zorovavelj i Isus i ostali glavari domova otačkih u Izrailju rekoše im : ne možete vi s nama zidati doma Bogu našemu, nego ćemo mi sami zidati Gospodu Bogu Izrailjevu, kako nam je zapovjedio Kir car Persijski.

4. Tada narod zemaljski dosagjivaše narodu Judinu i smetaše ih u zidanju;

5. I naimahu savjetnike suprot njima da rasipaju namjeru njihovu svega vremena Kira cara Persijskoga do vlade Darija cara Persijskoga.

6. A kad se zacari Asvir, u početku njegova carovanja napisaše tužbu na stanovnike Judejske i Jerusalimske.

7. I za vremena Artakserksova pisa Vislam, Mitredat, Taveilo i ostali drugovi njegovi Artakserksu caru Persijskom; a knjiga bješe pisana Sirskim pismom i Sirskim jezikom.

8. Reum starješina u vijeću i Simsaj pisar napisaše jednu knjigu protiv Jerusalima caru Artakserksu ovako :

9. Reum starješina u vijeću i Simsaj pisar i ostali drugovi njihovi, Dinjani, Afarsašani, Tarfaljani, Afaršani, Arhevljani, Vavilonjani, Susanašani, Deavljani, Elamljani,

10. I ostali narodi koje preseli veliki i slavni Asenafar i naseli po gradovima Samarijskim, i ostali s ove strane rijeke, tada i tada.

11. Ovo je prijepis od knjige koju mu poslaše : Caru Artakserksu. Sluge tvoje, ljudi s ove strane rijeke, tada i tada.

12. Da je na znanje caru da Judejci koji pogjoše od tebe k nama, dogjoše u Jerusalim, i grad odmetnički i opaki zidaju, zidove opravljaju i iz temelja podižu.

13. Nego da je na znanje caru : ako se ovaj grad sazida i zidovi oprave, oni ne će davati danka ni poreze ni carine, te će biti šteta riznici carskoj.

14. Što dakle platu od dvora primamo, te nam ne priliči da gledamo štetu carevu, toga radi šaljemo i javljamo caru,

15. Da se potraži u knjizi dnevnika otaca tvojih, pa ćeš naći u knjizi dnevnika i doznati da je ovaj grad odmetnički i da je na štetu carevima i zemljama i da su se u njemu dizale bune od davnina, te za to bi raskopan ovaj grad.

16. Dajemo na znanje caru : ako se ovaj grad sazida i zidovi se njegovi oprave, onda ovaj dio preko rijeke ne će više biti tvoj.

17. Tada car posla odgovor Reumu starješini u vijeću i Simsaju pisaru i ostalijem drugovima njihovijem koji sjegjahu u Samariji i ostalijem s onu stranu rijeke : Pozdravlje, tada i tada.

18. Knjiga koju nam poslaste razgovijetno bi pročitana preda mnom.

19. I zapovjedih te potražiše i nagjoše da je taj grad od davnina ustajao na careve i da su u njemu bivali odmeti i bune,

20. I da su silni carevi bivali u Jerusalimu, koji vladahu svijem što je preko rijeke, i davahu im se danci i poreze i carine.

21. Za to naredite da se zabrani onijem ljudima da se onaj grad ne zida dokle ja ne zapovjedim.

22. I pazite da ne pogriješite u tom. Jer za što bi zlo raslo na štetu carevima?

23. A kad se prijepis od knjige cara Artakserksa pročita pred Reumom i Simsajem pisarem i pred drugovima njihovijem, oni brže otidoše u Jerusalim k Judejcima, te im zabraniše oružanom silom.

24. Tada stade posao oko doma Božijega u Jerusalimu, i staja do druge godine carovanja Darija cara Persijskoga.

GLAVA 5.

Tada Agej prorok i Zaharija sin Idov prorok prorokovahu Judejcima koji bijahu u Judeji i u Jerusalimu u ime Boga Izrailjeva.

2. I usta Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov, i počeše opet zidati dom Božji u Jerusalimu, i bjehu s njima proroci Božji pomažući im.

3. U to vrijeme dogje k njima Tatnaj upravitelj s ovu stranu rijeke, i Setar-Vosnaj i drugovi njihovi, i rekoše im ovako : ko vam je dao vlast da zidate tu kuću i da opravljate te zidove?

4. Tada im odgovorismo imenujući ljude koji gragjahu tu gragjevinu.

5. Ali bješe oko Božije na starješinama Judejskim, te im ne zabraniše dokle ne otide stvar do Darija i donesu odgovor o tom.

6. A ovo je prijepis od knjige koju posla caru Dariju Tatnaj upravitelj s ove strane rijeke i Setar-Vosnaj s drugovima svojim Afarsašanima koji bijahu s ove strane rijeke.

7. Poslaše mu knjigu, a u njojzi bješe napisano ovako : Dariju caru svako dobro.

8. Da je na znanje caru da dogjosmo u Judejsku zemlju k domu Boga velikoga, koji zidaju od velikoga kamena, i drvlje meću u zidove, i posao se brzo radi i napreduje u rukama njihovijem.

9. I zapitasmo tamošnje starješine rekavši im : ko vam je dao vlast da zidate taj dom i da opravljate te zidove?

10. Pa ih i za imena njihova zapitasmo da bismo ti javili, i zapisasmo imena onijeh koji su glavari megju njima.

11. A oni nam odgovoriše ovako govoreći : mi smo sluge Boga nebeskoga i zemaljskoga, i zidamo dom koji je bio sazidan prije mnogo vremena, koji je zidao i podigao velik car Izrailjev.

12. Ali kad oci naši razgnjeviše Boga nebeskoga, dade ih u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom Haldejcu, koji raskopa ovaj dom a narod preseli u Vavilon.

13. Ali prve godine Kira cara Vavilonskoga, car Kir zapovjedi da se sazida ovaj dom Božji.

14. Još i sudove doma Božijege zlatne i srebrne koje Navuhodonosor bješe uzeo iz crkve Jerusalimske i odnio u crkvu Vavilonsku, iznese ih car Kir iz crkve Vavilonske, i biše dani po imenu Sasavasaru, kojega postavi upraviteljem,

15. I reče mu : uzmi ove sudove pa idi i odnesi ih u crkvu koja je u Jerusalimu, i dom Božji neka se sazida na svojem mjestu.

16. Onda taj Sasavasar dogje i postavi temelj domu Božijemu u Jerusalimu; i od toga vremena do sad zida se i još nije dovršen.

17. Ako je dakle ugodno caru, neka se potraži u riznici carskoj u Vavilonu je li car Kir zapovjedio da se sazida ovaj dom Božji u Jerusalimu, i volju svoju o tom neka nam car pošlje.

GLAVA 6.

Tada car Darije zapovjedi te tražiše u knjižnici gdje se ostavljaše blago u Vavilonu.

2. I nagjoše u Ahmeti u dvoru carskom u zemlji Midskoj knjigu u kojoj bješe zapisan ovaj spomen :

3. Prve godine cara Kira zapovjedi car Kir : dom Božji u Jerusalimu da se sazida da bude mjesto gdje će se prinositi žrtve, i temelji da mu se izidaju, da bude visok šezdeset lakata i širok šezdeset lakata.

4. Tri reda da budu od kamenja velikoga i jedan red od drveta novoga, a trošak da se daje iz carskoga doma.

5. I sudovi doma Božijega zlatni i srebrni što Navuhodonosor bješe uzeo iz crkve Jerusalimske i donio u Vavilon, da se vrate i opet odnesu u crkvu Jerusalimsku na svoje mjesto i da se ostave u domu Božijem.

6. Za to Tatnaju upravitelju s one strane rijeke, Setar-Vosnaju s drugovima svojim Afarsašanima, koji ste s one strane rijeke, uklonite se odatle.

7. Ostavite neka se gradi taj dom Božji, upravitelj Judejski i starješine njihove neka zidaju taj dom Božji na mjestu njegovu.

8. Još zapovijedam šta ćete činiti starješinama Judejskim da bi se sazidao taj dom Božji : od blaga carskoga, od dohodaka s one strane rijeke, da se daj

bez oklijevanja trošak onijem ljudima da se ne ustavljaju.

9. I što treba, bilo junaca ili ovnova i jaganjaca za žrtve paljenice Bogu nebeskomu, ili pšenice, soli, vina i ulja, kako reku sveštenici Jerusalimski, da im se daje svaki dan bez odgagjanja,

10. Da prinose mirisne žrtve Bogu nebeskomu i da se mole za život carev i sinova njegovijeh.

11. Još zapovijedam : ko bi učinio drukčije, iz njegove kuće da se uzme brvno i pobode, i on na njemu da se pogubi, i njegova kuća da bude buniste za to.

12. I Bog koji je ondje nastanio ime svoje, da obori svakoga cara i svaki narod koji bi digao ruku da promijeni ovo i raskopa taj dom Božji u Jerusalimu. Ja Darije zapovijedam ovo, odmah da se izvrši.

13. Tada Tatnaj upravitelj s ove strane rijeke, Setar-Vosnaj i drugovi njihovi učiniše odmah kako zapovjedi Darije.

14. I starješine Judejske zidaše i napredovaše po proroštvu Ageja proroka i Zaharije sina Idova, zidaše i dovršiše po zapovijesti Boga Izrailjeva i po zapovijesti Kira i Darija i Artakserksa cara Persijskoga.

15. I svrši se taj dom do trećega dana mjeseca Adara šeste godine carovanja cara Darija.

16. I sinovi Izrailjevi, sveštenici i Leviti i ostali izmegju onijeh koji se vratiše iz ropstva posvetiše taj dom Božji radujući se.

17. I prinesoše na posvećenje toga doma Božijega sto junaca, dvje sta ovnova, četiri stotine jaganjaca i dvanaest jaraca na žrtvu za grijeh za svega Izrailja prema broju plemena Izrailjevijeh.

18. I postaviše sveštenike po redovima njihovijem i Levite po redovima njihovijem da služe Bogu u Jerusalimu kako je napisano u knjizi Mojsijevoj.

19. Po tom slaviše koji se vratiše iz ropstva pashu četrnaestoga dana prvoga mjeseca.

20. Jer se očistiše i sveštenici i Leviti, te bijahu svi čisti, i klaše pashu za sve koji se vratiše iz ropstva i za braću svoju sveštenike i za sebe same.

21. I jedoše sinovi Izrailjevi koji se vratiše iz ropstva i svi koji se od nečistote naroda zemaljskih odvojiše k njima da traže Gospoda Boga Izrailjeva.

22. I praznovaše praznik prijesnijeh hljebova sedam dana veseleći se ; jer ih razveseli Gospod i obrati srce cara Asirskoga k njima da ukrijepi ruke njihove u poslu oko doma Boga, Boga Izrailjeva.

GLAVA 7.

A poslije ovijeh stvari za carovanja Artakserksa cara Persijskoga Jezdra, sin Seraje sina Azarije, sina Helkije,

2. Sina Saluma, sina Sadoka, sina Ahitova,

3. Sina Amarije, sina Azarije, sina Merajota,

4. Sina Zeraje, sina Ozije, sina Vukija,

5. Sina Avisuje, sina Finesa, sina Eleazara, sina Arona poglavara sveštenićkoga,

6. Taj Jezdra vrati se iz Vavilonske, a bijaše književnik vješt zakonu Mojsijevu, koji dade Gospod Bog Izrailjev, i car mu dade sve što zaiska, jer ruka Gospoda Boga njegova bijaše nad njim,

7. I vratiše se u Jerusalim neki sinovi Izrailjevi i sveštenici i Leviti i pjevači i vratari i Netineji sedme godine cara Artakserksa.

8. A dogje u Jerusalim petoga mjeseca sedme godine *toga* cara.

9. Jer prvoga dana prvoga mjeseca pogje iz Vavilonske, a prvoga dana petoga mjeseca dogje u Jerusalim, jer dobra ruka Boga njegova bješe nad njim.

10. Jer Jezdra bješe upravio srce svoje da istražuje zakon Gospodnji i da ga izvršuje i da uči Izrailja uredbama i zakonima.

11. A ovo je prijepis od knjige koju dade car Artakserkso Jezdri svešteniku književniku vještomu stvarima što je zapovjedio Gospod i uredbama njegovijem u Izrailju :

12. Artakserkso car nad carevima Jezdri svešteniku, književniku vještomu u zakonu Boga nebeskoga, svako dobro ; tada i tada.

13. Ja zapovijedam : ko god u mom carstvu od naroda Izrailjeva i od sveštenika njegovijeh i Levita hoće od svoje

volje da ide s tobom u Jerusalim, nek ide.

14. Jer se šalješ od cara i od sedam savjetnika njegovijeh da nadgledaš Judeju i Jerusalim po zakonu Boga svojega koji ti je u ruku,

15. I da odneseš srebro i zlato što car i savjetnici njegovi dragovoljno prinose Bogu Izrailjevu, kojemu je stan u Jerusalimu,

16. I sve srebro i zlato što nakupiš u svoj zemlji Vavilonskoj s dragovoljnijem prilozima koje narod i sveštenici dragovoljno prilože na dom Boga svojega u Jerusalimu.

17. Pa odmah za te novce kupi junaca i ovnova i jaganjaca s darovima njihovijem i naljevima njihovijem, i prinesi ih na oltaru doma Boga vašega u Jerusalimu.

18. I što se tebi i braći tvojoj svidi učiniti s ostalijem srebrom i zlatom, učinite po volji Boga svojega.

19. I sudove koji su ti dati za službu u domu Boga tvojega, ostavi pred Bogom u Jerusalimu.

20. I što bi još trebalo domu Boga tvojega, te bi valjalo dati, podaj iz carske riznice.

21. I još zapovijedam ja car Artakserkso svijem rizničarima s one strane rijeke, da što god zaište od vas Jezdra sveštenik, književnik vješti zakonu Boga nebeskoga, odmah da se učini,

22. Do sto talanata srebra i do sto kora pšenice i do sto vata vina i do sto vata ulja, a soli bez mjere,

23. Što god zapovjedi Bog nebeski, odmah da se učini za dom Boga nebeskoga, da ne dogje gnjev na carstvo, na cara i na sinove njegove.

24. I još vam javljamo da se ni od jednoga izmegju sveštenika i Levita i pjevača i vratara i Netineja i *drugih* sluga toga doma Božijega ne smije uzimati danak ni poreza ni carina.

25. A ti, Jezdra, po mudrosti Boga svojega koja ti je data postavi upravitelje i sudije da sude svemu narodu što je s one strane rijeke izmegju svijeh koji znadu zakon Boga tvojega, i ko ne zna, učite ga.

26. A ko ne bi izvršivao zakona Boga tvojega i zakona careva, odmah da mu se sudi, bilo da se pogubi ili da se progna ili da se oglobi ili da se baci u tamnicu.

27. Blagosloven da je Gospod Bog otaca naših, koji dade to caru u srce da ukrasi dom Gospodnji u Jerusalimu,

28. I dade mi, te nagjoh milost pred carem i savjetnicima njegovijem i pred svijem silnijem knezovima carevijem. I ja se oslobodih, jer ruka Gospoda Boga mojega bješe nada mnom, i skupih glavare iz Izrailja da idu sa mnom.

GLAVA 8.

A ovo su glavari *domova* otačkih i pleme onijeh što pogjoše sa mnom iz Vavilona za vlade cara Artakserksa :

2. Od sinova Finesovijeh Girsom ; od sinova Itamarovijeh Danilo; od sinova Davidovijeh Hatus ;

3. Od sinova Sehanije, koji bješe od sinova Farosovijeh, Zaharija i s njim na broj muškinja sto i pedeset;

4. Od sinova Fat-Moavovijeh Elioinaj sin Zerajin i s njim muškinja dvje sta;

5. Od sinova Sehanijinih sin Jazilov i s njim muškinja tri stotine ;

6. I od sinova Adinovijeh Eved sin Jonatanov i s njim muškinja pedeset ;

7. I od sinova Elamovijeh Isaija sin Atalijin i s njim muškinja sedamdeset;

8. I od sinova Sefatijinih Zevadija sin Mihailov i s njim muškinja osamdeset;

9. Od sinova Joavovijeh Ovadija sin Jehilov i s njim muškinja dvje sta i osamnaest;

10. I od sinova Selomitovijeh sin Josifijin i s njim muškinja sto i šezdeset;

11. I od sinova Vivajevih Zaharija sin Vivajev i s njim muškinja dvadeset i osam ;

12. I od sinova Azgadovijeh Joanan sin Akatanov i s njim muškinja sto i deset;

13. I od sinova Adonikamovijeh pošljednjih po imenu Elifelet, Jeilo i Semaja i s njima muškinja šezdeset;

14. I od sinova Vigvajevijeh Gutaj i Zavud, i s njima muškinja sedamdeset

15. I sabrah ih kod rijeke koja teče u Avu, i ondje stajasmo u okolu tri dni ; poslije pregledah narod i sveštenike, al ne nagjoh ondje ni jednoga od sinova Levijevijeh.

16. Za to poslah Elijezera, Arila, Semaju i Elnatana i Jariva i Elnatana

Natana i Zahariju i Mesulama glavare, i Jojariva i Elnatana učitelje,

17. I opravih ih k Idu poglavaru u mjestu Kasifiji, i naučih ih šta će govoriti Idu i braći njegovoj Netinejima u mjestu Kasifiji da bi nam doveli sluge za dom Boga našega.

18. I dovedoše nam, jer dobra ruka Božija bješe nad nama, čovjeka razumna izmegju sinova Malija sina Levija sina Izrailjeva, Sereviju sa sinovima njegovijem i braćom njegovom, njih osamnaest;

19. I Asaviju i s njim Isaiju od sinova Merarijevih, s braćom njegovom i njihovijem sinovima, njih dvadeset,

20. I od Netineja, koje odredi David i knezovi da služe Levitima, dvje sta i dvadeset Netineja, koji svi biše imenovani poimence.

21. Tada oglasih ondje na rijeci Avi post, da bismo se ponizili pred Bogom svojim i izmolili u njega srećan put sebi i djeci svojoj i svemu blagu svojemu.

22. Jer me bijaše stid iskati od cara vojske i konjika da nas brane od neprijatelja putem, jer bijasmo rekli caru govoreći : ruka je Boga našega na dobro nad svima koji ga traže, i jačina je njegova i gnjev na sve koji ga ostavljaju.

23. Tako postismo i molismo Boga svojega za to, i umolismo ga.

24. Tada odvojih izmegju glavara sveštenićkih dvanaest, Sereviju, Asaviju i s njima desetoricu braće njihove.

25. I izmjerih im srebro i zlato i sudove, priloge domu Boga našega što priloži car i savjetnici njegovi i knezovi njegovi i sav narod Izrailjev koji se nagje;

26. Izmjerih im u ruke šest stotina i pedeset talanata srebra, i sudova srebrnijeh sto talanata, i sto talanata zlata,

27. I dvadeset čaša zlatnijeh od tisuću drama, i dva suda od mjedi dobre i skupocjene kao zlato.

28. I rekoh im : vi ste sveti Gospodu i ovi su sudovi sveti, i ovo srebro i zlato dragovoljan je prilog Gospodu Bogu otaca vaših.

29. Pazite i čuvajte dokle ne izmjerite pred glavarima sveštenićkim i Levitima i glavarima otačkih *domova* Izrailjevijeh u Jerusalimu u klijetima doma Gospodnjega.

30. I tako primiše sveštenici i Leviti izmjereno srebro i zlato i sudove da odnesu u Jerusalim u dom Boga našega.

31. I pogjosmo od rijeke Ave dvanaestoga *dana* prvoga mjeseca da idemo u Jerusalim, i ruka Boga našega bijaše nad nama i izbavi nas iz ruku neprijateljskih i zasjedačkih na putu.

32. I dogjosmo u Jerusalim i stajasmo ondje tri dni.

33. A četvrti dan izmjeri se srebro i zlato i sudovi u domu Boga našega u ruke Merimotu sinu Urijinu sveštenику, s kojim bijaše Eleazar sin Finesov, i s njima Jozavad sin Isusov i Noadija sin Vinujev, Leviti,

34. Sve na broj i na mjeru, i mjera bi zapisana od svega u isto vrijeme.

35. I koji biše u ropstvu pa se vratiše iz ropstva prinesoše na žrtvu paljenicu Bogu Izrailjevu dvanaest junaca za svega Izrailja, devedeset i šest ovnova, sedamdeset i sedam jaganjaca, dvanaest jaraca za grijeh, sve to na žrtvu paljenicu Gospodu.

36. I predaše zapovijesti careve namjesnicima carevijem i knezovima s ove strane rijeke, i oni potpomogoše narod i dom Božji.

GLAVA 9.

A kad se to svrši, pristupiše k meni knezovi govoreći : narod Izrailjev i sveštenici i Leviti nijesu se odvojili od naroda zemaljskih radi gadova njihovijeh, od Hananeja, Heteja, Ferezeja, Jevuseja, Amonaca, Moavaca, Misiraca i Amoreja.

2. Jer uzeše kćeri njihove sebi i sinovima svojim, te se pomiješa sveto sjeme s narodima zemaljskim ; i ruka sveštenička i glavarska bješe prva u tom prijestupu.

3. I kad čuh to, razdrijeh haljinu svoju i plašt svoj, i skuboh kosu s glave svoje i bradu svoju, i sjedoh tužan.

4. I skupiše se k meni svi koji se bojahu riječi Boga Izrailjeva za prijestup onijeh koji dogjoše iz ropstva, a ja sjegjah tužan do večernje žrtve.

5. A o večernjoj žrtvi ustah od jada svojega u razdrtoj haljini i plaštu, i

klekavši na koljena svoja raširih ruke svoje ka Gospodu Bogu svojemu,

6. I rekoh : Bože moj! stidim se i sramim se podignuti oči svoje k tebi, Bože moj; jer bezakonja naša namnožiše se svrh glave i krivice naše narastoše do neba.

7. Od vremena otaca svojih do danas pod krivicom smo velikom, i za bezakonja svoja bismo predani mi i carevi naši i sveštenici naši u ruke carevima zemaljskim pod mač, u ropstvo, u grabež i u sramotu, kao što se vidi danas.

8. A sada za čas dogje nam milost od Gospoda Boga našega, te nam ostavi ostatak i dade nam klin u svetom mjestu svom da bi prosvijetlio oči naše Bog naš i dao nam da malo odahnemo u ropstvu svojem.

9. Jer roblje smo, ali u ropstvu našem nije nas ostavio Bog naš, nego nam dade te nagjosmo milost pred carevima Persijskim davši nam da odahnemo da podignemo dom Boga svojega i opravimo pustoline njegove, i davši nam ogradu u Judeji u Jerusalimu.

10. Sada dakle šta da kažemo, Bože naš, poslije toga? jer ostavismo zapovijesti tvoje,

11. Koje si zapovjedio preko sluga svojih proroka govoreći : zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja je nečista od nečistote naroda zemaljskih, s gadova njihovijeh, kojima je napuniše od kraja do kraja u nečistoti svojoj.

12. I za to kćeri svojih ne dajite za sinove njihove, i kćeri njihovijeh ne uzimajte za sinove svoje, i ne tražite mira njihova ni dobra njihova do vijeka da biste se ukrijepili i jeli dobra one zemlje i ostavili je u našljedstvo sinovima svojim do vijeka.

13. I poslije svega što dogje na nas za zla djela naša i za veliku krivicu našu, jer si nas, Bože naš, pokarao manje nego što grijesi naši zaslužuju, i dao si nam ostatak ovaki,

14. Eda li ćemo opet prestupati zapovijesti tvoje i prijateljiti se s ovijem gadnijem narodima? Ne bi li se razgnjevio na nas dokle nas ne bi potr'o da ni jedan ne ostane i ne izbavi se?

15. Gospode Bože Izrailjev! ti si pravedan, jer ostasmo ostatak, kao što se vidi danas. Evo mi smo pred tobom s krivicom svojom, premda se ne može stajati pred tobom za to.

GLAVA 10.

A kad se moljaše Jezdra i ispovijedaše grijehe plačući i ležeći pred domom Božjim, skupi se k njemu iz Izrailja veliko mnoštvo ljudi i žena i djece; i narod plakaše veoma.

2. Tada progovori Sehanija sin Jehilov od sinova Elamovijeh i reče Jezdri: mi smo sagriješili Bogu svojemu što uzesmo žene tugjinke iz naroda zemaljskih; ali još ima nadanja Izrailju za to.

3. Da učinimo sada zavjet Bogu svojemu, da otpustimo sve žene i porod njihov po volji Gospodnjoj i onijeh koji se boje zapovijesti Boga našega, i po zakonu neka bude.

4. Ustani, jer je ovo tvoj posao; a mi ćemo biti uza te, budi slobodan i radi.

5. Tada usta Jezdra, i zakle glavare sveštеničke i Levite i svega Izrailja da učine tako. I zakleše se.

6. Po tom usta Jezdra ispred doma Božijega, i otide u klijet Joanana sina Eliasivova; i ušavši ne jede hljeba niti vode pi, jer tužaše radi prijestupa onijeh koji biše u ropstvu.

7. Po tom oglasiše po Judeji i Jerusalimu svijem koji se vratiše iz ropstva, da se skupe u Jerusalim,

8. A ko ne bi došao za tri dana po dogovoru knezovskom i starješinskom, da se sve imanje njegovo razaspe a sam da se odluči od zbora onijeh koji se vratiše iz ropstva.

9. Tako se skupiše svi ljudi od Jude i Venijamina u Jerusalim za tri dana, dvadesetoga dana mjeseca devetoga. I sjegjaše sav narod na ulici pred domom Božjim drščući radi te stvari i od dažda.

10. Tada ustavši Jezdra sveštenik reče im : vi sagriješiste što se oženiste tugjinkama, te umnožiste krivicu Izrailjevu.

11. Za to sada ispovjedite se Gospodu Bogu otaca svojih, i učinite volju njegovu, i odvojte se od naroda zemaljskih i žena tugjinaka.

12. I sav zbor odgovori i reče iza glasa : kako nam kaza učinićemo.

13. Ali naroda ima mnogo i ide dažd, ne može se stajati na polju, a taj posao

nije za jedan dan ni za dva, jer nas ima mnogo koji sagriješismo u tom.

14. Da se odrede knezovi naši iz svega zbora, pa koji su god u gradovima našim oženjeni tugjinkama neka dolaze u odregjeno vrijeme i s njima starješine svakoga grada i sudije dokle ne odvratimo od sebe žestoki gnjev Boga svojega za tu stvar.

15. I odregjen bi na to Jonatan sin Asailov i Jazija sin Tekujev; a Mesulam i Savetaj Leviti pomagaše im.

16. I učiniše tako koji se vratiše iz ropstva. I odvojiše se Jezdra sveštenik i glavari domova otačkih po domovima otaca svojih, svi poimence, i sjedoše prvoga dana desetoga mjeseca da izvigjaju stvar.

17. I do prvoga dana prvoga mjeseca svršiše sa svima onima koji se bijahu oženili tugjinkama.

18. A nagjoše se izmegju sinova svešteničkih oženjeni tugjinkama : izmegju sinova Isusa sina Josedekova i braće njegove : Masija i Elijezer i Jariv i Gedalija;

19. I dadoše ruke da će pustiti žene svoje; i koji bijahu zgriješili *prinesoše* po jednoga ovna za krivicu svoju;

20 I od sinova Imirovijeh Ananije i Zevadija;

21. I od sinova Harimovijeh Masija i Ilija i Semaja i Jehilo i Ozija,

22. I od sinova Pashorovijeh Elioinaj, Masija, Ismailo, Natanailo, Jozavad i Elasa,

23. A od Levita Jozavad i Simej i Kelaja, to je Kelita, i Petaja i Juda i Elijezer;

24. I od pjevača Elijasiv; i od vratara Salum i Telem i Urija;

25. A od Izrailja, od sinova Farosovijeh Ramija i Jezija i Malhije i Mijamin i Eleazar i Malhija i Venaja;

26. I od sinova Elamovijeh : Matanija, Zaharija i Jehilo i Avdija i Jeremot i Ilija;

27. I od sinova Zatovijeh Elioinaj, Elijasiv, Matanija i Jerimot i Zavad i Aziza;

28. I od sinova Vivajevijeh Joanan, Ananija, Zavaj, Atlaj,

29. I od sinova Vanijevih Mesulam, Maluh i Adaja, Jasuv i Seal i Ramot;

30. I od sinova Fat-Moavovijeh Adna i Helal, Venaja, Masija, Matanija, Vezeleilo i Vinuj i Manasija;

31. I od sinova Harimovijeh Elijezer, Jesija, Malhija, Semaja, Simeun,

32. Venijamin, Maluh, Semarija;

33. Od sinova Asumovijeh Matenaj, Matata, Zavad, Elifelet, Jeremaj, Manasija, Simej;

34. Od sinova Vanijevih Madaja, Amram i Uilo,

35. Venaja, Vedeja, Heluj,

36. Vanija, Merimot, Elijasiv,

37. Matanija, Matenaj i Jasav,

38. I Vanije, Vinuj, Simej,

39. I Selemija i Natan i Adaja,

40. Mahnadevaj, Sasaj, Saraj,

41. Azareilo i Selemija, Semarija,

42. Salum, Amarija, Josif;

43. Od sinova Nevovijeh : Jesilo, Matanija, Zavad, Zevina, Jadav, Joilo i Venaja.

44. Svi se ovi bijahu oženili tugjinkama, i neke izmegju njih bijahu i djecu izrodile.

KNJIGA NEMIJINA.

GLAVA 1.

Riječi Nemije sina Ahalijina. Mjeseca Hisleva godine dvadesete kad bijah u Susanu gradu,

2. Dogje Ananije jedan od braće moje s nekima iz Judeje; i zapitah ih za Judejce, za ostatak što bješe ostao od ropstva, i za Jerusalim.

3. A oni mi rekoše : ostatak što osta od ropstva ondje u zemlji, u velikoj je nevolji i sramoti, i zid je Jerusalimski razvaljen i vrata su mu ognjem popaljena.

4. A kad čuh te riječi, sjedoh i plakah, i tužih nekoliko dana, i postih i molih se pred Bogom nebeskim,

5. I rekoh : oh Gospode Bože nebeski, Bože veliki i strašni, koji čuvaš zavjet i milost onima koji te ljube i drže tvoje zapovijesti.

6. Neka bude uho tvoje prignuto i oči tvoje otvorene da čuješ molitvu sluge svojega kojom se sada molim pred tobom dan i noć za sinove Izrailjeve, sluge tvoje, i ispovijedam grijehe sinova Izrailjevijeh kojima ti zgriješismo.
7. Skrivismo ti i ne držasmo zapovijèstî ni uredaba ni zakona koje si zapovjedio preko Mojsija sluge svojega.
8. Ali se opomeni riječi koju si zapovjedio Mojsiju sluzi svojemu govoreći: vi ćete zgriješiti i ja ću vas rasijati megju narode;
9. Ali ako se obratite ka meni i stanete držati zapovijesti moje i tvoriti ih, ako budete zagnani i na kraj svijeta, sabraću vas odande i odvešću vas na mjesto koje sam izabrao da ondje nastanim ime svoje.
10. A ovo su sluge tvoje i narod tvoj, koji si iskupio silom svojom velikom i rukom svojom krjepkom.
11. Oh Gospode! neka bude uho tvoje prignuto k molitvi sluge tvojega i k molitvi sluga tvojih, koji su radi bojati se imena tvojega, i daj danas sreću sluzi svojemu i učini da nagje milost pred ovijem čovjekom. A ja bijah peharnik carev.

GLAVA 2.

A mjeseca Nisana godine dvadesete Artakserksa cara bijaše vino pred njim, i ja uzev vino dodah ga caru. A pregje ne bijah neveseo pred njim.
2. I reče mi car: što si lica nevesela, kad nijesi bolestan? nije drugo nego tuga u srcu. A ja se uplaših vrlo.
3. I rekoh caru: da je živ car do vijeka! kako ne bih bio lica nevesela, kad je grad gdje su grobovi mojih otaca opustio i vrata mu ognjem spaljena?
4. A car mi reče: šta hoćeš? Tada se pomolih Bogu nebeskomu,
5. I rekoh caru: ako je ugodno caru i ako ti je mio sluga tvoj, pošlji me u Judeju u grad gdje su grobovi otaca mojih da ga sagradim.
6. A car mi reče, a žena njegova sjegjaše do njega: koliko ti vremena treba na put, i kad ćeš se vratiti? I bi ugodno caru, i pusti me kad mu kazah vrijeme.
7. Po tom rekoh caru: ako je ugodno caru, da mi se dade knjiga na knezove preko rijeke da me prate dokle ne dogjem u Judeju,
8. I knjiga na Asafa čuvara šume careve da mi da drva za brvna na vrata od dvora uz dom *Božji* i za zid gradski i za kuću u koju ću ući. I dade mi car, jer dobra ruka Boga mojega bješe nada mnom.
9. I tako dogjoh ka knezovima preko rijeke, i dadoh im knjige careve. A car posla sa mnom vojvode i konjike.
10. A kad to ču Sanavalat Oronjanin i Tovija sluga Amonac, bi im vrlo mrsko što dogje čovjek da se postara za dobro sinovima Izrailjevijem.
11. Po tom dogjoh u Jerusalim, i bih ondje tri dana.
12. Pa ustah noću s nekoliko ljudi, a nikomu ne kazah što mi je Bog moj dao u srce da učinim u Jerusalimu; i ne imah kljuseta sa sobom osim onoga na kom jahah.
13. I izidoh noću na vrata od doline, na izvor zmajevski, i na vrata gnojna, i razgledah zidove Jerusalimske kako bjehu razvaljeni i kako mu vrata bjehu ognjem popaljena.
14. Otuda progjoh na izvorska vrata i na carsko jezero, a ondje ne bješe mjesta da kljuse poda mnom prijegje.
15. Za to jahah uz potok po noći i razgledah zid, pa se vratih na vrata od doline, i tako dogjoh natrag.
16. Ali poglavari ne znadijahu kuda sam išao ni šta sam radio, jer do tada ne bijah ništa rekao ni Judejcima ni svešteničima ni knezovima ni poglavarima ni drugima koji upravljahu poslom.
17. Za to im rekoh: vidite u kakom smo zlu, Jerusalim pust i vrata mu popaljena ognjem; dajte da zidamo zidove Jerusalimske, da više ne budemo rug.
18. I kazah im kako je dobra ruka Boga mojega nada mnom i riječi careve koje mi je rekao. Tada rekoše: ustanimo i zidajmo. I ukrijepiše im se ruke na dobro.
19. A kad to ču Sanavalat Oronjanin i Tovija sluga Amonac i Gisem Arapin, podsmijevaše nam se i rugaše nam se govoreći: šta to radite? da se ne ćete odmetnuti caru?
20. A ja im odgovorih i rekoh: Bog nebeski daće nam sreću, a mi sluge

njegove ustasmo i zidamo; ali vi nemate dijela ni prava ni spomena u Jerusalimu.

GLAVA 3.

I usta Elijasiv poglavar sveštenički i braća njegova sveštenici i zidaše vrata ovčija, i osvetiše ih i metnuše im krila, i osvetiše ih do kule Meje, do kule Ananilove.

2. A do njega zidaše Jerihonjani, a do njih zida Zahur sin Imrijev;

3. A vrata riblja zidaše sinovi Asenajini, oni ih pobrvnaše i metnuše krila i brave i prijevornice.

4. A do njih opravlja Merimot sin Urije sina Akosova; a do njih opravlja Mesulam sin Varahije sina Mesizaveilova; a do njih opravlja Sadok sin Vanin.

5. A do njih opravljaše Tekojani, ali poglavice njihove ne saviše vrata svojega na službu Gospodu svojemu.

6. A stara vrata opravlja Jodaj sin Fasejin i Mesulam sin Vesodijin, oni ih pobrvnaše i metnuše krila i brave i prijevornice.

7. A do njih opravljaše Melatija Gavaonjanin i Jadon Meronjanin, ljudi iz Gavaona i iz Mispe do stolice kneza s ove strane rijeke.

8. Do njih opravlja Uzilo sin Arahijin zlatar; a do njega opravlja Ananija sin apotekarski. I ostaviše Jerusalim do širokoga zida.

9. A do njih opravlja Refaja sin Orov poglavar nad polovinom kraja Jerusalimskoga.

10. A do njih opravlja Jedaja sin Arumafov prema svojoj kući, a do njega opravlja Hatus sin Asavnijin.

11. Toliko opravlja Malhija sin Harimov i Asuv sin Fat-Moavov i kulu kod pèćî.

12. A do njega opravlja Salum sin Loisov, poglavar nad polovinom kraja Jerusalimskoga sa kćerima svojim.

13. Vrata dolinska opravlja Anun sa stanovnicima Zanojskim; oni ih sagradiše i metnuše krila i brave i prijevornice, i tisuću lakata zida do gnojnijeh vrata.

14. A gnojna vrata opravlja Malhija sin Rihavov poglavar nad krajem Vet-Keremskim, on ih sagradi i metnu krila i brave i prijevornice.

15. A vrata izvorska opravlja Salum sin Hol-ozin, poglavar nad krajem u Mispi, on ih sagradi i pokri i metnu im krila i brave i prijevornice; i zid kod banje Siloamske od vrta careva do basamaka koji slaze iz grada Davidova.

16. Za njim opravlja Nemija sin Azvukov poglavar nad polovinom kraja Vet-Surskoga do prema grobovima Davidovijem i do jezera načinjenoga i do kuće junačke.

17. Za njim opravljaše Leviti, Reum sin Vanijev, a do njega opravlja Asavija poglavar nad polovinom kraja Keilskoga sa svojim krajem.

18. Za njim opravljaše braća njihova, Vavaj sin Inadadov poglavar nad polovinom kraja Keilskoga.

19. A do njega opravlja Eser sin Isusov poglavar od Mispe toliko prema mjestu kuda se ide k riznici na uglu.

20. Za njim razgorjevši se Varuh sin Zavajev opravlja toliko od ugla do vrata od kuće Elijasiva poglavara sveštenièkoga.

21. Za njim opravlja Merimot sin Urije sina Akosova toliko od vrata kuće Elijasivove do kraja kuće Elijasivove.

22. A za njim opravljaše sveštenici koji življahu u ravnici.

23. Za njima opravlja Venijamin i Asuv prema svojim kućama; a za njima opravlja Azarija sin Masije sina Ananijina uz svoju kuću.

24. Za njim opravlja Vinuj sin Inadadov toliko od kuće Azarijine do savitka i do ugla.

25. Falal sin Uzajev *opravlja* prema savitku i prema kuli koja se izdiže iz gornjega doma careva kod trijema tamničkoga; za njim Fedaja sin Farosov;

26. I Netineji koji življahu u Ofilu, do prema vratima vodenijem na istok i kuli visokoj;

27. Za njima opravljaše Tekojani toliko prema velikoj kuli visokoj do zida Ofilskoga;

28. Od vrata konjskih opravljaše sveštenici svaki prema svojoj kući;

29. Za njima opravlja Sadok sin Imirov prema svojoj kući; a za njim opravlja Semaja sin Sehanijin čuvar vrata istočnijeh;

30. Za njim opravlja Ananija sin Selemijin i Anun šesti sin Salafov, toli-

ko; za njima opravlja Mesulam sin Varahijin prema svojoj klijeti;

31. Za njim opravlja Malhija sin zlatarev do kuće Netinejske i trgovačke prema vratima Mifkadskim do uzbrdice na uglu;

32. A izmegju uzbrdice na uglu i ovčijih vrata opravljaše zlatari i trgovci.

GLAVA 4.

A kad ču Sanavalat da zidamo zid, razgnjevi se i rasrdi se vrlo, i rugaše se Jevrejima,

2. I govoraše pred braćom svojom i vojnicima Samarijskim: šta rade ti nemoćni Judejci? hoćemo li ih ostaviti? hoće li prinositi žrtve? hoće li sada svršiti? eda li će u život povratiti iz praha kamenje spaljeno?

3. A Tovija Amonac koji bijaše uza nj reče: neka zidaju; da lisica dogje, provaliće kameni zid njihov.

4. Čuj, Bože naš, kako nas preziru; obrati rug njihov na njihovu glavu, i daj da budu grabež u zemlji gdje bi robovali.

5. I ne pokrivaj bezakonja njihova, i grijeh njihov da se ne izbriše pred tobom, jer te dražiše za one koji zidaju.

6. I tako zidasmo zid, i sav se zid sastavi do polovine, i narod imaše volju da radi.

7. A kad ču Sanavalat i Tovija i Arapi i Amonci i Azoćani da se opravlja zid Jerusalimski i da se počelo zatvorati što je provaljeno, razgnjeviše se vrlo;

8. I složiše se svi zajedno da dogju i udare na Jerusalim i da ga smetu.

9. A mi se molismo Bogu svojemu i postavljasmo stražu prema njima dan i noć od straha njihova.

10. A Judejci rekoše: klonula je snaga nosiocima, a praha ima mnogo, ne možemo zidati zida.

11. A naši neprijatelji rekoše: da ne doznadu i ne opaze dokle ne dogjemo usred njih, pa ćemo ih pobiti i prekinuti posao.

12. Ali dogjoše Judejci koji kod njih življahu, i kazaše nam deset puta: čuvajte sva mjesta kuda se ide k nama.

13. Tada namjestih narod u nizima iza zida i na strmenima, postavih narod po porodicama s mačevima i kopljima i lukovima.

14. I razgledavši ustah i rekoh starješinama i glavarima i ostalom narodu: ne bojte se. Pomenite Gospoda velikoga i strašnoga, i bijte se za braću svoju, za sinove svoje i kćeri svoje, za žene svoje i kuće svoje.

15. A kad čuše neprijatelji naši da smo doznali, razbi Gospod njihovu namjeru, i mi se vratismo svi k zidu, svaki na svoj posao.

16. I od tada polovina mojih momaka poslovaše, a druga polovina držaše koplja i štitove i lukove i oklope, i knezovi stajahu iza svega doma Judina.

17. I koji zidahu i koji nošahu teret i koji tovarahu, svaki jednom rukom ragjaše a u drugoj držaše koplje.

18. A koji zidahu, svaki imahu mač pripasan uz bedricu, i tako zidahu. A trubač stajaše kod mene.

19. Jer rekoh starješinama i glavarima i ostalom narodu: posao je velik i dug, i mi smo se rasuli po zidu daleko jedan od drugoga.

20. Gdje čujete trubu da trubi, onamo trčite k nama; Bog naš vojevaće za nas.

21. Tako ragjasmo posao, i polovina ih držaše koplja od zore pa dokle zvijezde ne izidu.

22. U to vrijeme još rekoh narodu: svaki s momkom svojim neka noćuje u Jerusalimu da bi nam noću stražili a danju radili.

23. A ja i moja braća i momci moji i stražari što idu za mnom ne ćemo svlačiti sa sebe haljina; u svakoga da je mač i voda.

GLAVA 5.

I stade velika vika ljudi i žena na braću njihovu Judejce.

2. Jer neki govorahu: nas i sinova naših i kćeri naših ima mnogo; da dobavimo žita da jedemo i ostanemo živi.

3. Drugi opet govorahu: da založimo polja svoja i vinograde i kuće da dobijemo žita u ovoj gladi.

4. Još drugi govorahu: da uzajmimo novaca na polja svoja i vinograde za danak carski.

5. A tijelo je naše kao tijelo braće naše, sinovi naši kao njihovi sinovi, i eto

treba da damo sinove svoje i kćeri svoje u roblje, i neke kćeri naše već su robinje, a mi ne možemo ništa, jer polja naša i vinograde naše drže drugi.

6. Za to se rasrdih vrlo kad čuh viku njihovu i te riječi.

7. I smislih u srcu svom i ukorih knezove i poglavare, i rekoh im : vi mećete bremena svaki na brata svojega. I sazvah veliki zbor njih radi.

8. I rekoh im : mi otkupismo koliko mogosmo braću svoju Judejce što bjehu prodani narodima; a vi li ćete prodavati braću svoju ili će se prodavati nama? A oni umukoše i ne nagjoše što bi odgovorili.

9. I rekoh : nije dobro što radite. Ne treba li vam hoditi u strahu Boga našega da nam se ne rugaju narodi, neprijatelji naši?

10. I ja i braća moja i momci moji davali smo im novaca i žita; ali oprostimo im taj dug.

11. Hajde vratite im danas polja njihova i vinograde i maslinike i kuće i što im na stotinu uzimate od novca i žita i vina i ulja.

12. A oni odgovoriše: vratićemo i ne ćemo iskati od njih; učinićemo kako veliš. Tada sazvah sveštenike, i zakleh ih da će tako učiniti.

13. I istresoh njedra svoja i rekoh : ovako da istrese Bog svakoga iz kuće njegove i iz truda njegova ko god ne ispuni ove riječi, i ovako da se istrese i bude prazan. I sav zbor reče : amin. I hvališe Gospoda, i učini narod po toj riječi.

14. I od kad mi *car* zapovjedi da im budem upravitelj u zemlji Judinoj, od godine dvadesete do trideset druge godine cara Artakserksa, dvanaest godina, ja i braća moja ne jedosmo hrane upraviteljske.

15. A pregjašnji upravitelji koji bijahu prije mene bijahu teški narodu uzimajući od njega hljeba i vina osim četrdeset sikala srebra, i sluge njihove zapovijedahu po narodu; ali ja tako ne činih bojeći se Boga.

16. Nego i oko gragjenja zida radih, i ne kupismo njive; i svi momci moji bijahu skupa ondje na poslu.

17. I Judejaca i poglavara sto i pedeset ljudi i koji dolažahu k nama iz okolnijeh naroda bijahu za mojim stolom.

18. I gotovljaše se svaki dan po jedno goveče, šest ovaca izabranijeh, i ptice gotovljahu mi se, i svakih deset dana *davaše se* svakojakoga vina izobila. I opet ne iskah hrane upraviteljske; jer služba bješe teška narodu.

19. Pomeni me Bože moj na dobro za sve što sam činio ovomu narodu.

GLAVA 6.

A kad ču Sanavalat i Tovija i Gisem Arapin i ostali naši neprijatelji da sam sazidao zid i da nije ostalo u njemu ništa provaljeno, a do tada još ne bijah namjestio krila na vrata,

2. Posla Sanavalat i Gisem k meni i poruči : hodi da se sastanemo u kom selu u polju Ononskom. A oni mišljahu zlo po me.

3. I poslah k njima glasnike i poručih : u poslu sam velikom, za to ne mogu doći. Jer bi stao posao kad bih ga ostavio da dogjem k vama.

4. I slaše tako k meni četiri puta; i ja im onako odgovorih.

5. Tada Sanavalat posla k meni tako peti put slugu svojega s knjigom otvorenom u ruci.

6. A u njoj pisaše : čuje se po narodima i Gasmuj kaže da se ti i Judejci mislite odmetnuti, za to zidaš zid, i hoćeš da im budeš car, kako se govori,

7. I da si postavio proroke da razglašuju za tebe u Jerusalimu i govore : car je u Judeji. A to će doći do cara; nego hodi da se dogovorimo.

8. Tada poslah k njemu i poručih : nije tako kako ti kašeš; nego si sam izmislio.

9. Jer oni svi šćahu nas uplašiti govoreći : klonuće ruke njihove od posla i ne će se svršiti. Za to, *Bože*, ukrijepi ruke moje.

10. Jošte otidoh u kuću Semaji sinu Dalaje sina Metaveilova, koji se bješe zatvorio, i reče mi : da otidemo zajedno u dom Božji usred crkve i da zaključamo vrata crkvi, jer će doći da te ubiju, doći će noću da te ubiju.

11. A ja rekoh : zar će čovjek kakav sam ja bježati? ili ko bi ovaki kakav sam ja ušao u crkvu da ostane u životu? ne ću ići.

12. I razumjeh da ga nije Bog poslao, nego to proroštvo kaza za me, jer ga Tovija i Sanavalat potkupiše.
13. Za to bješe potkupljen da me uplaši da onako učinim i zgriješim da bih se osramotio da me mogu ružiti.
14. Pomeni, Bože, Toviju i Sanavalata po ovijem djelima njihovijem, i Noadiju proročicu i druge proroke koji me šćahu uplašiti.
15. I tako dovrši se zid dvadeset petoga *dana mjeseca* Elula za pedeset i dva dana.
16. I kad čuše svi neprijatelji naši i vidješe svi narodi koji bijahu oko nas uplašiše se vrlo, jer poznaše da je Bog naš učinio to djelo.
17. I u one dane mnogi glavari Judejski slahu knjige Toviji, i od Tovije njima dolažahu knjige.
18. Jer mnogi Judejci bijahu mu se zakleli; jer bješe zet Sehaniji sinu Arahovu, i Joanan sin njegov bješe ožanjen kćerju Mesulama sina Varahijina.
19. I govorahu preda mnom dobro o njemu, i riječi moje dokazivahu mu; i Tovija slaše pisma da me uplaši.

GLAVA 7.

A kad se sazida zid i namjestih vrata, i postavljeni biše vratari i pjevači i Leviti,
2. Zapovjedih Ananiju bratu svojemu i Ananiji zapovjedniku od grada Jerusalimskoga, jer bješe vjeran čovjek i bojaše se Boga više nego mnogi,
3. I rekoh im: da se ne otvoraju vrata Jerusalimska dokle sunce ne ogrije, i kad oni što stoje ondje zatvore vrata, ogledajte, i da se postave stražari izmegju stanovnika Jerusalimskih, svaki na svoju stražu i svaki prema svojoj kući.
4. A grad bijaše širok i velik, ali naroda bješe malo u njemu i kuće ne bjehu pogragjene.
5. I Bog moj dade mi u srce, te sabrah glavare i starješine i narod da se izbroje po plemenima. I nagjoh knjigu, u kojoj bijaše prijepis onijeh koji se vratiše prvi put; i nagjoh u njoj zapisano:
6. Ovo su ljudi iz ovoga kraja što se vratiše iz ropstva izmegju onijeh koji biše preseljeni, koje preseli Navuhodonosor car Vavilonski, pa se vratiše u Jerusalim i u Judeju, svaki u svoj grad,
7. Koji dogjoše sa Zorovaveljem, Isusom, Nemijom, Azarijom, Ramijom, Namanijem, Mardohejem, Vilsanom, Misperetom, Vigvajem, Neumom, Vanom; na broj bješe ljudi naroda Izrailjeva:
8. Sinova Farosovijeh dvije tisuće i sto i sedamdeset i dva;
9. Sinova Sefatijinih tri sta i sedamdeset i dva;
10. Sinova Arahovijeh šest stotina i pedeset i dva;
11. Sinova Fat-Moavovijeh, od sinova Isusovijeh i Joavovijeh dvije tisuće i osam stotina i osamnaest;
12. Sinova Elamovijeh tisuća i dvje sta i pedeset i četiri;
13. Sinova Zatujevih osam stotina i četrdeset i pet;
14. Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset;
15. Sinova Vinujevih šest stotina i četrdeset i osam;
16. Sinova Vivajevih šest stotina i dvadeset i osam;
17. Sinova Azgadovijeh dvije tisuće i tri stotine i dvadeset i dva;
18. Sinova Adonikamovijeh šest stotina i šezdeset i sedam;
19. Sinova Vigvajevijeh dvije tisuće i šezdeset i sedam;
20. Sinova Adinovijeh šest stotina i pedeset i pet;
21. Sinova Atirovijeh od Jezekije devedeset i osam;
22. Sinova Asumovijeh tri sta i dvadeset i osam;
23. Sinova Visajevijeh tri sta i dvadeset i četiri;
24. Sinova Arifovijeh sto i dvanaest;
25. Sinova Gavaonskih devedeset i pet;
26. Ljudi iz Vitlejema i Netofata sto i osamdeset i osam;
27. Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam;
28. Ljudi iz Vet-Asmaveta četrdeset i dva;
29. Ljudi iz Kirijat-jarima, Hefire i Virota sedam stotina i četrdeset i tri;
30. Ljudi iz Rame i Gavaje šest stotina i dvadeset i jedan;
31. Ljudi iz Mihmasa sto i dvadeset i dva;

32. Ljudi iz Vetilja i Gaja sto i dvadeset i tri;
33. Ljudi iz drugoga Nevona pedeset i dva;
34. Sinova Elama drugoga tisuća i dvje sta i pedeset;
35. Sinova Harimovijeh tri sta i dvadeset;
36. Sinova Jerihonskih tri sta i četrdeset i pet;
37. Sinova Lodskih, Adidskih i Ononskih sedam stotina i dvadeset i jedan;
38. Sinova Senajskih tri tisuće i devet stotina i trideset;
39. Sveštenika : sinova Jedajinih od doma Isusova devet stotina i sedamdeset i tri;
40. Sinova Imirovijeh tisuća i pedeset i dva;
41. Sinova Pashorovijeh tisuća i dvje sta i četrdeset i sedam;
42. Sinova Harimovijeh tisuća i sedamnaest;
43. Levita : sinova Isusovijeh i Kadmilovijeh izmegju sinova Odavijinih sedamdeset i četiri;
44. Pjevača : sinova Asafovijeh sto i četrdeset i osam;
45. Vratara : sinova Salumovijeh sinova Atirovijeh, sinova Talmonovijeh, sinova Akuvovijeh, sinova Atitinijeh, sinova Sovajevijeh sto i trideset i osam;
46. Netineja : sinova Sišinijeh, sinova Asufinijeh, sinova Tavaotovijeh,
47. Sinova Kirosovijeh, sinova Sijajinih, sinova Fadonovijeh,
48. Sinova Levaninih, sinova Agavinih, sinova Salmajevih,
49. Sinova Ananovijeh, sinova Gidilovijeh, sinova Garovijeh,
50. Sinova Reajinih, sinova Resinovijeh, sinova Nekodinijeh,
51. Sinova Gazamovijeh, sinova Uzinijeh, sinova Fasejinih,
52. Sinova Visajevih, sinova Meunimovijeh, sinova Nafusesimovijeh,
53. Sinova Vakvukovijeh, sinova Akufinijeh, sinova Arurovijeh,
54. Sinova Vaslitovijeh, sinova Meidinijeh, sinova Arsinijeh,
55. Sinova Varkosovijeh, sinova Sisarinijeh, sinova Taminijeh,
56. Sinova Nesijinih, sinova Atifinih;
57. Sinova sluga Solomunovijeh : sinova Sotajevih, sinova Soferetovih, sinova Feridinijeh,
58. Sinova Jalinijeh, sinova Darkonovijeh, sinova Gidilovijeh.
59. Sinova Sefatijinih, sinova Atilovijeh, sinova Fohereta od Sevajima, sinova Amonovijeh,
60. Svega Netineja i sinova sluga Solomunovijeh, tri sta i devedeset i dva.
61. I ovi dogjoše iz Tel-Meleha i Tel-Arise, Heruv, Adon i Imir, ali ne mogoše pokazati otačkoga doma svojega i sjemena svojega, eda li su od Izrailja,
62. *I* sinovi Delajini, sinovi Tovijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i četrdeset i dva,
63. I od sveštenika : sinovi Avajini, sinovi Akosovi, sinovi Varzelaja, koji se oženi izmegju kćeri Varzelaja Galagjanina, te se prozva njihovijem imenom.
64. Oni tražiše po knjigama da bi pokazali rod svoj, ali se ne nagje, za to biše odlučeni od sveštenstva.
65. I zaprijeti im Tirsata da ne jedu od svetinje nad svetinjama dokle ne nastane sveštenik s Urimom i Tumimom.
66. Svega zbora skupa bješe četrdeset i dvije tisuće i tri stotine i šezdeset,
67. Osim sluga njihovijeh i sluškinja njihovijeh, kojih bješe sedam tisuća i tri stotine i trideset i sedam; i megju njima bješe pjevača i pjevačica dvje sta i četrdeset i pet;
68. Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvije stotine i četrdeset i pet masaka,
69. Četiri stotine i trideset i pet kamila, šest tisuća i sedam stotina i dvadeset magaraca.
70. Tada neki izmegju glavara domova otačkih priložiše na posao. Tirsata dade u riznicu tisuću drama zlata, pedeset čaša, pet stotina i trideset haljina svešteničkih.
71. A glavari domova otačkih dadoše u riznicu za posao dvadeset tisuća drama zlata, i srebra dvije tisuće i dvje sta mina.
72. A što dade ostali narod bješe dvadeset tisuća drama zlata, i dvije tisuće mina srebra, i šezdeset i sedam haljina svešteničkih.
73. I tako se naseliše sveštenici i Le-

viti i vratari i pjevači i ljudi iz naroda i Netineji i sav Izrailj u svojim gradovima; i kad dogje sedmi mjesec, sinovi Izrailjevi bijahu u svojim gradovima.

GLAVA 8.

Tada se skupi sav narod jednodušno na ulicu koja je pred vratima vodenijem, i rekoše Jezdri književniku da donese knjigu zakona Mojsijeva koji dade Gospod Izrailju.

2. I donese Jezdra sveštenik zakon pred zbor, u kom bjehu ljudi i žene i svi koji mogahu razumjeti, prvoga dana sedmoga mjeseca.

3. I čita je na ulici koja je pred vratima vodenijem od jutra do po dne pred ljudima i ženama i onijem koji mogahu razumjeti, i uši svemu narodu bijahu obraćene ka knjizi zakonskoj.

4. A Jezdra književnik stajaše na mjestu povisoku, koje bjehu načinili od drveta za to; i do njega stajaše Matatija i Sema i Anaja i Urija i Helkija i Masija s desne strane, a s lijeve Fedaja i Misailo i Malhija i Asum i Asvadana, Zaharija i Mesulam.

5. I otvori Jezdra knjigu na vidiku svemu narodu, jer bijaše više svega naroda, i kad je otvori, usta sav narod.

6. I Jezdra blagoslovi Gospoda Boga velikoga, a sav narod odgovori: amin, amin, podigavši ruke svoje, pa se saviše i pokloniše se Gospodu licem do zemlje.

7. A Isus i Vanije i Serevija, Jamin, Akuv, Savetaj, Odija, Masija, Kelita, Azarija, Jozavad, Anan, Felaja i drugi Leviti poučavahu narod zakonu, i narod stajaše na mjestu.

8. I čitahu knjigu, zakon Božji, razgovijetno, i razlagahu smisao, te se razumijevaše što se čitaše.

9. Po tom Nemija, koji je Tirsata, i sveštenik Jezdra književnik i Leviti koji poučavahu narod, rekoše svemu narodu: ovaj je dan svet Gospodu Bogu vašemu; ne tužite ni plačite. Jer plakaše sav narod slušajući što govori zakon.

10. I reče im: idite i jedite pretilo i pijte slatko i šaljite dijelove onima koji nemaju ništa zgotovljeno, jer je ovaj dan svet Gospodu našemu. Za to ne budite žalosni, jer je radost Gospodnja vaša sila.

11. I Leviti ućišaše narod govoreći: mučite, jer je ovaj dan svet, i ne budite žalosni.

12. I otide sav narod da jede i pije i da šalje dijelove, i veseliše se veoma što razumješe riječi koje im se kazaše.

13. A sjutradan skupiše se glavari domova otačkih iz svega naroda, sveštenici i Leviti, k Jezdri književniku da uče što zakon govori.

14. I nagjoše napisano u zakonu da je Gospod zapovjedio preko Mojsija da sinovi Izrailjevi borave u sjenicama na praznik sedmoga mjeseca.

15. I objaviše i proglasiše po svijem gradovima svojim i u Jerusalimu govoreći: idite u goru, i donesite granja maslinova i granja od divlje maslине i granja mirtova i palmova granja od šumnatijeh drveta, da načinite sjenice, kako je napisano.

16. I narod izide i donese i načini sjenice svaki na svom krovu i u svom trijemu i u trijemovima doma Božijega i na ulici kod vrata vodenijeh i na ulici kod vrata Jefremovijeh.

17. I tako načini sjenice sav zbor, što se bješe vratio iz ropstva, i boravljahu pod sjenicama. A od vremena Isusa sina Navina do toga dana ne činiše tako sinovi Izrailjevi. I bi veselje veoma veliko.

18. I čitaše se knjiga zakona Božijega svaki dan, od prvoga dana do pošljednjega; i praznovaše praznik sedam dana, a osmi dan bi sabor, kako je uregjeno.

GLAVA 9.

Po tom dvadeset četvrtoga dana toga mjeseca skupiše se sinovi Izrailjevi posteći i u kostrijeti i posuvši se zemljom.

2. I odvoji se sjeme Izrailjevo od svijeh tugjinaca, i stadoše te ispovijedahu grijehe svoje i bezakonja otaca svojih.

3. I stajahu na svom mjestu, te im se čitaše zakon Gospoda Boga njihova četvrt dana, a drugu četvrt ispovijedahu se i poklanjahu se Gospodu Bogu svojemu.

4. A Isus i Vanije, Kadmilo, Sevanija, Vunije, Serevija, Vanije i Hananije popevši se na mjesto podignuto za Levite vapijahu glasom velikim ka Gospodu Bogu svojemu.

5. I rekoše Leviti Isus i Kadmilo, Vanije, Asavnija, Serevija, Odija, Sevanija i Petaja: ustanite, blagosiljajte Gospoda Boga svojega od vijeka do vijeka; i da se blagosilja ime tvoje slavno i uzvišeno svrh svakoga blagoslova i hvale.

6. Ti si sam Gospod; ti si stvorio nebo i nebesa nad nebesima i svu vojsku njihovu, zemlju i sve što je na njoj, mora i sve što je u njima, i ti oživljavaš sve to, i vojska nebeska tebi se klanja.

7. Ti si Gospod Bog, koji si izabrao Àvrama i izveo iz Ura Haldejskoga i nadio mu ime Àvrâm;

8. I našao si srce njegovo vjerno pred sobom, i učinio si s njim zavjet da ćeš dati zemlju Hanansku, Hetejsku, Amorejsku, Ferezejsku i Jevusejsku i Gergesejsku, da ćeš dati sjemenu njegovu, i ispunio si riječi svoje, jer si pravedan.

9. Jer si pogledao na muku otaca naših u Misiru, i viku njihovu čuo si na moru crvenom;

10. I učinio si znake i čudesa na Faraonu i na svijem slugama njegovijem i na svem narodu zemlje njegove, jer si znao da su obijesno postupali s njima; i stekao si sebi ime, kao što se vidi danas.

11. I more si razdvojio pred njima, te prijegjoše posred mora suhim, i bacio si u dubine one koji ih gnahu kao kamen u vodu.

12. I u stupu od oblaka vodio si ih danju a noću u stupu ognjenom svijetleći im putem kojim će ići.

13. I sišao si na goru Sinajsku i govorio s njima s neba, i dao im sudove prave i zakone istinite, uredbe i zapovijesti dobre.

14. I obznanio si im subotu svoju svetu, i dao im zapovijesti i uredbe i zakon preko Mojsija sluge svojega.

15. I hljeb s neba dao si im u gladi njihovoj, i vodu iz kamena izveo si im u žegji njihovoj, i rekao si im da idu i naslijede zemlju za koju si podigao ruku svoju da ćeš im je dati.

16. Ali oni i oci naši uzobijestiše se i otvrdnuše vratom svojim i ne slušaše zapovijesti tvojih.

17. Ne htješe slušati, i ne opominjaše se čudesa tvojih koja si im činio, nego otvrdnuše vratom svojim, i u odmetu svom postavljaše sebi vogja da se vrate u ropstvo svoje. Ali ti, Bože, koji opraštaš, koji si žalostiv i milostiv, koji dugo trpiš i velike si milosti, nijesi ih ostavio.

18. I onda kad načiniše sebi tele liveno i rekoše: ovo je tvoj Bog koji te je izveo iz Misira, i huliše veoma,

19. Ni onda ih radi velike milosti svoje nijesi ostavio u pustinji; stup od oblaka nije odstupao od njih danju vodeći ih putem, niti stup ognjeni noću svijetleći im putem kojim će ići.

20. I dao si im dobri svoj duh da ih urazumljuje, i mâne svoje nijesi ustegao od usta njihovijeh, i vode si im dao u žegji njihovoj.

21. I četrdeset godina hranio si ih u pustinji, ništa im nije nedostajalo: odijelo im ne ovetša i noge im ne otekoše.

22. I dao si im carstva i narode, i podijelio si ih po krajevima, jer naslijediše zemlju Sionovu, zemlju cara Esevonskoga, i zemlju cara Vasanskoga;

23. I umnožio si sinove njihove kao zvijezde nebeske, i uveo si ih u zemlju za koju si rekao ocima njihovijem da će ući u nju i naslijediti je.

24. I ugjoše sinovi njihovi i naslijediše zemlju, i pokorio si im Hananeje stanovnike zemaljske i predao ih u njihove ruke, i careve njihove i narode zemaljske, da čine od njih što im je volja.

25. I tako uzeše tvrde gradove i zemlju rodnu, i naslijediše kuće pune svakoga dobra, studence iskopane, vinograde, maslinike i voćke mnoge, i jedoše i nasitiše se i ugojiše se, i blagovahu po velikoj tvojoj dobroti.

26. Ali te razgnjeviše i odmetnuše se tebe: baciše zakon tvoj za legja i proroke tvoje pobiše, koji im svjedočahu da bi ih obratili k tebi, i huliše veoma.

27. Za to si ih davao u ruke neprijateljima njihovijem koji ih mučiše. A kad u nevolji svojoj vikaše k tebi, ti si ih uslišio s neba i po velikoj milosti svojoj davao si im izbavitelje, koji ih izbavljaše iz ruku neprijatelja njihovijeh.

28. Ali čim otpočinuše, opet činiše zlo pred tobom, za to si ih ostavljao u ruku neprijatelja njihovijeh da vladaju njima; a kad se obraćaše i vikaše k

tebi, ti si ih uslišio s neba i izbavljao ih po milosti svojoj mnogo puta.

29. I opominjao si ih da bi ih obratio k zakonu svojemu, ali oni bijahu obijesni i ne slušaše zapovjesti tvojih i griješiše o tvoje zakone, koje ko vrši živ će biti kroz njih; i izmičući ramena svoja otvrdnuše vratom svojim i ne slušaše.

30. I trpio si ih mnogo godina opominjući ih duhom svojim preko proroka svojih, ali ne slušaše; tada si ih dao u ruke narodima zemaljskim.

31. Ali radi milosti svoje velike nijesi dao da sa svijem propadnu niti si ih ostavio, jer si Bog milostiv i žalostiv.

32. Sada dakle, Bože naš, Bože veliki, silni i strašni, koji čuvaš zavjet i milost, nemoj da je malo pred tobom što nas snagje sva ova muka, careve naše, knezove i sveštenike naše i proroke naše i oce naše i sav narod tvoj od vremena careva Asirskih do danas.

33. Ti si pravedan u svemu što nas je snašlo, jer si ti pravo učinio a mi smo bezbožno radili.

34. I carevi naši, knezovi naši i oci naši ne izvršivaše zakona tvojega niti mariše za zapovijesti tvoje i svjedočanstva tvoja, kojima si im svjedočio.

35. Jer u carstvu svom i u velikom dobru tvom koje si im činio, i u zemlji prostranoj i rodnoj koju si im dao, ne služiše tebi niti se povratiše od zlijeh djela svojih.

36. Evo, mi smo danas robovi; i još u zemlji, koju si dao ocima našim da jedu rod njezin i dobra njezina, evo mi smo robovi u njoj.

37. I ona rod svoj obilati ragja carevima koje si postavio nad nama za grijehe naše, i koji gospodare nad našim tjelesima i nad stokom našom po svojoj volji, te smo u velikoj tjeskobi.

38. A radi svega toga činimo tvrd zavjet i pišemo, a knezovi naši, Leviti naši, sveštenici naši pečate.

GLAVA 10.

A koji zapečatiše bjehu ovi : Nemija Tirsata, sin Ahalijin, i Sedekija,

2. Seraja, Azarija, Jeremija,

3. Pashor, Amarija, Malhija,

4. Hatus, Sevanija, Maluh,

5. Harim, Merimot, Ovadija,

6. Danilo, Gineton, Varuh,

7. Mesulam, Avija, Mijamin,

8. Mazija, Vilgaj, Semaja; to bjehu sveštenici;

9. A Leviti : Isus sin Azanijin, Vinuj izmegju sinova Inadadovijeh, Kadmilo,

10. I braća njihova : Sevanija, Odija, Kelita, Felaja, Anan,

11. Miha, Reov, Asavija,

12. Zahur, Serevija, Sevanija,

13. Odija, Vanije, Veninuj;

14. Glavari narodni : Faros, Fat-Moav, Elam, Zatuj, Vanije,

15. Vunije, Azgad, Vivaj,

16. Adonija, Vigvaj, Adin,

17. Atir, Jezekija, Azur,

18. Odija, Asum, Visaj,

19. Arif, Anatot, Nevaj,

20. Magfija, Mesulam, Ezir,

21. Mesizaveilo, Sadok, Jadva,

22. Felatija, Anan, Anaja,

23. Osija, Ananija, Asuv,

24. Lois, Fileja, Sovik,

25. Reum, Asavna, Masija,

26. Ahija, Anan, Ganan,

27. Maluh, Harim, Vana.

28. I ostali narod, sveštenici, Leviti, vratari, pjevači, Netineji i svi koji se odvojiše od naroda zemaljskih k zakonu Božijemu, žene njihove, sinovi njihovi i kćeri njihove, svi koji znahu i razumijevahu,

29. Pristaše s braćom svojom, glavarima svojim, i dogjoše te se zakleše i kletvom zavezaše da hodimo po zakonu Božijemu, koji je dat preko Mojsija sluge Božijega, i da držimo i izvršujemo sve zapovijesti Gospoda Boga svojega i zakone njegove i uredbe njegove.

30. I da ne dajemo kćeri svojih narodima zemaljskim, niti kćeri njihovijeh da uzimamo za sinove svoje,

31. I od naroda zemaljskih koji donesu trg ili kaku god hranu u subotu na prodaju, da ne uzimamo u subotu ni u drugi sveti dan, i da ostavljamo sedme godine *da počiva zemlja* i opraštamo svaki dug.

32. I postavismo sebi uredbu da dajemo svake godine trećinu sikla na službu u domu Boga svojega :

33. Na hljebove postavljene, na dar svagdašnji i žrtvu paljenicu svagdašnju za subote, za mladine i za praznike, i na svetinju i na žrtve za grijeh da se

očišća Izrailj, i na svako djelo u domu Boga našega.

34. I bacasmo ždrijeb za sveštenike i Levite i narod radi nošenja drva da se donosi u dom Boga našega po domovima otaca naših na vrijeme od godine do godine, da gori na oltaru Gospoda Boga našega, kako piše u zakonu;

35. I da donosimo prvine od zemlje svoje i prvine od svakoga roda od svakoga drveta od godine do godine u dom Gospodnji;

36. I prvence od sinova svojih i stoke svoje, kako piše u zakonu, i prvence od goveda svojih i od ovaca svojih da donosimo u dom Boga svojega sveštenicima koji služe u domu Boga našega;

37. I prvine tijesta svojega i prinose svoje i rod od svijeh drveta, vino i ulje da donosimo sveštenicima u klijeti doma Boga svojega, i Levitima desetak od zemlje svoje, i Leviti da uzimaju desetak po svijem mjestima gdje uzradimo;

38. I da bude sveštenik sin Aronov s Levitima kad Leviti uzimaju desetak, i da Leviti donose desetak od desetka u dom Boga našega, u klijeti, u spreme njegove.

39. Jer u te klijeti dužni su sinovi Izrailjevi i Leviti donositi prinos od žita, od vina i ulja, gdje su sveti sudovi, i sveštenici koji služe, i vratari i pjevači, da ne ostavljamo doma Boga svojega.

GLAVA 11.

I naseliše se knezovi narodni u Jerusalimu, a ostali narod meta ždrijeb da uzmu jednoga od deset da sjedi u Jerusalimu svetom gradu, a ostalijeh devet dijelova po drugim gradovima.

2. I blagoslovi narod sve ljude koji sami od svoje volje pristaše da sjede u Jerusalimu.

3. Ovo su glavari zemaljski koji se naseliše u Jerusalimu, a po ostalijem gradovima Judejskim nastaniše se svaki na svojem našljedstvu po gradovima svojim Izrailjci, sveštenici i Leviti, Netineji i sinovi sluga Solomunovijeh:

4. U Jerusalimu dakle naseliše se neki od sinova Judinijeh i Venijaminovijeh: od sinova Judinijeh: Ataja sin Ozije, sina Zaharije, sina Amarije, sina Sefatije, sina Maleleilova, od sinova Faresovijeh;

5. I Masija sin Varuha sina Hol-oze sina Azaje, sina Adaje, sina Jojariva, sina Zaharije, sina Silonijeva;

6. Svega sinova Faresovijeh što se naseliše u Jerusalimu, četiri stotine i šezdeset i osam hrabrijeh ljudi;

7. A izmegju sinova Venijaminovijeh: Saluj sin Mesulama, sina Joada, sina Fedaje, sina Kolaje, sina Masije, sina Itila, sina Isaijina,

8. I za njim Gavaj, Salaj, devet stotina i dvadeset i osam;

9. A Joilo sin Zihrijev bješe nad njima, a Juda sin Senujin bješe drugi nad gradom;

10. Od sveštenika: Jedaja sin Jojarivov, Jahin,

11. Seraja sin Helkije, sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahitovova, starješina u domu Božijem,

12. A braće njihove što služahu u domu osam stotina i dvadeset i dva; i Adaja sin Jeroama, sina Felalije, sina Amsija, sina Zaharije, sina Pashora, sina Malhijina,

13. I braće njegove glavara u domovima otačkim dvje sta i četrdeset i dva; i Amasaj sin Azareila, sina Azaja, sina Mesilemota, sina Imirova,

14. I braće njihove hrabrijeh ljudi sto i dvadeset i osam, a nad njima bješe Zavdilo sin Gedolimov;

15. I od Levita: Semaja sin Asuva sina Azrikama, sina Asavije, sina Vunijeva;

16. I Savetaj, i Jozavad bijahu nad poslom spoljašnjim za dom Božji izmegju glavara Levitskih,

17. A Matanija sin Mihe sina Zavdija sina Asafova bijaše poglavar koji počinjaše hvale u molitvi, i Vakvukija drugi izmegju braće svoje, i Avda sin Salije sina Galala sina Jedutunova;

18. Svega Levita u svetom gradu bješe dvije stotine i osamdeset i četiri;

19. A od vratara: Akuv, Talmon, i braće njihove što čuvahu stražu na vratima, sto i sedamdeset i dva;

20. A ostatak naroda Izrailjeva, sveštenika i Levita bješe po svijem gradovima Judinijem, svak na svom našljedstvu.

21. A Netineji naseliše se u Ofilu, i Siha i Gispa bjehu nad Netinejima.
22. A nad Levitima u Jerusalimu bješe Ozije sin Vanija, sina Asavije, sina Matanije, sina Mišina. Izmegju sinova Asafovijeh pjevači bijahu u službi za dom Božji.
23. Jer bješe careva zapovijest za njih i bješe odregjena plata pjevačima za svaki dan.
24. I Petaja sin Mesizaveilov od sinova Zare sina Judina bješe mjesto cara za svaki posao s narodom.
25. A po selima i poljima njihovijem neki od sinova Judinijeh nastaniše se u Kirijat-Arvi i zaseocima njezinijem, i u Divonu i zaseocima njegovijem, i u Jekavseilu i selima njegovijem,
26. I u Jesuji i Moladi i Vet-Feletu,
27. I u Asar-Sualu i Virsaveji i zaseocima njezinijem,
28. I u Siklagu i u Mekoni i zaseocima njezinijem,
29. I u En-Rimonu i u Sareji i u Jarmutu,
30. U Zanoji, u Odolamu i selima njihovijem, u Lahisu s poljem njegovijem, u Azici i zaseocima njezinijem. I tako se naseliše od Virsaveje do doline Enoma.
31. A sinovi Venijaminovi *naseliše se* od Gavaje u Mihmasu i Aji i Vetilju i zaseocima njegovijem,
32. U Anatotu, u Novu, u Ananiji,
33. U Asoru, u Rami, u Gitajimu,
34. U Adidu, u Sevojimu, u Nevalatu,
35. U Lodu, u Ononu, i u dolini drvodjeljskoj.
36. A Leviti podijeliše se megju Judom i Venijaminom.

GLAVA 12.

A ovo su sveštenici i Leviti koji dogjoše sa Zorovaveljem sinom Salatilovijem i Isusom : Seraja, Jeremija, Jezdra,
2. Amarija, Maluh, Hatus,
3. Sehanija, Reum, Lerimot,
4. Ido, Gineto, Avija,
5. Mijamin, Madija, Vilga,
6. Semaja, Jojariv, Jedaja,
7. Saluj, Amok, Helkija, Jedaja. To bjehu glavari izmegju sveštenika i braće svoje za vremena Isusova.
8. A Leviti : Isus, Vinuj, Kadmilo, Serevija, Juda i Matanija, koji s braćom svojom bješe nad pjevanjem.
9. A Vakvukija i Unije braća njihova bijahu prema njima u redovima svojim.
10. A Isus rodi Joakima, a Joakim rodi Elijasiva, a Elijasiv rodi Jojadu;
11. A Jojada rodi Jonatana, a Jonatan rodi Jadvu.
12. A za vremena Joakimova bjehu sveštenici, glavari domova otačkih : od doma Serajina Meraja, od Jeremijina Ananija,
13. Od Jezdrina Mesulam, od Amarijina Joanan,
14. Od Melihujeva Jonatan, od Sevanijina Josif,
15. Od Harimova Adna, od Merajotova Elkaj,
16. Od Idova Zaharija, od Ginetova Mesulam,
17. Od Avijina Zihrije, od Minijaminova i Moadijina Filtaj,
18. Od Vilžina Samuja, od Semajina Jonatan,
19. Od Jojarivova Matenaj, od Jedajina Ozije,
20. Od Salajeva Kalaj, od Amokova Ever,
21. Od Helkijina Asavija, od Jedajina Natanailo.
22. A Leviti, glavari domova otačkih, za vremena Elijasiva, Jojade, Joanana i Jadve biše popisani sa sveštenicima do carovanja Darija cara Persijskoga;
23. Sinovi Levijevi, glavari domova otačkih, biše popisani u knjizi dnevnika do vremena Joanana sina Elijasivova :
24. I glavari Levitski bjehu : Asavija, Serevija i Isus sin Kadmilov i braća njihova prema njima da hvale i slave *Boga* po zapovijesti Davida čovjeka Božijega, red prema redu;
25. Matanija i Vakvukija, Ovadija, Mesulam, Talmon, Akuv, bijahu vratari koji čuvahu stražu kod riznica na vratima.
26. Ti bijahu za vremena Joakima sina Isusa sina Josedekova i za vremena Nemije kneza i sveštenika Jezdre književnika.
27. A kad se osvećivaše zid Jerusalimski, tražiše Levite po svijem mjestima njihovijem da ih dovedu u Jerusalim da se svrši posvećenje s veseljem,

hvalom i pjesmama uz kimvale, psaltire i gusle.

28. I skupiše se sinovi pjevački i iz ravnice oko Jerusalima i iz sela Netofatskih,

29. I iz Vet-Gilgala i iz polja Gevskih i Azmavetskih, jer pjevači bijahu naselili sela oko Jerusalima.

30. I očistiše se sveštenici i Leviti, i očistiše narod i vrata i zid.

31. Iza toga zapovjedih knezovima Judejskim da izagju na zid, i postavih dva velika zbora pjevačka, i jedan od njih igjaše na desno s gornje strane zida k vratima gnojnijem.

32. A za njima igjaše Osaja i polovina knezova Judinijeh,

33. I Azarija, Jezdra i Mesulam,

34. Juda i Venijamin i Semaja i Jeremija,

35. I od sinova sveštenićkih s trubama Zaharija sin Jonatana, sina Semaje, sina Matanije, sina Zahura, sina Asafova,

36. I braća njegova Semaja i Azareilo, Milalaj, Gilalaj, Maj, Natanailo i Juda i Ananije sa spravama muzičkim Davida čovjeka Božijega, a Jezdra književnik pred njima;

37. Po tom k vratima kod studenca, koja bijahu prema njima, igjahu uz basamake grada Davidova kuda se ide na zid, iznad doma Davidova pa do vrata vodenijeh k istoku.

38. A drugi zbor pjevački igjaše prema onima, i ja za njim, i polovica naroda po zidu iznad kule pećske do širokoga zida,

39. I iznad vrata Jefremovijeh k vratima starijem i k vratima ribljim i ka kuli Ananeilovoj i kuli Meji, pa do vrata ovčijih; i stadoše kod vrata tamničkih.

40. Po tom stadoše oba zbora pjevačka u domu Božijem, i ja i polovica glavara sa mnom,

41. I sveštenici Elijakim, Masija, Minijamin, Mihaja, Elioinaj, Zaharija, Ananija s trubama,

42. I Masija i Semaja i Eleazar i Ozije i Joanan i Malhija i Elam i Eser. I pjevači pjevahu glasno s Jezrajom načelnikom svojim.

43. I prinesoše velike žrtve taj dan, i veseliše se; jer ih Bog razveseli veseljem velikim; i žene i djeca veseliše se, i veselje Jerusalimsko čujaše se daleko.

44. I postavljeni biše taj dan ljudi nad klijetima u kojima se ostavljahu prinosi, prvine i desetak, da sabiraju u njih s njiva gradskih zakonite dijelove za sveštenike i za Levite, jer se Juda radovaše sveštenicima i Levitima što stajahu na poslu,

45. I izvršivahu što im je Bog njihov zapovjedio da izvršuju i što trebaše izvršivati za očišćenje, kao i pjevači i vratari po zapovijesti Davida i Solomuna sina njegova.

46. Jer od prije, za vremena Davidova i Asafova *biše postavljeni* glavari pjevački i pjesme u hvalu i slavu Bogu.

47. I za to sav Izrailj za vremena Zorovaveljeva i za vremena Nemijina davaše dijelove pjevačima i vratarima, svakidašnji obrok, i Levitima što bješe njima posvećeno, a Leviti sinovima Aronovijem što njima bješe posvećeno.

GLAVA 13.

U to vrijeme čita se knjiga Mojsijeva narodu, i u njoj se nagje napisano da ne ulazi Amonac ni Moavac u sabor Božji do vijeka;

2. Jer ne sretoše sinova Izrailjevijeh s hljebom i vodom, nego najmiše na njih Valama da ih prokune, ali Bog naš obrati onu kletvu u blagoslov.

3. A kad čuše taj zakon, odlučiše od Izrailja sve tugjince.

4. A prije toga Elijasiv sveštenik, koji bješe nad klijetima doma Boga našega, oprijatelji se s Tovijom,

5. I načini mu veliku klijet, gdje se prije ostavljahu dari i kad i sudovi i desetak od žita, vina i ulja, odregjeni Levitima i pjevačima i vratarima, i prinosi za sveštenike.

6. A kad to sve bivaše, ne bjeh u Jerusalimu, jer trideset druge godine Artakserksa cara Vavilonskoga vratih se k caru, i poslije nekoliko godina izmolih se opet u cara.

7. I kad dogjoh u Jerusalim, vidjeh zlo što učini Elijasiv radi Tovije načinivši mu klijet u trijemu doma Božijega.

8. I bi mi vrlo mrsko, te izbacih sve pokućstvo Tovijino na polje iz klijeti.

9. I zapovjedih, te očistiše klijeti; i

unesoh u njih opet posugje doma Božijega, dare i kad.

10. Po tom doznah da se Levitima nijesu davali dijelovi, te su se razbjegli svaki na svoju njivu i Leviti i pjevači, koji ragjahu posao.

11. I ukorih starješine i rekoh: za što je ostavljen dom Božji? I sabrah ih opet i postavih na njihovo mjesto.

12. I svi Judejci donosiše desetke od žita i vina i ulja u spreme.

13. I postavih nastojnike nad spremama, Selemiju, sveštenika i Sadoka književnika, i izmegju Levita Fedaju, i uz njih Anana sina Zahura sina Matanijina, jer se za vjerne držahu; i bijaše im posao dijeliti braći svojoj.

14. Pomeni me, Bože moj, za to, i nemoj izbrisati dobara mojih koja učinih domu Boga svojega i službi njegovoj.

15. U to vrijeme vidjeh u Judeji gdje gaze u kacama u subotu i nose snopove natovarivši na magarce, i vino, grožgje i smokve i svakojake tovare, i nose u Jerusalim u subotu, i prekorih ih onaj dan kad prodavahu žitak.

16. I Tirci koji življahu u Jerusalimu donošahu ribu i svakojaki trg i prodavahu u subotu sinovima Judinijem u Jerusalimu.

17. Za to prekorih glavare Judejske i rekoh im: kako je to zlo što činite te skvrnite subotu?

18. Nijesu li tako činili oci vaši, te Bog naš pusti na nas i na ovaj grad sve ovo zlo? I vi još umnožavate gnjev na Izrailja skvrneći subotu.

19. I kad dogje sjen na vrata Jerusalimska u oči subote, zapovjedih te zatvoriše vrata, i zapovjedih da ih ne otvoraju do poslije subote; i postavih nekoliko svojih momaka na vratima da se ne unosi nikakav tovar u subotu.

20. I prenoćiše trgovci i koji prodavahu svakojaki trg iza Jerusalima jednom i drugom.

21. I opomenuh ih i rekoh im: za što noćujete oko zida? Ako još jednom to učinite, uložiću na vas. Od tada ne dolaziše u subotu.

22. A Levitima zapovjedih da se očiste i da dogju i čuvaju vrata da bude svet dan subotni. I za ovo pomeni me, Bože moj, i oprosti mi po velikoj milosti svojoj.

23. Još vidjeh u to vrijeme Judejce koji se bijahu oženili Azoćankama, Amonkama i Moavkama.

24. I sinovi njihovi govorahu pola Azotski, i ne umijahu govoriti Judejski nego jezikom i jednoga i drugoga naroda.

25. Za to ih karah i psovah, i neke izmegju njih bih i čupah, i zakleh ih Bogom da ne daju kćeri svojih sinovima njihovijem niti da uzimaju kćeri njihovijeh za sinove svoje ili za sebe.

26. Nije li tijem zgriješio Solomun car Izrailjev, ako i ne bješe u mnogim narodima cara njemu ravna i mio bješe Bogu svojemu i Bog ga bješe postavio carem nad svijem Izrailjem? pa opet ga navratiše na grijeh žene tugjinke.

27. A vama li ćemo dopustiti da činite to sve veliko zlo i griješite Bogu našemu uzimajući žene tugjinke?

28. I od sinova Jojade sina Elijasiva poglavara sveštenićkoga jedan bješe zet Sanavalatu Oronjaninu, kojega otjerah od sebe.

29. Pomeni ih, Bože moj, što oskvrniše sveštenstvo i zavjet sveštenički i Levitski.

30. I tako ih očistih od svijeh tugjinaca, i opet postavih redove sveštenićke i Levitske, svakoga na posao njegov,

31. I da se donose drva za žrtve na rokove, i prvine. Pomeni me, Bože moj, na dobro.

KNJIGA O JESTIRI.

GLAVA 1.

U vrijeme Asvirovo, a taj Asvir carovaše od Indije do Etiopije u sto i dvadeset i sedam zemalja,

2. U to vrijeme, kad sjegjaše car Asvir na prijestolu carstva svojega u Susanu carskom gradu,

3. Treće godine carovanja svojega učini gozbu svijem knezovima svojim i

slugama svojim, te bijaše kod njega sila Persijska i Midska, vlastelji i upravitelji zemaljski;

4. I on pokazivaše bogatstvo i slavu carstva svojega i diku i krasotu veličine svoje mnogo dana, sto i osamdeset dana.

5. I poslije tijeh dana učini car svemu narodu što ga bijaše u Susanu carskom gradu od maloga do velikoga gozbu za sedam dana u trijemu u vrtu od carskoga dvora.

6. Zavjesi bijeli, zeleni i ljubičasti bijahu obješeni vrvcama bijelijem lanenijem i skerletnijem o biočuzima srebrnijem na stupovima mramornijem; odri bijahu zlatni i srebrni po podu od zelenoga, bijeloga, žutoga i crnoga mramora.

7. A piće davahu u sudovima zlatnijem, i to u sudovima drugim i drugim, a vina carskoga bješe izobila, kako može biti u cara.

8. I pićem niko ne navaljivaše po naredbi, jer car bješe zapovjedio svijem pristavima doma svojega da čine kako ko hoće.

9. I carica Astina učini gozbu ženama u carskom dvoru cara Asvira.

10. Sedmi dan kad se car razveseli od vina reče Meumanu, Visati, Arvoni, Vikti, Avakti, Zetaru i Harkasu, sedmorici dvorana koji dvorahu pred carem Asvirom,

11. Da dovedu caricu Astinu pred cara pod carskim vijencem, da pokaže narodima i knezovima ljepotu njezinu, jer bijaše lijepa.

12. Ali carica Astina ne htje doći na riječ carevu, koju joj poruči po dvoranima; za to se car vrlo razgnjevi i gnjev se njegov raspali u njemu.

13. I reče car mudarcima koji razumijevahu vremena (jer tako car iznošaše stvari pred sve koji razumijevahu zakon i pravdu,

14. A najbliži do njega bijahu Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena i Memukan, sedam knezova Persijskih i Midskih, koji gledahu lice carevo i sjegjahu na prvijem mjestima u carstvu):

15. Što treba po zakonu činiti s caricom Astinom što nije učinila što je zapovjedio car Asvir preko dvorana?

16. Tada reče Memukan pred carem i knezovima: nije samo caru skrivila carica Astina nego i svijem knezovima i svijem narodima po svijem zemljama cara Asvira.

17. Jer će se djelo caričino razići megju sve žene, pa će prezirati muževe svoje govoreći: car Asvir zapovjedi da dovedu preda nj caricu Astinu, a ona ne dogje.

18. I od danas će kneginje Persijske i Midske koje čuju šta je učinila carica tako govoriti svijem knezovima carevijem; te će biti mnogo prkosa i svagje.

19. Ako je ugodno caru, da izide carska zapovijest od njega i da se upiše megju zakone Persijske i Midske da je nepromjenito, da Astina ne izlazi više pred cara Asvira i da će car dati njezino carstvo drugoj boljoj od nje.

20. I kad se zapovijest careva koju učini čuje po carstvu njegovu svemu kolikome, sve će žene poštovati svoje muževe od velikoga do maloga.

21. I ovo bi po volji caru i knezovima, i učini car kako reče Memukan.

22. I razasla knjige po svijem zemljama carskim, u svaku zemlju njezinijem pismom i svakomu narodu njegovijem jezikom, da bi svaki muž bio gospodar u svojoj kući; i bi proglašeno jezikom svakoga naroda.

GLAVA 2.

Poslije toga, kad se utiša gnjev cara Asvira, on se opomenu Astine i što je učinila i što je naregjeno za nju.

2. I rekoše momci carevi, sluge njegove: da potraže caru mladijeh djevojaka lijepijeh;

3. I neka odredi car pristave po svijem zemljama carstva svojega da skupe sve djevojke mlade i lijepe u Susan grad carski u ženski dvor pod ruku Igaja dvoranina careva, čuvara ženskoga, i neka im se daju potrebe za ljepotu.

4. Pa koja djevojka bude po volji caru, neka bude carica na Astinino mjesto. I to bi po volji caru, i učini tako.

5. Bijaše u Susanu carskom gradu Judejac po imenu Mardohej, sin Jaira sina Simeja sina Kisova, od plemena Venijaminova,

6. Koji bi odveden u ropstvo iz Jeru-

salima s robljem koje bi odvedeno u ropstvo s Jehonijom carem Judinijem, kojega zarobi Navuhodonosor car Vavilonski.

7. On odgajaše Adasu, a to je Jestira, kći strica njegova, jer ne imaše oca ni matere; a djevojka bijaše lijepa stasa i krasna lica, i po smrti oca joj i matere uze je Mardohej za kćer.

8. I kad se razglasi riječ careva i zapovijest, i mnogo se djevojaka skupi u Susan grad carski pod ruku Igajevu, bi i Jestira dovedena u dvor carev pod ruku Igaja čuvara ženskoga.

9. I djevojka mu omilje i nagje milost u njega, te joj odmah dade potrebe za ljepotu i dio njezin, i sedam pristalijeh djevojaka iz carskoga doma, i namjesti je s njezinijem djevojkama na najljepše mjesto u ženskom domu.

10. Jestira ne kaza naroda svojega ni roda svojega, jer joj Mardohej bješe zabranio da ne kazuje.

11. A Mardohej hodaše svaki dan ispred trijema od ženskoga doma da bi doznao kako je Jestira i što će biti od nje.

12. A kad bi došao red na koju djevojku da ugje k caru Asviru, po što bi joj se činilo po ženskom zakonu dvanaest mjeseca (jer toliko vremena trebaše da se uljepšavaju, šest mjeseca uljem od smirne a šest mjeseca mirisima i drugim stvarima za ljepotu žensku),

13. Tada bi djevojka išla k caru, i što bi god rekla dalo bi joj se da s tijem ide iz ženske kuće u dom carev.

14. U veče bi ušla, a u jutru bi se vratila u drugu kuću žensku pod ruku Sazgaza dvoranina careva, čuvara inočkoga; više ne bi išla k caru, već ako bi je htio car, te bi bila pozvana po imenu.

15. I tako kad dogje red na Jestiru kćer Avihaila strica Mardohejeva, koju bješe uzeo za kćer, da ugje k caru, ona ne zaiska ništa nego što reče Igaj dvoranin carev, čuvar ženski; i Jestira nalažaše milost u svakoga ko je vigjaše.

16. Tako bi Jestira odvedena k caru Asviru u carski dvor njegov desetoga mjeseca, koje je mjesec Tevet, sedme godine carovanja njegova.

17. I caru omilje Jestira mimo sve druge žene, i pridobi milost i ljubav njegovu mimo sve djevojke, te joj metnu carski vijenac na glavu i učini je caricom na mjesto Astinino.

18. I učini car veliku gozbu svijem knezovima svojim i slugama svojim radi Jestire, i pokloni zemljama olakšice i razdade darove kako car može.

19. A kad se drugom skupljahu djevojke, Mardohej sjegjaše na vratima carevijem.

20. A Jestira ne kaza svojega roda ni naroda, kao što joj bješe zapovjedio Mardohej, i Jestira činjaše što joj Mardohej govoraše, kao kad se odgajaše kod njega.

21. U te dane, kad Mardohej sjegjaše na vratima carevijem, rasrdiše se Vihtan i Teres dva dvoranina careva izmegju onijeh koji stražahu na pragu, i gledahu da dignu ruke na cara Asvira.

22. A to dozna Mardohej i javi carici Jestiri, a Jestira kaza caru u ime Mardohejevo.

23. I kad se stvar izvidje i nagje, biše obješena ona obojica na drvo, i to se zapisa u knjigu dnevnika pred carem.

GLAVA 3.

Poslije toga podiže car Asvir Amana sina Amedatina, Agageja, i uzvisi ga, i namjesti mu prijesto više svijeh knezova što bijahu kod njega.

2. I sve sluge careve što bijahu na vratima carevijem klanjahu se i padahu pred Amanom, jer tako bješe car zapovjedio za nj. Ali Mardohej ne klanjaše se niti padaše.

3. I sluge careve što bijahu na vratima carevijem govorahu Mardoheju: za što prestupaš zapovijest carevu?

4. I po što mu od dana na dan govoriše a on ne posluša, javiše Amanu da vide hoće li ostati riječi Mardohejeve, jer im bješe kazao da je Judejac.

5. A kad vidje Aman da se Mardohej ne klanja niti pada pred njim, napuni se gnjeva Aman.

6. Ali mišljaše da nije vrijedno da digne ruku na Mardoheja samoga, jer mu kazaše kojega naroda bješe Mardohej, nego gledaše da istrijebi sve Judejce što bijahu po svemu carstvu Asvirovu, narod Mardohejev.

7. Prvoga mjeseca, a to je mjesec Ni-

san, godine dvanaeste carovanja Asvirova, bacaše Fur, to jest ždrijeb, pred Amanom, od dana do dana i od mjeseca do mjeseca, do dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar.

8. I Aman reče caru Asviru : ima narod rasijan i rasut po narodima po svijem zemljama carstva tvojega, kojega su zakoni drukčiji od zakona svijeh naroda, i ne izvršuje zakona carevijeh, pa nije probitačno caru da ih ostavi.

9. Ako je caru ugodno, da se piše da se istrijebe ; i ja ću izmjeriti deset tisuća talanata srebra u ruke pristavima da donesu u carevu riznicu.

10. Tada car snimi prsten s ruke svoje i dade ga Amanu sinu Amedatinu Agageju neprijatelju Judejskom.

11. I reče Amanu : to srebro neka tebi, a od naroda čini što ti je drago.

12. Za to dozvaše pisare careve prvoga mjeseca trinaestoga dana, i napisa se sve kako zapovjedi Aman, namjesnicima carevijem i vojvodama u svakoj zemlji i knezovima svakoga naroda, svakoj zemlji pismom njezinijem i svakomu narodu jezikom njegovijem, u ime cara Asvira napisa se i prstenom carevijem zapečati se.

13. I razaslaše se knjige po glasnicima u sve zemlje careve da potru, pobiju i istrijebe sve Judejce, staro i mlado, djecu i žene u jedan dan, trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, koje je mjesec Adar, i da razgrabe imanje njihovo.

14. U knjigama se govoraše da se oglasi zapovijest po svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da budu gotovi za onaj dan.

15. Glasnici otidoše brzo po zapovijesti carevoj, i zapovijest bi oglašena u Susanu carskom gradu. A car i Aman sjegjahu i pijahu, a grad se Susan smete.

GLAVA 4.

A Mardohej doznav sve šta bi, razdrije haljine svoje i obuče se u kostrijet i posu se pepelom i pogje po gradu vičući iza glasa gorko.

2. I dogje do pred vrata careva, jer ne bješe slobodno ući na vrata careva u kostrijeti.

3. I u svijem zemljama, u koje god mjesto dogje riječ careva i zapovijest njegova, bi velika žalost megju Jevrejima i post i plač i jauk, i mnogi u kostrijeti i pepelu ležahu.

4. I dogjoše djevojke Jestirine i dvorani njezini, i javiše joj ; i carica se ožalosti veoma, i posla haljine da preobuku Mardoheja i da skinu s njega kostrijet ; ali on ne primi.

5. Tada dozva Jestira Ataha dvoranina careva, kojega joj bješe dao da je služi, i zapovjedi mu za Mardoheja da razbere šta mu je i za što.

6. I otide Atah k Mardoheju na ulicu gradsku koja bijaše pred vratima carevijem.

7. I Mardohej mu kaza sve što mu se dogodilo i za srebro što je obrekao Aman dati u carevu riznicu za Judejce da ih istrijebi ;

8. I prijepis od zapovijesti koja bi proglašena u Susanu da se istrijebe, dade mu da je pokaže Jestiri i javi, i da joj naruči da otide k caru i da ga umilostivi i da ga moli za svoj narod.

9. I vrativši se Atah kaza Jestiri riječi Mardohejeve.

10. A Jestira reče Atahu i zapovjedi mu *da kaže* Mardoheju :

11. Znaju sve sluge careve i narod po zemljama carevijem da ko bi god, čovjek ili žena, ušao k caru unutra u dvor ne budući pozvan, jedan je zakon za nj, da se pogubi, osim kome bi car pružio zlatnu palicu, taj ostaje živ ; a ja nijesam zvana da ugjem k caru, ovo je trideset dana.

12. I kazane biše Mardoheju riječi Jestirine.

13. A Mardohej opet poruči Jestiri : nemoj misliti da ćeš se mimo sve Judejce izbaviti u domu carevu.

14. Jer ako ti uzmučiš sada, doći će pomoć i izbavljenje Judejcima s druge strane, a ti i dom oca tvojega poginućete ; i ko zna nijesi li za ovako vrijeme došla do carstva.

15. Tada reče Jestira da odgovore Mardoheju :

16. Idi, skupi sve Judejce što se nalaze u Susanu, i postite za me, i ne jedite ni pijte za tri dana ni danju ni noću ; i ja ću sa svojim djevojkama postiti takogjer, pa ću onda otići k caru, ako i nije po zakonu, i ako poginem, neka poginem.

17. Tada otide Mardohej i učini sve kako mu zapovjedi Jestira.

GLAVA 5.

A treći dan obuče se Jestira u carsko odijelo, i stade u trijemu unutrašnjega dvora carskoga prema stanu carevu; a car sjegjaše na carskom prijestolu svom u dvoru carskom prema vratima od dvora.

2. I kad car ugleda caricu Jestiru gdje stoji u trijemu, ona nagje milost pred njim, te car pruži prema Jestiri zlatnu palicu koja mu bješe u ruci, i Jestira pristupi i dotače se kraja od palice.

3. I reče joj car : što ti je, carice Jestiro? i šta želiš? ako je i do polovine carstva, daće ti se.

4. A Jestira reče : ako je ugodno caru, neka dogje car s Amanom danas na objed koji sam mu zgotovila.

5. A car reče : zovite brže Amana da učini što reče Jestira. I dogje car s Amanom na objed koji zgotovi Jestira.

6. Po tom car napiv se vina reče Jestiri : šta želiš? daće ti se; i šta moliš? ako je i do polovine carstva, biće.

7. A Jestira odgovarajući reče : želim i molim :

8. Ako sam našla milost pred carem, i ako je ugodno caru da mi da što želim i učini što molim, neka opet dogje car s Amanom na objed koji ću im zgotoviti, i sjutra ću učiniti po riječi carevoj.

9. I tako otide Aman onaj dan veseo i dobre volje. Ali kad vidje Aman Mardoheja na vratima carevijem a on ne usta niti se mače pred njim, napuni se Aman gnjeva na Mardoheja.

10. Ali se uzdrža Aman dokle dogje kući svojoj; po tom posla i sazva prijatelje svoje i Seresu ženu svoju.

11. I pripovjedi im Aman o slavi bogatstva svojega i o mnoštvu sinova svojih i o svemu čim ga je podigao car i kako ga je uzvisio svrh knezova i sluga carskih.

12. I doda Aman : pa i carica Jestira nikoga osim mene ne pozva s carem na objed, koji bješe zgotovila, pa i sjutra sam pozvan k njoj s carem.

13. Ali sve to nije mi ni na što dokle god gledam onoga Mardoheja Judejca gdje sjedi na vratima carevijem.

14. Tada mu reče Seresa žena njegova i svi prijatelji njegovi : neka načine vješala visoka pedeset lakata, i u jutru reci caru da se na njima objesi Mardohej, pa idi s carem veseo na objed. I to bi po volji Amanu i pripravi vješala.

GLAVA 6.

Onu noć ne mogaše car spavati, i zapovjedi, te mu donesoše knjigu od znamenitijeh dogagjaja, dnevnike, te je čitaše caru.

2. I nagje se zapisano kako je Mardohej prokazao za Vihtana i Teresa, dva dvoranina, koji čuvahu stražu na pragu, da gledaju da dignu ruke na cara Asvira.

3. Tada reče car : kaka je čast i kako je dobro učinjeno Mardoheju za to? A momci carevi, sluge njegove, rekoše : nije mu učinjeno ništa.

4. A car reče : ko je u trijemu? A Aman bješe došao u spoljašnji trijem dvora careva da kaže caru da se objesi Mardohej na vješala koja mu je pripravio.

5. A momci carevi rekoše mu : gle, Aman stoji u trijemu. A car reče : neka dogje.

6. I Aman dogje, a car mu reče : šta treba učiniti čovjeku kojega car hoće da proslavi? A Aman reče u sebi : koga bi car htio proslaviti ako ne mene?

7. I reče Aman caru : koga car hoće da proslavi,

8. Treba donijeti carsko odijelo koje car nosi, i dovesti konja na kom car jaše, i metnuti mu na glavu vijenac carski;

9. I odijelo i konja treba dati kome izmegju najvećih knezova carevijeh da obuku čovjeka onoga kojega car hoće da proslavi, pa da ga provedu na konju po ulicama gradskim i viču pred njim : ovako biva čovjeku koga car hoće da proslavi.

10. Tada reče car Amanu : brže uzmi odijelo i konja kao što reče, i učini tako Mardoheju Judejcu koji sjedi na vratima carevijem; nemoj izostaviti ništa što si rekao.

11. I uze Aman odijelo i konja, i obuče Mardoheja i provede ga na konju po ulicama gradskim vičući pred njim :

ovako biva čovjeku koga car hoće da proslavi.

12. Po tom se vrati Mardohej na vrata careva, a Aman brže otide kući svojoj žalostan i pokrivene glave.

13. I pripovjedi Aman Seresi ženi svojoj i svijem prijateljima svojim sve što mu se dogodi. Tada mu rekoše mudarci njegovi i Seresa žena njegova : kad je od Judejskoga sjemena Mardohej pred kojim si počeo padati, ne ćeš mu odoljeti, nego ćeš pasti pred njim.

14. I dok oni još govorahu s njim, dogjoše dvorani carevi i brže odvedoše Amana na objed koji zgotovi Jestira.

GLAVA 7.

I tako dogje car i Aman na objed carici Jestiri.

2. I reče car Jestiri opet drugi dan napivši se vina : šta želiš, carice Jestiro ? daće ti se ; i šta moliš ? ako je i do polovine carstva, biće.

3. Tada odgovori carica Jestira i reče : ako sam našla milost pred tobom, care, i ako je caru ugodno, neka mi se pokloni život moj na moju želju i narod moj na moju molbu.

4. Jer smo prodani ja i moj narod da nas potru, pobiju i istrijebe. Da smo prodani da budemo sluge i sluškinje, mučala bih, premda neprijatelj ne bi mogao naknaditi štete caru.

5. A car Asvir progovori i reče carici Jestiri : ko je taj ? i gdje je taj koji se usudio tako činiti ?

6. A Jestira reče : protivnik i neprijatelj ovaj je zlikovac Aman. A Aman se uplaši od cara i od carice.

7. Tada car gnjevan usta od vina i otide u vrt kod dvora, a Aman osta da moli za život svoj caricu Jestiru, jer vidje da je car naumio zlo po nj.

8. Po tom se car vrati iz vrta dvorskoga u kuću gdje bješe pio vino ; a Aman bješe pao na odar gdje sjegjaše Jestira. I car reče : eda li će i caricu osramotiti kod mene u kući ? Čim ta riječ izide iz usta carevijeh, pokriše lice Amanu.

9. I Arvona, jedan od dvorana carevijeh, reče : evo i vješala što je načinio Aman za Mardoheja koji je govorio dobro po cara stoje kod kuće Amanove, visoka pedeset lakata. I reče car : objesite ga na njih.

10. I tako objesiše Amana na vješala koja bješe pripravio Mardoheju. I gnjev carev utiša se.

GLAVA 8.

Istoga dana dade car Asvir carici Jestiri kuću Amana neprijatelja Judejskoga. A Mardohej izide pred cara, jer Jestira kaza šta joj je on ;

2. I car snimiv prsten svoj, koji bješe uzeo od Amana, dade ga Mardoheju ; a Jestira postavi Mardoheja nad kućom Amanovom.

3. Po tom Jestira opet govori caru i padnuvši pred noge njegove i plačući moljaše ga da ukloni zloću Amana Agageja i misao njegovu koju bješe smislio na Judejce.

4. Tada car pruži zlatnu palicu prema Jestiri, i Jestira usta i stade pred carem,

5. I reče : ako je ugodno caru i ako sam našla milost pred njim, i ako je pravo pred carem i ako sam mu mila, neka se piše da se poreku knjige u kojima je misao Amana sina Amedatina, Agageja, koje je raspisao da se istrijebe Judejci što su po svijem zemljama carevijem.

6. Jer kako bih mogla gledati zlo koje bi zadesilo moj narod ? i kako bih mogla gledati da se potre rod moj ?

7. A car Asvir reče carici Jestiri i Mardoheju Judejcu : eto, dao sam kuću Amanovu Jestiri a njega su objesili na vješala za to što šćaše dignuti ruku svoju na Judejce.

8. Vi dakle pišite za Judejce kako vam je drago u ime carevo i zapečatite prstenom carevijem ; jer što se piše u ime carevo i zapečati prstenom carevijem ne može se poreći.

9. I dozvaše pisare careve u isto vrijeme, trećega mjeseca, koje je mjesec Sivan, dvadeset trećega dana, i pisa se sve, kako zapovjedi Mardohej, Judejcima i namjesnicima i knezovima i upraviteljima po zemljama, od Indije do Etiopije, sto i dvadeset i sedam zemalja, u svaku zemlju njezinijem pismom i svakom narodu njegovijem jezikom, i Judejcima njihovijem pismom i njihovijem jezikom.

10. A napisa u ime cara Asvira i zapečati prstenom carevijem, i razasla knjige po glasnicima koji jahahu na brzijem konjma i na mladijem mazgama :

11. Da je car dopustio Judejcima što su u kome god gradu da se skupe i brane život svoj, da potru i pobiju i istrijebe svaku vojsku kojega mu drago naroda i zemlje, koji bi udarili na njih, i djecu njihovu i žene njihove, a imanje njihovo da razgrabe

12. U isti dan po svijem zemljama cara Asvira, trinaestoga dana mjeseca dvanaestoga, koje je mjesec Adar.

13. U knjigama se govoraše da se oglasi zapovijest po svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da Judejci budu gotovi za onaj dan da se osvete svojim neprijateljima.

14. Glasnici koji jahahu na brzijem konjma i mazgama otidoše brzo i hitno po zapovijesti carevoj; i zapovijest bi oglašena u Susanu carskom gradu.

15. A Mardohej otide od cara u carskom odijelu ljubičastom i bijelom i pod zlatnijem vijencem velikim i u plaštu od tankoga platna i skerleta, i grad Susan radovaše se i veseljaše se.

16. Judejcima dogje svjetlost i veselje i radost i slava.

17. I u svakoj zemlji i u svakom gradu, gdje god dogje zapovijest careva i naredba njegova, bješe radost i veselje megju Judejcima, gozba i blagi dani, i mnogi iz naroda zemaljskih postajahu Judejci, jer ih popade strah od Jevreja.

GLAVA 9.

I tako dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar, trinaestoga dana, kad dogje da se izvrši riječ careva i zapovijest njegova, istoga dana kad se neprijatelji Judejski nadahu da će obladati njima, preokrenu se, te Judejci obladaše svojim nenavidnicima.

2. Skupiše se Judejci u svojim gradovima po svijem zemljama cara Asvira da dignu ruke na one koji im tražahu zlo ; i niko ne mogaše stajati pred njima ; jer strah od njih popade sve narode.

3. I svi knezovi zemaljski, namjesnici i upravitelji i koji opravljahu poslove careve, podupirahu Judejce, jer ih popade strah od Mardoheja.

4. Jer velik bijaše Mardohej u domu carevu, i slava njegova prolažaše sve zemlje, jer taj čovjek Mardohej bivaše sve veći.

5. I tako pobiše Judejci sve neprijatelje svoje mačem i potrše i istrijebiše, i učiniše što htješe od nenavidnika svojih.

6. I u Susanu carskom gradu ubiše Judejci i istrijebiše pet stotina ljudi.

7. I Farsándatu i Dalfona i Aspatu,

8. I Poratu i Adaliju i Aridatu,

9. I Farmastu i Arisaja i Aridaja i Vajezatu,

10. Deset sinova Amana sina Amedatina neprijatelja Judejskoga pobiše, ali na plijen ne digoše ruke svoje.

11. U onaj dan kad javiše caru broj pobijenijeh u Susanu carskom gradu,

12. Reče car Jestiri carici : u Susanu carskom gradu pobiše i potrše Judejci pet stotina ljudi i deset sinova Amanovijeh, a šta su učinili po ostalijem zemljama carevijem? Šta želiš? daće ti se ; i šta još moliš? biće.

13. A Jestira reče : ako je ugodno caru, da se dopusti Judejcima u Susanu i sjutra da učine po današnjoj naredbi, i deset sinova Amanovijeh da objese na vješala.

14. I zapovjedi car da bude tako. I oglašena bi zapovijest u Susanu, i objesiše deset sinova Amanovijeh.

15. I Judejci koji bijahu u Susanu skupivši se i četrnaestoga dana mjeseca Adara pobiše u Susanu tri stotine ljudi, ali na plijen ne digoše ruke svoje.

16. A ostali Judejci koji bijahu po zemljama carevijem skupiše se da brane život svoj i da se smire od neprijatelja svojih ; i pobiše sedamdeset i pet tisuća nenavidnika svojih ; ali na plijen ne digoše ruke svoje.

17. To bi trinaestoga dana mjeseca Adara ; a četrnaestoga počinuše, i praznovaše taj dan gosteći se i veseleći se.

18. A Judejci koji bijahu u Susanu skupiše se trinaestoga i četrnaestoga dana istoga mjeseca, a počinuše petnaestoga, i praznovaše taj dan gosteći se i veseleći se.

19. Za to Judejci seljani, koji žive po mjestima neogragjenijem, praznuju če-

trnaesti dan mjeseca Adara veseleći se i gosteći se i blagujući, i šaljući dijelove jedan drugom.

20. Jer Mardohej napisa ovo, i razasla knjige svijem Judejcima koji bijahu po svijem zemljama cara Asvira, blizu i daleko,

21. Naregjujući im da praznuju dan četrnaesti mjeseca Adara i petnaesti dan istoga mjeseca svake godine;

22. Prema danima u koje se smiriše Judejci od neprijatelja svojih i prema mjesecu kad im se pretvori žalost u radost i tuga u veselje, da te dane praznuju gosteći se i veseleći se i šaljući dijelove jedan drugom, i siromasima darove.

23. I primiše svi Judejci da čine što su počeli i što im pisa Mardohej.

24. Jer Aman sin Amedatin Agagej neprijatelj svijeh Judejaca namisli za Judejce da ih istrijebi, i baci Fur, to jest ždrijeb, da ih potre i istrijebi.

25. Ali kad Jestira izide pred cara, on zapovjedi knjigom, te se zla misao njegova koju smisli na Judejce obrati na njegovu glavu, i objesiše njega i sinove njegove na vješala.

26. Za to prozvaše te dane Furim od imena Fur; i radi svijeh riječi te knjige i radi onoga što vidješe, tako i radi onoga što im se dogodi,

27. Postaviše Judejci i primiše na se i na sjeme svoje i na sve koji se udruže s njima da je nepromjenito da slave ta dva dana kao što je napisano za njih i na vrijeme koje je za njih odregjeno, svake godine,

28. I da se ti dani spominju i slave u svakom naraštaju, u svakoj porodici, u svakoj zemlji i u svakom gradu; i ti dani Furim da ne prestanu megju Judejcima i spomen njihov da ne pogine u sjemenu njihovu.

29. I pisa carica Jestira kći Avihailova i Mardohej Judejac svakom tvrgjom potvrgjući knjigu za Furim drugi put.

30. I *Mardohej* razasla knjigu svijem Judejcima u sto i dvadeset i sedam zemalja cara Asvira s riječima ljubaznijem i istinijem,

31. Da tvrdo drže dane Furim na vrijeme kao što im je postavio Mardohej Judejac i carica Jestira i kao što sami postaviše sebi i sjemenu svojemu za spomen postu njihovu i vikanju njihovu.

32. Tako zapovijest Jestirina potvrdi uredbu za Furim, i bi zapisano u knjigu.

GLAVA 10.

Po tom car Asvir udari danak na zemlju i na ostrva morska.

2. A sva djela vlasti njegove i sile, i pripovijest o veličini Mardohejevoj kako ga je car učinio velikim, to je napisano u knjizi dnevnika careva Midskih i Persijskih.

3. Jer Mardohej Judejac bješe drugi do cara Asvira i velik u Judejaca i mio mnoštvu braće svoje starajući se za dobro svojemu narodu i govoreći za sreću svega sjemena svojega.

KNJIGA O JOVU.

GLAVA 1.

Bijaše čovjek u zemlji Uzu po imenu Jov; i taj čovjek bijaše dobar i pravedan, i bojaše se Boga, i uklanjaše se oda zla.

2. I rodi mu se sedam sinova i tri kćeri.

3. I imaše stoke sedam tisuća ovaca i tri tisuće kamila i pet stotina jarmova volova i pet stotina magarica, i čeljadi veoma mnogo; i bijaše taj čovjek najveći od svijeh ljudi na istoku.

4. I sinovi njegovi sastajahu se i davahu gozbe kod kuće, svaki svoga dana, i slahu te pozivahu tri sestre svoje da jedu i piju s njima.

5. I kad bi se obredili gozbom, pošiljaše Jov i osvećivaše ih, i ustajući rano prinošaše žrtve paljenice prema broju svijeh njih; jer govoraše Jov: može biti da su se ogriješili sinovi moji i pohulili na Boga u srcu svom. Tako činjaše Jov svaki put.

6. A jedan dan dogjoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a megju njih dogje i Sotona.

7. I Gospod reče Sotoni : od kuda ideš? A Sotona odgovori Gospodu i reče : prohodih zemlju i obilazih.

8. I reče Gospod Sotoni : jesi li vidio slugu mojega Jova? nema onakoga čovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla.

9. A Sotona odgovori Gospodu i reče: eda li se uzalud Jov boji Boga?

10. Nijesi li ga ti ogradio i kuću njegovu i sve što ima svuda u naokolo? djelo ruku njegovijeh blagoslovio si, i stoka se njegova umnožila na zemlji.

11. Ali pruži ruku svoju i dotakni se svega što ima, psovaće te u oči.

12. A Gospod reče Sotoni : evo, sve što ima neka je u tvojoj ruci; samo na njega ne diži ruke svoje. I otide Sotona od Gospoda.

13. A jedan dan kad sinovi njegovi i kćeri njegove jegjahu i pijahu vino u kući brata svojega najstarijega,

14. Dogje glasnik Jovu i reče : volovi orahu i magarice pasijahu pokraj njih,

15. A Saveji udariše i oteše ih, i pobiše momke oštrijem mačem ; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

16. Dok ovaj još govoraše, dogje drugi i reče : oganj Božji spade s neba i spali ovce i momke, i proždrije ih ; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

17. Dokle ovaj još govoraše, dogje drugi i reče : Haldejci u tri čete udariše na kamile i oteše ih, i pobiše momke oštrijem mačem; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

18. Dokle ovaj još govoraše, dogje drugi i reče : sinovi tvoji i kćeri tvoje jegjahu i pijahu vino u kući brata svojega najstarijega ;

19. A to vjetar velik dogje ispreko pustinje i udari u četiri ugla od kuće, te pade na djecu i pogiboše; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

20. Tada usta Jov i razdrije plašt svoj, i ostriže glavu, i pade na zemlju i pokloni se,

21. I reče : go sam izašao iz utrobe matere svoje, go ću se i vratiti onamo. Gospod dade, Gospod uze; da je blagosloveno ime Gospodnje.

22. Uza sve to ne sagriješi Jov, niti reče bezumlja za Boga.

GLAVA 2.

Opet jedan dan dogjoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a dogje i Sotona megju njih da stane pred Gospodom.

2. I Gospod reče Sotoni : od kuda ideš ? A Sotona odgovori Gospodu i reče : prohodih zemlju i obilazih.

3. I reče Gospod Sotoni : jesi li vidio slugu mojega Jova? nema onakoga čovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla, i još se drži dobrote svoje, premda si me nagovorio, te ga upropastih ni za što.

4. A Sotona odgovori Gospodu i reče : kožu za kožu, i sve što čovjek ima daće za dušu svoju.

5. Nego pruži ruku svoju i dotakni se kostiju njegovijeh i mesa njegova, psovaće te u oči.

6. A Gospod reče Sotoni : evo ti ga u ruke; ali mu dušu čuvaj.

7. I Sotona otide od Gospoda, i udari Jova zlijem prištem od pete do tjemena,

8. Te on uze crijep pa se strugaše, i sjegjaše u pepelu.

9. I reče mu žena : hoćeš li se još držati dobrote svoje? blagoslovi Boga, pa umri.

10. A on joj reče : govoriš kao luda žena; dobro smo primali od Boga, a zla zar ne ćemo primati? Uza sve to ne sagriješi Jov usnama svojim.

11. A tri prijatelja Jovova čuše za sve zlo koje ga zadesi, i dogjoše svaki iz svojega mjesta, Elifas Temanac i Vildad Šušanin i Sofar Namaćanin, dogovorivši se da dogju da ga požale i potješe.

12. I podigavši oči svoje iz daleka ne poznaše ga; tada podigoše glas svoj i stadoše plakati, i razdriješe svaki svoj plašt i posuše se prahom po glavi bacajući ga u nebo.

13. I sjegjahu kod njega na zemlji sedam dana i sedam noći, i ni jedan mu ne progovori riječi, jer vigjahu da je bol vrlo velik.

GLAVA 3.

Po tom otvori usta svoja Jov i stade kleti dan svoj.

2. I progovoriv Jov reče :

3. Ne bilo dana u koji se rodih, i noći u kojoj rekoše : rodi se djetić!
4. Bio taj dan tama, ne gledao ga Bog ozgo, i ne osvjetljavala ga svjetlost!
5. Mrak ga zaprznio i sjen smrtni, oblak ga obastirao, bio strašan kao najgori dani!
6. Noć onu osvojila tama, ne radovala se megju danima godišnjim, ne brojila se u mjesece!
7. Gle, noć ona bila pusta, pjevanja ne bilo u njoj!
8. Kleli je koji kunu dane, koji su gotovi probuditi krokodila!
9. Potamnjele svijezde u sumračje njezino, čekala vidjelo i ne dočekala ga, i jne vidjela zori trepavica;
10. Što mi nije zatvorila vrata od utrobe i nije sakrila muku od mojih očiju.
11. Za što ne umrijeh u utrobi? ne izdahnuh izlazeći iz utrobe?
12. Za što me prihvatiše koljena? za što sise, da sem?
13. Jer bih sada ležao i počivao; spavao bih, i bio bih miran,
14. S carevima i savjetnicima zemaljskim, koji zidaše sebi pustoline,
15. Ili s knezovima, koji imaše zlata, i kuće svoje puniše srebra.
16. Ili za što ne bih kao nedonošče sakriveno, kao dijete koje ne ugleda vidjela?
17. Ondje bezbožnici prestaju dosagjivati, i ondje počivaju iznemogli,
18. I sužnji se odmaraju i ne čuju glasa nastojnikova.
19. Mali i veliki ondje je, i rob slobodan od svoga gospodara.
20. Za što se daje vidjelo nevoljniku i život onima koji su tužna srca,
21. Koji čekaju smrt a nje nema, i traže je većma nego zakopano blago,
22. Koji igraju od radosti i vesele se kad nagju grob?
23. Čovjeku, kojemu je put sakriven i kojega je Bog zatvorio od svuda?
24. Jer prije jela mojega dolazi uzdah moj, i kao voda ražljeva se jauk moj.
25. Jer čega se bojah dogje na mene, i čega se strašah zadesi me.
26. Ne počivah niti imah mira niti se odmarah, i opet dogje strahota.

GLAVA 4.

Tada odgovori Elifas Temanac i reče :
2. Ako ti progovorimo, da ti ne će biti dosadno? ali ko bi se mogao uzdržati da ne govori?
3. Gle učio si mnoge, i ruke iznemogle krijepio si;
4. Riječi su tvoje podizale onoga, koji padaše, i utvrgjivao si koljena koja klecahu.
5. A sada kad dogje na tebe, klonuo si; kad se tebe dotače, smeo si se.
6. Nije li pobožnost tvoja bila uzdanje tvoje? i dobrota putova tvojih nadanje tvoje?
7. Opomeni se, ko je prav poginuo, i gdje su pravedni istrijebljeni?
8. Kako sam ja vidio, koji oru muku i siju nevolju, to i žanju.
9. Od dihanja Božijega ginu, i od daha nozdara njegovijeh nestaje ih.
10. Rika lavu, i glas ljutom lavu i zubi lavićima satiru se.
11. Lav gine nemajući lova, i lavići rasipaju se.
12. Još dogje tajno do mene riječ, i uho moje doču je malo.
13. U mislima o noćnijem utvarama, kad tvrd san pada na ljude,
14. Strah poduze me i drhat, od kojega ustreptaše sve kosti moje,
15. I duh progje ispred mene, i dlake na tijelu mojem nakostriješiše se.
16. Stade, ali mu ne poznah lica; prilika bijaše pred očima mojima, i mučeći čuh glas :
17. Eda li je čovjek pravedniji od Boga? eda li je čovjek čistiji od tvorca svojega?
18. Gle, slugama svojim ne vjeruje, i u angjela svojih nalazi nedostataka;
19. A kamo li u onijeh koji stoje u kućama zemljanijem, kojima je temelj na prahu i satiru se brže nego moljac.
20. Od jutra do večera satru se, i nestane ih na vijek da niko i ne opazi.
21. Slava njihova ne prolazi li s njima? Umiru, ali ne u mudrosti.

GLAVA 5.

Zovi; hoće li ti se ko odazvati? i komu ćeš se izmegju svetijeh obratiti?
2. Doista bezumnoga ubija gnjev, i ludoga usmrćuje srdnja.

3. Ja vidjeh bezumnika gdje se ukorijenio; ali odmah prokleh stan njegov.
4. Sinovi su njegovi daleko od spasenja i satiru se na vratima a nema ko da izbavi.
5. Ljetinu njegovu jede gladni i isred trnja kupi je, i lupež ždere blago njihovo.
6. Jer muka ne izlazi iz praha niti nevolja iz zemlje niče.
7. Nego se čovjek ragja na nevolju, kao što iskre iz ugljevlja uzlijeću u vis.
8. Ali ja bih Boga tražio, i pred Boga bih iznio stvar svoju,
9. Koji čini stvari velike i neispitljive, divne, kojima nema broja;
10. Koji spušta dažd na zemlju i šalje vodu na polja;
11. Koji podiže ponižene, i žalosne uzvišuje k spasenju;
12. Koji rasipa misli lukavijeh da ruke njihove ne svrše ništa;
13. Koji hvata mudre u njihovu lukavstvu, i namjeru opakih obara;
14. Danju nailaze na mrak, i u po dne pipaju kao po noći.
15. On izbavlja ubogoga od mača, od usta njihovijeh i od ruke silnoga.
16. Tako ima nadanja siromahu, a zloća zatiskuje usta svoja.
17. Gle, blago čovjeku koga Bog kara; i za to ne odbacuj karanja svemogućega.
18. Jer on zadaje rane, i zavija; on udara, i ruke njegove iscjeljuju.
19. Iz šest nevolja izbaviće te; ni u sedmoj ne će te se zlo dotaći.
20. U gladi izbaviće te od smrti i u ratu od mača.
21. Kad jezik šiba, bićeš sakriven, niti ćeš se bojati pustoši kad dogje.
22. Smijaćeš se pustoši i gladi, niti ćeš se bojati zvijerja zemaljskoga.
23. Jer ćeš s kamenjem poljskim biti u vjeri, i zvijerje će poljsko biti u miru s tobom.
24. I vidjećeš da je mir u šatoru tvom, kućićeš kuću svoju i ne ćeš se prevariti.
25. Vidjećeš kako će ti se umnožiti sjeme tvoje, i porod će tvoj biti kao trava na zemlji.
26. Star ćeš otići u grob kao što se žito snosi u stog u svoje vrijeme.
27. Eto, razgledasmo to, tako je; poslušaj i razumij.

GLAVA 6.

A Jov odgovori i reče:
2. O da bi se dobro izmjerili jadi moji, i zajedno se nevolja moja metnula na mjerila!
3. Pretegla bi pijesak morski; za to mi i riječi nedostaje.
4. Jer su strijele svemogućega u meni, otrov njihov ispija mi duh, strahote Božije udaraju na me.
5. Riče li divlji magarac kod trave? muče li vo kod piće svoje?
6. Jede li se bljutavo bez soli? ima li slasti u biocu od jajca?
7. Čega se duša moja nije htjela dotaknuti, to mi je jelo u nevolji.
8. O da bi mi se ispunila molba, i da bi mi Bog dao što čekam!
9. I da bi Bog htio satrti me, da bi mahnuo rukom svojom, i istrijebio me!
10. Jer mi je još utjeha, ako i gorim od bola niti me žali, što nijesam tajio riječi svetoga.
11. Kaka je sila moja da bih pretrpio? kakav li je kraj moj da bih produljio život svoj?
12. Je li sila moja kamena sila? je li tijelo moje od mjedi?
13. Ima li još pomoći u mene? i nije li daleko od mene što bi me pridržalo?
14. Nesretnomu treba milost prijatelja njegova, ali je on ostavio strah svemogućega.
15. Braća moja iznevjeriše kao potok. kao bujni potoci progjoše,
16. Koji su mutni od leda, u kojima se sakriva snijeg;
17. Kad se otkrave, oteku; kad se zagriju, nestane ih s mjesta njihovijeh;
18. Tamo amo svrću od putova svojih, idu u ništa i gube se.
19. Putnici iz Teme pogledahu, koji igjahu u Sevu uzdahu se u njih;
20. Ali se postidješe što se pouzdaše u njih, došavši do njih, osramotiše se.
21. Tako i vi postaste ništa; vidjeste pogibao moju, i strah vas je.
22. Eda li sam vam rekao: dajte mi, ili od blaga svojega poklonite mi;
23. Ili izbavite me iz ruke neprijateljeve, i iz ruke nasilničke iskupite me?
24. Poučite me, i ja ću mučati; i u čemu sam pogriješio, obavijestite me.

25. Kako su jake riječi istinite! Ali šta će ukor vaš?
26. Mislite li da će riječi ukoriti, i da je govor čovjeka bez nadanja vjetar?
27. I na sirotu napadate, i kopate jamu prijatelju svojemu.
28. Za to sada pogledajte me, i vidite lažem li pred vama.
29. Pregledajte; da ne bude nepravde; pregledajte, ja sam prav u tom.
30. Ima li nepravde na jeziku mojem? ne razbira li grlo moje zla?

GLAVA 7.

Nije li čovjek na vojsci na zemlji? a dani njegovi nijesu li kao dani nadničarski?
2. Kao što sluga uzdiše za sjenom i kao što nadničar čeka da svrši,
3. Tako su meni dati u našljedstvo mjeseci zaludni i noći mučne odregjene mi.
4. Kad legnem, govorim: kad ću ustati? i kad će proći noć? i sitim se prevrćući se do svanuća.
5. Tijelo je moje obučeno u crve i u grude zemljane, koža moja puca i raščinja se.
6. Dani moji brži biše od čunka, i progjoše bez nadanja.
7. Opomeni se da je moj život vjetar, da oko moje ne će više vidjeti dobra,
8. Niti će me vidjeti oko koje me je vigjalo; i tvoje oči kad pogledaju na me, mene ne će biti.
9. Kao što se oblak razilazi i nestaje ga, tako ko sigje u grob, ne će izaći,
10. Ne će se više vratiti kući svojoj, niti će ga više poznati mjesto njegovo.
11. Za to ja ne ću braniti ustima svojim, govoriću u tuzi duha svojega, naricati u jadu duše svoje.
12. Eda li sam more ili kit, te si namjestio stražu oko mene?
13. Kad rečem: potješiće me odar moj, postelja će mi moja oblakšati tužnjavu.
14. Tada me strašiš snima i prepadaš me utvarama,
15. Te duša moja voli biti udavljena, voli smrt nego kosti moje.
16. Dodijalo mi je; ne ću do vijeka živjeti; progji me se; jer su dani moji taština.
17. Šta je čovjek da ga mnogo cijenis i da mariš za nj?
18. Da ga pohodiš svako jutro, i svaki čas kušaš ga?
19. Kad ćeš se odvratiti od mene i pustiti me da progutam pljuvanku svoju?
20. Zgriješio sam; što ću ti činiti, o čuvaru ljudski? za što si me metnuo sebi za biljegu, te sam sebi na tegobu?
21. Za što mi ne oprostiš grijeh moj i ne ukloniš moje bezakonje? jer ću sad leći u prah, i kad me potražiš, mene ne će biti.

GLAVA 8.

Tada odgovori Vildad Sušanin i reče:
2. Dokle ćeš tako govoriti? i riječi usta tvojih dokle će biti kao silan vjetar?
3. Eda li Bog krivo sudi? ili svemogući izvrće pravdu?
4. Što su sinovi tvoji zgriješili njemu, za to ih je dao bezakonju njihovu.
5. A ti da potražiš Boga i pomoliš se svemogućemu,
6. Ako si čist i prav, zaista će se prenuti za te i čestit će učiniti pravedni stan tvoj;
7. I početak će tvoj biti malen, a pošljedak će ti biti vrlo velik.
8. Jer pitaj pregjašnji naraštaj, i nastani da razbereš od otaca njihovijeh;
9. Jer smo mi jučerašnji, i ne znamo ništa, jer su naši dani na zemlji sjen.
10. Ne će li te oni naučiti? ne će li ti kazati i iz srca svojega iznijeti riječi?
11. Niče li sita bez vlage? raste li rogoz bez vode?
12. Dok se još zeleni, dok se ne pokosi, suši se prije svake trave.
13. Take su staze svijeh koji zaboravljaju Boga, i nadanje licemjerovo propada.
14. Njegovo se nadanje podlama i uzdanje je njegovo kuća paukova;
15. Nasloni se na kuću svoju, ali ona ne stoji tvrdo; uhvati se za nju, ali se ona ne može održati.
16. Zeleni se na suncu, i u vrh vrta njegova pružaju se ogranci njegovi;
17. Žile njegove zapleću se kod izvora, i na mjestu kamenitu širi se;
18. Ali kad se iščupa iz mjesta svojega, ono ga se odriče: nijesam te vidjelo.

19. Eto, to je radost od njegova puta; a iz praha niče drugi.
20. Gle, Bog ne odbacuje dobroga, ali ne prihvata za ruku zlikovca.
21. Još će napuniti usta tvoja smijeha i usne tvoje popijevanja.
22. Nenavidnici tvoji obući će se u sramotu, i šatora bezbožničkoga ne će biti.

GLAVA 9.

A Jov odgovori i reče :
2. Zaista, znam da je tako; jer kako bi mogao čovjek biti prav pred Bogom?
3. Ako bi se htio preti s njim, ne bi mu mogao odgovoriti od tisuće na jednu.
4. Mudar je srcem i jak snagom; ko se je opr'o njemu i bio srećan?
5. On premješta gore, da niko i ne opazi; prevraća ih u gnjevu svom;
6. On kreće zemlju s mjesta njezina da joj se stupovi drmaju;
7. On kad zaprijeti suncu, ne izlazi; on zapečaćava zvijezde;
8. On razapinje nebo sam, i gazi po valima morskim;
9. On je načinio *zvijezde* kola i štape i vlašiće i druge jugu u dnu;
10. On čini stvari velike i neispitljive i divne, kojima nema broja.
11. Gle, ide mimo mene, a ja ne vidim; progje, a ja ga ne opazim.
12. Gle, kad uhvati, ko će ga nagnati da vrati? ko će mu kazati : šta radiš?
13. Bog ne usteže gnjeva svojega, padaju poda nj oholi pomoćnici.
14. A kako bih mu ja odgovarao i birao riječi protiv njega?
15. Da sam i prav, ne ću mu se odgovoriti, valja da se molim sudiji svojemu.
16. Da ga zovem i da mi se odzove, još ne mogu vjerovati da je čuo glas moj.
17. Jer me je vihorom satr'o i zadao mi mnogo rana ni za što.
18. Ne da mi da odahnem, nego me siti grčinama.
19. Ako je na silu, gle, on je najsilniji; ako na sud, ko će mi svjedočiti?
20. Da se pravdam, moja će me usta osuditi; da sam dobar, pokazaće da sam nevaljao.
21. Ako sam dobar, ne ću znati za to; omrzao mi je život moj.
22. Sve jedno je; za to rekoh : i dobroga i bezbožnoga on potire.
23. Kad bi još ubio bič na jedan put! ali se smije iskušavanju pravijeh.
24. Zemlja se daje u ruke bezbožniku; lice sudija njezinijeh zaklanja; ako ne on, da ko?
25. Ali dani moji biše brži od glasnika; pobjegoše, ne vidješe dobra.
26. Progjoše kao brze lagje, kao orao kad leti na hranu.
27. Ako rečem : zaboraviću tužnjavu svoju, ostaviću gnjev svoj i okrijepiću se;
28. Strah me je od svijeh muka mojih, znam da me ne ćeš opravdati.
29. Biću kriv; za što bih se mučio uzalud?
30. Da se izmijem vodom šnježanicom, i da očistim sapunom ruke svoje,
31. Tada ćeš me zamočiti u jamu da se gade na me moje haljine.
32. Jer nije čovjek kao ja da mu odgovaram, da idem s njim na sud;
33. Niti ima megju nama kmeta da bi stavio ruku svoju megju nas dvojicu.
34. Neka odmakne od mene prut svoj, i strah njegov neka me ne straši;
35. Tada ću govoriti, i ne ću ga se bojati; jer ovako ne znam za sebe.

GLAVA 10.

Dodijao je duši mojoj život moj; pustiću od sebe tužnjavu svoju, govoriću u jadu duše svoje.
2. Reći ću Bogu : nemoj me osuditi; kaži mi za što se preš sa mnom.
3. Je li ti milo da činiš silu, da odbacuješ djelo ruku svojih i savjet bezbožnički obasjavaš?
4. Jesu li u tebe oči tjelesne? vidiš li kao što vidi čovjek?
5. Jesu li dani tvoji kao dani čovječji, i godine tvoje kao vijek ljudski.
6. Te istražuješ moje bezakonje i za grijeh moj razbiraš?
7. Ti znaš da nijesam kriv, i nema nikoga ko bi izbavio iz tvoje ruke.
8. Tvoje su me ruke stvorile i načinile, i ti me od svuda potireš.
9. Opomeni se da si me kao od kala načinio, i opet ćeš me u prah obratiti.
10. Nijesi li me kao mlijeko slio i kao sir usirio me?

11. Navukao si na me kožu i meso, i kostima i žilama spleo si me.
12. Životom i milošću darivao si me; i staranje tvoje čuvalo je duh moj.
13. I sakrio si to u srcu svojem; ali znam da je u tebe.
14. Ako sam zgriješio, opazio si me, i nijesi me oprostio bezakonja mojega.
15. Ako sam skrivio, teško meni! ako li sam prav, ne mogu podignuti glave, pun sramote i videći muku svoju.
16. I ako se podigne, goniš me kao lav, i opet činiš čudesa na meni.
17. Ponavljaš svjedočanstva svoja protiv mene, i umnožavaš gnjev svoj na me; vojske jedna za drugom izlaze na me.
18. Za što si me izvadio iz utrobe? o da umrijeh! da me ni oko ne vidje!
19. Bio bih kao da nigda nijesam bio; iz utrobe u grob bio bih odnesen.
20. Nije li malo dana mojih? prestani dakle i okani me se da se malo oporavim,
21. Prije nego otidem odakle se ne ću vratiti, u zemlju tamnu i u sjen smrtni,
22. U zemlju tamnu kao mrak i u sjen smrtni, gdje nema promjene i gdje je vidjelo kao tama.

GLAVA 11.

A Sofar Namaćanin odgovori i reče:
2. Zar na mnoge riječi nema odgovora? ili će čovjek govorljiv ostati prav?
3. Hoće li tvoje laži umučkati ljude? i kad se ti rugaš, zar te ne će niko posramiti?
4. Jer si rekao: čista je nauka moja, i čist sam pred očima tvojim.
5. Ali kad bi Bog progovorio i usne svoje otvorio na te,
6. I pokazao ti tajne mudrosti, jer ih je dvojinom više, poznao bi da te Bog kara manje nego što zaslužuje tvoje bezakonje.
7. Možeš li ti tajne Božije dokučiti, ili dokučiti savršenstvo svemogućega?
8. To su visine nebeske, šta ćeš učiniti? dublje je od pakla, kako ćeš poznati?
9. Duže od zemlje, šire od mora.
10. Da prevrati, ili zatvori ili sabere, ko će mu braniti?
11. Jer zna ništavilo ljudsko, i videći nevaljalstvo zar ne će paziti?
12. Čovjek bezuman postaje razuman, premda se čovjek ragja kao divlje magare.
13. Da ti upraviš srce svoje i podigneš ruke svoje k njemu,
14. Ako je bezakonje u ruci tvojoj, da ga ukloniš, i ne daš da nepravda bude u šatorima tvojim,
15. Tada ćeš podignuti lice svoje bez mane i stajaćeš tvrdo i ne ćeš se bojati;
16. Zaboravićeš muku, kao vode koja proteče opominjaćeš je se;
17. Nastaće ti vrijeme vedrije nego podne, sinućeš, bićeš kao jutro;
18. Uzdaćeš se imajući nadanje, zakopaćeš se, i mirno ćeš spavati.
19. Ležaćeš, i niko te ne će plašiti, i mnogi će ti se moliti.
20. Ali oči će bezbožnicima iščiljeti, i utočišta im ne će biti, i nadanje će im biti izdisanje.

GLAVA 12.

A Jov odgovori i reče:
2. Da, vi ste ljudi, i s vama će umrijeti mudrost.
3. I ja imam srce kao i vi, niti sam gori od vas; i u koga nema toga?
4. Na podsmijeh sam prijatelju svom, koji kad zove Boga odzove mu se; na podsmijeh je pravedni i dobri.
5. Bačen je luč po mišljenju srećnoga onaj koji hoće da popuzne.
6. Mirne su kolibe lupeške, i bez straha su koji gnjeve Boga, njima Bog daje *sve* u ruke.
7. Zapitaj stoku, naučiće te; ili ptice nebeske, kazaće ti.
8. Ili se razgovori sa zemljom, naučiće te, i ribe će ti morske pripovjediti.
9. Ko ne zna od svega toga da je ruka Gospodnja to učinila?
10. Kojemu je u ruci duša svega živoga i duh svakoga tijela čovječijega.
11. Ne raspoznaje li uho riječi kao što grlo kuša jelo?
12. U staraca je mudrost, i u dugom vijeku razum.
13. U njega je mudrost i sila, u njega je savjet i razum.
14. Gle, on razgradi, i ne može se opet sagraditi; zatvori čovjeka, i ne može se otvoriti.

15. Gle, ustavi vode, i presahnu; pusti ih, i isprevrću zemlju.
16. U njega je jačina i mudrost, gov je koji je prevaren i koji vara. nje-
17. On dovodi savjetnike u ludilo, i sudije obezumljuje.
18. On razdrešuje pojas carevima, i opasuje bedra njihova.
19. On dovodi knezove u ludilo, i obara jake.
20. On uzima besjedu rječitima, i starcima uzima razum.
21. On sipa sramotu na knezove, i raspasuje junake.
22. On otkriva duboke stvari ispod tame, i izvodi na vidjelo sjen smrtni.
23. On umnožava narode i zatire ih, rasipa narode i sabira.
24. On oduzima srce glavarima naroda zemaljskih, i zavodi ih u pustinje gdje nema puta,
25. Da pipaju po mraku bez vidjela, i čini da tumaraju kao pijani.

GLAVA 13.

Eto, sve je to vidjelo oko moje, čulo uho moje, i razumjelo.
2. Što vi znate, znam i ja, nijesam gori od vas.
3. Ipak bih govorio sa svemogućim, i rad sam s Bogom pravdati se.
4. Jer vi izmišljate laži, svi ste zaludni ljekari.
5. O da biste sa svijem mučali! bili biste mudri.
6. Čujte moj odgovor, i slušajte razloge usta mojih.
7. Treba li da govorite za Boga nepravdu ili prijevaru da govorite za nj?
8. Treba li da mu gledate ko je? treba li da se prepirete za Boga?
9. Hoće li biti dobro kad vas stane ispitivati? hoćete li ga prevariti kao što se vara čovjek?
10. Zaista će vas karati, ako tajno uzgledate ko je.
11. Veličanstvo njegovo ne će li vas uplašiti? i strah njegov ne će li vas popasti?
12. Spomeni su vaši kao pepeo, i vaše visine kao gomile blata.
13. Mučite i pustite me da ja govorim, pa neka me snagje šta mu drago.
14. Za što bih kidao meso svoje svojim zubima i dušu svoju metao u svoje ruke?
15. Gle, da me i ubije, opet ću se uzdati u nj, ali ću braniti putove svoje pred njim.
16. I on će mi biti spasenje, jer licemjer ne će izaći preda nj.
17. Slušajte dobru besjedu moju, i neka vam ugje u uši što ću iskazati.
18. Evo, spremio sam parbu svoju, znam da ću biti prav.
19. Ko će se preti sa mnom? da sad umuknem, izdahnuo bih.
20. Samo dvoje nemoj mi učiniti, pa se ne ću kriti od lica tvojega:
21. Ukloni ruku svoju od mene, i strah tvoj da me ne straši.
22. Po tom zovi me, i ja ću odgovarati; ili ja da govorim, a ti mi odgovaraj.
23. Koliko je bezakonja i grijeha mojih? pokaži mi prijestup moj i grijeh moj.
24. Za što sakrivaš lice svoje i držiš me za neprijatelja svojega?
25. Hoćeš li skršiti list koji nosi vjetar, ili ćeš goniti suhu slamku,
26. Kad mi pišeš grčine i daješ mi u našljedstvo grijehe mladosti moje,
27. I meće noge moje u klade i paziš na sve staze moje i ideš za mnom ustopce?
28. A on se raspada kao trulina, kao haljina koju jede moljac.

GLAVA 14.

Čovjek rogjen od žene kratka je vijeka i pun nemira.
2. Kao cvijet niče, i odsijeca se, i bježi kao sjen, i ne ostaje.
3. I na takoga otvoraš oko svoje, i mene vodiš na sud sa sobom!
4. Ko će čisto izvaditi iz nečista? Niko.
5. Izmjereni su dani njegovi, broj mjeseca njegovijeh u tebe je; postavio si mu megju, preko koje ne može prijeći.
6. Odvrati se od njega da počine dokle ne navrši kao nadničar dan svoj.
7. Jer za drvo ima nadanja, ako se posiječe, da će se još omladiti i da ne će biti bez izdanaka;
8. Ako i ostari u zemlji korijen njegov i u prahu izumre panj njegov;
9. Čim osjeti vodu, opet napupi i pusti grane kao prisad.
10. A čovjek umire iznemogao; i kad izdahne čovjek, gdje je?

11. Kao kad voda oteče iz jezera i rijeka opadne i usahne,
12. Tako čovjek kad legne, ne ustaje više; dokle je nebesa ne će se probuditi niti će se prenuti oda sna svojega.
13. O da me hoćeš u grobu sakriti i skloniti me dokle ne utoli gnjev tvoj, i da mi daš rok kad ćeš me se opomenuti!
14. Kad umre čovjek, hoće li oživjeti? Sve dane vremena koje mi je odregjeno čekaću dokle mi dogje promjena.
15. Zazvaćeš, i ja ću ti se odazvati; djelo ruku svojih poželjećeš.
16. A sada brojiš korake moje, i ništa ne ostavljaš za grijeh moj.
17. Zapečaćeni su u tobocu moji prijestupi, i zavezuješ bezakonja moja.
18. Zaista, kao što gora padne i raspadne se, i kao što se stijena odvali s mjesta svojega,
19. I kao što voda spira kamenje i povodanj odnosi prah zemaljski, tako nadanje čovječije obraćaš u ništa.
20. Nadvlagjuješ ga jednako, te odlazi, mijenjaš mu lice i otpuštaš ga.
21. Ako sinovi njegovi budu u časti, on ne zna; ako li u sramoti, on se ne brine.
22. Samo tijelo njegovo dok je živ boluje, i duša njegova u njemu tuži.

GLAVA 15.

A Elifas Temanac odgovori i reče:
2. Hoće li mudar čovjek kazivati prazne misli i puniti trbuh svoj vjetrom istočnijem,
3. Prepirući se govorom koji ne pomaže i riječima koje nijesu ni na što?
4. A ti uništavaš strah *Božji* i ukidaš molitve k Bogu.
5. Jer bezakonje tvoje pokazuju usta tvoja, ako i jesi izabrao jezik lukav.
6. Osugjuju te usta tvoja, a ne ja; i usne tvoje svjedoče na te.
7. Jesi li se ti prvi čovjek rodio? ili si prije humova sazdan?
8. Jesi li tajnu Božiju čuo i pokupio u sebe mudrost?
9. Šta ti znaš što mi ne bismo znali? šta ti razumiješ što ne bi bilo u nas?
10. I sijedijeh i starijeh ljudi ima megju nama, starijih od oca tvojega.
11. Male li su ti utjehe Božije? ili imaš što sakriveno u sebi?
12. Što te je zanijelo srce tvoje? i što sijevaju oči tvoje,
13. Te obraćaš protiv Boga duh svoj i puštaš iz usta svojih take riječi?
14. Šta je čovjek, da bi bio čist, i rogjeni od žene, da bi bio prav?
15. Gle, ne vjeruje svecima svojim, i nebesa nijesu čista pred očima njegovijem;
16. A kamo li gadni i smrdljivi čovjek, koji pije nepravdu kao vodu?
17. Ja ću ti kazati, poslušaj me, i pripovjediću ti što sam vidio,
18. Što mudarci kazaše i ne zatajiše, što primiše od otaca svojih,
19. Kojima samijem dana bi zemlja, i tugjin ne progje kroz nju.
20. Bezbožnik se muči svega vijeka svojega, i nasilniku je malo godina ostavljeno.
21. Strah mu zuji u ušima, u mirno doba napada pustošnik na nj.
22. Ne vjeruje da će se vratiti iz tame, od svuda privigja mač.
23. Tumara za hljebom *govoreći*: gdje je? Zna da je za nj spremljen dan tamni.
24. Tuga i nevolja straše ga, i navaljuju na nj kao car gotov na boj.
25. Jer je zamahnuo na Boga rukom svojom, i svemogućemu se opr'o.
26. Trči ispravljena vrata na nj s mnogim visokim štitovima svojim.
27. Jer je pokrio lice svoje pretilinom, i navaljao salo na bokove svoje.
28. I sjedio je u gradovima raskopanijem i u kućama pustijem, obraćenijem u gomilu kamenja.
29. Ne će se obratiti niti će ostati blago njegovo, i ne će se raširiti po zemlji dobro njegovo.
30. Ne će izaći iz mraka, ogranke njegove osušiće plamen, odnijeće ga duh usta njegovijeh.
31. Neka se ne uzda u taštinu prevareni, jer će mu taština biti plata.
32. Prije svojega vremena svršiće se, i grana njegova ne će zelenjeti.
33. Otkinuće se kao s loze nezreo grozd njegov i pupci će se njegovi kao s masline pobacati.
34. Jer će opustjeti zbor licemjerski, i oganj će spaliti šatore onijeh koji primaju poklone.

35. Začinju nevolju i ragjaju muku, i trbuh njihov sastavlja prijevaru.

GLAVA 16.

A Jov odgovori i reče :

2. Slušao sam mnogo takih stvari ; svi ste dosadni tješioci.

3. Hoće li biti kraj praznijem riječima ? ili šta te tjera da tako odgovaraš?

4. I ja bih mogao govoriti kao vi, da ste na mom mjestu, gomilati na vas riječi i mahati glavom na vas,

5. Mogao bih vas hrabriti ustima svojim, i micanje usana mojih oblakšalo bi bol vaš.

6. Ako govorim, ne će odlahnuti bol moj ; ako li prestanem, hoće li otići od mene ?

7. A sada me je umorio ; opustošio si sav zbor moj.

8. Navukao si na me mrštine za svjedočanstvo ; i moja mrša podiže se na me, i svjedoči mi u oči.

9. Gnjev njegov rastrže me, nenavidi me, škrguće zubima na me, postavši mi neprijatelj sijeva očima svojima na me.

10. Razvaljuju na me usta svoja, sramotno me biju po obrazima, skupljaju se na me.

11. Predao me je Bog nepravedniku, i u ruke bezbožnicima bacio me.

12. Bijah miran i zatr me, i uhvativši me za vrat smrska me i metnu me sebi za biljegu.

13. Opkoliše me njegovi strijelci, cijepa mi bubrege nemilice, prosipa na zemlju žuč moju.

14. Zadaje mi rane na rane, i udara na me kao junak.

15. Sašio sam kostrijet po koži svojoj, i uvaljao sam u prah slavu svoju.

16. Lice je moje podbulo od plača, na vjegjama je mojim smrtni sjen ;

17. Premda nema nepravde u rukama mojim, i molitva je moja čista.

18. Zemljo, ne krij krvi što sam prolio, i neka nema mjesta vikanju mojemu.

19. I sada eto na nebu je svjedok moj, svjedok je moj na visini.

20. Prijatelji se moji podruguju mnom ; oko moje roni suze Bogu.

21. O da bi se čovjek mogao pravdati s Bogom, kao sin čovječji s prijateljem svojim !

22. Jer godine izbrojene navršuju se, i polazim putem odakle se ne ću vratiti.

GLAVA 17.

Duh se moj kvari, dana mojih nestaje, grobovi su moji.

2. Kod mene su rugači, i oko moje provodi noći u jadu koji mi zadaju.

3. Daj mi ko će jamčiti kod tebe ; ko je taj koji će se rukovati sa mnom ?

4. Jer si od njihova srca sakrio razum ; za to ih ne ćeš uzvisiti.

5. Ko laska prijateljima, njegovijem će sinovima oči posahnuti.

6. Učinio je od mene priču narodima, i postao sam bubnjanje megju njima.

7. Potamnjelo je oko moje od jada, i svi udi moji postaše kao sjen.

8. Začudiće se tome pravi, i bezazleni će ustati na licemjere.

9. Ali će se pravednik držati svoga puta, i ko je čistijeh ruku većma će ojačati.

10. A vi vratite se svi kolici i hodite ; ne ću naći mudra megju vama.

11. Dani moji progjoše, misli moje pokidaše se, što imah u srcu.

12. Od noći načiniše dan, i svjetlost je blizu mraka.

13. Da bih se nadao, grob će mi biti kuća ; u tami ću prostrijeti postelju sebi.

14. Grobu vičem : ti si otac moj ; crvima : ti si mati moja, ti si sestra moja.

15. I gdje je sada nadanje moje ? moje nadanje ko će vidjeti ?

16. U grob će sići, počinuće sa mnom u grobu.

GLAVA 18.

A Vildad Sušanin odgovori i reče :

2. Kad ćete svršiti razgovor ? Orazumite se, pa ćemo onda govoriti.

3. Za što se misli da smo kao stoka ? za što smo gadni u vašim očima ?

4. Koji rastržeš dušu svoju u jarosti svojoj, hoće li se tebe radi ostaviti zemlja i stijena se premjestiti sa svojega mjesta ?

5. Da, vidjelo bezbožnijeh ugasiće se i iskra ognja njihova ne će sijati.

6. Vidjelo će pomrknuti u šatoru njegovu, i žižak će se njegov ugasiti u njemu.

7. Silni koraci njegovi stegnuće se, i oboriće ga njegova namjera.

8. Jer će se uvaliti u zamku nogama svojim i naići će na mrežu;
9. Uhvatiće ga zamka za petu i svladaće ga lupež.
10. Sakriveno mu je pruglo na zemlji, i klopka na stazi.
11. Od svuda će ga strahote strašiti i tjeraće ga ustopce.
12. Izgladnjeće sila njegova, i nevolja će biti gotova uza nj.
13. Poješće žile kože njegove, poješće žile njegove prvenac smrti.
14. Iščupaće se i stana njegova uzdanica njegova, i to će ga odvesti k caru strašnom.
15. Nastavaće se u šatoru njegovu, koji ne će biti njegov, posuće se sumporom stan njegov.
16. Žile će se njegove posušiti ozdo, i ozgo će se sasjeći grane njegove.
17. Spomen će njegov poginuti na zemlji, niti će mu imena biti po ulicama.
18. Odagnaće se iz svjetlosti u mrak, i izbaciće se iz svijeta.
19. Ni sina ni unuka ne će mu biti u narodu njegovu niti kakoga ostatka u stanovima njegovijem.
20. Čudiće se danu njegovu koji budu poslije nega, a koji su bili prije obuzeće ih strah.
21. Taki su stanovi bezakonikovi, i tako je mjesto onoga koji ne zna za Boga.

GLAVA 19.

A Jov odgovori i reče :
2. Dokle ćete mučiti dušu moju i satirati me riječima?
3. Već ste me deset puta naružili; nije vas stid što tako navaljujete na me?
4. Ali ako sam doista pogriješio, pogrješka će moja ostati kod mene.
5. Ako li se još hoćete da dižete na me i da me korite mojom sramotom,
6. Onda znajte da me je Bog oborio i mrežu svoju razapeo oko mene.
7. Eto, vičem na nepravdu, ali se ne slušam; vapijem, ali nema suda.
8. Zagradio je put moj da ne mogu proći; na staze moje metnuo je mrak.
9. Svukao je s mene slavu moju i skinuo vijenac s glave moje.
10. Porušio me je od svuda, da me nema; i kao drvo ičupao je nadanje moje.
11. Raspalio se na me gnjev njegov, i uzeo me je megju neprijatelje svoje.
12. Vojske njegove dogjoše sve zajedno i nasuše sebi put k meni, i stadoše u òkô okolo šatora mojega.
13. Braću moju udaljio je od mene, i znanci moji tugje se od mene.
14. Bližnji moji ostaviše me, i znanci moji zaboraviše me.
15. Domašnji moji i moje sluškinje gledaju me kao tugjina; stranac sam u očima njihovijem.
16. Zovem slugu svojega, a on se ne odziva, a molim ga ustima svojim.
17. Dah je moj mrzak ženi mojoj, a preklinjem je sinovima utrobe svoje.
18. Ni djeca ne haju za me; kad ustanem, ruže me.
19. Mrzak sam svjema najvjernijim svojim, i koje ljubljah postaše mi protivnici.
20. Za kožu moju kao za meso moje prionuše kosti moje; jedva osta koža oko zuba mojih.
21. Smilujte se na me, smilujte se na me, prijatelji moji, jer se ruka Božija dotakla mene.
22. Za što me gonite kao Bog, i mesa mojega ne možete da se nasitite?
23. O kad bi se napisale riječi moje! kad bi se stavile u knjigu!
24. Pisaljkom gvozdenom i olovom na kamenu za vječni spomen kad bi se urezale!
25. Ali znam da je živ moj iskupitelj, i na pošljedak da će stati nad prahom.
26. I ako se ova koža moja i raščini, opet ću u tijelu svom vidjeti Boga.
27. Ja isti vidjeću ga, i oči moje gledaće ga, a ne drugi. A bubrega mojih nestaje u meni.
28. Nego bi trebalo da rečete : za što ga gonimo? kad je korijen besjedi u meni.
29. Bojte se mača; jer je mač osveta za bezakonje; i znajte da ima sud.

GLAVA 20.

A Sofar Namaćanin odgovori i reče :
2. Za to me misli moje nagone da odgovorim, i za to hitim.
3. Čuo sam ukor koji me sramoti, ali će duh iz razuma mojega odgovoriti za me.
4. Ne znaš li da je tako od kako je

vijeka, od kako je postavljen čovjek na zemlji,
5. Da je slava bezbožnijeh za malo i radost licemjerova za čas?
6. Da bi visina doprla do neba, i glava se njegova dotakla oblaka,
7. Nestaće ga za svagda kao kala njegova; i koji ga vidješe reći će : kuda se djede?
8. Kao san odletjeće, i ne će se naći, i iščeznuće kao noćna utvara.
9. Oko koje ga je gledalo ne će više, niti će ga više vidjeti mjesto njegovo.
10. Sinovi njegovi umiljavaće se siromasima i ruke će njegove vraćati što je oteo.
11. Kosti će njegove biti pune grijeha mladosti njegove, i oni će ležati s njim u prahu.
12. Ako mu je i slatka u ustima zloća i krije je pod jezikom svojim,
13. Čuva je i ne pušta je, nego je zadržava u grlu svom,
14. Ipak će se jelo njegovo pretvoriti u crijevima njegovijem, postaće u njemu jed aspidin.
15. Blago što je proždr'o izbljuvaće, iz trbuha njegova istjeraće ga Bog.
16. Jed će aspidin sisati, ubiće ga jezik gujinji.
17. Ne će vidjeti potoka ni rijeka kojima teče med i maslo.
18. Vratiće muku, a ne će je pojesti; prema blagu biće promjena, i ne će se radovati.
19. Jer je tlačio i ostavljao uboge, kuće je otimao i nije zidao.
20. Jer nije nigda osjetio mira u trbuhu svom, ni što mu je najmilije ne će sačuvati.
21. Ništa mu ne će ostati od hrane njegove. Za to ne može dobro njegovo trajati.
22. Kad se ispuni izobilje njegovo, tada će biti u nevolji; sve ruke nevoljnijeh udariće na nj.
23. Kad bi napunio trbuh svoj, poslaće na nj *Bog* jarost gnjeva svojega, i pustiće je kao dažd na njega i na jelo njegovo.
24. Kad stane bježati od oružja gvozdenoga, prostrijeliće ga luk mjedeni.
25. Strijela puštena proći će kroz tijelo njegovo, i svijetlo gvožgje izaći će iz žuči njegove; kad pogje, obuzeće ga strahote.
26. Sve će tame biti sakrivene u tajnim mjestima njegovijem; proždrijeće ga oganj neraspiren, i ko ostane u šatoru njegovu zlo će mu biti.
27. Otkriće nebesa bezakonje njegovo, i zemlja će ustati na nj.
28. Otići će ljetina doma njegova, rastočiće se u dan gnjeva njegova.
29. To je dio od Boga čovjeku bezbožnome i našljedstvo od Boga za besjedu njegovu.

GLAVA 21.

A Jov odgovori i reče :
2. Slušajte dobro riječi moje, i to će mi biti od vas utjeha.
3. Potrpite me da ja govorim, a kad izgovorim, podsmijevajte se.
4. Eda li se ja čovjeku tužim? i kako ne bi bio žalostan duh moj?
5. Pogledajte me, i divite se, i metnite ruku na usta.
6. Ja kad pomislim, strah me je, i groza poduzima tijelo moje.
7. Za što bezbožnici žive? stare? i bogate se?
8. Sjeme njihovo stoji tvrdo pred njima zajedno s njima, i natražje njihovo pred njihovijem očima.
9. Kuće su njihove na miru bez straha, i prut Božji nije nad njima.
10. Bikovi njihovi skaču, i ne promašaju; krave njihove tele se, i ne jalove se.
11. Ispuštaju kao stado djecu svoju, i sinovi njihovi poskakuju.
12. Podvikuju uz bubanj i uz gusle, vesele se uza sviralu.
13. Provode u dobru dane svoje, i za čas slaze u grob.
14. A Bogu kažu : idi od nas, jer ne ćemo da znamo za putove tvoje.
15. Šta je svemogući, da mu služimo? i kaka nam je korist, da mu se molimo?
16. Gle, dobro njihovo nije u njihovoj ruci; namjera bezbožnička daleko je od mene.
17. Koliko se puta gasi žižak bezbožnički i dolazi im pogibao, dijeli im muke u gnjevu svom *Bog?*
18. Bivaju li kao pljeva na vjetru, kao prah koji raznosi vihor?

19. Čuva li Bog sinovima njihovijem pogibao njihovu, plaća im da osjete?
20. Vide li svojim očima pogibao svoju, i piju li gnjev svemogućega?
21. Jer šta je njima stalo do kuće njihove nakon njih, kad se broj mjeseca njihovijeh prekrati?
22. Eda li će Boga ko učiti mudrosti, koji sudi visokima?
23. Jedan umire u potpunoj sili svojoj, u miru i u sreći.
24. Muzlice su mu pune mlijeka, i kosti su mu vlažne od moždina.
25. A drugi umire ojagjene duše, koji nije uživao dobra.
26. Obojica leže u prahu, i crvi ih pokrivaju.
27. Eto, znam vaše misli i sudove, kojima mi činite krivo.
28. Jer govorite: gdje je kuća silnoga, i gdje je šator u kom nastavaju bezbožnici?
29. Nijeste li nikad pitali putnîkâ? i što vam kazaše ne ćete da znate,
30. Da se na dan pogibli ostavlja zalac, kad se pusti gnjev.
31. Ko će ga ukoriti u oči za život njegov? i ko će mu vratiti što je učinio?
32. Ali se iznosi u groblje i ostaje u gomili.
33. Slatke su mu grude od doline, i vuče za sobom sve ljude, a onima koji ga pretekoše nema broja.
34. Kako me dakle na prazno tješite kad u odgovorima vašim ostaje prijevara?

GLAVA 22.

A Elifas Temanac odgovori i reče:
2. Može li Bogu biti čovjek koristan? Sam je sebi koristan čovjek mudar.
3. Je li svemogućemu radost, ako si pravedan? ili mu je dobit, ako hodiš bez mane?
4. Hoće li te karati i ići na sud s tobom za to što te se boji?
5. Nije li zloća tvoja velika? i nepravdama tvojim ima li kraja?
6. Jer si uzimao zalog od braće svoje ni za što, i svlačio si haljine s golijeh.
7. Umornoga nijesi napojio vode, i gladnome nijesi dao hljeba.
8. Zemlja je bila čovjeka silnoga, i ugledni je sjedio u njoj.
9. Udovice si otpuštao prazne, i mišice sirotama potirao si.
10. Za to su oko tebe zamke, i straši te strah iznenada.
11. I mrak je oko tebe da ne vidiš, i povodanj pokriva te.
12. Nije li Bog na visini nebeskoj? pogledaj gore zvijezde, kako su visoko.
13. Ali ti kažeš: šta zna Bog? eda li će kroz tamu suditi?
14. Oblaci ga zaklanjaju, te ne vidi; hoda po krugu nebeskom.
15. Jesi li zapazio stari put kojim su išli nepravednici,
16. Koji se iskorijeniše prije vremena i voda se razli po temelju njihovu?
17. Govorahu Bogu: idi od nas. Šta bi im učinio svemogući?
18. A on im je napunio kuće dobra. Ali namjera bezbožnička daleko je od mene.
19. Vidjeće pravednici i radovaće se, i bezazleni podsmijevaće im se.
20. Da, još nije uništeno dobro naše, a ostatak je njihov proždr'o oganj.
21. Složi se s njim i pomiri se; tako će ti biti dobro.
22. Primi iz usta njegovijeh zakon, i složi riječi njegove u srcu svom.
23. Ako se vratiš k svemogućemu, opet ćeš se nazidati, ako udaljiš od šatora svojih bezakonje,
24. Tada ćeš metati po prahu zlato i Ofirsko zlato po kamenju iz potoka.
25. I svemogući biće ti zlato i srebro i sila tvoja.
26. Jer ćeš se tada radovati o Gospodu, i podignućeš k Bogu lice svoje.
27. Moliće mu se, i uslišiće te, i zavjete svoje izvršićeš.
28. Što god naumiš, izlaziće ti; i na putovima tvojim svijetliće vidjelo.
29. Kad drugi budu poniženi, reći ćeš: da se podignu; i Bog će izbaviti onoga ko je oborenijeh očiju.
30. Izbaviće i onoga koji nije bez krivice; izbaviće se čistotom ruku tvojih.

GLAVA 23.

A Jov odgovori i reče:
2. Još je tužnjava moja odmet? a nevolja je moja teža od uzdaha mojih.
3. O kad bih znao kako bih našao *Boga!* da otidem do prijestola njegova,

4. Da razložim pred njim parbu svoju, i usta svoja napunim razloga,
5. Da znam šta bi mi odgovorio, i razumijem šta bi mi rekao.
6. Bi li se prema velikoj sili svojoj preo sa mnom? Ne; nego bi mi pomogao.
7. Ondje bi se pravedan čovjek mogao pravdati s njim, i oslobodio bih se za svagda od svoga sudije.
8. Gle, ako pogjem naprijed, nema ga; ako li natrag, ne nahodim ga;
9. Ako na lijevo radi, ne vidim ga; ako na desno, zaklonio se, ne mogu ga vidjeti.
10. Ali on zna put moj; kad me okuša, izaći ću kao zlato.
11. Po stopama je njegovijem stupala noga moja; puta njegova držao sam se, i ne zagjoh.
12. Od zapovijesti usta njegovijeh nijesam odstupao; čuvao sam riječi usta njegovijeh više nego svoj užitak.
13. Ali kad on što naumi, ko će ga odvratiti? što duša njegova zaželi, ono čini.
14. I izvršiće što je naumio za me; i toga ima u njega mnogo.
15. Za to sam se uplašio od njega; i kad to mislim, strah me je od njega.
16. Bog je rastopio srce moje, svemogući me je uplašio.
17. Što ne pogiboh prije mraka? i što ne sakri mrak ispred mene?

GLAVA 24.

Za što svemogućemu nijesu sakrivena vremena? i koji ga znaju, ne vide dana njegovijeh?
2. Megje pomiču *bezbožni*, otimaju stado i pasu;
3. Magarca sirotama odgone; u zalogu uzimaju vola udovici;
4. Siromahe odbijaju s puta; ubogi u zemlji kriju se svi.
5. Gle, kao divlji magarci u pustinji izlaze na posao svoj ustajući rano na plijen; pustinja je hrana njima i djeci njihovoj;
6. Žanju njivu i beru vinograd koji nije njihov;
7. Gola nagone da noćuje bez haljine, koji se nemaju čim pokriti na zimi,
8. Okisli od pljuska u gori, nemajući zaklona, privijaju se k stijeni.
9. Grabe siroče od dojke i sa siromaha skidaju zalog.
10. Gologa ostavljaju da ide bez haljine, i one koji nose snopove da gladuju.
11. Koji megju njihovijem zidovima ulje cijede i grožgje u kacama gaze, podnose žegj.
12. Ljudi u gradu uzdišu, i duše pobijenijeh viču, a Bog ne ukida toga.
13. Oni se protive svjetlosti, ne znaju za putove njezine i ne staju na stazama njezinijem.
14. Zorom ustajući krvnik ubija siromaha i ubogoga; a noću je kao lupež.
15. I oko kurvarovo pazi na sumrak govoreći: da me oko ne vidi. I sakriva lice.
16. Prokopavaju po mraku kuće, koje ob dan sebi zabilježe; ne znaju za svjetlost.
17. Jer je zora njima svjema sjen smrtni; ako ih ko pozna, strah ih je sjena smrtnoga.
18. Brzi su kao povrh vode, proklet je dio njihov na zemlji; ne će vidjeti puta vinogradskoga.
19. Kao što suša i vrućina grabi vode šnježne, tako grob grješnike.
20. Zaboravlja ih utroba materina, slatki su crvima, ne spominju se više; kao drvo skršiće se nepravednik.
21. Združuje s njim nerotkinju koja ne ragja, i udovici ne čini dobra.
22. Grabi jake svojom silom; ostane li koji, ne uzda se u život svoj.
23. Da mu *Bog* u što će se pouzdati; ali oči njegove paze na njihove pute.
24. Uzvise se za malo, pa ih nema; padaju i ginu kao svi drugi, i kao vrh od klasa odsijecaju se.
25. Nije li tako? ko će me utjerati u laž i obratiti u ništa riječi moje?

GLAVA 25.

A Vildad Sušanin odgovori i reče:
2. Vlast je i strah u njega, čini mir na visinama svojim.
3. Vojskama njegovijem ima li broja? i koga ne obasjava vidjelo njegovo?
4. I kako će čovjek biti pravedan pred Bogom? i kako će čist biti rogjeni od žene?
5. Gle, ni mjesec ne bi sjao, ni zvijezde ne bi bile čiste pred njim,

6. A kamo li čovjek, crv, i sin čovječji, moljac.

GLAVA 26.

A Jov odgovori i reče :

2. Kako si pomogao slabome! kako si izbavio ruku nejaku!

3. Kako si svjetovao onoga koji je bez mudrosti i pokazao razum izobila!

4. Kome si govorio te riječi? i čiji je duh izašao iz tebe?

5. I mrtve stvari stvorene su pod vodama i stanovnici njihovi.

6. Otkriven je pakao pred njim, niti ima pokrivača pogibli.

7. On je razastr'o sjever nad praznином, i zemlju objesio ni na čem.

8. Zavezuje vode u oblacima svojim, i ne prodire se oblak pod njima.

9. Drži prijesto svoj, razapinje oblak svoj nad njim.

10. Megju je postavio oko vode dokle ne bude kraj svjetlosti i mraku.

11. Stupovi nebeski tresu se i drkću od prijetnje njegove.

12. Silom je svojom pocijepao more i razumom svojim razbio bjesnilo njegovo.

13. Duhom je svojim ukrasio nebesa, i ruka je njegova stvorila prugu zmiju.

14. Gle, to su dijelovi putova njegovijeh; ali kako je mali dio što čusmo o njemu? i ko će razumjeti grom sile njegove?

GLAVA 27.

I Jov nastavi besjedu svoju i reče :

2. Tako da je živ Bog, koji je odbacio parbu moju, i svemogući, koji je ojadio dušu moju,

3. Dok je duša moja u meni, i duh Božji u nozdrvama mojim,

4. Ne će usne moje govoriti bezakonja, niti će jezik moj izricati prijevare.

5. Ne dao Bog da pristanem da imate pravo; dokle dišem, ne ću odstupiti od svoje dobrote.

6. Držaću se pravde svoje, niti ću je ostaviti; ne će me prekoriti srce moje dok sam živ.

7. Neprijatelj moj biće kao bezbožnik, i koji ustaje na me, kao bezakonik.

8. Jer kako je nadanje licemjeru, kad se lakomi a Bog će iščupati dušu njegovu?

9. Hoće li Bog uslišiti viku njegovu kad na nj dogje nevolja?

10. Hoće li se svemogućemu radovati? hoće li prizivati Boga u svako vrijeme?

11. Učim vas ruci Božjoj, i kako je u svemogućega ne tajim.

12. Eto, vi svi vidite, za što dakle jednako govorite zaludne stvari?

13. To je dio čovjeku bezbožnom od Boga, i našljedstvo koje primaju nasilnici od svemogućega.

14. Ako mu se množe sinovi, množe se za mač, i natražje njegovo ne će se nasititi hljeba.

15. Koji ostanu iza njega, na smrti će biti pogrebeni, i udovice njihove ne će plakati.

16. Ako nakupi srebra kao praha, i nabavi haljina kao blata,

17. Što nabavi, obući će pravednik, i srebro će dijeliti bezazleni.

18. Gradi sebi kuću kao moljac, i kao kolibu koju načini čuvar.

19. Bogat će umrijeti a ne će biti pribran; otvoriće oči a ničega ne će biti.

20. Stignuće ga strahote kao vode; noću će ga odnijeti oluja.

21. Uzeće ga vjetar istočni, i otići će; vihor će ga odnijeti s mjesta njegova.

22. To će *Bog* pustiti na nj, i ne će ga žaliti; on će jednako bježati od ruke njegove.

23. *Drugi* će pljeskati rukama za njim, i zviždaće za njim s mjesta njegova.

GLAVA 28.

Da, srebro ima žice, i zlato ima mjesto gdje se topi.

2. Gvožgje se vadi iz praha, i iz kamena se topi mjed.

3. Mraku postavlja megju, i sve istražuje čovjek do kraja, i kamenje u tami i u sjenu smrtnom.

4. Rijeka navre s mjesta svojega da joj niko ne može pristupiti; ali se odbije i odlazi trudom čovječjim.

5. Iz zemlje izlazi hljeb, a pod njom je drugo, kao oganj.

6. U kamenju je njezinu mjesto safiru, i ondje je prah zlatni.

7. Te staze ne zna ptica, niti je vidje oko kragujevo;

8. Ne ugazi je mlado zvijerje, niti njom progje lav.

9. Na kremen diže ruku svoju; prevraća gore iz dna.
10. Iz stijene izvodi potoke, i svašta dragocjeno vidi mu oko.
11. Ustavlja rijeke da ne teku, i što je sakriveno iznosi na vidjelo.
12. Ali mudrost gdje se nalazi? i gdje je mjesto razumu?
13. Ne zna joj čovjek cijene, niti se nahodi u zemlji živijeh.
14. Bezdana veli : nije u meni; i more veli : nije kod mene.
15. Ne može se dati čisto zlato za nju, niti se srebro izmjeriti u promjenu za nju.
16. Ne može se cijeniti zlatom Ofirskim, ni dragim onihom ni safirom.
17. Ne može se izjednačiti s njom ni zlato ni kristal, niti se može promijeniti za zaklade zlatne.
18. Od korala i bisera nema spomena, jer je vrijednost mudrosti veća nego dragom kamenju.
19. Ne može se s njom izjednačiti topaz Etiopski, niti se može cijeniti čistijem zlatom.
20. Od kuda dakle dolazi mudrost? i gdje je mjesto razumu?
21. Sakrivena je od očiju svakoga živoga, i od ptica nebeskih zaklonjena.
22. Pogibao i smrt govore : ušima svojima čusmo slavu njezinu.
23. Bog zna put njezin, i poznaje mjesto njezino.
24. Jer gleda do krajeva zemaljskih i vidi sve što je pod svijem nebom.
25. Kad davaše vjetru težinu, i mjeraše vodu mjerom,
26. Kad postavljaše zakon daždu i put munji gromovnoj,
27. Još je onda vidje i oglasi je, uredi je i pretraži je.
28. A čovjeku reče : gle, strah je Božji mudrost, i uklanjati se oda zla jest razum.

GLAVA 29.

Još nastavi Jov besjedu svoju i reče :
2. O da bih bio kao pregjašnjih mjeseca, kao onijeh dana kad me Bog čuvaše,
3. Kad svijetljaše svijećom svojom nad glavom mojom, i pri vidjelu njegovu hogjah po mraku,
4. Kako bijah za mladosti svoje, kad tajna Božija bijaše u šatoru mom,
5. Kad još bijaše svemogući sa mnom, i djeca moja oko mene,
6. Kad se trag moj oblivaše maslom, i stijena mi točaše ulje potocima,
7. Kad izlažah na vrata kroz grad, i na ulici namještah sebi stolicu :
8. Mladići videći me uklanjahu se, a starci ustajahu i stajahu,
9. Knezovi prestajahu govoriti i metahu ruku na usta svoja,
10. Upravitelji ustezahu glas svoj i jezik im prianjaše za grlo.
11. Jer koje me uho čujaše, nazivaše me blaženijem; i koje me oko vigjaše, svjedočaše mi,
12. Da izbavljam siromaha koji viče, i sirotu i koji nema nikoga da mu pomože;
13. Blagoslov onoga koji propadaše dolažaše na me, i udovici srce raspijevah;
14. U pravdu se oblačah i ona mi bijaše odijelo, kao plašt i kao vijenac bijaše mi sud moj.
15. Oko bijah slijepcu i noga hromu.
16. Otac bijah ubogima, i razbirah za raspru za koju ne znah.
17. I razbijah kutnjake nepravedniku, i iz zuba mu istrzah grabež.
18. Za to govorah : u svojem ću gnijezdu umrijeti, i biće mi dánâ kao pijeska.
19. Korijen moj pružaše se kraj vode, rosa bivaše po svu noć na mojim granama.
20. Slava moja pomlagjivaše se u mene, i luk moj u ruci mojoj ponavljaše se.
21. Slušahu me i čekahu, i mučahu na moj svjet.
22. Poslije mojih riječi nitko ne pogovaraše, tako ih natapaše besjeda moja.
23. Jer me čekahu kao dažd, i usta svoja otvorahu kao na pozni dažd.
24. Kad bih se nasmijao na njih, ne vjerovahu, i sjajnosti lica mojega ne razgonjahu.
25. Kad bih otišao k njima, sjedah u začelje, i bijah kao car u vojsci, kad tješi žalosne.

GLAVA 30.

A sada smiju mi se mlagji od mene, kojima otaca ne bih bio htio metnuti sa psima stada svojega.

2. A na što bi mi i bila sila ruku njihovijeh? u njima bješe propala starost.
3. Od siromaštva i gladi samoćovahu bježeći na suha, mračna, pusta i opustošena mjesta;
4. Koji brahu lobodu po čestama, i smrekovo korijenje bješe im hrana.
5. Izmegju ljudi bijahu izgonjeni, i vikaše se za njima kao za lupežem.
6. Življahu po strašnijem uvalama, po jamama u zemlji i u kamenu.
7. Po grmovima rikahu, pod trnjem se skupljahu.
8. Bijahu ljudi nikakvi i bez imena, manje vrijedni nego zemlja.
9. I njima sam sada pjesma, i postah im priča.
10. Gade se na me, idu daleko od mene i ne ustežu se pljuvati mi u lice.
11. Jer je *Bog* odapeo moju tetivu i muke mi zadao te zbaciše uzdu preda mnom.
12. S desne strane ustaju momci, potkidaju mi noge, i nasipaju put k meni da me upropaste.
13. Raskopaše moju stazu, umnožiše mi muke, ne treba niko da im pomaže.
14. Kao širokim prolomom naviru, i navaljuju preko razvalina.
15. Strahote navališe na me, i kao vjetar tjeraju dušu moju, i kao oblak progje sreća moja.
16. I sada se duša moja ražljeva u meni, stigoše me dani mučni.
17. Noću probada mi kosti u meni, i žile moje ne odmaraju se.
18. Od teške sile promijenilo se odijelo moje, i kao ogrlica u košulje moje steže me.
19. Bacio me je u blato, te sam kao prah i pepeo.
20. Vičem k tebi a ti me ne slušaš; stojim *pred tobom*, a ti ne gledaš na me.
21. Pretvorio si mi se u ljuta neprijatelja; silom ruke svoje suprotiš mi se.
22. Podižeš me u vjetar, posagjuješ me na nj, i rastapaš u meni sve dobro.
23. Jer znam da ćeš me odvesti na smrt i u dom odregjeni svjema živima.
24. Ali ne će pružiti ruke svoje u grob; kad ih stane potirati, oni ne će vikati.
25. Nijesam li plakao radi onoga koji bijaše u zlu? nije li duša moja žalosna bivala radi ubogoga?
26. Kad se dobru nadah, dogje mi zlo; i kad se nadah svjetlosti, dogje mrak.
27. Utroba je moja uzavrela, i ne može da se umiri, zadesiše me dani mučni.
28. Hodim crn, ne od sunca, ustajem i vičem u zboru.
29. Brat postah zmajevima i drug sovama.
30. Pocrnjela je koža na meni i kosti moje posahnuše od žege.
31. Gusle se moje pretvoriše u zapijevku, i svirala moja u plač.

GLAVA 31.

Vjeru učinih s očima svojim, pa kako bih pogledao na djevojku?
2. Jer kakav je dio od Boga ozgo? i kakvo našljedstvo od svemogućega s visine?
3. Nije li pogibao nevaljalome i čudo onima koji čine bezakonje?
4. Ne vidi li on putove moje, i sve korake moje ne broji li?
5. Ako hodih s lažju ili ako pohitje noga moja na prijevaru,
6. Neka me izmjeri na mjerilima pravijem, i neka Bog pozna dobrotu moju.
7. Ako su koraci moji zašli s puta, i ako je za očima mojim pošlo srce moje, i za ruke moje prionulo što god,
8. Neka ja sijem a drugi jede, i neka se iskorijene izdanci moji.
9. Ako se zanijelo srce moje za kojom ženom, i ako sam vrebao na vratima bližnjega svojega,
10. Neka drugomu melje žena moja, i neka se drugi nad njom povijaju.
11. Jer je to grdilo i bezakonje za sudije.
12. Jer bi to bio oganj koji bi proždirao do uništenja, i svu bi moju ljetinu iskorijenio.
13. Ako nijesam htio doći na sud sa slugom svojim ili sa sluškinjom svojom, kad bi se tužili na mene;
14. Jer šta bih činio kad bi se Bog podigao, i kad bi potražio, šta bih mu odgovorio?
15. Koji je mene stvorio u utrobi, nije li stvorio i njega? nije li nas on isti sazdao u materici?
16. Ako sam odbio siromasima želju njihovu, i oči udovici zamutio,

17. I ako sam zalogaj svoj sam jeo a nije ga jela i sirota,
18. Jer je od mladosti moje rasla sa mnom kao kod oca, i od utrobe matere svoje vodao sam je;
19. Ako sam gledao koga gdje gine nemajući haljine, i siromaha gdje se nema čim pokriti,
20. Ako me nijesu blagosiljala bedra njegovo što se runom ovaca mojih utoplio,
21. Ako sam izmahnuo rukom na sirotu, kad vidjeh na vratima pomoć svoju,
22. Neka mi ispadne rame iz pleća, i ruka moja neka se otkine od zgloba.
23. Jer sam se bojao pogibli od Boga, kojega veličanstvu ne bih odolio.
24. Ako sam polagao na zlato nadanje svoje ili čistome zlatu govorio: uzdanico moja!
25. Ako sam se veselio što mi je imanje veliko i što mnogo steče ruka moja,
26. Ako sam gledao na sunce, kad sjaje, i na mjesec, kad ponosito hodi,
27. I srce se moje potajno prevarilo i ruku moju poljubila usta moja,
28. I to bi bilo bezakonje za sudije, jer bih se odrekao Boga ozgo;
29. Ako sam se radovao nesreći nenavidnika svojega, i ako sam zaigrao kad ga je zlo zadesilo,
30. Jer ne dadoh jeziku svojemu da griješi tražeći dušu njegovu s proklinjanjem;
31. Ako ne govorahu domašnji moji: ko bi nam dao mesa njegova? ne možemo se ni najesti;
32. Stranac nije noćivao na polju; vrata svoja otvorao sam putniku;
33. Ako sam kao što čine ljudi tajio prijestupe svoje i krio svoje bezakonje u svojim njedrima,
34. Ako sam i mogao plašiti veliko mnoštvo, ipak od najmanjega u domu bijaše me strah; za to mučah i ne odlažah od vrata.
35. O da bih imao koga da me sasluša! Gle, želja je moja da mi svemogući odgovori i suparnik moj da mi napiše knjigu;
36. Nosio bih je na ramenu svom, vezao bih je sebi kao vijenac,
37. Broj koraka svojih kazao bih mu, kao knez pristupio bih k njemu.
38. Ako je na me vikala moja zemlja, i brazde njezine plakale,
39. Ako sam jeo roda njezina bez novaca i dosagjivao duši gospodara njezinijeh,
40. Mjesto pšenice neka mi ragja trnje, i mjesto ječma kukolj. Svršiše se riječi Jovove.

GLAVA 32.

Tada prestaše ona tri čovjeka odgovarati Jovu, jer se činjaše da je pravedan.
2. A Elijuj sin Varahilov od Vuza, roda Ramova, razgnjevi se na Jova što se sam gragjaše pravedniji od Boga;
3. I na tri prijatelja njegova razgnjevi se što ne nagjoše odgovora i opet osugjivahu Jova.
4. Jer Elijuj čekaše dokle oni govorahu s Jovom, jer bijahu stariji od njega.
5. Pa kad vidje Elijuj da nema odgovora u ustima ona tri čovjeka, raspali se gnjev njegov.
6. I progovori Elijuj sin Varahilov od Vuza, i reče: ja sam najmlagji, a vi ste starci, za to se bojah i ne smijah vam kazati što mislim.
7. Mišljah: neka govori starost, i mnoge godine neka objave mudrost.
8. Ali je duh u ljudima i duh svemogućega urazumljuje ih.
9. Veliki nijesu *svagda* mudri, i starci ne znaju *svagda* šta je pravo.
10. Za to velim: poslušaj me da kažem i ja kako mislim.
11. Eto, čekao sam da vi izgovorite, slušao sam razloge vaše dokle izvigjaste besjedu.
12. Pazio sam, ali gle, ni jedan od vas ne sapre Jova, ne odgovori na njegove riječi.
13. Može biti da ćete reći: nagjosmo mudrost, Bog će ga oboriti, ne čovjek.
14. Nije na me upravio besjede, ni ja mu ne ću odgovarati vašim riječima.
15. Smeli su se, ne odgovaraju više, nestalo im je riječi.
16. Čekao sam, ali ne govore, stadoše, i više ne odgovaraju.
17. Odgovoriću i ja za se, kazaću i ja kako mislim.
18. Jer sam pun riječi, tijesno je duhu u meni.
19. Gle, trbuh je moj kao vino bez oduške, i raspukao bi se kao nov mijeh.

20. Govoriću da odahnem, otvoriću usne svoje, i odgovoriću.
21. Ne ću gledati ko je ko, i čovjeku ću govoriti bez laskanja.
22. Jer ne umijem laskati; odmah bi me uzeo tvorac moj.

GLAVA 33.

Čuj dakle, Jove, besjedu moju, i slušaj sve riječi moje.
2. Evo, sad otvoram usta svoja; govori jezik moj u ustima mojim.
3. Po pravom srcu mom biće riječi moje, i misao čistu izreći će usne moje.
4. Duh Božji stvorio me je, i dah svemogućega dao mi je život.
5. Ako možeš, odgovori mi, pripravi se i stani mi na suprot.
6. Evo, ja ću biti mjesto Boga, kao što si rekao; od kala sam načinjen i ja.
7. Eto, strah moj ne će te strašiti, i ruka moja ne će te tištati.
8. Rekao si dakle preda mnom, i čuo sam glas tvojih riječi:
9. Čist sam, bez grijeha, prav sam i nema bezakonja na meni.
10. Evo, traži zadjevicu sa mnom, drži me za svoga neprijatelja.
11. Meće u klade noge moje, vreba po svijem stazama mojim.
12. Eto, u tom nijesi pravedan, odgovaram ti; jer je Bog veći od čovjeka.
13. Za što se preš s njim, što za sva djela svoja ne odgovara?
14. Jedan put govori Bog, i dva puta; ali *čovjek* ne pazi.
15. U snu, u utvari noćnoj, kad tvrd san padne na ljude, kad spavaju u postelji,
16. Tada otvora uho ljudima i nauku im zapečaćava,
17. Da bi odvratio čovjeka od djela njegova, i zaklonio od njega oholost;
18. Da bi sačuvao dušu njegovu od jame, i život njegov da ne naigje na mač.
19. I kara ga bolovima na postelji njegovoj, i sve kosti njegove teškom *bolešću*,
20. Tako da se životu njegovu gadi hljeb i duši njegovoj jelo najmilije;
21. Nestaje tijela njegova na očigled, i izmalaju se kosti njegove, koje se prije nijesu vidjele,
22. I duša se njegova približuje grobu, i život njegov smrti.
23. Ako ima glasnika, tumača, jednoga od tisuće, koji bi kazao čovjeku dužnost njegovu,
24. Tada će se smilovati na nj, i reći će: izbavi ga da ne otide u grob; našao sam otkup.
25. I pomladiće se tijelo njegovo kao u djeteta, i povratiće se na dane mladosti svoje.
26. Moliće se Bogu, i pomilovaće ga, i gledaće lice njegovo radujući se, i vratiće čovjeku po pravdi njegovoj.
27. Gledajući ljudi reći će: bijah zgriješio, i što je pravo izvrnuo, ali mi ne pomože.
28. On izbavi dušu moju da ne otide u jamu, i život moj da gleda svjetlost.
29. Gle, sve ovo čini Bog dva puta i tri puta čovjeku,
30. Da bi povratio dušu njegovu od jame, da bi ga obasjavala svjetlost živijeh.
31. Pazi, Jove, slušaj me, muči, da ja govorim.
32. Ako imaš što reći, odgovori mi; govori, jer sam te rad opravdati;
33. Ako li ne, slušaj ti mene; muči, i naučiću te mudrosti.

GLAVA 34.

Još govori Elijuj i reče:
2. Čujte, mudri, besjedu moju, i razumni poslušajte me.
3. Jer uho poznaje besjedu kao što grlo kuša jelo.
4. Razberimo što je pravo, izvidimo megju sobom što je dobro.
5. Jer Jov reče: pravedan sam, a Bog odbaci moju pravdu.
6. Hoću li lagati za svoju pravdu? strijela je moja smrtna, a bez krivice.
7. Koji je čovjek kao Jov da kao vodu pije podsmijeh?
8. I da se druži s onima koji čine bezakonje, i da hodi s bezbožnijem ljudima?
9. Jer reče: ne pomaže čovjeku da ugagja Bogu.
10. Za to, ljudi razumni, poslušajte me; daleko je od Boga zloća i nepravda od svemogućega.
11. Jer po djelu plaća čovjeku i daje svakome da nagje prema putu svojemu.

12. Doista Bog ne radi zlo i svemogući ne izvrće pravde.
13. Ko mu je predao zemlju? i ko je uredio vasiljenu?
14. Kad bi na nj okrenuo srce svoje, uzeo bi k sebi duh njegov i dihanje njegovo;
15. Izginulo bi svako tijelo, i čovjek bi se povratio u prah.
16. Ako si dakle razuman, čuj ovo; slušaj glas riječi mojih.
17. Može li vladati onaj koji mrzi na pravdu? hoćeš li osuditi onoga koji je najpravedniji?
18. Kaže li se caru : nitkove! i knezovima : bezbožnici?
19. A *kamo li onomu* koji ne gleda knezovima ko su, niti u njega vrijedi više bogati od siromaha, jer su svi djelo ruku njegovijeh.
20. Umiru za čas, i u po noći uskoleba se narod i propadne, i odnese se jaki bez ruke *ljudske*.
21. Jer su oči njegove obraćene na putove čovječije i vidi sve korake njegove.
22. Nema mraka ni sjena smrtnoga gdje bi se sakrili koji čine bezakonje.
23. Jer nikome ne odgagja kad dogje da se sudi s Bogom.
24. Satire jake nedokučljivo, i postavlja druge na njihovo mjesto.
25. Jer zna djela njihova, i dok obrati noć, satru se.
26. Kao bezbožne razbija ih na vidiku.
27. Jer odstupiše od njega i ne gledaše ni na koje putove njegove;
28. Te dogje do njega vika siromahova, i ču viku nevoljnijeh.
29. Kad on umiri, ko će uznemiriti? i kad on sakrije lice, ko će ga vidjeti? i to biva i narodu i čovjeku,
30. Da ne bi carovao licemjer, da ne bi bilo zamke narodu.
31. Zaista, treba kazati Bogu : podnosio sam, ne ću više griješiti.
32. A što ne vidim, ti me nauči; ako sam činio nepravdu, ne ću više.
33. Eda li će po tebi plaćati, jer tebi nije po volji, jer ti biraš a ne on? Ako znaš što, govori.
34. Ljudi će razumni sa mnom kazati, i mudar će čovjek pristati,
35. Da Jov ne govori razumno i da riječi njegove nijesu mudre.
36. Oče moj, neka se Jov iskuša do kraja, što odgovara kao zli ljudi.
37. Jer domeće na grijeh svoj bezakonje, pljeska rukama megju nama, i mnogo govori na Boga.

GLAVA 35.

Još govori Elijuj i reče :
2. Misliš li da si pravo rekao : moja je pravda veća od Božije?
3. Jer si rekao : šta će mi pomoći, kaka će mi biti korist, da ne griješim?
4. Ja ću odgovoriti tebi i drugovima tvojim s tobom.
5. Pogledaj nebo, i vidi; pogledaj oblake, kako su viši od tebe.
6. Ako griješiš, šta ćeš mu učiniti? ili ako se umnože bezakonja tvoja, šta ćeš mu nauditi?
7. Ako si pravedan, šta ćeš mu dati? ili šta će primiti iz ruke tvoje?
8. Čovjeku kakav si može nauditi tvoja zloća, i sinu čovječijemu pomoći tvoja pravda.
9. Vapiju od velikoga nasilja kojima se čini, i viču na ruku silnijeh;
10. A ni jedan ne govori : gdje je Bog, stvoritelj moj, koji daje pjesmu noću;
11. Koji čini te smo razumniji od zvijerja zemaljskoga, i mudriji od ptica nebeskih.
12. Tamo viču s oholosti zlijeh ljudi, ali ne bivaju uslišeni.
13. Jer Bog ne sluša taštine, i svemogući ne gleda na nju.
14. A kamo li kad kažeš : ne vidiš to. Pred njim je sud; čekaj ga.
15. A sada čim te gnjev pohodi, nije ništa, niti je gledao na sve što si učinio;
16. Za to Jov na prazno otvora usta svoja, i bezumno umnožava riječi.

GLAVA 36.

Još govori Elijuj i reče :
2. Potrpi me malo, i pokazaću ti, jer još ima što bih govorio za Boga.
3. Počeću iz daleka besjedu svoju, i pokazaću da je tvorac moj pravedan.
4. Doista, ne će biti lažne riječi moje, kod tebe je koji pravo misli.
5. Gle, Bog je silan, ali nikoga ne odbacuje, silan je snagom srčanom.
6. Ne da živjeti bezbožniku, a nevoljnicima čini pravdu.

7. Ne odvraća od pravednika očiju svojih, nego još s carevima na prijesto posagjuje ih na vijek, te se uzvišuju.
8. Ako li su okovani u puta i svezani konopcima nevoljničkim,
9. Tada im napominje djela njihova i bezakonja njihova kako su silna.
10. I otvora im uho da bi se popravili, i govori im da se vrate od bezakonja.
11. Ako poslušaju i stanu mu služiti, dovršuju dane svoje u dobru i godine svoje u radosti.
12. Ako li ne poslušaju, ginu od mača i umiru s bezumlja.
13. A koji su licemjerna srca, navlače gnjev i ne viču kad ih poveže;
14. Umire u mladosti duša njihova i život njihov megju kurvama.
15. Izbavlja nevoljnika iz nevolje njegove i otvora mu uho u muci.
16. Tako bi i tebe izveo iz tjeskobe na prostrano mjesto, gdje ništa ne dosagjuje, i mirni sto tvoj bio bi pun pretiline.
17. Ali si zaslužio sud bezbožnički; i sud i pravda snagje te.
18. Doista, gnjev je na tebi; gledaj da te ne odbaci u karanju, te te veliki otkup ne će izbaviti.
19. Hoće li gledati na tvoje bogatstvo? ne će ni na zlato ni na kaku silu blaga tvojega.
20. Ne uzdiši za noću u koju narodi odlaze na svoje mjesto.
21. Čuvaj se da ne pogledaš na taštinu i voliš nju nego nevolju.
22. Gle, Bog je najviši svojom silom, ko je učitelj kao on?
23. Ko mu je odredio put njegov? ili ko će mu reći: činiš nepravo?
24. Opominji se da veličaš djela koja gledaju ljudi.
25. Svi ljudi vide ih, svaki ih gleda iz daleka.
26. Gle, Bog je velik, i ne možemo ga poznati, broj godina njegovijeh ne može se dokučiti.
27. Jer on steže kaplje vodene, koje liju dažd iz oblaka njegovijeh,
28. Kad teku oblaci, kaplju na mnoštvo ljudsko.
29. I ko bi razumio prostor oblacima i grmljavu u šatoru njegovu?
30. Kako prostire nad njim svjetlost svoju, i dubine morske pokriva?
31. Tijem sudi narodima, daje hrane izobila.
32. Rukama zaklanja svjetlost, i naregjuje koga da srete,
33. Javljajući prema njemu dobru volju svoju, i prema stoci i prema rodu zemaljskom.

GLAVA. 37.

I od toga drkće srce moje, i odskače sa svojega mjesta.
2. Slušajte dobro gromovni glas njegov i govor što izlazi iz usta njegovijeh.
3. Pod sva nebesa pušta ga, i svjetlost svoju do krajeva zemaljskih.
4. Za njom riče grom, grmi glasom veličanstva svojega, niti što odgagja kad se čuje glas njegov.
5. Divno Bog grmi glasom svojim, čini stvari velike, da ih ne možemo razumjeti.
6. Govori snijegu: padni na zemlju; i daždu sitnome i daždu silnome.
7. Zapečaćava ruku svakom čovjeku, da pozna sve poslenike svoje.
8. Tada zvijer ulazi u jamu, i ostaje na svojoj loži.
9. S juga dolazi oluja, i sa sjevera zima.
10. Od dihanja Božijega postaje led, i široke vode stiskuju se.
11. I da se natapa zemlja, natjeruje oblak, i rasipa oblak svjetlošću svojom.
12. I on se obrće i tamo i amo po volji njegovoj da čini sve što mu zapovjedi po vasiljenoj.
13. Čini da se nagje ili za kar ili za zemlju ili za dobročinstvo.
14. Čuj to, Jove, stani i gledaj čudesa Božija.
15. Znaš li kako ih Bog uregjuje i kako sija svjetlošću iz oblaka svojega?
16. Znaš li kako vise oblaci? znaš li čudesa onoga koji je savršen u svakom znanju?
17. Kako ti se haljine ugriju kad umiri zemlju od juga?
18. Jesi li ti s njim razapinjao nebesa, koja stoje tvrdo kao saliveno ogledalo?
19. Nauči nas šta ćemo mu reći; ne možemo od tame govoriti po redu.
20. Hoće li mu ko pripovjediti što bih ja govorio? Ako li bi ko govorio, zaista bio bih proždrt.

21. Ali sada ne mogu ljudi gledati u svjetlost kad sjaje na nebu, po što vjetar progje i očisti ga;
22. Sa sjevera dolazi kao zlato; ali je u Bogu strašnija slava.
23. Svemoguć je, ne možemo ga stignuti; velike je sile, ali sudom i velikom pravdom nikoga ne muči.
24. Za to ga se boje ljudi; ne može ga vidjeti nikakav mudarac.

GLAVA 38.

Tada odgovori Gospod Jovu iz vihora i reče:
2. Ko je to što zamračuje savjet riječima nerazumno?
3. Opaši se sada kao čovjek; ja ću te pitati, a ti mi kazuj.
4. Gdje si ti bio kad ja osnivah zemlju? kaži, ako si razuman.
5. Ko joj je odredio mjere? znaš li? ili ko je rastegao uže preko nje?
6. Na čem su podnožja njezina uglavljena? ili ko joj je metnuo kamen ugaoni?
7. Kad pjevahu zajedno zvjezde jutrnje i svi sinovi Božji klikovahu.
8. Ili ko je zatvorio more vratima kad kao iz utrobe izide?
9. Kad ga odjedoh oblakom i povih tamom;
10. Kad postavih za nj uredbu svoju i metnuh mu prijevornice i vrata;
11. I rekoh: dovde ćeš dolaziti, a dalje ne ćeš, i tu će se ustavljati ponositi valovi tvoji.
12. Jesi li svoga vijeka zapovjedio jutru, pokazao zori mjesto njezino,
13. Da se uhvati zemlji za krajeve, i da se rastjeraju s nje bezbožnici,
14. Da se ona promijeni kao blato pečatno, a oni da stoje kao haljina,
15. Da se oduzme bezbožnicima svjetlost njihova i ruka podignuta da se slomi?
16. Jesi li dolazio do dubina morskih? i po dnu propasti jesi li hodio?
17. Jesu li ti se otvorila vrata smrtna, i vrata sjena smrtnoga jesi li vidio?
18. Jesi li sagledao širinu zemaljsku? kaži, ako znaš sve to.
19. Koje je put k stanu svjetlosti? i gdje je mjesto tami,
20. Da bi je uzeo i odveo do megje njezine, i znao staze k domu njezinu?
21. Znaš ti; jer si se onda rodio, i broje dana tvojih velik.
22. Jesi li ulazio u riznice snježne? ili riznice gradne jesi li vidio,
23. Koje čuvam za vrijeme nevolje, za dan boja i rata?
24. Kojim se putem dijeli svjetlost, i ustoka se razlazi po zemlji?
25. Ko je razdijelio jazove povodnju i put svjetlici gromovnoj?
26. Da bi išao dažd na zemlju gdje nema nikoga, i na pustinju gdje nema čovjeka,
27. Da napoji pusta i nerodna mjesta, i učini da raste trava zelena.
28. Ima li dažd oca? ili ko je rodio kaplje rosne?
29. Iz čije je utrobe izašao led, i ko je rodio slanu nebesku.
30. Da se vode skrivaju i postaju kao kamen i krajevi propasti srastaju?
31. Možeš li svezati miline vlašićima? ili svezu štapima razdriješiti?
32. Možeš li izvesti južne zvijezde na vrijeme? ili kola sa zvijezdama njihovijem hoćeš li voditi?
33. Znaš li red nebeski? možeš li ti uregjivati vladu njegovu na zemlji?
34. Možeš li dignuti glas svoj do oblaka da bi te mnoštvo vode pokrilo?
35. Možeš li pustiti munje da idu, i da ti reku: evo nas?
36. Ko je metnuo čovjeku u srce mudrost? ili ko je dao duši razum?
37. Ko će izbrojiti oblake mudrošću, i mjehove nebeske ko će izliti,
38. Da se raskvašen prah zgusne i grude da se slijepe?

GLAVA 39.

Loviš li ti lavu lov? i lavićima trbuh puniš,
2. Kad leže u pećinama i vrebaju u zaklonu svom?
3. Ko gotovi gavranu hranu njegovu kad ptići njegovi viču k Bogu i lutaju nemajući šta jesti?
4. Znaš li vrijeme kad se divokoze koze? i jesi li vidio kad se košute legu?
5. Jesi li izbrojio mjesece, dokle nose? znaš li vrijeme kad se legu?
6. Kako se savijaju, mlad svoju ispuštaju, i opraštaju se bolova?
7. Kako jača mlad njihova, raste po polju i otišavši ne vraća se k njima?

8. Ko je pustio divljega magarca da je slobodan, i remene divljemu magarcu ko je razdriješio?
9. Kojemu odredih pustinju za kuću i za stan slatinu.
10. On se smije vrevi gradskoj, i ne sluša vike nastojnikove.
11. Što nalazi u gorama, ono mu je pića, i traži svaku zelen.
12. Bi li ti jednorog htio služiti? bi li noćivao za jaslima tvojim?
13. Možeš li vezati užem jednoroga da ore? hoće li vlačiti brazde za tobom?
14. Hoćeš li se osloniti na nj što mu je snaga velika? i ostaviti na njemu svoj posao?
15. Hoćeš li se pouzdati u nj da će ti svesti ljetinu i na gumno tvoje složiti?
16. Jesi li ti dao paunu lijepa krila i perje čaplji ili noju?
17. Koji snese na zemlji jajca svoja, i ostavi da ih prah grije;
18. I ne misli da će ih noga razbiti i zvijer poljska zgaziti;
19. Nemilostiv je ptićima svojim kao da nijesu njegovi, i da mu trud ne bude uzalud ne boji se.
20. Jer mu Bog nije dao mudrosti niti mu je udijelio razuma.
21. Kad se podigne u vis, smije se konju i konjiku.
22. Jesi li ti dao konju jačinu? jesi li ti okitio vrat njegov rzanjem?
23. Hoćeš li ga poplašiti kao skakavca? frkanje nozdrva njegovijeh strašno je;
24. Kopa zemlju, veseo je od sile, ide na susret oružju;
25. Smije se strahu i ne plaši se niti uzmiče ispred mača;
26. Kad zvekće nad njim tul i sijeva koplje s ulica;
27. Od nemirnoće i ljutine kopa zemlju, i ne može da stoji kad truba zatrubi.
28. Kad truba zatrubi, on vrišti, iz daleka čuje boj, viku vojvoda i poklič.
29. Eda li po tvome razumu leti jastrijeb? širi krila svoja na jug?
30. Eda li se na tvoju zapovijest diže u vis orao, i na visini vije gnijezdo?
31. Na stijeni stanuje i bavi se, navrh stijene, na tvrdu mjestu.
32. Odatle gleda hrane, daleko mu vide oči.
33. I ptići njegovi piju krv, i gdje su mrtva tjelesa ondje je on.
34. I tako odgovarajući Gospod Jovu reče:
35. Ko se prepire s Bogom, hoće li ga učiti? koji kudi Boga, neka odgovori na to.
36. Tada Jov odgovori Gospodu i reče:
37. Gle, ja sam malen, šta bih ti odgovorio? Mećem ruku svoju na usta svoja.
38. Jednom govorih, ali ne ću odgovarati; i drugom, ali ne ću više.

GLAVA 40.

A Gospod opet odgovarajući Jovu iz vihora reče:
2. Opaši se sada kao čovjek; ja ću te pitati, a ti mi kazuj.
3. Hoćeš li ti uništiti moj sud? hoćeš li mene osuditi da bi sebe opravdao?
4. Je li u tebe mišica kao u Boga? grmiš li glasom kao on?
5. Okiti se sada čašću i veličanstvom, u slavu i krasotu obuci se.
6. Prospi jarost gnjeva svojega, i pogledaj sve ponosite, i obori ih.
7. Pogledaj sve ponosite, i ponizi ih, i potri bezbožnike na mjestu njihovu.
8. Zatrpaj ih sve u prah, i poveži im lice na skrivenu mjestu.
9. Tada ću te i ja hvaliti da te čuva desnica tvoja.
10. A gle, slon, kojega sam stvorio s tobom, jede travu kao vo;
11. Gle, snaga mu je u bedrima njegovijem, i sila mu je u pupku trbuha njegova;
12. Diže rep svoj kao kedar, žile od jaja njegovijeh spletene su kao grane;
13. Kosti su mu kao cijevi mjedene, zglavci kao poluge gvozdene.
14. On je prvo izmegju djela Božijih, tvorac njegov dao mu je mač.
15. Gore nose mu piću, i sve zvijerje poljsko igra se ondje.
16. U hladu liježe, u gustoj trsci i u glibu.
17. Granata drveta zaklanjaju ga sjenom svojim, i opkoljavaju ga vrbe na potocima.
18. Gle, ustavlja rijeku da ne teče, uzda se da će ispiti Jordan gubicom svojom.
19. Hoće li ga ko uhvatiti na oči njegove? zamku mu provući kroz nos?

20. Hoćeš li udicom izvući krokodila ili užem podvezati mu jezik?
21. Hoćeš li mu provući situ kroz nos? ili mu šiljkom provrtjeti čeljusti?
22. Hoće li te mnogo moliti, ili će ti laskati?
23. Hoće li učiniti vjeru s tobom da ga uzmeš da ti bude sluga do vijeka?
24. Hoćeš li se igrati s njim kao sa pticom, ili ćeš ga vezati djevojkama svojim?
25. Hoće li se njim častiti drugovi? razdijeliti ga megju trgovce?
26. Hoćeš li mu napuniti kožu šiljcima i glavu ostvama?
27. Digni na nj ruku svoju; ne ćeš više pominjati boja.
28. Gle, zaludu je nadati mu se; kad ga samo ugleda čovjek, ne pada li?

GLAVA 41.

Nema slobodna koji bi ga probudio; a ko će stati preda me?
2. Ko mi je prije dao što, da mu vratim? što je god pod svijem nebom, moje je.
3. Ne ću mučati o udima njegovijem ni o sili ni o ljepoti stasa njegova.
4. Ko će mu uzgrnuti gornju odjeću? k čeljustima njegovijem ko će pristupiti?
5. Vrata od grla njegova ko će otvoriti? strah je oko zuba njegovijeh.
6. Krljušti su mu jaki štitovi spojeni tvrdo.
7. Blizu su jedna do druge da ni vjetar ne ulazi megju njih.
8. Jedna je za drugu prionula, drže se i ne rastavljaju se.
9. Kad kiha kao da munja sijeva, a oči su mu kao trepavice u zore.
10. Iz usta mu izlaze lučevi, i iskre ognjene skaču.
11. Iz nozdrva mu izlazi dim kao iz vreloga lonca ili kotla.
12. Dah njegov raspaljuje ugljevlje i plamen mu izlazi iz usta.
13. U vratu mu stoji sila, i pred njim ide strah.
14. Udi mesa njegova spojeni su, jednostavno je na njemu, ne razmiče se.
15. Srce mu je tvrdo kao kamen, tvrdo kao donji žrvanj.
16. Kad se digne, dršću junaci, i od straha očišćaju se od grijeha svojih.
17. Da ga udari mač, ne može se održati, ni koplje ni strijela ni oklop.
18. Njemu je gvožgje kao pljeva, a mjed kao trulo drvo.
19. Ne će ga potjerati strijela, kamenje iz praće njemu je kao slamka:
20. Kao slama su mu ubojne sprave, i smije se bačenom koplju.
21. Pod njim su oštri crepovi, stere sebi oštre stvari u glibu.
22. Čini, te vri dubina kao lonac, i more se muti kao u stupi.
23. Za sobom ostavlja svijetlu stazu, rekao bi da je bezdana osijedjela.
24. Ništa nema na zemlji da bi se isporedilo s njim, da bi stvoreno bilo da se ničega ne boji.
25. Što je god visoko prezire, car je nad svijem zvijerjem.

GLAVA 42.

Tada Jov odgovori Gospodu i reče:
2. Znam da sve možeš, i da se ne može smesti što naumiš.
3. Ko je to, što zamračuje savjet nerazumno? Za to kažem da nijesam razumijevao; čudesno je to za me, te ne mogu znati.
4. Slušaj kad uzgovorim, i kad zapitam, kaži mi.
5. Ušima slušah o tebi, a sada te oko moje vidi.
6. Za to poričem, i kajem se u prahu i pepelu.
7. A kad Gospod izgovori one riječi Jovu, reče Gospod Elifasu Temancu: raspalio se gnjev moj na tebe i na dva prijatelja tvoja što ne govoriste o meni pravo kao sluga moj Jov.
8. Za to sada uzmite sedam telaca i sedam ovnova, i idite k sluzi mojemu Jovu i prinesite žrtve paljenice za se, i sluga moj Jov neka se pomoli za vas, jer ću doista pogledati na nj da ne učinim s vama po vašoj ludosti, jer ne govoriste o meni pravo kao sluga moj Jov.
9. I tako otide Elifas Temanac i Vildad Sušanin i Sofar Namaćanin, i učiniše kako im zapovjedi Gospod. I pogleda Gospod na Jova.
10. I Gospod povrati što bješe uzeto Jovu po što se pomoli za prijatelje svoje; i umnoži Gospod Jovu dvojinom sve što bješe imao.

11. I dogjoše k njemu sva braća njegova i sve sestre njegove i svi pregjašnji znanci njegovi, i jedoše s njim u njegovoj kući i žaleći ga tješiše ga za sve zlo što bješe Gospod pustio na nj, i dadoše mu svaki po novac i po grivnu zlatnu.

12. I Gospod blagoslovi pošljedak Jovov više nego početak, te imaše četrnaest tisuća ovaca i šest tisuća kamila i tisuću jarmova volova i tisuću magaraca.

13. I imaše sedam sinova i tri kćeri.

14. I prvoj nadje ime Jemima, a drugoj Kesija a trećoj Keren-apuha.

15. I ne nahogjaše se u svoj zemlji tako lijepijeh djevojaka kao kćeri Jovove, i otac im dade našljedstvo megju braćom njihovom.

16. I poslije poživje Jov sto i četrdeset godina, i vidje sinove i unuke do četvrtoga koljena.

17. I umrije Jov star i sit života.

PSALMI DAVIDOVI.

PSALAM 1.

Blago čovjeku koji ne ide na vijeće bezbožničko, i na putu grješničkom ne stoji, i u društvu nevaljalijeh ljudi ne sjedi,

2. Nego mu je omilio zakon Gospodnji i o zakonu njegovu misli dan i noć!

3. On je kao drvo usagjeno kraj potoka, koje rod svoj donosi u svoje vrijeme, i kojemu list ne vene: što god radi, u svemu napreduje.

4. Nijesu taki bezbožnici, nego su kao prah, koji rasipa vjetar.

5. Za to se ne će bezbožnici održati na sudu, ni grješnici na zboru pravedničkom.

6. Jer Gospod zna put pravednički; a put bezbožnički propašće.

PSALAM 2.

Za što se bune narodi i plemena pomišljaju zaludne stvari?

2. Ustaju carevi zemaljski, i knezovi se skupljaju na Gospoda i na pomazanika njegova.

3. „Raskinimo sveze njihove i zbacimo sa sebe jaram njihov".

4. Onaj, što živi na nebesima, smije se, Gospod im se podsmijeva.

5. Pa im govori u gnjevu svojem i jarošću svojom zbunjuje ih:

6. „Ja sam pomazao cara svojega na Sionu, na svetoj gori svojoj".

7. Kazaću naredbu Gospodnju; on reče meni: „ti si sin moj, ja te sad rodih.

8. Išti u mene, i daću ti narode u našljedstvo, i krajeve zemaljske tebi u državu.

9. Udarićeš ih gvozdenom palicom; razbićeš ih kao lončarski sud".

10. Sad, carevi, orazumite se; naučite se sudije zemaljske!

11. Služite Gospodu sa strahom, i radujte se s trepetom.

12. Poštuje sina, da se ne razgnjevi, i vi ne izginete na putu *svome;* jer će se gnjev njegov brzo razgorjeti. Blago svjema koji se u nj uzdaju!

PSALAM 3.

Psalam Davidov, kad je bježao od Avesaloma sina svojega.

Gospode! kako je mnogo neprijatelja mojih! Mnogi ustaju na me.

2. Mnogi govore za dušu moju: nema mu pomoći od Boga.

3. Ali ti si, Gospode, štit koji me zaklanja, slava moja; ti podižeš glavu moju.

4. Glasom svojim vičem ka Gospodu, i čuje me sa svete gore svoje.

5. Ja ležem, spavam i ustajem, jer me Gospod čuva.

6. Ne bojim se mnogo tisuća naroda što sa svijeh strana navaljuje na me.

7. Ustani, Gospode! pomozi mi, Bože moj! jer ti udaraš po obrazu sve neprijatelje moje; razbijaš zube bezbožnicima.

8. Od Gospoda je spasenje; *neka bude* na narodu tvom blagoslov tvoj!

PSALAM 4.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Psalam Davidov.

Kad te zovem, čuj me, Bože, pravdo moja! u tjeskobi daj mi prostor; smiluj se na me i usliši molitvu moju.

2. Sinovi čovječiji! dokle će slava moja biti u sramoti? dokle ćete ljubiti ništavilo i tražiti laži?

3. Znajte da Gospod divno čuva svetoga svojega; Gospod čuje kad ga zovem.

4. Gnjeveći se ne griješite; razmislite u srcima svojim na posteljama svojim, i utolite.

5. Prinesite žrtvu za pravdu, i uzdajte se u Gospoda.

6. Mnogi govore: ko će nam pokazati što je dobro? Obrati k nama, Gospode, svijetlo lice svoje!

7. A meni si dao u srce radost veću nego što je oni imaju, kad im rodi pšenica i vino.

8. Ja mirno liježem i spavam; jer ti, Gospode, sam daješ mi te sam bez straha.

PSALAM 5.

Načelniku pjevačkom. Uz sviralu. Psalam Davidov.

Čuj, Gospode, riječi moje, razumij pomisli moje.

2. Slušaj viku moju, care moj i Bože moj! jer se tebi molim, Gospode!

3. U jutru slušaš glas moj, u jutru stojim pred tobom, i čekam.

4. Jer si ti Bog koji ne će bezakonja; u tebe nema mjesta ko je zao.

5. Bezbožnici ne će izaći pred oči tvoje; ti nenavidiš sve koji čine bezakonje.

6. Potireš lažljivce; na krvopioce i lukave mrzi Gospod.

7. A ja po velikoj milosti tvojoj ulazim u dom tvoj, i klanjam se u svetoj crkvi tvojoj sa strahom tvojim.

8. Gospode! vodi me u pravdi svojoj; radi neprijatelja mojih poravni preda mnom put svoj.

9. Jer nema u ustima njihovijem istine; u njima je nevaljalstvo; grlo im je grob otvoren; na jeziku im je dvoličenje.

10. Bože! ne daj im napretka, neka se razbiju pomisli njihove. Za mnoga nevaljalstva njihova obori ih, jer se pobuniše na tebe.

11. Pa će se radovati svi koji se u te uzdaju; do vijeka će se veseliti koje ti zaklanjaš; dičiće se koji ljube ime tvoje.

12. Jer ti, Gospode, blagosiljaš pravednika, kao štitom zaklanjaš ga milošću svojom.

PSALAM 6.

Na elniku pjeva kom. Uz žice. Na osam žica. Psalam Davidov.

Gospode! nemoj me pokarati u jarosti svojoj, niti me u gnjevu svojem nakaziti.

2. Smiluj se na me, Gospode, jer sam iznemogao; iscijeli me, jer su kosti moje ustreptale,

3. I duša se moja vrlo uzdrktala. A ti, Gospode, dokle ćeš?

4. Obrati se, Gospode, izbavi dušu moju, pomozi mi radi milosti svoje.

5. Jer mrtvi ne spominju tebe; u grobu ko će te slaviti?

6. Iznemogoh uzdišući; svaku noć kvasim odar svoj, suzama svojim natapam postelju svoju.

7. Usahnu od žalosti oko moje, postara se od množine neprijatelja mojih.

8. Idite od mene svi koji činite bezakonje, jer Gospod čuo plač moj.

9. Čuo Gospod molbu moju, Gospod molitvu moju primi.

10. Nek se postide i prepadnu svi neprijatelji moji, neka se povrate i postide odmah.

PSALAM 7.

Plačna pjesma Davidova, koju je pjevao Gospodu poradi Husa od plemena Venijaminova.

Gospode, Bože moj! u tebe se uzdam, sačuvaj me od svijeh koji me gone, i izbavi me.

2. Da mi *neprijatelj* ne iščupa duše kao lav. Čupa, a nema ko da izbavi.

3. Gospode, Bože moj! ako sam to učinio, ako je nepravda u rukama mojima,

4. Ako sam zlo vratio prijatelju svojemu, ili krivo učinio onima koji na me na pravdi napadahu;

5. Neka goni neprijatelj dušu moju, i neka je stigne, i pogazi na zemlju život moj i slavu moju u prah obrati.

6. Ustani, Gospode, u gnjevu svojem; digni se na žestinu neprijatelja mojih; probudi se meni na pomoć, i otvori sud.

7. I ljudstvo će se sleći oko tebe, iznad njega izagji u visinu.

8. Gospod sudi narodima. Sudi mi,

Gospode, po pravdi mojoj, i po bezazlenosti mojoj *neka mi* bude.

9. Nek se prekine zloća bezbožnička, a pravednika potpomozi, jer ti ispituješ srca i utrobe, Bože pravedni!

10. Štit je meni u Boga, koji čuva one koji su pravoga srca.

11. Bog je pravedan sudija, i Bog je svaki dan gotov na gnjev.

12. Ako se ne će *bezbožnik* da obrati, on oštri mač svoj, nateže luk svoj, i naperuje ga;

13. I zapinje smrtnu strijelu, čini strijele svoje da pale.

14. Gle, *bezbožnik* zače nepravdu, trudan bijaše zločinstvom, i rodi sebi prijevaru.

15. Kopa jamu i iskopa, i pade u jamu koju je načinio.

16. Zloba njegova obrati se na njegovu glavu, i zločinstvo njegovo pade na tjeme njegovo.

17. Hvalim Gospoda za pravdu njegovu, i pjevam imenu Gospoda višnjega.

PSALAM 8.

Načelniku pjevačkom. Uz Getsku *muzikalnu spravu.* Psalam Davidov.

Gospode, Gospode naš! kako je veličanstveno ime tvoje po svoj zemlji! Podigao si slavu svoju više nebesa.

2. U ustima male djece i koja sisaju činiš sebi hvalu nasuprot neprijateljima svojim, da bi učinio da zamukne neprijatelj i nemirnik.

3. Kad pogledam nebesa tvoja, djelo prsta tvojih, mjesec i zvijezde, koje si ti postavio;

4. Šta je čovjek, te ga se opominješ, ili sin čovječji, te ga polaziš?

5. Učinio si ga malo manjega od angjela, slavom i čašću vjenčao si ga;

6. Postavio si ga gospodarom nad djelima ruku svojih, sve si metnuo pod noge njegove,

7. Ovce i volove sve, i divlje zvjerinje,

8. Ptice nebeske i ribe morske, što god ide morskim putovima.

9. Gospode, Gospode naš! kako je veličanstveno ime tvoje po svoj zemlji!

PSALAM 9.

Načelniku pjevačkom. Uz sviralu. Benu. Psalam Davidov.

Hvalim te, Gospode, iz svega srca svojega, kazujem sva čudesa tvoja.

2. Radujem se i veselim se o tebi, pjevam imenu tvojemu, višnji!

3. Neprijatelji se moji vratiše natrag, spotakoše se i nestade ih ispred lica tvojega;

4. Jer si svršio sud moj i odbranio me; sio si na prijesto, sudija pravedni.

5. Rasrdio si se na narode i ubio bezbožnika, ime si im zatr'o do vijeka, za svagda.

6. Neprijatelju nesta mačeva sa svijem; gradove ti si razvalio; pogibe spomen njihov.

7. Ali Gospod u vijek živi; spremio je za sud prijesto svoj.

8. On će suditi vasionome svijetu po pravdi, usudiće narodima pravo.

9. Bog je utočište ubogome, utočište u nevolji.

10. U tebe se uzdaju koji znadu ime tvoje, jer ne ostavljaš onijeh koji te traže, Gospode!

11. Pojte Gospodu, koji živi na Sionu; kazujte narodu djela njegova;

12. Jer on osvećuje krv, pamti je; ne zaboravlja jauka nevoljnijeh.

13. Smiluj se na me, Gospode: pogledaj kako stradam od neprijatelja svojih, ti, koji me podižeš od vrata smrtnijeh,

14. Da bih kazivao sve hvale tvoje na vratima kćeri Sionove, i slavio spasenje tvoje.

15. Popadaše narodi u jamu, koju su iskopali; u zamku, koju su sami namjestili, uhvati se noga njihova.

16. Poznaše Gospoda; on je sudio; u djela ruku svojih zaplete se bezbožnik.

17. Vratiće se u pakao bezbožnici, svi narodi koji zaboravljaju Boga;

18. Jer ne će svagda biti zaboravljen ubogi, i nada nevoljnicima ne će nigda poginuti.

19. Ustani, Gospode, da se ne posili čovjek, i da prime narodi sud pred tobom.

20. Pusti, Gospode, strah na njih; neka poznadu narodi da su ljudi.

PSALAM 10.

Za što, Gospode, stojiš daleko, kriješ se kad je nevolja?

2. S oholosti bezbožnikove muči se ubogi; hvataju se *ubogi* prijevarom koju izmišljaju *bezbožnici.*

3. Jer se bezbožnik diči željom duše svoje, grabljivca pohvaljuje.
4. Bezbožnik u obijesti svojoj ne mari za Gospoda : „on ne vidi“. Nema Boga u mislima njegovijem.
5. Svagda su putovi njegovi krivi; za sudove tvoje ne zna; na neprijatelje svoje ne će ni da gleda.
6. U srcu svojem veli : ne ću posrnuti; zlo ne će doći nigda.
7. Usta su mu puna nevaljalijeh riječi, prijevare i uvrede, pod jezikom je njegovijem muka i pogibao.
8. Sjedi u zasjedi iza kuće; u potaji ubija pravoga; oči njegove vrebaju ubogoga.
9. Sjedi u potaji kao lav u pećini; sjedi u zasjedi da uhvati ubogoga; hvata ubogoga uvukavši u mrežu svoju.
10. Pritaji se, prilegne, i ubogi padaju u jake nokte njegove.
11. Kaže u srcu svome : „Bog je zaboravio, okrenuo je lice svoje, ne će vidjeti nigda“.
12. Ustani Gospode! digni ruku svoju, ne zaboravi nevoljnijeh.
13. Za što bezbožnik da ne mari za Boga govoreći u srcu svom da ti ne ćeš vidjeti?
14. Ti vidiš; jer gledaš uvrede i muke i pišeš ih na ruci. Tebi predaje sebe ubogi; siroti ti si pomoćnik.
15. Satri mišicu bezbožnome i zlome, da se traži i ne nagje bezbožnost njegova.
16. Gospod je car svagda, do vijeka, nestaće neznabožaca sa zemlje njegove.
17. Gospode! ti čuješ želje ništih; utvrdi srce njihovo; otvori uho svoje,
18. Da daš sud siroti i nevoljniku, da prestanu goniti čovjeka sa zemlje.

PSALAM 11.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

U Gospoda se uzdam; za što govorite duši mojoj : „leti u goru kao ptica;
2. Jer evo grješnici nategoše luk, zapeše strijelu svoju za tetivu, da iz mraka strijeljaju prave srcem.
3. Kad su raskopani temelji, šta će činiti pravednik?“
4. Gospod je u svetom dvoru svom, prijesto je Gospodnji na nebesima; oči njegove gledaju; vjegje njegove ispituju sinove čovječije.
5. Gospod ispituje pravednoga; a bezbožnoga i kojemu je milo činiti zlo nenavidi duša njegova.
6. Pustiće na bezbožnike dažd od živoga ugljevlja, ognja i sumpora; i ognjeni vjetar biće im dio iz čaše;
7. Jer je Gospod pravedan, ljubi pravdu; lice će njegovo vidjeti pravednici.

PSALAM 12.

Načelniku pjevačkom. Uz spravu od osam žica. Psalam Davidov.

Pomagaj, Gospode; jer nesta svetih, jer je malo vjernih megju sinovima čovječijim.
2. Laž govore jedan drugome, usnama lažljivijem govore iz srca dvolična.
3. Istrijebiće Gospod sva usta lažljiva, jezik veličavi,
4. *Ljude*, koji govore : jezikom smo jaki, usta su naša u nas, ko je gospodar nad nama?
5. Videći stradanje nevoljnih i uzdisanje ništih, sad ću ustati, veli Gospod. i izbaviti onoga kome zlobe.
6. Riječi su Gospodnje riječi čiste, srebro u vatri očišćeno od zemlje, sedam puta pretopljeno.
7. Ti ćeš nas, Gospode, odbraniti, i sačuvati nas od roda ovoga do vijeka.
8. Bezbožnici idu naokolo : kad se *oni* podižu, sramote se sinovi čovječiji.

PSALAM 13.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Dokle ćeš me, Gospode, sa svijem zaboravljati? dokle ćeš odvraćati lice svoje od mene?
2. Dokle ću se domišljati u duši svojoj, mutiti se u srcu svom dan i noć? dokle će se neprijatelj moj podizati nada mnom?
3. Pogledaj, usliši me, Gospode, Bože moj! Prosvijetli oči moje da ne zaspim na smrt.
4. Da ne reče neprijatelj moj : nadvladao sam ga; *da* se *ne* raduju koji me gone, ako posrnem.
5. A ja se uzdam u milost tvoju; radovaće se srce moje za spasenje tvoje.
6. Pjevaću Gospodu, koji mi dobro čini.

PSALAM 14.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Reče bezumnik u srcu svojem : nema

Boga; nevaljali su, gadna su djela njihova; nema nikoga dobro da tvori.

2. Gospod pogleda s neba na sinove čovječije, da vidi ima li koji razuman, traži li koji Boga.

3. Svi su zašli, svi se pokvarili, nema nikoga dobro da tvori, nema ni jednoga.

4. Zar se ne će opametiti koji čine bezakonje, jedu narod moj kao što jedu hljeb, ne prizivaju Gospoda?

5. Ondje će zadrktati od straha; jer je Gospod u rodu pravednom.

6. Smijete se onome što ubogi radi; ali Gospod njega zaklanja.

7. Ko će poslati sa Siona pomoć Izrailju? Kad Gospod povrati zarobljeni narod svoj, onda će se radovati Jakov i veseliće se Izrailj.

PSALAM 15.

Psalam Davidov.

Gospode! ko može sjedjeti u sjenici tvojoj? ko može nastavati na svetoj gori tvojoj?

2. Ko hodi bez mane, tvori pravdu, i govori istinu iz srca svojega;

3. Ko ne opada jezikom svojim, ne čini drugome zla, i ne ruži bližnjega svojega;

4. Ko ne gleda onoga koga je *Bog* odbacio, nego poštuje one koji se boje Gospoda; ko se kune bližnjemu pa ne poriče;

5. Ko ne daje srebra svojega na dobit, i ne prima mita na pravoga. Ko ovako radi, ne će posrnuti do vijeka.

PSALAM 16.

Zapis Davidov.

Čuvaj me Bože; jer se u te uzdam.

2. Rekoh Gospodu: ti si Gospod moj, nemam dobra osim tebe.

3. U svetima koji su na zemlji i u velikima sva je utjeha moja.

4. Neka drugi umnožavaju idole svoje, neka trče k tugjima; ja im ne ću ljevati krvavih naljeva, niti ću metnuti imena njihovijeh u usta svoja.

5. Gospod je moj dio našljedstva i čaše; ti podižeš dostojanje moje.

6. Uže mi je zahvatilo prekrasna mjesta, i dio mi je moj mio.

7. Blagosiljam Gospoda, koji me urazumljuje; tomu me i noću uči što je u meni.

8. Svagda vidim pred sobom Gospoda: on mi je s desne strane da ne posrnem.

9. Toga radi raduje se srce moje, i veseli se jezik moj, još će se i tijelo moje smiriti u uzdanju;

10. Jer ne ćeš ostaviti duše moje u paklu, niti ćeš dati da svetac tvoj vidi trulost.

11. Pokazaćes mi put životni: obilje je radosti pred licem tvojim, utjehe u desnici tvojoj do vijeka.

PSALAM 17.

Molitva Davidova.

Usliši, Gospode, pravdu, čuj glas moj, primi u uši molitvu moju ne iz usta lažljivijeh.

2. Od lica tvojega neka izagje sud moj, oči tvoje neka pogledaju na pravicu.

3. Ispitaj srce moje, obidi noću; u ognju me okušaj, i ne ćeš naći nepravde moje.

4. Usta se moja ne dohvataju djela ljudskih; radi riječi usta tvojih držim se putova oštrih.

5. Utvrdi stope moje na stazama svojim da ne zalaze koraci moji.

6. Tebe prizivljem, jer ćeš me uslišiti, Bože! prigni k meni uho svoje, i čuj riječi moje.

7. Pokaži divnu milost svoju, koji izbavljaš one koji se *u te* uzdaju od onijeh koji se protive desnici tvojoj.

8. Čuvaj me kao zjenicu oka: sjenom krila svojih zakloni me

9. Od bezbožnika koji na me napadaju, od neprijatelja duše moje, koji su me opkolili.

10. Srce svoje zatvoriše; ustima svojim govore oholo.

11. Izagnavši me opet su oko mene; oči su svoje uprli da me obore na zemlju.

12. Oni su kao lav koji hoće da rastrže, i kao lavić koji sjedi u potaji.

13. Ustani, Gospode, preteci ih, obori ih. Odbrani dušu moju mačem svojim od bezbožnika,

14. Rukom svojom, Gospode, od ljudi *ovijeh*, od ljudi *ovoga* svijeta, kojima je dio *ovaj* život, kojima si trbuh napunio svoga bogatstva, da će im i sinovi biti siti i ostatak ostaviti svojoj djeci.

15. A ja ću u pravdi gledati lice tvoje; kad se probudim, biću sit od prilike tvoje.

PSALAM 18.

Načelniku pjevačkom. Sluge Gospodnjega Davida, koji izgovori Gospodu riječi pjesme ove, kad ga izbavi Gospod iz ruku svijeh neprijatelja njegovijeh i iz ruke Saulove. On reče:

Ljubiću te, Gospode, krjeposti moja,

2. Gospode, grade moj, zaklone moj, koji se oboriti ne može, izbavitelju moj, Bože moj, kamena goro, na kojoj se ne bojim zla, štite moj, rože spasenja mojega, utočište moje!

3. Prizivljem Gospoda, kojemu se klanjati valja, i opraštam se neprijatelja svojih.

4. Obuzeše me smrtne bolesti, i potoci nevaljalijeh ljudi uplašiše me.

5. Opkoliše me bolesti paklene, stegoše me zamke smrtne.

6. U svojoj tjeskobi prizvah Gospoda, i k Bogu svojemu povikah; on ču iz dvora svojega glas moj, i vika moja dogje mu do ušiju.

7. Zatrese se i pokoleba se zemlja, zadrmaše se i pomjeriše iz temelja gore, jer se on razljuti.

8. Podiže se dim od gnjeva njegova, iz usta njegovijeh oganj, koji proždire, i živo ugljevlje odskakaše od njega.

9. Savi nebesa i sigje. Mrak bješe pod nogama njegovijem.

10. Sjede na heruvima i podiže se, i poletje na krilima vjetrnijem.

11. Od mraka načini sebi krov, sjenicu oko sebe, od mračnijeh voda, oblaka vazdušnijeh.

12. Od sijevanja pred njim kroz oblake njegove udari grad i živo ugljevlje.

13. Zagrmje na nebesima Gospod, i višnji pusti glas svoj, grad i živo ugljevlje.

14. Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; silu munja, i rasu ih.

15. I pokazaše se izvori vodeni, i otkriše se temelji vasionoj od prijetnje tvoje, Gospode, od dihanja duha gnjeva tvojega.

16. Tada pruži s visine *ruku*, uhvati me, izvuče me iz vode velike.

17. Izbavi me od neprijatelja mojega silnoga i od mojih nenavidnika, kad bijahu jači od mene.

18. Ustaše na me u dan nevolje moje, ali mi Gospod bi potpora.

19. Izvede me na prostrano *mjesto*, i izbavi me, jer sam mu mio.

20. Dade mi Gospod po pravdi mojoj, i za čistotu ruku mojih dariva me.

21. Jer se držah putova Gospodnjih, i ne odmetnuh se Boga svojega,

22. Nego su svi zakoni njegovi preda mnom, i zapovijesti njegovijeh ne uklanjam od sebe.

23. Bih mu vjeran, i čuvah se od bezakonja svojega.

24. Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po čistoti ruku mojih pred očima njegovima.

25. Sa svetima postupaš sveto, s čovjekom vjernim vjerno,

26. S čistim čisto, a s nevaljalim nasuprot *njemu*.

27. Jer ti pomažeš ljudima nevoljnim, a oči ponosite ponižavaš.

28. Ti raspaljuješ vidjelo moje; Gospod moj prosvjetljuje tamu moju.

29. S tobom razbijam vojsku, i s Bogom svojim skačem preko zida.

30. Put je Božji vjeran, riječ Gospodnja čista. On je štit svima koji se u nj uzdaju.

31. Jer ko je Bog osim Gospoda, i ko je obrana osim Boga našega?

32. Ovaj Bog opasuje me snagom, i čini mi vjeran put.

33. Daje mi noge kao u jelena, i na visine stavlja me.

34. Uči ruke moje boju, i mišice moje čini da su luk od mjedi.

35. Ti mi daješ štit spasenja svojega; desnica tvoja drži me, i milost tvoja čini me velika.

36. Ti širiš korak moj, te se ne spotiču noge moje.

37. Tjeram neprijatelje svoje i stižem ih, i ne vraćam se dok ih ne istrijebim.

38. Obaram ih, i ne mogu ustati, padaju pod noge moje.

39. Jer me ti opasuješ snagom za boj, i koji ustanu na me, obaraš ih preda mnom.

40. Neprijatelja mojih pleći ti mi obraćaš, i potirem nenavidnike svoje.

41. Oni viču, ali nema pomagača, ka Gospodu, ali ih on ne sluša.

42. Rasipam ih kao prah po vjetru, kao blato po ulicama gazim ih.

43. Ti me izbavljaš od bune narodne, postavljaš me da sam glava *tugjim* plemenima; kojega ne poznavah, služi mi.
44. Po samome čuvenju slušaju me, tugjini pokorni su mi.
45. Tugjini blijede, drkću u gradovima svojim.
46. Živ je Gospod, i da je blagosloven branič moj! Da se uzvisi Bog spasenja mojega,
47. Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode,
48. Koji me izbavlja od neprijatéljâ, podiže me nad one koji ustaju na me i od čovjeka žestoka izbavlja me!
49. Toga radi hvalim te, Gospode, pred narodima, i pojem imenu tvojemu.
50. Koji slavno izbavljaš cara svojega, i činiš milost pomazaniku svojemu Davidu i potomstvu njegovu do vijeka.

PSALAM 19.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Nebesa kazuju slavu Božiju, i djela ruku njegovijeh glasi svod nebeski.
2. Dan danu dokazuje, i noć noći javlja.
3. Nema jezika, niti ima govora, gdje se ne bi čuo glas njihov.
4. Po svoj zemlji ide kazivanje njihovo i riječi njihove na kraj vasiljene. Suncu je postavio stan na njima;
5. I ono izlazi kao ženik iz ložnice svoje, kao junak veselo teče putem.
6. Izlazak mu je nakraj neba, i hod mu do kraja njegova; i niko nije sakriven od toplote njegove.
7. Zakon je Gospodnji svršen, krijepi dušu, svjedočanstvo je Gospodnje vjerno, daje mudrost nevještome.
8. Naredbe su Gospodnje pravedne, vesele srce. Zapovijest je Gospodnja svijetla, prosvjetljuje oči.
9. Strah je Gospodnji čist, ostaje do vijeka. Sudovi su njegovi istini, pravedni svi koliki.
10. Bolji su od zlata i dragog kamenja, slagji od meda koji teče iz sata.
11. I slugu tvojega oni su prosvijetlili; ko ih drži ima veliku platu.
12. Ko će znati *sve svoje* pogrješke? Očisti me *i* od tajnijeh?
13. I od voljnijeh sačuvaj slugu svojega, da ne obladaju mnome. Tada ću biti svršen i čist od velikoga prijestupa.
14. Da su *ti* riječi usta mojih ugodne, i pomisao srca mojega pred tobom, Gospode, krjeposti moja i izbavitelju moj!

PSALAM 20.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Da te usliši Gospod u dan žalosni, da te zaštiti ime Boga Jakovljeva.
2. Da ti pošlje pomoć iz svetinje, i sa Siona da te potkrijepi.
3. Da se opomene svijeh prinosa tvojijeh, i žrtva tvoja paljenica da se nagje pretila.
4. Da ti da Gospod po srcu tvojemu; što god počneš, da ti izvrši.
5. Radovaćemo se za spasenje tvoje, i u ime Boga svojega dignućemo zastavu. Da ispuni Gospod sve molbe tvoje.
6. Sad vidim da Gospod čuva pomazanika svojega; sluša ga sa svetoga neba svojega; jaka je desnica njegova, koja spasava.
7. Jedni se hvale kolima, drugi konjma, a mi imenom Gospoda Boga svojega.
8. Oni posrću i padaju, a mi stojimo i ne kolebamo se.
9. Gospode! pomozi caru, i usliši nas kad *te* zovemo.

PSALAM 21.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Gospode! s tvoje se sile veseli car; i kako mu je velika radost što ti pomažeš!
2. Što mu je srce željelo, dao si mu, i molitve usta njegovijeh nijesi odbio.
3. Jer si ga dočekao blagoslovima milosnim, metnuo si mu na glavu vijenac od dragog kamenja.
4. Molio te je za život *i* dao si mu da mu se produlje dani do vijeka.
5. Velika je slava njegova tvojom pomoću; slavu si i krasotu metnuo na nj.
6. Dao si mu blagoslove do vijeka, razveselio si ga radošću lica svojega.
7. Jer se car uzda u Gospoda i u milost višnjega; i ne koleba se.
8. Naći će ruka tvoja sve neprijatelje tvoje, naći će desnica tvoja one koji mrze na tebe.
9. Učinićeš ih kao peć zažarenu, kad se razgnjeviš; gnjev će ih Gospodnji progutati, i oganj će ih proždrijeti.
10. Rod njihov istrijebićeš sa zemlje, i sjeme njihovo izmegju sinova čovječijih;
11. Jer podigoše na tebe zlo, smisliše i ne mogoše izvršiti.

12. Jer ćeš ih metnuti za biljegu; iz lukova svojijeh pustićeš *strijele* u lice njihovo.

13. Podigni se, Gospode, silom svojom; mi ćemo pjevati i slaviti jakost tvoju.

PSALAM 22.

Načelniku pjevačkom. Kad zora zabijeli. Psalam Davidov.

Bože, Bože moj! za što si me ostavio udaljivši se od spasenja mojega, od rijèčî vike moje?

2. Bože moj! vičem danju, a ti me ne slušaš, i noću, ali nemam mira.

3. Sveti, koji živiš u pohvalama Izrailjevim!

4. U tebe se uzdaše oci naši, uzdaše se, i ti si ih izbavljao.

5. Tebe prizivaše, i spasavaše se; u tebe se uzdaše, i ne ostajaše u sramoti.

6. A ja sam crv, a ne čovjek; podsmijeh ljudima i rug narodu.

7. Koji me vide, svi mi se rugaju, razvaljuju usta, mašu glavom,

8. I *govore*: oslonio se na Gospoda, neka mu pomože, neka ga izbavi, ako ga miluje.

9. Ta, ti si me izvadio iz utrobe; ti si me umirio na sisi matere moje.

10. Za tobom pristajem od rogjenja, od utrobe matere moje ti si Bog moj.

11. Ne udaljuj se od mene; jer je nevolja blizu, a nema pomoćnika.

12. Opteče me mnoštvo telaca; jaki *volovi* Vasanski opkoliše me;

13. Razvališe na me usta svoja. Lav je gladan lova i riče.

14. Kao voda razlih se; rasuše se sve kosti moje; srce moje posta kao vosak, rastopilo se u meni.

15. Sasuši se kao crijep krjepost moja, i jezik moj prionu za grlo, i u prah smrtni mećeš me.

16. Opkoliše me psi mnogi; četa zlikovaca ide oko mene, probodoše ruke moje i noge moje.

17. Mogao bih izbrojiti sve kosti svoje. Oni gledaju, i od mene načiniše stvar za gledanje.

18. Dijele haljine moje megju sobom, i za dolamu moju bacaju ždrijeb.

19. Ali ti, Gospode, ne udaljuj se. Silo moja, pohitaj mi u pomoć.

20. Izbavi od mača dušu moju, od psa jedinicu moju.

21. Sačuvaj me od usta lavovijeh, i od rogova bivolovih, čuvši, *izbavi* me.

22. Kazujem ime tvoje braći; usred skupštine hvaliću te.

23. Koji se bojite Gospoda, hvalite ga. Sve sjeme Jakovljevo! poštuj ga. Boj ga se, sve sjeme Izrailjevo!

24. Jer se ne ogluši molitve ništega niti je odbi; ne odvrati od njega lica svojega, nego ga usliši kad ga zazva.

25. Tebe ću hvaliti na skupštini velikoj; zavjete svoje svršiću pred onima koji se njega boje.

26. Neka jedu ubogi i nasite se i neka hvale Gospoda koji ga traže; živo da bude srce vaše do vijeka.

27. Opomenuće se i obratiće se ka Gospodu svi krajevi zemaljski, i poklониće se pred njim sva plemena neznabožačka.

28. Jer je Gospodnje carstvo; on vlada narodima.

29. Ješće i poklониće se svi pretili na zemlji; pred njim će pasti svi koji slaze u prah, koji ne mogu sačuvati duše svoje u životu.

30. Sjeme će njihovo služiti njemu. Kazivaće se za Gospodarodu potonjemu.

31. Doći će, i kazivaće pravdu njegovu ljudima njegovijem, koji će se roditi; jer je on učinio *ovo*.

PSALAM 23.

Psalam Davidov.

Gospod je pastir moj, ništa mi ne će nedostajati.

2. Na zelenoj paši pase me, vodi me na tihu vodu.

3. Dušu moju oporavlja, vodi me stazama pravednim imena radi svojega.

4. Da pogjem i dolinom sjena smrtnoga, ne ću se bojati zla; jer si ti samnom; štap tvoj i palica tvoja tješi me.

5. Postavio si preda mnom trpezu na vidiku neprijateljima mojim; namazao si uljem glavu moju i čaša je moja preopuna.

6. Da! dobrota i milost tvoja pratiće me u sve dane života mojega, i ja ću nastavati u domu Gospodnjem za dugo.

PSALAM 24.

Psalam Davidov.

Gospodnja je zemlja i što je god u njoj, vasiljena i sve što živi na njoj.

2. Jer je on na morima osnova, i posred rijeka utvrdi je.
3. Ko će izaći na goru Gospodnju? i ko će stati na svetom mjestu njegovu?
4. U koga su čiste ruke i srce bezazleno, ko ne izriče imena njegova uzalud i ne kune se lažno,
5. On će dobiti blagoslov od Gospoda, i milost od Boga spasa svojega.
6. Taki je rod onijeh koji ga traže, i koji su radi stajati pred licem tvojim, *Bože* Jakovljev!
7. Vrata! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vječna! Ide car slave.
8. Ko je taj car slave? Gospod krjepak i silan, Gospod silan u boju.
9. Vrata! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vječna! Ide car slave.
10. Ko je taj car slave? Gospod nad vojskama; on je car slave.

PSALAM 25.

Psalam Davidov.

K tebi, Gospode, podižem dušu svoju.
2. Bože moj! u tebe se uzdam; ne daj da se osramotim, da mi se ne svete neprijatelji moji.
3. I koji se god u te uzdaju, ne će se osramotiti; osramotiće se oni koji se odmeću *od tebe* besputno.
4. Pokaži mi, Gospode, putove svoje, nauči me *hoditi* stazama tvojim.
5. Uputi me istini svojoj, i nauči me; jer si ti Bog spasenja mojega, tebi se nadam svaki dan.
6. Opomeni se milosrgja svojega, Gospode, i milosti svoje; jer su od kako je vijeka.
7. Grijehova mladosti moje, i mojih prijestupa ne pominji; po milosti svojoj pomeni mene, radi dobrote svoje, Gospode!
8. Dobar je i pravedan Gospod; toga radi pokazuje grješnicima put.
9. Upućuje krotke istini, uči krotke *hoditi* putem njegovijem.
10. Svi su putovi Gospodnji milost i istina onima koji drže zavjet njegov i otkrivenje njegovo.
11. Radi imena svojega, Gospode, oprosti grijeh moj, jer je velik.
12. Koji se čovjek boji Gospoda? On će mu pokazati koji put da izbere.
13. Duša će njegova u dobru počivati, i sjeme će njegovo vladati zemljom.
14. Tajna je gospodnja u onijeh koji ga se boje, i zavjet svoj javlja im.
15. Oči su mi svagda upravljene ka Gospodu, jer on izvlači iz zamke noge moje.
16. Pogledaj me i smiluj se na me, jer sam inokosan i nevoljnik.
17. Nek se raširi stisnuto srce moje, iz tjeskobe moje izvedi me.
18. Vidi jade moje i muku moju, i oprosti mi sve grijehe moje.
19. Pogledaj neprijatelje moje kako ih je mnogo i kakvom me pakosnom nenavišću nenavide.
20. Sačuvaj dušu moju i izbavi me; ne daj da se osramotim, jer se u tebe uzdam.
21. Bezazlenost i pravda neka me sačuva, jer se u tebe uzdam.
22. Izbavi, Bože, Izrailja od svijeh nevolja njegovijeh.

PSALAM 26.

Davidov.

Sudi mi, Gospode, jer u prostoti svojoj hodim i u Gospoda se uzdam; ne ću se pokolebati.
2. Ispitaj me, Gospode, i iskušaj me; pretopi što je u meni i srce moje.
3. Jer je milost tvoja pred očima mojima, i hodim u istini tvojoj.
4. Ne sjedim s bezumnicima, i s lukavima se ne miješam
5. Nenavidim društvo bezakoničko i s bezbožnicima ne sjedim.
6. Umivam pravdom ruke svoje i idem oko žrtvenika tvojega, Gospode,
7. Da razglašujem hvalu tvoju i kazujem sva čudesa tvoja.
8. Gospode! omilio mi je stan doma tvojega, i mjesto naselja slave tvoje.
9. Nemoj duše moje pogubiti, ni života mojega s krvopilcima,
10. Kojima je zločinstvo u rukama, i kojima je desnica puna mita.
11. A ja hodim u prostoti svojoj, izbavi me i smiluj se na me.
12. Noga moja stoji na pravom *putu*; na skupštinama ću blagosiljati Gospoda.

PSALAM 27.

Davidov.

Gospod je vidjelo moje i spasenje moje; koga da se bojim? Gospod je krjepost života mojega; koga da se strašim?
2. Ako navale na me zlikovci da pojedu tijelo moje, protivnici i neprijatelji moji, spotaći će se i pašće.

3. Ako protiv mene vojska u oko stane, ne će se uplašiti srce moje; ako se na me rat digne, ja se ni onda ne ću bojati.

4. Za jedno samo molim Gospoda samo to ištem, da živim u domu Gospodnjem sve dane života svojega, da gledam krasotu Gospodnju, i ranim u crkvu njegovu.

5. Jer bi me sakrio u kolibi svojoj u zlo doba; sklonio bi me pod krovom šatora svojega; na kamenu goru popeo bi me.

6. Tada bih podigao glavu svoju pred neprijateljima koji bi me opkolili; prinio bih u njegovu šatoru žrtvu hvale; zapjevao bih i hvalio Gospoda.

7. Čuj, Gospode, glas moj, tebe prizivljem, smiluj se na me i usliši me.

8. Srce moje govori pred tobom *što si rekao*: „tražite lice moje“; tražim lice tvoje, Gospode!

9. Nemoj odvratiti od mene lica svojega, nemoj u gnjevu ostaviti sluge svojega; budi pomoćnik moj; nemoj me odbiti, i nemoj me ostaviti, Bože, spasitelju moj!

10. Jer otac moj i mati moja ostaviše me; ali Gospod neka me prihvati.

11. Uputi me, Gospode, na put svoj i vodi me pravom stazom poradi onijeh koji me vrebaju.

12. Nemoj me dati na volju neprijateljima mojim; jer ustaše na me lažni svjedoci; ali zloba govori sama protiv sebe.

13. Vjerujem da ću vidjeti dobrotu Gospodnju na zemlji živijeh.

14. Uzdaj se u Gospoda, budi slobodan; neka bude srce tvoje krjepko, uzdaj se u Gospoda.

PSALAM 28.

Davidov.

K tebi, Gospode, vičem; grade moj, nemoj mi mučati, da ne bih, ako uzmučiš, bio kao oni koji odlaze u grob.

2. Čuj molitveni glas moj, kad vapijem k tebi, kad dižem ruke svoje k svetoj crkvi tvojoj.

3. Nemoj me zahvatiti s grješnicima, i s onima koji čine nepravdu, koji s bližnjima svojima mirno govore, a u srcu im je zlo.

4. Podaj im, Gospode, po djelima njihovijem, po zlome postupanju njihovu; po djelima ruku njihovijeh podaj im, podaj im što su zaslužili.

5. Jer ne paze na djela Gospodnja, i na djela ruku njegovijeh. Da ih razori i ne sazida!

6. Da je blagosloven Gospod, jer usliši glas moljenja mojega!

7. Gospod je krjepost moja i štit moj; u njega se pouzda srce moje, i on mi pomože. Za to se veseli srce moje, i pjesmom svojom slavim ga.

8. Gospod je krjepost naroda svojega, i obrana koja spasava pomazanika njegova.

9. Spasi narod svoj, blagoslovi dostojanje svoje; spasi ih i uzdiži ih do vijeka.

PSALAM 29.

Psalam Davidov.

Dajte Gospodu, sinovi Božiji, dajte Gospodu slavu i čast.

2. Dajte Gospodu slavu imena njegova. Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti.

3. Glas je Gospodnji nad vodom, Bog slave grmi, Gospod je nad vodom velikom.

4. Glas je Gospodnji silan, glas je Gospodnji slavan.

5. Glas Gospodnji lomi kedre, Gospod lomi kedre Livanske.

6. Kao tele skaču od njega; Livan i Sirion kao mlad bivo.

7. Glas Gospodnji sipa plamen ognjeni.

8. Glas Gospodnji potresa pustinju, potresa Gospod pustinju Kades.

9. Glas Gospodnji oprašta košute bremena, i sa šuma skida odijelo; i u crkvi njegovoj sve govori o slavi *njegovoj*.

10. Gospod je sjedio nad potopom, i sjedjeće Gospod kao car u vijek.

11. Gospod će dati silu narodu svojemu, Gospod će blagosloviti narod svoj mirom.

PSALAM 30.

Psalam Davidov. Pjesma kad se ponovi dom.

Uzvišivaću te, Gospode, jer si me oteo. i nijesi dao neprijateljima mojim da mi se svete.

2. Gospode, Bože moj! zavikah k tebi, i iscijelio si me.

3. Gospode! izveo si iz pakla dušu moju, i oživio si me da ne sigjem u grob.

4. Pojte Gospodu, sveci njegovi, i slavite sveto ime njegovo.
5. Gnjev je njegov za trenuće oka, a do života milost njegova, večerom dolazi plač, a jutrom radost.
6. I ja rekoh u dobru svom : ne ću posrnuti do vijeka.
7. Ti šćaše, Gospode, te gora moja stajaše tvrdo. Ti odvrati lice svoje, *i* ja se smetoh.
8. *Tada* tebe, Gospode, zazivah, i Gospoda molih :
9. „Kakva je korist od krvi moje, da sigjem u grob ? hoće li te prah slaviti ili kazivati istinu tvoju?
10. Čuj, Gospode! i smiluj se na me ; Gospode, budi mi pomoćnik.“
11. I ti promijeni plač moj na radost, skide s mene vreću, i opasa me veseljem.
12. Za to će ti pjevati slava *moja* i ne će umuknuti ; Gospode, Bože moj! do vijeka ću te hvaliti.

PSALAM 31.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

U tebe se, Gospode, uzdam ; nemoj me ostaviti pod sramotom do vijeka, po pravdi svojoj izbavi me.
2. Prigni k meni uho svoje, pohitaj, pomozi mi. Budi mi kameni grad, tvrda ograda, gdje bih se spasao.
3. Jer si ti kamena gora moja i ograda moja, imena svojega radi vodi me i upravljaj mnom.
4. Izvadi me iz mreže, koju mi tajno zamjestiše ; jer si ti krjepost moja.
5. U tvoju ruku predajem duh svoj ; izbavljao si me, Gospode, Bože istini!
6. Nenavidim one koji poštuju propadljive idole ; ja se u Gospoda uzdam.
7. Radovaću se i veseliti se o milosti tvojoj, kad pogledaš na moju muku, poznaš tugu duše moje,
8. Ne daš me u ruku neprijatelju, postaviš noge moje na prostranom mjestu.
9. Smiluj se na me, Gospode; jer me je tuga, od jada iznemože oko moje, duša moja i srce moje ;
10. Iščilje u žalosti život moj, i godine moje u uzdisanju ; oslabi od muke krjepost moja, i kosti moje sasahnuše.
11. Od množine neprijatelja svojih postadoh podsmijeh i susjedima svojim, i strašilo znancima svojim ; koji me vide na ulici, bježe od mene.
12. Zaboravljen sam kao mrtav, nema *me* u srcima ; ja sam kao razbijen sud.
13. Jer slušam grdnju od mnogih, od svuda strah, kad se dogovaraju na me, misle iščupati dušu moju.
14. A ja se, Gospode, u tebe uzdam i velim : ti si Bog moj.
15. U tvojoj su ruci dani moji ; otmi me iz ruku neprijatelja mojijeh, i od onijeh, koji me gone.
16. Pokaži svijetlo lice svoje sluzi svojemu; spasi me milošću svojom.
17. Gospode! nemoj me ostaviti pod sramotom ; jer tebe prizivljem. Nek se posrame bezbožnici, neka zamuknu i *padnu* u pakao.
18. Neka onijeme usta lažljiva, koja govore na pravednika obijesno, oholo i s porugom.
19. Kako je mnogo u tebe dobra, koje čuvaš za one koji te se boje, i koje daješ onima koji se u te uzdaju pred sinovima čovječijim !
20. Sakrivaš ih pod krov lica svojega od buna ljudskih ; sklanjaš ih pod sjen od svadljivijeh jezika.
21. Da je blagosloven Gospod, što mi pokaza divnu milost *kao da me uvede* u tvrd grad !
22. Ja rekoh u smetnji svojoj : odbačen sam od očiju tvojijeh ; ali ti ču molitveni glas moj, kad te prizvah.
23. Ljubite Gospoda svi sveti njegovi; Gospod drži vjeru ; i uvršeno vraća onima koji postupaju oholo.
24. Budite slobodni, i neka bude jako srce vaše, svi koji se u Gospoda uzdate

PSALAM 32.

Davidov. Nauk.

Blago onome, kojemu je oprošteno krivica, kojemu je grijeh pokriven.
2. Blago čovjeku, kojemu Gospod ne prima grijeha i u čijem duhu nema lukavstva.
3. Kad mučah, posahnuše kosti moje od uzdisanja mojega po vas dan.
4. Jer dan i noć tištaše me ruka tvoja; nestade soka u meni *kao* na ljetnoj pripeci.
5. Grijeh svoj kazah tebi, i krivice svoje ne zatajih ; rekoh : ispovijedam Gospodu prijestupe svoje ; i ti skide s mene krivicu grijeha mojega.
6. Za to neka ti se moli svaki svetac,

kad se možeš naći; i onda potop velike vode ne će ga stignuti.

7. Ti si zaklon moj, ti me čuvaš od tjeskobe; okružavaš me radostima u izbavljanju.

8. Urazumiću te, i pokazaću ti put kojim da ideš; svjetovaću te, oko je moje na tebi.

9. Nemojte biti kao konj, kao mazga bez razuma, kojima uzdom i žvalama valja obuzdati gubicu, kad ne idu k tebi.

10. Mnogo muke ima bezbožnik, a koji se uzda u Gospoda, oko njega je milost.

11. Radujte se o gospodu, i pjevajte, pravednici; veselite se svi koji ste pravoga srca.

PSALAM 33.

Veselite se pravednici pred Gospodom; pravednima dolikuje slaviti.

2. Slavite Gospoda guslama, udarajte mu u psaltir od deset žica.

3. Pjevajte mu pjesmu novu, složno udarajte podvikujući;

4. Jer je prava riječ Gospodnja, i svako djelo njegovo istinito.

5. On ljubi pravdu i sud, dobrote je Gospodnje puna zemlja.

6. Riječju Gospodnjom nebesa se stvoriše, i duhom usta njegovijeh sva vojska njihova.

7. Kao u gomilu sabra vodu morsku, i propasti metnu u spreme.

8. Nek se boji Gospoda sva zemlja, i neka strepi pred njim sve što živi po vasiljenoj;

9. Jer on reče, i postade; on zapovjedi, i pokaza se.

10. Gospod razbija namjere neznabošcima, uništava pomisli narodima.

11. Namjera je Gospodnja tvrda do vijeka, misli srca njegova od koljena na koljeno.

12. Blago narodu, kojemu je Bog Gospod, plemenu, koje je on izabrao sebi za naslijegje.

13. S neba gleda Gospod, vidi sve sinove ljudske;

14. S prijestola, na kome sjedi, pogleda na sve koji žive na zemlji.

15. On je stvorio sva srca njihova, on i zna sva djela njihova.

16. Ne će pomoći caru velika sila, ne će zaštititi jakoga velika snaga;

17. Nije u konju uzdanje da će pomoći, ako mu je i velika snaga, ne će izbaviti.

18. Gle, oko je Gospodnje na onima koji ga se boje, i na onima koji čekaju milost njegovu.

19. On će dušu njihovu izbaviti od smrti, i prehraniti ih u gladne godine.

20. Duša se naša uzda u Gospoda; on je pomoć naša i štit naš.

21. O njemu se veseli srce naše; jer se u sveto ime njegovo uzdamo.

22. Da bude milost tvoja, Gospode, na nama, kao što se uzdamo u tebe.

PSALAM 34.

Davidov, kad se pred Avimelehom učini lud, i on ga otjera, te otide.

Blagosiljam Gospoda u svako doba, hvala je njegova svagda u ustima mojima.

2. Gospodom se hvali duša moja; neka čuju koji stradaju, pa neka se raduju.

3. Veličajte Gospoda sa mnom, uzvišujmo ime njegovo zajedno.

4. Tražih Gospoda, i ču me, i svijeh nevolja mojih oprosti me.

5. Koji u njega gledaju prosvjetljuju se, i lica se njihova ne će postidjeti.

6. Ovaj stradalac zavika, i Gospod *ga* ču, i oprosti ga svijeh nevolja njegovijeh.

7. Angjeli Gospodnji stanom stoje oko onijeh, koji se njega boje, i izbavljaju ih.

8. Ispitajte i vidite kako je dobar Gospod; blago čovjeku koji se uzda u nj.

9. Bojte se gospoda, sveti njegovi; jer, koji se njega boje, njima nema oskudice.

10. Lavovi su ubogi i gladni, a koji traže Gospoda, ne premiče im se ni jednoga dobra.

11. Hodite, djeco, poslušajte me; naučiću vas strahu Gospodnjemu.

12. Koji čovjek želi života, ljubi dane da bi vidio dobro?

13. Ustavljaj jezik svoj oda zla, i usta svoja od prijevarne riječi.

14. Kloni se od zla, i čini dobro, traži mira i idi za njim.

15. Oči su Gospodnje *obraćene* na pravednike, i uši njegove na jauk njihov.

16. Ali je *strašno* lice Gospodnje za one koji čine zlo, da bi istrijebio na zemlji spomen njihov.

17. Viču *pravedni,* i Gospod ih čuje, i izbavlja ih od svijeh nevolja njihovijeh.

18. Gospod je blizu onijeh koji su skrušena srca, i pomaže onima koji su smjerna duha.

19. Mnogo nevolje ima pravednik, ali ga od svijeh izbavlja Gospod.

20. Čuva *Gospod* sve kosti njegove, ni jedna se od njih ne će slomiti.

21. Bezbožnika ubiće zlo, i koji nenavide pravednika prevariće se.

22. Gospod iskupljuje dušu sluga svojih, i koji se god u njega uzdaju, ne će se prevariti.

PSALAM 35.

Davidov.

Gospode! budi suparnik suparnicima mojim; udri one koji udaraju na me.

2. Uzmi oružje i štit, i digni se meni u pomoć.

3. Potegni koplje, i presijeci put onima koji me gone, reci duši mojoj : ja sam spasenje tvoje.

4. Neka se postide i posrame koji traže dušu moju; neka se odbiju natrag i postide koji mi zlo hoće.

5. Neka budu kao prah pred vjetrom, i angjeo Gospodnji neka ih progoni.

6. Neka bude put njihov taman i klizav, i angjeo Gospodnji neka ih tjera.

7. Jer ni za što zastriješe mrežom jamu za mene, ni za što iskopaše *jamu* duši mojoj.

8. Neka dogje na njega pogibao nenadna, i mreža koju je namjestio neka ulovi njega, neka on u nju padne na pogibao.

9. A duša će se moja radovati o Gospodu, i veseliće se za pomoć njegovu.

10. Sve će kosti moje reći : Gospode! ko je kao ti, koji izbavljaš stradalca od onoga koji mu dosagjuje i ništega i ubogoga od onoga koji ga upropašćuje?

11. Ustaše na me lažni svjedoci; što ne znam, za ono me pitaju.

12. Plaćaju mi zlo za dobro, i sirotovanje duši mojoj.

13. Ja se u bolesti njihovoj oblačih u vreću, mučih postom dušu svoju, i molitva se moja vraćaše u prsima mojima.

14. Kao prijatelj, kao brat postupah; bijah sjetan *i* s oborenom glavom kao onaj koji za materom žali :

15. A oni se raduju kad se ja spotaknem, i kupe se, kupe se na me, zadaju rane, ne znam za što, čupaju i ne prestaju.

16. S nevaljalijem i podrugljivijem besposličarima škrguću na me zubima svojima.

17. Gospode! hoćeš li dugo gledati? Otmi dušu moju od napadanja njihova, od *ovijeh* lavova jedinicu moju.

18. Priznavaću te u saboru velikom, usred mnogoga naroda hvaliću te :

19. Da mi se ne bi svetili koji mi zlobe nepravedno, i namigivali očima koji mrze na me ni za što.

20. Jer oni ne govore o miru, nego na mirne na zemlji izmišljaju lažne stvari.

21. Razvaljuju na me usta svoja, i govore : dobro! dobro! vidi oko naše.

22. Vidiš, Gospode! nemoj mučati; Gospode! nemoj odstupiti od mene.

23. Probudi se, ustani na sud moj, Bože moj i Gospode, i na parnicu moju.

24. Sudi mi po pravdi svojoj, Gospode, Bože moj, da mi se ne svete.

25. Ne daj da govore u srcu svojem : dobro! to smo htjeli! Ne daj da govore : proždrijesmo ga.

26. Nek se postide i posrame svi koji se raduju zlu mojemu, nek se obuku u stid i u sram koji se razmeću nada mnom.

27. Neka se raduju i vesele koji mi žele pravdu, i govore jednako : velik Gospod, koji želi mira sluzi svojemu!

28. I moj će jezik kazivati pravdu tvoju, i hvalu tebi svaki dan.

PSALAM 36.

Načelniku pjevačkom. Sluge Gospodnjega Davida.

Bezakoniku je bezbožna riječ u srcu: nema straha Božijega pred očima njegovijem.

2. Ali laže sebi u oči, mjesto da prizna svoje bezakonje i omrzne na nj.

3. Riječi su usta njegovijeh nepravda i lukavstvo, ne će da se opameti da tvori dobro.

4. Bezakonje smišlja na postelji svojoj, stoji na putu rgjavom, zlo mu nije mrsko.

5. Gospode! do neba je milost tvoja i istina tvoja do oblâkâ.

6. Pravda je tvoja kao gore Božije, sudovi tvoji bezdana velika; ljude i stoku ti čuvaš, Gospode!

7. Kako je dragocjena milost tvoja,

Bože! sinovi ljudski u sjenu krila tvojih ne boje se.

8. Hrane se od izobilja doma tvojega, i iz potoka sladosti svojih ti ih napajaš.

9. Jer je u tebe izvor životu, tvojom svjetlošću vidimo svjetlost.

10. Raširi milost svoju na one koji te znadu, i pravdu svoju na dobra srca.

11. Ne daj da stane na mene noga ohola, i ruka bezbožnička da me zaljulja.

12. Onamo neka padnu koji čine bezakonje, neka se stropoštaju i ne mogu ustati.

PSALAM 37.

Davidov.

Nemoj se žestiti gledajući nevaljale, nemoj zavidjeti onima koji čine bezakonje.

2. Jer se kao trava brzo kose, i kao zeleno bilje venu.

3. Uzdaj se u Gospoda i tvori dobro; živi na zemlji i hrani istinu.

4. Tješi se Gospodom, i učiniće ti što ti srce želi.

5. Predaj Gospodu put svoj, i uzdaj se u njega, on će učiniti,

6. I izvešće kao vidjelo pravdu tvoju, i pravicu tvoju kao po dne.

7. Osloni se na Gospoda, čekaj ga. Nemoj se žestiti *gledajući* koga gdje napreduje na putu svojem, čovjeka, koji radi što namisli.

8. Utišaj gnjev, i ostavi jarost; nemoj se dražiti da zlo činiš.

9. Jer će se istrijebiti koji čine zlo, a koji čekaju Gospoda naslijediće zemlju.

10. Još malo, pa ne će biti bezbožnika; pogledaćeš na mjesto njegovo, a njega nema.

11. A smjerni će naslijediti zemlju, i naslagjivaće se množinom mira.

12. Zlo misli bezbožnik pravedniku, i škrguće na nj zubima svojim.

13. Ali mu se Gospod smije, jer vidi da se primiče dan njegov.

14. Mač potežu bezbožnici, zapinju luk svoj, da obore ubogoga i ništega i pokolju one koji *idu* pravim putem.

15. Mač će njihov udariti u njihovo srce, i lukovi njihovi polomiće se.

16. Bolje je malo u pravednika nego bogatstvo mnogih bezbožnika.

17. Jer će se mišice bezbožnicima potrti, a pravednike utvrgjuje Gospod.

18. Zna Gospod dane bezazlenima, dio njihov traje do vijeka.

19. Ne će ce postidjeti u zlo doba, i u dane gladne biće siti.

20. A bezbožnici ginu, i neprijatelji Gospodnji kao ljepota šumska prolaze, kao dim prolaze.

21. Bezbožnik uzaima i ne vraća, a pravednik poklanja i daje.

22. Jer koje on blagoslovi, oni naslijede zemlju, a koje on prokune, oni se istrijebe.

23. Gospod utvrgjuje korake *svakoga* čovjeka i mio mu je put njegov.

24. Kad posrne da padne, ne će pasti, jer ga Gospod drži za ruku.

25. Bijah mlad i ostarjeh, i ne vidjeh pravednika ostavljena, ni djece njegove da prose hljeba.

26. Svaki dan poklanja i daje u zajam, i na potomstvu je njegovu blagoslov.

27. Uklanjaj se od zla, i čini dobro i živi do vijeka.

28. Jer Gospod ljubi pravedni sud, i ne ostavlja svetaca svojijeh; u vijek se oni čuvaju; i pleme će se bezbožničko istrijebiti.

29. Pravednici će naslijediti zemlju, i živjeće na njoj do vijeka.

30. Usta pravednikova govore mudrost, i jezik njegov kazuje istinu.

31. Zakon je Boga njegova njemu u srcu, stopala se njegova ne spotiču.

32. Bezbožnik vreba pravednika, i traži da ga ubije;

33. Ali ga Gospod ne će pustiti u ruke njegove, niti će dati da ga okrive kad se stanu suditi.

34. Čekaj Gospoda i drži se puta njegova, i on će te postaviti da vladaš zemljom; vidjećeš kako će se istrijebiti bezbožnici.

35. Vidjeh bezbožnika strašna koji se raširivaše kao granato drvo;

36. Ali progje, i evo nema ga; tražim ga i ne nahodim.

37. Hrani čistotu i pazi pravdu, jer će u čovjeka mirna ostati potomstvo.

38. A bezakonika će nestati sa svijem; potomstvo će se bezbožničko zatrti.

39. Od Gospoda je spasenje pravednicima; on je krjepost njihova u nevolji.

40. Gospod će im pomoći, i izbaviće ih; izbaviće ih od bezbožnika, i sačuvaće ih, jer se u njega uzdaju.

PSALAM 38.

Psalam Davidov. Za spomen.

Gospode! nemoj me karati u gnjevu svojem, niti me nakaziti u jarosti svojoj.

2. Jer strijele tvoje ustrijeliše me, i ruka me tvoja tišti.

3. Nema zdrava *mjesta* na tijelu mojem od gnjeva tvojega; nema mira u kostima mojim od grijeha mojega.

4. Jer bezakonja moja izagjoše vrh glave moje, kao teško breme otežaše mi.

5. Usmrdješe se i zagnojiše se rane moje od bezumlja mojega.

6. Zgrčio sam se i pogurio se veoma, vas dan idem sjetan;

7. Jer sam iznutra pun ognja, i nema zdrava *mjesta* na tijelu mojem.

8. Iznemogoh i veoma oslabih, ričem od trzanja srca svojega.

9. Gospode! pred tobom su sve želje moje, i uzdisanje moje nije od tebe sakriveno.

10. Srce moje jako kuca, ostavi me snaga moja, i vid očiju mojijeh, ni njega mi nema.

11. Drugovi moji i prijatelji moji videći rane moje odstupiše, daleko stoje bližnji moji.

12. Koji traže dušu moju zamještaju zamku, i koji su mi zlu radi, govore o pogibli i po vas dan misle o prijevari.

13. A ja kao gluh ne čujem i kao nijem koji ne otvora usta svojijeh.

14. Ja sam kao čovjek koji ne čuje ili nema u ustima svojim pravdanja.

15. Jer tebe, Gospode, čekam, ti odgovaraj *za mene*, Gospode, Bože moj!

16. Jer rekoh: da mi se ne svete, i da se ne razmeću nada mnom, kad se spotakne noga moja.

17. Jer sam gotov pasti, i tuga je moja svagda sa mnom.

18. Priznajem krivicu svoju, i tužim radi grijeha svojega.

19. Neprijatelji moji žive, jaki su, i sila ih ima što me nenavide na pravdi.

20. Koji mi vraćaju zlo za dobro, neprijatelji su mi za to što sam pristao za dobrim.

21. Nemoj me ostaviti, Gospode, Bože moj! nemoj se udaljiti od mene.

22. Pohitaj u pomoć meni, Gospode, spasitelju moj!

PSALAM 39.

Načelniku pjevačkom Iditumu. Psalam Davidov.

Rekoh: čuvaću se na putovima svojim da ne zgriješim jezikom svojim; zauzdavaću usta svoja, dok je bezbožnik preda mnom.

2. Bijah nijem i glasa ne pustih; mučah i o dobru. Ali se tuga moja podiže,

3. Zapali se srce moje u meni, u mislima mojim razgorje se oganj; progovorih jezikom svojim:

4. Kaži mi, Gospode, kraj moj, i dokle će trajati dani moji? da znam kako sam ništa.

5. Evo s pedi dao si mi dane, i vijek je moj kao ništa pred tobom. Baš je ništa svaki čovjek živ.

6. Baš hodi čovjek kao utvara; baš se uzalud kida, sabira, a ne zna kome će dopasti.

7. Pa šta da čekam, Gospode? Nad je moj u tebi.

8. Iz svega bezakonja mojega izbavi me, ne daj me bezumnome na podsmijeh.

9. Nijem sam, ne ću otvoriti usta svojijeh; jer si me ti udario.

10. Olakšaj mi udarac svoj, silna ruka tvoja ubi me.

11. Ako ćeš karati čovjeka za prijestupe, rastočiće se kao od moljaca krasota njegova. Baš je ništa svaki čovjek.

12. Slušaj molitvu moju, Gospode, i čuj jauk moj. Gledajući suze moje nemoj mučati. Jer sam gost u tebe i došljak kao i svi stari moji.

13. Nemoj me više gnjevno gledati, pa ću odahnuti prije nego otidem i više me ne bude.

PSALAM 40.

Načelniku pjevačkom. Davidov psalam.

Dugo čekah Gospoda, i saže se k meni, i ču viku moju.

2. Izvadi me iz jame, koja buči, i iz gliba, i postavi na kamen noge moje, i utvrdi stope moje.

3. I metnu u usta moja pjesmu novu, hvalu Bogu našemu. Vide mnogi, i počinju se bojati Gospoda, i uzdati se u njega.

4. Blago onome koji na Gospoda stavlja nadanje svoje, i ne obraća se oholima i onijem koji teže na laž.

5. Mnoga su čudesa tvoja, koja si uči-

nio, Gospode, Bože moj, i mnoge su misli tvoje o nama.. Nema ti ravnoga. Htio bih javljati i kazivati, ali im broja nema.

6. Žrtve i darova ne ćeš; ti si mi uši otvorio; žrtve paljenice i koja se za grijeh prinosi ne tražiš.

7. I po tome rekoh : evo idem, kao što je u knjizi pisano za mene;

8. Hoću činiti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj meni u srcu.

9. Kazujem pravdu na saboru velikom; evo, usta svojih ne ustavljam; Gospode, ti znaš.

10. Pravde tvoje ne sakrivam u srcu svom, kazujem vjernost tvoju i spasenje tvoje; i ne tajim milosti tvoje i istine tvoje od sabora velikog.

11. Gospode, nemoj zatvoriti srca svojega od mene; milost tvoja i istina tvoja jednako neka me čuvaju.

12. Jer me opkoliše zla nebrojena; stigoše me nepravde moje, da ne mogu gledati; ima ih više nego kose na glavi mojoj, srce me moje ostavi.

13. Gospode, voljan budi izbaviti me, Gospode, pohitaj mi u pomoć.

14. Nek se postide i posrame svi koji traže pogibao duši mojoj!

15. Nek se vrate natrag i postide koji mi žele zlo! Nek se povrate u smetnji svojoj koji mi govore : ha! ha!

16. Neka se tješe i vesele tobom svi koji traže tebe, Gospode, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore : velik Gospod!

17. Ja sam nesrećan i ništ, neka se Gospod postara za me! Ti si pomoć moja i izbavitelj moj, Bože moj, ne časi.

PSALAM 41.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Blago onome koji razumije ništemu! Gospod će ga izbaviti u zli dan.

2. Gospod će ga sačuvati i poživiće ga; biće blažen na zemlji. Ne ćeš ga dati na volju neprijateljima njegovijem.

3. Gospod će ga ukrijepiti bolna na odru. Sa svijem mijenjaš postelju njegovu u bolesti njegovoj.

4. Ja vičem : Gospode! smiluj se na me, iscijeli dušu moju, sagriješih ti.

5. Neprijatelji moji govore zlobno za mene : „kad će umrijeti, i ime njegovo poginuti? “

6. I ako ko dogje da me vidi, laska; srce njegovo slaže u sebi nepravdu, i otišavši kazuje.

7. Šapću o meni megju sobom neprijatelji moji, i misle mi zlo:

8. „Zla stvar dogje na njega, legao je; ne će više ustati.“

9. I čovjek mira mojega, u kojega se uzdah, koji jegjaše hljeb moj, podiže na me petu.

10. Ali ti, Gospode, smiluj se na me, i podigni me; a ja ću im vratiti.

11. Po tome ću poznati da sam ti mio, ako se ne uzraduje neprijatelj moj nada mnom.

12. A mene cijela sačuvaj, i daj mi da stojim pred licem tvojim do vijeka.

13. Blagosloven Bog Izailjev od vijeka do vijeka. Amin, amin.

PSALAM 42.

Načelniku pjevačkom. Nauk. Sinova Korejevih.

Kao što košuta traži potoke, tako duša moja traži tebe, Bože!

2. Žedna je duša moja Boga, Boga živoga, kad ću doći i pokazati se licu Božijemu?

3. Suze su mi hljeb dan i noć, kad mi svaki dan govore : gdje je Bog tvoj?

4. Duša se moja proljeva kad se opominjem kako sam hodio sred mnogoga ljudstva, stupao u dom Božji, a ljudstvo praznujući pjevaše i podvikivaše.

5. Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdaj se u Boga; jer ću ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

6. Klonula je u meni duša za to što te pominjem u zemlji Jordanskoj, na Ermonu, na gori maloj.

7. Bezdana bezdanu dozivlje glasom slapova tvojih; sve vode tvoje i vali tvoji na mene navališe.

8. Danju je javljao Gospod milost svoju, a noću mu je pjesma u mene, molitva Bogu života mojega.

9. Reći ću Bogu, gradu svojemu : za što si me zaboravio! za što idem sjetan od pakosti neprijateljeve?

10. Koji mi pakoste, prebijajući kosti moje, rugaju mi se govoreći mi svaki dan : gdje ti je Bog?

11. Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdaj se Boga; jer ću ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

PSALAM 43.

Sudi mi Bože, i raspravi parbu moju s narodom rgjavim! Od čovjeka nepravednoga i lukavoga izbavi me.

2. Jer si ti Bog krjeposti moje; za što si me odbacio? Za što idem sjetan od pakosti neprijateljeve?

3. Pošlji vidjelo svoje i istinu svoju, neka me vode, i izvedu na svetu goru tvoju i u dvorove tvoje.

4. Onda ću pristupiti k žrtveniku Božijemu, k Bogu radosti i veselja svojega, i uz gusle slaviću te, Bože, Bože moj!

5. Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdaj se u Boga, jer ću ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

PSALAM 44.

Načelniku pjevačkom. Nauk. Sinova Korejevih.

Bože, svojim ušima slušasmo, oci nam naši pripovijedaše djelo koje si učinio u njihovo vrijeme, u staro vrijeme.

2. Rukom svojom izagnao si narode, a njih posadio; iskorijenio si plemena, a njih namnožio.

3. Jer ne zadobiše zemlje svojim mačem, niti im mišica njihova pomože, nego tvoja desnica i tvoja mišica, i svjetlost lica tvojega, jer ti bijahu omiljeli.

4. Bože, care moj, ti si onaj isti, pošlji pomoć Jakovu!

5. S tobom ćemo izbosti neprijatelje svoje, i s imenom tvojim izgazićemo one koji ustaju na nas.

6. Jer se ne uzdam u luk svoj, niti će mi mač moj pomoći.

7. Nego ćeš nas ti izbaviti od neprijatelja naših, i nenavidnike naše posramićeš.

8. Bogom ćemo se hvaliti svaki dan, i ime tvoje slavićemo do vijeka.

9. Ali sad si nas povrgao i posramio, i ne ideš s vojskom našom.

10. Obraćaš nas te bježimo ispred neprijatelja, i neprijatelji nas naši haraju.

11. Dao si nas kao ovce da nas jedu, i po narodima rasijao si nas.

12. U bescjenje si prodao narod svoj, i nijesi mu podigao cijene.

13. Dao si nas na podsmijeh susjedima našijem, da nam se rugaju i sramote nas koji žive oko nas.

14. Načinio si od nas priču u narôdâ, gledajući nas mašu glavom tugjinci.

15. Svaki je dan sramota moja preda mnom, i stid je popao lice moje

16. Od riječi podsmjevačevih i rugačevih, i od pogleda neprijateljevih i osvetljivčevih.

17. Sve ovo snagje nas; ali ne zaboravismo tebe, niti prestupismo zavjeta tvojega.

18. Ne odstupi natrag srce naše, i stope naše ne zagjoše s puta tvojega.

19. Kad si nas bio u zemlji zmajevskoj, i pokrivao nas sjenom smrtnijem,

20. Onda da bijasmo zaboravili ime Boga svojega i podigli rukę svoje k bogu tugjemu,

21. Ne bi li Bog iznašao to? Jer on zna tajne u srcu.

22. A ubijaju nas za tebe svaki dan; s nama postupaju kao s ovcama na klanicama.

23. Ustani, što spavaš, Gospode! Probudi se, nemoj odbaciti za svagda.

24. Za što kriješ lice svoje? zaboravljaš nevolju i muku našu?

25. Duša naša pade u prah, tijelo je naše bačeno na zemlju.

26. Ustani, pomoći naša, i izbavi nas radi milosti svoje.

PSALAM 45.

Načelniku pjevačkom. Uz *muzikalnu spravu* sosan. Korejevih sinova. Nauk. Pjesma ljubavna.

Teče iz srca mojega riječ dobra; rekoh: djelo je moje za cara; jezik je moj trska hitroga pisara.

2. Ti si najljepši izmegju sinova ljudskih, blagodat teče iz usta tvojih, jer te je blagoslovio Bog do vijeka.

3. Pripaši, junače, uz bedru svoju mač svoj, čast svoju i krasotu svoju.

4. I tako okićen pohitaj, sjedi na kola za istinu i krotku pravdu, i desnica će tvoja pokazati čudesa.

5. Oštre su strijele tvoje; narodi će pasti pod *vlast* tvoju; *prostrijeliće* srca neprijatelja carevijeh.

6. Prijesto je tvoj, Bože, vječan i nepokolebljiv; skiptar je carstva tvojega skiptar pravice.

7. Ljubiš pravdu i mrziš na bezakonje; toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti više nego drugove tvoje.

8. Sve haljine tvoje *mirišu* smirnom, alojem i kasijom. Koji žive u dvorima od Minijske slonove kosti, oni te vesele.
9. Carske kćeri dvore te; s desne ti strane stoji carica u Ofirskom zlatu.
10. Čuj, kćeri, pogledaj i obrati k meni uho svoje, zaboravi narod svoj i dom oca svojega.
11. I caru će omiljeti ljepota tvoja; jer je on Gospod tvoj, i njemu se pokloni.
12. Kći Tirova *doći će* s darovima, najbogatiji u narodu tebe će moliti.
13. Sva je ukrašena kći careva iznutra, haljina joj je zlatom iskićena.
14. U vezenoj *haljini* vode je k caru; za njom vode k tebi djevojke, druge njezine.
15. Vode ih veselo i radosno, ulaze u dvor carev.
16. Mjesto otaca tvojih biće sinovi tvoji, postavićeš ih knezovima po svoj zemlji.
17. Učiniću da se ne zaboravlja ime tvoje od koljena na koljeno; po tom će te slaviti narodi va vijek vijeka.

PSALAM 46.

Načelniku pjevačkom. Korejevih sinova. Uz *muzikalnu spravu* alamot. Pjesma.

Bog nam je utočište i sila, pomoćnik, koji se u nevoljama brzo nalazi.
2. Za to se ne ćemo bojati, da bi se zemlja pomjestila, i gore se prevalile u srce morima.
3. Neka buči i kipi voda njihova, nek se planine tresu od vala njihovijeh;
4. Potoci vesele grad Božiji, sveti stan višnjega.
5. Bog je usred njega, ne će se pomjestiti, Bog mu pomaže od zore.
6. Uzbučaše narodi, zadrmaše se carstva; ali on pusti glas svoj i zemlja se rastapaše.
7. Gospod nad vojskama s nama je, branič je naš Bog Jakovljev.
8. Hodite i vidite djela Gospoda, koji učini čudesa na zemlji,
9. Prekide ratove do kraja zemlje, luk prebi, koplje slomi, i kola sažeže ognjem.
10. Utolite i poznajte da sam ja Bog; ja sam uzvišen po narodima, uzvišen na zemlji.
11. Gospod nad vojskama s nama je, branič je naš Bog Jakovljev.

PSALAM 47.

Načelniku pjevačkom. Sinova Korejevih. Psalam.

Svi narodi, zaplještite rukama, poklicnite Bogu glasom radosnijem.
2. Jer je višnji Gospod strašan, car je veliki nad svom zemljom.
3. Pokori nam narode i plemena pod noge naše.
4. Izbra nam dostojanje naše, krasotu Jakova, koji mu omilje.
5. Ide Bog uz podvikivanje, Gospod uz glas trubni.
6. Pojte Bogu, pojte; pojte caru našemu, pojte;
7. Jer je Bog car od sve zemlje, pojte pjesmu.
8. Bog caruje nad narodima; Bog sjedi na svetom prijestolu svom.
9. Knezovi narodni sastavljaju se s narodom Boga Avramova. Jer su štitovi zemaljski Božiji. Da je uzvišen!

PSALAM 48.

Pjesma. Psalam. Sinova Korejevih.

Velik je Gospod i slavan veoma u gradu Boga našega, na svetoj gori svojoj.
2. Prekrasna je visina, utjeha svoj zemlji gora Sion, na sjevernoj strani *njezinoj* grad cara velikoga.
3. Bog u dvorima njegovijem zna se da je branič.
4. Jer, gle, carevi se zemaljski sabraše, ali progjoše svi.
5. Vidješe i začudiše se, prepadoše se i pobjegoše.
6. Trepet obuze ih ondje, mučiše se kao porodilja.
7. Vjetrom istočnim razbio si korablje Tarsiske.
8. Što slušamo to i vidimo u gradu Gospoda nad vojskama, u gradu Boga našega. Bog ga utvrdi do vijeka.
9. Kazujemo, Bože, milost tvoju usred crkve tvoje.
10. Kao što je ime tvoje, Bože, tako je i hvala tvoja na krajevima zemaljskim; pravde je puna desnica tvoja.
11. Nek se veseli gora Sion, nek se raduju kćeri Judejske sudova radi tvojijeh.
12. Pogjite oko Siona i obigjite ga, izbrojte kule njegove;
13. Pogledajte bedeme njegove, raz-

motrite dvorove njegove, da pripovijedate mlagjim naraštajima.

14. Jer je ovaj Bog naš Bog u vijek i do vijeka, on će biti vogj naš do vijeka.

PSALAM 49.

Načelniku pjevačkom. Sinova Korejevih. Psalam.

Slušajte ovo svi narodi, pazite svi koji živite po vasiljenoj,

2. Prostaci i gospodo, bogati i siromasi.

3. Usta će moja kazati premudrost, i srce moje reći će razum.

4. Prignuću uho svoje k priči, uz gusle ću otvoriti zagonetku svoju.

5. Čega da se bojim u zle dane, kad me zloba mojih neprijatelja opkoli?

6. Koji se uzdate u silu svoju, i hvalite se velikijem bogatstvom svojim!

7. Čovjek ne će nikako brata osloboditi, ne će dati Bogu otkupa za nj.

8. Velik je otkup za dušu, i ne će biti nigda

9. Da ko do vijeka živi, i ne vidi groba.

10. *Svi* vide gdje umiru kao i neznalica i bezumnik što ginu, i ostavljaju drugima imanje svoje.

11. Oni misle da će kuće njihove trajati do vijeka, i stanovi njihovi od koljena na koljeno; imenima svojim zovu zemlje;

12. Ali čovjek u časti ne će dugo ostati, izjednačiće se sa stokom, koju kolju.

13. Ovaj im se put čini probitačan, i koji za njima idu, hvale misli njihove;

14. Ali će ih kao ovce zatvoriti u pakao, smrt će im biti pastir; i u jutru hodiće po njima pravednici, i oblik njihov zbrisaće pakao rastavivši ih s naseljem.

15. Ali će Bog dušu moju izbaviti iz ruku paklenih; jer me on prima.

16. Ne boj se kad se ko bogati, kad raste slava doma njegova.

17. Jer kad umre, ne će ništa ponijeti, niti će poći za njim slava njegova.

18. Jer dušu njegovu blagosiljaju za života njegova, i slave tebe, što ugagjaš sebi.

19. Ali će on otići u stan otaca svojih, gdje svijeta nigda ne vide.

20. Čovjek u časti, ako nije razuman, izjednačiće se sa stokom, koju kolju.

PSALAM 50.

Psalam Asafov.

Bog nad bogovima, Gospod, govori, i doziva zemlju od istoka sunčanoga do zapada.

2. Sa Siona, koji je vrh krasote, javlja se Bog.

3. Ide Bog naš, i ne múči; pred njim je oganj, koji proždire, oko njega je bura velika.

4. Doziva nebo ozgo i zemlju, da sudi narodu svojemu:

5. „Skupite mi svece moje, koji su učinili sa mnom zavjet na žrtvi.

6. (I nebesa oglasiše pravdu njegovu, jer je taj sudija Bog.)

7. Slušaj, narode moj, što ću ti kazati, Izrailju, što ću ti javiti. Ja sam Bog, Bog tvoj.

8. Ne ću te za žrtve tvoje karati; tvoje žrtve paljenice svagda su preda mnom.

9. Ne treba mi uzimati teleta iz doma tvojega, ni jarića iz torova tvojih.

10. Jer je moje sve gorsko zvijerje, i stoka po planinama na hiljade.

11. Znam sve ptice po gorama, i krasota poljska preda mnom je.

12. Da ogladnim, ne bih tebi rekao, jer je moja vasiljena i sve što je u njoj.

13. Zar ja jedem meso volujsko, ili krv jareću pijem?

14. Prinesi Bogu hvalu na žrtvu, i izvršuj višnjemu zavjete svoje.

15. Prizovi me u nevolji svojoj, izbaviću te, i ti me proslavi.“

16. A bezbožniku reče Bog: za što kazuješ uredbe moje i nosiš zavjet moj u ustima svojima?

17. A sam mrziš na nauku, i riječi moje bacaš za leđa.

18. Kad vidiš lupeža, pristaješ s njim, i s preljubočincima imaš dijel.

19. Usta si svoja pustio da govore zlo, i jezik tvoj plete prijevare.

20. Sjediš i govoriš na brata svojega, sina matere svoje opadaš.

21. Ti si to činio, ja mučah; a ti pomisli da sam ja kao ti. Obličiću te, metnuću ti pred oči *grijehe tvoje.*

22. Razumijte ovo koji zaboravljate Boga! inače ću zgrabiti, pa ne će niko izbaviti.

23. Onaj mene poštuje koji prinosi hvalu na žrtvu i koji je putem na opazu. Ja ću mu pokazati spasenje Božije.

PSALAM 51.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov. Kad mu dogje prorok Natan, po što bi kod Vitsavije.

Smiluj se na me, Bože, po milosti svojoj, i po velikoj dobroti svojoj očisti bezakonje moje.

2. Operi me dobro od bezakonja mojega, i od grijeha mojega očisti me.

3. Jer ja znam prijestupe svoje, i grijeh je moj jednako preda mnom.

4. Samome tebi zgriješih, i na tvoje oči zlo učinih, a ti si pravedan u riječima svojim i čist u sudu svojem.

5. Gle, u bezakonju rodih se, i u grijehu zatrudnje mati moja mnom.

6. Gle, istinu ljubiš u srcu, i iznutra javljaš mi mudrost.

7. Pokropi me isopom, i očistiću se; umij me, i biću bjelji od snijega.

8. Daj mi da slušam radost i veselje, da se prenu kosti koje si potr'o.

9. Odvrati lice svoje od grijeha mojih, i sva bezakonja moja očisti.

10. Učini mi, Bože, čisto srce, i duh prav ponovi u meni.

11. Nemoj me odvrgnuti od lica svojega, i svetoga duha svojega nemoj uzeti od mene.

12. Vrati mi radost spasenja svojega, i duh vladalački neka me potkrijepi.

13. Naučiću bezakonike putovima tvojim, i grješnici k tebi će se obratiti.

14. Izbavi me od krvi, Bože, Bože, spasitelju moj, i jezik će moj glasiti pravdu tvoju.

15. Gospode! otvori usta moja, i ona će kazivati hvalu tvoju.

16. Jer žrtve ne ćeš: ja bih je prinio; za žrtve paljenice ne mariš.

17. Žrtva je Bogu duh skrušen, srca skrušena i poništena ne odbacuješ, Bože.

18. Po dobroti svojoj, Gospode, čini dobro Sionu, podigni zidove Jerusalimske.

19. Onda će ti biti mile žrtve pravde, prinosi i žrtve paljenice; onda će metati na žrtvenik tvoj teoce.

PSALAM 52.

Načelniku pjevačkom. Nauk Davidov. Kad dogje Doig Idumejac i prokaza Saulu i reče mu da je David došao u kuću Avimelehovu.

Što se hvališ nevaljalstvom, silni? Milost je Božija svaki dan *sa mnom.*

2. Nepravdu izmišlja jezik tvoj; on *je u tebe* kao britva naoštrena, lukavi!

3. Voliš zlo nego dobro, voliš lagati nego istinu govoriti.

4. Ljubiš svakojake riječi od pogibli, *i* jezik lukav.

5. Toga radi Bog će te poraziti sa svijem, izbaciće te i iščupaće te iz stana, i korijen tvoj iz zemlje živijeh.

6. Vidjeće pravednici i pobojaće se, i podsmijevaće mu se:

7. Gle čovjeka koji ne držaše u Bogu krjeposti svoje, nego se uzdaše u veličinu bogatstva svojega, i utvrgjivaše se zloćom svojom.

8. A ja, kao maslina zelena u domu Gospodnjem, uzdam se u milost Božiju bez prestanka i do vijeka.

9. Do vijeka ću hvaliti tebe, jer dobro činiš, i uzdaću se u ime tvoje; jer si dobar k svecima svojim.

PSALAM 53.

Načelniku pjevačkom. Uz sviralu. Nauk Davidov.

Reče bezumnik u srcu svojem: nema Boga; pronevaljališe se i zagrdješe u bezakonju, nema nikoga dobro da tvori.

2. Bog s neba pogleda na sinove čovječije da vidi ima li koji razuman, i traži li koji Boga.

3. Svi zastraniše, svi se pokvariše, nema nikoga dobro da tvori, nema ni jednoga.

4. Zar ne će da se orazume koji god čine bezakonje, jedu narod moj *kao sto* jedu hljeb, i ne prizivaju Boga?

5. Drktaće od straha gdje straha nema. Jer će Bog rasuti kosti onijeh koji ustaju na tebe. Ti ćeš ih posramiti, jer ih Bog odvrže.

6. Ko će poslati sa Siona spasenje Izrailju? Kad Bog povrati zarobljeni narod svoj, radovaće se Jakov, veseliće se Izrailj.

PSALAM 54.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Nauk Davidov. Kad dogjoše Zifeji i kazaše Saulu: David se krije kod nas.

Bože! imenom svojim pomozi mi, i krjepošću svojom *odbrani* me na sudu.

2. Bože! usliši molitvu moju, čuj riječi usta mojih.

3. Jer tugjini ustaše na me, i silni traže dušu moju; nemaju Boga pred sobom.

4. Gle, Bog je pomoćnik moj, Gospod daje snagu duši mojoj.

5. Obratiće zlo na neprijatelje moje, istinom svojom istrijebiće ih.

6. Rado ću prinijeti žrtvu, proslaviću ime tvoje, Gospode, jer je dobro.

7. Jer me izbavljaš od svake nevolje, i na neprijatelje moje bez straha gleda oko moje.

PSALAM 55.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Nauk Davidov.

Usliši, Bože, molitvu moju, i nemoj se sakriti od moljenja mojega.

2. Pazi, i saslušaj me : cvilim u jadu svom i uzdišem

3. Od vike neprijateljske i od dosade bezbožničke; jer dižu na me zlo i u gnjevu gone me.

4. Srce je moje uzdrktalo u meni, i strah smrtni popade me;

5. Strah i trepet dogje na me, i groza poduze me.

6. I rekoh : ko bi mi dao krila golubinja? ja bih odletio i počinuo;

7. Daleko bih pobjegao, i nastanio se u pustinji.

8. Pohitao bih da utečem od vihora i od bure.

9. Porazi Gospode, i razdijeli jezike njihove, jer vidim nasilje i svagju u gradu;

10. Danju i noću to hodi po zidovima njegovijem; zločinstvo je i muka posred njega.

11. Usred njega je pogibao, s ulice njegove ne odlazi prijevara i lukavstvo.

12. Jer ne ruži me neprijatelj moj, to bih podnio; ne ustaje na me javni nenavidnik, od njega bih se sakrio.

13. Nego ti koji si *mi* bio to što ja sam, drug moj i znanac moj,

14. S kojim mi bješe radost dijeliti tajnu, i u dom Božji hodih kroz sabor narodni.

15. Neka ih ugrabi smrt, neka živi sigju u pakao, jer je zločinstvo u stanu njihovu i u njima.

16. Ja Boga prizivljem, i Gospod će me spasti.

17. Večerom i jutrom i u po dne tužim i uzdišem, i čuće glas moj;

18. Učiniće, te će duša moja biti mirna od onijeh koji napadaju na me, jer ih mnogo imam.

19. Da usliši, i ukroti ih Bog, koji živi od vijeka; jer se ne mijenjaju i ne boje se Boga.

20. Dižu ruke svoje na one koji su s njima u miru, i raskidaju svoju družbu.

21. Usta su im meka kao maslo, a na srcu im je rat. Riječi su im blaže od ulja, ali su goli mačevi.

22. Stavi na Gospoda breme svoje, i on će te potkrijepiti. Ne će dati do vijeka pravedniku da posrne.

23. Ti ćeš ih, Bože, svaliti u jamu pogibli; krvopije i lukavi ne će sastaviti polovine dana svojih. A ja se u tebe uzdam.

PSALAM 56.

Načelniku pjevačkom. O nijemoj golubici na daleko. Zapis Davidov, kad ga Filisteji uhvatiše u Getu.

Smiluj se na me, Bože, jer čovjek hoće da me proguta, neprijatelj me svaki dan pritješnjuje.

2. Neprijatelji moji svaki dan traže da me progutaju; jer mnogi napadaju na me oholo.

3. Kad me je strah, ja se u tebe uzdam.

4. Bogom se hvalim za riječ njegovu; u Boga se uzdam, ne bojim se; šta će mi učiniti tijelo?

5. Svaki dan izvrću riječi moje; što god misle, sve meni o zlu.

6. Skupljaju se, prikrivaju se, paze za petama mojima; jer traže dušu moju.

7. Kod ovake zloće izbavi od njih, u gnjevu obori narode, Bože.

8. U tebe je izbrojeno moje potucanje, suze se moje čuvaju u sudu kod tebe, one su u knjizi tvojoj.

9. Neprijatelji moji ustupaju natrag, kad *tebe* prizivljem; po tom znam da je Bog sa mnom.

10. Bogom se hvalim za riječ *njegovu*, Gospodom se hvalim za riječ *njegovu*.

11. U Boga se uzdam, ne bojim se; šta će mi učiniti čovjek?

12. Tebi sam se, Bože, zavjetovao; tebe ću hvaliti;

13. Jer si izbavio dušu moju od smrti, noge moje od spoticanja, da bih ho-

dio pred licem Božjim, u svjetlosti živijeh.

PSALAM 57.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Zapis Davidov, kad od Saula uteče u pećinu.

Smiluj se na me, Bože, smiluj se na me; jer se u tebe uzda duša moja, i pod sjen krila tvojih sklanjam se dok ne progju nevolje.

2. Prizivam Boga višnjega, Boga, koji mi dobro čini;

3. Da pošlje s neba i sačuva me, da posrami onoga koji traži da me proždre; da pošlje Bog milost svoju i istinu svoju.

4. Duša je moja megju lavovima, ležim megju onima koji dišu plamenom. Zubi su sinova ljudskih koplja i strijele, i njihov jezik mač oštar.

5. Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji *neka bude* slava tvoja!

6. Metnuše zamku nogama mojima, i stegoše dušu moju, iskopaše preda mnom jamu, i *sami* padoše u nju.

7. Utvrdilo se srce moje, Bože, utvrdilo se srce moje; pjevaću te i slaviću.

8. Probudi se, slavo moja, probudi se, psaltire i gusle; ustaću rano.

9. Hvaliću Gospoda po narodima, pjevaću ti po plemenima.

10. Jer je velika do nebesa milost tvoja, i istina tvoja do oblaka.

11. Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji *neka bude* slava tvoja!

PSALAM 58.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Zapis Davidov.

Govorite li zaista istinu, silni, sudite li pravo, sinovi čovječiji?

2. Ta, bezakonja sastavljate u srcu, mećete na mjerila zločinstva ruku svojih na zemlji.

3. Od samoga rogjenja zastraniše bezakonici, od utrobe *materine* tumaraju govoreći laž.

4. U njima je jed kao jed zmijinji, kao gluhe aspide, koja zatiskuje uho svoje,

5. Koja ne čuje glasa bajaču, vračaru, vještu u vračanju.

6. Bože! polomi im zube u ustima njihovijem; razbij čeljusti lavovima, Gospode!

7. Nek se proliju kao voda, i nestane ih. Kad puste strijele, neka budu kao slomljene.

8. Kao puž, koji se raščinja, neka iščile, kao dijete, koje žena pobaci, neka ne vide sunca.

9. Prije nego kotlovi vaši osjete toplotu od potpaljena trnja, i sirovo i nagorjelo neka raznese vihor.

10. Obradovaće se pravednik kad vidi osvetu, opraće noge svoje u krvi bezbožnikovoj.

11. I reći će ljudi: zaista ima ploda pravedniku! zaista je Bog sudija na zemlji!

PSALAM 59.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Zapis Davidov, kad Saul posla da čuvaju kuću da bi ga ubili.

Izbavi me od neprijatelja mojih, Bože moj, i od onijeh, što ustaju na me, zakloni me.

2. Izbavi me od onijeh, koji čine bezakonje, i od krvopija sačuvaj me.

3. Evo zlo namišljaju duši mojoj, skupljaju se na me silni, bez krivice moje i bez grijeha mojega, Gospode.

4. Bez krivice moje stječu se i oružaju se, ustani za mene, i gledaj.

5. Ti, Gospode, Bože nad vojskama, Bože Izrailjev, probudi se, obigji sve ove narode, nemoj požaliti odmetnika.

6. Nek se vrate u veče, laju kao psi, i idu oko grada.

7. Evo ruže jezikom svojim, mač im je u ustima, jer, *vele*, ko će čuti?

8. Ali ti ćeš se, Gospode, smijati njima i posramiti sve *ove* narode.

9. Oni su jaki ali ja na tebe pogledam, jer si ti Bog, čuvar moj.

10. Bog, koji me miluje, ide preda mnom, Bog mi daje *bez straha* da gledam neprijatelje svoje.

11. Nemoj ih pobiti, da ne bi zaboravio narod moj; raspi ih silom svojom i obori ih, Gospode, braniču naš,

12. Za grijeh usta njihovijeh, za riječi jezika njihova; nek se uhvate u oholosti svojoj za kletvu i laž koju su govorili.

13. Raspi u gnjevu, raspi, da ih nema; i neka poznadu da Bog vlada nad Jakovom i do krajeva zemaljskih.

14. Nek se vrate u veče, laju kao psi, i idu oko grada.

15. Neka tumaraju tražeći hrane, i ne nasitivši se neka noći provode.
16. A ja ću pjevati silu tvoju, rano u jutru glasiti milost tvoju; jer si mi bio obrana i utočište u dan nevolje moje.
17. Silo moja! tebi ću pjevati, jer si ti Bog čuvar moj, Bog koji me miluje.

PSALAM 60.

Načelniku pjevačkom. Uz *muzikalnu spravu* susan edut. Zapis Davidov. Za učenje; kad vojeva sa Sirijom Mesopotamskom i sa Sirijom Sovskom, i kad Joav vraćajući se pobi dvanaest tisuća Idumejaca na slanom polju.

Bože, rasrdio si se na nas, rasuo si nas, gnjevio si se; povrati nas.
2. Zatresao si zemlju, i razvalio si je; stegni rasjeline njezine, jer se njiha.
3. Dao si narodu svojemu da pozna ljutu *nevolju*, napojio si nas vina od kojega se zanesosmo.
4. Podigni zastavu za one koji te se boje, da uteku od luka,
5. Da se izbave mili tvoji. Pomozi desnicom svojom i usliši me.
6. Bog reče u svetinji svojoj: veseliću se, razdijeliću Sihem, i dolinu Sokov razmjeriću.
7. Moj je Galad, moj je Manasija, Jefrem je krjepost glave moje, Juda skiptar moj,
8. Moav čaša moja, iz koje se umivam, na Edoma pružiću obuću svoju. Pjevaj mi Filistejska zemljo!
9. Ko će me odvesti u tvrdi grad? Ko će me otpratiti do Edoma?
10. Zar ne ćeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskom našom?
11. Daj nam pomoć u tjeskobi. A obrana je čovječija uzalud.
12. Bogom smo jaki; on gazi neprijatelje naše.

PSALAM 61.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Davidov.

Čuj, Bože, viku moju, slušaj molitvu moju.
2. Od kraja zemlje vičem k tebi, kad klonu srce moje. Izvedi me na goru, gdje se ne mogu popeti.
3. Jer si ti utočište moje, tvrdi zaklon od neprijatelja.
4. Da živim u stanu tvom do vijeka, i počinem pod krovom krila tvojih.
5. Jer ti Bože čuješ zavjete moje i daješ *mi* dostojanje onijeh koji poštuju ime tvoje.
6. Dodaj dane k danima carevijem, i godine njegove produlji od koljena na koljeno.
7. Neka caruje do vijeka pred Bogom; zapovjedi milosti i istini neka ga čuvaju.
8. Tako ću pjevati imenu tvojemu svagda, izvršujući zavjete svoje svaki dan.

PSALAM 62.

Načelniku pjevača Idutunovijeh. Psalam Davidov.

Ta, u Boga je mir duši mojoj, od njega je spasenje moje!
2. Ta, on je grad moj i spasenje moje, utočište moje, ne ću posrnuti ni malo.
3. Dokle ćete napadati na čovjeka? Svi hoćete da ga oborite kao zid naval jen, kao ogradu isprovaljivanu.
4. Baš naumiše da ga svrgnu s visine, omilje im laž, ustima blagosiljaju a u srcu kunu.
5. Jest, u Bogu se smiri, dušo moja; jer je u njemu nad moj.
6. On je grad moj i spasenje moje, utočište moje, ne ću posrnuti.
7. U Bogu je spasenje moje i slava moja, tvrdi grad i pristanište meni je u Bogu.
8. Narode! uzdaj se u njega u svako doba; izlivajte pred njim srce svoje; Bog je naše utočište.
9. Ta, sinovi su prostački ništa, sinovi su gospodski laž, da se metnu na mjerila, bili bi lakši nego ništa.
10. Ne uzdajte se u vlast ni u otimanje, nemojte biti ništavi: kad raste bogatstvo, ne dajte da vam srce prione za nj.
11. Jednom reče Bog *i* više puta čuh, da je krjepost u Boga.
12. I u tebe je, Gospode, milost; jer ti plaćaš svakome po djelima njegovijem.

PSALAM 63.

Psalam Davidov, kad bijaše u pustinji Judejskoj.

Bože! ti si Bog moj, k tebi ranim, žedna je tebe duša moja, za tobom će-

zne tijelo moje u zemlji suhoj, žednoj i bezvodnoj.

2. Tako bih te ugledao u svetinji, da bih vidio silu tvoju i slavu tvoju.

3. Jer je dobrota tvoja bolja od života. Usta bi moja hvalila tebe;

4. Tako bih te blagosiljao za života svoga, u ime tvoje podigao bih ruke svoje.

5. Kao salom i uljem nasitila bi se duša moja, i radosnijem glasom hvalila bi te usta moja.

6. Kad te se sjećam na postelji, *sve* noćne straže razmišljam o tebi.

7. Jer si ti pomoć moja, i u sjenu krila tvojih veselim se.

8. Duša se moja prilijepila za tebe, desnica tvoja drži me.

9. Koji traže pogibao duši mojoj, oni će otići pod zemlju.

10. Izginuće od mača, i dopašće lisicama.

11. A car će se veseliti o Bogu, hvaliće se svaki koji se kune njim, kad se zatisnu usta onima koji govore laž.

PSALAM 64.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Čuj, Bože, glas moj u jadu mom; od strašnoga neprijatelja sačuvaj život moj.

2. Sakrij me od gomile bezakonika, od čete zločinaca,

3. Koji naoštriše jezik svoj kao mač, strijeljaju riječima, koje zadaju rane,

4. Da bi iz potaje ubili pravoga. Iz nenada udaraju na nj i ne boje se;

5. Utvrgjuju sebe u zlim namjerama, dogovaraju se kako će zamke sakriti, vele: ko će ih vidjeti?

6. Izmišljaju zločinstva i *govore*: svršeno je! šta će se raditi, smišljeno je! A što je unutra i srce u čovjeka duboko je.

7. Ali će ih Bog poraziti; udariće ih strijela iz nenada.

8. Oboriće jedan drugoga jezikom svojim. Ko ih god vidi, bježaće od njih.

9. Svi će se ljudi bojati i kazivaće čudo Božije, i poznaće u tome djelo njegovo.

10. A pravednik će se veseliti o Gospodu i uzdaće se u njega, i hvaliće se svi koji su pravoga srca.

PSALAM 65.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov. Pjesma.

U tebi je uzdanje, Bože, tebi pripada hvala na Sionu, i tebi se izvršuju zavjeti.

2. Ti slušaš molitvu; k tebi dolazi svako tijelo.

3. Bezakonja me pritiskuju, ti ćeš očistiti grijehe naše.

4. Blago onome koga izbiraš i primaš, da živi u dvoru tvom! Nasitićemo se dobrom doma tvojega, svetinjom crkve tvoje.

5. Divno nam odgovaraš po pravdi svojoj, Bože, spasitelju naš, uzdanico svijeh krajeva zemaljskih, i naroda preko mora daleko.

6. Koji si postavio gore svojom silom, opasao se jačinom,

7. Koji utišavaš huku morsku, huku vala njihovijeh i bunu po narodima!

8. Boje se tvojih čudesa koji žive na krajevima *zemaljskim*; sve što se javlja jutrom i večerom ti budiš da slavi *tebe*.

9. Nadgledaš zemlju i zalivaš je, obilno je obogaćavaš; potok je Božji pun vode, spremaš za njih žito, jer si tako uredio.

10. Brazde njezine napajaš, ravniš grude njezine, kišnim kapljama razmekšavaš je, blagosiljaš je da ragja.

11. Ti vjenčavaš godinu, kojoj dobro činiš; stope su tvoje pune masti.

12. Tiju paše po pustinjama, i humovi se opasuju radošću.

13. Luke se osipaju stadima, i polja se zaodijevaju pšenicom; vesele se i pjevaju.

PSALAM 66.

Načelniku pjevačkom. Pjesma. Psalam.

Poklikni Bogu, sva zemljo!

2. Zapjevajte slavu imenu njegovu, dajte mu hvalu *i* slavu.

3. Recite Bogu: kako si strašan u djelima svojim, radi velike sile tvoje laskaju ti neprijatelji tvoji!

4. Sva zemlja nek se pokloni tebi i poje tebi, neka poje imenu tvojemu!

5. Hodite i vidite djela Boga strašnoga u djelima *svojim* nad sinovima ljudskim.

6. On je pretvorio more u suhotu preko rijeke prijegjosmo nogama; ondje smo se veselili o njemu.

7. Vlada silom svojom u vijek, oči njegove gledaju na narode. Buntovnici, da se nijeste podigli!

8. Blagosiljajte, narodi, Boga našega, i glasite hvalu njemu.

9. On je darovao duši našoj život, i nije dao da poklizne noga naša.

10. Ti si nas okušao, Bože, pretopio si nas, kao srebro što se pretapa.

11. Uveo si nas u mrežu, metnuo si breme na legja naša.

12. Dao si nas u jaram čovjeku, ugjosmo u oganj i u vodu; ali si nas izveo na odmor.

13. Ući ću u dom tvoj sa žrtvama što se sažižu, izvršiću ti zavjete svoje,

14. Koje rekoše usta moja, i kaza jezik moj u tjeskobi mojoj.

15. Žrtve paljenice pretile ću ti prinijeti s dimom od pretiline ovnujske, prinijeću ti teoce s jarićima.

16. Hodite, čujte, svi koji se bojite Boga, ja ću vam kazati šta je učinio duši mojoj.

17. K njemu zavikah ustima svojim, i jezikom svojim proslavih ga.

18. Da sam vidio u srcu svom bezakonje, ne bi me uslišio Gospod.

19. Ali Bog usliši, primi glas moljenja mojega.

20. Blagosloven Bog, koji ne odvrže molitve moje i *ne ostavi* me bez milosti svoje!

PSALAM 67.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Psalam. Pjesma.

Bože! budi nam milostiv i blagosiljaj nas, obasjavaj nas licem svojim,

2. Da bi se znao na zemlji put tvoj, po svima narodima spasenje tvoje.

3. Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi!

4. Da se vesele i raduju plemena; jer sudiš narodima pravo, i plemenima na zemlji upravljaš.

5. Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi!

6. Zemlja dade plod svoj. Da nas blagosilja Bog, Bog naš!

7. Da nas blagosilja Bog, i da ga se boje svi krajevi zemaljski!

PSALAM 68.

Načelniku pjevačkom. Davidov psalam. Pjesma.

Ustaće Bog, i rasuće se neprijatelji njegovi, i pobjeći će od lica njegova koji mrze na nj.

2. Ti ćeš ih razagnati kao dim što se razgoni; kao što se vosak topi od ognja, tako će bezbožnici izginuti od lica Božijega.

3. A pravednici će se veseliti, radovaće se pred Bogom, i slaviti u radosti.

4. Pojte Bogu, popijevajte imenu njegovu; ravnite put onome što ide preko pustinje; Gospod mu je ime, radujte mu se.

5. Otac je sirotama i sudija udovicama Bog u svetome stanu svom.

6. Bog samcima daje zadrugu, sužnje izvodi na mjesta obilna, a nepokorni žive gdje je suša.

7. Bože! kad si išao pred narodom svojim, kad si išao preko pustinje,

8. Zemlja se tresijaše, i nebo se rastapaše od lica Božijega, i ovaj Sinaj od lica Boga, Boga Izrailjeva.

9. Blagodatni si dažd izlivao, Bože, i kad iznemagaše dostojanje tvoje, ti si ga krijepio.

10. Stado tvoje življaše ondje; po dobroti svojoj, Bože, ti si gotovio *hranu* jadnome.

11. Gospod daje riječ; glasnika veliko je mnoštvo.

12. Carevi nad vojskama bježe, bježe, a koja sjedi doma, dijeli plijen.

13. Smirivši se u *svojim* krajevima, vi ste *kao* golubica, kojoj su krila posrebrena a perje joj se zlatni.

14. Kad je svemogući rasipao careve na ovoj *zemlji*, ona se blistaše kao snijeg na Selmonu.

15. Gora je Vasanska gora Božija; gora je Vasanska gora humovita.

16. Za što gledate zavidljivo, gore humovite? Evo gora, na kojoj omilje Bogu živjeti, i na kojoj će Gospod živjeti do vijeka.

17. Kola Božijih ima sila, tisuće tisuća. Megju njima je Gospod, Sinaj u svetinji.

18. Ti si izašao na visinu, doveo si roblje, primio darove za ljude, a i za

one koji se protive da *ovdje* nastavaš, Gospode Bože!

19. Blagosloven Gospod svaki dan! Ako nas ko pretovara, Bog nam pomaže.

20. Ovaj je Bog naš Bog spasitelj, u vlasti su Gospodu vrata smrtna.

21. Gospod satire glavu neprijateljima svojim i vlasato tjeme onoga koji ostaje u bezakonju svojem.

22. Reče Gospod: od Vasana ću dovesti, dovešću iz dubine morske,

23. Da ti ogrezne noga u krvi neprijateljskoj i jezik pasa tvojih da je *liže*.

24. Vidješe kako ideš, Bože, kako sveto ide Bog moj, car moj.

25. Naprijed igjahu pjevači, za njima svirači sred djevojaka s timpanima:

26. „Na saboru blagosiljajte Gospoda Boga, koji ste iz izvora Izrailjeva!“

27. Ondje mladi Venijamin, starješina njihov; knezovi Judini, vladaoci njihovi; knezovi Zavulonovi, knezovi Neftalimovi.

28. Bog tvoj darovao ti je silu. Utvrdi Bože ovo što si učinio za nas!

29. U crkvi tvojoj, u Jerusalimu, carevi će prinositi dare.

30. Ukroti zvijer u ritu, krd volova s teocima narôdâ, da bi popadali *pred tobom* sa šipkama srebra; raspi narode koji žele bojeve.

31. Doći će vlastela iz Misira, Etiopija će pružiti ruke svoje k Bogu.

32. Carstva zemaljska, pojte Bogu, popijevajte Gospodu,

33. Koji sjedi na nebesima nebesa iskonskih. Evo grmi glasom jakim.

34. Dajte slavu Bogu; veličanstvo je njegovo nad Izrailjem i sila njegova na oblacima.

35. Divan si, Bože, u svetinji svojoj! Bog Izrailjev daje silu i krjepost narodu. Blagosloven Bog!

PSALAM 69.

Načelniku pjevačkom. Uz *muzikalnu spravu* sosanim. Psalam Davidov.

Pomozi mi, Bože, jer dogje voda do duše.

2. Propadam u dubokom glibu, gdje nema dna; tonem vodi u dubine, i vali me zatrpavaju.

3. Iznemogoh vičući, promuče mi grlo, pobijelješe mi oči pogledajući Boga.

4. Onijeh koji mrze na me ni za što ima više nego kose na glavi mojoj; osiliše koji hoće da me pogube, lažljivi neprijatelji moji. Što nijesam otimao valja da vratim.

5. Bože! ti znaš *je li* u meni bezumlje i krivice moje nijesu sakrivene od tebe.

6. Nemoj da se postide u meni koji se uzdaju u tebe, Gospode, Gospode nad vojskama! Nemoj da se posrame u meni koji traže tebe, Bože Izrailjev!

7. Jer tebe radi podnosim rug, i sramota popade lice moje.

8. Tugjin postadoh braći svojoj, i neznan sinovima matere svoje.

9. Jer revnost za kuću tvoju jede me, i ruženja onijeh koji tebe ruže padaju na mene.

10. Plačem, postim se dušom svojom, i to mi se prima za zlo;

11. Mjesto haljine oblačim vreću, i bivam im priča.

12. O meni se razgovaraju sjedeći na vratima, pijući vino pjevaju me.

13. A ja se molim tebi, Gospode; vrijeme je da se smiluješ, Bože; po velikoj milosti svojoj usliši me, jer je istinito spasenje tvoje.

14. Izvadi me iz gliba, da ne propadnem; da se izbavim od nenavidnika i iz duboke vode;

15. Da me ne uzme voda na maticu, da me ne proždre pučina i da ne sklopi jama nada mnom ždrijela svojega.

16. Usliši me, Gospode, jer je blagost tvoja milosrdna, po velikoj dobroti svojoj pogledaj me.

17. Nemoj odvratiti lica svojega od sluge svojega; jer me je tuga; pohitaj, usliši me.

18. Približi se duši mojoj, izbavi je; na suprot neprijateljima mojim izbavi me.

19. Ti znaš pod kakvim sam rugom, stidom i sramotom; pred tobom su svi neprijatelji moji.

20. Sramota satr srce moje, iznemogoh; čekam hoće li se kome sažaliti, ali nema nikoga; hoće li me ko potješiti, ali ne nalazim.

21. Daju mi žuč da jedem, i u žegji mojoj poje me octom.

22. Trpeza njihova neka im bude mreža i zamka, to neka im bude plata.

23. Neka im potamne oči njihove, da ne vide, i njihove bedre raslabi za svagda.

24. Izlij na njih jarost svoju, i plamen gnjeva tvojega neka ih obuzme!

25. Stan njihov neka opusti, i u njihovijem šatorima neka ne bude nikoga da živi.

26. Jer koga si ti porazio, oni gone, i umnožavaju jade onima koje si ti ranio.

27. Meći na njih krivicu za krivicom, da ne dogju do pravde tvoje.

28. Neka se izbrišu iz knjige živijeh, i s pravednicima nek ne budu zapisani.

29. A ja sam ništ i bolan; pomoć tvoja, Bože, nek me zakloni.

30. Slaviću ime Božije u pjesmi, veličaću ga u hvali.

31. To je Bogu milije od vola, od teleta s rogovima i s papcima.

32. Vidjeće ništi i radovaće se. Koji tražite Boga, oživjeće srce vaše.

33. Jer Bog čuje uboge, i sužanja svojih ne ogluša se.

34. Neka ga hvale nebesa i zemlja, mora i sve što se u njima miče!

35. Jer će Bog spasti Sion, sazidaće gradove Judine; i ljudi će se ondje naseliti i naslijediće ga.

36. I potomstvo će se sluga njegovijeh utvrditi u njemu, i koji ljube ime njegovo nastavaće na njemu.

PSALAM 70.

Načelniku pjevačkom. Davidov. Za spomen.

Bože, pohitaj da me izbaviš, Gospode, da mi pomožeš!

2. Nek se postide i posrame koji traže dušu moju! Nek ustupe natrag, i osramote se koji mi zlo žele!

3. Sa stidom nek se vrate natrag koji mi govore: ha! ha!

4. Hek se tješe i vesele tobom koji traže tebe, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore: velik je Bog!

5. A ja sam ništ i ubog, Bože pohitaj k meni! ti si pomoć moja i izbavitelj moj, Gospode, ne časi!

PSALAM 71.

U tebe se, Gospode, uzdam, nemoj me ostaviti pod sramotom vječnom.

2. Pravdom svojom izbavi me, i oprosti me, prigni k meni uho svoje i pomozi mi.

3. Budi mi grad gdje bih svagda dolazio da živim, uredi spasenje moje; jer si ti grad moj i krjepost moja.

4. Bože moj! uzmi me iz ruke bezbožnikove, iz ruke bezakonikove i nasilnikove.

5. Jer si ti nadanje moje, Gospod je Gospod pouzdanje moje od mladosti moje.

6. Tebe se držim od rogjenja, od utrobe matere moje ti si branič moj; tobom se hvalim svagda.

7. Čudo sam mnogima, a ti si utočište moje jako.

8. Usta su moja puna hvale tvoje, slave tvoje svaki dan.

9. Nemoj me odbaciti pod starost, kad me izdaje snaga moja, nemoj me ostaviti.

10. Jer neprijatelji moji misle o meni, i koji vrebaju dušu moju dogovaraju se,

11. Govoreći: Bog ga je ostavio, potjerajte i uhvatite ga, jer ga nema ko izbaviti.

12. Bože! ne budi daleko od mene; Bože moj! pohitaj mi u pomoć.

13. Nek se postide i poginu protivnici duše moje; neka popadne stid i sramota na one koji mi traže zla!

14. A ja ću se svagda uzdati, i ponavljaću hvale tebi.

15. Usta će moja kazivati pravdu tvoju, svaki dan dobročinstva tvoja, jer *im* ne znam broja.

16. Ući ću u sili Gospoda Gospoda, i slaviću samo tvoju pravdu.

17. Bože! ti si me učio od mladosti, i do danas kazujem čudesa tvoja.

18. Ni u starosti i kad osijedjeh nemoj me ostaviti, Bože, eda bih kazivao mišicu tvoju potomstvu, svoj omladini silu tvoju.

19. Pravda je tvoja, Bože, do najviše visine; u velikim djelima, koja si učinio, Bože, ko je kao ti?

20. Koliko si me puta bacao u velike i ljute nevolje, pak si me opet ostavio megju živima i iz bezdana me zemaljskih opet izvadio.

21. Mnogo si me puta podizao i ponavljao utjehe.

22. I ja te hvalim uz psaltir, tvoju vjernost, Bože moj; udaram ti u gusle, sveče Izrailjev!

23. Raduju se usta moja kad pjevam tebi, i duša moja, koju si izbavio.

24. I jezik moj svaki dan kazuje pravdu tvoju; jer su postigjeni i posramljeni koji mi traže zla.

PSALAM 72.

O Solomunu.

Bože, daj caru sud svoj, i pravdu svoju sinu carevu:

2. On će suditi narodu tvojemu po pravdi, i nevoljnicima tvojim po pravici.

3. Rodiće narodu gore mirom, i humovi pravdom.

4. On će suditi nevoljnima u narodu, pomoći će sinovima ništega, i nasilnika će oboriti.

5. Bojaće se tebe dok je sunca i mjeseca, od koljena do koljena.

6. Sići će kao dažd na pokošenu livadu, kao kaplje koje porašaju zemlju.

7. Procvjetaće u dane njegove pravednik i svuda mir dokle teče mjeseca.

8. Vladaće od mora do mora, i od rijeke do krajeva zemaljskijeh.

9. Pred njim će popadati divljaci, i neprijatelji njegovi prah će lizati.

10. Carevi Tarsiski i ostrvljani donijeće dare, carevi Šavski i Savski daće danak.

11. Klanjaće mu se svi carevi, svi narodi biće mu pokorni.

12. Jer će izbaviti ubogoga koji cvili i nevolnoga koji nema pomoćnika.

13. Biće milostiv ništemu i ubogom, i duše će jadnima spasti.

14. Od prijevare i nasilja iskupiće duše njihove, i skupa će biti krv njihova pred očima njegovima.

15. Oni će dobro živjeti, i donijeće mu zlato iz Šave; i svagda će se moliti za njega, i svaki će ga dan blagosiljati.

16. Biće pšenice na zemlji izobila; po vrhovima gorskim lelijaće se klasje njezino kao Livanska *šuma*, i po gradovima cvjetaće ljudi kao trava na zemlji.

17. Ime će njegovo biti u vijek; dokle teče sunca, ime će njegovo rasti. Blagosloviće se u njemu, svi će ga neznabošci zvati blaženim.

18. Blagosloven Gospod Bog, Bog Izrailjev, koji jedan čini čudesa!

19. I blagosloveno slavno ime njegovo u vijek! slave njegove napuniće se sva zemlja. Amin i amin.

20. Svršiše se molitve Davida, sina Jesejeva.

PSALAM 73.

Psalam Asafov.

Ta dobar je Bog Izrailju, onima koji su čista srca!

2. A noge moje u malo ne zagjoše, u malo ne popuznuše stopala moja,

3. Jer se rasrdih na bezumnike videći kako bezbožnici dobro žive.

4. Jer ne znaju za nevolju do same smrti, i tijelo je njihovo pretilo.

5. Na poslovima čovječijim nema ih, i ne muče se s *drugim* ljudima.

6. Toga radi optočeni su ohološću *kao* ogrlicom, i obučeni u obijest kao u stajaće ruho.

7. Od debljine izbuljeno im je oko, srce puno klape.

8. Podsmijevaju se, pakosno govore o nasilju, oholo govore.

9. Usta svoja dižu u nebo, i zemlju prolazi jezik njihov.

10. I za to se onamo navraćaju *neki iz* naroda njegova, i piju vodu iz puna *izvora*.

11. I govore: kako će razabrati Bog, zar višnji zna?

12. Pa eto, ovi bezbožnici srećni na svijetu umnožavaju bogatstvo.

13. Zar dakle uzalud čistim srce svoje, i umivam bezazlenošću ruke svoje,

14. Dopadam rana svaki dan, i muke svako jutro?

15. Kad bih kazao: govoriću kao i oni, iznevjerio bih rod sinova tvojih.

16. I tako stadoh razmišljati da bih ovo razumio; ali to bješe teško u očima mojima.

17. Dok najposlije ugjoh u svetinju Božiju, i doznah kraj njihov.

18. Ta na klizavom mjestu postavio si ih, i bacaš ih u propast!

19. Kako za čas propadaju, ginu, nestaje ih od nenadne strahote!

20. Kao san, kad se čovjek probudi, tako probudivši *ih*, Gospode, u ništa obraćaš utvaru njihovu.

21. Kad kipljaše srce moje i rastrzah se u sebi,

22. Tada bijah neznalica i ne razumijevah; kao živinče bijah pred tobom.

23. Ali sam svagda kod tebe, ti me držiš za desnu ruku.
24. Po svojoj volji vodiš me, i poslije ćeš me odvesti u slavu.
25. Koga imam na nebu? i s tobom ničega ne ću na zemlji.
26. Čezne za tobom tijelo moje i srce moje; Bog je grad srca mojega i dio moj do vijeka.
27. Jer evo koji odstupiše od tebe, ginu; ti istrebljavaš svakoga koji čini preljubu ostavljajući tebe.
28. A meni je dobro biti blizu Boga. Na Gospoda polažem nadanje svoje, i kazivaću sva čudesa tvoja.

PSALAM 74.

Nauk Asafov.

Za što se, Bože, srdiš na nas dugo; dimi se gnjev tvoj na ovce paše tvoje?
2. Opomeni se sabora svojega, koji si stekao od starine, iskupio sebi u našljednu državu, gore Šiona, na kojoj si se naselio.
3. Podigni stope svoje na stare razvaline: sve je razrušio neprijatelj u svetinji.
4. Riču neprijatelji tvoji na mjestu sabora tvojih, svoje običaje postavljaju mjesto *naših* običaja.
5. Vidiš, oni su kao onaj koji podiže sjekiru na spletene grane u drveta.
6. Sve u njemu što je rezano razbiše sjekirama i bradvama.
7. Ognjem sažegoše svetinju tvoju; na zemlju *obalivši* oskvrniše stan imena tvojega.
8. Rekoše u srcu svojem: potrimo ih sa svijem. Popališe sva mjesta sabora Božijih na zemlji.
9. Običaja svojih ne vidimo, nema više proroka, i nema u nas ko bi znao dokle *će* to *trajati*.
10. Dokle će se, Bože, rugati nasilnik? hoće li do vijeka protivnik prkositi imenu tvojemu?
11. Za što ustavljaš ruku svoju i desnicu svoju? *Pruži* iz njedara svojih, i istrijebi *ih*.
12. Bože, care moj, koji od starine tvoriš spasenje posred zemlje!
13. Ti si silom svojom raskinuo more, i satr'o glave vodenim nakazama.
14. Ti si razmrskao glavu krokodilu, dao ga onima koji žive u pustinji da ga jedu.
15. Ti si otvorio izvore i potoke, ti si isušio rijeke koje ne presišu.
16. Tvoj je dan i tvoja je noć, ti si postavio zvijezde i sunce.
17. Ti si utvrdio sve krajeve zemaljske, ljeto i zimu ti si uredio.
18. Opomeni se toga, neprijatelj se ruga Gospodu, i narod bezumni ne mari za ime tvoje.
19. Ne daj zvijerima duše grlice svoje, nemoj zaboraviti stada stradalaca svojih za svagda.
20. Pogledaj na zavjet; jer su sve pećine zemaljske pune stanova bezakonja.
21. Nevoljnik nek se ne vrati sramotan, ništi i ubogi neka hvale ime tvoje.
22. Ustani, Bože, brani stvar svoju, opomeni se kako ti se bezumnik ruga svaki dan!
23. Ne zaboravi obijesti neprijatelja svojih, vike, koju jednako dižu protivnici tvoji!

PSALAM 75.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Psalam Asafov. Pjesma.

Hvalimo te, Bože, hvalimo; blizu je ime tvoje. *Za tebe* kazuju čudesa tvoja.
2. „Kad vidim da je vrijeme, sudiću pravo.
3. Njiha se zemlja sa svijema koji žive na njoj, ja utvrgjujem stupove njezine.“
4. Kažem hvališama: ne hvalite se, i bezakonicima: ne dižite roga.
5. Ne dižite u vis roga svojega, ne govorite tvrdoglavo.
6. Jer uzvišivanje ne dolazi ni od istoka ni od zapada ni od pustinje;
7. Nego je Bog sudija, jednoga ponižuje a drugoga uzvišuje.
8. Jer je čaša u ruci Gospodu, vino vri, natočio je punu, i razdaje iz nje. I talog će njezin progutati, ispiće svi bezbožnici na zemlji.
9. A ja ću kazivati do vijeka, pjevaću Bogu Jakovljevu.
10. „Sve ću rogove bezbožnicima polomiti, a rogovi pravednikovi uzvisiće se.“

PSALAM 76.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Psalam Asafov. Pjesma.

Zna se u Judeji za Boga, u Izrailja je veliko ime njegovo.

2. U Salimu je stan njegov i naselje njegovo na Sionu.

3. Ondje je polomio krilate *strijele* luku, štit i mač i rat.

4. Ti si svijetao; divniji od gora hajdučkih.

5. Koji su junačkog srca postaše plijen, zaspaše snom svojim i junaci ne nagjoše ruku svojih.

6. Od prijetnje tvoje, Bože Jakovljev, drijemlju kola i konj.

7. Ti si strašan, i ko će se održati pred licem tvojim kad se razgnjeviš?

8. S neba javljaš sud; zemlja se prepada i muči,

9. Kad Bog ustaje na sud, da pomože svima koji stradaju na zemlji.

10. I gnjev ljudski obraća se u slavu tebi, kad se jednom opašeš gnjevom.

11. Polažite i izvršujte zavjete Gospodu Bogu svojemu; svi koji ste oko njega, nosite dare strašnome.

12. On ukroćava duh knezovima, on je strašan carevima zemaljskim.

PSALAM 77.

Načelniku pjevača Idutunovijeh. Asafov psalam.

Glas moj *ide* k Bogu, i ja prizivljem njega; glas moj *ide* k Bogu, i on će me uslišiti.

2. U dan tuge svoje tražih Gospoda; noću je ruka moja podignuta, i ne spušta se; duša moja ne će da se utješi.

3. Pominjem Boga, i uzdišem; razmišljam, i trne duh moj.

4. Držim oči svoje da su budne; klonuo sam, i ne mogu govoriti.

5. Prebrajam stare dane i godine od vijekova.

6. Opominjem se pjesama svojih noću; razgovaram se sa srcem svojim, i ispitujem duh svoj:

7. „Zar će se do vijeka gnjeviti na nas Gospod, i ne će više ljubiti?

8. Zar je za svagda prestala milost njegova, i riječ se prekinula od kolena na koljeno?

9. Zar je zaboravio milostiv biti i u gnjevu zatvorio milosrgje svoje?“

10. I rekoh: žalosna je za mene ova promjena desnice višnjega.

11. Pamtim djela Gospodnja; pamtim pregjašnje čudo tvoje.

12. Mislio sam o svijem djelima tvojim, razmišljao o radnji tvojoj;

13. Bože! put je tvoj svet, koji je Bog tako velik kao Bog *naš*?

14. Ti si Bog, koji si činio čudesa, pokazivao silu svoju megju narodima;

15. Mišicom si odbranio narod svoj, sinove Jakovljeve i Josifove.

16. Vidješe te vode, Bože, vidješe te vode, i ustreptaše, i bezdane se zadrmaše.

17. Iz oblaka lijaše voda, oblaci davahu glas, i strijele tvoje lećahu.

18. Grmljahu gromovi tvoji po nebu: munje tvoje sijevahu po vasiljenoj, zemlja se tresijaše i njihaše.

19. Po moru bijaše put tvoj, i staze tvoje po velikoj vodi, i trag tvoj ne poznavaše se.

20. Vodio si narod svoj kao ovce rukom Mojsijevom i Aronovom.

PSALAM 78.

Nauk Asafov.

Čuj narode moj nauk moj, prigni uho svoje k riječima usta mojih.

2. Otvoram za priču usta svoja, kazaću stare pripovijetke.

3. Što slušasmo i doznasmo, što nam kazivaše oci naši,

4. Ne ćemo zatajiti od djece njihove, naraštaju poznom javićemo slavu Gospodnju i silu njegovu i čudesa koja je učinio.

5. Svjedočanstvo podiže u Jakovu, i u Izrailju postavi zakon, koji dade ocima našim da ga predadu djeci svojoj;

6. Da bi znao potonji naraštaj, djeca, koja će se roditi, pa i oni da bi kazivali svojoj djeci

7. Da polažu na Boga nadanje svoje, i ne zaboravljaju djela Božijih, i zapovijesti njegove da drže;

8. I da ne budu kao oci njihovi, rod nevaljao i uporan, rod koji ne bješe tvrd srcem svojim, niti vjeran Bogu duhom svojim.

9. Sinovi Jefremovi naoružani, koji strijeljaju iz luka, vratiše se natrag, kad bijaše boj.

10. Ne sačuvaše zavjeta Božijega, i po zakonu njegovu ne htješe hoditi.
11. Zaboraviše djela njegova, i čudesa, koja im je pokazao,
12. Kako pred ocima njihovijem učini čudesa u zemlji Misirskoj, na polju Soanu;
13. Razdvoji more, i provede ih, od vode načini zid;
14. I vodi ih danju oblakom, i svu noć svijetlijem ognjem;
15. Raskida stijene u pustinji, i poji ih kao iz velike bezdane;
16. Izvodi potoke iz kamena, i vodi vodu rijekama.
17. Ali oni još jednako griješiše njemu, i gnjeviše višnjega u pustinji.
18. I kušaše Boga u srcu svom, ištući jela po volji svojoj,
19. I vikaše na Boga, i rekoše: „može li Bog zgotoviti trpezu u pustinji?
20. Evo! on udari u kamen, i poteče voda, i rijeke ustadoše; može li i hljeba dati? hoće li i mesa postaviti narodu svojemu?“
21. Gospod ču i razljuti se, i oganj se razgorje na Jakova, i gnjev se podiže na Izrailja.
22. Jer ne vjerovaše Bogu i ne uzdaše se u pomoć njegovu.
23. Tada zapovjedi oblacima odozgo, i otvori vrata nebeska,
24. I pusti, te im podaždje mana za jelo, i hljeb nebeski dade im.
25. Hljeba angjelskoga jegjaše čovjek; posla im jela do sitosti.
26. Pusti nebom ustoku, i navede silom svojom jug;
27. I kao prahom zasu ih mesom, i kao pijeskom morskim pticama krilatim;
28. Pobaca ih sred okola njihova, oko šatora njihovijeh.
29. I najedoše se, i dade im što su željeli.
30. Ali ih još i ne progje želja, još bješe jelo u ustima njihovijem,
31. Gnjev se Božji podiže na njih i pomori naj jače megju njima, i mladiće u Izrailju pobi.
32. Preko svega toga još griješiše, i ne vjerovaše čudesima njegovijem.
33. I pusti, te dani njihovi prolaziše uzalud, i godine njihove u strahu.
34. Kad ih ubijaše, onda pritjecahu k njemu, i obraćahu se i iskahu Boga;
35. I pominjahu da je Bog obrana njihova, i višnji izbavitelj njihov.
36. Laskahu mu ustima svojima, i jezikom svojim lagahu mu.
37. A srce njihovo ne bješe njemu vjerno, i ne bijahu tvrdi u zavjetu njegovu.
38. Ali on bješe milostiv, i pokrivaše grijeh, i ne pomori ih, često ustavljaše gnjev svoj, i ne podizaše sve jarosti svoje.
39. Opominjaše se da su tijelo, vjetar, koji prolazi i ne vraća se.
40. Koliko ga puta rasrdiše u pustinji, i uvrijediše u zemlji gdje se ne živi!
41. Sve na novo kušaše Boga, i sveca Izrailjeva dražiše.
42. Ne sjećaše se ruke njegove i dana, *u koji* ih izbavi iz nevolje,
43. U koji učini u Misiru znake svoje i čudesa svoja na polju Soanu;
44. I provrže u krv rijeke njihove i potokę njihove, da ne mogoše piti.
45. Posla na njih bubine da ih kolju, i žabe da ih more.
46. Ljetinu njihovu dade crvu, i muku njihovu skakavcima.
47. Vinograde njihove pobi gradom, i smokve njihove slanom.
48. Gradu predade stoku njihovu, i stada njihova munji.
49. Posla na njih ognjeni gnjev svoj, jarost, srdnju i mržnju, četu zlijeh angjela.
50. Ravni stazu gnjevu svojemu, ne čuva duša njihovijeh od smrti, i život njihov predade pomoru.
51. Pobi sve prvence u Misiru, prvi porod po kolibama Hamovijem.
52. I povede narod svoj kao ovce, i vodi ih kao stado preko pustinje.
53. Vodi ih pouzdano, i oni se ne bojaše, a neprijatelje njihove zatrpa more.
54. I dovede ih na mjesto svetinje svoje, na ovu goru, koju zadobi desnica njegova.
55. Odagna ispred lica njihova narode; ždrijebom razdijeli njihovo dostojanje, i po šatorima njihovijem naseli koljena Izrailjeva.
56. Ali oni kušaše i srdiše Boga višnjega i uredaba njegovijeh ne sačuvaše.
57. Odustaše i odvrgoše se, kao i oci njihovi, slagaše kao rgjav luk.
58. Uvrijediše ga visinama svojim, i idolima svojim razdražiše ga.

59. Bog ču i razgnjevi se i rasrdi se na Izrailja veoma.
60. Ostavi naselje *svoje* u Silomu, šator, u kojem življaše s ljudma.
61. I opravi u ropstvo slavu svoju, i krasotu svoju u ruke neprijateljeve.
62. I predade maču narod svoj, i na dostojanje svoje zaplamtje se.
63. Mladiće njegove jede oganj, i djevojkama njegovijem ne pjevaše *svatovskih* pjesama;
64. Sveštenici njegovi padaše od mača, i udovice njegove ne plakaše.
65. Najposlije kao iza sna probudi se Gospod, prenu se kao junak kad *se napije* vina.
66. I pobi neprijatelje svoje s legja, vječnoj sramoti predade ih.
67. I ne htje šatora Josifova, i koljena Jefremova ne izabra.
68. Nego izabra koljeno Judino, goru Sion, koja mu omilje.
69. I sagradi svetinju svoju kao gornje *svoje stanove*, i kao zemlju utvrdi je do vijeka.
70. I izabra Davida slugu svojega, i uze ga od torova ovčijih,
71. I od dojilica dovede ga da pase narod njegov, Jakova, i našljedstvo njegovo, Izrailja.
72. I on ih pase čistijem srcem, i vodi ih mudrijem rukama.

PSALAM 79.

Psalam Asafov.

Bože! neznabošci dogjoše u dostojanje tvoje; oskvrniše svetu crkvu tvoju, Jerusalim pretvoriše u zidine.
2. Truplje sluga tvojih dadoše pticama nebeskijem da ih jedu, tijela svetaca tvojih zvijerima.
3. Proliše krv njihovu kao vodu oko Jerusalima, i ne bješe ko da pogrebe.
4. Postadosmo podsmijeh u susjeda svojih, rugaju nam se i sramote nas koji su oko nas.
5. Dokle ćeš se, Gospode, jednako gnjeviti, jarost tvoja gorjeti kao oganj?
6. Izlij gnjev svoj na narode koji te ne znaju, i na carstva koja ne prizivlju tvojega imena.
7. Jer izjedoše Jakova, i naselje njegovo opustiše.
8. Ne pominji pregjašnjih bezakonja naših, već pohitaj da nas presreteš milosrgjem svojim, jer smo veoma ošali.
9. Pomozi nam, Bože, spasitelju naš, radi slave imena svojega, izbavi nas i očisti od grijeha naših radi imena svojega.
10. Za što da govore neznabošci: gdje je Bog njihov? Nek se pokaže pred očima našim osveta nad neznabošcima za prolitu krv sluga tvojih!
11. Neka izagju pred lice tvoje uzdasi sužanjski, silom mišice svoje sačuvaj namijenjene smrti.
12. Sedminom vrati u njedra susjedima našim ruženje, kojim te ružiže, Gospode!
13. A mi narod tvoj i ovce paše tvoje do vijeka ćemo tebe slaviti i od koljena na koljeno kazivati hvalu tvoju.

PSALAM 80.

Načelniku pjevačkom. Uz *muzikalnu spravu* sosanim edut. Asafov psalam.

Pastire Izrailjev, čuj! koji vodiš *sinove* Josifove kao ovce, koji sjediš na heruvimima, javi se!
2. Pred Jefremom i Venijaminom i Manasijom probudi krjepost svoju, i hodi da nam pomožeš.
3. Bože! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo!
4. Gospode, Bože nad vojskama! dokle ćeš se gnjeviti kad te moli narod tvoj?
5. Hraniš ih hljebom suznijem, i pojiš ih suzama trostrukom mjerom.
6. Učinio si da se oko nas svagjaju susjedi naši, i neprijatelji se naši smiju megju sobom.
7. Bože nad vojskama! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo!
8. Iz Misira si prenio čokot, izagnao narode, i posadio ga.
9. Okrčio si za nj, i on pusti žile, i zauze svu zemlju.
10. Gore se pokriše njegovijem sjenom, i loze su mu kao kedri Božiji.
11. Pustio je loze svoje do mora i ogranke svoje do rijeke.
12. Za što si mu razvalio ogradu, da ga kida ko god progje?
13. Gorski vepar podgriza ga, i poljska zvijer jede ga.
14. Bože nad vojskama! obrati se, po-

gledaj s neba i vidi, i obigji vinograd ovaj,
15. Sad ovaj, koji je posadila desnica tvoja, i sina, kojega si ukrijepio sebi!
16. Popaljen je ognjem, isječen, od strašnoga pogleda tvojega propade.
17. Neka bude ruka tvoja nad čovjekom desnice tvoje, nad sinom čovječijim, kojega si utvrdio sebi!
18. I ne ćemo odstupiti od tebe, oživi nas, i ime tvoje prizivaćemo.
19. Gospode, Bože nad vojskama! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo!

PSALAM 81.

Načelniku pjevačkom. Uz Getsku *spravu*. Asafov.

Radujte se Bogu, koji nam daje krjepost, poklikujte Bogu Jakovljevu.
2. Podignite pjesme, dajte bubanj, slatke gusle sa psaltirom.
3. Trubite o mijeni u trubu, o uštapu radi praznika našega.
4. Jer je taki zakon u Izrailja, naredba od Boga Jakovljeva.
5. Za svjedočanstvo postavi Josifu ovo, kad igjaše na zemlju Misirsku. Jezik, kojega ne znah, čuh :
6. „Uklonio sam ramena njegova od bremena, ruke njegove oprostiše se kotarica.
7. U nevolji si me zazvao, i izbavih te, usliših te usred groma, na vodi Merivi iskušah te.
8. Slušaj, narode moj, i zasvjedočiću ti, Izrailju, o kad bi me poslušao :
9. Da ne bude u tebe tugjega Boga, i Bogu stranome nemoj se klanjati.
10. Ja sam Gospod, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske; otvori usta svoja, i ja ću ih napuniti.
11. Ali ne posluša narod moj glasa mojega, Izrailj ne mari za me.
12. I ja ih pustih na volju srca njihova, neka hode po svojim mislima.
13. O kad bi narod moj slušao mene, i sinovi Izrailjevi hodili putovima mojim!
14. Brzo bih pokorio neprijatelje njihove, i na protivnike njihove digao bih ruku svoju;
15. Koji mrze na Gospoda, bili bi im pokorni, i dobri dani njihovi bili bi do vijeka;
16. Najboljom bih pšenicom hranio njih, i medom bih iz kamena sitio ih."

PSALAM 82.

Psalam Asafov.

Bog stade na saboru Božijem, usred bogova izreče sud :
2. „Dokle ćete suditi nepravo, i bezbožnicima gledati ko je ko?
3. Sudite ubogome i siroti, onoga koga gone i ništega pravdajte.
4. Izbavljajte ubogoga i ništega, iz ruke bezbožničke otimajte.
5. Ne poznaše, niti razumješe, hode po tami; zadrmaše se zemlji svi temelji.
6. Rekoh : bogovi ste, i sinovi višnjega svi.
7. Ali ćete kao ljudi pomrijeti, i kao svaki knez pašćete."
8. Ustani, Bože, sudi zemlji; jer su tvoji po našljedstvu svi narodi.

PSALAM 83.

Pjesma. Psalam Asafov.

Bože! nemoj zamuknuti, nemoj šutjeti, niti počivaj, Bože!
2. Jer evo neprijatelji tvoji uzavreše, i koji te nenavide, podigoše glavu.
3. Po narod tvoj zlo naumiše, i dogovaraju se na izbrane tvoje.
4. Rekoše : hodite da ih istrijebimo izmegju naroda da se više ne spominje ime Izrailjevo.
5. Složno pristaše i suprot tebi vjeru uhvatiše :
6. Naselja Edomova i Ismailovci, Moav i Agareni,
7. Geval i Amon i Amalik, Filistejci s Tircima;
8. I Asur udruži se s njima; postadoše mišica sinovima Lotovijem.
9. Učini im onako kao Madijamu, kao Sisari, kao Javinu na potoku Kisonu,
10. Koji su istrijebljeni u Aendoru, nagnojiše sobom zemlju.
11. Uradi s njima, s knezovima njihovijem, kao s Orivom i Zivom, i sa svima glavarima njihovijem kao sa Zevejem i Salmanom.
12. Jer govore : osvojimo naselja Božija.
13. Bože moj! zapovjedi neka budu kao prah, kao pijesak pred vjetrom.
14. Kao što oganj sažiže šumu, i kao plamen što zapaljuje gore,

15. Tako ih pognaj burom svojom i vihorom svojim smeti ih.
16. Pokrij lice njihovo sramotom, da bi tražili ime tvoje, Gospode!
17. Neka se stide i srame do vijeka, neka se smetu i izginu!
18. I neka znadu da si ti, kojemu je ime Gospod, jedini najviši nad svom zemljom.

PSALAM 84.

Načelniku pjevačkom. Uz Getsku *spravu*. Sinova Korejevih. Psalam.

Kako su mili stanovi tvoji, Gospode nad silama!
2. Gine duša moja želeći u dvore Gospodnje; srce moje i tijelo moje otima se k Bogu živome.
3. I ptica nahodi kuću, i lastavica gnijezdo sebi gdje leže ptiće svoje, kod oltara tvojih, Gospode nad silama, care moj i Bože moj!
4. Blago onima koji žive u domu tvom! Oni te hvale bez prestanka.
5. Blago onima kojima je sila u tebi, i kojima su u srcu putovi *tvoji!*
6. Idući dolinom plačevnom, pretvaraju *je* u izvore, i dažd *je* odijeva blagoslovima.
7. Idu zbor za zborom, javlaju se pred Bogom na Sionu:
8. Gospode, Bože nad silama! usliši molitvu moju, Bože Jakovljev!
9. Bože, braniču naš! sagni se i vidi lice pomazanika svojega!
10. Jer je bolje jedan dan u dvorima tvojim od hiljade. Volim biti na pragu doma Božijega nego živjeti u šatorima bezbožničkim.
11. Jer je Gospod Bog sunce i štit, Gospod daje blagodat i slavu; onima koji hode u bezazlenosti ne ukraćuje ni jednoga dobra.
12. Gospode nad silama! blago čovjeku, koji se u te uzda!

PSALAM 85.

Načelniku pjevačkom. Korejevih sinova. Psalam.

Smilovao si se, Gospode, na zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo.
2. Prostio si nepravdu narodu svojemu, pokrio si sve grijehe njegove.
3. Ustavio si svu jarost svoju, ublažio žestinu gnjeva svojega.
4. Povrati nas, Bože spasitelju naš, prekini srdnju svoju na nas.
5. Zar ćeš se do vijeka gnjeviti na nas, i protegnuti gnjev svoj od koljena na koljeno?
6. Zar se ne ćeš povratiti i oživiti nas, da bi se narod tvoj radovao o tebi?
7. Pokaži nam, Gospode, milost svoju, i pomoć svoju daj nam.
8. Da poslušam što govori Gospod Bog. On izriče mir narodu svojemu i svecima svojim, i onima koji se obraćaju srcem k njemu.
9. Jest! blizu je onijeh koji ga se boje pomoć njegova, da bi naselio slavu u zemlji našoj!
10. Milost i istina srešće se, pravda i mir poljubiće se.
11. Istina će niknuti iz zemlje i pravda će s neba priniknuti.
12. I Gospod će dati dobro, i zemlja naša daće plod svoj.
13. Pravda će pred njim ići, i postaviće na put stope svoje.

PSALAM 86.

Molitva Davidova.

Prigni, Gospode! uho svoje i usliši me, jer sam nevoljan i ništ.
2. Sačuvaj dušu moju, jer sam tvoj poklonik. Spasi slugu svojega, Bože moj, koji se u te uzda.
3. Smiluj ce na me, Gospode, jer k tebi vičem vas dan.
4. Obeseli dušu sluge svojega, jer k tebi, Gospode, podižem dušu svoju.
5. Jer si ti, Gospode, dobar i milosrdan i veoma milostiv svima koji te prizivlju.
6. Čuj, Gospode, molitvu moju, i slušaj glas moljenja mojega.
7. U dan tuge svoje prizivljem te, jer ćeš me uslišiti.
8. Nema megju bogovima takoga kakav si ti, Gospode, i nema djela takijeh kakva su tvoja.
9. Svi narodi, koje si stvorio, doći će i pokloniti se pred tobom, Gospode, i slaviti ime tvoje.
10. Jer si ti velik i tvoriš čudesa; ti si jedan Bog.
11. Pokaži mi, Gospode, put svoj, i ići ću u istini tvojoj; učini neka se mili srcu mojemu bojati se imena tvojega.
12. Slaviću te, Gospode Bože moj,

svijem srcem svojim, i poštovaću ime tvoje do vijeka.

13. Jer je milost tvoja velika nada mnom, i izvadio si dušu moju iz pakla najdubljega.

14. Bože, oholice ustaše na mene, i gomila nasilnika traži dušu moju, i nemaju tebe pred sobom.

15. Ali ti, Gospode, Bože milostivi i blagi, strpljivi i bogati dobrotom i istinom,

16. Pogledaj na me i smiluj mi se, daj silu svoju sluzi svojemu, i pomozi sinu sluškinje svoje;

17. Učini sa mnom čudo dobrote. Neka vide koji me nanavide, i postide se, što si mi, Gospode, pomogao i utješio me.

PSALAM 87.

Korejevih sinova. Psalam. Pjesma.

Što je sam osnovao na gorama svetijem,

2. Vrata Sionska ljubi Gospod više svijeh stanova Jakovljevijeh.

3. Slavno kazuju za tebe, grade Božji!

4. „Megju one, koji me znadu, brojiću Misir i Vavilon. Gle i Filesteji i Tir s Etiopskom ondje su se rodili.“

5. O Sionu će se govoriti: taj se i taj rodio u njemu; sam višnji utvrgjuje ga.

6. Gospod će u prijepisu narôdâ zavikati: ovaj se rodio u njemu.

7. I koji pjevaju i vesele se, svi su izvori moji u tebi.

PSALAM 88.

Pjesma. Psalam sinova Korejevih. Načelniku pjevačkom, da se pjeva uza sviralu. Nauk Emana od plemena Zarina.

Gospode Bože, spasitelju moj, danju vičem i noću pred tobom.

2. Nek izagje preda te molitva moja, prigni uho svoje k jauku mojemu;

3. Jer je duša moja puna jada, i život se moj primače paklu.

4. Izjednačih se s onima koji u grob odlaze, postadoh kao čovjek bez sile,

5. Kao megju mrtve bačen, kao ubijeni, koji leže u grobu, kojih se više ne sjećaš, i koji su od ruke tvoje daleko.

6. Metnuo si me u jamu najdonju, u tamu, u bezdanu.

7. Oteža mi gnjev tvoj, i svima valima svojim udaraš *me*.

8. Udaljio si od mene poznanike moje, njima si me omrazio; zatvoren sam, i ne mogu izaći.

9. Oko moje usahnu od jada, vičem te, Gospode, vas dan, pružam k tebi ruke svoje.

10. Eda li ćeš na mrtvima činiti čudesa? ili će mrtvi ustati i tebe slaviti?

11. Eda li će se u grobu pripovijedati milost tvoja, i istina tvoja u truljenju?

12. Eda li će u tami poznati čudesa tvoja, i pravdu tvoju gdje se sve zaboravlja?

13. Ali ja, Gospode, k tebi vičem, i jutrom molitva moja sreta te.

14. Za što, Gospode, odbacuješ dušu moju, i odvraćaš lice svoje od mene?

15. Mučim se i izdišem od udaraca, podnosim strahote tvoje, bez nadanja sam.

16. Gnjev tvoj stiže me, strahote tvoje razdiru me.

17. Optječu me svaki dan kao voda, stežu me od svuda.

18. Udaljio si od mene druga i prijatelja; poznanici moji *sakrili su se* u mrak.

PSALAM 89.

Nauk Etana od plemena Zarina.

Milosti ću Gospodnje pjevati u vijek, od koljena na koljeno javljaću istinu tvoju ustima svojima.

2. Jer znam da je za va vijek osnovana milost, i na nebesima da si utvrdio istinu svoju, *rekavši*:

3. „Učinih zavjet s izbranim svojim, zakleh se Davidu, sluzi svojemu:

4. Do vijeka ću utvrgjivati sjeme tvoje i prijesto tvoj uregjivati od koljena do koljena.

5. Nebo kazuje čudesa tvoja, Gospode, i istinu tvoju sabor svetijeh.

6. Jer ko je nad oblacima ravan Gospodu? ko će se izjednačiti s Gospodom megju sinovima Božijim?

7. Bogu se valja klanjati na saboru svetijeh, strašniji je od svijeh koji su oko njega.

8. Gospode, Bože nad vojskama! ko je silan kao ti, Bože? I istina je tvoja oko tebe.

9. Ti vladaš nad silom morskom; kad podigne vale svoje, ti ih ukroćavaš.

10. Ti si oborio oholi *Misir* kao ranjenika, krjepkom mišicom svojom rasijao si neprijatelje svoje.

11. Tvoje je nebo i tvoja je zemlja; ti si sazdao vasiljenu i što je god u njoj.
12. Sjever i jug ti si stvorio, Tavor i Ermon o tvom se imenu raduje.
13. Tvoja je mišica krjepka, silna je ruka tvoja, i visoka desnica tvoja.
14. Blagost je i pravda podnožje prijestolu tvojemu, milost i istina ide pred licem tvojim.
15. Blago narodu koji zna trubnu poklič! Gospode! u svjetlosti lica tvojega oni hode;
16. Imenom se tvojim raduju vas dan, i pravdom tvojom uzvišuju se.
17. Jer si ti krasota sile njegove, i po milosti tvojoj uzvišuje se rog naš.
18. Jer je od Gospoda obrana naša, i od svetoga Izrailjeva car naš.
19. Tada si govorio u utvari vjernima svojim, i rekao: „poslah pomoć junaku, uzvisih izbranoga svojega iz naroda.
20. Nagjoh Davida slugu svojega, svetim uljem svojim pomazah ga.
21. Ruka će moja biti jednako s njim, i mišica moja krijepiće ga.
22. Ne će ga neprijatelj nadvladati, i sin bezakonja ne će mu dosaditi.
23. Potrću pred licem njegovijem neprijatelje njegove, i nenavidnike njegove porazićū.
24. Istina je moja i milost moja s njim; i u moje ime uzvisiće se rog njegov.
25. Pružićū na more ruku njegovu, i na rijeke desnicu njegovu.
26. On će me zvati: ti si otac moj, Bog moj i grad spasenja mojega.
27. I ja ću ga učiniti prvencem, višim od careva zemaljskih.
28. Do vijeka ću mu hraniti milost svoju, i zavjet je moj s njim vjeran.
29. Produljićū sjeme njegovo do vijeka, i prijesto njegov kao dane nebeske.
30. Ako sinovi njegovi ostave zakon moj, i ne uzidu u zapovijestima mojim;
31. Ako pogaze uredbe moje, i zapovijesti mojih ne sačuvaju,
32. Onda ću ih pokarati prutom za nepokornost, i ranama za bezakonje njihovo;
33. Ali milosti svoje ne ću uzeti od njega, niti ću prevrnuti istinom svojom;
34. Ne ću pogaziti zavjeta svojega, i što je izašlo iz usta mojih ne ću poreći.
35. Jednom se zakleh svetošću svojom; zar da slažem Davidu?
36. Sjeme će njegovo trajati do vijeka, i prijesto njegov kao sunce preda mnom;
37. On će stajati u vijek kao mjesec, i vjerni svjedok u oblacima.“
38. A sad si odbacio i zanemario, razgnjevio si se na pomazanika svojega;
39. Zanemario si zavjet sa slugom svojim, bacio si na zemlju vijenac njegov;
40. Razvalio si sve ograde njegove, gradove njegove obratio si u zidine.
41. Plijene ga svi koji prolaze onuda, posta podsmijeh u susjeda svojijeh.
42. Uzvisio si desnicu neprijatelja njegovijeh, obradovao si sve protivnike njegove.
43. Zavratio si ostrice mača njegova, i nijesi ga ukrijepio u boju;
44. Uzeo si mu svjetlost, i prijesto njegov oborio si na zemlju;
45. Skratio si dane mladosti njegove i obukao ga u sramotu.
46. Dokle ćeš se, Gospode, jednako odvraćati, dokle će kao oganj plamtjeti gnjev tvoj?
47. Opomeni se kakav je vijek moj, kako si ni na što stvorio sve sinove Adamove?
48. Koji je čovjek živio i nije smrti vidio, i izbavio dušu svoju iz ruku paklenijeh?
49. Gdje su pregjašnje milosti tvoje, Gospode? Kleo si se Davidu istinom svojom.
50. Opomeni se, Gospode, prijekora sluga svojih, koji nosim u njedrima svojim od svijeh silnijeh naroda,
51. Kojim kore neprijatelji tvoji, Gospode, kojim kore trag pomazanika tvojega!
52. Blagosloven Gospod u vijek! Amin, amin.

PSALAM 90.

Molitva Mojsija čovjeka Božijega.

Gospode! ti sinam utočište od koljena do koljena.
2. Prije nego se gore rodiše i sazda se zemlja i vasiljena, i od vijeka i do vijeka ti si Bog.
3. Ti povraćaš čovjeka u trulež, i govoriš: vratite se sinovi ljudski!
4. Jer je tisuća godina pred očima tvojima kao dan jučerašnji, kad mine, i *kao* straža noćna.

5. Ti ih *kao* povodnjem *odnosiš;* oni su *kao* san, kao trava, *koja* rano vene,
6. U jutru cvjeta i uvene, u veče se pokosi i sasuši.
7. Jer nas nestaje od gnjeva tvojega, i od jarosti tvoje u smetnji smo.
8. Stavio si bezakonja naša preda se, i tajne naše na svjetlost lica svojega.
9. Svi se dani naši prekraćuju od srdnje tvoje, godine naše prolaze kao glas.
10. Dánâ godina naših svega ima do sedamdeset godina a u jačega do osamdeset godina : i sam je cvijet njihov muka i nevolja; jer teku brzo, i mi odlijećemo.
11. Ko zna silu gnjeva tvojega i tvoju jarost, da bi te se kao što treba bojao?
12. Nauči nas tako brojiti dane naše, da bismo stekli srce mudro.
13. Povrati se, Gospode! Dokle ćeš? Smiluj se na sluge svoje.
14. U jutru nas nasiti dobrote svoje, i radovaćemo se i veseliti u sve dane svoje.
15. Obraduj nas prema danima, u koje si nas mučio, i prema godinama, u koje smo gledali nevolju.
16. Neka se pokaže na slugama tvojim djelo tvoje, i slava tvoja na sinovima njihovijem.
17. Neka bude dobra volja Gospoda Boga našega s nama, i djelo ruku naših dovrši nam, i djelo ruku naših dovrši.

PSALAM 91.

Koji živi u zaklonu višnjega, u sjenu svemogućega počiva.
2. Govori Gospodu : ti si utočište moje i branič moj, Bog moj, u kojega se uzdam.
3. On će te izbaviti iz zamke ptičareve, i od ljutoga pomora;
4. Perjem svojim osjeniće te, i pod krilima njegovijem zaklonićeš se; istina je njegova štit i ograda.
5. Ne ćeš se bojati strahote noćne, strijele, koja leti danju,
6. Pomora, koji ide po mraku, bolesti, koja u po dne mori.
7. Pašće pored tebe tisuća i deset tisuća s desne strane tebi, a tebe se ne će dotaći.
8. Samo ćeš gledati očima svojima, i vidjećeš platu bezbožnicima.
9. Jer si ti, Gospode, pouzdanje moje. Višnjega si izabrao sebi za utočište.
10. Ne će te zlo zadesiti, i udarac ne će dosegnuti do kolibe tvoje.
11. Jer angjelima svojim zapovijeda za tebe da te čuvaju po svijem putovima tvojim.
12. Na ruke će te uzeti da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom.
13. Na lava i na aspidu nastupaćeš i gazićeš lavića i zmaja.
14. „Kad me ljubi, izbaviću ga; zakloniću ga, kad je poznao ime moje.
15. Zazvaće me, i uslišiću ga; s njim ću biti u nevolji, izbaviću ga i proslaviću ga.
16. Duga života nasitiću ga, i pokazaću mu spasenje svoje.“

PSALAM 92.

Psalam. Pjesma za subotu.

Lijepo je hvaliti Gospoda, i pjevati imenu tvojemu, višnji,
2. Javljati jutrom milost tvoju, i istinu tvoju noću,
3. Uz deset žica i uz psaltir, i uz jasne gusle!
4. Jer si me razveselio, Gospode, djelima svojim, s djela ruku tvojih radujem se.
5. Kako su velika djela tvoja, Gospode! Veoma su duboke pomisli tvoje.
6. Bezumnik ne zna, i neznalica ne razumije toga.
7. Kad bezbožnici niču kao trava, i cvjetaju svi koji čine bezakonje, *to biva za to* da bi se istrijebili do vijeka.
8. A ti si, Gospode, visok u vijek.
9. Jer evo neprijatelji tvoji, Gospode, jer evo neprijatelji tvoji ginu, i rasipaju se svi koji čine bezakonje;
10. A moj rog ti uzvišuješ kao *rog* u jednoroga, ja sam pomazan novijem uljem.
11. I oko moje vidi neprijatelje moje, i o bezakonicima, koji ustaju na mene, slušaju uši moje.
12. Pravednik se zeleni kao finik, kao kedar na Livanu uzvišuje se.
13. Koji su zasagjeni u domu Gospodnjem, zelene se u dvorima Boga našega;
14. Rodni su i u starosti, jedri i zeleni,
15. Javljajući da je pravedan Gospod, branič moj, i da nema u njemu nepravde.

PSALAM 93.

Gospod caruje. Obukao se u veličanstvo, obukao se Gospod u silu *i* opasao se. Za to je vasiljena tvrda, i ne će se pomjeriti.

2. Prijesto tvoj stoji od iskona; od vijeka ti si.

3. Podižu rijeke, Gospode, podižu rijeke glas svoj, podižu rijeke vale svoje:

4. Od ujanja vode mnoge i silne, *od* vala morskih silniji je na visini Gospod.

5. Svjedočanstva su tvoja veoma tvrda; domu tvojemu pripada svetost, Gospode, na dugo vrijeme.

PSALAM 94.

Bože od osvete, Gospode, Bože od osvete, pokaži se;

2. Podigni se, sudijo zemaljski, podaj zaslugu oholima.

3. Dokle će se bezbožnici, Gospode, dokle će se bezbožnici hvaliti?

4. Ruže i oholo govore, veličaju se svi koji čine bezakonje.

5. Gaze narod tvoj, Gospode, i dostojanje tvoje muče.

6. Udovicu i došljaka ubijaju, i sirote more.

7. I govore: ne će vidjeti Gospod i ne će doznati Bog Jakovljev.

8. Orazumite se, preludi ljudi! budale! kad ćete biti pametni?

9. Koji je stvorio uho, zar ne čuje? i koji je oko načinio, zar ne vidi?

10. Zar ne će obličiti koji narode urazumljuje, koji uči čovjeka da zna?

11. Gospod zna misli ljudima kako su ništave.

12. Blago čovjeku koga ti, Gospode, urazumljuješ, i zakonom svojim učiš;

13. Da bi mu dao mir u zle dane, dok se iskopa jama bezbožniku.

14. Jer ne će odbaciti Gospod naroda svojega, i dostojanja svojega ne će ostaviti.

15. Jer će se sud vratiti na pravdu, i njega će naći svi pravoga srca.

16. Ko će ustati za mene suprot zlima? ko će stati za mene suprot onima koji čine bezakonje?

17. Kad mi Gospod ne bi bio pomoćnik, brzo bi se duša moja preselila *onamo* gdje se múči.

18. Kad rečem: drkće mi noga, milost tvoja, Gospode, prihvata me.

19. Kad se umnože brige u srcu mom, utjehe tvoje razgovaraju dušu moju.

20. Eda li će blizu tebe stati prijesto krvnički, *i onaj* koji namišlja nasilje nasuprot zakonu?

21. Spremaju se na dušu pravednikovu, i krv pravu okrivljuju.

22. Ali je Gospod moje pristanište, i Bog je moj tvrdo utočište moje.

23. On će im vratiti za bezakonje njihovo, za njihovu zloću istrijebiće ih, istrijebiće ih Gospod, Bog naš.

PSALAM 95.

Hodite, zapjevajmo Gospodu, poklicnimo *Bogu,* gradu spasenja svojega!

2. Izagjimo pred lice njegovo s hvalom, u pjesmama poklicnimo mu!

3. Jer je Gospod velik Bog i velik car nad svijem bogovima.

4. U njegovoj su ruci dubine zemaljske, i visine gorske njegove su.

5. Njegovo je more i on ga je stvorio, i suhotu ruke su njegove načinile.

6. Hodite, poklonimo se, pripadnimo, kleknimo pred Gospodom tvorcem svojim.

7. Jer je on Bog naš, i mi narod paše njegove i ovce ruke njegove. Sad kad biste poslušali glas njegov:

8. „Nemojte da vam odrveni srce vaše kao u Merivi, kao u dan kušanja u pustinji,

9. Gdje me kušaše oci vaši, ispitaše i vidješe djelo moje.

10. Četrdeset godina srdih se na rod onaj, i rekoh: ovi ljudi tumaraju srcem, i ne znaju putova mojih;

11. I za to se zakleh u gnjevu svom da ne će ući u mir moj.“

PSALAM 96.

Pjevajte Gospodu pjesmu novu, pjevaj Gospodu, sva zemljo!

2. Pjevajte Gospodu, blagosiljajte ime njegovo, javljajte od dana na dan spasenje njegovo.

3. Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemenima čudesa njegova.

4. Jer je velik Gospod i valja ga hvaliti; strašniji je od svijeh bogova.

5. Jer su svi bogovi u nárôdâ ništa: a Gospod je nebesa stvorio.

6. Slava je i veličanstvo pred licem njegovijem, sila i krasota u svetinji njegovoj.
7. Dajte Gospodu plemena narodna, dajte Gospodu slavu i čast.
8. Dajte Gospodu slavu *prema* imenu njegovu. Nosite dare i idite u dvore njegove.
9. Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti. Strepi pred njim, sva zemljo!
10. Recite narodima : Gospod caruje ; za to je vasiljena tvrda i ne će se pomjestiti ; on će suditi narodima pravo.
11. Nek se vesele nebesa, i zemlja se raduje ; nek pljeska more i što je u njemu;
12. Neka skače polje i sve što je na njemu ; tada nek se raduju sva drveta šumska
13. Pred licem Gospodnjim ; jer ide, jer ide da sudi zemlji. Sudiće vasiljenoj po pravdi, i narodima po istini svojoj.

PSALAM 97.

Gospod caruje : nek se raduje zemlja ; nek se vesele ostrva mnoga.
2. Oblak je i mrak oko njega ; blagost i pravda podnožje prijestolu njegovu.
3. Oganj pred njim ide, i pali naokolo neprijatelje njegove.
4. Munje njegove sijevaju po vasiljenoj ; vidi i strepi zemlja.
5. Gore kao vosak tope se od lica Gospodnjega, od lica Gospoda svoj zemlji.
6. Nebesa kazuju pravdu njegovu, i svi narodi vide slavu njegovu.
7. Nek se stide svi koji se klanjaju kipovima, koji se hvale idolima svojim. Poklonite mu se svi bogovi.
8. Čuje i raduje se Sion, i kćeri se Judejske vesele radi súdôvâ tvojih, Gospode!
9. Jer si ti, Gospode, visok, nad svom zemljom i nadvišuješ sve bogove.
10. Koji ljubite Gospoda, mrzite na zlo. On čuva duše svetaca svojih ; iz ruku bezbožničkih otima ih.
11. Svjetlost se prosipa na pravednika, i veselje na one koji su prava srca.
12. Radujte se pravedni o Gospodu, i slavite sveto ime njegovo.

PSALAM 98.

Psalam.

Pojte Gospodu pjesmu novu, jer učini čudesa. Pomože mu desnica njegova i sveta mišica njegova.
2. Javi Gospod spasenje svoje, pred narodima otkri pravdu svoju.
3. Opomenu se milosti svoje i vjernosti svoje k domu Izrailjevu. Vidješe svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega.
4. Raduj se Gospodu, sva zemljo ; pjevajte, poklikujte i popijevajte!
5. Udarajte Gospodu u gusle, u gusle i s glasom psalamskim.
6. U trube i u rogove zatrubite pred carem Gospodom.
7. Neka pljeska more i što je u njemu, vasiljena i koji u njoj žive ;
8. Rijeke neka pljeskaju rukama ; skupa gore nek se raduju
9. Pred licem Gospodnjim ; jer ide da sudi zemlji ; sudiće vasiljenoj pravedno, i narodima vjerno.

PSALAM 99.

Gospod caruje : neka strepe narodi ; sjedi na heruvimima : nek se drma zemlja!
2. Gospod je na Sionu velik i visok nad svima narodima.
3. Neka slave veliko i strašno ime tvoje ; da je svet!
4. Neka slave silu cara, koji ljubi pravdu. Ti si utvrdio pravdu ; sud i pravdu ti si uredio u Jakovu.
5. Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se podnožju njegovu ; da je svet!
6. Mojsije i Aron, sveštenici njegovi, i Samuilo *jedan* od onijeh koji prizivlju ime njegovo, prizivahu Boga, i on ih usliši.
7. U stupu od oblaka govoraše njima ; oni čuvaše zapovijesti njegove i uredbu *koju* im dade.
8. Gospode, Bože naš, ti si ih uslišio ; ti si im bio Bog blag i plaćao za djela njihova.
9. Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se na svetoj gori njegovoj, jer je svet Gospod Bog naš.

PSALAM 100.

Psalam pohvalan.

Raduj se Gospodu, sva zemljo!
2. Služite Gospodu veselo ; idite pred lice njegovo pjevajući!
3. Poznajte Gospod da je Bog. On nas je stvorio, i mi smo *dostojanje* njegovo, narod njegov i ovce paše njegove.

4. Ulazite na vrata njegova sa slavom, u dvore njegove s hvalom. Slavite ga, i blagosiljajte ime njegovo.

5. Jer je dobar Gospod; milost je njegova u vijek, i istina njegova od koljena na koljeno.

PSALAM 101.

Psalam Davidov.

Milost i pravdu pjevam; tebe, Gospode, slavim.

2. Razmišljam o putu pravom, kad bi god došao k meni, hodim u bezazlenosti srca svojega u domu svom.

3. Ne stavljam pred oči svoje riječi nepotrebne, mrzim na djela koja su protiv zakona, ne pristajem za njima.

4. Srce pokvareno daleko je od mene; zlijeh ne znam.

5. Ko tajno opada bližnjega svojega, toga izgonim; ko je ohola oka i naduta srca, toga ne trpim.

6. Oči su moje *obraćene* na vjerne na zemlji, da bi sjedjeli sa mnom. Ko hodi putem pravijem, taj služi meni.

7. Ne živi u domu mojem koji radi lukavo; koji govori laž, ne stoji pred očima mojima.

8. Jutrom zatirem sve bezbožnike na zemlji, da bih istrijebio iz grada Gospodnjega sve koji čine bezakonje.

PSALAM 102.

Molitva nevoljnoga, kad mu je teško, pa pred Gospodom izliva tugu svoju.

Gospode! čuj molitvu moju, i vika moja nek izagje preda te.

2. Nemoj odvratiti lica svojega od mene; u dan kad sam u nevolji prigni k meni uho svoje, u dan kad te prizivam, pohitaj, usliši me.

3. Jer progjoše kao dim dani moji, i kosti moje kao topionica ogorješe.

4. Pokošeno je kao trava i posahlo srce moje, da zaboravih jesti hljeb svoj.

5. Od uzdisanja mojega prionu kost moja za meso moje.

6. Postadoh kao gem u pustinji; ja sam kao sova na zidinama.

7. Ne spavam, i sjedim kao ptica bez druga na krovu.

8. Svaki dan ruže me neprijatelji moji, i koji su se pomamili na mene, mnom se uklinju.

9. Jedem pepeo kao hljeb, i piće svoje rastvaram suzama

10. Od gnjeva tvojega i srdnje tvoje; jer podigavši me bacio si me.

11. Dani su moji kao sjen, koji prolazi, i ja kao trava osuših se.

12. A ti, Gospode, ostaješ do vijeka, i spomen tvoj od koljena do koljena.

13. Ti ćeš ustati, smilovaćeš se na Sion, jer je vrijeme smilovati se na nj, jer je došlo vrijeme;

14. Jer slugama tvojim omilje i kamenje njegovo, i prah njegov žale.

15. Tada će se neznabošci bojati imena Gospodnjega, i svi carevi zemaljski slave njegove;

16. Jer će Gospod sazidati Sion, i javiti se u slavi svojoj;

17. Pogledaće na molitvu onijeh koji nemaju pomoći, i ne će se oglušiti molbe njihove.

18. Napisaće se ovo potonjemu rodu, i narod na novo stvoren hvaliće Gospoda,

19. Što je prinikao sa svete visine svoje, Gospod pogledao s neba na zemlju,

20. Da čuje uzdisanje sužnjevo, i odriješi sinove smrtne;

21. Da bi kazivali na Sionu ime Gospodnje, i hvalu njegovu u Jerusalimu,

22. Kad se skupe narodi i carstva da služe Gospodu.

23. Strošio je na putu krjepost moju, skratio dane moje.

24. Rekoh: Bože moj! nemoj me uzeti u polovini dana mojih. Tvoje su godine od koljena do koljena.

25. Davno si postavio zemlju, i nebesa su djelo ruku tvojih.

26. To će proći, a ti ćeš ostati; sve će to kao haljina ovetšati, kao haljinu promijenićeš ih i promijeniće se.

27. Ali ti si taj isti i godine tvoje ne će isteći.

28. Sinovi će sluga tvojih živjeti, i sjeme će se njihovo utvrditi pred licem tvojim.

PSALAM 103.

Davidov.

Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i sve što je u meni sveto ime njegovo.

2. Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i ne zaboravljaj ni jednoga dobra što ti je učinio.

3. On ti prašta sve grijehe i isciljuje sve bolesti tvoje;
4. Izbavlja od groba život tvoj, vjenčava te dobrotom i milošću.
5. Ispunja dobrim želje tvoje, ponavlja se kao u orla mladost tvoja.
6. Gospod tvori pravdu i sud svima kojima se krivo čini.
7. Pokaza putove svoje Mojsiju, sinovima Izrailjevim djela svoja.
8. Milostiv je i dobar Gospod, spor na gnjev i veoma blag.
9. Ne gnjevi se jednako, niti se do vijeka srdi.
10. Ne postupa s nama po grijesima našim, niti nam vraća po nepravdama našim.
11. Nego koliko je nebo visoko od zemlje, tolika je milost njegova k onima koji ga se boje.
12. Koliko je istok daleko od zapada, toliko udaljuje od nas bezakonja naša.
13. Kako otac žali sinove, tako Gospod žali one koji ga se boje.
14. Jer zna gragju našu, opominje se da smo prah.
15. Dani su čovječiji kao trava; kao cvijet u polju, tako cvjeta.
16. Dune vjetar na nj, i nestane ga, niti će ga više poznati mjesto njegovo.
17. Ali milost Gospodnja ostaje od vijeka i do vijeka na onima koji ga se boje i pravda njegova na sinovima sinova,
18. Koji drže zavjet njegov, i pamte zapovijesti njegove, da ih izvršuju.
19. Gospod na nebesima postavi prijesto svoj, i carstvo njegovo svijem vlada.
20. Blagosiljajte Gospoda, angjeli njegovi, koji ste silni krjepošću, izvršujete riječ njegovu slušajući glas riječi njegove.
21. Blagosiljajte Gospoda sve vojske njegove, sluge njegove, koje tvorite volju njegovu.
22. Blagosiljajte Gospoda sva djela njegova, po svijem mjestima vlade njegove! Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda!

PSALAM 104.

Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda! Gospode, Bože moj, velik si veoma, obukao si se u veličanstvo i krasotu.
2. Obukao si svjetlost kao haljinu, razapeo nebo kao šator;
3. Vodom si pokrio dvorove svoje, oblake načinio si da su ti kola, ideš na krilima vjetrnijem.
4. Činiš vjetrove da su ti angjeli, plamen ognjeni da su ti sluge.
5. Utvrdio si zemlju na temeljima njezinim, da se ne pomjesti va vijek vijeka.
6. Bezdanom kao haljinom odjenuo si je; na gorama stoje vode.
7. Od prijetnje tvoje bježe, od gromovnoga glasa tvojega teku.
8. Izlaze na gore i slaze u doline, na mjesto, koje si im utvrdio.
9. Postavio si megju, preko koje ne prelaze, i ne vraćaju se da pokriju zemlju.
10. Izveo si izvore po dolinama, izmegju gora teku vode.
11. Napajaju sve zvijeri poljske; divlji magarci gase žegju svoju.
12. Na njima ptice nebeske žive; kroz grane razliježe se glas njihov.
13. Napajaš gore s visina svojih, plodima djela tvojih siti se zemlja.
14. Daješ te raste trava stoci, i zelen na korist čovjeku, da bi izvodio hljeb iz zemlje.
15. I vino veseli srce čovjeku, i lice se svijetli od ulja, i hljeb srce čovjeku krijepi.
16. Site se drveta Božija, kedri Livanski, koje si posadio.
17. Na njima ptice viju gnijezda; stanak je rodin na jelama.
18. Gore visoke divokozama, kamen je utočište zečevima.
19. Stvorio si mjesec *da pokazuje* vremena, sunce poznaje zapad svoj.
20. Stereš tamu i biva noć, po kojoj izlazi sve zvijerje šumsko;
21. Lavovi riču za plijenom, i traže od Boga hrane sebi.
22. Sunce grane, i oni se sakrivaju i liježu u lože svoje.
23. Izlazi čovjek na posao svoj, i na rad svoj do večera.
24. Kako je mnogo djela tvojih, Gospode! Sve si premudro stvorio; puna je zemlja blaga tvojega.
25. Gle, more veliko i široko, tu gmižu bez broja, životinja mala i velika;
26. Tu lagje plove, krokodil, kojega si stvorio da se igra po njemu.
27. Sve tebe čeka, da im daješ piću na vrijeme.

28. Daješ im, primaju; otvoriš ruku svoju, site se dobra.
29. Odvratiš lice svoje, žaloste se; uzmeš im duh, ginu, i u prah svoj povraćaju se.
30. Pošlješ duh svoj, postaju, i ponavljaš lice zemlji.
31. Slava Gospodu u vijek; nek se veseli Gospod za djela svoja!
32. On pogleda na zemlju, i ona se trese; dotakne se gora, i dime se.
33. Pjevaću Gospodu za života svojega; hvaliću Boga svojega dok sam god.
34. Neka mu bude mila besjeda moja! veseliću se o Gospodu.
35. Neka nestane grješnika sa zemlje, i bezbožnika neka ne bude više! Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda! Aliluja!

PSALAM 105.

Hvalite Gospoda; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova.
2. Pjevajte mu i slavite ga; kazujte sva čudesa njegova.
3. Hvalite se svetijem imenom njegovijem; nek se veseli srce onijeh koji traže Gospoda.
4. Tražite Gospoda i silu njegovu, tražite lice njegovo bez prestanka.
5. Pamtite čudesa njegova koja je učinio, znake njegove i sudove usta njegovijeh.
6. Sjeme Avramovo sluge su njegove, sinovi Jakovljevi izbrani njegovi.
7. On je Gospod Bog naš, po svoj su zemlji sudovi njegovi.
8. Pamti u vijek zavjet svoj, riječ, koju je dao na tisuću koljena,
9. Što je zavjetovao Avramu, i za što se kleo Isaku.
10. To je postavio Jakovu za zakon, i Izrailju za zavjet vječni,
11. Govoreći: tebi ću dati zemlju Hanansku u našljedni dio.
12. Tada ih još bijaše malo na broj, bijaše ih malo, i bjehu došljaci.
13. Igjahu od naroda do naroda, iz jednoga carstva k drugome plemenu.
14. Ne dade nikome da im naudi, i karaše za njih careve:
15. „Ne dirajte u pomazanike moje, i prorocima mojim ne činite zla.“
16. I pusti glad na onu zemlju; i potr sav hljeb što je za hranu.
17. Posla pred njima čovjeka; u roblje prodan bi Josif.
18. Okovima stegoše noge njegove, gvožgje tištaše dušu njegovu,
19. Dok se steče riječ njegova, i riječ Gospodnja proslavi ga.
20. Posla car i odriješi ga; gospodar nad narodima, i pusti ga.
21. Postavi ga gospodarem nad domom svojim, i zapovjednikom nad svijem što imaše,
22. Da vlada nad knezovima njegovijem po svojoj volji, i starješine njegove urazumljuje.
23. Tada dogje Izrailj u Misir, i Jakov se preseli u zemlju Hamovu.
24. I namnoži *Bog* narod svoj i učini ga jačega od neprijatelja njegovijeh.
25. Prevrnu se srce njihovo, te omrznuše na narod njegov, i činiše lukavstvo slugama njegovijem.
26. Posla Mojsija, slugu svojega, Arona, izbranika svojega.
27. Pokazaše megju njima čudotvornu silu njegovu i znake njegove u zemlji Hamovoj.
28. Pusti mrak i zamrači, i ne protiviše se riječi njegovoj.
29. Pretvori vodu njihovu u krv, i pomori ribu njihovu.
30. Provre zemlja njihova žabama, i sobe careva njihovijeh.
31. Reče, i dogjoše bubine, uši po svijem krajevima njihovijem.
32. Mjesto dažda posla na njih grad, živi oganj na zemlju njihovu.
33. I pobi čokote njihove i smokve njihove, i potr drveta u krajevima njihovijem.
34. Reče, i dogjoše skakavci i gusjenice nebrojene;
35. I izjedoše svu travu po zemlji njihovoj, i pojedoše rod u polju njihovu.
36. I pobi sve prvence u zemlji njihovoj, prvine svakoga truda njihova.
37. Izvede *Izrailjce* sa srebrom i zlatom, i ne bješe sustala u plemenima njihovijem.
38. Obradova se Misir izlasku njihovu, jer strah njihov bješe na nj pao.
39. Razastrije *im* oblak za pokrivač, i oganj da svijetli noću.

40. Moliše, i posla im prepelice, i hljebom ih nebeskim hrani.
41. Otvori kamen i proteče voda, rijeke protekoše po suhoj pustinji.
42. Jer se opominjaše svete riječi svoje k Avramu, sluzi svojemu.
43. I izvede narod svoj u radosti, izbrane svoje u veselju.
44. I dade im zemlju narôdâ i trud tugjinaca u našljedstvo,
45. Da bi čuvali zapovijesti njegove, i zakone njegove pazili. Aliluja.

PSALAM 106.

Aliluja.

Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova.
2. Ko će iskazati silu Gospodnju? ispričati svu slavu njegovu?
3. Blago onima koji drže istinu i tvore pravo svagda!
4. Opomeni me se, Gospode, po *svojoj* milosti k narodu svojemu; pohodi me pomoću svojom,
5. Da bih vidio u dobru izbrane tvoje, veselio se u veselju naroda tvojega, hvalio se zajedno s našljedstvom tvojim.
6. Zgriješismo s ocima svojim, postasmo krivci, bezakonici.
7. Oci naši u Misiru ne razumješe čudesa tvojih, ne opominjaše se velikih milosti tvojih, i vikaše kraj mora, kraj crvenoga mora.
8. Ali im on pomože imena svojega radi, da bi pokazao silu svoju.
9. Zaprijeti crvenom moru, i presahnu; i provede ih preko bezdane kao preko pustinje;
10. I sačuva ih od ruke nenavidnikove, i izbavi ih iz ruke neprijateljeve.
11. Pokri voda neprijatelje njihove, ni jedan od njih ne osta.
12. Tada vjerovaše riječima njegovijem, i pjevaše mu hvalu.
13. *Ali* brzo zaboraviše djela njegova, i ne počekaše volje njegove.
14. Polakomiše se u pustinji, i stadoše kušati Boga u zemlji gdje se ne živi.
15. On ispuni molbu njihovu, *ali* posla pogibao na dušu njihovu.
16. Pozavidješe Mojsiju i Aronu, kojega bješe Gospod osvetio.
17. Rasjede se zemlja, i poždrije Datana i zatrpa četu Avironovu.
18. I spali oganj četu njihovu, i plamen sažeže bezbožnike.
19. Načiniše tele kod Horiva, i klanjahu se kipu.
20. Mijenjahu slavu svoju na priliku vola, koji jede travu.
21. Zaboraviše Boga, spasitelja svojega, koji je učinio velika *djela* u Misiru,
22. Divna u zemlji Hamovoj, strašna na crvenom moru.
23. I šćaše ih istrijebiti, da Mojsije izbranik njegov ne stade kao u rasjelini pred njim, i ne odvrati jarost njegovu da ih ne istrijebi.
24. Poslije ne mariše za zemlju željenu, ne vjerovaše riječi njegovoj.
25. Pobuniše se u šatorima svojim, ne slušaše glasa Gospodnjega.
26. I on podiže ruku svoju na njih, da ih pobije u pustinji,
27. Da pobije pleme njihovo megju narodima, i rasije ih po zemljama.
28. I pristaše za Velfegorom, i jedoše *prineseno na* žrtvu mrtvima.
29. I rasrdiše Boga djelima svojim, i udari u njih pogibao.
30. I ustade Fines, i umilostivi, i prestade pogibao.
31. I to mu se primi u pravdu, od koljena do koljena do vijeka.
32. I razgnjeviše *Boga* na vodi Merivi, i Mojsije postrada njih radi;
33. Jer dotužiše duhu njegovu, i pogriješi ustima svojima.
34. Ne istrijebiše naroda, za koje im je Gospod rekao;
35. Nego se pomiješaše s neznaboščima, i naučiše djela njihova.
36. Stadoše služiti idolima njihovijem, i oni im biše zamka.
37. Sinove svoje i kćeri svoje prinosiše na žrtvu gjavolima.
38. Prolivaše krv pravu, krv sinova svojih i kćeri svojih, koje prinošahu na žrtvu idolima Hananskim, i oskvrni se zemlja krvnijem djelima.
39. Oskvrniše sebe djelima svojim, i činiše preljubu postupanjem svojim.
40. I planu gnjev Gospodnji na narod njegov, i omrznu mu dio njegov.
41. I predade ih u ruke neznabožač-

ke, i nenavidnici njihovi stadoše gospodariti nad njima.

42. Dosagjivaše im neprijatelji njihovi, i oni biše pokoreni pod vlast njihovu.

43. Mnogo ih je puta izbavljao, ali ga oni srdiše namjerama svojim, i biše poništeni za bezakonje svoje.

44. Ali on pogleda na nevolju njihovu, čuvši tužnjavu njihovu,

45. I opomenu se zavjeta svojega s njima, i pokaja se po velikoj milosti svojoj;

46. I učini, te ih stadoše žaliti svi koji ih bjehu zarobili.

47. Spasi nas, Gospode Bože naš, i pokupi nas iz neznabožaca, da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom!

48. Blagosloven Gospod Bog Izrailjev od vijeka i do vijeka! I sav narod neka kaže: amin! Aliluja!

PSALAM 107.

Hvalite Gospoda, jer je dobar; jer je do vijeka milost njegova.

2. *Tako* neka reku koje je izbavio Gospod, koje je izbavio iz ruke neprijateljeve,

3. Skupio ih iz zemalja, od istoka i zapada, od sjevera i mora.

4. Lutaše po pustinji gdje se ne živi, puta gradu naseljenome ne nahodiše;

5. Bjehu gladni i žedni, i duša njihova iznemagaše u njima;

6. Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj; *i* izbavi ih iz nevolje njihove.

7. I izvede ih na prav put, koji ide u grad naseljeni.

8. Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!

9. Jer siti dušu taštu, i dušu gladnu puni dobra.

10. Sjedješe u tami i u sjenu smrtnom, okovani u tugu i gvožgje;

11. Jer ne slušaše riječi Božijih, i ne mariše za volju višnjega.

12. On poništi srce njihovo stradanjem; spotakoše se, i ne bješe ko da pomože.

13. Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, *i* izbavi ih iz nevolje njihove;

14. Izvede ih iz tame i sjena smrtnoga, i raskide okove njihove.

15. Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!

16. Jer razbi vrata mjedena, i prijevornice gvozdene slomi.

17. Bezumnici stradaše za nevaljale putove svoje, i za nepravde svoje.

18. Svako se jelo gadilo duši njihovoj, i dogjoše do vrata smrtnijeh.

19. Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izbavi ih iz nevolje njihove.

20. Posla riječ svoju i iscijeli ih, i izbavi ih iz groba njihova.

21. Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!

22. I neka prinesu žrtvu za hvalu, i kazuju djela njegova u pjesmama!

23. Koji plove po moru na korabljima, i rade na velikim vodama,

24. Oni su vidjeli djela Gospodnja, i čudesa njegova u dubini.

25. Kaže, i diže se silan vjetar, i ustaju vali na njemu,

26. Dižu se do nebesa i spuštaju do bezdana: duša se njihova u nevolji razliva;

27. Posrću i ljuljaju se kao pijani; sve mudrosti njihove nestaje.

28. Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, *i* izvede ih iz nevolje njihove.

29. On obraća vjetar u tišinu, i vali njihovi umuknu.

30. Vesele se kad se stišaju, i vodi ih u pristanište koje žele.

31. Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!

32. Neka ga uzvišuju na saboru narodnom, na skupštini starješinskoj slave ga!

33. On pretvara rijeke u pustinju, i izvore vodene u suhotu,

34. Rodnu zemlju u slanu *pustaru* za nevaljalstvo onijeh koji žive na njoj.

35. On pretvara pustinju u jezera, i suhu zemlju u izvore vodene.

36. I naseljava onamo gladne. Oni zidaju gradove za življenje;

37. Siju polja, sade vinograde, i sabiraju ljetinu.

38. Blagosilja ih i množe se jako, i stoke im ne umaljuje.

39. Prije ih bijaše malo, padahu od zla i nevolje, što ih stizaše.

40. On sipa sramotu na knezove, i o-

stavlja ih da lutaju po pustinji gdje nema putova.
41. On izvlači ubogoga iz nevolje, i plemena kao stado.
42. Dobri vide i raduju se, a svako nevaljalstvo zatiskuje usta svoja.
43. Ko je mudar, neka zapamti ovo, i neka poznadu milosti Gospodnje.

PSALAM 108.

Pjesma. Psalam Davidov.

Gotovo je srce moje, Bože; pjevaću i svaliću zajedno sa slavom svojom.
2. Preni se psaltire i gusle, ustaću rano.
3. Slaviću tebe, Gospode, po narodima, pojaću tebi po plemenima.
4. Jer je svrh nebesa milost tvoja i do oblaka istina tvoja.
5. Uzvisi se više nebesa, Bože, i po svoj zemlji *neka bude* slava tvoja!
6. Da bi se izbavili mili tvoji, pomozi desnicom svojom, i usliši me.
7. Bog reče u svetinji svojoj: „veseliću se, razdijeliću Sihem, i dolinu Sokov razmjeriću.
8. Moj je Galad, moj je Manasija, Jefrem je krjepost glave moje, Juda skiptar moj.
9. Moav je čaša iz koje se umivam, Edomu ću pružiti obuću svoju; nad zemljom Filistejskom popijevaću.“
10. Ko će me odvesti u tvrdi grad, ko će me otpratiti do Edoma?
11. Zar ne ćeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskama našim?
12. Daj nam pomoć u tjeskobi, obrana je čovječija uzalud.
13. Bogom smo jaki; on gazi neprijatelje naše.

PSALAM 109.

Načelniku pjevačkom. Davidov psalam.

Bože, slavo moja, nemoj mučati,
2. Jer se usta bezbožnička i usta lukava na me otvoriše; govore sa mnom jezikom lažljivijem.
3. Riječima zlobnijem sa svijeh strana gone me, i oružaju se na me ni za što.
4. Za ljubav moju ustaju na mene, a ja se molim.
5. Vraćaju mi zlo za dobro, i mržnju za ljubav moju.
6. Postavi nad njim starješinu bezbožnika, i protivnik neka mu stane s desne strane.
7. Kad se stane suditi, neka izagje kriv, i molitva njegova neka bude grijeh.
8. Neka budu dani njegovi kratki, i vlast njegovu neka dobije drugi.
9. Djeca njegova nek budu sirote, i žena njegova udovica.
10. Djeca njegova nek se potucaju i prose, i neka traže *hljeba* izvan svojih pustolina.
11. Neka mu uzme dužnik sve što ima, i neka razgrabe tugjini muku njegovu.
12. Nek se ne nagje niko ko bi ga ljubio, ni ko bi se smilovao na sirote njegove.
13. Natražje njegovo nek se zatre, u drugom koljenu neka pogine ime njihovo.
14. Bezakonje starijeh njegovijeh nek se spomene u Gospoda, i grijeh matere njegove nek se ne izbriše.
15. Neka budu svagda pred Gospodom, i on neka istrijebi spomen njihov na zemlji;
16. Za to što se nije sjećao činiti milost, nego je gonio čovjeka ništega i ubogoga, i tužnome u srcu tražio smrt.
17. Ljubio je kletvu, neka ga i stigne; nije mario za blagoslov, neka i otide od njega.
18. Nek se obuče u kletvu kao u haljinu, i ona nek ugje u njega kao voda i kao ulje u kosti njegove.
19. Nek mu ona bude kao haljina, u koju se oblači, i kao pojas kojim se svagda paše.
20. Taka plata nek bude od Gospoda onima koji me nenavide, i koji govore zlo na dušu moju.
21. A meni, Gospode, Gospode, učini što priliči imenu tvojemu. Ti si dobar, milošću svojom izbavi me.
22. Jer sam nevoljan i ništ, i srce je moje ranjeno u meni.
23. Nestaje me kao sjena, kad se odmiče; tjeraju me kao skakavce.
24. Koljena moja iznemogoše od posta, i tijelo moje omrša.
25. Postadoh podsmijeh njima; videći me mašu glavom svojom.

26. Pomozi mi Gospode, Bože moj, spasi me po milosti svojoj.
27. Neka poznadu da je ovo tvoja ruka, i ti, Gospode, da si ovo učinio.
28. Oni kunu a ti blagoslovi; ustaju, ali nek se postide, i sluga se tvoj obraduje.
29. Nek se protivnici moji obuku u sramotu, i kao haljinom nek se pokriju stidom svojim.
30. Hvaliću Gospoda veoma ustima svojima, i usred mnogih slaviću ga,
31. Jer stoji s desne strane ubogome, da bi *ga* spasao od onijeh koji osugjuju dušu njegovu.

PSALAM 110.

Davidov psalam.

Reče Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojima.
2. Skiptar sile daje ti Gospod sa Siona: vladaj sred neprijatelja svojih.
3. U dan rata tvojega narod je tvoj gotov u svetoj krasoti. *Kao* rosa zori iz utrobe, *taka* je u tebe mladost tvoja.
4. Gospod se zakleo, i ne će se pokajati: ti si sveštenik do vijeka po redu Melhisedekovu.
5. Gospod je tebi s desne strane. Pobiće u dan gnjeva svojega careve;
6. Sudiće narodima, napuniće *zemlju* trupova; satrće glavu na zemlji širokoj.
7. Iz potoka će na putu piti, i za to će podignuti glavu.

PSALAM 111.

Aliluja.

Hvalim te, Gospode, od svega srca na vijeću pravedničkom i na saboru.
2. Velika su djela Gospodnja, draga svima koji ih ljube.
3. Djelo je njegovo slava i krasota, i pravda njegova traje do vijeka.
4. Čudesa je svoja učinio da se ne zaborave; dobar je i milostiv Gospod.
5. Hranu daje onima koji ga se boje, pamti u vijek zavjet svoj.
6. Silu djela svojih javio je narodu svojemu davši im našljedstvo narôdâ.
7. Djela su ruku njegovijeh istina i pravda; vjerne su zapovijesti njegove;
8. Tvrde za va vijek vijeka, osnovane na istini i pravdi.
9. Izbavljenje posla narodu svojemu; postavi za va vijek zavjet svoj. Ime je njegovo sveto, i valja mu se klanjati.
10. Početak je mudrosti strah Gospodnji; dobra su razuma svi koji ih tvore. Hvala njegova traje do vijeka.

PSALAM 112.

Aliluja.

Blago čovjeku koji se boji Gospoda, kome su veoma omiljele zapovijesti njegove.
2. Silno će biti na zemlji sjeme njegovo, rod pravednički biće blagosloven.
3. Obilje je i bogatstvo u domu njegovu, i pravda njegova traje do vijeka.
4. U tami sjaje vidjelo pravednicima *od* dobroga, milostivoga i pravednoga.
5. Blago onome koji je milostiv i daje u zajam! On će dati tvrgju riječima svojim na sudu.
6. Jer ne će posrnuti do vijeka, pravednik će se spominjati u vijek.
7. Ne boji se zla glasa; srce je njegovo stalno, uzda se u Gospoda.
8. Utvrgjeno je srce njegovo, ne će se pobojati, i vidjeće *kako padaju* neprijatelji njegovi.
9. Prosipa, daje ubogima; pravda njegova traje do vijeka, rog se njegov uzvišuje u slavi.
10. Bezbožnik vidi i jedi se, škrguće zubima svojim, i sahne. Želja će bezbožnicima propasti.

PSALAM 113.

Aliluja.

Hvalite, sluge Gospodnje, hvalite ime Gospodnje.
2. Da bude ime Gospodnje blagosloveno od sad i do vijeka.
3. Od istoka sunčanoga do zapada da se slavi ime Gospodnje.
4. Uzvišen je nad svima narodima Gospod; svrh nebesa je slava njegova.
5. Ko je kao Gospod, Bog naš, koji sjedi na visini;
6. Koji se sagiba da vidi što je na nebesima i na zemlji;
7. Koji iz praha podiže ubogoga, i iz kala uzvišuje ništega;
8. I posagjuje ga s knezovima, s knezovima u narodu njegovu;
9. Od nerotkinje naseljava kuću, *učinivši* je radosnom majkom sinovima. Aliluja!

PSALAM 114.

Kad izagje Izrailj iz Misira, dom Jakovljev iz naroda tugjega,

2. Judeja postade svetinja *Božija*, Izrailj oblast njegova.

3. More vidje i pobježe; Jordan se obrati natrag.

4. Gore skakaše kao ovnovi, brdašca kao jaganci.

5. Što ti bi, more, te pobježe, *i tebi* Jordane, te se obrati natrag?

6. Gore, što skačete kao ovnovi, i brdašca, kao jaganjci?

7. Pred licem Gopodnjim drkći zemljo, pred licem Boga Jakovljeva,

8. Koji pretvara kamen u jezero vodeno, granit u izvor vodeni.

PSALAM 115.

Ne nama, Gospode, ne nama, nego imenu svojemu daj slavu, po milosti svojoj, po istini svojoj.

2. Za što da govore narodi: gdje li je Bog njihov?

3. Bog je naš na nebesima, tvori sve što hoće.

4. Idoli su njihovi srebro i zlato, djelo ruku čovječijih.

5. Usta imaju, a ne govore; oči imaju, a ne vide;

6. Uši imaju, a ne čuju; nozdrve imaju, a ne mirišu;

7. Ruke imaju, a ne hvataju; noge imaju, a ne hode, i ne puštaju glasa iz grla svojega.

8. Taki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih.

9. Dome Izrailjev, uzdaj se u Gospoda; on im je pomoć i štit.

10. Dome Aronov, uzdaj se u Gospoda; on im je pomoć i štit.

11. Koji se bojite Gospoda, uzdajte se u Gospoda; on im je pomoć i štit.

12. Gospod nas se opominje, blagosilja dom Izrailjev, blagosilja dom Aronov;

13. Blagosilja one koji se boje Gospoda, male i velike.

14. Da vam Gospod umnoži *blagoslove*, vama i sinovima vašim!

15. Gospod da vas blagoslovi, tvorac neba i zemlje!

16. Nebo je nebo Gospodnje, a zemlju je dao sinovima čovječijim.

17. Ne će te mrtvi hvaliti, Gospode, niti oni koji sigju onamo gdje se múči.

18. Nego ćemo mi blagosiljati Gospoda od sad i do vijeka. Aliluja.

PSALAM 116.

Milo mi je što Gospod usliši molitveni glas moj;

2. Što prignu k meni uho svoje; i za to ću *ga* u *sve* dane svoje prizivati.

3. Opkoliše me bolesti smrtne, i jadi pakleni zadesiše me, naigjoh na tugu i muku:

4. Ali prizvah ime Gospodnje: Gospode! izbavi dušu moju!

5. Dobar je Gospod i pravedan, i Bog je naš milostiv;

6. Čuva proste Gospod; bijah u nevolji, i pomože mi.

7. Vrati se, dušo moja, u mir svoj; jer je Gospod dobrotvor tvoj!

8. Ti si izbavio dušu moju od smrti, oko moje od suza, nogu moju od spoticanja.

9. Hodiću pred licem Gospodnjim po zemlji živijeh.

10. Vjerovah kad govorih: u ljutoj sam nevolji.

11. Rekoh u smetnji svojoj: svaki je čovjek laža.

12. Šta ću vratiti Gospodu za sva dobra što mi je učinio?

13. Uzeću čašu spasenja, i prizvaću ime Gospodnje.

14. Izvršiću obećanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem.

15. Skupa je pred Gospodom smrt svetaca njegovijeh.

16. O Gospode! ja sam sluga tvoj, ja sam sluga tvoj, sin sluškinje tvoje; raskovao si s mene okove moje.

17. Žrtvu za hvalu prinijeću tebi, i ime Gospodnje prizvaću.

18. Izvršiću obećanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem,

19. U dvoru doma Gospodnjega, usred tebe, Jerusalime. Aliluja!

PSALAM 117.

Hvalite Gospoda svi narodi, slavite ga sva plemena;

2. Jer je velika milost njegova k nama, i istina Gospodnja *traje* do vijeka. Aliluja!

PSALAM 118.

Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova.

2. Neka reče Izrailj da je do vijeka milost njegova;

3. Neka reče dom Aronov da je do vijeka milost njegova;

4. Neka reku svi koji se boje Gospoda da je do vijeka milost njegova.

5. Iz tjeskobe povikah ka Gospodu i usliši me, *izvede* me na prostrano mjesto Gospod.

6. Gospod je sa mnom, ne bojim se: šta će mi učiniti čovjek?

7. Gospod mi je pomoćnik: slobodno ću gledati u neprijatelje svoje.

8. Bolje je uzdati se u Gospoda nego li se oslanjati na čovjeka;

9. Bolje je uzdati se u Gospoda nego li se oslanjati na knezove.

10. Svi me narodi opkoliše; ali ih u ime Gospodnje razbih.

11. Optekoše, opkoliše me; ali ih u ime Gospodnje razbih.

12. Opkoliše me kao pčele *sat*, i ugasiše se kao oganj u trnju: u ime ih Gospodnje razbih.

13. Otisnuo si me da padnem, ali me Gospod prihvati.

14. Gospod je hvala moja i pjesma; on mi postade spasitelj.

15. Glas radosti i spasenja čuje se u kolibama pravedničkim: „desnica Gospodnja daje silu;

16. Desnica Gospodnja uzvišuje, desnica Gospodnja daje silu.“

17. Ne ću umrijeti, nego ću živ biti, i kazivati djela Gospodnja.

18. Karajući pokara me Gospod; ali me smrti ne dade.

19. Otvorite mi vrata od pravde, ući ću na njih, slaviću Gospoda.

20. „Evo vrata Gospodnja, na koja ulaze pravednici!“

21. Hvalim te, što si me uslišio, i postao mi spasitelj.

22. Kamen, koji odbaciše zidari, posta glava od ugla.

23. To bi od Gospoda i divno je u našim očima.

24. Evo dan, koji stvori Gospod! Radujmo se i veselimo se u nj!

25. O Gospode, pomozi! o Gospode, daj da bude u napredak!

26. Blagosloven koji ide u ime Gospodnje! Blagosiljamo vas iz doma Gospodnjega.

27. Gospod je Bog krjepak, i on nas obasja; *žrtvu* prazničnu, vezanu vrvcama, *vodite* k rogovima žrtveniku.

28. Ti si Bog moj, tebe hvalim, Bože moj, tebe uzvišujem.

29. Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je milost njegova do vijeka.

PSALAM 119.

Blago onima, kojima je put čist, koji hode u zakonu Gospodnjem.

2. Blago onima, koji čuvaju otkrivenja njegova, svijem srcem traže ga;

3. Koji ne čine bezakonja, hode putovima njegovijem!

4. Ti si dao zapovijesti svoje, da se čuvaju dobro.

5. Kad bi putovi moji bili upravljeni da čuvam naredbe tvoje!

6. Onda se ne bih postidio, pazeći na zapovijesti tvoje;

7. Hvalio bih te s pravijem srcem, učeći se pravednijem zakonima tvojim.

8. Čuvaću naredbe tvoje, nemoj me ostaviti sa svijem.

9. Kako će mladić očistiti put svoj? Vladajući se po tvojim riječima.

10. Svijem srcem svojim tražim tebe, ne daj mi da zagjem od zapovijesti tvojih.

11. U srce svoje zatvorio sam riječ tvoju, da ti ne griješim.

12. Blagosloven si, Gospode! nauči me naredbama svojim.

13. Ustima svojim javljam sve sudove usta tvojih.

14. Na putu otkrivenja tvojih radujem se kao za veliko bogatstvo.

15. O zapovijestima tvojim razmišljam, i pazim na putove tvoje.

16. Naredbama tvojim tješim se, ne zaboravljam riječi tvoje.

17. Učini milost sluzi svojemu, da bih živio i čuvao riječ tvoju.

18. Otvori oči moje, da bih vidio čudesa zakona tvojega;

19. Gost sam na zemlji, nemoj sakriti od mene zapovijesti svojih.

20. Iznemože duša moja želeći bez prestanka *poznati* sudove tvoje.

21. Ti si strašan prokletim oholicama, koje zastranjuju od zapovijesti tvojih.

75. Znam da su sudovi tvoji, Gospode, pravedni, i po pravdi me karaš.
76. Neka bude dobrota tvoja utjeha moja, kao što si rekao sluzi svojemu.
77. Neka dogje k meni milosrgje tvoje, i oživim; jer je zakon tvoj utjeha moja.
78. Nek se postide oholi; jer me bez krivice oboriše. Ja razmišljam o zapovijestima tvojim.
79. Nek se obrate k meni koji se tebe boje, i koji znadu otkrivenja tvoja.
80. Srce moje neka bude savršeno u naredbama tvojim, da se ne postidim.
81. Čezne duša moja za spasenjem tvojim, *riječ* tvoju čekam.
82. Čeznu oči moje za riječju tvojom; govorim: kad ćeš me utješiti?
83. Postadoh kao mijeh u dimu, *ali* tvojih naredaba ne zaboravih.
84. Koliko će biti dana sluge tvojega? Kad ćeš suditi onima koji me gone?
85. Oholi iskopaše mi jamu nasuprot zakonu tvojemu.
86. Sve su zapovijesti tvoje istina; bez krivice me gone, pomozi mi.
87. U malo me ne ubiše na zemlji, ali ja ne ostavljam zapovijesti tvojih.
88. Po milosti svojoj oživi me, i čuvaću otkrivenja usta tvojih.
89. Do vijeka je, Gospode, riječ tvoja utvrgjena na nebesima.
90. Od koljena do koljena istina tvoja; ti si postavio zemlju, i stoji.
91. Po tvojoj naredbi *sve* stoji sad; jer sve služi tebi.
92. Da nije zakon tvoj bio utjeha moja, poginuo bih u nevolji svojoj.
93. Zapovijesti tvojih ne ću zaboraviti do vijeka, jer me njima oživljavaš.
94. Ja sam tvoj, pomozi mi, jer tražim zapovijesti tvoje.
95. Bezbožnici gledaju da me ubiju; a ja razmišljam o tvojim otkrivenjima.
96. Svemu savršenome vidjeh kraj; *ali* je zapovijest tvoja veoma široka.
97. Kako ljubim zakon tvoj! Vas dan mislim o njemu.
98. Zapovijest tvoja čini me mudrijega od neprijatelja mojih; jer je sa mnom u vijek.
99. Razumniji postadoh od svijeh učitelja svojih; jer razmišljam o tvojim otkrivenjima.
100. Mudriji sam od staraca; jer zapovijesti tvoje čuvam.
101. Od svakoga zloga puta zaustavljam noge svoje, da bih čuvao riječ tvoju.
102. Od naredaba tvojih ne odstupam; jer si me ti naučio.
103. Kako su slatke jeziku mojemu riječi tvoje, slagje od meda ustima mojima!
104. Od zapovijesti tvojih postadoh razuman; toga radi mrzim na svaki put lažni.
105. Riječ je tvoja žižak nozi mojoj, i vidjelo stazi mojoj.
106. Zakleh se da ću čuvati naredbe pravde tvoje, i izvršiću.
107. Poništen sam veoma, Gospode, oživi me po riječi svojoj.
108. Neka ti bude ugodna, Gospode, dobrovoljna žrtva usta mojih, i sudovima svojim nauči me.
109. Duša je moja u ruci mojoj neprestano *u nevolji*; ali zakona tvojega ne zaboravljam.
110. Bezbožnici su mi metnuli zamku; ali od zapovijesti tvojih ne zastranih.
111. Prisvojih otkrivenja tvoja za va vijek; jer su radost srcu mojemu.
112. Privolio sam srce svoje da tvori naredbe tvoje va vijek, do kraja.
113. Koji prestupaju zakon, ja na njih mrzim, a zakon tvoj ljubim.
114. Ti si zaklon moj i štit moj; riječ tvoju čekam.
115. Idite od mene, bezakonici! I čuvaću zapovijesti Boga svojega.
116. Ukrijepi me po riječi svojoj i biću živ, i nemoj me osramotiti u nadanju mom.
117. Utvrdi me, i spašću se, irazmišlja ću o naredbama tvojim bez prestanka.
118. Obaraš sve koji odstupaju od naredaba tvojih; jer su pomisli njihove laž.
119. *Kao* gar bacaš sve bezbožnike na zemlji; toga radi omilješe mi otkrivenja tvoja.
120. Drkće od straha tvojega tijelo moje, i sudova tvojih bojim se.
121. Činim sud i pravdu, ne daj me onima koji me gone.
122. Odbrani slugu svojega na dobro *njegovo*, da mi ne čine sile oholi.

123. Oči moje čeznu za spasenjem tvojim i za riječju pravde tvoje.
124. Učini sluzi svojemu po milosti svojoj, i naredbama svojim nauči me.
125. Ja sam sluga tvoj; urazumi me, i poznaću otkrivenja tvoja.
126. Vrijeme je da Gospod radi; obориše zakon tvoj.
127. Toga radi ljubim zapovijesti tvoje većma nego zlato i drago kamenje.
128. Toga radi zapovijesti tvoje držim da su vjerne, na svaki put lažni mrzim.
129. Divna su otkrivenja tvoja; za to ih čuva duša moja.
130. Riječi tvoje kad se jave, prosvjetljuju i urazumljuju proste.
131. Otvoram usta svoja da odahnem, jer sam žedan zapovijesti tvojih.
132. Pogledaj me i smiluj se na me, kao što radiš s onima koji ljube ime tvoje.
133. Tvrdi stope moje u riječi svojoj, i ne daj nikakome bezakonju da oblada mnom.
134. Izbavi me od nasilja ljudskoga, i čuvaću zapovijesti tvoje.
135. Svjetlošću lica svojega obasjaj slugu svojega, i nauči me naredbama svojim.
136. Oči moje liju potoke, za to što ne čuvaju zakona tvojega.
137. Pravedan si, Gospode, i pravi su sudovi tvoji.
138. Javio si pravdu u otkrivenjima svojim, i istinu cijelu.
139. Revnost moja jede me, za to što moji neprijatelji zaboraviše riječi tvoje.
140. Riječ je tvoja veoma čista, i sluga je tvoj ljubi.
141. Ja sam malen i poništen, *ali* zapovijesti tvojih ne zaboravljam.
142. Pravda je tvoja pravda vječna, i zakon tvoj istina.
143. Tuga i nevolja nagje me, zapovijesti su tvoje utjeha moja.
144. Vječna je pravda u odkrivenjima tvojim; urazumi me, i biću živ.
145. Vičem iz svega srca: usliši me, Gospode; sačuvaću naredbe tvoje.
146. Prizivam te, pomozi mi; držaću se otkrivenja tvojih.
147. Pretječem svanuće, i vičem; riječ tvoju čekam.
148. Pretječu oči moje *jutrenju* stražu, da bih razmišljao o riječi tvojoj.
149. Čuj glas moj po milosti svojoj, Gospode; po sudu svojemu oživi me.
150. Prikučuju se koji ljube bezakonje; udaljili su se od zakona tvojega.
151. Ti si blizu, Gospode, i sve su zapovijesti tvoje istina.
152. Odavna znam za otkrivenja tvoja, da si ih postavio za va vijek.
153. Pogledaj nevolju moju, i izbavi me; jer ne zaboravljam zakona tvojega.
154. Primi se stvari moje, i odbrani me, po riječi svojoj oživi me.
155. Daleko je od bezbožnîkâ spasenje, jer se ne drže naredaba tvojih.
156. Milosrgje je tvoje, Gospode, veliko; po pravome sudu svom oživi me.
157. Mnogo je protivnika mojih i neprijatelja mojih; *ali* ja ne odstupam od otkrivenja tvojih.
158. Vidim odmetnike, i mrsko mi je; jer ne čuvaju riječi tvoje.
159. Gledaj, kako ljubim zapovijesti tvoje, Gospode, po milosti svojoj oživi me.
160. Osnova je riječi tvoje istina, i vječan je svaki sud pravde tvoje.
161. Knezovi me gone ni za što, ali se srce moje boji riječi tvoje.
162. Radujem se riječi tvojoj kao onaj koji zadobije veliki plijen.
163. Mrzim na laž i gadim se *na nju*; ljubim zakon tvoj.
164. Sedam puta na dan hvalim te za sudove pravde tvoje.
165. Velik mir imaju oni koji ljube zakon tvoj, i u njih nema spoticanja.
166. Čekam spasenje tvoje, Gospode, i zapovijesti tvoje izvršujem.
167. Duša moja čuva otkrivenja tvoja, i ja ih ljubim veoma.
168. Čuvam zapovijesti tvoje, i otkrivenja; jer su svi putovi moji pred tobom.
169. Neka izagje tužnjava moja preda te, Gospode! Po riječi svojoj urazumi me.
170. Neka dogje moljenje moje preda te! Po riječi svojoj izbavi me.
171. Usta će moja pjevati hvalu, kad me naučiš naredbama svojim.
172. Jezik će moj kazivati riječ tvoju, jer su sve zapovijesti tvoje pravedne.

173. Neka mi bude ruka tvoja u pomoći; jer mi omilješe zapovijesti tvoje.
174. Žedan sam spasenja tvojega, Gospode, i zakon je tvoj utjeha moja.
175. Neka živi duša moja i tebe hvali, i sudovi tvoji neka mi pomogu.
176. Zagjoh kao ovca izgubljena: traži slugu svojega; jer zapovijesti tvojih ne zaboravih.

PSALAM 120.

Pjesma za penjanje.

Ka Gospodu zavikah u nevolji svojoj, i usliši me.
2. Gospode! izbavi dušu moju od usta lažljivijeh i od jezika lukavoga.
3. Šta će ti dati i šta će ti prinijeti jezik lukavi?
4. *On je kao* oštre strijele u jakoga, *kao* ugljevlje smrekovo.
5. Teško meni kad sam tigjin kod Mosoha, živim kod šatora Kidarskih.
6. Dugo je živjela duša moja s onima koji mrze na mir.
7. Ja sam miran; ali kad stanem govoriti, u njih je rat.

PSALAM 121.

Pjesma za penjanje.

Podižem oči svoje ka gorama, odakle mi dolazi pomoć.
2. Pomoć je meni od Gospoda, koji je stvorio nebo i zemlju.
3. Ne će dati da popuzne noga tvoja; ne drijemlje čuvar tvoj.
4. Gle, ne drijemlje i ne spava čuvar Izrailjev.
5. Gospod je čuvar tvoj, Gospod je sjen tvoj, *on* ti je s desne strane.
6. Danju te ne će sunce ubiti ni mjesec noću.
7. Gospod će te sačuvati od svakoga zla, sačuvaće dušu tvoju Gospod.
8. Gospod će čuvati ulazak tvoj i izlazak tvoj, od sad i do vijeka.

PSALAM 122.

Pjesma za penjanje. Davidova.

Obradovah se kad mi rekoše: hajdemo u dom Gospodnji!
2. Evo, stoje noge naše na vratima tvojim, Jerusalime!
3. Jerusalim je izidan, kao grad sliven u jednu *zgradu*.
4. Onamo idu plemena, plemena Gospodnja, po naredbi Izrailjevoj da slave ime Gospodnje.
5. Ondje stoje prijestoli doma Davidova.
6. Ištite mira Jerusalimu; neka bude dobro onima koji ljube tebe!
7. Neka bude mir oko zidova tvojih, i čestitost u dvorima tvojim!
8. Radi braće svoje, i prijatelja svojih govorim: mir ti!
9. Radi doma Gospoda Boga našega želim ti dobro.

PSALAM 123.

Pjesma za penjanje.

K tebi podižem oči svoje, koji živiš na nebesima!
2. Kao što su oči slugama *uprte* u ruku gospodara njihovijeh, kao oči sluškinjine u ruku gospogje njezine, tako su oči naše u Gospoda Boga našega, dok se smiluje na nas.
3. Smiluj se na nas, Gospode, smiluj se na nas, jer smo se dovoljno napitali sramote;
4. Dovoljno se napitala duša naša ruga od ponositijeh, i sramote od oholijeh.

PSALAM 124.

Pjesma za penjanje. Davidova.

Da nije bio Gospod s nama, neka reče Izrailj,
2. Da nije bio Gospod s nama, kad ljudi ustaše na nas,
3. Žive bi nas proždrli, kad se raspali gnjev njihov na nas;
4. Potopila bi nas voda, rijeka bi pokrila dušu našu;
5. Pokrila bi dušu našu silna voda.
6. Blagosloven Gospod, koji nas ne dade zubima njihovijem da nas rastržu!
7. Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke lovačke; zamka se raskide, i mi se izbavismo.
8. Pomoć je naša u imenu Gospodnjem, koji je stvorio nebo i zemlju.

PSALAM 125.

Pjesma za penjanje.

Ko se uzda u Gospoda, on je kao gora Sion, ne pomješta se, ostaje do vijeka.
2. Oko Jerusalima su gore, i Gospod

je oko naroda svojega od sad i do vijeka.

3. Jer ne će ostati skiptar bezbožnički nad dijelom pravedničkim, da ne bi pravednici pružili ruke svoje na bezakonje.

4. Učini, Gospode, dobro dobrima i onima koji su prava srca.

5. A koji svrću na krive pute, otjeraće Gospod s onima koji čine bezakonje. Mir Izrailju!

PSALAM 126.

Pjesma za penjanje.

Kad vraćaše Gospod roblje Sionsko, bijasmo kao u snu.

2. Tada usta naša bijahu puna radosti, i jezik naš pjevanja. Tada govorahu po narodima: veliko djelo čini Gospod na njima.

3. Veliko djelo čini Gospod na nama; razveselismo se.

4. Vraćaj, Gospode, roblje naše, kao potoke na sasušenu *zemlju*.

5. Koji su sa suzama sijali, neka žanju s pjevanjem.

6. Ide i plače koji nosi sjeme da sije; poći će s pjesmom noseći snopove svoje.

PSALAM 127.

Pjesma za penjanje. Solomunova.

Ako Gospod ne će graditi doma, uzalud se muče koji ga grade; ako ne će Gospod čuvati grada, uzalud ne spava stražar.

2. Uzalud ranite, dockan liježete, jedete hljeb umorni; milome svojemu on daje san.

3. Evo našljedstva od Gospoda: djeca, porod je dar od njega.

4. Što su strijele u ruci jakome, to su sinovi mladi.

5. Blago čovjeku koji je njima napunio tul svoj! Ne će se osramotiti kad se stanu razgovarati s neprijateljima na vratima.

PSALAM 128.

Pjesma za penjanje.

Blago svakome, koji se boji Gospoda, koji hodi putovima njegovijem!

2. Jer će jesti od trudova ruku svojih. Blago tebi, i dobro ti je.

3. Žena je tvoja kao rodna loza usred doma tvojega; sinovi tvoji kao grane maslinove oko stola tvojega.

4. Gle, tako će biti blagosloven čovjek koji se boji Gospoda!

5. Blagosloviće te Gospod sa Siona, i gledaćeš dobro Jerusalimsko u sve dane života svojega;

6. Vidjećeš sinove u sinova svojih. Mir Izrailju!

PSALAM 129.

Pjesma za penjanje.

Mnogo mi dosagjivaše od mladosti moje, neka reče Izrailj,

2. Mnogo mi dosagjivaše od mladosti moje, ali me ne svladaše.

3. Na legjima mojim oraše orači, i *vodiše* duge brazde svoje.

4. Gospod je pravedan; isiječe konopce bezbožničke.

5. Postidjeće se, odbiće se svi koji nenavide Sion.

6. Biće kao trava na krovovima, koja se sasušuje prije nego se počupa,

7. Od koje ne će žetelac napuniti ruke svoje, niti naručja svojega vezilac;

8. I koji prolaze ne će reći: „Blagoslov Gospodnji na vama! blagosiljamo vas imenom Gospodnjim.“

PSALAM 130.

Pjesma za penjanje.

Iz dubine vičem k tebi, Gospode!

2. Gospode! čuj glas moj. Neka paze uši tvoje na glas moljenja mojega.

3. Ako ćeš na bezakonje gledati, Gospode: Gospode, ko će ostati?

4. Ali je u tebe praštanje, da bi te se bojali.

5. Čekam Gospoda; čeka duša moja; uzdam se u riječ njegovu.

6. Duša moja *čeka* Gospoda većma nego straže jutrnje, koje straže jutrom.

7. Neka čeka Izrailj Gospoda; jer je u Gospoda milost, i velik je u njega otkup.

8. I on će otkupiti Izrailja od svijeh bezakonja njegovijeh.

PSALAM 131.

Pjesma za penjanje. Davidova.

Gospode! ne nadima se srce moje, niti se uznose oči moje; niti idem na veliko, ni na ono što je više od mene.

2. Smjeran sam i krotak dušom svo-

jom, kao dijete kraj matere; kao dijete duša je moja u meni.

3. Nek se uzda Izrailj u Gospoda, od sad i do vijeka.

PSALAM 132.

Pjesma za penjanje.

Opomeni se, Gospode, Davida i sve smjernosti njegove,

2. Kako se kunijaše Gospodu, i zavjetovaše Bogu Jakovljevu:

3. „Ne ću ući u šator doma svojega, niti ću leći na postelju odra svojega;

4. Ne ću dati sna očima svojima, ni vjegjama svojima drijema,

5. Dok ne nagjem mjesta Gospodu, stana *Bogu* Jakovljevu.“

6. Evo, čusmo da je u Jefremovoj zemlji, nagjosmo ga na poljima *Karijat*-Jarimskim.

7. Ugjimo u stan njegov, poklonimo se podnožju nogu njegovijeh.

8. Stani, Gospode, na počivalištu svojem, ti i kovčeg sile tvoje.

9. Sveštenici tvoji nek se obuku u pravdu, i sveci tvoji nek se raduju.

10. Radi Davida sluge svojega nemoj odvratiti lica od pomazanika svojega.

11. Zakle se Gospod Davidu u istini, od koje ne će odstupiti: od poroda tvojega posadiću na prijestolu tvojemu.

12. Ako sinovi tvoji uščuvaju zavjet moj i otkrivenja moja, kojima ću ih naučiti, onda će i sinovi njihovi do vijeka sjedjeti na prijestolu svom.

13. Jer je izabrao Gospod Sion, i omilje mu živjeti na njemu.

14. Ovo je počivalište moje u vijek, ovdje ću se naseliti; jer mi je omiljelo.

15. Hranu ću njegovu blagosloviti, ništе njegove nasitiću hljeba.

16. Sveštenike ću njegove obući u spasenje, i sveti će se njegovi radovati.

17. Tu ću učiniti da uzraste rog Davidu, postaviću vidjelo pomazaniku svojemu.

18. Neprijatelje ću njegove obući u sramotu; a na njemu će cvjetati vijenac njegov.

PSALAM 133.

Pjesma za penjanje. Davidova.

Kako je lijepo i krasno, kad sva braća žive zajedno!

2. Kao dobro ulje na glavi, koje se stače na bradu, bradu Aronovu, koje se stače na skut od haljine njegove;

3. Kao rosa na Ermonu, koja slazi na gore Sionske. Jer je ondje utvrdio Gospod blagoslov *i* život do vijeka.

PSALAM 134.

Pjesma za penjanje.

Sad blagosiljajte Gospoda, sve sluge Gospodnje, koje stojite u domu Gospodnjem noću.

2. Podignite ruke svoje k svetinji, i blagosiljajte Gospoda.

3. Blagosloviće te sa Siona Gospod, koji je stvorio nebo i zemlju.

PSALAM 135.

Aliluja.

Hvalite ime Gospodnje, hvalite, sluge Gospodnje,

2. Koji stojite u domu Gospodnjem, u dvorima doma Boga našega.

3. Hvalite Gospoda, jer je dobar Gospod; pojte imenu njegovu, jer je slatko.

4. Jer Jakova izbra sebi Gospod, Izrailja za dostojanje svoje.

5. Jer poznah da je velik Gospod, i Gospod naš svrh svijeh bogova.

6. Što god hoće, sve Gospod čini, na nebesima i na zemlji, u morima i u svima bezdanima.

7. Izvodi oblake od kraja zemlje, munje čini usred dažda, izvodi vjetar iz staja njegovijeh.

8. On pobi prvence u Misiru od čovjeka do živinčeta.

9. Pokaza znake i čudesa usred tebe, Misire, na Faraonu i na svijem slugama njegovijem.

10. Pobi narode velike, i izgubi careve jake:

11. Siona, cara Amorejskoga, i Oga, cara Vasanskoga, i sva carstva Hananska;

12. I dade zemlju njihovu u dostojanje, u dostojanje Izrailju, narodu svojemu.

13. Gospode! ime je tvoje vječno; Gospode! spomen je tvoj od koljena do koljena.

14. Jer će suditi Gospod narodu svojemu, i na sluge svoje smilovaće se.

15. Idoli su neznabožački srebro i zlato, djelo ruku čovječijih.

16. Usta imaju, a ne govore; oči imaju, a ne vide;
17. Uši imaju, a ne čuju, niti ima dihanja u ustima njihovijem.
18. Kakvi su oni onaki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih.
19. Dome Izrailjev, blagosiljaj Gospoda; dome Aronov, blagosiljaj Gospoda;
20. Dome Levijev, blagosiljaj Gospoda; koji se bojite Gospoda, blagosiljajte Gospoda.
21. Blagosloven Gospod na Sionu, koji živi u Jerusalimu! Aliluja!

PSALAM 136.

Slavite Gospoda, jer je dobar; jer je do vijeka milost njegova.
2. Slavite Boga nad bogovima; jer je do vijeka milost njegova;
3. Slavite gospodara nad gospodarima; jer je do vijeka milost njegova;
4. Onoga, koji jedan tvori čudesa velika; jer je do vijeka milost njegova;
5. Koji je stvorio nebesa premudro; jer je do vijeka milost njegova;
6. Utvrdio zemlju na vodi; jer je do vijeka milost njegova;
7. Stvorio velika vidjela; jer je do vijeka milost njegova;
8. Sunce, da upravlja danom; jer je do vijeka milost njegova;
9. Mjesec i zvijezde, da upravljaju noću; jer je do vijeka milost njegova;
10. Koji pobi Misir u prvencima njegovijem; jer je do vijeka milost njegova;
11. Izvede iz njega Izrailja; jer je do vijeka milost njegova;
12. Rukom krjepkom i mišicom podignutom; jer je do vijeka milost njegova;
13. Koji razdvoji crveno more; jer je do vijeka milost njegova;
14. I provede Izrailja krosred njega; jer je do vijeka milost njegova;
15. A Faraona i vojsku njegovu vrže u more crveno; jer je do vijeka milost njegova;
16. Provede narod svoj preko pustinje; jer je do vijeka milost njegova;
17. Pobi careve velike; jer je do vijeka milost njegova:
18. I izgubi careve znatne; jer je do vijeka milost njegova:
19. Siona, cara Amorejskoga; jer je do vijeka milost njegova;
20. I Oga, cara Vasanskoga; jer je do vijeka milost njegova;
21. I dade zemlju njihovu u dostojanje; jer je do vijeka milost njegova;
22. U dostojanje Izrailju, sluzi svojemu; jer je do vijeka milost njegova;
23. Koji nas se opomenu u poniženju našem; jer je do vijeka milost njegova;
24. I izbavi nas od neprijatelja naših; jer je do vijeka milost njegova;
25. Koji daje hranu svakomu tijelu; jer je do vijeka milost njegova.
26. Slavite Boga nebeskoga; jer je do vijeka milost njegova.

PSALAM 137.

Na vodama Vavilonskim sjegjasmo i plakasmo opominjući se Siona,
2. O vrbama sred njega vješasmo harfe svoje.
3. Ondje iskahu koji nas zarobiše da pjevamo, i koji nas oboriše da se veselimo: „pjevajte nam pjesmu Sionsku.“
4. Kako ćemo pjevati pjesmu Gospodnju u zemlji tugjoj?
5. Ako zaboravim tebe, Jerusalime, neka *me* zaboravi desnica moja.
6. Neka prione jezik moj za usta moja, ako tebe ne uspamtim, ako ne uzdržim Jerusalima svrh veselja svojega.
7. Napomeni, Gospode, sinovima Edomovijem dan Jerusalimski, kad govoriše: raskopajte, raskopajte ga do temelja.
8. Kćeri Vavilonska, krvnico, blago onome ko ti plati za djelo koje si nama učinila!
9. Blago onome, koji uzme i razbije djecu tvoju o kamen!

PSALAM 138.

Davidov.

Slavim te, Gospode, od svega srca svojega, pred bogovima pjevam tebi.
2. Poklanjam se pred svetom crkvom tvojom, i slavim ime tvoje, za dobrotu tvoju i za istinu tvoju; jer si po svakom imenu svom podigao riječ svoju.
3. U dan, u koji zazvah, ti si me uslišio, dunuo slobodu u dušu moju.
4. Slaviće te, Gospode, svi carevi zemaljski, kad čuju riječi usta tvojih;

5. I pjevaće putove Gospodnje, jer je velika slava Gospodnja.
6. Jer je visok Gospod, i vidi niskoga, i visokoga iz daleka poznaje.
7. Ako pogjem u tuzi, ti ćeš me oživiti; na zloću neprijatelja mojih pružićeš ruku svoju i zakloniće me desnica tvoja.
8. Gospod će svršiti za mene. Gospode! milost je tvoja do vijeka; djêlâ ruku svojih ne ostavljaj.

PSALAM 139.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Gospode! ti me kušaš i znaš.
2. Ti znaš kad sjedem i kad ustanem; ti znaš pomisli moje iz daleka;
3. Kad hodim i kad se odmaram, ti si oko mene, i sve putove moje vidiš.
4. Još nema riječi na jeziku mom, a ti, Gospode, gle, *već* sve znaš.
5. Sastrag i sprijed ti si me zaklonio, i stavio na me ruku svoju.
6. Čudno je za me znanje *tvoje*, visoko, ne mogu da ga dokučim.
7. Kuda bih otišao od duha tvojega, i od lica tvojega kuda bih utekao?
8. Da izagjem na nebo, ti si ondje. Da sigjem u pakao, ondje si.
9. Da se dignem na krilima od zore, i preselim se nakraj mora:
10. I ondje će me ruka tvoja voditi, i držati me desnica tvoja.
11. Da rečem: da ako me mrak sakrije; *ali* je i noć *kao* vidjelo oko mene.
12. Ni mrak ne će zamračiti od tebe, i noć je svijetla kao dan: mrak je kao vidjelo.
13. Jer si ti stvorio što je u meni, sastavio si me u utrobi matere moje.
14. Hvalim te, što sam divno sazdan. Divna su djela tvoja, i duša moja *to* zna dobro.
15. *Ni jedna* se kost moja nije sakrila od tebe, ako i jesam sazdan tajno, otkan u dubini zemaljskoj.
16. Zametak moj vidješe oči tvoje, u knjizi je tvojoj sve to zapisano, i dani zabilježeni, kad ih još nije bilo ni jednoga.
17. Kako su mi nedokučljive pomisli tvoje, Bože! Kako im je velik broj!
18. Da ih brojim, više ih je nego pijeska. Kad se probudim, još sam s tobom.
19. Da hoćeš, Bože, ubiti bezbožnika! Krvopije, idite od mene.
20. Oni govore ružno na tebe; uzimaju *ime tvoje* uzalud neprijatelji tvoji.
21. Zar da ne mrzim na one, koji na te mrze, Gospode, i da se ne gadim na one koji ustaju na tebe?
22. Punom mrzošću mrzim na njih; neprijatelji su mi.
23. Okušaj me, Bože, i poznaj srce moje, ispitaj me, i poznaj pomisli moje,
24. I vidi jesam li na zlu putu, i vodi me na put vječni.

PSALAM 140.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Izbavi me, Gospode, od čovjeka zloga, sačuvaj me od nasilnika,
2. Koji pomišljaju zlo u srcu i svaki dan podižu rat;
3. Oštre jezik svoj kao zmija, jed je aspidin u ustima njihovijem.
4. Sačuvaj me, Bože, od ruku bezbožničkih, od nasilnika sahrani me, koji misle da potkinu noge moje.
5. Oholi mi namjestiše zamke i prugla, metnuše mi mrežu na put, pregju razapeše mi.
6. Rekoh Gospodu: ti si Bog moj, usliši, Gospode, glas moljenja mojega.
7. Gospode, Gospode, krjepki spasitelju moj, zakloni glavu moju u dan ratni.
8. Ne daj, Gospode, bezbožniku što želi, ne daj mu da dokuči što je naumio, *da* se ne uznose.
9. Otrov onijeh što su oko mene, pogibao usta njihovijeh neka se obrati na njih.
10. Neka padne na njih živo ugljevlje; neka ih on baci u oganj, u propasti, da ne ustanu.
11. Čovjek jezičan ne će se utvrditi na zemlji, nepravednoga će zloća uvaliti u pogibao.
12. Znam da će Gospod pokazati pravdu nevoljnome i pravicu ubogima.
13. Jest! pravedni će slaviti ime tvoje, pravi će ostati pred licem tvojim.

PSALAM 141.

Psalam Davidov.

Gospode, vičem k tebi, pohiti k meni, čuj glas moljenja mojega, kad vičem k tebi.

2. Nek izagje molitva moja kao kad pred lice tvoje, dizanje ruku mojih *kao* prinos večernji.

3. Postavi, Gospode, stražu kod jezika mojega, čuvaj vrata usta mojih.

4. Ne daj srcu mojemu da zastrani na zle pomisli, da čini djela bezbožna s ljudima koji postupaju nepravedno; i da ne okusim sladosti njihovijeh.

5. Neka me bije pravednik, *to je* milost; neka me kara, to je ulje za glavu *moju*; glava moja ne će odbaciti, ako će i više; nego je molitva moja protiv zloće njihove.

6. Rasuše se po kamenijem vrletima sudije njihove, i čuše riječi moje kako su blage.

7. Kao kad ko siječe i teše, tako se razletješe kosti naše do čeljusti paklenijeh.

8. Ali su k tebi, Gospode, Gospode, *upravljene* oči moje, u tebe se uzdam, nemoj odbaciti duše moje.

9. Sačuvaj me od zamke, koju mi metnuše, od lukavstva onijeh, koji čine bezakonje.

10. Pašće u mreže svoje bezbožnici, a ja ću jedan proći.

PSALAM 142.

Nauk Davidov. Molitva, kad bješe u pećini.

Glasom svojim ka Gospodu vičem, glasom svojim Gospodu se molim,

2. Izlivam pred njim moljenje svoje, tugu svoju pred njim kazujem,

3. Kad iznemogne u meni duh moj. Ti znaš stazu moju. Na putu, kojim hodim, sakriše mi zamku.

4. Pogledam na desno, i vidim da me niko ne zna; nestade mi utočišta, niko ne mari za dušu moju.

5. Vičem k tebi, Gospode; velim: ti si utočište moje, dio moj na zemlji živijeh.

6. Čuj tužnjavu moju; jer se mučim veoma. Izbavi me od onijeh, koji me gone, jer su jači od mene.

7. Izvedi iz tamnice dušu moju, da slavim ime tvoje. Oko mene će se skupiti pravednici, kad mi učiniš dobro.

PSALAM 143.

Psalam Davidov.

Gospode, usliši molitvu moju, primi moljenje moje po istini svojoj, usliši me po pravdi svojoj.

2. I ne idi na sud sa slugom svojim, jer se ne će opravdati pred tobom niko živ.

3. Neprijatelj goni dušu moju, gazi u prah život moj, posagjuje me u mrak, kao davno pomrle.

4. Trne u meni duh moj, nestaje u meni srca mojega.

5. Pominjem dane stare, prebrajam sve poslove tvoje, razmišljam o djelima ruku tvojih.

6. Pružam k tebi ruke svoje; duša je moja kao suha zemlja pred tobom.

7. Pohitaj, usliši me; Gospode, nestaje duha mojega, nemoj odvratiti lica svojega od mene; jer ću biti kao oni koji odlaze u grob.

8. Rano mi javi milost svoju, jer se u tebe uzdam. Pokaži mi put, kojim da idem, jer k tebi podižem dušu svoju.

9. Izbavi me od neprijatelja mojih, Gospode, k tebi pritječem.

10. Nauči me tvoriti volju tvoju, jer si ti Bog moj; duh tvoj blagi neka me vodi po stazi pravoj.

11. Imena radi svojega, Gospode, oživi me, po pravdi svojoj izvedi iz muke dušu moju.

12. I po milosti svojoj istrijebi neprijatelje moje, i pogubi sve koji muče dušu moju, jer sam tvoj sluga.

PSALAM 144.

Davidov.

Blagosloven Gospod, grad moj, koji uči ruke moje boju, prste moje ratu,

2. Dobrotvor moj i ograda moja, utočište moje i izbavitelj moj, štit moj, onaj, u koga se uzdam, koji mi pokorava narod moj.

3. Gospode! šta je čovjek, te znaš za nj, i sin smrtnoga, te ga paziš.

4. Čovjek je kao ništa; dani su njegovi kao sjen, koji prolazi.

5. Gospode! savij nebesa svoja, i sigji; dotakni se gora, i zadimiće se.

6. Sijevni munjom, i razagnaj ih; pusti strijele svoje, i raspi ih.

7. Pruži ruku svoju s visine, izbavi me i izvadi me iz vode velike, iz ruku tugjinaca,

8. Kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna.

9. Bože! pjesmu novu pjevaću ti, u psaltir od deset žica udaraću tebi,

10. Koji daješ spasenje carevima, i Davida slugu svojega izbavljaš od ljutoga mača.

11. Izbavi me, i otmi me iz ruke tugjinaca, kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna.

12. Sinovi naši neka budu kao bilje, koje veselo odraste u mladosti; kćeri naše kao stupovi prekrasno izragjeni u dvoru;

13. Žitnice naše pune, obilne svakim žitom; ovce naše nek se množe na tisuće i na sto tisuća po stanovima našim.

14. Volovi naši neka budu tovni; neka ne bude napadanja, ni bježanja, ni tužnjave po ulicama našim.

15. Blago narodu, u kojega je sve ovako! Blago narodu, u kojega je Gospod Bog!

PSALAM 145.

Hvala Davidova.

Uzvišivaću te, Bože moj, care *moj*, blagosiljaću ime tvoje od vijeka do vijeka.

2. Svaki ću te dan blagosiljati, i hvaliću ime tvoje do vijeka i bez prestanka.

3. Velik je Gospod, i valja ga slaviti, i veličanstvo njegovo ne može se dosegnuti.

4. Od koljena do koljena hvaliće djela tvoja, i silu tvoju kazivati.

5. O visokoj slavi tvojega veličanstva, i o divnim djelima tvojim razmišljam.

6. Pripovijedaće silu čudesa tvojih, i ja ću veličanstvo tvoje kazivati.

7. Hvaliće veliku dobrotu tvoju i pravdu tvoju pjevaće.

8. Podatljiv je i milosrdan Gospod, dugo trpi i velike je milosti.

9. Dobar je Gospod prema svima, i žalostiv na sva djela svoja.

10. Neka te slave, Gospode, sva djela tvoja, i sveci tvoji neka te blagosiljaju.

11. Neka kazuju slavu carstva tvojega, i silu tvoju pripovijedaju,

12. Da bi javili sinovima ljudskim silu tvoju, i visoku slavu carstva tvojega.

13. Carstvo je tvoje carstvo svijeh vijekova, i vlada tvoja na sva koljena.

14. Gospod prihvata sve koji padaju, i ispravlja sve pognute.

15. Oči su svijeh k tebi upravljene, i ti im daješ hranu na vrijeme;

16. Otvoraš ruku svoju, i sitiš svašta živo po želji.

17. Pravedan je Gospod u svijem putovima svojim, i svet u svijem djelima svojim.

18. Gospod je blizu svijeh koji prizivaju ime njegovo, svijeh, koji ga prizivaju u istini.

19. Želju ispunja onima koji ga se boje, tužnjavu njihovu čuje, i pomaže im.

20. Čuva Gospod sve koji ga ljube, a bezbožnike sve će istrijebiti.

21. Hvalu Gospodu neka govore usta moja, i neka blagosilja svako tijelo sveto ime njegovo u vijek i bez prestanka.

PSALAM 146.

Aliluja.

Hvali, dušo moja, Gospoda.

2. Hvaliću Gospoda za života svoga, pjevaću Bogu svojemu dok me je god.

3. Ne uzdajte se u knezove, u sina čovječijega, u kojega nema pomoći.

4. Izigje iz njega duh, i vrati se u zemlju svoju: taj dan propadnu sve pomisli njegove.

5. Blago onome, kojemu je pomoćnik Bog Jakovljev, kojemu je nadanje u Gospodu, Bogu njegovu,

6. Koji je stvorio nebo i zemlju, more i sve što je u njima; koji drži vjeru u vijek,

7. Čini sud onima, kojima se čini krivo; daje hranu gladnima. Gospod driješi svezane,

8. Gospod otvora oči slijepcima, podiže oborene, Gospod ljubi pravednike.

9. Gospod čuva došljake, pomaže siroti i udovici; a put bezbožnički prevraća.

10. Gospod je car do vijeka, Bog tvoj, Sione, od koljena do koljena. Aliluja!

PSALAM 147.

Hvalite Gospoda, jer je slatko pjevati Boga našega, jer blagome prilikuje hvala.

2. Gospod zida Jerusalim, sabira rasijane *sinove* Izrailjeve;

3. Iscjeljuje one koji su skrušena srca, i liječi tuge njihove;

4. Izbraja mnoštvo zvijezda, i sve ih zove imenom.

5. Velik je Gospod naš i velika je krje-

post njegova, i razumu njegovu nema mjere.

6. Prihvata smjerne Gospod, a bezbožne ponižava do zemlje.

7. Redom pjevajte Gospodu hvalu, udarajte Bogu našemu u gusle.

8. On zastire nebo oblacima, sprema zemlji dažd, čini te raste na gorama trava;

9. Daje stoci piću njezinu, i vranićima, koji viču *k njemu.*

10. Ne mari za silu konjsku, niti su mu mili kraci čovječiji.

11. Mili su Gospodu oni koji ga se boje, koji se uzdaju u milost njegovu.

12. Slavi, Jerusalime, Gospoda; hvali Boga svojega, Sione!

13. Jer on utvrgjuje prijevornice vrata tvojih, blagosilja sinove tvoje u tebi.

14. Ogragjuje megje tvoje mirom, nasićava te jedre pšenice.

15. Šalje govor svoj na zemlju, brzo teče riječ njegova.

16. Daje snijeg kao vunu, sipa inje kao pepeo.

17. Baca grâd svoj kao zalogaje, pred mrazom njegovijem ko će ostati?

18. Pošlje riječ svoju, i sve se raskravi; dune duhom svojim, i poteku vode.

19. On je javio riječ svoju Jakovu, naredbe i sudove svoje Izrailju.

20. Ovo nije učinio ni jednome *drugom* narodu, i sudova njegovijeh oni ne znaju. Aliluja!

PSALAM 148.

Aliluja.

Hvalite Gospoda na nebesima, hvalite ga na visini.

2. Hvalite ga, svi angjeli njegovi, hvalite ga, sve vojske njegove!

3. Hvalite ga, sunce i mjeseče, hvalite ga sve zvijezde sjajne!

4. Hvalite ga, nebesa nad nebesima i vodo nad nebesima!

5. Neka hvale ime Gospodnje, jer on zapovjedi i stvoriše se.

6. Postavi ih za svagda i za va vijek, dade naredbu, koja ne će proći.

7. Hvalite Gospoda na zemlji, velike ribe i sve bezdane;

8. Oganj i grâd, snijeg i magla, vjetar silni, koji izvršuje riječ njegovu,

9. Gore i svi humovi, rodna drveta i svi kedri,

10. Zvijeri i sva stoka, bubine i ptice krilate,

11. Carevi zemaljski i svi narodi, knezovi i sve sudije zemaljske,

12. Momci i djevojke, starci i djeca,

13. Neka hvale ime Gospodnje; jer je samo njegovo ime uzvišeno, slava njegova na zemlji i na nebu.

14. On je uzvisio rog naroda svojega, slavu svijeh svetaca svojih, sinova Izrailjevih, naroda, koji je blizu njega.

PSALAM 149.

Pojte Gospodu pjesmu novu; hvala da mu je na saboru svetijeh.

2. Nek se veseli Izrailj o stvoritelju svom, sinovi Sionski nek se raduju o caru svom.

3. Neka hvale ime njegovo poklikujući, u bubanj i gusle neka mu udaraju.

4. Jer je mio Gospodu narod njegov, ukrašava smjerne spasavajući *ih.*

5. Nek se vesele sveci u slavi, i nek se raduju na posteljama svojim.

6. Slava je Božija u ustima njihovijem, i mač s obje strane oštar u ruci njihovoj,

7. Da se osvete narodima, i pokaraju plemena;

8. Da svežu careve njihove u lance, i vlastelu njihovu u okove gvozdene,

9. I izvrše na njima napisani sud. Ova je čast svima svecima njegovijem. Aliluja!

PSALAM 150.

Aliluja.

Hvalite Boga u svetinji njegovoj, hvalite ga na tvrgji slave njegove.

2. Hvalite ga prema sili njegovoj, hvalite ga prema visokome veličanstvu njegovu.

3. Hvalite ga uz glas trubni, hvalite ga uz psaltir i gusle.

4. Hvalite ga s bubnjem i veseljem, hvalite ga uz žice i organ.

5. Hvalite ga uz jasne kimvale, hvalite ga uz kimvale gromovne.

6. Sve što diše neka hvali Gospoda! Aliluja!

PRIČE SOLOMUNOVE.

GLAVA 1.

Priče Solomuna sina Davidova, cara Izrailjeva,
2. Da se poznaje mudrost i nastava, da se razumiju riječi razumne,
3. Da se prima nastava u razumu, u pravdi, u sudu i u svemu što je pravo,
4. Da se daje ludima razboritost, mladićima znanje i pomnjivost.
5. Mudar će slušati i više će znati, i razuman će steći mudrost,
6. Da razumije priče i značenje, riječi mudrijeh ljudi i zagonetke njihove.
7. Početak je mudrosti strah Gospodnji; ludi preziru mudrost i nastavu.
8. Slušaj, sine, nastavu oca svojega, i ne ostavljaj nauke matere svoje.
9. Jer će biti vijenac od milina oko glave tvoje, i grivna na grlu tvom.
10. Sine moj, ako bi te mamili grješnici, ne pristaj;
11. Ako bi rekli: hodi s nama da vrebamo krv, da zasjedemo pravome ni za što;
12. Proždrijećemo ih kao grob žive, i sve kolike kao one koji slaze u jamu;
13. Svakojakoga blaga dobićemo, napunićemo kuće svoje plijena;
14. Bacaćeš zdrijeb svoj s nama; jedan će nam tobolac biti svjema;
15. Sine moj, ne idi na put s njima, čuvaj nogu svoju od staze njihove.
16. Jer nogama svojim trče na zlo i hite da proljevaju krv.
17. Jer se uzalud razapinje mreža na oči svakoj ptici;
18. A oni vrebaju svoju krv i sasjedaju svojoj duši.
19. Taki su putovi svijeh lakomijeh na dobitak, koji uzima dušu svojim gospodarima.
20. Premudrost viče na polju, na ulicama pušta glas svoj;
21. U najvećoj vrevi viče, na vratima, u gradu govori svoje besjede:
22. Ludi, dokle ćete ljubiti ludost? i podsmjevačima dokle će biti mio podsmijeh? i bezumni dokle će mrziti na znanje?
23. Obratite se na karanje moje; evo, izasuću vam duh svoj, kazaću vam riječi svoje.
24. Što zvah, ali ne htjeste, pružah ruku svoju, ali niko ne mari,
25. Nego odbaciste svaki svjet moj, i karanja mojega ne htjeste primiti;
26. Za to ću se i ja smijati vašoj nevolji, rugaću se kad dogje čega se bojite;
27. Kad kao pustoš dogje čega se bojite, i pogibao vaša kao oluja kad dogje, kad navali na vas nevolja i muka.
28. Tada će me zvati, ali se ne ću odazvati; rano će tražiti, ali me ne će naći.
29. Jer mrziše na znanje, i straha Gospodnjega ne izabraše;
30. Ne pristaše na moj svjet, i preziraše sva karanja moja.
31. Za to će jesti plod od putova svojih, i nasitiće se savjeta svojih.
32. Jer će lude ubiti mir njihov, i bezumne će pogubiti sreća njihova.
33. Ali ko me sluša, boraviće bezbrižno, i biće na miru ne bojeći se zla.

GLAVA 2.

Sine moj, ako primiš riječi moje, i zapovijesti moje sahraniš kod sebe,
2. Da pazi uho tvoje na mudrost, i prigneš srce svoje k razumu,
3. Ako prizoveš mudrost, i k razumu podigneš glas svoj,
4. Ako ga ustražiš kao srebro, i kao sakriveno blago ako dobro ustražiš;
5. Tada ćeš razumjeti strah Gospodnji, i poznanje Božije naći ćeš.
6. Jer Gospod daje mudrost, iz njegovijeh usta dolazi znanje i razum.
7. Čuva pravima što doista jest, štit je onima koji hode u bezazlenosti,
8. Da bi se držali staza pravijeh, a on čuva put svetaca svojih.
9. Tada ćeš razumjeti pravdu i sud i što je pravo, *i* svaki dobri put.
10. Kad dogje mudrost u srce tvoje, i znanje omili duši tvojoj,
11. Pomnjivost će paziti na te, razum će te čuvati,
12. Izbavljajući te od zla puta, od ljudi koji govore opake stvari,
13. Koji ostavljaju prave pute da idu putovima mračnijem,
14. Koji se raduju zlo čineći, i igraju u zlijem opačinama;

15. Kojih su putovi krivi, i sami su opaki na stazama svojim;
16. Izbavljajući te od žene tugje, od tugjinke, koja laska svojim riječima,
17. Koja ostavlja vogja mladosti svoje. i zaboravlja zavjet Boga svojega.
18. Jer k smrti vodi dom njezin, i k mrtvima staze njezine.
19. Ko god ugje k njoj ne vraća se, niti izlazi na put životni.
20. Za to hodi putem dobrijeh, i drži se staza pravedničkih.
21. Jer će pravednici nastavati na zemlji, i bezazleni će ostati na njoj.
22. A bezbožni će se istrijebiti sa zemlje. i bezakonici će se iščupati iz nje.

GLAVA 3.

Sine moj, ne zaboravljaj nauke moje, i zapovijesti moje neka hrani srce tvoje.
2. Jer će ti donijeti dug život, dobre godine i mir.
3. Milost i istina neka te ne ostavlja; priveži ih sebi na grlo, upiši ih na ploči srca svojega.
4. Te ćeš naći milost i dobru misao pred Bogom i pred ljudima.
5. Uzdaj se u Gospoda svijem srcem svojim, a na svoj razum ne oslanjaj se.
6. Na svijem putovima svojim imaj ga na umu, i on će upravljati staze tvoje.
7. Ne misli sam o sebi da si mudar; boj se Gospoda i uklanjaj se oda zla.
8. To će biti zdravlje pupku tvojemu i zaljevanje kostima tvojim.
9. Poštuj Gospoda imanjem svojim i prvinama od svega dohotka svojega;
10. I biće pune žitnice tvoje obilja, i presipaće se vino iz kaca tvojih.
11. Sine moj, ne odbacuj nastave Gospodnje, i nemoj da ti dosadi karanje njegovo.
12. Jer koga ljubi Gospod onoga kara, i kao otac sina koji mu je mio.
13. Blago čovjeku koji nagje mudrost, i čovjeku koji dobije razum.
14. Jer je bolje njom trgovati nego trgovati srebrom, i dobitak na njoj bolji je od zlata.
15. Skuplja je od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari tvojih ne mogu se izjednačiti s njom.
16. Dug život u desnici joj je, a u ljevici bogatstvo i slava.
17. Puti su njezini mili puti i sve staze njezine mirne.
18. Drvo je životno onima koji se hvataju za nju, i ko je god drži srećan je.
19. Gospod je mudrošću osnovao zemlju, utvrdio nebesa razumom.
20. Njegovom mudrošću razvališe se bezdane i oblaci kaplju rosom.
21. Sine moj, da ti to ne odlazi iz očiju; čuvaj pravu mudrost i razboritost;
22. I biće život duši tvojoj i nakit grlu tvojemu.
23. Tada ćeš ići bez brige putem svojim, i noga tvoja ne će se spotaći.
24. Kad liježeš, ne ćeš se plašiti, i kad počivaš, sladak će ti biti san.
25. Ne ćeš se plašiti od nagle strahote ni od pogibli bezbožničke kad dogje.
26. Jer će ti Gospod biti uzdanica i čuvaće ti nogu da se ne uhvati.
27. Ne odreci dobra onima kojima treba, kad možeš učiniti.
28. Ne govori bližnjemu svojemu : idi, i dogji drugi put, i sjutra ću ti dati, kad imaš.
29. Ne kuj zla bližnjemu svojemu koji živi s tobom bez brige.
30. Ne svagjaj se ni s kim bez uzroka, ako ti nije učinio zla.
31. Nemoj zavidjeti nasilniku, ni izabrati kojega puta njegova.
32. Jer je mrzak Gospodu zlikovac, a u pravednih je tajna njegova.
33. Prokletstvo je Gospodnje u kući bezbožnikovoj, a stan pravednički blagosilja.
34. Jer podsmjevačima on se podsmijeva, a krotkima daje milost.
35. Mudri će naslijediti slavu, a bezumnike će odnijeti sramota.

GLAVA 4.

Slušajte, djeco, nastavu očinu, i pazite da biste poznali mudrost.
2. Jer vam dobru nauku dajem, ne ostavljajte zakona mojega.
3. Kad bijah sin u oca svojega mlad, i jedinac kod matere svoje,
4. On me učaše i govoraše mi : neka primi srce tvoje riječi moje, drži zapovijesti moje i bićeš živ.
5. Pribavi mudrost, pribavi razum; ne zaboravljaj i ne odstupaj od riječi usta mojih.

6. Nemoj je ostaviti, i čuvaće te, ljubi je, i hraniće te.
7. Mudrost je glavno; pribavi mudrost, i za sve imanje svoje pribavi razum.
8. Podiži je, i ona će te uzvisiti, proslaviće te kad je zagrliš.
9. Metnuće ti na glavu vijenac od milina, krasnu krunu daće ti.
10. Slušaj, sine moj, i primi riječi moje, i umnožiće ti se godine životu.
11. Učim te putu mudrosti, vodim te stazama pravijem.
12. Kad ushodiš, ne će se stezati koraci tvoji, i ako potrčiš ne ćeš se spotaknuti.
13. Drži se nastave i ne puštaj, čuvaj je, jer ti je život.
14. Ne idi na stazu bezbožničku i putem nevaljalijeh ljudi ne stupaj.
15. Ostavi ga, ne hodi po njemu, ukloni se od njega i mini ga.
16. Jer ne spavaju ako ne učine zla, i ne dolazi im san ako koga ne obore.
17. Jer jedu hljeb bezbožnosti i piju vino nasilja.
18. A put je pravednički kao svijetlo vidjelo, koje sve većma svijetli dok ne bude pravi dan.
19. A put je bezbožnički kao mrak, ne znaju na što će se spotaknuti.
20. Sine moj, slušaj riječi moje, prigni uho svoje besjedi mojoj.
21. Da ti ne odlaze iz očiju; čuvaj ih usred srca svojega.
22. Jer su život onima koji ih nalaze i zdravlje svemu tijelu njihovu.
23. Svrh svega što se čuva čuvaj srce svoje, jer iz njega izlazi život.
24. Ukloni od usta svojih opačinu i od usana svojih nevaljalstvo udalji.
25. Oči tvoje neka gledaju upravo i vjegje tvoje neka se upravljaju pravo pred tobom.
26. Mjeri stazu nogama svojim, i svi putovi tvoji neka su poravnjeni.
27. Ne svrći ni na desno ni na lijevo, odvraćaj nogu svoju oda zla.

GLAVA 5.

Sine moj, slušaj mudrost moju, k razumu mojemu prigni uho svoje,
2. Da se držiš razboritosti, i usne tvoje da hrane znanje.
3. Jer s usana tugje žene kaplje med, i grlo joj je mekše od ulja.
4. Ali joj je pošljedak gorak kao pelen, oštar kao mač s obje strane oštar.
5. Noge joj slaze k smrti, do pakla dopiru koraci njezini.
6. Da ne bi mjerio puta životnoga, savijaju se staze njezine da ne znaš.
7. Za to, djeco, poslušajte mene, i ne odstupajte od riječi usta mojih.
8. Neka je daleko od nje put tvoj, i ne približuj se k vratima kuće njezine,
9. Da ne bi dao drugima slave svoje i godina svojih nemilostivome,
10. Da se ne bi tugjinci nasitili tvojega blaga i trud tvoj da ne bi bio u tugjoj kući,
11. I da ne ridaš na pošljedak, kad se stroši meso tvoje i tijelo tvoje,
12. I rečeš: kako mrzih na nastavu, i kako srce moje prezira karanje!
13. I ne poslušah glasa učitelja svojih, i ne prignuh uha svojega k onima koji me učahu!
14. U malo ne zapadoh u svako zlo usred zbora i skupštine.
15. Pij vodu iz svojega studenca i što teče iz tvojega izvora.
16. Neka se razlivaju tvoji izvori na polje, i potoci po ulicama.
17. Imaj ih sam za se, a ne tugjin s tobom.
18. Blagosloven da je izvor tvoj, i veseli se ženom mladosti svoje.
19. Neka ti je kao košuta mila i kao srna ljupka; dojke njezine neka te opijaju u svako doba, u ljubavi njezinoj posrći jednako.
20. A za što bi, sine, posrtao za tugjinkom i grlio njedra tugjoj,
21. Kad su pred očima Gospodu putovi svačiji, i mjeri sve staze njegove?
22. Bezbožnika će uhvatiti njegova bezakonja, i u uža grijeha svojih zaplešće se;
23. Umrijeće bez nastave, i od množtva ludosti svoje lutaće.

GLAVA 6.

Sine moj, kad se podjemčiš za prijatelja svojega, i daš ruku svoju tugjincu,
2. Vezao si se riječima usta svojih, uhvatio si se riječima usta svojih.
3. Za to učini tako, sine moj, o opro-

sti se, jer si dopao u ruke bližnjemu svojemu; idi, pripadni, i navali na bližnjega svojega.

4. Ne daj sna očima svojima, ni vjegjama svojima drijema.

5. Otmi se kao srna iz ruke lovcu, i kao ptica iz ruke ptičaru.

6. Idi k mravu, ljenivče, gledaj putove njegove, i omudraj.

7. Nema vogja ni upravitelja ni gospodara;

8. I opet pripravlja ljeti sebi hranu, zbira uz žetvu piću svoju.

9. Dokle ćeš, ljenivče, ležati? kad ćeš ustati od sna svojega?

10. Dok malo prospavaš, dok malo prodrijemlješ, dok malo sklopiš ruke da prilegneš,

11. U tom će doći siromaštvo tvoje kao putnik i oskudica tvoja kao oružan čovjek.

12. Čovjek nevaljao i nitkov hodi sa zlijem ustima;

13. Namiguje očima, govori nogama, pokazuje prstima;

14. Svaka mu je opačina u srcu, kuje zlo svagda, zameće svagju.

15. Za to će u jedan put doći pogibao njegova, časom će se satrti i ne će biti lijeka.

16. Na ovo šestoro mrzi Gospod, i sedmo je gad duši njegovoj:

17. Oči ponosite, jezik lažljiv i ruke koje proljevaju krv pravu,

18. Srce koje kuje zle misli, noge koje brzo trče na zlo,

19. Lažan svjedok koji govori laž, i ko zameće svagju megju braćom.

20. Čuvaj, sine moj, zapovijest oca svojega, i ne ostavljaj nauke matere svoje.

21. Priveži ih sebi na srce za svagda, i spuči ih sebi oko grla.

22. Kuda god pogješ, vodiće te; kad zaspiš, čuvaće te; kad se probudiš, razgovaraće te;

23. Jer je zapovijest žižak, i nauka je vidjelo, i put je životni karanje koje poučava;

24. Da te čuvaju od zle žene, od jezika kojim laska žena tugja.

25. Ne zaželi u srcu svom ljepote njezine, i nemoj da te uhvati vjegjama svojim.

26. Jer sa žene kurve *spada čovjek* na komad hljeba, i žena pusta lovi dragocjenu dušu.

27. Hoće li ko uzeti ognja u njedra a haljine da mu se ne upale?

28. Hoće li ko hoditi po živom ugljevlju a nogu da ne ožeže?

29. Tako biva onome koji ide k ženi bližnjega svojega; ne će biti bez krivice ko je se god dotakne.

30. Ne sramote lupeža koji ukrade da nasiti dušu svoju, budući gladan;

31. Nego kad ga uhvate plati samosedmo, dade sve imanje doma svojega.

32. Ali ko učini preljubu sa ženom, bezuman je, dušu svoju gubi ko tako čini;

33. Muke i ruga dopada, i sramota se njegova ne može izbrisati.

34. Jer je ljubavna sumnja žestoka u muža i ne štedi na dan osvete;

35. Ne mari ni za kakav otkup, i ne priima ako ćeš i mnogo darova davati.

GLAVA 7.

Sine, čuvaj riječi moje, i zapovijesti moje sahrani kod sebe.

2. Čuvaj zapovijesti moje i bićeš živ, i nauku moju kao zjenicu očiju svojih.

3. Priveži ih sebi na prste, napiši ih na ploči srca svojega.

4. Reci mudrosti: sestra si mi; i prijateljicom zovi razboritost,

5. Da bi te čuvala od žene tugje, od tugjinke, koja laska riječima.

6. Jer s prozora doma svojega kroz rešetku gledah,

7. I vidjeh megju ludima, opazih megju djecom bezumna mladića,

8. Koji igjaše ulicom pokraj ugla njezina, i koračaše putem ka kući njezinoj,

9. U sumrak, u veče, kad se unoća i smrče;

10. A gle, srete ga žena, u odijelu kurvinskom i lukava srca,

11. Plaha i pusta, kojoj noge ne mogu stajati kod kuće,

12. Sad na polju, sad na ulici, kod svakoga ugla vrebaše.

13. I uhvati ga, i poljubi ga, i bezobrazno reče mu:

14. Imam žrtve zahvalne, danas izvrših zavjete svoje;

15. Za to ti izidoh na susret da te tražim, i nagjoh te.

16. Nastrla sam odar svoj pokriva-

čima vezenijem i prostirkama Misirskim.

17. Okadila sam postelju svoju smirnom, alojem i cimetom.

18. Hajde da se opijamo ljubavlju do zore, da se veselimo milovanjem.

19. Jer mi muž nije kod kuće, otišao je na put daljni,

20. Uzeo je sa sobom tobolac novčani, vratiće se kući u odregjeni dan.

21. Navrati ga mnogim riječima, glatkim usnama svojim odvuče ga.

22. Otide za njom odmah kao što vo ide na klanje i kao bezumnik u puto da bude karan,

23. Dokle mu strijela ne probije jetru, kao što ptica leti u zamku ne znajući da joj je o život.

24. Za to dakle, djeco, poslušajte me, i pazite na riječi usta mojih.

25. Nemoj da zastranjuje srce tvoje na putove njezine, nemoj lutati po štazama njezinijem.

26. Jer je mnoge ranila i oborila, i mnogo je onijeh koje je sve pobila.

27. Kuća je njezina put pakleni koji vodi u klijeti smrtne.

GLAVA 8.

Ne viče li mudrost? i razum ne pušta li glas svoj?

2. Navrh visina, na putu, na rasputicama stoji,

3. Kod vrata, na ulasku u grad, gdje se otvoraju vrata, viče:

4. Vas vičem, o ljudi, i glas svoj *obraćam* k sinovima ljudskim.

5. Naučite se ludi mudrosti, i bezumni orazumite se.

6. Slušajte, jer ću govoriti velike stvari, i usne moje otvorajući se kazivaće što je pravo.

7. Jer usta moja govore istinu, i mrska je usnama mojim bezbožnost.

8. Prave su sve riječi usta mojih, ništa nema u njima krivo ni izopačeno.

9. Sve su obične razumnomu i prave su onima koji nalaze znanje.

10. Primite nastavu moju a ne srebro, i znanje radije nego najbolje zlato.

11. Jer je bolja mudrost od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari ne mogu se izjednačiti s njom.

12. Ja mudrost boravim s razboritošću, i razumno znanje nalazim.

13. Strah je Gospodnji mržnja na zlo; ja mrzim na ponositost i na oholost i na zli put i na usta opaka.

14. Moj je savjet i što god jest; ja sam razum i moja je sila.

15. Mnom carevi caruju, i vladaoci postavljaju pravdu.

16. Mnom vladaju knezovi i poglavari i sve sudije zemaljske.

17. Ja ljubim one koji mene ljube, i koji me dobro traže nalaze me.

18. U mene je bogatstvo i slava, postojano dobro i pravda.

19. Plod je moj bolji od zlata i od najboljega zlata, i dobitak je moj bolji od najboljega srebra.

20. Putem pravednijem vodim, posred staza pravice,

21. Da onima koji me ljube dam ono što jest, i riznice njihove da napunim.

22. Gospod me je imao u početku puta svojega, prije djela svojih, prije svakoga vremena.

23. Prije vijekova postavljena sam, prije početka, prije postanja zemlje.

24. Kad jošte ne bijaše bezdânâ, rodila sam se, kad još ne bijaše izvora obilatijeh vodom.

25. Prije nego se gore osnovaše, prije humova ja sam se rodila;

26. Još ne bješe načinio zemlje ni polja ni početka prahu vasiljenskom;

27. Kad je uregjivao nebesa, ondje bijah; kad je razmjeravao krug nad bezdanom,

28. Kad je utvrgjivao oblake gore i krijepio izvore bezdanu;

29. Kad je postavljao moru megju i vodama da ne prestupaju zapovijesti njegove, kad je postavljao temelje zemlji;

30. Tada bijah kod njega hranjenica, bijah mu milina svaki dan, i veseljah se pred njim svagda;

31. Veseljah se na vasiljenoj njegovoj, i milina mi je sa sinovima ljudskim.

32. Tako dakle, sinovi, poslušajte me, jer blago onima koji se drže putova mojih.

33. Slušajte nastavu, i budite mudri, i nemojte je odbaciti.

34. Blago čovjeku koji me sluša stražeći na vratima mojim svaki dan i čuvajući pragove vrata mojih.

35. Jer ko mene nalazi, nalazi život i dobija ljubav od Gospoda.

36. A ko o mene griješi, čini krivo du-

ši svojoj; svi koji mrze na me, ljube smrt.

GLAVA 9.

Premudrost sazida sebi kuću, i otesa sedam stupova;
2. Pokla stoku svoju, rastvori vino svoje, i postavi sto svoj.
3. Posla djevojke svoje, te zove svrh visina gradskih:
4. Ko je lud, neka se uvrati ovamo. I bezumnima veli:
5. Hodite, jedite hljeba mojega, i pijte vina koje sam rastvorila.
6. Ostavite ludost i bićete živi, i idite putem razuma.
7. Ko uči podsmjevača, prima sramotu; i ko kori bezbožnika, prima rug.
8. Ne karaj podsmjevača da ne omrzne na te; karaj mudra, i ljubiće te.
9. Kaži mudrome, i biće još mudriji; pouči pravednoga, i znaće više.
10. Početak je mudrosti strah Gospodnji, i znanje je svetijeh stvari razum.
11. Jer će se mnom umnožiti dani tvoji i dodaće ti se godine životu.
12. Ako budeš mudar, sebi ćeš biti mudar; ako li budeš podsmjevač, sam ćeš tegliti.
13. Žena bezumna plaha je, luda i ništa ne zna;
14. I sjedi na vratima od kuće svoje na stolici, na visinama gradskim,
15. Te viče one koji prolaze koji idu pravo svojim putem:
16. Ko je lud? neka se uvrati ovamo. I bezumnome govori:
17. Voda je kradena slatka, i hljeb je sakriven ugodan.
18. A on ne zna da su ondje mrtvaci i u dubokom grobu da su zvanice njezine.

GLAVA 10.

Priče Solomunove.

Mudar je sin radost ocu svojemu, a lud je sin žalost materi svojoj.
2. Ne pomaže nepravedno blago, nego pravda izbavlja od smrti.
3. Ne da Gospod da gladuje duša pravednikova, a imanje bezbožničko razmeće.
4. Nemarna ruka osiromašava, a vrijedna ruka obogaćava.
5. Ko zbira u ljeto, sin je razuman; ko spava o žetvi, sin je sramotan.
6. Blagoslovi su nad glavom pravedniku, a usta bezbožnička pokriva nasilje.
7. Spomen pravednikov ostaje blagosloven, a ime bezbožničko trune.
8. Ko je mudra srca, prima zapovijesti; a ko je ludijeh usana, pašće.
9. Ko hodi bezazleno, hodi pouzdano; a ko je opak na putovima svojim, poznaće se.
10. Ko namiguje okom, daje muku; i ko je ludijeh usana, pašće.
11. Usta su pravednikova izvor životu, a usta bezbožnička pokriva nasilje.
12. Mrzost zameće svagje, a ljubav prikriva sve prijestupe.
13. Na usnama razumnoga nalazi se mudrost, a za legja je bezumnoga batina.
14. Mudri sklanjaju znanje, a usta ludoga blizu su pogibli.
15. Bogatstvo je bogatima tvrd grad, siromaštvo je siromasima pogibao.
16. Rad je pravednikov na život, dobitak bezbožnikov na grijeh.
17. Ko prima nastavu, na putu je k životu; a ko odbacuje kar, luta.
18. Ko pokriva mržnju, lažljivih je usana; i ko iznosi sramotu, bezuman je.
19. U mnogim riječima ne biva bez grijeha; ali ko zadržava usne svoje, razuman je.
20. Jezik je pravednikov srebro odabrano; srce bezbožničko ne vrijedi ništa.
21. Usne pravednikove pasu mnoge, a bezumni umiru s bezumlja.
22. Blagoslov Gospodnji obogaćava a bez muke.
23. Bezumniku je šala činiti zlo, a razuman čovjek drži se mudrosti.
24. Čega se boji bezbožnik, ono će ga snaći; a što pravednici žele, *Bog* će im dati.
25. Kao što prolazi oluja, tako bezbožnika nestaje; a pravednik je na vječitom temelju.
26. Kakav je ocat zubima i dim očima, taki je ljenivac onima koji ga šalju.
27. Strah Gospodnji dodaje dane, a bezbožnicima se godine prekraćuju.
28. Čekanje pravednijeh radost je, a nadanje bezbožnijeh propada.
29. Put je Gospodnji krjepost bezazlenomu, a strah onima koji čine bezakonje.

30. Pravednik se ne će nigda pokolebati, a bezbožnici ne će nastavati na zemlji.

31. Usta pravednikova iznose mudrost, a jezik opaki istrijebiće se.

32. Usne pravednikove znaju što je milo, a bezbožnička su usta opačina.

GLAVA 11.

Lažna su mjerila mrska Gospodu, a prava mjera ugodna mu je.

2. Kad dogje oholost, dogje i sramota; a u smjernijeh je mudrost.

3. Pravedne vodi bezazlenost njihova, a bezakonike satire zloća njihova.

4. Ne će pomoći bogatstvo u dan gnjeva, a pravda izbavlja od smrti.

5. Pravda bezazlenoga upravlja put njegov, a bezbožnik pada od svoje bezbožnosti.

6. Pravedne izbavlja pravda njihova, a bezakonici hvataju se u svojoj zloći.

7. Kad umire bezbožnik, propada nadanje, i naj jače uzdanje propada.

8. Pravednik se izbavlja iz nevolje, a bezbožnik dolazi na njegovo mjesto.

9. Licemjer kvari ustima bližnjega svojega; ali se pravednici izbavljaju znanjem.

10. Dobru pravednijeh raduje se grad; a kad propadaju bezbožnici, biva pjevanje.

11. Blagoslovima pravednijeh ljudi podiže se grad, a s usta bezbožničkih raskopava se.

12. Bezumnik se ruga bližnjemu svojemu, a razuman čovjek muči.

13. Opadač tumarajući izdaje tajnu; a ko je vjerna srca, taji stvar.

14. Gdje nema savjeta, propada narod, a pomoć je u mnoštvu savjetnika.

15. Zlo prolazi ko se jamči za tugjina; a ko mrzi na jamstvo, bez brige je.

16. Žena mila dobija čast, a silni dobijaju bogatstvo.

17. Milostiv čovjek čini dobro duši svojoj, a nemilostiv udi svojemu tijelu.

18. Bezbožni radi posao prijevaran; a ko sije pravdu, pouzdana mu je plata.

19. Ko se drži pravde, na život muje; a ko ide za zlom, na smrt mu je.

20. Mrski su Gospodu koji su opaka srca; a mili su mu koji su bezazleni na svom putu.

21. Žao čovjek ne će ostati bez kara ako i druge uzme u pomoć; a sjeme pravednijeh izbaviće se.

22. Žena lijepa a bez razuma zlatna je brnjica u gubici svinji.

23. Želja je pravednijeh samo dobro, a očekivanje bezbožnijeh gnjev.

24. Jedan prosipa, i sve više ima; a drugi tvrduje suviše, i sve je siromašniji.

25. Podašna ruka biva bogatija, i ko napaja, sam će biti napojen.

26. Ko ne da žita, proklinje ga narod, a ko prodaje, blagoslov mu je nad glavom.

27. Ko traži dobro, dobija ljubav; a ko traži zlo, zadesiće ga.

28. Ko se uzda u bogatstvo svoje, propašće; a pravednici će se kao grana zelenjeti.

29. Ko zatire kuću svoju, naslijediće vjetar; i bezumnik će služiti mudromu.

30. Plod je pravednikov drvo životno, i mudri obučava duše.

31. Gle, pravedniku se na zemlji plaća, a kamo li bezbožniku i grješniku?

GLAVA 12.

Ko ljubi nastavu, ljubi znanje; a ko mrzi na ukor, ostaje lud.

2. Dobar čovjek dobija ljubav od Gospoda, a čovjeka zlikovca osugjuje.

3. Ne će se čovjek utvrditi bezbožnošću, a korijen pravednijeh ne će se pomaći.

4. Vrijedna je žena vijenac mužu svojemu; a koja ga sramoti, ona mu je kao trulež u kostima.

5. Misli su pravednijeh prave, a savjeti bezbožnijeh prijevara.

6. Riječi bezbožnijeh vrebaju krv, a pravedne izbavljaju usta njihova.

7. Obaraju se bezbožni da ih nema, a dom pravednijeh ostaje.

8. Prema razumu svom hvali se čovjek; a ko je opaka srca, prezreće se.

9. Ko se snebiva, a ima slugu, bolji je od onoga koji se veliča a hljeba nema.

10. Pravednik se brine za život svojega živinčeta, a u bezbožnika je srce nemilostivo.

11. Ko radi svoju zemlju, biće sit hljeba; a ko ide za besposlicama, bezuman je.

12. Bezbožnik želi obranu od zla, ali korijen pravednijeh daje je.

13. Zlome je zamka u grijehu usana njegovijeh, a pravednik izlazi iz tjeskobe.
14. Od ploda usta svojih siti se čovjek dobra, i platu za djela svoja prima čovjek.
15. Bezumniku se čini prav put njegov; ali ko sluša savjet, mudar je.
16. Gnjev bezumnikov odmah se pozna, ali pametni pokriva sramotu.
17. Ko govori istinu, javlja što je pravo, a lažni svjedok prijevaru.
18. Ima ko govori kao da mač probada, a jezik je mudrijeh lijek.
19. Istinita usta stoje tvrdo do vijeka, a jezik lažljivi za čas.
20. Koji zlo misle, prijevara im je u srcu, a radost je onima koji svjetuju na mir.
21. Nikaka nesreća ne će zadesiti pravednika, a bezbožnici će se napuniti zla.
22. Mrske su Gospodu lažljive usne; a koji rade vjerno, mili su mu.
23. Pametan čovjek pokriva znanje, a srce bezumnijeh razglašuje bezumlje.
24. Ruka radljiva gospodariće, a lijena će davati danak.
25. Briga u srcu čovječijem obara; a dobra riječ razveseljava.
26. Pravedniku je bolje nego bližnjemu njegovu; a bezbožnike zavodi put njihov.
27. Ljenivac ne će peći lova svoga, a u vrijedna je čovjeka dobro dragocjeno.
28. Na putu pravde život je, i kuda ide staza njezina nema smrti.

GLAVA 13.

Mudar sin sluša nastavu oca svojega, a podsmjevač ne sluša ukora.
2. Od ploda usta svojih svaki će jesti dobro, a duša nevaljalijeh ljudi nasilje.
3. Ko čuva usta svoja, čuva svoju dušu; ko razvaljuje usne, propada.
4. Željna je duša ljenivčeva, ali nema ništa; a duša vrijednijeh ljudi obogatiće se.
5. Na lažnu riječ mrzi pravednik; a bezbožnik se mrazi i sramoti.
6. Pravda čuva onoga koji hodi bezazleno; a bezbožnost obara grješnika.
7. Ima ko se gradi bogat a nema ništa, i ko se gradi siromah a ima veliko blago.
8. Otkup je za život čovjeku bogatstvo njegovo, a siromah ne sluša prijetnje.
9. Vidjelo pravedničko svijetli se, a žižak bezbožnički ugasiće se.
10. Od oholosti biva samo svagja, a koji primaju svjet, u njih je mudrost.
11. Blago koje se taštinom teče umaljava se, a ko sabira rukom, umnožava.
12. Dugo nadanje mori srce, a želja je ispunjena drvo životno.
13. Ko prezire riječ, sam sebi udi; a ko se boji zapovijesti, platiće mu se.
14. Nauka je mudroga izvor životni da se sačuva prugala smrtnijeh.
15. Dobar razum daje ljubav, a put je bezakonički hrapav.
16. Svaki pametan čovjek radi s razumom, a bezuman raznosi bezumlje.
17. Glasnik bezbožan pada u zlo, a vjeran je poslanik lijek.
18. Siromaštvo i sramota doći će na onoga koji odbacuje nastavu; a ko čuva karanje, proslaviće se.
19. Ispunjena je želja slast duši, a bezumnima je mrsko odstupiti od zla.
20. Ko hodi s mudrima postaje mudar, a ko se druži s bezumnicima postaje gori.
21. Grješnike goni zlo, a pravednicima se vraća dobro.
22. Dobar čovjek ostavlja našljedstvo sinovima sinova svojih, a grješnikovo imanje čuva se pravedniku.
23. Izobila hrane ima na njivi siromaškoj, a ima ko propada sa zle uprave.
24. Ko žali prut, mrzi na sina svojega; a ko ga ljubi, kara ga za vremena.
25. Pravednik jede, i sita mu je duša; a trbuh bezbožnicima nema dosta.

GLAVA 14.

Mudra žena zida kuću svoju, a luda svojim rukama raskopava.
2. Ko hodi pravo, boji se Gospoda; a ko je opak na svojim putovima, prezire ga.
3. U ustima je bezbožnikovijem prut oholosti, a mudre čuvaju usta njihova.
4. Gdje nema volova, čiste su jasle; a obilata je ljetina od sile volovske.
5. Istinit svjedok ne laže, a lažan svjedok govori laž.
6. Podsmjevač traži mudrost, i ne

nahodi je: a razumnomu je znanje lako *naći*.

7. Idi od čovjeka bezumna, jer ne ćeš čuti pametne riječi.

8. Mudrost je pametnoga da pazi na put svoj, a bezumlje je bezumnijeh prijevara.

9. Bezumnima je šala grijeh, a megju pravednima je dobra volja.

10. Srce svačije zna jad duše svoje; i u veselje njegovo ne miješa se drugi.

11. Dom bezbožnički raskopaće se, a koliba pravednijeh cvjetaće.

12. Neki se put čini čovjeku prav, a kraj mu je put k smrti.

13. I od smijeha boli srce, i veselju kraj biva žalost.

14. Putova svojih nasitiće se ko je izopačena srca, ali ga se kloni čovjek dobar.

15. Lud vjeruje svašta, a pametan pazi na svoje korake.

16. Mudar se boji i uklanja se od zla, a bezuman navire i slobodan je.

17. Nagao čovjek čini bezumlje, a pakostan je čovjek mrzak.

18. Ludi našljegjuje bezumlje, a razboriti vjenčava se znanjem.

19. Klanjaju se zli pred dobrima i bezbožni na vratima pravednoga.

20. Ubogi je mrzak i prijatelju svom, a bogati imaju mnogo prijatelja.

21. Ko prezire bližnjega svojega griješi; a ko je milostiv ubogima, blago njemu.

22. Koji smišljaju zlo, ne lutaju li? a milost i vjera biće onima koji smišljaju dobro.

23. U svakom trudu ima dobitka, a govor usnama samo je siromaštvo.

24. Mudrima je vijenac bogatstvo njihovo, a bezumlje bezumnijeh ostaje bezumlje.

25. Istinit svjedok izbavlja duše, a lažan govori prijevaru.

26. U strahu je Gospodnjem jako pouzdanje, i sinovima je utočište.

27. Strah je Gospodnji izvor životu da se čovjek sačuva od prugala smrtnijeh.

28. U mnoštvu je naroda slava caru; a kad nestaje naroda, propast je vladaocu.

29. Ko je spor na gnjev, velika je razuma; a ko je nagao, pokazuje ludost.

30. Život je tijelu srce zdravo, a zavist je trulež u kostima.

31. Ko čini krivo ubogome, sramoti stvoritelja njegova; a poštuje ga ko je milostiv siromahu.

32. Za zlo svoje povrgnuće se bezbožnik, a pravednik nada se i na smrti.

33. Mudrost počiva u srcu razumna čovjeka, a što je u bezumnima poznaje se.

34. Pravda podiže narod, a grijeh je sramota narodima.

35. Mio je caru razuman sluga, ali na sramotna gnjevi se.

GLAVA 15.

Odgovor blag utišava gnjev, a riječ prijeka podiže srdnju.

2. Jezik mudrijeh ljudi ukrašava znanje, a usta bezumnijeh prosipaju bezumlje.

3. Oči su Gospodnje na svakom mjestu gledajući zle i dobre.

4. Zdrav je jezik drvo životno, a opačina s njega kršenje od vjetra.

5. Lud se ruga nastavom oca svojega; a ko prima ukor, biva pametan.

6. U kući pravednikovoj ima mnogo blaga; a u dohotku je bezbožnikovu rasap.

7. Usne mudrijeh ljudi siju znanje, a srce bezumničko ne čini tako.

8. Žrtva je bezbožnička gad Gospodu, a molitva pravednijeh ugodna mu je.

9. Gad je Gospodu put bezbožnikov; a ko ide za pravdom, njega ljubi.

10. Karanje je zlo onome ko ostavlja put; koji mrzi na ukor, umrijeće.

11. Pakao je i pogibao pred Gospodom, a kamo li srca sinova čovječijih.

12. Podsmjevač ne ljubi onoga ko ga kori, niti ide k mudrima.

13. Veselo srce veseli lice, a žalost u srcu obara duh.

14. Srce razumno traži znanje, a usta bezumnijeh ljudi naslagjuju se bezumljem.

15. Svi su dani nevoljnikovi zli; a ko je vesela srca, na gozbi je jednako.

16. Bolje je malo sa strahom Gospodnjim nego veliko blago s nemirom.

17. Bolje je jelo od zelja gdje je ljubav nego od vola ugojena gdje je mržnja.

18. Čovjek gnjevljiv zameće raspru; a ko je spor na gnjev, utišava svagju.
19. Put je lijenoga kao ograda od trnja, a staza je pravednijeh nasuta.
20. Mudar je sin radost ocu, a čovjek bezuman prezire mater svoju.
21. Bezumlje je radost bezumniku, a razuman čovjek hodi pravo.
22. Namjere se rasipaju kad nema savjeta, a tvrdo stoje gdje je mnogo savjetnika.
23. Raduje se čovjek odgovorom usta svojih, i riječ u vrijeme kako je dobra!
24. Put k životu ide gore razumnome da se sačuva od pakla ozdo.
25. Gospod raskopava kuću ponositima, a megju udovici utvrgjuje.
26. Mrske su Gospodu misli zle, a besjede čistijeh mile su.
27. Lakomac zatire svoju kuću, a ko mrzi na poklone živ će biti.
28. Srce pravednikovo premišlja šta će govoriti, a usta bezbožnička rigaju zlo.
29. Daleko je Gospod od bezbožnijeh, a molitvu pravednijeh čuje.
30. Vid očinji veseli srce, dobar glas goji kosti.
31. Uho koje sluša karanje životno nastavaće megju mudrima.
32. Ko odbacuje nastavu, ne mari za dušu svoju; a ko sluša karanje, biva razuman.
33. Strah je Gospodnji nastava k mudrosti, i prije slave ide smjernost.

GLAVA 16.

Čovjek sprema srce, ali je od Gospoda što će jezik govoriti.
2. Čovjeku se svi putovi njegovi čine čisti, ali Gospod ispituje duhove.
3. Ostavi na Gospoda djela svoja, i biće tvrde namjere tvoje.
4. Gospod je stvorio sve sam za se, i bezbožnika za zli dan.
5. Mrzak je Gospodu ko je god ponosita srca, i ne će ostati bez kara ako će i druge uzeti u pomoć.
6. Milošću i istinom očišća se bezakonje, i strahom Gospodnjim uklanja se čovjek oda zla.
7. Kad su čiji putovi mili Gospodu, miri s njim i neprijatelje njegove.
8. Bolje je malo s pravdom nego mnogo dohodaka s nepravdom.
9. Srce čovječije izmišlja sebi put, ali Gospod upravlja korake njegove.
10. Proroštvo je na usnama carevijem, u sudu ne će pogriješiti usta njegova.
11. Mjerila i potezi pravi od Gospoda su, i sve kamenje u tobocu njegovo je djelo.
12. Gadno je carevima činiti nepravdu, jer se pravdom utvrgjuje prijesto.
13. Mile su carevima usne pravedne, i oni ljube onoga koji govori pravo.
14. Gnjev je carev glasnik smrtni, ali mudar čovjek ublažiće ga.
15. U veselu je licu carevu život, i ljubav je njegova kao oblak s poznijem daždom.
16. Koliko je bolje teći mudrost nego zlato! i teći razum koliko je ljepše nego srebro!
17. Put je pravednijeh uklanjanje oda zla; čuva dušu svoju ko pazi na put svoj.
18. Oholost dolazi pred pogibao, i ponosit duh pred propast.
19. Bolje je biti ponizna duha s krotkima nego dijeliti plijen s oholima.
20. Ko pazi na riječ, nalazi dobro, i ko se uzda u Gospoda, blago njemu.
21. Ko je mudra srca, zove se razuman, a slast na usnama umnožava nauku.
22. Izvor je životu razum onima koji ga imaju, a nauka bezumnijeh bezumlje je.
23. Srce mudroga razumno upravlja ustima njegovijem, i dodaje nauku usnama njegovijem.
24. Ljubazne su riječi sat meda, slast duši i zdravlje kostima.
25. Neki se put čini čovjeku prav, a kraj mu je put k smrti.
26. Ko se trudi, sebi se trudi, jer ga nagone usta njegova.
27. Čovjek nevaljao kopa zlo, i na usnama mu je kao oganj koji pali.
28. Opak čovjek zameće svagju, i opadač rastavlja glavne prijatelje.
29. Nasilnik mami druga svojega i zavodi ga na put koji nije dobar;
30. Namiguje očima, kad misli naopako; kad miče usnama, čini zlo.

31. Sijeda je kosa slavna kruna, nalazi se na putu pravednom.
32. Bolji je spor na gnjev nego junak, i gospodar od svoga srca bolji je nego onaj koji uzme grad.
33. Ždrijeb se baca u krilo, ali je od Gospoda sve što izlazi.

GLAVA 17.

Bolji je zalogaj suha hljeba s mirom nego kuća puna poklane stoke sa svagjom.
2. Razuman sluga biće gospodar nad sinom sramotnijem i s braćom će dijeliti našljedstvo.
3. Topionica je za srebro i peć za zlato, a srca iskušava Gospod.
4. Zao čovjek pazi na usne zle, a lažljivac sluša jezik pakostan.
5. Ko se ruga siromahu, sramoti stvoritelja njegova; ko se raduje nesreći, ne će ostati bez kara.
6. Vijenac su starcima unuci, a slava sinovima oci njihovi.
7. Ne priliči bezumnom visoka besjeda, a kamo li knezu lažljiva besjeda?
8. Poklon je dragi kamen onome koji ga prima, kuda se god okrene napreduje.
9. Ko pokriva prijestup, traži ljubav; a ko ponavlja stvar, rastavlja glavne prijatelje.
10. Ukor tišti razumnoga većma nego ludoga sto udaraca.
11. Zao čovjek traži samo odmet, ali će se ljut glasnik poslati na nj.
12. Bolje je da čovjeka srete medvjedica kojoj su oteti medvjedići, nego bezumnik u svom bezumlju.
13. Ko vraća zlo za dodro, ne će se zlo odmaći od kuće njegove.
14. Ko počne svagju, otvori ustavu vodi; za to prije nego se zametne, progji se raspre.
15. Ko opravda krivoga i ko osudi pravoga, obojica su gad Gospodu.
16. Na što je blago bezumnome u ruci kad nema razuma da pribavi mudrost?
17. U svako doba ljubi prijatelj, i brat postaje u nevolji.
18. Čovjek razuman daje ruku i jamči se za prijatelja svojega.
19. Ko miluje svagju, miluje grijeh; ko podiže u vis vrata svoja, traži pogibao.
20. Ko je opaka srca, ne će naći dobra; i ko dvoliči jezikom, pašće u zlo.
21. Ko rodi bezumna, na žalost mu je, niti će se radovati otac luda.
22. Srce veselo pomaže kao lijek, a duh žalostan suši kosti.
23. Bezbožnik prima poklon iz njedara da prevrati putove pravdi.
24. Razumnomu je na licu mudrost, a oči bezumniku *vrljaju* na kraj zemlje.
25. Žalost je ocu svojemu sin bezuman, i jad roditeljci svojoj.
26. Nije dobro globiti pravednika, ni da knezovi biju koga što je radio pravo.
27. Usteže riječi svoje čovjek koji zna, i tiha je duha čovjek razuman.
28. I bezuman kad muči, misli se da je mudar, i razuman, kad stiskuje usne svoje.

GLAVA 18.

Čovjek samovoljan traži što je njemu milo i miješa se u svašta.
2. Bezumniku nije mio razum nego da se javlja srce njegovo.
3. Kad dogje bezbožnik, dogje i rug, i prijekor sa sramotom.
4. Riječi su iz usta čovječijih duboka voda, izvor je mudrosti potok koji se ražljeva.
5. Nije dobro gledati bezbožniku ko je, da se učini krivo pravomu na sudu.
6. Usne bezumnikove pristaju u svagju, i usta njegova dozivlju boj.
7. Bezumniku su usta njegova pogibao, i usne njegove pruglo duši njegovoj.
8. Riječi su opadačeve kao izbijenijeh, ali slaze unutra u trbuh.
9. I ko je nemaran u poslu svom brat je raspikući.
10. Tvrda je kula ime Gospodnje, k njemu će uteći pravednik, i biće u visokom zaklonu.
11. Bogatstvo je bogatome jak grad i kao visok zid u njegovoj misli.
12. Pred propast podiže se srce čovjeku, a prije slave ide smjernost.
13. Ko odgovara prije nego čuje, to mu je ludost i sramota.

14. Duh čovječiji snosi bol svoj; a duh oboren ko će podignuti ?
15. Srce razumna čovjeka dobavlja znanje, i uho mudrijeh traži znanje.
16. Dar čovjeku širi mjesto i vodi ga pred vlastelje.
17. Pravedan se čini ko je prvi u svojoj raspri, ali kad dogje bližnji njegov, ispituje se.
18. Raspre prekida ždrijeb, i izmegju silnijeh rasugjuje.
19. Uvrijegjen je brat kao tvrd grad, i svagja je kao prijevornica na dvoru.
20. Svakomu se trbuh siti plodom usta njegovijeh, dohotkom od usana svojih siti se.
21. Smrt je i život u vlasti jeziku, i ko ga miluje, ješće plod njegov.
22. Ko je našao ženu, našao je dobro i dobio ljubav od Gospoda.
23. Siromah govori moleći, a bogat odgovara oštro.
24. Ko ima prijatéljâ, valja da postupa prijateljski, jer ima prijatelja vjernijih od brata.

GLAVA 19.

Siromah koji hodi u bezazlenosti svojoj bolji je nego opaki usnama svojim, koji je bezuman.
2. Kad je duša bez znanja, nije dobro ; i ko je brzijeh nogu, spotiče se.
3. Ludost čovječija prevraća put njegov, a srce se njegovo gnjevi na Gospoda.
4. Bogatstvo pribavlja mnogo prijatelja, a siromaha ostavlja prijatelj njegov.
5. Lažan svjedok ne će ostati bez kara, i ko govori laž, ne će uteći.
6. Mnogi ugagjaju knezu, i svak je prijatelj čovjeku podatljivu.
7. Na siromaha mrze sva braća njegova, još više se prijatelji njegovi udaljuju od njega ; viče za njima, ali ih nema.
8. Ko pribavlja razum, ljubi dušu svoju ; i ko pazi na mudrost, naći će dobro.
9. Svjedok lažan ne će ostati bez kara, i ko govori laž, poginuće.
10. Ne dolikuju bezumnom miline, ni sluzi da vlada knezovima.
11. Razum zadržava čovjeka od gnjeva, i čast mu je mimoći krivicu.
12. Careva je srdnja kao rika mladoga lava, a ljubav je njegova kao rosa travi.
13. Bezuman je sin muka ocu svojemu, i svadljivost ženina neprestano prokisivanje.
14. Kuća i imanje našljegjuje se od otaca ; a od Gospoda je razumna žena.
15. Lijenost navodi tvrd san, i nemarljiva duša gladovaće.
16. Ko drži zapovijesti, čuva dušu svoju ; a ko ne mari za putove svoje, poginuće.
17. Gospodu pozaima ko poklanja siromahu, i platiće mu za dobro njegovo.
18. Karaj sina svojega dokle ima nadanja, i na pogibao njegovu da ne prašta duša tvoja.
19. Velik gnjev pokazuj kad praštaš kar, i kad oprostiš, poslije većma pokaraj.
20. Slušaj svjet i primaj nastavu, da poslije budeš mudar.
21. Mnogo ima misli u srcu čovječijem, ali što Gospod naumi ono će ostati.
22. Želja čovjeku treba da je da čini milost, a bolji je siromah nego laža.
23. Strah je Gospodnji na život ; u koga je on, boravi sit, niti ga pohodi zlo.
24. Ljenivac krije ruku svoju u njedra, ni k ustima svojim ne prinosi je.
25. Udri podsmjevača da ludi omudra, i razumnoga nakaraj da razumije nauku.
26. Sin sramotan i prijekoran upropašćuje oca i odgoni mater.
27. Nemoj, sine, slušati nauke koja odvodi od riječi razumnijeh.
28. Nevaljao svjedok podsmijeva se pravdi, i usta bezbožnička proždiru nepravdu.
29. Gotovi su podsmjevačima sudovi i bezumnicima boj na legja.

GLAVA 20.

Vino je podsmjevač i silovito piće nemirnik, i ko god za njim luta ne će biti mudar.
2. Strah je carev kao rika mladoga lava ; ko ga draži, griješi svojoj duši.
3. Slava je čovjeku da se okani svagje ; a ko je god bezuman, upleće se.
4. Radi zime ljenivac ne ore ; prosi o žetvi, i ništa ne dobija.

5. Savjet je u srcu čovječijem duboka voda, ali čovjek razuman crpe ga.
6. Najviše ljudi hvali se svojom dobrotom; ali ko će naći čovjeka istinita?
7. Pravednik jednako hodi u bezazlenosti svojoj; blago sinovima njegovijem poslije njega!
8. Car sjedeći na prijestolu sudskom rasipa očima svojim svako zlo.
9. Ko može reći: očistio sam srce svoje, čist sam od grijeha svojega?
10. Dvojak poteg i dvojaka mjera, oboje je mrsko Gospodu.
11. Po djelima svojim poznaje se i dijete hoće li biti čisto i hoće li biti pravo djelo njegovo.
12. Uho koje čuje, i oko koje vidi, oboje je Gospod načinio.
13. Ne ljubi sna, da ne osiromašiš; otvoraj oči svoje, i bićeš sit hljeba.
14. Ne valja, ne valja, govori ko kupuje, a kad otide onda se hvali.
15. Ima zlata i mnogo bisera, ali su mudre usne najdragocjeniji nakit.
16. Uzmi haljinu onome koji se podjemči za tugjina, uzmi zalog od njega za tugjinku.
17. Sladak je čovjeku hljeb od prijevare, ali mu se poslije napune usta pijeska.
18. Misli se utvrgjuju savjetom; za to razumno ratuj.
19. Ko otkriva tajnu, postupa nevjerno; za to se ne miješaj s onijem koji razvaljuje usta.
20. Ko psuje oca svojega ili mater svoju, njegov će se žižak ugasiti u crnom mraku.
21. Našljedstvo koje se iz početka brzo dobija, ne biva na pošljetku blagosloveno.
22. Ne govori: vratiću zlo. Čekaj Gospoda, i sačuvaće te.
23. Mrzak je Gospodu dvojak poteg, i mjerila lažna nijesu dobra.
24. Od Gospoda su koraci čovječji, a čovjek kako će razumjeti put njegov?
25. Zamka je čovjeku da proždre svetinju, i poslije zavjeta opet da traži.
26. Mudar car rasipa bezbožnike i pušta na njih kolo.
27. Vidjelo je Gospodnje duša čovječija, istražuje sve što je u srcu.
28. Milost i istina čuvaju cara, i milošću podupire svoj prijesto.
29. Slava je mladićima sila njihova, a starcima čast sijeda kosa.
30. Modrice od boja i udarci koji prodiru do srca jesu lijek zlome.

GLAVA 21.

Srce je carevo u ruci Gospodu kao potoci vodeni; kuda god hoće, savija ga.
2. Svaki se put čovjeku čini prav, ali Gospod ispituje srca.
3. Da se čini pravda i sud, milije je Gospodu nego žrtva.
4. Ponosite oči i naduto srce i oranje bezbožničko grijeh je.
5. Misli vrijedna čovjeka donose obilje, a svakoga nagla siromaštvo.
6. Blago sabrano jezikom lažljivijem taština je koja prolazi megju one koji traže smrt.
7. Grabež bezbožnijeh odnijeće ih, jer ne htješe činiti što je pravo.
8. Čiji je put kriv, on je tugj; a ko je čist, njegovo je djelo pravo.
9. Bolje je sjedjeti u uglu od krova nego sa ženom svadljivom u kući zajedničkoj.
10. Duša bezbožnikova želi zlo, ni prijatelj njegov ne nalazi milosti u njega.
11. Kad podsmjevač biva karan, ludi mudra; i kad se mudri poučava, prima znanje.
12. Uči se pravednik od kuće bezbožnikove, kad se bezbožnici obaraju u zlo.
13. Ko zatiskuje uho svoje od vike ubogoga, vikaće i sam, ali ne će biti uslišen.
14. Dar u tajnosti utišava gnjev, i poklon u njedrima žestoku srdnju.
15. Radost je pravedniku činiti što je pravo, a strah onima koji čine bezakonje.
16. Čovjek koji zagje s puta mudrosti počinuće u zboru mrtvijeh.
17. Ko ljubi veselje, biće siromah; ko ljubi vino i ulje, ne će se obogatiti.
18. Otkup za pravednike biće bezbožnik i za dobre bezakonik.
19. Bolje je živjeti u zemlji pustoj nego sa ženom svadljivom i gnjevljivom.
20. Dragocjeno je blago i ulje u stanu mudroga, a čovjek bezuman proždire ga.
21. Ko ide za pravdom i milošću, naći će život, pravdu i slavu.

22. U grad jakih ulazi mudri, i obara silu u koju se uzdaju.
23. Ko čuva usta svoja i jezik svoj, čuva dušu svoju od nevolja.
24. Ponositom i obijesnom ime je podsmjevač, koji sve radi bijesno i oholo.
25. Ljenivca ubija želja, jer ruke njegove ne će da rade;
26. Svaki dan želi; a pravednik daje i ne štedi.
27. Žrtva je bezbožnička gad, a kamo li kad je prinose u grijehu?
28. Lažni svjedok poginuće, a čovjek koji sluša, govoriće svagda.
29. Bezbožnik je bezobrazan, a pravednik udešava svoje pute.
30. Nema mudrosti ni razuma ni savjeta na suprot Bogu.
31. Konj se oprema za dan boja, ali je u Gospoda spasenje.

GLAVA 22.

Bolje je ime nego veliko bogatstvo, i milost je bolja nego srebro i zlato.
2. Bogat i siromah sretaju se; obojicu je Gospod stvorio.
3. Pametan čovjek vidi zlo i skloni se, a ludi idu dalje i plaćaju.
4. Smjernosti i strahu Gospodnjemu plata je bogatstvo i slava i život.
5. Trnje i zamke su na putu opakoga; ko čuva dušu svoju, biće daleko od toga.
6. Uči dijete prema putu kojim će ići, pa ne će odstupiti od njega ni kad ostari.
7. Bogat gospodari nad siromasima, i ko uzima u zajam biva sluga onomu koji daje.
8. Ko sije bezakonje žeće muku, i pruta gnjeva njegova nestaće.
9. Blago oko biće blagosloveno, jer daje hljeba svojega ubogomu.
10. Otjeraj podsmjevača, i otići će raspra i prestaće svagja i sramota.
11. Ko ljubi čisto srce, i čije su usne ljubazne, njemu je car prijatelj.
12. Oči Gospodnje čuvaju znanje, a poslove bezakonikove obara.
13. Ljenivac govori: lav je na polju; nasred ulice poginuo bih.
14. Usta su tugjih žena jama duboka; na koga se gnjevi Gospod onamo će pasti.
15. Bezumlje je privezano djetetu na srce; prut kojim se kara ukloniće ga od njega.
16. Ko čini krivo siromahu da umnoži svoje, i ko daje bogatome, za cijelo će osiromašiti.
17. Prigni uho svoje i slušaj riječi mudrijeh ljudi, i srce svoje privij k nauci mojoj.
18. Jer će ti biti milina ako ih složiš u srce svoje, ako sve budu poregjane na usnama tvojim.
19. Da bi ti uzdanje bilo u Gospoda, kazujem ti ovo danas, a ti tako čini.
20. Nijesam li ti napisao znamenite stvari za savjete i znanje,
21. Da bih ti pokazao tvrgju istinitijeh riječi da bi mogao istinitijem riječima odgovarati onima koji pošlju k tebi?
22. Ne otimaj siromahu za to što je siromah, i ne zatiri nevoljnoga na vratima.
23. Jer će Gospod braniti njihovu stvar, i oteće dušu onima koji njima otimaju.
24. Ne druži se s čovjekom gnjevljivijem i ne idi sa žestokim,
25. Da se ne bi navikao na putove njegove i metnuo zamke na dušu svoju.
26. Ne budi od onijeh koji ruku daju, koji se jamče za dugove.
27. Ako nemaš čim platiti, za što da se odnese postelja ispod tebe?
28. Ne pomiči stare megje, koju su postavili oci tvoji.
29. Jesi li vidio čovjeka ustaoca na poslu? Taki će pred carevima stajati, a ne će stajati pred prostacima.

GLAVA 23.

Kad sjedeš da jedeš s gospodinom, pazi dobro što je pred tobom.
2. Inače bi satjerao sebi nož u grlo, ako bi bio lakom.
3. Ne želi preslačaka njegovijeh, jer su lažna hrana.
4. Ne muči se da se obogatiš, i progji se svoje mudrosti.
5. Hoćeš li baciti oči svoje na ono čega brzo nestaje? jer načini sebi krila i kao orao odleti u nebo.
6. Ne jedi hljeba u zavidljivca, i ne želi preslačaka njegovijeh.
7. Jer kako on tebe cijeni u duši svo-

joj tako ti jelo njegovo. Govoriće ti : jedi i pij ; ali srce njegovo nije s tobom.

8. Zalogaj što pojedeš izbljuvaćeš, i izgubićeš ljubazne riječi svoje.

9. Pred bezumnijem ne govori, jer ne će mariti za mudrost besjede tvoje.

10. Ne pomiči stare megje, i ne stupaj na njivu siročadi.

11. Jer je jak osvetnik njihov ; braniće stvar njihovu od tebe.

12. Obrati k nauci srce svoje i uši svoje k riječima mudrijem.

13. Ne ukraćuj kara djetetu ; kad ga biješ prutom, ne će umrijeti.

14. Ti ga bij prutom, i dušu ćeš mu izbaviti iz pakla.

15. Sine moj, ako bude mudro srce tvoje, veseliće se srce moje u meni;

16. I igraće bubrezi moji kad usne tvoje stanu govoriti što je pravo.

17. Srce tvoje neka ne zavidi grješnicima, nego budi u strahu Gospodnjem vazda.

18. Jer ima plata, i nadanje tvoje ne će se zatrti.

19. Slušaj, sine moj, i budi mudar i upravi putem srce svoje.

20. Ne budi megju pijanicama ni megju izjelicama.

21. Jer pijanica i izjelica osiromašiće, i spavač hodiće u ritama.

22. Slušaj oca svojega koji te je rodio, i ne preziri matere svoje kad ostari.

23. Kupuj istinu i ne prodaji je; kupuj mudrost, znanje i razum.

24. Veoma se raduje otac pravednikov, i roditelj mudroga veseli se s njega.

25. Neka se dakle veseli otac tvoj i mati tvoja, i neka se raduje roditeljka tvoja.

26. Sine moj, daj mi srce svoje, i oči tvoje neka paze na moje pute.

27. Jer je kurva duboka jama, i tijesan studenac tugja žena.

28. Ona i zasjeda kao lupež i umnožava zločince megju ljudima.

29. Kome : jaoh ? kome : kuku? kome svagja? kome vika? kome rane ni za što? kome crven u očima?

30. Koji sjede kod vina, koji idu te traže rastvorena vina.

31. Ne gledaj na vino kad se rumeni, kad u čaši pokazuje lice svoje i upravo iskače.

32. Na pošljedak će kao zmija ujesti i kao aspida upeći.

33. Oči će tvoje gledati na tugje žene, i srce će tvoje govoriti opačine.

34. I bićeš kao onaj koji leži usred mora i kao onaj koji spava navrh jedra.

35. *Reći ćeš* : izbiše me, ali me ne zabolje ; tukoše me, ali ne osjetih ; kad se probudim, ići ću opet da tražim to.

GLAVA 24.

Ne zavidi zlijem ljudima niti želi da si s njima.

2. Jer o pogibli misli srce njihovo i usne njihove govore o muci.

3. Mudrošću se zida kuća i razumom utvrgjuje se.

4. I znanjem se pune klijeti svakoga blaga i dragocjena i mila.

5. Mudar je čovjek jak, i razuman je čovjek silan snagom.

6. Jer mudrijem savjetom ratovaćeš, i izbavljenje je u mnoštvu savjetnika.

7. Visoke su bezumnome mudrosti ; ne će otvoriti usta svojih na vratima.

8. Ko misli zlo činiti zvaće se zlikovac.

9. Misao bezumnikova grijeh je, i podsmjevač je gad ljudski.

10. Ako kloneš u nevolji, skratiće ti se sila.

11. Izbavljaj pohvatane na smrt; i koje hoće da pogube, nemoj se ustegnuti od njih.

12. Ako li rečeš : gle, nijesmo znali za to ; ne će li razumjeti onaj koji ispituje srca, i koji čuva dušu tvoju ne će li doznati i platiti svakome po djelima njegovijem ?

13. Sine moj, jedi med, jer je dobar, i sat, jer je sladak grlu tvojemu.

14. Tako će biti poznanje mudrosti duši tvojoj, kad je nagješ; i biće plata, i nadanje tvoje ne će se zatrti.

15. Bezbožniče, ne vrebaj oko stana pravednikova, i ne kvari mu počivanja.

16. Jer ako i sedam puta padne pravednik, opet ustane, a bezbožnici propadaju u zlu.

17. Kad padne neprijatelj tvoj, nemoj se radovati, i kad propadne, neka ne igra srce tvoje.

18. Jer bi vidio Gospod i ne bi mu

bilo milo, i obratio bi gnjev svoj od njega na tebe.

19. Nemoj se žestiti radi nevaljalaca, nemoj zavidjeti bezbožnicima.

20. Jer nema plate nevaljalcu, žižak će se bezbožnicima ugasiti.

21. Boj se Gospoda, sine moj, i cara, i ne miješaj se s nemirnicima.

22. Jer će se u jedan put podignuti pogibao njihova, i ko zna propast koja ide od obojice?

23. I ovo je za mudarce : gledati ko je ko na sudu nije dobro.

24. Ko govori bezbožniku : pravedan si, njega će proklinjati ljudi i mrziće na nj narodi.

25. A koji ga karaju, oni će biti mili, i doći će na njih blagoslov dobrijeh.

26. Ko govori riječi istinite, u usta ljubi.

27. Uredi svoj posao na polju, i svrši svoje na njivi, po tom i kuću svoju zidaj.

28. Ne budi svjedok na bližnjega svojega bez razloga, i ne varaj usnama svojima.

29. Ne govori : kako je on meni učinio tako ću ja njemu učiniti; platiću ovom čovjeku po djelu njegovu.

30. Igjah mimo njivu čovjeka lijena i mimo vinograd čovjeka bezumna ;

31. I gle, bješe sve zaraslo u trnje i sve pokrio čkalj, i ograda im kamena razvaljena.

32. I vidjevši uzeh na um, i gledah i poučih se.

33. Dok malo prospavaš, dok malo prodrijemlješ, dok malo sklopiš ruke da počineš,

34. U tom će doći siromaštvo tvoje kao putnik, i oskudica tvoja kao oružan čovjek.

GLAVA 25.

I ovo su priče Solomunove koje sabraše ljudi Jezekije cara Judina.

2. Slava je Božija skrivati stvar, a slava je carska istraživati stvar.

3. Visina nebu i dubina zemlji i srce carevima ne može se dosegnuti.

4. Uzmi od srebra trosku, i izaći će livcu zaklad.

5. Uzmi bezbožnika ispred cara, i utvrdiće se pravdom prijesto njegov.

6. Ne veličaj se pred carem i ne staj na mjesto gdje stoje vlastelji.

7. Jer je bolje da ti se kaže : hodi gore, nego da te ponize pred knezom da vidiš svojim očima.

8. Ne idi odmah da se preš, gledaj šta bi činio na pošljetku ako bi te osramatio bližnji tvoj.

9. Raspravi stvar svoju s bližnjim svojim, ali tugje tajne ne otkrivaj,

10. Da te ne bi psovao ko čuje, i sramota tvoja da ne bi ostala na tebi.

11. Zlatne jabuke u srebrnijem sudima jesu zgodne riječi.

12. Zlatna je grivna i nakit od najboljega zlata mudri karač onome koji sluša.

13. Vjeran je poslanik kao studen šnježna o žetvi onima koji ga pošlju, i rashlagjuje dušu svojim gospodarima.

14. Ko se hvali darom lažnijem, on je kao oblaci i vjetar bez dažda.

15. Strpljenjem se ublažava knez, i mek jezik lomi kosti.

16. Kad nagješ med, jedi koliko ti je dosta, da ne bi najedavši ga se izbljuvao ga.

17. Rijetko neka ti noga stupa u kuću bližnjega tvojega, da ne bi nasitivši se tebe omrzao na te.

18. Ko god govori lažno svjedočanstvo na bližnjega svojega, on je kao malj i mač i oštra strijela.

19. Uzdanje je u nevjernika u nevolji zub slomljen i noga uganuta.

20. Ko pjeva pjesme žalosnom srcu, on je kao onaj koji svlači haljinu na zimi, i kao ocat na salitru.

21. Ako je gladan nenavidnik tvoj, nahrani ga hljeba, i ako je žedan, napoj ga vode.

22. Jer ćeš živo ugljevlje zgrnuti na glavu njegovu, i Gospod će ti platiti.

23. Sjeverni vjetar nosi dažd, a potajni jezik lice srdito.

24. Bolje je sjedjeti u uglu od krova nego sa ženom svadljivom u kući zajedničkoj.

25. Dobar je glas iz daljne zemlje kao studena voda žednoj duši.

26. Pravednik koji pada pred bezbožnikom jest kao izvor nogama zamućen i kao studenac pokvaren.

27. Jesti mnogo meda nije dobro, i istraživati slavu nije slavno.

28. Ko nema vlasti nad duhom svojim, on je grad razvaljen bez zidova.

GLAVA 26.

Kao snijeg u ljeto i dažd o žetvi, tako ne dolikuje bezumnome čast.

2. Kao vrabac kad prhne i lasta kad odleti, tako kletva nezaslužena ne će doći.

3. Bič konju, uzda magarcu, a batina bezumnicima na legja.

4. Ne odgovaraj bezumniku po bezumlju njegovu, da ne budeš i ti kao on.

5. Odgovori bezumniku prema bezumlju njegovu, da ne misli da je mudar.

6. Ko šalje bezumnika da mu što svrši, on odsijeca sebi noge i pije nepravdu.

7. Kako hromi hramlje nogama svojim, taka je besjeda u ustima bezumnijeh.

8. Kao da baca dragi kamen u gomilu kamenja, tako radi ko čini čast bezumnome.

9. Kao trn kad dogje u ruku pijanome, taka je besjeda u ustima bezumnijeh.

10. Mnogo muke zadaje svjema ko plaća bezumniku i ko plaća prestupnicima.

11. Kao što se pas povraća na svoju bljuvotinu, tako bezumnik ponavlja svoje bezumlje.

12. Jesi li vidio čovjeka koji misli da je mudar? više ima nadanja od bezumnoga nego od njega.

13. Ljenivac govori : ljuti je lav na putu, lav je na ulicama.

14. Kao što se vrata obrću na čepovima svojim, tako ljenivac na postelji svojoj.

15. Ljenivac krije ruku svoju u njedra, teško mu je prinijeti je k ustima.

16. Ljenivac misli da je mudriji od sedmorice koji odgovaraju razumno.

17. Psa za uši hvata ko se prolazeći žesti za tugju raspru.

18. Kakav je bezumnik koji baca iskre i strijele smrtne,

19. Taki je svaki koji prevari bližnjega svojega pa onda veli : šalio sam se.

20. Kad nestane drva, ugasi se oganj; tako kad nema opadača, prestaje raspra.

21. Ugalj je za žeravicu, drva za oganj, a čovjek svadljivac da raspaljuje svagju.

22. Riječi su opadačeve kao riječi izbijenijeh, ali slaze unutra u trbuh.

23. Kao srebrna pjena kojom se obloži crijep, take su usne neprijateljske i zlo srce.

24. Nenavidnik se pretvara ustima svojim, a u srcu slaže prijevaru.

25. Kad govori umiljatijem glasom, ne vjeruj mu, jer mu je u srcu sedam gadova.

26. Mržnja se pokriva lukavstvom, ali se zloća njezina otkriva na zboru.

27. Ko jamu kopa, u nju će pasti; i ko kamen valja, na njega će se prevaliti.

28. Jezik lažan mrzi na one koje satire, i usta koja laskaju grade pogibao.

GLAVA 27.

Ne hvali se sjutrašnjim danom, jer ne znaš šta će dan donijeti.

2. Neka te hvali drugi, a ne tvoja usta, tugjin, a ne tvoje usne.

3. Težak je kamen, i pijesak je težak; ali je gnjev bezumnikov teži od obojega.

4. Jarost je nemilostiva, i gnjev je plah; ali ko će odoljeti zavisti?

5. Bolji je javni ukor nego tajna ljubav.

6. Udarci od prijatelja istiniti su, a cjelivi nenavidnikovi lažni.

7. Duša sita gazi sat, a gladnoj duši slatko je sve što je gorko.

8. Kaka je ptica koja odleti iz svojega gnijezda, taki je čovjek koji otide iz svojega mjesta.

9. Ulje i kâd veseli srce, tako je prijatelj sladak svjetom srdačnijem.

10. Ne ostavljaj prijatelja svojega ni prijatelja oca svojega, i u kuću brata svojega ne ulazi u nesreći svojoj : bolji je susjed blizu nego brat daleko.

11. Sine moj, budi mudar i obraduj srce moje, da imam šta odgovoriti onomu ko me ruži.

12. Pametan čovjek vidi zlo i skloni se, a ludi idu dalje i plaćaju.

13. Uzmi haljinu onomu koji se podjemči za tugjina, i uzmi zalog od njega za tugjinku.

14. Ko blagosilja prijatelja svojega na glas rano ustajući, primiće mu se za kletvu.

15. Neprestano kapanje kad je velik dažd, i žena svadljiva, jedno su;

16. Ko je ustavlja, ustavlja vjetar, i ona se odaje kao mirisavo ulje u desnici.

17. Gvožgje se gvožgjem oštri, tako čovjek oštri lice prijatelja svojega.

18. Ko čuva smokvu, ješće roda njezina; tako ko čuva gospodara svojega, biće poštovan.

19. Kako je u vodi lice prema licu, tako je srce čovječije prema čovjeku.

20. Grob i propast nigda se ne mogu zasititi; tako oči čovječije nigda nijesu site.

21. Srebro u topionici i zlato u peći a čovjek u ustima onoga koji ga hvali *poznaje se.*

22. Da bezumnoga tucaš u stupi tučkom s prekrupom, ne bi otišlo od njega bezumlje njegovo.

23. Dobro gledaj stoku svoju, i staraj se za stada svoja.

24. Jer bogatstvo ne traje do vijeka niti kruna od koljena do koljena.

25. Kad trava naraste i pokaže se zelen, kupi se trava po planinama.

26. Jaganjci su ti za odijelo, i jarići cijena za njivu.

27. I dosta ima mlijeka kozjega tebi za jelo i za jelo tvojemu domu i za hranu tvojim djevojkama.

GLAVA 28.

Bježe bezbožnici kad ih niko ne goni, a pravednici su kao lavići bez straha.

2. Kad se u zemlji zla čine, nastaju joj mnogi knezovi; ali kad se nagje čovjek razuman i vješt, ostaje dugo.

3. Čovjek siromah koji čini krivo ubogima jest kao silan dažd iza kojega nestaje hljeba.

4. Koji ostavljaju zakon, hvale bezbožnike; a koji drže zakon, protive im se.

5. Zli ljudi ne razumiju što je pravo; a koji traže Gospoda, razumiju sve.

6. Bolji je siromah koji hodi u bezazlenosti svojoj nego ko ide krivijem putovima ako je i bogat.

7. Ko čuva zakon, sin je razuman; a ko se druži s izjelicama, sramoti oca svojega.

8. Ko umnožava dobro svoje ujmom i pridavkom, sabira onome koji će razdavati siromasima.

9. Ko odvraća uho svoje da ne čuje zakona, i molitva je njegova mrska.

10. Ko zavodi prave na zao put, pašće u jamu svoju, a bezazleni naslijediće dobro.

11. Bogat čovjek misli da je mudar, ali razuman siromah ispituje ga.

12. Kad se raduju pravedni, velika je slava; a kad se podižu bezbožnici, traži se čovjek.

13. Ko krije prijestupe svoje, ne će biti srećan; a ko priznaje i ostavlja, dobiće milost.

14. Blago čovjeku koji se svagda boji; a ko je tvrdoglav, upada u zlo.

15. Bozbožnik koji vlada narodom siromašnijem, lav je koji riče i medvjed gladan.

16. Knez bez razuma čini mnogo nepravde, a koji mrzi na lakomstvo, živjeće dugo.

17. Čovjek koji čini nasilje krvi ljudskoj, bježaće do groba, i niko ga ne će zadržati.

18. Ko hodi u bezazlenosti, spašće se; a ko je opak na putovima, pašće u jedan mah.

19. Ko radi svoju zemlju, biće sit hljeba; a ko ide za besposlicama, nasitiće se sirotinje.

20. Čovjek vjeran obiluje blagoslovima; a ko nagli da se obogati, ne će biti bez krivice.

21. Nije dobro gledati ko je ko, jer za zalogaj hljeba čovjek će učiniti zlo.

22. Nagli da se obogati čovjek zavidljiv, a ne zna da će mu doći siromaštvo.

23. Ko ukorava čovjeka, naći će poslije veću milost nego koji laska jezikom.

24. Ko krade oca svojega i mater svoju, i govori : nije grijeh, on je drug krvniku.

25. Oholi zameće kavgu; a ko se uzda u Gospoda, izobilovaće.

26. Ko se uzda u svoje srce, bezuman je; a ko hodi mudro, izbaviće se.

27. Ko daje siromahu, ne će mu nedostajati; a ko odvraća oči svoje, biće mu mnogo kletava.

28. Kad se podižu bezbožnici, sakriva se čovjek; a kad ginu, umnožavaju se pravedni.

GLAVA 29.

Čovjek koji po karanju ostaje tvrdoglav, u jedan put će propasti, da ne će biti lijeka.

2. Kad se umnožavaju pravednici, veseli se narod; a kad vlada bezbožnik, uzdiše narod.

3. Ko ljubi mudrost, veseli oca svojega; a ko se druži s kurvama, rasipa svoje dobro.

4. Car pravdom podiže zemlju; a ko uzima mito, satire je.

5. Ko laska prijatelju svojemu, razapinje mrežu nogama njegovijem.

6. U grijehu je zla čovjeka zamka, a pravednik pjeva i veseli se.

7. Pravednik razumije parbu nevoljnijeh, a bezbožnik ne mari da zna.

8. Podsmjevači raspaljuju grad, a mudri utišavaju gnjev.

9. Mudar čovjek kad se pre s ludijem, ili se srdio ili smijao, nema mira.

10. Krvopije mrze na bezazlenoga, a pravi se brinu za dušu njegovu.

11. Sav gnjev svoj izliva bezumnik, a mudri ustavlja ga natrag.

12. Koji knez sluša lažne riječi, sve su mu sluge bezbožne.

13. Siromah i koji daje na dobit sretaju se; obojici Gospod prosvjetljuje oči.

14. Koji car pravo sudi siromasima, njegov će prijesto stajati do vijeka.

15. Prut i kar daju mudrost, a dijete pusto sramoti mater svoju.

16. Kad se umnožavaju bezbožnici, umnožavaju se grijesi, a pravednici će vidjeti propast njihovu.

17. Karaj sina svojega, i smiriće te, i učiniće milinu duši tvojoj.

18. Kad nema utvare, rasipa se narod; a ko drži zakon, blago njemu!

19. Riječima se ne popravlja sluga, jer ako i razumije, opet ne sluša.

20. Jesi li vidio čovjeka nagla u besjedi svojoj? više ima nadanja od bezumna nego od njega.

21. Ako ko mazi slugu od malena, on će najposlije biti sin.

22. Gnjevljiv čovjek zameće svagju, i ko je naprasit, mnogo griješi.

23. Oholost ponižuje čovjeka, a ko je smjeran duhom, dobija slavu.

24. Ko dijeli s lupežem, mrzi na svoju dušu, čuje prokletstvo i ne prokazuje.

25. Strašiv čovjek meće sebi zamku; a ko se u Gospoda uzda, biće u visokom zaklonu.

26. Mnogi traže lice vladaočevo, ali je od Gospoda sud svakome.

27. Pravednima je mrzak nepravednik, a bezbožniku je mrzak ko pravo hodi.

GLAVA 30.

Riječi Agura sina Jakejeva; sabrane riječi toga čovjeka Itilu, Itilu i Ukalu.

2. Ja sam lugji od svakoga, i razuma čovječijega nema u mene.

3. Niti sam učio mudrosti niti znam svetijeh stvari.

4. Ko je izašao na nebo i opet sišao? ko je skupio vjetar u pregršti svoje? ko je svezao vode u plašt svoj? ko je utvrdio sve krajeve zemlji? kako mu je ime? i kako je ime sinu njegovu? znaš li?

5. Sve su riječi Božije čiste; on je štit onima koji se uzdaju u nj.

6. Ništa ne dodaji k riječima njegovijem, da te ne ukori i ne nagješ se laža.

7. Za dvoje molim te; nemoj me se oglušiti dok sam živ:

8. Taštinu i riječ lažnu udalji od mene; siromaštva ni bogatstva ne daj mi, hrani me hljebom po obroku mom,

9. Da ne bih najedavši se odrekao se tebe i rekao: ko je Gospod? ili osiromašivši da ne bih krao i uzalud uzimao ime Boga svojega.

10. Ne opadaj sluge gospodaru njegovu, da te ne bi kleo i ti bio kriv.

11. Ima rod koji psuje oca svojega i ne blagosilja matere svoje.

12. Ima rod koji misli da je čist, a od svoga kala nije opran.

13. Ima rod koji drži visoko oči svoje i vjegje mu se dižu u vis.

14. Ima rod kojemu su zubi mačevi i kutnjaci noževi, da proždire siromahe sa zemlje i uboge izmegju ljudi.

15. Pijavica ima dvije kćeri, *koje govore*: daj, daj. Ima troje nesito, i četvrto nikad ne kaže: dosta:

16. Grob, materica jalova, zemlja, koja ne biva sita vode, i oganj, koji ne govori: dosta.

17. Oko, koje se ruga ocu i ne će da sluša matere, kljuvaće ga gavrani s potoka i jesti orlići.
18. Troje mi je čudesno, i četvrtoga ne razumijem :
19. Put orlov u nebo, put zmijin po stijeni, put lagjin posred mora i put čovječji k djevojci.
20. Taki je put kurvin : jede, i ubriše usta, pa veli : nijesam učinila zla.
21. Od troga se potresa zemlja, i četvrtoga ne može podnijeti :
22. Od sluge, kad postane car, od bezumnika, kad se najede hljeba,
23. Od puštenice, kad se uda, od sluškinje, kad naslijedi gospogju svoju.
24. Četvoro ima maleno na zemlji, ali mudrije od mudaraca :
25. Mravi, koji su slab narod, ali opet pripravljaju u ljeto sebi hranu;
26. Pitomi zečevi, koji su nejak narod, ali opet u kamenu grade sebi kuću;
27. Skakavci, koji nemaju cara, ali opet idu svi jatom;
28. Pauk, koji rukama radi i u carskim je dvorima.
29. Troje lijepo korača, i četvrto lijepo hodi :
30. Lav, naj jači izmegju zvjerova, koji ne uzmiče ni pred kim,
31. Konj opasan bo bedrima ili jarac, i car na koga niko ne ustaje.
32. Ako si ludovao ponesavši se ili si zlo mislio, metni ruku na usta.
33. Kad se razbija mlijeko, izlazi maslo; i ko jako nos utire, izgoni krv; tako ko draži na gnjev, zameće svagju.

GLAVA 31.

Riječi cara Lemuila; sabrane riječi, kojima ga je učila mati njegova.
2. Šta, sine moj, šta, sine utrobe moje, i šta, sine zavjeta mojih?
3. Ne daj krjeposti svoje ženama, ni putova svojih onima što satiru careve.
4. Nije za careve, Lemuilo, nije za careve da piju vino, ni za knezove da piju silovito piće,
5. Da ne bi pijući zaboravio uredbe, i izmijenio pravicu kojemu nevoljniku.
6. Podajte silovito piće onome koji hoće da propadne, i vino onima koji su tužna srca;
7. Neka se napije i zaboravi svoje siromaštvo, i da se više ne sjeća svoje muke.
8. Otvoraj usta svoja za nijemoga, za stvar svijeh namijenijeh smrti.
9. Otvoraj usta svoja, sudi pravo, daj pravicu nevoljnome i ubogome.
10. Ko će naći vrsnu ženu? jer vrijedi više nego biser.
11. Oslanja se na nju srce muža njezina, i dobitka ne će nedostajati.
12. Čini mu dobro, a ne zlo, svega vijeka svojega.
13. Traži vune i lana, i radi po volji rukama svojim.
14. Ona je kao lagja trgovačka, iz daleka donosi hranu svoju.
15. Ustaje dok je još noć, daje hranu čeljadi svojoj i posao djevojkama svojim.
16. Misli o njivi, i uzme je, od rada ruku svojih sadi vinograd.
17. Opasuje snagom bedra svoja i krijepi mišice svoje.
18. Vidi kako joj je dobra radnja, ne gasi joj se noću žižak.
19. Rukama svojima maša se preslice, i prstima svojima drži vreteno.
20. Ruku svoju otvora siromahu, i pruža ruke ubogome.
21. Ne boji se snijega za svoju čeljad, jer sva čeljad njezina ima po dvoje haljine.
22. Pokrivače sama sebi gradi, tanko platno i skerlet odijelo joj je.
23. Zna se muž njezin na vratima kad sjedi sa starješinama zemaljskim.
24. Košulje gradi i prodaje, i pojase daje trgovcu.
25. Odijelo joj je krjepost i ljepota, i osmijeva se na vrijeme koje ide.
26. Usta svoja otvora mudro i na jeziku joj je nauka blaga.
27. Pazi na vladanje čeljadi svoje, i hljeba u lijenosti ne jede.
28. Sinovi njezini podižu se i blagosiljaju je; muž njezin takogjer hvali je :
29. Mnoge su žene bile vrsne; ali ti ih nadvišuješ sve.
30. Ljupkost je prijevarna i ljepota tašta; žena koja se boji Gospoda, ona zaslužuje pohvalu.
31. Podajte joj od ploda ruku njezinijeh, i neka je hvale na vratima djela njezina.

KNJIGA PROPOVJEDNIKOVA.

GLAVA 1.

Riječi propovjednika sina Davidova cara u Jerusalimu.

2. Taština nad taštinama, veli propovjednik, taština nad taštinama, sve je taština.

3. Kaka je korist čovjeku od svega truda njegova, kojim se trudi pod suncem.

4. Naraštaj jedan odlazi i drugi dolazi, a zemlja stoji u vijek.

5. Sunce izlazi i zalazi, i opet hiti na mjesto svoje odakle izlazi.

6. Vjetar ide na jug i obrće se na sjever; ide jednako obrćući se, i u obrtanju svom vraća se.

7. Sve rijeke teku u more, i more se ne prepunja; odakle teku rijeke, onamo se vraćaju da opet teku.

8. Sve je mučno, da čovjek ne može iskazati; oko se ne može nagledati, niti se uho može naslušati.

9. Što je bilo to će biti, što se činilo to će se činiti, i nema ništa novo pod suncem.

10. Ima li što za što bi ko rekao : vidi, to je novo ? Već je bilo za vijekova koji su bili prije nas.

11. Ne pominje se što je prije bilo; ni ono što će poslije biti ne će se pominjati u onijeh koji će poslije nastati.

12. Ja propovjednik bijah car nad Izrailjem u Jerusalimu;

13. I upravih srce svoje da tražim i razaberem mudrošću sve što biva pod nebom; taj mučni posao dade Bog sinovima ljudskim da se muče oko njega.

14. Vidjeh sve što biva pod suncem, i gle, sve je taština i muka duhu.

15. Što je krivo ne može se ispraviti, i nedostatci ne mogu se izbrojiti.

16. Ja rekoh u srcu svom govoreći : evo, ja postah velik, i pretekoh mudrošću sve koji biše prije mene u Jerusalimu, i srce moje vidje mnogo mudrosti i znanja.

17. I upravih srce svoje da poznam mudrost i da poznam bezumlje i ludost; pa doznah da je i to muka duhu.

18. Jer gdje je mnogo mudrosti, mnogo je brige, i ko umnožava znanje, umnožava muku.

GLAVA 2.

Ja rekoh u srcu svom : daj da te okušam veseljem; uživaj dobra. Ali gle, i to bješe taština.

2. Smijehu rekoh : ludueš; i veselju: šta to radiš?

3. Razmišljah u srcu svom da puštam tijelo svoje na piće, i srcem svojim upravljajući mudro da se držim ludosti dokle ne vidim šta bi dobro bilo sinovima ljudskim da čine pod nebom dok su živi.

4. Velika djela učinih : sazidah sebi kuće, nasadih sebi vinograde ;

5. Načinih sebi vrtove i votnjake, i nasadih u njima svakojakih drveta rodnijeh;

6. Načinih sebi jezera vodena da zaljevam iz njih šumu gdje rastu drveta;

7. Nabavih sebi sluga i sluškinja, i imah sluga rogjenijeh u kući mojoj; i imah goveda i ovaca više od svijeh koji biše prije mene u Jerusalimu ;

8. Takogjer nakupih sebi srebra i zlata i zaklada od careva i zemalja; nabavih sebi pjevača i pjevačica i milina ljudskih, i sprava muzičkih svakojakih.

9. I tako postah veći i silniji od svijeh koji biše prije mene u Jerusalimu; i mudrost moja osta sa mnom.

10. I što god željahu oči moje, ne branjah im niti ukraćivah srcu svojemu kakoga veselja, nego se srce moje veseljaše sa svakoga truda mojega, i to mi bijaše dio od svakoga truda mojega.

11. A kad pogledah na sva djela svoja što uradiše ruke moje, i na trud kojim se trudih da uradim, gle, sve bješe taština i muka duhu, i nema koristi pod suncem.

12. Tada se obratih da vidim mudrost i ludost i bezumlje, jer šta bi činio čovjek koji bi nastao poslije cara ? što je već učinjeno.

13. I vidjeh da je bolja mudrost od ludosti, kao što je bolja svjetlost od mraka.

14. Mudri ima oči u glavi, a bezumni ide po mraku ; ali takogjer doznah da jednako biva svjema.

15. Za to rekoh u srcu svom : meni će

biti kao bezumniku što biva; šta će mi dakle pomoći što sam mudar? I rekoh u srcu svom: i to je taština.

16. Jer se ne će spominjati mudarac kao ni bezumnik do vijeka; jer što sada jest, sve se zaboravlja poslije, i mudarac umire kao i bezumnik.

17. Za to mi omrze život, jer mi nije milo što biva pod suncem, jer je sve taština i muka duhu.

18. I omrze mi sav trud moj oko kojega se trudih pod suncem, jer ću ga ostaviti čovjeku koji će nastati nakon mene.

19. I ko zna hoće li biti mudar ili lud? i opet će biti gospodar od svega truda mojega oko kojega se trudih i mudrovah pod suncem. I to je taština.

20. Za to dogjoh na to da mi srce izgubi nadanje o svakom trudu oko kojega se trudih pod suncem.

21. Jer ima ljudi koji se trude mudro i razumno i pravo, pa to ostavljaju u dio drugome koji se nije trudio oko toga. I to je taština i veliko zlo.

22. Jer šta ima čovjek od svega truda svoga i od muke srca svoga, koju podnosi pod suncem?

23. Jer su svi dani njegovi muka a poslovi njegovi briga; ni noću se ne odmara srce njegovo. I to je taština.

24. Nije li dakle dobro čovjeku da jede i pije i da gleda da mu je duši dobro od truda njegova? Ja vidjeh i to da je iz ruke Božije.

25. Jer ko je jeo i uživao više nego ja?

26. Jer čovjeku koji mu je po volji daje mudrost i razum i radost, a grješniku daje muku da sabira i skuplja da dade onome koji je po volji Bogu. I to je taština i muka duhu.

GLAVA 3.

Svemu ima vrijeme, i svakom poslu pod nebom ima vrijeme.

2. Ima vrijeme kad se ragja, i vrijeme kad se umire; vrijeme kad se sadi, i vrijeme kad se čupa posagjeno;

3. Vrijeme kad se ubija, i vrijeme kad se iscjeljuje; vrijeme kad se razvaljuje, i vrijeme kad se gradi;

4. Vrijeme plaču i vrijeme smijehu; vrijeme ridanju i vrijeme igranju;

5. Vrijeme kad se razmeće kamenje, i vrijeme kad se skuplja kamenje; vrijeme kad se grli, i vrijeme kad se ostavlja grljenje;

6. Vrijeme kad se teče, i vrijeme kad se gubi; vrijeme kad se čuva, i vrijeme kad se baca;

7. Vrijeme kad se dere, i vrijeme kad se sašiva; vrijeme kad se múči, i vrijeme kad se govori;

8. Vrijeme kad se ljubi, i vrijeme kad se mrzi; vrijeme ratu i vrijeme miru.

9. Kaka je korist onome koji radi od onoga oko čega se trudi?

10. Vidio sam poslove koje je Bog dao sinovima ljudskim da se muče oko njih.

11. Sve je učinio da je lijepo u svoje vrijeme, i svijet metnuo im je u srce, ali da ne može čovjek dokučiti djela koja Bog tvori, ni početka ni kraja.

12. Doznah da nema ništa bolje za njih nego da se vesele i čine dobro za života svoga.

13. I kad svaki čovjek jede i pije i uživa dobra od svakoga truda svojega, to je dar Božji.

14. Doznah da što god tvori Bog ono traje do vijeka, ne može mu se ništa dodati niti se od toga može što oduzeti; i Bog tvori da bi ga se bojali.

15. Što je bilo to je sada, i što će biti to je već bilo; jer Bog povraća što je prošlo.

16. Još vidjeh pod suncem gdje je mjesto suda bezbožnost i mjesto pravde bezbožnost.

17. I rekoh u srcu svom: Bog će suditi pravedniku i bezbožniku; jer ima vrijeme svemu i svakom poslu.

18. Rekoh u srcu svom za sinove ljudske da im je Bog pokazao da vide da su kao stoka.

19. Jer što biva sinovima ljudskim to biva i stoci, jednako im biva; kako gine ona tako ginu i oni, i svi imaju isti duh; i čovjek ništa nije bolji od stoke, jer je sve taština.

20. Sve ide na jedno mjesto; sve je od praha, i sve se vraća u prah.

21. Ko zna da duh sinova ljudskih ide gore, a duh stoke da ide dolje pod zemlju?

22. Za to vidjeh da ništa nema bolje čovjeku nego da se veseli onijem što radi, jer mu je to dio; jer ko će ga dovesti da vidi što će biti poslije njega?

GLAVA 4.

Opet vidjeh sve nepravde koje se čine pod suncem, i gle, suze onijeh kojima se čini nepravda, i nemaju ko bi ih potješio ni snage da se izbave iz ruku onijeh koji im čine nepravdu ; nemaju nikoga da ih potješi.

2. Za to hvalih mrtve koji već pomriješe više nego žive koji još žive.

3. Ali je bolji i od jednijeh i od drugih onaj koji još nije postao, koji nije vidio zla što biva pod suncem.

4. Jer vidjeh svaki trud i svako dobro djelo da od njega biva zavist čovjeku od bližnjega njegova. I to je taština i muka duhu.

5. Bezumnik sklapa ruke svoje, i jede svoje tijelo :

6. Bolja je jedna grst u miru nego obje grsti s trudom i mukom u duhu.

7. Opet vidjeh taštinu pod suncem :

8. Ima ko je sam, inokosan, nema ni sina ni brata, i opet nema kraja trudu njegovu, i oči njegove ne mogu da se nasite bogatstva ; a *ne misli* : za koga se mučim i oduzimam svojoj duši dobra ? I to je taština i zao posao.

9. Bolje je dvojici nego jednomu, jer imaju dobru dobit od svoga truda.

10. Jer ako jedan padne, drugi će podignuti druga svojega ; a teško jednomu ! ako padne, nema drugoga da ga podigne.

11. Jošte ako dvojica spavaju zajedno, grije jedan drugoga ; a jedan kako će se zgrijati ?

12. I ako bi ko nadjačao jednoga, dvojica će mu odoljeti ; i trostruka vrvca ne kida se lako.

13. Bolje je dijete ubogo a mudro nego car star a bezuman, koji se već ne zna poučiti.

14. Jer jedan izlazi iz tamnice da caruje, a drugi koji se rodi da caruje osiromaši.

15. Vidjeh sve žive koji hode pod suncem gdje pristaju za djetetom drugim, koje će stupiti na njegovo mjesto.

16. Nema kraja narodu koji bijaše pred njim, a koji poslije nastanu ne će se radovati njemu. I to je taština i muka duhu.

GLAVA 5.

Čuvaj nogu svoju kad ideš u dom Božji, i pristupi da slušaš, to je bolje nego što bezumni daju žrtve, jer ne znaju da zlo čine.

2. Nemoj nagliti ustima svojim, i srce tvoje da ne bude brzo izgovoriti što pred Bogom, jer je Bog na nebu a ti si na zemlji, za to neka bude malo riječi tvojih.

3. Jer san dolazi od mnogoga posla, a glas bezumnikov od mnogih riječi.

4. Kad učiniš zavjet Bogu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer mu nijesu mili bezumnici ; što god zavjetuješ, ispuni.

5. Bolje je da ne zavjetuješ nego li da zavjetuješ pa ne ispuniš.

6. Ne daj ustima svojima da na grijeh navode tijelo tvoje, i ne govori pred angjelom da je bilo nehotice. Za što bi se gnjevio Bog na riječi tvoje i potr'o djelo ruku tvojih ?

7. Jer kao što u mnoštvu sanova ima taštine, tako i u mnogim riječima ; nego boj se Boga.

8. Ako vidiš gdje se čini nepravda siromahu i otima sud i pravda u zemlji, ne čudi se tome, jer viši pazi na visokoga, i ima još viših nad njima.

9. Ali je zemlja korisnija od svega ; i car njivi služi.

10. Ko ljubi novce, ne će se nasititi novaca ; i ko ljubi bogatstvo, ne će imati koristi od njega. I to je taština.

11. Gdje je mnogo dobra, mnogo je i onijeh koji ga jedu ; pa kaka je korist od toga gospodaru ? osim što gleda svojim očima.

12. Sladak je san onome koji radi, jeo malo ili mnogo ; a sitost bogatome ne da spavati.

13. Ima ljuto zlo koje vidjeh pod suncem : bogatstvo koje se čuva na zlo onome čije je.

14. Jer tako bogatstvo propadne zlom nezgodom, te sinu kojega je rodio ne ostane ništa u ruku.

15. Kao što je izašao iz utrobe matere svoje nag, tako opet odlazi kako je došao ; i ništa ne uzima od truda svojega da ponese u ruci svojoj.

16. I to je ljuto zlo što odlazi kako je došao ; i kaka mu je korist što se trudio u vjetar,

17. I svega vijeka svojega jeo u mraku, i mnogo se brinuo i žalostio i ljutio?

18. Eto, to vidjeh da je dobro i lijepo čovjeku da jede i pije i uživa dobro od svega truda svojega kojim se trudi pod nebom za života svojega, koji mu Bog da, jer mu je to dio.

19. I kad kome Bog dade bogatstvo i blago, i dade mu da uživa i uzima svoj dio i da se veseli s truda svojega, to je dar Božji.

20. Jer se ne će mnogo opominjati dana života svojega, jer mu Bog daje da mu je srce veselo.

GLAVA 6.

Ima zlo koje vidjeh pod suncem i često je megju ljudima:

2. Nekome Bog da bogatsvo i blago i slavu, te duša njegova ima sve što god želi, ali mu ne da Bog da to uživa, nego uživa drugi. To je taština i ljuto zlo.

3. Da bi ko rodio sto sinova i živio mnogo godina i dani bi se vijeka njegova veoma namnožili, a duša se njegova ne bi nasitila dobra, te ni pogreba ne bi imao, kažem da je bolje nedonošče od njega.

4. Jer uzalud dogje i u tamu otide i ime mu je tamom pokriveno;

5. Ni sunca ne vidje, niti što pozna, a počiva bolje nego onaj.

6. I da bi živio dvije tisuće godina, a dobra ne bi uživao, ne odlaze li svi na jedno mjesto?

7. Sav je trud čovječji za usta njegova, ali se ne može nasititi duša njegova.

8. Jer šta ima mudri više nego bezumni? šta li siromah, koji se umije vladati megju živima?

9. Bolje je vidjeti očima nego li želještiti; i to je taština i muka duhu.

10. Što je ko, davno je tijem nazvan; i zna se da je čovjek i da se ne može suditi s jačim od sebe.

11. Kad dakle ima mnogo stvari koje umnožavaju taštinu, kaka je korist čovjeku?

12. Jer ko zna što je dobro čovjeku u životu, za malo dana taštega života njegova, koji mu prolaze kao sjen? ili ko će kazati čovjeku šta će biti poslije njega pod suncem?

GLAVA 7.

Bolje je ime nego dobro ulje, i dan smrtni nego dan u koji se ko rodi.

2. Bolje je ići u kuću gdje je žalost nego ići u kuću gdje je gozba, jer je ondje kraj svakoga čovjeka, i ko je živ, slaže u srce svoje.

3. Bolja je žalost nego smijeh, jer kad je lice neveselo, srce postaje bolje.

4. Srce je mudrijeh ljudi u kući gdje je žalost, a srce bezumnijeh u kući gdje je veselje.

5. Bolje je slušati karanje mudroga nego da ko sluša pjesmu bezumnijeh.

6. Jer kao što prašti trnje pod loncem, taki je smijeh bezumnikov; i to je taština.

7. Nasilje obezumljuje mudroga, i poklon izopačuje srce.

8. Bolji je kraj stvari nego početak joj; bolji je ko je strpljiva duha nego li ko je ponosita duha.

9. Ne budi nagao u duhu svom na gnjev, jer gnjev počiva u njedrima bezumnijeh.

10. Ne govori: šta je to, te su pregjašnji dani bili bolji od ovijeh? jer ne bi bilo mudro da za to pitaš.

11. Dobra je mudrost s imanjem, i korisna je onima koji vide sunce.

12. Jer je mudrost zaklon, i novci su zaklon; ali je pretežnije znanje mudrosti tijem što daje život onome ko je ima.

13. Pogledaj djelo Božije; jer ko može ispraviti što on iskrivi?

14. U dobro vrijeme uživaj dobro, a u zlo vrijeme gledaj, jer je Bog stvorio jedno prema drugom za to da čovjek ne zna šta će biti.

15. Svašta vidjeh za vremena taštine svoje: pravednika koji propada u pravdi svojoj, i bezbožnika koji dugo živi u svojoj zloći.

16. Ne budi suviše pravedan ni suviše mudar; za što bi sebe upropastio?

17. Ne budi suviše bezbožan ni lud: za što bi umr'o prije vremena?

18. Dobro je da držiš jedno a drugo da ne puštaš iz ruke; jer ko se boji Boga izbaviće se od svega.

19. Mudrost krijepi čovjeka više nego deset knezova koji su u gradu.

20. Doista nema čovjeka pravedna na zemlji koji tvori dobro i ne griješi.

21. Ne uzimaj na um svašta što se

govori, ako bi i slugu svojega čuo gdje te psuje;

22. Jer srce tvoje zna da si i ti više puta psovao druge.

23. Sve to ogledah mudrošću i rekoh: biću mudar; ali mudrost bješe daleko od mene.

24. Što je tako daleko i vrlo duboko, ko će naći?

25. Okretoh se srcem svojim da poznam i izvidim i iznagjem mudrost i razum, i da poznam bezbožnost ludosti i ludost bezumlja.

26. I nagjoh da je grča od smrti žena kojoj je srce mreža i pruglo, kojoj su ruke okovi; ko je mio Bogu, sačuvaće se od nje, a grješnika će uhvatiti ona.

27. Gle, to nagjoh, veli propovjednik, jedno prema drugom, tražeći da razumijem.

28. Još traži duša moja, ali ne nagjoh. Čovjeka jednoga u tisući nagjoh, ali žene megju svjema ne nagjoh.

29. Samo, gle, ovo nagjoh: da je Bog stvorio čovjeka dobra; a oni traže svakojake pomisli.

GLAVA 8.

Ko je kao mudri? i ko zna šta znače stvari? Mudrost prosvjetljuje čovjeku lice, a tvrdoća lica njegova mijenja se.

2. Ja *ti kažem*: izvršuj zapovijest carevu, i to zakletve Božije radi.

3. Ne budi brz da otideš ispred njega; ne stoj u zloj stvari, jer će učiniti što god hoće.

4. Jer gdje je god riječ careva ondje je vlast, i ko će mu reći: šta radiš?

5. Ko izvršuje zapovijest, ne će znati za zlo, jer srce mudroga zna vrijeme i način.

6. Jer svačemu ima vrijeme i način; ali mnoga zla snalaze čovjeka,

7. Što ne zna šta će biti; jer kad će što biti, ko će mu kazati?

8. Čovjek nije vlastan nad duhom da bi ustavio duh, niti ima vlasti nad danom smrtnijem, niti ima obrane u toj borbi; ni bezbožnost ne izbavlja onoga u koga je.

9. Sve ovo vidjeh, i upravih srce svoje na sve što se radi pod suncem. Kad kad vlada čovjek nad čovjekom na zlo njegovo.

10. I tada vidjeh bezbožnike pogrebene, gdje se vratiše; a koji dobro činjahu otidoše sa svetoga mjesta i biše zaboravljeni u gradu. I to je taština.

11. Što nema odmah osude za zlo djelo, za to srce sinova ljudskih kipi u njima da čine zlo.

12. Neka grješnik sto puta čini zlo i odgagja mu se, ja ipak znam da će biti dobro onima koji se boje Boga, koji se boje lica njegova.

13. A bezbožniku ne će biti dobro, niti će mu se produljiti dani, nego će biti kao sjen onome koji se ne boji lica Božijega.

14. Taština je koja biva ne zemlji što ima pravednika kojima biva po djelima bezbožničkim, a ima bezbožnika kojima biva po djelima pravedničkim. Rekoh: i to je taština.

15. Za to ja hvalih veselje, jer nema ništa bolje čovjeku pod suncem nego da jede i pije i da se veseli; i to mu je od truda njegova za života njegova, koji mu Bog da pod suncem.

16. Kad upravih srce svoje da poznam mudrost i vidim šta se radi na zemlji, te ni danju ni noću ne dolazi čovjeku san na oči,

17. Vidjeh na svijem djelima Božijim da čovjek ne može dokučiti ono što se radi pod suncem, oko čega se trudi čovjek tražeći, ali ne nalazi, i ako i mudarac reče da zna, ipak ne može dokučiti.

GLAVA 9.

Doista sve ovo složih u srce svoje da bih rasvijetlio sve to, kako su pravedni i mudri i djela njihova u ruci Božijoj, a čovjek ne zna ni ljubavi ni mržnje od svega što je pred njim.

2. Sve biva svjema jednako: pravedniku biva kao bezbožniku, dobromu i čistomu kao nečistomu, onome koji prinosi žrtvu kao onome koji ne prinosi, kako dobromu tako grješniku, onome koji se kune kao onome koji se boji zakletve.

3. A to je najgore od svega što biva pod suncem što svjema jednako biva, te je i srce ljudsko puno zla, i ludost im je u srcu dok su živi, a po tom umiru.

4. Jer ko će biti izabran? U živijeh svijeh ima nadanja; i psu živu bolje je nego mrtvu lavu.

5. Jer živi znaju da će umrijeti, a mrtvi ne znaju ništa niti im ima plate, jer im se spomen zaboravio.

6. I ljubavi njihove i mržnje njihove i zavisti njihove nestalo je, i više nemaju dijela nigda ni u čemu što biva pod suncem.

7. Hajde, jedi hljeb svoj s radošću, i vesela srca pij vino svoje, jer su mila Bogu djela tvoja.

8. Svagda neka su ti haljine bijele, i ulja na glavi tvojoj da se ne premiče.

9. Uživaj život sa ženom koju ljubiš svega vijeka svojega taštega, koji ti je dat pod suncem za sve vrijeme taštine tvoje, jer ti je to dio u životu i od truda tvojega kojim se trudiš pod suncem.

10. Sve što ti dogje na ruku da činiš, čini po mogućnosti svojoj, jer nema rada ni mišljenja ni znanja ni mudrosti u grobu u koji ideš.

11. Opet vidjeh pod suncem da nije do brzijeh trka, ni rat do hrabrijeh, ni hljeb do mudrijeh, ni bogatstvo do razumnijeh, ni dobra volja do vještijeh, nego da sve stoji do vremena i zgode.

12. Jer čovjek ne zna vremena svojega, nego kao što se ribe hvataju mrežom nesrećnom i kao što se ptice hvataju pruglom, tako se hvataju sinovi čovječiji u zao čas, kad navali na njih iznenada.

13. Vidjeh i ovu mudrost pod suncem, koja mi se učini velika:

14. Bijaše malen grad i u njemu malo ljudi; i dogje na nj velik car, i opkoli ga i načini oko njega velike opkope.

15. A nagje se u njemu siromah čovjek mudar, koji izbavi grad mudrošću svojom, a niko se ne sjećaše toga siromaha čovjeka.

16. Tada ja rekoh: bolja je mudrost nego snaga, ako se i ne maraše za mudrost onoga siromaha i riječi se njegove ne slušahu.

17. Riječi mudrijeh ljudi valja s mirom slušati više nego viku onoga koji zapovijeda megju ludima.

18. Bolja je mudrost nego oružje ubojito; ali jedan grješnik kvari mnogo dobra.

GLAVA 10.

Od mrtvijeh muha usmrdi se i pokvari ulje apotekarsko, tako od malo ludosti cijena mudrosti i slavi.

2. Srce je mudromu s desne strane, a ludomu je s lijeve strane.

3. Bezumnik i kad ide putem, bez razuma je i kazuje svjema da je bezuman.

4. Ako se podigne na te gnjev onoga koji vlada, ne ostavljaj mjesta svojega, jer blagost uklanja velike grijehe.

5. Ima zlo koje vidjeh pod suncem, kao pogrješka koja dolazi od vladaoca:

6. Ludost se posagjuje na najviše mjesto, i bogati sjede na niskom mjestu.

7. Vidjeh sluge na konjma, a knezovi idu pješice kao sluge.

8. Ko jamu kopa, u nju će pasti, i ko razvaljuje ogradu, uješće ga zmija.

9. Ko odmiče kamenje, udariće se o njih; ko cijepa drva, nije miran od njih.

10. Kad se zatupi gvožgje i oštrice mu se ne naoštri, tada treba više snage; ali mudrost može bolje opraviti.

11. Ako ujede zmija prije bajanja, ništa ne će pomoći bajač.

12. Riječi iz usta mudroga ljupke su, a bezumnoga proždiru usne njegove.

13. Početak je riječima usta njegovijeh ludost a svršetak govoru njegovu zlo bezumlje.

14. Jer ludi mnogo govori, a čovjek ne zna što će biti; i ko će mu kazati što će poslije njega biti?

15. Lude mori trud njihov, jer ne znaju ni u grad otići.

16. Teško tebi, zemljo, kad ti je car dijete i knezovi tvoji rano jedu!

17. Blago tebi, zemljo, kad ti je car plemenit i knezovi tvoji jedu na vrijeme da se potkrijepe a ne da se opiju.

18. S lijenosti ugiblje se krov i s nemarnijeh ruku prokapljuje kuća.

19. Radi veselja gotove se gozbe, i vino veseli žive, a novci vrše sve.

20. Ni u misli svojoj ne psuj cara, ni u klijeti, u kojoj spavaš, ne psuj bogatoga, jer ptica nebeska odnijeće glas i što krila ima dokazaće riječ.

GLAVA 11.

Baci hljeb svoj povrh vode; jer ćeš ga naći poslije mnogo vremena.

2. Razdijeli sedmorici i osmorici, jer ne znaš kako će zlo biti na zemlji.
3. Kad se napune oblaci, prosipaju dažd na zemlju, i ako padne drvo na jug ili na sjever, gdje padne drvo ondje će ostati.
4. Ko pazi na vjetar, ne će sijati, i ko gleda na oblake, ne će žeti!
5. Kako ne znaš koji je put vjetru ni kako postaju kosti u utrobi trudne žene, tako ne znaš djela Božijega i kako tvori sve.
6. Iz jutra sij sjeme svoje i u veče nemoj da ti počivaju ruke, jer ne znaš šta će biti bolje, ovo ili ono, ili će oboje biti jednako dobro.
7. Slatka je svjetlost, i dobro je očima gledati sunce;
8. Ali da čovjek živi mnogo godina i svagda se veseli, pa se opomene dana tamnijeh kako će ih biti mnogo, sve što je bilo biće taština.
9. Raduj se, mladiću, za mladosti svoje, i neka te veseli srce tvoje dok si mlad, i hodi kuda te srce tvoje vodi i kuda oči tvoje gledaju; ali znaj da će te za sve to Bog izvesti na sud.
10. Ukloni dakle žalost od srca svojega, i odrini zlo od tijela svojega, jer je djetinjstvo i mladost taština.

GLAVA 12.

Ali opominji se tvorca svojega u mladosti svojoj prije nego dogju dani zli i prispiju godine, za koje ćeš reći: nijesu mi mile;
2. Prije nego pomrkne sunce i vidjelo i mjesec i zvijezde, i opet dogju oblaci iza dažda,
3. Kad će drhtati stražari kućni i pognuti se junaci, i stati mlinarice što ih je malo, i potamnjeti koji gledaju kroz prozore,
4. I kad će se zatvoriti vrata s ulice, i oslabiti zveka od mljevenja, i kad će se ustajati na ptičji glas i prestati sve pjevačice,
5. I visokoga mjesta kad će se bojati i strašiti se na putu, kad će badem ucvjetati i skakavac otežati i želja proći, jer čovjek ide u kuću svoju vječnu, i pokajnice će hoditi po ulicama.
6. Prije nego se prekine uže srebrno, čaša se zlatna razbije i raspe se vijedro na izvoru i slomi se točak na studencu,
7. I vrati se prah u zemlju, kako je bio, a duh se vrati k Bogu, koji ga je dao.
8. Taština nad taštinama, veli propovjednik, sve je taština.
9. A ne samo mudar bijaše propovjednik, nego još i narod učaše mudrosti, i motreći i istražujući složi mnogo priča.
10. Staraše se propovjednik da nagje ugodne riječi, i napisa što je pravo, riječi istine.
11. Riječi su mudrijeh ljudi kao žalci i kao klini udareni; riječi onijeh koji ih složiše dao je jedan pastir.
12. I tako, sine moj, čuvaj se onoga što je preko ovoga, jer nema kraja sastavljanju mnogih knjiga, i mnogo čitanje umor je tijelu.
13. Glavno je svemu što si čuo: Boga se boj, i zapovijesti njegove drži, jer to je sve čovjeku.
14. Jer će svako djelo Bog iznijeti na sud i svaku tajnu, bila dobra ili zla.

PJESMA NAD PJESMAMA.

GLAVA 1.

Solomunova pjesma nad pjesmama.
2. Da me hoće poljubiti poljupcem usta svojih! Jer je tvoja ljubav bolja od vina.
3. Mirisom su tvoja ulja prekrasna; ime ti je ulje razlito; za to te ljube djevojke.
4. Vuci me, za tobom ćemo trčati; uvede me car u ložnicu svoju; radovaćemo se i veselićemo se tobom, spominjaćemo ljubav tvoju više nego vino; pravi ljube te.
5. Crna sam, ali lijepa, kćeri Jerusalimske, kao šatori Kidarski, kao zavjesi Solomunovi.
6. Ne gledajte me što sam crna, jer me je sunce opalilo; sinovi matere moje rasrdivši se na me postaviše me da čuvam vinograde, i ne čuvah svojega vinograda, koji ja imam.

7. Kaži mi ti, kojega ljubi duša moja, gdje paseš, gdje planduješ? jer za što bih lutala megju stadima drugova tvojih?
8. Ako ne znaš, najljepša izmegju žena, pogji tragom za stadom, i pasi jariće svoje pokraj stanova pastirskih.
9. Ti si mi, draga moja, kao konji u kolima Faraonovijem.
10. Obrazi su tvoji okićeni grivnama, i grlo tvoje nizovima.
11. Načinićemo ti zlatne grivne sa šarama srebrnijem.
12. Dok je car za stolom, narad moj pušta svoj miris.
13. Dragi mi je moj kita smirne, koja megju dojkama mojim počiva.
14. Dragi mi je moj grozd kiprov iz vinograda Engadskih.
15. Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si! oči su ti kao u golubice.
16. Lijep ti si, dragi moj, i ljubak! i postelja naša zeleni se.
17. Grede su nam u kućama kedrove, daske su nam jelove.

GLAVA 2.

Ja sam ruža Saronska, ljiljan u dolu.
2. Što je ljiljan megju trnjem, to je draga moja megju djevojkama.
3. Što je jabuka megju drvetima šumskim, to je dragi moj megju momcima; željeh hlada njezina, i sjedoh, i rod je njezin sladak grlu mojemu.
4. Uvede me u kuću gdje je gozba a zastava mu je ljubav k meni.
5. Potkrijepite me žbanovima, pridržite me jabukama, jer sam bolna od ljubavi.
6. Lijeva je ruka njegova meni pod glavom, a desnom me grli.
7. Zaklinjem vas, kćeri Jerusalimske, srnama i košutama poljskim, ne búdite ljubavi moje, ne búdite je, dok joj ne bude volja.
8. Glas dragoga mojega; evo ga, ide skačući preko gora, poskakujući preko humova.
9. Dragi je moj kao srna ili kao jelenče; evo ga, stoji iza našega zida, gleda kroz prozor, viri kroz rešetku.
10. Progovori dragi moj i reče mi: ustani, draga moja, ljepotice moja, i hodi.
11. Jer gle, zima progje, minuše daždevi, otidoše.
12. Cvijeće se vidi po zemlji, dogje vrijeme pjevanju, i glas grličin čuje se u našoj zemlji.
13. Smokva je pustila zametke svoje, i loza vinova ucvala miriše. Ustani, draga moja, ljepotice moja, i hodi.
14. Golubice moja u rasjelinama kamenijem, u zaklonu vrletnom! daj da vidim lice tvoje, daj da čujem glas tvoj; jer je glas tvoj sladak i lice tvoje krasno.
15. Pohvatajte nam lisice, male lisice, što kvare vinograde, jer naši vinogradi cvatu.
16. Moj je dragi moj, i ja sam njegova, on pase megju ljiljanima.
17. Dok zahladi dan i sjenke otidu, vrati se, budi kao srna, dragi moj, ili kao jelenče po gorama razdijeljenijem.

GLAVA 3.

Na postelji svojoj noću tražih onoga koga ljubi duša moja, tražih ga, ali ga ne nagjoh.
2. Sada ću ustati, pa idem po gradu, po trgovima i po ulicama tražiću onoga koga ljubi duša moja. Tražih ga, ali ga ne nagjoh.
3. Nagjoše me stražari, koji obilaze po gradu. Vidjeste li onoga koga ljubi duša moja?
4. Malo ih zaminuh, i nagjoh onoga koga ljubi duša moja; i uhvatih ga, i ne ću ga pustiti dokle ga ne odvedem u kuću matere svoje i u ložnicu rodideljke svoje.
5. Zaklinjem vas, kćeri Jerusalimske, srnama i košutama poljskim, ne búdite ljubavi moje, ne búdite je, dok joj ne bude volja.
6. Ko je ona što ide gore iz pustinje kao stupovi od dima, potkagjena smirnom i tamjanom i svakojakim praškom apotekarskim?
7. Gle, odar Solomunov, a oko njega šezdeset junaka izmegju junaka Izrailjevijeh.
8. Svi imaju mačeve, vješti su boju, u svakoga je mač o bedru radi straha noćnoga.
9. Odar je načinio sebi car Solomun od drveta Livanskoga;
10. Stupce mu je načinio od srebra, uzglavlje od zlata, nebo od skerleta, a iznutra nastrt ljubavlju za kćeri Jerusalimske.

11. Izidite, kćeri Sionske, i gledajte cara Solomuna pod vijencem kojim ga mati njegova okiti na dan svadbe njegove i na dan veselja srca njegova.

GLAVA 4.

Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si; oči su ti kao u golubice izmegju vitica tvojih; kosa ti je kao stado koza koje se vide na gori Galadu;

2. Zubi su ti kao stado ovaca jednakih, kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a ni jedne nema jalove.

3. Usne su ti kao konac skerleta, a govor ti je ljubak; kao kriška šipka jagodice su tvoje izmegju vitica tvojih;

4. Brat ti je kao kula Davidova sazidana za oružje, gdje vise tisućama štitovi i svakojako oružje junačko;

5. Dvije su ti dojke kao dva laneta blizanca, koji pasu megju ljiljanima.

6. Dok dan zahladi i sjenke otidu, ići ću ka gori smirnovoj i ka humu tamjanovu.

7. Sva si lijepa draga moja, i nema nedostatka na tebi.

8. Hodi sa mnom s Livana, nevjesto, hodi sa mnom s Livana, da gledaš s vrha Amanskoga, s vrha Senirskoga i Aermonskoga, iz pećina lavovskih, s gora risovskih.

9. Otela si mi srce, sestro moja nevjesto, otela si mi srce jednijem okom svojim i jednijem lančićem s grla svojega.

10. Lijepa li je ljubav tvoja, sestro moja nevjesto, bolja je od vina ljubav tvoja, i miris ulja tvojih od svijeh mirisnijeh stvari.

11. S usana tvojih kaplje sat, nevjesto, pod jezikom ti je med i mlijeko, i miris je haljina tvojih kao miris Livanski.

12. Ti si vrt zatvoren, sestro moja nevjesto, izvor zatvoren, studenac zapečaćen.

13. Bilje je tvoje votnjak od šipaka s voćem krasnijem, od kipra i narda,

14. Od narda i šafrana, od igjirota i cimeta sa svakojakim drvljem za kad, od smirne i aloja i sa svakim prekrasnim mirisima.

15. Izvore vrtovima, studenče vode žive i koja teče s Livana!

16. Ustani sjevere, i hodi juže, i duni po vrtu mom da kaplju mirisi njegovi; neka dogje dragi moj u vrt svoj, i jede krasno voće svoje.

GLAVA 5.

Dogjoh u vrt svoj, sestro moja nevjesto, berem smirnu svoju i mirise svoje, jedem sat svoj i med svoj, pijem vino svoje i mlijeko svoje; jedite, prijatelji, pijte, i opijte se, mili moji!

2. Ja spavam, a srce je moje budno; eto glasa dragoga mojega, koji kuca: otvori mi sestro moja, draga moja, golubice moja, bezazlena moja; jer je glava moja puna rose i kosa moja noćnijeh kapi.

3. Svukla sam haljinu svoju, kako ću je obući? oprala sam noge svoje, kako ću ih kaljati?

4. Dragi moj promoli ruku svoju kroz rupu, a što je u meni ustrepta od njega.

5. Ja ustah da otvorim dragome svojemu, a s ruku mojih prokapa smirna, i niz prste moje poteče smirna na držak od brave.

6. Otvorih dragomu svome, ali dragoga mojega ne bješe, otide. Bijah izvan sebe kad on progovori. Tražih ga, ali ga ne nagjoh; vikah ga, ali mi se ne odazva.

7. Nagjoše me stražari, koji obilaze po gradu, biše me, raniše me, uzeše prijevjes moj s mene stražari po zidovima.

8. Zaklinjem vas, kćeri Jerusalimske, ako nagjete dragoga mojega, šta ćete mu kazati? Da sam bolna od ljubavi.

9. Što je tvoj dragi bolji od drugih dragih, o najljepša megju ženama? što je tvoj dragi bolji od drugih dragih, te nas tako zaklinješ?

10. Dragi je moj bio i rumen, zastavnik izmegju deset disuća;

11. Glava mu je najbolje zlato, kosa mu je kudrava, crna kao gavran;

12. Oči su mu kao u goluba na potocima vodenijem, mlijekom umivene, i stoje u obilju;

13. Obrazi su mu kao lijehe mirisnonoga bilja, kao cvijeće mirisno; usne su mu kao ljiljan, s njih kaplje smirna žitka;

14. Na rukama su mu zlatni prsteni, na kojima su ukovani virili; trbuh mu

je kao svijetla slonova kost obložena safirima.

15. Gnjati su mu kao stupovi od mramora, uglavljeni na zlatnom podnožju; stas mu je Livan, krasan kao kedri.

16. Usta su mu slatka i sav je ljubak. Taki je moj dragi, taki je moj mili, kćeri Jerusalimske.

17. Kuda otide dragi tvoj, najljepša megju ženama? kuda zamače dragi tvoj, da ga tražimo s tobom?

GLAVA 6.

Dragi moj sigje u vrt svoj, k lijehama mirisnoga bilja, da pase po vrtovima i da bere ljiljane.

2. Ja sam dragoga svojega, i moj je dragi moj, koji pase megju ljiljanima.

3. Lijepa si, draga moja, kao Tersa, krasna si kao Jerusalim, strašna kao vojska sa zastavama.

4. Odvrati oči svoje od mene, jer me raspaljuju. Kosa ti je kao stado koza koje se vide na Galadu.

5. Zubi su ti kao stado ovaca kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a ni jedne nema jalove.

6. Jagodice su tvoje izmegju vitica tvojih kao kriška šipka.

7. Šezdeset ima carica i osamdeset inoča, i djevojaka bez broja;

8. Ali je jedna golubica moja, bezazlena moja, jedinica u matere svoje, izabrana u roditeljke svoje. Vidješe je djevojke i nazivaše je blaženom; i carice i inoče hvališe je.

9. Ko je ona što se, vidi kao zora, lijepa kao mjesec, čista kao sunce, strašna kao vojska sa zastavama?

10. Sigjoh u orašje da vidim voće u dolu, da vidim cvate li vinova loza, pupe li šipci.

11. Ne doznah ništa, a duša me moja posadi na kola Aminadavova.

12. Vrati se, vrati se, Sulamko, vrati se, vrati se, da te gledamo. Šta ćete gledati na Sulamci? kao čete vojničke.

GLAVA 7.

Kako su lijepe noge tvoje u obući, kćeri kneževska; sastavci su bedara tvojih kao grivne, djelo ruku umjetničkih.

2. Pupak ti je kao čaša okrugla, koja nije nikad bez pića; trbuh ti je kao stog pšenice ogragjen ljiljanima;

3. Dvije dojke tvoje kao dva blizanca srnčeta;

4. Vrat ti je kao kula od slonove kosti; oči su ti kao jezera u Esevonu na vratima Vatravimskim; nos ti je kao kula Livanska koja gleda prema Damasku;

5. Glava je tvoja na tebi kao Karmil, i kosa na glavi tvojoj kao carska porfira u bore nabrana.

6. Kako si lijepa i kako si ljupka, o ljubavi u milinama!

7. Uzrast ti je kao palma, i dojke kao grozdovi.

8. Rekoh: popeću se na palmu, dohvatiću grane njezine; i biće dojke tvoje kao grozdovi na vinovoj lozi, i miris nosa tvojega kao jabuke;

9. I grlo tvoje kao dobro vino, koje ide pravo dragomu mojemu i čini da govore usne onijeh koji spavaju.

10. Ja sam dragoga svojega, i njega je želja za mnom.

11. Hodi, dragi moj, da idemo u polje, da noćujemo u selima.

12. Ranićemo u vinograde da vidimo cvate li vinova loza, zameće li se grožgje, cvatu li šipci; ondje ću ti dati ljubav svoju.

13. Mandragore puštaju miris, i na vratima je našim svakojako krasno voće, novo i staro, koje za te dohranih, dragi moj.

GLAVA 8.

O da bi mi brat bio, da bi sao sise matere moje! našavši te na polju poljubila bih te, i ne bih bila prijekorna.

2. Povela bih te i dovela bih te u kuću matere svoje; ti bi me učio, a ja bih te pojila vinom mirisavijem, sokom od šipaka.

3. Lijeva je ruka njegova meni pod glavom a desnom me grli.

4. Zaklinjem vas, kćeri Jerusalimske, ne búdite ljubavi moje, ne búdite je, dokle joj ne bude volja.

5. Ko je ona što ide gore iz pustinje naslanjajući se na dragoga svoga? Pod jabukom probudih te, gdje te rodi mati tvoja, gdje te rodi roditeljka tvoja.

6. Metni me kao pečat na srce svoje, kao pečat na mišicu svoju. Jer je ljubav jaka kao smrt, i ljubavna sumnja

tvrda kao grob; žar je njezin kao žar ognjen, plamen Božji.

7. Mnoga voda ne može ugasiti ljubavi, niti je rijeke potopiti. Da ko daje sve imanje doma svojega za tu ljubav, osramotio bi se.

8. Imamo sestru malenu, koja još nema dojaka. Šta ćemo činiti sa sestrom svojom kad bude riječ o njoj?

9. Ako je zid, sagradićemo na njemu dvor od srebra; ako li vrata, utvrdićemo ih daskama kedrovijem.

10. Ja sam zid i dojke su moje kao kule. Tada postah u očima njegovijem kao ona koja nagje mir.

11. Vinograd imaše Solomun u Valamonu; dade vinograd čuvarima da svaki donosi za rod njegov po tisuću srebrnika.

12. Moj vinograd, koji ja imam, preda mnom je. Neka tebi, Solomune, tisuća, i dvije stotine onima koji čuvaju rod njegov.

13. Koja nastavaš u vrtovima! drugovi slušaju glas tvoj, daj mi da ga čujem.

14. Brže, dragi moj! i budi kao srna ili kao jelenče na gorama mirisnijem.

KNJIGA PROROKA ISAIJE.

GLAVA 1.

Utvara Isaije sina Amosova, koju vidje za Judu i za Jerusalim za vremena Ozije, Joatana, Ahaza i Jezekije careva Judinijeh.

2. Čujte, nebesa, i slušaj, zemljo; jer Gospod govori: sinove odgojih i podigoh, a oni se odvrgoše mene.

3. Vo poznaje gospodara svojega i magarac jasle gospodara svojega, a Izrailj ne poznaje, narod moj ne razumije.

4. Da grješna naroda! naroda ogrezla u bezakonju! sjemena zlikovačkoga, sinova pokvarenijeh! ostaviše Gospoda, prezreše sveca Izrailjeva, odstupiše natrag.

5. Što biste još bili bijeni kad se sve više odmećete? Sva je glava bolesna i sve srce iznemoglo.

6. Od pete do glave nema ništa zdrava, nego uboj i modrice i rane gnojave, ni iscijegjene ni zavijene ni uljem zablažene.

7. Zemlja je vaša pusta, gradovi vaši ognjem popaljeni; vaše njive jedu tugjini na vaše oči, i pustoš je kao što opustošavaju tugjini.

8. I osta kći Sionska kao koliba u vinogradu, kao sjenica u gradini od krastavaca, kao grad opkoljen.

9. Da nam Gospod nad vojskama nije ostavio malo ostatka, bili bismo kao Sodom, izjednačili bismo se s Gomorom.

10. Čujte riječ Gospodnju, knezovi Sodomski, poslušajte zakon Boga našega, narode Gomorski!

11. Što će mi mnoštvo žrtava vaših? veli Gospod. Sit sam žrtava paljenica od ovnova i pretiline od gojene stoke, i ne marim za krv junčiju i jagnjeću i jareću.

12. Kad dolazite da se pokažete preda mnom, ko ište to od vas, da gazite po mom trijemu?

13. Ne prinosite više žrtve zaludne; na kâd gadim se; a o mladinama i subotama i o sazivanju skupštine ne mogu podnositi bezakonja i svetkovine.

14. Na mladine vaše i na praznike vaše mrzi duša moja, dosadiše mi, dodija mi podnositi.

15. Za to kad širite ruke svoje, zaklanjam oči svoje od vas; i kad množite molitve, ne slušam; ruke su vaše pune krvi.

16. Umijte se, očistite se, uklonite zloću djela svojih ispred očiju mojih, prestanite zlo činiti.

17. Učite se dobro činiti, tražite pravdu, ispravljajte potlačenoga, dajite pravicu siroti, branite udovicu.

18. Tada dogjite, veli Gospod, pa ćemo se suditi: ako grijesi vaši budu kao skerlet, postaće bijeli kao snijeg; ako budu crveni kao crvac, postaće kao vuna.

19. Ako hoćete slušati, dobra zemaljska ješćete.

20. Ako li ne ćete, nego budete nepokorni, mač će vas pojesti, jer usta Gospodnja rekoše.

21. Kako posta kurva vjerni grad? Pun bijaše pravice, pravda nastavaše u njemu, a sada krvnici.

22. Srebro tvoje posta troska, vino tvoje pomiješa se s vodom.

23. Knezovi su tvoji odmetnici i drugovi lupežima; svaki miluje mito i ide za darovima; siroti ne daju pravice, i parnica udovička ne dolazi pred njih.

24. Za to govori Gospod, Gospod nad vojskama, silni Izrailjev: aha! izdovoljiću se na protivnicima svojim, i osvetiću se neprijatelima svojim.

25. I okrenuću ruku svoju na te, i sažeći ću troske tvoje da te prečistim, i ukloniću sve olovo tvoje.

26. I postaviću ti opet sudije kao prije, i savjetnike kao iz početka; tada ćeš se zvati grad pravedni, grad vjerni.

27. Sion će se otkupiti sudom, i pravdom oni koji se u nj vrate.

28. A odmetnici i grješnici svi će se satrti, i koji ostavljaju Gospoda, izginuće.

29. Jer ćete se posramiti od gajeva koje željeste, i zastidjeti se od vrtova koje izabraste.

30. Jer ćete biti kao hrast kojemu opada lišće i kao vrt u kom nema vode.

31. I biće junak kao kučine i djelo njegovo kao iskra, i oboje će se zapaliti, i ne će biti nikoga da ugasi.

GLAVA 2.

Riječ koja dogje u utvari Isaiji sinu Amosovu za Judu i za Jerasalim.

2. Biće u potonja vremena gora doma Gospodnjega utvrgjena uvrh gora i uzvišena iznad humova, i stjecaće se k njoj svi narodi.

3. I ići će mnogi narodi govoreći: hodite da idemo na goru Gospodnju, u dom Boga Jakovljeva, i učiće nas svojim putovima, i hodićemo stazama njegovijem; jer će iz Siona izaći zakon, i riječ Gospodnja iz Jerusalima.

4. I sudiće megju narodima, i karaće mnoge narode, te će raskovati mačeve svoje na raonike, i koplja svoja na srpove, ne će dizati mača narod na narod, niti će se više učiti boju.

5. Dome Jakovljev, hodi da idemo po svjetlosti Gospodnjoj.

6. Ali si ostavio svoj narod, dom Jakovljev, jer su puni *zala* istočnijeh i gataju kao Filisteji, i mili su im sinovi tugjinski.

7. I zemlja je njihova puna srebra i zlata, i blagu njihovu nema kraja; zemlja je njihova puna konja, i kolima njihovijem nema kraja.

8. Puna je zemlja njihova i idola; djelu ruku svojih klanjaju se, što načiniše prsti njihovi.

9. I klanjaju se prosti ljudi; i savijaju se glavni ljudi; nemoj im oprostiti.

10. Ugji u stijenu, i sakrij se u prah od straha Gospodnjega i od slave veličanstva njegova.

11. Ponosite oči čovječije poniziće se, i visina ljudska ugnuće se, a Gospod će sam biti uzvišen u onaj dan.

12. Jer će doći dan Gospoda nad vojskama na sve ohole i ponosite i na svakoga koji se podiže, te će biti poniženi,

13. I na sve kedre Livanske velike i visoke i na sve hrastove Vasanske,

14. I na sve gore visoke na sve humove izdignute,

15. I na svaku kulu visoku i na svaki zid tvrdi,

16. I na sve lagje Tarsiske i na sve likove mile.

17. Tada će se ponositost ljudska ugnuti i visina se ljudska poniziti, a Gospod će sam biti uzvišen u onaj dan.

18. I idola će nestati sa svijem.

19. I *ljudi* će ići u pećine kamene i u rupe zemaljske od straha Gospodnjega i od slave veličanstva njegova, kad ustane da potre zemlju.

20. Tada će baciti čovjek idole svoje srebrne i idole svoje zlatne, koje načini sebi da im se klanja, krticama i slijepijem mišima,

21. Ulazeći u rasjeline kamene i u pećine kamene od straha Gospodnjega i od slave veličanstva njegova, kad ustane da potre zemlju.

22. Progjite se čovjeka, kojemu je dah u nosu; jer šta vrijedi?

GLAVA 3.

Jer gle, Gospod, Gospod nad vojskama uzeće Jerusalimu i Judi potporu i po-

moć, svaku potporu u hljebu i svaku potporu u vodi,

2. Junaka i vojnika, sudiju i proroka, i mudarca i starca,

3. Pedesetnika i ugledna čovjeka, i savjetnika i vješta umjetnika i čovjeka rječita.

4. I daću im knezove mladiće, i djeca će im biti gospodari.

5. I činiće silu u narodu jedan drugome, i svaki bližnjemu svojemu; dijete će ustajati na starca i nepošten čovjek na poštena.

6. I čovjek će uhvatiti brata svojega iz kuće oca svojega *govoreći:* imaš haljinu, budi nam knez, ovaj rasap neka je pod tvojom rukom.

7. A on će se zakleti u onaj dan govoreći : ne ću biti ljekar, niti imam kod kuće hljeba ni haljine, ne postavljajte me knezom narodu.

8. Jer se obori Jerusalim i Juda pade, jer se jezik njihov i djela njihova protive Gospodu da draže oči slave njegove.

9. Što se vidi na licu njihovu svjedoči na njih, razglašuju grijeh svoj kao Sodom, ne taje; teško duši nihovoj! jer sami sebi čine zlo.

10. Recite pravedniku da će mu dobro biti, jer će jesti plod od djela svojih.

11. Teško bezbožniku! zlo će mu biti, jer će mu se naplatiti ruke njegove.

12. Narodu mojemu čine silu djeca, i žene su im gospodari. Narode moj! koji te vode, zavode te, i kvare put hoda tvojega.

13. Ustaje Gospod na parbu, stoji da sudi narodima.

14. Gospod će doći na sud sa starješinama naroda svojega i s knezovima njegovijem, jer vi potrste vinograd, grabež od siromaha u vašim je kućama.

15. Za što gazite narod moj i lice siromasima satirete? govori Gospod, Gospod nad vojskama.

16. Još govori Gospod : što se ponješe kćeri Sionske i idu opružena vrata i namigujući očima, sitno koračaju i zvekeću nogama,

17. Za to će Gospod učiniti da oćelavi tjeme kćerima Sionskim, i otkriće Gospod golotinju njihovu.

18. Tada će Gospod skinuti nakit s obuće i vezove i mjesečiće,

19. Nizove i lančiće i trepetljike,

20. Ukosnike i podveze i pojase i stakalca mirisna i oboce,

21. Prstene i počeonike,

22. Svečane haljine i ogrtače i prijevjese i toboce,

23. I ogledala i košuljice i oglavlja pokrivala.

24. I mjesto mirisa biće smrad, i mjesto pojasa raspojasina, mjesto pletenica ćela, mjesto širokih skuta pripasana vreća, i mjesto ljepote ogorjelina.

25. Tvoji će ljudi pasti od mača i junaci tvoji u ratu.

26. I tužiće i plakaće vrata njegova, a on će pust ležati na zemlji.

GLAVA 4.

I u ono vrijeme sedam će žena uhvatiti jednoga čovjeka govoreći : svoj ćemo hljeb jesti i svoje ćemo odijelo nositi, samo da se zovemo tvojim imenom, skini s nas sramotu.

2. U ono vrijeme biće klica Gospodnja na slavu i čast, i plod zemaljski na krasotu i diku ostatku Izrailjevu.

3. I ko ostane u Sionu i ko još bude u Jerusalimu, zvaće se svet, svaki ko bude zapisan za život u Jerusalimu,

4. Kad Gospod opere nečistotu kćeri Sionskih i iz Jerusalima očisti krv njegovu duhom koji sudi i sažiže.

5. Gospod će stvoriti nad svakim stanom na gori Sionskoj i nad zborovima njezinijem oblak danju s dimom i svjetlost plamena ognjenoga noću, jer će nad svom slavom biti zaklon.

6. I biće koliba, da sjenom zaklanja danju od vrućine i da bude utočište i i zaklon od poplave i od dažda.

GLAVA 5.

Zapjevaću sada dragome svojemu pjesmu dragoga svojega o vinogradu njegovu. Dragi moj ima vinograd na rodnu brdašcu.

2. I ogradi ga, i otrijebi iz njega kamenje, i nasadi ga plemenitom lozom, i sazida kulu usred njega, i iskopa pivnicu u njemu, i počeka da rodi grožgjem, a on rodi vinjagom.

3. Pa sada, stanovnici Jerusalimski i ljudi Judejci, sudite izmegju mene i vinograda mojega.

4. Što je još trebalo činiti vinogradu

mojemu što mu ne učinih? kad čekah da rodi grožgjem, za što rodi vinjagom?

5. Sada ću vam kazati što ću učiniti vinogradu svojemu. Oboriću mu ogradu, neka opusti; razvaliću mu zid, neka se pogazi;

6. Uparložiću ga, ne će se rezati ni kopati, nego će rasti čkalj i trnje, i zapovjediću oblacima da ne puštaju više dažda na nj.

7. Da, vinograd je Gospoda nad vojskama dom Izrailjev, i ljudi su Judejci mili sad njegov; on čeka sud, a gle nasilja, čeka pravdu, a gle vike.

8. Teško onima koji sastavljaju kuću s kućom, i njivu na njivu nastavljaju, da već ne bude mjesta i vi sami ostanete u zemlji.

9. Od Gospoda nad vojskama čuh: mnoge kuće opustjeće, u velikim i lijepijem ne će biti nikoga.

10. Jer će deset rala vinograda dati jedan vat, i gomer sjemena daće efu.

11. Teško onima koji rane, te idu na silovito piće i ostaju do mraka dok ih vino raspali,

12. I na gozbama su im gusle i psaltiri i bubnji i svirale i vino; a ne gledaju na djela Gospodnja i ne vide rada ruku njegovijeh.

13. Za to se narod moj odvede u ropstvo što ne znaju, i koje poštuje gladuju, i ljudstvo njegovo gine od žegji.

14. Za to se raširio grob i razvalio ždrijelo svoje preveć, i sići će u nj slava njegova i mnoštvo njegovo i vreva njegova i koji se vesele u njemu.

15. I pognuće se prost čovjek, i visoki će se poniziti, i ponosite oči oboriće se;

16. Gospod nad vojskama uzvisiće se sudom, i Bog sveti posvetiće se pravdom.

17. I jaganci će pasti po svom običaju, i došljaci će jesti s pustijeh mjesta pretilinu.

18. Teško onima koji vuku bezakonje užicama od taštine, i grijeh kao užem kolskim,

19. Koji govore: neka pohiti, neka brzo dogje djelo njegovo, da vidimo, i neka se približi i dogje što je naumio svetac Izrailjev, da poznamo.

20. Teško onima koji zlo zovu dobro, a dobro zlo, koji prave od mraka svjetlost a od svjetlosti mrak, koji prave od gorkoga slatko a od slatkoga gorko.

21. Teško onima koji misle da su mudri, i sami su sebi razumni.

22. Teško onima koji su jaki piti vino i junaci u miješanju silovita pića,

23. Koji pravdaju bezbožnika za poklon, a pravednima uzimaju pravdu.

24. Za to kao što oganj proždire strnjiku i slame nestaje u plamenu, tako će korijen njihov biti kao trulež i cvijet njihov otići će kao prah, jer odbaciše zakon Gospoda nad vojskama i prezreše riječ sveca Izrailjeva.

25. Za to se raspali gnjev Gospodnji na narod njegov, i mahnuv rukom svojom na nj udari ga da se gore zadrmaše i mrtva tjelesa njegova biše kao blato po ulicama. Kod svega toga gnjev se njegov ne odvrati, nego je ruka njegova još podignuta.

26. I podignuće zastavu narodima daljnijem, i sazviždaće im s kraja zemlje; i gle, oni će doći odmah, brzo.

27. Ne će biti megju njima umorna ni sustala, ni dremljiva ni sanljiva, nikome se ne će raspasati pojas oko njega, niti će se kome otkinuti remen na obući.

28. Strijele će im biti oštre, i svi lukovi njihovi zapeti; kopita u konja njihovijeh biće kao kremen i točkovi njihovi kao vihor.

29. Rika će im biti kao u lava, i rikaće kao lavići; bučaće i ugrabiće plijen i odnijeti ga, i ne će biti nikoga da otme.

30. Bučaće nad njim u to vrijeme kao što more buči. Tada će pogledati na zemlju, a to mrak i strah, i svjetlost će se pomračiti nad pogiblju njihovom.

GLAVA 6.

Godine koje umrije car Ozija vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu visoku i izdignutu, i skut mu ispunjavaše crkvu.

2. Serafimi stajahu više njega, svaki ih imaše šest krila: dvjema zaklanjaše lice svoje a dvjema zaklanjaše noge svoje, a dvjema lećaše.

3. I vikahu jedan drugomu govoreći: svet, svet, svet je Gospod nad vojskama; puna je sva zemlja slave njegove.

4. I zadrmaše se pragovi na vratima od glasa kojim vikahu, i dom se napuni dima.

5. I rekoh : jaoh meni! pogiboh, jer sam čovjek nečistijeh usana, i živim usred naroda nečistijeh usana, jer cara Gospoda nad vojskama vidjeh svojim očima.

6. A jedan od serafima doletje k meni držeći u ruci živ ugljen, koji uze s oltara kliještima,

7. I dotače se usta mojih i reče : evo, ovo se dotače usta tvojih, i bezakonje tvoje uze se, i grijeh tvoj očisti se.

8. Po tom čuh glas Gospodnji gdje reče : koga ću poslati? i ko će nam ići? A ja rekoh : evo mene, pošlji mene.

9. A on reče : idi, i reci tome narodu : slušajte ali ne ćete razumjeti, gledajte ali ne ćete poznati.

10. Učini da odeblja srce tome narodu i uši da im otežaju, i oči im zatvori, da ne vide očima svojim i ušima svojim da ne čuju i srcem svojim ne razumiju i ne obrate se i ne iscijele.

11. A ja rekoh : dokle Gospode? A on reče : dokle ne opuste gradovi da budu bez stanovnika i kuće da budu bez ljudi, i zemlja dokle sa svijem ne opusti,

12. I dokle Gospod opravi daleko ljude i bude sama pustoš u zemlji.

13. Ali će još biti u njoj desetina, pa će se i ona zatrti; ali kao hrast ili brijest, kojima i kad zbace lišće ostaje stablo, tako će sveto sjeme biti njezino stablo.

GLAVA 7.

U vrijeme Ahaza sina Joatama sina Ozije cara Judina dogje Resin car Sirski i Fakej sin Remalijin car Izrailjev na Jerusalim da ga biju, ali ga ne mogoše uzeti.

2. I dogje glas domu Davidovu i rekoše : Sirija se složi s Jefremom. A srce Ahazovo i srce naroda njegova ustrepta kao drveće u šumi od vjetra.

3. Tada reče Gospod Isaiji : izidi na susret Ahazu, ti i Sear-jasuv sin tvoj, nakraj jaza gornjega jezera, na put kod polja bjeljareva.

4. I reci mu : čuvaj se i budi miran, ne boj se i srce tvoje neka se ne plaši od dva kraja ovijeh glavanja što se puše, od raspaljenoga gnjeva Resinova i Sirskoga i sina Remalijina.

5. Što se Sirci i Jefrem i sin Remalijin dogovoriše na tvoje zlo govoreći :

6. Hajdemo na Judejsku da joj dosadimo i da je osvojimo i da postavimo u njoj carem sina Taveilova;

7. Za to ovako veli Gospod Bog : ne će se to učiniti, ne će biti.

8. Jer je glava Siriji Damasak, a Damasku je glava Resin; i do šezdeset i pet godina satrće se Jefrem tako da više ne će biti narod.

9. I glava je Jefremu Samarija, a Samariji je glava sin Remalijin. Ako ne vjerujete, ne ćete se održati.

10. I još reče Gospod Ahazu govoreći:

11. Išti znak od Gospoda Boga svojega, išti ozdo iz dubine ili ozgo s visine.

12. A Ahaz reče : ne ću iskati, niti ću kušati Gospoda.

13. Tada reče *Isaija :* slušajte sada, dome Davidov; malo li vam je što dosagjujete ljudima, nego dosagjujete i Bogu mojemu?

14. Za to će vam sam Gospod dati znak : eto djevojka će zatrudnjeti i rodiće sina, i nadjenuće mu ime Emanuilo.

15. Maslo i med ješće, dokle ne nauči odbaciti zlo a izabrati dobro.

16. Jer prije nego nauči dijete odbaciti zlo a izabrati dobro, ostaviće zemlju, na koju se gadiš, dva cara njezina.

17. Gospod će pustiti na te i na narod tvoj i na dom oca tvojega dane, kakih nije bilo od kad se Jefrem odvoji od Jude, preko cara Asirskoga.

18. I tada će Gospod zazviždati muhama koje su nakraj rijeka Misirskih, i pčelama koje su u zemlji Asirskoj;

19. I doći će i popadaće sve u puste doline i u kamene rasjeline i na sve česte i na svako drvce.

20. Tada će Gospod obrijati britvom zakupljenom ispreko rijeke, carem Asirskim, glavu i dlake po nogama, i bradu svu.

21. I tada ko sačuva kravicu i dvije ovce,

22. Od mnoštva mlijeka što će davati ješće maslo; jer maslo i med ješće ko god ostane u zemlji.

23. I tada će svako mjesto gdje ima tisuća čokota za tisuću srebrnika zarasti u čkalj i trnje.

24. Sa strijelama i s lukom ići će se onamo, jer će sva zemlja biti čkalj i trnje.

25. A na sve gore koje su se kopale motikom, na njih će ne doći strah od čkalja i trnja, nego će biti ispust volovima i gaziće ih ovce.

GLAVA 8.

I reče mi Gospod : uzmi knjigu veliku i napiši u njoj pismom čovječijim : brz na plijen, hitar na grabež.

2. I uzeh vjerne svjedoke, Uriju svešćenika i Zahariju sina Jeverehijina.

3. Po tom pristupih k proročici, i ona zatrudnje, i rodi sina. A Gospod mi reče : nadjeni mu ime : brz na plijen, hitar na grabež.

4. Jer prije nego dijete nauči vikati : oče moj i majko moja, odnijeće se blago Damaštansko i plijen Samarijski pred carem Asirskim.

5. I još mi reče Gospod govoreći :

6. Što ovaj narod ne mari za vodu Siloamsku koja teče tiho, i raduje se Resinu i sinu Remalijinu,

7. Za to, evo, Gospod će navesti na njih vodu iz rijeke silnu i veliku, cara Asirskoga i svu slavu njegovu, te će izaći iz svijeh potoka svojih, i teći će povrh svijeh bregova svojih,

8. I navaliće preko Jude, plaviće i razlivaće se i doći do grla, i krila će joj se raširiti preko sve kolike zemlje tvoje, Emanuilo !

9. Združujte se, narodi, ali ćete se potrti; čujte svi koji ste u daljnoj zemlji : oružajte se, ali ćete se potrti; oružajte se, ali ćete se potrti.

10. Dogovarajte se, dogovor će vam se razbiti; recite riječ, ne će biti od nje ništa, jer je s nama Bog.

11. Jer mi ovako reče Gospod uhvativši me za ruku i opomenuvši me da ne idem putem ovoga naroda, govoreći :

12. Ne govorite buna, kad god ovaj narod kaže buna, i ne bojte se čega se on boji, i ne plašite se.

13. Gospoda nad vojskama svetite; i on neka vam je strah i bojazan.

14. I biće vam svetinja, a kamen za spoticanje i stijena za sablazan objema domovima Izrailjevijem, zamka i mreša stanovnicima Jerusalimskim.

15. I spotaknuće se mnogi i pašće i satrće se, zaplešće se i uhvatiće se.

16. Sveži svjedočanstvo, zapečati zakon mojim učenicima.

17. Čekaću dakle Gospoda, koji je sakrio lice svoje od doma Jakovljeva, i uzdaću se u nj.

18. Evo ja i djeca koju mi je dao Gospod jesmo znak i čudo Izrailju od Gospoda nad vojskama, koji nastava na gori Sionu.

19. I ako vam reku : pitajte vrače i gatare, koji šapću i mrmlaju ; *recite* : ne treba li narod da pita Boga svojega? ili će pitati mrtve mjesto živijeh?

20. Zakon i svjedočanstvo *tražite*. Ako li ko ne govori tako, njemu nema zore.

21. I hodiće po zemlji potucajući se i gladujući; i kad bude gladan, ljutiće se i psovati cara svojega i Boga svojega gore.

22. A kad pogleda na zemlju, a to nevolja i mrak i teška muka, i on zagnan u tamu.

GLAVA 9.

Ali ne će se onako zamračiti pritiješnjena *zemlja* kao prije kad se dotaće zemlje Zavulonove i zemlje Neftalimove, ili kao poslije kad dosagjivaše na putu k moru s one strane Jordana Galileji neznabožačkoj.

2. Narod koji hodi u tami vidjeće vidjelo veliko, i onima koji sjede u zemlji gdje je smrtni sjen zasvijetliće vidjelo.

3. Umnožio si narod, a nijesi mu uveličao radosti ; ali će se radovati pred tobom kao što se raduju o žetvi, kao što se vesele kad dijele plijen.

4. Jer si slomio jaram u kom vucijaše, i štap kojim ga bijahu po plećima i palicu nasilnika njegova kao u dan Madijanski.

5. Jer će obuća svakoga ratnika koji se bije u graji i odijelo u krv uvaljano izgorjeti i biti hrana ognju.

6. Jer nam se rodi dijete, sin nam se dade, kojemu je vlast na ramenu, i ime će mu biti : divni, savjetnik, Bog silni, otac vječni, knez mirni.

7. Bez kraja će rasti vlast i mir na prijestolu Davidovu i u carstvu njegovu da se uredi i utvrdi sudom i pravdom od sada do vijeka. To će učiniti revnost Gospoda nad vojskama.

8. Gospod posla riječ Jakovu, i ona pade u Izrailju.

9. I znaće sav narod, Jefrem i stano-

vnici Samarijski, koji oholo i ponosita srca govore :

10. Padoše opeke, ali ćemo mi zidati od tesana kamena; dudovi su posječeni, ali ćemo mi zamijeniti kedrima.

11. Ali će gospod podignuti protivnike Resinove na nj, i skupiće neprijatelje njegove,

12. Sirce s istoka i Filisteje sa zapada, te će ždrijeti Izrailja na sva usta. Kod svega toga ne će se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

13. Jer se narod ne će obratiti k onomu ko ga bije, i ne će tražiti Gospoda nad vojskama.

14. Za to će odsjeći Gospod Izrailju glavu i rep, granu i situ u jedan dan.

15. Starješina i ugledan čovjek to je glava, a prorok koji uči laž to je rep.

16. Jer koji vode taj narod, oni ga zavode, a koje vode, oni su propali.

17. Za to se Gospod ne će radovati mladićima njegovijem, i na sirote njegove i na udovice njegove ne će se smilovati, jer su svi koliki licemjeri i zlikovci, i svaka usta govore nevaljalstvo. Kod svega toga ne će se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

18. Jer će se razgorjeti bezbožnost kao oganj, koji sažeže čkalj i trnje, pa upali gustu šumu, te otiđe u dim visoko.

19. Od gnjeva Gospoda nad vojskama zamračiće se zemlja i narod će biti kao hrana ognju, niko ne će požaliti brata svojega.

20. I zgrabiće s desne strane, pa će opet biti gladan, i ješće s lijeve strane, pa se opet ne će nasititi ; svaki će jesti meso od mišice svoje,

21. Manasija Jefrema, i Jefrem Manasiju, a obojica će se složiti na Judu. Kod svega toga ne će se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

GLAVA 10.

Teško onima koji postavljaju zakone nepravedne i koji pišu nepravdu,

2. Da odbiju od suda uboge, i da otimaju pravicu siromasima naroda mojega, da bi im plijen bile udovice i sirote grabež.

3. A što ćete činiti u dan pohogjenja i pogibli koja će doći iz daleka? kome ćete pribjeći za pomoć? gdje li ćete ostaviti slavu svoju?

4. Da se ne bi unizila megju roblje i megju pobijene pala? Kod svega toga ne će se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

5. Teško Asiru, šibi gnjeva mojega, ako i jest palica u ruci njegovoj moja jarost.

6. Na narod licemjerni poslaću ga, i zapovjediću mu za narod na koji se gnjevim, da plijeni i otima, i da ga izgazi kao blato na ulicama.

7. Ali on ne će tako misliti i srce njegovo ne će tako suditi, nego mu je u srcu da zatre i istrijebi mnoge narode.

8. Jer će reći : knezovi moji nijesu li svi carevi?

9. Nije li Halan kao Harhemis? nije li Emat kao Arfad? nije li Samarija kao Damasak?

10. Kako je ruka moja našla carstva lažnijeh bogova, kojih likovi bijahu jači od Jerusalimskih i Samarijskih,

11. Ne ću li učiniti Jerusalimu i njegovijem lažnijem bogovima onako kako sam učinio Samariji i njezinijem lažnijem bogovima?

12. Ali kad svrši Gospod sve djelo svoje na gori Sionskoj i u Jerusalimu, tada ću obići plod ohologa srca cara Asirskoga i slavu ponositijeh očiju njegovijeh.

13. Jer reče : krjepošću ruke svoje učinih i mudrošću svojom, jer sam razuman; i premjestih megje narodima i blago njihovo zaplijenih i kao junak oborih stanovnike.

14. I ruka moja nagje kao gnijezdo bogatstvo u nárôdâ, i kako se kupe jajca ostavljena tako pokupih svu zemlju, i ne bi nikoga da makne krilom ili da otvori usta i pisne.

15. Hoće li se sjekira veličati nad onijem koji njom siječe? hoće li se pila razmetati nad onijem koji njom radi? kao da bi prut mahao onijem koji ga digne, kao da bi se hvalio štap da nije od drveta.

16. Za to će Gospod, Gospod nad vojskama, pustiti na pretile njegove mršu, i slavu će njegovu potpaliti da gori kao oganj.

17. Jer će vidjelo Izrailjevo biti oganj,

i svetac će njegov biti plamen, i upaliće i sažeći trnje njegovo i čkalj njegov u jedan dan.

18. I krasotu šume njegove i njive njegove, od duše do tijela, uništiće, i biće kao bjegunac kad iznemogne.

19. I što ostane drveta šume njegove, biće malo, da bi ih dijete moglo popisati.

20. I u to vrijeme ostatak Izrailjev i koji se izbave u domu Jakovljevu ne će se više oslanjati na onoga ko ih bije, nego će se oslanjati na Gospoda sveca Izrailjeva istinom.

21. Ostatak će se obratiti, ostatak Jakovljev, k Bogu silnome.

22. Jer ako bude naroda tvojega, Izrailju, kao pijeska morskoga, ostatak će se njegov obratiti. Pogibao je odregjena, razliće se pravda.

23. Jer će Gospod, Gospod nad vojskama, izvršiti pogibao odregjenu u svoj zemlji.

24. Za to ovako veli Gospod, Gospod nad vojskama : ne boj se Asirca, narode moj, koji nastavaš na gori Sionu; prutom će te udariti i štap svoj podignuće na te kao u Misiru.

25. Jer još malo, i gnjev će prestati; tada će se jarost moja obratiti na njihovu pogibao.

26. Jer će podignuti na nj Gospod nad vojskama bič, te će biti kao rasap Madijanski kod kamena Oriva i kao štap njegov na moru, i podignuće ga kao u Misiru.

27. I tada će se skinuti breme njegovo s ramena tvojega i jaram njegov s vrata tvojega, i izlomiće se jaram od pomazanja.

28. Dogje u Ajat, progje u Migron, u Mihmasu rasprti prtljag svoj.

29. Progjoše klancem, u Gavaji zanoćiše, prepade se Rama, Gavaja Saulova pobježe.

30. Viči iza glasa, kćeri Galimova; nek se čuje u Lais, jadni Anatote!

31. Madmina pobježe, stanovnici Gevimski utekoše.

32. Još jedan dan, pa će stajati u Novu, mahnuće rukom svojom na goru kćeri Sionske, na hum Jerusalimski.

33. Gle, Gospod, Gospod nad vojskama, okresaće silom grane; što je visoko posjeći će, i što je uzdignuto sniziće.

34. I gustu će šumu isjeći sjekirom, i Livan će pasti od silnoga.

GLAVA 11.

Ali će izaći šibljika iz stabla Jesejeva, i izdanak iz korijena njegova izniknuće.

2. I nanjemu će počivati duh Gospodnji, duh mudrosti i razuma, duh savjeta i sile ,duh znanja i straha Gospodnjega.

3. I mirisanje će mu biti u strahu Gospodnjem, a ne će suditi po vigjenju svojih očiju, niti će po čuvenju svojih ušiju karati.

4. Nego će po pravdi suditi siromasima i po pravici karati krotke u zemlji, i udariće zemlju prutom usta svojih, i duhom usana svojih ubiće bezbožnika.

5. I pravda će mu biti pojas po bedrima, i istina pojas po bocima.

6. I vuk će boraviti s jagnjetom, i ris će ležati s jaretom, tele i lavić i ugojeno živinče biće zajedno, i malo dijete vodiće ih.

7. I krava i medvjedica zajedno će pasti, mlad njihova ležaće zajedno, i lav će jesti slamu kao vo.

8. I dijete koje sisa igraće se nad rupom aspidinom, i dijete odbijeno od sise zavlačiće ruku svoju u rupu zmije vasilinske.

9. Ne će uditi ni potirati na svoj svetoj gori mojoj, jer će zemlja biti puna poznanja Gospodnjega kao more vode što je puno.

10. I u to će vrijeme za korijen Jesejev, koji će biti zastava narodima, raspitivati narodi, i počivalište njegovo biće slavno.

11. I tada će Gospod opet podignuti ruku svoju da zadobije ostatak naroda svojega, što ostane od Asirske i od Misira i od Patrosa i od Etiopske i od Elama i od Senara i od Emata i od ostrva morskih.

12. I podignuće zastavu narodima i prognane Izrailjeve i rasijane Judine sabraće s četiri kraja zemaljska,

13. I nestaće zavisti Jefremove, i neprijatelji Judini istrijebiće se; Jefrem ne će zavidjeti Judi, a Juda ne će zlobiti Jefremu.

14. Nego će složno letjeti na pleća Filistejima k zapadu; zajedno će plije-

niti narode istočne; na Edomce i Moavce dignuće ruke svoje, i sinovi Amonovi biće im pokorni.

15. I Gospod će presušiti zaliv mora Misirskoga, i mahnuće rukom svojom svrh rijeke sa silnijem vjetrom svojim, i udariće je po sedam krakova da se može prelaziti u obući.

16. I biće put ostatku naroda njegova, što ostane od Asirske, kao što je bio Izrailju kad izide iz zemlje Misirske.

GLAVA 12.

I reći ćeš u ono vrijeme: hvalim te, Gospode, jer si se bio razgnjevio na me, pa se odvratio gnjev tvoj, i utješio si me.

2. Gle, Bog je spasenje moje, uzdaću se i ne ću se bojati, jer mi je sila i pjesma Gospod Bog, on mi bi spasitelj.

3. S radošću ćete crpsti vodu iz izvôrâ ovoga spasenja.

4. I tada ćete reći: hvalite Gospoda, glasite ime njegovo, javljajte po narodima djela njegova, napominjite da je visoko ime njegovo.

5. Pojte Gospodu, jer učini velike stvari, neka se zna po svoj zemlji.

6. Klikuj i pjevaj, koja sjediš u Sionu, jer je svetac Izrailjev velik posred vas.

GLAVA 13.

Breme Vavilonu, koje vidje Isaija sin Amosov.

2. Na gori visokoj podignite zastavu, vičite im iza glasa, mašite rukom neka ugju na vrata kneževska.

3. Ja sam zapovjedio izabranima svojim i dozvao sam junake svoje da izvrše gnjev moj koji se raduju s veličine moje.

4. Vika stoji ljudstva na gorama kao da je velik narod, vika i vreva carstva skupljenijeh naroda; Gospod nad vojskama pregleda vojsku ubojitu.

5. Dolaze iz daljne zemlje, s kraja nebesa, Gospod i orugja srdnje njegove, da zatre svu zemlju.

6. Ridajte, jer je blizu dan Gospodnji; doći će kao pustoš od svemogućega.

7. Za to će svaka ruka klonuti, i svako srce čovječije rastopiti se.

8. I oni će se smesti, muke i bolovi spopašće ih, mučiće se kao porodilja, prepašće se jedan od drugoga, lica će im biti kao plamen.

9. Evo, ide dan Gospodnji ljuti s gnjevom i jarošću da obrati zemlju u pustoš, i grješnike da istrijebi iz nje.

10. Jer zvijezde nebeske i prilike nebeske ne će pustiti svjetlosti svoje, sunce će pomrčati o rogjaju svom, i mjesec ne će pustiti svjetlosti svoje.

11. I pohodiću vasiljenu za zloću, i bezbožnike za bezakonje; i ukinuću razmetanje oholijeh, i ponos silnijeh oboriću.

12. Učiniću da će čovjek više vrijediti nego zlato čisto, više nego zlato Ofirsko.

13. Za to ću zatresti nebo, i zemlja će se pokrenuti sa svoga mjesta od jarosti Gospoda nad vojskama i u dan kad se raspali gnjev njegov.

14. I biće kao srna poplašena i kao stado kojega niko ne sabira; svak će gledati za svojim narodom, i svak će bježati u svoju zemlju.

15. Ko se god nagje, biće proboden, i koji se god skupe, poginuće od mača.

16. I djecu će im razmrskati na njihove oči, kuće će im oplijeniti i žene će im sramotiti.

17. Evo, ja ću podignuti na njih Mide, koji ne će mariti za srebro, niti će zlata iskati.

18. Nego će iz lukova djecu ubijati, ni na plod u utrobi ne će se smilovati, niti će djece žaliti oko njihovo.

19. I Vavilon, ures carstvima i dika slavi Haldejskoj, biće kao Sodom i Gomor kad ih Bog zatr.

20. Ne će se u njemu živjeti niti će se ko naseliti od koljena do koljena, niti će Arapin razapeti u njemu šatora, niti će pastiri počivati onuda.

21. Nego će počivati ondje divlje zvijeri, i kuće će njihove biti pune velikih zmija, i ondje će nastavati sove, i aveti će skakati onuda.

22. I dovikivaće se buljine u pustijem kućama i zmajevi u dvorima veselijem. A doći će njegovo vrijeme, i blizu je, i dani njegovi ne će se protegnuti.

GLAVA 14.

Jer će se smilovati Gospod na Jakova, i opet će izabrati Izrailja, i namjestiće ih u zemlji njihovoj i prilijepiće se k njima došljaci i pridružiće se domu Jakovljevu.

2. Jer će ih uzeti narodi i odvesti na

mjesto njihovo, i naslijediće ih Izrailjci u zemlji Gospodnjoj da im budu sluge i sluškinje, i zarobiće one koji ih bjehu zarobili, i biće gospodari svojim nasilnicima.

3. I kad te smiri Gospod od truda tvojega i muke i od ljutoga ropstva u kom si robovao,

4. Tada ćeš izvoditi ovu priču o caru Vavilonskom i reći ćeš : kako nesta nastojnika, nesta danka?

5. Slomi Gospod štap bezbožnicima, palicu vladaocima,

6. Koja je ljuto bila narode bez prestanka, i gnjevno vladala nad narodima, i gonila nemilice.

7. Sva zemlja počiva i mirna je; pjevaju iza glasa.

8. Vesele se s tebe i jele i kedri Livanski *govoreći* : od kako si pao, ne dolazi niko da nas siječe.

9. Pakao dolje uskoleba se tebe radi da te srete kad dogješ, probudi ti mrtvace i sve knezove zemaljske, diže s prijestola njihovijeh sve careve narodne.

10. Svi će progovoriti i reći tebi : i ti li si iznemogao kao mi? izjednačio se s nama?

11. Spusti se u pakao ponos tvoj, zveka psaltira tvojih; prostrti su poda te moljci, a crvi su ti pokrivač.

12. Kako pade s neba, zvijezdo danice, kćeri zorina? kako se obori na zemlju koji si gazio narode?

13. A govorio si u srcu svom : izaći ću na nebo, više zvijezda Božijih podignuću prijesto svoj, i sješću na gori zbornoj na strani sjevernoj.

14. Izaći ću u visine nad oblake, izjednačiću se s višnjim.

15. A ti se u pakao svrže, u dubinu grobnu.

16. Koji te vide, pogledaće na te, i gledaće te *govoreći* : to li je onaj koji je tresao zemlju, koji je drmao carstva,

17. Koji je vasiljenu obraćao u pustinju, i gradove njezine raskopavao? roblje svoje nije otpuštao kući?

18. Svi carevi narodni, svi koliki, leže slavno, svaki u svojoj kući.

19. A ti se izbaci iz groba svojega, kao gadna grana, kao haljina pobijenijeh, mačem pobodenijeh, koji slaze u jamu kamenu, kao pogažen strv.

20. Ne ćeš se združiti s njima pogrebom, jer si zemlju svoju zatr'o, narod si svoj ubio; ne će se spominjati sjeme zlikovačko dok je vijeka.

21. Pripravite pokolj sinovima njegovijem za bezakonje otaca njihovijeh da se ne podignu i ne naslijede zemlje i ne napune vasiljene gradovima.

22. Jer ću ustati na njih, govori Gospod nad vojskama, i zatrću ime Vavilonu i ostatak, i sina i unuka, govori Gospod.

23. I načiniću od njega stan ćukovima i jezera vodena, i omešću ga metlom pogibli, govori Gospod nad vojskama.

24. Zakle se Gospod nad vojskama govoreći : doista, biće kako sam smislio, i kako sam naumio izvršiće se.

25. Potrću Asirca u zemlji svojoj, na gorama svojim izgaziću ga; tada će se skinuti s njih jaram njegov, i breme njegovo s pleća njihovijeh skinuće se.

26. To je namišljeno svoj zemlji, i to je ruka podignuta na sve narode.

27. Jer je Gospod nad vojkama naumio, ko će razbiti? i njegovu ruku podignutu ko će odvratiti?

28. Godine koje umrije Ahaz bi *objavljeno* ovo breme :

29. Nemoj se radovati, zemljo Filistejska sva kolika, što se slomi prut onoga koji te je bio; jer će iz korijena zmijinjega niknuti zmija vasilinska, i plod će mu biti zmaj ognjeni krilati.

30. I prvenci siromaški nahraniće se, i ubogi će počivati bez straha; a tvoj ću korijen umoriti glagju, i ostatak tvoj on će pobiti.

31. Ridajte, vrata; viči, grade; rastopila si se sva zemljo Filistejska, jer sa sjevera ide dim i niko se ne će osamiti u zborovima njegovijem.

32. I šta će se odgovoriti poslanicima narodnijem? Da je Gospod osnovao Sion i da će u nj utjecati nevoljnici naroda njegova.

GALVA 15.

Breme Moavu. Da, ob noć se raskopa Ar Moavski i propade; da, ob noć se raskopa Kir Moavski i propade.

2. Otide u dom i u Devon, na visine, da plače : Moav će ridati za Nevonom i za Medevom, sve će mu glave biti ćelave, svaka brada oskubena.

3. Po ulicama će njegovijem pripasivati kostrijet, na krovovima njegovijem i na ulicama njegovijem sve će ridati suze lijući.

4. I vikaće Esevon i Eleala, do Jase čuće im se glas; i vojnici će Moavski vikati, duša će se u svakom uzmučiti.

5. Srce moje vapije za Moavom; bjegunci njegovi pobjegoše dori do Sigora kao junica trećakinja; jer će se ići uz brdo Luitsko plačući, i putem Oronaimskim razlijegaće se jauk.

6. Jer će nestati voda Nimrimskih, jer će posahnuti bilje, nestaće trave, zeleni ne će biti.

7. I za to što su ostavljali i što su čuvali, odnijeće se na potok Arapski.

8. Jer će vika ići oko megja Moavskih, do Eglaima jauk njihov, i do Vir-Elima jauk njihov.

9. Jer će se voda Dimonska napuniti krvi; i još ću dometnuti Dimonu, na bjegunce Moavske i na ostatak zemaljski *poslaću* lavove.

GLAVA 16.

Šaljite jaganjce gospodaru zemaljskom, od Sele do pustinje, ka gori kćeri Sionske.

2. Jer će biti kćeri Moavske na brodovima Arnonskim kao ptica koja luta, otjerana s gnijezda.

3. Učini vijeće, narode, načini sjen u po dne kao noć, zakloni izagnane, nemoj izdati bjegunaca.

4. Neka kod tebe borave izagnani moji, Moave; budi im zaklon od pustošnika; jer će nestati nasilnika, prestaće pustošenje, istrijebiće se sa zemlje koji gaze druge.

5. I utvrdiće se prijesto milošću, i na njemu će sjedjeti jednako u šatoru Davidovu koji će suditi i tražiti što je pravo i biti brz da čini pravdu.

6. Čusmo za oholost Moava vrlo ponositoga, za ponos njegov i oholost i obijest njegovu; laži njegove ne će biti tvrde.

7. Za to će ridati Moavac nad Moavcem, svi će ridati; nad temeljima Kir-Aresetskim uzdisaćete, jer su razvaljeni.

8. I polja Esevonska posušiše se i čokot Sivamski; gospoda narodna potrše krasne loze njegove, koje dosezahu do Jazira i vijahu se po pustinji; odvode njegove pružahu se i prelažahu preko mora.

9. Za to ću plakati plačem Jazirskim za čokotom Sivamskim; zaljevaću te suzama svojim, Esevone i Elealo, jer pjesma o ljetini tvojoj i o žetvi tvojoj pade.

10. I nesta radosti i veselja s polja rodnoga, u vinogradima se ne pjeva ni podvikuje, vina u kacama ne gazi gazilac; učinih kraj pjesmama.

11. Za to utroba moja ječi kao gusle za Moavom, i srce moje za Kir-Eresom.

12. I kad se vidi da se umorio Moav na visini svojoj, ući će u svetinju svoju da se pomoli; ali ništa ne će svršiti.

13. Ovo je riječ što reče Gospod za Moava davno.

14. A sada veli Gospod govoreći: do tri godine, kao što su godine najamničke, ološaće slava Moavova sa svijem mnoštvom njegovijem, i što ostane biće vrlo malo i nejako.

GLAVA 17.

Breme Damasku. Gle, Damasak će se ukinuti da ne bude više grad, nego će biti gomila razvalina.

2. Gradovi Aroirski biće ostavljeni, biće za stada, te će u njima počivati, i niko ih ne će plašiti.

3. Nestaće gradova Jefremovijeh i carstva u Damasku i ostatku Sirskom, biće kao slava sinova Izrailjevijeh, veli Gospod nad vojkama.

4. I u taj će dan istančati slava Jakovljeva, i debelo tijelo njegovo omršaće.

5. Jer će biti kao kad žetelac sabira žito i rukom žanje klasje, i biće kao kad se kupi klasje u dolini Rafajskoj.

6. Ali će se ostaviti u njoj pabirci kao kad se otrese maslina, pa dvije tri ostanu u vrhu, i četiri pet na rodnijem granama, veli Gospod Bog Izrailjev.

7. U to će vrijeme čovjek pogledati na tvorca svojega, i oči njegove gledaće na sveca Izrailjeva;

8. A ne će pogledati na oltare, djelo ruku svojih, niti će gledati na ono što su načinili prsti njegovi, ni na lugove ni na likove sunčane.

9. U to će vrijeme tvrdi gradovi njegovi biti kao ostavljen grm i ogranak, jer će se ostaviti radi sinova Izrailjevijeh, i biće pustoš.

10. Jer si zaboravio Boga spasenja svojega, i nijesi se sjećao stijene sile svoje; za to sadi krasne sadove i lozu stranu presagjuj;

11. Danju radi da uzraste što posadiš, i jutrom gledaj da ti sjeme nikne; ali kad dogje do branja razgrabiće se, i ostaće ti ljuta žalost.

12. Teško mnoštvu velikih naroda, što buče kao što buče mora, i uzavrelijem narodima, kojih stoji vreva kao silnijeh voda;

13. Vreva stoji nárôdâ kao velikih voda; ali će povikati na njih, i oni će pobjeći daleko, i biće gonjeni kao pljeva po brdima od vjetra i kao prah od vihora.

14. U veče eto straha, i prije nego svane nema nikoga. To je dio onijeh koji nas gaze i našljedstvo onijeh koji otimaju od nas.

GLAVA 18.

Teško zemlji koja sjen čini krilima, s one strane rijeka Etiopskih;

2. Koja šalje poslanike preko mora, u lagjama od site po vodama, *govoreći*: idite, brzi glasnici, k narodu rasijanu i oplijenjenu, k narodu strašnu od kako je do sad, k narodu razmjerenu i pogaženu, kojemu zemlju raznose rijeke.

3. Svi koji živite na svijetu i stanujete na zemlji kad se digne zastava na gorama, gledajte, i kad zatrubi truba, slušajte.

4. Jer ovako mi reče Gospod: umiriću se i gledaću iz stana svojega, kao vrućina koja suši poslije dažda i kao rosan oblak o vrućini žetvenoj.

5. Jer prije berbe, kad napupe pupci i od cvijeta postane grozd i stane zreti, okresaće odvode kosijerom i uzeće lozu i odsjeći.

6. Sve će se ostaviti pticama gorskim i i zvijerima zemaljkim; i ptice će ljetovati na njima, a svakojake zvijeri zemaljske zimovaće.

7. Tada će se donijeti dar Gospodu nad vojskama od naroda rasijanoga i oplijenjenoga, od naroda strašnoga od kako je do sad, od naroda razmjerenoga i pogaženoga, kojemu zemlju raznose rijeke, k mjestu imena Gospoda nad vojskama, ka gori Sionskoj.

GLAVA 19.

Breme Misiru. Gle, Gospod sjedeći na oblaku laku doći će u Misir; i zatrešće se od njega idoli Misirski, i srce će se rastopiti u Misircima.

2. I razdražiću Misirce jedne na druge, te će vojevati brat na brata i prijatelj na prijatelja, grad na grad, carstvo na carstvo.

3. I nestaće duha Misiru, i namjeru njegovu razbiću; tada će pitati svoje idole i opsjenare i vrače i gatare.

4. I predaću Misirce u ruke žestokim gospodarima, i ljut će car vladati njima, veli Gospod, Gospod nad vojskama.

5. I nestaće vode iz mora, i rijeka će presahnuti i zasušiti se.

6. I rijeke će oteći, opašće i presahnuti potoci Misirski, trska i sita posušiće se.

7. Trava kraj potoka, na ušću potoka, i svi usjevi kraj potoka posahnuće i nestaće ih i propašće.

8. I tužiće ribari i sjetovaće svi koji bacaju udicu, i koji razapinju mrežu po vodama zabrinuće se.

9. I stidjeće se koji rade od tankoga lana, i koji tkaju tanko bijelo platno.

10. I naspi će mu se razvaliti, i koji zagragjuju ribnjake, svi će biti žalosna srca.

11. Doista, knezovi su Soanski bezumni, i savjet mudrijeh savjetnika Faraonovijeh lud je. Kako možete govoriti Faraonu: ja sam sin mudrijeh, sin starijeh careva?

12. Gdje su? gdje su mudarci tvoji? Neka ti kažu ako znadu što je naumio za Misir Gospod nad vojskama.

13. Poludješe knezovi Soanski; prevariše se knezovi Nofski; prelastiše Misir glave plemena njegovijeh.

14. Gospod je izlio megju njih duh prijevaran, te učiniše da posrće Misir u svijem poslovima kao što posrće pijan čovjek bljujući.

15. I ne će biti djela u Misiru što bi učinila glava ili rep, grana ili sita.

16. Tada će biti Misirci kao žene; bojaće se i drktati od ruke Gospoda nad vojskama kad zamahne na njih.

17. I zemlja će Judina biti strah Mi-

siru; ko je se god opomene, prepašće se radi namjere Gospoda nad vojskama što je naumio suprot njemu.

18. U to će vrijeme biti pet gradova u zemlji Misirskoj koji će govoriti jezikom Hananskim i zaklinjati se Gospodom nad vojskama; jedan će se zvati grad Aheres.

19. U to će vrijeme biti oltar Gospodnji usred zemlje Misirske, i spomenik Gospodnji na megji njezinoj;

20. I biće znak i svjedočanstvo Gospodu nad vojskama, u zemlji Misirskoj. Kad stanu vikati ka Gospodu na nasilnike, on će im poslati spasitelja i kneza i izbaviće ih.

21. I biće poznat Gospod Misircima, i poznaće Misirci Gospoda u to vrijeme, i služiće mu žrtvama i darima, i zavjetovaće zavjete Gospodu, i izvršivaće.

22. Tako će Gospod udariti Misir, i udariv iscijeliće, jer će se obratiti ka Gospodu, umoliće mu se, i iscijeliće ih.

23. U to će vrijeme biti put iz Misira u Asirsku, i Asirac će ići u Misir i Misirac u Asirsku, i služiće *Gospodu* Misirci s Asircima.

24. U to će vrijeme Izrailj biti treći s Misircima i Asircima, i biće blagoslov posred zemlje.

25. Jer će ih blagosloviti Gospod nad vojskama govoreći: da je blagosloven moj narod Misirski, i Asirski, djelo ruku mojih, i našljedstvo moje, Izrailj.

GLAVA 20.

Godine koje dogje Tartan na Azot, kad ga posla Sargon car Asirski, te bi Azot i uze ga,

2. U to vrijeme reče Gospod preko Isaije sina Amosova govoreći: idi, skini kostrijet sa sebe, i izuj obuću s nogu svojih. I učini tako i igjaše go i bos.

3. Tada reče Gospod: kako ide sluga moj Isaija go i bos za znak i čudo što će biti do tri godine Misiru i Etiopskoj,

4. Tako će odvesti car Asirski u ropstvo Misirce, i Etiopljane u sužanjstvo, djecu i starce, gole i bose i golijeh zadnjica, na sramotu Misircima.

5. I prepašće se i posramiće se od Etiopske, uzdanice svoje, i od Misira, ponosa svojega.

6. I reći će tada koji žive na ovom ostrvu: gle, to je uzdanica naša, ka kojoj pritjecasmo za pomoć da se sačuvamo od cara Asirskoga; kako ćemo se izbaviti?

GLAVA 21.

Breme pustinji na moru. Kao vihori koji prolaze na jug, tako će doći iz pustinje, iz zemlje strašne.

2. Ljuta utvara javi mi se. Nevjernik nevjeru čini, pustošnik pustoši; hodi, Elame; opkoli, Midijo! svemu uzdisanju učiniću kraj.

3. Za to su bedra moja puna bola; muke me obuzeše kao kad se muči porodilja; zgurih se čujući, prepadoh se videći.

4. Srce mi se smete, groza me poduze; noć milina mojih pretvori mi se u strah.

5. Postavi sto, stražar neka straži; jedi, pij; ustajte knezovi, mažite štitove.

6. Jer ovako mi reče Gospod: idi, postavi stražara da ti javi što vidi.

7. I vidje kola, i dva reda konjika; kola s magarcima i kola s kamilama; i pažaše dobro velikom pažnjom.

8. I povika kao lav: gospodaru, ja stojim jednako na straži danju, i stojim na straži po svu noć.

9. I evo dogjoše na kolima ljudi, u dva reda konjici. Tada povika i reče: pade, pade Vavilon, i svi rezani likovi bogova njegovijeh razbiše se o zemlju.

10. Vršaju moj, i pšenice gumna mojega! što čuh od Gospoda nad vojskama, Boga Izrailjeva, javih vam.

11. Breme Dumi. Viče k meni neko sa Sira: stražaru! šta bi noćas? stražaru! šta bi noćas?

12. Stražar reče: doći će jutro, ali i noć; ako ćete tražiti, tražite, vratite se, dogjite.

13. Breme Arapskoj. Po šumama u Arapskoj noćivaćete, putnici Dedanski!

14. Iznesite vode pred žedne, koji živite u zemlji Temi, sretite s hljebom bjegunca.

15. Jer će bježati od mača, od mača gologa, od luka zapetoga i od žestokoga boja.

16. Jer ovako mi reče Gospod: za godinu, kao što je godina najamnička, nestaće sve slave Kidarske.

17. I što ostane hrabrijeh strijelaca sinova Kidarskih, biće malo; jer Gospod Bog Izrailjev reče.

GLAVA 22.

Breme dolini vigjenja. Što ti je te si sva izašla na krovove?

2. Grade puni vike i vreve, grade veseli! tvoji pobijeni nijesu pobijeni mačem niti pogiboše u boju.

3. Glavari tvoji uzmakoše svi koliki, povezaše ih strijelci; što se god nagje tvojih, svi su povezani, ako i pobjegoše daleko.

4. Za to rekoh: progjite me se, da plačem gorko; ne trudite se da me tješite za pogiblju kćeri naroda mojega.

5. Jer je ovo dan muke i potiranja i smetnje od Gospoda, Gospoda na vojskama, u dolini vigjenja; obaliće zid, i vika će biti do gore.

6. I Elam uze tul. s kolima ljudi i s konjicima, i Kir istače štit.

7. I krasne doline tvoje napuniše se kola, i konjici se namjestiše pred vratima.

8. I odastrije se zastirač Judin; i pogledao si u to vrijeme na oružje u kući šumskoj.

9. I vidjeste da je mnogo proloma na gradu Davidovu, i sabraste vodu u donjem jezeru.

10. I izbrojiste kuće Jerusalimske, i razvaliste kuće da utvrdite zid.

11. I načiniste jaz megju dva zida za vodu iz staroga jezera; ali ne pogledaste na onoga koji je to učinio i ne obazreste se na onoga koji je to odavna spremio.

12. I zva vas Gospod nad vojskama u onaj dan da plačete i ridate i da skubete kose i pripašete kostrijet;

13. A gle, radost i veselje, ubijaju goveda, kolju ovce, jedu meso i piju vino *govoreći*: jedimo i pijmo, jer ćemo sjutra umrijeti.

14. Ali Gospod nad vojskama javi mi: ne će vam se oprostiti ovo bezakonje do smrti, veli Gospod, Gospod nad vojskama.

15. Ovako veli Gospod, Gospod nad vojskama: idi k onomu rizničaru, k Somni, upravitelju dvorskom.

16. *I reci mu*: šta ćeš ti tu? i ko ti je tu? te si tu istesao sebi grob? istesao si grob sebi na visoku mjestu i spremio si sebi stan u kamenu.

17. Evo, čovječe, Gospod će te baciti daleko i zatrpaće te.

18. Zavitlaće te i hititi kao loptu u zemlju prostranu; ondje ćeš umrijeti i i ondje će biti kola slave tvoje, sramoto domu gospodara svojega;

19. I svrći ću te s mjesta tvojega, i istjeraću te iz službe tvoje.

20. I u to vrijeme pozvaću slugu svojega Elijakima sina Helkijina;

21. I obući ću mu tvoju haljinu, i tvojim ću ga pojasom opasati, i tvoju ću mu vlast dati u ruku, i biće otac Jerusalimljanima i domu Judinu.

22. I metnuću mu ključ od doma Davidova na rame: kad on otvori, ne će niko zatvoriti, i kad on zatvori, ne će niko otvoriti.

23. I kao klin uglaviću ga na tvrdu mjestu, i biće prijesto slave domu oca svojega;

24. I o njemu će se vješati sva slava doma oca njegova, sinova i unuka, svakojaki sudovi, i najmanji, i čaše i mjehovi.

25. U to vrijeme, veli Gospod nad vojskama pomjeriće se klin uglavljeni na tvrdom mjestu, i izvadiće se i pašće, i teža što je na njemu propašće; jer Gospod reče.

GLAVA 23.

Breme Tiru. Ridajte lagje Tarsiske, jer je raskopan, da nema kuće niti ko dolazi. Iz zemlje Kitimske javi im se.

2. Umuknite koji živite na ostrvu, koje trgovci Sidonski pomorci puniše,

3. I dohodi mu bijahu po velikim vodama sjeme Siorsko, žetva s rijeke, i bješe trg narodima.

4. Stidi se, Sidone, jer govori more, sila morska veli: ne mučim se porogjajem, ne ragjam, ne odgajam momaka, ne podižem djevojaka.

5. Kao što se ožalostiše kad čuše za Misir, tako će se ožalostiti kad čuju za Tir.

6. Idite u Tarsis, ridajte ostrvljani!

7. Je li to vaš veseli grad, kojega je starina od davnina? njegove će ga noge zanijeti daleko u tugjinstvo.

8. Ko je to smislio na Tir, koji raz-

davaše vijence, čiji trgovci bjehu knezovi, i prekupci slavni na zemlji?

9. Gospod je nad vojskama to smislio, da osramoti ponos svake slave i da poništi sve slavne na zemlji.

10. Prijegji preko zemlje svoje kao potok, kćeri Tarsiska; nema više pojasa.

11. Ruku svoju podiže na more, zadrma carstva; Gospod je zapovjedio za Hanan da se raskopaju gradovi njegovi.

12. I veli: ne ćeš se više veseliti, osramoćena djevojko, kćeri Sidonska. Ustani, idi u Kitim, ni ondje ne ćeš imati mira.

13. Eto zemlje Haldejske; toga naroda nije bilo; Asur je osnova za one koji življahu u pustinjama, podigoše kule u njoj, pogradiše dvorove; i obrati se u razvaline.

14. Ridajte lagje Tasiske, jer je raskopan vaš grad.

15. I tada će Tir biti zarobljen sedamdeset godina, za vijek jednoga cara, a poslije sedamdeset godina pjevaće se Tiru kao kurvi:

16. Uzmi gusle, idi po gradu, zaboravljena kurvo; dobro udaraj, pjevaj i popijevaj, eda bi te se opet opomenuli.

17. Jer poslije sedamdeset godina Gospod će pohoditi Tir, a on će se vratiti na kurvarsku zaslugu svoju, i kurvaće se sa svijem carstvima na zemlji.

18. Ali će trgovina njegova i zasluga njegova biti posvećena Gospodu, ne će se ostavljati ni čuvati, nego će trgovina njegova biti onima koji nastavaju pred Gospodom da jedu do sitosti i imaju odijelo dobro.

GLAVA 24.

Gle, Gospod će isprazniti zemlju i opustiti je, prevrnuće je i rasijaće stanovnike njezine.

2. I biće svještenik kao narod, gospodar kao sluga, gospogja kao sluškinja, prodavac kao kupac, koji daje u zajam kao koji uzima u zajam, koji uzima dobit kao koji daje.

3. Sa svijem će se isprazniti zemlja, i sa svijem će se oplijeniti. Jer Gospod reče ovu riječ.

4. Tužiće zemlja i opasti, iznemoći će vasiljena i opasti; iznemoći će glavari naroda zemaljskoga.

5. Jer se zemlja oskrvni pod stanovnicima svojim, jer prestupiše zakone, izmijeniše uredbe, raskidoše zavjet vječni.

6. Za to će prokletstvo proždrijeti zemlju, i zatrće se stanovnici njezini; za to će izgorjeti stanovnici zemaljski, i malo će ljudi ostati.

7. Tužiće vino, uvenuće loza vinova, uzdisaće svi koji su vesela srca.

8. Prestaće veselje uz bubnje, nestaće graje onijeh koji se vesele, prestaće veselje uz gusle.

9. Ne će piti vina uz pjesme, ogrknuće silovito piće onima koji ga piju.

10. Razbiće se pusti grad, zatvorene će biti sve kuće da niko ne ulazi.

11. Tužnjava će biti po ulicama radi vina, proći će svako veselje, otići će radost zemaljska.

12. Pustoš će ostati u gradu, i vrata će se razvaliti.

13. Jer će biti u zemlji i u narodima kao kad se oberu masline, i kao kad se paljetkuje poslije berbe.

14. Ovi će podignuti glas svoj i pjevaće, radi veličanstva Gospodnjega podvikivaće od mora.

15. Za to slavite Gospoda u dolinama, na ostrvima morskim ime Gospoda Boga Izrailjeva.

16. S kraja zemlje čusmo pjesme u slavu pravednome; ali rekoh: ološah! ološah! teško meni! nevjernici nevjeru čine, baš nevjernici nevjeru čine.

17. Strahota i jama i zamka pred tobom je, stanovniče zemaljski!

18. I ko uteče čuvši za strahotu, pašće u jamu; a ko iźljeze iz jame, uhvatiće se u zamku; jer će se ustave na visini otvoriti i zatrešće se temelji zemlji.

19. Sva će se zemlja razbiti, sva će se zemlja raspasti, sva će se zemlja uskolebati.

20. Sva će se zemlja ljuljati kao pijan čovjek, i premjestiće se kao koliba, jer će joj otežati bezakonje njezino, te će pasti i ne će više ustati.

21. I u to će vrijeme pohoditi Gospod na visini vojsku visoku i na zemlji sve careve zemaljske.

22. I skupiće se kao što se skupljaju sužnji u jamu, i biće zatvoreni u tamni-

cu, i poslije mnogo vremena biće pohogjeni.

23. I posramiće se mjesec i sunce će se zastidjeti kad Gospod nad vojskama stane carovati na gori Sionu i u Jerusalimu, i pred starješinama svojim proslavi se.

GLAVA 25.

Gospode, ti si Bog moj, uzvišivaću te, slaviću ime tvoje, jer si učinio čudesa; namjere tvoje od starine vjera su i istina.

2. Jer si od grada načinio gomilu, i od tvrdoga grada zidine; od grada dvor za strance, do vijeka se ne će sagraditi.

3. Za to će te slaviti narod silan, grad strašnijeh naroda bojaće te se.

4. Jer si bio krjepost ubogome, krjepost siromahu u nevolji njegovoj, utočište od poplave, zaklon od žege, jer je gnjev nasilnički kao poplava koja obaljuje zid.

5. Vrevu inostranaca prekinuo si kao pripeku na suhu mjestu; kao pripeka sjenom od oblaka, tako se pjevanje nasilnikâ prekide.

6. I Gospod će nad vojskama učiniti svijem narodima na ovoj gori gozbu od pretila mesa, gozbu od čista vina, od pretila mesa s moždanima, od vina bez taloga.

7. I pokvariće na ovoj gori zastirač kojim su zastrti svi narodi, i pokrivač kojim su pokriveni svi narodi.

8. Uništiće smrt za u vijek, i utrće Gospod Gospod suze sa svakoga lica, i sramotu naroda svojega ukinuće sa sve zemlje; jer Gospod reče.

9. I reći će se u ono vrijeme: gle, ovo je Bog naš, njega čekasmo, i spašće nas; ovo je Gospod, njega čekasmo; radovaćemo se i veselićemo se za spasenje njegovo.

10. Jer će ruka Gospodnja počinuti na ovoj gori, a Moav će se izgaziti na svom mjestu kao što se gazi slama za gnoj.

11. I razmahnuće rukama svojim sred njega, kao što razmahuje plivač da pliva, i oboriće oholost njegovu mišicama ruku svojih.

12. I grad i visoke zidove tvoje sniziće, oboriće, baciće na zemlju u prah.

GLAVA 26.

Tada će se pjevati ova pjesma u zemlji Judinoj: imamo tvrd grad: zidovi su i opkop spasenje.

2. Otvorite vrata da ugje narod pravedni, koji drži vjeru.

3. Ko se tebe drži, čuvaš ga jednako u miru, jer se u tebe uzda.

4. Uzdajte se u Gospoda do vijeka, jer je Gospod Gospod vječna stijena.

5. Jer ponižuje one koji nastavaju na visini, grad visoki obara, obara ga na zemlju, obraća ga u prah.

6. Te ga gazi noga, noge ubogih, stopala nevoljnijeh.

7. Put je pravedniku prav, ti ravniš stazu pravednome.

8. I na putu sudova tvojih, Gospode, čekamo te; tvoje ime i tvoj spomen žudi duša.

9. Dušom svojom žudim tebe noću, i duhom svojim što je u meni tražim te jutrom; jer kad su sudovi tvoji na zemlji, uče se pravdi koji žive u vasiljenoj.

10. Ako se i pomiluje bezbožnik, ne uči se pravdi, u zemlji najpravednijoj čini bezakonje i ne gleda na veličanstvo Gospodnje.

11. Gospode! ruka je tvoja visoko podignuta, a oni ne vide; vidjeće i posramiće se od revnosti za narod, i oganj će proždrijeti neprijatelje tvoje.

12. Gospode! nama ćeš dati mir, jer sva djela naša ti si nam učinio.

13. Gospode Bože naš, gospodariše nad nama gospodari drugi osim tebe, ali samo tobom pominjemo ime tvoje.

14. Pomriješe, ne će oživjeti, mrtvi budući ne će ustati, jer si ih ti pohodio i istrijebio, i zatr'o svaki spomen njihov.

15. Gospode, umnožio si narod, umnožio si narod i proslavio si se, ali si ih zagnao na sve krajeve zemaljske.

16. Gospode, u nevolji tražiše te, izlivaše pokornu molitvu kad si ih karao.

17. Kao trudna žena kad hoće da se porodi pa se muči i viče od bola, taki bijasmo mi pred tobom, Gospode!

18. Zatrudnjesmo, mučismo se da rodimo, i kao da rodismo vjetar, nikako ne pomogosmo zemlji, niti padoše koji žive u vasiljenoj.

19. Oživjeće mrtvi tvoji, i moje će mrtvo tijelo ustati. Probudite se, i pjevajte koji stanujete u prahu; jer je tvoja

rosa rosa na travi, i zemlja će izmetnuti mrtvace.

20. Hajde narode moj, ugji u klijeti svoje, i zaključaj vrata svoja za sobom, prikrij se za čas, dokle progje gnjev.

21. Jer, gle, Gospod izlazi iz mjesta svojega da pohodi stanovnike zemaljske za bezakonje njihovo, i zemlja će otkriti krvi svoje niti će više pokrivati pobijenijeh svojih.

GLAVA 27.

Tada će Gospod pokarati mačem svojim ljutijem i velikim i jakim levijatana, prugu zmiju, i levijatana, krivuljastu zmiju, i ubiće zmaja koji je u moru.

2. Tada pjevajte o vinogradu koji ragja crvenijem vinom :

3. Ja Gospod čuvam ga, u svako doba zaljevaću ga; dan noć čuvaću ga da ga ko ne ošteti.

4. Nema gnjeva u mene; ko će staviti u boj na suprot meni čkalj i trnje? ja ću pogaziti i spaliti sve.

5. Ili neka se uhvati za silu moju da učini mir sa mnom; učiniće mir sa mnom.

6. Jednom će se ukorijeniti Jakov, procvjetaće i uzrasti Izrailj, i napuniće vasiljenu plodom.

7. Je li ga udario onako kako je udario one koji njega udaraše? je li ga ubio onako kako su ubijeni oni koje je ubio?

8. S mjerom ga je karao, kad ga je odbacio, kad ga je odnio silnijem vjetrom svojim istočnijem.

9. Za to će se tijem očistiti bezakonje Jakovljevo i to će biti sva korist što će se uzeti grijeh njegov kad sve kamenje oltarno razmetne kao razdrobljeno krečno kamenje i ne bude više gajeva ni sunčanijeh likova.

10. Jer će tvrdi grad opustjeti i biće stan ostavljen i zanemaren kao pustinja; ondje će pasti tele i ondje će lijegati, i poješće mu grane.

11. Kad se posuše grane, polomiće se; žene će dolaziti i ložiti ih na oganj. Jer je narod nerazuman; za to ga ne će žaliti koji ga je stvorio, i koji ga je sazdao ne će se smilovati na nj.

12. U to će vrijeme Gospod ovijati od obale rijeke do potoka Misirskoga, a vi, sinovi Izrailjevi, sabraćete se jedan po jedan.

13. I tada će se zatrubiti u veliku trubu, i koji se bjehu izgubili u zemlji Asirskoj i koji bijahu zagnani u zemlju Misirsku, doći će i klanjaće se Gospodu na svetoj gori u Jerusalimu.

GLAVA 28.

Teško gizdavome vijencu pijanica Jefremovijeh, uvelom cvijetu krasnoga nakita njihova, koji su uvrh rodnoga dola, pijani od vina!

2. Gle, u Gospoda ima neko jak i silan kao pljusak od grâda, kao oluja koja sve lomi, kao poplava silne vode, kad navali, oboriće sve na zemlju rukom.

3. Nogama će se izgaziti gizdavi vijenac, pijanice Jefremove.

4. I uveli cvijet krasnoga nakita njihova, što je uvrh rodnoga dola, biće kao voće uzrelo prije ljeta, koje čim ko vidi, uzme u ruku i pojede.

5. U ono će vrijeme Gospod nad vojskama biti slavna kruna i dičan vijenac ostatku naroda svojega,

6. I duh suda onome koji sjedi da sudi, i sila onima koji uzbijaju boj do vrátâ.

7. Ali se i oni zanose od vina, i posrću od silovita pića; sveštenik i prorok zanose se od silovita pića, osvojilo ih je vino, posrću od silovita pića, zanose se u prorokovanju, spotiču se u sugjenju.

8. Jer su svi stolovi puni bljuvotine i nečistote, nema mjesta *čista*.

9. Koga će učiti mudrosti, i koga će uputiti da razumije nauku? Djecu, kojoj se ne daje više mlijeko, koja su odbijena od sise?

10. Jer zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, ovdje malo, ondje malo *davaše se*.

11. Za to će nerazumljivom besjedom i tugjim jezikom govoriti tome narodu;

12. Jer im reče : ovo je počinak, ostavite umorna da počine; ovo je odmor; ali ne htješe poslušati.

13. I biće im riječ Gospodnja, zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, malo ovdje, malo ondje, da idu i padaju na uznako i razbiju se, i da se zapletu u zamke i uhvate.

14. Za to slušajte riječ Gospodnju,

ljudi podsmjevači, koji vladate narodom što je u Jerusalimu.

15. Što rekoste : uhvatismo vjeru sa smrću, i ugovorismo s grobom ; kad zagje bič kao povodanj, ne će nas dohvatiti, jer od laži načinismo sebi utočište, i za prijevaru zaklonismo se;

16. Za to ovako veli Gospod Gospod : evo, ja mećem u Sionu kamen, kamen izabran, kamen od ugla, skupocjen, temelj tvrd ; ko vjeruje, ne će se plašiti.

17. I izvršiću sud po pravilu i pravdu po mjerilima ; i grad će potrti lažno utočište i voda će potopiti zaklon.

18. I vjera vaša sa smrću uništiće se, i ugovor vaš s grobom ne će ostati, i kad zagje bič kao povodanj, potlačiće vas.

19. Čim zagje, odnijeće vas, jer će zalaziti svako jutro, danju i noću, i kad se čuje vika, biće sam strah.

20. Jer će odar biti kratak da se čovjek ne može pružiti, i pokrivač uzak da se ne može umotati.

21. Jer će Gospod ustati kao na gori Ferasimu, razgnjeviće se kao u dolu Gavaonskom, da učini djelo svoje, neobično djelo svoje, da svrši posao svoj, neobičan posao svoj.

22. Nemojte se dakle više podsmijevati da ne postanu jači okovi vaši, jer čuh od Gospoda Gospoda nad vojskama pogibao odregjenu svoj zemlji.

23. Slušajte, i čujte glas moj, pazite i čujte besjedu moju.

24. Ore li orač svaki dan da posije ? ili brazdi i povlači njivu svoju ?

25. Kad poravni ozgo, ne sije li grahor i kim ? i ne meće li pšenicu na najbolje mjesto, i ječam na zgodno mjesto, i krupnik na njegovo mjesto ?

26. I Bog ga njegov uči i upućuje kako će raditi.

27. Jer se grahor ne vrše branom, niti se točak kolski obrće po kimu, nego se cijepom mlati grahor i kim prutom.

28. Pšenica se vrše, ali ne će jednako vrijeći niti će je satrti točkom kolskim ni zupcima razdrobiti.

29. I to dolazi od Gospoda nad vojskama, koji je divan u savjetu, velik u mudrosti.

GLAVA 29.

Teško Arilu, Arilu, gradu gdje je stajao David. Dodajte godinu na godinu, neka kolju žrtve praznične.

2. Ali ću pritijesniti Arila, i biće žalost i tuga, jer će mi biti kao Aril.

3. Jer ću te opkoliti vojskom i stegnuću te opkopima i podignuću suprot tebi kule.

4. Te ćeš oboren govoriti sa zemlje i iz praha ćeš mucati, i glas će ti biti sa zemlje kao u bajača i iz praha ćeš šapćući govoriti.

5. A mnoštvo neprijatelja tvojih biće kao sitan prah i mnoštvo nasilnika kao pljeva kad se razmeće ; i to će biti za čas, iz nenada.

6. Gospod nad vojskama pohodiće ga gromom i trusom i hukom velikom, vihorom i burom i plamenom ognjenijem koji proždire.

7. I mnoštvo svijeh naroda koji vojuju na Aril i svi koji udaraju na nj i na zidove njegove i koji ga pritješnjuju, biće kao utvara noćna u snu.

8. Biće kao kad gladan sni da jede, pa kad se probudi a duša mu prazna ; ili kad sni žedan da pije, pa kad se probudi, a on iznemogao i duša mu žedna ; tako će biti mnoštvo svijeh naroda što vojuju na goru Sionsku.

9. Stanite i čudite se ; vapijte i vičite : pijani su, ali ne od vina ; posrću, ali ne od silovita pića.

10. Jer je Gospod izlio na vas duh tvrdoga sna i zatvorio vam oči, oslijepio proroke i vidioce, glavare vaše.

11. I svaka utvara biće vam kao riječi u zapečaćenoj knjizi, koju dadu čovjeku koji zna čitati govoreći : čitaj to ; a on reče : ne mogu, jer je zapečaćeno.

12. Ili da dadu knjigu onom koji ne zna čitati govoreći : čitaj to ; a on reče : ne znam čitati.

13. Za to reče Gospod : što se ovaj narod približuje ustima svojima i usnama svojim poštuje me, a srce im daleko stoji od mene, i strah kojim me se boje zapovijest je ljudska kojoj su naučeni,

14. Za to ću evo još raditi čudesno s tijem narodom, čudesno i divno, i mudrost mudrijeh njegovijeh poginuće i razuma razumnijeh njegovijeh nestaće.

15. Teško onima koji duboko sakrivaju od Gospoda namjeru, koji rade u

mraku i govore : ko nas vidi ? i ko nas zna ?

16. Naopake misli vaše nijesu li kao kao lončarski ? Govori li djelo za onoga koji ga je načinio : nije me načinio ? i lonac govori li za onoga koji ga je načinio : ne razumije ?

17. Ne će li se do skora i Livan pretvoriti u polje, i polje se uzimati za šumu ?

18. I u taj će dan gluhi čuti riječi u knjizi, i iz tame i mraka vidjeće oči slijepijeh.

19. I krotki će se veoma radovati u Gospodu, i ništi izmegju ljudi veseliće se sa sveca Izrailjeva.

20. Jer nasilnika ne će biti, i nestaće podsmjevača, i istrijebiće se svi koji gledaju da čine bezakonje,

21. Koji okrivljuju čovjeka za riječ, i meću zamku onome koji kara na vratima, i obaraju pravednoga lažju.

22. Za to Gospod, koji je otkupio Avrama, ovako govori za dom Jakovljev : ne će se više Jakov postidjeti, niti će mu lice poblijedjeti.

23. Jer kad vidi usred sebe djecu svoju, djelo ruku mojih, tada će oni svetiti ime moje, svetiće sveca Jakovljeva i bojaće se Boga Izrailjeva.

24. I koji lutaju duhom orazumiće se, i vikači će primiti nauku.

GLAVA 30.

Teško sinovima odmetnicima, govori Gospod, koji sastavljaju namjere koje nijesu od mene, zaklanjaju se za zaklon koji nije od moga duha, da domeću grijeh na grijeh ;

2. Koji slaze u Misir ne pitajući šta ću ja reći, da se ukrijepe silom Faraonovom i da se zaklone pod sjenom Misirskim.

3. Jer će vam sila Faraonova biti na sramotu, i zaklon pod sjenom Misirskim na porugu.

4. Jer knezovi njegovi biše u Soanu, i poslanici njegovi dogjoše u Hanes.

5. Ali će se svi posramiti s naroda, koji im ne će pomoći, niti će im biti na korist ni na dobit, nego na sramotu i na porugu.

6. Tovar će biti na stoci južnoj : u zemlju gdje je nevolja i muka, gdje su lavovi i lavići, guje i zmajevi ognjeni krilati, odnijeće blago svoje magarcima na ramenima i bogatstvo svoje kamilama na grbama, k narodu koji ne će pomoći.

7. Jer će Misirci uzalud i na prazno pomagati ; za to vičem o tom : jačina im je da sjede s mirom.

8. Sada idi, napiši ovo pred njima na daščicu, napiši u knjigu, da ostane za vremena koja će doći, do vijeka ;

9. Jer su narod nepokoran, sinovi lažljivi, sinovi koji ne će da slušaju zakona Gospodnjega ;

10. Koji govore vidiocima : nemojte vigjati, i prorocima : nemojte nam prorokovati što je pravo, govorite nam mile stvari, prorokujte prijevaru ;

11. Svrnite s puta, odstupite od staze, neka nestane ispred nas sveca Izrailjeva.

12. Za to ovako veli svetac Izrailjev : kad odbacujete ovu riječ, i uzdate se u prijevaru i opačinu i na nju se oslanjate,

13. Za to će vam to bezakonje biti kao pukotina u zidu koji hoće da padne, koja izdigne zid visoko, te se naglo u jedan put obori.

14. I razbiće ga kao što se razbija razbijen sud lončarski, ne žali se, te se ne nagje ni crijepa kad se razbije da uzmeš ognja s ognjišta ili da zahvatiš vode iz jame.

15. Jer ovako govori Gospod Gospod, svetac Izrailjev : ako se povratite i budete mirni, izbavićete se, u miru i uzdanju biće sila vaša ; ali vi ne ćete.

16. Nego govorite : ne ; nego ćemo na konjma pobjeći. Za to ćete bježati. Pojahaćemo brze konje. Za to će biti brži koji će vas tjerati.

17. Bježaće vas tisuća kad jedan poviče ; kad poviču petorica, bježaćete *svi*, dokle ne ostanete kao okresano drvo navrh gore i kao zastava na humu.

18. A za to čeka Gospod da se smiluje na vas, i za to će se uzvisiti da vas pomiluje ; jer je Gospod pravedan Bog ; blago svjema koji ga čekaju.

19. Jer će narod nastavati u Sionu, u Jerusalimu ; ne ćeš više plakati, doista će te pomilovati kad povičeš ; čim te čuje, odazvaće ti se.

20. Premda će vam Gospod dati hljeba tužnoga i vode nevoljničke ; ali ti

se više ne će uzimati učitelji tvoji, nego će oči tvoje gledati učitelje tvoje,

21. I uši će tvoje slušati riječ iza tebe gdje govori : to je put, idite njim, ako biste svrnuli na desno ili na lijevo.

22. I oprznićete posrebrene likove svoje rezane i zlatno odijelo likova livenijeh, i bacićete ih kao nečistotu, i reći ćeš im : odlazite.

23. I daće dažd sjemenu tvojemu koje posiješ na njivi, i hljeb od roda zemaljskoga biće obilat i sit; tada će stoka tvoja pasti na paši prostranoj.

24. Volovi i magarci, što rade zemlju, ješće čistu zob ovijanu lopatom i rešetom.

25. I na svakoj gori visokoj i na svakom humu visokom biće izvori i potoci, kad bude pokolj veliki, kad popadaju kule.

26. I svjetlost će mjesečna biti kao svjetlost sunčana, a svjetlost će sunčana biti sedam puta veća, kao svjetlost od sedam dana, kad Gospod zavije ulom narodu svojemu i iscijeli rane koje mu je zadao.

27. Gle, ime Gospodnje ide iz daleka, gnjev njegov gori i vrlo je težak ; usne su mu pune ljutine i jezik mu je kao oganj koji sažiže.

28. A duh mu je kao potok koji plavi i dopire do grla, da rasije narode da otidu u ništa, i biće u čeljustima narodima uzda koja će ih goniti da lutaju.

29. Pjevaćete kao noću u oči praznika, i veselićete se od srca kao onaj koji ide sa sviralom na goru Gospodnju, k stijeni Izrailjevoj,

30. I Gospod će pustiti da se čuje slava glasa njegova, i pokazaće kako maše rukom svojom s ljutijem gnjevom i plamenom ognjenijem koji proždire, s raspom i sa silnijem daždem i s gradom.

31. Jer će se od glasa Gospodnjega prepasti Asirac, koji je bio palicom.

32. I kuda kod progje palica pouzdana, kojom će Gospod navaliti na nj, biće bubnji i gusle, i ratovima žestokim ratovaće na njih.

33. Jer je već pripravljen Tofet, i samom caru pripravljen je, načinio je dubok i širok ; mjesta, ognja i drva ima mnogo ; dah Gospodnji kao potok sumporni upaliće ga.

GLAVA 31.

Teško onima koji idu u Misir za pomoć, koji se oslanjaju na konje i uzdaju se u kola što ih je mnogo, i u konjike što ih je veliko mnoštvo, a ne gledaju na sveca Izrailjeva i ne traže Gospoda.

2. Ali je i on mudar, i navući će zlo, i ne će poreći svoje riječi, nego će ustati na dom nevaljalijeh ljudi i na one koji pomažu onima koji čine bezakonje.

3. A Misirci su ljudi a ne Bog, i konji su njihovi tijelo a ne duh ; i za to će Gospod mahnuti rukom svojom, te će pasti pomagač, pašće i onaj kome pomaže, i svi će zajedno poginuti.

4. Jer ovako mi reče Gospod : kao što lav i lavić riče nad lovom svojim, i ako se i sviče na nj mnoštvo pastira, on se ne plaši od vike njihove niti se pokorava na buku njihovu, tako će Gospod nad vojskama sići da vojuje za goru Sionsku i za hum njezin.

5. Kao ptice krilima Gospod će nad vojskama zaklanjati Jerusalim, i zaklanjajući izbaviće, i oblazeći sačuvaće.

6. Vratite se k njemu, od kojega se sa svijem odvrgoste, sinovi Izrailjevi !

7. Jer će u onaj dan svaki odbaciti idole svoje srebrne, i zlatne svoje idole, koje vam ruke vaše načiniše na grijeh.

8. I Asirac će pasti od mača ne čovječijega, i mač ne čovječji poješće ga, i bježaće ispred mača, i mladići će njegovi plaćati danak.

9. I stijena će njegova proći od straha, i knezovi će se njegovi prepasti od zastave, veli Gospod, čiji je oganj na Sionu i peć u Jerusalimu.

GLAVA 32.

Evo, car će carovati pravo i knezovi će vladati po pravdi.

2. I čovjek će biti kao zaklon od vjetra, i kao utočište od poplave, kao potoci na suhu mjestu, kao sjen od velike stijene u zemlji sasušenoj.

3. I oči onijeh koji vide ne će biti zaslijepljene, i uši onijeh koji čuju slušaće.

4. I srce nerazumnijeh razumjeće mudrost, i jezik mutavijeh govoriće brzo i razgovijetno.

5. Nevaljalac se ne će više zvati knez, niti će se tvrdica nazivati podašnijem.

6. Jer nevaljalac o nevaljalstvu govori, i srce njegovo gradi bezakonje, radeći licemjerno i govoreći na Boga laž, da isprazni dušu gladnomu i napoj žednomu da uzme.

7. I sprave tvrdičine zle su; smišlja lukavštine da zatre nište riječima lažnijem i kad siromah govori pravo.

8. Ali knez smišlja kneževski, i ustaje da radi kneževski.

9. Ustanite, žene mirne, slušajte glas moj; kćeri bezbrižne, čujte riječi moje.

10. Za mnogo godina bićete u smetnji, vi bezbrižne; jer ne će biti berbe, i sabiranje ne će doći.

11. Strašite se, vi mirne; drkćite, vi bezbrižne, svucite se, budite gole, i pripašite oko sebe *kostrijet,*

12. Bijući ze u prsi za lijepijem njivama, za rodnijem čokotima.

13. Trnje i čkalj niknuće na zemlji naroda mojega, i po svijem kućama veselijem, u gradu veselom.

14. Jer će se dvorovi ostaviti, vreve gradske nestaće; kule i stražare postaće pećine do vijeka, radost divljim magarcima i paša stadima,

15. Dokle se ne izlije na nas duh s visine i pustinja postane njiva a njiva se stane uzimati za šumu.

16. Tada će sud stanovati u pustinji, i pravda će stajati na njivi.

17. I mir će biti djelo pravde, što će pravda učiniti biće pokoj i bezbrižnost do vijeka.

18. I moj će narod sjedjeti u mirnu stanu i u šatorima pouzdanijem, na počivalištima tihim.

19. Ali će grâd pasti na šumu, i grâd će se vrlo sniziti.

20. Blago vama koji sijete pokraj svake vode, i puštate volove i magarce.

GLAVA 33.

Teško tebi, koji pustošiš, a tebe ne pustoše, i koji činiš nevjeru a tebi se ne čini nevjera; kad prestaneš pustošiti, bićeš opustošen, kad prestaneš činiti nevjeru, činiće ti se nevjera..

2. Gospode, smiluj se na nas, tebe čekamo; budi im mišica svako jutro, i spasenje naše u nevolji.

3. Narodi pobjegoše od jake vike, rasijaše se narodi što se ti podiže.

4. I pokupiće se plijen vaš kao što se kupe gusjenice, skočiće na nj kao što skaču skakavci.

5. Uzvišen je Gospod, jer nastava na visini; napuniće Sion suda i pravde.

6. I tvrgja vremena tvojega, sila spasenja tvojega biće mudrost i znanje; strah Gospodnji biće blago tvoje.

7. Eto, junaci njihovi viču na polju, i poslanici mirni plaču gorko:

8. Putovi opustješe, putnici ne putuju; pokvari ugovor, odbaci gradove, ne mari za čovjeka.

9. Zemlja tuži i čezne, Livan se stidi i vene, Saron je kao pustinja, Vasan i Karmil ogolješe.

10. Sada ću ustati, veli Gospod, sada ću se uzvisiti, sada ću se podignuti,

11. Zatrudnjećete slamom, rodićete strnjiku; gnjev vaš proždrijeće vas kao oganj.

12. I narodi će biti kao peći krečne. izgorjeće ognjem kao trnje posječeno.

13. Slušajte koji ste daleko što sam učinio, i koji ste blizu poznajte moć moju.

14. Grješnici u Sionu uplašiće se, drhat će spopasti licemjere, i *reći će*: ko će nas ostati kod ognja koji proždire? ko će nas ostati kod vječne žege?

15. Ko hodi u pravdi i govori što je pravo; ko mrzi na dobitak od nasilja; ko otresa ruke svoje da ne primi poklona; ko zatiskuje uši svoje da ne čuje za krv, i zažima oči svoje da ne vidi zla;

16. On će nastavati na visokim mjestima; gradovi na stijenama biće mu utočište, hljeb će mu se davati, vode mu se ne će premicati.

17. Oči će ti vidjeti cara u krasoti njegovoj, gledaće zemlju daleku.

18. Srce će tvoje misliti o strahu *govoreći*: gdje je pisar? gdje brojač? gdje je onaj što pregleda kule?

19. Ne ćeš vidjeti žestoka naroda, naroda koji govori iz dubina da se ne razbira, u koga je jezik mutav da se ne razumije.

20. Pogledaj na Sion, grad praznika naših; oči tvoje neka vide Jerusalim, mirni stan, šator, koji se ne će odnijeti, kojemu se kolje ne će nigda pomjeriti, i ni jedno mu se uže ne će otkinuti.

21. Nego će nam ondje Gospod veliki biti mjesto rijeka i potoka širokih,

po kojima ne će ići lagja s veslima, niti će velika lagja prolaziti onuda.

22. Jer je Gospod naš sudija, Gospod je koji nam postavlja zakone, Gospod je car naš, on će nas spasti.

23. Oslabiše tvoja uža, ne mogu tvrdo držati katarke svoje ni razapeti jedra; tada će se razdijeliti velik plijen, hromi će razgrabiti plijen.

24. I niko od stanovnika ne će reći: bolestan sam. Narodu koji živi u njemu oprostiće se bezakonje.

GLAVA 34.

Pristupite, narodi, da čujete; pazite, narodi; neka čuje zemlja i što je u njoj, vasiljena i što se god ragja u njoj.

2. Jer se Gospod razgnjevio na sve narode, i razljutio se na svu vojsku njihovu, zatrće ih, predaće ih na pokolj.

3. I pobijeni njihovi baciće se, i od mrtvaca njihovijeh dizaće se smrad i gore će se rasplinuti od krvi njihove.

4. I sva će se vojska nebeska rastopiti, i saviće se nebesa kao knjiga, i sva vojska njihova popadaće kao što pada list s vinove loze i kao što pada sa smokve.

5. Jer je opojen na nebu mač moj, evo, sići će na sud na Edomce i na narod koji sam prokleo da se zatre.

6. Mač je Gospodnji pun krvi i tovan od pretiline, od krvi jagnjeće i jarčije, od pretiline bubrega ovnujskih; jer Gospod ima žrtvu u Vosoru i veliko klanje u zemlji Edomskoj.

7. I jednorozi će sići s njima i junci s bikovima; zemlja će se njihova opiti od krvi i prah će njihov utiti od pretiline.

8. Jer će biti dan osvete Gospodnje, godina plaćanja, da bi se osvetio Sion.

9. I potoci će se njezini pretvoriti u smolu, i prah njezin u sumpor, i zemlja će njihova postati smola razgorjela.

10. Ne će se gasiti ni noću ni danju, do vijeka će se dizati dim njezin, od koljena do koljena ostaće pusta, niko ne će prelaziti preko nje do vijeka.

11. Nego će je naslijediti gem i ćuk, sova i gavran naseliće se u njoj, i *Gospod* će rastegnuti preko nje uže pogibli i mjerila pustoši.

12. Plemiće njezine zvaće da caruju, ali ne će biti ni jednoga, i svi će knezovi njezini otići u ništa.

13. I trnje će izniknuti u dvorima njihovijem, kopriva i čkalj u gradovima njihovijem, i biće stan zmajevima i naselje sovama.

14. I sretaće se divlje zvijeri s buljinama, aveti će se dovikivati, ondje će se naseliti vještice i naći počivalište.

15. Ondje će se gnijezditi ćuk i nositi jaja i leći ptiće i sabirati ih pod sjen svoj; ondje će se sastajati i jastrebovi jedan s drugim.

16. Tražite u knjizi Gospodnjoj i čitajte, ništa od ovoga ne će izostati i ni jedno ne će biti bez drugoga; jer što kažem, on je zapovjedio, i duh će ih njegov sabrati.

17. Jer im on baci ždrijeb, i ruka njegova razdijeli im *zemlju* užem, i njihova će biti do vijeka, od koljena do koljena nastavaće u njoj.

GLAVA 35.

Radovaće se tome pustinja i zemlja sasušena, veseliće se pustoš i procvjetati kao ruža.

2. Procvjetaće obilno, i veseliće se radujući se i popijevajući; slava Livanska daće joj se i krasota Karmilska i Saronska; ta će *mjesta* vidjeti slavu Gospodnju, krasotu Boga našega.

3. Ukrijepite klonule ruke, i koljena iznemogla utvrdite.

4. Recite onima kojima se srce uplašilo: ohrabrite se, ne bojte se; evo Boga vašega; osveta ide, plata Božija, sam ide, i spašće vas.

5. Tada će se otvoriti oči slijepima, i uši gluhima otvoriće se.

6. Tada će hromac skakati kao jelen, i jezik nijemoga pjevaće, jer će u pustinji provreti vode i potoci u zemlji sasušenoj.

7. I suho će mjesto postati jezero, i zemlja sasušena izvori vodeni, u stanu zmajevskom, po ložama njihovijem, biće trava, trska i sita.

8. I ondje će biti nasap i put, koji će se zvati sveti put; ne će ići po njemu nečisti, nego će biti za njih; ko uzide njim, ni lud ne će zaći.

9. Ne će ondje biti lava, i ljuta zvijer ne će ići po njemu, niti će se ondje naći, nego će hoditi izbavljeni.

10. I koje iskupi Gospod, vratiće se i doći će u Sion pjevajući, i vječna će radost biti nad glavom njihovom, dobiće radost i veselje, a žalost i uzdisanje bježaće.

GLAVA 36.

Četrnaeste godine carovanja Jezekijina podiže se Senahirim car Asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih.

2. I posla car Asirski Ravsaka iz Lahisa u Jerusalim k caru Jezekiji s velikom vojskom; i on stade kod jaza gornjega jezera na putu kod polja bjeljareva.

3. Tada izide k njemu Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov pametar.

4. I reče im Ravsak: kažite Jezekiji: ovako kaže veliki car, car Asirski: kakva je to uzdanica u koju se uzdaš?

5. Da rečem, ali su prazne riječi, da imaš svjeta i sile za rat. U što se dakle uzdaš, te si se odmetnuo od mene?

6. Gle, uzdaš se u štap od trske slomljene, u Misir, na koji ako se ko nasloni, ući će mu u ruku i probošće je; taki je Faraon car Misirski svjema koji se uzdaju u nj.

7. Ako li mi rečeš: uzdamo se u Gospoda Boga svojega; nije li to onaj čije je visine i oltare oborio Jezekija i zapovjedio Judi i Jerusalimu: pred ovijem oltarom klanjajte se?

8. Hajde zateci se mojemu gospodaru caru Asirskom, i daću ti dvije tisuće konja, ako možeš dobaviti koji će jahati.

9. Kako ćeš dakle odbiti i jednoga vojvodu izmegju najmanjih sluga gospodara mojega? Ali se ti uzdaš u Misir za kola i konjike.

10. Svrh toga, eda li sam ja bez Gospoda došao na ovo mjesto da ga zatrem? Gospod mi je rekao: idi na tu zemlju, i zatri je.

11. Tada Elijakim i Somna i Joah rekoše Ravsaku: govori slugama svojim Sirski, jer razumijemo, a nemoj nam govoriti Judejski da sluša narod na zidu.

12. A Ravsak reče: eda li me je gospodar moj poslao ka gospodaru tvojemu ili k tebi da kažem ove riječi? nije li k tijem ljudima, što sjede na zidu, da jedu svoju nečist i da piju svoju mokraću s vama?

13. Tada stade Ravsak i povika iza glasa Judejski i reče: čujte riječi velikoga cara, cara Asirskoga.

14. Ovako kaže car: nemojte da vas vara Jezekija, jer vas ne može izbaviti.

15. Nemojte da vas nagovori Jezekija da se pouzdate u Gospoda, govoreći: Gospod će nas izbaviti, ovaj se grad ne će dati u ruke caru Asirskom.

16. Ne slušajte Jezekije; jer ovako kaže car Asirski: učinite mir sa mnom i hodite k meni, pa jedite svaki sa svoga čokota i svaki sa svoje smokve, i pijte svaki iz svojega studenca,

17. Dokle ne dogjem i odnesem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hljebom i vinogradima.

18. Nemojte da vas vara Jezekija govoreći: Gospod će nas izbaviti. Je li koji izmegju bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara Asirskoga?

19. Gdje su bogovi Ematski i Arfadski? gdje su bogovi Sefarvimski? jesu li izbavili Samariju iz mojih ruku?

20. Koji su izmegju svijeh bogova ovijeh zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke? a Gospod će izbaviti Jerusalim iz moje ruke?

21. Ali oni mučahu i ne odgovoriše mu ni riječi, jer car bješe zapovjedio i rekao: ne odgovarajte mu.

22. Tada Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joav sin Asafov, pametar, dogjoše k Jezekiji razdrvši haljine, i kažaše mu riječi Ravsakove.

GLAVA 37.

A kad to ču car Jezekija, razdrije haljine svoje i veza oko sebe kostrijet, pa otide u dom Gospodnji.

2. I posla Elijakima, koji bijaše nad dvorom, i Somnu pisara i najstarije sveštenike obučene u kostrijet k Isaiji proroku sinu Amosovu.

3. I rekoše mu: ovako veli Jezekija: ovo je dan nevolje i kara i ruga, jer prispješe djeca do porogjaja, a nema snage da se rode.

4. Da ako je čuo Gospod Bog tvoj što

reče Ravsak, kojega posla car Asirski gospodar njegov da ruži Boga živoga i da ga vrijegja riječima koje je čuo Gospod Bog tvoj; pomoli se za ostatak koji se nalazi.

5. I dogjoše k Isaiji sluge cara Jezekije.

6. I reče im Isaija: ovako recite gospodaru svojemu: ovako veli Gospod: ne plaši se od rijeći koje si čuo, kojima huliše na me sluge cara Asirskoga.

7. Evo, ja ću pustiti na nj duh, te će čuti glas i vratiti se u svoju zemlju, i učiniću da pogine od mača u svojoj zemlji.

8. I tako vrativši se Ravsak nagje cara Asirskoga gdje bije Livnu, jer bješe čuo da je otišao od Lahisa.

9. A on ču za Tiraku cara Huskoga gdje kazaše: ide da se bije s tobom. I čuvši posla poslanike k Jezekiji govoreći:

10. Ovako recite Jezekiji caru Judinu: nemoj da te vara Bog tvoj, u kojega se uzdaš govoreći: ne će se dati Jerusalim u ruke caru Asirskom.

11. Eto, čuo si šta su učinili carevi Asirski svijem zemljama potrvši ih sa svijem; a ti li ćeš se izbaviti?

12. Jesu li narode koje satrše oci moji izbavili bogovi njihovi, Gosance, Harance, Resefe i sinove Edenove koji bijahu u Telasaru?

13. Gdje je car Ematski i car Arfadski i car od grada Sefarvima, od Ene i Ave?

14. A kad Jezekija primi knjigu iz ruku poslânikâ i pročita je, otide u dom Gospodnji, i razvi je Jezekija pred Gospodom.

15. I pomoli se Jezekija Gospodu govoreći:

16. Gospode nad vojskama, Bože Izrailjev, koji sjediš na heruvimima, ti si sam Bog svijem carstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlju.

17. Prigni, Gospode, uho svoje i čuj; otvori, Gospode, oči svoje i vidi; čuj sve riječi Senahirima, koji posla da ruži Boga živoga.

18. Istina je, opustošili su carevi Asirski sve one narode i zemlje njihove,

19. I pobacali su bogove njihove u oganj, jer ne bijahu bogovi, nego djelo ruku čovječijih, drvo i kamen, za to ih potrše.

20. I za to, Gospode Bože naš, izbavi nas iz ruku njegovijeh, da poznadu sva carstva na zemlji da si ti sam Gospod.

21. Tada posla Isaija sin Amosov k Jezekiji, i poruči mu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: uslišio sam za što si mi se molio radi Senahirima cara Asirskoga.

22. Ovo je riječ koju izreče Gospod za nj: ruga ti se i podsmijeva ti se djevojka kći Sionska, za tobom maše glavom kći Jerusalimska.

23. Koga si ružio i hulio? i na koga si podigao glas? i podigao u vis oči svoje? Na sveca Izrailjeva.

24. Preko sluga svojih ružio si Gospoda i rekao si: s mnoštvom kola svojih izidoh na visoke gore, na strane Livanske i posjeći ću visoke kedre njegove i lijepe jele njegove, i doći ću na najviši kraj njegov, u šumu njegova Karmila.

25. Ja sam kopao, i pio vodu, i isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima.

26. Nijesi li čuo da ja to odavna činim i od iskona da sam tako uredio? sada puštam to, da prevratiš tvrde gradove u puste gomile.

27. Za to koji u njima žive iznemogoše, uplašiše se i smetoše se, postaše kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovovima, koja se suši prije nego sazri.

28. Znam sjegjenje tvoje i polaženje tvoje i dolaženje tvoje i kako bjesniš na me.

29. Jer bjesniš na me, i tvoja obijest dogje do mojih ušiju, za to ću metnuti brnjicu svoju na nozdrve tvoje, i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa ću te odvesti natrag putem kojim si došao.

30. A tebi ovo neka bude znak: ješćete ove godine što samo od sebe rodi, a druge godine što opet samo od sebe rodi; a treće godine sijte i žanjite i sadite vinograde i jedite rod iz njih.

31. Jer ostatak doma Judina, što ostane, opet će pustiti žile ozdo i roditi ozgo.

32. Jer će iz Jerusalima izaći ostatak, i iz gore Siona, koji se sačuvaju.

Revnost Gospoda nad vojskama učiniće to.

33. Za to ovako veli Gospod za cara Asirskoga : ne će ući u ovaj grad, niti će baciti amo strijele, ne će se primaći k njemu sa štitom, niti će iskopati opkopa oko njega.

34. Vratiće se putem kojim je došao, a u grad ovaj ne će ući, veli Gospod.

35. Jep ću braniti taj grad i sačuvaću ga sebe radi i radi Davida sluge svojega.

36. Tada izide anđeo Gospodnji i pobi u okolu Asirskom sto i osamdeset i pet tisuća; i kad ustaše u jutru, a to sve sami mrtvaci.

37. Te se podiže Senahirim car Asirski, i otide, i vrativši se osta u Niniviji.

38. I kad se klanjaše u domu Nisroka boga svojega, Adrameleh i Sarasar sinovi njegovi ubiše ga mačem, a sami pobjegoše u zemlju Araratsku, i na njegovo se mjesto zacari Esaradon sin njegov.

GLAVA 38.

U to vrijeme razbolje se Jezekija na smrt; i dogje k njemu prorok Isaija sin Amosov i reče mu : ovako veli Gospod : naredi za kuću svoju, jer ćeš umrijeti i ne ćeš ostati živ.

2. A Jezekija se okrete licem k zidu i pomoli se Gospodu,

3. I reče : oh, Gospode, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijelijem srcem, i tvorio što je tebi ugodno. I plaka Jezekija veoma.

4. Tada dogje riječ Gospodnja Isaiji govoreći :

5. Idi i reci Jezekiji : ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega : čuo sam molitvu tvoju, i vidio sam suze tvoje, evo dodaću ti vijeku petnaest godina.

6. I izbaviću tebe i ovaj grad iz ruku cara Asirskoga, i braniću ovaj grad.

7. I ovo neka ti bude znak od Gospoda da će učiniti Gospod što je rekao.

8. Evo ja ću vratiti sjen po koljencima po kojima je sišao na sunčaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca. I vrati se sunce za deset koljenaca po koljencima po kojima bijaše sišlo.

9. Ovo napisa Jezekija car Judin kad se razbolje, i ozdravi od bolesti svoje :

10. Ja rekoh, kad se presjekoše dani moji : idem k vratima grobnijem, uze mi se ostatak godina mojih.

11. Rekoh : ne ću vidjeti Gospoda Gospoda u zemlji živijeh, ne ću više vidjeti čovjeka megju onima koji stanuju na svijetu.

12. Vijek moj progje i prenese se od mene kao šator pastirski; presjekoh život svoj kao tkač; odsjeći će me od osnutka; od jutra do večera učinićeš mi kraj.

13. Mišljah za jutra da će kao lav potrti sve kosti moje; od jutra do večera učinićeš mi kraj.

14. Pištah kao ždrao i kao lastavica, ukah kao golubica, oči mi iščilješe gledajući gore : Gospode, u nevolji sam, oblakšaj mi.

15. Šta da rečem? On mi kaza, i učini. Proživjeću sve godine svoje po jadu duše svoje.

16. Gospode, o tom se živi, i u tom je svemu život duha mojega, iscijelio si me i sačuvao u životu.

17. Evo, na mir dogje mi ljut jad; ali tebi bi milo da izvučeš dušu moju iz jame pogibli; jer si bacio za legja svoja sve grijehe moje.

18. Jer ne će grob tebe slaviti, ne će te smrt hvaliti; i koji sigju u grob ne nadaju se tvojoj istini.

19. Živi, živi, oni će te slaviti kao ja danas; otac će sinovima javljati istinu tvoju.

20. Gospod me spase, za to ćemo pjevati pjesme moje u domu Gospodnjem dok smo god živi.

21. A Isaija bješe rekao da uzmu grudu suhih smokava i priviju na otok, te će ozdraviti.

22. I Jezekija bješe rekao : šta će biti znak da ću otići u dom Gospodnji?

GLAVA 39.

U to vrijeme Merodah Valadan, sin Valadanov, car Vavilonski, posla knjigu s darom Jezekiji; jer bješe čno da je bio bolestan i ozdravio.

2. I Jezekija se obradova tome, i pokaza im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i kuću gdje mu bješe oružje, i što se god nalažaše u riznicama njegovijem, ne osta ništa

da im ne pokaza Jezekija u kući svojoj i u svemu gospodstvu svom.

3. Tada dogje prorok Isaija k caru Jezekiji i reče mu : šta su govorili ti ljudi i odakle su došli k tebi? A Jezekija reče : iz daljne zemlje došli su k meni, iz Vavilona.

4. A on reče : šta su vidjeli u tvom dvoru? A Jezekija reče : vidjeli su sve što ima u mom dvoru; nije ostalo ništa u riznicama mojim da im nijesam pokazao.

5. Tada reče Isaija Jezekiji : čuj riječ Gospoda nad vojskama.

6. Evo doći će vrijeme kad će se odnijeti u Vavilon sve što ima u kući tvojoj, i što su sabirali oci tvoji do danas, ne će ostati ništa, veli Gospod.

7. I sinove tvoje, koji će izaći od tebe, koje ćeš roditi, uzeće da budu dvorani u dvoru cara Vavilonskoga.

8. A Jezekija reče Isaiji : dobra je riječ Gospodnja koju si rekao. Još reče : je li? za moga vijeka biće mir i vjera?

GLAVA 40.

Tješite, tješite narod moj, govori Bog vaš.

2. Govorite Jerusalimu ljubazno, i javljajte mu da se navršio rok njegov, da mu se bezakonje oprostilo, jer je primio iz ruke Gospodnje dvojinom za sve grijehe svoje.

3. Glas je nekoga koji viče : pripravite u pustinji put Gospodnji, poravnite u pustoši stazu Bogu našemu.

4. Sve doline neka se povise, i sve gore i bregovi neka se slegnu, i što je krivo neka bude pravo, i neravna mjesta neka budu ravna.

5. I javiće se slava Gospodnja, i svako će tijelo vidjeti; jer usta Gospodnja govoriše.

6. Glas govori : viči. I reče : šta da vičem? Da je svako tijelo trava i sve dobro njegovo kao cvijet poljski.

7. Suši se trava, cvijet opada kad duh Gospodnji dune na nj; doista je narod trava.

8. Suši se trava, cvijet opada; ali riječ Boga našega ostaje do vijeka.

9. Izidi na visoku goru, Sione, koji javljaš dobre glase; podigni silno glas svoj, Jerusalime, koji javljaš dobre glase; podigni, ne boj se. Kaži gradovima Judinijem : evo Boga vašega.

10. Evo, Gospod Bog ide na jakoga, i mišica će njegova obladati njim; evo, plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim.

11. Kao pastir pašće stado svoje; u naručje svoje sabraće jaganjce, i u njedrima će ih nositi, a dojilice će voditi polako.

12. Ko je izmjerio vodu grstima svojim i nebesa premjerio pegju? ko je mjerom izmjerio prah zemaljski, i gore izmjerio na mjerila i bregove na poteg?

13. Ko je upravljao duh Gospodnji? ili mu bio savjetnik i naučio ga?

14. S kim se je dogovarao i ko ga je urazumio i naučio putu suda, i naučio ga znanju i pokazao mu put razuma?

15. Gle, narodi su kao kap iz vijedra, i kao praška na mjerilima broje se; gle, premješta ostrva kao prašak.

16. Ni Livan ne bi bio dosta za oganj, i životinje njegove ne bi bile dosta za žrtvu paljenicu.

17. Svi su narodi kao ništa pred njim, manje nego li ništa i taština vrijede mu.

18. S kim ćete dakle izjednačiti Boga? i kaku ćete mu priliku naći?

19. Umjetnik lje lik, i zlatar ga pozlaćuje, i verižice srebrne lije.

20. A ko je siromah, te nema šta prinijeti, bira drvo koje ne trune, i traži vješta umjetnika da načini rezan lik, koji se ne pomiče.

21. Ne znate li? ne čujete li? ne kazuje li vam se od iskona? ne razumijete li od temelja zemaljskih?

22. On sjedi nad krugom zemaljskim, i njezini su mu stanovnici kao skakavci; on je razastr'o nebesa kao platno i razapeo ih kao šator za stan.

23. On obraća knezove u ništa, sudije zemaljske čini da su kao taština.

24. Kao da nijesu posagjeni ni posijani, i kao da im se stablo nije ukorijenilo u zemlji, čim dune na njih, posahnu, i vihor kao pljevu raznese ih.

25. S kim ćete me dakle izjednačiti da bih bio kao on? veli sveti.

26. Podignite gore oči svoje i vidite; ko je to stvorio? ko izvodi vojsku svega toga na broj i zove svako po imenu, i radi velike sile njegove i jake moći ne izostaje ni jedno?

27. Za što govoriš, Jakove, i kažeš, Izrailju : sakriven je put moj od Gospoda, i stvar moja ne izlazi pred Boga mojega?

28. Ne znaš li? nijesi li čuo da Bog vječni Gospod, koji je stvorio krajeve zemaljske, ne sustaje niti se utrugjuje; razumu njegovu nema mjere.

29. On daje snagu umornome, i nejakome umnožava krjepost.

30. Djeca se more i sustaju, i mladići padaju;

31. Ali koji se nadaju Gospodu, dobijaju novu snagu, podižu se na krilima kao orlovi, trče i ne sustaju, hode i ne more se.

GLAVA 41.

Umuknite preda mnom, ostrva; i narodi neka se potkrijepe, neka pristupe, i tada neka reku : hajdemo da se sudimo.

2. Ko je podigao pravdu s istoka? ko je dozvao da ide za njim ustopice? ko joj je pokorio narode i dao joj vlast nad carevima i učinio te su kao prah maču njezinu i kao razvijana pljeva luku njezinu?

3. Pogna ih, progje mirno putem, kojim ne bješe hodio nogama svojim.

4. Ko je uradio i učinio to? i zove naraštaje od iskona? Ja, Gospod, prvi i posljednji, ja isti.

5. Vidješe ostrva i uplašiše se, krajevi zemaljski zadrktaše, približiše se i dogjoše.

6. Jedan drugom pomagaše, i bratu svojemu govoraše : budi hrabar.

7. Drvodjelja hrabraše zlatara; koji kleplje hrabraše onoga koji kuje na nakovnju, govoreći : dobro je za spajanje. I pritvrgjivaše klincima da se ne pomiče.

8. Ali ti, Izrailju, slugo moj; Jakove, kojega izabrah, sjeme Avrama prijatelja mojega!

9. Ti, kojega uzeh s krajeva zemaljskih, i izmegju izabranijeh njezinijeh dozvah te, i rekoh ti : ti si moj sluga, ja te izabrah, i ne odbacih tebe;

10. Ne boj se, jer sam ja s tobom; ne plaši se, jer sam ja Bog tvoj; ukrijepiću te i pomoći ću ti, i poduprijeću te desnicom pravde svoje.

11. Gle, postidjeće se i posramiće se svi koji se ljute na tebe; biće kao ništa i izginuće protivnici tvoji.

12. Potražićeš suparnike svoje, ali ih ne ćeš naći, biće kao ništa, i koji vojuju na te, nestaće ih.

13. Jer ja Gospod Bog tvoj držim te za desnicu, i kažem ti : ne boj se, ja ću ti pomagati.

14. Ne boj se, crviću Jakovljev, narodiću Izrailjev, ja ću ti pomagati, govori Gospod i izbavitelj tvoj, svetac Izrailjev.

15. Gle, učiniću te da budeš kao sprava za vršenje nova sa zupcima : vrijeći ćeš gore i satrćeš ih, i brda ćeš obratiti u pljevu.

16. Vijaćeš ih, i vjetar će ih odnijeti i vihor će ih rasuti, a ti ćeš se veseliti u Gospodu i hvalićeš se svecem Izrailjevijem.

17. Siromahe i uboge, koji traže vode a nje nema, kojima se jezik osušio od žegji, njih ću uslišiti ja Gospod, ja Bog Izrailjev ne ću ih ostaviti.

18. Otvoriću rijeke na visovima, i izvore usred dolina, pustinju ću obratiti u jezero vodeno, i suhu zemlju u izvore vodene.

19. Posadiću u pustinji kedar, sitim, mirtu i maslinu; posadiću u pustoj zemlji jelu, brijest i šimšir,

20. Da vide i poznadu i da promisle i razumiju da je to uradila ruka Gospodnja, i svetac Izrailjev da je to stvorio.

21. Iznesite parbu svoju, veli Gospod, pokažite razloge svoje, veli car Jakovljev.

22. Neka dogju i neka nam objave šta će biti; objavite nam šta je prvo bilo, da promislimo i poznamo šta će biti iza toga; ili kažite nam šta će biti u napredak.

23. Kažite šta će biti poslije, i poznaćemo da ste bogovi; ili učinite što dobro ili zlo, i divićemo se i gledati svi.

24. Gle, vi nijeste ništa i djelo vaše nije ništa; koji vas izbira gad je.

25. Podigoh *jednoga* sa sjevera, i doći će; od istoka sunčanoga prizivaće ime moje, stupaće po glavarima kao po kalu i kao što lončar gazi blato.

26. Ko je objavio od iskona da bismo znali, ili od starina, da bismo rekli : istina je? Ali nema nikoga da bi objavio, niti ima koga da bi naprijed kazao, niti ima koga da bi čuo riječi vaše.

27. Ja prvi Sionu kažem : eto, eto toga. U Jerusalimu ću dati ko će javljati dobre glase.

28. Jer pogledam, ali nema nikoga, nema megju njima ni jednoga ko bi svjetovao; pitam ih, ali ne odgovaraju ni riječi.

29. Gle, svi su taština, ništa su djela njihova; liveni su likovi njihovi vjetar i ništavilo.

GLAVA 42.

Evo sluge mojega, kojega podupirem, izbranika mojega, koji je mio duši mojoj; metnuću duh svoj na njega, sud narodima javljaće.

2. Ne će vikati ni podizati, niti će se čuti glas njegov po ulicama.

3. Trske stučene ne će prelomiti, i svještila koje se puši ne će ugasiti; javljaće sud po istini.

4. Ne će mu dosaditi, niti će se umoriti, dokle ne postavi sud na zemlji, i ostrva će čekati nauku njegovu.

5. Ovako govori Bog Gospod, koji je stvorio nebesa i razapeo ih, koji je rasprostr'o zemlju i što ona ragja, koji daje disanje narodu što je na njoj i duh onima što hode po njoj :

6. Ja Gospod dozvah te u pravdi, i držaću te za ruku, i čuvaću te, i učiniću te da budeš zavjet narodu, vidjelo narodima;

7. Da otvoriš oči slijepcima, da izvedeš sužnje iz zatvora i iz tamnice koji sjede u tami.

8. Ja sam Gospod, to je ime moje, i slave svoje ne ću dati drugome ni hvale svoje likovima rezanijem.

9. Evo, pregjašnje dogje, i ja javljam novo, prije nego nastane kazujem vam.

10. Pjevajte Gospodu pjesmu novu, hvalu njegovu od kraja zemlje, koji se plavite po moru i sve što je u njemu, ostrva i koji živite na njima.

11. Pustinja i gradovi njezini, sela gdje stanuje Kidar, neka podignu glas, neka pjevaju koji žive po stijenama, neka klikuju savrh gora.

12. Neka daju slavu Gospodu, i hvalu njegovu neka javljaju po ostrvima.

13. Gospod će izaći kao junak, podignuće revnost *svoju* kao vojnik, vikaće i klikovati, nadvladaće neprijatelje svoje.

14. Mučah dugo, činjah se gluh, ustezah se; ali ću sada vikati kao žena kad se poragja, i sve ću potrti i istrijebiti.

15. Opustiću gore i bregove, i svaku travu na njima osušiću, i od rijeka ću načiniti ostrva, i jezera ću isušiti.

16. I vodiću slijepce putem kojega nijesu znali, vodiću ih stazama kojih nijesu znali; obratiću pred njima mrak u svjetlost i što je neravno u ravno. To ću im učiniti, i ne ću ih ostaviti.

17. Tada će se vratiti natrag i posramiti se koji se uzdaju u lik rezani, koji govore likovima livenijem : vi ste naši bogovi.

18. Čujte, gluhi; progledajte, slijepi, da vidite.

19. Ko je slijep osim sluge mojega? i ko je gluh kao poslanik moj kojega šaljem? ko je slijep kao savršeni? ko je slijep kao sluga Gospodnji?

20. Gledaš mnogo, ali ne vidiš; otvorene su ti uši, ali ne čuješ.

21. Gospodu bijaše mio radi pravde njegove, učini zakon velikim i slavnim.

22. A narod je oplijenjen i potlačen, svi su koliki povezani u pećinama i sakriveni u tamnicama; postaše plijen, a nema nikoga da bi izbavio; postaše grabež, a nema nikoga da bi rekao : vrati.

23. Ko izmegju vas čuje ovo i pazi i sluša za poslije?

24. Ko je dao Jakova da se potlači i Izrailja otimačima? Nije li Gospod, kojemu zgriješismo? Jer ne htješe hoditi putovima njegovijem niti slušaše zakona njegova.

25. Za to izli na njih žestoku jarost svoju i silan rat, i zapali ga u naokolo, ali on ne razumje; zapali ga, ali on ne mari.

GLAVA 43.

Ali sada ovako veli Gospod, koji te je stvorio, Jakove, i koji te je sazdao, Izrailju : ne boj se, jer te otkupih, pozvah te po imenu tvom; moj si.

2. Kad pogješ preko vode, ja ću biti s tobom, ili preko rijeka, ne će te potopiti; kad pogješ kroz oganj, ne ćeš izgorjeti i ne će te plamen opaliti.

3. Jer sam ja Gospod, Bog tvoj, svetac Izrailjev, spasitelj tvoj; dadoh u otkup za te Misir, Etiopsku i Sevu mjesto tebe.

4. Od kako si mi postao drag, proslavio si se i ja te ljubih; i dadoh ljude za te i narode za dušu tvoju.

5. Ne boj se, jer sam ja s tobom; od istoka ću dovesti sjeme tvoje, i od zapada sabraću te.

6. Kazaću sjeveru: daj; i jugu: ne brani; dovedi sinove moje iz daleka i kćeri moje s krajeva zemaljskih,

7. Sve, koji se zovu mojim imenom i koje stvorih na slavu sebi, sazdah i načinih.

8. Izvedi narod slijepi koji ima oči, i gluhi koji ima uši.

9. Svi narodi neka se skupe, i neka se saberu plemena; ko je izmegju njih naprijed kazao to ili nam kazao što je bilo prije? Neka dovedu svjedoke svoje i opravdaju se; ili neka čuju, i reku: istina je.

10. Vi ste moji svjedoci, veli Gospod, i sluga moj kojega izabrah, da biste znali i vjerovali mi i razumjeli da sam ja: prije mene nije bilo Boga niti će poslije mene biti.

11. Ja sam, ja sam Gospod, i osim mene nema spasitelja.

12. Ja objavih, i spasoh, i naprijed kazah, a ni koji tugj bog megju vama, i vi ste mi svjedoci, veli Gospod, i ja sam Bog.

13. Ja sam od prije nego dan posta, i niko ne može izbaviti iz moje ruke; kad radim, ko će smesti?

14. Ovako govori Gospod izbavitelj vaš, svetac Izrailjev: vas radi poslaću u Vavilon i pobacaću sve prijevornice, i Haldejce s lagjama, kojima se hvale.

15. Ja sam Gospod svetac vaš, stvoritelj Izrailjev, car vaš.

16. Ovako govori Gospod koji je načinio po moru put i po silnijem vodama stazu,

17. Koji izvodi kola i konje, vojsku i silu, da svi popadaju i ne mogu ustati, da se ugase kao što se gasi svještilo:

18. Ne pominjite što je prije bilo i ne mislite o starijem stvarima.

19. Evo, ja ću učiniti novo, odmah će nastati; ne ćete li je poznati? Još ću načiniti u pustinji put, rijeke u suhoj zemlji.

20. Slaviće me zvijeri poljske, zmajevi i sove, što sam izveo u pustinji vode, rijeke u zemlji suhoj, da napojim narod svoj, izbranika svojega.

21. Narod koji sazdah sebi, pripovijedaće hvalu moju.

22. A ti, Jakove, ne priziva me, i bijah ti dosadan, Izrailju.

23. Nijesi mi prinio jagnjeta na žrtvu paljenicu, i žrtvama svojim nijesi me počastio; nijesam te nagonio da mi služiš prinosima, niti sam te trudio da mi kadiš.

24. Nijesi mi kupio za novce kada, niti si me pretilinom žrtava svojih nasitio, nego si me mučio svojim grijesima, i dosadio si mi bezakonjem svojim.

25. Ja, ja sam brišem tvoje prijestupe sebe radi, i grijeha tvojih ne pominjem.

26. Opomeni me, da se sudimo, kazuj, da se opravdaš.

27. Otac tvoj prvi sagriješi, i učitelji tvoji skriviše mi.

28. Za to ću izbaciti iz svetinje knezove, i daću Jakova u prokletstvo i Izrailja u sramotu.

GLAVA 44.

Ali sada čuj, Jakove, slugo moj, i Izrailju, kojega izabrah.

2. Ovako veli Gospod, koji te je stvorio i sazdao od utrobe materine, i koji ti pomaže: ne boj se, slugo moj Jakove, i mili, kojega izabrah.

3. Jer ću izliti vodu na žednoga i potoke na suhu zemlju, izliću duh svoj na sjeme tvoje i blagoslov svoj na tvoje natražje.

4. I procvjetaće kao u travi, kao vrbe pokraj potoka.

5. Ovaj će reći: ja sam Gospodnji; a onaj će se zvati po imenu Jakovljevu, a drugi će se pisati svojom rukom Gospodnji, i prezivaće se imenom Izrailjevijem.

6. Ovako govori Gospod car Izrailjev i izbavitelj njegov, Gospod nad vojskama: ja sam prvi i ja sam pošljednji, osim mene nema Boga.

7. I ko kao ja oglašuje i objavljuje ovo, ili mi uregjuje od kako naselih stari narod? Neka im javi što će biti i što će doći.

8. Ne bojte se i ne plašite se; nijesam li ti davno kazao i objavio? vi ste

mi svjedoci, ima li Bog osim mene? Da, nema stijene, ne znam ni jedne.

9. Koji grade rezane likove, svi su ništa, i mile stvari njihove ne pomažu ništa, i one su im svjedoci da ne vide i ne razumiju, da bi se posramili.

10. Ko gradi Boga i lije lik, nije ni na kaku korist.

11. Gle, svi će se drugovi njegovi posramiti, i umjetnici više od drugih ljudi; neka se skupe svi i stanu, biće ih strah i posramiće se svi.

12. Kovač kliještima radi na živom ugljevlju, i kuje čekićem, i radi snagom svoje ruke, gladuje, te iznemogne, i ne pije vode, te sustane.

13. Drvodjelja rasteže vrvcu i bilježi crvenilom, teše i zaokružuje, i načinja kao lik čovječji, kao lijepa čovjeka, da stoji u kući.

14. Siječe sebi kedre, i uzima česvinu hrast ili što je najčvršće megju drvljem šumskim; sadi jasen, i od dažda raste.

15. I biva čovjeku za oganj, i uzme ga, te se grije; upali ga, te peče hljeb; još gradi od njega boga i klanja mu se; gradi od njega lik rezan, i pada na koljena pred njim.

16. Polovinu loži na oganj, uz polovinu jede meso ispekavši pečenje, i biva sit, i grije se i govori: aha, ogrijah se, vidjeh oganj.

17. A od ostatka gradi boga, rezan lik svoj, pada pred njim na koljena i klanja se, i moli mu se i govori: izbavi me, jer si ti bog moj.

18. Ne znaju, niti razumiju, jer su im oči zaslijepljene da ne vide, i srca, da ne razumiju.

19. Niti uzimaju na um, nema znanja ni razuma da bi koji rekao: polovinu svoga spalih na oganj, i na uglju od njega ispekoh hljeb, ispekoh meso i jedoh; i od ostatka eda li ću načiniti gad, panju drvenom hoću li se klanjati?

20. Taki se hrani pepelom, prevareno srce zavodi ga da ne može izbaviti duše svoje, niti reći: nije li laž što mi je u desnici?

21. Pamti to, Jakove i Izrailju, jer si moj sluga; ja sam te sazdao, sluga si moj, Izrailju, ne ću te zaboraviti.

22. Rasuću kao oblak prijestupe tvoje, i grijehe tvoje kao maglu; vrati se k meni, jer sam te izbavio.

23. Pjevajte, nebeca, jer Gospod učini, podvikujte, nizine zemaljske, popijevajte, gore, šume i sva drveta u njima, jer izbavi Gospod Jakova i proslavi se u Izrailju.

24. Ovako govori Gospod, izbavitelj tvoj, koji te je sazdao od utrobe *materine*: ja Gospod načinih sve: razapeh nebo sam, rasprostrijeh zemlju sam sobom;

25. Uništujem znake lažljivcima, i vrače obezumljujem, vraćam natrag mudarce, i pretvaram mudrost njihovu u ludost;

26. Potvrgjujem riječ sluge svojega, i navršujem savjet glasnika svojih; govorim Jerusalimu: naselićeš se; i gradovima Judinijem: sazidaćete se; i pustoline njihove podignuću;

27. Govorim dubini: presahni, i isušiću rijeke tvoje;

28. Govorim Kiru: pastir si moj; i izvršiće svu volju moju, i kazaće Jerusalimu: sazidaćeš se; i crkvi: osnovaćeš se.

GLAVA 45.

Ovako govori Gospod pomazaniku svojemu Kiru, kojega držim za desnicu, da oborim pred njim narode i careve raspašem, da se otvoraju vrata pred njim i da ne budu vrata zatvorena:

2. Ja ću ići pred tobom, i putove neravne poravniću, vrata mjedena razbiću i prijevornice gvozdene slomiću.

3. I daću ti blago tajno i bogatstvo sakriveno, da poznaš da sam ja Gospod Bog Izrailjev, koji te zovem po imenu.

4. Radi sluge svojega Jakova i Izrailja izbranika svojega prozvah te imenom tvojim i prezimenom, premda me ne znaš.

5. Ja sam Gospod, i nema drugoga, osim mene nema Boga; opasah te, premda me ne znaš,

6. Da bi poznali od istoka sunčanoga i od zapada da nema drugoga osim mene; ja sam Gospod i nema drugoga,

7. Koji pravim svjetlost i stvaram

mrak, gradim mir i stvaram zlo; ja Gospod činim sve to.

8. Rosite, nebesa, ozgo, i oblaci neka kaplju pravdom, neka se otvori zemlja i neka rodi spasenjem i zajedno neka uzraste pravda; ja Gospod stvorih to.

9. Teško onom ko se svagja s tvorcem svojim; crijep s drugim crepovima *neka se svagja*; ali hoće li kao reći lončaru svojemu: šta radiš? za tvoj posao nema ruku.

10. Teško onom ko govori ocu: što ragjaš? i ženi: što se poragjaš?

11. Ovako veli Gospod svetac Izrailjev i tvorac njegov: pitajte me što će biti; za sinove moje i za djelo ruku mojih naregjujte mi.

12. Ja sam načinio zemlju i čovjeka na njoj stvorio, ja sam razapeo nebesa svojim rukama, i svoj vojsci njihovoj dao zapovijest.

13. Ja ga podigoh u pravdi, i sve putove njegove poravniću; on će sazidati moj grad i roblje moje otpustiće, ne za novce ni za darove, veli Gospod nad vojskama.

14. Ovako veli Gospod: trud Misirski i trgovina Etiopska i Savâca ljudi visoka rasta doći će k tebi i biti tvoja; za tobom će pristati, u okovima će ići, i tebi će se klanjati, tebi će se moliti *govoreći*: doista, Bog je u tebi, i nema drugoga Boga.

15. Da, ti si Bog, koji se kriješ, Bog Izrailjev, spasitelj.

16. Oni će se svi postidjeti i posramiti, otići će sa sramotom svi koliki koji grade likove.

17. A Izrailja će spasti Gospod spasenjem vječnijem, ne ćete se postidjeti niti ćete se osramotiti do vijeka.

18. Jer ovako veli Gospod, koji je stvorio nebo, Bog, koji je sazdao zemlju i načinio je i utvrdio, i nije je stvorio na prazno nego je načinio da se na njoj nastava: ja sam Gospod, i nema drugoga.

19. Nijesam govorio tajno ni na mračnu mjestu na zemlji, nijesam rekao sjemenu Jakovljevu: tražite me uzalud. Ja Gospod govorim pravdu, javljam što je pravo.

20. Skupite se i dogjite, pristupite svi koji ste se izbavili izmegju nárôdâ. Ništa ne znaju koji nose drvo od svojega lika i mole se bogu koji ne može pomoći.

21. Oglasite, i dovedite, neka vijećaju zajedno: ko je to od starine kazao? ko je javio još onda? Nijesam li ja, Gospod? Nema osim mene drugoga Boga, nema Boga pravednoga i spasitelja drugoga osim mene.

22. Pogledajte u mene, i spašćete se svi krajevi zemaljski; jer sam ja Bog, i nema drugoga.

23. Sobom se zakleh; izide iz usta mojih riječ pravedna, i ne će se poreći, da će mi se pokloniti svako koljeno, i zaklinjati se svaki jezik,

24. I govoriće: u Gospodu je pravda i sila; k njemu će doći; ali će se posramiti svi koji se gnjeve na nj.

25. U Gospodu će se opravdati i proslaviti sve sjeme Izrailjevo.

GLAVA 46.

Pade Vil, izvali se Nevo; likovi njihovi metnuše se na životinju i na stoku; što nosite, teško je, i umoriće.

2. Izvališe se, padoše svi, ne mogoše izbaviti tovara, nego i sami otidoše u ropstvo.

3. Slušajte me, dome Jakovljev i svi koji ste ostali od doma Izrailjeva, koje nosim od utrobe, koje držim od rogjenja.

4. I do starosti vaše ja ću biti isti, i ja ću vas nositi do sijeda vijeka; ja sam stvorio i ja ću nositi, ja ću vas nositi i izbaviću.

5. S kim ćete me izjednačiti i isporediti? koga ćete mi uzeti za priliku da bi bio kao ja?

6. Prosipaju zlato iz toboca i mjere srebro na mjerila, plaćaju zlataru da načini od njega boga, pred kojim padaju i klanjaju se.

7. Meću ga na rame i nose ga, i postavljaju ga na mjesto njegovo, te stoji i ne miče se s mjesta svojega; ako ga ko zove, ne odziva se niti ga izbavlja iz nevolje njegove.

8. Pamtite to, i pokažite se da ste ljudi, uzmite na um, prestupnici!

9. Pamtite što je bilo od starine; jer sam ja Bog, i nema drugoga Boga, i niko nije kao ja,

10. Koji od početka javljam kraj i iz daleka što još nije bilo; koji kažem:

namjera moja stoji i učiniću sve što mi je volja.

11. Zovem s istoka pticu i iz daljne zemlje čovjeka koji će izvršiti što sam naumio. Rekoh i dovešću to, naumih i učiniću.

12. Slušajte me, koji ste uporna srca, koji ste daleko od pravde.

13. Približih pravdu svoju, nije daleko, i spasenje moje ne će odocniti, jer ću u Sionu postaviti spasenje, u Izrailju slavu svoju.

GLAVA 47.

Sigji i sjedi u prah, djevojko, kćeri Vavilonska! sjedi na zemlju, nema prijestola, kćeri Haldejska; jer se ne ćeš više zvati nježna i ljupka.

2. Uzmi žrvnje, i melji brašno, otkrij kosu svoju, izuj se, zagali golijeni, idi preko rijeka.

3. Otkriće se golotinja tvoja, i vidjeće se sramota tvoja; osvetiću se, i niko mi ne će smetati.

4. Ime je izbavitelju našemu Gospod nad vojskama, svetac Izrailjev.

5. Sjedi mučeći, i ugji u tamu, kćeri Haldejska; jer se ne ćeš više zvati gospogja carstvima.

6. Razgnjevih se na narod svoj, oskvrnih našljedstvo svoje i predadoh ga tebi u ruke; a ti im ne pokaza milosti; na starce si metala preteški jaram svoj;

7. I govorila si: do vijeka ću biti gospogja; ali nikad nijesi to uzimala na um, niti si pomišljala šta će biti na pošljedak.

8. Sada dakle čuj ovo, koja živiš u slastima i bez brige sjediš i govoriš u srcu svom: ja sam, i nema druge osim mene, ne ću biti udovica niti ću osirotjeti.

9. To će ti oboje doći u jedan put, u isti dan, da osirotiš i obudoviš, doći će ti potpuno, radi mnoštva čini tvojih i radi velike sile čaranja tvoga.

10. Jer si se pouzdala u zloću svoju govoreći: niko me ne vidi. Mudrost tvoja i znanje tvoje prevariše te, te si govorila u srcu svom: ja sam, i osim mene nema druge.

11. Za to će doći na te zlo, a ne ćeš znati odakle izlazi, i popašće te nevolja, da je ne ćeš moći odbiti, i doći će na te u jedan put pogibao, za koju ne ćeš znati.

12. Stani sada s vračanjem svojim i s mnoštvom čini svojih, oko kojih si se trudila od mladosti svoje, ne bi li se pomogla, ne bi li se okrijepila.

13. Umorila si se od mnoštva namjera svojih; neka stanu sada zvjezdari, koji gledaju zvijezde, koji proriču svakoga mjeseca, i neka te sačuvaju od onoga što će doći na te.

14. Gle, oni su kao pljeva, oganj će ih spaliti, ni sami sebe ne će izbaviti iz plamena; ne će ostati uglja da se ko ogrije, ni ognja da bi se posjedjelo kod njega.

15. Taki će biti oni s kojima si se trudila i s kojima si trgovala od mladosti svoje, razbjeći će se svaki na svoju stranu, ne će biti nikoga da te izbavi.

GLAVA 48.

Čujte ovo, dome Jakovljev, koji se zovete imenom Izrailjevijem, i iz vode Judine izidoste, koji se kunete imenom Gospodnjim, i Boga Izrailjeva pominjete, ali ne po istini i po pravdi.

2. Jer se imenuju po svetom gradu, i oslanjaju se na Boga Izrailjeva, kojemu je ime Gospod nad vojskama.

3. Što je pregje bivalo, kazivah naprijed od davna, i što iz mojih usta izide i objavih, učinih brzo i zbi se.

4. Znao sam da si uporan, i vrat da ti je gvozdena žila, i čelo da ti je od mjedi.

5. I za to ti od davna objavih, prije nego se zbi kazah ti, da ne bi rekao: idol moj učini to, i lik moj rezani i lik moj liveni zapovjedište tako.

6. Čuo si; pogledaj sve to; a vi ne ćete li objavljivati? od sele ti javljam novo i sakriveno, što nijesi znao;

7. Sada se stvori, a ne davno, i prije ovoga dana nijesi čuo, da ne rečeš: gle, znao sam.

8. Niti si čuo ni znao, i prije ti se uši ne otvoriše, jer znadijah da ćeš činiti nevjeru, i da se zoveš prestupnik od utrobe *materine*.

9. Imena svojega radi ustegnuću gnjev svoj, i radi hvale svoje uzdržaću se prema tebi, da te ne istrijebim.

10. Evo, pretopiću te, ali ne kao srebro, prebraću te u peći nevolje.

11. Sebe radi, sebe radi učiniću, jer kako bi se hulilo *na ime moje*? i slave svoje ne ću dati drugome.

12. Čuj me, Jakove i Izrailju, kojega ja pozvah : ja sam prvi, ja sam i pošljednji.

13. I moja je ruka osnovala zemlju, i moja je desnica izmjerila nebesa pegju; kad ih zovnem, svi dogju.

14. Skupite se svi i čujte : ko je od njih objavio ovo? Gospod ga miluje, on će izvršiti volju njegovu na Vavilonu, i mišica će njegova biti na suprot Haldejcima.

15. Ja, ja rekoh, i pozvah ga, dovešću ga, i biće srećan na svom putu.

16. Pristupite k meni, čujte ovo : od početka nijesam govorio tajno; od kako to bi, bijah ondje; a sada Gospod Gospod posla me i duh njegov.

17. Ovako veli Gospod, izbavitelj tvoj, svetac Izrailjev : ja sam Gospod Bog tvoj koji te učim da bi napredovao, vodim te putem kojim treba da ideš.

18. O, da si pazio na zapovijesti moje! mir bi tvoj bio kao rijeka, i pravda tvoja kao valovi morski;

19. I sjemena bi tvojega bilo kao pijeska, i poroda utrobe tvoje kao zrna njegovijeh; ime se njihovo ne bi zatrlo ni istrijebilo ispred mene.

20. Izidite iz Vavilona, bježite od Haldejaca; glasno pjevajući objavljujte, kazujte, razglašujte do krajeva zemaljskih; recite : izbavi Gospod slugu svojega Jakova.

21. Ne će ožednjeti kad ih povede preko pustinje; vodu iz stijene točiće im, jer će rascijepiti kamen i poteći će voda.

22. Nema mira bezbožnicima, veli Gospod.

GLAVA 49.

Poslušajte, me ostrva, i pazite, narodi daljni. Gospod me pozva od utrobe; od utrobe matere moje pomenu ime moje.

2. I učinio je usta moja da su kao oštar mač, u sjenu ruke svoje sakri me; učinio me je sjajnom strijelom, i u tulu svojem sakri me.

3. I reče mi : ti si sluga moj, u Izrailju ću se tobom proslaviti.

4. A ja rekoh : uzalud se trudih, uzalud i na prazno potroših silu svoju; ali opet sud je moj u Gospoda i posao moj u Boga mojega.

5. A sada govori Gospod, koji me je sazdao od utrobe *materine* da sam mu sluga, da mu dovedem natrag Jakova; ako se Izrailj i ne sabere, opet ću se proslaviti pred Gospodom, i Bog će moj biti sila moja.

6. I reče mi : malo je da mi budeš sluga da se podigne pleme Jakovljevo i da se vrati ostatak Izrailjev, nego te učinih vidjelom narodima da budeš moje spasenje *do* krajeva zemaljskih.

7. Ovako veli Gospod, izbavitelj Izrailjev, svetac njegov, onome kojega preziru, na koga se gadi narod, sluzi onijeh koji gospodare : carevi će vidjeti i ustati, i knezovi će se pokloniti radi Gospoda, koji je vjeran, radi sveca Izrailjeva, koji te je izabrao.

8. Ovako veli Gospod : u vrijeme milosno usliših te, i u dan spasenja pomogoh ti; i čuvaću te i daću te da budeš zavjet narodu da utvrdiš zemlju i naslijediš opustjelo našljedstvo;

9. Da kažeš sužnjima : izidite; onima koji su u mraku : pokažite se. Oni će pokraj putova pasti, i paša će im biti po svijem visokim mjestima.

10. Ne će biti gladni ni žedni, ne će ih biti vrućina ni sunce; jer kome ih je žao, on će ih voditi, i pokraj izvora vodenijeh provodiće ih.

11. I sve gore svoje obratiću u putove, i staze će moje biti povišene.

12. Gle, ovi će iz daleka doći, gle, i oni od sjevera i od zapada, i oni iz zemlje Sinske.

13. Pjevajte, nebesa, i veseli se, zemljo, podvikujte, gore, veselo; jer Gospod utješi svoj narod, i na nevoljnike svoje smilova se.

14. Ali Sion reče : ostavi me Gospod, i zaboravi me Gospod.

15. Može li žena zaboraviti porod svoj da se ne smiluje na čedo utrobe svoje? A da bi ga i zaboravila, ja ne ću zaboraviti tebe.

16. Gle, na dlanovima sam te izrezao; zidovi su tvoji jednako preda mnom.

17. Pohitjeće sinovi tvoji, a koji te raskopavaše i pustošiše, otići će od tebe.

18. Podigni oči svoje u naokolo, i vi-

di : svi se oni skupljaju i idu k tebi. Tako bio ja živ, veli Gospod, svjema njima kao nakitom zaodjenućeš se, i uresićeš se njima kao nevjesta.

19. Jer razvaline tvoje i pustoline i potrvena zemlja tvoja biće tada tijesna za stanovnike kad se udalje oni koji te proždiraše.

20. I djeca koju ćeš imati, po što si bila bez djece, reći će da čuješ : tijesno mi je ovo mjesto, pomakni se da se mogu nastaniti.

21. A ti ćeš reći u srcu svom : ko mi ih rodi, jer bijah sirota i inokosna, zarobljena i prognana? i ko ih othrani? eto, ja bijah ostala sama, a gdje oni bijahu?

22. Ovako veli Gospod : evo, podignuću ruku svoju k narodima, i k plemenima ću podignuti zastavu svoju, i donijeće sinove tvoje u naručju, i kćeri tvoje na ramenima će se nositi.

23. I carevi će biti hranitelji tvoji i carice njihove tvoje dojkinje, i klanjaće ti se licem do zemlje, i prah s nogu tvojih lizaće, i poznaćeš da sam ja Gospod, i da se ne će osramotiti oni koji mene čekaju.

24. Hoće li se junaku uzeti plijen i hoće li se oteti roblje pravednomu?

25. Jer ovako govori Gospod : i roblje junaku uzeće se i plijen jakomu oteće se, jer ću se ja preti s onima koji se s tobom pru, i sinove tvoje ja ću izbaviti;

26. I koji ti krivo čine, nahraniću ih njihovijem mesom i opiće se svojom krvlju kao novijem vinom; i poznaće svako tijelo da sam ja Gospod spasitelj tvoj i izbavitelj tvoj, jaki *Bog* Jakovljev.

GLAVA 50.

Ovako veli Gospod : gdje je raspusna knjiga matere vaše kojom je pustih? ili koji je izmegju rukodavalaca mojih kome vas prodadoh? Gle, za bezakonja svoja prodadoste se i za vaše prijestupe bi puštena mati vaša.

2. Za što kad dogjoh ne bi nikoga? kad zvah, niko se ne odazva? da nije kako god okračala ruka moja, te ne može iskúpiti? ili nema u mene snage da izbavim? Gle, prijetnjom svojom isušujem more, obraćam rijeke u pustinju da se usmrde ribe njihove za to što nestane vode, i mru od žegji.

3. Oblačim nebesa u mrak, i kostrijet im dajem za pokrivač.

4. Gospod Gospod dade mi jezik učen da umijem progovoriti zgodnu riječ umornom; budi svako jutro, budi mi uši, da slušam kao učenici.

5. Gospod Gospod otvori mi uši, i ja se ne protivih, ne odstupih natrag.

6. Legja svoja podmetah onima koji me bijahu i obraze svoje onima koji me čupahu; ne zaklonih lica svojega od ruga ni od zapljuvanja.

7. Jer mi Gospod Gospod pomaže, za to se ne osramotih, za to stavih čelo svoje kao kremen, i znam da se ne ću postidjeti.

8. Blizu je onaj koji me pravda; ko će se preti sa mnom? stanimo zajedno; ko je suparnik moj? neka pristupi k meni.

9. Gle, Gospod Gospod pomagaće mi; ko će me osuditi? Gle, svi će oni kao haljina ovetšati, moljac će ih izjesti.

10. Ko se megju vama boji Gospoda i sluša glas sluge njegova? Ko hodi po mraku i nema vidjela, neka se uzda u ime Gospodnje i neka se oslanja na Boga svojega.

11. Gle, svi koji ložite oganj i opasujete se iskrama, idite u svjetlosti ognja svojega i u iskrama koje raspaliste. To vam je iz moje ruke, u mukama ćete ležati.

GLAVA 51.

Poslušajte me koji idete za pravdom, koji tražite Gospoda; pogledajte stijenu iz koje ste isječeni, i duboku jamu iz koje ste iskopani.

2. Pogledajte Avrama, oca svojega, i Saru, koja vas je rodila, kako ga inokosna pozvah i blagoslovih ga i umnožih ga.

3. Jer će Gospod utješiti Sion, utješiće sve razvaline njegove, i pustinju njegovu učiniće da bude kao Edem i pustoš njegova kao vrt Gospodnji, radost će se i veselje nalaziti u njemu, zahvaljivanje i pjevanje.

4. Poslušaj me, narode moj, i čuj me, rode moj, jer će zakon od mene izaći i sud svoj postaviću da bude vidjelo narodima.

5. Blizu je pravda moja, izaći će spa-

senje moje, i mišice će moje suditi narodima; mene će ostrva čekati i u moju će se mišicu uzdati.

6. Podignite k nebu oči svoje i pogledajte dolje na zemlju; jer će nebesa iščeznuti kao dim i zemlja će kao haljina ovetšati, i koji na njoj žive pomrijeće takogjer; a spasenje će moje ostati do vijeka, i pravde moje ne će nestati.

7. Poslušajte me koji znate pravdu, narode, kojemu je u srcu zakon moj. Ne bojte se ruženja ljudskoga i od huljenja njihova ne plašite se.

8. Jer će ih moljac izjesti kao haljinu, i kao vunu izješće ih crv; a pravda moja ostaje do vijeka i spasenje moje od koljena na koljeno.

9. Probudi se, probudi se, obuci se u silu, mišico Gospodnja; probudi se kao u staro vrijeme, za naraštaja prošlijeh; nijesi li ti isjekla Ravu i ranila zmaja?

10. Nijesi li ti isušila more, vodu bezdana velikoga, od dubine morske načinila put da progju izbavljeni?

11. Tako oni koje iskupi Gospod neka se vrate i dogju u Sion pjevajući, i veselje vječno neka bude nad glavom njihovom; radost i veselje neka zadobiju, a žalost i uzdisanje neka bježi.

12. Ja, ja sam utješitelj vaš; ko si ti da se bojiš čovjeka smrtnoga i sina čovječijega, koji je kao trava?

13. I zaboravio si Boga tvorca svojega, koji je razapeo nebesa i osnovao zemlju? i jednako se bojiš svaki dan gnjeva onoga koji te pritješnjuje kad se sprema da zatire? a gdje je gnjev onoga koji pritješnjuje?

14. Brzo će se oprostiti sužanj, ne će umrijeti u jami, niti će biti bez hljeba.

15. Jer sam ja Gospod Bog tvoj, koji raskidam more, da valovi njegovi buče; Gospod nad vojskama ime mi je.

16. Ja ti metnuh u usta riječi svoje i sjenom ruke svoje zaklonih te, da utvrdim nebesa i osnujem zemlju, i rečem Sionu: ti si moj narod.

17. Probudi se, probudi se, ustani, Jerusalime! koji si pio iz ruke Gospodnje čašu gnjeva njegova, pio si, i talog iz strašne čaše ispio si.

18. Od svijeh sinova koje je rodio ni edan ga nije vodio, i od svijeh sinova koje je othranio ni jedan ga nije prihvatio za ruku.

19. Ovo te dvoje zadesi; ko te požali? Pustoš i rasap, i glad i mač; ko će te utješiti?

20. Sinovi tvoji obamrli leže po krajevima svijeh ulica kao bivo u mreži puni gnjeva Gospodnjega, i karanja Boga tvojega.

21. Za to čuj ovo, nevoljni, i pijani, ne od vina.

22. Ovako veli Gospod tvoj, Gospod i Bog tvoj, koji brani svoj narod: evo uzimam iz tvoje ruke čašu strašnu, talog u čaši gnjeva svojega; ne ćeš više piti.

23. Nego ću je dati u ruke onima koji te muče, koji govoriše duši tvojoj: sagni se, da prijegjemo, i ti si im podmetao legja svoja da budu kao zemlja i kao ulica onima koji prelaze.

GLAVA 52.

Probudi se, probudi se, obuci se u silu svoju, Sione; obuci krasne haljine svoje, Jerusalime grade sveti; jer ne će više ući u tebe neobrezani i nečisti.

2. Otresi prah sa sebe, ustani, sjedi, Jerusalime; skini okove s vrata svojega, zarobljena kćeri Sionska.

3. Jer ovako veli Gospod: za badava se prodadoste, i iskupiste se bez novaca.

4. Jer ovako veli Gospod Gospod: u Misir sigje moj narod prije da ondje žive kao došljaci; ali Asirci im činiše silu ni za što.

5. A sada što ću tu? veli Gospod; jer je narod moj zarobljen ni za što; koji vladaju njim, cvijele ga, veli Gospod, i jednako svaki dan huli se na ime moje.

6. Za to će poznati narod moj ime moje, za to će poznati u onaj dan da sam ja koji govorim; evo me.

7. Kako su krasne na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir, koji javlja dobro, oglašuje spasenje, govori Sionu: Bog tvoj caruje!

8. Stražari će tvoji podignuti glas, podignuće glas, i svi će zapjevati, jer će očima vidjeti gdje Gospod vodi natrag Sion.

9. Klikujte i pjevajte, razvaline Je-

rusalimske, jer Gospod utješi narod svoj, izbavi Jerusalim.

10. Zagali Gospod svetu mišicu svoju pred svijem narodima, da vide svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega.

11. Odstupite, odstupite, izidite odatle, ne dotičite se ničega nečista; izidite isred njega, očistite se vi koji nosite sude Gospodnje.

12. Jer ne ćete izaći u hitnji, niti ćete ići bježeći; jer će Gospod ići pred vama, i zadnja vojska biće vam Bog Izrailjev.

13. Gle, sluga će moj biti sretan, podignuće se i uzvisiće se i proslaviće se.

14. Kako se mnogi začudiše tebi, što bijaše nagrgjen u licu mimo svakoga čovjeka, i u stasu mimo sinove čovječije,

15. Tako će opet udiviti mnoge narode, carevi će pred njim zatisnuti usta svoja, jer će vidjeti što im nije kazivano i razumjeće što nijesu slušali.

GLAVA 53.

Ko vjerova propovijedanju našemu, i mišica Gospodnja kome se otkri?

2. Jer izniče pred njim kao šibljika, i kao korijen iz suhe zemlje, ne bi obličja ni ljepote u njega; i vidjesmo ga, i ne bješe ništa na očima, čega radi bismo ga poželjeli.

3. Prezren bješe i odbačen izmegju ljudi, bolnik i vičan bolestima, i kao jedan od koga svak zaklanja lice, prezren da ga ni za što ne uzimasmo.

4. A on bolesti naše nosi i nemoći naše uze na se, a mi mišljasmo da je ranjen, da ga Bog bije i muči.

5. Ali on bi ranjen za naše prijestupe, izbijen za naša bezakonja; kar bješe na njemu našega mira radi, i ranom njegovom mi se iscijelismo.

6. Svi mi kao ovce zagjosmo, svaki nas se okrenu svojim putem, i Gospod pusti na nj bezakonje svijeh nas.

7. Mučen bi i zlostavljen, ali ne otvori usta svojih; kao jagnje na zaklanje vogjen bi i kao ovca nijema pred onijem koji je striže ne otvori usta svojih.

8. Od tjeskobe i od suda uze se, a rod njegov ko će iskazati? jer se istrže iz zemlje živijeh i za prijestupe naroda mojega bi ranjen.

9. Odrediše mu grob sa zločincima, ali na smrti bi s bogatijem, jer ne učini nepravde, niti se *nagje* prijevara u ustima njegovijem.

10. Ali Gospodu bi volja da ga bije, i dade ga na muke; kad položi dušu svoju u prinos za grijeh, vidjeće natražje, produljiće dane, i što je Gospodu ugodno napredovaće njegovom rukom.

11. Vidjeće trud duše svoje i nasitiće se; pravedni sluga moj opravdaće mnoge svojim poznanjem, i sam će nositi bezakonja njihova.

12. Za to ću mu dati dio za mnoge i sa silnima će dijeliti plijen, jer je dao dušu svoju na smrt, i bi metnut megju zločince, i sam nosi grijehe mnogih, i za zločince se moli.

GLAVA 54.

Veseli se nerotkinjo, koja ne ragjaš, zapjevaj i poklikni ti, koja ne trpiš muka od porogjaja, jer pusta ima više djece nego li ona koja ima muža, veli Gospod.

2. Raširi mjesto šatora svojega, i zavjesi stana tvojega neka se razastru, ne brani, produlji uža svoja, i kolje svoje utvrdi.

3. Jer ćeš se na desno i na lijevo rasprostraniti, i sjeme će tvoje naslijediti narode, i puste će gradove naseliti.

4. Ne boj se, jer se ne ćeš osramotiti, i nemoj se stidjeti, jer ne ćeš biti prijekorna, nego ćeš zaboraviti sramotu mladosti svoje, i prijekora udovištva svojega ne ćeš se više sjećati.

5. Jer ti je muž tvorac tvoj, ime mu je Gospod nad vojskama, i izbavitelj ti je svetac Izrailjev, Bog svoj zemlji zvaće se.

6. Jer kao ženu ostavljenu i u duhu ožalošćenu dozva te Gospod, i kao mladu ženu puštenu, govori Gospod.

7. Za malo ostavih te, ali s velikom milošću pribraću te.

8. U malom gnjevu sakrih za čas lice svoje od tebe, ali ću te vječnom milošću pomilovati, veli izbavitelj tvoj Gospod.

9. Jer mi je to kao potop Nojev: jer kao što se zakleh da potop Nojev ne će više doći na zemlju, tako se zakleh da se ne ću razgnjeviti na te niti ću te karati.

10. Ako će se i gore pomaknuti i humovi se pokolebati, opet milost moja ne će se odmaknuti od tebe, i zavjet mi-

ra mojega ne će se pokolebati, veli Gospod, koji ti je milostiv.

11. Nevoljnice, koju vjetar razmeće, koja si bez utjehe, evo ja ću namjestiti kamenje tvoje na mramoru porfirnom, i osnovaću te na safirima.

12. I načiniću ti prozore od kristala, i vrata od kamena rubina, i sve megje tvoje od dragoga kamenja.

13. A sinovi će tvoji svi biti naučeni od Gospoda, i obilan mir imaće sinovi tvoji.

14. Pravdom ćeš se utvrditi, daleko ćeš biti od nasilja, te se ne ćeš bojati, i od strahote, jer ti se ne će približiti.

15. Gle, biće ih koji će se sabirati *na te*, ali ne će biti od mene; koji se god saberu na te, pašće.

16. Gle, ja sam stvorio kovača koji raspaljuje ugljevlje i vadi orugje za svoj posao, ja sam stvorio i krvnika da ubija.

17. Nikako oružje načinjeno protiv tebe ne će biti srećno, i svaki jezik koji se podigne na te na sudu saprećeš. To je našljedstvo sluga Gospodnjih i pravda njihova od mene, veli Gospod.

GLAVA 55.

Oj žedni koji ste god, hodite na vodu, i koji nemate novaca, hodite, kupujte i jedite; hodite, kupujte bez novaca i bez plate vina i mlijeka.

2. Za što trošite novce svoje na ono što nije hrana, i trud svoj na ono što ne siti? Slušajte me, pa ćete jesti što je dobro, i duša će se vaša nasladiti pretiline.

3. Prignite uho svoje i hodite k meni; poslušajte, i živa će biti duša vaša; i učiniću s vama zavjet vječan, milosti Davidove istinite.

4. Evo, dadoh ga za svjedoka narodima, za vogja i zapovjednika narodima.

5. Evo, zvaćeš narod kojega nijesi znao, i narodi koji te nijesu znali steći će se k tebi, radi Gospoda Boga tvojega i sveca Izrailjeva, jer te proslavi.

6. Tražite Gospoda, dok se može naći; prizivajte ga, dokle je blizu.

7. Neka bezbožnik ostavi svoj put i nepravednik misli svoje; i neka se vrati ka Gospodu, i smilovaću se na nj, i k Bogu našemu, jer prašta mnogo.

8. Jer misli moje nijesu vaše misli, niti su vaši putovi moji putovi, veli Gospod;

9. Nego koliko su nebesa viša od zemlje, toliko su putovi moji viši od vaših putova, i misli moje od vaših misli.

10. Jer kako pada dažd ili snijeg s neba i ne vraća se onamo, nego natapa zemlju i čini da ragja i da se zeleni, da daje sjemena da se sije i hljeba da se jede,

11. Tako će biti riječ moja kad izide iz mojih usta: ne će se vratiti k meni prazna, nego će učiniti što mi je drago, i srećno će svršiti na što je pošljem.

12. Jer ćete s veseljem izaći, i u miru ćete biti vogjeni; gore i bregovi pjevaće pred vama od radosti, i sva će drveta poljska pljeskati rukama.

13. Mjesto trnja niknuće jela, mjesto koprive niknuće mirta; i to će biti Gospodu u slavu, za vječan znak, kojega ne će nestati.

GLAVA 56.

Ovako veli Gospod: pazite na sud, i tvorite pravdu, jer će skoro doći spasenje moje, i pravda će se moja objaviti.

2. Blago čovjeku koji tako čini, i sinu čovječijemu koji se drži toga čuvajući subotu da je ne oskvrni, i čuvajući ruku svoju da ne učini zla.

3. I neka ne govori tugjin koji pristane uz Gospoda: Gospod me je odlučio od svoga naroda; i neka ne govori uškopljenik: gle, ja sam suho drvo.

4. Jer ovako veli Gospod za uškopljenike: koji drže subote moje i izbiraju što je meni ugodno, i drže zavjet moj,

5. Njima ću dati u domu svom i megju zidovima svojim mjesto i ime bolje nego sinova i kćeri, ime vječno daću svakome njih, koje se ne će zatrti.

6. A tugjine koji pristanu uz Gospoda da mu služe i da ljube ime Gospodnje, da mu budu sluge, koji god drže subotu da je ne oskvrne i drže zavjet moj,

7. Njih ću dovesti na svetu goru svoju, i razveseliću ih u domu svojem molitvenom; žrtve njihove paljenice i druge žrtve biće ugodne na oltaru mom, jer će se dom moj zvati dom molitve svijem narodima.

8. Gospod Gospod govori, koji sabira prognanike Izrailjeve: još ću mu sabrati osim onijeh koji su sabrani.

9. Sve zvijeri poljske, hodite da jedete, sve zvijeri šumske.
10. Svi su mu stražari slijepi, ništa ne znaju, svi su psi nijemi, ne mogu lajati, sanljivi su, leže, mio im je drijemež.
11. I psi su proždrljivi, koji ne znaju za sitost; i pastiri su koji ne znaju za razum, svaki se okreće svojim putem, svaki za svojom korišću sa svoga kraja.
12. Hodite, uzeću vina i napićemo se silovita pića, i sjutra će biti kao danas, i još mnogo više.

GLAVA 57.

Pravednik mre, i niko ne mari; i pobožni se ljudi uzimaju, a niko se ne sjeća da se pred zlo uzima pravednik;
2. Dolazi u mir i počiva na postelji svojoj ko god hodi pravijem putem.
3. A vi sinovi vračarini, rode kurvarski, koji se kurvate, pristupite ovamo.
4. Kim se rugate? na koga razvaljujete usta i plazite jezik? nijeste li sinovi prestupnički, sjeme lažno?
5. Koji se upaljujete za lugovima, pod svakim zelenijem drvetom, koljete sinove svoje u potocima, pod vrletima kamenijem.
6. Dio ti je megju glatkim kamenjem potočnim; to je, to je tvoj dio; njemu ljevaš naljev svoj, prinosiš dar; tijem li ću se umiriti?
7. Na gori visokoj i uzvišenoj mećeš postelju svoju; i onamo izlaziš da prineseš žrtvu.
8. I iza vrata i iza dovrataka mećeš spomen svoj; odstupivši od mene otkrivaš se, i izašavši gore širiš odar svoj, ugovaraš s njima, mila ti je postelja njihova, gdje ugledaš mjesto.
9. Ideš k caru s uljem, s mnogim mirisima svojim; šalješ poslanike svoje daleko i ponizuješ se do groba.
10. Od daljnoga puta svoga umorna ne kažeš: za ludu. Nalaziš život ruci svojoj, za to ne sustaješ.
11. I od koga si se uplašila i koga si se pobojala, te si slagala i nijesi se mene opominjala niti si marila? što ja mučah odavna, za to li me se ne bojiš?
12. Ja ću objaviti tvoju pravdu i tvoja djela; ali ti ne će pomoći.
13. Kad staneš vikati, neka te izbave oni koje si sabrala; ali će ih sve vjetar odnijeti, i uzeće ih taština. Ali ko se u me uzda, naslijediće zemlju i dobiće svetu goru moju.
14. I reći će se: poravnite, poravnite, pripravite put, uklonite smetnje s puta naroda mojega.
15. Jer ovako govori visoki i uzvišeni, koji živi u vječnosti, kojemu je ime sveti: na visini i u svetinji stanujem i s onijem ko je skrušena srca i smjerna duha oživljujući duh smjernijeh i oživljujući srce skrušenijeh.
16. Jer se ne ću jednako preti niti ću se do vijeka gnjeviti, jer bi iščeznuo preda mnom duh i duše koje sam stvorio.
17. Za bezakonje lakomosti njegove razgnjevih se i udarih ga, sakrih se i razgnjevih se, jer odmetnuvši se otide putem srca svojega.
18. Vidim putove njegove, ali ću ga iscijeliti, vodiću ga i daću opet utjehu njemu i njegovijem koji tuže.
19. Ja stvaram plod usnama: mir, mir onomu ko je daleko i ko je blizu, veli Gospod, i iscijeliću ga.
20. A bezbožnici su kao more uskolebano, koje se ne može umiriti i voda njegova izmeće nečistotu i blato.
21. Nema mira bezbožnicima, veli Bog moj.

GLAVA 58.

Viči iz grla, ne usteži se, podigni glas svoj kao truba, i objavi narodu mojemu bezakonja njegova i domu Jakovljevu grijehe njihove.
2. Premda me svaki dan traže i radi su znati putove moje, kao narod koji tvori pravdu i ne ostavlja suda Boga svojega; ištu od mene sudove pravedne, žele približiti se k Bogu.
3. Za što postismo, *vele*, a ti ne pogleda, mučismo duše svoje a ti ne htje znati? Gle, kad postite, činite svoju volju i izgonite sve što vam je ko dužan.
4. Eto postite da se prete i svagjate i da bijete pesnicom bezbožno. Nemojte postiti tako kao danas, da bi se čuo gore glas vaš.
5. Taki li je post koji izabrah da čovjek muči dušu svoju jedan dan? da savija glavu svoju kao sita i da stere poda se kostrijet i pepeo? To li ćeš zvati post i dan ugodan Gospodu?
6. A nije li ovo post što izabrah: da

razvežeš sveze bezbožnosti, da razdriješiš remenje od bremena, da otpustiš potlačene, i da izlomite svaki jaram?

7. Nije li da prelamaš hljeb svoj gladnome, i siromahe prognane da uvedeš u kuću? kad vidiš gola, da ga odjeneš i da se ne kriješ od svojega tijela?

8. Tada će sinuti vidjelo tvoje kao zora, i zdravlje će tvoje brzo procvasti, i pred tobom će ići pravda tvoja, slava Gospodnja biće ti zadnja straža.

9. Tada ćeš prizivati, i Gospod će te čuti; vikaćeš, i reći će : evo me. Ako izbaciš izmegju sebe jaram i prestaneš pružati prst i govoriti zlo;

10. I ako otvoriš dušu svoju gladnome, i nasitiš dušu nevoljnu; tada će zasjati u mraku vidjelo tvoje i tama će tvoja biti kao po dne.

11. Jer će te Gospod voditi vazda, i sitiće dušu tvoju na suši, i kosti tvoje krijepiće, i bićeš kao vrt zaliven i kao izvor kojemu voda ne presiše.

12. I tvoji će sazidati stare pustoline, i podignućeš temelje *koji će stajati* od koljena do koljena, i prozvaćeš se : koji sazida razvaline i opravi putove za naselje.

13. Ako odvratiš nogu svoju od subote da ne činiš što je tebi drago na moj sveti dan, i ako prozoveš subotu milinom, sveti dan Gospodnji slavnijem, i budeš ga slavio ne idući svojim putovima i ne čineći što je tebi drago, ni govoreći riječi,

14. Tada ćeš se veseliti u Gospodu, i izvešću te na visine zemaljske, i daću ti da jedeš našljedstvo Jakova oca svojega; jer usta Gospodnja rekoše.

GLAVA 59.

Gle, nije okračala ruka Gospodnja da ne može spasti, niti je otežalo uho njegovo da ne može čuti.

2. Nego bezakonja vaša rastaviše vas s Bogom vašim, i grijesi vaši zakloniše lice njegovo od vas, da ne čuje.

3. Jer su ruke vaše oskvrnjene krvlju i prsti vaši bezakonjem; usne vaše govore laž i jezik vaš izriče opačinu.

4. Nema nikoga da viče za pravdu, niti ima koga da se pre za istinu; uzdaju se u ništavilo, i govore laž; začinju nevolju, i ragjaju muku.

5. Nose jaja aspidina i tkaju paučinu; ko pojede jaje njihovo umre, i ako koje razbije, ižljeze guja.

6. Platno njihovo nije za haljine, niti će se oni odjesti svojim poslom; posao je njihov bezakonje i u rukama je njihovijem nasilje.

7. Noge im trče na zlo i brze su na proljevanje krvi prave; misli su njihove bezakonje; na putovima je njihovijem pustoš i rasap.

8. Puta mirnoga ne znaju, i na putovima njihovijem nema pravde; načinili su sebi krive staze; ko god ide po njima, ne zna za mir.

9. Za to je sud daleko od nas, i pravda ne dolazi do nas; čekamo vidjelo, a ono, eto mrak; svjetlost, a ono hodimo po tami.

10. Pipamo kao slijepci zid, kao oni koji nemaju očiju pipamo; spotičemo se u po dne kao u sumračje; u obilju smo kao mrtvi.

11. Ričemo svi koliki kao medvjedi, i jednako učemo kao golubice; čekamo sud, a njega nema, spasenje, a ono je daleko od nas.

12. Jer se prijestupi naši umnožiše pred tobom i grijesi naši svjedoče na nas; jer su prijestupi naši kod nas i bezakonja svoja znamo,

13. Da nevjeru učinismo i slagasmo Gospodu, i odstupismo od Boga svojega, govorismo o nasilju i odmetu, da sastavljasmo i iznosismo iz srca riječi lažne.

14. Za to sud odstupi natrag, i pravda stoji daleko; jer istina pade na ulici i pravda ne može da progje.

15. I istine je nestalo, i ko se uklanja oda zla, postaje plijen. To vidje Gospod, i ne bi mu milo što nema suda.

16. I vidje gdje nema čovjeka, i začudi se što nema posrednika; za to učini mu spasenje mišica njegova, i pravda njegova poduprije ga.

17. Jer se obuče u pravdu kao u oklop, i šljem spasenja metnu na glavu; odjede se osvetom kao odijelom, i ogrte se revnošću kao plaštem.

18. Po djelima, po djelima da vrati gnjev protivnicima svojim, platu neprijateljima svojim, ostrvima da plati.

19. I bojaće se imena Gospodnjega sa zapada, i slave njegove s istoka sunčanoga; jer će neprijatelj navaliti kao ri-

jeka, a duh će Gospodnji podignuti zastavu suprot njemu.

20. I doći će izbavitelj u Sion i k onima od Jakova koji se obraćaju od grijeha, veli Gospod.

21. A ovo će biti zavjet moj s njima, veli Gospod: duh moj, koji je u tebi, i riječi moje, koje metnuh u usta tvoja, ne će otići od usta tvojih ni od usta sjemena tvojega, ni od usta sjemena sjemena tvojega, veli Gospod, od sele i do vijeka.

GLAVA 60.

Ustani, svijetli se, jer dogje svjetlost tvoja, i slava Gospodnja obasja te.

2. Jer, gle, mrak će pokriti zemlju i tama narode; a tebe će obasjati Gospod i slava njegova pokazaće se nad tobom.

3. I narodi će doći k vidjelu tvojemu i ka svjetlosti koja će te obasjati.

4. Podigni oči svoje u naokolo, i vidi: svi se skupljaju i idu k tebi, sinovi će tvoji iz daleka doći i kćeri tvoje nosiće se u naručju.

5. Tada ćeš vidjeti, i obradovaćeš se, i srce će ti se udiviti i raširiti, jer će se k tebi okrenuti mnoštvo morsko i sila nárôdâ doći će k tebi.

6. Mnoštvo kamila prekriliće te, dromedari iz Madijana i Efe; svi iz Save doći će, zlato i kad donijeće, i slavu Gospodnju javljaće.

7. Sva stada Kidarska skupiće se k tebi; ovnovi Navajotski biće ti na potrebu; prineseni na oltaru mom biće ugodni, i dom slave svoje proslaviću.

8. Ko su ono što lete kao oblaci i kao golubovi na prozore svoje?

9. Ostrva će me čekati i prve lagje Tarsiske, da dovezu sinove tvoje iz daleka, i s njima srebro njihovo, i zlato njihovo, imenu Gospoda Boga tvojega i sveca Izrailjeva, jer te proslavi.

10. I tugjini će sazidati zidove tvoje, i carevi njihovi služiće ti; jer u gnjevu svom udarih te, a po milosti svojoj pomilovaću te.

11. I tvoja će vrata biti svagda otvorena, ne će se zatvorati ni danju ni noću, da ti se dovede sila nárôdâ, i carevi njihovi da se dovedu.

12. Jer narod i carstvo, koje ti ne bi služilo, poginuće, taki će se narodi sasvijem zatrti.

13. Slava Livanska tebi će doći, jela, brijest i šimšir, da ukrase mjesto svetinje moje da bih proslavio mjesto nogu svojih.

14. I sinovi onijeh koji su te mučili doći će k tebi klanjajući se, i svi koji te preziraše padaće k stopalima nogu tvojih, i zvaće te gradom Gospodnjim, Sionom sveca Izrailjeva.

15. Što si bio ostavljen i mrzak tako da niko nije prolazio kroza te, mjesto toga ću ti učiniti vječnu slavu, i veselje od koljena do koljena.

16. Jer ćeš mlijeko nárôdâ sati, i sise carske dojićeš, i poznaćeš da sam ja Gospod spasitelj tvoj, i izbavitelj tvoj, silni Jakovljev.

17. Mjesto mjedi donijeću zlata, i mjesto gvožgja donijeću srebra, i mjedi mjesto drva, i gvožgja mjesto kamenja, i postaviću ti za upravitelje mir i za nastojnike pravdu.

18. Ne će se više čuti nasilje u tvojoj zemlji ni pustošenje i potiranje na megjama tvojim; nego ćeš zvati zidove svoje spasenjem i vrata svoja hvalom.

19. Ne će ti više biti sunce vidjelo danju, niti će ti sjajni mjesec svijetliti; nego će ti Gospod biti vidjelo vječno i Bog tvoj biće ti slava.

20. Ne će više zalaziti sunce tvoje, niti će mjesec tvoj pomrčati; jer će ti Gospod biti vidjelo vječno, i dani žalosti tvoje svršiće se.

21. I tvoj će narod biti sav pravedan, naslijediće zemlju na vijek; mladica koju sam posadio, djelo ruku mojih biće na moju slavu.

22. Od maloga će postati tisuća i od nejakoga silan narod; ja Gospod brzo ću učiniti to kad bude vrijeme.

GLAVA 61.

Duh je Gospoda Boga na meni, jer me Gospod pomaza da javljam dobre glase krotkima, posla me da zavijem ranjene u srcu, da oglasim zarobljenima slobodu i sužnjima da će im se otvoriti tamnica,

2. Da oglasim godinu milosti Gospodnje i dan osvete Boga našega, da utješim sve žalosne,

3. Da učinim žalosnima u Sionu i dam im nakit mjesto pepela, ulje radosti mjesto žalosti, odijelo za pohvalu mjesto duha tužnoga, da se prozovu hra-

stovi pravde, sad Gospodnji za slavu njegovu.

4. I oni će sazidati davnašnje pustoline, podignuće stare razvaline i ponoviće gradove puste, što leže razvaljeni od mnogo naraštaja.

5. I tugjini će stajati i pasti stada vaša, i inostranci će biti vaši orači i vinogradari.

6. A vi ćete se zvati sveštenici Gospodnji, sluge Boga našega govoriće vam se, blago nárôdâ ješćete i slavom njihovom hvalićete se.

7. Za dvostruku sramotu vašu, i što se pjevaše : rug je dio njihov, za to će u zemlji njihovoj naslijediti dvojinom i imaće vječnu radost.

8. Jer ja Gospod ljubim pravdu i mrzim na grabež sa žrtvom paljenicom, i daću im platu u istinu, i vječan zavjet učiniću s njima.

9. I sjeme će se njihovo znati u narodima i natražje njihovo megju plemenima; ko ih god vidi poznaće ih da su sjeme koje je blagoslovio Gospod.

10. Veoma ću se radovati u Gospodu, i duša će se moja veseliti u Bogu mojem, jer me obuče u haljine spasenja i plaštem pravde ogrte me kao kad ženik namjesti nakit i kao kad se nevjesta uresi uresom svojim.

11. Jer kao što iz zemlje raste bilje i u vrtu niče što se posije, tako će Gospod Bog učiniti da nikne pravda i pohvala pred svijem narodima.

GLAVA 62.

Siona radi ne ću umuknuti, i Jerusalima radi ne ću se umiriti, dokle ne izagje kao svjetlost pravda njegova i spasenje se njegovo razgori kao svijeća.

2. Tada će vidjeti narodi pravdu tvoju i svi carevi slavu tvoju, i prozvaćeš se novijem imenom, koje će usta Gospodnja izreći.

3. I bićeš krasan vijenac u ruci Gospodnjoj i carska kruna u ruci Boga svojega.

4. Ne ćeš se više zvati ostavljena, niti će se zemlja tvoja zvati pustoš, nego ćeš se zvati milina moja i zemlja tvoja udata, jer ćeš biti mio Gospodu i zemlja će tvoja biti udata.

5. Jer kao što se momak ženi djevojkom, tako će se sinovi tvoji oženiti tobom; i kako se raduje ženik nevjesti, tako će se tebi radovati Bog tvoj.

6. Na zidovima tvojim, Jerusalime, postavih stražare, koji ne će umuknuti nigda, ni danju ni noću. Koji pominjete Gospoda, nemojte mučati.

7. I ne dajte da se umukne o njemu dokle ne utvrdi i učini Jerusalim slavom na zemlji.

8. Zakle se Gospod desnicom svojom i krjepkom mišicom svojom : ne ću više dati žita tvojega neprijateljima tvojim da jedu, niti će tugjini piti vina tvojega, oko kojega si se trudio.

9. Nego koji ga žanju, oni će ga jesti i hvaliti Gospoda, i koji ga beru oni će ga piti u trijemovima svetinje moje.

10. Progjite, progjite kroz vrata, pripravite put narodu; poravnite, poravnite put, uklonite kamenje, podignite zastavu narodima.

11. Evo, Gospod oglasi do krajeva zemaljskih; recite kćeri Sionskoj : evo, spasitelj tvoj ide; evo plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim.

12. I oni će se prozvati narod sveti, iskupljenici Gospodnji; a ti ćeš se prozvati : traženi, grad neostavljeni.

GLAVA 63.

Ko je ono što ide iz Edoma, iz Vosora, u crvenijem haljinama? krasno odjeven, koračajući u veličini sile svoje? Ja sam, koji govorim pravdu i vrijedan sam spasti.

2. Za što ti je crveno odijelo i haljine ti kao u onoga koji gazi u kaci?

3. Gazih sam u kaci, i niko izmegju nárôdâ ne bješe sa mnom; ali ih izgazih u gnjevu svom i potlačih u ljutini svojoj; i krv njihova poprska mi haljine i iskaljah sve odijelo svoje.

4. Jer je dan od osvete u srcu mom, i dogje godina da se moji iskûpe.

5. Pogledah, a nikoga ne bješe da pomože, i začudih se što nikoga ne bješe da podupre; ali me desnica moja izbavi i jarost moja poduprije me.

6. I izgazih narode u gnjevu svom, i opojih ih jarošću svojom, i prolih na zemlju krv njihovu.

7. Pominjaću dobrotu Gospodnju, hvalu Gospodnju za sve što nam je učinio Gospod, i mnoštvo dobra što je učinio

domu Izrailjevu po milosti svojoj i po velikoj dobroti svojoj.

8. Jer reče : doista su moj narod, sinovi, koji neće iznevjeriti. I bi im spasitelj.

9. U svakoj tuzi njihovoj on bijaše tužan, i angjeo, koji je pred njim, spase ih. Ljubavi svoje radi i milosti svoje radi on ih izbavi, i podiže ih i nosi ih sve vrijeme.

10. Ali se odmetaše i žalostiše sveti duh njegov; za to im posta neprijatelj, i ratova na njih.

11. Ali se opomenu starijeh vremena, Mojsija, naroda svojega : gdje je onaj koji ih izvede iz mora s pastirem stada svojega? gdje je onaj što metnu usred njih sveti duh svoj?

12. Koji ih vodi slavnom mišicom svoom za desnicu Mojsijevu? koji razdvoi vodu pred njima, da steče sebi vječno ime?

13. Koji ih vodi preko bezdana kao konja preko pustinje, da se ne spotaknoše?

14. Duh Gospodnji vodi ih tiho, kao kad stoka slazi u dolinu; tako si vodio svoj narod da stečeš sebi slavno ime.

15. Pogledaj s neba, i vidi iz stana svetinje svoje i slave svoje, gdje je revnost tvoja i sila tvoja, mnoštvo milosrgja svojega i milosti tvoje? eda li će se meni ustegnuti?

16. Ti si zaista otac naš, ako i ne zna Avram za nas, i Izrailj nas ne poznaje ; si, Gospode, otac naš, ime ti je od vako je vijeka izbavitelj naš.

17. Za što si nam dao da zagjemo, Gospode, s putova tvojih? da nam otvrdne srce da te se ne bojimo? Vrati se radi sluga svojih, radi pleménâ nasljedstva svojega.

18. Za malo naslijedi narod svetosti voje: neprijatelji naši pogaziše svetiju tvoju.

19. Postasmo kao oni kojima nijesi igda vladao niti je prizvano ime tvoje ad njima.

GLAVA 64.

da bi razdr'o nebesa i sišao, da se stope gore od tebe,

2. Kao što se na ognju razgori granje voda uzavri od ognja, da ime tvoje poznadu neprijatelji tvoji i da narodi drkću od tebe.

2. Kad si činio strahote kojima se ne nadasmo, ti si slazio i gore se rastapahu od tebe.

4. Od kako je vijeka ne ču se, niti se ušima dozna, niti oko vidje Boga osim tebe da bi tako učinio onima koji ga čekaju.

5. Sretao si onoga koji se raduje tvoreći pravdu; pominju te na putovima tvojim; gle, ti si se razgnjevio što grijesismo; da na njima jednako ostasmo, bismo se spasli.

6. Ali svi bijasmo kao nečisto što, i sva naša pravda kao nečista haljina; za to opadosmo svi kao list, i bezakonja naša kao vjetar odnesoše nas.

7. Nikoga ne bi da priziva ime tvoje, da ustane da se tebe drži, jer si sakrio lice svoje od nas i rastopio si nas bezakonjem našim.

8. Ali sada, Gospode, ti si naš otac; mi smo kao, a ti si naš lončar, i svi smo djelo ruku tvojih.

9. Gospode, ne gnjevi se veoma, i ne pominji do vijeka bezakonja ; evo, pogledaj; mi smo svi tvoj narod.

10. Gradovi svetosti tvoje opustješe; Sion opustje, Jerusalim pošta pustoš.

11. Dom naše svetinje i naše krasote, u kom te slaviše oci naši, izgorje ognjem, i sve što nam bješe drago potrveno je.

12. Hoćeš li se na to uzdržati, Gospode, i mučati, i jednako nas mučiti?

GLAVA 65.

Potražiše me koji ne pitahu za me, nagjoše me koji me ne tražahu; rekoh narodu koji se ne zove mojim imenom: evo me, evo me.

2. Vas dan pružah ruke svoje narodu nepokornu, koji ide za svojim mislima putem koji nije dobar,

3. Narodu, koji me jednako gnjevi u oči, koji prinosi žrtve u vrtovima i kadi na opekama;

4. Koji sjede kod grobova i noćuju u pećinama, jedu meso svinjeće i juha im je nečista u sudovima ;

5. Koji govore: odlazi, ne dohvataj me se, jer sam svetiji od tebe. Ti su dim u nozdrvama mojim, oganj koji gori vas dan.

6. Eto, napisano je preda mnom: ne ću mučati, nego ću platiti, platiću im u njedra.

7. Za bezakonja vaša i za bezakonja otaca vaših, veli Gospod, koji kadiše na gorama, i na humovima ružiše me, izmjeriću im u njedra platu za djela koja činiše od početka.

8. Ovako veli Gospod: kao kad ko nagje vina u grozdu, pa reče: ne kvari ga, jer je blagoslov u njemu, tako ću učiniti radi sluga svojih, ne ću ih potrti svijeh.

9. Jer ću izvesti sjeme iz Jakova i iz Jude našljednika gorama svojim, i naslijediće ih izbranici moji, i sluge moje naseliće se ondje.

10. A Saron će biti tor za ovce i dolina Ahorska počivalište za goveda narodu mojemu koji me traži.

11. A vi, koji ostavljate Gospoda, koji zaboravljate svetu goru moju, koji postavljate sto gadu i ljevate naljev Meniju,

12. Vas ću izbrojiti pod mač, i svi ćete pripasti na klanje, jer zvah a vi se ne odzivaste, govorih a vi ne slušaste nego činiste što je zlo preda mnom i izabraste što meni nije po volji.

13. Za to ovako veli Gospod Gospod: gle, sluge će moje jesti, a vi ćete gladovati; gle, sluge će moje piti, a vi ćete biti žedni; gle, sluge će se moje veseliti, a vi ćete se stidjeti.

14. Gle, sluge će moje pjevati od radosti u srcu, a vi ćete vikati od žalosti u srcu i ridaćete od tuge u duhu.

15. I ostavićete ime svoje izbranima mojim za uklin; i Gospod će te Bog ubiti, a sluge će svoje nazvati drugim imenom.

16. Ko se uzblagosilja na zemlji, blagosiljaće se Bogom istinijem; i ko se uskune na zemlji, kleće se Bogom istinijem; jer će se prve nevolje zaboraviti i sakrivene će biti od očiju mojih.

17. Jer, gle, ja ću stvoriti nova nebesa i novu zemlju, i što je prije bilo ne će se pominjati niti će na um dolaziti.

18. Nego se radujte i veselite se do vijeka radi onoga što ću ja stvoriti; jer gle, ja ću stvoriti Jerusalim da bude veselje i narod njegov da bude radost.

19. I ja ću se veseliti radi Jerusalima, i radovaću se radi naroda svojega, i ne će se više čuti u njemu plač ni jauk.

20. Ne će više biti ondje maloga djeteta ni starca koji ne bi navršio dana svojih; jer će dijete umirati od sto godina, a grješnik od sto godina biće proklet.

21. I oni će graditi kuće i sjedjeće u njima; i sadiće vinograde i ješće rod njihov.

22. Ne će oni graditi a drugi se naseliti, ne će saditi a drugi jesti, jer će dani narodu mojemu biti kao dani drvetu, i izbranicima će mojim ovetšati djela ruku njihovijeh.

23. Ne će raditi uzalud, niti će ragjati za strah, jer će biti sjeme blagoslovenijeh od Gospoda, i natražje će njihovo biti s njima.

24. I prije nego poviču, ja ću se odazvati; još će govoriti, a ja ću uslišiti.

25. Vuk i jagnje zajedno će pasti, i lav će jesti slamu kao vo; a zmiji će biti hrana prah; ne će uditi ni potirati na svoj svetoj gori mojoj, veli Gospod.

GLAVA 66.

Ovako veli Gospod: nebo je prijesto moj i zemlja podnožje nogama mojim: gdje je dom koji biste mi sazidali, i gdje je mjesto za moje počivanje?

2. Jer je sve to ruka moja stvorila, te je postalo sve, veli Gospod; ali na koga ću pogledati? na nevoljnoga i na onoga ko je skrušena duha i ko drkće od moje riječi.

3. Ko kolje vola, to je kao da ubije čovjeka; ko kolje ovcu, to je kao da zakolje psa; ko prinosi dar, to je kao da prinese krv svinjeću; ko kadi kadom, to je kao da blagoslovi idola. To oni izabraše na putovima svojim, i duši se njihovoj mile gadovi njihovi.

4. Izabraću i ja prema nevaljalstvu njihovu, i pustiću na njih čega se boje; jer zvah a niko se ne odazva, govorih a oni ne slušaše, nego činiše što je zlo preda mnom i izabraše što meni nije po volji.

5. Slušajte riječ Gospodnju, koji drkćete od riječi njegove; braća vaša, koja mrze na vas i izgone vas imena mojega radi, govore: neka se pokaže slava Gospodnja. I pokazaće se na vašu radost, a oni će se posramiti.

6. Vika ide iz grada, glas iz crkve, glas Gospodnji koji plaća neprijateljima svojim.

7. Ona se porodi prije nego osjeti bolove, prije nego joj dogjoše muke, rodi djetića.

8. Ko je igda čuo to? ko je vidio tako što? Može li zemlja roditi u jedan dan? može li se narod roditi u jedan put? a Sion rodi sinove svoje čim osjeti bolove.

9. Eda li ja, koji otvoram matericu, ne mogu roditi? veli Gospod; eda li ću ja, koji dajem da se ragja, biti bez poroda? veli Bog tvoj.

10. Radujte se s Jerusalimom i veselite se u njemu svi koji ga ljubite; radujte se s njim svi koji ga žaliste.

11. Jer ćete sati sise od utjehe njegove, i nasitićete se, saćete i naslagjivaćete se u svjetlosti slave njegove.

12. Jer ovako veli Gospod: gle, ja ću kao rijeku dovesti k njemu mir i slavu nárôdâ kao potok bujan, pa ćete sati; bićete nošeni na rukama i milovani na koljenima.

13. Kao kad koga mati njegova tješi, tako ću ja vas tješiti, i utješićete se u Jerusalimu.

14. Vidjećete i obradovaće se srce vaše i kosti će se vaše pomladiti kao trava; i znaće se ruka Gospodnja na slugama njegovijem i gnjev na neprijateljima njegovijem.

15. Jer, gle, Gospod će doći s ognjem, i kola će mu biti kao vihor, da izlije gnjev svoj u jarosti i prijetnju u plamenu ognjenom.

16. Jer će Gospod suditi ognjem i mačem svojim svakom tijelu, i mnogo će biti pobijenih od Gospoda.

17. Koji se osveštavaju i koji se očišćaju u vrtovima jedan za drugim javno, koji jedu meso svinjeće i stvari gadne i miše, svi će izginuti, veli Gospod.

18. A ja *znam* djela njihova i misli njihove, i doći će *vrijeme*, te ću sabrati sve narode i jezike, i doći će i vidjeće slavu moju.

19. I postaviću znak na njih, i poslaću izmegju njih koji se spasu k narodima u Tarsis, u Ful i u Lud, koji natežu luk, u Tuval i u Javan i na daljna ostrva, koja ne čuše glasa o meni niti vidješe slave moje, i javljaće slavu moju po narodima.

20. I svu će braću vašu iz svijeh naroda dovesti Gospodu na dar na konjma i na kolima i na nosilima i na mazgama i na kamilama ka svetoj gori mojoj u Jerusalim, veli Gospod, kao što prinose sinovi Izrailjevi dar u čistu sudu u dom Gospodnji.

21. I izmegju njih ću uzeti sveštenike i Levite, veli Gospod.

22. Jer kao što će nova nebesa i nova zemlja, što ću ja načiniti, stajati preda mnom, veli Gospod, tako će stajati sjeme vaše i ime vaše.

23. I od mladine do mladine, i od subote do subote dolaziće svako tijelo da se pokloni preda mnom, veli Gospod.

24. I izlaziće i gledaće mrtva tjelesa onijeh ljudi koji se odmetnuše od mene; jer crv njihov ne će umrijeti i oganj njihov ne će se ugasiti, i biće gad svakom tijelu.

KNJIGA PROROKA JEREMIJE.

GLAVA 1.

Riječi Jeremije sina Helkijina izmegju sveštenika koji bijahu u Anatotu u zemlji Venijaminovoj,

2. Kojemu dogje riječ Gospodnja u vrijeme Josije sina Amonova, cara Judina, trinaeste godine carovanja njegova,

3. I u vrijeme Joakima sina Josijina, cara Judina, do svršetka jedanaeste godine carovanja Sedekije sina Josijina nad Judom, dok ne bi preseljen Jerusalim, petoga mjeseca.

4. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

5. Prije nego te sazdah u utrobi, znah te; i prije nego izide iz utrobe, posvetih te; za proroka narodima postavih te.

6. A ja rekoh: oh, Gospode, Gospode! evo ne znam govoriti, jer sam dijete.

7. A Gospod mi reče : ne govori : dijete sam ; nego idi kuda te god pošljem, i govori što ti god kažem.
8. Ne boj ih se, jer sam ja s tobom da te izbavljam, govori Gospod.
9. I pruživši Gospod ruku svoju dotače se usta mojih, i reče mi Gospod : eto, metnuh riječi svoje u tvoja usta.
10. Vidi, postavljam te danas nad narodima i carstvima da istrebljuješ i obaraš, i da zatireš i raskopavaš, i da gradiš i da sadiš.
11. Poslije mi dogje riječ Gospodnja govoreći : šta vidiš, Jeremija ? I rekoh : vidim prut bademov.
12. Tada mi reče Gospod : dobro si vidio, jer ću nastati oko riječi svoje da je izvršim.
13. Opet mi dogje riječ Gospodnja drugom govoreći : šta vidiš ? I rekoh : vidim lonac gdje vri, i prednja mu je strana prema sjeveru.
14. Tada mi reče Gospod : sa sjevera će navaliti zlo na sve stanovnike ove zemlje.
15. Jer, gle, ja ću sazvati sve porodice iz sjevernijeh carstava, veli Gospod, te će doći, i svaki će metnuti svoj prijesto na vratima Jerusalimskim i oko svijeh zidova njegovijeh i oko svijeh gradova Judinijeh.
16. I izreći ću im sud svoj za svu zloću njihovu što me ostaviše, i kadiše drugim bogovima, i klanjaše se djelu ruku svojih.
17. Ti dakle opaši se i ustani i govori im sve što ću ti zapovjediti ; ne boj ih se, da te ne bih satr'o pred njima.
18. Jer evo ja te postavljam danas kao tvrd grad i kao stup gvozden i kao zidove mjedene svoj ovoj zemlji, carevima Judinijem i knezovima njegovijem i sveštenicima njegovijem i narodu zemaljskom.
19. Oni će udarati na te, ali te ne će nadvladati, jer sam ja s tobom, veli Gospod, da te izbavljam.

GLAVA 2.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :
2. Idi i viči Jerusalimu da čuje, i govori : ovako veli Gospod : opominjem te se po milosti u mladosti tvojoj i po ljubavi o vjeridbi tvojoj, kad igjaše za mnom po pustinji, po zemlji gdje se ne sije.
3. Izrailj bješe svetinja Gospodu i prvina od rodova njegovijeh ; koji je jegjahu svi bijahu krivi, zlo dolažaše na njih, veli Gospod.
4. Čujte riječ Gospodnju, dome Jakovljev i sve porodice doma Izrailjeva.
5. O vako veli Gospod : kaku nepravdu nagjoše oci vaši u mene, te odstupiše od mene, i pristaše za ništavilom, i postaše ništavi ?
6. I ne rekoše : gdje je Gospod koji nas je izveo iz zemlje Misirske, koji nas je vodio po pustinji, po zemlji pustoj i punoj propasti, po zemlji suhoj i gdje je sjen smrtni, po zemlji preko koje niko nije hodio i u kojoj niko nije živio ?
7. I kad vas dovedoh u zemlju rodnu da jedete rod njezin i dobra njezina, došavši oskvrniste zemlju moju i od našljedstva mojega načiniste gad.
8. Sveštenici ne rekoše : gdje je Gospod ? I koji se bave zakonom ne poznaše me, i pastiri odustaše me, i proroci prorokovaše Valom i idoše za stvarima zaludnijem.
9. Za to ću se još preti s vama, veli Gospod, i sa sinovima sinova vaših preću se.
10. Jer progjite ostrva Kitimska i vidite, i pošljite u Kidar, i razgledajte dobro, i vidite je li bilo tako što :
11. Je li koji narod promijenio bogove, ako i nijesu bogovi ? a moj narod promijeni slavu svoju na stvar zaludnu.
12. Čudite se tome, nebesa, i zgrozite se i upropastite se ! veli Gospod.
13. Jer dva zla učini moj narod : ostaviše mene, izvor žive vode, i iskopaše sebi studence, studence isprovaljivane, koji ne mogu da drže vode.
14. Je li Izrailj rob ? je li rob u kući rogjen ? za što posta grabež ?
15. Rikaše na nj lavići i dizaše glas svoj, i obratiše zemlju njegovu u pustoš ; gradovi su mu popaljeni, te nema nikoga da živi u njima.
16. I sinovi Nofski i Tafneski opasoše ti tjeme.
17. Nijesi li to sam sebi učinio ostaviv Gospoda Boga svojega kad te vogjaše putem ?
18. A sada što će ti put Misirski da

piješ vode Siorske? što li će ti put Asirski da piješ vode iz rijeke?

19. Tvoja će te zloća pokarati i tvoje će te odmetanje prekoriti. Poznaj dakle i vidi da je zlo i gorko što si ostavio Gospoda Boga svojega i što nema straha mojega u tebi, veli Gospod Gospod nad vojskama.

20. Jer davno izlomih jaram tvoj i raskidoh sveze tvoje, i ti reče: ne ću biti sluga; a na svaki visoki hum i pod svako zeleno drvo ideš da se kurvaš.

21. Ja te posadih lozu izabranu, sve sjeme istinito; pa kako mi se promijeni i izmetnu se odvoda od tugje loze?

22. Da se izmiješ salitrom i uzmeš mnogo sapuna, opet će se poznavati bezakonje tvoje preda mnom.

23. Kako možeš reći: nijesam se oskvrnio, nijesam išao za Valima? Pogledaj put svoj po dolu; poznaj šta si učinila, brza kamilo, koja ostavljaš znake na svojim putovima.

24. Kao divlja magarica, koja je navikla na pustinju i po želji duše svoje vuče u se vjetar, kad navali, ko će je vratiti? koji je traže ne će se umoriti, naći će je u mjesecu njezinu.

25. Čuvaj nogu svoju, da nije bosa, i grlo svoje, da ne ždedni. Ali ti veliš: od toga nema ništa; ne, jer ljubim tugje, i za njima ću ići.

26. Kao što se lupež posrami kad se uhvati, tako će se posramiti dom Izrailjev, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, i sveštenici njihovi i proroci njihovi,

27. Koji govore drvetu: ti si otac moj; i kamenu: ti si me rodio; jer mi okrenuše legja a ne lice; a kad su u nevolji govore: ustani i izbavi nas.

28. A gdje su bogovi tvoji koje si načinio sebi? neka ustanu, ako te mogu izbaviti kad si u nevolji; jer imaš, Juda, bogova koliko gradova.

29. Za što hoćete da se pravdate sa mnom? vi ste se svi odmetnuli od mene, veli Gospod.

30. Uzalud bih sinove vaše, ne primiše nauke; mač vaš proždrije proroke vaše kao lav koji davi.

31. O rode! vidite riječ Gospodnju; bijah li pustinja Izrailju ili mračna zemlja? za što govori moj narod: gospodari smo, ne ćemo više doći k tebi?

32. Zaboravlja li djevojka svoj nakit i nevjesta ures svoj? a narod moj zaboravi me toliko dana da im nema broja.

33. Za što govoriš da je dobar tvoj put tražeći što ljubiš? pa si i nevaljale žene naučio svojim putovima.

34. I jošte na skutovima tvojim nalazi se krv siromaha pravijeh; ne nalazim kopajući, nego je na svjema njima.

35. A ti govoriš: nijesam kriv, gnjev se je njegov odvratio od mene. Evo ja ću se preti s tobom što govoriš: nijesam zgriješio.

36. Za što trčkaš tako mijenjajući svoj put? Posramićeš se od Misirca kako si se posramio od Asirca.

37. Otići ćeš i odatle s rukama nad glavom svojom, jer Gospod odbacuje uzdanice tvoje, i ne ćeš biti srećan u njima.

GLAVA 3.

Govore: ako ko pusti ženu svoju, i ona otišavši od njega uda se za drugoga, hoće li se onaj vratiti k njoj? Ne bi li se sa svijem oskvrnila ona zemlja? A ti si se kurvala s mnogim milosnicima; ali opet vrati se k meni, veli Gospod.

2. Podigni oči svoje k visinama, i pogledaj gdje se nijesi kurvala; na putovima si sjedjela čekajući ih kao Arapin u pustinji, i oskvrnila si zemlju kurvarstvom svojim i zloćom svojom.

3. Za to se ustaviše daždi, i ne bi poznoga dažda; ali u tebe bješe čelo žene kurve, i ne htje se stidjeti.

4. Hoćeš li od sele vikati k meni: oče moj, ti si vogj mladosti moje?

5. Hoće li se srditi jednako? hoće li se gnjeviti do vijeka? Eto, govoriš, a činiš zlo koliko god možeš.

6. Još mi reče Gospod za vremena cara Josije: jesi li vidio što učini odmetnica, Izrailj? kako odlazi na svako visoko brdo i pod svako zeleno drvo, i kurva se ondje.

7. I po što učini sve to, rekoh: vrati se k meni; ali se ne vrati; i to vidje nevjernica, sestra njezina, Juda.

8. I svidje mi se za sve to što učini preljubu odmetnica Izrailj da je pustim i dam joj knjigu raspusnu; ali se ne poboja nevjernica sestra joj Juda, nego otide, te se i ona prokurva.

9. I sramotnijem kurvanjem svojim

oskvrni zemlju, jer činjaše preljubu s kamenom i s drvetom.

10. I kod svega toga ne vrati se k meni nevjernica sestra joj Juda svijem srcem svojim, nego lažno, govori Gospod.

11. Za to mi reče Gospod : odmetnica Izrailj opravda se više nego nevjernica Juda.

12. Idi i viči ove riječi k sjeveru, i reci : vrati se, odmetnice Izrailju, veli Gospod, i ne ću pustiti da padne gnjev moj na vas, jer sam milostiv, veli Gospod, ne ću se gnjeviti do vijeka.

13. Samo poznaj bezakonje svoje, da si se odmetnula Gospodu Bogu svojemu, te si tumarala k tugjima pod svako drvo zeleno, i nijeste slušali glasa mojega, veli Gospod.

14. Obratite se, sinovi odmetnici, veli Gospod, jer sam ja muž vaš, i uzeću vas, jednoga iz grada i dva iz porodice, i odvešću vas u Sion.

15. I daću vam pastire po srcu svojemu, koji će vas pasti znanjem i razumom.

16. I kad se umnožite i narodite u zemlji, onda se, veli Gospod, ne će više govoriti : kovčeg zavjeta Gospodnjega ; niti će im dolaziti na um niti će ga pominjati, niti će hoditi k njemu, niti će ga više opravljati.

17. U to će se vrijeme Jerusalim zvati prijesto Gospodnji, i svi će se narodi sabrati u nj, k imenu Gospodnjemu u Jerusalimu, i ne će više ići po misli srca svojega zloga.

18. U to će vrijeme dom Judin ići s domom Izrailjevijem, i doći će zajedno iz zemlje sjeverne u zemlju koju dadoh u našljedstvo ocima vašim.

19. Ali ja rekoh : kako bih te postavio megju sinove i dao ti zemlju željenu, krasno našljedstvo mnoštva nárôdâ? I rekoh : ti ćeš me zvati : oče moj ; i ne ćeš se odvratiti od mene.

20. Doista kao što žena iznevjeri druga svojega, tako iznevjeriste mene, dome Izrailjev, veli Gospod.

21. Glas po visokim mjestima neka se čuje, plač, molbe sinova Izrailjevijeh, jer prevratiše put svoj, zaboraviše Gospoda Boga svojega.

22. Vratite se, sinovi odmetnici, i iscijelićū omdete vaše. Evo, mi idemo k tebi, jer si ti Gospod Bog naš.

23. Doista, zaludu su humovi, mnoštvo gora ; doista, u Gospodu je Bogu našem spasenje Izrailjevo.

24. Jer ta sramota proždrije trud otaca naših od djetinjstva našega, ovce njihove i goveda njihova, sinove njihove i kćeri njihove.

25. Ležimo u sramoti svojoj, i pokriva nas rug naš ; jer Gospodu Bogu svojemu griješismo mi i oci naši od djetinjstva svojega do danas, i ne slušasmo glasa Gospoda Boga svojega.

GLAVA 4.

Ako ćeš se vratiti, Izrailju, veli Gospod, k meni se vrati ; i ako ukloniš gadove svoje ispred mene, ne ćeš se skitati.

2. I klećeš sé istinito, vjerno i pravo : tako da je živ Gospod. I narodi će se blagosiljati njim, i njim će se hvaliti.

3. Jer ovako veli Gospod Judejcima i Jerusalimljanima : orite sebi krčevinu, i ne sijte u trnje.

4. Obrežite se Gospodu, i skinite okrajak sa srca svojega, Judejci i Jerusalimljani, da ne izide jarost moja kao oganj i razgori se da ne bude nikoga ko bi ugasio za zla djela vaša.

5. Objavite u Judeji i oglasite u Jerusalimu i recite : trubite u trubu po zemlji ; vičite, sazovite *narod* i recite : skupite se, i ugjimo u tvrde gradove.

6. Podignite zastavu prema Sionu, bježite i ne stajte, jer ću dovesti zlo od sjevera i pogibao veliku.

7. Izlazi lav iz čete svoje i koji zatire narode krenuvši se ide s mjesta svojega da obrati zemlju tvoju u pustoš, gradovi tvoji da se raskopaju da ne bude nikoga u njima.

8. Za to pripašite kostrijet, plačite i ridajte, jer se žestoki gnjev Gospodnji nije odvratio od nas.

9. I tada će, veli Gospod, nestati srca caru i srca knezovima, i sveštenici će se udiviti i proroci će se začuditi.

10. I rekoh : ah Gospode Gospode ! baš si prevario ovaj narod i Jerusalim govoreći : imaćete mir, a mač dogje do duše.

11. U to će se vrijeme kazati ovome narodu i Jerusalimu : vjetar vruć s vi-

sokih mjesta u pustinji *duva* ka kćeri naroda mojega, ne da provije ni pročisti.

12. Vjetar jači od tijeh doći će mi; i ja ću im sada izreći sud.

13. Gle, kao oblak podiže se, i kola su mu kao vihor, konji su mu brži od orlova. Teško nama! propadosmo.

14. Umij srce svoje oda zla, Jerusalime, da bi se izbavio; dokle će stajati u tebi misli tvoje ništave?

15. Jer glas javlja od Dana, i oglašuje zlo od gore Jefremove.

16. Kazujte narodima; evo oglašujte za Jerusalim da idu stražari iz daljne zemlje, i puštaju glas svoj na gradove Judine.

17. Kao čuvari poljski staće oko njega, jer se odmetnu od mene, veli Gospod.

18. Put tvoj i djela tvoja to ti učininiše; to je od zla tvojega da je gorko i da ti dopire do srca.

19. Jaoh utroba, jaoh utroba! boli me u srcu; srce mi bije; ne mogu mučati; jer glas trubni čuješ, dušo moja, viku ubojnu.

20. Pogibao na pogibao oglašuje se; jer se pustoši sva zemlja, na jedan put će se opustošiti moji šatori, zavjesi moji za čas.

21. Dokle ću gledati zastavu? slušati glas trubni?

22. Jer je narod moj bezuman, ne poznaju me, ludi su sinovi i bez razuma, mudri su da zlo čine, a dobro činiti ne umiju.

23. Pogledah na zemlju, a gle bez obličja je i pusta; i na nebo, a svjetlosti njegove nema.

24. Pogledah na gore, a gle, tresu se i svi humovi drmaju se.

25. Pogledah, a gle, nema čovjeka, i sve ptice nebeske odletjele.

26. Pogledah, a gle, Karmil je pustinja i svi gradovi njegovi oboreni od Gospoda, od žestokoga gnjeva njegova.

27. Jer ovako govori Gospod: sva će zemlja opustjeti; ali ne ću sa svijem zatrti.

28. Za to će tužiti zemlja, i nebo će gore potamnjeti, jer rekoh, namislih, i ne ću se raskajati, niti ću udariti natrag.

29. Od vike konjika i strijelaca pobjeći će svi gradovi, otići će u guste šume i na stijene će se popeti; svi će gradovi biti ostavljeni i niko ne će u njima živjeti.

30. A ti, opustošena, šta ćeš činiti? Ako se i oblačiš u skerlet, ako se i kitiš nakitom zlatnijem, i mažeš lice svoje, zaludu se krasiš, preziru te milosnici, traže dušu tvoju.

31. Jer čujem glas kao porodiljin, cviljenje kao žene koja se prvi put poragja, glas kćeri Sionske, koja rida, pruža ruke svoje *govoreći*: teško meni! jer mi nestaje duše od ubilaca.

GLAVA 5.

Progjite po ulicama Jerusalimskim, i vidite sada i razberite i potražite po ulicama njegovijem, hoćete li naći čovjeka, ima li ko da čini što je pravo i da traži istinu, pa ću oprostiti.

2. Ako i govore: tako da je živ Gospod! opet se krivo kunu.

3. Gospode! ne gledaju li oči tvoje na istinu? Biješ ih, ali ih ne boli; satireš ih, ali ne će da prime nauke, tvrgje im je lice od kamena, ne će da se obrate.

4. I ja rekoh: siromasi su, ludo rade, jer ne znaju puta Gospodnjega, zakona Boga svojega.

5. Idem k vlasteljima, i njima ću govoriti, jer oni znaju put Gospodnji, zakon Boga svojega; ali i oni izlomiše jaram, pokidaše sveze.

6. Za to će ih pobiti lav iz šume, vuk će ih večernji potrti, ris će vrebati kod gradova njihovijeh, ko god izide iz njih biće rastrgnut, jer je mnogo grijeha njihovijeh i silni su odmeti njihovi.

7. Kako ću ti oprostiti to? Sinovi tvoji ostaviše mene, i kunu se onima koji nijesu bogovi. Kako ih nasitih, stadoše činiti preljubu, i u kuću kurvinu stječu se gomilom.

8. Jutrom su kad ustaju kao tovni konji, svaki rže za ženom bližnjega svojega.

9. Za to li ne ću pohoditi? veli Gospod, i duša moja ne će li se osvetiti takom narodu?

10. Izidite mu na zidove i razvalite, ali nemojte sa svijem zatrti, skinite mu prijevornice, jer nijesu Gospodnje.

11. Jer me sa svijem iznevjeri dom Izrailjev i dom Judin, veli Gospod.

12. Udariše u bah Gospodu i rekoše : nije tako, ne će nas zlo zadesiti, i ne ćemo vidjeti mača ni gladi.

13. A ti proroci otići će u vjetar, i riječi nema u njima, njima će biti tako.

14. Za to ovako veli Gospod Gospod nad vojskama : kad tako govorite, evo ja ću učiniti da riječi moje u ustima tvojim budu kao oganj, a ovaj narod drva, te će ih spaliti.

15. Gle, ja ću dovesti na vas narod iz daleka, dome Izrailjev, veli Gospod, narod jak, narod star, narod kojemu jezika ne ćeš znati niti ćeš razumjeti što govori ;

16. Kojemu je tul kao grob otvoren, svi su jaki.

17. I poješće ljetinu tvoju i hljeb tvoj, što sinovi tvoji i kćeri tvoje ščahu jesti, poješće ovce tvoje i goveda tvoja, poješće vinovu lozu tvoju i smokve tvoje, i mačem će zatrti tvrde gradove tvoje u koje se uzdaš.

18. Ali ni tada, veli Gospod, ne ću vas sa svijem zatrti.

19. Jer kad rečete : za što nam čini Gospod Bog naš sve ovo ? tada im reci : kako ostaviste mene i služiste tugjim bogovima u zemlji svojoj, tako ćete služiti tugjincima u zemlji koja nije vaša.

20. Javite ovo u domu Jakovljevu, i oglasite u Judi, govoreći :

21. Čujte ovo, ludi i bezumni narode, koji imate oči a ne vidite, koji imate uši a ne čujete.

22. Mene li se ne ćete bojati ? veli Gospod ; od mene li ne ćete drktati ? koji postavih pijesak moru za megju vječnom naredbom, i ne će prijeći preko nje ; ako mu i ustaju vali, ne će nadjačati, ako i buče, ne će je prijeći.

23. Ali je u naroda ovoga srce uporno i nepokorno ; odstupiše i otidoše.

24. Niti rekoše u srcu svom : bojmo se Gospoda Boga svojega, koji nam daje dažd rani i pozni na vrijeme, i čuva nam nedjelje odregjene za žetvu.

25. Bezakonja vaša odvraćaju to, i grijesi vaši odbijaju dobro od vas.

26. Jer se nalaze u narodu mom bezbožnici, koji vrebaju kao ptičari kad se pritaje, meću zamke da hvataju ljude.

27. Kao krletka puna ptica, tako su kuće njihove pune prijevare ; za to postaše veliki i obogatiše.

28. Ugojiše se, sjaju se, mimoilaze zlo, ne čine pravde ni siročetu, i opet im je dobro, i ne daju pravice ubogima.

29. Za to li ne ću pohoditi ? veli Gospod, i duša moja ne će li se osvetiti takom narodu ?

30. Čudo i strahota biva u zemlji.

31. Proroci prorokuju lažno, i sveštenici gospoduju preko njih, i narodu je mojemu to milo. A šta ćete raditi na pošljedak ?

GLAVA 6.

Skupite se iz Jerusalima, sinovi Venijaminovi, i u Tekuji zatrubite u trubu, i podignite znak ognjen nad Vet-Akeremom, jer se vidi zlo od sjevera i velika pogibao.

2. Učinih kćer Sionsku da je kao lijepa i nježna djevojka.

3. K njoj će doći pastiri sa stadima svojim, razapeće oko nje šatore, svaki će opasti svoje mjesto.

4. Spremite rat na nju, ustanite da udarimo u po dne. Teško nama, jer dan naže, i sjenke večernje oduljaše.

5. Ustanite da udarimo ob noć i razvalimo dvorove njezine.

6. Jer ovako govori Gospod nad vojskama : sijecite drva, i načinite opkope prema Jerusalimu ; to je grad koji treba pohoditi ; koliki je god, nasilje je u njemu.

7. Kao što izvor toči vodu svoju, tako on toči zloću svoju ; nasilje i otimanje čuje se u njemu, preda mnom su jednako bolovi i rane.

8. Popravi se, Jerusalime, da se ne otrgne duša moja od tebe, da te ne obratim u pustinju, u zemlju gdje se ne živi.

9. Ovako govori Gospod nad vojskama : ostatak će se Izrailjev pabirčiti kao vinova loza. Turaj ruku svoju kao berač u kotarice.

10. Kome ću govoriti i svjedočiti da čuju ? Gle, uho im je neobrezano, te ne mogu čuti ; gle, riječ je gospodnja njima podsmijeh, nije im mila.

11. Za to sam pun gnjeva Gospodnjega ; iznemogoh ustežući ga ; prosuću ga na djecu po ulicama i na sabrane

mladiće, i čovjek i žena uhvatiće se, i stari i vremeniti.

12. I kuće će njihove pripasti drugima, i njive i žene, kad mahnem rukom svojom na stanovnike ove zemlje, veli Gospod.

13. Jer od maloga do velikoga svi se dadoše na lakomstvo, i prorok i sveštenik, svi su varalice.

14. I liječe rane kćeri naroda mojega ovlaš, govoreći: mir, mir; a mira nema.

15. Eda li se postidješe što činiše gad? Niti se postidješe niti znaju za stid; za to će popadati megju onima koji padaju; kad ih pohodim, popadaće, veli Gospod.

16. Gospod reče ovako: stanite na putovima i pogledajte, i pitajte za stare staze, koji je put dobar, pa idite po njemu, i naći ćete mir duši svojoj. A oni rekoše: ne ćemo da idemo.

17. I postavih vam stražare *govoreći*: pazite na glas trubni. A oni rekoše: ne ćemo da pazimo.

18. Za to čujte, narodi, i poznaj, zbore, što je megju njima.

19. Čuj, zemljo! evo ja ću pustiti zlo na ovaj narod, plod misli njihovijeh, jer ne paze na moje riječi, i odbaciše zakon moj.

20. Što će mi tamjan, što dolazi iz Save, i dobri cimet iz daleke zemlje? Žrtve vaše paljenice nijesu mi ugodne, niti su mi prinosi vaši mili.

21. Za to ovako govori Gospod: evo ja ću metnuti ovom narodu smetnje, o koje će se spotaći i ocevi i sinovi, susjed i prijatelj mu, i poginuće.

22. Ovako govori Gospod: evo narod će doći iz zemlje sjeverne, i velik će narod ustati od krajeva zemaljskih.

23. Luk i koplje nosiće, žestoki će biti i nemilostivi, glas će im bučati kao more, i jahaće na konjma, spremni kao junaci da se biju s tobom, kćeri Sionska.

24. Kad čujemo glas o njemu, klonuće nam ruke, tuga će nas spopasti i bolovi kao porodilju.

25. Ne izlazite u polje, i putem ne idite, jer je mač neprijateljev i strah u naokolo.

26. Kćeri naroda mojega, pripaši kostrijet i valjaj se u pepelu, žali kao za sinom prvencem i ridaj gorko, jer će brzo doći na nas zatirač.

27. Postavih te da si stražara i grad narodu mom da doznaješ i izvigjaš put njihov.

28. Svi su odmetnici nad odmetnicima, idu te opadaju, mjed su i gvožgje, svi su pokvareni.

29. Izgorješe mjehovi, oganj sažeže olovo, uzalud se pretapa, jer se zla ne mogu odlučiti.

30. Oni će se zvati srebro lažno, jer ih Gospod odbaci.

GLAVA 7.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda govoreći:

2. Stani na vratima doma Gospodnjega, i oglasi ondje ovu riječ, i reci: čujte riječ Gospodnju, svi Judejci, koji ulazite na ova vrata da se poklonite Gospodu.

3. Ovako govori Gospod nad vojskama, Bog Israiljev: popravite svoje putove i djela svoja, pa ću učiniti da stanujete na ovom mjestu.

4. Ne uzdajte se u lažne riječi govoreći: crkva Gospodnja, crkva Gospodnja, crkva Gospodnja ovo je.

5. Nego doista popravite svoje putove i djela svoja, i sudite pravo izmegju čovjeka i bljižnjega njegova.

6. Inostrancu, siroti i udovici ne činite krivo, i krvi prave ne proljevajte na ovom mjestu, i ne idite za drugim bogovima na svoje zlo.

7. Tada ću učiniti da stanujete od vijeka do vijeka na ovom mjestu, u zemlji koju sam dao ocima vašim.

8. Eto, vi se uzdate u riječi lažne, koje ne pomažu.

9. Kradete, ubijate i činite preljubu, kunete se krivo, i kadite Valima, i idete za drugim bogovima, kojih ne znate;

10. Pa onda dohodite i stajete preda mnom u ovom domu, koji se zove mojim imenom, i govorite: izbavismo se, da činite sve ove gadove.

11. Je li ovaj dom, koji se zove mojim imenom, u vašim očima pećina hajdučka? Gle, i ja vidim, veli Gospod.

12. Nego idite sada na moje mjesto, koje je bilo u Silomu, gdje namjestih ime svoje iz početka, i vidite što sam

mu učinio za zloću naroda svojega Izrailja.

13. Za to sada, što činite sva ona djela, veli Gospod, i što vam govorim za rana jednako, a vi ne slušate, i kad vas zovem, a vi se ne odzivate,

14. Za to ću učiniti tomu domu, koji se zove mojim imenom, u koji se vi uzdate, i ovomu mjestu, koje dadoh vama i ocima vašim, kao što sam učinio Silomu.

15. I odbaciću vas od lica svojega, kao što sam odbacio svu braću vašu, sve sjeme Jefremovo.

16. Ti se dakle ne moli za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, i ne govori mi za njih; jer te ne ću uslišiti.

17. Zar ne vidiš šta čine po gradovima Judidijem i po ulicama Jerusalimskim?

18. Sinovi kupe drva, a ocevi lože oganj, i žene mijese tijesto, da peku kolače carici nebeskoj, i da ljevaju naljeve drugim bogovima, da bi mene dražili.

19. Mene li draže? govori Gospod; eda li ne sebe, na sramotu licu svojemu?

20. Za to ovako govori Gospod Gospod: gle, gnjev moj i jarost moja izliće se na ovo mjesto, na ljude i na stoku i na drveta poljska i na rod zemaljski, i raspaliće se, i ne će se ugasiti.

21. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: žrtve svoje paljenice sastavite s prinosima svojim, i jedite meso.

22. Jer ne govorih ocima vašim, niti im zapovjedih, kad ih izvedoh iz zemlje Misirske, za žrtve paljenice ni za prinose.

23. Nego im ovo zapovjedih govoreći: slušajte glas moj i biću vam Bog i vi ćete mi biti narod, i idite svijem putovima koje vam zapovjedih, da bi vam dobro bilo.

24. Ali ne poslušaše, niti uha svojega prignuše, nego idoše po savjetima i mislima zloga srca svojega, i otidoše natrag a ne naprijed.

25. Od kad izidoše oci vaši iz zemlje Misirske do danas, slah k vama sve sluge svoje proroke svaki dan za rana i bez prestanka.

26. Ali ne poslušaše me, niti uha svojega prignuše, nego bijahu tvrdovrati i činiše gore nego oci njihovi.

27. Govoriće ti im sve ove riječi, ali te ne će poslušati; i zvaće ih, ali ti se ne će odazvati.

28. Za to im reci: ovo je narod koji ne sluša glasa Gospoda Boga svojega, niti prima nauke; propade vjera i nesta je iz usta njihovijeh.

29. Ostrizi kosu svoju i baci je, i zaridaj iza glasa na visokim mjestima, jer odbaci Gospod i ostavi rod, na koji se razgnjevi.

30. Jer sinovi Judini učiniše što je zlo preda mnom, govori Gospod, metnuše gadove svoje u dom koji se zove mojim imenom, da bi ga oskvrnili.

31. I sagradiše visine Tofetu, koji je u dolini sina Enomova, da sažižu sinove svoje i kćeri svoje ognjem, što nijesam zapovjedio niti mi je došlo na um.

32. Za to evo, idu dani, veli Gospod, kad se ne će zvati više Tofet ni dolina sina Enomova, nego dolina krvna, i pogrebavaće se u Tofetu, jer ne će biti mjesta.

33. I mrtva će tjelesa naroda ovoga biti hrana pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, i ne će biti nikoga da ih plaši.

34. I učiniću, te će iz gradova Judinijeh i s ulica Jerusalimskih nestati glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjestina; jer će zemlja opustjeti.

GLAVA 8.

U to vrijeme, govori Gospod, izvadiće se iz grobova kosti careva Judinijeh i kosti knezova njegovijeh i kosti svešteničke i kosti proročke, i kosti stanovnika Jerusalimskih;

2. I razmetnuće se prema suncu i mjesecu i svoj vojsci nebeskoj, koje ljubiše i kojima služiše i za kojima idoše i koje tražiše i kojima se klanjaše; ne će se pokupiti ni pogrepsti, nego će biti gnoj po zemlji.

3. I voljeće smrt nego život sav ostatak što ih ostane od ovoga roda zloga, što ih ostane po svijem mjestima kuda ih raždenem, govori Gospod nad vojskama.

4. Još im reci : ovako veli Gospod : ko padne, ne ustaje li? ko zagje, ne vraća li se?

5. Za što je zašao taj narod Jerusalimski za svagda? Drže se prijevare, ne će da se obrate.

6. Pazio sam i slušao, ne govore pravo, nema nikoga da se kaje za zlo svoje, da reče: što učinih? Svaki je okrenuo svojim trkom, kao konj kad nagne u boj.

7. I roda pod nebom zna svoje vrijeme, grlica i ždrao i lasta paze na vrijeme kad dolaze; a narod moj ne zna suda Gospodnjega.

8. Kako govorite : mudri smo, i zakon je Gospodnji u nas? Doista, gle, laž učini laživa pisaljka književnička.

9. Mudarci se osramotiše, uplašiše se i uhvatiše se; eto, odbaciše riječ Gospodnju, pa kaka im je mudrost?

10. Za to ću dati žene njihove drugima, njive njihove onima koji će ih naslijediti, jer od maloga do velikoga svi se dadoše na lakomstvo, i proroci i sveštenici, svi su varalice.

11. Jer liječe rane kćeri naroda mojega ovlaš govoreći : mir, mir ; a mira nema.

12. Eda li se postidješe što činiše gad? Niti se postidješe niti znaju za stid; za to će popadati megju onima koji padaju ; kad ih pohodim, popadaće, veli Gospod.

13. Sa svijem ću ih istrijebiti, govori Gospod, nema grozda na lozi, ni smokve na drvetu, i lišće je opalo; i što sam im dao uzeće im se.

14. Što stojimo? skupite se i ugjimo u tvrde gradove, i ondje mučimo ; jer nas je Gospod Bog naš umučkao napojivši nas žuči, jer zgriješismo Gospodu.

15. Čekasmo mir, ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah.

16. Od Dana ču se frkanje konja njegovijeh, od rzanja pastuha njegovijeh sva se zemlja zatrese, dogjoše i pojedoše zemlju i sve što bješe u njoj, gradove i koji življahu u njima.

17. Jer, evo, ja ću pustiti na vas zmije, aspide, od kojih nema bajanja, te će vas ujedati, govori Gospod.

18. Okrijepio bih se u žalosti, ali je srce u meni iznemoglo.

19. Eto vike kćeri naroda mojega iz daljne zemlje : zar Gospod nije u Sionu? car njegov zar nije u njemu? Za što me razgnjeviše svojim likovima rezanijem, tugjim taštinama?

20. Žetva je prošla, ljeto minulo, a mi se ne izbavismo.

21. Satrven sam što je kći naroda mojega satrvena, u žalosti sam, čudo osvoji me.

22. Nema li balsama u Galadu? nema li ondje ljekara? za što se dakle ne iscijeli kći naroda mojega?

GLAVA 9.

O, da bi glava moja bila voda, a oči moje izvori suzni! da plačem danju i noću za pobijenima kćeri naroda svojega.

2. O, da mi je u pustinji stanak putnički! da ostavim narod svoj i da otidem od njih, jer su svi preljubočinci, zbor nevjernički ;

3. I zapinju jezik svoj kao luk da lažu, i osiliše na zemlji, ali ne za istinu, nego idu iz zla u zlo, niti znaju za me, govori Gospod.

4. Čuvajte se svaki prijatelja svojega i ni jednome bratu ne vjerujte; jer svaki brat radi da potkine drugoga, i svaki prijatelj ide te opada.

5. I svaki vara prijatelja svojega i ne govore istine; uče jezik svoj da govori laž, muče se da čine zlo.

6. Stan ti je usred prijevare ; radi prijevare ne će da znaju za me, govori Gospod.

7. Za to ovako govori Gospod nad vojskama : gle, pretopiću ih, i okušaću ih; jer što bih činio radi kćeri naroda svojega?

8. Jezik im je strijela smrtna, govori prijevaru; ustima govore o miru s prijateljem svojim, a u srcu namještaju zasjedu.

9. Za to li ih ne ću pohoditi? govori Gospod; duša moja ne će li se osvetiti takom narodu?

10. Za ovijem gorama udariću u plač i u ridanje, i za torovima u pustinji u naricanje; jer izgorješe da niko ne prolazi niti se čuje glas od stada, i ptice nebeske i stoka pobjegoše i otidoše.

11. I obratiću Jerusalim u gomilu, u stan zmajevski; i gradove Judine ob-

ratiću u pustoš, da ne će niko onuda živjeti.

12. Ko je mudar, da bi razumio? i komu govoriše usta Gospodnja, da bi objavio za što zemlja propade i izgorje kao pustinja da niko ne prolazi?

13. Jer Gospod reče: što ostaviše zakon moj, koji metnuh pred njih, i ne slušaše glasa mojega i ne hodiše za njim,

14. Nego hodiše za mislima srca svojega i za Valima, čemu ih naučiše oci njihovi,

15. Za to ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: evo ja ću nahraniti taj narod pelenom i napojiću ih žući.

16. I rasijaću ih megju narode, kojih ne poznavaše ni oni ni oci njihovi; i pustaću za njima mač dokle ih ne istrijebim.

17. Ovako veli Gospod nad vojskama: gledajte i zovite narikače neka dogju, i pošljite po vješte neka dogju.

18. I neka brže nariču za nama, da se rone suze od očiju naših, i od vjegja naših da teče voda.

19. Jer se glasno ridanje ču od Siona: kako propadosmo; posramismo se vrlo, jer se rastavljamo sa zemljom, jer obaraju stanove naše.

20. Za to, žene, čujte riječ Gospodnju i neka primi uho vaše riječ usta njegovijeh, i učite kćeri svoje ridati i jedna drugu naricati.

21. Jer se pope smrt na prozore naše i ugje u dvorove naše da istrijebi djecu s ulica i mladiće s putova.

22. Reci: ovako govori Gospod: i mrtva će tjelesa ljudska ležati kao gnoj po njivi i kao rukoveti za žeteocem, kojih niko ne kupi.

23. Ovako veli Gospod: mudri da se ne hvali mudrošću svojom, ni jaki da se ne hvali bogatstvom svojim.

24. Nego ko se hvali, neka se hvali tijem što razumije i poznaje mene da sam ja Gospod koji činim milost i sud i pravdu na zemlji, jer mi je to milo, govori Gospod.

25. Eto, idu dani, veli Gospod, kad ću pohoditi sve, obrezane i neobrezane,

26. Misirce i Judejce i Edomce i sinove Amonove i Moavce i sve koji se s kraja strigu, koji žive u pustinji; jer su svi ti narodi neobrezani, i sav je dom Izrailjev neobrezana srca.

GLAVA 10.

Slušajte riječ koju vam govori Gospod, dome Izrailjev.

2. Ovako veli Gospod: ne učite se putu kojim idu narodi, i od znaka nebeskih ne plašite se, jer se od njih plaše narodi.

3. Jer su uredbe u nârôdâ taština, jer sijeku drvo u šumi, djelo ruku umjetničkih sjekirom;

4. Srebrom i zlatom ukrašuju ga, klinima i čekićima utvrgjuju ga da se ne pomiče;

5. Stoje pravo kao palme, ne govore; treba ih nositi, jer ne mogu ići; ne boj ih se, jer ne mogu zla učiniti, a ne mogu ni dobra učiniti.

6. Niko nije kao ti, Gospode; velik si i veliko je ime tvoje u sili.

7. Ko se ne bi tebe bojao, care nad narodima! jer tebi to pripada; jer megju svijem mudarcima u nârôdâ i u svijem carstvima njihovijem nema takoga kakav si ti.

8. Nego su svi ludi i bezumni, drvo je nauka o taštini.

9. Srebro kovano donosi se iz Tarsisa i zlato iz Ufaza, djelo umjetničko i ruku zlatarskih, odijelo im je od porfire i skerleta, sve je djelo umjetničko.

10. A Gospod je pravi Bog, Bog živi i car vječni, od njegove srdnje trese se zemlja, i gnjeva njegova ne mogu podnijeti narodi.

11. Ovako im recite: bogova, koji nijesu načinili neba ni zemlje, nestaće sa zemlje i ispod neba.

12. On je načinio zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudrošću svojom, i razumom svojim razastr'o nebesa;

13. On kad pusti glas *svoj*, buče vode na nebesima, podiže paru s krajeva zemaljskih, pušta munje s daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovijeh.

14. Svaki čovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanijem, jer su laž liveni likovi njegovi, i nema duha u njima.

15. Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim, poginuće.

16. Nije taki dio Jakovljev, jer je tvorac svemu, i Izrailj mu je našljedstvo, ime mu je Gospod nad vojskama.

17. Pokupi iz zemlje trg svoj ti, koja sjediš u gradu.

18. Jer ovako veli Gospod : ja ću izbaciti kao praćom stanovnike ove zemlje, i pritijesniću ih da osjete.

19. Teško meni od muke moje, *reći će*; ljuta je rana moja; a ja rekoh : to je bol, treba da ga podnosim.

20. Moj je šator opustošen i sva uža moja pokidana, sinovi moji otidoše od mene i nema ih, nema više nikoga da razapne šator moj i digne zavjese moje.

21. Jer pastiri postaše bezumni i Gospoda ne tražiše; za to ne biše srećni, i sve se stado njihovo raspršа.

22. Gle, ide glas i vreva velika iz sjeverne zemlje da obrati gradove Judine u pustoš, u stan zmajevski.

23. Znam, Gospode, da put čovječji nije u njegovoj vlasti niti je čovjeku koji hodi u vlasti da upravlja koracima svojim.

24. Karaj me, Gospode, ali s mjerom, ne u gnjevu svom, da me ne bi zatr'o.

25. Izlij gnjev svoj na narode koji te ne poznaju, i na plemena koja ne prizivlju imena tvojega, jer proždriješe Jakova, proždriješe ga da ga nema, i naselje njegovo opustiše.

GLAVA 11.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda govoreći :

2. Slušajte riječi ovoga zavjeta, i kazujte ljudima Judinijem i stanovnicima Jerusalimskim.

3. I reci im : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : proklet da je ko ne posluša riječi ovoga zavjeta,

4. Koji zapovjedih ocima vašim kad ih izvedoh iz zemlje Misirske iz peći gvozdene govoreći : slušajte glas moj i tvorite ovo sve kako vam zapovijedam, pa ćete mi biti narod i ja ću vam biti Bog.

5. Da bih ispunio zakletvu kojom se zakleh ocima vašim da ću im dati zemlju u kojoj teče mlijeko i med, kako se vidi danas. A ja odgovorih i rekoh : amin, Gospode.

6. Po tom reče mi Gospod : kazuj sve ove riječi po gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim govoreći : slušajte riječi ovoga zavjeta, i izvršujte ih.

7. Jer tvrdo zasvjedočavah ocima vašim od kad ih izvedoh iz zemlje Misirske do danas, za rana jednako govoreći : slušajte glas moj.

8. Ali ne poslušaše i ne prignuše uha svojega, nego hodiše svaki za mislima zloga srca svojega; za to pustih na njih sve riječi ovoga zavjeta, koji zapovjedih da vrše a oni ne vršiše.

9. Tada mi reče Gospod : buna je megju ljudima Judinijem i stanovnicima Jerusalimskim.

10. Vratili su se na bezakonja starijeh svojih, koji ne htješe slušati mojih riječi, i idu za drugim bogovima, te im služe; dom Izrailjev i dom Judin pokvariše zavjet moj, koji učinih s ocima njihovijem.

11. Za to ovako veli Gospod : evo, ja ću pustiti na njih zlo, iz kojega ne će moći izaći, i vapiće k meni, ali ih ne ću uslišiti.

12. Tada će gradovi Judini i stanovnici Jerusalimski ići i vapiti k bogovima kojima kade, ali im ne će pomoći u nevolji njihovoj.

13. Jer imaš bogova, Judo, koliko gradova, i koliko ima ulica u Jerusalimu, toliko podigoste oltara sramotnijeh, oltara, da kadite Valu.

14. Ti se dakle ne moli za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, jer ih ne ću uslišiti kad zavapiju k meni u nevolji svojoj.

15. Što će mili moj u domu mom, kad čini grdilo s mnogima, i sveto meso otide od tebe, i veseliš se kad zlo činiš ?

16. Gospod te nazva maslinom zelenom, lijepom radi dobroga roda ; ali s hukom velikoga vjetra raspali oganj oko nje, i grane joj se polomiše.

17. Jer Gospod nad vojskama, koji te je posadio, izreče zlo po te, za zloću doma Izrailjeva i doma Judina, koju činiše megju sobom da bi me razgnjevili kadeći Valu.

18. Gospod mi objavi, te znam ; ti mi pokaza djela njihova.

19. A ja bijah kao jagnje i tele koje se vodi na klanje, jer ne znadijah da se dogovaraju na me : oborimo drvo s

rodom njegovijem, i istrijebimo ga iz zemlje živijeh, da mu se ime ne spominje više.

20. Ali, Gospode nad vojskama, sudijo pravedni, koji ispituješ bubrege i srce, daj da vidim osvetu tvoju na njima, jer tebi kazah parbu svoju.

21. Za to ovako veli Gospod za Anatoćane, koji traže dušu tvoju govoreći: ne prorokuj u ime Gospodnje, da ne pogineš od naših ruku;

22. Za to ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja ću ih pohoditi: mladići će njihovi izginuti od mača, sinovi njihovi i kćeri njihove izginuće od gladi.

23. I ne će biti od njih ostatka; jer ću pustiti zlo na Anatoćane kad ih pohodim.

GLAVA 12.

Pravedan si, Gospode, ako bih se pravdao s tobom; ali ću progovoriti o sudovima tvojim. Za što je put bezbožnički srećan? za što žive u miru svi koji čine nevjeru?

2. Ti ih posadi, i oni se ukorijeniše, rastu i rod ragjaju; ti si im blizu usta ali daleko od bubrêgâ.

3. Ali Gospode, ti me poznaješ, razgledaš me i okušao si srce moje kako je prema tebi; odvuci ih kao ovce na klanje, i pripravi ih za dan kad će se ubiti.

4. Dokle će tužiti zemlja, i trava svega polja sahnuti sa zloće onijeh koji žive u njoj? nesta sve stoke i ptica, jer govore: ne vidi kraja našega.

5. Kad si trčao s pješcima pa te umoriše, kako ćeš se utrkivati s konjma? i kad ti je tako u zemlji mirnoj, u koju se uzdaš, šta ćeš činiti kad ustane Jordan?

6. Jer i braća tvoja i dom oca tvojega, i oni te iznevjeriše, i oni viču za tobom iza glasa. Ne vjeruj im, ako bi ti i prijateljski govorili.

7. Ostavih dom svoj, napustih našljedstvo svoje; što bijaše milo duši mojoj, dadoh ga u ruke neprijateljima njegovijem.

8. Našljedstvo moje posta mi kao lav u šumi, pušta glas svoj na mene, za to mi omrznu.

9. Našljedstvo moje posta mi ptica grabljiva; ptice, sletite se na nju, skupite si svi zvjerovi poljski, hodite da jedete.

10. Pastiri mnogi pokvariće moj vinograd, potlačiće dio moj, mili dio moj obratiće u golu pustoš.

11. Obratiće ga u pustoš, opustošen plakaće preda mnom; sva će ta zemlja opustjeti, jer niko ne uzima na um.

12. Na sva visoka mjesta po pustinji doći će zatirači; jer će mač Gospodnji proždirati od jednoga kraja zemlje do drugoga, ne će biti mira ni jednom tijelu.

13. Sijaće pšenicu, a trnje će žeti; mučiće se, a koristi ne će imati, i stidjećete se ljetine svoje, sa žestokoga gnjeva Gospodnjega.

14. Ovako govori Gospod za sve zle susjede moje, koji diraju našljedstvo što dadoh narodu svojemu Izrailju: evo, ja ću ih počupati iz zemlje njihove, i dom Judin iščupaću isred njih.

15. A kad ih iščupam, opet ću se smilovati na njih, i dovešću opet svakoga njih na našljedstvo njegovo i svakoga u zemlju njegovu.

16. I ako dobro nauče putove naroda mojega, da se zaklinju mojim imenom: tako da je živ Gospod! kao što su oni učili moj narod da se kune Valom, tada će se sazidati usred naroda mojega.

17. Ako li ne poslušaju, tada ću iščupati sa svijem taki narod i zatrti, govori Gospod.

GLAVA 13.

Ovako mi reče Gospod: idi i kupi sebi pojas lanen i opaši se njim, a ne meći ga u vodu.

2. Tako kupih pojas po riječi Gospodnjoj, i opasah se s njim.

3. Po tom dogje mi opet riječ Gospodnja govoreći:

4. Uzmi taj pojas što si kupio, što je oko tebe, pa se digni i idi na Efrat, i sakrij ga ondje u kaku rasjelinu kamenu.

5. I otidoh i sakrih ga kod Efrata kako mi zapovjedi Gospod.

6. A poslije mnogo vremena reče mi Gospod: ustani i idi na Efrat i uzmi pojas koji ti zapovjedih da sakriješ ondje.

7. I otidoh na Efrat i otkopah i uzeh

pojas s mjesta gdje ga bijah sakrio; a gle, pojas otrunuo, i ne bješe ni za što.

8. Tada mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

9. Ovako veli Gospod : tako ću učiniti da otrune ponos Judin i veliki ponos Jerusalimski,

10. Toga naroda nevaljaloga, što ne će da sluša mojih riječi, što hodi po mislima srca svojega i ide za drugim bogovima služeći im i klanjajući im se; i biće kao taj pojas, koji nije ni za što.

11. Jer kako se pojas pripoji oko čovjeka, tako bijah pripojio oko sebe sav dom Izrailjev i sav dom Judin, veli Gospod, da bi bili moj narod na slavu i hvalu i diku; ali ne poslušaše.

12. Za to im reci ovu riječ : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : svi se mjehovi pune vina. A oni će ti reći : zar ne znamo da se svi mjehovi pune vina?

13. Tada im reci : ovako veli Gospod: evo, ja ću napuniti pjanosti sve stanovnike ove zemlje i careve, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovu, i sveštenike i proroke i sve stanovnike Jerusalimske.

14. I razbiću ih jednoga o drugoga, i oceve i sinove, veli Gospod; ne ću požaliti ni poštedjeti niti se smilovati, da ih ne potrem.

15. Slušajte i čujte, nemojte se ponositi, jer Gospod govori.

16. Dajte slavu Gospodu Bogu svojemu dok nije spustio mrak, dokle se nijesu spotakle noge vaše po gorama mračnijem, da čekate svjetlost a on je obrati u sjen smrtni i pretvori u tamu.

17. Ako li ovo ne poslušate, duša će moja plakati tajno radi oholosti vaše i roniti suze, suze će teći iz oka mojega jer će se zarobiti stado Gospodnje.

18. Reci caru i carici : dolje sjedite, jer će se slavni vijenac vaš skinuti s vaše glave.

19. Gradovi južni zatvoriće se i ne će biti nikoga da ih otvori, odvešće se Juda u ropstvo, sa svijem će se odvesti u ropstvo.

20. Podignite oči svoje i vidite one što idu od sjevera. Gdje je stado što ti je predano, stado slave tvoje?

21. Šta ćeš reći kad te pohodi? Jer si ih ti naučio da budu knezovi nad tobom. Ne će li te spopasti bolovi kao ženu kad se poragja?

22. Ako li rečeš u srcu svom : za što me to zadesi? za mnoštvo bezakonja tvojega uzgrnuće se skuti tvoji i obuća ti se skinuti.

23. Može li Etiopljanin promijeniti kožu svoju ili ris šare svoje? možete li vi činiti dobro naučivši se činiti zlo?

24. Za to ću ih razmetnuti kao što razmeće pljevu vjetar iz pustinje.

25. To je dio tvoj i obrok tvoj od mene, govori Gospod, za to što si me zaboravio i pouzdao se u laž.

26. Za to ću ti ja uzgrnuti skute na lice da se vidi sramota tvoja.

27. Preljube tvoje, rzanje tvoje, sramotna kurvarstva tvoja po humovima, po poljima, gadove tvoje vidio sam; teško tebi, Jerusalime! zar se ne ćeš očistiti? dokle još?

GLAVA 14.

Riječ Gospodnja koja dogje Jeremiji o suši.

2. Juda tuži, i vrata su mu žalosna; leže na zemlji u crno zaviti; vika iz Jerusalima podiže se.

3. Najveći izmegju njih šalju najmanje na vodu; došavši na studence ne nalaze vode, vraćaju se s praznijem sudovima svojim, stide se i srame se i pokrivaju glavu svoju.

4. Zemlja je ispucala, jer ne bješe dažda na zemlji; za to se težaci stide i pokrivaju glavu svoju.

5. I košuta u polju ostavlja mlade svoje, jer nema trave.

6. I divlji magarci stojeći na visovima vuku u se vjetar kao zmajevi, oči im iščilješe, jer nema trave.

7. Kad bezakonja naša svjedoče na nas, Gospode, učini radi imena svojega; jer je mnogo odmeta naših, tebi sagriješismo.

8. Nade Izrailjev! spasitelju njegov u nevolji! za što si kao tugjin u ovoj zemlji i kao putnik koji se uvrati da prenoći?

9. Za što si kao umoran čovjek, kao junak, koji ne može izbaviti? Ta, ti si usred nas, Gospode, i ime je tvoje prizvano na nas; nemoj nas ostaviti.

10. Ovako govori Gospod za narod ovaj : milo im je da se skitaju, ne usta-

vljaju nogu svojih, za to nijesu mili Gospodu; sada će se opomenuti bezakonja njihova i pohodiće grijehe njihove.

11. Po tom reče mi Gospod : ne moli se za taj narod da bi mu bilo dobro.

12. Ako će i postiti, ne ću uslišiti vike njihove; i ako će prinijeti žrtve paljenice i dar, ne će mi to ugoditi, nego mačem i glagju i pomorom pomoriću ih.

13. Tada rekoh : oh, Gospode Gospode, evo, proroci im govore : ne ćete vidjeti mača i ne će biti gladi u vas, nego ću vam dati mir pouzdan na ovom mjestu.

14. A Gospod mi reče : laž prorokuju ti proroci u moje ime, nijesam ih poslao, niti sam im zapovjedio, niti sam im govorio; lažne utvare i gatanje i ništavilo i prijevaru srca svojega oni vam prorokuju.

15. Za to ovako veli Gospod za proroke koji prorokuju u moje ime a ja ih nijesam poslao, i govore : ne će biti mača ni gladi u ovoj zemlji : od mača i gladi izginuće ti proroci.

16. A narod ovaj kojemu oni prorokuju biće povaljan po ulicama Jerusalimskim od gladi i mača, i ne će biti nikoga da ih pogrebe, njih, žene njihove i sinove njihove i kćeri njihove; tako ću izliti na njih zloću njihovu.

17. Reci im dakle ovu riječ : neka oči moje liju suze danju i noću i neka ne prestaju, jer djevojka kći mojega naroda satr se veoma, od udarca preljuta.

18. Ako izidem u polje, eto pobijenijeh mačem; ako ugjem u grad, eto iznemoglijeh od gladi; jer i proroki i sveštenik otidoše u zemlju koje ne znaju.

19. Eda li si sa svijem odbacio Judu? eda li je omrzao duši tvojoj Sion? Za što si nas udario tako da nam nema lijeka? Čekasmo mir ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah.

20. Priznajemo, Gospode, zloću svoju, bezakonje otaca svojih, zgriješili smo ti.

21. Nemoj nas odvrći radi imena svojega; nemoj naružiti prijestola slave svoje, opomeni se zavjeta svojega s nama, nemoj ga ukinuti.

22. Ima li megju taštinama u naroda koji da daje dažd? ili nebesa daju li sitan dažd? Nijesi li ti to, Gospode Bože naš? Za to tebe čekamo, jer ti činiš sve to.

GLAVA 15.

I reče mi Gospod : da stane Mojsije i Samuilo preda me, ne bi *se* duša moja *obratila* k tome narodu; otjeraj ih ispred mene, i neka odlaze.

2. I ako ti reku : kuda ćemo ići? tada im reci : ovako veli Gospod : ko je za smrt, na smrt; ko je za mač, pod mač; ko za glad, na glad; ko za ropstvo, u ropstvo.

3. I pustiću na njih četvoro, govori Gospod : mač, da ih ubija, i pse, da ih razvlače, i ptice nebeske i zvijeri zemaljske, da ih jedu i istrijebe.

4. I daću ih da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim radi Manasije sina Jezekijina cara Judina za ono što je učinio u Jerusalimu.

5. Jer ko bi se smilovao na tebe, Jerusalime? ko li bi te požalio? ko li bi došao da zapita kako ti je?

6. Ti si me ostavio, govori Gospod, otišao si natrag; za to ću mahnuti rukom svojom na te i pogubiću te; dosadi mi žaliti.

7. Za to ću ih izvijati vijačom na vratima zemaljskim, učiniću ih sirotama, potrću narod svoj, jer se ne vraćaju s putova svojih.

8. Više će mi biti udovica njegovijeh nego pijeska morskoga, dovešću im na majke momačke zatirača u po dne, i pustiću iz nenada na njih smetnju i stahotu.

9. Iznemoći će koja je rodila sedmoro i ispustiće dušu, sunce će joj zaći još za dana, sramiće se i stidjeće se, a ostatak ću njihov dati pod mač pred neprijateljima njihovijem, govori Gospod.

10. Teško meni, majko moja, što si me rodila da se sa mnom prepire i da se sa mnom svagja sva zemlja; ne davah u zajam niti mi davaše u zajam, i opet me svi proklinju.

11. Gospod reče : doista, ostatku će tvojemu biti dobro, i braniću te od neprijatelja, kad budeš u nevolji i u tjeskobi.

12. Eda li će gvožgje slomiti gvožgje sjeverno i mjed?

13. Imanje tvoje i blago tvoje daću da se razgrabi bez cijene po svijem megjama tvojim, i to za sve grijehe tvoje.

14. I odvešću te s neprijateljima tvo-

jim u zemlju, koje ne poznaješ, jer se raspalio oganj od gnjeva mojega, i gorjeće nad vama.

15. Ti znaš, Gospode, opomeni me se i pohodi me i osveti me od onijeh koji me gone; nemoj me zgrabiti dokle se ustežeš od gnjeva; znaj da podnosim rug tebe radi.

16. Kad se nagjoše riječi tvoje, pojedoh ih, i riječ tvoja bi mi radost i veselje srcu mojemu, jer je ime tvoje prizvano na me, Gospode Bože nad vojskama.

17. Ne sjedim u vijeću podsmjevačkom niti se *s njima* veselim; sjedim sam radi ruke tvoje, jer si me napunio srdnje.

18. Za što bol moj jednako traje? i za što je rana moja smrtna, te ne će da se iscijeli? Hoćeš li mi biti kao varalica, kao voda nepostojana?

19. Za to ovako veli Gospod: ako se obratiš, ja ću te opet postaviti da stojiš preda mnom; ako odvojiš što je dragocjeno od rgjavoga, bićeš kao usta moja; oni neka se obrate k tebi, a ti se ne obraćaj k njima.

20. I učiniću da budeš tome narodu kao jak zid mjeden, i udaraće na te, ali te ne će nadvladati; jer sam ja s tobom da te čuvam i izbavljam, govori Gospod.

21. I izbaviću te iz ruku zlijeh ljudi, i iskupiću te iz ruku nasilničkih.

GLAVA 16.

Po tom dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

2. Nemoj se ženiti, i da nemaš sinova ni kćeri na tom mjestu.

3. Jer ovako govori Gospod za sinove i kćeri što se rode na tom mjestu i za matere njihove, koje ih rode, i za oce njihove, koji ih rode u toj zemlji:

4. Ljutom će smrću pomrijeti, ne će biti oplakani niti će se pogrepsti, biće gnoj po zemlji, i od mača i od gladi izginuće, i mrtva će tjelesa njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

5. Jer ovako govori Gospod: ne ulazi u kuću u kojoj je žalost, i ne idi da plačeš niti ih žali; jer sam uzeo mir svoj od toga naroda, govori Gospod, milost i žaljenje.

6. Pomrijeće mali i veliki u ovoj zemlji, ne će biti pogrebeni niti će se oplakati, niti će se ko rezati ni glave strići za njima.

7. Ne će im se dati hljeba u žalosti da se potješe za mrtvijem, niti će ih napojiti iz čaše radi utjehe za ocem ili za materom.

8. Tako ne ulazi u kuću u kojoj je žalost da sjedeš s njima da jedeš i piješ.

9. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja ću učiniti da na ovom mjestu pred vašim očima i za vaših dana ne bude glasa radosna ni glasa vesela, glasa ženikova ni glasa nevjestina.

10. A kad kažeš tome narodu sve ove riječi, ako ti reku: zašto izreče Gospod sve to veliko zlo na nas? i kako je bezakonje naše ili kaki je grijeh naš, kojim zgriješismo Gospodu Bogu svojemu?

11. Tada im reci: jer oci vaši ostaviše mene, govori Gospod, i idoše za drugim bogovima i služiše im i klanjaše im se, a mene ostaviše i zakona mojega ne držaše;

12. A vi još gore činite nego oci vaši, jer eto idete svaki po misli srca svojega zloga ne slušajući mene.

13. Za to ću vas izbaciti iz ove zemlje u zemlju koje ne poznaste ni vi ni oci vaši, i ondje ćete služiti drugim bogovima dan i noć dokle vam ne učinim milost.

14. Za to, evo, idu dani, govori Gospod, kad se ne će više govoriti: tako da je živ Gospod koji je izveo sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske;

15. Nego tako da je živ Gospod koji je izveo sinove Izrailjeve iz zemlje sjeverne i iz svijeh zemalja u koje ih bješe razagnao! Jer ću ih opet dovesti u zemlju njihovu koju sam dao ocima njihovijem.

16. Gle ja ću poslati mnoge ribare, govori Gospod, da ih love, i poslije ću poslati mnoge lovce da ih love po svakoj gori i po svakom humu i po rasjelinama kamenijem.

17. Jer oči moje *paze* na sve putove njihove, nijesu sakriveni od mene, niti je bezakonje njihovo zaklonjeno od mojih očiju.

18. I platiću im prvo dvojinom za be-

zakonje njihovo i za grijeh njihov, što oskvrniše zemlju moju strvima gadova svojih, i našljedstvo moje napuniše gnusobama svojim.

19. Gospode, krjeposti moja i grade moj i utočište moje u nevolji, k tebi će doći narodi od krajeva zemaljskih, i reći će: doista oci naši imaše laž, i taštinu i što ni malo ne pomaže.

20. Eda li će čovjek načiniti sebi bogove, koji ipak nijesu bogovi?

21. Za to, evo, ja ću ih naučiti sada, pokazaću im ruku svoju i silu svoju, da poznadu da mi je ime Gospod.

GLAVA 17.

Grijeh je Judin zapisan gvozdenom pisaljkom i vrhom od dijamanta, urezan je na ploči srca njihova i na rogovima oltara vaših,

2. Da se sinovi njihovi sjećaju oltara njihovijeh i lugova njihovijeh pod zelenijem drvetima, na visokim humovima.

3. Goro s poljem, daću imanje tvoje, sve blago tvoje daću da se razgrabi, visine tvoje, za grijeh po svijem megjama tvojim.

4. I ti ćeš i koji su s tobom ostaviti našljedstvo svoje, koje sam ti dao, i učiniću da služiš neprijateljima svojim u zemlji, koje ne poznaješ; jer ste raspalili oganj gnjeva mojega, koji će gorjeti do vijeka.

5. Ovako veli Gospod: da je proklet čovjek koji se uzda u čovjeka i koji stavlja tijelo sebi za mišicu, a od Gospoda odstupa srce njegovo.

6. Jer će biti kao vrijes u pustinji, koji ne osjeća kad dogje dobro, nego stoji u pustinji, na suhim mjestima u zemlji slanoj i u kojoj se ne živi.

7. Blago čovjeku koji se uzda u Gospoda i kome je Gospod uzdanica.

8. Jer će biti kao drvo usagjeno kraj vode i koje niz potok pušta žile svoje, koje ne osjeća kad dogje pripeka, nego mu se list zeleni, i sušne godine ne brine se i ne prestaje ragjati rod.

9. Srce je prijevarno više svega i opako; ko će ga poznati?

10. Ja Gospod ispitujem srca i iskušavam bubrege, da bih dao svakome prema putovima njegovijem i po plodu djela njegovijeh.

11. Kao što jarebica leži na jajima ali ne izleže, tako ko sabira bogatstvo ali s nepravdom, u polovini dana svojih ostaviće ga i najposlije će biti lud.

12. Mjesto je svetinje naše prijesto slave, visoko mjesto od početka.

13. Nade Izrailjev, Gospode! svi koji te ostavljaju neka se posrame; koji odstupaju od mene, neka se zapišu na zemlji, jer ostaviše izvor vode žive, Gospoda.

14. Iscijeli me, Gospode, i biću iscijeljen; izbavi me, i biću izbavljen, jer si ti hvala moja.

15. Gle, oni mi govore: gdje je riječ Gospodnja? neka dogje.

16. A ja se ne zatezah ići za tobom kao pastir, i dana žalosnoga ne željeh, ti znaš; što je god izašlo iz usta mojih, pred tobom je.

17. Ne budi mi strah, ti si utočište moje u zlu.

18. Neka se posrame koji me gone, a ja ne; neka se oni uplaše, a ja ne; pusti na njih zli dan, i dvostrukim polomom polomi ih.

19. Ovako mi reče Gospod: idi, i stani na vrata sinova narodnijeh, na koja ulaze carevi Judini i na koja izlaze, i na svaka vrata Jerusalimska.

20. I reci im: čujte riječ Gospodnju, carevi Judini i svi Judejci i svi Jerusalimljani, koji ulazite na ova vrata.

21. Ovako veli Gospod: čuvajte se da ne nosite bremena u subotu i ne unosite na vrata Jerusalimska.

22. I ne iznosite bremena iz kuća svojih u subotu, i ni kakoga posla ne radite, nego svetite subotu, kao što sam zapovjedio ocima vašim.

23. Ali ne poslušaše niti prignuše uha svojega, nego otvrdnuše vratom svojim da ne poslušaju i ne prime nauke.

24. Ako me poslušate, govori Gospod, da ne nosite bremena na vrata ovoga grada u subotu, nego svetite subotu ne radeći u nju nikakoga posla,

25. Tada će ulaziti na vrata grada ovoga carevi i knezovi, koji sjede na prijestolu Davidovu, na kolima i na konjma, oni i knezovi njihovi, Judejci i Jerusalimljani, i stajaće ovaj grad do vijeka.

26. I dolaziće iz gradova Judinijeh i iz okoline Jerusalimske, i iz zemlje Ve-

nijaminove, i iz ravnice i iz gora i s juga, i donosiće žrtve paljenice i prinose s darom i kadom, i žrtve zahvalne donosiće u dom Gospodnji.

27. Ako li me ne poslušate da svetite subotu i ne nosite bremena ulazeći na vrata Jerusalimska u subotu, onda ću raspaliti oganj na vratima njegovijem, koji će upaliti dvorove Jerusalimske i ne će se ugasiti.

GLAVA 18.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda govoreći:

2. Ustani, i sigji u kuću lončarevu, i ondje ću ti kazati riječi svoje.

3. Tada sigjoh u kuću lončarevu, i gle, on ragjaše posao na svom kolu.

4. I pokvari se u ruci lončaru sud koji gragjaše od kala, pa načini iz nova od njega drugi sud, kako bijaše volja lončaru da načini.

5. Tada dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

6. Ne mogu li činiti od vas kao ovaj lončar, dome Izrailjev? govori Gospod; gle, što je kao u ruci lončarevoj, to ste vi u mojoj ruci, dome Izrailjev.

7. Kad bih rekao za narod i za carstvo da ga istrijebim i razorim i zatrem;

8. Ako se obrati narod oda zla, za koje bih rekao, i meni će biti žao sa zla, koje mišljah da mu učinim.

9. A kad bih rekao za narod i za carstvo da ga sazidam i nasadim;

10. Ako učini što je zlo preda mnom ne slušajući glasa mojega, i meni će biti žao dobra koje rekoh da mu učinim.

11. Za to sada reci Judejcima i Jerusalimljanima govoreći: ovako veli Gospod: evo spremam na vas zlo, i mislim misli na vas; vratite se dakle svaki sa svojega puta zloga, i popravite putove svoje i djela svoja.

12. A oni rekoše: nema ništa od toga, nego ćemo ići za svojim mislima i činićemo svaki po misli srca svojega zloga.

13. Za to ovako govori Gospod: pitajte po narodima je li ko čuo tako što? grdilo veliko učini djevojka Izrailjeva.

14. Ostavlja li snijeg Livanski sa stijene moja polja? ostavljaju li se vode studene, koje teku?

15. A narod moj mene zaboravi, kadi taštini, i spotiču se na svojim putovima, na starijem stazama, da hode stazama puta neporavnjena,

16. Da bih obratio zemlju njihovu u pustoš, na vječnu sramotu, da se čudi ko god progje preko nje i maše glavom svojom.

17. Kao ustokom razmetnuću ih pred neprijateljem; legja a ne lice pokazaću im u nevolji njihovoj.

18. A oni rekoše: hodite da smislimo što Jeremiji, jer ne će nestati zakona svešteniku ni svjeta mudarcu ni riječi proroku; hodite, ubijmo ga jezikom i ne pazimo na riječi njegove.

19. Pazi na me, Gospode, i čuj glas mojih protivnika.

20. Eda li će se zlo vratiti za dobro, kad mi kopaju jamu? Opomeni se da sam stajao pred tobom govoreći za njihovo dobro, da bih odvratio gnjev tvoj od njih.

21. Za to predaj sinove njihove gladi i učini da izginu od mača, i žene njihove da budu sirote i udove, i muževi njihovi da se pogube, mladiće njihove da pobije mač u boju.

22. Neka se čuje vika iz kuća njihovijeh, kad dovedeš na njih vojsku iz nenada; jer iskopaše jamu da me uhvate, i zamke namjestiše nogama mojim.

23. A ti, Gospode, znaš sve što su naumili meni da me ubiju, nemoj im oprostiti bezakonja ni grijeha njihova izbrisati ispred sebe; nego neka popadaju pred tobom, u gnjevu svom radi suprot njima.

GLAVA 19.

Ovako reče Gospod: idi i kupi krčag zemljan u lončara s nekoliko starješina narodnijeh i starješina svešteničkih.

2. I otidi u dolinu sina Enomova što je pred vratima istočnijem, i ondje proglasi riječi koje ću ti kazati.

3. I reci: čujte riječ Gospodnju, carevi Judini i stanovnici Jerusalimski: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja ću pustiti zlo na to mjesto da će zujati uši svakome ko ga čuje.

4. Jer me ostaviše i oskvrniše ovo

mjesto kadeći na njemu drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni oci njihovi, ni carevi Judini, i napuniše to mjesto krvi prave.

5. I pogradiše visine Valu da sažižu sinove svoje ognjem na žrtve paljenice Valu, čega ne zapovjedih niti o tom govorih, niti mi na um dogje.

6. Za to, evo, ide vrijeme, veli Gospod, kad se ovo mjesto ne će više zvati Tofet, ni dolina sina Enomova, nego krvna dolina.

7. Jer ću uništiti savjet Judin i Jerusalimski na ovom mjestu, i učiniću da padnu od mača pred neprijateljima svojim i od ruke onijeh koji traže dušu njihovu, i mrtva ću tjelesa njihova dati za hranu pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

8. I obratiću taj grad u pustoš i rug: ko god progje mimo njega, čudiće se i zviždaće za sve muke njegove.

9. I učiniću da jedu meso od svojih sinova i meso od svojih kćeri, i svaki će jesti meso od druga svojega u nevolji i tjeskobi, kojom će im dosagjivati neprijatelji njihovi i koji traže dušu njihovu.

10. Po tom razbij krčag pred ljudima koji će ići s tobom.

11. I reci im : ovako veli Gospod nad vojskama : tako ću razbiti taj narod i taj grad kao što se razbije sud lončarski, koji se ne može više opraviti, i u Tofetu će se pogrebavati, jer ne će biti mjesta za pogrebavanje.

12. Tako ću učiniti tome mjestu, veli Gospod, i stanovnicima njegovijem, i učiniću taj grad da bude kao Tofet ;

13. I kuće Jerusalimske i kuće careva Judinijeh biće nečiste kao mjesto Tofet, sve kuće, gdje na krovovima kadiše svoj vojsci nebeskoj i ljevaše naljeve drugim bogovima.

14. Po tom se vrati Jeremija iz Tofeta kuda ga bješe poslao Gospod da prorokuje, i stade u trijemu doma Gospodnjega, i reče svemu narodu :

15. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : evo, ja ću pustiti na taj grad i na sve gradove njegove sve zlo koje izrekoh za nj, jer otvrdnuše vratom svojim da ne slušaju riječi mojih.

GLAVA 20.

A Pashor sin Imirov sveštenik, koji bijaše starješina u domu Gospodnjem, ču Jeremiju gdje prorokuje te riječi.

2. I udari Pashor proroka Jeremiju, i metnu ga u tamnicu na gornjim vratima Venijaminovijem uz dom Gospodnji.

3. A sjutradan kad Pashor izvede Jeremiju iz tamnice, reče mu Jeremija : Gospod ti nadje ime ne Pashor nego Magor-Misaviv.

4. Jer ovako veli Gospod : evo, ja ću pustiti na te strah, na te i na sve prijatelje tvoje, koji će pasti od mača neprijatelja svojih, i oči će tvoje vidjeti, i svega ću Judu dati u ruke caru Vavilonskom, koji će ih odvesti u Vavilon, i pobiće ih mačem.

5. I daću sve bogatstvo toga grada i sav trud njegov i sve što ima dragocjeno, i sve blago careva Judinijeh daću neprijateljima njihovijem u ruke, i razgrabiće i uzeti i odnijeti u Vavilon.

6. I ti, Pashore, i svi koji žive u tvom domu otići ćete u ropstvo ; i doći ćeš u Vavilon i ondje ćeš umrijeti i ondje ćeš biti pogreben ti i svi prijatelji tvoji, kojima si prorokovao lažno.

7. Nagovarao si me, Gospode, i dadoh se nagovoriti ; bio si jači od mene i nadvladao si me ; na podsmijeh sam svaki dan, svak mi se podsmijeva.

8. Jer od kad govorim, vapijem, radi nasilja i pustošenja vičem, jer mi je riječ Gospodnja na porugu i na podsmijeh svaki dan.

9. I rekoh : ne ću ga više pominjati, niti ću više govoriti u ime njegovo ; ali bi u srcu mom kao oganj razgorio, zatvoren u kostima mojim, i umorih se zadržavajući ga, i ne mogoh više.

10. Jer čujem poruge od mnogih, strah od svuda : prokažite da prokažemo ; svi koji bijahu u miru sa mnom, vrebaju da posrnem : da ako se prevari, te ćemo ga nadvladati i osvetićemo mu se.

11. Ali je Gospod sa mnom kao strašan junak ; za to oni koji me gone spotaknuće se i ne će nadvladati ; posramiće se vrlo, jer ne će biti srećni, sramota vječna ne će se zaboraviti.

12. Za to, Gospode nad vojskama, koji kušaš pravednika, koji vidiš bubrege

i srce, daj da vidim tvoju osvetu na njima, jer tebi kazah parbu svoju.

13. Pjevajte Gospodu, hvalite Gospoda, jer izbavi dušu siromahu iz ruke zlikovačke.

14. Proklet da je dan u koji se rodih! dan, u koji me rodi mati moja, da nije blagosloven!

15. Proklet da je čovjek koji javi ocu mojemu i vrlo ga obradova govoreći: rodi ti se sin.

16. I taj čovjek da bi bio kao gradovi koje Gospod zatr i ne bi mu žao! neka sluša viku u jutru i vrisku u podne,

17. Što me ne usmrti u utrobi *materinoj* da bi mi mati moja bila grob, i utroba njezina da bi ostala do vijeka trudna.

18. Za što izidoh iz utrobe da vidim muku i žalost i da se svrše u sramoti dani moji?

GLAVA 21.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda kad posla k njemu car Sedekija Pashora sina Melhijina i Sofoniju sina Masijina sveštenika, i poruči:

2. Upitaj Gospoda za nas, jer Navuhodonosor car Vavilonski zavojšti na nas; eda bi nam učinio Gospod po svijem čudesima svojim, da otide od nas.

3. A Jeremija im reče: ovako recite Sedekiji:

4. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: evo, ja ću okrenuti natrag oružje što je u vašim rukama, kojim se bijete s carem Vavilonskim i s Haldejcima koji su vas opkolili iza zidova, i skupiću ih usred toga grada.

5. I ja ću vojevati na vas rukom podignutom i mišicom krjepkom i gnjevom i jarošću i žestinom velikom.

6. I pobiću stanovnike toga grada, i ljude i stoku; od pomora velikoga pomrijeće.

7. A poslije, veli Gospod, daću Sedekiju cara Judina i sluge njegove i narod, one koji ostanu u tom gradu od pomora, od mača i od gladi, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke neprijateljima njihovijem, i u ruke onima koji traže dušu njihovu, te će ih pobiti mačem, ne će ih žaliti ni štedjeti niti će se smilovati.

8. A narodu tome reci: ovako veli Gospod: evo ja stavljam pred vas put k životu i put k smrti.

9. Ko ostane u tom gradu, poginuće od mača ili od gladi ili od pomora; a ko izagje i preda se Haldejcima koji su vas opkolili, ostaće živ, i duša će mu biti mjesto plijena.

10. Jer okretoh lice svoje tome gradu na zlo a ne na dobro, govori Gospod; u ruke caru Vavilonskom biće predan, i on će ga spaliti ognjem.

11. A za dom cara Judina čujte riječ Gospodnju:

12. Dome Davidov, tako veli Gospod, sudite svako jutro, i kome se otima izbavljate ga iz ruku nasilnikovijeh da ne izagje kao oganj gnjev moj i razgori se da ga niko ne može ugasiti za zloću djela vaših.

13. Evo me na tebe, koji sjediš u dolini, kao stijena u ravnici, govori Gospod, na vas, koji govorite: ko će doći na nas? i ko će ući u stanove naše?

14. Jer ću vas pokarati po plodu djela vaših, veli Gospod, i raspaliću oganj u šumi njegovoj, koji će proždrijeti sve što je oko njega.

GLAVA 22.

Ovako govori Gospod: sigji u dom cara Judina, i reci ondje ovu riječ,

2. I kaži: slušaj riječ Gospodnju, care Judin, koji sjediš na prijestolu Davidovu, ti i sluge tvoje i narod tvoj, koji ulazite na ova vrata.

3. Ovako veli Gospod: činite sud i pravdu, i komu se otima izbavljajte ga iz ruku nasilnikovijeh, i ne činite krivo inostrancu ni siroti ni udovici, i ne činite im sile, i krvi prave ne proljevajte na ovom mjestu.

4. Jer ako doista uzradite ovo, ulaziće na vrata ovoga doma carevi, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovu, na kolima i na konjma, oni i sluge njihove i narod njihov.

5. Ako li ne poslušate ovijeh riječi, zaklinjem se sobom, veli Gospod, da će opustjeti taj dom.

6. Jer ovako veli Gospod za dom cara Judina: ti si mi Galad i vrh Livanski, ali ću te obratiti u pustinju, i gradove u kojima se ne živi.

7. I spremiću na tebe zatirače, sva-

koga s oružjem, a posjeći će tvoje krasne kedre i pobacati ih u oganj.

8. I mnogi će narodi prolaziti mimo taj grad, i govoriće jedan drugome : za što učini ovo Gospod od toga grada velikoga?

9. I reći će : jer ostaviše zavjet Gospoda Boga svojega, i klanjaše se drugim bogovima i služiše im.

10. Ne plačite za mrtvijem niti ga žalite; nego plačite za onijem koji odlazi, jer se ne će više vratiti niti će vidjeti svoje postojbine.

11. Jer ovako govori Gospod o Salumu sinu Josije cara Judina, koji carovaše mjesto Josije oca svojega, koji otide iz ovoga mjesta : ne će se više vratiti.

12. Nego će umrijeti u mjestu kuda ga odvedoše u ropstvo, i ne će vise vidjeti ove zemlje.

13. Teško onomu koji gradi svoju kuću ne po pravdi, i klijeti svoje ne po pravici, koji se služi bližnjim svojim ni za što i plate za trud njegov ne daje mu;

14. Koji govori : sagradiću sebi veliku kuću i prostrane klijeti; i razvaljuje sebi prozore, i oblaže kedrom i maže crvenilom.

15. Hoćeš li carovati kad se miješaš s kedrom? Otac tvoj nije li jeo i pio? kad činjaše sud i pravdu, tada mu bijaše dobro.

16. Davaše pravicu siromahu i ubogome, i bijaše mu dobro; nije li to poznavati me? govori Gospod.

17. Ali oči tvoje i srce tvoje idu samo za tvojim dobitkom i da proljevaš krv pravu i da činiš nasilje i krivdu.

18. Za to ovako veli Gospod za Joakima sina Josije cara Judina : ne će naricati za njim : jaoh brate moj! ili : jaoh sestro! ne će naricati za njim : jaoh gospodaru! ili : jaoh slavo njegova!

19. Pogrebom magarećim pogrepšće se, izvući će se i baciće se iza vrata Jerusalimskih.

20. Izidi na Livan i viči, i na Vasanu pusti glas svoj, i viči preko brodova, jer se satrše svi koji te ljube.

21. Govorih ti u sreći tvojoj, a ti reče: ne ću da slušam; to je put tvoj od djetinjstva tvojega da ne slušaš glasa mojega.

22. Sve će pastire tvoje odnijeti vjetar, i koji te ljubi otići će u ropstvo; tada ćeš se posramiti i postidjeti za svu zloću svoju.

23. Ti sjediš na Livanu, gnijezdo viješ na kedrima, kako ćeš biti ljupka, kad ti dogju muke i bolovi kao porodilji!

24. Kako sam ja živ, veli Gospod, da bi Honija sin Joakima cara Judina bio prsten pečatni na desnoj ruci mojoj, i odande ću te otrgnuti.

25. I daću te u ruke onima koji traže dušu tvoju, i u ruke onima kojih se bojiš, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke Haldejcima.

26. I baciću tebe i mater tvoju koja te je rodila u zemlju tugju, gdje se nijeste rodili, i ondje ćete pomrijeti.

27. A u zemlju u koju ćete željeti da se vratite, ne ćete se vratiti u nju.

28. Je li taj čovjek Honija ništav idol izlomljen? je li sud u kom nema miline? za što biše istjerani, on i sjeme njegovo, i bačeni u zemlju, koje ne poznaju?

29. O zemljo, zemljo, zemljo! čuj riječ Gospodnju.

30. Ovako veli Gospod : zapišite da će taj čovjek biti bez djece i da ne će biti srećan do svoga vijeka; i niko ne će biti srećan od sjemena njegova, koji bi sjedio na prijestolu Davidovu i još vladao Judom.

GLAVA 23.

Teško pastirima koji potiru i razmeću stado paše moje! govori Gospod.

2. Za to ovako veli Gospod Bog Izrailjev za pastire koji pasu narod moj : vi razmetnuste ovce moje i razagnaste ih, i ne obilaziste ih; evo, ja ću vas obići za zloću djela vaših, govori Gospod.

3. I ostatak ovaca svojih ja ću skupiti iz svijeh zemalja, u koje ih razagnah, i vratiću ih u torove njihove, gdje će se naploditi i umnožiti.

4. I postaviću im pastire, koji će ih pasti, da se ne boje više i ne plaše i da ne pogine nijedna, govori Gospod.

5. Gle, idu dani, govori Gospod, u koje ću podignuti Davidu izdanak pra-

vedan, koji će carovati i biti srećan i činiti sud i pravdu na zemlji.

6. U njegove dane spašće se Juda, i Izrailj će stanovati u miru, i ovo mu je ime kojim će se zvati : Gospod pravda naša.

7. Za to, evo, idu dani, govori Gospod, u koje se ne će više govoriti : tako da je živ Gospod, koji je izveo sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske;

8. Nego : tako da je živ Gospod koji je izveo i doveo sjeme doma Izrailjeva iz sjeverne zemlje i iz svijeh zemalja, u koje ih bijah razagnao. I oni će sjedjeti u svojoj zemlji.

9. Radi prórôkâ puca srce u meni, trepeću sve kosti moje, kao pijan sam i kao čovjek kojega je osvojilo vino, Gospoda radi i njegovijeh radi svetijeh riječi.

10. Jer je zemlja puna preljubočinaca, i s kletava tuži zemlja, posušiše se paše u pustinji; trk je njihov zao i moć njihova neprava.

11. Jer i prorok i sveštenik skvrne *je*, nalazim i u domu svom zloću njihovu, govori Gospod.

12. Za to će put njihov biti kao klizavica po tami, gdje će popuznuti i pasti; jer ću pustiti na njih zlo godine pohogjenja njihova, govori Gospod.

13. U proroka Samarijskih vidio sam bezumlje, prorokovahu Valom, i prelašćivahu narod moj Izrailja;

14. Ali u proroka Jerusalimskih vidim strahotu : čine preljubu i hode u laži, ukrjepljuju ruke zlikovcima da se nitko ne vrati od svoje zloće; svi su mi kao Sodom, i stanovnici njegovi kao Gomor.

15. Za to ovako veli Gospod nad vojskama o tijem prorocima : evo, ja ću ih nahraniti pelenom i napojiću ih žući; jer od proroka Jerusalimskih izide oskvrnjenje po svoj zemlji.

16. Ovako veli Gospod nad vojskama : ne slušajte što govore proroci koji vam prorokuju; varaju vas, govore utvare svojega srca, ne iz usta Gospodnjih.

17. Jednako govore onima koji ne mare za me : Gospod je rekao : imaćete mir; i svakome koji ide po misli srca svojega govore : ne će doći na vas zlo.

18. Jer ko je stajao u vijeću Gospodnjem, i vidio ili čuo riječ njegovu? ko je pazio na riječ njegovu i čuo?

19. Evo, vihor Gospodnji, gnjev, izići će vihor, koji ne prestaje, pašće na glavu bezbožnicima.

20. Ne će se odvratiti gnjev Gospodnji dokle ne učini i izvrši što je u srcu naumio; najposlije ćete razumjeti to sa svijem.

21. Ne slah tijeh proroka, a oni trčaše; ne govorih im, a oni prorokovaše.

22. Da su stajali u mom vijeću, tada bi kazivali moje riječi narodu mojemu, i odvraćali ih s puta njihova zloga i od zloće djela njihovijeh.

23. Jesam li ja Bog iz bliza, govori Gospod, a nijesam Bog i iz daleka?

24. Može li se ko sakriti na tajno mjesto da ga ja ne vidim? govori Gospod; ne ispunjam li ja nebo i zemlju? govori Gospod.

25. Čujem što govore ti proroci koji u ime moje prorokuju laž govoreći : snio sam, snio sam.

26. Dokle će to biti u srcu prorocima koji prorokuju laž, i prijevaru srca svojega prorokuju?

27. Koji misle da će učiniti da narod moj zaboravi ime moje uza sne njihove, koje pripovijedaju jedan drugomu, kao što zaboraviše oci njihovi ime moje uz Vala.

28. Prorok koji sni, neka pripovijeda san; a u koga je riječ moja, neka govori riječ moju istinito; šta će pljeva sa pšenicom? govori Gospod.

29. Nije li riječ moja kao oganj, govori Gospod, i kao malj koji razbija kamen?

30. Za to, evo me na te proroke, govori Gospod, koji kradu moje riječi jedan od drugoga.

31. Evo me na te proroke, veli Gospod, koji dižu jezik svoj i govore : on veli.

32. Evo me na one koji prorokuju lažne sne, veli Gospod, i pripovijedajući ih zavode narod moj lažima svojim i hitrinom svojom; a ja ih nijesam poslao niti sam im zapovjedio; i ne će ništa pomoći tome narodu, govori Gospod.

33. Ako te zapita ovaj narod ili koji prorok ili sveštenik govoreći : kako je

breme Gospodnje? tada im reci : kako breme? ostaviću vas, govori Gospod.

34. A proroka i sveštenika i narod koji reče : breme Gospodnje, ja ću pokarati toga čovjeka i dom njegov.

35. Nego ovako govorite svaki bližnjemu svojemu i svaki bratu svojemu: šta odgovori Gospod? i : šta reče Gospod?

36. A bremena Gospodnjega ne pominjite više, jer će svakome biti breme riječ njegova, jer izvrćete riječi Boga živoga, Gospoda nad vojskama, Boga našega.

37. Ovako reci proroku : šta ti odgovori Gospod? i : šta ti reče Gospod?

38. Ali kad kažete : breme Gospodnje, za to ovako veli Gospod : što govorite tu riječ : breme Gospodnje, a ja slah k vama da vam kažu : ne govorite : breme Gospodnje,

39. Za to evo me, ja ću vas zaboraviti sa svijem i odbaciću od sebe vas i grad koji sam dao vama i ocima vašim.

40. I navaliću na vas porugu vječnu i sramotu vječnu koja se ne će zaboraviti.

GLAVA 24.

Pokaza mi Gospod, i gle, dvije kotarice smokava namještene pred crkvom Gospodnjom, po što Navuhodonosor car Vavilonski zarobi Jehoniju sina Joakimova cara Judina, i knezove Judine, i drvodjelje i kovače iz Jerusalima i odvede ih u Vavilon.

2. U jednoj kotarici bijahu smokve vrlo dobre, kake bijahu rane smokve, a u drugoj kotarici bijahu vrlo rgjave smokve, koje se ne mogahu jesti, tako bijahu rgjave.

3. I reče mi Gospod : šta vidiš, Jeremija? A ja rekoh : smokve, jedne dobre smokve, vrlo dobre, a druge rgjave, vrlo rgjave, koje se ne mogu jesti, tako su rgjave.

4. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

5. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev : kake su te smokve dobre, tako će mi biti dobra radi roblje Judino, koje odaslah iz ovoga mjesta u zemlju Haldejsku.

6. I obratiću oči svoje na njih dobra radi, i dovešću ih opet u ovu zemlju, i sazidaću ih i ne ću ih razoriti, i nasadiću ih i ne ću ih počupati.

7. Jer ću im dati srce da me poznadu da sam ja Gospod, i biće mi narod i ja ću im biti Bog, jer će se obratiti k meni svijem srcem svojim.

8. A kake su te rgjave smokve da se ne mogu jesti, kako su rgjave, takim ću, veli Gospod, učiniti Sedekiju cara Judina i knezove njegove i ostatak Jerusalimljana koji ostaše u ovoj zemlji i koji žive u zemlji Misirskoj.

9. Učiniću da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim na zlo, da budu sramota i priča i rug i uklin po svijem mjestima, kuda ih raždenem.

10. I poslaću na njih mač, glad i pomor, dokle se ne istrijebe sa zemlje, koju sam dao njima i ocima njihovijem.

GLAVA 25.

Riječ koja dogje Jeremiji za sav narod Judin četvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina, a to je prva godina Navuhodonosora cara Vavilonskoga,

2. Koju reče Jeremija prorok svemu narodu Judinu i svijem stanovnicima Jerusalimskim, govoreći :

3. Od trinaeste godine Josije sina Amonova cara Judina do danas, za ove dvadeset i tri godine, dolazi mi riječ Gospodnja i govorih vam za rana jednako, ali ne poslušaste.

4. I sla vam Gospod sve sluge svoje proroke za rana jednako, ali ne poslušaste, niti prignuste uha svojega da biste čuli.

5. I govorahu : vratite se svaki sa svojega puta zloga i od zloće djela svojih, pa ćete ostati u zemlji koju dade Gospod vama i ocima vašim od vijeka do vijeka.

6. I ne idite za drugim bogovima da im služite i da im se klanjate, i ne gnjevite me djelom ruku svojih, i ne ću vam učiniti zla.

7. Ali me ne poslušaste, govori Gospod, nego me gnjeviste djelom ruku svojih na svoje zlo.

8. Za to ovako veli Gospod nad vojskama : što ne poslušaste mojih riječi,

9. Evo, ja ću poslati po sve narode sjeverne, govori Gospod, i po Navuhodonosora cara Vavilonskoga slugu svojega, i

dovešću ih na tu zemlju i na stanovnike njezine, i na sve te narode okolne, koje ću zatrti, i učiniću da budu čudo i podsmijeh i pustoš vječna.

10. I učiniću da nestane megju njima glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjestina, lupe od žrvanja i svjetlosti od žiška.

11. I sva će ta zemlja biti pustoš i čudo, i ti će narodi služiti caru Vavilonskom sedamdeset godina.

12. A kad se navrši sedamdeset godina, onda ću pohoditi cara Vavilonskoga i onaj narod, govori Gospod, za bezakonje njihovo, i zemlju Haldejsku, i obratiću je u pustoš vječnu.

13. I pustiću na tu zemlju sve što sam govorio o njoj, sve što je napisano u ovoj knjizi, što prorokova Jeremija za sve narode.

14. Jer će veliki narodi i silni carevi i njih pokoriti; tada ću im platiti po djelima njihovijem i po onom što su činili rukama svojim.

15. Jer ovako mi reče Gospod Bog Izrailjev : uzmi iz moje ruke čašu vina, ovoga gnjeva, i napoj iz nje sve narode ka kojima te ja pošljem,

16. Neka piju i smetu se i polude od oštroga mača koji ću ja poslati megju njih.

17. I uzeh čašu iz ruke Gospodu, i napojih sve te narode, ka kojima me posla Gospod :

18. Jerusalim i gradove Judine i careve njegove i knezove njegove, da budu pustoš i čudo i podsmijeh i uklin, kao što je danas,

19. Faraona cara Misirskoga i sluge njegove i knezove njegove i sav narod njegov,

20. I svu mješavinu, i sve careve zemlje Uza, sve careve zemlje Filistejske, i Askalon i Gazu i Akaron i ostatak od Azota,

21. Edomce i Moavce i sinove Amonove.

22. I sve careve Tirske i sve careve Sidonske i careve na ostrvima preko mora,

23. Dedana i Temu i Vuza, i sve koji se s kraja strigu,

24. I sve careve Arapske i sve careve od mješavine koji žive u pustinji,

25. I sve careve Zimrijske, i sve careve Elamske, i sve careve Midske,

26. I sve careve sjeverne, koji su blizu i koji su daleko, kako jednoga tako drugoga, i sva carstva zemaljska što su po zemlji; a car Sisaški piće poslije njih.

27. I reci im : ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : pijte i opijte se, i bljujte i padajte, da ne ustanete od mača koji ću pustiti megju vas.

28. Ako li ne bi htjeli uzeti čaše iz ruke tvoje da piju, tada im reci : ovako veli Gospod nad vojskama : zaista ćete piti.

29. Jer evo počinjem puštati zlo na grad koji se naziva mojim imenom, a vi li ćete ostati bez kara? ne ćete ostati bez kara, jer ću dozvati mač na sve stanovnike zemaljske, govori Gospod nad vojskama.

30. Ti dakle prorokuj im sve ove riječi i reci im : Gospod će s visine riknuti, i iz stana svetinje svoje pustiće glas svoj, silno će riknuti iz stana svojega, kao oni što gaze grožgje podignuće viku na sve stanovnike zemaljske.

31. Proći će graja do kraja zemlje, jer raspru ima Gospod s narodima, sudi se sa svakim tijelom, bezbožnike će dati pod mač, govori Gospod.

32. Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, nevolja će poći od naroda do naroda, i velik će se vihor podignuti od krajeva zemaljskih.

33. I u onaj će dan biti od kraja do kraja zemlje pobijeni od Gospoda, ne će biti oplakani, niti će se pokupiti i pogrepsti, biće gnoj po zemlji.

34. Ridajte, pastiri, i vičite i valjajte se *po prahu*, glavari stadu, jer se navršiše vaši dani da budete poklani, i da se razaspete, i paščete kao skupocjen sud.

35. I ne će biti utočišta pastirima, ni izbavljenja glavarima od stada.

36. Vikaće pastiri i ridaće glavari od stada, jer će potrti Gospod pašu njihovu.

37. I razvaliće se mirni torovi od žestokoga gnjeva Gospodnjega.

38. Kao lavić ostavio je šator svoj, jer će zemlja njihova opustjeti od žestine nasilnikove i od ljutoga gnjeva njegova.

GLAVA 26.

U početku carovanja Joakima sina Josijina cara Judina dogje ova riječ od Gospoda govoreći :

2. Ovako govori Gospod : stani u trijemu doma Gospodnjega, i govori svijem gradovima Judinijem, koji dolaze da se poklone u domu Gospodnjem, sve riječi koje ti zapovijedam da im kažeš; ne izostavi ni riječi,

3. Ne bi li poslušali i vratili se svaki sa svoga zloga puta, da mi se sažali sa zla koje im mislim učiniti za zloću djela njihovijeh.

4. Reci im dakle : ovako veli Gospod : ako me ne poslušate da hodite u mom zakonu koji sam stavio pred vas,

5. Da slušate riječi sluga mojih proroka, koje vam šaljem, koje slah za rana jednako, ali ih ne poslušaste,

6. Učiniću s domom ovijem kao sa Silomom, i grad ovaj daću u prokletstvo svijem narodima na zemlji.

7. A sveštenici i proroci i sav narod čuše Jeremiju gdje govori te riječi u domu Gospodnjem.

8. I kad Jeremija izgovori sve što mu Gospod zapovjedi da kaže svemu narodu, uhvatiše ga sveštenici i proroci i sav narod govoreći : poginućeš.

9. Za što prorokova u ime Gospodnje govoreći : ovaj će dom biti kao Silom, i ovaj će grad opustjeti da ne će u njemu niko živjeti? I skupi se sav narod na Jeremiju u dom Gospodnji.

10. A knezovi Judini čuvši to dogjoše iz doma carskoga u dom Gospodnji, i sjedoše pred nova vrata Gospodnja.

11. I rekoše sveštenici i proroci knezovima i svemu narodu govoreći : ovaj je čovjek zaslužio smrt, jer prorokova protiv ovoga grada, kao što čuste svojim ušima.

12. Tada progovori Jeremija svijem knezovima i svemu narodu govoreći : Gospod me posla da prorokujem protiv ovoga doma i protiv ovoga grada sve što čuste.

13. Za to popravite putove svoje i djela svoja, i poslušajte riječ Gospoda Boga svojega, i sažaliće se Gospodu sa zla koje je izrekao za vas.

14. A ja, evo sam u vašim rukama, činite od mene što mislite da je dobro i pravo.

15. Ali znajte za cijelo, ako me ubijete, krv pravu svalićete na se i na ovaj grad i na stanovnike njegove, jer doista Gospod me posla k vama da govorim sve ove riječi da čujete.

16. Tada rekoše knezovi i sav narod sveštenicima i prorocima : nije ovaj čovjek zaslužio smrti, jer nam je govorio u ime Gospoda Boga našega.

17. I ustaše neki od starješina zemaljskih, i progovoriše svemu zboru narodnom i rekoše :

18. Mihej Morašćanin prorokova u vrijeme Jezekije cara Judina i govori svemu narodu Judinu i reče : ovako veli Gospod nad vojskama : Sion će se preorati kao njiva i grad će Jerusalim biti gomila kamenja, i gora ovoga doma visoka šuma.

19. Je li ga za to ubio Jezekija car Judin i sav Juda? nije li se pobojao Gospoda i molio se Gospodu? i Gospodu se sažali radi zla koje bješe izrekao na njih; mi dakle činimo veliko zlo dušama svojim.

20. I još bješe jedan koji prorokova u ime Gospodnje, Urija sin Semajin iz Kirijat-Jarima; on prorokova protiv ovoga grada i protiv ove zemlje isto onako kao Jeremija.

21. I kad ču car Joakim i sve vojvode njegove i svi knezovi riječi njegove, traži ga car da ga ubije; a Urija čuvši poboja se i pobježe i dogje u Misir.

22. A car Joakim posla neke u Misir, Elnatana sina Ahovorova i druge s njim.

23. I oni izvedoše Uriju iz Misira i dovedoše k caru Joakimu, i ubi ga mačem, i baci tijelo njegovo u groblje prostoga naroda.

24. Ali ruka Ahikama sina Safanova bi uz Jeremiju, te ga ne predaše u ruke narodu da ga pogube.

GLAVA 27.

U početku carovanja Joakima sina Josijina cara Judina dogje ova riječ Jeremiji od Gospoda govoreći :

2. Ovako mi reče Gospod : načini sebi sveze i jaram, i metni sebi oko vrata.

3. Po tom pošlji ih caru Edomskom i caru Moavskom i caru sinova Amono-

vijeh i caru Tirskom i caru Sidonskom, po poslanicima koji će doći u Jerusalim k Sedekiji caru Judinu.

4. I naruči im neka reku svojim gospodarima : ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : ovako recite svojim gospodarima :

5. Ja sam stvorio zemlju i ljude i stoku, što je po zemlji, silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom ; i dajem je kome mi je drago.

6. I sada ja dadoh sve te zemlje u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom sluzi svojemu, dadoh mu i zvijerje poljsko da mu služi.

7. I svi će narodi služiti njemu i sinu njegovu i unuku njegovu dokle dogje vrijeme i njegovoj zemlji, i veliki narodi i silni carevi pokore ga.

8. A koji narod ili carstvo ne bi htio služiti Navuhodonosoru caru Vavilonskom, i ne bi htio saviti vrata svojega u jaram cara Vavilonskoga, taki ću narod pohoditi mačem i glagju i pomorom, govori Gospod, dokle ih ne istrijebim rukom njegovom.

9. Ne slušajte dakle proroka svojih ni vrača svojih ni sanjača svojih ni gatara svojih ni bajača svojih, koji vam govore i vele : ne ćete služiti caru Vavilonskom.

10. Jer vam oni laž prorokuju, kako bih vas daleko odveo iz zemlje vaše i izagnao vas da izginete.

11. A narod koji bi savio vrat svoj pod jaram cara Vavilonskoga i služio mu, ostaviću ga na zemlji njegovoj, govori Gospod, da je radi i stanuje u njoj.

12. I Sedekiji caru Judinu rekoh sve ovo govoreći : savijte vrat svoj pod jaram cara Vavilonskoga i služite njemu i narodu njegovu, pa ćete ostati živi.

13. Za što da poginete ti i narod tvoj od mača i od gladi i od pomora, kako reče Gospod za narod koji ne bi služio caru Vavilonskom ?

14. Ne slušajte dakle što govore proroci koji vam kažu i vele : ne ćete služiti caru Vavilonskom, jer vam oni prorokuju laž.

15. Jer ih ja nijesam poslao, govori Gospod, nego lažno prorokuju u moje ime, kako bih vas prognao da izginete i vi i proroci koji vam prorokuju.

16. I svešteničima i svemu narodu govorih i rekoh : ovako veli Gospod : ne slušajte što govore vaši proroci koji vam prorokuju govoreći : evo, posugje doma Gospodnjega vratiće se iz Vavilona skoro. Jer vam oni prorokuju laž.

17. Ne slušajte ih ; služite caru Vavilonskom, i ostaćete živi ; za što taj grad da opusti ?

18. Ako li su proroci i ako je riječ Gospodnja u njih, neka mole Gospoda nad vojskama da sudovi što su ostali u domu Gospodnjem i u domu cara Judina i u Jerusalimu ne otidu u Vavilon.

19. Jer ovako veli Gospod nad vojskama za stupove i za more i za podnožja i za druge sudove što su ostali u tom gradu,

20. Kojih ne uze car Navuhodonosor car Vavilonski kad odvede u ropstvo Jehoniju sina Joakimova cara Judina iz Jerusalima u Vavilon, i sve glavare Judine i Jerusalimske ;

21. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev za sudove što ostaše u domu Gospodnjem i u domu cara Judina u Jerusalimu :

22. U Vavilon će se odnijeti i ondje će biti do dana kad ću ih pohoditi, veli Gospod, kad ću ih donijeti i vratiti na ovo mjesto.

GLAVA 28.

A iste godine, u početku carovanja Sedekije cara Judina, četvrte godine, petoga mjeseca, reče mi Ananija sin Azorov prorok iz Gavaona, u domu Gospodnjem pred svešteničima i svijem narodom govoreći :

2. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : slomih jaram cara Vavilonskoga.

3. Do dvije godine ja ću vratiti na ovo mjesto sve sudove doma Gospodnjega, koje uze Navuhodonosor car Vavilonski odavle i odnese u Vavilon.

4. I Jehoniju sina Joakimova cara Judina i sve roblje Judino što otide u Vavilon, ja ću dovesti opet na ovo mjesto, govori Gospod, jer ću slomiti jaram cara Vavilonskoga.

5. Tada reče Jeremija prorok Ananiji proroku pred svešteničima i pred svijem narodom, koji stajaše u domu Gospodnjem,

6. Reče Jeremija prorok : amin, da Gospod učini tako, da Gospod ispuni tvoje riječi što si prorokovao da bi vratio sudove doma Gospodnjega i sve roblje iz Vavilona na ovo mjesto.

7. Ali čuj ovu riječ koju ću ja kazati pred tobom i pred svijem narodom :

8. Proroci koji su bili prije mene i prije tebe od starine, oni prorokovaše mnogim zemljama i velikim carstvima rat i nevolju i pomor.

9. Prorok koji proriče mir, kad se zbude riječ toga proroka, onda se poznaje taj prorok da ga je zaista poslao Gospod.

10. Tada Ananija prorok skide jaram s vrata Jeremiji proroku i slomi ga.

11. I reče Ananija pred svijem narodom govoreći : ovako veli Gospod : ovako ću slomiti jaram Navuhodonosora cara Vavilonskoga do dvije godine s vrata svijeh naroda. I otide prorok Jeremija svojim putem.

12. Ali dogje riječ Gospodnja Jeremiji, po što slomi Ananija prorok jaram s vrata Jeremiji proroku, i reče :

13. Idi i kaži Ananiji i reci : ovako veli Gospod : slomio si jaram drveni, ali načini mjesto njega gvozden jaram.

14. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : gvozden ću jaram metnuti na vrat svijem tijem narodima da služe Navuhodonosoru caru Vavilonskom, i služiće mu, dao sam mu i zvijerje poljsko.

15. Po tom reče Jeremija prorok Ananiji proroku : čuj, Ananija; nije te poslao Gospod, a ti si učinio da se narod ovaj pouzda u laž.

16. Za to ovako veli Gospod : evo, ja ću te skinuti sa zemlje, ove godine ti ćeš umrijeti; jer si kazivao odmet od Gospoda.

17. I umrije prorok Ananija te godine sedmoga mjeseca.

GLAVA 29.

A ovo su riječi u poslanici koju posla prorok Jeremija iz Jerusalima k ostatku starješina zarobljenijeh i sveštenicima i prorocima i svemu narodu što ga preseli Navuhodonosor iz Jerusalima u Vavilon,

2. Po što otide iz Jerusalima car Jehonija i carica i dvorani i knezovi Judini i Jerusalimski, i drvodjelje i kovači,

3. Po Elasi sinu Safanovu i Gemariji sinu Helkijinu, koje sla Sedekija car Judin u Vavilon k Navuhodonosoru caru Vavilonskom; i *u knjizi* govoraše :

4. Ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev, svemu roblju koje preselih iz Jerusalima u Vavilon :

5. Gradite kuće i sjedite u njima; sadite vrtove i jedite rod njihov;

6. Ženite se i ragjajte sinove i kćeri; i sinove svoje ženite, i kćeri svoje udajite, neka ragjaju sinove i kćeri, i množite se tu i ne umaljujte se.

7. I tražite dobro gradu, u koji vas preselih, i molite se za nj Gospodu, jer u dobru njegovu biće vama dobro.

8. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : nemojte da vas varaju vaši proroci što su megju vama i vaši vrači, i ne gledajte na sne svoje što sanjate.

9. Jer vam oni lažno prorokuju u moje ime, ja ih nijesam poslao, govori Gospod.

10. Jer ovako veli Gospod : kad se navrši u Vavilonu sedamdeset godina, pohodiću vas, i izvršiću vam dobru riječ svoju da ću vas vratiti na ovo mjesto.

11. Jer ja znam misli koje mislim za vas, govori Gospod, misli dobre a ne zle, da vam dam pošljedak kakav čekate.

12. Tada ćete me prizivati i ići ćete i moliće te mi se, i uslišiću vas.

13. I tražićete me, i naći ćete me, kad me potražite svijem srcem svojim.

14. I daću vam se da me nagjete, govori Gospod, i vratiću roblje vaše, i sabraću vas iz svijeh naroda i iz svijeh mjesta u koja sam vas razagnao, govori Gospod, i dovešću vas opet na mjesto, odakle sam vas iselio.

15. Jer rekoste : Gospod nam podiže proroke u Vavilonu.

16. Jer ovako veli Gospod za cara koji stoji na prijestolu Davidovu i za sav narod koji stoji u ovom gradu, za braću vašu što ne otidoše s vama u ropstvo,

17. Ovako veli Gospod nad vojskama : evo, ja ću pustiti na njih mač, glad i pomor, i učiniću ih da budu kao smo-

kve rgjave, koje se ne mogu jesti, kako su rgjave.

18. I goniću ih mačem i glagju i pomorom, i učiniću da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim, da budu uklin i čudo i podsmijeh i rug u svijeh naroda, u koje ih proženem.

19. Jer ne poslušaše mojih riječi, govori Gospod, kad slah k njima sluge svoje proroke za rana jednako; ali ne poslušaste, govori Gospod.

20. Slušajte dakle riječ Gospodnju vi svi zarobljeni, koje poslah iz Jerusalima u Vavilon.

21. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev za Ahava sina Kolajina i za Sedekiju sina Masijina, koji vam prorokuju u moje ime laž: evo, ja ću ih predati u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom da ih pobije na vaše oči.

22. I od njih će se uzeti uklin megju sve roblje Judino što je u Vavilonu, te će govoriti: Gospod da učini od tebe kao od Sedekije i kao od Ahava, koje ispeče car Vavilonski na ognju.

23. Jer učiniše grdilo u Izrailju čineći preljubu sa ženama bližnjih svojih i govoreći laž na moje ime, što im ne zapovjedih; ja znam to, i svjedok sam, govori Gospod.

24. I Semaji iz Nelama reci govoreći:

25. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev govoreći: što si u svoje ime poslao knjige svemu narodu koji je u Jerusalimu, i Sofoniji sinu Masijinu sveštenik u i svijem sveštenicima, govoreći:

26. Gospod te postavi sveštenikom na mjesto Jodaja sveštenika da pazite u domu Gospodnjem na svakoga čovjeka bezumna i koji se gradi prorok, da ih mećeš u tamnicu i u klade.

27. Za što dakle ne ukori Jeremije Anatoćanina, koji se gradi prorok megju vama?

28. Jer posla k nama u Vavilon i poruči: dugo će trajati; gradite kuće i sjedite u njima, i sadite vrtove i jedite rod njihov.

29. I Sofonija sveštenik pročita tu knjigu pred prorokom Jeremijom.

30. I dogje riječ Gospodnja Jeremiji govoreći:

31. Pošlji ka svemu roblju i poruči: ovako veli Gospod za Semaju iz Nelama: što vam prorokuje Semaja, a ja ga ne poslah, i čini da se uzdate u laž,

32. Za to ovako veli Gospod: evo, ja ću pohoditi Semaju Nelamljanina i sjeme njegovo, ne će od njega niko ostati u ovom narodu niti će vidjeti dobra što ću ja učiniti narodu svojemu, govori Gospod, jer kaziva odmet od Gospoda.

GLAVA 30.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda govoreći:

2. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev govoreći: napiši u knjigu sve riječi koje ti govorih.

3. Jer evo idu dani, govori Gospod, kad ću povratiti roblje naroda svojega Izrailja i Jude, govori Gospod, i dovešću ih natrag u zemlju koju sam dao ocima njihovijem, i držaće je.

4. I ovo su riječi koje reče Gospod za Izrailja i Judu.

5. Jer ovako veli Gospod: čusmo viku od prepadanja, straha, a mira nema.

6. Pitajte, i vidite, eda li muško ragja? za što dakle vidim gdje se svaki čovjek drži rukama svojima za bedra svoja kao porodilja i u svijeh se promijenila lica i poblijedjela?

7. Jaoh! jer je velik ovaj dan, nije bilo takoga, i vrijeme je muke Jakovljeve, ipak će se izbaviti iz nje.

8. Jer u taj dan, govori Gospod nad vojskama, slomiću jaram njegov s vrata tvojega, i sveze tvoje pokidaću; i ne će ga više tugjini nagoniti da im služi.

9. Nego će služiti Gospodu Bogu svojemu i Davidu caru svojemu, kojega ću im podignuti.

10. Ti se dakle ne boj, Jakove slugo moj, govori Gospod, i ne plaši se, Izrailju; jer, evo, ja ću te izbaviti iz daljne *zemlje*, i sjeme tvoje iz zemlje ropstva tvojega, i Jakov će se vratiti i počivati, i biće miran, i niko ga ne će plašiti.

11. Jer sam ja s tobom, govori Gospod, da te izbavim; i učiniću kraj svijem narodima, megju koje sam te rasijao, ali tebi ne ću učiniti kraja, nego ću te pokarati s mjerom, a ne ću te ostaviti sa svijem bez kara.

12. Jer ovako veli Gospod: smrtan je polom tvoj i rana tvoja ljuta.

13. Nema nikoga koji bi se primio tvoje stvari da te liječi, nema lijeka koji bi ti pomogao.

14. Svi koji te ljube zaboraviše te, ne traže te, jer te udarih udarcem neprijateljskim, karom žestokim, za mnoštvo bezakonja tvojega, za silne grijehe tvoje.

15. Za što vičeš radi rane svoje, smrtnoga bola svojega? za mnoštvo bezakonja tvojega, za silne grijehe tvoje činim ti to.

16. Ali svi koji te proždiru, proždrijeće se, i neprijatelji tvoji svi koliki otići će u ropstvo, i koji te gaze, biće pogaženi, i sve koji te plijene, daću ih da se oplijene.

17. Jer ću te iscijeliti, i rane ću ti izliječiti, govori Gospod, jer te zvaše otjeranom : Sionom, kojega niko ne traži.

18. Ovako veli Gospod : evo, ja ću povratiti iz ropstva šatore Jakovljeve i smilovaću se na stanove njegove ; i grad će se sazidati na mjestu svom, i dvor će stajati na svoj način.

19. I iz njih će izlaziti hvale i glas ljudi veselijeh, jer ću ih umnožiti, i ne će se umaljivati, i uzvisiću ih, i ne će se poniziti.

20. I sinovi će njegovi biti kao prije, i zbor će njegov biti utvrgjen preda mnom, i pohodiću sve koji mu čine silu.

21. I knez će njihov biti od njih, i vladalac će njihov izlaziti isred njih ; i daću mu da pristupa, i pristupaće k meni ; jer ko je taj koji se usugjuje pristupiti k meni ? govori Gospod.

22. I bićete mi narod, i ja ću vam biti Bog.

23. Gle, vihor Gospodnji, gnjev, izići će, vihor, koji ne prestaje, pašće na glavu bezbožnicima.

24. Ne će se povratiti žestoki gnjev Gospodnji dokle ne učini i izvrši što je naumio u srcu svom ; na pošljetku ćete razumjeti to.

GLAVA 31.

U to vrijeme, govori Gospod, ja ću biti Bog svijem porodicama Izrailjevijem, i oni će mi biti narod.

2. Ovako veli Gospod : narod što osta od mača nagje milost u pustinji, kad igjah da dam odmor Izrailju.

3. Odavna mi se javljaše Gospod. Ljubim te ljubavlju vječnom, za to ti jednako činim milost.

4. Opet ću te sazidati, i bićeš sazidana, djevojko Izrailjeva, opet ćeš se veseliti bubnjima svojim i izlazićeš sa zborom igračkim.

5. Opet ćeš saditi vinograde na brdima Samarijskim, sadiće vinogradari i ješće rod.

6. Jer će doći dan kad će vikati čuvari na gori Jefremovoj : ustanite, da idemo na Sion, ka Gospodu Bogu svojemu.

7. Jer ovako veli Gospod.: pjevajte veselo radi Jakova, i podvikujte radi glave narodima ; javljajte, hvalite i govorite : spasi, Gospode, narod svoj, ostatak Izrailjev.

8. Evo, ja ću ih dovesti iz zemlje sjeverne, i sabraću ih s krajeva zemaljskih, i slijepa i hroma, i trudnu i porodilju, sve zajedno, zbor veliki vratiće se ovamo.

9. Ići će plačući, i s molitvama ću ih dovesti natrag ; vodiću ih pokraj potoka pravijem putem, na kom se ne će spoticati ; jer sam otac Izrailju, i Jefrem je prvenac moj.

10. Čujte, narodi, riječ Gospodnju, i javljate po dalekim ostrvima i recite : koji rasija Izrailja, skupiće ga, i čuvaće ga kao pastir stado svoje.

11. Jer iskupi Gospod Jakova, i izbavi ga iz ruku jačega od njega.

12. I doći će i pjevaće na visini Sionskoj, i steći će se k dobru Gospodnjem, k žitu, k vinu i k ulju, k jaganjcima i teocima ; i duša će im biti kao vrt zaliven, i ne će više tužiti.

13. Tada će se veseliti djevojka u kolu, i momci i starci zajedno, i promijeniću žalost njihovu na radost, i utješiću ih, i razveseliću ih po žalosti njihovoj.

14. I napitaću svešteničima dušu pretilinom, i narod će se moj nasititi dobra mojega, govori Gospod.

15. Ovako veli Gospod : glas u Rami ču se, naricanje i plač veliki ; Rahilja plače za djecom svojom, ne će da se utješi za djecom svojom, jer ih nema.

16. Ovako veli Gospod : ustavi glas svoj od plača i oči svoje od suza, jer ima plata djelu tvojemu, govori Gospod, i oni će se vratiti iz zemlje neprijateljske.

17. I imaš nada za pošljedak, govori

Gospod, da će se vratiti sinovi *tvoji* na megje svoje.

18. Čujem doista Jefrema gdje tuži : pokarao si me, te sam pokaran kao june neuko ; obrati me da se obratim, jer si ti Gospod Bog moj.

19. Jer po što se obratih, pokajah se ; i po što se naučih, udarih se po bedru ; jer se posramih i stidim se što nosim sramotu mladosti svoje.

20. Nije li mi Jefrem mio sin ? nije li dijete predrago ? Od kad govorih protiv njega, jednako ga se opominjem ; za to je srce moje ustreptalo njega radi, doista ću se smilovati na nj, govori Gospod.

21. Podigni znake, nanesi gomile kamenja, zapamti put kojim si išla ; vrati se, djevojko Izrailjeva, vrati se u gradove svoje.

22. Dokle ćeš lutati, kćeri odmetnico ! jer je Gospod učinio nešto novo na zemlji : žena će opkoliti čovjeka.

23. Ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev : još će ovu riječ govoriti u zemlji Judinoj i u gradovima njegovijem kad natrag dovedem roblje njihovo : Gospod da te blagoslovi, stane pravde, sveta goro !

24. Jer će se naseliti u njoj Juda, i svi gradovi njegovi, i ratari i koji idu za stadom.

25. Jer ću napojiti umornu dušu, i nasititi svaku klonulu dušu.

26. U tom se probudih i pogledah, i san mi bješe sladak.

27. Evo idu dani, govori Gospod, kad ću zasijati dom Izrailjev i dom Judin sjemenom čovječijim i sjemenom od stoke.

28. I kao što sam pazio na njih da ih istrebljujem i razvaljujem, i kvarim i zatirem i mučim, tako ću paziti na njih da ih sazidam i posadim, govori Gospod.

29. U te dane ne će se više govoriti : oci jedoše kiselo grožgje, a sinovima trnu zubi.

30. Nego će svaki za svoj grijeh poginuti ; ko god jede kiselo grožgje, tome će zubi trnuti.

31. Evo idu dani, govori Gospod, kad ću učiniti s domom Izrailjevijem i s domom Judinijem nov zavjet,

32. Ne kao onaj zavjet, koji učinih s ocima njihovijem, kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje Misirske, jer onaj zavjet moj oni pokvariše, a ja im bijah muž, govori Gospod ;

33. Nego ovo je zavjet što ću učiniti s domom Izrailjevijem poslije ovijeh dana, govori Gospod : metnuću zavjet svoj u njih, i na srcu njihovu napisaću ga, i biću im Bog i oni će mi biti narod.

34. I ne će više učiti prijatelj prijatelja ni brat brata govoreći : poznajte Gospoda ; jer će me znati svi od maloga do velikoga, govori Gospod ; jer ću im oprostiti bezakonja njihova, i grijeha njihovijeh ne ću više pominjati.

35. Ovako veli Gospod, koji daje sunce da svijetli danju, i uredbe mjesecu i zvijezdama da svijetle noću, koji raskida more i buče vali njegovi, kojemu je ime Gospod nad vojskama :

36. Ako tijeh uredaba nestane ispred mene, govori Gospod, i sjeme će Izrailjevo prestati biti narod preda mnom na vijek.

37. Ovako veli Gospod : ako se može izmjeriti nebo gore i izvidjeti temelji zemaljski dolje, tada ću i ja odbaciti sve sjeme Izrailjevo za sve što su učinili, veli Gospod.

38. Evo idu dani, govori Gospod, u koje će se sazidati Gospodu ovaj grad od kule Ananeila do vrata na uglu.

39. I još će dalje otići uže mjeračko do huma Gariva i obrnuće se na Goat.

40. I sva dolina od mrtvijeh tjelesa i pepela, i sva polja dori do potoka Kedrona, do ugla konjskih vrata k istoku, biće svetinja Gospodu ; ne će se razvaliti ni potrti do vijeka.

GLAVA 32.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda desete godine Sedekije cara Judina, koje je osamnaesta godina Navuhodonosorova ;

2. A tada vojska cara Vavilonskoga bijaše opkolila Jerusalim, i prorok Jeremija bijaše zatvoren u trijemu od tamnice, koja bijaše u dvoru cara Judina.

3. Jer ga zatvori Sedekija car Judin govoreći : za što prorokuješ govoreći : ovako veli Gospod : evo, ja ću predati

taj grad u ruke caru Vavilonskom i uzeće ga ?

4. I Sedekija car Judin ne će uteći iz ruku Haldejskih nego će za cijelo biti predan u ruke caru Vavilonskom, i usta će ovoga govoriti s ustima onoga, oči će se ovoga vidjeti s očima onoga.

5. I odvešće Sedekiju u Vavilon, te će ostati ondje dokle ga ne pohodim, govori Gospod; ako se bijete s Haldejcima, ne ćete biti srećni.

6. Reče dakle Jeremija : dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

7. Evo, Anameilo sin Saluma strica tvojega ide k tebi da ti kaže : kupi njivu moju što je u Anatotu, jer ti imaš po srodstvu pravo da je kupiš.

8. I dogje k meni Anameilo sin strica mojega po riječi Gospodnjoj u trijem od tamnice, i reče mi : hajde, kupi moju njivu što je u Anatotu u zemlji Venijaminovoj, jer tebi pripada po našljedstvu i ti imaš pravo otkupiti je; kupi. I razumjeh da je riječ Gospodnja.

9. I kupih od Anameila sina strica svojega tu njivu koja je u Anatotu, i izmjerih mu novce, sedamnaest sikala srebra.

10. I napisah knjigu, i zapečatih, i uzeh svjedoke izmjeriv novce na mjeru.

11. I uzeh knjigu o kupovini zapečaćenu po zakonu i uredbama, i otvorenu,

12. I dadoh knjigu o kupovini Varuhu sinu Nirije sina Masijina pred Anameilom bratučedom svojim i pred svjedocima koji se potpisaše na knjizi o kupovini i pred svijem Judejcima koji sjegjahu u trijemu od tamnice.

13. I zapovjedih Varuhu pred njima govoreći :

14. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : uzmi ovu knjigu, knjigu o kupovini, zapečaćenu i ovu knjigu otvorenu, i metni ih u zemljan sud da ostanu dugo vremena.

15. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : još će se kupovati kuće i njive i vinogradi u ovoj zemlji.

16. I davši knjigu o kupovini Varuhu sinu Nirijinu, pomolih se Gospodu govoreći :

17. Ah, Gospode Gospode! eto, ti si stvorio nebo i zemlju silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom; ništa nije tebi teško.

18. Činiš milost na tisućama, i vraćaš za bezakonje otačko u njedra sinovima njihovijem nakon njih; Bože veliki, silni, kojemu je ime Gospod nad vojskama;

19. Veliki u namjerama i silni u djelima; jer su oči tvoje otvorene na sve putove ljudske da daš svakome prema putovima njegovijem i prema plodu djela njegovijeh;

20. Koji si učinio znake i čudesa do danas u zemlji Misirskoj i u Izrailju i megju *svijem* ljudima, i stekao si sebi ime kako je danas;

21. Jer si izveo narod svoj Izrailja iz zemlje Misirske znacima i čudesima i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotom velikom;

22. I dao si im ovu zemlju, za koju se zakle ocima njihovijem da ćeš im je dati, zemlju gdje teče mlijeko i med.

23. Ali ušavši u nju i naslijedivši je ne poslušaše glasa tvojega, i po tvom zakonu ne hodiše, i što si im god zapovjedio da čine, ne činiše, za to si učinio te ih snagje sve ovo zlo.

24. Evo, opkopi dogjoše do grada da ga uzmu; i od mača i gladi i pomora grad će se dati u ruke Haldejcima koji ga biju; i što si god rekao, zbiva se, eto vidiš.

25. A ti mi veliš, Gospode, Gospode: kupi tu njivu za novce i uzmi svjedoke, a grad se predaje u ruke Haldejcima.

26. Tada dogje riječ Gospodnja Jeremiji govoreći :

27. Gle, ja sam Gospod Bog svakoga tijela, eda li je meni što teško ?

28. Za to ovako veli Gospod : evo ja dajem taj grad u ruke Haldejcima i u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom da ga uzme.

29. I Haldejci koji biju taj grad ući će u nj, i opaliće ognjem taj grad i spaliće ga i kuće gdje na krovovima kadiše Valu i ljevaše naljeve bogovima drugim da bi me razgnjevili.

30. Jer sinovi Izrailjevi i sinovi Judini činiše od djetinjstva svojega samo što je zlo preda mnom, i sinovi Izrailjevi samo me gnjeviše djelima ruku svojih, govori Gospod.

31. Jer taj grad bješe mi na gnjev i

na srdnju od kad ga sazidaše do danas da bih ga odbacio ispred sebe,

32. Za sve zlo sinova Izrailjevijeh i sinova Judinijeh što činiše gnjeveći me, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, sveštenici njihovi i proroci njihovi, Judejci i Jerusalimljani.

33. I okrenuše mi legja a ne lice; i kad ih učah za rana jednako, ne poslušaše da bi primili nauku.

34. Nego metnuše svoje gadove u dom koji se zove mojim imenom i oskvrniše ga.

35. I sagradiše visine Valu što su u dolini sina Enomova da vode sinove svoje i kćeri svoje Molohu, što im ja ne zapovjedih niti mi dogje na um, da bi činili taj gad, i tako Judu navodili na grijeh.

36. Ali za to opet ovako veli Gospod Bog Izrailjev za taj grad za koji velite da će se dati u ruke caru Vavilonskom od mača i gladi i pomora :

37. Evo, ja ću ih sabrati iz svijeh zemalja u koje ih razagnah u gnjevu svom i u jarosti svojoj i u velikoj ljutini, i dovešću ih opet na ovo mjesto i učiniti da nastavaju bez straha.

38. I biće mi narod i ja ću im biti Bog.

39. I daću im jedno srce i jedan put da bi me se bojali vazda na dobro svoje i sinova svojih nakon njih.

40. I učiniću s njima zavjet vječan da se ne ću odvratiti od njih čineći im dobro, i daću im strah svoj u srce da ne odstupe od mene.

41. I radovaću im se čineći im dobro i zasadiću ih u ovoj zemlji tvrdo svijem srcem svojim i svom dušom svojom.

42. Jer ovako veli Gospod : kao što sam doveo na taj narod sve ovo zlo veliko, tako ću dovesti na njih sve dobro koje im obričem.

43. Tada će se kupovati njive u ovoj zemlji, za koju vi kažete da je pusta i da nema u njoj ni živinčeta i da je dana u ruke Haldejcima.

44. Kupovaće njive za novce, i pisaće knjige i pečatiti i uzimati svjedoke u zemlji Venijaminovoj i po okolini Jerusalimskoj i u gradovima Judinijem i u gradovima po gorama i u gradovima po ravnici i u gradovima južnijem, jer ću povratiti roblje njihovo, govori Gospod.

GLAVA 33.

I dogje riječ Gospodnja Jeremiji drugi put dok još bijaše zatvoren u trijemu od tamnice, govoreći :

2. Ovako veli Gospod koji čini to, Gospod koji udešava i potvrgjuje to, kojemu je ime Gospod :

3. Zovi me, i odazvaću ti se, i kazaću ti velike i tajne stvari, za koje ne znaš.

4. Jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev za domove ovoga grada i za domove careva Judinijeh koji će se razvaliti opkopima i mačem,

5. I za one koji dogjoše da se biju s Haldejcima, ali će ih napuniti mrtvijem tjelesima ljudi koje ću pobiti u gnjevu svom i u jarosti svojoj odvrativ lice svoje od toga grada za svu zloću njihovu :

6. Evo, ja ću ga iscijeliti i zdravlje mu dati, iscijeliću ih i pokazaću im obilje mira, postojanoga mira.

7. Jer ću povratiti roblje Judino i roblje Izrailjevo, i sazidaću ih kao prije.

8. I očistiću ih od svakoga bezakonja njihova kojim mi sagriješiše, i oprostiću im sva bezakonja njihova, kojima mi sagriješiše i kojima se odmetnuše od mene.

9. I biće mi milo ime i hvala i slava u svijeh naroda na zemlji koji će čuti za sve dobro što ću im učiniti, i uplašiće se i drktaće radi svega dobra i radi svega mira što ću im ja dati.

10. Ovako veli Gospod : na ovom mjestu, za koje vi velite da je pusto i nema u njemu ni čovjeka ni živinčeta, u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim opustjelim da nema čovjeka ni stanovnika ni živinčeta, opet će se čuti

11. Glas radostan i glas veseo, glas ženikov i glas nevjestin, glas onijeh koji će govoriti : slavite Gospoda nad vojskama, jer je dobar Gospod, jer je do vijeka milost njegova, koji će prinositi prinose zahvalne u domu Gospodnjem; jer ću vratiti roblje ove zemlje kao što je bilo prije, govori Gospod.

12. Ovako veli Gospod nad vojskama: na ovom mjestu pustom, gdje nema čovjeka ni živinčeta, i u svijem gradovi-

ma njegovijem opet će biti torovi pastirski da počivaju stada.

13. U gradovima po gorama, u gradovima po ravnici i u gradovima južnijem i u zemlji Venijaminovoj i oko Jerusalima i po gradovima Judinijem opet će prolaziti stada ispod ruku brojačevijeh, veli Gospod.

14. Evo, idu dani, govori Gospod, kad ću izvršiti ovu dobru riječ koju rekoh za dom Izrailjev i za dom Judin.

15. U te dane i u to vrijeme učiniću da iznikne Davidu izdanak pravi, koji će činiti sud i pravdu na zemlji.

16. U te dane spašće se Juda, i Jerusalim će stajati bez straha, i zvaće se: Gospod pravda naša.

17. Jer ovako veli Gospod: ne će nestati Davidu čovjeka koji bi sjedio na prijestolu doma Izrailjeva.

18. Ni svešteničima Levitima ne će nestati preda mnom čovjeka koji bi prinosio žrtvu paljenicu i palio dar i klao žrtvu do vijeka.

19. Po tom dogje riječ Gospodnja Jeremiji govoreći:

20. Ovako veli Gospod: ako možete ukinuti zavjet moj za dan i zavjet moj za noć da ne bude dana ni noći na vrijeme,

21. Onda će se ukinuti i moj zavjet s Davidom slugom mojim, da nema sina koji bi carovao na prijestolu njegovu, i s Levitima svešteničima slugama mojim.

22. Kao što se ne može izbrojiti vojska nebeska ni izmjeriti pijesak morski, tako ću umnožiti sjeme Davida sluge svojega i Levita sluga svojih.

23. Opet dogje riječ Gospodnja Jeremiji govoreći:

24. Nijesi li vidio što reče taj narod govoreći: dvije porodice, koje bješe izabrao Gospod, odbaci ih? I ruže moj narod kao da već nije narod pred njima.

25. Ovako veli Gospod: ako nijesam postavio zavjeta svojega za dan i za noć i uredbe nebesima i zemlji,

26. Onda ću i sjeme Jakovljevo i Davida sluge svojega odbaciti da ne uzimam od sjemena njegova onijeh koji će vladati sjemenom Avramovijem, Isakovijem i Jakovljevijem; jer ću povratiti roblje njihovo i smilovaću se na njih.

GLAVA 34.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda, kad Navuhodonosor car Vavilonski i sva vojska njegova, i sva carstva zemaljska koja bijahu pod njegovom vlašću, i svi narodi vojevahu na Jerusalim i na sve gradove njegove, i reče:

2. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: idi i kaži Sedekiji caru Judinu i reci mu: ovako veli Gospod: evo, ja ću predati taj grad u ruke caru Vavilonskom, i on će ga spaliti ognjem.

3. A ti ne ćeš uteći iz njegove ruke, nego ćeš biti uhvaćen i predan u njegove ruke, i oči će se tvoje vidjeti s očima cara Vavilonskoga i njegova će usta govoriti s tvojim ustima i otići ćeš u Vavilon.

4. Ali čuj riječ Gospodnju, Sedekija care Judin; ovako veli Gospod za te: ne ćeš poginuti od mača.

5. Nego ćeš umrijeti na miru, i kao što pališe ocima tvojim, pregjašnjim carevima, koji su bili prije tebe, tako će paliti i tebi, i naricaće za tobom: jaoh gospodaru; jer ja rekoh ovo, govori Gospod.

6. I kaza Jeremija prorok Sedekiji caru Judinu sve ove riječi u Jerusalimu.

7. A vojska cara Vavilonskoga udaraše na Jerusalim i na sve ostale gradove Judine, na Lahis i Aziku, jer ti bjehu ostali tvrdi gradovi izmegju gradova Judinijeh.

8. Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda kad car Sedekija učini zavjet sa svijem narodom koji bješe u Jerusalimu da im proglasi slobodu.

9. Da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, Jevrejina i Jevrejku, da ni u koga ne bude rob Judejac brat njegov.

10. I poslušaše svi knezovi i sav narod, koji prista na zavjet, da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, da im ne budu više robovi, poslušaše i otpustiše.

11. A poslije opet staše uzimati robove i robinje, koje bijahu otpustili na volju, i nagoniše ih da im budu robovi i robinje.

12. I dogje riječ Gospodnja Jeremiji od Gospoda govoreći:

13. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev : ja učinih zavjet s ocima vašim kad vas izvedoh iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga, govoreći :

14. Kad se svršuje sedma godina otpuštajte svaki brata svojega Jevrejina koji ti se bude prodao i služio ti šest godina, otpusti ga slobodna od sebe. Ali ne poslušaše me oci vaši niti prignuše uha svojega.

15. I vi se bjeste sada obratili i učinili što je pravo preda mnom proglasivši slobodu svaki bližnjemu svojemu, učinivši zavjet preda mnom u domu koji se zove mojim imenom.

16. Ali udariste natrag i pogrdiste ime moje uzevši opet svaki roba svojega i robinju svoju, koje bijaste otpustili slobodne na njihovu volju i natjeraste ih da vam budu robovi i robinje.

17. Za to ovako veli Gospod : vi ne poslušaste mene da proglasite slobodu svaki bratu svojemu i bližnjemu svojemu; evo, ja proglašujem slobodu suprot vama, govori Gospod, maču, pomoru i gladi, i predaću vas da se potucate po svijem carstvima zemaljskim.

18. I predaću ljude koji prestupiše moj zavjet, koji ne izvršiše riječi zavjeta koji učiniše preda mnom, rasjekavši tele na dvoje i prošavši izmegju polovina,

19. Knezove Judine i knezove Jerusalimske, dvorane i svještenike i sav narod ove zemlje, koji progjoše izmegju polovina onoga teleta,

20. Predaću ih u ruke neprijateljima njihovijem i u ruke onima koji traže dušu njihovu, i mrtva će tijela njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

21. I Sedekiju cara Judina i knezove njegove predaću u ruke neprijateljima njihovijem i u ruke onima, koji traže dušu njihovu, u ruke vojsci cara Vavilonskoga, koja se vratila od vas.

22. Evo, ja ću im zapovjediti, veli Gospod, i dovešću ih opet na ovaj grad, i biće ga i uzeće ga i spaliće ga ognjem; i gradove Judine obratiću u pustoš da niko ne će stanovati u njima.

GLAVA 35.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda u vrijeme Joakima sina Josijina cara Judina, govoreći :

2. Idi k domu sinova Rihavovijeh i govori s njima, te ih dovedi u dom Gospodnji, u koju klijet, i podaj im vina neka piju.

3. Tada uzeh Jazaniju sina Jeremije sina Hovasijina i braću njegovu i sve sinove i sav dom sinova Rihavovijeh.

4. I dovedoh ih u dom Gospodnji, u klijet sinova Anana sina Igdalijina čovjeka Božijega, koja je do klijeti knezovske, nad klijeću Masije sina Salumova, vratara.

5. I metnuh pred sinove doma Rihavova krčage pune vina, i čaše, pa im rekoh : pijte vino.

6. A oni rekoše : ne ćemo piti vina, jer Jonadav, sin Rihavov, otac naš zabranio nam je rekavši : ne pijte vina, ni vi ni sinovi vaši do vijeka.

7. I kuće ne gradite, ni sjemena sijte, ni vinograda sadite niti ga držite, nego u šatorima živite svega vijeka svojega, da biste dugo živjeli na zemlji, gdje ste došljaci.

8. I poslušasmo glas Jonadava sina Rihavova oca svojega u svemu što nam zapovjedi da nepijemo vina svega vijeka svojega, ni mi ni naše žene ni sinovi naši ni kćeri naše,

9. Ni da gradimo kuća da u njima živimo, ni da imamo vinograda ni njive ni usjeva.

10. Nego živimo u šatorima, i slušamo i činimo sve kako nam je zapovjedio Jonadav otac naš.

11. A kad dogje Navuhodonosor car Vavilonski u ovu zemlju rekosmo : hajde da otidemo u Jerusalim ispred vojske Haldejske i vojske Sirske; i tako ostasmo u Jerusalimu.

12. Tada dogje riječ Gospodnja Jeremiji govoreći :

13. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Ivrailjev : idi i reci Judejcima i Jerusalimljanima : zar ne ćete da primite nauke da slušate riječi moje? govori Gospod.

14. Izvršuju se riječi Jonadava sina Rihavova, koji zabrani sinovima svojim da ne piju vina, i ne piju vina do danas, nego slušaju zapovijest oca svojega; a ja vam govorih za rana jednako, a vi me ne poslušaste.

15. I slah k vama sve sluge svoje proroke za rana jednako govoreći : vratite se svaki sa svoga puta zloga, i poprav ite djela svoja i ne idite za drugim bogovima služeći im, pak ćete ostati u zemlji, koju sam dao vama i ocima vašim, ali ne prignuste uha svojega niti me poslušaste.

16. Da, sinovi Jonadava sina Rihavova izvršuju zapovijest oca svojega što im je zapovjedio, a taj narod ne sluša mene.

17. Za to ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev : evo, ja ću pustiti na Judu i na sve stanovnike Jerusalimske sve zlo što izrekoh za njih; jer im govorih a oni ne poslušaše, i zvah ih a oni se ne odazvaše.

18. A porodici Rihavovoj reče Jeremija : ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : što slušate zapovijest Jonadava oca svojega i držite sve zapovijesti njegove i činite sve kako vam je zapovjedio,

19. Za to ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : ne će nestati Jonadavu sinu Rihavovu čovjeka koji bi stajao preda mnom do vijeka.

GLAVA 36.

A četvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina dogje ova riječ Jeremiji od Gospoda govoreći :

2. Uzmi knjigu i napiši u nju sve riječi koje sam ti rekao za Izrailja i Judu i za sve narode, od kada ti počeh govoriti, od vremena Josijina do danas ;

3. Eda bi čuo dom Judin sve zlo koje im mislim učiniti i vratio se svak sa svoga zloga puta da bih im oprostio bezakonje i grijeh njihov.

4. Tada Jeremija dozva Varuha sina Nirijina, i napisa Varuh u knjigu iz usta Jeremijinih sve riječi Gospodnje koje mu govori.

5. Po tom zapovjedi Jeremija Varuhu govoreći : meni nije slobodno, te ne mogu otići u dom Gospodnji.

6. Nego idi ti, i pročitaj iz knjige koju si napisao iz mojih usta, riječi Gospodnje, narodu u domu Gospodnjem u dan posni, i svijem Judejcima koji dogju iz gradova svojih pročitaj ;

7. Ne bi li moleći se pripali ka Gospodu i vratili se svaki sa svojega puta zloga, jer je velik gnjev i jarost što je Gospod izrekao za taj narod.

8. I učini Varuh sin Nirijin sve kako mu zapovjedi prorok Jeremija, i pročita iz knjige riječi Gospodnje u domu Gospodnjem.

9. A pete godine Joakima sina Josijina cara Judina mjeseca devetoga oglasiše post pred Gospodom svemu narodu Jerusalimskom i svemu narodu koji dogje iz gradova Judinijeh u Jerusalim.

10. I pročita Varuh iz knjige riječi Jeremijine u domu Gospodnjem, u klijeti Gemarije sina Safanova pisara, u gornjem trijemu kod novijeh vrata doma Gospodnjega pred svijem narodom.

11. A kad ču Mihej sin Gemarije sina Safanova sve riječi Gospodnje iz knjige,

12. On sigje u dom carev u klijet pisarevu, i gle, ondje sjegjahu svi knezovi, Elisama pisar, i Delaja sin Semajin, i Elnatan sin Ahvorov i Gemarija sin Safanov, i Sedekija sin Ananijin, i svi knezovi.

13. I kaza im Mihej sve riječi što ču kad Varuh čitaše knjigu narodu.

14. Tada svi knezovi poslaše k Varuhu Judija sina Natanije sina Selemije sina Husijeva, i poručiše mu : knjigu koju si čitao narodu uzmi u ruku i dogji ovamo. I uze knjigu u ruku Varuh sin Nirijin, i dogje k njima.

15. I oni mu rekoše : sjedi i čitaj da čujemo. I Varuh im je pročita.

16. A kad čuše sve one riječi, svi se uplašiše i rekoše Varuhu : kazaćemo caru sve te riječi.

17. I zapitaše Varuha govoreći : kaži nam kako si napisao sve te riječi iz usta njegovijeh.

18. A Varuh im reče : iz usta svojih kaziva mi sve te riječi, a ja pisah u knjigu mastilom.

19. Tada rekoše knezovi Varuhu : idi, sakrij se i ti i Jeremija, da niko ne zna gdje ste.

20. Po tom otidoše k caru u trijem ostavivši knjigu u klijeti Elisame pisara, i kazaše caru sve te riječi.

21. A car posla Judiju da donese knjigu ; i donese je iz klijeti Elisame pisara, i stade čitati Judije pred carem i pred svijem knezovima koji stajahu oko cara.

22. A car sjegjaše u zimnoj kući de-

vetoga mjeseca, i pred njim bijaše živo ugljevlje.

23. I kad Judije pročita tri četiri lista, isiječe je car nožem pisarskim, i baci u oganj na žeravicu, te izgorje sva knjiga ognjem na žeravici.

24. Ali se ne uplašiše, niti razdriješe haljina svojih car niti koji od sluga njegovijeh čuvši sve one riječi.

25. I premda Elnatan i Delaja i Gemarija moljahu cara da ne pali knjige, on ih ne posluša.

26. Nego zapovjedi car Jerameilu sinu carevu i Seraji sinu Azrilovu i Selemiji sinu Avdilovu da uhvate Varuha pisara i Jeremiju proroka; ali ih sakri Gospod.

27. I dogje riječ Gospodnja Jeremiji, po što car sažeže knjigu i riječi koje napisa Varuh iz usta Jeremijinih, govoreći :

28. Uzmi opet drugu, knjigu i napiši u nju sve pregjašnje riječi koje bijahu u prvoj knjizi, koju sažeže Joakim car Judin.

29. A za Joakima cara Judina reci : ovako veli Gospod : ti si sažegao onu knjigu govoreći : za što si napisao u njoj i rekao : doći će car Vavilonski i zatrti ovu zemlju i istrijebiti iz nje i ljude i stoku?

30. Za to ovako veli Gospod za Joakima cara Judina : ne će imati nikoga ko bi sjedio na prijestolu Davidovu, i mrtvo će tijelo njegovo biti bačeno na pripeku ob dan i na mraz ob noć.

31. Jer ću pohoditi njega i sjeme njegovo i sluge njegove za bezakonje njihovo, i pustiću na njih i na stanovnike Jerusalimske i na Judejce sve zlo, za koje im govorih ali ne poslušaše.

32. I uze Jeremija drugu knjigu, i dade je Varuhu sinu Nirijinu pisaru, a on napisa u nju iz usta Jeremijinih sve riječi što bijahu u onoj knjizi, koju sažeže Joakim car Judin ognjem; i još bi dodano k onijem mnogo onakih riječi.

GLAVA 37.

Po tom carova car Sedekija sin Josijin mjesto Honije sina Joakimova, kojega postavi carem u zemlji Judinoj Navuhodonosor car Vavilonski.

2. Ali ni on ni sluge njegove ni narod zemaljski ne slušahu riječi Gospodnjih koje govoraše preko Jeremije proroka.

3. I posla car Sedekija Jeuhala sina Selemijina, i Sofoniju sina Masijina sveštenika k Jeremiji proroku, te mu rekoše : pomoli se za nas Gospodu Bogu našemu.

4. I Jeremija igjaše megju narod i još ga ne bjehu metnuli u tamnicu.

5. I vojska Faraonova izide iz Misira, a Haldejci koji bijahu Jerusalim čuvši glas o njoj, otidoše od Jerusalima.

6. A riječ Gospodnja dogje Jeremiji proroku govoreći :

7. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev : ovako recite caru Judinu, koji vas je poslao k meni da me pitate : evo vojska Faraonova koja pogje vama u pomoć, vratiće se u svoju zemlju, u Misir.

8. A Haldejci će opet doći i opkoliće taj grad i uzeće ga i spaliće ga ognjem.

9. Ovako veli Gospod : ne varajte se govoreći : otići će od nas Haldejci; jer ne će otići.

10. I da pobijete svu vojsku Haldejsku, koja će se biti s vama, i da ih ostane nekoliko ranjenika, i oni će ustati iz svojih šatora i spaliti taj grad ognjem.

11. A kad otide vojska Haldejska od Jerusalima radi vojske Faraonove,

12. Izide Jeremija iz Jerusalima da bi otišao u zemlju Venijaminovu i uklonio se odande megju narod.

13. Ali kad bijaše na vratima Venijaminovijem, ondje bijaše starješina stražarski po imenu Jereja sin Selemije sina Ananijina, te uhvati Jeremiju proroka govoreći : ti bježiš ka Haldejcima.

14. A Jeremija reče : nije istina, ne bježim ka Haldejcima. Ali ga ne htje slušati, nego uhvati Jereja Jeremiju i odvede ka knezovima.

15. A knezovi se razgnjeviše na Jeremiju, i izbiše ga, i metnuše ga u tamnicu u kući Jonatana pisara, jer od nje bijahu načinili tamnicu.

16. A kad Jeremija uljeze u jamu, u tamnicu, osta ondje dugo vremena.

17. Po tom posla car Sedekija, te ga izvadi, i upita ga u svojoj kući na samo, i reče mu govoreći : ima li riječ od Gospoda? A Jeremija reče : ima. Još reče : bićeš predan u ruke caru Vavilonskomu.

18. Po tom reče Jeremija caru Sedekiji : šta sam ti skrivio ili slugama tvojim ili tomu narodu, te me metnuste u tamnicu?

19. I gdje su vaši proroci koji vam prorokuju govoreći : ne će doći car Vavilonski na vas ni na ovu zemlju?

20. Sada dakle poslušaj, care gospodaru moj, pusti preda se molbu moju, nemoj me vraćati u kuću Jonatana pisara, da ne umrem ondje.

21. Tada zapovjedi car Sedekija da zatvore Jeremiju u trijem od tamnice i da mu daju svaki dan po hljeb s ulice hljebarske, dokle traje hljeba u gradu. Tako sjegjaše Jeremija u trijemu od tamnice.

GLAVA 38.

A Sefatija sin Matanov i Godolija sin Pashorov i Juhal sin Selemijin i Pashor sin Malhijin čuše riječi koje govori Jeremija svemu narodu rekavši :

2. Ovako veli Gospod : ko ostane u tom gradu, poginuće od mača, od gladi ili od pomora; a ko otide ka Haldejcima, ostaće živ, i duša će mu njegova biti mjesto plijena, i biće živ.

3. Ovako veli Gospod : doista će taj grad biti predan u ruke vojsci cara Vavilonskoga, i uzeće ga.

4. I rekoše knezovi caru : da se pogubi taj čovjek, jer on oslabljava ruke vojnicima koji ostaše u ovom gradu, i ruke svemu narodu govoreći im take riječi, jer taj čovjek ne traži dobra ovom narodu nego zlo.

5. A car Sedekija reče : eto, u vašim je rukama; jer car ne može ništa suprot vama.

6. Tada uzeše Jeremiju i baciše ga u jamu Malhije sina Amelehova, koja bijaše u trijemu od tamnice, i spustiše Jeremiju o užima; a u jami ne bješe vode, nego glib, i Jeremija se uvali u glib.

7. Ali kad ču Avdemeleh Etiopljanin, dvoranin, koji bijaše u dvoru carevu, da su metnuli Jeremiju u onu jamu, a car sjegjaše na vratima Venijaminovijem,

8. Izide Avdemeleh iz dvora careva i reče caru govoreći :

9. Care gospodaru moj, zlo učiniše ti ljudi u svemu što učiniše Jeremiji proroku bacivši ga u jamu, jer bi i ondje gdje je bio od gladi umr'o, jer nema više hljeba u gradu.

10. Za to car zapovjedi Avdemelehu Etiopljaninu govoreći : uzmi odavde trideset ljudi i izvadi Jeremiju proroka iz jame dok nije umr'o.

11. Tada uze Avdemeleh ljude, i dogje u dom carev pod riznicu, i uze odande iznošenijeh haljina i starijeh rita, i spusti ih Jeremiji u jamu o užima.

12. I reče Avdemeleh Etiopljanin Jeremiji : podmetni te stare haljine i rite pod pazuha ispod uža. I učini Jeremija tako.

13. I izvukoše Jeremiju na užima i izvadiše ga iz jame; i osta Jeremija u trijemu od tamnice.

14. Po tom car Sedekija posla po Jeremiju proroka, te ga dovedoše preda nj u treći ulazak koji bijaše u domu Gospodnjem; i reče car Jeremiji : zapitaću te nešto, nemoj mi zatajiti.

15. A Jeremija reče Sedekiji : da ti kažem, ne ćeš li me pogubiti? a da te svjetujem, ne ćeš me poslušati.

16. Tada se car Sedekija zakle Jeremiji na samo govoreći : tako da je živ Gospod, koji nam je stvorio ovu dušu, ne ću te pogubiti niti ću te dati u ruke ljudima koji traže dušu tvoju.

17. Tada Jeremija reče Sedekiji : ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev : ako otideš ka knezovima cara Vavilonskoga, živa će ostati duša tvoja, i grad ovaj ne će izgorjeti ognjem, i tako ćeš ostati u životu ti i dom tvoj.

18. Ako li ne otideš ka knezovima cara Vavilonskoga, ovaj će grad biti predan u ruke Haldejcima, koji će ga spaliti ognjem, i ti ne ćeš uteći iz ruku njihovijeh.

19. A car Sedekija reče Jeremiji : ja se bojim Judejaca koji su prebjegli ka Haldejcima, da me ne predadu u njihove ruke, te će mi se narugati.

20. A Jeremija reče : ne će te predati; poslušaj glas Gospodnji, koji ti ja govorim, i dobro će ti biti i živa će biti tvoja duša.

21. Ako li ne ćeš da izideš, ovo je što mi pokaza Gospod :

22. Gle, sve žene koje su ostale u domu cara Judina, odvešće se ka knezo-

vima cara Vavilonskoga, i one će reći : nagovoriše te i prevariše te prijatelji tvoji; noge ti se uvališe u glib, a oni se povukoše natrag.

23. Sve žene tvoje i sinovi tvoji odvešće se Haldejcima, i ti ne ćeš uteći iz ruku njihovijeh; nego ćeš dopasti u ruke caru Vavilonskom, i ovaj će grad izgorjeti ognjem.

24. Tada reče Sedekija Jeremiji : niko da ne dozna za te riječi, da ne pogineš.

25. Ako li knezovi čuvši da sam govorio s tobom dogju k tebi i reku ti : kaži nam šta si govorio caru, nemoj tajiti od nas, pa te ne ćemo pogubiti, i šta je car tebi govorio?

26. Reci im : ja pripadoh k caru moleći se da me ne pošlje natrag u dom Jonatanov da umrem ondje.

27. I dogjoše svi knezovi k Jeremiji i pitaše ga; a on im odgovori sa svijem kako mu zapovjedi car. I okaniše ga se, jer ne doznaše ništa od toga.

28. A Jeremija osta u trijemu od tamnice do dana kad uzeše Jerusalim; i on bijaše ondje kad uzeše Jerusalim.

GLAVA 39.

Devete godine Sedekije cara Judina mjeseca desetoga dogje Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim i stade ga biti.

2. Jedanaeste godine Sedekijine mjeseca četvrtoga, devetoga dana toga mjeseca provališe u grad.

3. I ugjoše svi knezovi cara Vavilonskoga, i stadoše kod srednjih vrata Nergal-sareser, Samgar-nevon, Sarsehim, starješina nad dvoranima, Nergal-sareser, starješina nad vračima, i svi drugi knezovi cara Vavilonskoga.

4. A kad ih vidje Sedekija car Judin i svi vojnici, pobjegoše i izidoše noću iz grada pokraj vrta carskoga na vrata megju dva zida; i igjahu preko polja.

5. A vojska Haldejska gonjaše ih, i stiže Sedekiju u polju Jerihonskom, i uhvativši ga dovedoše ga k Navuhodonosoru caru Vavilonskom u Rivlu u zemlji Ematskoj, te mu sudi.

6. I zakla car Vavilonski sinove Sedekijine u Rivli na njegove oči, i sve znatne ljude od Jude pokla car Vavilonski.

7. Iza toga Sedekiji iskopa oči, i sveza ga u dvoje verige mjedene, da ga odvede u Vavilon.

8. A dom carev i domove narodne popališe Haldejci ognjem, i zidove Jerusalimske raskopaše.

9. A ostatak naroda što osta u gradu i prebjege koji prebjegoše k njemu, ostatak naroda što bješe ostao, odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski u Vavilon.

10. Samo najsiromašnije iz naroda, koji ništa nemahu, ostavi Nevuzardan zapovjednik staražarski u zemlji Judinoj, i dade im tada vinograde i njive.

11. A Navuhodonosor car Vavilonski zapovjedi za Jeremiju Nevuzardanu zapovjedniku stražarskom govoreći :

12. Uzmi ga i gledaj ga dobro, i ne čini mu zla, nego mu čini što ti god kaže.

13. I poslaše Nevuzardan zapovjednik stražarski i Nevusazvan, starješina nad dvoranima, i Nergal-sareser, starješina nad vračima, i svi knezovi cara Vavilonskoga,

14. Poslaše, te uzeše Jeremiju iz trijema od tamnice, i predaše ga Godoliji sinu Ahikama sina Safanova da ga odvede kući; tako osta megju narodom.

15. A Jeremiji dogje riječ Gospodnja kad bješe zatvoren u trijemu od tamnice govoreći :

16. Idi i reci Avdemelehu Etiopljaninu govoreći : ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : evo ja ću učiniti da se zbudu riječi moje tome gradu na zlo a ne na dobro, i navršiće se pred tobom u onaj dan.

17. Ali ću tebe izbaviti u onaj dan, govori Gospod, i ne ćeš biti predan u ruke ljudima kojih se bojiš.

18. Jer ću te doista sačuvati, te ne ćeš pasti od mača, i biće ti duša tvoja mjesto plijena za to što si se pouzdao u me, govori Gospod.

GLAVA 40.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda kad ga Nevuzardan zapovjednik stražarski pusti iz Rame uzevši ga po što bješe okovan u verige megju svijem robljem Jerusalimskim i Judinijem, koje se vogjaše u Vavilon.

2. I uzevši zapovjednik stražarski Je-

remiju reče mu : Gospod Bog tvoj izreče ovo zlo za ovo mjesto;

3. I nanese i učini kako reče, jer zgriješiste Gospodu i ne slušaste glasa njegova, za to vas snagje ovo.

4. Ali sada, evo, ja te opraštam danas veriga što su ti na ruku; ako ti je volja poći sa mnom u Vavilon, hodi, ja ću se brinuti za te; ako li ti nije volja poći sa mnom u Vavilon, a ti nemoj; evo, sva ti je zemlja otvorena, idi kuda god hoćeš i kuda ti je drago.

5. Ili kad se on još ne vraća, otidi k njemu, Godoliji sinu Ahikama sina Safanova, kojega je postavio car Vavilonski nad gradovima Judinijem, i ostani s njim megju narodom, ili idi kuda ti je drago. I dade mu zapovjednik stražarski brašnjenice i dar, i otpusti ga.

6. I tako dogje Jeremija ka Godoliji sinu Ahikamovu u Mispu, i osta s njim u narodu, koji još osta u zemlji.

7. A sve vojvode što bjehu u polju i ljudi njihovi kad čuše da je car Vavilonski postavio Godoliju sina Ahikamova nad zemljom, i da je na njemu ostavio ljude i žene i djecu izmegju siromašnoga naroda u zemlji, koji ne bi odveden u Vavilon,

8. Dogjoše u Mispu ka Godoliji Ismailo sin Netanijin i Joanan i Jonatan sinovi Karijini, i Seraja sin Tanumetov i sinovi Jofije Netofaćanina, i Jezanija sin nekoga Mahaćanina, oni i ljudi njihovi.

9. I zakle se Godolija sin Ahikama sina Safanova njima i ljudima njihovijem govoreći : ne bojte se službe Haldejcima; ostanite u zemlji, i služite caru Vavilonskom, i dobro će vam biti.

10. A ja evo ću stajati u Mispi da dočekujem Haldejce koji će dolaziti k nama; a vi berite vinograde i voće i ulje, i ostavljajte u sudove svoje, i stojte u gradovima svojim koje držite.

11. Tako i svi Judejci, koji bijahu megju Moavcima i sinovima Amonovijem i Edomcima i po svijem zemljama, čuvši da je car Vavilonski ostavio ostatak u Judeji i postavio nad njima Godoliju sina Ahikama sina Safanova,

12. Vratiše se svi Judejci iz svijeh mjesta kuda bijahu razagnani, i dogjoše u zemlju Judinu ka Godoliji u Mispu, i nabraše vina i voća vrlo mnogo.

13. A Joanan sin Karijin i sve vojvode što bjehu u polju dogjoše ka Godoliji u Mispu,

14. I rekoše mu : znaš li da je Valis car sinova Amonovijeh poslao po Ismaila sina Netanijina da te ubije? Ali im ne povjerova Godolija sin Ahikamov.

15. Tada Joanan sin Karijin reče Godoliji na samo u Mispi govoreći : idem da ubijem Ismaila sina Netanijina, niko ne će doznati. Za što da te ubije i da se rasiju svi Judejci koji su se skupili oko tebe i da propadne ostatak Judin?

16. Ali Godolija sin Ahikamov reče Joananu sinu Karijinu : nemoj to činiti, jer nije istina što kažeš za Ismaila.

GLAVA 41.

A sedmoga mjeseca dogje Ismailo sin Netanije sina Elisamina, carskoga roda, i knezovi carevi, deset ljudi s njim, ka Godoliji sinu Ahikamovu u Mispu, i jedoše ondje u Mispi s njim.

2. Po tom usta Ismailo sin Netanijin i deset ljudi što bijahu s njim, i ubiše mačem Godoliju sina Ahikama sina Safanova; tako pogubiše onoga koga bješe postavio car Vavilonski nad zemljom.

3. I sve Judejce koji bijahu s njim, s Godolijom, u Mispi, i Haldejce koji se zatekoše ondje, vojnike, pobi Ismailo.

4. A sjutradan po što ubi Godoliju, dok još niko ne dozna,

5. Dogjoše ljudi iz Sihema, iz Siloma i iz Samarije, osamdeset ljudi, obrijane brade i razdrtijeh haljina i isparani po tijelu, i imahu u rukama dar i kad, da prinesu u dom Gospodnji.

6. Tada Ismailo sin Netanijin izide im na susret iz Mispe i igjaše plačući, i sretavši se s njima, reče im : hodite ka Godoliji sinu Ahikamovu.

7. A kad dogjoše usred grada, pokla ih Ismailo sin Netanijin s ljudima koji bijahu s njim i *baci ih* u jamu.

8. A megju njima se nagje deset ljudi koji rekoše Ismailu : nemoj nas pogubiti, jer imamo sakriveno blago u polju, pšenice i ječma i ulja i meda. I ostavi ih, i ne pobi ih s braćom njihovom.

9. A jama u koju pobaca Ismailo sva tjelesa ljudi koje pobi uz Godoliju bi-

jaše ona koju načini car Asa bojeći se Vase cara Izrailjeva; i Ismailo sin Netanijin napuni je pobijenijeh ljudi.

10. I zarobi Ismailo sav ostatak naroda što bijaše u Mispi, kćeri careve i sav narod što bješe ostao u Mispi, nad kojim bješe postavio Nevuzardan zapovjednik stražarski Godoliju sina Ahikamova; i zarobivši ih Ismailo sin Netanijin pogje da prijegje k sinovima Amonovijem.

11. Ali Joanan sin Karijin i sve vojvode što bijahu s njim čuše sve zlo što učini Ismailo sin Netanijin.

12. Tada uzeše sve svoje ljude i pogjoše da udare na Ismaila sina Netanijina, kojega nagjoše kod velike vode u Gavaonu.

13. I sav narod što bješe s Ismailom kad vidje Joanana sina Karijina i sve vojvode što bjehu s njim, obradova se,

14. I sav narod što Ismailo zarobi iz Mispe obrnu se i otide k Joananu sinu Karijinu.

15. A Ismailo sin Netanijin pobježe s osam ljudi od Joanana, i otide k sinovima Amonovijem.

16. I tako Joanan sin Karijin i sve vojvode što bijahu s njim uzeše sav ostatak naroda što povratiše od Ismaila sina Netanijina, koji ubiv Godoliju sina Ahikamova bješe ih odveo iz Mispe, vojnike i žene i djecu i dvorane, i odvedoše ih iz Gavaona;

17. I otišavši stadoše u gostionici Himamovoj kod Vitlejema, da bi otišli i prešli u Misir,

18. Radi Haldejaca, jer ih se bojahu, što Ismailo sin Netanijin ubi Godoliju sina Ahikamova, kojega bješe postavio car Vavilonski nad zemljom.

GLAVA 42.

Po tom dogjoše sve vojvode i Joanan sin Karijin i Jezanija sin Osajin, i sav narod, malo i veliko,

2. I rekoše Jeremiji proroku : pusti preda se našu molbu, i pomoli se za nas Gospodu Bogu svojemu, za sav ovaj ostatak, jer nas je ostalo malo od mnogih, kao što nas oči tvoje vide,

3. Da bi nam pokazao Gospod Bog tvoj put kojim ćemo ići i šta ćemo raditi.

4. A Jeremija prorok reče im : poslušaću; evo, pomoliću se Gospodu Bogu vašemu po vašim riječima, i što vam odgovori Gospod kazaću vam, ne ću vam zatajiti ni riječi.

5. A oni rekoše Jeremiji : Gospod neka nam je svjedok istinit i vjeran da ćemo činiti sve što ti Gospod Bog tvoj zapovjedi za nas.

6. Bilo dobro ili zlo, poslušaćemo riječ Gospoda Boga svojega ka kojemu te šaljemo, da bi nam dobro bilo kad poslušamo glas Gospoda Boga svojega.

7. A poslije deset dana dogje riječ Gospodnja Jeremiji;

8. Te sazva Joanana sina Karijina i sve vojvode što bijahu s njim, i sav narod, malo i veliko,

9. I reče im : ovako veli Gospod Bog Izrailjev, ka kojemu me poslaste da iznesem preda nj molbu vašu :

10. Ako ostanete u ovoj zemlji, sazidaću vas, i ne ću vas razoriti, i nasadiću vas i ne ću vas istrijebiti; jer mi je žao sa zla koje sam vam učinio.

11. Ne bojte se cara Vavilonskoga, kojega se bojite; ne bojte ga se, govori Gospod, jer sam ja s vama da vas sačuvam i da vas izbavim iz njegove ruke.

12. I učiniću vam milost da se smiluje na vas, i vrati vas u zemlju vašu.

13. Ako li rečete : ne ćemo da ostanemo u toj zemlji, ne slušajući glasa Gospoda Boga svojega

14. Govoreći : ne, nego idemo u zemlju Misirsku, da ne vidimo rata i glasa trubnoga ne čujemo i ne budemo gladni hljeba, i ondje ćemo se naseliti,

15. Onda čujte riječ Gospodnju, koji ste ostali od Jude; ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : ako vi okrenete lice svoje da idete u Misir i otidete da se naselite ondje,

16. Ondje će vas u zemlji Misirskoj stignuti mač kojega se bojite, i glad, radi koje se brinete, goniće vas ondje u Misiru i ondje ćete pomrijeti.

17. I svi ljudi koji su okrenuli lice svoje da idu u Misir da se ondje nasele, izginuće od mača i od gladi i od pomora, i ni jedan ih ne će ostati niti će koji utећi od zla koje ću pustiti na njih.

18. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : kao što se gnjev moj

i jarost moja izli na stanovnike Jerusalimske, tako će se izliti gnjev moj na vas, ako otidete u Misir, i bićete uklin i čudo i kletva i rug, i ne ćete više vidjeti ovoga mjesta.

19. Gospod vam govori, ostanci Judini! ne idite u Misir. Znajte da vam ja svjedočim danas.

20. Jer varaste duše svoje kad me poslaste ka Gospodu Bogu svojemu rekavši : pomoli se za nas Gospodu Bogu našemu, i kako reče Gospod Bog naš, javi nam i učinićemo.

21. A kad vam javih danas, ne ćete da poslušate glasa Gospoda Boga svojega niti išta što mi zapovjedi za vas.

22. Znajte dakle da ćete izginuti od mača i od gladi i od pomora na mjestu kuda ste radi otići da se stanite.

GLAVA 43.

A kad izgovori Jeremija svemu narodu sve riječi Gospoda Boga njihova, koje mu Gospod Bog njihov zapovjedi za njih, sve te riječi,

2. Tada Azarija sin Osajin i Joanan sin Karijin i svi oni ljudi oholi rekoše Jeremiji govoreći : nije istina što govoriš; nije te poslao Gospod Bog naš da nam kažeš : ne idite u Misir da se ondje stanite.

3. Nego Varuh sin Nirijin podgovara te na nas da nas preda u ruke Haldejcima da nas pogube ili da nas presele u Vavilon.

4. I tako Joanan sin Karijin i sve vojvode i sav narod ne poslušaše glasa Gospodnjega da ostanu u zemlji Judinoj.

5. Nego Joanan sin Karijin i sve vojvode uzeše sav ostatak Judin koji se bijaše vratio da živi u zemlji Judinoj iz svijeh naroda u koje bijahu razagnani,

6. Ljude i žene i djecu i kćeri careve, i sve duše što bijaše ostavio Nevuzardan zapovjednik stražarski s Godolijom sinom Ahikama sina Safanova, i Jeremiju proroka i Varuha sina Nirijina,

7. I otidoše u zemlju Misirsku, jer ne poslušaše glasa Gospodnjega; i dogjoše do Tafnesa.

8. I dogje riječ Gospodnja Jeremiji u Tafnesu govoreći :

9. Uzmi u ruke velikoga kamenja, i pokrij ga kalom u peći za opeke što je na vratima doma Faraonova u Tafnesu da vide Judejci;

10. I reci im : ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : evo, ja ću poslati i dovesti Navuhodonosora cara Vavilonskoga slugu svojega, i metnuću prijesto njegov na ovo kamenje koje sakrih, i razapeće carski šator svoj na njemu.

11. Jer će doći i zatrti zemlju Misirsku; ko bude za smrt *otići će* na smrt, ko za ropstvo, u ropstvo, ko za mač, pod mač.

12. I raspaliću oganj u kućama bogova Misirskih; i popaliće ih i odvešće ih u ropstvo, i ogrnuće se zemljom Misirskom kao što se pastir ogrće plaštem svojim, i otići će odande s mirom.

13. I izlomiće stupove u domu sunčanom što je u zemlji Misirskoj, i kuće bogova Misirskih popaliće ognjem.

GLAVA 44.

Riječ koja dogje Jeremiji za sve Judejce koji življahu u zemlji Misirskoj, koji življahu u Migdolu i u Tafnesu i u Nofu i u zemlji Patrosu, govoreći :

2. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : vi vidjeste sve zlo što navedoh na Jerusalim i na sve gradove Judine, i evo su danas pusti i nema nikoga da živi u njima,

3. Za zloću njihovu koju činiše da bi me gnjevili hodeći da kade i služe drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni vi ni oci vaši.

4. I slah k vama sve sluge svoje proroke za rana jednako govoreći : ne činite toga gada, na koji mrzim.

5. Ali ne poslušaše niti prignuše uha svojega da se vrate od zloće svoje, da ne kade drugim bogovima.

6. Za to se izli jarost moja i gnjev moj, i razgorje se u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim, te postaše razvaline i pustoš, kao što se vidi danas.

7. A sada ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev : za što sami sebi činite tako veliko zlo da istrijebite iz Jude ljude i žene, djecu i koja sisaju, da ne ostane u vas ostatka,

8. Gnjeveći me djelima ruku svojih, kadeći drugim bogovima u zemlji Misirskoj, u koju dogjoste da se stanite

da biste se istrijebili i postali kletva i rug u svijeh naroda na zemlji.

9. Jeste li zaboravili zla otaca svojih i zla careva Judinijeh i zla žena njihovijeh, i svoja zla i zla žena svojih, koja činiše u zemlji Judinoj i po ulicama Jerusalimskim?

10. Ne pokoriše se do danas niti se pobojaše, niti hodiše po mom zakonu i uredbama mojim, koje stavih pred vas i pred oce vaše.

11. Za to ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : evo, ja ću vam obratiti lice svoje na zlo, da istrijebim sve Judejce.

12. I uzeću ostatak Judin koji okrenu lice svoje da ide u zemlju Misirsku da se ondje stani, i izginuće svi; u zemlji će Misirskoj pasti i izginuti od mača i od gladi, malo i veliko, izginuće od mača i od gladi, i biće uklin i čudo i prokletstvo i rug.

13. I pohodiću one koji nastavaju u zemlji Misirskoj, kao što sam pohodio Jerusalim, mačem, glagju i pomorom;

14. I ni jedan od ostatka Judina, što otidoše u zemlju Misirsku da se ondje stane, ne će uteći niti se izbaviti da se vrate u zemlju Judinu, u koju se žele vratiti da se nasele; jer se ne će vratiti, osim koji pobjegnu.

15. Tada odgovoriše Jeremiji svi ljudi koji znagjahu da žene njihove kade drugim bogovima, i sve žene, kojih stajaše ondje velik zbor, i sav narod što življaše u zemlji Misirskoj, u Patrosu, govoreći :

16. Što nam kaza u ime Gospodnje, ne ćemo te poslušati;

17. Nego ćemo činiti sve što je izašlo iz naših usta kadeći carici nebeskoj i ljevajući joj naljeve, kao što smo činili mi i oci naši, carevi naši i knezovi naši po gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim, jer bijasmo siti hljeba i bijaše nam dobro i zla ne vigjasmo.

18. A od kad prestasmo kaditi carici nebeskoj i ljevati joj naljeve, ništa nemamo i ginemo od mača i od gladi.

19. I kad kadimo carici nebeskoj i ljevamo joj naljeve, eda li joj bez glavara svojih pečemo kolače služeći joj i ljevamo joj naljeve?

20. Tada reče Jeremija svemu narodu, ljudima i ženama, i svemu narodu, koji mu onako odgovoriše, govoreći :

21. Eda li se ne opomenu Gospod kada, kojim kadiste u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim vi i oci vaši, carevi vaši i knezovi vaši i narod zemaljski? i ne dogje li mu u srce?

22. I ne može Gospod više podnositi zloće djela vaših i gadova koje činiste, te zemlja vaša posta pustoš i čudo i prokletstvo, da niko ne živi u njoj, kako se vidi danas.

23. Za to što kadiste i što griješiste Gospodu i ne slušaste glasa Gospodnjega, i po zakonu njegovu i uredbama njegovijem i svjedočanstvima njegovijem ne hodiste, za to vas zadesi ovo zlo, kako se vidi danas.

24. Još reče Jeremija svemu narodu i svijem ženama : čujte riječ Gospodnju, svi Judejci, koji ste u zemlji Misirskoj.

25. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev govoreći : vi i žene vaše rekoste ustima svojim i rukama svojim izvršiste govoreći : izvršivaćemo zavjete svoje što zavjetovasmo kadeći carici nebeskoj i ljevajući joj naljeve. Doista ispuniste zavjete svoje i izvršiste.

26. Za to čujte Judejci riječ Gospodnju, svi Judejci koji stanujete u zemlji Misirskoj : evo, ja se zaklinjem velikim imenom svojim, veli Gospod, da se ime moje ne će više izricati ustima ni jednoga Judejca u svoj zemlji Misirskoj da bi rekao : tako da je živ Gospod Gospod!

27. Evo, ja ću paziti na njih zla radi, ne dobra radi, i Judejci koji su u zemlji Misirskoj svi će ginuti od mača i od gladi, dokle ih ne bude ni jednoga.

28. A koji uteku od mača, vratiće se iz zemlje Misirske u zemlju Judinu, malo njih, jer sav ostatak Judin, što otidoše u zemlju Misirsku da se ondje nastane, poznaće čija će se riječ navršiti, moja ili njihova.

29. A ovo da vam je znak govori Gospod, da ću vas pohoditi na tom mjestu da znate da će se doista ispuniti riječi moje vama na zlo;

30. Ovako veli Gospod : evo, ja ću dati Faraona Vafrija cara Misirskoga u ruke neprijateljima njegovijem i u ruke onijem koji traže dušu njegovu, kao što sam dao Sedekiju cara Judina u ru-

ke Navuhodonosoru caru Vavilonskom, neprijatelju njegovu i koji tražaše dušu njegovu.

GLAVA 45.

Riječ koju reče Jeremija prorok Varuhu sinu Nirijinu, kad pisaše ove riječi u knjigu iz usta Jeremijinih, četvrte godine Joakima sina Josijina, govoreći :

2. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev za tebe, Varuše :

3. Rekao si : teško meni! jer Gospod dodade mi žalost na tugu; iznemogoh uzdišući, i mira ne nalazim.

4. Reci mu ovo : ovako veli Gospod : evo, što sam sagradio ja razgragjujem, i što sam posadio iskorenjavam po svoj toj zemlji.

5. A ti li ćeš tražiti sebi velike stvari? Ne traži; jer evo, ja ću pustiti zlo na svako tijelo, govori Gospod; ali ću tebi dati dušu tvoju mjesto plijena u svijem mjestima, kuda otideš.

GLAVA 46.

Riječ Gospodnja koja dogje Jeremiji proroku za narode :

2. Za Misirce, za vojsku Faraona Nehaona cara Misirskoga, koja bijaše na rijeci Efratu kod Harkemisa, i razbi je Navuhodonosor car Vavilonski četvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina.

3. Pripravite štite i štitiće, i idite u boj;

4. Prežite konje, i pojašite, konjici; postavite se sa šljemovima; utrite koplja, oblačite se u oklope.

5. Za što ih vidim gdje se poplašiše, vraćaju se natrag, junaci njihovi polomiše se i bježe bez obzira? Strah je od svuda, govori Gospod.

6. Da ne uteče laki, niti se izbavi jaki; da se na sjeveru na brijegu rijeke Efrata spotaknu i padnu.

7. Ko je to što se diže kao potok, i vode mu se kolebaju kao rijeke?

8. Misir se diže kao potok i njegove se vode kolebaju kao rijeke; i veli : idem, pokriću zemlju, zatrću grad i one koji žive u njemu.

9. Izlazite, konji, bjesnite, kola; i neka izagju junaci, Husi i Fudi, koji nose štitove, i Ludeji, koji nose i natežu luk.

10. Jer je ovaj dan Gospodu Gospodu nad vojskama dan osvete, da se osveti neprijateljima svojim; mač će ih proždrijeti i nasitiće se i opiće se krvlju njihovom; jer će biti žrtva Gospoda Gospoda nad vojskama u zemlji sjevernoj na rijeci Efratu.

11. Izidi u Galad i uzmi balsama, djevojko kćeri Misirska; zaludu su ti mnogi lijekovi, ne ćeš se izliječiti.

12. Narodi čuše sramotu tvoju, i vike tvoje puna je zemlja, jer se spotiču junak o junaka, te obojica padaju.

13. Riječ koju reče Gospod Jeremiji proroku o dolasku Navuhodonosora cara Vavilonskoga da potre zemlju Misirsku :

14. Javite u Misiru, i oglasite u Migdolu, oglasite i u Nofu i u Tafnesu, i recite : stani i pripravi se, jer mač proždrije što je oko tebe.

15. Za što se povaljaše junaci tvoji? Ne stoje, jer ih Gospod obara.

16. Čini, te se mnogi spotiču i padaju jedan na drugoga, i govore : ustani da se vratimo k narodu svojemu i na postojbinu svoju ispred mača nasilnikova.

17. Viču ondje : Faraon car Misirski propade, progje mu rok.

18. Tako da sam ja živ, govori car kojemu je ime Gospod nad vojskama; kao Tavor megju gorama i kao Karmil na moru doći će.

19. Spremi što ti treba da se seliš, stanovnice, kćeri Misirska; jer će Nof opustjeti i spaliće se da ne će niko živjeti u njemu.

20. Misir je lijepa junica, ali pogibao ide, ide sa sjevera.

21. I najamnici su njegovi usred njega kao teoci ugojeni, ali se i oni obrnuše i pobjegoše, ne ostaše, jer dogje na njih dan nesreće njihove, vrijeme pohodjenja njihova.

22. Glas će njihov ići kao zmijinji, jer oni idu s vojskom i doći će sa sjekirama na nj kao oni koji sijeku drva.

23. I oni će posjeći šumu njegovu, govori Gospod, ako joj i nema mjere, jer ih je više nego skakavaca i nema im broja.

24. Posrami se kći Misirska, predana je u ruke narodu sjevernom.

25. Govori Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : evo, ja ću pohoditi ljudstvo u Noji, i Faraona i Misir i bogove nje-

gove i careve njegove, Faraona i sve koji se uzdaju u nj.

26. I daću ih u ruke onima koji traže dušu njihovu, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke slugama njegovijem; a poslije će biti naseljen kao prije, govori Gospod.

27. A ti se ne boj, slugo moj Jakove, i ne plaši se, Izrailju, jer evo ja ću te izbaviti iz daljne zemlje i sjeme tvoje iz zemlje ropstva njegova; i Jakov će se vratiti i počivaće, i biće miran i niko ga ne će plašiti.

28. Ti se ne boj, slugo moj Jakove, govori Gospod, jer sam ja s tobom; jer ću učiniti kraj svijem narodima, u koje te prognah, ali tebi ne ću učiniti kraja, nego ću te pokarati s mjerom, a ne ću te ostaviti sa svijem bez kara.

GLAVA 47.

Riječ Gospodnja koja dogje Jeremiji proroku za Filisteje prije nego Faraon osvoji Gazu.

2. Ovako veli Gospod: evo, voda dolazi sa sjevera, i biće kao potok koji se razljeva, i potopiće zemlju i što je u njoj, grad i one koji žive u njemu; i ljudi će vikati, i ridaće svi stanovnici zemaljski.

3. Od topota kopita jakih *konja* njegovijeh, od tutnjave kola njegovijeh, i praske točkova njegovijeh, ne će se obazreti ocevi na sinove, jer će im ruke klonuti,

4. Od onoga dana koji će doći da istrijebi sve Filisteje i da zatre Tir i Sidon i sve ostale pomoćnike, jer će Gospod istrijebiti Filisteje, ostatak ostrva Kaftora.

5. Oćelaviće Gaza, propašće Askalon i ostatak doline njihove; dokle ćeš se rezati?

6. Jaoh, maču Gospodnji, kad ćeš se smiriti? vrati se u korice svoje, stani i smiri se.

7. Ali kako bi se smirio? jer mu Gospod dade zapovijest na Askalon i na primorje; onamo ga odredi.

GLAVA 48.

Za Moava ovako govori Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: teško Nevonu! jer će se opustošiti; Kirijatajim će se posramiti i uzeti; Mizgav će se posramiti i prepasti.

2. Ne će se više hvaliti Moav Esevonom; jer mu zlo misle: hodite da ga istrijebimo da nije više narod. I ti, Madmene, opustjećeš; mač će te goniti.

3. Čuje se vika iz Oronajima, pustošenje i satiranje veliko.

4. Moav se satr; stoji vika djece njegove.

5. Jer će se putem Luitskim dizati plač bez prestanka; i kako se slazi u Oronajim, neprijatelji će čuti strašnu viku:

6. Bježite, izbavite duše svoje, i budite kao vrijes u pustinji.

7. Jer što se uzdaš u svoja djela i u blago svoje, za to ćeš se i ti uzeti, i Hamos će otići u ropstvo, sveštenici njegovi i knezovi njegovi skupa.

8. I doći će zatirač u svaki grad, ne će se sačuvati ni jedan grad; dolina će propasti i ravnica će se opustošiti, jer Gospod reče.

9. Podajte krila Moavu, neka brzo odleti; jer će gradovi njegovi opustjeti da ne će niko živjeti u njima.

10. Proklet bio ko nemarno radi djelo Gospodnje, i proklet ko ustеže mač svoj od krvi!

11. Moav je bio u miru od djetinjstva svojega i počivao na droždini svojoj, niti se pretakao iz suda u sud, niti je u ropstvo išao; za to mu osta kus njegov, i miris se njegov nije promijenio.

12. Za to, evo, idu dani, govori Gospod, da mu pošljem premetače, koji će ga premetnuti, i sudove njegove isprazniti i mjehove njegove pokidati.

13. I Moav će se osramotiti s Hamosa, kao što se osramotio dom Izrailjev s Vetilja gada svojega.

14. Kako govorite: jaki smo i junaci u boju?

15. Moav će se opustošiti i gradovi će njegovi propasti, i najbolji mladići njegovi sići će na zaklanje, govori car, kojemu je ime Gospod nad vojskama.

16. Blizu je pogibao Moavova, i zlo njegovo vrlo hiti.

17. Žalite ga svi koji ste oko njega, i koji god znate za ime njegovo, recite: kako se slomi jaki štap, slavna palica?

18. Sigji sa slave svoje, i sjedi na

mjesto zasušeno, kćeri, koja živiš u Devonu; jer će zatirač Moavov doći na tebe i raskopaće gradove tvoje.

19. Stani na putu, i pogledaj, koja živiš u Aroiru, upitaj onoga koji bježi i onu koja gleda da se izbavi, reci: što bi?

20. Posrami se Moav, jer se razbi; ridajte i vičite; javite u Arnon da se Moav opustoši.

21. Jer sud dogje na zemlju ravnu, na Olon i na Jasu i Mifat,

22. I na Devon i na Nevon i na Vet-Devlatajim,

23. I na Kirijatajim i na Vet-Gamul i na Vet-Meon,

24. I na Keriot i na Vosoru, i na sve gradove zemlje Moavske, koji su daleko i koji su blizu.

25. Odbijen je rog Moavu, i mišica se njegova slomi, govori Gospod.

26. Opojte ga, jer se podigao na Gospoda; neka se valja Moav u bljuvotini svojoj, i bude i on podsmijeh.

27. Jer nije li tebi Izrailj bio podsmijeh? je li se zatekao megju lupežima, te kad god govoriš o njemu poskakuješ?

28. Ostavite gradove i naselite se u stijeni, stanovnici Moavski, i budite kao golubica koja se gnijezdi u kraju u rasjelini.

29. Čusmo ponos Moavov da je veoma ponosit, oholost njegovu i ponos, razmetanje njegovo i obijest njegovu.

30. Znam ja, govori Gospod, obijest njegovu; ali ne će biti tako; laži njegove ne će učiniti ništa.

31. Za to ću raditi za Moavom, vikati za svijem Moavom, uzdisaće se za onima u Kir-eresu.

32. Više nego za Jazirom plakaću za tobom, lozo Sivamska; odvode tvoje prijegjoše more, dopriješe do mora Jazirskoga; zatirač napade na ljetinu tvoju i na berbu tvoju.

33. I radost i veselje otide s rodnoga polja, iz zemlje Moavske, i učinih te nesta u kacama vina; niko ne će gaziti pjevajući; pjesma ne će se više pjevati.

34. Od vike Esevonske, koja doprije do Eleale, podigoše viku do Jase, od Sigora do Oronajima, kao junica od tri godine, jer će i voda Nimrimskih nestati.

35. I učiniću, govori Gospod, da ne bude Moavu čovjeka koji bi prinosio žrtvu na visini i kadio bogovima svojim.

36. Za to će srce moje pištati za Moavom kao svirala, i srce će moje pištati kao svirala za ljudima u Kir-eresu, jer će mu sva tečevina propasti.

37. Jer će sve glave biti ćelave i sve brade obrijane, i sve ruke izrezane, i oko bedara kostrijet.

38. Na svijem krovovima Moavovijem i po ulicama njegovijem biće sam plač, jer ću razbiti Moava kao sud na kom nema miline, govori Gospod.

39. Ridajte: kako je satrven! kako Moav obrnu pleći sramotan? i posta Moav podsmijeh i strahota svjema koji su oko njega.

40. Jer ovako govori Gospod: evo, kao orao doletjeće i raširiće krila svoja nad Moavom.

41. Kerijot je pokoren i tvrda se mjesta zauzeše, i srca će u junaka Moavovijeh biti u onaj dan kao srce u žene koja se poragja.

42. I Moav će se istrijebiti da ne bude narod, jer se podiže na Gospoda.

43. Strah i jama i zamka oko tebe je, stanovniče Moavski, govori Gospod.

44. Ko uteče od straha, pašće u jamu, a ko izljeze iz jame, uhvatiće se u zamku; jer ću pustiti na njega, na Moava, godinu pohogjenja njihova, govori Gospod.

45. U sjenu Esevonskom ustaviše se koji bježahu od sile; ali će oganj izaći iz Esevona i plamen isred Siona, i opaliće kraj Moavu i tjeme nemirnicima.

46. Teško tebi, Moave, propade narod Hamosov, jer sinove tvoje zarobiše, i kćeri tvoje odvedoše u ropstvo.

47. Ali ću povratiti roblje Moavovo u pošljednje vrijeme, govori Gospod. Dovde je sud Moavu.

GLAVA 49.

Za sinove Amonove, ovako veli Gospod: zar Izrailj nema sinova? zar nema našljednika? za što Malhom naslijedi zemlju Gadovu? i za što se narod njegov naseli u njegovijem gradovima?

2. Za to evo idu dani, govori Gospod, kad ću učiniti da se čuje vika ubojna u Ravi sinova Amonovijeh, i ona da bude gomila razvalina, i sela njezina popa-

ljena ognjem; i Izrailj će obladati onima koji bjehu njim obladali, govori Gospod.

3. Ridaj Esevone, jer je Gaj opustošen; vičite sela Ravska, pripašite oko sebe kostrijet, naričite i trčite oko plotova; jer će Malhom otići u ropstvo, sveštenici njegovi i knezovi njegovi skupa.

4. Što se hvališ dolinama? Rastopila se dolina tvoja, kćeri odmetnico! koja se uzdaš u blago svoje: ko bi udario na me?

5. Evo ja ću pustiti na te strah od svuda u naokolo, govori Gospod Gospod nad vojskama, i raspršaćete se svi, i ne će biti nikoga da sakupi bježan.

6. Ali ću poslije povratiti roblje sinova Amonovijeh, govori Gospod.

7. Za Edoma, ovako veli Gospod nad vojskama: zar nema više mudrosti u Temanu? nesta li svjeta razumnima? iščilje li mudrost njihova?

8. Bježite, obratite pleći, zavrite se duboko, stanovnici Dedanski, jer ću pustiti na Isava pogibao njegovu u vrijeme kad ću ga pohoditi.

9. Da ti dogju berači, ne bi li ti ostavili pabiraka? da dogju lupeži noću, ne bi li odnijeli koliko im je dosta?

10. Ali ja ogoluznih Isava, otkrih potaje njegove da se ne može sakriti; propade sjeme njegovo, braća njegova i susjedi njegovi, niko ne osta.

11. Ostavi sirote svoje, ja ću im život sačuvati, i udovice tvoje neka se uzdaju u me.

12. Jer ovako veli Gospod: evo, koji ne bi trebalo da piju iz čaše, doista će piti; a ti li ćeš ostati bez kara? ne ćeš ostati bez kara, nego ćeš za cijelo piti.

13. Jer sobom se zaklinjem, govori Gospod, da će Vosora biti pustoš, rug, čudo i prokletstvo, i svi će gradovi njezini biti pustinja vječna.

14. Čuh glas od Gospoda, i glasnik bi poslan k narodima *da reče*: skupite se i idite na nju, i dignite se u boj.

15. Jer gle, učiniću te da budeš mali megju narodima i prezren megju ljudima.

16. Obijest tvoja i ponositost srca tvojega prevari tebe, koji živiš u rasjelinama kamenijem i držiš se visokih humova; da načiniš sebi gnijezdo visoko kao orao, i odande ću te svaliti, govori Gospod.

17. I zemlja će Edomska biti pustinja, ko progje mimo nju, svak će se čuditi i zviždati radi svijeh rana njezinijeh.

18. Kao kad se zatr Sodom i Gomor i susjedstvo njihovo, veli Gospod, ne će se naseliti ondje niko niti će se baviti ondje sin čovječji.

19. Gle, kao lav izaći će podižući se više nego Jordan na stan silnoga; ali ću ga brzo otjerati iz te zemlje, i postaviću nad njom onoga ko je izabran; jer ko je kao ja? i ko će se preti sa mnom? i koji će mi pastir odoljeti?

20. Za to čujte namjeru Gospodnju što je naumio za Edomce i misli njegove što je smislio za stanovnike Temanske: zaista najmanji iz stada razvlačiće ih, zaista će opustjeti stan s njima.

21. Od praske padanja njihova zemlja će se tresti, i vika će se njihova čuti na crvenom moru.

22. Gle, doći će i doletjeće kao orao i raširiće krila svoja nad Vosorom, i biće srce u junaka Edomskih kao srce u žene koja se poragja.

23. Za Damasak. Posrami se Emat i Arfad, jer ču zle glase; rastopiše se, strah je na moru, ne može se umiriti.

24. Damasak klonu, obrati se da bježi, drhat ga poduze, tuga i bolovi osvojiše ga kao porodilju.

25. Kako se ne ostavi slavni grad? grad radosti moje?

26. Za to će popadati mladići njegovi na ulicama njegovijem, i svi će vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospod nad vojskama.

27. I raspaliću oganj u zidovima Damaštanskim, i proždrijeće dvore Ven-Adadove.

28. Za Kidari carstva Asorska, koja razbi Navuhodonosor car Vavilonski, ovako veli Gospod: ustanite, idite na Kidar, i zatrite sinove istočne.

29. Uzeće im šatore i stada, zavjese njihove i sudove njihove i kamile njihove oteće, i vikaće na njih strašno od svuda.

30. Bježite, selite se daleko, zavrite se duboko, stanovnici Asorski, govori Gospod, jer je Navuhodonosor car Vavilonski namjerio namjeru protiv vas, i smislio misao protiv vas.

31. Ustanite, idite k narodu mirnome,

koji živi bez straha, govori Gospod, koji nema vrata ni prijevornica, žive sami.

32. I kamile će njihove biti plijen, i mnoštvo stoke njihove grabež, i rasijaću ih u sve vjetrove, one što se s kraja strigu; i dovešću pogibao na njih sa svijeh strana, govori Gospod.

33. I Asor će biti stan zmajevski, pustinja do vijeka: niko se ne će ondje naseliti, niti će se baviti u njemu sin čovječji.

34. Riječ Gospodnja koja dogje Jeremiji proroku za Elam, u početku carovanja Sedekije cara Judina, govoreći:

35. Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja ću slomiti luk Elamu, glavnu silu njihovu;

36. I dovešću na Elam četiri vjetra s četiri kraja nebesa, i u sve te vjetrove rasijaću ih, tako da ne će biti naroda kuda ne će otići prognanici Elamski.

37. I uplašiću Elamce pred neprijateljima njihovijem, i pred onima koji traže dušu njihovu; i pustiću zlo na njih, žestinu gnjeva svojega, govori Gospod, i pustiću za njima mač dokle ih ne zatrem.

38. I namjestiću prijesto svoj u Elamu, i istrijebiću odande cara i knezove, govori Gospod.

39. Ali u pošljednje vrijeme povratiću roblje Elamsko, govori Gospod.

GLAVA 50.

Riječ koju reče Gospod za Vavilon i za zemlju Haldejsku preko Jeremije proroka.

2. Javite narodima i razglasite, podignite zastavu, razglasite, ne tajite, recite: uze se Vavilon, posrami se Vil, razbi se Merodah; posramiše se idoli njegovi, razbiše se gadni bogovi njegovi.

3. Jer se narod podiže na nj sa sjevera, koji će mu zemlju opustiti, da ne će biti nikoga da živi u njoj; i ljudi i stoka pobjeći će i otići.

4. U te dane i u to vrijeme, govori Gospod, doći će sinovi Izrailjevi i sinovi Judini zajedno, ići će plačući i tražiće Gospoda Boga svojega.

5. Pitaće za put u Sion, i obrativši se onamo *reći će*: hodite, sjedinimo se s Gospodom zavjetom vječnijem, koji se ne zaboravlja.

6. Narod je moj stado izgubljeno; pastiri njegovi zavedoše ga, te luta po gorama, ide s brda na humove, zaboravivši stan svoj.

7. Ko ih nagje, proždiraše ih, i neprijatelji njihovi govoriše: ne ćemo biti krivi, jer zgriješiše Gospodu, stanu pravde, Gospodu, nadu otaca njihovijeh.

8. Bježite iz Vavilona i izidite iz zemlje Haldejske i budite kao ovnovi pred stadom.

9. Jer, evo, ja ću podignuti i dovešću na Vavilon zbor velikih naroda iz zemlje sjeverne, koji će se uvrstati da se biju s njim, i uzeće ga; strijele su im kao u dobra junaka, ne vraćaju se prazne.

10. I zemlja će se Haldejska oplijeniti, svi koji će je plijeniti nasitiće se, govori Gospod.

11. Jer se veseliste, jer se radovaste plijeneći moje našljedstvo; jer bješnjeste kao junica na travi i rzaste kao jaki konji.

12. Mati se vaša osramoti vrlo, roditeljka vaša postidje se; evo biće pošljednja megju narodima, pustinja, zemlja suha i pustoš.

13. Od gnjeva Gospodnjega ne će se u njoj živjeti, nego će sva opustjeti; ko god progje mimo Vavilon, čudiće se i zviždaće radi svijeh rana njegovijeh.

14. Postavite se oko Vavilona svi koji natežete luk, strijeljajte ga, ne žalite strijela; jer je sagriješio Gospodu.

15. Vičite na nj u naokolo; pruža ruku; temelji mu padoše, zidovi su mu razvaljeni; jer je osveta Gospodnja; osvetite mu se; kako je činio, onako mu učinite.

16. Istrijebite iz Vavilona sijača i onoga koji maše srpom o žetvi; od mača nasilnikova neka se vrati svaki svome narodu, i svaki u svoju zemlju neka bježi.

17. Izrailj je stado razagnano, lavovi ga rasplašiše; najprije ga jede car Asirski, a poslije mu kosti izlomi Navuhodonosor car Vavilonski.

18. Za to ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: evo, ja ću pohoditi cara Vavilonskoga i zemlju njegovu, kao što sam pohodio cara Asirskoga.

19. I povratiću Izrailja u torove njegove, i pašće po Karmilu i Vasanu; i

po gori Jefremovoj i Galadu sitiće se duša njegova.

20. U one dane i u ono vrijeme, govori Gospod, tražiće se bezakonje Izrailjevo, ali ga ne će biti; i grijesi Judini, ali se ne će naći, jer ću oprostiti onima koje ostavim.

21. Izidi na zemlju Meratajimsku i na stanovnike Fekodske; zatri i istrijebi iza njih, govori Gospod, i učini sve kako ti zapovjedim.

22. Vika je ubojna u zemlji i polom velik.

23. Kako se slomi i skrši malj cijele zemlje? kako Vavilon posta čudo megju narodima?

24. Ja ti metnuh zamku, Vavilone, i ti se uhvati ne doznavši, našao si se i uhvatio si se, jer si se zaratio s Gospodom.

25. Gospod otvori riznicu svoju i izvadi oružje gnjeva svojega; jer je to djelo Gospoda Gospoda na vojskama u zemlji Haldejskoj.

26. Hodite na nju s kraja zemlje, otvorite žitnice njezine; gazite je kao stogove, i potrite je da ne ostane od nje ostatka.

27. Pokoljite mačem sve teoce njezine, neka sigju na zaklanje; teško njima! jer dogje dan njihov, vrijeme pohogjenja njihova.

28. Čuje se glas onijeh koji bježe i koji utekoše iz zemlje Vavilonske da jave u Sionu osvetu Gospoda Boga našega, osvetu dvora njegova.

29. Sazovite na Vavilon mnoštvo; svi koji natežete luk, stanite u òkô prema njemu u naokolo da ne uteče ni jedan, platite mu po djelima njegovijem; kako je činio, onako mu učinite, jer se je suprot Gospodu uznosio, suprot svecu Izrailjevu.

30. Za to će mladići njegovi pasti po ulicama njegovijem, i svi će vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospod.

31. Evo mene na tebe, ponositi, govori Gospod Gospod nad vojskama, jer dogje dan tvoj, vrijeme da te pohodim.

32. Ponositi će se spotaći i pasti, i ne će biti nikoga da ga podigne; i raspaliću oganj u gradovima njegovijem, i spaliće svu okolinu njegovu.

33. Ovako veli Gospod nad vojskama: sila se čini sinovima Izrailjevijem i sinovima Judinijem; koji ih zarobiše, drže ih, ne će da ih puste.

34. Izbavitelj je njihov silan, ime mu je Gospod nad vojskama, on će doista braniti stvar njihovu da umiri zemlju i smete stanovnike Vavilonske.

35. Mač na Haldejce, govori Gospod, i na stanovnike Vavilonske i na knezove njegove i na mudarce njegove.

36. Mač na laže njegove, i poludjeće; mač na junake njegove, i prepašće se.

37. Mač na konje njegove, i na kola njegova i na svu mješavinu što je usred njega, i postaće kao žene; mač na blago njegovo, i razgrabiće se.

38. Suša na vode njegove, i usahnuće, jer je zemlja idolska, i oko lažnijeh bogova luduju.

39. Za to će se ondje nastaniti divlje zvijeri i buljine, i sove će ondje stanovati; i ne će se naseliti do vijeka i ne će se u njoj živjeti nigda.

40. Kao kad Gospod zatr Sodom i Gomor i susjedstvo njihovo, govori Gospod, ne će se niko ondje naseliti, niti će se baviti u njoj sin čovječji.

41. Evo, narod će doći sa sjevera, velik narod, i carevi silni podignuće se od krajeva zemaljskih.

42. Luk i koplje nosiće, žestoki će biti, niti će žaliti; glas će im kao more bučati i jahaće na konjma, spremni kao junaci za boj, na tebe, kćeri Vavilonska.

43. Car Vavilonski kad čuje glas o njima, klonuće mu ruke, tuga će ga spopasti i bolovi kao porodilju.

44. Gle, kao lav izaći će podižući se više nego Jordan na stan silnoga; ali ću ga brzo otjerati iz te zemlje, i postaviću nad njom onoga ko je izabran; jer ko je kao ja? i ko će se preti sa mnom? i koji će mi pastir odoljeti?

45. Za to čujte namjeru Gospodnju što je naumio za Vavilon, i misli njegove što je smislio za zemlju Haldejsku: zaista najmanji iz stada razvlačiće ih, zaista će opustiti stan s njima.

46. Od praske kad se uzme Vavilon potrešće se zemlja, i vika će se čuti po narodima.

GLAVA 51.

Ovako govori Gospod: evo, ja ću podignuti na Vavilon i na one koji žive u-

sred onijeh koji ustaju na me vjetar koji mori.

2. Poslaću na Vavilon vijače koji će ga razvijati i zemlju njegovu isprazniti, jer će ga opkoliti sa svijeh strana u dan nevolje njegove.

3. Strijelac neka nateže luk na strijelca i na onoga koji se ponosi svojim oklopom; i ne žalite mladića njegovijeh, potrite mu svu vojsku,

4. Neka padnu pobijeni u zemlji Haldejskoj i izbodeni na ulicama njegovijem.

5. Jer nije ostavio Izrailja i Judu Bog njihov, Gospod nad vojskama, ako i jest zemlja njihova puna krivice svecu Izrailjevu.

6. Bježite iz Vavilona i izbavite svaki dušu svoju da se ne istrijebite u bezakonju njegovu, jer je vrijeme osvete Gospodnje, plaća mu što je zaslužio.

7. Vavilon bijaše zlatna čaša u ruci Gospodnjoj, kojom opoji svu zemlju; vina njegova piše narodi, za to poludješe narodi.

8. U jedan put pade Vavilon i razbi se; ridajte za njim; donesite balsama za rane njegove, ne bi li se iscijelio.

9. Liječismo Vavilon, ali se ne iscijeli; ostavite ga, i da idemo svaki u svoju zemlju; jer do neba dopire sud njegov i diže se do oblaka.

10. Gospod je iznio pravdu našu; hodite, da pripovijedamo na Sionu djelo Gospoda Boga svojega.

11. Čistite strijele, uzmite štitove; Gospod podiže duh careva Midskih, jer je Vavilonu namislio da ga zatre; jer je osveta Gospodnja, osveta crkve njegove.

12. Na zidovima Vavilonskim podignite zastavu, utvrdite stražu, postavite stražare, namjestite, zasjede; jer je Gospod namislio, i učiniće što je rekao za stanovnike Vavilonske.

13. O ti, što stanuješ kraj vode velike i imaš mnogo blaga! dogje kraj tvoj i svršetak lakomstvu tvojemu.

14. Gospod nad vojskama zakle se sobom: napuniću te ljudima kao skakavcima, i oni će ti pjevati pjesmu.

15. On je stvorio zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudrošću svojom, i razumom svojim razapeo nebesa.

16. Kad pusti glas svoj, buče vode na ńebesima, podiže paru s krajeva zemaljskih i pušta munje s daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovijeh.

17. Svaki čovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanijem; jer su laž likovi njegovi liveni i nema duha u njima.

18. Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim, poginuće.

19. Nije taki dio Jakovljev; jer je on tvorac svemu i on je dio našljedstva njegova; ime mu je Gospod nad vojskama.

20. Ti si mi bio malj, oružje ubojno, i tobom satrh narode i tobom rasuh carstva.

21. I tobom satrh konja i jahača njegova; i tobom satrh kola i koji sjegjahu na njima.

22. I tobom satrh čovjeka i ženu, i satrh tobom starca i dijete, i satrh tobom momka i djevojku.

23. I tobom satrh pastira i stado njegovo, i tobom satrh orača i volove njegove ujarmljene, i satrh tobom knezove i vlastelje.

24. I platiću Vavilonu i svijem stanovnicima Haldejskim za sve zlo koje učiniše Sionu, na vaše oči, govori Gospod.

25. Evo mene na tebe, goro, koja zatireš, govori Gospod, koja zatireš svu zemlju, i zamahnuću rukom svojom na te i svaliću te sa stijena, i načiniću od tebe goru izgorjelu.

26. I ne će uzeti od tebe kamena za ugao ni kamena za temelj, jer ćeš biti pustoš vječna, govori Gospod.

27. Podignite zastavu u zemlji, zatrubite u trube megju narodima, pripravite narode na nj, sazovite na nj carstvo Araratsko, Minijsko i Ashanasko; postavite vojvodu suprot njemu, dovedite konje kao skakavce bodljikaste.

28. Pripravite narode suprot njemu, careve Midske i vojvode njihove i sve vlastelje njihove i svu zemlju države njihove.

29. I zemlja će se zatresti i uzmučiti, jer će se misao Gospodnja izvršiti na Vavilonu da obrati zemlju Vavilonsku u pustinju da niko ne živi u njoj.

30. Prestaše vojevati junaci Vavilonski, stoje u gradu, nesta sile njihove,

postaše kao žene, izgorješe stanovi njihovi, prijevornice njihove polomiše se.

31. Glasnik će sretati glasnika, i poslanik će sretati poslanika da jave caru Vavilonskom da mu je uzet grad sa svijeh krajeva,

32. I da se brodovi uzeše i jezera izgorješe ognjem i vojnici se prepali.

33. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : kći je Vavilonska kao gumno; vrijeme je da se nabije, još malo, pa će doći vrijeme da se požnje.

34. Izjede me i potr me Navuhodonosor car Vavilonski, načini od mene nepotreban sud, proždrije me kao zmaj, napuni trbuh svoj milinama mojim, i otjera me.

35. Nepravda koja se čini meni i mojemu tijelu neka *dogje* na Vavilon, reći će stanovnica Sionska, i krv moja na stanovnike Haldejske, govoriće Jerusalim.

36. Za to ovako veli Gospod : evo, ja ću raspraviti parbu tvoju i osvetiću te; i osušiću more njegovo, i izvore ću njegove osušiti.

37. I Vavilon će postati gomila, stan zmajevski, čudo i podsmijeh da niko ne će živjeti u njemu.

38. Rikaće svi kao lavovi i viti kao lavići.

39. Kad se ugriju, iznijeću im da piju, i opojiću ih da se razvesele i zaspe vječnijem snom, da se ne probude, govori Gospod.

40. Svešću ih na zaklanje kao jaganjce, kao ovnove s jarcima.

41. Kako se predobi Sisah i uze se hvala sve zemlje? kako Vavilon posta čudo megju narodima?

42. More usta na Vavilon, pokri ga mnoštvo vala njegovijeh.

43. Gradovi njegovi postaše pustoš, zemlja sasušena i pusta, zemlja gdje niko ne živi, niti prolazi kroz nju sin čovječji.

44. I pohodiću Vila u Vavilonu i izvući ću iz usta njegovijeh što je proždr'o, i ne će se više stjecati k njemu narodi, i zid će Vavilonski pasti.

45. Izidi iz njega, narode moj, i izbavite svaki svoju dušu od žestokoga gnjeva Gospodnjega.

46. Nemojte da odmekne srce vaše i da se uplašite od glasa koji će se čuti u zemlji; a doći će glas jedne godine, a poslije njega drugi glas druge godine, i nasilje će biti u zemlji, i gospodar će ustati na gospodara.

47. Za to evo idu dani kad ću pohoditi rezane likove Vavilonske, i sva će se zemlja njegova posramiti, i svi će pobijeni njegovi pasti usred njega.

48. Nebo i zemlja i sve što je u njima pjevaće nad Vavilonom, jer će doći na nj sa sjevera zatirači, govori Gospod.

49. I kao što je Vavilon učinio da padnu pobijeni Izrailjevi, tako će pasti u Vavilonu pobijeni sve zemlje.

50. Koji utekoste od mača, idite, ne stojte ; pominjite Gospoda iz daleka, i Jerusalim neka vam je u srcu.

51. Posramismo se, što čusmo rug, stid popade lice naše, što tugjini ugjoše u svetinju doma Gospodnjega.

52. Za to, gle, idu dani, govori Gospod, kad ću pohoditi rezane likove njegove, i po svoj zemlji njegovoj ječaće ranjenici.

53. Da se Vavilon i na nebo popne, i na visini da utvrdi silu svoju, doći će od mene na nj zatirači, govori Gospod.

54. Čuje se velika vika iz Vavilona, i velik polom iz zemlje Haldejske.

55. Jer Gospod zatire Vavilon, i ukida u njemu veliku vrevu; i vali će njihovi bučati kao velika voda, vika će se njihova razlijegati.

56. Jer dogje na nj, na Vavilon, zatirač, junaci se njegovi zarobiše, lukovi se njihovi potrše ; jer je Gospod Bog, koji plaća, doista će platiti.

57. Opojiću knezove njegove i mudarce njegove, vojvode njegove i vlastelje njegove i junake njegove, da će zaspati vječnijem snom i ne će se probuditi, govori car, kojemu je ime Gospod nad vojskama.

58. Ovako veli Gospod nad vojskama : široki zidovi Vavilonski sa svijem će se raskopati, i visoka vrata njegova ognjem će se spaliti, te će ljudi biti uzalud radili, i narodi se trudili za oganj.

59. Riječ što zapovjedi prorok Jeremija Seraji sinu Nirije sina Masijina,

kad pogje od Sedekije cara Judina u Vavilon četvrte godine carovanja njegova; a Seraja bješe glavni posteljnik.

60. A Jeremija napisa u jednu knjigu sve zlo koje šćaše doći na Vavilon, sve ove riječi što su napisane za Vavilon.

61. I reče Jeremija Seraji: kad dogješ u Vavilon, tada gledaj i pročitaj sve ove riječi;

62. I reci: Gospode, ti si govorio za ovo mjesto da ćeš ga zatrti da niko ne živi u njemu, ni čovjek ni živinče, nego da je pustoš do vijeka.

63. A kad pročitaš ovu knjigu, veži kamen za nju, i baci je u Efrat.

64. I reci: tako će potonuti Vavilon i ne će se podignuti oda zla koje ću pustiti na nj, i oni će iznemoći. Dovde su riječi Jeremijine.

GLAVA 52.

Dvadeset i jedna godina bijaše Sedekiji kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala kći Jeremijina, iz Livne.

2. On činjaše što je zlo pred Gospodom sa svijem kako je činio Joakim.

3. Jer od gnjeva Gospodnjega zbi se Jerusalimu i Judi, te ih odbaci ispred sebe. A Sedekija se odmetnu od cara Vavilonskoga.

4. I tako devete godine njegova carovanja, desetoga dana dogje Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim; i stadoše u oko pod njim, i načiniše opkope oko njega.

5. I grad bi opkoljen do jedaneste godine carovanja Sedekijina.

6. I devetoga *dana* četvrtoga mjeseca nasta velika glad u gradu, te narod zemaljski nemaše hljeba.

7. Tada grad bi provaljen, i vojnici svi pobjegoše i izidoše iz grada noću na vrata izmegju dva zida uz vrt carev, a Haldejci bijahu svuda oko grada; i otidoše putem k pustinji.

8. Ali vojska Haldejska potjera cara, i stigoše Sedekiju u polju Jerihonskom, a sva vojska što bijaše s njim razbježe se od njega.

9. I uhvatiše cara i odvedoše ga k caru Vavilonskom u Rivlu u zemlji Ematskoj; i ondje mu sudi.

10. I pokla car Vavilonski sinove Sedekijine na njegove oči, i sve knezove Judine pokla u Rivli.

11. I Sedekiji iskopa oči, i svezav ga u dvoje verige mjedene odvede ga car Vavilonski u Vavilon i metnu ga u tamnicu, *gdje osta* do smrti svoje.

12. A desetoga dana petoga mjeseca godine devetnaeste carovanja Navuhodonosora cara Vavilonskoga dogje u Jerusalim Nevuzardan zapovjednik stražarski, koji služaše caru Vavilonskom.

13. I popali dom Gospodnji i dom carski i sve domove u Jerusalimu; sve velike kuće popali ognjem.

14. I sve zidove Jerusalimske u naokolo razvali sva vojska Haldejska što bijaše sa zapovjednikom stražarskim.

15. A narod siromašni i ostatak naroda što osta u gradu, i prebjege što prebjegoše k caru Vavilonskom, i ostali prosti narod, odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski.

16. Samo od siromašnoga naroda u zemlji ostavi Nevuzardan zapovjednik stražarski koji će biti vinogradari i ratari.

17. I stupove mjedene što bijahu u domu Gospodnjem, i podnožja i more mjedeno koje bijaše u domu Gospodnjem, izlomiše Haldejci, i mjed od njih odnesoše u Vavilon.

18. I lonce i lopate i viljuške i kotliće i kadionice i sve sudove mjedene kojima služahu, uzeše,

19. I umivaonice i mašice s kotlićima i loncima i svijetnjacima i kadionicama i čašama, što god bijaše zlatno i što god bijaše srebrno, uze zapovjednik stražarski,

20. Dva stupa, jedno more, i dvanaest volova mjedenijeh što bijahu pod podnožjima, što načini car Solomun za dom Gospodnji, ne bješe mjere mjedi od svijeh tijeh sudova.

21. A stupovi bijahu svaki od osamnaest lakata, u visinu, a u naokolo od dvanaest lakata, a četiri prsta bješe svaki debeo i šupalj;

22. I ozgo na njemu bijaše oglavlje mjedeno, i oglavlje bješe visoko pet lakata i pletenica i šipci oko oglavlja, sve od mjedi; taki bijaše i drugi stup sa šipcima.

23. I bijaše devedeset i šest šipaka sa svake strane; svega šipaka na pletenici u naokolo bijaše sto.

24. Uze zapovjednik stražarski i Seraju prvoga sveštenika i Sofoniju drugoga sveštenika, i tri vratara.

25. A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaše nad vojnicima, i sedam ljudi koji stajahu pred carem, koji se nagjoše u gradu, i prvoga pisara vojničkoga, koji popisivaše narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se nagjoše u gradu.

26. Uze ih Nevuzardan zapovjednik stražarski i odvede k caru Vavilonskom u Rivlu.

27. A car ih Vavilonski pobi i pogubi u Rivli u zemlji Ematskoj. Tako bi preseljen Juda iz zemlje svoje.

28. Ovo je narod što ga preseli Navuhodonosor: sedme godine tri tisuće i dvadeset i tri Judejca;

29. Godine osamnaeste Navuhodonosorove preseli iz Jerusalima osam stotina i trideset i dvije duše;

30. Godine dvadeset treće Navuhodonosorove preseli Nevuzardan zapovjednik stražarski Judejaca sedam stotina i četrdeset i pet duša; svega četiri tisuće i šest stotina duša.

31. A trideset sedme godine od kako se zarobi Joahin car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset petoga dana, Evil-Merodah car Vavilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina.

32. I lijepo govori s njim, i namjesti mu prijesto više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Vavilonu.

33. I promijeni mu haljine tamničke, i on jegjaše svagda s njim svega vijeka svojega.

34. I hrana mu se jednako davaše od cara Vavilonskoga svaki dan svega vijeka njegova do smrti njegove.

PLAČ JEREMIJIN.

GLAVA 1.

Kako sjedi sam, posta kao udovica grad koji bješe pun naroda! velik megju narodima, glava megju zemljama potpade pod danak!

2. Jednako plače noću, i suze su mu na obrazima, nema nikoga od svijeh koji ga ljubljahu da ga potješi; svi ga prijatelji njegovi iznevjeriše, postaše mu neprijatelji.

3. Iseli se Juda od muke i ljutoga ropstva; sjedi megju narodima, ne nalazi mira; svi koji ga goniše stigoše ga u tjesnacu.

4. Putovi Sionski tuže, jer niko ne ide na praznik; sva su vrata njegova pusta, sveštenici njegovi uzdišu, djevojke su njegove žalosne, i sam je jadan.

5. Protivnici njegovi postaše glava, neprijateljima je njegovijem dobro; jer ga Gospod ucvijeli za mnoštvo bezakonja njegova; djeca njegova idu u ropstvo pred neprijateljem.

6. I otide od kćeri Sionske sva slava njezina; knezovi su njezini kao jeleni koji ne nalaze paše; idu nemoćni pred onijem koji ih goni.

7. Opominje se Jerusalim u muci svojoj i u jadu svom svijeh milina što je imao od starine, kad pada narod njegov od ruke neprijateljeve a nikoga nema da mu pomože; neprijatelji gledaju ga i smiju se prestanku njegovu.

8. Teško sagriješi Jerusalim, za to posta kao nečista žena; svi koji su ga poštovali preziru ga, jer vidješe golotinju njegovu; a on uzdiše, i okreće se natrag.

9. Nečistota mu bješe na skutovima: nije mislio na kraj svoj; pao je za čudo a nema nikoga da ga potješi. Pogledaj, Gospode, muku moju, jer se neprijatelj ponio.

10. Neprijatelj poseže rukom na sve dràge stvari njegove, i on gleda kako narodi ulaze u svetinju njegovu, za koje si zapovjedio: da ne dolaze na sabor tvoj.

11. Sav narod njegov uzdiše tražeći hljeba, daju dragocjene stvari svoje za

jelo da okrijepe dušu. Pogledaj, Gospode, i vidi kako sam poništen.

12. Zar vam nije stalo, svi koji prolazite ovuda? pogledajte i vidite, ima li bola kakav je moj, koji je meni dopao, kojim me ucvijeli Gospod u dan žestokoga gnjeva svojega.

13. S visine pusti oganj u kosti moje, koji ih osvoji; razape mrežu nogama mojima, obori me nauznako, pustoši me, te po vas dan tužim.

14. Svezan je rukom njegovom jaram od grijeha mojih, usukani su i dogjoše mi na vrat; obori silu moju; predade me Gospod u ruke, iz kojih se ne mogu podignuti.

15. Polazi Gospod sve junake moje usred mene, sazva na me sabor da potre mladiće moje; kao grožgje u kaci izgazi Gospod djevojku kćer Judinu.

16. Za to ja plačem, oči moje, oči moje liju suze, jer je daleko od mene utješitelj, koji bi okrijepio dušu moju; sinovi moji propadoše, jer nadvlada neprijatelj.

17. Sion širi ruke svoje, nema nikoga da ga tješi; Gospod zapovjedi za Jakova, te ga opkoliše neprijatelji; Jerusalim posta megju njima kao nečista žena.

18. Pravedan je Gospod, jer se suprotih zapovijesti njegovoj; čujte, svi narodi, i vidite bol moj; djevojke moje i mladići moji otidoše u ropstvo.

19. Zvah prijatelje svoje, oni me prevariše; svešteničci moji i starješine moje pomriješe u gradu tražeći hrane da okrijepe dušu svoju.

20. Pogledaj, Gospode, jer mi je tuga, utroba mi se uskolebala, srce se moje prevrće u meni, jer se mnogo suprotih; na polju učini me sirotom mač, a kod kuće sama smrt.

21. Čuju gdje uzdišem, ali nema nikoga da me potješi; svi neprijatelji moji čuše za nesreću moju i raduju se što si to učinio; dovešćeš dan koji si oglasio, te će oni biti kao ja.

22. Neka izagje preda te sva zloća njihova, i učini kao što si učinio meni za sve grijehe moje; jer je mnogo uzdaha mojih i srce je moje žalosno.

GLAVA 2.

Kako obastrije Gospod oblakom u gnjevu svom kćer Sionsku! svrže s neba na zemlju slavu Izrailjevu, i ne opomenu se podnožja nogu svojih u dan gnjeva svojega!

2. Gospod potr nemilice sve stanove Jakovljeve, razvali u gnjevu svom gradove kćeri Judine, i na zemlju obori, oskvrni carstvo i knezove njegove.

3. Odbi u žestokom gnjevu sav rog Izrailju, obrati natrag desnicu svoju od neprijatelja, i raspali se na Jakova kao oganj plameni, koji proždire sve oko sebe.

4. Nateže luk svoj kao neprijatelj, podiže desnicu svoju kao protivnik, i pobi sve što bješe drago očima; na šator kćeri Sionske prosu kao oganj gnjev svoj.

5. Gospod posta kao neprijatelj; potr Izrailja, potr sve dvore njegove, raskopa sve gradove njegove, i umnoži kćeri Judinoj žalost i jad.

6. Razvali mu ogradu kao vrtu; potr mjesto sastancima njegovijem; Gospod vrže u zaborav na Sionu praznike i subotu, i u žestini gnjeva svojega odbaci cara i svještenika.

7. Odbaci Gospod oltar svoj, omrze na svetinju svoju, predade u ruke neprijateljima zidove dvora Sionskih; stade ih vika u domu Gospodnjem kao na praznik.

8. Gospod naumi da raskopa zid kćeri Sionske, rasteže uže, i ne odvrati ruke svoje da ne zatre, i ojadi opkop i zid, iznemogoše skupa.

9. Utonuše u zemlju vrata njezina, polomi i potr prijevornice njezine; car njezin i knezovi njezini megju narodima su; zakona nema, i proroci njezini ne dobijaju utvare od Gospoda.

10. Starješine kćeri Sionske sjede na zemlji i muče, posule su prahom glavu i pripasale kostrijet; oborile su k zemlji glave svoje djevojke Jerusalimske.

11. Iščilješe mi oči od suza, utroba se moja uskolebala, prosipa se na zemlju jetra moja od pogibli kćeri naroda mojega, jer djeca i koja sisaju obamiru na ulicama gradskim.

12. Govore materama svojim: gdje je žito i vino? obamiru kao ranjenici na ulicama gradskim, i ispuštaju dušu svoju u naručju matera svojih.

13. Koga ću ti uzeti za svjedoka? s čim ću te izjednačiti, kćeri Jerusalim-

ska? kaku ću ti priliku naći, da te utješim, djevojko, kćeri Sionska? jer je nesreća tvoja velika kao more, ko će te iscijeliti?

14. Proroci tvoji prorokovaše ti laž i bezumlje, i ne otkrivaše bezakonja tvojega da bi odvratili ropstvo tvoje; nego ti kazivaše utvare lažne i koje će te prognati.

15. Pljeskaju rukama nad tobom svi koji prolaze, zviždе i mašu glavom za kćerju Jerusalimskom: to li je grad, za koji govorahu da je prava ljepota, radost svoj zemlji?

16. Razvaljuju usta na te svi neprijatelji tvoji, zviždе i škrgućи zubima govoreći: proždrijesmo; ovo je doista dan koji čekasmo; dočekasmo, vidjesmo.

17. Učini Gospod što naumi, ispuni riječ svoju, koju kaza odavna; razori nemilice, i razveseli tobom neprijatelja, podiže rog protivnicima tvojim.

18. Viče srce njihovo ka Gospodu: zide kćeri Sionske, proljevaj potokom suze dan i noć, ne daj sebi mira, i zjenica oka tvojega da ne staje.

19. Ustani, viči ob noć, u početku straže, proljevaj srce svoje kao vodu pred Gospodom, podiži k njemu ruke svoje za dušu djece svoje koja obamiru od gladi na uglovima svijeh ulica.

20. Pogledaj, Gospode, i vidi, kome si ovako učinio. Eda li žene jedu porod svoj, djecu koju nose u naručju? eda li se ubija u svetinji Gospodnjoj sveštenik i prorok?

21. Leže na zemlji po ulicama djeca i starci, djevojke moje i mladići moji padoše od mača, pobio si ih u dan gnjeva svojega i poklao ne žaleći.

22. Sazvao si kao na praznik strahote moje od svuda, i u dan gnjeva Gospodnjega niko ne uteče niti osta. Koje na ruku nosih i othranih, njih mi neprijatelj moj pobi.

GLAVA 3.

Ja sam čovjek koji vidjeh muku od pruta gnjeva njegova.

2. Odvede me i opravi me u tamu a ne na vidjelo.

3. Samo se na me obraća, obraća ruku svoju po vas dan.

4. Učini, te mi ostarje tijelo i koža, potr kosti moje.

5. Zazida me, i optoči me žučju i mukom.

6. Posadi me u tamu kao umrle odavna.

7. Ogradi me da ne izagjem, i metnu na me teške okove.

8. Kad vičem i vapijem, odbija molitvu moju.

9. Zagradi putove moje tesanijem kamenom, i prevrati staze moje.

10. Posta mi kao medvjed u zasjedi, kao lav u potaji.

11. Pomete putove moje, i razdrije me, i uništi me.

12. Nateže luk svoj, i metnu me strijeli za biljegu.

13. Ustrijeli me u bubrege strijelama iz tula svojega.

14. Postah podsmijeh svemu narodu svojemu i pjesma njihova po vas dan.

15. Nasiti me gorčinom, opoji me pelenom.

16. Polomi mi zube kamenjem, uvali me u pepeo.

17. Udaljio si dušu moju od mira, zaboravih dobro.

18. I rekoh: propade sila moja i nadanje moje od Gospoda.

19. Opomeni se muke moje i jada mojega, pelena i žuči.

20. Duša se moja opominje bez prestanka, i poništila se u meni.

21. Ali ovo napominjem srcu svojemu, te se nadam:

22. Milost je Gospodnja što ne izgibosmo sa svijem, jer milosrgja njegova nije nestalo;

23. Ponavlja se svako jutro; velika je vjera tvoja.

24. Gospod je dio moj, govori duša moja; za to ću se u njega uzdati.

25. Dobar je Gospod onima koji ga čekaju, duši, koja ga traži.

26. Dobro je mirno čekati spasenje Gospodnje.

27. Dobro je čovjeku nositi jaram za mladosti svoje.

28. Sam će sjedjeti i mučati, jer *Bog* metnu breme na nj.

29. Metnuće usta svoja u prah, eda bi bilo nadanja.

30. Podmetnuće obraz svoj onome koji ga bije, biće sit sramote.

31. Jer Gospod ne odbacuje za svagda.

32. Jer ako i ucvijeli, opet će se i smilovati radi mnoštva milosti svoje.
33. Jer ne muči iz srca svojega ni cvijeli sinova čovječjih.
34. Kad gaze nogama sve sužnje na zemlji,
35. Kad izvrću pravicu čovjeku pred višnjim,
36. Kad čine krivo čovjeku u parnici njegovoj, ne vidi li Gospod?
37. Ko je rekao što i zbilo se, a Gospod da nije zapovjedio?
38. Ne dolaze li i zla i dobra iz usta višnjega?
39. Za što se tuži čovjek živ, čovjek na kar za grijehe svoje?
40. Pretražimo i razgledajmo pute svoje, i povratimo se ka Gospodu.
41. Podignimo srce svoje i ruke k Bogu na nebesima.
42. Zgriješismo i nepokorni bismo; ti ne praštaš.
43. Obastr'o si se gnjevom, i goniš nas, ubijaš i ne žališ.
44. Obastr'o si se oblakom da ne prodre molitva.
45. Načinio si od nas smetlište i odmet usred tijeh naroda.
46. Razvaljuju usta svoja na nas svi neprijatelji naši.
47. Strah i jama zadesi nas, pustošenje i zatiranje.
48. Potoci teku iz očiju mojih radi pogibli kćeri naroda mojega.
49. Oči moje liju suze bez prestanka, jer nema odmora,
50. Dokle Gospod ne pogleda i ne vidi s neba.
51. Oko moje muči mi dušu radi svijeh kćeri grada mojega.
52. Tjeraju me jednako kao pticu neprijatelji moji ni za što.
53. Svališe u jamu život moj i nabacaše kamenje na me.
54. Dogje mi voda svrh glave; rekoh: pogiboh!
55. Prizivah ime tvoje, Gospode, iz jame najdublje.
56. Ti ču glas moj; ne zatiskuj uha svojega od uzdisanja mojega, od vike moje.
57. Pristupao si kad te prizivah, i govorio si: ne boj se.
58. Raspravljao si, Gospode, parbu duše moje, i izbavljao si život moj.
59. Vidiš, Gospode, nepravdu koja mi se čini; raspravi parbu moju.
60. Vidiš svu osvetu njihovu, sve što mi misle.
61. Čuješ rug njihov, Gospode, sve što mi misle,
62. Što govore oni koji ustaju na me i što namišljaju protiv mene po vas dan.
63. Vidi, kad sjedaju i kad ustaju, ja sam im pjesma.
64. Plati im Gospode, po djelima ruku njihovijeh.
65. Podaj im uporno srce, prokletstvo svoje.
66. Goni ih gnjevom, i istrijebi ih ispod nebesa Gospodnjih.

GLAVA 4.

Kako potamnje zlato, promijeni se čisto zlato? kamenje je od svetinje razmetnuto po uglovima svijeh ulica.
2. Dragi sinovi Sionski, cijenjeni kao najčistije zlato, kako se cijene kao zemljani sudovi, kao djelo ruku lončarevijeh!
3. I zvijeri ističu sise svoje i doje mlad svoju, a kći naroda mojega posta nemilostiva kao noj u pustinji.
4. Jezik djetetu koje sisa prionu za grlo od žegji; djeca ištu hljeba, a nema nikoga da im lomi.
5. Koji jegjahu poslastice, ginu na ulicama; koji odrastoše u skerletu, valjaju se po buništu.
6. I kar koji dopade kćeri naroda mojega veći je od propasti koja dopade Sodomu, koji se zatr u času i ruke se ne zabaviše oko njega.
7. Nazireji njezini bjehu čistiji od snijega, bjelji od mlijeka; tijelo im bješe crvenije od dragoga kamenja, glatki kao safir.
8. A sada im je lice crnje od uglja, ne poznaju se na ulicama; koža im se prilijepila za kosti, osušila se kao drvo.
9. Bolje bi onima koji su pobijeni mačem nego onima koji mru od gladi, koji izdišu ubijeni od nestašice roda zemaljskoga.
10. Svojim rukama žene žalostive kuhaše djecu svoju, ona im biše hrana u pogibli kćeri naroda mojega.
11. Navrši Gospod gnjev svoj, izli že-

stoki gnjev svoj, i raspali oganj na Sionu, koji mu proždrije temelje.

12. Ne bi vjerovali carevi zemaljski i svi stanovnici po vasiljenoj da će neprijatelj i protivnik ući na vrata Jerusalimska.

13. *Ali bi* za grijehe proroka njegovijeh i za bezakonja sveštenika njegovijeh, koji proljevahu krv pravedničku usred njega.

14. Lutahu kao slijepci po ulicama, kaljajući se krvlju, koje ne mogahu da se ne dotiču haljinama svojim.

15. Odstupite, nečisti, viču im, odstupite, odstupite, ne dodijevajte se ničega. I odlaze i skitaju se; i megju narodima se govori : ne će se više staniti.

16. Gnjev Gospodnji rasija ih, ne će više pogledati na njih; ne poštuju sveštenîkâ, nijesu žalostivi na starce.

17. Već nam oči iščilješe izgledajući pomoć zaludnu; čekasmo narod koji ne može izbaviti.

18. Vrebaju nam korake, da ne možemo hoditi po ulicama svojim, približi se kraj naš, navršiše se dani naši, dogje kraj naš.

19. Koji nas goniše, bijahu lakši od orlova nebeskih, po gorama nas goniše, u pustinji nam zasjedaše.

20. Disanje nozdara naših, pomazanik Gospodnji, za kojega govorasmo : da ćemo živjeti pod sjenom njegovijem megju narodima, uhvati se u jame njihove.

21. Raduj se i veseli se, kćeri Edomska, koja živiš u zemlji Uzu! doći će i do tebe čaša, opićeš se, i otkrićeš se.

22. Svrši se kar za bezakonje tvoje, kćeri Sionska; ne će te više voditi u ropstvo; pohodiće tvoje bezakonje, kćeri Edomska, otkriće grijehe tvoje.

GLAVA 5.

Opomeni se, Gospode, što nas zadesi; pogledaj i vidi sramotu našu.

2. Našljedstvo naše privali se tugjincima, domovi naši inostrancima.

3. Postasmo sirote bez oca, matere naše kao udovice.

4. Svoju vodu pijemo za novce, svoja drva kupujemo.

5. Na vratu nam je jaram, i gone nas; umoreni nemamo odmora.

6. Pružamo ruku k Misircima i Asircima, da se nasitimo hljeba.

7. Oci naši zgriješiše, i nema ih, a mi nosimo bezakonja njihova.

8. Robovi nam gospodare, nema nikoga da izbavi iz ruku njihovijeh.

9. Sa strahom za život svoj od mača u pustinji donosimo sebi hljeb.

10. Koža nam pocrnje kao peć od ljute gladi.

11. Sramote žene na Sionu i djevojke po gradovima Judinijem.

12. Knezove vješaju svojim rukama, ne poštuju lica staračkoga.

13. Mladiće uzimaju pod žrvnje, i djeca padaju pod drvima.

14. Staraca nema više na vratima, ni mladića na pjevanju.

15. Nesta radosti srcu našemu, igra naša pretvori se u žalost.

16. Pade vijenac s glave naše; teško nama, što zgriješismo!

17. S toga je srce naše žalosno, s toga oči naše potamnješe,

18. Sa gore Siona, što opustje, i lisice idu po njoj.

19. Ti, Gospode, ostaješ do vijeka, prijesto tvoj od koljena do koljena.

20. Za što hoćeš da nas zaboraviš do vijeka, da nas ostaviš za dugo?

21. Obrati nas, Gospode, k sebi, i obratićemo se; ponovi dane naše kako bijahu prije.

22. Jer eda li ćeš nas sa svijem odbaciti i gnjeviti se na nas veoma?

KNJIGA PROROKA JEZEKILJA.

GLAVA 1.

Godine tridesete, mjeseca četvrtoga, petoga *dana*, kad bijah megju robljem na rijeci Hevaru, otvoriše se nebesa, i vidjeh utvare Božje.

2. Petoga *dana* toga mjeseca, pete godine od kako se zarobi car Joahin,

3. Dogje riječ Gospodnja Jezekilju sinu Vuzijevu, svešteniku, u zemlji Haldejskoj na rijeci Hevaru, i ondje dogje ruka Gospodnja nada nj.

4. I vidjeh, i gle, silan vjetar dolažaše od sjevera, i velik oblak i oganj koji se razgorijevaše, i oko njega svjetlost, a isred ognja kao jaka svjetlost;

5. Isred njega još kao četiri životinje, koje na oči bijahu nalik na čovjeka;

6. I u svake bijahu četiri lica, i četiri krila u svake;

7. I noge im bijahu prave, a u stopalu bijahu im noge kao u teleta; i sijevahu kao uglagjena mjed.

8. I ruke im bijahu čovječije pod krilima na četiri strane, i lica im i krila bijahu na četiri strane.

9. Sastavljena im bijahu krila jedno s drugim; i ne okretahu se idući, nego svaka igjaše na prema se.

10. A lice bijaše u sve četiri lice čovječije i lice lavovo s desne strane, a s lijeve strane lice volujsko i lice orlovo u sve četiri.

11. I lica im i krila bijahu razdijeljena ozgo; u svake se dva krila sastavljahu jedno s drugim, a dva pokrivahu im tijelo.

12. I svaka igjaše pravo na prema se; igjahu kuda duh igjaše, i ne okretahu se idući.

13. I na oči bijahu te životinje kao živo ugljevlje, gorahu na oči kao svijeće; taj oganj prolažaše izmegju životinja i svijetljaše se, i iz ognja izlažaše munja.

14. I životinje trčahu i vraćahu se kao munja.

15. I kad gledah životinje, gle, točak jedan bijaše na zemlji uza svaku životinju prema četiri lica njihova.

16. Obličjem i napravom bijahu točkovi kao boje hrisolitove, i sva četiri bijahu jednaka, i obličjem i napravom bijahu kao da je jedan točak u drugom.

17. Kad igjahu, igjahu sva četiri svaki na svoju stranu, i idući ne skretahu.

18. I naplaci im bijahu visoki strahota; i bijahu naplaci puni očiju u naokolo u sva četiri.

19. I kad igjahu životinje, igjahu i točkovi uz njih; i kad se životinje podizahu od zemlje, podizahu se i točkovi.

20. Kuda duh igjaše, onamo igjahu, i podizahu se točkovi prema njima, jer duh životinjski bješe u točkovima.

21. Kad one igjahu, igjahu i oni; i kad one stajahu, stajahu i oni; i kad se one podizahu od zemlje, podizahu se i točkovi prema njima, jer duh životinjski bješe u točkovima.

22. A nad glavama životinjama bijaše kao nebo, po vigjenju kao kristal, strašno, razastrto ozgo nad glavama njihovijem.

23. A pod tijem nebom bijahu im krila pružena, jedno prema drugom, a dva krila svakoj pokrivahu tijelo.

24. I čujah huku krila njihovijeh kad igjahu kao da bješe huka velike vode, kao glas svemogućega i kao graja u okolu; i kad stajahu, spuštahu krila.

25. I kad stavši spuštahu krila, čujaše se glas ozgo iz neba, koje bijaše nad glavama njihovijem.

26. I ozgo na onom nebu što im bijaše nad glavama, bijaše kad prijesto, po vigjenju kao kamen safir, i na prijestolu bijaše po obličju kao čovjek.

27. I vidjeh kao jaku svjetlost, i u njoj unutra kao oganj naokolo, od bedara gore, a od bedara dolje vidjeh kao oganj i svjetlost oko njega.

28. Kao duga u oblaku kad je kiša, taka na oči bijaše svjetlost u naokolo. To bijaše vigjenje slave Božje na očima; i kad vidjeh, padoh na lice svoje, i čuh glas nekoga koji govoraše.

GLAVA 2.

I reče mi: sine čovječji, ustani na noge da govorim s tobom.

2. I ugje u me duh kad mi progovori, i postavi me na noge, i slušah onoga koji mi govoraše.

3. I reče mi: sine čovječji, ja te šaljem k sinovima Izrailjevijem, k narodima odmetničkim, koji se odmetnuše mene; oni i oci njihovi biše mi nevjerni do ovoga dana.

4. K sinovima tvrda obraza i uporna srca šaljem te ja, pa im reci: tako veli Gospod;

5. I poslušali ili ne poslušali, jer su dom odmetnički, neka znaju da je prorok bio megju njima.

6. I ti, sine čovječji, ne boj ih se niti se boj njihovijeh riječi, što su ti uporni i kao trnje i živiš megju skorpijama; ne boj se njihovijeh riječi i ne plaši se od njih, što su dom odmetnički.

7. Nego im kaži riječi moje, poslušali ili ne poslušali, jer su odmetnici.

8. Ali ti, sine čovječji, slušaj što ću ti

kazati, ne budi nepokoran kao taj dom nepokorni; otvori usta, i pojedi što ću ti dati.

9. I pogledah, a to ruka pružena k meni, i gle, u njoj savijena knjiga.

10. I razvi je preda mnom, i bješe ispisana iznutra i spolja, i bješe u njoj napisan plač i naricanje i jaoh.

GLAVA 3.

I reče mi : sine čovječji, pojedi što je pred tobom, pojedi ovu knjigu, pa idi, govori domu Izrailjevu.

2. I otvorih usta, i založi me onom knjigom.

3. I reče mi : sine čovječji, nahrani trbuh svoj, i crijeva svoja napuni ovom knjigom koju ti dajem. I pojedoh je, i bješe mi u ustima slatka kao med.

4. Za tijem reče mi : sine čovječji, idi k domu Izrailjevu, i govori im moje riječi.

5. Jer se ne šalješ k narodu nepoznata jezika i nerazumljiva govora, nego k domu Izrailjevu;

6. Ne k mnogim narodima nepoznata jezika i nerazumljiva govora, kojima riječi ne bi razumio; k njima da te pošljem, poslušali bi te.

7. Ali dom Izrailjev ne će te poslušati, jer ne će mene da poslušaju; jer je sav dom Izrailjev tvrda obraza i uporna srca.

8. Evo dadoh tebi obraz tvrd prema njihovu obrazu, i čelo tvrdo prema njihovu čelu.

9. Kao kamen dijamanat, tvrgje od stijene dadoh ti čelo; ne boj ih se, niti se plaši od njih, za to što su dom odmetnički.

10. Po tom reče mi : sine čovječji, sve riječi moje što ću ti govoriti primaj u srce svoje i slušaj ušima svojim.

11. Idi k roblju, k sinovima naroda svojega, i govori im i reci im : tako veli Gospod Gospod; poslušali ili ne poslušali.

12. Tada podiže me duh, i čuh za sobom glas gdje se silno razleže : blagoslovena slava Gospodnja s mjesta njegova;

13. I lupu krila onijeh životinja, koja udaraju jedno o drugo, i prasku točkova prema njima, glas koji se silno razlijegaše.

14. I duh me podiže i odnese, i igjah žalostan od srdnje u duhu svom; ali ruka Gospodnja silna bješe nada mnom.

15. I dogjoh k roblju u Telaviv, koje stanovaše na rijeci Hevaru, i sjedoh gdje oni sjegjahu, i sjedjeh ondje megju njima sedam dana čudeći se.

16. A poslije sedam dana dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

17. Sine čovječji, postavih te stražarem domu Izrailjevu, da slušaš riječi iz mojih usta i opominješ ih od mene.

18. Kad rečem bezbožniku : poginućeš, a ti ga ne opomeneš i ne progovoriš mu da bi odvratio bezbožnika od bezbožnoga puta njegova, da bi ga sačuvao u životu, onaj će bezbožnik poginuti sa svojega bezakonja; ali ću krv njegovu iskati iz tvojih ruku.

19. A kad ti opomeneš bezbožnika, a on se ne vrati od bezbožnosti svoje i sa zloga puta svojega, on će poginuti s bezakonja svojega, a ti ćeš sačuvati dušu svoju.

20. Ako li se pravednik odvrati od pravde svoje, i stane činiti bezakonje, i ja mu podmetnem na što će se spotaći, te pogine, a ti ga ne opomenu, on će poginuti sa svoga grijeha, i ne će se pomenuti pravedna djela njegova što je činio, ali ću krv njegovu iskati iz tvoje ruke.

21. Ako li ti opomeneš pravednika da ne griješi pravednik, i on prestane griješiti, on će živjeti, jer primi opomenu, i ti ćeš sačuvati dušu svoju.

22. I dogje ondje nada me ruka Gospodnja, i reče mi : ustani, izidi u polje, i ondje ću govoriti s tobom.

23. I ustavši otidoh u polje, a gle, slava Gospodnja stajaše ondje kao slava koju vidjeh na rijeci Hevaru, i padoh na lice svoje.

24. I ugje u me duh, i postavi me na noge; i progovori sa mnom i reče mi : idi, zatvori se u kuću svoju.

25. Jer, sine čovječji, evo metnuće na te konopce, i svezaće te njima, i ne ćeš izlaziti megju njih.

26. I ja ću učiniti da ti se jezik prilijepi za grlo, te ćeš onijemjeti, i ne ćeš ih karati, jer su dom odmetnički.

27. Ali kad ti progovorim, otvoriću ti usta i kazaćeš im : ovako veli Gospod Gospod; ko će slušati, neka sluša, a ko

ne će slušati, neka ne sluša; jer su dom odmetnički.

GLAVA 4.

A ti, sine čovječji, uzmi opeku, i metni je preda se, i izreži na njoj grad Jerusalim.

2. I postavi oko njega opsadu, i načini kule prema njemu, i iskopaj oko njega opkop, i postavi vojsku oko njega, i namjesti ubojne sprave oko njega.

3. Po tom uzmi tavicu gvozdenu, i metni je kao gvozden zid izmegju sebe i grada, i okreni lice svoje suprot njemu, i on će se opsjesti, i ti ćeš ga opsjesti. To će biti znak domu Izrailjevu.

4. Po tom lezi na lijevu stranu svoju, i metni na nju bezakonje doma Izrailjeva; koliko dana uzležiš na njoj toliko ćeš nositi njihovo bezakonje.

5. A ja ti dajem godine bezakonja njihova brojem dana, tri sta i devedeset dana, i toliko ćeš nositi bezakonje doma Izrailjeva.

6. A kad ih navršiš, onda lezi na desnu stranu svoju, i nosi bezakonje doma Judina četrdeset dana; po jedan dan dajem ti za godinu.

7. I okreni lice svoje prema opkoljenom Jerusalimu zagalivši mišicu svoju, i prorokuj protiv njega.

8. I evo vezaću te konopcima da se ne prevrneš s jedne strane na drugu dokle ne navršiš dane opsade svoje.

9. I uzmi pšenice i ječma i boba i leća i prosa i krupnika, i saspi sve u jedan sud, i načini od toga sebi hljeba prema broju dana u koje ćeš ležati na svojoj strani, tri stotine i devedeset dana ješćeš ga.

10. I jela tvojega što ćeš jesti neka bude mjerom dvadeset sikala na dan; na rokove jedi ga.

11. I vodu pij mjerom, po šestinu ina, pij na rokove.

12. A hljeb prijesan ječmen jedi, ispekav ga na kalu čovječijem na njihove oči.

13. I reče Gospod: tako će jesti sinovi Izrailjevi hljeb svoj nečist megju narodima u koje ću ih razagnati.

14. Tada rekoh: ah Gospode Gospode, gle, duša se moja nije oskvrnila, jer od djetinjstva svojega do sada nijesam jeo mrcinoga ni što bi zvjerka razdrla, niti je ušlo u usta moja meso nečisto.

15. A on mi reče: vidi, dajem ti govegju balegu mjesto čovječijega kala, da na njoj ispečeš sebi hljeb.

16. Za tijem reče mi: sine čovječji, evo ja ću slomiti potporu u hljebu u Jerusalimu, te će jesti hljeb na mjeru i u brizi, i vodu će piti na mjeru i u čudu.

17. Jer će im nestati hljeba i vode da će se čuditi megju sobom i sasušiće se od bezakonja svojega.

GLAVA 5.

Po tom, sine čovječji, uzmi nož oštar, britvu brijačku uzmi, i pusti je po glavi svojoj i po bradi svojoj, pa uzmi mjerila i razdijeli.

2. Trećinu sažezi ognjem usred grada, kad se navrše dani opsade; a drugu trećinu uzmi i isijeci mačem oko njega, a ostalu trećinu razmetni u vjetar, i ja ću izvući mač za njima.

3. Ali uzmi malo, i zaveži u skut svoj.

4. I od toga još uzmi i baci u oganj i sažezi ognjem; odatle će izaći oganj na sav dom Izrailjev.

5. Ovako veli Gospod Gospod: ovo je Jerusalim koji postavih usred nárôdâ i optočih ga zemljama.

6. Ali promijeni zakone moje na bezakonje većma nego narodi, i uredbe moje većma nego zemlje što su oko njega, jer odbaciše moje zakone, i ne hodiše po mojim uredbama.

7. Za to ovako veli Gospod Gospod: što postaste gori od nárôdâ koji su oko vas, ne hodiste po mojim uredbama i ne izvršivaste mojih zakona, pa ni po uredbama naroda koji su oko vas ne činiste,

8. Za to ovako veli Gospod Gospod: evo i mene na te, i izvršiću usred tebe sudove na vidiku narodima;

9. I učiniću ti što još nijesam učinio niti ću više učiniti za sve gadove tvoje.

10. Za to oci će jesti sinove usred tebe, i sinovi će jesti oce svoje, i izvršiću na tebi sudove i rasijaću sav ostatak tvoj u sve vjetrove.

11. Za to tako ja živ bio, veli Gospod Gospod, što si oskvrnio moju svetinju svakojakim nečistotama svojim i svakojakim gadovima svojim, za to ću i

ja tebe potrti, i ne će oko moje žaliti, niti ću se smilovati.

12. Trećina će tvoja pomrijeti od pomora, i od gladi će izginuti usred tebe, a druga će trećina pasti od mača oko tebe, a trećinu ću rasijati u sve vjetrove, i izvući ću mač za njima.

13. I tako će se izvršiti gnjev moj i namiriću jarost svoju na njima i zadovoljiću se, i oni će poznati da sam ja Gospod govorio u revnosti svojoj kad izvršim gnjev svoj na njima.

14. I učiniću od tebe pustoš i rug megju narodima koji su oko tebe pred svakim koji prolazi.

15. I bićeš rug i sramota i nauk i čudo narodima što su oko tebe, kad izvršim sudove na tebi gnjevom, jarošću i ljutijem karanjem; ja Gospod rekoh;

16. Kad pustim na vas ljute strijele gladi, koje će biti smrtne, koje ću pustiti da vas zatrem, i kad glad navalim na vas i slomim vam potporu u hljebu,

17. Kad pustim na vas glad i ljute zvijeri, koje će ti djecu izjesti; i kad pomor i krv progju kroza te, i kad pustim mač na te. Ja Gospod rekoh.

GLAVA 6.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema gorama Izrailjevijem, i prorokuj protiv njih,

3. I reci: gore Izrailjeve, čujte riječ Gospoda Gospoda, ovako veli Gospod Gospod gorama i humovima, potocima i dolinama: evo me, ja ću pustiti na vas mač, i oboriću visine vaše.

4. I vaši će se oltari raskopati, i sunčani likovi vaši izlomiće se, i povaljaću pobijene vaše pred gadnijem bogovima vašim.

5. I pobacaću mrtva tjelesa sinova Izrailjevijeh pred gadne bogove njihove, i razmetnuću kosti vaše oko oltara vaših.

6. Svuda gdje nastavate gradovi će se opustošiti i visine će opustjeti, i oltari će se vaši raskopati i opustjeti, i gadni bogovi vaši izlomiće se i ne će ih više biti, i sunčani likovi vaši isjeći će se, i djela će se vaša uništiti.

7. I pobijeni će padati usred vas, i poznaćete da sam ja Gospod.

8. Ali ću vas ostaviti nekoliko koji bi utekli od mača megju narodima kad se rasijete po zemljama.

9. I koji vas uteku, opomenuće se mene megju narodima, gdje budu u ropstvu, kako mi dotužaše srcem svojim kurvarskim, koje odstupi od mene, i očima svojim kurvarskim, kojima idoše za gadnijem bogovima svojim, i sami će sebi biti mrski za zla koja činiše u svijem gadovima svojim.

10. I poznaće da sam ja Gospod i da nijesam govorio uzalud da ću im učiniti to zlo,

11. Ovako veli Gospod Gospod: pljesni rukama i lupi nogom, i reci: jaoh! radi svijeh gadnijeh zala doma Izrailjeva, jer će pasti od mača, od gladi i od pomora.

12. Ko bude daleko, umrijeće od pomora; a ko bude blizu, pašće od mača; a ko ostane i bude opkoljen, umrijeće od gladi; tako ću navršiti gnjev svoj na njima.

13. I poznaćete da sam ja Gospod kad budu pobijeni njihovi megju gadnijem bogovima njihovijem, oko oltara njihovijeh, na svakom visokom humu i na svijem vrhovima gorskim i pod svakim zelenijem drvetom i pod svakim granatijem hrastom, svuda gdje su kadili ugodnijem mirisima svijem gadnijem bogovima svojim.

14. Jer ću zamahnuti rukom svojom na njih, i obratiću zemlju njihovu u pustoš goru od pustinje Divlate po svijem stanovima njihovijem; i poznaće da sam ja Gospod.

GLAVA 7.

Po tom dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, ovako kaže Gospod Gospod za zemlju Izrailjevu: kraj, dogje kraj na četiri strane zemlji.

3. Dogje ti kraj, i pustiću gnjev svoj na te, i sudiću ti po putovima tvojim i obratiću na te sve gadove tvoje.

4. I oko moje ne će te požaliti, niti ću se smilovati, nego ću putove tvoje obratiti na te, i gadovi će tvoji biti usred tebe, i poznaćete da sam ja Gospod.

5. Ovako veli Gospod Gospod: zlo, jedno zlo, evo ide.

6. Kraj dogje, kraj dogje, usta na te, evo dogje.
7. Dogje jutro tebi, stanovniče zemaljski, dogje vrijeme, približi se dan, kad će biti polom a ne jeka gorska.
8. Sada ću odmah izliti jarost svoju na te, i navršiću gnjev svoj na tebi, i sudiću ti po tvojim putovima, i obratiću na te sve gadove tvoje.
9. Ne će žaliti oko moje, niti ću se smilovati, daću ti po putovima tvojim, i gadovi će tvoji biti usred tebe, i poznaćete da sam ja Gospod, koji bije.
10. Evo dana, evo dogje, jutro nasta, procvate prut, ponositost napupi.
11. Nasilje naraste prut bezakonja, niko ne će ostati od njih ni od množtva njihova ni od buke njihove, niti će biti naricanja za njima.
12. Dogje vrijeme, prispje dan; ko kupuje neka se ne raduje, i ko prodaje neka ne žali, jer će doći gnjev na sve ljudstvo njihovo.
13. Jer ko prodaje, ne će opet doći do onoga što proda, ako i ostane živ; jer utvara za sve množtvo njihovo ne će se vratiti natrag, i niko se ne će okrijepiti bezakonjem svojim da sačuva život svoj.
14. Zatrubiše u trube, i spremiše sve; ali nema nikoga da izagje u boj, jer se gnjev moj raspalio na sve ljudstvo njihovo.
15. Na polju mač, a unutra pomor i glad; ko bude u polju, poginuće od mača; a ko bude u gradu, njega će glad i pomor proždrijeti.
16. A koji ih uteku, izbaviće se i biće po gorama kao golubovi iz dolina, svi će uzdisati, svaki za svoje bezakonje.
17. Sve će ruke klonuti i sva će koljena postati kao voda.
18. I pripasaće oko sebe kostrijet, i drhat će ih popasti, i na svakom će licu biti stid, i sve će im glave biti ćelave.
19. Srebro će svoje pobacati po ulicama, i zlato će njihovo biti kao nečistota; srebro njihovo i zlato njihovo ne će ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; ne će nasititi duše svoje niti će napuniti trbuha svojega, jer im je bezakonje njihovo spoticanje.
20. Jer slavni nakit svoj obratiše na oholost, i načiniše od njega likove gadova svojih, gnusobe svoje; za to učinih da im je nečistota.
21. I daću ga u ruke inostrancima da ga razgrabe, i bezbožnicima na zemlji da je plijen, i oskvrniće ga.
22. I odvratiću lice svoje od njih, i oskvrniće svetinju moju, i ući će u nju lupeži i oskvrniće je.
23. Načini verige, jer je zemlja puna krvnoga suda, i grad je pun nasilja.
24. Za to ću dovesti najgore izmegju narôdâ da naslijede kuće njihove, i ukinuću oholost silnijeh, i sveta mjesta njihova oskvrniće se.
25. Ide pogibao; oni će tražiti mira, ali ga ne će biti.
26. Nevolja za nevoljom dolaziće, i glas za glasom stizaće; i oni će tražiti utvaru od proroka; zakona će nestati u sveštenika i svjeta u staraca.
27. Car će tužiti, i knezovi će se obući u žalost, i ruke narodu zemaljskom drktaće; učiniću im po putovima njihovijem i sudiću im prema sudovima njihovijem; i poznaće da sam ja Gospod.

GLAVA 8.

A šeste godine, šestoga mjeseca, *dana* petoga, kad sjegjah u svojoj kući i starješine Judine sjegjahu preda mnom, pade ondje na me ruka Gospoda Gospoda.
2. I vidjeh, a to oblik na oči kao oganj, od bedara mu dolje bješe oganj, a od bedara gore bješe kao svjetlost, kao jaka svjetlost.
3. I pruži kao ruku, i uhvati me za kosu na glavi, i podiže me duh megju nebo i zemlju, i odnese me u Jerusalim u utvari Božjoj na vrata unutrašnja koja gledaju na sjever, gdje stajaše idol od revnosti, koji draži na revnost.
4. I gle, ondje bješe slava Boga Izrailjeva na oči kao ona što je vidjeh u polju.
5. I reče mi: sine čovječji, podigni oči svoje k sjeveru. I podigoh oči svoje k sjeveru, i gle, sa sjevera na vratima oltarskim bijaše onaj idol od revnosti na ulasku.
6. Po tom mi reče: sine čovječji, vidiš li što ti rade? velike gadove koje tu čini dom Izrailjev da otidem daleko od svetinje svoje? Ali ćeš još vidjeti većih gadova.

7. I odvede me na vrata od trijema, i pogledah, a to jedna rupa u zidu.

8. A on mi reče : sine čovječji, prokopaj ovaj zid. I prokopah zid, a to jedna vrata.

9. Tada mi reče : ugji i vidi opake gadove koje čine tu.

10. I ušav vidjeh, i gle, svakojake životinje što gamižu i svakojaki gadni skotovi, i svi gadni bogovi doma Izrailjeva bijahu napisani po zidu svuda u naokolo.

11. I pred njima stajaše sedamdeset ljudi izmegju starješina doma Izrailjeva s Jazanijom sinom Safanovijem, koji stajaše megju njima, svaki s kadionicom svojom u ruci, i podizaše se gust oplak od kada.

12. Tada mi reče : vidiš li, sine čovječji, šta čine starješine doma Izrailjeva u mraku svak u svojoj pisanoj klijeti? jer govore : ne vidi nas Gospod, ostavio je Gospod ovu zemlju.

13. Po tom mi reče : još ćeš vidjeti većih gadova koje oni čine.

14. I odvede me na vrata doma Gospodnjega koja su sa sjevera; i gle žene sjegjahu i plakahu za Tamuzom.

15. I reče mi : jesi li vidio, sine čovječji? još ćeš vidjeti većih gadova od tijeh.

16. I odvede me u trijem unutrašnji doma Gospodnjega; i gle, na ulasku u crkvu Gospodnju izmegju trijema i oltara bješe oko dvadeset i pet ljudi okrenutijeh legjima k crkvi Gospodnjoj a licem k istoku, i klanjahu se suncu prema istoku.

17. Tada mi reče : jesi li vidio, sine čovječji? malo li je domu Judinu što čine te gadove koje čine ovdje? nego još napuniše zemlju nasilja i okrenuše se da me draže; i eto drže granu pred nosom svojim.

18. Za to ću i ja učiniti u gnjevu, ne će žaliti oko moje, niti ću se smilovati, i kad stanu vikati iza glasa u moje uši, ne ću ih uslišiti.

GLAVA 9.

Po tom povika iza glasa, te čuh, i reče : pristupite koji ste poslani na grad svaki s oružjem svojim smrtnijem u ruci.

2. I gle, šest ljudi dogje od visokih vrata, koja gledaju na sjever, svaki sa svojim oružjem smrtnijem u ruci, i megju njima bješe jedan čovjek obučen u platno s opravom pisarskom uz bedricu; i došavši stadoše kod oltara mjedenoga.

3. A slava Boga Izrailjeva podiže se s heruvima, na kojima bijaše, na prag od doma, i viknu čovjeka obučenoga u platno koji imaše uz bedricu opravu pisarsku.

4. I reče mu Gospod : progji posred grada, posred Jerusalima, i zabilježi biljegom čela onijem ljudima koji uzdišu i koji ridaju radi svijeh gadova što se čine usred njega.

5. A drugima reče i čuh : progjite za njim po gradu, i pobijte, neka ne žali oko vaše niti se smilujte ;

6. Starce i mladiće, i djevojke i djecu i žene pobijte da se istrijebe; ali na kome god bude znak, k njemu ne pristupajte; i počnite od moje svetinje. I počeše od starješina što bjehu pred domom.

7. I reče im : oskvrnite dom, i napunite trijemove pobijenijeh; idite. I izašavši stadoše ubijati.

8. A kad ubijahu i ja ostah, padoh na lice svoje i povikah i rekoh : jaoh Gospode Gospode, eda li ćeš zatrti sav ostatak Izrailjev izlivši gnjev svoj na Jerusalim?

9. A on mi reče : bezakonje doma Izrailjeva i Judina preveliko je, i puna je zemlja krvi, i grad je pun opačine; jer rekoše : Gospod je ostavio zemlju, i Gospod ne vidi.

10. Za to ni moje oko ne će žaliti, niti ću se smilovati; put njihov obratiću na glavu njihovu.

11. I gle, čovjek obučeni u platno, kojemu uz bedricu bijaše oprava pisarska, javi govoreći : učinio sam kako si mi zapovjedio.

GLAVA 10.

Po tom vidjeh, i gle, na nebu koje bijaše nad glavama heruvimima pokaza se nad njima kao kamen safir na oči kao prijesto.

2. I progovori čovjeku obučenom u platno, i reče : ugji megju točkove pod heruvimima, i uzmi pune pregršti žeravice izmegju heruvima i razaspi na grad. I ugje na moje oči.

3. A heruvimi stajahu s desne stra-

ne doma kad ugje čovjek, i oblak napuni unutrašnji trijem.

4. I slava Gospodnja podiže se s heruvima na prag od doma, i napuni se dom oblaka, a trijem se napuni svjetlosti slave Gospodnje.

5. I lupa krila u heruvîmâ čujaše se do spoljašnjega trijema kao glas Boga svemogućega kad govori.

6. I kad zapovjedi čovjeku obučenome u platno govoreći: uzmi ognja izmegju točkova izmegju heruvima; on ugje i stade kod točkova.

7. I jedan heruvim pruži ruku svoju izmegju heruvima k ognju koji bijaše megju heruvimima, i uze i metnu u pregršti obučenome u platno, i on primi i izide.

8. A vigjaše se u heruvîmâ kao ruka čovječija pod krilima.

9. I vidjeh, i gle, četiri točka kod heruvîmâ, po jedan točak kod jednoga heruvima, i točkovi bijahu na oči kao kamen hrisolit.

10. I na oči bijahu sva četiri točka jednaka, i kao da je točak u točku.

11. Kad igjahu, igjahu sva četiri, svaki na svoju stranu, i idući ne skretahu, nego kuda gledaše glava onamo igjahu i idući ne skretahu.

12. A sve im tijelo i legja i ruke i krila i točkovi, sva četiri točka njihova, bijahu puna očiju svuda u naokolo.

13. A točkovi se zvahu kako čuh: kola.

14. A četiri lica imaše svaka *životinja*: jedno lice heruvimsko, drugo lice čovječije i treće lice lavovo i četvrto lice orlovo.

15. I podigoše se heruvimi u vis; to bijahu iste životinje koje vidjeh na rijeci Hevaru.

16. A kad igjahu heruvimi, igjahu i točkovi uz njih, i kad heruvimi mahahu krilima svojim da se podignu od zemlje, točkovi se ne odmicahu od njih.

17. Kad se oni ustavljahu, ustavljahu se i točkovi; a kad se oni podizahu, podizahu se i točkovi; jer bijaše duh životinjski u njima.

18. I slava Gospodnja otide iznad praga od doma, i stade nad heruvime.

19. I heruvimi mahnuvši krilima podigoše se od zemlje preda mnom polazeći. i točkovi prema njima; i stadoše na istočnijem vratima doma Gospodnjega, i slava Boga Izrailjeva bijaše ozgo nad njima.

20. To bijahu iste životinje koje vidjeh pod Bogom Izrailjevijem na rijeci Hevaru, i poznah da su heruvimi.

21. Svaka imaše četiri lica i četiri krila, i kao ruka čovječija bješe im pod krilima.

22. I lica im bijahu ista koja vidjeh na rijeci Hevaru; obličja bijahu ista, isti bijahu; svaki igjaše pravo na prema se.

GLAVA 11.

Tada me podiže duh, i odnese me na istočna vrata doma Gospodnjega, koja gledaju na istok, i gle, na vratima bijaše dvadeset i pet ljudi, i megju njima vidjeh Jazaniju sina Azurova i Felatiju sina Venajina, poglavare narodne.

2. I reče mi: sine čovječji, ovi ljudi smišljaju bezakonje, i zlo svjetuju u tom gradu,

3. Govoreći: nije blizu; da gradimo kuće; ovaj je grad lonac a mi meso.

4. Za to prorokuj protiv njih, prorokuj, sine čovječji.

5. I pade na me duh Gospodnji i reče mi: reci: ovako veli Gospod: dome Izrailjev, tako govoriste, i znam misli srca vašega.

6. Mnoge pobiste u tom gradu, i napuniste ulice njegove pobijenijeh.

7. Za to ovako veli Gospod Gospod: koje pobiste i pobacaste usred njega, oni su meso, a on je lonac, a vas ću izvesti iz njega.

8. Bojite se mača; mač ću pustiti na vas, Govori Gospod Gospod.

9. I izvešću vas iz njega, i daću vas u ruke tugjincima, i izvršiću na vama sudove.

10. Od mača ćete pasti, na megji Izrailjevoj sudiću vam, i poznaćete da sam ja Gospod.

11. Ovaj *grad* ne će vam biti lonac niti ćete vi biti u njemu meso; na megji Izrailjevoj sudiću vam.

12. I poznaćete da sam ja Gospod, jer po uredbama mojim ne hodiste niti zakona mojih izvršivaste, nego činiste po zakonima tijeh naroda što su oko vas.

13. A kad prorokovah, umrije Felatija sin Venajin; tada padoh na lice

svoje i povikah iza glasa i rekoh : jaoh Gospode Gospode! hoćeš li da istrijebiš ostatak Izrailjev?

14. A glas Gospodnji dogje mi govoreći :

15. Sine čovječji, braća su tvoja, braća tvoja, rodbina tvoja i dom Izrailjev vas koliki, kojima govoriše Jerusalimljani : idite daleko od Gospoda, nama je data zemlja u našljedstvo.

16. Za to reci : ovako veli Gospod Gospod : ako ih i odagnah daleko megju narode, ako ih rasijah po zemljama, opet ću im biti svetinja za malo u zemljama u koje otidoše.

17. Za to reci : ovako veli Gospod Gospod : sabraću vas iz nárôdâ i pokupiću vas iz zemalja u koje se rasijaste, i daću vam zemlju Izrailjevu.

18. I kad dogju u nju, izbaciće iz nje sve gadove njezine i sve gnusobe njezine.

19. I daću im jedno srce, i nov duh metnuću u njih, i izvadiću iz tijela njihova kameno srce i daću im srce mesno,

20. Da bi hodili po mojim uredbama i držali moje zakone i izvršivali ih; i biće mi narod, i ja ću im biti Bog.

21. A kojima srce ide po želji gnusoba njihovijeh i gadova njihovijeh, njihov ću put obratiti na njihovu glavu, govori Gospod Gospod.

22. Po tom mahnuše heruvimi krilima svojim, i točkovi *otidoše* prema njima, i slava Boga Izrailjeva bješe ozgo nad njima.

23. I podiže se slava Gospodnja isred grada, i stade na gori koja je s istoka gradu.

24. A mene duh podiže i odnese u utvari duhom Božjim u Haldejsku k roblju; i utvara koju vidjeh otide od mene.

25. I kazah roblju sve riječi Gospodnje što mi pokaza.

GLAVA 12.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, usred doma odmetničkoga sjediš, koji ima oči da vidi i ne vidi, ima uši da čuje i ne čuje; jer su dom odmetnički.

3. Za to ti, sine čovječji, spremi što treba za seobu, i seli se ob dan na njihove oči; i iseli se iz svojega mjesta na drugo mjesto na njihove oči, ne bi li vidjeli, jer su dom odmetnički.

4. I iznesi stvari svoje kao kad se ko seli ob dan na njihove oči, a sam izidi u veče na njihove oči kao oni koji se sele.

5. Na njihove oči prokopaj zid, i iznesi svoje stvari.

6. Na njihove oči digni na ramena i iznesi po mraku, lice svoje pokrij da ne vidiš zemlje, jer te dadoh da budeš znak domu Izrailjevu.

7. I učinih tako kako mi se zapovjedi; stvari svoje iznesoh ob dan kao kad se seli; a u veče prokopah zid rukom; i po mraku iznesoh na ramenima noseći na njihove oči.

8. A u jutru dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

9. Sine čovječji, reče li ti dom Izrailjev, dom odmetnički : što radiš?

10. Reci im : ovako veli Gospod Gospod : ovo je breme za kneza koji je u Jerusalimu i za sav dom Izrailjev što je ondje.

11. Reci : ja sam vam znak, kako ja učinih tako će im biti; preseliće se i otići u ropstvo.

12. I knez koji je megju njima noseći na ramenima po mraku će izaći; oni će prokopati zid da iznesu; on će pokriti lice svoje da ne vidi zemlje očima.

13. Ali ću mu razapeti mrežu svoju i uhvatiće se u zamku moju, i odvešću ga u Vavilon, u zemlju Haldejsku, ali je ne će vidjeti, a ondje će umrijeti.

14. I sve koji su oko njega, pomoćnike njegove, i svu vojsku njegovu rasijaću u sve vjetrove, i izvući ću mač za njima.

15. I poznaće da sam ja Gospod kad ih rasijem po narodima i razaspem po zemljama.

16. A ostaviću ih nekoliko ljudi koji će ostati od mača i od gladi i od pomora da pripovijedaju sve gadove svoje megju narodima u koje otidu; i poznaće da sam ja Gospod.

17. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

18. Sine čovječji, hljeb svoj jedi prezajući i vodu svoju pij drkćući i brinući se.

19. I reci narodu zemaljskom : ovako

veli Gospod Gospod za stanovnike Jerusalimske, za zemlju Israiljevu : hljeb će svoj jesti u brizi i vodu će svoju piti prepadajući se, jer će zemlja opustjeti i ostati bez svega što je u njoj za bezakonje svijeh koji žive u njoj.

20. I gradovi u kojima žive opustjeće, i zemlja će biti pusta, i poznaćete da sam ja Gospod.

21. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

22. Sine čovječji, kaka je to priča u vas o zemlji Izrailjevoj što govorite : protežu se dani, i od utvare ne će biti ništa ?

23. Za to im reci : ovako veli Gospod Gospod : ukinuću tu priču i ne će je više govoriti u Izrailju ; nego im reci : blizu su dani i riječ svake utvare.

24. Jer ne će više biti u domu Izrailjevu zaludne utvare ni gatanja kojim se laska.

25. Jer ću ja Gospod govoriti, i što rečem zbiće se ; ne će se više odgagjati, nego za vašega vremena, dome odmetnički, reći ću riječ i izvršiću je, govori Gospod Gospod.

26. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

27. Sine čovječji, gle, dom Izrailjev govori : utvara koju taj vidi, do nje ima mnogo vremena, i za daleko vrijeme taj prorokuje.

28. Za to im reci : ovako veli Gospod Gospod : ne će se više odgagjati ni jedna moja riječ ; riječ koju rečem zbiće se, govori Gospod Gospod.

GLAVA 13.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, prorokuj protiv proroka Izrailjevijeh koji prorokuju, i reci tijem koji prorokuju iz svoga srca : čujte riječ Gospodnju.

3. Ovako govori Gospod Gospod : teško ludijem prorocima koji idu za svojim duhom a ništa nijesu vidjeli.

4. Proroci su tvoji, Izrailju, kao lisice po pustinjama.

5. Ne izlazite na prolome, i ne ogragjujete doma Izrailjeva da bi se održao u boju u dan Gospodnji.

6. Vide taštinu i gatanje lažno, pa govore : Gospod kaže, a Gospod ih nije poslao, i daju nad da će se riječ ispuniti.

7. Ne vigjate li taštu utvaru i ne govorite li lažno gatanje ? a opet kažete : Gospod reče, a ja ne rekoh.

8. Za to ovako veli Gospod Gospod : za to što govorite taštinu i vidite laž, za to evo mene na vas, govori Gospod Gospod.

9. I ruka će moja biti protiv proroka koji vide taštinu i gataju laž ; ne će ih biti u zboru naroda moga, i u prijepisu doma Izrailjeva ne će biti zapisani, niti će doći u zemlju Izrailjevu ; i poznaćete da sam ja Gospod Gospod.

10. Za to, za to što prelastiše narod moj govoreći : mir je, a mira ne bješe ; i jedan ozida zid, a drugi ga namazaše krečem nevaljalijem ;

11. Reci onijem što mažu nevaljalijem krečem da će pasti ; doći će silan dažd, i vi, kamenje velikoga grâda, pašćete i oluja će razvaliti.

12. I gle, kad padne zid, ne će li vam se reći : gdje je kreč kojim mazaste ?

13. Za to ovako veli Gospod Gospod : razvaliću olujom u gnjevu svom, i silan će dažd doći u gnjevu mom, i kamenje velikoga grâda u jarosti mojoj da potre.

14. I razvaliću zid koji namazaste nevaljalijem krečem, i oboriću ga na zemlju da će mu se otkriti temelj, i pašće, i vi ćete izginuti usred njega, i poznaćete da sam ja Gospod.

15. I tako ću navršiti gnjev svoj na zidu i na onima koji ga mažu krečem nevaljalijem, i reći ću vam : nema zida, niti onijeh koji ga mazaše,

16. Proroka Izrailjevijeh koji prorokuju Jerusalimu i vide mu utvare za mir, a mira nema, govori Gospod Gospod.

17. A ti, sine čovječji, okreni lice svoje prema kćerima naroda svojega koje prorokuju iz svoga srca, i prorokuj protiv njih.

18. I reci : ovako veli Gospod Gospod : teško onima koje šiju uzglavlja pod sve laktove i grade pokrivala na glavu svakoga rasta da love duše. Lovite duše mojega naroda, a svoje li ćete duše sačuvati ?

19. I skvrnite me kod naroda mojega za grst ječma i za zalogaj hljeba ubi-

jajući duše, koje ne bi trebalo da umru, i čuvajući u životu duše koje ne treba da žive, lažući narodu mojemu, koji sluša laž.

20. Za to ovako veli Gospod Gospod: evo mene na vaša uzglavlja, na koja lovite duše da vam dolijeću, i poderaću ih ispod lakata vaših, i pustiću duše koje lovite da vam dolijeću.

21. I poderaću pokrivala vaša i izbaviću svoj narod iz vaših ruku, i ne će više biti u vašim rukama da vam budu lov, i poznaćete da sam ja Gospod.

22. Jer žalostiste lažju srce pravedniku, kojega ja ne ožalostih, i krijepiste ruke bezbožniku da se ne vrati sa svoga zloga puta da se sačuva u životu.

23. Za to ne ćete vigjati taštine i ne ćete više gatati, nego ću izbaviti narod svoj iz vaših ruku, i poznaćete da sam ja Gospod.

GLAVA 14.

Po tom dogjoše k meni neki od starješina Izrailjevijeh i sjedoše preda me.

2. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

3. Sine čovječji, ovi su ljudi stavili u srca svoja gadne bogove svoje, i metnuli su preda se o što se spotiču na bezakonje svoje; traže li me doista?

4. Za to govori im i reci im: ovako veli Gospod Gospod: ko je god od doma Izrailjeva stavio u srce svoje gadne bogove svoje i metnuo preda se o što se spotiče na bezakonje svoje, pa dogje k proroku, ja Gospod odgovoriću mu kad dogje za mnoštvo gadnijeh bogova njegovijeh,

5. Da uhvatim dom Izrailjev za srce njihovo što su se odvratili od mene svi za gadnijem bogovima svojim.

6. Za to reci domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: obratite se i odstupite od gadnijeh bogova svojih, odvratite lice svoje od svijeh gadova svojih.

7. Jer ko bi god od doma Izrailjeva ili od inostranaca koji žive u Izrailju odstupio od mene, i stavio u srce svoje gadne bogove svoje, i metnuo preda se o što će se spoticati na bezakonje svoje, pa bi došao k proroku da me upita preko njega, njemu ću odgovoriti ja Gospod sobom.

8. I okrenuću lice svoje prema tom čovjeku, i učiniću od njega znak i priču, i istrijebiću ga iz naroda svojega, te ćete poznati da sam ja Gospod.

9. I ako bi se prorok prevario, te rekao što, ja Gospod prevarih onoga proroka, i dignuću ruku svoju na nj, i istrijebiću ga iz naroda svojega Izrailja.

10. I ponijeće obojica svoje bezakonje: kako je bezakonje onoga koji pita tako će biti i prorokovo bezakonje,

11. Da više dom Izrailjev ne odstupa od mene i da se više ne skvrne svakojakim prijestupima svojim, nego da mi budu narod, i ja da im budem Bog, govori Gospod Gospod.

12. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:

13. Sine čovječji, ako mi koja zemlja zgriješi učinivši nevjeru, i ja dignem ruku svoju na nju i slomim joj potporu u hljebu, i pustim na nju glad i istrijebim u njoj ljude i istoku;

14. Ako bi u njoj bila ova tri čovjeka: Noje, Danilo i Jov, oni će pravdom svojom izbaviti duše svoje, govori Gospod.

15. Ako pustim ljute zvijeri u zemlju, te pomore ljude, i ona opusti da niko ne može prolaziti od zvijerja;

16. Ako bi u njoj bila ta tri čovjeka, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, ne će izbaviti sinova ni kćeri, nego će se sami izbaviti, a zemlja će opustjeti.

17. Ili ako mač pustim na tu zemlju, i rečem: maču, progji tu zemlju, da istrijebim u njoj ljude i stoku;

18. Ako bi ta tri čovjeka bila u njoj, tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, ne će izbaviti sinova ni kćeri, nego će se sami izbaviti.

19. Ili ako pustim pomor na zemlju i izlijem gnjev svoj na nju da bi krv tekla da istrijebim u njoj ljude i stoku;

20. Ako bi Noje, Danilo i Jov bili u njoj, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, ne će izbaviti sina ni kćeri, nego će svoje duše izbaviti pravdom svojom.

21. Jer ovako veli Gospod Gospod: a kamo li kad pustim četiri ljuta zla svoja, mač i glad i zle zvijeri i pomor na Jerusalim, da istrijebim u njemu ljude i stoku.

22. I opet, gle, nekoliko će ih ostati

u njemu koji će se izbaviti, sinovi ili kćeri, oni će izaći k vama, i vidjećete put njihov i djela njihova, i utješićete se za zlo koje ću pustiti na Jerusalim, za sve što ću pustiti na nj.

23. I oni će vas utješiti kad vidite put njihov i djela njihova; i poznaćete da nijesam bez uzroka učinio što sam god učinio u njemu, govori Gospod Gospod.

GLAVA 15.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, šta je drvo od loze vinove prema svakom drugom drvetu, ili loza vinova prema drveću u šumi?

3. Uzima li se od nje drvo da se načini što? uzima li se od nje klin da se objesi o njemu kakav sud?

4. Gle, meće se u oganj da izgori; kad joj oba kraja sažeže oganj, i sredina joj izgori, hoće li još biti za što?

5. Gle, dok bijaše cijela, ne mogaše se ništa od nje načiniti, a kamo li će biti za što kad je oganj proždrije i izgorje.

6. Za to ovako veli Gospod Gospod : kakvo je megju drvetima šumskim drvo od vinove loze, koje dadoh ognju da ga jede, take ću učiniti stanovnike Jerusalimske.

7. Jer ću im na suprot okrenuti lice svoje; kad izidu iz jednoga ognja, drugi će ih oganj proždrijeti, i poznaćete da sam ja Gospod, kad okrenem lice svoje na suprot njima.

8. I obratiću zemlju u pustinju, jer učiniše nevjeru, govori Gospod Gospod.

GLAVA 16.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, pokaži Jerusalimu gadove njegove,

3. I reci : ovako veli Gospod Gospod Jerusalimu : postanjem i rodom ti si iz zemlje Hananske; otac ti bješe Amorejac a mati Hetejka.

4. A o rogjenju tvom, kad si se rodila, nije ti pupak odrezan i nijesi okupana vodom da bi bila čista, niti si solju natrvena ni pelenama povita.

5. Oko te ne požali da ti učini što od toga i da ti se smiluje; nego ti bi bačena u polje, jer bijaše mrska duša tvoja onoga dana kad si se rodila.

6. I idući mimo tebe i vidjevši te gdje se valjaš u svojoj krvi, rekoh ti : da si živa u svojoj krvi! i opet ti rekoh : da si živa u svojoj krvi!

7. I učinih da rasteš na tisuće kao trava u polju; i ti naraste i posta velika i dogje do najveće ljepote; dojke ti napupiše, i dlake te probiše; ali ti bijaše gola naga.

8. I idući mimo tebe pogledah te, i gle, godine ti bijahu godine za ljubljenje; i raširih skut svoj na te, i pokrih golotinju tvoju, i zakleh ti se i učinih vjeru s tobom, govori Gospod Gospod, i ti posta moja.

9. I okupah tebe vodom, i sprah s tebe krv tvoju, i pomazah te uljem.

10. I obukoh ti vezenu haljinu, i obuh ti crevlje od jazavca, i opasah te tankim platnom i zastrijeh te svilom.

11. I nakitih te nakitom, i metnuh ti narukvice na ruke i grivnu oko vrata.

12. I grivnu oko čela metnuh ti, i obuce u uši, slavan vijenac na glavu.

13. I ti bijaše okićena zlatom i srebrom, i odijelo ti bijaše od tankoga platna i od svile i vezeno, jegjaše bijelo brašno i med i ulje, i bijaše vrlo lijepa, i prispje do carstva.

14. I razide se glas o tebi po narodima radi ljepote tvoje, jer bješe savršena krasotom mojom, koju metnuh na te, govori Gospod Gospod.

15. Ali se ti osloni na ljepotu svoju, i prokurva se s glasa svojega, te si prosipala kurvarstvo svoje svakome koji prolažaše, i bivala si njegova.

16. I uzevši od haljina svojih načinila si šarene visine, i kurvala si se na njima, kako nigda nije bilo niti će biti.

17. I uzevši krasni nakit svoj od moga zlata i od moga srebra što ti dadoh, načinila si sebi muške likove, i kurvala si se s njima.

18. I uzevši vezene haljine svoje zaodjela si ih, i ulje moje i kad moj stavila si pred njih.

19. I hljeb moj, koji ti dadoh, bijelo brašno i ulje i med, čim te hranjah, postavila si pred njih za miris ugodni. Tako je bilo, govori Gospod.

20. I uzimala si sinove svoje i kćeri svoje koje si rodila, i njih si im prino-

sila da se spale. Malo li bješe kurvarstva tvojega,
21. Te si i sinove moje klala i davala si ih da im se provedu *kroz oganj*?
22. I uza sve gadove svoje i kurvarstva svoja nijesi se opominjala dánâ mladosti svoje kad si bila gola i naga i valjala se u krvi svojoj.
23. I poslije sve zloće svoje, (teško, teško tebi! govori Gospod,)
24. Sagradila si sebi kuću kurvarsku, i načinila si sebi visine na svakoj ulici,
25. Na svakoj rasputici načinila si sebi visinu, i nagrdila si svoju ljepotu, i razmetala si noge svoje svakome koji prolažaše, i umnožila si kurvarstvo svoje.
26. Kurvala si se sa sinovima Misirskim, susjedima svojim velika tijela, i umnožila si kurvarstvo svoje da bi me razgnjevila.
27. Za to, gle, digoh ruku svoju na te i umalih obrok tvoj, i dadoh te na volju nenavidnicama tvojima, kćerima Filistejskim, koje bješe stid od sramotnoga puta tvojega.
28. Kurvala si se sa sinovima Asirskim, jer se ne mogaše nasititi; kurvala si se s njima, i opet se nijesi nasitila.
29. I umnožila si kurvarstvo svoje u zemlji Hananskoj dori do Haldejske, i ni tako se nijesi nasitila.
30. Kako je iznemoglo srce tvoje, govori Gospod, kad činiš sve što čini najgora kurva,
31. Kad si gradila kurvarsku kuću na svakoj rasputici i činila visinu na svakoj ulici! A ni kao kurva nijesi, jer nijesi marila za platu;
32. Nego kao žena preljubočinica, koja mjesto muža svoga prima druge.
33. Svijem kurvama daje se plata, a ti si davala platu svijem milosnicima svojim i darivala si ih da dolaze k tebi sa svijeh strana da se kurvaju s tobom.
34. I tako je u tebe naopako prema ženama u tvom kurvarstvu: jer niko ne ide za tobom da se kurva, i ti daješ platu, a ne daje se tebi plata; to je naopako.
35. Za to, kurvo, čuj riječ Gospodnju.
36. Ovako veli Gospod Gospod: što se otrov tvoj prosu, i što se u kurvanju tvom otkrivala golotinja tvoja tvojim milosnicima i svijem gadnijem idolima tvojim, i za krv sinova tvojih, koje si im dala,
37. Za to, evo, ja ću skupiti sve milosnike tvoje, s kojima si se milovala, i sve koje si ljubila, i sve na koje si mrzila, skupiću ih sve oko tebe, i otkriću im golotinju tvoju da vide svu golotinju tvoju.
38. I sudiću ti kako se sude onima koje čine preljubu i onima koje krv proljevaju, i daću te na smrt gnjevu i revnosti.
39. I predaću te u njihove ruke, te će razoriti tvoju kuću kurvarsku i raskopati visine tvoje, i svući će haljine s tebe, i uzeće ti krasni nakit i ostaviće te golu nagu.
40. I dovešće na te ljudstvo, te će te zasuti kamenjem, i izbošće te mačevima svojim.
41. I popaliće kuće tvoje ognjem, i izvršiće na tebi sud pred mnogim ženama, i učiniću te ćeš se okaniti kurvanja i ne ćeš više davati plate.
42. I namiriću gnjev svoj nad tobom, i revnost će se moja ukloniti od tebe, i umiriću se, i ne ću se više gnjeviti.
43. Za to što se nijesi opominjala dánâ mladosti svoje, nego si me dražila svijem tijem, za to, evo, i ja ću obratiti put tvoj na tvoju glavu, govori Gospod Gospod, te ne ćeš činiti grdila niti kakvih gadova svojih.
44. Gle, ko god govori priče, govoriće o tebi priču, i reći će: kaka mati, taka joj kći.
45. Ti si kći matere svoje, koja se odmetnula muža svojega i djece svoje, i sestra si sestara svojih, koje se odmetnuše muževa svojih i djece svoje, mati vam je Hetejka a otac Amorejac.
46. A starija ti je sestra Samarija s kćerima svojim, koja ti sjedi s lijeve strane, a mlagja ti je sestra koja ti sjedi s desne strane Sodom sa kćerima svojim.
47. A ti ni njihovijem putem nijesi hodila, niti si činila po njihovijem gadovima, kao da ti to bješe malo, nego si bila gora od njih na svijem putovima svojim.
48. Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, sestra tvoja Sodom i kćeri nje-

zine nijesu činile kako si činila ti i tvoje kćeri.

49. Evo, ovo bješe bezakonje sestre tvoje Sodoma: u ponosu, u izobilju hljeba i bezbrižnom miru bješe ona i kćeri njezine, a ne pomagahu siromahu i ubogome;

50. Nego se ponošahu i činjahu gadove preda mnom, za to ih zatrh kad vidjeh.

51. Samarija nije zgriješila ni pola koliko ti, jer si počinila gadova svojih više nego one, te si opravdala sestre svoje svijem gadovima svojim koje si učinila.

52. I ti dakle, koja si sudila sestrama svojim, nosi sramotu svoju za grijehe svoje, kojima si postala grgja od njih; one su pravednije od tebe; i ti se dakle stidi i nosi sramotu, kad si opravdala sestre svoje.

53. Ako dovedeš natrag njihovo roblje, roblje Sodomsko i kćeri njezinijeh, i roblje Samarijsko i kćeri njezinijeh dovešću i tvoje roblje iz ropstva megju njima,

54. Da nosiš sramotu svoju i da se stidiš za sve što si činila, i da im budeš utjeha.

55. Ako se sestre tvoje, Sodom i kćeri njezine povrate kao što su bile, i ako se Samarija i kćeri njezine povrate kao što su bile, povratićeš se i ti i kćeri tvoje kao što ste bile.

56. Jer usta tvoja ne pominjaše Sodoma sestre tvoje u vrijeme oholosti tvoje,

57. Prije nego se otkri zloća tvoja kao u vrijeme sramote od kćeri Sirskih i od svijeh što su oko njih, kćeri Filistejskih, koje te sramoćahu sa svijeh strana.

58. Nosi nevaljaljstvo svoje i gadove svoje, govori Gospod.

59. Jer ovako veli Gospod Gospod: učiniću ti kako si ti učinila prezrevši zakletvu i prestupivši zavjet.

60. Ali ću se ja opomenuti zavjeta svojega koji sam učinio s tobom u vrijeme mladosti tvoje, i utvrdiću ti vječan zavjet.

61. Tada ćeš se opomenuti putova svojih i postidjećeš se kad primiš sestre svoje starije od sebe i mlagje, koje ću ti dati za kćeri, ali ne po tvom zavjetu.

62. I ja ću utvrditi svoj zavjet s tobom, i poznaćeš da sam ja Gospod.

63. Da se opomeneš i postidiš i da ne otvoriš više usta od sramote, kad ti oprostim sve što si učinila, govori Gospod Gospod.

GLAVA 17.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, zagoneni zagonetku i kaži priču o domu Izrailjevu,

3. I reci: ovako veli Gospod Gospod: orao velik, velikih krila, dugih pera, pun perja, šaren, dogje na Livan i uze vrh od kedra,

4. Odlomi vrh od mladijeh grana njegovijeh, i odnese ga u zemlju trgovačku, u grad trgovački metnu ga.

5. I uze sjeme iz one zemlje, i metnu ga na njivu, odnese ga gdje ima mnogo vode, i ostavi ga dobro.

6. I izniče, i posta busat čokot, nizak, kojemu se loze pružahu k njemu a žile bijahu pod njim; posta čokot, i pusti grane i izbi odvode.

7. A bijaše drugi orao velik, velikih krila i pernat, i gle, taj čokot pusti k njemu žile svoje i grane svoje pruži k njemu da bi ga zaljevao iz brazda svoga sada.

8. Posagjen bijaše u dobroj zemlji kod mnogo vode, da pusti grane i ragja rod i bude krasna loza.

9. Kaži: ovako veli Gospod Gospod: hoće li napredovati? ne će li mu počupati žile i rod mu oblomiti da se posuši? Sve će mu se grane što je pustio posušiti, i bez velike sile i bez mnogoga naroda iščupaće ga iz korijena.

10. Eto, posagjen je, hoće li napredovati? i ne će li se sa svijem posušiti čim ga se dohvati ustoka? Posušiće se u brazdi gdje je posagjen.

11. Po tom dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

12. Kaži tome domu odmetničkom: ne znate li šta je ovo? Reci; evo, dogje car Vavilonski u Jerusalim, i uze mu cara i knezove, i odvede ih sa sobom u Vavilon.

13. I uze jednoga od carskoga sjemena, i učini s njim vjeru, i zakle ga, i uze silne u zemlji,

14. Da bi carstvo bilo sniženo da se

ne bi podiglo, nego da bi držeći vjeru s njim stajalo.

15. Ali se odmetnu od njega poslav poslanike svoje u Misir da mu dade kónjâ i mnogo naroda. Hoće li biti srećan? hoće li uteći ko tako čini? ko prestupa vjeru hoće li uteći?

16. Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, u mjestu onoga cara koji ga je zacario, kojemu je zakletvu prezreo i kojemu je vjeru prestupio, kod njega će u Vavilonu umrijeti.

17. Niti će mu Faraon s velikom vojskom i mnogim narodom pomoći u ratu, kad iskopa opkope i pogradi kule da pogubi mnoge duše.

18. Jer prezre zakletvu prestupajući vjeru; i gle, davši ruku čini sve to; ne će uteći.

19. Za to ovako veli Gospod Gospod: tako ja živ bio, obratiću mu na glavu zakletvu svoju koju prezre i vjeru svoju koju prestupi.

20. Jer ću razapeti nad njim mrežu svoju i uhvatiće se u zamku moju; i odvešću ga u Vavilon, i ondje ću se suditi s njim za bezakonje koje mi učini.

21. I sva bježan njegova sa svom vojskom njegovom pašće od mača, a koji ostanu raspršaće se u sve vjetrove, i poznaćete da sam ja Gospod govorio.

22. Ovako veli Gospod Gospod: ali ću ja uzeti s vrha od toga visokoga kedra, i posadiću; s vrha od mladijeh grana njegovijeh odlomiću grančicu, i posadiću na gori visokoj i uzdignutoj.

23. Na visokoj gori Izrailjevoj posadiću je, i pustiće grane, i rodiće, i postaće krasan kedar, i pod njim će nastavati svakojake ptice, u hladu grana njegovijeh nastavaće.

24. I sva će drveta poljska poznati da ja Gospod snizih visoko drvo i uzvisih nisko drvo, posuših zeleno drvo i učinih da ozeleni suho drvo. Ja Gaspod rekoh, i učiniću.

GLAVA 18.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:

2. Šta hoćete vi koji govorite priču o zemlji Izrailjevoj govoreći: oci jedoše kiselo grožgje, a sinovima trnu zubi?

3. Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, ne ćete više govoriti te priče u Izrailju.

4. Gle, sve su duše moje, kako duša očina tako i duša sinovlja moja je, koja duša zgriješi ona će poginuti.

5. Jer ako je ko pravedan i čini sud i pravdu,

6. Na gorama ne jede i očiju svojih ne podiže ka gadnijem bogovima doma Izrailjeva, i ne skvrni žene bližnjega svojega i ne ide k ženi odvojenoj radi nečistote,

7. I nikome ne čini nasilja, zalog dužniku svojemu vraća, ništa ne otima, hljeb svoj daje gladnome i gologa odijeva,

8. Ne daje na dobit i ne uzima pridavka, od nepravde ustеže ruku svoju, i pravo sudi izmegju jednoga čovjeka i drugoga,

9. Po uredbama mojim hodi, i drži zakone moje tvoreći istinu; taj je pravedan, doista će živjeti, govori Gospod Gospod.

10. Ako rodi sina lupeža, koji bi krv proljevao ili bi činio tako što,

11. A ne bi činio svega onoga, nego bi jeo na gorama, i ženu bližnjega svojega skvrnio,

12. Siromahu i ubogome nasilje činio, otimao što, zaloga ne bi vraćao, i ka gadnijem bogovima podizao bi oči svoje čineći gad,

13. Davao bi na dobit, i uzimao pridavak; hoće li taj živjeti? Ne će živjeti; učinio je sve te gadove, doista će poginuti, krv će njegova na njemu biti.

14. Ali gle, ako rodi sina koji bi vidio sve grijehe oca svojega što čini, i uzeo bi na um, te ne bi činio onako,

15. Ne bi jeo na gorama, niti bi očiju svojih podizao ka gadnijem bogovima doma Izrailjeva, žene bližnjega svojega ne bi skvrnio,

16. I nikome ne bi činio nasilja, zaloga ne bi uzimao i ne bi ništa otimao, davao bi hljeb svoj gladnome i gologa bi odijevao,

17. Od siromaha bi ustezao ruku svoju, ne bi uzimao dobiti ni pridavka, zakone bi moje izvršivao i po uredbama mojim hodio; taj ne će poginuti za bezakonje oca svojega, doista će živjeti.

18. A otac njegov, što je činio nasilje, otimao od brata svojega i činio što ni-

je dobro u narodu svom, gle, on će poginuti za svoje bezakonje.

19. Ali govorite: za što da ne nosi sin bezakonja očina? Jer sin čini sud i pravdu, sve uredbe moje drži i izvršuje; doista će živjeti.

20. Koja duša zgriješi ona će umrijeti, sin ne će nositi bezakonja očina niti će otac nositi bezakonja sinovljega; na pravedniku će biti pravda njegova, a na bezbožniku će biti bezbožnost njegova.

21. Ako li bi se bezbožnik obratio od svijeh grijeha svojih koje učini, i držao bi sve uredbe moje i tvorio sud i pravdu, doista će živjeti, ne će poginuti.

22. Bezakonja njegova što ih je god učinio ne će mu se više spominjati, u pravdi svojoj koju čini živjeće.

23. Eda li je meni milo da pogine bezbožnik? govori Gospod, a ne da se odvrati od putova svojih i bude živ?

24. Ali kad bi se pravednik odvratio od pravde svoje i činio nepravdu, i radio po svijem gadovima koje čini bezbožnik, hoće li on živjeti? pravedna djela njegova, što je god činio, ne će se spomenuti; za bezakonje svoje koje učini i za grijeh svoj kojim zgriješi poginuće.

25. Još govorite: nije prav put Gospodnji. Čujte, dome Izrailjev, moj li put nije prav? nijesu li vaši putovi nepravi?

26. Kad se pravednik odvrati od pravde svoje i čini zlo i umre za to, umrijeće za zlo svoje koje učini.

27. A kad se bezbožnik odvrati od bezbožnosti svoje koju je činio, i čini sud i pravdu, on će sačuvati u životu dušu svoju.

28. Jer uzevši na um vrati se od svijeh bezakonja svojih koja učini; doista će živjeti, i ne će poginuti.

29. Ali dom Izrailjev veli: put Gospodnji nije prav. Moji li putovi nijesu pravi? dome Izrailjev, nijesu li vaši putovi nepravi?

30. Za to, dome Izrailjev, sudiću vam svakome po putovima njegovijem, govori Gospod; obratite se i progjite se svijeh grijeha svojih, i ne će vam bezakonje biti na spoticanje.

31. Odbacite od sebe sva bezakonja koja činiste, i načinite sebi novo srce i nov duh; i za što da mrete? dome Izrailjev.

32. Jer mi nije mila smrt onoga koji mre, govori Gospod Gospod; obratite se dakle i budite živi.

GLAVA 19.

A ti nariči za knezovima Izrailjevijem.

2. I reci: šta bješe mati tvoja? lavica; megju lavovima ležaše, mlad svoju megju lavovima hranjaše.

3. I othrani jedno mlade svoje, i posta lavić, i naučiv se loviti žderaše ljude.

4. I čuše narodi za nj; uhvati se u jamu njihovu, i odvedoše ga u verigama u zemlju Misirsku.

5. A ona kad vidje gdje se nada ali joj nad propade, uze jedno mlade svoje i učini od njega lavića.

6. I on idući megju lavovima posta lavić i nauči se loviti i žderaše ljude.

7. I pozna dvore njihove i pustošaše gradove njihove tako da opustje zemlja i što je u njoj od rike njegove.

8. I ustaše na nj narodi iz okolnijeh zemalja, i razapeše mu mrežu svoju, i uhvati se u jamu njihovu.

9. I metnuše ga u krletku u verigama, i odvedoše ga caru Vavilonskom, i metnuše ga u grad da mu se više ne čuje glas po gorama Izrailjevijem.

10. Dok bijaše miran, mati tvoja bijaše kao vinova loza, posagjena kraj vode, rodna i granata bijaše od mnoge vode.

11. I bijahu na njoj jaki prutovi za palicu vladalačku, i rastom svojim uzvisi se iznad gustijeh grana, i bi naočita visinom svojom, mnoštvom grana svojih.

12. Ali bi iščupana u gnjevu i na zemlju bačena, i ustoka osuši rod njezin; polomiše se i posušiše se jaki prutovi njezini; oganj ih proždrije.

13. A sada je posagjena u pustinji, u zemlji suhoj i bezvodnoj.

14. I izagje oganj iz pruta grana njezinijeh i proždrije rod njezin da nema na njoj pruta jaka za palicu vladalačku. To je naricanje, i biće naricanje.

GLAVA 20.

A sedme godine, petoga mjeseca, *dana* desetoga dogjoše neki od starješina Izrailjevijeh da upitaju Gospoda, i sjedoše preda mnom.

2. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći :
3. Sine čovječji, kaži starješinama Izrailjevijem i reci im : ovako veli Gospod Gospod : dogjoste li da me pitate? Tako ja živ bio, ne ćete me pitati, govori Gospod Gospod.
4. Hoćeš li da im sudiš? hoćeš li da im sudiš? sine čovječji. Pokaži im gadove otaca njihovijeh.
5. I reci im : ovako veli Gospod Gospod : kojega dana izabrah Izrailja i podigoh ruku svoju sjemenu doma Jakovljeva, i pokazah im se u zemlji Misirskoj, i podigoh im ruku svoju govoreći : ja sam Gospod Bog vaš ;
6. Onoga dana podigoh im ruku svoju da ću ih odvesti iz zemlje Misirske u zemlju koju sam pronašao za njih, gdje teče mlijeko i med, koja je dika svijem zemljama.
7. I rekoh im : odbacite svaki gadove ispred svojih očiju, i nemojte se skvrniti o gadne bogove Misirske, ja sam Gospod Bog vaš.
8. Ali se odvrgoše od mene, i ne htješe me poslušati, ni jedan ih ne odbaci gadova ispred očiju svojih, i gadnijeh bogova Misirskih ne ostaviše ; za to rekoh da ću izliti jarost svoju na njih da izvršim gnjev svoj na njima usred zemlje Misirske.
9. Ali imena svojega radi, da se ne oskvrni pred onijem narodima megju kojima bijahu, pred kojima im se pokazah, učinih da ih izvedem iz zemlje Misirske.
10. I izvedoh ih iz zemlje Misirske, i odvedoh ih u pustinju.
11. I dadoh im uredbe svoje, i objavih im zakone svoje, koje ko vrši živ će biti kroz njih.
12. I sudove svoje dadoh im da su znak izmegju mene i njih da bi znali da sam ja Gospod koji ih posvećujem.
13. Ali se odvrže od mene dom Izrailjev u pustinji; ne hodiše po mojim uredbama, i zakone moje odbaciše, koje ko vrši živi kroz njih, i subote moje grdno oskvrniše ; za to rekoh da ću izliti gnjev svoj na njih u pustinji da ih istrijebim.
14. Ali učinih imena svojega radi da se ne oskvrni pred narodima pred kojima ih izvedoh.
15. I ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da ih ne ću odvesti u zemlju koju *im* dadoh, gdje teče mlijeko i med, koja je dika svijem zemljama ;
16. Jer odbaciše moje zakone i po uredbama mojim ne hodiše, i subote moje oskvrniše, jer srce njihovo igjaše za gadnijem bogovima njihovijem.
17. Ali ih požali oko moje, te ih ne istrijebih, i ne zatrh ih u pustinji.
18. Nego rekoh sinovima njihovijem u pustinji : ne idite po uredbama otaca svojih i ne držite njihovijeh zakona, i ne skvrnite se gadnijem bogovima njihovijem.
19. Ja sam Gospod Bog vaš, po mojim uredbama hodite, i moje zakone držite i izvršujte ;
20. I subote moje svetkujte da su znak izmegju mene i vas, da znate da sam ja Gospod Bog vaš.
21. Ali se odvrgoše od mene i sinovi, ne hodiše po mojim uredbama, i zakona mojih ne držaše da ih izvršuju, koje ko vrši živi kroz njih ; subote moje oskvrniše ; za to rekoh da ću izliti jarost svoju na njih i navršiti gnjev svoj na njima u pustinji.
22. Ali povratih ruku svoju i učinih imena svojega radi da se ne oskvrni pred narodima pred kojima ih izvedoh.
23. I ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da ću ih rasijati po narodima i razasuti po zemljama.
24. Jer zakona mojih ne izvršivaše i uredbe moje odbaciše i subote moje oskvrniše, i oči im *gledahu* za gadnijem bogovima otaca njihovijeh.
25. Za to im i ja dadoh uredbe ne dobre i zakone, kroz koje ne će živjeti.
26. I oskvrnih ih darovima njihovijem što propuštahu *kroz oganj* sve što otvori matericu, da ih potrem, da poznadu da sam ja Gospod.
27. Za to govori domu Izrailjevu, sine čovječji, i kaži im : ovako veli Gospod Gospod : još me i ovijem ružiše oci vaši čineći mi bezakonje :
28. Kad ih odvedoh u zemlju, za koju podidoh ruku svoju da ću im je dati, gdje god vidješe visok hum i drvo granato, ondje prinosiše svoje žrtve i stavljaše svoje dare, kojima dražahu, i metaše mirise svoje ugodne, i ondje ljevaše naljeve svoje.

ti reci : za glas što ide, od kojega će se rastopiti svako srce i klonuti sve ruke i svakoga će duha nestati, i svaka će koljena postati kao voda ; evo, ide, i navršiće se govori Gospod Gospod.

13. Po tom dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

14. Sine čovječji, prorokuj i reci : ovako veli Gospod Gospod : reci : mač, mač je naoštren, i uglagjen je.

15. Naoštren je da kolje, uglagjen je da sijeva ; hoćemo li se radovati kad prut sina mojega ne haje ni za kako drvo ?

16. Dao ga je da se ugladi da se uzme u ruku ; mač je naoštren i uglagjen, da se da u ruku ubici.

17. Viči i ridaj, sine čovječji ; jer on ide na narod moj, na sve knezove Izrailjeve ; pod mač će biti okrenuti s narodom mojim, za to udri se po bedru.

18. Kad bješe karanje, šta bi ? eda li ni od pruta koji ne haje ne će biti ništa govori Gospod Gospod.

19. Ti dakle, sine čovječji, prorokuj i pljeskaj rukama, jer će mač doći i drugom i trećom , mač koji ubija, mač koji velike ubija, koji prodire u klijeti.

20. Da se rastope srca i umnoži pogibao, metnuo sam na sva vrata njihova strah od mača ; jaoh ! pripravljen je da sijeva, naoštren da kolje.

21. Stegni se, udri na desno, na lijevo, kuda se god obrneš.

22. Jer ću i ja pljeskati rukama, i namiriću gnjev svoj. Ja Gospod rekoh.

23. Još mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

24. A ti, sine čovječji, načini dva puta, kuda će doći mač cara Vavilonskoga ; iz jedne zemlje neka izlaze oba ; i izberi stranu, gdje se počinje put gradski, izberi.

25. Načini put, kojim će doći mač na Ravu sinova Amonovijeh, i u Judeju na tvrdi Jerusalim.

26. Jer će car Vavilonski stati na rasputici, gdje počinju dva puta, te će vračati, gladiće strijele, pitaće likove, gledaće u jetru.

27. Na desno će mu vračanje pokazati Jerusalim da namjesti ubojne sprave, da otvori usta na klanje, da podigne glas podvikujući, da namjesti ubojne sprave prema vratima, da načini opkope, da pogradi kule.

28. I učiniće se vračanje zaludno zakletima, a to će napomenuti bezakonje da se uhvate.

29. Za to ovako veli Gospod Gospod : što napominjete svoje bezakonje, te se otkriva nevjera vaša i grijesi se vaši vide u svijem djelima vašim, za to što dogjoste na pamet, bićete pohvatani rukom.

30. A ti, nečisti bezbožniče kneže Izrailjev, kome dogje dan kad bi na kraju bezakonje,

31. Ovako veli Gospod Gospod : skini tu kapu i svrzi taj vijenac, ne će ga biti ; niskoga ću uzvisiti a visokoga ću poniziti.

32. Uništiću, uništiću, uništiću ga, i ne će ga biti, dokle ne dogje onaj kome pripada, i njemu ću ga dati.

33. A ti, sine čovječji, prorokuj i reci : ovako veli Gospod Gospod za sinove Amonove i za njihovu sramotu ; reci dakle : mač, mač je izvučen, uglagjen da kolje, da zatire, da sijeva,

34. Dokle ti vigjaju taštinu, dokle ti gataju laž, da te metnu na vratove pobijenijem bezbožnicima, kojima dogje dan kad bi kraj bezakonju.

35. Ostavi mač u korice ; na mjestu gdje si se rodio, u zemlji gdje si postao, sudiću ti ;

36. I izliću na te gnjev svoj, ognjem gnjeva svojega dunuću na te i predaću te u ruke žestokim ljudma, vještim u zatiranju.

37. Ognju ćeš biti hrana, krv će ti biti posred zemlje, ne ćeš se spominjati, jer ja Gospod rekoh.

GLAVA 22.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. A ti, sine čovječji, hoćeš li suditi, hoćeš li suditi gradu krvničkom ? i hoćeš li mu pokazati sve gadove njegove ?

3. Reci : ovako veli Gospod Gospod : ide vrijeme gradu koji proljeva krv u sebi i gradi gadne bogove sebi da se skvrni.

4. Skrivio si krvlju koju si prolio, i oskvrnio si se o gadne bogove svoje koje si načinio ; i učinio si te se približiše

dani tvoji, i došao si do godina svojih; za to ću učiniti od tebe rug megju narodima i podsmijeh po svijem zemljama;

5. Koje su blizu tebe i koje su daleko podsmijevaće ti se, gadni imenom, veliki smetnjom!

6. Gle, knezovi Izrailjevi u tebi dadoše se da proljevaju krv svaki svom silom svojom.

7. Oca i mater preziru u tebi, čine krivo inostrancu usred tebe, siroti i udovici čine nasilje u tebi;

8. Svete stvari moje prezireš, i subote moje skvrniš.

9. U tebi su opadači da proljevaju krv, i na gorama jedu u tebi, grdila čine usred tebe.

10. Golotinju očinu otkrivaju u tebi, liježu u tebi sa ženom za nečistote njezine.

11. I jedan čini gad sa ženom bližnjega svojega; a drugi skvrni snahu svoju grdilom; a drugi siluje sestru svoju kćer oca svojega, u tebi.

12. Mito primaju u tebi da proljevaju krv; ujam i pridatak uzimaš, i tražiš dobitak od bližnjih svojih prijevarom, a mene si zaboravio, govori Gospod Gospod.

13. Za to, evo pljeskam rukama svojim radi tvojega nepravednoga dobitka, koji dobijaš, i radi krvi što je u tebi.

14. Hoće li se održati srce tvoje, ili ruke tvoje hoće li biti jake u one dane kad stanem raditi s tobom? Ja Gospod rekoh, i učiniću.

15. Jer ću te rasijati po narodima i razasuti po zemljama, i istrijebiću nečistotu tvoju iz tebe.

16. I bićeš skvrnavan sobom pred narodima, i poznaćeš da sam ja Gospod.

17. Po tom dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

18. Sine čovječji, dom Izrailjev posta mi droždina; svi su mjed i kositer i gvožgje i olovo u peći; droždina od srebra postaše.

19. Za to ovako veli Gospod Gospod: što svi vi postaste droždina, za to, evo ja ću vas skupiti u Jerusalim.

20. Kako se skuplja srebro i mjed i gvožgje i olovo i kositer usred peći te se raspali oganj oko njega da se istopi, tako ću vas skupiti gnjevom svojim i jarošću, i složivši rastopiću vas.

21. Da, skupiću vas, i raspaliću oko vas oganj gnjeva svojega, i istopićete se usred njega.

22. Kako se topi srebro u peći, tako ćete se vi istopiti u njemu, i poznaćete da sam ja Gospod izlio gnjev svoj na vas.

23. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:

24. Sine čovječji, kaži joj: ti si zemlja koja se nijesi očistila; ne će pasti na te dažd u dan gnjeva.

25. Proroci njezini složiše se u njoj, kao lav su, koji riče i grabi plijen, žderu duše, otimaju blago i dragocjene stvari, umnožavaju udovice usred nje.

26. Sveštenici njezini prestupaju zakon moj i skvrne moje svete stvari, ne razlikuju sveto od oskvrnjenoga, i nečisto od čistoga ne raspoznaju, kriju oči svoje od subota mojih, i bivam oskvrnjen megju njima.

27. Knezovi su njezini usred nje kao vuci, koji grabe plijen, proljevajući krv, gubeći duše sramotnoga dobitka radi.

28. I proroci njezini mažu je nevaljalijem krečem, vigjaju taštinu i gataju im laž govoreći: tako reče Gospod Gospod; a Gospod ne reče.

29. Narod zemaljski vara i otima, i siromahu i ubogome čini nasilje, i došljaku čini krivo.

30. I tražih megju njima koji bi opravio ogradu i stao na prolomu preda me za tu zemlju, da je ne zatrem; ali ne nagjoh nikoga.

31. Za to ću izliti na njih gnjev svoj, ognjem jarosti svoje istrijebiću ih, put njihov obratiću im na glavu, govori Gospod Gospod.

GLAVA 23.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, bijahu dvije žene, kćeri jedne matere.

3. One se kurvahu u Misiru, u mladosti svojoj kurvahu se, ondje im pipaše grudi, i ondje im zgnječiše dojke djevojačke.

4. A imena im bijahu, starijoj Ola a sestri joj Oliva; one postaše moje, i rodiše sinove i kćeri. Imena im bijahu Ola Samariji, a Oliva Jerusalimu.

5. I Ola kad bijaše moja kurvaše se, i upaljivaše se za svojim milosnicima, Asircima susjedima,

6. Koji nošahu porfiru, i bijahu knezovi i vlastelji, sve lijepi mladići, vitezovi, koji jahahu na konjma.

7. I udari u kurvanje s njima, koji svi bijahu najljepši izmegju sinova Asirskih, i za kojima se god upaljivaše, skvrnjaše se o sve gadne bogove njihove.

8. A ni s Misircima ne okani se kurvanja svojega, jer spavahu s njom od mladosti njezine i oni joj gnječiše djevojačke dojke i s njom se kurvaše.

9. Za to je dadoh u ruke milosnicima njezinijem, u ruke Asircima, za kojima se upaljivaše.

10. Oni otkriše golotinju njezinu, uzeše joj sinove i kćeri, a nju mačem ubiše; i ona izagje na glas megju ženama kad sudove izvršiše na njoj.

11. A sestra njezina Oliva videći to upaljivaše se još gore nego ona, i kurvarstvo njezino bijaše gore od kurvarstva sestre joj.

12. Upaljivaše se za Asircima, knezovima i vlasteljima, susjedima, krasno odjevenijem, vitezima koji jahahu na konjma i svi bijahu lijepi mladići.

13. I vidjeh gdje se oskvrni, i gdje obje idu jednijem putem.

14. I ova se još više kurvaše; jer kad bi vidjela ljude napisane na zidu, likove Haldejske napisane crvenilom,

15. Opasane pojasima po bedrima, sa šarenijem kapama na glavi, koji svi bijahu na oči kao vojvode nalik na sinove Vavilonske iz zemlje Haldejske, svoje postojbine,

16. Upaljivaše se za njima čim ih vigjaše očima svojima, i slaše poslanike k njima u Haldejsku.

17. I Vavilonjani dolažahu k njoj na postelju ljubavnu, i skvrnjahu je kurvarstvom svojim, i po što bi se oskvrnila s njima, odvraćaše se duša njezina od njih.

18. I kad otkri kurvarstva svoja i otkri golotinju svoju, odvrati se duša moja od nje kao što se odvrati duša moja od sestre njezine.

19. Jer umnoži kurvarstva svoja opominjući se dánâ mladosti svoje kad se kurvaše u zemlji Misirskoj,

20. I upaljivaše se za svojim milosnicima, u kojih je tijelo kao u magarca, i tečenje kao u konja.

21. I tako si se vratila na nevaljalstvo mladosti svoje kad ti pipahu grudi u Misiru radi djevojačkih dojaka tvojih.

22. Za to, Olivo, ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću podignuti milosnike tvoje na te, one od kojih se odvratila duša tvoja, i dovešću ih na te od svuda,

23. Vavilonjane i sve Haldejce, Fekogjane i Sojane i Kojane, sve Asirce s njima, lijepe mladiće, knezove i vlastelje sve, vitezove i ljude čuvene, koji svi jašu na konjma.

24. I doći će na te s kolima i s kolicima i s točkovima i s mnoštvom nárôdâ, i opkoliće te sa štitovima i štitićima i šljemovima; i njima ću dati sud da ti sude svojim sudom.

25. I staviću revnost svoju tebi na suprot, te će raditi s tobom gnjevno, nos i uši odsjeći će ti, i što te ostane pašće od mača, i uzeće sinove tvoje i kćeri tvoje, i što te ostane proždrijeće oganj.

26. I svući će s tebe haljine, i uzeće krasni nakit tvoj.

27. Tako ću učiniti kraj grdilu tvojemu i tvojemu kurvanju u zemlji Misirskoj, te ne ćeš podignuti očiju svojih k njima i ne ćeš se više sjećati Misiraca.

28. Jer ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću te dati u ruke onima na koje mrziš, u ruke onima od kojih se odvratila duša tvoja.

29. I oni će raditi s tobom neprijateljski, i uzeće svu muku tvoju, i ostaviće te golu nagu, te će se otkriti golotinja kurvarstva tvoga, i grdilo tvoje i kurvarstvo tvoje.

30. To ću ti učiniti što si se kurvala za narodima, što si se oskrvnila o njihove gadne bogove.

31. Putem sestre svoje išla si, za to ću dati čašu njezinu tebi u ruku.

32. Ovako veli Gospod Gospod: čašu sestre svoje ispićeš duboku i široku, bićeš podsmijeh i rug, jer *čaša* mnogo bere.

33. Napunićeš se pijanstva i žalosti čašom pustošenja i zatiranja, čašom sestre svoje Samarije.

34. I ispićeš je i iscijediti, i razbićeš je, i dojke ćeš svoje pokidati, jer ja rekoh, govori Gospod Gospod.

35. Za to ovako veli Gospod Gospod: što si me zaboravila i bacila me za legja svoja, za to i ti nosi grdilo svoje i kurvarstva svoja.

36. Po tom reče mi Gospod : sine čovječji, hoćeš li suditi Oli i Olivi? Pokaži im gadove njihove,

37. Da su činile preljubu i da je krv na rukama njihovijem i da su činile preljubu s gadnijem bogovima svojim i vodile *kroz oganj* sinove svoje koje su mi rodile, da ih jedu.

38. Još i ovo mi činiše: skvrniše svetinju moju u isti dan, i subote moje prziše.

39. Jer zaklavši sinove svoje gadnijem bogovima svojima dolaziše u svetinju moju istoga dana da je oskvrne; i gle, tako činiše usred doma mojega.

40. I još slaše po ljude da bi došli iz daleka, i oni, čim poslanik bi poslan k njima, gle, odmah dolaziše, i njih radi si se kupala, mazala oči svoje i kitila si se nakitom.

41. I sjedala si na krasan odar, pred kojim bješe sto postavljen, i na nj si metala kad moj i ulje moje.

42. I bijaše ondje vika veseloga mnoštva, i osim ljudi iz gomile dovogjahu Saveje iz pustinje, koji im metahu narukvice na ruke i krasne vijence na glave.

43. I rekoh za ostarjelu u kurvarstvu : još će se kurvati.

44. I dolažahu k njoj kao što idu k ženi kurvi; tako dolažahu k Oli i Olivi, ženama nevaljalijem.

45. Za to će im pravedni ljudi suditi kao što se sudi ženama preljubočinicama i kao što se sudi onima koje proljevaju krv; jer su preljubočinice i krv je na rukama njihovijem.

46. Za to ovako govori Gospod Gospod : dovešću na njih ljudstvo, i daću ih da se zlostave i oplijene.

47. I ljudstvo će ih zasuti kamenjem, i isjeći će ih mačevima svojim; sinove će njihove i kćeri njihove pobiti, i kuće će njihove spaliti ognjem.

48. I tako ću ukinuti nevaljalstvo u zemlji, i naučiće se sve žene da ne rade po vašem nevaljalstvu.

49. I vrći će vaše nevaljalstvo na vas, i nosićete grijehe gadnijeh bogova svojih, i poznaćete da sam ja Gospod Gospod.

GLAVA 24.

Po tom godine devete, desetoga mjeseca, desetoga *dana*, dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, zapiši ime ovoga dana, ovoga istoga dana ; u taj dan dogje car Vavilonski na Jerusalim.

3. I kaži priču tome domu odmetničkom, i reci im : ovako veli Gospod Gospod : pristavi lonac, pristavi, i nalij u nj vode.

4. Složi u nj dijelove, sve dobre dijelove, stegno i pleće, i napuni ga najboljih kostiju.

5. Uzmi najbolje iz stada, i naloži kosti ispod njega, i uzvari dobro da se i kosti raskuhaju u njemu.

6. Jer ovako veli Gospod Gospod : teško gradu krvničkom, loncu, na kom stoji zagorijel, s kojega ne će da sigje zagorijel; povadi dio po dio; ždrijeb da se ne baci za nj.

7. Jer je krv njegova usred njega; na go kamen metnu je, ne proli je na zemlju da se pokrije prahom.

8. Raspalivši gnjev da učinim osvetu, metnuću krv njegovu na go kamen da se ne pokrije.

9. Za to ovako veli Gospod Gospod : teško gradu krvničkom ! i ja ću naložiti velik oganj.

10. Nanesi drva, raspali oganj, neka se stroši meso, začini korijenjem, i kosti neka izgore.

11. Metni ga prazna na živo ugljevlje da se ugrije i izgori mjed njegova i da se stopi u njemu nečistota njegova i da nestane zagorijeli njegove.

12. Lažima dosadio mi je; za to ne će izaći iz njega mnoga zagorijel njegova; u oganj će zagorijel njegova.

13. U nečistoti je tvojoj grdilo tvoje; jer sam te čistio, ali se ti ne očisti; ne ćeš se više čistiti od nečistote svoje, dokle ne namirim gnjev svoj nad tobom.

14. Ja Gospod govorih; doći će, i izvršiću; ne ću odustati niti ću žaliti niti ću se raskajati; po putovima tvojim i po djelima tvojim sudiće ti, govori Gospod Gospod.

15. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :
16. Sine čovječji, evo ja ću ti uzeti želju očiju tvojih zlom, ali ne tuži ni plači, niti suza roni.
17. Nemoj uzdisati, ne žali kako biva za mrtvijem, metni kapu na glavu, i obuću svoju obuj na noge, usta svojih nemoj pokriti i hljeba ničijega ne jedi.
18. I govorih u jutru narodu, a u veče mi umrije žena; i sjutradan učinih kako mi bješe zapovjegjeno.
19. I reče mi narod : hoćeš li nam kazati šta nam je to što radiš?
20. I odgovorih im : dogje mi riječ Gospodnja govoreći :
21. Reci domu Izrailjevu : ovako veli Gospod Gospod : evo, ja ću oskvrniti svetinju svoju, veličanstvo sile vaše, želju očiju vaših i što je milo duši vašoj ; i sinovi će vaši i kćeri vaše koje ostaviste pasti od mača.
22. I činićete kako ja činim : usta ne ćete pokriti i hljeba ničijega ne ćete jesti ;
23. I kape će vam biti na glavama i obuća na nogu ; ne ćete tužiti ni plakati, nego ćete sa bezakonja svojih ciljeti i uzdisaćete jedan s drugim.
24. I Jezekilj će vam biti znak : činićete sve što on čini; kad to dogje, poznaćete da sam ja Gospod Gospod.
25. A ti, sine čovječji, u onaj dan kad im uzmem silu njihovu, radost slave njihove, želju očiju njihovijeh i za čim teži duša njihova, sinove njihove i kćeri njihove,
26. U taj dan ko uteče, ne će li doći k tebi da ti donese glas?
27. U taj će se dan otvoriti usta tvoja prema onom ko uteče, i govorićeš i ne ćeš više biti nijem; i bićeš im znak, i oni će poznati da sam ja Gospod.

GLAVA 25.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:
2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema sinovima Amonovijem i prorokuj na njih.
3. I reci sinovima Amonovijem : čujte riječ Gospoda Gospoda; ovako veli Gospod Gospod : što si govorio : aha! za svetinju moju, što se oskvrni, i za zemlju Izrailjevu, što opustje, i za dom Judin, što otide u ropstvo;
4. Za to, evo, ja ću te dati u našljedstvo istočnijem narodima, i pogradiće u tebi dvorove sebi, i načiniće sebi kolibe u tebi; oni će jesti plodove tvoje i piti mlijeko tvoje.
5. I od Rave ću načiniti obor kamilama i od *zemlje* sinova Amonovijeh tor ovčji, i poznaćete da sam ja Gospod.
6. Jer ovako veli Gospod Gospod : što si pljeskao rukama i lupao nogom i veselio se iz srca što si opustošio svu zemlju Izrailjevu,
7. Za to, evo, ja ću dignuti ruku svoju na te, i daću te narodima da te plijene, i istrijebiću te izmegju narôdâ i zatrću te izmegju zemalja, i iskorijeniću te, i poznaćeš da sam ja Gospod.
8. Ovako veli Gospod Gospod : što govori Moav i Sir : eto, dom je Judin kao svi narodi;
9. Za to, evo, ja ću otvoriti stranu Moavovu od gradova, od gradova na megji, krasnu zemlju Vet-jesimotsku, Valmeonsku i Kirijatajimsku,
10. Narodima istočnijem iza zemlje sinova Amonovijeh, i daću im je u našljedstvo da nema spomena sinovima Amonovijem megju narodima.
11. I na Moavcima ću izvršiti svoje sudove, i poznaće da sam ja Gospod.
12. Ovako veli Gospod Gospod : što se Edom osveti domu Judinu i teško skrivi osvetivši im se,
13. Za to ovako veli Gospod Gospod: dignuću ruku svoju na Edomsku i istrijebiću iz nje i ljude i stoku, i obratiću je u pustoš, od Temana do Dedana pašće od mača.
14. I osvetiću se Edomcima rukom naroda svojega Izrailja, i učiniće s Edomcima po gnjevu mojemu i po jarosti mojoj, i poznaće moju osvetu, govori Gospod Gospod.
15. Ovako veli Gospod Gospod : što Filisteji radiše iz osvete, i osvetiše se radujući se iz srca i potirući iz stare mržnje,
16. Za to ovako veli Gospod Gospod : evo, ja ću dignuti ruku svoju na Filisteje, i istrijebiću Hereteje, i potrću ostatak od primorja.
17. I učiniću na njima veliku osvetu karanjem gnjevnijem, i poznaće da sam ja Gospod kad izvršim osvetu svoju na njima.

GLAVA 26.

A jedanaeste godine prvi dan mjeseca dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, što Tir govori za Jerusalim : ha ha ! razbiše se vrata narodima, obratiše se k meni, napuniću se kad opustje ;

3. Za to ovako veli Gospod Gospod : evo mene na te, Tire, i dovešću mnoge narode na te kao da bih doveo more s valima njegovijem.

4. I oni će obaliti zidove Tirske i kule u njemu raskopati, i omešću prah njegov i pretvoriću ga u go kamen.

5. I postaće mjesto da se razastiru mreže usred mora, jer ja govorih, veli Gospod Gospod, i biće grabež narodima.

6. I kćeri njegove po polju izginuće od mača, i poznaće da sam ja Gospod.

7. Jer ovako veli Gospod Gospod : evo, ja ću dovesti na Tir Navuhodonosora cara Vavilonskoga sa sjevera, cara nad carevima, s konjma i s kolima i s konjicima i s vojskama i s mnogim narodom.

8. Kćeri tvoje po polju pobiće mačem, i načiniće prema tebi kule, i iskopaće opkope prema tebi, i podignuće prema tebi štitove.

9. I namjestiće ubojne sprave prema zidovima tvojim, i razvaliće kule tvoje oružjem svojim.

10. Od mnoštva konja njegovijeh pokriće te prah, od praske konjika i točkova i kola zatrešće se zidovi tvoji, kad stane ulaziti na tvoja vrata kao što se ulazi u grad isprovaljivan.

11. Kopitima konja svojih izgaziće sve ulice tvoje, pobiće narod tvoj mačem, i stupovi sile tvoje popadaće na zemlju.

12. I poplijeniće blago tvoje i razgrabiti trg tvoj, i razvaliće zidove tvoje i lijepe kuće tvoje razoriti, i kamenje tvoje i drva tvoja i prah tvoj baciće u vodu.

13. I prekinuću jeku pjesama tvojih, i glas kitara tvojih ne će se više čuti.

14. I učiniću od tebe go kamen, bićeš mjesto gdje se razastiru mreže, ne ćeš se više sazidati ; jer ja Gospod govorih, veli Gospod Gospod.

15. Ovako veli Gospod Gospod Tiru : ne će li se zadrmati ostrva od praske padanja tvojega, kad zajaoču ranjenici, kad pokolj bude u tebi ?

16. Svi će knezovi morski sići s prijestola svojih i skinuti sa sebe plašte i svući sa sebe vezene haljine, i obući će se u strah, sjedjeće na zemlji, i drktaće svaki čas i čuditi se tebi.

17. I naricaće za tobom i govoriće ti : kako propade, slavni grade ! u kom življahu pomorci, koji bijaše jak na moru, ti i stanovnici tvoji, koji strah zadavahu svjema koji življahu u tebi.

18. Sad će se uzdrhtati ostrva kad padneš, i smešće se ostrva po moru od propasti tvoje.

19. Jer ovako veli Gospod Gospod : kad te učinim pustijem gradom, kao što su gradovi u kojima se ne živi, kad pustim na te bezdanu, i velika te voda pokrije,

20. I kad te svalim s onima koji slaze u jamu k starom narodu, i namjestim te na najdonjim krajevima zemlje, u pustinji staroj s onima koji slaze u jamu, da se ne živi u tebi, tada ću opet postaviti slavu u zemlji živijeh.

21. Učiniću da budeš strahota kad te nestane, i tražiće te i ne ćeš se naći do vijeka, govori Gospod Gospod.

GLAVA 27.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. I ti, sine čovječji, nariči za Tirom,

3. I reci Tiru, koji stoji na ulasku morskom, koji trguje s narodima na mnogim ostrvima : ovako veli Gospod Gospod : Tire, ti govoraše : ja sam sa svijem lijep.

4. Megje su ti u srcu morskom, koji te zidaše, načiniše te sa svijem lijep.

5. Od jela Senirskih gradiše ti daske, kedre s Livana uzimaše da ti grade stupove.

6. Od hrastova Vasanskih gradiše ti vesla, sjedišta ti gradiše od slonove kosti i od šimšira s ostrva Kitejskih.

7. Tanko platno Misirsko izmetano razapinjao si da su ti jedra ; porfirom i i skerletom s ostrva Eliskih pokrivao si se.

8. Stanovnici Sidonski i Arvadski bijahu ti veslari ; mudarci tvoji, Tire, što bijahu u tebi, bijahu ti krmari.

9. Starješine i mudarci Gevalski opravljahu u tebi što bi ti se pokvarilo; sve lagje morske i lagjari bijahu u tebi trgujući s tobom.

10. Persijanci i Ludeji i Puteji bijahu u vojsci tvojoj tvoji vojnici; štitove i šljemove vješahu u tebi; oni te ukrašavahu.

11. Sinovi Arvadski s tvojom vojskom bijahu na zidovima tvojim u naokolo, i Gamadeji bijahu u kulama tvojim, štitove svoje vješahu na zidovima tvojim u naokolo, oni ti dovršivahu ljepotu.

12. Tarsis trgovaše s tobom mnogim svakojakim blagom; sa srebrom, s gvožgjem, s kositerom i s olovom dolažahu na sajme tvoje.

13. Javan, Tuval i Meseh bijahu tvoji trgovci; s dušama ljudskim i sudima mjedenijem dolažahu na sajme tvoje.

14. A koji su od doma Togarmina, s konjma i konjicima i mazgama dolažahu na sajme tvoje.

15. Sinovi Dedanovi bijahu trgovci tvoji, mnogih ostrva trgovina bijaše u tvojim rukama; kosti slonove i drvo evenovo donošahu ti u promjenu.

19. Sirija trgovaše s tobom mnoštvom djela tvojih, dolažaše na sajme tvoje sa smaragdom i porfirom i uzvodom i tankim platnom, i koralom i ahatom.

17. Juda i zemlja Izrailjeva bijahu tvoji trgovci, dolažahu na sajme tvoje sa pšenicom Minitskom i Finičkom i medom i uljem i balsamom.

18. Damasak trgovaše s tobom mnoštvom djela tvojih, mnoštvom svakoga blaga, vinom Helvonskim i bijelom vunom.

16. I Dan i Javan i Mosel dolažahu na sajme tvoje; uragjeno gvožgje i kasiju i cimet mijenjahu s tobom.

20. Dedan trgovaše s tobom skupocjenijem prostirkama za kola.

21. Arapi i svi knezovi Kidarski trgovahu s tobom; s jaganjcima i ovnovima i jarcima dolažahu na sajme tvoje.

22. Trgovci Savski i Ramski trgovahu s tobom; dolažahu na sajme tvoje sa svakojakim mirisima i svakojakim dragim kamenjem i zlatom.

23. Haran i Kana i Eden, trgovci Savski, Asur i Hilmad trgovahu s tobom.

24. Ti trgovahu s tobom svakojakim stvarima, porfirom i uzvodom i kovčezima bogatijeh nakita, koji se svezivahu užima i bijahu od kedra.

25. Lagje Tarsiske bijahu prve u tvojoj trgovini, i ti bijaše veoma pun i veoma slavan u srcu morskom.

26. Veslari tvoji odvezoše te na pučinu; vjetar istočni razbi te usred mora.

27. Blago tvoje i sajmi tvoji, trgovina tvoja, lagjari tvoji i krmari tvoji i koji opravljahu kvarne lagje tvoje, i trgovci tvoji i svi vojnici tvoji i sav narod što bješe u tebi pašće u srce mora kad ti propadneš.

28. Od vike tvojih krmara uskolebaće se vali morski.

29. I izaći će iz lagja svojih svi veslari, lagjari, svi krmari morski, i staće na zemlju.

30. I povikaće za tobom iza glasa i zaridati gorko, i posuće prahom glave svoje i po pepelu će se valjati.

31. I za tobom će se načiniti ćelavi, i pripasaće kostrijet, i plakaće za tobom gorko iz srca, i gorko će ridati.

32. I za tobom će zapijevati u žalosti svojoj i naricaće za tobom: ko je bio kao Tir, oboreni usred mora?

33. Kad izlažahu trgovi tvoji iz mora, sitio si mnoge narode, mnoštvom svojega bogatstva i trgovine svoje obogaćavao si careve zemaljske.

34. Kad te razbi more na dubokoj vodi, trgovina tvoja i sav narod tvoj u tebi pade.

35. Svi ostrvljani prepadoše se od tebe, i carevi njihovi uzdrktaše se i preblijedješe u licu.

36. Trgovci po narodima zazviždaše nad tobom: postao si strahota, i ne će te biti do vijeka.

GLAVA 28.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, reci knezu Tirskomu: ovako veli Gospod Gospod: što se ponese srce tvoje, te veliš: ja sam Bog, sjedim na prijestolu Božjem usred mora; a čovjek si a ne Bog, i izjednačuješ srce svoje sa srcem Božjim;

3. Eto mudriji si od Danila, nikaka tajna nije sakrivena od tebe;

4. Stekao si blago mudrošću svojom

i razumom svojim, i nasuo si zlata i srebra u riznice svoje;

5. Veličinom mudrosti svoje u trgovini svojoj umnožio si blago svoje, te se ponese srce tvoje blagom tvojim;

6. Za to ovako veli Gospod Gospod: što izjednačuješ srce svoje sa srcem Božjim,

7. Za to, evo, ja ću dovesti na tebe inostrance najljuće izmegju narôdâ, i oni će istrgnuti mačeve svoje na ljepotu mudrosti tvoje, i ubiće svjetlost tvoju.

8. Svaliće te u jamu, i umrijećeš usred mora smrću pobijenijeh.

9. Hoćeš li pred krvnikom svojim kazati: ja sam Bog, kad si čovjek a ne Bog u ruci onoga koji će te ubiti?

10. Umrijećeš smrću neobrezanijeh od ruke tugjinske; jer ja rekoh, govori Gospod Gospod.

11. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:

12. Sine čovječji, nariči za carem Tirskim, i reci mu: ovako veli Gospod Gospod: ti si pečat savršenstva, pun si mudrosti, i sa svijem si lijep.

13. Bio si u Edemu vrtu Božjem; pokrivalo te je svako drago kamenje: sarad, topaz, dijamanat, hrisolit, onih, jaspid, safir, karbunkul, smaragad i zlato; onaj dan kad si se rodio načinjeni ti biše bubnji tvoji i svirale.

14. Ti si bio heruvim, pomazan da zaklanjaš; i ja te postavih; ti bješe na svetoj gori Božijoj, hogjaše posred kamenja ognjenoga.

15. Savršen bješe na putovima svojim od dana kad se rodi dokle se ne nagje bezakonje na tebi.

16. Od mnoštva trgovine svoje napunio si se iznutra nasilja, i griješio si; za to ću te baciti kao nečistotu s gore Božje, i zatrću te izmegju kamenja ognjenoga, heruvime zaklanjaču!

17. Srce se tvoje ponese ljepotom tvojom, ti pokvari mudrost svoju svjetlošću svojom; baciću te na zemlju, pred careve ću te položiti da te gledaju.

18. Od mnoštva bezakonja svojega, od nepravde u trgovini svojoj oskvrnio si svetinju svoju; za to ću izvesti oganj isred tebe, koji će te proždrijeti, i obratiću te u pepeo na zemlji pred svjema koji te gledaju.

19. Svi koji te poznaju megju narodima prepašće se od tebe; bićeš strahota, i ne će te biti do vijeka.

20. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:

21. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Sidonu, i prorokuj protiv njega,

22. I reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na tebe, Sidone, i proslaviću se usred tebe, i poznaće se da sam ja Gospod kad izvršim sudove na njemu i posvetim se u njemu.

23. I poslaću pomor u nj, i krv na ulice njegove, i pobijeni će padati usred njega od mača, koji će navaliti na njih sa svijeh strana, i poznaće da sam ja Gospod.

24. I ne će više biti domu Izrailjevu trn koji bode ni žalac koji zadaje bol više od svijeh susjeda njihovijeh, koji ih plijene; i poznaće da sam ja Gospod Gospod.

25. Ovako veli Gospod Gospod: kad skupim dom Izrailjev iz narôdâ megju koje su rasijani, i posvetim se u njima pred narodima i nasele se u svojoj zemlji koju dadoh sluzi svojemu Jakovu,

26. Tada će živjeti u njoj bez straha, i gradiće kuće, i sadiće vinograde, i živjeće bez straha, kad izvršim sudove na svjema koji ih plijeniše sa svijeh strana, i poznaće da sam ja Gospod Bog njihov.

GLAVA 29.

Godine desete, desetoga *mjeseca*, dvanaestoga *dana*, dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Faraonu caru Misirskom, i prorokuj protiv njega i protiv svega Misira.

3. Govori i reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na te, Faraone care Misirski, zmaju veliki što ležiš usred rijeka svojih, koji reče: moja je rijeka; ja sam je načinio sebi.

4. Za to ću ti metnuti u čeljusti udicu, i učiniću da se ribe u rijekama tvojim nahvataju na krljušti tvoje; i izvući ću te iz rijeka tvojih i sve ribe iz rijeka tvojih nahvatane na krljušti tvoje.

5. I ostaviću u pustinji tebe i sve ribe iz tvojih rijeka, i pašćeš na zemlju i ne ćeš se pokupiti ni sabrati, zvijeri-

ma zemaljskim i pticama nebeskim daću te da te jedu.

6. I svi će stanovnici Misirski poznati da sam ja Gospod; jer su štap od trske domu Izrailjevu.

7. Kad te uhvatiše u ruku, ti se slomi i rasiječe im sve rame; a kad se naslone na te, ti se prebi i probode im sva bedra.

8. Za to ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću pustiti na te mač, i istrijebiću iz tebe ljude i stoku.

9. I zemlja će se Misirska opustošiti i biti pusta, i poznaće se da sam ja Gospod, jer reče: moja je rijeka, i ja sam je načinio.

10. Za to evo me na tebe i na rijeke tvoje, i obratiću zemlju Misirsku u pustoš i samu pustinju, od kule Sinske do megje Etiopske.

11. Ne će prelaziti preko nje nogom svojom čovjek niti će živinče nogom svojom prelaziti preko nje, i ne će se živjeti u njoj četrdeset godina.

12. I učiniću od zemlje Misirske pustoš megju zemljama opustošenim, i gradovi će njezini megju pustijem gradovima biti pustoš četrdeset godina, i rasijaću Misirce megju narode i razasuću ih po zemljama.

13. Jer ovako veli Gospod Gospod: poslije četrdeset godina skupiću Misirce iz narôdâ u koje budu rasijani.

14. I povratiću roblje Misirsko, i dovešću ih opet u zemlju Patros, na postojbinu njihovu, i ondje će biti malo carstvo.

15. Malo će biti mimo ostala carstva, niti će se više uzdignuti nad narode, jer ću ih smanjiti da ne vladaju narodima.

16. I ne će više biti domu Izrailjevu uzdanica da napominje bezakonje kad bi gledali za njima; i poznaće da sam ja Gospod Gospod.

17. A dvadeset sedme godine, prvoga *mjeseca*, prvoga *dana*, dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

18. Sine čovječji, Navuhodonosor car Vavilonski zadade vojsci svojoj tešku službu protiv Tira; svaka glava oćelavi i svako se rame odrije, a plate ne bi ni njemu ni vojsci njegovoj od Tira za službu kojom služiše protiv njega.

19. Za to ovako veli Gospod Gospod: evo ja dajem Navuhodonosoru caru Vavilonskom zemlju Misirsku, i on će odvesti narod i odnijeti plijen i pograbiti grabež, i to će biti plata njegovoj vojsci.

20. Za trud kojim se trudio oko toga dadoh mu zemlju Misirsku, jer se za me trudiše, govori Gospod Gospod.

21. U onaj ću dan učiniti da naraste rog domu Izrailjevu, i tebi ću otvoriti usta megju njima, i znaće da sam ja Gospod.

GLAVA 30.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: ridajte: jaoh dana!

3. Jer je blizu dan, blizu je dan Gospodnji, oblačan dan, vrijeme narodima.

4. I mač će doći na Misir, i strah će biti u Etiopskoj, kad stanu padati pobijeni u Misiru, kad se zarobi mnoštvo njegovo i raskopaju se temelji njegovi.

5. Etiopljani i Puteji i Ludeji i sva mješavina i Huveji i sinovi zemalja megju kojima je vjera, pašće s njima od mača.

6. Ovako veli Gospod: pašće koji podupiru Misir, i ponos sile njegove oboriće se, od kule Sinske pašće u njemu, govori Gospod Gospod.

7. I biće pusti megju pustijem zemljama, i gradovi će njegovi biti megju pustijem gradovima.

8. I poznaće da sam ja Gospod kad zapalim oganj u Misiru i svi se pomoćnici njegovi satru.

9. U onaj će dan izaći poslanici od mene na lagjama da uplaše Etiopsku bezbrižnu, i biće megju njima strah velik kao dana Misirskoga; jer evo, ide.

10. Ovako veli Gospod Gospod: pogubiću mnoštvo Misirsko rukom Navuhodonosora cara Vavilonskoga.

11. On i narod njegov s njim, najljući izmegju narôdâ, biće dovedeni da zatru zemlju, i izvući će mačeve svoje na Misir i napuniću zemlju pobijenijeh.

12. I isušiću rijeke, i predaću zemlju u ruke zlijem ljudima; i opustiću zemlju i što je u njoj rukom tugjinskom. Ja Gospod govorih.

13. Ovako veli Gospod Gospod: i gadne ću bogove potrti, i istrijebiću likove u Nofu, i ne će više biti kneza iz ze-

mlje Misirske, i pustiću strah u zemlju Misirsku.

14. I opustošiću Patros, i upaliću Soan, i izvršiću sud na Novu.

15. I izliću gnjev svoj na Sin, grad Misirski, i istrijebiću ljudsvo u Novu.

16. Kad zapalim oganj u Misiru, ljuto će se uzmučiti Sin, i Nov će se raspasti, i Nof će biti u tjeskobi svaki dan.

17. Mladići Avinski i Pi-vesetski pašće od mača, a djevojke će otići u ropstvo.

18. I u Tafnisu će pomrknuti dan kad polomim ondje prijevornice Misirske i nestane u njemu ponosa sile njegove; oblak će ga pokriti; a kćeri će njegove otići u ropstvo.

19. I izvršiću sudove na Misiru, i oni će poznati da sam ja Gospod.

21. Opet jedanaeste godine, prvoga *mjeseca,* sedmoga *dana,* dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

21. Sine čovječji, slomih mišicu Faraonu caru Misirskom, i eto ne će se zaviti da se liječi, ne će se metnuti zavoj niti će se zaviti da bi se okrijepila i mogla držati mač.

22. Za to ovako veli Gospod Gospod: evo me na Faraona cara Misirskoga, i slomiću mu mišice, i zdravu i slomljenu, i izbiću mu mač iz ruke.

23. I rasijaću Misirce po narodima, i razasuću ih po zemljama.

24. I ukrijepiću mišice caru Vavilonskom, i daću mu u ruku svoj mač, i polomiću mišice Faraonu, i ječaće pred njim kao što ječi čovjek ranjen na smrt.

25. Da, ukrijepiću mišice caru Vavilonskom, a Faraonu će mišice klonuti, i poznaće se da sam ja Gospod, kad dam mač svoj u ruku caru Vavilonskom da njim zamahne na zemlju Misirsku.

26. I rasijaću Misirce megju narode i razasuću ih po zemljama, i poznaće da sam ja Gospod.

GLAVA 31.

A jedanaeste godine, trećega *mjeseca,* prvoga *dana,* dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, kaži Faraonu caru Misirskom i narodu njegovu: na što si nalik u veličini svojoj?

3. Eto, Asirac bješe kedar na Livanu, lijepijeh grana i debela hlada i visoka rasta, kojemu vrhovi bijahu megju gustijem granama.

4. Voda ga odgoji, bezdana ga uzvisi; ona rijekama svojim tecijaše oko njegova stabla i puštaše potoke svoje k svijem drvetima poljskim.

5. Za to rast njegov nadvisi sva drveta poljska i umnožiše se grane njegove, i od mnoštva vode raširiše se odvode njegove kad ih puštaše.

6. Na granama njegovijem vijahu gnijezda sve ptice nebeske, i pod granama njegovijem sve zvijeri poljske lezijahu se, i u hladu njegovu sjegjahu svi veliki narodi.

7. I bijaše lijep veličinom svojom i dužinom grana svojih, jer mu korijen bijaše kod velike vode.

8. Kedri u vrtu Božijem ne mogahu ga zakloniti, jele ne mogahu se izjednačiti s njegovijem granama, i javori ne bijahu kao ogranci njegovi; ni jedno drvo u vrtu Božijem ne bješe na ljepotu tako kao on.

9. Učinih ga lijepa mnoštvom grana da mu zavigjahu sva drveta Edemska što bijahu u vrtu Božijem.

10. Za to ovako veli Gospod Gospod: što je visok narastao, i digao vrh svoj megju guste grane, i srce se njegovo ponijelo visinom njegovom,

11. Za to ga dadoh u ruku najsilnijemu megju narodima da čini s njim *što hoće,* odvrgoh ga za bezbožnost njegovu.

12. I tugjinci, najljući izmegju narôdâ, posjekoše ga i ostaviše ga; grane mu popadaše po gorama i po svijem dolinama, i ogranci mu se izlomiše po svijem potocima na zemlji; i svi narodi zemaljski otidoše iz hlada njegova i ostaviše ga.

13. Na izvaljenom panju njegovu stanuju sve ptice nebeske, i na granama su njegovijem sve zvijeri poljske,

14. Da se ne ponosi visinom svojom ni jedno drvo kraj vode i ne diže vrha svojega megju guste grane, i od svijeh što se natapaju da se ni jedno ne uzda u se radi svoje veličine; jer su svi predani na smrt, *bačeni* u najdonji kraj zemlje megju sinove ljudske s onima koji slaze u jamu.

15. Ovako veli Gospod Gospod: u koji dan side u grob, učinih žalost, pokrih bezdanu njega radi, i ustavih rijeke

njezine, i velika voda stade, i rascvijelih za njim Livan, i sva drveta poljska povenuše za njim.

16. Praskom padanja njegova ustresoh narode, kad ga svalih u grob s onima koji slaze u jamu; i utješiše se na najdonjoj strani zemlje sva drveta Edemska, što je najbolje i najljepše na Livanu, sva što se natapahu.

17. I oni sidoše s njim u grob k onima što su pobijeni mačem, i mišica njegova, i koji sjegjahu u hladu njegovu megju narodima.

18. Na koje si megju drvetima Edemskim nalik slavom i veličinom? Ali ćeš biti oboren s drvetima Edemskim u najdonji kraj zemlje, megju neobrezanima ćeš ležati s onima koji su pobijeni mačem. To je Faraon i sav narod njegov, govori Gospod Gospod.

GLAVA 32.

Opet dvanaeste godine, dvanaestoga mjeseca, prvoga *dana*, dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, nariči za Faraonom carem Misirskim, i reci mu: ti si kao lavić megju narodima i kao zmaj u moru, i prolaziš rijeke svoje i mutiš vodu nogama svojim i gaziš po rijekama njezinijem.

3. Ovako veli Gospod Gospod: razapeću ti mrežu svoju sa zborom mnogih naroda, i izvući će te u mojoj mreži.

4. I ostaviću te na zemlji, i baciću te u polje, i pustiću sve ptice nebeske da sjedaju na te, i nasitiću tobom zvijeri sa sve zemlje.

5. I razmetnuću meso tvoje po gorama i napuniću doline gomilama od tebe.

6. I zemlju gdje plivaš napojiću krvlju tvojom do vrh gora, i potoci će biti puni tebe.

7. I kad te ugasim, zastrijeću nebo, i zvijezde na njemu pomračiti, sunce ću zakloniti oblakom, i mjesec ne će svijetliti svjetlošću svojom.

8. Sva ću svijetla vidjela na nebu pomračiti za tobom, i pustiću tamu na tvoju zemlju, govori Gospod Gospod.

9. I ustrašiću srce mnogih naroda kad objavim propast tvoju megju narodima po zemljama kojih ne znaš.

10. I udiviću tobom mnoge narode, i carevi će se njihovi zgroziti od tebe, kad mahnem mačem svojim pred njima, i drktaće svaki čas svaki za dušu svoju u dan kad padneš.

11. Jer ovako veli Gospod Gospod: mač cara Vavilonskoga doći će na te.

12. Mačevima junačkim povaljaću mnoštvo tvoje, *mačevima* najljućih izmegju narôdâ; oni će razoriti ponos Misiru, i sve će mnoštvo njegovo potrti.

13. I potrću svu stoku njegovu pokraj velikih voda, te ih ne će više mutiti noga čovječija niti će ih papak od kake životinje mutiti.

14. Tada ću stišati vodu njihovu, i učiniću da potoci njihovi teku kao ulje, govori Gospod Gospod.

15. Kad opustim zemlju Misirsku i ona bude bez svega što je u njoj, i pobijem sve koji žive u njoj, tada će poznati da sam ja Gospod.

16. Ovo je naricanje što će se naricati; tako će naricati kćeri narodne, za misirom i za svijem mnoštvom njegovijem naricaće, govori Gospod Gospod.

17. Po tom dvanaeste godine, petnaesti dan istoga mjeseca, dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

18. Sine čovječji, nariči za mnoštvom Misirskim, i svali njih i kćeri jakih naroda u najdonji kraj zemlje s onima koji slaze u jamu.

19. Od koga si ljepši? sigji i lezi s neobrezanima.

20. Pašće posred pobijenijeh mačem, mač je dat, vucite ga i sve mnoštvo njegovo.

21. Govoriće mu najhrabriji junaci isred groba s pomoćnicima njegovijem, koji sidoše i leže neobrezani, pobijeni mačem.

22. Ondje je Asirac i sav zbor njegov, grobovi su mu oko njega, svi su pobijeni, pali od mača.

23. Grobovi su mu u dnu jame, a zbor mu je oko njegova groba; svi su pobijeni, pali od mača, koji zadavahu strah zemlji živijeh.

24. Ondje je Elam i sve mnoštvo njegovo oko njegova groba; svi su pobijeni, pali od mača, koji sidoše neobrezani na najdonji kraj zemle, koji zadavahu strah zemlji živijeh; i nose sramotu svoju s onima koji slaze u jamu.

25. Megju pobijenima namjestiše po-

stelju njemu i svemu mnoštvu njegovu, grobovi su mu oko njega, svi su neobrezani pobijeni mačem, koji zadavahu strah zemlji živijeh; i nose sramotu svoju s onima koji slaze u jamu, metnuti su megju pobijene.

26. Ondje je Meseh, Tuval i sve mnoštvo njegovo, grobovi su mu oko njega, svi su neobrezani pobijeni mačem, koji zadavahu strah zemlji živijeh.

27. Ali ne leže megju junacima koji padoše izmegju neobrezanijeh, koji sidoše u grob s oružjem svojim, i metnuše mačeve pod glave svoje, i bezakonje njihovo leži na kostima njihovijem ako i bijahu junaci strašni na zemlji živijeh.

28. I ti ćeš se satrti megju neobrezanima, i ležaćeš kod pobijenijeh mačem.

29. Ondje je Edom, carevi njegovi i svi knezovi njegovi, koji su sa silom svojom metnuti megju pobijene mačem; leže megju neobrezanima i s onima koji sidoše u jamu.

30. Ondje su svi knezovi sjeverni i svi Sidonci, koji sidoše k pobijenima sa strahom svojim, stideći se sile svoje; i leže neobrezani s onima koji su pobijeni mačem, i nose sramotu svoju s onima koji sidoše u jamu.

31. Njih će vidjeti Faraon, i utješiće se za svijem mnoštvom svojim, Faraon i sva vojska njegova, pobijeni mačem, govori Gospod Gospod.

32. Jer zadadoh svoj strah zemlji živijeh, i Faraon će i sve mnoštvo njegovo ležati megju neobrezanima s onima koji su pobijeni mačem, govori Gospod Gospod.

GLAVA 33.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, govori sinovima naroda svojega, i kaži im: kad pustim na koju zemlju mač, ako narod one zemlje uzme koga izmegju sebe i postave ga sebi za stražara,

3. I on vidjevši mač gdje ide na zemlju zatrubi u trubu, i opomene narod,

4. Ako se ko čuvši trubu ne uzme na um, i mač došavši pogubi ga, krv će njegova biti na njegovoj glavi.

5. Jer čuo glas trubni, i ne uze se na um, krv će njegova biti na njemu; da se uze na um, sačuvao bi dušu svoju.

6. Ako li stražar vidjevši mač gdje ide ne zatrubi u trubu i narod ne bude opomenut, a mač došav pogubi koga izmegju njih, taj će poginuti za svoje bezakonje, ali ću krv njegovu iskati iz ruke stražareve.

7. I tebe, sine čovječji, tebe postavih stražarem domu Izrailjevu; slušaj dakle riječ iz mojih usta i opominji ih od mene.

8. Kad rečem bezbožniku: bezbožniče, poginućeš; a ti ne progovoriš i ne opomeneš bezbožnika *da se progje* puta svojega; taj će bezbožnik poginuti za svoje bezakonje; ali ću krv njegovu iskati iz tvoje ruke.

9. Ako li ti opomeneš bezbožnika da se vrati sa svoga puta, a on se ne vrati sa svoga puta, on će poginuti za svoje bezakonje, a ti ćeš sačuvati dušu svoju.

10. Za to ti, sine čovječji, reci domu Izrailjevu: vi govorite ovako i kažete: prijestupi naši i grijesi naši na nama su, i s njih propadamo; kako bismo živjeli?

11. Reci im: tako bio ja živ, govori Gospod Gospod, nije mi milo da umre bezbožnik, nego da se vrati bezbožnik sa svoga puta i bude živ; vratite se, vratite se sa zlijeh putova svojih, jer za što da mrete, dome Izrailjev?

12. Za to ti, sine čovječji, reci sinovima naroda svojega: pravednoga ne će izbaviti pravda njegova kad zgriješi, i bezbožnik ne će propasti sa bezbožnosti svoje kad se vrati od bezbožnosti svoje, kao što pravednik ne može s nje živjeti kad zgriješi.

13. Kad rečem pravedniku da će doista živjeti, a on se pouzda u pravdu svoju pa učini nepravdu, od sve pravde njegove ništa se ne će spomenuti, nego će poginuti s nepravde svoje koju učini.

14. A kad rečem bezbožniku: doista ćeš poginuti, a on se obrati od grijeha svojega i stane činiti sud i pravdu,

15. I vrati bezbožnik zalog, i vrati što je oteo, i stane hoditi po uredbama životnijem ne čineći bezakonja, doista će biti živ, ne će umrijeti.

16. Od svijeh grijeha što je zgriješio ništa mu se ne će spomenuti; činio je sud i pravdu, doista će živ biti.

17. A sinovi naroda tvojega govore : nije prav put Gospodnji ; a njihov put nije prav.

18. Kad se pravednik odvrati od pravde svoje i učini nepravdu, poginuće s toga.

19. A kad se bezbožnik odvrati od svoje bezbožnosti i učini sud i pravdu, on će živ biti s toga.

20. A vi govorite : nije prav put Gospodnji. Sudiću vam, dome Izrailjev, svakome po putovima njegovijem.

21. A dvanaeste godine robovanja našega, desetoga *mjeseca*, petoga *dana* dogje k meni jedan koji uteče iz Jerusalima, i reče : uze se grad.

22. A ruka Gospodnja dogje nada me u veče prije nego dogje onaj što uteče, i otvori mi usta dokle onaj dogje k meni u jutru ; otvoriše mi se usta, te više ne mučah.

23. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

24. Sine čovječji, koji žive u onijem pustolinama u zemlji Izrailjevoj govore i kažu : Avram bijaše jedan, i naslijedi ovu zemlju ; a nas je mnogo ; nama je data ova zemlja u našljedstvo.

25. Za to im reci : ovako veli Gospod Gospod : jedete s krvlju, i oči svoje podižete ka gadnijem bogovima svojim, i krv proljevate, i hoćete da naslijedite zemlju ?

26. Opirete se na mač svoj, činite gadove, i skvrnite svaki ženu bližnjega svojega, i hoćete da naslijedite zemlju ?

27. Ovako im reci : ovako veli Gospod Gospod : tako ja živ bio, koji su u pustolinama, pašće od mača ; i koji je u polju, zvijerima ću ga dati da ga izjedu ; a koji su po gradovima i po pećinama, od pomora će pomrijeti.

28. Tako ću sa svijem opustiti tu zemlju, i nestaće ponosa sile njezine, i opustjeće gore Izrailjeve da ne će niko prolaziti.

29. I oni će poznati da sam ja Gospod kad zemlju sa svijem opustim za sve gadove njihove što činiše.

30. A o tebi, sine čovječji, sinovi naroda tvojega kazuju o tebi uza zidove i na vratima kućnijem, i govore jedan drugomu, svaki bratu svojemu, i vele : hodite i čujte kaka riječ dogje od Gospoda.

31. I dolaze k tebi kao kad se narod skuplja, i narod moj sjeda pred tobom, i sluša riječi tvoje, ali ih ne izvršuje ; u ustima su im ljupke a srce njihovo ide za svojim lakomstvom.

32. I gle, ti si im kao ljupka pjesma, kao čovjek lijepa glasa i koji dobro svira ; slušaju riječi tvoje, ali ih ne izvršuju.

33. Ali kad to dogje, a evo ide, onda će poznati da je bio prorok megju njima.

GLAVA 34.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, prorokuj protiv pastira Izrailjevijeh, prorokuj i reci tijem pastirima : ovako veli Gospod Gospod : teško pastirima Izrailjevijem koji pasu sami sebe ! Ne treba li stado da pasu pastiri ?

3. Pretilinu jedete i vunom se odijevate, koljete tovno, stada ne pasete.

4. Slabijeh ne krijepite, i bolesne ne liječite, ranjene ne zavijate, odagnane ne dovodite natrag, izgubljene ne tražite, nego silom i žestinom gospodarite nad njima.

5. I raspršaše se nemajući pastira, i raspršavši se postaše hrana svijem zvijerima poljskim.

6. Ovce moje lutaju po svijem gorama i po svijem visokim humovima ; i po svoj zemlji raspršane su ovce moje, i nema nikoga da pita za njih, nikoga da ih traži.

7. Za to, pastiri, čujte riječ Gospodnju ;

8. Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, što stado moje posta grabež, i ovce moje postaše hrana svijem zvijerima poljskim nemajući pastira, i pastiri moji ne traže stada mojega, nego pastiri pasu sami sebe, a stada mojega ne pasu,

9. Za to, pastiri, čujte riječ Gospodnju ;

10. Ovako veli Gospod Gospod : evo me na te pastire, i iskaću stado svoje iz njihovijeh ruku, i ne ću im dati više da pasu stado, i ne će više pastiri pasti sami sebe, nego ću oteti ovce svoje iz usta njihovijeh i ne će im biti hrana.

11. Jer ovako veli Gospod Gospod : evo me, ja ću tražiti ovce svoje i gledati ih.

12. Kao što pastir traži stado svoje kad je kod ovaca svojih raspršanijeh, tako ću tražiti ovce svoje i oteću ih iz svijeh mjesta kuda se raspršaše kad bijaše oblačno i mračno.

13. I izvešću ih iz narôdâ, i pokupiću ih iz zemalja, i dovešću ih u zemlju njihovu, i pašću ih na gorama Izrailjevijem pokraj potoka i po svijem mjestima naseljenijem u zemlji.

14. Na dobroj paši pašću ih, i tor će im biti na visokim gorama Izrailjevijem; ondje će ležati u dobrom toru i po obilatoj će paši pasti na gorama Izrailjevijem.

15. Ja ću pasti stado svoje, i ja ću ih odmarati, govori Gospod Gospod.

16. Tražiću izgubljenu, i dovešću natrag odagnanu, i ranjenu ću zaviti i bolesnu okrijepiti; a tovnu ću i jaku potrti, pašću ih pravo.

17. A vama, stado moje, ovako govori Gospod Gospod : evo ja ću suditi izmegju ovce i ovce, izmegju ovnova i jaraca.

18. Malo li vam je što pasete na dobroj paši, nego ostatak paše svoje gazite nogama svojim? i što pijete bistru vodu, nego ostatak mutite nogama svojim?

19. A moje ovce pasu što vi nogama svojim izgazite, i piju što vi zamutite nogama svojim.

20. Za to ovako im veli Gospod Gospod : evo me, ja ću suditi izmegju ovce debele i ovce mršave.

21. Što bocima i ramenima otiskujete i rozima svojim bodete sve bolesne tako da ih razagnaste na polje,

22. Za to ću izbaviti stado svoje da ne bude više grabež, i sudiću izmegju ovce i ovce,

23. I podignuću im jednoga pastira koji će ih pasti, slugu svojega Davida; on će ih pasti i biće im pastir.

24. A ja Gospod biću im Bog, i sluga moj David knez megju njima. Ja Gospod rekoh.

25. I učiniću s njima zavjet mirni, i istrijebiću zle zvijeri iz zemlje, i oni će živjeti u pustinji bez straha i spavaće u šumama.

25. I blagosloviću njih i što je oko gore moje, i puštaću dažd na vrijeme; daždi će blagoslovni biti.

27. I drveta će poljska ragjati svoj rod, i zemlja će ragjati svoj rod; i oni će biti u svojoj zemlji bez straha, i poznaće da sam ja Gospod kad polomim palice jarma njihova, i izbavim ih iz ruku onijeh koji ih zarobiše.

28. I ne će više biti plijen narodima, i zvijeri zemaljske ne će ih jesti, nego će živjeti bez straha i niko ih ne će plašiti.

29. I podignuću im biljku za slavu, i ne će više umirati od gladi u zemlji, niti će podnositi sramote od narôdâ.

30. I poznaće da sam ja Gospod Bog njihov s njima, i oni, dom Izrailjev, da su moj narod, govori Gospod Gospod.

31. A vi ste stado moje, ovce paše moje, vi ljudi, a ja sam Bog vaš, govori Gospod Gospod.

GLAVA 35.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema gori Siru i prorokuj protiv nje.

3. I reci : ovako veli Gospod Gospod : evo me na tebe, goro Sire! i dignuću ruku svoju na te, i opustiću te sa svijem.

4. Gradove ću tvoje opustiti, i ti ćeš biti pustoš, i poznaćeš da sam ja Gospod.

5. Što je u tebe vječno neprijateljstvo, i rasipaš sinove Izrailjeve mačem u nevolji njihovoj, kad je kraj bezakonju njihovu,

6. Za to, tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, krvi ću te predati i krv će te goniti, jer ne mrziš na krv, krv će te goniti.

7. I obratiću goru Sir sa svijem u pustoš, da niko ne će dolaziti ni odlaziti.

8. I napuniću gore njezine pobijenijeh njezinijeh; na humovima tvojim i u dolinama tvojim i po svijem potocima tvojim padaće pobijeni od mača.

9. Vječnu pustinju načiniću od tebe, i gradovi se tvoji ne će opraviti, i poznaćete da sam ja Gospod.

10. Što govoriš : ova dva naroda i ove dvije zemlje moje će biti, i naslijedićemo ih, ako i jest Gospod bio ondje,

11. Za to,tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, učiniću po gnjevu tvom i po zavisti tvojoj, s kojom si postupala iz mržnje prema njima, i biću poznat megju njima kad ti sudim.

12. I poznaćeš da sam ja Gospod čuo sve tvoje hule koje si govorila na gore Izrailjeve rekavši : opustješe, nama su dane da ih jedemo.

13. I veličaste se suprot meni ustima svojim, i množiste na me riječi svoje; čuo sam.

14. Ovako veli Gospod Gospod : kad se sva zemlja stane veseliti, tebe ću opustiti.

15. Kako si se ti veselila našljedstvu doma Izrailjeva što opustje, tako ću i tebi učiniti : opustjećeš, goro Sire, i sva zemljo Edomska; i poznaće se da sam ja Gospod.

GLAVA 36.

Ti, sine čovječji, prorokuj gorama Izrailjevijem, i reci : gore Izrailjeve, čujte riječ Gospodnju.

2. Ovako veli Gospod Gospod : što neprijatelj govori za vas : ha ha! vječne visine postaše naše našljedstvo;

3. Za to prorokuj i reci : ovako veli Gospod Gospod : što vas pustoše i proždiru sa svijeh strana, da postanete našljedstvo ostalijem narodima, i postaste priča i rug narodima,

4. Za to, gore Izrailjeve, čujte riječ Gospoda Gospoda; ovako veli Gospod gorama Izrailjevijem i humovima, potocima i dolinama, i pustijem razvalinama i gradovima ostavljenijem, koje postaše grabež i podsmijeh ostalijem narodima u naokolo,

5. Za to ovako veli Gospod Gospod : u ognju revnosti svoje govorih protiv ostalijeh naroda i protiv sve Edomske, što osvojiše moju zemlju radujući se iz svega srca i rugajući se iz duše da bi je oplijenili.

6. Za to prorokuj za zemlju Izrailjevu, i reci gorama i humovima, potocima i dolinama : ovako veli Gospod Gospod : evo, ja govorih u revnosti svojoj i u jarosti svojoj; što podnosite sramotu od naroda,

7. Za to ovako veli Gospod Gospod : ja podigoh ruku svoju da će narodi što su oko vas nositi sramotu svoju.

8. A vi, gore Izrailjeve, puštaćete grane svoje, i rod svoj nosićete narodu mojemu Izrailju, jer će skoro doći.

9. Jer evo me kod vas, i gledaću vas, i bićete ragjene i zasijevane.

10. I umnožiću u vama ljude, dom Izrailjev sav koliki, i gradovi će se naseliti i pustoline sagraditi.

11. Umnožiću u vama ljude i stoku, i namnožiće se i naploditi, i naseliću vas kako bijaste prije, i učiniću *vam* dobra više nego prije; i poznaćete da sam ja Gospod.

12. I dovešću k vama ljude, narod svoj Izrailja, i naslijediće vas, i bićete im našljedstvo, i ne ćete ih više zatirati.

13. Ovako veli Gospod Gospod : što vam govore da ste *zemlja* koja proždire ljude i zatire svoje narode,

14. Za to ne ćeš više proždirati ljudi, i naroda svojih ne ćeš više zatirati, govori Gospod Gospod.

15. I ne ću dati da se više u tebi čuje sramota od narôdâ, i ruga od naroda ne ćeš više podnositi, i ne ćeš više zatirati svojih naroda, govori Gospod Gospod.

16. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

17. Sine čovječji, dom Izrailjev živeći u svojoj zemlji oskvrni je svojim putem i svojim djelima; put njihov bijaše preda mnom kao nečistota žene odvojene.

18. Za to izlih gnjev svoj na njih radi krvi koju proliše na zemlju i radi gadnijeh bogova njihovijeh, kojima je oskvrniše.

19. I rasijah ih po narodima, i razasuše se po zemljama; po putovima njihovijem i po djelima njihovijem sudih im.

20. I kad dogjoše megju narode, gdje god dogjoše oskvrniše sveto ime moje, a za njih se govoraše da su Gospodnji narod i da su iz zemlje njegove izašli.

21. Ali mi se sažali radi svetoga imena mojega, koje oskvrni dom Izrailjev u narodima u koje dogje.

22. Za to reci domu Izrailjevu : ovako veli Gospod Gospod : ne ću vas radi učiniti, dome Izrailjev, nego radi svetoga imena svojega, koje oskvrniste u narodima u koje dogjoste;

23. I posvetiću ime svoje veliko oskvr-

njeno u narodima, koje vi oskvrniste megju njima; i narodi će poznati da sam ja Gospod, govori Gospod Gospod, kad se posvetim u vama pred njima.

24. Jer ću vas uzeti iz narôdâ, i pokupiću vas iz svijeh zemalja, i dovešću vas u vašu zemlju.

25. I pokropiću vas vodom čistom, i bićete čisti; ja ću vas očistiti od svijeh nečistota vaših i od svijeh gadnijeh bogova vaših.

26. I daću vam novo srce, i nov ću duh metnuti u vas, i izvadiću kameno srce iz tijela vašega, i daću vam srce mesno.

27. I duh svoj metnuću u vas, i učiniću da hodite po mojim uredbama i zakone moje da držite i izvršujete.

28. I nastavaćete u zemlji koju sam dao ocima vašim, i bićete mi narod i ja ću vam biti Bog.

29. I oprostiću vas svijeh nečistota vaših, i dozvaću žito i umnožiću ga, i ne ću pustiti na vas gladi.

30. I umnožiću rod na drvetima i rod na njivi, te ne ćete više podnositi sramote megju narodima sa gladi.

31. I opomenućete se zlijeh putova svojih i djela svojih koja ne bjehu dobra, i sami ćete sebi biti mrski za bezakonja svoja i za gadove svoje.

32. Ne ću vas radi učiniti, govori Gospod Gospod; znajte; posramite se i postidite se putova svojih, dome Izrailjev.

33. Ovako veli Gospod Gospod: kad vas očistim od svijeh bezakonja vaših, naseliću gradove, i pustoline će se opet sagraditi.

34. I pusta će se zemlja raditi, što je bila pusta pred svakim koji prolažaše.

35. I reći će se: zemlja ova što bješe pusta posta kao vrt Edemski, i gradovi što bjehu pusti, razvaljeni i raskopani, utvrdiše se i naseliše se.

36. I narodi koji ostanu oko vas poznaće da ja Gospod sagragjujem razvaljeno i zasagjujem opustjelo. Ja Gospod rekoh, i učiniću.

37. Ovako veli Gospod Gospod: još će me tražiti dom Izrailjev da im učinim, da ih umnožim ljudima kao stado.

38. Kao sveto stado, kao stado u Jerusalimu o praznicima njihovijem, tako će pusti gradovi biti puni stada ljudi, i poznaće da sam ja Gospod.

GLAVA 37.

Ruka Gospodnja dogje nada me, i Gospod me izvede u duhu, i postavi me usred polja, koje bijaše puno kosti.

2. I provede me pokraj njih u onaokolo, i gle, bijaše ih vrlo mnogo u polju, i gle, bijahu vrlo suhe.

3. I reče im: sine čovječji, hoće li oživjeti ove kosti? A ja rekoh: Gospode Gospode, ti znaš.

4. Tada mi reče: prorokuj za te kosti, i kaži im: suhe kosti, čujte riječ Gospodnju.

5. Ovako govori Gospod Gospod ovijem kostima: gle, ja ću metnuti u vas duh, i oživjećete.

6. I metnuću na vas žile, i obložiću vas mesom, i navući ću na vas kožu, i metnuću u vas duh, i oživjećete, i poznaćete da sam ja Gospod.

7. Tada stadoh prorokovati, kako mi se zapovjedi; a kad prorokovah, nasta glas, i gle potres, i kosti se pribirahu svaka ka svojoj kosti.

8. I pogledah, i gle, po njima izidoše žile i meso, i ozgo se koža navuče; ali duha ne bješe u njima.

9. Tada mi reče: porokuj duhu, prorokuj, sine čovječji, i reci duhu: ovako veli Gospod Gospod: od četiri vjetra dogji, duše, i duni na ove pobijene da ožive.

10. I prorokovah, kako mi se zapovjedi, i ugje u njih duh, i oživješe, i stadoše na noge, bješe vojska vrlo velika.

11. Tada mi reče: sine čovječji, ove su kosti sav dom Izrailjev; gle, govore: posahnuše kosti naše i progje nadanje naše, propadosmo.

12. Za to prorokuj, i kaži im: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću otvoriti grobove vaše, i izvešću vas iz grobova vaših, narode moj, i dovešću vas u zemlju Izrailjevu.

13. I poznaćete da sam ja Gospod, kad otvorim grobove vaše, i izvedem vas iz grobova vaših, narode moj.

14. I metnuću duh svoj u vas da oživite, i naseliću vas u vašoj zemlji, i poznaćete da ja govorim i činim, govori Gospod.

15. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

16. Ti, sine čovječji, uzmi jedno drvo, i napiši na njemu : Judi i sinovima Izrailjevijem, drugovima njegovijem. Pa onda uzmi drugo drvo, i na njemu napiši : Josifu drvo Jefremovo i svega doma Izrailjeva, drugova njegovijeh.

17. I sastavi ih jedno s drugim da budu kao jedno u tvojoj ruci.

18. I kad ti reku sinovi tvoga naroda govoreći : hoćeš li nam kazati šta ti je to?

19. Reci im : ovako veli Gospod Gospod : evo, ja ću uzeti drvo Josifovo, što je u Jefremovoj ruci, i plemena Izrailjevijeh drugova njegovijeh, i sastaviću ga s drvetom Judinijem, i načiniću od njih jedno drvo, i biće jedno u mojoj ruci.

20. I drveta, na kojima napišeš, neka ti budu u ruci pred njima.

21. I reci im : ovako veli Gospod Gospod : evo, ja ću uzeti sinove Izrailjeve iz naroda u koje otidoše, i sabraću ih od svuda, i dovešću ih u zemlju njihovu.

22. I načiniću od njih jedan narod u zemlji, na gorama Izrailjevijem, i jedan će car biti car svjema njima, niti će više biti dva naroda, niti će više biti razdijeljeni u dva carstva.

23. I ne će se više skvrniti gadnijem bogovima svojim ni gnusobama svojim niti kakim prijestupima svojim, i izbaviću ih iz svijeh stanova njihovijeh u kojima griješiše, i očistiću ih, i oni će mi biti narod i ja ću im biti Bog.

24. I sluga moj David biće im car, i svi će imati jednoga pastira, i hodiće po mojim zakonima, i uredbe će moje držati i izvršivati.

25. I sjedjeće u zemlji koju dadoh sluzi svojemu Jakovu, u kojoj sjedješe oci vaši; u njoj će sjedjeti oni i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovijeh do vijeka, i David sluga moj biće im knez do vijeka.

26. I učiniću s njima zavjet mirni, biće vječan zavjet s njima, i utvrdiću ih i umnožiću ih, i namjestiću svetinju svoju usred njih na vijek.

27. I šator će moj biti kod njih, i ja ću im biti Bog i oni će mi biti narod.

28. I narodi će poznati da sam ja Gospod koji posvećujem Izrailja, kad svetinja moja bude usred njih do vijeka.

GLAVA 38.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Gogu u zemlji Magogu, knezu i glavi u Mesehu i Tuvalu, i prorokuj na nj;

3. I reci : ovako veli Gospod Gospod : evo me na tebe, Gože, kneže i glavo Mesehu i Tuvalu;

4. I vratiću te natrag, i metnuću ti žvale u čeljusti, i izvešću tebe i svu vojsku tvoju, konje i konjike, sve dobro odjevene, zbor veliki sa štitovima i štitićima, sve koji mačem mašu,

5. S njima Persijance, Etiopljane i Puteje, sve sa štitovima i pod šljemovima,

6. Gomera i sve čete njegove, dom Togarmin sa sjevernoga kraja i sve čete njegove, mnoge narode s tobom.

7. Pripravi se i spremi se ti i sve ljudstvo tvoje, što se sabralo kod tebe, i budi im stražar.

8. Poslije mnogo vremena bićeš pohogjen, i pošljednjih godina doći ćeš u zemlju izbavljenu od mača i sabranu iz mnogih naroda, u gore Izrailjeve, koje bjehu jednako puste, a oni će izvedeni iz narôdâ svi živjeti bez straha.

9. I podignućeš se, i doći ćeš kao bura, bićeš kao oblak da pokriješ zemlju ti i sve čete tvoje i mnogi narodi s tobom.

10. Ovako veli Gospod Gospod : i tada će ti doći u srce stvari, i smišljaćeš zle misli.

11. I reći ćeš : idem na zemlju gdje su sela, i udariću na mirni narod koji živi bez straha, koji svi žive u mjestima bez zidova i nemaju ni prijevornica ni vrata,

12. Da naplijeniš plijena i nagrabiš grabeža, da posegneš rukom svojom na pustinje naseljene i na narod sabrani iz narôdâ, koji se bavi stokom i imanjem, i živi usred zemlje.

13. Sava i Dedan i trgovci Tarsiski i svi lavići njegovi kazaće ti : jesi li došao da plijeniš plijen? jesi li skupio ljudstvo svoje da grabiš grabež? da odne-

seš srebro i zlato, da uzmeš stoku i trg, da naplijeniš mnogo plijena?

14. Za to prorokuj, sine čovječji, i reci Gogu: ovako veli Gospod Gospod: u ono vrijeme, kad će moj narod Izrailj živjeti bez straha, ne ćeš li znati?

15. I doći ćeš iz svoga mjesta, sa sjevernoga kraja, ti i mnogi narodi s tobom, svi jašući na konjma, mnoštvo veliko i vojska velika.

16. I podignućeš se na moj narod Izrailja kao oblak da pokriješ zemlju; u pošljednje vrijeme dovešću te na zemlju svoju da me poznadu narodi kad se posvetim u tebi pred njima, Gože!

17. Ovako veli Gospod Gospod: nijesi li ti onaj o kom govorih u staro vrijeme preko sluga svojih, proroka Izrailjevijeh, koji prorokovaše u ono vrijeme godinama da ću te dovesti na njih.

18. A kad dogje Gog na zemlju Izrailjevu, govori Gospod Gospod, onda će se podignuti jarost moja u gnjevu mom.

19. I u revnosti svojoj, u ognju gnjeva svojega govoriću: doista, tada će biti drhat veliki u zemlji Izrailjevoj.

20. I ribe morske i ptice nebeske i zvijeri poljske i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi po zemlji zadrhtaće od mene, i gore će se razvaliti i vrleti popadati, i svi će zidovi popadati na zemlju.

21. I dozvaću na nj mač po svijem gorama svojim, govori Gospod Gospod: mač će se svakoga obratiti na brata njegova.

22. I sudiću mu pomorom i krvlju; i pustiću na nj i na čete njegove i na mnoge narode, koji budu s njim, silan dažd, kamenje od grâda, oganj i sumpor.

23. I proslaviću se i posvetiću se i biću poznat pred mnogim narodima, i poznaće da sam ja Gospod.

GLAVA 39.

Ti dakle, sine čovječji, prorokuj protiv Goga, i reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na te, Gože, kneže i glavo Mesehu i Tuvalu.

2. I vratiću te natrag i vodiću te, i izvešću te iz sjevernijeh krajeva i dovešću te na gore Izrailjeve.

3. I izbiću ti luk tvoj iz lijeve ruke, i prosuću ti iz desne ruke strijele.

4. Na gorama ćeš Izrailjevijem pasti ti i sve čete tvoje i narodi koji budu s tobom; pticama, svakojakim pticama krilatijem i zvijerima poljskim daću te da te izjedu.

5. Na polju ćeš pasti, jer ja rekoh, govori Gospod Gospod,

6. I pustiću oganj na Magoga i na one koji žive na ostrvima bez straha; i poznaće da sam ja Gospod.

7. I sveto ime svoje obznaniću usred naroda svojega Izrailja, i ne ću više dati da se skvrni sveto ime moje, nego će poznati narodi da sam ja Gospod, svetac u Izrailju.

8. Evo, doći će, i zbiće se, govori Gospod Gospod; to je dan za koji govorih.

9. Tada će izaći stanovnici gradova Izrailjevijeh, i naložiće na oganj i spaliće oružje i štitove i štitiće, lukove i strijele, sulice i koplja, i ložiće ih na oganj sedam godina.

10. I ne će nositi drva iz polja, niti će sjeći u šumi, nego će oružje ložiti na oganj, i oplijeniće one koji ih plijeniše, i pootimaće od onijeh koji od njih otimaše, govori Gospod Gospod.

11. I u to ću vrijeme dati Gogu mjesto za grob ondje u Izrailju, dolinu kojom se ide na istok k moru, i ona će stisnuti usta putnicima; i ondje će biti pogreben Gog i sve mnoštvo njegovo, i prozvaće se dolina mnoštva Gogova.

12. I ukopavaće ih dom Izrailjev sedam mjeseca, da bi očistili zemlju.

13. I ukopavaće ih sav narod, i biće im na slavu u onaj dan kad se proslavim, govori Gospod Gospod.

14. I odvojiće ljude koji će jednako ići po zemlji i s onima koji prolaze ukopavati one koji bi ostali po zemlji da je očiste; poslije sedam mjeseca tražiće.

15. I prohodiće zemlju i ići po njoj, i ko vidi kosti ljudske, načiniće kod njih znak, dokle ih ne ukopaju grobari u dolini mnoštva Gogova.

16. A i gradu će biti ime Amona; i tako će očistiti zemlju.

17. Ti, dakle, sine čovječji, ovako govori Gospod Gospod, reci pticama, svakojakim pticama, i svijem zvijerima poljskim: skupite se i hodite, saberite se sa svijeh strana na žrtvu moju, koju koljem za vas, na veliku žrtvu na gorama Izrailjevijem, i ješćete mesa i pićete krvi;

18. Ješćete mesa junačkoga i pićete krvi knezova zemaljskih, ovnova, jaga-

njaca i jaraca i telaca, sve ugojene stoke Vasanske.

19. I ješćete pretiline da ćete se nasititi, i pićete krvi da ćete se opiti od žrtava mojih što ću vam naklati.

20. I nasitićete se za mojim stolom konja i konjika, junaka i svakojakih vojnika, govori Gospod Gospod.

21. I pustiću slavu svoju megju narode, i svi će narodi vidjeti sud moj koji ću učiniti i moju ruku koju ću dignuti na njih.

22. I poznaće dom Izrailjev da sam ja Gospod Bog njihov, od onoga dana i poslije.

23. I narodi će poznati da se za svoje bezakonje zarobi dom Izrailjev, što meni zgriješiše, te sakrih lice svoje od njih, i dadoh ih u ruke neprijateljima njihovijem, i svi padoše od mača.

24. Po nečistoti njihovoj i po prijestupu njihovu učinih im i sakrih lice svoje od njih.

25. Toga radi ovako govori Gospod Gospod : povratiću roblje Jokovljevo i smilovaću se svemu domu Izrailjevu i revnovaću za sveto ime svoje,

26. Po što podnesu sramotu svoju i sve prijestupe svoje, kojima mi prestupiše dok sjegjahu u svojoj zemlji bez straha i nikoga ne bješe da ih plaši,

27. Kad ih dovedem natrag iz narôdâ i saberem ih iz zemalja neprijatelja njihovijeh, i posvetim se u njima pred mnogim narodima.

28. I poznaće da sam ja Gospod Bog njihov kad odvedavši ih u ropstvo megju narode opet ih saberem u zemlju njihovu ne ostavivši ih ni jednoga ondje.

29. I ne ću više kriti lica svojega od njih kad izlijem duh svoj na dom Izrailjev, govori Gospod Gospod.

GLAVA 40.

Dvadeset pete godine robovanja našega, u početku godine, deseti dan mjeseca, četrnaeste godine od kako se uze grad, isti dan dogje nada me ruka Gospodnja i odvede me onamo.

2. Utvarama Božjim odvede me u zemlju Izrailjevu, i postavi me na goru vrlo visoku, na kojoj bijaše s juga kao sagragjen grad.

3. I odvede me onamo, i gle, čovjek, koji na oči bješe kao od mjedi, s užem lanenijem u ruci i s trskom mjeračkom, i stajaše na vratima.

4. I progovori mi taj čovjek : sine čovječji, gledaj očima svojim i slušaj ušima svojim, i uzmi na um sve što ću ti pokazati, jer si doveden ovamo da ti pokažem; kaži domu Izrailjevu sve što vidiš.

5. I gle, bješe zid spolja oko doma, a u ruci onom čovjeku trska mjeračka od šest lakata, a lakat bješe s podlanice duži od običnoga; i izmjeri gragjevinu u širinu, i bješe jedna trska, i u visinu, i bješe jedna trska.

6. Pa dogje na vrata koja bijahu prema istoku, i izide uz basamake, i izmjeri jedan prag vratima, i bješe u širinu jedna trska, i drugi prag, i bješe u širinu jedna trska;

7. I klijeti, i svaka bješe jednu trsku duga i jednu trsku široka; a izmegju klijeti bješe pet lakata; i prag na vratima kod trijema na unutrašnjim vratima, i bješe s jedne trske.

8. I izmjeri trijem na vratima unutrašnjim, i bješe jedna trska.

9. I izmjeri trijem na vratima, i bješe osam lakata; i dovratnike im, i bjehu dva lakta; a trijem na vratima bješe iznutra;

10. I klijeti kod vrata prema istoku bjehu tri amo i tri tamo, jedne mjere sve tri, i jedne mjere bjehu dovratnici tamo i amo.

11. I izmjeri širinu vratima, i bješe deset lakata, a trinaest lakata bješe u dužinu vratima.

12. I pred klijetima bješe mjesta jedan lakat, i za jedan lakat bješe mjesta s druge strane, i u svakoj klijeti bješe šest lakata od tuda i šest lakata od ovuda.

13. Poslije izmjeri vrata od krova jedne klijeti do krova druge, i bješe u širinu dvadeset i pet lakata, vrata prema vratima.

14. I načini dovratnike od šezdeset lakata, i pred dovratnicima trijem na vratima u naokolo.

15. I od lica vrata na koja se ulazi do lica trijema na unutrašnjim vratima bijaše pedeset lakata.

16. I bijahu prozori na klijetima i na dovratnicima njihovijem suženi unutra oko vrata, tako i na trijemovima, prozori bijahu iznutra svuda u naokolo, i po dovratnicima palme.

17. Po tom me uvede u spoljašnji trijem, i gle, bijahu klijeti i pod načinjen svuda u naokolo u trijemu, trideset klijeti na podu.

18. A taj pod pokraj vrata prema dužini vrata bijaše niži pod.

19. Po tom izmjeri širinu od lica donjih vrata do lica unutrašnjega trijema spolja, i bješe sto lakata k istoku i sjeveru.

20. I vrata koja bjehu k sjeveru na trijemu spoljašnjem izmjeri u dužinu i u širinu;

21. I bijahu tri klijeti tamo i tri amo, i dovratnici im i trijemovi bijahu iste mjere kao u prvijeh vrata; pedeset lakata bijaše u dužinu a u širinu dvadeset i pet lakata;

22. I prozori im i trijemovi i palme bijahu na mjeru kao na vratima koja gledaju na istok, i igjaše se k njima uz sedam basamaka, i trijemovi bijahu pred njima.

23. I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema vratima sjevernijem i istočnijem, i izmjeri od vrata do vrata, i bješe sto lakata.

24. Poslije me odvede k jugu, i gle, bjehu vrata prema jugu; i izmjeri im dovratnike i trijemove, i bješe ista mjera.

25. I bijahu prozori na njima i na trijemovima njihovijem u naokolo kao oni prozori; pedeset lakata bijaše u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu.

26. I igjaše se k njima uz sedam basamaka, i trijemovi bijahu pred njima, i palme jedna od tuda a jedna od ovuda po dovratnicima.

27. I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema jugu; i izmjeri od vrata do vrata k jugu, i bješe sto lakata.

28. Tada me uvede u unutrašnji trijem južnijem vratima; i izmjeri južna vrata, i bješe ista mjera.

29. I klijeti njihove i dovratnici i trijemovi bijahu iste mjere, i prozori na njima i na trijemovima u naokolo; pedeset lakata bijaše u dužinu a dvadeset i pet lakata u širinu.

30. I trijemovi bijahu u naokolo, dvadeset i pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu.

31. I trijemovi im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima, i uz osam basamaka igjaše se k njima.

32. Po tom me odvede u unutrašnji trijem k istoku, i izmjeri vrata, i bješe ista mjera;

33. I klijeti im i dovratnici i trijemovi bjehu iste mjere; i bjehu prozori na njima i na trijemovima njihovijem u naokolo; u dužinu bješe pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata;

34. I trijemovi im bjehu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tamo i amo, i uz osam basamaka igjaše se k njima.

35. Po tom odvede me na sjeverna vrata i izmjeri ih, i bjehu iste mjere.

36. Tako i klijeti im i dovratnici i trijemovi i prozori u naokolo; u dužinu pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata.

37. I dovratnici im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tamo i amo, i uz osam basamaka igjaše se k njima.

38. I klijeti s vratima bijahu kod dovratnika tijeh vrata, ondje se prahu žrtve paljenice.

39. A u trijemu od vrata bijahu dva stola s jedne strane i dva stola s druge strane da se na njima kolju žrtve paljenice i žrtve za grijeh i za krivicu;

40. I na strani spolja kako se ulazi na sjeverna vrata bijahu dva stola, i na drugoj strani u trijemu od istijeh vrata bijahu dva stola;

41. Četiri stola bjehu s jedne strane i četiri s druge strane uz vrata, osam stolova, na kojima se koljaše.

42. A četiri stola za žrtvu paljenicu bjehu od tesanoga kamena, u dužinu podrug lakta, i podrug lakta u širinu a u visinu jedan lakat, i na njima se ostavljaše orugje kojim se koljahu žrtve paljenice i druge žrtve.

43. I unutra bijahu kuke s podlanice svuda u naokolo, a na stolove *se metaše* meso od žrtava.

44. I spolja pred vratima unutrašnjim bjehu klijeti za pjevače u unutrašnjem trijemu; jedne bjehu uz vrata sjeverna i gledahu prema jugu a druge bjehu uz istočna vrata i gledahu prema sjeveru.

45. Tada mi reče: ove klijeti što gledaju na jug jesu za svešteničke koji služe oko doma;

46. A one klijeti što gledaju na sjever jesu za svešteničke koji služe kod oltara;

to su sinovi Sadokovi, koji izmegju sinova Levijevih pristupaju ka Gospodu da mu služe.

47. Po tom izmjeri trijem, i bješe u dužinu sto lakata i u širinu sto lakata, četvrtast; i oltar bijaše pred domom.

48. Poslije me odvede u trijem od doma, i izmjeri dovratnike trijemu, i bješe pet lakata otud i pet lakata odovud; a vrata bjehu široka tri lakta otud i tri lakta odovud;

49. Dužina trijemu bješe dvadeset lakata a širina jedanaest lakata, i uz basamake se igjaše k njemu, i stupovi bijahu uz dovratnike, jedan otud i jedan odovud.

GLAVA 41.

Poslije me odvede u crkvu, i izmjeri dovratnike, i bješe šest lakata u širinu otuda i šest lakata u širinu odovuda, prema širini šatoru.

2. A vratima širina bješe deset lakata, a strane vratima bjehu od pet lakata od tuda i od pet lakata od ovuda; po tom izmjeri joj dužinu, i bješe četrdeset lakata, i širinu, i bješe dvadest lakata.

3. Pa ugje unutra i izmjeri dovratnike, i bjehu od dva lakta; a vrata bjehu od šest lakata, a širina vratima sedam lakata.

4. I izmjeri dužinu ondje, i bješe dvadeset lakata, a širina dvadest lakata unutra u crkvi; i reče mi: ovo je svetinja nad svetinjama.

5. I izmjeri zid domu, i bješe šest lakata, i širina klijeti u naokolo u domu bješe četiri lakta.

6. A klijeti bijahu po tri jedna nad drugom, i bješe ih trideset, i dopirahu do zida koji bijaše u domu u naokolo za klijeti da ih drži, a ne držaše ih zid od doma.

7. Jer se raširivaše gragjevina ozgo u naokolo za klijeti koje bijahu oko doma ozgo svuda u naokolo, i za to gragjevina bijaše ozgo šira, i najniže klijeti bijahu ozgo šire za srednje.

8. I vidjeh uz dom visinu u naokolo; a pod u klijeti bijaše s cijele trske, šest lakata.

9. Širina zidu uz klijeti spolja bješe pet lakata, a bješe prazno mjesto klijetima koje bjehu uz dom.

10. I megju klijetima bješe dvadeset lakata širine oko doma.

11. A vrata od klijèti bjehu k praznom mjestu, jedan prema sjeveru a jedna prema jugu, a širina onom praznom mjestu pet lakata svuda u naokolo.

12. A gragjevina koja bješe pred odijeljenom stranom k zapadu imaše sedamdeset lakata u širinu, a zid te gragjevine bješe pet lakata širok u naokolo, i devedeset lakata dug.

13. Po tom izmjeri dom, i bijaše u dužinu sto lakata; odijeljena strana i gragjevina i zidovi joj, sve zajedno u dužinu sto lakata.

14. I širina pred domom i odijeljenom stranom k istoku imaše sto lakata.

15. I izmjeri dužinu gragjevini pred odijeljenom stranom što bijaše iza nje, i klijeti njezine od tuda i od ovuda, i bješe sto lakata; i unutrašnji dom i hodnike od trijema;

16. Pragove i prozore sužene, i klijeti u naokolo u tri reda, prema pragu, što bješe obloženo drvetom svuda u naokolo, od zemlje do prozora, i prozori bjehu obloženi;

17. Do vrh vrata i do doma unutrašnjega, i spolja, i sav zid u naokolo iznutra i spolja na mjeru.

18. I bjehu načinjeni heruvimi i palme, jedna palma megju dva heruvima, i u svakoga heruvima bjehu dva lica:

19. Lice čovječije prema palmi od tuda, i lice lavovo prema palmi od ovuda; tako bješe načinjeno po svemu domu u naokolo;

20. Od zemlje do vrh vrata bjehu heruvimi i palme načinjene, tako i po zidu u crkvi.

21. U crkve dovratnici bjehu na četiri ugla; i svetinji lice bješe onako.

22. Oltar bješe drven, tri lakta visok, a dva lakta dug, s uglovima, i dužina i strane bjehu od drveta. I reče mi: to je sto, koji stoji pred Gospodom.

23. Dvoja vrata bjehu u crkvi i svetinji;

24. A u vrata bjehu dva krila, koja se obrtahu, dva krila u jednijeh vrata i dva u drugih.

25. I na vratima crkvenijem bjehu načinjeni heruvimi i palme, kao po zidovima; i grede drvene bijahu pred trijemom spolja.

26. I bijahu uski prozori i palme od

tuda i od ovuda po stranama trijemu i po klijetima u domu i po gredama.

GLAVA 42.

I izvede me u spoljašnji trijem prema sjeveru, i dovede me ka klijetima, koje bijahu prema odijeljenoj strani i prema gragjevini na sjeveru.

2. S lica bješe u dužinu sto lakata kod sjevernijeh vrata, a u širinu pedeset lakata.

3. Prema unutrašnjem trijemu od dvadeset lakata i prema podu spoljašnjega trijema bijahu klijeti prema klijetima u tri reda.

4. I pred klijetima bijaše hodnik u širinu od deset lakata, unutra, put k njima od jednoga lakta, i vrata bjehu prema sjeveru.

5. A najgornje klijeti bjehu tješnje, jer klijeti donje i srednje u zgradi izlažahu većma nego one.

6. Jer bijahu na tri poda, ali nemahu stupova kao u trijemu, i za to se suživäše iznad donjega i srednjega od zemlje.

7. A ograda koja bijaše spolja prema klijetima k trijemu spoljašnjem pred klijetima imaše u dužinu pedeset lakata.

8. Jer dužina klijetima, koje bijahu u trijemu spoljašnjem, bijaše pedeset lakata. I gle, pred crkvom bješe sto lakata.

9. A pod tijem klijetima bijaše ulaz s istoka, kojim se ulažaše u njih iz spoljašnjega trijema.

10. U širini ograde toga trijema k istoku pred odijeljenom stranom i pred gragjevinom bijahu klijeti.

11. A pred njima bijaše put kao kod sjevernijeh klijeti; jednake dužine i jednake širine bijahu, i izlazi im i vrata bijahu jednaka.

12. I kaka bijahu vrata u klijeti koje bijahu prema jugu, taka bijahu vrata gdje se počinjaše put pred ogradom pravo k istoku, kad se ide k njima.

13. I reče mi: sjeverne klijeti i južne klijeti pred odijeljenom stranom jesu svete klijeti, gdje svešteníci koji pristupaju ka Gospodu jedu presvete stvari, ondje će ostavljati presvete stvari i dar i prinos za grijeh i prinos za krivicu, jer je sveto mjesto.

14. Kad svešteníci ugju, ne će izlaziti iz svetinje u spoljašnji trijem, nego će ondje ostavljati haljine svoje u kojima služe, jer su svete, i oblačiće druge haljine, pa onda izlaziti k narodu.

15. I izmjerivši dom unutrašnji odvede me na vrata istočna, i izmjeri svuda u naokolo.

16. Izmjeri istočnu stranu trskom mjeračkom, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeračkom u naokolo.

17. Izmjeri sjevernu stranu, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeračkom u naokolo.

18. Izmjeri južnu stranu, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeračkom.

19. I okrenuvši se na zapadnu stranu, izmjeri, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeračkom.

20. Izmjeri sa četiri strane, i bješe zid u naokolo pet stotina trsaka dug i pet stotina širok da razdvaja sveto mjesto od svjetskoga.

GLAVA 43.

Po tom me odvede k vratima koja gledaju na istok.

2. I gle, slava Boga Izrailjeva dohogjaše od istoka, i glas joj bijaše kao glas velike vode, i zemlja se sjaše od slave njegove.

3. I utvara koju vidjeh bijaše kao utvara koju vidjeh kad dogjoh da zatrem grad; bješe utvara kao ona koju vidjeh na rijeci Hevaru; i padoh na lice svoje.

4. A slava Gospodnja ugje u dom na vrata koja gledaju na istok.

5. I podiže me duh i odvede me u unutrašnji trijem; i gle, dom bijaše pun slave Gospodnje.

6. I čuh gdje mi progovori iz doma, i čovjek stajaše kod mene.

7. I reče mi: sine čovječji, ovo je mjesto prijestola mojega i mjesto stopa nogu mojih, gdje ću nastavati usred sinova Izrailjevijeh do vijeka; i dom Izrailjev ne će više skvrniti svetoga imena mojega ni oni ni carevi njihovi kurvarstvom svojim i mrtvijem tjelesima careva svojih ni visinama svojim.

8. Metaše prag svoj do moga praga, i dovratnike svoje do mojih dovratnika i pregradu izmegju mene i sebe, te skvrniše sveto ime moje gadovima svojim

koje činjahu; za to ih satrh u gnjevu svom.

9. Sada neka uklone daleko od mene kurvarstvo svoje i mrtva tjelesa careva svojih, i nastavaću usred njih do vijeka.

10. Ti, sine čovječji, pokaži domu Izrailjevu ovaj dom, neka se postide bezakonja svojega, i neka izmjere sve.

11. I kad se postide svega što su činili, pokaži im oblik od doma i red i izlaske i ulaske, i sve oblike i svu uredbu i sve oblike i sve zakone, i opiši im ga da paze na sav oblik njegov i na sve uredbe, i tako čine.

12. A ovo je zakon za dom: navrh gore koliko zauzima u naokolo da bude svetinja nad svetinjama. Eto, to je zakon za dom.

13. A ovo je mjera za oltar na lakte, a u laktu je jedan *običan* lakat i podlanica: podnožje mu lakat visoko i lakat široko, a oplata na njemu po kraju u naokolo s pedi; taka je gornja strana oltaru.

14. A od podnožja na zemlji do nižega pojasa dva lakta, i u širinu jedan lakat; a od manjega pojasa do većega pojasa četiri lakta, i u širinu lakat.

15. A sam oltar da bude četiri lakta *visok*, od oltara gore da budu četiri roga.

16. A oltar da bude dvanaest lakata dug i dvanaest lakata širok, i četvrtast na četiri strane.

17. A pojas da je četrnaest lakata dug i četrnaest lakata širok na četiri strane, a oplata oko njega od po lakta, i podnožje mu od lakta u naokolo, i basamaci mu da budu okrenuti na istok.

18. I reče mi: sine čovječji, ovako veli Gospod Gospod, ovo su naredbe za oltar kad se načini da se na njemu prinose žrtve paljenice i da se kropi krvlju.

19. I sveštenicima Levitima koji su od sjemena Sadokova, koji pristupaju k meni, govori Gospod Gospod, da mi služe, daćeš junca za žrtvu za grijeh.

20. I uzmi krvi njegove, i pomaži mu četiri roga i četiri ugla od pojasa i oplatu u naokolo, tako ćeš ga očistiti i učiniti očišćenje za nj.

21. Po tom uzmi junca za grijeh, i neka se spali na mjestu odregjenom u domu izvan svetinje.

22. A drugi dan prinesi jarca zdrava za grijeh, i neka očiste njim oltar kako su očistili juncem.

23. A kad očistiš, prinesi junca zdrava i ovna od stada zdrava.

24. I kad ih prineseš pred Gospodom, neka sveštenici bace na njih soli i prinesu ih na žrtvu paljenicu Gospodu.

25. Sedam dana prinosi jarca za grijeh svaki dan; i junca i ovna iz stada zdrava neka prinose.

26. Sedam dana neka čine očišćenje za oltar, i očiste ga i posvete.

27. A kad se navrše ti dani, osmogai dana i poslije neka prinose sveštenici na oltaru žrtve vaše paljenice i žrtve vaše zahvalne, i primiću vas, govori Gospod Gospod.

GLAVA 44.

I odvede me opet k vratima spoljašnjim od svetinje, koja gledaju na istok, a ona bjehu zatvorena.

2. I reče mi Gospod: ova vrata neka budu zatvorena i da se ne otvoraju, i niko da ne ulazi na njih, jer je Gospod Bog Izrailjev ušao na njih; za to neka budu zatvorena.

3. Za kneza su; sam knez neka sjeda na njima da jede hljeb pred Gospodom; kroz trijem od ovijeh vrata neka ulazi i istijem putem neka izlazi.

4. I odvede me k sjevernijem vratima pred dom; i vidjeh, i gle, dom Gospodnji bješe pun slave Gospodnje, i padoh na lice svoje.

5. I reče mi Gospod: sine čovječji, pazi srcem svojim i vidi očima svojim i slušaj ušima svojim što ću ti kazati za sve uredbe doma Gospodnjega i za sve zakone njegove; pazi srcem svojim na sve ulaze u dom i na sve izlaze iz svetinje.

6. I reci odmetničkom domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: dosta je gadova vaših, dome Izrailjev,

7. Što uvodiste tugjince neobrezana srca i neobrezana tijela da budu u mojoj svetinji da skvrne dom moj, i prinosiste moj hljeb, pretilinu i krv, i tako prestupaše moj zavjet osim svijeh gadova vaših;

8. I ne izvršivaste što treba za moju svetinju, nego postaviste ljude po svojoj volji da izvršuju što treba u mojoj svetinji.

9. Ovako veli Gospod: ni jedan tugjin neobrezana srca i neobrezana tijela da ne dolazi u moju svetinju, ni jedan od svijeh tugjinaca koji su megju sinovima Izrailjevijem.

10. A Leviti koji odstupaše od mene kad zagje Izrailj, koji zagjoše od mene za gadnijem bogovima svojim, nosiće bezakonje svoje.

11. I biće sluge u mojoj svetinji u službi na vratima od doma služeći domu; oni će klati žrtve paljenice i druge žrtve narodu, i stajaće pred njima služeći im

12. Što im služiše pred gadnijem bogovima njihovijem i biše domu Izrailjevu spoticanje na bezakonje, za to podigoh ruku svoju na njih, govori Gospod Gospod, da će nositi bezakonje svoje.

13. I ne će pristupati k meni da mi vrše svešteničku službu, niti kojoj svetinji mojoj, ni svetinji nad svetinjama ne će pristupati, nego će nositi sramotu svoju i gadove svoje, koje činiše.

14. Nego ću ih postaviti za čuvare domu na svaku službu njegovu i na sve što biva u njemu.

15. A sveštenici Leviti sinovi Sadokovi, koji izvršivahu što treba u mojoj svetinji, kad sinovi Izrailjevi zagjoše od mene, oni će pristupati k meni da Gi služe, i stajaće preda mnom prinoseći mi pretilinu i krv, govori Gospod Gospod,

16. Oni neka ulaze u moju svetinju i oni neka pristupaju k stolu mojemu da mi služe i neka izvršuju što sam zapovjedio da se izvršuje.

17. I kad ulaze na vrata unutrašnjega trijema, neka obuku lanene haljine, i ništa da ne bude na njima vuneno kad služe na vratima unutrašnjega trijema i u njemu.

18. Na glavama neka im budu kape lanene i gaće lanene po bedrima, i da se ne pašu ničim oda šta bi se znojili.

19. A kad izlaze u trijem spoljašnji, u spoljašnji trijem k narodu, neka svuku sa sebe haljine u kojima služe, i ostave ih u klijetima svetijem, pa neka obuku druge haljine, da ne osvećuju naroda haljinama svojim.

20. I glave svoje da ne briju, a ni kose da ne ostavljaju, nego neka strigu glave svoje.

21. I vina da ne pije ni jedan sveštenik kad hoće da ugje u unutrašnji trijem.

22. I udovicom ni puštenicom da se ne žene, nego djevojkom od sjemena doma Izrailjeva ili udovicom svešteničkom neka se žene.

23. I narod moj neka uče što je sveto što li nije sveto, i neka ih uče raspoznavati nečisto od čistoga.

24. A u raspri neka stanu da sude, po mojim zakonima neka sude, i zakone moje i uredbe moje neka drže o svijem praznicima mojim, i subote moje neka svetkuju.

25. I k mrtvacu da ne idu da se ne oskvrne; samo za ocem i za materom i za sinom i za kćerju, za bratom i za sestrom neudatom mogu se oskvrniti.

26. A kad se očisti, neka mu se broji sedam dana.

27. I u koji bi dan ušao u svetinju, u trijem unutrašnji, da služi u svetinji, neka prinese žrtvu za grijeh svoj, govori Gospod.

28. A našljedstvo što će imati, ja sam njihovo našljedstvo; i vi im ne dajte dostojanja u Izrailju, ja sam njihovo dostojanje.

29. Dar i žrtvu za grijeh i žrtvu za krivicu oni će jesti; i sve zavjetovano u Izrailju njihovo će biti.

30. I prvine od svakoga prvoga roda i svi prinosi podizani od svega izmegju svijeh prinosa vaših biće sveštenicima; i prvine od tijesta svojega davaćete sveštenika da bi počivao blagoslov na domovima vašim.

31. Sveštenici da ne jedu mrcinoga ni što zvijerka raskine, bilo ptica ili što od stoke.

GLAVA 45.

A kad stanete dijeliti zemlju u našljedstvo, prinesite prinos Gospodu, svet *dio* od zemlje, u dužinu dvadeset i pet tisuća *lakata*, i u širinu deset tisuća, to *neka bude* sveto po svijem megjama svojim u naokolo.

2. Od toga neka bude za svetinju pet

stotina *lakata u dužinu* i pet stotina *u širinu*, četvrtasto od svuda, i pedeset lakata u naokolo za podgragja.

3. Po toj mjeri izmjeri u dužinu dvadeset i pet tisuća i u širinu deset tisuća, i tu neka bude svetinja i svetinja nad svetinjama.

4. To neka bude svet dio od zemlje sveštenicima, koji služe u svetinji, koji pristupaju da služe Gospodu, i neka im bude mjesto za kuće i sveto mjesto za svetinju.

5. A dvadeset i pet tisuća *lakata* u dužinu i deset tisuća u širinu neka bude Levitima koji služe u domu u državu s dvadeset klijeti.

6. I gradu podajte dostojanje pet tisuća *lakata* u širinu i dvadeset i pet tisuća u dužinu.prema svetom dijelu; to neka je za sav dom Izrailjev.

7. A knezu *neka bude* s obje strane svetoga dijela i dostojanja gradskoga pred svetijem dijelom i pred gradskim dostojanjem, sa zapadne strane na zapad i s istočne strane na istok, a dužina *da bude* prema svakom od tijeh dijelova od zapadne megje do istočne megje.

8. Ta zemlja da mu je dostojanje u Izrailju, da više ne otimaju knezovi moji od naroda mojega, nego *ostalu* zemlju da dadu domu Izrailjevu po plemenima njihovijem.

9. Ovako veli Gospod Gospod: dosta je, knezovi Izrailjevi; progjite se nasilja i otimanja, i tvorite sud i pravdu, i skinite teške poslove svoje s mojega naroda, govori Gospod Gospod.

10. Mjerila da su vam prava, i efa prava, i vat prav.

11. Efa i vat da su jedne mjere, da vat bere desetinu homora, i efa desetinu homora; mjera da im je prema homoru.

12. I sikal da je dvadeset gera, a mina da vam je dvadeset sikala, dvadeset i pet sikala, *i* petnaest sikala.

13. Ovo je prinos što ćete prinositi: šestina efe od homora pšenice, tako i od ječma dajite šestinu efe od homora.

14. A za ulje je uredba ova: vat je mjera za ulje; desetina vata od jednoga kora, koji je homor od deset vata, jer je deset vata homor.

15. A od sitne stoke jedno od dvije stotine s dobrijeh pasišta sinova Izrailjevijeh za dar i za žrtvu paljenicu i za žrtvu zahvalnu, da se čini očišćenje za njih, govori Gospod Gospod.

16. Sav narod zemaljski da daje ovaj prinos knezu Izrailjevu.

17. A knez je dužan davati žrtve paljenice s darom i naljevom na praznike i na mladine i u subote, o svijem svetkovinama doma Izrailjeva; on neka prinosi žrtvu za grijeh s darom i žrtvu paljenicu i zahvalnu da čini očišćenje za dom Izrailjev.

18. Ovako veli Gospod Gospod: prvoga *dana* prvoga *mjeseca* uzmi junca zdrava, i očisti svetinju njim.

19. I neka sveštenik uzme krvi od te žrtve za grijeh, i pomaže njom dovratnike na domu i četiri ugla od pojasa na oltaru i dovratnike od vrata na unutrašnjem trijemu.

20. Tako učini i sedmoga dana istoga mjeseca za svakoga koji zgriješi iz neznanja i za prostoga; tako ćete očistiti dom.

21. Prvoga *mjeseca* četrnaestoga *dana* da vam je pasha, praznik sedam dana, hljebovi prijesni da se jedu.

22. I taj dan neka prinese knez za se i za sav narod zemaljski junca na žrtvu za grijeh.

23. A za sedam dana praznika neka prinosi na žrtvu paljenicu Gospodu po sedam junaca i sedam ovnova zdravijeh na dan, za onijeh sedam dana, i na žrtvu za grijeh jarca na dan.

24. I za dar po efu na junca i efu na ovna neka prinosi, i in ulja na svaku efu.

25. Sedmoga *mjeseca* petnaestoga *dana* na praznik neka prinosi isto tako za sedam dana i žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu i dar i ulje.

GLAVA 46.

Ovako veli Gospod Gospod: vrata unutrašnjega trijema, koja gledaju na istok, neka su zatvorena u šest dana težatnijeh, a u subotu neka se otvoraju, i na dan mladine neka se otvoraju.

2. I knez neka dogje kroz trijem od vrata spoljašnjih, i neka stane kod dovratnika, a sveštenici neka prinesu njegovu žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu, i on pokloniv se na pragu neka otide, a vrata da se ne zatvoraju do večera.

3. I narod zemaljski neka se poklanja Gospodu na istijem vratima u subote i na mladine.

4. A žrtva paljenica, što će prinositi knez Gospodu subotom, biće šest jaganjaca zdravijeh i ovan zdrav;

5. A dar efa na ovna, a na jaganjce dar koliko mu ruka može, i in ulja na efu;

6. A o mladini da bude junac zdrav, i šest jaganjaca i ovan, sve zdravo;

7. I dar da prinese efu na junca i efu na ovna, a na jaganjce koliko mu može ruka, i ulja in na efu.

8. A knez kad ide, neka ide kroz trijem od vrata, i istijem putem neka odlazi.

9. A kad narod zemaljski dohodi pred Gospoda o praznicima, ko ugje na sjeverna vrata da se pokloni, neka izlazi na južna vrata; a ko ugje na južna vrata, neka izlazi na sjeverna vrata; neka se ne vraća na vrata na koja ugje, nego neka izlazi na ona koja su na suprot.

10. A knez s njima neka ulazi kad oni ulaze, i neka izlazi kad oni izlaze.

11. I o praznicima i svetkovinama dar neka je efa na junca, i efa na ovna, a na jagance koliko mu ruka dade, a ulja in na efu.

12. A kad knez prinosi dragovoljnu žrtru, paljenicu ili zahvalnu, od svoje volje Gospodu, tada neka mu se otvore vrata koja gledaju na istok, i neka prinese žrtvu svoju paljenicu i zahvalnu, kako čini subotom; po tom neka izide, i vrata neka se zatvore kad izide.

13. I prinosi svaki dan Gospodu na žrtvu paljenicu jagnje od godine zdravo; svako jutro prinosi ga.

14. I dodaj na nj dar svako jutro šestinu efe i ulja trećinu ina, da se pokropi bijelo brašno; to je vazdašnji dar Gospodu uredbom vječnom.

15. I tako neka prinose jagnje i dar i ulje svako jutro, žrtvu paljenicu svagdašnju.

16. Ovako veli Gospod Gospod: ako knez dade dar kome sinu svom od svojega našljedstva, neka bude sinovima njegovijem, njihovo je dostojanje.

17. Ako li dade dar od svojega našljedstva kome sluzi svojemu, neka mu bude do godine oprosne, a onda neka se vrati knezu, jer je njegovo našljedstvo, sinovima njegovijem neka bude.

18. I knez da ne uzima narodu ništa od našljedstva tjerajući ih s njihova našljedstva; od svojega dostojanja neka daje sinovima svojim našljedstvo da se ne razgoni moj narod, niko sa svojega našljedstva.

19. I'o tom me odvede kroz ulaz koji je pokraj vrata u svete klijeti svešteničke koje gledaju na sjever, i gle, ondje bijaše neko mjesto u dnu prema zapadu.

20. I reče mi: ovo je mjesto gdje će svešteníci variti prinos za krivicu i za grijeh, gdje će peći dar da ne iznose u spoljašnji trijem i narod posvećuju.

21. Tada me izvede u spoljašnji trijem, i provede me u četiri ugla od trijema, i gle, u svakom uglu od trijema bijaše trijem.

22. U četiri ugla od trijema bijahu trijemovi s dimnjacima, u dužinu od četrdeset lakata a u širinu od trideset lakata, sva četiri na uglovima bijahu jedne mjere.

23. U njima četirma bješe zid u naokolo, a pod tijem zidom bijahu ognjišta svuda u naokolo.

24. I reče mi: ovo su kuhinje, gdje će žrtve narodne kuhati koji služe domu.

GLAVA 47.

Po tom odvede me opet k vratima od doma, i gle, voda izlažaše ispod praga od doma k istoku, jer lice domu bijaše prema istoku; i voda tecijaše dolje s desne strane doma, s južne strane oltara.

2. Po tom me izvede vratima sjevernijem, i provede me okolo spoljašnjim putem k spoljašnjim vratima, putem koji gleda na istok, i gle, voda tecijaše s desne strane.

3. I kad čovjek izide na istok s mjerom u ruci, izmjeri tisuću lakata, i prevede me preko vode, a voda bijaše do gležanja.

4. Po tom opet izmjeri tisuću *lakata*, i prevede me preko vode, a voda bješe do koljena; opet izmjeri tisuću *lakata*, i prevede me, a voda bješe do pojasa.

5. I opet izmjeri tisuću *lakata*, i posta rijeka, koje ne mogoh prijeći, jer voda ustade da trebaše plivati, posta rijeka koja se ne može pregaziti.

6. Tada mi reče: vidje li, sine čovje-

čji? I odvede me i povrati me na brijeg rijeci.

7. A kad se vratih, gle, po brijegu rijeci vrlo mnogo drva otud i odovud.

8. I reče mi : ova voda teče u Galileju prvu, i spušta se u polje, i utječe u more, i kad dogje u more, njegova će voda postati zdrava.

9. I sve životinje što se miču kuda god dogju ove rijeke, biće žive i biće veliko mnoštvo riba, jer kad dogje ova voda onamo, druga će postati zdrava, i sve će biti živo gdje ova rijeka dogje.

10. I ribari će stajati kraj njega od Engada do En-eglaima i razapinjati mreže; i biće riba svakojakih vrlo mnogo kao u velikom moru.

11. A bare njegove i glibovi ne će biti zdravi, nego će ostati slani.

12. A kraj rijeke po brijegu otud i odovud rašće drveta svakojaka rodna, kojima lišće ne će opadati niti će roda na njima nestajati; svakoga će mjeseca ragjati nov rod, jer joj voda teče iz svetinje; za to će rod njihov biti za jelo i lišće njihovo za lijek.

13. Ovako veli Gospod Gospod : ovo su megje u kojima ćete naslijediti zemlju po dvanaest plemena Izrailjevijeh : Josifu dva dijela.

14. Naslijedićete je kako jedan tako drugi, za koju podigoh ruku svoju da ću je dati ocima vašim; i pripašće vam ta zemlja u našljedstvo.

15. Ovo je dakle megja zemlji : na sjevernoj strani od velikoga mora na Etlon kako se ide u Sedad,

16. Emat, Virota, Sivrajim, koji je izmegju megje Damaštanske i megje Ematske, Asaratihon, koji je na megji Arvanskoj.

17. Tako će biti megje od mora Asarenan, megja Damaštanska i sjeverna strana na sjever, i megja Ematska; to je sjeverna strana.

18. A istočnu stranu izmjerite od Avrana i od Damaska i od Galada i od zemlje Izrailjeve na Jordanu, od te megje do mora istočnoga. I to je istočna strana.

19. A južna strana prema jugu od Tamara do vode Merive u Kadisu, duž potoka do velikoga mora. I to je južna strana prema jugu.

20. A zapadna će strana biti veliko more, od te megje do prema ulasku u Emat; to je zapadna strana.

21. I razdijeliti tu zemlju megju se po plemenima Izrailjevijem.

22. A razdijelite je u našljedstvo megju se i megju inostrance koji se bave megju vama, koji bi izrodili sinove megju vama, i oni neka su vam kao domorodac megju sinovima Izrailjevijem, s vama neka dobiju našljedstvo megju plemenima Izrailjevijem.

23. I u kom se plemenu inostranac bavi, u onom mu podajte našljedstvo, govori Gospod Gospod.

GLAVA 48.

A ovo so imena plemenima. Od kraja prema sjeveru, uz put Etlonski kako se ide u Emat i Asarenan, na megju Damaštansku na sjever pokraj Emata, od istočne strane do zapadne, Danovo jedno.

2. A uz megju Danovu, od istočne strane do zapadne, Asirovo, jedno.

3. A uz megju Asirovu, od istočne strane do zapadne, Neftalimovo, jedno.

4. A uz megju Neftalimovu, od istočne strane do zapadne, Manasijino, jedno.

5. A uz megju Manasijinu, od istočne strane do zapadne, Jefremovo, jedno.

6. A uz megju Jefremovu, od istočne strane do zapadne, Ruvimovo, jedno.

7. A uz megju Ruvimovu, od istočne strane do zapadne, Judino, jedno.

8. A uz megju Judinu, od istočne strane do zapadne, neka bude prinos što ćete prinijeti, dvadeset i pet tisuća *lakata* u širinu, a u dužinu kao koji drugi dio, od istočne strane do zapadne, i svetinja da bude usred njega.

9. Prinos koji ćete prinijeti Gospodu, neka bude od dvadeset i pet tisuća *lakata* u dužinu i od deset tisuća u širinu.

10. I taj će sveti prinos biti svešteničima, sa sjevera dvadeset i pet tisuća *lakata* u dužinu, a sa zapada deset tisuća u širinu, i s istoka deset tisuća u širinu, a s juga dvadeset i pet tisuća u dužinu; i svetinja Gospodnja da bude usred njega.

11. To će biti svešteničima posvećenijem izmegju sinova Sadokovijeh koji držaše što sam naredio da se drži i ne zagjoše kao drugi Leviti, kad zagjoše sinovi Izrailjevi.

12. Njihov će biti sveti prinos od ze-

mlje, svetinja nad svetinjama, uz megje Levitske.

13. A Leviti da imaju uz megje svešteničke dvadeset i pet tisuća *lakata* u dužinu, i deset tisuća u širinu; sva dužina da bude dvadeset i pet tisuća, a širina deset tisuća.

14. A od toga ništa da ne prodaju ni promjenjuju, ni da prenose prvina zemaljskih, jer je svetinja Gospodu.

15. A pet tisuća *lakata* što ostaje u širinu prema dvadeset i pet tisuća biće mjesto posvećeno, za grad, za naselje, i za podgragja, i grad da bude usred njega.

16. A ovo da mu je mjera: sa sjeverne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata*, i s južne strane četiri tisuće i pet stotina; i s istočne strane četiri tisuće i pet stotina, i sa zapadne strane četiri tisuće i pet stotina.

17. I podgragje će biti dvje sta i pedeset *lakata* sa sjevera, i dvje sta i pedeset s juga, i dvje sta i pedeset s istoka, i dvje sta i pedeset sa zapada.

18. A što ostane u dužinu prema svetom prinosu, deset tisuća *lakata* na istok i deset tisuća na zapad, prema svetom prinosu, od toga dohodak neka bude hrana slugama gradskim.

19. A sluge koje će služiti gradu biće iz svijeh plemena Izrailjevijeh.

20. Sav ovaj prinos, dvadeset i pet tisuća *lakata* uz dvadeset i pet tisuća, četvrtast, prinijeće u prinos sveti za dostojanje gradu.

21. A što ostane s obje strane svetom prinosu i dostojanju gradskom, prema dvadeset i pet tisuća *lakata* prinosa do megje istočne i sa zapada prema dvadeset i pet tisuća *lakata* duž zapadne megje prema dijelovima, to da je kneževo; tako će sveti prinos i svetinja doma biti u srijedi.

22. A od dostojanja Levitskoga i od dostojanja gradskoga, usred onoga što je kneževo, izmegju megje Judine i megje Venijaminove, da je kneževo.

23. A ostala plemena biće: od istočne strane do zapadne strane Venijaminovo, jedno;

24. A uz megju Venijaminovu, od istočne strane do zapadne, Simeunovo, jedno;

25. A uz megju Simeunovu, od istočne strane do zapadne, Isaharovo, jedno;

26. A uz megju Isaharovu, od istočne strane do zapadne, Zavulonovo, jedno;

27. A uz megju Zavulonovu, od istočne strane do zapadne, Gadovo, jedno;

28. A uz megju Gadovu s južne strane, na jug, megja je od Tamara do vode Merive u Kadisu, duž potoka do velikoga mora.

29. To je zemlja koju ćete ždrijebom razdijeliti plemenima Izrailjevijem u našljedstvo, i to su im dijelovi, govori Gospod Gospod.

30. A ovo su krajevi gradu: sa sjeverne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata* da bude mjera;

31. A vrata gradska da se nazovu imenima plemena Izrailjevijeh, troja vrata sa sjevera: jedna vrata Ruvimova, jedna vrata Judina, jedna vrata Levijeva;

32. I s istočne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata*, i troja vrata: jedna vrata Josifova, jedna vrata Venijaminova, jedna vrata Danova;

33. I s južne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata* da bude mjera, i troja vrata: jedna vrata Simeunova, jedna vrata Isaharova, jedna vrata Zavulonova;

34. Sa zapadne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata*, i troja vrata: jedna vrata Gadova, jedna vrata Asirova, jedna vrata Neftalimova.

35. U naokolo će biti osamnaest tisuća *lakata*, a ime će gradu od toga dana biti: Gospod je tu.

KNJIGA PROROKA DANILA.

GLAVA 1.

Godine treće carovanja Joakima cara Judina dogje Navuhodonosor car Vavilonski na Jerusalim, i opkoli ga.

2. I Gospod mu dade u ruku Joaki-

ma cara Judina i dio sudova doma Božijega, i odnese ih u zemlju Senar u dom boga svojega, i metnu sudove u riznicu boga svojega.

3. I reče car Asfenazu starješini svojih dvorana da dovede izmegju sinova Izrailjevijeh, i od carskoga sjemena i od knezova

4. Mladića na kojima nema mane, i koji su lijepa lica i naučeni svakoj mudrosti i vješti znanju i razumni i koji mogu stajati u carskom dvoru, pa da ih uči knjigu i jezik Haldejski.

5. I odredi im car obrok na dan od jela carskoga i od vina koje on pijaše, da se hrane tri godine a poslije da stoje pred carem.

6. A megju njima bjehu od sinova Judinijeh Danilo, Ananija, Misailo i Azarija.

7. A starješina nad dvoranima predje im imena, i Danilu nadje ime Valtasar, a Ananiji Sedrah, a Misailu Misah, a Azariji Avdenago.

8. Ali Danilo naumi da se ne skvrni obrokom jela careva i vinom koje on pijaše, i zamoli se starješini nad dvoranima da se ne skvrni.

9. I dade Bog Danilu te nagje milost i ljubav u starješine nad dvoranima.

10. I reče starješina nad dvoranima Danilu: bojim se gospodara svojega cara, koji vam je odredio jelo i piće; jer kad car vidi lica vaša lošija nego u ostalijeh mladića, vaših vrsnika, za što da mi učinite da budem glavom kriv caru?

11. A Danilo reče Amelsaru, kojega starješina nad dvoranima postavi nad Danilom, Ananijom, Misailom i Azarijom:

12. Ogledaj sluge svoje za deset dana, neka nam se daje varivo da jedemo i voda da pijemo.

13. Pa onda neka nam se vide lica pred tobom i lica mladićima koji jedu carsko jelo, pa kako vidiš, onako čini sa slugama svojim.

14. I posluša ih u tom, i ogleda ih za deset dana.

15. A poslije deset dana lica im dogjoše ljepša i mesnatija nego u svijeh mladića koji jegjahu carsko jelo.

16. I Amelsar uzimaše jelo njihovo i vino koje njima trebaše piti, i davaše im variva.

17. I dade Bog svoj četvorici mladića znanje i razum u svakoj knjizi i mudrosti; a Danilu dade da razumije svaku utvaru i sne.

18. I kad progje vrijeme po kom car bješe rekao da ih izvedu, izvede ih starješina nad dvoranima pred Navuhodonosora.

19. I govori car s njima, i ne nagje se megju svjema njima ni jedan kao Danilo, Ananija, Misailo i Azarija; i stajahu pred carem.

20. I u svemu čemu treba mudrost i razum, za što ih car zapita, nagje da su deset puta bolji od svijeh vrača i zvjezdara što ih bješe u svemu carstvu njegovu.

21. I osta Danilo do prve godine cara Kira.

GLAVA 2.

A druge godine carovanja Navuhodonosorova usni Navuhodonosor san, i uznemiri mu se duh i san ga progje.

2. I reče car da dozovu vrače i zvjezdare i gatare i Haldeje da kažu caru san njegov. I dogjoše i staše pred carem.

3. I reče im car: usnih san, i uznemiri mi se duh kako bih doznao što sam snio.

4. A Haldeji rekoše caru Sirski: care, da si živ do vijeka! pripovjedi san slugama svojim, pa ćemo ti kazati što znači.

5. A car odgovori i reče Haldejima: zaboravio sam; ako mi ne kažete što sam snio i što znači, bićete isječeni i kuće će vaše biti buništa.

6. Ako li mi kažete što sam snio i što znači, dobićete od mene dare i poklone i veliku čast; kažite mi dakle što sam snio i što znači.

7. Odgovoriše opet i rekoše: neka car pripovjedi san slugama svojim, pa ćemo kazati što znači.

8. Car odgovori i reče: doista vidim da hoćete vremena da dobijete; jer vidite da sam zaboravio.

9. Ali ako mi ne kažete što sam snio i što znači, jedan vam je sud: jer ste se dogovorili da kažete preda mnom laž i prijevaru dok se promijeni vrije-

me; za to kažite mi san, pa ću vidjeti da mi možete kazati što znači.

10. Odgovoriše Haldeji caru i rekoše: nema čovjeka na zemlji koji bi mogao kazati caru to što ište; za to ni jedan car ni knez ni vlastelin nije nigda iskao tako što od vrača ili zvjezdara ili Haldejca.

11. I što car ište vrlo je teško; niti ima drugoga koji bi mogao kazati caru osim bogova, koji ne žive megju ljudima.

12. Za to se car razljuti i razgnjevi vrlo, i zapovjedi da se pogube svi mudarci Vavilonski.

13 I kad izide zapovijest, te ubijahu mudarce, tražahu i Danila, i drugove njegove da ih ubiju.

14. Tada Danilo odgovori mudro i razumno Ariohu zapovjedniku stražarskom, koji bijaše izašao da ubija mudarce Vavilonske;

15. Odgovori i reče Ariohu vlastelinu carevu: za što je tako nagla zapovijest od cara? Tada Arioh kaza stvar Danilu.

16. A Danilo otide i zamoli cara da mu ostavi vremena, pak će kazati caru što san znači.

17. Po tom otide Danilo kući svojoj, i kaza stvar Ananiji, Misailu i Azariji, drugovima svojim,

18. Da se mole za milost Bogu nebeskomu radi te tajne, da ne bi poginuli Danilo i drugovi mu s ostalijem mudarcima Vavilonskim.

19. I objavi se tajna Danilu u noćnoj utvari; tada Danilo blagoslovi Boga nebeskoga.

20. Progovori Danilo i reče: da je blagosloveno ime Gospodnje od vijeka do vijeka; jer je njegova mudrost i sila;

21. I on mijenja vremena i čase; smeće careve, i postavlja careve; daje mudrost mudrima i razum razumnima.

22. On otkriva što je duboko i sakriveno, zna što je u mraku, i svjetlost kod njega stanuje.

23. Tebe, Bože otaca mojih, hvalim i slavim, što si mi dao mudrost i silu, i što si mi objavio za što te molismo objaviv nam stvar carevu.

24. Tada otide Danilo k Ariohu, kojega car bješe odredio da pogubi mudarce Vavilonske; i došav ovako mu reče: ne gubi mudaraca Vavilonskih; izvedi me pred cara da kažem caru što san znači.

25. Tada Arioh brže izvede Danila pred cara, i ovako mu reče: nagjoh čovjeka izmegju roblja Judina, koji će kazati caru što san znači.

26. A car progovori i reče Danilu, koji se zvaše Valtasar: možeš li mi kazati san koji sam snio i što znači?

27. Odgovori Danilo caru i reče: tajne koju car ište ne mogu kazati caru mudarci ni zvjezdari ni vrači ni gatari.

28. Nego ima Bog na nebu koji otkriva tajne i javlja caru Navuhodonosoru što će biti do pošljetka. San tvoj i što ti je vidjela glava na postelji tvojoj ovo je:

29. Tebi, care, dogjoše misli na postelji što će biti poslije, i onaj koji objavljuje tajne pokaza ti što će biti.

30. A meni se ova tajna nije objavila mudrošću koja bi u mene bila mimo sve žive, nego za to da se javi caru što san znači i da doznaš misli srca svojega.

31. Ti, care, vidje a to lik velik; velik bijaše lik i svjetlost mu silna, i stajaše prema tebi, i strašan bijaše na očima.

32. Glava tome liku bijaše od čistoga zlata, prsi i mišice od srebra, trbuh i bedra od mjedi,

33. Golijeni mu od gvožgja, a stopala koje od gvožgja koje od zemlje.

34. Ti gledaše dokle se odvali kamen bez ruku, i udari lik u stopala mjedena i zemljana, i satr ih.

35. Tada se satr i gvožgje i zemlja i mjed i srebro i zlato, i posta kao pljeva na gumnu u ljeto, te odnese vjetar, i ne nagje mu se mjesto; a kamen, koji udari lik, posta gora velika i ispuni svu zemlju.

36. To je san; a sada ćemo kazati caru što znači.

37. Ti si, care, car nad carevima, jer ti Bog nebeski dade carstvo, silu i krjepost i slavu;

38. I gdje god žive sinovi ljudski, zvijeri poljske i ptice nebeske, dao ti je u ruke, i postavio te gospodarem nad svijem tijem. Ti si ona glava zlatna.

39. A nakon tebe nastaće drugo carstvo, manje od tvojega; a po tom tre-

će carstvo, mjedeno, koje će vladati po svoj zemlji.

40. A četvrto će carstvo biti tvrdo kao gvožgje, jer gvožgje satire i troši sve, i kao gvožgje što sve lomi, tako će satrti i polomiti.

41. A što si vidio stopala i prste koje od kala lončarskoga koje od gvožgja, biće carstvo razdijeljeno, ali će biti u njemu tvrgje od gvožgja, jer si vidio gvožgje pomiješano s kalom lončarskim.

42. I što prsti u nogu bijahu koje od gvožgja koje od kala, carstvo će biti nešto jako a nešto trošno.

43. A što si vidio gvožgje pomiješano s kalom lončarskim, to će se oni pomiješati sjemenom čovječijim, ali ne će prionuti jedan za drugoga kao što se gvožgje ne može smiješati s kalom.

44. A u vrijeme tijeh careva Bog će nebeski podignuti carstvo koje se do vijeka ne će rasuti, i to se carstvo ne će ostaviti drugom narodu; ono će satrti i ukinuti sva ta carstva, a samo će stajati do vijeka,

45. Kako si vidio gdje se od gore odvali kamen bez ruku i satr gvožgje, mjed, kao, srebro i zlato. Bog veliki javi caru što će biti poslije; san je istinit, i tumačenje mu vjerno.

46. Tada car Navuhodonosor pade na lice svoje, i pokloni se Danilu, i zapovjedi da mu prinesu prinos i kad.

47. Car progovori Danilu i reče: doista, vaš je Bog Bog nad bogovima i gospodar nad carevima, i koji objavljuje tajne, kad si mogao otkriti ovu tajnu.

48. Tada car uzvisi Danila, i dade mu mnoge velike darove i učini ga gospodarem svoj zemlji Vavilonskoj i poglavarem nad svijem mudarcima Vavilonskim.

49. I Danilo izmoli u cara, te postavi nad poslovima zemlje Vavilonske Sedraha, Misaha i Avdenaga, a Danilo osta na dvoru carevu.

GLAVA 3.

Car Navuhodonosor načini zlatan lik, kojemu visina bješe šezdeset lakata, a širina šest lakata; i namjesti ga u polju Duri u zemlji Vavilonskoj.

2. I posla car Navuhodonosor da saberu knezove, upravitelje i vojvode, starješine, rizničare, sudije, nastojnike i sve vlastelje zemaljske, da dogju da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor.

3. Tada se skupiše knezovi, upravitelji i vojvode, starješine, rizničari, sudije, nastojnici, i svi vlastelji zemaljski, da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor; i stadoše pred likom, što ga postavi Navuhodonosor.

4. A glasnik povika iza glasa: narodi, plemena i jezici, vama se govori.

5. Kad čujete rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, pjevanje i svakojake svirke, popadajte i poklonite se zlatnomu liku, koji postavi car Navuhodonosor.

6. A ko ne bi pao i poklonio se, onaj čas biće bačen u peć ognjenu užarenu.

7. Za to svi narodi kako čuše rog, svirale, kitare, gusle, psaltire i svakojake svirke, popadaše svi narodi, plemena i jezici, i pokloniše se zlatnome liku koji postavi car Navuhodonosor.

8. A neki Haldeji taj čas dogjoše i tužiše Jevreje,

9. I progovoriše i rekoše caru Navuhodonosoru: care, da si živ do vijeka!

10. Ti si, care, zapovjedio, svaki ko čuje rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, i pjevanje i svakojake svirke, da padne i pokloni se zlatnome liku;

11. A ko ne bi pao i poklonio se, da se baci u peć ognjenu užarenu.

12. A imaju ljudi Jevreji, koje si postavio nad poslovima zemlje Vavilonske, Sederah, Misah i Avdenago; ti ljudi, care, ne haju za te, ne poštuju tvojih bogova, i ne klanjaju se zlatnom liku, koji si postavio.

13. Tada Navuhodonosor u gnjevu i ljutini zapovjedi da dovedu Sedraha, Misaha i Avdenaga. I dovedoše te ljude pred cara.

14. Navuhodonosor progovori i reče im: je li istina, Sedraše, Misaše i Avdenago, da vi ne služite mojim bogovima i da se ne klanjate zlatnome liku koji postavih?

15. Jeste li dakle gotovi, kad čujete rog, svirale, kitare, gusle, psaltire i pjevanje i svakojake svirke, da padnete i poklonite se liku koji načinih? ako li se ne poklonite, onaj čas bićete bačeni u peć ognjenu užarenu; a koji je bog što će vas izbaviti iz mojih ruku?

16. Odgovoriše Sedrah, Misah i Av-

denago, i rekoše caru Navuhodonosoru: nije nam trijebe da ti odgovorimo na to.

17. Evo Bog naš, kojemu mi služimo, može nas izbaviti iz peći ognjene užarene; i izbaviće nas iz tvojih ruku, care.

18. A i da ne bi, znaj, care, da bogovima tvojim ne ćemo služiti niti ćemo se pokloniti zlatnom liku, koji si postavio.

19. Tada se Navuhodonosor napuni gnjeva, i lice mu se promijeni na Sedraha, Misaha i Avdenaga, i odgovarajući zapovjedi da se užari peć sedam puta većma nego što bješe običaj.

20. I zapovjedi naj jačim ljudima što bijahu u vojsci njegovoj da svežu Sedraha, Misaha i Avdenaga, i da ih bace u peć ognjenu užarenu.

21. Tada svezaše one ljude u plaštima njihovijem i u obući i pod kapama i u svemu odijelu njihovu, i baciše ih u peć ognjenu užarenu.

22. Kako zapovijest careva bješe hitna i peć vrlo užarena, plamen ognjeni ubi one ljude koji bacahu Sedraha, Misaha i Avdenaga.

23. A ta tri čovjeka, Sedrah, Misah i Avdenago, padoše usred peći ognjene užarene.

24. Tada se prepade car Navuhodonosor, i brže ustav progovori i reče svojim dvoranima: ne bacismo li tri čovjeka svezana u oganj? Odgovoriše i rekoše caru: da, care.

25. Odgovori i reče: eno, vidim četiri čovjeka odriješena gdje hode posred ognja i nije im ništa, i četvrti kao da je sin Božji.

26. Tada pristupi Navuhodonosor na vrata ognjenoj peći užarenoj, i progovori i reče: Sedraše, Misaše i Avdenago, sluge Boga višnjega, izidite i hodite. Tada Sedrah, Misah i Avdenago izidoše isred ognja.

27. I sabraše se knezovi i upravitelji i vojvode i vijećnici carevi, i vidješe te ljude gdje im tijelu oganj ništa ne može, niti im se kosa na glavi opali, niti im se plašti što promijeniše, niti zadah od ognja prionu za njih.

28. Progovori Navuhodonosor i reče: da je blagosloven Bog Sedrahov, Misahov i Avdenagov, koji posla angjela svojega i izbavi sluge svoje, koje se u nj pouzdaše i ne poslušaše zapovijesti careve i dadoše tjelesa svoja da ne bi služili niti se poklonili drugom bogu osim svojega Boga.

29. Za to zapovijedam da se svaki kojega mu drago naroda i plemena i jezika, koji bi pohulio na Boga Sedrahova, Misahova i Avdenagova, da se isiječe i kuća da mu bude bunište, jer nema drugoga boga koji može tako izbaviti.

30. Tada car uzvisi Sedraha, Misaha i Avdenaga u zemlji Vavilonskoj.

GLAVA 4.

Car Navuhodonosor svijem narodima, plemenima i jezicima što su po svoj zemlji, mir da vam se umnoži.

2. Svidje mi se da objavim znake i čudesa što mi učini Bog višnji.

3. Znaci njegovi kako su veliki! i čudesa njegova kako su silna! carstvo je njegovo carstvo vječno, i vlast njegova od koljena do koljena.

4. Ja Navuhodonosor bijah miran u kući svojoj i cvatijah u dvoru svom.

5. Usnih san, koji me uplaši, i misli na postelji mojoj i utvare glave moje uznemiriše me.

6. I zapovjedih da se dovedu preda me svi mudarci Vavilonski da mi kažu što znači san.

7. Tada dogjoše vračari, zvjezdari, Haldeji i gatari, i pripovjedih im san, ali mi ne mogoše kazati što znači.

8. Najposlije dogje preda me Danilo, koji se zove Valtasar po imenu boga mojega, i u kom je duh svetijeh bogova, i pripovjedih mu san:

9. Valtasare, poglavare vračarima, znam da je duh svetijeh bogova u tebi i nikaka tajna nije ti teška; kaži san moj što sam snio i što znači.

10. A utvara glave moje na postelji mojoj *bješe*: vidjeh, gle, drvo usred zemlje, i visina mu velika.

11. Drvo bješe veliko i jako, i visina mu dosezaše do neba, i vigjaše se do kraja sve zemlje.

12. Lišće mu bješe lijepo i rod obilat, i na njemu bješe hrane svemu; zvijerje poljsko odmaraše se u hladu njegovu, i na granama njegovijem stanovahu

ptice nebeske, i od njega se hranjaše svako tijelo.

13. Vidjeh u utvarama glave svoje na postelji svojoj, i gle, stražar i svetac sigje s neba.

14. Povika jako i reče ovako : posijecite drvo, i okrešite mu grane, pokidajte mu lišće i razmetnite mu rod ; neka pobjegnu zvijeri ispod njega i ptice s s grana njegovijeh.

15. Ali panj sa žilama ostavite mu u zemlji, u okovima gvozdenijem i mjedenijem u travi poljskoj, neka ga kvasi rosa nebeska i dio da mu je sa zvijerjem od trave zemaljske.

16. Srce čovječije neka mu se promijeni i srce životinjsko neka mu se da, i sedam vremena neka progje preko njega.

17. To su odredili stražari i izrekli sveti da bi poznali živi da višnji vlada carstvom ljudskim, i daje ga kome hoće, i postavlja nad njim najnižega izmedju ljudi.

18. Taj san snih ja car Navuhodonosor; a ti, Valtasare, kaži što znači, jer ni jedan mudarac u carstvu mom ne može da mi kaže što znači ; a ti možeš, jer je u tebi duh svetijeh bogova.

19. Tada Danilo, koji se zvaše Valtasar, osta u čudu za jedan sahat, i misli ga uznemirivahu. A car progovori i reče : Valtasare, san i značenje mu da te ne uznemiruje. A Valtasar odgovori i reče : gospodaru moj, san da bude tvojim nenavidnicima, i značenje njegovo neprijateljima tvojim.

20. Drvo što si vidio, veliko i jako, kojemu visina dosezaše do neba i koje se vigjaše po svoj zemlji,

21. Kojemu lišće bješe lijepo i rod obilan, i na kom bješe hrane svemu, pod kojim stanovaše zvijerje poljsko i na granama mu sjegjahu ptice nebeske,

22. To si ti, care, koji si velik i silan, i veličina je tvoja visoka i dosеže do neba i vlast tvoja do krajeva zemaljskih.

23. A što car vidje stražara i sveca gdje slažaše s neba i govoraše : posijecite drvo i potrite ga, ali mu panj sa žilama ostavite u zemlji u okovima gvozdenijem i mjedenijem u travi poljskoj, da ga kvasi rosa nebeska, i sa zvijerjem poljskim neka mu je dio dokle sedam vremena progje preko njega,

24. Ovo znači, care, i ovo je naredba višnjega koja će se izvršiti na mom gospodaru caru :

25. Bićeš prognan izmegju ljudi, i sa zvijerima ćeš poljskim živjeti, i hraniće te travom kao goveda, i rosa će te nebeska kvasiti, i sedam će vremena proći preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoće.

26. A što se reče da se ostavi panj sa žilama od drveta, carstvo će ti ostati, kad poznaš da nebesa vladaju.

27. Za to, care, da ti je ugodan moj svjet, oprosti se grijeha svojih pravdom i bezakonja svojih milošću prema nevoljnima, eda bi ti se produljio mir.

28. Sve ovo dogje na cara Navuhodosora.

29. Poslije dvanaest mjeseca hodaše po carskom dvoru u Vavilonu.

30. I progovori car i reče : nije li to Vavilon veliki što ga ja sazidah jakom silom svojom da je stolica carska i slava veličanstvu mojemu?

31. Te riječi još bjehu u ustima caru, a glas dogje s neba : tebi se govori, care Navuhodonosore : carstvo se uze od tebe.

32. I bićeš prognan izmegju ljudi, i živjećeš sa zvijerjem poljskim, hraniće te travom kao goveda, i sedam će vremena proći preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoće.

33. U taj čas ispuni se ta riječ na Navuhodonosoru; i bi prognan izmegju ljudi i jede travu kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo da mu narastoše dlake kao *pera* u orla i nokti kao u ptica.

34. Ali poslije toga vremena ja Navuhodonosor podigoh oči svoje k nebu i um moj vrati mi se, i blagoslovih višnjega, i hvalih i slavih onoga koji živi do vijeka, čija je vlast vlast vječna i čije je carstvo od koljena do koljena ;

35. I svi stanovnici zemaljski ništa nijesu *prema njemu,* i radi što hoće s vojskom nebeskom i sa stanovnicima zemaljskim, i nema nikoga da bi mu ruku ustavio i rekao mu : šta radiš ?

36. U to vrijeme um moj vrati mi se, i na slavu carstva mojega vrati mi se veličanstvo moje i svjetlost moja ; i dvo-

rani moji i knezovi moji i potražiše me, i utvrdih se u carstvu svom, i doda mi se više veličanstva.

37. Sada ja Navuhodonosor hvalim, uzvišujem i slavim cara nebeskoga, čija su sva djela istina i čiji su putovi pravedni i koji može oboriti one koji hode ponosito.

GLAVA 5.

Car Valtasar učini veliku gozbu tisući knezova svojih, i pijaše vino pred tisućom njih.

2. Napiv se vina Valtasar zapovjedi da se donesu sudovi zlatni i srebrni, koje bješe odnio Navuhodonosor otac mu iz crkve Jerusalimske, da iz njih piju car i knezovi mu, i žene njegove i i inoče njegove

3. I donesoše zlatne sudove koje bjehu odnijeli iz crkve doma Gospodnjega u Jerusalimu, i pijahu iz njih car i knezovi njegovi, žene njegove i inoče njegove;

4. Pijahu vino, i hvaljahu bogove zlatne i srebrne i mjedene i drvene i kamene.

5. U taj čas izidoše prsti ruke čovječije, i pisahu prema svijetnjaku po okrečenom zidu od carskoga dvora, i car vidje ruku koja pisaše.

6. Tada se promijeni lice caru, i misli ga njegove uznemiriše, i pojas se oko njega raspasa i koljena mu udararahu jedno o drugo.

7. Povika car iza glasa, te dovedoše zvjezdare, Haldeje i gatare; *i* progovori car i reče mudarcima Vavilonskim: ko pročita ovo pismo i kaže mi što znači, onaj će se obući u skerlet, i nosiće zlatnu verižicu o vratu, i biće treći Gospodar u carstvu.

8. Tada pristupiše svi mudarci carevi; ali ne mogoše pročitati pisma niti kazati caru što znači.

9. Tada se car Valtasar vrlo uznemiri i lice mu se sa svijem izmijeni; i knezovi se njegovi prepadoše.

10. Dogje carica radi toga što se dogodi caru i knezovima njegovijem u kuću gdje bješe gozba, i progovori carica i reče: caré, da si živ do vijeka! da te ne uznemiruju misli tvoje i da ti se lice ne mijenja.

11. Ima čovjek u tvom carstvu, u kom je duh svetijeh bogova; i u vrijeme oca tvojega nagje se u njega vidjelo i razum i mudrost, kakova je u bogova, i car Navuhodonosor otac tvoj, care, postavi ga glavarem vračarima, zvjezdarima, Haldejima i gatarima;

12. Jer velik duh i znanje i razum za kazivanje sanova i pogagjanje zagonetaka i razmršivanje zamršenijeh stvari nagje se u Danila, kojemu car nadje ime Valtasar; neka sada dozovu Danila, i on će kazati što znači.

13. Tada Danilo bi doveden pred cara. Car progovori Danilu i reče: jesi li ti Danilo izmegju roblja Judina koje dovede iz Judejske car otac moj?

14. Čuh za tebe da je duh svetijeh bogova u tebi, i vidjelo i razum i mudrost velika da se nagje u tebe.

15. A sada su dovedeni preda me mudarci, zvjezdari, da pročitaju pismo i kažu mi što znači; ali ne mogu da kažu što to znači;

16. A za tebe ja čuh da možeš protumačiti, i zamršene stvari razmrsiti. Ako dakle možeš pročitati ovo pismo i kazati mi što znači, obući ćeš se u skerlet, i zlatnu verižicu *nosićeš* o vratu, i bićeš treći gospodar u carstvu.

17. Tada odgovori Danilo i reče pred carem: darovi tvoji neka tebi, i podaj drugomu poklone svoje; a pismo ću ja pročitati caru i kazati što znači.

18. Care, Bog višnji dade carstvo i veličinu i slavu i čast Navuhodonosoru ocu tvojemu.

19. I od veličine koju mu dade svi narodi, plemena i jezici drktahu pred njim i bojahu ga se; ubijaše koga hoćaše, i ostavljaše u životu koga hoćaše, uzvišivaše koga hoćaše, i ponižavaše koga hoćaše.

20. Ali kada mu se podiže srce i duh mu se posili u oholosti, bi smetnut s carskoga prijestola svojega, i uzeše mu slavu.

21. I bi prognan izmegju ljudi i srce mu posta kao u zvijeri, i stan mu bijaše s divljim magarcima, hraniše ga travom kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo, dokle pozna da Bog višnji vlada carstvom ljudskim, i koga hoće postavlja nad njim.

22. A ti, Valtasare, sine njegov, nije-

si ponizio srca svojega premda si znao sve ovo.

23. Nego si se podigao na Gospoda nebeskoga, i sudove doma njegova donesoše preda te, i piste iz njih vino ti i knezovi tvoji, žene tvoje i inoče tvoje, i ti hvali bogove srebrne i zlatne, mjedene, gvozdene, drvene i kamene, koji ne vide niti čuju niti razumiju, a ne slavi Boga, u čijoj je ruci duša tvoja i svi putovi tvoji.

24. Za to od njega bi poslana ruka i ovo pismo bi napisano.

25. A ovo je pismo napisano : MENE, MENE, TEKEL, UFARSIN.

26. A ovo znače te riječi : MENE, izbrojio je Bog tvoje carstvo, i do kraja izbrojio.

27. TEKEL, izmjeren si na mjerila, i našao si se lak.

28. FERES, razdijeljeno je carstvo tvoje, i dano Midijanima i Persijanima.

29. Tada zapovjedi Valtasar, te obukoše Danila u skerlet, i *metnuše mu* zlatnu verižicu oko vrata, i proglasiše za nj da je treći gospodar u carstvu.

30. Istu noć bi ubijen Valtasar car Haldejski.

31. A Darije Midijanin preuze carstvo, i bješe mu oko šezdeset i dvije godine.

GLAVA 6.

Svidje se Dariju te postavi nad carstvom sto i pedeset upravitelja da budu nad svijem carstvom;

2. A nad njima tri starješine, od kojih jedan bješe Danilo, kojima će upravitelji davati račune da ne bi caru bilo štete.

3. A taj Danilo nadvišivaše starješine i upravitelje, jer u njemu bješe velik duh i car mišljaše da ga postavi nad svijem carstvom svojim.

4. Tada starješine i upravitelji gledahu kako bi našli što da zabave Danilu radi carstva; ali ne mogahu naći zabave ni pogrješke, jer bješe vjeran, i ne nalažaše se u njega pogrješke ni mane.

5. Tada rekoše oni ljudi : ne ćemo naći na toga Danila ništa, ako ne nagjemo što na nj radi zakona Boga njegova.

6. Tada dogjoše starješine i upravitelji k caru, i rekoše mu ovako : Darije care, da si živ do vijeka!

7. Sve starješine u carstvu, poglavari i upravitelji, vijećnici i vojvode dogovoriše se da se postavi carska naredba i oštra zabrana da ko bi se god zamolio za što kome god bogu ili čovjeku za trideset daná osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku.

8. Za to, care, postavi tu zabranu i napiši da se ne može promijeniti, po zakonu Midskom i Persijskom, koji je nepromjenit.

9. I car Darije napisa knjigu i zabranu.

10. A Danilo kad dozna da je knjiga napisana, otide svojoj kući, gdje bijahu otvoreni prozori u njegovoj sobi prema Jerusalimu, i padaše na koljena svoja tri puta na dan i moljaše se i hvalu davaše Bogu svojemu kao što činjaše prije.

11. Tada se sabraše oni ljudi, i nagjoše Danila gdje se moli i pripada Bogu svojemu.

12. I otidoše te rekoše caru za carsku zabranu : nijesi li napisao zapovijest, da ko bi se god zamolio kome god bogu ili čovjeku za trideset dana, osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku? Car odgovori i reče : tako je po zakonu Midskom i Persijskom, koji je nepromjenit.

13. Tada odgovoriše i rekoše caru : Danilo, koji je izmegju roblja Judina, ne haje za te, care, ni za zabranu koju si napisao, nego se moli tri puta na dan svojom molitvom.

14. Tada car čuvši to ožalosti se vrlo, i naumi da izbavi Danila, i trugjaše se do zahoda sunčanoga da ga izbavi.

15. Tada oni ljudi sabraše se kod cara i rekoše caru : znaj, care, da je zakon u Midijana i Persijana da se nikaka zabrana i naredba, koju postavi car, ne mijenja.

16. Tada car reče te dovedoše Danila i baciše ga u jamu lavovsku; i car progovori i reče Danilu : Bog tvoj, kojemu bez prestanka služiš, neka te izbavi.

17. I donesoše kamen i metnuše jami na vrata, i car ga zapečati svojim prstenom i prstenom svojih knezova da se ništa ne promijeni za Danila.

18. Tada otide car u svoj dvor, i prenoći ne jedavši niti dopustivši da mu se donese što čim bi se razveselio, i ne može zaspati.

19. Po tom car usta u jutru rano i otide brže k jami lavovskoj.

20. I kad dogje k jami, viknu Danila žalosnijem glasom; *i* progovori car i reče Danilu : Danilo, slugo Boga živoga, Bog tvoj, kojemu služiš bez prestanka, može li te izbaviti od lavova?

21. Tada Danilo reče caru : care, da si živ do vijeka!

22. Bog moj posla angjela svojega i zatvori usta lavovima, te mi ne naudiše; jer se nagjoh čist pred njim, a ni tebi, care, ne učinih zla.

23. Tada se car veoma obradova tomu, i zapovjedi da izvade Danila iz jame. I izvadiše Danila iz jame, i ne nagje se rane na njemu, jer vjerova Bogu svojemu.

24. Po tom zapovjedi car, te dovedoše ljude koji bijahu optužili Danila, i baciše u jamu lavovsku njih, djecu njihovu, i žene njihove; i još ne dogjoše na dno jami, a lavovi ih zgrabiše i sve im kosti potrše.

25. Tada car Darije pisa svijem narodima i plemenima i jezicima što življahu u svoj zemlji : mir da vam se umnoži.

26. Od mene je zapovijest da se u svoj državi carstva mojega *svak* boji i straši Boga Danilova, jer je on Bog živi, koji ostaje do vijeka, i carstvo se njegovo ne će rasuti, i vlast će njegova biti do kraja;

27. On izbavlja i spasava, i čini znake i čudesa na nebu i na zemlji, on je izbavio Danila od sile lavovske.

28. I taj Danilo bijaše srećan za carovanja Darijeva i za carovanja Kira Persijanca.

GLAVA 7.

Prve godine Valtasara cara Vavilonskoga usni Danilo san i vidje utvaru glave svoje na postelji; tada napisa san i pripovjedi u kratko.

2. Danilo progovori i reče : vidjeh u utvari svojoj noću, a to četiri vjetra nebeska udariše se na velikom moru.

3. I četiri velike zvijeri izidoše iz mora, svaka drugačija.

4. Prva bijaše kao lav, i imaše krila orlova; gledah dokle joj se krila poskuboše i podiže se sa zemlje i stade na noge kao čovjek, i srce ljudsko dade joj se.

5. Po tom, gle, druga zvijer bijaše kao medvjed, i stade s jedne strane, i imaše tri rebra u ustima megju zubima svojim, i govoraše joj se : ustani, jedi mnogo mesa.

6. Po tom vidjeh, i gle, druga, kao ris, imaše na legjima četiri krila kao ptica, i četiri glave imaše zvijer, i dade joj se vlast.

7. Po tom vidjeh u utvarama noćnijem, i gle, četvrta zvijer, koje se trebaše bojati, strašna i vrlo jaka, i imaše velike zube gvozdene, jegjaše i satiraše, i gažaše nogama ostatak, i razlikovaše se od svijeh zvijeri pregjašnjih, i imaše deset rogova.

8. Gledah rogove, i gle, drugi mali rog izraste megju onijema, i tri prva roga iščupaše se pred njim; i gle, oči kao oči čovječije bjehu na tom rogu, i usta koja govorahu velike stvari.

9. Gledah dokle se postaviše prijestoli, i starac sjede, na kom bješe odijelo bijelo kao snijeg, i kosa na glavi kao čista vuna, prijesto mu bijaše kao plamen ognjeni, točkovi mu kao oganj razgorio.

10. Rijeka ognjena izlažaše i tecijaše ispred njega, tisuća tisuća služaše mu, i deset tisuća po deset tisuća stajahu pred njim; sud sjede, i knjige se otvoriše.

11. Tada gledah radi glasa velikih riječi koje govoraše onaj rog; i gledah dokle ne bi ubijena zvijer i tijelo joj se raščini i dade se da izgori ognjem.

12. I ostalijem zvijerima uze se vlast jer duljina životu bješe im odregjena do vremena i do roka.

13. Vidjeh u utvarama noćnijem, i gle, kao sin čovječji igjaše s oblacima nebeskim, i dogje do starca i stade pred njim.

14. I dade mu se vlast i slava i carstvo da mu služe svi narodi i plemena i jezici; vlast je njegova vlast vječna, koja ne će proći, i carstvo se njegovo ne će rasuti.

15. Meni Danilu prenemože duh moj u tijelu mom, i utvare glave moje uznemiriše me.

16. Pristupih k jednome od onijeh koji stajahu ondje, i zamolih ga za istinu od svega toga. I progovori mi i kaza mi šta to znači :

17. Ove četiri velike zvijeri jesu četiri cara, koji će nastati na zemlji.
18. Ali će sveci višnjega preuzeti carstvo, i držaće carstvo na vijek i do vijeka.
19. Tada zaželjeh znati istinu o četvrtoj zvijeri, koja se razlikovaše od svijeh i bijaše vrlo strašna, i imaše zube gvozdene i nokte mjedene, i jegjaše i satiraše, a ostatak nogama gažaše,
20. I o deset rogova što joj bjehu na glavi, i o drugom koji izraste i tri otpadoše pred njim, o rogu koji imaše oči i usta koja govorahu velike stvari i bijaše po vigjenju veći od drugih.
21. Gledah, i taj rog vojevaše sa svecima i nadvlagjivaše ih,
22. Dokle dogje starac, i dade se sud svecima višnjega, i prispje vrijeme da sveci preuzmu carstvo.
23. Ovako reče : četvrta zvijer biće četvrto carstvo na zemlji, koje će se razlikovati od svijeh carstava, i izješće svu zemlju i pogaziti i satrti.
24. I deset rogova jesu deset careva, koji će nastati iz toga carstva, a poslije njih nastaće drugi, i on će se razlikovati od pregjašnjih, i pokoriće tri cara.
25. I govoriće riječi na višnjega, i potiraće svece višnjega, i pomišljaće da promijeni vremena i zakone; i daće mu se u ruke za vrijeme i za vremena i za po vremena.
26. Po tom će sjesti sud, i uzeće mu se vlast, te će se istrijebiti i zatrti sa svijem.
27. A carstvo i vlast i veličanstvo carsko pod svijem nebom daće se narodu svetaca višnjega; njegovo će carstvo biti vječno carstvo, i sve će vlasti njemu služiti i slušati ga.
28. Ovdje je kraj ovoj riječi. A mene Danila vrlo uznemiriše misli moje, i lice mi se sve promijeni; ali riječ sačuvah u srcu svom.

GLAVA 8.

Treće godine carovanja Valtasarova pokaza se meni Danilu utvara poslije one koja mi se pokazala prije.
2. I vidjeh u utvari; a bjeh u Susu u gradu koji je u zemlji Elamu, kad vidjeh, i vidjeh u utvari i bjeh na vodi Ulaju.
3. I podigoh oči svoje i vidjeh, i gle, stajaše kraj vode ovan, koji imaše dva roga, a rogovi bjehu visoki, ali jedan viši od drugoga, i viši naraste poslije.
4. Vidjeh ovna gdje bode na zapad i na sjever i na jug, i ni jedna zvijer ne mogaše mu odoljeti, i ne bijaše nikoga ko bi izbavio od njega, nego činjaše što hoćaše, i osili.
5. A kad ja motrah, gle, igjaše jarac od zapada povrh sve zemlje a ne doticaše se zemlje; i taj jarac imaše rog znamenit megju očima svojim.
6. I dogje do ovna koji imaše dva roga, kojega vidjeh gdje stoji kraj vode, i potrča na nj gnjevno silom svojom.
7. I vidjeh ga gdje dogje do ovna, i razgnjeviv se na nj udari ovna, te mu slomi oba roga i ne bješe sile u ovnu da mu odoli, nego ga obori na zemlju i pogazi ga, i ne bješe nikoga da izbavi ovna od njega.
8. I jarac posta vrlo velik; a kad osili, slomi se veliki rog, i mjesto njega narastoše znamenita četiri roga prema četiri vjetra nebeska.
9. I iz jednoga njih izide jedan rog malen i naraste vrlo velik prema jugu i istoku i prema krasnoj *zemlji*.
10. I naraste dori do vojske nebeske, i obori na zemlju neke od vojske i od zvijezda, i pogazi ih.
11. I naraste dori do poglavara toj vojsci, i uze mu svagdašnju *žrtvu*, i sveti stan njegov obori.
12. I vojska bi dana u otpad od *žrtve* svagdašnje, i obori istinu na zemlju, i što činjaše napredovaše mu.
13. Tada čuh jednoga sveca gdje govoraše; i jedan svetac reče nekome koji govoraše : dokle će *trajati* ta utvara za svagdašnju *žrtvu* i za otpad pustošni da se gazi svetinja i vojska?
14. I reče mi : do dvije tisuće i tri stotine dana i noći; onda će se svetinja očistiti.
15. A kad vidjeh ja Danilo ovu utvaru, i zaiskah da razumijem, gle, stade preda me kao čovjek.
16. I čuh glas čovječji nasred Ulaja, koji povika i reče : Gavrilo, kaži ovome utvaru.
17. I dogje gdje ja stajah; i kad dogje uplaših se, i padoh na lice svoje, a on mi reče : pazi, sine čovječji, jer je ova utvara za pošljednje vrijeme.

18. A dok mi on govoraše, ja bijah izvan sebe ležeći ničice na zemlji; a on me se dotače, i ispravi me, te stadoh.

19. I reče : evo, ja ću ti kazati šta će biti na kraju gnjeva; jer će u odregjeno vrijeme biti kraj.

20. Ovan što si ga vidio, koji ima dva roga, to su carevi Midski i Persijski.

21. A runjavi je jarac car Grčki; i veliki rog što mu bješe megju očima, to je prvi car.

22. A što se on slomi, i mjesto njega narastoše četiri, to su četiri carstva, koja će nastati iz toga naroda, ali ne s njegovom silom.

23. A na pošljedak carovanja njihova, kad bezakonici navrše *mjeru*, nastaće car bestidan i lukav.

24. Sila će mu biti jaka, ali ne od njegove jačine, i čudesno će pustošiti, i biće srećan i svršivaće, gubiće silne i narod sveti.

25. I lukavstvom njegovijem napredovaće prijevara u njegovoj ruci, i podignuće se u srcu svom, i u miru će pogubiti mnoge, i ustaće na kneza nad knezovima, ali će se potrti bez ruke.

26. A rečena utvara o danu i noći istina je; za to ti zapečati utvaru, jer je za mnogo vremena.

27. Tada ja Danilo zanemogoh, i bolovah neko vrijeme; poslije ustah i vrših poslove careve; i čudih se utvari, ali niko ne dozna.

GLAVA 9.

Prve godine Darija sina Asvirova od plemena Midskoga, koji se zacari nad carstvom Haldejskim,

2. Prve godine njegova carovanja ja Danilo razumjeh iz knjiga broj godina, koje bješe rekao Gospod Jeremiji proroku da će se navršiti razvalinama Jerusalimskim, sedamdeset godina.

3. I okretoh lice svoje ka Gospodu Bogu tražeći ga molitvom i molbama s postom i s kostrijeti i pepelom.

4. I pomolih se Gospodu Bogu svojemu i ispovijedajući se rekoh : o Gospode, Bože veliki i strašni, koji držiš zavjet i milost onima koji te ljube i drže zapovijesti tvoje;

5. Zgriješismo i zlo činismo i bismo bezbožni, i odmetnusmo se i odstupismo od zapovijesti tvojih i od zakona tvojih.

6. I ne slušasmo sluga tvojih proroka, koji govorahu u tvoje ime carevima našim, knezovima našim i ocima našim i svemu narodu zemaljskom.

7. U tebe je, Gospode, pravda a u nas sram na licu, kako je danas, u Judejaca i u Jerusalimljana i u svijeh Izrailjaca, koji su blizu i koji su daleko po svijem zamljama kuda si ih razagnao za grijehe njihove, kojima ti griješiše.

8. Gospode, u nas je sram na licu, u careva naših, u knezova naših i u otaca naših, jer ti zgriješismo.

9. U Gospoda je Boga našega milost i praštanje, jer se odmetnusmo od njega,

10. I ne slušasmo glasa Gospoda Boga svojega da hodimo po zakonima njegovijem, koje nam je dao preko sluga svojih proroka.

11. I sav Izrailj prestupi zakon tvoj, i odstupi da ne sluša glasa tvojega; za to se izli na nas prokletstvo i zakletva napisana u zakonu Mojsija sluge Božijega, jer mu zgriješismo.

12. I on potvrdi riječi svoje koje je govorio za nas i za sudije naše, koje su nam sudile, pustivši na nas zlo veliko, da tako ne bi pod svijem nebom kako bi u Jerusalimu.

13. Kako je pisano u zakonu Mojsijevu, sve to zlo dogje na nas, i opet se ne molismo Gospodu Bogu svojemu da bismo se vratili od bezakonja svojega i pazili na istinu tvoju.

14. I Gospod nasta oko zla i navede ga na nas; jer je pravedan Gospod Bog naš u svijem djelima svojim koja čini, jer ne slušasmo glasa njegova.

15. Ali sada, Gospode Bože naš, koji si izveo narod svoj iz zemlje Misirske rukom krjepkom, i stekao si sebi ime, kako je danas, zgriješismo, bezbožni bismo.

16. Gospode, po svoj pravdi tvojoj neka se odvrati gnjev tvoj i jarost tvoja od grada tvojega Jerusalima, svete gore tvoje; jer sa grijeha naših i s bezakonja otaca naših Jerusalim i tvoj narod posta rug u svijeh koji su oko nas.

17. Sada dakle poslušaj, Bože naš, molitvu sluge svojega i molbe njegove, i obasjaj licem svojim opustjelu svetinju svoju, Gospoda radi.

18. Bože moj, prigni uho svoje, i čuj; otvori oči svoje, i vidi pustoš našu i grad,

na koji je prizvano ime tvoje, jer ne pravde svoje radi nego radi velike milosti tvoje padamo pred tobom moleći se.

19. Gospode, usliši, Gospode, oprosti, Gospode, pazi i učini, ne časi, sebe radi, Bože moj, jer je tvoje ime prizvano na ovaj grad i na tvoj narod.

20. A dok ja još govorah i moljah se i ispovijedah grijeh svoj i grijeh naroda svojega Izrailja, i padah moleći se pred Gospodom Bogom svojim za svetu goru Boga svojega,

21. Dok još govorah moleći se, onaj čovjek Gavrilo, kojega vidjeh prije u utvari, doletje brzo i dotače me se o večernjoj žrtvi.

22. I nauči me i govori sa mnom i reče : Danilo, sada izidoh da te urazumim.

23. U početku molitve tvoje izide riječ, i ja dogjoh da ti kažem, jer si mio; za to slušaj riječ, i razumij utvaru.

24. Sedamdeset je nedjelja odregjeno tvome narodu i tvome gradu svetom da se svrši prijestup i da nestane grijeha i da se očisti bezakonje i da se dovede vječna pravda, i da se zapečati utvara i proroštvo, i da se pomaže sveti nad svetima.

25. Za to znaj i razumij : od kad izide riječ da se Jerusalim opet sazida do pomazanika vojvode biće sedam nedjelja, i šezdeset i dvije nedjelje da se opet pograde ulice i zidovi, i to u teško vrijeme.

26. A poslije te šezdeset i dvije nedjelje pogubljen će biti pomazanik i ništa mu ne će ostati; narod će vojvodin doći i razoriti grad i svetinju; i kraj će mu biti s potopom, i odregjeno će pustošenje biti do svršetka rata.

27. I utvrdiće zavjet s mnogima za nedjelju dana, a u polovinu nedjelje ukinuće žrtvu i prinos; i krilima mrskim, koja pustoše, do svršetka odregjenoga izliće se na pustoš.

GLAVA 10.

Treće godine Kira cara Persijskoga objavi se riječ Danilu, koji se zvaše Valtasar; i riječ bješe istinita i o velikim stvarima; i razabra riječ i razumje utvaru.

2. U to vrijeme ja Danilo bjeh u žalosti tri nedjelje dana.

3. Jela ugodna ne jedoh, ni meso ni vino ne ugje u moja usta, niti se namazah uljem dok se ne navršiše tri nedjelje dana.

4. A dvadeset četvrtoga dana prvoga mjeseca bijah na brijegu velike rijeke Hidekela.

5. I podigoh oči svoje i vidjeh, a to jedan čovjek obučen u platno, i pojas bješe oko njega od čistota zlata iz Ufaza;

6. A tijelo mu bješe kao hrisolit, i lice mu kao munja a oči mu kao lučevi zapaljeni, a ruke i noge kao mjed uglagjena, a glas od riječi njegovijeh kao glas mnogoga ljudstva.

7. I ja Danilo sam vidjeh utvaru, a ljudi što bijahu sa mnom ne vidješe je, ali ih popade strah velik, te pobjegoše i sakriše se.

8. I ostah sam, i vidjeh tu veliku utvaru, i ne osta snage u meni, i ljepota mi se nagrdi, i ne imah snage.

9. I čuh glas od riječi njegovijeh, i kad čuh glas od riječi njegovijeh, izvan sebe padoh ničice licem na zemlju.

10. I gle, ruka me se dotače i podiže me na koljena moja i na dlanove moje.

11. I reče mi : Danilo, mili čovječe! slušaj riječi koje ću ti kazati, i stani pravo, jer sam sada poslan k tebi. I kad mi reče tu riječ, ustah drkćući.

12. I reče mi : ne boj se, Danilo, jer prvoga dana kad si upravio srce svoje da razumijevaš i da mučiš sebe pred Bogom svojim, uslišene biše riječi tvoje, i ja dogjoh tvojih riječi radi.

13. Ali knez carstva Persijskoga staja mi na suprot dvadeset i jedan dan; ali, gle, Mihailo jedan od prvijeh knezova dogje mi u pomoć; tako ja ostah ondje kod careva Persijskih.

14. I dogjoh da ti kažem šta će biti tvome narodu poslije ; jer će još biti utvara za te dane.

15. I kad mi govoraše tako, oborih oči svoje na zemlju i zanijemjeh.

16. I gle, kao čovjek dotače se usana mojih, i otvorih usta svoja, i progovorih i rekoh onomu koji stajaše prema meni : gospodaru moj, od ove utvare navališe moji bolovi na mene i nema snage u meni.

17. A kako može sluga mojega gospodara govoriti s gospodarem mojim? jer od ovoga časa u meni nesta snage i ni dihanje ne osta u meni.

18. Tada onaj što bijaše kao čovjek opet me se dotače i ohrabri me.

19. I reče: ne boj se, mili čovječe; mir da ti je! ohrabri se, ohrabri se. I dokle mi govoraše, ohrabrih se i rekoh: neka govori gospodar moj, jer si me ohrabrio.

20. A on reče: znaš li za što sam došao k tebi? a sada ću se vratiti da vojujem na kneza Persijskoga; po tom ću otići, i gle, doći će knez Grčki.

21. Ali ću ti kazati što je napisano u knjizi istinitoj. Nema nikoga da junački radi sa mnom u tom osim Mihaila kneza vašega.

GLAVA 11.

I ja prve godine Darija Midijanina stadoh da mu pomožem, i da ga potkrijepim.

2. A sada ću ti kazati istinu. Evo, još će tri cara nastati u Persiji; i četvrti će biti bogatiji od svijeh, i kad se ukrijepi bogatsvom svojim, sve će podignuti na Grčko carstvo.

3. Po tom će nastati silan car, i vladaće velikom državom i radiće što hoće.

4. A kako nastane, rasuće se carstvo njegovo i razdijeliće se u četiri vjetra nebeska, ne megju natražje njegovo niti s vlašću s kojom je on vladao, jer će se carstvo njegovo ukinuti i dopasti drugima a ne njima.

5. I car južni osiliće, i jedan od knezova njegovijeh, i biće silniji od njega, i vladaće, i država će njegova biti velika.

6. I poslije nekoliko godina oni će se oprijateljiti, i kći južnoga cara doći će k caru sjevernom da učini pogodbu; ali ona ne će sačuvati sile mišici, niti će se on održati s mišicom svojom, nego će biti predana i ona i oni koji je dovedu i sin njezin i onaj koji joj bude pomagao u to vrijeme.

7. Po tom će od izdanka iz korijena njezina nastati jedan na mjesto njegovo, koji će doći s vojskom svojom i udariti na gradove cara sjevernoga, i biće ih i osvojiće ih.

8. I bogove će njihove i knezove njihove sa zakladima njihovijem dragocjenijem zlatnijem i srebrnijem odnijeti u ropstvo u Misir, i ostaće *nekoliko* godina jači od cara sjevernoga.

9. I tako će car južni doći u svoje carstvo, i vratiće se u svoju zemlju.

10. Ali će sinovi njegovi zaratiti, i skupiće veliku vojsku; i jedan će doći iz nenada, i poplaviti i proći; i vrativši se ratovaće do grada njegova.

11. Tada će se razljutiti car južni, i izaći će i ratovaće s njim, s carem sjevernijem, i podignuće veliku vojsku, te će mu biti data u ruke vojska.

12. I kad razbije vojsku, ponijeće se srce njegovo, i pobiće tisuće ali se ne će ukrijepiti.

13. Jer će car sjeverni opet dignuti vojsku veću od prve; i poslije nekoliko godina doći će s velikom vojskom i s velikim blagom.

14. I u to će vrijeme mnogi ustati na cara južnoga; i zlikovci od tvojega naroda podignuće se da se potvrdi utvara, i popadaće.

15. I doći će car sjeverni, i načiniće opkope, i uzeće tvrde gradove, i mišice južnoga *cara* ne će odoljeti ni izabrani narod njegov, niti će biti sile da se opre.

16. I onaj došav na nj činiće što hoće, i ne će biti nikoga da mu se opre; i ustaviće se u krasnoj zemlji, koju će potrti svojom rukom.

17. Po tom će se okrenuti da dogje sa silom svega carstva svojega, ali će se pogoditi s njim, i daće mu kćer za ženu da bi ga upropastio, ali se ona ne će držati, niti će biti s njim.

18. Po tom će se okrenuti na ostrva, i osvojiće mnoga; ali će jedan vojvoda prekinuti sramotu koju čini, i oboriće na nj sramotu njegovu.

19. Po tom će se okrenuti ka gradovima svoje zemlje, i spotaknuće se i pašće, i ne će se više naći.

20. I na njegovo će mjesto nastati koji će poslati nastojnika u slavi carskoj; ali će za malo dana poginuti bez gnjeva i bez boja.

21. A na njegovo će mjesto doći neznatan čovjek, kome nije namijenjena čast carska; ali će doći mirno i osvojiće carstvo laskanjem.

22. I mišice koje plave on će popla-

viti i polomiti, pa i kneza s kojim je učinio vjeru.

23. Jer udruživši se s njim učiniće prijevaru, i došavši nadvladaće s malo naroda.

24. I doći će mirno u rodna mjesta u zemlji, i učiniće što ni ocevi njegovi ni ocevi otaca njegovijeh ne učiniše, razdijeliće im plijen i grabež i blago, i smišljaće misli na gradove, za neko vrijeme.

25. Po tom će podignuti silu svoju i srce svoje na cara južnoga s velikom vojskom; i car će južni doći u boj s velikom i vrlo silnom vojskom; ali ne će odoljeti, jer će mu se činiti nevjera.

26. I koji jedu hljeb njegov satrće ga; vojska će njegova poplaviti, i mnogi će pasti pobijeni.

27. I srce će obojice careva raditi o zlu; i za jednijem će stolom lagati; ali se ne će izvršiti; jer će kraj još biti u odregjeno vrijeme.

28. I tako će se vratiti u svoju zemlju s velikim blagom; i srce će se njegovo obratiti na sveti zavjet, i kad izvrši, vratiće se u svoju zemlju.

29. U odregjeno će vrijeme opet doći na jug; ali drugi put ne će biti kao prvi put.

30. Jer će doći na nj lagje Kitejske, i on će se ojaditi, te će se vratiti; i ražljutiće se na sveti zavjet, i izvršiće; i vrativši se složiće se s onima koji ostavljaju sveti zavjet.

31. I vojska će stajati uza nj, i oskvrniće svetinju u gradu, i ukinuti *žrtvu* svagdašnju i postaviće gnusobu pustošnu.

32. I koji su bezbožni prema zavjetu, on će ih laskanjem otpaditi; ali narod koji poznaje Boga svojega ohrabriće se i izvršiće.

33. I razumni u narodu naučiće mnoge, i padaće od mača i ognja, ropstva i grabeža mnogo vremena.

34. Ali padajući dobiće malu pomoć; i mnogi će pristati s njima dvoličeći.

35. I od razumnijeh će pasti neki da bi se okušali i očistili i ubijelili do roka, jer će još biti rok.

36. I taj će car činiti što hoće, i podignuće se i uzvisiće se iznad svakoga boga, i čudno će govoriti na Boga nad bogovima, i biće srećan dokle se ne svrši gnjev, jer će se izvršiti što je odregjeno.

37. Ne će mariti ni za bogove svojih otaca ni za ljubav žensku, niti će za koga boga mariti, nego će se uzvišivati nada sve.

38. I na mjesto Boga najsilnijega slaviće boga kojega oci njegovi ne znaše, slaviće zlatom i srebrom i dragim kamenjem i zakladima.

39. I učiniće da gradovi Boga najsilnijega budu boga tugjega; koje pozna umnožiće im slavu i učiniće ih gospodarima nad mnogima i razdijeliće zemlju mjesto plate.

40. A u pošljednje vrijeme južni će se car pobiti s njim; i car će sjeverni udariti na nj kao vihor s kolima i konjicima i s mnogim lagjama, i ušavši u zemlje poplaviće i proći.

41. I doći će u krasnu zemlju, i mnoge će propasti, a ove će se izbaviti od njegovijeh ruku: Edomska, Moavska i glavni dio sinova Amonovijeh.

42. I posegnuće rukom svojom na zemlje, i zemlja Misirska ne će umaknuti.

43. I osvojiće blago u zlatu i u srebru i sve zaklade Misirske; i Livijani i Etiopljani ići će za njim.

44. Ali će ga glasovi s istoka i sa sjevera smesti, te će izaći s velikim gnjevom da pogubi i zatre mnoge.

45. I razapeće šatore dvora svojega megju morima na krasnoj svetoj gori; i kad dogje k svome kraju, niko mu ne će pomoći.

GLAVA 12.

A u to će se vrijeme podignuti Mihailo veliki knez, koji brani tvoj narod; i biće žalosno vrijeme, kakoga nije bilo od kako je naroda do tada; i u to će se vrijeme izbaviti tvoj narod, svaki koji se nagje zapisan u knjizi.

2. I mnogo onijeh koji spavaju u prahu zemaljskom probudiće se, jedni na život vječni a drugi na sramotu i prijekor vječni.

3. I razumni će se sjati kao svjetlost nebeska, i koji mnoge privedoše k pravdi, kao zvijezde vazda i do vijeka.

4. A ti Danilo zatvori ove riječi i zapečati ovu knjigu do pošljednjega vre-

mena; mnogi će pretraživati, i znanje će se umnožiti.

5. Tada pogledah ja Danilo, i gle, stajahu druga dvojica, jedan s ove strane na brijegu rijeke, a drugi s one strane na brijegu rijeke.

6. I *jedan* reče čovjeku obučenome u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci: kad će biti kraj tijem čudesima?

7. I čuh čovjeka obučenoga u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci, i podiže desnicu svoju i ljevicu svoju k nebu, i zakle se onijem koji živi u vijek da će se sve ovo ispuniti po vremenu, po vremenima i po po vremena, i kad se svrši rasap sile svetoga naroda.

8. I ja čuh ali ne razumjeh; i rekoh: gospodaru moj, kakav će biti kraj tome?

9. A on reče: idi Danilo, jer su zatvorene i zapečaćene ove riječi do pošljednjega vremena.

10. Mnogi će se očistiti, ubijeliti i okušati; a bezbožnici će raditi bezbožno, niti će koji bezbožnik razumjeti; ali će razumni razumjeti.

11. A od vremena kad se ukine *žrtva* vazdašnja i postavi gnusoba pustošna, biće tisuća i dvje sta i devedeset dana.

12. Blago onome koji pretrpi i dočeka tisuću i tri stotine i trideset i pet dana.

13. A ti idi ka kraju; i počivaćeš i ostaćeš na dijelu svom do svršetka svojih dana.

KNJIGA PROROKA OSIJE.

GLAVA 1.

Riječ Gospodnja koja dogje Osiji sinu Veirijevu za vremena Ozije, Joatama, Ahaza i Jezekije careva Judinijeh i za vremena Jerovoama sina Joasova cara Izrailjeva.

2. Kad Gospod poče govoriti Osiji, reče Gospod Osiji: idi, oženi se kurvom, i *rodi* kopilad, jer se zemlja prokurva odstupivši od Gospoda.

3. I otide, i uze Gomeru kćer Divlaimsku, koja zatrudnje i rodi mu sina.

4. Tada mu reče Gospod: nadjeni mu ime Jezrael; jer još malo, pa ću pohoditi krv Jezraelsku na domu Jujevu i ukinuću carstvo doma Izrailjeva.

5. I u to ću vrijeme slomiti luk Izrailjev u dolini Jezraelskoj.

6. I ona opet zatrudnje i rodi kćer; i Gospod mu reče: nadjeni joj ime Loruhama; jer se više ne ću smilovati na dom Izrailjev, nego ću ih ukinuti sa svijem.

7. A na dom Judin smilovaću se, i izbaviću ih Gospodom Bogom njihovijem, a ne ću ih izbaviti lukom ni mačem ni ratom ni konjma ni konjicima.

8. Po tom odbivši od sise Loruhamu opet zatrudnje i rodi sina.

9. I reče *Gospod*: nadjeni mu ime Loamija; jer vi nijeste moj narod, niti ću ja biti vaš.

10. Ali će ipak broj sinova Izrailjevijeh biti kao pijesak morski, koji se ne može izmjeriti ni izbrojiti; i mjesto da im se reče: nijeste moj narod, reći će im se: sinovi Boga živoga.

11. I sabraće se sinovi Judini i sinovi Izrailjevi u jedno, i postaviće sebi jednoga poglavara i otići će iz zemlje, jer će biti velik dan Jezraelski.

GLAVA 2.

Recite braći svojoj: narode moj; i sestrama svojim: pomilovana.

2. Prite se s materom svojom, prite se, jer mi nije žena, niti sam joj ja muž; neka odbaci kurvarstva svoja od lica svojega, i preljube svoje od dojaka svojih,

3. Da je ne bih svukao golu i učinio je kaka je bila onaj dan kad se rodila, i da je ne bih postavio da bude kao pustinja i obratio je da bude kao zemlja zasušena, i umorio je žegju.

4. I ne ću se smilovati na djecu njesinu, jer su kopilad.

5. Jer se mati njihova kurva, sramoti se roditeljka njihova; jer govori: ići ću za milosnicima svojim koji mi daju hljeb moj i vodu moju, vunu moju i lan moj, ulje moj i piće moje.

6. Za to evo ja ću joj zagraditi put trnjem i zazidaću zidom da ne nagje staza svojih.

7. I trčaće za svojim milosnicima, ali ih ne će stignuti; i tražiće ih, ali ih ne će naći; pa će reći: idem da se vratim k prvomu mužu svojemu, jer mi bješe bolje onda nego sada.

8. Jer ona ne zna da sam joj ja davao žito i vino i ulje, i umnožavao joj srebro i zlato, od kojega načiniše Vala.

9. Za to ću uzeti natrag žito svoje, kad bude vrijeme, i vino svoje, kad bude vrijeme, i uzeću vunu svoju i lan svoj, kojim bi pokrivala golotinju svoju.

10. I otkriću rugobu njezinu pred milosnicima njezinijem, i niko je ne će izbaviti iz moje ruke.

11. I ukinuću svaku radost njezinu, svetkovine njezine, mladine njezine i subote njezine i sve praznike njezine.

12. I potrću čokote njezine i smokve, za koje govori: plata su mi, što mi daduše milosnici moji; i obratiću ih u šumu da ih jede zvijerje poljsko.

13. I pohodiću na njoj dane Valimske, u koje im je kadila i kitila se obocima i grivnama, i išla za svojim milosnicima, a mene zaboravila, govori Gospod.

14. Ali evo, ja ću je primamiti i odvešću je u pustinju, i govoriću s njom lijepo.

15. I daću joj vinograde njezine od toga mjesta, i dolinu Ahorovu za vrata nadanju, i ondje će pjevati kao za mladosti svoje i kao kad je išla iz Misira.

16. I tada ćeš me, govori Gospod, zvati: mužu moj; a ne ćeš me više zvati: Vale moj.

17. Jer ću ukloniti iz usta njezinijeh imena Válâ; i ne će im se više pominjati imena.

18. I tada ću im učiniti zavjet sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim i s bubinama zemaljskim; i polomiću luk i mač i rat da ih nestane u zemlji, i učiniću da leže bez straha.

19. I zaručiću te sebi do vijeka, zaručiću te sebi pravdom i sudom i milošću i milosrgjem.

20. I zaručiću te sebi vjerom, i poznaćeš Gospoda.

21. I tada ću se odazvati, govori Gospod, odazvaću se nebesima, a ona će se odazvati zemlji,

22. A zemlja će se odazvati žitu i vinu i ulju, a to će se odazvati Jezraelu.

23. I posijaću je sebi na zemlji, i smilovaću se na Loruhamu, i reći ću Loamiji: ti si moj narod, i on će reći: Bože moj!

GLAVA 3.

Po tom reče mi Gospod: idi opet, ljubi ženu koju ljubi ljubavnik a ona čini preljubu, kao što Gospod ljubi sinove Izrailjeve a oni gledaju za tugjim bogovima i ljube žbanove vinske.

2. I kupih je za petnaest *sikala* srebra i gomor i po ječma.

3. I rekoh joj: sjedi kod mene dugo vremena, i ne kurvaj se, i ne budi drugoga; tako ću i ja biti tvoj.

4. Jer će dugo vremena sinovi Izrailjevi sjedjeti bez cara i bez kneza i bez žrtve i bez stupa i bez oplećka i likova.

5. Poslije će se obratiti i tražiće Gospoda Boga svojega i Davida cara svojega, i u strahu će pristupiti ka Gospodu i blagosti njegovoj u pošljednja vremena.

GLAVA 4.

Čujte riječ Gospodnju, sinovi Izrailjevi, jer Gospod ima parbu sa stanovnima zemaljskim; jer nema istine ni milosti ni znanja za Boga u zemlji;

2. Zaklinju se krivo i lažu i ubijaju i kradu i čine preljubu, zastraniše, i jedna krv stiže drugu.

3. Za to će tužiti zemlja, i što god živi na njoj prenemoći će, i zvijeri poljske i ptice nebeske; i ribe će morske pomrijeti.

4. Ali niko da se ne prepire ni da koga kori, jer je narod tvoj kao oni koji se prepiru sa svešteníkom.

5. Za to ćeš pasti danju, i s tobom će prorok pasti noću, i pogubiću mater tvoju.

6. Izgibe moj narod, jer je bez znanja; kad si ti odbacio znanje, i ja ću tebe odbaciti da mi ne vršiš službe svešteničke; kad si zaboravio Boga svojega, i ja ću zaboraviti sinove tvoje.

7. Što se više množiše, to mi više grijehe; slavu njihovu pretvoriću u sramotu.

8. Od grijèhâ naroda mojega hrane se, i lakome se na bezakonje njihovo.

9. Za to će biti svešteniku kao narodu; pohodiću ga za putove njegove i platiću mu za djela njegova.

10. I oni će jesti, a ne će se nasititi; kurvaće se, a ne će se množiti; jer prestaše služiti Gospodu.

11. Kurvarstvo i vino i mâst oduzima srce.

12. Narod moj pita drvo svoje, i palica mu njegova odgovara; jer duh kurvarski zavodi ih da se kurvaju odstupivši od Boga svojega.

13. Navrh gora prinose žrtve, i na humovima kade pod hrastovima, topolama i brijestovima, jer im je sjen dobar; za to se kurvaju kćeri vaše i snahe vaše čine preljubu.

14. Ne ću karati kćeri vaših kad se kurvaju, ni snaha vaših, kad čine preljubu; jer se oni odvajaju s kurvama i prinose žrtve s nevaljalijem ženama; i narod nerazumni propašće.

15. Ako se ti kurvaš Izrailju, neka ne griješi Juda; i ne idite u Galgal niti idite u Vetaven, i ne kunite se: tako da je živ Gospod!

16. Jer je Izrailj uporan kao uporna junica; sada će ih pasti Gospod kao jagnje na prostranu mjestu.

17. Jefrem se udružio s lažnijem bogovima; ostavi ga.

18. Piće se njihovo prevrnu, jednako se kurvaju; milo im je: dajte. Braniči su njegovi sramota.

19. Vjetar će ih stegnuti krilima svojim, i oni će se posramiti od žrtava svojih.

GLAVA 5.

Čujte, svešteníci, i pazi, dome Izrailjev, i slušaj, dome carev, jer je vama sud, jer ste zamka u Mispi i mreža razapeta na Tavoru.

2. Iz potaje klaše one koji zalaze; ali ću ih ja pokarati sve.

3. Ja poznajem Jefrema, i Izrailj nije sakriven od mene; jer se sada kurvaš, Jefreme, Izrailj se oskvrni.

4. Ne upravljaju djela svojih da se vrate k Bogu svojemu; jer je duh kurvarski u njima i ne znaju Gospoda.

5. I ponositost Izrailjeva svjedoči mu u oči; za to će Izrailj i Jefrem pasti za bezakonje svoje, pašće i Juda s njima.

6. Ići će s ovcama svojim i s govedima svojim da traže Gospoda, ali ga ne će naći; uklonio se je od njih.

7. Iznevjeriše Gospoda, jer izrodiše tugje sinove; za to će ih proždrijeti mjesec dana s dostojanjem njihovijem.

8. Trubite u rog u Gavaji, u trubu u Rami; vičite u Vetavenu: za tobom, Venijamine!

9. Jefrem će opustjeti u dan kara; objavih megju plemenima Izrailjevijem što će za cijelo biti.

10. Knezovi su Judini kao oni koji premještaju megju; izliću na njih kao vodu jarost svoju.

11. Jefremu se čini nasilje, satrven je sudom, jer od svoje volje otide za zapoviješću.

12. Za to ću ja biti Jefremu kao moljac i kao crv domu Judinu.

13. I Jefrem vidje bolest svoju i Juda svoju ranu, i otide Jefrem k Asircu, i *Juda* posla k caru koji bi ga branio; ali vas on ne može iscijeliti niti će vas oprostiti rane vaše.

14. Jer ću ja biti kao lav Jefremu kao lavić domu Judinu; ja, ja ću zgrabiti, i otići ću, odnijeću i niko ne će izbaviti.

15. Otići ću i vratiću se na svoje mjesto dokle ne priznadu svoju krivicu i potraže lice moje; kad budu u nevolji tražiće me.

GLAVA 6.

Hodite da se vratimo ka Gospodu; jer on razdrije, i iscijeliće nas, rani, i zaviće nas.

2. Povratiće nam život do dva dana, treći dan podignuće nas, i živjećemo pred njim.

3. Tada ćemo poznati Gospoda i sve ćemo ga više poznavati; jer mu je izlazak uregjen kao zora i doći će nam kao dažd, kao pozni dažd koji natapa zemlju.

4. Što da ti učinim, Jefreme? što da ti učinim, Judo? jer je dobrota vaša oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane.

5. Za to ih sjekoh preko prórôkâ i ubijah riječima usta svojih, i svjetlost sudova tvojih izide.

njihova i pohodiće grijehe njihove; oni će se vratiti u Misir.

14. Izrailj zaboravi tvorca svojega, i sagradi dvorove, i Juda umnoži tvrde gradove; ali ću pustiti oganj u gradove ovomu, i spaliće dvorove onomu.

GLAVA 9.

Ne raduj se, Izrailju, veseleći se kao narodi, što se kurvaš odstupivši od Boga svojega, miluješ platu kurvarsku po svijem gumnima žitnijem.

2. Gumno i kaca ne će ih hraniti, i mást će ih prevariti.

3. Oni ne će nastavati u zemlji Gospodnjoj; nego će se vratiti Jefrem u Misir, i oni će jesti nečisto u Asirskoj.

4. Ne će prinositi Gospodu vina, niti će mu biti ugodne žrtve njihove, nego će im biti kao hljeb onijeh koji tuže, ko ga god jede oskvrniće se, jer im je hljeb za žrtve njihove, ne će ući u dom Gospodnji.

5. Šta ćete činiti na dan svetkovine i na dan praznika Gospodnjega?

6. Jer gle, otići će pustošenja radi; Misir će ih pribrati, Memfis će ih pogrepsti; zaklade njihove od srebra naslijediće kopriva, trnje će im biti u šatorima.

7. Dogjoše dani pohogjenju, dogjoše dani plaćanju; poznaće Izrailj; proroci su ludi, bezumni su u kojima je duh, za mnoštvo bezakonja tvojega i veliku mržnju.

8. Stražar je Jefremov s Bogom mojim, prorok je zamka ptičarska po svijem putovima njegovijem, mržnja je u domu Boga njegova.

9. Duboko su se pokvarili kao u vrijeme Gavajsko; opomenuće se bezakonja njihova, i pohodiće grijehe njihove.

10. Nagjoh Izrailja kao grožgje u pustinji; vidjeh oce vaše kao prve smokve na drvetu u početku njegovu; oni otidoše k Velfegoru, i odvojiše se za sramotom, i postaše gadni kako im bješe milo.

11. Jefremova će slava odletjeti kao ptica od rogjenja i od utrobe i od začetka.

12. Ako li i othrani sinove svoje, ja ću ih učiniti da budu bez djece, da ne ostane ni jedan; i teško njima kad odstupim od njih.

13. Jefrem, kad ga gledah, bješe kao Tir, posagjen na ljupku mjestu; ali će Jefrem izvesti krvniku sinove svoje.

14. Podaj im, Gospode; šta ćeš im dati? podaj im utrobu pometljivu i dojke usahle.

15. Sva je zloća njihova u Galgalu; za to ondje mrzim na njih; za zloću djela njihovijeh izagnaću ih iz doma svojega; ne ću ih više ljubiti; svi su knezovi njihovi odmetnici.

16. Udaren bi Jefrem; korijen im posahnu, ne će roditi roda; ako i rode, ubiću mili porod utrobe njihove.

17. Odbaciće ih Bog moj, jer ga ne slušaju, i skitaće se po narodima.

GLAVA 10.

Izrailj je prazna loza vinova, ostavlja rod za se; što više roda ima, to više umnožava oltare; što mu je bolja zemlja, to više kiti likove.

2. Srce im je razdijeljeno, za to su krivi; on će oboriti oltare njihove, polomiće likove njihove.

3. Jer sada govore: nemamo cara; ne bojimo se Gospoda; i šta bi nam učinio car?

4. Govore riječi kunući se lažno kad ugovaraju vjeru, i sud kao otrov raste u brazdama na njivi mojoj.

5. Za junice Vetavenske uplašiće se stanovnici Samarijski; jer će za njima žaliti narod njihov, i svještenici njihovi, koji im se radovahu, jer će slava njihova otići od njih.

6. I on će sam biti odveden u Asirsku na dar caru braniču; Jefrema će popasti stid, i Izrailj će se osramotiti namjerom svojom.

7. Cara će Samarijskoga nestati kao pjene povrh vode.

8. I oboriće se visine Avenske, grijeh Izrailjev; trnje će i čkalj rasti po oltarima njihovijem, i govoriće gorama: pokrijte nas, i humovima: padnite na nas.

9. Od vremena Gavajskoga griješio si, Izrailju; ondje ostaše, ne stiže ih u Gavaji rat na bezakonike.

10. Po svojoj ću ih volji pokarati, i narodi će se skupiti na njih da ih zarobe za dvojako bezakonje njihovo.

11. Jefrem je junica naučena, koja rado vrše; ali ću joj doći na lijepi vrat;

upregnuću Jefrema, Juda će orati, Jakov će povlačiti.

12. Sijte pravdu, žećete milost; orite krčevinu, jer je vrijeme da tražite Gospoda, da bi došao i podaždio vam pravdom.

13. Oraste bezbožnost, žeste bezakonje, jedoste plod od laži; jer si se pouzdao u svoj put, u mnoštvo svojih junaka.

14. Za to će se podignuti vreva megju tvojim narodom, i svi će se gradovi tvoji raskopati kao što Salman raskopa Vet-arvel kad bijaše rat, majka bi razmrskana sa sinovima.

15. Tako će vam učiniti Vetilj za veliku zloću vašu; zorom će poginuti car Izrailjev.

GLAVA 11.

Kad Izrailj bješe dijete, ljubljah ga, i iz Misira dozvah sina svojega.

2. Koliko ih zvaše, toliko oni odlaziše od njih; prinosiše žrtve Valima, kadiše likovima.

3. Ja učih Jefrema hoditi držeći ga za ruke, ali ne poznaše da sam ih ja liječio.

4. Vukoh ih uzicama čovječijim, užima ljubavnijem; i bijah im kao oni koji im skidaju jaram s čeljusti, i davah im hranu.

5. Ne će se vratiti u zemlju Misirsku nego će mu Asirac biti car, jer se ne htješe obratiti.

6. I mač će stajati u gradovima njegovijem, i potrće prijevornice njegove i proždrijeti za namjere njihove.

7. Narod je moj prionuo za otpad od mene; zovu ga k višnjemu, ali se ni jedan ne podiže.

8. Kako da te dam, Jefreme? da te predam, Izrailju? kako da učinim od tebe kao od Adame? da te obratim da budeš kao Sevojim? Ustreptalo je srce moje u meni, uskolebala se utroba moja od žalosti.

9. Ne ću izvršiti ljutoga gnjeva svojega, ne ću opet zatrti Jefrema; jer sam ja Bog a ne čovjek, svetac usred tebe; ne ću doći na grad.

10. Ići će oni za Gospodom; on će rikati kao lav; kad rikne, sa strahom će dotrčati sinovi s mora;

11. Sa strahom će dotrčati iz Misira kao ptica, i kao golub iz zemlje Asirske; i naseliću ih u kućama njihovijem, govori Gospod.

GLAVA 12.

Opkolio me je Jefrem lažju i dom Izrailjev prijevarom; ali Juda još vlada s Bogom i vjeran je sa svetima.

2. Jefrem se hrani vjetrom, i ide za ustokom; svaki dan množi laž i pogibao; i hvataju vjeru s Asircem i nose ulje u Misir,

3. I s Judom ima Gospod parbu i pohodiće Jakova prema putovima njegovijem, platiće mu po djelima njegovijem.

4. U utrobi uhvati za petu brata svojega, i u sili svojoj bori se s Bogom;

5. Bori se s angjelom, i nadjača; plaka, i moli mu se; nagje ga u Vetilju, i ondje govori s nama.

6. Ali je Gospod Bog nad vojskama, Gospod mu je spomen.

7. Ti dakle obrati se k Bogu svojemu, čuvaj milost i pravdu, i uzdaj se vazda u Boga svojega.

8. Trgovac je *Jefrem,* u ruci su mu mjerila lažna, milo mu je da čini krivo.

9. I govori Jefrem: baš se obogatih, stekoh blago, ni u kom trudu mom ne će mi naći nepravde koja bi bila grijeh.

10. A ja sam Gospod Bog tvoj od zemlje Misirske, još ću ti dati da sjediš u šatorima kao o praznicima.

11. I govoriću preko prórôkâ, i umnožiću utvare, i davaću priče preko prórôkâ.

12. Doista je Galad bezakonje, postaše sama taština; u Galgalu prinose junce na žrtvu, i oltari su im kao gomile kamenja po brazdama na njivi mojoj.

13. I Jakov pobježe u zemlju Sirsku, i Izrail služi za ženu, i za ženu čuva *ovce.*

14. I prorokom izvede Gospod Izrailja iz Misira, i prorokom čuva ga.

15. Jefrem ga ljuto razgnjevi; za to će ostaviti na njemu krv njegovu, i vratiće mu sramotu njegovu Gospod njegov.

GLAVA 13.

Kad Jefrem govoraše, bješe strah; bješe se uzvisio u Izrailju; ali se ogrješi o Vala, te umrije.

2. I sada jednako griješe i grade sebi lijući od srebra svojega po razumu svojemu likove, koji su svi djelo umjetničko, a oni govore za njih : ljudi koji prinose žrtve neka cjeluju teoce.

3. Za to će biti kao oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane, kao pljeva, koju odnosi vjetar s gumna, i kao dim iz dimnjaka.

4. A ja sam Gospod Bog tvoj od zemlje Misirske, i Boga osim mene nijesi poznao, i osim mene nema ko bi spasao.

5. Ja te poznah u pustinji, u zemlji zasušenoj.

6. Imajući dobru pašu bijahu siti; ali čim se nasitiše, ponese se srce njihovo, za to me zaboraviše.

7. Za to ću im biti kao lav, kao ris vrebaću ih na putu.

8. Srešću ih kao medvjedica kojoj uzmu medvjediće, i rastrgaću im sve srce njihovo i izješću ih ondje kao lav; zvijerje poljsko raskinuće ih.

9. Propao si Izrailju ; ali ti je pomoć u meni.

10. Gdje ti je car ? gdje je ? neka te sačuva u svijem gradovima tvojim ; gdje li su sudije tvoje, za koje si govorio : daj mi cara i knezove ? .

11. Dadoh ti cara u gnjevu svom, i uzeh ga u jarosti svojoj.

12. Svezano je bezakonje Jefremovo, ostavljen je grijeh njegov.

13. Bolovi kao u porodilje spopašće ga, sin je nerazuman, jer ne bi *toliko* vremena ostao u utrobi.

14. Od groba ću ih izbaviti, od smrti ću ih sačuvati ; gdje je, smrti, pomor tvoj ? gdje je, grobe, pogibao tvoja ? kajanje će biti sakriveno od očiju mojih.

15. Rodan će biti megju braćom svojom; ali će doći istočni vjetar, vjetar Gospodnji, koji ide od pustinje, i usahnuće mu izvor, i studenac će mu zasušiti ; on će odnijeti blago od svijeh dragih zaklada.

16. Samarija će opustjeti, jer se odmetnu od Boga svojega ; oni će pasti od mača, djeca će se njihova razmrskati i trudne žene njihove rasporiti.

GLAVA 14.

Obrati se, Izrailju, ka Gospodu Bogu svojemu, jer si pao svojega radi bezakonja.

2. Uzmite sa sobom riječi, i obratite se ka Gospodu ; recite mu : oprosti sve bezakonje, i primi dobro ; i daćemo žrtve usana svojih.

3. Asirac nas ne može izbaviti, ne ćemo jahati na konjma, niti ćemo više govoriti djelu ruku svojih : Bože naš ; jer u tebe nalazi milost sirota.

4. Iscijeliću otpad njihov, ljubiću ih drage volje ; jer će se gnjev moj odvratiti od njega.

5. Biću kao rosa Izrailju, procvjetaće kao ljiljan i pustiće žile svoje kao *drveta* Livanska.

6. Raširiće se grane njegove, i ljepota će mu biti kao u masline i miris kao Livanski.

7. Oni će se vratiti i sjedjeti pod sjenom njegovijem, ragjaće kao žito i cvjetaće kao vinova loza; spomen će mu biti kao vino Livansko.

8. Jefreme, što će mi više idoli ? Ja ću ga uslišiti i gledati ; ja ću *mu* biti kao jela zelena ; od mene je tvoj plod.

9. Ko je mudar, neka razumije ovo ; i razuman neka pozna ovo ; jer su pravi putovi Gospodnji, i pravednici će hoditi po njima, a prestupnici će pasti na njima.

KNJIGA PROROKA JOILA.

GLAVA 1.

Riječ Gospodnja koja dogje Joilu sinu Fatuilovu.

2. Čujte, starci ; slušajte, svi stanovnici zemaljski ; je li ovako što bilo za vašega vremena ili za vremena vaših otaca ?

3. Pripovijedajte to sinovima svojim, i sinovi vaši svojim sinovima, i njihovi sinovi potonjemu koljenu.

4. Što osta iza gusjenice izjede skakavac, i što osta iza skakavca izjede hrušt, i što osta iza hrušta izjede crv.

5. Otrijeznite se, pijanice, i plačite ;

i ridajte svi koji pijete vino, za novijem vinom, jer se ote iz usta vaših.

6. Jer dogje na zemlju moju silan narod i nebrojen; zubi su mu kao u lava i kutnjaci kao u lavice.

7. Potr vinovu lozu moju, i smokve moje pokida, sa svijem ih oguli i pobaca, te im se grane bijele.

8. Ridaj kao mladica opasana kostrijeću za mužem mladosti svoje.

9. Nesta dara i naljeva iz doma Gospodnjega; tuže sveštenici, sluge Gospodnje.

10. Opustje polje, tuži zemlja; jer je potrveno žito, usahlo vino, nestalo ulja.

11. Stidite se ratari, ridajte vinogradari, pšenice radi i ječma radi, jer propade žetva na njivi;

12. Loza posahnu i smokva uvenu; šipak i palma i jabuka i sva drveta poljska posahnuše, jer nesta radosti izmegju sinova ljudskih.

13 Opašite se i plačite sveštenici; ridajte koji služite oltaru, dogjite, noćujte u kostrijeti, sluge Boga mojega; jer se unosi u dom Boga vašega dar i naljev.

14. Naredite post, oglasite praznik, skupite starješine, sve stanovnike zemaljske, u dom Gospoda Boga svojega, i vapijte ka Gospodu:

15. Jaoh dana! jer je blizu dan Gospodnji, i doći će kao pogibao od svemogućega.

16. Nije li nestalo hrane ispred očiju naših, radosti i veselja iz doma Boga našega?

17. Sjeme istrunu pod grudama svojim, puste su žitnice, razvaljene spreme, jer posahnu žito.

18. Kako uzdiše stoka! kako su se smela goveda! jer nemaju paše; i ovce ginu.

19. K tebi, Gospode, vičem, jer oganj sažeže paše u pustinji, i plamen popali sva drveta u polju.

20. I zvijerje poljsko pòglêdâ za tobom, jer usahnuše potoci vodeni i oganj sažeže paše u pustinji.

GLAVA 2.

Trubite u trubu na Sionu, i vičite na svetoj gori mojoj, neka drkću svi stanovnici zemaljski, jer ide dan Gospodnji, jer je blizu,

2. Dan, kada je mrak i tama, dan, kada je oblak i magla; kako se zora razastire povrh gora, *tako ide* narod velik i silan, kakoga nije bilo od kad je vijeka niti će ga poslije kad biti od koljena do koljena.

3. Pred njim proždire oganj, a za njim pali plamen; zemlja je pred njim kao vrt Edemski, a za njim pustinja pusta, ništa ne će uteći od njega.

4. Na očima su kao konji i trčaće kao konjici.

5. Skakaće povrh gora topoćući kao kola, praskajući kao plamen ognjeni koji sažiže strnjiku, kao silan narod spreman za boj.

6. Pred njim će se prepadati narodi, svaķo će lice pocrnjeti.

7. Oni će trčati kao junaci, kao vojnici skakaće na zid, i svaki će ići svojim putem, niti će odstupati sa svoje staze.

8. I jedan drugoga ne će tiskati, svaki će ići svojim putem, i na mačeve navirući ne će se raniti.

9. Po gradu će hoditi, po zidovima će trčati, u kuće će se peti, ulaziće kroz prozore kao lupež.

10. Pred njima će se zemlja tresti, nebesa će se pokolebati, sunce će i mjesec pomrknuti i zvijezde će ustegnuti svjetlost svoju.

11. A Gospod će pustiti glas svoj pred vojskom svojom, jer će òkô njegov biti vrlo velik, jer će biti silan onaj koji će izvršiti volju njegovu; jer će dan Gospodnji biti velik i vrlo strašan, i ko će ga podnijeti?

12. Za to još govori Gospod: obratite se k meni svijem srcem svojim i posteći i plačući i tužeći.

13. I razderite srca svoja a ne haljine svoje, i obratite se ka Gospodu Bogu svojemu, jer je milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrgjem i kaje se oda zla.

14. Ko zna, ne će li se povratiti i raskajati se, i ostaviti iza toga blagoslov, dar i naljev za Gospoda Boga vašega.

15. Trubite u trubu na Sionu, naredite post, proglasite svetkovinu.

16. Saberite narod, osveštajte sabor, skupite starce, saberite djecu i koja sisaju; ženik neka izide iz svoje klijeti i nevjesta iz ložnice svoje.

17. Izmegju trijema i oltara neka pla-

ču sveštenici, sluge Gospodnje, i neka reku : prosti, Gospode, narodu svojemu, i ne daj našljedstva svojega pod sramotu, da njim obladaju narodi; za što da reku u narodima : gdje im je Bog?

18. I Gospod će revnovati za zemlju svoju i požaliće narod svoj.

19. I Gospod će odgovoriti i reći će svome narodu : evo, ja ću vam poslati žita i vina i ulja, i bićete ga siti, i ne ću vas više dati pod sramotu megju narodima.

20. Jer ću udaljiti od vas sjeverca, i odagnati ga u zemlju suhu i pustu, prednju četu njegovu u istočno more a zadnju u more zapadno, i podignuće se smrad njegov, i trulež će se njegov podignuti, po što učini velike stvari.

21. Ne boj se, zemljo, raduj se i veseli se, jer će Gospod učiniti velike stvari.

22. Ne bojte se, zvijeri poljske; jer će se zelenjeti pasišta u pustinji i drveta će nositi rod svoj, smokva će i loza vinova davati silu svoju.

23. I vi, sinovi Sionski, radujte se i veselite se u Gospodu Bogu svojem, jer će vam dati dažd na vrijeme, i spustiće vam dažd rani i pozni na vrijeme.

24. I gumna će se napuniti žita, a kace će se preljevati vinom i uljem.

25. I naknadiću vam godine koje izjede skakavac, hrušt i crv i gusjenica, velika vojska moja, koju slah na vas.

26. I ješćete izobila, i bićete siti i hvalićete ime Gospoda Boga svojega, koji učini s vama čudesa, i narod moj ne će se posramiti do vijeka.

27. I poznaćete da sam ja usred Izrailja, i da sam ja Gospod Bog vaš, i da nema drugoga, i narod moj ne će se posramiti do vijeka.

28. I poslije ću izliti duh svoj na svako tijelo, i proricaće sinovi vaši i kćeri vaše, starci će vaši sanjati sne, mladići će vaši vigjati utvare.

29. I na sluge ću i na sluškinje u one dane izliti duh svoj;

30. I učiniću čudesa na nebu i na zemlji, krv i oganj i pušenje dima.

31. Sunce će se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego dogje veliki i strašni dan Gospodnji.

32. I svaki koji prizove ime Godspodnje spašće se; jer će na gori Sionu i u Jerusalimu biti spasenje, kao što je rekao Gospod, i u ostatku koji pozove Gospod.

GLAVA 3.

Jer, gle, u one dane i u ono vrijeme, kad vratim roblje Judino i Jerusalimsko,

2. Sabraću sve narode, i svešću ih u dolinu Josafatovu, i ondje ću se suditi s njima za svoj narod i za našljedstvo svoje Izrailja, kojega rasijaše megju narode i razdijeliše zemlju moju;

3. I za moj narod bacaše ždrijeb, i davaše dijete za kurvu, i prodavaše djevojku za vino, te piše.

4. I šta hoćete vi sa mnom, Tire i Sidone, i svi krajevi Palestinski? hoćete li da mi platite? i hoćete li da mi vratite? Odmah ću vam bez oklijevanja platiti platu vašu na vašu glavu.

5. Jer uzeste srebro moje i zlato moje, i najljepše zaklade moje unesoste u svoje crkve.

6. I sinove Judine i sinove Jerusalimske prodadoste sinovima Grčkim da biste ih otjerali daleko od megje njihove.

7. Evo, ja ću ih dignuti s mjesta kuda ih prodadoste, i platiću vam platu vašu na vašu glavu.

8. I prodaću vaše sinove i vaše kćeri u ruke sinovima Judinijem, i oni će ih prodati Savejcima u narod daljni, jer Gospod reče.

9. Objavite ovo po narodima, oglasite rat, podignite junake neka dogju i idu svi vojnici.

10. Raskujte raonike svoje na mačeve, i srpove svoje na koplja; ko je slab, neka reče : junak sam.

11. Skupite se i hodite, svi narodi u naokolo, i saberite se; tamo svedi, Gospode, junake svoje.

12. Neka se podignu i dogju narodi u dolinu Josafatovu; jer ću ondje sjesti da sudim svijem narodima u naokolo.

13. Zamahnite srpom, jer je žetva uzrela; hodite, sigjite, jer je tijesak pun, kace se preljevaju; jer je zloća njihova velika.

14. Gomile, gomile u dolini sudskoj; jer je dan Gospodnji blizu u dolini sudskoj.

15. Sunce će i mjesec pomrknuti, i zvijezde će ustegnuti svoju svjetlost.
16. I Gospod će riknuti sa Siona, i iz Jerusalima će pustiti glas svoj, i zatrešće se nebo i zemlja; ali će Gospod biti utočište svome narodu i krjepost sinovima Izrailjevijem.
17. I poznaćete da sam ja Gospod Bog vaš, koji nastavam u Sionu, u svetoj gori svojoj; i Jerusalim će biti svet, i tugjinci ne će više ići po njemu.
18. I tada će gore kapati slatkim vinom, i humovi će se topiti od mlijeka, i svijem potocima Judinijem teći će voda, i izaći će izvor iz doma Gospodnjega i natopiće dolinu Sitim.
19. Misir će opustjeti, i Edomska će biti pusta pustinja za nasilje učinjeno sinovima Judinijem, jer proliše krv pravu u zemlji njihovoj.
20. A Juda će stajati do vijeka i Jerusalim od koljena do koljena.
21. I očistiću krv njihovu, koje ne očistih; i Gospod će nastavati u Sionu.

KNJIGA PROROKA AMOSA.

GLAVA 1.

Riječi Amosa koji bijaše izmegju pastira iz Tekuje, što vidje za Izrailja za vremena Ozije cara Judina i za vremena Jerovoama sina Joasova cara Izrailjeva, dvije godine prije trusa.
2. Reče dakle: Gospod će riknuti sa Siona, i iz Jerusalima će pustiti glas svoj, i tužiće stanovi pastirski i posušiće se vrh Karmilu.
3. Ovako veli Gospod: za tri zla i za četiri što učini Damasak, ne ću mu oprostiti, jer vrhoše Galad gvozdenom branom.
4. Nego ću pustiti oganj u dom Azailov, te će proždrijeti dvorove Venadadove.
5. I polomiću prijevornice Damasku, i istrijebiću stanovnike iz polja Avena, i onoga koji drži palicu iz doma Edenova, i otići će u ropstvo narod Sirski u Kir, veli Gospod.
6. Ovako veli Gospod: za tri zla i za četiri što učini Gaza, ne ću joj oprostiti, jer ih zarobiše sa svijem i predadoše Edomcima.
7. Nego ću pustiti oganj u zidove Gazi, te će joj proždrijeti dvorove.
8. I istrijebiću stanovnike iz Azota i onoga koji drži palicu iz Askalona, i okrenuću ruku svoju na Akaron, i izginuće ostatak Filistejski, veli Gospod Gospod.
9. Ovako veli Gospod: za tri zla i za četiri što učini Tir, ne ću mu oprostiti, jer sa svijem dadoše u ropstvo Edomcima i ne sjećaše se bratske vjere.
10. Nego ću pustiti oganj u zidove Tiru, te će poždrijeti dvorove njegove.
11. Ovako veli Gospod: za tri zla i za četiri što učini Edom, ne ću mu oprostiti, jer goni brata svojega mačem potrvši u sebi sve žaljenje, i gnjev njegov razdire jednako, i srdnju svoju drži u vijek.
12. Nego ću pustiti oganj u Teman, i proždrijeće dvore u Vosori.
13. Ovako veli Gospod: za tri zla i za četiri što učiniše sinovi Amonovi, ne ću im oprostiti, jer paraše trudne žene u Galadu da raširе megju svoju.
14. Nego ću zapaliti oganj u zidovima Ravi, te će joj proždrijeti dvorove s vikom u dan boja i s burom u dan vihora.
15. I car će njihov otići u ropstvo, on i knezovi njegovi s njim, veli Gospod.

GLAVA 2.

Ovako veli Gospod: za tri zla i za četiri što učini Moav, ne ću mu oprostiti, jer sažeže kosti cara Edomskoga u kreč.
2. Nego ću pustiti oganj na Moava, te će proždrijeti dvorove u Kariotu, i Moav će poginuti s vrevom, s vikom i s glasom trubnijem.
3. I istrijebiću sudiju iz njega, i sve knezove njegove pobiću s njim, veli Gospod.
4. Ovako veli Gospod: za tri zla i za četiri što učini Juda, ne ću mu oprostiti, jer prezreše zakon Gospodnji i uredaba njegovijeh ne držaše, i prevari-

še se lažima svojim, za kojima hodiše oci njihovi.

5. Nego ću pustiti oganj u Judu, te će proždrijeti dvore Jerusalimske.

6. Ovako veli Gospod : za tri zla i za četiri što učini Izrailj, ne ću mu oprostiti, jer prodavaše pravednika za novce i ubogoga za jedne opanke.

7. Čeznu za prahom zemaljskim na glavi siromasima, i prevraćaju put smjernima ; i sin i otac odlaze k jednoj djevojci da skvrne sveto ime moje.

8. I na haljinama u zalogu uzetijem leže kod svakoga oltara, i vino oglobljenijeh piju u kući bogova svojih.

9. A ja istrijebih ispred njih Amoreje, koji bijahu visoki kao kedri i jaki kao hrastovi, i potrh rod njihov ozgo i žile njihove ozdo.

10. I ja vas izvedoh iz zemlje Misirske, i vodih vas po pustinji četrdeset godina da biste naslijedili zemlju Amorejsku.

11. I podizah izmegju sinova vaših proroke i izmegju mladića vaših nazireje. Nije li tako? sinovi Izrailjevi, govori Gospod.

12. A vi pojiste nazireje vinom, i prorocima zabranjivaste govoreći : ne prorokujte.

13. Evo, ja ću vas pritisnuti na mjestu vašem kao što se pritiskuju kola puna snoplja.

14. I ne će biti bijega brzomu, i jaki ne će utvrditi krjeposti svoje, i hrabri ne će spasti duše svoje.

15. I strijelac ne će se održati, i laki na nogu ne će se izbaviti, niti će konjik spasti duše svoje.

16. Nego će najhrabriji megju junacima go pobjeći u onaj dan, govori Gospod.

GLAVA 3.

Čujte riječ koju govori Gospod za vas, sinovi Izrailjevi, za sve pleme koje sam izveo iz zemlje Misirke, govoreći :

2. Samo vas poznah izmegju svijeh plemena zemaljskih, za to ću vas pohoditi za sva bezakonja vaša.

3. Hoće li dvojica ići zajedno, ako se ne sastanu?

4. Hoće li riknuti lav u šumi, ako nema lova? hoće li lavić pustiti glas svoj iz pećine svoje, ako ne uhvati što?

5. Hoće li ptica pasti u mrežu na zemlju, ako nema zamke? hoće li se dignuti mreža sa zemlje, ako se ništa ne uhvati?

6. Hoće li truba trubiti po gradu, a narod da ne dotrči uplašen? hoće li biti nesreća u gradu, a Gospod da je ne učini?

7. Jer Gospod Gospod ne čini ništa ne otkrivši tajne svoje slugama svojim prorocima.

8. Kad lav rikne, ko se ne će bojati? kad Gospod reče, ko ne će prorokovati?

9. Oglasite po dvorovima Azotskim i po dvorovima u zemlji Misirskoj, i recite : skupite se na gore Samarijske i vidite velike nerede u njoj i nasilje u njoj.

10. Ne znaju činiti pravo, govori Gopod, sabiraju blago nasiljem i grabežem u dvorima svojim.

11. Za to ovako veli Gospod Gospod : neprijatelj je oko zemlje i oboriće ti silu tvoju, i oplijeniće se dvorovi tvoji.

12. Ovako veli Gospod : kao kad pastir istrgne iz usta lavu dvije golijeni ili kraj od uha, tako će se istrgnuti sinovi Izrailjevi koji sjede u Samariji na uglu od odra i nakraj postelje.

13. Čujte i zasvjedočite u domu Jakovljevu, govori Gospod Gospod Bog nad vojskama.

14. Kad pohodim Izrailja za grijehe njegove, tada ću pohoditi i oltare Vetiljske, i odbiće se rogovi oltaru i pašće na zemlju.

15. I udariću kuću zimnu i ljetnu kuću, i propašće kuće od slonove kosti, i nestaće velikih kuća, govori Gospod.

GLAVA 4.

Čujte ovu riječ, krave Vasanske, koje ste u gori Samarijskoj, koje krivo činite ubogima i satirete siromahe, koje govorite gospodarima svojim : donesite da pijemo.

2. Zakle se Gospod Gospod svetošću svojom da će vam evo doći dani, te će vas izvlačiti kukama, i ostatak vaš udicama ribarskim.

3. I kroz prolome ćete izlježti, svaka

na prema se, i pobacaćete što bude u dvorovima, govori Gospod.

4. Idite u Vetilj, i činite bezakonje, u Galgalu množite bezakonje svoje, i prinosite svako jutro žrtve svoje, treće godine desetke svoje:

5. I palite žrtvu zahvalnu od hljeba kiseloga, i oglasite žrtve dragovoljne i razglasite, jer vam je tako milo, sinovi Izrailjevi, govori Gospod Gospod.

6. I za to vam ja dadoh da su vam čisti zubi po svijem gradovima vašim i da nema hljeba nigdje po svijem mjestima vašim; ali se ne obratiste k meni.

7. A ja vam ustegoh dažd, kad još tri mjeseca bijahu do žetve, i pustih dažd na jedan grad, a na drugi grad ne pustih dažda, jedan se kraj nakvasi, a drugi kraj, na koji ne daždje, posuši se.

8. Tako dva i tri grada igjahu u jedan grad da piju vode, i ne mogahu se napiti; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod.

9. Bih vas sušom i medljikom; gusjenice izjedoše obilje u vrtovima vašim i u vinogradima vašim i na smokvama vašim i na maslinama vašim; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod.

10. Poslah u vas pomor kao u Misir, pobih mačem mladiće vaše, i odvedoh konje vaše, i učinih te se podizaše smrad iz okola vašega i u nozdrve vaše; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod.

11. Zatirah vas kao što Gospod zatr Sodom i Gomor, i bijaste kao glavnja istrgnuta iz ognja; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod.

12. Za to ću ti tako učiniti, Izrailju; i što ću ti tako učiniti, pripravi se, Izrailju, da sreteš Boga svojega.

13. Jer eto onoga koji je sazdao gore i koji je stvorio vjetar i javlja čovjeku što misli, čini od zore tamu, i hodi po visinama zemaljskim; ime mu je Gospod Bog nad vojskama.

GLAVA 5.

Čujte ovu riječ, naricanje, koje podižem za vama, dome Izrailjev.

2. Pade, ne će više ustati djevojka Izrailjeva; bačena je na zemlju svoju, nema nikoga da je podigne.

3. Jer ovako veli Gospod Gospod: u gradu iz kojega je izlazila tisuća ostaće stotina, a iz kojega je izlazila stotina u njemu će ostati deset domu Izrailjevu.

4. Jer ovako veli Gospod domu Izrailjevu: tražite me, i bićete živi.

5. A ne tražite Vetilja, i ne idite u Galgad i ne prolazite u Virsaveju, jer će Galgal otići u ropstvo, a Vetilj će se obratiti u ništa.

6. Tražite Gospoda, i bićete živi, da ne obuzme doma Josifova kao oganj i spali i ne bude nikoga da gasi Vetilj.

7. Koji obraćate sud u pelen, i pravdu na zemlju obarate,

8. Onoga *tražite* koji je stvorio *zvijezde* kola i štape, i koji pretvara sjen smrtni u jutro a dan u tamnu noć, koji doziva vode morske i proljeva ih po zemlji; ime mu je Gospod;

9. Koji podiže pogibao na jakoga te pogibao dogje na grad.

10. Mrze na onoga koji kara na vratima, i gade se na onoga koji govori pravo.

11. Za to što gazite siromaha i uzimate od njega žito u danak, sagradiste kuće od tesana kamena, ali ne ćete sjedjeti u njima; nasadiste lijepe vinograde, ali ne ćete piti vina iz njih.

12. Jer znam bezakonja vaša, kojih je mnogo, i grijehe vaše, koji su veliki, koji mučite pravednika, primate poklone i izvrćete pravdu ubogima na vratima.

13. Za to će pravedni mučati u ovo vrijeme, jer je zlo vrijeme.

14. Tražite dobro a ne zlo, da biste bili živi; i tako će Gospod Bog nad vojskama biti s vama, kako rekoste.

15. Mrzite na zlo i ljubite dobro, i postavite na vratima sud, ne bi li se Gospod Bog nad vojskama smilovao na ostatak Josifov.

16. Za to ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Gospod: biće tužnjava po svijem ulicama, i po svijem putovima govoriće: jaoh! jaoh! i zvaće ratare na žalost i na tužnjavu one koji umiju naricati.

17. I po svijem će vinogradima biti tužnjava, jer ću proći posred tebe, govori Gospod.

18. Teško onima koji žele dan Gospodnji! što će vam dan Gpspodnji? tada je mrak a ne vidjelo.

19. Kao da bi ko bježao od lava pa

bi ga sreo medvjed; ili kao da bi ko došao u kuću i naslonio se rukom na zid, pa bi ga zmija ujela.

20. Nije li dan Gospodnji mrak a ne vidjelo? i tama, bez svjelosti?

21. Mrzim na vaše praznike, odbacio sam ih, i ne ću da mirišem svetkovina vaših.

22. Ako mi prinesete žrtve paljenice i prinose svoje, ne ću ih primiti, i ne ću pogledati na zahvalne žrtve od ugojene stoke vaše.

23. Ukloni od mene buku pjesama svojih, i sviranja psaltira tvojih ne ću da čujem.

24. Nego sud neka teče kao voda i pravda kao silan potok.

25. Jeste li meni prinosili žrtve i dare u pustinji četrdeset godina, dome Izrailjev?

26. Nego ste nosili šator Moloha svojega, i Hijuna, likove svoje, zvijezdu boga svojega, koje sami sebi načiniste.

27. Za to ću vas preseliti iza Damaska, govori Gospod, kojemu je ime Bog nad vojskama.

GLAVA 6.

Teško bezbrižnima u Sionu i onima koji su bez straha u gori Samarijskoj, koji su na glasu izmegju poglavica narodima, ka kojima dolazi dom Izrailjev.

2. Progjite u Halnu i vidite, i odande idite u veliki Emat, poslije sigjite u Gad Filistejski; je li koje carstvo bolje od ovijeh? jesu li im megje prostranije od vaših megja?

3. *Teško vama* koji mislite da je daleko zli dan, a primičete stolicu na kojoj je nasilje;

4. Koji liježete na odrima od slonove kosti i pružate se na posteljama svojim, i jedete jaganjce iz stada i teoce ugojene;

5. Koji pjevate uza psaltire, i izmišljate sprave muzičke kao David;

6. Koji pijete vino velikim čašama, i mažete se skupocjenijem mirisima, a ne marite za polom Josifov.

7. Za to će sada otići u ropstvo megju prvima koji će otići u ropstvo, i prestaće radost onijeh koji se goste.

8. Zakle se Gospod Gospod sobom, govori Gospod Bog nad vojskama: ja se gadim na ponos Jakovljev i mrzim na dvorove njegove; za to ću predati grad i sve što je u njemu.

9. I ako deset ljudi ostane u jednoj kući, umrijeće.

10. I kad uzme koga stric mu ili koji će ga spaliti da iznese kosti njegove iz kuće, reći će onome koji bude u kutu u kući: ima li jošte ko kod tebe? A on će reći: nema nikoga. A on će reći: muči; jer ne pominjaše imena Gospodnjega.

11. Jer evo, Gospod zapovijeda i udariće dom veliki da se razvali i mali dom da popuca.

12. Trče li konji po stijeni i ore li se volovima? jer vi pretvoriste sud u žuč, i plod od pravde u pelen.

13. Vi se radujete onome što nije ništa, i govorite: nijesmo li svojom snagom dobili rogove?

14. Jer, gle, ja ću podignuti na vas, dome Izrailjev, govori Gospod Bog nad vojskama, narod, koji će vas pritijesniti od ulaska u Emat do potoka u pustinji.

GLAVA 7.

Ovo mi pokaza Gospod Gospod: gle, sazdavaše skakavce, kad počinjaše nicati otava, i gle, bijaše otava po carevoj kosidbi.

2. A kad pojedoše travu zemaljsku, tada rekoh: Gospode, Gospode, smiluj se; kako će se podignuti Jakov? jer je mali.

3. Gospod se raskaja za to: ne će biti, reče Gospod.

4. Tada mi pokaza Gospod Gospod, i gle, Gospod Gospod povika da će suditi ognjem; i *ognj* proždrije veliku bezdanu i proždrije dio *zemlje*.

5. A ja rekoh: Gospode, Gospode, prestani; kako će se podignuti Jakov? jer je mali.

6. Gospod se raskaja za to; ni to ne će biti, reče Gospod Gospod.

7. Tada mi pokaza, i gle, Gospod stajaše na zidu sazidanu po mjerilima, i u ruci mu bjehu mjerila.

8. I reče mi Gospod: što vidiš, Amose? I rekoh: mjerila. A Gospod mi reče; evo, ja ću metnuti mjerila posred naroda svojega Izrailja, ne ću ga više prolaziti.

9. Jer će se razoriti visine Isakove, i sve-

tinje će Izrailjeve opusjeti i ustaću na dom Jerovoamov s mačem.

10. Tada Amasija sveštenik Vetiljski posla k Jerovoamu caru Izrailjevu i poruči mu : Amos diže bunu na te usred doma Izrailjeva, zemlja ne može podnijeti svijeh riječi njegovijeh.

11. Jer ovako govori Amos : Jerovoam će poginuti od mača, a Izrailj će se odvesti iz zemlje svoje u ropstvo.

12. Po tom reče Amasija Amosu : vidioče, idi, bježi u zemlju Judinu, i ondje jedi hljeb i ondje prorokuj ;

13. A u Vetilju više ne prorokuj, jer je svetinja careva i dom je carski.

14. A Amos odgovori i reče Amasiji : ne bjeh prorok ni proročki sin, nego bjeh govedar i brah dudove ;

15. A Gospod me uze od stada, i reče mi Gospod : idi, prorokuj narodu mojemu Izrailju.

16. Sada dakle čuj riječ Gospodnju. Ti kažeš : ne prorokuj u Izrailju, i ne kropi po domu Isakovu.

17. Za to ovako veli Gospod : žena će ti se kurvati u gradu, i sinovi će tvoji i kćeri tvoje pasti od mača, i zemlja će se tvoja razdijeliti užem, i ti ćeš umrijeti u nečistoj zemlji, a Izrailj će se odvesti iz svoje zemlje u ropstvo.

GLAVA 8.

Ovo mi pokaza Gospod : gle, kotarica ljetnoga voća.

2. I reče : što vidiš, Amose? A ja rekoh : kotaricu ljetnoga voća. A Gospod mi reče : dogje kraj narodu mojemu Izrailju, ne ću ga više prolaziti.

3. I pjesme će crkvene biti ridanje u onaj dan, govori Gospod ; biće mnoštvo mrtvijeh tjelesa, koja će se svuda pobacati mučeći.

4. Čujte ovo, koji proždirete uboge i satirete siromahe u zemlji,

5. Govoreći : kad će proći mladina da prodajemo žito? i subota, da otvorimo pšenicu? umaljujući efu i povećavajući sikal i varajući lažnijem mjerilima;

6. Da kupujemo siromahe za novce i ubogoga za jedne opanke, i da prodajemo očinke od pšenice.

7. Zakle se Gospod slavom Jakovljevom : ne ću nigda zaboraviti ni jednoga djela njihova.

8. Ne će li se zemlja potresti od toga, i protužiti svaki koji živi na njoj? i ne će li se sva razliti kao rijeka? i ne će li se odnijeti i potopiti kao od rijeke Misirske?

9. I u onaj dan, govori Gospod Gospod, učiniću da sunce zagje u po dne, i pomračiću zemlju za bijela dana.

10. I pretvoriću praznike vaše u žalost i sve pjesme vaše u plač, i metnuću kostrijet oko svijeh bedara, i učiniću da svaka glava oćelavi i da bude žalost kao za jedincem, i kraj će joj biti kao gorak dan.

11. Gle, idu dani, govori Gospod Gospod, kad ću pustiti glad na zemlju, ne glad hljeba ni žegj vode, nego slušanja riječi Gospodnjih.

12. I potucaće se od mora do mora, i od sjevera do istoka trčaće tražeći riječ Gospodnju, i ne će je naći.

13. U to će vrijeme obamirati lijepe djevojke i mladići od žegji,

14. Koji se kunu krivicom Samarijskom i govore : tako da je živ Bog tvoj, Dane, i tako da je živ put u Virsaveju. I pašće, i ne će više ustati.

GLAVA 9.

Vidjeh Gospoda, a on stajaše na oltaru, i reče : udari u gornji prag od vrata da se zatresu dovratnici, i rascijepi ih sve od vrha njihova; a što ostane iza njih pobiću mačem; ne će uteći izmegju njih ni jedan, niti će se koji spasti.

2. Da se zakopaju u najdonji kraj zemlje, odande će ih uzeti ruka moja; i da izagju na nebo, odande ću ih skinuti;

3. I da se sakriju navrh Karmila, naći ću ih i uzeću ih odande ; i da se sakriju ispred mojih očiju na dno morsko, ondje ću zapovjediti zmiji da ih ujede;

4. Da otidu u ropstvo pred neprijateljima svojim, i ondje ću zapovijediti maču da ih pobije, i obratiću oči svoje njima na zlo a ne na dobro.

5. Jer Gospod Gospod nad vojskama kad se dotakne zemlje, ona se rastapa i tuže svi koji žive na njoj, i razljeva se sva kao rijeka i potapa se kao od rijeke Misirske.

6. On je sagradio sebi klijeti na nebu i svod svoj osnovao na zemlji; zove vode morske i izljeva ih po zemlji; ime mu je Gospod.

7. Nijeste li mi, sinovi Izrailjevi, kao sinovi Etiopski? govori Gospod; ne iz-

vedoh li Izrailja iz zemlje Misirske, a Filisteje iz Kaftora i Sirce iz Kira?

8. Gle, oči su Gospodnje upravljene na ovo grješno carstvo da ga zatrem sa zemlje; ali ne ću sa svijem zatrti doma Jakovljeva, govori Gospod.

9. Jer, evo, ja ću zapovjediti i razmetaću megju svijem narodima dom Izraljev kao što se razmeće žito u rešetu da ni zrno ne padne na zemlju.

10. Od mača će poginuti svi grješnici izmegju mojega naroda, koji govore: ne će doći, niti će nas zadesiti zlo.

11. U to ću vrijeme podignuti opali šator Davidov, i zatvoriću mu pukotine, i opraviću mu što je razvaljeno, i opet ću ga sagraditi kao što je bio prije,

12. Da bi naslijedili ostatak Edomski i sve narode na koje se priziva ime moje, govori Gospod, koji čini ovo.

13. Evo, idu dani, govori Gospod, kad će orač stizati žeteoca, i koji gazi grožgje sijača, i gore će kapati slatkim vinom, a svi će se humovi rastapati.

14. I povratiću roblje naroda svojega Izrailja, i opet će sagraditi puste gradove i naseliće se, i nasadiće vinograde i piti vino iz njih, i načiniće vrtove i jesti rod iz njih.

15. I posadiću ih u zemlji njihovoj, i ne će se više iščupati iz zemlje svoje, koju im dadoh, govori Gospod Bog tvoj.

KNJIGA PROROKA AVDIJA.

Utvara Avdijeva. Ovako veli Gospod Gospod za Edomsku: čusmo glas od Gospoda, i glasnik bi poslan k narodima: ustajte, da ustanemo na nj u boj.

2. Gle, učiniću te malijem megju narodima, bićeš vrlo prezren.

3. Ponos srca tvojega prevari te, tebe, koji živiš u rasjelinama kamenijem, u visokom stanu svom, i govoriš u srcu svom: ko će me oboriti na zemlju?

4. Da podigneš visoko kao orao i megju zvijezde da metneš gnijezdo svoje, odande ću te oboriti, govori Gospod.

5. Kako si oplijenjen? da su došli k tebi kradljivci ili lupeži noću, ne bi li pokrali koliko im je dosta? da su došli k tebi berači vinogradski, ne bi li ostavili pabiraka?

6. Kako se pretraži Isav, kako se nagjoše potaje njegove!

7. Do granice te odvedoše svi koji bijahu s tobom u vjeri, prevariše te i nadvladaše te koji bijahu u miru s tobom; koji jedu hljeb tvoj podmetnuše ti zamku, da se ne opazi.

8. U onaj dan, govori Gospod, ne ću li pogubiti mudre u zemlji Edomskoj i razumne u gori Isavovoj?

9. I tvoji će se junaci uplašiti, Temane, da se istrijebe pokoljem svi iz gore Isavove.

10. Za nasilje učinjeno bratu tvojemu Jakovu pokriće te stid i istrijebićeš se za svagda.

11. Onaj dan, kad ti stajaše na suprot; onaj dan kad inostranci odvogjahu u ropstvo vojsku njegovu, i tugjinci ulažahu na vrata njegova i bacahu ždrijeb za Jerusalim, bješe i ti kao koji od njih.

12. Ali ti ne trebaše gledati dana brata svojega, dana, kad se odvogjaše u tugju zemlju, niti se radovati sinovima Judinijem u dan kad propadahu, niti razvaljivati usta u dan nevolje njihove.

13. Ne trebaše ti ući na vrata naroda mojega u dan pogibli njihove, ne trebaše da i ti gledaš zlo njihovo u dan pogibli njihove ni da se mašaš dobra njihova u dan pogibli njihove.

14. Niti trebaše da staneš na rasputicu da ubijaš bježan njihovu, niti da izdaješ onijeh koji ostaše u dan nevolje.

15. Jer je dan Gospodnji blizu svijem narodima; kako si činio, tako će ti biti, plata će ti se vratiti na glavu tvoju.

16. Jer kao što ste vi pili na svetoj gori mojoj, tako će piti svi narodi vazda, piće, i ždrijeće, i biće kao da ih nije bilo.

17. A na gori će Sionu biti spasenje, i biće sveta, i dom će Jakovljev naslijediti našljedstvo svoje.

18. I dom će Jakovljev biti oganj i dom Josifov plamen, a dom Isavov strnjika; i razgorjeće se na njih, i spaliće

ih; i ne će biti ostatka domu Isavovu; jer Gospod reče.

19. I naslijediće jug, goru Isavovu, i ravnicu, Filisteje; i naslijediće polje Jefremovo i polje Samarijsko i Venijaminovo i Galad;

20. I zarobljena vojska sinova Izrailjevijeh *naslijediće* što je bilo Hananejsko do Sarepte; a roblje Jerusalimsko, što je u Sefaradu, naslijediće južne gradove.

21. I izbavitelji će izaći na goru Sion da sude gori Isavovoj, i carstvo će biti Gospodnje.

KNJIGA PROROKA JONE.

GLAVA 1.

Dogje riječ Gospodnja Joni sinu Amatijevu govoreći :

2. Ustani, idi u Nineviju grad veliki, i propovijedaj protiv njega. jer izagje zloća njihova preda me.

3. A Jona usta da bježi u Tarsis od Gospoda, i sišav u Jopu nagje lagju koja igjaše u Taris i plativ vozarinu ugje u nju da otide s njima u Tarsis od Gospoda.

4. Ali Gospod podiže velik vjetar na moru, i posta velika bura na moru da mišljahu da će se razbiti lagja.

5. I lagjari uplašivši se prizivahu svaki svojega boga, i bacahu što bješe u lagji u more da bi bila lakša; a Jona bješe sišao na dno lagji, i legav spavaše tvrdo.

6. A upravitelj od lagje pristupi k njemu i reče mu : šta ti spavaš! ustani, prizivaj Boga svojega, ne bi li nas se opomenuo Bog da ne poginemo.

7. Po tom rekoše jedan drugome : hodite, da bacimo ždrijeb da vidimo sa koga dogje na nas ovo zlo. I baciše ždrijeb, i pade ždrijeb na Jonu.

8. Tada mu rekoše : kaži nam za što dogje ovo zlo na nas; koje si radnje? i odakle ideš? iz koje si zemlje? i od koga si naroda?

9. A on im reče : Jevrejin sam, i bojim se Gospoda Boga nebeskoga, koji je stvorio more i suhu zemlju.

10. Tada se vrlo uplašiše ljudi. i rekoše mu : što si učinio? jer doznaže ljudi da bježi od Gospoda, jer im on kaza.

11. I rekoše mu : što ćemo činiti s tobom, da bi nam more utolilo? Jer bura na moru bivaše sve veća.

12. A on im reče : uzmite me i bacite me u more, i more će vam utoliti, jer vidim da je s mene došla na vas ova velika bura.

13. A ljudi stadoše veslati da bi došli ka kraju; ali ne mogahu, jer im bura na moru bivaše sve veća.

14. Tada prizvaše Gospoda i rekoše : molimo ti se, Gospode, da ne poginemo radi duše ovoga čovjeka, i nemoj metnuti na nas krvi prave, jer ti, Gospode, činiš kako hoćeš.

15. Po tom uzeše Jonu i baciše ga u more, i presta bura na moru.

16. Tada se pobojaše oni ljudi Gospoda vrlo, i prinesoše žrtvu Gospodu i učiniše zavjete.

GLAVA 2.

A Gospod zapovjedi, te velika riba proguta Jonu; i Jona bi u trbuhu ribljem tri dana i tri noći.

2. I zamoli se Jona Gospodu Bogu svojemu iz trbuha ribljega,

3. I reče : zavapih u nevolji svojoj ka Gospodu, i usliši me; iz utrobe grobne povikah, i ti ču glas moj.

4. Jer si me bacio u dubine, u srce moru, i voda me opteče; sve poplave tvoje i vali tvoji prelaziše preko mene.

5. I rekoh : odbačen sam ispred očiju tvojih; ali ću još gledati svetu crkvu tvoju.

6. Optekoše me vode do duše, bezdana me opkoli, sita omota mi se oko glave.

7. Sidoh do krajeva gorskih, prijevornice zemaljske nada mnom su do vijeka; ali ti izvadi život moj iz jame, Gospode Bože moj.

8. Kad nestajaše duše moje u meni, pomenuh Gospoda, i molitva moja dogje k tebi, u svetu crkvu tvoju.

9. Koji drže lažne taštine, ostavljaju svoju milost.

10. A ja ću ti glasom zahvalnijem pri-

nijeti žrtvu, ispuniti što sam zavjetovao; spasenje je u Gospoda.

11. I Gospod zapovjedi ribi, te izbljuva Jonu na zemlju.

GLAVA 3.

I dogje riječ Gospodnja Joni drugi put govoreći :

2. Ustani, i idi u Ninéviju grad veliki, i propovijedaj mu ono što ti ja kažem.

3. I ustav Jona otide u Nineviju po riječi Gospodnjoj; a Ninevija bješe grad vrlo velik, tri dana hoda.

4. I Jona poče ići po gradu jedan dan hoda, i propovijeda i reče : jošte četrdeset dana, pa će Ninevija propasti.

5. I Ninevljani povjerovaše Bogu, i oglasiše post, i obukoše se u kostrijet od najvećega do najmanjega.

6. Jer kad dogje ta riječ do cara Ninevijskoga, on usta sa svojega prijestola, i skide sa sebe svoje odijelo, i obuče se u kostrijet i sjede u pepeo.

7. I proglasi se i kaza se po Nineviji po zapovijesti carevoj i knezova njegovijeh govoreći : ljudi i stoka, goveda i ovce da ne okuse ništa, ni da pasu ni da piju vode.

8. Nego i ljudi i stoka da se pokriju kostrijeću, i da prizivaju Boga jako, i da se vrati svaki sa svoga zloga puta i od nepravde koja mu je u ruku.

9. Ko zna, eda se povrati i raskaje Bog, i povrati se od ljutoga gnjeva svojega, te ne izginemo.

10. I Bog vidje djela njihova, gdje se vratiše sa zloga puta svojega; i raskaja se Bog oda zla koje reče da im učini, i ne učini.

GLAVA 4.

A Joni bi vrlo nedrago, i rasrdi se.

2. I pomoli se Gospodu i reče : Gospode! ne rekoh li to kad još bijah u svojoj zemlji; za to šćah prije pobjeći u Tarsis; jer znah da si ti Bog milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrgjem i kaješ se oda zla.

3. Sada Gospode, uzmi dušu moju od mene, jer mi je bolje umrijeti nego živjeti.

4. A Gospod reče : je li dobro što se srdiš?

5. I Jona izide iz grada, i sjede s istoka gradu, i načini ondje kolibu, i sjegjaše pod njom u hladu da vidi što će biti od grada.

6. A Gospod Bog zapovjedi te uzraste tikva nad Jonom da mu bude sjen nad glavom da mu pomože u muci njegovoj; i Jona se obradova tikvi veoma.

7. Po tom zapovjedi Bog, te dogje crv u zoru sjutradan, i podgrize tikvu, te usahnu.

8. I kad ogranu sunce, posla Bog suh istočni vjetar; i sunce stade žeći Jonu po glavi tako da obamiraše i poželje da umre govoreći : bolje mi je umrijeti nego živjeti.

9. A Bog reče Joni : je li dobro što se srdiš tikve radi? A on reče : dobro je što se srdim do smrti.

10. A Gospod mu reče : tebi je žao tikve, oko koje se nijesi trudio, i koje nijesi odgajio, nego jednu noć uzraste a drugu noć propade.

11. A meni da ne bude zao Ninevije, velikoga grada, u kom ima više od sto i dvadeset tisuća ljudi koji još ne znaju šta je desno šta li lijevo, i mnogo stoke?

KNJIGA PROROKA MIHEJA.

GLAVA 1.

Riječ Gospodnja koja dogje Miheju Moresećaninu za vremena Joatama, Ahaza i Jezekije, careva Judinijeh, što vidje za Samariju i za Jerusalim.

2. Čujte, svi narodi, slušaj, zemljo i što je na njoj, i Gospod Bog da vam je svjedok, Gospod iz svete crkve svoje.

3. Jer, gle, Gospod izlazi iz mjesta svojega, i sići će, i hodiće po visinama zemaljskim.

4. I gore će se rastopiti pred njim, i doline će se rasjesti, kao vosak od ognja i kao voda što teče niz strmen.

5. Sve je to za zločinstvo Jakovljevo i za grijehe doma Izrailjeva. Koje je zločinstvo Jakovljevo? nije li Samarija? koje su visine Judine? nije li Jerusalim?

6. Za to ću učiniti od Samarije gomilu

u polju da se sade vinogradi, i pobacaću kamenje njezino u dolinu i otkriću joj temelje.

7. I svi rezani likovi njezini razbiće se, i svi će se darovi njezini sažeći ognjem, i sve ću idole njezine potrti, jer od plate kurvarske nakupi, i opet će biti plata kurvarska.

8. Za to ću plakati i ridati; hodiću svučen i go; plakaću kao zmajevi i tužiću kao sove.

9. Jer joj se rane ne mogu iscijeliti, dogjoše do Jude, dopriješe do vrátâ mojega naroda, do Jerusalima.

10. Ne javljajte u Gatu, ne plačite; u Vit-Afri valjaj se po prahu.

11. Izidi, stanovnice Safirska, s golom sramotom; stanovnica Sananska ne će izaći; žalost Vet-ezilska ne će vam dati stanka.

12. Jer stanovnica Marotska tuži za svojim dobrom. Jer sigje zlo od Gospoda do vrata Jerusalimskih.

13. Upregni brze konje u kola, stanovnice Lahiska, koja si početak grijehu kćeri Sionskoj, jer se u tebi nagjoše zločinstva Izrailjeva.

14. Za to pošlji dare Moresetu Gatskom; domovi Ahsivski prevariće careve Izrailjeve.

15. Još ću ti dovesti našljednika, stanovnice Mariska; doći će do Odolama, slave Izrailjeve.

16. Načini se ćelava i ostrizi se za milom djecom svojom; raširi ćelu svoju kao orao, jer se vode od tebe u ropstvo.

GLAVA 2.

Teško onima koji smišljaju bezakonje i o zlu se trude na posteljama svojim, i kad svane izvršuju, jer im je sila u ruci.

2. Žele njive, i otimaju ih; *žele* kuće, i uzimaju; čine silu čovjeku i kući njegovoj, čovjeku i našljedstvu njegovu.

3. Za to ovako veli Gospod: evo, ja mislim zlo tome rodu, iz kojega ne ćete izvući vratova svojih, niti ćete hoditi ponosito, jer će biti zlo vrijeme.

4. U ono vrijeme govoriće se priča o vama, i naricaće se žalosno govoreći: propadosmo; promijeni dio naroda mojega; kako mi uze! uzevši njive naše razdijeli.

5. Za to ne ćeš imati nikoga ko bi ti povukao uže za ždrijeb u zboru Gospodnjem.

6. Nemojte prorokovati, neka oni prorokuju; ako im ne prorokuju, ne će odstupiti sramota.

7. O ti, koji se zoveš dom Jakovljev, je li se umalio duh Gospodnji? jesu li to djela njegova? eda li moje riječi nijesu dobre onome koji hodi pravo?

8. A narod se moj prije podiže kao neprijatelj; preko haljine skidate plašt s onijeh koji prolaze ne bojeći se, koji se vraćaju iz boja.

9. Žene naroda mojega izgonite iz milijeh kuća njihovijeh, od djece njihove otimate slavu moju na vijek.

10. Ustanite i idite, jer ovo nije počivalište; što se oskvrni, pogubiće vas pogiblju velikom.

11. Ako ko hodi za vjetrom i kazuje laži *govoreći*: prorokovaću ti za vino i za silovito piće; taj će biti prorok ovome narodu.

12. Doista ću te sabrati svega, Jakove, doista ću skupiti ostatak Izrailjev; postaviću ih zajedno kao ovce Vosorske, kao stado usred tora njihova, biće vreva od ljudstva.

13. Pred njima će ići koji razbija; oni će razbiti i proći kroz vrata, i izaći će; i car će njihov ići pred njima, i Gospod će biti pred njima.

GLAVA 3.

Za to rekoh: čujte, poglavice Jakovljeve i knezovi doma Izrailjeva, ne treba li vam znati što je pravo?

2. Koji mrzite na dobro a ljubite zlo, sadirete kožu s njih i meso s kosti njihovijeh;

3. I jedete meso naroda mojega i sadirete kožu s njih i kosti im prebijate, i sasijecate kao u lonac i kao meso u kotao.

4. Tada će vikati ka Gospodu, ali ih ne će uslišiti, nego će sakriti lice svoje od njih u ono vrijeme, kako oni zlo radiše.

5. Ovako veli Gospod za proroke koji zavode moj narod, koji grizu zubima svojim i viču: mir; i ako im ko ne da ništa u usta, dižu rat na nj.

6. Za to će vam utvara biti noć i proricanje vaše tama; i sunce će zaći ti-

jem prorocima i dan će im se smračiti.

7. Tada će se postidjeti vidioci, i vračari će se posramiti, i svi će zastrijeti usne svoje, jer ne će biti odgovora Božijega.

8. Ali ja sam pun sile od duha Gospodnjega, i suda i hrabrosti da kažem Jakovu zločinstvo njegovo i Izrailju grijeh njegov.

9. Čujte ovo, poglavice doma Jakovljeva i knezovi doma Izrailjeva, koji se gadite na pravdu, i sve što je pravo izvrćete;

10. Koji gradite Sion krvlju i Jerusalim bezakonjem.

11. Poglavari njegovi sude po mitu, i sveštenici njegovi uče za platu, i proroci njegovi gataju za novce, a na Gospoda se oslanjaju govoreći: nije li Gospod usred nas? ne će doći zlo na nas.

12. Za to će se s vas Sion preorati kao njiva, i Jerusalim će postati gomila, i gora od doma visoka šuma.

GLAVA 4.

Ali će u pošljednja vremena biti utvrgjena gora doma Gospodnjega navrh gora i uzvišena iznad humova, i narodi će se stjecati k njoj.

2. I ići će mnogi narodi govoreći: hodite, da idemo na goru Gospodnju i u dom Boga Jakovljeva, i učiće nas svojim putovima, i hodićemo njegovijem stazama; jer će iz Siona izaći zakon i riječ Gospodnja iz Jerusalima.

3. I sudiće megju mnogim narodima, i pokaraće jake narode na daleko, i oni će raskovati mačeve svoje na raonike, i koplja svoja na srpove; ne će dizati mača narod na narod, niti će se više učiti ratu.

4. Nego će sjedjeti svaki pod svojom vinovom lozom i pod smokvom, i ne će biti nikoga da ih plaši; jer usta Gospoda nad vojskama rekoše.

5. Jer će svi narodi hoditi svaki u ime boga svojega; a mi ćemo hoditi u ime Gospoda Boga svojega u vijek i do vijeka.

6. U to vrijeme, govori Gospod, sabraću hrome, i skupiću odagnane i kojima zlo učinih.

7. I učiniću od hromijeh ostatak i od odagnanih silan narod; i Gospod će carovati nad njima na gori Sionu od sada i do vijeka.

8. I ti, kulo stadu, stijeno kćeri Sionskoj, tebi će doći, doći će prva vlast, carstvo kćeri Jerusalimske.

9. Za što vičeš tako jako? nema li cara u tebi? eda li izgiboše tvoji savjetnici, te te obuzeše bolovi kao porodilju?

10. Muči se i viči, kćeri Sionska, kao porodilja, jer ćeš izaći iz grada i stanovaćeš u polju, i otići ćeš u Vavilon; ondje ćeš se osloboditi, ondje će te iskupiti Gospod iz ruku neprijatelja tvojih.

11. A sada se sabraše na te mnogi narodi govoreći: da se oskvrni, i da se oči naše nagledaju Siona.

12. Ali ne znaju misli Gospodnjih, niti razumiju namjere njegove, jer ih je skupio kao snoplje na gumno.

13. Ustani i vrsi, kćeri Sionska, jer ću ti načiniti rog gvozden, i kopita ću ti načiniti mjedena, te ćeš satrti mnoge narode, i posvetiću Gospodu blago njihovo i imanje njihovo Gospodu sve zemlje.

GLAVA 5.

Saberi se sada u čete, četnice, opsjedi nas, neka biju prutom po obrazu sudiju Izrailjeva.

2. A ti, Vitlejeme Efrato, ako i jesi najmanji megju tisućama Judinijem, iz tebe će mi izaći koji će biti gospodar u Izrailju, kojemu su izlasci od početka, od vječnijeh vremena.

3. Za to će ih ostaviti dokle ne rodi ona koja će roditi; tada će se ostatak braće njegove vratiti sa sinovima Izrailjevijem.

4. I stajaće i pašće *ih* silom Gospodnjom, veličanstvom imena Gospoda Boga svojega; i oni će nastavati, jer će on tada biti velik do krajeva zemaljskih.

5. I on će biti mir; kad dogje Asirac u našu zemlju, i kad stupi u dvore naše, tada ćemo podignuti na nj sedam pastira i osam knezova iz naroda.

6. I oni će opasti zemlju Asirsku mačem i zemlju Nevrodovu na vratima njegovijem; i on će nas izbaviti od Asirca kad dogje u našu zemlju i kad stupi na megju našu.

7. I ostatak će Jakovljev biti usred mnogih naroda kao rosa od Gospoda i kao sitan dažd po travi, koja ne čeka čovjeka niti se uzda u sinove čovječije.

8. I ostatak će Jakovljev biti megju narodima, usred mnogih naroda, kao lav megju zvijerima šumskim, kao lavić megju stadima ovaca, koji kad ide tlači i rastrže, i nema nikoga da izbavi.

9. Ruka će ti se uzvisiti nad protivnicima tvojim, i svi će se neprijatelji tvoji istrijebiti.

10. I u ono ću vrijeme, govori Gospod, istrijebiti konje isred tebe i potrću kola tvoja.

11. I zatrću gradove u tvojoj zemlji, i razvaliću sva tvrda mjesta tvoja;

12. I istrijebiću vračanje iz ruku tvojih, i ne ćeš imati gatárâ;

13. I istrijebiću likove tvoje rezane i stupove tvoje isred tebe, i ne ćeš se više klanjati djelu ruku svojih;

14. I iskorijeniću gajeve tvoje isred tebe, i raskopaću gradove tvoje,

15. I izvršiću osvetu s gnjevom i ljutinom na narodima koji ne slušaše.

GLAVA 6.

Slušajte šta govori Gospod: ustani, sudi se s gorama, i neka čuju humovi glas tvoj.

2. Slušajte, gore i tvrdi temelji zemaljski, parbu Gospodnju, jer Gospod ima parbu s narodom svojim, i s Izrailjem se sudi.

3. Narode moj, šta sam ti učinio? i čim sam ti dosadio? Odgovori mi.

4. Jer te izvedoh iz zemlje Misirske i iskupih iz kuće ropske i poslah pred tobom Mojsija, Arona i Mariju.

5. Narode moj, opomeni se što naumi Valak car Moavski i što mu odgovori Valam sin Veorov, od Sitima do Galgala *šta bi*, da poznaš pravdu Gospodnju.

6. Su čim ću doći pred Gospoda da se poklonim Bogu višnjemu? hoću li doći preda nj sa žrtvama paljenicama? s teocima od godine?

7. Hoće li Gospodu biti mile tisuće ovnova? desetine tisuća potoka ulja? hoću li dati prvenca svojega za prijestup svoj? plod utrobe svoje za grijeh duše svoje?

8. Pokazao ti je, čovječe, što je dobro; i šta Gospod ište od tebe osim da činiš što je pravo i da ljubiš milost i da hodiš smjerno s Bogom svojim?

9. Glas Gospodnji viče gradu, i ko je mudar vidi ime tvoje; slušajte prut i onoga koji ga je odredio.

10. Nije li jošte u kući bezbožnikovoj blago nepravo? i efa krnja, gadna?

11. Hoće li mi biti čist u koga su mjerila lažna i u tobocu prijevarno kamenje?

12. Jer su bogatuni njegovi puni nepravde, i stanovnici govore laž, i u ustima im je jezik prijevaran.

13. Za to ću te i ja biti da oboliš, pustošiću te za grijehe tvoje.

14. Ti ćeš jesti, ali se ne ćeš nasititi, i padanje tvoje biće usred tebe; i sklanjaćeš, ali ne ćeš izbaviti, i što izbaviš predaću maču.

15. Ti ćeš sijati, ali ne ćeš žeti; ti ćeš cijediti masline, ali se ne ćeš namazati uljem, i mâst, ali ne ćeš piti vina.

16. Jer se drže uredbe Amrijeve i sva djela doma Ahavova, i hodite po savjetima njihovijem, da te predam u pogibao, i stanovnike njegove u podsmijeh, i nosićete sramotu naroda mojega.

GLAVA 7.

Teško meni! jer sam kao kad se obere ljetina, kao kad se pabirči poslije branja vinogradskoga; nema grozda za jelo, ranoga voća želi duša moja.

2. Nesta pobožnoga sa zemlje i nema pravoga megju ljudima, svi vrebaju krv, svaki lovi brata svojega mrežom.

3. Da čine zlo objema rukama što više mogu, ište knez; i sudija *sudi* za platu, i ko je velik govori opačinu duše svoje, i spleću je.

4. Najbolji je izmegju njih kao trn, najpraviji je gori od trnjaka; dan stražárâ tvojih, pohogjenje tvoje, dogje, sada će se smesti.

5. Ne vjerujte prijatelju, ne oslanjajte se na vogja, od one koja ti na krilu leži, čuvaj vrata usta svojih.

6. Jer sin grdi oca, kći ustaje na mater svoju, snaha na svekrvu svoju, neprijatelji su čovjeku domašnji njegovi.

7. Ali ja ću Gospoda poglédati, čekaću Boga, spasenja svojega; uslišiće me Bog moj.

8. Nemoj mi se radovati, neprijateljice moja, ako padoh, ustaću; ako sje-

dim u mraku, Gospod će mi biti vidjelo.

9. Podnosiću gnjev Gospodnji, jer mu zgriješih, dok ne raspravi parbu moju i da mi pravicu; izvešće me na vidjelo, vidjeću pravdu njegovu.

10. Neprijateljica će moja vidjeti, i sram će je pokriti, koja mi govori: gdje je Gospod Bog tvoj? oči će je moje vidjeti; sada će se ona pogaziti kao blato na ulicama.

11. U koje se vrijeme sazidaju zidovi tvoji, u to će vrijeme otići zapovijest na daleko;

12. U to će vrijeme dolaziti k tebi od Asirske do tvrdijeh gradova, i od tvrdijeh gradova do rijeke, i od mora do mora, i od gore do gore.

13. A zemlja će biti pusta sa stanovnika svojih, za plod djela njihovijeh.

14. Pasi narod svoj s palicom svojom, stado našljedstva svojega, koje živi osamljeno u šumi, usred Karmila: neka pasu po Vasanu i po Galadu, kao u staro vrijeme.

15. Kao u vrijeme kad si izašao iz zemlje Misirske pokazaću mu čudesa.

16. Narodi će vidjeti, i postidjeće se od sve sile svoje; metnuće ruku na usta, uši će im zagluhnuti.

17. Lizaće prah kao zmija; kao bubine zemaljske drkćući izlješće iz rupa svojih; pritrčaće uplašeni ka Gospodu Bogu našemu, i tebe će se bojati.

18. Ko je Bog kao ti? koji prašta bezakonje i prolazi prijestupe ostatku od našljedstva svojega, ne drži do vijeka gnjeva svojega, jer mu je mila milost.

19. Opet će se smilovati na nas; pogaziće naša bezakonja; bacićeš u dubine morske sve grijehe njihove.

20. Pokazaćeš istinu Jakovu, milost Avramu, kako si se zakleo ocima našim u staro vrijeme.

KNJIGA PROROKA NAUMA.

GLAVA 1.

Breme Nineviji; knjiga od utvare Nauma Elkošanina.

2. Bog je revnitelj i Gospod je osvetnik; osvetnik je Gospod i gnjevi se; Gospod se sveti protivnicima svojim, i drži *gnjev* prema neprijateljima svojim.

3. Gospod je spor na gnjev i velike je moći; ali nikako ne pravda *krivca*; put je Gospodnji u vihoru i buri, i oblaci su prah od nogu njegovijeh.

4. Zaprećuje moru i isušuje ga, i sve rijeke isušuje, vene Vasan i Karmil, i cvijet Vasanski vene.

5. Gore se tresu od njega, i humovi se rastapaju, a zemlja gori pred njim i vasiljena i sve što živi u njoj.

6. Pred gnjevom njegovijem ko će se održati? i ko će se oprijeti jarosti gnjeva njegova? jarost se njegova izlijeva kao oganj, i stijene se raspadaju pred njim.

7. Dobar je Gospod, grad je u nevolji, i poznaje one koji se uzdaju u nj.

8. Ali će silnom poplavom učiniti kraj mjestu njezinu, i tama će goniti neprijatelje njegove.

9. Šta smišljate Gospodu? on će učiniti kraj; ne će se dva puta podignuti pogibao.

10. Jer kao trnje spleteni i kao od vina pijani proždrijeće se kao suha slama.

11. Iz tebe je izašao koji smišla zlo Gospodu, savjetnik nevaljao.

12. Ovako veli Gospod: ako i jesu u sili i mnogo ih ima, opet će se isjeći i proći. Mučio sam te, ne ću te više mučiti.

13. Nego ću sada slomiti jaram njegov s tebe, i pokidaću tvoje okove.

14. Ali za tebe zapovjedi Gospod da se ne sije više ime tvoje; iz doma bogova tvojih istrijebiću likove rezane i livene; načiniću ti od njega grob kad budeš prezren.

15. Eto, na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir. Praznuj, Judo, svoje praznike, ispunjaj zavjete svoje, jer zlikovac ne će više proći po tebi; sa svijem se zatr'o.

GLAVA 2.

Izagje zatirač na te, čuvaj grad, pazi na put, utvrdi bedra, ukrijepi se dobro.

2. Jer Gospod povrati slavu Jakov-

ljevu kao slavu Izrailjevu, jer ih pustošnici opustošiše i loze im potrše.

3. Štit je junaka njegovijeh crven, vojnici su u skerletu; kola će mu biti kao zapaljeni lučevi na dan kad se uvrsta, i jele će se ljuljati strašno.

4. Kola će praskati po ulicama i udarati jedna o druga po putovima, biće kao lučevi, i trčaće kao munje.

5. Pominjaće junake svoje, a oni će padati idući, pohitjeće k zidovima njegovijem, i zaklon će biti gotov.

6. Vrata će se rijekama otvoriti, i dvor će se razvaliti.

7. I koja stoji, zarobiće se i odvešće se, djevojke njezine pratiće je uzdišući kao golubice, bijući se u prsi.

8. Ninevija bijaše kao jezero vodeno od kako je; ali bježe. Stanite, stanite. Ali se niko ne obzire.

9. Grabite srebro, grabite zlato; blagu nema kraja, mnoštvo je svakojakih dragih zaklada.

10. Isprazni se, i ogolje, i opustje; i srce se rastopi, koljena udaraju jedno o drugo, i bol je u svijem bedrima, i lica su svjema pocrnjela.

11. Gdje je loža lavovima i pasište lavićima, kuda igjaše lav i lavica i lavić, i nikoga ne bješe da plaši?

12. Lav lovljaše svojim lavićima dosta, i davljaše lavicama svojim, i punjaše pećine svoje lova i lože svoje grabeža.

13. Eto me na te, govori Gospod nad vojskama, i popaliću kola tvoja u dim, i mač će proždrijeti laviće tvoje, i istrijebiću sa zemlje grabež tvoj, i ne će se čuti glas poslanika tvojih.

GLAVA 3.

Teško gradu krvničkom, vas je pun laži i otimanja, grabež ne izbiva iz njega.

2. Pucaju bičevi, i točkovi prašte, i konji topoću, i kola skaču,

3. Konjanici poskakuju, i mačevi se sjaju, i koplja sijevaju, i mnoštvo je pobijenijeh i sila mrtvijeh tjelesa, nema broja mrtvacima; i pada se preko mrtvácâ,

4. Za mnoštvo kurvarstva ljupke kurve, vješte bajačice, koja prodaje narode svojim kurvanjem i plemena vračanjem svojim.

5. Evo me na te, govori Gospod nad vojskama, i uzgrnuću ti skute tvoje na lice, i pokazaću narodima golotinju tvoju i carstvima sramotu tvoju.

6. I baciću na tebe gadove i naružiću te, i načiniću od tebe ugled.

7. I ko te god vidi, bježaće od tebe, i govoriće: opustje Ninevija; ko će je žaliti? gdje ću tražiti one koji bi te tješili?

8. Jesi li bolja od No-Amona, koji ležaše megju rijekama, optočen vodom, kojemu prednja kula bješe more i zidovi mu bjehu more?

9. Jačina mu bješe Huska zemlja i Misir i narodi bez broja; Futeji i Liveji bjehu ti pomoćnici.

10. I on bi preseljen, otide u ropstvo, i djeca njegova biše razmrskana po uglovima svijeh ulica; i za glavare njegove bacaše ždrijeb, i svi vlastelji njegovi biše okovani u puta.

11. I ti ćeš se opiti i kriješ se, i ti ćeš tražiti zaklon od neprijatelja.

12. Svi će gradovi tvoji biti kao smokve s ranijem rodom; kad se tresnu, padaju u usta onome ko hoće da jede.

13. Eto, narod su ti žene usred tebe: neprijateljima će tvojim biti širom otvorena vrata od zemlje tvoje, oganj će proždrijeti prijevornice tvoje.

14. Nahvataj sebi vode za opsadu, utvrdi ograde svoje; ugji u kao i ugazi blato, opravi peć za opeke.

15. Ondje će te proždrijeti oganj, mač će te isjeći, izješće te kao hrušt; neka vas je mnogo kao hrušteva, neka vas je mnogo kao skakavaca.

16. Imaš trgovaca više nego što je zvijezda na nebu; hrušteví padoše, pa odletješe.

17. Glavari su tvoji kao skakavci i vojvode tvoje kao veliki skakavci, koji padaju po plotovima kad je studeno, a kad sunce grane, odlijeću, i mjesto im se ne poznaje gdje bjehu.

18. Zadrijemaše tvoji pastiri, care Asirski, polijegaše junaci tvoji, narod se tvoj raspršа po gorama, i nema nikoga da ih zbere.

19. Nema lijeka polomu tvom, ljuta je rana tvoja; ko god čuje glas o tebi, pljeskaće rukama nad tobom, jer koga nije stizala zloća tvoja jednako?

KNJIGA PROROKA AVAKUMA.

GLAVA 1.

Breme koje vidje prorok Avakum.

2. Dokle ću, Gospode, vapiti a ti ne ćeš da čuješ? dokle ću ti vikati: nasilje! a ti ne ćeš da izbaviš?

3. Za što puštaš da vidim bezakonje, i da gledam muku i grabež i nasilje pred sobom, i kako podižu svagju i raspru?

4. Za to se ostavlja zakon, i sud ne izlazi nigda, jer bezbožnik optječe pravednika, za to sud izlazi izopačen.

5. Pogledajte po narodima i vidite, i čudite se i divite se, jer ću učiniti djelo u vaše dane kojega ne ćete vjerovati kad se stane pripovijedati.

6. Jer, evo, ja ću podignuti Haldejce, narod ljut i nagao, koji će ići po zemlji širom da osvoji naselja koja nijesu njegova.

7. Žestok je i strašan, sud njegov i vlast njegova od njega izlazi.

8. Konji će mu biti brži od risova i ljući od vukova u veče, veliko će mnoštvo biti konjika njegovijeh, i idući iz daleka konjici njegovi doletjeće kao orao kad hiti na lov.

9. Svi će doći na grabež, s lica će biti kao istočni vjetar, pokupiće roblje kao pijesak.

10. I carevima će se rugati i knezovi će im biti podsmijeh, smijaće se svakom gradu, nasuće zemlje, i uzeće ga.

11. Tada će mu se promijeniti duh, proći će i skriviće; ta će mu sila njegova biti od boga njegova.

12. Nijesi li ti od vijeka, Gospode Bože moj, sveče moj? ne ćemo umrijeti; ti si ga, Gospode, odredio za sud; i utvrdio si ga, stijeno, za karanje.

13. Čiste su oči tvoje, da ne možeš gledati zla, i bezakonja ne možeš gledati; za što gledaš bezakonike? mučiš, kad bezbožnik proždire pravijega od sebe?

14. I hoćeš li ostaviti ljude kao ribe morske, kao bubine, koje nemaju gospodara?

15. Izvlači ih sve udicom, hvata ih u mrežu svoju, i zgrće ih pregjom svojom, za to se veseli i raduje.

16. Za to prinosi žrtvu svojoj mreži, i kadi svojoj pregji; jer je tijem dio njegov pretio i hrana mu izabrana.

17. Hoće li za to izvlačiti mrežu svoju i jednako ubijati narode nemilice?

GLAVA 2.

Na straži svojoj stadoh, i stajah na kuli, i motrah da vidim šta će mi reći i šta bih odgovorio onome koji me koraše.

2. I odgovori mi Gospod i reče: piši utvaru, i da bude razgovijetno na pločama da se lako čita.

3. Jer će još biti utvara do odregjenoga vremena, i govoriće šta će biti do pošljetka i ne će slagati; ako oklijeva, čekaj je, jer će za cijelo doći, i ne će odocniti.

4. Gle, ko se ponosi, njegova duša nije prava u njemu; a pravednik će od vjere svoje živ biti.

5. A kako vino vara, taki je čovjek ohol, niti ostaje u stanu; jer raširuje duh svoj kao grob, i kao smrt je koja se ne može nasititi i zbira k sebi sve narode i skuplja k sebi sva plemena.

6. Ne će li ga svi oni uzeti u priču i u zagonetke, i reći: teško onom koji umnožava što nije njegovo! dokle će? i koji trpa na se gusto blato.

7. Ne će li na jedan put ustati oni koji će te gristi? i ne će li se probuditi oni koji će te rastrzati, i kojima ćeš biti grabež?

8. Što si ti oplijenio mnoge narode, tebe će oplijeniti sav ostatak od nárôdâ, za krv ljudsku i za nasilje učinjeno zemlji, gradu i svjema koji žive u njemu.

9. Teško onome koji se lakomi na gadan dobitak kući svojoj, da postavi gnijezdo svoje na visokom mjestu i sačuva se oda zla.

10. Smislio si sramotu kući svojoj da zatreš mnoge narode, i ogriješio si se o svoju dušu.

11. Jer će kamen iz zida vikati, i čvor iz drveta svjedočiće.

12. Teško onome koji gradi grad krvlju i osniva grad nepravdom!

13. Gle, nije li od Gospoda nad vojskama da ljudi rade za oganj i narodi se trude ni za što?

14. Jer će se zemlja napuniti poznanja slave Gospodnje kao što je more puno vode.

15. Teško onome koji poji bližnjega svojega, dodaje mijeh svoj, da bi ga opojio i gledao mu golotinju.

16. Nasitićeš se sramote mjesto slave, pij i ti, i otkrij golotinju svoju; doći će k tebi čaša u desnici Gospodnjoj, i bljuvotina će sramna biti na slavi tvojoj.

17. Jer nasilje učinjeno Livanu pokriće te i pustoš megju zvijerjem koja ga je plašila, za krv ljudsku i nasilje učinjeno zemlji, gradu i svjema koji žive u njemu.

18. Šta pomaže rezan lik što ga izreza umjetnik njegov? šta liven lik i učitelj laži, te se umjetnik uzda u djelo svoje gradeći nijeme idole?

19. Teško onome koji govori drvetu: preni se! i nijemu kamenu: probudi se! Hoće li on učiti? Eto, obložen je zlatom i srebrom, a nema duha u njemu.

20. A Gospod je u svetoj crkvi svojoj; muči pred njim sva zemljo!

GLAVA 3.

Molitva proroka Avakuma; za pjevanje.

2. Gospode, čuh riječ tvoju, i uplaših se; Gospode, djelo svoje usred godina sačuvaj u životu, usred godina objavi ga, u gnjevu sjeti se milosti.

3. Bog dogje od Temana i svetac s gore Farana; slava njegova pokri nebesa i zemlja se napuni hvale njegove.

4. Svjetlost mu bijaše kao sunce, zraci izlažahu mu iz ruku, i ondje bješe sakrivena sila njegova.

5. Pred njim igjaše pomor, i živo ugljevlje igjaše ispod nogu njegovijeh.

6. Stade, i izmjeri zemlju, pogleda i razmetnu narode, raspadoše se vječne gore, slegoše se humovi vječni; putovi su mu vječni.

7. Vidjeh šatore Etiopske u muci, ustreptaše zavjesi zemlji Madijanskoj.

8. Eda li se na rijeke razgnjevi Gospod? eda li se na rijeke raspali gnjev tvoj? na more jarost tvoja, kad si pojezdio na konjma svojim i na kolima svojim za spasenje?

9. Pomoli se luk tvoj kao što si se zakleo plemenima; razdr'o si zemlju za rijeke.

10. Vidješe te gore i uzdrktaše, povodanj navali; bezdana pusti glas svoj, u vis podiže ruke svoje.

11. Sunce i mjesec stadoše u stanu svom, idoše prema svjetlosti tvoje strijele, prema sijevanju sjajnoga koplja tvojega.

12. Srdito si išao po zemlji, gnjevno si gazio narode.

13. Izašao si na spasenje narodu svojemu, na spasenje s pomazanikom svojim; razmrskao si glavu kući bezbožničkoj do vrata otkrivši temelj.

14. Njegovijem kopljima probio si glavu selima njegovijem kad navaljivahu kao vihor da me razaspu, radovahu se kao da će proždrijeti siromoha u potaji.

15. Išao si po moru na konjma svojim, po gomili mnoge vode.

16. Čuh, i utroba se moja uskoleba, usne mi uzdrktaše na glas, u kosti mi ugje trulež, i ustresoh se na mjestu svom; kako ću počivati u dan nevolje, kad dogje na narod koji će ga opustošiti.

17. Jer smokva ne će cvasti, niti će biti roda na lozi vinovoj; rod će maslinov prevariti, i njive ne će dati hrane, ovaca će nestati iz tora, i goveda ne će biti u oboru.

18. Ali ću se ja radovati u Gospodu, veseliću se u Bogu spasenja svojega.

19. Gospod je Gospod sila moja, i daće mi noge kao u košute, i vodiće me po visinama mojim. Načelniku pjevačkom uz žice moje.

KNJIGA PROROKA SOFONIJE.

GLAVA 1.

Riječ Gospodnja koja dogje Sofoniji sinu Husija sina Godolije sina Amarije sina Jezekijina, za vremena Josije sina Amonova, cara Judina.

2. Sve ću uzeti sa zemlje, govori Gospod;

3. Uzeću ljude i stoku, uzeću ptice nebeske i ribe morske i sablazni s bezbožnicima, i istrijebiću ljude sa zemlje, govori Gospod.

4. Jer ću mahnuti rukom svojom na Judu i na sve stanovnike Jerusalimske, i istrijebiću iz mjesta ovoga ostatak Valov i ime sveštenika idolskih s *drugim* sveštenicima,

5. I one koji se klanjaju na krovovima vojsci nebeskoj i koji se klanjaju i kunu se Gospodom i koji se kunu Melhomom.

6. I one koje se odvraćaju od Gospoda i koji ne traže Gospoda niti pitaju za nj.

7. Muči pred Gospodom Gospodom, jer je blizu dan Gospodnji, jer je Gospod prigotovio žrtvu i pozvao svoje zvanice.

8. I u dan žrtve Gospodnje pohodiću knezove i carske sinove i sve koji nose tugjinsko odijelo.

9. I pohodiću u taj dan sve koji skaču preko praga, koji pune kuću gospodara svojih grabežem i prijevarom.

10. I u taj će dan, veli Gospod, biti vika od ribljih vrata, i jauk s druge strane, i polom velik s humova.

11. Ridajte koji živite u Maktesu, jer izgibe sav narod trgovački, istrijebiše se svi koji nose srebro.

12. I u to ću vrijeme razglédati Jerusalim sa žišcima, i pohodiću ljude koji leže na svojoj droždini, koji govore u sreu svom : Gospod ne čini ni dobro ni zlo.

13. I blago će se njihovo razgrabiti i kuće njihove opustošiti; grade kuće, ali ne će sjedjeti u njima; i sade vinograde, ali ne će piti vina iz njih.

14. Blizu je veliki dan Gospodnji, blizu je i ide vrlo brzo; glas će biti dana Gospodnjega, gorko će tada vikati junak.

15. Taj je dan dan, kada će biti gnjev, dan, kada će biti tuga i muka, dan, kada će biti pustošenje i zatiranje, dan, kada će biti mrak i tama, dan, kada će biti oblak i magla,

16. Dan, kada će biti trubljenje i poklič na tvrde gradove i na visoke uglove.

17. I pritijesniću ljude, te će ići kao slijepi, jer zgriješiše Gospodu; i krv će se njihova prosuti kao prah i tjelesa njihova kao gnoj:

18. Ni srebro njihovo ni zlato njihovo ne će ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; i svu će zemlju proždrijeti oganj revnosti njegove; jer će brzo učiniti kraj svjema stanovnicima zemaljskim.

GLAVA 2.

Saberite se, saberite se, narode nemili,

2. Dok nije izašao sud, i dan prošao kao pljeva, dok nije došao na vas ljuti gnjev Gospodnji, dok nije došao na vas dan gnjeva Gospodnjega.

3. Tražite Gospoda svi koji ste krotki u zemlji, koji činite što je naredio; tražite pravdu, tražite krotost, eda biste se sakrili na dan gnjeva Gospodnjega.

4. Jer će se Gaza ostaviti i Askalon će opustjeti; Azot će se odagnati u podne i Akaron će se iskorijeniti.

5. Teško onima koji žive po bregovima morskim, narodu Heretejskom; riječ je Gospodnja na vas, Hanane, zemljo Filistejska, ja ću te zatrti da ne bude stanovnika u tebi.

6. I bregovi će morski biti stanovi i jame pastirske i torovi za stada.

7. I taj će kraj biti ostatku doma Judina; ondje će pasti; u domovima će Askalonskim lijegati u veče; jer će ih pohoditi Gospod Bog njihov i povratiti roblje njihovo.

8. Čuo sam rug Moavov i ukore sinonova Amonovijeh kojima ružiše moj narod, i raširiše se preko megja njihovijeh.

9. Za to, tako ja bio živ, govori Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev, Moav će biti kao Sodom i sinovi Amonovi kao Gomor, mjesto koprivama, i slanica i vječna pustoš; ostatak naroda mojega oplijeniće ih, i koji ostanu od naroda mojega naslijediće ih.

10. To će im biti za ponositost njihovu; jer ružiše narod Gospoda nad vojskama i podizaše se na nj.

11. Strašan će im biti Gospod, jer će istrijebiti sve bogove zemaljske, i njemu će se klanjati svaki iz svojega mjesta, sva ostrva narodna.

12. I vi, Etiopljani, bićete pobijeni mačem mojim.

13. I dignuće ruku svoju na sjever, i

zatrće Asirsku, i Nineviju će opustiti da bude suha kao pustinja.

14. I u njoj će ležati stada, svakojako zvijerje izmegju nárôdâ, i gem i ćuk noćivaće na dovratnicima njezinijem; glasom će pjevati na prozorima; pustoš će biti na pragovima, jer će se poskidati kedrovina.

15. Taki će biti veseli grad, koji sjedi bez brige, koji govori u srcu svom: ja sam, i osim mene nema drugoga. Kako opustje! posta loža zvijerju! Ko god progje pokraj njega zviždaće i mahati rukom.

GLAVA 3.

Teško gradu odmetničkom i oskvrnjenom, nasilničkom!

2. Ne sluša glasa, ne prima nauka, ne uzda se u Gospoda, ne pristupa k Bogu svojemu.

3. Knezovi su mu u njemu lavovi koji riču; sudije su mu vuci večernji, koji ne glogju kosti do jutra.

4. Proroci su mu hvališe, varalice; sveštenici njegovi skvrne svetinju, izvrću zakon.

5. Gospod je pravedan usred njega, ne čini nepravde, svako jutro iznosi sud svoj na vidjelo, ne izostaje, ali bezbožnik ne zna za stid.

6. Istrijebih narode, kule im se razoriše, ulice im opustih, te niko ne prolazi; gradovi im se raskopaše, da nema nikoga, nema stanovnika.

7. Rekoh: pobojaćeš me se, primićeš nauk; ne će mu se zatrti stan ničim su čim bih ga pohodio; ali oni uraniše te pokvariše sva djela svoja.

8. Za to čekajte me, govori Gospod, do dana kad ću se podignuti na plijen; jer je sud moj da saberem narode i pokupim carstva, da izlijem na njih gnjev svoj, svu žestinu jarosti svoje, jer će oganj revnosti moje proždrijeti svu zemlju.

9. Jer ću tada promijeniti narodima usne, te će biti čiste, da bi svi prizivali ime Gospodnje i služili mu složnijem ramenima.

10. Ispreko rijeka Huskih koji se meni mole, rasijani moji, donijeće mi dare.

11. Tada se ne ćeš više stidjeti ni jednoga svojih djela, kojima si mi zgriješio; jer ću onda uzeti iz tebe one koji se hvale slavom tvojom, i ne ćeš se više veličati na svetoj gori mojoj.

12. I ostaviću u tebi narod nevoljan i siromašan, i oni će se uzdati u ime Gospodnje.

13. Ostatak Izrailjev ne će činiti bezakonja niti će govoriti laži, niti će se naći u ustima njihovijem jezik prijevaran; nego će pasti i ležati i ne će biti nikoga da ih plaši.

14. Pjevaj, kćeri Sionska; klikuj, Izrailju; raduj se i veseli se iz svega srca, kćeri Jerusalimska!

15. Ukloni Gospod súdove tvoje, odvrati neprijatelje tvoje; car Izrailjev Gospod usred tebe je, ne ćeš se više bojati zla.

16. U onaj dan reći će se gradu Jerusalimu: ne boj se; Sionu: nemoj da ti klonu ruke.

17. Gospod Bog tvoj, koji je usred tebe, silni, spašće te; radovaće ti se veoma, umiriće se u ljubavi svojoj, veseliće se tebe radi pjevajući.

18. Koji tuže za praznicima, sabraću ih, koji su iz tebe, radi teške sramote koja je na tebi.

19. Gle, uništiću u ono vrijeme sve koji te muče, i izbaviću hrome i sabrati odagnane, i dobaviću im hvalu i slavu po svoj zemlji, gdje su bili pod sramotom.

20. U ono vrijeme dovešću vas, u ono vrijeme sabraću vas; jer ću vam dobaviti slavu i hvalu po svijem narodima na zemlji, kad povratim roblje vaše pred vašim očima, govori Gospod.

KNJIGA PROROKA AGEJA.

GLAVA 1.

Druge godine cara Darija šestoga mjeseca prvoga dana dogje riječ Gospodnja preko Ageja proroka Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i Isusu sinu Josedekovu, poglavaru sveštеničkom, govoreći:

2. Ovako veli Gospod nad vojskama govoreći : taj narod govori : još nije došlo vrijeme, vrijeme da se sazida dom Gospodnji.

3. Za to dogje riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći :

4. Je li vama vrijeme da sjedite u kućama svojim obloženijem daskama, a ovaj je dom pust ?

5. Za to sada ovako veli Gospod nad vojskama : uzmite na um putove svoje.

6. Sijete mnogo, a uvozite malo ; jedete, a ne bivate siti ; pijete a ne napijate se ; odijevate se, a ni jedan ne može da se zgrije ; i koji zaslužuje novce, meće ih u prodrt tobolac.

7. Ovako veli Gospod nad vojskama : uzmite na um putove svoje.

8. Idite na goru, i donesite drva, te zidajte dom ; i biće mi milo, i proslaviću se, veli Gospod.

9. Izgledate mnogo, a eto malo ; i što unesete u kuću, ja razduham ; za što ? veli Gospod nad vojskama ; za to što je dom moj pust, a vi svaki trčite za svoj dom.

10. Za to se zatvori nebo nad vama da nema rose, i zemlja se zatvori da nema roda njezina.

11. I dozvah sušu na zemlju, i na gore, i na žito i na vino i na ulje i na sve što zemlja ragja, i na ljude i na stoku i na svaki rad ručni.

12. I posluša Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov, poglavar svešteničkí, i sav ostatak narodni glas Gospoda Boga svojega i riječi proroka Ageja, kako ga posla Gospod Bog njihov, i poboja se narod Gospoda.

13. I govori Agej, poslanik Gospodnji, narodu kao što ga posla Gospod, i reče : ja sam s vama, govori Gospod.

14. I Gospod podiže duh Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i duh Isusu sinu Josedekovu, poglavaru svešteničkom, i duh svemu ostatku narodnom, te dogjoše i radiše u domu Gospoda nad vojskama, Boga svojega,

15. Dvadeset četvrtoga dana šestoga mjeseca, druge godine cara Darija.

GLAVA 2.

Sedmoga mjeseca dvadeset prvoga dana dogje riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći :

2. Kaži sada Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i Isusu sinu Josedekovu, poglavaru svešteničkom, i ostatku narodnom govoreći :

3. Ko je megju vama ostao koji je vidio ovaj dom u prvoj slavi njegovoj ? a kakav vi sada vidite ? nije li prema onom kao ništa u vašim očima ?

4. Nego sada budi hrabar, Zarovavelju, govori Gospod, i budi hrabar Isuse sine Josedekov, poglavaru svešteničkí, i budi hrabar sav narode zemaljski, govori Gospod, i radite ; jer sam ja s vama, govori Gospod nad vojskama.

5. Po riječi kojom sam učinio zavjet s vama kad izidoste iz Misira, duh će moj stajati megju vama, ne bojte se.

6. Jer ovako veli Gospod nad vojskama : još jednom, do malo, i ja ću potresti nebesa i zemlju i more i suhu zemlju ;

7. I potrešću sve narode, i doći će izabrani iz svijeh naroda, i napuniću ovaj dom slave, veli Gospod nad vojskama.

8. Moje je srebro i moje je zlato, govori Gospod nad vojskama.

9. Slava će ovoga doma pošljednjega biti veća nego onoga prvoga, veli Gospod nad vojskama ; i postaviću mir na ovom mjestu, govori Gospod nad vojskama.

10. Dvadeset četvrtoga *dana* devetoga *mjeseca* druge godine Darijeve dogje riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći :

11. Ovako veli Gospod nad vojskama : upitaj sveštenike za zakon, i reci :

12. Gle, ako bi ko nosio sveto meso u skutu od haljine svoje, ili bi se skutom svojim dotakao hljeba ili variva ili vina ili ulja ili kakoga god jela, bi li se osvetio ? A sveštenici odgovoriše i rekoše : ne.

13. Po tom reče Agej : ako bi se ko nečist od mrtvaca dotakao čega toga, hoće li biti nečisto ? A sveštenici odgovoriše i rekoše : biće nečisto.

14. Tada Agej odgovori i reče : taki je taj narod i taki su ti ljudi preda mnom, govori Gospod, i tako je sve djelo ruku njihovijeh, i što god prinose tamo, nečisto je.

15. A sada uzmite na um, od ovoga dana nazad, prije nego se položi kamen na kamen u crkvi Gospodnjoj,

16. Prije toga kad ko dogje ka gomili od dvadeset *mjera*, bješe deset ; kad

dogje ka kaci da dobije pedeset *vjedara* iz kace, bješe dvadeset;

17. Bih vas sušom i medljikom i gradom, svako djelo ruku vaših; ali se vi ne *obratiste* k meni, govori Gospod.

18. Uzmite na um, od toga dana nazad, od dana dvadeset četvrtoga *mjeseca* devetoga, od dana kad se osnova crkva Gospodnja, uzmite na um.

19. Ima li jošte sjemena u žitnici? ni vinova loza ni smokva ni šipak ni maslina još ne rodi; od ovoga ću dana blagosloviti.

20. Po tom dogje riječ Gospodnja drugi put Ageju dvadeset četvrtoga dana mjeseca govoreći:

21. Kaži Zorovavelju upravitelju Judejskom, i reci: ja ću potresti nebo i zemlju:

22. I prevaliću prijesto carstvima, i satrću silu carstvima narodnijem, prevaliću kola i one koji sjede na njima, i popadaće konji i konjici, svaki od mača brata svojega.

23. U to vrijeme, govori Gospod nad vojskama, uzeću tebe, Zorovavelju, sine Salatilov, slugo moj, govori Gospod, i postaviću te kao pečat; jer sam te izabrao, govori Gospod nad vojskama.

KNJIGA PROROKA ZAHARIJE.

GLAVA 1.

Osmoga mjeseca druge godine Darijeve, dogje riječ Gospodnja proroku Zahariji sinu Varahije sina Idova govoreći:

2. Gospod se vrlo razgnjevi na oce vaše.

3. Za to im reci: ovako veli Gospod nad vojskama: vratite se k meni, govori Gospod nad vojskama, i ja ću se vratiti k vama, veli Gospod nad vojskama.

4. Ne budite kao oci vaši, kojima vikahu pregjašnji proroci govoreći: ovako veli Gospod nad vojskama: vratite se sa zlijeh putova svojih i od zlijeh djela svojih; ali ne poslušaše niti paziše na me, govori Gospod.

5. Oci vaši gdje su? i ti proroci žive li do vijeka?

6. Ali riječi moje i uredbe moje koje zapovijedah slugama svojim prorocima ne stigoše li oce vaše? te se oni obratiše i rekoše: kako Gospod nad vojskama bješe namislio učiniti nam prema putovima našim i po djelima našim, tako nam učini.

7. Dvadeset četvrtoga dana jedanaestoga mjeseca, a to je mjesec Savat, druge godine Darijeve, dogje riječ Gospodnja proroku Zahariji sinu Varahije sina Idova govoreći:

8. Vidjeh noću, a to čovjek jahaše na konju rigju, i stajaše megju mirtama koje bijahu u dolu, a za njim bijahu konji rigji, šareni i bijeli.

9. I rekoh: što je ovo, gospodaru moj? A angjeo koji govoraše sa mnom reče mi: ja ću ti pokazati što je ovo.

10. Tada čovjek koji stajaše megju mirtama progovori i reče: ovo su koje posla Gospod da oblaze zemlju.

11. I oni progovoriše angjelu Gospodnjemu koji stajaše megju mirtama, i rekoše: mi obidosmo zemlju, i gle, sva zemlja počiva i mirna je.

12. Tada angjeo Gospodnji odgovori i reče: Gospode nad vojskama, kad ćeš se već smilovati Jerusalimu i gradovima Judinijem, na koje se gnjeviš već sedamdeset godina?

13. A Gospod odgovori angjelu koji govoraše sa mnom, dobrijem riječima, milijem riječima.

14. I reče mi angjeo koji govoraše sa mnom: viči i reci: ovako veli Gospod nad vojskama: revnujem za Jerusalim i za Sion veoma.

15. I gnjevim se vrlo na narode bezbrižne, jer se malo razgnjevih a oni pomogoše na zlo.

16. Za to ovako veli Gospod: obratih se k Jerusalimu milošću, dom će se moj opet sazidati u njemu, govori Gospod nad vojskama, i uže će se zategnuti preko Jerusalima.

17. Još viči i reci: ovako veli Gospod nad vojskama: opet će gradovi moji obilovati dobrom, i Gospod će opet utješiti Sion i opet će izabrati Jerusalim.

18. Tada podigoh oči svoje i vidjeh, i gle, četiri roga.

19. I rekoh angjelu koji govoraše sa mnom : što je to ? A on mi reče : to su rogovi koji razmetnuše Judu, Izrailja i Jerusalim.

20. Po tom pokaza mi Gospod četiri kovača.

21. I rekoh : šta su ti došli da rade ? A on odgovori i reče : ono su rogovi koji razmetnuše Judu da niko ne podiže glave ; a ovi dogjoše da ih uplaše, da odbiju rogove narodima, koji podigoše rog na zemlju Judinu da je razmetnu.

GLAVA 2.

Opet podigoh oči svoje i vidjeh, i gle, čovjek, i u ruci mu uže mjeračko.

2. I rekoh : kuda ideš ? A on mi reče : da izmjerim Jerusalim da vidim kolika mu je širina i kolika mu je dužina.

3. I gle, angjeo koji govoraše sa mnom izide, i drugi angjeo izide mu na susret.

4. I reče mu : trči, govori onom mladiću i reci : Jerusalimljani će se naseliti po selima radi mnoštva ljudi i stoke što će biti u njemu.

5. I ja ću mu, govori Gospod, biti zid ognjen u naokolo i biću za slavu usred njega.

6. Ej, ej, bježite iz zemlje sjeverne, govori Gospod, jer vas razasuh u četiri vjetra nebeska, govori Gospod.

7. Ej Sione, koji sjediš kod kćeri Vavilonske, izbavi se.

8. Jer ovako veli Gospod nad vojskama : za slavom posla me k narodima, koji vas oplijeniše ; jer ko tiče u vas, tiče u zjenicu oka njegova.

9. Jer evo ja ću mahnuti rukom svojom na njih, i biće plijen slugama svojim, i poznaćete da me je poslao Gospod nad vojskama.

10. Pjevaj i veseli se, kćeri Sionska, jer evo ja idem i nastavaću usred tebe, govori Gospod.

11. I mnogi će se narodi prilijepiti ka Gospodu u taj dan, i biće mi narod, i ja ću nastavati usred tebe, i poznaćeš, da me je poslao k tebi Gospod nad vojskama.

12. I Gospod će naslijediti Judu, svoj dio, u zemlji svetoj, i opet će izabrati Jerusalim.

13. Neka muči svako tijelo pred Gospodom, jer usta iz svetoga stana svojega.

GLAVA 3.

Poslije mi pokaza Isusa poglavara sveštenićkoga, koji stajaše pred angjelom Gospodnjim, i Sotonu, koji mu stajaše s desne strane da ga pre.

2. A Gospod reče Sotoni : Gospod da te ukori, Sotono, Gospod da te ukori, koji izabra Jerusalim. Nije li on glavnja istrgnuta iz ognja ?

3. A Isus bijaše obučen u haljine prljave, i stajaše pred angjelom.

4. A on progovori i reče onima koji stajahu pred njim : skinite s njega te prljave haljine. I reče mu : vidi, uzeh s tebe bezakonje tvoje, i obukoh ti nove haljine.

5. I rekoh : neka mu metnu čistu kapu na glavu. I metnuše mu čistu kapu na glavu, i obukoše mu haljine ; a angjeo Gospodnji stajaše.

6. I angjeo Gospodnji zasvjedoči Isusu govoreći :

7. Ovako veli Gospod nad vojskama : ako uzideš mojim putovima, i ako uzdržiš što sam naredio da se drži, tada ćeš ti suditi domu mojemu i čuvaćeš trijemove moje, i daću ti da hodiš megju ovima što stoje.

8. Čuj, Isuse poglavaru sveštenički, ti i drugovi tvoji što sjede pred tobom, jer su ti ljudi čudo ; evo, ja ću dovesti slugu svojega, klicu.

9. Jer gle, kamen koji metnuh pred Isa, na tom je jednom kamenu sedam očiju ; gle, ja ću ga otesati, govori Gospod nad vojskama, i uzeću bezakonje te zemlje u jedan dan.

10. U taj dan, govori Gospod nad vojskama, zvaćete svaki bližnjega svojega pod vinovu lozu i pod smokvu.

GLAVA 4.

Po tom vrati se angjeo koji mi govoraše, i probudi me kao čovjeka koji se budi oda sna.

2. I reče mi : šta vidiš ? A ja rekoh : vidim, eto svijetnjak sav od zlata, i gore na njemu čaša, i sedam žižaka njegovijeh na njemu, i sedam lijevaka za sedam žižaka što su gore na njemu,

3. I dvije masline uza nj, jedna s desne strane čaši a jedna s lijeve.

4. I progovorih angjelu koji govoraše sa mnom, i rekoh : što je to, gospodaru moj ?

5. A angjeo koji govoraše sa mnom odgovori i reče mi : zar ne znaš što je to? I rekoh : ne, gospodaru moj.

6. A on odgovori i reče mi govoreći : to je riječ Gospodnja Zorovavelju : ne silom ni krjepošću nego duhom mojim, veli Gospod nad vojskama.

7. Što si ti, goro velika, pred Zorovaveljem? ravnica; i on će iznijeti najviši kamen, s usklicima : milost, milost njemu.

8. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

9. Ruke Zorovaveljeve osnovaše ovaj dom, ruke će njegove i dovršiti, i poznaćeš da me je Gospod nad vojskama poslao k vama.

10. Jer ko je prezreo dan malijeh *stvari*? jer će se radovati kad vide kamen mjerački u ruci Zorovavelju onijeh sedam očiju Gospodnjih koje prelaze svu zemlju.

11. Tada odgovarajući rekoh mu : što su one dvije masline s desne strane svijetnjaku i s lijeve?

12. I opet progovorih i rekoh mu : što su one dvije grančice maslinove, što su megju dva lijevka zlatna, koji toče zlato?

13. I reče mi govoreći : zar ne znaš što je to? A ja rekoh : ne, gospodaru moj.

14. Tada reče : to su dvije masline koje stoje kod Gospoda sve zemlje.

GLAVA 5.

Po tom opet podigoh oči svoje i vidjeh, a to knjiga lećaše.

2. I on mi reče : šta vidiš? A ja rekoh : vidim knjigu gdje leti, dužina joj dvadeset lakata a širina deset lakata.

3. Tada mi reče : to je prokletstvo koje izagje na svu zemlju, jer svaki koji krade istrijebiće se po njoj s jedne strane, i koji se god kune *krivo* istrijebiće se po njoj s druge strane.

4. Ja ću je pustiti, govori Gospod nad vojskama, te će doći na kuću lupežu i na kuću onome koji se kune mojim imenom krivo, i stajaće mu usred kuće i satrće je, i drvlje joj i kamenje.

5. Po tom izide angjeo koji govoraše sa mom, i reče mi : podigni oči svoje i vidi šta je ovo što izlazi.

6. A ja rekoh : šta je? A on reče : to je efa što izlazi. I reče : to im je oko po svoj zemlji.

7. I gle, podizaše se talanat olova, i jedna žena sjegjaše usred efe.

8. I on reče : to je bezbožnost. I vrže je usred efe, i vrže onaj komad olova ozgo na ždrijelo joj.

9. I podigoh oči svoje i vidjeh, a to dvije žene izlažahu, i vjetar im bijaše pod krilima, a krila im bijahu kao u rode, i digoše efu megju zemlju i nebo.

10. I rekoh angjelu koji govoraše sa mnom : kuda one nose efu?

11. A on mi reče : da joj načine kuću u zemlji Senaru; i ondje će se namjestiti i postaviti na svoje podnožje.

GLAVA 6.

Po tom opet podigoh oči svoje, i vidjeh, a to četvora kola izlažahu izmegju dvije gore, a te gore bijahu od mjedi.

2. U prvijem kolima bjehu konji rigji, a u drugim kolima konji vrani,

3. A u trećim kolima konji bijeli, a u četvrtijem kolima konji šareni, jaki.

4. I progovoriv rekoh angjelu koji govoraše sa mnom : šta je to, gospodaru moj?

5. A angjeo odgovori i reče mi : to su četiri vjetra nebeska, koji izlaze ispred Gospoda sve zemlje, gdje stajaše.

6. Konji vrani što su u jednijem, oni idu u sjevernu zemlju; a bijeli idu za njima; a šareni idu u zemlju južnu.

7. I jaki izašavši šćahu da idu i prolaze zemlju; i reče : idite, prolazite zemlju. I stadoše prolaziti zemlju.

8. Tada me zovnu, i reče mi : vidi, koji otidoše u zemlju sjevernu, umiriše duh moj u zemlji sjevernoj.

9. Po tom mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

10. Uzmi od roblja, od Heldaja i od Tovije i od Jedaje, koji dogjoše iz Vavilonske, pa dogji istoga dana i ugji u dom Josije sina Sofonijina.

11. Uzmi srebra i zlata, i načini vijence, i metni na glavu Isusu sinu Josedekovu, poglavaru svešteničkom,

12. I reci mu govoreći : ovako veli Gospod nad vojskama : evo čovjeka, kojemu je ime klica, koja će klijati s mjesta svoga i sagradiće crkvu Gospodnju.

13. Jer će on sagraditi crkvu Gospodnju, i nosiće slavu, i sjedjeće i vladati na svom prijestolu, i biće sveštenik na prijestolu svom, i svjet mirni biće megju objema.

14. I vijenci neka budu Elemu i Toviji i Jedaji i Henu sinu Sofonijinu za spomen u crkvi Gospodnjoj.

15. I koji su daleko, doći će i gradiće crkvu Gospodnju, i poznaćete da me je Gospod nad vojskama poslao k vama. I to će biti ako uzaslušate glas Gospoda Boga svojega.

GLAVA 7.

Po tom četvrte godine cara Darija dogje riječ Gospodnja Zahariji četvrtoga *dana* devetoga mjeseca, Hasleva,

2. Kad poslaše u dom Božji Sarasara i Regemeleha i ljude svoje da mole Gospoda,

3. *I* da govore sveštenicima koji bijahu u domu Gospoda nad vojskama, i prorocima, i reku: hoćemo li plakati petoga mjeseca odvajajući se, kako činismo već toliko godina?

4. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

5. Kaži svemu narodu zemaljskom i sveštenicima, i reci: kad postiste i tužiste petoga i sedmoga *mjeseca* za sedamdeset godina, eda li meni postiste?

6. A kad jedete i pijete, ne jedete li i ne pijete li sami?

7. Nijesu li to riječi koje je Gospod proglasio preko pregjašnjih proroka, kad Jerusalim bijaše naseljen i miran i gradovi njegovi oko njega, i kad bijaše naseljen južni kraj i ravnica?

8. Dogje riječ Gospodnja Zahariji govoreći:

9. Ovako govori Gospod nad vojskama: sudite pravo i budite milostivi i žalostivi jedan drugom.

10. I ne činite krivo udovici ni siroti, inostrancu ni siromahu, i ne mislite zlo jedan drugom u srcu svom.

11. Ali ne htješe slušati, i uzmakoše ramenom natrag, i zatiskoše uši svoje da ne čuju.

12. I srcem svojim otvrdnuše kao dijamanat da ne čuju zakona i riječi koje sla Gospod nad vojskama duhom svojim preko proroka pregjašnjih; za to dogje velik gnjev od Gospoda nad vojskama.

13. Za to kao što on vika a oni ne slušaše, tako i oni vikaše a ja ih ne slušah, govori Gospod nad vojskama.

14. Nego ih razmetnuh po svijem narodima, kojih ne poznavaše, i zemlja opustje iza njih da niko u nju ne dohogjaše niti se iz nje vraćaše, i obratiše milu zemlju u pustoš.

GLAVA 8.

Opet dogje riječ Gospoda nad vojskama govoreći:

2. Ovako veli Gospod nad vojskama: revnujem za Sion velikom revnošću, i velikim gnjevom revnujem za nj.

3. Ovako veli Gospod: vratih se u Sion i naselih se usred Jerusalima, i Jerusalim će se zvati grad istiniti, i gora Gospoda nad vojskama sveta gora.

4. Ovako veli Gospod nad vojskama: opet će sjedjeti starci i starice po ulicama Jerusalimskim, svatko sa štakom u ruci od velike starosti.

5. I ulice će gradske biti pune djetića i djevojaka, koje će se igrati po ulicama.

6. Ovako veli Gospod nad vojskama: ako je čudno u očima ostatku toga naroda u ovo vrijeme, eda li će biti čudno i u mojim očima? govori Gospod nad vojskama.

7. Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja ću izbaviti svoj narod iz zemlje istočne i iz zemlje zapadne.

8. I dovešću ih, i oni će nastavati usred Jerusalima, i biće mi narod i ja ću im biti Bog, istinom i pravdom.

9. Ovako veli Gospod nad vojskama: neka vam se ukrijepe ruke koji slušate u ovo vrijeme ove riječi iz usta proročkih od dana kad se osnova dom Gospoda nad vojskama da se sazida crkva.

10. Jer prije tijeh dana ne bješe plate ni za čovjeka ni za živinče, niti bješe mira od neprijatelja ni onome koji odlažaše ni onome koji dolažaše, i pustih sve ljude jednoga na drugoga.

11. A sada ne ću biti kao prije ostatku toga naroda, govori Gospod nad vojskama.

12. Nego će usjev biti miran, vinova će loza nositi plod svoj, i zemlja će rađjati rod svoj, i nebo će davati rosu svoju; i sve ću to dati u našljedstvo ostatku toga naroda.

13. I kao što bijaste uklin megju narodima, dome Judin i dome Izrailjev, tako ću vas izbaviti te ćete biti blagoslov; ne bojte se, neka vam se okrijepe ruke.

14. Jer ovako veli Gospod nad vojskama : kao što vam namislih zlo učiniti, kad me razgnjeviše oci vaši, veli Gospod nad vojskama, i ne raskajah se,

15. Tako opet u ove dane namislih da dobro činim Jerusalimu i domu Judinu; ne bojte se.

16. Ovo je što treba da činite : govorite istinu jedan drugom, sudite pravo i mirno na vratima svojim;

17. I ne mislite jedan drugome zlo u srcu svom, i ne ljubite krive zakletve; jer na sve to mrzim, govori Gospod.

18. Po tom dogje mi riječ Gospoda nad vojskama govoreći :

19. Ovako veli Gospod nad vojskama: post četvrtoga *mjeseca*, i post petoga i post sedmoga i post desetoga obratiće se domu Judinu u radost i veselje i u praznike vesele; ali ljubite istinu i mir.

20. Ovako veli Gospod nad vojskama: još će dolaziti narodi i stanovnici mnogih gradova;

21. Dolaziće stanovnici jednoga u drugi govoreći : hajdemo da se molimo Gospodu i da tražimo Gospoda nad vojskama ; idem i ja.

22. Tako će doći mnogi narodi i silni narodi da traže Gospoda nad vojskama u Jerusalimu i da se mole Gospodu.

23. Ovako veli Gospod nad vojskama: u to će vrijeme deset ljudi od svijeh jezika narodnijeh uhvatiti jednoga Judejca za skut govoreći : idemo s vama, jer čujemo da je Bog s vama.

GLAVA 9.

Breme riječi Gospodnje zemlji Adrahu i Damasku, gdje će počinuti, jer je Gospodnje oko na ljudima i na svijem plemenima Izrailjevijem.

2. I Emat će zahvatiti, i Tir i Sidon, ako i jesu veoma mudri,

3. I Tir sagradi sebi grad, i sabra srebra kao praha, i zlata kao kala po putu.

4. Gle, Gospod će ga otjerati, i vrći će u more silu njegovu, i on će ognjem izgorjeti.

5. Askalon će vidjeti i uplašiće se, i Gaza će se vrlo uzmučiti, i Akaron, što ga osramoti nadanje njegovo, i poginuće car u Gazi, i Askalon se ne će naseliti.

6. I u Azotu će sjedjeti tugjin, i ponos ću Filistejski zatrti.

7. I ukloniću krv njihovu od usta njihovijeh, i gadove njihove iz zuba njihovijeh, i ko ostane biće i on Boga našega, i biće kao poglavar u Judi, a Akaron kao Jevusejac.

8. I postaviću òkô kod doma svojega suprot vojsci, suprot onima koji odlaze i dolaze, i nastojnik ne će više prolaziti kroz njih jer sada pogledah svojim očima.

9. Raduj se mnogo, kćeri Sionska, podvikuj, kćeri Jerusalimska; evo, car tvoj ide k tebi, pravedan je i spasava, krotak i jaše na magarcu, i na magaretu, mladetu magaričinu.

10. Jer ću istrijebiti iz Jefrema kola i iz Jerusalima konje; i istrijebiće se luk ubojiti; i on će kazivati mir narodima, i vlast će mu biti od mora do mora i od rijeke do krajeva zemaljskih.

11. A ti, za krv zavjeta tvojega pustih sužnje tvoje iz jame, gdje nema vode.

12. Vratite se ka gradu, sužnji, koji se nadate, još ti i danas javljam da ću ti platiti dvojinom.

13. Jer zapeh sebi Judu kao luk, i napunih Jefrema, i podigoh sinove tvoje, Sione, na sinove tvoje, Javane, i učinih te da si kao mač junački.

14. I Gospod će se pokazati nad njima, i strijela će njegova izaći kao munja, i Gospod će Gospod zatrubiti u trubu i poći će s vihorima južnijem.

15. Gospod nad vojskama zaklanjaće ih, i oni će jesti pogazivši kamenje iz praće, i piće podvikujući kao od vina, i biće puni kao čaša, kao uglovi od oltara.

16. I Gospod Bog njihov izbaviće ih u taj dan kao stado svojega naroda, jer će se kamenje u vijencu podignuti u zemlji njegovoj.

17. Jer koliko će biti dobro njegovo i kolika ljepota njegova! od žita će rasti momci a od slatkoga vina djevojke.

GLAVA 10.

Ištite od Gospoda dažda u vrijeme poznoga dažda, Gospod će pustiti munje, i daće vam izobila dažda i svakome trave u polju.

2. Jer likovi govore ništavilo i vrači vide laž i govore zaludne sne, tješe taš-

tinom; za to otidoše kao stado, i ojadiše se, jer ne bješe pastira.

3. Gnjev se moj raspali na pastire, i pokarah jarce; jer Gospod nad vojskama obide stado svoje, dom Judin, i učini da su mu kao konj okićen za boj.

4. Od njega je ugao, od njega kolje, od njega luk ubojiti, od njega izlazi i svaki nastojnik.

5. I oni će biti kao junaci, gaziće u boju kao blato po ulicama, i biće se, jer je Gospod s njima, i koji jašu na konjma osramotiće se.

6. I ukrijepiću dom Judin, i dom ću Josifov spasti, i dovešću ih natrag, jer mi ih je žao, i biće kao da ih nijesam odbacio, jer sam ja Gospod Bog njihov i uslišiću ih.

7. I oni od Jefrema biće kao junak, i srce će im biti veselo kao od vina, i sinovi njihovi vidjeće i veseliće se, i srce će im se radovati o Gospodu.

8. Zazviždaću im i sabraću ih, jer ću ih izbaviti, i oni će se umnožiti kao što su se bili umnožili.

9. I rasijaću ih megju narode da se u daljnjem mjestima opominju mene, i živeći sa sinovima svojima da se vrate.

10. I dovešću ih natrag iz zemlje Misirske, i sabraću ih iz Asirske, i dovešću ih u zemlju Galadsku i na Livan; i ne će im biti dosta mjesta.

11. I od tjeskobe će prijeći preko mora, i razbiće vale u moru, i sve će dubine rijeci presahnuti, i oboriće se ponos Asirski i palica će se Misirska uzeti.

12. I ukrijepiću ih Gospodom, i oni će hoditi u ime njegovo, govori Gospod.

GLAVA 11.

Otvori, Livane, vrata svoja, i oganj neka proždre kedre tvoje.

2. Ridaj, jelo, jer pade kedar, jer krasnici propadoše; ridajte, hrastovi Vasanski, jer se posiječe šuma ogragjena.

3. Stoji jauk pastírâ, jer se zatr slava njihova; stoji rika lavova, jer se opustoši ponos Jordanski.

4. Ovako veli Gospod Bog moj: pasi ovce klanice,

5. Koje ubijaju oni koji ih drže, niti ih ko krivi, i koji ih prodaju, govore: blagosloven da je Gospod, obogatih se; i koji ih pasu, ni jedan ih ne žali.

6. Za to ne ću više žaliti stanovnika zemaljskih, govori Gospod, nego ću evo predati jednoga drugome u ruke i u ruke caru njihovu, i oni će potrti zemlju a ja je ne ću izbaviti iz ruku njihovijeh.

7. I pasoh ovce klanice, nevoljne od stada, i uzev dva štapa nazvah jedan blagost, a drugi nazvah sveza, i pasoh stado.

8. I pogubih tri pastira za mjesec dana, jer se duša moja ljućaše na njih, i duša njihova mržaše na me.

9. I rekoh: ne ću vas više pasti; koja pogine neka pogine, i koja propadne neka propadne, i koje ostanu neka jedu meso jedna drugoj.

10. I uzeh svoj štap, blagost, i slomih ga da ukinem zavjet svoj koji učinih sa svijem narodima.

11. I ukide se onoga dana, i nevoljni od stada, koji gledahu na me, poznaše doista da bješe riječ Gospodnja.

12. I rekoh im: ako vam je drago, dajte mi moju platu; ako li nije, nemojte; i izmjeriše mi platu, trideset srebrnika.

13. I reče mi Gospod: baci lončaru tu časnu cijenu kojom me precijeniše. I uzev trideset srebrnika bacih ih u dom Gosopdnji lončaru.

14. Po tom slomih drugi štap svoj, svezu, da ukinem bratstvo izmegju Jude i Izrailja.

15. I Gospod mi reče: uzmi jošte opravu bezumna pastira.

16. Jer evo ja ću podignuti pastira u zemlji, koji ne će obilaziti one koja gine, ne će tražiti nejake, niti će liječiti ranjene, niti će nositi sustale, nego će jesti meso od pretilijeh, i papke će im kidati.

17. Teško pastiru nikakom, koji ostavlja stado! Mač mu je nad mišicom i nad desnijem okom; mišica će mu usahnuti i desno će mu oko potamnjeti.

GLAVA 12.

Breme riječi Gospodnje za Izrailja. Govori Gospod, koji je razapeo nebesa i osnovao zemlju, i stvorio čovjeku duh koji je u njemu:

2. Evo, ja ću učiniti Jerusalim čašom za opijanje svijem narodima u naokolo, koji će opsjesti Jerusalim ratujući na Judu.

3. I u taj ću dan učiniti Jerusalim teškim kamenom svijem narodima; koji ga god htjedbudu dignuti, satrće se, ako bi se i svi narodi zemaljski sabrali na nj.

4. U taj ću dan, govori Gospod, učiniti da svi konji budu plašljivi i svi konjanici bezumni; i otvoriću oči svoje na dom Judin, i oslijepiću sve konje narodima.

5. Te će govoriti glavari Judini u srcu svom: jaki su mi stanovnici Jerusalimski Gospodom nad vojskama, Bogom svojim.

6. U onaj ću dan učiniti da glavari Judini budu kao ognjište u drvima i kao luč zapaljen u snopovima, te će proždrijeti i na desno i na lijevo sve narode u naokolo, a Jerusalim će još ostati na svom mjestu, u Jerusalimu.

7. I Gospod će sačuvati šatore Judine najprije, da se ne diže nad Judom slava doma Davidova i slava stanovnika Jerusalimskih.

8. U onaj će dan Gospod zaklanjati stanovnike Jerusalimske, i najslabiji megju njima biće u taj dan kao David, i dom će Davidov biti kao Bog, kao angjeo Gospodnji pred njima.

9. I u taj dan tražiću da istrijebim sve narode koji dogju na Jerusalim;

10. I izliću na dom Davidov i na stanovnike Jerusalimske duh milosti i molitava, i pogledaće na mene kojega probodoše; i plakaće za njim kao za jedincem, i tužiće za njim kao za prvencem.

11. U ono će vrijeme biti tužnjava velika u Jerusalimu kao tužnjava u Adadrimonu u polju Megidonskom;

12. I tužiće zemlja, svaka porodica na po se; prodica doma Davidova na po se, i žene njihove na po se; porodica doma Natanova na po se, i žene njihove na po se;

13. Porodica doma Levijeva na po se, i žene njihove na po se; porodica Semejeva na po se, i žene njihove na po se;

14. Sve ostale porodice, svaka na po se, i žene njihove na po se.

GLAVA 13.

U taj će dan biti otvoren izvor domu Davidovu i stanovnicima Jerusalimskim za grijeh i za nečistotu.

2. I u taj ću dan, govori Gospod nad vojskama, istrijebiti iz zemlje imena idolima da se više ne spominju, i proroke i nečisti duh ukloniću iz zemlje.

3. I ako ko još usprorokuje, reći će mu otac njegov i mati njegova, koji ga rodiše: ne ćeš biti živ, jer si govorio laž u ime Gospodnje. I otac će ga njegov i mati njegova, koji ga rodiše, probosti, što prorokova.

4. I u taj će se dan stidjeti proroci svaki svoje utvare, kad bi prorokovao, i ne će se ogrtati plaštem od kostrijeti da bi lagali.

5. Nego će svaki reći: nijesam prorok, ratar sam, jer me čovjek najmi od mlagosti moje.

6. I ako mu ko reče: kake su ti to rane na ruku? on će odgovoriti: dopadoh ih u kući prijatelja svojih.

7. Maču, ustani na pastira mojega i na čovjeka druga mojega, govori Gospod nad vojskama, udari pastira, i ovce će se razbjeći, ali ću okrenuti ruku svoju k malima.

8. I u svoj zemlji, govori Gospod, dva će se dijela istrijebiti u njoj i poginuti, a treći će ostati u njoj;

9. I tu ću trećinu metnuti u oganj, i pretopiću ih kako se pretapa srebro, i okušaću ih kako se kuša zlato; oni će prizvati ime moje, i ja ću im se odazvati i reći ću: to je moj narod; a oni će reći: Gospod je Bog naš.

GLAVA 14.

Evo ide dan Gospodnji, i plijen će se tvoj razdijeliti usred tebe.

2. Jer ću skupiti sve narode na Jerusalim u boj, i grad će se uzeti. i kuće oplijeniti i žene osramotiti, i polovina će grada otići u ropstvo, a ostali narod ne će se istrijebiti iz grada.

3. Jer će Gospod izaći, i vojevaće na narode kao što vojuje na dan kad je boj.

4. I noge će njegove stati u taj dan na gori Maslinskoj koja je prema Jerusalimu s istoka, i gora će se Maslinska raspasti po srijedi na istok i na zapad da će biti prodol vrlo velika, i polovina će gore ustupiti na sjever a polovina na jug.

5. I bježaćete u prodol gorsku, jer će prodol gorska dopirati do Asala, i bje-

žaćete kao što bježaste od trusa u vrijeme Ozije cara Judina; i doći će Gospod Bog moj, i svi će sveti biti s tobom.

6. I u taj dan ne će biti vidjelo svijetlo i mračno;

7. Nego će biti jedan dan, koji je poznat Gospodu, ne će biti dan i noć, jer će i u veče biti svjetlost.

8. I u taj će dan proteći iz Jerusalima voda živa, pola k istočnom moru a pola k zapadnom moru, i biće i ljeti i zimi.

9. I Gospod će biti car nad svom zemljom, u onaj dan biće Gospod jedan i ime njegovo jedno.

10. I sva će se zemlja pretvoriti u ravnicu od Gavaje do Rimona s juga Jerusalimu, koji će se podignuti i naseliti na svom mjestu od vrata Venijaminovijeh do mjesta gdje su prva vrata, do vrata na uglu, i od kule Ananeilove do tijeska careva.

11. I oni će nastavati u njemu, i ne će više biti prokletstva, i Jerusalim će stajati bez straha.

12. A ovo će biti zlo kojim će Gospod udariti sve narode koji bi vojevali na Jerusalim : tijelo će svakom posahnuti dok još stoji na nogu, i oči će svakom posahnuti u rupama svojim, i jezik će svakome posahnuti u ustima.

13. I u to će vrijeme biti velika smetnja megju njima od Gospoda, i hvataće jedan drugoga za ruku, i ruka će se jednoga podignuti na ruku drugoga.

14. A i Juda će vojevati na Jerusalim, i blago svijeh naroda u naokolo sabraće se, zlato i srebro i odijelo vrlo mnogo.

15. I zlo kao to zlo snaći će konje, mazge, kamile i magarce i svu stoku koja bude u tom okolu.

16. I ko god ostane od svijeh naroda koji dogju na Jerusalim, svak će dolaziti od godine do godine da se pokloni caru Gospodu nad vojskama i da praznuje praznik sjenica.

17. I ako koji od plemena zemaljskih ne bi došli u Jerusalim da se poklone caru Gospodu nad vojskama, na njih ne će biti dažda;

18. I ako se pleme Misirsko ne bi podiglo i došlo, na koje ne daždi, biće isto zlo kojim će Gospod udariti narode koji ne bi dolazili da praznuju praznik sjenica.

19. Taki će biti grijeh Misircima i grijeh svijem narodima koji ne bi dolazili da praznuju praznik sjenica.

20. U taj će dan biti na zvoncima konjskim : svetinja Gospodu; i lonci će u domu Gospodnjem biti kao zdjele pred oltarom;

21. I svi će lonci u Jerusalimu i u Judi biti svetinja Gospodu nad vojskama, i svi koji hoće da prinesu žrtvu dolazeći uzimaće ih i kuhati u njima; i u taj dan ne će više biti Hananejca u domu Gospoda nad vojskama.

KNJIGA PROROKA MALAHIJE.

GLAVA 1.

Breme riječi Gospodnje Izrailju preko Malahije.

2. Ljubim vas, veli Gospod; a vi govorite : u čem nas ljubiš? Ne bješe li Isav brat Jakovu? govori Gospod; ali Jakova ljubih.

3. A na Isava mrzih; za to gore njegove opustih i našljedstvo njegovo *dadoh* zmajevima iz pustinje.

4. Što Edom govori : osiromašismo, ali ćemo se povratiti i sagraditi pusta mjesta, ovako veli Gospod nad vojskama : neka oni grade, ali ću ja razgraditi, i oni će se zvati : krajina bezakonička i narod na koji se gnjevi Gospod do vijeka.

5. I oči će vaše vidjeti, i vi ćete reći : velik je Gospod na megjama Izrailjevijem.

6. Sin poštuje oca i sluga gospodara svojega; ako sam ja otac, gdje je čast moja? i ako sam gospodar, gdje je strah moj? veli Gospod nad vojskama vama, sveštenici, koji prezirete ime moje, i govorite : u čem preziremo ime tvoje?

7. Donosite na moj oltar hljeb oskvrnjen, i govorite : čim te skvrnimo? Tijem što govorite : sto je Gospodnji za preziranje.

8. I kad donosite slijepo na žrtvu, nije li zlo? i kad donosite hromo ili bolesno, nije li zlo? odnesi ga stariješini svojemu, hoćeš li mu ugoditi i hoće li pogledati na te? veli Gospod nad vojskama.

9. Za to, molite se Bogu da se smiluje na vas; kad je to iz vaših ruku, hoće li na koga od vas gledati? govori Gospod nad vojskama.

10. Ko je megju vama koji bi zatvorio vrata ili zapalio oganj na mom oltaru ni za što? Nijeste mi mili, veli Gospod nad vojskama, i ne ću primiti dara iz vaše ruke.

11. Jer od istoka sunčanoga do zapada veliko će biti ime moje megju narodima, i na svakom će se mjestu prinositi kad imenu mojemu i čist dar; jer će ime moje biti veliko megju narodima, veli Gospod nad vojskama.

12. A vi ga skvrnite govoreći: sto je Gospodnji nečist, i što se postavlja na nj, jelo je za preziranje.

13. I govorite: gle, kolika muka! a moglo bi se oduhnuti, govori Gospod nad vojskama; i donosite oteto, i hromo i bolesno donosite na dar; eda li ću primiti iz ruke vaše? govori Gospod.

14. Proklet da je varalica, koji ima u svom stadu muško i zavjetuje, pa prinosi Gospod u kvarno; jer sam velik car, veli Gospod nad vojskama, i ime je moje strašno megju narodima.

GLAVA 2.

I tako sada vama je ova zapovijest, sveštenici.

2. Ako ne poslušate i ne stavite u srce da date slavu imenu mojemu, veli Gospod nad vojskama, tada ću pustiti na vas prokletstvo i prokleću blagoslove vaše; i prokleh ih, jer ne stavljate u srce.

3. Evo ja ću vam pokvariti usjev, i bacićū vam balegu u lice, balegu praznika vaših, da vas odnese sa sobom.

4. I poznaćete da sam vam ja poslao ovu zapovijest da bi bio moj zavjet s Levijem, veli Gospod nad vojskama.

5. Zavjet moj za život i mir bješe s njim, i dadoh mu to za strah, jer me se bojaše i imena se mojega strašaše.

6. Zakon istiniti bješe u ustima njegovijem, i bezakonje se ne nagje na usnama njegovijem; u miru i ide pravo sa mnom i mnoge odvrati od bezakonja.

7. Jer usne sveštenikove treba da čuvaju znanje i zakon da se traži iz njegovijeh usta, jer je angjeo Gospoda nad vojskama.

8. Ali vi zagjoste s puta, i učiniste te se mnogi spotakoše o zakon, pokvariste zavjet Levijev, veli Gospod nad vojskama.

9. Za to i ja vas učinih prezrenim i poništenim u svega naroda, kao što se vi ne držite mojih putova i u zakonu gledate ko je ko.

10. Nije li nam svjema jedan otac? nije li nas jedan Bog stvorio? za što nevjeru činimo jedan drugome skvrneći zavjet otaca svojih.

11. Juda čini nevjeru, i gad se čini u Izrailju i u Jerusalimu; jer skvrni Juda svetinju Gospodnju, koju bi mu valjalo ljubiti, ženeći se kćerju tugjega boga.

12. Gospod će istrijebiti iz šatora Jakovljevijeh čovjeka koji čini tako, koji straži i koji odgovara, i koji prinosi prinos Gospodu nad vojskama.

13. Još i ovo činite: pokrivate suzama oltar Gospodnji, plačem i uzdasima; za to ne gleda više na prinos, niti mu je drago primiti što iz vaših ruku.

14. A vi govorite: za što? Za to što je Gospod svjedok izmegju tebe i žene mladosti tvoje, kojoj ti činiš nevjeru, a ona ti je drugarica i žena, s kojom si u vjeri.

15. Jer nije li učinio jedno, ako i imaše još više duha? a za što jedno? da traži sjeme Božije; za to čuvajte duh svoj, i ženi mladosti svoje ne činite nevjere.

16. Jer Gospod Bog Izrailjev veli da mrzi na puštanje, jer taki pokriva nasilje plaštem svojim, govori Gospod nad vojskama; za to čuvajte duh svoj da ne činite nevjere.

17. Dosagjujete Gospodu riječima svojim, i govorite: u čem mu dosagjujemo? U tom što govorite: ko god čini zlo, po volji je Gospodu, i taki su mu mili; ili: gdje je Bog koji sudi?

GLAVA 3.

Evo, ja ću poslati angjela svojega, koji će pripraviti put preda mnom, i iz nenada će doći u crkvu svoju Gospod,

kojega vi tražite, i angjeo zavjętni, kojega vi želite, evo doći će, veli Gospod spod nad vojskama.

2. Ali ko će podnijeti dan dolaska njegova? i ko će se održati kad se pokaže? jer je on kao oganj livčev i kao milo bjeljarsko.

3. I sješće kao onaj koji lije i čisti srebro, i očistiće sinove Levijeve, i pretopiće ih kao zlato i srebro, i oni će prinositi Gospodu prinose u pravdi.

4. I ugodan će biti Gospodu prinos Judin i Jerusalimski kao u staro vrijeme i kao pregjašnjih godina.

5. I doći ću k vama na sud, i biću brz svjedok protiv vračara i protiv preljubočinaca i protiv onijeh koji se kunu krivo i protiv onijeh koji zakidaju najam najamniku, i udovici i siroti i došljaku krivo čine i ne boje se mene, veli Gospod nad vojskama.

6. Jer ja Gospod ne mijenjam se; za to vi, sinovi Jakovljevi, ne izgiboste.

7. Od vremena otaca svojih odstupiste od uredaba mojih i ne držaste ih. Vratite se k meni, i ja ću se vratiti k vama, veli Gospod nad vojskama. Ali velite: u čem bismo se vratili?

8. Eda li će čovjek zakidati Boga? a vi mene zakidate; i govorite: u čem te zakidamo? u desetku i u prinosu.

9. Prokleti ste, jer me zakidate, vi, sav narod.

10. Donesite sve desetke u spreme da bude hrane u mojoj kući, i okušajte me u tom, veli Gospod nad vojskama, hoću li vam otvoriti ustave nebeske i izliti blagoslov na vas da vam bude dosta.

11. I zaprijetiću vas radi proždrljivcu, te vam ne će kvariti roda zemaljskoga, i vinova loza u polju ne će vam biti nerodna, veli Gospod nad vojskama.

12. I zvaće vas blaženim svi narodi, jer ćete biti zemlja mila, veli Gospod nad vojskama.

13. Žestoke bjehu vaše riječi na me, veli Gospod; a vi velite: šta govorismo na tebe?

14. Rekoste: zaludu je služiti Bogu, i kaka će biti korist da držimo što je naredio da se drži, i da hodimo žalosni pred Gospodom nad vojskama?

15. Za to hvalimo ponosite da su sretni: napreduju koji čine bezakonje, i koji iskušavaju Boga, izbavljaju se.

16. Tada koji se boje Gospoda govoriše jedan drugome, i pogleda Gospod, i ču, i napisa se knjiga za spomen pred njim za one koji se boje Gospoda i misle o imenu njegovu.

17. Ti će mi biti blago, veli Gospod pod nad vojskama, u onaj dan kad ja učinim, i biću im milostiv kao što je otac milostiv svome sinu koji mu služi.

18. Tada ćete se obratiti i vidjećete razliku izmegju pravednika i bezbožnika, izmegju onoga koji služi Bogu i onoga koji mu ne služi.

GLAVA 4.

Jer, gle, ide dan, koji gori kao peć, i svi će ponositi i svi koji rade bezbožno biti strujika, i upaliće ih dan koji ide, veli Gospod nad vojskama, i ne će im ostaviti ni korijena ni grane.

2. A vama, koji se bojite imena mojega, granuće sunce pravde, i zdravlje će biti na zracima njegovijem, i izlazićete i skakaćete kao teoci od jasala.

3. I izgazićete bezbožnike, jer će oni biti pepeo pod vašim nogama u dan kad ja učinim, veli Gospod nad vojskama.

4. Pamtite zakon Mojsija sluge mojega, kojemu zapovjedih na Horivu za svega Izrailja uredbe i zakone.

5. Evo, ja ću vam poslati Iliju proroka prije nego dogje veliki i strašni dan Gospodnji;

6. I on će obratiti srce otaca k sinovima, i srce sinova k ocima njihovijem, da ne dogjem i zatrem zemlju.

U Pešti u štampariji Hornjanskoga i Trägera.

NOVI ZAVJET

GOSPODA NAŠEGA

ISUSA HRISTA.

PREVEO

VUK STEF. KARADŽIĆ.

U PEŠTI

IZDANJE BRITANSKOGA I INOSTRANOGA BIBLIJSKOGA DRUŠTVA.

1868.

GDJE JE ŠTO.

KNJIGE NOVOGA ZAVJETA.

Sveto jevangjelje po Mateju . . . . . na strani 1
Sveto jevangjelje po Marku . . . . . „ 30
Sveto jevangjelje po Luci . . . . . „ 48
Sveto jevangjelje po Jovanu. . . . . „ 80
Djela svetijeh apostola . . . . . „ 104
Rimljanima poslanica sv. apostola Pavla . . . . . „ 135
Korinćanima poslanica prva sv. apostola Pavla . . . . . „ 147
Korinćanima poslanica druga sv. apostola Pavla . . . . . „ 160
Galatima poslanica sv. apóstola Pavla . . . . . „ 168
Efescima poslanica sv. apostola Pavla . . . . . „ 172
Filibljanima poslanica sv. apostola Pavla. . . . . „ 176
Kološanima poslanica sv. apostola Pavla. . . . . „ 179
Solunjanima poslanica prva sv. apostola Pavla. . . . . „ 182
Solunjanima poslanica druga sv. apostola Pavla . . . . . „ 184
Timotiju poslanica prva sv. apostola Pavla . . . . . „ 186
Timotiju poslanica druga sv. apostola Pavla. . . . . „ 189
Titu poslanica sv. apostola Pavla . . . . . „ 192
Filimonu poslanica sv. apostola Pavla. . . . . „ 193
Jevrejima poslanica sv. apostola Pavla . . . . . „ 194
Saborna poslanica sv. apostola Jakova . . . . . „ 203
Prva saborna poslanica sv. apostola Petra . . . . . „ 206
Druga saborna poslanica sv. apostola Petra . . . . . „ 209
Prva saborna poslanica sv. apostola Jovana bogoslova . . . „ 212
Druga saborna poslanica sv. apostola Jovana bogoslova . . „ 215
Treća saborna poslanica sv. apostola Jovana bogoslova . . . „ 215
Saborna poslanica sv. apostola Jude . . . . . „ 216
Otkrivenje svetoga Jovana bogoslova . . . . . „ 217

SVETO JEVANGJELJE PO MATEJU.

GLAVA 1.

Pleme Isusa Hrista, sina Davida Avraamova sina.

2. Avraam rodi Isaka. A Isak rodi Jakova. A Jakov rodi Judu i braću njegovu.

3. A Juda rodi Faresa i Zaru s Tamarom. A Fares rodi Esroma. A Esrom rodi Arama.

4. A Aram rodi Aminadava. A Aminadav rodi Naasona. A Naason rodi Salmona.

5. A Salmon rodi Vooza s Rahavom. A Vooz rodi Ovida s Rutom. A Ovid rodi Jeseja.

6. A Jesej rodi Davida cara. A David car rodi Solomuna s Urijnicom.

7. A Solomun rodi Rovoama. A Rovoam rodi Aviju. A Avija rodi Asu.

8. A Asa rodi Josafata. A Josafat rodi Jorama. A Joram rodi Oziju.

9. A Ozija rodi Joatama. A Joatam rodi Ahaza. A Ahaz rodi Ezekiju.

10. A Ezekija rodi Manasiju. A Manasija rodi Amona. A Amon rodi Josiju.

11. A Josija rodi Jehoniju i braću njegovu, u seobi Vavilonskoj.

12. A po seobi Vavilonskoj, Jehonija rodi Salatiila. A Salatiilo rodi Zorovavela.

13. A Zorovavel rodi Aviuda. A Aviud rodi Eliakima. A Eliakim rodi Azora.

14. A Azor rodi Sadoka. A Sadok rodi Ahima. A Ahim rodi Eliuda.

15. A Eliud rodi Eleazara. A Eleazar rodi Matana. A Matan rodi Jakova.

16. A Jakov rodi Josifa, muža Marije, koja rodi Isusa prozvanoga Hrista.

17. Svega dakle koljena od Avraama do Davida, koljena četrnaest, a od Davida do seobe Vavilonske, koljena četrnaest, a od seobe Vavilonske do Hrista, koljena četrnaest.

18. A rogjenje Isusa Hrista bilo je ovako: kad je Marija, mati njegova, bila isprošena za Josifa, a još dok se nijesu bili sastali, nagje se da je ona trudna od Duha svetoga.

19. A Josif muž njezin, budući pobožan, i ne hoteći je javno sramotiti, namisli je tajno pustiti.

20. No kad on tako pomisli, a to mu se javi u snu angjeo Gospodnji, govoreći: Josife, sine Davidov! ne boj se uzeti Marije žene svoje; jer ono što se u njoj začelo od Duha je svetoga.

21. Pa će roditi sina, i nadjeni mu ime Isus; jer će on izbaviti svoj narod od grijeha njihovijeh.

22. A ovo je sve bilo da se izvrši što je Gospod kazao preko proroka koji govori:

23. Eto, djevojka će zatrudnjeti, i rodiće sina, i nadjenuće mu ime Emanuilo, koje će reći: s nama Bog.

24. Kad se Josif probudi od sna, učini kao što mu je zapovjedio angjeo Gospodnji, i uzme ženu svoju.

25. I ne znadijaše za nju dok ne rodi sina svojega prvenca, i nadjede mu ime Isus.

GLAVA 2.

A kad se rodi Isus u Vitlejemu Judejskome, za vremena cara Iroda, a to dogju mudarci od istoka u Jerusalim, i kažu:

2. Gdje je car Judejski što se rodio? Jer smo vidjeli njegovu zvijezdu na istoku, i došli smo da mu se poklonimo.

3. Kad to čuje car Irod, uplaši se, i sav Jerusalim s njim.

4. I sabravši sve glavare svešteničke i književnike narodne, pitaše ih : gdje će se roditi Hristos?

5. A oni mu rekoše : u Vitlejemu Judejskome; jer je tako prorok napisao :

6. I ti Vitlejeme, zemljo Judina ; ni po čem nijesi najmanji u državi Judinoj; jer će iz tebe izići čelovogja koji će pasti narod moj Izrailja.

7. Onda Irod tajno dozva mudarce, i ispitivaše ih kad se pojavila svijezda.

8. I poslavši ih u Vitlejem, reče : idite i raspitajte dobro za dijete, pa kad *ga* nagjete, javite mi, da i ja idem da mu se poklonim.

9. I oni saslušavši cara, pogjoše : a to i zvijezda koju su vidjeli na istoku, igjaše pred njima dok ne dogje i stade od ozgo gdje bješe dijete.

10. A kad vidješe zvijezdu *gdje je stala*, obradovaše se veoma velikom radosti.

11. I ušavši u kuću, vidješe dijete s Marijom materom njegovom, i padoše i pokloniše mu se; pa otvoriše dare svoje i darivaše ga : zlatom, i tamjanom, i smirnom.

12. I primivši u snu zapovijest da se ne vraćaju k Irodu, drugijem putem otidoše u svoju zemlju.

13. A pošto oni otidu, a to angjeo Gospodnji javi se Josifu u snu i kaza mu : ustani, uzmi dijete i mater njegovu pa bježi u Misir, a budi onamo dok ti ne kažem; jer će Irod tražiti dijete da ga pogubi.

14. I on ustavši uze dijete i mater njegovu noću i otide u Misir.

15. I bi tamo do smrti Irodove : da se izvrši što je Gospod rekao preko proroka koji govori : iz Misira dozvah sina svojega.

16. Tada Irod kad vidje da su ga mudarci prevarili, razgnjevi se vrlo i posla te pobiše svu djecu po Vitlejemu i po svoj okolini njegovoj od dvije godine i niže, po vremenu koje je dobro doznao od mudaraca.

17. Tada se zbi što je kazao prorok Jeremija govoreći :

18. Glas u Rami ču se, plač, i ridanje, i jaukanje mnogo : Rahila plače za svojom djecom, i ne će da se utješi, jer ih nema.

19. A po smrti Irodovoj, gle, angjeo Gospodnji u snu javi se Josifu u Misiru.

20. I reče : ustani, i uzmi dijete i mater njegovu i idi u zemlju Izrailjevu; jer su izumrli koji su tražili dušu djetinju.

21. I on ustavši, uze dijete i mater njegovu, i dogje u zemlju Izrailjevu.

22. Ali čuvši da Arhelaj caruje u Judeji mjesto Iroda oca svojega, poboja se onamo ići ; nego primivši u snu zapovijest, otide u krajeve Galilejske.

23. I došavši *onamo*, namjesti se u gradu koji se zove Nazaret, da se zbude kao što su kazali proroci da će se Nazarećanin nazvati.

GLAVA 3.

U ono pak doba dogje Jovan krstitelj, i učaše u pustinji Judejskoj.

2. I govoraše : pokajte se, jer se približi carstvo nebesko.

3. Jer je to onaj za koga je govorio prorok Isaija gdje kaže : glas onoga što viče u pustinji : pripravite put Gospodu, i poravnite staze njegove.

4. A Jovan imaše haljinu od dlake kamilje i pojas kožan oko sebe; a hrana njegova bijaše skakavci i med divlji.

5. Tada izlažaše k njemu Jerusalim i sva Judeja, i sva okolina Jordanska.

6. I on ih kršćavaše u Jordanu, i ispovijedahu grijehe svoje.

7. A kad vidje (Jovan) mnoge fariseje i sadukeje gdje idu da ih krsti, reče im : porodi aspidini! ko kaza vama da bježite od gnjeva koji ide?

8. Rodite dakle rod dostojan pokajanja.

9. I ne mislite i ne govorite u sebi : imamo oca Avraama; jer vam kažem da može Bog *i* od kamenja ovoga podignuti djecu Avraamu.

10. Već i sjekira kod korijena drvetu stoji; svako dakle drvo koje ne ragja dobra roda, siječe se i u oganj se baca.

11. Ja dakle kršćavam vas vodom za pokajanje; a onaj što ide za mnom, jači je od mene : ja nijesam dostojan njemu obuće ponijeti; on će vas krstiti Duhom svetijem i ognjem.

12. Njemu je lopata u ruci njegovoj, pa će otrijebiti gumno svoje, i skupiće pšenicu svoju u žitnicu, a pljevu će sažeći ognjem vječnijem.

13. Tada dogje Isus iz Galileje na Jordan k Jovanu da se krsti.

14. A Jovan branjaše mu govoreći : ti treba mene da krstiš, a ti li dolaziš k meni ?

15. A Isus odgovori i reče mu : ostavi sad, jer tako nam treba ispuniti svaku pravdu. Tada *Jovan* ostavi ga.

16. I krstivši se Isus izigje odmah iz vode ; i gle otvoriše mu se nebesa, i vidje Duha Božijega gdje silazi kao golub i dogje na njega.

17. I gle, glas s neba koji govori : ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

GLAVA 4.

Tada Isusa odvede Duh u pustinju da ga gjavo kuša.

2. I postivši se dana četrdeset i noći četrdeset, na pošljetku ogladnje.

3. I pristupi k njemu kušač i reče : ako si sin Božij, reci da kamenje ovo hljebovi postanu.

4. A on odgovori i reče : pisano je : ne živi čovjek o samom hljebu, no o svakoj riječi koja izlazi iz usta Božijih.

5. Tada odvede ga gjavo u sveti grad i postavi ga navrh crkve;

6. Pa mu reče : ako si sin Božij, skoči dolje ; jer u pismu stoji da će angjelima svojijem zapovjediti za tebe, i uzeće te na ruke, da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom.

7. A Isus reče njemu : ali i to stoji napisano : nemoj kušati Gospoda Boga svojega.

8. Opet uze ga gjavo *i odvede* na goru vrlo visoku, i pokaza mu sva carstva ovoga svijeta i slavu njihovu;

9. I reče mu : sve ovo daću tebi ako padneš i pokloniš mi se.

10. Tada reče njemu Isus : idi od mene, sotono ; jer stoji napisano : Gospodu Bogu svojemu poklanjaj se i njemu jedinome služi.

11. Tada ostavi ga gjavo, i gle, angjeli pristupiše i služahu mu.

12. A kad ču Isus da je Jovan predan, otide u Galileju.

13. I ostavivši Nazaret, dogje i namjesti se u Kapernaumu primorskome na megji Zavulonovoj i Neftalimovoj,

14. Da se zbude što je rekao Isaija prorok govoreći :

15. Zemlja Zavulonova i zemlja Neftalimova, na putu k moru s one strane Jordana, Galileja neznabožačka.

16. Ljudi koji sjede u tami, vidješe vidjelo veliko, i onima što sjede na strani i u sjenu smrtnome, zasvijetli vidjelo.

17. Od tada poče Isus učiti i govoriti : pokajte se, jer se približi carstvo nebesko.

18. I idući pokraj mora Galilejskog vidje dva brata, Simona, koji se zove Petar, i Andriju brata njegova, gdje meću mreže u more, jer bijahu ribari.

19. I reče im : hajdete za mnom, i učiniću vas lovcima ljudskijem.

20. A oni taj čas ostaviše mreže i za njim otidoše.

21. I otišavši odatle, vidje druga dva brata, Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegova, u lagji sa Zevedejem ocem njihovijem gdje krpe mreže svoje, i pozva ih.

22. A oni taj čas ostaviše lagju i oca svojega i za njim otidoše.

23. I prohogjaše po svoj Galileji Isus učeći po zbornicama njihovijem, i propovijedajući jevangjelje o carstvu, i iscjeljujući svaku bolest i svaku nemoć po ljudima.

24. I otide glas o njemu po svoj Siriji i privedoše mu sve bolesne od različnijeh bolesti i s različnijem mukama, i bijesne, i mjesečnjake, i uzete, i iscijeli ih.

25. I za njim igjaše naroda mnogo iz Galileje, i iz deset gradova, i iz Jerusalima, i Judeje, i ispreko Jordana.

GLAVA 5.

A kad *on* vidje narod, pope se na goru, i sjede, i pristupiše mu učenici njegovi.

2. I otvorivši usta svoja, učaše ih govoreći :

3. Blago siromašnima duhom, jer je njihovo carstvo nebesko ;

4. Blago onima koji plaču, jer će se utješiti ;

5. Blago krotkima, jer će naslijediti zemlju;

6. Blago gladnima i žednima pravde, jer će se nasititi ;

7. Blago milostivima, jer će biti pomilovani ;

8. Blago onima koji su čistoga srca, jer će Boga vidjeti ;

9. Blago onima koji mir grade, jer će se sinovi Božiji nazvati ;

10. Blago prognanima pravde radi, jer je njihovo carstvo nebesko.

11. Blago vama ako vas uzasramote i usprogone i reku na vas svakojake rgjave riječi lažući, mene radi.

12. Radujte se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima, jer su tako progonili proroke prije vas.

13. Vi ste so zemlji ; ako so obljutavi, čim će se osoliti ? Ona već ne će biti ni za što, osim da se prospe na polje i da je ljudi pogaze.

14. Vi ste vidjelo svijetu ; ne može se grad sakriti kad na gori stoji.

15. Niti se užiže svijeća i meće pod sud nego na svijetnjak, te svijetli svima koji su u kući.

16. Tako da se svijetli vaše vidjelo pred ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave oca vašega koji je na nebesima.

17. Ne mislite da sam ja došao da pokvarim zakon ili proroke : nijesam došao da pokvarim, nego da ispunim.

18. Jer vam zaista kažem : dokle nebo i zemlja stoji, ne će nestati ni najmanjega slovca ili jedne title iz zakona dok se sve ne izvrši.

19. Ako ko pokvari jednu od ovijeh najmanjijeh zapovijesti, i nauči tako ljude, najmanji nazvaće se u carstvu nebeskome ; a ko izvrši i nauči, taj će se veliki nazvati u carstvu nebeskome.

20. Jer vam kažem da ako ne bude veća pravda vaša nego književnika i fariseja, ne ćete ući u carstvo nebesko.

21. Čuli ste kako je kazano starima : ne ubij ; jer ko ubije, biće kriv sudu.

22. A ja vam kažem da će svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti kriv sudu ; a ako li ko reče bratu svojemu : raka ! biće kriv skupštini ; a ko reče : budalo ! biće kriv paklu ognjenom.

23. Za to dakle ako prineseš dar svoj k oltaru, i ondje se opomeneš da brat tvoj ima nešto na te,

24. Ostavi ondje dar svoj pred oltarom, i idi prije te se pomiri s bratom svojijem, pa onda dogji i prinesi dar svoj.

25. Miri se sa suparnikom svojijem brzo, dok si na putu s njim, da te suparnik ne preda sudiji, a sudija *da te ne* preda sluzi i u tamnicu *da te ne* vrgnu.

26. Zaista ti kažem : ne ćeš izići odande dok ne daš do pošljednjega dinara.

27. Čuli ste kako je kazano starima : ne čini preljube.

28. A ja vam kažem da svaki koji pogleda na ženu sa željom, već je učinio preljubu u srcu svojemu.

29. A ako te oko tvoje desno sablažnjava, iskopaj ga i baci od sebe : jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojijeh nego li sve tijelo tvoje da bude bačeno u pakao.

30. I ako te desna tvoja ruka sablažnjava, odsijeci je i baci od sebe : jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojijeh nego li sve tijelo tvoje da bude bačeno u pakao.

31. Tako je kazano : ako ko pusti ženu svoju, da joj da knjigu raspusnu.

32. A ja vam kažem da svaki koji pusti ženu svoju, osim za preljubu, navodi je te čini preljubu ; i koji puštenicu uzme preljubu čini.

33. Još ste čuli kako je kazano starima : ne kuni se krivo, a ispuni što si se Gospodu zakleo.

34. A ja vam kažem : ne kunite se nikako : ni nebom, jer je prijestol Božij ;

35. Ni zemljom, jer je podnožje nogama njegovijem ; ni Jerusalimom, jer je grad velikoga cara.

36. Ni glavom svojom ne kuni se, jer ne možeš ni dlake jedne bijele ili crne učiniti.

37. Dakle neka bude vaša riječ : da, da ; ne, ne ; a što je više od ovoga, oda zla je.

38. Čuli ste da je kazano : oko za oko, i zub za zub.

39. A ja vam kažem da se ne branite oda zla, nego ako te ko udari po desnome tvom obrazu, obrni mu i drugi ;

40. I koji hoće da se sudi s tobom i košulju tvoju da uzme, podaj mu i haljinu.

41. I ako te potjera ko jedan sahat, idi s njime dva.

42. Koji ište u tebe, podaj mu ; i koji hoće da mu uzajmiš, ne odreci mu.

43. Čuli ste da je kazano : ljubi bližnjega svojega, i mrzi na neprijatelja svojega.

44. A ja vam kažem : ljubite neprijatelje svoje, blagosiljajte one koji vas kunu, činite dobro onima koji na vas mrze, i molite se Bogu za one koji vas gone;

45. Da budete sinovi oca svojega koji je na nebesima; jer on zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima.

46. Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakovu platu imate? Ne čine li to i carinici?

47. I ako Boga nazivate samo svojoj braći, šta odviše činite? Ne čine li tako i neznabošci?

48. Budite vi dakle savršeni, kao što je savršen otac vaš nebeski.

GLAVA 6.

Pazite da pravdu svoju ne činite pred ljudima da vas oni vide; inače plate nemate od oca svojega koji je na nebesima.

2. Kad dakle daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što čine licemjeri po zbornicama i po ulicama da ih hvale ljudi. Zaisto vam kažem : primili su platu svoju.

3. A ti kad daješ milostinju, da ne zna ljevaka tvoja što čini desnica tvoja.

4. Tako da bude milostinja tvoja tajna; i otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.

5. I kad se moliš Bogu, ne budi kao licemjeri, koji rado po zbornicama i na raskršću po ulicama stoje i mole se da ih vide ljudi. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju.

6. A ti kad se moliš, ugji u klijet svoju, i zatvorivši vrata svoja, pomoli se ocu svojemu koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.

7. A kad se molite, ne govorite mnogo, kao neznabošci; jer oni misle da će za mnoge riječi svoje biti uslišeni.

8. Vi dakle ne budite kao oni; jer zna otac vaš šta vam treba prije molitve vaše.

9. Ovako dakle molite se vi : Oče naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje;

10. Da dogje carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu;

11. Hljeb naš potrebni daj nam danas;

12. I oprosti nam dugove naše kao i mi što opraštamo dužnicima svojijem;

13. I ne navedi nas u napast; no izbavi nas oda zla. Jer je tvoje carstvo, i sila, i slava va vijek. Amin.

14. Jer ako opraštate ljudima grijehe njihove, oprostiće i vama otac vaš nebeski.

15. Ako li ne opraštate ljudima grijeha njihovijeh, ni otac vaš ne će oprostiti vama grijeha vašijeh.

16. A kad postite, ne budite žalosni kao licemjeri; jer oni načine blijeda lica svoja da ih vide ljudi gdje poste. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju.

17. A ti kad postiš, namaži glavu svoju, i lice svoje umij,

18. Da te ne vide ljudi gdje postiš, nego otac tvoj koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.

19. Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje moljac i rgja kvari, i gdje lupeži potkopavaju i kradu;

20. Nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ni moljac ni rgja ne kvari, i gdje lupeži ne potkopavaju i ne kradu.

21. Jer gdje je vaše blago, ondje će biti i srce vaše.

22. Svijeća je tijelu oko. Ako dakle bude oko tvoje zdravo, sve će tijelo tvoje svijetlo biti.

23. Ako li oko tvoje kvarno bude, sve će tijelo tvoje tamno biti. Ako je dakle vidjelo što je u tebi tama, a kamo li tama?

24. Niko ne može dva gospodara služiti: jer ili će na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili jednome voljeti, a za drugog ne mariti. Ne možete Bogu služiti i mamoni.

25. Za to vam kažem : ne brinite se za život svoj, šta ćete jesti, ili šta ćete piti; ni za tijelo svoje, u što ćete se obući. Nije li život pretežniji od hrane, i tijelo od odijela?

26. Pogledajte na ptice nebeske kako ne siju, niti žnju, ni sabiraju u žitnice; pa otac vaš nebeski hrani ih. Nijeste li vi mnogo pretežniji od njih?

27. A ko od vas brinući se može primaknuti rastu svojemu lakat jedan?

28. I za odijelo što se brinete? Pogledajte na ljiljane u polju kako rastu; ne trude se niti predu.

29. Ali ja vam kažem da ni Solomun u svoj svojoj slavi ne obuče se kao jedan od njih.

30. A kad travu po polju, koja danas jest a sjutra se u peć baca, Bog tako odijeva; a kamo li vas, malovjerni?

31. Ne brinite se dakle govoreći: šta ćemo jesti, ili, šta ćemo piti, ili, čim ćemo se odjenuti?

32. Jer sve ovo neznabošci ištu; a zna i otac vaš nebeski da vama treba sve ovo.

33. Nego ištite najprije carstva Božijega, i pravde njegove, i ovo će vam se sve dodati.

34. Ne brinite se dakle za sjutra; jer sjutra brinuće se za se. Dosta je svakom danu zla svoga.

GLAVA 7.

Ne sudite da vam se ne sudi;

2. Jer kakovijem sudom sudite, *onakovijem* će vam suditi; i kakovom mjerom mjerite, *onakom* će vam se mjeriti.

3. A za što vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svojemu ne osjećaš?

4. Ili, kako možeš reći bratu svojemu: stani da ti izvadim trun iz oka tvojega; a eto brvno u oku tvojemu?

5. Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa ćeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega.

6. Ne dajte svetinje psima; niti mećite bisera svojega pred svinje, da ga ne pogaze nogama svojima, i vrativši se ne rastrgnu vas.

7. Ištite, i daće vam se; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvoriće vam se.

8. Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvoriće mu se.

9. Ili koji je megju vama čovjek u koga ako zaište sin njegov hljeba kamen da mu da?

10. Ili ako ribe zaište da mu da zmiju?

11. Kad dakle vi, zli budući, umijete dare dobre davati djeci svojoj, koliko će više otac vaš nebeski dati dobra onima koji ga mole?

12. Sve dakle što hoćete da čine vama ljudi, činite i vi njima: jer je to zakon i proroci.

13. Ugjite na uska vrata; jer su široka vrata i širok put što vode u propast, i mnogo ih ima koji njim idu.

14. Kao što su uska vrata i tijesan put što vode u život, i malo ih je koji ga nalaze.

15. Čuvajte se od lažnijeh proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovčijemu, a unutra su vuci grabljivi.

16. Po rodovima njihovijem poznaćete ih. Eda li se bere s trnja grožgje, ili s čička smokve?

17. Tako svako drvo dobro rodove dobre ragja, a zlo drvo rodove zle ragja.

18. Ne može drvo dobro rodova zlijeh ragjati, ni drvo zlo rodova dobrijeh ragjati.

19. Svako dakle drvo koje ne ragja roda dobra, sijeku i u oganj bacaju.

20. I tako dakle po rodovima njihovijem poznaćete ih.

21. Ne će svaki koji mi govori: Gospode! Gospode! ući u carstvo nebesko; no koji čini po volji oca mojega koji je na nebesima.

22. Mnogi će reći meni u onaj dan: Gospode! Gospode! nijesmo li u ime tvoje prorokovali, i tvojijem imenom gjavole izgonili, i tvojijem imenom čudesa mnoga tvorili?

23. I tada ću im ja kazati: nikad vas nijesam znao; idite od mene koji činite bezakonje.

24. Svaki dakle koji sluša ove moje riječi i izvršuje ih, kazaću da je kao mudar čovjek koji sazida kuću svoju na kamenu:

25. I udari dažd, i dogjoše vode, i dunuše vjetrovi, i napadoše na kuću onu, i ne pade; jer bješe utvrgjena na kamenu.

26. A svaki koji sluša ove moje riječi a ne izvršuje ih, on će biti kao čovjek lud koji sazida kuću svoju na pijesku:

27. I udari dažd, i dogjoše vode, i dunuše vjetrovi, i udariše u kuću onu, i pade, i raspade se strašno.

28. I kad svrši Isus riječi ove, divljaše se narod nauci njegovoj.

29. Jer ih učaše kao onaj koji vlast ima, a ne kao književnici.

GLAVA 8.

A kad sigje s gore, za njim igjaše naroda mnogo.

2. I gle, čovjek gubav dogje i klanjaše mu se govoreći : Gospode! ako hoćeš, možeš me očistiti.

3. I pruživši ruku Isus, dohvati ga se govoreći : hoću, očisti se. I odmah očisti se od gube.

4. I reče mu Isus : gledaj, nikomu ne kazuj, nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar koji je zapovjedio Mojsije radi svjedočanstva njima.

5. A kad ugje u Kapernaum, pristupi k njemu kapetan moleći ga

6. I govoreći : Gospode! sluga moj leži doma uzet, i muči se vrlo.

7. A Isus reče mu : ja ću doći i iscijeliću ga.

8. I kapetan odgovori i reče : Gospode! nijesam dostojan da pod krov moj ugješ; nego samo reci riječ, i ozdraviće sluga moj.

9. Jer i ja sam čovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa rečem jednome : idi, i ide; i drugome : dogji, i dogje ; i sluzi svojemu : učini to, i učini.

10. A kad ču Isus, udivi se i reče onima što idu za njim : zaista vam kažem : ni u Izrailju tolike vjere ne nagjoh.

11. I to vam kažem da će mnogi od istoka i zapada doći i sješće za trpezu s Avraamom i Isakom i Jakovom u carstvu nebeskome :

12. A sinovi cartva izgnaće se u tamu najkrajnju; ondje će biti plač i škrgut zúbâ.

13. A kapetanu reče Isus : idi, i kako si vjerovao neka ti bude. I ozdravi sluga njegov u taj čas.

14. I došavši Isus u dom Petrov vidje taštu njegovu gdje leži i groznica je trese.

15. I prihvati je za ruku, i pusti je groznica, i usta, i služaše mu.

16. A u veče dovedoše k njemu bijesnijeh mnogo i izgna duhove riječju, i sve bolesnike iscijeli :

17. Da se zbude što je kazao Isaija prorok govoreći : on nemoći naše uze i bolesti ponese.

18. A kad vidje Isus mnogo naroda oko sebe, zapovjedi učenicima svojijem da idu na onu stranu.

19. I pristupivši jedan književnik reče mu : učitelju! ja idem za tobom kudgod ti pogješ.

20. Reče njemu Isus : lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda ; a sin čovječji nema gdje glave zakloniti.

21. A drugi od učenika njegovijeh reče mu : Gospode! dopusti mi najprije da idem da ukopam oca svojega.

22. A Isus reče njemu : hajde za mnom, a ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace.

23. I kad ugje u lagju, za njim ugjoše učenici njegovi.

24. I gle, oluja velika postade na moru da se lagja pokri valovima ; a on spavaše.

25. I prikučivši se učenici njegovi probudiše ga govoreći : Gospode! izbavi nas, izgibosmo.

26. I reče im : za što ste strašljivi, malovjerni? Tada ustavši zaprijeti vjetrovima i moru, i postade tišina velika.

27. A ljudi čudiše se govoreći : ko je ovaj da ga slušaju i vjetrovi i more?

28. A kad dogje na onu stranu u zemlju Gergesinsku, sretoše ga dva bijesna, koji izlaze iz grobova, tako zla da ne mogaše niko proći putem onijem.

29. I gle, povikaše : što je tebi do nas, Isuse, sine Božij? zar si došao amo prije vremena da mučiš nas?

30. A daleko od njih pasijaše veliki krd svinja.

31. I gjavoli moljahu ga govoreći : ako nas izgoniš, pošlji nas da idemo u krd svinja.

32. I reče im : idite. I oni izišavši otidoše u svinje. I gle navali sav krd s brijega u more, i potopiše se u vodi.

33. A svinjari pobjegoše; i došavši u grad kazaše sve i za bijesne.

34. I gle, sav grad izigje na susret Isusu ; i vidjevši ga moliše da bi otišao iz njihovoga kraja.

GLAVA 9.

I ušavši u lagju prijegje i dogje u svoj grad.

2. I gle donesoše mu uzeta koji ležaše na odru. I vidjevši Isus vjeru njihovu reče uzetome : ne boj se, sinko, oprаštaju ti se grijesi tvoji.

3. I gle, neki od književnika rekoše u sebi : ovaj huli na Boga.

4. I videći Isus pomisli njihove reče : za što zlo mislite u srcima svojijem?

5. Jer šta je lakše reći : opraštaju ti se grijesi; ili reći : ustani i hodi?
6. Ali da znate da vlast ima sin čovječji na zemlji opraštati grijehe (tada reče uzetome) : ustani, uzmi svoj odar i idi doma.
7. I ustavši otide doma.
8. A ljudi videći čudiše se, i hvališe Boga, koji je dao vlast takovu ljudima.
9. I odlazeći Isus odande vidje čovjeka gdje sjedi na carini, po imenu Mateja, i reče mu : hajde za mnom. I ustavši otide za njim.
10. I kad jegjaše u kući, gle, mnogi carinici i grješnici dogjoše i jegjahu s Isusom i s učenicima njegovijem.
11. I vidjevši *to* fariseji govorahu učenicima njegovijem : za što s carinicima i grješnicima učitelj vaš jede i pije?
12. A Isus čuvši *to* reče im : ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni.
13. Nego idite i naučite se šta znači : milosti hoću, a ne priloga. Jer ja nijesam došao da zovem pravednike no grješnike na pokajanje.
14. Tada pristupiše k njemu učenici Jovanovi govoreći : za što mi i fariseji postimo mnogo, a učenici tvoji ne poste?
15. A Isus reče im : eda li mogu svatovi plakati dok je s njima ženik? Nego će doći vrijeme kad će se oteti od njih ženik, i onda će postiti.
16. Jer niko ne meće nove zakrpe na staru haljinu; jer će zakrpa odadrijeti od haljine, i gora će rupa biti.
17. Niti se ljeva vino novo u mjehove stare; inače mjehovi prodru se i vino se prolije, i mjehovi propadnu. Nego se ljeva vino novo u mjehove nove, i oboje se sačuva.
18. Dok on tako govoraše njima, gle, knez nekakav dogje i klanjaše mu se govoreći : kći moja sad umrije; nego dogji i metni na nju ruku svoju, i oživljeće.
19. I ustavši Isus za njim pogje i učenici njegovi.
20. I gle žena koja je dvanaest godina bolovala od tečenja krvi pristupi sastrag i dohvati mu se skuta od haljine njegove.
21. Jer govoraše u sebi : samo ako se dotaknem haljine njegove, ozdraviću.
22. A Isus obazrevši se i vidjevši je reče : ne boj se, kćeri; vjera tvoja pomogla ti je. I ozdravi žena od toga časa.
23. I došavši Isus u dom knežev i vidjevši svirače i ljude zabunjene
24. Reče im : odstupite, jer djevojka nije umrla, nego spava. I podsmijevahu mu se.
25. A kad istjera ljude, ugje, i uhvati je za ruku, i usta djevojka.
26. I otide glas ovaj po svoj zemlji onoj.
27. A kad je Isus odlazio odande, za njim igjahu dva slijepca vičući i govoreći : pomiluj nas, sine Davidov!
28. A kad dogje u kuću, pristupiše k njemu slijepci, i reče im Isus : vjerujete li da mogu to učiniti? A oni mu rekoše : da, Gospode.
29. Tada dohvati se očiju njihovijeh govoreći : po vjeri vašoj neka vam bude.
30. I otvoriše im se oči. I zaprijeti im Isus govoreći : gledajte da niko ne dozna.
31. A oni izišavši razglasiše ga po svoj zemlji onoj.
32. Kad oni pak izigju, gle, dovedoše k njemu čovjeka nijema i bijesna.
33. I pošto izgna gjavola, progovori nijemi. I divljaše se narod govoreći : nigda se toga nije vidjelo u Izrailju.
34. A fariseji govorahu : pomoću kneza gjavolskog izgoni gjavole.
35. I prohogjaše Isus po svijem gradovima i selima učeći po zbornicama njihovijem i propovijedajući jevangjelje o carstvu, i iscjeljujući svaku bolest i svaku nemoć po ljudima.
36. A gledajući ljude sažali mu se, jer bijahu smeteni i rasijani kao ovce bez pastira.
37. Tada reče učenicima svojijem : žetve je mnogo, a poslenika malo.
38. Molite se dakle gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju.

GLAVA 10.

I dozvavši svojijeh dvanaest učenika dade im vlast nad duhovima nečistijem da ih izgone, i da iscjeljuju od svake bolesti i svake nemoći.
2. A dvanaest apostola imena su ova : prvi Simon, koji se zove Petar, i Andrija brat njegov; Jakov Zevedejev, i Jovan brat njegov;

3. Filip i Vartolomije; Toma, i Matej carinik; Jakov Alfejev, i Levej prozvani Tadija;
4. Simon Kananit, i Juda Iskariotski, koji ga i predade.
5. Ovijeh dvanaest posla Isus i zapovjedi im govoreći: na put neznabožaca ne idite, i u grad Samarjanski ne ulazite.
6. Nego idite k izgubljenijem ovcama doma Izrailjeva.
7. A hodeći propovijedajte i kazujte da se približilo carstvo nebesko.
8. Bolesne iscjeljujte, gubave čistite, mrtve dižite, gjavole izgonite; za badava ste dobili, za badava *i* dajite.
9. Ne nosite zlata ni srebra ni mjedi u pojasima svojijem,
10. Ni torbe na put, ni dvije haljine ni obuće ni štapa; jer je poslenik dostojan svoga jela.
11. A kad u koji grad ili selo ugjete, ispitajte ko je u njemu dostojan, i ondje ostanite dok ne izigjete.
12. A ulazeći u kuću nazovite joj: mir kući ovoj.
13. I ako bude kuća dostojna, doći će mir vaš na nju; a ako li ne bude dostojna, mir će se vaš k vama vratiti.
14. A ako vas ko ne primi niti posluša riječi vašijeh, izlazeći iz kuće ili iz grada onoga otresite prah s nogu svojijeh.
15. Zaisto vam kažem: lakše će biti zemlji Sodomskoj i Gomorskoj u dan *strašnoga* suda nego li gradu onome.
16. Eto, ja vas šaljem kao ovce megju vukove: budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi.
17. A čuvajte se od ljudi; jer će vas oni predati sudovima, i po zbornicima svojijem biće vas.
18. I pred vlastelje i careve vodiće vas mene radi za svjedočanstvo njima i neznabošcima.
19. A kad vas predadu, ne brinite se kako ćete ili šta ćete govoriti; jer će vam se u onaj čas dati šta ćete kazati.
20. Jer vi ne ćete govoriti, nego Duh oca vašega govoriće iz vas.
21. A predaće brat brata na smrt i otac sina; i ustaće djeca na roditelje i pobiće ih.
22. I svi će mrziti na vas imena mojega radi; ali koji pretrpi do kraja blago njemu.
23. A kad vas potjeraju u jednom gradu, bježite u drugi. Jer vam kažem zaista: ne ćete obići gradova Izrailjevijeh dok dogje sin čovječij.
24. Nema učenika nad učitelja svojega ni sluge nad gospodara svojega.
25. Dosta je učeniku da bude kao učitelj njegov i sluzi kao gospodar njegov. Kad su domaćina nazvali Veelzevulom, a kamo li domaće njegove?
26. Ne bojte ih se dakle; jer nema ništa sakriveno što se ne će otkriti, ni tajno što se ne će doznati.
27. Što vam govorim u tami, kazujte na vidiku; i što vam se šapće na uši, propovijedajte s krovova.
28. I ne bojte se onijeh koji ubijaju tijelo a duše ne mogu ubiti; nego se bojte onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu.
29. Ne prodaju li se dva vrapca za jedan dinar? pa ni jedan od njih ne može pasti na zemlju bez oca vašega.
30. A vama je i kosa na glavi sva izbrojena.
31. Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca.
32. A kojigod prizna mene pred ljudima, priznaću i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima.
33. A ko se odreče mene pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima.
34. Ne mislite da sam ja došao da donesem mir na zemlju; nijesam došao da donesem mir nego mač.
35. Jer sam došao da rastavim čovjeka od oca njegova i kćer od matere njezine i snahu od svekrve njezine:
36. I neprijatelji čovjeku *postaće* domašnji njegovi.
37. Koji ljubi oca ili mater većma nego mene, nije mene dostojan; i koji ljubi sina ili kćer većma nego mene, nije mene dostojan.
38. I koji ne uzme krsta svojega i ne pogje za mnom, nije mene dostojan.
39. Koji čuva dušu svoju, izgubiće je; a koji izgubi dušu svoju mene radi, naći će je.
40. Koji vas prima, mene prima; a koji prima mene, prima onoga koji me je poslao.
41. Koji prima proroka u ime proročko, platu proročku primiće; a koji pri-

ma pravednika u ime pravedničko, platu pravedničku primiće.

42. I ako ko napoji jednoga od ovijeh malijeh samo čašom studene vode u ime učeničko, zaista vam kažem, ne će mu plata propasti.

GLAVA 11.

I kad svrši Isus zapovijesti dvanaestorici učenika svojijeh, otide odande dalje da uči i da propovijeda po gradovima njihovijem.

2. A Jovan čuvši u tamnici djela Hristova posla dvojicu učenika svojijeh,

3. I reče mu : jesi li ti onaj što će doći, ili drugoga da čekamo ?

4. A Isus odgovarajući reče im : idite i kažite Jovanu što čujete i vidite :

5. Slijepi progledaju i hromi hode, gubavi čiste se i gluhi čuju, mrtvi ustaju i siromašnima propovijeda se jevangjelje.

6. I blago onome koji se ne sablazni o mene.

7. A kad ovi otidoše, poče Isus ljudima govoriti o Jovanu : šta ste izišli u pustinji da vidite ? Trsku, koju ljulja vjetar ?

8. Ili šta ste izišli da vidite ? Covjeka u meke haljine obučena ? Eto, koji meke haljine nose po carskijem su dvorovima.

9. Ili šta ste izišli da vidite ? Proroka ? Da, ja vam kažem, i više od proroka.

10. Jer je ovo onaj za koga je pisano : eto, ja šaljem angjela svojega pred licem tvojijem, koji će pripraviti put tvoj pred tobom.

11. Zaista vam kažem : ni jedan izmegju rogjenijeh od žena nije izišao veći od Jovana krstitelja ; a najmanji u carstvu nebeskome veći je od njega.

12. A od vremena Jovana krstitelja do sad carstvo nebesko na silu se uzima, i siledžije dobijaju ga.

13. Jer su svi proroci i zakon proricali do Jovana.

14. I ako hoćete vjerovati, on je Ilija što će doći.

15. Koji ima uši da čuje neka čuje.

16. Ali kakav ću kazati da je ovaj rod ? On je kao djeca koja sjede po ulicama i viču svojijem drugovima,

17. I govore : svirasmo vam, i ne igraste ; žalismo vam se, i ne jaukaste.

18. Jer Jovan dogje, koji ni jede ni pije, a oni kažu : gjavo je u njemu.

19. Dogje sin čovječji, koji i jede i pije, a oni kažu : gle čovjeka izjelice i pijanice, druga carinicima i grješnicima. I opravdaše premudrost djeca njezina.

20. Tada poče Isus vikati na gradove u kojima su se dogodila najveća čudesa njegova, pa se nijesu pokajali :

21. Teško tebi, Horazine ! Teško tebi, Vitsaido ! Jer da su u Tiru i Sidonu bila čudesa koja su bila u vama, davno bi se u vreći i u pepelu pokajali.

22. Ali vam kažem : Tiru i Sidonu lakše će biti u dan *strašnoga* suda nego vama.

23. I ti, Kapernaume ! koji si se do nebesa podigao do pakla ćeš propasti : jer da su u Sodomu bila čudesa što su u tebi bila, ostao bi do današnjeg dana.

24. Ali vam kažem da će zemlji Sodomskoj lakše biti u dan *strašnoga* suda nego tebi.

25. U to vrijeme odgovori Isus, i reče : hvalim te, oče, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima.

26. Da, oče, jer je tako bila volja tvoja.

27. Sve je meni predao otac moj, i niko ne zna sina do otac ; niti oca ko zna do sin i ako kome sin hoće kazati.

28. Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja ću vas odmoriti.

29. Uzmite jaram moj na sebe, i naučite se od mene ; jer sam ja krotak i smjeran u srcu, i naći ćete pokoj dušama svojijem.

30. Jer je jaram moj blag, i breme je moje lako.

GLAVA 12.

U to vrijeme igjaše Isus u subotu kroz usjeve : a učenici njegovi ogladnješe, i počeše trgati klasje, i jesti.

2. A fariseji vidjevši *to* rekoše mu : gle, učenici tvoji čine što ne valja činiti u subotu.

3. A on reče im : nijeste li čitali što učini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim ?

4. Kako ugje u kuću Božiju, i hljebo-

ve postavljene pojede, kojijeh nije valjalo jesti njemu ni onima što su bili s njim, nego samijem svešteničima?

5. Ili nijeste čitali u zakonu kako u subotu sveštenici u crkvi subotu pogane, pa nijesu krivi?

6. A ja vam kažem da je ovdje *onaj koji je* veći od crkve.

7. Kad biste pak znali šta je to : milosti hoću a ne priloga, nikad ne biste osugjivali pravijeh;

8. Jer je gospodar i od subote sin čovječij.

9. I otišavši odande dogje u zbornicu njihovu.

10. I gle, čovjek bijaše tu s rukom suhom; i zapitaše ga govoreći : valja li u subotu liječiti? da bi ga okrivili.

11. A on reče im : koji je megju vama čovjek koji ima ovcu jednu pa ako ona u subotu upadne u jamu ne će je uzeti i izvaditi?

12. A koliko li je čovjek pretežniji od ovce? Daklem valja u subotu dobro činiti.

13. Tada reče čovjeku : pruži ruku svoju. I pruži. I postade zdrava kao i druga.

14. A fariseji izišavši načiniše vijeću o njemu kako bi ga pogubili. No Isus doznavši *to* ukloni se odande.

15. I za njim idoše ljudi mnogi, i iscijeli ih sve.

16. I zaprijeti im da ga ne razglašuju :

17. Da se zbude što je kazao Isaija prorok govoreći :

18. Gle, sluga moj, koga sam izabrao; ljubazni moj, koji je po volji duše moje : metnuću duh svoj na njega, i sud neznabošcima javiće.

19. Ne će se svagjati ni vikati, niti će čuti ko po rasputicama glasa njegova.

20. Trske stučene ne će prelomiti i svještila zapaljena ne će ugasiti dok pravda ne održi pobjede.

21. I u ime njegovo uzdaće se narodi.

22. Tada dovedoše k njemu bijesna koji bješe nijem i slijep; i iscijeli ga da nijemi i slijepi stade govoriti i gledati.

23. I divljahu se svi ljudi govoreći : nije li ovo Hristos, sin Davidov?

24. A fariseji čuvši to rekoše : ovaj drukčije ne izgoni gjavôlâ do pomoću Veelzevula kneza gjavolskoga.

25. A Isus znajući misli njihove, reče im : svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeće; i svaki grad ili dom koji se razdijeli sam po sebi, propašće.

26. I ako sotona sotonu izgoni, sam po sebi razdijelio se; kako će dakle ostati carstvo njegovo?

27. I ako ja pomoću Veelzevula izgonim gjavole, sinovi vasi čijom pomoću izgone? Za to će vam oni biti sudije.

28. A ako li ja Duhom Božijim izgonim gjavole, dakle je došlo k vama carstvo nebesko.

29. Ili kako može ko ući u kuću jakoga i pokućstvo njegovo oteti, ako najprije ne sveže jakoga? i onda će kuću njegovu oplijeniti.

30. Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji ne sabira sa mnom, prosipa.

31. Za to vam kažem : svaki grijeh i hula oprostiće se ljudima; a na Duha svetoga hula ne će se oprostiti ljudima.

32. I ako ko reče riječ na sina čovječijega, oprostiće mu se; a koji reče na Duha svetoga, ne će mu se oprostiti ni na ovome svijetu ni na onome.

33. Ili usadite drvo dobro, i rod njegov *biće* dobar; ili usadite drvo zlo, i rod njegov zao *biće*; jer se po rodu drvo poznaje.

34. Porodi aspidini! kako možete dobro govoriti, kad ste zli? jer usta govore od suviška srca.

35. Dobar čovjek iz dobre klijeti iznosi dobro; a zao čovjek iz zle klijeti iznosi zlo.

36. A ja vam kažem da će za svaku praznu riječ koju reku ljudi dati odgovor u dan *strašnoga* suda.

37. Jer ćeš se svojijem riječima opravdati, i svojijem ćeš se riječima osuditi.

38. Tada odgovoriše neki od književnika i fariseja govoreći : učitelju! mi bi radi od tebe znak vidjeti.

39. A on odgovarajući reče im : rod zli i preljubotvorni traži znak; i ne će mu se dati znak osim znaka Jone proroka.

40. Jer kao što je Jona bio u trbuhu kitovom tri dana i tri noći : tako će biti i sin čovječij u srcu zemlje tri dana i tri noći.

41. Ninevljani izići će na sud s rodom ovijem, i osudiće ga; jer se poka-

jaše Joninijem poučenjem : a gle, ovdje je veći od Jone.

42. Carica južna iziće će na sud s rodom ovijem, i osudiće ga; jer ona dogje s kraja zemlje da sluša premudrost Solomunovu : a gle, ovdje je veći od Solomuna.

43. A kad nečisti duh izigje iz čovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja, i ne nagje ga.

44. Onda reče : da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; i došavši nagje prazan, pometen i ukrašen.

45. Tada otide i uzme sa sobom sedam drugijeh duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive ondje; i bude potonje gore čovjeku onome od prvoga. Tako će biti i ovome rodu zlome.

46. Dok on još govoraše k ljudima, gle, mati njegova i braća njegova stajahu na polju i čekahu da govore s njime.

47. I neko mu reče : evo mati tvoja i braća tvoja stoje na polju, radi su da govore s tobom.

48. A on odgovori i reče onome što mu kaza : ko je mati moja, i ko su braća moja ?

49. I pruživši ruku svoju na učenike svoje reče : eto mati moja i braća moja. Jer ko izvršuje volju oca mojega koji je na nebesima, onaj je brat moj i sestra i mati.

GLAVA 13.

I onaj dan izišavši Isus iz kuće sjegjaše kod mora.

2. I sabraše se oko njega ljudi mnogi, tako da mora ući u lagju i sjesti; a narod sav stajaše po brijegu.

3. I on im kaziva mnogo u pričama govoreći : gle, izigje sijač da sije.

4. I kad sijaše, jedna *zrna* padoše u kraj puta, i dogjoše ptice i pozobaše ih;

5. A druga padoše na kamenita *mjesta*, gdje ne bijaše mnogo zemlje, i odmah iznikoše; jer ne bijaše u dubinu zemlje.

6. I kad obasja sunce, povenuše, i budući da nemahu žila, posahnuše.

7. A druga padoše u trnje, i naraste trnje, i podavi ih.

8. A druga padoše na zemlju dobru, i donošahu rod, jedno po sto, a jedno po šeset, a jedno po trideset.

9. Ko ima uši da čuje neka čuje.

10. I pristupivši učenici rekoše mu : za što im govoriš u pričama ?

11. A on odgovarajući reče im : vama je dano da znate tajne carstva nebeskoga, a njima nije dano.

12. Jer ko ima, daće mu se, i preteći će mu; a koji nema, uzeće mu se i ono što ima.

13. Za to im govorim u pričama, jer gledajući ne vide, i čujući ne čuju niti razumiju.

14. I zbiva se na njima proroštvo Isaijno, koje govori : ušima ćete čuti, i ne ćete razumjeti; i očima ćete gledati, i ne ćete vidjeti.

15. Jer je odrvenilo srce ovijeh ljudi, i ušima teško čuju, i oči su svoje zatvorili da kako ne vide očima, i ušima ne čuju, i srcem ne razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim.

16. A blago vašijem očima što vide, i ušima vašijem što čuju.

17. Jer vam kažem zaista da su mnogi proroci i pravednici željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe; i čuti što vi čujete, i ne čuše.

18. Vi pak čujte priču o sijaču :

19. Svakome koji sluša riječ o carstvu i ne razumije, dolazi nečastivi i krade posijano u srcu njegovom : to je oko puta posijano.

20. A na kamenu posijano to je koji sluša riječ i odmah s radosti primi je,

21. Ali nema korijena u sebi, nego je nepostojan, pa kad bude do nevolje ili ga potjeraju riječi radi, odmah udari na trag.

22. A posijano u trnju to je koji sluša riječ, no briga ovoga svijeta i prijevara bogastva zaguše riječ, i bez roda ostane.

23. A posijano na dobroj zemlji to je koji sluša riječ i razumije, koji dakle i rod ragja, i donosi jedan po sto, a jedan po šeset, a jedan po trideset.

24. Drugu priču kaza im govoreći : carstvo je nebesko kao čovjek koji posija dobro sjeme u polju svojemu,

25. A kad ljudi pospaše, dogje njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici, pa otide.

26. A kad niče usjev i rod donese, onda se pokaza kukolj.

27. Tada dogjoše sluge domaćinove i rekoše mu : gospodaru ! nijesi li ti do-

bro sjeme sijao na svojoj njivi? Otkuda dakle kukolj?

28. A on reče im: neprijatelj čovjek to učiui. A sluge rekoše mu: hoćeš li dakle da idemo da ga počupamo?

29. A on reče: ne; da ne bi čupajući kukolj počupali zajedno s njime pšenicu.

30. Ostavite neka raste oboje zajedno do žetve; i u vrijeme žetve reći ću žeteocima: saberite najprije kukolj, i svežite ga u snoplje da ga sažežem; a pšenicu svezite u žitnicu moju.

31. Drugu priču kaza im govoreći: carstvo je nebesko kao zrno gorušično koje uzme čovjek i posije na njivi svojoj,

32. Koje je istina najmanje od sviju sjemena, ali kad uzraste, veće je od svega povrća, i bude drvo da ptice nebeske dolaze, i sjedaju na negovijem granama.

33. Drugu priču kaza im: carstvo je nebesko kao kvasac koji uzme žena i metne u tri kopanje brašna dok sve ne uskisne.

34. Sve ovo u pričama govori Isus ljudima, i bez priče ništa ne govoraše im:

35. Da se zbude što je rekao prorok govoreći: otvoriću u pričama usta svoja, kazaću sakriveno od postanja svijeta.

36. Tada ostavi Isus ljude, i dogje u kuću. I pristupiše k njemu učenici njegovi govoreći: kaži nam priču o kukolju na njivi.

37. A on odgovarajući reče im: koji sije dobro sjeme ono je sin čovječij;

38. A njiva je svijet; a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla;

39. A neprijatelj koji ga je posijao jest gjavo; a žetva je pošljedak *ovoga* vijeka; a žeteoci su angjeli.

40. Kako što se dakle kukolj sabira, i ognjem sažiže, tako će biti na pošljetku ovoga vijeka.

41. Poslaće sin čovječij angjele svoje, i sabraće iz carstva njegova sve sablazni i koji čine bezakonje.

42. I baciće ih u peć ognjenu: ondje će biti plač i škrgut zúbâ.

43. Tada će se pravednici zasjati kao sunce u carstvu oca svojega. Ko ima uši da čuje neka čuje.

44. Još je carstvo nebesko kao blago sakriveno u polju, koje našavši čovjek sakri i od radosti za to otide i sve što ima, prodade i kupi polje ono.

45. Još je carstvo nebesko kao čovjek trgovac koji traži dobra bisera,

46. Pa kad nagje jedno mnogocjeno zrno bisera, otide i prodade sve što imaše i kupi ga.

47. Još je carstvo nebesko kao mreža koja se baci u more i zagrabi od svake ruke *ribe*;

48. Koja kad se napuni, izvukoše je na kraj, i sjedavši, izbraše dobre u sudove, a zle baciše na polje.

49. Tako će biti na pošljetku vijeka: izići će angjeli i odlučiće zle od pravednijeh.

50. I baciće ih u peć ognjenu: ondje će biti plač i škrgut zúbâ.

51. Reče im Isus: razumjeste li sve ovo? Rekoše mu: da, Gospode.

52. A on im reče: za to je svaki književnik koji se naučio carstvu nebeskome kao domaćin koji iznosi iz klijeti svoje novo i staro.

53. I kad svrši Isus priče ove, otide odande.

54. I došavši na postojbinu svoju, učaše ih po zbornicama njihovijem tako da mu se divljahu, i govorahu: otkud ovome premudrost ova i moći?

55. Nije li ovo drvodjeljin sin? ne zove li se mati njegova Marija, i braća njegova Jakov, i Josija, i Simon, i Juda?

56. I sestre njegove nijesu li sve kod nas? Otkud njemu ovo sve?

57. I sablažnjavahu se o njega. A Isus reče im: nema proroka baz časti osim na postojbini svojoj i u domu svojemu.

58. I ne stvori ondje čudesa mnogijeh za nevjerstvo njihovo.

GLAVA 14.

U to vrijeme dogje glas do Iroda četverovlasnika o Isusu;

2. I reče slugama svojijem: to je Jovan krstitelj; on ustade iz mrtvijeh, i za to čini čudesa.

3. Jer Irod uhvati Jovana, sveza ga i baci u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega.

4. Jer mu govoraše Jovan: ne možeš ti nje imati.

5. I šćaše da ga ubije, ali se poboja naroda; jer ga držahu za proroka.
6. A kad bijaše dan rogjenja Irodova, igra kći Irodijadina pred njima i ugodi Irodu.
7. Za to i s kletvom obreče joj dati štagod zaište.
8. A ona naučena od matere svoje: daj mi, reče, ovdje na krugu glavu Jovana krstitelja.
9. I zabrinu se car; ali kletve radi i onijeh koji se gošćahu s njim, zapovjedi joj dati.
10. I posla te posjekoše Jovana u tamnici.
11. I donesoše glavu njegovu na krugu, i dadoše djevojci, i odnese je materi svojoj.
12. I došavši učenici njegovi, uzeše tijelo njegovo i ukopaše ga; i dogjoše Isusu te javiše.
13. I čuvši Isus, otide odande u lagji u pusto mjesto na samo. A kad to čuše ljudi idoše za njim pješice iz gradova.
14. I izišavši Isus vidje mnogi narod, i sažali mu se za njih, i iscijeli bolesnike njihove.
15. A pred veče pristupiše k njemu učenici njegovi govoreći: ovdje je pusto mjesto, a dockan je već; otpusti narod neka ide u sela da kupi sebi hrane.
16. A Isus reče im: ne treba da idu; podajte im vi neka jedu.
17. A oni rekoše mu: nemamo ovdje do samo pet hljebova i dvije ribe.
18. A on reče: donesite mi ih ovamo.
19. I zapovjedi narodu da posjedaju po travi; pa uze onijeh pet hljebova i dvije ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi, i prelomivši dade učenicima svojijem, a učenici narodu.
20. I jedoše svi, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteče dvanaest kotarica punijeh.
21. A onijeh što su jeli bješe ljudi oko pet hiljada, osim žena i djece.
22. I odmah natjera Isus učenike svoje da ugju u lagju i naprijed da idu na onu stranu dok on otpusti narod.
23. I otpustivši narod pope se na goru sam da se moli Bogu. I u veče bijaše ondje sam.
24. A lagja bješe nasred mora u nevolji od valova, jer bijaše protivan vjetar.
25. A u četvrtu stražu noći otide k njima Isus idući po moru.
26. I vidjevši ga učenici po moru gdje ide, poplašiše se govoreći: to je utvara; i od straha povikaše.
27. A Isus odmah reče im govoreći: ne bojte se; ja sam, ne plašite se.
28. A Petar odgovarajući reče: Gospode! ako si ti, reci mi da dogjem k tebi po vodi.
29. A on reče: hodi. I izišavši iz lagje Petar igjaše po vodi da dogje k Isusu.
30. No videći vjetar veliki uplaši se, i počevši se topiti povika govoreći: Gospode, pomagaj!
31. I odmah Isus pruživši ruku uhvati Petra, i reče mu: malovjerni! za što se posumnja?
32. I kad ugjoše u lagju, presta vjetar.
33. A koji bijahu u lagji pristupiše i pokloniše mu se govoreći: va istinu ti si sin Božij.
34. I prešavši dogjoše u zemlju Genisaretsku.
35. I poznavši ga ljudi iz onoga mjesta, poslaše po svoj onoj okolini, i donesoše k njemu sve bolesnike.
36. I moljahu ga da se samo dotaknu skuta od njegove haljine; i koji se dotakoše ozdraviše.

GLAVA 15.

Tada pristupiše k Isus književnici i fariseji od Jerusalima govoreći:
2. Za što učenici tvoji prestupaju običaje starijeh? Jer ne umivaju ruku svojijeh kad hljeb jedu.
3. A on odgovarajući reče im: za što i vi prestupate zapovijest Božiju za običaje svoje?
4. Jer Bog zapovijeda govoreći: poštuj oca i mater; i koji opsuje oca ili mater smrću da umre.
5. A vi kažete: ako koji reče ocu ili materi: prilog je čim bih ti ja mogao pomoći;
6. *Može* i da ne poštuje oca svojega ili matere. I ukidoste zapovijest Božiju za običaje svoje.
7. Licemjeri! dobro je za vas prorokovao Isaija govoreći:
8. Ovi ljudi približavaju se k meni ustima svojijem, i usnama poštuju me; a srce njihovo daleko stoji od mene.

9. No zaludu me poštuju učeći naukama *i* zapovijestima ljudskima.

10. I dozvavši ljude, reče im: slušajte i razumijte.

11. Ne pogani čovjeka što ulazi u usta; nego što izlazi iz usta ono pogani čovjeka.

12. Tada pristupiše učenici njegovi i rekoše mu: znaš li da fariseji čuvši *tu* riječ sablazniše se?

13. A on odgovarajući reče: svako drvo koje nije usadio otac moj nebeski, iskorijeniće se.

14. Ostavite ih: oni su slijepi vogji slijepcima; a slijepac slijepca ako vodi, oba će u jamu pasti.

15. A Petar odgovarajući reče mu: kaži nam priču ovu.

16. A Isus reče: eda li ste i vi još nerazumni?

17. Zar još ne znate da sve što ulazi u usta u trbuh ide, i izbacuje se napolje?

18. A što izlazi iz usta od srca izlazi, i ono pogani čovjeka.

19. Jer od srca izlaze zle misli, ubistva, preljube, kurvarstva, kragje, lažna svjedočanstva, hule na Boga.

20. I ovo je što pogani čovjeka, a neumivenijem rukama jesti ne pogani čovjeka.

21. I izišavši odande Isus otide u krajeve Tirske i Sidonske.

22. I gle, žena Hananejka izigje iz onijeh krajeva, i povika k njemu govoreći: pomiluj me Gospode sine Davidov! moju kćer vrlo muči gjavo.

23. A on joj ne odgovori ni riječi. I pristupivši učenici njegovi moljahu ga govoreći: otpusti je, kako viče za nama.

24. A on odgovarajući reče: ja sam poslan samo k izgubljenijem ovcama doma Izrailjeva.

25. A ona pristupivši pokloni mu se govoreći: Gospode pomozi mi!

26. A on odgovarajući reče: nije dobro uzeti od djece hljeb i baciti psima.

27. A ona reče: da, Gospode! ali i psi jedu od mrva što padaju s trpeze njihovijeh gospodara.

28. Tada odgovori Isus, i reče joj: o ženo! velika je vjera tvoja; neka ti bude kako hoćeš. I ozdravi kći njezina od onoga časa.

29. I otišavši Isus odande, dogje k moru Galilejskom, i popevši se na goru, sjede ondje.

30. I pristupiše k njemu ljudi mnogi koji imahu sa sobom hromijeh slijepijeh, nijemijeh, uzetijeh i drugijeh mnogijeh, i položiše ih k nogama Isusovijem, i iscijeli ih,

31. Tako da se narod divljaše, videći nijeme gdje govore, uzete zdrave, hrome gdje idu, i slijepe gdje gledaju; i hvališe Boga Izrailjeva.

32. A Isus dozvavši učenike svoje reče: žao mi je ovoga naroda, jer već tri dana stoje kod mene i nemaju šta jesti; a nijesam ih rad otpustiti gladne da ne oslabe na putu.

33. I rekoše mu učenici njegovi: otkuda nam u pustinji toliki hljeb da se nasiti toliki narod?

34. I reče im Isus: koliko hljebova imate? A oni rekoše: sedam, i malo ribice.

35. I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji.

36. I uzevši onijeh sedam hljebova i ribe, i davši hvalu, prelomi, i dade učenicima svojijem, a učenici narodu.

37. I jedoše svi, i nasitiše se; i nakupiše komada što preteče sedam kotarica punijeh.

38. A onijeh što su jeli bijaše četiri hiljade ljudi, osim žena i djece.

39. I otpustivši narod ugje u lagju, i dogje u okoline Magdalske.

GLAVA 16.

I pristupiše k njemu fariseji i sadukeji, i kušajući ga iskahu da im pokaže znak s neba.

2. A on odgovarajući reče im: u veče govorite: *biće* vedro; jer je nebo crveno.

3. I u jutru: danas *će biti* vjetar, jer je nebo crveno i mutno. Licemjeri! lice nebesko umijete poznavati, a znake vremena ne možete *poznati?*

4. Rod zli i kurvarski traži znak, i znak ne će mu se dati osim znaka Jone proroka. I ostavivši ih otide.

5. I polazeći učenici njegovi na onu stranu zaboraviše uzeti hljeba.

6. A Isus reče im: čuvajte se kvasca farisejskoga i sadukejskog.

7. A oni mišljahu u sebi govoreći: to je što nijesmo hljeba uzeli.

8. A Isus razumjevši reče im: šta mi-

slite u sebi, malovjerni, što hljeba nijeste uzeli?

9. Zar još ne razumijete niti pamtite pet hljebova na pet hiljada, i koliko kotarica nakupiste?

10. Ni sedam hljebova na četiri hiljade, i koliko kotarica nakupiste?

11. Kako ne razumijete da vam ne rekoh za hljebove da se čuvate kvasca farisejskoga i sadukejskog?

12. Tada razumiješe da ne reče kvasca hljebnoga da se čuvaju, nego nauke farisejske i sadukejske.

13. A kad dogje Isus u okoline Ćesarije Filipove, pitaše učenike svoje govoreći: ko govore ljudi da je sin čovječij?

14. A oni rekoše: jedni *govore da si* Jovan krstitelj, drugi *da si* Ilija, a drugi Jeremija, ili koji od proroka.

15. Reče im Isus: a vi šta mislite ko sam ja?

16. A Simon Petar odgovori i reče: ti si Hristos, sin Boga živoga.

17. I odgovarajući Isus reče mu: blago tebi, Simone sine Jonin! Jer tijelo i krv nijesu tebi *to* javili, nego otac moj koji je na nebesima.

18. A i ja tebi kažem: ti si Petar, i na ovome kamenu sazidaću crkvu svoju, i vrata paklena ne će je nadvladati.

19. I daću ti ključeve od carstva nebeskoga: i što svežeš na zemlji biće svezano na nebesima; i što razdriješiš na zemlji biće razdriješeno na nebesima.

20. Tada zaprijeti Isus učenicima svojijem da nikom ne kazuju da je on Hristos.

21. Od tada poče Isus kazivati učenicima svojijem da njemu valja ići u Jerusalim, i mnogo postradati od starješina i od glavara svešteničkijeh i književnika, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati.

22. I uzevši ga Petar poče ga odvraćati govoreći: Bože sačuvaj! to ne će biti od tebe.

23. A on se obrnuvši reče Petru: idi od mene sotono; ti si mi sablazan; jer ne misliš što je Božije nego ljudsko.

24. Tada Isus reče učenicima svojijem: ako ko hoće za mnom ići, neka se odreče sebe, i uzme krst svoj i ide za mnom.

25. Jer ko hoće svoju dušu da sačuva, izgubiće je; a ako ko izgubi dušu svoju mene radi, naći će je.

26. Jer kakva je korist čovjeku ako sav svijet dobije a duši svojoj naudi? ili kakav će otkup dati čovjek za svoju dušu?

27. Jer će doći sin čovječij u slavi oca svojega s angjelima svojijem, i tada će vratiti svakome po djelima njegovijem.

28. Zaisto vam kažem: imaju neki megju ovima što stoje ovdje koji ne će okusiti smrti dok ne vide sina čovječijega gdje ide u carstvu svojemu.

GLAVA 17.

I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana brata njegova, i izvede ih na goru visoku same.

2. I preobrazi se pred njima, i zasja se lice njegovo kao sunce a haljine njegove postadoše bijele kao svijet.

3. I gle, ukazaše im se Mojsije i Ilija, koji s njim govorahu.

4. A Petar odgovarajući reče Isusu: Gospode! dobro nam je ovdje biti; ako hoćeš da načinimo ovdje tri sjenice: tebi jednu, a Mojsiju jednu, a jednu Iliji.

5. Dok on još govoraše, gle, oblak sjajan zakloni ih, i gle, glas iz oblaka govoreći: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji; njega poslušajte.

6. I čuvši učenici padoše ničice, i uplašiše se vrlo.

7. I pristupivši Isus dohvati ih se, i reče: ustanite, i ne bojte se.

8. A *oni* podignuvši oči svoje nikoga ne vidješe do Isusa sama.

9. I silazeći s gore zapovjedi im Isus govoreći: nikom ne kazujte što ste vidjeli dok sin čovječij iz mrtvijeh ne ustane.

10. I zapitaše ga učenici njegovi govoreći: za što dakle književnici kažu da Ilija najprije treba da dogje?

11. A Isus odgovarajući reče im: Ilija će doći najprije i urediti sve.

12. Ali vam kažem da je Ilija već došao, i ne poznaše ga; nego učiniše s njime šta htješe: tako i sin čovječij treba da postrada od njih.

13. Tada razumješe učenici da im govori za Jovana krstitelja.

14. I kad dogjoše k narodu, pristupi k njemu čovjek klanjajući mu se
15. I govoreći : Gospode ! pomiluj sina mojega ; jer o mijeni bjesni i muči se vrlo ; jer mnogo puta pada u vatru, i mnogo puta u vodu.
16. I dovedoh ga učenicima tvojijem, i ne mogoše ga iscijeliti.
17. A Isus odgovarajući reče : o rode nevjerni i pokvareni ! dokle ću biti s vama ? dokle ću vas trpljeti ? Dovedite mi ga amo.
18. I zaprijeti mu Isus ; i gjavo izigje iz njega ; i ozdravi momče od onoga časa.
19. Tada pristupiše učenici k Isusu i na samo rekoše *mu* : za što ga mi ne mogosmo izgnati ?
20. A Isus reče im : za nevjerstvo vaše. Jer vam kažem zaista : ako imate vjere koliko zrno gorušično, reći ćete gori ovoj : prijegji odavde tamo, i prijeći će, i ništa ne će vam biti nemoguće.
21. A ovaj se rod izgoni samo molitvom i postom.
22. A kad su hodili po Galileji, reče im Isus : predaće se sin čovječij u ruke ljudske ;
23. I ubiće ga, i treći dan ustaće. I neveseli bijahu vrlo.
24. A kad dogjoše u Kapernaum, pristupiše k Petru oni što kupe didrahme, i rekoše : zar vaš učitelj ne će dati didrahme ?
25. *Petar* reče : hoće. I kad ugje u kuću, preteče ga Isus govoreći : šta misliš Simone ? Carevi zemaljski od koga uzimaju poreze i harače, ili od svojijeh sinova ili od tugjijeh ?
26. Reče njemu Petar : od tugjijeh. Reče mu Isus : dakle ne plaćaju sinovi.
27. Ali da ih ne sablaznimo, idi na more, i baci udicu, i koju prvu uhvatiš ribu, uzmi *je* ; i kad joj otvoriš usta naći ćeš statir ; uzmi ga te im podaj za me i za se.

GLAVA 18.

U taj čas pristupiše učenici k Isusu govoreći : ko je dakle najveći u carstvu nebeskome ?
2. I dozva Isus dijete, i postavi ga megju njih,
3. I reče im : zaista vam kažem, ako se ne povratite i ne budete kao djeca, ne ćete ući u carstvo nebesko.
4. Koji se dakle ponizi kao dijete ovo, onaj je najveći u carstvu nebeskome.
5. I koji primi takovo dijete u ime moje, mene prima.
6. A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenični o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku.
7. Teško svijetu od sablazni ! jer je potrebno da dogju sablazni : ali teško onom čovjeku kroz koga dolazi sablazan.
8. Ako li te ruka tvoja ili noga tvoja sablažnjava, odsijeci je i baci od sebe : bolje ti je ući u život hromu ili kljastu, nego li s dvije ruke i dvije noge da te bace u oganj vječni.
9. I ako te oko tvoje sablažnjava, izvadi ga i baci od sebe : bolje ti je s jednijem okom u život ući, nego s dva oka da te bace u pakao ognjeni.
10. Gledajte da ne prezrete jednoga od malijeh ovijeh ; jer vam kažem da angjeli njihovi na nebesima jednako gledaju lice oca mojega nebeskoga.
11. Jer sin čovječij dogje da iznagje i spase izgubljeno.
12. Što vam se čini ? Kad ima jedan čovjek sto ovaca pa zagje jedna od njih, ne ostavi li on devedeset i devet u planini, i ide da traži onu što je zašla ?
13. I ako se dogodi da je nagje, zaista vam kažem da se njoj više raduje nego *onima* devedeset i devet što nijesu zašle.
14. Tako nije volja oca vašega nebeskoga da pogine jedan od ovijeh malijeh.
15. Ako li ti sagriješi brat tvoj, idi i pokaraj ga megju sobom i njim samijem ; ako te posluša, dobio si brata svojega.
16. Ako li *te* ne posluša, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu da sve riječi ostanu na ustima dva ili tri svjedoka.
17. Ako li njih ne posluša, kaži crkvi ; a ako li ne posluša ni crkve, da ti bude kao neznabožac i carinik.
18. Jer vam kažem zaista : štogod svežete na zemlji biće svezano na nebu, i štogod razdriješite na zemlji biće razdriješeno na nebu.
19. Još vam kažem zaista : ako se dva

od vas slože na zemlji u čemu mu drago, za što se uzmole, daće im otac moj koji je na nebesima.

20. Jer gdje su dva ili tri sabrani u ime moje ondje sam ja megju njima.

21. Tada pristupi k njemu Petar i reče: Gospode! koliko puta ako mi sagriješi brat moj da mu oprostim? do sedam puta?

22. Reče njemu Isus: ne velim ti do sedam puta, nego do sedam puta sedamdeset.

23. Za to je carstvo nebesko kao čovjek car koji namisli da se proračuni sa svojijem slugama.

24. I kad se poče računiti, dovedoše mu jednoga dužnika od deset hiljada talanta.

25. I budući da nemaše čim platiti, zapovjedi gospodar njegov da ga prodadu, i ženu njegovu i djecu, i sve što ima; i da mu se plati.

26. No sluga taj pade i klanjaše mu se govoreći: gospodaru! pričekaj me, i sve ću ti platiti.

27. A gospodaru se sažali za tijem slugom, pusti ga i dug oprosti mu.

28. A kad izigje sluga taj, nagje jednoga od svojijeh drugara koji mu je dužan sto groša, i uhvativši ga davljaše govoreći: daj mi što si dužan.

29. Pade drugar njegov pred noge njegove i moljaše ga govoreći: pričekaj me, i sve ću ti platiti.

30. A on ne htje, nego ga odvede i baci u tamnicu dok ne plati duga.

31. Vidjevši pak drugari njegovi *taj* dogagjaj žao im bi vrlo, i otišavši kazaše gospodaru svojemu sav dogagjaj.

32. Tada ga dozva gospodar njegov, i reče mu: zli slugo! sav dug onaj oprostih tebi, jer si me molio.

33. Nije li trebalo da se i ti smiluješ na svoga drugara, kao i ja na te što se smilovah?

34. I razgnjevi se gospodar njegov, i predade ga mučiteljima dok ne plati sav dug svoj.

35. Tako će i otac moj nebeski učiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svojemu od srca svojijeh.

GLAVA 19.

I kad svrši Isus riječi ove, otide iz Galileje, i dogje u okoline Judejske preko Jordana.

2. I za njim idoše ljudi mnogi i iscijeli ih ondje.

3. I pristupiše k njemu fariseji da ga kušaju, i rekoše mu: može li čovjek pustiti ženu svoju za svaku krivicu?

4. A on odgovarajući reče im: nijeste li čitali da je onaj koji je u početku stvorio *čovjeka* muža i ženu stvorio ih?

5. I reče: za to ostaviće čovjek oca svojega i mater, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo.

6. Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo; a što je Bog sastavio čovjek da ne rastavlja.

7. Rekoše mu: za što dakle Mojsije zapovijeda da se da knjiga raspusna, i da se pusti?

8. Reče im: Mojsije je vama dopustio po tvrgji vašega srca puštati svoje žene: a iz početka nije bilo tako.

9. Nego ja vam kažem: ako ko pusti svoju ženu, osim za kurvarstvo, i oženi se drugom, čini preljubu; i koji uzme puštenicu čini preljubu.

10. Rekoše mu učenici njegovi: ako je tako čovjeku sa ženom, nije se dobro ženiti.

11. A on reče im: ne mogu svi primiti tijeh riječi do oni kojima je dano.

12. Jer ima uškopljenika koji su se tako rodili iz utrobe materine; a ima uškopljenika koje su ljudi uškopili; a ima uškopljenika koji su sami sebe uškopili carstva radi nebeskoga. Ko može primiti neka primi.

13. Tada privedoše k njemu djecu da metne ruke na njih, i da se pomoli Bogu; a učenici zabranjivahu im.

14. A Isus reče: ostavite djecu, i ne zabranjujte im dolaziti k meni; jer je takovijeh carstvo nebesko.

15. I metnuvši na njih ruke otide odande.

16. I gle, neko pristupivši reče mu: učitelju blagi! kakovo ću dobro da učinim da imam život vječni?

17. A on reče mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. A ako želiš ući u život, drži zapovijesti.

18. Reče mu: koje? A Isus reče: da ne ubiješ; ne činiš preljube; ne ukradeš; ne svjedočiš lažno;

19. Poštuj oca i mater; i ljubi bližnjega svoga kao samog sebe.

20. Reče mu mladić : sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje; šta mi još treba?

21. Reče mu Isus : ako hoćeš savršen da budeš, idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaćeš blago na nebu; pa hajde za mnom.

22. A kad ču mladić riječ, otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat.

23. A Isus reče učenicima svojijem : zaista vam kažem da je teško bogatome ući u carstvo nebesko.

24. I još vam kažem : lakše je kamili proći kroz iglene uši nego li bogatome ući u carstvo Božije.

25. A kad *to* čuše učenici, divljahu se vrlo govoreći : ko se dakle može spasti?

26. A Isus pogledavši *na njih* reče im : ljudima je ovo nemoguće, a Bogu je sve moguće.

27. Tada odgovori Petar i reče mu : eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo; šta će dakle biti nama?

28. A Isus reče im : zaista vam kažem da ćete vi koji idete za mnom, u drugom rogjenju, kad sjede sin čovječij na prijestolu slave svoje, sješćete i vi na dvanaest prijestola i suditi nad dvanaest koljena Izrailjevijeh.

29. I svaki, koji ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, imena mojega radi, primiće sto puta onoliko, i dobiće život vječni.

30. Ali će mnogi prvi biti pošljednji i pošljednji prvi.

GLAVA 20.

Jer je carstvo nebesko kao čovjek domaćin koji u jutru rano izigje da najima poslenike u vinograd svoj.

2. I pogodivši se s poslenicima po groš na dan posla ih u vinograd svoj.

3. I izišavši u treći sahat, vidje druge gdje stoje na čaršiji besposleni,

4. I njima reče : idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo daću vam.

5. I oni otidoše. I opet izišavši u šesti i deveti sahat, učini tako.

6. I u jedanaesti sahat izišavši nagje druge gdje stoje besposleni, i reče im : što stojite ovdje vas dan besposleni?

7. Rekoše mu : niko nas ne najmi. Reče im : idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo primićete.

8. A kad bi u veče, reče gospodar od vinograda k pristavu svojemu : dozovi poslenike i podaj im platu počevši od pošljednjijeh do prvijeh.

9. I došavši koji su u jedanaesti sahat *najmljeni* primiše po groš.

10. A kad dogjoše prvi, mišljahu da će više primiti : i primiše i oni po groš.

11. I primivši vikahu na gospodara.

12. Govoreći : ovi pošljednji jedan sahat radiše, i izjednaći ih s nama koji smo se čitav dan mučili i gorjeli.

13. A on odgovarajući reče jednome od njih : prijatelju! ja tebi ne činim krivo; nijesi li pogodio sa mnom po groš?

14. Uzmi svoje pa idi; a ja hoću i ovome pošljednjemu da dam kao i tebi.

15. Ili zar ja nijesam vlastan u svojemu činiti šta hoću? Zar je oko tvoje zlo što sam ja dobar?

16. Tako će biti pošljednji prvi i prvi pošljednji; jer je mnogo zvanijeh a malo izbranijeh.

17. I pošavši Isus u Jerusalim uze na samo dvanaest učenika na putu, i reče im :

18. Evo idemo u Jerusalim, i sin čovječij biće predan glavarima svešteničkijem i književnicima; i osudiće ga na smrt;

19. I predaće ga neznabošcima da mu se rugaju i da ga biju i razapnu; i treći dan ustaće.

20. Tada pristupi k njemu mati sinova Zevedejevijeh sa svojijem sinovima klanjajući mu se i moleći ga za nešto.

21. A on joj reče : šta hoćeš? Reče mu : zapovjedi da sjedu ova moja dva sina, jedan s desne strane tebi, a jedan s lijeve strane tebi, u carstvu tvojemu.

22. A Isus odgovarajući reče : ne znate šta ištete; možete li piti čašu koju ću ja piti, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim? Rekoše mu : možemo.

23. I reče im : čašu dakle moju ispićete, i krstićete se krštenjem kojijem se ja krstim; ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati, nego kome je ugotovio otac moj.

24. I kad čuše *ostalijeh* deset *učenika*, rasrdiše se na *ta* dva brata.

25. A Isus dozvavši ih reče : znate da knezovi narodni zapovijedaju narodu, i poglavari upravljaju njim.

26. Ali megju vama da ne bude tako ; nego koji hoće da bude veći megju vama, da vam služi.

27. I koji hoće megju vama da bude prvi, da vam bude sluga.

28. Kao što ni sin čovječij nije došao da mu služe, nego da služi i da dušu svoju u otkup da za mnoge.

29. I kad je izlazio iz Jerihona za njim ide narod mnogi.

30. I gle, dva slijepca sjegjahu kraj puta, i čuvši da Isus prolazi povikaše govoreći : pomiluj nas Gospode, sine Davidov!

31. A narod prijećaše im da ućute ; a oni još većma povikaše govoreći : pomiluj nas Gospode, sine Davidov!

32. I ustavivši se Isus dozva ih, i reče : šta hoćete da vam učinim?

33. Rekoše mu : Gospode, da se otvore oči naše.

34. I smilova se Isus, i dohvati se očiju njihovijeh, i odmah progledaše oči njihove, i otidoše za njim.

GLAVA 21.

I kad se približiše k Jerusalimu i dogjoše u Vitfagu k Maslinskoj gori, onda Isus posla dva učenika

2. Govoreći im : idite u selo što je prema vama, i odmah ćete naći magaricu privezanu i magare s njom ; odriješite je i dovedite mi.

3. I ako vam ko reče što, kažite da oni trebaju Gospodu : i odmah će ih poslati.

4. A ovo je sve bilo da se zbude što je kazao prorok govoreći :

5. Kažite kćeri Sionovoj : evo car tvoj ide tebi krotak, i jaše na magarcu, i magaretu sinu magaričinu.

6. I učenici otidoše, i učinivši kako im zapovjedi Isus

7. Dovedoše magaricu i magare, i metnuše na njih haljine svoje, i posadiše ga na njih.

8. A ljudi mnogi prostriješe haljine svoje po putu ; a drugi rezahu granje od drveta i prostirahu po putu.

9. A narod koji igjaše pred njim i za njim, vikaše govoreći : Osana sinu Davidovu! blagosloven koji ide u ime Gospodnje! Osana na visini!

10. I kad on ugje u Jerusalim, uzbuni se sav grad govoreći : ko je to?

11. A narod govoraše : ovo je Isus prorok iz Nazareta Galilejskoga.

12. I ugje Isus u crkvu Božiju, i izgna sve koji prodavahu i kupovahu po crkvi, i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove.

13. I reče im : u pismu stoji : dom moj dom molitve neka se zove ; a vi načiniste od njega pećinu hajdučku.

14. I pristupiše k njemu hromi i slijepi u crkvi, i iscijeli ih.

15. A kad vidješe glavari svešteničkí i književnici čudesa što učini, i djecu gdje viču u crkvi i govore : Osana sinu Davidovu, rasrdiše se.

16. I rekoše mu : čuješ li što ovi govore? A Isus reče im : da! zar nijeste nikad čitali : iz usta male djece i koja sisaju načinio si sebi hvalu?

17. I ostavivši ih izigje na polje iz grada u Vitaniju, i zanoći ondje.

18. A u jutru vraćajući se u grad ogladnje.

19. I ugledavši smokvu jednu kraj puta dogje k njoj, i ne nagje ništa na njoj do lišća sama, i reče joj : da nikad na tebi ne bude roda do vijeka. I odmah usahnu smokva.

20. I vidjevši *to* učenici diviše se govoreći : kako odmah usahnu smokva!

21. A Isus odgovarajući reče im : zaista vam kažem : ako imate vjeru i ne posumnjate, ne samo smokveno učinićete, nego i gori ovoj ako rečete : digni se i baci se u more, biće.

22. I sve što uzištete u molitvi vjerujući, dobićete.

23. I kad dogje u crkvu i stade učiti, pristupiše k njemu glavari svešteničkí i starješine narodne govoreći : kakvom vlasti to činiš? i ko ti dade vlast tu?

24. A Isus odgovarajući reče im : i ja ću vas upitati jednu riječ, koju ako mi kažete, i ja ću vama kazati kakvom vlasti ovo činim.

25. Krštenje Jovanovo otkuda bi? ili s neba, ili od ljudi? A oni pomišljavahu u sebi govoreći : ako rečemo : s neba, reći će nam : za što mu dakle ne vjerovaste?

26. Ako li rečemo : od ljudi, bojimo se naroda ; jer svi Jovana držahu za proroka.

27. I odgovarajući Isusu rekoše : ne znamo. Reče i on njima : ni ja vama ne ću kazati kakvom vlasti ovo činim.

28. Šta vam se čini? Čovjek neki imaše dva sina ; i došavši k prvome reče : sine ! idi danas radi u vinogradu mome.

29. A on odgovarajući reče : ne ću ; a poslije se raskaja i otide.

30. I pristupivši k drugome reče tako. A on odgovarajući reče : hoću, gospodaru ; i ne otide.

31. Koji je od *ove* dvojice ispunio volju očinu? Rekoše mu : prvi. Reče im Isus : zaista vam kažem da će carinici i kurve prije vas ući u carstvo Božije.

32. Jer dogje k vama Jovan putem pravednijem, i ne vjerovaste mu ; a carinici i kurve vjerovaše mu ; i vi pošto vidjeste *to*, ne raskajaste se da mu vjerujete.

33. Drugu priču čujte : bijaše čovjek domaćin koji posadi vinograd, i ogradi ga plotom, i iskopa u njemu pivnicu, i načini kulu, i dade ga vinogradarima, i otide.

34. A kad se približi vrijeme rodovima, posla sluge svoje k vinogradarima da prime rodove njegove.

35. I vinogradari pohvatavši sluge njegove jednoga izbiše, a jednoga ubiše, a jednoga zasuše kamenjem.

36. Opet posla druge sluge, više nego prije, i učiniše im tako isto.

37. A po tom posla k njima sina svojega govoreći : postidjeće se sina mojega.

38. A vinogradari vidjevši sina rekoše među sobom : ovo je našljednik ; hodite da ga ubijemo, i da nama ostane dostojanje njegovo.

39. I uhvatiše ga, pa izvedoše na polje iz vinograda, i ubiše.

40. Kad dogje dakle gospodar od vinograda šta će učiniti vinogradarima onijem?

41. Rekoše mu : zločince će zlom smrti pomoriti ; a vinograd daće drugijem vinogradarima, koji će mu davati rodove u svoje vrijeme.

42. Reče im Isus : zar nijeste nikad čitali u pismu : kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla ; to bi od Gospoda i divno je u vašijem očima.

43. Za to vam kažem da će se od vas uzeti carstvo Božije. i daće se narodu koji njegove rodove donosi.

44. I ko padne na ovaj kamen razbići se ; a na koga on padne satrće ga.

45. I čuvši glavari svesteničkí i fariseji priče negove razumješe da za njih govori.

46. I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda, jer ga držahu za proroka.

GLAVA 22.

I odgovarajući Isus opet reče im u pričama govoreći :

2. Carstvo je nebesko kao čovjek car koji načini svadbu sinu svojemu.

3. I posla sluge svoje da zovu zvanice na svadu ; i ne htješe doći.

4. Opet posla druge sluge govoreći : kažite zvanicama : evo sam objed svoj ugotovio, junci moji i hranjenici poklani su, i sve je gotovo ; dogjite na svadbu.

5. A oni ne marivši otidoše ovaj u polje svoje, a ovaj k trgovini svojoj.

6. A ostali uhvatiše sluge njegove, izružiše ih, i pobiše ih.

7. I kad *to* ču car onaj, razgnjevi se i poslavši vojsku svoju pogubi krvnike one, i grad njihov zapali.

8. Tada reče slugama svojima : svadba je dakle gotova, a zvanice ne biše dostojne,

9. Idite dakle na raskršća i kogagod nagjete, dozovite na svadbu.

10. I izišavši sluge one na raskršća sabraše sve koje nagjoše, zle i dobre ; i stolovi napuniše se gostiju.

11. Izišavši pak car da vidi goste ugleda ondje čovjeka neobučena u svadbeno ruho ;

12. I reče mu : prijatelju ! kako si došao amo bez svadbenoga ruha? a on oćutje.

13. Tada reče car slugama : svežite mu ruke i noge, pa ga uzmite te bacite u tamu najkrajnju ; ondje će biti plač i škrgut zuba.

14. Jer su mnogi zvani, ali je malo izbranijeh.

15. Tada otidoše fariseji i načiniše vijeću kako bi ga uhvatili u riječi.

16. I poslaše k njemu učenike svoje s Irodovcima, te rekoše : učitelju ! zna-

mo do si istinit, i putu Božijemu zaista učiš, i ne mariš ni za koga, jer ne gledaš ko je ko.

17. Kaži nam dakle šta misliš ti? treba li dati harač ćesaru ili ne?

18. Razumjevši Isus lukavstvo njihovo reče: što me kušate, licemjeri?

19. Pokažite mi novac harački. A oni donesoše mu novac.

20. I reče im: čij je obraz ovaj i natpis?

21. I rekoše mu: ćesarev. Tada reče im: podajte dakle ćesarevo ćesaru, i Božije Bogu.

22. I čuvši diviše se, i ostavivši ga otidoše.

23. Taj dan pristupiše k njemu sadukeji koji govore da nema vaskrsenija, i upitaše ga

24. Govoreći: učitelju! Mojsije reče: ako ko umre bez djece, da uzme brat njegov ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu.

25. U nas bješe sedam braće; i prvi oženivši se umrije, i ne imavši poroda ostavi ženu svoju bratu svojemu.

26. A tako i drugi, i treći, tja do sedmoga.

27. A poslije sviju umrije i žena.

28. O vaskrseniju dakle koga će od sedmorice biti žena? jer je za svima bila.

29. A Isus odgovarajući reče im: varate se, ne znajući pisma ni sile Božije.

30. Jer o vaskrseniju niti će se ženiti ni udavati; nego su kao angjeli Božiji na nebu.

31. A za vaskrsenije mrtvijeh nijeste li čitali što vam je rekao Bog govoreći:

32. Ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljev? Nije Bog Bog mrtvijeh, nego živijeh.

33. I čuvši narod divljaše se nauci njegovoj.

34. A fariseji čuvši da posrami sadukeje sabaraše se zajedno.

35. I upita jedan od njih zakonik kušajući ga i govoreći:

36. Učitelju! koja je zapovijest najveća u zakonu?

37. A Isus reče mu: ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom misli svojom.

38. Ovo je prva i najveća zapovijest.

39. A druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.

40. O ovima dvjema zapovijestima visi sav zakon i proroci.

41. A kad se sabraše fariseji, upita ih Isus

42. Govoreći: šta mislite za Hrista, čij je sin? Rekoše mu: Davidov.

43. Reče im: kako dakle David njega duhom naziva Gospodom govoreći:

44. Reče Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima?

45. Kad dakle David naziva njega Gospodom, kako mu je sin?

46. I niko mu ne mogaše odgovoriti riječi; niti smijaše ko od toga dana da ga zapita više.

GLAVA 23.

Tada Isus reče k narodu i učenicima svojima

2. Govoreći: na Mojsijevu stolicu sjedoše književnici i fariseji.

3. Sve dakle što vam reku da držite, držite i tvorite; ali što oni čine ne činite; jer govore a ne čine.

4. Nego vežu bremena teška i nezgodna za nošenje, i tovare na pleća ljudska; a prstom svojijem ne će da ih prihvate.

5. A sva djela svoja čine da ih vide ljudi; raširuju svoje amajlije, i grade velike skute na haljinama svojima.

6. I traže začelje na gozbama i prva mjesta po zbornicama,

7. I da im se klanja po ulicama, i da ih ljudi zovu: ravi! ravi!

8. A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan ravi Hristos, a vi ste svi braća.

9. I ocem ne zovite nikoga na zemlji; jer je u vas jedan otac koji je na nebesima.

10. Niti se zovite učitelji; jer je u vas jedan učitelj Hristos.

11. A najveći izmegju vas da vam bude sluga.

12. Jer koji se podiže, poniziće se, a koji se ponižuje, podignuće se.

13. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zatvorate carstvo nebesko od ljudi; jer vi ne ulazite niti date da ulaze koji bi htjeli.

14. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što jedete kuće udovičke, i lažno se Bogu molite dugo; za to ćete većma biti osugjeni.

15. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što prehodite more i zemlju da bi prisvojili jednoga, i kad ga prisvojite, činite ga sinom paklenijem u dvoje većijem od sebe.

16. Teško vama vogji slijepi koji govorite: ako se ko kune crkvom ništa je; a ko se kune zlatom crkvenijem kriv je.

17. Budale slijepe! šta je veće, ili zlato, ili crkva koja zlato osveti?

18. I ako se ko kune oltarom ništa je *to*, a koji se kune darom koji je na njemu kriv je.

19. Budale slijepe! šta je veće, ili dar, ili oltar koji dar osveti?

20. Koji se dakle kune oltarom, kune se njim i svijem što je na njemu.

21. I koji se kune crkvom, kune se njom i onijem koji živi u njoj.

22. I koji se kune nebom, kune se prijestolom Božijem i onijem koji sjedi na njemu.

23. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što dajete desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste što je najpretežnije u zakonu: pravdu i milost i vjeru; a ovo je trebalo činiti i ono ne ostavljati.

24. Vogji slijepi koji ocjegjujete komarca a kamilu proždirete.

25. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što čistite spolja čašu i zdjelu a iznutra su pune grabeža i nepravde.

26. Fariseju slijepi! očisti najprije iznutra čašu i zdjelu da budu i spolja čiste.

27. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao okrečeni grobovi, koji se spolja vide lijepi a unutra su puni kostiju mrtvačkijeh i svake nečistote.

28. Tako i vi spolja se pokazujete ljudima pravedni, a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja.

29. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zidati grobove prorocima i krasite rake pravednikâ,

30. I govorite: da smo mi bili u vrijeme svojijeh otaca, ne bismo s njima pristali u krv prórôkâ.

31. Tijem samo svjedočite za sebe da ste sinovi onijeh koji su pobili proroke.

32. I vi dopunite mjeru otaca svojijeh.

33. Zmije, porodi aspidini! kako ćete pobjeći od presude u oganj pakleni?

34. Za to evo ja ću k vama poslati proroke i premudre i književnike; i vi ćete jedne pobiti i raspeti, a jedne biti po zbornicama svojima i goniti od grada do grada,

35. Da dogje na vas sva krv pravedna što je prolivena na zemlji od krvi Avelja pravednoga do krvi Zarije sina Varahijna, kojega ubiste megju crkvom i oltarom.

36. Zaista vam kažem da će ovo sve doći na rod ovaj.

37. Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslane k sebi! koliko puta htjeh da skupim čeda tvoja, kao što kokoš skuplja piliće svoje pod krila, i ne htjeste!

38. Eto će vam se ostaviti vaša kuća pusta.

39. Jer vam kažem: ne ćete mene vidjeti odsele dok ne rečete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

GLAVA 24.

I izišavši Isus igjaše od crkve, i pristupiše k njemu učenici njegovi da mu pokažu gragjevinu crkvenu.

2. A Isus reče im: ne vidite li sve ovo? Zaisto vam kažem: ne će ostati ovdje ni kamen na kamenu koji se ne će razmetnuti.

3. A kad sjegjaše na gori Maslinskoj pristupiše k njemu učenici na samo govoreći: kaži nam kad će to biti? i kakav je znak tvojega dolaska i pošljetka vijeka?

4. I odgovarajući Isus reče im: čuvajte se da vas ko ne prevari.

5. Jer će mnogi doći u ime moje govoreći: ja sam Hristos. I mnoge će prevariti.

6. Čućete ratove i glasove o ratovima. Gledajte da se ne uplašite; jer treba da to sve bude. Ali nije *još* tada pošljedak.

7. Jer će ustati narod na narod i carstvo na carstvo; i biće gladi i pomori. i zemlja će se tresti po svijetu.

8. A to je sve početak stradanja.

9. Tada će vas predati na muke, i pobiće vas, i svi će narodi omrznuti na vas imena mojega radi.

10. I tada će se mnogi sablazniti, i drug druga izdaće, i omrznuće drug na druga.

11. I izići će mnogi lažni proroci i prevariće mnoge.

12. I što će se bezakonje umnožiti, ohladnjeće ljubav mnogijeh.

13. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu.

14. I propovjediće se ovo jevangjelje o carstvu po svemu svijetu za svjedočanstvo svijem narodima. I tada će doći pošljedak.

15. Kad dakle ugledate mrzost opušćenja, o kojoj govori prorok Danilo, gdje stoji na mjestu svetome (koji čita da razumije) :

16. Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore.

17. I koji *bude* na krovu da ne silazi uzeti što mu je u kući;

18. I koji bude u polju da se ne vrati natrag da uzme haljine svoje.

19. A teško trudnima i dojilicama u te dane.

20. Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu ni u subotu:

21. Jer će biti nevolja velika kakova nije bila od postanja svijeta do sad niti će biti;

22. I da se oni dani ne skrate, niko ne bi ostao; ali izbranijeh radi skratiće se dani oni.

23. Tada ako vam ko reče : evo ovdje je Hristos ili ondje, ne vjerujte.

24. Jer će izići lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaće znake velike i čudesa da bi prevarili, ako bude moguće, i izbrane.

25. Eto vam kazah naprijed.

26. Ako vam dakle reku : evo ga u pustinji, ne izlazite; evo ga u sobama, ne vjerujte.

27. Jer kako što munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, taki će biti dolazak sina čovječijega.

28. Jer gdje je strvina onamo će se i orlovi kupiti.

29. I odmah će po nevolji dana tijeh sunce pomrčati, i mjesec svoju svetlost izgubiti, i zvijezde s neba spasti, i sile nebeske pokrenuti se.

30. I tada će se pokazati znak sina čovječijega na nebu; i tada će proplakati sva plemena na zemlji; i ugledaće sina čovječijega gdje ide na oblacima nebeskima sa silom i slavom velikom.

31. I poslaće angjele svoje s velikijem glasom trubnijem; i sabraće izbrane njegove od četiri vjetra, od kraja do kraja nebesa.

32. Od smokve naučite se priči : kad se već njezine grane pomlade i ulistaju, znate da je blizu ljeto.

33. Tako i vi kad vidite sve ovo, znajte da je blizu kod vrata.

34. Zaista vam kažem : ovaj naraštaj ne će proći dok se ovo sve ne zbude.

35. Nebo i zemlja proći će, ali riječi moje ne će proći.

36. A o danu tome i o času niko ne zna, ni angjeli nebeski, do otac moj sam.

37. Jer kako što je bilo u vrijeme Nojevo tako će biti i dolazak sina čovječijega.

38. Jer kako što pred potopom jegjahu i pijahu, ženjahu se i udavahu do onoga dana kad Noje ugje u kovčeg,

39. I ne osjetiše dok ne dogje potop i odnese sve; tako će biti i dolazak sina čovječijega.

40. Tada će biti dva na njivi; jedan će se uzeti, a drugi će se ostaviti.

41. Dvije će mljeti na žrvnjevima; jedna će se uzeti, a druga će se ostaviti.

42. Stražite dakle, jer ne znate u koji će čas doći Gospod vaš.

43. Ali ovo znajte : kad bi znao domaćin u koje će vrijeme doći lupež, čuvao bi i ne bi dao potkopati kuće svoje.

44. Za to i vi budite gotovi; jer u koji čas ne mislite doći će sin čovječij.

45. Ko je dakle *taj* vjerni i mudri sluga kojega je postavio gospodar njegov nad svojima domašnjima da im daje hranu na obrok?

46. Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov nagje da izvršuje tako.

47. Zaista vam kažem : postaviće ga nad svijem imanjem svojijem.

48. Ako li taj rgjavi sluga reče u srcu svome : ne će moj gospodar još za dugo doći ;

49. I počne biti svoje drugare, a jesti i piti s pijanicama ;

50. Doći će gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u čas kad ne misli.

51. I rasjeći će ga napola, i daće mu platu kao i licemjerima; ondje će biti plač i škrgut zuba.

GLAVA 25.

Tada će biti carstvo nebesko kao deset djevojaka koje uzeše žiške svoje i izigjoše na susret ženiku.

2. Pet od njih bijahu mudre a pet lude.

3. I lude uzevši žiške svoje ne uzeše sa sobom ulja.

4. A mudre uzeše ulje u sudovima sa žišcima svojima.

5. A budući da ženik odocni, zadrijemaše sve, i pospaše.

6. A u ponoći stade vika : eto ženika gdje ide, izlazite mu na susret.

7. Tada ustaše sve djevojke one i ukrasiše žiške svoje.

8. A lude rekoše mudrima : dajte nam od ulja svojega, jer naši žišci hoće da se ugase.

9. A mudre odgovoriše govoreći : da ne bi ne dostalo i nama i vama, bolje je idite k trgovcima i kupite sebi.

10. A kad one otidoše da kupe, dogje ženik, i gotove ugjoše s njim na svadbu, i zatvoriše se vrata.

11. A poslije dogjoše i one druge djevojke govoreći : gospodaru! gospodaru! otvori nam.

12. A on odgovarajući reče im : zaista vam kažem : ne poznajem vas.

13. Stražite dakle, jer ne znate dana ni časa u koji će sin čovječij doći.

14. Jer kako što čovjek polazeći dozva sluge svoje i predade im blago svoje;

15. I jednome dakle dade pet talanta, a drugome dva, a trećemu jedan, svakome prema njegovoj moći; i otide odmah.

16. A onaj što primi pet talanta otide te radi s njima, i dobi još pet talanta.

17. Tako i onaj što *primi* dva dobi i on još dva.

18. A koji primi jedan otide te ga zakopa u zemlju i sakri srebro gospodara svojega.

19. A po dugom vremenu dogje gospodar tijeh sluga, i stade se računiti s njima.

20. I pristupivši onaj što je primio pet talanta, donese još pet talanta govoreći : gospodaru! predao si mi pet talanta; evo još pet talanta ja sam dobio s njima.

21. A gospodar njegov reče mu : dobro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem ću te postaviti; ugji u radost gospodara svojega.

22. A pristupivši i onaj što je primio dva talanta reče : gospodaru! predao si mi dva talanta; evo još dva talanta ja sam dobio s njima.

23. A gospodar njegov reče mu : dobro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem ću te postaviti; ugji u radost gospodara svojega.

24. A pristupivši i onaj što je primio jedan talant reče : gospodaru! znao sam da si ti tvrd čovjek : žnješ gdje nijesi sijao, i kupiš gdje nijesi vijao;

25. Pa se pobojah i otidoh te sakrih talant tvoj u zemlju; i evo ti tvoje.

26. A gospodar njegov odgovarajući reče mu : zli i ljenivi slugo! znao si da ja žnjem gdje nijesam sijao, i kupim gdje nijesam vijao :

27. Trebalo je dakle moje srebro da daš trgovcima; i ja došavši uzeo bih svoje s dobitkom.

28. Uzmite dakle od njega talant, i podajte onome što ima deset talanta.

29. Jer svakome koji ima, daće ce, i preteći će mu; a od onoga koji nema, i što ima uzeće se od njega.

30. I nevaljaloga slugu bacite u tamu najkrajnju; ondje će biti plač i škrgut zuba.

31. A kad dogje sin čovječij u slavi svojoj i svi sveti angjeli s njime, onda će sjesti na prijestolu slave svoje.

32. I sabraće se pred njim svi narodi, i razlučiće ih izmegju sebe kao pastir što razlučuje ovce od jaraca.

33. I postaviće ovce s desne strane sebi, a jarce s lijeve.

34. Tada će reći car onima što mu stoje s desne strane : hodite blagosloveni oca mojega; primite carstvo koje vam je pripravljeno od postanja svijeta.

35. Jer ogladnjeh, i daste mi da jedem; ožednjeh, i napojiste me; gost bijah, i primiste me;

36. Go *bijah*, i odjenuste me; bole-

stan bijah, i obigjoste me; u tamnici bijah, i dogjoste k meni.

37. Tada će mu odgovoriti pravednici govoreći : Gospode! kad te vidjesmo gladna, i nahranismo? ili žedna, i napojismo?

38. Kad li te vidjesmo gosta, i primismo? ili gola, i odjenusmo?

39. Kad li te vidjesmo bolesna ili u tamnici, i dogjosmo k tebi?

40. I odgovarajući car reći će im : zaista vam kažem : kad učiniste jednome od ove moje najmanje braće, meni učiniste.

41. Tada će reći i onima što mu stoje s lijeve strane : idite od mene prokleti u oganj vječni pripravljeni gjavolu i angjelima njegovijem.

42. Jer ogladnjeh, i ne dadoste mi da jedem; ožednjeh, i ne napojiste me;

43. Gost bijah, i ne primiste me; go *bijah* i ne odjenuste me; bolestan i u tamnici *bijah*, i ne obigjoste me.

44. Tada će mu odgovoriti i oni govoreći : Gospode! kad te vidjesmo gladna ili žedna, ili gosta ili gola, ili bolesna ili u tamnici, i ne poslužismo te?

45. Tada će im odgovoriti govoreći : zaista vam kazem : kad ne učiniste jednome od ove moje male braće, ni meni ne učiniste.

46. I ovi će otići u muku vječnu, a pravednici u život vječni.

GLAVA 26.

I kad svrši Isus sve riječi ove, reče učenicima svojima :

2. Znate da će do dva dana biti pasha, i sina čovječijega predaće da se razapne.

3. Tada skupiše se glavari svešteničkí i književnici i starješine narodne u dvor poglavara svešteničkoga po imenu Kajafe;

4. I svjetovaše se kako bi Isusa iz prijevare uhvatili i ubili.

5. I govorahu : ali ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio.

6. A kad Isus bješe u Vitaniji u kući Simona gubavoga,

7. Pristupi k njemu žena sa sklenicom mira mnogocjenoga, i izli na glavu njegovu kad sjegjaše za trpezom.

8. A kad vidješe to učenici njegovi, rasrdiše se govoreći : za što se čini taka šteta?

9. Jer se mogaše ovo prodati skupo i *novci* dati se siromasima.

10. A kad razumje Isus, reče im : šta smetate ženu? Ona učini dobro djelo na meni.

11. Jer siromaha imate svagda sa sobom, a mene nemate svagda.

12. A ona izlivši miro ovo na tijelo moje za ukop me prigotovi.

13. Zaista vam kažem : gdje se god usproporvijeda ovo jevangjelje po svemu svijetu, kazaće se i to za spomen njezin što učini ona.

14. Tada jedan od dvanaestorice, po imenu Juda Iskariotski, otide ka glavarima svešteničkijem,

15. I reče : šta ćete mi dati da vam ga izdam? A oni mu obrekoše trideset srebrnika.

16. I od tada tražaše zgodu da ga izda.

17. A u prvi dan prijesnijeh hljebova pristupiše učenici k Isusu govoreći : gdje ćeš da ti zgotovimo pashu da jedeš?

18. A on reče : idite u grad k tome i tome, i kažite mu : učitelj kaže : vrijeme je moje blizu, u tebe ću da učinim pashu s učenicima svojijem.

19. I učiniše učenici kako im zapovjedi Isus, i ugotoviše pashu.

20. A kad bi u veče, sjede za trpezu sa dvanaestoricom.

21. I kad jegjahu reče im : zaista vam kažem : jedan izmegju vas izdaće me.

22. I zabrinuvši se vrlo počeše svaki govoriti mu : da nijesam ja, Gospode?

23. A on odgovarajući reče : koji umoči sa mnom ruku u zdjelu onaj će me izdati.

24. Sin čovječij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome čovjeku koji izda sina čovječijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj čovjek.

25. A Juda, izdajnik njegov, odgovarajući reče : da nijesam ja, ravi? Reče mu : ti kaza.

26. I kad jegjahu, uze Isus hljeb i blagoslovivši prelomi ga, i davaše učenicima, i reče : uzmite, jedite; ovo je tijelo moje.

27. I uze čašu i davši hvalu dade im govoreći : pijte iz nje svi;

28. Jer je ovo krv moja novoga zavje-

ta koja će se proliti za mnoge radi otpuštenja grijeha.

29. Kažem vam pak da ne ću od sad piti od ovoga roda vinogradskoga do onog dana kad ću piti s vama novoga u carstvu oca svojega.

30. I otpojavši hvalu izigjoše na goru Maslinsku.

31. Tada reče im Isus : svi ćete se vi sablazniti o mene ovu noć; jer u pismu stoji : udariću pastira i ovce od stada razbjeći će se.

32. A po vaskrseniju svojemu ja idem pred vama u Galileju.

33. A Petar reče mu : ako se i svi sablazne o tebe ja se ne ću nikad sablazniti.

34. Reče mu Isus : zaista ti kažem : noćas dok pijetao ne zapjeva tri puta ćeš me se odreći.

35. Reče njemu Petar : da bih znao i umrijeti s tobom ne ću te se odreći. Tako i svi učenici rekoše.

36. Tada dogje Isus s njima u selo koje se zove Getsimanija, i reče učenicima : sjedite tu dok ja idem tamo da se pomolim Bogu.

37. I uzevši Petra i oba sina Zevedejeva zabrinu se i poče tužiti.

38. Tada reče im Isus : žalosna je duša moja do smrti; počekajte ovdje, i stražite sa mnom.

39. I otišavši malo pade na lice svoje moleći se i govoreći : oče moj! ako je moguće da me mimoigje čaša ova; ali opet ne kako ja hoću nego kako ti.

40. I došavši k učenicima nagje ih gdje spavaju, i reče Petru : zar ne mogoste jedan čas postražiti sa mnom?

41. Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh srčan ali je tijelo slabo.

42. Opet po drugi put otide i pomoli se govoreći : oče moj! ako me ne može ova čaša mimoići da je ne pijem, neka bude volja tvoja.

43. I došavši nagje ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oči otežale.

44. I ostavivši ih otide opet treći put te se pomoli govoreći one iste riječi.

45. Tada dogje k učenicima svojijem i reče im : jednako spavate i počivate; evo se približi čas, i sin čovječij predaje se u ruke grješnikâ.

46. Ustanite da idemo; evo se približi izdajnik moj.

47. I dok on još tako govoraše, gle, Juda, jedan od dvanaestorice, dogje, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara svešteničkijeh i starješina narodnijeh.

48. A izdajnik njegov dade im znak govoreći : koga ja cjelivam onaj je; držite ga.

49. I odmah pristupivši k Isusu reče : zdravo, ravi! i cjeliva ga.

50. A Isus reče mu : prijatelju! šta ćeš ti ovdje? Tada pristupivši digoše ruke na Isusa i uhvatiše ga.

51. I gle, jedan od onijeh što bijahu sa Isusom mašivši se rukom izvadi nož svoj te udari slugu poglavara svešteničkoga, i odsiječe mu uho.

52. Tada reče mu Isus : vrati nož svoj na mjesto njegovo; jer svi koji se maše za nož od noža će izginuti.

53. Ili misliš ti da ja ne mogu sad umoliti oca svojega da mi pošlje više od dvanaest legeona angjela?

54. Ali kako bi se ispunilo što stoji u pismu da ovo treba da bude?

55. U taj čas reče Isus ljudima : kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite, *a* svaki dan sam kod vas sjedio učeći u crkvi, i ne uhvatiste me.

56. A ovo sve bi da se zbudu pisma proročka. Tada učenici svi ostaviše ga, i pobjegoše.

57. A oni što uhvatiše Isusa odvedoše ga poglavaru svešteničkome Kajafi, gdje se književnici i starješine sabraše.

58. A Petar igjaše za njim iz daleka do dvora poglavara svešteničkoga i ušavši unutra sjede sa slugama da vidi svršetak.

59. A glavari svešteničkí i starješine i sav sabor tražahu lažna svjedočanstva na Isusa da bi ga ubili;

60. I ne nagjoše; i premda mnogi lažni svjedoci dolaziše, ne nagjoše. Najposlije dogjoše dva lažna svjedoka

61. I rekoše : on je kazao : ja mogu razvaliti crkvu Božiju i za tri dana načiniti je.

62. I ustavši poglavar svešteničkí reče mu : zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoče?

63. A Isus mučaše. I poglavar svešteničkí odgovarajući reče mu : zakli-

njem te živijem Bogom da nam kažeš jesi li ti Hristos sin Božij?

64. Reče mu Isus: ti kaza. Ali ja vam kažem: odsele ćete vidjeti sina čovječijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem.

65. Tada poglavar svešteničkí razdrije haljine svoje govoreći: huli na Boga; šta nam trebaju više svjedoci? evo sad čuste hulu njegovu.

66. Šta mislite? A oni odgovarajući rekoše: zaslužio je smrt.

67. Tada pljunuše mu u lice, i udariše ga po licu, a jedni mu daše i priuške

68. Govoreći: proreci nam, Hriste, ko te udari?

69. A Petar sjegjaše na polju na dvoru, i pristupi k njemu jedna sluškinja govoreći: i ti si bio s Isusom Galilejcem.

70. A on se odreče pred svima govoreći: ne znam šta govoriš.

71. A kad izigje k vratima ugleda ga druga, i reče onima što bijahu ondje: i ovaj bješe s Isusom Nazarećaninom.

72. I opet odreče se s kletvom: ne znam tog čovjeka.

73. A malo po tom pristupiše oni što stajahu i rekoše Petru: va istinu i ti si od njih; jer te i govor tvoj izdaje.

74. Tada se poče kleti i preklinjati da ne zna tog čovjeka. I odmah zapjeva pijetao.

75. I opomenu se Petar riječi Isusove što mu je rekao: dok pijetao ne zapjeva tri puta ćeš me se odreći. I izišavši na polje plaka gorko.

GLAVA 27.

A kad bi u jutru, učiniše vijeću svi glavari svešteničkí i starješine narodne za Isusa da ga pogube.

2. I svezavši ga odvedoše, i predaše ga Pontiju Pilatu sudiji.

3. Tada vidjevši Juda izdajnik njegov da ga osudiše raskaja se, i povrati trideset srebrnika glavarima svešteničkijem i starješinama

4. Govoreći: ja sagriješih što izdadoh krv pravu. A oni rekoše: šta mi marimo *za to?* ti ćeš vidjeti.

5. I bacivši srebrnike u crkvi izigje, i otide te se objesi.

6. A glavari svešteničkí uzevši srebrnike rekoše: ne valja ih metnuti u crkvenu haznu, jer je uzeto za krv.

7. Nego se dogovoriše te kupiše za njih lončarevu njivu za groblje gostima.

8. Od toga se i prozva ona njiva krvna njiva *i* do danas.

9. Tada se izvrši što je kazao prorok Jeremija govoreći: i uzeše trideset srebrnika, cijenu cijenjenoga koga su cijenili sinovi Izrailjevi;

10. I dadoše ih za njivu lončarevu, kao što mi kaza Gospod.

11. A Isus stade pred sudijom, i zapita ga sudija govoreći: ti li si car Judejski? A Isus reče mu: ti kažeš.

12. I kad ga tužahu glavari svešteničkí i starješine, ništa ne odgovori.

13. Tada reče mu Pilat: čuješ li šta na tebe svjedoče?

14. I ne odgovori mu ni na jednu riječ *tako* da se sudija divljaše vrlo.

15. A o svakom prazniku *pashe* bijaše običaj u sudije da pusti narodu po jednoga sužnja koga oni hoće.

16. A tada imahu znatnoga sužnja po imenu Varavu.

17. I kad se sabraše, reče im Pilat: koga hoćete da vam pustim? Varavu ili Isusa prozvanoga Hrista?

18. Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali.

19. A kad sjegjaše u sudu, poruči mu žena njegova govoreći: nemoj se ti ništa miješati u *sud* toga pravednika, jer sam danas u snu mnogo postradala njega radi.

20. A glavari svešteničkí i starješine nagovoriše narod da ištu Varavu, a Isusa da pogube.

21. A sudija odgovarajući reče im: koga hoćete od ove dvojice da vam pustim? A oni rekoše: Varavu.

22. Reče im Pilat: a šta ću činiti s Isusom prozvanijem Hristom? Rekoše mu svi: da se razapne.

23. Sudija pak reče: a kakvo je zlo učinio? A oni iz glasa povikaše govoreći: da se razapne.

24. A kad vidje Pilat da ništa ne pomaže nego još veća buna biva, uze vodu te umi ruke pred narodom govoreći: ja nijesam kriv u krvi ovoga pravednika: vi ćete vidjeti.

25. I odgovarajući sav narod reče: krv njegova na nas i na djecu našu.

26. Tada pusti im Varavu, a Isusa šibavši predade da se razapne.

27. Tada vojnici sudijni uzeše Isusa u sudnicu i skupiše na nj svu četu vojnika.

28. I svukavši ga obukoše mu skerletnu kabanicu.

29. I opletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i dadoše mu trsku u desnicu; i kleknuvši na koljena pred njim rugahu mu se govoreći : zdravo, care Judejski!

30. I pljunuvši na nj uzeše trsku i biše ga po glavi.

31. I kad mu se narugaše, svukoše s njega kabanicu, i obukoše ga u haljine njegove, i povedoše ga da ga razapnu.

32. I izlazeći nagjoše čovjeka iz Kirine po imenu Simona i natjeraše ga da mu ponese krst.

33. I došavši na mjesto koje se zove Golgota, to jest košturnica,

34. Dadoše mu da pije ocat pomiješan sa žuči, i okusivši ne htje da pije.

35. A kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacivši kocke;

36. I sjegjahu ondje te ga čuvahu.

37. I metnuše mu više glave krivicu njegovu napisanu : ovo je Isus car Judejski.

38. Tada raspeše se njim dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane.

39. A koji prolažahu huljahu na nj mašući glavama svojima

40. I govoreći : ti koji crkvu razvaljuješ i za tri dana načinjaš pomozi sam sebi; ako si sin Božij, sigji s krsta.

41. A tako i glavari svešteničkí s književnicima i starješinama podsmijevajući se govorahu :

42. Drugima pomože, a sebi ne može pomoći. Ako je car Izrailjev, neka sigje sad s krsta pa ćemo ga vjerovati.

43. On se uzdao u Boga : neka mu pomože sad, ako mu je po volji, jer govoraše : ja sam sin Božij.

44. Tako isto i hajduci razapeti s njim rugahu mu se.

45. A od šestoga sahata bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga.

46. A oko devetoga sahata povika Isus iza glasa govoreći : Ili! Ili! lama savahtani? to jest : Bože moj! Bože moj! za što si me ostavio?

47. A neki od onijeh što stajahu ondje čuvši *to* govorahu : ovaj zove Iliju.

48. I odmah otrča jedan od njih te uze sungjer, i napuni octa, pa natače na trsku, te ga pojaše.

49. A ostali govorahu : stani da vidimo hoće li doći Ilija da mu pomože.

50. A Isus opet povika iza glasa, i ispusti dušu.

51. I gle, zavjes crkveni razdrije se na dvoje od gornjega kraja do donjega; i zemlja se potrese, i kamenje se raspade;

52. I grobovi se otvoriše, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli;

53. I izišavši iz grobova po vaskrseniju njegovom ugjoše u sveti grad i pokazaše se mnogima.

54. A kapetan i koji s njim čuvahu Isusa vidjevši da se zemlja trese i šta bi, poplašiše se vrlo govoreći : zaista ovaj bijaše sin Božij.

55. I ondje bijahu i gledahu iz daleka mnoge žene koje su išle za Isusom iz Galileje i služile mu.

56. Megju kojima bijaše Marija Magdalina i Marija mati Jakovljeva i Josijna i mati sinova Zevedejevijeh.

57. A kad bi u veče, dogje čovjek bogat iz Arimateje, po imenu Josif, koji je takogjer bio učenik Isusov.

58. Ovaj pristupivši k Pilatu zamoli ga za tijelo Isusovo. Tada Pilat zapovjedi da mu dadu tijelo.

59. I uzevši Josif tijelo zavi ga u platno čisto;

60. I metnu ga u novi svoj grob što je bio isjekao u kamenu; i navalivši veliki kamen na vrata od groba otide.

61. A ondje bijaše Marija Magdalina i druga Marija, i sjegjahu prema grobu.

62. Sjutradan pak po petku sabraše se glavari svešteničkí i fariseji kod Pilata,

63. I rekoše : gospodaru! mi se opomenusmo da ovaj laža kaza još za života : poslije tri dana ustaću.

64. Za to zapovjedi da se utvrdi grob do trećega dana da ne dogju kako učenici njegovi noću i da ga ne ukradu i ne kažu narodu : usta iz mrtvijeh; i biće pošljednja prijevara gora od prve.

65. Reče im Pilat : evo vam straže, pa idite te utvrdite kako znate.

66. A oni otišavši sa stražom utvrdiše grob, i zapečatiše kamen.

GLAVA 28.

A po večeru subotnom na osvitak prvoga dana nedjelje dogje Marija Magdalina i druga Marija da ogledaju grob.

2. I gle, zemlja se zatrese vrlo; jer angjeo Gospodnji sigje s neba, i pristupivši odvali kamen od vrata grobnijeh i sjegjaše na njemu.

3. A lice njegovo bijaše kao munja, i odijelo njegovo kao snijeg.

4. I od straha njegova uzdrktaše se stražari, i postadoše kao mrtvi.

5. A angjeo odgovarajući reče ženama: ne bojte se vi; jer znam da Isusa raspetoga tražite.

6. Nije ovdje: jer ustade kao što je kazao. Hodite da vidite mjesto gdje je ležao Gospod.

7. Pa idite brže te kažite učenicima njegovijem da je ustao iz mrtvijeh. I gle, on će pred vama otići u Galileju; tamo ćete ga vidjeti. Eto ja vam kazah.

8. I izišavši brzo iz groba sa strahom i radosti velikom potekoše da jave učenicima njegovijem.

9. A kad igjahu da jave učenicima njegovijem, i gle, srete ih Isus govoreći: zdravo! A one pristupivši uhvatiše se za noge njegove i pokloniše mu se.

10. Tada reče im Isus: ne bojte se; idite te javite braći mojoj neka idu u Galileju; i tamo će me vidjeti.

11. A kad igjahu, gle, neki od stražara dogjoše u grad i javiše glavarima svešteničkijem sve što se dogodilo.

12. I *oni* sastavši se sa starješinama učiniše vijeću, i dadoše vojnicima dovoljno novaca

13. Govoreći: kažite: učenici njegovi dogjoše noću i ukradoše ga kad smo mi spavali.

14. I ako to čuje sudija, mi ćemo njega umiriti, i načiniti da vama ništa ne bude.

15. A oni uzevši novce učiniše kao što su naučeni bili. I razglasi se ova riječ po Jevrejima i do danas.

16. A jedanaest učenika otidoše u Galileju u goru kuda im je kazao Isus.

17. I kad ga vidješe, pokloniše mu se; a jedni posumnjaše.

18. I pristupivši Isus reče im govoreći: dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji.

19. Idite dakle i naučite sve narode krsteći ih va ime oca i sina i svetoga Duha,

20. Učeći ih da sve drže što sam vam zapovijedao; i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka. Amin.

SVETO JEVANGJELJE PO MARKU.

GLAVA 1.

Početak jevangjelja Isusa Hrista sina Božijega.

2. Kao što stoji u prórôkâ: evo ja šaljem angjela svojega pred licem tvojijem, koji će pripraviti put tvoj pred tobom.

3. Glas onoga što viče u pustinji: pripravite put Gospodnji, poravnite staze njegove.

4. Pojavi se Jovan krsteći u pustinji, i propovijedajući krštenje pokajanja za oproštenje grijèhâ.

5. I izlažaše k njemu sva Judejska zemlja i Jerusalimljani; i kršćavaše ih sve u Jordanu rijeci, i ispovijedahu grijehe svoje.

6. A Jovan bijaše obučen u kamilju dlaku, i *imaše* pojas kožan oko sebe; i jegjaše skakavce i med divlji.

7. I propovijedaše govoreći: ide za mnom jači od mene, pred kim ja nijesam dostojan sagnuti se i odriješiti remena na obući njegovoj.

8. Ja vas kršćavam vodom, a on će vas krstiti Duhom svetijem.

9. I u to vrijeme dogje Isus iz Nazareta Galilejskoga, i krsti ga Jovan u Jordanu,

10. I odmah izlazeći iz vode vidje nebo gdje se otvori, i Duh kao golub sigje na nj.

11. I glas dogje s neba: ti si sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

12. I odmah Duh izvede ga u pustinju.

13. I bi ondje u pustinji dana četrdeset, i kuša ga sotona, i bi sa zvjerinjem, i angjeli služahu mu.

14. A pošto predadoše Jovana, dogje Isus u Galileju propovijedajući jevangjelje o carstvu Božijemu
15. I govoreći : izigje vrijeme i približi se carstvo Božije; pokajte se i vjerujte jevangjelje.
16. I hodeći pokraj mora vidje Simona, i Andriju brata njegova gdje bacaju mreže u more; jer bijahu ribari.
17. I reče im Isus : hajdete za mnom, i učiniću vas lovcima ljudskijem.
18. I odmah ostavivši mreže svoje pogjoše za njim.
19. I otišavši malo odande ugleda Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegova, i oni u lagji krpljahu mreže ;
20. I odmah pozva ih ; i ostavivši oca svojega Zevedeja u lagji s najamnicima pogjoše za njim.
21. I dogjoše u Kapernaum; i odmah u subotu ušavši u zbornicu učaše.
22. I divljahu se nauci njegovoj ; jer ih učaše kao onaj koji vlast ima a ne kao književnici.
23. I bijaše u zbornici njihovoj čovjek s duhom nečistijem, i povika
24. Govoreći : progji se, što je tebi do nas, Isuse Nazarećanine? Došao si da nas pogubiš ? Znam te ko si, svetac Božij.
25. I zaprijeti mu Isus govoreći : umukni, i izigji iz njega.
26. I strese ga duh nečisti, i povika iza glasa, i izigje iz njega.
27. I uplašiše se svi tako da pitahu jedan drugoga govoreći : šta je ovo? i kakva je ovo nauka nova, da s vlasti i duhovima nečistijem zapovijeda, i slušaju ga ?
28. I otide glas o njemu odmah po svoj okolini Galilejskoj.
29. I odmah izišavši iz zbornice dogjoše u dom Simonov i Andrijin s Jakovom i Jovanom.
30. A tašta Simonova ležaše od groznice; i odmah kazaše mu za nju.
31. I pristupivši podiže je uzevši je za ruku i pusti je groznica odmah, i služaše im.
32. A kad bi pred veče, pošto sunce zagje, donošahu k njemu sve bolesnike i bijesne.
33. I sav grad bijaše se sabrao k vratima.
34. I iscijeli mnoge bolesnike od različnijeh bolesti, i gjavole mnoge istjera, i ne dadijaše gjavolima da kazuju da ga poznavahu.
35. A u jutru vrlo rano ustavši izigje, i otide na samo, i ondje se moljaše Bogu.
36. I za njim potrčaše Simon i koji bijahu s njim.
37. I našavši ga rekoše mu : traže te svi.
38. I reče im : hajdemo u obližnja sela i gradove da i tamo propovjedim : jer sam ja na to došao.
39. I propovijeda po zbornicama njihovijem po svoj Galileji, i gjavole izgoni.
40. I dogje k njemu gubavac moleći ga i na koljenima klečeći pred njim i reče mu : ako hoćeš, možeš me očistiti.
41. A Isus smilovavši se pruži ruku, i dohvativši ga se reče mu : hoću, očisti se.
42. I tek što mu *to* reče, a guba otide s njega, i osta čist.
43. I zaprijetivši mu odmah istjera ga,
44. I reče mu : gledaj da nikome ništa ne kažeš, nego idi te se pokaži svešteniku, i prinesi za očišćenje svoje što je zapovjedio Mojsije za svjedočanstvo njima.
45. A on izišavši poče mnogo propovijedati i kazivati šta je bilo tako da *Isus* ne može javno u grad ući, nego bijaše na polju u pustijem mjestima, i dolažahu k njemu sa sviju strana.

GLAVA 2.

I ugje opet u Kapernaum poslije *nekoliko* dana ; i ču se da je u kući.
2. I odmah skupiše se mnogi tako da ne mogahu ni pred vratima da se sprate ; i kazivaše im riječ.
3. I dogjoše k njemu s uzetijem koga nošaše četvoro.
4. I ne mogući približiti se k njemu od naroda otkriše kuću gdje on bijaše, i prokopavši spustiše odar na kome uzeti ležaše.
5. A Isus vidjevši vjeru njihovu reče uzetome : sinko ! opraštaju ti se grijesi tvoji.
6. A ondje sjegjahu neki od književnika i pomišljahu u srcima svojima :
7. Šta ovaj tako huli na Boga? Ko

može opraštati grijehe osim jednoga Boga?

8. I odmah razumjevši Isus duhom svojijem da oni tako pomišljaju u sebi, reče im: što tako pomišljate u srcima svojijem?

9. Što je lakše? reći uzetome: opraštaju ti se grijesi? ili reći: ustani i uzmi odar svoj, i hodi?

10. No da znate da vlast ima sin čovječij na zemlji opraštati grijehe, (reče uzetome:)

11. Tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj, i idi doma.

12. I usta odmah, i uzevši odar izigje pred svima tako da se svi divljahu i hvaljahu Boga govoreći: nigda toga vidjeli nijesmo.

13. I izigje opet k moru; i sav narod igjaše k njemu, i učaše ih.

14. I prolazeći vidje Leviju Alfejeva gdje sjedi na carini, i reče mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim.

15. I kad sjegjaše *Isus* za trpezom u kući njegovoj, i carinici i grješnici mnogi sjegjahu s njim i s učenicima njegovijem: jer ih bijaše mnogo koji igjahu za njim.

16. A književnici i fariseji vidjevši ga gdje jede s carinicima i s grješnicima govorahu učenicima njegovijem: za što s carinicima i grješnicima jede i pije?

17. I čuvši Isus reče im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. Ja nijesam došao da dozovem pravednike no grješnike na pokajanje.

18. I bijahu učenici Jovanovi i farisejski koji pošćahu; i dogjoše i rekoše mu: za što učenici Jovanovi i farisejski poste a tvoji učenici ne poste?

19. I reče im Isus: eda li mogu svatovi postiti dok je ženik s njima? Dokle god imaju sa sobom ženika ne mogu postiti.

20. Nego će doći dni kad će se oteti od njih ženik, i tada će postiti u one dne.

21. I niko ne prišiva nove zakrpe na staru haljinu; inače će odarijeti nova zakrpa od staroga, i gora će rupa biti.

22. I niko ne ljeva nova vina u mjehove stare; inače novo vino prodre mjehove, i vino se prolije, i mjehovi propadnu; nego novo vino u nove mjehove ljevati treba.

23. I dogodi mu se da igjaše u subotu kroz usjeve, i učenici njegovi trgahu putem klasje.

24. I fariseji govorahu mu: gledaj, za što čine u subotu što ne valja?

25. A on reče im: nijeste li nikad čitali šta učini David kad mu bi do nevolje i ogladnje s onima što bijahu s njim?

26. Kako ugje u Božiju kuću pred Aviatarom poglavarom svešteničkijem i hljebove postavljene pojede kojijeh ne bijaše slobodno nikome jesti osim svešteníkâ, i dade ih onima koji bijahu s njim?

27. I govoraše im: subota je načinjena čovjeka radi, a nije čovjek subote radi.

28. Dakle je gospodar sin čovječij i od subote.

GLAVA 3.

I ugje opet u zbornicu, i ondje bješe čovjek sa suhom rukom.

2. I motrahu za njim ne će li ga u subotu iscijeliti da ga okrive.

3. I reče čovjeku sa suhom rukom: stani na srijedu.

4. I reče im: valja li u subotu dobro činiti ili zlo činiti? dušu održati, ili pogubiti? A oni mučahu.

5. I pogledavši na njih s gnjevom od žalosti što su im onako srca odrvenila reče čovjeku: pruži ruku svoju. I pruži; i posta ruka zdrava kao i druga.

6. I izišavši fariseji odmah učiniše za njega vijeću s Irodovcima kako bi ga pogubili.

7. A Isus otide s učenicima svojijem k moru; i mnogi narod iz Galileje ide za njim i iz Judeje;

8. I iz Jerusalima i iz Idumeje i ispreko Jordana i od Tira i Sidona mnoštvo veliko čuvši šta on čini dogje k njemu.

9. I reče učenicima svojijem da bude lagja u njega *gotova* zbog naroda, da mu ne dosagjuje.

10. Jer mnoge iscijeli tako da navaljivahu na njega koji bijahu nakaženi bolestima da ga se dotaknu.

11. I dusi nečisti kad ga vigjahu, pripadahu k njemu i vikahu govoreći: ti si sin Božij.

12. I mnogo im prijećaše da ga ne prokažu.

13. I izigjoše na goru, i dozva koje on šćaše; i dogjoše mu.
14. I postavi dvanaestoricu da budu s njim, i da ih pošilje da propovijedaju,
15. I da imaju vlast da iscjeljuju od bolèstî, i da izgone gjavole :
16. Prvoga Simona, i nadjede mu ime Petar ;
17. I Jakova Zevedejeva i Jovana brata Jakovljeva, i nadjede im imena Voanerges, koje znači sinovi gromovi;
18. I Andriju i Filipa i Vartolomija i Mateja i Tomu i Jakova Alfejeva i Tadiju i Simona Kananita,
19. I Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade.
20. I dogjoše u kuću, i sabra se opet narod da ne mogahu ni hljeba jesti.
21. I čuvši *to* rod njegov izigjoše da ga uhvate; jer govorahu da je izvan sebe.
22. A književnici koji bijahu sišli iz Jerusalima govorahu : u njemu je Veelzevul; i : on pomoću kneza gjavolskoga izgoni gjavole.
23. I dozvavši ih govoraše im u pričama : kako može sotona sotonu izgoniti ?
24. I ako se carstvo samo po sebi razdijeli, ne može ostati carstvo ono ;
25. I ako se dom sam po sebi razdijeli, ne može ostati dom onaj;
26. I ako sotona ustane sam na se i razdijeli se, ne može ostati, nego će propasti.*
27. Niko ne može pokućstvo jakoga, ušavši u kuću njegovu, oteti ako najprije jakoga ne sveže : i onda će kuću njegovu oplijeniti.
28. Zaista vam kažem : svi grijesi oprostiće se sinovima čovječijim, i huljenja na Boga, makar kakova bila :
29. A koji pohuli na Duha svetoga nema oproštenja va vijek, nego je kriv vječnome sudu.
30. Jer govorahu : u njemu je nečisti duh.
31. I dogje mati njegova i braća njegova, i stojeći na polju poslaše k njemu da ga zovu.
32. I sjegjaše narod oko njega. I rekoše mu : eto mati tvoja i braća tvoja i sestre tvoje na polju pitaju za te.
33. I odgovori im govoreći : ko je mati moja ili braća moja?
34. I pogledavši oko sebe na narod koji sjegjaše reče : evo mati moja i braća moja.
35. Jer ko izvrši volju Božiju onaj je brat moj i sestra moja i mati moja.

GLAVA 4.

I opet poče učiti kod mora, i skupiše se oko njega ljudi mnogi tako da mora ući u lagju, i sjediti na moru; a narod sav bijaše na zemlji kraj mora.
2. I učaše ih u pričama mnogo, i govoraše im o nauci svojoj :
3. Slušajte : evo izigje sijač da sije.
4. I kad sijaše dogodi se da jedno pade u kraj puta, i dogjoše ptice i pozobaše ga.
5. A drugo pade na kamenito *mjesto* gdje ne bijaše mnogo zemlje; i odmah izniče; jer ne bijaše u dubinu zemlje ;
6. A kad obasja sunce, uvenu, i budući da nemaše korijena, usahnu.
7. I drugo pade u trnje ; i naraste trnje i udavi ga, i ne donese roda.
8. I drugo pade na zemlju dobru ; i davaše rod koji napredovaše i rastijaše i donošaše po trideset i po šeset i po sto.
9. I reče : ko ima uši da čuje neka čuje.
10. A kad osta sam, zapitaše ga koji bijahu s njim i sa dvanaestoricom za *ovu* priču.
11. I reče im : vama je dano da znate tajne carstva Božijega, a onima na polju sve u pričama biva;
12. Da očima gledaju i da ne vide, i da ušima slušaju i da ne razumiju; da se kako ne obrate i da im se ne oproste grijesi.
13. I reče im : zar ne razumijete ove priče? A kako ćete sve priče razumjeti ?
14. Sijač riječ sije.
15. A ono su kraj puta, gdje se sije riječ i kad je čuju odmah dogje sotona i otme riječ posijanu u srcima njihovijem.
16. Tako su i ono što se sije na kamenitijem mjestima koji kad čuju riječ odmah je prime s radošću;
17. Ali nemaju korijena u sebi, nego su nepostojani, pa kad bude do nevolje ili ih potjeraju riječi radi, odmah se sablazne.

18. A ono su što se u trnju sije koji slušaju riječ,
19. Ali brige ovoga svijeta i prijevara bogastva i ostale slasti ugju i zaguše riječ, i bez roda ostane.
20. A ono su što se na dobroj zemlji sije koji slušaju riječ i primaju, i donose rod po trideset i po šeset i po sto.
21. I govoraše im : eda li se svijeća užiže da se metne pod sud ili pod odar? a ne da se na svijetnjak metne?
22. Jer nema ništa tajno što ne će biti javno; niti ima što sakriveno što ne će izići na vidjelo.
23. Ako ima ko uši da čuje neka čuje.
24. I govoraše im : pamtite što čujete : kakom mjerom mjerite onakom će vam se mjeriti i dometnuće se vama koji slušate.
25. Jer ko ima, daće mu se; a koji nema, uzeće mu se i ono što ima.
26. I govoraše im : tako je carstvo Božije kao čovjek kad baci sjeme u zemlju;
27. I spava i ustaje noću i danju; i sjeme niče i raste, da ne zna on.
28. Jer zemlja sama od sebe najprije donese travu, po tom klas, pa onda ispuni pšenicu u klasu.
29. A kad sazri rod, odmah pošlje srp; jer nasta žetva.
30. I govoraše : kakvo ćemo kazati da je carstvo Božije? ili u kakvoj ćemo ga priči iskazati?
31. *Ono je* kao zrno gorušično koje kad se posije u zemlju manje je od svju sjemena na zemlji;
32. A kad se posije, uzraste i bude veće od svega povrća, i pusti grane velike da mogu u njegovu hladu ptice nebeske življeti.
33. I takovijem mnogijem pričama kazivaše im riječ koliko mogahu slušati.
34. A bez priča ne govoraše im ni riječi. A učenicima osobito kazivaše sve.
35. I reče im onaj dan u veče : hajdemo na onu stranu.
36. I otpustivši narod uzeše ga kako bješe u lagji; a i druge lagje bijahu s njim.
37. I postade velika oluja; i valovi tako zaljevahu u lagju da se već napuni.
38. A on na krmi spavaše na uzglavlju; i probudiše ga, i rekoše mu : učitelju! zar ti ne mariš što ginemo?
39. I ustavši zaprijeti vjetru, i reče moru : ćuti, prestani. I utoli vjetar, i postade tišina velika.
40. I reče im : za što ste tako strašljivi? Kako nemate vjere.
41. I uplašiše se vrlo, i govorahu jedan drugome : ko je ovaj dakle da ga i vjetar i more slušaju?

GLAVA 5.

I dogjoše preko mora u okolinu Gadarinsku.
2. I kad izigje iz lagje, odmah ga srete čovjek s duhom nečistijem
3. Koji življaše u grobovima i niko ga ne mogaše svezati ni verigama;
4. Jer je mnogo puta bio metnut u puta i u verige, pa je iskidao verige i puta izlomio; i niko ga ne mogaše ukrotiti.
5. I jednako dan i noć bavljaše se u grobovima i u gorama vičući i bijući se kamenjem.
6. A kad vidje Isusa iz daleka, poteče i pokloni mu se.
7. I povikavši iza glasa reče : šta je tebi do mene, Isuse sine Boga višnjega? Zaklinjem te Bogom ne muči me.
8. Jer mu govoraše : izigji, duše nečisti, iz čovjeka.
9. I pitaše ga : kako ti je ime? I odgovori mu : legeon mi je ime; jer nas je mnogo.
10. I moliše ga mnogo da ih ne šalje iz one okoline.
11. A ondje po brijegu pasijaše veliki krd svinja.
12. I moliše ga svi gjavoli govoreći : pošlji nas u svinje da u njih ugjemo.
13. I dopusti im Isus odmah. I izišavši duhovi nečisti ugjoše u svinje; i navali krd s brijega u more; a bijaše ih oko dvije hiljade; i potopiše se u moru.
14. A svinjari pobjegoše, i javiše u gradu i po selima. I izigjoše *ljudi* da vide šta je bilo.
15. I dogjoše k Isusu, i vidješe bijesnoga u kome je bio legeon gdje sjedi obučen i pametan; i uplašiše se.
16. A oni što su vidjeli kazaše im šta bi od bijesnoga i od svinja.

17. I počeše ga moliti da ide iz njihovijeh krajeva.
18. I kad ugje u lagju, moljaše ga onaj što je bio bijesan da bude s njim.
19. A Isus ne dade mu, već mu reče: idi kući svojoj k svojima i kaži im šta ti Gospod učini, i *kako* te pomilova.
20. I otide i poče propovijedati u Deset gradova šta mu učini Isus; i svi se divljahu.
21. I kad prijegje Isus u lagji opet na onu stranu, skupi se narod mnogi oko njega; i bješe kraj mora.
22. I gle, dogje jedan od starješina zborničkijeh po imenu Jair; i vidjevši ga pade pred noge njegove.
23. I moljaše ga vrlo govoreći: kći je moja na smrti; da dogješ i da metneš na nju ruke da ozdravi i živi.
24. I pogje s njim; i za njim igjaše naroda mnogo, i turkahu ga.
25. I žena nekakva koja je dvanaest godina bolovala od tečenja krvi
26. I veliku muku podnijela od mnogijeh ljekara, i potrošila sve što je imala, i ništa joj nijesu pomogli, nego još gore načinili,
27. Kad je čula za Isusa, dogje u narodu sastrag, i dotače se haljine njegove.
28. Jer govoraše: ako se samo dotaknem haljina njegovijeh ozdraviću.
29. I odmah presahnu izvor krvi njezine, i osjeti u tijelu da ozdravi od bolesti.
30. I odmah Isus osjeti u sebi silu što izigje iz njega, i obazrevši se na narod reče: ko se to dotače mojijeh haljina?
31. I rekoše mu učenici njegovi: vidiš narod gdje te turka, pa pitaš: ko se dotače mene?
32. I *on* se obziraše da vidi onu koja to učini.
33. A žena uplašivši se drktaše, i znajući što joj se dogodi, dogje i kleče pred njim, i kaza mu svu istinu.
34. A on reče joj: kćeri! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom, i budi zdrava od bolesti svoje.
35. Još on govoraše, a dogjoše od starješine zborničkoga govoreći: kći tvoja umrije; šta već trudiš učitelja?
36. A Isus odmah čuvši riječ što rekoše reče starješini: ne boj se, samo vjeruj.
37. I ne dade za sobom ići nikome osim Petra i Jakova i Jovana brata Jakovljeva,
38. I dogje u kuću starješine zborničkoga, i vidje vrevu i plač i jauk veliki.
39. I ušavši reče im: šta ste uzavreli te plačete? Djevojka nije umrla, nego spava.
40. I podsmijevahu mu se. A on istjeravši sve uze oca djevojčina i mater i koji bijahu s njim, i ugje gdje ležaše djevojka.
41. I uzevši djevojku za ruku reče joj: Talita kumi, koje znači: djevojko, tebi govorim, ustani.
42. I odmah usta djevojka, i hogjaše; a bješe od dvanaest godina. I začudiše se čudom velikijem.
43. I zaprijeti im vrlo da niko ne dozna za to, i reče: podajte joj nek jede.

GLAVA 6.

I izigje odande, i dogje na svoju postojbinu; i za njim idoše učenici njegovi.
2. I kad dogje subota, poče učiti u zbornici. I mnogi koji slušahu, divljahu se govoreći: otkud ovome to? i kakva mu je premudrost dana? i čudesa takova rukama njegovijem čine se?
3. Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, a brat Jakovljev i Josijin i Judin i Simonov? i nijesu li sestre njegove ovdje megju nama? I sablažnjavahu se o njega.
4. A Isus reče im: *nigdje* nije prorok bez časti do na postojbini svojoj i u rodu i u domu svome.
5. I ne mogaše ondje nijednoga čuda da učini, osim što malo bolesnika iscijeli metnuvši na njih ruke.
6. I divljaše se nevjerstvu njihovome. I igjaše po okolnijem selima i učaše.
7. I dozva dvanaestoricu, i poče ih slati dva i dva, i davaše im vlašt nad duhovima nečistijem.
8. I zapovjedi im da ništa ne uzimaju na put osim jednoga štapa: ni torbe ni hljeba ni novaca u pojasu;
9. Nego obuveni u opanke, i ne oblačiti dviju haljina.
10. I reče im: gdje ugjete u dom ondje ostanite dok ne izigjete odande.
11. I ako vas ko ne primi i ne posluša vas, izlazeći odande otresite prah s nogu svojijeh za svjedočanstvo njima.

Zaista vam kažem : lakše će biti Sodomu i Gomoru u dan *strašnoga* suda nego gradu onome.

12. I otišavši propovijedahu da se treba kajati;

13. I gjavole mnoge izgonjahu; i mazahu uljem mnoge bolesnike; i iscjeljivahu.

14. I začu car Irod *za Isusa* (jer njegovo ime bijaše se razglasilo), i reče : Jovan krstitelj iz mrtvijeh usta, za to čini čudesa.

15. Drugi govorahu : to je Ilija. A drugi govorahu : to je prorok ili kao koji od prórôkâ.

16. A kad ču Irod, reče : to je Jovan koga sam ja posjekao, on usta iz mrtvijeh.

17. Jer ovaj Irod posla te uhvatiše Jovana, i svezavši baci ga u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega, jer se oženi njom.

18. Jer Jovan govoraše Irodu : ne možeš ti imati žene brata svojega.

19. A Irodijada rasrdi se na njega, i šćaše da ga ubije, ali ne mogaše.

20. Jer se Irod bojaše Jovana, znajući ga da je čovjek pravedan i svet, i čuvaše ga; i mnogo koješta činjaše kako mu on reče, i rado ga slušaše.

21. I dogodi se dan zgodan, kad Irod na ,dan svoga rogjenja davaše večeru knezovima svojijem i vojvodama i starješinama Galilejskijem.

22. I ušavši kći Irodijadina i igravši i ugodivši Irodu i gostima njegovijem reče car djevojci : išti u mene štagod hoćeš, i daću ti.

23. I zakle joj se : štogod zaišteš u mene daću ti, da bi bilo i do po carstva moga.

24. A ona izišavši reče materi svojoj : šta ću iskati? A ona reče : glavu Jovana krstitelja.

25. I odmah ušavši brzo k caru zaiska govoreći : hoću da mi daš sad na krugu glavu Jovana krstitelja.

26. I zabrinu se car, ali kletve radi i gostiju svojijeh ne htje joj odreći.

27. I odmah posla car dželata, i zapovjedi da donese glavu njegovu.

28. A on otišavši posiječe ga u tamnici, i donese glavu njegovu na krugu, i dade djevojci, a djevojka dade je materi svojoj.

29. I čuvši učenici njegovi dogjoše i uzeše tijelo njegovo, i metnuše ga u grob.

30. I skupiše se apostoli k Isusu, i javiše mu sve i što učiniše i šta *ljude* naučiše.

31. I reče im : dogjite vi sami nasamo, i počinite malo. Jer ih bijaše mnogo koji dolaze i odlaze, i ne imahu kad ni jesti.

32. I otidoše na lagji u pusto mjesto sami.

33. I vidješe ih ljudi kad igjahu, i poznaše ih mnogi, i pješice iz sviju gradova stjecahu se onamo, i prestigoše ih, i skupiše se oko njega.

34. I izišavši Isus vidje narod mnogi, i sažali mu se, jer bijahu kao ovce bez pastira; i poče ih učiti mnogo.

35. I kad bi već pred noć, pristupiše k njemu učenici njegovi govoreći : pusto je mjesto, a već je dockan;

36. Otpusti ih neka idu u okolna sela i palanke da kupe sebi hljeba; jer nemaju šta jesti.

37. A on odgovarajući reče im : podajte im vi neka jedu. I rekoše mu : već ako da idemo da kupimo za dvjesta groša hljeba, i da im damo da jedu?

38. A on im reče : koliko hljebova imate? Idite vidite. I vidjevši rekoše : pet hljebova i dvije ribe.

39. I zapovjedi im da ih posade sve na gomile po zelenoj travi.

40. I posadiše se na gomile po sto i po pedeset.

41. I uzevši *onijeh* pet hljebova i dvije ribe pogleda na nebo, i blagoslovi, pa prelomi hljebove, i dade učenicima svojijem da metnu ispred njih; i *one* dvije ribe razdijeli svima.

42. I jedoše svi, i nasitiše se.

43. I nakupiše komada dvanaest kotarica punijeh i od riba.

44. A bijaše onijeh što su jeli hljebove oko pet hiljada ljudi.

45. I odmah natjera učenike svoje da ugju u lagju i da idu naprijed na onu stranu u Vitsaidu dok on otpusti narod.

46. I otpustivši ih otide na goru da se pomoli Bogu.

47. I u veče bijaše lagja nasred mora, a on sam na zemlji.

48. I vidje ih gdje se mučahu veslajući; jer im bijaše protivan vjetar. I

oko četvrte straže noćne dogje k njima idući po moru; i šćadijaše da ih mimoigje.

49. A oni vidjevši ga gdje ide po moru mišljahu da je utvara, i povikaše;

50. Jer ga svi vidješe i poplašiše se. I odmah progovori s njima, i reče im: ne bojte se, ja sam, ne plašite se.

51. I ugje k njima u lagju, i utoli vjetar; i vrlo se uplašiše, i divljahu se.

52. Jer ih ne naučiše hljebovi; jer se bijaše srce njihovo okamenilo.

53. I prešavši dogjoše u zemlju Genisaretsku, i stadoše u kraj.

54. I kad izigjoše iz lagje, odmah ga poznaše *ljudi*.

55. I optrčavši sav onaj kraj počeše na odrima donositi bolesnike gdje čujahu da je on.

56. I kudgod igjaše u sela ili u gradove ili u palanke, na raskršćima metahu bolesnike i moljahu ga da se barem skuta od haljine njegove dotaknu: i ozdravljahu svi koji ga se doticahu.

GLAVA 7.

I skupiše se oko njega fariseji i neki od književnika koji bijahu došli iz Jerusalima.

2. I vidjevši neke od učenika njegovijeh da nečistijem, to jest neumivenijem, rukama jedu hljeb, ukoriše ih.

3. Jer fariseji i svi Jevreji ne jedu dok ne umiju rùkù do lakata, držeći se onoga što im je ostalo od starijeh;

4. I kad dogju s pazara, ne jedu dok se ne umiju; i još mnogo ima što su primili te drže: peru čaše i žbanove i kotlove i klupe.

5. A po tom pitahu ga fariseji i književnici: za što učenici tvoji ne žive kao što nam je ostalo od starijeh, nego jedu hljeb neumivenijem rukama?

6. A on odgovarajući reče im: dobro je prorokovao Isaija za vas licemjere kao što je pisano: ovi ljudi usnama me poštuju, a srce njihovo daleko stoji od mene.

7. No zaludu me poštuju učeći naukama, zapovijestima ljudskijem.

8. Jer ostaviste zapovijesti Božije, a držite običaje ljudske, pranje žbanova i čaša; i druga mnoga takova činite.

9. I reče im: dobro ukidate zapovijest Božiju da svoj običaj sačuvate.

10. Jer Mojsije reče: poštuj oca svojega i mater svoju; i: koji opsuje oca ili mater smrću da umre.

11. A vi kažete: ako reče čovjek ocu ili materi: korvan, to jest: prilog je čim bih ti ja mogao pomoći.

12. I tako ne date mu ništa učiniti ocu svojemu ili materi svojoj,

13. Ukidajući riječ Božiju svojijem običajem koji ste postavili; i ovako mnogo koješta činite.

14. I dozvavši sav narod reče im: poslušajte mene svi, i razumijte.

15. Ništa nema što bi čovjeka moglo opoganiti da ugje spolja u njega, nego što izlazi iz njega ono je što pogani čovjeka.

16. Ako ko ima uši da čuje neka čuje.

17. I kad dogje od naroda u kuću pitahu ga učenici njegovi za priču.

18. I reče im: zar ste i vi tako nerazumni? Ne razumijete li da štogod u čovjeka spolja ulazi ne može ga opoganiti?

19. Jer mu ne ulazi u srce nego u trbuh; i izlazi na polje čisteći sva jela.

20. Još reče: što izlazi iz čovjeka ono pogani čovjeka;

21. Jer iznutra iz srca ljudskoga izlaze misli zle, preljube, kurvarstva, ubistva,

22. Kragje, lakomstva, pakosti, zloće, lukavstvo, sramote, zlo oko, huljenje na Boga, ponos, bezumlje.

23. Sva ova zla iznutra izlaze, i pogane čovjeka.

24. I ustavši odande otide na krajeve Tirske i Sidonske, i ušavši u kuću šćadijaše da niko ne čuje zanj; i ne može se sakriti.

25. Jer čuvši zanj žena što u njezinoj kćeri bijaše duh nečisti, dogje i pade k nogama njegovima.

26. A žena ta bijaše Grkinja rodom Sirofiničanka, i moljaše ga da istjera gjavola iz kćeri njezine.

27. A Isus reče joj: stani da se najprije djeca nahrane; jer nije pravo uzeti hljeb od djece i bacati psima.

28. A ona odgovarajući reče mu: da, Gospode; ali i psi pod trpezom jedu od mrva djetinjijeh.

29. I reče joj: za tu riječ idi; izigje gjavo iz kćeri tvoje.

30. I došavši kući nagje da je gjavo izišao, i kći ležaše na odru.

31. I opet izigje Isus iz krajeva Tirskijeh i Sidonskijeh i dogje na more Galilejsko u krajeve Desetogradske.

32. I dovedoše k njemu gluha i mutava, i moljahu ga da metne nanj ruku.

33. I uzevši ga iz naroda nasamo metnu prste svoje u uši njegove, i pljunuvši dohvati se jezika njegova;

34. I pogledavši na nebo uzdahnu, i reče mu: Efata, to jest: otvori se.

35. I odmah mu se otvoriše uši, i razdriješi se sveza jezika njegova, i govoraše lijepo.

36. I zaprijeti im da nikome ne kazuju; ali što im on zabranjivaše oni još većma razglašivahu.

37. I vrlo se divljahu govoreći: sve dobro čini; i gluhe čini da čuju i nijeme da govore.

GLAVA 8.

U to vrijeme, kad bijaše vrlo mnogo naroda i ne imadijahu šta jesti, dozva Isus učenike svoje i reče im:

2. Žao mi je naroda, jer već tri dana stoje kod mene i nemaju ništa jesti.

3. I ako ih otpustim gladne kućama njihovijem, oslabiće na putu; jer su mnogi od njih došli iz daleka.

4. I odgovoriše mu učenici njegovi: otkuda ćemo uzeti hljeba ovdje u pustinji da ih nahranimo?

5. I zapita ih: koliko imate hljebova? A oni kazaše: sedam.

6. I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji: i uzevši onijeh sedam hljebova i hvalu davši, prelomi, i dade učenicima svojijem da razdadu; i razdadoše narodu.

7. I imahu malo ribica; i njih blagoslovivši reče da i njih razdadu.

8. I jedoše, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteče sedam kotarica.

9. A onijeh što su jeli bijaše oko četiri hiljade. I otpusti ih.

10. I odmah ugje u lagju s učenicima svojijem, i dogje u okoline Dalmanutske.

11. I izigjoše fariseji, i počeše se prepirati s njim, i kušajući ga iskahu od njega znak s neba.

12. I uzdahnuvši duhom svojijem reče: za što rod ovaj znak traži? Zaista vam kažem: ne će se dati rodu ovome znak.

13. I ostavivši ih uljeze opet u lagju, i otide na onu stranu.

14. I zaboraviše učenici njegovi uzeti hljeba, i nemahu sa sobom u lagji do jedan hljeb.

15. I zapovijedaše im govoreći: gledajte, čuvajte se kvasca farisejskoga i kvasca Irodova.

16. I mišljahu jedan drugome govoreći: *to je* što hljeba nemamo.

17. I razumjevši Isus reče im: šta mislite što hljeba nemate? zar još ne osjećate, niti razumijete? zar je još okamenjeno srce vaše?

18. Oči imate i ne vidite? uši imate i ne čujete? I ne pamtite li

19. Kad ja pet hljebova prelomih na pet hiljada, koliko kotarica punijeh komada nakupiste? Rekoše mu: dvanaest.

20. A kad sedam na četiri hiljade, koliko punijeh kotarica nakupiste komada? A oni rekoše: sedam.

21. I reče im: kako ne razumijete?

22. I dogje u Vitsaidu; i dovedoše k njemu slijepa, i moljahu ga da ga se dotakne.

23. I uzevši za ruku slijepoga izvede ga na polje iz sela, i pljunuvši mu u oči metnu ruke nanj, i zapita ga vidi li što.

24. I pogledavši reče: vidim ljude gdje idu kao drva.

25. I po tom opet metnu mu ruke na oči, i reče mu da pogleda: i iscijeli se, i vidje sve lijepo.

26. I posla ga kući njegovoj govoreći: ni ulazi u selo, niti kazuj kome u selu.

27. I izigje Isus i učenici njegovi u sela Ćesarije Filipove; i putem pitaše učenike svoje govoreći im: ko govore ljudi da sam ja?

28. A oni odgovoriše: Jovan krstitelj; drugi: Ilija; a drugi: koji od prórôkâ.

29. A on im reče: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajući reče mu: ti si Hristos.

30. I zaprijeti im da nikom ne kazuju za njega.

31. I poče ih učiti da sinu čovječijemu valja mnogo postradati, i da će ga okriviti starješine i glavari svešteničkí i književnici, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati.

32. I govoraše o tom ne ustručavajući se. I Petar uze ga i poče ga odvraćati.

33. A on obrnuvši se i pogledavši na

učenike svoje zaprijeti Petru govoreći: idi od mene sotono; jer ti ne misliš što je Božije nego što je ljudsko.

34. I dozvavši narod s učenicima svojima reče im: ko hoće za mnom da ide neka se odreče sebe i uzme krst svoj, i za mnom ide.

35. Jer ko hoće dušu svoju da sačuva, izgubiće je; a ko izgubi dušu svoju mene radi i javangjelja onaj će je sačuvati.

36. Jer kakva je korist čovjeku ako zadobije sav svijet a duši svojoj naudi?

37. Ili kakav će otkup dati čovjek za dušu svoju?

38. Jer ko se postidi mene i mojijeh riječi u rodu ovome preljubotvornome i grješnom, i sin će se čovječij postidjeti njega kad dogje u slavi oca svojega s angjelima svetima.

GLAVA 9.

I reče im: zaista vam kažem: imaju neki megju ovima što stoje ovdje koji ne će okusiti smrti dok ne vide carstvo Božije da dogje u sili.

2. I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana i izvede ih na goru visoku same; i preobrazi se pred njima.

3. I haljine njegove postadoše sjajne i vrlo bijele kao snijeg, kao što ne može bjelilja ubijeliti na zemlji.

4. I ukaza im se Ilija s Mojsijem gdje se razgovarahu s Isusom.

5. I Petar odgovarajući reče Isusu: Ravi! dobro nam je ovdje biti; i da načinimo tri sjenice: tebi jednu i Mojsiju jednu i Iliji jednu.

6. Jer ne znadijaše šta govori; jer bijahu vrlo uplašeni.

7. I postade oblak te ih zakloni; i dogje glas iz oblaka govoreći: ovo je sin moj ljubazni; njega poslušajte.

8. I u jedanput pogledavši nikoga ne vidješe osim Isusa sama sa sobom.

9. A kad silažahu s gore zaprijeti im da nikom ne kazuju šta su vidjeli, dok sin čovječij ne ustane iz mrtvijeh.

10. I riječ zadržaše u sebi pitajući jedan drugoga: šta to znači ustati iz mrtvijeh?

11. I pitahu ga govoreći: kako govore književnici da Ilija treba najprije da dogje?

12. A on odgovarajući reče im: Ilija će doći najprije, i urediti sve; ali i sin čovječij treba da mnogo postrada i da se ponizi, kao što je pisano.

13. Ali vam kažem da je i Ilija došao i učiniše s njim šta htjedoše, kao što je pisano za njega.

14. I došavši k učenicima svojijem vidje narod mnogi oko njih i književnike gdje se prepiru s njima.

15. I odmah vidjevši ga sav narod uplaši se i pritrčavši pozdravljahu ga.

16. I upita književnike: šta se prepirete s njima?

17. I odgovarajući jedan od naroda reče: učitelju! dovedoh k tebi sina svojega u kome je duh nijem.

18. I svaki put kad ga uhvati lomi ga, i pjenu baca, i škrguće zubima; i suši se. I rekoh učenicima tvojijem da ga istjeraju; i ne mogoše.

19. A on odgovarajući mu reče: o rode nevjerni! dokle ću s vama biti? dokle ću vas trpljeti? Dovedite ga k meni.

20. I dovedoše ga k njemu: i kad ga vidje odmah ga duh stade lomiti; i panuvši na zemlju valjaše se bacajući pjenu.

21. I upita oca njegova: koliko ima vremena kako mu se to dogodilo? A on reče: iz djetinjstva;

22. I mnogo puta baca ga u vatru i u vodu da ga pogubi; nego ako što možeš pomozi nam, smiluj se na nas.

23. A Isus reče mu: ako možeš vjerovati: sve je moguće onome koji vjeruje.

24. I odmah povikavši otac djetinji sa suzama govoraše: vjerujem, Gospode! pomozi mojemu nevjerju.

25. A Isus videći da se stječe narod zaprijeti duhu nečistome govoreći mu: duše nijemi i gluhi! ja ti zapovijedam, izigji iz njega i više ne ulazi u njega.

26. I povikavši i izlomivši ga vrlo izigje; i učini se kao mrtav tako da mnogi govorahu: umrije.

27. A Isus uzevši ga za ruku podiže ga; i usta.

28. I kad ugje u kuću pitahu ga učenici njegovi nasamo: za što ga mi ne mogosmo istjerati?

29. I reče im: ovaj se rod ničim ne može istjerati do molitvom i postom.

30. I izišavši odande igjahu kroz Galileju; i ne šćadijaše da ko dozna.

31. Jer učaše učenike svoje, i govoraše im da će se sin čovječij predati u ru-

ke ljudske, i ubiće ga, i pošto ga ubiju ustaće treći dan.

32. A oni ne razumijevahu riječi, i ne smjedijahu da ga zapitaju.

33. I dogje u Kapernaum, i kad bješe u kući zapita ih : šta se prepiraste putem megju sobom?

34. A oni mučahu ; jer se putem prepiraše megju sobom ko je najveći.

35. I sjedavši dozva dvanaestoricu i reče im : koji hoće da bude prvi neka bude od sviju najzadnji i svima sluga.

36. I uzevši dijete metnu ga megju njih i zagrlivši ga reče im :

37. Ko jedno ovakovo dijete primi u ime moje, mene prima ; a ko mene primi ne prima mene nego onoga koji je mene poslao.

38. Odgovori mu Jovan govoreći : učitelju ! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem izgoni gjavole koji ne ide za nama : i zabranismo mu, jer ne ide za nama.

39. A Isus reče : ne branite mu ; jer nema nikoga koji bi imenom mojijem čudo činio da može brzo zlo govoriti za mnom.

40. Jer ko nije protiv vas s vama je.

41. Jer ko vas napoji čašom vode u ime moje, za to što ste Hristovi, zaista vam kažem : ne će mu propasti plata.

42. A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenični o vratu njegovu i da se baci u more.

43. I ako te ruka tvoja sablažnjava, odsijeci je : bolje ti je bez ruke u život ući, nego li s obje ruke ući u pakao, u oganj vječni,

44. Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi.

45. I ako te noga tvoja sablažnjava, odsijeci je : bolje ti je ući u život hromu, nego li s dvije noge da te bace u pakao, u oganj vječni,

46. Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi.

47. Ako te i oko tvoje sablažnjava, iskopaj ga : bolje ti je s jednijem okom ući u carstvo Božije, nego li s dva oka da te bace u pakao ognjeni,

48. Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi.

49. Jer će se svaki ognjem posoliti, i svaka će se žrtva solju posoliti.

50. Dobra je so : ali ako so bude neslana, čim će se osoliti? Imajte so u sebi, i mir imajte megju sobom.

GLAVA 10.

I ustavši odande dogje u okoline Judejske preko Jordana, i steče se opet narod k njemu ; i kao što običaj imaše, opet ih učaše.

2. I pristupivši fariseji upitaše ga kušajući : može li čovjek pustiti ženu?

3. A on odgovarajući reče im : šta vam zapovijeda Mojsije?

4. A oni rekoše : Mojsije dopusti da joj se da raspusna knjiga i da se pusti.

5. I odgovarajući Isus reče im : po tvrgji vašega srca napisa vam *on* zapovijest ovu.

6. A u početku stvorenja muža i ženu stvorio ih je Bog.

7. Za to ostavi čovjek oca svojega i mater i prilijepi se k ženi svojoj,

8. I budu dvoje jedno tijelo. Tako nijesu više dvoje nego jedno tijelo.

9. A što je Bog sastavio čovjek da ne rastavlja.

10. I u kući opet zapitaše ga za to učenici njegovi.

11. I reče im : koji pusti ženu i oženi se drugom, čini preljubu na njoj.

12. I ako žena ostavi muža svojega i pogje za drugoga, čini preljubu.

13. I donošahu k njemu djecu da ih se dotakne ; a učenici branjahu onima što ih donošahu.

14. A Isus vidjevši rasrdi se i reče im : pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im ; jer je takovijeh carstvo Božije.

15. Zaista vam kažem : koji ne primi carstva Božijega kao dijete, ne će ući u njega.

16. I zagrlivši ih metnu na njih ruke te ih blagoslovi.

17. I kad izidje na put, pritrča neko, i kleknuvši na koljena pred njim pitaše ga : učitelju blagi ! šta mi treba činiti da dobijem život vječni?

18. A Isus reče mu : što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga.

19. Zapovijesti znaš : ne čini preljube ; ne ubij ; ne ukradi ; ne svjedoči lažno ; ne čini nepravde nikome ; poštuj oca svojega i mater.

20. A on odgovarajući reče mu : uči-

telju ! sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje.

21. A Isus pogledavši nanj, omilje mu, i reče mu : još ti jedno ne dostaje : idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima ; i imaćeš blago na nebu ; i dogji te hajde za mnom uzevši krst.

22. A on posta zlovoljan od ove riječi, i otide žalostan ; jer bijaše vrlo bogat.

23. I pogledavši Isus reče učenicima svojima : kako je teško bogatima ući u carstvo nebesko !

24. A učenici se uplašiše od riječi njegovijeh. A Isus opet odgovarajući reče im : djeco ! kako je teško onima koji se uzdaju u svoje bogastvo ući u carstvo Božije !

25. Lakše je kamili proći kroz iglene uši nego li bogatome ući u carstvo Božije.

26. A oni se vrlo divljahu govoreći u sebi : ko se dakle može spasti ?

27. A Isus pogledavši na njih reče : ljudima je nemoguće, ali nije Bogu : jer je sve moguće Bogu.

28. A Petar mu poče govoriti : eto mi smo ostavili sve, i za tobom idemo.

29. A Isus odgovarajući reče : zaista vam kažem : nema nikoga koji je ostavio kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, mene radi i jevangjelja radi,

30. A da ne će primiti sad u ovo vrijeme sto puta onoliko kuća, i braće, i sestara, i otaca, i matera, i djece, i zemlje, u progonjenju, a na onome svijetu život vječni.

31. Ali će mnogi prvi biti pošljednji, i pošljednji prvi.

32. A kad igjahu putem u Jerusalim, Isus igjaše pred njima, a oni se čugjahu, i za njim igjahu sa strahom. I uzevši opet dvanaestoricu poče im kazivati šta će biti od njega :

33. Evo idemo u Jerusalim, i sin čovječij predaće se glavarima svešteničkijem i književnicima i osudiće ga na smrt, i predaće ga neznabošcima ;

34. I narugaće mu se, i biće ga, i popljuvaće ga, i ubiće ga, i treći dan ustaće.

35. I pred njega dogjoše Jakov i Jovan, sinovi Zevedejevi, govoreći : učitelju ! hoćemo da nam učiniš za što ćemo *te* moliti.

36. A on im reče : što hoćete da vam učinim ?

37. A oni mu rekoše : daj nam da sjedemo jedan s desne strane tebi a drugi s lijeve, u slavi tvojoj.

38. A Isus im reče : ne znate šta ištete : možete li piti čašu koju ja pijem, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim ?

39. A oni mu rekoše : možemo. A Isus reče im : čašu dakle koju ja pijem ispićete ; i krštenjem kojijem se ja krstim krstićete se ;

40. Ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati nego kojima je ugotovljeno.

41. I čuvši *to* desetorica počeše se srditi na Jakova i na Jovana.

42. A Isus dozvavši ih reče im : znate da knezovi narodni vladaju narodom i poglavari njegovi upravljaju njim.

43. Ali megju vama da ne bude tako ; nego koji hoće da bude veći megju vama, da vam služi.

44. I koji hoće prvi megju vama da bude, da bude svima sluga.

45. Jer sin čovječij nije došao da mu služe nego da služi, i da da dušu svoju u otkup za mnoge.

46. I dogjoše u Jerihon. I kad izlažaše iz Jerihona, on i učenici njegovi i narod mnogi, sin Timejev Vartimej slijepi sjegjaše kraj puta i prošaše.

47. I čuvši da je to Isus Nazarećanin stade vikati i govoriti : sine Davidov Isuse ! pomiluj me !

48. I prijećahu mu mnogi da ućuti, a on još većma vikaše : sine Davidov ! pomiluj me !

49. I stavši Isus reče da ga zovnu. I zovnuše slijepca govoreći mu : ne boj se, ustani, zove te.

50. A on zbacivši sa sebe haljine svoje ustade, i dogje k Isusu.

51. I odgovarajući reče mu Isus : šta ćeš da ti učinim ? A slijepi reče mu : Ravuni ! da progledam.

52. A Isus reče mu : idi, vjera tvoja pomože ti. I odmah progleda, i otide putem za Isusom.

GLAVA 11.

I kad se približi k Jerusalimu, k Vitfazi i Vitaniji, kod gore Maslinske, posla dvojicu od učenika svojijeh

2. I reče im : idite u selo što je prema, vama i odmah kako ugjete u njega naći ćete magare privezano, na koje niko od ljudi nije usjedao ; odriješite ga i dovedite.

3. I ako vam ko reče : šta to činite ? kažite : treba Gospodu ; i odmah će ga poslati amo.

4. A oni otidoše, i nagjoše magare privezano kod vrata na polju na raskršću, i odriješiše ga.

5. I neki od onijeh što stajahu ondje rekoše im : za što driješite magare ?

6. A oni rekoše im kao što im zapovjedi Isus ; i ostaviše ih.

7. I dovedoše magare k Isusu, i metnuše nanj haljine svoje ; i usjede nanj.

8. A mnogi prostriješe haljine svoje po putu ; a jedni rezahu granje od drveta, i prostirahu po putu.

9. A koji igjahu pred njim i za njim, vikahu govoreći : Osana ! blagosloven koji ide u ime Gospodnje !

10. Blagosloveno carstvo oca našega Davida koje ide u ime Gospodnje ! Osana na visini !

11. I ugje Isus u Jerusalim, i u crkvu ; i promotrivši sve, kad bi u veče, izigje u Vitaniju s dvanaestoricom.

12. I sjutradan kad izigjoše iz Vitanije, ogladnje.

13. I vidjevši iz daleka smokvu s lišćem dogje ne bi li što našao na njoj ; i došavši k njoj ništa ne nagje osim lišća ; jer još ne bješe vrijeme smokvama.

14. I odgovarajući Isus reče joj : da od sad od tebe niko ne jede roda do vijeka. I slušahu učenici njegovi.

15. I dogjoše opet u Jerusalim ; i ušavši Isus u crkvu stade izgoniti one koji prodavahu i kupovahu po crkvi ; i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove.

16. I ne dadijaše da ko pronese suda kroz crkvu.

17. I učaše govoreći im : nije li pisano : dom moj neka se zove dom molitve svima narodima ? A vi načiniste od njega hajdučku pećinu.

18. I čuše književnici i glavari svešteničći, i tražahu kako bi ga pogubili ; jer ga se bojahu ; jer se sav narod čugjaše nauci njegovoj.

19. I kad bi u veče izigje na polje iz grada.

20. I u jutru prolazeći vidješe smokvu gdje se posušila iz korijena.

21. I opomenuvši se Petar reče mu : Ravi ! gle, smokva što si je prokleo posušila se.

22. I odgovarajući Isus reče im :

23. Imajte vjeru Božiju ; jer vam zaista kažem : ako ko reče gori ovoj : digni se i baci se u more, i ne posumnja u srcu svojemu, nego uzvjeruje da će biti kao što govori : biće mu štogod reče.

24. Za to vam kažem : sve što istete u svojoj molitvi vjerujte da ćete primiti ; i biće vam.

25. I kad stojite na molitvi, praštajte ako što imate na koga : da i otac vaš koji je na nebesima oprosti vama pogrješke vaše.

26. Ako li pak vi ne opraštate, ni otac vaš koji je na nebesima ne će oprostiti vama pogrješaka vašijeh.

27. I dogjoše opet u Jerusalim ; i kad hogjaše po crkvi dogjoše k njemu glavari svešteničći i književnici i starješine,

28. I rekoše mu : kakvom vlasti to činiš ? i ko ti dade vlast tu, da to činiš ?

29. A Isus odgovarajući reče im : i ja ću vas da upitam jednu riječ, i odgovorite mi ; pa ću vam kazati kakvom vlasti ovo činim.

30. Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi ? odgovorite mi.

31. I mišljahu u sebi govoreći : ako rečemo : s neba ; reći će : za što mu dakle ne vjerovaste ?

32. Ako li rečemo : od ljudi ; bojimo se naroda ; jer svi mišljahu za Jovana da zaista prorok bješe.

33. I odgovarajući rekoše Isusu : ne znamo. I Isus odgovarajući reče njima : ni ja vama ne ću kazati kakvom vlasti ovo činim.

GLAVA 12.

I poče im govoriti u pričama : posadi čovjek vinograd, i ogradi plotom, i iskopa pivnicu, i načini kulu, i dade ga vinogradarima, pa otide.

2. I kad dogje vrijeme, posla k vinogradarima slugu da primi od vinogradara od roda vinogradskoga.

3. A oni uhvativši slugu izbiše ga, i poslaše prazna.

4. I opet posla k njima drugoga slugu; i onoga biše kamenjem, i razbiše mu glavu, i poslaše *ga* sramotna.

5. I opet posla drugoga; i onoga ubiše; i mnoge druge, jedne izbiše a jedne pobiše.

6. Još dakle imaše jedinoga svojega milog sina, posla i njega najposlije k njima govoreći : postidjeće se sina mojega.

7. A vinogradari rekoše u sebi : ovo je našljednik, hodite da ga ubijemo, i nama će ostati očevina *njegova*.

8. I uhvatiše ga, i ubiše, i izbaciše ga na polje iz vinograda.

9. Šta će dakle učiniti gospodar od vinograda? Doći će i pogubiće vinogradare, i daće vinograd drugima.

10. Zar nijeste čitali u pismu ovo : kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla;

11. To bi od Gospoda i divno je u našijem očima.

12. I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda ; jer razumješe da za njih govori priču ; i ostavivši ga otidoše.

13. I poslaše k njemu neke od fariseja i Irodovaca da bi ga uhvatili u riječi.

14. A oni došavši rekoše mu : učitelju! znamo da si istinit, i da ne mariš ni za koga; jer ne gledaš ko je ko, nego zaista putu Božijemu učiš ; treba li ćesaru davati harač ili ne? Hoćemo li dati ili da ne damo?

15. A on znajući njihovo licemjerje reče im : što me kušate? Donesite mi novac da vidim.

16. A oni donesoše. I reče im : čij je obraz ovaj i natpis ? A oni mu rekoše : ćesarev.

17. I odgovarajući Isus reče im : podajte ćesarevo ćesaru, i Božije Bogu. I čudiše mu se.

18. I dogjoše k njemu sadukeji koji kažu da nema vaskrsenija, i zapitaše ga govoreći :

19. Učitelju! Mojsije nam napisa : ako kome brat umre i ostavi ženu a djece ne ostavi, da brat njegov uzme ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu.

20. Sedam braće bješe : i prvi uze ženu, i umrije bez poroda.

21. I drugi uze je, i umrije, i ni on ne ostavi poroda; tako i treći.

22. I uzeše je sedmorica, i ne ostaviše poroda. A poslije sviju umrije i žena.

23. O vaskrseniju dakle kad ustanu koga će od njih biti žena? jer je za sedmoricom bila.

24. I odgovarajući Isus reče im : za to li se vi varate što ne znate pisma ni sile Božije?

25. Jer kad iz mrtvijeh ustanu, niti će se ženiti ni udavati, nego su kao angjeli na nebesima.

26. A za mrtve da ustaju nijeste li čitali u knjigama Mojsijevijem kako mu reče Bog kod kupine govoreći : ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljev?

27. Nije *Bog* Bog mrtvijeh, nego Bog živijeh. Vi se dakle vrlo varate.

28. I pristupi jedan od književnika koji ih slušaše kako se prepiru, i vidje da im dobro odgovara, i zapita ga : koja je prva zapovijest od sviju?

29. A Isus odgovori mu : prva je zapovijest od sviju : čuj Izrailju, Gospod je Bog naš Gospod jedini;

30. I ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem i svom dušom svojom i svijem umom svojijem i svom snagom svojom. Ovo je prva zapovijest.

31. I druga je kao i ova : ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. Druge zapovijesti veće od ovijeh nema.

32. I reče mu književnik : dobro, učitelju! pravo si kazao da je jedan Bog, i nema drugoga osim njega;

33. I ljubiti ga svijem srcem i svijem razumom i svom dušom i svom snagom, i ljubiti bližnjega kao samoga sebe, veće je od sviju žrtava i priloga.

34. A Isus vidjevši kako pametno odgovori reče mu : nijesi daleko od carstva Božijega. I niko više ne smijaše da ga zapita.

35. I odgovori Isus i reče učeći u crkvi : kako govore književnici da je Hristos sin Davidov?

36. Jer sam David kaza Duhom svetijem : reče Gospod Gospodu mojemu : sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima.

37. Sam dakle David naziva ga Gospodom, i otkuda mu je sin? I mnogi narod slušaše ga s radošću.

38. I govoraše im u nauci svojoj : ču-

vajte se književnika koji idu u dugačkijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama,

39. I prvijeh mjesta po zbornicama, i začelja na gozbama.

40. Ovi što jedu kuće udovičke, i lažno se mole Bogu dugo, biće još većma osugjeni.

41. I sjedavši Isus prema Božijoj hazni gledaše kako narod meće novce u Božiju haznu. I mnogi bogati metahu mnogo.

42. I došavši jedna siromašna udovica metnu dvije lepte, koje čini jedan kodrant.

43. I dozvavši učenike svoje reče im : zaista vam kažem : ova siromašna udovica metnu više od sviju koji meću u Božiju haznu.

44. Jer svi metnuše od suviška svojega: a ona od sirotinje svoje metnu sve što imaše, svu hranu svoju.

GLAVA 13.

I kad izlažaše iz crkve reče mu jedan od učenika njegovijeh : učitelju! gle kakvo je kamenje, i kakva gragjevina!

2. I odgovarajući Isus reče mu : vidiš li ove velike gragjevine? ni kamen na kamenu ne će ovdje ostati koji se ne će razmetnuti.

3. I kad sjegjaše na gori Maslinskoj prema crkvi,pitahu ga sama Petar i Jakov i Jovan i Andrija :

4. Kaži nam kad će to biti? i kakav će znak biti kad će se to sve svršiti?

5. A Isus odgovarajući im poče govoriti : čuvajte se da vas ko ne prevari.

6. Jer će mogi doći na mnoje ime govoreći : ja sam ; i mnoge će prevariti.

7. A kad čujete ratove i glasove o ratovima, ne plašite se ; jer treba da to bude ; ali *to* još nije pošljedak.

8. Ustaće narod na narod i carstvo na carstvo ; i zemlja će se tresti po svijetu ; i biće gladi i bune. To je početak stradanju.

9. A vi se čuvajte ; jer će vas predavati u sudove i po zbornicama biće vas, i pred kraljeve i careve izvodiće vas mene radi za svjedočanstvo njima.

10. I u svima narodima treba da se najprije propovjedi jevangjelje.

11. A kad vas povedu da predaju, ne brinite se naprijed šta ćete govoriti, niti mislite ; nego što vam se da u onaj čas ono govorite : jer vi ne ćete govoriti nego Duh sveti.

12. A predaće brat brata na smrt i otac sina, i ustaće djeca na roditelje i pobiće ih.

13. I svi će omrznuti na vas imena mojega radi. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu.

14. A kad vidite mrzost opušćenja, za koju govori prorok Danilo, da štoji gdje ne treba (koji čita da razumije): tada koji budu u Judeji neka bježe u gore ;

15. I koji bude na krovu da ne silazi u kuću, niti da ulazi da uzme što iz kuće svoje ;

16. I koji bude u polju da se ne vraća natrag da uzme haljinu svoju.

17. Ali teško trudnima i dojilicama u te dane!

18. Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu.

19. Jer će u dane te biti nevolja kakova nije bila od početka stvorenja koje je Bog stvorio do sad, i ne će ni biti.

20. I da Gospod ne skrati dane niko ne bi ostao ; ali izbranijeh radi, koje izbra, skratio je dane.

21. Tada ako vam ko reče : evo ovdje je Hristos ; ili : eno ondje ; ne vjerujte.

22. Jer će izići lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaće znake i čudesa da bi prevarili, ako bude moguće, i izbrane.

23. Ali vi se čuvajte : eto vam sve kazah naprijed.

24. Ali u te dana, poslije te nevolje, sunce će pomrčati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti.

25. I zvijezde će spadati s neba i sile nebeske pokrenuti se.

26. I tada će ugledati sina čovječijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom.

27. I tada će poslati angjele svoje i sabraće izbrane svoje od četiri vjetra, od kraja zemlje do kraja neba.

28. A od smokve naučite se priči ; kad se već njezina grana pomladi i stane listati, znate da je blizu ljeto.

29. Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu kod vrata.

30. Zaista vam kažem da ovaj naraštaj ne će proći dok se ovo sve ne zbude.

31. Nebo i zemlja proći će, ali riječi moje ne će proći.
32. A o danu tome ili o času niko ne zna, ni angjeli koji su na nebesima, ni sin, do otac.
33. Pazite, stražite i molite se Bogu; jer ne znate kad će vrijeme nastati.
34. Kao što čovjek odlazeći ostavi kuću svoju, i da slugama svojima vlast i svakome svoj posao; i vrataru zapovjedi da straži.
35. Stražite dakle; jer ne znate kad će doći gospodar od kuće, ili u veče ili u ponoći ili u pijetle ili u jutru;
36. Da ne dogje iznenada i da vas ne nagje a vi spavate.
37. A što vam kažem, svima kažem: stražite.

GLAVA 14.

Bijahu pak još dva dana do pashe i do dana prijesnijeh hljebova; i tražahu glavari sveštenički i književnici kako bi ga iz prijevare uhvatili i ubili.
2. Ali govorahu: ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio.
3. I kad bijaše on u Vitaniji u kući Simona gubavoga i sjegjaše za trpezom, dogje žena sa sklenicom mnogocjenoga mira čistoga nardova, i razbivši sklenicu ljevaše mu na glavu.
4. A neki se srgjahu govoreći: za što se to miro prosipa tako?
5. Jer se mogaše zanj uzeti više od trista groša i dati siromasima. I vikahu na nju.
6. A Isus reče: ostavite je; šta joj smetate? ona učini dobro djelo na meni.
7. Jer siromahe imate svagda sa sobom, i kadgod hoćete možete im dobro činiti: a mene nemate svagda.
8. Ona što može, učini: ona pomaza naprijed tijelo moje za ukop.
9. Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda jevangjelje ovo po svemu svijetu, kazaće se i to za spomen njezin.
10. I Juda Iskariotski, jedan od dvanaestorice, otide ka glavarima svešteničkijem da im ga izda.
11. A oni čuvši obradovaše se, i obrekoše mu novce dati: i tražaše zgodu da ga izda.
12. I u prvi dan prijesnijeh hljebova, kad klahu pashu, rekoše mu učenici njegovi: gdje ćeš da idemo da ti zgotovimo pashu da jedeš?
13. I posla dvojicu od učenika svojijeh i reče im: idite u grad, i srešće vas čovjek koji nosi vodu u krčagu; idite za njim,
14. I gdje ugje kažite gospodaru od one kuće: učitelj veli: gdje je gostionica gdje ću jesti pashu s učenicima svojijem?
15. I on će vam pokazati veliku sobu prostrtu gotovu: ondje nam zgtovite.
16. I izigjoše učenici njegovi, i dogjoše u grad, i nagjoše kao što im kaza, i ugotoviše pashu.
17. I kad bi u veče, dogje sa dvanaestoricom.
18. I kad sjegjahu za trpezom i jegjahu reče Isus: zaista vam kažem: jedan od vas, koji jede sa mnom izdaće me.
19. A oni se zabrinuše, i stadoše govoriti jedan za drugijem: da ne ja? i drugi: da ne ja?
20. A on odgovarajući reče im: jedan od dvanaestorice koji umoči sa mnom u zdjelu.
21. Sin čovječij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome čovjeku koji izda sina čovječijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj čovjek.
22. I kad jegjahu uze Isus hljeb i blagoslovivši prelomi *ga*, i dade im, i reče: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje.
23. I uze čašu i davši hvalu dade im; i piše iz nje svi.
24. I reče im: ovo je krv moja novoga zavjeta koja će se proliti za mnoge.
25. Zaista vam kažem: više ne ću piti od roda vinogradskoga do onoga dana kad ću ga piti novoga u carstvu Božijemu.
26. I otpojavši hvalu izigjoše na goru Maslinsku.
27. I reče im Isus: svi ćete se vi sablazniti o mene ovu noć; jer je pisano: udariću pastira i ovce će se razbjeći.
28. Ali po vaskrseniju svojemu ja idem pred vama u Galileju.
29. A Petar mu reče: ako se i svi sablazne, ali ja ne ću.
30. I reče mu Isus: zaista ti kažem: noćas dok dvaput pijetao ne zapjeva tri puta ćeš me se odreći.
31. A on još većma govoraše: da bih znao s tobom i umrijeti ne ću te se odreći. Tako i svi govorahu.

32. I dogjoše u selo koje se zove Getsimanija, i reče učenicima svojijem : sjedite ovdje dok ja idem da se pomolim Bogu.

33. I uze sa sobom Petra i Jakova i Jovana, i zabrinu se i poče tužiti.

34. I reče im : žalosna je duša moja do smrti ; počekajte ovdje, i stražite.

35. I otišavši malo pade na zemlju, i moljaše se da bi ga mimoišao čas ako je moguće.

36. I govoraše : Ava oče! sve je moguće tebi ; pronesi čašu ovu mimo mene; ali opet ne kako ja hoću nego kako ti.

37. I dogje i nagje ih gdje spavaju, i reče Petru : Simone! zar spavaš? Ne može li jednoga časa postražiti?

38. Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh srčan ali je tijelo slabo.

39. I opet otišavši pomoli se Bogu one iste riječi govoreći.

40. I vrativši se nagje ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oči otežale; i ne znadijahu šta bi mu odgovorili.

41. I dogje treći put, i reče im : jednako spavate i počivate; dosta je; dogje čas; evo se predaje sin čovječij u ruke grješnicima.

42. Ustanite da idemo ; evo izdajnik se moj približi.

43. I odmah dok on još govoraše, dogje Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara svešteničkijeh i od književnika i starješina.

44. A izdajnik njegov dade im znak govoreći : koga ja cjelivam onaj je : držite ga, i vodite *ga* čuvajući.

45. I došavši odmah pristupi k njemu, i reče : Ravi! ravi! i cjeliva ga.

46. A oni metnuše ruke svoje nanj i uhvatiše ga.

47. A jedan od onijeh što stajahu ondje izvadi nož te udari slugu poglavara svešteničkoga, i odsiječe mu uho.

48. I odgovarajući Isus reče im : kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite,

49. A svaki dan sam bio kod vas u crkvi i učio, i ne uhvatiste me. Ali da se zbude pismo.

50. I ostavivši ga *učenici* svi pobjegoše.

51. I za njim igjaše nekakav mladić ogrnut platnom po golu tijelu ; i uhvatiše onoga mladića.

52. A on ostavivši platno go pobježe od njih.

53. I dovedoše Isusa k poglavaru svešteničkome ; i stekoše se k njemu svi glavari svešteničkí i književnici i starješine.

54. I Petar ide za njim iz daleka do u dvor poglavara svešteničkoga, i sjegjaše sa slugama, i grijaše se kod ognja.

55. A glavari svešteničkí i sva skupština tražahu na Isusa svjedočanstva da ga ubiju ; i ne nagjoše;

56. Jer mnogi svjedočahu lažno na njega i svjedočanstva ne bijahu jednaka.

57. I jedni ustavši svjedočahu na njega lažno govoreći :

58. Mi smo čuli gdje on govori : ja ću razvaliti ovu crkvu koja je rukama načinjena, i za tri dana načiniću drugu koja ne će biti rukama načinjena.

59. I ni ovo svjedočanstvo njihovo ne bijaše jednako.

60. I ustavši poglavar svešteničkí na srijedu zapita Isusa govoreći : zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoče?

61. A on mučaše i ništa ne odgovaraše. Opet poglavar svešteničkí zapita i reče : jesi li ti Hristos, sin blagoslovenoga?

62. A Isus reče : jesam; i vidjećete sina čovječijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem.

63. A poglavar svešteničkí razdrije svoje haljine, i reče : šta nam trebaju više svjedoci?

64. Čuste hulu na Boga ; šta mislite? A oni svi kazaše da je zaslužio smrt.

65. I počeše jedni pljuvati nanj, i pokrivati mu lice, i ćušati ga, i govoriti mu : proreci ; i sluge ga bijahu po obrazima.

66. I kad bijaše Petar dolje na dvoru, dogje jedna od sluškinja poglavara svešteničkoga,

67. I vidjevši Petra gdje se grije pogleda nanj i reče : i ti si bio s Isusom Nazarećaninom.

68. A on se odreče govoreći : ne znam niti razumijem šta ti govoriš. I izigje na polje pred dvor : i pijetao zapjeva.

69. I opet kad ga vidje sluškinja, po-

će govoriti onima što stajahu ondje : ovaj je od njih.

70. A on se opet odricaše. I malo za tijem opet oni što stajahu ondje rekoše Petru: va istinu si od njih ; jer si Galilejac, i govor ti je onakovi.

71. A on se poče kleti i preklinjati : ne znam toga čovjeka za koga vi govorite.

72. I drugi put zapjeva pijetao. I opomenu se Petar riječi što mu reče Isus: dok pijetao dvaput ne zapjeva odreći ćeš me se triput. I stade plakati.

GLAVA 15.

I odmah u jutru učiniše vijeću glavari sveštenički sa starješinama i književnicima, i sav sabor, i svezavši Isusa odvedoše ga i predadoše Pilatu.

2. I upita ga Pilat : jesi li ti car Judejski? A on odgovarajući reče mu : ti kažeš.

3. I tužahu ga glavari sveštenički vrlo.

4. A Pilat opet upita ga govoreći : zar ništa ne odgovaraš? Gledaj šta svjedoče na tebe.

5. Ali Isus više ne odgovori ništa tako da se divljaše Pilat.

6. A o svakom prazniku puštaše im po jednoga sužnja koga iskahu.

7. A bijaše jedan zatvoren, po imenu Varava, sa svojijem drugarima koji su u buni učinili krv.

8. I povikavši narod stade iskati što im svagda činjaše.

9. A Pilat im odgovori govoreći : hoćete li da vam pustim cara Judejskoga?

10. Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali glavari sveštenički.

11. Ali glavari sveštenički podgovoriše narod bolje Varavu *da ištu* da im pusti.

12. A Pilat opet odgovarajući reče im : a šta hoćete da činim s tijem što ga zovete carem Judejskijem?

13. A oni opet povikaše : raspni ga.

14. A Pilat im reče : a kakvo je zlo učinio? A oni iza glasa vikahu : raspni ga.

15. A Pilat želeći ugoditi narodu pusti im Varavu, a Isusa šibavši predade da ga razapnu.

16. A vojnici ga odvedoše u sudnicu, i sazvaše svu četu vojnika,

17. I obukoše mu skerletnu kabanicu, i opletavši vijenac od trnja metnuše nanj.

18. I stadoše ga pozdravljati govoreći : zdravo, care Judejski!

19. I bijahu ga po glavi trskom, i pljuvahu nanj, i padajući na koljena poklanjahu mu se.

20. I kad mu se narugaše, svukoše s njega skerletnu kabanicu, i obukoše ga u njegove haljine i izvedoše ga da ga razapnu.

21. I natjeraše nekoga Simona iz Kirine, oca Aleksandrova i Rufova, koji igjaše iz polja, da mu ponese krst.

22. I dovedoše ga na mjesto Golgotu, koje će reći : košturnica.

23. I davahu mu da pije vino sa smirnom, a on ne uze.

24. I kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacajući kocke za njih ko će šta uzeti.

25. A bijaše sahat treći kad ga razapeše.

26. I bijaše natpis njegove krivice natpisan : car Judejski.

27. I s njim raspeše dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane njemu.

28. I izvrši se pismo koje govori : i metnuše ga megju zločince.

29. I koji prolažahu huljahu nanj mašući glavama svojima i govoreći : aha! ti što crkvu razvaljuješ i za tri dana načinjaš!

30. Pomozi sam sebi i sigji s krsta.

31. Tako i glavari sveštenički s književnicima rugahu se govoreći jedan drugome : drugima pomože, a sebi ne može pomoći.

32. Hristos car Izrailjev neka sigje sad s krsta da vidimo, pa ćemo mu vjerovati. I oni što bijahu s njim razapeti rugahu mu se.

33. A u šestome sahatu bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga.

34. I u devetome sahatu povika Isus iza glasa govoreći : Eloi! Eloi! lama savahtani? koje znači : Bože moj! Bože moj! za što si me ostavio?

35. I neki od onijeh što stajahu ondje čuvši *to* govorahu : eno zove Iliju.

36. A jedan otrča te napuni sungjer octa, pa nataknuvši na trsku pojaše ga govoreći : stanite da vidimo hoće li doći Ilija da ga skine.

37. A Isus povika iza glasa, i izdahnu.
38. I zavjes crkveni razdrije se na dvoje s vrha do na dno.
39. A kad vidje kapetan koji stajaše prema njemu da s takom vikom izdahnu, reče : zaista čovjek ovaj sin Božij bješe.
40. A bijahu i žene koje gledahu iz daleka, megju kojima bješe i Marija Magdalina i Marija Jakova maloga i Josije mati, i Solomija,
41. Koje igjahu za njim i kad bješe u Galileji, i služahu mu; i druge mnoge koje bijahu došle s njim u Jerusalim.
42. I kad bi u veče (jer bijaše petak, to jest u oči subote),
43. Dogje Josif iz Arimateje, pošten savjetnik, koji i sam carstva Božijega čekaše, i usudi se te ugje k Pilatu i zaiska tijelo Isusovo.
44. A Pilat se začudi da je već umr'o; i dozvavši kapetana zapita ga : je li davno umr'o ?
45. I doznavši od kapetana, dade tijelo Josifu.
46. I kupivši platno, i skinuvši ga, obavi platnom, i metnu ga u grob koji bješe isječen u kamenu, i navali kamen na vrata od groba.
47. A Marija Magdalina i Marija Josijna gledahu gdje ga metahu.

GLAVA 16.

I pošto progje subota, Marija Magdalina i Marija Jakovljeva i Solomija kupiše mirisâ da dogju i da pomažu Isusa.
2. I vrlo rano u prvi dan nedjelje dogjoše na grob oko sunčanoga rogjaja.
3. I govorahu megju sobom : ko će nam odvaliti kamen od vrata grobnijeh ?
4. I pogledavši vidješe da kamen bješe odvaljen : jer bješe vrlo veliki.
5. I ušavši u grob vidješe mladića obučena u bijelu haljinu gdje sjedi s desne strane; i uplašiše se.
6. A on im reče : ne plašite se, Isusa tražite Nazarećanina raspetoga; usta, nije ovdje, evo mjesto gdje ga metnuše.
7. Nego idite kažite učenicima njegovijem i Petru da pred vama otide u Galileju : tamo ćete ga vidjeti, kao što vam reče.
8. I izišavši pobjegoše od groba; jer ih uhvati drhat i strah; i nikom ništa ne kazaše, jer se bojahu.
9. A Isus ustavši rano u prvi dan nedjelje javi se najprije Mariji Magdalini, iz koje je istjerao sedam gjavola.
10. A ona otide te javi onima što su bili s njim, koji plakahu i ridahu.
11. I oni čuvši da je živ i da ga je ona vidjela ne vjerovaše.
12. A po tom javi se na putu dvojici od njih u drugome obličju, kad su išli u selo.
13. I oni otišavši javiše ostalima; i ni njima ne vjerovaše.
14. A najposlije javi se kad njih jedanaestorica bijahu za trpezom, i prekori ih za njihovo nevjerje i tvrgju srca što ne vjerovaše onima koji su ga vidjeli da je ustao;
15. I reče im : idite po svemu svijetu i propovjedite jevangjelje svakome stvorenju.
16. Koji uzvjeruje i pokrsti se, spašće se ; a ko ne vjeruje, osudiće se.
17. A znaci onima koji vjeruju biće ovi : imenom mojijem izgoniće gjavole; govoriće novijem jezicima;
18. Uzimaće zmije *u ruke* ; ako i smrtno što popiju, ne će im nauditi ; na bolesnike metaće ruke, i ozdravljaće.
19. A Gospod pošto im izgovori uze se na nebo, i sjede Bogu s desne strane.
20. A oni izigjoše i propovijedaše svuda, i Gospod ih potpomaga, i riječ potvrgjiva znacima koji su se po tom pokazivali. Amin.

SVETO JEVANGJELJE PO LUCI.

GLAVA 1.

Budući da mnogi počeše opisivati dogagjaje koji se ispuniše megju nama,
2. Kao što nam predaše koji isprva sami vidješe i sluge riječi biše :
3. Namislih i ja ispitavši sve od početka, po redu pisati tebi, čestiti Teofile,
4. Da poznaš temelj onijeh riječi kojima si se naučio.
5. U vrijeme Iroda cara Judejskoga bijaše neki sveštenik od reda Avijna,

po imenu Zarija, i žena njegova od plemena Aronova, po imenu Jelisaveta.

6. A bijahu oboje pravedni pred Bogom, i življahu u svemu po zapovijestima i uredbama Gospodnjijem bez mane.

7. I ne imadijahu djece; jer Jelisaveta bješe nerotkinja, i bijahu oboje već stari.

8. I dogodi se, kad on služaše po svome redu pred Bogom,

9. *Da* po običaju sveštenstva dogje na njega da izigje u crkvu Gospodnju da kadi.

10. I sve mnoštvo naroda bijaše na polju i moljaše se Bogu u vrijeme kagjenja.

11. A njemu se pokaza angjeo Gospodnji koji stajaše s desne strane oltara kadionoga.

12. I kad *ga* vidje Zarija uplaši se i strah napade nanj.

13. A angjeo reče mu : ne boj se, Zarija; jer je uslišena tvoja molitva : i žena tvoja Jelisaveta rodiće ti sina, i nadjeni mu ime Jovan.

14. I biće tebi radost i veselje, i mnogi će se obradovati njegovu rogjenju.

15. Jer će biti veliki pred Bogom, i ne će piti vina i sikera; i napuniće se Duha svetoga još u utrobi matere svoje;

16. I mnoge će sinove Izrailjeve obratiti ka Gospodu Bogu njihovome;

17. I on će naprijed doći pred njim u duhu i sili Ilijnoj da obrati srca otaca k djeci, i nevjernike k mudrosti pravednika, i da pripravi Gospodu narod gotov.

18. I reče Zarija angjelu : po čemu ću ja to poznati? jer sam ja star i žena je moja vremenita.

19. I odgovarajući angjeo reče mu : ja sam Gavrilo što stojim pred Bogom, i poslan sam da govorim s tobom i da ti javim ovu radost.

20. I evo, onijemićeš i ne ćeš moći govoriti do onoga dana dok se to ne zbude; jer nijesi vjerovao mojim riječima koje će se zbiti u svoje vrijeme.

21. I narod čekaše Zariju, i čugjahu se što se zabavi u crkvi.

22. A izišavši ne mogaše da im govori; i razumješe da mu se *nešto* utvorilo u crkvi; i on namigivaše im; i osta nijem.

23. I kad se navršiše dani njegove službe otide kući svojoj.

24. A poslije ovijeh dana zatrudnje Jelisaveta žena njegova, i krijaše se pet mjeseci govoreći :

25. Tako mi učini Gospod u dane ove, u koje pogleda na me da me izbavi od ukora megju ljudima.

26. A u šesti mjesec posla Bog angjela Gavrila u grad Galilejski po imenu Nazaret

27. K djevojci isprošenoj za muža, po imenu Josifa iz doma Davidova; i djevojci *bješe* ime Marija.

28. I ušavši k njoj angjeo reče : raduj se, blagodatna! Gospod je s tobom, blagoslovena si ti megju ženama.

29. A ona vidjevši *ga* poplaši se od riječi njegove i pomisli : kakav bi ovo bio pozdrav?

30. I reče joj angjeo : ne boj se, Marija! Jer si našla milost u Boga.

31. I evo zatrudnjećeš, i rodićeš sina, i nadjeni mu ime Isus.

32. On će biti veliki, i nazvaće se sin najvišega, i daće mu Gospod Bog prijesto Davida oca njegova;

33. I carovaće u domu Jakovljevu va vijek, i carstvu njegovom ne će biti kraja.

34. A Marija reče angjelu : kako će to biti kad ja ne znam za muža?

35. I odgovarajući angjeo reče joj : duh sveti doći će na tebe, i sila najvišega osjeniće te; za to i ono što će se roditi *biće* sveto, *i* nazvaće se sin Božij.

36. I eto Jelisaveta tvoja tetka, i ona zatrudnje sinom u starosti svojoj, i ovo je šesti mjesec nojzi, koju zovu nerotkinjom.

37. Jer u Boga sve je moguće što reče.

38. A Marija reče : evo sluškinje Gospodnje; neka mi bude po riječi tvojoj. I angjeo otide od nje.

39. A Marija ustavši onijeh dana otide brzo u gornju *zemlju* u grad Judin.

40. I ugje u kuću Zarijnu, i pozdravi se s Jelisavetom.

41. I kad Jelisaveta ču čestitanje Marijno, zaigra dijete u utrobi njezinoj, i Jelisaveta se napuni Duha svetoga.

42. I povika zdravo i reče : blagoslovena si ti megju ženama, i blagosloven je plod utrobe tvoje.

43. I otkud meni ovo da dogje mati Gospoda mojega k meni?

44. Jer gle, kad dogje glas čestitanja tvojega u uši moje, zaigra dijete radosno u utrobi mojoj.

45. I blago onoj koja vjerova; jer će se izvršiti što joj kaza Gospod.
46. I reče Marija : veliča duša moja Gospoda;
47. I obradova se duh moj Bogu spasu mojemu,
48. Što pogleda na poniženje sluškinje svoje; jer gle, od sad će me zvati blaženom svi naraštaji;
49. Što mi učini veličinu silni, i sveto ime njegovo ;
50. I milost je njegova od koljena na koljeno onima koji ga se boje.
51. Pokaza silu rukom svojom; razasu ponosite u mislima srca njihova.
52. Zbaci silne s prijestôlâ, i podiže ponižene.
53. Gladne napuni blaga, i bogate otpusti prazne.
54. Primi Izrailja slugu svojega da se opomene milosti;
55. Kao što govori ocima našijem, Avraamu i sjemenu njegovu do vijeka.
56. Marija pak sjedi s njom oko tri mjeseca, i vrati se kući svojoj.
57. A Jelisaveti dogje vrijeme da rodi, i rodi sina.
58. I čuše njezini susjedi i rodbina da je Gospod pokazao veliku milost svoju na njoj, i radovahu se s njom.
59. I u osmi dan dogjoše da obrežu dijete, i šćadijahu da mu nadjenu ime oca njegova, Zarija.
60. I odgovarajući mati njegova reče : ne, nego da bude Jovan.
61. I rekoše joj : nikoga nema u rodbini tvojoj da mu je tako ime.
62. I namigivahu ocu njegovu kako bi on htio da mu nadjenu ime.
63. I zaiskavši daščicu, napisa govoreći : Jovan mu je ime. I začudiše se svi.
64. I odmah mu se otvoriše usta i jezik njegov, i govoraše hvaleći Boga.
65. I ugje strah u sve susjede njihove; i po svoj gornjoj Judeji razglasi se ovaj sav dogagjaj.
66. I svi koji čuše metnuše u srce svoje govoreći : šta će biti iz ovoga djeteta? I ruka Gospodnja bješe s njim.
67. I Zarija otac njegov napuni se Duha svetoga, i prorokova govoreći :
68. Blagosloven Gospod Bog Jakovljev što pohodi i izbavi narod svoj,
69. I podiže nam rog spasenija u domu Davida sluge svojega,
70. Kao što govori ustima svetijeh proroka svojijeh od vijeka
71. Da će nas izbaviti od našijeh neprijatelja i iz ruku sviju koji mrze na nas;
72. Učiniti milost ocima našijem, i opomenuti se svetoga zavjeta svojega,
73. Kletve kojom se kleo Avraamu ocu našemu da će nam dati
74. Da se izbavimo iz ruku neprijatelja svojijeh, i da mu služimo bez straha,
75. U svetosti i u pravdi pred njim dok smo god živi.
76. I ti, dijete, nazvaćeš se prorok najvišega; jer ćeš ići naprijed pred licem Gospodnjijem da mu pripraviš put;
77. Da daš razum spasenija narodu njegovu za oproštenje grijeha njihovijeh,
78. Po dubokoj milosti Boga našega, po kojoj nas je pohodio istok s visine ;
79. Da obasjaš one koji sjede u tami i u sjenu smrtnome; da uputiš noge naše na put mira.
80. A dijete rastijaše i jačaše duhom, i bijaše u pustinji dotle dok se ne pokaza Izrailju.

GLAVA 2.

U to vrijeme pak izigje zapovijest od ćesara Avgusta da se prepiše sav svijet.
2. Ovo je bio prvi prijepis za vladanja Kirinova Sirijom.
3. I pogjoše svi da se prepišu svaki u svoj grad.
4. Tada pogje i Josif iz Galileje iz grada Nazareta u Judeju u grad Davidov koji se zvaše Vitlejem, jer on bijaše iz doma i plemena Davidova,
5. Da se prepiše s Marijom, isprošenom za njega ženom, koja bješe trudna.
6. I kad onamo bijahu, dogje vrijeme da ona rodi.
7. I rodi sina svojega prvenca, i povi ga, i metnu ga u jasli; jer im ne bijaše mjesta u gostionici.
8. I bijahu pastiri u onome kraju koji čuvahu noćnu stražu kod stada svojega.
9. I gle, angjeo Gospodnji stade megju njima, i slava Gospodnja obasja ih; i uplašiše se vrlo.
10. I reče im angjeo : ne bojte se; jer gle, javljam vam veliku radost, koja će biti svemu narodu.

11. Jer vam se danas rodi spas, koji je Hristos Gospod, u gradu Davidovu.
12. I eto vam znaka : naći ćete dijete povito gdje leži u jaslima.
13. I u jedanput postade s angjelom mnoštvo vojnika nebeskijeh, koji hvaljahu Boga govoreći :
14. Slava na visini Bogu, i na zemlji mir, megju ljudima dobra volja.
15. I kad angjeli otidoše od njih na nebo, pastiri govorahu jedan drugome: hajdemo do Vitlejema, da vidimo to što se tamo dogodilo što nam kaza Gospod.
16. I dogjoše brzo, i nagjoše Mariju i Josifa, i dijete gdje leži u jaslima.
17. A kad vidješe, kazaše sve što im je kazano za to dijete.
18. I svi koji čuše diviše se tome što im kazaše pastiri.
19. A Marija čuvaše sve riječi ove i slagaše ih u srcu svojemu.
20. I vratiše se pastiri slaveći i hvaleći Boga za sve što čuše i vidješe kao što im bi kazano.
21. I kad se navrši osam dana da ga obrežu, nadjenuše mu ime Isus, kao što je angjeo rekao dok se još nije bio ni zametnuo u utrobi.
22. I kad dogje vrijeme da idu na molitvu po zakonu Mojsijevu, doniješe ga u Jerusalim da ga metnu pred Gospoda,
23. (Kao što je napisano u zakonu Gospodnjemu : da se svako dijete muško koje najprije otvori matericu posveti Gospodu);
24. I da prinesu prilog, kao što je rečeno u zakonu Gospodnjemu, dvije grlice, ili dva golubića.
25. I gle, bijaše u Jerusalimu čovjek po imenu Simeun, i taj čovjek bješe pravedan i pobožan, koji čekaše utjehe Izrailjeve, i Duh sveti bijaše u njemu.
26. I njemu bješe sveti Duh kazao da ne će vidjeti smrti dok ne vidi Hrista Gospodnjega.
27. I kaza mu Duh te dogje u crkvu ; i kad donesoše roditelji dijete Isusa da svrše za njega zakon po običaju,
28. I on ga uze na ruke svoje, i hvali Boga i reče :
29. Sad otpuštaš s mirom slugu svojega, Gospode, po riječi svojoj;
30. Jer vidješe oči moje spasenije tvoje,
31. Koje si ugotovio pred licem sviju naroda,
32. Vidjelo, da obasja neznabošce, i slavu naroda tvojega Izrailja.
33. I Josif i mati njegova čugjahu se tome što se govoraše za njega.
34. I blagoslovi ih Simeun, i reče Mariji materi njegovoj : gle, ovaj leži da mnoge obori i podigne u Izrailju, i da bude znak protiv koga će se govoriti
35. (A i tebi samoj probošće nož dušu), da se otkriju misli mnogijeh srca.
36. I bješe Ana proročica, kći Fanuilova, od koljena Asirova; ona je ostarjela, a sedam je godina življela s mužem od djevojaštva svojega,
37. I udova oko osamdeset i četiri godine, koja ne odlažaše od crkve, i služaše Bogu dan i noć postom i molitvama.
38. I ona u taj čas dogje, i hvaljaše Gospoda i govoraše za njega svima koji čekahu spasenija u Jerusalimu.
39. I kad svršiše sve po zakonu Gospodnjemu, vratiše se u Galileju u grad svoj Nazaret.
40. A dijete rastijaše, i jačaše u duhu, i punjaše se premudrosti, i blagodat Božija bješe na njemu.
41. I roditelji njegovi igjahu svake godine u Jerusalim o prazniku pashe.
42. I kad mu bi dvanaest godina, dogjoše oni u Jerusalim po običaju praznika;
43. I kad dane provedoše, i oni se vratiše, osta dijete Isus u Jerusalimu; i ne znade Josif i mati njegova ;
44. Nego, misleći da je s društvom, otidoše dan hoda, i stadoše ga tražiti po rodbini i po znancima.
45. I ne našavši ga vratiše se u Jerusalim da ga traže.
46. I poslije tri dana nagjoše ga u crkvi gdje sjedi megju učiteljima, i sluša ih, i pita ih.
47. I svi koji ga slušahu divljahu se njegovu razumu i odgovorima.
48. I vidjevši ga začudiše se, i mati njegova reče mu : sine! šta učini nama tako? Evo otac tvoj i ja sa strahom tražasmo te.
49. I reče im : za što ste me tražili? Zar ne znate da meni treba u onom biti što je oca mojega?
50. I oni ne razumješe riječi što im reče.

51. I sigje s njima i dogje u Nazaret; i bijaše im poslušan. I mati njegova čuvaše sve riječi ove u srcu svojemu.

52. I Isus napredovaše u premudrosti i u rastu i u milosti kod Boga i kod ljudi.

GLAVA 3.

U petnaestoj godini vladanja ćesara Tiverija, kad bješe Pontije Pilat sudija u Judeji, i Irod četverovlasnik u Galileji, a Filip brat njegov četverovlasnik u Itureji i u Trahonitskoj, i Lisanija četverovlasnik u Avilini,

2. Za poglavara svešteničkijeh Ane i Kajafe, reče Bog Jovanu sinu Zarijnu u pustinji,

3. I dogje u svu okolinu Jordansku propovijedajući krštenje pokajanja za oproštenje grijèhâ;

4. Kao što je napisano u knjizi rijèčî proroka Isaije koji govori: glas onoga što viče u pustinji: pripravite put Gospodnji; poravnite staze njegove;

5. Sve doline neka se ispune, i sve gore i bregovi neka se slegnu; i što je krivo neka bude pravo, i hrapavi putovi neka budu glatki;

6. I svako će tijelo vidjeti spasenije Božije.

7. *Jovan* pak govoraše ljudima koji izlažahu da ih krsti: porodi aspidini! ko vam kaza da bježite od gnjeva koji ide?

8. Rodite dakle rodove dostojne pokajanja, i ne govorite u sebi: oca imamo Avraama; jer vam kažem da Bog može *i* od ovoga kamenja podignuti djecu Avraamu.

9. Jer već i sjekira stoji drvetu kod korijena; i svako drvo koje dobra roda ne ragja siječe se i u oganj se baca.

10. I pitahu ga ljudi govoreći: šta ćemo dakle činiti?

11. *On* pak odgovarajući reče im: koji ima dvije haljine neka da jednu onome koji nema; i ko ima hrane neka čini tako.

12. Dogjoše pak i carinici da ih krsti, i rekoše mu: učitelju! šta ćemo činiti?

13. A on im reče: ne ištite više nego što vam je rečeno.

14. Pitahu ga pak i vojnici govoreći: a mi šta ćemo činiti? I reče im: nikome da ne činite sile niti koga da opadate, i budite zadovoljni svojom platom.

15. A kad narod bješe u sumnji i pomišljahu svi u srcima svojijem za Jovana: da nije on Hristos?

16. Odgovaraše Jovan svima govoreći: ja vas krstim vodom; ali ide za mnom jači od mene, kome ja nijesam dostojan odriješiti remena na obući njegovoj: on će vas krstiti Duhom svetijem i ognjem.

17. On ima lopatu u ruci svojoj, i očistiće gumno svoje, i skupiće pšenicu svoju, a pljevu će sažeći ognjem vječnijem.

18. I drugo mnogo koješta javlja narodu i napominja.

19. Iroda pak četverovlasnika koraše Jovan za Irodijadu, ženu brata njegova, i za sva zla što učini Irod;

20. I svrh svega učini i to te zatvori Jovana u tamnicu.

21. A kad se krsti sav narod, i Isus pošto se krsti i moljaše se Bogu, otvori se nebo,

22. I sigje nanj Duh sveti u tjelesnome obliku kao golub, i čuse glas s neba govoreći: ti si sin moj ljubazni, ti si po mojoj volji.

23. I taj Isus imaše oko trideset godina kad poče; i bješe, kao što se mišljaše, sin Josifa sina Ilijna,

24. Sina Matatova, sina Levijna, sina Melhijna, sina Janejeva, sina Josifova,

25. Sina Matatijna, sina Amosova, sina Naumova, sina Eslijna, sina Nangejeva,

26. Sina Maatova, sina Matatijna, sina Semejina, sina Josifova, sina Judina,

27. Sina Joanina, sina Risina, sina Zorovavelova, sina Salatiilova, sina Nirijna,

28. Sina Melhijna, sina Adijna, sina Kosamova, sina Irova,

29. Sina Josijna, sina Eliezerova, sina Jorimova, sina Matatova, sina Levijna,

30. Sina Simeunova, sina Judina, sina Josifova, sina Jonanova, sina Eliakimova,

31. Sina Melejina, sina Mainanova, sina Matatina, sina Natanova, sina Davidova,

32. Sina Jesejeva, sina Ovidova, sina Voozova, sina Salmonova, sina Naasonova,

33. Sina Aminadavova, sina Aramova, sina Esromova, sina Faresova, sina Judina,
34. Sina Jakovljeva, sina Isakova, sina Avraamova, sina Tarina, sina Nahorova,
35. Sina Seruhova, sina Ragavova, sina Falekóva, sina Everova, sina Salina,
36. Sina Kainanova, sina Arfaksadova, sina Simova, sina Nojeva, sina Lamehova,
37. Sina Matusalina, sina Enohova, sina Jaredova, sina Maleleilova, sina Kainanova,
38. Sina Enosova, sina Sitova, sina Adamova, sina Božijega.

GLAVA 4.

Isus pak pun Duha svetoga vrati se od Jordana, i odvede ga Duh u pustinju,
2. I četrdeset dana kuša ga gjavo, i ne jede ništa za to dana; i kad se oni navršiše, onda ogladnje,
3. I reče mu gjavo : ako si sin Božij, reci ovome kamenu da postane hljeb.
4. I odgovori mu Isus govoreći : u pismu stoji : ne će življeti čovjek o samom hljebu, nego o svakoj riječi Božijoj.
5. I izvedavši ga gjavo na goru visoku pokaza mu sva carstva ovoga svijeta u trenuću oka,
6. I reče mu gjavo : tebi ću dati svu vlast ovu i slavu njihovu, jer je meni predana, i kome ja hoću daću je;
7. Ti dakle ako se pokloniš preda mnom biće sve tvoje.
8. I odgovarajući Isus reče mu : idi od mene, sotono; u pismu stoji : poklanjaj se Gospodu Bogu svojemu, i njemu jedinome služi.
9. I odvede ga u Jerusalim, i postavi ga navrh crkve, i reče mu : ako si sin Božij, skoči odavde dolje;
10. Jer u pismu stoji da će angjelima svojijem zapovjediti za tebe da te sačuvaju,
11. I uzeće te na ruke da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom.
12. I odgovarajući Isus reče mu : kazano je : ne kušaj Gospoda Boga svojega.
13. I kad svrši gjavo sve kušanje, otide od njega za neko vrijeme.
14. I vrati se Isus u sili duhovnoj u Galileju; i otide glas o njemu po svemu *onom* kraju.
15. I on učaše po zbornicama njihovijem, i svi ga hvaljahu.
16. I dogje u Nazaret gdje bješe odrastao, i ugje po običaju svome u dan subotni u zbornicu, i ustade da čita.
17. I daše mu knjigu proroka Isaije, i otvorivši knjigu nagje mjesto gdje bješe napisano :
18. Duh je Gospodnji na meni; za to me pomaza da javim jevangjelje siromasima; posla me da iscijelim skrušene u srcu; da propovjedim zarobljenima da će se otpustiti, i slijepima da će progledati; da otpustim sužnje;
19. I da propovijedam prijatnu godinu Gospodnju.
20. I zatvorivši knjigu dade sluzi, pa sjede : i svi u zbornici gledahu nanj.
21. I poče im govoriti : danas se izvrši ovo pismo u ušima vašima.
22. I svi mu svjedočahu, i divljahu se riječima blagodati koje izlažahu iz usta njegovijeh, i govorahu : nije li ovo sin Josifov?
23. I reče im : vi ćete meni bez sumnje kazati ovu priču : ljekaru! izliječi se sam; što smo čuli da si činio u Kapernaumu učini i ovdje na svojoj postojbini.
24. Reče pak : zaista vam kažem : nikakav prorok nije mio na svojoj postojbini.
25. A zaista vam kažem : mnoge udovice bijahu u Izrailju u vrijeme Ilijno kad se nebo zatvori tri godine i šest mjeseci i bi velika glad po svoj zemlji;
26. I ni k jednoj od njih ne bi poslan Ilija do u Sareptu Sidonsku k ženi udovici.
27. I mnogi bijahu gubavi u Izrailju za proroka Jeliseja; i ni jedan se od njih ne očisti do Neemana Sirijanina.
28. I svi se u zbornici napuniše gnjeva kad čuše ovo.
29. I ustavši istjeraše ga na polje iz grada, i odvedoše ga navrh gore gdje bijaše njihov grad sazidan da bi ga bacili odozgo.
30. Ali on progje izmegju njih, i otide.
31. I dogje u Kapernaum grad Galilejski, i učaše ih u subote.
32. I čugjahu se nauci njegovoj; jer njegova besjeda bješe silna.

33. I u zbornici bješe čovjek u kome bješe nečisti duh gjavolski, i povika iza glasa

34. Govoreći : progji se, šta je tebi do nas, Isuse Nazarećanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij.

35. I zaprijeti mu Isus govoreći : umukni, i izigji iz njega. I oborivši ga gjavo na srijedu, izigje iz njega, i ni malo mu ne naudi.

36. I u sve ugje strah, i govorahu jedan drugome govoreći : kakva je to riječ, da vlašću i silom zapovijeda nečistijem duhovima, i izlaze?

37. I otide glas o njemu po svima okolnijem mjestima.

38. Ustavši pak iz zbornice dogje u kuću Simonovu; a taštu Simonovu bješe uhvatila velika groznica, i moliše ga za nju.

39. I stavši više nje zaprijeti groznici, i pusti je. I odmah ustade i služaše im.

40. A kad zahogjaše sunce, svi koji imadijahu bolesnike od različnijeh bolesti dovogjahu ih k njemu; a on na svakoga od njih metaše ruke, i iscjeljivaše ih.

41. A i gjavoli izlažahu iz mnogijeh vičući i govoreći : ti si Hristos sin Božij. I zaprećivaše im da ne govore da znadu da je on Hristos.

42. A kad nasta dan, izigje i otide u pusto mjesto ; i narod ga tražaše, i dogjoše k njemu, i zadržavahu ga da ne ide od njih.

43. A on im reče : i drugijem gradovima treba mi propovjediti jevangjelje o carstvu Božijemu; jer sam na to poslan.

44. I propovijedaše po zbornicama Galilejskijem.

GLAVA 5.

Jedanput pak kad narod naleže k njemu da slušaju riječ Božiju on stajaše kod jezera Genisaretskoga,

2. I vidje dvije lagje gdje stoje u kraju, a ribari bijahu izišli iz njih i ispirahu mreže;

3. I uljeze u jednu od lagji koja bješe Simonova, i zamoli ga da malo odmakne od kraja; i sjedavši učaše narod iz lagje.

4. A kad presta govoriti, reče Simonu : hajde na dubinu, i bacite mreže svoje te lovite.

5. I odgovarajući Simon reče mu : učitelju! svu noć smo se trudili, i ništa ne uhvatismo : ali po tvojoj riječi baciću mrežu.

6. I učinivši to uhvatiše veliko mnoštvo riba, i mreže im se prodriješe.

7. I namagoše na društvo koje bješe na drugoj lagji da dogju da im pomognu; i dogjoše, i napuniše obje lagje tako da se gotovo potope.

8. A kad vidje Petar Simon, pripade ka koljenima Isusovijem govoreći : izigji od mene, Gospode! ja sam čovjek griješan.

9. Jer bijaše ušao strah u njega i u sve koji bijahu s njim od mnoštva riba koje uhvatiše;

10. A tako i u Jakova i Jovana, sinove Zevedejeve, koji bijahu drugovi Simonovi. I reče Isus Simonu : ne boj se; odsele ćeš ljude loviti.

11. I izvukavši obje lagje na zemlju ostaviše sve, i otidoše za njim.

12. I kad bješe Isus u jednom gradu, i gle, čovjek sav u gubi : i vidjevši Isusa pade ničice moleći mu se i govoreći : Gospode! ako hoćeš možeš me očistiti.

13. I pruživši ruku dohvati ga se, i reče : hoću, očisti se. I odmah guba spade s njega.

14. I on mu zapovjedi da nikom ne kazuje : nego idi i pokaži se sveštенiku, i prinesi *dar* za očišćenje svoje, kako je zapovjedio Mojsije za svjedočanstvo njima.

15. Ali se glas o njemu još većma razlažaše, i mnoštvo naroda stjecaše se da ga slušaju i da ih iscjeljuje od njihovijeh bolesti.

16. A on odlažaše u pustinju i moljaše se Bogu.

17. I jedan dan učaše on, i ondje sjegjahu fariseji i zakonici koji bijahu došli iz sviju sela Galilejskijeh i Judejskijeh i iz Jerusalima; i sila Gospodnja iscjelivaše ih.

18. I gle, ljudi donesoše na odru čovjeka koji bješe uzet, i tražahu da ga unesu i metnu predanj;

19. I ne našavši kuda će ga unijeti od naroda, popeše se na kuću i kroz krov

spustiše ga s odrom na srijedu pred Isusa.

20. I vidjevši vjeru njihovu reče mu : čovječe! opraštaju ti se grijesi tvoji.

21. I počeše pomišljati književnici i fariseji govoreći : ko je ovaj što huli na Boga? Ko može opraštati grijehe osim jednoga Boga?

22. A kad razumje Isus pomisli njihove, odgovarajući reče im : šta mislite u srcima svojijem?

23. Šta je lakše reći : opraštaju ti se grijesi tvoji? ili reći : ustani i hodi?

24. Nego da znate da vlast ima sin čovječij na zemlji opraštati grijehe, (reče uzetome :) tebi govorim : ustani i uzmi odar svoj i idi kući svojoj.

25. I odmah ustade pred njima, i uze na čemu ležaše, i otide kući svojoj hvaleći Boga.

26. I svi se upropastiše, i hvaljahu Boga, i napunivši se straha govorahu : čuda se nagledasmo danas!

27. I po tom izigje, i vidje carinika po imenu Levija gdje sjedi na carini, i reče mu : hajde za mnom.

28. I ostavivši sve, ustade i pogje za njim.

29. I zgotovi mu Levije kod kuće svoje veliku čast; i bješe mnogo carinika i drugijeh koji sjegjahu s njim za trpezom.

30. I vikahu na njega književnici i fariseji govoreći učenicima njegovijem : za što s carinicima i grješnicima jedete i pijete?

31. I odgovarajući Isus reče im : ne trebaju zdravi ljekara nega bolesni.

32. Ja nijesam došao da dozovem pravednike nego grješnike na pokajanje.

33. A oni mu rekoše : za što učenici Jovanovi poste često i mole se Bogu, tako i farisejski; a tvoji jedu i piju?

34. A on im reče : možete li svatove natjerati da poste dok je ženik s njima?

35. Nego će doći dani kad će se oteti od njih ženik, i onda će postiti u one dane.

36. Kaza im pak i priču : niko ne meće zakrpe od nove haljine na staru haljinu, inače će i novu razdrijeti, i staroj ne liči što je od novoga.

37. I niko ne ljeva vina novoga u mjehove stare; inače prodre novo vino mjehove i ono se prolije, i mjehovi propadnu;

38. Nego vino novo u mjehove nove treba ljevati, i oboje će se sačuvati.

39. I niko pivši staro ne će odmah novoga; jer veli : staro je bolje.

GLAVA 6.

Dogodi mu se pak u prvu subotu *po* drugome *danu pashe* da igjaše kroz usjeve, i učenici njegovi trgahu klasje, i satirahu rukama te jegjahu.

2. A neki od fariseja rekoše im : za što činite što ne valja činiti u subotu?

3. I odgovarajući Isus reče im : zar nijeste čitali ono što učini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim?

4. Kako ugje u kuću Božiju, i uze hljebove postavljene i izjede, i dade ih onima što bijahu s njim, kojijeh nikome ne valjaše jesti osim jedinijeh sveštenika.

5. I reče im : sin je čovječij gospodar i od subote.

6. A dogodi se u drugu subotu da on ugje u zbornicu i učaše, i bješe ondje čovjek kome desna ruka bješe suha.

7. Književnici pak i fariseji gledahu za njim ne će li u subotu iscijeliti, da ga okrive.

8. A on znadijaše pomisli njihove, i reče čovjeku koji imaše suhu ruku : ustani i stani na srijedu. A on ustade i stade.

9. A Isus reče im : da vas zapitam : šta valja u subotu činiti, dobro ili zlo? održati dušu ili pogubiti? A oni mučahu.

10. I pogledavši na sve njih reče mu : pruži ruku svoju. A on učini tako; i ruka posta zdrava kao i druga.

11. A oni se svi napuniše bezumlja, i govorahu jedan drugome šta bi učinili Isusu.

12. Tijeh pak dana izigje na goru da se pomoli Bogu; i provede svu noć na molitvi Božijoj.

13. I kad bi dan, dozva učenike svoje, i izbra iz njih dvanaestoricu, koje i apostolima nazva :

14. Simona, koga nazva Petrom, i Andriju brata njegova, Jakova i Jovana, Filipa i Vartolomija,

15. Mateja i Tomu, Jakova Alfejeva i Simona prozvanoga Zilota,

16. Judu Jakovljeva, i Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade.

17. I izišavši s njima stade na mjestu ravnom, i gomila učenika njegovijeh; i mnoštvo naroda iz sve Judeje i iz Jerusalima, i iz primorja Tirskoga i Sidonskoga.

18. Koji dogjoše da ga slušaju i da se iscjeljuju od svojijeh bolesti, i koje mučahu duhovi nečisti; i iscjeljivahu se.

19. I sav narod tražaše da ga se dotaknu; jer iz njega izlažaše sila i iscjeljivaše ih sve.

20. I on podignuvši oči na učenike svoje govoraše: blago vama koji ste siromašni duhom; jer je vaše carstvo Božije.

21. Blago vama koji ste gladni sad; jer ćete se nasititi. Blago vama koji plačete sad; jer ćete se nasmijati.

22. Blago vama kad na vas ljudi omrznu i kad vas rastave i osramote, i razglase ime vaše kao zlo sina radi čovječijega.

23. Radujte se u onaj dan i igrajte, jer gle, vaša je velika plata na nebu. Jer su tako činili prorocima ocevi njihovi.

24. Ali teško vama bogati; jer ste već primili utjehu svoju.

25. Teško vama siti sad; jer ćete ogladnjeti. Teško vama koji se smijete sad; jer ćete zaplakati i zaridati.

26. Teško vama kad stanu svi dobro govoriti za vama; jer su tako činili i lažnijem prorocima ocevi njihovi.

27. Ali vama kažem koji slušate: ljubite neprijatelje svoje, dobro činite onima koji na vas mrze;

28. Blagosiljajte one koji vas kunu, i molite se Bogu za one koji vas vrijegjaju.

29. Koji te udari po obrazu, okreni mu i drugi; i koji hoće da ti uzme kabanicu, podaj mu i košulju.

30. A svakome koji ište u tebe, podaj; i koji tvoje uzme, ne išti.

31. I kako hoćete da čine vama ljudi činite i vi njima onako.

32. I ako ljubite one koji vas ljube, kakva vam je hvala? Jer i grješnici ljube one koji njih ljube.

33. I ako činite dobro onima koji vama dobro čine, kakva vam je hvala? Jer i grješnici čine tako.

34. I ako dajete u zajam onima od kojijeh se nadate da ćete uzeti, kakva vam je hvala? Jer i grješnici grješnicima daju u zajam da uzmu opet onoliko.

35. Ali ljubite neprijatelje svoje, i činite dobro, i dajite u zajam ne nadajući se ničemu; i biće vam velika plata, i bićete sinovi najvišega, jer je on blag i neblagodarnima i zlima.

36. Budite dakle milostivi kao i otac vaš što je milostiv.

37. I ne sudite, i ne će vam sudite; i ne osugjujte, i ne ćete biti osugjeni; opraštajte, i oprostiće vam se.

38. Dajite, i daće vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i preopunu daće vam u naručje vaše. Jer kakvom mjerom dajete onakom će vam se vratiti.

39. I kaza im priču: može li slijepac slijepca voditi? Ne će li obadva pasti u jamu?

40. Nema učenika nad učitelja svojega, nego i sa svijem kad se izuči, biće kao i učitelj njegov.

41. A za što vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u svojemu oku ne osjećaš?

42. Ili kako možeš reći bratu svojemu: brate! stani da izvadim trun koji je u oku tvojemu, kad sam ne vidiš brvna u svojemu oku? Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa ćeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega.

43. Jer nema drveta dobra da ragja zao rod; niti drveta zla da ragja dobar rod.

44. Jer se svako drvo po rodu svome poznaje: jer se smokve ne beru s trnja, niti se grožgje bere s kupine.

45. Dobar čovjek iz dobre klijeti srca svojega iznosi dobro, a zao čovjek iz zle klijeti srca svojega iznosi zlo, jer usta njegova govore od suviška srca.

46. A što me zovete: Gospode! Gospode! a ne izvršujete što vam govorim?

47. Svaki koji ide za mnom i sluša riječi moje i izvršuje ih, kazaću vam kakav je:

48. On je kao čovjek koji gradi kuću, pa iskopa i udubi i udari temelj na kamenu; a kad dogjoše vode, navali rijeka na onu kuću i ne može je pokrenuti, jer joj je temelj na kamenu.

49. A koji sluša i ne izvršuje on je kao čovjek koji načini kuću na zemlji bez temelja, na koju navali rijeka i odmah je obori, i raspade se kuća ona strašno.

GLAVA 7.

A kad svrši sve riječi svoje pred narodom, dogje u Kapernaum.

2. U kapetana pak jednoga bijaše sluga bolestan na umoru koji mu bješe mio.

3. A kad ču za Isusa, posla k njemu starješine Judejske moleći ga da bi došao da mu iscijeli slugu.

4. A oni došavši k Isusu moljahu ga lijepo govoreći : dostojan je da mu to učiniš;

5. Jer ljubi narod naš, i načini nam zbornicu.

6. A Isus igjaše s njima. I kad već bijahu blizu kuće, posla kapetan k njemu prijatelje govoreći mu : Gospode! ne trudi se, jer nijesam dostojan da ugješ pod moju strehu;

7. Za to i ne držah sebe dostojna da ti dogjem, nego samo reci riječ, i ozdraviće sluga moj.

8. Jer i ja sam čovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa rečem jednome : idi, i ide ; i drugome : dogji, i dogje ; i sluzi svojemu : učini to, i učini.

9. A kad to ču Isus, začudi mu se, i okrenuvši se narodu koji igjaše za njim reče : kažem vam : ni u Izrailju tolike vjere ne nagjoh.

10. I vrativši se poslani nagjoše bolesnoga slugu zdrava.

11. I po tom igjaše u grad koji se zove Nain, i s njim igjahu mnogi učenici njegovi i mnoštvo naroda.

12. Kad se približiše k vratima gradskijem, i gle, iznošahu mrtvaca, jedinca sina matere njegove, i ona bješe udovica i naroda iz grada mnogo igjaše s njom.

13. I vidjevši je Gospod sažali mu se za njom, i reče joj : ne plači.

14. I pristupivši, prihvati za sanduk; a nosioci stadoše, i reče : momče! tebi govorim, ustani.

15. I sjede mrtvac i stade govoriti; i dade ga materi njegovoj.

16. A strah obuze sve, i hvaljahu Boga govoreći : veliki prorok izigje megju nama, i Bog pohodi narod svoj.

17. I otide glas ovaj o njemu po svoj Judeji i po svoj okolini.

18. I javiše Jovanu učenici njegovi za sve ovo.

19. I dozvavši Jovan dva od učenika svojijeh posla ih k Isusu govoreći : jesi li ti onaj što će doći, ili drugoga da čekamo?

20. Došavši pak ljudi k njemu rekoše : Jovan krstitelj posla nas k tebi govoreći : jesi li ti onaj što će doći, ili drugoga da čekamo?

21. A u taj čas iscijeli mnoge od bolèstî i od muka i od zlijeh duhova, i mnogima slijepijem darova vid.

22. I odgovarajući Isus reče im : idite i kažite Jovanu što vidjeste i čuste : slijepi progledaju, hromi hode, gubavi čiste se, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromašnima propovijeda se jevangjelje.

23. I blago onome koji se ne sablazni o mene.

24. A kad otidoše učenici Jovanovi, poče narodu govoriti za Jovana : šta ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljulja vjetar?

25. Šta ste dakle izišli da vidite? Čovjeka u meke haljine obučena? Eto, koji gospodske haljine nose i u slastima žive po carskijem su dvorovima.

26. Šta ste dakle izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od proroka;

27. Jer je ovo onaj za koga je pisano : eto ja šaljem angjela svojega pred licem tvojijem koji će pripraviti put tvoj pred tobom.

28. Jer vam kažem : nijedan izmegju rogjenijeh od žena nije veći prorok od Jovana krstitelja; a najmanji u carstvu Božijemu veći je od njega.

29. I svi ljudi koji slušahu i carinici opravdaše Boga, i krstiše se krštenjem Jovanovijem;

30. A fariseji i književnici odbaciše svjet Božij za njih, i ne htješe da ih on krsti.

31. A Gospod reče : kakvi ću kazati da su ljudi ovoga roda? I kakvi su?

32. Oni su kao djeca koja sjede po ulicama i dozivaju jedno drugo i govore : svirasmo vam, i ne igraste, žalismo vam se, i ne plakaste.

33. Jer dogje Jovan krstitelj koji ni

jede hljeba ni pije vina, a vi kažete : gjavo je u njemu ;

34. Dogje sin čovječij koji i jede i pije, a vi kažete : gle čovjeka izjelice i pijanice, druga carinicima i grješnicima.

35. I opravdaše premudrost sva djeca njezina.

36. Moljaše ga pak jedan od fariseja da bi objedovao u njega; i ušavši u kuću farisejevu sjede za trpezu.

37. I gle, žena u gradu koja bješe grješnica doznavši da je Isus za trpezom u kući farisejevoj, donese sklenicu mira;

38. I stavši sastrag kod nogu njegovijeh plakaše, i stade prati noge njegove suzama, i kosom od svoje glave otiraše, i cjelivaše noge njegove, i mazaše mirom.

39. A kad vidje farisej koji ga je dozvao, reče u sebi govoreći : da je on prorok, znao bi ko i kakva ga se žena dotiče : jer je grješnica.

40. I odgovarajući Isus reče mu : Simone! imam ti nešto kazati. A on reče : učitelju! kaži.

41. A Isus reče : dvojica bijahu dužni jednome dužniku, jedan bješe dužan pet stotina dinara a drugi pedeset.

42. A kad oni ne imadoše da mu vrate, pokloni obojici. Kaži koji će ga od njih dvojice većma ljubiti.

43. A Šimon odgovarajući reče : mislim onaj kome najviše pokloni. A on mu reče : pravo si sudio.

44. I okrenuvši se k ženi reče Simonu : vidiš li ovu ženu? Ja ugjoh u tvoju kuću, ni vode mi na noge nijesi dao; a ona suzama obli mi noge, i kosom od glave svoje otr.

45. Cjeliva mi nijesi dao; a ona od kako ugjoh ne presta cjelivati mi nogû.

46. Uljem nijesi pomazao glave moje; a ona mirom pomaza mi noge.

47. Za to kažem ti : opraštaju joj se grijesi mnogi, jer je veliku ljubav imala; a kome se malo oprašta ima malu ljubav.

48. A njoj reče : opraštaju ti se grijesi.

49. I stadoše u sebi govoriti oni što sjegjahu s njim za trpezom : ko je ovaj što i grijehe oprašta?

50. A ženi reče : vjera tvoja pomože ti ; idi s mirom.

GLAVA 8.

Poslije toga igjaše on po gradovima i po selima učeći i propovijedajući jevangjelje o carstvu Božijemu, i dvanaestorica s njim.

2. I neke žene koje bijahu iscijeljene od zlijeh duhova i bolesti : Marija, koja se zvaše Magdalina, iz koje sedam gjavola izigje,

3. I Jovana, žena Huze pristava Irodova, i Susana, i druge mnoge koje služahu njemu imanjem svojijem.

4. A kad se sabra naroda mnogo, i iz sviju gradova dolažahu k njemu, kaza u priči :

5. Izigje sijač da sije sjeme svoje ; i kad sijaše, jedno pade kraj puta, i pogazi se, i ptice nebeske pozobaše ga.

6. A drugo pade na kamen, i iznikavši osuši se, jer nemaše vlage.

7. I drugo pade u trnje, i uzraste trnje, i udavi ga.

8. A drugo pade na zemlju dobru, i iznikavši donese rod sto puta onoliko. Govoreći ovo povika : ko ima uši da čuje neka čuje.

9. A učenici njegovi pitahu ga govoreći : šta znači priča ova?

10. A on reče : vama je dano da znate tajne carstva Božijega; a ostalima u pričama, da gledajući ne vide, i čujući ne razumiju.

11. A priča ova znači : sjeme je riječ Božija.

12. A koje je kraj puta to su oni koji slušaju, ali po tom dolazi gjavo, i uzima riječ iz srca njihovoga, da ne vjeruju i da se ne spasu.

13. A koje je na kamenu *to su oni* koji kad čuju s radosti primaju riječ; i ovi korijena nemaju koji za neko vrijeme vjeruju, a kad dogje vrijeme kušanja otpadnu.

14. A koje u trnje pade to su oni koji slušaju, i otišavši od brige i bogastva i slástî ovoga života zaguše se, i rod ne sazri.

15. A koje je na dobroj zemlji to su oni koji riječ slušaju, i u dobrome i čistom srcu drže, i rod donose u trpljenju. Ovo govoreći povika : ko ima uši da čuje neka čuje.

16. Niko pak svijeće ne poklapa sudom kad je zapali, niti meće pod odar,

nego je metne na svijetnjak da vide svjetlost koji ulaze.

17. Jer nema *ništa* tajno što ne će biti javno, ni sakriveno što se ne će doznati i na vidjelo izići.

18. Gledajte dakle kako slušate; jer ko ima, daće mu se, a ko nema, uzeće se od njega i ono što misli da ima.

19. Dogjoše pak k njemu mati i braća njegova, i ne mogahu od naroda da govore s njim.

20. I javiše mu govoreći: mati tvoja i braća tvoja stoje na polju, hoće da te vide.

21. A on odgovarajući reče im: mati moja i braća moja oni su koji slušaju riječ Božiju i izvršuju je.

22. I dogodi se u jedan dan on uljeze s učenicima svojijem u lagju, i reče im: da prijegjemo na onu stranu jezera. I pogjoše.

23. A kad igjahu oni *on* zaspa. I podiže se oluja na jezeru, i topljahu se, i bijahu u velikoj nevolji.

24. I pristupivši probudiše ga govoreći: učitelju! učitelju! izgibosmo. A on ustade, i zaprijeti vjetru i valovima; i prestadoše, i posta tišina.

25. A njima reče: gdje je vjera vaša? A oni se poplašiše, i čugjahu se govoreći jedan drugome: ko je ovaj što i vjetrovima i vodi zapovijeda, i slušaju ga?

26. I dogjoše u okolinu Gadarinsku koja je prema Galileji.

27. A kad izigje on na zemlju, srete ga jedan čovjek iz grada u kome bijahu gjavoli od mnogo godina, i u haljine ne oblačaše se, i ne življaše u kući, nego u grobovima.

28. A kad vidje Isusa, povika i pripade k njemu i reče zdravo: što je tebi do mene, Isuse, sine Boga najvišega? Molim te ne muči me.

29. Jer *Isus* zapovjedi duhu nečistome da izigje iz čovjeka; jer ga mučaše odavno, i metahu ga u verige i u puta da ga čuvaju, i iskida sveze, i tjeraše ga gjavo po pustinji.

30. A Isus ga zapita govoreći: kako ti je ime? A on reče: legeon; jer mnogi gjavoli bijahu ušli unj.

31. I moljahu ga im ne zapovjedi da idu u bezdan.

32. A ondje pasijaše po gori veliki krd svinja, i moljahu ga da im dopusti da u njih ugju. I dopusti im.

33. Tada izigjoše gjavoli iz čovjeka i ugjoše u svinje; i navali krd s brijega u jezero, i utopi se.

34. A kad vidješe svinjari što bi, pobjegoše i javiše u gradu i po selima.

35. I izigjoše *ljudi* da vide šta je bilo, i dogjoše k Isusu, i nagjoše čovjeka iz koga gjavoli bijahu izišli a on sjedi obučen i pametan kod nogu Isusovijeh; i uplašiše se.

36. A oni što su vidjeli kazaše im kako se iscjeli bijesni.

37. I moli ga sav narod iz okoline Gadarinske da ide od njih; jer se bijahu vrlo uplašili. A on uljeze u lagju i otide natrag.

38. Čovjek pak iz koga izigjoše gjavoli moljaše da bi s njim bio; ali ga Isus otpusti govoreći:

39. Vrati se kući svojoj, i kazuj šta ti učini Bog. I otide propovijedajući po svemu gradu šta mu Isus učini.

40. A kad se vrati Isus srete ga narod, jer ga svi očekivahu.

41. I gle, dogje čovjek, po imenu Jair, koji bješe starješina u zbornici, i pade pred noge Isusove, i moljaše ga da ugje u kuću njegovu;

42. Jer u njega bješe jedinica kći od dvanaest godina, i ona umiraše. A kad igjaše Isus, turkaše ga narod.

43. I bješe *jedna* bolesna žena od tečenja krvi dvanaest godina, koja je sve svoje imanje potrošila na ljekare *i* ni jedan je nije mogao izliječiti,

44. I pristupivši sastrag dotače se skuta od haljine njegove, i odmah stade tečenje krvi njezine.

45. I reče Isus: ko je to što se dotače mene? A kad se svi odgovarahu, reče Petar i koji bijahu s njim: učitelju! narod te opkolio i turka te, a ti kažeš: ko je to što se dotače mene?

46. A Isus reče: neko se dotače mene; jer ja osjetih silu koja izigje iz mene.

47. A kad vidje žena da se nije sakrila, pristupi drkćući, i pade pred njim, i kaza mu pred svijem narodom za što ga se dotače i kako odmah ozdravi.

48. A on joj reče: ne boj se, kćeri! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom.

49. Dok on još govoraše dogje neko

od *kuće* starješine zborničkoga govoreći mu : umrije kći tvoja, ne trudi učitelja.

50. A kad ču Isus, odgovori mu govoreći : ne boj se, samo vjeruj, i oživljeće.

51. A kad dogje u kuću, ne dade ni jednome ući osim Petra i Jovana i Jakova, i djevojčina oca i matere.

52. A svi plakahu i jaukahu za njom; a on reče : ne plačite, nije umrla nego spava.

53. I podsmijevahu mu se znajući da je umrla.

54. A on izagnavši sve uze je za ruku, i zovnu govoreći : djevojko ustani.

55. I povrati se duh njezin, i ustade odmah; i zapovjedi da joj dadu neka jede.

56. I diviše se roditelji njezini. A on im zapovjedi da nikome ne kazuju šta je bilo.

GLAVA 9.

Sazvavši pak dvanaestoricu dade im silu i vlast nad svijem gjavolima, i da iscjeljuju od bolèstî.

2. I posla ih da propovijedaju carstvo Božije, i da iscjeljuju bolesnike.

3. I reče im : ništa ne uzimajte na put, ni štapa ni torbe ni hljeba ni novaca, niti po dvije haljine da imate,

4. U koju kuću ugjete ondje budite i odande polazite.

5. I gdje vas ne prime izlazeći iz grada onoga otresite i prah s nogu svojijeh, za svjedočanstvo na njih.

6. A kad izigjoše, igjahu po selima propovijedajući jevangjelje i iscjeljujući svuda.

7. A kad ču Irod četverovlasnik šta on čini, ne mogaše se načuditi, jer neki govorahu da je Jovan ustao iz mrtvijeh,

8. A jedni da se Ilija pojavio, a jedni da je ustao koji od starijeh proroka.

9. I reče Irod : Jovana ja posjekoh; ali ko je to o kome ja takova *čudesa* slušam? I željaše ga vidjeti.

10. I vrativši se apostoli kazaše mu šta su počinili. I uzevši ih otide na samo u pustinju kod grada koji se zvaše Vitsaida.

11. A narod razumjevši pogje za njim, i primivši ih govoraše im o carstvu Božijemu i iscjeljivaše koji trebahu iscjeljivanja.

12. A dan stade naginjati. Tada pristupiše dvanaestorica i rekoše mu : otpusti narod, neka idu na konak u okolna sela i palanke, i nek nagju jela, jer smo ovdje u pustinji.

13. A on im reče : podajte im vi neka jedu. A oni rekoše : u nas nema više od pet hljebova i dvije ribe; već ako da idemo mi da kupimo na sve ove ljude jela?

14. Jer bijaše ljudi oko pet hiljada. Ali on reče učenicima svojijem : posadite ih na gomile po pedeset.

15. I učiniše tako, i posadiše ih sve.

16. A *on* uze onijeh pet hljebova i obje ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi ih i prelomi, i davaše učenicima da razdadu narodu.

17. I jedoše i nasitiše se svi, i nakupiše komada dvanaest kotarica što im preteče.

18. I kad se jedanput moljaše Bogu na samo, s njim bijahu učenici, i zapita ih govoreći : ko govore ljudi da sam ja?

19. A oni odgovarajući rekoše ; *jedni vele da si* Jovan krstitelj; a drugi *da si* Ilija ; a drugi da je koji ustao od starijeh proroka.

20. A *on* im reče : a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajući reče : Hristos Božij.

21. A on im zaprijeti i zapovjedi da nikome ne kazuju toga

22. Govoreći da sinu čovječijemu treba mnogo postradati, i da će ga starješine i glavari svešteničći i književnici okriviti, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati.

23. A svima govoraše : ko hoće da ide za mnom neka se odreče sebe i uzme krst svoj i ide za mnom.

24. Jer ko hoće dušu svoju da sačuva, izgubiće je; a ko izgubi dušu svoju mene radi onaj će je sačuvati.

25. Jer kaku će korist imati čovjek ako sav svijet pridobije a sebe izgubi ili sebi naudi?

26. Jer ko se postidi mene i mojijeh riječi njega će se sin čovječij postidjeti kad dogje u slavi svojoj i očinoj i svetijeh angjela.

27. A zaista vam kažem : imaju neki megju ovima što stoje ovdje koji ne će okusiti smrti dok ne vide carstva Božijega.

28. A kad progje osam dana poslije ovijeh riječi, uze Petra i Jovana i Jakova i izigje na goru da se pomoli Bogu.

29. I kad se moljaše postade lice njegovo drukčije, i odijelo njegovo bijelo i sjajno.

30. I gle, dva čovjeka govorahu s njim, koji bijahu Mojsije i Ilija.

31. Pokazaše se u slavi, i govorahu o izlasku njegovu koji mu je trebalo svršiti u Jerusalimu.

32. A Petar i koji bijahu s njim bijahu zaspali; ali probudivši se vidješe slavu njegovu i dva čovjeka koji s njim stajahu.

33. I kad se odvojiše od njega reče Petar Isusu : učitelju! dobro nam je ovdje biti ; i da načinimo tri sjenice : jednu tebi i jednu Mojsiju, i jednu Iliji : ne znajući šta govoraše.

34. A dok on to govoraše dogje oblak i zakloni ih ; i uplašiše se kad zagjoše u oblak.

35. I ču se glas iz oblaka govoreći : ovo je sin moj ljubazni, njega poslušajte.

36. I kad se čujaše glas nagje se Isus sam. I oni umučaše, i nikom ne javiše ništa u one dane od onoga šta vidješe.

37. A dogodi se drugi dan kad sigjoše s gore srete ga mnoštvo naroda.

38. I gle, čovjek iz naroda povika govoreći : učitelju! molim ti se pogledaj na sina mojega, jer mi je jedinac :

39. I gle, hvata ga duh, i u jedan put viče, i lomi ga s pjenom, i jedva otide od njega kad ga izlomi ;

40. I molih učenike tvoje da ga istjeraju, pa ne mogoše.

41. I odgovarajući Isus reče : o rode nevjerni i pokvareni! dokle ću biti s vama i trpljeti vas? Dovedi mi sina svojega amo.

42. A dok još igjaše k njemu obori ga gjavo, i stade ga lomiti. A Isus zaprijeti duhu ne čistome, i iscijeli momče, i dade ga ocu njegovu.

43. I svi se divljahu veličini Božijoj. A kad se svi čugjahu svemu što činjaše Isus, reče učenicima svojijem :

44. Metnite vi u uši svoje ove riječi : jer sin čovječij treba da se preda u ruke čovječije.

45. A oni ne razumješe riječi ove ; jer bješe sakrivena od njih da je ne mogoše razumjeti ; i bojahu se da ga zapitaju za ovu riječ.

46. A ugje misao u njih ko bi najveći bio megju njima.

47. A Isus znajući pomisli srca njihovijeh uze dijete i metnu ga preda se,

48. I reče im : koji primi ovo dijete u ime moje, mene prima ; i koji mene prima, prima onoga koji me je poslao ; jer koji je najmanji megju vama on je veliki.

49. A Jovan odgovarajući reče : učitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem izgoni gjavole, i zabranismo mu, jer ne ide s nama za tobom.

50. I reče mu Isus : ne branite ; jer ko nije protiv vas s vama je.

51. A kad se navršiše dani uzeća njegova, on namjeri da ide pravo u Jerusalim.

52. I posla glasnike pred licem svojijem ; i *oni* otidoše i dogjoše u selo Samarjansko da mu ugotove *gdje će noćiti*.

53. I ne primiše ga ; jer vidješe da ide u Jerusalim.

54. A kad vidješe učenici njegovi Jakov i Jovan, rekoše : Gospode! hoćeš li da rečemo da oganj sigje s neba i da ih istrijebi kao i Ilija što učini?

55. A *on* okrenuvši se zaprijeti im i reče : ne znate kakvoga ste vi duha ;

56. Jer sin čovječij nije došao da pogubi duše čovječije nego da sačuva. I otidoše u drugo selo.

57. A kad igjahu putem reče mu neko : Gospode! ja idem za tobom kudgod ti pogješ.

58. I reče mu Isus : lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda : a sin čovječij nema gdje zakloniti glave.

59. A drugome reče : hajde za mnom. A on reče : Gospode! dopusti mi da idem najprije da ukopam oca svojega.

60. A Isus reče mu : ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace ; a ti hajde te javljaj carstvo Božije.

61. A drugi reče : Gospode! ja idem za tobom ; ali dopusti mi najprije da idem da se oprostim s domašnjima svojijem.

62. A Isus reče mu : ni jedan nije pripravan za carstvo Božije koji metne ruku svoju na plug pa se obzire natrag.

GLAVA 10.

A po tom izabra Gospod i drugijeh sedamdesetoricu, i posla ih po dva i dva pred licem svojijem u svaki grad i u mjesto kuda šćaše sam doći.

2. A reče im : žetva je dakle velika a poslenika malo ; nego se molite gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju.

3. Idite ; eto ja vas šaljem kao jaganjce megju vukove.

4. Ne nosite kese ni torbe ni obuće, i nikoga ne pozdravljajte na putu.

5. U kojugod kuću ugjete najprije govorite : mir kući ovoj.

6. I ako dakle bude ondje sin mira, ostaće na njemu mir vaš ; ako li ne *bude*, vratiće se k vama.

7. A u onoj kući budite, i jedite i pijte što u njih ima ; jer je poslenik dostojan svoje plate; ne prelazite iz kuće u kuću.

8. I u kojigod grad dogjete i prime vas, jedite što se donese pred vas.

9. I isciejljujte bolesnike koji su u njemu, i govorite im : približi se k vama carstvo Božije.

10. I u kojigod grad dogjete i ne prime vas, izišavši na ulice njegove recite :

11. I prah od grada vašega koji je prionuo za nas otresamo vam ; ali ovo znajte da se približi k vama carstvo Božije.

12. Kažem vam da će Sodomu biti lakše u onaj dan nego li gradu onome.

13. Teško tebi, Horazine ! teško tebi, Vitsaido ! Jer da su u Tiru i u Sidonu bila čudesa što su bila u vama, davno bi se u vreći i u pepelu sjedeći pokajali.

14. Ali Tiru i Sidonu biće lakše na sudu nego vama.

15. I ti, Kapernaume ! koji si se do nebesa podigao do pakla ćeš propasti.

16. Ko vas sluša mene sluša ; i ko se vas odriče mene se odriče ; a ko se mene odriče, odriče se onoga koji je mene poslao.

17. Vratiše se pak sedamdesetorica s radosti, govoreći : Gospode ! i gjavoli nam se pokoravaju u ime tvoje.

18. A *on* im reče : ja vidjeh sotonu gdje spade s neba kao munja.

19. Evo vam dajem vlast da stajete na zmije i na skorpije i na svaku silu neprijateljsku, i ništa vam ne će nauditi.

20. Ali se tome ne radujte što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša imena napisana na nebesima.

21. U taj čas obradova se Isus u duhu i reče : hvalim te, oče, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima. Da, oče, jer je tako bila volja tvoja.

22. I okrenuvši se k učenicima reče : sve je meni predao otac moj, i niko ne zna ko je sin osim oca, ni ko je otac osim sina i ako sin hoće kome kazati.

23. I okrenuvši se k učenicima nasamo reče : blago očima koje vide što vi vidite.

24. Jer vam kažem da su mnogi proroci i carevi željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe ; i čuti što vi čujete, i ne čuše.

25. I gle, ustade jedan zakonik i kušajući ga reče : učitelju ! šta ću činiti da dobijem život vječni ?

26. A on mu reče : šta je napisano u zakonu ? kako čitaš ?

27. A on odgovarajući reče : ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svom misli svojom ; i bližnjega svojega kao samoga sebe.

28. Reče mu pak : pravo si odgovorio ; to čini i bićeš živ.

29. A on šćadijaše da se opravda, pa reče Isusu : a ko je bližnji moj ?

30. A Isus odgovarajući reče : jedan čovjek silažaše iz Jerusalima u Jerihon, pa ga uhvatiše hajduci, koji ga svukoše i izraniše, pa otidoše, ostavivši ga pola mrtva.

31. A iznenada silažaše onijem putem nekakav sveštenik, i vidjevši ga progje.

32. A tako i Levit kad je bio na onome mjestu, pristupi, i vidjevši *ga* progje.

33. A Samarjanin nekakav prolazeći dogje nad njega, i vidjevši ga sažali mu se ;

34. I pristupivši zavi mu rane i zali uljem i vinom ; i posadivši ga na svoje kljuse dovede u gostionicu, i ustade oko njega.

35. I sjutradan polazeći izvadi dva groša te dade krčmaru, i reče mu : gle-

daj ga, i što više potrošiš ja ću ti platiti kad se vratim.

36. Šta misliš dakle, koji je od one trojice bio bližnji onome što su ga bili uhvatili hajduci?

37. A on reče: onaj koji se smilovao na njega. A Isus mu reče: idi, i ti čini tako.

38. A kad igjahu putem i on ugje u jedno selo, a žena neka, po imenu Marta, primi ga u svoju kuću.

39. I u nje bješe sestra, po imenu Marija, koja i sjede kod nogu Isusovijeh i slušaše besjedu njegovu.

40. A Marta se bješe zabunila kako će ga dočekati, i prikučivši se reče: Gospode! zar ti ne mariš što me sestra moja ostavi samu da služim? reci joj dakle da mi pomože.

41. A Isus odgovarajući reče joj: Marta! Marta! brineš se i trudiš za mnogo,

42. A samo je jedno potrebno. Ali je Marija dobri dijel izabrala, koji se ne će uzeti od nje.

GLAVA 11.

I kad se moljaše Bogu na jednom mjestu pa presta, reče mu neki od učenika njegovijeh: Gospode! nauči nas moliti se Bogu, kao što i Jovan nauči svoje učenike.

2. A *on* im reče: kad se molite Bogu govorite: oče naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje; da dogje carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu;

3. Hljeb naš potrebni daji nam svaki dan;

4. I oprosti nam grijehe naše, jer i im opraštamo svakome dužniku svojemu; i ne navedi nas u napast; nego nas izbavi oda zla.

5. I reče im: koji od vas ima prijatelja, i otide mu u ponoći i reče mu: prijatelju! daj mi tri hljeba u zajam;

6. Jer mi dogje prijatelj s puta, i nemam mu šta postaviti;

7. A on iznutra odgovarajući da reče: ne uznemiruj me: već su vrata zatvorena, i djeca su moja sa mnom u postelji, i ne mogu ustati da ti dam.

8. I kažem vam: ako i ne ustane da mu da za to što mu je prijatelj, ali za njegovo bezobrazno iskanje ustaće i daće mu koliko treba.

9. I ja vama kažem: ištite i daće vam se; tražite i naći ćete; kucajte i otvoriće vam se.

10. Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvora mu se.

11. Koji je megju vama otac u koga ako sin zaište hljeba da mu da kamen? Ili *ako zaište* ribe da mu da mjesto ribe zmiju?

12. Ili ako zaište jaje da mu da skorpiju?

13. Kad dakle vi, zli budući, umijete dobre dare davati djeci svojoj, koliko će više otac nebeski dati Duha svetoga onima koji ištu u njega?

14. I *jednom* izgna gjavola koji bješe nijem; kad gjavo izigje progovori nijemi; i diviše se ljudi.

15. A neki od njih rekoše: pomoću Veelzevula kneza gjavolskoga izgoni gjavole.

16. A drugi kušajući *ga* iskahu od njega znak s neba.

17. A on znajući pomisli njihove reče im: svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeće, i dom *koji se razdijeli* sam po sebi, propašće.

18. Tako i sotona ako se razdijeli sam po sebi, kako će ostati njegovo carstvo? kao što kažete da pomoću Veelzevula izgonim gjavole.

19. Ako li ja pomoću Veelzevula izgonim gjavole, sinovi vaši čijom pomoću izgone? Za to će vam oni biti sudije.

20. A ako li ja prstom Božijim izgonim gjavole, dakle je došlo k vama carstvo Božije.

21. Kad se jaki naoruža i čuva svoj dvor, imanje je njegovo na miru;

22. A kad dogje jači od njega i nadvlada ga, uzme sve oružje njegovo u koje se uzdao, i razdijeli što otme od njega.

23. Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji sa mnom ne sabira, prosipa.

24. Kad nečisti duh izigje iz čovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja, i ne našavši reče: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao;

25. I došavši nagje pometen i ukrašeu.

26. Tada otide i uzme sedam drugijeh duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive ondje; i bude potonje čovjeku onome gore od prvoga.

27. A kad to govoraše, podiže glas je-

dna žena iz naroda i reče mu : blago utrobi koja te je nosila, i sisama koje si sao!

28. A on reče : blago i onima koji slušaju riječ Božiju, i drže je.

29. A narodu koji se skupljaše stade govoriti : rod je ovaj zao ; ište znak, i ne će mu se dati znak osim znaka Jone proroka ;

30. Jer kako što Jona bi znak Ninevljanima, tako će i sin čovječij biti rodu ovome.

31. Carica južna izići će na sud s ljudima roda ovoga, i osudiće ih ; jer ona dogje s kraja zemlje da sluša premudrost Solomunovu : a gle, ovdje je veći od Solomuna.

32. Ninevljani izići će na sud s rodom ovijem, i osudiće ga ; jer se pokajaše poučenjem Joninijem : a gle, ovdje je veći od Jone.

33. Niko ne meće zapaljene svijeće na sakriveno mjesto, niti pod sud, nego na svijetnjak da vide svjetlost koji ulaze.

34. Svijeća je tijelu oko. Ako dakle oko tvoje bude zdravo, sve će tijelo tvoje biti svijetlo ; ako li *oko tvoje* bude kvarno, i tijelo je tvoje tamno.

35. Gledaj dakle da vidjelo koje je u tebi ne bude tama.

36. Jer ako je sve tijelo tvoje svijetlo da nema nikakvoga uda tamna, biće svijetlo kao kad te svijeća obasjava svjetlošću.

37. A kad govoraše, moljaše ga nekakav farisej da objeduje u njega. A on ušavši sjede za trpezu.

38. A farisej se začudi kad vidje da se najprije ne umi prije objeda.

39. A Gospod reče mu : sad vi fariseji spolja čistite čašu i zdjelu, a iznutra vam je puno grabeža i zlobe,

40. Bezumni ! nije li onaj načinio i iznutra koji je spolja načinio ?

41. Ali dajite milostinju od onoga što je unutra ; i gle, sve će vam biti čisto.

42. Ali teško vama farisejima što dajete desetak od metvice i od rute i od svakoga povrća, a prolazite pravdu i ljubav Božiju : ovo je trebalo činiti, i ono ne ostavljati.

43. Teško vama farisejima što tražite začelja po zbornicama i da vam se klanja po ulicama.

44. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao sakriveni grobovi po kojima ljudi idu i ne znadu *ih*.

45. A neki og zakonika odgovarajući reče : učitelju ! govoreći to i nas sramotiš.

46. A on reče : teško i vama zakonicima što tovarite na ljude bremena preteška za nošenje, a vi jednijem prstom svojijem ne ćete da ih prihvatite.

47. Teško vama što zidate grobove prorocima, a vaši su ih ocevi pobili.

48. *Vi* dakle svjedočite i odobravate djela otaca svojijeh ; jer ih oni pobiše, a vi im grobove zidate.

49. Za to i premudrost Božija reče : poslaću im proroke i apostole, i od njih će *jedne* pobiti, a *druge* protjerati ;

50. Da se ište od roda ovoga krv sviju proroka koja je prolivena od postanja svijeta,

51. Od krvi Aveljeve tja do krvi Zarijne, koji pogibe megju oltarom i crkvom. Da, kažem vam, iskaće se od roda ovoga.

52. Teško vama zakonici što uzeste ključ od znanja : sami ne ugjoste, a koji šćadijahu da ugju, zabraniste im.

53. A kad im on ovo govoraše, počeše književnici i fariseji vrlo navaljivati k njemu i mnogijem pitanjem zabunjivati ga,

54. Vrebajući i pazeći na njega ne bi li što ulovili iz usta njegovijeh da ga okrive.

GLAVA 12.

Kad se na njih skupiše hiljade naroda da stadoše gaziti jedan drugoga, onda poče najprije govoriti učenicima svojijem : čuvajte se kvasca farisejskoga, koji je licemjerje.

2. Jer ništa nije sakriveno što se ne će otkriti, ni tajno što se ne će doznati;

3. Jer što u mraku rekoste, čuće se na vidjelu ; i što na uho šaptaste u klijetima, propovijedaće se na krovovima.

4. Ali vam kažem, prijateljima svojijem : ne bojte se od onijeh koji ubijaju tijelo i po tom ne mogu ništa više učiniti.

5. Nego ću vam kazati koga da se bojite : bojte se onoga koji ima vlast pošto ubije baciti u pakao ; da, kažem vam, onoga se bojte.

6. Ne prodaje li se pet vrabaca za dva

dinara? i ni jedan od njih nije zaboravljen pred Bogom.

7. A u vas je i kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca.

8. Nego vam kažem: kojigod prizna mene pred ljudima priznaće i sin čovječij njega pred angjelima Božijim;

9. A koji se odreče mene pred ljudima njega će se odreći pred angjelima Božijim.

10. I svaki koji reče riječ na sina čovječijega oprostiće mu se, a koji huli na svetoga Duha ne će mu se oprostiti.

11. A kad vas dovedu u zbornice i na sudove i pred poglavare, ne brinite se kako ćete ili šta odgovoriti, ili šta ćete kazati;

12. Jer će vas sveti Duh naučiti u onaj čas šta treba reći.

13. Reče mu pak neki iz naroda: učitelju! reci bratu mojemu da podijeli sa mnom dostojanje.

14. A on mu reče: čovječe! ko je mene postavio sudijom ili kmetom nad vama?

15. A njima reče: gledajte i čuvajte se od lakomstva; jer niko ne živi onijem što je suviše bogat.

16. Kaza im pak priču govoreći: u jednoga bogatog čovjeka rodi njiva.

17. I mišljaše u sebi govoreći: šta ću činiti? nemam u što sabrati svoje ljetine.

18. I reče: evo ovo ću činiti: pokvariću žitnice svoje i načiniću veće; i ondje ću sabrati sva svoja žita i dobro svoje;

19. I kazaću duši svojoj: dušo! imaš mnogo imanje na mnogo godina; počivaj, jedi, pij, veseli se.

20. A Bog njemu reče: bezumniče! ovu noć uzeće dušu tvoju od tebe; a što si pripravio čije će biti.

21. Tako *biva onome* koji sebi teče blago a ne bogati se u Boga.

22. A učenicima svojijem reče: za to vam kažem: ne brinite se dušom svojom šta ćete jesti, ni tijelom u što ćete se obući:

23. Duša je pretežnija od jela i tijelo od odijela.

24. Pogledajte gavrane kako ne siju, ni žanju, koji nemaju podruma ni žitnica, i Bog ih hrani: a koliko ste vi pretežniji od ptica?

25. A ko od vas brinući se može primaknuti rastu svojemu lakat jedan?

26. A kad ni najmanje što ne možete, za što se brinete za ostalo?

27. Pogledajte ljiljane kako rastu: ne trude se, niti predu; ali ja vam kažem da ni Solomun u svoj slavi svojoj ne obuče se kao jedan od njih.

28. A kad travu po polju, koja danas jest a sjutra se u peć baca, Bog tako odijeva, a kamo li vas, malovjerni!

29. I vi ne ištite šta ćete jesti ili šta ćete piti, i ne brinite se;

30. Jer ovo sve ištu i neznabošci ovoga svijeta; a otac vaš zna da vama treba ovo.

31. Nego ištite carstva Božijega, i ovo će vam se sve dodati.

32. Ne boj se malo, stado! jer bi volja vašega oca da vam da carstvo.

33. Prodajite što imate i dajite milostinju; načinite sebi torbe koje ne će ovetšati, haznu koja se nikad ne će isprazniti, na nebesima, gdje se lupež ne prikučuje, niti moljac jede.

34. Jer gdje je vaše blago ondje će biti i srce vaše.

35. Neka budu vaša bedra zapregnuta i svijeće zapaljene;

36. I vi kao ljudi koji čekaju gospodara svojega kad se vrati sa svadbe da mu odmah otvore kako dogje i kucne.

37. Blago onijem slugama koje nagje gospodar kad dogje a oni straže. Zaista vam kažem da će se zapregnuti, i posadiće ih, i pristupiće te će im služiti.

38. I ako dogje u drugu stražu, i u treću stražu dogje, i nagje ih tako, blago onijem slugama.

39. Ali ovo znajte: kad bi znao domaćin u koji će čas doći lupež, čuvao bi i ne bi dao potkopati kuće svoje.

40. I vi dakle budite gotovi; jer u koji čas ne mislite doći će sin čovječij.

41. A Petar mu reče: Gospode! govoriš li nama ovu priču ili svima?

42. A Gospod reče: ko je dakle *taj* vjerni i mudri pristav kojega postavi gospodar nad čeljadi svojom da im daje hranu na obrok?

43. Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov nagje da izvršuje tako.

44. Zaista vam kažem: nad svijem svojijem imanjem postaviće ga.

45. Ako li reče sluga u srcu svojemu: ne će moj gospodar još za dugo doći: i stane biti sluge i sluškinje, i jesti i piti, i opijati se;

46. Doći će gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u čas kad ne misli, i rasjeći će ga, i dijel njegov metnuće s nevjernima.

47. A onaj sluga koji zna volju gospodara svojega i nije se pripravio, niti učinio po volji njegovoj, biće vrlo bijen;

48. A koji ne zna pa zasluži boj, biće malo bijen. Kome je god mnogo dano mnogo će se iskati od njega; a kome predaše najviše najviše će iskati od njega.

49. Ja sam došao da bacim oganj na zemlju; i kako bi mi se htjelo da se već zapalio!

50. Ali se meni valja krstiti krštenjem, i kako mi je teško dok se ne svrši!

51. Mislite li da sam ja došao da dam mir na zemlju? Ne, kažem vam, nego razdor.

52. Jer će odsele pet u jednoj kući biti razdijeljeni, *ustaće* tri na dva, i dva na tri.

53. Ustaće otac na sina i sin na oca: mati na kćer i kći na mater; svekrva na snahu svoju i snaha na svekrvu svoju.

54. A narodu govoraše: kad vidite oblak gdje se diže od zapada odmah kažete: biće dažd; i biva tako.

55. I kad *vidite* jug gdje duva kažete: biće vrućina; i biva.

56. Licemjeri! lice neba i zemlje umijete poznavati, a vremena ovoga kako ne poznajete?

57. Za što pak i sami od sebe ne sudite pravedno?

58. Jer kad ideš sa svojijem suparnikom knezu, gledaj ne bi li se na putu s njim poravnao da te ne pritegne sudiji, i sudija da te ne preda sluzi, i sluga da te ne baci u tamnicu.

59. Kažem ti: ne ćeš odande izići dok ne daš i pošljednjega dinara.

GLAVA 13.

U to vrijeme pak dogjoše neki i kazaše za Galilejce kojijeh krv pomiješa Pilat sa žrtvama njihovijem.

2. I odgovarajući Isus reče im: mislite li da su ti Galilejci bili najgrješniji od sviju Galilejaca, jer tako postradaše?

3. Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi ćete tako izginuti.

4. Ili oni osamnaest što na njih pade kula Siloamska i pobi ih, mislite li da su oni najkrivlji bili od sviju Jerusalimljana?

5. Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi ćete tako izginuti.

6. Kaza im pak ovu priču: jedan čovjek imadijaše smokvu usagjenu u svome vinogradu, i dogje da traži roda na njoj, i ne nagje.

7. Onda reče vinogradaru: evo treća godina kako dolazim i tražim roda na ovoj smokvi, i ne nalazim; posijeci je dakle, za što zemlji da smeta?

8. A on odgovarajući reče mu: gospodaru! ostavi je i za ovu godinu dok okopam oko nje i obaspem gnojem;

9. Pa da ako rodi: ako li ne, posjeći ćeš je na godinu.

10. A kad učaše u jednoj zbornici u subotu,

11. I gle, bješe *ondje* žena bolesna od duha osamnaest godina, i bješe zgrčena, i ne mogaše se ispraviti.

12. A kad je vidje, dozva *je* Isus i reče joj: ženo! oprošćena si od bolesti svoje.

13. I metnu na nju ruke, i odmah se ispravi i hvaljaše Boga.

14. A starješina od zbornice srgjaše se što je Isus iscijeli u subotu, i odgovarajući reče narodu: šest je dana u koje treba raditi, u one dakle dolazite te se liječite, a ne u dan subotni.

15. A Gospod mu odgovori i reče: licemjere! svaki od vas u subotu ne odrješuje li svojega vola ili magarca od jasala, i ne vodi da napoji?

16. A ovu kćer Avraamovu koju sveza sotona evo osamnaesta godina, ne trebaše li je odriješiti iz ove sveze u dan subotni?

17. I kad on ovo govoraše stigjahu se svi koji mu se protivljahu; i sav narod radovaše se za sva njegova slavna djela.

18. A *on* im reče: kakvo je carstvo Božije? i kakvo ću kazati da je?

19. Ono je kao zrno gorušično, koje uzevši čovjek baci u vrt svoj, i uzraste i posta drvo veliko, i ptice nebeske useliše se u grane njegove.

20. Opet reče : kakvo ću kazati da je carstvo Božije?
21. *Ono* je kao kvasac koji uzevši žena metnu u tri kopanje brašna, dok ne uskise sve.
22. I prolažaše po gradovima i selima učeći i putujući u Jerusalim.
23. Reče mu pak neko : Gospode! je li malo onijeh koji će biti spaseni? A on im reče :
24. Navalite da ugjete na tijesna vrata; jer vam kažem : mnogi će tražiti da ugju i ne će moći :
25. Kad ustane domaćin i zatvori vrata, i stanete na polju stajati i kucati u vrata govoreći : Gospode! Gospode! otvori nam; i odgovarajući reći će vam : ne poznajem vas otkuda ste.
26. Tada ćete stati govoriti : mi jedosmo pred tobom i pismo, i po ulicama našijem učio si.
27. A on će reći : kažem vam : ne poznajem vas otkuda ste; odstupite od mene svi koji nepravdu činite.
28. Ondje će biti plač i škrgut zuba, kad vidite Avraama i Isaka i Jakova i sve proroke u carstvu Božijemu, a sebe na polje istjerane.
29. I doći će od istoka i zapada i sjevera i juga i sješće za trpezu u carstvu Božijemu.
30. I gle, ima pošljednjijeh koji će biti prvi, i ima prvijeh koji će biti pošljednji.
31. U taj dan pristupiše neki od fariseja govoreći mu : izigji i idi odavde, jer Irod hoće da te ubije.
32. I reče im : idite te kažite onoj lisici : evo izgonim gjavole i iscjeljujem danas i sjutra, a treći *dan* svršiću.
33. Ali danas i sjutra i prekosjutra treba mi ići; jer prorok ne može poginuti izvan Jerusalima.
34. Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke, i zasipaš kamenjem poslane k sebi! koliko puta htjeh da skupim čeda tvoja kao kokoš gnijezdo svoje pod krila, i ne htjeste!
35. Eto će vam se ostaviti kuća vaša pusta; a ja vam kažem : ne ćete meno vidjeti dok ne dogje da rečete : blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

GLAVA 14.

I dogodi mu se da dogje u subotu u kuću jednoga kneza farisejskoga da jede hljeb; i oni motrahu na njega.
2. I gle, bješe pred njim nekakav čovjek na kome bješe debela bolest.
3. I odgovarajući Isus reče zakonicima i farisejima govoreći : je li slobodno u subotu iscjeljivati?
4. A oni oćutješe. I dohvativši *ga* se iscijeli ga i otpusti.
5. I odgovarajući reče im : koji od vas ne bi svojega magarca ili vola da mu padne u bunar odmah izvadio u dan subotni?
6. I ne mogoše mu odgovoriti na to.
7. A gostima kaza priču, kad opazi kako izbirahu začelja, i reče im :
8. Kad te ko pozove na svadbu, ne sjedaj u začelje, da ne bude megju gostima ko stariji od tebe;
9. I da ne bi došao onaj koji je pozvao tebe i njega, i rekao ti : podaj mjesto ovome; i onda ćeš sa stidom sjesti na niže mjesto.
10. Nego kad te ko pozove, došavši sjedi na pošljednje mješto, da ti reče kad dogje onaj koji te pozva : prijatelju! pomakni se više; tada će tebi biti čast pred onima koji sjede s tobom za trpezom.
11. Jer svaki koji se podiže, poniziće se; a koji se ponižuje, podignuće se.
12. A i onome što ih je pozvao reče : kad daješ objed ili večeru, ne zovi prijatelja svojijeh, ni braće svoje, ni rogjaka svojijeh, ni susjeda bogatijeh, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti;
13. Nego kad činiš gozbu zovi siromahe, kljaste, hrome, slijepe;
14. I blago će ti biti što ti *oni* ne mogu vratiti; nego će ti se vratiti o vaskrseniju pravednijeh.
15. A kad ču to neki od onijeh što sjegjahu s njim za trpezom reče mu : blago onome koji jede hljeba u carstvu Božijemu!
16. A on mu reče : jedan čovjek zgotovi veliku večeru, i pozva mnoge;
17. I kad bi vrijeme večeri, posla slugu svojega da kaže zvanima : hajdete, jer je već sve gotovo.
18. I počeše se izgovarati svi redom; prvi mu reče : kupih njivu, i valja mi ići da je vidim; molim te izgovori me.
19. I drugi reče : kupih pet jarmova

volova, i idem da ih ogledam; molim te izgovori me.

20. I treći reče : oženih se, i za to ne mogu doći.

21. I došavši sluga taj kaza ovo gospodaru svome. Tada se rasrdi domaćin i reče sluzi svome : idi brzo na raskršća i ulice gradske, i dovedi amo siromahe, i kljaste, i bogaljaste, i slijepe.

22. I reče sluga : gospodaru, učinio sam kako si zapovjedio, i još mjesta ima.

23. I reče gospodar sluzi : izigji na putove i megju ograde, te natjeraj da dogju da mi se napuni kuća.

24. Jer vam kažem da ni jedan od onijeh zvanijeh ljudi ne će okusiti moje večere. Jer je mnogo zvanijeh, ali je malo izbranijeh.

25. Igjaše pak s njim mnoštvo naroda, i obazrevši se reče im :

26. Ako ko dogje k meni a ne mrzi na svojega oca, i na mater, i na ženu, i na djecu, i na braću, i na sestre, i na samu dušu svoju, ne može biti moj učenik.

27. I ko ne nosi krsta svojega i za mnom ne ide, ne može biti moj učenik.

28. I koji od vas kad hoće da zida kulu ne sjede najprije i ne proračuni šta će ga stati, *da vidi* ima li da može dovršiti?

29. Da ne bi, kad postavi temelj i ne uzmože dovršiti, svi koji gledaju stali mu se rugati

30. Govoreći : ovaj čovjek poče zidati, i ne može da dovrši.

31. Ili koji car kad pogje s vojskom da se pobije s drugijem carem ne sjede najprije i ne drži vijeću može li s deset hiljada sresti onoga što ide na njega sa dvadeset hiljada?

32. Ako li ne može, a on pošlje poslanike dok je onaj još daleko i moli da se pomire.

33. Tako dakle svaki od vas koji se ne odreče svega što ima ne može biti moj učenik.

34. So je dobra, ali ako so obljutavi, čim će se osoliti?

35. Niti je potrebna u zemlju ni u gnoj; *nego* je prospu na polje. Ko ima uši da čuje neka čuje.

GLAVA 15.

I približavahu se k njemu svi carinici i grješnici da ga čuju.

2. I vikahu na njega fariseji i književnici govoreći : ovaj prima grješnike i jede s njima.

3. A on im kaza priču ovu govoreći :

4. Koji čovjek od vas imajući sto ovaca i izgubivši jednu od njih ne ostavi devedeset i devet u pustinji i ne ide za izgubljenom dok je ne nagje?

5. I našavši digne je na ramo svoje radujući se,

6. I došavši kući sazove prijatelje i susjede govoreći im : radujte se sa mnom : ja nagjoh svoju ovcu izgubljenu.

7. Kažem vam da će tako biti *veća* radost na nebu za jednoga grješnika koji se kaje, nego li za devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanje.

8. Ili koja žena imajući deset dinara, ako izgubi jedan dinar, ne zapali svijeće, i ne pomete kuće, i ne traži dobro dok ne nagje?

9. I našavši sazove drugarice i susjede govoreći : radujte se sa mnom : ja nagjoh dinar izgubljeni.

10. Tako, kažem vam, biva radost pred angjelima Božijima za jednoga grješnika koji se kaje.

11. I reče : jedan čovjek imaše dva sina,

12. I reče mlagji od njih ocu : oče! daj mi dio od imanja što pripada meni. I otac im podijeli imanje.

13. I po tom do nekoliko dana pokupi mlagji sin sve svoje, i otide u daljnu zemlju; i onamo prosu imanje svoje živeći besputno.

14. A kad potroši sve, postade velika glad u onoj zemlji, i on se nagje u nevolji.

15. I otišavši pribi se kod jednoga čovjeka u onoj zemlji; i *on* ga posla u polje svoje da čuva svinje.

16. I željaše napuniti trbuh svoj roščićima koje svinje jegjahu, i niko mu ih ne davaše.

17. A kad dogje k sebi, reče : koliko najamnika u oca mojega imaju hljeba i suviše, a ja umirem od gladi!

18. Ustaću i idem ocu svojemu, pa ću mu reći : oče! sagriješih nebu i tebi,

19. I već nijesam dostojan nazvati se

sin tvoj : primi me kao jednoga od svojijeh najamnika.

20. I ustavši otide ocu svojemu. A kad je još podaleko bio, ugleda ga otac njegov, i sažali mu se, i potrčavši zagrli ga i cjeliva ga.

21. A sin mu reče : oče ! sagriješih nebu i tebi, i već nijesam dostojan nazvati se sin tvoj.

22. A otac reče slugama svojijem : iznesite najljepšu haljinu i obucite ga, i podajte mu prsten na ruku i obuću na noge.

23. I dovedite tele ugojeno te zakoljite, da jedemo i da se veselimo.

24. Jer ovaj moj sin bješe mrtav, i oživlje; i izgubljen bješe, i nagje se. I stadoše se veseliti.

25. A sin njegov stariji bijaše u polju, i dolazeći kad se približi kući ču pjevanje i podvikivanje.

26. I dozvavši jednoga od slugu zapita : šta je to?

27. A on mu reče : brat tvoj dogje; i otac tvoj zakla tele ugojeno, što ga je zdrava vidio.

28. A on se rasrdi i ne šćadijaše da ugje. Tada izigje otac njegov i moljaše ga.

29. A on odgovarajući reče ocu : eto te služim toliko godina, i nikad ne prestupih tvoje zapovijesti, pa meni nikad nijesi dao jareta da bih se proveselio sa svojijem društvom;

30. A kad dogje taj tvoj sin koji ti je imanje prosuo s kurvama, zaklao si mu tele ugojeno.

31. A on mu reče : sine ! ti si svagda sa mnom, i sve je moje tvoje.

32. Trebalo se razveseliti i obradovati, jer ovaj brat tvoj mrtav bješe, i ozivlje ; i izgubljen bješe, i nagje se.

GLAVA 16.

A učenicima svojijem govoraše : bijaše jedan čovjek bogat koji imaše pristava, i toga oblagaše kod njega da mu prosipa imanje.

2. I dozvavši ga reče mu : šta ovo ja čujem za tebe ? Daj račun kako si kućio kuću ; jer više ne možeš kućom upravljati.

3. A pristav od kuće reče u sebi : šta ću činiti? gospodar moj uzima od mene upravljanje kuće : kopati ne mogu, prositi stidim se.

4. Znam šta ću činiti da bi me primili u kuće svoje kad mi se oduzme upravljanje kuće.

5. I dozvavši redom dužnike gospodara svojega reče prvome : koliko si dužan gospodaru mojemu ?

6. A on reče : sto oka ulja. I reče mu : uzmi pismo svoje i sjedi brzo te napiši pedeset.

7. A po tom reče drugome : a ti koliko si dužan ? A on reče : sto oka pšenice. I reče mu : uzmi pismo svoje i napiši osamdeset.

8. I pohvali gospodar nevjernoga pristava što mudro učini; jer su sinovi ovoga vijeka mudriji od sinova vidjela u svojemu naraštaju.

9. I ja vama kažem : načinite sebi prijatelje nepravednijem bogastvom, da bi vas kad osiromašite primili u vječne kuće.

10. Koji je vjeran u malom i u mnogom je vjeran; a ko je nevjeran u malom i u mnogom je nevjeran.

11. Ako dakle u nepravednom bogastvu vjerni ne biste, ko će vam u istinom vjerovati ?

12. I ako u tugjem ne biste vjerni, ko će vam dati vaše ?

13. Nikakav pak sluga ne može dva gospodara služiti; jer ili će na jednoga mrziti a drugoga ljubiti, ili će jednome voljeti a za drugoga ne mariti. Ne možete služiti Bogu i bogastvu.

14. A ovo sve slušahu i fariseji, koji bijahu srebroljupci, i rugahu mu se.

15. I reče im : vi ste oni koji se gradite pravedni pred ljudima; ali Bog zna srca vaša; jer što je u ljudi visoko, *ono* je mrzost pred Bogom.

16. Zakon i proroci su do Jovana; odsele se carstvo Božije propovijeda jevangjeljem, i svaki navaljuje da ugje u njega.

17. Lašnje je pak nebu i zemlji proći nego li jednoj titli iz zakona propasti.

18. Svaki koji pušta ženu svoju i uzima drugu, preljubu čini; i koji se ženi puštenicom, preljubu čini.

19. Čovjek neki pak bješe bogat, koji se oblačaše u skerlet i u svilu, i življaše svaki dan gospodski i veseljaše se.

20. A bijaše jedan siromah, po imenu

Lazar, koji ležaše pred njegovijem vratima gnojav,
21. I željaše da se nasiti mrvama koje padahu s trpeze bogatoga; još i psi dolažahu i lizahu gnoj njegov.
22. A kad umrije siromah, odnesoše ga angjeli u naručje Avraamovo; a umrije i bogati, i zakopaše ga.
23. I u paklu kad bješe u mukama podiže oči svoje i ugleda iz daleka Avraama i Lazara u naručju njegovu,
24. I povikavši reče : oče Avraame! smiluj se na me i pošlji mi Lazara neka umoči u vodu vrh od prsta svojega, i da mi rashladi jezik; jer se mučim u ovome plamenu.
25. A Avraam reče : sinko! opomeni se da si ti primio dobra svoja u životu svome, i Lazar opet zla; a sad se on tješi, a ti se mučiš.
26. I preko svega toga postavljena je megju nama i vama velika propast, da oni koji bi htjeli odovud k vama prijeći, ne mogu, niti oni otuda k nama da prelaze.
27. Tada reče : molim te dakle, oče, da ga pošlješ kući oca mojega,
28. Jer imam pet braće : neka im posvjedoči da ne bi i oni došli na ovo mjesto mučenja.
29. Reče mu Avraam : *oni* imaju Mojsija i proroke, neka njih slušaju.
30. A on reče : ne, oče Avraame! nego ako im dogje ko iz mrtvijeh pokajaće se.
31. A *Avraam* mu reče : ako ne slušaju Mojsija i prórôkâ, da ko i iz mrtvijeh ustane ne će vjerovati.

GLAVA 17.

A učenicima reče : nije moguće da ne dogju sablazni; ali teško onome s koga dolaze;
2. Bolje bi mu bilo da mu se vodenični kamen objesi o vratu, i da *ga* bace u more, nego da sablazni jednoga od ovijeh malijeh.
3. Čuvajte se. Ako ti sagriješi brat tvoj, nakaraj ga; pa ako se pokaje, oprosti mu.
4. I ako ti sedam puta na dan sagriješi, i sedam puta na dan dogje k tebi i reče : kajem se, oprosti mu.
5. I rekoše apostoli Gospodu : dometni nam vjere.
6. A Gospod reče : kad biste imali vjere koliko zrno gorušično, i rekli biste ovome dubu : iščupaj se i usadi se u more, i poslušao bi vas.
7. Koji pak od vas kad ima slugu koji ore ili čuva stoku pa kad dogje iz polja, reče mu : hodi brzo i sjedi za trpezu?
8. Nego ne kaže li mu : ugotovi mi da večeram, i zapregni se te mi služi dok jedem i pijem, pa onda i ti jedi i pij?
9. Eda li će on zahvaliti sluzi tome kad svrši što mu se zapovjedi? Ne vjerujem.
10. Tako i vi kad svršite sve što vam je zapovjegjeno, govorite : mi smo zaludne sluge, jer učinismo što smo bili dužni činiti.
11. I kad igjaše u Jerusalim, on prolažaše izmegju Samarije i Galileje.
12. I kad ulažaše u jedno selo sretoše ga deset gubavijeh ljudi, koji staše izdaleka,
13. I podigoše glas govoreći : Isuse učitelju! pomiluj nas.
14. I vidjevši *ih* reče im : idite i pokažite se sveštenicima. I oni idući očistiše se.
15. A jedan od njih vidjevši da se iscijeli povrati se hvaleći Boga iza glasa,
16. I pade ničice pred noge njegove, i zahvali mu. I to bješe Samarjanin.
17. A Isus odgovarajući reče : ne iscijeliše li se desetorica? Gdje su dakle devetorica?
18. Kako se *megju njima koji* ne nagje da se vrati da zahvali Bogu, nego sam ovaj tugjin?
19. I reče mu : ustani, idi; vjera tvoja pomože ti.
20. A kad ga upitaše fariseji : kad će doći carstvo Božije? odgovarajući reče im : carstvo Božije ne će doći da se vidi;
21. Niti će se kazati : evo ga ovdje ili ondje; jer gle, carstvo je Božije unutra u vama.
22. A učenicima reče : doći će vrijeme kad ćete zaželjeti da vidite jedan dan sina čovječijega, i ne ćete vidjeti.
23. I reći će vam : evo ovdje *je*, ili : eno ondje; *ali* ne izlazite, niti tražite.
24. Jer kako što munja sine s neba, i zasvijetli se preko svega što je pod nebom, tako će biti i sin čovječij u svoj dan.

25. Ali mu najprije treba mnogo postradati, i okrivljenu biti od roda ovoga.
26. I kako je bilo u vrijeme Nojevo onako će biti u dane sina čovječijega :
27. Jegjahu, pijahu, ženjahu se, udavahu se do onoga dana kad Noje ugje u kovčeg, i dogje potop i pogubi sve.
28. Tako kao što bi u dane Lotove : jegjahu, pijahu, kupovahu, prodavahu, sagjahu, zidahu ;
29. A u dan kad izigje Lot iz Sodoma, udari oganj i sumpor iz neba i pogubi sve.
30. Tako će biti i u onaj dan kad će se javiti sin čovječij.
31. U onaj dan koji se desi na krovu a pokućstvo njegovo u kući, neka ne silazi da ga uzme ; i koji *se desi* u polju, tako neka se ne vraća natrag.
32. Opominjite se žene Lotove.
33. Koji pogje da sačuva dušu svoju, izgubiće je ; a koji je izgubi, oživljeće je.
34. Kažem vam : u onu noć biće dva na jednome odru, jedan će se uzeti a drugi će se ostaviti ;
35. Dvije će mljeti zajedno, jedna će se uzeti a druga će se ostaviti ;
36. Dva će biti na njivi, jedan će se uzeti a drugi će se ostaviti.
37. I odgovarajući rekoše mu : gdje, Gospode ? A on im reče : gdje je strvina onamo će se i orlovi skupiti.

GLAVA 18.

Kaza im pak i priču kako se treba svagda moliti Bogu, i ne dati da dotuži,
2. Govoreći : u jednome gradu bijaše jedan sudija koji se Boga ne bojaše i ljudi ne stigjaše.
3. A u onome gradu bijaše jedna udovica i dolažaše k njemu govoreći : ne daj me mojemu suparniku.
4. I ne šćadijaše za dugo. A najposlije reče u sebi : ako se i ne bojim Boga i ljudi ne sramim,
5. No budući da mi dosagjuje ova udovica, odbraniću je, da mi jednako ne dolazi i ne dosagjuje.
6. Tada reče Gospod : čujte šta govori nepravedni sudija.
7. A kamo li Bog ne će odbraniti izbranijeh svojijeh koji ga mole dan i noć ?
8. Kažem vam da će ih odbraniti brzo. Ali sin čovječij kad dogje hoće li naći vjeru na zemlji ?
9. A i drugima koji mišljahu za sebe da su pravednici i druge uništavahu kaza priču ovu :
10. Dva čovjeka ugjoše u crkvu da se mole Bogu, jedan farisej a drugi carinik.
11. Farisej stade i moljaše se u sebi ovako : Bože ! hvalim te što ja nijesam kao ostali ljudi : hajduci, nepravednici, preljubočinci, ili kao ovaj carinik.
12. Postim dvaput u nedjelji ; dajem desetak od svega što imam.
13. A carinik izdaleka stajaše, i ne šćaše ni očiju podignuti na nebo, nego bijaše prsi svoje govoreći : Bože ! milostiv budi meni grješnome ;
14. Kažem vam da ovaj otide opravdan kući svojoj, a ne onaj. Jer svaki koji se sam podiže poniziće se ; a koji se sam ponižuje podignuće se.
15. Donošahu k njemu i djecu da ih se dotakne ; a kad vidješe učenici, zaprijetiše im.
16. A Isus dozvavši ih reče : pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im ; jer je takovijeh carstvo Božije.
17. I kažem vam zaista : koji ne primi carstva Božijega kao dijete, ne će ući u njega.
18. I zapita ga jedan knez govoreći : učitelju blagi ! šta da učinim da naslijedim život vječni ?
19. A Isus reče mu : što me zoveš blagijem ? niko nije blag osim jednoga Boga.
20. Zapovijesti znaš : ne čini preljube ; ne ubij ; ne ukradi ; ne svjedoči lažno ; poštuj oca svojega i mater svoju.
21. A on reče : sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje.
22. A kad to ču Isus reče mu : još ti jedno nedostaje : prodaj sve što imaš i razdaj siromasima ; i imaćeš blago na nebu ; i hajde za mnom.
23. A kad on ču to postade žalostan, jer bješe vrlo bogat.
24. A kad ga vidje Isus gdje postade žalostan, reče : kako je teško ući u carstvo Božije onima koji imaju bogatstvo !
25. Lakše je kamili proći roz iglene uši nego li bogatome ući u carstvo Božije.

26. A oni koji slušahu rekoše : ko se dakle može spasti ?
27. A on reče : što je u ljudi nemoguće u Boga je moguće.
28. A Petar reče : eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo.
29. A on im reče : zaista vam kažem : nema ni jednoga koji bi ostavio kuću, ili roditelje, ili braću, ili sestre, ili ženu, ili djecu carstva radi Božijega,
30. Koji ne će primiti više u ovo vrijeme, i na onome svijetu život vječni.
31. Uze pak dvanaestoricu i reče im : evo idemo gore u Jerusalim, i sve će se svršiti što su proroci pisali za sina čovječijega.
32. Jer će ga predati neznabošcima, i narugaće mu se, i ružiće ga, i popljuvaće ga,
33. I biće ga, i ubiće ga; i treći dan ustaće.
34. I oni ništa od toga ne razumješe, i besjeda ova bješe od njih sakrivena, i ne razumješe što im se kaza.
35. A kad se približi k Jerihonu, jedan slijepac sjegjaše kraj puta proseći.
36. A kad ču narod gdje prolazi zapita : šta je to ?
37. I kazaše mu da Isus Nazarećanin prolazi.
38. I povika govoreći : Isuse, sine Davidov! pomiluj me.
39. I prijećahu mu oni što igjahu naprijed da ućuti; a on još više vikaše : sine Davidov! pomiluj me.
40. A Isus stade i zapovjedi da mu ga dovedu; a kad mu se približi, zapita ga
41. Govoreći : šta hoćeš da ti učinim? A on reče : Gospode ! da progledam.
42. A Isus reče : progledaj ; vjera tvoja pomože ti.
43. I odmah progleda, i pogje za njim hvaleći Boga. I svi ljudi koji vidješe hvaljahu Boga.

GLAVA 19.

I kad ugje u Jerihon i prolažaše krozanj,
2. I gle, čovjek po imenu Zakhej, koji bješe starješina carinički, i bješe bogat,
3. I iskaše da vidi Isusa da ga pozna ; i ne mogaše od naroda, jer bješe maloga rasta ;
4. I potrčavši naprijed, pope se na dud *da ga* vidi; jer mu je onuda trebalo proći.
5. I kad dogje Isus na ono mjesto, pogledavši gore vidje ga, i reče mu : Zakheju! sigji brzo ; jer mi danas valja biti u tvojoj kući.
6. I sigje brzo; i primi ga radujući se.
7. I svi, kad vidješe, vikahu na njega govoreći da grješnome čovjeku dogje u kuću.
8. A Zakhej stade i reče Gospodu : Gospode ! evo pola imanja svojega daću siromasima, i ako sam koga zanio vratiću onoliko četvoro.
9. A Isus mu reče : danas dogje spasenije kući ovoj; jer je i ovo sin Avraamov.
10. Jer je sin čovječij došao da nagje i spase što je izgubljeno.
11. A kad oni to slušahu nastavi kazivati priču; jer bješe blizu Jerusalima, i mišljahu da će se odmah javiti carstvo Božije.
12. Reče dakle : jedan čovjek od dobra roda otide u daljnu zemlju da primi sebi carstvo, i da se vrati.
13. Dozvavši pak deset svojijeh sluga dade im deset kesa, i reče im : trgujte dok se ja vratim.
14. I gragjani njegovi mržahu na njega, i poslaše za njim poslanike govoreći : ne ćemo da on caruje nad nama.
15. I kad se on vrati, pošto primi carstvo, reče da dozovu one sluge kojima dade srebro, da vidi šta je koji dobio.
16. Tada dogje prvi govoreći : gospodaru ! kesa tvoja donese deset kesa.
17. I reče mu : dobro, dobri slugo; kad si mi u malom bio vjeran evo ti vlast nad deset gradova.
18. I dogje drugi govoreći : gospodaru ! kesa tvoja donese pet kesa.
19. A *on* reče i onome : i ti budi nad pet gradova.
20. I treći dogje govoreći : gospodaru! evo tvoja kesa koju sam zavezao u ubrus i čuvao.
21. Jer sam se bojao tebe : jer si čovjek tvrd : uzimaš što nijesi ostavio, i žnješ što nijesi sijao.
22. A gospodar mu reče : po tvojijem ću ti riječima suditi, zli slugo! znao si da sam ja tvrd čovjek, uzimam što nijesam ostavio, i žnjem što nijesam sijao :

23. Pa za što nijesi dao mojega srebra trgovcima, i ja došavši primio bih ga s dobitkom?

24. I reče onima što stajahu pred njim: uzmite od njega kesu i podajte onome što ima deset kesa.

25. I rekoše mu : gospodaru! on ima deset kesa.

26. *A on im odgovori :* jer vam kažem da će se svakome koji ima dati; a od onoga koji nema uzeće se od njega i ono što ima.

27. A one moje neprijatelje koji nijesu htjeli da ja budem car nad njima, dovedite amo, i isijecite preda mnom.

28. I kazavši ovo pogje naprijed, i igjaše gore u Jerusalim.

29. I kad se približi Vitfazi i Vitaniji kod gore koja se zvaše Maslinska, posla dva od učenika svojijeh

30. Govoreći : idite u *to* selo prema vama, i kad ugjete u njega naći ćete magare privezano na koje nikakav čovjek nikad nije usjedao ; odriješite ga i dovedite.

31. I ako vas ko upita : za što driješite ? ovako mu kažite : ono Gospodu treba.

32. A kad otidoše poslani, nagjoše kao što im kaza.

33. A kad oni driješahu magare rekoše im gospodari od njega : za što driješite magare?

34. A oni rekoše : ono Gospodu treba.

35. I dovedoše ga k Isusu, i baciše haljine svoje na magare, i posadiše Isusa.

36. A kad igjaše, prostirahu haljine svoje po putu.

37. A kad se približi već da sigje s gore Maslinske, poče sve mnoštvo učenika u radosti hvaliti Boga iza glasa za sva čudesa što su vidjeli,

38. Govoreći : blagosloven car koji ide u imè Gospodnje! mir na nebu i slava na visini!

39. I neki fariseji iz naroda rekoše mu : učitelju! zaprijeti učenicima svojijem.

40. I odgovarajući reče im : kažem vam : ako oni ućute, kamenje će povikati.

41. I kad se približi, ugleda grad i zaplaka za njim

42. Govoreći : kad bi i ti znao u ovaj tvoj dan što je za mir tvoj ! ali je sad sakriveno od očiju tvojijeh.

43. Jer će doći dani na tebe, i okružiće te neprijatelji tvoji opkopima, i opkoliće te, i obuzeće te sa sviju strana ;

44. I razbiće tebe i djecu tvoju u tebi, i ne će ostaviti u tebi kamena na kamenu, za to što nijesi poznao vremena u kojemu si pohogjen.

45. I ušavši u crkvu stade izgoniti one što prodavahu u njoj i kupovahu,

46. Govoreći im : u pismu stoji : dom moj dom je molitve, a vi načiniste od njega pećinu hajdučku.

47. I učaše svaki dan u crkvi. A glavari sveštenički i književnici i starješine narodne gledahu da ga pogube.

48. I ne nalažahu šta bi mu učinili; jer sav narod igjaše za njim, i slušahu ga.

GLAVA 20.

I kad on u jedan od onijeh dana učaše narod u crkvi i propovijedaše jevangjelje, dogjoše glavari sveštenički i književnici sa starješinama,

2. I rekoše mu govoreći : kaži nam kakvom vlasti to činiš ? Ili ko ti je dao vlast tu ?

3. A *on* odgovarajući reče im : i ja ću vas upitati jednu riječ, i kažite mi :

4. Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi ?

5. A oni pomišljahu u sebi govoreći : ako rečemo s neba, reći će : za što mu dakle ne vjerovaste ?

6. Ako li rečemo : od ljudi, sav će nas narod pobiti kamenjem : jer svi vjerovahu da Jovan bješe prorok.

7. I odgovoriše : ne znamo otkuda.

8. A Isus im reče : ni ja vama ne ću kazati kakvom vlasti ovo činim.

9. A narodu poče kazivati priču ovu : jedan čovjek posadi vinograd, i dade ga vinogradarima pa otide na podugo vremena.

10. I u vrijeme posla k vinogradarima slugu da mu dadu od roda vinogradskoga; ali vinogradari izbiše ga, i poslaše prazna.

11. I posla opet drugoga slugu ; a oni i onoga izbiše i osramotivši poslaše prazna.

12. I posla opet trećega ; a oni i onoga raniše, i istjeraše.

13. Onda reče gospodar od vinograda : šta ću činiti ? Da pošljem sina svojega

ljubaznoga : eda se kako zastide kad vide njega.

14. A vinogradari vidjevši njega mišljahu u sebi govoreći : ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo da naše bude dostojanje.

15. I izvedoše ga na polje iz vinograda i ubiše. Šta će dakle učiniti njima gospodar od vinograd?

16. Doći će i pogubiće ove vinogradare, i daće vinograd drugima. A oni što slušahu rekoše : ne dao Bog!

17. A on pogledavši na njih reče : šta znači dakle ono u pismu : kamen koji odbaciše zidari onaj posta glava od ugla?

18. Svaki koji padne na taj kamen razbiće se; a na koga on padne satrće ga.

19. I gledahu glavari svešteničkí i književnici u onaj čas da dignu ruke nanj; ali se pobojaše naroda, jer razumješe da njima ovu priču kaza.

20. I pažahu na njega, i poslaše vrebače, koji se gragjahu kao da su pobožni : ne bi li ga uhvatili u riječi da ga predadu poglavarima i vlasti sudijnoj.

21. I upitaše ga govoreći : učitelju! znamo da pravo govoriš i učiš, i ne gledaš ko je ko, nego zaista učiš putu Božijemu :

22. Treba li nam ćesaru davati harač, ili ne?

23. A *on* razumjevši njihovo lukavstvo reče im : šta me kušate?

24. Pokažite mi dinar; čij je na njemu obraz i natpis? A *oni* odgovarajući rekoše : ćesarev.

25. A on im reče : podajte dakle što je ćesarevo ćesaru, i što je Božije Bogu.

26. I ne mogoše riječi njegove pokuditi pred narodom; i diviše se odgovoru njegovu, i umukoše.

27. A pristupiše neki od sadukeja koji kažu da nema vaskrsenija, i pitahu ga

28. Govoreći : učitelju! Mojsije nam napisa : ako kome umre brat koji ima ženu, i umre bez djece, da brat njegov uzme ženu, i da podigne sjeme bratu svojemu.

29. Bijaše sedam braće, i prvi uze ženu, i umrije bez djece;

30. I uze drugi ženu, i on umrije bez djece;

31. I treći je uze; a tako i svi sedam; i ne ostaviše djece, i pomriješe;

32. A poslije sviju umrije i žena.

33. O vaskrseniju dakle koga će od njih biti žena? jer je ona sedmorici bila žena.

34. I odgovarajuću Isus reče im : djeca ovoga svijeta žene se i udaju;

35. A koji se udostoje dobiti onaj svijet i vaskrsenije iz mrtvijeh niti će se ženiti ni udavati;

36. Jer više ne mogu umrijeti; jer su kao angjeli; i sinovi su Božiji kad su sinovi vaskrsenija.

37. A da mrtvi ustaju, i Mojsije pokaza kod kupine gdje naziva Gospoda Boga Avraamova i Boga Isakova i Boga Jakovljeva.

38. A Bog nije *Bog* mrtvijeh nego živijeh; jer su njemu svi živi.

39. A neki od književnika odgovarajući rekoše : učitelju! dobro si kazao.

40. I već ne smijahu ništa da ga zapitaju. A *on* im reče :

41. Kako govore da je Hristos sin Davidov?

42. Kad sam David govori u psaltiru: reče Gospod Gospodu mojemu : sjedi meni s desne strane

43. Dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima.

44. David dakle njega naziva Gospodom; pa kako mu je sin?

45. A kad sav narod slušaše, reče učenicima svojijem :

46. Čuvajte se od književnika, koji hoće da idu u dugačkijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, i prvijeh mjesta po zbornicama, i začelja na gozbama;

47. Koji jedu kuće udovičke, i lažno se mole Bogu dugo. Oni će još većma biti osugjeni.

GLAVA 21.

Pogledavši pak gore vidje bogate gdje meću priloge svoje u haznu Božiju;

2. A vidje i jednu siromašnu udovicu koja metaše ondje dvije lepte;

3. I reče : zaista vam kažem : ova siromašna udovica metnu više od sviju :

4. Jer svi ovi metnuše u prilog Bogu od suviška svojega, a ona od sirotinje svoje metnu svu hranu svoju što imaše.

5. I kad neki govorahu za crkvu da je

ukrašena lijepijem kamenjem i zakladima, reče :

6. Doći će dani u koje od svega što vidite ne će ostati ni kamen na kamenu koji se ne će razmetnuti.

7. Zapitaše ga pak govoreći : učitelju! a kad će to biti? i kakav je znak kad će se to dogoditi?

8. A on reče : čuvajte se da vas ne prevare, jer će mnogi doći na ime moje govoreći : ja sam, i vrijeme se približi. Ne idite dakle za njima.

9. A kad čujete ratove i bune, ne plašite se; jer to sve treba najprije da bude; ali još nije tada pošljedak.

10. Tada im reče : ustaće narod na narod i carstvo na carstvo ;

11. I zemlja će se tresti vrlo po svijetu, i biće gladi i pomori i strahote i veliki znaci biće na nebu.

12. A prije svega ovoga metnuće na vas ruke svoje i goniće *vas* i predavati u zbornice i u tamnice ; vodiće *vas* pred careve i kraljeve imena mojega radi.

13. A to će vam se dogoditi za svjedočanstvo.

14. Metnite dakle u srca svoja, da se prije ne pripravljate kako ćete odgovarati :

15. Jer ću vam ja dati usta i premudrost kojoj se ne će moći protiviti ni odgovoriti svi vaši protivnici.

16. A predavaće vas i roditelji i braća i rogjaci i prijatelji; i pobiće *neke* od vas.

17. I svi će omrznuti na vas imena mojega radi.

18. I dlaka s glave vaše ne će poginuti.

19. Trpljenjem svojijem spasavajte duše svoje.

20. A kad vidite da Jerusalim opkoli vojska onda znajte da se približilo *vrijeme* da opusti.

21. Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore, i koji budu u gradu neka izlaze *na polje;* i koji su na polju neka ne ulaze u njega :

22. Jer su ovo dani osvete, da se izvrši sve što je napisano.

23. Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! Jer će biti velika nevolja na zemlji, i gnjev na ovom narodu.

24. I pašće od oštrica mača, i odvešće se u ropstvo po svijem narodima; i Jerusalim će gaziti neznabošci dok se ne izvrše vremena neznabožaca.

25. I biće znaci u suncu i u mjesecu i u zvijezdama; i ljudima na zemlji tuga od smetnje i od huke morske i valova.

26. Ljudi će umirati od straha i od čekanja onoga što ide na zemlju; jer će se i sile nebeske pokrenuti.

27. I tada će ugledati sina čovječijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom.

28. A kad se počne ovo zbivati, gledajte i podignite glave svoje; jer se približuje izbavljenje vaše.

29. I kaza im priču : gledajte na smokvu i na sva drveta;

30. Kad vidite da već potjeraju, sami znate da je blizu ljeto.

31. Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu carstvo Božije.

32. Zaista vam kažem da ovaj naraštaj ne će proći dok se ovo sve ne zbude.

33. Nebo i zemlja proći će, a riječi moje ne će proći.

34. Ali se čuvajte da kako vaša srca ne otežaju žderanjem i pijanstvom i brigama ovoga svijeta, i da vam ovaj dan ne dogje iznenada.

35. Jer će doći kao zamka na sve koji žive po svoj zemlji.

36. Stražite dakle jednako i molite se Bogu da biste se udostojili uteći od svega ovoga što će se zbiti, i stati pred sinom čovječijim.

37. I danju učaše u crkvi, a noću izlažaše i noćivaše na gori koja se zove Maslinska.

38. I sav narod dolažaše iz jutra k njemu u crkvu da ga slušaju.

GLAVA 22.

Približavaše se pak praznik prijesnijeh hljebova koji se zove pasha.

2. I gledahu glavari svešteničkí i književnici kako bi ga ubili; ali se bojahu naroda.

3. A sotona ugje u Judu, koji se zvaše Iskariot, i koji bješe jedan od dvanaestorice.

4. I otišavši govori s glavarima svešteničkijem i sa starješinama kako će im ga izdati.

5. I *oni* se obradovaše, i ugovoriše da mu dadu novce.

6. I *on* se obreče, i tražaše zgodna

vremena da im ga preda tajno od naroda.

7. A dogje dan prijesnijeh hljebova u koji trebaše klati pashu;

8. I posla Petra i Jovana rekavši: idite ugotovite nam pashu da jedemo.

9. A oni mu rekoše: gdje hoćeš da ugotovimo?

10. A on im reče: eto kad ugjete u grad, srešće vas čovjek koji nosi vodu u krčagu; idite za njim u kuću u koju on ugje,

11. I kažite domaćinu: učitelj veli: gdje je gostionica gdje ću jesti pashu s učenicima svojijem?

12. I on će vam pokazati veliku sobu prostrtu; ondje ugotovite.

13. A *oni* otidoše i nagjoše kao što im kaza; i ugotoviše pashu.

14. I kad dogje čas, sjede za trpezu, i dvanaest apostola s njim.

15. I reče im: vrlo sam željeo da ovu pashu jedem s vama prije nego postradam;

16. Jer vam kažem da je odsele ne ću jesti dok se ne svrši u carstvu Božijemu.

17. I uzevši čašu dade hvalu, i reče: uzmite je i razdijelite megju sobom;

18. Jer vam kažem da ne ću piti od roda vinogradskoga dok ne dogje carstvo Božije.

19. I uzevši hljeb dade hvalu, i prelomivši ga dade im govoreći: ovo je tijelo moje koje se daje za vas; ovo činite za moj spomen.

20. A tako i čašu po večeri, govoreći: ova je čaša novi zavjet mojom krvi koja se za vas proljeva.

21. Ali evo ruka izdajnika mojega sa mnom je na trpezi.

22. I sin čovječij dakle ide kao što je uregjeno; ali teško čovjeku onome koji ga izdaje!

23. I oni staše tražiti megju sobom koji bi dakle od njih bio koji će to učiniti.

24. A posta i prepiranje megju njima koji bi se držao megju njima da je najveći.

25. A on im reče: carevi narodni vladaju narodom, a koji njim upravljaju, zovu se dobrotvori.

26. Ali vi nemojte tako; nego koji je najveći megju vama neka bude kao najmanji, i *koji je* starješina *neka bude* kao sluga.

27. Jer koji je veći, koji sjedi za trpezom ili koji služi? Nije li onaj koji sjedi za trpezom? A ja sam megju vama kao sluga.

28. A vi ste oni koji ste se održali sa mnom u mojijem napastima.

29. I ja ostavljam vama carstvo kao što je otac moj meni ostavio:

30. Da jedete i pijete za trpezom mojom u carstvu mojemu, i da sjedite na prijestolima i sudite nad dvanaest koljena Izrailjevijeh.

31. Reče pak Gospod: Simone! Simone! evo vas ište sotona da bi vas činio kao pšenicu.

32. A ja se molih za tebe da tvoja vjera ne prestane; i ti kadgod obrativši se utvrdi braću svoju.

33. A on mu reče: Gospode! s tobom gotov sam i u tamnicu i na smrt ići.

34. A on reče: kažem ti, Petre! danas ne će zapjevati pijetao dok se triput ne odrečeš da me poznaješ.

35. I reče im: kad vas poslah bez kese i bez torbe i bez obuće, eda vam što nedostade? A oni rekoše: ništa.

36. A *on* im reče: ali sad koji ima kesu neka je uzme, tako i torbu; a koji nema neka proda haljinu svoju i kupi nož.

37. Jer vam kažem da još i ovo treba na meni da se izvrši što stoji u pismu: i megju zločince metnuše ga. Jer što je pisano za mene, svršuje se.

38. A oni rekoše: Gospode! evo ovdje dva noža. A on im reče: dosta je.

39. I izišavši otide po običaju na goru Maslinsku; a za njim otidoše učenici njegovi.

40. A kad dogje na mjesto reče im: molite se Bogu da ne padnete u napast.

41. I sam odstupi od njih kako se može kamenom dobaciti, i kleknuvši na koljena moljaše se Bogu

42. Govoreći: oče! kad bi htio da proneseš ovu čašu mimo mene! ali ne moja volja nego tvoja da bude.

43. A angjeo mu se javi s neba, i krijepi ga.

44. I budući u borenju, moljaše se bolje; znoj pak njegov bijaše kao kaplje krvi koje kapahu na zemlju.

45. I ustavši od molitve dogje k uče-

nicima svojijem, i nagje ih a oni spavaju od žalosti,

46. I reče im : što spavate ? ustanite, molite se Bogu da ne padnete u napast.

47. Dok on pak još govoraše, gle, narod i jedan od dvanaestorice, koji se zvaše Juda, igjaše pred njima, i pristupi k Isusu da ga cjeliva. Jer im ovo bijaše dao znak : koga cjelivam onaj je.

48. A Isus mu reče : Juda ! zar cjelivom izdaješ sina čovječijega?

49. A kad oni što bijahu s njim vidješe šta će biti, rekoše mu : Gospode ! da bijemo nožem?

50. I udari jedan od njih slugu poglavara svešteničkoga, i odsiječe mu desno uho.

51. A Isus odgovarajući reče : ostavite to. I dohvativši se do uha njegova iscijeli ga.

52. A glavarima svešteničkijem i vojvodama crkvenijem i starješinama koji bijahu došli nanj reče Isus : zar kao na hajduka izigjoste s noževima i s koljem da me uhvatite ?

53. Svaki dan bio sam s vama u crkvi i ne digoste rùkû na mene ; ali je sad vaš čas i oblast tame.

54. A kad ga uhvatiše, odvedoše ga i uvedoše u dvor poglavara svešteničkoga. A Petar igjaše za njim izdaleka.

55. A kad oni naložiše oganj nasred dvora i sjegjahu zajedno, i Petar sjegjaše megju njima.

56. Vidjevši ga pak jedna sluškinja gdje sjedi kod ognja, i pogledavši nanj reče : i ovaj bješe s njim.

57. A on ga se odreče govoreći : ženo ! ne poznajem ga.

58. I malo za tijem vidje ga drugi i reče : i ti si od njih. A Petar reče : čovječe ! nijesam.

59. I pošto progje oko jednoga sahata drugi neko potvrgjivaše govoreći : zaista i ovaj bješe s njim ; jer je Galilejac.

60. A Petar reče : čovječe ! ne znam šta govoriš. I odmah dok on još govoraše zapjeva pijetao.

61. I obazrevši se Gospod pogleda na Petra, i Petar se opomenu riječi Gospodnje kako mu reče : prije nego pijetao zapjeva odreći ćeš me se triput.

62. I izišavši na polje plaka gorko.

63. A ljudi koji držahu Isusa rugahu mu se, i bijahu ga.

64. I pokrivši ga bijahu ga po obrazu i pitahu ga govoreći : proreci ko te udari ?

65. I druge mnoge hule govorahu nanj.

66. I kad svanu, sabraše se starješine narodne i glavari svešteničkí i književnici, i odvedoše ga u svoj sud

67. Govoreći : jesi li ti Hristos ? kaži nam. A *on* im reče : ako vam *i* kažem, ne ćete vjerovati.

68. A ako vas i zapitam, ne ćete mi odgovoriti, niti ćete me pustiti.

69. Odsele će sin čovječij sjediti s desne strane sile Božije.

70. Svi pak rekoše : ti li si dakle sin Božij ? A on im reče : vi kažete da sam ja.

71. A oni rekoše : šta nam trebaju više svjedočanstva ? jer sami čusmo iz usta njegovijeh.

GLAVA 23.

I ustavši njih sve mnoštvo odvedoše ga k Pilatu.

2. I počeše ga tužiti govoreći : ovoga nagjosmo da otpagjuje narod naš, i zabranjuje davati ćesaru danak, i govori da je on Hristos car.

3. A Pilat ga zapita : ti li si car Judejski ? A on odgovarajući reče mu : ti kažeš.

4. A Pilat reče glavarima svešteničkijem i narodu : ja ne nalazim nikakve krivice na ovom čovjeku.

5. A oni navaljivahu govoreći : on buni ljude učeći po svoj Judeji počevši od Galileje dovde.

6. A Pilat čuvši za Galileju zapita : zar je on Galilejac ?

7. I razumjevši da je iz područja Irodova posla ga Irodu, koji takogjer bijaše u Jerusalimu onijeh dana.

8. A Irod vidjevši Isusa bi mu vrlo milo ; jer je odavno željeo da ga vidi, jer je mnogo slušao za njega, i nadaše se da će vidjeti od njega kako čudo.

9. I pita ga mnogo koje za što ; ali mu on ništa ne odgovori.

10. A glavari svešteničkí i književnici stajahu, i jednako tužahu ga.

11. A Irod osramotivši ga sa svojijem vojnicima, i narugavši mu se, obuče

mu bijelu haljinu, i posla ga natrag Pilatu.

12. I u taj se dan pomiriše Pilat i Irod megju sobom; jer prije bijahu u zavadi.

13. A Pilat sazvavši glavare svešteničke i knezove i narod

14. Reče im : dovedoste mi ovoga čovjeka kao koji narod otpagjuje, i eto ja ga pred vama ispitah, i ne nalazim na ovom čovjeku ni jedne krivice što vi na njega govorite;

15. A ni Irod, jer sam ga slao k njemu; i eto se ne nalazi ništa da je učinio što bi zasluživalo smrt.

16. Daklem da ga izbijem pa da pustim.

17. A trebaše o svakom prazniku *pashe* da im pusti po jednoga *sužnja*.

18. Ali narod sav povika govoreći : uzmi ovoga, a pusti nam Varavu;

19. Koji bijaše bačen u tamnicu za nekakvu bunu učinjenu u gradu i za krv.

20. A Pilat opet reče da bi on htio pustiti Isusa.

21. A oni vikahu govoreći : raspni ga, raspni.

22. A on im treći put reče : kakvo je dakle on zlo učinio? ja ništa na njemu ne nagjoh što bi zasluživalo smrt; daklem da ga izbijem pa da pustim.

23. A oni jednako navaljivahu s velikom vikom, i iskahu da se on razapne; i nadvlada vika njihova i glavara svešteničkijeh.

24. I Pilat presudi da bude kao što oni ištu.

25. I pusti onoga što iskahu, koji bješe bačen u tamnicu za bunu i za krv; a Isusa ostavi na njihovu volju.

26. I kad ga povedoše, uhvatiše nekoga Simona Kirinca koji igjaše iz polja, i metnuše na njega krst da nosi za Isusom.

27. A za njim igjaše mnoštvo naroda i žena, koje plakahu i naricahu za njim.

28. A Isus obazrevši se na njih reče: kćeri Jerusalimske! ne plačite za mnom, nego plačite za sobom i za djecom svojom.

29. Jer gle, idu dani u koje će se reći : blago nerotkinjama, i utrobama koje ne rodiše, i sisama koje ne dojiše.

30. Tada će početi govoriti gorama : padnite na nas; i bregovima : pokrijte nas.

31. Jer kad se ovako radi od sirova drveta, šta će biti od suha?

32. Vogjahu pak i druga dva zločinca da pogube s njim.

33. I kad dogjoše na mjesto koje se zvaše košturnica, ondje razapeše njega i zločince, jednoga s desne *strane* a drugoga s lijeve.

34. A Isus govoraše : oče! oprosti im; jer ne znadu šta čine. A dijeleći njegove haljine bacahu kocke.

35. I narod stajaše te gledaše, a i knezovi s njima rugahu mu se govoreći : drugima pomože, neka pomože i sebi, ako je on Hristos, izbranik Božij.

36. A i vojnici mu se rugahu, i pristupahu *k njemu* i davahu mu ocat,

37. I govorahu : ako si ti car Judejski pomozi sam sebi.

38. A bijaše nad njim i natpis napisan slovima Grčkijem i Latinskijem i Jevrejskijem : ovo je car Judejski.

39. A jedan od obješenijeh zločinaca huljaše na njega govoreći : ako si ti Hristos pomozi sebi i nama.

40. A drugi odgovarajući šutkaše ga i govoraše : zar se ti ne bojiš Boga, kad si i sam osugjen tako?

41. I mi smo još pravedno *osugjeni*; jer primamo po svojijem djelima kao što smo zaslužili; ali on nikakva zla nije učinio.

42. I reče Isusu : opomeni me se, Gospode! kad dogješ u carstvo svoje.

43. I reče mu Isus : zaista ti kažem : danas ćeš biti sa mnom u raju.

44. A bijaše oko šestoga sahata, i tama bi po svoj zemlji do sahata devetoga.

45. I pomrča sunce, i zavjes crkveni razdrije se na pola.

46. I povikavši Isus iza glasa reče : oče! u ruke tvoje predajem duh svoj. I rekavši ovo izdahnu.

47. A kad vidje kapetan šta bi, stade hvaliti Boga govoreći : zaista ovaj čovjek bješe pravednik.

48. I sav narod koji se bijašve skupio da gleda ovo, kad vidje šta biva, vrati se bijući se u prsi svoje.

49. A svi njegovi znanci stajahu izdaleka, i žene koje bijahu išle za njim iz Galileje, i gledahu ovo.

50. I gle, čovjek, po imenu Josif, savjetnik, čovjek dobar i pravedan,
51. (On ne bijaše pristao na njihov savjet i na posao) iz Arimateje grada Judejskoga, koji i sam čekaše carstva Božijega,
52. On pristupivši k Pilatu zaiska tijelo Isusovo.
53. I skide ga, i obavi platnom, i metnu ga u grob isječen, u kome niko ne bijaše nikad metnut.
54. I dan bijaše petak, i subota osvitaše.
55. A žene koje bijahu došle s Isusom iz Galileje, idoše za *Josifom*, i vidješe grob i kako se tijelo metnu.
56. Vrativši se pak pripraviše mirise i miro; i u subotu dakle ostaše na miru po zakonu.

GLAVA 24.

A u prvi *dan* nedjeljni dogjoše vrlo rano na grob, i donesoše mirise što pripraviše, i neke *druge žene* s njima;
2. Ali nagjoše kamen odvaljen od groba.
3. I ušavši ne nagjoše tijela Gospoda Isusa.
4. I kad se one čugjahu tome, gle, dva čovjeka staše pred njima u sjajnijem haljinama;
5. A kad se one uplašiše i oboriše lica k zemlji, rekoše im: što tražite živoga megju mrtvima?
6. Nije ovdje; nego ustade: opomenite se kako vam kaza kad bješe još u Galileji,
7. Govoreći da sin čovječij treba da se preda u ruke ljudi grješnika i da se razapne i treći dan da ustane.
8. I opomenuše se riječi njegovijeh.
9. I vrativši se od groba javiše sve ovo jedanaestorici i svima ostalijem.
10. A *to* bijaše Magdalina Marija i Jovana i Marija Jakovljeva i ostale s njima koje kazaše ovo apostolima.
11. I njima se učiniše njihove riječi kao laž, i ne vjerovaše im.
12. A Petar ustavši otrča ka grobu, i natkučivši se vidje same haljine gdje leže, i otide, čudeći se u sebi šta bi.
13. I gle, dvojica od njih igjahu u onaj dan u selo koje bijaše daleko od Jerusalima šeset potrkališta i zvaše se Emaus.
14. I oni govorahu megju sobom o svima ovijem dogagjajima.
15. I kad se oni razgovarahu i zapitivahu jedan drugoga, i Isus približi se, i igjaše s njima.
16. A oči im se držahu da ga ne poznaše.
17. A *on* im reče: kakav je to razgovor koji imate megju sobom idući, i *što* ste neveseli?
18. A jedan, po imenu Kleopa, odgovarajući reče mu: zar si ti jedan od crkvara u Jerusalimu koji nijesi čuo šta je u njemu bilo ovijeh dana?
19. I reče im: šta? A oni mu rekoše: za Isusa Nazarećanina, koji bješe prorok, silan u djelu i u riječi pred Bogom i *pred* svijem narodom;
20. Kako ga predadoše glavari sveštenički i knezovi naši te se osudi na smrt, i razapeše ga?
21. A mi se nadasmo da je on onaj koji će izbaviti Izrailja; ali svrh svega toga ovo je danas treći dan kako to bi.
22. A uplašiše nas i žene neke od naših koje su bile rano na grobu,
23. I ne našavši tijela njegova dogjoše govoreći da su im se angjeli javili koji su kazali da je on živ.
24. I idoše jedni od naših na grob, i nagjoše tako kao što i žene kazaše, ali njega ne vidješe.
25. I on im reče: o bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega što govoriše proroci!
26. Nije li to trebalo da Hristos pretrpi i da ugje u slavu svoju?
27. I počevši od Mojsija i od sviju proroka kazivaše im što je za njega u svemu pismu.
28. I približiše se k selu u koje igjahu, i on činjaše se da hoće dalje da ide.
29. I *oni* ga ustavljahu govoreći: ostani s nama, jer je dan nagao, i blizu je noć. I ugje s njima da noći.
30. I kad sjegjaše s njima za trpezom, uze hljeb i blagoslovivši prelomi ga i dade im.
31. Tada se njima otvoriše oči i poznaše ga. I njega nestade.
32. I *oni* govorahu jedan drugome: ne goraše li naše srce u nama kad nam govoraše putem i kad nam kazivaše pismo?

33. I ustavši onaj čas, vratiše se u Jerusalim, i nagjoše u skupu jedanaestoricu i koji bijahu s njima,

34. Koji govorahu: zaista ustade Gospod, i javi se Simonu.

35. I oni kazaše što bi na putu, i kako ga poznaše kad prelomi hljeb.

36. A kad oni ovo govorahu, i sam Isus stade megju njima, i reče im: mir vam.

37. A *oni* se uplašiše, i poplašeni budući, mišljahu da vide duha.

38. I reče im: šta se plašite? I za što *takove* misli ulaze u srca vaša?

39. Vidite ruke moje i noge moje: ja sam glavom; opipajte me i vidite; jer duh tijela i kostiju nema kao što vidite da ja imam.

40. I ovo rekavši pokaza im ruke i noge.

41. A dok *oni* još ne vjerovahu od radosti i čugjahu se reče im: imate li ovdje što za jelo?

42. A oni mu daše komad ribe pečene, i meda u satu.

43. I uzevši izjede pred njima.

44. I reče im: ovo su riječi koje sam vam govorio još dok sam bio s vama, da sve treba da se svrši što je za mene napisano u zakonu Mojsijevu i u prorocima i u psalmima.

45. Tada im otvori um da razumiju pismo.

46. I reče im: tako je pisano, i tako je trebalo da Hristos postrada i da ustane iz mrtvijeh treći dan;

47. I da se propovijeda pokajanje u ime njegovo i oproštenje grijèhâ po svijem narodima počevši od Jerusalima.

48. A vi ste svjedoci ovome.

49. I gle, ja ću poslati obećanje oca svojega na vas; a vi sjedite u gradu Jerusalimskome dok se ne obučete u silu s visine.

50. I izvede ih na polje do Vitanije, i podignuvši ruke svoje blagoslovi ih.

51. I kad ih blagosiljaše, odstupi od njih, i uznošaše se na nebo.

52. I oni mu se pokloniše, i vratiše se u Jerusalim s velikom radošću.

53. I bijahu jednako u crkvi hvaleći i blagosiljajući Boga. Amin.

SVETO JEVANGJELJE PO JOVANU.

GLAVA 1.

U početku bješe riječ, i riječ bješe u Boga, i Bog bješe riječ.

2. Ona bješe u početku u Boga.

3. Sve je kroz nju postalo, i bez nje ništa nije postalo što je postalo.

4. U njoj bješe život, i život bješe vidjelo ljudima.

5. I vidjelo se svijetli u tami, i tama ga ne obuze.

6. Posla Bog čovjeka po imenu Jovana.

7. Ovaj dogje za svjedočanstvo da svjedoči za vidjelo da svi vjeruju krozanj.

8. On ne bješe vidjelo, nego da svjedoči za vidjelo.

9. Bješe vidjelo istinito koje obasjava svakoga čovjeka koji dolazi na svijet.

10. Na svijetu bješe, i svijet krozanj posta, i svijet ga ne pozna.

11. K svojima dogje, i svoji ga ne primiše.

12. A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božiji, koji vjeruju u ime njegovo,

13. Koji se ne rodiše od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga.

14. I riječ postade tijelo i useli se u nas puno blagodati i istine; i vidjesmo slavu njegovu, slavu, kao jednorodnoga od oca.

15. Jovan svjedoči za njega i viče govoreći: ovaj bješe za koga rekoh: koji za mnom ide preda mnom postade, jer prije mene bješe.

16. I od punosti njegove mi svi uzesmo blagodat za blagodaću.

17. Jer se zakon dade preko Mojsija, a blagodat i istina postade od Isusa Hrista.

18. Boga niko nije vidio nikad: jedinorodni sin koji je u naručju očinom, on ga javi.

19. I ovo je svjedočanstvo Jovanovo kad poslaše Jevreji iz Jerusalima sveštenike i Levite da ga zapitaju: ko si ti?
20. I *on* prizna, i ne zataja, i prizna: ja nijesam Hristos.
21. I zapitaše ga: ko si dakle? Jesi li Ilija? I reče: nijesam. Jesi li prorok? I odgovori: nijesam.
22. A *oni* mu rekoše: ko si? da možemo kazati onima što su nas poslali: šta kažeš za sebe?
23. Reče: ja sam glas onoga što viče u pustinji: poravnite put Gospodnji; kao što kaza Isaija prorok.
24. I bijahu poslanici od fariseja,
25. I zapitaše ga govoreći mu: za što dakle kršćavaš kad ti nijesi Hristos ni Ilija ni prorok?
26. Odgovori im Jovan govoreći: ja kršćavam vodom, a megju vama stoji koga vi ne znate.
27. On je onaj što će doći za mnom, koji bješe preda mnom; kome ja nijesam dostojan odriješiti remenâ na obući njegovoj.
28. Ovo bi u Vitavari preko Jordana gdje Jovan kršćavaše.
29. A sjutradan vidje Jovan Isusa gdje ide k njemu, i reče: gle, jagnje Božije koje uze *na se* grijehe svijeta.
30. Ovo je *onaj* za koga ja rekoh: za mnom ide čovjek koji preda mnom postade, jer prije mene bješe.
31. I ja ga ne znadoh: nego da se javi Izrailju za to ja dogjoh da krstim vodom.
32. I svjedoči Jovan govoreći: vidjeh Duha gdje silazi s neba kao golub i stade na njemu.
33. I ja ga ne znadoh; nego onaj koji me posla da krstim vodom on mi reče: na koga vidiš da silazi Duh i stoji na njemu to je *onaj* koji će krstiti Duhom svetijem.
34. I ja vidjeh i zasvjedočih da je ovaj sin Božij.
35. A sjutradan opet stajaše Jovan i dvojica od učenika njegovijeh,
36. I vidjevši Isusa gdje ide, reče: gle, jagnje Božije.
37. I čuše ga oba učenika kad govoraše, i otidoše za Isusom.
38. A Isus obazrevši se i vidjevši ih gdje idu za njim, reče im: šta ćete? A oni mu rekoše: Ravi! (koje znači: učitelju) gdje stojiš?
39. I reče im: dogjite i vidite. I otidoše, i vidješe gdje stajaše; i ostaše u njega onaj dan. A bijaše oko devetoga sahata.
40. A jedan od dvojice koji čuše od Jovana i igjahu za njim bijaše Andrija brat Simona Petra;
41. On nagje najprije brata svojega Simona, i reče mu: mi nagjosmo Mesiju, koje znači Hristos.
42. I dovede ga k Isusu. A Isus pogledavši nanj reče: ti si Simon, sin Jonin; ti ćeš se zvati Kifa, koje znači Petar.
43. A sjutradan namisli izići u Galileju, i nagje Filipa, i reče mu: hajde za mnom.
44. A Filip bješe iz Vitsaide iz grada Andrijna i Petrova.
45. Filip nagje Natanaila, i reče mu: za koga Mojsije u zakonu pisa i proroci, nagjosmo *ga*, Isusa sina Josifova iz Nazareta.
46. I reče mu Natanailo: iz Nazareta može li biti što dobro? Reče mu Filip: dogji i vigji.
47. A Isus vidjevši Natanaila gdje ide k njemu reče za njega: evo pravoga Izrailjca u kome nema lukavstva.
48. Reče mu Natanailo: kako me poznaješ? Odgovori Isus i reče mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad bijaše pod smokvom.
49. Odgovori Natanailo i reče mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev.
50. Odgovori Isus i reče mu: što ti kazah da te vidjeh pod smokvom za to vjeruješ; vidjećeš više od ovoga.
51. I reče mu: zaista, zaista vam kažem: odsele ćete vidjeti nebo otvoreno i angjele Božije gdje se penju i silaze k sinu čovječijemu.

GLAVA 2.

I u treći dan bi svadba u Kani Galilejskoj, i ondje bješe mati Isusova.
2. A pozvan bješe i Isus i učenici njegovi na svadbu.
3. I kad nesta vina, reče mati Isusova njemu: nemaju vina.
4. Isus joj reče: što je meni do tebe, ženo? Još nije došao moj čas.

5. Reče mati njegova slugama : štogod vam reče učinite.

6. A ondje bijaše šest vodenijeh sudova od kamena, postavljenijeh po *običaju* Jevrejskoga čišćenja, koji uzimahu po dva ili po tri vedra.

7. Reče im Isus : napunite sudove vode. I napuniše ih do vrha.

8. I reče im : zahvatite sad, i nosite kumu. I odnesoše.

9. A kad okusi kum od vina koje je postalo od vode, i ne znadijaše otkuda je (a sluge znadijahu koje su zahvatile vodu), zovnu kum ženika,

10. I reče mu : svaki čovjek najprije dobro vino iznosi, a kad se opiju onda rgjavije; a ti si čuvao dobro vino doslije.

11. Ovo učini Isus početak čudesima u Kani Galilejskoj, i pokaza slavu svoju; i učenici njegovi vjerovaše ga.

12. Po tom sigje u Kapernaum, on i mati njegova, i braća njegova, i učenici njegovi, i ondje stajaše ne mnogo dana.

13. I blizu bješe pasha Jevrejska, i izigje Isus u Jerusalim.

14. I nagje u crkvi gdje sjede oni što prodavahu volove i ovce i golubove, i koji novce mijenjahu.

15. I načinivši bič od uzica, izgna sve iz crkve, i ovce i volove; i mjenjačima prosu novce i stolove ispremeta;

16. I reče onima što prodavahu golubove : nosite to odavde, i ne činite od doma oca mojega doma trgovačkoga.

17. A učenici se njegovi opomenuše da u pismu stoji : revnost za kuću tvoju izjede me.

18. A Jevreji odgovarajući rekoše mu: kakav nam znak pokazuješ, da to možeš činiti?

19. Isus odgovori i reče im : razvalite ovu crkvu i za tri dana ću je podignuti.

20. A Jevreji rekoše : četrdeset i šest godina gragjena je ova crkva, i ti za tri dana da je podigneš?

21. A on govoraše za crkvu tijela svojega.

22. A kad usta iz mrtvijeh, opomenuše se učenici njegovi da ovo govoraše, i vjerovaše pismu i riječi koju reče Isus.

23. A kad bješe u Jerusalimu na praznik pashe, mnogi vjerovaše u ime njegovo, videći čudesa njegova koja činjaše.

24. Ali Isus ne povjeravaše im sebe; jer ih sve znadijaše,

25. I ne trebaše mu da ko svjedoči za čovjeka; jer sam znadijaše šta bješe u čovjeku.

GLAVA 3.

Bijaše pak čovjek megju farisejima, po imenu Nikodim, knez Jevrejski.

2. Ovaj dogje k Isusu noću i reče mu : Ravi! znamo da si ti učitelj od Boga došao; jer niko ne može čudesa ovijeh činiti koja ti činiš ako nije Bog s njim.

3. Odgovori Isus i reče mu : zaista, zaista ti kažem : ako se ko nanovo ne rodi, ne može vidjeti carstva Božijega.

4. Reče Nikodim njemu : kako se može čovjek roditi kad je star? eda li može po drugi put ući u utrobu matere svoje i roditi se?

5. Odgovori Isus : zaista, zaista ti kažem : ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može ući u carstvo Božije.

6. Što je rogjeno od tijela, tijelo je; a što je rogjeno od Duha, duh je.

7. Ne čudi se što ti rekoh : valja vam se nanovo roditi.

8. Duh diše gdje hoće, i glas njegov čuješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda ide; tako je svaki čovjek koji je rogjen od Duha.

9. Odgovori Nikodim, i reče mu : kako može to biti?

10. Isus odgovori i reče mu : ti si učitelj Izrailjev, i to li ne znaš?

11. Zaista, zaista ti kažem da *mi* govorimo što znamo, i svjedočimo što vidjesmo, i svjedočanstva našega ne primate.

12. Kad vam kazah zemaljsko pa ne vjerujete, kako ćete vjerovati ako vam kažem nebesko?

13. I niko se ne pope na nebo osim koji sigje s neba, sin čovječij koji je na nebu.

14. I kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba sin čovječij da se podigne,

15. Da ni jedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni :

16. Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da ni jedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni.

17. Jer Bog ne posla sina svojega na

svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spase krozanj.

18. Koji njega vjeruje ne sudi mu se, a koji ne vjeruje već je osugjen, jer ne vjerova u ime jedinorodnoga sina Božijega.

19. A sud je ovaj što vidjelo dogje na svijet, i ljudima omilje većma tama nego li vidjelo; jer njihova djela bijahu zla.

20. Jer svaki koji zlo čini mrzi na vidjelo i ne ide k vidjelu da ne pokaraju djela njegovijeh, jer su zla.

21. A ko istinu čini ide k vidjelu da se vide djela njegova, jer su u Bogu učinjena.

22. A po tom dogje Isus i učenici njegovi u Judejsku zemlju, i ondje življaše s njima i kršćavaše.

23. A Jovan kršćavaše u Enonu blizu Salima, jer ondje bješe mnogo vode; i dolažahu te ih kršćavaše.

24. Jer još ne bijaše Jovan bačen u tamnicu.

25. Tada postade raspra megju učenicima Jovanovijem i Jevrejima oko čišćenja.

26. I dogjoše k Jovanu i rekoše mu: Ravi! onaj što bješe s tobom preko Jordana, za koga si ti svjedočio, evo on kršćava, i svi idu k njemu.

27. Jovan odgovori i reče: ne može čovjek ništa primati ako mu ne bude dano s neba.

28. Vi sami meni svjedočite da rekoh: ja nijesam Hristos, nego sam poslan pred njim.

29. Ko ima nevjestu ženik je, a prijatelj ženikov stoji i sluša ga, i radošću raduje se glasu ženikovu. Ova dakle radost moja ispuni se.

30. Onaj treba da raste, a ja da se umaljujem.

31. Koji odozgo dolazi nad svima je; koji je sa zemlje od zemlje je, i govori od zemlje; koji dolazi s neba nad svima je.

32. I što vidje i ču ono svjedoči; i svjedočanstva njegova niko ne prima.

33. Koji primi njegovo svjedočanstvo, potvrdi da je Bog istinit.

34. Jer koga Bog posla, *onaj* riječi Božije govori: jer Bog Duha ne daje na mjeru.

35. Jer otac ljubi sina, i sve dade u ruke njegove.

36. Ko vjeruje sina, ima život vječni; a ko ne vjeruje sina, ne će vidjeti života, nego gnjev Božij ostaje na njemu.

GLAVA 4.

Kad razumje dakle Gospod da su čuli fariseji da Isus više učenika dobija i kršćava nego Jovan

2. (Isus pak sam ne kršćavaše nego učenici njegovi),

3. Ostavi Judeju, i otide opet u Galileju.

4. A valjalo mu je proći kroz Samariju.

5. Tako dogje u grad Samarijski koji se zove Sihar, blizu sela koje dade Jakov Josifu sinu svojemu.

6. A ondje bijaše izvor Jakovljev; i Isus umoran od puta sjegjaše na izvoru; a bješe oko šestoga sahata.

7. Dogje žena Samarjanka da zahvati vode; reče joj Isus: daj mi da pijem.

8. (Jer učenici njegovi bijahu otišli u grad da kupe jela.)

9. Reče mu žena Samarjanka: kako ti, Jevrejin budući, možeš iskati od mene žene Samarjanke da piješ? Jer se Jevreji ne miješaju sa Samarjanima.

10. Odgovori Isus i reče joj: da ti znaš dar Božij, i ko je taj koji ti govori: daj mi da pijem, ti bi iskala u njega i dao bi ti vodu živu.

11. Reče mu žena: Gospode! ni zahvatiti nemaš čim, a studenac je dubok; odakle ćeš dakle uzeti vodu živu?

12. Eda li si ti veći od našega oca Jakova, koji nam dade ovaj studenac, i on iz njega pijaše i sinovi njegovi i stoka njegova?

13. Odgovori Isus i reče joj: svaki koji pije od ove vode opet će ožednjeti;

14. A koji pije od vode koju ću mu ja dati ne će ožednjeti do vijeka; nego voda što ću mu ja dati biće u njemu izvor vode koja teče u život vječni.

15. Reče mu žena: Gospode! daj mi te vode da ne žednim niti da dolazim ovamo na vodu.

16. Reče joj Isus: idi zovni muža svojega, i dogji ovamo.

17. Odgovori žena i reče mu: nemam muža. Reče joj Isus: dobro si kazala: nemam muža;

18. Jer si pet muževa imala, i sad koga imaš nije ti muž; to si pravo kazala.

19. Reče mu žena : Gospode! vidim da si ti prorok.
20. Oci naši moliše se Bogu na ovoj gori, a vi kažete da je u Jerusalimu mjesto gdje se treba moliti.
21. Reče joj Isus : ženo! vjeruj mi da ide vrijeme kad se ne ćete moliti ocu ni na ovoj gori ni u Jerusalimu.
22. Vi ne znate čemu se molite; a mi znamo čemu se molimo : jer je spasenije od Jevreja.
23. Ali ide vrijeme, i već je nastalo, kad će se pravi bogomoljci moliti ocu duhom i istinom, jer otac hoće takovijeh bogomoljaca.
24. Bog je duh; i koji mu se mole, duhom i istinom treba da se mole.
25. Reče mu žena : znam da će doći Mesija, koji se zove Hristos, kad on dogje kazaće nam sve.
26. Reče joj Isus : ja sam koji s tobom govorim.
27. I tada dogjoše učenici njegovi, i čugjahu se gdje govoraše sa ženom ; ali ni jedan ne reče : šta hoćeš ? ili šta govoriš s njom ?
28. A žena ostavi sudove svoje i otide u grad i reče ljudima :
29. Hodite da vidite čovjeka koji mi kaza sve što sam učinila : da nije to Hristos ?
30. Izigjoše dakle iz grada i pogjoše k njemu.
31. A učenici njegovi moljahu ga megju tijem govoreći : Ravi ! jedi.
32. A on im reče : ja imam jelo da jedem za koje vi ne znate.
33. Tada učenici govorahu megju sobom : već ako mu ko donese da jede?
34. A on im reče : jelo je moje da izvršim volju onoga koji me je poslao, i da svršim njegov posao.
35. Ne kažete li vi da su još četiri mjeseca pa će žetva prispjeti? Eto, velim vam : podignite oči svoje i vidite njive kako su žute za žetvu.
36. I koji žnje prima platu, i sabira rod za život vječni, da se raduju zajedno i koji sije i koji žnje;
37. Jer je u tom istinita besjeda da je drugi koji sije a drugi koji žnje.
38. Ja vas poslah da žnjete gdje se vi ne trudiste; drugi se trudiše, a vi u posao njihov ugjoste.
39. I iz grada onoga mnogi od Samarjana vjerovaše ga za besjedu žene koja svjedočaše : kaza mi sve što sam učinila.
40. Kad dogjoše dakle Samarjani k njemu, moljahu ga da bi ostao kod njih ; i ondje osta dva dana.
41. I mnogo ih više vjerova za njegovu besjedu.
42. A ženi govorahu : sad ne vjerujemo više za tvoju besjedu, jer sami čusmo i poznasmo da je ovaj zaista spas svijetu, Hristos.
43. A poslie dva dana izigje odande, i otide u Galileju;
44. Jer sam Isus svjedočaše da prorok na svojoj postojbini nema časti.
45. A kad dogje u Galileju, primiše ga Galilejci koji bijahu vidjeli sve što učini u Jerusalimu na praznik ; jer i oni idoše na praznik.
46. Dogje pak Isus opet u Kanu Galilejsku, gdje pretvori vodu u vino. I bješe neki carev čovjek kojega sin bolovaše u Kaperaumu.
47. Ovaj čuvši da Isus dogje iz Judeje u Galileju, dogje k njemu i moljaše ga da sigje i da mu iscijeli sina; jer bijaše na smrti.
48. I reče mu Isus : ako ne vidite znaka i čudésâ ne vjerujete.
49. Reče mu carev čovjek : Gospode! sigji dok nije umrlo dijete moje.
50. Reče mu Isus : idi, sin je tvoj zdrav. I vjerova čovjek riječi koju mu reče Isus, i pogje.
51. A odmah kad on silažaše, gle, sretoše ga sluge njegove i javiše mu govoreći : sin je tvoj zdrav.
52. Tada pitaše za sahat u koji mu lakše bi; i kazaše mu : juče u sedmom sahatu pusti ga groznica.
53. Tada razumje otac da bješe onaj sahat u koji mu reče Isus : sin je tvoj zdrav. I vjerova on i sva kuća njegova.
54. Ovo opet drugo čudo učini Isus kad dogje iz Judeje u Galileju.

GLAVA 5.

A po tom bješe praznik Jevrejski, i izigje Isus u Jerusalim.
2. U Jerusalimu pak kod Ovčijeh vrata ima banja, koja se zove Jevrejski Vitezda, i oko nje pet pokrivenijeh trijemova,
3. U kojima ležaše mnoštvo bolesnika, slijepijeh, hromijeh, suhijeh koji čekahu da se zaljulja voda;

4. Jer angjeo Gospodnji silažaše u odregjeno vrijeme u banju i mućaše vodu; i koji najprije ulažaše pošto se zamuti voda, ozdravljaše, makar kakva bolest da je na njemu.

5. A ondje bijaše jedan čovjek koji trideset i osam godina bješe bolestan.

6. Kad vidje Isus ovoga gdje leži, i razumje da je već odavno bolestan, reče mu: hoćeš li da budeš zdrav?

7. Odgovori mu bolesni: da, Gospode; *ali* nemam čovjeka da me spusti u banju kad se zamuti voda; a dok ja dogjem drugi sigje prije mene.

8. Reče mu Isus: ustani uzmi odar svoj i hodi.

9. I odmah ozdravi čovjek, i uzevši odar svoj hogjaše. A taj dan bješe subota.

10. Tada govorahu Jevreji onome što ozdravi: danas je subota, i ne valja ti odra nositi.

11. A on im odgovori: koji me iscijeli on mi reče: uzmi odar svoj i hodi.

12. A *oni* ga zapitaše: ko je taj čovjek koji ti reče: uzmi odar svoj i hodi?

13. A iscijeljeni ne znadijaše ko je; jer se Isus ukloni, jer ljudstva mnogo bješe na mjestu.

14. A po tom ga nagje Isus u crkvi i reče mu: eto si zdrav, više ne griješi, da ti ne bude gore.

15. A čovjek otide i kaza Jevrejima da je ono Isus koji ga iscijeli.

16. I za to gonjahu Jevreji Isusa, i gledahu da ga ubiju, jer činjaše to u subotu.

17. A Isus im odgovaraše: otac moj doslije čini, i ja činim.

18. I za to još više gledahu Jevreji da ga ubiju što ne samo kvaraše subotu nego i ocem svojijem nazivaše Boga i gragjaše se jednak Bogu.

19. A Isus odgovarajući reče im: zaista, zaista vam kažem: sin ne može ništa činiti sam od sebe nego što vidi da otac čini; jer što on čini ono i sin čini onako;

20. Jer otac sina ljubi, i sve mu pokazuje što sam čini; i pokazaće mu veća djela od ovijeh da se vi čudite.

21. Jer kako što otac podiže mrtve i oživljuje, tako i sin koje hoće oživljuje.

22. Jer otac ne sudi nikome, nego sav sud dade sinu.

23. Da svi poštuju sina kao što oca poštuju. Ko ne poštuje sina ne poštuje oca koji ga je poslao.

24. Zaista, zaista vam kažem: ko moju riječ sluša i vjeruje onome koji je mene poslao, ima život vječni, i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život.

25. Zaista, zaista vam kažem: ide čas, i već je nastao, kad će mrtvi čuti glas sina Božijega, i čuvši oživljeti.

26. Jer kako što otac ima život u sebi, tako dade i sinu da ima život u sebi;

27. I dade mu vlast da i sud čini, jer je sin čovječij.

28. Ne divite se ovome, jer ide čas u koji će svi koji su u grobovima čuti glas sina Božijega.

29. I izići će koji su činili dobro u vaskrsenije života, a koji su činili zlo u vaskrsenije suda.

30. Ja ne mogu ništa činiti sam od sebe; kako čujem *onako* sudim, i sud je moj pravedan; jer ne tražim volje svoje nego volju oca koji me je poslao.

31. Ako ja svjedočim za sebe, svjedočanstvo moje nije istinito.

32. Ima drugi koji svjedoči za mene; i znam da je istinito svjedočanstvo što svjedoči za mene.

33. Vi poslaste k Jovanu, i posvjedoči vam za istinu;

34. A ja ne primam svjedočanstva od čovjeka, nego ovo govorim da se vi spasete.

35. On bješe vidjelo koje goraše i svijetljaše; a vi se htjeste malo vremena radovati njegovu svijetljenju.

36. Ali ja imam svjedočanstvo veće od Jovanova; jer poslovi koje mi dade otac da ih svršim, ovi poslovi koje ja radim svjedoče za mene da me otac posla.

37. I otac koji me posla sam svjedoči za mene. Ni glasa njegova kad čuste ni lica njegova vidjeste;

38. I riječi njegove nemate u sebi da stoji; jer vi ne vjerujete onome koga on posla.

39. Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima život vječni; i ona svjedoče za mene.

40. I ne ćete da dogjete k meni da imate život.

41. Ja ne primam slave od ljudi.

42. Nego vas poznajem da ljubavi Božije nemate u sebi.

43. Ja dogjoh u ime oca svojega i ne primate me; ako drugi dogje u ime svoje, njega ćete primiti.

44. Kako vi možete vjerovati kad primate slavu jedan od drugoga, a slave koja je od jedinoga Boga ne tražite?

45. Ne mislite da ću vas tužiti ocu; ima koji vas tuži, Mojsije, u koga se vi uzdate.

46. Jer da ste vjerovali Mojsiju tako biste vjerovali i meni; jer on pisa za mene.

47. A kad njegovijem pismima ne vjerujete kako ćete vjerovati mojijem riječima?

GLAVA 6.

Po tom otide Isus preko mora Galilejskoga kod Tiverijade.

2. I za njim igjaše mnoštvo naroda, jer vigjahu čudesa njegova koja činjaše na bolesnicima.

3. A Isus izigje na goru, i ondje sjegjaše s učenicima svojijem.

4. A bijaše blizu pasha praznik Jevrejski.

5. Podignuvši dakle Isus oči, i vidjevši da mnoštvo naroda ide k njemu, reče Filipu: gdje ćemo kupiti hljeba da ovi jedu?

6. A ovo govoraše kušajući ga, jer sam znadijaše šta će činiti.

7. Odgovori mu Filip: dvjesta groša hljeba nije dosta da svakome od njih po malo dopadne.

8. Reče mu jedan od učenika njegovijeh, Andrija, brat Simona Petra:

9. Ovdje ima jedno momče koje ima pet hljebova ječmenijeh i dvije ribe; ali šta je to na toliki svijet!

10. A Isus reče: posadite ljude. A bješe trave mnogo na onome mjestu. Posadi se dakle ljudi na broj oko pet hiljada.

11. A Isus uzevši one hljebove, i davši hvalu, dade učenicima, a učenici onima koji bijahu posagjeni; tako i od riba koliko htješe.

12. I kad se nasitiše, reče učenicima svojijem: skupite komade što pretekoše da ništa ne propadne.

13. I skupiše, i napuniše dvanaest kotarica komada od pet hljebova ječmenijeh što preteče iza onijeh što su jeli.

14. A ljudi vidjevši čudo koje učini Isus govorahu: ovo je zaista onaj prorok koji *treba* da dogje na svijet.

15. A kad razumje Isus da hoće da dogju da ga uhvate i da ga učine carem, otide opet u goru sam.

16. A kad bi u veče sigjoše učenici njegovi na more,

17. I ugjoše u lagju, i pogjoše preko mora u Kapernaum. I već se bijaše smrklo, a Isus ne bješe došao k njima.

18. A more se podizaše od velikoga vjetra.

19. Vozivši pak oko dvadeset i pet ili trideset potrkališta ugledaše Isusa gdje ide po moru i došao blizu do lagje, i uplašiše se.

20. A on im reče: ja sam; ne bojte se.

21. Onda ga s radosti uzeše u lagju; i odmah lagja bi na zemlji u koju igjahu.

22. Sjutradan pak narod koji stajaše preko mora kad vidje da lagje druge ne bješe ondje osim one jedne što u nju ugjoše učenici njegovi, i da ne ugje Isus s učenicima svojijem u lagju nego sami učenici njegovi otidoše,

23. A druge lagje iz Tiverijade dogjoše blizu *onog* mjesta gdje jedoše hljeb kad Gospod dade hvalu,

24. Kad vidje narod da Isusa ne bješe ondje ni učenika njegovijeh, ugjoše i oni u lagje, i dogjoše u Kapernaum da traže Isusa.

25. I našavši ga preko mora rekoše mu: Ravi! kad si došao ovamo?

26. Isus im odgovori i reče: zaista, zaista vam kažem: ne tražite me što čudesa vidjeste, nego što jedoste hljeba i nasitiste se.

27. Starajte se ne za jelo koje prolazi, nego za jelo koje ostaje za vječni život, koje će vam dati sin čovječij, jer ovoga potvrdi otac Bog.

28. A oni mu rekoše: šta ćemo činiti da radimo djela Božija?

29. Odgovori Isus i reče im: ovo je djelo Božije da vjerujete onoga koga on posla.

30. A oni mu rekoše: kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da vjerujemo? šta radiš ti?

31. Ocevi naši jedoše manu u pusti-

nji, kao što je napisano : hljeb s neba dade im da jedu.

32. Tada im reče Isus : zaista, zaista vam kažem : Mojsije ne dade vama hljeba s neba, nego vam otac moj daje hljeb istiniti s neba ;

33. Jer je hljeb Božij onaj koji silazi s neba i daje život svijetu.

34. Tada mu rekoše : Gospode! daj nam svagda taj hljeb.

35. A Isus im reče : ja sam hljeb života : koji meni dolazi ne će ogladnjeti, i koji mene vjeruje ne će nikad ožednjeti.

36. Nego vam kazah da me i vidjeste i ne vjerujete.

37. Sve što meni daje otac k meni će doći ; i koji dolazi k meni ne ću *ga* istjerati na polje.

38. Jer sigjoh s neba ne da činim volju svoju, nego volju oca koji me posla.

39. A ovo je volja oca koji me posla da od onoga što mi dade ništa ne izgubim, nego da ga vaskrsnemu pošljednji dan.

40. A ovo je volja onoga koji me posla da svaki koji vidi sina i vjeruje ga ima život vječni ; i ja ću ga vaskrsnuti u pošljedni dan.

41. Tada vikahu Jevreji na njega što reče : ja sam hljeb koji sigje s neba.

42. I govorahu : nije li ovo Isus sin Josifov kojemu mi znamo oca i mater? kako dakle on govori : ja sigjoh s neba?

43. Onda Isus odgovori i reče im : ne vičite megju sobom.

44. Niko ne može doći k meni ako ga ne dovuče otac koji me posla ; i ja ću ga vaskrsnuti u pošljednji dan.

45. U prorocima stoji napisano : i biće svi naučeni od Boga. Svaki koji čuje od oca i nauči, doći će k meni.

46. Ne da je ko vidio oca osim onoga koji je od Boga : on vidje oca.

47. Zaista, zaista vam kažem : koji vjeruje mene ima život vječni.

48. Ja sam hljeb života.

49. Ocevi vaši jedoše manu u pustinji, i pomriješe.

50. Ovo je hljeb koji silazi s neba : da koji od njega jede ne umre.

51. Ja sam hljeb živi koji sigje s neba ; koji jede od ovoga hljeba življeće va vijek ; i hljeb koji ću ja dati tijelo je moje, koje ću dati za život svijeta.

52. A Jevreji se prepirahu megju sobom govoreći : kako može ovaj dati nama tijelo svoje da jedemo?

53. A Isus im reče : zaista, zaista vam kažem : ako ne jedete tijela sina čovječijega i ne pijete krvi njegove, ne ćete imati života u sebi.

54. Koji jede moje tijelo i pije moju krv ima život vječni, i ja ću ga vaskrsnuti u pošljednji dan :

55. Jer je tijelo moje pravo jelo i krv moja pravo piće.

56. Koji jede moje tijelo i pije moju krv stoji u meni i ja u njemu.

57. Kao što me posla živi otac, i ja živim oca radi ; i koji jede mene i on će življeti mene radi.

58. Ovo je hljeb koji sigje s neba : ne kao što vaši ocevi jedoše manu, i pomriješe ; koji jede hljeb ovaj življeće va vijek.

59. Ovo reče u zbornici kad učaše u Kapernaumu.

60. Tada mnogi od učenika njegovijeh koji slušahu rekoše : ovo je tvrda besjeda! ko je može slušati?

61. A Isus znajući u sebi da učenici njegovi viču na to, reče im : zar vas ovo sablažnjava?

62. A kad vidite sina čovječijega da odlazi gore gdje je prije bio?

63. Duh je ono što oživljava ; tijelo ne pomaže ništa. Riječi koje vam ja rekoh duh su i život su.

64. Ali imaju neki megju vama koji ne vjeruju. Jer znadijaše Isus od početka koji su što ne vjeruju, i ko će ga izdati.

65. I reče : za to vam rekoh da niko ne može doći k meni ako mu ne bude dano od oca mojega.

66. Od tada mnogi od učenika njegovijeh otidoše natrag, i više ne igjahu s njim.

67. A Isus reče dvanaestorici : da ne ćete i vi otići?

68. Tada mu odgovori Simon Petar : Gospode! kome ćemo ići? Ti imaš riječi vječnoga života.

69. I mi vjerovasmo i poznasmo da si ti Hristos, sin Boga živoga.

70. Isus im odgovori : ne izbrah li ja vas dvanaestoricu, i jedan je od vas gjavo?

71. A govoraše za Judu Simonova Is-

kariota, jer ga on šćaše izdati, i bijaše jedan od dvanaestorice.

GLAVA 7.

I po tom hogjaše Isus po Galileji; jer po Judeji ne šćadijaše da hodi, jer gledahu Jevreji da ga ubiju.

2. Bijaše pak blizu praznik Jevrejski gragjenje sjenica.

3. Tada mu rekoše braća njegova : izigji odavde i idi u Judeju, da i učenici tvoji vide djela tvoja koja činiš;

4. Jer niko ne čini što tajno a sam traži da je poznat. Ako to činiš javi sebe svijetu.

5. Jer ni braća njegova ne vjerovahu ga.

6. Tada im reče Isus : vrijeme moje još nije došlo, a vrijeme je vaše svagda gotovo.

7. Ne može svijet mrziti na vas : a na mene mrzi, jer ja svjedočim zanj da su djela njegova zla.

8. Vi izigjite na praznik ovaj : ja još ne ću izići na praznik ovaj, jer se moje vrijeme još nije navršilo.

9. Rekavši im ovo osta u Galileji.

10. A kad izigjoše braća njegova na praznik, tada i sam izigje, ne javno nego kao tajno.

11. A Jevreji ga tražahu na praznik i govorahu : gdje je on ?

12. I bijahu zanj mnoge raspre u narodu : jedni govorahu da je dobar, a drugi : nije, nego vara narod.

13. Ali niko ne govoraše javno zanj od straha Jevrejskoga.

14. Ali odmah u polovini praznika izigje Isus u crkvu i učaše.

15. I divljahu se Jevreji govoreći : kako ovaj zna knjige a nije se učio?

16. Tada im odgovori Isus i reče : moja nauka nije moja, nego onoga koji me je poslao.

17. Ko hoće njegovu volju tvoriti, razumjeće je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim.

18. Koji govori sam od sebe, slavu svoju traži ; a ko traži slavu onoga koji ga je poslao, on je istinit i nema u njemu nepravde.

19. Ne dade li Mojsije vama zakon i niko od vas ne živi po zakonu ? Za što tražite da me ubijete ?

20. Odgovori narod i reče : je li gjavo u tebi ? ko traži da te ubije ?

21. Odgovori Isus i reče im : jedno djelo učinih i svi se divite tome.

22. Mojsije vam dade da se obrezujete (ne kao da je od Mojsija nego od otaca); i u subotu obrezujete čovjeka.

23. Ako se čovjek u subotu obrezuje da se ne pokvari zakon Mojsijev, srdite li se na mene što svega čovjeka iscijelih u subotu?

24. Ne gledajte ko je ko kad sudite, nego pravedan sud sudite.

25. Tada govorahu neki od Jerusalimljana : nije li to onaj kojega traže da ubiju ?

26. I gle, kako govori slobodno i ništa mu ne vele : da ne doznaše naši knezovi da je on zaista Hristos ?

27. Ali ovoga znamo od kuda je ; a Hristos kad dogje, niko ne će znati otkuda je.

28. Tada Isus povika u crkvi učeći i reče : i mene poznajete i znate otkuda sam ; i sam od sebe ne dogjoh, nego ima istiniti koji me posla, kojega vi ne znate.

29. Ja ga znam, jer sam od njega i on me posla.

30. Tada gledahu da ga uhvate ; i niko ne metnu nanj ruke, jer još ne bješe došao čas njegov.

31. A od naroda mnogi ga vjerovaše, i govorahu : kad dogje Hristos eda li će više čudesa činiti nego ovaj što čini?

32. Čuše fariseji od naroda takovi govor za njega, i poslaše fariseji i glavari svešteničkí sluge da ga uhvate.

33. Tada reče Isus : još sam malo vremena s vama, pa idem k onome koji me posla.

34. Tražićete me i ne ćete me naći; i gdje sam ja vi ne možete doći.

35. A Jevreji rekoše megju sobom : kuda će ovaj ići da ga mi ne nagjemo? Ne će li ići megju rastrkane Grke, i Grke učiti ?

36. Šta znači ova riječ što reče : tražićete me i ne ćete me naći; i gdje sam ja vi ne možete doći?

37. A u pošljednji veliki dan praznika stajaše Isus i vikaše govoreći : ko je žedan neka dogje k meni i pije.

38. Koji me vjeruje, kao što pismo reče, iz njegova tijela poteći će rijeke žive vode.

39. A ovo reče za Duha kojega poslije

primiše oni koji vjeruju u ime njegovo: jer Duh sveti još ne bješe *na njima*, jer Isus još ne bješe proslavljen.

40. A mnogi od naroda čuvši ove riječi govorahu: ovo je zaista prorok.

41. Drugi govorahu: ovo je Hristos. A jedni govorahu: zar će Hristos iz Galileje doći?

42. Ne kaza li pismo da će Hristos doći od sjemena Davidova, i iz sela Vitlejema odakle bješe David?

43. Tako raspra postade u narodu njega radi.

44. A neki od njih šćadijahu da ga uhvate; ali niko ne metnu rùkû nanj.

45. Dogjoše pak sluge ka glavarima svešteničkijem i farisejima; i oni im rekoše: za što ga ne dovedoste?

46. A sluge odgovoriše: nikad čovjek nije tako govorio kao ovaj čovjek.

47. Tada im odgovoriše fariseji: zar se i vi prevariste?

48. Vjerova li ga ko od knezova ili od fariseja?

49. Nego narod ovaj, koji ne zna zakona, proklet je.

50. Reče im Nikodim što dolazi k njemu noću, koji bješe jedan od njih:

51. Eda li zakon naš sudi čovjeku dokle ga najprije ne sasluša i dozna šta čini?

52. Odgovoriše mu i rekoše: nijesi li ti iz Galileje? Razgledaj i vigji da prorok iz Galileje ne dolazi.

53. I otidoše svaki svojoj kući.

GLAVA 8.

A Isus otide na goru Maslinsku.

2. A u jutru opet dogje u crkvu, i sav narod igjaše k njemu; i sjedavši učaše ih.

3. A književnici i fariseji dovedoše k njemu ženu uhvaćenu u preljubi, i postavivši je na srijedu

4. Rekoše mu: učitelju ova je žena uhvaćena sad u preljubi;

5. A Mojsije nam u zakonu zapovjedi da takove kamenjem ubijamo; a ti šta veliš?

6. Ovo pak rekoše kušajući ga da bi ga imali za što okriviti. A Isus saže se dolje i pisaše prstom po zemlji (ne gledajući na njih).

7. A kad ga jednako pitahu, ispravi se i reče im: koji je megju vama bez grijeha neka najprije baci kamen na nju.

8. Pa se opet saže dolje i pisaše po zemlji.

9. A kad oni *to* čuše, i pokarani budući od svoje savjesti izlažahu jedan za drugijem počevši od starješina do pošljednjijeh; i osta Isus sam i žena stojeći na srijedi.

10. A kad se Isus ispravi, i ne vidjevši ni jednoga do samu ženu, reče joj: ženo! gdje su oni što te tužahu? Ni jedan te ne osudi?

11. A ona reče: ni jedan, Gospode! A Isus joj reče: ni ja te ne osugjujem; idi, i odsele više ne griješi.

12. Isus im pak opet reče: ja sam vidjelo svijetu: ko ide za mnom ne će hoditi po tami, nego će imati vidjelo života.

13. Tada mu rekoše fariseji: ti sam za sebe svjedočiš: svjedočanstvo tvoje nije istinito.

14. Isus odgovori i reče im: ako ja svjedočim sam za sebe istinito je svjedočanstvo moje: jer znam otkuda dogjoh i kuda idem; a vi ne znate otkuda dolazim i kuda idem.

15. Vi sudite po tijelu, ja ne sudim nikome.

16. I ako sudim ja, sud je moj prav: jer nijesam sam, nego ja i otac koji me posla.

17. A i u zakonu vašemu stoji napisano da je svjedočanstvo dvojice ljudi istinito.

18. Ja sam koji svjedočim sam za sebe, i svjedoči za mene otac koji me posla.

19. Tada mu govorahu: gdje je otac tvoj? Isus odgovori: ni mene znate ni oca mojega; kad biste znali mene, znali biste i oca mojega.

20. Ove riječi reče Isus kod hazne Božije kad učaše u crkvi; i niko ga ne uhvati, jer još ne bješe došao čas njegov.

21. A Isus im opet reče: ja idem, i tražićete me; i pomrijećete u svojemu grijehu; kud ja idem vi ne možete doći.

22. Tada rekoše Jevreji: da se ne će sam ubiti, što govori: kud ja idem vi ne možete doći?

23. I reče im: vi ste od nižijeh, ja sam od višijeh; vi ste od ovoga svijeta, ja nijesam od ovoga svijeta.

24. Tako vam kazah da ćete pomrijeti u grijesima svojima; jer ako ne uzvjerujete da sam ja, pomrijećete u grijesima svojima.

25. Tada mu govorahu: ko si ti? I reče im Isus: početak, kako vam i kažem.

26. Mnogo imam za vas govoriti i suditi; ali onaj koji me posla istinit je, i ja ono govorim svijetu što čuh od njega.

27. Ne razumješe dakle da im govoraše za oca.

28. A Isus im reče: kad podignete sina čovječijega, onda ćete doznati da sam ja, i da ništa sam od sebe ne činim; nego kako me nauči otac moj onako govorim.

29. I onaj koji me posla sa mnom je. Ne ostavi otac mene sama; jer ja svagda činim što je njemu ugodno.

30. Kad ovo govoraše, mnogi ga vjerovaše.

31. Tada Isus govoraše onijem Jevrejima koji mu vjerovaše: ako vi ostanete na mojoj besjedi, zaista ćete biti učenici moji,

32. I poznaćete istinu, i istina će vas izbaviti.

33. Odgovoriše i rekoše mu: mi smo sjeme Avraamovo, i nikome nijesmo robovali nikad; kako ti govoriš da ćemo se izbaviti?

34. Isus im odgovori: zaista, zaista vam kažem da je svaki koji čini grijeh rob grijehu.

35. A rob ne ostaje u kući va vijek, sin ostaje va vijek.

36. Ako vas dakle sin izbavi, zaista ćete biti izbavljeni.

37. Znam da ste sjeme Avraamovo; ali gledate da me ubijete, jer moja besjeda ne može u vas da stane.

38. Ja govorim što vidjeh od oca svojega; i vi tako činite što vidjeste od oca svojega.

39. Odgovoriše i rekoše mu: otac je naš Avraam. Isus im reče: kad biste vi bili djeca Avraamova, činili biste djela Avraamova.

40. A sad gledate mene da ubijete, čovjeka koji vam istinu kazah koju čuh od Boga: tako Avraam nije činio.

41. Vi činite djela oca svojega. Tada mu rekoše: mi nijesmo rogjeni od kurvarstva: jednoga oca imamo Boga.

42. A Isus im reče: kad bi Bog bio vaš otac, ljubili biste mene; jer ja od Boga izigjoh i dogjoh; jer ne dogjoh sam od sebe, nego me on posla.

43. Za što ne razumijete govora mojega? Jer ne možete riječi mojijeh da slušate.

44. Vaš je otac gjavo; i slasti oca svojega hoćete da činite: on je krvnik ljudski od početka, i ne stoji na istini; jer nema istine u njemu; kad govori laž, svoje govori: jer je laža i otac laži.

45. A meni ne vjerujete, jer ja istinu govorim.

46. Koji me od vas kori za grijeh? Ako li istinu govorim, za što mi vi ne vjerujete?

47. Ko je od Boga riječi Božije sluša; za to vi ne slušate, jer nijeste od Boga.

48. Tada odgovoriše Jevreji i rekoše mu: ne govorimo li mi pravo da si ti Samarjanin, i da je gjavo u tebi?

49. Isus odvovori: u meni gjavola nema, nego poštujem oca svojega; a vi mene sramotite.

50. A ja ne tražim slave svoje; ima koji traži i sudi.

51. Zaista, zaista vam kažem: ko održi riječ moju ne će vidjeti smrti do vijeka.

52. Tada mu rekoše Jevreji: sad vidjesmo da je gjavo u tebi: Avraam umrije i proroci, a ti govoriš: ko održi riječ moju ne će okusiti smrti do vijeka.

53. Eda li si ti veći od oca našega Avraama, koji umrije? I proroci pomriješe: ko se ti sam gradiš?

54. Isus odgovori: ako se ja sam slavim, slava je moja ništa: otac je moj koji me slavi, za kojega vi govorite da je vaš Bog.

55. I ne poznajete ga, a ja ga znam; i ako rečem da ga ne znam biću laža kao vi. Nego ga znam, i riječ njegovu držim.

56. Avraam, otac vaš, bio je rad da vidi dan moj; i vidje, i obradova se.

57. Tada mu rekoše Jevreji: još ti nema pedeset godina, i Avraama li si vidio?

58. A Isus im reče: zaista, zaista vam kažem: ja sam prije nego se Avraam rodio.

59. Tada uzeše kamenje da bace nanj;

a Isus se sakri, i izigje iz crkve prošavši izmegju njih i otide tako.

GLAVA 9.

I prolazeći vidje čovjeka slijepa od rogjenja.

2. I zapitaše ga učenici njegovi govoreći : Ravi! ko sagriješi, ili ovaj ili roditelji njegovi, te se rodi slijep?

3. Isus odgovori : ni on sagriješi ni roditelji njegovi, nego da se jave djela Božija na njemu.

4. Meni valja raditi djela onoga koji me posla dok je dan : doći će noć kad niko ne može raditi.

5. Dok sam na svijetu vidjelo sam svijetu.

6. Rekavši ovo pljunu na zemlju i načini kao od pljuvanke, i pomaza kalom oči slijepome,

7. I reče mu : idi umij se u banji Siloamskoj (koje znači poslan). Otide dakle i umi se, i dogje gledajući.

8. A susjedi i koji ga bijahu vidjeli prije da bješe slijep govorahu : nije li ovo onaj što sjegjaše i prošaše?

9. Jedni govorahu : on je; a drugi : nalik je nanj. A on govoraše : ja sam.

10. Tada mu govorahu : kako ti se otvoriše oči?

11. On odgovori i reče : čovjek koji se zove Isus načini kao, i pomaza oči moje, i reče mi : idi u banju Siloamsku i umij se. A kad otidoh i umih se, progledah.

12. Tada mu rekoše gdje je on? Reče : ne znam.

13. Tada ga povedoše k farisejima, onoga što bješe nekad slijep.

14. A bješe subota kad načini Isus kao i otvori mu oči.

15. Tada ga opet pitahu i fariseji kako progleda. A on im reče : kao metnu mi na oči, i umih se, i vidim.

16. Tada govorahu neki od fariseja : nije ovaj čovjek od Boga, jer ne svetkuje subote. Drugi govorahu : kako može čovjek grješan takova čudesa činiti? I posta raspra megju njima.

17. Rekoše dakle opet slijepcu : šta veliš ti za njega što ti otvori oči tvoje? A on reče : prorok je.

18. Tada Jevreji ne vjerovaše za njega da bješe slijep i progleda, dok ne dozvaše roditelje onoga što je progledao,

19. I zapitaše ih govoreći : je li ovo vaš sin za koga vi govorite da se rodi slijep? kako dakle sad vidi?

20. A roditelji njegovi odgovoriše im i rekoše : znamo da je ovo sin naš, i da se rodi slijep;

21. A kako sad vidi ne znamo; ili ko mu otvori oči mi ne znamo; on je veliki, pitajte njega neka sam kaže za sebe.

22. Ovo rekoše roditelji njegovi, jer se bojahu Jevreja; jer se Jevreji bijahu dogovorili da bude odlučen od zbornice ko ga prizna za Hrista.

23. Za to rekoše roditelji njegovi : on je veliki, pitajte njega.

24. Tada po drugi put dozvaše čovjeka koji je bio slijep, i rekoše mu : podaj Bogu slavu; mi znamo da je čovjek ovaj grješan.

25. A on odgovori i reče : je li grješan ne znam; samo znam da ja bijah slijep, a sad vidim.

26. Tada mu opet rekoše : šta ti učini? kako otvori oči tvoje?

27. Odgovori im : ja vam već kazah, i ne slušaste; šta ćete opet slušati? Već ako i vi hoćete učenici njegovi da budete?

28. A oni ga ukoriše, i rekoše mu : ti si učenik njegov, a mi smo učenici Mojsijevi.

29. Mi znamo da s Mojsijem govori Bog; a ovoga ne znamo otkuda je.

30. Čovjek odgovori i reče im : to i jest za čudo, što vi ne znate otkuda je a *on* otvori oči moje.

31. A znamo da Bog ne sluša grješnika; nego ako ko poštuje Boga i volju njegovu tvori onoga sluša.

32. Od kako je svijeta nije čuveno da ko otvori oči rogjenom slijepcu.

33. Kad on ne bi bio od Boga ne bi mogao ništa činiti.

34. Odgovoriše i rekoše mu : ti si se rodio sav u grijesima, pa zar ti nas da učiš? I istjeraše ga na polje.

35. Ču Isus da ga istjeraše na polje; i našavši ga reče mu : vjeruješ li ti sina Božijega?

36. On odgovori i reče : a koje je, Gospode, da ga vjerujem?

37. A Isus mu reče : i vidio si ga, i koji govori s tobom on je.

38. A on reče : vjerujem, Gospode! I pokloni mu se.

39. I reče Isus : ja dogjoh na sud na ovaj svijet, da vide koji ne vide, i koji vide da postanu slijepi.

40. I čuše ovo neki od fariseja koji bijahu s njim, i rekoše mu : eda li smo i mi slijepi?

41. Reče im Isus : kad biste bili slijepi, ne biste imali grijeha; a sad govorite da vidite, tako vaš grijeh ostaje.

GLAVA 10.

Zaista, zaista vam kažem : ko ne ulazi na vrata u tor ovčij nego prelazi na drugom mjestu on je lupež i hajduk;

2. A koji ulazi na vrata jest pastir ovcama :

3. Njemu vratar otvora, i ovce glas njegov slušaju, i svoje ovce zove po imenu, i izgoni ih;

4. I kad svoje ovce istjera, ide pred njima, i ovce idu za njim, jer poznaju glas njegov.

5. A za tugjinom ne će da idu, nego bježe od njega, jer ne poznaju glasa tugjega.

6. Ovu priču kaza im Isus, ali oni ne razumješe šta *to* bijaše što im kaza.

7. Tada im reče Isus opet : zaista, zaista vam kažem : ja sam vrata k ovcama.

8. Svi koliko ih god dogje prije mene lupeži su i hajduci; ali ih ovce ne poslušaše.

9. Ja sam vrata; ko ugje kroza me spašće se, iući će i izići će, i pašu će naći.

10. Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da ukrade i ubije i pogubi : ja dogjoh da imaju život i izobilje.

11. Ja sam pastir dobri; pastir dobri dušu svoju polaže za ovce,

12. A najamnik, koji nije pastir, kome nijesu ovce svoje, vidi vuka gdje ide, i ostavlja ovce, i bježi : i vuk razgrabi ovce i raspudi ih;

13. A najamnik bježi, jer je najamnik i ne mari za ovce.

14. Ja sam pastir dobri, i znam svoje, i moje mene znaju.

15. Kao što mene zna otac i ja znam oca; i dušu svoju polažem za ovce.

16. I druge ovce imam koje nijesu iz ovoga tora, i one mi valja dovesti; i čuće glas moj, i biće jedno stado i jedan pastir.

17. Za to me otac ljubi, jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem.

18. Niko je ne otima od mene, nego je ja sam od sebe polažem. Vlast imam položiti je, i vlast imam uzeti je opet. Ovu sam zapovijest primio od oca svojega.

19. Tada opet postade raspra megju Jevrejima za ove riječi.

20. Mnogi od njih govorahu : u njemu je gjavo, i poludio je; šta ga slušate?

21. Drugi govorahu : ove riječi nijesu ludoga : zar može gjavo slijepima oči otvorati?

22. A bijaše tada praznik obnovljenja u Jerusalimu, i bješe zima.

23. I hodaše Isus u crkvi po trijemu Solomunovu.

24. A Jevreji ga opkoliše, i govorahu mu : dokle ćeš mučiti duše naše? Ako si ti Hristos kaži nam slobodno.

25. Isus im odgovori : ja vam kazah, pa ne vjerujete. Djela koja tvorim ja u ime oca svojega ona svjedoče za me.

26. Ali vi ne vjerujete; jer nijeste od mojijeh ovaca, kao što vam kazah.

27. Ovce moje slušaju glas moj, i ja poznajem njih, i za mnom idu.

28. I ja ću im dati život vječni, i nikad ne će izginuti, i niko ih ne će oteti iz ruke moje.

29. Otac moj koji mi *ih* dade veći je od sviju; i niko ih ne može oteti iz ruke oca mojega.

30. Ja i otac jedno smo.

31. A Jevreji opet uzeše kamenje da ga ubiju.

32. Isus im odgovori : mnoga vam dobra djela javih od oca svojega; za koje od onijeh djela bacate kamenje na me?

33. Odgovoriše mu Jevreji govoreći : za dobro djelo ne bacamo kamenja na te, nego za hulu na Boga, što ti, čovjek budući, gradiš se Bog.

34. Isus im odgovori : ne stoji li napisano u zakonu vašemu : ja rekoh : bogovi ste?

35. Ako one nazva bogovima kojima riječ Božija bi, i pismo se ne može pokvariti;

36. Kako vi govorite onome kojega otac posveti i posla na svijet : hulu na Boga govoriš, što rekoh : ja sam sin Božij?

37. Ako ne tvorim djela oca svojega ne vjerujte mi.
38. Ako li tvorim, ako meni i ne vjerujete, djelima mojima vjerujte, da poznate i vjerujete da je otac u meni i ja u njemu.
39. Tada opet gledahu da ga uhvate; ali im se izmače iz ruku.
40. I otide opet preko Jordana na ono mjesto gdje Jovan prije kršćavaše; i osta ondje.
41. I mnogi dogjoše k njemu i govorahu : Jovan ne učini ni jednoga čuda, ali sve što kaza Jovan za ovoga istina bješe.
42. I mnogi vjerovaše ga ondje.

GLAVA 11.

Bijaše pak jedan bolesnik, Lazar iz Vitanije iz sela Marije i Marte-sestre njezine.
2. (A Marija, koje brat Lazar bolovaše, bješe ona što pomaza Gospoda mirom i otr noge njegove svojom kosom.)
3. Onda poslaše sestre k njemu govoreći : Gospode! gle, onaj koji ti je mio bolestan je.
4. A kad ču Isus, reče : ova bolest nije na smrt, nego na slavu Božiju, da se proslavi sin Božij s nje.
5. A Isus ljubljaše Martu i sestru njezinu i Lazara.
6. A kad ču da je bolestan, tada osta dva dana na onom mjestu gdje bješe.
7. A po tom reče učenicima : hajdemo opet u Judeju.
8. Učenici mu rekoše : Ravi! sad Judejci šćadijahu da te ubiju kamenjem, pa opet hoćeš da ideš onamo?
9. Isus odgovori : nije li dvanaest sahata u danu? ko danju ide ne spotiče se, jer vidi vidjelo ovoga svijeta;
10. A ko ide noću spotiče se, jer nema vidjela u njemu.
11. Ovo kaza, i po tom reče im : Lazar, naš prijatelj, zaspa; nego idem da ga probudim.
12. Onda mu rekoše učenici njegovi : Gospode! ako je zaspao, ustaće.
13. A Isus im reče za smrt njegovu, a oni mišljahu da govori za spavanje sna.
14. Tada im Isus kaza upravo : Lazar umrije.
15. I milo mi je vas radi što nijesam bio onamo da vjerujete : nego hajdemo k njemu.
16. Onda Toma, koji se zvaše Blizanac, reče učenicima : hajdemo i mi da pomremo s njim.
17. A kad dogje Isus, nagje ga a *on* već četiri dana u grobu.
18. (A Vitanija bješe blizu Jerusalima oko petnaest potrkališta.)
19. I mnogi od Judejaca bijahu došli k Marti i Mariji da ih tješe za bratom njihovijem.
20. Kad Marta dakle ču da Isus ide, izigje predanj, a Marija sjegjaše doma.
21. Onda reče Marta Isusu : Gospode! da si bio ovdje ne bi moj brat umr'o.
22. A i sad znam da što zaišteš u Boga daće ti Bog.
23. Isus joj reče : brat će tvoj ustati.
24. Marta mu reče : znam da će ustati o vaskrseniju, u pošljednji dan.
25. A Isus joj reče : ja sam vaskrsenije i život : koji vjeruje mene ako i umre življeće.
26. I ni jedan koji živi i vjeruje mene ne će umrijeti va vijek. Vjeruješ li ovo?
27. Reče mu : da, Gospode! ja vjerovah da si ti Hristos sin Božij koji je trebalo da dogje na svijet.
28. I ovo rekavši otide te zovnu tajno Mariju sestru svoju govoreći : učitelj je došao, i zove te.
29. A ona kako ču, usta brzo i otide k njemu;
30. Jer Isus još ne bješe došao u selo, nego bijaše na onom mjestu gdje ga srete Marta.
31. A Judejci onda koji bijahu s njom u kući i tješahu je, kad vidješe Mariju da brzo usta i izigje, pogjoše za njom govoreći da ide na grob da plače onamo.
32. A Marija kako dogje gde bješe Isus, i vidje ga, pade na noge njegove govoreći mu : Gospode! da si ti bio ovdje, ne bi umr'o moj brat.
33. Onda Isus kad je vidje gdje plače, i gdje plaču Judejci koji dogjoše s njom, zgrozi se u duhu, i sam postade žalostan.
34. I reče : gdje ste ga metnuli? Rekoše mu : Gospode! hajde da vidiš.
35. Udariše suze Isusu.
36. Onda Judejci govorahu : gledaj kako ga ljubljaše.

37. A neki od njih rekoše: ne mogaše li ovaj koji otvori oči slijepcu učiniti da i ovaj ne umre?

38. A Isus opet se zgrozi u sebi, i dogje na grob; a bijaše pećina, i kamen ležaše na njoj.

39. Isus reče: uzmite kamen. Reče mu Marta, sestra onoga što je umr'o: Gospode! već smrdi; jer su četiri dana kako je umr'o.

40. Isus joj reče: ne rekoh li ti da ako vjeruješ vidjećeš slavu Božiju?

41. Uzeše dakle kamen gdje ležaše mrtvac; a Isus podiže oči gore, i reče: oče! hvala ti što si me uslišio.

42. A ja znadoh da me svagda slušaš; nego rekoh naroda radi koji ovdje stoji, da vjeruju da si me ti poslao.

43. I ovo rekavši zovnu iza glasa: Lazare! izigji na polje.

44. I izigje mrtvac obavit platnom po rukama i po nogama, i lice njegovo ubrusom povezano. Isus im reče: razdriješite ga i pustite nek ide.

45. Onda mnogi od Judejaca koji bijahu došli k Mariji i vidješe šta učini Isus, vjerovaše ga.

46. A neki od njih otidoše k farisejima i kazaše im šta učini Isus.

47. Onda glavari svešteničkí i fariseji sabraše skupštinu, i govorahu: šta ćemo činiti? Čovjek ovaj čini mnoga čudesa.

48. Ako ga ostavimo tako, svi će ga vjerovati: pa će doći Rimljani i uzeti nam zemlju i narod.

49. A jedan od njih, po imenu Kajafa, koji one godine bješe poglavar svešteničkí, reče im: vi ne znate ništa;

50. I ne mislite da je nama bolje da jedan čovjek umre za narod, nego li da narod sav propadne.

51. A ovo ne reče sam od sebe, nego, budući poglavar svešteničkí one godine, proreče da Isusu valja umrijeti za narod;

52. I ne samo za narod, nego da i rasijanu djecu Božiju skupi u jedno.

53. Od toga dakle dana dogovoriše se da ga ubiju.

54. A Isus više ne hogjaše javno po Judejcima, nego odande otide u kraj blizu pustinje u grad po imenu Jefrem, i ondje hogjaše s učenicima svojima.

55. A bješe blizu pasha Jevrejska, i mnogi iz onoga kraja dogjoše u Jerusalim prije pashe da se očiste.

56. Tada tražahu Isusa, i stojeći u crkvi govorahu megju sobom: šta mislite vi za što ne dolazi na praznik?

57. A glavari svešteničkí i fariseji izdaše zapovijest ako ga ko opazi gdje je, da javi da ga uhvate.

GLAVA 12.

A Isus prije pashe na šest dana dogje u Vitaniju gdje bješe Lazar što umrije, koga podiže iz mrtvijeh.

2. Ondje mu pak zgotoviše večeru, i Marta služaše, a i Lazar sjegjaše s njim za trpezom;

3. A Marija uzevši litru pravoga nardova mnogocjenoga mira pomaza noge Isusove, i otr kosom svojom noge njegove; a kuća se napuni mirisa od mira.

4. Onda reče jedan od učenika njegovijeh, Juda Simonov Iskariotski, koji ga poslije izdade:

5. Za što se ovo miro ne prodade za trista groša i ne dade siromasima?

6. A ovo ne reče što se staraše za siromahe, nego što bješe lupež, i imaše kovčežić, i nošaše što se metaše unj.

7. A Isus reče: ne dirajte u nju; ona je to dohranila za dan mojega pogreba:

8. Jer siromahe svagda imate sa sobom, a mene nemate svagda.

9. Razumje pak mnogi narod iz Judeje da je ondje i dogjoše ne samo Isusa radi nego i da vide Lazara kojega podiže iz mrtvijeh.

10. A glavari svešteničkí dogovoriše se da i Lazara ubiju;

11. Jer mnogi njega radi igjahu iz Judeje i vjerovahu Isusa.

12. A sjutradan mnogi od naroda koji bješe došao na praznik, čuvši da Isus ide u Jerusalim

13. Uzeše grane od finika i izigjoše mu na susret, i vikahu govoreći: blagosloven koji ide u ime Gospodnje, car Izrailjev.

14. A Isus našavši magare usjede nanj, kao što je pisano:

15. Ne boj se kćeri Sionova, evo car tvoj ide sjedeći na magaretu.

16. Ali ovo učenici njegovi ne razumješe prije: nego kad se proslavi Isus onda se opomenuše da ovo bješe za njega pisano, i ovo mu učiniše.

17. A narod svjedočaše koji bješe prije

s njim kad Lazara izazva iz groba i podiže ga iz mrtvijeh.

18. Za to ga i srete narod, jer čuše da on učini ovo čudo.

19. A fariseji govorahu megju sobom: vidite da ništa ne pomaže? gle, svijet ide za njim.

20. A bijahu neki Grci megju onima koji bijahu došli na praznik da se mole Bogu.

21. Ovi dakle pristupiše k Filipu, koji bješe iz Vitsaide Galilejske, i moljahu ga govoreći: gospodine! mi bismo htjeli da vidimo Isusa.

22. Dogje Filip i kaza Andriji, a Andrija i Filip opet kazaše Isusu.

23. A Isus odgovori im govoreći: dogje čas da se proslavi sin čovječij.

24. Zaista, zaista vam kažem: ako zrno pšenično padnuvši na zemlju ne umre, onda jedno ostane; ako li umre mnogo roda rodi:

25. Koji ljubi dušu svoju izgubiće je, a ko mrzi na dušu svoju na ovom svijetu, sačuvaće je za život vječni.

26. Ko meni služi, za mnom nek ide, i gdje sam ja ondje i sluga moj neka bude; i ko meni služi onoga će poštovati otac moj.

27. Sad je duša moja žalosna; i šta da kažem? Oče! sačuvaj me od ovoga časa; ali za to dogjoh na čas ovaj.

28. Oče! proslavi ime svoje! Tada glas dogje s neba: i proslavio sam, i opet ću proslaviti.

29. A kad ču narod koji stajaše, govorahu: grom zagrmi; a drugi govorahu: angjeo mu govori.

30. Isus odgovori i reče: ovaj glas ne bi mene radi nego naroda radi.

31. Sad je sud ovome svijetu: sad će biti istjeran knez ovoga svijeta na polje.

32. I kad ja budem podignut od zemlje, sve ću privući k sebi.

33. A ovo govoraše da pokaže kakvom će smrti umrijeti.

34. Narod mu odgovori: mi čusmo iz zakona da će Hristos ostati va vijek; kako ti govoriš da se sinu čovječijemu valja podignuti? Ko je taj sin čovječij?

35. A Isus im reče: još je malo vremena vidjelo s vama; hodite dok vidjelo imate da vas tama ne obuzme; jer ko hodi po tami ne zna kuda ide.

36. Dok vidjelo imate vjerujte vidjelo, da budete sinovi vidjela. Rekavši ovo Isus otide i sakri se od njih.

37. Ako je i činio tolika čudesa pred njima, opet ga ne vjerovahu;

38. Da se zbude riječ Isaije proroka koji reče: Gospode! ko vjerova govorenju našemu? i ruka Gospodnja kome se otkri?

39. Za to ne mogahu vjerovati, jer opet reče Isaija:

40. Zaslijepio je oči njihove i okamenio srca njihova, da ne vide očima ni srcem razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim.

41. Ovo reče Isaija kad vidje slavu njegovu i govori za njega.

42. Ali opet i od knezova mnogi ga vjerovaše; nego radi fariseja ne priznavahu, da ne bi bili izgnani iz zbornice;

43. Jer im većma omilje slava ljudska nego slava Božija.

44. A Isus povika i reče: ko mene vjeruje ne vjeruje mene, nego onoga koji me posla;

45. I ko vidi mene vidi onoga koji me posla.

46. Ja dogjoh vidjelo na svijet, da ni jedan koji me vjeruje ne ostane u tami.

47. I ko čuje moje riječi i ne vjeruje, ja mu ne ću suditi; jer ja ne dogjoh da sudim svijetu, nego da spasem svijet.

48. Koji se odriče mene, i ne prima riječi mojijeh, ima sebi sudiju: riječ koju ja govorih ona će mu suditi u pošljednji dan;

49. Jer ja od sebe ne govorih, nego otac koji me posla on mi dade zapovijest šta ću kazati i šta ću govoriti.

50. I znam da je zapovijest njegova život vječni. Što ja dakle govorim onako govorim kao što mi reče otac.

GLAVA 13.

A pred praznik pashe, znajući Isus da mu dogje čas da prijegje iz ovoga svijeta k ocu, kako je ljubio svoje koji bijahu na svijetu, do kraja ih ljubi.

2. I po večeri kad već gjavo bješe metnuo u srce Judi Simonovu Iskariotskome da ga izda,

3. Znajući Isus da mu sve otac dade u ruke, i da od Boga izigje, i k Bogu ide,

4. Ustade od večere, i skide svoje haljine, i uze ubrus te se zapreže;

5. Po tom usu vodu u umivaonicu, i poče prati noge učenicima i otirati ubrusom kojijem bješe zapregnut.
6. Onda dogje k Simonu Petru, i on mu reče : Gospode! zar ti moje noge da opereš?
7. Isus odgovori i reče mu : što ja činim ti sad ne znaš, ali ćeš poslije doznati.
8. Reče mu Petar : nikad ti ne ćeš oprati mojijeh nogu. Isus mu odgovori : ako te ne operem nemaš dijela sa mnom.
9. Reče mu Simon Petar : Gospode! ne samo noge moje, nego i ruke i glavu.
10. Isus mu reče : opranome ne treba do samo noge oprati, jer je sav čist; i vi ste čisti, ali ne svi.
11. Jer znadijaše izdajnika svojega, za to reče : nijeste svi čisti.
12. A kad im opra noge, uze haljine svoje, i sjedavši opet za trpezu reče im: znate li što ja učinih vama?
13. Vi zovete mene učiteljem i Gospodom; i pravo velite : jer jesam.
14. Kad dakle ja oprah vama noge Gospod i učitelj, i vi ste dužni jedan drugome prati noge.
15. Jer ja vam dadoh ugled da i vi tako činite kao što ja vama učinih.
16. Zaista, zaista vam kažem : nije sluga veći od gospodara svojega, niti je poslanik veći od onoga koji ga je poslao.
17. Kad ovo znate, blago vama ako ga izvršujete.
18. Ne govorim za sve vas, jer ja znam koje izbrah; nego da se zbude pismo : koji sa mnom hljeb jede podiže petu svoju na me.
19. Sad vam kažem prije nego se zbude, da, kad se zbude, vjerujete da sam ja.
20. Zaista, zaista vam kažem : koji prima onoga koga pošljem mene prima; a ko prima mene prima onoga koji me posla.
21. Rekavši ovo Isus posta žalostan u duhu, i posvjedoči i reče : zaista, zaista vam kažem : jedan izmegju vas izdaće me.
22. Onda se učenici zgledahu megju sobom, i čugjahu se za koga govori.
23. A jedan od učenika njegovijeh, kojega Isus ljubljaše, sjegjaše za trpezom na krilu Isusovu.
24. Onda namaže na njega Simon Petar da zapita ko bi *to* bio za koga govori.
25. A on leže na prsi Isusove i reče mu : Gospode! ko je *to*?
26. Isus odgovori : onaj je kome ja umočivši zalogaj dam. I umočivši zalogaj dade Judi Simonovu Iskariotskome.
27. I po zalogaju tada ugje u njega sotona. Onda mu reče Isus : šta činiš čini brže.
28. A ovo ne razumje niko od onijeh što sjegjahu za trpezom za što mu reče.
29. A neki mišljahu, budući da u Jude bješe kesa, da mu Isus reče : kupi što treba za praznik; ili da da što siromašnima.
30. A on uzevši zalogaj odmah izigje; a bješe noć.
31. Kad on izigje, *onda* Isus reče : sad se proslavi sin čovječij, i Bog se proslavi u njemu.
32. Ako se Bog proslavi u njemu, i Bog će njega proslaviti u sebi, i odmah će ga proslaviti.
33. Dječice! još sam malo s vama; tražićete me, i kao što rekoh Judejcima : kuda ja idem vi ne možete doći, i vama govorim sad.
34. Novu vam zapovijest dajem da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubih, da se i vi ljubite megju sobom.
35. Po tom će svi poznati da ste moji učenici ako uzimate ljubav megju sobom.
36. Reče mu Simon Petar : Gospode! kuda ideš? Isus mu odgovori : kuda ja idem ne možeš sad ići za mnom, ali ćes poslije poći za mnom.
37. Petar mu reče : Gospode! za što ne mogu sad ići za tobom? dušu ću svoju položiti za te.
38. Odgovori mu Isus : dušu li ćeš svoju položiti za me? Zaista, zaista ti kažem : ne će pijetao zapjevati dok me se triput ne odrečeš.

GLAVA 14.

Da se ne plaši srce vaše, vjerujte Boga, i mene vjerujte.
2. Mnogi su stanovi u kući oca mojega. A da nije tako, kazao bih vam : idem da vam pripravim mjesto.
3. I kad otidem i pripravim vam mjesto, opet ću doći, i uzeću vas k sebi da i vi budete gdje sam ja.

4. I kuda ja idem znate, i put znate.
5. Reče mu Toma : Gospode! ne znamo kuda ideš; i kako možemo put znati?
6. Isus mu reče : ja sam put i istina i život; niko ne će doći k ocu do kroza me.
7. Kad biste mene znali onda biste znali i oca mojega; i odsele poznajete ga, i vidjeste ga.
8. Reče mu Filip : Gospode! pokaži nam oca, i biće nam dosta.
9. Isus mu reče : toliko sam vrijeme s vama i nijesi me poznao, Filipe? koji vidje mene, vidje oca; pa kako ti govoriš : pokaži nam oca?
10. Zar ne vjeruješ da sam ja u ocu i otac u meni? Riječi koje vam ja govorim ne govorim od sebe; nego otac koji stoji u meni on tvori djela.
11. Vjerujte meni da sam ja u ocu i otac u meni; ako li *meni* ne *vjerujete*, vjerujte mi po tijem djelima.
12. Zaista, zaista vam kažem : koji vjeruje mene, djela koja ja tvorim i on će tvoriti, i veća će od ovijeh tvoriti : jer ja idem k ocu svojemu;
13. I štagod zaištete u oca u ime moje, ono ću vam učiniti, da se proslavi otac u sinu.
14. I ako što zaištete u ime moje, ja ću učiniti.
15. Ako imate ljubav k meni, zapovijesti moje držite.
16. I ja ću umoliti oca, i daće vam drugoga utješitelja da bude s vama na vijek :
17. Duha istine, kojega svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u vama će biti.
18. Ne ću vas ostaviti sirotne; doći ću k vama.
19. Još malo, i svijet mene više ne će vidjeti; a vi ćete me vidjeti; jer ja živim, i vi ćete življeti.
20. U onaj ćete vi dan doznati da sam ja u ocu svojemu, i vi u meni, i ja u vama.
21. Ko ima zapovijesti moje i drži ih on je onaj što ima ljubav k meni; a koji ima ljubav k meni imaće k njemu ljubav otac moj; i ja ću imati ljubav k njemu, i javiću mu se sam.
22. Reče mu Juda, ne Iskariotski : Gospode! šta je to da ćeš se nama javiti, a ne svijetu?
23. Isus odgovori i reče mu : ko ima ljubav k meni, držaće riječ moju; i otac moj imaće ljubav k njemu; i k njemu ćemo doći, i u njega ćemo se staniti.
24. Koji nema ljubavi k meni ne drži mojijeh riječi; a riječ što čujete nije moja nego oca koji me posla.
25. Ovo vam kazah dok sam s vama.
26. A utješitelj Duh sveti, kojega će otac poslati u ime moje, on će vas naučiti svemu i napomenuće vam sve što vam rekoh.
27. Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam : ne dajem vam *ga* kao što svijet daje, da se ne plaši srce vaše, i da se ne boji.
28. Čuste da vam ja kazah : idem, i doći ću k vama. Kad biste imali ljubav k meni, onda biste se obradovali što rekoh : idem k ocu; jer je otac moj veći od mene.
29. I sad vam kazah, prije dok se nije zbilo, da vjerujete kad se zbude.
30. Već ne ću mnogo govoriti s vama; jer ide knez ovoga svijeta, i u meni nema ništa.
31. Nego da vidi svijet da imam ljubav k ocu, i kao što mi zapovjedi otac onako tvorim. Ustanite, hajdemo odavde.

GLAVA 15.

Ja sam pravi čokot, i otac je moj vinogradar :
2. Svaku lozu na meni koja ne ragja roda odsjeći će je; i svaku koja ragja rod očistiće je da više roda rodi.
3. Vi ste već očišćeni riječju koju vam govorih.
4. Budite u meni i ja *ću* u vama. Kao što loza ne može roda roditi sama od sebe ako ne bude na čokotu, tako i vi ako u meni ne budete.
5. Ja sam čokot a vi loze : i koji bude u meni i ja u njemu on će roditi mnogi rod : jer bez mene ne možete činiti ništa.
6. Ko u meni ne ostane izbaciće se na polje kao loza, i osušiće se, i skupiće je, i u oganj baciti, i spaliti.
7. Ako ostanete u meni i riječi moje u vama ostanu, štagod hoćete ištite, i biće vam.

8. Tijem će se otac moj proslaviti, da rod mnogi rodite; i bićete moji učenici.
9. Kao što otac ima ljubav k meni, i ja imam ljubav k vama; budite u ljubavi mojoj.
10. Ako zapovijesti moje uzdržite ostaćete u ljubavi mojoj, kao što ja održah zapovijesti oca svojega i ostajem u ljubavi njegovoj.
11. Ovo vam kazah, da radost moja u vama ostane i radost vaša se ispuni.
12. Ovo je zapovijest moja da imate ljubav megju sobom, kao što ja imadoh ljubav k vama.
13. Od ove ljubavi niko veće nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje svoje.
14. Vi ste prijatelji moji ako tvorite što vam ja zapovijedam.
15. Više vas ne nazivam slugama; jer sluga ne zna šta radi gospodar njegov: nego vas nazvah prijateljima; jer vam sve kazah što čuh od oca svojega.
16. Vi mene ne izbraste, nego ja vas izbrah, i postavih vas da vi idete i rod rodite; i davaš rod ostane, da štogod zaištete u oca u ime moje da vam da.
17. Ovo vam zapovijedam da imate ljubav megju sobom.
18. Ako svijet na vas uzmrzi, znajte da na mene omrznu prije vas.
19. Kad biste bili od svijeta, onda bi svijet svoje ljubio : a kako nijeste od svijeta, nego vas ja od svijeta izbrah, za to mrzi na vas svijet.
20. Opominjite se riječi koju vam ja rekoh : nije sluga veći od gospodara svojega. Ako mene izgnaše, i vas će izgnati; ako moju riječ održaše i vašu će održati.
21. Ali sve će vam ovo činiti za ime moje, jer ne poznaju onoga koji me posla.
22. Da nijesam bio došao i govorio im ne bi grijeha imali; a sad izgovora ne će imati za grijeh svoj.
23. Koji mrzi na mene i na oca mojega mrzi.
24. Da nijesam bio djela tvorio megju njima kojijeh niko drugi ne tvori, ne bi grijeha imali : a sad i vidješe, i omrznuše na mene i na oca mojega.
25. Ali da se zbude riječ napisana u zakonu njihovom : omrznuše na mene ni za što.
26. A kad dogje utješitelj, koga ću vam poslati od oca, Duh istine, koji od oca izlazi, on će svjedočiti za mene.
27. A i vi ćete svjedočiti, jer ste od početka sa mnom.

GLAVA 16.

Ovo vam kazah da se ne sablaznite.
2. Izgoniće vas iz zbornica; a doći će vrijeme kad će svaki koji vas ubije misliti da Bogu službu čini.
3. I ovo će činiti, jer ne poznaše oca ni mene.
4. Nego vam ovo kazah kad dogje vrijeme da se opomenete ovoga da vam ja kazah; a isprva ne kazah vam ovo, jer bijah s vama.
5. A sad idem k onome koji me posla, i niko me od vas ne pita : kuda ideš?
6. Nego što vam ovo kazah žalosti napuni se srce vaše.
7. Nego vam ja istinu govorim : bolje je za vas da ja idem : jer ako ja ne idem, utješitelj ne će doći k vama; ako li idem, poslaću ga k vama.
8. I kad on dogje pokaraće svijet za grijeh, i za pravdu, i za sud :
9. Za grijeh dakle što ne vjeruju mene;
10. A za pravdu što idem k ocu svojemu, i više me ne ćete vidjeti;
11. A za sud što je knez ovoga svijeta osuđjen.
12. Još vam mnogo imam kazati; ali sad ne možete nositi.
13. A kad dogje on, Duh istine, uputiće vas na svaku istinu; jer ne će od sebe govoriti, nego će govoriti što čuje, i javiće vam što će biti u napredak.
14. On će me proslaviti, jer će od mojega uzeti, i javiće vam :
15. Sve što ima otac moje je : za to rekoh da će od mojega uzeti, i javiti vam.
16. Još malo, i ne ćete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti : jer idem k ocu.
17. A *neki* od učenika njegovijeh rekoše megju sobom : šta je to što nam kaže : još malo, i ne ćete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti; i : ja idem k ocu ?
18. Govorahu dakle : šta je to što govori : malo ? ne znamo šta govori.
19. A Isus razumje da šćadijahu da

ga zapitaju, pa im reče : za to li se zapitujete megju sobom što rekoh : još malo i ne ćete me vidjeti, i opet malo pa ćete me vidjeti ?

20. Zaista, zaista vam kažem da ćete vi zaplakati i zaridati, a svijet će se radovati; i vi ćete žalosni biti, ali će se vaša žalost okrenuti na radost.

21. Žena kad ragja trpi muku; jer dogje čas njezin : ali kad rodi dijete, više se ne opominje žalosti od radosti, jer se rodi čovjek na svijet.

22. Tako i vi dakle imate sad žalost; ali ću vas opet vidjeti, i radovaće se srce vaše, i vaše radosti niko ne će uzeti od vas;

23. I u onaj dan ne ćete me pitati ni za što. Zaista, zaista vam kažem da štogod uzištete u oca u ime moje, daće vam.

24. Doslije ne iskaste ništa u ime moje; ištite i primićete, da radost vaša bude ispunjena.

25. Ovo vam govorih u pričama; ali će doći vrijeme kad vam više ne ću govoriti u pričama, nego ću vam upravo javiti za oca.

26. U onaj ćete dan u ime moje zaiskati, i ne velim vam da ću ja umoliti oca za vas;

27. Jer sam otac ima ljubav k vama kao što vi imaste ljubav k meni, i vjerovaste da ja od Boga izigjoh.

28. Izigjoh od oca, i dogjoh na svijet; i opet ostavljam svijet; i idem k ocu.

29. Rekoše mu učenici njegovi : eto sad upravo govoriš, a priče nikakve ne govoriš.

30. Sad znamo da sve znaš, i ne treba ti da te ko pita. Po tome vjerujemo da si od Boga izišao.

31. Isus im odgovori : zar sad vjerujete ?

32. Evo ide čas, i već je nastao, da se razbjegnete svaki na svoju *stranu* i mene sama ostavite; ali nijesam sam, jer je otac sa mnom.

33. Ovo vam kazah, da u meni mir imate. U svijetu ćete imati nevolju; ali ne bojte se, jer ja nadvladah svijet.

GLAVA 17.

Ovo govori Isus, pa podiže oči svoje na nebo i reče : oče! dogje čas, proslavi sina svojega, da i sin tvoj proslavi tebe;

2. Kao što si mu dao vlast nad svakijem tijelom da svemu što si mu dao da život vječni.

3. A ovo je život vječni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista.

4. Ja tebe proslavih na zemlji : posao svrših koji si mi dao da radim.

5. I sad proslavi ti mene, oče, u tebe samoga slavom koju imadoh u tebe prije nego svijet postade.

6. Ja javih ime tvoje ljudima koje si mi dao od svijeta; tvoji bijahu pa si ih meni dao, i tvoju riječ održaše.

7. Sad razumješe da je sve što si mi dao od tebe.

8. Jer riječi koje si dao meni dadoh im; i oni primiše, i poznadoše istinito da od tebe izigjoh, i vjerovaše da si me ti poslao.

9. Ja se za njih molim : ne molim se za (sav) svijet, nego za one koje si mi dao, jer su tvoji.

10. I moje sve je tvoje, i tvoje moje; i ja se proslavih u njima.

11. I više nijesam na svijetu, a oni su na svijetu, a ja idem k tebi. Oče sveti! sačuvaj ih u ime svoje, one koje si mi dao, da budu jedno kao i mi.

12. Dok bijah s njima na svijetu, ja ih čuvah u ime tvoje; one koje si mi dao sačuvah, i niko od njih ne pogibe osim sina pogibli, da se zbude pismo.

13. A sad k tebi idem, i ovo govorim na svijetu, da imaju radost moju ispunjenu u sebi.

14. Ja im dadoh riječ tvoju; i svijet omrznu na njih, jer nijesu od svijeta, kao ni ja što nijesam od svijeta.

15. Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih sačuvaš oda zla.

16. Od svijeta nijesu, kao ni ja što nijesam od svijeta.

17. Osveti ih istinom svojom : riječ je tvoja istina.

18. Kao što si ti mene poslao u svijet, i ja njih poslah u svijet.

19. Ja posvećujem sebe za njih, da i oni budu osvećeni istinom.

20. Ne molim pak samo za njih, nego i za one koji me uzvjeruju njihove riječi radi.

21. Da svi jedno budu, kao ti, oče, što si u meni i ja u tebi; da i oni u nama

jedno budu, da i svijet vjeruje da si me ti poslao.

22. I slavu koju si mi dao ja dadoh njima, da budu jedno kao mi što smo jedno.

23. Ja u njima i ti u meni : da budu sa svijem u jedno, i da pozna svijet da si me ti poslao i da si imao ljubav k njima kao i k meni što si ljubav imao.

24. Oče! hoću da i oni koje si mi dao budu sa mnom gdje sam ja; da vide slavu moju koju si mi dao, jer si imao ljubav k meni prije postanja svijeta.

25. Oče pravedni! svijet tebe ne pozna, a ja te poznah, i ovi poznaše da si me ti poslao.

26. I pokazah im ime tvoje, i pokazaću : da ljubav kojom si mene ljubio u njima bude, i ja u njima.

GLAVA 18.

I rekavši ovo Isus izigje s učenicima svojijem preko potoka Kedrona gdje bješe vrt, u koji ugje on i učenici njegovi.

2. A Juda izdajnik njegov znadijaše *ono* mjesto; jer se Isus često skupljaše ondje s učenicima svojijem.

3. Onda Juda uze četu i od glavara svešteničkijeh i fariseja momke, i dogje onamo s fenjerima i sa svijećama i s oružjem.

4. A Isus znajući sve što će biti od njega izigje i reče im : koga tražite?

5. Odgovoriše mu : Isusa Nazarećanina. Isus im reče : ja sam. A s njima stajaše i Juda koji ga izdavaše.

6. A kad im reče : ja sam; izmakoše se natrag i popadaše na zemlju.

7. Onda ih opet zapita Isus : koga tražite? A oni rekoše : Isusa Nazarećanina.

8. Isus im odgovori : kazah vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, ostavite ove nek idu.

9. Da se izvrši riječ što reče : ne izgubih ni jednoga od onijeh koje si mi dao.

10. A Simon Petar imaše nož, pa ga izvadi i udari slugu poglavara svešteničkoga, i odsiječe mu desno uho. A sluzi bješe ime Malho.

11. Onda reče Isus Petru : zadjeni nož u nožnice. Čašu koju mi dade otac zar da je ne pijem?

12. A četa i vojvoda i momci Jevrejski uhvatiše Isusa i svezaše ga,

13. I odvedoše ga najprije Ani, jer bješe tast Kajafi, koji bješe poglavar svešteničkí one godine.

14. A Kajafa bješe onaj što dade svjet Judejcima da je bolje da umre jedan čovjek nego narod *da propadne*.

15. Za Isusom pak igjaše Simon Petar i drugi učenik; a učenik onaj bješe poznat kod poglavara svešteničkoga, i ugje s Isusom u dvor poglavara svešteničkoga;

16. A Petar stajaše na polju kod vrata. Onda izigje onaj učenik što bješe poznat kod poglavara svešteničkoga i reče vratarici te uvede Petra.

17. Onda reče sluškinja vratarica Petru : da nijesi i ti učenik ovoga čovjeka? On reče : nijesam.

18. A sluge i momci bijahu naložili oganj i stajahu te se grijahu, jer bješe zima; a i Petar stajaše s njima i grijaše se.

19. Poglavar pak svešteničkí zapita Isusa za učenike njegove i za njegovu nauku.

20. Isus mu odgovori : ja govorih javno svijetu, ja svagda učih u zbornici i u crkvi, gdje se svagda skupljaju Judejci, i ništa tajno ne govorih.

21. Što pitaš mene? Pitaj one koji su slušali šta sam im govorio; evo ovi znadu šta sam ja govorio.

22. A kad on ovo reče, jedan od momaka koji stajahu ondje udari Isusa po obrazu, i reče : zar tako odgovaraš poglavaru svešteničkome?

23. Isus mu odgovori : ako zlo rekoh, dokaži *da je* zlo; ako li dobro, za što me biješ?

24. I Ana ga posla svezana Kajafi poglavaru svešteničkome.

25. A Simon Petar stajaše i grijaše se. Onda mu rekoše : da nijesi i ti od učenika njegovijeh? A on se odreče i reče : nijesam.

26. Reče jedan od slugu poglavara svešteničkoga koji bješe rogjak onome što mu Petar odsiječe uho : ne vidjeh li ja tebe u vrtu s njim?

27. Onda se Petar opet odreče; i odmah pijetao zapjeva.

28. A Isusa povedoše od Kajafe u sudnicu. Ali bješe jutro, i oni ne ugjoše

u sudnicu da se ne bi opoganili, nego da bi mogli jesti pashu.

29. Onda Pilat izigje k njima na polje i reče : kakovu krivicu iznosite na ovoga čovjeka?

30. Odgovoriše mu i rekoše : kad on ne bi bio zločinac ne bismo ga predali tebi?

31. A Pilat im reče : uzmite ga vi i po zakonu svojemu sudite mu. A Jevreji mu rekoše : mi ne smijemo nikoga pogubiti.

32. Da se zbude riječ Isusova koju reče kazujući kakvom će smrti umrijeti.

33. Onda ugje Pilat opet u sudnicu, i dozva Isusa, i reče mu : ti si car Judejski?

34. Isus mu odgovori : govoriš li ti to sam od sebe, ili ti drugi kazaše za mene?

35. Pilat odgovori : zar sam ja Jevrejin? Rod tvoj i glavari svešteničkí predaše te meni; šta si učinio?

36. Isus odgovori : carstvo moje nije od ovoga svijeta; kad bi bilo od ovoga svijeta carstvo moje, onda bi sluge moje branile da ne bih bio predan Jevrejima; ali carstvo moje nije odavde.

37. Onda mu reče Pilat : daklem si ti car? Isus odgovori : ti govoriš da sam ja car. Ja sam za to rogjen, i za to dogjoh na svijet da svjedočim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moj.

38. Reče mu Pilat : šta je istina? I ovo rekavši izigje opet k Jevrejima, i reče im : ja nikakve krivice ne nalazim na njemu.

39. A u vas je običaj da vam jednoga pustim na pashu, hoćete li dakle da vam pustim cara Judejskoga?

40. Onda svi povikaše opet govoreći : ne ovoga, nego Varavu. A Varava bješe hajduk.

GLAVA 19.

Tada dakle Pilat uze Isusa i šiba ga.

2. I vojnici spletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i obukoše mu skerletnu haljinu,

3. I govorahu : zdravo, care Judejski! i bijahu ga po obrazima.

4. Onda Pilat izigje opet na polje, i reče im : evo ga izvodim k vama na polje, da vidite da na njemu ne nalazim nikakve krivice.

5. A Isus izigje na polje pod vijencem od trnja i u skerletnoj haljini. I reče im *Pilat* : evo čovjeka!

6. A kad ga vidješe glavari svešteničkí i momci, povikaše govoreći : raspni ga, raspni. Pilat im reče : uzmite ga vi i raspnite, jer ja ne nalazim na njemu krivice.

7. Odgovoriše mu Jevreji : mi imamo zakon i po zakonu našemu valja da umre, jer načini sebe sinom Božijem.

8. Kad dakle Pilat ču ovu riječ, poboja se većma.

9. I opet ugje u sudnicu, i reče Isusu: odakle si ti? A Isus mu ne dade odgovora.

10. A Pilat mu reče : zar meni ne govoriš? ne znaš li da imam vlast raspeti te, i vlast imam pustiti te?

11. Isus odgovori : ne bi imao vlasti nikakve nada mnom kad ti ne bi bilo dano odozgo; za to onaj ima veći grijeh koji me predade tebi.

12. Od tada gledaše Pilat da ga pusti. Ali Jevreji vikahu govoreći : ako ovoga pustiš nijesi prijatelj ćesaru. Svaki koji sebe carem gradi protivi se ćesaru.

13. Pilat dakle čuvši ovu riječ izvede Isusa na polje, i sjede na sudijnsku stolicu na mjestu koje se zove kaldrma a Jevrejski Gavata.

14. A bješe petak u oči pashe oko šestoga sahata : i *Pilat* reče Jevrejima : evo car vaš.

15. A oni vikahu : uzmi, uzmi raspni ga. Pilat im reče : zar cara vašega da razapnem? Odgovoriše glavari svešteničkí : mi nemamo cara osim ćesara.

16. Tada im ga dakle predade da se razapne. A *oni* uzeše Isusa i odvedoše.

17. I noseći krst svoj izigje na mjesto koje se zove košturnica a Jevrejski Golgota.

18. Ondje ga razapeše, i s njim drugu dvojicu s jedne i s druge strane, a Isusa u srijedi.

19. Pilat pak napisa i natpis i metnu na krst; a bješe napisano : Isus Nazarećanin car Judejski.

20. I ovaj natpis čitaše mnogi od Jevreja; jer mjesto bješe blizu grada gdje razapeše Isusa; i bješe napisano Jevrejski, Grčki, Latinski.

21. A Jevrejski glavari svešteničkí govorahu Pilatu : ne piši : car Judejski, nego da sam reče : ja sam car Judejski.

22. Pilat odgovori : što pisah pisah.

23. A vojnici kad razapeše Isusa uzeše njegove haljine i načiniše četiri dijela, svakome vojniku po dijel, i dolamu ; a dolama ne bješe šivena *nego* izatkana sva s vrha *do dna*.

24. Onda rekoše megju sobom : da je ne deremo, nego da bacimo kocke za nju kome će dopasti. Da se zbude pismo koje govori : razdijeliše haljine moje megju sobom, i za dolamu moju baciše kocke. Vojnici dakle tako učiniše.

25. A stajahu kod krsta Isusova mati njegova, i sestra matere njegove Marija Kleopova, i Marija Magdalina.

26. A Isus vidjevši mater i učenika koga ljubljaše gdje stoje reče materi svojoj : ženo ! eto ti sina !

27. Po tom reče učeniku : eto ti matere ! I od onoga časa uze je učenik k sebi.

28. Po tom znajući Isus da se već sve svrši, da se zbude pismo reče : žedan sam.

29. Ondje stajaše sud pun octa ; a oni napuniše sungjer octa, i nataknuvši na trsku, prinesoše k ustima njegovijem.

30. A kad primi Isus ocat reče : svrši se. I prekloniví glavu predade duh.

31. A budući da bješe petak, pa da ne bi tijela ostala na krstu u subotu (jer bijaše veliki dan ona subota), Jevreji moliše Pilata da im prebiju golijeni pa da *ih* skinu.

32. Onda dogjoše vojnici, i prvome dakle prebiše golijeni i drugome raspetome s njim.

33. A došavši na Isusa, kad ga vidješe da je već umr'o, ne prebiše mu golijênî :

34. Nego jedan od vojnika probode mu rebra kopljem ; i odmah izigje krv i voda.

35. I onaj što vidje posvjedoči, i svjedočanstvo je njegovo istinito ; i on zna da istinu govori da vi vjerujete.

36. Jer se ovo dogodi da se zbude pismo : kost njegova da se ne prelomi.

37. I opet drugo pismo govori : pogledaće onoga koga probodoše.

38. A po tom Josif iz Arimateje, koji bješe učenik Isusov ali kradom od straha Jevrejskoga, moli Pilata da uzme tijelo Isusovo, i dopusti Pilat. Onda dogje i uze tijelo Isusovo.

39. A dogje i Nikodim, koji prije dolazi k Isusu noću, i donese pomiješane smirne i aloja oko sto litara.

40. I uzeše tijelo Isusovo, i obaviše ga platnom s mirisima, kao što je običaj u Jevreja da ukopavaju.

41. A bijaše blizu *onoga* mjesta gdje bješe razapet, vrt, i u vrtu grob nov, u koji niko nikad ne bješe metnut.

42. Ondje dakle petka radi Jevrejskoga, jer bješe blizu grob, metnuše Isusa.

GLAVA 20.

A u prvi *dan* nedjelje dogje Marija Magdalina na grob rano, još dok se ne bješe rasvanulo, i vidje da je kamen odvaljen od groba.

2. Onda otrča, i dogje k Simonu Petru i k drugom učeniku koga ljubljaše Isus, i reče im : uzeše Gospoda iz groba i ne znamo gdje ga metnuše.

3. A Petar izigje i drugi učenik, i pogjoše ka grobu.

4. Trčahu pak oba zajedno, i drugi učenik trčaše brže od Petra, i dogje prije ka grobu.

5. I nadvirivši se vidje haljine gdje leže ; ali ne ugje.

6. Dogje pak Simon Petar za njim, i ugje u grob, i vidje haljine same gdje leže.

7. I ubrus koji bješe na glavi njegovoj ne s haljinama da leži nego osobito savit na jednom mjestu.

8. Tada dakle ugje i drugi učenik koji najprije dogje ka grobu, i vidje i vjerova.

9. Jer još ne znadijahu pisma da njemu valja ustati iz mrtvijeh.

10. Onda otidoše opet učenici doma.

11. A Marija stajaše na polju kod groba i plakaše. I kad plakaše nadviri se nad grob,

12. I vidje dva angjela u bijelijem haljinama gdje sjede jedan čelo glave a jedan čelo nogu gdje bješe ležalo tijelo Isusovo.

13. I rekoše joj oni : ženo ! što plačeš ? Reče im : uzeše Gospoda mojega, i ne znam gdje ga metnuše.

14. I ovo rekavši obazre se natrag, i vidje Isusa gdje stoji, i ne znadijaše da je Isus.

15. Isus joj reče: ženo! što plačeš? koga tražiš? A ona misleći da je vrtar reče mu: gospodine! ako si ga ti uzeo kaži mi gdje si ga metnuo, i ja ću ga uzeti.

16. Isus joj reče: Marija! A ona obazrevši se reče mu: Ravuni! koje znači učitelju.

17. Reče joj Isus: ne dohvataj se do mene, jer se još ne vratih k ocu svojemu; nego idi k braći mojoj, i kaži im: vraćam se k ocu svojemu i ocu vašemu, i Bogu svojemu i Bogu vašemu.

18. A Marija Magdalina otide, i javi učenicima da vidje Gospoda i kaza joj ovo.

19. A kad bi u veče onaj prvi dan nedjelje, i vrata bijahu zatvorena gdje se bijahu učenici njegovi skupili od straha Jevrejskoga, dogje Isus i stade na srijedu i reče im: mir vam.

20. I ovo rekavši pokaza im ruke i rebra svoja. Onda se učenici obradovaše vidjevši Gospoda.

21. A Isus im reče opet: mir vam; kao što otac posla mene, i ja šiljem vas.

22. I ovo rekavši dunu, i reče im: primite Duh sveti.

23. Kojima oprostite grijehe, oprostiće im se; i kojima zadržite, zadržaće se.

24. A Toma koji se zove Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bješe ondje s njima kad dogje Isus.

25. A drugi mu učenici govorahu: vidjesmo Gospoda. A on im reče: dok ne vidim na rukama njegovijem rana od klînâ, i ne metnem prsta svojega u rane od klînâ, i ne metnem ruke svoje u rebra njegova; ne ću vjerovati.

26. I poslije osam dana opet bijahu učenici njegovi unutra, i Toma s njima. Dogje Isus kad bijahu vrata zatvorena, i stade megju njima i reče: mir vam.

27. Po tom reče Tomi: pruži prst svoj amo i vigji ruke moje; i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi nevjeran nego vjeran.

28. I odgovori Toma i reče mu: Gospod moj i Bog moj.

29. Isus mu reče: pošto me vidje vjerovao si: blago onima koji ne vidješe i vjerovaše.

30. A i mnoga druga čudesa učini Isus pred učenicima svojijem koja nijesu pisana u knjizi ovoj.

31. A ova se napisaše, da vjerujete da Isus jest Hristos sin Božij, i da vjerujući imate život u ime njegovo.

GLAVA 21.

Poslije toga opet se javi Isus učenicima svojijem na moru Tiverijadskom. A javi se ovako:

2. Bijahu zajedno Simon Petar i Toma koji se zvaše Blizanac, i Natanailo iz Kane Galilejske, i sinovi Zevedejevi, i druga dvojica od učenika njegovijeh.

3. Reče im Simon Petar: idem da lovim ribu. Rekoše mu: idemo i mi s tobom. Onda izigjoše i odmah sjedoše u lagju, i onu noć ne uhvatiše ništa.

4. A kad bi jutro, stade Isus na brijegu; ali učenici ne poznaše da je Isus.

5. A Isus im reče: djeco! eda što imate za jelo? Odgovoriše mu: nemamo.

6. A on im reče: bacite mrežu s desne strane lagje, i naći ćete. Onda baciše, i već ne mogahu izvući je od mnoštva ribe.

7. Onda učenik onaj koga ljubljaše Isus reče Petru: to je Gospod. A Simon Petar kad ču da je Gospod, zapreže se košuljom, jer bješe go, i skoči u more.

8. A drugi učenici dogjoše na lagji, jer ne bješe daleko od zemlje nego oko dvjesta lakata, vukući mrežu s ribom.

9. Kad dakle izljezoše na zemlju, vidješe oganj naložen, i na njemu metnutu ribu i hljeb.

10. Isus im reče: prinesite od ribe što sad uhvatiste.

11. A Simon Petar ugje i izvuče mrežu na zemlju punu velikijeh riba sto i pedeset i tri; i od tolikoga mnoštva ne prodrije se mreža.

12. Isus im reče: hodite objedujte. A ni jedan od učenika ne smjedijaše da ga pita: ko si ti? videći da je Gospod.

13. A dogje i Isus, i uze hljeb, i dade im, tako i ribu.

14. Ovo se već treći put javi Isus učenicima svojijem pošto ustade iz mrtvijeh.

15. A kad objedovaše, reče Isus Simonu Petru: Simone Jonin! ljubiš li me većma nego ovi? Reče mu: da, Go-

spode! ti znaš da te ljubim. Reče mu *Isus* : pasi jaganjce moje.

16. Reče mu opet drugom : Simone Jonin! ljubiš li me? Reče mu : da Gospode! ti znaš da te ljubim. Reče mu *Isus* : pasi ovce moje.

17. Reče mu trećom : Simone Jonin! ljubiš li me? A Petar posta žalostan što mu reče trećom : ljubiš li me? i reče mu : Gospode! ti sve znaš, ti znaš da te ljubim. Reče mu Isus : pasi ovce moje.

18. Zaista, zaista ti kažem : kad si bio mlad, opasivao si se sam, i hodio si kuda si htio; a kad ostariš, širićeš ruke svoje i drugi će te opasati i odvesti kuda ne ćeš.

19. A ovo reče pokazujući kakom će smrti proslaviti Boga. I rekavši ovo reče mu : hajde za mnom.

20. A Petar obazrevši se vidje gdje za njim ide onaj učenik koga Isus ljubljaše, koji i na večeri leže na prsi njegove i reče : Gospode! ko je taj koji će te izdati?

21. Vidjevši Petar ovoga reče Isusu : Gospode! a šta će ovaj?

22. Isus mu reče : ako hoću da on ostane dok ja ne dogjem, što je tebi *do toga*? Ti hajde za mnom.

23. Onda izigje ova riječ megju braćom da onaj učenik ne će umrijeti; ali Isus ne reče njemu da ne će umrijeti, nego : ako hoću da ostane dok ja ne dogjem, što je tebi *do toga*?

24. Ovo je onaj učenik koji svjedoči za ovo, koji i napisa ovo : i znamo da je svjedočanstvo njegovo istinito.

25. A ima i drugo mnogo što učini Isus, koje kad bi se redom popisalo, ni u sami svijet, mislim, ne bi mogle stati napisane knjige. Amin.

DJELA SVETIJEH APOSTOLA,

PISAO IH SVETI APOSTOL I JEVANGJELIST LUKA.

GLAVA 1.

Prvu sam ti knjigu napisao o svemu, o Teofile, što poče Isus i tvoriti i učiti

2. Do dana kad se uznese, pošto Duhom svetijem zapovjedi apostolima koje izabra,

3. Pred kojima i po stradanju svome pokaza sebe živa mnogijem istinitijem znacima, i javlja im se četrdeset dana, i govori o carstvu Božijemu.

4. I sabravši ih zapovjedi im da ne idu iz Jerusalima, nego da čekaju obećanje očino, koje čuste, reče, od mene;

5. Jer je Jovan krstio vodom, a vi ćete se krstiti Duhom svetijem ne dugo poslije ovijeh dana.

6. A oni onda koji zajedno bijahu, pitahu ga govoreći : Gospode! hoćeš li sad načiniti carstvo Izrailjevo?

7. A *on* im reče : nije vaše znati vremena i ljeta koje otac zadrža u svojoj vlasti;

8. Nego ćete primiti silu kad sigje Duh sveti na vas; i bićete mi svjedoci i u Jerusalimu i po svoj Judeji i Samariji i tja do kraja zemlje.

9. I ovo rekavši vidješe oni gdje se podiže i odnese ga oblak iz očiju njihovijeh.

10. I kad gledahu za njim gdje ide na nebo, gle dva čovjeka stadoše pred njima u bijelijem haljinama,

11. Koji i rekoše : ljudi Galilejci! šta stojite i gledate na nebo? Ovaj Isus koji se od vas uze na nebo tako će doći kao što vidjeste da ide na nebo.

12. Tada se vratiše u Jerusalim s gore koja se zove Maslinska, koja je blizu Jerusalima jedan subotni dan hoda.

13. I kad ugjoše, popeše se u sobu gdje stajahu Petar i Jakov, i Jovan i Andrija, Filip i Toma, Vartolomije i Matej, Jakov Alfejev i Simon Zilot, i Juda Jakovljev.

14. Ovi svi jednodušno bijahu jednako na molitvi i u moljenju sa ženama, i s Marijom materom Isusovom i braćom njegovom.

15. I u dane one ustavši Petar izmegju učenika reče (a bijaše naroda zajedno oko sto i dvadeset imena):

16. Ljudi braćo! trebalo je da se izvrši ono pismo što proreče Duh sveti

ustima Davidovijem za Judu koji bješe pred onima što uhvatiše Isusa;

17. Jer se brojaše s nama, i bijaše primio dijel ove službe.

18. On dakle steče njivu od plate nepravedne, i objesivši se puče po srijedi, i izasu se sva utroba njegova.

19. I postade znano svima koji žive u Jerusalimu da će se ta njiva prozvati njihovijem jezikom Akeldama, koje znači njiva krvna.

20. Jer se piše u knjizi psaltiru: da bude dvor njegov pust, i da ne bude nikoga ko bi življeo u njemu, i: vladičanstvo njegovo da primi drugi.

21. Treba dakle od ovijeh ljudi koji su bili s nama za sve vrijeme kako megju nas ugje i izigje Gospod Isus,

22. Počevši od krštenja Jovanova do dana kad se uze od nas, da bude s nama svjedok njegova vaskrsenija jedan od ovijeh.

23. I postaviše dvojicu, Josifa koji se zvaše Varsava prezimenom Just, i Matija.

24. I pomolivši se Bogu rekoše: ti, Gospode! koji poznaješ srca sviju pokaži jednoga od ove dvojice koga si izabrao,

25. Da primi dijel ove službe i apostolstva, iz koga ispade Juda da ide na mjesto svoje.

26. I baciše kocke za njih, i pade kocka na Matija, i primiše *ga* megju jedanaest apostola.

GLAVA 2.

I kad se navrši pedeset dana bijahu zajedno svi apostoli jednodušno.

2. I u jedan put postade huka s neba kao duhanje silnoga vjetra, i napuni svu kuću gdje sjegjahu;

3. I pokazaše im se razdijeljeni jezici kao ognjeni; i sjede *po jedan* na svakoga od njih.

4. I napuniše se svi Duha svetoga, i stadoše govoriti drugijem jezicima, kao što im Duh davaše te govorahu.

5. A u Jerusalimu stajahu Jevreji ljudi pobožni iz svakoga naroda koji je pod nebom.

6. A kad postade ovaj glas, skupi se narod, i smete se: jer svaki od njih slušaše gdje oni govore njegovijem jezikom.

7. I divljahu se i čugjahu se govoreći jedan drugome: nijesu li ovo sve Galilejci što govore?

8. Pa kako mi čujemo svaki svoj jezik u kome smo se rodili?

9. Parćani, i Migjani, i Elamljani, i koji smo iz Mesopotamije, i iz Judeje i Kapadokije, i iz Ponta i Azije,

10. I iz Frigije i Pamfilije, iz Misira i krajeva Livijskijeh kod Kirine, i putnici iz Rima, i Judejci i došljaci,

11. Krićani i Arapi, čujemo gdje oni govore našijem jezicima veličine Božije.

12. I divljahu se svi i ne mogahu se načuditi govoreći jedan drugome: šta će dakle ovo biti?

13. A drugi podsmijevajući se govorahu: nakitili su se vina.

14. A Petar stade sa jedanaestoricom i podiže glas svoj i reče im: ljudi Judejci i vi svi koji živite u Jerusalimu! ovo da vam je na znanje, i čujte riječi moje,

15. Jer ovi nijesu pijani kao što vi mislite, jer je *tek* treći sahat dana;

16. Nego je ovo ono što kaza prorok Joilo:

17. I biće u pošljednje dane, govori Gospod, izliću od Duha svojega na svako tijelo, i proreći će sinovi vaši i kćeri vaše, i mladići vaši vidjeće utvare i starci vaši sniće snove;

18. Jer ću na sluge svoje i na sluškinje svoje u te dane izliti od Duha svojega, i proreći će.

19. I daću čudesa gore na nebu i znake dolje na zemlji: krv i oganj i pušenje dima.

20. Sunce će se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego dogje veliki i slavni dan Gospodnji.

21. I biće da će se svaki spasti koji prizove ime Gospodnje.

22. Ljudi Izrailjci! poslušajte riječi ove: Isusa Nazarećanina, čovjeka od Boga potvrgjena megju vama silama i čudesima i znacima koje učini Bog preko njega megju vama, kao što i sami znate,

23. Ovoga odregjenijem savjetom i promislom Božijim predana primivši, preko ruku bezakonikâ prikovaste i ubiste;

24. Kojega Bog podiže, razdriješivši sveze smrtne, kao što ne bijaše moguće da ga one drže.

25. Jer David govori za njega : Gospoda jednako gledah pred sobom : jer je s desne strane mene, da se ne pomaknem ;

26. Za to se razveseli srce moje, i obradova se jezik moj, pa još i tijelo moje počivaće u nadu;

27. Jer ne ćeš ostaviti duše moje u paklu, niti ćeš dati da svetac tvoj vidi truhljenja.

28. Pokazao si mi putove života : napunićeš me veselja s licem svojijem.

29. Ljudi braćo ! neka je slobodno kazati vam upravo za starješinu Davida da i umrije i ukopan bi, i grob je njegov megju nama do ovoga dana.

30. Prorok dakle budući, i znajući da mu se Bog kletvom kle od roda bedara njegovijeh po tijelu podignuti Hrista, i posaditi ga na prijestolu njegovu,

31. Predvidjevši govori za vaskrsenije Hristovo da se ne ostavi duša njegova u paklu, ni tijelo njegovo vidje truhljenja.

32. Ovoga Isusa vaskrse Bog, čemu smo mi svi svjedoci.

33. Desnicom dakle Božijom podiže se, i obećanje svetoga Duha primivši od oca, izli ovo što vi sad vidite i čujete.

34. Jer David ne izigje na nebesa, nego sam govori : reče Gospod Gospodu mojemu : sjedi meni s desne strane,

35. Dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima.

36. Tvrdo dakle neka zna sav dom Izrailjev da je i Gospodom i Hristom Bog učinio ovoga Isusa koga vi raspeste.

37. A kad čuše, ražali im se u srcu, i rekoše Petru i ostalijem apostolima : šta ćemo činiti, ljudi braćo ?

38. A Petar im reče : pokajte se, i da se krstite svaki od vas u ime Isusa Hrista za oproštenje grijehâ; i primićete dar svetoga Duha;

39. Jer je za vas obećanje i djecu vašu, i za sve daljne koje će god dozvati Gospod Bog naš.

40. I drugijem mnogijem riječima svjedočaše, i moljaše ih govoreći : spasite se od ovoga pokvarenoga roda.

41. Koji dakle rado primiše riječ njegovu krstiše se; i pristade u taj dan oko tri hiljade duša.

42. I ostaše jednako u nauci apostolskoj, i u zajednici, i u lomljenju hljeba, i u molitvama.

43. I ugje strah u svaku dušu : jer apostoli činiše mnoga čudesa i znake u Jerusalimu.

44. A svi koji vjerovaše bijahu zajedno, i imahu sve zajedno.

45. I tečevinu i imanje prodavahu i razdavahu svima kao što ko trebaše.

46. I svaki dan bijahu jednako jednodušno u crkvi, i lomljahu hljeb po kućama, i primahu hranu s radosti i u prostoti srca,

47. Hvaleći Boga, i imajući milost u sviju ljudi. A Gospod svaki dan umnožavaše društvo onijeh koji se spasavahu.

GLAVA 3.

A Petar i Jovan igjahu zajedno gore u crkvu na molitvu u deveti sahat.

2. I bijaše jedan čovjek hrom od utrobe matere svoje, kojega nošahu i svaki dan metahu pred vrata crkvena koja se zovu Krasna da prosi milostinju od ljudi koji ulaze u crkvu ;

3. Koji vidjevši Petra i Jovana da hoće da ugju u crkvu prošaše milostinju.

4. A Petar pogledavši nanj s Jovanom, reče : pogledaj na nas.

5. A on gledaše u njih misleći da će mu oni što dati.

6. A Petar reče : srebra i zlata nema u mene, nego što imam ovo ti dajem : u ime Isusa Hrista Nazarećanina ustani i hodi.

7. I uze ga za desnicu i podiže. I odmah se utvrdiše njegova stopala i gležnji.

8. I skočivši ustade, i hogjaše, i ugje s njima u crkvu idući i skačući i hvaleći Boga.

9. I vidješe ga svi ljudi gdje ide i hvali Boga.

10. A znadijahu ga da onaj bješe što milostinje radi sjegjaše kod Krasnijeh vrata crkvenijeh, i napuniše se čuda i straha za to što bi od njega.

11. A kad se iscijeljeni hromi držaše Petra i Jovana, navališe k njima svi ljudi u trijem, koji se zvaše Solomunov, i čugjahu se.

12. A kad vidje Petar, odgovaraše ljudima : ljudi Izrailjci ! što se čudite ovome ? Ili šta gledate na nas, kao da

smo svojom silom ili pobožnošću učinili da on ide?

13. Bog Avraamov i Isakov i Jakovljev, Bog otaca našijeh, proslavi sina svojega Isusa, kojega vi predadoste, i odrekoste ga se pred licem Pilatovijem kad on sudi da ga pusti.

14. A vi sveca i pravednika odrekoste se, i isprosiste čovjeka krvnika da vam pokloni;

15. A načelnika života ubiste, kojega Bog vaskrse iz mrtvijeh, čemu smo mi svjedoci.

16. I za vjeru imena njegova ovoga, koga vidite i poznajete, utvrdi ime njegovo; i vjera koja je krozanj dade mu cijelo zdravlje ovo pred svima vama.

17. I sad, braćo, znam da iz neznanja ono učiniste, kao i knezovi vaši.

18. A Bog kako naprijed javi ustima sviju proroka svojijeh da će Hristos postradati, izvrši tako.

19. Pokajte se dakle, i obratite se da se očistite od grijeha svojijeh, da dogju vremena odmaranja od lica Gospodnjega,

20. I da pošlje naprijed narečenoga vam Hrista Isusa,

21. Kojega valja dakle nebo da primi do onoga vremena kad se sve popravi, što Bog govori ustima sviju svetijeh proroka svojijeh od postanja svijeta.

22. Mojsije dakle ocevima našijem reče: Gospod Bog vaš podignuće vam proroka iz vaše braće, kao mene; njega poslušajte u svemu što vam kaže.

23. I biće da će se svaka duša koja ne posluša toga proroka istrijebiti iz naroda.

24. A i svi proroci od Samuila i po tom koliko ih god govori, i za ove dane javljaše.

25. Vi ste sinovi prórôkâ i zavjeta koji učini Bog s ocevima vašijem govoreći Avramu: i u sjemenu tvojemu blagosloviće se svi narodi na zemlji.

26. Vama najprije Bog podiže sina svojega Isusa, i posla ga da vas blagosilja da se svaki od vas obrati od pakosti svojijeh.

GLAVA 4.

A kad oni govorahu narodu, naigjoše na njih sveštenici i vojvoda crkveni i sadukeji;

2. I rasrdiše se, što oni uče ljude i javljaju u Isusu vaskrsenije iz mrtvijeh.

3. I digoše na njih ruke, i metnuše ih u zatvor do u jutru: jer već bješe veče.

4. A od onijeh koji slušahu riječ mnogi vjerovaše, i postade broj ljudi oko pet hiljada.

5. A kad bi u jutru, skupiše se knezovi njihovi i starješine i književnici u Jerusalim,

6. I Ana poglavar sveštenički i Kajafa i Jovan i Aleksandar i koliko ih god bješe od roda sveštenićkoga;

7. I metnuvši ih na srijedu pitahu: kakom silom ili u čije ime učiniste vi ovo?

8. Tada Petar napunivši se Duha svetoga reče im: knezovi narodni i starješine Izrailjeve!

9. Ako nas danas pitate za dobro djelo koje učinismo bolesnu čovjeku te on ozdravi:

10. Da je na znanje svima vama i svemu narodu Izrailjevu da u ime Isusa Hrista Nazarećanina, kojega vi raspeste, kojega Bog podiže iz mrtvijeh, stoji ovaj pred vama zdrav.

11. Ovo je kamen koji vi zidari odbaciste, a postade glava od ugla: i nema ni u jednome drugom spasenija.

12. Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojijem bi se mi mogli spasti.

13. A kad vidješe slobodu Petrovu i Jovanovu, i znajući da su ljudi neknjiževni i prosti, divljahu se, a znadijahu ih da bijahu s Isusom.

14. A videći iscijeljenoga čovjeka gdje s njima stoji ne mogahu ništa protivu reći.

15. Onda im zapovjediše da izigje na polje iz savjeta, pa pitahu jedan drugoga

16. Govoreći: šta ćemo činiti ovijem ljudima? Jer veliki znak što učiniše oni poznat je svima koji žive u Jerusalimu, i ne možemo odreći;

17. Ali da se dalje ne razilazi po narodu, da im oštro zaprijetimo da više ne govore za ime ovo nikome.

18. I dozvavši ih zapovjediše im da ništa ne spominju niti uče u ime Isusovo.

19. Petar i Jovan odgovarajući reko-

še im : sudite je li pravo pred Bogom da vas većma slušamo nego li Boga?
20. Jer mi ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo.
21. A oni zaprijetivši im pustiše ih, ne našavši ništa kako bi ih mučili, naroda radi; jer svi hvaljahu Boga za ono što se bješe dogodilo.
22. Jer onome čovjeku bješe više od četrdeset godina na kom se dogodi ovo čudo zdravlja.
23. A kad ih otpustiše, dogjoše k svojima, i javiše šta im rekoše glavari svešteničći i starješine.
24. A oni kad čuše, jednodušno podigoše glas k Bogu i rekoše : Gospode Bože, ti koji si stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima;
25. Koji ustima Davida sluge svojega reče : za što se bune neznabošci, i narodi izmišljavaju prazne riječi?
26. Sastaše se carevi zemaljski, i knezovi se sabraše u jedno na Gospoda i na Hrista njegova.
27. Zaista se sabraše u ovome gradu na svetoga sina tvojega Isusa, kojega si pomazao, Irod i Pontijski Pilat s neznabošcima i s narodom Izrailjevijem,
28. Da učine što ruka tvoja i savjet tvoj naprijed odredi da bude.
29. I sad Gospode! pogledaj na njihove prijetnje, i daj slugama svojima da govore sa svakom slobodom riječ tvoju;
30. I pružaj ruku svoju na iscjeljivanje i da znaci i čudesa bivaju imenom svetoga sina tvojega Isusa.
31. I pošto se oni pomoliše Bogu zatrese se mjesto gdje bijahu sabrani, i napuniše se svi Duha svetoga, i govorahu riječ Božiju sa slobodom.
32. A u naroda koji vjerova bješe jedno srce i jedna duša : i ni jedan ne govoraše za imanje svoje da je njegovo, nego im sve bješe zajedničko.
33. I apostoli s velikom silom svjedočahu za vaskrsenije Gospoda Isusa Hrista; i blagodat velika bješe na svima njima :
34. Jer ni jedan megju njima ne bješe siromašan, jer koliko ih god bijaše koji imadijahu njive ili kuće, prodavahu i donošahu novce što uzimahu za to,
35. I metahu pred noge apostolima; i davaše se svakome kao što ko trebaše.
36. A Josija, prozvani od apostôlâ Varnava, koje znači sin utjehe, Levit rodom iz Kipra,
37. On imadijaše njivu, i prodavši je donese novce i metnu apostolima pred noge.

GLAVA 5.

A jedan čovjek, po imenu Ananija, sa ženom svojom Sapfirom, prodade njivu,
2. I sakri od novaca sa znanjem i žene svoje, i donesavši jedan dijel metnu apostolima pred noge.
3. A Petar reče : Ananija! za što napuni sotona srce tvoje da slažeš Duhu svetome i sakriješ od novaca što uze za njivu?
4. Kad je bila u tebe ne bješe li tvoja? I kad je prodade ne bješe li u tvojoj vlasti? Za što si dakle takovu stvar metnuo u srce svoje? Ljudima nijesi slagao nego Bogu.
5. A kad ču Ananija riječi ove, pade i izdahnu; i ugje veliki strah u sve koji slušahu ovo.
6. A momci ušavši uzeše ga i iznesoše te zakopaše.
7. A kad progje oko tri sahata, ugje i žena njegova, ne znajući šta je bilo.
8. A Petar joj odgovori : kaži mi jeste li za toliko dali njivu? A ona reče : da, za toliko.
9. A Petar joj reče : za što se dogovoriste da iskušate Duha Gospodnjega? Gle, noge onijeh koji tvoga muža zakopaše pred vratima su, i iznijeće te.
10. I odmah pade pred nogama njegovijem i izdahnu. A momci ušavši nagjoše je mrtvu i iznesoše je i zakopaše kod muža njezina.
11. I ugje veliki strah u svu crkvu i u sve koji čuše ovo.
12. A rukama apostolskima učiniše se mnogi znaci i čudesa megju ljudima; i bijahu svi jednodušno u trijemu Solomunovu.
13. A od ostalijeh niko ne smijaše pristupiti k njima; nego ih hvaljaše narod.
14. A sve više pristajahu oni koji vjerovahu Gospoda, mnoštvo ljudi i žena
15. Tako da i po ulicama iznošahu bolesnike, i metahu na posteljama i na nosilima, da bi kad progje Petar barem sjenka njegova osjenila koga od njih.
16. A dolažahu mnogi i iz okolnijeh

gradova u Jerusalim, i donošahu bolesnike i koje mučahu nečisti duhovi; i svi ozdravljahu.

17. Ali ustade poglavar sveštenički i svi koji bijahu s njim, od jeresi sadukejske, i napuniše se zavisti,

18. I digoše ruke svoje na apostole, i metnuše ih u opšti zatvor.

19. A angjeo Gospodnji otvori noću vrata tamnička, i izvedavši ih reče :

20. Idite i stanite u crkvi te govorite narodu sve riječi ovoga života.

21. A kad *oni* čuše, ugjoše u jutru u crkvu, i učahu. A kad dogje poglavar sveštenički i koji bijahu s njim, sazvaše sabor i sve starješine od sinova Izrailjevijeh, i poslaše u tamnicu da ih dovedu.

22. A kad sluge otidoše, ne nagjoše ih u tamnici; onda se vratiše i javiše im.

23. Govoreći : tamnicu nagjosmo zaključanu sa svakom tvrgjom i čuvare gdje stoje pred vratima; ali kad otvorismo, unutra ni jednoga ne nagjosmo.

24. A kad čuše ove riječi poglavar sveštenički i vojvoda crkveni i *ostali* glavari sveštenički, ne mogahu im se načuditi šta bi to sad bilo.

25. A neko dogje i javi im govoreći : eno oni ljudi što ih baciste u tamnicu, stoje u crkvi i uče narod.

26. Tada otide vojvoda s momcima i dovede ih ne na silu : jer se bojahu naroda da ih ne pobije kamenjem.

27. A kad ih dovedoše, postaviše ih pred sabor, i zapita ih poglavar sveštenički govoreći :

28. Ne zaprijetismo li vam oštro da ne učite u ovo ime? i gle, napuniste Jerusalim svojom naukom, i hoćete da bacite na nas krv ovoga čovjeka.

29. A Petar i apostoli odgovarajući rekoše : većma se treba Bogu pokoravati nego li ljudima.

30. Bog otaca naših podiže Isusa, kojega vi ubiste objesivši na drvo.

31. Ovoga Bog desnicom svojom uzvisi za poglavara i spasa, da da Izrailju pokajanje i oproštenje grijèhâ.

32. I mi smo njegovi svjedoci ovijeh riječi i Duh sveti kojega Bog dade onima koji se njemu pokoravaju.

33. A kad oni čuše, vrlo se rasrdiše, i mišljahu da ih pobiju.

34. Ali onda ustade u skupštini jedan farisej, po imenu Gamaliilo, zakonik, poštovan od svega naroda, i zapovjedi da apostoli malo izigju na polje,

35. Pa reče njima : ljudi Izrailjci! gledajte dobro za ove ljude šta ćete činiti;

36. Jer prije ovijeh dana usta Tevda, govoreći da je on nešto, za kojijem pristade ljudi na broj oko četiri stotine; on bi ubijen, i svi koji ga slušahu razigjoše se i propadoše.

37. Po tom usta Juda Galilejac, u dane prijepisa, i odvuče dosta ljudi za sobom; i on pogibe, i svi koji ga slušahu razasuše se.

38. I sad vam kažem : progjite se ovijeh ljudi i ostavite ih; jer ako bude od ljudi ovaj savjet ili ovo djelo, pokvariće se;

39. Ako li je od Boga, ne možete ga pokvariti, da se kako ne nagjete kao bogoborci.

40. Onda ga poslušaše, i dozvavši apostole izbiše ih, i zaprijetiše im da ne govore u ime Isusovo, i otpustiše ih.

41. A oni onda otidoše od sabora radujući se što se udostojiše primiti sramotu za ime Gospoda Isusa.

42. A svaki dan u crkvi i po kućama ne prestajahu učiti i propovijedati jevangjelje o Isusu Hristu.

GLAVA 6.

A u ove dane, kad se umnožiše učenici, podigoše Grci viku na Jevreje što se njihove udovice zaboravljahu kad se dijeljaše hrana svaki dan.

2. Onda dvanaestorica dozvavši mnoštvo učenika, rekoše : nije prilično nama da ostavimo riječ Božiju pa da služimo oko trpeza.

3. Nagjite dakle, braćo, megju sobom sedam poštenijeh ljudi, punijeh Duha svetoga i premudrosti, koje ćemo postaviti nad ovijem poslom.

4. A mi ćemo u molitvi i u službi riječi ostati.

5. I ova riječ bi ugodna svemu narodu. I izbraše Stefana, čovjeka napunjena vjere i Duha svetoga, i Filipa, i Prohora, i Nikanora, i Timona, i Parmena, i Nikolu pokrštenjaka iz Antiohije.

6. Ove postaviše pred apostole, i oni i

pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih.

7. I riječ Božija rastijaše, i množaše se vrlo broj učenika u Jerusalimu. I sveštenici mnogi pokoravahu se vjeri.

8. A Stefan pun vjere i sile činjaše znake i čudesa velika megju ljudima.

9. Tada ustaše neki iz zbornice koja se zove Liverćanska i Kirinačka i Aleksandrijnačka i onijeh koji bijahu iz Kilikije i Azije, i prepirahu se sa Stefanom.

10. I ne mogahu protivu stati premudrosti i Duhu kojijem govoraše.

11. Tada podgovoriše ljude te kazaše : čusmo ga gdje huli na Mojsija i na Boga.

12. I pobuniše narod i starješine i književnike, i napadoše i uhvatiše ga, i dovedoše ga na sabor.

13. I izvedoše lažne svjedoke koji govorahu : ovaj čovjek ne prestaje huliti na ovo sveto mjesto i na zakon.

14. Jer ga čusmo gdje govori : ovaj Isus Nazarećanin razvaliće ovo mjesto, i izmijeniće običaje koje nam ostavi Mojsije.

15. I pogledavši nanj svi koji sjegjahu na saboru vidješe lice njegovo kao lice angjela.

GLAVA 7.

A poglavar svešteničkí reče : je li dakle tako?

2. A on reče : ljudi braćo i oci! poslušajte. Bog slave javi se ocu našemu Avraamu kad bješe u Mesopotamiji, prije nego se doseli u Haran,

3. I reče mu : izigji iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega, i dogji u zemlju koju ću ti ja pokazati.

4. Tada izigje iz zemlje Haldejske, i doseli se u Haran; i odande, po smrti oca njegova, preseli ga u ovu zemlju u kojoj vi sad živite.

5. I ne dade mu našljedstva u njoj ni stope; i obreče mu je dati u držanje i sjemenu njegovu poslije njega, dok on još nemaše djeteta.

6. Ali Bog reče ovako : sjeme tvoje biće došljaci u zemlji tugjoj, i natjeraće ga da služi, i mučiće *ga* četiri stotine godina.

7. I narodu kome će služiti ja ću suditi, reče Bog; i po tom će izići, i služiće meni na ovome mjestu.

8. I dade mu zavjet obrezanja, i tako rodi Isaka, i obreza ga u osmi dan; i Isak Jakova, i Jakov dvanaest starješina.

9. I starješine zavigjahu Josifu, i prodadoše ga u Misir; i Bog bješe s njim,

10. I izbavi ga od sviju njegovijeh nevolja, i dade mu milost i premudrost pred Faraonom carem Misirskijem, i postavi ga poglavarom nad Misirom i nad svijem domom svojijem.

11. A dogje glad na svu zemlju Misirsku i Hanaansku i nevolja velika, i ne nalažahu hrane oci naši.

12. A Jakov čuvši da ima pšenice u Misiru posla najprije oce naše.

13. I kad dogjoše drugi put, poznaše Josifa braća njegova, i rod Josifov posta poznat Faraonu.

14. A Josif posla i dozva oca svojega Jakova i svu rodbinu svoju, sedamdeset i pet duša.

15. I Jakov sigje u Misir, i umrije, on i ocevi naši.

16. I prenesoše ih u Sihem, i metnuše u grob koji kupi Avraam za novce od sinova Emorovijeh u Sihemu.

17. I kad se približi vrijeme obećanja za koje se Bog zakle Avraamu, narod se narodi i umnoži u Misiru,

18. Dok nasta drugi car u Misiru, koji ne znaše Josifa.

19. Ovaj namisli zlo za naš rod, izmuči oce naše da svoju djecu bacahu da ne žive.

20. U to se vrijeme rodi Mojsije, i bješe Bogu ugodan, i bi tri mjeseca hranjen u kući oca svojega.

21. A kad ga izbaciše, uze ga kći Faraonova, i odgaji ga sebi za sina.

22. I nauči se Mojsije svoj premudrosti Misirskoj, i bješe silan u riječima i u djelima.

23. A kad mu se navršivaše četrdeset godina, dogje mu na um da obigje braću svoju, sinove Izrailjeve.

24. I vidjevši jednome gdje se čini nepravda, pomože, i pokaja onoga što mu se činjaše nepravda, i ubi Misirca.

25. Mišljaše pak da braća njegova razumiju da Bog njegovom rukom njima spasenije dade : ali oni ne razumješe.

26. A sjutradan dogje megju takove

koji se bijahu svadili, i miraše ih govoreći : ljudi! vi ste braća, za što činite nepravdu jedan drugome?

27. A onaj što činjaše nepravdu bližnjemu oturi ga govoreći : ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama?

28. Ili *i* mene hoćeš da ubiješ, kao što si juče ubio Misirca?

29. A Mojsije pobježe od ove riječi, i posta došljak u zemlji Madijamskoj, gdje rodi dva sina.

30. I kad se navrši četrdeset godina, javi mu se u pustinji gore Sinajske angjeo Gospodnji u plamenu ognjenom u kupini.

31. A kad Mojsije vidje, divljaše se utvari. A kad on pristupi da vidi, bi glas Gospodnji k njemu :

32. Ja sam Bog otaca tvojijeh, Bog Avraamov i Bog Isakov i Bog Jakovljev. A Mojsije se bješe uzdrktao i ne smijaše da pogleda.

33. A Gospod mu reče : izuj obuću sa svojijeh nogu : jer je mjesto na kome stojiš sveta zemlja.

34. Ja dobro vidjeh muku svojega naroda koji je u Misiru, i čuh njihovo uzdisanje, i sigjoh da ih izbavim : i sad hodi da te pošljem u Misir.

35. Ovoga Mojsija, kojega oturiše rekavši : ko te postavi knezom i sudijom? ovoga Bog za kneza i izbavitelja posla rukom angjela koji mu se javi u kupini.

36. Ovaj ih izvede učinivši čudesa i znake u zemlji Misirskoj i u crvenom moru i u pustinji četrdeset godina.

37. Ovo je Mojsije koji kaza sinovima Izrailjevijem : Gospod Bog vaš podignuće vam proroka iz vaše braće, kao mene : njega poslušajte.

38. Ovo je onaj što bješe u crkvi u pustinji s angjelom, koji mu govori na gori Sinajskoj, i s ocima našijem; koji primi riječi žive da ih nama da ;

39. Kojega ne htješe poslušati oci naši, nego ga odbaciše, i okrenuše se srcem svojijem u Misir,

40. Rekavši Aronu : načini nam bogove koji će ići pred nama, jer ovome Mojsiju, koji nas izvede iz zemlje Misirske, ne znamo šta bi.

41. I tada načiniše tele, i prinesoše žrtvu idolu, i radovahu se rukotvorini svojoj.

42. A Bog se okrenu *od njih*, i predade ih da služe vojnicima nebeskijem, kao što je pisano u knjizi prórôkâ : eda zaklanja i žrtve prinesoste mi za četrdeset godina u pustinji, dome Izrailjev?

43. I primiste čador Molohov, i zvijezdu boga svojega Remfana, kipove koje načiniste da im se molite; i preseliću vas dalje od Vavilona.

44. Ocevi naši imahu čador svjedočanstva u pustinji, kao što zapovjedi onaj koji govori Mojsiju da ga načini po onoj prilici kao što ga vidje;

45. Koji i primiše ocevi naši i donesoše s Isusom *Navinom* u zemlju neznabožaca, koje oturi Bog ispred lica našijeh otaca, tja do Davida,

46. Koji nagje milost u Boga, i izmoli da nagje mjesto Bogu Jakovljevu.

47. A Solomun mu načini kuću.

48. Ali najviši ne živi u rukotvorenijem crkvama, kao što govori prorok :

49. Nebo je meni prijestol a zemlja podnožje nogama mojima : kako ćete mi kuću sazidati? govori Gospod; ili koje je mjesto za moje počivanje?

50. Ne stvori li ruka moja sve ovo?

51. Tvrdovrati i neobrezanijeh srca i ušiju ! vi se jednako protivite Duhu svetome; kako vaši oci, tako i vi.

52. Kojega od proroka ne protjeraše oci vaši? I pobiše one koji naprijed javiše za dolazak pravednika, kojega vi sad izdajnici i krvnici postadoste ;

53. Koji primiste zakon naredbom angjelskom, i ne održaste.

54. Kad ovo čuše rasrdiše se vrlo u srcima svojima, i škrgutahu zubima nanj.

55. A Stefan budući pun Duha svetoga pogleda na nebo i vidje slavu Božiju i Isusa gdje stoji s desne strane Bogu;

56. I reče : evo vidim nebesa otvorena i sina čovječijega gdje stoji s desne strane Bogu.

57. A oni povikavši iza glasa zatiskivahu uši svoje, i navališe jednodušno nanj.

58. I izvedavši *ga* iz grada stadoše ga zasipati kamenjem, i svjedoci haljine svoje metnuše kod nogu mladića po imenu Savla,

59. I zasipahu kamenjem Stefana, koji se moljaše Bogu i govoraše : Gospode Isuse ! primi duh moj.

60. Onda kleče na koljena i povika iza

glasa : Gospode ! ne primi im ovo za grijeh. I ovo rekavši umrije.

GLAVA 8.

Savle pak bješe pristao na njegovu smrt. A u taj dan postade veliko gonjenje na crkvu Jerusalimsku, i svi se rasijaše po krajevima Judejskijem i Samarijskijem osim apostola.

2. A ljudi pobožni ukopaše Stefana i veliki plač učiniše nad njim.

3. A Savle dosagjivaše crkvi, jer igjaše po kućama, i vucijaše ljude i žene te predavaše u tamnicu.

4. A oni što se bijahu rasijali prolažahu propovijedajući riječ.

5. A Filip sišavši u grad Samarijski propovijedaše im Hrista.

6. A narod pažaše jednodušno na ono što govoraše Filip, slušajući i gledajući znake koje činjaše ;

7. Jer duhovi nečisti s velikom vikom izlažahu iz mnogijeh u kojima bijahu, i mnogi uzeti i hromi ozdraviše.

8. I bi velika radost u gradu onome.

9. A bješe jedan čovjek, po imenu Simon, koji prije čaraše u gradu i dovogjaše u čudo narod Samarijski, govoreći da je on nešto veliko ;

10. Na kojega gledahu svi, i malo i veliko, govoreći : ovo je velika sila Božija.

11. A za to gledahu na njega što ih mnogo vremena činima udivljavaše.

12. Kad pak vjerovaše Filipu koji propovijedaše jevangjelje o carstvu Božijemu i o imenu Isusa Hrista, kršćavahu se i ljudi i žene.

13. Tada i Simon vjerova, i krstivši se osta kod Filipa; i videći djela i znake velike koji se činjahu divljaše se vrlo.

14. A kad čuše apostoli koji bijahu u Jerusalimu da Samarija primi riječ Božiju, poslaše k njima Petra i Jovana.

15. Koji sišavši pomoliše se Bogu za njih da prime Duha svetoga ;

16. Jer još ni na jednoga ne bješe došao, nego bijahu samo kršteni u ime Gospoda Isusa.

17. Tada *apostoli* metnuše ruke na njih, i *oni* primiše Duha svetoga,

18. A kad vidje Simon da se daje Duh sveti kad opostoli metnu ruke, donese im novce

19. Govoreći : dajte i meni ovu vlast da kad metnem ruke na koga primi Duha svetoga.

20. A Petar mu reče : novci tvoji s tobom da budu u pogibao, što si pomislio da se dar Božij može dobiti za novce.

21. Nema tebi dijela ni iseta u ovoj riječi; jer srce tvoje nije pravo pred Bogom.

22. Pokaj se dakle od ove svoje pakosti, i moli se Bogu da bi ti se oprostila pomisao srca tvoga.

23. Jer te vidim da si u grkoj žuči i u svezi nepravde.

24. A Simon odgovarajući reče : pomolite se vi Gospodu za mene da ne naigje na mene ništa od ovoga što rekoste.

25. Tako oni posvjedočivši i govorivši riječ Gospodnju vratiše se u Jerusalim, i mnogijem selima Samarijskijem propovjediše jevangjelje.

26. A angjeo Gospodnji reče Filipu govoreći : ustani i idi na podne na put koji silazi od Jerusalima u Gazu i pust je.

27. I ustavši pogje. I gle, čovjek Arapin, uškopljenik, vlastelin Kandakije carice Arapske, što bješe nad svima njezinijem riznicama, koji bješe došao u Jerusalim da se moli Bogu,

28. Pa se vraćaše, i sjedeći na kolima svojima čitaše proroka Isaiju.

29. A Duh reče Filipu : pristupi i prilijepi se tijem kolima.

30. A Filip pritrčavši ču ga gdje čita proroka Isaiju, i reče : a razumiješ li što čitaš ?

31. A on reče : kako bih mogao ako me ko ne uputi ? I umoli Filipa te se pope i sjede s njim.

32. A mjesto iz pisma koje čitaše bješe ovo : kao ovca na zaklanje odvede se, i nijem kao jagnje pred onijem koji ga striže, tako ne otvori usta svojijeh.

33. U njegovom poniženju ukide se sud njegov. A rod njegov ko će iskazati ? Jer se njegov život uzima od zemlje.

34. Onda uškopljenik odgovori Filipu i reče : molim te, za koga ovo govori prorok? ili za sebe, ili za koga drugoga ?

35. A Filip otvorivši usta svoja, i po-

čevši od pisma ovoga, propovjedi mu jevangjelje Isusovo.

36. Kako igjahu putem dogjoše na nekaku vodu; i reče uškopljenik: evo vode, šta brani meni da se krstim?

37. A Filip mu reče: ako vjeruješ od svega srca svojega, možeš. A *on* odgovarajući reče: vjerujem da je Isus Hristos sin Božij.

38. I zapovjedi da stanu kola, i sigjoše oba na vodu, i Filip i uškopljenik, i krsti ga.

39. A kad izigjoše iz vode, Duh sveti pade na uškopljenika: a angjeo Gospodnji uze Filipa, i više ga ne vidje uškopljenik; nego otide putem svojijem radujući se.

40. A Filip se obrete u Azotu; i prolazeći propovijedaše jevangjelje svima gradovima, dok ne dogje u Cesariju.

GLAVA 9.

A Savle još dišući prijetnjom i smrću na učenike Gospodnje pristupi k poglavaru svešteničkome,

2. I izmoli u njega poslanice u Damask na zbornice, ako koga nagje od ovoga puta, i ljude i žene svezane da dovede u Jerusalim.

3. A kad bješe na putu i dogje blizu Damaska, u jedan put obasja ga svjetlost s neba,

4. I padnuvši na zemlju ču glas gdje mu govori: Savle! Savle! za što me goniš?

5. A on reče: ko si ti, Gospode? A Gospod reče: ja sam Isus, kojega ti goniš: teško ti je protivu bodila pračati se.

6. A on drkćući od straha reče: Gospode! šta hoćeš da činim? I Gospod mu reče: ustani i ugji u grad, pa će ti se kazati šta ti treba činiti.

7. A ljudi koji igjahu s njim stajahu i čugjahu se, jer čujahu glas a ne vigjahu nikoga.

8. A Savle usta od zemlje, i otvorenijem očima svojijem nikoga ne vigjaše. A oni ga uzeše za ruku i uvedoše u Damask.

9. I bješe tri dana slijep, i ne jede, niti pi.

10. A u Damasku bješe jedan učenik, po imenu Ananija, i reče mu Gospod u utvari: Ananija! A on reče: evo me, Gospode!

11. A Gospod mu *reče*: ustani i idi u ulicu koja se zove Prava, i traži u domu Judinom po imenu Savla Taršanina; jer gle, on se moli Bogu,

12. I vidje u utvari čovjeka, po imenu Ananiju, gdje ugje i metnu ruku nanj da progleda.

13. A Ananija odgovori: Gospode! ja čuh od mnogijeh za toga čovjeka kolika zla počini svetima tvojima u Jerusalimu;

14. I ovdje ima vlast od glavara svešteničkijeh da veže sve koji prizivaju ime tvoje.

15. A Gospod mu reče: idi, jer mi je on sud izbrani da iznese ime moje pred neznabošce i careve i sinove Izrailjeve.

16. A ja ću mu pokazati koliko mu valja postradati za ime moje.

17. I pogje Ananija i ugje u kuću, i metnuvši ruke nanj reče: Savle brate! Gospod Isus, koji ti se javi na putu kojijem si išao, posla me da progledaš i da se napuniš duha svetoga.

18. I odmah otpade od očiju njegovijeh kao krljušt, i odmah progleda, i ustavši krsti se.

19. I pošto pojede okrijepi se; i bi Savle nekoliko dana s učenicima koji bijahu u Damasku.

20. I odmah po zbornicama propovijedaše Isusa da je on sin Božij.

21. A svi koji slušahu divljahu se i govoraliu: nije li ovo onaj što gonjaše u Jerusalimu one koji spominjahu ime ovo, i ovdje za to dogje da ih povezane vodi glavarima svešteničkijem?

22. A Savle se većma siljaše i zabunjivaše Jevreje koji žive u Damasku, dokazujući da je ovo Hristos.

23. A kad se navrši podosta dana, dogovoriše se Jevreji da ga ubiju.

24. Ali Savle doznade njihov dogovor; a *oni* čuvahu vrata dan i noć da bi ga ubili;

25. A učenici ga uzeše noću i spustiše preko zida u kotarici.

26. A kad dogje Savle u Jerusalim, ogledaše da se pribije uz učenike; i svi ga se bojahu, jer ne vjerovahu da je učenik.

27. A Varnava ga uze i dovede k apostolima. i kaza im kako na putu vi-

dje Gospoda, i kako mu govori, i kako u Damasku slobodno propovijeda ime Isusovo.

28. I bijaše s njima i ulazi u Jerusalim i izlazi i slobodno propovijedaše ime Gospoda Isusa.

29. I govoraše i prepiraše se s Grcima; a oni gledahu da ga ubiju.

30. A kad razumješe braća, svedoše ga u Cesariju, i otpustiše ga u Tars.

31. A crkve po svoj Judeji i Galileji i Samariji bijahu na miru, i napredovahu, i hogjahu u strahu Gospodnjem, i umnožavahu se utjehom svetoga Duha.

32. I dogodi se kad Petar obilažaše sve, da dogje i k svetima koji življahu u Lidi.

33. I nagje tamo jednoga čovjeka, po imenu Eneju, koji već osam godina ležaše na odru, jer bješe uzet.

34. I reče mu Petar: Eneja! iscjeljuje te Isus Hristos, ustani i prostri sam sebi. I odmah usta.

35. I vidješe ga svi koji življahu u Lidi i u Asaronu, i obratiše se ka Gospodu.

36. A u Jopi bješe jedna učenica, po imenu Tavita, koje znači srna, i ona bješe puna dobrijeh djela i milostinje što činjaše.

37. I dogodi se u te dane da se ona razbolje i umrije; onda je okupaše i metnuše u gornju sobu.

38. A budući da je Lida blizu Jope, onda učenici čuvši da je Petar u njoj poslaše dva čovjeka moleći ga da ne požali truda doći do njih.

39. A Petar ustavši otide s njima, i kad dogje, izvedoše ga u gornju sobu, i skupiše se oko njega sve udovice plačući i pokazujući suknje i haljine što je radila Srna dok je bila s njima.

40. A Petar izgnavši sve na polje kleče na koljena i pomoli se Bogu, i okrenuvši se k tijelu reče: Tavito! ustani. A ona otvori oči svoje, i vidjevši Petra sjede.

41. Petar pak pruživši joj ruku podiže je; i dozvavši svete i udovice pokaza je živu.

42. I ovo se razglasi po svoj Jopi, i mnogi vjerovaše Gospoda.

43. I dogodi se da on osta mnogo dana u Jopi u nekoga Simona kožara.

GLAVA 10.

A u Cesariji bješe jedan čovjek po imenu Kornilije, kapetan od čete koja se zvaše Talijanska,

2. Pobožan i bogobojazan sa cijelijem domom svojijem, koji davaše milostinju mnogijem ljudima i moljaše se Bogu bez prestanka;

3. On vidje na javi u utvari oko devetoga sahata dnevi angjela Božijega gdje sigje k njemu i reče mu: Kornilije!

4. A on pogledavši nanj i uplašivši se reče: što je Gospode? A on mu reče: molitve tvoje i milostinje izigjoše na pamet Bogu;

5. I sad pošlji u Jopu ljude i dozovi Simona prozvanoga Petra:

6. On stoji u nekoga Simona kožara, kojega je kuća kod mora: on će ti kazati riječi kojima ćeš se spasti ti i sav dom tvoj.

7. I kad otide angjeo koji govori Korniliju, dozvavši dvojicu od svojijeh slugu i jednoga pobožna vojnika od onijeh koji mu služahu,

8. I kazavši im sve posla ih u Jopu.

9. A sjutradan kad oni igjahu putem i približiše se ka gradu izigje Petar u gornju sobu da se pomoli Bogu u šesti sahat.

10. I ogladnje i šćaše da jede; a kad mu oni gotovljahu, dogje izvan sebe,

11. I vidje nebo otvoreno i sud nekakav gdje silazi nanjga, kao veliko platno, zavezan na četiri roglja i spušta se na zemlju;

12. U kome bijahu sva četvoronožna na zemlji, i zvjerinje i bubine i ptice nebeske.

13. I postade glas k njemu: ustani, Petre! pokolji i pojedi.

14. A Petar reče: ni po što, Gospode! jer nikad ne jedoh što pogano ili nečisto.

15. I gle, glas opet k njemu drugom: što je Bog očistio ti ne pogani.

16. I ovo bi triput, i sud se opet uze na nebo.

17. A kad se Petar u sebi divljaše šta bi bila utvara koju vidje, i gle, ljudi poslani od Kornilija, napitavši i našavši dom Simonov stadoše pred vratima,

18. I zovnuvši pitahu : stoji li ovdje Simon prozvani Petar?
19. A dok Petar razmišljavaše o utvari, reče mu Duh : evo tri čovjeka traže te ;
20. Nego ustani i sigji i idi s njima ne premišljajući ništa, jer ih ja poslah.
21. A Petar sišavši k ljudima poslanijem k sebi od Kornilija reče : evo ja sam koga tražite ; što ste došli?
22. A oni rekoše : Kornilije kapetan, čovjek pravedan i bogobojazan, poznat kod svega naroda Jevrejskoga, primio je zapovijest od angjela svetoga da dozove tebe u svoj dom i da čuje riječi od tebe.
23. Onda ih dozva unutra i ugosti. A sjutradan ustavši Petar pogje s njima, i neki od braće koja bješe u Jopi pogjoše s njim.
24. I sjutradan ugjoše u Ćesariju. A Kornilije čekaše ih sazvavši rodbinu svoju i ljubazne prijatelje.
25. A kad Petar šćaše da ugje, srete ga Kornilije, i padnuvši na noge njegove pokloni se.
26. A Petar ga podiže govoreći : ustani, i ja sam čovjek.
27. I s njim govoreći ugje, i nagje mnoge koji se bijahu sabrali.
28. I reče im : vi znate kako je neprilično čovjeku Jevrejinu družiti se ili dolaziti k tugjinu ; ali Bog meni pokaza da ni jednoga čovjeka ne zovem pogana ili nečista ;
29. Za to i bez sumnje dogjoh pozvan. Pitam vas dakle za što poslaste po mene?
30. I Kornilije reče : od četvrtoga dana do ovoga časa ja postih, i u deveti sahat moljah se Bogu u svojoj kući ; i gle čovjek stade preda mnom u haljini sjajnoj,
31. I reče : Kornilije ! uslišena bi molitva tvoja i milostinje tvoje pomenuše se pred Bogom.
32. Pošlji dakle u Jopu i dozovi Simona koji se zove Petar : on stoji u kući Simona kožara kod mora, koji kad dogje kazaće ti.
33. Onda ja odmah poslah k tebi ; i ti si dobro učinio što si došao. Sad dakle mi svi stojimo pred Bogom da čujemo sve što je tebi od Boga zapovjegjeno.
34. A Petar otvorivši usta reče : zaista vidim da Bog ne gleda ko je ko?
35. Nego u svakom narodu koji se boji njega i tvori pravdu mio je njemu.
36. Riječ što posla sinovima Izrailjevijem, javljajući mir po Isusu Hristu, ona je Gospod svima.
37. Vi znate govor koji je bio po svoj Judeji počevši od Galileje po krštenju koje propovijeda Jovan :
38. Isusa iz Nazareta kako ga pomaza Bog Duhom svetijem i silom, koji progje čineći dobro i isceljujući sve koje gjavo bješe nadvladao ; jer Bog bijaše s njim.
39. I mi smo svjedoci svemu što učini u zemlji Judejskoj i u Jerusalimu ; kojega i ubiše objesivši na drvo.
40. Ovoga Bog vaskrse treći dan, i dade mu da se pokaže,
41. Ne svemu narodu nego nama svjedocima naprijed izbranima od Boga, koji s njim jedosmo i pismo po vaskrseniju njegovom iz mrtvijeh.
42. I zapovjedi nam da propovijedamo narodu i da svjedočimo da je on narečeni od Boga sudija živijem i mrtvijem.
43. Za ovo svjedoče svi proroci da će imenom njegovijem primiti oproštenje grijeha svi koji ga vjeruju.
44. A dok još Petar govoraše ove riječi, sigje Duh sveti na sve koji slušahu riječ.
45. I udiviše se vjerni iz obrezanja koji bijahu došli s Petrom, *videći* da se i na neznabošce izli dar dar Duha svetoga.
46. Jer ih slušahu gdje govorahu jezike, i veličahu Boga. Tada odgovori Petar :
47. Eda može ko vodu zabraniti da se ne krste ovi koji primiše Duha svetoga kao i mi?
48. I zapovjedi im da se krste u ime Isusa Hrista. Tada ga moliše da ostane kod njih nekoliko dana.

GLAVA 11.

A čuše i apostoli i braća koji bijahu u Judeji da i neznabošci primiše riječ Božiju.
2. I kad izigje Petar u Jerusalim, prepirahu se s njim koji bijahu iz obrezanja,

3. Govoreći : ušao si k ljudima koji nijesu obrezani, i jeo si s njima.

4. A Petar počevši kazivaše im redom govoreći :

5. Ja bijah u gradu Jopi na molitvi, i došavši izvan sebe vidjeh utvaru, gdje silazi sud nekakav kao veliko platno na četiri roglja i spušta se s neba, i dogje do preda me.

6. Pogledavši unj opazih i vidjeh četvoronožna zemaljska, i zvjerinje i bubine i ptice nebeske.

7. A čuh glas koji mi govori : ustani, Petre! pokolji i pojedi.

8. A ja rekoh : ni po što, Gospode! jer ništa pogano i nečisto nikad ne ugje u usta moja.

9. A glas mi odgovori drugom s neba govoreći : što je Bog očistio ti ne pogani.

10. A ovo bi triput; i uze se opet sve na nebo.

11. I gle, odmah tri čovjeka staše pred kućom u kojoj bijah, poslani iz Cesarije k meni.

12. A Duh mi reče da idem s njima ne premišljajući ništa. A dogjoše sa mnom i ovo šest braće, i ugjosmo u kuću čovjekovu.

13. I kaza nam kako vidje angjela u kući svojoj koji je stao i kazao mu : pošlji ljude u Jopu i dozovi Simona prozvanoga Petra,

14. Koji će ti kazati riječi kojima ćeš se spasti ti i sav dom tvoj.

15. A kad ja počeh govoriti, sigje Duh sveti na njih, kao i na nas u početku.

16. Onda se opomenuh riječi Gospodnje kako govoraše : Jovan je krstio vodom, a vi ćete se krstiti Duhom svetijem.

17. Kad im dakle Bog dade jednak dar kao i nama koji vjerujemo Gospoda svojega Isusa Hrista : ja ko bijah da bih mogao zabraniti Bogu ?

18. A kad čuše ovo, umukoše i hvaljahu Boga govoreći : dakle i neznabošcima Bog dade pokajanje za život.

19. A oni što se rasijaše od nevolje koja posta za Stefana, progjoše tja do Finikije i Kipra i Antiohije, nikomu ne govoreći riječi do samijem Jevrejima.

20. A neki od njih bijahu Kiprani i Kirinci, koji ušavši u Antiohiju govorahu Grcima propovijedajući jevangjelje o Gospodu Isusu.

21. I bješe ruka Božija s njima; i mnogo ih vjerovaše i obratiše se ka Gospodu.

22. A dogje riječ o njima do ušiju crkve koja bješe u Jerusalimu; i poslaše Varnavu da ide tja do Antiohije;

23. Koji došavši i vidjevši blagodat Božiju, obradova se, i moljaše sve da tvrdijem srcem ostanu u Gospodu;

24. Jer bješe čovjek blag i pun Duha svetoga i vjere. I obrati se mnogi narod ka Gospodu.

25. Varnava pak izigje u Tars da traži Savla; i kad ga nagje, dovede ga u Antiohiju.

26. I oni se cijelu godinu sastajaše ondje s crkvom, i učiše mnogi narod; i najprije u Antiohiji nazvaše učenike Hrišćanima.

27. A u te dane sigjoše iz Jerusalima proroci u Antiohiju.

28. I ustavši jedan od njih, po imenu Agav, objavi glad veliki koji šćaše biti po vasionom svijetu; koji i bi za Klaudija cesara.

29. A od učenika odredi svaki koliko koji mogaše, da pošlju u pomoć braći koja življahu u Judeji.

30. Koje i učiniše poslavši starješinama preko ruke Varnavine i Savlove.

GLAVA 12.

U ono pak vrijeme podiže Irod car ruke da muči neke od crkve.

2. I pogubi Jakova brata Jovanova mačem.

3. I vidjevši da je *to* po volji Jevrejima nastavi da uhvati i Petra (a bijahu dani prijesnijeh hljebova),

4. Kojega i uhvati i baci u tamnicu i predade ga četvorici četvrtnika vojničkijeh da ga čuvaju, i mišljaše ga po pashi izvesti pred narod.

5. I tako Petra čuvahu u tamnici; a crkva moljaše se za njega Bogu bez prestanka.

6. A kad šćaše Irod da ga izvede, onu noć spavaše Petar megju dvojicom vojnika, okovan u dvoje verige, a stražari pred vratima čuvahu tamnicu.

7. I gle, angjeo Gospodnji pristupi, i svjetlost obasja po sobi, i kucnuvši Pe-

tra u rebra probudi ga govoreći: ustani brže. I spadoše mu verige s ruku.

8. A anđeo mu reče: opaši se, i obuj opanke svoje. I učini tako. I reče mu *anđeo*: obuci haljinu svoju, pa hajde za mnom.

9. I izišavši igjaše za njim, i ne znadijaše da je to istina što anđeo činjaše, nego mišljaše da vidi utvaru.

10. A kad progjoše prvu stražu i drugu i dogjoše k vratima gvozdenijem koja vogjahu u grad, ona im se sama otvoriše; i izišavši progjoše jednu ulicu, i anđeo odmah odstupi od njega.

11. I kad dogje Petar k sebi reče: sad zaista vidim da Bog posla anđela svojega te me izbavi iz ruku Irodovijeh i od svega čekanja naroda Jevrejskoga.

12. I razmislivši dogje kući Marije matere Jovana koji se zvaše Marko, gdje bijahu mnogi sabrani i moljahu se Bogu.

13. A kad kucnu Petar u vrata od dvora, pristupi djevojka po imenu Roda, da čuje.

14. I poznavši glas Petrov od radosti ne otvori vrata, nego utrča i kaza da Petar stoji pred vratima.

15. A oni joj rekoše: jesi li ti luda? A ona potvrgjivaše da je tako. A oni govorahu: anđeo je njegov.

16. A Petar jednako kucaše. A kad otvoriše, vidješe ga, i udiviše se.

17. A on mahnuvši na njih rukom da ćute, kaza im kako ga Gospod izvede iz tamnice: i reče: javite ovo Jakovu i braći. I izišavši otide na drugo mjesto.

18. A kad bi dan, bješe ne mala buna megju vojnicima, šta to bi od Petra.

19. A kad ga Irod zaiska i ne nagje, *onda* ispita stražare, i zapovjedi da ih odvedu; i izišavši iz Judeje u Cesariju *onamo* življaše.

20. Jer se Irod srgjaše na Tirce i Sidonce. Ali oni jednodušno dogjoše k njemu, i uzevši na svoju ruku Vlasta, posteljnika careva, iskahu mira, jer se njihove zemlje hranjahu od njegova carstva.

21. A u odregjeni dan obuče se Irod u carsku haljinu, i sjedavši na prijesto govoraše im;

22. A narod vikaše: *ovo je* glas Božij, a ne čovječij.

23. Ali u jedan put udari ga anđeo Gospodnji; jer ne dade slave Bogu; i budući izjeden od crvi izdahnu.

24. A riječ Božija rastijaše i množaše se.

25. A Barnava i Savle predavši pomoć vratiše se iz Jerusalima u Antiohiju, uzevši sa sobom i Jovana koji se zvaše Marko.

GLAVA 13.

A u crkvi koja bješe u Antiohiji bijahu neki proroci i učitelji, to jest: Varnava i Simeun koji se zvaše Nigar, i Lukije Kirinac, i Manain odgajeni s Irodom četverovlasnikom, i Savle.

2. A kad oni služahu Gospodu i pošćahu, reče Duh sveti: odvojte mi Varnavu i Savla na djelo na koje ih pozvah.

3. Tada postivši i pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih, i otpustiše ih.

4. Ovi dakle poslani od Duha svetoga sigjoše u Seleukiju, i odande otploviše u Kipar.

5. I došavši u Salamin javiše riječ Božiju u zbornicama Jevrejskima; a imahu i Jovana slugu.

6. A kad progjoše ostrvo tja do Pafa, nagjoše nekakvoga čovjeka vračara i lažna proroka, Jevrejina, kome *bješe* ime Varisus,

7. Koji bješe s namjesnikom Srgjem Pavlom, čovjekom razumnijem. Ovaj dozvavši Varnavu i Savla zaiska da čuje riječ Božiju.

8. A Elima vračar (jer to znači ime njegovo) stade im se suprotiti, gledajući da odvrati namjesnika od vjere.

9. A Savle, koji se zvaše i Pavle, pun Duha svetoga pogledavši nanj

10. Reče: o napunjeni svakoga lukavstva i svake pakosti, sine gjavolji! neprijatelju svake pravde! zar ne prestaješ kvariti pravijeh putova Gospodnjijeh?

11. I sad eto ruke Gospodnje na te, i da budeš slijep da ne vidiš sunca za neko vrijeme. I u jedanput napade nanj mrak i tama, i pipajući tražaše vogja.

12. Tada namjesnik, kad vidje šta bi, vjerova, diveći se nauci Gospodnjoj.

13. A kad se Pavle sa svojijem dru-

jete, i sami se pokazujete da nijeste dostojni vječnoga života, evo se obrćemo k neznabošcima.

47. Jer nam tako zapovjedi Gospod: postavih te za vidjelo neznabošcima, da budeš spasenije do samoga kraja zemlje.

48. A kad čuše neznabošci, radovahu se i slavljahu riječ Božiju, i vjerovaše koliko ih bješe pripravljeno za život vječni.

49. I riječ se Božija raznošaše po svoj okolini.

50. Ali Jevreji podgovoriše pobožne i poštene žene i starješine gradske te podigoše gonjenje na Pavla i Varnavu, i istjeraše ih iz svoje zemlje.

51. A oni otresavši na njih prah sa svojijeh nogu dogjoše u Ikoniju.

52. A učenici punjahu se radosti i Duha svetoga.

GLAVA 14.

U Ikoniji pak dogodi se da oni zajedno ugjoše u zbornicu Jevrejsku, i govorahu tako da vjerova veliko mnoštvo Jevreja i Grka.

2. A Jevreji koji ne vjerovahu podbuniše i razdražiše duše neznabožaca na braću.

3. Ali oni ostaše dosta vremena govoreći slobodno u Gospodu koji svjedočaše riječ blagodati svoje i davaše te se tvorahu znaci i čudesa rukama njihovijem.

4. A mnoštvo gradsko razdijeli se, i jedni bijahu s Jevrejima, a jedni s apostolima.

5. A kad navališe i neznabošci i Jevreji sa svojijem poglavarima da im dosade i kamenjem da ih pobiju,

6. Oni doznavši pobjegoše u gradove Likaonske, u Listru i u Dervu i u okolinu njihovu.

7. I onamo propovijedahu jevangjelje.

8. I jedan čovjek u Listri sjegjaše nemoćan u nogama, i bješe hrom od utrobe matere svoje, i ne bješe nikad hodio.

9. Ovaj slušaše Pavla gdje govori. Pavle pogledavši nanj i vidjevši da vjeruje da će ozdraviti,

10. Reče velikijem glasom: tebi govorim u ime Gospoda Isusa Hrista, ustani na svoje noge upravo. I skoči, i hogjaše.

11. A kad vidje narod šta učini Pavle, podigoše glas svoj govoreći Likaonski: bogovi načiniše se kao ljudi, i sigjoše k nama.

12. I nazivahu Varnavu Jupiterom, a Pavla Merkurijem, jer on upravljaše riječju.

13. A sveštenik Jupitera koji bješe pred gradom njihovijem dovede junce, i donese vijence pred vrata, i s narodom šćadijaše da prinosi žrtvu.

14. A kad čuše apostoli, Varnava i Pavle, razdriješe haljine svoje, i skočiše megju narod vičući i govoreći:

15. Ljudi! šta to činite? I mi smo kao i vi smrtni ljudi, koji vam propovijedamo jevangjelje da se od ovijeh lažnijeh *stvari* obratite k Bogu živome, koji stvori nebo i zemlju i more i sve što je u njima;

16. Koji u prošavšijem naraštajima bješe pustio sve narode da idu svojijem putovima:

17. I opet ne ostavi sebe neposvjedočena, čineći dobro, dajući nam s neba dažd i godine rodne, puneći srca naša jelom i veseljem.

18. I ovo govoreći jedva ustaviše narod da im ne prinose žrtve, nego da ide svaki svojoj kući. A dok oni življahu ondje i učahu,

19. Dogjoše iz Antiohije i iz Ikonije nekaki Jevreji, i kad se oni prepirahu slobodno, podgovoriše narod da ih odustanu, govoreći da ništa pravo ne govore, nego sve lažu. I podgovorivši narod zasuše Pavla kamenjem i izvukoše ga iz grada misleći da je mrtav.

20. A kad ga opkoliše učenici njegovi, ustade i ugje u grad, i sjutradan izigje s Varnavom u Dervu.

21. I propovjedivši jevangjelje gradu onome i naučivši mnoge vratiše se u Listru i Ikoniju i Antiohiju

22. Utvrgjujući duše učenîkâ i svjetujući ih da ostanu u vjeri, i da nam kroz mnoge nevolje valja ući u carstvo Božije.

23. I postavivši im starješine po svijem crkvama, i pomolivši se Bogu s postom, predadoše ih Gospodu koga vjerovaše.

24. I prošavši Pisidiju dogjoše u Pamfiliju.

25. I govorivši riječ Gospodnju u Perzi sigjoše u Ataliju.
26. I odande otploviše u Antiohiju, odakle bijahu predani blagodati Božijoj na djelo koje svršiše.
27. A kad dogjoše i sabraše crkvu, kazaše sve šta učini Bog s njima, i kako otvori neznabošcima vrata vjere.
28. I ostaše ondje ne malo vremena s učenicima.

GLAVA 15.

I neki sišavši iz Judeje učahu braću : ako se ne obrežete po običaju Mojsijevu, ne možete se spasti.
2. A kad posta raspra, i Pavle i Varnava ne malo se prepiraše s njima, odrediše da Pavle i Varnava i drugi neki od njih idu gore k apostolima i starješinama u Jerusalim za ovo pitanje.
3. A oni onda spremljeni od crkve, prolažahu kroz Finikiju i Samariju kazujući obraćanje neznabožaca, i činjahu veliku radost svoj braći.
4. A kad dogjoše u Jerusalim, primi ih crkva i apostoli i starješine, i kazaše sve što učini Bog s njima, i kako otvori neznabošcima vrata vjere.
5. Onda ustaše neki od jeresi farisejske koji bijahu vjerovali, i govorahu da ih valja obrezati, i zapovjediti da drže zakon Mojsijev.
6. A apostoli i starješine sabraše se da izvide ovu riječ.
7. I po mnogom vijećanju usta Petar i reče : ljudi braćo ! vi znate da Bog od prvijeh dana izabra izmegju nas da iz mojijeh usta čuju neznabošci riječ jevangjelja i da vjeruju.
8. I Bog, koji poznaje srca, posvjedoči im i dade im Duha svetoga kao i nama,
9. I ne postavi nikake razlike megju nama i njima, očistivši vjerom srca njihova.
10. Sad dakle šta kušate Boga, i hoćete da metnete učenicima jaram na vrat, kojega ni ocevi naši ni mi mogosmo ponijeti ?
11. Nego vjerujemo da ćemo se spasti blagodaću Gospoda Isusa Hrista kao i oni.
12. Onda umuče sve mnoštvo, i slušahu Varnavu i Pavla koji pripovijedahu kolike znake i čudesa učini Bog u neznabošcima preko njih.
13. A kad oni umukoše, odgovori Jakov govoreći : ljudi braćo ! poslušajte mene.
14. Simon kaza kako Bog najprije pohodi i primi iz neznabožaca narod k imenu svojemu,
15. I s ovijem se udaraju riječi prórôkâ, kao što je napisano :
16. Po tom ću se vratiti, i sazidaću dom Davidov, koji je pao, i njegove razvaline popraviću, i podignuću ga,
17. Da potraže Gospoda ostali ljudi i svi narodi u kojima se ime moje spomenu, govori Gospod koji tvori sve ovo.
18. Bogu su poznata od postanja svijeta sva djela njegova ;
19. Za to ja velim da se ne dira u neznabošce koji se obraćaju k Bogu ;
20. Nego da im se zapovjedi da se čuvaju od priloga idolskijeh i od kurvarstva i od udavljenoga i od krvi, i što njima nije milo drugima da ne čine.
21. Jer Mojsije ima od starijeh vremena u svijem gradovima koji ga propovijedaju, i po zbornicama čita se svake subote.
22. Tada nagjoše za dobro apostoli i starješine sa svom crkvom da izberu izmegju sebe dvojicu i da pošlju u Antiohiju s Pavlom i Varnavom, Judu koji se zvaše Varsava, i Silu, ljude znamenite megju braćom.
23. I napisaše rukama svojima ovo Apostoli i starješine i braća pozdravljaju braću koja su po Antiohiji i Siriji i Kilikiji što su od neznabožaca.
24. Budući da mi čusmo da neki od nas izišavši smetoše vas riječima, i raslabiše duše vaše govoreći *vam* da se obrezujete i da držite zakon, kojima mi ne zapovjedismo ;
25. Za to nagjosmo za dobro mi jednodušno sabrani izbrane ljude poslati vama s ljubaznijem našijem Varnavom i Pavlom,
26. S ljudima koji su predali duše svoje za ime Gospoda našega Isusa Hrista.
27. Poslasmo dakle Judu i Silu, koji će to i riječima kazati.
28. Jer nagje za dobro sveti Duh i mi da nikakvijeh tegoba više ne mećemo na vas osim ovijeh potrebnijeh :
29. Da se čuvate od priloga idolski-

jeh i od krvi i od udavljenoga i od kurvarstva, i što ne ćete da se čini vama ne činite drugima; od čega ako se čuvate, dobro ćete činiti. Budite zdravi.

30. A kad ih opremiše, dogjoše u Antiohiju, i sabravši narod predaše poslanicu.

31. A kad pročitaše, obradovaše se utjesi.

32. A Juda i Sila, koji i proroci bijahu, mnogijem riječima utješiše braću i utvrdiše.

33. I pošto biše onamo neko vrijeme, otpustiše ih braća s mirom k apostolima.

34. No Sila nagje za dobro da ostane onamo, a Juda se vrati u Jerusalim.

35. A Pavle i Varnava življahu u Antiohiji i učahu i propovijedahu riječ Gospodnju s mnogima drugijem.

36. A poslije nekoliko dana reče Pavle Varnavi : hajde da se vratimo i da obigjemo braću po svijem gradovima po kojima propovijedasmo riječ Gospodnju kako žive.

37. A Varnava šćaše da uzmu sa sobom Jovana prozvanoga Marka.

38. Pavle pak govoraše : onoga koji nas je odustao u Pamfiliji i nije išao s nama na djelo na koje smo bili odregjeni, da ne uzimamo sa sobom.

39. Tako postade raspra da se oni razdvojiše, i Varnava uzevši Marka otplovi u Kipar.

40. A Pavle izbravši Silu izigje predan blagodati Božijoj od braće.

41. I prolažaše kroz Siriju i Kilikiju utvrgjujući crkve.

GLAVA 16.

Dogje pak u Dervu i u Listru, i gle, ondje bješe neki učenik, po imenu Timotije, sin neke žene Jevrejke koja vjerovaše, a oca Grka;

2. Za njega dobro svjedočahu braća koja bijahu u Listri i u Ikoniji.

3. Ovoga namisli Pavle da uzme sa sobom; i uze ga, i obreza Jevreja radi koji bijahu u onijem mjestima : jer svi znadijahu oca njegova da bješe Grk.

4. I kad prolažahu po gradovima, predavaše im da drže uredbe koje urediše apostoli i starješine u Jerusalimu.

5. A crkve se utvrgjivahu u vjeri, i svaki dan bivaše ih više.

6. A kad progjoše Frigiju i Galatijsku zemlju, zabrani im Duh sveti govoriti riječ u Aziji.

7. A kad dogjoše u Misiju šćadijahu da idu u Vitiniju, i Duh ne dade.

8. A kad progjoše Misiju, sigjoše u Troadu.

9. I Pavlu se javi utvara noću : bješe jedan čovjek iz Maćedonije, i stajaše moleći ga i govoreći : dogji u Maćedoniju i pomozi nam.

10. A kad vidje utvaru, odmah gledasmo da izigjemo u Maćedoniju, doznavši da nas Gospod pozva da im propovijedamo jevangjelje.

11. A kad se odvezosmo iz Troade, dogjosmo u Samotrak, i sjutradan u Neapolj,

12. A odande u Filibu, koje je prvi grad zemlje Maćedonije, naselje *Rimsko*; i u onom gradu ostasmo nekoliko dana.

13. A u dan subotni izigjosmo iz grada k vodi gdje bješe bogomolja; i sjedavši govorismo k ženama koje se bijahu sabrale.

14. I jedna bogobojazna žena, po imenu Lidija, iz grada Tijatirskoga, koja prodavaše skerlet, slušaše : i Gospod otvori srce njezino da pazi na riječi Pavlove.

15. A kad se krsti ona i kuća njezina, moljaše nas govoreći : ako mislite da ja vjerujem Gospoda, ugjite u moju kuću i živite. I natjera nas.

16. A dogodi se kad igjasmo na molitvu da nas srete jedna robinja koja imaše duh pogagjački i vračajući donošaše veliki dobitak svojijem gospodarima.

17. Ova pogje za Pavlom i za nama, i vikaše govoreći : ovi su ljudi sluge Boga najvišega, koji javljaju nama put spasenija.

18. I ovako činjaše mnogo dana. A kad se Pavlu dosadi, okrenu se i reče duhu : zapovijedam ti imenom Isusa Hrista, izigji iz nje. I izigje u taj čas.

19. A kad vidješe njezini gospodari da izigje nad njihovoga dobitka, uzeše Pavla i Silu i odvukoše ih na pazar ka knezovima.

20. I dovedavši ih k vojvodama, rekoše : ovi su ljudi Jevreji, i mute po našemu gradu,

21. I propovijedaju običaje kojijeh na-

ma ne valja primati ni tvoriti, jer smo Rimljani.

22. I sleže se narod na njih, i vojvode izdriješe im haljine, i zapovjediše da ih šibaju.

23. I pošto ih zdravo izbiše baciše ih u tamnicu, i zapovjediše tamničaru da ih dobro čuva.

24. Primivši takovu zapovijest on ih baci u najdonju tamnicu i noge im metnu u klade.

25. A u ponoći bijahu Pavle i Sila na molitvi i hvaljahu Boga; a sužnji ih slušahu.

26. A u jedan put tako se vrlo zatrese zemlja da se pomjesti temelj tamnički; i odmah se otvoriše sva vrata i svima spadoše okovi.

27. A kad se probudi tamničar i vidje otvorena vrata tamnička, izvadi nož i šćaše da se ubije, misleći da su pobjegli sužnji.

28. A Pavle povika zdravo govoreći: ne čini sebi zla nikakva, jer smo mi svi ovdje.

29. A on zaiskavši svijeću uletje i drkćući pripade k Pavlu i Sili;

30. I izvedavši ih na polje reče: gospodo! šta mi treba činiti da se spasem?

31. A oni rekoše: vjeruj Gospoda Isusa Hrista i spašćeš se ti i sav dom tvoj.

32. I kazaše mu riječ Gospodnju, i svima koji su u domu njegovu.

33. I uze ih u onaj sahat noći i opra im rane; i krsti se on i svi njegovi odmah.

34. I uvedavši ih u svoj dom postavi trpezu, i radovaše se sa svijem domom svojijem što vjerova Boga.

35. A kad bi dan, poslaše vojvode pandure govoreći: pustite ona dva čovjeka.

36. A tamničar kaza riječi ove Pavlu: poslaše vojvode da se pustite; sad dakle izigjite i idite s mirom.

37. A Pavle reče njima: izbivši nas pred narodom bez suda, ljude Rimljane, baciše u tamnicu; i sad *hoće* tajno da nas puste? Nije tako, nego sami neka dogju i izvedu nas.

38. A panduri kazaše vojvodama ove riječi; i uplašiše se kad čuše da su Rimljani;

39. I došavši umoliše ih, i izvedoše moleći da izigju iz grada

40. A kad izigjoše iz tamnice, dogjoše k Lidiji, i vidjevši braću utješiše ih, i otidoše.

GLAVA 17.

Prošavši pak Amfipolj i Apoloniju dogjoše u Solun, gdje bješe zbornica Jevrejska.

2. I Pavle po običaju svome ugje k njima, i tri subote razgovara se s njima iz pisma,

3. Pokazujući i dokazujući im da je trebalo Hristos da postrada i vaskrsne iz mrtvijeh, i da ovaj Isus kojega ja, *reče*, propovijedam vama, jest Hristos.

4. I neki od njih vjerovaše, i pristaše s Pavlom i sa Silom, i od pobožnijeh Grka mnoštvo veliko, i od žena gospodskijeh ne malo.

5. Ali tvrdovrati Jevreji zavigjahu, i uzevši neke zle ljude od prostoga naroda, i sabravši četu, uzbuniše po gradu, i napadoše na kuću Jasonovu, i tražahu ih da izvedu pred narod.

6. A kad njih ne nagjoše, povukoše Jasona i neke od braće pred starješine gradske vičući: ovi što zamutiše vasioni svijet dogjoše i ovdje,

7. Koje Jason primi; i ovi svi rade protiv cesarevijeh zapovijesti, govoreći da ima drugi car, Isus!

8. I smutiše narod i starješine gradske koji ovo čuše.

9. Ali kad ih Jason i ostali zadovoljiše odgovorom, pustiše ih.

10. A braća odmah noću opraviše Pavla i Silu u Veriju. Došavši onamo ugjoše u zbornicu Jevrejsku.

11. Ovi pak bijahu plemenitiji od onijeh što žive u Solunu; oni primiše riječ sa svijem srcem, i svaki dan istraživahu po pismu je li to tako.

12. Tako vjerovaše mnogi od njih, i od poštenijeh Grčkijeh žena i od ljudi ne malo.

13. A kad razabraše Jevreji Solunski da Pavle u Veriji propovjedi riječ Božiju, dogjoše i onamo te uzdigoše i pobuniše narod.

14. A braća onda odmah opraviše Pavla da ide u primorje; a Sila i Timotije ostaše ondje.

15. A pratioci dovedoše Pavla do Atine; i primivši zapovijest na Silu i Timo-

tija da dogju k njemu što brže, vratiše se.

16. A kad ih Pavle čekaše u Atini, razdraži se duh njegov u njemu gledajući grad pun idola;

17. I prepiraše se s Jevrejima i s bogobojaznima u zbornici, i na pazaru svaki dan s onima s kojima se udešavaše.

18. A neki od Epikurovaca i od Stojičkijeh mudaraca prepirahu se s njim; i jedni govorahu : šta hoće ovaj besposlica? A drugi : vidi se kao da hoće nove bogove da propovijeda. Jer im propovijedaše jevangjelje o Isusu i o vaskrseniju.

19. Pa ga uzeše i odvedoše na Areopag govoreći : možemo li razumjeti kakva je ta nova nauka što ti kazuješ?

20. Jer nešto novo mećeš u naše uši; hoćemo dakle da vidimo šta će to biti.

21. A Atinjani svi i putnici iz drugijeh zemalja ne bijahu ni za što drugo nego da što novo kazuju ili slušaju.

22. A Pavle stavši nasred Areopaga reče : ljudi Atinjani! po svemu vas vidim da ste vrlo pobožni;

23. Jer prolazeći i motreći vaše svetinje nagjoh i oltar na kome bješe napisano : Bogu nepoznatome. Kojega dakle ne znajući poštujete onoga vam ja propovijedam.

24. Bog koji je stvorio svijet i sve što je u njemu, on budući gospodar neba i zemlje, ne živi u rukotvorenijem crkvama,

25. Niti prima ugagjanja od ruku čovječijih, kao da bi onome trebalo što koji sam daje svima život i dihanje i sve.

26. I učinio je da od jedne krvi sav rod čovječij živi po svemu licu zemaljskome, i postavio je naprijed odregjena vremena i megje njihovoga življenja :

27. Da traže Gospoda, ne bi li ga barem opipali i našli, prem da nije daleko ni od jednoga nas;

28. Jer kroz njega živimo, i mičemo se, i jesmo; kao što i neki od vašijeh pjevača rekoše : jer smo i rod njegov.

29. Kad smo dakle rod Božij, ne treba da mislimo da je Božanstvo kao ikone zlatne ili srebrne ili kamene, koje su ljudi majstorski načinili po smišljanju svome.

30. Ne gledajući dakle Bog na vremena neznanja, sad zapovijeda svima ljudima svuda da se pokaju;

31. Jer je postavio dan u koji će suditi vasionome svijetu po pravdi preko čovjeka koga odredi, i dade svima vjeru vaskrsnuvši ga iz mrtvijeh.

32. A kad čuše vaskrsenije iz mrtvijeh, onda se jedni rugahu; a jedni rekoše : da te čujemo opet o tom.

33. Tako Pavle otide izmegju njih.

34. A neki ljudi pristaše uzanj i vjerovaše; megju kojima bješe i Gjonisije Areopagitski, i žena po imenu Damara, i drugi s njima.

GLAVA 18.

A po tom se odluči Pavle od Atine i dogje u Korint,

2. I nagje jednoga Jevrejina, po imenu Akilu, rodom iz Ponta, koji bješe skoro došao iz Talijanske sa ženom svojom Priskilom (jer bješe zapovjedio Klaudije da svi Jevreji idu iz Rima), i dogje k njima.

3. I budući da bješe onoga istog zanata, osta kod njih i ragjaše; jer bijahu ćilimarskog zanata.

4. A prepiraše se u zbornicama svake subote, i nadgovaraše Jevreje i Grke.

5. I kad sigjoše iz Maćedonije Sila i Timotije, navali Duh na Pavla da svjedoči Jevrejima da je Isus Hristos.

6. A kad se oni protivljahu i huljahu, otrese haljine svoje i reče im : krv vaša na vaše glave; ja sam čist, od sad idem u neznabošce.

7. I otišavši odande dogje u kuću nekoga po imenu Justa, koji poštovaše Boga, i kojega kuća bješe kraj zbornice.

8. A Krisp, starješina zbornički, vjerova Gospoda sa svijem domom svojijem; i od Korinćana mnogi koji slušahu vjerovaše i krstiše se.

9. A Gospod reče Pavlu noću u utvari : ne boj se, nego govori, i da ne ućutiš;

10. Jer sam ja s tobom, i niko se ne će usuditi da ti što učini; jer ja imam veliki narod u ovome gradu.

11. I on sjedi ondje godinu i šest mjeseci učeći ih riječi Božijoj.

12. A kad bješe Galion namjesnik u A-

haji, napadoše Jevreji jednodušno na Pavla i dovedoše ga na sud

13. Govoreći : ovaj nagovara ljude da poštuju Boga protiv zakona.

14. A kad Pavle šćaše da otvori usta, reče Galion Jevrejima : da je kakva nepravda bila ili zlo djelo, po dužnosti poslušao bih vas, o Jevreji!

15. Ali kad su prepiranja za riječi i za imena i za zakon vaš, gledajte sami; jer ja sudija tome ne ću da budem.

16. I izagna ih iz sudnice.

17. Onda svi Grci uhvatiše Sostena, starješinu zborničkoga, i biše ga pred sudnicom; i Galion nije za to ništa mario.

18. A Pavle osta još pozadugo, i oprostivši se s braćom otplovi u Siriju i s njime Priskila i Akila, i ostriže glavu u Kenhreji, jer se bješe zavjetovao.

19. I dogje u Efes; i njih ostavi ondje, a on ugje u zbornicu, i prepiraše se s Jevrejima.

20. A kad ga oni moliše da ostane kod njih više vremena, ne htjede,

21. Nego se oprosti s njima govoreći: valja mi, makar kako bilo, ovaj praznik što ide provesti u Jerusalimu; nego, ako Bog htjedbude, vratiću se opet k vama. I odveze se iz Efesa; a Akila i Priskila ostaše u Efesu.

22. I došavši u Cesariju, izigje i pozdravi se s crkvom, i sigje u Antiohiju.

23. I provedavši nekoliko vremena izigje i progje redom Galatijsku zemlju i Frigiju utvrgjujući sve učenike.

24. A dogje u Efes jedan Jevrejin, po imenu Apolos, rodom iz Aleksandrije, čovjek rječit i silan u knjigama.

25. Ovaj bješe upućen na put Gospodnji, i govoreći duhom, govoraše i učaše pravo o Gospodu, a znadijaše samo krštenje Jovanovo.

26. I ovaj poče slobodno propovijedati po zbornicama. A kad ga čuše Akila i Priskila, primiše ga i još mu bolje pokazaše put Gospodnji.

27. A kad on šćaše da prijegje u Ahaju, poslaše braća naprijed i pisaše učenicima da ga prime. I on došavši onamo pomože mnogo onima koji vjerovahu blagodaću;

28. Jer zdravo nadvlagjivaše Jevreje jednako pred narodom dokazujući iz pisma da je Isus Hristos.

GLAVA 19.

Dogodi se pak, kad bješe Apolos u Korintu, da Pavle prolažaše gornje zemlje, i dogje u Efes, i našavši neke učenike

2. Reče im : jeste li primili Duha svetoga kad ste vjerovali? A oni mu rekoše : nijesmo ni čuli da ima Duh sveti.

3. A on im reče : na što se dakle krstiste? A oni rekoše : na krštenje Jovanovo.

4. A Pavle reče : Jovan krsti krštenjem pokajanja, govoreći narodu da vjeruju onoga koji će za njim doći, to jest, Hrista Isusa.

5. A kad *to* čuše, krstiše se u ime Gospoda Isusa.

6. I kad Pavle metnu ruke na njih, sigje Duh sveti na njih, i govorahu jezike i proricahu.

7. A bijaše ljudi svega oko dvanaest.

8. I ušavši u zbornicu govoraše slobodno tri mjeseca učeći i uvjeravajući za carstvo Božije.

9. I kad neki bijahu otvrdnuli i svagjahu se huleći na put Gospodnji pred narodom, odstupi od njih i odluči učenike, pa se prepiraše svaki dan u školi nekoga Tirana.

10. I ovo je bivalo dvije godine, tako da svi koji življahu u Aziji, i Jevreji i Grci, čuše riječ Gospoda Isusa.

11. I Bog činjaše ne mala čudesa rukama Pavlovijem,

12. Tako da su i čalme i ubruščiće znojave od tijela njegova nosili na bolesnike, i oni se iscjeljivahu od bolèstî. i duhovi zli izlažahu iz njih.

13. I počeše neki od Jevreja, koji se skitahu i zaklinjahu gjavole, spominjati nad onima u kojima bijahu zli duhovi ime Gospoda Isusa govoreći : zaklinjemo vas Isusom koga Pavle propovijeda.

14. A bijahu nekijeh sedam sinova Skeve Jevrejina, poglavara svešteničkoga, koji ovo činjahu.

15. A duh zli odgovarajući reče : Isusa poznajem, i Pavla znam; ali vi ko ste?

16. I skočivši na njih čovjek u kome bješe zli duh nadvlada ih. i pritište ih poda se tako da goli i izranjeni utekoše iz one kuće.

17. I ovo doznadoše svi koji življahu

u Efesu, i Jevreji i Grci; i ugje strah u sve njih, i veličaše se ime Gospoda Isusa.

18. I mnogi od onijeh što vjerovahu, dolažahu te se ispovijedahu i kazivahu šta su učinili.

19. A mnogi od onijeh koji čarahu, sabravši knjige svoje spaljivahu ih pred svima; i proračuniše i nagjoše da su vrijedile pedeset hiljada groša.

20. Tako zdravo rastijaše i nadvlagjivaše riječ Gospodnja.

21. I kad se ovo svrši, namisli Pavle da progje preko Maćedonije i Ahaje, i da ide u Jerusalim, i reče : pošto budem tamo, valja mi i Rim vidjeti.

22. I posla u Maćedoniju dvojicu od onijeh koji ga služahu, Timotija i Erasta; a on osta neko vrijeme u Aziji.

23. A u ono vrijeme podiže se ne mala buna puta radi Gospodnjega,

24. Jer nekakav zlatar, po imenu Dimitrije, koji gragjaše Dijani srebrne crkvice i davaše majstorima ne mali posao,

25. On skupi ove i drugijeh ovakovijeh stvari majstore, i reče : ljudi! vi znate da od ovoga posla mi imamo dobitak za svoje življenje;

26. I vidite i čujete da ne samo u Efesu nego gotovo po svoj Aziji ovaj Pavle odvrati narod mnogi, govoreći : *to* nijesu bogovi što se rukama čovječijim grade.

27. I ne samo što će ova nesreća doći na naš zanat da ne prolazi, nego se ne će mariti ni za crkvu velike boginje Dijane, i propašće veličanstvo one koju sva Azija i vasioni svijet poštuje.

28. A kad *oni ovo* čuše, napuniše se gnjeva, i vikahu govoreći : velika je Dijana Efeska!

29. I sav se grad napuni bune : i navalivši jednodušno na zborište uhvatiše Gaja i Aristarha iz Maćedonije, drugove Pavlove.

30. A kad Pavle šćaše da ide megju narod, ne dadoše mu učenici.

31. A neki i od Azijskijeh poglavara koji mu bijahu prijatelji, poslaše k njemu svjetujući ga da ne izlazi na zborište.

32. Jedni pak vikahu jedno a drugi drugo; jer bijaše sabor smućen, i najviše ih ne znadijahu za što su se skupili.

33. A jedni od naroda izvukoše Aleksandra, kad ga Jevreji izvedoše. A Aleksandar mahnuvši rukom šćaše da odgovori narodu.

34. A kad ga poznaše da je Jevrejin, povikaše svi u glas, i vikahu oko dva sahata : velika je Dijana Efeska.

35. A pisar utišavši narod reče : ljudi Efesci! Ko je taj čovjek koji ne zna da grad Efes slavi veliku boginju Dijanu i njezin kip nebeski?

36. Kad dakle to ne može niko odreći, valja vi da budete mirni, i ništa naglo da ne činite;

37. Jer dovedoste ove ljude koji niti su crkvu Dijaninu pokrali, niti hule na vašu boginju.

38. A Dimitrije i majstori koji su s njim ako imaju kakvu tužbu, imaju sudovi, i imaju namjesnici, neka tuže jedan drugoga.

39. Ako li što drugo ištete, neka se izvidi na pravoj skupštini.

40. Jer se bojimo da ne budemo tuženi za današnju bunu; a ni jednoga uzroka nema kojijem bismo se mogli opravdati za ovu bunu. I ovo rekavši raspusti narod koji se bješe sabrao.

GLAVA 20.

A pošto se utiša buna, dozva Pavle učenike, i utješivši ih oprosti se s njima, i izigje da ide u Maćedoniju.

2. I prošavši one zemlje, i svjetovavši ih mnogijem riječima, dogje u Grčku.

3. Poživljevši pak *onamo* tri mjeseca stadoše mu Jevreji raditi o glavi kad šćaše da se odveze u Siriju, i namisli da se vrati preko Maćedonije.

4. I pogje s njim do Azije Sosipatar Pirov iz Verije, i Aristarh i Sekund iz Soluna, i Gaj iz Derve i Timotije, i Tihik i Trofim iz Azije.

5. Ovi otišavši naprijed čekahu nas u Troadi.

6. A mi se odvezosmo poslije dâná prijesnijeh hljebova iz Filibe, i dogjosmo k njima u Troadu za pet dana, i ondje ostasmo sedam dana.

7. A u prvi dan nedjelje, kad se sabraše učenici da lome hljeb, govoraše im Pavle, jer šćaše sjutradan da pogje, i proteže besjedu do ponoći.

8. I bijahu mnoge svijeće gore u sobi gdje se bijasmo sabrali.

9. A sjegjaše na prozoru jedno momče, po imenu Evtih, nadvladano od tvrdoga sna, i kad Pavle govoraše mnogo, naže se u snu i pade dolje s trećega poda, i digoše ga mrtva.

10. A Pavle sišavši pade nanj, i zagrlivši ga reče : ne bunite se, jer je duša njegova u njemu.

11. Onda izigje gore, i prelomivši hljeb okusi, i dovoljno govori do same zore, i tako otide.

12. A momče dovedoše živo, i utješiše se ne malo.

13. A mi došavši u lagju odvezosmo se u As, i odande šćasmo da uzmemo Pavla; jer tako bješe zapovjedio, hoteći sam da ide pješice.

14. I kad se sasta s nama u Asu, uzesmo ga, i dogjosmo u Mitilinu.

15. I odande odvezavši se dogjosmo sjutradan prema Hiju ; a drugi dan odvezosmo se u Sam, i noćismo u Trigiliju; i sjutradan dogjosmo u Milit.

16. Jer Pavle namisli da progjemo mimo Efes da se ne bi zadržao u Aziji; jer hićaše, ako bude moguće, da bude o trojičinu dne u Jerusalimu.

17. Ali iz Milita posla u Efes i dozva starješine crkvene.

18. I kad dogjoše k njemu, reče im : vi znate od prvoga dana kad dogjoh u Aziju kako s vama jednako bih

19. Služeći Gospodu sa svakom poniznosti i mnogijem suzama i napastima koje mi se dogodiše od Jevreja koji mi ragjahu o glavi ;

20. Kako ništa korisno ne izostavih da vam ne kažem i da vas naučim pred narodom i po kućama,

21. Svjedočeći i Jevrejima i Grcima pokajanje k Bogu i vjeru u Gospoda našega Isusa Hrista.

22. I sad evo ja svezan Duhom idem u Jerusalim ne znajući šta će mi se u njemu dogoditi;

23. Osim da Duh sveti po svijem gradovima svjedoči, govoreći da me okovi i nevolje čekaju.

24. Ali se ni za što ne brinem, niti marim za svoj život, nego da svršim tečenje svoje s radošću i službu koju primih od Gospoda Isusa : da posvjedočim jevangjelje blagodati Božije.

25. I evo sad znam da više ne ćete vidjeti mojega lica, vi svi po kojima prolazih propovijedajući carstvo Božije.

26. Za to vam svjedočim u današnji dan da sam ja čist od krvi sviju;

27. Jer ne izostavih da pokažem volju Božiju.

28. Pazite dakle na sebe i na sve stado u kome vas Duh sveti postavi vladikama da pasete crkvu Gospoda i Boga koju steče krvlju svojom ;

29. Jer ja ovo znam da će po odlasku mome ući megju vas teški vuci koji ne će štedjeti stada ;

30. I izmegju vas samijeh postaće ljudi koji će govoriti izvrnutu nauku da odvraćaju učenike za sobom.

31. Za to gledajte i opominjite se da tri godine dan i noć ne prestajah učeći sa suzama svakoga od vas.

32. I sad vas, braćo, predajem Bogu i riječi blagodati njegove, koji može nazidati i dati vam našljedstvo megju svima osvećenima.

33. Srebra, ili zlata, ili ruha ni u jednoga ne zaiskah.

34. Sami znate da potrebi mojoj i onijeh koji su sa mnom bili poslužiše ove ruke moje.

35. Sve vam pokazah da se tako valja truditi i pomagati nemoćnima, i opominjati se riječi Gospoda Isusa koju on reče : mnogo je blaženije davati nego li uzimati.

36. I ovo rekavši kleče na koljena svoja sa svima njima i pomoli se Bogu.

37. A sviju stade veliki plač i zagrlivši Pavla cjelivahu ga,

38. Žalosni najviše za riječ koju reče da više ne će vidjeti lica njegova ; i otpratiše ga u lagju.

GLAVA 21.

I kad bi te se odvezosmo otrgnuvši se od njih, idući pravo dogjosmo u Ko, i drugi dan u Rod i odande u Pataru.

2. I našavši lagju koja polazi u Finikiju, ugjosmo i odvezosmo se.

3. A kad nam se ukaza Kipar, ostavismo ga na lijevo, i plovljasmo u Siriju, i stadosmo u Tiru; jer ondje valjaše da se istovari lagja.

4. I našavši učenike ostasmo ondje sedam dana : oni Pavlu govorahu Duhom da ne ide gore u Jerusalim.

5. A kad bi te mi dane navršismo, iz-

išavši igjasmo, i praćahu nas svi sa ženama i djecom do iza grada, i kleknuvši na brijegu pomolismo se Bogu.

6. I oprostivši se jedan s drugijem ugjosmo u lagju; a oni se vratiše svojijem kućama.

7. A mi počevši plovljenje od Tira, dogjosmo u Ptolemaidu; i pozdravivši se s braćom ostasmo kod njih jedan dan.

8. A sjutradan pošavši Pavle i koji bijasmo s njim dogjosmo u Ćesariju; i ušavši u kuću Filipa jevangjelista, koji bješe jedan od sedam gjakona, ostasmo u njega.

9. I ovaj imaše četiri kćeri djevojke koje proricahu.

10. Stojeći mi pak ondje mnogo dana, dogje odozgo iz Judeje jedan prorok, po imenu Agav;

11. I došavši k nama uze pojas Pavlov i svezavši svoje ruke i noge reče: tako veli Duh sveti: čovjeka kojega je ovaj pojas, ovako će ga svezati u Jerusalimu Jevreji, i predaće *ga* u ruke neznabožaca.

12. I kad čusmo ovo, molismo i mi i ondašnji da ne ide gore u Jerusalim.

13. A Pavle odgovori i reče: šta činite te plačete i cijepate mi srce? Jer ja ne samo svezan biti hoću, nego i umrijeti u Jerusalimu gotov sam za ime Gospoda Isusa.

14. A kad ga ne mogosmo odvratiti, umukosmo rekavši: volja Božija neka bude.

15. A poslije ovijeh dana spremivši se izigjosmo u Jerusalim.

16. A dogjoše s nama i neki učenici iz Ćesarije, vodeći sa sobom nekoga Mnasona iz Kipra, staroga učenika, u kojega bismo mi stajali.

17. I kad dogjosmo u Jerusalim, primiše nas braća ljubazno.

18. A sjutradan otide Pavle s nama k Jakovu, i dogjoše sve starješine.

19. I pozdravivši se s njima kazivaše sve redom šta učini Bog u neznabošcima njegovom službom.

20. A oni čuvši hvaljahu Boga i rekoše mu: vidiš li, brate! koliko je hiljada Jevreja koji vjerovaše, i svi teže na *stari* zakon.

21. A doznali su za tebe da učiš otpadanju od zakona Mojsijeva sve Jevreje koji žive megju neznabošcima, kazujući da im ne treba obrezivati djece svoje, niti držati običaja otačkijeh.

22. Šta ćemo dakle sad? narod će se sabrati jamačno; jer će čuti da si došao.

23. Ovo dakle učini što ti rečemo: u nas imaju četiri čovjeka koji su se zavjetovali Bogu;

24. Ove uzmi i očisti se s njima, i potroši na njih neka ostrigu glave svoje, i svi će doznati da ono što su čuli za tebe ništa nije, nego da i sam držiš zakon i živiš po njemu.

25. A za neznabošce koji vjerovaše mi poslasmo presudivši da oni takovo ništa ne drže osim da se čuvaju od priloga idolskijeh, i od krvi, i od udavljenoga, i od kurvarstva.

26. Tada Pavle uze one ljude, i sjutradan očistivši se s njima, ugje u crkvu, i pokaza kako izvršuje dane očišćenja dokle se ne prinese žrtva za svakoga njih.

27. A kad šćaše da se navrši sedam dana, vidjevši ga u crkvi oni Jevreji što bijahu iz Azije, pobuniše sav narod, i metnuše ruke nanj

28. Vičući: pomagajte, ljudi Izrailjci! ovo je čovjek koji protiv naroda i zakona i protiv ovoga mjesta uči sve svuda; pa još i Grke uvede u crkvu i opogani sveto mjesto ovo.

29. Jer bijahu vidjeli s njim u gradu Trofima iz Efesa, kojega mišljahu da je uveo Pavle u crkvu.

30. I sav se grad podiže, i navali narod sa sviju strana, i uhvativši Pavla vucijahu ga na polje iz crkve; i odmah se zatvoriše vrata.

31. A kad šćahu da ga ubiju, dogje glas gore k vojvodi od čete da se pobuni sav Jerusalim.

32. A on odmah uzevši vojnike i kapetane dotrča na njih. A oni vidjevši vojvodu i vojnike prestaše biti Pavla.

33. A vojvoda pristupivši uze ga, i zapovjedi da ga metnu u dvoje verige, i pitaše ko je i šta je učinio.

34. A jedan vikaše jedno, a drugi drugo po narodu. A kad ne može od bune ništa da razumije upravo, zapovjedi da ga odvedu u ὀκô.

35. A kad bi na basamacima, moraše ga vojnici nositi sile radi naroda.

36. Jer za njim prista mnoštvo naroda koji vikahu : pogubi ga.

37. A kad ščaše Pavle da ugje u òkô, reče vojvodi : je li mi slobodno govoriti što tebi ? A on reče : zar umiješ Grčki ?

38. Nijesi li ti Misirac koji prije ovijeh dana podbuni i izvede u pustinju četiri hiljade hajduka ?

39. A Pavle reče : ja sam čovjek Jevrejin iz Tarsa, gragjanin poznatoga grada u Kilikiji : nego te molim dopusti mi da govorim k narodu.

40. A kad mu dopusti, stade Pavle na basamacima i mahnu rukom na narod; i kad posta velika tišina progovori Jevrejskijem jezikom govoreći :

GLAVA 22.

Ljudi, braćo i ocevi! čujte sad moj odgovor k vama.

2. A kad čuše da im Jevrejskijem jezikom progovori, još veća tišina posta. I reče :

3. Ja sam čovjek Jevrejin, koji sam rogjen u Tarsu Kilikijskome, i odgajen u ovome gradu kod nogu Gamaliilovijeh, naučen upravo otačkom zakonu, i bijah revnitelj Božij kao što ste vi svi danas.

4. Ja ovaj put gonih do same smrti, vežući i predajući u tamnicu i ljude i žene,

5. Kao što mi svjedoči i poglavar sveštenički i sve starješine ; od kojijeh i poslanice primih na braću koja žive u Damasku, i igjah da dovedem one što bijahu onamo svezane u Jerusalim da se muče.

6. A kad igjah i približih se k Damasku, dogodi mi se oko podne da me u jedan put obasja velika svjetlost s neba.

7. I padoh na zemlju, i čuh glas, koji mi govori : Savle! Savle! za što me goniš ?

8. A ja odgovorih : ko si ti, Gospode ? A on mi reče : ja sam Isus Nazarećanin, kojega ti goniš.

9. A koji bijahu sa mnom vidješe svjetlost i uplašiše se; ali ne čuše glasa koji mi govoraše.

10. A ja rekoh : šta ću činiti, Gospode ? A Gospod mi reče : ustani i idi u Damask, i tamo će ti se kazati za sve šta ti je odregjeno da činiš.

11. I kad obnevidjeh od silne svjetlosti one, vogjahu me za ruku oni koji bijahu sa mnom, i dogjoh u Damask.

12. A neki Ananija čovjek pobožan po zakonu, posvjedočen od svijn Jevreja koji žive u Damasku,

13. Došavši k meni stade i reče mi : Savle brate! progledaj. I ja u taj čas pogledah nanj.

14. A on mi reče : Bog otaca našijeh izabra te da poznaš volju njegovu, i da vidiš pravednika, i da čuješ glas iz usta njegovijeh :

15. Da mu budeš svjedok pred svijem ljudima za ovo što si vidio i čuo.

16. I sad šta oklijevaš ? Ustani i krsti se, i operi se od grijeha svojijeh, prizvavši ime Gospoda Isusa.

17. A dogodi se, kad se vratih u Jerusalim i moljah se u crkvi Bogu, da postadoh izvan sebe,

18. I vidjeh ga gdje mi govori : pohiti te izigji iz Jerusalima, jer ne će primiti svjedočanstva tvojega za mene.

19. I ja rekoh : Gospode! sami znadu da sam ja metao u tamnice i bio po zbornicama one koji te vjeruju.

20. I kad se proljevaše krv Stefana svjedoka tvojega, i ja stajah i pristajah na smrt njegovu, i čuvah haljine onijeh koji ga ubijahu.

21. I reče mi : idi; jer ću ja daleko da te pošljem u neznabošce.

22. A oni ga slušahu do ove riječi, pa podigoše glas svoj govoreći : uzmi sa zemlje takovoga ; jer ne treba da živi.

23. A kad oni vikahu i zbacivahu haljine i bacahu prah u nebo,

24. Zapovjedi vojvoda da ga odvedu u òkô, i reče da ga bojem ispitaju da dozna za kakvu krivicu tako vikahu nanj.

25. I kad ga pritegoše uzicama, reče Pavle kapetanu, koji stajaše *ondje* : zar vi možete biti čovjeka Rimljanina, i još bez suda ?

26. A kad ču kapetan, pristupi k vojvodi, i kaza govoreći : gledaj šta ćeš činiti ; jer je ovaj čovjek Rimljanin.

27. A vojvoda pristupivši reče mu : kaži mi jesi li ti Rimljanin ? A on reče : da.

28. A vojvoda odgovori : ja sam za

veliku cijenu ime ovoga gragjanstva dobio. A Pavle reče : a ja sam se i rodio *s njime.*

29. Onda odstupiše odmah od njega oni što šćadijahu da ga ispituju ; a vojvoda se uplaši kad razumje da je Rimljanin i što ga bješe svezao.

30. A sjutradan, želeći doznati istinu za što ga tuže Jevreji, pusti ga iz okova, i zapovjedi da dogju glavari svešteničkí i sav sabor njihov ; i svedavši Pavla postavi ga pred njima.

GLAVA 23.

A Pavle pogledavši na skupštinu reče : ljudi braćo ! ja sa svom dobrom savjesti življeh pred Bogom do samoga ovog dana.

2. A poglavar svešteničkí Ananija zapovjedi onima što stajahu kod njega da ga biju po ustima.

3. Tada mu reče Pavle : tebe će Bog biti, zide okrečeni ! I ti sjediš te mi sudiš po zakonu, a prestupajući zakon zapovijedaš da me biju.

4. A oni što stajahu naokolo rekoše : zar psuješ Božijeg poglavara svešteničkoga ?

5. A Pavle reče : ne znadoh, braćo, da je poglavar svešteničkí, jer stoji napisano : starješini naroda svojega da ne govoriš ružno.

6. A znajući Pavle da je jedan dio sadukeja a drugi fariseja, povika na skupštini : ljudi braćo ! ja sam farisej i sin farisejev : za nad i za vaskrsenije iz mrtvijeh doveden sam na sud.

7. A kad on ovo reče, postade raspra megju sadukejima i farisejima, i razdijeli se narod.

8. Jer sadukeji govore da nema vaskrsenija, ni angjela ni duha ; a fariseji priznaju oboje.

9. I postade velika vika, i ustavši književnici od strane farisejske prepirahu se megju sobom govoreći : nikakvo zlo ne nalazimo na ovome čovjeku ; ako li mu govori duh ili angjeo, da se ne suprotimo Bogu.

10. A kad posta raspra velika, pobojavši se vojvoda da Pavla ne raskinu, zapovjedi da sigju vojnici i da ga otmu izmegju njih, i da ga vedu u òkô.

11. A onu noć stade Gospod predanjga i reče : ne boj se Pavle, jer kao što si svjedočio za mene u Jerusalimu, tako ti valja i u Rimu svjedočiti.

12. A kad bi dan, učiniše neki od Jevreja vijeću i zakleše se govoreći da ne će ni jesti ni piti dokle ne ubiju Pavla.

13. A bješe *ih* više od četrdeset koji ovu kletvu učiniše.

14. Ovi pristupivši ka glavarima svešteničkijem i starješinama, rekoše : kletvom zaklesmo se da ne ćemo ništa okusiti dok ne ubijemo Pavla ;

15. Sad dakle vi sa saborom kažite vojvodi da ga sjutra svede k vama, kao da biste htjeli doznati bolje za njega ; a mi smo gotovi da ga ubijemo prije nego se on približi.

16. A sin sestre Pavlove čuvši *ovu* zasjedu dogje i ugje u òkô i kaza Pavlu.

17. A Pavle dozvavši jednoga od kapetânâ reče : ovo momče odvedi k vojvodi, jer ima nešto da mu kaže.

18. A on ga uze i dovede k vojvodi, i reče : sužanj Pavle dozva me i zamoli da ovo momče dovedem k tebi koje ima nešto da ti govori.

19. A vojvoda uzevši ga za ruku, i otišavši na samo, pitaše ga : šta je što imaš da mi kažeš ?

20. A ono reče : Jevreji dogovoriše se da te zamole da sjutra svedeš Pavla k njima na skupštinu, kao da bi htjeli bolje ispitati za njega ;

21. Ali ih ti nemoj poslušati, jer ga čekaju od njih više od četrdeset ljudi koji su se zakleli da ne će ni jesti ni piti dokle ga ne ubiju ; i sad su gotovi i čekaju tvoje obećanje.

22. A vojvoda onda otpusti momče, zapovjedivši mu : nikom ne kazuj da si mi ovo javio.

23. I dozvavši dvojicu od kapetânâ reče : pripravite mi dvjesta vojnika da idu do Ćesarije, i sedamdeset konjika i dvjesta strijelaca, po trećemu saliatu noći.

24. I neka dovedu konje da posade Pavla, i da *ga* prate do Filiksa sudije.

25. I napisa poslanicu u kojoj ovako govoraše :

26. Od Klaudija Lisije čestitome Filiksu pozdravlje.

27. Čovjeka ovoga uhvatiše Jevreji i šćahu da ga ubiju : ja pak dogjoh s vojnicima i oteh ga doznavši da je Rimljanin.

28. I želeći doznati uzrok za koji ga krive svedoh ga na njihovu skupštinu.
29. Tada nagjoh da ga krive za pitanja zakona njihova, a da nema nikakve krivice koja zaslužuje smrt ili okove.
30. I doznavši ja ugovor Jevrejski o glavi ovoga čovjeka odmah ga poslah k tebi zapovjedivši i suparnicima njegovijem da pred tobom kažu što imaju nanj. Zdrav budi!
31. A vojnici onda, kao što im se zapovjedi, uzeše Pavla i odvedoše ga noću u Antipatridu.
32. A sjutradan ostavivši konjike da idu s njim, vratiše se u òkô.
33. A oni došavši u Ćesariju, predaše poslanicu sudiji i izvedoše Pavla predanj.
34. A sudija pročitavši poslanicu zapita odakle je; i doznavši da je iz Kilikije
35. Reče: ispitaću te kad suparnici tvoji dogju. I zapovjedi da ga čuvaju u dvoru Irodovom.

GLAVA 24.

A poslije pet dana sigje poglavar svešteničkì Ananija sa starješinama i s ritorom nekijem Tertulom, koji izigjoše pred sudiju protiv Pavla.
2. A kad njega dozvaše, poče Tertul tužiti ga govoreći: što živimo pod tobom u velikom miru, i pravice koje se ovome narodu čine tvojijem promišljanjem,
3. U svakom dogagjaju i svuda, čestiti Filikse! primamo sa svakom zahvalnosti.
4. Ali da ti mnogo ne dosagjujem, molim te da nas u kratko poslušaš sa svojom krotošću.
5. Jer nagjosmo ovoga čovjeka da je kuga, i podiže bunu protiv sviju Jevreja po vasionom svijetu, i da je kolovogja jeresi Nazaretskoj;
6. Koji se usudi i crkvu oponganiti; koga mi uhvatismo, i šćasmo da mu sudimo po zakonu svojemu.
7. Ali dogje Lisija vojvoda, i ote ga iz naših ruku na veliku silu, i posla k tebi,
8. Zapovjedivši i nama, koji ga tužimo, da idemo k tebi; a od njega možeš sam ispitavši doznati za sve ovo za što ga mi tužimo.
9. A i Jevreji se složiše govoreći da je ovo tako.
10. A Pavle odgovori kad mu nameže sudija da govori: znajući od mnogo godina da si ti pravedni sudija ovome narodu, slobodno odgovaram za sebe:
11. Ti možeš doznati da nema više od dvanaest dana kako ja izigjoh u Jerusalim da se pomolim Bogu,
12. I niti me u crkvi nagjoše da kome govorim, ili bunu da činim u narodu, ni po zbornicama, ni u gradu,
13. Niti oni mogu posvjedočiti šta tebi sad na mene govore.
14. Ovo ti pak priznajem da u putu, koji ovi nazivaju jeres, tako služim Bogu otačkome, vjerujući sve što je napisano u zakonu i u prorocima,
15. I imajući nadanje na Boga da će biti vaskrsenije mrtvima, i pravednicima i grješnicima, koje i sami ovi čekaju.
16. A za ovo se i ja trudim da imam čistu savjest svagda i pred Bogom i pred ljudima.
17. I poslije mnogo godina dogjoh i donesoh milostinju narodu svome i prinose.
18. U tome me nagjoše očišćena u crkvi, ni s narodom, ni s vikom.
19. A imaju i Jevreji neki iz Azije kojima je trebalo da dogju preda te, i da se tuže ako imaju što na me.
20. Ili ovi sami neka kažu, ako su našli na meni kakvu krivicu, kad sam stajao na skupštini,
21. Osim jednoga ovoga glasa kojijem povikah stojeći megju njima: za vaskrsenije mrtvijeh dovedoste me danas na sud.
22. A kad Filiks ču ovo, odgodi im znajući vrlo dobro za ovaj put i reče: kad dogje Lisija vojvoda, izvidjeću vašu stvar.
23. A kapetanu zapovjedi da se čuva Pavle, i da mu se oblakša, i ni jednome od njegovijeh da se ne zabranjuje posluživati ga ili dolaziti k njemu.
24. A poslije nekoliko dana dogje Filiks sa Drusilom ženom svojom, koja bješe Jevrejka, i dozva Pavla da čuje od njega vjeru u Hrista Isusa.
25. A kad Pavle govoraše o pravdi i o čistoti i o sudu koji će biti, uplaši

se Filiks i odgovori : idi za sad ; a kad uzimam kad, dozvaću te.

26. A uz to se i nadaše da će mu Pavle dati novaca da bi ga pustio ; za to ga i često dozivaše i razgovaraše se s njim.

27. A kad se navršiše dvije godine, izmijeni Filiksa Porkije Fist. A Filiks, hoteći Jevrejima učiniti na volju, ostavi Pavla u sužanjstvu.

GLAVA 25.

A Fist onda primivši vlast poslije tri dana izigje iz Ćesarije u Jerusalim.

2. Onda glavari sveštenički i starješine Jevrejske tužiše mu se na Pavla, i moljahu ga,

3. Ištući milosti protiv njega, da ga pošlje u Jerusalim ; i naregjivahu zasjedu da ga ubiju na putu.

4. A Fist odgovori da se Pavle čuva u Ćesariji, a i on će sam skoro onamo da ide :

5. Koji dakle mogu od vas, reče, neka idu sa mnom, i ako ima kakva krivica na tom čovjeku neka ga tuže.

6. A pošto bi u njih ne više od deset dana, sigje u Ćesariju, i sjutradan sjedavši na sudijnsku stolicu zapovjedi da dovedu Pavla.

7. A kad ga dovedoše, stadoše u naokolo Jevreji koji bijahu došli iz Jerusalima, i mnoge i teške krivice iznošahu na Pavla, kojijeh ne mogahu posvjedočiti,

8. Kad se on odgovaraše : niti zakonu Jevrejskome, ni crkvi, ni ćesaru što sagriješih.

9. Ali Fist, hoteći Jevrejima učiniti na volju, odgovori Pavlu i reče : hoćeš da ideš gore u Jerusalim i ondje da ti sudim za to ?

10. A Pavle reče : ja stojim na sudu ćesarevu, ovdje treba da mi se sudi : Jevrejima ništa nijesam skrivio, kao što i ti najbolje znaš.

11. Ako li sam skrivio, ili učinio što što zaslužuje smrt, ne marim umrijeti ; ako li pak ništa nema na meni šta ovi na mene potvoraju, niko me ne može njima predati. Ćesaru idem.

12. Tada Fist, pogovorivši sa savjetnicima, odgovori : ćesaru reče da hoćeš : ćesaru ćeš poći.

13. A pošto progje nekoliko dana, Agripa car i Vernikija sigjoše u Ćesariju da pohode Fista.

14. I budući da ondje mnogo dana ostaše, kaza Fist caru za Pavla govoreći : čovjeka jednoga ostavio je Filiks u tamnici,

15. Za kojega, kad ja bijah u Jerusalimu, izigjoše preda me glavari sveštenički i starješine Jevrejske moleći da ga osudim.

16. Ja im odgovorih da nije običaj u Rimljana da se prije pokloni kakav čovjek na smrt dok se optuženi ne suoči s onima koji ga tuže, i ne primi mjesto da odgovara za svoju krivicu.

17. A kad se oni ovdje sastaše, ni kakvoga odlaganja ne učinih, i sjutradan sjedavši na sudijnsku stolicu zapovjedih da dovedu čovjeka.

18. A oko njega stavši suparnici ni jedne krivice koje ja mišljah ne iznesoše.

19. Nego imahu protiv njega nekakva pitanja o svojemu sujevjerju, i o nekakvom Isusu, koji je umr'o pa Pavle govoraše da je živ.

20. A ja ne znajući u ovome poslu šta ću činiti, rekoh bi li htio ići u Jerusalim i onamo da mu se sudi za ovo.

21. A kad Pavle reče da ga čuvamo do suda Avgustova, zapovjedih da ga čuvaju dokle ga pošljem k ćesaru.

22. A Agripa reče Fistu : i ja bih rad čuti toga čovjeka. A on reče : sjutra ćeš ga čuti.

23. Sjutradan pak, kad Agripa i Vernikija dogjoše s velikijem ponosom, i ugjoše u sudnicu s vojvodama i sa starješinama *onoga* grada, i kad zapovjedi Fist, dovedoše Pavla.

24. I reče Fist : Agripa care ! i svi koji ste s nama ! Vidite ovoga za kojega mi sve mnoštvo Jevreja dosagjivaše i u Jerusalimu i ovdje, vičući da ne valja da on više živi.

25. A ja doznavši da on ništa nije učinio što zaslužuje smrt, a i on sam reče da će da ide k svijetlome *ćesaru*, namislih da ga pošljem.

26. Za kojega nemam šta upravo pisati gospodaru. Za to ga i dovedoh pred vas, a osobito preda te, Agripa care, da bih, pošto bude ispitivanje, imao šta pisati.

27. Jer mi se čini ludo sužnja poslati, a krivice njegove ne javiti.

GLAVA 26.

A Agripa reče Pavlu : dopušta ti se da govoriš sam za se. Onda Pavlepru živši ruku odgovaraše :

2. Za sreću svoju držim, care Agripa! što se danas pred tobom odgovaram za sve što me potvoraju Jevreji,

3. A najviše što znam da ti poznaješ sve Jevrejske običaje i prepiranja. Za to te molim da me poslušaš milostivo.

4. Moje dakle življenje od mladosti, koje je isprva bilo megju narodom mojijem u Jerusalimu, znadu svi Jevreji.

5. Kako me znadu isprva, ako hoće posvjedočiti, da po poznatoj jeresi naše vjere življeh farisejski.

6. I sad stojim pred sudom za nadanje obećanja koje Bog obreče ocevima našijem,

7. Kome se *svi* dvanaest koljena našijeh jednako dan i noć služeći nadaju da će doći. Za ovo nadanje optužen sam, care Agripa, od Jevreja.

8. Šta? Zar vi mislite da se ne može vjerovati da Bog mrtve podiže?

9. Tako i ja mišljah da mi valja mnoga zla činiti protiv imena Isusa Nazarećanina,

10. Kao što i učinih u Jerusalimu ; i mnoge od svetijeh ja zatvorah u tamnice, primivši vlast od glavara svešteničkijeh ; i kad ih ubijahu, pristajah na sud.

11. I po svijem zbornicama mučeći ih često, nagonjah da hule *na Isusa ;* i odviše mrzeći na njih gonjah ih tja i do tugjijeh gradova.

12. Za koje idući u Damask s vlašću i zapoviješću od glavara svešteničkijeh,

13. U podne, care, vidjeh na putu s neba svjetlost veću od sijanja sunčanoga, koja obasja mene i one što igjahu sa mnom.

14. A kad mi svi padosmo na zemlju, čuh glas gdje govori meni i kazuje Jevrejskijem jezikom : Savle! Savle! za što me goniš? Teško ti je protivu bodila pračati se.

15. A ja rekoh : ko si ti, Gospode? A on reče : ja sam Isus, kojega ti goniš ;

16. Nego ustani i stani na noge svoje; jer ti se za to javih da te učinim slugom i svjedokom ovome što si vidio i što ću ti pokazati,

17. Izbavljajući te od naroda Jevrejskoga, i od neznabožaca, kojima ću te poslati,

18. Da im otvoriš oči da se obrate od tame k vidjelu i od oblasti sotonine k bogu, da prime oproštenje grijèhâ i dostojanje megju osvećenima vjerom mojom.

19. Za to, care Agripa! ne bih nepokoran nebeskoj utvari ;

20. Nego najprije onima koji su u Damasku i u Jerusalimu, *po tom* i po svoj zemlji Jevrejskoj, i neznabošcima propovijedah da se pokaju, i da se obrate k Bogu čineći djela dostojna pokajanja.

21. Za to me Jevreji uhvatiše u crkvi i šćahu da me raskinu.

22. Ali dobivši pomoć Božiju stojim do samoga ovog dana, i svjedočim i malom i velikom, ne kazujući ništa osim što proroci kazaše da će biti, i Mojsije :

23. Da će Hristos postradati, i da će biti prvi iz vaskrsenija mrtvijeh i propovijedati vidjelo narodu *Jevrejskome* i neznabošcima.

24. A kad on ovo odgovaraše, reče Fist velikijem glasom : zar luduješ Pavle? Mnoge te knjige izvode iz pameti.

25. A on reče : ne ludujem, čestiti Fiste, nego riječi istine i razuma kazujem.

26. Jer za ovo zna car, kojemu i govorim slobodno ; jer ne vjerujem da mu je što od ovoga nepoznato ; jer ovo nije bilo u uglu.

27. Vjeruješ li, care Agripa, prorocima? Znam da vjeruješ.

28. A Agripa reče Pavlu : *još* malo *pa* ćeš me nagovoriti da budem Hrišćanin.

29. A Pavle reče : molio bih Boga i za malo i za mnogo da bi ne samo ti nego i svi koji me slušaju danas bili takovi kao i ja što sam, osim okova ovijeh.

30. I kad on ovo reče, usta car i sudija i Vernikija, i koji sjegjahu s njima.

31. I otišavši razgovarahu se megju sobom govoreći : ovaj čovjek nije učinio ništa što zaslužuje smrt ili okove.

32. A Agripa reče Fistu : ovaj čovjek mogaše biti pušten da ne reče da hoće

k ćesaru. I tako sudija namisli da ga pošlje k ćesaru.

GLAVA 27.

I kao što bi odregjeno da idemo u Talijansku, predaše i Pavla i druge neke sužnje kapetanu, po imenu Juliju, od ćesareve čete.

2. A kad ugjosmo u lagju Adramitsku da plovimo u Azijska mjesta, otiskosmo se; i s nama bješe Aristarh Maćedonac iz Soluna.

3. I drugi dan dogjosmo u Sidon. I Julije držaše Pavla lijepo, i dopusti mu da odlazi k svojijem prijateljima i da ga poslužuju.

4. I odande odvezavši se doplovismo u Kipar, jer vjetrovi bijahu protivni.

5. I preplovivši pučinu Kilikijsku i Pamfilijsku dogjosmo u Miru Likijsku.

6. I ondje našavši kapetan lagju Aleksandrijsku koja plovi u Talijansku, metnu nas u nju.

7. I plovivši mnogo dana sporo, i jedva došavši prema Knidu, jer nam vjetar ne dadijaše, doplovismo pod Krit kod Salmone.

8. I jedva se vozeći pored kraja, dogjosmo na jedno mjesto koje se zove Dobra pristaništa, kod kojega blizu bješe grad Laseja.

9. A pošto progje mnogo vremena, i već plovljenje ne bijaše bez straha, jer i post već bješe prošao, svjetovaše Pavle

10. Govoreći im : ljudi! vidim da će plovljenje biti s mukom i velikom štetom ne samo tovara i lagje nego i duša našijeh.

11. Ali kapetan posluša većma kormanoša i gospodara od lagje nego li Pavlove riječi.

12. A ne budući pristanište zgodno za zimovnik, svjetovahu mnogi da se odvezu odande, ne bi li kako mogli doći do Finika, i ondje da zimuju u pristaništu Kritskom, koje gleda k jugu i k zapadu.

13. I kad dunu jug, mišljahu da im se volja ispuni, i podignuvši jedra plovljahu pokraj Krita.

14. Ali ne zadugo po tom dunu na suprot njemu buran vjetar koji se zove Evroklidon.

15. A kad se lagja ote, i ne mogaše se vjetru protiviti, predadosmo je valovima i nošahu nas.

16. A kad progjosmo mimo jedno ostrvo koje se zove Klauda, jedva mogosmo udržati čamac,

17. Koji izvukavši, svakojako pomagahu, te ga privezasmo od ozdo za lagju; a bojeći se da ne udari na prud, spustismo jedra, i tako se plavljasmo.

18. A kad nam veoma dosagjivaše bura sjutra dan izbacivahu tovare.

19. I u treći dan svojima rukama izbacismo alat lagjarski.

20. A kad se ni sunce ni zvijezde za mnogo dana ne pokazaše, i bura ne mala navalila, bijaše propao sav nad da ćemo se izbaviti.

21. I kad se zadugo nije jelo, onda Pavle stavši preda njih reče : trebaše dakle, o ljudi! poslušati mene, i ne otiskivati se od Krita, i ne imati ove muke i štete.

22. I evo sad vas molim da budete dobre volje : jer ni jedna duša od vas ne će propasti osim lagje;

23. Jer u ovu noć stade preda me angjeo Boga kojega sam ja i kome služim,

24. Govoreći : ne boj se, Pavle! valja ti doći pred ćesara; i evo ti darova Bog sve koji se voze s tobom.

25. Za to ne bojte se, ljudi; jer vjerujem Bogu da će tako biti kao što mi bi rečeno.

26. Ali valja nam doći na jedno ostrvo.

27. A kad bi četrnaesta noć, i mi se u ponoći plavljasmo po Adrijanskoj pučini, pomisliše lagjari da se približuju k nekakvoj zemlji.

28. I izmjerivši dubinu nagjoše dvadeset hvati; i prošavši malo opet izmjeriše, i nagjoše petnaest hvati.

29. Onda bojeći se da kako ne udare na prudovita mjesta baciše sa stražnjega kraja lagje četiri lengera, pa se moljasmo Bogu da svane.

30. A kad lagjari gledahu da pobjegnu iz lagje, i spustiše čamac u more izgovarajući se kao da hoće s prednjega kraja da spuste lengere,

31. Reče Pavle kapetanu i vojnicima : ako ovi ne ostanu u lagji, vi ne možete živi ostati.

32. Tada vojnici odrezase uža na čamcu i pustiše ga te pade.

33. A kad ščaše da svane, moljaše Pavle sve da jedu, govoreći : četrnaesti je dan danas kako čekate i ne jedući živite ništa ne okusivši.

34. Za to vas molim da jedete : jer je to za vaše zdravlje. A ni jednome od vas dlaka s glave ne će otpasti.

35. I rekavši ovo uze hljeb, i dade hvalu Bogu pred svima, i prelomivši stade jesti.

36. Onda se svi razveselivši i oni jedoše.

37. A u lagji bijaše nas duša svega dvjesta i sedamdeset i šest.

38. I nasitivši se jela, oblakšaše lagju izbacivši pšenicu u more.

39. A kad bi dan ne poznavahu zemlje; nego ugledaše nekakav zaliv s pijeskom, na koji se dogovoriše, ako bude moguće, da izvuku lagju.

40. I podignuvši lengere vožahu se po moru, i odriješivši uža na krmama, i raširivši malo jedro prema vjetriću koji duhaše, vožasmo se kraju.

41. A kad dogjosmo kao na jedan jezik, gdje se more kao razdjeljuje, nasadi se lagja; i prednji kraj, koji se nasadi, osta tvrd da se ne može pomaknuti, a krma se razbijaše od sile valova.

42. A vojnici se dogovoriše da pobiju sužnje, da koji ne ispliva i ne uteče.

43. Ali kapetan želeći sačuvati Pavla zabrani njihov dogovor, i zapovjedi onima koji znadu plivati da iskoče najprije, i da izigju na zemlju;

44. A ostali jedni na daskama a jedni na čemu od lagje. I tako izigjoše svi živi na zemlju.

GLAVA 28.

I kad izigjoše srećno iz lagje, tada razumješe da se ostrvo zove Melit.

2. A divljaci činjahu nam ne malu ljubav, jer naložiše oganj i primiše nas sve zbog dažda koji igjaše, i zbog zime.

3. A Pavle zgrabivši gomilu granja naloži na oganj, i izišavši zmija od vrućine skoči mu na ruku.

4. I kad vidješe divljaci zmiju gdje visi o ruci njegovoj, govorahu jedan drugome : jamačno je ovaj čovjek krvnik, kojega izbavljena od mora sud Božij ne ostavi da živi.

5. A on otresavši zmiju u oganj ne bi mu ništa zlo.

6. A oni čekahu da on oteče ili u jedan put da padne mrtav. A kad zadugo čekaše, i vidješe da mu ništa zlo ne bi, promijeniše se, i govorahu da je on Bog.

7. A naokolo oko onoga mjesta bijahu sela poglavara od ostrva po imenu Poplija, koji nas primi i ugosti ljubazno tri dana.

8. A dogodi se da otac Poplijev leža-še od groznice i od srdobolje, kojemu ušavši Pavle pomoli se Bogu i metnu ruke svoje nanj i iscijeli ga.

9. A kad to bi, dolažahu i drugi koji bijahu bolesni na ostrvu onome, i iscjeljivahu se.

10. I poštovahu nas velikijem častima; i kad pogjosmo, spremiše nam što je od potrebe.

11. A poslije tri mjeseca odvezosmo se na lagji Aleksandrijskoj, koja je bila prezimila na ostrvu, i bijahu na njoj napisani Dioskuri.

12. I doplovivši u Sirakuzu ostasmo ondje tri dana.

13. A odande otplovivši dogjosmo u Rigiju ; i poslije jednoga dana kad dunu jug, dogjosmo drugi dan u Potiole.

14. Ondje nagjemo braću, i oni nas zamole te ostanemo kod njih sedam dana; i tako pogjosmo u Rim.

15. I odande čuvši braća za nas izigjoše nam na susret tja do Apijeva pazara i tri krčme. I kad ih vidje Pavle, dade hvalu Bogu, i oslobodi se.

16. A kad dogjosmo u Rim, kapetan predade sužnje vojvodi. Ali se Pavlu dopusti da živi gdje hoće s vojnikom koji ga čuvaše.

17. A poslije tri dana Pavle sazva starješine Jevrejske. I kad se oni skupiše, govoraše im : ljudi braćo! ja ništa ne učinih protivno narodu ili običajima otačkijem; i Jerusalimljani predaše me *kao* sužnja u ruke Rimljanima,

18. Koji izvidjevši za mene ščahu da me puste, jer se ne nagje na meni ni jedna smrtna krivica.

19. Ali kad Judejci govorahu na suprot, natjera me nevolja da se ištem pred cesara, ne kao da bih svoj narod imao što tužiti.

20. Toga radi uzroka zamolih vas da

se vidimo i da se razgovorimo: jer nada radi Izrailjeva okovan sam u ovo gvožgje.

21. A oni mu rekoše: mi niti primismo pisma za te iz Judeje; niti dogje ko od braće da javi ili da govori što zlo za tebe.

22. Nego molimo da čujemo od tebe šta misliš; jer nam je poznato za ovu jeres da joj se svuda na suprot govori.

23. I odredivši mu dan dogjoše k njemu u gostionicu mnogi; kojima kazivaše svjedočeći carstvo Božije i uvjeravajući ih za Isusa iz zakona Mojsijeva i iz proroka od jutra do samoga mraka.

24. I jedni vjerovahu onome što govoraše a jedni ne vjerovahu.

25. A budući nesložni megju sobom, odlažahu kad reče Pavle jednu riječ: dobro kaza Duh sveti preko proroka Isaije ocevima našijem

26. Govoreći: idi k narodu ovome i kaži: ušima ćete čuti i ne ćete razumjeti; i očima ćete gledati i ne ćete vidjeti.

27. Jer odrveni srce ovoga naroda, i ušima teško čuju, i očima svojijem zažmuriše da kako ne vide očima, i ušima ne čuju, i srcem ne razumiju, i da se ne obrate da ih iscijelim.

28. Da vam je dakle na znanje da se neznabošcima posla spasenije Božije, oni će i čuti.

29. I kad on ovo reče, otidoše Jevreji prepirući se megju sobom.

30. A Pavle ostade pune dvije godine o svome trošku, i dočekivaše sve koji mu dolažahu,

31. Propovijedajući carstvo Božije, i učeći o Gospodu našemu Isusu Hristu slobodno, i niko mu ne branjaše.

RIMLJANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, sluge Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za jevangjelje Božije,

2. Koje *Bog* naprijed obeća preko proroka svojijeh u svetijem pismima

3. O sinu svojemu, koji je po tijelu rogjen od sjemena Davidova,

4. A posvjedočen silno za sina Božijega Duhom svetinje po vaskrseniju iz mrtvijeh, Isusu Hristu Gospodu našemu,

5. Preko kojega primismo blagodat i apostolstvo, da pokorimo sve neznabošce vjeri imena njegovoga;

6. Megju kojima ste i vi pozvani Isusu Hristu,

7. Svima koji su u Rimu, ljubaznima Bogu, i pozvanima svetima: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

8. Prvo dakle zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isusa Hrista za sve vas što se vjera vaša glasi po svemu svijetu.

9. Jer mi je svjedok Bog, kojemu služim duhom svojijem u jevangjelju sina njegova, da vas se opominjem bez prestanka,

10. Moleći se svagda Bogu u molitvama svojijem da bi mi kad Božija volja pomogla da dogjem k vama;

11. Jer želim vidjeti vas, da vam dam kakav duhovni dar za vaše utvrgjenje,

12. To jest, da se s vama utješim vjerom opštom, i vašom i mojom.

13. Ali vam ne ću zatajiti, braćo, da sam mnogo puta htio da vam dogjem, pa bih zadržan doslije, da i megju vama imam kakav plod, kao i megju ostalijem neznabošcima.

14. Dužan sam i Grcima i divljacima, i mudrima i nerazumnima.

15. Za to, od moje strane, gotov sam i vama u Rimu propovjediti jevangjelje.

16. Jer se ne stidim jevangjelja Hristova; jer je sila Božija na spasenije

svakome koji vjeruje, a najprije Jevrejinu i Grku.

17. Jer se u njemu javlja pravda Božija iz vjere u vjeru, kao što je napisano : pravednik će od vjere živ biti.

18. Jer se otkriva gnjev Božij s neba na svaku bezbožnost i nepravdu ljudi koji drže istinu u nepravdi.

19. Jer što se može doznati za Boga poznato je njima: jer im je Bog javio;

20. Jer što se na njemu ne može vidjeti, od postanja svijeta moglo se poznati i vidjeti na stvorenjima, i njegova vječna sila i božanstvo, da nemaju izgovora.

21. Jer kad poznaše Boga, ne proslaviše ga kao Boga niti mu zahvališe, nego zaludješe u svojijem mislima, i potamnje nerazumno srce njihovo.

22. Kad se gragjahu mudri, poludješe,

23. I pretvoriše slavu vječnoga Boga u obličje smrtnoga čovjeka i ptica i četvoronožnijeh životinja i gadova.

24. Za to ih predade Bog u željama njihovijeh srca u nečistotu, da se pogane tjelesa njihova megju njima samima;

25. Koji pretvoriše istinu Božiju u laž, i većma poštovaše i poslužiše tvar nego tvorca, koji je blagosloven va vijek. Amin.

26. Za to ih predade Bog u sramne slasti; jer žene njihove pretvoriše putno upotrebljavanje u besputno.

27. Tako i ljudi ostavivši putno upotrebljavanje ženskoga roda, raspališe se željom svojom jedan na drugoga, i ljudi s ljudima činjahu sram, i platu koja trebaše za prijevaru njihovu primahu na sebi.

28. I kao što ne marahu da poznadu Boga, *za to* ih Bog predade u pokvaren um da čine što ne valja,

29. Da budu napunjeni svake nepravde, kurvarstva, zloće, lakomstva, pakosti; puni zavisti, ubistva, svagje, lukavstva, zloćudnosti;

30. Šaptači, opadači, bogomrsci, siledžije, hvališe, ponositi, izmišljači zala, nepokorni roditeljima,

31. Nerazumni, nevjere, neljubavni, neprimirljivi, nemilostivi.

32. A neki i pravdu Božiju poznavši da koji to čine, zaslužuju smrt, ne samo to čine, nego pristaju na to i onima koji čine.

GLAVA 2.

Za to se ne možeš izgovoriti, o čovječe koji god sudiš! jer kojijem sudom sudiš drugome, sebe osugjuješ; jer to činiš sudeći.

2. A znamo da je sud Božij prav na one koji to čine.

3. Nego pomišljaš li, o čovječe koji sudiš onima koji to čine, i sam činiš to! da ćeš ti pobjeći od suda Božijega?

4. Ili ne mariš za bogastvo njegove dobrote i krotosti i trpljenja, ne znajući da te dobrota Božija na pokajanje vodi?

5. Nego svojom drvenosti i nepokajanijem srcem sabiraš sebi gnjev za dan gnjeva u koji će se pokazati pravedni sud Boga,

6. Koji će dati svakome po djelima njegovijem :

7. Onima dakle koji su trpljenjem djela dobroga tražili slavu i čast i neraspadljivost život vječni;

8. A onima koji se uz prkos suprote istini a pokoravaju se nepravdi, nemilost i gnjev.

9. Nevolja i tuga na svaku dušu čovjeka koji čini zlo, a najprije Jevrejina i Grka;

10. A slava i čast i mir svakome koji čini dobro, a najprije Jevrejinu i Grku;

11. Jer Bog ne gleda ko je ko.

12. Jer koji bez zakona sagriješiše, bez zakona će i izginuti; i koji u zakonu sagriješiše, po zakonu će se osuditi

13. (Jer pred Bogom nijesu pravedni oni koji slušaju zakon, nego će se oni opravdati koji ga tvore;

14. Jer kad neznabošci ne imajući zakona sami od sebe čine što je po zakonu, oni zakona ne imajući sami su sebi zakon :

15. Oni dokazuju da je ono napisano u srcima njihovijem što se čini po zakonu, budući da im savjest svjedoči, i misli megju sobom tuže se ili pravdaju)

16. Na dan kad Bog uzasudi tajne ljudske po jevangjelju mojemu preko Isusa Hrista.

17. Gle, ti se zoveš Jevrejin, a oslanjaš se na zakon, i hvališ se Bogom,

18. I poznaješ volju, i izbiraš što je bolje, jer si naučen od zakona;
19. I misliš da si vogj slijepima, vidjelo onima koji su u mraku,
20. Nakazatelj bezumnima, učitelj djeci, koji imaš ugled razuma i istine u zakonu.
21. Učeći dakle drugoga sebe ne učiš;
22. Propovijedajući da se ne krade, kradeš; govoreći : ne čini preljube, činiš preljubu; gadeći se na idole, kradeš svetinju;
23. Koji se hvališ zakonom, a prijestupom zakona sramotiš Boga.
24. Jer se ime Božije zbog vas huli u neznabošcima, kao što stoji napisano.
25. Obrezanje pomaže ako zakon držiš; ako li si prestupnik zakona, obrezanje je tvoje neobrezanje postalo.
26. Ako dakle neobrezanje pravdu zakona drži, za što se ne bi njegovo neobrezanje za obrezanje uzelo?
27. I onaj koji je od roda neobrezan i izvršuje zakon, osudiće tebe koji si sa slovima i obrezanjem prestupnik zakona.
28. Jer ono nije Jevrejin koji je spolja Jevrejin, niti je ono obrezanje koje je spolja na tijelu;
29. Nego je ono Jevrejin koji je iznutra, i obrezanje srca duhom *a* ne slovima, *to je obrezanje*; kome je hvala ne od ljudi nego od Boga.

GLAVA 3.

Šta je dakle bolji Jevrejin *od drugijeh ljudi*? Ili šta pomaže obrezanje?
2. Mnogo svakojako; prvo što su im povjerene riječi Božije.
3. A što neki ne vjerovaše, šta je za to? Eda će njihovo nevjerstvo vjeru Božiju ukinuti?
4. Bože sačuvaj! nego Bog neka bude istinit, a čovjek svaki laža, kao što stoji napisano : da se opravdaš u svojijem riječima, i da pobijediš kad ti stanu suditi.
5. Ako li nepravda naša Božiju pravdu podiže, šta ćemo reći? Eda li je Bog nepravedan kad se srdi? Po čovjeku govorim :
6. Bože sačuvaj! Jer kako bi mogao suditi svijetu?
7. Jer ako istina Božija u mojoj laži veća postane na slavu njegovu, za što još i ja kao grješnik da budem osugjen?
8. Za što dakle (kao što viču na nas, i kao što kažu neki da mi govorimo) da ne činimo zla da dogje dobro? Njima će sud biti pravedan.
9. Šta dakle? Jesmo li bolji od njih? Ni po što! Jer gore dokazasmo da su i Jevreji i Grci svi pod grijehom,
10. Kao što stoji napisano : ni jednoga nema pravedna.
11. Ni jednoga nema razumna, i ni jednoga koji traži Boga;
12. Svi se ukloniše i zajedno nevaljali postaše : nema ga koji čini dobro, nema ni jednoga ciglog.
13. Njihovo je grlo grob otvoren, jezicima svojima varaju, i jed je aspidin pod usnama njihovima.
14. Njihova su usta puna kletve i grčine.
15. Njihove su noge brze da proljevaju krv.
16. Na putovima je njihovima raskopavanje i nevolja;
17. I puta mirnoga ne poznaše.
18. Nema straha Božijega pred očima njihovima.
19. A znamo da ono što zakon govori, govori onima koji su u zakonu, da se svaka usta zatisnu, i sav svijet da bude kriv Bogu;
20. Jer se djelima zakona ni jedno tijelo ne će opravdati pred njim; jer kroz zakon dolazi poznanje grijeha.
21. A sad se bez zakona javi pravda Božija, posvjedočena od zakona i od prorôkâ;
22. A pravda Božija vjerom Isusa Hrista u sve i na sve koji vjeruju; jer nema razlike.
23. Jer svi sagriješiše i izgubili su slavu Božiju,
24. I opravdaće se za badava blagodaću njegovom, otkupom Isusa Hrista,
25. Kojega postavi Bog očišćenje vjerom u krvi njegovoj da pokaže svoju pravdu oproštenjem pregjašnjijeh grijeha;
26. U podnošenju Božijemu, da pokaže pravdu svoju u sadašnje vrijeme da je on pravedan i da pravda onoga koji je od vjere Isusove.
27. Gdje je dakle hvala? Progje. Ka-

kijem zakonom? je li zakonom djêlâ? Ne, nego zakonom vjere.

28. Mislimo dakle da će se čovjek opravdati vjerom bez djêlâ zakona.

29. Ili je samo Jevrejski Bog, a ne i neznabožački? Da, i neznabožački.

30. Jer je jedan Bog koji će opravdati obrezanje iz vjere i neobrezanje vjerom.

31. Kvarimo li dakle zakon vjerom? Bože sačuvaj! nego ga još utvrgjujemo.

GLAVA 4.

Šta ćemo dakle reći za Avraama, oca svojega, da je po tijelu našao?

2. Jer ako se Avraam djelima opravda, ima hvalu, ali ne u Boga.

3. Jer šta govori pismo? Vjerova Avraam Bogu, i primi mu se u pravdu.

4. A onome koji radi ne broji se plata po milosti nego po dugu.

5. A onome koji ne radi a vjeruje onoga koji pravda bezbožnika, prima se vjera njegova u pravdu.

6. Kao što i David govori da je blago čovjeku kome Bog prima pravdu bez djêlâ zakona :

7. Blago onima kojima se oprostiše bezakonja, i kojima se grijesi prikriše.

8. Blago čovjeku kome Gospod ne prima grijeha.

9. Ovo dakle blaženstvo ili je u obrezanju ili u neobrezanju? Jer govorimo da se Avraamu primi vjera u pravdu.

10. Kako mu se dakle primi? ili kad je bio u obrezanju ili u neobrezanju? Ne u obrezanju nego u neobrezanju.

11. I primi znak obrezanja kao pečat pravde vjere koju imaše u neobrezanju, da bi bio otac sviju koji vjeruju u neobrezanju, da se i njima primi u pravdu;

12. I da bi bio otac obrezanja ne samo onima koji su od obrezanja, nego i onima koji hode po stopama vjere koja bješe u neobrezanju oca našega Avraama.

13. Jer obećanje Avraamu ili sjemenu njegovu da bude našljednik svijetu ne bi zakonom nego pravdom vjere.

14. Jer ako su našljednici oni koji su od zakona, propade vjera, i pokvari se obećanje.

15. Jer zakon gradi gnjev; jer gdje nema zakona nema ni prijestupa.

16. Za to od vjere da *bude* po milosti da obećanje tvrdo ostane svemu sjemenu, ne samo koje je od zakona nego i koje je od vjere Avraama, koji je otac svima nama,

17. (Kao što stoji napisano : postavih te oca mnogijem narodima) pred Bogom kome vjerova, koji oživljuje mrtve, i zove ono što nije kao ono što jest :

18. On vjerova na nad kad se nije bilo ničemu nadati da će on biti otac mnogijem narodima, kao što mu bješe rečeno : tako će biti sjeme tvoje.

19. I ne oslabivši vjerom ne pogleda ni na svoje već umoreno tijelo, jer mu bješe negdje oko sto godina, ni na mrtvost Sarine materice.

20. I za obećanje Božije ne posumnja se nevjerovanjem, nego ojača u vjeri, i dade slavu Bogu.

21. I znadijaše jamačno da što obeća kadar je i učiniti.

22. Za to se i primi njemu u pravdu.

23. Ali nije pisano za njega jednoga samo da mu se primi,

24. Nego i za nas, kojima će se primiti ako vjerujemo onoga koji vaskrse Isusa Hrista Gospoda našega iz mrtvijeh,

25. Koji se predade za grijehe naše, i ustade za opravdanje naše.

GLAVA 5.

Opravdavši se dakle vjerom, imamo mir s Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista,

2. Kroz kojega i pristup nagjosmo vjerom u ovu blagodat u kojoj stojimo, i hvalimo se nadanjem slave Božije.

3. Ne samo pak to, nego se hvalimo i nevoljama, znajući da nevolja trpljenje gradi;

4. A trpljenje iskustvo, a iskustvo nadanje ;

5. A nadanje ne će se osramotiti, jer se ljubav Božija izli u srca naša Duhom svetijem koji je dat nama.

6. Jer Hristos još kad slabi bjesmo umrije u vrijeme *svoje* za bezbožnike.

7. Jer jedva ko umre za pravednika; za dobroga može biti da bi se ko usudio umrijeti.

8. Ali Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Hristos još kad bijasmo grješnici umrije za nas.

9. Mnogo ćemo dakle većma biti kro-

zanj spaseni od gnjeva kad smo se sad opravdali krvlju njegovom.

10. Jer kad smo se pomirili s Bogom smrću sina njegova dok smo još bili neprijatelji, mnogo ćemo se većma spasti u životu njegovu kad smo se pomirili.

11. Ne samo pak to, nego se hvalimo i Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, kroz kojega sad primismo pomirenje.

12. Za to kao što kroz jednog čovjeka dogje na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt, i tako smrt ugje u sve ljude, jer svi sagriješiše.

13. Jer grijeh bješe na svijetu do zakona; ali se grijeh ne primaše kad ne bješe zakona.

14. Nego carova smrt od Adama tja do Mojsija i nad onima koji nijesu sagriješili prestupivši kao Adam, koji je prilika onoga koji šćadijaše doći.

15. Ali dar nije tako kao grijeh; jer kad kroz grijeh jednoga pomriješe mnogi, mnogo se veća blagodat Božija i dar izli izobilno na mnoge blagodaću jednoga čovjeka Isusa Hrista.

16. I dar nije kao grijeh jednoga: jer za grijeh jednoga *bi* osugjenje, a dar od mnogijeh grijehova opravdanje.

17. Jer kad za grijeh jednoga carova smrt kroz jednoga, koliko će većma oni koji primaju izobilje blagodati i dar pravde u životu carovati kroz jednoga Isusa Hrista;

18. Za to dakle kao što za grijeh jednoga dogje osugjenje na sve ljude, tako i pravdom jednoga dogje na sve ljude opravdanje života.

19. Jer kao što neposlušanjem jednoga čovjeka postaše mnogi grješni, tako će i poslušanjem jednoga biti mnogi pravedni.

20. A zakon dogje uz to da se umnoži grijeh; jer gdje se umnoži grijeh ondje se još većma umnoži blagodat.

21. Da kao što carova grijeh za smrt, tako i blagodat da caruje pravdom za život vječni, kroz Isusa Hrista Gospoda našega.

GLAVA 6.

Šta ćemo dakle reći? Hoćemo li ostati u grijehu da se blagodat umnoži? Bože sačuvaj!

2. Jer koji umrijesmo grijehu kako ćemo još življeti u njemu?

3. Ili ne znate da svi koji se krstismo u Isusa Hrista, u smrt njegovu krstismo se?

4. Tako se s njim pogrebosmo krštenjem u smrt da kao što usta Hristos iz mrtvijeh slavom očinom, tako i mi u novom životu da hodimo.

5. Jer kad smo jednaki s njim jednakom smrću, bićemo i vaskrsenijem;

6. Znajući ovo da se stari naš čovjek razape s njime, da bi se tijelo grješno pokvarilo, da više ne bismo služili grijehu.

7. Jer koji umrije oprosti se od grijeha.

8. A ako umrijesmo s Hristom, vjerujemo da ćemo i življeti s njim,

9. Znajući da Hristos usta iz mrtvijeh, već više ne umire; smrt više ne će obladati njime.

10. Jer što umrije, grijehu umrije jedanput; a što živi, Bogu živi.

11. Tako i vi dakle držite sebe da ste mrtvi grijehu a živi Bogu u Hristu Isusu Gospodu našemu.

12. Da ne caruje dakle grijeh u vašemu smrtnom tijelu, da ga slušate u slastima njegovijem;

13. Niti dajite udova svojijeh grijehu za oružje nepravde; nego dajite sebe Bogu, kao koji ste živi iz mrtvijeh, i ude svoje Bogu za oružje pravde.

14. Jer grijeh ne će vama obladati, jer nijeste pod zakonom nego pod blagodaću.

15. Šta dakle? Hoćemo li griješiti kad nijesmo pod zakonom nego pod blagodaću? Bože sačuvaj!

16. Ne znate li da komu dajete sebe za sluge u poslušanje, sluge ste onoga koga slušate, ili grijeha za smrt, ili poslušanja za pravdu?

17. Hvala dakle Bogu što bivši robovi grijehu poslušaste od srca tu nauku kojoj se i predadoste.

18. Oprostivši se pak od grijeha postaste sluge pravdi.

19. Kao čovjek govorim, za slabost vašega tijela. Jer kao što dadoste ude svoje za robove nečistoti i bezakonju na bezakonje, tako sad dajite ude svoje za sluge pravdi na posvećenje.

20. Jer kad bijaste robovi grijehu, prosti bijaste od pravde.
21. Kakav dakle onda imadoste plod za koji se sad stidite? Jer je onoga kraj smrt.
22. A sad oprostivši se od grijeha i postavši sluge Božije, imate plod svoj na posvećenje, a kraj život vječni.
23. Jer je plata za grijeh smrt, a dar Božij je život vječni u Hristu Isusu Gospodu našemu.

GLAVA 7.

Ili ne znate, braćo (jer govorim onima koji znadu zakon), da zakon vlada nad čovjekom dokle je živ?
2. Jer je udata žena privezana zakonom za muža doklegod on živi; a ako li muž njezin umre, razdriješi se od zakona muževljega.
3. Za to dakle dok joj je muž živ biva preljubočinica ako pogje za drugog muža; a ako joj umre muž prosta je od zakona da ne bude preljubočinica ako pogje za drugoga.
4. Za to, braćo moja, i vi umrijeste zakonu tijelom Hristovijem, da budete drugoga, onoga što usta iz mrtvijeh, da plod donesemo Bogu.
5. Jer kad bijasmo u tijelu, bijahu slasti grjehovne, koje zakon ragjahu u udima našima da se smrti plod donosi.
6. A sad umrvši izbavismo se od zakona koji nas držaše, da služimo (Bogu) u obnovljenju Duha a ne u starini slova.
7. Šta ćemo dakle reći? Je li zakon grijeh? Bože sačuvaj! nego ja grijeha ne poznah osim kroz zakon; jer ne znadoh za želju da zakon ne kaza: ne zaželi.
8. A grijeh uze početak kroz zapovijest, i načini u meni svaku želju; jer je grijeh bez zakona mrtav.
9. A ja življah nekad bez zakona; a kad dogje zapovijest, onda grijeh oživlje,
10. A ja umrijeh, i nagje se da mi zapovijest bi za smrt koja bješe *data* za život.
11. Jer grijeh uzevši početak kroz zapovijest prevari me, i ubi me njome.
12. Tako je dakle zakon svet i zapovijest sveta i pravedna i dobra.
13. Dobro li dakle bi meni smrt? Bože sačuvaj! nego grijeh, da se pokaže grijeh dobrom čineći mi smrt, da bude grijeh odviše grješan zapovješću.
14. Jer znamo da je zakon duhovan; a ja sam tjelesan, prodan pod grijeh:
15. Jer ne znam šta činim, jer ne činim ono šta hoću, nego na što mrzim ono činim.
16. Ako li ono činim šta ne ću, hvalim zakon da je dobar.
17. A ovo više ja ne činim nego grijeh koji živi u meni.
18. Jer znam da dobro ne živi u meni, to jest u tijelu mojemu. Jer htjeti imam u sebi, ali učiniti dobro ne nalazim.
19. Jer dobro šta hoću ne činim, nego zlo što ne ću ono činim.
20. A kad činim ono što ne ću, već ja to ne činim nego grijeh koji živi u meni.
21. Nalazim dakle zakon, kad hoću dobro da činim, da me na zlo nagoni.
22. Jer imam radost u zakonu Božijemu po unutrašnjemu čovjeku;
23. Ali vidim drugi zakon u udima svojima, koji se suproti zakonu uma mojega, i zarobljava me zakonom grjehovnijem koji je u udima mojima.
24. Ja nesrećni čovjek! Ko će me izbaviti od tijela smrti ove?
25. Zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isusa Hrista Gospoda našega. Tako dakle ja sam umom svojijem služim zakonu Božijemu a tijelom zakonu grjehovnome.

GLAVA 8.

Nikakva dakle sad nema osugjenja onima koji su u Hristu Isusu i ne hode po tijelu nego po Duhu.
2. Jer zakon Duha koji oživljava u Hristu Isusu, oprostio me je od zakona grjehovnoga i smrti.
3. Jer što zakonu bješe nemoguće, jer bješe oslabljen tijelom, posla Bog sina svojega u obličju tijela grjehovnoga, i za grijeh osudi grijeh u tijelu,
4. Da se pravda zakona ispuni u nama koji ne živimo po tijelu nego po duhu;
5. Jer koji su po tijelu tjelesno misle, a koji su po duhu duhovno misle.
6. Jer tjelesno mudrovanje smrt je, a duhovno mudrovanje život je i mir.
7. Jer tjelesno mudrovanje neprijatelj-

stvo je Bogu, jer se ne pokorava zakonu Božijemu niti može.

8. A koji su u tijelu ne mogu Bogu ugoditi.

9. A vi nijeste u tijelu nego u duhu; jer Duh Božij u vama živi. A ako ko nema Duha Hristova, on nije njegov.

10. A ako je Hristos u vama, onda je tijelo mrtvo grijeha radi a Duh živ pravde radi.

11. A ako li živi u vama Duh onoga koji je vaskrsao Isusa iz mrtvijeh, onaj koji je podigao Hrista iz mrtvijeh oživljeće i vaša smrtna tjelesa Duhom svojijem koji živi u vama.

12. Tako dakle, braćo, nijesmo dužni tijelu da po tijelu živimo.

13. Jer ako živite po tijelu, pomrijećete; ako li duhom poslove tjelesne morite, življećete.

14. Jer koji se vladaju po duhu Božijemu oni su sinovi Božiji.

15. Jer ne primiste duha ropstva, opet da se bojite; nego primiste Duha posinačkoga, kojijem vičemo: Ava, oče!

16. Ovaj Duh svjedoči našemu duhu da smo djeca Božija.

17. A kad smo djeca i našljednici smo: našljednici dakle Božiji, a sunašljednici Hristovi: jer s njim stradamo da se s njim i proslavimo.

18. Jer mislim da stradanja sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi koja će nam se javiti.

19. Jer čekanje tvari čeka da se jave sinovi Božiji.

20. Jer se tvar pokori propadljivosti (ne od svoje volje nego za volju onoga koji je pokori) na nad,

21. Da će se i sama tvar oprostiti od ropstva raspadljivosti na slobodu slave djece Božije.

22. Jer znamo da sva tvar uzdiše i tuži s nama do sad.

23. A ne samo *ona*, nego i mi koji novinu duha imamo, i mi sami u sebi uzdišemo čekajući posinjenja i izbavljenja tijelu svojemu.

24. Jer se nadom spasosmo. A nad koji se vidi nije nad; jer kad ko vidi što, kako će mu se nadati?.

25. Ako li se nadamo onome što ne vidimo, čekamo s trpljenjem.

26. A tako i duh pomaže nam u našijem slabostima: jer ne znamo za što ćemo se moliti kao što treba, nego sam Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanijem.

27. A onaj što ispituje srca zna što je misao Duha, jer po volji Božijoj moli se za svete.

28. A znamo da onima koji ljube Boga sve ide na dobro, koji su pozvani po namjerenju.

29. Jer koje naprijed pozna one i odredi da budu jednaki obličju sina njegova, da bi on bio prvorogjeni megju mnogom braćom.

30. A koje odredi one i dozva; a koje dozva one opravda; a koje opravda one i proslavi.

31. Šta ćemo dakle reći na ovo? Ako je Bog s nama, ko će na nas?

32. Koji dakle svoga sina ne poštedje, nego ga predade za sve nas, kako dakle da nam s njim sve ne daruje?

33. Ko će optužiti izbrane Božije? Bog koji pravda?

34. Ko će osuditi? Hristos Isus, koji umrije, pa još i vaskrse, koji je s desne strane Bogu, i moli za nas?

35. Ko će nas rastaviti od ljubavi Božije? Nevolja li ili tuga? ili gonjenje? ili glad? ili golotinja? ili strah ili mač? kao što stoji napisano:

36. Za tebe nas ubijaju vas dan, drže nas kao ovce koje su za klanje.

37. Ali u svemu ovome pobjegjujemo onoga radi koji nas je ljubio.

38. Jer znam jamačno da ni smrt, ni život, ni angjeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadašnje, ni buduće,

39. Ni visina, ni dubina, ni druga kakva tvar može nas razdvojiti od ljubavi Božije, koja je u Hristu Isusu Gospodu našemu.

GLAVA 9.

Istinu govorim tako mi Hrista, ne lažem, to mi svjedoči savjest moja Duhom svetijem:

2. Da mi je vrlo žao i srce me moje boli bez prestanka;

3. Jer bih željeo da ja sam budem odlučen od Hrista za braću svoju koja su mi rod po tijelu,

4. Koja su Izrailjci, kojijeh je posinaštvo i slava, i zavjet i zakon, i bogomoljstvo, i obećanja;

5. Kojijeh su i oci, i od kojijeh je Hri-

stos po tijelu, koji je nad svima Bog blagosloven va vijek. Amin.

6. A nije moguće da riječ Božija progje : jer nijesu svi Izrailjci koji su od Izrailja;

7. Niti su svi djeca koji su sjeme Avraamovo, nego u Isaku, reče, nazvaće ti se sjeme.

8. To jest, nijesu ono djeca Božija što su po tijelu djeca, nego djeca obećanja primaju se za sjeme.

9. Jer je ovo riječ obećanja : u ovo vrijeme doći ću i u Sare će biti sin.

10. Ne samo pak *ona* nego i Reveka, kad zatrudnje od samoga Isaka oca našega.

11. Jer još dok se *djeca* ne bijahu rodila, ni učinila dobra ni zla, da ostane Božija naredba po izboru,

12. Ne za djela, nego onoga radi koji poziva reče joj se : veći će služiti manjemu,

13. Kao što stoji napisano : Jakov mi omilje, a na Isava omrzoh.

14. Šta ćemo dakle na to reći? Eda li je nepravda u Boga? Bože sačuvaj!

15. Jer Mojsiju govori : koga ću pomilovati, pomilovaću, i na koga ću se smilovati, smilovaću se.

16. Tako dakle niti stoji do onoga koji hoće, ni do onoga koji trči, nego do Boga koji pomiluje.

17. Jer pismo govori Faraonu : za to te isto podigoh da na tebi pokažem silu svoju, i da se razglasi ime moje po svoj zemlji.

18. Tako dakle koga hoće miluje, a koga hoće otvrdoglavi.

19. Reći ćeš mi : za što nas još krivi? jer ko se može suprotiti volji njegovoj?

20. A ko si ti, o čovječe! da protivno odgovaraš Bogu? Eda li rukotvorina govori majstoru svome : za što si me tako načinio?

21. Ili zar lončar nema vlasti nad kalom da od jedne guke načini jedan sud za čast a drugi za sramotu?

22. A kad šćaše Bog da pokaže gnjev svoj i da objavi silu svoju, podnese s velikijem trpljenjem sudove gnjeva koji su pripravljeni za pogibao.

23. I da pokaže bogastvo slave svoje na sudima milosti koje pripravi za slavu;

24. Koje nas i dozva ne samo od Jevreja nego i od neznabožaca,

25. Kao što i u Josiji govori : nazvaću narod svojijem koji nije moj narod, i neljubaznicu ljubaznicom.

26. I biće na mjestu, gdje im se reče: vi nijeste moj narod; tamo će se nazvati sinovi Boga živoga.

27. A Isaija viče za Izrailja : ako bude broj sinova Izrailjevijeh kao pijesak morski, ostatak će se spasti.

28. Jer će on izvršiti riječ svoju, i naskoro će izvršiti po pravdi, da, ispuniće Gospod naskoro riječ svoju na zemlji.

29. I kao što proreče Isaija : da nam nije Gospod Savaot ostavio sjemena, onda bismo bili kao Sodom i Gomor.

30. Šta ćemo dakle reći? Da neznabošci koji ne tražiše pravde dokučiše pravdu, ali pravdu od vjere.

31. A Izrailj tražeći zakon pravde ne dokući zakona pravde.

32. Za što? Jer ne *traži* iz vjere nego iz djêlâ zakona; jer se spotakoše na kamen spoticanja,

33. Kao što stoji napisano : evo mećem u Sionu kamen spoticanja i stijenu sablazni; i koji ga god vjeruje ne će se postidjeti.

GLAVA 10.

Braćo! želja je mojega srca i molitva k Bogu za spasenije Izrailja.

2. Jer im svjedočim da imaju revnost za Boga, ali ne po razumu.

3. Jer ne poznajući pravde Božije i gledajući da svoju pravdu utvrde ne pokoravaju se pravdi Božijoj.

4. Jer je Hristos svršetak zakona : koji ga god vjeruje opravdan je.

5. Jer Mojsije piše za pravdu koja je od zakona : koji čovjek to čini življeće u tom.

6. A pravda koja je od vjere ovako govori : da ne rečeš u srcu svojemu : ko će izići na nebo? to jest da svede Hrista;

7. Ili : ko će sići u bezdan? to jest da izvede Hrista iz mrtvijeh.

8. Ali šta govori pismo? Blizu ti je riječ u ustima tvojima i u srcu tvojemu, to jest riječ vjere koju propovijedamo.

9. Jer ako priznaješ ustima svojima da je Isus Gospod, i vjeruješ u srcu svojemu da ga Bog podiže iz mrtvijeh, bićeš spasen.

10. Jer se srcem vjeruje za pravdu a ustima se priznaje za spasenije.
11. Jer pismo govori : koji ga god vjeruje ne će se postidjeti.
12. Jer nema razlike megju Jevrejinom i Grkom : jer je on Bog sviju, i bogat za sve koji ga prizivlju.
13. Jer koji god prizove ime Gospodnje spašće se.
14. Kako će dakle prizvati koga ne vjerovaše? A kako će vjerovati koga ne čuše? A kako će čuti bez propovjednika?
15. A kako će propovijedati ako ne budu poslani? Kao što stoji napisano : kako su krasne noge onijeh koji donose glas za mir, koji donose glas za dobro!
16. Ali svi ne poslušaše jevangjelja : jer Isaija govori : Gospode! ko vjerova našemu propovijedanju?
17. Tako dakle vjera biva od propovijedanja, a propovijedanje riječju Božijom.
18. Nego velim : zar ne čuše? Još otide po svoj zemlji glas njihov, i po krajevima vasionoga svijeta riječi njihove.
19. Nego velim : zar ne razumje Izrailj? Prvi Mojsije govori : ja ću vas razdražiti, ne *svojijem* narodom, nerazumnijem narodom rasrdiću vas.
20. A Isaija govori slobodno : nagjoše me koji me ne traže; i javih se onima koji za me ne pitaju.
21. A k Izrailju govori : vas dan pružah ruke svoje k narodu koji ne da da mu se kaže i odgovara na suprot.

GLAVA 11.

Govorim dakle : eda li Bog odbaci narod svoj? Bože sačuvaj! Jer sam i ja Izrailjac od sjemena Avraamova od koljena Venijaminova.
2. Ne odbaci Bog naroda svojega, koji naprijed pozna. Ili ne znate šta govori pismo za Iliju kako se tuži Bogu na Izrailja govoreći :
3. Gospode! proroke tvoje pobiše i oltare tvoje raskopaše, i ja ostah jedan i traže dušu moju da je izvade.
4. A šta mu govori Božij odgovor? Ostavih sebi sedam hiljada ljudi koji ne prekloniše koljena pred Vaalom.
5. Tako dakle i u sadašnje vrijeme ostatak bi po izboru blagodati.
6. Ako li je po blagodati, onda nije od djêlâ, jer blagodat već ne bi bila blagodat; ako li je od djêlâ nije više blagodat, jer djelo već ne bi bilo djelo.
7. Šta dakle? Šta iskaše Izrailj ono ne dobi, a izbor dobi; ostali pak zaslijepiše.
8. Kao što je napisano : dade im Bog duha neosjetljivoga, oči da ne vide, i uši da ne čuju do samoga današnjega dana.
9. I David govori : da bude trpeza njihova zamka i gvožgja, i sablazan i plata njima;
10. Da se njihove oči zaslijepe da ne vide, i legja njihova jednako da su pognuta.
11. Govorim dakle : eda li se spotakoše da padnu? Bože sačuvaj! Nego je njihova pogrješka spasenje neznabošcima, da bi se *i* oni razdražili.
12. A kad je pogrješka njihova bogastvo svijetu i šteta njihova bogastvo neznabošcima, a kamo li da se ispune?
13. Jer vama govorim neznabošcima; jer, budući da sam ja apostol neznabožaca, hoću da hvalim svoju službu;
14. Ne bih li kako razdražio svoj rod, i spasao koga od njih.
15. Jer kad je odmet njihov primirenje svijetu, šta bi bilo primljenje, osim život iz mrtvijeh?
16. Ako je kvasac svet, to je i tijesto; i ako je korijen svet, to su i grane.
17. Ako li se neke od grana odlomiše, i ti, koji si divlja maslina, pricijepio si se na njih, i postao si zajedničar u korijenu i u masti od masline;
18. Ne hvali se granama; ako li se pak hvališ, ne nosiš ti korijena nego korijen tebe.
19. A reći ćeš : odlomiše se grane da se ja pricijepim.
20. Dobro! nevjerstvom odlomiše se, a ti vjerom stojiš; ne ponosi se, nego se boj.
21. Jer kad Bog rogjenijeh grana ne poštedje, da i tebe kako ne nepoštedi.
22. Gledaj dakle dobrotu i nepoštegjenje Božije : nepoštegjenje na onima što otpadoše, a na sebi dobrotu Božiju, ako ostaneš u dobroti; ako li pak ne, i ti ćeš biti odsječen.
23. A i oni, ako ne ostanu u nevjerstvu,

pricijepiće se; jer ih je Bog kadar opet pricijepiti.

24. Jer kad si ti odsječen od rogjene divlje masline, i pricijepio se na nerogjenu pitomu maslinu; a kamo li ovi koji će se pricijepiti na rogjenu svoju maslinu!

25. Jer vam, braćo, ne ću zatajiti tajne ove (da ne budete ponositi), da šljepota Izrailju pade u dijel dokle ne ugje neznabožaca koliko treba.

26. I tako će se spasti sav Izrailj, kao što je napisano: doći će od Siona izbavitelj i odvratiće bezbožnost od Jakova.

27. I ovo im je moj zavjet kad otmem njihove grijehe.

28. Po jevangjelju dakle neprijatelji su vas radi; a po izboru ljubazni su otaca radi.

29. Jer se Bog ne će raskajati za svoje darove i zvanje.

30. Jer kao i vi što se nekad suprotstaste Bogu a sad biste pomilovani njihovoga radi suprotstavljenja,

31. Tako i oni sad ne htješe da vjeruju vašega radi pomilovanja da bi i oni bili pomilovani.

32. Jer Bog zatvori sve u nevjerstvo, da sve pomiluje.

33. O dubino bogastva i premudrosti i razuma Božijega! kako su neispitljivi njegovi sudovi i neistražljivi njegovi putovi!

34. Jer ko pozna misao Gospodnju?

35. Ili ko mu bi savjetnik? Ili ko mu naprijed dade *što*, da mu se vrati?

36. Jer je od njega i kroz njega i u njemu sve. Njemu slava va vijek. Amin.

GLAVA 12.

Molim vas dakle, braćo, milosti Božije radi, da date tjelesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo.

2. I ne vladajte se prema ovome vijeku, nego se promijenite obnovljenjem uma svojega, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božija.

3. Jer kroz blagodat koja je meni data kažem svakome koji je megju vama da ne mislite *za sebe* više nego što valja misliti; nego da mislite u smjernosti kao što je kome Bog udijelio mjeru vjere.

4. Jer kao u jednom tijelu što imamo mnoge ude a udi svi nemaju jedan posao,

5. Tako smo mnogi jedno tijelo u Hristu, a po sebi smo udi jedan drugome.

6. A imamo različite darove po blagodati koja nam je dana: ako proroštvo, neka bude po mjeri vjere;

7. Ako li službu, neka služi; ako je učitelj, neka uči;

8. Ako je tješitelj, neka tješi; koji daje neka daje prosto; koji upravlja neka se brine; koji čini milost neka čini s dobrom voljom.

9. Ljubav da ne bude lažna. Mrzeći na zlo držite se dobra.

10. Bratskom ljubavi budite jedan k drugome ljubazni. Čašću jedan drugoga većeg činite.

11. Ne budite u poslu lijeni; budite ognjeni u duhu, služite Gospodu.

12. Nadanjem veselite se, u nevolji trpite, u molitvi budite jednako.

13. Dijelite potrebe sa svetima; primajte rado putnike.

14. Blagosiljajte one koji vas gone: blagosiljajte, a ne kunite.

15. Radujte se s radosnima, i plačite s plačnima.

16. Budite jedne misli megju sobom. Ne mislite o visokijem stvarima, nego se držite niskijeh. Ne mislite za sebe da ste mudri.

17. A nikome ne vraćajte zla za zlo; promišljajte o tom što je dobro pred svijem ljudima.

18. Ako je moguće, koliko do vas stoji, imajte mir sa svijem ljudima.

19. Ne osvećujte se za sebe, ljubazni, nego podajte mjesto gnjevu, jer stoji napisano: moja je osveta, ja ću vratiti, govori Gospod.

20. Ako je dakle gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga; ako je žedan, napoj ga; jer čineći to ugljevlje ognjeno skupljaš na glavu njegovu.

21. Ne daj se zlu nadvladati, nego nadvladaj zlo dobrom.

GLAVA 13.

Svaka duša da se pokorava vlastima koje vladaju; jer nema vlasti da nije od Boga, a što su vlasti, od Boga su postavljene.

2. Tako koji se suproti vlasti suproti

se naredbi Božijoj; a koji se suprote primiće grijeh na sebe.

3. Jer knezovi nijesu strah dobrijem djelima nego zlijem. Hoćeš li pak da se ne bojiš vlasti, čini dobro, i imaćeš hvalu od nje;

4. Jer je sluga Božij tebi za dobro. Ako li zlo činiš, boj se; jer uzalud ne nosi mača, jer je Božij sluga, osvetnik na gnjev onome koji zlo čini.

5. Tako se valja pokoravati ne samo od straha nego i po savjesti.

6. Jer za to i poreze dajete; jer su sluge Božije koje su za to isto postavljene.

7. Podajte dakle svakome šta ste dužni: kome dakle porezu, porezu; a kome carinu, carinu; a kome strah, strah; a kome čast, čast.

8. I ne budite nikome ništa dužni osim da ljubite jedan drugoga; jer koji ljubi drugoga zakon ispuni.

9. Jer ovo: ne čini preljube, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoči lažno, ne zaželi, i ako ima *još* kakva druga zapovijest, u ovoj se riječi izvršuje, to jest: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.

10. Ljubav ne čini zla bližnjemu; daklem je ljubav izvršenje zakona.

11. I znajući ovo vrijeme da je već čas *došao* da ustanemo od sna; jer nam je sad bliže spasenije nego li kad vjerovasmo.

12. Noć progje a dan se približi: da odbacimo dakle sva djela tamna, i da se obučemo u oružje vidjela.

13. Da hodimo pošteno kao po danu: ne u žderanju i pijanstvu, ne u kurvarstvu i nečistoti, ne u svagjanju i zavisti;

14. Nego se obucite u Gospoda našega Isusa Hrista; i tijelu ne ugagjajte po željama.

GLAVA 14.

A slaboga u vjeri primajte lijepo, da se ne smeta savjest.

2. Jer jedan vjeruje *da smije* svašta jesti, a koji je slab jede zelje.

3. Koji jede neka ne ukorava onoga koji ne jede; i koji ne jede neka ne osuđuje onoga koji jede; jer ga Bog primi.

4. Ko si ti koji sudiš tugjemu sluzi? On svojemu gospodaru stoji ili pada. Ali će ustati; jer je Bog kadar podignuti ga.

5. Tako jedan razlikuje dan od dana, a drugi drži sve dane da su jednaki: svaki da bude uvjeren za svoju misao.

6. Koji razlikuje dane, Gospodu razlikuje; i koji ne razlikuje dâna, Gospodu ne razlikuje. Koji jede, Gospodu jede: jer hvali Boga; i koji ne jede, Gospodu ne jede, i hvali Boga.

7. Jer ni jedan od nas ne živi sebi, i ni jedan ne umire sebi.

8. Jer ako živimo, Gospodu živimo; a ako umiremo, Gospodu umiremo. Ako dakle živimo, ako umiremo, Gospodnji smo.

9. Jer za to Hristos i umrije i vaskrse i oživlje da oblada i mrtvima i živima.

10. A ti za što osuđuješ brata svojega? Ili ti za što ukoravaš brata svojega? Jer ćemo svi izići na sud pred Hrista.

11. Jer je pisano: tako mi života, govori Gospod, pokloniće mi se svako koljeno, i svaki jezik slaviće Boga.

12. Tako će dakle svaki od nas dati Bogu odgovor za sebe.

13. Za to da ne osuđujemo više jedan drugoga, nego mjesto toga ovo gledajte da ne postavljate bratu spoticanja ili sablazni.

14. Znam i uvjeren sam u Hristu Isusu da ništa nije pogano po sebi, osim kad ko misli da je što pogano, onome je pogano.

15. A ako je brat tvoj jela radi žalostan, već se ne vladaš po ljubavi: ne gubi jelom svojijem onoga za kojega Hristos umrije.

16. *Gledajte* dakle da se ne huli na vaše dobro.

17. Jer carstvo Božije nije jelo i piće, nego pravda i mir i radost u Duhu svetome.

18. Jer koji ovijem služi Hristu ugodan je Bogu i mio ljudima.

19. Tako dakle da se staramo za mir i za ono čim vodimo na bolje jedan drugoga.

20. Ne raskopavaj djela Božijega jela radi; jer je sve čisto; nego je pogano za čovjeka koji jede sa spoticanjem.

21. Dobro je ne jesti mesa, i vina ne piti, i ono ne činiti na što se tvoj brat spotiče, ili *oda šta* gori postaje ili slabi.

22. Ti imaš vjeru? Imaj je sam u se-

bi pred Bogom. Blago onome koji ne osugjuje sebe za ono šta nagje za dobro.
23. A koji se sumnja osugjen je ako jede, jer ne čini po vjeri : a štagod nije po vjeri grijeh je.
24. A onome koji vas može utvrditi po jevangjelju mojemu i propovijedanju Isusa Hrista, po otkrivenju tajne koja je bila sakrivena od postanja svijeta,
25. A sad se javila i obznanila kroz pisma proročka, po zapovijesti vječnoga Boga, za poslušanje vjere megju svima neznabošcima,
26. Jednome premudrome Bogu, kroz Isusa Hrista, slava va vijek. Amin.

GLAVA 15.

Dužni smo dakle mi jaki slabosti slabijeh nositi, i ne sebi ugagjati.
2. I svaki od vas da ugagja bližnjemu na dobro za dobar ugled.
3. Jer i Hristos ne ugodi sebi, nego kao što je pisano : ruženja onijeh koji tebe ruže padoše na me.
4. Jer što se naprijed napisa za našu se nauku napisa, da trpljenjem i utjehom pisma nad imamo.
5. A Bog trpljenja i utjehe da vam da da složno mislite megju sobom po Hristu Isusu,
6. Da jednodušno jednijem ustima slavite Boga i oca Gospoda našega Isusa Hrista.
7. Za to primajte jedan drugoga kao što i Hristos primi vas na slavu Božiju.
8. Ali kažem da je Isus Hristos bio sluga obrezanja istine radi Božije, da utvrdi obećanje ocevima,
9. A neznabošci po milosti da proslave Boga, kao što stoji napisano : za to ću te hvaliti megju neznabošcima, Gospode, i pjevaću ime tvoje.
10. I opet govori : veselite se neznabošci s narodom njegovijem.
11. I opet : hvalite Gospoda svi neznabošci, i slavite ga svi narodi.
12. I opet Isaija govori : biće korijen Jesejev, i koji ustane da vlada nad neznabošcima u onoga će se uzdati neznabošci.
13. A Bog nada da ispuni vas svake radosti i mira u vjeri, da imate izobilje u nadu silom Duha svetoga.
14. A ja sam i sam uvjeren za vas, braćo. da ste i vi sami puni blagodati, napunjeni svakoga razuma da možete i druge naučiti.
15. Ali vam opet, braćo, slobodno pisah nekoliko da vam napomenem radi blagodati koja mi je dana od Boga,
16. Da budem sluga Isusa Hrista u neznabošcima, da služim jevangjelju Božijemu, da budu neznabošci prinos povoljan i osvećen Duhom svetijem.
17. Imam dakle hvalu u Hristu Isusu kod Boga.
18. Jer ne smijem govoriti što koje Hristos ne učini kroza me za poslušanje neznabožaca riječju i djelom,
19. U sili znâkâ i čudésâ silom Duha Božijega; tako da od Jerusalima i naokolo tja do Ilirika napunih jevangjeljem Hristovijem.
20. I tako se potrudih da propovjedim jevangjelje ne gdje se spominjaše Hristos, da na tugjoj zakopini ne zidam;
21. Nego kao što je pisano : kojima se ne javi za njega, vidjeće; i koji ne čuše razumjeće.
22. To me i zadrža mnogo puta da ne dogjem k vama.
23. A sad više ne imajući mjesta u ovijem zemljama, a imajući želju od mnogo godina da dogjem k vama,
24. Ako pogjem u Španjolsku, doći ću vam; jer se nadam da ću tuda proći i vas vidjeti, i vi ćete me otpratiti onamo kad se najprije nekoliko nasitim vas.
25. A sad idem u Jerusalim služeći svetima.
26. Jer Maćedonija i Ahaja učiniše dragovoljno neku porezu za siromahe svete koji žive u Jerusalimu.
27. Oni učiniše dragovoljno, *a* i dužni su im; jer kad neznabošci dobiše dijel u njihovijem duhovnijem imanjima, dužni su i oni njima u tjelesnima poslužiti.
28. Kad ovo dakle svršim, i ovaj im plod zapečatim, poći ću preko vas u Španjolsku.
29. A znam da kad dogjem k vama, doći ću s obilnijem blagoslovom jevangjelja Hristova.
30. Ali vas molim, braćo, zaradi Gospoda našega Isusa Hrista, i zaradi ljubavi Duha, pomozite mi u molitvama za me k Bogu;
31. Da se izbavim od onijeh koji se

protive u Judeji, i da služba moja za Jerusalim bude po volji svetima;

32. Da s radošću dogjem k vama, s voljom Božijom, i da se razveselim s vama.

33. A Bog mira sa svima vama. Amin.

GLAVA 16.

Preporučujem vam pak Fivu sestru našu, koja je sluškinja kod crkve u Kenhreji,

2. Da je primite u Gospodu kao što prilikuje svetima i da joj budete u pomoći u svakoj stvari koju od vas zatreba; jer je ona mnogima pomogla, i samome meni.

3. Pozdravite Priskilu i Akilu, pomoćnike moje u Hristu Isusu,

4. Koji za dušu moju svoje vratove položiše, kojima ne ja jedan zahvaljujem, nego i sve crkve neznabožačke, i domašnju crkvu njihovu.

5. Pozdravite Epeneta, meni ljubaznoga, koji je novina iz Ahaje u Hrista.

6. Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila za nas.

7. Pozdravite Andronika i Juniju, rodbinu moju, i moje drugare u sužanjstvu, koji su znameniti megju apostolima, koji i prije mene vjerovaše Hrista.

8. Pozdravite Amplija, meni ljubaznoga u Gospodu.

9. Pozdravite Urbana, pomoćnika našega u Hristu, i Stahija, meni ljubaznoga.

10. Pozdravite Apelija, okušanoga u Hristu. Pozdravite domaće Aristovulove.

11. Pozdravite Irodijona, rogjaka mojega. Pozdravite domaće Narkisove, koji su u Gospodu.

12. Pozdravite Trifenu i Trifosu, koje se trude u Gospodu. Pozdravite Persidu ljubaznu, koja se mnogo trudila u Gospodu.

13. Pozdravite Rufa izbranoga u Gospodu, i mater njegovu i moju.

14. Pozdravite Asinkrita, Flegonta, Erma, Patrova, Ermija, i braću koja su s njima.

15. Pozdravite Filologa i Juliju, Nireja i sestru njegovu, i Olimpana, i sve svete koji su s njima.

16. Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem. Pozdravljaju vas sve crkve Hristove.

17. Molim vas pak, braćo, čuvajte se od onijeh koji čine raspre i razdore na štetu nauke koju vi naučiste, i uklonite se od njih;

18. Jer takovi ne služe Gospodu našemu Isusu Hristu nego svojemu trbuhu, i blagijem riječima i blagoslovima prelašćuju srca bezazlenijeh.

19. Jer vaše slušanje razglasi se svuda. I radujem se za vas; ali hoću da ste vi mudri na dobro a prosti na zlo.

20. A Bog mira da satre sotonu pod noge vaše skoro. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin.

21. Pozdravlja vas Timotije, pomoćnik moj, i Lukije i Jason i Sosipatar, rogjaci moji.

22. Pozdravljam vas i ja Tertije, koji napisah ovu poslanicu u Gospodu.

23. Pozdravlja vas Gaj, domaćin moj i cijele crkve. Pozdravlja vas Erast, haznadar gradski, i brat Kvart.

24. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

KORINĆANIMA POSLANICA PRVA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, voljom Božijom pozvanoga apostola Isusa Hrista, i od Sostena brata,

2. Crkvi Božijoj koja je u Korintu, osvećenima u Hristu Isusu, pozvanima svetima, sa svima koji prizivlju ime Gospoda našega Isusa Hrista na svakome mjestu, i njihovome i našemu:

3. Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

4. Zahvaljujem svagda Bogu svojemu za vas što vam je dana blagodat Božija u Hristu Isusu,
5. Te se u svemu obogatiste krozanj, u svakoj riječi i svakom razumu,
6. Kao što se svjedočanstvo Hristovo utvrdi megju nama;
7. Tako da nemate nedostatka ni u jednome daru, vi koji čekate otkrivenja Gospoda našega Isusa Hrista,
8. Koji će vas i utvrditi do samoga kraja da budete pravi na dan Gospoda našega Isusa Hrista.
9. Vjeran je Bog koji vas pozva u zajednicu sina svojega Isusa Hrista Gospoda našega.
10. Molim vas pak, braćo, imenom Gospoda našega Isusa Hrista da svi jedno govorite, i da ne budu megju vama raspre, nego da budete utvrgjeni u jednom razumu i u jednoj misli.
11. Jer sam čuo za vas, braćo moja, od Hlojinijeh domašnjijeh da su svagje megju vama,
12. A to kažem da jedan od vas govori: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; a treći: ja sam Kifin; a četvrti: ja sam Hristov.
13. Eda li se Hristos razdijeli? Eda li se Pavle razape za vas? ili se u ime Pavlovo krstiste?
14. Hvala Bogu što ja ni jednoga od vas ne krstih osim Krispa i Gaja;
15. Da ne reče ko da u svoje ime krstih.
16. A krstih i Stefanin dom: dalje ne znam jesam li koga drugoga krstio.
17. Jer Hristos ne posla mene da krstim, nego da propovijedam jevangjelje, ne premudrijem riječima, da ne izgubi silu krst Hristov.
18. Jer je riječ krstova ludost onima koji ginu; a nama je koji se spasavamo sila Božija.
19. Jer je pisano: pogubiću premudrost premudrijeh, i razum razumnijeh odbaciću.
20. Gdje je premudri? gdje je književnik? Gdje je prepirač ovoga vijeka? Ne pretvori li Bog mudrost ovoga svijeta u ludost?
21. Jer budući da u premudrosti Božijoj ne pozna svijet premudrošću Boga, bila je Božija volja da ludošću poučenja spase one koji vjeruju.
22. Jer i Jevreji znake ištu, i Grci premudrosti traže.
23. A mi propovijedamo Hrista razapeta, Jevrejima dakle sablazan a Grcima bezumlje:
24. Onima pak koji su pozvani, i Jevrejima i Grcima, Hrista, Božiju silu i Božiju premudrost.
25. Jer je ludost Božija mudrija od ljudi, i slabost je Božija jača od ljudi.
26. Jer pogledajte zvanje svoje, braćo, da nema ni mnogo premudrijeh po tijelu, ni mnogo silnijeh ni mnogo plemenitijeh;
27. Nego što je ludo pred svijetom ono izabra Bog da posrami premudre: i što je slabo pred svijetom ono izabra Bog da posrami jako;
28. I što je neplemenito pred svijetom i uništeno izabra Bog, i što nije, da uništi ono što jest,
29. Da se ne pohvali ni jedno tijelo pred Bogom.
30. Iz kojega ste vi u Hristu Isusu, koji nam posta premudrost od Boga i pravda i osvećenje i izbavljenje.
31. Da (kao što se piše) ko se hvali, Gospodom da se hvali.

GLAVA 2.

I ja došavši k vama, braćo, ne dogjoh s visokom riječi ili premudrosti da vam javljam svjedočanstvo Božije.
2. Jer nijesam mislio da znam što megju vama osim Isusa Hrista, i toga raspeta.
3. I ja bijah megju vama u slabosti, i u strahu i u velikom drktanju.
4. I riječ moja, i poučenje moje ne bijaše u nadgovorlijem riječima ljudske premudrosti nego u dokazivanju Duha i sile.
5. Da vjera vaša ne bude u mudrosti ljudskoj nego u sili Božijoj.
6. Ali premudrost govorimo koja je u savršenima, a ne premudrost vijeka ovoga ni knezova vijeka ovoga koji prolaze.
7. Nego govorimo premudrost Božiju u tajnosti sakrivenu, koju odredi Bog prije svijeta za slavu našu;
8. Koje ni jedan od knezova vijeka ovoga ne pozna; jer da su je poznali, ne bi Gospoda slave razapeli.
9. Nego kao što je pisano: što oko

ne vidje, i uho ne ču, i u srce čovjeku ne dogje, ono ugotovi Bog onima, koji ga ljube.

10. A nama je Bog otkrio Duhom svojijem ; jer Duh sve ispituje, i dubine Božije.

11. Jer ko od ljudi zna šta je u čovjeku osim duha čovječijega koji živi u njemu ? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega.

12. A mi ne primismo duha ovoga svijeta, nego Duha koji je iz Boga, da znamo što nam je darovano od Boga ;

13. Koje i govorimo ne riječima što je naučila čovječija premudrost, nego što uči Duh sveti ; i duhovne stvari duhovno radimo.

14. A tjelesni čovjek ne razumije što je od Duha Božijega ; jer mu se čini ludost i ne može da razumije, jer treba duhovno da se razgleda.

15. Duhovni pak sve razgleda, a njega sama niko ne razgleda.

16. Jer ko pozna um Gospodnji da ga pouči ? a mi um Hristov imamo.

GLAVA 3.

I ja, braćo, ne mogoh s vama govoriti kao s duhovnima nego kao s tjelesnima, kao s malom djecom u Hristu.

2. Mlijekom vas napojih a ne jelom, jer još ne mogaste, i ni sad još ne možete,

3. Jer ste još tjelesni. Jer gdje su megju vama zavisti i svagje i nesloge, nijeste li tjelesni, i ne živite li po čovjeku ?

4. Jer kad govori ko : ja sam Pavlov ; a drugi : ja sam Apolov ; nijeste li tjelesni ?

5. Ko je dakle Pavle a ko li Apolo do samo sluge kroz koje vjerovaste, kao što i svakome Gospod dade ?

6. Ja posadih, Apolo zali, a Bog dade te uzraste.

7. Tako niti je onaj što koji sadi, ni onaj koji zaljeva, nego Bog koji daje te raste.

8. A onaj koji sadi i koji zaljeva jednaki su ; i svaki će primiti svoju platu po svojemu trudu.

9. Jer mi smo Bogu pomagači, *a* vi ste Božija njiva, Božija gragjevina.

10. Po blagodati Božijoj koja mi je dana ja kao premudri neimar postavih temelj, a drugi zida u visinu ; ali svaki neka gleda kako zida.

11. Jer temelja drugoga niko ne može postaviti osim onoga koji je postavljen, koji je Isus Hristos.

12. Ako li ko zida na ovome temelju zlato, srebro, drago kamenje, drva, sijeno, slamu,

13. Svakoga će djelo izići na vidjelo ; jer će dan pokazati, jer će se ognjem otkriti, i svako djelo pokazaće oganj kao što jest.

14. I ako ostane čije djelo što je nazidao, primiće platu.

15. A čije djelo izgori, otići će u štetu : a sam će se spasti tako kao kroz oganj.

16. Ne znate li da ste vi crkva Božija, i Duh Božij živi u vama ?

17. Ako pokvari ko crkvu Božiju, pokvariće njega Bog : jer je crkva Božija sveta, a to ste vi.

18. Niko neka se ne vara : ako ko megju vama misli da je mudar na ovome svijetu, neka bude lud da bude mudar.

19. Jer je premudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom, jer je pisano : hvata premudre u njihovu lukavstvu.

20. I opet : Gospod zna pomisli mudrijeh da su ništa.

21. Za to niko da se ne hvali čovjekom, jer je sve vaše.

22. Bio Pavle, ili Apolo, ili Kifa, ili svijet, ili život ili smrt, ili sadašnje, ili buduće : sve je vaše ;

23. A svi ste Hristovi a Hristos Božij.

GLAVA 4.

Tako da nas drže ljudi kao sluge Hristove i pristave tajna Božijeh.

2. A od pristâvâ se ne traži više ništa, nego da se ko vjeran nagje.

3. A ja malo marim što me sudite vi ili čovječij dan ; a ni sam sebe ne sudim.

4. Jer ne znam ništa na sebi : no za to nijesam opravdan, ali onaj koji mene sudi Gospod je.

5. Za to ne sudite ništa prije vremena, dokle Gospod ne dogje, koji će iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i objaviće savjete srdačne, i tada će pohvala biti svakome od Boga.

6. A ovo, braćo moja, prigovorih sebi i Apolu vas radi, da se od nas naučite

da ne mislite za sebe više nego što je napisano, i da se koga radi ne nadimate jedan na drugoga.

7. Jer ko tebe povišuje? Šta li imaš što nijesi primio? A ako si primio, što se hvališ kao da nijesi primio?

8. Eto ste siti, eto se obogatiste, bez nas carujete. O da biste carovali, da bismo i mi s vama carovali!

9. Jer mislim da Bog nas apostole najstražnje postavi, kao one koji su na smrt osugjeni; jer bismo gledanje i svijetu i angjelima i ljudima.

10. Mi smo budale Hrista radi, a vi ste mudri u Hristu; mi slabi, a vi jaki; vi slavni, a mi sramotni.

11. Do ovoga časa i gladujemo, i trpimo žegju, i golotinju, i muke, i potucamo se.

12. I trudimo se radeći svojijem rukama. Kad nas psuju, blagosiljamo; kad nas gone, trpimo;

13. Kad hule na nas, molimo; postasmo kao smetlište svijeta, po kojemu svi gaze do sad.

14. Ne pišem ja ovo da posramim vas, nego vas učim kao svoju ljubaznu djecu.

15. Jer ako imate i trista učitelja u Hristu, ali nemate mnogo otaca. Jer vas ja u Hristu Isusu rodih jevangjeljem.

16. Nego vas molim, ugledajte se na mene kao i ja na Hrista.

17. Za to poslah k vama Timotija, koji mi je sin ljubazni i vjerni u Gospodu; on će vam opomenuti putove moje koji su u Hristu Isusu, kao što svuda i u svakoj crkvi učim.

18. Neki se naduše kao da ja ne ću doći k vama.

19. Ali ću vam doći skoro, ako Bog da, i ne ću gledati na riječi onijeh što su se naduli, nego na silu.

20. Jer carstvo Božije nije u riječi nego u sili.

21. Šta hoćete? da dogjem k vama s prutom ili s ljubavi i duhom krotosti?

GLAVA 5.

Vrlo se glasi da je kurvarstvo megju vama, i takovo kurvarstvo kako se ni megju neznabošcima ne čuje, da nekakav ima ženu očinu.

2. I vi se još nadimate, mjesto da plačete, da se izvadi izmegju vas onaj koji je učinio to djelo.

3. Jer ja, koji ako nijesam kod vas tijelom ali duhom tu živim, već odsudih kao da sam tamo, da se onaj koji je to tako učinio,

4. U ime Gospoda našega Isusa Hrista kad se saberete vi i moj duh, sa silom Gospoda našega Isusa Hrista,

5. Da se on preda sotoni na mučenje tijela, da bi se duh spasao u dan Gospoda našega Isusa Hrista.

6. Nije dobra hvala vaša. Ne znate li da malo kvasca sve tijesto ukiseli?

7. Očistite dakle stari kvasac, da budete novo tijesto, kao što ste prijesni; jer i pasha naša zakla se za nas, Hristos.

8. Za to da praznujemo ne u starome kvascu, ni u kvascu pakosti i lukavstva, nego u prijesnome hljebu čistote i istine.

9. Pisah vam u poslanici da se ne miješati s kurvarima;

10. I to ja ne *rekoh* za kurvare ovoga svijeta, ili tvrdice ili idolopoklonike; jer biste morali izići iz svijeta.

11. A sad vam pisah da se ne miješate ako koji koji se brat zove, postane kurvar, ili tvrdica, ili idolopoklonik, ili kavgadžija, ili pijanica, ili hajduk; s takovima da i ne jedete.

12. Jer šta je meni stalo da sudim i one koji su na polju? Ne sudite li vi one koji su unutra?

13. A one koji su na polju sudiće Bog. Izvadite zloga izmegju sebe.

GLAVA 6.

Smije li koji od vas, kad ima tužbu na drugoga, ići na sud nepravednima, a ne svetima?

2. Ne znate li da će sveti suditi svijetu? Kad ćete dakle vi svijetu suditi nijeste li vrijedni suditi manjijem stvarima?

3. Ne znate li da ćemo angjelima suditi, a kamo li stvarima ovoga svijeta?

4. A vi kad imate tužbe za stvari ovoga svijeta, uzmete za sudije one koje u crkvi ne broji niko ni u što!

5. Na sramotu vašu govorim: zar nema megju vama ni jednoga mudra koji može rasuditi megju braćom svojom?

6. Nego se brat s bratom sudi, i to pred nevjernima!
7. I to je već vrlo sramno za vas da imate tužbe megju sobom. Za što radije ne trpite nepravdu? Za što radije ne pregorite štetu?
8. Nego vi sami činite nepravdu i štetu, pa još braći!
9. Ili ne znate da nepravednici ne će naslijediti carstva Božijega? Ne varajte se: ni kurvari, ni idolopoklonici, ni preljubočinci, ni adžuvani, ni muželožnici,
10. Ni lupeži, ni lakomci, ni pijanice, ni kavgadžije, ni hajduci, carstva Božijega ne će naslijediti.
11. I ovakovi bijaste neki; nego se opraste i posvetiste i opravdaste imenom Gospoda našega Isusa Hrista i duhom Boga našega.
12. Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali ne ću da što oblada mnome.
13. Jela su za trbuh, i trbuh je za jela; ali će Bog i ova i onoga pokvariti. A tijelo nije za kurvarstvo, nego za Gospoda, i Gospod za tijelo.
14. A Bog i Gospoda podiže, i nas će podići silom svojom.
15. Ne znate li da su tjelesa vaša udi Hristovi? Hoću li dakle uzeti ude Hristove i od njih načiniti ude kurvine? Bože sačuvaj!
16. Ili ne znate da ko se s kurvom sveže jedno tijelo s njom postane? Jer, reče, biće dvoje jedno tijelo.
17. A ko se Gospoda drži jedan je duh s Gospodom.
18. Bježite od kurvarstva: jer svaki grijeh koji čovjek čini osim tijela je; a koji se kurva on griješi svome tijelu.
19. Ili ne znate da su tjelesa vaša crkva svetoga Duha koji živi u vama, kojega imate od Boga, i nijeste svoji?
20. Jer ste kupljeni skupo. Proslavite dakle Boga u tjelesima svojijem i u dušama svojijem, što je Božije.

GLAVA 7.

A za ono što mi pisaste: dobro je čovjeku da se ne dohvata do žene:
2. Ali zbog kurvarstva svaki da ima svoju ženu, i svaka žena da ima svojega muža;
3. Muž da čini ženi dužnu ljubav, tako i žena mužu.
4. Žena nije gospodar od svojega tijela, nego muž; tako i muž nije gospodar od svojega tijela, nego žena.
5. Ne zabranjujte se jedan od drugoga, već ako u dogovoru za vrijeme, da se postite i molite Bogu; i opet da se sastanete, da vas sotona ne iskuša vašijem neuzdržanjem.
6. Ali ovo govorim po svjetu a ne po zapovijesti;
7. Jer hoću da svi ljudi budu kao i ja; ali svaki ima svoj dar od Boga: ovaj dakle ovako a onaj onako.
8. A neoženjenijem i udovicama velim: dobro im je ako ostanu kao i ja što sam.
9. Ako li se ne uzdrže, neka se žene i udaju; jer je bolje ženiti se nego li upaljivati se.
10. A oženjenijem zapovijedam, ne ja nego Gospod, da se žena od muža ne razdvaja
11. (Ako li se pak i razdvoji, da se više ne udaje, ili da se pomiri sa svojijem mužem;) i muž da ne pušća žene.
12. A ostalima govorim ja a ne Gospod: ako koji brat ima ženu nekrštenu i ona se privoli življeti s njim, da je ne ostavlja.
13. I žena ako ima muža nekrštena i on se privoli življeti s njom, da ga ne ostavlja.
14. Jer se posveti muž nekršten ženom krštenom, i posveti se žena nekrštena od muža krštenoga; jer inače djeca vaša bila bi nečista, a sad su sveta.
15. Ako li se nekršteni razdvaja, neka se razdvoji; jer se brat ili sestra u takovom dogagjaju ne zarobi; jer nas na mir dozva Gospod Bog.
16. Jer šta znaš, ženo, da ako muža spaseš? Ili šta znaš, mužu, da ako ženu spaseš?
17. Samo kao što je Bog razdijelio svakome, i kao što je svakoga pozvao Gospod onako neka živi. I tako zapovijedam po svijem crkvama.
18. Je li ko pozvat obrezan, neka se ne gradi neobrezan; ako li je ko pozvat neobrezan, neka se ne obrezuje.
19. Obrezanje je ništa, i neobrezanje je ništa; nego držanje zapovijesti Božijeh.

20. Svaki neka ostane u onome zvanju u kome je pozvan.

21. Jesi li pozvan rob, ne brini se; nego ako i možeš svoj biti, još radije budi.

22. Jer koji je pozvan u Gospodu rob, slobodnjak je Gospodnji, tako i koji je pozvan slobodnjak, rob je Hristov.

23. Kupljeni ste skupo, ne budite robovi ljudima.

24. Svaki, braćo, u čemu je ko pozvan u onome neka ostane pred Gospodom.

25. A za djevojke nemam zapovijesti Gospodnje, nego dajem svjet, kao *koji sam* pomilovan od Gospoda, da budem vjeran.

26. Mislim dakle ovo da će biti dobro za sadašnju nevolju da je čovjeku dobro tako biti.

27. Jesi li se privezao za ženu, ne traži da se razdriješiš; jesi li se odriješio od žene, ne traži žene.

28. A ako li sé i oženiš, nijesi sagriješio; i djevojka ako se uda, nije sagriješila: ali će imati takovi nevolje tjelesne; a ja vas žalim.

29. A ovo govorim, braćo, jer je ostalo vrijeme prekraćeno, da će i oni koji imaju žene, biti kao oni koji nemaju;

30. I koji plaču kao koji ne plaču; i koji se raduju kao koji se ne raduju; i koji kupuju kao koji nemaju;

31. I koji ovaj svijet upotrebljavaju kao da ga ne upotrebljavaju: jer prolazi obličje ovoga svijeta.

32. A ja hoću da ste vi bezbrižni. Ko je neoženjen brine se za Gospodnje, kako će ugoditi Gospodu;

33. A koji je oženjen brine se za svjetsko, kako će ugoditi ženi. Drugo je žena, a drugo djevojka.

34. Koja je neudata brine se za Gospodnje, kako će ugoditi Gospodu, da bude sveta i tijelom i duhom; a koja je udata brine se za svjetsko, kako će ugoditi mužu.

35. A ovo govorim na korist vama samijem, ne da vam nametnem zamku na vrat, nego za lijepu i pristojnu službu Gospodnju bez smetnje.

36. Ako li pak ko misli da je sramota za njegovu djevojku kad ostane usidjelica, i ne može drukčije biti, neka čini šta hoće, ne griješi ako se uda.

37. A koji stoji tvrdo u srcu, i nema nevolje, a ima vlast nad svojom voljom, i ovo je rasudio u srcu svojemu da zadrži djevojku, dobro čini.

38. Tako i onaj koji udaje svoju djevojku dobro čini; ali koji ne udaje bolje čini.

39. Žena je privezana zakonom dokle joj god živi muž: a ako joj umre muž, slobodna je za koga hoće da se uda, samo u Gospodu.

40. Ali je blaženija ako ostane tako po mojemu svjetu; jer mislim da i ja imam Duha Božijega.

GLAVA 8.

A za meso što je klato idolima znamo, jer svi razum imamo. Razum dakle nadima, a ljubav popravlja.

2. Ako li ko misli da što zna, ne zna još ništa kao što treba znati.

3. A ako ko ljubi Boga, Bog ga je naučio.

4. A za jelo idolskijeh žrtava, znamo da idol nije ništa na svijetu, i da nema drugoga Boga osim jedinoga.

5. Jer ako i ima koji se bogovi zovu, ili na nebu ili na zemlji, kao što ima mnogo bogova i mnogo gospoda:

6. Ali mi imamo samo jednoga Boga oca, od kojega je sve, i mi u njemu, i jednoga Gospoda Isusa Hrista, kroz kojega je sve, i mi krozanj.

7. Ali nema svatko razuma; jer neki koji još i sad misle da su idoli nešto, kao idolske žrtve jedu, i savjest njihova, slaba budući, pogani se.

8. Ali jelo nas ne postavlja pred Bogom: jer niti ćemo biti veći ako jedemo, ni manji ako ne jedemo.

9. Ali se čuvajte da kako ova sloboda vaša ne postane spoticanje slabima.

10. Jer ako tebe, koji imaš razum, vidi ko u idolskoj crkvi gdje sjediš za trpezom, ne će li njegova savjest, slaba budući, osloboditi se da jede idolske žrtve?

11. I s tvoga razuma poginuće slabi brat, za kojega Hristos umrije.

12. Tako kad se griješite o braću, i bijete njihovu slabu savjest, o Hrista se griješite.

13. Za to ako jelo sablažnjava brata mojega, ne ću jesti mesa do vijeka, da ne sablaznim brata svojega.

GLAVA 9.

Nijesam li ja apostol? Nijesam li sam svoj? Ne vidjeh li ja Isusa Hrista, Gospoda našega? Nijeste li vi djelo moje u Gospodu?

2. Ako drugima i nijesam apostol, ali vama jesam, jer ste vi pečat mojega apostolstva u Gospodu.

3. Moj odgovor onima koji me uspitaju ovo je:

4. Eda li nemamo vlasti jesti i piti?

5. Eda li nemamo vlasti sestru ženu voditi, kao i ostali apostoli, i braća Gospodnja, i Kifa?

6. Ili jedan ja i Varnava nemamo vlasti ovo činiti?

7. Ko vojuje kad o svome trošku? Ili ko sadi vinograd i od rodova njegovijeh da ne jede? Ili ko pase stado i od mlijeka stada ne jede?

8. Eda li ovo govorim po čovjeku? Ne govori li ovo i zakon?

9. Jer je u Mojsijevu zakonu napisano: da ne zavežeš usta volu koji vrše. Eda li se Bog brine za volove?

10. Ili govori jamačno za nas? Jer se za nas napisa: koji ore treba u nadanju da ore; i koji vrše u nadanju da će dobiti od onoga što vrše.

11. Kad mi vama duhovna sijasmo, je li to što veliko ako mi vama tjelesna požnjemo?

12. Kad se drugi miješaju u vašu vlast, a kamo li da ne bi mi? Ali ne učinismo po vlasti ovoj nego sve trpimo da ne učinimo kake smetnje jevangjelju Hristovu.

13. Ne znate li da oni koji čine svetu službu od svetinje se hrane? i koji oltaru služe s oltarom dijele?

14. Tako i Gospod zapovjedi da oni koji jevangjelje propovijedaju od jevangjelja žive.

15. A ja to ni jedno ne učinih. I ne pišem ovo da tako bude za mene; jer bih voljeo umrijeti nego da ko slavu moju uništi.

16. Jer ako propovijedam jevangjelje, nema mi hvale: jer mi je za nevolju; i teško meni ako jevangjelja ne propovijedam.

17. Ako dakle ovo činim od svoje volje, platu imam; a ako li *činim* za nevolju, služba mi je predata.

18. Kakva mi je dakle plata? Da propovijedajući jevangjelje učinim bez plate jevangjelje Hristovo, da ne činim po svojoj vlasti u propovijedanju jevangjelja.

19. Jer premda sam slobodan od sviju, svima sebe učinih robom, da ih više pridobijem.

20. Jevrejima bio sam kao Jevrejin da Jevreje pridobijem; onima koji su pod zakonom bio sam kao pod zakonom, da pridobijem one koji su pod zakonom;

21. Onima koji su bez zakona bio sam kao bez zekona, premda nijesam Bogu bez zakona nego sam u zakonu Hristovu, da pridobijem one koji su bez zakona.

22. Slabima bio sam kao slab, da slabe pridobijem; svima sam bio sve, da kakogod spasem koga.

23. A ovo činim za jevangjelje, da bih imao dijel u njemu.

24. Ne znate li da oni što trče na trku, svi trče, a jedan dobije dar? Tako trčite da dobijete.

25. Svaki pak koji se bori od svega se uzdržava: oni dakle da dobiju raspadljiv vijenac, a mi neraspadljiv.

26. Ja dakle tako trčim, ne kao na nepouzdano; tako se borim, ne kao onaj koji bije vjetar;

27. Nego morim tijelo svoje i trudim da kako sam drugima propovijedajući izbačen ne budem.

GLAVA 10.

Ali ne ću vam zatajati, braćo, da ocevi naši svi pod oblakom biše, i svi kroz more progjoše;

2. I svi se u Mojsija krstiše u oblaku i u moru;

3. I svi jedno jelo duhovno jedoše;

4. I svi jedno piće duhovno piše; jer pijahu od duhovne stijene koja igjaše za njima: a stijena bješe Hristos.

5. Ali mnogi od njih ne bijahu po Božijoj volji, jer biše pobijeni u pustinji.

6. A ovo biše ugledi nama, da mi ne želimo zala, kao i oni što želješe.

7. Niti bivajte idolopoklonici, kao neki od njih, kao što stoji napisano: sjedoše ljudi da jedu i da piju, i ustaše da igraju.

8. Niti da se kurvamo, kao neki od

njih što se kurvaše, i pade ih u jedan dan dvadeset i tri hiljade.

9. Niti da kušamo Hrista, kao što neki od njih kušaše, i od zmija izgiboše.

10. Niti da vičemo *na Boga*, kao neki od njih što vikaše, i izgiboše od krvnika.

11. Ovo se pak sve dogagjaše ugledi njima, a napisa se za nauku nama, na koje pošljedak svijeta dogje.

12. Jer koji misli da stoji neka se čuva da ne padne.

13. *Drugo* iskušanje ne dogje na vas osim čovječijega; ali je vjeran Bog koji vas ne će pustiti da se iskušate većma nego što možete, nego će učiniti s iskušanjem i kraj, da možete podnijeti.

14. Za to, ljubazna braćo moja, bjegajte od idolopoklonstva.

15. Kao mudrima govorim; sudite vi šta govorim.

16. Čaša blagoslova koju blagosiljamo nije li zajednica krvi Hristove? Hljeb koji lomimo nije li zajednica tijela Hristova?

17. Jer smo jedan hljeb, jedno tijelo mnogi; jer svi u jednome hljebu imamo zajednicu.

18. Gledajte Izrailja po tijelu: koji jedu žrtve nijesu li zajedničari oltara?

19. Šta dakle govorim? da je idol što? ili idolska žrtva da je što?

20. *Nije*; nego što žrtvuju neznabošci, da gjavolima žrtvuju, a ne Bogu; a ja ne ću da ste vi zajedničari s gjavolima.

21. Ne možete piti čaše Gospodnje i čaše gjavolske; ne možete imati zajednice u trpezi Gospodnjoj i u trpezi gjavolskoj.

22. Ili da prkosimo Gospodu? Eda li smo mi jači od njega?

23. Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali sve ne ide na dobro.

24. Niko da ne gleda što je njegovo, nego svaki *da gleda* što je drugoga.

25. Sve što se prodaje na mesarnici, jedite, i ništa ne ispitujte savjesti radi;

26. Jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj.

27. Ako li vas ko od nevjernika pozove, i hoćete ići, jedite sve što se pred vas donese, i ne premišljajte ništa savjesti radi.

28. Ako li vam pak ko reče: ovo je idolska žrtva, ne jedite radi onoga koji vam kaže, i radi savjesti; jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj.

29. Ali ne govorim za savjest tvoju, nego drugoga; jer za što da moju slobodu sudi savjest drugoga?

30. Ako ja s blagodaću uživam, za što da se huli na mene za ono za što ja zahvaljujem?

31. Ako dakle jedete, ako li pijete, ako li drugo što činite, sve na slavu Božiju činite.

32. Ne budite na sablazan ni Jevrejima, ni Grcima, ni crkvi Božijoj.

33. Kao što i ja u svačemu svima ugagjam; ne tražeći svoje koristi nego mnogijeh, da se spasu.

GLAVA 11.

Ugledajte se na mene, kao i ja na Hrista.

2. Hvalim vas pak, braćo, što sve moje pamtite, i držite zapovijesti kao što vam predadoh.

3. Ali hoću da znate da je svakome mužu glava Hristos; a muž je glava ženi; a Bog je glava Hristu.

4. Svaki muž koji se s pokrivenom glavom moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju.

5. I svaka žena koja se gologlava moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju; jer je sve jedno kao da je obrijana.

6. Ako se dakle ne pokriva žena, neka se striže; ako li je ružno ženi strići se ili brijati se, neka se pokriva.

7. Ali muž da ne pokriva glave, jer je obličje i slava Božija; a žena je slava muževlja.

8. Jer nije muž od žene nego žena od muža.

9. Jer muž nije sazdan žene radi nego žena muža radi.

10. Za to žena treba da ima vlast na glavi angjêlâ radi.

11. Ali niti je muž bez žene ni žena bez muža u Gospodu.

12. Jer kako je žena od muža, tako je i muž iz žene; a sve je od Boga.

13. Sami megju sobom sudite je li lijepo da se žena gologlava moli Bogu?

14. Ili ne uči li vas i sama priroda da je mužu sramota ako gaji dugačku kosu;

15. A ženi je slava ako gaji dugačku

kosu? Jer joj je kosa dana mjesto pokrivala.

16. Ako li je ko svadljiv, mi takovoga običaja nemamo, niti crkve Božije.

17. Ali ovo zapovijedajući ne hvalim da se ne na bolje nego na gore sabirate.

18. Prvo dakle kad se sabirate u crkvu, čujem da imaju raspre megju vama; i nešto vjerujem od ovoga.

19. Jer treba i jeresi da budu megju vama, da se pokažu pošteni koji su megju vama.

20. A kad se skupite na jedno mjesto, ne jede se večera Gospodnja.

21. Jer svaki svoju večeru uzme najprije i jede, i tako jedan gladuje a drugi se opija.

22. Eda li dakle nemate kuća da jedete i pijete? Ili ne marite za crkvu Božiju, i sramotite one koji nemaju? Šta ću vam reći? Hoću li vas pohvaliti za to? Ne ću.

23. Jer ja primih od Gospoda što vam i predadoh, da Gospod Isus onu noć u koju bivaše predan uze hljeb,

24. I zahvalivši prelomi i reče: uzmite, jedite, ovo je tijelo moje, koje se za vas lomi; ovo činite meni za spomen.

25. Tako i čašu, po večeri, govoreći: ova je časa novi zavjet u mojoj krvi; ovo činite, kadgod pijete, meni za spomen.

26. Jer kadgod jedete ovaj hljeb i čašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznanjujete, dokle ne dogje.

27. Tako koji nedostojno jede ovaj hljeb ili pije čašu Gospodnju, kriv je tijelu i krvi Gospodnjoj.

28. Ali čovjek da ispituje sebe, pa onda od hljeba da jede i od čaše da pije;

29. Jer koji nedostojno jede i pije, sud sebi jede i pije, ne razlikujući tijela Gospodnjega.

30. Za to su megju vama mnogi slabi i bolesni, i dovoljno ih spavaju.

31. Jer kad bismo sebe rasugjivali, ne bismo osugjeni bili.

32. Ali kad smo sugjeni, nakazuje nas Gospod, da se ne osudimo sa svijetom.

33. Za to, braćo moja, kad se sastajete da jedete, iščekujte jedan drugoga.

34. Ako li je ko gladan, neka jede kod kuće, da se na grijeh ne sastajete. A za ostalo urediću kad dogjem.

GLAVA 12.

A za duhovne *darove* ne ću vam, braćo, zatajiti.

2. Znate da kad bijaste neznabošci idoste k idolima bezglasnima, kako vas vogjahu.

3. Za to vam dajem na znanje da niko ko Duhom Božijim govori ne će reći: anatemate Isusa; i niko ne može Isusa Gospodom nazvati osim Duhom svetijem.

4. Darovi su različni, ali je Duh jedan.

5. I različne su službe, ali je jedan Gospod.

6. I različne su sile, ali je jedan Bog koji čini sve u svemu.

7. A u svakome se pojavljuje Duh na korist;

8. Jer jednome se daje Duhom riječ premudrosti; a drugome riječ razuma, po istome Duhu;

9. A drugome vjera, tijem istijem Duhom; a drugome dar iscjeljivanja, po tome istom Duhu;

10. A drugome da čini čudesa, a drugome proroštvo, a drugome da razlikuje duhove a drugome različni jezici, a drugome da kazuje jezike.

11. A ovo sve čini jedan i taj isti Duh razdjeljujući po svojoj vlasti svakome kako hoće.

12. Jer kao što je tijelo jedno i ude ima mnoge, a svi udi jednoga tijela, premda su mnogi, jedno su tijelo: tako i Hristos.

13. Jer jednijem Duhom mi se svi krstismo u jedno tijelo, bili Jevreji, ili Grci, ili robovi, ili sami svoji; i svi se jednijem Duhom napojismo.

14. Jer tijelo nije jedan ud, nego mnogi.

15. Ako reče noga: ja nijesam ruka, nijesam od tijela; eda li za to nije od tijela?

16. I ako reče uho: ja nijesam oko, nijesam od tijela; eda li za to nije od tijela? Kad bi sve tijelo bilo oko, gdje je čuvenje?

17. A kad bi sve bilo čuvenje, gdje je mirisanje?

18. Ali Bog postavi sve ude u tijelu kako je koga htio.

19. A kad bi svi bili jedan ud, gdje je tijelo?

20. Sad su pak mnogi udi a jedno tijelo.

21. Ali oko ne može reći ruci: ne trebaš mi; ili opet glava nogama: ne trebate mi.

22. Nego još koji se udi tijela čine da su najslabiji najpotrebniji su.

23. I koji nam se čine da su najsramotniji na tijelu, na one udaramo najveću čast;

24. I nepošteni naši *udi* najveće poštenje imaju; a pošteni *udi* ne trebaju. Ali Bog složi tijelo i najhugjemu *udu* dade najveću čast,

25. Da ne bude raspre u tijelu, nego da se udi jednako brinu jedan za drugoga.

26. I ako strada jedan ud, s njim stradaju svi udi; a ako li se jedan ud slavi, s njim se raduju svi udi.

27. A vi ste tijelo Hristovo, i udi megju sobom.

28. I jedne dakle postavi Bog u crkvi prvo apostole, drugo proroke, treće učitelje, a po tom čudotvorce, onda darove iscjeljivanja, pomaganja, upravljanja, različne jezike.

29. Eda li su svi apostoli? Eda li su svi proroci? Eda li su svi učitelji? Eda li su svi čudotvorci?

30. Eda li svi imaju darove iscjeljivanja? Eda li svi govore jezike? Eda li svi kazuju?

31. Starajte se pak za veće darove; pa ću vam još bolji put pokazati.

GLAVA 13.

Ako jezike čovječije i angjelske govorim a ljubavi nemam, onda sam kao zvono koje zvoni, ili praporac koji zveči.

2. I ako imam proroštvo i znam sve tajne i sva znanja, i ako imam svu vjeru da i gore premještam, a ljubavi nemam, ništa sam.

3. I ako razdam sve imanje svoje, i ako predam tijelo svoje da se sažeže, a ljubavi nemam, ništa mi ne pomaže.

4. Ljubav dugo trpi, milokrvna je; ljubav ne zavidi; ljubav se ne veliča, ne nadima se,

5. Ne čini što ne valja, ne traži svoje, ne srdi se, ne misli o zlu,

6. Ne raduje se nepravdi, a raduje se istini,

7. Sve snosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi.

8. Ljubav nikad ne prestaje, a proroštvo ako će i prestati, jezici ako će umuknuti, razuma ako će nestati.

9. Jer nešto znamo, i nešto prorokujemo;

10. A kad dogje savršeno, onda će prestati što je nešto.

11. Kad ja bijah malo dijete kao dijete govorah, kao dijete mišljah, kao dijete razmišljavah; a kad postadoh čovjek, odbacih djetinjstvo.

12. Tako sad vidimo kao kroz staklo u zagonetki, a onda ćemo licem k licu; sad poznajem nešto, a onda ću poznati kao što sam poznat.

13. A sad ostaje vjera, nad, ljubav, ovo troje; ali je ljubav najveća megju njima.

GLAVA 14.

Držite se ljubavi, a starajte se za duhovne dare, a osobito da prorokujete.

2. Jer koji govori jezike, ne govori ljudima nego Bogu: jer niko ne sluša, a on duhom govori tajne.

3. A koji prorokuje govori ljudima za popravljanje i utjehu i utvrgjenje.

4. Jer koji govori jezike sebe popravlja, a koji prorokuje crkvu popravlja.

5. Ali ja bih htio da vi svi govorite jezike, a još više da prorokujete: jer je veći onaj koji prorokuje nego li koji govori jezike, već ako *ko* kazuje, da se crkva popravlja.

6. A sad, braćo, ako dogjem k vama jezike govoreći, kaku ću korist učiniti ako vam ne govorim ili u otkrivenju, ili u razumu, ili u proroštvu, ili u nauci?

7. Kao neke stvari bezdušne koje daju glas, bila svirala ili gusle, ako različna glasa ne daju, kako će se razumjeti šta se svira ili gudi?

8. Jer ako truba da nerazgovijetan glas, ko će se pripraviti na boj?

9. Tako i vi ako nerazumljivu riječ rečete jezikom, kako će se razumjeti šta govorite? Jer ćete govoriti u vjetar.

10. Ima na svijetu Bog zna koliko

različnijeh glasova, ali ni jedan nije bez značenja.

11. Ako dakle ne znam sile glasa, biću nijemac onome kome govorim, i onaj koji govori biće meni nijemac.

12. Tako i vi, budući da se starate za duhovne darove, gledajte da budete onima bogati koji su na popravljanje crkve.

13. Za to koji govori jezikom neka se moli Bogu da kazuje.

14. Jer ako se jezikom molim Bogu, moj se duh moli, a um je moj bez ploda.

15. Šta će se dakle činiti? Moliću se Bogu duhom, a moliću se i umom; hvaliću Boga duhom, a hvaliću i umom.

16. Jer kad blagosloviš duhom kako će onaj koji stoji mjesto prostaka reći amin po tvome blagoslovu, kad ne zna šta govoriš?

17. Ti dobro zahvaljuješ, ali se drugi ne popravlja.

18. Hvala Bogu mojemu što govorim jezike većma od sviju vas.

19. Ali u crkvi volim pet riječi umom svojijem reći, da se i drugi pomognu, nego li hiljadu riječi jezikom.

20. Braćo! ne budite djeca umom, nego pakošću djetinjite, a umom budite savršeni.

21. U zakonu piše: drugijem jezicima i drugijem usnama govoriću narodu ovome, i ni tako me ne će poslušati, govori Gospod.

22. Za to su jezici za znak ne onima koji vjeruju, nego koji ne vjeruju; a proroštvo ne onima koji ne vjeruju, nego koji vjeruju.

23. Ako se dakle skupi crkva sva na jedno mjesto, i svi uzgovorite jezicima, a dogju i prostaci, ili nevjernici, ne će li reći da ste poludjeli?

24. A ako svi prorokuju, i dogje kakav nevjernik ili prostak, bude pokaran od sviju i sugjen od sviju.

25. I tako tajne srca njegova bivaju javljene, i tako padnuvši ničice pokloniće se Bogu, i kazaće da je zaista Bog s vama.

26. Šta će se dakle činiti, braćo? Kad se sabirate svaki od vas ima psalam, ima nauku, ima jezik, ima otkrivenje, ima kazivanje; a sve da biva na popravljanje.

27. Ako govori ko jezikom, ili po dvojica, ili najviše po trojica, i to poredom; a jedan da kazuje.

28. Ako li ne bude nikoga da kazuje, neka ćuti u crkvi, a sebi neka govori i Bogu.

29. A proroci dva ili tri neka govore, i drugi neka rasugjuju.

30. Ako li se otkrije *što* drugome koji sjedi, neka *čeka dok* prvi ućuti.

31. Jer možete prorokovati svi, jedan po jedan, da se svi uče, i svi da se tješe.

32. I duhovi proročki pokoravaju se prorocima;

33. Jer Bog nije *Bog* bune, nego mira. Kao po svima crkvama svetijeh.

34. Žene vaše da ćute u crkvama; jer se njima ne dopusti da govore, nego da slušaju, kao što i zakon govori.

35. Ako li hoće čemu da se nauče, kod kuće muževe svoje neka pitaju; jer je ružno ženi da govori u crkvi.

36. Eda li od vas riječ Božija izigje? ili samijem vama dogje?

37. Ako ko misli da je prorok ili duhovan, neka razumije što vam pišem, jer su Gospodnje zapovijesti.

38. Ako li ko ne razumije, neka ne razumije.

39. Za to, braćo moja, starajte se da prorokujete, i ne zabranjujte govoriti jezicima.

40. A sve neka biva pošteno i uredno.

GLAVA 15.

Ali vam napominjem, braćo, jevangjelje, koje vam objavih, koje i primiste, u kome i stojite,

2. Kojijem se i spasavate, ako držite kako vam objavih; već ako da uzalud vjerovaste.

3. Jer vam najprije predadoh što i primih da Hristos umrije za grijehe naše po pismu,

4. I da bi ukopan, i da usta treći dan, po pismu,

5. I da se javi Kifi, po tom jedanaestorici *apostola;*

6. A po tom ga vidješe jednom više od pet stotina braće, od kojijeh mnogi žive i sad, a neki i pomriješe;

7. A po tom se javi Jakovu, pa onda svima apostolima;

8. A poslije sviju javi se i meni, kao kakom nedonoščetu.

9. Jer sam ja najmlagji megju apostolima, koji nijesam dostojan nazvati se apostol, jer gonih crkvu Božiju.

10. Ali po blagodati Božijoj jesam, što jesam, i blagodat njegova što je u meni ne osta prazna, nego se potrudih više od sviju njih, ali ne ja nego blagodat Božija koja je sa mnom.

11. Bio dakle ja ili oni, tako propovijedamo, i tako vjerovaste.

12. A ako se Hristos propovijeda da ustade iz mrtvijeh, kako govore neki megju vama da nema vaskrsenija mrtvijeh?

13. I ako nema vaskrsenija mrtvijeh, to ni Hristos ne usta.

14. A ako Hristos ne usta, uzalud dakle propovijedanje naše, a uzalud i vjera vaša.

15. A nalazimo se i lažni svjedoci Božiji što svjedočimo na Boga da vaskrse Hrista, kojega ne vaskrse kad mrtvi ne ustaju.

16. Jer ako mrtvi ne ustaju, ni Hristos ne usta.

17. A ako Hristos ne usta, uzalud vjera vaša: još ste u grijesima svojijem.

18. Dakle i oni koji pomriješe u Hristu, izgiboše.

19. I ako se samo u ovom životu uzdamo u Hrista, najnesrećniji smo od sviju ljudi.

20. Ali Hristos usta iz mrtvijeh, i bi novina onima koji umriješe.

21. Jer budući da kroz čovjeka bi smrt, kroz čovjeka i vaskrsenije mrtvijeh.

22. Jer kako po Adamu svi umiru tako će i po Hristu svi oživljeti.

23. Ali svaki u svom redu: novina Hristos; a po tom oni koji vjerovaše Hristu o njegovu dolasku;

24. Onda kraj, kad preda carstvo Bogu i ocu, i kad ukine svako poglavarstvo i svaku vlast i silu.

25. Jer njemu valja carovati dokle ne položi sve neprijatelje svoje pod noge svoje.

26. A pošljednji će se neprijatelj ukinuti smrt.

27. Jer sve pokori pod noge njegove. Ali kad veli da je sve njemu pokoreno, pokazuje se da je osim onoga koji mu pokori sve.

28. A kad mu sve pokori, onda će se i sam sin pokoriti onome koji mu sve pokori, da bude Bog sve u svemu.

29. Šta dakle čine oni koji se krste mrtvijeh radi? Kad mrtvi jamačno ne ustaju, što se i kršćavaju mrtvijeh radi?

30. I mi za što podnosimo muke i nevolje svaki čas?

31. Svaki dan umirem, tako mi, braćo, vaše slave, koju imam u Hristu Isusu Gospodu našemu.

32. Jer ako sam se po čovjeku borio sa zvjerovima u Efesu, kaka mi je korist ako mrtvi ne ustaju? Da jedemo i pijemo, jer ćemo sjutra umrijeti.

33. Ne varajte se: zli razgovori kvare dobre običaje.

34. Otrijeznite se jedan put kao što treba, i ne griješite; jer neki ne znadu za Boga, na sramotu vama kažem.

35. Ali će reći ko: kako će ustati mrtvi? i u kakom će tijelu doći?

36. Bezumniče! ti što siješ ne će oživljeti ako ne umre.

37. I što siješ ne siješ tijelo koje će biti, nego golo zrno, bilo pšenično ili drugo kako.

38. A Bog mu daje tijelo kako hoće, i svakom sjemenu svoje tijelo.

39. Nije svako tijelo jedno tijelo, nego je drugo tijelo čovječije, a drugo skotsko, drugo riblje a drugo ptičije.

40. I imaju tjelesa nebeska i tjelesa zemaljska: ali je druga slava nebeskima, a druga zemaljskima.

41. Druga je slava suncu, a druga slava mjesecu, i druga slava zvijezdama; jer se zvijezda od zvijezde razlikuje u slavi.

42. Tako i vaskrsenije mrtvijeh: sije se za raspadljivost, *a* ustaje za nerasapadljivost;

43. Sije se u sramoti, *a* ustaje u slavi; sije se u slabosti, *a* ustaje u sili;

44. Sije se tijelo tjelesno, *a* ustaje tijelo duhovno. Ima tijelo tjelesno, i ima tijelo duhovno.

45. Tako je i pisano: prvi čovjek Adam postade u tjelesnom životu, a pošljednji Adam u Duhu koji oživljuje.

46. Ali duhovno tijelo nije prvo, nego tjelesno pa onda duhovno.

47. Prvi je čovjek od zemlje, zemljan: drugi je čovjek Gospod s neba.

48. Kakav je zemljani taki su i zemljani; i kakav je nebeski taki su i nebeski.

49. I kako nosimo obličje zemljanoga tako ćemo nositi i obličje nebeskoga.

50. A ovo govorim, braćo, da tijelo i krv ne mogu naslijediti carstva Božijega, niti raspadljivost neraspadljivosti našljegjuje.

51. Evo vam kazujem tajnu: jer svi ne ćemo pomrijeti, a svi ćemo se pretvoriti,

52. U jedan put, u trenuću oka u pošljednjoj trubi; jer će zatrubiti i mrtvi će ustati neraspadljivi, i mi ćemo se pretvoriti.

53. Jer ovo raspadljivo treba da se obuče u neraspadljivost, i ovo smrtno da se obuče u besmrtnost.

54. A kad se ovo raspadljivo obuče u neraspadljivost, i ovo se smrtno obuče u besmrtnost, onda će se zbiti ona riječ što je napisana: pobjeda proždrije smrt.

55. Gdje ti je, smrti, žalac? Gdje ti je, pakle, pobjeda?

56. A žalac je smrti grijeh, a sila je grijeha zakon.

57. A Bogu hvala koji nam dade pobjedu kroz Gospoda našega Isusa Hrista.

58. Za to, braćo moja ljubazna, budite tvrdi, ne dajte se pomaknuti, i napredujte jednako u djelu Gospodnjemu znajući da trud vaš nije uzalud pred Gospodom.

GLAVA 16.

A za milostinju svetima, kao što uredih po crkvama Galatijskijem onako i vi činite.

2. Svaki prvi dan nedjelje neka svaki od vas ostavlja kod sebe i skuplja koliko može, da ne bivaju zbiranja kad dogjem.

3. A kad dogjem, koje nagjete za vrijedne one ću s poslanicama poslati u Jerusalim neka odnesu vašu pomoć.

4. A ako bude vrijedno da i ja idem, poći će sa mnom.

5. A k vama ću doći kad progjem Maćedoniju, jer ću proći kroz Maćedoniju.

6. A u vas može biti da ću se zabaviti, ili i zimovati, da me vi pratite kud pogjem.

7. Sad vas u prolaženju ne ću vidjeti, a nadam se neko vrijeme ostati kod vas, ako Gospod dopusti.

8. A u Efesu ću ostati do trojičina dne;

9. Jer mi se otvoriše velika i bogata vrata, i protivnika ima mnogo.

10. A ako dogje Timotije, gledajte da bude kod vas bez straha; jer on radi djelo Gospodnje kao i ja.

11. Da ga niko dakle ne prezre, nego ga ispratite s mirom da dogje k meni; jer ga čekam s braćom.

12. A za brata Apola, mnogo ga molih da dogje k vama s braćom: i nikako ne bješe mu volja da sad dogje; ali će doći kad imadbude kad.

13. Pazite, stojte u vjeri, muški se držite, utvrgjujte se.

14. Sve da vam biva u ljubavi.

15. Molim vas pak, braćo, znate dom Stefanin da je novina od Ahaje, i na služenje svetima odredi se;

16. Da ste i vi pokorni takovima, i svakome koji pomaže i trudi se.

17. Ali se obradovah dolasku Stefaninu i Fortunatovu i Ahajikovu, jer mi oni naknadiše što sam bio bez vas;

18. Jer umiriše duh moj i vaš. Pripoznajte dakle takove.

19. Pozdravljaju vas crkve Azijske. Pozdravljaju vas u Gospodu mnogo Akila i Priskila s domašnjom svojom crkvom.

20. Pozdravljaju vas braća sva. Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem.

21. Pozdravljam vas ja Pavle svojom rukom.

22. Ako ko ne ljubi Gospoda Isusa Hrista da bude proklet, maran ata.

23. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama;

24. I ljubav moja sa svima vama u Hristu Isusu. Amin.

KORINĆANIMA POSLANICA DRUGA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božijoj i brata Timotija crkvi Božijoj u Korintu, sa svima svetima koji su u svoj Ahaji:

2. Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista.

3. Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, otac milosti i Bog svake utjehe,

4. Koji nas utješava u svakoj nevolji našoj, da bismo mogli utješiti one koji su u svakoj nevolji utjehom kojom nas same Bog utješava.

5. Jer kako se stradanja Hristova umnožavaju na nama tako se i utjeha naša umnožava kroz Hrista.

6. Ako li smo pak u nevolji, za vašu je utjehu i spasenije, koje postaje u trpljenju tijeh istijeh stradanja koja i mi podnosimo.

7. I nadanje naše tvrdo je za vas. Ako li se utješavamo, za vašu je utjehu i spasenije, znajući da kao što ste zajedničari u našemu stradanju tako i u utjesi.

8. Jer vam ne ćemo, braćo, zatajiti nevolje naše koja nam se dogodi u Aziji kad nam je bilo preteško i preko sile tako da se nijesmo nadali ni življeti;

9. Nego sami u sebi osudismo da nam valja pomrijeti da se *već* ne uzdasmo u sebe nego u Boga koji podiže mrtve,

10. Koji nas je od tolike smrti izbavio, i izbavlja; i u njega se uzdamo da će nas i još izbaviti,

11. S pomoću i vaše molitve za nas; da mnogi ljudi mnogu hvalu daju Bogu za dare koji su nama dati vas radi.

12. Jer je naša slava ovo: svjedočanstvo savjesti naše da smo u prostoti i čistoti Božijoj a ne u mudrosti tjelesnoj nego po blagodati Božijoj življeli na svijetu, a osobito megju vama.

13. Jer vam drugo ne pišemo nego što čitate i razumijevate. A nadam se da ćete i do kraja razumjeti.

14. Kao što neki i razumjeste da smo vam slava kao i vi nama za dan Gospoda našega Isusa Hrista.

15. I u ovom pouzdanju šćadijah da vam dogjem prije, da drugu blagodat imate;

16. I kroz vas da dogjem u Maćedoniju, i opet iz Maćedonije da dogjem k vama, i vi da me pratite u Judeju.

17. Ali kad sam ovo htio, eda li sam dakle što nepostojano činio? Ili što se nakanjujem, da se po tijelu nakanjujem, da bude u mene da da, a ne ne?

18. Ali je Bog vjeran, te riječ naša k vama ne bi da i ne.

19. Jer sin Božij Isus Hristos, kojega mi vama propovijedasmo ja i Silvan i Timotije, ne bi da i ne, nego u njemu bi da.

20. Jer koliko je obećanja Božijeh, u njemu su da, i u njemu amin, Bogu na slavu kroz nas.

21. A Bog je koji nas utvrdi s vama u Hristu, i pomaza nas,

22. Koji nas i zapečati, i dade zalog Duha u srca naša.

23. A ja za svjedoka Boga prizivam na svoju dušu da štedeći vas ne dogjoh više u Korint.

24. Ne kao da mi vladamo vjerom vašom, nego smo pomagači vaše radosti; jer u vjeri stojite.

GLAVA 2.

Ovo pak sudih u sebi da opet ne dogjem k vama u žalosti.

2. Jer ako ja činim žalost vama, ko je koji će mene veseliti osim onoga koji prima žalost od mene?

3. I pisah vam ovo isto, da kad dogjem ne primim žalost na žalost, a za koje bi valjalo da se veselim nadajući se na sve vas da je moja radost sviju vas.

4. Jer od brige mnoge i tuge srca napisah vam s mnogijem suzama, ne da

biste se ožalostili nego da biste poznali ljubav koju imam izobilno k vama.

5. Ako li je ko mene ražalio, ne ražali mene, do nekoliko, da ne otežam svima vama.

6. Jer je dovoljno takovome kar ovaj od mnogijeh.

7. Za to vi nasuprot većma da opraštate i tješite, da takovi kako ne padne u preveliku žalost.

8. Za to vas molim, utvrdite k njemu ljubav.

9. Jer vam za to i pisah, da poznam poštenje vaše jeste li u svačemu poslušni.

10. A kome vi što oprostite *onome opraštam* i ja; jer ja ako što *kome* oprostih, oprostih mu vas radi mjesto Isusa Hrista,

11. Da nas ne prevari sotona; jer znamo šta on misli.

12. A kad dogjoh u Troadu da propovijedam jevangjelje Hristovo, i otvoriše mi se vrata u Gospodu,

13. Ne imadoh mira u duhu svojemu, ne našavši Tita, brata svojega; nego oprostivši se s njima izigjoh u Maćedoniju.

14. Ali hvala Bogu koji svagda nama daje pobjedu u Hristu Isusu, i kroz nas javlja miris poznanja svojega na svakom mjestu.

15. Jer smo mi Hristov miris Bogu i megju onima koji se spasavaju i koji ginu:

16. Jednima dakle miris smrtni za smrt, a drugima miris životni za život. I za ovo ko je vrijedan?

17. Jer mi nijesmo kao mnogi koji nečisto propovijedaju riječ Božiju, nego iz čistote, i kao iz Boga, pred Bogom, u Hristu govorimo.

GLAVA 3.

Počinjemo li se opet sami hvaliti vama? Ili trebamo kao neki preporučnijeh poslanica na vas ili od vas?

2. Jer ste vi naša poslanica napisana u srcima našima, koju poznaju i čitaju svi ljudi;

3. Koji ste se pokazali da ste poslanica Hristova koju smo mi služeći napisali ne mastilom nego Duhom Boga živoga, ne na kamenijem daskama nego na mesanijem daskama srca.

4. A takovo pouzdanje imamo kroz Hrista u Boga,

5. Ne da smo vrsni od sebe pomisliti što, kao od sebe, nego je naša vrsnoća od Boga;

6. Koji i učini nas vrsne da budemo sluge novom zavjetu, ne po slovu nego po duhu; jer slovo ubija, a duh oživljuje.

7. Ako li služba smrti koja je u kamenju izrezana slovima, bi u slavi da sinovi Izrailjevi ne mogoše pogledati na lice Mojsijevo od slave lica njegova koja prestaje:

8. A kamo li ne će mnogo većma služba duha biti u slavi?

9. Jer kad je služba osugjenja slava, mnogo većma izobiluje služba pravde u slavi.

10. Jer i nije slavno što se proslavi s ove strane prema prevelikoj slavi.

11. Jer kad je slavno ono što prestaje, mnogo će većma biti u slavi ono što ostaje.

12. Imajući dakle takovi nad s velikom slobodom radimo;

13. I ne kao što Mojsije metaše pokrivalo na lice svoje, da ne bi mogli sinovi Izrailjevi gledati svršetka onome što prestaje.

14. No zaslijepiše pomisli njihove; jer do samoga ovog dana stoji ono pokrivalo neotkriveno u čitanju starog zavjeta, jer u Hristu prestaje.

15. Nego do danas kad se čita Mojsije, pokrivalo na srcu njihovom stoji.

16. A kad se obrate ka Gospodu, uzeće se pokrivalo.

17. A Gospod je Duh: a gdje je Duh ondje je sloboda.

18. Mi pak svi koji otkrivenijem licem gledamo slavu Gospodnju, preobražavamo se u to isto obličje iz slave u slavu, kao od Gospodnjega Duha.

GLAVA 4.

Za to imajući ovu službu kao što bismo pomilovani, ne dosagjuje nam se;

2. Nego se odrekosmo tajnoga srama da ne živimo u lukavstvu, niti da izvrćemo riječ Božiju, nego javljanjem istine da se pokažemo svakoj savjesti čovječijoj pred Bogom.

3. Ako li je pak pokriveno jevangjelje naše, u onima je pokriveno koji ginu,

4. U kojima Bog svijeta ovoga oslijepi razume nevjernîkâ, da im ne zasvijetli vidjelo jevangjelja slave Hristove, koji je obličje Boga, koji se ne vidi.

5. Jer sebe ne propovijedamo, nego Hrista Isusa Gospoda, a sebe same vaše sluge Isusa Gospoda radi.

6. Jer Bog koji reče da iz tame zasvijetli vidjelo, zasvijetli u srcima našima na svjetlost poznanja slave Božije u licu Isusa Hrista.

7. Ali ovo blago imamo u zemljanijem sudovima, da premnoštvo sile bude od Boga a ne od nas.

8. U svemu imamo nevolje, ali nam se ne dosagjuje; zabunjeni smo, ali ne gubimo nada;

9. Progone nas, ali nijesmo ostavljeni; obaljuju nas, ali ne ginemo,

10. I jednako nosimo na tijelu smrt Gospoda Isusa, da se i život Isusov na tijelu našemu pokaže.

11. Jer mi živi jednako se predajemo na smrt za Isusa, da se i život Isusov javi na smrtnome tijelu našemu.

12. Za to dakle smrt vlada u nama, a život u vama.

13. Imajući pak onaj isti duh vjere kao što je napisano: vjerovah, za to govorih; mi vjerujemo, za to i govorimo,

14. Znajući da će onaj koji podiže Isusa, i nas podignuti s Isusom, i postaviti s vama.

15. Jer je sve vas radi, da blagodat umnožena izobiluje hvalama na slavu Božiju.

16. Za to nam se ne dosagjuje; no ako se naš spoljašnji čovjek i raspada, ali se unutrašnji obnavlja svaki dan.

17. Jer naša laka sadašnja briga donosi nam vječnu i od svega pretežniju slavu,

18. Nama koji ne gledamo na ovo što se vidi, nego na ono što se ne vidi; jer je ovo što se vidi, za vrijeme, a ono što se ne vide, vječno.

GLAVA 5.

Jer znamo da kad se zemaljska naša kuća tijela raskopa, imamo zgradu od Boga, kuću nerukotvorenu, vječnu na nebesima.

2. Jer za tijem uzdišemo, želeći obući se u svoj nebeski stan.

3. I da se obučeni, ne goli nagjemo!

4. Jer budući u ovome tijelu, uzdišemo otežali; jer ne ćemo da se svučemo, nego da se preobučemo, da život proždere smrtno.

5. A onaj koji nas za ovo isto stvori, Bog je, koji nam i dade zalog Duha.

6. Dobre smo dakle volje jednako, jer znamo da putujemo u tijelu, daleko od Gospoda.

7. Jer po vjeri živimo a ne po gledanju.

8. Ali se ne bojimo, i mnogo volimo otići od tijela, i ići ka Gospodu.

9. Za to se i staramo, ili ulazili ili odlazili, da budemo njemu ugodni.

10. Jer nam se svima valja javiti na sudu Hristovu, da primimo svaki što je koji u tijelu činio, ili dobro ili zlo;

11. Znajući dakle strah Gospodnji ljude svjetujemo; a Bogu smo poznati, a nadamo se da smo i u vašijem savjestima poznati.

12. Jer se ne hvalimo opet pred vama, nego vama dajemo uzrok da se hvalite nama, da imate *što odgovoriti* onima koji se hvale onijem što je spolja a ne što je u srcu.

13. Jer ako se odviše hvalimo, Bogu *se hvalimo*; ako li smo smjerni, vama *smo*.

14. Jer ljubav Božija nagoni nas, kad mislimo ovo: ako jedan za sve umrije, to dakle svi umriješe.

15. Hristos za sve umrije, da oni koji žive ne žive više sebi, nego onome koji za njih umrije i vaskrse.

16. Za to i mi od sad nikoga ne poznajemo po tijelu; i ako Hrista poznasmo po tijelu, ali ga sad više ne poznajemo.

17. Za to ako je ko u Hristu, nova je tvar: staro progje, gle, sve novo postade.

18. Ali je sve od Boga, koji pomiri nas sa sobom kroz Isusa Hrista, i dade nam službu pomirenja.

19. Jer Bog bješe u Hristu, i svijet pomiri sa sobom ne primivši im grijeha njihovijeh, i metnuvši u nas riječ pomirenja.

20. Tako smo mi poslani mjesto Hrista, kao da Bog govori kroz nas; molimo vas u ime Hristovo, pomirite se s Bogom.

21. Jer onoga koji ne znadijaše grijeha nas radi učini grijehom, da mi budemo pravda Božija u njemu.

GLAVA 6.

Molimo vas pak kao pomagači da ne primite uzalud blagodat Božiju.

2. Jer on govori : u vrijeme najbolje poslušah te, i u dan spasenija pomogoh ti. Evo sad je vrijeme najbolje, evo sad je dan spasenija!

3. Nikakvo ni u čemu ne dajte spoticanje, da se služba ne kudi;

4. Nego u svemu pokažite se kao sluge Božije, u trpljenju mnogom, u nevoljama, u bijedama, u tjesnotama,

5. U ranama, u tamnicama, u bunama, u trudovima, u nespavanju, u postu,

6. U čistoti, u razumu, u podnošenju, u dobroti, u Duhu svetom, u ljubavi istinitoj,

7. U riječi istine, u sili Božijoj, s oružjem pravde i na desno i na lijevo,

8. Slavom i sramotom, kugjenjem i pohvalom, kao varalice i istiniti,

9. Kao neznani i poznati, kao oni koji umiru i evo smo živi, kao nakaženi a ne umoreni,

10. Kao žalosni a koji se jednako vesele, kao siromašni, a koji mnoge obogaćavaju, kao oni koji ništa nemaju a sve imaju.

11. Usta naša otvoriše se k vama, Korinćani, i srce naše rasprostrani se.

12. Vama nije tijesno mjesto u nama, ali vam je tijesno u srcima vašijem.

13. A da mi vratite (kao djeci govorim), rasprostranite se i vi.

14. Ne vucite u tugjemu jarmu nevjernika; jer šta ima pravda s bezakonjem? ili kakvu zajednicu ima vidjelo s tamom?

15. Kako li se slaže Hristos s Velijarom? ili kakav dijel ima vjerni s nevjernikom?

16. Ili kako se udara crkva Božija s idolima? Jer ste vi crkve Boga živoga, kao što reče Bog : useliću se u njih, i življeću u njima, i biću im Bog, i oni će biti moj narod.

17. Za to izigjite izmegju njih i odvojte se, govori Gospod, i ne dohvatajte se do nečistote, i ja ću vas primiti,

18. I biću vam otac, i vi ćete biti moji sinovi i kćeri, govori Gospod svedržitelj.

GLAVA 7.

Imajući dakle ovaka obećanja, o ljubazni! da očistimo sebe od svake poganštine tijela i duha, i da tvorimo svetinju u strahu Božijemu,

2. Primite nas, nikome ne učinismo na žao, nikoga ne pokvarismo, nikoga ne zanesosmo.

3. Ne govorim na osugjenje, jer prije rekoh da ste u srcima našijem, da bih s vama i umr'o i življeo.

4. Vrlo slobodno govorim k vama, mnogo se hvalim vama, napunio sam se utjehe, izobilan sam radošću pored sviju briga našijeh.

5. Jer kad dogjosmo u Maćedoniju, nikaka mira nemaše tijelo naše, nego u svemu bijaše u nevolji : spolja borbe, iznutra strah.

6. Ali Bog, koji tješi ponižene, utješi nas dolaskom Titovijem,

7. A ne samo dolaskom njegovijem, nego i utjehom kojom se on utješi za vas kazujući vašu želju, vaše plakanje, vaše staranje za mene, tako da se još većma obradovah.

8. Jer ako sam vas i ražalio poslanicom, ne kajem se, ako se i bijah raskajao : jer vidim da ona poslanica, ako i za malo, ražali vas.

9. Ali se sad radujem, ne što biste žalosni, nego što se ožalostiste na pokajanje : jer se ožalostiste po Bogu, da od nas ni u čemu ne štetujete.

10. Jer žalost koja je po Bogu donosi za spasenije pokajanje, za koje se nigda ne kaje; a žalost ovoga svijeta smrt donosi.

11. Jer, gle, ovo samo što se po Bogu ožalostiste, koliko učini staranje megju vama? kakovo pravdanje, kaku nepovoljnost, kakav strah, kaku želju, kaku revnost, kaku osvetu? U svemu pokazaste se da ste čisti u djelu.

12. Jer ako vam i pisah, ne onoga radi koji je skrivio, niti onoga radi kome je krivo učinjeno, nego da se pokaže megju vama staranje naše za vas pred Bogom.

13. Za to se utješismo utjehom vašom; a još se većma obradovasmo ra-

dosti Titovoj, jer vi svi umiriste duh njegov.

14. Jer što sam mu se za vas pohvalio, nijesam se posramio; nego kako je sve istina što govorismo vama, tako i pohvala naša k Titu istinita bi.

15. I srce je njegovo puno ljubavi k vama kad se opominje poslušanja sviju vas, kako ste ga sa strahom i drktanjem primili.

16. Radujem se dakle što se u svemu smijem osloniti na vas.

GLAVA 8.

Dajemo vam pak na znanje, braćo, blagodat Božiju koja je dana u crkvama Maćedonskima,

2. Da u mnogome kušanju nevôljâ suvišak radosti njihove i puko siromaštvo njihovo izobilova u bogastvu prostote njihove.

3. Jer po mogućstvu njihovu (ja sam svjedok) i preko mogućstva dobrovoljni bijahu.

4. I s mnogijem moljenjem moliše nas da primimo blagodat i zajednicu službe k svetima.

5. I ne kao što se nadasmo nego najprije sebe predaše Gospodu i nama, po volji Božijoj,

6. Da mi umolismo Tita da kao što je počeo onako i svrši i megju vama blagodat ovu.

7. A vi kako ste u svemu izobilni, u vjeri, i u riječi, i u razumu, i u svakom staranju, i u ljubavi svojoj k nama, da i u ovoj blagodati izobilujete.

8. Ne govorim po zapovijesti, nego kad se drugi staraju, i vašu ljubav kušam je li istinita.

9. Jer znate blagodat Gospoda našega Isusa Hrista da, bogat budući, vas radi osiromaši, da se vi njegovijem siromaštvom obogatite.

10. I svjet dajem u tom; jer je ovo na korist vama, koji ne samo činiti nego i htjeti počeste još od lanjske godine.

11. A sad dovršite to i činiti, da kao što bi dobra volja htjeti tako da bude i učiniti, od toga što imate.

12. Jer ako ima ko dobru volju, mio je po onome što ima, a ne po onome što nema.

13. Jer se ne *želi* da drugima bude radost a vama žalost, nego jednako.

14. Da u sadašnje vrijeme vaš suvišak bude za njihov nedostatak, da i njihov suvišak bude za vaš nedostatak; da bude jednakost,

15. Kao što je pisano: ko je mnogo skupio, nije mu preteklo; i ko je malo skupio, nije mu nedostalo.

16. A hvala Bogu, koji je dao takovo staranje za vas u srce Titovo.

17. Jer primi moljenje; a budući da se tako vrlo stara, svojevoljno otide k vama.

18. Poslasmo pak s njim i brata, kojega je pohvala u jevangjelju po svijem crkvama.

19. A ne samo *to*, nego je i izabran od crkava da ide s nama u ovu blagodat u kojoj mi služimo za samoga Gospoda slavu i vašu dobru volju:

20. Čuvajući se toga da nas ko ne pokudi za ovo obilje u kome mi služimo,

21. I promišljajući za dobro ne samo pred Bogom nego i pred ljudima.

22. A poslasmo s njima i brata svojega, kojega mnogo puta poznasmo u mnogijem stvarima da je ustalac, a sad mnogo veći zbog velikoga nadanja na vas.

23. A za Tita, on je moj drug i pomagač megju vama; a za braću našu, oni su poslanici crkveni i slava Hristova.

24. Pokažite dakle na njima svjedočanstvo svoje ljubavi i naše hvale vama i pred crkvama.

GLAVA 9.

Jer za takovu porezu koja se kupi svetima nije mi trijebe pisati vam;

2. Jer poznajem vašu dobru volju, za koju se o vama hvalim Maćedoncima da se Ahaja prigotovi od lanjske godine, i vaša revnost razdraži mnoge.

3. A braću poslah da se hvala naša vama ne isprazni u ovoj stvari, nego da budete prigotovljeni, kao što sam govorio;

4. Da se, ako dogju sa mnom Maćedonci i nagju vas ne prigotovljene, ne osramotimo mi (da ne rečem vi) u toj hvali.

5. Tako nagjoh da je potrebno umoliti braću da naprijed idu k vama, i da

priprave ovaj naprijed obrečeni vaš blagoslov da bude gotov tako kakono ti blagoslov, a ne kao lakomstvo.

6. Ovo pak velim : koji s tvrgjom sije, s tvrgjom će i požnjeti ; a koji blagoslov sije, blagoslov će i požnjeti.

7. Svaki po volji *svojega* srca, a ne sa žalošću ili od nevolje ; jer Bog ljubi onoga koji dragovoljno daje.

8. A Bog je kadar učiniti da je megju vama izobilna svaka blagodat, da u svemu svagda svako dovoljstvo imajući izobilujete za svako dobro djelo ;

9. Kao što je pisano : prosu, dade siromasima ; pravda njegova ostaje va vijek.

10. A koji daje sjeme sijaču, daće i hljeb za jelo : i umnožiće sjeme vaše, i daće da uzrastu žita pravde vaše ;

11. Da se u svemu obogatite za svaku prostotu koja kroz nas čini hvalu Bogu.

12. Jer služba ove poreze ne ispunjuje samo nedostatak svetijeh, nego čini te se i mnoge hvale daju Bogu,

13. Ogledom poreze ove hvaleći Boga za vaše pokorno priznanje jevangjelja Hristova, i za prostotu podjele k njima i k svima,

14. I da se mole Bogu za vas i da čeznu za vama za premnogu blagodat Božiju na vama.

15. A hvala Bogu na njegovu neiskazanome daru.

GLAVA 10.

A sam ja Pavle molim vas krotosti radi i tišine Hristove, koji sam pred vama ponižen prema vama, a kad nijesam kod vas, slobodan sam prema vama.

2. Molim pak da mi ne bude trijebe, kad budem kod vas, onako slobodan biti kao što mislim da smijem protiv nekijeh koji misle za nas da po tijelu živimo ;

3. Jer ako i živimo u tijelu, ne borimo se po tijelu.

4. Jer oružje našega vojevanja nije tjelesno, nego silno od Boga na raskopavanje gradova, da kvarimo pomisli

5. I svaku visinu koja se podiže na poznanje Božije, i robimo svaki razum za pokornost Hristu,

6. I u pripravnosti imamo osvetu za svaku nepokornost, kad se izvrši vaša pokornost.

7. Gledate li na ono što vam je pred očima ? Ako se ko uzda da je Hristov neka misli opet u sebi da kako je on Hristov tako smo i mi Hristovi.

8. Jer ako se što i više pohvalim vlašću našom koju nam dade Gospod na popravljanje, a ne na kvarenje vaše, ne ću se postidjeti.

9. Ali da se ne pokažem kao da vas plašim poslanicama ;

10. Jer su poslanice, veli, teške i jake, a kad je tijelom pred nama slab je, i riječ njegova ne valja ništa.

11. Ovo neka pomisli takovi da kaki smo u riječi po poslanicama kad nijesmo kod vas, taki smo i u djelu kad smo tu.

12. Jer ne smijemo sebe miješati ili se porediti s drugima koji hvale sami sebe ; ali kad sami po sebi sebe mjere i porede sami sebe sa sobom, ne razumijevaju.

13. A mi se ne ćemo hvaliti preko mjere, nego po mjeri pravila kojega nam Bog mjeru razdijeli da dopremo i do vas.

14. Jer se mi daleko ne prostiremo, kao da ne dosežemo do vas ; jer doprijesmo i do vas s jevangjeljem Hristovijem,

15. Ne hvaleći se preko mjere u tugjijem poslovima, imajući pak nad kad uzraste vjera vaša da ćemo se u vama veličati po pravilu svojemu izobilno,

16. Da i u daljnijem stranama od vas propovjedimo jevangjelje, i da se ne pohvalimo onijem što je po tugjemu pravilu uregjeno.

17. A koji se hvali, Gospodom neka se hvali.

18. Jer onaj nije valjan koji se sam hvali, nego kojega Gospod hvali.

GLAVA 11.

O da biste malo potrpljeli moje bezumlje ! no i potrpite me.

2. Jer revnujem za vas Božijom revnosti, jer vas obrekoh mužu jednome, da djevojku čistu izvedem pred Hrista.

3. Ali se bojim da kako kao što zmija Jevu prevari lukavstvom svojijem

tako i razumi vaši da se ne odvrate od prostote koja je u Hristu.

4. Jer ako onaj koji dolazi drugoga Isusa propovijeda kojega mi ne propovijedasmo, ili drugoga Duha primite kojega ne primiste, ili drugo jevangjelje koje ne primiste, dobro biste potrpljeli.

5. Jer mislim da ni u čemu nijesam manji od prevelikijeh apostola.

6. Jer ako sam i prostak u riječi, ali u razumu nijesam. No u svemu smo poznati megju vama.

7. Ili grijeh učinih ponižujući sebe da se vi povisite? Jer vam za badava Božije jevangjelje propovjedih.

8. Od drugijeh crkava oteh uzevši platu za služenje vama; i došavši k vama, i bivši u sirotinji, ne dosadih nikome.

9. Jer moju sirotinju potpuniše braća koja dogjoše iz Maćedonije, i u svemu bez dosade vama sebe držah i držaću.

10. Kao što je istina Hristova u meni tako se hvala ova ne će uzeti od mene u Ahajskijem krajevima.

11. Za što? Što vas ne ljubim? Bog zna. A što činim i činiću,

12. Da odsiječem uzrok onima koji traže uzrok, da bi u onome čim se hvale našli se kao i mi.

13. Jer takovi lažni apostoli i prevarljivi poslenici pretvaraju se u apostole Hristove.

14. I nije čudo, jer se sam sotona pretvara u angjela svijetla.

15. Nije dakle ništa veliko ako se i sluge njegove pretvaraju kao sluge pravde, kojima će svršetak biti po djelima njihovijem.

16. Opet velim da niko ne pomisli da sam ja bezuman; ako li ne, a ono barem kao bezumna primite me, da se i ja što pohvalim.

17. A što govorim ne govorim po Gospodu, nego kao u bezumlju, u ovoj struci hvale.

18. Budući da se mnogi hvale po tijelu, i ja ću da se hvalim.

19. Jer ljubazno primate bezumne kad ste sami mudri.

20. Jer primate ako vas ko natjera da budete sluge, ako vas ko jede, ako ko uzme, ako vas ko po obrazu bije, ako se ko veliča.

21. Na sramotu govorim, jer kao da mi oslabismo. Na što je ko slobodan (po bezumlju govorim), i ja sam slobodan.

22. Jesu li Jevreji? i ja sam; jesu li Izrailjci? i ja sam; jesu li sjeme Avraamovo? i ja sam;

23. Jesu li sluge Hristove? (ne govorim po mudrosti) ja sam još više. Više sam se trudio, više sam boja podnio, više puta sam bio u tamnici, mnogo puta sam dolazio do straha smrtnoga;

24. Od Jevreja primio sam pet puta četrdeset manje jedan udarac;

25. Triput sam bio šiban, jednom su kamenje bacali na me, tri puta se lagja sa mnom razbijala, noć i dan proveo sam u dubini *morskoj*.

26. Mnogo puta sam putovao, bio sam u strahu na vodama, u strahu od hajduka, u strahu od rodbine, u strahu od neznabožaca, u strahu u gradovima, u strahu u pustinji, u strahu na moru, u strahu megju lažnom braćom;

27. U trudu i poslu, u mnogom nespavanju, u gladovanju i žegji, u mnogom pošćenju, u zimi i golotinji;

28. Osim što je spolja, navaljivanje *ljudi* svaki dan, i briga za sve crkve.

29. Ko oslabi i ja da ne oslabim? Ko se sablazni i ja da se ne raspalim?

30. Ako *mi* se valja hvaliti, svojom ću se slabošću hvaliti.

31. Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji je blagosloven va vijek, zna da ne lažem.

32. U Damasku neznabožački knez cara Arete čuvaše grad Damask i šćaše da me uhvati;

33. i kroz prozor spustiše me u kotarici preko zida, i izbjegoh iz njegovijeh ruku.

GLAVA 12.

Ali mi se ne pomaže hvaliti, jer ću doći na vigjenja i otkrivenja Gospodnja.

2. Znam čovjeka u Hristu koji prije četrnaest godina (ili u tijelu, ne znam; ili osim tijela, ne znam: Bog zna) bi odnesen do trećega neba.

3. I znam za takovog čovjeka (ili u tijelu, ili osim tijela, ne znam: Bog zna)

4. Da bi odnesen u raj, i ču neiskazane riječi kojijeh čovjeku nije slobodno govoriti.

5. Tijem ću se hvaliti, a sobom se ne ću hvaliti, već ako slabostima svojima.
6. Jer kad bih se i htio hvaliti, ne bih bio bezuman, jer bih istinu kazao; ali štedim da ne bi ko više pomislio za mene nego što me vidi ili čuje što od mene.
7. I da se ne bih ponio za premnoga otkrivenja, dade mi se žalac u meso, angjeo sotonin, da me ćuša da se ne ponosim.
8. Za to triput Gospoda molih da odstupi od mene.
9. I reče mi: dosta ti je moja blagodat; jer se moja sila u slabosti pokazuje sa svijem. Daklem ću se najslagje hvaliti svojijem slabostima, da se useli u mene sila Hristova.
10. Za to sam dobre volje u slabostima, u ruženju, u nevoljama, u progonjenjima, u tugama za Hrista: jer kad sam slab onda sam silan.
11. Postadoh bezuman hvaleći se: vi me natjeraste; jer je trebalo da me vi hvalite; jer ni u čemu nijesam manji od prevelikijeh apostola, ako i jesam ništa.
12. Jer znaci apostolovi učiniše se megju vama u svakom trpljenju, u znacima i čudesima i silama.
13. Jer šta je u čemu ste manji od ostalijeh crkava, osim samo što vam ja sam ne dosadih? Bacite na mene ovu krivicu.
14. Evo sam gotov treći put da vam dogjem, i ne dosagjujem vam; jer ne tražim što je vaše nego vas. Jer djeca nijesu dužna roditeljima imanja teći nego roditelji djeci.
15. A ja dragovoljno potrošiću i biću potrošen za duše vaše ako i ljubim ja vas odviše, a vi mene manje ljubite.
16. Ali neka bude, ja ne dosadih vama nego lukav budući dobih vas prijevarom.
17. Eda li vas što zakidoh preko koga od onijeh koje slah k vama?
18. Umolih Tita, i s njim poslah brata: eda li vas Tit što zakide? Ne hodismo li jednijem duhom? ne jednijem li stopama?
19. Mislite li opet da vam se odgovaramo? Pred Bogom u Hristu govorimo, a sve je, ljubazni, za vaše popravljanje.
20. Jer se bojim da kad po čem dogjem ne ću vas naći kakove hoću, i ja ću se naći vama kakova me ne ćete: da kako ne budu svagje, zavisti, srdnje, prkosi, opadanja, šaptanja, nadimanja, bune:
21. Da me opet kad dogjem ne ponizi Bog moj u vas, i ne usplačem za mnogima koji su prije sagriješili i nijesu se pokajali za nečistotu i kurvarstvo i sramotu, što počiniše.

GLAVA 13.

Ovo treći put idem k vama; u ustima dva ili tri svjedoka ostaće svaka riječ.
2. Naprijed kazah i naprijed govorim kako u vas bivši drugi put, i sad ne budući kod vas pišem onima koji su prije sagriješili i svima ostalima da ako dogjem opet ne ću poštedjeti.
3. Jer tražite da iskušate Hrista što u meni govori, koji megju vama nije slab, nego je silan megju vama.
4. Jer ako i raspet bi po slabosti, ali je živ po sili Božijoj; jer smo i mi slabi u njemu, ali ćemo biti živi s njim silom Božijom megju vama.
5. Sami sebe okušajte jeste li u vjeri, sami sebe ogledajte. Ili ne poznajete sebe da je Isus Hristos u vama? već ako da u čemu nijeste valjani.
6. A nadam se da ćete poznati da mi nijesmo nevaljani.
7. A molimo se Bogu da vi ne činite nikakva zla, ne da se mi valjani pokažemo, nego da vi dobro činite, a mi kao nevaljani da budemo.
8. Jer ništa ne možemo na istinu nego za istinu.
9. Jer se radujemo kad mi slabimo a vi jačate. A za to se i molimo Bogu, za vaše savršenstvo.
10. Za to, ne budući kod vas, pišem ovo da kad dogjem ne učinim bez štegjenja po vlasti koju mi je Gospod dao na popravljanje a ne na raskopavanje.
11. A dalje, braćo, radujte se, savršujte se, utješavajte se, jednako mislite, mir imajte: i Bog ljubavi i mira biće s vama.
12. Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem. Pozdravljaju vas svi sveti.
13. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista i ljubav Boga i oca i zajednica svetoga Duha sa svima vama. Amin.

GALATIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Pavle apostol, ni od ljudi, ni kroz čovjeka, nego kroz Isusa Hrista i Boga oca, koji ga vaskrse iz mrtvijeh,

2. I sva braća koja su sa mnom, crkvama Galatijskijem:

3. Blagodat vam i mir od Boga oca i Gospoda našega Isusa Hrista,

4. Koji dade sebe za grijehe naše da izbavi nas od sadašnjega svijeta zloga, po volji Boga i oca našega,

5. Kojemu slava va vijek vijeka. Amin.

6. Čudim se da se tako odmah odvraćate na drugo jevangjelje od onoga koji vas pozva blagodaću Hristovom,

7. Koje nije drugo, samo što neki smetaju vas, i hoće da izvrnu jevangjelje Hristovo.

8. Ali ako i mi, ili angjeo s neba javi vam jevangjelje drukčije nego što vam javismo, proklet da bude!

9. Kao što prije rekosmo i sad opet velim: ako vam ko javi jevangjelje drukčije nego što primiste, proklet da bude!

10. Zar ja sad ljude nagovaram ili Boga? Ili tražim ljudima da ugagjam? Jer kad bih ja još ljudima ugagjao, onda ne bih bio sluga Hristov.

11. Ali vam dajem na znanje, braćo, da ono jevangjelje koje sam ja javio, nije po čovjeku.

12. Jer ga ja ne primih od čovjeka, niti naučih, nego otkrivenjem Isusa Hrista.

13. Jer ste čuli moje življenje nekad u Jevrejstvu, da sam odviše gonio crkvu Božiju i raskopavao je.

14. I napredovah u Jevrejstvu većma od mnogijeh vrsnika svojijeh u rodu svome, i odviše revnovah za otačke svoje običaje.

15. A kad bi ugodno Bogu, koji me izabra od utrobe matere moje i prizva blagodaću svojom,

16. Da javi sina svojega u meni, da ga jevangjeljem objavim megju neznabošcima; odmah ne pitah tijela i krvi,

17. Niti izigjoh u Jerusalim k starijim apostolima od sebe, nego otidoh u Arapsku, i opet se vratih u Damask.

18. A poslije toga na tri godine izigjoh u Jerusalim da vidim Petra, i ostadoh u njega petnaest dana.

19. Ali drugoga od apostola ne vidjeh, osim Jakova brata Gospodnjega.

20. A što vam pišem evo Bog vidi da ne lažem.

21. A po tom dogjoh u zemlje Sirske i Kilikijske.

22. A bijah licem nepoznat Hristovijem crkvama Judejskima;

23. Nego samo bijahu čuli da onaj koji nas nekad goni sad propovijeda vjeru koju nekad raskopavaše.

24. I slavljahu Boga za mene.

GLAVA 2.

A po tom na četrnaest godina opet izigjoh u Jerusalim s Varnavom, uzevši sa sobom i Tita.

2. Ali izigjoh po otkrivenju, i razgovorih se s njima za jevangjelje koje propovijedam u neznabošcima, ali na samo s onima koji se brojahu kao najstariji, da uzalud ne trčim ili ne bih trčao.

3. Ali ni Tit, koji bješe sa mnom, i bješe Grk, ne bi natjeran da se obreže.

4. I za lažnu braću koja dogjoše i privukoše se da uhode slobodu našu koju imamo u Hristu Isusu, da nas zarobe;

5. Kojima se ni sahat ne podasmo u pokornost, da istina jevangjelja ostane megju nama.

6. A za one koji se brojahu da su nešto, kakovi bili da bili, ja ne marim ništa; jer Bog ne gleda ko je ko; jer oni koji se brojahu kao najstariji, meni ništa ne dodaše;

7. Nego nasuprot doznavši da je meni povjereno jevangjelje u neobrezanima, kao Petru u obrezanima

8. (Jer onaj koji pomože Petru u apo-

stolstvu megju obrezanima onaj pomože i meni megju neznabošcima),

9. I poznavši blagodat koja je meni dana, Jakov i Kifa i Jovan, koji se brojahu da su stubovi, dadoše desnice meni i Varnavi, i pristadoše da mi *propovijedamo* u neznabošcima, a oni u obrezanima.

10. Samo da se opominjemo siromašnijeh, za koje sam se i starao tako činiti.

11. A kad dogje Petar u Antiohiju, u oči njemu protiv stadoh; jer bješe zazoran.

12. Jer prije dok ne dogjoše neki od Jakova, jegjaše s neznabošcima, a kad dogjoše, ustručavaše se i odvajaše bojeći se onijeh koji su iz obrezanja.

13. I dvoličahu s njim i ostali Judejci, tako da i Varnava prista u njihovo dvoličenje.

14. A kad ja vidjeh da ne idu pravo k istini jevangjelja, rekoh Petru pred svima: kad ti koji si Jevrejin, neznabožački a ne Jevrejski živiš, za što neznabošce nagoniš da žive Jevrejski?

15. Mi koji smo rogjeni Jevreji, a ne grješnici iz neznabožaca,

16. Pa doznavši da se čovjek ne će opravdati djelima zakona, nego samo vjerom Isusa Hrista, i mi vjerovasmo Hrista Isusa da se opravdamo vjerom Hristovom, a ne djelima zakona: jer se djelima zakona nikakvo tijelo ne će opravdati.

17. Ako li se mi koji tražimo da se opravdamo Hristom, nagjosmo i sami grješnici, dakle je Hristos grijehu sluga? Bože sačuvaj!

18. Jer ako opet zidam ono što razvalih, pokazujem se da sam prestupnik.

19. Jer ja zakonom zakonu umrijeh da Bogu živim; s Hristom se razapeh.

20. A ja više ne živim, nego živi u meni Hristos. A što sad živim u tijelu, živim vjerom sina Božijega, kojemu omiljeh, i predade sebe za mene.

21. Ne odbacujem blagodati Božije; jer ako pravda kroz zakon *dolazi*, to Hristos uzalud umrije.

GLAVA 3.

O nerazumni Galati! ko vas je opčinio da se ne pokoravate istini? *Vi*, kojima pred očima bješe napisan Isus Hristos, *a sad* se megju vama razape.

2. Ovo jedno hoću od vas da doznam, ili Duha primiste kroz djela zakona ili kroz čuvenje vjere?

3. Tako li ste nerazumni? Počevši Duhom, sad tijelom svršujete?

4. Tako li uzalud postradaste? Kad bi bilo samo uzalud!

5. Koji vam dakle daje Duha i čini čudesa megju vama, *čini* li djelima zakona ili čuvenjem vjere?

6. Kao što Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu.

7. Poznajte dakle da su oni sinovi Avraamovi koji su od vjere.

8. A pismo vidjevši u napredak da Bog vjerom neznabošce pravda, naprijed objavi Avraamu: u tebi će se blagosloviti svi neznabošci.

9. Tako koji su od vjere, blagosloviće se s vjernijem Avraamom.

10 Jer koji su god do djêlâ zakona pod kletvom su, jer je pisano: proklet svaki koji ne ostane u svemu što je napisano u knjizi zakonskoj da čini.

11. A da se zakonom niko ne opravdava pred Bogom, poznato je: jer pravednik od vjere življeće.

12. A zakon nije od vjere; nego čovjek koji to tvori življeće u tome.

13. Hristos je nas iskupio od kletve zakonske postavši za nas kletva, jer je pisano: proklet svaki koji visi na drvetu:

14. Da megju neznabošcima bude blagoslov Avraamov u Hristu Isusu, da obećanje Duha primimo kroz vjeru.

15. Braćo, po čovjeku govorim, niko čovječijega potvrgjena zavjeta ne odbacuje, niti mu što domeće.

16. A Avraamu i sjemenu njegovu rečena biše obećanja. A ne veli: i sjemenima, kao za mnoga, nego kao za jedno: i sjemenu tvojemu, koje je Hristos.

17. Ovo pak velim: zavjeta, koji je od Boga potvrgjen za Hrista, ne odbacuje zakon, koji je postao poslije četiri stotine i trideset godina, da ukine obećanje.

18. Jer ako je našljedstvo od zakona, onda već nije od obećanja, a Avraamu obećanjem darova Bog.

19. Šta će dakle zakon? Radi grijèhâ dodade se, dokle dogje sjeme kojemu

se obeća, i postavili su ga angjeli rukom posrednika.

20. Ali posrednik nije jednoga; a Bog je jedan.

21. Eda li je dakle zakon protivan obećanjima Božijim? Bože sačuvaj! Jer da je dan zakon koji može oživljeti, zaista bi od zakona bila pravda.

22. Ali pismo zatvori sve pod grijeh, da se obećanje dade kroz vjeru Isusa Hrista onima koji vjeruju.

23. A prije dolaska vjere bismo pod zakonom čuvani i zatvoreni za vjeru koja se htjela pokazati.

24. Tako nam zakon bi čuvar do Hrista, da se vjerom opravdamo.

25. A kad dogje vjera, već nijesmo pod čuvarom.

26. Jer ste vi svi sinovi Božiji vjerom Hrista Isusa;

27. Jer koji se god u Hrista krstiste, u Hrista se obukoste.

28. Nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga; jer ste vi svi jedno u Hristu Isusu.

29. A kad ste vi Hristovi, onda ste sjeme Avraamovo, i po obećanju našljednici.

GLAVA 4.

Ali velim: dok je našljednik mlad ništa nije bolji od roba, ako i jest gospodar od svega;

2. Nego je pod zapovjednicima i čuvarima tja do roka očina.

3. Tako i mi kad bijasmo mladi, bijasmo pod stihijama svijeta zarobljeni;

4. A kad se navrši vrijeme, posla Bog sina svojega jedinorodnoga, koji je rogjen od žene i pokoren zakonu,

5. Da iskupi one koji su pod zakonom, da primimo posinaštvo.

6. I budući da ste sinovi, posla Bog Duha sina svojega u srca vaša, koji viče: Ava oče!

7. Tako već nijesi rob, nego sin; a ako si sin, i našljednik si Božij kroz Isusa Hrista.

8. Ali tada ne znajući Boga služiste onima koji po sebi nijesu bogovi.

9. A sad poznavši Boga, i još poznati bivši od Boga, kako se vraćate opet na slabe i rgjave stihije, kojima opet iznova hoćete da služite?

10. Gledate na dane i mjesece, i vremena i godine.

11. Bojim se za vas da se ne budem uzalud trudio oko vas.

12. Budite kao ja što sam; jer sam ja kao vi što ste. Braćo! molim vas, ništa mi ne učiniste na žao.

13. A znate da vam u slabosti tijela najprije propovjedih jevangjelje;

14. I napasti moje, koja bijaše tijelu mome, ne prezreste, ni popljuvaste, nego me primiste kao angjela Božijega, kao Hrista Isusa.

15. Kakovo bijaše onda vaše blaženstvo? Jer vam svjedočim da biste, kad bi moguće bilo, izvadili oči svoje i dali meni.

16. Tijem li vam postadoh neprijatelj istinu vam govoreći?

17. Oni ne revnuju dobro za vas, nego hoće da vas odvoje, da im revnujete.

18. A dobro je revnovati svagda u dobru, i ne samo kad sam ja kod vas.

19. Dječice moja, koju opet s mukom ragjam, dokle Hristovo obličje ne postane u vama;

20. Ali bih htio sad da sam kod vas, i da izmijenim glas svoj, jer ne mogu da se načudim za vas.

21. Kažite mi, vi koji hoćete pod zakonom da budete, ne slušate li zakona?

22. Jer je pisano da Avraam dva sina imade, jednoga od robinje a drugoga od slobodne.

23. Ali koji bješe od robinje, po tijelu se rodi; a koji od slobodne, po obećanju.

24. Koje znači drugo: jer su ovo dva zavjeta: jedan dakle od gore Sinajske, koja ragja za robovanje, i to je Agar.

25. Jer Agar znači Sinaj gora u Arapskoj, i poredi se sa sadašnjijem Jerusalimom, i služi sa djecom svojom.

26. A gornji Jerusalim slobodna je, koji je mati svima nama.

27. Jer je pisano: Razveseli se nerotkinjo koja ne ragjaš; prokini i poviči, ti koja ne trpiš muke porogjaja; jer pusta ima mnogo više djece nego li ona koja ima muža.

28. A mi smo, braćo, po Isaku djeca obećanja.

29. No kako onda onaj što se rodi po tijelu gonjaše duhovnoga, tako i sad.

30. Ali šta govori pismo? Istjeraj ro-

binju i sina njezina; jer sin robinjin ne će naslijediti sa sinom slobodne.

31. Tako, braćo, nijesmo djeca robinjina nego slobodne.

GLAVA 5.

Stojte dakle u slobodi kojom nas Hristos oslobodi, i ne dajte se opet u jaram ropstva uhvatiti.

2. Evo ja Pavle kažem vam da ako se obrežete Hristos vam ništa ne će pomoći.

3. A opet svjedočim svakome čovjeku koji se obrezuje da je dužan sav zakon tvoriti.

4. Izgubiste Hrista, vi koji hoćete zakonom da se opravdate, i otpadoste od blagodati.

5. Jer mi duhom čekamo od vjere nad pravde.

6. Jer u Hristu Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego vjera, koja kroz ljubav radi.

7. Dobro trčaste; ko vam zabrani da se ne pokoravate istini?

8. To odvraćanje nije od onoga koji vas pozva.

9. Malo kvasca ukiseli sve tijesto.

10. Ja se za vas nadam u Gospodu da ništa drugo ne ćete misliti. A koji vas smeta ponijeće grijeh, makar ko bio.

11. A ja, braćo, ako još obrezanje propovijedam, za što me gone? Tako se ukide sablazan krstova.

12. O da bi odsječeni bili oni koji vas kvare!

13. Jer ste vi, braćo, na slobodu pozvani: samo da vaša sloboda ne bude na želju tjelesnu, nego iz ljubavi služite jedan drugome.

14. Jer se sav zakon izvršuje u jednoj riječi, to jest: ljubi bližnjega svojega kao sebe.

15. Ali ako se megju sobom koljete i jedete, gledajte da jedan drugoga ne istrijebite.

16. Velim pak: po duhu hodite, i želja tjelesnijeh ne izvršujte.

17. Jer tijelo želi protiv duha, a duh protiv tijela; a ovo se protivi jedno drugome, da ne činiti ono šta hoćete.

18. Ako li vas duh vodi, nijeste pod zakonom.

19. A poznata su djela tjelesna, koja su preljubočinstvo, kurvarstvo, nečistota, besramnost,

20. Idolopoklonstvo, čaranja, neprijateljstva, svagje, pakosti, srdnje, prkosi, raspre, sablazni, jeresi,

21. Zavisti, ubistva, pijanstva, žderanja, i ostala ovakova, za koja vam naprijed kazujem, kao što i kazah naprijed, da oni koji takova čine ne će naslijediti carstva Božijega.

22. A rod je duhovni ljubav, radost, mir, trpljenje, dobrota, milost, vjera,

23. Krotost, uzdržanje; na to nema zakona.

24. A koji su Hristovi, raspeše tijelo sa slastima i željama.

25. Ako u duhu živimo, po duhu i da hodimo.

26. Da ne tražimo lažne slave razdražujući jedan drugoga, i zavideći jedan drugome.

GLAVA 6.

Braćo! ako i upadne čovjek u kakav grijeh, vi duhovni ispravljajte takovoga duhom krotosti, čuvajući sebe da i ti ne budeš iskušan.

2. Nosite bremena jedan drugoga, i tako ćete ispuniti zakon Hristov.

3. Jer ako ko misli da je što a nije ništa, umom vara sebe.

4. A svaki da ispita svoje djelo, i tada će sam u sebi imati slavu, a ne u drugome.

5. Jer će svaki svoje breme nositi.

6. A koji se uči riječi neka daje dijel od svakoga dobra onome koji ga uči.

7. Ne varajte se: Bog se ne da ružiti; jer šta čovjek posije ono će i požnjeti.

8. Jer koji sije u tijelo svoje, od tijela će požnjeti pogibao; a koji sije u duh, od duha će požnjeti život vječni.

9. A dobro činiti da nam se ne dosadi: jer ćemo u svoje vrijeme požnjeti ako se ne umorimo.

10. Za to dakle dok imamo vremena da činimo dobro svakome, a osobito onima koji su s nama u vjeri.

11. Vidite koliko vam napisah rukom svojom!

12. Koji hoće da se hvale po tijelu oni vas nagone da se obrezujete, samo da ne budu gonjeni za krst Hristov.

13. Jer ni oni sami koji se obrezuju ne drže zakona, nego hoće da se vi obrezujete da se vašijem tijelom hvale.

14. A ja Bože sačuvaj da se *čim drugi-*

jem hvalim osim krstom Gospoda našega Isusa Hrista, kojega radi razape se meni svijet, i ja svijetu.

15. Jer u Hristu Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego nova tvar.

16. I koliko ih god po ovome pravilu žive, na njima biće mir i milost, i na Izrailju Božijemu.

17. Više da mi niko ne dosagjuje, jer ja rane Gospoda Isusa na tijelu svojemu nosim.

18. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem, braćo. Amin.

EFESCIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, po volji Božijoj apostola Isusa Hrista, svetima koji su u Efesu, i vjernima u Hristu Isusu:

2. Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

3. Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas je blagoslovio svakijem blagoslovom duhovnijem na nebesima kroz Hrista;

4. Kao što nas izabra kroz njega prije postanja svijeta, da budemo sveti i pravedni pred njim u ljubavi,

5. Odredivši nas naprijed kroz Isusa Hrista sebi na posinaštvo, po ugodnosti volje svoje,

6. Na pohvalu slavne blagodati svoje, kojom nas oblagodati u ljubaznome,

7. U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom, i oproštenje grijèhâ, po bogastvu blagodati njegove,

8. Koju je preumnožio u nama u svakoj premudrosti i razumu,

9. Pokazavši nam tajnu volje svoje, po ugodnosti svojoj koju naprijed pokaza u njemu,

10. Za uredbu izvršetka vremenâ, da se sve sastavi u Hristu što je na nebesima i na zemlji; u njemu,

11. Kroz kojega i našljednici postasmo, naprijed odregjeni bivši po naredbi Boga koji sve čini po savjetu volje svoje,

12. Da bismo bili na hvalu slave njegove, *mi* koji smo se naprijed uzdali u Hrista,

13. Kroz kojega i vi, čuvši riječ istine, jevangjelje spasenija svojega, u kojemu i vjerovavši zapečatiste se svetijem Duhom obećanja,

14. Koji je zalog našljedstva našega za izbavljenje tečevine na hvalu slave njegove.

15. Za to i ja čuvši vašu vjeru u Hrista Isusa, i ljubav k svima svetima,

16. Ne prestajem zahvaljivati za vas, i spominjati vas u svojijem molitvama,

17. Da Bog Gospoda našega Isusa Hrista, otac slave, dade vam Duha premudrosti i otkrivenja da ga poznate,

18. I bistre oči srca vašega da biste mogli vidjeti koje je nad njegova zvanja, i koje je bogastvo slave našljedstva njegova u svetima,

19. I kakva je izobilna veličina sile njegove na nama koji vjerujemo po činjenju prevelike sile njegove,

20. Koju učini u Hristu, kad ga podiže iz mrtvijeh i posadi sebi s desne strane na nebesima,

21. Nad svijem poglavarstvima, i vlastima, i silama, i gospodstvima, i *nad* svakijem imenom što se može nazvati, ne samo na ovome svijetu nego i na onome koji ide,

22. I sve pokori pod noge njegove, i njega dade za glavu crkvi, nad svima,

23. Koja je tijelo njegovo, punina onoga koji sve ispunjava u svemu.

GLAVA 2.

I vas koji bijaste mrtvi za prestupljenja i grijehe svoje,

2. U kojima nekad hodiste po vijeku ovoga svijeta, po knezu koji vlada u vjetru, po duhu koji sad radi u sinovima protivljenja;

3. U kojima i mi svi življesmo negda po željama tijela svojega, čineći volju

tijela i pomíslî, i bijasmo rogjena djeca gnjeva, kao i ostali;

4. Ali Bog, koji je bogat u milosti, za premnogu ljubav svoju, koju ima k nama,

5. I nas koji bijasmo mrtvi od grijehova oživlje s Hristom (blagodaću ste spaseni),

6. I s njim vaskrse i posadi na nebesima u Hristu Isusu.

7. Da pokaže u vijekovima koji idu preveliko bogastvo blagodati svoje dobrotom na nama u Hristu Isusu.

8. Jer ste blagodaću spaseni kroz vjeru; i to nije od vas, dar je Božij.

9. Ne od djêlâ, da se niko ne pohvali.

10. Jer smo njegov posao, sazdani u Hristu Isusu za djela dobra, koja Bog naprijed pripravi da u njima hodimo.

11. Za to se opominjite da vi koji ste negda po tijelu neznabošci bili i nazivani neobrezanje od onijeh koji su se zvali po tijelu obrezanje, koje se rukom radilo,

12. Da bijaste u ono vrijeme bez Hrista, odvojeni od društva Izrailjeva, i bez dijela u zavjetima obećanja, nada ne imajući, i bezbožni na svijetu:

13. A sad u Hristu Isusu, vi koji ste negda bili daleko, blizu postadoste krvlju Hristovom.

14. Jer je on mir naš, koji oboje sastavi u jedno, i razvali plot koji je rastavljao, neprijateljstvo, tijelom svojijem,

15. Zakon zapovijèstî naukama ukinuvši; da iz oboga načini sobom jednoga novog čovjeka, čineći mir;

16. I da pomiri s Bogom oboje u jednom tijelu krstom, ubivši neprijateljstvo na njemu.

17. I došavši propovjedi u jevangjelju mir vama daljnima i onima koji su blizu.

18. Jer on dovede k ocu oboje u jednom duhu.

19. Tako dakle više nijeste tugji i došljaci, nego živite sa svetima i domaći ste Bogu.

20. Nazidani na temelju apostôlâ i prorôka, gdje je kamen od ugla sam Isus Hristos,

21. Na kome sva gragjevina sastavljena raste za crkvu svetu u Gospodu;

22. Na kome ćete se i vi sazidati za stan Božij u duhu.

GLAVA 3.

Toga sam radi ja Pavle sužanj Isusa Hrista za vas neznabošce,

2. Budući da čuste službu blagodati Božije koja je meni dana megju vama,

3. Da se meni po otkrivenju kaza tajna; kao što gore napisah u kratko,

4. Odakle možete čitajući poznati moj razum u tajni Hristovoj,

5. Koja se u drugijem naraštajima ne kaza sinovima čovječijim, kako se sad otkri svetijem njegovijem apostolima i prorocima Duhom svetijem;

6. Da neznabošci kroz jevangjelje postanu sunašljednici i sutjelesnici i zajedničari u obećanju njegovom u Hristu Isusu,

7. Kojemu postadoh sluga po daru blagodati Božije, koja mi je dana po činjenju sile njegove.

8. Meni najmanjemu od sviju svetijeh dade se ova blagodat da objavim megju neznabošcima neiskazano bogastvo Hristovo,

9. I da otkrijem svima što je služba tajne od postanja svijeta sakrivene u Bogu, koji je sazdao sve kroz Isusa Hrista;

10. Da se kroz crkvu sad obznani poglavarstvima i vlastima na nebu mnogorazlična premudrost Božija,

11. Po naredbi vijekova, koju učini u Hristu Isusu Gospodu našemu,

12. U kome imamo slobodu i pristup u nadu vjerom njegovom.

13. Za to vas molim da ne oslabite zbog nevolja mojijeh za vas koje su slava vaša.

14. Toga radi preklanjam koljena svoja pred ocem Gospoda našega Isusa Hrista,

15. Po kome se sva čeljad i na nebesima i na zemlji zovu,

16. Da vam da silu po bogastvu slave svoje, da se utvrdite Duhom njegovijem za iznutrašnjeg čovjeka,

17. Da se Hristos useli vjerom u srca vaša, da budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni;

18. Da biste mogli razumjeti sa svima svetima što je širina i dužina i dubina i visina,

19. I poznati pretežniju od razuma ljubav Hristovu, da se ispunite svakom puninom Božijom.

20. A onome koji može još izobilnije sve činiti što ištemo ili mislimo, po sili koja čini u nama,
21. Onome slava u crkvi po Hristu Isusu u sve naraštaje va vijek vijeka. Amin.

GLAVA 4.

Molim vas dakle ja sužanj u Gospodu, da se vladate kao što prilikuje vašemu zvanju u koje ste pozvani,
2. Sa svakom poniznošću i krotošću, s trpljenjem, trpeći jedan drugoga u ljubavi,
3. Starajući se držati jedinstvo Duha u svezi mira;
4. Jedno tijelo, jedan duh, kao što ste i pozvani u jednom nadu zvanja svojega.
5. Jedan Gospod, jedna vjera, jedno krštenje,
6. Jedan Bog i otac sviju, koji je nad svima, i kroza sve, i u svima nama.
7. A svakome se od nas dade blagodat po mjeri dara Hristova.
8. Za to govori: izišavši na visinu zaplijenio si plijen, i dade dare ljudima.
9. A što izigje, šta je, osim da i sigje u najdonja mjesta zemlje?
10. Koji sigje to je onaj koji i izigje više sviju nebesa da ispuni sve.
11. I on je dao jedne apostole, a jedne proroke, a jedne jevangjeliste, a jedne pastire i učitelje,
12. Da se sveti priprave za djelo službe, na sazidanje tijela Hristova;
13. Dokle dostignemo svi u jedinstvo vjere i poznanje sina Božijega, u čovjeka savršena, u mjeru rasta visine Hristove;
14. Da ne budemo više mala djeca, koju ljulja i zanosi svaki vjetar nauke, u laži čovječijoj, putem prijevare;
15. Nego vladajući se po istini u ljubavi da u svemu uzrastemo u onome koji je glava, Hristos.
16. Iz kojega je sve tijelo sastavljeno i sklopljeno svakijem zglavkom, da jedno drugome pomaže dobro po mjeri svakoga uda, i čini da raste tijelo na popravljanje samoga sebe u ljubavi.
17. Ovo dakle govorim i svjedočim u Gospodu da više ne hodite kao što hode i ostali neznabošci u praznosti uma svojega,
18. Koji imaju smisao tamom pokriven, i udaljeni su od života Božijega za neznanje koje je u njima, za okamenjenje srca svojijeh;
19. Koji ostavivši poštenje, predadoše se besramnosti, na činjenje svake nečistote i lakomstva.
20. Ali vi tako ne poznaste Hrista;
21. Jer ga čuste i u njemu se naučiste, kao što je istina u Isusu,
22. Da odbacite, po prvome življenju, staroga čovjeka, koji se raspada u željama prevarljivijem;
23. I da se obnovite duhom uma svojega,
24. I obučete u novoga čovjeka, koji je sazdan po Bogu u pravdi i u svetinji istine.
25. Za to odbacite laž i govorite istinu svaki sa svojijem bližnjijem; jer smo udi jedan drugome.
26. Gnjevite se i ne griješite; sunce da ne zagje u gnjevu vašemu.
27. Niti dajite mjesta gjavolu.
28. Koji je krao više da ne krade, nego još da se trudi, čineći dobro rukama svojima da ima šta davati potrebnome.
29. Nikakva rgjava riječ da ne izlazi iz usta vašijeh, nego samo što je dobro za napredovanje vjere, da da blagodat onima koji slušaju.
30. I ne ožalošćavajte svetoga duha Božijega, kojijem ste zapečaćeni za dan izbavljenja.
31. Svaka gorčina, i gnjev, i ljutina, i vika i hula, da se uzme od vas, sa svakom pakošću.
32. A budite jedan drugome blagi, milostivi, praštajući jedan drugome, kao što je i Bog u Hristu oprostio vama.

GLAVA 5.

Ugledajte se dakle na Boga, kao ljubazna djeca,
2. I živite u ljubavi, kao što je i Hristos ljubio nas, i predade sebe za nas u prilog i žrtvu Bogu na slatki miris.
3. A kurvarstvo i svaka nečistota i lakomstvo da se i ne spominje megju vama, kao što se pristoji svetima;
4. *Tako* i sramotne i lude riječi, ili šale, što se ne pristoji; nego još zahvaljivanje.
5. Jer ovo da znate da ni jedan kurvar, ili nečist, ili tvrdica (koji je idolo-

poklonik), ne će imati dijela u carstvu Hrista i Boga.

6. Niko da vas ne vara praznijem riječima; jer ovijeh radi ide gnjev Božij na sinove nepokornosti.

7. Ne bivajte dakle zajedničari njihovi.

8. Jer bijaste negda tama, a sad ste vidjelo u Gospodu : kao djeca vidjela živite;

9. Jer je rod duhovni u svakoj dobroti i pravdi i istini.

10. Istražujte što je Bogu ugodno.

11. I ne pristajte na bezrodna djela tame, nego još karajte.

12. Jer je sramno i govoriti šta oni tajno čine.

13. A sve što se kara vidjelo objavljuje; jer sve što se objavljuje, vidjelo je;

14. Za to govori : ustani ti koji spavaš i vaskrsni iz mrtvijeh, i obasjaće te Hristos.

15. Gledajte dakle da uredno živite, ne kao nemudri, nego kao mudri;

16. Pazite na vrijeme, jer su dani zli.

17. Toga radi ne budite nerazumni, nego poznajte što je volja Božija.

18. I ne opijajte se vinom, u kome je kurvarstvo, nego se još ispunjavajte duhom,

19. Govoreći megju sobom u psalmima i pojanju i pjesnama duhovnijem, pjevajući i pripijevajući u srcima svojijem Gospodu;

20. Zahvaljujući za svašto u ime Gospoda našega Isusa Hrista Bogu i ocu;

21. Slušajući se megju sobom u strahu Božijemu.

22. Žene! slušajte svoje muževe kao Gospoda.

23. Jer je muž glava ženi kao što je Hristos glava crkvi, i on je spasitelj tijela.

24. No kao što crkva sluša Hrista tako i žene svoje muževe u svemu.

25. Muževi! ljubite svoje žene kao što i Hristos ljubi crkvu, i sebe preda de za nju,

26. Da je osveti očistivši je kupanjem vodenijem u riječi;

27. Da je metne preda se slavnu crkvu, koja nema mane ni mrštine, ili takoga čega, nego da bude sveta i bez mane.

28. Tako su dužni muževi ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa; jer koji ljubi svoju ženu, sebe samoga ljubi.

29. Jer niko ne omrznu kad na svoje tijelo, nego ga hrani i grije, kao i Gospod crkvu.

30. Jer smo udi tijela njegova, od mesa njegova, i od kostiju njegovijeh.

31. Toga radi ostaviće čovjek oca svojega i mater, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo.

32. Tajna je ovo velika; a ja govorim za Hrista i za crkvu.

33. Ali i vi svaki da ljubi onako svoju ženu kao i sebe samoga; a žena da se boji svojega muža.

GLAVA 6.

Djeco! slušajte svoje roditelje u Gospodu : jer je ovo pravo.

2. Poštuj oca svojega i mater; ovo je prva zapovijest s obećanjem :

3. Da ti blago bude, i da živiš dugo na zemlji.

4. I vi ocevi! ne razdražujte djece svoje, nego ih gajite u nauci i u strahu Gospodnjemu.

5. Sluge! slušajte gospodare svoje po tijelu, sa strahom i drktanjem, u prostoti srca svojega, kao Hrista;

6. Ne samo pred očima radeći kao ljudima da ugagjate, nego kao sluge Hristove, tvoreći volju Božiju od srca.

7. Dragovoljno služite, kao Gospodu a ne kao ljudima.

8. Znajući da svaki što učini dobro ono će i primiti od Gospoda, bio rob ili slobodnjak.

9. I vi gospodari, tako činite njima, ostavljajući prijetnje, znajući da je i vama samijem i njima gospodar na nebesima, i on ne gleda ko je ko.

10. A dalje, braćo moja, jačajte u Gospodu i u sili jačine njegove.

11. Obucite se u sve oružje Božije, da biste se mogli održati protiv lukavstva gjavolskoga :

12. Jer naš rat nije s krvlju i s tijelom, nego s poglavarima i s vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba.

13. Toga radi uzmite sve oružje Božije, da biste se mogli braniti u zli dan, i svršivši sve održati se.

14. Stanite dakle opasavši bedra svoja istinom i obukavši se u oklop pravde,

15. I obuvši noge u pripravu jevangjelja mira;

16. A svrh svega uzmite štit vjere o koji ćete moći pogasiti sve raspaljene strijele nečastivoga;

17. I kacigu spasenija uzmite, i mač duhovni koji je riječ Božija.

18. I svakom molitvom i moljenjem molite se Bogu duhom bez prestanka, i uz to stražite sa svakijem trpljenjem i molitvom za sve svete,

19. I za mene, da mi se da riječ kad otvorim usta svoja, da obznanim sa slobodom tajnu jevangjelja,

20. Za koje sam poslanik u okovima, da u njemu govorim slobodno, kao što mi se pristoji.

21. A da i vi znate kako sam ja i šta radim, sve će vam kazati Tihik, ljubazni brat i vjerni sluga u Gospodu,

22. Kojega poslah k vama za to isto da znate kako smo mi, i da utješi srca vaša.

23. Mir braći i ljubav s vjerom od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista.

24. Blagodat sa svima koji ljube Gospoda našega Isusa Hrista jednako. Amin.

FILIBLJANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla i Timotija, slugu Isusa Hrista, svima svetima u Hristu Isusu koji su u Filibi, s vladikama i gjakonima:

2. Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

3. Zahvaljujem Bogu svojemu kad se god opomenem vas,

4. Svagda u svakoj molitvi svojoj za sve vas s radošću moleći se,

5. Što vi postadoste zajedničari u jevangjelju, od prvoga dana i do danas;

6. Uzdajući se u ovo isto da će onaj koji je počeo dobro djelo u vama dovršiti ga tja do dana Isusa Hrista.

7. Kao što je pravo da ja ovo mislim za sve vas, jer vas imam u srcu u okovima svojima i u odgovoru i potvrgjivanju jevangjelja, kao sve zajedničare sa mnom u blagodati.

8. Jer Bog mi je svjedok da vas ljubim ljubavlju Isusa Hrista;

9. I za to se molim Bogu da ljubav vaša još više i više izobiluje u razumu i u svakoj volji,

10. Da kušate šta je bolje, da budete čisti i bez spoticanja na dan Hristov,

11. Napunjeni plodova pravde kroz Isusa Hrista, na slavu i hvalu Božiju.

12. Hoću pak da znate, braćo, da ovo što se radi sa mnom izigje za napredak jevangjelja,

13. Tako da se razglasi u svoj sudnici i kod sviju ostalijeh da su moji okovi za Hrista.

14. I mnoga braća u Gospodu oslobodivši se okovima mojima većma smiju govoriti riječ Božiju bez straha.

15. Istina, jedni iz zavisti i svagje, a jedni od dobre volje Hrista propovijedaju.

16. Tako ovi uz prkos Hrista objavljuju nečisto, misleći da će nanijeti žalost mojijem okovima;

17. A ovi iz ljubavi, znajući da za obranu jevangjelja ležim u tamnici.

18. Šta dakle? Bilo kako mu drago, dvoličenjem ili istinom, Hristos se propovijeda; i za to se radujem, a i radovaću se;

19. Jer znam da će mi se ovo zbiti na spasenije vašom molitvom i pomoću Duha Isusa Hrista.

20. Kao što čekam i nadam se da se ni u čemu ne ću postidjeti, nego da će se i sad kao svagda sa svakom slobodom Hristos veličati u tijelu mojemu, bilo životom ili smrću.

21. Jer je meni život Hristos a smrt dobitak.

22. A kad mi življenje u tijelu plod donosi, to ne znam šta ću izabrati.
23. A oboje mi je milo, imajući želju otići i s Hristom biti, koje bi mnogo bolje bilo;
24. Ali ostati u tijelu potrebnije je vas radi.
25. I ovo znam jamačno da ću biti i ostati kod sviju vas na vaš napredak i radost vjere,
26. Da hvala vaša mnome izobiluje u Hristu Isusu kad vam opet dogjem.
27. Samo živite kao što se pristoji jevangjelju Hristovu, da vas vidim kad dogjem ili ako vam ne dogjem da čujem za vas da stojite u jednome duhu i jednodušno borite se za vjeru jevangjelja.
28. I ni u čem da se ne plašite od protivnîkâ; koje je njima znak pogibli a vama spasenija, i to od Boga;
29. Jer se vama darova Hrista radi ne samo da ga vjerujete nego i da stradate zanj,
30. Imajući onu istu borbu kakovu u meni vidjeste i sad čujete za mene.

GLAVA 2.

Ako ima dakle koje poučenje u Hristu, ili ako ima koja utjeha ljubavi, ako ima koja zajednica duha, ako ima koje srce žalostivo i milost,
2. Ispunite moju radost, da jedno mislite, jednu ljubav imate, jednodušni i jedinomisleni:
3. Ništa ne činite uz prkos ili za praznu slavu; nego poniznošću činite jedan drugoga većeg od sebe.
4. Ne gledajte svaki za svoje, nego i za drugijeh.
5. Jer ovo da se misli megju vama što je i u Hristu Isusu,
6. Koji, ako je i bio u obličju Božijemu, nije se otimao da se isporedi s Bogom;
7. Nego je ponizio sam sebe uzevši obličje sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oči nagje se kao čovjek,
8. Ponizio sam sebe postavši poslušan do same smrti, a smrti krstove.
9. Za to i Bog njega povisi, i darova mu ime koje je veće od svakoga imena.
10. Da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onijeh koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom;
11. I svaki jezik da prizna da je Gospod Isus Hristos na slavu Boga oca.
12. Tako, ljubazni moji, kao što me svagda slušaste, ne samo kad sam kod vas, nego i sad mnogo većma kad nijesam kod vas, gradite spasenije svoje sa strahom i drktanjem.
13. Jer je Bog što čini u vama da hoćete i učinite kao što mu je ugodno.
14. Sve činite bez vike i premišljanja,
15. Da budete pravi i cijeli, djeca Božija bez mane usred roda nevaljaloga i pokvarenoga, u kojemu svijetlite kao vidjela na svijetu,
16. Pridržavajući riječ života, na moju hvalu za dan Hristov, da mi ne bude uzalud trčanje i trud.
17. No ako i žrtvovan budem na žrtvu i službu vjere vaše, radujem se, i radujem se s vama svima.
18. Tako i vi radujte se i budite sa mnom radosni.
19. A nadam se u Gospoda Isusa da ću skoro poslati k vama Timotija da se i ja razveselim razabravši kako ste vi.
20. Jer ni jednoga nemam jednake misli *sa sobom* koji se upravo brine za vas.
21. Jer svi traže što je njihovo, a ne što je Hrista Isusa.
22. A njegovo poštenje poznajete, jer kao dijete ocu sa mnom je poslužio u jevangjelju.
23. Njega dakle nadam se da ću poslati odmah kako razberem šta je za mene.
24. A nadam se u Gospoda da ću i sam skoro doći k vama.
25. Ali nagjoh za potrebno da pošljem k vama brata Epafrodita, svojega pomagača i drugara u vojevanju, a vašega poslanika i slugu moje potrebe;
26. Jer željaše od srca vas sve da vidi, i žaljaše što ste čuli da je bolovao.
27. Jer bješe bolestan do smrti; no Bog pomilova ga, ne samo njega, nego i mene, da mi ne dogje žalost na žalost.
28. Za to ga poslah skorije, da se obradujete kad ga opet vidite, i meni da odlakša malo.
29. Primite ga dakle u Gospodu sa svakom radosti, i takove poštujte;
30. Jer za djelo Hristovo dogje do same smrti, ne marivši za svoj život da naknadi u službi mojoj što vas nemam.

GLAVA 3.

A dalje, braćo moja, radujte se u Gospodu. Jer sve jedno da vam pišem meni nije dosadno, a vama je potrebno.

2. Čuvajte se od pasa, čuvajte se od zlijeh poslenika, čuvajte se od sječenja.

3. Jer mi smo obrezanje koji duhom Bogu služimo i hvalimo se Hristom Isusom, a ne uzdamo se u tijelo,

4. Premda bi se i ja mogao uzdati u tijelo. Ako ko drugi misli da se može uzdati u tijelo, ja još većma

5. Koji sam obrezan osmi dan, od roda Izrailjeva, koljena Venijaminova, Jevrejin od Jevreja, po zakonu farisej.

6. Po revnosti gonih crkvu Božiju, po pravdi zakonskoj bih bez mane.

7. No što mi bješe dobitak ono primih za štetu Hrista radi.

8. Jer sve držim za štetu prema prevažnome poznanju Hrista Isusa Gospoda svojega, kojega radi sve ostavih, i držim sve da su trice, *samo* da Hrista dobijem,

9. I da se nagjem u njemu, ne imajući svoje pravde koja je od zakona, nego koja je od vjere Isusa Hrista, pravdu koja je od Boga u vjeri;

10. Da poznam njega i silu vaskrsenija njegova i zajednicu njegovijeh muka, da budem nalik na smrt njegovu,

11. Da bih kako dostigao u vaskrsenije mrtvijeh;

12. Ne kao da već dostigoh ili se već savrših, nego tjeram ne bih li dostigao kao što me dostiže Hristos Isus.

13. Braćo! ja još ne mislim da sam dostigao; jedno pak *velim :* što je ostrag zaboravljam, a za onijem što je napriјed sežem se,

14. I trčim k biljezi, k daru gornjega zvanja Božijega u Hristu Isusu.

15. Koji smo god dakle savršeni ovako da mislimo; ako li što drugo mislite, i ovo će vam Bog otkriti.

16. Ali šta dostigosmo u onome jednako da mislimo, i po onome pravilu da živimo.

17. Ugledajte se na mene, braćo, i gledajte na one koji tako žive kao što nas imate za ugled.

18. Jer mnogi hode, za koje vam mnogo puta govorih, a sad i plačući govorim, neprijatelji krsta Hristova;

19. Kojima je svršetak pogibao, kojima je Bog trbuh, i slava u sramu njihovu, koji zemaljski misle.

20. Jer je naše življenje na nebesima, otkuda i spasitelja očekujemo Gospoda svojega Isusa Hrista,

21. Koji će preobraziti naše poniženo tijelo da bude jednako tijelu slave njegove, po sili da može sve sebi pokoriti.

GLAVA 4.

Za to, braćo moja ljubazna i poželjena, radosti i vijenče moj! tako stojte u Gospodu, ljubazni.

2. Evodiju molim, i Sintihiju molim da jedno misle u Gospodu.

3. Da, molim i tebe, druže pravi, pomaži njima koje se u jevangjelju trudiše sa mnom, i Klimentom, i s ostalima pomagačima mojima, kojijeh su imena u knjizi života.

4. Radujte se svagda u Gospodu, i opet velim : radujte se.

5. Krotost vaša da bude poznata svijem ljudima.

6. Gospod je blizu. Ne brinite se ni za što nego u svemu molitvom i moljenjem sa zahvaljivanjem da se javljajaju Bogu iskanja vaša.

7. I mir Božij, koji prevazilazi svaki um, da sačuva srca vaša i misli vaše u Gospodu Isusu.

8. A dalje, braćo moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god prečisto, što je god preljubazno, što je god slavno, *i još* ako ima koja dobrodjetelj, i ako ima koja pohvala, to mislite.

9. Što i naučiste, i primiste, i čuste, i vidjeste u meni, ono činite, i Bog mira biće s vama.

10. Obradovah se pak vrlo u Gospodu što se opet opomenuste starati se za mene; kao što se i staraste, ali se nezgodnijem vremenom zadržaste.

11. Ne govorim zbog nedostatka, jer se ja navikoh biti dovoljan onijem u čemu sam.

12. Znam se i poniziti, znam i izobilovati; u svemu i svakojako navikoh, i sit biti, i gladovati, i izobilovati, i nemati.

13. Sve mogu u Isusu Hristu, koji mi moć daje.

14. Ali dobro učiniste što se primiste moje nevolje.

15. A znate i vi, Filibljani, da od početka jevangjelja, kad izigjoh iz Maćedonije, ni jedna mi crkva ne prista u stvar davanja i uzimanja osim vas jednijeh;
16. Jer i u Solun i jednom i drugom poslaste mi u potrebu moju.
17. Ne kao da tražim dara, nego tražim ploda koji se množi na korist vašu.
18. A ja sam primio sve i imam izobila. Ispunio sam se primivši od Epafrodita što ste mi poslali, slatki miris, prilog prijatan, ugodan Bogu.
19. A Bog moj da ispuni svaku potrebu vašu po bogastvu svojemu u slavi, u Hristu Isusu.
20. A Bogu i ocu našemu slava va vijek vijeka. Amin.
21. Pozdravite svakoga svetog u Hristu Isusu. Pozdravljaju vas braća što su sa mnom.
22. Pozdravljaju vas svi sveti, a osobito koji su iz doma Ćesareva.
23. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

KOLOŠANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, po volji Božijoj apostola Isusa Hrista, i brata Timotija,
2. Svetima koji su u Kolosima, i vjernoj braći u Hristu Isusu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.
3. Zahvaljujemo Bogu i ocu Gospoda svojega Isusa Hrista, moleći se svagda za vas,
4. Čuvši vjeru vašu u Hrista Isusa, i ljubav koju imate k svima svetima,
5. Za nad ostavljeni vama na nebesima, za koji naprijed čuste u riječi istine jevangjelja,
6. Koje je u vama, kao i u svemu svijetu, i plodno je i raste, kao i u vama, od onoga dana kako čuste i razumjeste blagodat Božiju u istini,
7. Kao što i doznaste od Epafrasa, ljubaznoga našeg drugara u služenju, koji je za vas vjerni sluga Hristov,
8. Koji nam i javi vašu ljubav u duhu.
9. Toga radi i mi od onoga dana kako čusmo ne prestajemo za vas moliti se Bogu i iskati da se ispunite poznanjem volje njegove u svakoj premudrosti i razumu duhovnome,
10. Da živite pristojno Bogu na svako ugagjanje i u svakome dobrom djelu da budete plodni, i da rastete u poznanju Božijemu,
11. Jačajući svakom snagom po sili slave njegove, i u svakom trpljenju i dugom podnošenju s radošću;
12. Zahvaljujući Bogu i ocu, koji nas prizva u dijel našljedstva svetijeh u vidjelu;
13. Koji nas izbavi od vlasti tamne, i premjesti nas u carstvo sina ljubavi svoje,
14. U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom i oproštenje grijèhâ;
15. Koji je obličje Boga što se ne vidi, koji je rogjen prije svake tvari.
16. Jer kroz njega bi sazdano sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospostva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se krozanj i zanj sazda.
17. I on je prije svega, i sve je u njemu.
18. I on je glava tijelu crkve, koji je početak *i* prvorogjeni iz mrtvijeh, da bude on u svemu prvi;
19. Jer bi volja *očina* da se unj useli sva punina,
20. I krozanj da primiri sve sa sobom, umirivši krvlju krsta njegova, krozanj sve, bilo na zemlji ili na nebu.
21. I vas koji ste nekad bili odlučeni i neprijatelji kroz pomisli u zlijem djelima,
22. A sad vas primiri u tijelu mesa njegova smrću njegovom, da vas svete i bez mane i bez krivice izvede preda se;
23. Ako samo ostanete u vjeri ute-

meljeni i tvrdi, i nepokretni od nada jevangjelja, koje čuste, koje je propovijedano svoj tvari pod nebom, kojemu ja Pavle postadoh sluga.

24. Sad se radujem u svojemu stradanju za vas, i dovršujem nedostatak nevolja Hristovijeh na tijelu svojemu za tijelo njegovo, koje je crkva,

25. Kojoj ja postadoh sluga po naredbi Božijoj koja mi je dana megju vama da ispunim riječ Božiju,

26. Tajnu koja je bila sakrivena od postanja svijeta i naraštâjâ, a sad se javi svetima njegovijem,

27. Kojima Bog naumi pokazati kako je bogata slava tajne ove megju neznabošcima, koje je Hristos u vama nad slave;

28. Kojega mi propovijedamo svjetujući svakoga čovjeka, i učeći svakoj premudrosti, da pokažemo svakoga čovjeka savršena u Hristu Isusu.

29. Za što se i trudim i borim po njegovoj moći koja u meni silno čini.

GLAVA 2.

Hoću dakle da vi znate koliku borbu imam za vas i za one što su u Laodikiji i u Jerapolju, i za sve koji ne vidješe lica mojega u tijelu,

2. Da se utješe srca njihova, i da se stegnu u ljubavi, i u svakome bogastvu punoga razuma, na poznanje tajne Boga i oca i Hrista,

3. U kojoj je sve blago premudrosti i razuma sakriveno.

4. A ovo govorim, da vas niko ne prevari slatkijem riječima.

5. Jer ako tijelom i nijesam kod vas, ali sam duhom s vama, radujući se i videći vaš red i tvrgju vaše vjere u Hrista.

6. Kako dakle primiste Hrista Isusa Gospoda onako živite u njemu,

7. Ukorijenjeni i nazidani u njemu i utvrgjeni vjerom kao što naučiste, izobilujući u njoj zahvalnošću.

8. Braćo! čuvajte se da vas ko ne zarobi filosofijom i praznom prijevarom, po kazivanju čovječijemu, po nauci svijeta, a ne po Hristu.

9. Jer u njemu živi svaka punina Božanstva tjelesno.

10. I da budete ispunjeni u njemu koji je glava svakome poglavarstvu i vlasti;

11. U kome i obrezani biste obrezanjem nerukotvorenijem, odbacivši tijelo grijeha mesnijeh obrezanjem Hristovijem;

12. Zakopavši se s njim krštenjem, u kojemu s njim i ustaste vjerom sile Boga koji ga vaskrsnu iz mrtvijeh.

13. I vas koji ste bili mrtvi u grijesima i u neobrezanju tijela svojega, oživljeo je s njim, poklonivši nam sve grijehe,

14. I izbrisavši pismo uredbe koja bješe protiv nas, i to uzevši sa srijede prikova ga na krstu;

15. I svukavši poglavarstva i vlasti izvede ih na ugled slobodno, i pobijedi ih na njemu.

16. Da vas dakle niko ne osugjuje za jelo ili za piće, ili za kakav praznik, ili za mladine ili za subote;

17. Koje je sve bilo sjen od onoga što šćaše da dogje; i tijelo je Hristovo.

18. Niko da vas ne vara, po svojoj volji izabranom poniznošću i službom angjêlâ, istražujući što ne vidje, i uzalud nadimajući se umom tijela svojega,

19. A ne držeći se glave, iz koje je sve tijelo s pomoću zglavaka i sveza sastavljeno, i raste za rast Božij.

20. Ako dakle umrijeste s Hristom stihijama svijeta, za što se kao živeći u svijetu prepirete:

21. Ne dohvati se, ne okusi, ne opipaj;

koje je sve na pogibao onome koji čini,

22. Po zapovijestima i naukama ljudskima?

23. Koje je samo po riječi premudrost samovoljno izbrane službe i poniznosti i neštegjenja tijela, ne za čast kaku, za punjenje tijela.

GLAVA 3.

Ako dakle vaskrsnuste s Hristom, tražite ono što je gore gdje Hristos sjedi s desne strane Boga.

2. Mislite o onome što je gore a ne što je na zemlji.

3. Jer umrijeste, i vaš je život sakriven s Hristom u Bogu.

4. A kad se javi Hristos, život vaš, onda ćete se i vi s njime javiti u slavi.

5. Pomorite dakle ude svoje koji su na zemlji: kurvarstvo, nečistotu, slast, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopoklonstvo;

6. Za koje ide gnjev Božij na sinove protivljenja;
7. U kojima i vi negda hogjaste kad življaste megju njima.
8. A sad odbacite i vi to sve: gnjev, ljutinu, pakost, huljenje, sramotne riječi iz usta svojijeh.
9. Ne lažite jedan na drugoga; svucite staroga čovjega s djelima njegovijem,
10. I obucite novoga, koji se obnavlja za poznanje, po obličju onoga koji ga je sazdao:
11. Gdje nemaGrka ni Jevrejina, obrezanja ni neobrezanja, divljaka ni Skita, roba ni slobodnjaka, nego sve i u svemu Hristos.
12. Obucite se dakle kao izbrani Božiji, sveti i ljubazni, u srdačnu milost, dobrotu, poniznost, krotost, i trpljenje,
13. Snoseći jedan drugoga, i opraštajući jedan drugome ako ima ko tužbu na koga: kao što je i Hristos vama oprostio tako i vi.
14. A svrh svega toga obucite se u ljubav, koja je sveza savršenstva.
15. I mir Božij da vlada u srcima vašima, na koji ste i pozvani u jednom tijelu, i zahvalni budite.
16. Riječ Hristova da se bogato useli megju vas, u svakoj premudrosti učeći i svjetujući sami sebe sa psalmima i pojanjem i pjesnama duhovnijem, u blagodati pjevajući u srcima svojima Gospodu.
17. I sve štogod činite riječju ili djelom, sve *činite* u ime Gospoda Isusa Hrista hvaleći Boga i oca krozanj.
18. Žene! slušajte svoje muževe kao što treba u Gospodu.
19. Muževi! ljubite žene svoje i ne srdite se na njih.
20. Djeco! slušajte roditelje svoje u svačemu; jer je ovo ugodno Gospodu.
21. Ocevi! ne razdražujte djece svoje, da ne gube volje.
22. Sluge! slušajte u svemu svoje tjelesne gospodare, ne samo pred očima radeći kao da ljudima ugagjate, nego u prostoti srca, bojeći se Boga.
23. I sve štagod činite, od srca činite kao Gospodu a ne kao ljudima;
24. Znajući da ćete od Gospoda primiti platu našljedstva; jer Gospodu Hristu služite.
25. A koji skrivi primiće što je skrivio: i nema gledanja ko je ko.

GLAVA 4.

Gospodari! pravdu i jednakost činite slugama znajući da i vi imate gospodara na nebesima.
2. Da vam se ne dosadi molitva; i stražite u njoj sa zahvaljivanjem,
3. Moleći se i za nas u jedno da nam Bog otvori vrata riječi, da propovijedamo tajnu Hristovu, za koju sam i svezan,
4. Da je javim kao što mi treba govoriti.
5. Mudro živite prema onima koji su na polju, pazeći na vrijeme.
6. Riječ vaša da biva svagda u blagodati, solju začinjena, da znate kako vam svakome treba odgovarati.
7. Za mene kazaće vam sve Tihik ljubazni brat i vjerni sluga i drugar u Gospodu,
8. Kojega poslah k vama za to isto da razbere kako ste vi, i da utješi srca vaša,
9. S Onisimom vjernijem i ljubaznijem bratom našijem, koji je od vas. Oni će vam sve kazati kako je ovdje.
10. Pozdravlja vas Aristarh, koji je sa mnom u sužanjstvu, i Marko nećak Varnavin, za kojega primiste zapovijesti (ako dogje k vama, primite ga);
11. I Isus prozvani Just, koji su iz obrezanja. Ovo su jedini moji pomagači u carstvu Božijemu koji mi biše utjeha.
12. Pozdravlja vas Epafras, koji je od vas, sluga Isusa Hrista; on se jednako trudi za vas u molitvama da budete savršeni i ispunjeni svakom voljom Božijom.
13. Jer ja svjedočim za njega da ima veliku revnost i brigu za vas i za one koji su u Laodikiji i u Jerapolju.
14. Pozdravlja vas Luka ljekar ljubazni, i Dimas.
15. Pozdravite braću u Laodikiji, i Nimfana i domašnju crkvu njegovu.
16. I kad se ova poslanica pročita kod vas, učinite da se pročita i u Laodikijskoj crkvi, i onu što je pisana u Laodikiju da i vi pročitate.
17. I kažite Arhipu: gledaj na službu koju si primio u Gospodu da je dovršiš.
18. Pozdrav mojom rukom Pavlovom. Opominjite se mojijeh okova. Blagodat sa svima vama. Amin.

SOLUNJANIMA POSLANICA PRVA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu i Gospodu Isusu Hristu : blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

2. Zahvaljujemo Bogu svagda za sve vas spominjući vas u molitvama svojima,

3. I spominjući bez prestanka vaše djelo vjere, i trud ljubavi, i trpljenje nada Gospoda našega Isusa Hrista, pred Bogom i ocem našijem,

4. Znajući, braćo ljubazna, od Boga izbor vaš.

5. Jer jevangjelje naše ne bi k vama samo u riječi nego i u sili i u Duhu svetome, i u velikom priznanju, kao što znate kakovi bismo megju vama vas radi.

6. I vi se ugledaste na nas i na Gospoda primivši riječ u velikoj nevolji s radošću Duha svetoga,

7. Tako da postadoste ugled svima koji vjeruju u Maćedoniji i u Ahaji.

8. Jer se od vas promče riječ Gospodnja ne samo u Maćedoniji i Ahaji, nego i u svako mjesto izigje vjera vaša u Boga tako da nam nije trijebe što govoriti.

9. Jer oni obznanjuju za vas kakav ulazak imasmo k vama, i kako se obratiste Bogu od idôlâ, da služite Bogu živu i istinu,

10. I da čekate sina njegova s nebesa kojega vaskrse iz mrtvijeh, Isusa, koji nas izbavlja od gnjeva koji će doći.

GLAVA 2.

Jer sami znate, braćo, ulazak naš k vama da ne bi uzalud;

2. Nego postradavši prije i osramoćeni bivši, kao što znate, u Filibi, oslobodismo se u Bogu svojemu kazivati vama jevangjelje Božije s velikom borbom.

3. Jer utjeha naša nije od prijevare, ni od nečistote, ni u lukavstvu;

4. Nego kako nas okuša Bog da smo vjerni da primimo jevangjelje, tako govorimo, ne kao ljudima ugagjajući nego Bogu koji kuša srca naša.

5. Jer nigda iz laskanja ne govorismo k vama, kao što znate, niti iz uzroka lakomstva : Bog je svjedok;

6. Niti tražeći od ljudi slave, ni od vas, ni od drugijeh.

7. Mogli smo *vam* biti na dosadu, kao Hristovi apostoli; ali bismo krotki megju vama, kao što dojilica njeguje svoju djecu.

8. Tako smo vas rado imali da smo gotovi bili dati vam ne samo jevangjelje Božije, nego i duše svoje, jer ste nam omiljeli.

9. Jer pamtite, braćo trud naš i posao : jer dan i noć radeći da ne dosadimo ni jednome od vas, provovijedasmo vam jevangjelje Božije.

10. Vi ste svjedoci i Bog kako sveti i pravedni i bez krivice bismo vama koji vjerujete,

11. Kao što znate da svakoga vas kao otac djecu svoju

12. Molismo i utješavasmo, i svjedočismo vam da živite kao što se pristoji Bogu, koji vas je prizvao u svoje carstvo i slavu.

13. Toga radi i mi zahvaljujemo Bogu bez prestanka što vi primivši od nas riječ čuvenja Božijega primiste ne kao riječ čovječiju, nego (kao što zaista jest) riječ Božiju, koja i čini u vama koji vjerujete.

14. Jer vi, braćo, progjoste kao crkve Božije koje su u Judeji u Hristu Isusu; jer tako i vi postradaste od svojega roda kao i oni od Jevreja,

15. Koji ubiše i Gospoda Isusa i proroke njegove, i koji nas istjeraše, i Bogu ne ugodiše, i koji se svijem ljudima protive,

16. I zabranjuju nam kazivati neznabošcima da se spasu; da ispune grijehe svoje svagda; ali na pošljetku dogje gnjev na njih.

17. A mi, braćo, osirotjevši za vama neko vrijeme licem a ne srcem, većma

hićasmo da vidimo lice vaše s velikom željom.

18. Za to šćadijasmo da dogjemo k vama, ja Pavle jednom i drugom, i zabrani nam sotona.

19. Jer ko je naš nad ili radost, ili vijenac slave? Nijeste li i vi pred Gospodom našijem Isusom Hristom o njegovu dolasku?

20. Jer ste vi naša slava i radost.

GLAVA 3.

Za to ne mogući više trpljeti naumismo sami ostati u Atini,

2. I poslasmo Timotija, brata svojega i slugu Božijega, i pomagača svojega u jevangjelju Hristovu, da vas utvrdi i utješi u vjeri vašoj;

3. Da se niko ne smete u ovijem nevoljama; jer sami znate da smo na to odregjeni.

4. Jer kad bijasmo kod vas kazasmo vam naprijed da ćemo padati u nevolje, koje i bi, i znate.

5. Toga radi i ja ne mogući više trpljeti poslah da poznam vjeru vašu, da vas kako ne iskuša kušač, i da uzalud ne bude trud naš.

6. A sad kad dogje Timotije k nama od vas i javi nam vašu vjeru i ljubav, i da imate dobar spomen o nama svagda, želeći nas vidjeti, kao i mi vas,

7. Za to se utješismo, braćo, vama u svakoj žalosti i nevolji svojoj vašom vjerom;

8. Jer smo mi sad živi kad vi stojite u Gospodu.

9. Jer kaku hvalu možemo dati Bogu za vas, za svaku radost, kojom se radujemo vas radi pred Bogom svojijem?

10. Dan i noć molimo se Bogu preizobilno da vidimo lice vaše, i da ispunimo nedostatak vjere vaše.

11. A sam Bog i otac naš i Gospod naš Isus Hristos da upravi put naš k vama.

12. A vas Gospod da umnoži, i da imate izobilnu ljubav jedan k drugome i k svima, kao i mi k vama.

13. Da bi se utvrdila srca vaša bez krivice u svetinji pred Bogom i ocem našijem, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista sa svima svetima njegovijem. Amin.

GLAVA 4.

Dalje, braćo, molimo vas i svjetujemo u Hristu Isusu, kao što primiste od nas, kako vam treba življeti i ugagjati Bogu, kao što živite, da bivate sve izobilniji.

2. Jer znate kakve vam zapovijesti dadosmo kroz Gospoda Isusa.

3. Jer je ovo volja Božija, svetost vaša, da se čuvate od kurvarstva,

4. I svaki od vas da zna držati svoj sud u svetinji i u časti,

5. A ne u slasti željâ, kao i neznabošci, koji ne poznaju Boga;

6. I da ne prestupate i zakidate u stvari brata svojega; jer će Gospod pokajati sve to, kao što vam i prije kazasmo i posvjedočismo.

7. Jer Bog nas ne dozva na nečistotu, nego u svetost.

8. Koji dakle odbacuje, ne odbacuje čovjeka nego Boga, koji je dao svetoga Duha svojega u vas.

9. A za bratoljublje ne trebujete da vam se piše, jer ste sami od Boga naučeni da se ljubite megju sobom,

10. Jer to činite sa svom braćom po cijeloj Maćedoniji. Ali vas molimo, braćo, da još izobilnije činite,

11. I da se ljubazno starate da ste mirni, i da gledate svoj posao, i da radite svojijem rukama, kao što vam zapovjedismo;

12. Da se vladate pošteno prema onima što su na polju, i da *od njih* ništa ne potrebujete.

13. Ne ću vam pak zatajati, braćo, za one koji su umrli, da ne žalite kao i ostali koji nemaju nada.

14. Jer ako vjerujemo da Isus umrije i vaskrse, tako će Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim.

15. Jer vam ovo kazujemo riječju Gospodnjom da mi koji živimo i ostanemo za dolazak Gospodnji, ne ćemo preteći onijeh koji su pomrli.

16. Jer će sam Gospod sa zapovješću, s glasom arangjelovijem, i s trubom Božijom sići s neba; i mrtvi u Hristu vaskrsnuće najprije;

17. A po tom mi živi koji smo ostali, zajedno s njima bićemo uzeti u oblake na susret Gospodu na nebo, i tako ćemo svagda s Gospodom biti.

18. Tako utješavajte jedan drugoga ovijem riječima.

GLAVA 5.

A za čase i vremena, braćo, nije vam trijebe pisati ;

2. Jer sami znate jamačno da će dan Gospodnji doći kao lupež po noći.

3. Jer kad reku : mir je, i nema se šta bojati, onda će iznenada napasti na njih pogibao kao bol na trudnu ženu, i ne će utećí.

4. Ali vi, braćo, nijeste u tami da vas dan kao lupež zastane.

5. Jer ste vi svi sinovi vidjela i sinovi dana : nijesmo noći niti tame.

6. Tako dakle da ne spavamo kao i ostali, nego da pazimo i da budemo trijezni.

7. Jer koji spavaju, u noći spavaju, i koji se opijaju, u noći se opijaju.

8. Ali mi koji smo sinovi dana da budemo trijezni i obučeni u oklop vjere i ljubavi, i s kacigom nada spasenija ;

9. Jer nas Bog ne postavi za gnjev, nego da dobijemo spasenije kroz Gospoda svojega Isusa Hrista,

10. Koji umrije za nas da mi, stražili ili spavali, zajedno s njim živimo.

11. Toga radi utješavajte jedan drugoga, i popravljajte svaki bližnjega, kao što i činite.

12. Molimo vas pak, braćo, pripoznajte one koji se trude megju vama, i nastojnike svoje u Gospodu, i učitelje svoje,

13. I imajte ih u izobilnoj ljubavi za djelo njihovo. Budite mirni megju sobom.

14. Molimo vas pak, braćo, poučavajte neuredne, utješavajte malodušne, branite slabe, snosite svakoga.

15. Gledajte da niko ne vraća kome zla za zlo ;

16. Nego svagda idite za dobrom, i megju sobom, prema svima.

17. Radujte se svagda.

18. Molitè se Bogu bez prestanka. Na svačemu zahvaljujte ; jer je ovo volja Božija u Hristu Isusu od vas.

19. Duha ne gasite. Proroštva ne prezirite.

20. A sve kušajući dobro držite.

21. Uklanjajte se od svakoga zla.

22. A sam Bog mira da posveti vas cijele u svačemu ;

23. I cijel vaš duh i duša i tijelo da se sačuva bez krivice za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista.

24. Vjeran je onaj koji vas dozva, koji će i učiniti.

25. Braćo ! molite se Bogu za nas.

26. Pozdravite braću svu cjelivom svetijem.

27. Zaklinjem vas Gospodom da pročitate ovu poslanicu pred svom braćom svetom.

28. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin.

SOLUNJANIMA POSLANICA DRUGA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu našemu i Gospodu Isusu Hristu :

2. Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

3. Dužni smo svagda zahvaljivati Bogu za vas, braćo, kao što treba ; jer raste vrlo vjera vaša, i množi se ljubav svakoga vas megju vama.

4. Tako da se mi sami hvalimo vama crkvama Božijima, vašijem trpljenjem i vjerom u svima vašijem gonjenjima i nevoljama koje podnosite,

5. Za znak pravednoga suda Božijega da se udostojite carstva Božijega za koje i stradate.

6. Jer je pravedno u Boga da vrati muke onima koji vas muče ;

7. A vama koje muče pokoj s nama kad se pokaže Gospod Isus s neba s angjelima sile svoje

8. U ognju plamenome, koji će dati

osvetu onima koji ne poznaju Boga i ne slušaju jevangjelja Gospoda našega Isusa Hrista;

9. Koji će primiti muku, pogibao vječnu od lica Gospodnjega i od slave njegove,

10. Kad dogje da se proslavi u svetima svojima, i divan da bude u svima koji ga vjerovaše; jer se primi svjedočanstvo naše megju vama u onaj dan.

11. Za to se i molimo svagda za vas da vas udostoji Bog naš zvanja, i ispuni svaku radost dobrote i djelo vjere u sili;

12. Da se proslavi ime Gospoda našega Isusa Hrista u vama i vi u njemu, po blagodati Boga našega i Gospoda Isusa Hrista.

GLAVA 2.

Ali vas molimo, braćo, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista, i za naš sastanak u njemu,

2. Da se ne date lasno pokrenuti od uma, niti da se plašite, ni duhom ni riječju, ni poslanicom, kao da je od nas poslana, da je već nastao dan Hristov.

3. Da vas niko ne prevari nikakijem načinom; jer ne će doći dok ne dogje najprije otpad, i ne pokaže se čovjek bezakonja, sin pogibli,

4. Koji se protivi i podiže više svega što se zove Bog ili se poštuje, tako da će on sjesti u crkvi Božijoj kao Bog pokazujući sebe da je Bog.

5. Ne pamtite li da sam vam ovo kazivao još kad sam kod vas bio?

6. I sad znate što zadržava da se ne javi u svoje vrijeme.

7. Jer se već radi tajna bezakonja, samo dok se ukloni onaj koji sad zadržava.

8. Pa će se onda javiti bezakonik, kojega će Gospod Isus ubiti duhom usta svojijeh, i iskorijeniti svjetlošću dolaska svojega;

9. Kojega je dolazak po činjenju sotoninu sa svakom silom i znacima i lažnijem čudesima,

10. I sa svakom prijevarom nepravde megju onima koji ginu: jer ljubavi istine ne primiše, da bi se spasli.

11. I za to će im Bog poslati silu prijevare, da vjeruju laži;

12. Da prime sud svi koji ne vjerovaše istini, nego volješe nepravdu.

13. A mi smo dužni svagda zahvaljivati Bogu za vas, braćo ljubazna Gospodu! što nas je Bog od početka izabrao za spasenije u svetinji Duha i vjeri istine.

14. U koje vas dozva jevangjeljem našijem, da dobijete slavu Gospoda našega Isusa Hrista.

15. Tako dakle, braćo, stojte i držite uredbe kojima se naučiste ili riječju ili iz poslanice naše.

16. A sam Gospod naš Isus Hristos, i Bog i otac naš, kojemu omiljesmo i dade nam utjehu vječnu i nad dobri u blagodati,

17. Da utješi srca vaša i da vas utvrdi u svakoj riječi i djelu dobrome.

GLAVA 3.

Dalje, braćo, molite se Bogu za nas da riječ Gospodnja trči i da se slavi kao i megju vama;

2. I da se izbavimo od besputnijeh i zlijeh ljudi; jer vjera nije sviju.

3. A Gospod je vjeran, koji će vas utvrditi i sačuvati oda zla.

4. A uzdamo se u Gospoda za vas da ono što vam zapovijedamo i činite i činićete.

5. A Gospod da upravi srca vaša na ljubav Božiju i na trpljenje Hristovo.

6. Zapovijedamo vam pak, braćo, u ime Gospoda našega Isusa Hrista, da se odvojite od svakoga brata koji živi neuredno, a ne po uredbi koju primiše od nas.

7. Jer sami znate kako treba da se ugledate na nas, jer ne življesmo neuredno megju vama,

8. Niti za badava hljeb jedosmo u koga, nego u trudu i u poslu, dan i noć radeći, da ne budemo na dosadu nikome od vas.

9. Ne kao da nemamo vlasti, nego da sebe damo vama za ugled, da budete kao i mi.

10. Jer kad bijasmo u vas, ovo vam zapovijedasmo da ako ko ne će da radi da i ne jede.

11. Jer čujemo da neki neuredno žive megju vama, ništa ne radeći nego okrajče i miješaju se u tugje poslove.

12. Takovima zapovijedamo i molimo

ih u Gospodu našemu Isusu Hristu da mirno radeći svoj hljeb jedu.

13. A vama, braćo, da ne dotuži dobro činiti.

14. A ako ko ne posluša riječi naše, onoga poslanicom naznačite, i nemiješajte se s njim, da se posrami.

15. Ali ga ne držite kao neprijatelja, nego ga svjetujte kao brata.

16. A sam Gospod mira da vam da mir svagda u svakom dogagjaju. Gospod sa svima vama.

17. Pozdrav mojom rukom Pavlovom, koje je znak u svakoj poslanici, ovako pišem :

18. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amim.

TIMOTIJU POSLANICA PRVA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, apostola Isusa Hrista, po zapovijesti Boga spasa našega i Gospoda Isusa Hrista, nada našega,

2. Timotiju, pravome sinu u vjeri, blagodat, milost, mir od Boga oca našega i Hrista Isusa Gospoda našega.

3. Kao što te molih da ostaneš u Efesu, kad igjah u Maćedoniju, da zapovjediš nekima da ne uče drukčije,

4. Niti da gledaju na laži i na teftere od pleménâ kojima nema kraja, i koji prije čine prepiranja nego li Božij napredak u vjeri.

5. A namjera je zapovijesti ljubav od čista srca i dobre savjesti i vjere nelicemjerne ;

6. U kojima neki pogriješivši svrnuše u prazne govore,

7. I htjeli bi da budu zakonici, a ne razumiju ni šta govore, ni šta utvrgjuju.

8. A znamo da je zakon dobar ako ga ko drži kao što treba.

9. Znajući ovo da pravedniku zakon nije postavljen, nego bezakonicima i nepokornima i bezbožnicima i grješnicima, nepravednima i poganima, krvnicima oca i matere, krvnicima ljudskima,

10. Kurvarima, muželožnicima, ljudokradicama, lažljivcima, kletvoprestupnicima, i ako što drugo ima protivno zdravoj nauci,

11. Po jevangjelju slave blaženoga Boga, koje je meni povjereno.

12. I zahvaljujem Hristu Isusu Gospodu našemu koji mi daje moć, što me za vjerna primi i postavi me u službu,

13. Koji sam prije bio hulnik i gonitelj i siledžija ; ali bih pomilovan, jer ne znajući učinih u nevjerstvu.

14. Ali se još većma umnoži blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vjerom i ljubavi u Hristu Isusu.

15. Istinita je riječ i svakoga primanja dostojna da Hristos Isus dogje na svijet da spase grješnike, od kojijeh sam prvi ja.

16. Ali toga radi ja bih pomilovan da na meni prvome pokaže sve trpljenje Isus Hristos za ugled onima koji mu hoće vjerovati za život vječni.

17. A caru vječnome, neraspadljivome, koji se ne vidi, jedinome premudrome Bogu čast i slava va vijek vijeka. Amin.

18. Ovu pak zapovijest predajem ti, sine Timotije, po pregjašnjijem proštvima za tebe ; da ratuješ u njima dobar rat,

19. Imajući vjeru i dobru savjest, koju neki odbacivši otpadoše od vjere ;

20. Megju kojima su Imenej i Aleksandar koje predadoh sotoni da se nauče ne huliti.

GLAVA 2.

Molim dakle prije svega da se čine iskanja, molitve, moljenja, zahvaljivanja za sve ljude,

2. Za careve, i za sve koji su u vlasti, da tihi i mirni život poživimo u svakoj pobožnosti i poštenju.

3. Jer je ovo dobro i prijatno pred spasiteljem našijem Bogom,

4. Koji hoće da se svi ljudi spasu, i da dogju u poznanje istine.

5. Jer je jedan Bog, i jedan posrednik Boga i ljudi, čovjek Hristos Isus,
6. Koji sebe dade u otkup za sve, za svjedočanstvo u svoje vrijeme,
7. Za koje sam postavljen propovjednik i apostol (istinu govorim u Hristu, ne lažem), učitelj neznabožaca u vjeri i istini.
8. Hoću dakle da molitve čine ljudi na svakome mjestu, podižući svete ruke bez gnjeva i premišljanja.
9. Tako i žene u pristojnom odijelu, sa stidom i poštenjem da ukrašuju sebe, ne pletenicama, ni zlatom, ili biserom, ili haljinama skupocjenima,
10. Nego dobrijem djelima kao što se pristoji ženama koje se obećavaju pobožnosti.
11. Žena na miru da se uči sa svakom pokornošću.
12. Ali ženi ne dopuštam da uči niti da vlada mužem, nego da bude mirna.
13. Jer je Adam najprije sazdan pa onda Jeva.
14. I Adam se ne prevari, a žena prevarivši se postade prestupnica;
15. Ali će se spasti ragjanjem djece, ako ostane u vjeri i ljubavi i u svetinji s poštenjem.

GLAVA 3.

Istinita je riječ: ako ko vladičanstva želi dobru stvar želi.
2. Ali vladika treba da je bez mane, jedne žene muž, trijezan, pametan, pošten, gostoljubiv, vrijedan da uči;
3. Ne pijanica, ne bojac, ne lakom, nego krotak, miran, ne srebroljubac;
4. Koji svojijem domom dobro upravlja, koji ima poslušnu djecu sa svakijem poštenjem;
5. A ako ko ne umije svojijem domom upravljati, kako će se moći starati za crkvu Božiju?
6. Ne novokršten, da se ne bi naduo, i upao u sud gjavolji.
7. A valja da ima i dobro svjedočanstvo od onijeh koji su na polju, da ne bi upao u sramotu i u zamku gjavolju.
8. Tako i gjakoni *treba da budu* pošteni, ne dvojezični, ne koji mnogo vina piju, ne lakomi na dobitak pogan,
9. Koji imaju tajnu vjere u čistoj savjesti.
10. A i ovi da se kušaju najprije, pa onda da služe, ako su bez mane.
11. Tako i žene *treba da su* poštene, ne koje opadaju, trijezne, vjerne u svemu.
12. Gjakoni da bivaju jedinijeh žena muževi, koji dobro upravljaju djecom i svojijem domovima.
13. Jer koji dobro služe oni dobivaju sebi dobar postup, i veliku slobodu u vjeri Isusa Hrista.
14. Ovo ti pišem nadajući se da ću skoro doći k tebi.
15. Ako li se zabavim, da znaš kako treba življeti u domu Božijemu, koji je crkva Boga živoga, stup i tvrgja istine.
16. I, kao što je priznato, velika je tajna pobožnosti: Bog se javi u tijelu, opravda se u Duhu, pokaza se angjelima, propovjedi se neznabošcima, vjerova se na svijetu, uznese se u slavi.

GLAVA 4.

A Duh razgovijetno govori da će u pošljednja vremena odstupiti neki od vjere slušajući lažne duhove i nauke gjavolske,
2. U licemjerju lážâ, žigosanijeh na svojoj savjesti,
3. Koji zabranjuju ženiti se, i *zapovijedaju* uzdržavati se od jela koja Bog stvori za jelo sa zahvalnošću vjernima i onima koji poznaše istinu.
4. Jer je svako stvorenje Božije dobro, i ništa nije na odmet kad se prima sa zahvalnošću.
5. Jer se osvećuje riječju Božijom i molitvom.
6. Ovo sve kazujući braći bićeš dobar sluga Isusa Hrista, odgajen riječima vjere i dobrom naukom koju si primio.
7. A poganijeh i bapskijeh gatalica kloni se; a obučavaj se u pobožnosti.
9. Jer tjelesno obučavanje malo je korisno, a pobožnost je korisna za svašto, imajući obećanje života sadašnjega i onoga koji ide.
9. Ovo je istinita riječ i dostojna svakoga primanja.
10. Jer se za to i trudimo i bivamo sramotni, jer se uzdamo u Boga živa, koji je spasitelj svima ljudima, a osobito vjernima.
11. Ovo zapovijedaj i uči.
12. Niko da ne postane nemarljiv za tvoju mladost; nego budi ugled vjer-

nima u riječi, u življenju, u ljubavi, u duhu, u vjeri, u čistoti.

13. Dokle dogjem pazi na čitanje, utješavanje i učenje.

14. Ne pusti u nemar dar u sebi koji ti je dan po proroštvu metnuvši starješine ruke na tebe.

15. U ovom se poučavaj, u ovom stoj, da se napredak tvoj pokaže u svemu.

16. Pazi na sebe i na nauku, i stoj u tome; jer ovo čineći spašćeš i samoga sebe i one koji te slušaju.

GLAVA 5.

Starca ne karaj, nego mu govori kao ocu: momčadma kao braći;

2. Staricama kao materama; mladima ko sestrama, sa svakom čistotom.

3. Udovice poštuj, koje su prave udovice.

4. Ako li koja udovica ima djecu ili unučad, da se uče najprije svoj dom poštovati, i zajam vraćati roditeljima; jer je ovo ugodno pred Bogom.

5. A prava udovica i usamljena uzda se u Boga, i živi u molitvama i u moljenju dan i noć.

6. A koja živi u sladostima, živa je umrla.

7. I ovo zapovijedaj, da budu bez mane.

8. Ako li ko za svoje a osobito za domaće ne promišlja, odrekao se vjere, i gori je od neznabošca.

9. A udovica da se ne prima mlagja od šezdeset godina, i koja je bila jednome mužu žena;

10. I koja ima svjedočanstvo u dobrijem djelima, ako je djecu odgajila, ako je gostoljubiva bila, ako je svetima noge prala, ako je nevoljnima pomagala, ako je išla za svakijem dobrijem djelom.

11. A mladijeh udovica progji se; jer kad pobjesne protiv Hrista, hoće da se udaju,

12. I imaju grijeh što prvu vjeru odbaciše.

13. A k tome i besposlene uče se skitati po kućama, ne samo pak besposlene, nego i jezične i sveznale, pa govore što ne treba.

14. Hoću dakle da se mlade udovice udaju, djecu ragjaju, kuću kuće, a nikakva uzroka da ne daju protivniku za huljenje.

15. Jer se evo neke okrenuše za sotonom.

16. Ako koji vjerni ili vjerna ima udovice, neka se stara za njih, i da ne dosagjuju crkvi da one koje su prave udovice može zadovoljiti.

17. A svešteničima koji se dobro staraju da se daje dvoguba čast, a osobito onima koji se trude u riječi i u nauci.

18. Jer pismo govori: volu koji vrše ne zavezuj usta, i: radinje dostojan svoje plate.

19. Na sveštenika ne primaj tužbe, osim kad imaju dva ili tri svjedoka.

20. A koji griješe pokaraj ih pred svima, da i drugi imaju strah.

21. Zaklinjem te pred Bogom i Gospodom Isusom Hristom i izbranima njegovijem angjelima da ovo držiš bez licemjerja, ne čineći ništa po hateru.

22. Rùkû odmah ne meći ni na koga, niti pristaj u tugje grijehe. Drži sebe čista.

23. Više ne pij vode, nego pij po malo vina, želuca radi svojega i čestijeh svojijeh bolesti.

24. A nekijeh su ljudi grijesi poznati koji naprijed vode na sud, a nekijeh idu za njima.

25. Tako su i dobra djela poznata, i koja su drukčija ne mogu se sakriti.

GLAVA 6.

Robovi koji su god pod jarmom da pokazuju svaku čast svojijem gospodarima, da se ne huli na ime Božije i na nauku.

2. A koji imaju krštene gospodare, da ne postaju nemarljivi za njih što su braća, nego još bolje da služe, jer su vjerni i ljubazni, zajedničari u blagodati. Ovo uči i svjetuj.

3. Ako li ko drukčije uči, i ne pristaje na zdrave riječi Gospoda našega Isusa Hrista i na nauku pobožnu,

4. Nadu se neznajući ništa, nego bolujući od zapitkivanja i praznijeh prepiranja, oda šta postaje zavist, svagja, huljenje, zle misli,

5. Zaludna prepiranja onakovijeh ljudi koji imaju um izopačen i nemaju istine, koji misle da je pobožnost trgovina. Kloni se takovijeh.

6. Ali jest velika trgovina pobožnost sa zadovoljstvom.

7. Jer ništa ne donesosmo na ovaj svijet, dakle ne možemo ništa ni odnijeti.
8. A kad imamo hranu i odjeću, ovijem da budemo dovoljni.
9. A koji hoće da se obogate oni upadaju u napasti i zamke, i u mnoge lude škodljive želje, koje potapaju čovjeka u propast i pogibao.
10. Jer je korijen sviju zala srebroljublje kojemu neki predavši se zagjoše od vjere i na sebe navukoše muke velike.
11. A ti, o čovječe Božij! bjegaj od ovoga, a idi za pravdom, pobožnosti, vjerom, ljubavi, trpljenjem, krotosti.
12. Bori se u dobroj borbi vjere, muči se za vječni život na koji si i pozvan, i priznao si dobro priznanje pred mnogijem svjedocima.
13. Zapovijedam ti pred Bogom koji sve oživljuje, i Hristom Isusom koji svjedoči za vladanja Pontija Pilata dobro priznanje,
14. Da držiš zapovijest čistu i nezazornu do dolaska Gospoda našega Isusa Hrista,
15. Koji će u svoje vrijeme pokazati blaženi i jedini silni car nad carevima i gospodar nad gospodarima,
16. Koji sam ima besmrtnost, i živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti, kojega niko od ljudi nije vidio, niti može vidjeti, kojemu čast i država vječna. Amin.
17. Bogatima na ovome svijetu zapovijedaj da se ne ponose, niti uzdaju u bogastvo propadljivo, nego u Boga živoga, koji nam sve daje izobilno za užitak;
18. Neka dobro čine, neka se bogate u dobrijem djelima, neka budu podašni, zajednični,
19. Sabirajući sebi temelj dobar za u napredak, da prime život vječni.
20. O Timotije! sačuvaj što ti je predano, kloni se poganijeh praznijeh razgovora i prepiranja lažno nazvanoga razuma,
21. Kojijem se neki hvaleći otpadoše od vjere. Blagodat s tobom. Amin.

TIMOTIJU POSLANICA DRUGA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božijoj za obećanje života u Isusu Hristu,
2. Timotiju, ljubaznome sinu, blagodat, milost, mir od Boga oca i Hrista Isusa Gospoda našega.
3. Zahvaljujem Bogu, kojemu služim od praroditēljâ čistom savjesti, što bez prestanka imam spomen za tebe u molitvama svojijem dan i noć,
4. Želeći da te vidim, opominjući se suza tvojijeh, da se radosti ispunim;
5. Opominjući se nelicemjerne u tebi vjere, koja se useli najprije u babu tvoju Loidu i u mater tvoju Evnikiju; a uvjeren sam da je i u tebi;
6. Zaradi kojega uzroka napominjem ti da pogrijevaš dar Božij koji je u tebi kako sam metnuo ruke svoje na tebe,
7. Jer nam Bog ne dade duha straha, nego sile i ljubavi i čistote.
8. Ne postidi se dakle svjedočanstva Gospoda našega Isusa Hrista, ni mene sužnja njegova; nego postradaj s jevangjeljem Hristovijem po sili Boga,
9. Koji nas spase i prizva zvanjem svetijem, ne po djelima našima, nego po svojoj naredbi i blagodati, koja nam je dana u Hristu Isusu prije vremena vječnijeh;
10. A sad se pokaza u dolasku spasitelja našega Isusa Hrista, koji raskopa smrt, i obasja život i neraspadljivost jevangjeljem;
11. Za koje sam ja postavljen apostol i učitelj neznabožaca.
12. Zaradi kojega uzroka i ovo stradam; jer znam kome vjerovah, i uvjeren sam da je kadar amanet moj sačuvati za dan onaj.
13. Imaj u pameti obraz zdravijeh

riječi koje si čuo od mene, u vjeri i ljubavi Hrista Isusa.

14. Dobri amanet sačuvaj Duhom svetijem koji živi u nama.

15. Znaš ovo da se odvratiše od mene svi u Aziji, megju kojima je Figel i Ermogen.

16. A Gospod da da milost Onisiforovu domu; jer me mnogo puta utješi, i okova mojijeh ne postidje se;

17. Nego došavši u Rim potraži me još s većijem staranjem i nagje.

18. Da da njemu Gospod da nagje milost od Gospoda u dan onaj. I u Efesu koliko mi posluži, ti znaš dobro.

GLAVA 2.

Ti dakle, sine moj, jačaj u blagodati Isusa Hrista;

2. I što si čuo od mene pred mnogijem svjedocima, ono predaj vjernijem ljudima, koji će biti vrijedni i druge naučiti.

3. Ti dakle trpi zlo kao dobar vojnik Isusa Hrista;

4. Jer se nikakav vojnik ne zapleće u trgovine *ovoga* svijeta da ugodi vojvodi.

5. Ako i vojuje, ne dobija vijenca ako pravo ne vojuje.

6. Radin koji se trudi najprije treba da okusi od roda.

7. Razumij što govorim; a Gospod da ti da razum u svemu.

8. Opominji se Gospoda Isusa Hrista koji usta iz mrtvijeh, od sjemena Davidova po jevangjelju mojemu,

9. U kojemu trpim zlo do samijeh okova kao zločinac; ali se riječ Božija ne veže.

10. Za to trpim sve izbranijeh radi da i oni dobiju spasenije u Hristu Isusu sa slavom vječnom.

11. Istinita je riječ: ako s njim umrijesmo, to ćemo s njim i oživljeti.

12. Ako trpimo, s njim ćemo i carovati. Ako se odrečemo, i on će se nas odreći.

13. Ako ne vjerujemo, on ostaje vjeran; jer se sam sebe ne može odreći.

14. Ovo napominji, i posvjedoči pred Gospodom da se ne prepiru, koje ništa ne pomaže, nego smeta one koji slušaju.

15. Postaraj se da se pokažeš pošten pred Bogom, *kao* radin koji se nema šta stidjeti, i pravo upravlja riječju istine.

16. A poganijeh praznijeh razgovora kloni se; jer najviše pomažu u bezbožnosti,

17. I riječ njihova kao živina toči: megju kojima je Imenej i Filit,

18. Koji u istini pogriješiše govoreći da je vaskrsenije već bilo; i smetaju vjeru nekijeh.

19. Tvrdo dakle stoji temelj Božij imajući ovaj pečat: pozna Gospod svoje, i: da odstupi od nepravde svaki koji spominje ime Gospodnje.

20. A u velikome domu nijesu sudi samo zlatni i srebrni, nego i drveni i zemljani: i jedni za čast, a jedni za sramotu.

21. Ako dakle ko očisti sebe od ovoga, biće sud za čast, osvećen, i potreban domaćinu, pripravljen za svako dobro djelo.

22. Bježi od želja mladosti, a drži se pravde, vjere, ljubavi, mira, sa svima koji prizivlju Gospoda od čistoga srca;

23. A ludijeh i praznijeh zapitkivanja kloni se znajući da ragjaju svagje.

24. A sluga Gospodnji ne treba da se svagja, nego da bude krotak k svima, poučljiv, koji nepravdu može podnositi,

25. I s krotošću poučavati one koji se protive: eda bi im kako Bog dao pokajanje za poznanje istine,

26. I da se iskopaju iz zamke gjavola, koji ih je ulovio žive za svoju volju.

GLAVA 3.

Ali ovo znaj da će u pošljednje dane nastati vremena teška.

2. Jer će ljudi postati samoživi, srebroljupci, hvališe, ponositi, hulnici, nepokorni roditeljima, neblagodarni, nepravedni, neljubavni,

3. Neprimirljivi, opadači, neuzdržnici, bijesni, ne dobroljubivi,

4. Izdajnici, nagli, naduveni, koji više mare za slasti nego za Boga,

5. Koji imaju obličje pobožnosti, a sile su se njezine odrekli. I ovijeh se kloni.

6. Jer su od ovijeh oni koji se zavlače po kućama, i robe ženice koje su natovarene grijesima i vode ih različne želje,

7. Koje se svagda uče, i nikad ne mogu da dogju k poznanju istine.
8. Kao što se Janije i Jamvrije protiviše Mojsiju, tako se i ovi protive istini, ljudi izopačenoga uma, nevješti u vjeri.
9. Ali ne će dugo napredovati; jer će njihovo bezumlje postati javno pred svima, kao i onijeh što posta.
10. A ti si se ugledao na moju nauku, življenje, namjeru, vjeru, snošenje, ljubav, trpljenje,
11. Protjerivanja, stradanja, kakova mi se dogodiše u Antiohiji, i u Ikoniji, i u Listri, kakova protjerivanja podnesoh, i od sviju me izbavi Gospod.
12. A i svi koji pobožno hoće da žive u Hristu Isusu, biće gonjeni.
13. A zli ljudi i varalice napredovaće na gore, varajući i varajući se.
14. Ali ti stoj u tome što si naučio i što ti je povjereno, znajući od koga si se naučio,
15. I budući da iz malena umiješ sveta pisma, koja te mogu umudriti na spasenije u Hrista Isusa.
16. Sve je pismo od Boga dano, i korisno za učenje, za karanje, za popravljanje, za poučavanje u pravdi,
17. Da bude savršen čovjek Božij, za svako dobro djelo pripravljen.

GLAVA 4.

Zaklinjem te dakle pred Bogom i Gospodom našijem Isusom Hristom, koji će suditi živima i mrtvima, dolaskom njegovijem i carstvom njegovijem:
2. Propovijedaj riječ, nastoj u dobro vrijeme i u nevrijeme, pokaraj, zaprijeti, umoli sa svakijem snošenjem i učenjem;
3. Jer će doći vrijeme kad zdrave nauke ne će slušati, nego će po svojijem željama nakupiti sebi učitelje, kao što ih uši svrbe.
4. I odvratiće uši od istine, i okrenuće se ka gatalicama.
5. A ti budi trijezan u svačemu, trpi zlo, učini djelo jevangjelista, službu svoju svrši.
6. Jer ja se već žrtvujem, i vrijeme mojega odlaska nasta.
7. Dobar rat ratovah, trku svrših, vjeru održah,
8. Dalje dakle meni je pripravljen vijenac pravde, koji će mi dati Gospod u dan onaj, pravedni sudija; ali ne samo meni, nego i svima koji se raduju njegovu dolasku.
9. Postaraj se da dogješ brzo k meni;
10. Jer me Dimas ostavi, omiljevši mu sadašnji svijet, i otide u Solun; Kriskent u Galatiju, Tit u Dalmaciju; Luka je sam kod mene.
11. Marka uzmi i dovedi ga sa sobom; jer mi je dobar za službu.
12. A Tihika poslao sam u Efes.
13. Kad dogješ donesi *mi* kabanicu što sam ostavio u Troadi kod Karpa, i knjige, a osobito kožne.
14. Aleksandar kovač mnogo mi zla učini. Da mu Gospod plati po djelu njegovu.
15. Čuvaj se i ti od njega; jer se vrlo protivi našijem riječima.
16. U prvi moj odgovor niko ne osta sa mnom, nego me svi ostaviše. Da im se ne primi!
17. Ali Gospod bi sa mnom, i dade mi moć da se kroza me svrši propovijedanje, i da čuju svi neznabošci; i izbavih se od usta lavovijeh.
18. I Gospod će me izbaviti od svakoga zla djela, i sačuvaće me za carstvo svoje nebesko; kojemu slava va vijek vijeka. Amin.
19. Pozdravi Priskilu i Akilu, i Onisiforov dom.
20. Erast osta u Korintu. A Trofima ostavih u Miletu bolesna.
21. Postaraj se da dogješ prije zime. Pozdravlja te Euvul, i Pud, i Lin, i Klaudija, i braća sva.
22. Gospod Isus Hristos sa duhom tvojijem. Blagodat s vama. Amin.

TITU POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, sluge Božijega, a apostola Isusa Hrista po vjeri izbranijeh Božijih, i po poznanju istine pobožnosti,

2. Za nad vječnoga života, koji obeća nelažni Bog prije vremena vječnijeh,

3. A javi u vremena svoja riječ svoju propovijedanjem, koje je meni povjereno po zapovijesti spasitelja našega Boga,

4. Titu, pravome sinu po vjeri nas obojice, blagodat, milost, mir od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista, spasa našega.

5. Za to te ostavih u Kritu da popraviš što je nedovršeno, i da postaviš po svijem gradovima sveštenike, kao što ti ja zapovjedih,

6. Ako je ko bez mane, jedne žene muž, i ima krštenu djecu, koju ne kore za kurvarstvo ili za nepokornost.

7. Jer vladika treba da je bez mane, kao Božij pristav; ne koji sebi ugagja, ne gnjevljiv, ne pijanica, ne bojac, ne lakom na pogani dobitak;

8. Nego gostoljubiv, blag, pošten, pravedan, svet, čist;

9. Koji se drži vjerne riječi po nauci, da bude kadar i svjetovati sa zdravom naukom, i pokarati one koji se protive.

10. Jer ima mnogo neposlušnijeh, praznogovorljivijeh, i umom prevarenijeh, a osobito koji su iz obrezanja,

11. Kojima treba usta zatvoriti; koji cijele kuće izopačuju učeći što ne treba, poganoga dobitka radi.

12. A reče neko od njih, njihov prorok: Krićani svagda lažljivi, zli zvjerovi, besposleni trbusi.

13. Svjedočanstvo je ovo istinito; zaradi toga uzroka karaj ih bez štegjenja, da budu zdravi u vjeri,

14. He slušajući Jevrejskijeh gatalica ni zapovijesti ljudi koji se odvraćaju od istine.

15. Čistima je sve čisto; a poganima i nevjernima ništa nije čisto, nego je opoganjen njihov i um i savjest.

16. Govore da poznaju Boga, a djelima ga se odriču; jer su mrski i neposlušni, i ni za kakvo dobro djelo valjani.

GLAVA 2.

A ti govori što pristoji zdravoj nauci:

2. Starcima da budu trijezni, pošteni, čisti, zdravi u vjeri, u ljubavi, u trpljenju;

3. Staricama takogjer da žive kao što se pristoji svetima, da ne budu opadljive, da se ne predaju vrlo vinu, da uče dobru,

4. Da uče mlade da ljube muževe, da ljube djecu,

5. Da budu poštene, čiste, dobre kućanice, blage, pokorne svojijem muževima, da se ne huli na riječ Božiju.

6. Tako i mladiće svjetuj da budu pošteni.

7. A u svemu sam sebe podaji za ugled dobrijeh djela, u nauci cijelost, poštenje,

8. Riječ zdravu, nezazornu: da se posrami onaj koji se protivi, ne imajući ništa zlo govoriti na nas.

9. Sluge da slušaju svoje gospodare, da budu ugodni u svačemu, da ne odgovaraju,

10. Da ne kradu, nego u svačemu da pokazuju dobru vjeru, da nauku spasitelja našega Boga ukrašuju u svačemu.

11. Jer se pokaza blagodat Božija koja spasava sve ljude,

12. Učeći nas da se odrečemo bezbožnosti i želja ovoga svijeta, i da pošteno i pravedno i pobožno poživimo na ovome svijetu,

13. Čekajući blažena nada i javljenja slave velikoga Boga i spasa našega Isusa Hrista,

14. Koji je dao sebe za nas da nas izbavi od svakoga bezakonja, i da očisti sebi narod izbrani koji čezne za dobrijem djelima.

15. Ovo govori, i svjetuj, i karaj sa svakom zapovješću da te niko ne prezire.

GLAVA 3.

Opominji ih da budu pokorni i poslušni gospodarima i zapovjednicima, i gotovi na svako dobro djelo;

2. Ni na koga da ne hule, da se ne svagjaju, nego da budu mirni, svaku krotost da pokazuju svijem ljudima,

3. Jer i mi bijasmo negda ludi, i nepokorni, i prevareni,služeći različnijem željama i slastima, u pakosti i zavisti živeći, mrski budući i mrzeći jedan na drugoga.

4. A kad se pokaza blagodat i čovjekoljublje spasa našega Boga,

5. Ne za djela pravedna koja mi učinismo, nego po svojoj milosti spase nas banjom prerogjenja i obnovljenjem Duha svetoga.

6. Kojega izli na nas obilno kroz Isusa Hrista spasitelja našega,

7. Da se opravdamo blagodaću njegovom, i da budemo našljednici života vječnoga po nadu.

8. Sine Tite! istinita je riječ, i u ovome hoću da utvrgjuješ, da se oni koji vjerovaše Bogu trude i staraju za dobro djelo : ovo je korisno ljudima i dobro.

9. A ludijeh zapitkivanja i teftera od pleménâ, i svagja i prepiranja o zakonu kloni se, jer je to nekorisno i prazno.

10. Čovjeka jeretika po prvome i drugom svjetovanju kloni se,

11. Znajući da se takovi izopačio, i griješi, i sam je sebe osudio.

12. Kad pošljem k tebi Artemu ili Tihika, postaraj se da dogješ k meni u Nikopolj, jer sam namislio da ondje zimujem.

13. Zinu zakonika i Apola lijepo opremi da imaju sve što im treba.

14. Ali i naši neka se uče napredovati u dobrijem djelima, ako gdje bude od potrebe da ne budu bez roda.

15. Pozdravljaju te svi koji su sa mnom. Pozdravi sve koji nas ljube u vjeri. Blagodat sa svima vama. Amin.

FILIMONU POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

Od Pavla, sužnja Isusa Hrista, i Timotija brata, Filimonu ljubaznome i pomagaču našemu,

2. I Apfiji, sestri ljubaznoj, i Arhipu, našemu drugaru u vojevanju, i domašnjoj tvojoj crkvi :

3. Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista.

4. Zahvaljujem Bogu svojemu spominjući te svagda u molitvama svojima,

5. Čuvši ljubav tvoju i vjeru koju imaš ka Gospodu Isusu i k svima svetima :

6. Da tvoja vjera, koju imamo zajedno, bude silna u poznanju svakoga dobra, koje imate u Hristu Isusu.

7. Jer imam veliku radost i utjehu radi ljubavi tvoje, što srca svetijeh počinuše kroza te, brate!

8. Toga radi *ako i* imam veliku slobodu u Hristu da ti zapovijedam što je potrebno,

9. Ali opet molim ljubavi radi, ja koji sam takovi kao starac Pavle, a sad sužanj Isusa Hrista;

10. Molim te za svojega sina Onisima, kojega rodih u okovima svojima;

11. Koji je tebi negda bio nepotreban, a sad je i tebi i meni vrlo potreban, kojega poslah tebi natrag;

12. A ti ga, to jest, moje srce primi.

13. Ja ga ščadijah da zadržim kod sebe, da mi mjesto tebe posluži u okovima jevangjelja;

14. Ali bez tvoje volje ne htjedoh ništa činiti, da ne bi tvoje dobro bilo kao za nevolju, nego od dobre volje.

15. Jer može biti da se za to rastade *s tobom* na neko vrijeme da ga dobiješ vječno,

16. Ne više kao roba, nego više od roba, brata ljubaznoga, a osobito meni, a kamo li tebi, i po tijelu i u Gospodu.

17. Ako dakle držiš mene za svojega drugara, primi njega kao mene.

18. Ako li ti u čemu skrivi, ili je dužan, to na mene zapiši.

19. Ja Pavle napisah rukom svojom, ja ću platiti : da ti ne rečem da si i sam sebe meni dužan.

20. Da brate ! da imam korist od tebe u Gospodu, razveseli srce moje u Gospodu.

21. Uzdajući se u tvoju poslušnost napisah ti znajući da ćeš. još više učiniti nego što govorim.

22. A uz to ugotovi mi i konak ; jer se nadam da ću za vaše molitve biti darovan vama.

23. Pozdravlja te Epafras koji je sa mnom sužanj u Hristu Isusu, Marko, Aristarh, Dimas, Luka, pomagači moji.

24. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem. Amin.

JEVREJIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Bog koji je negda mnogo puta i različnijem načinom govorio ocevima preko proroka, govori i nama u pošljedak dana ovijeh preko sina,

2. Kojega postavi našljednika svemu, kroz kojega i svijet stvori.

3. Koji budući sjajnost slave i obličje bića njegova, i noseći sve u riječi sile svoje, učinivši sobom očišćenje grijeha našijeh, sjede s desne strane prijestola veličine na visini,

4. I toliko bolji posta od angjela koliko preslavnije ime od njihova dobi.

5. Jer kome od angjela reče kad : sin moj ti si, ja te danas rodih ? I opet : ja ću mu biti otac, i on će mi biti sin.

6. I opet uvodeći prvorodnoga u svijet govori : i da mu se poklone svi angjeli Božiji.

7. Tako i angjelima govori : koji čini angjele svoje duhove, i sluge svoje plamen ognjeni.

8. A sinu : prijestol je tvoj, Bože, va vijek vijeka ; palica je pravde palica carstva tvoga.

9. Omiljela ti je pravda, i omrzao si na bezakonje : toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti većma od drugova tvojijeh.

10. I opet : ti si, Gospode, u početku osnovao zemlju, i nebesa su djela ruku tvojijeh :

11. Ona će proći, a ti ostaješ : i sva će ostarjeti kao haljina,

12. I savićeš ih kao haljinu, i izmijeniće se : a ti si onaj isti, i tvojijeh godina ne će nestati.

13. A kome od angjela reče kad : sjedi meni s desne strane dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima ?

14. Nijesu li svi službeni duhovi koji su poslani na službu onima koji će naslijediti spasenije ?

GLAVA 2.

Toga radi valja nam većma paziti na riječi koje slušamo, da kako ne otpadnemo.

2. Jer ako je ono što je govoreno preko angjela utvrgjeno, i svaki prestupak i oglušak pravednu platu primio :

3. Kako ćemo pobjeći ne marivši za toliko spasenije ? koje poče Gospod propovijedati, i oni koji su čuli potvrdiše megju nama,

4. Kad i Bog posvjedoči i znacima i čudesima i različnijem silama, i Duha svetoga razdjeljivanjem po svojoj volji.

5. Jer Bog ne pokori angjelima vasionoga svijeta, koji ide i o kome govorimo,

6. Ali neko posvjedoči negdje govoreći : šta je čovjek da ga se opomeneš, ili sin čovječij da ga obigješ ?

7. Umalio si ga malijem nečim od angjela, slavom i časti vjenčao si ga, i postavio si ga nad djelima ruku svojijeh :

8. Sve si pokorio pod noge njegove. A kad mu pokori sve, ništa ne ostavi njemu nepokoreno ; ali sad još ne vidimo da mu je sve pokoreno.

9. A umaljenoga malijem čim od angjêlâ vidimo Isusa, koji je za smrt što podnese vjenčan slavom i časti, da bi po blagodati Božijoj za sve okusio smrt.

10. Jer prilikovaše njemu za kojega je sve i kroz kojega je sve, koji dovede mnoge sinove u slavu, da dovrši poglavara spasenija njihova stradanjem.

11. Jer i onaj koji osvećuje, i oni koji se osvećuju, svi su od jednoga; zaradi toga uzroka ne stidi se nazvati ih braćom,

12. Govoreći: objaviću ime tvoje braći svojoj, i posred crkve zapjevaću te.

13. I opet: ja ću se u njega uzdati. I opet: evo ja i djeca moja koju mi je dao Bog.

14. Budući pak da djeca imaju tijelo i krv, tako i on uze dijel u tome, da smrću satre onoga koji ima državu smrti, to jest gjavola;

15. I da izbavi one kojigod od straha smrti u svemu životu biše robovi.

16. Jer se zaista ne prima angjêlâ, nego se prima sjemena Avraamova.

17. Za to bješe dužan u svemu da bude kao braća, da bude milostiv i vjeran poglavar svešteničkí pred Bogom, da očisti grijehe narodne.

18. Jer u čemu postrada i iskušan bi *u onome* može pomoći i onima koji se iskušavaju.

GLAVA 3.

Za to, braćo sveta, zajedničari zvanja nebeskoga, poznajte poslanika i vladiku, kojega mi priznajemo, Isusa Hrista,

2. Koji je vjeran onome koji ga stvori, kao i Mojsije u svemu domu njegovu.

3. Jer ovaj posta toliko dostojan veće časti od Mojsija, koliko veću od doma čast ima onaj koji ga je načinio.

4. Jer svaki dom treba neko da načini; a ko je sve stvorio ono je Bog.

5. I Mojsije dakle bješe vjeran u svemu domu njegovu, kao sluga, za svjedočanstvo onoga što je trebalo da se govori.

6. Ali je Hristos kao sin u domu svojemu; kojega smo dom mi, ako slobodu i slavu nada do kraja tvrdo održimo.

7. Za to, kao što govori Duh sveti: danas ako glas njegov čujete,

8. Ne budite drvenastijeh srca, kao kad se prognjeviste u dane napasti u pustinji,

9. Gdje me iskušaše ocevi vaši, iskušaše me, i gledaše djela moja četrdeset godina.

10. Toga radi rasrdih se na taj rod, i rekoh: jednako se metu u srcima, ali oni ne poznaše putova mojijeh;

11. Za to se zakleh u gnjevu svojemu da ne će ući u pokoj moj.

12. Gledajte, braćo, da ne bude kad u kome od vas zlo srce nevjerstva da odstupi od Boga živoga;

13. Nego se utješavajte svaki dan, dokle se danas govori, da koji od vas ne odrveni od prijevare grjehovne;

14. Jer postasmo zajedničari Hristu, samo ako kako smo počeli u njemu biti do kraja tvrdo održimo;

15. Dokle se govori: danas, ako glas njegov čujete, ne budite drvenastijeh srca, kao kad se prognjeviste.

16. Jer neki čuvši prognjeviše se, ali ne svi koji izigjoše iz Mirisa s Mojsijem.

17. A na koje mrzi četrdeset godina? Nije li na one koji sagriješiše, koji ostaviše kosti u pustinji?

18. A kojima se zakle da ne će ući u pokoj njegov, nego onima koji ne htješe da vjeruju?

19. I vidimo da ne mogoše ući za nevjerstvo.

GLAVA 4.

Da se bojimo dakle da kako dok je još ostavljeno obećanje da se ulazi u pokoj njegov, ne odocni koji od vas.

2. Jer je nama objavljeno kao i onima; ali onima ne pomaže čuvena riječ, jer ne vjerovaše oni koji čuše.

3. Jer mi koji vjerovasmo ulazimo u pokoj, kao što reče: za to se zakleh u gnjevu svojemu da ne će ući u pokoj moj, ako su djela i bila gotova od postanja svijeta.

4. Jer negdje reče za sedmi dan ovako: i počinu Bog u dan sedmi od sviju djela svojijeh.

5. I na ovom mjestu opet: ne će ući u pokoj moj.

6. Budući pak da neki imaju da ugju u njega, i oni kojima je najprije javljeno ne ugjoše za neposlušanje;

7. Opet odredi jedan dan, danas, govo-

reći u Davidu po tolikom vremenu, kao što se prije kaza : danas ako glas njegov čujete, ne budite drvenastijeh srca.

8. Jer da je Isus one doveo u pokoj, ne bi za drugi dan govorio po tom.

9. Daklem je ostavljeno još počivanje narodu Božijemu.

10. Jer koji ugje u pokoj njegov, i on počiva od djela svojijeh, kao i Bog od svojijeh.

11. Da se postaramo dakle ući u taj pokoj, da ne upadne ko u onu istu gatku nevjerstva.

12. Jer je živa riječ Božija, i jaka, i oštrija od svakoga mača oštra s obje strane, i prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i sudi mislima i pomislima srdačnijem.

13. I nema tvari nepoznate pred njim, nego je sve golo i otkriveno pred očima onoga kojemu govorimo.

14. Imajući dakle velikoga poglavara svešteničkoga, koji je prošao nebesa, Isusa sina Božijega, da se držimo priznanja.

15. Jer nemamo poglavara svešteničkoga koji ne može postradati s našijem slabostima, nego koji je u svačemu iskušan kao i mi, osim grijeha.

16. Da pristupimo dakle slobodno k prijestolu blagodati, da primimo milost i nagjemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoć.

GLAVA 5.

Jer svaki poglavar svešteničkí koji se iz ljudi uzima, za ljude se postavlja na službu k Bogu, da prinosi dare i žrtve za grijehe,

2. Koji može postradati s onima koji ne znadu i zalaze; jer je i on pod slabošću.

3. I za to je dužan kako za narodne tako i za svoje grijehe prinositi.

4. I niko sam sebi ne daje časti, nego koji je pozvan od Boga, kao i Aron.

5. Tako i Hristos ne proslavi sam sebe da bude poglavar svešteničkí, nego onaj koji mu reče : ti si moj sin, ja te danas rodih.

6. Kao što i na drugome mjestu govori : ti si sveštenik va vijek po redu Melhisedekovu.

7. On u dane tijela svojega moljenja i molitve k onome koji ga može izbaviti od smrti s vikom velikom i sa suzama prinošaše, i bi utješen po *svojoj* pobožnosti.

8. I ako i bijaše sin *Božij,* ali od onoga što postrada nauči se poslušanju.

9. I savršivši se, postade svima koji ga poslušaše uzrok spasenija vječnoga,

10. I bi narečen od Boga poglavar svešteničkí po redu Melhisedekovu.

11. Za kojega bismo vam imali mnogo govoriti što je teško iskazati; jer ste postali slabi na slušanju.

12. Jer vi koji bi valjalo da ste učitelji po godinama, opet trebujete da se učite koje su prva slova riječi Božije; i postadoste da trebate mlijeka, a ne jake hrane.

13. Jer koji se god hrani mlijekom, ne razumije riječi pravde, jer je dijete.

14. A savršenijeh je tvrda hrana, koji imaju osjećanja dugijem učenjem obučena za razlikovanje i dobra i zla.

GLAVA 6.

Za to da ostavimo početak Hristove nauke, i da se damo na savršenstvo : da ne postavljamo opet temelja pokajanja od mrtvijeh djela, i vjere u Boga,

2. Nauke krštenja, i metanja ruku, i vaskrsenija mrtvijeh, i suda vječnoga.

3. I ovo ćemo učiniti ako Bog dopusti.

4. Jer nije moguće one koji su jednom prosvijetljeni, i okusili dara nebeskoga, postali zajedničari Duha svetoga,

5. I okusili dobre riječi Božije, i sile onoga svijeta, i otpali,

6. Opet obnoviti na pokajanje, jer sami sebe na novo raspinju i ruže sina Božijega.

7. Jer zemlja koja pije dažd što često na nju pada, i koja ragja povrće dobro onima koji je rade, prima blagoslov od Boga;

8. A koja iznosi trnje i čičak, nepotrebna je i kletve blizu, koja se najposlije sažeže.

9. Ali od vas, ljubazni, nadamo se boljemu i što se drži spasenija, ako i govorimo tako.

10. Jer Bog nije nepravedan da zaboravi djelo vaše i trud ljubavi koju

pokazaste u ime njegovo, posluživši svetima i služeći.

11. Ali želimo da svaki od vas pokaže to isto staranje da se nad održi tvrdo do samoga kraja;

12. Da ne budete ljenivi, nego da se ugledate na one koji vjerom i trpljenjem dobijaju obećanja.

13. Jer kad Bog Avraamu obeća, ne imajući ničim većijem da se zakune, zakle se sobom,

14. Govoreći : zaista blagosiljajući blagosloviću te, i umnožavajući umnožiću te.

15. I tako trpeći dugo, dobi obećanje.

16. Jer se ljudi većijem kunu, i svakoj njihovoj svagji svršetak je zakletva za potvrgjenje.

17. Za to i Bog kad šćaše našljednicima obećanja obilnije da pokaže tvrgju savjeta svojega, učini posrednika kletvu :

18. Da bi u dvjema nepokolebljivijem stvarima, u kojima Bogu nije moguće slagati, imali jaku utjehu mi koji smo pribjegli da se uhvatimo za nad koji *nam* je dan,

19. Koji imamo kao tvrd i pouzdan lenger duše, koji ulazi i za najdalje zavjese,

20. Gdje Isus ugje naprijed za nas, postavši poglavar sveštenički do vijeka po redu Melhisedekovu.

GLAVA 7.

Jer ovaj Melhisedek bješe car Salimski, sveštenik Boga najvišega, koji srete Avraama kad se vraćaše s boja carêvâ, i blagoslovi ga;

2. Kojemu i Avraam dade desetak od svega. Prvo dakle znači car pravde, po tom i car Salimski, to jest car mira;

3. Bez oca, bez matere, bez roda, ne imajući ni početka danima, ni svršetka životu, a isporegjen sa sinom Božijim, i ostaje sveštenik do vijeka.

4. Ali pogledajte koliki je ovaj kome je i Avraam patrijar dao desetak od plijena.

5. Istina, i oni od sinova Levijevijeh koji primiše sveštenstvo, imaju zapovijest da uzimaju po zakonu desetak od naroda, to jest braće svoje, ako su i izišli iz bedara Avraamovijeh.

6. Ali onaj koji se ne broji od njihova roda, uze desetak od Avraama, i blagoslovi onoga koji ima obećanje.

7. Ali bez svakoga izgovora manje blagoslovi veće.

8. I tako ovdje uzimaju desetak ljudi koji umiru, a onamo onaj za kojega se posvjedoči da živi.

9. I, da ovako rečem, Levije koji uze desetak, dao je desetak kroz Avraama :

10. Jer bijaše još u bedrima očinima kad ga srete Melhisedek.

11. Ako je dakle savršenstvo postalo kroz Levitsko sveštenstvo (jer je narod pod njim zakon primio), kaka je još potreba bila govoriti da će drugi sveštenik postati po redu Melhisedekovu a ne po redu Aronovu?

12. Jer kad se promijeni sveštenstvo, mora se i zakon promijeniti.

13. Jer za koga se ovo govori on je od drugoga koljena, od kojega niko ne pristupi k oltaru.

14. Jer je poznato da Gospod naš od koljena Judina izigje, za koje koljeno Mojsije ne govori ništa o sveštenstvu.

15. I još je više poznato da će po redu Melhisedekovu drugi sveštenik postati,

16. Koji nije postao po zakonu tjelesne zapovijesti nego po sili života vječnoga.

17. Jer svjedoči : ti si sveštenik va vijek po redu Melhisedekovu.

18. Tako se ukida pregjašnja zapovijest, što bi slaba i zaludna.

19. Jer zakon nije ništa savršio; a postavi bolji nad, kroz koji se približujemo k Bogu.

20. I još ne bez zakletve;

21. Jer oni bez zakletve postaše sveštenici; a ovaj sa zakletvom kroz onoga koji mu govori : zakle se Gospod i ne će se raskajati : ti si sveštenik va vijek po redu Melhisedekovu.

22. Toliko boljega zavjeta posta Isus jamac.

23. I oni mnogi biše sveštenici, jer im smrt ne dade da ostanu.

24. A ovaj, budući da ostaje va vijek, ima vječno sveštenstvo.

25. Za to i može va vijek spasti one koji krozanj dolaze k Bogu, kad svagda živi da se može moliti za njih.

26. Jer takov nama trebaše poglavar sveštenički : svet, bezazlen, čist, odvo-

jen od grješnika, i koji je bio više nebesa ;

27. Kojemu nije potrebno svaki dan, kao svešteničima, najprije za svoje grijehe žrtve prinositi, a po tom za narodne, jer on ovo učini jednom, kad sebe prinese.

28. Jer zakon postavlja ljude za svešteničke koji imaju slabost ; a riječ zakletve koja je rečena po zakonu, *postavi* sina va vijek savršena.

GLAVA 8.

A ovo je glava od toga što govorimo : imamo takovoga poglavara svešteničkoga koji sjede s desne strane prijestola veličine na nebesima ;

2. Koji je sluga svetinjama i istinitoj skiniji, koju načini Gospod, a ne čovjek.

3. Jer se svaki poglavar svešteničkí postavlja da prinosi dare i žrtve ; za to valja da i ovaj što ima što će prinijeti.

4. Jer da je na zemlji, ne bi bio svešteník, kad imaju svešteníci koji prinose dare po zakonu,

5. Koji služe obličju i sjenu nebeskijeh stvari, kao što bi rečeno Mojsiju kad šćaše skiniju da načini : gledaj, reče, da načiniš sve po prilici koja ti je pokazana na gori.

6. A sad dobi bolju službu, kao što je i posrednik boljega zavjeta, koji se na boljijem obećanjima utvrdi.

7. Jer da je onaj prvi bez mane bio, ne bi se drugome tražilo mjesta.

8. Jer kudeći ih govori : evo dani idu, govori Gospod, i načiniću s domom Izrailjevijem i s domom Judinijem nov zavjet ;

9. Ne po zavjetu koji načinih s ocevima njihovima u onaj dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje Misirske ; jer oni ne ostaše u zavjetu mome, i ja ne marih za njih, govori Gospod.

10. Jer je ovo zavjet koji ću načiniti s domom Izrailjevijem poslije onijeh dana, govori Gospod ; daću zakone svoje u misli njihove, i na srcima njihovima napisaću ih, i biću im Bog, i oni će biti meni narod.

11. I ni jedan ne će učiti svojega bližnjega, i ni jedan brata svojega, govoreći : poznaj Gospoda ; jer će me svi poznati od maloga do velikoga megju njima.

12. Jer ću biti milostiv nepravdama njihovima, i grijeha njihovijeh i bezakonja njihovijeh ne ću više spominjati.

13. A kad veli : nov *zavjet*, prvi načini vethijem ; a što je vetho i ostarjelo, blizu je kraja.

GLAVA 9.

Tako i prvi *zavjet* imaše pravde bogomoljstva i svetinju zemaljsku.

2. Jer skinija bijaše načinjena prva, u kojoj bijaše svijetnjak i trpeza i postavljeni hljebovi, što se zove svetinja.

3. A za drugijem zavjesom bijaše skinija, koja se zove svetinja nad svetinjama,

4. Koja imaše zlatnu kadionicu, i kovčeg zavjeta okovan svuda zlatom, u kome bijaše zlatan sud s manom, i palica Aronova, koja se bješe omladila, i ploče zavjeta.

5. A više njega bijahu heruvimi slave, koji osjenjavahu oltar ; o čemu se ne može sad govoriti redom.

6. A kad ovo bijaše tako uregjeno, ulažahu svešteníci svagda u prvu skiniju i savršivahu službu Božiju.

7. A u drugu ulažaše jednom u godini sam poglavar svešteníčki, ne bez krvi, koju prinosi za sebe i za narodna neznanja.

8. Ovijem pokazivaše Duh sveti da se još nije otvorio put svetijeh, dokle prva skinija stoji ;

9. Koja ostade prilika za sadašnje vrijeme, u koje se prinose dari i žrtve, i ne mogu da savrše po savjesti onoga koji služi,

10. Osim u jelima i pićima, i različnom umivanju i pravdanju tijela, koje je postavljeno do vremena popravljenja.

11. Ali došavši Hristos, poglavar svešteníčki dobara koja će doći, kroz bolju i savršeniju skiniju, koja nije rukom gragjena, to jest, nije ovoga stvorenja,

12. Ni s krvlju jarčijom, niti telećom, nego kroz svoju krv ugje jednom u svetinju, i nagje vječni otkup.

13. Jer ako krv junčija i jarčija, i pepeo juničin, pokropivši njom opoganjene, osvećuje na tjelesnu čistotu ;

14. A kamo li ne će krv Hrista, koji

Duhom svetijem sebe prinese bez krivice Bogu, očistiti savjest našu od mrtvijeh djela, da služimo Bogu živome i istinome?

15. I za to je novome zavjetu posrednik, da kroz smrt, koja bi za otkup od prestupaka u prvome zavjetu, obećanje vječnoga našljedstva prime zvani.

16. Jer gdje je zavjet valja da bude i smrt onoga koji čini zavjet.

17. Jer je zavjet po smrti potvrgjen : budući da nema nikake sile dok je živ onaj koji ga je načinio.

18. Jer ni prvi nije utvrgjen bez krvi.

19. Jer kad Mojsije izgovori sve zapovijesti po zakonu svemu narodu, *onda* uze krvi jarčije i teleće, s vodom i vunom crvenom i isopom, te pokropi i knjigu i sav narod

20. Govoreći : Ovo je krv zavjeta koji Bog načini s vama.

21. A tako i skiniju i sve sudove službene pokropi krvlju.

22. I gotovo sve se krvlju čisti po zakonu, i bez proljeva krvi ne biva oproštenje.

23. Tako je trebalo da se obličja nebeskijeh ovima čiste, a sama nebeska boljijem žrtvama od ovijeh.

24. Jer Hristos ne ugje u rukotvorenu svetinju, koja je prilika prave, nego u samo nebo, da se pokaže sad pred licem Božijim za nas;

25. Niti da mnogo puta prinosi sebe, kao što poglavar sveštenički ulazi u svetinju svake godine s krvlju tugjom;

26. Inače bi on morao mnogo puta stradati od postanja svijeta; a sad jednom na svršetku vijeka javi se da svojom žrtvom satre grijeh.

27. I kao što je ljudima odregjeno jednom umrijeti, a po tom sud :

28. Tako se i Hristos jednom prinese, da uzme mnogijeh grijehe; a drugom će se javiti bez grijeha na spasenije onima koji ga čekaju.

GLAVA 10.

Jer zakon imajući sjen dobara koja će doći, a ne samo obličje stvari, ne može nikada savršiti one koji pristupaju svake godine i prinose one iste žrtve.

2. Inače bi prestale prinositi se, kad oni koji služe ne bi više imali nikake savjesti za grijehe, kad se jednom očiste;

3. Nego se njima svake godine čini spomen za grijehe.

4. Jer krv junčija i jarčija ne može uzeti grijeha.

5. Za to ulazeći u svijet govori : žrtva i darova nijesi htio, ali si mi tijelo pripravio.

6. Žrtve i prilozi za grijeh nijesu ti bili ugodni.

7. Tada rekoh : evo dogjoh, u početku knjige pisano je za mene, da učinim volju tvoju, Bože.

8. I više kazavši : priloga i prinosa i žrtava, i *žrtava* za grijehe nijesi htio, niti su ti bili ugodni, što se po zakonu prinose;

9. Tada reče : evo dogjoh da učinim volju tvoju, Bože. Ukida prvo da postavi drugo.

10. Po kojoj smo volji mi osvećeni prinosom tijela Isusa Hrista jednom.

11. I svaki sveštenik stoji svaki dan služeći i jedne žrtve mnogo puta prinoseći koje nikad ne mogu uzeti grijeha.

12. A on prinesavši jedinu žrtvu za grijehe sjedi svagda s desne strane Bogu,

13. Čekajući dalje dok se polože neprijatelji njegovi podnožje nogama njegovima.

14. Jer jednijem prinosom savršio je va vijek one koji bivaju osvećeni.

15. A svjedoči nam i Duh sveti; jer kao što je naprijed kazano :

16. Ovo je zavjet koji ću načiniti s njima poslije onijeh dana, govori Gospod : daću zakone svoje u srca njihova, i u mislima njihovijem napisaću ih;

17. I grijeha njihovijeh i bezakonja njihovijeh ne ću više spomijati.

18. A gdje je oproštenje ovijeh ondje više nema priloga za grijehe.

19. Imajući dakle slobodu, braćo, ulaziti u svetinju krvlju Isusa Hrista, putem novijem i živijem,

20. Koji nam je obnovio zavjesom, to jest, tijelom svojijem,

21. I sveštenika velikoga nad domom Božijim :

22. Da pristupamo s istinitijem srcem u punoj vjeri, očišćeni u srcima od zle savjesti, i umiveni po tijelu vodom čistom;

23. Da se držimo tvrdo priznanja nada: jer je vjeran onaj koji je obećao;
24. I da razumijevamo jedan drugoga u podbunjivanju k ljubavi i dobrijem djelima,
25. Ne ostavljajući skupštine svoje, kao što neki imaju običaj, nego jedan drugoga svjetujući, i toliko većma koliko vidite da se približuje dan *sudni*.
26. Jer kad mi griješimo navalice pošto smo primili poznanje istine, nema više žrtve za grijehe;
27. Nego strašno čekanje suda, i revnost ognja koji će da pojede one koji se suprote.
28. Ko prestupi zakon Mojsijev, bez milosti umire kod dva ili tri svjedoka.
29. Koliko mislite da će gore muke zaslužiti onaj koji sina Božijega pogazi, i krv zavjeta kojom se osveti za poganu uzdrži, i Duha blagodati naruži?
30. Jer znamo onoga koji reče: moja je osveta, ja ću vratiti, govori Gospod; i opet: Gospod će suditi narodu svojemu.
31. Strašno je upasti u ruke Boga živoga.
32. Opominjite se pak prvijeh dana svojijeh, u koje se prosvijetliste i mnogu borbu stradanja podnesoste,
33. Koje postavši gledanje sa sramota i nevolja, a koje postavši drugovi onima koji žive tako.
34. Jer se na okove moje sažaliste, i dadoste s radošću da se razgrabi vaše imanje, znajući da imate sebi imanje bolje i nepropadljivo na nebesima.
35. Ne odbacujte dakle slobode svoje, koja ima veliku platu.
36. Jer vam je trpljenje od potrebe da volju Božiju savršivši primite obećanje.
37. Jer još malo, vrlo malo, pak će doći onaj koji treba da dogje i ne će odocniti.
38. A pravednik življeće od vjere; ako li odstupi ne će biti po volji moje duše.
39. A mi, braćo, nijesmo od onijeh koji odstupaju na pogibao, nego od onijeh koji vjeruju da spasu duše.

GLAVA 11.

Vjera je pak tvrdo čekanje onoga čemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo.

2. Jer u njoj stari dobiše svjedočanstvo.
3. Vjerom poznajemo da je svijet riječju Božijom svršen, da je *sve* što vidimo iz ništa postalo.
4. Vjerom prinese Avelj Bogu veću žrtvu nego Kain, kroz koju dobi svjedočanstvo da je pravednik, kad Bog posvjedoči za dare njegove; i kroz nju on mrtav još govori.
5. Vjerom bi Enoh prenesen da ne vidi smrti; i ne nagje se, jer ga Bog premjesti, jer prije nego ga premjesti, dobi svjedočanstvo da ugodi Bogu.
6. A bez vjere nije moguće ugoditi Bogu; jer onaj koji hoće da dogje k Bogu, valja da vjeruje da ima *Bog* i da plaća onima koji ga traže.
7. Vjerom Noje primivši zapovijest i pobojavši se onoga šta još ne vidje, načini kovčeg za spasenije doma svojega, kojijem osudi *sav* svijet, i posta našljednik pravde po vjeri.
8. Vjerom posluša Avraam kad bi pozvan da izigje u zemlju koju šćaše da primi u našljedstvo, i izigje ne znajući kuda ide.
9. Vjerom dogje Avraam u zemlju obećanu, kao u tugju, i u kolibama življaše s Isakom i s Jakovom, sunašljednicima obećanja toga.
10. Jer čekaše grad koji ima temelje, kojemu je zidar i tvorac Bog.
11. Vjerom i sama Sara nerotkinja primi silu da zatrudni, i rodi preko vremena starosti; jer držaše za vjerna onoga koji obeća.
12. Za to se i rodiše od jednoga, još *gotovo* mrtvoga, kao zvijezde nebeske mnoštvom, i kao nebrojeni pijesak pokraj mora.
13. U vjeri pomriješe svi ovi ne primivši obećanja, nego ga vidjevši iz daleka, i poklonivši mu se, i priznavši da su gosti i došljaci na zemlji.
14. Jer koji tako govore pokazuju da traže otačanstva.
15. I da bi se oni opomenuli onoga iz kojega izigjoše, imali bi vrijeme da se vrate.
16. Ali sad bolje žele, to jest nebesko. Za to se Bog ne stidi njih nazivati se Bog njihov; jer im pripravi grad.
17. Vjerom privede Avraam Isaka kad

bi kušan, i jedinorodnoga prinošaše,
pošto bješe primio obećanje,
18. U kojemu bješe kazano: u Isaku nazvaće ti se sjeme;
19. Pomislivši da je Bog kadar i iz mrtvijeh vaskrsnuti; za to ga i uze za priliku.
20. Vjerom blagoslovi Isak Jakova i Isava u stvarima koje će doći.
21. Vjerom blagoslovi Jakov umirući svakoga sina Josifova, i pokloni se vrhu palice njegove.
22. Vjerom se opominja Josif umirući izlaska sinova Izrailjevijeh, i zapovijeda za kosti svoje.
23. Vjerom Mojsija, pošto se rodi, kriše tri mjeseca roditelji njegovi, jer vidješe krasno dijete, i ne pobojaše se zapovijesti careve.
24. Vjerom Mojsije, kad bi veliki, ne htjede da se naziva sin kćeri Faraonove;
25. I volje stradati s narodom Božijim, nego li imati zemaljsku sladost grijeha:
26. Državši sramotu Hristovu za veće bogastvo od svega blaga Misirskoga; jer gledaše na platu.
27. Vjerom ostavi Misir, ne pobojavši se ljutine careve; jer se držaše onoga koji se ne vidi, kao da ga vigjaše.
28. Vjerom učini pashu i proljev krvi, da se onaj koji gubljaše prvorogjene ne dotakne do njih.
29. Vjerom prijegjoše crveno more kao po suhoj zemlji; koje i Misirci okušavši potopiše se.
30. Vjerom padoše zidovi Jerihonski, kad se obilazi oko njih sedam dana.
31. Vjerom Raav kurva ne pogibe s nevjernicima, primivši uhode s mirom, i izvedavši ih drugijem putem.
32. I šta ću još da kažem? Jer mi ne bi dostalo vremena kad bih stao pripovijedati o Gedeonu, i o Varaku i Samsonu i Jeftaju, o Davidu i Samuilu, i o drugijem prorocima,
33. Koji vjerom pobijediše carstva, učiniše pravdu, dobiše obećanja, zatvoriše usta lavovima,
34. Ugasiše silu ognjenu, utekoše od oštrica mača, ojačaše od nemoći, postaše jaki u bitkama, rastjeraše vojske tugje;
35. Žene primiše svoje mrtve iz vaskrsenija; a drugi biše pobijeni, ne primivši izbavljenja, da dobiju bolje vaskrsenije;
36. A drugi ruganje i boj podnesoše, pa još i okove i tamnice;
37. Kamenjem pobijeni biše, pretrveni biše, iskušani biše, od mača pomriješe; idoše u kožusima i u kozijim kožama, u sirotinji, u nevolji, u sramoti;
38. Kojijeh ne bijaše dostojan svijet, po pustinjama potucaše se, i po gorama i po pećinama i po rupama zemaljskijem.
39. I ovi svi dobivši svjedočanstvo vjerom ne primiše obećanja;
40. Jer Bog nešto bolje za nas odredi; da ne prime bez nas savršenstva.

GLAVA 12.

Za to dakle i mi imajući oko sebe toliku gomilu svjedoka, da odbacimo svako breme i grijeh koji je za nas prionuo, i s trpljenjem da trčimo u bitku koja nam je odregjena,
2. Gledajući na načelnika vjere i svršitelja Isusa, koji mjesto odregjene sebi radosti pretrplje krst, ne mareći za sramotu, i sjede s desne strane prijestola Božijega.
3. Pomislite dakle na onoga koji je takovo protivljenje protiv sebe od grješnîkâ podnio, da ne oslabe duše vaše i da vam ne dotuži.
4. Jer još do krvi ne dogjoste boreći se protiv grijeha,
5. I zaboraviste utjehu koju vam govori, kao sinovima: sine moj! ne puštaj u nemar karanja Gospodnja, niti gubi volje kad te on pokara;
6. Jer koga ljubi Gospod onoga i kara; a bije svakoga sina kojega prima.
7. Ako trpite karanje, kao sinovima pokazuje vam se Bog: jer koji je sin kojega otac ne kara?
8. Ako li ste bez karanja, u kojemu svi dijel dobiše, daklem ste kopilad, a ne sinovi.
9. Ako su nam dakle tjelesni ocevi naši karači, i bojimo ih se, kako da ne slušamo oca duhôvâ, da živimo?
10. Jer oni za malo dana, kako im ugodno bješe, karahu nas; a ovaj na korist, da dobijemo dijel od njegove svetinje.
11. Jer svako karanje kad biva ne čini se da je radost, nego žalost; ali

poslije daće miran rod pravde onima koji su naučeni njime.

12. Za to oslabljene ruke i oslabljena koljena ispravite,

13. I staze poravnite nogama svojima, da ne svrne što je hromo, nego još da se iscijeli.

14. Mir imajte i svetinju sa svima; bez ovoga niko ne će vidjeti Gospoda.

15. Gledajte da ko ne ostane bez blagodati Božije: da ne uzraste kakav korijen grčine, i ne učini pakost, i tijem da se mnogi ne opogane.

16. Da ne bude ko kurvar ili opoganjen, kao Isav, koji je za jedno jelo dao prvorodstvo svoje.

17. Jer znate da je i po tom, kad šćaše da primi blagoslov, odbačen; jer pokajanje ne nagje mjesta, ako ga i sa suzama tražaše.

18. Jer ne pristupiste ka gori koja se može opipati, i ognju razgorjelom, oblaku, i pomrčini, i oluji,

19. I trubnom glasu, i glasu rijèčî, kojega se odrekoše oni koji čuše, da ne čuju više riječi;

20. Jer ne mogahu da podnesu ono što se zapovijedaše: ako se i zvijer dotakne do gore, biće kamenjem ubijena.

21. I tako strašno bješe ono što se vidje da Mojsije reče: uplašio sam se i drkćem.

22. Nego pristupiste k Sionskoj gori, i ka gradu Boga živoga, Jerusalimu nebeskome, i mnogijem hiljadama angjela,

23. K saboru i crkvi prvorodnijeh koji su napisani na nebesima, i Bogu, sudiji sviju, i duhovima savršenijeh pravednika,

24. I k Isusu, posredniku zavjeta novoga, i krvi kropljenja, koja bolje govori nego Aveljeva.

25. Ali gledajte da se ne odrečete onoga koji govori; jer kad oni ne utekoše koji se odrekoše onoga koji prorokovaše na zemlji, a kamo li mi koji se odričemo nebeskoga,

26. Kojega glas potrese onda zemlju, a sad obeća govoreći: još jednom ja ću potresti ne samo zemlju nego i nebo.

27. A što *veli*: još jednom, pokazuje da će se ukinuti ono što se pomiče, kao stvoreno, da ostane ono što se ne pomiče.

28. Za to, primajući carstvo nepokolebano, da imamo blagodat kojom služimo za ugodnost Bogu, s poštovanjem i sa strahom.

29. Jer je Bog naš oganj koji spaljuje.

GLAVA 13.

Ljubav bratinska da ostane *megju vama*.

2. Gostoljubivosti ne zaboravljajte; jer neki ne znajući iz gostoljubivosti primiše angjele na konak.

3. Opominjite se sužanja kao da ste s njima svezani, onijeh kojima se nepravda čini kao da ste i sami u tijelu.

4. Ženidbu da drže svi u časti, i postelja ženidbena da bude čista; a kurvarima i preljubočincima sudiće Bog.

5. Ne budite srebroljupci; budite zadovoljni onijem što imate. Jer on reče: ne ću te ostaviti, niti ću od tebe odstupiti;

6. Tako da smijemo govoriti: Gospod je moj pomoćnik, i ne ću se bojati; šta će mi učiniti čovjek?

7. Opominjite se svojijeh učitelja koji vam kazivaše riječ Božiju; gledajte na svršetak njihova življenja, i ugledajte se na vjeru njihovu.

8. Isus Hristos juče je i danas onaj isti i va vijek.

9. U nauke tugje i različne ne pristajte; jer je dobro blagodaću utvrgjivati srca, a ne jelima, od kojijeh ne imaše koristi oni koji življeše u njima.

10. Imamo pak oltar od kojega oni ne smiju jesti koji služe skiniji.

11. Jer kojijeh životinja krv unosi poglavar svešteničkí u svetinju za grijehe, onijeh se tjelesa spaljuju izvan okola.

12. Za to Isus, da osveti narod krvlju svojom, izvan grada postrada.

13. Za to dakle da izlazimo k njemu izvan okola, noseći njegovu sramotu.

14. Jer ovdje nemamo grada koji će ostati, nego tražimo onaj koji će doći.

15. Kroz njega dakle da svagda prinosimo Bogu žrtvu hvale, to jest, plod usana koje priznaju ime njegovo.

16. A dobro činiti i davati milostinju ne zaboravljajte; jer se takovijem žrtvama ugagja Bogu.

17. Slušajte učitelje svoje i pokoravajte im se, jer se oni staraju za duše vaše, kao koji će dati odgovor, da to s radošću čine, a ne uzdišući; jer vam ovo ne pomaže.

18. Molite se Bogu za nas. Jer se nadamo da imamo dobru savjest, starajući se u svemu dobro da živimo.

19. A odviše molim činite ovo, da bih se prije vratio k vama.

20. A Bog mira, koji izvede iz mrtvijeh velikoga pastira ovcama, krvlju zavjeta vječnoga, Gospoda našega Isusa Hrista,

21. Da vas savrši u svakome djelu dobrom, da učinite volju njegovu, čineći u vama što je ugodno pred njim, kroz Isusa Hrista, kojemu slava va vijek vijeka. Amin.

22. Molim vas pak, braćo, primite riječ poučenja; jer u kratko napisah i poslah vam.

23. Znajte da je otišao naš brat Timotije, s kojijem, ako skoro dogje, vidjeću vas.

24. Pozdravite sve učitelje svoje i sve svete. Pozdravljaju vas *braća*, koja su iz Talijanske.

25. Blagodat sa svima vama. Amin.

SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JAKOVA.

GLAVA 1.

Od Jakova, Boga i Gospoda Isusa Hrista sluge, svima dvanaest koljena rasijanijem *po svijetu* pozdravlje.

2. Svaku radost imajte, braćo moja, kad padate u različne napasti,

3. Znajući da kušanje vaše vjere gradi trpljenje;

4. A trpljenje neka djelo dovršuje, da budete savršeni i cijeli bez i kake mane.

5. Ako li kome od vas nedostaje premudrosti, neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga, i daće mu se;

6. Ali neka ište s vjerom, ne sumnjajući ništa; jer koji se sumnja on je kao morski valovi, koje vjetrovi podižu i razmeću.

7. Jer takovi čovjek neka ne misli da će primiti što od Boga.

8. Koji dvoumi nepostojan je u svima putovima svojijem.

9. A poniženi brat neka se hvali visinom svojom;

10. A bogati svojom poniznošću; jer će proći kao cvijet travni.

11. Jer sunce ogrija s vrućinom, i osuši travu, i cvijet njezin otpade, i krasota lica njezina pogibe; tako će i bogati u hogjenu svojemu uvenuti.

12. Blago čovjeku koji pretrpi napast; jer kad bude kušan primiće vijenac života, koji Bog obreče onima koji ga ljube.

13. Ni jedan kad se kuša da ne govori: Bog me kuša; jer se Bog ne može zlom iskušati, i on ne kuša nikoga;

14. Nego svakoga kuša njegova slast, koja ga vuče i mami.

15. Tada zatrudnjevši slast ragja grijeh; a grijeh učinjen ragja smrt.

16. Ne varajte se, ljubazna braćo moja

17. Svaki dobri dar i svaki poklon savršeni od ozgo je, dolazi od oca svjetlosti, u kojega nema promjenjivanja ni mijenjanja vidjela i mraka;

18. Jer nas dragovoljno porodi riječju istine, da budemo novina od njegova stvorenja.

19. Za to, ljubazna braćo moja, neka bude svaki čovjek brz čuti a spor govoriti i spor srditi se;

20. Jer srdnja čovječija ne čini pravde Božije.

21. Za to odbacite svaku nečistotu i suvišak zlobe, i s krotošću primite usagjenu riječ koja može spasti duše vaše.

22. Budite pak tvorci riječi, a ne samo slušači, varajući sami sebe.

23. Jer ako ko sluša riječ a ne tvori, on je kao čovjek koji gleda lice tijela svojega u ogledalu;

24. Jer se ogleda pa otide, i odmah zaboravi kakav bješe.

25. Ali koji providi u savršeni zakon slobode i ostane *u njemu*, i ne bude zaboravni slušač, nego tvorac djela, onaj će biti blažen u djelu svojemu.

26. Ako koji od vas misli da vjeruje

i ne zauzdava jezika svojega, nego vara srce svoje, njegova je vjera uzalud.

27. Jer vjera čista i bez mane pred Bogom i ocem jest ova : obilaziti sirote i udovice u njihovijem nevoljama, i držati sebe neopoganjena od svijeta.

GLAVA 2.

Braćo moja! u vjeri Gospoda našega slavnoga Isusa Hrista ne gledajte ko je ko;

2. Jer ako dogje u crkvu vašu čovjek sa zlatnijem prstenom i u svijetloj haljini, a dogje i siromah u rgjavoj haljini,

3. I pogledate na onoga u svijetloj haljini, i rečete mu : ti sjedi ovdje lijepo, a siromahu rečete : ti stani tamo, ili sjedi ovdje niže podnožja mojega;

4. I ne rasudiste u sebi, nego biste sudije zlijeh pomisli.

5. Čujte, ljubazna braćo moja, ne izabra li Bog siromahe ovoga svijeta da budu bogati vjerom, i našljednici carstva koje obreče onima koji njega ljube?

6. A vi osramotiste siromaha. Nijesu li to bogati koji vas muče i vuku vas na sudove?

7. Ne hule li oni na dobro ime vaše kojijem ste se nazvali?

8. Ako dakle zakon carski izvršujete po pismu : ljubi bližnjega kao samoga sebe, dobro činite;

9. Ako li gledate ko je ko, grijeh činite, i bićete pokarani od zakona kao prestupnici;

10. Jer koji sav zakon održi a sagriješi u jednome, kriv je za sve.

11. Jer onaj koji je rekao : ne čini preljube, rekao je i : ne ubij. Ako dakle ne učiniš preljube a ubiješ, postao si prestupnik zakona.

12. Tako govorite i tako tvorite kao oni koji će zakonom slobode biti sugjeni;

13. Jer će onome biti sud bez milosti koji ne čini milosti; i hvali se milost na sudu.

14. Kakva je korist, braćo moja, ako ko reče da ima vjeru a djêlâ nema? Zar ga može vjera spasti?

15. Ako, na priliku, brat ili sestra goli budu, ili nemaju šta da jedu,

16. I reče im koji od vas : idite s mirom, grijte se, i nasitite se, a ne da im potrebe tjelesne, šta pomaže?

17. Tako i vjera ako nema djêlâ, mrtva je po sebi.

18. No može ko reći : ti imaš vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi vjeru svoju bez djela svojijeh, a ja ću tebi pokazati vjeru svoju iz djela svojijeh.

19. Ti vjeruješ da je jedan Bog; dobro činiš; i gjavoli vjeruju, i drkću.

20. Ali hoćeš li razumjeti, o čovječe sujetni! da je vjera bez djêlâ mrtva?

21. Avraam otac naš ne opravda li se djelima kad prinese Isaka sina svojega na oltar?

22. Vidiš li da vjera pomože djelima njegovijem, i kroz djela savrši se vjera?

23. I izvrši se pismo koje govori : Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu, i prijatelj Božij nazva se.

24. Vidite li dakle da se djelima pravda čovjek a ne samom vjerom?

25. A tako i Raav kurva ne opravda li se djelima kad primi uhode, i izvede ih drugijem putem?

26. Jer kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je i vjera bez dobrijeh djela mrtva.

GLAVA 3.

Ne tražite, braćo moja, da budete mnogi učitelji, znajući da ćemo većma biti osugjeni,

2. Jer svi pogrješujemo mnogo puta. Ali ko u riječi ne pogrješuje, onaj je savršen čovjek, može zauzdati i sve tijelo.

3. Jer gle, i konjma mećemo žvale u usta da nam se pokoravaju, i sve tijelo njihovo okrećemo.

4. Gle i lagje, ako su i velike i silni ih vjetrovi gone, okreću se malom krmicom kuda hoće onaj koji upravlja.

5. A tako je i jezik mali ud, i mnogo čini. Gle, mala vatra, i kolike velike šume sažeže.

6. I jezik je vatra, svijet pun nepravde. Tako i jezik živi megju našijem udima, poganeći sve tijelo, i paleći vrijeme života našega, i zapaljujući se od pakla.

7. Jer sav rod zvjerinja i ptica, i bubina i riba, pripitomljava se i pripitomio se rodu čovječijemu;

8. A jezika niko od ljudi ne može

pripitomiti, jer je nemirno zlo, puno ijeda smrtonosnoga.

9. Njim blagosiljamo Boga i oca, i njim kunemo ljude, koji su stvoreni po obličju Božijemu.

10. Iz jednijeh usta izlazi blagoslov i kletva. Ne valja, ljubazna braćo moja, da ovo tako biva.

11. Eda li može izvor iz jedne glave točiti slatko i grko?

12. Može li, braćo moja, smokva masline ragjati ili vinova loza smokve? Tako ni jedan izvor ne daje slane i slatke vode.

13. Ko je megju vama mudar i pametan neka pokaže od dobra življenja djela svoja u krotosti i premudrosti.

14. Ako li imate grku zavist i svagju u srcima svojijem, ne hvalite se, ni lažite na istinu.

15. Ovo nije ona premudrost što silazi od ozgo, nego zemaljska, ljudska, gjavolska.

16. Jer gdje je zavist i svagja ondje je nesloga i svaka zla stvar.

17. A koja je premudrost od ozgo ona je najprije čista, a po tom mirna, krotka, pokorna, puna milosti i dobrijeh plodova, bez hatera, i nelicemjerna.

18. A plod pravde u miru sije se onima koji mir čine.

GLAVA 4.

Otkuda ratovi i raspre megju vama? Ne otuda li, od slasti vašijeh, koje se bore u vašijem udima?

2. Želite i nemate; ubijate i zavidite, i ne možete da dobijete; borite se i vojujete, i nemate, jer ne ištete.

3. Ištete, i ne primate, jer zlo ištete, da u slastima svojijem trošite.

4. Preljubočinci i preljubočinice! ne znate li da je prijateljstvo ovoga svijeta neprijatelstvo Bogu? Jer koji hoće svijetu prijatelj da bude, neprijatelj Božij postaje.

5. Ili mislite da pismo uzalud govori: duh koji u nama živi mrzi na zavist?

6. A on daje veću blagodat. Jer govori: Gospod suproti se ponositima, a poniženima daje blagodat.

7. Pokorite se dakle Bogu, a protivite se gjavolu, i pobjeći će od vas.

8. Približite se k Bogu, i *on* će se približiti k vama. Očistite ruke, grješnici, popravite srca svoja, nepostojani.

9. Budite žalosni i plačite i jaučite: smijeh vaš neka se pretvori u plač, i radost u žalost.

10. Ponizite se pred Gospodom, i podignuće vas.

11. Ne opadajte jedan drugoga, braćo; jer ko opada brata ili osugjuje brata svojega opada zakon i osugjuje zakon, a ako zakon osugjuješ, nijesi tvorac zakona, nego sudija.

12. Jedan je zakonodavac i sudija, koji može spasti i pogubiti; a ti ko si što drugoga osugjuješ?

13. Slušajte sad vi koji govorite: danas ili sjutra poći ćemo u ovaj ili u onaj grad, i sjedićemo ondje jednu godinu, i trgovaćemo i dobijaćemo.

14. Vi koji ne znate šta će biti sjutra. Jer šta je vaš život? On je para, koja se za malo pokaže, a po tom je nestane.

15. Mjesto da govorite: ako Gospod htjedbude, i živi budemo, učinićemo ovo ili ono.

16. A sad se hvalite svojijem ponosom. Svaka je hvala takova zla.

17. Jer koji zna dobro činiti i ne čini, grijeh mu je.

GLAVA 5.

Hodite vi sad bogati, plačite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas.

2. Bogastvo vaše istruhnu, i haljine vaše pojedose moljci;

3. Zlato vaše i srebro zargja, i rgja njihova biće svjedočanstvo na vas: izješće tijelo vaše kao oganj. Stekoste bogastvo u pošljednje dane.

4. Gle, viče plata vašijeh poslenika koji su radili njive vaše i vi ste im otkinuli; i vika žetelaca dogje do ušiju Gospoda Savaota.

5. Veseliste se na zemlji, i nasladiste se; uhraniste srca svoja, kao na dan zaklanja.

6. Osudiste, ubiste pravednika, i ne brani vam se.

7. Trpite dakle, braćo moja, do dolaska Gospodnjega. Gle, težak čeka plemenitoga roda iz zemlje, i rado trpi dok ne primi dažd rani i pozni.

8. Trpite dakle i vi, i utvrdite srca svoja, jer se dolazak Gospodnji približi.

9. Ne uzdišite jedan na drugoga, braćo, da ne budete osugjeni : gle, sudija stoji pred vratima.

10. Uzmite braćo moja, za ugled stradanja proroke koji govoriše u ime Gospoda.

11. Gle, blažene nazivamo one koji pretrplješe. Trpljenje Jovljevo čuste, i pošljedak Gospodnji vidjeste : jer je Gospod milostiv i smiluje se.

12. A prije svega, braćo moja, ne kunite se ni nebom ni zemljom, ni drugom kakvom kletvom ; nego neka bude što jest da, i što nije ne, da ne padnete pod sud.

13. Muči li se ko megju vama, neka se moli Bogu; je li ko veseo, neka hvali Boga.

14. Boluje li ko megju vama, neka dozove starješine crkvene, te neka čitaju molitvu nad njim, i neka ga pomažu uljem u ime Gospodnje.

15. I molitva vjere pomoći će bolesniku, i podignuće ga Gospod ; i ako je grijehe učinio, oprostiće mu se.

16. Ispovijedajte dakle jedan drugome grijehe, i molite se Bogu jedan za drugoga, da ozdravljate ; jer neprestana molitva pravednoga mnogo može pomoći.

17. Ilija bješe čovjek smrtan kao i mi, i pomoli se Bogu da ne bude dažda, i ne udari dažd na zemlji za tri godine i šest mjeseci.

18. I opet se pomoli i nebo dade dažd, i zemlja iznese rod svoj.

19. Braćo ! ako ko od vas zagje s puta istine, i obrati ga ko,

20. Neka zna da će onaj koji obrati grješnika s krivoga puta njegova spasti dušu od smrti, i pokriti mnoštvo grijeha.

PRVA SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PETRA.

GLAVA 1.

Od Petra, apostola Isusa Hrista, izbranijem došljacima, rasijanijem po Pontu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji i Vitiniji ;

2. Po provigjenju Boga oca, svetinjom Duha *dovedenijem* u poslušanje i kropljenje krvi Isusa Hrista : da vam se umnoži blagodat i mir.

3. Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas po velikoj milosti svojoj prerodi za živ nad vaskrsenijem Isusa Hrista iz mrtvijeh,

4. Za našljedstvo nepropadljivo, koje ne će istruhnuti ni uvenuti, sačuvano na nebesima za vas,

5. Koje je sila Božija vjerom sačuvala za spasenije, pripravljeno da se javi u pošljednje vrijeme ;

6. Kojemu radujte se, premda ste sad malo (gdje je potrebno) žalosni u različnijem napastima,

7. Da se kušanje vaše vjere mnogo vrednije od zlata propadljivoga koje se kuša ognjem nagje na hvalu i čast i slavu, kad se pokaže Isus Hristos ;

8. Kojega ne vidjevši ljubite, i kojega sad ne gledajući no vjerujući ga radujete se radošću neiskazanom i proslavljenom,

9. Primajući kraj svoje vjere, spasenije dušama.

10. Koje spasenije tražiše i ispitivaše zanj proroci, koji za vašu blagodat prorekoše ;

11. Ispitujući u kakovo ili u koje vrijeme javljaše Duh Hristov u njima, naprijed svjedočeći za Hristove muke i za slave po tome ;

12. Kojima se otkri da ne samijem sebi nego nama služahu ovijem što vam se sad javi po onima koji vam propovjediše jevangjelje poslanijem s neba Duhom svetijem, u koje angjeli žele zaviriti.

13. Za to, ljubazni, zapregnuvši bedra svojega uma budite trijezni, i za cijelo se nadajte blagodati koja će vam se prinijeti kad dogje Isus Hristos.

14. Kao poslušna djeca, ne vladajući

se po prvijem željama u svojemu neznanju,

15. Nego po svecu koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju.

16. Jer je pisano : budite sveti, jer sam ja svet.

17. I ako zovete ocem onoga koji, ne gledajući ko je ko, sudi svakome po djelu, provodite vrijeme svojega življenja sa strahom,

18. Znajući da se propadljivijem srebrom ili zlatom ne iskupiste iz sujetnoga svojeg življenja, koje ste vidjeli od otaca ;

19. Nego skupocjenom krvlju Hrista, kao bezazlena i prečista jagnjeta ;

20. Koji je odregjen još prije postanja svijeta, a javio se u pošljednja vremena vas radi,

21. Koji kroz njega vjerujete Boga koji ga podiže iz mrtvijeh, i dade mu slavu, da bi vaša vjera i nadanje bilo u Boga.

22. Duše svoje očistivši u poslušanju istine Duhom za bratoljublje nedvolično, od čista srca ljubite dobro jedan drugoga,

23. Kao prerogjeni ne od sjemena koje truhne, nego od onog koje ne truhne, riječju živoga Boga, koja ostaje do vijeka.

24. Jer je svako tijelo kao trava, i svaka slava čovječija kao cvijet travni : osuši se trava, i cvijet njezin otpade ;

25. Ali riječ Gospodnja ostaje do vijeka. A ovo je riječ što je objavljena megju vama.

GLAVA 2.

Odbacite dakle svaku pakost i svaku prijevaru i licemjerje i zavist i sva opadanja,

2. I budite željni razumnoga i pravoga mlijeka, kao novorogjena djeca, da o njemu uzrastete za spasenije ;

3. Jer okusiste da je blag Gospod.

4. Kad dogjete k njemu, kao kamenu živu, koji je, istina, od ljudi odbačen, ali od Boga izabran i pribran :

5. I vi kao živo kamenje zidajte se u kuću duhovnu i sveštenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu povoljni, kroz Isusa Hrista.

6. Jer u pismu stoji napisano : evo mećem u Sionu kamen krajeugalan izbrani i skupocjeni ; i ko njega vjeruje ne će se postidjeti.

7. Vama dakle koji vjerujete čast je ; a onima koji se protive kamen koji odbaciše zidari on posta glava od ugla, i kamen spoticanja, i stijena sablazni :

8. Na koji se i spotiču koji se protive riječi, na što su i odregjeni.

9. A vi ste izbrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrodjetelji onoga koji vas dozva iz tame k čudnome vidjelu svome.

10. Koji nekad ne bijaste narod, a sad ste narod Božij ; koji ne bijaste pomilovani, a sad ste pomilovani.

11. Ljubazni ! molim *vas*, kao došljake i goste, da se čuvate od tjelesnijeh želja, koje vojuju na dušu.

12. A vladajte se dobro megju neznabošcima, da bi za ono za što vas opadaju kao zločince, vidjevši *vaša* dobra djela, hvalili Boga u dan pohogjenja.

13. Budite dakle pokorni svakoj vlasti čovječijoj, Gospoda radi : ako caru, kao gospodaru ;

14. Ako li knezovima, kao njegovijem poslanicima za osvetu zločincima, a za hvalu dobrotvorima.

15. Jer je tako volja Božija da dobrijem djelima zadržavate neznanje bezumnijeh ljudi,

16. Kao slobodni, a ne kao da biste imali slobodu za pokrivač pakosti, nego kao sluge Božije.

17. Poštujte svakoga : braću ljubite, Boga se bojte, cara poštujte.

18. Sluge ! budite pokorni sa svakijem strahom gospodarima ne samo dobrima i krotkima nego i zlima.

19. Jer je ovo ugodno pred Bogom ako Boga radi podnese ko žalosti, stradajući na pravdi.

20. Jer kakva je hvala ako za krivicu muke trpite ? Nego ako dobro čineći muke trpite, ovo je ugodno pred Bogom.

21. Jer ste na to i pozvani, jer i Hristos postrada za nas, i nama ostavi ugled da idemo njegovijem tragom ;

22. Koji grijeha ne učini, niti se nagje prijevara u ustima njegovijem ;

23. Koji ne psova kad ga psovaše ; ne prijeti kad strada ; nego se oslanjaše na onoga koji pravo sudi ;

24. Koji grijehe naše sam iznese na tijelu svojemu na drvo, da za grijehe umremo, i za pravdu živimo; kojega se ranom iscijeliste.

25. Jer bijaste kao izgubljene ovce, koje nemaju pastira; no sad se obratiste k pastiru i vladici duša svojijeh.

GLAVA 3.

A tako i vi žene budite pokorne svojijem muževima, da ako koji i ne vjeruju riječi ženskijem življenjem bez riječi da se dobiju,

2. Kad vide čisto življenje vaše sa strahom;

3. Vaša ljepota da ne bude spolja u pletenju kose, i u udaranju zlata, i oblačenju haljina;

4. Nego u tajnome čovjeku srca, u jednakosti krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogocjeno.

5. Jer se tako nekad ukrašavahu i svete žene, koje se uzdahu u Boga i pokoravahu se svojijem muževima,

6. Kao što Sara slušaše Avraama, i zvaše ga gospodarom; koje ste vi kćeri postale, ako činite dobro, i ne bojite se nikakvoga straha.

7. Tako i vi muževi živite sa svojijem ženama po razumu, i poštujte ih kao slabiji ženski sud, i kao sunašljednice blagodati života, da se ne smetu molitve vaše.

8. A najposlije budite svi složni, žalostivi, bratoljubivi, milostivi, ponizni;

9. Ne vraćajte zla za zlo, ni psovke za psovku; nego na suprot blagosiljajte, znajući da ste na to pozvani da naslijedite blagoslov.

10. Jer koji je rad da živi i da vidi dane dobre, neka zadrži jezik svoj od zla, i usne svoje, da ne govore prijevare;

11. Neka se ukloni od zla, i neka učini dobro; neka traži mira i neka se drži njega.

12. Jer oči Gospodnje *gledaju* na pravednike, i uši njegove na molitvu njihovu; a lice Gospodnje na one koji zlo čine da ih istrijebi sa zemlje.

13. I ko može vama nauditi ako uzidete za dobrom?

14. No ako i stradate pravde radi, blaženi ste. Ali straha njihova ne bojte se, niti se plašite;

15. Nego Gospoda Boga svetite u srcima svojijem. A budite svagda gotovi na odgovor svakome koji vas zapita za vaše nadanje.

16. S krotošću i strahom imajte dobru savjest, da ako vas opadaju za što kao zločince da se postide oni što kude vaše dobro življenje po Hristu.

17. Jer je bolje, ako hoće volja Božija, da stradate dobro čineći, nego li zlo čineći.

18. Jer i Hristos jedan put za grijehe naše postrada, pravednik za nepravednike, da nas privede k Bogu, ubijen, istina, bivši tijelom, no oživljevsi Duhom;

19. Kojijem sišavši propovijeda i duhovima koji su u tamnici,

20. Koji nekad ne htješe da slušaju kad *ih* očekivaše Božije trpljenje u vrijeme Nojevo, kad se gragjaše kovčeg, u kome malo, to jest osam duša, ostade od vode.

21. Za spomen toga i nas sad spasava krštenje, *ali* ne pranje tjelesne nečistote, nego obećanje dobre savjesti Bogu, vaskrsenijem Isusa Hrista.

22. Koji je s desne strane Bogu, otišavši na nebo, i slušaju ga angjeli i vlasti i sile.

GLAVA 4.

Kad dakle Hristos postrada za nas tijelom, i vi se tom misli naoružajte: jer koji postrada tijelom, prestaje od grijeha,

2. Da ostalo vrijeme života u tijelu ne živi više željama čovječijim, nego volji Božijoj.

3. Jer je dosta što smo prošavše vrijeme života proveli po volji neznabožačkoj, živeći u nečistotama, u slastima, u pijanstvu, u žderanju, u pijenju i bogomrskijem neznaboštvima,

4. Za to se čude što vi ne trčite s njima u to isto neuredno življenje, i hule na vas.

5. Oni će dati odgovor onome koji je gotov da sudi živima i mrtvima.

6. Za to se i mrtvima propovjedi jevangjelje, da prime sud po čovjeku tijelom a po Bogu da žive duhom.

7. A svemu se kraj približi. Budite dakle mudri i trijezni u molitvama.

8. A prije svega imajte neprestanu

ljubav megju sobom ; jer ljubav pokriva mnoštvo grijeha.

9. Budite gostoljubivi megju sobom bez mrmljanja ;

10. I služite se megju sobom, svaki darom koji je primio, kao dobri pristavi različne blagodati Božije.

11. Ako ko govori, *neka govori* kao riječi Božije ; ako ko služi *neka služi* kao po moći koju Bog daje : da se u svačemu slavi Bog kroz Isusa Hrista, kome je slava i država va vijek vijeka. Amin.

12. Ljubazni ! ne čudite se vrućini koja vam se dogagja za kušanje vaše, kao da vam se što novo dogagja ;

13. Nego se radujte što stradate s Hristom, da biste, i kad se javi slava njegova, imali radost i veselje.

14. Ako bivate ukoreni za ime Hristovo, blago vama ! jer Duh slave i Boga počiva na vama : oni dakle hule nanj, a vi ga proslavljate.

15. Samo da ne postrada koji od vas kao krvnik, ili kao lupež ili kao zločinac, ili kao onaj koji se miješa u tugje poslove ;

16. A ako li kao Hrišćanin, neka se ne stidi, već neka slavi Boga u ovom dogagjaju.

17. Jer je vrijeme da se počne sud od kuće Božije ; ako li *se* najprije od vas *počne*, kakav će biti pošljedak onima što se protive Bozijemu jevangjelju ?

18. I kad se pravednik jedva spase, bezbožnik i grješnik gdje će se javiti ?

19. Za to i koji stradaju po volji Božijoj, neka mu kao vjernome tvorcu predadu duše svoje u dobrijem djelima.

GLAVA 5.

Starješine koje su megju vama molim koji sam i sam starješina i svjedok Hristova stradanja, i imam dijel u slavi koja će se javiti :

2. Pasite stado Božije koje vam je predato, i nadgledajte ga, ne silom, nego dragovoljno, i po Bogu, niti za nepravedne dobitke, nego iz dobra srca ;

3. Niti kao da vladate narodom ; nego bivajte ugledi stadu ;

4. I kad se javi poglavar pastirski, primićete vijenac slave koji ne će uvenuti.

5. Tako *vi* mladi slušajte starješine ; a svi se slušajte megju sobom, i stecite poniznost ; jer se Bog ponositima suproti, a poniženima daje blagodat.

6. Ponizite se dakle pod silnu ruku Božiju, da vas povisi kad dogje vrijeme.

7. Sve svoje brige bacite nanj, jer se on brine za vas.

8. Budite trijezni i pazite, jer suparnik vaš, gjavo, kao lav ričući hodi i traži koga da proždere.

9. Branite se od njega tvrgjom u vjeri, znajući da se takova stradanja dogagjaju vašoj braći po svijetu.

10. A Bog svake blagodati, koji vas pozva na vječnu svoju slavu u Hristu Isusu, on da vas, pošto malo postradate, savrši, da utvrdi, da ukrijepi, da utemelji.

11. Njemu slava i država va vijek vijeka. Amin.

12. Po Silvanu, vašemu vjernom bratu, kao što mislim, pišem vam *ovo* malo, svjetujući i svjedočeći da je ovo prava blagodat Božija u kojoj stojite.

13. Pozdravlja vas crkva s vama izbrana u Vavilonu, i Marko sin moj.

14. Pozdravite jedan drugoga cjelivom ljubavi. Mir vam svima u Hristu Isusu. Amin.

DRUGA SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PETRA.

GLAVA 1.

Od Simona Petra, sluge i apostola Isusa Hrista, onima što su primili s nama jednu časnu vjeru u pravdi Boga našega i spasa Isusa Hrista :

2. Blagodat i mir da vam se umnoži poznavanjem Boga i Hrista Isusa Gospoda našega.

3. Budući da su nam sve Božanstvene sile njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti, darovane poznanjem onoga

koji nas pozva slavom i dobrodjetelju,

4. Kroz koje se nama darovaše časna i prevelika obećanja, da njih radi imate dijel u Božijoj prirodi, ako utečete od tjelesnijeh želja ovoga svijeta.

5. I na samo ovo okrenite sve staranje svoje da pokažete u vjeri svojoj dobrodjetelj, a u dobrodjetelji razum,

6. A u razumu uzdržanje, a u uzdržanju trpljenje, a u trpljenju pobožnost,

7. A u pobožnosti bratoljublje, a u bratoljublju ljubav.

8. Jer kad je ovo u vama, i množi se, ne će vas ostaviti lijene niti bez ploda u poznanju Gospoda našega Isusa Hrista.

9. A ko nema ovoga slijep je, i pipa zaboravivši očišćenje od starijeh svojijeh grijeha.

10. Za to, braćo, postarajte se još većma da svoju službu i izbor utvrdite; jer čineći ovo ne ćete pogriješiti nikad;

11. Jer vam se tako obilno dopusti ulazak u vječno carstvo Gospoda našega i spasa Isusa Hrista.

12. Za to se ne ću olijeniti opominjati vam jednako ovo, ako i znate i utvrgjeni ste u ovoj istini;

13. Jer mislim da je pravo dokle sam god u ovom tijelu da vas budim opominjanjem,

14. Znajući da ću skoro tijelo svoje odbaciti kao što mi kaza i Gospod naš Isus Hristos.

15. A trudiću se svakojako da se i po rastanku mojemu možete opominjati ovoga;

16. Jer vam ne pokazasmo sile i dolaska Gospoda našega Isusa Hrista po pripovijetkama mudro izmišljenijem, nego smo sami vidjeli slavu njegovu.

17. Jer on primi od Boga oca čast i slavu kad dogje k njemu takovi glas: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji.

18. I ovaj glas mi čusmo gdje sigje s neba kad bijasmo s njim na svetoj gori.

19. I imamo najpouzdaniju proročku riječ, i dobro činite što pazite na nju, kao na vidjelo koje svijetli u tamnome mjestu dokle dan ne osvane i danica se ne rodi u srcima vašima.

20. I ovo znajte najprije da ni jedno proroštvo književno ne biva po svome kazivanju;

21. Jer nikad proroštvo ne bi od čovječije volje, nego naučeni od svetoga Duha govoriše sveti Božiji ljudi.

GLAVA 2.

A bijaše i lažnijeh proroka u narodu, kao što će i megju vama biti lažnijeh učitelja, koji će unijeti jeresi pogibli, i odricaće se gospodara koji ih iskupi i dovodiće sebi naglu pogibao.

2. I mnogi će poći za njihovijem nečistotama kojima će se huliti na put istine.

3. I u lakomstvu loviće vas izmišljenijem riječima. Njihov sud odavno ne docni, i pogibao njihova ne drijema.

4. Jer kad Bog ne poštedje angjela koji sagriješiše, nego ih metnu u okove mraka paklenoga, i predade da se čuvaju za sud;

5. I prvoga svijeta ne poštedje, nego sačuvavši samosmoga Noja, propovjednika pravde, navede potop na svijet bezbožnički;

6. I gradove Sodom i Gomor sažeže i razvali i osudi, i postavi ugled bezbožnicima koji bi postali;

7. I izbavi pravednoga Lota, koga osramotiše bezakonici nečistotom življenja;

8. Jer kad življaše pravednik megju njima, gledajući i slušajući bezakona djela, mučaše od dana do dana pravednu dušu;

9. Zna Gospod pobožne izbavljati od napasti, a nepravednike mučeći čuvati za dan sudni;

10. A osobito one koji idu za tjelesnijem željama nečistote, i ne mare za poglavarstvo, i koji su bezobrazni i samovoljni, i ne drkću huleći na slavu.

11. Kad angjeli, koji veću snagu i silu imaju, ne izgovaraju na njih pred Gospodom hulnoga suda;

12. A oni, kao nerazumna životinja, koja je od prirode na to stvorena da se hvata i kolje, hule na ono što ne razumiju, i u pogibli svojoj propašće

13. Primajući platu nepravde. Oni misle da je slast častiti se svaki dan; oni su sramota i grijeh, koji se hrane svojijem prijevarama, jedući s vama;

14. Imaju oči pune preljubočinstva i neprestanoga grijeha; prelašćuju nen-

tvrgjene duše; imaju srce naučeno lakomstvu, djeca kletve;

15. Ostavivši pravi put, zagjoše, i idu putem Valaama Vosorova, kome omilje plata nepravedna;

16. Ali bi pokaran za svoje bezakonje: skot nijemi progovorivši glasom čovječijim zabrani bezumlje prorokovo.

17. Ovo su bezvodni izvori, i oblaci i magle koje progone vjetrovi, za koje se čuva mrak tamni va vijek.

18. Jer govoreći ponosite i lažljive riječi prelašćuju na nečistote tjelesnijeh želja one koji odskora bježe od onijeh što žive u prijevari.

19. I obećavaju im slobodu a sami su robovi pogibli; jer koga ko nadvlada onaj mu i robuje.

20. Jer ako odbjegnu od nečistote svijeta poznanjem Gospoda i spasa našega Isusa Hrista, pa se opet zapletu u njih i budu nadvladani, bude im pošljednje gore od prvoga;

21. Jer im bješe bolje da ne poznaše puta pravde, nego li kad poznaše da se vrate natrag od svete zapovijesti koja im je predana.

22. Jer im se dogodi istinita pripovijest: pas se povraća na svoju bljuvotinu, i: svinja okupavši se, u kaljužu.

GLAVA 3.

Evo vam, ljubazni, već pišem drugu poslanicu u kojima budim napominjanjem vaš čisti razum,

2. Da se opominjete riječi koje su naprijed kazali sveti proroci, i zapovijèstî svojijeh apostola od Gospoda i spasa.

3. I ovo znajte najprije da će u pošljednje dane doći rugači koji će življe ti po svojijem željama,

4. I govoriti: gdje je obećanje dolaska njegova? Jer od kako oci pomriješe sve stoji tako od početka stvorenja.

5. Jer navalice ne će da znadu da su nebesa bila otprije i zemlja iz vode i usred vode Božijom riječi.

6. Za to tadašnji svijet bi vodom potopljen i pogibe.

7. A sadašnja nebesa i zemlja tom istom riječi zadržana su te se čuvaju za dan *strašnoga* suda i pogibli bezakonijeh ljudi.

8. Ali ovo jedno da vam ne bude nepoznato, ljubazni, da je jedan dan pred Gospodom kao hiljada godina, i hiljada godina kao jedan dan.

9. Ne docni Gospod s obećanjem, kao što neki misle da docni; nego nas trpi, jer ne će da ko pogine, nego svi da dogju u pokajanje.

10. Ali će doći dan Gospodnji kao lupež noću, u koji će nebesa s hukom proći, a stihije će se od vatre raspasti a zemlja i djela što su na njoj izgorjeće.

11. Kad će se dakle ovo sve raskopati, kakovijem treba vama biti u svetom življenju i pobožnosti,

12. Čekajući i želeći da bude skorije dolazak Božijega dana, kojega će se radi nebesa spaliti i raskopati, i stihije od vatre rastopiti?

13. Ali čekamo po obećanju njegovu novo nebo i novu zemlju, gdje pravda živi.

14. Za to, ljubazni, čekajući ovo starajte se da vas on nagje čiste i prave u miru.

15. I trpljenje Gospoda našega držite za spasenje; kao što vam i ljubazni naš brat Pavle po danoj mu premudrosti pisa.

16. Kao što govori o ovome i u svima svojijem poslanicama, u kojima imaju neke stvari teške razumjeti, koje nenaučeni i neutvrgjeni izvrću, kao i ostala pisma, na svoju pogibao.

17. A vi dakle, ljubazni, znajući naprijed, čuvajte se da prijevarom bezakonika ne budete odvedeni s njima, i ne otpadnete od svoje tvrgje;

18. Nego napredujte u blagodati i u poznanju Gospoda našega i spasa Isusa Hrista. Njemu slava i sad i u vječna vremena. Amin.

PRBA SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JOVANA BOGOSLOVA.

GLAVA 1.

Što bješe iz početka, što čusmo, što vidjesmo očima svojima, što razmotrismo i ruke naše opipaše, o riječi života;

2. I život se javi, i vidjesmo, i svjedočimo, i javljamo vam život vječni, koji bješe u oca, i javi se nama;

3. Što vidjesmo i čusmo to javljamo vama da i vi s nama imate zajednicu; a naša je zajednica s ocem i sa sinom njegovijem Isusom Hristom.

4. I ovo vam pišemo da radost vaša bude ispunjena.

5. I ovo je obećanje koje čusmo od njega i javljamo vama, da je Bog vidjelo, i tame u njemu nema nikakve.

6. Ako rečemo da imamo zajednicu s njim a u tami hodimo, lažemo i ne tvorimo istine.

7. Ako li u vidjelu hodimo, kao što je on sam u vidjelu, imamo zajednicu jedan s drugijem, i krv Isusa Hrista, sina njegova, očišćava nas od svakoga grijeha.

8. Ako rečemo da grijeha nemamo, sebe varamo, i istine nema u nama.

9. Ako priznajemo grijehe svoje, vjeran je i pravedan da nam oprosti grijehe naše, i očisti nas od svake nepravde.

10. Ako rečemo da ne sagriješismo, gradimo ga lažom, i riječ njegova nije u nama;

GLAVA 2.

Dječice moja! ovo vam pišem da ne griješite; i ako ko sagriješi, imamo zastupnika kod oca, Isusa Hrista pravednika.

2. I on očišća grijehe naše, i ne samo naše nego i svega svijeta.

3. I po tom razumijemo da ga poznasmo, ako zapovijesti njegove držimo.

4. Koji govori: poznajem ga, a zapovijesti njegovijeh ne drži, laža je, i u njemu istine nema;

5. A koji drži riječ njegovu, u njemu je zaista ljubav Božija savršena; po tom poznajemo da smo u njemu.

6. Koji govori da u njemu stoji, i taj treba tako da hodi kao što je on hodio.

7. Ljubazni! ne pišem vam nove zapovijesti, nego zapovijest staru koju imaste iz početka. Zapovijest stara jest riječ koju čuste iz početka.

8. Opet vam pišem novu zapovijest, koja je zaista u njemu i u vama; jer tama prolazi, i vidjelo pravo već svijetli.

9. Koji govori da je u vidjelu, a mrzi na svojega brata, još je u tami.

10. Koji ljubi brata svojega, u vidjelu živi, i sablazni u njemu nema.

11. A koji mrzi na svojega brata, u tami je, i u tami hodi, i ne zna kuda ide, jer mu tama zaslijepi oči.

12. Pišem vam, dječice, da vam se opraštaju grijesi imena njegova radi.

13. Pišem vam, oci, jer poznaste onoga koji nema početka. Pišem vam, mladići, jer nadvladaste nečastivoga. Pišem vam, djeco, jer poznaste oca.

14. Pisah vam, oci, jer poznaste onoga koji je od početka. Pisah vam, mladići, jer ste jaki, i riječ Božija u vama stoji, i nadvladaste nečastivoga.

15. Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu. Ako ko ljubi svijet, nema ljubavi očine u njemu.

16. Jer sve što je na svijetu, tjelesna želja, i želja očiju, i ponos života, nije od oca, nego je od ovoga svijeta.

17. I svijet prolazi i želja njegova; a koji tvori volju Božiju ostaje do vijeka.

18. Djeco! pošljednje je vrijeme, i kao što čuste da će doći antihrist, i sad mnogi antihristi postaše; po tom poznajemo da je pošljednji čas.

19. Od nas izigjoše, ali ne biše od nas: kad bi bili od nas onda bi ostali s nama; ali da se jave da nijesu svi od nas.

20. I vi imate pomazanje od svetoga, i znate sve.

21. Ne pisah vam kao da ne znate istine, nego što je znate, i *znate* da nikakva laž nije od istine.

22. Ko je lažljivac osim onoga koji odriče da Isus nije Hristos? Ovo je antihrist, koji se odriče oca i sina.

23. Koji se god odriče sina ni oca nema ; a koji priznaje sina, i oca ima.

24. Vi dakle što čuste iz početka u vama neka stoji : ako u vama ostane što čuste iz početka, i vi ćete ostati u sinu i u ocu.

25. I ovo je obećanje koje nam on obeća, život vječni.

26. Ovo vam pisah za one koji vas varaju.

27. I vi pomazanje što primiste od njega, u vama stoji, i ne trebujete da vas ko uči ; nego kako vas to samo pomazanje uči u svemu, i istinito je, i nije laž, i kao što vas nauči ostanite u njemu.

28. I sad, dječice, ostanite u njemu da imamo slobodu kad se javi, i da se ne osramotimo pred njim o njegovu dolasku.

29. Ako znate da je pravednik, poznajte da je svaki koji tvori pravdu od njega rogjen.

GLAVA 3.

Vidite kaku nam je ljubav dao otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo ; za to svijet ne poznaje nas, jer njega ne pozna.

2. Ljubazni ! sad smo djeca Božija, i još se ne pokaza šta ćemo biti ; nego znamo da kad se pokaže, bićemo kao i on, jer ćemo ga vidjeti kao što jest.

3. I svaki koji ovaj nad ima na njega, čisti se, kao i on što je čist.

4. Svaki koji čini grijeh i bezakonje čini : i grijeh je bezakonje.

5. I znate da se on javi da grijehe naše uzme ; i grijeha u njemu nema.

6. Kojigod u njemu stoji ne griješi ; kojigod griješi ne vidje ga niti ga pozna.

7. Dječice ! niko da vas ne vara : koji pravdu tvori pavednik je, kao što je on pravedan ;

8. Koji tvori grijeh od gjavola je, jer gjavo griješi od početka. Za to se javi sin Božij da raskopa djela gjavolja.

9. Koji je god rogjen od Boga ne čini grijeha, jer njegovo sjeme stoji u njemu, i ne može griješiti, jer je rogjen od Boga.

10. Po tom se poznaju djeca Božija i djeca gjavolja : kojigod ne tvori pravde, nije od Boga, i koji ne ljubi brata svojega.

11. Jer je ovo zapovijest, koju čuste iz početka, da ljubimo jedan drugoga.

12. Ne kao što Kain bješe od nečastivoga i zakla brata svojega. I za koji ga uzrok zakla ? Jer djela njegova bijahu zla, a brata mu pravedna.

13. Ne čudite se, braćo moja, ako svijet mrzi na vas.

14. Mi znamo da prijegjosmo iz smrti u život, jer ljubimo braću ; jer ko ne ljubi brata ostaje u smrti.

15. Svaki koji mrzi na brata svojega krvnik je ljudski ; i znate da ni jedan krvnik ljudski nema u sebi vječnoga života.

16. Po tom poznasmo ljubav što on za nas dušu svoju položi : mi smo dužni polagati duše za braću.

17. Koji dakle ima bogastva ovoga svijeta, i vidi brata svojega u nevolji i zatvori srce svoje od njega, kako ljubav Božija stoji u njemu ?

18. Dječice moja ! da se ne ljubimo riječju ni jezikom, nego djelom i istinom.

19. I po tom doznajemo da smo od istine, i pred njim tješimo srca svoja.

20. Jer ako nam zazire srce naše, Bog je veći od srca našega i zna sve.

21 Ljubazni ! ako nam srce naše ne zazre, slobodu imamo pred Bogom :

22. I štogod zaištemo, primićemo od njega, jer zapovijesti njegove držimo i činimo što je njemu ugodno.

23. I ovo je zapovijest njegova da vjerujemo u ime sina njegova Isusa Hrista, i da ljubimo jedan drugoga kao što nam je dao zapovijest.

24. I koji drži zapovijesti njegove u njemu stoji, i on u njemu. I po tom poznajemo da stoji u nama, po Duhu koga nam je dao.

GLAVA 4.

Ljubazni ! ne vjerujte svakome duhu, nego kušajte duhove jesu li od Boga ; jer mnogi lažni proroci izigjoše na svijet.

2. Po ovome poznajte Duha Božijega, i duha lažnoga : svaki duh koji priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, od Boga je ;

3. A svaki duh koji ne priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, nije od Boga : i ovaj je antihristov, za kojega čuste da će doći, i sad je već na svijetu.

4. Vi ste od Boga, dječice, i nadvladaste ih, jer je veći koji je u vama, nego li koji je na svijetu.
5. Oni su od svijeta, za to govore od svijeta, i svijet ih sluša.
6. Mi smo od Boga; koji poznaje Boga sluša nas, a koji nije od Boga ne sluša nas. Po ovom poznajemo duha istine i duha prijevare,
7. Ljubazni! da ljubimo jedan drugoga! jer je ljubav od Boga, i svaki koji ima ljubav od Boga je rogjen, i poznaje Boga.
8. A koji nema ljubavi ne pozna Boga; jer je Bog ljubav.
9. Po tom se pokaza ljubav Božija k nama što Bog sina svojega jedinorodnoga posla na svijet da živimo krozanj.
10. U ovom je ljubav ne da mi pokazasmo ljubav k Bogu, nego da on pokaza ljubav k nama, i posla sina svojega da očisti grijehe naše.
11. Ljubazni! kad je ovako Bog pokazao ljubav k nama, i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga.
12. Boga niko ne vidje nikad: ako imamo ljubav megju sobom, Bog u nama stoji, i ljubav je njegova savršena u nama.
13. Po tom doznajemo da u njemu stojimo, i on u nama, što nam je dao od Duha svojega.
14. I mi vidjesmo i svjedočimo da otac posla sina da spase svijet.
15. Koji prizna da je Isus sin Božij, Bog u njemu stoji i on u Bogu.
16. I mi poznasmo i vjerovasmo ljubav koju Bog ima k nama. Bog je ljubav, i koji stoji u ljubavi, u Bogu stoji i Bog u njemu stoji.
17. Tijem se ljubav u nama savršuje da imamo slobodu na dan sudni; jer kao što je on i mi smo na svijetu ovom.
18. U ljubavi nema straha, nego savršena ljubav izgoni strah na polje; jer strah ima muku. A ko se boji nije savršen u ljubavi.
19. Da imamo mi ljubav k njemu, jer on najprije pokaza ljubav k nama.
20. Ako ko reče: ja ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer koji ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi?
21. I ovu zapovijest imamo od njega: koji ljubi Boga da ljubi i brata svojega.

GLAVA 5.

Kojigod vjeruje da je Isus Hristos, od Boga je rogjen; i kojigod ljubi onoga koji je rodio, ljubi i onoga koji je rogjen od njega.
2. Po tom znamo da ljubimo djecu Božiju kad Boga ljubimo i njegove zapovijesti držimo.
3. Jer je ovo ljubav Božija da zapovijesti njegove držimo; i zapovijesti njegove nijesu teške.
4. Jer svaki koji je rogjen od Boga pobjegjuje svijet; i vjera je naša ova pobjeda koja pobijedi svijet.
5. Ko je koji svijet pobjegjuje osim onoga koji vjeruje da je Isus sin Božij?
6. Ovo je Isus Hristos što dogje vodom i krvlju i Duhom, ne samo vodom nego vodom i krvlju; i duh je koji svjedoči, jer je duh istina.
7. Jer je troje što svjedoči na nebu: Otac, Riječ, i sveti Duh; i ovo je troje jedno.
8. I troje je što svjedoči na zemlji: duh, i voda, i krv; i troje je zajedno.
9. Kad primamo svjedočanstvo čovječije svjedočanstvo je Božije veće; jer je ovo svjedočanstvo Božije što svjedoči za sina svojega.
10. Koji vjeruje sina Božijega ima svjedočanstvo u sebi; koji ne vjeruje Bogu načinio ga je lažom, jer ne vjerova svjedočanstvu koje svjedoči Bog za sina svojega.
11. I ovo je svjedočanstvo da nam je Bog dao život vječni; i ovaj život vječni u sinu je njegovom.
12. Ko ima sina Božijega ima život; ko nema sina Božijega nema života.
13. Ovo pisah vama koji vjerujete u ime sina Božijega, da znate da imate život vječni i da vjerujete u ime sina Božijega.
14. I ovo je sloboda koju imamo k njemu da ako što molimo po volji njegovoj posluša nas.
15. I kad znamo da nas sluša štogod molimo, znamo da će nam dati što ištemo u njega.
16. Ako ko vidi brata svojega gdje griješi grijeh ne k smrti, neka moli, i daće mu život, onima koji griješe ne k smrti. Ima grijeh k smrti: za taj ne govorim da moli.

17. Svaka je nepravda grijeh; i ima grijeh ne k smrti.

18. Znamo da ni jedan koji je rogjen od Boga, ne griješi, nego koji je rogjen od Boga čuva se, i nečastivi ne dohvata se do njega.

19. Znamo da smo od Boga, i sav svijet leži u zlu.

20. A znamo da sin Božij dogje, i dao nam je razum da poznamo Boga istinoga, i da budemo u istinome sinu njegovom Isusu Hristu. Ovo je istini Bog i život vječni.

21. Dječice! čuvajte se od neznabožtva. Amin.

DRUGA SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JOVANA BOGOSLOVA.

Od starješine izbranoj gospogji i djeci nezinoj, koju ja ljubim va istinu, i ne samo ja nego svi koji poznaše istinu,

2. Za istinu koja u nama stoji i biće s nama do vijeka:

3. Da bude s vama blagodat, milost, mir od Boga oca i od Gospoda Isusa Hrista, sina očina, u istini i u ljubavi.

4. Obradovah se vrlo što nagjoh neke od tvoje djece koji hode u istini, kao što primismo zapovijest od oca.

5. I sad molim te, gospogjo, ne kao da ti novu zapovijest pišem, nego koju imamo iz početka, da imamo ljubav megju sobom.

6. I ova je ljubav da živimo po zapovijestima njegovijem. Ova je zapovijest, kao što čuste iz početka, da u njoj živite.

7. Jer mnoge varalice izigjoše na svijet koji ne priznaju Isusa Hrista da je došao u tijelu; ovo je varalica i antihrist.

8. Čuvajte se da ne izgubimo što smo zaradili, nego da primimo platu potpuno.

9. Kojigod prestupa i ne stoji u nauci Histovoj onaj nema Boga; a koji stoji u nauci Hristovoj onaj ima i oca i sina.

10. Ako ko dolazi k vama i ove nauke ne donosi, ne primajte ga u kuću, i ne pitajte se s njim;

11. Jer ko se upita s njim, prima dijel u njegovijem zlijem djelima.

12. Mnogo bi vam imao pisati, ali ne htjedoh hartijom i mastilom; jer se nadam da ću doći k vama i iz usta govoriti, da radost vaša bude ispunjena.

13. Pozdravljaju te djeca tvoje sestre izbrane. Amin.

TREĆA SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JOVANA BOGOSLOVA.

Od starješine Gaju ljubaznome, kojega ja ljubim va istinu.

2. Ljubazni! molim se Bogu da ti u svemu bude dobro, i da budeš zdrav, kao što je tvojoj duši dobro.

3. Obradovah se vrlo kad dogjoše braća i posvjedočiše tvoju istinu, kako ti u istini živiš.

4. Nema veće radosti od ove da čujem moja djeca u istini da hode.

5. Ljubazni! vjerno radiš što činiš braći i gostima,

6. Koji posvjedočiše tvoju ljubav pred crkvom; i dobro ćeš učiniti ako ih spremiš kao što treba pred Bogom.

7. Jer imena njegova radi izigjoše ne primivši ništa od neznabožaca.

8. Mi smo dakle dužni primati takove, da budemo pomagači istini.

9. Ja pisah crkvi; ali Diotref, koji

želi da bude najstariji megju njima, ne prima nas.

10. Zato, ako dogjem, spomenuću njegova djela koja tvori ružeći nas zlijem riječima; i nije mu to dosta, nego sam braće ne prima, i zabranjuje onima koji bi htjeli *da ih primaju*, i izgoni ih iz crkve.

11. Ljubazni! ne ugledaj se na zlo, nego na dobro: koji dobro čini od Boga je, a koji zlo čini ne vidje Boga.

12. Dimitriju svjedočiše svi, i sama istina; a i mi svjedočimo; i znate da je svjedočanstvo naše istinito.

13. Mnogo imadoh da pišem; ali ne ću mastilom i perom da ti pišem;

14. Nego se nadam da ću te skoro vidjeti, i iz usta u usta govoriti.

15. Mir ti! pozdravljaju te prijatelji. Pozdravi prijatelje po imenu. Amin.

SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JUDE.

Od Jude, Isusa Hrista sluge, a brata Jakovljeva, zvanima, koji su osvećeni Bogom ocem i održani Isusom Hristom:

2. Milost i mir i ljubav da vam se umnoži.

3. Ljubazni! starajući se jednako da vam pišem za opšte vaše spasenije, bi mi potrebno da vam pišem moleći da se borite za pravednu vjeru, koja je jedan put dana svetima.

4. Jer se uvukoše neki bezbožni ljudi, koji su davno odregjeni na ovo osugjenje, i Boga našega blagodat pretvaraju u nečistotu, i jedinoga gospodara Boga i Gospoda našega Isusa Hrista odriču se.

5. Ali ću vam napomenuti, kad i vi znate ovo jedan put, da Gospod izbavi narod iz zemlje Misirske, po tom pogubi one koji ne vjerovaše.

6. I angjele koji ne održaše svojega starješinstva nego ostaviše svoj stan čuva u vječnijem okovima pod mrakom za sud velikoga dana.

7. Kao što i Sodom i Gomor, i okolni njihovi gradovi, koji su se prokurvali onako kao i oni, i hodili za drugijem mesom, postaviše se za ugled i muče se u vječnom ognju:

8. Tako dakle i ovi što sanjajući tijelo pogane, a poglavarstva se odriču, i na slavu hule.

9. A Mihailo Arangjel, kad se prepiraše s gjavolom i govoraše za Mojsijevo tijelo, ne smijaše prokleta suda da izgovori, nego reče: Gospod neka ti zaprijeti.

10. A ovi hule na ono što ne znadu; a što znadu po prirodi kao nerazumna životinja, u onom se raspadaju.

11. Teško njima! jer putem Kainovijem pogjoše i u prijevaru Valaamove plate padoše, i u buni Koreovoj izgiboše.

12. Ovo su oni što pogane vaše milostinje jedući s vama bez straha i gojeći se; oblaci bezvodni, koje vjetrovi prenose; jesenska drveta nerodljiva, koja su dvaput umrla, i iz korijena iščupana;

13. Bijesni valovi morski, koji se pjene svojijem sramotama; zvijezde lažne, kojima se čuva mrak vječne tame.

14. Ali i za ovake prorokova Enoh, sedmi od Adama, govoreći: gle, ide Gospod s hiljadama svetijeh angjela svojijeh

15. Da učini sud svima, i da pokara sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela kojima bezbožnost činiše, i za sve ružne riječi njihove koje bezbožni grješnici govoriše nanj.

16. Ovo su nezadovoljni vikači, koji po željama svojijem žive, i usta njihova govore ponosite riječi, i za dobitak gledaju ko je ko.

17. A vi, ljubazni, opominjite se riječi koje naprijed kazaše apostoli Gospoda našega Isusa Hrista,

18. Jer vam kazaše da će u pošljednje vrijeme postati rugači, koji će hoditi po svojijem željama i bezbožnostima.

19. Ovo su oni što se odvajaju (od jedinosti vjere), i jesu tjelesni, koji duha nemaju.

20. A vi, ljubazni, nazigjujte se svojom svetom vjerom, i molite se Bogu Duhom svetijem.

21. I sami sebe držite u ljubavi Božijoj, čekajući milosti Gospoda našega Isusa Hrista za život vječni.

22. I tako razlikujući jedne milujte,

23. A jedne strahom izbavljajte i iz ognja vadite; a karajte sa strahom, mrzeći i na haljinu opoganjenu od tijela.

24. A onome koji vas može sačuvati bez grijeha i bez mane, i postaviti prave pred slavom svojom u radosti,

25. Jedinome premudrome Bogu i spasu našemu, kroz Isusa Hrista Gospoda našega, slava i veličanstvo, država i vlast prije sviju vijekova i sad i u sve vijekove. Amin.

OTKRIVENJE

SVETOGA JOVANA BOGOSLOVA.

GLAVA 1.

Otkrivenje Isusa Hrista, koje dade njemu Bog, da pokaže slugama svojima šta će skoro biti, i pokaza, poslavši po angjelu svojemu sluzi svojemu Jovanu,

2. Koji svjedoči riječ Božiju i svjedočanstvo Isusa Hrista, i štagod vidje.

3. Blago onome koji čita i onima koji slušaju riječi proroštva, i drže što je napisano u njemu; jer je vrijeme blizu.

4. Od Jovana na sedam crkava koje su u Aziji: blagodat vam i mir od onoga koji jest, i koji bješe, i koji će doći; i od sedam duhova koji su pred prijestolom njegovijem;

5. I od Isusa Hrista, koji je svjedok vjerni, i prvenac iz mrtvijeh, i knez nad carevima zemaljskima, koji nas ljubi, i umi nas od grijeha našijeh krvlju svojom;

6. I učini nas careve, i sveštenike Bogu i ocu svojemu; tome slava i država va vijek vijeka. Amin.

7. Eno, ide s oblacima, i ugledaće ga svako oko, i koji ga probodoše; i zaplakaće za njim sva koljena zemaljska. Da, zaista.

8. Ja sam alfa i omega, početak i svršetak, govori Gospod, koji jest, i koji bješe, i koji će doći, svedržitelj.

9. Ja Jovan, koji sam i brat vaš i drug u nevolji i u carstvu i trpljenju Isusa Hrista, bijah na ostrvu koje se zove Patam, za riječ Božiju i za svjedočanstvo Isusa Hrista.

10. Bijah u duhu u dan nedjeljni, i čuh za sobom glas veliki kao trube koja govoraše: ja sam alfa i omega, prvi i pošljednji;

11. I: što vidiš napiši u knjigu, i pošlji crkvama koje su u Aziji: u Efes, i u Smirnu, i u Pergam, i u Tijatir, i u Sard, i u Filadelfiju, i u Laodikiju.

12. I obazreh se da vidim glas koji govoraše sa mnom; i obazrevši se vidjeh sedam svijetnjaka zlatnijeh,

13. I usred sedam svijetnjaka kao sina čovječijega, obučena u dugačku haljinu, i opasana po prsima pojasom zlatnijem.

14. A glava njegova i kosa bijaše bijela kao bijela vuna, kao snijeg; i oči njegove kao plamen ognjeni;

15. I noge njegove kao mjed kad se rastopi u peći; i glas njegov kao huka voda mnogijeh;

16. I držaše u svojoj desnoj ruci sedam zvijezda, i iz usta njegovijeh izlažaše mač oštar s obje strane, i lice njegovo *bijaše* kao što sunce sija u sili svojoj.

17. I kad ga vidjeh, padoh k nogama njegovijem kao mrtav, i metnu desnicu svoju na me govoreći mi: ne boj se, ja sam prvi i pošlednji,

18. I živi; i bijah mrtav i evo sam živ va vijek vijeka, amin. I imam ključeve od pakla i od smrti.

19. Napiši dakle šta si vidio, i šta je, i šta će biti po tom;

20. Tajna sedam zvijezda koje si vidio na desnici mojoj, i sedam svijetnjaka zlatnijeh: sedam zvijezda jesu angje-

li sedam crkava; i sedam svijetnjaka koje si vidio, jesu sedam crkava.

GLAVA 2.

Angjelu Efeske crkve napiši: tako govori onaj što drži sedam zvijezda u desnici svojoj, i što hodi posred sedam svijetnjaka zlatnijeh :

2. Znam tvoja djela, i trud tvoj, i trpljenje tvoje, i da ne možeš snositi zlijeh, i iskušao si one koji govore da su apostoli a nijesu, i našao si ih lažne;

3. I podnio si *mnogo*, i trpljenje imaš, i za ime moje trudio si se, i nijesi sustao.

4. No imam na tebe, što si ljubav svoju prvu ostavio.

5. Opomeni se dakle otkuda si spao, i pokaj se, i prva djela čini; ako li ne, doći ću ti skoro, i dignuću svijetnjak tvoj s mjesta njegova, ako se ne pokaješ.

6. No ovo imaš što mrziš na djela Nikolinaca, na koja i ja mrzim.

7. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama : koji pobijedi daću mu da jede od drveta životnoga koje je nasred raja Božijega.

8. I angjelu crkve Smiranske napiši : tako govori prvi i pošljednji, koji bješe mrtav, i evo je živ :

9. Znam tvoja djela, i nevolju i siromaštvo (ali si bogat), i hule onijeh koji govore da su Jevreji a nijesu, nego zbornica sotonina.

10. Ne boj se ni oda šta što ćeš postradati. Gle, gjavo će neke od vas metati u tamnicu, da se iskušate, i imaćete nevolju do deset dana. Budi vjeran do same smrti, i daću ti vijenac života.

11. Ko ima uho da čuje neka čuje šta govori Duh crkvama : koji pobijedi ne će mu nauditi druga smrt.

12. I angjelu Pergamske crkve napiši: tako govori onaj što ima mač oštar s obje strane :

13. Znam djela tvoja, i gdje živiš, gdje je prijesto sotonin; i držiš ime moje, i nijesi se odrekao vjere moje i u one dane u koje je Antipa, vjerni svjedok moj, ubijen kod vas, gdje živi sotona.

14. No imam na tebe malo, što imaš tu koji drže nauku Valaama, koji učaše Valaka da položi sablazan pred sinovima Izrailjevima, da jedu žrtve idolske, i da se kurvaju.

15. Tako imaš i ti koji drže nauku Nikolinaca, na koju ja mrzim.

16. Pokaj se dakle; ako li ne, doći ću ti skoro, i vojevaću s njima mačem usta svojijeh.

17. Ko ima uho da čuje neka čuje šta govori Duh crkvama : koji pobijedi daću mu da jede od mane sakrivene, i daću mu kamen bijel, i na kamenu novo ime napisano, kojega niko ne zna osim onoga koji primi.

18. I angjelu Tijatirske crkve napiši : tako govori sin Božij, koji ima oči svoje kao plamen ognjeni, i noge njegove kao mjed :

19. Znam tvoja djela, i ljubav, i službu, i vjeru, i trpljenje tvoje, i djela tvoja, i da pošljednjijeh ima više od prvijeh;

20. No imam na tebe malo, što dopuštaš ženi Jezaveli, koja govori da je proročica, da uči i da vara sluge moje da čine preljubu i da jedu žrtvu idolsku.

21. I dadoh joj vrijeme da se pokaje od kurvarstva svojega, i ne pokaja se.

22. Evo je ja mećem na odar, i one koji čine preljubu s njom u nevolju veliku, ako se ne pokaju od svojijeh djela.

23. I djecu njezinu pobiću na mjesto; i poznaće sve crkve da sam ja koji ispitujem srca i bubrege, i daću vam svakome po djelima vašima :

24. A vama govorim i ostalima koji su u Tijatiru koji nemaju nauke ove, i koji ne poznaju dubina sotoninijeh (kao što govore) : ne ću metnuti na vas drugoga bremena,

25. Osim koje imate, držite dokle dogjem.

26. I koji pobijedi i održi djela moja do kraja, daću mu vlast nad neznabošcima;

27. I pašće ih s gvozdenom palicom, i oni će se razdrobiti kao sudovi lončarski; kao i ja što primih od oca svojega;

28. I daću mu zvijezdu danicu.

29. Ko ima uho da čuje neka čuje šta govori Duh crkvama.

GLAVA 3.

I angjelu Sardske crkve napiši : tako govori onaj što ima sedam Duhova Bo-

žijih, i sedam zvijezda : znam tvoja djela, da imaš ime da si živ, a mrtav si.

2. Straži, i utvrgjuj ostale koji hoće da pomru ; jer ne nagjoh tvojijeh djela savršenijeh pred Bogom svojijem.

3. Opominji se dakle, kako si primio i kako si čuo, i drži i pokaj se. Ako li ne uzastražiš, doći ću na tebe kao lupež, i ne ćeš čuti u koji ću čas doći na tebe.

4. Ali imaš malo iménâ i u Sardu, koji ne opoganiše svojijeh haljina, i hodiće sa mnom u bijelima, jer su dostojni.

5. Koji pobijedi on će se obući u haljine bijele, i ne ću izbrisati imena njegova iz knjige života, i priznaću ime njegovo pred ocem svojijem i pred angjelima njegovima.

6. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama.

7. I angjelu Filadelfijske crkve napiši : tako govori sveti istiniti, koji ima ključ Davidov, koji otvori i niko ne zatvori, koji zatvori i niko ne otvori.

8. Znam tvoja djela; gle, dadoh pred tobom vrata otvorena, i niko ih ne može zatvoriti ; jer imaš malo sile, i držao si moju riječ, i nijesi se odrekao imena mojega.

9. Evo dajem one iz zbornice sotonine koji govore da su Jevreji a nijesu, nego lažu ; evo ću ih učiniti da dogju i da se poklone pred nogama tvojima, i da poznadu da te ljubim.

10. Jer si održao riječ trpljenja mojega, i ja ću tebe sačuvati od časa iskušenja, koji će doći na sav vasioni svijet da iskuša one koji žive na zemlji.

11. Evo ću doći brzo : drži što imaš, da niko ne uzme vijenca tvojega.

12. Koji pobijedi učiniću ga stub u crkvi Boga svojega, i više ne će izići na polje ; i napisaću na njemu ime Boga svojega, i ime novoga Jerusalima, grada Boga mojega, koji silazi s neba od Boga mojega, i ime moje novo.

13. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama.

14. I angjelu Laodikijske crkve napiši : tako govori Amin, svjedok vjerni i istiniti, početak stvorenja Božijega :

15. Znam tvoja djela da nijesi ni studen ni vruć. O da si studen ili vruć!

16. Tako, budući mlak, i nijesi ni studen ni vruć, izbljuvaću te iz usta svojijeh.

17. Jer govoriš : bogat sam, i obogatio sam se, i ništa ne potrebujem ; a ne znaš da si ti nesrećan, i nevoljan, i siromah, i slijep, i go.

18. Svjetujem te da kupiš u mene zlata ženoga u ognju, da se obogatiš ; i bijele haljine, da se obučeš, i da se ne pokaže sramota golotinje tvoje ; i masti očinjom pomaži oči svoje da vidiš.

19. Ja kojegod ljubim one i karam i poučavam : postaraj se dakle, i pokaj se.

20. Evo stojim na vratima i kucam : ako ko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večeraću s njime, i on sa mnom.

21. Koji pobijedi daću mu da sjede sa mnom na prijestolu mojemu, kao i ja što pobijedih i sjedoh s ocem svojijem na prijestolu njegovu.

22. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama.

GLAVA 4.

Po tom vidjeh : i gle, vrata otvorena na nebu, i glas prvi koji čuh kao trubu gdje govori sa mnom, reče : popni se amo, i pokazaću ti šta će biti za ovijem.

2. I odmah bih u Duhu ; i gle, prijesto stajaše na nebu, i na prijestolu sjegjaše neko.

3. I onaj što sjegjaše bijaše po vigjenju kao kamen jaspis i sard; i oko prijestola bješe duga po vigjenju kao smaragd.

4. I oko prijestola bijahu dvadeset i četiri prijestola; i na prijestolima vidjeh dvadeset i četiri starješine gdje sjede, obučene u bijele haljine, i imahu krune zlatne na glavama svojima.

5. I od prijestola izlažahu munje i gromovi i glasovi ; i sedam žižaka ognjenijeh gorahu pred prijestolom, koje su sedam duhova Božijih.

6. I pred prijestolom bijaše stakleno more, kao kristal ; i nasred prijestola i oko prijestola četiri životinje, pune očiju sprijed i sastrag.

7. I prva životinja bješe kao lav, i druga životinja kao tele, i treća životinja imaše lice kao čovjek, i četvrta životinja bješe kao orao kad leti.

8. I svaka od četiri životinje imaše po šest krila naokolo, i unutra puna očiju,

i mira ne imaju dan i noć govoreći : svet, svet, svet Gospod Bog svedržitelj, koji bješe, i koji jest, i koji će doći.

9. I kad daše životinje slavu i čast i hvalu onome što sjegjaše na prijestolu, što živi va vijek vijeka,

10. Padoše dvadeset i četiri starješine pred onijem što sjegjaše na prijestolu, i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka, i metnuše krune svoje pred prijestolom govoreći :

11. Dostojan si, Gospode, da primiš slavu i čast i silu ; jer si ti sazdao sve, i po volji tvojoj jest i stvoreno je.

GLAVA 5.

I vidjeh u desnici onoga što sjegjaše na prijestolu knjigu napisanu iznutra i spolja, zapečaćenu sa sedam pečata.

2. I vidjeh angjela jaka gdje propovijeda glasom velikijem : ko je dostojan da otvori knjigu, i da razlomi pečate njezine ?

3. I niko ne mogaše ni na nebu, ni na zemlji, ni pod zemljom da otvori knjige, ni da zagleda u nju.

4. I ja plakah mnogo što se niko ne nagje dostojan da otvori i da pročita knjigu, niti da zagleda u nju.

5. I jedan od starješina reče mi : ne plači, evo je nadvladao lav, koji je od koljena Judina, korijen Davidov, da otvori knjigu i razlomi sedam pečata njezinijeh.

6. I vidjeh, i gle, nasred prijestola i četiri životinje, i posred starješina jagnje stajaše kao zaklano, i imaše sedam rogova, i sedam očiju, koje su sedam duhova Božijih poslanijeh po svemu svijetu.

7. I dogje i uze knjigu iz desnice onoga što sjegjaše na prijestolu.

8. I kad uze knjigu, četiri životinje i dvadeset i četiri starješine padoše pred jagnjetom, imajući svaki gusle, i zlatne čaše pune tamjana, koje su molitve svetijeh.

9. I pjevahu pjesmu novu govoreći : dostojan si da uzmeš knjigu, i da otvoriš pečate njezine ; jer si se zaklao, i iskupio si nas Bogu krvlju svojom od svakoga koljena i jezika i naroda i plemena,

10. I učinio si nas Bogu našemu careve i sveštenike, i carovaćemo na zemlji.

11. I vidjeh, i čuh glas angjela mnogijeh oko prijestola i životinja i starješina, i bješe broj njihov hiljada hiljada,

12. Govoreći glasom velikijem : dostojno je jagnje zaklano da primi silu i bogastvo i premudrost i jačinu i čast i slavu i blagoslov.

13. I svako stvorenje, što je na nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i što je na moru, i što je u njima, sve čuh gdje govore : onome što sjedi na prijestolu, i jagnjetu blagoslov i čast i slava i država va vijek vijeka.

14. I četiri životinje govorahu : amin. I dvadeset i četiri starješine padoše i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka.

GLAVA 6.

I vidjeh kad otvori jagnje jedan od sedam pečata, i čuh jednu od četiri životinje gdje govori kao glas gromovni : dogji i vigji.

2. I vidjeh, i gle, konj bijel, i onaj što sjegjaše na njemu imadijaše strijelu ; i njemu se dade vijenac, i izigje pobjegjujući, i da pobijedi.

3. I kad otvori drugi pečat, čuh drugu životinju gdje govori : dogji i vigji.

4. I izigje drugi konj rigj, i onome što sjegjaše na njemu dade se da uzme mir sa zemlje, i da ubija jedan drugoga, i dade mu se mač veliki.

5. I kad otvori treći pečat, čuh treću životinju gdje govori : dogji i vigji. I vidjeh, i gle, konj vran, i onaj što sjegjaše na njemu imaše mjerila u ruci svojoj.

6. I čuh glas izmegju četiri životinje gdje govori : oka pšenice za groš, i tri oke ječma za groš ; a ulja i vina ne će ni biti.

7. I kad otvori četvrti pečat, čuh glas četvrte životinje gdje govori : dogji i vigji.

8. I vidjeh, i gle, konj blijed, i onome što sjegjaše na njemu bješe ime smrt, i pakao igjaše za njim ; i njemu se dade oblast na četvrtom dijelu zemlje da ubije mačem i glagju i smrću i zvjerinjem zemaljskijem.

9. I kad otvori peti pečat, vidjeh pod

oltarom duše pobijenijeh za riječ Božiju i za svjedočanstvo koje imahu.

10. I povikaše glasom velikijem govoreći : dokle, gospodaru sveti i istiniti ! ne sudiš i ne kaješ krvi naše na onima što žive na zemlji ?

11. I dane biše svakome od njih haljine bijele, i rečeno im bi da počinu još malo vremena, dokle se navrše i drugari njihovi i braća njihova, koji valja da budu pobijeni kao i oni.

12. I vidjeh kad otvori šesti pečat, i gle, zatrese se zemlja vrlo, i sunce posta crno kao vreća od kostrijeti, i mjesec posta kao krv;

13. I zvijezde nebeske padoše na zemlju kao što smokva odbacuje pupke svoje kad je veliki vjetar zaljulja.

14. I nebo se izmače kao knjiga kad se savije, i svaka gora i ostrvo s mjesta svojijeh pokrenuše se.

15. I carevi zemaljski, i boljari, i bogati, i vojvode, i silni, i svaki rob, i svaki slobodnjak, sakriše se po pećinama i po kamenjacima gorskijem ;

16. I govoriše gorama i kamenju : padnite na nas, i sakrijte nas od lica onoga što sjedi na prijestolu, i od gnjeva jagnjetova.

17. Jer dogje veliki dan gnjeva njegova, i ko može ostati ?

GLAVA 7.

I po tom vidjeh četiri angjela gdje stoje na četiri ugla zemlje, i drže četiri vjetra zemaljska, da ne duše vjetar na zemlju, ni na more, niti na i kako drvo.

2. I vidjeh drugoga angjela gdje se penje od istoka sunčanoga, koji imaše pečat Boga živoga ; i povika glasom velikijem na četiri angjela kojima bješe dano da kvare zemlju i more, govoreći :

3. Ne kvarite ni zemlje ; ni mora, ni drvétâ, dokle zapečatim sluge Boga našega na čelima njihovima.

4. I čuh broj zapečaćenijeh, sto i četrdeset i četiri hiljade zapečaćenijeh od sviju koljena sinova Izrailjevijeh ;

5. Od koljena Judina dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Ruvimova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Gadova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ;

6. Od koljena Asirova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Neftalimova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Manasijna dvanaest hiljada zapečaćenijeh ;

7. Od koljena Simeunova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Levijeva dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Isaharova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ;

8. Od koljena Zavulonova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Josifova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Venijaminova dvanaest hiljada zapečaćenijeh.

9. Po tom vidjeh, i gle, narod mnogi, kojega ne može niko izbrojiti, od svakoga jezika i koljena i naroda i plemena, stajaše pred prijestolom i pred jagnjetom, obučen u haljine bijele, i palme u rukama njihovima.

10. I povikaše glasom velikijem govoreći : spasenije Bogu našemu, koji sjedi na prijestolu, i jagnjetu.

11. I svi angjeli stajahu oko prijestola i starješine i četiri životinje, i padoše na lice pred prijestolom, i pokloniše se Bogu,

12. Govoreći : amin ; blagoslov i slava i premudrost i hvala i čast i sila i jačina Bogu našemu va vijek vijeka. Amin.

13. I odgovori jedan od starješina govoreći mi : ovi obučeni u bijele haljine ko su, i otkuda dogjoše ?

14. I rekoh mu : gospodaru ! ti znaš. I reče mi : ovo su koji dogjoše od nevolje velike, i opraše haljine svoje i ubijeliše haljine svoje u krvi jagnjetovoj.

15. Za to su pred prijestolom Božijim, i služe mu dan i noć u crkvi njegovoj ; i onaj što sjedi na prijestolu useliće se u njih.

16. Više ne će ogladnjeti ni ožednjeti, i ne će na njih pasti sunce, niti i kakva vrućina.

17. Jer jagnje, koje je nasred prijestola, pašće ih, i uputiće ih na izvore žive vode ; i Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovijeh.

GLAVA 8.

I kad otvori sedmi pečat, posta tišina na nebu oko po sahata.

2. I vidjeh sedam angjela koji staja-

hu pred Bogom, i dade im se sedam truba.

3. I drugi angjeo dogje, i stade pred oltarom, i imaše kadionicu zlatnu; i bijaše mu dano mnogo tamjana da da molitvama sviju svetijeh na oltar zlatni pred prijestolom.

4. I dim od kagjenja u molitvama svetijeh izigje od ruke angjelove pred Boga.

5. I uze angjeo kadionicu, i napuni je ognja s oltara, i baci je na zemlju, i postaše glasovi i gromovi i sijevanje munja i tresenje zemlje.

6. I sedam angjela koji imahu sedam truba, pripraviše se da zatrube.

7. I prvi angjeo zatrubi, i posta grad i oganj, smiješani s krvlju, i padoše na zemlju; i trećina drva izgorje, i svaka trava zelena izgorje.

8. I drugi angjeo zatrubi, i kao velika gora ognjem zapaljena pade u more; i trećina mora posta krv.

9. I umrije trećina stvorenja koje živi u moru, i trećina lagji propade.

10. I treći angjeo zatrubi, i pade s neba velika zvijezda, koja goraše kao svijeća, i pade na trećinu rijeka i na izvore vodene.

11. I ime zvijezdi bješe Pelen; i trećina voda posta pelen, i mnogi ljudi pomriješe od voda, jer bijahu grke.

12. I četvrti angjeo zatrubi, i udarena bi trećina sunca, i trećina mjeseca, i trećina zvijeda, da pomrča trećina njihova, i trećina dana da ne svijetli, tako i noći.

13. I vidjeh, i čuh jednoga angjela gdje leti posred neba i govori glasom velikijem: teško, teško, teško onima koji žive na zemlji od ostalijeh glasova trubnijeh trojice angjela, koji će trubiti.

GLAVA 9.

I peti angjeo zatrubi, i vidjeh zvijezdu gdje pade s neba na zemlju, i dade joj se ključ od studenca bezdana;

2. I otvori studenac bezdana, i izigje dim iz studenca kao dim velike peći, i pocrnje sunce i nebo od dima studenčeva;

3. I iz dima izigjoše skakavci na zemlju, i dade im se oblast, kao što i skorpije imaju oblast na zemlji.

4. I reče im se da ne ude travi zemaljskoj, niti i kakoj zeleni, niti i kaku drvetu, nego samo ljudima koji nemaju pečata Božijega na čelima svojima.

5. I dade im se da ih ne ubijaju, nego da ih muče pet mjeseci; i mučenje njihovo bijaše kao mučenje skorpijno kad ujede čovjeka;

6. I u te dane tražiće ljudi smrt, i ne će je naći; i željeće da umru, i smrt će od njih bježati.

7. I skakavci bijahu kao konji spremljeni na boj; i na glavama njihovima kao krune od zlata, i lica njihova kao lica čovječija.

8. I imahu kose kao kose ženske, i zubi njihovi bijahu kao u lavova;

9. I imahu oklope kao oklope gvozdene, i glas krila njihovijeh bijaše kao glas kola kad mnogi konji trče na boj;

10. I imahu repove kao skorpijne, i žalci bijahu na repovima njihovima; i dana im bješe oblast da ude ljudima pet mjeseci.

11. I imahu nad sobom cara angjela bezdana kojemu je ime Jevrejski Avadon, a Grčki Apolion.

12. Jedno zlo progje, evo idu još dva zla za ovijem.

13. I šesti angjeo zatrubi, i čuh glas jedan od četiri roglja zlatnoga oltara, koji je pred Bogom,

14. Gdje govori šestome angjelu koji imaše trubu: odriješi četiri angjela koji su svezani kod rijeke velike Eufrata.

15. I biše odriješena četiri angjela koji bijahu pripravljeni na sahat, i dan, i mjesec, i godinu, da pobiju trećinu ljudi.

16. I broj vojnika na konjma bijaše dvjesta hiljada hiljada; i čuh broj njihov.

17. I tako vidjeh u utvari konje, i one što sjegjahu na njima, koji imahu oklope ognjene i plavetne i sumporne; i glave konja njihovijeh bijahu kao glave lavova, i iz usta njihovijeh izlažaše oganj i dim i sumpor.

18. I od ova tri zla pogibe trećina ljudi, od ognja i od dima i od sumpora što izlažaše iz usta njihovijeh.

19. Jer sila konja bješe u ustima njihovima, i u repovima njihovima; jer repovi njihovi bijahu kao zmije i imahu glave, i njima ugjahu.

20. I ostali ljudi koji ne biše pobijeni zlima ovima, ne pokajaše se od djêlâ ruku svojijeh da se ne poklanjaju gjavolima, ni idolima zlatnima i srebrnima i mjedenima i kamenima i drvenima, koji ni mogu vidjeti, ni čuti, ni hoditi;

21. Nitî se pokajaše od ubistva svojijeh, ni od čaranja svojijeh, ni od kurvarstva svojega, ni od kragja svojijeh.

GLAVA 10.

I vidjeh drugóga angjela jaka gdje silazi s neba, koji bješe obučen u oblak, i duga bješe na glavi njegovoj, i lice njegovo bješe kao sunce, i noge njegove kao stubovi ognjeni;

2. I imaše u ruci svojoj knjižicu otvorenu, i metnu nogu svoju desnu na more, a lijevu na zemlju.

3. I povika glasom velikijem, kao lav kad riče; i kad on povika, govoriše sedam gromova glasove svoje.

4. I kad govoriše sedam gromova glasove svoje, šćadijah da pišem; i čuh glas s neba koji mi govori: zapečati šta govoriše sedam gromova, i ovo ne piši.

5. I angjeo kojega vidjeh gdje stoji na moru i na zemlji, podiže ruku svoju k nebu,

6. I zakle se onijem koji živi va vijek vijeka, koji sazda nebo i što je na njemu, i zemlju i što je na njoj, i more i što je u njemu, da vremena već ne će biti;

7. Nego u dane glasa sedmoga angjela, kad zatrubi, onda će se svršiti tajna Božija, kao što javi svojijem slugama prorocima.

8. I glas koji čuh s neba, opet progovori sa mnom i reče: idi i uzmi knjižicu otvorenu iz ruke onoga angjela što stoji na moru i na zemlji.

9. I otidoh k angjelu, i rekoh mu: daj mi knjižicu. I reče mi: uzmi i izjedi je; i grka će biti u trbuhu tvojemu, ali u ustima biće ti slatka kao med.

10. I uzeh knjižicu iz ruke angjelove, i izjedoh je; i bješe u ustima mojima kao med slatka, a kad je izjedoh, bijaše grka u trbuhu mojemu.

11. I reče mi: valja ti opet prorokovati narodima i plemenima i jezicima i carevima mnogima.

GLAVA 11.

I dade mi se trska kao palica govoreći: ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjaju u njoj;

2. A portu što je izvan crkve, izbaci na polje, niti je mjeri, jer je dana neznabošcima; i grad sveti gaziće četrdeset i dva mjeseca.

3. I daću dvojici svojijeh svjedoka, i proricaće hiljadu i dvjesta i šezdeset dana obučeni u vreće.

4. Ovi su dvije masline i dva žiška što stoje pred gospodarom zemaljskijem.

5. I ako im ko nepravdu učini, oganj izilazi iz usta njihovijeh, i poješće neprijatelje njihove; i ko htjedbude da im učini na žao onaj valja da bude ubijen.

6. I ovi će imati vlast da zatvore nebo, da ne padne dažd na zemlju u dane njihova proricanja; i imaće vlast nad vodama, da ih pretvaraju u krv, i da udare zemlju svakom mukom, kadgod htjedbudu.

7. I kad svrše svjedočanstvo svoje, *onda* će zvijer što izlazi iz bezdana učiniti s njima rat, i pobijediće ih i ubiće ih.

8. I tjelesa njihova ostaviće na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodom i Misir, gdje i Gospod naš razapet bi.

9. I gledaće neki od naroda i plemena i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i ne će dati da se njihova tjelesa metnu u grobove.

10. I koji žive na zemlji, obradovaće se i razveseliće se za njih, i slaće dare jedan drugome, jer ova dva proroka mučiše one što žive na zemlji.

11. I poslije tri dana i po duh života od Boga ugje u njih; i staše oba na nogama svojima, i strah veliki napade na one koji ih gledahu.

12. I čuše glas veliki s neba, koji im govori: izigjite amo. I izigjoše na nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi.

13. I u taj čas zatrese se zemlja vrlo, i deseti dijel grada pade, i tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena čovječijih; i ostali se uplašiše, i daše slavu Bogu nebeskome.

14. Zlo drugo progje; evo zlo treće ide brzo.

15. I sedmi angjeo zatrubi i postaše veliki glasovi na nebesima govoreći: posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova, i carovaće va vijek vijeka.

16. I dvadeset i četiri starješine koje sjegjahu pred Bogom na prijestolima svojima, padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu

17. Govoreći: hvalimo te Gospode Bože svedržitelju, koji jesi, i bješe, i bićeš, što si primio silu svoju veliku, i caruješ.

18. I neznabošci se prognjeviše, a dogje gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se sudi, i da se da plata slugama tvojima, prorocima i svetima, i onima koji se boje imena tvojega, malima i velikima, i da se pogube oni koji zemlju pogubiše.

19. I otvori se crkva Božija na nebu, i pokaza se ćivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj; i biše sijevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemlje, i grad veliki.

GLAVA 12.

I znak veliki pokaza se na nebu: žena obučena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda.

2. I bješe trudna, i vikaše od muke, i mučaše se da rodi.

3. I pokaza se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena aždaha, koja imaše sedam glava, i deset rogova; i na glavama njezinijem sedam kruna;

4. I rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskijeh, i baci ih na zemlju. I aždaha stajaše pred ženom koja šćaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi.

5. I rodi muško, sina, koji će pasti sve narode s palicom gvozdenom; i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu.

6. A žena uteče u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga, da se onamo hrani hiljadu i dvjesta i šezdeset dana.

7. I posta rat na nebu. Mihailo i angjeli njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha i angjeli njezini.

8. I ne nadvladaše, i više im se ne nagje mjesta na nebu.

9. I zbačena bi aždaha velika, stara zmija, koja se zove gjavo i sotona, koji vara sav vasioni svijet, i zbačena bi na zemlju, i angjeli njezini zbačeni biše s njom.

10. I čuh glas veliki na nebu koji govori: sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegova; jer se zbaci opadač braće naše, koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noć.

11. I oni ga pobijediše krvlju jagnjetovom i riječju svjedočanstva svojega, i ne mariše za život svoj do same smrti,

12. Za to veselite se nebesa i vi koji živite na njima. Teško vama koji živite na zemlji i moru, jer gjavo sigje k vama, i vrlo se rasrdio, znajući da vremena malo ima.

13. I kad vidje aždaha da zbačena bi na zemlju, gonjaše ženu koja rodi muško.

14. I ženi dana biše dva krila orla velikoga da leti u pustinju na svoje mjesto, gdje će se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, *sakrivena* od lica zmijina.

15. I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vodu kao rijeku, da je utopi u rijeci.

16. I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh.

17. I razgnjevi se zmija na ženu, i otide da se pobije s ostalijem sjemenom njezinijem, koje drži zapovijesti Božije i ima svjedočanstvo Isusa Hrista.

GLAVA 13.

I ostadoh na pijesku morskome; i vidjeh zvijer gdje izlazi iz mora, koja imaše sedam glava, i rogova deset, i na rogovima njezinijem deset kruna, a na glavama njezinijem imena hulna.

2. I zvijer koju vidjeh bijaše kao ris, i noge joj kao u medvjeda, i usta njezina kao usta lavova, i dade joj zmija silu svoju, i prijestol svoj, i oblast veliku.

3. I vidjeh jednu od glava njezinijeh kao ranjenu na smrt, i rana smrti njezine izliječi se. I čudi se sva zemlja iza zvijeri, i pokloniše se zmiji, koja dade oblast zvijeri.

4. I pokloniše se zvijeri govoreći: ko je kao zvijer? i ko može ratovati s njom?

5. I dana joj biše usta koja govore velike stvari i huljenja, i dana joj bi oblast da čini četrdeset i dva mjeseca.

6. I otvori usta svoja za huljenje na

Boga, da huli na ime njegovo, i na kuću njegovu, i na one koji žive na nebu.

7. I dano joj bi da se bije sa svetima, i da ih pobijedi; i dana joj bi oblast nad svakijem koljenom i narodom i jezikom i plemenom.

8. I pokloniše joj se svi koji žive na zemlji kojima imena nijesu zapisana u životnoj knjizi jagnjeta, koje je zaklano od postanja svijeta.

9. Ako ko ima uho neka čuje.

10. Ko u ropstvo vodi, biće u ropstvo odveden; ko nožem ubije valja da on nožem bude ubijen. Ovdje je trpljenje i vjera svetijeh.

11. I vidjeh drugu zvijer gdje izlazi iz zemlje, i imaše dva roga kao u jagnjeta; i govoraše kao aždaha.

12. I svu vlast prve zvijeri činjaše pred njom; i učini da zemlja i koji žive na njoj pokloni se prvoj zvijeri kojoj se iscijeli rana smrtna.

13. I učini čudesa velika, i učini da i oganj silazi s neba na zemlju pred ljudima.

14. I vara one koji žive na zemlji znacima, koji joj biše dani da čini pred zvijeri, govoreći onima što žive na zemlji da načine ikonu zvijeri koja imade ranu smrtnu i osta živa.

15. I bi joj dano da dade duh ikoni zvijerinoj, da progovori ikona zvijerina, i da učini da se pobiju koji se god ne poklone ikoni zvijerinoj.

16. I učini sve, male i velike, bogate i siromašne, slobodnjake i robove, te im dade žig na desnoj ruci njihovoj ili na čelima njihovima,

17. Da niko ne može ni kupiti ni prodati, osim ko ima žig, ili ime zvijeri, ili broj imena njezina.

18. Ovdje je mudrost. Ko ima um neka izračuni broj zvijeri: jer je broj čovjekov i broj njezin šest stotina i i šezdeset i šest.

GLAVA 14.

I vidjeh, i gle, jagnje stajaše na gori Sionskoj, i s njim sto i četrdeset i četiri hiljade, koji imahu ime oca njegova napisano na čelima svojima.

2. I čuh glas s neba kao glas voda mnogijeh, i kao glas groma velikoga; i čuh glas gudača koji gugjahu u gusle svoje.

3. I pjevahu kao novu pjesnu pred prijestolom i pred četiri životinje i pred starješinama; i niko ne mogaše naučiti pjesne, osim onijeh sto i četrdeset i četiri hiljade koji su otkupljeni sa zemlje.

4. Ovo su koji se ne opoganiše sa ženama, jer su djevstvenici, oni idu za jagnjetom kudgod ono pogje. Ovi su kupljeni od ljudi prvenci Bogu i jagnjetu.

5. I u njihovijem ustima ne nagje se prijevara, jer su bez mane pred prijestolom Božijim.

6. I vidjeh drugoga angjela gdje leti posred neba, koji imaše vječno jevangjelje da objavi onima koji žive na zemlji, i svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu,

7. I govoraše velikijem glasom: bojte se Boga, i podajte mu slavu, jer dogje čas suda njegova; i poklonite se onome koji je stvorio nebo i zemlju i more i izvore vodene.

8. I drugi angjeo za njim ide govoreći: pade, pade Vavilon grad veliki: jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode.

9. I treći angjeo za njim ide govoreći glasom velikijem: ko se god pokloni zvijeri i ikoni njezinoj, i primi žig na čelo svoje ili na ruku svoju,

10. I on će piti od vina gnjeva Božijega, koje je nepomiješano utočeno u času gnjeva njegova, i biće mučen ognjem i sumporom pred angjelima svetima i pred jagnjetom.

11. I dim mučenja njihova izlaziće va vijek vijeka; i neće imati mira dan i noć koji se poklanjaju zvijeri i ikoni njezinoj, i koji primaju žig imena njezina.

12. Ovdje je trpljenje svetijeh, koji drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu.

13. I čuh glas s neba gdje mi govori: napiši: blago mrtvima koji umiru u Gospodu od sad. Da, govori Duh, da počinu od trudova svojijeh; jer djela njihova idu za njima.

14. I vidjeh, i gle, oblak bijel, i na oblaku sjegjaše kao sin čovječij, i imaše na glavi svojoj krunu zlatnu, i u ruci svojoj srp oštar.

15. I drugi angjeo izigje iz crkve vičući velikijem glasom onome što sjedi na oblaku: zamahni srpom svojijem i

žnji, jer dogje vrijeme da se žnje, jer se osuši žito zemaljsko.

16. I onaj što sjegjaše na oblaku baci srp svoj na zemlju, i požnjevena bi zemlja.

17. I drugi angjeo izigje iz crkve što je na nebu, i imaše i on kosijer oštar.

18. I drugi angjeo izigje iz oltara, koji imaše oblast nad ognjem, i povika s velikom vikom onome koji imaše kosijer oštri, govoreći : zamahni kosijerom svojijem oštrijem, i odreži grožgje vinograda zemaljskoga; jer već sazreše puca njegova.

19. I baci angjeo kosijer svoj na zemlju, i obra vinograd zemaljski, i metnu u kacu velikoga gojeva Božijega.

20. I otoči se kaca izvan grada, i izigje krv iz kace tja do uzda konjma hiljadu i šest stotina potrkališta.

GLAVA 15.

I vidjeh drugi veliki znak na nebu i čudo : sedam angjela koji imahu sedam pošljednjijeh zala, jer se u njima savrši gnjev Božij.

2. I vidjeh kao stakleno more smiješano s ognjem, i one što pobijediše zvijer i ikonu njezinu, i žig njezin, i broj imena njezina, gdje stoje na moru staklenome i imaju gusle Božije ;

3. I pjevahu pjesnu Mojsija sluge Božijega, i pjesnu jagnjetovu, govoreći : velika su i divna djela tvoja, Gospode Bože svedržitelju, pravedni su i istiniti putovi tvoji, care svetijeh.

4. Ko se ne će pobojati tebe, Gospode, i proslaviti ime tvoje ? Jer si ti jedan svet; jer će svi neznabošci doći i pokloniti se pred tobom; jer se tvoji sudovi javiše.

5. I poslije ovoga vidjeh, i gle, otvori se crkva skinije svjedočanstva na nebu,

6. I izigjoše sedam angjela iz crkve, koji imahu sedam zala, obučeni u čiste i bijele haljine od platna, i opasani po prsima pojasima zlatnijem ;

7. I jedna od četiri životinje dade sedmorici angjela sedam čaša zlatnijeh napunjenijeh gnjeva Boga, koji živi va vijek vijeka.

8. I napuni se crkva dima od slave Božije i od sile njegove; i niko ne mogaše doći u crkvu, dok se ne svrši sedam zala sedmorice angjela.

GLAVA 16.

I čuh glas veliki iz crkve gdje govori sedmorici angjela : idite, i izlijte sedam čaša gnjeva Božijega na zemlju.

2. I otide prvi angjeo, i izli čašu svoju na zemlju; i postaše rane zle i ljute na ljudima koji imaju žig zvijerin i koji se klanjaju ikoni njezinoj.

3. I drugi angjeo izli čašu svoju u more ; i posta krv kao od mrtvaca, i svaka duša živa umrije u moru.

4. I treći angjeo izli čašu svoju na rijeke i na izvore vodene ; i posta krv.

5. I čuh angjela vodenoga gdje govori : pravedan si Gospode, koji jesi, i koji bješe, i svet, što si ovo sudio ;

6. Jer proliše krv svetijeh i proroka, i krv si im dao da piju, jer su zaslužili.

7. I čuh drugoga iz oltara gdje govori : da, Gospode Bože, svedržitelju, istiniti su i pravi sudovi tvoji.

8. I četvrti angjeo izli čašu svoju na sunce, i dano mu bi da žeže ljude ognjem.

9. I opališe se ljudi od velike vrućine, i huliše na ime Boga koji ima oblast nad zlima ovima, i ne pokajaše se da mu dadu slavu.

10. I peti angjeo izli čašu svoju na prijesto zvijerin ; i carstvo njezino posta tamno, i žvatahu jezike svoje od bola.

11. I huliše na ime Boga nebeskoga od bola i od rana svojijeh, i ne pokajaše se od djela svojijeh.

12. I šesti angjeo izli čašu svoju na veliku rijeku Eufrat ; i presahnu voda njezina, da se pripravi put carevima od istoka sunčanoga.

13. I vidjeh iz usta aždahinijeh, i iz usta zvijerinijeh, i iz usta lažnoga proroka, gdje izigjoše tri nečista duha, kao žabe.

14. Jer su ovo duhovi gjavolski koji čine čudesa, i izlaze k carevima svega vasionoga svijeta da ih skupe na boj za onaj veliki dan Boga svedržitelja.

15. Evo idem kao lupež; blago onome koji je budan i koji čuva haljine svoje, da go ne hodi i da se ne vidi sramota njegova.

16. I sabra ih na mjesto, koje se Jevrejski zove Armagedon.

17. I sedmi angjeo izli čašu svoju po

nebu, i izigje glas veliki iz crkve nebeske od prijestola govoreći : svrši se.

18. I biše sijevanja munja i gromovi, i glasovi, i bi veliko tresenje zemlje, kakovo nikad ne bi od kako su ljudi na zemlji, toliko tresenje, tako veliko.

19. I grad veliki razdijeli se na tri dijela, i gradovi neznabožački padoše; i Vavilon veliki spomenu se pred Bogom da mu da čašu vina ljutoga gnjeva svojega.

20. I sva ostrva pobjegoše, i gore se ne nagjoše,

21. I grad veliki kao glava pade s neba na ljude ; i ljudi huliše na Boga od zla gradnoga, jer je velika muka njegova vrlo.

GLAVA 17.

I dogje jedan od sedam angjela koji imahu sedam čaša, i govori sa mnom govoreći mi : hodi da ti pokažem sud kurve velike, koja sjedi na vodama mnogima ;

2. S kojom se kurvaše carevi zemaljski, i koji žive na zemlji opiše se vinom kurvarstva njezina.

3. I uvede me duh u pusto mjesto ; i vidjeh ženu gdje sjedi na zvijeri crvenoj koja bješe puna imena hulnijeh i imaše sedam glava i deset rogova.

4. I žena bješe obučena u porfiru i skerlet i nakićena zlatom i kamenjem dragijem i biserom, i imaše čašu u ruci svojoj punu mrzosti i poganštine kurvarstva svojega ;

5. I na čelu njezinu napisano ime : tajna, Vavilon veliki, mati kurvama i mrzostima zemaljskima.

6. I vidjeh ženu pijanu od krvi svetijeh i od krvi svjedoka Isusovijeh ; i začudih se čudom velikijem kad je vidjeh.

7. I reče mi angjeo : šta se čudiš ? Ja ću ti kazati tajnu ove žene, i zvijeri što je nosi i ima sedam glava i deset rogova.

8. Zvijer koju si vidio, bješe i nije, i izići će iz bezdana i otići će u propast ; i udiviće se koji žive na zemlji, kojima imena napisana nijesu u knjigu života od postanja svijeta, kad vide zvijer, koja bješe, i nije, i doći će opet.

9. Ovdje je um, koji ima mudrost. Sedam glava, to su sedam gora na kojima žena sjedi.

10. I jesu sedam careva. Pet je njih palo, i jedan jest, a drugi još nije došao ; i kad dogje za malo će ostati.

11. I zvijer koja bješe i nije, i ona je osmi, i jest od sedmorice i u propast ide.

12. I deset rogova, koje si vidio, to su deset careva, koji carstva još ne primiše, nego će oblast kao carevi na jedno vrijeme primiti sa zvijeri.

13. Oni jednu volju imaju, i silu i oblast svoju daće zvijeri.

14. Ovi će se pobiti s jagnjetom, i jagnje će ih pobijediti, jer je gospodar nad gospodarima i car nad carevima ; i koji su s njim, jesu pozvani i izbrani i vjerni.

15. I reče mi : vode, što si vidio, gdje sjedi kurva, ono su ljudi i narodi, i plemena i jezici.

16. I deset rogova, što si vidio na zvijeri, oni će omrznuti na kurvu, i opustošiće je i ogoluzniti, i meso njezino poješće i sažeći će je oganj.

17. Jer je Bog dao u srca njihova da učine volju njegovu, i da učine volju jednu, i da dadu carstvo svoje zvijeri, dok se svrše riječi Božije.

18. I žena, koju si vidio, jest grad veliki, koji ima carstvo nad carevima zemaljskima.

GLAVA 18.

I poslije ovoga vidjeh drugoga angjela gdje silazi s neba, koji imaše oblast veliku ; i zemlja se zasvijetli od slave njegove.

2. I povika jakijem glasom govoreći : pade, pade Vavilon veliki, i posta stan gjavolima, i tamnica svakome duhu nečistome, i tamnica sviju ptica nečistijeh i mrskijeh ; jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode :

3. I carevi zemaljski s njom se kurvaše, i trgovci zemaljski obogatiše se od bogastva slasti njezine.

4. I čuh glas drugi s neba koji govori : izigjite iz nje, narode moj, da se ne pomiješate u grijehe njezine, i da vam ne naude zla njezina.

5. Jer grijesi njezini dopriješe tja do neba, i Bog se opomenu nepravde njezine.

6. Platite joj kao što i ona plati vama, i podajte joj dvojinom onoliko po djelima njezinima : kojom čašom zahvati vama zahvatajte joj po dva puta onoliko.

7. Koliko se proslavi i nasladi toliko joj podajte muka i žalosti; jer govori u srcu svojemu : sjedim kao carica, i nijesam udovica, i žalosti ne ću vidjeti.

8. Za to će u jedan dan doći zla njezina : smrt i plač i glad, i sažeći će se ognjem; jer je jak Gospod Bog koji joj sudi.

9. I zaplakaće i zajaukati za njom carevi zemaljski koji se s njom kurvaše i bjesniše, kad vide dim gorenja njezina,

10. Iz daleka stojeći od straha muka njezinijeh i govoreći : jaoh ! jaoh ! grade veliki Vavilone, grade tvrdi, jer u jedan čas dogje sud tvoj !

11. I trgovci zemaljski zaplakaće i zajaukati za njom, što njihovijeh tovara niko više ne kupuje;

12. Tovara zlata i srebra i kamenja dragoga i bisera i uzvoda i porfire i svile i skerleta, i svakoga mirisnog drveta, i svakojakijeh sudova od fildiša, i svakojakijeh sudova od najskupljega drveta, mjedi i gvožgja i mermera,

13. I cimeta i tamjama i mira i livana, i vina i ulja, i nišesteta i pšenice, i goveda i ovaca, i konja i kola, i tjelesa i duša čovječijih.

14. I voća žéljâ duše tvoje otidoše od tebe, i sve što je masno i dobro otide od tebe, i više ga ne ćeš naći.

15. Trgovci koji se ovijem tovarima obogatiše od nje, staće iz daleka od straha mučenja njezina, plačući i jaučući,

16. I govoreći : jaoh ! jaoh ! grade veliki, obučeni u svilu i porfiru i skerlet, i nakićeni zlatom i kamenjem dragijem i biserom;

17. Jer u jedan čas pogibe toliko bogastvo ! I svi gospodari od lagji, i sav narod u lagjama, i lagjari, i kojigod rade na moru, stadoše iz daleka,

18. I vikahu, vidjevši dim gorenja njezina, i govorahu : ko je *bio* kao *ovaj* grad veliki ?

19. I baciše prah na glave svoje, i povikaše plačući i ridajući, govoreći : jaoh ! jaoh ! grade veliki, u kome se obogatiše svi koji imaju lagje na moru od bogastva njegova, jer u jedan čas opustje !

20. Veseli se nad njim nebo, i sveti apostoli i proroci, jer Bog pokaja sud vaš na njemu.

21. I uze jedan angjeo jak kamen veliki, kao kamen vodenični, i baci u more govoreći : tako će sa hukom biti bačen Vavilon grad veliki, i ne će se više naći;

22. I glas gudača i pjevaća i svirača i trubača ne će se više čuti u tebi; i nikakav majstor ni od kakva zanata ne će se više naći u tebi, i huka kamenja vodeničnoga ne će se čuti u tebi;

23. I vidjelo žiška ne će više svijetliti u tebi, i glas ženika i nevjeste ne će više biti čuven u tebi; jer trgovci tvoji bijahu boljari zemaljski, jer tvojijem čaranjem prevareni biše svi narodi.

24. I u njemu se nagje krv proročka i svetijeh, i sviju koji su pobijeni na zemlji.

GLAVA 19.

I poslije ovoga čuh glas veliki naroda mnogoga na nebu gdje govori : aliluja ! spasenije i slava i čast i sila Gospodu našemu;

2. Jer su istiniti i pravi sudovi njegovi, što je osudio kurvu veliku, koja pokvari zemlju kurvarstvom svojijem, i pokajao krv slugu svojijeh od ruke njezine.

3. I drugom rekoše : aliluja ! I dim njezin izlažaše va vijek vijeka.

4. I padoše dvadeset i četiri starješine, i četiri životinje, i pokloniše se Bogu koji sjegjaše na prijestolu, govoreći : amin, aliluja !

5. I glas izigje od prijestola koji govori : hvalite Boga našega sve sluge njegove, i koji ga se bojite, i mali i veliki.

6. I čuh kao glas naroda mnogoga, i kao glas voda mnogijeh, i kao glas gromova jakijeh, koji govore : aliluja ! jer caruje Gospod Bog svedržitelj.

7. Da se radujemo i veselimo, i da damo slavu njemu; jer dogje svadba jagnjetova, i žena njegova pripravila se;

8. I dano joj bi da se obuče u svilu čistu i bijelu : jer je svila pravda svetijeh.

9. I reče mi : napiši : blago onima koji su pozvani na večeru svadbe jagnjetove. I reče mi : ove su riječi istinite Božije.

10. I padnuvši pred nogama njegovima poklonih mu se; i reče mi : gle, nemoj, ja sam sluga kao i ti i braća tvoja koja imaju svjedočanstvo Isusovo. Bogu se pokloni; jer je svjedočanstvo Isusovo Duh proroštva.

11. I vidjeh nebo otvoreno, i gle, konj bijel, i koji sjegjaše na njemu zove se vjeran i istinit, i sudi po pravdi i vojuje.

12. A oči su mu kao plamen ognjeni, i na glavi njegovoj krune mnoge, i imaše ime napisano, kojega niko ne zna do on sam.

13. I bješe obučen u haljinu crvenu od krvi, i ime se njegovo zove : riječ Božija.

14. I vojske nebeske igjahu za njim na konjma bijelijem, obučene u svilu bijelu i čistu.

15. I iz usta njegovijeh izigje mač oštar, da njime pobije neznabošce; i on će ih pasti s palicom gvozdenom; i on gazi kacu vina srdnje i gnjeva Boga svedržitelja.

16. I ima na haljini i na stegnu svome ime napisano : car nad carevima i gospodar nad gospodarima.

17. I vidjeh jednoga angjela gdje stoji na suncu i povika glasom velikijem govoreći svima pticama koje lete ispod neba : dogjite i skupite se na veliku večeru Božiju,

18. Da jedete mesa od careva, i mesa od vojvoda, i mesa od junaka, i mesa od konja i od onijeh koji sjede na njima, i mesa od sviju slobodnjaka i robova, i od malijeh i velikijeh.

19. I vidjeh zvijer i careve zemaljske i vojnike njihove skupljene da se pobiju s onijem što sjedi na konju i s vojskama njegovijem.

20. I bi uhvaćena zvijer, i s njom lažni prorok koji učini pred njom znake kojima prevari one koji primiše žig zvijerin i koji se poklanjaju ikoni njezinoj : živi biše bačeni oboje u jezero ognjeno, koje gori sumporom.

21. A ostali pobijeni biše mačem onoga što sjedi na konju, koji izigje iz usta njegovijeh : i sve se ptice nasitiše od mesa njihova.

GLAVA 20.

I vidjeh angjela gdje silazi s neba, koji imaše ključ od bezdana i verige velike u ruci svojoj.

2. I uhvati aždahu, staru zmiju, koja je gjavo i sotona, i sveza je na hiljadu godina,

3. I u bezdan baci je, i zatvori je, i zapečati nad njom, da više ne prelašćuje naroda, dok se navrši hiljada godina; i po tom valja da bude odriješena na malo vremena.

4. I vidjeh prijestole, i sjegjahu na njima, i dade im se sud, i duše isječenijeh za svjedočanstvo Isusovo i za riječ Božiju, koji se ne pokloniše zvijeri ni ikoni njezinoj, i ne primiše žiga na čelima svojima i na ruci svojoj; i oživlješe i carovaše s Hristom hiljadu godina.

5. A ostali mrtvaci ne oživlješe, dokle se ne svrši hiljada godina. Ovo je prvo vaskrsenije.

6. Blažen je i svet onaj koji ima dijel u prvom vaskrseniju : nad njima druga smrt nema oblasti, nego će biti sveštenici Bogu i Hristu, i carovaće s njim hiljadu godina.

7. I kad se svrši hiljada godina, pustiće se sotona iz tamnice svoje,

8. I izići će da vara narode po sva četiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi na boj, kojijeh je broj kao pijesak morski.

9. I izigjoše na širinu zemlje, i opkoliše òkô svetijeh, i grad ljubazni; i sigje oganj od Boga s neba, i pojede ih.

10. I gjavo koji ih varaše bi bačen u jezero ognjeno i sumporito, gdje je zvijer i lažni prorok; i biće mučeni dan i noć va vijek vijeka.

11. I vidjeh veliki bijel prijestol, i onoga što sjegjaše na njemu, od čijega lica bježaše nebo i zemlja, i mjesta im se ne nagje.

12. I vidjeh mrtvace male i velike gdje stoje pred Bogom, i knjige se otvoriše; i druga se knjiga otvori, koja je *knjiga* života; i sud primiše mrtvaci kao što je napisano u knjigama, po djelima svojima.

13. I more dade svoje mrtvace, i smrt

i pakao dadoše svoje mrtvace; i sud primiše po djelima svojima.

14. I smrt i pakao bačeni biše u jezero ognjeno. I ovo je druga smrt.

15. I ko se ne nagje napisan u knjizi života, bačen bi u jezero ognjeno.

GLAVA 21.

I vidjeh nebo novo i zemlju novu; jer prvo nebo i prva zemlja progjoše, i mora više nema.

2. I ja Jovan vidjeh grad sveti, Jerusalim nov, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao nevjesta ukrašena mužu svojemu.

3. I čuh glas veliki s neba gdje govori: evo skinije Božije megju ljudima, i življeće s njima, i oni će biti narod njegov, i sam Bog biće s njima Bog njihov.

4. I Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovijeh, i smrti ne će biti više, ni plača, ni vike, ni bolesti ne će biti više; jer prvo progje.

5. I reče onaj što sjegjaše na prijestolu: evo sve novo tvorim. I reče mi: napiši. jer su ove riječi istinite i vjerne.

6. I reče mi: svrši se. Ja sam alfa i omega, početak i svršetak. Ja ću žednome dati iz izvora vode žive za badava.

7. Koji pobjedi, dobiće sve, i biću mu Bog, i on će biti moj sin.

8. A strašljivima i nevjernima i poganima i krvnicima, kurvarima, i vračarima, i idolopoklonicima, i svima lažama, njima je dijel u jezeru što gori ognjem i sumporom; koje je smrt druga.

9. I dogje k meni jedan od sedam angjela koji imahu sedam čaša napunjenijeh sedam zala pošljednjijeh, i reče mi govoreći: hodi da ti pokažem nevjestu, jagnjetovu ženu.

10. I odvede me u duhu na goru veliku i visoku, i pokaza mi grad veliki, sveti Jerusalim, gdje silazi s neba od Boga,

11. I imaše slavu Božiju; i svjetlost njegova bijaše kao dragi kamen, kao kamen jaspis svijetli,

12. I imaše zid veliki i visok, i imaše dvanaestora vrata, i na vratima dvanaest angjela, i imena napisana, koje su imena dvanaest koljena Izrailjevijeh.

13. Od istoka vrata troja, i od sjevera vrata troja, od juga vrata troja, i od zapada vrata troja.

14. I zid gradski imaše dvanaest temelja, i na njima imena dvanaest apostola jagnjetovijeh,

15. I onaj što govoraše sa mnom, imaše trsku zlatnu da izmjeri grad i vrata njegova i zidove njegove.

16. I grad na četiri ugla stoji, i dužina je njegova tolika kolika i širina. I izmjeri grad trskom na dvanaest hiljada potrkališta: dužina i širina i visina jednaka je.

17. I razmjeri zid njegov na sto i četrdeset i četiri lakta, po mjeri čovječijoj, koja je angjelova.

18. I bješe gragja zida njegova jaspis, i grad zlato čisto, kao čisto staklo.

19. I temelji zidova gradskijeh bijahu ukrašeni svakijem dragijem kamenjem: prvi temelj bijaše jaspis, drugi sapfir, treći halkidon, četvrti smaragd,

20. Peti sardoniks, šesti sard, sedmi hrisolit, osmi viril, deveti topaz, deseti hrisopras, jedanaesti jakint, dvanaesti ametist.

21. I dvanaest vrata, dvanaest zrna bisera: svaka vrata bijahu od jednoga zrna bisera: i ulice gradske bijahu zlato čisto, kao staklo presvijetlo.

22. I crkve ne vidjeh u njemu: jer je njemu crkva Gospod Bog svedržitelj, i jagnje.

23. I grad ne potrebuje sunca ni mjeseca da svijetle u njemu; jer ga slava Božija prosvijetli, i žižak je njegov jagnje.

24. I narodi koji su spaseni hodiće u vidjelu njegovu, i carevi zemaljski donijeće slavu i čast svoju u njega.

25. I vrata njegova ne će se zatvoriti danju, jer ondje noći ne će biti.

26. I donijeće slavu i čast neznabožaca u njega.

27. I ne će u njega ući ništa pogano, i što čini mrzost i laž, nego samo koji su napisani u životnoj knjizi jagnjeta.

GLAVA 22.

I pokaza mi čistu rijeku vode života bistru kao kristal, koja izlažaše od prijestola Božijega i jagnjetova.

2. Nasred ulica njegovijeh i s obje strane rijeke drvo života, koje ragja dvanaest rodova dajući svakoga mjese-

ca svoj rod ; i lišće od drveta bijaše za iscjeljivanje narodima.

3. I više ne će biti nikakve prokletinje ; i prijestol Božij i jagnjetov biće u njemu ; i sluge njegove posluživaće ga,

4. I gledaće lice njegovo, i ime njegovo biće na čelima njihovima.

5. I noći tamo ne će biti, i ne će potrebovati vidjela od žiška, ni vidjela sunčanoga, jer će ih obasjavati Gospod Bog ; i carovaće va vijek vijeka.

6. I reče mi : ovo su riječi vjerne i istinite, i Gospod Bog svetijeh proroka posla angjela svojega da pokaže slugama svojima šta će biti skoro.

7. Evo ću doći skoro : blago onome koji drži riječi proroštva knjige ove.

8. I ja Jovan vidjeh ovo i čuh ; i kad čuh i vidjeh, padoh da se poklonim na noge angjela koji mi ovo pokaza.

9. I reče mi : gle, nemoj, jer sam i ja sluga kao i ti i braća tvoja proroci i oni koji drže riječi knjige ove. Bogu se pokloni.

10. I reče mi : ne zapečaćavaj rijèčî proroštva knjige ove ; jer je vrijeme blizu.

11. Ko čini nepravdu, neka čini još nepravdu ; i ko je pogan, neka se još pogani ; i ko je pravedan, neka još čini pravdu ; i ko je svet, neka se još sveti.

12. I evo ću doći skoro, i plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem.

13. Ja sam alfa i omega, početak i svršetak, prvi i pošljednji.

14. Blago onima koji tvore zapovijesti njegove, da im bude vlast na drvo života, i da ugju na vrata u grad.

15. A na polju su psi i vračari i kurvari i krvnici i idolopoklonici i svaki koji ljubi i čini laž.

16. Ja Isus poslah angjela svojega da vam ovo posvjedoči u crkvama. Ja sam korijen i rod Davidov, i sjajna zvijezda danica.

17. I Duh i nevjesta govore : dogji. I koji čuje neka govori : dogji. I ko je žedan neka dogje, i ko hoće neka uzme vodu života za badava.

18. Jer svjedočim svakome koji čuje riječi proroštva knjige ove ; ako ko dometne ovome, Bog će nametnuti na njega zla napisana u knjizi ovoj ;

19. I ako ko oduzme od riječi knjige proroštva ovoga, Bog će oduzeti njegov dijel od knjige života, i od grada svetoga, i od onoga što je napisano u knjizi ovoj.

20. Govori onaj koji svjedoči ovo : da, doći ću skoro ! Amin. Da, dogji, Gospode Isuse.

21. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

U Pešti u štampariji Hornjanskoga i Trägera.